
KÖPRÜLÜ KÜT.
663
M. Asım BY.

אדד

دیباجه طراز نسخهٔ سلطنت عظمی سرلوحهٔ مصحف خلافت کبری امیر المؤمنین امام المسلمین خادم الحرمین المحترمین
مظهر البلدین المکرمین السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان
خلد الله خلافته وابد دولته وسلطنته الی آخر الزمان حضرتلری اشبو اوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط
اسمیله مسمی کتاب بهمانک تکثیریله تعمیم فوائد دینیه قصد خالصنه مبنی بوندن اقدمجه طبع وتمثیلنه بادره
عنایت علیهٔ ملوکانه‌لری ارزان بیورلمغله بو اثناده کسب حد ختام ایلمغله خاصهٔ طلاب علومه
تسهیل رتبت صادقه‌سیله حسبة لله الجلیل اشبو نسخهٔ مطبوعه‌یی کبریلی زاده مرحومک
کتبخانه‌سنه وضع وتسبیل بیوردیلر بوجه من الوجوه درون کتبخانه‌دن اخراج
اولنمیوب علی العاده طلبهٔ علوم استفاده ایده‌لر فمن بدله
بعد ما سمعه فانما اثمه علی الذین یبدلونه ان الله
سمیع علیم

غرهٔ ج سنه ١٢٣٢

سبب طبع کتاب مستطاب بودرکه

چون حالا اورنك آرای سلطنت عظمی واریکه پیرای خلافت کبری پادشاه جهان شهنشاه
گیتی ستان سرور سریر جهانبانی داور کشورفرمازانی اسوهٔ سلالهٔ عثمانی نخبهٔ خاندان خاقانی
خدایکان فرخنده جناب خداوند همایون القاب فلك قدرت ملك سیرت شهاب ضمیر عطارد تدبیر
قمرپیکر زهره منظر خورشیدلقا مشتری سیما بهرام صولت کیوان مکانت فرازندهٔ رایات سروری
فروزندهٔ مشکاة دین پیغمبری قبلة الحاجات کعبة المناجات تمیمهٔ بازوی ملت احمدی تعویذ کردن
شریعت محمدی کامل وعالم وعارف کان جواهر هنر ومعارف جامع اخلاق حمیده مجموعهٔ جمائل
شمائل پسندیده دانندهٔ مقادیر ارباب علم وکمال دادندهٔ رواتب ومراتب اصحاب استیهال مدار امن
وامان عالم ملاك ممالك وملل وامم حامی الغزاة الموحدین ماحی البغاة الملحدین هادی الحقیقه
مهدی الطریقه محمدی الخلیقه محمودی السلیقه امیرالمؤمنین امام المسلمین ظل الله فی الارض
خلیفة رسوله القائم بالنفل والفرض سلطان البرین خاقان البحرین خادم الحرمین المحترمین مطهر
البلدین المکرمین السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان
ایدالله تعالی معالم دولته وشید دعائم سلطنته وجعل الدهر مفتخرا بوجوده الاکمل الاعلی والخلق متنعما
بجوده الاشمل الاوفی افندمز حضرتلرینك زمان یمن اقتران سلطنتلری خیرالازمان ورواجکاه علم وهنر
وعرفان اولمغله مایه دار بضاعهٔ حیثیت اولان علماء وارباب معرفت همیشه تألیف وتصنیف مثللو آثار علیهٔ
علمیه ابرازینه مبادرت ایلدکجه عوارف عامالشمول جهانبانیلرندن هر بری وایه مند نصاب کامرانی اوله کلوب
بو ملابسه ایله حالا طبع وتمثیلی خصوصنه مأمورا ملازمتکار اولدیغمز اوقیانوس بسیط ایله نامدار قاموس محیط
ترجمه سی بوندن اقدم درکاه فلك دستگاه ملوکانه لرینه تقدیم اولنوب بر مدت مرتبا مطالعه سنه توجیه
باصرهٔ امعان ودقت بیورلدقده اول پادشاه آکاه وشهنشاه باانتباه حضرتلری کتاب مرقومك ❊ ولا رطب
ولا یابس الا فی کتاب مبین ❊ سر جامعیتنه مظهر وکنز رمز ❊ ولا خطر علی قلب بشر ❊ اولدیغنی تیقن
ونفس قاموسدن بر ماده نك کما هو حقها استفاده واستیفاسی تقاصر همم سببیله رسیدهٔ رتبهٔ تعذر وامتناع
اولدیغی کذلك ترجمه سی اولان اشبو اوقیانوسك دستیارئ قلم نساخ ایله استنساخ اولنمسی عدمدن کتابه
قلت اهل کتابه حسبیله درجهٔ ندرت وانقطاع بولدیغی وجدان صوابدان شاهانه لرنده تبین ایلمکله طبع
وتمثیل برله نسخ کثیره سنك تحصیل واعدادی کتاب مرقوم بالجمله آیات شریفه واحادیث منیفه نك لغات
واستعمالاتنه دائر حقایق ودقایقی حاوی واساس شرع مهذب اولان لسان پاکیزه بیان عربه مخصوص
لهجهٔ جلائل ورقائقی محتوی اولمق ملابسه سیله کتب محمدیه نك توفیر وازدیادینه بادی اولدیغنه مبنی
التشبث بالسبب هو التشبث بالمسبب ❊ تمسکیله شریعت احمدیه به محض امداد وبر فحوای صدق احتوای
تعاونوا علی البر والتقوی ❊ عامهٔ طلاب علومه یاوری واسعاد اولدیغی مجلای صور اسرار لاهوت
اشعهٔ انوار ملکوت اولان ضمیر منیر حقایق آشنای شهریاریلرینه الهام باری وفی الحقیقه طرف اشرف
ملوکانه لرینه موجب اجر جزیل ومستجلب ذکر جمیل اولوب وبو ماده اکثر اصحاب رشد وانتباهك دخی
صمیمی مطلوب ودلخواهلری اولدیغی مرآت دل عالمنمالرنده غیرمتواری اولمغله بر مبتغای ❊ الا ابتغاء
وجه ربه الاعلی ❊ کتاب مرقومك طبع وتمثیلی ضمننده ارادهٔ فائض الافادهٔ خدیویلری جلوه پیرای منصهٔ
ظهور واولبابده مثال واجب الامتثال خسرویلری صورنمای رصدگاه صدور بیورلدی ومصلحت مرقومه یه
خدمهٔ دولت علیه لرندن بو بندهٔ قدیم وچاکر اخلاصکار مستدیم حالا محاسبهٔ اول سید عبد الرحیم محب
قوللری اختیار واول دنیوی واخروی اجر وثوابی محتوی خدمت خیریه بی ذمت اهتمام کمتری یه احاله برله
مظهر امتیاز واعتبار بیوردیلر بنابرین بندهٔ دیرینلری دخی درحال دار الطباعه جانبنه قادمه جنبان
استعجال اولوب طبعخانه یه وبالجمله اقلام وادواته نظر انداز امعان اولدقده اولا طبعخانه مشرف ویرانه
اولمغله تجدید کونه تعمیری الزم وثانیا جمیع اقلام وآلات سائره بالکلیه فرسوده وعملدن اولمق حسبیله آنلرك
دخی تجدید وتعمیرلری اهم اولدیغنه مبنی بعد الاستیذان ضربخانهٔ همت والانهمت شاهانه دن استدرار
نقد عنایت اولنه رق طبعخانهٔ خرابه نهاد تعمیر وآباد قلند قدنصکره اقلام فرسودهٔ مذکوره یه مقدار وافی

رصاص انضمامیله ازسرنو ذوب وتصویغ وچرخلرك وسائر ادواتك دخی تعمیرلرینه سعی بلیغ اولنوب وخرابئ
طبعخانه سببیله عامهٔ عمله وخدمه لری پراکنده اولمغین اطرافدن جلب اولنه رق مهما امکن اسباب لازمه سی
صورتیافتهٔ ترتیب ونظام اولمغله برموجب فرمودهٔ حضرت پادشاه انام کتاب مرقومك طبع وتمثیلنه بسمله
خوان ابتدا وبعونه تعالی بو اثناده رسیدهٔ حد انتها اولدی واهم امور طبع اولان تصحیح خصوصنده مترجم
کتابك دخی کل یوم هر صحیفه نك تصحیح وتنقیحنده نظر دقت وامعانلری درکار اولمغله بتوفیقه تعالی کتب
مطبوعهٔ سائره یه نسبتله راست ودرست اولمق هرچند اغلب ملحوظ ایسه ده انشاالله الرحمن شرفیافتهٔ نکاه
شهنشاه جهان بیورلدقده حسب البشریه وقوعیاب اولان قصور وکسور سرپوش عفو وعنایت کریمانه برله
مستور بیورلمق مسئول ومستدعادر همان رب مستعان حضرتلری ولی نعم عالمیان روح بدن اهل ایمان اولان
پادشاه جهانپناه وشهنشاه فلك بارکاه افندمز حضرتلرینك وجود عالمسود همایونلرین اخطار
واکداردن کردون مأمون وعمر واقبال وشوکت وفر واجلال ومنقبت روزافزونلرین
خلود ودوامه مقرون ایلدیکی حالده درارئ ذرارئ خورشید لقالریله دائما دیدهٔ
دل وجانلرینی روشنا وهمیشه خاطر فاخر ملوکانه لرینی لبریز سرور وصفا
ایدوب سایهٔ حمایتوایهٔ شاهانه لرنده عامهٔ عباد وبلادی آسوده
ومعمور وکافهٔ ارباب علم وحیثیت واستعدادی رواتب
عطایای علیه ومراتب سنایای بهیهٔ داورانه لریله
ممنون ومسرور ایلیه آمین * آمین
آمین لا ارضی بواحدة * حتی
اضیف الیها
الف آمینا
م م
م



اسبح الله واقدسه واستمنحه التوفيق والتمسه حامداله جل ثناؤه وهو المحمود فى كل اللسان وعائذا به وعابدا
لحضرته جم عطاؤه وهو المعبود على الحقيقة فى جميع الملل والاديان وهو الجواد المنان الذى فليس جوده كقاموس
وجوده منفسح عن ساحل امكان البيان لايجرى فيه فلك القلم ولايجترى على عوم حومته سباحة بنان العقل والاذعان
مجارى الانفاس منسدة عن احصاء حصاة ساهرة آلائه ومسارى سفائن مدركات الاكياس منصدة عن جواز المجاز
من معبر تعبير نعمائه فما اعظم شانه وما افخم سلطانه ومصليا على النبى الهادى الامين الذى انزل عليه القرآن بلسان
عربى مبين فما نطق عن الهوى وماضل وماغوى وبه مناطق نواطق المعارضين قد انطوى وانشق شقة لواء
المترفعين المعترضين ثم التوى وانخرقت اشداق البلغاء المتشدقين وانفلقت اكباد النبغاء المفلقين فاقر وابعد
ماابصروا بانما هو ليس الا وحى يوحى وهو نقطة دائرة الكون والمكان وكعبة زائرة حريم الوجود والامكان مليك
ملك لولاك سلطان سرير ومأارسلناك محرم لسر سرادق او ادنى حاو على فحواى مسئلة ما اوحى نبى نبيل نبيه بسيم
صفى اصيل وجيه وسيم محمد المحمود الممدوح السير مبتدأ مؤخر مقدم الخبر وهو الذى لاتسع نعوت كمالاته حوصلة
الارقام ولوان مافى الارض من شجرة اقلام ومسلما على آله الكرام وصحبه اصحاب المجد والاحترام الذينهم حماة الملة
الزهراء وهداة الطريقة الحقيقة البيضاء وفراس ميادين الدين المبين وحراس شوارع الشرع المستبين وداعيا
لجانب الخليفة على الحقيقة كريم الخليقة وطيب السليقة وهو السلطان الاعظم والخاقان الاكرم مالك رقاب الامم
ساحب اذيال الشوكة والحشم الذى بيد اقتداره ازمة مقاليد الزمان وفى كف كفايته ازمة مصالح نوع الانسان ماحى آثار
ظلام الظلم والعدوان حامئ حوزة الاسلام عن غمام غموم الجور والطغيان المجاهد المجتهد فى امر الدين الغازى
فى سبيل الله الغاذى لنفوس المرابطين قامع ارومة الكفرة قالع جرثومة الخوارج والفجرة فاتح الحرمين المحترمين
مطهر البلدين المكرمين سناء الدولة المحمديه ضياء الملة الاحمديه سيد الاسلام ونير الايام سيف الله المسلول على اعدائه
وغيث الرحمة المستغاث المبعوث لمصالح عباده من اوليائه وهو ولى نعم العالم بل انه عالم النعم مبسوط لعامة الامم عالم عامل
يحب العلماء فاضل كامل يربى الفضلاء والعرفاء ماجت بشرطة عنايته عيالم العلوم وراجت بتعهد عاطفته
بضايع المنطوق والمفهوم جبل جودى فى الجود والسخاء ساحب سحب نيسان على نيسان فى الاحسان والعطاء لناظمه

خليفة كاسمه الممدوح محمود سر الخلافة حقا فيه موجود
فليس لى حد تعريف حقيقته فهل يرى من يقول الروح محدود

خلد الله تعالى ايام دولته امدا مديدا وصير سيفه وسنانه لمعبر الكفر والطغيان سدا سديدا وجعل اعداد عمره واقباله

عن حد العد والاحصاء بعيدا وكل لياليه من اليمن والجذلان قدرا وجميع ايامه عيدا سعيدا فاصبح مصباح صباح
شوكته وعلائه سراجا منيرا وظل وجه اعدائه من كابة النكابة والنكاية عبوسا قمطريرا امابعد اشبو شناى لجة لج
وخطا وآشناى فن هوس وهوا يعنى ابو الكمال السيد احمد عاصم عصمه الله تعالى عن كواصم القواصم پيش ازين
سوق سائقهٔ توفيق هادى المضلين ايله زبان فارسيده قاموس العجم ايله موسوم ومعلم اولان برهان قاطع نام كتاب
جامعك ترجمه سى خصوصنه اعمال رأس المال سعى واهتمام وبعد تيسر الختام تبيان نافع در ترجمهٔ برهان قاطع
اسميله بنام وتقديمكردهٔ حضور شهريار جنتمقام اولمشيدى شاه مشار اليه اسبغ الله رحمته عليه حضرتلرى دخى
تكثير نسخ وسيله سيله توفير منافع قصدينه مبنى طبع وتمثيلى خصوصنه امر واقدام وايسر ايامده همت مالاكلامله
رسيدهٔ حد انجام اولوب اولوجهله كافهٔ ممالك اسلاميه يه نسخه لرى منتشر وشايع وبالجمله طلاب وكتابه ضيافت عامه
وبار عام نعمت تامه اولمغين الى هذا الآن اول سماط مبسوط احساندن نواله خور منافع اولنلرك اذكار بهيه وادعيهٔ
خيريه لرندن دمبدم روح پرفتوحلرى شاد وخرم اولمقده در بعد برهة من الايام بو كمينهٔ كمنام رشتهٔ بركردنم افكنده
دوست ميكشد هرجا كه خاطر خواه اوست كشاكشيله سير وسفر عربستان وبرزمان مصر وشام وحلب اقليملرنده
جولان ايدوب اول ميانه ده دعوت روحانيهٔ ابراهيميه يه على نبينا وعليه الصلوات الوفيه لبيك زن اجابت وبرمدت
حمامهٔ حرم صفت اول آشيانهٔ سروش آستانه ده ابواكزين اقامت اولديغمز خلال بى اختلالده صفاى بال
ونقاى حال الله قرع مروهٔ عبوديت وميل مسعا كبى قيام مقام ضراعت ايده رك قبلهٔ حاجاته توجه واستقبال واستنابهٔ
شئون ماضى وحاله مقارن ميزاب رحمت آسا كردنفراز تسليم وابتهال وچاه زمزم مثال دهنكشاى نياز وسئوال اوله رق
استنزال مواد رحمت واستدرار غيوث فيض ورأفت اثنالرنده نديد ونظيرى ناديده وموائد فوائدى مديده وغير عديده
برآثر جليل وباقى قلان بو قبه ده برخوش صدا ايمش نداسنجه موجب بقاى نام ودامنكش دهر بى دوام
اولدقدنصكره ذكر بالخير ايله مستوجب استرحام اوله جق برياد كار جميل رجاسى امامهٔ سبحهٔ استدعام
اولدقجه خارق عاده تفصيلى اطنابه سرداده ترجمهٔ قاموس محيط تعبير معنويسيله سر كوش سرى سامعه زد روح
ومرآت ملهمهٔ فؤادده معانىٔ متجسمه كبى صور تماى سنوح اولمقدن خالى اولمزايدى رفته رفته رطوبت
كاغدنشاف آسا اطراف صحايف حواس وقوايه سارى وجسته جسته ماهيت ثابته كبى پذيراى تعين اضطرارى
اولدى كرچه برخواى صاحب الدار ادرى بما فيها خانهٔ خلل آباد استعداد نهاد مزده ملك موجود فقيرانه مز اولان
اثاث ورثاث ملكه وبضاعت سنجيدهٔ ميزان اعتبار وكشيدهٔ معيار تخمين واختبار مز اولمغله اين الثريا من يد المتناول
تباعدى بورسمه خلجان وهيجاندن تقاعدى ايما ايده رك لطمه زن دهان اباو عجبا ولسان زمان دخى نواز بجاو تمناى
وصل اوهيهات بجا بصحبت خورشيد ميرسد ذرات سرزنشيله كريبانكراى لعل وعسى اولور ايدى والحاصل
بو ساحل نشين بى بهركىٔ صناعته نسبت اول عباب قعر ناپايده دستيازىٔ سباحت غير مقدور واقبال مد برفطرى
وثروت مفلس طبيعى كبى حيز امكاندن دور اولوب لكن امثال اين ز قدرت يزدان بعيد نيست تسليه سنجه
پرتو داد خدايه قابليت ومايه غير مشروط واشكال باهرة الاشكال امور معضله سرپنجهٔ قدرت قاهرهٔ ربانيده
مأسور ومضبوط اولمغله حقيقت كتراتمده خلق جديد استعداد وابداع قوت نو ايجاد برله بوامر دشوار نما
اسهل من شرب الماء اوله جغنى دخى عقل فعال دمبدم بال پربلباله تلقين والهام وناطقهٔ قدسيسله تبيين وافهام
ايدر ايدى وماذلك على الله بعزيز وقتاكه مدينهٔ منوره يه على ساكنها الصلوات المزهره عود وارتحال وخاك پاك
تابناك روضهٔ مطهره ديدهٔ مسكنت وابتهاله اكتحال اولندقده بعض نجباى عباد ارشاديله رعايت سنت سنيهٔ
استخاره اولنمغله بعض مرتبه اشارهٔ موجب البشاره تجلبسى معناى سانحهٔ معهوده يى تأكيد ومبناى فاتحهٔ
مسروده يى تشييد ايلمشيدى بعد قضاء الوطر جاذبهٔ قسمت مقدر ايله سارع شارع آستانهٔ سعادت اثر اولوب
غب الورود بعض اعزهٔ ذوى الاحترامه اشمام شمامهٔ شيوهٔ مشهود اولندقده اين حالت از بدايع قدرت غريب
نيست مسهله سنى ايراد ايله تسهيل اسباب معدات وتنسيق ادوات مهمات خصوصنى ارائت وانبا ومن صمم العزيمة
ساعده التوفيق وعاضده التلفيق مساعده سنى ايما ايده رك تشويق واغرا ايلملريله هادى السبل دركاهنه توكل
وسلطان الرسل روحانيتنه توسل برله نيت خالصه وعزيمت صادقه يه مقرون حسبة لله تعالى بيك ايكيوز يكرمى سنه سنك
رمضان شريفى غره سى كونده اول بحر بيكرانه كشتى ران ابتدار واعتنا يعنى قاموس محيطك ترجمهٔ مصممه سنه
بسمله كش شروع وابتدا اولنوب بحكمته تعالى حوزهٔ قلمدن بيرون وحيطهٔ رقمدن افزون لاينقطع تصادم
امواج موانع وتزاحم افواج روادع تحدث وتكوندن خالى اولمزايدى بااين همه يارىٔ حضرت بارى ايله بازوى

اقدام عارضهٔ فتور ورخاوتدن مصون ونیروی اهتمام شائبهٔ کسل وملالتدن مأمون اولوب پنج ساله قریب
ولوج شامدن بلوج بامه ومطلع شفقدن مقطع فلقه‌دک مانند قضایای متصله بی سکتهٔ تراخی وفاصله صرف
همت بیهمتا وافراغ مساعیٔ وسع وسعة الانحاء ایده‌رك الحمد لله تعالی اشبو ایکیوز یکرمی بش سنه‌سی
ذی القعده سنك لیلهٔ بدرنده رسیدهٔ درجهٔ حسن انتها اولمغله الاوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط
اسمیله مسما اولدی وچون علوم عربیه جملهٔ آداب شعائر شرعیه‌یی مشتمل وکافهٔ اسرار نوامیس وضعیهٔ الهیه‌یی
متکفل اولوب حریم کعبهٔ حصولنه وصول وولوج ره تیمایٔ یتماء لغت عربیه موقوف وشرفات غرفات معرفته
اشراف وعروج اول زبان مهذبله صورتپذیر اولدیغی معلوم عامهٔ اهل وقوفدر والحالة هذه کتاب قاموس
بلامبالغه کافهٔ لغات عربیه‌یی حاوی وقاطبهٔ امثال واستعمالات ادبیه‌یی محتوی اولدیغی لاعطر بعد عروس
فاتحه سنجه باجمله اصحاب حس وشعوره محسوسدر مؤلف مرحومك دیباجه‌ده تصریحی اوزره التمش جلد
اصل جامعك خلاصه وصفوه‌سی وایکی بیك عدد کتب عربیه‌نك صریح ونقاوه‌سی اولوب ورسیدهٔ رتبهٔ اعجاز افراط
قصر وایجاز وضیق عباره وجزؤ لایتجزی شابه‌سنده لمحه واشاره‌لری والحاصل دانهٔ خردله کرهٔ عالم کنجیده
وحوصلهٔ قطره‌یه عنصر آب آکیده اولمق مسئله‌سنی مذکر برمعنا اولدیغی مطالعه کذارانه مستغنی عن الانهاددر تیوز
اللی سنه‌یی متجاوزدر که الی الان اساتذهٔ پیشین وجهابذهٔ دیرینه‌دن برصاحب فضل وبیان کتاب مرقومك ترجمه‌سی
خصوصنه تصدی واول خطهٔ خطیره‌یه پای افراز عزم وتعدی ایلمدی لدی التحریر بسر آوردهٔ طبع حقیر اولان اشبو

جرّعنی بجرعة باقیة من فضل ذاك المجلس الفاخر
فقلت سؤرا قال لی اشرب وقل کم ترك الاول للآخر

تضمینی اوزره بمنه تعالی محضا توفیق ربانی وتوقیف یزدانیله اول نعمت عظیمه وفیاضهٔ جسیمه‌ایله بو بنده‌لری
بهره‌مند ومقدما برهان قاطع وبو دفعه قاموس محیط ترجمه‌لرینه مظهریتله لغت عرب وعجم ملکتنك فتح وتسخیری
نصیب عبد مستمند اولدی ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء وبو اثر شریف وکتاب منیف محض موهبهٔ
رب لطیف اولدیغی امر مقرر وبخصوصه علم حدیث وتفسیره عین عون اولمغله شرع مطهره مظاهرتی کالشمس
فی الظواهر اظهردر بو ملابسه‌یه مبنی دائما ظل ظلیل عاطفت شاهانه‌لرنده آسودهٔ آسیب روزکار والوان نعم
والطاف پادشاهانه‌لریله دلسیر وبرخوردار اولدیغم حالا اریکه آرای خلافت عظما واورنك پیرای سلطنت کبرا اولان
شهریار عالم وشهنشاه اکرم افندمز حضرتلرینك حسنات ایام سعیده‌لرندن معدود بلکه حسنهٔ مجسمهٔ زمان بهبود
خسروانه‌لری اولدیغی وارستهٔ قیود شهود اولمغله انشاء الله الرحمن مجلای فیوضات غیبیه وملهمهٔ شئونات
قدسیه اولان قلب انور شاهی وضمیر صفاپرور پادشاهیلرینه صورت طبع وتمثیلی باالهام الهی رونمون واو واوجهله
طلاب شریعته بسط سماط مکرمت روزافزون بیورملری ماننداوراد صبح ومسا همیشه عامهٔ اسلامیانك مسئول
ومستدعالریدر ولیل ونهار مستغرق تیار عنایت علیه‌لری اولدیغمزه متشکر اسم سامیٔ خسروانه‌لری دیباجهٔ
پرابتهاج بلکه کتاب مستطابه سرتاج قلنمغله نام نامیٔ شاهانه‌لری صفحهٔ بقاء ودوامه قید وادراج اولندی علی الحقیقه
اول اکرم خلیقه برخلیفهٔ اعظم درکه مسند مشید خلافت ومرکز ممهد سلطنت وجود محمود وعنصر
مسعودلریله رشك علیین وغبطه‌گاه عرش برین اولدقلری هنکام خجسته انجامدنبرو اقصای مطالب ودلخواهلری
لوای کلمهٔ اللهی اعلا وقصارای مقاصد دل آکاهلری احکام شریعت غرایی احکام واجرا واقدم کافهٔ اجتهادلری
غزا وجهاد واهم قاطبهٔ اراده وارتیادلری تأمین وترویح عباد وعمدهٔ افکار صائبه‌لری قطع بنیان کفر وعناد
وزبدهٔ اذکار صادقه‌لری رفع شوائب شر وفساد ایلمکدر وبرسلطان رفیع الشان ومنیع العنواندرکه شرفهٔ عرش
رفعتلرینه رسائیٔ کمند خیال محض وهم وخیال محال وفراز طاقدیس جاه وجلالتلرینه حرمان درك وتقرب
حسرتیله عقل فعال پیچیدهٔ عقال انفعالدر وبرقهرمان صف شکن ودشمن فکندرکه رمح خطارلری همواره
میانهٔ جان دشمنانده خاطرهٔ درون کبی جائل وتیر خارا کذارلری جکرگاه اعداء وبدخواهانه قسمت ازلیه اولمغله
همیشه سهم صائب کبی واصل اولمقده‌در اکر درکاه فلك بارکاه خسرویلرینه جمشید پیشدادی رهیاب ادراك
وشمول اولیدی البته جامنی کچکول جرّ وشئوال ایلرایدی وکاووس کیانی دیوانخانهٔ کردون اشتباه داوریلرنده
مهتر کوس زن اولمق امنیه سنه کوکسی کورلکله دسته چوب تحسرایله سینه سن دوکرایدی

شه شاهان جهان حضرت سلطان محمود که درش پادشهان راست همه جای سجود
غزنوی مینشد اکر عهده رسای عهدش چوایاز از خصکیٔ دردرکاهش بود

سماك راح سلاحدارلغی هواسیله حالا بحر خضرای فلکده سمك وار مضطرب وبیقرار وبرجیس فضائل انیس
دار السلطنهٔ سنیه‌لری قضاسنه درر یاخود درّ مکنون کتابلرندن امتحان داعیه‌سیله طرف جناب فتوی پناهی‌یه
بالتوسل مشتری وطلبکار وماه تابدار اظهار ماهیتیله رکاب مستطابلرنده آلتون اسکملی پیك دوان اولمغی جویان
وعطارد معارفشعار دیوان سپهرایوانلرنده کاتب السر یاخود وقعه‌نویس اولمق خلیاسیله خامه کبی پویان اولمقده‌در
فی الواقع عامهٔ عالمیانه ظاهر وساطعدر که اول شهریار کریم الشمائل جامع محسنات اخلاق وخصائل ومجمع اشتات
کمالات وفضائل اولوب علم وهنر ومعرفت وتقید احکام شریعت ودیانت وامانت وخط وقلم وکتابت خصوصا
بحر بلاغتده اجرا ایلدکلری جواریٔ منشآت ترسل وانشاء ایسه نفایس تفاریق بدیعه‌ایله مشحون وفقرات
رائعات آیات منثورهٔ متلألیاتی برفحوای اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا درر درّی ضیانمون اولمغله فن آشنایان
فصاحتده لکنت فرمای حیرت اولمقده‌در وفن فروسیت وشهسواری وشیوهٔ جریدبازی ونیزه کذاری وتفنك
اندازی وتیغ پردازی ولطف وعطا وکرم ورأفت وسخا ورشد وروّیت ودربت ودرایت وعقل کامل
وذهن وذکاء شامل وقدردانیٔ ارباب علم وکمال وعیار آشناییٔ اصحاب فضل ومقال والحاصل مکارم خصال
ومحامد سجایاء وفعالده دورهوشکندنبرو سلاطین سالفه‌ده عدیلی عدیم الورود وتواریخ سابقه‌ده نظیر وجودی
ناموجوددر اول پادشاه اسلام وظل الله علی الانام خلیفهٔ بی خلاف خدیو مملکت عدل وانصاف اجل ملوك
عالم افضل سلاطین امم شهریار کردون تخت تاجدار پیردانش وجوانبخت فریدهٔ صدف جهانبانی کزیدهٔ
نسل نبیل خاقانی تمیمهٔ بازوی ملت بیضاء تعویذ کردن شریعت سمحاء الغازی فی سبیل الله المجاهد لاعلاء
لواء کلمة الاله فاتح البلدین خادم الحرمین مسخر حصن بلغراد مخلص دار الجهاد عن استیلاء اهل الکفر والعناد
ناظم الممالك حاسم عروق القطاع عن الطرق والمسالك السلطان ابن السلطان الغازی العدلی محمود خان
ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان ادام الله وجوده وابقاه ووفقه لما یریده وتمناه حضرتلرینك الی هذا الآن
ابراز بیوردقلری مآثر جلیله ومفاخر جمیله بیکانهٔ حدّ وپایان وهربری برشهنامهٔ منقبت عنوان اولمغه شایاندر
همان جناب مجیب الدعوات ومفیض الحاجات جلّ شانه ودلّ برهانه اول پادشاه بیهمتا وشهریار جهانکشا
حضرتلرینك باعث آسایش اکوان ومورث آرامش عالمیان اولان سایهٔ هما پایهٔ همایونلرینی مانند ظلّ طوبا مدید
ویمن وسعادت واقبال وبخت وفیروزی واجلال روزافزونلرینی مثال نعیم جنة المأوی مزید برمزید ایلدیکی حالده
شاهانه تدبیر زودتأثیرلریله کیسوی مجعد احوال جهانی تسریح ودائما فوز ونصرت وامن وامان وراحتله سرجملهٔ
اسلامیانی تنشیط وتفریح ووجود عالمسود شاهانه‌لرنی سریر سلطنتده الی یوم القیام قائم ونیر فرّ وشوکت پادشاهانه‌لرینی
بیت الشرف سعد ومیمنتده پاینده ودائم ایدوب دستخوش جنان وشمامهٔ دل وجانلری اولان شهزادکان نجابت
نشانلرنی همیشه طول عمر وعافیتله احداث کرد وندن محفوظ وعین وقایهٔ صمدانیله ملحوظ وصبح ومسا
دیدار ضیامدار خجسته لقارلیله دیدهٔ جهاندیدهٔ داوریلرنی روشنا وطبع مکارم منبع خدیویلرینی پرصفا
واکسیر عجیب التأثیر نظر عنایت پرور کریمانه‌لرینی زمرهٔ علماء وفرقهٔ فضلاء حقلرنده تسویغ
وارزان وقدر وحیثیتلرینه حرمت ورعایتلرینی کما کان مستمر وجاودان ایلیه اللهم ادم
دعة الاسلام بادامة ذاته ذی العز والاحترام وانم عیون الانام بایقاظ سیف سطوته
الحسام علی مرّ اللیالی والایام واجعل التوفیق مقارناله فی جمیع
حرکاته وسکناته والفوز والنصر تابعا لارائه
ومتابعا لرایاته آمین ثم آمین بحرمة خاتم
الانبیاء والمرسلین



الحمدلله الذی شرح صدری لشرح دیباجة القاموس والصلوة والسلام علی المصطفی الذی انزل علیه الناموس
وعلی آله وصحبه ذوی نفایس النفوس ماغرّدت عنادل الاقلام علی ایك السطور فی ریاض الطروس امابعد
معلوم اصحاب فهومدرکه دیباجهٔ قاموس خلیج اوقیانوس اولان بحرهرمز مثال اجناس جواهرزواهر ایله ما لا مال
وغوّاص فکر واندیشه یه قعر وغورینه وصول ممتنع الاحتمال مثابه سنده اولوب الفاظ وعبارانده مندمج وفقرات
وسجعاتنده مندرج اولان حسن انسجام ولطف جزالت وسلاست وانتظام وفنون محسنات وصنوف مزیّنات
ومبینات واستعارات وترصیعات ومعانیٔ بدیعة البیان ومبانیٔ متینة الارکان وصنایع عربیه وروایع ادبیه
وانواع فصاحت واصناف بلاغت بالجمله شناور دریای علم وفضیلت عندنده روشنا وترجمه سی خصوصی
مقامات حریری ترجمه سی کبی اهدار اصل اصیل اوله جغی ارباب نهایه مستغن عن الانهادر بناءً علیه دیباجهٔ
مرقومه نك ترجمه سی امری استهجان ومفید ومضبوط وموجز ومربوط شرح اولنمسی سنجیدهٔ میزان استحسان
اولنمغله وجه مذکور اوزره ملخص ومخلص اشبو شرح دلکشا متوکلا علی الله تعالی ترقیم واملا وهر فقره نك
متضمن اولدیغی صنایعی فردافردا ایضاح وتطبیق وتصریح وتحقیق ایلمك دخی اطناب واملالی موجب اولمغله
بعض اهمنه تلمیح وتلویحله اکتفا اولندی وقبل الشروع مؤلف اصل اصیل فاضل فاقد العدیل علیه رحمة
الرب الجلیل حضرتلرینك تراجم احوالی عصرینك فریدی اولان شارح قاموس السید مرتضی الزبیدی مرحومك
تحریر وبیانی موجبنجه بو محلده رسم وترقیمی جسبان وموافق وجدان اولمغله اول میدانده یکران کلك سریع
الجریانه ارخای عنان قلندی خفی اولمیه که مؤلف علیه الرحمه حضرتلرینك کنیه لری ابوطاهر واسم سامیلری
محمد بن یعقوب بن محمد بن یعقوب بن ابراهیم بن عمر بن ابی بکر بن محمود بن ادریس بن فضل الله بن الشیخ ابی اسحق
ابراهیم بن علی بن یوسف الشیرازی در ولقبی مجدالدین وسلسلهٔ نسبی خلیفهٔ کزین صدیق اکبر رضی الله عنه
حضرتلرینه پیوسته در ایرانده شیراز ایالتنده واقع فیروز آباد نام بلده اعمالندن کازرون نام قصبه ده یدیوز یکرمی
طقوز تاریخنده مشیمهٔ نیستیدن سرنمون ساحهٔ هستی اولدی یدی یاشنه قدر قرآن کریمی ازبر وسکز یاشنه
واردقده پدرلریله شیرازه نقل ورحلت وآنده پدرلرندن وقوام الدین عبدالله بن محمود ومحمد بن یوسف الزرندی وسائر
اعلام علمادن برمدت استحصال مقدماته سعی ومبادرت ایلدکدنصکره عراق سمتنه توجه ووجههٔ عزیمت ایدوب
دارالسلام بغداد بهشت ارتسامده نظامیه مدرسی قاضی شرف عبدالله بن بکتاش نام سرآمد فضلاء وفحولك
مجلس شرفشموللرینه رخصتیاب دخول وبرزمان اول شمس منیر علم وعرفاندن استفاضهٔ انوار معقول ومنقوله

مشغول اولدی بعده بلاد شرقیه وهندیه وشام ومصر ورومی جائل وزنبور عسل بی کسل کبی هرشکوفه دن
نائل حظ شامل اولوب والحاصل عامهٔ علوم وکافهٔ فنون منطوق ومفهومده بارع وکامل وخاصة لغت وادبیه ده
فضل فاضیٔ فاضلی فاصل اولدی وبدایعدن اوله رق فرط ذهن وذکا ایله قوّت حافظه یی جامع بروجود رائع ایدی
حتی سیر وسیاحتی خلالنده دخی کل لیلة ایکیوز سطر حفظ ایلمدکجه سر نهادهٔ بالین راحت اولمدیغی رسیدهٔ رتبهٔ
صحتدر وبالجمله اعلام علماء معاصرین عندلرنده صك صحیح الثبوت فضل وکمالی ممضا وکلیات وجزئیات علومده
مهر منیر آسا فردکلی اولدیغی روشن وهویدا اولمشدر وسیر وسیاحتنده مرور ایلدیکی بلاد وقصبات اهالیسی
وولاة وحکامی تأدیهٔ مراسم تکریم واجلالله استقبال ولوازم اکرام واحترامی حقلرنده بذل واکمال ایدرلر ایدی
خصوصا سلاطین زماندن آذربیجان شاهی شاه شجاع وسلطان مصر اشرف وصاحب بغداد ابن اویس
وامیر تیمور حقلرنده اجرای حق توقیر وایفای عطایای غیر حصر ایلدیلر خصوصا اساطین عثمانیه وسلاطین
خاقانیه دن سلطان یلدرم بایزید خان ابن سلطان مراد علیهما رحمة الرب الجواد حضرتلری تختگاه بروسه ده
فرمانفرمای ملکت اسلام ایکن مومی الیه دارالسلطنه یه ورود وطرف اوضع الشرف شاهانه دن فوق الملحوظ
استیفای حظوظ نامحدود ایلدیلر بعده حجاز مغفرت پرداز طرفنه جهازه ران شوق واهتزاز وحرمین محترمینده
برمدت مجاورتله مظهر بلغهٔ اعتزاز اولوب اوراده قاموس محیطی تلخیص وتدوین ایلدکدنصکره یمن واقبال الله
یمن سمتنه توجه واعتزام ایله اول اقطار واقطانی دخی مغبوط بهشت برین ایلدی اول تاریخده حکمران ملکت
یمن اولان دودمان رسولیه دن ملك اشرف اسمعیل عندنده نائل حسن تلقی ووقت یسیرده ماهیتی مهر تابان کبی
نزد مشار الیهده دخی عیان اولمغله درجهٔ وقع واعتباری فلك چارمینه مترقی اولوب اوّل وهله ده زبید قضاسنی توجیه
وقاضی القضاة عنوانیله پایهٔ قدر ومنزلتنی تنویه ایلدیلر بعده ملك مشار الیه کندیلرندن تلمذ وکریمهٔ مکرمه لرینی دخی
نکاح ایلمکله دوبالا آمیزش والتیام والحاصل قریب ایامده ملکت یمنده شیخ الاسلام وقبلهٔ خاص وعام اولدی
یکرمی سنه مقدار زبید شهرنده قرار ایدوب اوخلالده دخی گاه وبیگاه زیارت بیت حضرت آله قصدیله مکررا
حرمینه تردد وبنه زبیده آمد شد ایدرایدی وملك اشرف حضرتلرینك طرف مومی الیهه علاقهٔ تام وارتباط
مالاکلاملری اولمغله همیشه دیدارلریله مبتهج ومتجمل ولحظهٔ مفارقتلرینه غیر متحمل ایدی حتی بهرسال
بالوکاله روضهٔ مطهرهٔ سید الانام علیه الصلوة والسلام طرفنه ابلاغ تحفهٔ تحیت ایچون بر برید ارسال ایلمك
دأب ملوك اولمغله مؤلف علیه الرحمه اول سنه بریدمرسول کندیلری اولمق نیازیله طرف مشار الیهه اشبو رقیمه یی تحریر
وایصال ایلدی که صورتی بودر بعد العنوان ❁ وکان من عادة الخلفاء سلفا وخلفا انهم کانوا یبردون البرید بقصد
تبلیغ سلامهم الی حضرة سید المرسلین صلی الله علیه وسلم فاجعلنی جعلنی الله فداك ذاك البرید فانی لا اشتهی
شیئا سواه ولا ارید ❁ پس بو مضمونده عریضهٔ مذکوره واصل دست اشرفی اولدقده کندی دست خطیله تحریر
ایلدیکی جوابنامه نك صورتی بودر بعد الالقاب ❁ ان هذا شیء لاینطق لسانی ولایجری به قلمی فبالله علیك
الا ماوهبت لنا هذا العمر والله یامجد الدین یمینا بارّة انی اری فراق الدنیا ونعیمها ولافراقك انت الیمن واهله ❁ ومؤلف
مرحومك مدت عمری طقسانه متناهی اولوب اصلا قوی وحواسنه وهن وخلل طاری وشعور وحفظنه خبط
وذلل ساری اولمدی سکزیوز اون یدی شوالنك یکرمنجی ثلثاء کیجه سی مصحف حیاتی رسیدهٔ حد ختام وبلدهٔ
مزبوره ده اعزهٔ کرامدن شیخ اسمعیل الجزتی تربه سی حضیره سنده اول کتبخانهٔ علوم وفضائل کرچه دفین خاك
سیهفام اولوب لکن عمر ثانی اولان آثار جلیله لریله الی یوم القیام پاینده وبردوام اولمشدر تغمده الله برحمته ومتعنا
من اثر علمه وفضیلته ومرحومك آثار علمیه وتصانیف علیه لری حوزهٔ حد واحصادن بیرون وقیاس مقیاس
عقل واندیشه دن افزون اولمغله محض کرامته محمول قوت قدسیه اولدیغی امضا کردهٔ اصحاب عقول ونقولدر ازجمله
اصل کتاب قاموس اولان اللامع المعلم العجاب الجامع بین المحکم والعباب نام تألیفی که دیباجه ده اشعار ایلدیکی اوزره التمش
جلد اولوب بعده قاموسی اندن تلخیص وبنیان مرصوص کبی ترصیص ایلدی وایکی جلدده بصائر ذوی التمییز فی لطائف
کتاب الله العزیز نام تفسیری که بو ترجمه ده آندن خیلی استمداد وجابجا نفایس شریفه نقل وایراد اولندی ودرت جلدده
تنویر المقباس فی تفسیر ابن عباس وبرجلدده الدرّ النظیم المرشد الی مقاصد القرآن العظیم وحاصل کورة الخلاص
فی فضائل سورة الاخلاص وشرح قطبة الخشاف فی شرح خطبة الکشاف ودرت جلدده شوارق الاسرار
العلیه فی شرح مشارق الانوار النبویة ومنح الباری لسبل الفیح الجاری فی شرح صحیح البخاری که ربع العبادات
یکرمی جلده بالغ اولمشدر واوچ جلدده الاسعاد بالاصعاد الی درجة الاجتهاد وایکی جلدده عدة الاحکام

فی شرح عمدة الحکام وبرجلدده اقتضاض السهاد فی افتراض الجهاد والنفحة العنبریه فی مولد خیر البریه
والصلاة والبشر فی الصلوة علی خیر البشر والاصابة فی اسماء الصحابة والوصل والمنی فی فضل منا والمغانم
المطابه فی معالم طابه وتهییج الغرام الی البلد الحرام وروضة الناظر فی درجة الشیخ عبد القادر والمرقات الوفیه
فی طبقات الحنفیه والمرقات الرافعیه فی طبقات الشافعیه والبلغه فی تراجم ائمة النحو واللغه ونزهة الاذهان
فی تاریخ اصبهان وتعیین الغرفات للمعین علی عرفات ومنیة المسئول فی دعوات الرسول ومقصود ذوی الالباب
فی علم الاعراب والمتفق وضعا المختلف صنعا والدر الغالی فی الاحادیث العوالی والتجاریح فی فوائد متعلقة
باحادیث المصابیح وتحبیر الموشین فیما یقال بالسین والشین والروض المسلوف فیما له اسمان الی الالوف وتحفة
القماعیل فیمن یسمی من الملائکة اسمعیل واسماء السراح فی اسماء النکاح والجلیس الانیس فی اسماء الخندریس
وانواء الغیث فی اسماء اللیث وترقیق الاسل فی تصفیق العسل وزاد المعاد فی بانت سعاد وقصیدهٔ مرقومه نک شرحی
والتحف والظرائف فی النکت الشرائف واحاسن اللطائف فی محاسن الطائف والفضل الوفی فی العدل الاشرفی
واشارة الحجون الی زیارة الحجون وفی الدرة من الخرزه فی فضل السلامة علی الخبره سلامه وخبره طائف قضاسنده
ایکی قریه در وتسهیل طریق الوصول الی الاحادیث الزائدة علی جامع الاصول که درت جلدده در ملک ناصر بن
اشرف ایچون تألیف ایلدی وتحفة الأبیه فیمن نسب الی غیر ابیه وبش جلدده مثلث کبیر وبعده آنک مختصری
واسماء العاده فی اسماء الغاده وسفر السعاده وبونلردن ماعدا مطول ومختصر تألیفاتی خصوصا رسائل متنوعه لری
حیز بخش اولی الالباب خارج از حساب حسابدر ومنقولدر که دیار رومده اولدقلری اثناده علماء وقت ایله غاص برنادیٔ
فضائل اختصاصده حضاردن بریسی مؤلف مرحومدن امام علی کرم الله وجهه حضرتلری کاتب دیوان بلند
ایوانلرینی تربیه ضمننده آوردهٔ بیان بیوردقلری اشبو ❊ الصق روانفك بالجبوب وخذ المزبر بشنارك واجعل
خندوربتك الی قیهلی حتی لاانبغ نبغة الا وقد وعیتها فی حاطة جلجلانك عبارتیله صادر اولان امر شریفلرینك معناسنی
سؤال ایلدکده بالبداهه اشبو ازق عضرطیك بالصلة وخذ المسطر باباخسك واجعل جحمتیك الی اثعبانی حتی
لاانبس نبسة الا وعیتها فی لمظة رباطك تعبیریله تفسیر ایلدیلر ودمشق شامده باب النصر وباب الفرج بینفده نعل
نبوی یه متوجها صحیح مسلمی اعلام محدثیندن ناصر الدین ابو عبد الله محمد بن جهبل علیه الرحمه حضرتلرندن
بطریق الضبط والاتقان اوچ کون ظرفنده بالتمام قرأت واخذ ایلدیکنی کندیسی اشبو ابیاتنده اشعار وبیان ایلمشدر

قرأت بحمد الله جامع مسلم   بجوف دمشق الشام جوف الاسلام
علی ناصر الدین الامام ابن جهبل   بحضرة حفاظ مشاهیر اعلام
وتم بتوفیق الاله وفضله   قرأة ضبط فی ثلاثة ایام

خلاصهٔ مقال لایدرك شأوه ولایشق غباره مثل وندیدی نادیده ونشیدهٔ ادعای نظیری ناشنیده آیة من الایات ومعجزة
من المعجزات بروجود هماهمال وبر عنصر عنقامثال ایدی ومعاصرین ادباء کندیلرینك وجلیلهٔ آثارلری اولان قاموس
محیطك روضهٔ مدح وتقریضلرنده انواع نظم ونثر ایله عندلیب آسا کویا ونغمه سرا اولدیلر از جمله ادیب ماهر
نور الدین علی بن محمد بن العلیف المکی که علیفی ایله مشتهردر اشبو قطعهٔ لطیفه ایله وجه مدیحی ترشیح ایلدی

مذ مد مجد الدین فی ایامه   من بعض ابحر علمه القاموسا
ذهبت صحاح الجوهری کأنها   سحر المداین حین القی موسی

وابو عبد الله الفیومی علیه رحمة القیومی اشبو قطعه ایله رخسارهٔ وصف قاموسی توشیح ایلمشدر

لله قاموس بطیب وروده   اغنی الوری من کل معنی ازهری
نبذ الصحاح بلفظه والبحر من   عاداته یلقی صحاح الجوهری

وفقیه جمال الدین محمد بن صباح الصباحی بو ابیات ایله صبا جنبخش جمال تقریظ وتمدیح اولدی

من رام فی اللغة العلو علی السها   فعلیه منه ماحوی قاموسها
مغن عن الکتب النفیسة کلها   جماع شمل شتیتها ناموسها
فاذا دواوین العلوم تجمعت   فی محفل للدرس فهو عروسها
لله مجد الدین خیر مؤلف   ملك الائمة وافتدته نفوسها

لامعه ❊ شارح نحریر ابو الفیض محمد مرتضی الحسینی الهندی الزبیدی المصری علیه رحمة الرب القدیر اسانید
مسلسله ایله سلسلهٔ اجازت علمیه لرینی مؤلف مرحومه متصل ومنتهی ایلمشدر کذلك اشبو مترجم حقیرك دخی

طریق خاصه دن شارحه ومؤلفه منتهی اولمغله جهت جامعهٔ معنویه شارحی شرح طرفنه وبو فقیری ترجمه سمتنه
ارشاد وتوفیق وسر نسبتی اظهار وتحقیق ایلدی والحمد لله علی فضله العظیم والصلوة والسلام علی نبیه الکریم
وآله وصحبه اجمعین وهذا القدر یکفی فی هذا المقام الخطیر فان القلیل یدل علی الکثیر والقطرة تنبیٔ عن الغدیر
قال المؤلف الفاضل تغمده الله تعالی بغفرانه الشامل بعد الابتداء بالبسملة الشریفة الحمد لله منطق البلغاء
باللغی فی البوادی ومودع اللسان السن اللسن الهوادی منطق کلمه سی انطاقدن اسم فاعلدر که بالقوه یاخود
بالفعل سویلیجی قلمق وسویلتمك معناسنه در البلغاء علماء وزننده بلیغك جمعیدر که بلاغتدن وصفدر وبلاغت ایله
کلام متصف اولور که مقتضای حاله موافقتدن عبارتدر ومتکلم متصف اولور واول متکلمده بر ملکه وقوتدر که
آنکله کلام بلیغ تألیفنه مقتدر اولور اللغی لامك ضمی والفك قصریله لغت لفظندن جمعدر بره وبری کلمه لری کبی
ولغت عند المؤلف شول اصواته دینور که آنکله هر قوم وطائفه غرض ومقصودلرینی تعبیر ایدرلر وبعضلر معنایه
موضوع لفظ ایله تعریف ایلدیلر فی البوادی البلغاء لفظندن حالدر زیرا مضاف الیهده عاملدر
وبوادی بادیه نك جمعیدر که بیابانه دینور المودع ایداعدن اسم فاعلدر برنسنه یی برآدمه امانت طریقیله ویرمك
معناسنه در واطلاق وتقیید علاقه سیله اعطاء معناسنده استعمال اولنور اللسان قولی لسانهم سبکنده درکه
ضمیر بلغایه راجعدر ولسان دله دینور ولغت معناسنه کلور الالسن احمر وزننده فصاحت معناسنه اولان لسن
ماده سندن وصفدر اجود اللسان وافصح دیمکدر مودع لفظنك مفعول ثانیسیدر اللسن ضمتیله لسانك جمعیدر
الهوادی هادیه نك جمعیدر هرنسنه دن متقدم اولانه دینور بوراده مراد امر فصاحتده فائق وراجح وجمله
لسانه متقدم دیمکدر اللسن لفظنك مضاف الیهیدر مفهوم کلام حمد وثنا اول زمرهٔ بلغایی بادیه نشین
اولدقلری حالده لغات کثیره ایله انطاق یاخود نطقه اقدار ولسان بلغایه لغات فائقه وراجحه نك افصح
واجودنی ایداع وایثار ایدن ذات اجل واعلایه مخصوصدر وبادیه ایله تقییدی لسانلری شائبهٔ اختلاط
واختلالدن مصون ومأمون اولمغله کلاملری معول علیه اولدیغندن احتجاج واستشهاد اولندیغنه مبنیدر

حسن الحضارة مجلو بتطرئة   وفی البداوة حسن غیر مجلوب

ولسان کلمه سندن لغت مراد اولنوب والسن کلمه سی سینك ضمیله لسان لفظنك جمعی اولوب واللسن کلمه سی لامك
ضمی وسینك سکونیله لسن لفظندن که لامك فتحی وسینك کسریله وصفدر واول لسن لفظندن که طلاقت لسان
معناسنه در مأخوذدر وهوادی هدایتدن مأخوذ اولمق جائزدر بو کا کوره مفهوم فقره حمد وثنا اول فطرتلرنده
طلاقت وجزالت مرکوز اولان قومك لسانلرینه ارشاد ودلالت مراد ایدن لغی ایداع ایلیان ذات ذو المنه
مخصوصدر دیمك اولور وهوادیدن ایکی احتماله کوره ده متقدم معناسنه اولمق محتملدر زیرا حضرت آدم علی نبینا
وعلیه السلام جنتده اولدقلری حینده لسان عربیله تکلم وبعد النزول انسلاب عربیتله سریانی یه محول وبعد
قبول التوبه حقلرنده بنه عربیه الهامیله الطاف الهیه درکار ومکمل اولدیغی مرویدر وفقرهٔ مزبوره صنایع
بدیعیه دن براعت استهلالی وارصاد وجناس مفروق وجناس محرف وناقص وحسن مطلع وسجع وترصیع واعنات
صنعتلرینی متضمن اولدیغی آشنایان ادبیه یه غیر خفیه در بسط وتفصیللری موجب اکثار وتطویل اولمغله ایما ایله
اکتفا اولندی ومخصص عروق القیصوم وغضا القصیم عالم بنله العبهر والجادی ومفیض الایادی بالروائح والغوادی
للمجتدی والجادی المخصص تخصیصدن اسم فاعلدر که برشیئ آخرك مشارك اولمیه جغی خصوصله
تمییز وافراد ایلمك معناسنه در العروق عرقك جمعیدر برنسنه نك اصلنه وکوکنه دینور القیصوم طیفور وزننده
بادیه نباتندندر ترکیده آیوه طنه دیرلر الغضا غین معجمه ایله فضا وزننده اشجار بادیه دندر فارسیده تاغ وترکیده
سکسوك اغاجی دینور القصیم قافله خصیم وزننده قصیمه نك جمعیدر که شجر غضا منبتی اولان قومساله دینور
بما لم ینله قولنده ما لفظی سر وخصوصدن عبارتدر ینل کلمه سی نیلدن مضارعدر اصلی ینال اولمغله لم کلمه سی
جزم ایدوب اجتماع ساکنین محذوریله الفی ساقط اولمشدر ونیل ظفر واصابت معناسنه در العبهر عنبر وزننده
زرین ونرکس تعبیر اولنان چچکه دینور الجادی جیم ودال مهمله ایله زعفرانه دینور المفیض میمك ضمیله افاضه دن
اسم فاعلدر طاشوب دوکرك ویرمك معناسنه در الایادی یدلفظندن جمعدر که نعمت معناسنه در الروائح
رائحه نك جمعیدر که اخشام وقتی یاغان یغموره دینور الغوادی غادیه نك جمعیدر که صباح یغمورینه دینور وباء
جاره سببیهٔ عادیه وظرفیه اولمق محتملدر امطار ظروف نعم اولمق مناسبتیله یاخود مراد عموم اوقاتدر که وسبحه
بالعشی والابکار آیهٔ کریمه سی قبیلندندر ذکر اولنان ایکی وقته تخصیصی غالبه مبنیدر المجتدی اجتداء ماده سندن

جود وعطیه ایسمك معناسنه در اسم فاعلدر الجادی جیمله جدا وجدوی ماده سندن اسم فاعلدر عطیه ایدیجی
دیمكدر یقال اجتداه اذا سئله الجدوی بجداه ای اعطاه وجادی كدا وسائل معناسنه ده كلمكله مجتدی چوق ایستین
وجادی از ایستین دیمك دخی ممكندر و مجتدیدن بهایم وجمادات وجادیدن نوع انسان مراد اولمق دخی جائزدر
مفهوم كلام حمد وثنا اول بادیه نباتندن قیصوم دیدكلری نباتك وقصیم نام قومسال یرده بتن غضا دیدكلری شجرك
كوكلرینی حاضره نباتندن زرّین وزعفرانك نائل اولمدقلری خاصه ایله تخصیص وافراد واخشام وصباح یغمورلری
سیبیله حاصل اولان یاخود اخشام وصباح یغمورلرنده مكنوز اولان نعمتلرنی كه مراد دائم الاوقات ادرار اولنان نعم
بیشماردر فقیر اولوب غیره اعطا شاننده اولمیان طالب حاجاته وغنی اولوب سائره اعطا شاننده اولان ذواته یاخود
چوق وآز ایستنلره یاخود انسانه وبهایم وجماداته افاضه وارفاد ایدن كریم جواده مخصوص وشایاندر خفی اولمیه كه
شیح دیدكلری نبات كه تركیده یاوشان دیرلر وذكر اولنان قیصوم وغضا وسمره بادیه یه مخصوص اولمغله اهل الشیح
والقیصوم والغضا والسمره ایله عربدن كنایه اولنور بو وجهله فقرهٔ اولی عرب طائفه سنه فصاحت وبلاغتی
تخصیصی متضمن ونباتات واشجارلرنده اولان خواص ومنافع حاضره دن ازید اولدیغنی معلن در وفقرهٔ مذكوره
جناس مستوفی واشتقاق ومراعات نظیر وطباق وتشطیر وتدبیج وجناس تام صنایعنی مشتمل اولدیغی مالا كلامدر
ومؤلف علیه الرحمه چاشنیٔ حقیقتدن حلو المذاق اولمغله فقرهٔ ثانیه ده طریقهٔ حقیقت اوزره بو وجهله ده توجیه
معنا ممكندر اولا مفیض قولی كه افاضه دن وافاضه فیضدن مأخوذدر فیض انزال ایدیجی معناسنه در معلوم
اوله كه فیض الهی ایكی نوعدر بری فیض اقدس وبری فیض مقدّس در فیض اقدس شول فیض سبحانی وتجلیٔ
رحمانیدر كه مجموع اشیانك وجودینی وقابلیت واستعدادنی حضرت علمیه ده مقتضی اوله نته كه كنت كنزا مخفیا
فاحببت ان اعرف حدیث قدسیسی اكا اشارتدر وفیض مقدّس شول فیض وتجلیٔ اسمائیدر كه حضرت علمیه ده
ثابت اولان اعیانك بحسب الاستعداد خارجده ظهورلرنی موجب اوله بو فیض روح اعظم وساطتیله اولور پس
اشبو فیض اقدس ایله حضرت علمیه ده اعیان ثابته واستعدادات اصلیه حاصل وفیض مقدس ایله اعیان مرقومه
مع اللوازم والتوابع خارجده كسوهٔ وجوده داخل اولور وایادی ارباب حقیقت عندنده اسماء متقابلهٔ الهیه دن
عبارتدر وروائح وغوادی عنوانلرندن نه دوام واسترسال مراد اولور بو تقریر اوزره مفهوم حمد وثنا اول قبول عنایات
الهیه یه مسبوق اولان اعیان واكوانه بر مقتضای تجلیات اسماء متقابله دوام واسترسالدن عبارت اولان غدوّ وآصال
نفحاتیله نقص وانقطاعدن منزه ومبرّا مدرار فیوضات وعطایاسنی ادرار وانزال ایدن جناب كبریایه مخصوصدر
بو دقیقه اوزره مؤلف اشبو تألیفی كه جملهٔ عنایاتندر محض فتح سبحانی ومجرد فیض حضرت یزدانی اثری اولدیغی
رمز وایما ایلمش اولور ونافع غلة الصوادی بالأهاضب الثوادی ودافع معرّة العوادی بالكرم الممادی ومجری
الاوداء من عین العطاء لكلّ صادی الناقع نون وقافله نقع لفظندن كه صوسزلغی كیدرمك وصویه قاندرمق
معناسنه در اسم فاعلدر الغلة غین معجمه نك ضمیله صوسزلغه دینور الصوادی صاد مهمله ایله صادیه نك جمعیدر كه
صوسز عطشان معناسنه در تأنیثی موصوف اعتبار یله در یاخود اوزون خرما اغاجنه دینور كه مراد مطلقا اشجاردر
الاهاضب ضاد معجمه ایله هضابك جمعیدر كه یغموره دینور الثوادی ثای مثلثه ایله ثادیه نك جمعیدر چوق وعظیم
صویه دینور یاخود نجریدیابندر یقال مطرة ثدیاء ای عظیمة غزیرة الماء واهاضب هضب جمعی اولان هضابك دخی
جمعی اولمق محتملدر وهضب یاصتم طاغلره دینمكله مراد مطلقا طاغلر دیمك اولور و بو صورتده مضاف تقدیر اولنوب
سیول الاهاضب سكنده اولور الدافع دفع لفظندن اسم فاعلدر المعرّة میمك وعینك وراء مشدده نك فتحه لریله
اذا واشكنجه معناسنه در العوادی عین مهمله ایله عادیه نك جمعیدر كه شرّ وظلم وبیداد معناسنه در لكن سیاق وسباق
اشارتیله قحط وغلا مراد اولمق اغلبدر الكرم فتحتیله فضل واحسانه دینور الممادی میمك ضمیله ممادات لفظندن اسم
فاعلدر بعض نسخه ده متمادی عنوانیله مرسومدر كه تمادیدن اسم فاعلدر ایكیسیده اوزون اوزادی معناسنه در كه
مراد دوام واستمراردر المجری اجرادن اسم فاعلدر الاوداء همزهٔ مفتوحه ایله وادی جمعیدر كه دره یه دینور اولا
حالیت ومحلیت علاقه سیله صویی وثانیا ایصال خیر ومنفعت مناسبتیله فضل واحسان اراده اولنمغله مجاز بمرتبتین
اولور من عین العطا عین پكاره دینور مجاز اوله استقلالا وثانی یه تبعا ترشیحدر وعطا ویركو یه دینور عین العطا
تعبیری عین لطافتی متضمندر مفهوم كلام حمد وثنا اول صوسزلك یاخود اشجارك صوسزلغنی عظیم وعمیم یغمورلر
ادراریله ازاله واروا وشرّ وظلم وجفا اشكنجه واذاسنی یاخود قحط وغلا بلاسنی فضل فراوان وكرم بی پایانیله دفع وازاله
ایدوب بو وجهله عبادنی احما ومنبع زلال لطف وافضالندن جملهٔ محتاجینه درملر طلوسی برّ واحسان افاضه واجرا

ایدن حق جلّ وعلا درگاهنه اجرادر صادی صوسزه دیمكله مطلقا فضل واحسانه محتاج دیمك اولدی وفقره
اولاده اهاضبدن تپه لر و یایلا وطاغلر اراده اولنورسه مضاف مقدّر اولمغله طلو وطاشقن تپه لردن وطاغلردن
نازل اولان سیل صولر یله ارواایدن دیمك اولور وعوادی لفظندن ظلمه وستمكاران اراده اولنمق محتملدر واصول
اشجار عظامده غرس اولنمش عوادیٔ كرم دخی اراده اولنور لكن تكلفلوجه اولور وفقرهٔ مرقومه ترصیع سجع
واشتقاق وجناس لاحق صنعتنی مشتمل اولدیغی بدیعه شناسانه روشندر باعث النبیّ الهادی مفحما باللسان
الضادی كل مضادی مفخما لا تشینه الهجنة والعجمة والضوادی الباعث بعث لفظندن كه كوندرمك معناسنه در
اسم فاعلدر واعرابنده وجوه ثلاثه جائزدر لكن مقام تعظیم نعمت اولمغله استیناف ارجحدر واسم فاعل بوراده ماضی
معناسنه در النبیّ پیغمبر معناسنه در مأخذی ورسول ایله فرق ونسبت وترادفی خصوصلرینی بیان موجب تطویلدر
الهادی طوغری یوله دلالت وارشاد ایدیجی دیمكدر مفحما حالدر ومفحم افحامدن اسم فاعلدر كه خصمی
معارضه ومكالمه دن عاجز قلمق معناسنه در الضادی ضاد معجمه ایله عربی صحیح دیمكدر زیرا ضاد حرفی عربه
مخصوصدر كما قال علیه الصلوة والسلام انا افصح من نطق بالضاد المضادی مضاداة ماده سندن اسم
فاعلدر معارض ومعاند ومخالف معناسنه در بعض نسخه ده صاد مهمله ایله صادی ومصادی واقع اولمغله صادی
مداراة ومسایره معناسنه اولان مصاداة لفظندن اشتقاق كبیر وجهیله مأخوذ ومصادی معارضه وممانعه معناسنه
اولان مصاداة لفظندن مأخوذ اولور شارح اشبو اهمال نسخه سنی مهمل عد ایلمشدر مفخما حال مترادفه در
ومفخم تفخیمدن اسم مفعولدر معظم وجزل المنطق معناسنه در لا تشینه شین لفظندن مستقبل منفیدر وشین
خلاف زیندر كه عیب وعار معناسنه در الهجنة هاء مضمومه ایله كلامده اولان قبیح ونقیصه یه دینور العجمة عینك
ضمیله عجمیلك معناسنه در كه تكلمده دل طوتقونلغندن ولحن وخطادن عبارتدر بعض نسخه ده اللكنة واقع اولمغله
پپه لك دیمك اولور الضوادی ضاد معجمه ایله كلام قبیح معناسنه در مفرد وفعلی غیر مسموعدر مفهوم كلام حمد
وثنای بی انتها اول جملهٔ معارضین ومخالفینی حجت قاطعه ودلائل ساطعه ایله افحام وتعجیز وجلیل القدر وجزیل
المنطق اولوب كندیسنه هجنه وعجمه یاخود الكنه وكلام قبیح مقوله سی عیب ونقیصه ایراث ایلمدیكی حالده یعنی
صفات مزبوره دن صافی وبری اوله رق كافهٔ عبادی طریق مستقیمه دلالت وارشاد ایدن پیغمبر عالینهادی بعث
وارسال ایلین حضرت خداباركاهنه مخصوصدر ضادی ومضادی وضوادی بیننده اولان جناس ناقص ومفحم
ومفخم بیننده اولان جناس مصحف ظاهر وباهردر ❊ محمد خیر من حضر النوادی وافصح من ركب الخوادی وابلغ
من حلب العوادی ❊ محمد كلمه سی عطف بیاندر ومحمد افضل انام علیه الصلوة والسلام حقنده بالخصیصه وصف
وعلم در وسائر تسمیه اولنان كسه لر حقنده علم محض درنته كه جملهٔ اسماء الهیه ونبوته نك شانی بو كونه در خیر كلمه سی
افضل واشرف معناسنه در حضر كلمه سی حضوردن ماضیدر النوادی نادی كلمه سنك جمعیدر كه اهل وكاهل
كبی ونادی اهل وسكانی اولان مجلسه دینور الافصح فصاحتدن افعل تفضیلدر فصاحت لسان منطلق وجاری
اولوب لحن ولكنتدن خالص اولمغه دینور وفصاحتله كلام وكلمه ومتكلم موصوف اولور ركب ركوبدن ماضیدر
الخوادی خای معجمه ایله خادیه یاخود خادی جمعیدر كه چابك ورونده دوه یه دینور الابلغ بلاغتدن افعل تفضیلدر
حلب كلمه سی حای مهمله ایله سود صاغمق معناسنه اولان حلبدن ماضیدر العوادی عین مهمله ایله عادیه نك
جمعیدر كه بادیه ده شوراوت اوتلیان دوه یه دینور بوراده مراد مطلق دوه در مفهوم كلام پیغمبر مشار الیه محمد علیه
الصلوة والسلام حضرتلریدر كه مجلسلره حاضر اولان انسانك خیر وافضلی ودوه لره بنن كسه لرك افصحی وناقه لری
صاغان خلقك ابلغ واكملیدر بو ذكر اولنانلر عموم ناسدن كنایه در وركاب خوادی وحلاب عوادی طائفهٔ عرب
اولوب فصاحت و بلاغت انلره مخصوص اولمغله پیغمبر اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری نهایت رتبهٔ فصاحت
وقصوای درجهٔ بلاغتی حاوی اولدقلرینه اشارتدر وفقرهٔ مذكوره ترصیع وجناس مضارع صنعتلرینی محتوی
اولدیغی غیر خفیدر بسقت دوحة رسالته فظهرت علی شوك الكوادی واستأسدت ریاض نبوته فعیث فی المأسد
اللبوث العوادی ❊ بسقت كلمه سی بسوقدن كه اغاج بویلنوب اوزامق معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الدوحة دال
مفتوحه ایله اولو اغاجه دینور الرسالة رانك كسریله بعثت عامه مراددر دوحه نك اضافتی مشبه بهك مشبهه اضافتی
قبیلندندر ظهرت ظهوردن كه غلبه واستیلاء معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الشوك شینك فتحیله شوكه لفظنك
جمعیدر تیكنلكه وچالیلغه دینور الكوادی كادیه نك جمعیدر كه طپراغی غلیظ اولمغله كیج انبات ایدن صوسز یره
دینور استأسدت استبساد لفظندن كه نبات قوتلو اولمغله بوی سوروب اوزامق معناسنه در الریاض رانك

كسر ايله روضه‌نك جمعيدر باغچه‌يه و مرغزار و چمنزاره دينور و چمنه دخی دينور النبوّة ضمتيله پيغمبرلك معناسنه‌در
عبث عين مهمله و بای مشدّده ايله عبی كلمه‌سندن ماضيدر عاجز اولمق معناسنه‌در المأسد مناسك وزننده
مأسده‌نك جمعيدركه ارسلان ياتاغی اولان اورمانه و بوكه دينور الليوث لامك ضميله ليثك جمعيدر ارسلانه دينور
العوادی عاديه‌نك جمعيدر دشمن ياخود صائل دروب هجوم ايدیجی معناسنه‌در اشبو فقره‌ده رسالتپناه عليه صلوة الاله
حضرتلرينك قدرت و جلالتی و قهر و تنكيل اعداء بابنده قوّت و شوكتی سوق و بيان اولنمغله فقرهٔ سابقه‌دن فصل
و جملهٔ فعليه ايله ايراد اولندی مفهوم كلام حضرت سيد الانامك كثرت فروع و وسعت ظل و سبب آسايش و ثبات
و آرامشی جهتلريله شجرهٔ عظيمه‌يه مشابه اولان رسالتی ناچيز و ناپايدار و موجب رنج و آزار اولان اديان سائره‌يه غالب
اولمغله جمله‌سنی نسخ و الغا و وفرت شعب و فروع جهتيله باغ و باغچه منزلنده اولان نبوّتی بغايت قوّت و متانت بولمغله
اورمانلرده متمكن موذی ارسلان سيرتنده اولان دشمنلری زبون و عاجز و مقهور ايلمشدركه آنكا ظفرياب اولمق
حوزهٔ قدرتلرندن بيرون اولمشدر و شوكه كوادبدن اعراب باديه وليوث عواديدن اشدّاء قريش اراده اولنمق دخی
محتملدر فقرهٔ مزبوره‌ده اولان لطافت تشبيه و ايهام تناسب و ترصيع و جناس اشتقاق نمايان اهل مذاقدر شارح ديركه
بسقت فقره‌سی مؤلفك دست خطی اولان نسخه‌ده منوال مرقوم اوزره محرّر و مرسومدر بعض نسخه‌ده مختلط
تعبيرايله مرقوم اولمغله انلره التفات اولنميه و بعض نسخه‌ده الليوث ذوات التعادی فضلا عن الذباب العوادی عنوانده
مرسوم اولمغله بو شعبه يهود طائفه سندن كنايه اولمق ملحوظدر ❊ صلی الله عليه و سلم و علی آله و اصحابه نجوم الدآدی
و بدور القوادی ماناح الحمام الشادی و ساح النعام القادی و صاح بالانغام الحادی و رشفت الطفاوة رضاب الطلّ
من كظام الجلّ و الجادی ❊ صلّی كلمه‌سی صلاتدن و سلّم سلامدن ماضيلردر دعا موقعی اولمغله انشا معنالرينی
متضمنلردر آل كلمه‌سنك اصلی اهل در مراد اهل بيت و جملهٔ مؤمنين متقين در جلال دوّانی هيا كل النور شرحنده
بورسمه بيان ايلمشدركه آل مصطفی عليه من الصلوات اصفاها بحسب النسب ياخود بحسب النسبه اولور بحسب
النسب معلومدر و بحسب النسبه اولان دخی نسبتی كمال صوری و كمال حقيقی حسبيله اولور اوّل علم شريعت
وسيله‌سيله منتسب اولان علمای شرعدر ثانی علم حقيقت وسيله‌سيله اولان اوليای كزين و حكمای متألهين در
بحسب النسب اولنلره صدقه حرامدر و بحسب النسبه اولنلره دخی صدقه منزلنده اولان تقليد بالغير ايلمك حرامدر
الاصحاب صاحبك جمعيدر و عند البعض اصحاب صحبك و صحب صاحبك جمعيدر حضرت رسول اللهه مؤمن
اولەرق مجتمع و اول حال اوزره عازم دار البقاء اولان ذوات كرامه اطلاق اولنور نجوم نجمك جمعيدر يلدزه دينور
الدآدی دال مهمله و همزه ايله نوادی وزننده دأدأ لفظندن جمعدر و دأدأ فدفد وزننده مظلم كيجه‌يه دينور
البدور بدرك جمعيدركه اون درت كيجه‌لك آيه دينور القوادی قاف ايله قاديه‌نك جمعيدركه مقتدايه اقتدا ايده‌رك
كيدنه دينور يقال قدی به كرضی اذا استنّ و اتّبع القدوة بوراده قدوه‌دن مراد پيغمبر كزين حضرتلريدر ياخود
قوادی شذوذ اوزره قدوه‌نك جمعی اوله و قدوه قافك ضميله مقتدايه دينور لف و نشر مرتب طريقه‌سيله نجوم
الدآدی آلك و بدور القوادی اصحابك وصفلريدر مشوّش طريقيله‌ده محتملدر نجوم قرينه‌سيله ماناح تركيبنده
ماء مصدريهٔ ظرفيه‌در ماناح الحمام مدّة نوح الحمام سبكنده‌در ناح كلمه‌سی حای مهمله ايله نوح لفظندن‌كه
كوكرجين اونمكه دينور ماضيدر حمام حای مهمله‌نك فتحيله كوكرجينه دينور واحدی حمامه‌در الشادی
شين معجمه ايله شدو لفظندن‌كه ترنم و تغنی معناسنه اسم فاعلدر ساح كلمه‌سی سياحتدن‌كه كزمك معناسنه‌در
ماضيدر النعام نونك فتحيله دوه قوشنه دينور واحدی نعامه‌در القادی قاف ايله قديان كلمه‌سندن اسم فاعلدر
و قديان فتحاتله سرعت ايلمك معناسنه‌در صاح صياحدن ماضيدر صياح حيقرمق و چاغرمق معناسنه‌در
الانغام همزهٔ مفتوحه ايله نغم لفظندن جمعدر نغم نونك و غين معجمه‌نك فتحيله ترانه ايله ايرلامغه دينور الحادی
حای مهمله ايله حدو لفظندن‌كه دوه‌يی تغنی ايله سورمكه دينور اسم فاعلدر رشفت رشف لفظندن ماضیٔ
مؤنثدر و رشف صورمق و امتمك معناسنه‌در الطفاوة طای مضمومه ايله شارحك بيانه كوره بوراده كونش
مراددر شمس معناسنه اصل طفاوه هاله‌يه موضوعدر شمس اراده‌سی مجاز اولور الرضاب غراب وزننده آغز يارينه
دينور الطلّ طای مفتوحه ايله چه تعبير اولنان رطوبته دينوركه فارسيده شبنم ديرلر رضابك طله اضافتی مشبه بهك
مشبهه اضافتی قبيلندندر ياخود اضافت بيانيه‌در الكظام كاف مكسوره ايله كظم لفظنك جمعيدركه فتحتيله‌در
بوغازه دينور الجلّ جيم مضمومه ايله كل فارسی معرّبيدر معروف كل تعبير اولنان چيچكده علم غالبدر عربيده ورد
دينور الجادی جميله شارحك بيانی اوزره زعفرانه دينديكی كبی زرّينه و ياسمينه‌ده دينور مفهوم كلام حضرت

حق جل و علی جناب مصطفايه و تبهكاران راه ضلالت و غفلتی سرمنزل امن و سلامته هادی و رهنما و جمله ائمه
و مقتدايانك مانند نجم ازهر و مثال بدر انور كامل الجهات و مكمل الاطراف‌لری اولان جميع آل و اصحابنه صلوة و سلام
اهدا ايليه ترنم و دستان ايدیجی كوكرجين قوشلری اوتدكجه و تيز و چابك دوه قوشلری روی زمينده سير و سياحت
ايتدكجه و دوه سوریجيسی و عكامل‌لر دوه‌لری تنشيط و تشويق و تهييج ايچون نغمات‌ له تغنی ايلدكجه و كونش ريق
شبنمی كل و ياسمين بوغازلرندن صوروب امدكجه ديمكدر و فقرهٔ مذكوره‌ده واقع و صاح بالانغام قولی‌كه غين معجمه
ايله‌در عين مهمله ايله اولوب و نعم لفظنك جمعی و نعم فتحتيله خاصةً دوه‌يه اطلاق اولنمق دخی محتملدر لكن نسخهٔ
اولی اولی و ثانيه اقربدر و بو فقره‌لر ترصيع بديعی و مجانستی و سجعات داليه‌ده تسميطی و تناسب و توفيق و جناس
مصحف صنايعنی مشتملدر و ذكر اولنان ماء توقيتيه ايله مصدّره اولان دعا فقره‌لری ابد و دوامدن كنايه‌در و رشفت
فعلنده استعارهٔ تبعيه اولوب و انشبت المنية اظفارها تركيبی كبی استعارهٔ مكنيه و تصريحيه اولمق دخی جائزدر
كذلك طلی ريقه و شمسی شخص مرتشفه تشبيه و كل و ياسمينه اسناد حلقوم اهل بيانه معلومدر ❊ و بعد فانّ للعلم
رياضا و حياضا و خمائل و غياضا و طرائق و شعابا و شواهق و هضابا تتفرّع عن كل اصل منه افنان و فنون و تنشق
عن كل دوحة منه خيطان و غصون ❊ بعد كلمه‌سی ظرف زماندر عاملی محذوفدر واقول بعد الحمدلة و التصلية
تقديرنده‌در فان كلمه‌سنده فاء حرفی نظم كلامده امّا لفظنك توهمی ياخود تقديری احتماليله جوابيه‌در ياخود
عاطفه يا زائده‌در للعلم لفظنده لام جارّه مع المجرور ان كلمه‌سنك مقدم خبريدر رياضا مؤخر اسميدر حياض
حوضك جمعيدر خمائل خای معجمه ايله خميله‌نك جمعيدركه بول طرزنده صيق اغاجلغه دينوركه فارسيده خيابان
دينور غياض غين معجمه‌نك كسريله غيضه‌نك جمعيدر صولو يرده اولان اورمانه و بوكه دينور طرائق طريقه‌نك
جمعيدر مسلوك يوله دينور شعاب شين معجمهٔ مكسوره ايله شعب لفظنك جمعيدر طاغ يولنه دينور شواهق
شاهق لفظنك جمعيدر يوكسك طاغه دينور هضاب هانك كسريله هضبه‌نك جمعيدر يالچی الچق ياصتی
طاغه دينور تتفرع تفرعدن مستقبلدر اصل كوكه دينور منه ضميری علمه راجعدر افنان همزهٔ
مفتوحه ايله فنن لفظندن‌كه اغاجك دالنه و شاخنه دينور جمعدر فنون فنك جمعيدر نوع و كونه معناسنه‌در
تنشق انشقاقدن‌كه ايرلمق معناسنه‌در مضارعدر دوحه اولو اغاجه دينور الخيطان خای معجمهٔ مكسوره
ايله خوط لفظنك جمعيدر تر و تازه شاخه دينور غصون غين معجمهٔ مضمومه ايله غصنك جمعيدر مطلق شاخه
ياخود اغاجدن سوروب چقان فليزه دينور قول اوله كوره عطف العام علی الخاص بابندن اولور مفهوم كلام
بعد اداء ماوجب معلوم اوله‌كه تحقيق علم شريفك ذوق و صفا ايده‌جك يرلری و استفاضهٔ حيات ابدی ايليه‌جك
محلّلری و راحت و آسايشه موقع و مدار اوله‌جق موضعلری و سلوك ايليه‌جك جادّه و صرپ و اينجه يوللری و بغايت
صعب و دشوار مقاملری وارد ر و آنلر كده هر برندن نيجه فنون معتبره و فروع متنوعه متفرع و متشعب اولور
اولكی اوچ فقره‌ده لزوم ما لايلزم و افنان و فنون بينده جناس اشتقاق اولوب و اصل كلمه‌سی قاعده‌ده استعمال
اولنمغله البته اصول و قواعده مراجعتك لزومنه اشارتدر ❊ و انّ علم اللغة هو الكافل باحراز اسرار الجميع الحافل
بما يتضلع منه القاحل و الكاهل و الفاقع و الرضيع ❊ علم لغت بر علمدركه آنكله كلماتك افرادی و كيفيت اوضاعی
بيلنور الكافل كفيل و ضامن ديمكدر كافل اليتيم القائم بامره الاحراز اخذ و حفظ معناسنه‌در بعض
نسخه‌ده الابراز عنوانيله مرسوم اولمغله اظهار معناسنه‌در الاسرار سرك جمعيدركه راز معناسنه‌در الحافل
حای مهمله و فا ايله جامع معناسنه‌در يتضلع تضلع ماده‌سندن مضارعدر قوتلنمك و پك طويمق و قانمق معنالرينه‌در
القاحل قافله و حای مهمله ايله‌در يسی دكنك كبی قوپقوری اولمش ضعيف آدمه دينور الكاهل قویّ الوجود
ياخود پك قوجه آدمه دينور المفاقع فاء و قافله اعتداله وارمش دلوقنلويه دينور بعض نسخه‌ده يافع مرسوم
اولمغله بلوغه متاهز يتشمش جوان ديمك اولور الرضيع بوراده مطلق صبی مراددر مفهوم كلام تحقيق علم
لغت جميع انواع فنون و فروع علومك اسرارينی جمع و حفظ ياخود خفاياسنی اظهار ايلمكه ضامن و كفيل و شيخ
و شابك متقوّی ياخود شبعان و ريّان اوله‌جقلری اشيابی جامعدر زيرا هر حال مركبات مفرداته موقوفدر و فقره‌لرده
مودوع اولان صناعات ادبيه و حسن مقابله اهل ادبه نماياندر ❊ و انّ بيان الشريعة لما كان مصدره عن لسان العرب
و كان العمل بموجبه لا يصحّ الّا باحكام العلم بمقدمته وجب علی روّام العلم و طلاب الادب ان يجعلوا عظم اجتهادهم
و اعتمادهم و ان يصرفوا جلّ عناياتهم فی ارتيادهم الی علم اللغة و المعرفة بوجوهها و الوقوف علی مثلها و رسومها
الشريعة حق تعالانك قوللرينه وضع ايلديكی دين مبيندن عبارتدر لما لام مفتوحه و ميم مشدده ايله‌در المصدر

صدور معناسنه مصدر میمیدر ضمیری بیانه راجعدر العرب قوم مخصوصدر مختار صاحبنه کوره عرب اهل
امصاردر نسبتنده عربی دینور واعراب اهل بادیه در نسبتنده اعرابی دینور العمل قصد ایله صدور ایدن ایشه
دینور الموجب اسم مفعول بنیه سیله مقتضا معناسنه در که مراد شروط وحدود بدر الاحکام اکرام وزننده
متین ومحکم واتقان ایلمك معناسنه در المقدمة دال مشدده نك کسری وفتحیله متقدمه معناسنه در مصنفین
عرفنده ایکی قسمدر بری مقدمهٔ علمدر که بر علمه قبل الشروع ایراد اولنان کلامدر که مسائلنك توقف ایلدیکی
نسنه دن عبارتدر حدینی وغرض وغایتنی وموضوعنی بیلمك کبی وبری مقدمهٔ کتابدر که قبل المقصود ارتباط ایچون ایراد
اولنان طائفهٔ کلامدر کرك موقوف اولسون کرك اولمسون وجب وجوبدن ماضیدر الرّوام راء مضمومه ایله رائمك
جمعیدر طالب معناسنه در الطلاب طالبك جمعیدر الادب فتحتیله علم طلبنه ومؤدب اولمغه دینور تأدیب نفسی
مؤدّی اولدیغیچون علوم معهوده یه علم ادب تسمیه اولندی شرح مفتاحده بیان اولندیغی اوزره علم ادب اون
ایکی علمدن عبارتدر که بونلردر علم لغت علم صرف علم اشتقاق علم نحو علم معانی علم بیان علم عروض علم قافیه علم خط
علم قرض الشعر علم محاضرات علم انشادر العظم عینك ضمیله بو راده اکثر معناسنه در الاجتهاد چالشمق معناسنه در
الاعتماد طیانمق معناسنه در الجل جیم مضمومه ایله معظم معناسنه در العنایة عینك کسریله اهتمام معناسنه در
الارتیاد طلب ایلمك معناسنه در الوجوه وجهك جمعیدر که کلامدن مقصود اولان سمت وطریقه یه دینور الوقوف
اطلاع معناسنه در المثل ضمتیله مثالك جمعیدر اورنك ونمونه وصفت ومقدار معنالرینه در الرسوم رسمك جمعیدر
اثر وعلامت معناسنه در مثلها ورسومها ضمیرلری وجوهده یه راجع اولمق محتملدر ووجوه ومثل ورسوم لغته الفاظی
حیثیتندن واسنادی ومعناسی وملح ولطائفی واداء وروائی حیثیتلرندن راجع اولان احواله متناولدر ومؤلفك مثل
ورسوم لفظلرنده علم لغتك اندراسی وارباننك انقضاسنه والحالة هذه مثل ورسومنه وقوف عین براعت ومحض
فضیلت اولدیغنه اشارت اولدیغی روشنای اصحاب نزاکتدر سبحان الله مؤلف علیه الرحمه ابلغ وجوه اولان
تعریضله علم مرقومك اندراسندن شکایت ایلمشدر زمان تألیفلرندن اشبو ترجمه وقتنه قدر دریوز اللی سنه یی
کذر ایلدی عجبا بو وقتلرده بولنمش اولیدی نه کونه تعبیر ایدر ایدی ذلك تقدیر العزیز العلیم مفهوم کلام تحقیق
علم شریفك صدوری عرب لساندن اولوب وعلم مزبورك مقتضاسنجه عمل ایلمك انجق مقدمه سنی کرکی کبی بیلمکله
صحیح ومتصور اولدیغندن ناشی جملهٔ طلاب علم وخاصهٔ طلبهٔ فن ادب اوزره اکثر سعی واجتهاد واعظم استناد
واعتمادلرنی علم لغته عطف وطریق طلبده درکار ایلدکلری معظم اهتماملرینی علم مرقومه ووجوه وطریقلرینی
بیلمکه واوصاف وآثارلرینه مطلع اولمغه صرف ایلمك واجب اولمشدر وقدعنی به من السلف والخلف فی کل
عصر عصابة هم اهل الاصابة احرزوا دقایقه وابرزوا حقایقه وعمروا دمنه وفرعوا قننه وقنصوا شوارده ونظموا
قلائده وارهفوا مخاذم البراعة وارعفوا مخاطم البراعة فالفوا وافادوا وصنفوا واجادوا وبلغوا من المقاصد قاصیتها
وملکوا من المحاسن ناصیتها جزاهم الله رضوانه واحلهم من ریاض القدس میطانه وقدعنی به ترکیبنده قد لفظی
تحقیقیه در عنی کلمه سی عنایه دن ماضیٔ مجهولدر لغت فصیحه اوزره بناء معلوم اوزره ده منقولدر زحمت چکرك
اهتمام ایلمك معناسنه در ضمیر علم لغته راجعدر سلفدن مراد متقدمین وخلفدن مراد متأخرلردر العصر
قصر وزننده وقت وزمانه دینور العصابة کتابه وزننده جماعت انسانیه یه دینور اهل الاصابه اهل خطانك مقابلیدر
احرزوا احرازدن ماضیدر الدقایق دقیقه نك جمعیدر لطیف مشکله دینور ابرزوا ابرازدن ماضیدر الحقایق
حقیقه نك جمعیدر ماهیت ثابته یه دینور عمروا اعماردن ماضیدر الدمن عنب وزننده دمنه نك جمعیدر که بنا اثرینه
وسپورندیلکه دینور بو راده معنای اوّل مراددر فرعوا فرعدن ماضیدر بوقاری چقمق معناسنه در قنن قاف
مضمومه ایله صرد وزننده جمع قنه در که طاغ باشنه دینور قنصوا قنص لفظندن ماضیدر صید ایلمك معناسنه در
الشوارد شین معجمه ایله شارده نك جمعیدر نافره معناسنه بو راده غریب ووحشی یاخود فصیح مقابلی اولان لغت
مراددر نظموا نظم لفظندن ماضیدر انجو دیزمك معناسنه در القلائد قلاده نك جمعیدر کردانجلغه دینور
ارهفوا فا ایله ارهافدن ماضیدر کسکینلتمك وزاغلمق معناسنه در المخاذم خاء وذال معجمتین ایله مراسم وزننده
مخذم لفظنك جمعیدر که کسکین قلیجه دینور البراعة بای موحده ایله سائره فائق وراجح اولمق معناسنه در ارعفوا
ارعافدن ماضیدر قان اقتمق معناسنه در المخاطم خای معجمه ایله مخطم لفظندن جمعدر که برونه دینور البراعة یای
تحتیه ایله قلمه دینور الفوا تألیفدن ماضیدر افادوا افاده دن ماضیدر بدل فائده معناسنه در صنفوا تصنیفدن
ماضیدر اجادوا جمیله اجاده دن ماضیدر ایو وکوزل ایلمك معناسنه در وایو وکوزل سوز ایراد ایلمك معناسنه در

بلغوا بلوغدن ماضیدر وصول معناسنه در المقاصد مقصدك جمعیدر مهمات مقصوده معناسنه در القاصیة
قاف وصاد مهمله ایله نهایت معناسنه در ملکوا ملکدن ماضیدر مالك اولمق معناسنه در المحاسن میم مفتوحه ایله
غیر قیاس اوزره حسن لفظندن یاخود متوهم محسن لفظندن جمعدر الناصیة آلینه دینور جملهٔ اعضاده استعاره
اولنمغله بو مقامده ملك تام واستیلاء کلی مراددر جزاهم جزاء لفظندن ماضیدر عوض ومکافات معناسنه در
الرضوان رانك کسریله رضای عظیم معناسنه در مؤلف من قال لاخیه المسلم جزاك الله خیرا فقد ابلغ فی الثناء
حدیث شریفی موجبنجه دعاده مبالغه ایلدی احلهم احلالدن ماضیدر قوندرمق معناسنه در الریاض
روضه نك جمعیدر القدس قاف مضمومه ایله پاك ومطهر معناسنه اولمغله ریاض القدس جنات عالیه دیمك
اولور المیطان میزان وزننده غایت معناسنه در مراد اعلای جنتدر مفهوم کلام علم لغته متقدمین ومتأخرینك
ذهنلری صائب نیجه علماء اعلام رنج ومحنت ارتکاب ایلیه رك سعی واهتمام وغیرت واقدام ایتملریله حقایق
ودقایقنی احراز وابراز ایدوب خرابه لرینی اعمار وقلهٔ جبل منزلنده اولان درجهٔ علیای فهم واتقانه صعود وارتقاء
وغریب ووحشیلرینی صید وقلاده لرینی ثریا کبی تابدار وفن مزبورده سیف براعتی تشحیذ ورعاف قلمدن کتابه اولان
مرکبی اساله ایتملریله علم مرقومده نیجه کتب جلیله تألیف وافاده وتصنیف واجاده ایلدیلر ومقاصد فنّ مزبورك نهایتنه
منتهی وجملهٔ محاسننه مالك ومستولی اولدیلر حضرت رب المجازاة عزّشانه آنلره عملرینه مقابل خیر کثیر ورضای
کبیر ایله مکافات واعلای جنته ایصال وتمکینله مظهر نعم بیغایات ایلیه آمین فقرهٔ مزبوره لرده لزوم ما لا یلزم وترصیع قافیه
وجناس ملحق وجناس مصحف ومجازات بدیعه واستعارات بلیغه وحقایق ودقایق بیننده اولان ترصیع والفوا فقره لرنده
اولان ترصیع وقاصیه وناصیه ده اولان جناس لاحق نمایان اهل حقایقدر هذا وانی قد نبغت فی هذا الفن قدیما
وصبغت به ادیما ولم ازل فی خدمته مستدیما هذا کلمه سی خذ هذا واعتمد هذا تقدیرنده در بلغاء وفصحاء بر اسلوبدن
اسلوب آخره انتقاللرنده ایراد ایدرلر واکا فصل خطاب اطلاق ایدرلر امّا بعد کلمه سی کبی وعصام کافیه شرحنده
دیمشدر که هذا وانّ زیدا قائم ترکیبنده هذا امر سابق تقریر در فالامر هذا تقدیرنده در معطوفده انّ ماده سنك فتحی
جائزدر خبر اوزره عطفله وکسری دخی جائزدر مجموع جمله اوزره عطفله واتی کلمه سنده واو عاطفه در نبغت عین
معجمه ایله نبغدن ماضیٔ متکلمدر تفوق علی الغیر معناسنه در قدیما فی الزمن الماضی دیمکدر صبغت صبغدن
ماضیٔ متکلمدر بویامق معناسنه در به کلمه سنك ضمیری فنه راجعدر الادیم ندیم وزننده سختیانه ومیشینه دینور
وادمه دن مأخوذ اولدیغنه کوره دریٔنك ایچ یوزینه دینور که اته متصل اولور صبغ ادیم ممارست تامه دن کنایه در
یقال صبغ یده بالعلم اذا اجتهد فیه ومارس لم ازل زال یزال صیغه سندن مستقبل متکلم مجزومدر لم ابرح معناسنه در که
افعال ناقصه دندر دائما اولدم معناسنه در شارح ضم زای ایله لم ازل نسخه سنی استحسان ایلمز فی خدمته ضمیری فنه
راجعدر المستدیم استدامه دن اسم فاعلدر دائم ومتأنی معناسنه در بو فقره لرده دخی لزوم ما لا یلزم واردر
مفهوم کلام بن اشبو فن لغتده مقدّما کثرت ممارست وادمانله جمله یه فائق اولوب آنکله ادیممی بویادم
یعنی بو یه نك دریٔیه نفوذ وامتزاجی کبی وجودمه نافذ وممتزج ایلدم و بن آنك خدمتنده برقرار اولوب برآن
منفك ومفارق اولمدم وکنت برهة من الدهر التمس کتابا جامعا بسیطا ومصنفا علی الفصح والشوارد محیطا
فلما اعیانی الطلاب شرعت فی کتابی الموسوم باللامع المعلم العجاب الجامع بین المحکم والعباب البرهة غرفه وزننده
زماندن بر مقداره دینور الدهر زمانه دینور التمس التماسدن مستقبل متکلمدر شدتله طلب ایلمك معناسنه در
کتابا مصنفا موضوعا فی هذا الفن سبکنده در البسیط مبسوط معناسنه در فن لغتك اکثرینی مشتمل واسع ومستوعب
دیمکدر مصنفا تصنیفدن اسم مفعولدر الفصح فانك وصادك ضمیله فصیحك جمعیدر قضب وقضیب کبی یاخود
صرد وزننده در کبیر وکبر کبی الشوارد شارده نك جمعیدر لغات وحشیهٔ غریبه وشاذه دیمکدر المحیط احاطه دن
اسم فاعلدر بو راده مشتمل معناسنه اولمغله علی حرفیله معدّی اولدی اکر علی باء معناسنه حمل اولنورسه حقیقت
معناسنده ابقا اولنور اعیانی اعیادن ماضیدر عاجز قلمق معناسنه در الطلاب کتاب وزننده طلب معناسنه در
شرعت شروعدن ماضیدر فی کتابی فی تألیف کتابی تقدیرنده در الموسوم وسمدن مأخوذدر علامتلنمش
معناسنه درکه تسمیه اولنمش دیمکدر اللامع المعلم العجاب الجامع بین المحکم والعباب تألیف مذکورك اسمیدر
لامع پارلداییجی دیمکدر المعلم اسم مفعول بناسیله مطرز ومنقش دیمکدر العجاب غراب وزننده مبالغه دریك
عجیب دیمکدر المحکم احکامدن اسم مفعولدر علم لغتده بر کتاب ادیدر که امام وحافظ ابو الحسن علی بن اسمعیل که
ابن سیدة الضریر اللغوی ایله مشتهردر تألیف ایلمشدر فی الواقع کتاب مرقوم انواع لغاتی جامع بر کتاب رائعدر

مؤلفی اولان مومی الیه درتیوز اللی سکز سنه سی جوار رحمته انتقال ایلدی رحمه الله تعالی وعباب عین مضمومه ایله
امام ابو الفضائل رضی الدین الحسن بن محمد الحسن بن حیدر العمری الصغانی تألیف ایلدی یکرمنجی جلدده
بکم ماده سنده منتهی اولدی ومومی الیه التیوز اللی سنده سی بغدادده عازم دار السلام اولدی رحمة الله علیه مفهوم
کلام بن خیلی زمان فن لغتده جامع وبسیط ولغات فصیحه ووحشیه یی حاوی برکتاب محیط طلب ایدراولشدم وقتا که
طلبندن عاجز ومحروم اولدیغمده ذکر اولنان محکم وعباب نام کتابلرك بینی جامع اسم مذکور ایله مسما برکتاب تألیفنه
شروع وابتدا ایلدم ❊ وهما غرتا الکتب المصنفة فی هذا الباب ونیرا براقع الفضل والاداب وضمنت الیهما فوائد
امتلأ بها الوطاب واعتلا منها الخطاب ففاق کل مؤلف فی هذا الفن هذا الکتاب ❊ هما ضمیری محکم وعبابه راجعدر
غرتا لفظی غره دن تثنیه در غره غین معجمه مضمومه ایله هرمتاعك اعلاسنه وقومك شریفنه وصباحك ضیاسنه
وهلالك ابتدا طلعتنه وآتك جبهه سنده اولان بیاضه دینور بو مقامده جمله سی ملایمدر بابدن مراد فن لغتدر نیرا
کلمه سی نیر لفظنك تثنیه سیدر که سیدو زننده در پك نورلو وضیالو دیمکدر بوراده مراد شمس وقمردر براقع برقع لفظنك
جمعیدر فلك سابعه یاخود رابعه یاخود اوله دینور وجمع بنیه سیله ارادی هر بری افلاك جزئیه یی حاوی اولدیغنه
مبنیدر مثلا فلك رابع که فلك شمسدر حامل موافق المرکز که ممثل دخی دیرلر وحامل خارج المرکز وفلك تدویری مشتملدر
وفلك اول که فلك قمردر درت عدد فلکی مشتملدر ایکی اولکیلرك مرکزلری مرکز عالم وثالث خارج المرکز ورابع
فلك تدویردر وفلك سابع که فلك زحلدر اوچ عدد فلکی مشتملدر اولکی فلك ممثل ایکنجی خارج المرکز اوچنجی فلك
تدویردر ونیردن جمال نورانی وبرقعدن نقاب مراد اولنمق دخی محتملدر الفضل زیاده ومزیت معناسنه در بعض
نسخه ده الفضائل مرسومدر که فضیله نك جمعیدر غیره متعدی اولمیان نعمته دینور حسن وشجاعت کبی نته که فاضله
متعدی اولان نعمته دینور علم کبی وآداب لفظی عطف الخاص علی العام قبیلندندر ضممت ضم لفظندن ماضی
متکلمدر بری برینه جمع والحاق ایلمکه دینور الیهما ضمیری محکم وعبابه راجعدر فوائد فائده نك جمعیدر
بعض نسخه ده زیادات عنوانده مرسومدر امتلا کلمه سی بلا همز قرأت اولنور امتلاء لفظندن ماضیدر که طولمق
معناسنه در بها ضمیری فوائده راجعدر الوطاب واو مکسوره ایله وطبك جمعیدر که واوك فتحیله در سود طلومنه
دینور بوراده مراد مطلق ظرفدر اعتلی اعتلاءدن ماضیدر یوکسلك وعالی اولمق معناسنه در منها ضمیری
فوائده راجعدر الخطاب غیره تفهیم ایچون توجیه کلام ایلمك معناسنه در وتوجیه اولنان کلامه دینور ففاق
کلمه سنده فاء سببیه در فاق فوق ماده سندن ماضیدر عالی وراجح اولمق معناسنه در کل مؤلف مفعولیدر هذا الکتاب
فاعلیدر مراد کتاب مرقومدر اشبو فقره ذکر اولنان محکم وعبابك جهت مدحلرینه مسوقدر مفهومی کتابین
مزبورین فن لغتده مؤلف اولان کتابلرك غره غرالری وسماء فضل وآدابك شمس وقمر جهان آرالری اولوب بن انلره
ظروف واوعیه طولدرر وکندیسیله خطاب وکلام شرف واعتبار بولور فوائد ومنافع ضم والحاق ایلدیکمدن ناشی
کتاب مرقوم فن مرسومده مؤلف اولان جمیع کتابلره فائق وراجح اولدی فقره مذکوره ده واقع تغلیب ووطاب
وخطاب بینده کی جناس لاحق معلومدر غیر انی ضمنته فی ستین سفرا یعجز تحصیله الطلاب بعض نسخه ده
غیر انه عنوانده مرسومدر ضمنته تضمیندن ماضیدر جعلته فی ضمن ستین دیمکدر وبعض نسخه ده خای معجمه ایله
خمنته عبارتیله مرقوم اولمغله تخمیندن اولور که تقدیر معناسنه در لکن نسخه اولی اولادر السفر سین مکسوره ایله
بیوك کتابه دینور که حقایق ومعانی یی کشف ایدر یعجز کلمه سی عجزدن مستقبلدر تحصیله فاعلیدر الطلاب
طالبك جمعیدر مفهوم لکن بن کتاب مزبوری التمش جلدده درج وتضمین ایلدم آنکیچون تحصیل واستصحابی
طالبلری عاجز ومحروم ایدر وسئلت تقدیم کتاب وجیز مرتب علی ذلك النظام وعمل مفرغ فی قالب الایجاز
والاحکام مع التزام اتمام المعانی وابرام المبانی سئلت سئوالدن ماضی متکلم مجهولدر الوجیز مختصر
دیمکدر یقال وجز الکلام اذا قل المرتب ترتیبدن اسم مفعولدر علی ذلك النظام یعنی اسلوب سابق
وترتیب سالف اوزره وعمل کتاب اوزره معطوفدر مفرغ کلمه سنی شارح تشدید ایله تقیید ایلمکله تفریغدن
اسم مفعول اولور بلا تشدید اولدیغنه کوره افراغدن اولور ایکیسیده بوشالتمق معناسنه در قالب لام مفتوحه
ایله معروفدر الایجاز اختصار معناسنه در الاحکام محکم ایلمك معناسنه در الابرام بو دخی متین واستوار
ایلمك معناسنه در المبانی معانی وزننده مبنانك جمعیدر کلمات عربیه ده مستعملدر وعمل مفرغ فقره سنده عملی که
معمول معناسنه در شیء مایعه تشبیه استعاره مکنیه واکا تفریغ اسنادی تخییلیه در رأی سکاکی اوزره وغیرك
رأینه کوره تحقیقیه تبعیه در مفهوم کلام بعض ناس بندن کتاب مزبور اسلوبنده جمله معنالرینك اتمام واکمال

والفاظ وکلماتنك اتقان واحکامنی التزام ایلیه رك برمفید ومختصر کتاب دخی تألیف ومحاضر طلابه تقدیم وایجاز
ورصین قالبنه افراغ اولنمش برعمل عظیم تقویم ایلمکی سئوال ورجا ایلدیلر ❊ فصرفت صوب هذا المقصد
عنانی والفت هذا الکتاب محذوف الشواهد مطروح الزوائد معربا عن الفصیح والشوارد ❊ صرفت صرفدن
ماضیدر که توجیه معناسنه در الصوب صاد مفتوحه ایله سمت وجهت معناسنه در العنان عین مکسوره ایله
آتك دیزکنه دینور بالاستعاره میل وضمیرده مستعملدر الشواهد شاهدك جمعیدر که اثبات مدعا ایچون
ایراد اولنان بحث ومثالدن عبارتدر المطروح طرح والقا اولنمش دیمکدر الزوائد زائده نك جمعیدر
المعرب محسن وزننده اعرابدن که بیان واظهار وایضاح معناسنه در اسم فاعلدر مفهوم کلام پس بن دخی
اشبو مقصد ومرام طرفنه عنان عزیمتی صرف وتوجیه ایدوب اشبو قاموس ایله مسمی اولان کتابی امثله
وشواهدی متروك وزوائدی مطروح ولغات فصیحه ووحشیه یی مظهر وموضح اولدیغی حالده تألیف ایلدم
وجعلت بتوفیق الله تعالی زفرا فی زفر ولخصت کل ثلثین سفرا فی سفر وضمنته خلاصة ما فی العباب والمحکم
واضفت الیه زیادات من الله تعالی بها وانعم ورزقنیها عند غوصی علیها من بطون الکتب الفاخرة الداماء الغطمطم
وسمیته بالقاموس المحیط لانه البحر الاعظم ❊ جعلت جعلدن ماضیدر که قلمق معناسنه در التوفیق الهام
واقدار وارشاد مراد در الزفر صرد وزننده دریایه دینور الزفر زای مکسوره ایله قربه یه دینور قاموسی کمال
ایجاز واختصارده قربه یه وحاوی اولدیغی معانی ولطائفی تشبیه بلیغله دریایه تشبیه ایلدی لخصت تلخیصدن
ماضیدر تبیین وتهذیب معناسنه در السفر مرور ایلدی الخلاصة خالص ولباب معناسنه در اضفت اضافه دن
ماضیدر الیه ضمیری مختصره راجعدر زیادات زیاده نك جمعیدر که مراد هر لغوی اربیك محتاج اولوب وکامل
وادیبك مستغنی اولمدیغی نسنه لردر بو تقریره کوره مطروح الزوائد قولنه مناقض اولمز من کلمه سی من لفظندن
ماضیدر انعام واحسان معناسنه در رزقنیها رزقدن ماضیدر ضمیر زیاداته راجعدر الغوص صویه طالمق
معناسنه در بوراده صرف افکار سلیمه ایله جواهر کبی معانی ودقایق استنباط ایلمکدن کنایه در البطون بطنك
جمعیدر که جوف دیمکدر الفاخرة کتبك صفتیدر فوائدی کثیر وموثوق ومعتمد دیمکدر الداماء مد ایله دریایه
دینور الغطمطم غین معجمه ایله سفرجل وزننده بحر اسماسندندر بوراده تجرید اولنمغله واسع وکثیر الماء دیمکدر
داماء لفظنك صفتیدر وداماء غوصك مفعول اولیدر زیرا غوص کلمه سی کاهجه مفعول واحد ایله مستغنی وکاهی
مفعول آخره محتاج اولوب وعلی ایله متعدی اولور من بطون کلمه سنده من بیانیه در داماء لفظندن حالدر
سمیته تسمیه دن ماضیدر ضمیر مفعول اولیدر کتابه راجعدر القاموس مفعول ثانیسیدر وقاموس بحر معناسنه در
المحیط احاطه دن اسم فاعلدر دریای اعظم کره ارضی نه کونه احاطه ایلمش ایسه قاموس دخی لغات عربیه نك قوسنی
احاطه ایلمکله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدی شارح دیر که مؤلف اشبو قاموسده التمش بیك ماده ثبت ایدوب صحاح
جوهری اوزره یکرمی بیك ماده زیاده ایلدی مجازات واستعمالات وامثالات اکا قیاس اولنه مفهوم کلام بن اشبو
کتابی تألیف ایلدم توفیق حضرت باری متعال ایله کویا که بر دریایی بر قربه یه صیغدردم ومقدمی وجه مذکور اوزره
التمش سفر اولمغله هر اوتوز سفری بر سفرده تلخیص ایدوب جمله سنی ایکی جلدده درج ایلدم وکتاب مزبوره
ذکر اولنان عباب ومحکمك خلاصه لرنی تضمین وادراج ایلدم وکتاب مزبوره انلرك ظفریاب اولمدقلری بعض
زیادات مهمه که آنلری کتب فاخره اجوافندن استنباط واستخراج ایچون کویا که بحر عظیمه طالدیغمده حق تعالی
آنلری بکا انعام ورزق واکرام ایلمشیدی اول در وکوهر کبی ثمین وقیمتدار اولان معانی ودقایقی دخی اضافه والحاق
ایلدم وکتاب مزبور بحر عظیمه مثیل اولمغله قاموس محیط ایله تسمیه ایلدم ❊ ولما رایت اقبال الناس علی صحاح
الجوهری وهو جدیر بذلك غیر انه فاته نصف اللغة او اکثر اما باهمال المادة او بترك المعانی الغریبة النادة اردت
ان یظهر للناظر بادی بدء فضل کتابی علیه فکتبت بالحمرة المادة المهملة لدیه وفی سائر التراکیب تتضح المزیة
بالتوجه الیه ❊ الاقبال میل وتوجه معناسنه در صحاح سحاب وزننده صحیح دیمکدر وکتاب وزننده صحیحك
جمعیدر ایکیسیده محتمل واولکی ارجحدر جوهری که امام ابو نصر اسمعیل بن حماد الجوهری درجوهر بیعنه منسوبدر
مسقط رأسی ترکستان بلادندن فاراب نام بلده در درتیوز حدودنده انتقال ایلدیلر واواخر عمرنده دماغنه اختلال
طاری اولوب حتی صحاحی اکمال ایلدیکی وکندید نصکره تلامذه سندن بری تکمیل ایلدیکی منقولدر رحمه الله تعالی
الجدیر امیر وزننده لایق معناسنه در بذلك اقباله اشارتدر واقعا بالجمله صحیحی ثابت اولان لغاتی التزام ایلمشدر
غیر انه ضمیری صحاحه راجعدر فات فوتدن ماضیدر وبعض نسخه ده نصف اللغة یرنده ثلثا اللغة مرسومدر

الاهمال ترك معناسنه‌در المادّة معنایه دلالت ایدن الفاظك حروفنه اطلاق اولنور النادّة ندّ لفظندن اسم
فاعلدر كه اوركمك ونفرت معناسنه‌در مراد وحشی وغیر مأنوس ومستعمل اولان ونادر اولان معانیدر بادیٔ بدء
كلمه سنده بادیٔ لفظی ظرفیت اوزره منصوب وبدء لفظنه مضافدر اوّل امرده دیمكدر علیه ضمیری صحاحه
راجعدر السائر باقی دیمكدر تتضح اتضاحدن مستقبلدر آشكار اولمق معناسنه‌در المزیّة میمك فتحی وزای
معجمه‌نك كسریله فضیلت معناسنه‌در بوندن ثلاثی اوله‌رق فعل متصرف اولمز مزید اوله‌رق متصرف اولور یقال
تمزّیت علیه مفهوم كلام وقتا كه جملهٔ ارباب دانشك صحاح جوهری‌یه میل واقباللری منظورم اولوب ونفس الامر
كتاب مزبور توجه واقباله سزا ولغات صحیحه التزامی وترتیب واسلوبی جهتلریله میل ورغبته روادر لكن نصف
بلكه اندن اكثر لغتلری ماده‌نك اهمالی یاخود معانیٔ غریبهٔ غیر مأنوسه‌یه دلالت ایدن الفاظی ترك ایلمك سببیله
فوت ایلدیكندن بن اوّل امرده ناظرینه اشبو كتابمك صحاح اوزره فضل ومزیتی ظاهر وعیان اولمق اراده‌سیله صحاحده
مهمل ومتروك اولان مادّه‌لری لاجل الایماء قرمزی مركبله كتب واملا ایلدم وباقی تراكیبده اشبو قاموسه توجه
وصرف همتله رجحانی واضح وآشكار اولور اوّل امرده نظر ایدنلره تعبیرندن كرچه نظرهٔ جفاء منفهم اولور
لكن مراد ابتداء نظرده بیله فضیلتی ظاهر اولور دیمكله مدحده مبالغه‌در ❁ ولم اذكر ذلك اشاعة للمفاخر
بل اذاعة لقول الشاعر كم ترك الاوّل للآخر ❁ ذلك ذكر اولنان مدح ومنقبته اشارتدر الاشاعة شایع وفاش
ایلمك معناسنه‌در المفاخر مفخره‌نك جمعیدر كندوسیله افتخار اولنه جق شیئه دینور الاذاعة ذال معجمه ایله
نشر وافشاء معناسنه‌در وشاعردن مراد صاحب حماسه ابو تمام حبیب بن اوس الطائی‌در كه طیّ قبیله سنه منسوبدر
ومصراع مزبورك اوّلی بودر ❁ لازلت عن شكری فی حلة لابسها ذو سلب فاخر یقول من یقرع اسماعه كم ترك
الاوّل للآخر كم كلمه‌سی تكثیر ایچوندر منقولدر كه قنالی زاده علی افندی ابو السعود افندی مرحومك مجلسلرنده
مقابلهٔ صفحات اللمعات ومناولهٔ فوحات النفحات ایدرایكن بالمناسبه اشبو كم ترك الاوّل للآخر مثلی زبانكذار اولمغله
ابو السعود افندی اشبو كم كلمه‌سنی استفهام انكاری‌یه حمل ایله ماترك الاوّل للآخر معناسی مراد اولمق جائزدر دیدكلرنده
علی افندی دخی جناب شریفلرینك كلام مزبورده احتمال مرقومی ایراد ایلملری كم ترك الاول للآخر مصداقیدر دیو
اظهار لطیفه ونزاكت ایلملریله ابو السعود افندی منبسطا تبسم ایلدیلر رحمهما الله تعالی ❁ وانت ایها اللیلع العروف
والمعمع الیهفوف اذا تأملت صنیعی هذا وجدته مشتملا علی فرائد اثیرة وفوائد كثیرة من حسن الاختصار وتقریب
العبارة وتهذیب الكلام وایراد المعانی الكثیرة فی الالفاظ الیسیره ❁ اللیلع یای تحتیهٔ مفتوحه ایله ذهنی شهاب كبی
لامع اولان ذكی وزیرك آدمه دینور العروف صبور وزننده مبالغه‌در معرفت تامه صاحبی دیمكدر المعمع زبرج
وزننده صبر وسكون معناسنه اولمغله بورا ده ذو المعمع تقدیرنده‌در یاخود مبالغه‌یه محمولدر ذهن رصین وعقل رزین صاحبی
دیمكدر الیهفوف فایله یعفور وزننده قلبی تیز وفهم وفطنتی آتشین ادمه دینور تأملت تأملدن كه حق فكر ایله
تفكر ایلمك معناسنه‌در ماضیٔ مخاطبدر الصنیع صاد مفتوحه ایله مصنوع معناسنه‌در مراد كتاب قاموس‌در
وجدته ضمیری صنیعه راجعدر الفرائد فریده‌نك جمعیدر نفیس انجویه دینور الاثیرة كثیره وزننده اثره
وخصوصیتی اولمغله سائردن ممتاز ومختار اولان شیئه دینور یاخود مأثوره معناسنه‌در كه قرنا بعد قرن متلقا اولان
نسنه‌دن عبارتدر تقریب عباره‌دن مراد اذهان وافهامه حسن بیان وافاده ایله ایصال وتقریردر التهذیب زوائدی
ازاله ایله تنقیح واصلاح ایلمكدر الیسیرة قلیله دیمكدر مفهوم كلام مؤلف علیه الرحمه تحدیث بالنعمه طریقه‌سیله
دیرلر كه سن اكرای لبیب ودانا وای صاحب رشد وذكا اشبو كتابمی حق تأمل وتفكر ایله فكر وتدبر ایلدیككده
فنی وافر انجوكبی فاخر لغات نفیسه وكریمه وحسن اختصار وتقریب عباره وتهذیب كلام والفاظ قلیله‌یه معانیٔ
كثیره ادراج وایرادی جهتلرندن فوائد جسیمه‌یه ظفریاب اولورسن ❁ ومن احسن ما اختص به هذا الكتاب تخلیص
الواو من الیاء وذلك قسم یسم المصنفین بالعیّ والاعیاء ❁ من احسن تركیبنده من تبعیضیه‌در احسن حسندن
افعل تفضیلدر من احسن جار ومجرور مقدم خبردر تخلیص الواو مؤخر مبتدادر وزمخشری عندنده بعضه
تأویلیله مبتدأ وتخلیص الواو خبریدر التخلیص تمییز معناسنه‌در ذلك تخلیصه اشارتدر یسم وسمدن
مضارعدر داغدار ایلمك معناسنه‌در العیّ عین مهمله‌نك فتحیله عجز وحصر معناسنه‌در الاعیاء همزه‌نك
كسریله یوریلوب درمانده اولمق معناسنه‌در یاخود عیّ عجز روحانی واعیاء عجز جسمانی معناسنه‌در یاخود اعیاء
متعدیدر عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در مفهوم بنم بو كتابمك مخصوص اولدیغی خصایصك احسن وافضلندن
بری واو حرفنی یاء حرفندن یعنی معتل واوی‌یی معتل یائیدن تمییز ایلمسیدر بو تصرّف ایسه تصرّفات صرفیه

ولغویه‌دن بر قسمدر كه صعوبت بالغه‌سی اولمغله استقراء تام واحاطهٔ كامله‌یه موقوف اولدیغندن ناشی مهرهٔ ارباب
تصنیفی عجز واتعابله داغدار ایلمشدر ❁ ومنها انی لا اذكر ماجاء من جمع فاعل المعتل العین علی فعلة الآن یصح موضع
العین منه كجولة وخولة واما ماجاء منه معتلا كباعة وسادة فلا اذكره لاطراده ❁ ومنها ضمیری من احسن ما اختص
عبارتنك متضمن اولدیغی محاسن خصائصه راجعدر لا اذكر ذكردن مستقبل منفیدر فاعل اسم فاعل
دیمكدر معتل العین عیننده حرف علت اولان واوی لفظندن بر حرف بولنانردر كه اجوف دیرلر فعله فتحاتله‌در
الآن یصح قولی الآن یعامل موضع العین من الجمع معاملة الصحیح بحیث یتحرك ولا یعل تأویلنده‌در الجولة جیمله
والخولة خای معجمه ایله‌در بونلر هر نقدر فی الاصل معتل العین ایسه‌ده عینلری تحریك اولنمغله صحیحه الحاق اولنوب
صحیح معامله‌سی كبی معامله اولنمغین اعلال اولنمدیلر طلبه وكتبه كبی اولدیلر پس غرابت وقیاسدن خروجلری
سببیله بومثللو ذكر وایراده مستحق اولدیلر واما ماجاء منه ضمیری جمعه راجعدر معتلا كلمه‌سی اعتلالدن
اسم مفعولدر اعلال مقتضاسنجه عینی ابدال الله تغییر اولنمش دیمكدر باعة وسادة كلمه‌لری اصلده بیعة وسیدة ایدی
فتحاتله یاء متحرك وماقبلی مفتوح اولمغله الفه قلب اولندی الاطراد مطرد اولمق یعنی مقیس ومشهور اولمغه دینور كه
نادر مقابلیدر ابن جنی علیه الرحمه خصائص نام كتابنده دیمشدر كه اطراد كه كلامك مسموع اولدیغی وجه اوزره
تابع واستمرارندن عبارتدر عربلرك طردت الطریدة قوللرندن مأخوذدر اتبعتها واستمرّت بین یدیّ معناسنه یعنی
صیدی اوكومه قاتوب اكسه‌سندن اوزون اوزادی سوروب قوغدم پس معلوم اوله كه كلامده اطراد شذوذ مقابلیدر
درت نوعدر نوع اوّل قیاسده واستعمالده جمیعا مطرد اولمقدر كه غایت مطلوبه بودر قام زید وضرب عمرو كبی
ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولمقدر یذر ویدع كلمه‌لرینك ماضیلری كبی وعسی كلمه‌سنك مفعولی اسم صریح

مطلب

اولمق كبی نحو عسی زید قائما كرچه بونلر قیاسده مطردلردر لكن استعمالده محظورلردر ثالث استعمالده مطرد
وقیاسده شاذ اولمقدر اخوص الرمث قولی كبی بونده قیاس ایسه اخاص اولمقدر واوی الفه قلبله كذلك استصوب
كلمه‌سی كبی رابع قیاسده واستعمالده شاذ اولمقدر ثوب مصوون ومسك مدووف كبی زیرا قیاس واستعمال مقول
كلمه‌سی كبی واوك بریسی اسقاط اولنمقده‌در وابن هشام دیدیكه علماء عباره‌لرنده مطرد او غالبا وكثیرا او نادرا او قلیلا
تعبیرلرنی ایراد ایدرلر مطرددن مرادلری قیاس وقاعده اوزره دیمك اولمغله اندن اصلا تخلف اولنمز وغالبدن
مراد اكثردر لكن اندن تخلف اولنور وكثیر غالبدن دوندر وقلیل كثیردن دوندر ونادر قلیلدن اقلدر مفهوم
فقره اشبو قاموسك مشتمل اولدیغی محاسنك بریسی دخی بودر كه بن معتل العین اسم فاعلك فعله وزننده اولان جمعنی
بو كتابده ذكر ایلمدم الا عینی فعلی صحیح معامله‌سیله معامله اولنلرنی ذكر ایلدم جوله وخوله كلمه‌لری كبی وعینی باعة وسادة
كلمه‌لری كبی اعلال ایله الفه قلب اولنلری مطرد ومقیس ومشهور اولدقلرینه مبنی ذكر ایلمدم شارح دیر كه مؤلف سادة
وقادة وعالة وزادة كلمه‌لرنی ماده‌لرنده ذكر ایلمكله شرطنی اخلال ایلمشدر وبعض شرّاح دیباجه بو مقامه صحت
وصوابدن بعید معنالر ویرملریله التفات اولنمیه كرچه شارح علیه الرحمه بو مقامی بو رسمه شرح وتقریر ایلدی لكن
اصول صرفه وطریقهٔ مؤلفه موافق دكلدر مراح وشافیه شرحلرینه نظر اولندقده معلوم اولور پس صواب اولان
فقرهٔ ثانیه‌ده واقع لا اذكر لفظنده‌كی لام مفتوحه‌در تأكیده‌در لاء نافیه دكلدر فلینظر ❁ ومن بدیع اختصاره
وحسن ترصیع تقصاره انی اذا ذكرت صیغة المذكر اتبعتها المؤنث بقولی وهی بهاء ولا اعید الصیغة ❁ البدیع
صكره‌دن اختراع اولنمش عجیب نسنه‌یه دینور الترصیع تزیین وآرایش معناسنه‌در ترصیع بدیعی بوندن مأخوذدر كه
سجع اوصافندن فاصلتین مختلف اولیوب احد قرینتینده اولان الفاظ یا اكثری وزن وتقفیه‌ده مقابلنده اولان كبی اوله
حریرینك فهو یطبع الاسجاع بجواهر لفظه ویقرع الاسماع بزواجر وعظه فقره‌سی كبی التقصار تای تحتیه
مكسوره ایله قلاده‌یه دینور بالاستعاره فقره مراد در اتبعتها اتباعدن ماضیٔ متكلمدر برشیئ برشیئه الحاقدن
عبارتدر وهی بهاء تركیبی مقول قولدر وهی ضمیری مؤنثه راجعدر مفهوم اشبو قاموسك متضمن اولدیغی
بدایع اختصار عبارات ومحاسن تزیین فقراتندن بری دخی بودر كه بن بر مذكر صیغه‌سنی ذكر ایلدیكمده مؤنثنی
وهی بهاء قولمله اتباع ایدوب صیغه‌یی اعاده وتكرار ایلمم ایشته خصائصك بری دخی بودر ❁ واذا ذكرت
المصدر مطلقا او الماضی بدون الآتی ولا مانع فالفعل علی مثال كتب واذا ذكرت آتیه بلا تقیید فهو علی مثال
ضرب علی انی اذهب الی ما قال ابو زید اذا جاوزت المشاهیر من الافعال التی یأتی ماضیها علی فعل فانت فی المستقبل
بالخیار ان شئت قلت یفعل بضم العین وان شئت قلت یفعل بكسرها ❁ مطلقا قولندن مراد برشیئ ایله
مقید اولمیه‌رق دیمكدر الآتی اتیاندن اسم فاعلدر بوراده مراد فعل مضارعدر كتب مثالندن مراد باب

اولدركه ماضيده عين مفتوح ومضارعده مضموم اولور تقييددن مراد ضبط ووزن ايله ايراد ايلمكدر فهو
ضميرى فعله راجعدر ضرب مثالندن مراد باب ثانيدركه عين مضارعده مكسور اولور على استدراك ايچوندر
ياخود اضراب ايچوندر اذهب ذهابدن مستقبل متكلمدر بوراده اختيار واعتقاد معناسنه در بعض نسخه ده
ذاهب مرسومدر ابوزيد ائمهٔ لغاتدن مشهور ذاتدر اسمى سعيد بن اوس در بلخ ديارندن نشأت ايليوب جملهٔ علومده
فائق خاصهٔ علم لغتده جمله يه سابق اولمشدر اذا جاوزت خطابله ذرمقول قولدر المشاهير جمع مشهوردر
افعالدن مراد افعال اصطلاحيه در على فعل يعنى عينى مفتوح اولوب وحرف حلق اوليه ومضارعى نه كونه
اولديغى مبهم اوله مفهوم بن بر مصدرى مقيد اوليه رق يعنى بر وزن ايله موزون وقيد حركه ايله تحريكا وتصريحا
مضبوط اوليه رق ياخود بر فعل ماضى يى مثلا فعل غير متصرف اولمق مقوله سى مانع بوغيكن يالكز جه ذكر
ايدوب مضارعنى برابر ايراد ايلمز ايسم اول مصدرك فعلى ياخود ذكر اولنان فعل ماضى كتب مثالى اوزره در
يعنى باب اولدندر مصدر مطلق مثلا باب التاء فصل النون ذيلنده النكت ماده سى كبى كه وزن تمثيلندن وبالفتح
ياخود بالكسر وبالضم قيدلرندن مجرد در وبلامانع ماضى يى مستقبلسز ايرادى مثلا باب الباء وفصل الكاف
ذيلنده كتب ماده سى كبى وبن فعل ماضينك مستقبلنى كذلك ضبط ووزندن عارى اوله رق ذكر ايدرسم فعل مزبور
باب ثانيدندر مثلا كسب يكسب ماده سى كبى بلكه بن ابوزيدك كلام آتيسنه ميل ورأى واختيار ايدردم كه ابوزيد
ديمشدركه تجس سن معروف ومشهور اولان فعللرى تجاوز ايدوب بر فعل ماضى يه مصادف اولسك كه مفتوح
العين اولان فعل وزنى اوزره اولوب وعين ولامى حروف حلقدن عارى ومضارع بعد التتبع مبهم اوله سن آنك
مضارعنده مخيرسن اكر ديلرسك مضموم العين يفعل وزننده يعنى باب اولدندر ديرسن وديلرسك مكسور العين
يفعل وزننده يعنى باب ثانيدندر ديرسن ايشته ابوزيدك بو كلامى دستور عملمدر شارح ديركه مستقبلك مضموم العين
يفعل وزننده اولماسنك درت مانعى واردر اولا عين ولامنده حرف حلق اولمقدر كرچه شذوذا اوزره بعض متعين
ومعدود افعال وارد اولمشدر لكن قياسه مخالف اولمغله معدوم مثابه سنده در ثانى واوى الفاء اولمقدر وعد
كبى بونده قياس مضارعى مكسور العين اولمقدر ثالث يائى العين اولمقدر كال يكيل كبى رابع يائى اللام اولمقدر
رمى يرمى كبى ومشاهير افعالى مجاوزه كمال حفظ ومزيد تتبع اصحابنه كوره در امام فراء ديمشدركه بو صورتده
مكسور العين اعتقادى خفت كسره ايچون انسب واولادر وابن درستويه فصيح شرحنده ديمشدركه هر فعل
ماضى كه عينك فتحيله فعل وزننده وارد اولوب ثانى وثالثنده حرف لين وحرف حلق موجود دكل ايسه آنك
مضارعنده عينك ضم وكسرى جائزدر ضرب يضرب وشكر يشكر كبى واحدهما آخردن ارجح واولى دكلدر
زيرا ضمه اخت كسره در ثقلتده نته كه واويك نظيريدر ثقلت واعلالده نهاية الامر كسره ده نوعا خفت ملحوظدر
وكل كلمة عريتها عن الضبط فانها بالفتح الا ما اشتهر بخلافه اشتهارا رافعا للنزاع من البين وما سوى ذلك فاقيده
بصريح الكلام غير مقتنع بتوشيح القلام ومكتفيا بكتابة ع د ه ج م عن قولى موضع وبلد وقرية والجمع
ومعروف فتلخص وكل غث ان شاء الله تعالى عنه مصروف ٭ عريتها تعريه دن ماضيدر عارى ايلمك معناسنه در
ضمير كلمه يه راجعدر ماسوى ذلك ذكر اولنان ضبط وتقييددن تعريه يه اشارتدر صريح الكلام قولى كلام ظاهر
ديمكدركه كنديده شبهه واختلال وكنايه شائبه سى اوليه غير مقتنع حالدر مقتنع اقتناعدن اسم فاعلدركه قناعت
ايلمك معناسنه در التوشيح تزيين معناسنه در القلام قاف مكسوره ايله قلمك جمعيدر المكتفى اكتفاء لفظندن
اسم فاعلدر فتلخص قولى فذلكه تلخص وتبين الكتاب واتضح سبكنده در الغث غين معجمه وثاى مثلثهٔ
مشدده ايله كلام فاسده ديرلر مصروف مدفوع معناسنه در مفهوم هر كلمه يى كه بن آنى فتح ياخود كسر وضمله
تحريكنه تصدى ايليوب اويله ضبطدن مجرد اوله رق ايراد ايلدم آنلرك حرف اولى مفتوحدر پس ضبطدن
اهماللرى عين ضبطلريدر مكر كه ميانه دن منازعه يى رافع اشتهار ايله مشتهر اوله لر وبونك ماعداسنى بن كلام
صريح وقول واضح ايله تقييد ايده رم مجرد تزيين اقلامله قناعت ايلديكم حالده يعنى حرف اوزره حركه وضعيله
اكتفا ايلدم زيرا اول ترك وتحريف عرضه سيدر وموضع لفظنك يرينه عين رسمى اولان ع حرفى وبلد يرينه دال
رسمى اولان د وقريه يرينه ه وجمع يرينه ج ومعروف يرينه م حرفى يازمغله اكتفا ايلدم وبونلرى عدة
جم تركيبى جامعدر پس بو نسق عجيب واسلوب لطيف وغريب اوزره كتاب مرقوم متين ومنضبط اولدى وان شاء الله
تعالى كتاب مزبوردن بالجمله كلام فاسد مصروف ومدفوع اولوب اولمقوله اختلالدن سالم وامين
اولمق دركاه الهيدن مسئولدر ومؤلف حروف مذكوره يى بو قطعه ده دخى جمع وتأليف ايلمشدر

ومافيه من رمز بحرف فخمسة   فميم لمعروف وعين لموضع
وجيم لجمع ثم هاء لقرية   وللبلد الدال التى اهملت فعى

بوراده فعى كلمه سى عينك اشباعيله در اصلده اوع ايدى وعى صيغه سندن امردر ازبر قيل ديمكدر
وعبد الرحمن الواسطى اشبو بيتله قطعهٔ مزبوره يى تذييل وايكى اشارتله رموزاتنى تكميل ايلمشدر

وفى آخر الابواب واو وياؤها   اشارة واوى ويائيها اسمعى

وبعض رمز آشناى ادباء اشبو قطعهٔ دلاراى بلاغت انتما ايله بروجه اجاده افاده وبر اشارت دخى زياده ايلمشدر

وماجاء فى القاموس رمزا فستة   لموضعهم عين ومعروف الميم
وجم لجمع الجمع دال لبلدة   وقريتهم هاء وجمع له الجيم

ومؤلفك نسخه سى هامشنده كندى دست خطيله اشبو قطعه مسطور اولديغنى شارح نقل ايلمشدر

اذا رمت فى القاموس كشفا للفظة   فآخرها للباب والبدء للفصل
ولا تعتبر فى بدئها واخيرها   مزيدا ولكن اعتبارك للاصل

واشبو قاموسك اسلوب مرقومدن بشقه نيجه طريقهٔ مخصوصه سى واردركه بونلردر خفى اوليه كه هر كلمه نك
وسطى حروف هجا ترتيبى اوزره مرتبدر اوائل واواخرى كبى وبر كلمه ده كرك فعل وكرك اسم اولسون ايكى ياخود
زياده لغت اولمغله موازين ذكر اولنورسه فصيح ومشهور اولان اوزان تقديم بعده لغات زائده اتباع اولنور
واسماء وصفات وانصراف وعدم انصرافده وزنلرينه تطبيق اولنه ومصادر ايراد اولندقده مقيس اولان
مصدر اول وغير مقيسى صكره ذكر اولنور وكاهجه ايكى وزن متحد ايراد اولنمغله آنى تكرار قياس ايدرلر مثلا
بر كلمه يى زفر وصرد كلمه لريله وزن ايدركه ايكيسيده اولك ضمى وثانينك فتحيله در وزن اول ايسه موزونك علميتنه
اشارتدركه غير منصرفدر ووزن ثانى جنسيتنه اشارتدركه نكرهٔ منصرفه در كذلك بعضا سحاب وقطام وثمان
كلمه لريله وزن ايدركه اسميتنه وعلميتنه ومبنى اولمسنه اشارتدر وهر كلمه ده انجق حروف اصليه يه اعتبار ايدوب
زوائده اعتبار ايلمامشدر وجموعه تصدى ايلدكده مقيسى غير مقيس اوزره تقديم ايدر وكاهى شهرتنه مبنى
اهمال ايدر بوادى كلمه سى كبى كذلك صفاتدن مقيسه يى تقديم وغير مقيسه يى اتباع ايلمشدر واوزان مزبوره ياخود
غيريسيله مؤنثك ذكرنى تعقيب ايدر وكاهجه صفات مذكرى اول ذكر ومجموعنى اتباع ايلدكدنصكره صفات مؤنثى
ذكر ومجموعنى اتباع ايدر وجبل وفرح كلمه لرى كبى فتحيله اولانه بالتحريك ومحركا لفظلريله اشارت ايدر وبالفتح وبالضم
وبالكسر قيدلريله حركهٔ حرف اوله ايما ايدر وبونلردن بشقه بعض ابوابى تكثير ومبالغه يه دال اولان الفاظ مزيداتى
ثلاثيلرينه لاجل الاختصار تنظير ايلمكله معنالرى متحد ظن اولنور مرادى بنه مدلولى اولان معنايدر مثلا هرد اللحم
هردا كهرده تهريدا عبارتيله ادا ايدر تهريد ايسه تكثيرى متضمندر كذلك بعض الوان وعيوب مقوله سى معنالره
دال اولان مواد بو قبيلدندر مجموعنده ابواب صرفيه ده مقيد ومعتبر اولان معانى ومدلولات معتبردر وبلده دن
مراد مطلق شهردر ومدينه دن وقصبه دن مرادى بر ايالتك تختكاهى وقاعدة الملكى اولان شهردر وقريه تعبيرى
بزم قصبه اطلاق ايتديكمز شهر صغيره شاملدر وبر لغتى تفسير ونظيرنى ايراد ايلدكدنصكره جمعه اشارت ايلدكده
مرادى لغت مفسرهٔ مرقومه نك جمعيدر مثلا المرت مفازة بلانبات كالمروت ج امرات ومروت عبارتنده
مرادى مرت لفظنك جمعنى بياندر وتصريحا وجمعه عنوانده ايراد ايدرسه ثانى يه ناظردر ومثلا بر وزن فعل
ذكر ايلدكدنصكره ويثلث قوليله تقييد ايدرسه فعل مزبورك عيننك حركات ثلاثه ده ورودينه اشارتدر
ويذكر قولى اسم سابقك مؤنث اولوب قليلا مذكر اولديغنه اشارتدر وعكسى دخى بو يلجه در كذلك
بر اسمى ذكر ايدوب ويضم اويكسر قوليله تعقيب ايدرسه اول اسمك اولنك فتحى شايع وضمى وكسرى
على الترتيب قليل اولديغنه اشارتدر كذلك ويمد ويقصر قيدلرى دخى بورسمه در كذلك بر كلمه يى بفتحتين
او بضمتين او بكسرتين قيدلريله تقييدى حركات مزبوره ده حرفين اولينك توافقنه اشارتدر وبر ماده يه كاف
تشبيهله نظير ايرادنده معانىٔ متعدده ذيلنده تقييد ايدرسه معناى اخيره ناظردر واكر معنا ايكى ايسه فيهما
وزياده ايسه فيهن وفيها وفى الكل كلمه لريله تقييد ايدر مثلا طاء يابنده معطه اى مده والسيف سله كامتعطه
قولنده امتعطه لفظى معناى اخيره نظيردر وبعض اسم عينى اسم معنا صورتنده رسم ايدر نته كه دخال
المفاصل ودخيلها لفظلرنده رسم ايلديكى كبى وبونلرك بعضنده ذو تقديرا اولنور وبعضا ان وما مصدريتيله
مصدر اوله رق تفسير ايدركه آندن مراد وصفدر مثلا ان يكون عنوانده ثبت ايدركه الكائن ديمك مراددر

وبعضا برمعنایی مصدر صورتنده ایراد ایدرکه مرادوصفدر مثلا ضئضئ ماده سنده اوکثرة النسل قولی النسل
الکثیر دیمکدرکه صفتك موصوفه اضافتی بابندندر بورسمه محللرده مسامحه ایله مفسردر دیوکرچه تنبیه
اولندی لکن فی الحقیقه مسامحه دکلدر بلکه قیاس وقاعده درانجق تعاریف دلالات التزامیه مقوله سی خفاً
وتعقیدادن سالم اولمق اولی اولدیغی معلومدر وبعضا بومعنانك اسم فاعلنی یاخود بعینه برمعنایی ذکر ایلیوب
عقبنده وهو عنوانیله کلام آخره شروع ایدر ضمیر ذکر اولنان اسم فاعله یاخود معنایه راجعدر مثلا قرضب
ماده سنده فهو قرضاب وهو الاسد قولی کبی که ضمیر ثانی قرضابه راجعدرکه قرضابك اسد معنای آخری اولور
وکاهجه ممثل به عقبنده دخی ایراد ایدرکه بونده اول ممثل بهه راجع اولور صورمزبوره نك مجموعنده معنای آخره
اشارتدر ومواد تفسیرنده جمله اولارجمله ثانیه اوزره مرتب اولمریله ابتداء جمله ثانیه معناسی اخذ واعتبار اولنه رق
جمله اولی معناسی نظم وتلفیق اولنمق لازمدر وبرماده یی حرف تردید ایله تفسیری اکثری اختلافه مبنیدر
وبعضا تنویعه دلالت ایدر ومحرکة وبالحرکة قیدلری فتحتینه یاخود فتحاته اشارتدر وبالفتح وبالضم وبالکسر
قیدلری اولك مع سکون الثانی حرکه مرقومه سنه اشارتدر وبرکلمه یی مثلا کالضرب عنوانیله تقییدی انك باب
ثانیدن وکالمنع قولیله تقییدی باب ثالثدن اولدیغنه وکفرح قیدی باب رابعدن مصدری فرح وزننده اولمسنه
وکسمع قیدینه باب رابعدن مصدری سمع وزننده اولمسنه اشارتدر وفی ذاته مثنی اولان شیئك مفردنی ذکر
ایلدکده ایکیسنه بردن تثنیه ضمیریله کنایه ایدر مثلا فرقد ماده سنده وهما فرقدان قولی کبی واکر جمع ایسه
ضمیر جمع ایله ومؤنث ایسه مؤنث ضمیریله کنایه ایدر ومثلا خاص بین الخصوصیة وشیخ بین الشیخوخیة ولص
بین اللصوصیة وولیدة بین الولیدة والولادة عنوانلرنده واقع کندیلرینه یای نسبت وهاء تأنیث لاحق اولمش
اسملرکه السنه ده یای مصدریه تعبیر اولنور بونلرکرچه بالجمله مصدرلردر لکن اکثرینك فعلی مستعمل دکلدر
بوجهتله قنده که بومقوله مصادر ذکر اولنور سه معنای مصدریتی مفید اولوب والمردن فعل متصرف اولمامق
مؤلفك ملتزمیدر ومثال اولان آیات واحادیث وامثالی اکثری ماده دن مفترق ومنفصل رسم ایلمشدر التیاملری
خصوصنده بذل اولنان تعب وتتبع معلوم اولور وبعضا برماده خلالنده واسم عنوانیله ایراد ایدرکه مراد برزجاك
یاخود برمرأه نك اسمیدر دیمکدر مثلا شعث ماده سنده والاشعث ذیلنده ایراد ایلدیکی کبی واسم فاعل ووصف
واسم مفعوللری هو وهی ضمیرلریله بیان ایدر وبعضا هی ضمیریله ایراد ایدرکه جماعت موهومه یه راجعدر
مثلا هنأ ماده سنده وهی ابل هنأی قولی کبی وبعض ماده لرده اسمی بیان معرضنده وهو یاخود وهی یاخود
تضربحله والاسم عنوانیله ذکر ایدر والاسم عنوانی مثلا خرأ ماده سنده والاسم الخراء قولی کبی که مراد
اسم مصدردر وبعضا آنکله اسم عین دخی اراده ایدر سلأ ماده سنده کی سلاء کبی که کتاب وزننده در کذلك
وهو عنوانیله ذکر ایلدیکنده دخی ضمیر ماقبلنك مدلولی اولان فعل وعمله یاخود اسم لفظنه یاخود اسم عینه راجع
اعتبار اولنور اسم عینه رجوعی مثلا رثأ ماده سنده وهو الرثیئة قولی کبی وبعضا بویله محللرده ضمیری خبری
اعتباریله تأنیث ایدر قسم ماده سنده وهی القسمة کبی کذلك هی ضمیری دخی ماقبلنك مدلولی اولان خصلته
وفعله یه وحرفت وصنعته راجع اعتبار اولنور مثلا ثلب ماده سنده وهی المثلبة قولنده خصلته راجعدر وتعریفلرده
ایراد ایلدیکی حرف تردید اختلافه مبنیدر تنویع اراده سی اقل قلیلدر وبرمحدث وصفنده صاحب جزؤ تعبیری
صاحب مجلد مؤلف فی فن الحدیث دیمکدر وقس علیه البواقی وبخیل ایله ضیق وصف اولنور سه مبالغه بخل
معناسنی متضمندر ومطلقا عربیه ده مالدن مواشی خصوصا دوه قسمی وطعامدن ذخیره وخصوصا حنطه
وخفیفدن سریع مراد اولور ❊ ثم انی نبهت فیه علی اشیاء رکب الجوهری رحمه الله فیها خلاف الصواب غیر طاعن
فیه ولا قاصد بذلك تندیدا له وازراء علیه وغضا منه بل استیضاحا للصواب واسترباحا للثواب وتحرزا وحذرا من ان
ینمی الی التصحیف اویعزی الی الغلط والتحریف نبهت تنبیه لفظندن ماضیدر رکب رکوبدن ماضیدر بوراده
تکلفله سلوك معناسنده در الطاعن طعندن اسم فاعلدرکه ذم وقدح معناسنه در بذلك نبهت کلمه سندن
منفهم اولان تنبیهه اشارتدر التندید تشهیر ایلمك معناسنه در الازراء همزه نك کسریله تعییب وتحقیر
معناسنه در الغض غین معجمه مفتوحه ایله برآدمی قدر ومرتبه سندن حط وتنزیل ایلمك معناسنه در الاستیضاح
برشیئك وضوح وظهورنی طلب ایلمك معناسنه در الاسترباح فائده ایستمك معناسنه در التحرز صقنمق
معناسنه در الحذر فتحتینله قورقمق معناسنه در ینمی نمی لفظندن مضارع مجهولدر کما سناد ایلمك معناسنه در
التصحیف برکلمه یی تغییر ایله معنای مرادی تحریف ایلمك معناسنه در یعزی عزو لفظندن که نسبت ایلمك

معناسنه در مضارع مجهولدر التحریف تبدیل معناسنه در مثلا مشئوم کلمه سنی مبشوم ایلمك کبی مفهوم
بعده بن اشبو قاموسده بعض امور واشیایه که جوهری مرحوم آنلرده راه خطایه سلوك وارتکاب ایلمشیدی تنبیه
واشعار ایلدم بو تنبیهمله کندیسنه طعن وتشنیع ایلیوب وتشهیر وتفظیع وقدر واعتبارندن حط وتنزیل
ایلدیکم حالده بلکه صلاح وصواب ظهورنی واجر وثواب منفعتنی طلب والتماس وتصحیفه اسناد وغلط وتحریفه
نسبت اولنمقدن احتراز واحتراس ایچون ایلدم وبل استیضاحا فقره لرنده لزوم مالایلزم وترصیع صنعتلری
اولدیغی معلومدر علی انی لورمت للنضال ایتار القوس لانشدت بیتی الطائی حبیب بن اوس ولولم اخش
مایلحق المزکی نفسه من المعرة والدمان لتمثلت بقول احمد بن سلیمان ادیب معرة النعمان ولکنی اقول کما قال
ابو العباس المبرد فی الکامل وهو القائل المحق لیس لقدم العهد یفضل القائل ولا لحدثانه یهتضم المصیب ولکن
یعطی کل ما یستحق رمت رومدن ماضی متکلمدر طلبت معناسنه در النضال نون مکسوره ایله اوق
آتشمق واوق یارشمق معناسنه در الایتار تای فوقیه ایله ایثار وزننده یایی کریشلیوب قورمق معناسنه در
انشدت انشاددن ماضی متکلمدرکه شعر اوقومق معناسنه در بیتی کلمه سی بیت لفظندن تثنیه در
الطائی مرور ایلدی حبیب لبیب وزننده در اوس قوس وزننده در مراد ذکری سبق ایدن ابو تمامدر
بیتیندن مراد ذکر اولنان قطعه سیدر لم اخش خشیتدن مستقبل مجزومدر وخشیت تعظیمله اولان خوفه
دینور المزکی تزکیه دن اسم فاعلدر تزکیه تطهیر معناسنه در نفسه مفعولیدر نفس ذات معناسنه در وتزکیه
نفس ایکی کونه در بری فعلیه درکه قد افلح من زکاها کریمه سی موجبنجه شرعا ممدوحدر وبری قولیه درکه
ولا تزکوا انفسکم کریمه سی مقتضاسنجه منهی ومذمومدر المعرة میمك وعینك ورانك مشدده نك فتحیله عیب
واثم معناسنه در الدمان زمان وزننده بوراده حقارت وقباحت مراددر تمثلت تمثل لفظندن ماضی متکلمدر
برشعری مرة بعد اخری قرأت ایلمك وضرب مثل ایلمك معناسنه در معرة النعمان حلب ایله حما بیننده
برقصبه در شاعر مرقوم ابو العلاء المعری دیمکله معروفدر وقولندن مراد اشبو بیتیدر ❊ وانی وان کنت الاخیر
زمانه لآت بما لم تستطعه الاوائل ❊ یعنی بن هر نقدر زمان جهتیله متأخر اولدم ایسه ده لکن متقدمینك مقتدر
اولمدقلری هنر ومعارفی اتیانه قدرتم درکاردر ❊ اولدیسه زمانم نوله عشاقدن آخر چون قاعده در صکره کلور
بزمه اکابر ❊ المبرد مجرد وزننده امام موصی الیهك لقبیدر اسمی محمد بن یزید الثمالی الازدی البصری در دائما
برد الله من بردنی دیمکله مبرد ایله ملقب اولدی ایکیوز اون تاریخنده پا نهاده مرکز وجود اولوب ابو عثمان المازنی
وابو حاتم السجستانی وسائر اول طبقه علماسندن اخذ علوم ایدوب فنون ادبیه ده امام وایکیوز سکسان التی
تاریخنده بغداده عازم دار السلام اولدی رحمه الله تعالی مقتضب وروضه خصوصا کامل نام تألیفی که اسمی
مسمی سنه مطابق برکتاب فاضل وفائقدر آثار جلیله سندندر وهو القائل المحق جمله اعتراضیه در محق
احقاقدن اسم فاعلدر حق سویلیجی ویقینا ادراك ایلیجی دیمکدر لیس لقدم العهد ترکیبی مقول قولیدر عهد زمان
معناسنه در یفضل فضلدن مضارعدر زائده راجع اولور دیمکدر بعض نسخه ده تشدید ضاد ایله مضبوط
اولمغله تفضیلدن مضارع مجهول اولور یهتضم مقابله سیله نسخه ثانیه راجحدر القائل فاعله قبوله وقیاله دن اسم فاعلدر
ضعیف الرأی وخفیف الرشد آدمه دینور الحدثان حای مهمله مکسوره ایله برنسنه تازه وزمانی قریب اولمغه دینور
یهتضم اهتضامدن مضارع مجهولدرکه ظلم ایلمك وبرآدمك حقنی تنقیص ایلمك معناسنه در المصیب اصابه دن
اسم فاعلدر مخطی مقابلیدر یعطی اعطادن مضارع مجهولدر کل کلمه سی مفعول اولیدرکه نائب فاعلدر
ما یستحق کلمه سنده ما مفعول ثانیدر یستحق استحقاقدن مضارع معلومدر کل ما یستحق قولی کل من قائل الرأی
ومصیبه ما یستوجبه من الرد والقبول والذم والمدح دیمکدر مفهوم کلام بلکه بن اوق یارشمق ایچون یایمی کیرشلیوب
قورسم یعنی امتحان وافتخار ایچون اعمال لسان ایلسم ابو تمامك قطعه مرقومه سنی زبان زهو ومباهاتله انشاد
ایدردم وتزکیه نفس ایدنلره لاحق اولان عیب وقباحتدن احتراز ایلسم ادیب معرة النعمان ابو العلاء احمد بن
سلیمانك بیت مزبوریله تمثل ایدردم لکن بن امام نحو وادب اولان ابو العباس محمد بن یزید المبردك که فی ذاته کندیسی
محق ومصیبدر کامل نام کتابنده ثبت ایلدیکی اشبو لیس لقدم العهد یفضل الفاضل الی آخره کلامنی دیرایدم کلام
مرقومك مفادی بودرکه زمانك تقدم وتأخری ضمننده فضل ومزیت یوقدر زیرا زمانك جمله سی یکساندر پس
رأی ونقد ونقلنده مصیب اولانه زمانك تأخری یاخود کندیسنك شبابتی قدح ونقص وخسران ایراث ایلمز وحق
ارباب انصاف عندنده کتم وانکار اولنمغله کندیسنه ظلم وستمله رنج وآزار اولنمز ورأی وفهمی فاسد ومخطی اولان

كسيه‌ده تقدم زمانى ياخود شيخوختى مدح وكمال ونفع ايراث ايلمكله همان تقدم زمان جهتيله اهل فضيلته تفضيل وترجيح اولنمز بهرحال مصيب ومخطيدن هر برينه مستحق اولديغى قبول ورد ومدح وقدح اعطا اولنور ❊ يقولون الزمان له فساد وما فسد الزمان وهم فساد ❊ شارح مضمون مزبورده اشبو ابياتى ثبت ايلمشدر

قل لمن لايرى المعاصر شيئا ويرى للاوائل التقديما
ان ذاك القديم كان حديثا وسيبقى هذا الحديث قديما

وبو مضمونده مرحوم وصاف عبدالله افنديننك اشبو بيتى همعيار مفهوم سابقدر ❊ بيلمز عارفك عصرنده اصلا قدر آثارى ❊ محك خاكله سنجيده در نقد هنر دائم ❊ وبونك سببى محضا حسد واعتسافدر ❊ واختصت كتاب الجوهرى من بين الكتب اللغوية مع ما فى غالبها من الاوهام الواضحة والاغلاط الفاضحة لتداوله واشتهاره بخصوصه واعتماد المدرسين على نقوله ونصوصه ❊ اختصت اختصاصدن ماضئ متكلمدر بوراده اختيار معناسنه‌در غالبها ضميرى كتب لغويه‌يه راجعدر الاوهام وهمك جميدر سهو وخطا معناسنه‌در الواضحة ظاهره معناسنه‌در الاغلاط غلطك جميدر الفاضحة رسواى آدمه‌ديئور ورسواى ايديجى ديمكدر لتداوله ضميرى كتاب جوهرى‌يه راجعدر تداول الدن اله كزمكه ديئور المدرسين تدريس ايلين استاذلره ديئور النقول نقلك جميدر منقول معناسنه‌در مراد ثقاتدن وعرب عربادن نقل ايلديكى اقوالدر النصوص نصك جميدركه بشقه معنايه محتمل اولميان كلامدن عبارتدر مفهوم كلام سائر كتب لغويه‌نك اكثرنده اوهام واضحه واغلاط فاضحه وار ايكن بن صحاح جوهرى‌يى بحث ومناقشه ايله اختصاص واختيار ايلديكم بين الناس خاصة تداول واشتهارى ومدرسين ومعلمينك نقول ونصوصنه اعتماد واعتبارى اولديغنه مبنيدر واضحه وفاضحه بيننده جناس لاحق صنعتى معلومدر ❊ وهذه اللغة الشريفة التى لم تزل ترفع العقيرة غريدة بانها وتصوغ ذات طوقها بقدر القدرة فنون الحانها وان دارت الدوائر على ذويها واخنت على نضارة رياض عيشهم تذويها حتى لالها اليوم دارس سوى الطلل فى المدارس ولالها مجاوب الا الصدى ما بين اعلامها الدوارس ❊ ترفع رفعدن مستقبل مؤنثدر العقيرة عين مفتوحه ايله صوت معناسنه‌در الغريدة غين معجمه‌نك وراء مشدده‌نك كسريله غرد ماده‌سندن مبالغه‌دركه نغماتله قوش اوتمكه ديئور پس غريده بغايت خوش نغمات ايدن قوشه ديئور بان باى موحده ايله تركيده سورقون اغاجى ون اغاجى ديدكلرى اغاج اسميدر سكود انواعندندر بغايت سهى وموزون اولور تصوغ صوغدن كه برنسه‌يى كوزل دوزمك معناسنه‌در مضارعدر ذات طوق كردنى طوقلو اولان قوش مراددر كوكرجين وقمرى واوكيك كبى القدر بدر وزننده مقدار معناسنه‌در القدرة قاف مضمومه ايله طاقت معناسنه‌در الالحان همزه‌ٔ مفتوحه ايله لحنك جميدر طرب ونغمه ايله اولان آوازه ديئور دارت دوردن ماضيدر الدوائر دائره‌نك جميدر دارت الدوائر تركيبى هر طرفدن حوادث ومصائب احاطه ايلدى ديمكدن كنايه‌در ذويها ضميرى لغته راجعدر ذوى ذو لفظنك جميدركه صاحب معناسنه‌در اخنت خاى معجمه ونونله اخنا كلمه‌سندن ماضئ مؤنثدر اخناء اهلاك وافساد واستيلاء معنالرينه‌در بوراده جمله‌سى جارى اولور بعض نسخه‌ده نون وحاى مهمله ايله مرسوم اولمغله انحاء ماده‌سندن ماضى اولور توجه واقبال معناسنه النضارة نون وضاد معجمه ايله نظاره وزننده نعمت وحسن منظر معناسنه‌در العيش عين مفتوحه ايله ديرلكه ديئور تذويها ضميرى نضارته راجعدر تذوى تانك ضميله تذويه‌دن مضارعدر تذويه نباتى صولدرمق وپژمرده قلمق معناسنه‌در حتى كلمه‌سى دوران دوائر عارضه‌يه غايتدر لالها تركيبنده لاء نافيه‌در لها ضميرى لغته راجعدر اليوم كلمه‌سنده حرف تعريف عهد حضورى‌يه دالدر يوم زماندن كنايه‌در دارس دراسه‌دن اسم فاعلدر اوقويجى قارئى معناسنه‌در الطلل فتحتيله خرابه خانه‌نك باقى قلان اثرينه ديئور المدارس ميمك فتحيله مدرسه‌نك جميدر المجاوب ميمك ضميله جواب ويريجى معناسنه‌در صدى اداوزنده چاغرلدقده قرشو طاغدن وقبادن وكنبد مقوله‌سندن منعكس اولان صوته ديئور الاعلام همزه‌ٔ مفتوحه ايله علامات ديمكدر الدوارس دارسه‌نك جميدركه دروسند در بقلمش بنايه ديئور لم تزل ترفع العقيرة فقره‌لرى استعاره‌ٔ مكنيه وتخييليه وترشيحيه‌يى متضمندر ولا مشبه ابنايله تصريحيه اولمقده ممكندر وقدر وقدرت بيننده جناس محرف وصنعت اشتقاق واردر واخنت على نضارة فقره‌سنده مضمون اولان استعارات وجناس معلومدر مفهوم كلام واشبو لغت شريفه‌نك شجر بانى غريده‌سى كه اهل واربابندن عبارتدر دائما آوازنى بلند وذات طوق اولان قوشلرى كه معلوم ومعروف اولان بلغاء وفصحادن كنايتدر قدرتلرى قدر انواع الحان واصناف قول وداستانلرنى صوغ عالمپسند ايلكدن يعنى تحرير وتقرير ايله نشر

واشاعه‌دن خالى دكللردر هرنقدر ذكر اولنان اصحابى نوائب كونيه ومصائب دهريه دائما ادار احاطه واستيعاب ورياض عيش وزندكانيلرينك طراوات ونضارتنى صرصر بليه تجفيف وپژمرده وافساد واهلاك ايلديسه‌ده حتى بو هنكامده علم لغتى خرابه مدرسه‌لرك آثارندن غيرى قرأت ايدن وسؤالنه ويران اولمش علامات آرالقلرنده قرع سمع ايدن بيهوده صدادن غيرى جواب ويرن يوقدر ناسك علمدن اعراض وارباننك نهايت درجه‌ده انقراضنه اشارتدر ❊ ولكن لم تتصوح فى عصف تلك البوارح نبت تلك الاباطح اصلا ورأسا ولم تستلب الاعواد المورقة عن آخرها وان اذوت الليالى غراسا ولا تساقط عن عذبات فنان الالسنة ثمار اللسان العربى ما اتقت مصادمة هوج الزعازع بمناسبة الكتاب ودولة النبى عليه الصلوة والسلام ❊ لكن كلام سابقدن استدراكدر تتصوح تصوحدن كه نبات قوريوب يارلمق ويپرلمك معناسنه‌در مضارعدر العصف رصف وزننده بل شدتله اسمك معناسنه‌در البوارح بارحه‌نك جميدركه شديد واسى يله ديئور بوراده حوادث وبليادن كنايه‌در الاباطح ابطح لفظندن جمعدر واسع صو آقنديسنه ديئور مراد اهل علم مز بوردر ونبتدن مراد علم مزبوردر استعاره‌ٔ تخييليه ومكنيه وترشيحيه وجهيله اصلا كلمه‌سى ظرفيت اوزره منصوبدر لكن سيد شريفك مفتاح شرحنده ذكر ايلديكنه كوره مصدريت اوزره منصوبدر كليا معناسنه‌در زيرا نسنه اصليله اخذ اولنسه كليا مأخوذ اولور رأسا كلمه‌سنك همزه‌سى غالب نسخه‌ده ساقطدر تميم لغتى اوزره كه آنلر بلا همزه استعمال ايدرلر ورأسا كلمه‌سى تركيبده اصلا كبى مصدريت اوزره منصوبدرتنه كه عصام حاشيه‌ٔ مفتاحده بوكونه بيان ايلدى بودخى كليا معناسنه‌در زيرا حيوانده رأس نباتده اصل منزلنده‌در نباتك انعدامى اصلنك انعداميله اولديغى كبى حيوانكده انعدامى رأسنك انعداميله اولور وبعض محققين صوفيه‌دن منقولدركه نباتك رأسى اصليدر زيرا صويى وقوت نمايى آندن شرب وجذب ايدر حتى مصلينك وضع سجودى نبات عالمنى دخى انسانك حائز اولديغنه اشارتدر ديرلرتنه كه قيامى انسانيتى وركوعى حيوانيتى حائزدر لم تستلب استلابدن مستقبل مجزومدر اغاجدن يپراق صويلمق معناسنه‌در الاعواد عودك جميدر بوراده شاخ مراددر المورقة ايراقدن اسم فاعلدر ايراق اغاج يپراقلنمق معناسنه‌در الاعواد لفظنك صفتيدر عن آخرها ضميرى اعواده راجعدر اشبو عن آخرها تركيبى بتمامها وبكلها ديمكدركه شمول واستيعابى مفيددرتنه كه شراح صاحب كشافك وعجزوا عن آخرهم عبارتنده ديديلركه عن آخرهم مصدر محذوفك صفتيدر عجز واعجزا صادرا عن آخرهم تقديرنده‌در بوكلام شمول واستيعابدن عبارتدر زيرا عجز آخردن صادر اولدقده اولا اولدن صدورنى اقتضا ايدر وسيوطى نواهدده عن اولهم الى آخرهم تقديرنده‌در ديدى ومختصر معانى ديباجه‌سى شرحنده خطابى بو تركيبى اشباع ايلمشدر وان اذوت كلمه‌سنده ان وصليه‌در واوكا داخل اولان واو حرفى عند الاكثر عاطفه‌در جمله‌ٔ متناسبه‌ٔ مقدره‌يه عطف ايدر بوراده معطوف عليه مقدر ان لم يذو تركيبيدرتنه كه اكرمه وان شتمنى قولنده ان لم يشتمنى تقدير ايلديلر وعند البعض واو حاليه ياخود اعتراضيه‌در تفصيلى شرح عصام على الكافيه‌ده مثبوتدر اذوت اذوادن كه نباتى صولدرمق وقورتمق معناسنه‌در الليالى جمع ليل درياء غير قياس اوزره مزيده‌در حركات الليالى تقديرنده‌در ومراد ايام وليالى ديمكدركه مطلق زماندن كنايه‌در اكثر حوادث الليل اخفى للويل مفادنجه لياليده حادث اولمغله تغليب اولندى وليلهٔ هلال يومدن مقدم اولمغله تغليبه‌ده وجه اولور حتى تاريخده ليله رعايت اولنور مثلا تم الكتاب لعشرين ليلة خلت من الشهر الفلانى عنوانده رسم اولنور الغراس غين معجمه‌ٔ مكسوره ايله غرس لفظندن جمعدر ياخود مفرددر مغروس معناسنه‌در لباس ملبوس معناسنه اولديغى كبى تازه ديكلمش اغاجه ديئور تساقط تساقطدن مضارعدركه دوشمك معناسنه‌در العذبات فتحاتله عذبه‌نك جميدر اغاجك دالنك اوجنه ديئور الفنان فاى مكسوره ايله جمع فنندر اغاجك داله ديئور ثمار ثاى مثلثه‌ٔ مكسوره ايله جمع ثمردر ميوه‌يه ديئور اللسان لغت معناسنه‌در ما اتقت تركيبنده ماء توقيتيه‌در اتقت اتقاء كلمه‌سندن كه صاقنمق وقورونمق معناسنه‌در ماضيدر المصادمة مفاعله وزننده طوقشمق وچاريمق ويان باشى كلمك معناسنه‌در الهوج هاى مضمومه ايله هوجاء جميدركه بيوت واشجارى قلع وقمع ايدن شديدروزكاره ديئور الزعازع سلاسل وزننده زعزع لفظنك جميدركه شديد معناسنه‌در موصوفك صفته اضافتى قبيلندندر الكتاب قرآن عظيمدر زيرا لغت عربيه اوزره نازلدر دولة النبى يعنى پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دخى قوم عربدن مبعوث عربئ صحيح وشريعتى لسان عربى اوزره وارد اولمغله شوكت پيغمبرانه‌لرى مناسبتيله لسان عرب منقضى اولمز رأسا وغراسا فقره‌لرنده التزام ما لا يلزم ورأسا وعن آخرهم بيننده حسن مقابله اولوب وهر فقره‌ده اولان استعارات كنائيه وتخييليه وترشيحيه وطباق وجناس اشتقاق اشعاردن مستغنيدر

مفهوم کلام کرچه وجه مسرود اوزره علم من بورك وار بابنك انقضاء وانقراض وطرح واعراض اولندقلرندن بث
شکوی اولندی لکن علم من قومك اربابی ریاح شدیده کبی عصف وهبوب ایدن نوائب ومصائبدن بالکلیه تلف
ومنقرض وحوادث زمان هرندکلو اکثرنی پژمرده و پریشان ایلمش ایسه ده یبراقلو دال منزلنده اولان بلغاء
وفصحایی بالتمام منقضی ایلیوب واغصان السنه اوجلرندن اثمار لغت عربیه بالجمله متساقط اولمغله منتهی اولمز
مادامکه علم من بورر ریاح شدیده مثابه سنده اولان حوادث وبلیات مصادمه سندن شوکت قرآن مبین ودولت پیغمبر
کزین مناسبتیله قورینوب متحفظ ومحتمی اوله قچه خلاصهٔ کلام اشبو علم لغت قرآن عظیم ورسول کریم لغتلری اولمغله
هرنقدر احیانا بعض عوارض کونیه سببیله اربابنه فتور وقلت عارض اولورسه ده احیای دین مبین واجرای شرع
متین ایچون حضرت پروردکار جل شانه یوم قیامتدن اقدم منقرض ایلیوب روز حشره دك ابقاء وامرار ایلیه جکدر

ولا یشنؤ هذه اللغة الشریفة الا من اهتافت به ریح الشقاء ولا یختار علیها الا من اعتاض السافیة من الشحواء افادتها
میامن انفاس المستجن بطیبة طیبا فشدت بها ایکة النطق علی فنن اللسان رطیبا یتداولها القوم ما ثنت الشمال

معاطف غصن ومرت الجنوب لقحة مزن ❁ لا یشنؤ شناءه دن مستقبل منفیدر شناءه بغض وعداوت معناسنه در
اهتاف اهتیافدن ماضیدر اهتیاف هیفدن که آتشی وشدید یله دینور افتعالدر هیف طوقنوب چارپمق معناسنه در
الشقاء شین معجمهٔ مفتوحه ایله بدبختلکدر که سعادت مقابلیدر اعتاض اعتیاضدن ماضیدر که عوض آلمق
معناسنه در السافیة قابله توز وطپراق صاوران یله دینور بو راده نسخه لر مختلفدر کیمنده قابله سافیه وجمله شحواء
وکیمنده حای مهمله ایله شحواء وکیمنده سین مهمله ایله سحواء عنوانلرنده اولوب شارحلر خلاصه سنی نافعدن مضری
اعتیاضه ارجاع ایلمشدر لکن اقرب واوفق اولان ساغیه اولمقدر غین معجمه ایله که خوشکوار ولذیذ شربته دینور
وشحوا اولمقدر جمله شقاوزننده که بوغزه طوران غصه یه دینور و بو فقرهٔ اولی قافیه سنده اوفقدر یاخود ساقیه
اولمقدر قافله که جدوله ونهر صغیره دینور وشحواء اولمقدر حای مهمله ایله که صویی فراوان بئر واسعه یه دینور
افادتها افاده دن ماضیٔ مؤنثدر اعطا معناسی مراددر المیامن میمنه نك یاخود غیر قیاس اوزره یمنك جمعیدر برکت
معناسنه در الانفاس نفسك جمعیدر که صولوغه دینور المستجن استجناندن اسم فاعلدر که پرده لنمك ومستور
اولمق معناسنه در طیبة طای مکسوره ایله مدینهٔ منوره نك اسمیدر الطیب پاکلك وخوشلق وخوش قوقولق
معناسنه در مدینهٔ منوره ده مستوردن مراد پیغمبر عالینهاد حضرتلریدر که حی فی قبره ومستور عن عوام الناس در
علیه الصلوة والسلام شدت شدادن که تغنی وترنم معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر بها ضمیری لغته راجعدر ایکة
النطق عباره سنده ایك لفظی مرور ایلدی مراد قمری وبلبل وشحرور مقوله سی قوشلردر فنن اغاج داله دینور
الرطیب خطیب وزننده یومشق ونازك دیمکدر یتداول تداولدن مستقبلدر ما ثنت ترکیبنده ما توقیتیه در ثنت
ثای مثلثه ونونله ثنی کلمه سندن که اکمك وایکی بوکك معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الشمال سحاب وزننده پویراز یلنه دینور
المعاطف معطفك جمعیدر که منبر وزننده درداء معناسنه در که بلدن یوقاری تلبس اولنان فوطه یه ویبون شالنه دینور
بو راده مراد قامتدر یاخود معاطف معطفك جمعیدر که مجلس وزننده در بوکیلوب اکیلجك یرلر دیمك اولور
مرت مری لفظندن که ناقه نك ممه سنی صغیه رق صاغمق معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر الجنوب صبور وزننده
قطب جنوب سمتندن اسن یله دینور که شمال مقابلیدر بو دیارلره کوره قبله یلی اوله جقدر اللقحة لام مکسوره
ایله سودلو صاغمال ناقه یه دینور المزن میم مضمومه ایله یغمورلو سحابه دینور لقحه نك مزنه اضافتی لجین الماء
قبیلندندر یغمورلو سحابی صاغمال ناقه یه وجنوبی سود صغان آدمه تشبیه ایلمکله بو فقره لرده مجاز
واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وحسن مقابله صنعتلرنی وجه اکمل اوزره اجرا ایلدی مفهوم کلام واشبو لغت
شریفه یه برکسه بغض وعداوت ایلمز مکر که معاذالله تعالی کندیسنی صرصر شقاوت چارپمغله تبهکار ابدی
ودوچار خزی وخذلان سرمدی اوله زیرا لغت عربیه یه بغض ایلمك حاشا قرآن مبین وپیغمبر کزین طرفلرینه
مؤدی اولور واشبو لغت عربیه اوزره لغات سائره یی بر فرد ترجیح وتفضیل واختیار ایلمز مکر که علی الاختلاف
المذکور سافیه یی شحواءدن یاخود ساغیه یی شجادن یاخود ساقیه یی شحواءدن عوض الان شخص نادان اوله
ولغت مزبوره یه حالا مدینهٔ منوره ده متواریٔ حجاب اولان وجود عالیجناب علیه صلوة الوهاب حضرتلرینك
انفاس طیبه لرینك میامن وبرکاتی طیب ونزهت ایراث ایلمکله لغت مرقومه یی ایکة النطق اولان بلبل وقمری کبی
ارباب بیان وبلاغت واصحاب لسن وفصاحت شاخ لسانلری اوزره نغمات رنکین والحان دلنشین ایله ترنم وتنغم
ایلدیلر واول برکات سببیله لغت مرقومه یی سخنوران جهان تلقی وتداول وحسن قبول وتناول ایدرلر مادامکه

بادشمال معاطف اغصانی اماله وریح جنوب ضرع لقحهٔ سحابدن لبن مطری ادرار واساله ایلدکجه ❁ استظلالا
بدولة من رفع منارها فاعلی ودل علی شجرة الخلد وملك لا یبلی ❁ استظلالا یتداول فعلنك مفعول لهیدر
واستظلال کولکه لنمك معناسنه در که مراد زیر حمایت وکنف عنایتده آسوده وراحت اولمقدر منارها ضمیری
لغته راجعدر منار میم مفتوحه ایله یوللرده اولان علامت ونشانه دینور که مسافه بیلمك ایچون منصوب اولان میللردن
عبارتدر فاعلی کلمه سنده فاء تعقیبیه در اعلی اعلاءدن که پك یوکسلتمك معناسنه در ماضیدر دل دلالتدن
ماضیدر علی شجرة الخلد علی نیل شجرة الخلد تقدیرنده در خلد خای معجمهٔ مضمومه ایله دوام وبقاء معناسنه
اولمغله جنت دار الخلد اطلاق اولنور پس شجرهٔ خلددن مراد اشجار جنت یاخود شجرهٔ طوبادر یاخود ملك
لا یبلی یه سبب اولان کلمهٔ شهادتدر لا یبلی بلاء لفظندن که کتاب وزننده چوریمك معناسنه در مستقبل منفیدر
ومراد نعیم جنان وقرب ورضای حضرت رحماندر مفهوم ناس لغت مزبوره یی الی یوم القیام تلقی وتداول
ایلدکلری لغت مرقومه نك اعلامنی اعلا ودلالت نیل شجرهٔ بقاء وارشاد ظفر ملك لا یبلی ایدن حضرت
مصطفانك زیر طوبای دولتلرنده استظلال ومظهر آسایش لایزال اولمق امیدینه مبنیدر زیرا کتاب وسنت
لغت مرقومه اوزره اولمغله مداومت ومراعاتله نائل مأمول اولمق مسئولدر یاخود استظلالا قولی لغت مزبوره نك
وصف سابقله متصف اولدیغنه علتدر بو کا کوره اشبو لغت عربیه اوصاف مسروده ایله متصف والی یوم
القیام باقی وبر دوام وبین الانام مقبول ومتداول اولمسی دولت محمدیه ایله مستظل یعنی شریعت مصطفویه لسان
مزبور اوزره واقع وروز حشره قدر شمس منیر آسا لامع وتطرق زوالدن امین اولمغله لامحاله انقراض زمانه
قدر بین الانام بالعز والاکرام باقی ومستمر الدوام اوله جغی مالا کلامدر استطراد مفهوم مزبوره تدقیق
اولندقده همیشه تقویت دین محمدی وترویج وتمکین شرع احمدی ایلمك عمدهٔ مطلب ومقصدی اولان اشبو
زیر سایهٔ رأفتده آسوده وکلپستر حمایتده غنوده اولدیغمز دولت علیهٔ عثمانیه که فی الحقیقه دولت محمدیه در
الی یوم القیام جاوید ومستدام واندراس وانقلابدن مصون وانتکاس وانتکابدن مأمون اوله جغی دقیقه شناسانه
روشندر وفقرهٔ مرقومه ده اقتباس یاخود تلمیح اولدیغی وارستهٔ تلویحدر ❁ وکیف لا والفصاحة ارج بغیر

ثیابه لا یعبق والسعادة صب سوی ترابه لا یعشق ❁ اذا تنفس من نادیك ریحان تأرجت من قیص الصبح اردان
وکیف لا ترکیبی وکیف لا تکون هذه اللغة الشریفة بهذه الاوصاف المذکورة منسوبة الی النبی علیه الصلوة
والسلام باقیة ببقاء شریعته وکتابه وسنته تقدیرنده در یعنی اشبو لغت عربیه موصوفه نیجه حضرت رسول کزینه
منسوب وشریعتی وکتاب وسنتنك دوام وبقاسیله دائم وباقی اولمز والفصاحة قولنده واو حالیه در الارج
فتحتیله یك خوشبو عطره دینور ثیابه ضمیری حضرت پیغمبره راجعدر ثیاب ثوبك جمعیدر لا یعبق
عبق لفظندن که فتحتیله برنسنه یه طیب صیوانمق معناسنه در مستقبل منفیدر الصب صاد مفتوحه
ایله عاشق دیمکدر ترابه ضمیری پیغمبره راجعدر تنفس کلمه سی تنفسدن ماضیدر نفسلنمك معناسنه در
بو راده مراد رایحه نك یاییلمسیدر نادیك لفظنده خطاب جناب رسول عالیجنابه در نادی مجلس معناسنه در
بعض نسخه ده وادی مرسومدر ریحان رایحهٔ طیبه دیمکدر تأرجت تأرجدن ماضیٔ مؤنثدر رایحه یایلوب
هر یری طوتمق معناسنه در القمیص کوملکه دینور الاردان جمع ردن در وردن رانك ضمیله ثوبك
یکنه دینور مفهوم کلام اشبو لغت عربیه نه کونه وصف مزبور ایله حضرت نبوی یه منسوب وشریعتی باقی اولدیغه
اولدخی باقی وجمله عندنده مطلوب ومرغوب اولمز البته نسبت وبقاء واعتباری درکاردر زیرا فصاحت
وسعادت بو لغته خصیصه ومنحصردر کویا که فصاحت بر خوشبو عطردر که ثوب نبویدن غیری یه سوده
اولمز وسعادت بر عاشقدر که تراب باب مصطفویدن ماعدایه مائل ودلبوده اولمز مؤلف مرحومك قلب
عاشقانه سنه وصف نبوی خلالنده وجد وهیجان طاری اولمغله فرط شوق وانجذابندن قلب وقالبیله طرف
اشرفلرینه متوجه اولوب اشبو بیتی ایراد وانشاد ایلمشدر یعنی یا رسول الله جناب شریفکزك مجلس منیفلرندن
بر رایحهٔ طیبه تنفس وهبوب ایلدکده درحال آفاق واقطاره منتشر اولمغله قیص فجرك اکمامندن عطر
جهانکیر متأرج ومتوهج اولور صبحی بر شخصه وفجرك ظهورنده اضواء وانوارك صورت مبسوطه سنی کوملکه
وشرق وغربه مستطیل اولان آیدنلغی کوملکك یکلرینه تشبیه ایلمشدر وصبحله تقییدی روائح وازهارك شدت
وکرمیتلری اکثر صباح وقتنده اولدیغنه مبنیدر وبیت مزبور بحر بسیطدندر وفقرهٔ اولاده وبیت مذکورده
استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه اولوب وقوت انسجام وتهذیب غنیٌ عن الاعلامدر وتنفس عنوانی

ابهام تناسبی متضمندر زیرا تنفس صباح بری اغارمق معناسنده مستعملدر ❊ وما اجدرهذا اللسان وهو حبيب
النفس وعشيق الطبع وسمير ضمير الجمع وقد وقف على ثنية الوداع وهم قبلي مزنه بالاقلاع بان يعتنق ضما
والتزاما كالاحبة لدى التوديع ويكرم بنقل الخطوات حالة التشييع ❊ ما اجدر كلمه‌سی فعل تعجبدر ذكری
آتی بان يعتنق كلمه‌سنده اولان ظرف آكا متعلقدر وهو حبيب النفس تركيبی جملهٔ معترضه‌در هو ضميری
لسانه راجعدر حبيب وعشيق محبوب ومعشوق معنالرینه‌در عشيق الطبع اذواق سليمه اصحابنه محبتی طبيعيدر
دیمکدر سمير سرير وزننده مصاحب دیمکدر ضمير خاطره دینور الجمع جماعت دیمکدر مراد انواع ادب
ولطائف واصناف ملح وظرائفله منادمت ومصاحبت ايدن جماعات مختلفه دیمکدر وقف وقوفدنکه طورمق
معناسنده‌در ماضيدر ثنيه ثای مثلثه ونونله عليه وزننده ضرب يوقش يوله دینور وثنية الوداع مدينهٔ منوره‌نك
شام جهتنده واقع فناسنده برعقبه‌در كه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم غزايه كيدركن اهل مدينه كندیلرنی
وبر محله عسكر ارسالنده كندیلری عسكری اوراده وداع ايدرلرايدی بوجهتله بوراده تعبير مذكور لطافتی
متضمندر هم كلمه‌سی هم ماده‌سندنکه قصد واهتمام معناسنه‌در ماضيدر قبلي قاف مكسوره ايله قبله جانبنه
منسوب دیمکدر مزنه ضميری لسانه راجعدر مزن يغمورلی سحابه دینور وقبلی يی تخصيص اكثری جنوب
جهتندن ظهور ايدن سحاب يغمورلی اولديغنه مبنيدر الاقلاع همزه‌نك كسريله سحاب صيريلوب آچلمق
معناسنه‌در يعتنق اعتناقدن كه بيونه صارلمق معناسنه‌در مضارعدر ضما والتزامدن مراد قوجقدر
الاحبه حبيبك جمعيدر لدى عند معناسنه‌در التوديع وداع ايلمك معناسنه‌در يكرم اكرامدن ياخود
تكريمدن مضارع مجهولدر الخطوات خطوه‌نك جمعيدر كه آديمه دینور الاثار اثرك جمعيدر كه ايزه دینور
التشييع برآدمی كونده‌ريكمك معناسنه‌در مفهوم كلام اشبو لسان عربی ذاتنده نفسك محبوبی وطبعك
معشوقی واصحاب ادب ولطائفك نديم خاطری اولوب حال بوكه رحلت وانتقاله عزم وقصد ايلمكله حالا ثنية
الوداعده توديع ايچون واقف وسحاب قبلبسی آفاق واطرافدن صيرلوب برطرف اولمغه مشرف قدر لغت مرقومه
وداع وقتنده اصدقای احباب كبی آغوشه چكوب بيونه صارلمغه وفراقندن متأثر ومتأسف اولمغه عجب لايق
وتشييع حالنده عقبنجه نقل خطوات اعزاز واكرامه زهی مستحقدر بوفقره‌لرده تمثيل طريقيله علم لغته بغايت
تشويق واغرا وشانه رعايت وهمان استحصالنه اهتمام واعتنا ايلمكی امر وايما ايلمشدر زيرا علم مزبور سفر بر اولمغه
ثنيهٔ وداعده واقف كبی اولمشدر آنی تشييع وتكريم ايده‌رك نه حال ايسه ممكن مرتبه استفاده واستفاضه‌يه
سعی بليغ وهمت بيدريغ اولنمق اهم والزمدر وقبلی مزن تعبيری علم مزبورك ولسان مرقومك منشأی
حجاز والحكمة يمانية حديثی اوزره يمن جانبی اولديغنه وثنية الوداع تعبيری خاصهٔ جوهر فصاحت
وبيان مدينه‌يه منحصر اولديغنه اشارتدر نته كه اشبو قطعه سيد شريفدن منقولدر

شمس علم ازافق برج عرب طالع شد	استوا يافت ولی در وسط ملك عجم
يا فتدر روم زوال ازاثر كثرت عرف	جرم بی نور وضيا ماند درين دار الم

وفقرهٔ مذكوره‌ده كذلك آيه‌لرده مضمون اولان تهذيب وتأديب وانسجام وترصيعات وسائر وجوه محسنات اهل
بديعك معلوملريدر والی اليوم نال القوم به المراتب والحظوظ وجعلوا حماطة جلجلانهم لوحه المحفوظ ❊ اليوم
كلمه‌سنده حرف تعريف عهد حضوری‌يه محمولدر نال نيلدن ماضيدر به كلمه‌سنده باسببيه‌در ضمير لسانه راجعدر
المراتب مرتبه‌نك جمعيدر الحظوظ حظك جمعيدر حصه ونصيب معناسنه‌در الحماطة حای مهمله
فتحه‌سيله صميم وخالص معناسنه‌در الجلجلان جيملرك ضميله حبة القلب معناسنه‌در سويدا تعبير اولنان
نقطهٔ قلبيه‌در مردم ديده منزلنده‌در اللوح لام مفتوحه ايله صفحه معناسنه‌در المحفوظ اختلالدن حفظ
اولنمش خالص دیمکدر وبو تعبير تعظيمی مشعردر وفقرهٔ مزبوره تضمينی متضمندر مفهوم كلام بو وقته قدر
اهل لغت علم مزبور سببيله نيچه مراتب عظيمه وحظوظ جسيمه‌يه نائل اولوب وعلم مرقومك لوح محفوظنی
يعنی صحايف مضبوطه‌لرنی صميم سويدای قلب ايلديلر يعنی كثرت ملازمت ووفرت مداومتله صحيفهٔ خاطرلرينه
نقش ايدوب كويا كه قلبلرنی كتاب ايلديلر بوتقرير مبالغه‌يی مشتمل اولمغله حذف مصاف تصويرندن ارجحدر
وفاح من زهر تلك الخمائل وان اخطأه صوب الغيوث الهواطل ما تولع به الارواح لا الارياح وتزهى به الألسن
لا الاغصن ويطلع طلعه البشر لا الشجر ويجلوه المنطق السحار لا الاسحار ❊ فاح فوحدن كه كوزل رايحه
قوقمق معناسنه‌در ماضيدر الزهر زهر وزننده جمع زهره‌در كه چچكه دینور الخمائل خميله‌نك جمعيدر كه

اوزون اوزادی صيق اغاجلغه دینور خيابان تعبير اولنور وان اخطأه تركيبنده‌ان وصليه‌در اخطأ كلمه‌سی
اخطاء ماده‌سندن ماضيدر عدم اصابت معناسنه‌در الصوب صاد مفتوحه ايله نزول معناسنه‌در الغيوث
غيثك جمعيدر كه يغموره دینور الهواطل هاطله‌نك جمعيدر ايری قطره‌لی اوله‌رق صاغانقلی يغموره دینور
يغمور سببيله چچكلر مطرّا ورايحه‌لری منتشر اولور ايكن ازهار لغتك روايح طبيعی اولمغله خارجدن
ترويحه محتاج اولمديغنی اشمام ايدر تولع تولعدن كه برنسنه‌يه دوشكون حريص اولمق معناسنه‌در مستقبلدر
بوراده استشمامه دوشكون اولمق مراددر الارواح روحك جمعيدر كه جان معناسنه‌در تزهى زهودنكه فخر
ومباهات ايلمك معناسنه‌در مضارع مجهولدر الاغصن غصنك جمعيدر كه تازه داله دینور يطلع اطلاعدن كه
افعال بابندندر مضارعدر اظهار معناسنه‌در وخرمانك چچكی منزلنده اولان ابتدا ايمشی بلورمك معناسنه‌در
الطلع طای مفتوحه ايله خرمانك چچكنه دینور بشر انسانه دینور شجردن مراد خاصةً خرما اغاجيدر
زيرا بين العرب شجر مطلق خرما اغاجندن عبارتدر وانّ من شجر شجرة لا يسقط ورقها وانّها لمثل المؤمن
اخبرونی ما هی حديث شريفنده الا وهی النخلة عبارتيله بيان بيورلدی يجلوه ضميری مايه راجعدر يجلو
جلاءدن مستقبلدر كه ظاهر ايلمك معناسنه‌در المنطق منزل وزننده نطق وكلام معناسنه‌در السحار سحردن
مبالغهٔ فاعلدر الاسحار سحرك جمعيدر كه طلوع فجردن مقدمجه وقت لطيفه دینور فقرات مزبوره حسن بيان
وتناسب وتشريع وتجزئه وجناس اشتقاق وتلميح صنايعنی محتوی اولدقلری وارستهٔ تصريحدر مفهوم كلام
اول خيابان مثابه‌سنده اولان تأليفلرينك چچك كبی طيب وخوشمنظر اولان عبارات نضار تسماتلرندن هرنقدر
غيوث هواطل صفتنده اولان ميل ورغبت واقبال وتوقير واجلال اصابت ايلمديسه‌ده رياح واهويهٔ عارضه‌نك
تعرضی اولميوب انجق ارواحك استنشاق واستشمام وترطيب دماغ ايليه‌جكی وشاخ اشجارك مدخلی اولميوب
همان كنديسيله لسانلر تفاخر ايليه‌جكی وثمره واثره‌سنی شجرك مناسبتی اولميه‌رق سادات وعلمای بشر اظهار
ايده‌جكی ووقت سحرك دخلی اولميه‌رق همان سحر حلال كبی قلوب سامعينی تسخير ايليه‌جكی روايح طيبه
ومآثر بهيه فايح ولايح اولمشدر بوفقره‌ده علومده معتبر اولان خذوا العلوم من افواه الرجال ما انجه السنةٔ اساتذه
وافواه جهابذه‌دن اخذ وضبط وارباينه مراجعتسز صحف واوراقه وسيلهٔ استحصالی عدم ربط ايلمكه اشارت
اولديغی خفی دكلدر خصوصا منقولات كه علم لغت وحديث وتفسيره متعلق اولان علومدر تصحيف وتحريف
استيلا سيله بهمه حال اربابنه مراجعت واجبهٔ احوالندندر تصان عن الخبط اوراق عليها اشتملت
ويرتفع عن السقوط نضيج ثمر اشجاره احتملت من لطف بلاغة لسانهم ما يفضح فروع الاس رجل جعدها
ماشطة الصبا ومن حسن بيانهم ما استلب الغصن رشاقته فقلق اضطرابا شاء اوابى تصان صوندن كه صاقلمق
معناسنه‌در مضارع مجهولدر الخبط ربط وزننده بصديغی يری بوقلميه‌رق واكليه‌رق كورلمدن يوريوب دوشمك
ودكنكله اغاجك اوراسنه بوراسنه چاربه‌رق يپراق سلكمك معناسنه‌در بوراده بومعنا مراددر الاوراق ورقك
جمعيدر يپراغه وكاغد طلعه‌سنه دینور عليها ضميری خمائله راجعدر مؤخر اشتملت لفظنه متعلقدر يرتفع ترفعدن
مضارعدر رفعتلنمك معناسنه‌در النضيج امير وزننده منضوج معناسنه‌در كه پشوب كمالنی بولمش ميوه‌وات مقوله‌سنه
دینور الثمر ثای مثلثهٔ مفتوحه ايله ميوه‌يه دینور مفردی ثمره‌در اشجاره ضميری ثمره عائددر اشجاره احتملت
جمله‌سی نضيجك صفتيدر يفضح افضاحدن كه رسوای ايلمك معناسنه‌در مضارعدر الفروع فرعك
جمعيدر كه بوراده اغاجك داللری مراددر الآس ناس وزننده مرسين اغاجنه دینور رجل ترجيلدن كه طرامق
معناسنه‌در ماضيدر الجعد رعد وزننده قيورجق صاچه دینور الماشطة يوز يازيجی وخاتونلری بزه‌يجی قادينه
دینور الصبا بهار موسمنده مطلع شمس سمتندن اسن لطيف يله دینور ماشطة الصبا كيبی لجين الماء قبيلندندر استلاب
استلابدن كه قاپمق معناسنه‌در ماضيدر الغصن مفعول اوليدر رشاقته مفعول ثانيدر نته كه محكمده مفعولينه
تعديسی مصرحدر ومؤلفه كوره الغصن مفعولدر رشاقته بدل اشتمالدر ورشاقه قامتك لطيف وموزون اولمسنه
دینور قلق علم وزننده قلق لفظندن كه فتحتيله درماضيدر بيقرار اولمق معناسنه‌در اضطرابا مفعول مطلقدر
ياخود مضطربا تأويليله حالدر شاء اراد معناسنه‌در سواء شاء بذلك القلق سبكنده‌در ابى امتنع معناسنه‌در
مفهوم كلام خمائل مزبوره‌نك مشتمل اولديغی اوراق معلمسز واستادسز خود بخود خبط ولذت روحانی ايرائی جهتيله
اثمار يانعه منزلنده اولان كلمات وعباراتی كه اشجار مثابه‌سنده اولان كتبلری ياخود اربابی حامل اولمشدر تحقير
وازدرآء وشانه عدم رعايت مثللو معاملاتدن مصون وانحطاط قدر ومنزلتدن متعالی اولمق واجبدر واصحاب

اغتك لطائف بلاغت لسانلری جمله سندن برلطیفهٔ عجیبه واردرکه سهی قامت وموزون اندام اولان مرسین قدانک
ماشطهٔ باد صبا قیوریجقلرنی طرایوب بسط واصلاح ایلدیکی زلف شابه سنده اولان فروع واغصانی لطافت
جهتندن رسوای ایدر ومحاسن نطق وبیانلری جعندن برکونه بدیعهٔ غریبه واردرکه تازه ورشیق القد اولان نهال
موزونلرک تناسب ورشاقتلرنی سلب وازاله ایلمکله اختیارا واضطرارا آنلری مضطرب وبیقرار ایلر یعنی علم مزبوره
نسبت آنلرک حسن ولطافت ونضارتی معدوم مثابه سنده در مؤلف فقرهٔ اولاده علم مزبورک محافظه سنه همت
واساتذه دن اخذ واستحصالنه واول اثناده کمال ادبه اهتمام ورعایت ونکات ومزایا ودقایقنه امعان ودقت ایلمکه
ارشاد واشارت ایلمشدر وفقرات مزبوره التزام ومقابله ومبالغه وترصیع واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه یی حاوی وآسه
فروع اسنادی ایهام تناسب لطافتنی محتوی اولدیغی غیرمتواریدر ❋ ولله صبابة من الخلفاء الحنفاء والملوک العظماء
الذین تقلبوا فی اعطاف الفضل واعجبوا بالمنطق الفصل وتفکهوا بثمار الادب الغض واولعوا بابکار المعانی ولع
المفترع المقتض ❋ لله کلمه سنده لام تخصیصیه در لله در صبابة ولله جزاء صبابة سبکنده در تفخیم وتهویل وذکر
اولنه جغی حق مجازانده عجز وقصوری اظهار موقعنده عربلر بوکونه تعبیر ایدرلر مثلا لله انت ولله درک ولله ابوک
ولله فلان دیرلر اصلی درک ودر ابیک ودر فلان ایدی مضاف الیه مضاف محذوف مقامنه اقامه اولندی یعنی حق
عوض ومکافاتی ادا خارج طوق بشر اولمغله حضرت خالق الخیر والشر مفوض ومختص دردیمکدر صبابه صاد
مضمومه ایله بقیه معناسنه در اعرابی مرفوعدر الخلفاء خلیفه نک جمعیدر که سیرت حضرت مصطفویه اوزره
اولان پادشاه اسلامه اطلاق اولنور الحنفاء حنیفک جمعیدر اسلامی کامل متعبد ودین مبینه صمیمی مائل دیمکدر
تقلبوا تقلبدن ماضیدر تقلب بری اوته دونشدرمک معناسنه در الاعطاف عطف لفظندن جمعدر وعطف
عین مکسوره ایله رداء وشال دینور اعجبوا اعجابدن که تعجب ویریجی برنسنه ایراد ایلمک معناسنه در ماضیدر الفصل
صاد مهمله ایله اصل وزننده بمعنی فاعلدر بعض معانی یی بعضندن یاخود کلام بلیغی یاخود کلام حقی غیردن فصل
ایدن کلامه دینور وبمعنی مفعول اولمق دخی محتملدر تفکهوا تفکه لفظندن ماضیدر که فاکهه لنمک معناسنه در
الغض غین وضاد معجمتینله غضاضه دن وصفدر تر وتازه دیمکدر اولعوا ایلاعدن ماضیدر مجهولا تلفظی
شایعدر برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه در الابکار بکر لفظنک جمعیدر ابکار المعانی ترکیبی المعانی
المبتکرة سبکنده در فرد واحدک کشف وابراز ایلمدیکی معانی مخدره دیمکدر الولع فتحتینله حرص معناسنه در
المفترع فا ایله افتراعدن که بکارت ازاله ایلمک معناسنه در اسم فاعلدر المقتض قافله اقتضاضدن اسم فاعلدر
افتراع معناسنه اولمغله تأکید اولور مؤلف بونکله سلاطین سالفه نک علم مزبوره کمال حرص ومیل ورغبتلرنی اشعار
ایلمشدر وفقرهٔ مرسومه التزام وحسن مقابله ومجازانی مشتملدر مفهوم کلام حضرت باری عز شانه اول خلفای
حنفا وملوک عظماء بقیه لرینه حسن جزا ایله معامله ایلیه که آنلر فضل وکمال رداسنده متقلب ونطق فصیح
وفاصللریله قلوب اهل بیانه معجب وادب ومعرفتک تر وتازه اولان میوه لریله متفکه وابکار معانی کشفنه ابکار
بکارتلرنی ازاله ایدن کسه کبی مولع وحریص اولمشلر ایدی ❋ شمل القوم اصطناعهم وطربت لکلمهم الغر
اسماعهم بل انعش الجدود العواثر الطافهم واهتزت لاکتساء حلل الحمد اعطافهم ❋ شمل شمل وشمولدن که
عموم معناسنه در ماضیدر القوم مفعولیدر اصطناعهم فاعلیدر اصطناع معروف واحسان معناسنه در
طربت طرب لفظندن ماضیدر فرحت ونشطت معناسنه در کلمهم ضمیری قومه راجعدر وکلم کتف وزننده
کلمه نک جمع جنسیدر بوراده کلام مراددر الغر غین معجمهٔ مضمومه ایله غره نک یاخود اغرک جمعیدر واضح وبین
معناسنه در اوله کوره مبالغه یی متضمن اولور اسماعهم ضمیری خلفایه راجعدر اسماع سمعک جمعیدر بوراده
قولاق مراددر انعش انعاشدن که یوقاری قالدرمق معناسنه در ماضیدر الجدود جدک جمعیدر که حظ وبخت
معناسنه در العواثر ثای مثلثه ایله جمع عاثردر که عثاردن اسم فاعلدر که ایاق قایوب یقلمق معناسنه در کبوه وسقوطه
مشرف بختلر دیمکدر نته که عمرو بن حارث دخی اشبو ❋ بلی نحن کنا اهلها فابادنا صروف اللیالی والجدود العواثر ❋
بیتنده تعبیر مزبوری ایراد ایلدی الالطاف شارح همزهٔ مکسوره ایله تقیید ایلمکله ملاطفه ومعامله بالمجامله معناسنه
اولور لکن اسم اولان لطفدن جمع اولمق مبنا ومعنا جهتلریله انسبدر اهتزت اهتزازدن که شوق وسرور سبیله
جنبشه کلمک معناسنه در ماضیدر الاکتساء کسونلمک معناسنه در حلل صرد وزننده حله نک جمعیدر بری
بری اوزره کیلان ایکی قات لباسه دینور بعده خلعت فاخره ده استعمال اولندی بوراده حله عنوانیله ایرادی کثرت
وفاخریتنه اشارتدر الاعطاف عطفک جمعیدر که عین مکسوره ایله یانه دینور جنب معناسنه در بوراده ذات

مراددر فقرهٔ مرقومه التزام واستعارهٔ مکنیه یی متضمندر مفهوم کلام ذکر اولنان خلفای عظامک احسان
واکراملری ارباب علم لغته شامل وارزان وکلمات بینه لری اسماعله سامعه لری مسرور وشادان اولوب کبوه
وسقوطه مشرف اولان بخت وقدر وشانلرنی تراب مذلتدن اعلا وبو وجهله ثنای جمیل وذکر جزیل خلعت
فاخره سنی اکتسابه شوق وخواهشله بذل همت ایدرلر ایدی ❋ راموا تخلید الذکر بالانعام علی الاعلام واردوا
ان یعیشوا بعمر ثان بعد مشارفة الحمام ❋ راموا رومدن که طلب معناسنه در ماضیدر تخلید ادامه وابقاء معناسنه در
الاعلام همزه نک فتحیله علمک جمعیدر مراد مشاهیر علمای ادبدر ثان عمرک صفتیدر ذکر جمیلی السنه ده دائم
وباقی اولان آدم الثناء کفیل عمر ثان مؤداسنجه دائما حیاتده اولمش اولور بوفقرک اوائلده ضرب ایلدیکی ایاتندرکه
بومضمونه مقاربدر ❋ آدم اولدرکه ایاغی چکیجک دنیادن ذکر بالخیر ایله خلق ایچره کوزل آدی قاله ❋ آدم لفظنک
ایاغی میمدر المشارفة مقاربه وزننده ومرادفیدر الحمام کتاب وزننده موت معناسنه در مفهوم کلام سلاطین
مشار الیهم ذکر اولنان علماء زمره سنه انعام واحسان ایله الی یوم القیام السنهٔ انامده اذکار جمیله لری بردوام وخرامان
روضهٔ بقاء اولدقدنصکره دخی عمر ثانی وحیات تالی بلکه زندکانیٔ جاودانیله متعیش اولمغی قصد وطلب واراده ایلدیلر
طواهم الدهر فلم یبق لاعلام العلوم رافع ولا عن حریمها الذی هتکته اللیالی مدافع طواهم ضمیری سلاطینه راجعدر
طوا طی لفظندن که دوروب بوکمک معناسنه در ماضیدر مراد افناء واعدامدر الاعلام همزهٔ مفتوحه ایله علمک
جمعیدر نشان ایچون دیکلمش میله وسنجاغه دینور الحریم برنسنه نک چوره سنه دینور بوراده حرم مراددر هتکته
ضمیری حریمه راجعدر هتک پرده یی یرتمق معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام ومجاز عقلی واستعارهٔ مکنیه وجناس
اشتقاق وترشیحی مشتملدر اللیالی مراد حوادث دهردر المدافع مدافعه دن اسم فاعلدر مفهوم کلام ذکر اولنان
سلاطین عظامک دست زمان طومار حیاتلرنی طی ایلمکله الحالة هذه اعلام علومی رافع ونوائب دهرک پرده سنی
چاک وحرمتنی انتهاک ایلدیکی حریم علومدن مصائب ونوازلی مدافع حامی ومحافظ قالمدی ❋ بل زعم الشامتون
بالعلم وبطلابه والقائلون بدولة الجهل واحزابه ان الزمان بمثلهم لایجود وان وقتا قدمضی لایعود ❋ الشامتون
شماته دن که برآدمک مصیبتنه فرحناک اولمق معناسنه در اسم فاعلدر الاحزاب حزبک جمعیدر جماعت یاخود
ناصر ومعین معناسنه در مثلهم ضمیری سلاطینه راجعدر لایجود جوددن مستقبل منفیدر بوراده جود اعطاء
معناسنه محمولدر زیرا سخاء معناسنه حمل اولنسه امثاللری اولوب لکن زمان بخلندن ناشی حیزوجوده اتیان ایلمز
مفهومنی مشعر اولمغله غرضه منافی اولورنته که مطولده ان الزمان بمثله لبخیل مصراعنده ایهام مزبوری اشعار
ایلمشدر لایعود لایرجع معناسنه در مفهوم کلام بلکه علم شریفک وطلابنک وجه مذکور اوزره دوچار
اولدقلری نوائب ومصائبلرینه شماتت ودولت جهل وشوکت اعوان واحزابیله تفاخر وبقاء ودوامنه حکم ایدن
کسه لر من بعد زمان اول مروج بازار علم وعرفان اولان سلاطینک امثالنی اتیان ایلمز وعلمک وارباینک رونق ورواج
بولدقلری وقت ماضی بردخی عودت قیلمز دیو زعم ایلدیلر فقرهٔ مزبوره ده کائن استعاره ومجاز عقلی والتزام معلوم
اعلامدر ❋ فرد علیهم الدهر مراغما انوفهم وتبین الامر بالضد جالبا حتوفهم ❋ علیهم ضمیری شامتون وقائلونه
راجعدر الدهر رد فعلنک فاعلیدر المراغم مراغمه دن اسم فاعلدر ومراغمهٔ انف بورنی طپراغه سوردرمک
معناسنه در تذلیل وتحقیردن کنایه در تبین ظهر معناسنه در الامر حال وشان دیمکدر تبین فعلنک فاعلیدر
یاخود تبین متعدی اولمغله مفعولیدر ضمیر فاعل دهره راجعدر الجالب جلبدن اسم فاعلدر الحتوف حای
مهمله ایله مضمومه حتفک جمعیدر که هلاک معناسنه در فقرهٔ مزبوره مجاز وترصیع والتزامی حاویدر مفهوم کلام کرچه
شامتون اولوجه زعم واعتقاد ایلدیلر لکن زمان اول مقوله بدکمان نادانلرک رغما لانوفهم زعملرنی صرف وتحویلدن بشقه
کندیلری تذلیل وتحقیر بلکه داء العضال حسد ایله قهر وتدمیرلرنی جلب ایچون خلاف مأموللرنی اظهار ایلدی
فطلع صبح النجح من آفاق حسن الاتفاق وتباشر ارباب تلک السلع بنفاق الاسواق ❋ فای فطلع تفسیریه در
النجح نون مضمومه ایله فوز وظفر معناسنه در آفاق افقک جمعیدر که اطراف وجهاته دینور تباشر کلمه سی
تباشردن ماضی در مژده لشمک معناسنه در السلع سینک کسریله سلعه نک جمعیدر که تجارت مالنه دینور بضاعه
کبی النفاق سحاب وزننده رواج معناسنه در الاسواق سوقک جمعیدر مراد سوق علمدر فقرهٔ مزبوره نوع
ترصیع ومجاز واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام زمان اشخاص مزبوره یی رد ایدوب ارباب علمک مطلوبلرینه فوز
وظفر صباحی حسن اتفاقیهٔ دهر فلکنک آفاقندن طالع وعیان وبازار علم اصحابی متاع کسادزدهٔ علوملرینک رواج
واشتهاریله متبشر وشادان اولدیلر ❋ وناهض ملوک العدل لتنفیذ الاحکام مالک رق العلوم ورقبة الکلام

ناهض مناهضه دن كه مقاومه معناسنه در ماضيدر التنفيذ امضاء وتأثير معناسنه در الاحكام احكام العلم
تأويلنده در مالك لفظي ناهض فعلنك فاعليدر ملوك مفعوليدر الرق راء مكسوره ايله عبوديت وجهيله اولان
ملكه دينور الربقة رانك كسريله بيونه بغلدقلري ايپه دينور بوراده رقبه اوليدي سبك نظم ايكي وجهله الطف
اولورايدي ظاهرا بنه نسخه اويله اولوب لكن تحريف اولنمشدر فقرهء مزبوره استعاره وجناس اشتقاق وذكر ممدوحه
حسن تخلص صنعتلرني مشتملدر مفهوم كلام احكام علمك من بعد كما في الاسبق تنفيذ واجراسي ضمننده رق
علومه ورقبهء كلامه مالك اولان ذات ملوك عدله مراجعت وقيام ايلدي ❋ برهان الاساطين الاعلام سلطان
سلاطين الاسلام غرة وجه الليالي قمر براقع الترافع والتعالي عاقد الوية فنون العلم كلها شاهر سيوف العدل برد
الغرار الى الاجفان بسلها مقلد اعناق البرايا بالتحقيق طوق امتنانه مقرط اذان الليالي على ما بلغ المسامع شنوف بيانه
ممهد الدين ومؤيده مسدد الملك ومشيده ❋ برهان حجت معناسنه در الاساطين اسطوانه‌نك جمعيدر ديركه دينور
ستون معناسنه در الاعلام علمك جمعيدر بوراده مراد سادات اولمق محتملدر بو فقره ترصيع بديع وجناس والتزامي
حاويدر براقع مرور ايلدي الترافع رفعتدن والتعالي علودن تفاعلدر بو فقره جناس مصحفي مشتملدر وغره‌يي
لياليه اضافه حسن بلاغتدر عاقد عقددن كه بغلمق معناسنه در اسم فاعلدر الالوية لوانك جمعيدر كه بيراغه
دينور كلها تأكيددر بو فقره مبالغه واستعارهء مكنيهء تصريحيه‌يي حاويدر الشاهر شهردن كه قلج صيرمق
معناسنه در اسم فاعلدر الغرار غين معجمهء مكسوره ايله قلجه دينور واويقويه دينور الاجفان جفنك جمعيدر قلج قنينه
وكوز قپاغنه دينور بو فقره ده بو ايكي معنادخي بمحلدر بو فقره تأكيد وايهام تناسب ومقابله واستعاره‌يي حاويدر المقلد
تقليددن كه بيونه قلاده كچورمك معناسنه در اسم فاعلدر الاعناق عنقك جمعيدر بيونه دينور البرايا بريه‌نك جمعيدر
مخلوق معناسنه در طوق شوق وزننده بيونه كچوريلان حلقه‌يه دينور الامتنان احسان معناسنه در مقلد ايله تحقيق
حسن مقابله در و بو فقره مبالغه‌يي واستعاره‌يي مشتملدر المقرط تقريطدن كه قولغه كوپه كچورمك معناسنه در
اسم فاعلدر بوراده تزيين مراددر المسامع مسمعك جمعيدر كه منبر وزننده در قولغه دينور الشنوف شنفك
جمعيدر كه شين مكسوره ايله‌در صالقم كوپه‌يه دينور مراد زينتدر وشنوف مقرط لفظنك مفعوليدر بو فقره استعاره
ومراعات نظيري مشتملدر الممهد تمهيددن اسم فاعلدر كه دوزلتمك معناسنه در المؤيد تأييددن اسم فاعلدر
تأييد تقويت معناسنه در مؤيد وممهد كلمه‌لري ممدوحنك القابنه اشارتدر المسدد تسديددن اسم فاعلدر خللي
ازاله ايله تقويم ايديجي ديمكدر المشيد تشييددن اسم فاعلدر كه ترفيع معناسنه در مفهوم كلام پادشاه مشار اليه
وجه زمانك صباح الخيري وفلك علو ورفعتك ماهي وجملهء فنون علوم لوارينك عاقدي ومصائب وبلايا تراكمله
ديده لرده حسرت اولان خواب راحتي بسط امن وآسايشله كوزلره باخود فتن واختلالاتدن ناشي دائما مشهور
ومسلول اولان قلجلري مقتضاي امن وامان اوزره قينلره رد وارجاع ايلمك ضمننده تيغ عدالتك شاهري وعلى
التحقيق عامهء خلايق كردنلرينه طوق احسان وافضالك مقلدي ومجموع ازمنه آذاني جميع مسامع اهل جهانه
بالغ يعني كافهء انام عندنده شايع ومعروف اولديغي اوزره زينت بيانيله مزين ودين مبيني مسهل ومقوي وملك كزيني
مقوم ومصلح ومنظم اولان ذاتدر تعبيرات مذكوره ده اولان انواع بلاغت وجزالت وارستهء كلفه اشارتدر الابيات

مولى ملوك الارض من في وجهه   مقباس نور ايما مقباس

مؤلف مرحوم اثناي مدح وثناده شوق وطرب كلمكله نظم جهتنه وثوب ايلدي وتغيير الاسلوب تنشيط القلوب
نكته‌سنه وممدوحي اولان پادشاه نظما ونثرا مدح وتوصيفه سزا اولمق دقيقه‌سنه دخي اشارتي متضمندر المولى مفعل
وزننده سيد ومتولىء امور معناسنه در مقدم خبردر من اسم موصولدر مؤخر مبتدادر المقباس مصباح وزننده
شعله‌يه دينور ايما كلمه‌سي صفتدر ماء زائده در اي كرچه استفهام ايچوندر لكن بويله محللرده كماليه وعظمه دال
اولور مثلا رأيت رجلا اي رجل وايما رجل دينور كامل في الرجولية معناسنه در مفهوم بيت اول جماله نورك شعلهء
عظيمه‌سي لامع اولان ذات جملهء ملوك ارضك سيد واشرفيدر باخود جمله سنك ولي الامريدر كه شهنشاه ديمك اولور

بدر محيا وجهه الاسنى لنا   مغن عن القمرين والنبراس

بدر هو بدر تقديرنده در المحيا ثريا وزننده يوزدن ظاهر اولان يره دينور الاسنى سناء لفظندن افعل
تفضيلدر پارلق ضيالو وانور ديمكدر مغن اغناءدن اسم فعلدر غناء وكفايت ويريجي ديمكدر اصلي مغني
ايدي القمرين شمس وقمردن عبارتدر قمر مذكر اولمغله تغليب اولندي النبراس نون مكسوره ايله
چراغه دينور بو تدني طريقنه مبيندر مفهوم بيت پادشاه مشار اليه بر بدر تامدر كه زياده سيله مضيء

وتابدار

وتابدار اولان جمالي يزلره شمس وقمردن وسائر شعله دار اولان چراغلردن مغنيدر

من اسرة شرفت وجلت واعتلت   عن ان يقاس علاؤها بقياس

الاسرة همزه‌نك ضميله قوم وجماعته دينور شرفت شرافتدن وجلت جلالدن واعتلت
اعتلاءدن ماضيلردر جلال اولولق واعتلاء يوجلمك معناسنه در بيت مرقوم جناس اشتقاق
وجناس خطي واطرادي ومراعات نظيري مشتملدر مفهوم بيت شاه مشار اليه بر خانداندن نشأت
ايلديكه ازقديم شريف وجليل وعالي اولوب ورفعت وعلاسي بر قياسله قياس اولنمقدن عاليدر

رووا الخلافة كابرا عن كابر   بصحيح اسناد بلا الباس

رووا روايتدن ماضيء جمعدر ضميري اسره‌يه راجعدر الخلافة مفعوليدر كابرا فاعلدن حالدر كابر عظيم
معناسنه در بصحيح اسناد تركيبي باسناد صحيح سبكنده در اسناد نسبت ايلمك معناسنه در الباس همزهء مكسوره
ايله مشتبه قلمق معناسنه در كه تدليس دخي دينور مؤلف خاندان ممدوحك خلافت موروثه‌لريني متدين ومتشرع
اولوب وشرافت حسب واصالت نسبلري قوي الاركان اولمغله طريقهء تحديث اوزره ايراد ايلدي روايت واسناد
وصحيح والباس وعنعنه‌نك اداتي اولان عن كلمه‌لري محدثين اصطلاحاتندندر بو فقره ايتلاف اللفظ باللفظ
بديعه‌سني مشتملدر مفهوم بيت اول خاندان رفيع ودودمان منيع اصحابي خلافتي ريب واشتباه واختلاطدن
مبرا وشذوذ وتعليلدن معرا اسناد صحيح ونسبت صريح ايله معنعن وبغير انقطاع اتصال كامل ايله
معنون كابرا عن كابر نقل وروايت يعني بو طريقه ايله مظهر وديعهء خلافت ومتصديء امر سلطنت اولديلر

فروى علي عن رسول مثلما   يرويه يوسف عن عمر ذي الباس

فروى كلمه‌سنده فاء تفصيليه در مثلما يرويه تركيبنده ماء مصدريه‌در وضرورت وزن ايچون عمر كلمه‌سي اسكان
اولندي باس باي موحده ايله هيبت وسطوت معناسنه در مفهوم بيت خلافتي علي رسولدن روايت ايلدي
يوسفك باس وسطوت صاحبي عمردن روايت ايلديكي كبي علي ديديكي امير شمس الدين ايله ملقبدر خاندان
مرقومدن ابتداعنوان سلطنتله معنون اولان بودر خلافتي پدري رسولدن تلقي ايلدي ورسول كه اسمي محمد
ابن هارون ابن ابي الفتح الجفني الغساني در كه انلره آل جفنه اطلاق اولنور ملوك غسان نسلندندر واولادينه بني
رسول اطلاق اولنور مرقوم رسول بغدادده عباسيه‌دن مستعصم بالله خليفه‌نك خدمتنده اولوب اطراف
واقطاره سفارتله ارسال ايلمكله رسول ايله ملقب اولمشيدي خليفهء مشار اليهدن اخذ نيابتله يمن مملكتنده
امير اولدي ودولتلري نسل وذريتلرينه انتقال ايده‌رك آخرلري مسعود صلاح الدينده منتهي ومنقضي
اولدي بونلردن صكره طاهريه دولتي ظهور ايلدي وامير علي شمس الديندن اوغلو ملك منصور عمر واندن صكره
اوغلو ملك مظفر يوسف وارث خلافت اولدي بونلرك تفصيلاتي يمن تاريخنده مبسوطدر

ورواه داود صحيحا عن عمر   وروى علي عنه الجلاس

داود وعمرينه ضرورت ايچون منون وساكن اولندي رواه ضميري خلافته راجعدر مصدريتي حسبيله ياخود مروي
تأويليله الجلاس جيم مضمومه ايله جالسك جمعيدر تميمدر ذكر اولنان يوسفك اون ايكي نفر اوغللري
وار ايدي كنديدن صكره ملك اشرف نام اوغلو بر مدت جالس مسند امارت اولوب اطواري ناپجا اولمغله
برادري ملك مؤيد داود نزع ايدوب يكرمي بش سنه مستقلا مسند نشين خلافت اولدي بغايت فاضل
وكامل ومحب علماء ايدي بناء عليه پدرندن روايت ايلمامكله جدينه اسناد اولندي وصحيحا قيدي
جمله‌نك بيعت وقبولنه وكدينك كمال استحقاقنه اشارتدر وكتب حديثدن صحيح داوده دخي تلميح لطيف
واردر وداودك بش اوغلي وار ايدي ملك مجاهد علي سائرندن مستعد اولمغله وارث امانت خلافت اولدي

ورواه عباس كذلك عن علي   ورواه اسمعيل عن عباس

وملك مجاهد علي وفاتندن صكره اوغلو ملك افضل عباس واندن صكره اوغلو ممدوح مؤلف
ملك اشرف ممهد الدين ومؤيد الاسلام اسمعيل وارث اولدي مؤلف آنك زماننده يمنه واروب
قاموسي آنك اسمنه تلخيص واهدا ايلدي بغايت عالم وكامل ومحب علماء كريم وخلوق ايدي
تهب به على رياض المنى ريحا جنوب وشمال وتقبيل بمكانه جنتان عن يمين وشمال
تهب هانك ضميله هبوبدن مضارعدر كه يل اسمك معناسنه در به كلمه سنك ضميري ملك اشرفه راجعدر
باء سببيه‌در المنى ميمك ضمي والفك قصريله جمع منيه‌در كه تمنا اولنان مطلبدر ريحا راء مكسوره ايله ريحك

تثنیه سیدر متعاطفین آتیسنه مضافدر که جنوب وشمال در عامك خاصه اضافتی قبیلندندر بو فقره استعاره وشبه
تفویفی متضمندر تقبل قبل ومقبلدن مضارعدر بوراده اقامت معناسنه در بمکانه ضمیری ممدوحه راجعدر
جنان جنتك تثنیه سیدر یمین وشمال صاغ وصول جهتلریدر شمال کلمه لری شینلرك فتحی وکسریله قرأت
اولنورسه بیتلرنده جناس تام اولور واکر فصیح اوزره ریح فتحله وجهت کسرایله اولورسه جناس محرّف یاخود
خطی اولور وآیت کریمه یه اقتباس بی التباس در مفهوم کلام شاه مشارالیه سیبله ریاض مطالب علمایه جنوب
وشمال یللری اسوب یعنی هر طرفدن اسباب تاب وطراوت طاری وساری وآنك مکاننده صاغ وصولدن ایکی جنت
قائم اولور یعنی مجلسنده اصلا اثر کدورت اولمیوب دوست ودشمنه ومیر وکدایه حضوری خیر محض ونفع صرف اولوب
وکندیلری جمله اظهار وجه بشر وسرور وایدرلر ❁ وتشتمل علی مناکب الآفاق اردیة عواطفه وتسبل طلاع
الارض للارفاق اودیة عوارفه تشتمل اشتمالدن مضارعدر لباسه صاریلوب بورنمك معناسنه در مناکب
منکبك جمعیدر اوموزه دینور الاردیة رداء لفظنك جمعیدر بلدن یوقاری بی ستر ایدن لباسه دینور العواطف
عاطفه نك جمعیدر رحم وشفقت خصلتنه دینور تسبل سیلاندن مضارعدر طلاع کتاب وزننده برنسنه نك
طلوسنه دینور الارفاق اکرام وزننده نفع ولطف معناسنه در الاودیة وادی جمعیدر العوارف عارفه نك
جمعیدر عطیه واحسانه دینور فقرهٔ مرقومه استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وترصیع وجناس لاحق حاوی در
مفهوم کلام اول پادشاهك شفقت ومرحمت ردالری جملهٔ آفاق واقطارك مناکبلری اوزره ملتفّ ومشتمل یعنی
بر لطف وعنایتلری جمیع جهانه عام وشامل وعطاء واحسانی وادیلرینك مادهٔ حیات اولان صو کبی ادرار وانعاملری
کافهٔ عباده نفع ایچون یرلر طلوسنجه جاری وسائل اولمقده در ❁ وتشمل رأفته البلاد والعباد ویضرب دون
المحن والاضداد الجنن والاسداد ❁ تشمل شمولدن مضارعدر الرأفة اسرکمکه ومهربانلغه دینور یضرب
ضربدن مضارعدر دون دال مضمومه ایله بو راده قبل معناسندن مستعار امام وقدّام معناسنه اولمق قریب
معناسندن ارجحدر المحن عنب وزننده محنتك جمعیدر الاضداد ضدّك جمعیدر مخالف معناسنه در دشمن
مراددر الجنن صرد وزننده جنه نك جمعیدر پرده یه وقلقانه دینور مراد وقایه در که حفظ ایده جك نسنه در الاسداد
همزه نك فتحیله سدّك جمعیدر مفهوم کلام شاه مشار الیهك رحم ورأفتی عامّهٔ بلاد وعباده عامّ وشامل اولوب
ملکنده وسکان وزیر دستانه تطرّق واستیلاء داعیه سنده اولان ارباب بغی وطغیان واصحاب ظلم وعدوان اوکلرینه
انواع حجب وحواجز ایله حائل ومانع اولمغله آفات وعاهات مصادمه سندن حفظ وحمایه ایدر فقرهٔ مرقومه ترصیع
وکنایه والتزامی مشتملدر ❁ ولم یسع البلیغ سوی سکوت الحوت بملتطم تیار بحار فوائده ولم ترتم جواری الزهر
فی البحر الاخضر الا لتضاهی فرائد قلائده ❁ لم یسع سعه دن مستقبل مجزومدر البلیغ مفعولیدر سکوت
الحوت فاعلیدر حوت بالغه دینور بملتطم کلمه سنده باء ظرفیه در ملتطم التطامدن اسم فاعلدر بری بریله
طوقشوب شمارلشجی دیمکدر التیار سیار وزننده طالغه یه دینور موج معناسنه البحار بحرك جمعیدر لم ترتم
ارتماء لفظندن مستقبل مجزومدر وارتماء آتلمق معناسنه در الجواری جاریه نك جمعیدر وکمی یه دینور الزهر
زای مضمومه ایله جمع ازهر در پك آق وبرّاق دیمکدر بو راده جواریٔ زهردن مراد ولا اقسم بالخنس الجوار الکنس
الایه کریمه سنده مذکور اولان جواریٔ کنس ایله معبر کواکب سیاره دن خمسهٔ متحیره در که زحل ومشتری ومریخ
وزهره وعطارد یلدزلریدر رجعتلری اولمغله یتاقلرینه عودت ایدن آهوره تشبیه اولنوب کنس اطلاق اولندی
فی البحر الاخضر ترکیبنده فی کلمه سی ترتم لفظنه متعلقدر بحر اخضر دیدیکی بحر محیط شرقیدر که چین دکزی
دیدکلریدر بو راده مراد فلکدر بو تعبیر ایهام تناسبی متضمندر التضاهی تشابه معناسنه در بو فقره ترصیع والتزام
ومبالغه واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام بلیغ وفصیح زمره سی متلاطمة الامواج اولان بحر عطایاسی موجلرنده
مستغرق اولملریله حوتك سکوت طبیعیسی کبی سکوتدن غیری نسنه یه قادر اولمدیلر بو راده حوت تعبیری دخی ایهام
تناسبی متضمندر وکواکب زاهرهٔ مزبوره بحر اخضر فلکده اینجو قلائد عطایاسنده نظم ایلدیکی فرائد لطف
واحسانه یاخود قلائد اشعار وکلماتنده نظم ایلدیکی فرائد معانی ولطائفنه مشابهت ومشاکلت طلب وامیدینه
آتیلورلر یاخود فرائد مرقومه یه مشابهت ادعالرینه مبنی تحقیرا سکان فلك رمی وطرد ایتملریله آتیلورلر بو که کوره
بحر اخضردن بحر اعظم وآتلملرندن سقوط عکسلری اراده اولنور اینجو قسمی بحرده اولمغله بو فقره عجیب ایتلافی
ودقیقه یی مشتملدر بالاخره اینجو شابه سنده کواکب مزبوره یی بحردن اخراجله قلائدینه نظم ایلمسنه مؤدی اولور
بحر علی عذوبة مائه تملأ السفائن جواهره وتزهی بالجواری المنشأت من بنات الخاطر زواجره ❁ بحر

هو بحر تقدیرنده اولمغله عند الجمهور تشبیه بلیغ وعند السکاکی استعاره در علی مع معناسنه در العذوبة عین
مضمومه ایله صوبك طتلولغنه دینور مائه ضمیری بحره راجعدر بو تعبیرده احتراس صنعتی واردر زیرا جواهر
صویی آجی اولان دریادن ظهور ایدر ومبالغهٔ مدحی مشتملدر تملأ ملأدن مستقبلدر السفائن سفینه نك جمعیدر
کمی یه دینور تملأ فعلنك مفعولیدر جواهره فاعلیدر وجوهر اینجو قسمنده غالبدر تزهی زهودن که افتخار
معناسنه در مضارع مجهولدر الجواری جاریه نك جمعیدر کمی یه دینور المنشأت منشأ لفظندن که انشاء کلمه سندن
اسم مفعولدر جمعدر یلکنلری قالقمش کمی دیمکدر وجاریه قیزه دینوب ومنشأت مرتفعات معناسنه در که بوی
سوروب یال وبال صاحبه سی دیمك اولور ومنشأت احداث معناسنه اولان انشاء دن اسم مفعول اولور که مراد قصائد
ومدحیه وجواریدن مراد ابکار مضامین اولور بنات خاطر ملابسه سیله بو دقیقه اغلبدر و بونلرده اولان ایهام تناسب
وتوریه بغایت بدیعدر البنات بنتك جمعیدر بنات خاطردن آثار مبتکرهٔ فکر واندیشه مراددر زواخر جمع زاخردر
متموج بحره دینور مراد بحر زاخر کبی موادّ عطایادر مفهوم کلام شاه مشار الیه کویا که بر بحر عظیمدر که صوینك
طتلولغیله یعنی احسان هنکامنده صورت بشاشت وهشاشت ولهجهٔ اریحیت اظهاریله جواهر عنایاتی کمیلری لبریز ایدر
ومواد عطایاسی شعرای وقتك کندیسنه تقدیم ایتدیکی بنات افکارلری اولان ابکار مضامینی مشتمل قصائد
ومدحیه لر ایله کسب فخر ومباهات ایدرلر بو فقره ده ممدوحك کمال مرتبه کرم وسماحتنه ایما ایلمشدر زیرا کندیسی دکل بلکه
عطایاسی بورسمه محللره اصابت ایده بورم دیو لسان حالله افتخار وابتهاج ایدر ❁ برّ سال طلاع الارض اودیة جوده
ولم یرض للمجتدی نهرا وطامی عباب الکرم یجاری نداه الرافدین ویبهرا برّ کلمه سی بای مفتوحه ایله در هو برّ
تقدیرنده در بیابانه دینور فقرهٔ اولاده واقع بحر ایله بیننده مقابله واردر وبرّ واحسان معناسندن دخی صفت اولور
بو جهتله توریه یی مشتملدر سال سیلاندن ماضیدر ولم یرض رضاءدن مستقبل مجزومدر ضمیر فاعل برّه
راجعدر المجتدی سائل وطالب معناسنه در النهر قهر وزننده ایرمغه دینور وسائلی منع ایلمك معناسنه در
ایکی معنا دخی جائزدر الطامی طلو وممتلیٔ معناسنه در العباب غراب وزننده سیل عظیمه دینور یجاری
مجاراتدن مضارعدر آقشمق ومعارضه معنالرینه در بو راده معارضه معناسنه اولمغله ایهام تناسبی متضمندر
الندا نون مفتوحه ایله عطاء معناسنه در ورطوبت قلیله معناسنه اولمغله بو راده توریه یی مشتملدر الرافدین
تثنیه بنیه سیله نهر دجله وفراته اطلاق اولنور کثرت منفعتلری سببیله فی الاصل عطاء ومنفعت معناسنه اولان
رفددن مأخوذدر بو راده جمع بنیه سیله مضبوط اولان نسخه یه اعتبار اولنمیه البهر قهر وزننده غالب اولمق
معناسنه در ومغلوب وسرنکون اولمق معناسنه ده اولور پس ویبهرا قولی ویبهرهما ای یغلبهما غلبة تقدیرنده در
بعض نسخه ده نونله بو دخی نهرا عنواننده مرسوم اولمغله اولدخی قابل توجیهدر که نهر بو راده اجرا معناسنه حمل
اولنمغله همیشه عادت مستمرّه سی اجرای نهر احسان ایلمکدر دیمك اولور مفهوم کلام شاه مشار الیه کویا که
برّ بیابان وسیع الاکنافدر که دره لر کبی جاری اولان جود وسخاسی ارض طلوسنجه آقوب سائل اولنلره اعطاء
خصوصنده بالنسبة ایرمق مشابه سنده اولان آزجه عطیه یه یاخود واما السائل فلا تنهر قول شریفنه امتثالا
سائل وطالبی منع ومحروم ایلمکه راضی اولمز وکرم وانعام جهتنده دره لری طولدیران سیل عظیم صفتنده اولمغله
لطف وعطاسی یاخود کرمنك فیض واثری دجله وفرات نهرلریله مجارات ایلمکله انلره مزید فضل وغلبه ایله
غالب وفائق اولور بو فقره لرده اولان تناسب وایتلاف وایهام وسلامت اختراع وسائر لطافت معلوم اهل روایتدر
خضمّ لا یبلغ کنهه المتعمق عوض ولا یعطی الماهر امانه من الغرق ان اتفق له فی لجته الخوض ❁ خضمّ هو خضمّ
تقدیرنده در وخضم خای معجمه نك کسریله کرم وعطاسی چوق جلیل القدر آدمه دینور الکنه کاف مضمومه ایله
بر نسنه نك غور وحقیقت ونهایتنه دینور المتعمق لا یبلغ کلمه سنك فاعلیدر کنهه مفعولیدر متعمق تعمقدن که
درینه طالمق معناسنه در اسم فاعلدر عوض عین مفتوحه ایله زمان مستقبلده مستعمل اولان ظروفدندر قط
کلمه سنك خلافیدر هرکز معناسنه در لا یعطی اعطاء کلمه سندن مضارع مجهول منفیدر الماهر نائب فاعلیدر
امانه مفعول ثانیسیدر اعطیت بابنك ایکی مفعولندن هر بری مفعول ما لم یسمّ فاعله اولمق جائز اولمغله ترکیب
مزبور علی العکس اولمق دخی ممکندر الغرق فتحیله صویه طالوب کتمکه دینور اتفق اتفاقدن ماضیدر که
من غیر قصد ایشلمکه دینور اللجة لام مضمومه ایله دریانك انکین یرینه دینور الخوض خای معجمه ایله صویه
کیرمك معناسنه در بو فقره لر مبالغه والتزام وجناس لاحق مشتملدر مفهوم کلام اول بر کثیر العطاء جلیل الشان
ذاتدر که کنه وحقیقتنه متعمق ودور اندیش اولان کمسه ابدی واصل اولهمز کمال علوّ ورفعتندن ناشی وکثرت

عطاء واحسانته مبنی نته که زیاده سیله انکین دریانك غواصلر غور وقعر ینه واصل اوله مزلر وساحت علمنده
ماهر اولان کمسه اتفاقی لجهٔ بحث حقیقتنه داخل اولسه اکا غرقدن امان ویرلمز که البته غرق اولوب کیدر یعنی
هرنقدر ذهن وذکا صاحبی اولسه ده مبحث ماهیتنك روح کبی اوجنی بوله مز بوراده المعمق والنفق تعبیرلرنده
اولان مبالغه معلومدر وفقرهٔ مزبوره غلوّی متضمندر ❊ محیط تنصبّ الیه الجداول فلایردّ ثمادها وتغترف
من جمته السحب فیملأ مزادها ❊ هو محیط تقدیرنده در تنصبّ انصبابدن مضارعدر دوکلمك معناسنه در
الجداول جدولك جمعیدر نهر صغیره دینور لایردّ ردّ کلمه سندن مستقبل منفیدر ثمادها ضمیری جداوله
راجعدر ثماد ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمدك جمعیدر که فتحتیله آزجه صویه دینور تغترف اغترافدن که صویی
ال ایله چانوب المق معناسنه در مضارعدر الجمة جیم مضمومه ومیم مشدده ایله معظم معناسنه در السحب
سبنك ضمیله سحابك جمعیدر که بلوده دینور مزادها ضمیری سحبه راجعدر مزاد میم مفتوحه ایله مزاده نك جمعیدر
بوراده مراد صو طاشیدقلری طلوم وقربه در مفهوم کلام اول بر بحر محیطدر که آکا بالنسبه جداول مثابه سنده
اولان ملوك سائره نك ردّ دوم راجعت ایدوب هرنه کلو ذاتنده کثیر وعظیم ایسه ده قدروشاننه نسبت قلیل وحقیر اولان
پیشکشلرنی مکارم اخلاقندن ناشی ردّ ایلیوب حسن قبوله قرین ایدر و بحر معظم عطایاسندن سحاب منزلنده
اولان سواد سکنهٔ آفاق جهان استفاضه واغتراف ایدوب مشك وقربه لرنی یعنی جیب وهمیانلرنی مملو ایدرلر
سحاب دریادن استفاضه ایلکله حسن ایتلافی متضمندر مؤلف فقرهٔ ثانیه ترتیبیله پیشکش کتورنلره حسن عوض
ومکافات ایلدیکنی اشعار ایدر ❊ فاتحفت بمجلسه العالی بهذا الکتاب الذی سما الی السماء لما تسامی واناّفی حمله
الی حضرته وان دعی بالقاموس کحامل القطر الی الدأماء والمهدی الی خضارة اقل مایکون من انداء الماء
اتحفت اتحافدن متکلم ماضیدر ارمغان ایلمك معناسنه در سما لفظی سمودن که علوّ معناسنه در ماضیدر سماء
فلکه دینور تسامی کلمه سی تسامیدن که قدر یوجلك ومعارضه ایلمك معناسنه در ماضیدر فی حمله ضمیری
کتابه راجعدر وان دعی ترکیبنده ان وصلیه در دعی ماضیٔ مجهولدر سمی ولقب معناسنه در قاموس ذکر
اولندیغی اوزره بحر معناسنه در مؤلف بو کتابی انکله تسمیه ایلدی بو جهتله ایهام تناسبی متضمندر القطر
قاف مفتوحه ایله قطره نك جمعیدر الدأماء بحر عظیمه دینور المهدی اهداءدن اسم فاعلدر الخضارة خای
معجمهٔ مضمومه ایله دریانك اسمیدر تأنیث وعلمیتله غیر منصرفدر الانداء همزهٔ مفتوحه ایله ندا لفظندن که
چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور جمعدر ومطلق رطوبت معناسنه کلور بو فقره جناس مستوفی وجناس
مطرّف وحسن تفریع وتمثیل وایتلاف والتزام صنایعنی متضمندر مفهوم کلام پس بن بو کتابیده که اوصاف
بدیعه ایله قدری عالی یاخود قومك کتابلرینه معارض ومقدار ومعیارلرنی مناقض اولمغله شانی علوّ ورفعتده
سمایه پیوسته ومتعالی اولدی شاه مشار الیهك مجلس والالرینه اهدا واتحاف ایلدم و بن بو کتابمی که هرنقدر قاموس ایله
مسما ایسه ده حضور شریفلرینه حمل وایراد خصوصنده فی المثل دریایه حامل قطره مثابه سنده اولدیغمی بی اشتباهدر
مؤلف بو تشبیهنده کالبحر یمطره السحاب وماله فضل علیه لانه من مائه مضمونه تلمیح ایدر کذلك دریایه
صویك نم تعبیر اولنان رطوبتندن اقل رطوبت اهدا ایدن آدمك حالنه بو حالم مماثلدر ❊ وهاانا اقول ان احتمله
منی اعتناء فازبدوان ذهب جفاء یرکب غارب البحر اعتلاء وماخاف علی الفلك انکفاء وقدهبت ریاح عنایته
کما اشتهت السفن رخاء ❊ هاانا اقول ترکیبنده ها کلمه سی حرف تنبیه در ترکیده آندن ایشته ایله تعبیر اولنور
هاانا اقول ایشته بن دیرم دیمکدر اسم اشارتسز مبتدا واقع اولان ضمیر منفصله داخل اولمزدیو مؤلف آخر کتابده
سرد ایلدیکی قاعده مظاهر ابو مخالفدر نهایت بورسمه مقامات خطابیه ده مصنفلر اصطلاح مقوله سندن عدّ ایلمرایله
مبالات ایلمیورلر احتمله ضمیری کتابه راجعدر احتمال بوراده قبول ایلمك معناسنه در الاعتناء برنسنه نك شانه
اهتمام معناسنه در یاخود بوراده معتنیا تأویلنده در احتمله عنوانده ممدوحك کمال حلم ولطفنه اشارت واردر
الزبد اید وزننده کبوکه دینور ان ذهب ترکیبنده ان وصلیه در الجفاء جیم مضمومه ایله سیل صوبی کتوردیکی
خار وخاشاك مقوله سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور یرکب یعلی معناسنه در الغارب یغرینه دینور اعتلاء
مفعول مطلقدر یاخود فاعلدن حالدر معتلیا تأویلنده در الفلك فای مضمومه ایله کمی یه دینور الانکفاء ترسنه
دونمك معناسنه در هبت هبوبدن ماضیٔ مؤنثدر الریاح ریحك جمعیدر جمع صیغه سیله باعث راحت ومفرد
صیغه سیله موجب عذاب ومحنت اولان یلده مستعملدر کما فی الحدیث اللهم اجعله ریاحا ولا تجعله ریحا عنایته
ضمیری پادشاهه راجعدر اشتهت اشتهاءدن ماضیدر که شوق ومیل ومحبت معناسنه در الرخاء راء مضمومه ایله

لطیف وملایم یله دینور فقرهٔ مزبوره جناس لاحق والتزام واستعاره یی وتمثیلی وامّا الزبد فیذهب جفاء کریمه سنه
اقتباسی وابو الطیبك تجری الریاح بما لا تشتهی السفن مصراعنه تلمیحی مشتملدر مفهوم کلام شاه مشار الیه
کمال حلم وسهولت اخلاقندن ناشی تقدیم ایلدیکم کتاب مرقومی شاننه اهتمامایتدن قبول ایدرلر ایسه بعید دکلدر
زیرا صو یوزنده اولان کبوك هرنقدر سیلندی اوله رق آقوب کیدرسه ده اکن بحره مستعلی اوله رق کیدر
وبن بضایع علوم ایله مشحون اولمغله سفینه صفت اولان کتابمك ردّی وعدم قبولیله انقلابندن اصلا اندیشه ایلم
حال بو که شاه مشار الیهك سفینه لرك مشتهاسی اولان موافق روزکار کبی ریاح عنایتی هبوب ایلمشدر مؤلف بو کتابی
ابتدا زبده وپادشاهی بحره واعتنا ایله قبول واحتمالنی بحرك زبدی احتماله وثانیا سفینه یه تشبیه وانقلابندن
ردّ وامتناعی کنایه ومکارم اخلاقی سبیله توجه والتفاتی لطیف وملایم روزکاره تمثیل ایلدی ❊ وبم اعتذر من حمل
الدر من ارض الجبال الی عمان واری البحر یذهب ماء وجهه لو حمل برسم الخدمة الیه الجمان وفؤاد البحر
یضطرب کاسمه رجافا لو اتحفه المرجان او انفذ الی البحرین اعنی یدیه الجواهر الثمان ❊ بم کلمه سنده باء جاره در
م حرفی ماء استفهامیه دن مخففدر اولمغله بای شیٔ معناسنه در اعتذر اعتذاردن مضارعدر الدر دال مضمومه
ایله انجویه دینور ارض جبالدن مراد عراق عجمدر که اصفهان وزنجان وقزوین آرالغی اولان خطه لردن عبارتدر
عمان غراب وزننده ساحل بحریمنده بر ایالت ادیدر دکزنده انجو فراوان ویك شهدانه اولمغله انجو بندریدر
ارض جباله انجواورالردن کلور پس عمانه انجو حملی کبی اولور خصوصا هدیه نك شانی امر غریب ونادر اولمقدر
واری البحر جملهٔ حالیه در اری رؤیتدن مضارع متکلمدر ماء وجهه یذهب فعلنك فاعلیدر ضمیر بحره راجعدر
ماء وجهه تعبیری لطافتی متضمندر ماء وجه که یوز صویی دیمکدر ناموسدن کنایه در حمل کلمه سنك ضمیر فاعلی بحره
راجعدر الیه ضمیری ممدوحه راجعدر الجمان جیم مضمومه ایله صاف وبیاض انجویه دینور حمل کلمه سی
مجهول اولمق ممکندر که الیه ضمیری بحره راجع اولور الفؤاد فای مضمومه ایله کوکله دینور کاسمه ضمیری بحره
راجعدر الرجاف جیمله شدّاد وزننده پك حرکت واضطراب ایدیجی شیئه دینمکله دریایه علم اولدی مؤلفك کاسمه
تعبیری اکا اشارتدر لو اتحفه ضمیری ممدوحه راجعدر المرجان عند المؤلف صغیر انجویه دینور وسائره کوره
بحر احمر معروفدر که دریادن چقار انفذ انفاذدن ماضیدر تأثیر وامضاء معناسنه در بحرین تثنیهٔ بحردر
و بحرین بصره ایله عمان بیننده بر ولایتدر که آنده انواع جواهر بولنور مؤلف انکله ممدوحك ایکی اللرنی مراد ایلدی
و بونده بغایت ابداع ایلدی الجواهر انفذ فعلنك مفعولیدر الثمان ثای مثلثهٔ مکسوره ایله ثمینك جمعیدر
پك قیمتلو معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام وحسن تمثیل وایتلاف واستعارهٔ تصریحیه یاخود تخییلیه یی وتوریه
واستخدام وایهام تناسب صنعتلرنی محتوی در مفهوم کلام بنی ای احباب ارشاد ایلیه سز که بن ارض جبالدن عمانه
انجو کوترسم نه ایله اعتذار ایده یم تا که عذرم قرین قبول اوله حال بو که رأی العین کوره یورمکه دریا رسم خدمت
وطریقهٔ عبودیتله شاه ممدوحه درّ خالص کوترسه یوزینك صویی کیدوب قلت شرم وحیا ایله بی ناموسلغنه محمول
اولور و دریانك قلبی اکا مرجان اهدا واتحاف ایلسه یاخود بحرینندن عبارت اولان ایکی کف کوهر پاشنه
جواهر عالیهٔ غالیه انفاذ وایصال قیلسه حیا وحجابدن یاخود ردّ وطردی اندیشه سندن و یاخود طعن وتعییر
خدشه سندن ناشی کندی اسمی کبی رعشه وخفقانله مضطرب وبیقرار اولور ❊ لازالت حضرته التی هی
جزیرة بحر الجود من خالدات الجزائر ومقر اناس یقابلون الخرز المحمول الیها بانفس الجواهر ویرحم الله عبدا
قال آمینا ❊ لازالت دامت معناسنه در حضره محضر معناسنه در که ناس حاضر اولدیغی مجلس کبیردن
عبارتدر جزیره آطه یه دینور خالد باقی ومؤبّد معناسنه در جزائر خالدات مغربده مبدأ طول اعتبار اولنان
التی جزیره دن عبارتدر حالا قناریه اطه لری تعبیر ایتدکلریدر وانلره جزائر السعادات دخی دیرلر هواسی وترابی
بغایت الطف ومعتدل وجمیع فواکه شرقیه وغربیه وجملهٔ ریاحین وورود وانواع حبوبات غرس وزرع
ایتمکسزین آنده حاصل اولور مؤلف بو لطافتی ممدوحك دوام وجودینه اشارتله بغایت ابداع ایلمشدر المقرّ میمك
فتحیله اسم مکاندر یقابلون یواجهون معناسنه در الخرز خای معجمه نك وراءنك فتحیله بونجغه دینور الیها
ضمیری حضرته راجعدر الانفس پك نفیس وفاخر دیمکدر بو فقره ایله مؤلف پادشاهك اولاد واعقابنك بقاء
واستمرارلرینه ده دعا ایدر ویرحم الله عبدا بر مصراعدر قائلی قیس عامریدر که عاشق لیلی ومجنون ایله مشهوردر
منقولدر که عشق لیلادن پك آشفته وحالی دیکرکون اولمغله پدری کندیسنی مکهٔ مکرمه یه کوتروب کعبه نك استارینه
تعلق واللهم ارحنی من لیلی وحبها عباره سیله دعا ایلمکی تلقین ایلدکده مجنون دخی استار کعبه یه صاریلوب سوز

وكذا ازاله اللهم امنن علىّ بحبّ ليلى وقر بها دبو دعا ايلمكله بدری ضرب و تعنيف ايلدی تكرار كريه وزاری ايده رك

يا ربّ انك ذومنّ ومغفرة | بيت بعافية ليل المحبينا
الذاكرين الهوی من بعدما رقدوا | الساقطين على الايدی المكبينا
يا ربّ لا تسلبنيّ حبها ابدا | ويرحم الله عبدا قال آمينا

ابياتيله دعا ايلدكده بدری دخی ناچار آمين ديوب من بعد سبيلنی تخليه ايلدی مؤلف تضمين ايلمشدر مفهوم كلام اول شاهك حضرتی كه جزيرهٔ بحر جود وسخادر الی يوم القيام مؤبد ومستدام ودائما كنديلره ناچير زبونجق مقوله‌سی كتورنلره جواهر نفيسه ايله عوض ومكافات ايدن كريم الطبع جواد ومكرم ذواته مقرّ ومقام وبودعايه آمين دينلر مظهر رحمت ربّ الانام اوله وكتابی هذا بحمد الله تعالى صريح الفی مصنف من الكتب الفاخرة وسنيح الفی قلمس من العيالم الزاخرة صريح خالص وخلاصه معناسنه‌در الفی كلمه‌سی الفك تثنيه‌سيدر كه بيك عدده دينور اصلی الفين ايدی اضافت سببيله نون دوشمشدر المصنف اسم مفعول بنيه‌سيله‌در سنيح امير وزننده قلبه سنوح ايدن خاطره وانجويه ده دينور بوراده مراد انجودر القلمس عملس وزننده بيوك دريايه دينور العيالم عيلم لفظنك جمعيدر بو دخی دريای عظيمه دينور الزاخرة طاشقين ديمكدر مفهوم كلام بنم بو كتابم بحمده تعالى كتب جيده وفاخره‌دن اوله‌رق ايكی بيك عدد كتابك زبده وخلاصه‌سی وطاشقين دريالر جمله سندن اوله‌رق ايكی بيك دريانك انجوكبی ثمره وحاصليدر فقرهٔ ثانيه مؤلفك اخذ وانتقاد ايلديكی كتابلر بحر زاخر كبی مفصل ومبسوط اولديغنه اشارتدر شارح ديركه اشبو قاموسك فقه وحديث واصول ومنطق وهيئت وبيان وعروض وطب وشعر واسامئ رواة وانساب واسامئ بلدان وقری ومواضع ومياه وجبال واسماء رجال وامثال وقصص وسير وبعض لغات عجميه واصطلاحات عرفيه مقوله‌سيله سائر كتب لغتدن فضل وزياده‌سی واردر ❊ والله اسئل ان يثيبنی به جميل الذكر فی الدنيا وجزيل الاجر فی الاخرة ضارعا الی من ينظر من عالم فی عملی ان يستر عثاری وزللی ويسدّ دبسداد فضله خللی ويصلح ماطغی به القلم وزاغ عنه البصر وقصر عنه الفهم وغفل عنه الخاطر فالانسان محلّ النسيان وانّ اوّل ناس اوّل ناس وعلى الله التكلان ❊ فقرهٔ اولی كرچه فقرهٔ سالفه تتمه‌سی اولوب لكن دعاسوقيله آندن انفصال معنويسی اولمغله فصل اولندی الله اسئل تركيبنده تقديم افادهٔ حصر ايچوندر يثيب اثابه‌دن كه عوض وجزا ويرمك معناسنه‌در مضارعدر به كلمه‌سنده باء سببيهٔ عاديه‌در كه توسّل مراد دريا خود مقابله ايچوندر ذكر جميلدن مراد خيردعا وسائره باعث شوق اوله‌جق مدح وثنادر جزيل عظيم معناسنه‌در اجر جزيلدن مراد رضای اكبر ولقای انوردر الضارع ضراعتدن كه تذلل وخضوعله نياز معناسنه‌در اسم فاعلدر ينظر ماده‌سی فی ايله متعدی اولمغله تأمل معناسنه‌در من عالم تركيبنده من حرفی من كلمه‌سنی بياندر عملدن مراد قاموس در عالم وعمل عنوانی لطافتی مشتملدر العثار عين مكسوره ايله اياق قايمق معناسنه‌در كه مراد هفوه وخطادر زلل فتحتيله بو دخی خطايه دينور يسدد تسديددن كه اصلاح وتقويم معناسنه‌در مضارعدر السداد سحاب وزننده استقامت معناسنه‌در الخلل وهن وضعف معناسنه‌در بعض نسخه‌ده يسدّ عنوانيله مرسوم اولمغله سدّ لفظندن مضارع اولور كه قپامق معناسنه‌در بو كه كوره سدادسينك كسريله اولور كه كدك قپايجق نسنه ديمكدر يصلح اصلاحدن مضارعدر طغی طغياندن ماضيدر زاغ زيغدن ماضيدر ميل ايلمك وكوز قايمق معناسنه‌در قصر كرم وزننده قاصر اولدی معناسنه‌در فان الانسان تركيبنده فاء تعليليه‌در وان اوّل ناس قولنده ناس كلمه‌سی نسياندن اسم فاعلدر اصلی ناسئ ايدی ايكنجی ناس انسان ديمكدر مراد حضرت آدم صلى الله على نبينا وعليه وسلمدر نهی الهی يی اونوتمغله شجرهٔ منهيه‌دن تناوللرينه اشارتدر وعلى الله قولی لا على غير الله سبكنده‌در التكلان تای مضمومه ايله مصدر در تايی واودن مبدلدر توكل معناسنه‌در كه امورده خدايه اعتماد ايدوب لكن وسائط واسباب عاديه يی بالكليه اهمال ايلمك لازم دكلدر فقرهٔ مزبوره ده من موصوله ايله من جارّه بيننده جناس خطی وجناس محرّف وعالم وعمل بيننده جناس مقلوب ويسدّ بسداد بيننده جناس اشتقاق والتزام وفقرهٔ اخيره‌لرده جناس لاحق ومقابلهٔ معنويه ومجاز عقلی وحسن خاتمه اولديغی ارباب بيانه جلی‌در مفهوم كلام اشبو اثرم اولان قاموس وسيله‌سيله ياخود اكامقابل انجق درگاه ربانيدن دنياده ذكر جميل وعقباده اجر جزيل ايله عوض ومجازات ايلمكی نياز ايدرم واشبو عملم اولان كتابمه نظر وتأمل ايدن عارف ودانادن بعض واقع اولمش كبوه وخطالرمی ستر واخفا وسداد فضل وعنايتيله رخنه‌لرمی سدّ وبند ياخود فضل مستقيميله وهن وضعيف اولان كلمات وتعبيراتمی تقويم واصلاح وطغيان قلم وسهو رقم اولان موضعلری ونظر وبصرم زايغ وزائل وفهم واذعانم قاصر وخاطرم

ذاهل وغافل اولان محللری بروجه صواب تعمير وتنظيم وتكميل ايلمكی طريقهٔ ضراعت وشيوهٔ استكانتله رجا ايدرم زيرا انسان موقع سهو ونسياندر وابتدا نسيان صدمه‌سنه دوچار اولان ابو البشر على نبينا وعليه السلام اولمغله اولادينه موروثدر وتوكلم هر حالده حضرت باریٔ لايزاله‌در جلّ شانه ودلّ برهانه وعمّ احسانه تمّ بعونه تعالى والحمد لله فی الاخرة والاولى وخفی اولميه كه ترجمه‌ده برماده‌نك معنای موضوعندن مجازات واستعمالاتی اطلاق واستعمال عنوانلريله تميز اولنوب وبعض مجازاتك نوعی وعلاقه‌سی بالتصريح وبعضنك بالاشاره بيان واشعار اولندی وبعض تراكيب عربيه ونفايس ادبيه‌يه دائر مهمهٔ لازمه‌نك شرح وبيانده دخی بقدر الوسع صرف اهتمام اولندی انصافله اتصافی اولنلر اصلنه تطبيق وترجمهٔ صحاحه نسبت ايلدكلرنده انشاء الله تعالى واقف مزايا اولوب على العميا اطالهٔ زبان طعن وازدرا ايلمك نقيصه‌سندن نفوسلرنی محافظه ايلملری ملحوظدر زيرا بوآثر جميل محضا حسبة لله العليم الجليل صورتنمای وقوع اولمغله بيهوده طعن وتعريض ايدنلر البته آلودهٔ لوث كناه وكرفتار مؤاخذهٔ حضرت اله اولملق امر مقرردر وحسب البشريه وقوعيافته اولان زيغ وزلل وخطامزك مطالعه كذار اولان ارباب فضل وكمالدن صفح جميل مكرمتنه مظهر اولمسی دخی مرجوّ ومستدعادر واستعمال ايدنلره اصل قاموسه مراجعت تكلفندن وقلوبلرينه شك وشبهه وعدم وثوق تردّدندن استغنا واستصفاء قصديله اكثر معنای مترجمك الفاظ وعبارات اصليه وامثله‌لری بالمعيه نقل وتصريح اولنوب پك واضح ومتبين اولنلری كه اقلّ قليلدر تنبيه وتبيندن مستغنی اولمغله تعرض اولنمدی وتصحيح نسخه وسائر خصوصلرده دخی شارحلرك تصرفلرندن بشقه كمال اطمينان ايچون مأخذلره خصوصا مأخذ قاموس اولان عباب ومحكم نام كتابلره مراجعت بابنده تهاون وتكاسلدن اجتناب اولنوب وهر نقدر تعريفات عدميه وارايسه جمله‌سنك مفهومی وجودی‌يه ارجاع اولنمشدر ومن الله الاجر والجزاء بحرمة محمد هو خاتم الانبياء

م



باب الهمزة فصل الهمزة معلوم اوله كه مؤلف بصائرده بورسمه بيان ايلمشدركه الف كه برحرفدر سائر
حروفك اصل وهيولاسيدر جملهٔ كلمات ولغات آندن منألفه درو الف حقيق الف ساكنه درماولا كلمه لرنده اولان
الف كبي متحرك اولدقده اكا همزه اطلاق اولنور روز كار متحرك اولنجق ريح وساكن اولنجق هوا اطلاق اولنديغي
كبي وكاهجه توسعا همزه يه ده الف اطلاق اولنور انتهى الاباءة همزه نك فتحيله عباءه وزننده دينور قصبه معناسنه
جمع جنسي اباء در هاسز واشبو اباءه ماده سي مهموزاولمغله موضع ذكري همزه فصليدر نته كه مهموز اولديغي
ائمهٔ نحاتدن ابن جنى امام سيبويهدن نقل وحكايت ايلمشدر بوخسه جوهري وغيرينك توهم ايلدكلري كبي
معتل دكلدر شارح ديركه مؤلف معتل بابنده بنه مهموزيتني تصريح ايليه رك معناسني اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر
يعني اباء قوغه لق وحصيراوتي تعبيراولنان سازلغه دينور على قول قاملق وسازلق يره ياخود قندره تعبيراولنان
سازلغك اورمانه دينور ديو بيان ايلمشدر وارباب لغت مهموز ومعتل اولمسي بابنده بلكه واويه ويائيه اولمسي
خصوصنده اختلاف ايلديلر وصحاحده همزه بابنده مرسوم اولمغله جوهري يي توهيمي ناموجه اولديغي
پوشيده دكلدر الابأ همزه نك فتحي وبانك سكونيله آتمق رمي معناسنه در يقال ابأته بسهم ابأ من الباب الثالث اي
رميته به اثأة سكون تاى فوقيه ايله حمزه وزننده بكربن وائل قبيله سندن برخاتون اسميدركه قيس بن ضرارنام
معروف كمسنه نك والده سيدر واثأه برطاغك آديدر الاثئة همزه نك ضمي وثاى مثلثه نك سكونيله اثفيه وزننده
كروه وجماعت معناسنه در يقال جاء فلان في اثئة اي في جماعة من قومه الاثأ همزه نك فتحي وثانك سكونيله والاثاءة
قرأة وزننده آتمق رمي معناسنه در تقول اثأته بسهم اثأ واثأة من الباب الثالث اي رميته به مادهٔ مزبوره يي امام
ابو عبيد اللغوي بومحلده وامام رضي الدين الصغاني ثوأ ماده سنده رسم ايلمشدر وجوهري وهمنه مبنى ثأ ثأ
ماده سنده ايراد ايلمشدر پس ابو عبيده كوره باب ثالثدن ثلاثي وصغاني يه كوره افعال بابندن اقامه وزننده مزيد اولور
لكن صحاحده بومحلده دخي مرسومدر الاثتناء افتعال وزننده طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه دركه كوكل
ايستمامكدن عبارتدر ومنه يقال اصبح فلان مؤتثيا اي لايشتهي الطعام اجاء فتح جيمله جبل وزننده طئ قبيله سي
ديارنده برطاغك علميدر بونلر ايكي طاغدر بري بودر وبريسي سلمى ايله مسمادر مؤلفك وبزنته قولنده كي ضمير
جبل لفظنه راجعدر نسخهٔ صحيحه بودر وبويذوبرية ومزينه نسخه لري غلطدر نته كه قبل وكثن ماده لرنده دخي
وزننده عنوانيله رسم ايلمشدر واجأ مصراولكه سنده برقريه اسميدر ولفظ مزبورك بوايكي معناده تأنيثي دخي جائزدر
شارح ديركه قريه معناسنده تأنيثي مسلمدر لكن جبل معناسنده اوجه اولان صرف وتذكيردر الاجاء همزه نك فتحي

وجميك سكونيله برنسنه دن قورقوب ياخود اوركوب قاچمق معناسنه در يقال اجأ الرجل اجأ من الباب
الثالث اذاهرب اجاءة سحابه وزننده رجال باديه دن بدر بن عقال نام كمسنه يه منتمي برموضع آديدر بيوت ومنازلي
مشتمل اولديغي منقولدر الازء همزه نك فتحي وزاى معجمه نك سكونيله قيون قسمني طويورمق معناسنه در يقال ازأ
الغنم ازءا من الباب الثالث اذا اشبعها وبوخصائصدندر وبر مصلحته عزم ايلمشيكن برعارضه دن قورقمغله چكيليوب
رجوع وفراغت ايلمك معناسنه در يقال ازأ عن الحاجة اذاجبن ونكص الاشاء شين معجمه ايله سحاب وزننده
خرده خرما فدانلرينه دينور صغار النخل معناسنه در مفردي اشاءه در هايله امام ابو القاسم علي بن القطاع ديديكه
اشبواشا ماده سنك همزه سي اصليه اولمغله محل ذكري مهموز بابيدر پس جوهرينك توهمي كبي معتل بابي دكلدر
مؤلف بوبابده جوهري يي توهيم ايدركن كنديلري دخي معتل بابنده متنبه اولميه رق ايراد ايلمشدر ونهايه ده ابن اثير
اشاءه ماده سنك همزه سي مصغري دلالتيله يادن منقلب اولمق اوزره ثبت ايلمشدر الاء كأ همزه نك فتحي وكافك
سكونيله بورجلو ذمتنده اولان دينى شهود تعيينيله محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال اكاء الرجل اكأ من الباب
الثالث اذا استوثق من غريمه بالشهود استوثق كلمه سنك سيني تأكيد ايچوندر الاكاءة اجابه وزننده والاءكاء اقام وزننده
صاحب النوادر ابو زيد سعيد بن اوس روايتي اوزره بركشي برخصوصه عزم وقصد ايلمشيكن اول خلالده ناكاه
بركسنه چقه گلمكله اندن خوف واندیشه ايله خصوص مرقومدن فراغت ورجعت ايلمك معناسنه در يقال اكاء الرجل
اكاءة واكاء اذا اراد امرا ففاجأته على تئفة ذلك فهابك ورجع عنه شارح ديركه اشبو اكأ ماده سي اكثر نسخه لرده
ثابت دكلدر زيرا مؤلف كوأ ماده سي ذيلنده همزه سني تعديه يه حمل ايله خوف وضعف معناسنه اولان كاءدن
مأخوذ مزيد اوله رق ذكر ايلمكله بومقامده ايرادي همزه نك اصليتني مشعر اولديغندن ناملايم اولديغي غيرستيردر
وتئفه تانك فتحي وهمزه نك كسري وفاى مشدده نك فتحيله وقت وساعت معناسنه در الالاء همزه نك فتحيله
علاء وزننده والفك قصريله جائزدر برنوع طعمي آجي شجر اسميدر ثمريله وورقيله دري دباغت ايدرلر وبوباديه
اشجارندندر هردم تازه وبغايت خوشمنظردر الالء همزه نك فتحي ولامك سكونيله شجرمزبورك ثمروورقيله دري
دباغت ايلمك معناسنه در ومنه يقال اديم مألوء من غير ادغام اذا دبغ بالالاء واشبو الاء ماده سي مهموز اولمغله
محل ذكري همزه بابي ايكن جوهري وهمنه بناء معتل بابنده ايراد ايلمشدر وعجيبه دندركه مؤلف دخي بعينه
معتل بابنده ايراد ايلمشدر آء عاع وزننده برنوع شجرك ميوه سي اسميدر مفردي آءه در هايله جوهري تو همنه مبنى
شجر ايله تفسير ايلدي شجر مزبور مؤلفك سرح ماده سنده وشارحك وسائر مفردات صاحبلرينك بيانته كوره
ارض نجده مخصوص سرح نام شجردركه ساقي طويل ودالليري ويپراقلري كثير واوزمه شبيه ولذيذ ثمري اولور
ادويه يه ادخال ايدرلر وآنكله دري دباغت اولنور وآء اصواتدن يعني ذي روح وبيروح بعض اشيادن مسموع اولان
صوتدن حكايه در وخاصة دوه قسمني سورمك ياخود طور درمق مقوله سي حالت ضمننده زجر وآزار ايليه جك
صوتدن حكايه در الاوء همزه نك فتحي وواوك سكونيله ذكر اولنان آء نام ثمر ايله دري دباغت ايلمك معناسنه در
تقول اؤت الاديم اوءا اي دبغته بالاء واشبو اؤت كلمه سي كه ماضيء متكلمدر اصلي اوأت ايدي قولت كبي المووء مقول
وزننده آندن اسم مفعولدر ثمر مزبور ايله دباغت اولنمش دري يه دينور وبونك اصلي ماووء ايدي عين كلمه اولان واوك
ضمه سي فاء الفعل اولان همزه يه نقل اولنمغله واوينده اجتماع ساكنين وقوعي محذورينه مبنى خلاف مشهور اوزره
واوينك بريسي حذف اولنمشدر الايئة هيئه وزننده ومرادفيدركه صورت وپيكر معناسنه دركه هرنه اولورايسه
وضع جبلسي اولان شكلدن وحالت ظاهره دن عبارتدر يقال هو حسن الايئة اي الهيئة فصل الباء البأ بأة
زلزله وزننده بركسيه بابام وانام سكافدا اولسون ديمك معناسنه در يقال بأبأه وبه بأبأة اذا قال له بابي انت مؤلف
اكتفا ايلمكله وامي كلمه سني ذكر ايلمامشدر وبكى دللنان معصوم پدرينه بأبا بأبا ديمك معناسنه در يقال بأبأ الصبي
اذا قال بأبا بونك اصلي بابي ايدي ياايله بعده ياء الفه قلب اولنمشدر نته كه ياويلي وياويلتي كلمه سنده دخي الفه
قلب اولنوب ياويلا وياويلتا دينور قال في النهاية كانت ام عطية اذا ذكرت رسول الله صلى الله عليه وسلم قالت
بأبا اصله بابي هو يقال بأبأت الصبي اذا قلت له بابي انت وامي وبونده اوچ لغت وار دربري بائين بينده همزهٔ مفتوحه
ايله بأبي ديمكدر ثاني همزه يايه قلب اولنوب بيبي ديمكدر ثالث آخرنده اولان ياالفه قلب اولنوب بأبا و بيبا ديمكدر
وبوانت مفدي بابي وامي تقديرنده در ياخود فديتك بابي وامي تقديرنده دركه پدرومادرمي سكافدا ايتدم ديمكدر
پس مؤلفك وبأبأ الصبي قولنده صبي كلمه سنك فاعليت ومفعوليتي محتملدر البؤبؤ هدهد وزننده اصل وعنصر
معناسنه در يقال هو كريم البؤبؤ اي الاصل وسيد ظريف معناسنه در يعني عالي ومعنوي صاحبي رئيس ومتعين

وسركاره دينوركه لطائف اخلاق اهلى زيرك وخوشطبع اوله بعض اصهانده واوعاطفه ايله والسيد والظريف
عنوانيله مرسومدرو بؤ بؤسر مدانك باشنه دينور رأس المكحله معناسنه وچكركه نك كوده سنه دينور وكوز بيكنه
دينور انسان العين معناسنه يقال هواعز على من بؤ بؤ عينى اى انسانها وهر نسنه نك اورته سنه دينور وسط معناسنه
البؤبوء سرسور وزننده والبأباء دحداح وزننده عالم ودانا كشى يه دينورومنه يقال هوابن بجدتها اى الامور و بؤ بؤها
اى عالمها التبأبؤ تزلزل وزننده بلمك عدو معناسنه در يقال تبأبأ الرجل اذاعدا البتأ بانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله
اقامت وآرام ايلمك معناسنه در يقال بتأ بالمكان بتأ من الباب الثالث اذا اقام به البتأ ثاى مثلثه ايله بتأ وزننده ومرادفيدر
يقال بثأ بالمكان بثأ بمعنى بتأ البدء بانك فتحى ودالك سكونيله برايشه باشلمق شروع وآغاز معناسنه در يقال بدأ بالشئ
بدءامن الباب الثالث اى ابتدأ و برنسنه يى سائرنسنه لردن مقدم ايشلمك معناسنه در يقال بدأ الشئ اذافعله ابتداءا
اى قدّمه فى الفعل وبرارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال بدأ من ارضه اذاخرج يعنى لارض اخرى
ويراتمق خلق معناسنه در يقال بدأ الله الخلق اى خلقهم وبرايشه سائركسه لردن اوّل مباشرت ايلمك معناسنه اسم
ومصدراولور يقال لك البدء اى لك ان تبدأ قبل غيرك واوّل وابتدامعناسنه استعمال اولنوركه اندن ابتداى امرواوّل
وهله ايله تعبيراولنورومنه يقال افعله بدأ وافعله اوّل بدءوبادى بدءوبادى بدى ايكيسنده ده بانك فتحى وايكنجيده بدئ غنئ
وزننده در همزه لرى يايه منقلب اولمشدر واوچ تركيب اضافت اوزره درو بادى بدءة يانك سكونى وبدءة فتح اوزره مبنيدر
معدى كرب قيلمشدر وبدءة ذى بدء وبدءة ذى بداء مدّ ايله وبدءة ذى بدءة اوّلده باى موحده نك كسريله در
وبدءة ذى بدئ اوّلده بانك فتحى وبدئ فعيل وزننده در وبداءة ذى بدئ اوّلده سحابه وزننده در وبدئ كتف
وزننده در وبداءة بدء اوّلده بانك كسريله دروبدئ بدء اوّل امير وزننده در وبادئ بدئ اوّل همزه ايله دروبدئ
امير وزننده دروبادئ بدئ اوّل همزه ايله وبدئ كتف وزننده دروبدئ ذى بدئ ايكيسيده امير وزننده دروبادئ بدء
همزهٔ مفتوحه ايله وبدء منع وزننده درو بادئ بدا همزهٔ مفتوحه وبدا سما وزننده در وبدابدء اوّل سما وزننده در
وبدأة بدأة ايكيسيده حمزه وزننده در وفتح اوزره مبنيلردر وبادى بد يانك سكونى وبدشج وزننده در وبادى بدا
يانك سكونى وبدا سما وزننده در بونلرك مجموعى اوّل كل شئ معناسنه دركه ابتداى وهله ده بن آنى ايشلرم ديمكدر
شارح ديركه بوراده نسخه لر مختلف ويكديكره مصادم اولمغله حسب الوسع بورسمه تصحيح اولنمشدر نسخ سائره يه
التفات اولنميه قالديكه تراكيب مزبوره ظرفيت اوزره منصوبلردر بعضلر مفعولدن حال اولمسنه ذاهب اولديلر
مثلا افعله بدأ كلامى مبدوّابه قبل كل شئ ديمكدر ديديلر وفاعلدن حال اولمق دخى صحيح اولور افعله حال كونى بادئا
اى مبتدءا سكنده اولور انتهى وعربلر رجع عوده على بدئه ديرلر كه عود كلمه سنك نصبيله در ورجع فى عوده وبدئه
وفى عودته وبدئته وعوداوبدءا ديرلر رجع فى الطريق الذى جاء منه معناسنه شارح ديركه كذلك مثلا بركتابى ابتداسندن
بشلايوب نصفنه ياخود خاتمه قدر قراءت ايلدكدنصكره ينه دونوب ابتداسندن بشلاسه قرأ الكتاب فى عوده وبدئه
ديرلر انتهى وبدء برقومك مهتر وسركارنه اطلاق اولنور سيدكبى يقال هو بدأ القوم اى سيدهم وعاقل ورشيد
جوانه دينور وقربان پاينه دينور جمعى ابداء كلور جفن واجفان كبى وبدوء كلور فلس وفلوس كبى وبدء بركسه چچك
ياخود قزامق چقرمق معناسنه در يقال بدئ الرجل بدءا على بناء المجهول اذاجدر اوحصب بالحصبة الابتدأ
افتعال وزننده برنسنه يه باشلمق معناسنه در يقال بداء بالشئ وابتدأبه بمعنى وبرنسنه يى سائرنسنه لردن مقدم ايشلمك
معناسنه در يقال ابتدأ الشئ اذافعله ابتداءا اى قدّمه فى الفعل الابداء همزه نك كسريله ابتدا ايله معناى ثانيده مرادفدر
يقال ابدأه اذافعله ابتداءا وبرارضدن ارض اخرايه چقمق معناسنه در يقال ابدأ من ارضه اذاخرج لاخرى
ويراتمق خلق معناسنه در يقال ابدأ الله الخلق اى خلقهم ونمونه ومثالسز نسنه ايجاد ايلمك معناسنه در ومنه
المبدئ والمعيد عز اسمه وتعالى وسوز آچمق معناسنه استعمال اولنورومنه يقال فلان ما يبدئ ومايعيد اى مايتكلم
بادئة ولاعائدة بادئه ابتداء ايراد اولنان كلامه وعائده عودت اولنان كلامه دينور البدءة بانك فتحى ودالك سكونيله
برشيئه سائركسه لردن اوّل بشلامق معناسنه اسمدر يقال لك البدءة اى لك ان تبدأ قبل غيرك و بونده بانك
ضميله ده لغتدر وبدءه قربان پاينه دينور يقال اهدى له بدءة الجزور اى نصيبا البداءة سحابه وزننده بودخى برنسنه يه
سائرلردن مقدم بشلامغه دينور بانك ضميله ده جائزدر البدئ بديع وزننده مخلوق وآفريده معناسنه در فعيل بمعنى
مفعولدر وامر مبدع معناسنه دركه نمونه ومثالسز ايجاد واختراع اولنان نسنه در بعض نسخه ده امر بديع واقع
اولمغله شئ عجيب وغريب ديمك اولورويدئ بئر اسلاميه يه دينوركه زمان اسلامده حفر اولنان قويى ديمكدر
بئرعادية مقابليدركه بئر قديمه ديمكدر كوياكه عادقومنه منسوبدر عربلر هر قديم نسنه يى قوم مرقومه نسبت ايدرلر

يقال بئر بدئ اى اسلامية يعنى جديدة الحفر لبست بعادية بوراده فعيل بمعنى مفعولدر وبدئ اوّل وابتدا معناسنه در
نته كه مثاللرى مرور ايلدى بدّاء كتّان وزننده برجماعتك اسميدر بنى ثوردن بدّا ابن الحارث و بجيله قبيله سندن
بدّا ابن فتيان ومراد قبيله سندن بدّا ابن عامر اول جماعتندر البداءة بانك ضميله برنبات آديدر البدأة بانك حركات
ثلاثه ودالك فتح ومديله والبدأة فتحاتله والمبدء ميمك ضمى وبانك سكونيله والمبدء ميمك فتحيله والمبدأة كذلك ميمك فتحيله
اوّل حال وابتداى نشأت معناسنه اسملردر نته كه ابن عديس باهرنام كتابنده بو معنايه ثبت ايلدى يقال كان ذلك
الامر فى بدأتنا وبدأتنا ومبدءنا ومبدءنا ومبدأتنا اى فى اوّل حالنا ونشأتنا البديئة بانك فتحى ودالك كسر ومديله
برنسنه يه سائرلردن مقدم بشلامغه دينور بداءه كبى وبديهة معناسنه دركه بلافكر ولاروية سويلنن سوزه دينور
هاء نقليه اسميه در البداءة بانك فتحيله بودخى بديهه معناسنه در يقال هوذو بديئة وبداءة اى بديهة البذء بانك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله برنسنه ده بركريه ونامطبوع حالت حس ايلمكله آندن يكرنمك معناسنه در يقال بذأ الشئ
بذءا من الباب الثالث اذارأى منه حالا كرهها و برنسنه يى خوار وحقير كورمك معناسنه دركه خوارلمق تعبير اولنور
يقال بذأه اى احتقره وبرنسنه يى بكنميوب ذم ايلمك معناسنه در يقال بذأه اى ذمّه ويقال بذأ الارض اى ذمّ مرعاها
البذئ بديع وزننده رجل فاحش يعنى محفوظ اللسان اولميان بدزبان كشى يه دينوركه دلى زفر تعبير اولنور ومرعاسى
اولميان محله دينور البذاء سماء وزننده والبذاءة سماحه وزننده بركسه بذئ يعنى بدزبان اولمق معناسنه در يقال بذؤ
الرجل وبذئ وبذء بذاء اوبذاءة من الباب الخامس والرابع والثالث اذا صار بذيئا المباذأة مفاعله وزننده والبذاء
بانك كسريله كه مصدر ثانيدر برآدمه ياخود برى بريله فحش وناسزا سويلشمك معناسنه در يقال باذأه مباذأة وبذاءا
اذافاحشه البرء بانك فتحى وراءنك سكونيله والبروء قعود وزننده يراتمق خلق معناسنه در يقال برأ الله الخلق برءا وبروءا
من الباب الثالث اى خلقهم وبرء وبروء خسته صحت وافاقت بولمق معناسنه دركه صاغلمق تعبير اولنور البرء
بانك ضمى وراءنك سكونيله برء معناسنه در يقال برأ المريض برءا بالضم وبروءا من الباب الثالث والاول و برؤ وبرئ برءا
بالفتح وبرءا بالضم وبروءا من الباب الخامس والرابع اذانقه مؤلف كرچه نقاهتى ماده سنده خسته صحته يوزطوتمق
ياخود افاقت بولمق ايله على الاختلاف تفسير ايدوب لكن امهات سائره ده معناى اوّل ترجيح اولنوب و بوراده
مؤلفك مرادى معناى ثانيدر ومؤلف بصائرده بورسمه تحقيق ايلمشدركه برء ماده سى فى الاصل مجاورتى مكروه
وناملايم اولان نسنه دن تفصى وتباعد معناسنه موضوعدر برء من المرض و برئ من فلان وتبرء منه قوللرى
بومعنادن متفرعدر وزمخشرى فتو بوا الى بارئكم الايه كريمه سنك تفسيرنده ديمشدركه بارئ اسماء صفات الهيه دندر
جنس مخلوقى تفاوتدن برى اوله رق خلق ايدن خلاق بيچونك اسم شريفيدر وبيضاوى تحقيقنه كوره اصل ماده
خلوص الشئ عن غيره معناسنه موضوعدر اولدخى يا على سبيل التفصى اولور مثلا عليلك مبتلا اولديغى علتدن
سلامت بولمسى كبى يقال برئ المريض من مرضه ياخود على سبيل الانشاء اولور كقوله برأ الله آدم من الطين
پس برء ماده سنى مطلق خلق معناسنه استعمال اطلاق وتقييد علاقه سيله مجاز اولور وقالديكه تفاوتدن مراد
عدم تناسبدر پس عدم تفاوت عين تناسب اولور مثلا اعضاء حيوانيه هر نقدر مختلفة الاشكال والاقدار ايسه ده
اختلاف اختلاف تناظم وتناسبدر اختلاف ائمه رحمت اولديغى كبى مثلا رأس ايله سائر اعضاء بدنيه بالجمله تناسب
طبيعى اوزره در هر نقدر شكل ومقدارده متخالف ايسه ده زيرا رأس مثلا كبير وبدن صغير اولسه ياخود رأس طويل
وبدن قصير اولسه اندام وتناسب اولميوب شكل نازيبا اوله جغى هويدادر انتهى و برؤ برنسنه دن برئ وبيزار اولمق
معناسنه دركاسيذكر البراء سلام وزننده والبرأة كرامه وزننده بروء معناسنه در يقال برئ من الامر يبرأ اى من الباب
الرابع ويبرء بالضم اى من الباب الخامس وهونادر براءا وبراءة وبروءا اذا تبرأ منه وبراء سلام وزننده برنسنه دن برئ
وبيزار اولان كشى يه دينور يقال انا براء منه اى برئ واشبو براء كلمه سى فى الاصل مصدر اولمغله تثنيه وجمع وتأنيث
عوائلندن مبرّادر وبراء هر آيك اوّل كيجه سنه على قول اوّل كوننه ياخود آخر كيجه سنه ياخود آخر كوننه اطلاق
اولنور قمرك شمسدن برئ اولديغى سبب تسميه در وبراء اعلام رجالدندر البراء بن مالك والبراء بن عازب والبراء بن اوس
والبراء بن المعرور اصحابدندر والبراء بن قبيصه مختلف الصحبه در بونلرده لحمهٔ وصفيت اولمغله حرف تعريفله
مرسومدر الابراء همزه نك كسريله خسته يى صاغ ودرست ايلمك معناسنه در يقال ابرأه الله من المرض اى عافاه
وبعيد وبيزار ايلمك معناسنه در يقال ابرأك منه اى جعلك بريئا ابراى ذمت بو معنادندر وآيك اوّل كيجه سنه ياخود
اوّل كوننه كيرمك معناسنه در على الاختلاف المذكور يقال ابرأ الرجل اذا دخل فى البراء البارئ همزه ايله والبرئ
فعيل وزننده بونده بعير همزدخى منقولدر مرض وعلتدن درست اولمش كشى يه دينور فاعل بمعنى مفعولدر

يقال اصبح فلان بارئا وبرئا من مرضه اى سالما قال فى الاساس حقّ على البارئ ان يؤدى شكر البارى وبرئ لفظنك
جمعى براء كلور كرام وزننده وبرئ برنسنه‌دن متبرّى وخالى الذمه اولان كشى يه دينور يقال انت برئ منه بونك جمعى
بريئون كلور وبرءآء كلور فقهاء وزننده وبراء كلور كرام وزننده وابراء كلور اشراف وزننده وابرياء كلور انصباء وزننده
وبراء كلور رخال وزننده مؤنثى بريئه درهايله جمعى بريئات كلور وبريات كلور همزه‌يى يايه قلب وادغامله وبرايا كلور
خطايا وزننده شارح ديركه مؤلف معتل بابنده مخلوق معناسنه اولان بريه ماده‌سنى همزه بابنه احاله ايدوب لكن بو رادده
اكا تصدّى ايلمدى بصائرده بيانه كوره خلق معناسنه اولان برء ماده‌سندن فعيله‌در ياخود برى العود ماده‌سندن
معتلدر اوله كوره همزه‌سى يايه مبدّله‌در ابن البراء بانك فتحيله آيك اوّل كوننك ياخود كيجه‌سنك كنيه‌سيدر التبرئة
تفعله وزننده برئ وبيزار قلمق معناسنه‌در يقال برأه منه تبرئة اى جعلك بريئا منه التبرّؤ تفعل وزننده برئ اولمق
معناسنه‌در يقال تبرّأ منه تبرّؤا اذا صار بريئا المبارأة مفاعله وزننده برى برندن آيرلمق مفارقت معناسنه استعمال اولنور
يقال بارأت شريكى اى فارقته ويقال بارأ الرجل المرأة اى صالحها على الفراق ومنه قول الفقهاء المبارأة كالخلع
الاستبراء استفعال وزننده خاتونه حيض كورنجه قدر قربان ايلمامك معناسنه‌دركه رحمنك جنيندن برى اولمسنى
طلب ايلمكدن عبارتدر مراد بركسنه برجاريه‌يى تملك ايلدكده رحمى حيضدن پاك اولديغى ظهورينه انتظار ايله
مدّت معلومه توقف ايدوب اكا قربان ايلمامك كه شايد حملى وار ايسه اوّلكى مالكندن اولديغى ظاهر اوله يقال
استبرأها اذا لم يطأها حتى تحيض شارح ديركه بو مسئله عدّة رجال اقسامندندر كذلك دار حربده متزوجه اولان
خاتون دار اسلامه مهاجرة خروج ايلسه عدّت كوزتميه‌رك فى الحال برمسلمان انى تزوّج ايدر لكن برحيض ايله استبرا
ايلمدكجه قربان جائز دكلدر كذلك مزنيه‌سنى زانيسى تزوج ايلدكده ينه برحيض ايله استبرايه محتاجدر انتهى واستبرأ
استنجانك قدامبسيدركه تبول عقبنده آلت رجوليتى طاش ياصوايله تنظيف ايدوب اثر بولدن پاك وبرى ايلمكدن
عبارتدر يقال استبرأ الذكر اى استنقاه من البول مؤلف استبرأ الفرج عنوانيله ايراد ايلسه ايدى اشمل اولور ايدى البرأة
جرعه وزننده آوجى كوملتبسنه دينور فترة الصائد معناسنه‌در البسأ بانك فتحى وسين مهمله‌نك سكونيله والبسأ
فتحيله والبساء سلام وزننده والبسوء قعود وزننده يوز كوز اوكرنوب برشيء ايله انس والفت ايلمك معناسنه‌دركه
آلشمق تعبير اولنور يقال بسأ به وبسئ به بسأ وبسأ وبساء وبسوءا من الباب الثالث والرابع اذا انس به وبسأ سينك
سكونيله وبسوء قعود وزننده برنسنه‌يى همبشه ايشليوب عادت وادمان ايلمك معناسنه‌در يقال بسأ بالامر بسأ وبسوءا
من الباب الثانى اذا مرن عليه وبرنسنه‌يى الچاقليوب خوار وذليل كورمك معناسنه‌در يقال بسأ به اذا تهاون الابساء
همزه‌نك كسريله برشيئى شيء آخره آلشدروب انيس ورام ايلمك معناسنه‌در يقال ابسأته فبسئ البسوء صبور وزننده
شول ناقه‌دركه سودنى صاغان كشى يه اوكرنوب آلشمغله سركشلك ايلميوب رام اوله تركيده ايكدى والشقان
تعبير اولنور يقال ناقة بسوء اذا كانت لاتمنع الحالب يعنى لألفها اياه بشاء ه فتح باء وشين معجمه ومدايله باديه‌ده برموضع
اسميدر البطء بانك ضمى وطانك سكونيله والبطاء كتاب وزننده كيجكمك واويالنوب اكلنمك واغردينمك
معناسنه‌در سرعت مقابليدر يقال بطؤ الرجل بطأ وبطاء من الباب الخامس ضدّ اسرع الابطاء همزه‌نك كسريله
بودخى كيجكمك واغردينمك معناسنه‌در يقال ابطأ الرجل ابطاء بمعنى بطؤ وبركسه‌نك دابه‌سى اشكين اولميوب
كند وكران اولمق معناسنه‌در يقال ابطأ القوم اذا كانت دوابهم بطاء اوبرنسنه‌يى كيجكدرمك وعوق وتأخير
ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال ابطأ به اذا اخره البطئ امير وزننده همبشه دپرنشى آغر كند پاى اولان انسان
وحيوانه دينوركه قاران تعبير اولنور جمعى بطاء كلور كرام وزننده وبطئ محدثيندن ابو العباس احمد بن الحسين
العاقولى لقبيدر البطء بانك ضمى وطانك سكونيله والبطأى بشرى وزننده دهر وزمانه اطلاق اولنور وبو بنى يربوع
لغتيدر تقول لم افعله بطء ياهذا وبطأى اى الدهر وبونلر ظرفيت اوزه منصوبلردر بطآن بانك ضمى وفتحى وطانك
سكونى ونونك فتحيله معناى تعجبى متضمن اسم فعل ماضيدر يقال بطآن ذا خروجا اى بطؤ يعنى آنك چقمسى
تعجب كيجكدى التبطئ تفعيل وزننده كيجكدرمك ومطل وتأخير ايلمك معناسنه‌در يقال بطأ عليه بالامر اى اخره
البكء بانك فتحى وكافك سكونيله والبكاءة كرامه وزننده والبكوء قعود وزننده والبكاء غراب وزننده ناقه‌نك سودى
آز اولمق معناسنه‌در لكن شارح تعميم ايلمشدر يقال بكأت الناقة وبكؤت بكأ وبكاءة وبكوءا وبكاء من الباب الثالث
والخامس اذا قل لبنها البكئ فعيل وزننده والبكيئة هاايله سودى آز اولان ناقه‌يه دينور جمعلرى بكاء كلور كريم
وكرام كبى وبكايا كلور خطيئه وخطايا كبى البكأة بانك فتحى وكافك سكونيله والبكا بانك فتحى والفك قصريله
برنوع نبات آديدر مفردلرى بكئه وبكاه كلور هايله البوء بانك فتحى وواوك سكونيله برنسنه‌يه رجوع ايدوب وارمق

معناسنه‌در على قول اشياء سائره‌دن بالكليه منقطع اولوب اول نسنه‌يه منخصص اولمق معناسنه‌در يقال باء اليه
يبوء بوءا اذا رجع او انقطع وباء تعديه ايله صله‌لندقده ارجاع معناسنه اولور تقول بؤت به اليه اى ارجعته وعند الكسائى
بنفسه متعدى اولور تقول بؤته اى ارجعته مؤلف بصائرده ديمشدركه بواء ماده‌سى اصل برمكانك مساوات اجزاسى
يعنى هر يرى دوز وبرابر اولمق معناسنه موضوعدر نبوّ مقابليدركه اجزاى مكانيه‌نك منافاتندن عبارتدر ومعانئ سائره
بالجمله اكا راجعدر مثلا برشيئه رجوع وانقطاع كويا كه آنى مكان موافق بولمغله اكا راجع ومنقطع اولمش اولور
وتبوئ رمح كه بركسه‌يه مزراق طوغرلتمقدر كويا كه آنك بدنى مزراغه مكان موافق تهيئه ايلمش اولور وكفو وعديل
واقرار واعتراف معنالرنده دخى تساوى حالتى دركاردر انتهى وبوء كلمه‌سى اويمق موافقت معناسنه‌در يقال
باء الشئ به اذا وافق وتقول باءنى الشئ اى وافقنى واقرار ايلمك معناسنه‌در يقال باء بذمه اى اقرّ شارح ديركه
اقرار معناسنده دائما عليه ومضرّت موقعنده استعمال اولنور منفعت جهتنده استعمال اولنماز حتى سيد الاستغفارده
ابوء بذنبى بو ماده‌دندركه كندى جرمى اقرار واستدعاى عفو ومغفرت پروردكار ايدرم ديمكدر انتهى وبوء وبواء
سلام وزننده بركناهى اوزرينه آلوب يوكلنمك ياخود كناهى اعتراف ايلمك معناسنه‌دركه معناى سابقك عينى اولور
وتقرير شارح اوزره خصوص دخى يوقدر يقال باء بذنبه بوءا وبواءا اى احتمله او اعترف به وقصاصده مقتول
ثانى‌يى اوّله عديل وهمتا قلمق معناسنه‌دركه قانى قانه برابر طوتمق تعبير اولنور يقال باء دمه بدمه اى عدله وقصاصده
نظير اولمق يعنى قاتل قصاصا مقتول اولمغله قان قانه برابر طوتلمق معناسنه‌در وكاه اولوركه برقبيله‌دن بريسى
آخر قبيله‌دن بركسنه‌يى قتل ايلمكله مقتولك قومى دخى قاتلك قومندن برآدمى قتل ايدبجك عادت اعراب وتراكمه اوزره
قصاص موافق اولمش اولور يقال باء فلان بفلان اذا قتل به فقاومه اى عادله الاباءة همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى شيء
آخره ارجاع ايلمك معناسنه‌در تقول ابأته اليه اى ارجعته وقاتلى قصاصا قتل ايلمكله قانى مقتولك قاننه برابر طوتلمق
معناسنه‌در يقال اباء فلانا بفلان اذا قتل به فقاومه وقوناغه قوندرمق معناسنه‌در يقال اباءه فى المنزل اى انزله فيه
وتقول العرب فلاة تبئ فى فلاة اى تذهب بو كلام بيابانك فرط وسعتندن كنايه‌در يعنى اول بيابان بر درجه‌ده وسعتلودركه
كويا اكا بربيابان دخى ضميمه اولمغله سالكنى ضميمهٔ مزبوره‌يه ايصال وانزال ايدر ديمكدر تبئ كلمه‌سى اباءه‌دن
مضارعدر بو نسخه مترجم صحاحك وهمى كبى ثلاثيدن وذهاب معناسنه دكلدركه حتى واوه ويايه اولمسى جاى
تامل اوله واباءه قوناغه قنوب يرلشمك معناسنه‌در يقال اباء بالمكان اذا حله واقام به ودوه‌يى ياتاغنه چويرمك معناسنه‌در
يقال اباء الابل اذا ردّها الى المباءة وقاچمق معناسنه استعمال اولنور يقال اباء منه اذا فرّ ودرى‌يى دباغته ياتورمق
معناسنه‌در يقال اباء الاديم اذا جعله فى الدباغ الباءة باعه وزننده والباء هاسز نكاح معناسنه‌دركه تزوّج وجماعدن
اعمدر وبو معناى آتيدن يعنى محل استراحت واطمئنان اولان منزل معناسندن مأخوذدر وباءه قوناغه دينور
منزل معناسنه التبوئ تفعيل وزننده نكاح ايلمك يعنى جماع ياخود تزوّج ايلمك معناسنه‌در يقال بوء الرجل المرءة تبويئا
اذا نكحها وبركسه‌يى قوناغه قوندرمق معناسنه‌در يقال بوأه منزلا وفى المنزل اى انزله وبركسه‌يه قرشو مزراق
طوغرلتمق معناسنه‌در يقال بوأ الرمح نحوه اذا قابله يعنى سدّده وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه‌در يقال بوأ المكان
اذا حله واقام به المباوأة مفاعله وزننده قاتلك قانى مقتولك قاننه برابر طوتمق معناسنه‌در يقال باوأ فلانا بفلان مباوأة
اذا قتل به فقاومه التباوء تفاعل وزننده ايكى نسنه برى برينه عديل ويكسان اولوب برابرلشمك معناسنه‌در كرك كميت
وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال الشيئان تباوءا اى تعادلا البيئة بانك كسرى ومدّيله اباءه‌دن اسمدر يورده ياقوناغه
قونمق حالتنه دينور ويورده وقوناغه‌ده بيئه اطلاق اولنور منزل كبى ومطلقا حالت معناسنه استعمال اولنور
يقال انه لحسن البيئة اى الحالة المباءة ميمك فتحى وبانك سكونيله قوناغه ويورده دينور منزل معناسنه يقال هو رحب
المباءة اى المنزل وطاغلرده اولان آرى يوه‌سنه وسوراخنه دينور ورحمده اولان ياورى ياتاغنه دينور زهدان معناسنه
وبيان اكوزينك ياتاغنه دينور وصويه قريب يرده اولان دوه ياتاغنه‌دينور معطن معناسنه التبوء تفعل وزننده يورده
وقوناغه قونوب يرلشمك معناسنه‌در يقال تبوء بالمكان اذا حله واقام به البواء بانك فتحيله برابرلك سواء معناسنه‌در
يقال القوم على بواء اى سواء ومنه يقال اجابوا عن بواء واحد اى بجواب واحد يعنى جمله‌سى متفق الكلمه يكسان
اولمغله يكدهن ويكسخن اوله‌رق برجوابله جواب ويرديلر وبواء كفو وهمتا معناسنه‌در يقال هو بواءه اى كفؤه
وبواء ارض تهامه‌ده بروادى اسميدر المبيئة ميمك ضمى وبانك كسر ومدّيله پك كركلو مهمه وحاجته دينور يقال حاجة
مبيئة اى شديدة وبوا باءه كلمه‌سندن اسم فاعلدر حاجت مرقومه كويا كه حوايج سائره‌دن منقطع وهمان كنديسنه
اختصاص واقتصاره باعث اولمشدر البهأ بانك فتحى وهانك سكونيله والبهوء قعود وزننده والبهاء سلام وزننده

برنسنه یه آشوب انس والفت ایلمك ودداشمق معناسنه در یقال بهأبه وبهیء وبهؤ بهأ وبهوءا وبهاء من الباب الثالث
والرابع والخامس اذا انس به وشعور وادراك معناسنه در یقال ما بهأت له ای مافطنت وبهأ منع وزننده خانه یی اثاث
البیت تعبیر اولنان اشیادن خالی ایلمك یعنی آخر یره نقل ایدوب خانه یی بوشالتمق معناسنه در علی قول برتوب پاره لمق
معناسنه در که بونده بیتدن مراد بیت اعراب واحشام اولان چادر واوبه در یقال بهأ البیت بهأ من الباب الثالث اذا
اخلاه من المتاع اوخرقه الابتهاء افتعال وزننده بودخی آشوب انس وآرام ایلمك معناسنه در یقال ابتهأبه اذا انس به
بهاء قطام وزننده که آخری کسرا اوزره مبنیدر برخاتونك اسمیدر الابهاء همزه نك کسریله بودخی خانه یی بوشالتمق
یاخود خرق ایلمك معناسنه در یقال ابهأ البیت اذا اخلاه من المتاع اوخرقه فصـــــــــــل التاء الفوقیه التأتأة
زلزله وزننده مطلقا برنسنه نك صوتندن حکایه در وحین تکلمده لسان اکثری تاء حرفنه چالنمق معناسنه در نته که
فاء حرفنه چالنمغه فأفأه دینور یقال فیه تأتأة ای یتردد فی التاء اذا تکلم وتأتأه وتأتاء سلسال وزننده تکه یی کچی یه
آشمق ایچون چاغرمق معناسنه در یقال تأتأ التیس اذا دعاه لیقبل فیسز ووطفل صغیر ایمکلیه رك یوریمك معناسنه در که
بوتعبیر لسانمزده دخی واردر یقال تأتأ الطفل ای یمشی ومیدان محاربه ده شجاعتنه افتخار واعدایی احتقار ضمننده
صالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال تأتأ المحارب اذا بخترفی الحرب التأتاء سلسال وزننده حین تکلمده لسانی
اکثری تاء حرفنه چالنن کسه در اول کسه یه تته یی تعبیر اولنور وتأتاء تکه یی کچی یه آشمق ایچون چاغره جق صوتدن
حکایه در التیتاء تانك فتحی والفك مدیله والتیتاء تانك کسریله والتئتاء تانك کسری وهمزه نك سکونیله شول کسه در که
جماع ایدر ایکن حدثلر یعنی یستهلر اوله که امراضدندر اکا عذیوط دخی دیرلر وعلی قول ادخال ایلمزدن اول
انزال ایدر اولان کشی یه دینور بودخی صلبك رخاوتندن یاخود شبقك شدتندن نشئت ایدر یقال رجل تیتاء وتیتاء
وتئتاء ای یحدث عند الجماع اوینزل قبل الایلاج التفأ تانك وفانك فتحیله پك حدتلنوب خشم وغضبه کلمك معناسنه در
یقال تفیء الرجل تفأ من الباب الرابع اذا احتد وغضب التفیئة همزه ایله فعیله وزننده برنسنه نك زمان وهنکامنه
دینور یقال تفیئة الشیء ای حینه وزمانه بعض نسخه ده واتانه عنوانیله مرسومدر شارح دیر که همزه یی یایه قلب
وادغامله وهمزه نك تقدیمی وفانك تشدیدیله ده لغتدر انتهی نهایه ده اثر وعقب ایله مفسردر که برشیئك بلافاصله
عقبی دیمکدر ومؤلف اف ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر قالدیکه تفیئه فیء ماده سندن وتئفه افف ماده سندن که
ایکیسنده شدت سرعته دالدر ماخوذ اولمق بعید دکلدر فلینظر التنوء نونله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در
یقال تنأ بالمکان تنوءا من الباب الثالث اذا اقام التناءة کتابه وزننده آندن اسمدر اقامت معناسنه التانیء صاحب وزننده
دهقان معناسنه در که کوی کتخداسی دیمکدر دهقان دهخان فارسیدن معربدر که کویك صاحبی واولوسی دیمکدر
لسانمزده بوی بکی وکوی کتخداسی تعبیر اولنور وتانیء لفظنك جمعی تناء کلور تانك ضمی ونونك تشدیدیله سکان
وزننده وتانیء محدثیندن ابراهیم بن یزید ومحمد بن عبدالله واحمد بن محمد بن الحارث که طبرانی صاحبیدر ومحمد بن
عمر بن محمد بن عبدالرحمن بن تانه نام ذواتك لقبلریدر بونلر تانؤن ایله مشتهرلردر فصـــــــــــل التاء المثلثة الثأثأة
زلزله وزننده دوه یی صویه قاندرمق معناسنه در یقال ثأثأ الابل ثأثأة ای ارواها وصوسز قومق معناسنه در
یقال ثأثأ الابل اذا اعطشها بوصورتده اضداددن اولور شارح دیر که کرچه مؤلفك تمثیلندن دوه قسمنه مخصوص
اولمق مستفاد اولور لکن عموم اوزره در انتهی وثأثأه دفع ایلمك معناسنه در یقال ثأثأ عن القوم اذا دفع عنهم
والیقومق حبس معناسنه در یقال ثأثأ الرجل عن الامر اذا حبسه وسکون وآرام بولمق معناسنه در یقال ثأثأ الغضب
اذا سکن وبرنسنه یی یرندن ایروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال ثأثأ الشیء ای ازال عن مکانه وآتشی سوندرمك
معناسنه در یقال ثأثأ النار ای اطفأها وتکه یی دیشی یه چکمك ایچون چاغرمق معناسنه در یقال ثأثأ بالتیس اذا دعاه یعنی
للسفاد ودوه صوصه مق معناسنه در که لازم اولور یقال ثأثأت الابل اذا اعطشت وصویه قانمق معناسنه اولمغله کذلك
اضداددن اولور یقال ثأثأت الابل اذا رویت الثأثؤ تزلزل وزننده سفره عزیمتی فسخ وفراغتله مکث واقامت ایلمك
معناسنه در یقال تثأثأ الرجل ای اراد سفرا ثم بداله المقام وبرنسنه دن هیبتلنوب خوف واندیشه ایلمك معناسنه در
یقال تثأثأ منه اذا هابه الثأثاء سلسال وزننده تکه یی کچی یه چکمك ایچون چاغره جق صوتدن حکایه در الاثاءة
همزه نك کسریله کدرمی معناسنه در ثوءدن مأخوذ اولمغله ماده سنده ذکر اولنور جوهری وهمدنباء بوراده رسم
ایلمشدر شارح دیر که کسائی وابوعمرو دخی بوراده ذکر ایلدیلر ومؤلف اثأ ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر انتهی
الثنداء دالك شدیله زنار وزننده برنوع نباتدر طراثیث که فارسیده اشترغاز وترکیده دوه تیکنی وقولغان تیکنی دیدکاری
اوتدر بونك دبنده نابت اولور مفردی ثنداءه درهایله الثندوة ثانك ضمی ونونك سکونی ودال مضمومه ایله ارکشینك

ممه سنه دینور نته که عورتك ممه سنه ثدی دینور علی قول ممه نك دوکمه جکنه دینور یاخود ممه نك چوره سنده اولان
اته دینور وکلمۂ مزبوره نك فتحنکه اولنی مضموم ایلسك همزه ایله ثندؤه قرأت ایدرسن ومفتوح قلسك واوایله تلفظ
ایدرسن که فعلوه وزننده اولور مصاحده بویلجه مرسومدر که ثندؤه کلمه سی که فانك وعینك ضمیله درو وزنی فنعله در
وبعضلر نونی اصلیه اعتبار ایلمکله واوزائد اولوب اکا کوره وزنی فعلوه اولور وبارع نام کتابده ثانك ضمیله
مع الهمزه وثانك فتحیله مع الواو اوله رق مثبتدر که مؤلفك ذکر ایلدیکی بوقول اولور وشارح دیر که اکثر اهل
لغت عندنده ثندؤه ارکك آدم ممه سنه دینور حتی پیغمبرانام علیه الصلاة والسلام وصفنده عاری الثندؤتین اثری
وارد اولمشدر که مبارك ممه لرنده چوقلق ات یوغیدی دیمکدر انتهی الثرطیئة ثانك وطانك کسریله ثقیل وناتراش
وکرانجان اولان بودور کسیه دینور اره وعورته اطلاق اولنور بعض نسخه ده واوایله مرسوم اولمغله ثقیل کسیه
وبودور کسیه علی حدة دیمك اولور الثطأ ثانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی اباغله بصوب چکمك معناسنه در
یقال ثطأه ثطأ من الباب الثالث اذا وطئه الثطأ فتحتیله احمق وسبکمغز اولمق معناسنه در یقال ثطیء الرجل
ثطأ من الباب الرابع اذا حمق الثطأة ثانك ضمی وفتحی وطانك سکونیله برنوع بوجك آدیدر شارح دیر که صاحب
العین عنکبوت ایله تفسیر ایلمشدر الثفاء فایله قرأ وزننده خردل اسمیدر که معروف دوایی تخمدر علی قول حرف
اسمیدر که تره تخمی وآجی تره تخمی دیدکلریدر وبعضلر عندنده حرف اوزرلك تخمیدر مفردی ثفاءه درهایله الثفأ
ثانك فتحی وفانك سکونیله تنجره ده اولان شیئك قیناسنی تسکین ایلمك معناسنه در یقال ثفأ القدر ثفأ من الباب الثالث
اذا کسر غلیانها الثمأ ثانك فتحی ومیمك سکونیله برکسه یه یاغلو وجرب طعام یدرمك معناسنه در یقال ثمأ القوم ثمأ
من الباب الثالث ای اطعمهم الدسم وبرکسه نك باشنی یارمق معناسنه در یقال ثمأ رأسه ای شدخه واتمکی طوغرایوب
ترید ایلمك معناسنه در یقال ثمأ الخبز اذا ثرده ومناری یاغ ایچره یاتورمق معناسنه در یقال ثمأ الکمأة اذا طرحها فی السمن
وبویامق معناسنه در یقال ثمأ لحیته بالحناء اذا صبغ وتغوط ایلمك معناسنه در یقال ثمأ ما فی بطنه اذا رماه الانثماء انفعال
وزننده باش یارلمق معناسنه در یقال ثمأ رأسه فانثمأ ای شدخه فانشدخ ثاءه باعه وزننده هذیل قبیله سی بلادنده
برموضع آدیدر الاثاءة همزه نك کسریله کدرمی معناسنه در اثأ ماده سنده ذکر اولندی فصـــــــــــل الجیم الجاجاء
سلسال وزننده هزیمت یعنی صواشده عسکر صنوب بوزلمق معناسنه اسمدر واصل هزم قار بوزمقوله سی نسنه یی
بصوب ازمك معناسنه در هزیمه آندن اسمدر لشکرك شکست اولمسی آندن مأخوذدر یقال وقع علیهم الجأجاء ای
الهزیمة الجؤجؤ هدهد وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه جمعی جآجیء کلور سلاسل وزننده وجؤجؤ بحرین دیارنده
برقریه آدیدر الجأجأة زلزله وزننده دوه یی جیء جیء دیو صوایچمکه چاغرمق معناسنه در یقال جأجأ بالابل جأجأة اذا
دعاها للشرب بجیء جیء بوراده جیء کلمه سی مجیء ماده سندن امردر کل دیمکدر الجیء کسرایله جیع وزننده اندن
اسمدر دوه یی صوایچمکه چاغرمغه دینور التجأجؤ تزلزل وزننده برکسنه نهی اولندیغی نسنه دن نهی قبولله اجتناب
ایدوب آندن فراغتله کیروطورمق معناسنه در یقال تجأجأ الرجل اذا کف ونکص وانتهی وبرنسنه دن هیبتلنوب خوف
واندیشه ایلمك معناسنه در یقال تجأجأ عنه اذا هابه الجبأ جیمك فتحی وبانك سکونیله والجبوء قعود وزننده والجبأ فتحتینله
برنسنه دن منع اولنوب کف ید ایلمك معناسنه در یقال جبأ عنه وجبیء جبئا وجبوءا وجبئا من الباب الثالث والرابع
اذا ارتدع وبرشیئ بکنمیوب کریه کورمك معناسنه در یقال جبأ الشیء اذا کرهه وچقمق خروج معناسنه در شارحك
بیاننه کوره مهول ومفزع نسنه نك خروجنه مخصوصدر یقال جبأ علیه الاسد اذا خرج وپنهان اولمق معناسنه در
یقال جبأ الرجل اذا تواری وآشی بویه سی صاتمق معناسنه در یقال جبأ الرجل اذا باع الجأب ای المغرة ویبونی برطرفه
اکمك معناسنه در یقال جبأ عنقه ای امالها وکوز وقلج یاتمق معناسنه در یعنی برکریه وناخوش یاخود بغایت مهیب
ومهول نسنه اولمغله نظر طاقت کتورمیوب منصرف اولمق کذلك قلج ضربه یه کارکر اولمیوب کیرو آتلمق معناسنه در
یقال جبأ البصر والسیف اذا نبا الجبیء جیمك فتحی وبانك سکونیله منار دینور کمأه معناسنه وتپه یه دینور که معناسنه
وبعض قیارده واقع خلق اویمه چقوره دینور که آنده یغمور صوبی ارکیلور جمعی اجبوء کلور افلس وزننده وجبأه کلور
قرده وزننده وجبأ کلور فتحتینله نبأ وزننده شارح دیر که صاحب اللسان وزن اخیرك اسم جمع اولمسنی تنصیص ایلمشدر
زیرا سکون عینله فعل فتحتینله فعل اوزره جمعلنمز انتهی الاجباء همزه نك کسریله یرده منار چوق اولمق معناسنه در یقال
اجبأ المکان اذا کثر به الکمء وترلاده اولان اکینی هنوز ادراك ایلمزدن مقدم صاتمق معناسنه در یقال اجبأ الزرع اذا باعه
قبل بدو صلاحه وپنهان ایلمك معناسنه در یقال اجبأ الشیء اذا واراه وبایروتپه کبی برمرتفع محلدن ناکهانی چیقه کلك
معناسنه در یقال اجبأ علی القوم اذا اشرف علیهم یعنی طلع علیهم بغتة من محل عال الجبأ جیمك ضمیله سکر وزننده والفك

مدیله لغتدر قورقوق جبان معناسنه‌در و برنوع اوقك اسمیدر شارحك بیاننه کوره یلکسز وتمر نسرآوجی یومری
اوقدر که طومار اوقی تعبیر اولنور وجباء الفك مدیله خوشمنظر اولمیان خاتونه دینور جباءه دخی دینور هابله بدلقا اولمغله
کویا که نظر طاقت کتورمیوب منصرف اولور یقال امرأة جباء وجباءة ای لایروعك منظرها وجباء ایرانده
خوزستان ایالتنده برکوره یعنی برقضا آدیدر ونهروان قضاسنده برقریه اسمیدر وعراقده هیت نام بلده قضاسنده
برقریه‌در وبغداد ایالتنده یعقوبا ناحیه‌سنده برقریه در الجباء شدّاد وزننده اکوزك بوینوزینك اوجنه دینور جبأ
جبل وزننده عمده برقریه‌در الجابیء صاحب وزننده چکرکه‌یه دینور الجبأة جبهه وزننده پاپوشجیلرك اوزرنده ایش کسوب
بچدکلری کتوکه دینور که بعض دیارده پاپوشجی کوله‌سی تعبیر اولنور ودوه‌نك ککرکلری اوجلرندن کوبکنه ومه‌سنه
وارنجه عضوه دینور که سدلك تعبیر اولنور الجرأة جرعه وزننده والجرة همزه سز ثبه وزننده والجراءة کراهه وزننده
والجرائیة کراهیه وزننده والجرایة همزه‌یی یایه ابدال که بونادردر مجموعی بهادرلق ویکتلك شجاعت معناسنه‌در یقال
جرؤ الرجل جرأة وجرة وجراءة وجرائیة وجرایة من الباب الخامس اذا شجع الجریء امیر وزننده جرأتلو بهادر ومقدام
اولان آدمه دینور جمعی اجراء کلور اشراف وزننده وجری ارسلانه اطلاق اولنور التجریء تفعیل وزننده برکسه‌یی
سبب شجاعت اولان حاله ترغیب ایدوب وقوت قلب ویرمکله جرأتلندرمك تشجیع معناسنه‌در یقال جرأته علیه
تجریئا ای شجعته الاجتراء افتعال وزننده جرأتلنمك معناسنه‌در تقول جرّأته فاجترأ المجتریء اسم فاعل بنیه‌سیله ارسلانه
اطلاق اولنور الجریئة خطیئه وزننده شول کوملجه‌یه دینور که آنده یرتیجی جانورلر شکار اولنور طاشدان یاپوب
قپوسی اوزره صنعتله بر بیوك طاش وضع ایدرلر وکوملجه‌نك نهایتنه طعمه قورلر جانور ایچری کیروب طعمه‌یه یاپشدقده
اول طاش دوشوب قپویی سد ایدر وجریئه‌نك جمعی جرائی کلور همزه تیله وجریئه قورساغه دینور قانصه معناسنه
وبوغازه دینور حلقوم معناسنه نته که جریه دخی دینور یای مشدده ایله که همزه یایه قلب وادغام اولنمشدر الجزء جیمك ضمی
وزای معجمه‌نك سکونیله برنسه‌نك برپاره‌سنه وبربلوکنه دینور بعض معناسنه جیمك فتحیله ده لغتدر جمعی اجزاء کلور
یقال هو جزء منه ای بعض وجزؤ جیمك ضمیله برموضع آدیدر وبرقوملق آدیدر وجزء جیمك فتحیله مصدر اولور
بولوك بولوك بولمك قسم معناسنه یقال جزأ الشیء جزءا من الباب الثالث اذا قسمه اجزاءا وقناعت واکتفا ایلمك
معناسنه‌در یقال جزأ بالشیء اذا اکتفی به وبرنسه‌یی پکشدروب محکم ایلمك معناسنه‌در دوکومی محکم چکوب
بغلمق کبی یقال جزأ الشیء اذا شدّه ودواب ومواشی تروتازه چایر اوتلامغله آنکله صودن اچمکدن اکتفا واستغنا ایلمك
معناسنه‌در یقال جزأت الابل بالرطب عن الماء وجزئت جزأ من الباب الثالث والرابع اذا قنعت وجزء جیمك ضمیله
ولد اناثه یعنی قیز اولادینه اطلاق اولنور که اوغلان مقابلیدر ومنه قوله تعالی وجعلوا له من عباده جزءا ای اناثا
یعنی ملائکه‌یی بنات خدا اعتقاد ایتدیلر شارح دیرکه زمخشری بو معنایی تشنیع وعربه افترادر واستشهاد ایلدکلری
ابیات مصنوعه‌در دیو تفظیع ایلمشدر لکن شهاب توسعا تأویل ایلمشدر یعنی جناب حواء آدم علیه السلامك
جزؤ اعضاسندن خلق اولنمغله بو مناسبتله اناثه جزؤ اطلاقی صحیح اولور وبوندن تصریف ایدوب اجزأت
الام دیرلر ولدت الاناث معناسنه التجزیء تفعیل وزننده برنسنه‌یی پاره پاره بولمك معناسنه یقال جزأ المال اذا قسمه
وبرنسنه ایله قناعت واکتفا ایتدرمك معناسنه‌در تقول جزأت الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها الاجتزاء افتعال وزننده
برنسنه ایله قناعت واکتفا ایدوب سائردن مستغنی اولمق معناسنه‌در یقال اجتزأ بالشیء اذا اکتفی به التجزؤ
تفعل وزننده بودخی برنسنه ایله قناعت واکتفا ایلمك معناسنه‌در یقال تجزأ بالشیء اذا اکتفی به المجزء والمجزأة
میملرك فتحی وضمیله مصدر میمیلردر غنا وکفایت معناسنه‌در کما سیذکر الجزءة جیمك ضمی وزانك سکونیله
بچاق وخنجر مقوله‌سنك صاپنه دینور دسته ونصاب معناسنه وآصمه چبوقلرینك آلتنه طیادقلری اغاجه دینور که
آصمه لق وهرك تعبیر اولنور مرزح کبی الاجزاء همزه‌نك کسریله برنسنه ایله قناعت ایتدرمك معناسنه‌در تقول اجزأت
الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها وبرنسنه کافی اولمغله اشیاء سائره‌دن مستغنی وبی نیاز ایلمك معناسنه‌در تقول اجزأت
عنك مجزء فلان ومجزأته ای اغنیت عنك مغناه یعنی بن سکا فلانك غناسنی ویردم که سکا اول نه کونه کافی اولوب
سائردن مستغنی ایدرایسه بن دخی سکا اویله‌جه کافی اولوب سنی اغنا ایلدم واجزاء بچاق مقوله‌سنه صاپ کچورمك
معناسنه‌در تقول اجزأت المخصف ای جعلت له جزءة وپرمغه خاتم طاقمق معناسنه‌در تقول اجزأت الخاتم فی اصبعی
ای ادخلته ومرعاده اوتلق فراوان اولمق معناسنه‌در که باعث اکتفاء راعیه‌در یقال اجزأ المرعی اذا التف نبته وخاتون
قیز طوغورمق معناسنه‌در که جزء ماده‌سنده کذران ایلدی یقال اجزأت الام اذا ولدت الاناث وبرنسنه‌یه بدل
اولوب اوده‌مك ویرینی طوتمق معناسنه‌در یقال اجزأت شاة عنك ای قضت وهی لغة فی جزت اصله جزیت

من المعتل

من المعتل واجزاء کفایت ایلمك معناسنه‌در یقال اجزأ الشیء ایای ای کفانی الجوازیء جیمك فتحیله حیوانات
وحشی‌یه اطلاق اولنور صغن وآهو کبی مفردی جازئه‌در یاش اوت یمکله چوقلق صودن مستغنی اولورلر الجزیء امیر
وزننده کافی ومشبع اولان طعامه دینور یقال طعام جزیء ای مجزیء یعنی مشبع الجازیء کافی معناسنه‌در یقال جازئك
من رجل ای ناهیك یعنی کافیك ناهی کلمه‌سی نهیدن اسم فاعلدر اول کمسه هر جهتله سکا کافی و وافی اولمغله
سنی سائره مراجعت واحتیاجدن نهی ایدر یعنی بریء ایدر دیمکدر ابو تجزءة تانك ضمی وجیمك سکونیله حبیبه
نام صحابیه‌نك پدری کنیه‌سیدر جزء جیمك ضمیله اسماء رجالدندر الجسأة جیمك ضمی وسین مهمله‌نك سکونیله
انسانك وداتبه‌نك بیونلری بوکندیلرنده عارض اولان ناسورلغه وقوربلغه وقاتیلغه دینور یقال فی معطفه جسأة
ای یبس وجسأة مصدر اولور کما سیذکر الجسوء قعود وزننده والجسأة جرعه وزننده برنسنه قاتی ویابس اولمق
معناسنه‌در کثرت عملدن مثلا یدك طراوت خلقیه‌سی زائل اولوب ناسور بغلمق کبی یقال جسأ الشیء جسوءا
وجسأة من الباب الثالث اذا صلب الجسء جیمك فتحی وسینك سکونیله درشت وخشن اولان دری‌یه دینور
وماء جامده دینور المجسوءة میمك فتحیله پك وخشونتلی ارضه دینور یقال جسئت الارض فهی مجسوءة ماده
مرقومه‌دن مأخوذدر الجاسیاء همزه‌نك مدیله پکلك غلظت وصلابت معناسنه اسمدر الجسئاء حمراء وزننده
کثرت عملدن ناسورلنمش اله دینور یقال ید جسئاء اذا کانت مکتبة من العمل الجشوء شین معجمه ایله قعود وزننده
یورك یرندن اوینایوب قالقمق معناسنه‌در که افراط حزن وغمدن یاخود ناکهانی خوف وفزعدن نشأت ایدر
یقال جشأت نفسه جشوءا من الباب الثالث اذا نهضت وجاشت من حزن او فزع وکوکل بولانوب غثیان کلمك
معناسنه‌در یقال جشأت نفسه اذا ثارت للقیء وکیجه‌نك ظلمتی یاخود دریانك موجه‌سی اژدها کبی بصوب هجوم
ایلمك معناسنه‌در یقال جشأ اللیل والبحر اذا اظلم واشرف علیك وقیون بوغازنی سسلندروب اوتدرمك معناسنه‌در
یقال جشأت الغنم اذا اخرجت صوتا من حلوقها وبر ارضدن ارض دیکره خروج ایلمك معناسنه‌در یقال جشأ
القوم اذا خرجوا من ارض الی ارض الجشأ جیمك فتحی وشینك سکونیله چوق کثیر معناسنه‌در وچکمسی آسان اولان
خفیف یایه دینور جمعی اجشاء کلور وجشئات کلور فتحاتله التجشؤ تفعل وزننده والتجشئة تفعله وزننده ککرمك
معناسنه‌در که ثقلت طعامدن یاخود معده‌یه ریح حلولندن نشأت ایدر یقال تجشأ الرجل وجشأ اذا تنفست معدته
الجشأة جیمك ضمیله همزه وزننده والجشاء غراب وزننده والجشأة عمده وزننده آندن اسمدر ککرمه‌یه دینور
فارسیده اروغ دیرلر الاجتشاء افتعال وزننده برکسه‌یه برمحل اویغونسز ناموافق اولمق معناسنه‌در کرك هوا جهتیله
وکرك سائر جهتله اولسون یقال اجتشأ فلان البلاد ویقال اجتشأته البلاد اذا لم توافقه الجشاء غراب وزننده
کیجه‌نك ظلمتی ودریانك موجه‌سی دفعه بصمق حالتنه دینور که اسمدر یقال جشاء اللیل والبحر ای دفعتهما
الجفأ جیمك فتحی وفانك سکونیله یره چالمق معناسنه‌در یقال جفأه جفأ من الباب الثالث اذا صرعه علی الارض
وچولمك مقوله‌سنی بوشالتمق ایچون باش اشاغی قپامق معناسنه‌در یقال جفأ البرمة فی القصعة اذا کفأها ونهر
یاخود غلیان ایدن تنجره طشره کپوك آتمق معناسنه‌در یقال جفأ الوادی والقدر اذا رمیا بالجفاء ای الزبد
وغلیان ایدن تنجره‌نك کپوکنی سیلمك معناسنه‌در یقال جفأ القدر اذا مسح زبدها وچایك وسیل صوینك یوزنده اولان
خار وخاشاك مقوله‌سنی سیلوب کیدرمك معناسنه‌در یقال جفأ الوادی اذا مسح غثاءه وقاپویی اورتوب قپامق
معناسنه‌در یقال جفأ الباب اذا اغلقه وقاپویی آچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال جفأ الباب اذا فتحه
واوتی کوکندن چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال جفأ البقل اذا قلعه من اصله الاجفاء همزه‌نك کسریله
قاپویی قپامق معناسنه‌در یقال اجفأ الباب اذا اغلقه وداتبه‌یی آج قیوب وپك یورمغله اتعاب ودرمانده ایلمك
معناسنه‌در یقال اجفأ ماشیته ای اتعبها بالسیر ولم یعلفها وبرنسنه‌یی الدن براقمق وبیانه آتمق معناسنه‌در یقال
اجفأ بالشیء اذا طرحه وبیرك خیر ومنفعتی زائل اولمق معناسنه‌در یقال اجفأت البلاد اذا ذهب خیرها الاجتفاء
افتعال وزننده برنسنه‌یی کوکندن چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال اجتفأ البقل اذا قلعه من اصله الجفاء غراب
وزننده صویك وغلیان ایدن تنجره‌نك کپوکنه دینور وسیل صوینك یوزنده اولان خار وخاشاك مقوله‌سنه دینور که
سیلنتی تعبیر اولنور التجفؤ تفعل وزننده بیرك خیر ومنفعتی زائل اولمق معناسنه‌در یقال تجفأت البلاد اذا ذهب خیرها
الجفأة جیمك ضمی وفانك سکونیله وبعض نسخده جیمك فتحیله مضبوطدر دوه قسمنك اکثری طوغوروب
دول ودوش ویرمك حالتنه دینور یقال العام جفأة ابلنا بالاضافة وهو ان ینتج اکثرها العام لفظی ظرفیت اوزره
منصوبدر الجلء جیمك فتحی ولامك سکونیله والجلاء سلام وزننده والجلاءة کرامة وزننده یره چالمق معناسنه‌در

يقال جلاءه جلأ وجلاءا وجلاءة من الباب الثالث اذا صرعه وآتمق معناسنه در يقال جلأ بثوبه اذا رماه الجماء
فتحيله طارلمق معناسنه در يقال جئ عليه جأ من الباب الرابع اذا غضب وجأ فتحيله شخص وسواد معناسنه دركه
فارسيده كالبد وتركيده قالب دينور هر شيئك جرم مشخصندن عبارتدر الجماء سلام وزننده بو دخى شخص وقالب
معناسنه در تقول رايت جاءه وجماءه اى شخصه التجمؤ تفعل وزننده لباسينى طوپلوب دوشرمك معناسنه در
يقال تجمأ فى ثيابه اذا تجمع وبرنسنه يى آكنه ياقوجاغنه آلوب بورعكله پنهان ايلمك معناسنه در قوش يمورطه سى
اوزره چوكوب تخننده ستزابلديكى كبى يقال تجمأ عليه اذا اخذه فواراه وبركك معناسنه در يقال تجمأ القوم
اذا تجمعوا الاجأ احمر وزننده والمجمأ معظم وزننده شول آته دينوركه جبهه سنده صباح الخير تعبير اولنان غره سى
سو يو وطولانى اوله يقال فرس اجأ ومجمأ اى اسيلة الغرة الاجاء همزه نك كسريله آتدن اسمدر آتك غره سى وصف
مذكور اوزره اولمق حالتنه دينور وبو مصدر صورتنده در الجنوء قعود وزننده والجنأ جبل وزننده برنسنه اوزره
يوزى قويى مكب اولوب قپانمق معناسنه در مادر ولد اوزره وفارس اكر اوزره آوريلوب قپانديغى كبى يقال
جنأ الرجل عليه وجنئ جنوءا وجنأ من الباب الثالث والرابع اذا اكب عليه وجنأ فتحيله بركسه نك يغرنيسى
كوكسى اوزره دوشكين اولمق يعنى ارقه طشره چقوب كوكس ايچرى كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه در
يقال جنئ الرجل جنأ من الباب الرابع اذا اشرف كاهله على صدره الاجنأ احمر وزننده صفت مرقومه اوزره اولان
قنبوره دينور الاجناء همزه نك كسريله والمجاناة مفاعله وزننده والتجانؤ تفاعل وزننده برنسنه اوزره مكب اولوب
قپانمق معناسنه در يقال اجنأ عليه وجانأ وتجانأ اذا اكب عليه المجنأ معظم وزننده قلقانه اطلاق اولنور ترس معناسنه
احد يدابنه بناء الاطلاق اولنمشدر المجناة كذلك ميمك ضميله قبر چقورنه دينور حفره كور معناسنه الجنثاء حمراء
وزننده بوينوزلرى آردينه طوغرى قيورق اولان قيونه دينور يقال شاة جنثاء اذا ذهب قرناها اخرا الجوء يبوء وزننده
يجئ كلمه سنده لغتدركه جئ ومجئ ماده سندن فعل مضارعدر مصدرى جوء در يقال جاء يجوء جوءا لغة فى جاء يجئ
جئ ايس واويه ويائيه اولور جاء شارح تنوينله تقييد ايلمشدر بر رجلك آديدر الجوءة جيمك ضميله يمنده ايكى قريه آديدر
الجئ جيمك فتحى وياءنك سكونيله والجيئة هايله والمجئ ميمك فتحى وجيمك كسر ومديله كلمك معناسنه در يقال
جاء الرجل يجئ جيئا وجيئة ومجيئا اذا اتى وجاء كلمه سى كاه اولوركه فعل ناقص اوله رق استعمال اولنور صار معناسنه
يقال ماجاءت حاجتك اى ماصارت شارح ديركه كتب نحويه ده كان معناسيله مشروحدر وما كلمه سى استفهاميه در
جاءت ضميرى اسميدر ما كلمه سنه راجعدر تأنيثى خبر مؤنث اعتباريله در وحاجتك خبر منصوبيدر بعضلر رفعله
روايت ايلمكله اكا كوره حاجتك لفظى جاءت فعلنك اسمى وما مقدم خبرى اولور وعلى قول ما نافيه در الجيئة
جيمك كسريله جيعه وزننده اسمدر كلمكه دينور يقال بطوءت جيئته اى مجيئه الجياء شداد وزننده والجاءى بائى همزه يه قلبله
والجائى مقلوب اوله رق اسم فاعلدر الاجاءة همزه نك كسريله كتورمك معناسنه در تقول اجئته اجاءة اى جئت به
شارح ديركه ثلاثى دخى بنفسه متعدى اولور تقول جئت زيدا اى اتيت اليه واجاءه مضطر وملتجى قلمق معناسنه
استعمال اولنور تقول اجأته اليه اى الجأته واضطررته اليه وجيئه ديدكلرى قايش پاره سيله اياق قابى يماق
ياخود صيروب ديكمك معناسنه در يقال اجاء النعل اذا رقعها اوخاطها المجايئة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
استعمال اولنوركه برى برينه چوق كلوب كتمك بابنده بحث ومعارضه ايلمكدن عبارتدر تقول جاياتنى فجئته اجئ
اى غالبنى بكثرة المجئ فغلبته وبو وجه مذكور اوزره معتل العين ومهموز اللام اولمغله موضع ذكرى بو محلدر
جوهرى وهمنده مبنى جاءانى مجاءاة عنوانيله معتل الياء بابنده ثبت ايلمشدر ومجايئه روبرو اولمق معناسنه استعمال اولنور
سببيت علاقه سنه مبنى يقال جاياتنى فلان اى قابلنى وموافقت معناسنه استعمال اولنور يقال جاياتنى مجاياة وجياءا
اى وافقنى الجيئة جيمك فتحيله والجائئة پاره دن آقان قان واريڭ مقوله سى چركه دينور يقال سالت جيئة القرح
وجائئته اى القيح والدم وجيئه اطرافدن صو كلوب مجتمع اوله جق موضعه دينور وبو معناده اشهر واعرف اولان جيه
اولمقدر يانك تشديديله كه جوى ماده سندن مأخوذدر فساد جوف معناسنه زيرا صوا ير كيلوب برمدت طوردقده
البته فاسد ومتغير اولور لكن كلمك ماده سندن مأخوذ اولمق دخى بعيد دكلدر وجيئه اياق قابى يماجق نصمه يه
وقايشه دينوركه پينه تعبير اولنور على قول كون وسختيان ديكمك صر يمه دينور الجئ جيمك فتحيله والجئ
جيمك كسريله بر كلمه دركه آنلر ايله بركسه يى طعام وشرابه دعوت ايدرلرنته كه لسانمزده بيور تعبير اولنور شارح ديركه
جئ نفس شرابده دخى استعمال اولنور نته كه هئ كلمه سى نفس طعامده مستعملدر الجأجاة زلزله وزننده دوه قسمنى
صو ايچمكه چاغرمق معناسنه دركه ماده مز بوره دن مأخوذدر نته كه صدر فصلده دخى ذكر اولندى يقال جأجأ

بالابل اذا دعاها للشرب الجثة جعه وزننده والجيئة جيعه وزننده بو دخى صوابر كلجك موضعه دينور التجيئ
تفعيل وزننده مشك وطلوم مقوله سنى ديكمك معناسنه در يقال جيأ القربة تجيئا اذا خاطها المجيأ معظم وزننده
جماع ايدركن حدث ايدن كشى يه دينور عذيوط معناسنه المجيأة هايله شول خاتونه دينوركه سبيلينى براولمغله
عند الجماع حدث ايدر اوله يقال امرأة مجيأة اى مفضاة تحدث اذا جومعت فصـــــــل الحاء المهملة
الحأحأة زلزله وزننده تكه يى كچى يه آشمق ايچون ياخود صو ايچمك ايچون چاغرمق معناسنه در يقال حأحأ بالتيس
اذا دعاه للسفاد او الشرب حئ حئ حانك كسرى وهمزه لرك سكونيله اشك قسمنى صو ايچمك ايچون چاغره جق
صوتدن حكايه در الحبأ حانك وباى موحده نك فتحيله پادشاهك همنشين ونديم وخاصه ومقربى اولان كمسيه دينور حالا
مابينجيلر كبى جمعى احباء كلور سبب واسباب كبى يقال هو من احباء الملك اى من جلسائه وخواصه الحبأة ثمره وزننده
سياه بالچغه دينور طينة سوداء معناسنه حماه لفظنده لغتدر الحبنطأ حانك وبانك فتحيله سفرجل وزننده والحبنطأة
هايله والحبنطى الفك قصريله والمحبنطئ اسم فاعل بنيه سيله وهمز وبلا همز قصه بويلى قارنى بيوك ششمان
كشى يه دينور يقال رجل حبنطأ وحبنطأة وحبنطى ومحبنطئ اى قصير سمين بطين الاحبنطاء همزه نك وبانك
كسريله قارن شيشوب قبارمق على قول خشم وغيظله طولمق يعنى پرغضب اولمق معناسنه در يقال احبنطأ
الرجل احبنطاء اذا انتفخ جوفه او امتلاء غيظا جوهرى اشبو حبنطأ ماده سنى نونى زائد وهم ايلمكله حطا تركيبنك
ذيلنده ايراد ايلمشدر شارح ديركه جوهرى مسلكى بصريون رأيدر ومصنف حروفنك مجموعنى اصيل عد
ايلمشدر وابن برى ديمشدركه صواب اولان بو ماده حبط تركيبنده ذكر اولنمقدر زيرا همزه سى زائده در يقولون حبط
بطنه اذا انتفخ انتهى الحنأ حانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق ضرب معناسنه در يقال حتأ فلانا حتأ من الباب
الثالث اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه در يقال حتأ المرأة اذا نكحها اى جامعها وبرنسنه يه چوق زمان بقوب
طورمق معناسنه در يقال حتأه اى ادام النظر اليه ودوه نك ارقه سندن يوكى اندرمك معناسنه در يقال حتأ الرجل
اذا حط المتاع عن الابل وديكش ديكمك معناسنه در يقال حتأ الثوب اذا خاطه وكليم ومقعد مقوله سنك صچاغنى
بوكمك معناسنه در يقال حتأ الكساء اذا فتل هدبه ودوكومى محكم چكوب استوار ايلمك معناسنه در يقال
حتأ العقدة اذا شدها ومطلقا برنسنه يى متين ومحكم ايلمك معناسنه در يقال حتأ الجدار وغيره اذا احكمه الاحتاء
همزه نك كسريله ذكر اولنان درت معانئ اخيره ده حتأ كلمه سيله مرادفدركه اثواب ديكمك وصچاق بوكمك
ودوكومى چكوب بكشدرمك وبرنسنه يى قوى ومحكم ايلمك معنالرنده الحتئ امير وزننده مقل سويقنه دينوركه
اعرابك مقل تعبير اولنان ثمردن ايدقلرى قاووداوله جقدر الحنأ وحانك كسرى ونونك سكونى وتانك فتحيله
قصه بويلو صغير الجثه كمسيه دينوركه جوجه تعبير اولنور يقال رجل حنأ و اى قصير صغير الحجأ حانك فتحى
وجيمك سكونيله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجأ بالامر حجأ من الباب الثالث اذا فرح به وآليقومق
معناسنه در يقال حجأ عنه كذا اذا حبسه وبرنسنه يه حريص ومولع اولمغله بركسيه ويرميوب اكا بخل وضنت ايلمك
معناسنه در على قول برنسنه سببيله فرحناك اولمق وعلى رأى برنسنه يى صاليوروميوب آندن ايرلمامق وجه اوزره
طوتمق معناسنه در يقال حجئ به حجأ من الباب الرابع اذا ضن به واولع او فرح او تمسك به ولزمه الحجأ فتحيله بو دخى
شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجئ بالامر حجأ من الباب الرابع اذا فرح به التحجؤ تفعل وزننده برنسنه دن
ايرليوب دائما اكا ملازمت ايلمك معناسنه در يقال تحجأ بالشئ اذا تمسك به ولزمه المحجأ ملجأ وزننده ومراد فيدركه
صغنوب پناه ايده جك محله دينور يقال هو محجأ اى ملجأ الحجئ امير وزننده لايق وجسبان معناسنه در يقال
هو حجئ بكذا اى خليق وپناه آور وملتجى معناسنه در يقال هو حجئ اليهم اى لاجئ الحدأة حانك كسريله
عنبه وزننده چيلق قوشنه دينور فارسيده زغن وموشكير ديرلر جمعى حدأ كلور عنب وزننده وحداء كلور
كتاب وزننده وحدأن كلور غزلان وزننده وحدأة آنك بيوندن باش طرفنه طوغرى كلن يرينه دينوركه سالفه
وهاديه دخى دينور يقال ضرب حدأة الفرس اى سالفة عنقه الحدأة فتحيله ايكى آغزلى بالته يه دينور على قول
بالته نك اغزنه دينور واوق تمرنه دينور جمعى حدء كلور هاسز كه جمع جنسيدر وحداء كلور كتاب وزننده حداء
كتاب وزننده اسماء رجالدندر حداء بن نمره يمنده برقبيله نك پدريدر ومنه المثل حداء حداء وراءك بندقة وبندقة
بن مظه كذلك يمنده برقبيله پدريدر حداء ابتدا بندقه قبيله سنه شبخون ايدوب اموال واشيالرنى نهب وغارت ايلدى
بعد برهة بندقه دخى اغاره ايدوب حداء قبيله سنى يكسر مظهر شمشير انتقام ايلديلر بو مثل لسانمزده غافل
اوله عرب آردكده سنك مثلنك عينيدر وعلى قول بوراده حداء كلمه سى حدأه دن مرخمدر ذكر اولنديغى اوزره

جيلق قوشنه دينور وبندقه تفنك فندقى اوله جقـدر مثل مزبور متعقب ودرپى اولان شر متقاربدن تحذير موقعنده
ضرب اولنور الحدأ فتحيله مظلومه نصرت ايدوب اوزرندن ظلم وستمى منع ودفع ايلمك معناسنه دريقال حدئ
عليه واليه حدءا من الباب الرابع اذا نصره ومنعه من الظلم ويره ياپشمق معناسنه دريقال حدئ بالمكان اذا لزق به
وصغنمق معناسنه دريقال حدئ اليه اذا لجأ وطارلمق معناسنه دريقال حدئ عليه اذا غضب وقيونك رحمنده
قوزولق تعبير اولنان يوفقه درى طوغوررايكن كسيلوب پاره لنمكله قيون خسته اولمق معناسنه دريقال حدئت
الشاة اذا انقطع سلاها فى بطنها فاشتكت الحدء حانك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى برسمته صرف وتحويل ايلمك
معناسنه دريقال حدأ الشئ حدءا من الباب الثالث اذا صرفه الحندأو حنأو وزننده ومرادفيدركه بوبى قصه
جثه سى صغير كسيه دينوركه جوجه تعبير اولنور الاحرنباء همزه نك وراءنك كسريله بركسيه خشم وغضبله شر وشور
ايقاعنه حاضر وآماده اولمق معناسنه دريقال احرنبأ الرجل اذا تهيأ للغضب والشر الحزء حانك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله سراب لمعان ايلدكجه اوكده وسمتنده اولان نسنه نك شخصنى يوقارى يوقارى تخييل واراءت ايلمك
معناسنه دروسراب شول پوصارقدركه نصف نهارده ايراقدن صوهيئتنده لمعان ايده رك نمايان اولور ولمعانيله
اوكنده اولان اشخاصى يوقارى يوقارى قالقركبى كوستورر يقال حزء السراب الشخص حزءا من الباب الثالث
اذا رفعه ودوه لرى درطوپ بركدروب سورمك معناسنه دريقال حزء الابل اذا جمعها وساقها وجماع ايلمك
معناسنه دريقال حزء المرأة اذا جامعها الاحزئزاء افعيعال وزننده دوه طوپلنوب بركمك معناسنه دريقال احزوزأت
الابل اذا اجتمعت وعورطه بصان قوش قنادلرنى دوشوروب عورطه اوزرندن برطرف اولمق معناسنه دريقال احزوزأ
الطائر اذا ضم جناحيه وتجافى عن بيضه الحشأ حانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله بركسنه نك ياخود برحيوانك
قارننه ويانلرينه هارل هارل اورمق معناسنه دريقال حشأه بسوط حشأ من الباب الثالث اذا ضرب به جنبه وبطنه
وبركسنه يى اوق ايله اوروب ايچريسنه ايشلتمك معناسنه دريقال حشأه بسهم اذا رماه واصاب به جوفه وجماع ايلمك
معناسنه دريقال حشأ المرأة اذا نكحها اى باضعها وآتش ياقمق معناسنه دريقال حشأ النار اذا اوقدها المحشأ
منبروزننده والمحشاء محراب وزننده قالين كليمه دينور على قول شول بياض كوچك احرامه دينوركه عربلر بللرينه ازاركبى
بورينورلر ياخود شول فوطه وازاره دينوركه بدنلرينه بورينوب صارنورلر الحصأ حانك فتحى وصادك سكونيله
طفل رضيع معده سى سود ايله مملو اولنجه قدر اممك معناسنه دريقال حصأ الصبى وحصئ حصأ من الباب الثالث
والرابع ازا رضع حتى امتلأ بطنه وصويه قانمق معناسنه دريقال حصأ وحصئ من الماء اذا روى وطوارشدتله
علف يمك على قول شدتله صو ايچمك ياخود شدت اوزره اكل وشرب ايلمك معناسنه دريقال حصأت الناقة وحصئت
اى اشتد اكلها اوشربها اوكلاهما وضرطه لمق معناسنه دريقال حصأ بها اى بالمرأة اذا حبق اكثرى فراش
ايچره ياتورايكن ضرطه لدقلرندن ناشى اكا متعلق مثالده بالمرأة عنوانيله ذكر ايلمك عادت لغويوندر الاحصاء
همزه نك كسريله قاندرمق معناسنه دريقال احصأه اى ارواه الخنصاء والخنصأة حانك كسرى ونونك سكونيله
جثه سى صغير وضعيف اولان كسيه دينوركه جوره تعبير اولنور الحضأ حانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله
آتش ياقمق ياخود علولنمك ايچون اشه ليوب اولچرمك معناسنه دريقال حضأ النار حضأ من الباب الثالث
اذا اوقدها او فتحها لتلتهب الاحتضاء افتعال وزننده اول معنايه دريقال احتضأ النار بمعنى حضأها المحضأ منبروزننده
والمحضاء محراب وزننده آتش اولچره جك اغاجه دينوركه كوسه كى تعبير اولنور الحضئ امير وزننده زياده سيله
آق اولان شيئه دينور اكثرى ابيض لفظنه ناصع كبى تأكيد ايچون وصف اوله رق ايراد اولنور يقال ابيض حضئ
اى يقق الحطأ حانك فتحى وطانك سكونيله يقمق ويره چالمق معناسنه دريقال حطأ به الارض حطأ من الباب الثالث
اذا صرعه وال آياسيله بركسه نك ارقه سنه طبانجه اورمق معناسنه دريقال حطأ فلانا اذا ضرب بيده مبسوطة
وجماع ايلمك معناسنه دريقال حطأ المرأة اذا جامعها وضرطه لمق معناسنه دريقال حطأ الرجل اذا ضرط
وتغوط ايلمك معناسنه دريقال حطأ الرجل حطأ من الباب الثالث والثانى اذا جعس واورمق معناسنه دريقال
حطأه اذا ضربه ودفع ايلمك معناسنه دريقال حطأ به عن رأيه اذا دفعه وآتمق معناسنه دريقال حطأ الشئ اذا رماه
الحطاء حانك كسريله قابده قلان صو بقيه سنه دينور الحطئ امير وزننده فرومايه ورذيل وخوار كسيه دينور
يقال رجل حطئ اى رذال الحطيئة ضم حايله تصلق بدلقا وبداندام كسيه دينور دميم معناسنه ياخود قصه بويلى
بودور كسيه دينور فى الاصل حطاءه كلمه سنك مصغريدركه ضرطه وعذره معنالرينه دربدلقا وبدمنظره اطلاقى
معناى ثانى اعتباريله وبودوره اطلاقى معناى اوله كوره درزيرا ضرطه كبى يره يقين اولور شرى شعرا اولان جرول بن

اوس العبسى نام شاعره لقب وضع اولنمشدر وقت سعادتده اسلامه كلوب صكره مرتد اولمشدر اسيرا ولدقده ينه اسلامه
كلمشدر ابوين وبرادر وزوجه سنى وكندى نفسنى هجو ايلمشدر الحنطأو جردحل وزننده والحنطأوه هايله قارنى
بيوك كسيه دينور عظيم البطن معناسنه وحنطأو قصه بويلى بودوركشى يه دينور الحنظئ زبرج وزننده بودخى
بودور آدمه دينور الخنطئه حانك ضمى ونونك فتحيله علبطه وزننده يصى كوده لى ايرى وديزمان قيونه وكچى يه
دينور يقـال عنز حنطئة اى عريضة ضخمة الحبنطأ حبأ ماده سى ذيلنده ذكر اولندى جوهرى وهمنه مبنى
بوراده ايراد ايلمشدر الحنظأو ظاى معجمه ايله جردحل وزننده قصير القامه كسيه دينور الحفأ حانك فتحى وفانك
سكونيله يره چالمق معناسنه دريقال حفأ الشئ حفأ من الباب الثالث اى جفأه يعنى صرعه ورمى به الارض الحفأ
فتحيله بردى اسميدركه قوغه لق وحصيراوتى ديدكلرى سازلقدر على قول هنوز منبتنده اوله رق تازه سنه ياخود
كوكنه دينوركه آق ونما كول اولور الاحتفاء افتعال وزننده نبات مزبورى كوكندن قوپارمق معناسنه در
يقال احتفأ الحفأ اذا اقتلعه من منبته الحفنسأ سميدع وزننده قصير القامه ولئيم الخلقه بدشكل وبداندام اولان
كسيه دينور بولغتى ابو نصر يعنى جوهرى وهمنه مبنى حفس ماده سنده ذكر ايلدى ومؤلف دخى محل مزبورده
من غير تنبه ايراد ايلمشدر الحكأ حانك فتحى وكافك سكونيله دوكومى يك چكوب محكم ايلمك معناسنه دريقال حكأ
العقدة حكأ من الباب الثالث اذا شدها الاحكاء همزه نك كسريله حكأ معناسنه دريقال احكأ العقدة اذا شدها
الاحتكاء افتعال وزننده احكاء معناسنه در يقال احتكأ العقدة بمعنى احكأها وخاطرده برنسنه كزينوب خلجان
ايلمك معناسنه استعمال اولنوركه خاطرده عقده كبى منعقد اولور يقال ما احتكأ فى صدرى منها شئ اى ما تخالج
بعض نسخه ده ما احكأ عنوانيله درلكن شارحك نسخه سى افتعالدندر الحكأة حانك ضمى وكافك سكونيله
والحكاءة تؤده وزننده والحكاءة براده وزننده بركوچك جانور آديدر على قول ايرى كرتنكله يه دينور عظاة ضخمه
معناسنه الحلاءة براده وزننده والحلوء صبور وزننده سرمه طاشنك ازلمسنه دينوركه سرمه طاشلرينى بربرينه
سورمكله حاصل اولان غباردر مراد توتيا اوله جقدركه كحل مسحوق كبى آنكله ده اكتحال اولنور الحلاء حانك
فتحى ولامك سكونيله كوزه توتيا چكمك معناسنه در يقال حلاءه حلئا من الباب الثالث اذا كحله بالحلوء وبرنسنه ايله
اورمق معناسنه در يقال حلاءه بالسيف اذا ضربه به ويره يقمق معناسنه در يقال حلأ به الارض اذا صرعه
وجماع ايلمك معناسنه در يقال حلأ المرأة اذا نكحها اى جامعها وويرمك اعطاء معناسنه در يقال حلأ فلانا
كذا درهما اى اعطاه اياه ودرينك يوزينى قازيوب صويمق معناسنه در يقال حلأ الجلد اذا قشره وبشره
الحلوء قعود وزننده ذكر اولنان توتيا طاشنى بربرينه سوروب توتيا پيدا ايلمك معناسنه در يقال حلأ له حلوءا
اذا حك الحلوء له الحلاءة سحابه وزننده اغاجلق يره دينور درختستان معناسنه وحلاءه برموضع آديدر حانك
كسريله ده منقولدر الحلاءة حانك ضميله داغلرك درى يوزندن صو يدقلرى صوبنتى يه وقازنتى يه دينور الحلاءة
حانك كسريله حلاء مفرديدركه حجازده ميطان نام موضع قربنده برقاچ طاغلره اطلاق اولنور جمله سى نباتدن
خالى سنكستاندر آنلردن دكرمان طاشى قطع ومدينۀ منوره يه جلب اولنور الحلوء صبور وزننده توتيا طاشنه
دينوركه علت رمده مبتلا اولنلر آنكله استشفا ايدرلر التحلئ تفعيل وزننده والتحلئة تجربه وزننده طرد ومنع
ايلمك معناسنه در يقال حلاءه تحليئا وتحلئة اذا طرده ومنعه وويرمك اعطاء معناسنه در يقال حلاءه درهما
اى اعطاه اياه واما قولهم حلأ السويق فهمزوا غير مهموز يعنى بوماده فى الاصل حلو لفظندن مأخوذ اولمغله
معتل اولوب مهموز دكل ايكن مهموزديه رك استعمال ايلديلر التحلئ والتحلئة تانك كسرى وحانك سكونى ولام
مكسوره ايله درينك يوزنده اولان توبلره وجابجا لكه وسخه دينور وتحلئ شول دريه دينوركه صويلوب قازينور ايكن
بچاق رخنه لريله فاسد وتباه اولمش اوله وتحلئه شول ثقيل وبدمنش كسيه دينوركه درى وسخى كبى آدمه ياپشوب
البته مغموم ومكدر ايدر اوله يقال رجل تحلئة اى يلزق بالانسان فيغمه الحلأ فتحيله عقبول معناسنه دركه
دوداقده حادث اولان خرده سيوجه در اوچوق تعبير اولنور اكثرى حماى غب عارضه سنده ظهور ايلمكله قارسيده
تبخاله ديرلر وحلأ مصدر اولور درينك يوزى توبلى ووسخناك اولمق معناسنه دركه قازيوب صيرمدقجه دباغته وضع
اولنماز يقال حلئ الاديم حلأ من الباب الرابع اذا صار فيه التحلئ كرچه اديم دريدن اخصدر لكن شارح
الجلد كلمه سيله تفسير ايلمشدر وحلأ خسته لك عقبنده دوداق اوچوقلمق معناسنه در يقال حلئت الشفة اذا بثرت
بعد المرض المحلأة ميمك كسريله داغلرك وصاغر بچيلرك درى قازيوب صويه جق آلتلرينه دينوركه رنده
تعبير اولنور الحالئه برنوع يلاندركه بغايت خبيث وقتال اولور الحمأة حانك فتحى وميمك سكونيله سياه ومنتن

ومتعفن بالچغه دینور الحمأ فتحیله حماه معناسنه در یقال وقعوا فی حماة وحمأ ای الطین الاسود المنتن الحمأ
حانك فتحی ومیمك سکونیله والحمأ فتحیله ذکر اولنان سیاه ومنتن بالچق اختلاطیله صو بولانوب متغیر اولمق
معناسنه در یقال حمیء الماء حمأ وحمأ من الباب الرابع اذا خالطته الحماة فکدر وطارلمق معناسنه استعمال اولنور
یقال حمیء علیه اذا غضب وحمأ حانك فتحی ومیمك سکونیله قیودن ذکر اولنان سیاه بالچغی چکوب چقرمغله قیویی
پاك ایلمك معناسنه در تقول حمأت البئر ای نزعت حمأتها الاحماء همزه نك کسریله قیویه ذکر اولنان سیاه
وبدبوی بالچق القا ایلمك معناسنه در یقال احمأت البئر ای القیت الحماة فیها الحمء حانك فتحی ومیمك سکونیله
وفتحیله نادرا جائزدر والحما عصا وزننده والحمو ابو یاخود دلو وزننده والحم آخری محذوف اوله رق ید ودم
کبی که جمله سی بش لغتدر خاتونك زوجنك پدرینه دینور که زوجه نك قاین اتاسی اولور ابو زوج المرأه معناسنه
علی قول زوج وزوجه دن هر برینك اقارب وتبارندن برینه دینور هر کیم اولورسه اولسون اخ وعم وخاللری کبی
وبو اسماء مشهورهٔ مضافه سته دندر جمعی احماء کلور اشخاص وزننده مترجم دیر که مفرداتده راغب احماء المرأة
کل من کان من قبل زوجها وذلك لکونهم حماة لها عبارتیله ثبت ایلمکله اکا کوره حمایه ماده سندن مأخوذ
ویا لکز زوج طرفندن اولان اقاربه مخصوص اولور کذلك مغربده مطرزی واحماء المرأة ذوو قرابة زوجها
وهو اما من الاول ای الحمایة لانهم الحامون لها والذابون اومن الثانی ای من احماء النار لحرارة شفقتهم عنوانیله
رسم ایلمکله علی کلا الوجهین معتل اولوب وجه مذکور اوزره اقارب زوجه مختص اولور ومصباحده معتل
بابنده مرسوم اولوب وابن فارسدن منقول اوله رق زوج وزوجه دن هر برینك قاین اتاسنه اطلاق اولنور ومؤلف
کذلك باب معتلده دخی ذکر ایلمشدر ظاهرا مهموز ومعتلده لغت اولمسنه مبنیدر نته که ذکر اولندی الحمئة
تمره وزننده برنوع نبات آدیدر ارض نجده مخصوصدر الحمیء نجل وزننده عیون معناسنه درکه باقدیغی نسنه یه
نظری اصابت ایدن کسه در یقال رجل حمیء العین ای عیون الحناء حانك کسری ونونك تشدیدیله قنه یه
دینور که نسوان اللرینه وایاقلرینه یاقرلر جمعی حنان کلور حانك ضمی ونونك سکونیله الحنائی یای نسبتله
قنه جی یه دینور محدثیندن ابراهیم بن علی ویحیی بن محمد وهارون بن مسلم وعبدالله بن محمد القاضی وحسین
ابن محمد که جزء مشهور صاحبیدر وبرادری علی بن محمد وجابر بن یاسین ومحمد بن عبیدالله الحنائیون
وجه مذکور اوزره حنابیعنه منسوبلردر الحنأ حانك فتحی ونونك سکونیله یرك نباتی یم یشل تازه وفراوان
وبری برینه صارمشق اولمق معناسنه در یقال حنأ المکان حنأ من الباب الثالث اذا اخضر والتف نباته وجماع ایلمك
معناسنه در یقال حنأ المرأة اذا جامعها الحانیء صیغهٔ مزبوره دن نسب اوزره اسم فاعلدر اخضر لفظنی تأکید
ایچون ایراد اولنور نته که ابیض ناصع واحمر قانیء ایله تأکید اولنور یقال اخضر حانیء التحنیء والتحنئة تفعیل
وتفعله وزننده قنه یاقمق وقنه ایله بویامق معناسنه در یقال حنأ رأسه تحنیئا وتحنئة اذا خضبه بالحناء التحنؤ تفعل
وزننده قنه لنمق وقنه یاقنمق معناسنه در یقال حنأه فتحنأ الحناءة حانك کسریله برقویی اسمیدر وبر رجل آدیدر
الحناءتان تثنیه بنیه سیله بنو تمیم ارضنده ایکی قوملق آدیدر وادی الحناء یمنده زبید وتعز نام بلده لر بیننده بر معروف
وادیدر که آنده پك چوق نبات حنأ نابت اولور حاء مدّ وتنوینله بر رجلك اسمیدر مدینهٔ منوره ده بئر حاء اکا مضافدر
وبو ماده آخر کتابده الف لینه بابنده اعاده اولنور ان شاء الله تعالی فصـــــل الخاء المعجمة الخبأ حانك فتحی
وبانك سکونیله گیزلمك وستر و پنهان ایلمك معناسنه در یقال خبأ الشیء خبأ من الباب الثالث اذا ستره وخبء
گیزلو وصاقلی اولان شیئه دینور که اسمدر یاخود تسمیه بالمصدر در مخبوء معناسنه وخبء الارض یره اضافتله
سبزه ونباته اطلاق اولنور زمینده مستور اولدیغیچون وخبء السماء یغموره اطلاق اولنور آنده گویا که مستور ایدی
یقال اخرج خبء السماء خبء الارض ای المطر النبات وخبء شهر مدین قضاسنده بر موضع ومدینه ده قبا یاننده
بر وادی اسمیدر التخبئة تفعله وزننده برنسنه یی پك صقلایوب گیزلمك معناسنه در یقال خبأه تخبئة اذا ستره
الاختباء افتعال وزننده اول معنایه در یقال اختبأه بمعنی خبأه الخبأة خانك ضمیله همزه وزننده شول خاتوندر که دائما
خانه سنه ملازمت ایدوب اصلا طشره چقوب گزمز اوله یقال امرأة خبأة ای لازمة بیتها یعنی مستقرة فیه مخدرة لا تبرز
منه لکن اساسده و بعض امهاتده ابتدا گورنوب صکره ارگکدن صقلنوب طشره چقمز اولان خاتونله مفسردر
وبعض امهاتده گاه کندوبی گوستوروب وگاه پنهان اولانله مبیندر الخبیء امیر وزننده والخبیئة هاء نقلیه ایله
مستور و پنهان اولان شیئه دینور وعربلر اختبأ له خبیئا دیرلر براسمی یاخود سائر برنسنه یی تعمیه والغاز وجهیله
یاخود الندهو برنده صاقلیوب برای امتحان برکسه دن سؤال ایلسه یقال اختبأ له خبیئا اذا عمی له شیئا ثم سأله عنه

وخبئه

وخبئه ریاح بن یربوع نام کسه نك قبری اسمیدر وابو خبیئة الکوفی سؤر الاسد ایله ملقب اولان کسه در الخبئة
تمره وزننده قیز اولادینه اطلاق اولنور بنت معناسنه لزوم بیت ایله ارککدن نهان اولدیغیچون الخباء کتاب وزننده
پك صوی اولان ناقه نك موضع مستورنده یعنی گورنمز برینه باصیلان برنوع تمغا اسمیدر جمعی اخبئه کلور وخباء
ابنیه دن بناء معروف اسمیدر که ترکمانلر وصحرانشین اولنلر قوردقلری مختصری خیمه دن عبارتدر چرکه وآلاچق
واوبه تعبیر اولنور ایکی یا اوچ دیرکلی کچه دن وعبادن وقیلدن بر کوچك چادردر وعند البعض خباء بو معناده
معتلدر مهموز کلدر المخبأة مکرمه وزننده شول پردکی ومخدره دختردر که هنوز تزوج ایلمامش اوله یقال جاریة
مخبأة ای لم تتزوج بعد خبئه خانك کسری وبانك سکونیله اسم ابن کازدرکه امیر المؤمنین عمر الفاروق رضی الله عنه
زماننده ابلهٔ بصره یه والی اولوب صکره حضرت عمر عزل ایلدی سببندن استفسار اولندقده گویا مرقومك
وپدرینك اسملرندن تشأمی تعریضله لاحاجة لنا فی ولایته هو یخبأ وابوه یکنز یعنی کندی آنه گیرن شیئی صقلار
وپدری دفن ایدر بیوردیلر وخبئه بن راشد وابو خبیئه که جهینه وزننده در اسمی محمد بن خالددر وشعیب
ابن خبیئه محدثیندندر الخابیء خایب وخاسر معناسنه در یقال کید خابیء ای خایب ظاهرا مقلوبدر المخابئة
مفاعله وزننده بیلمجه ومعما ولغز سویلشمك محاجاة معناسنه در تقول خابأته ما کذا ای حاجیته الخابئة بیوك
خسروانی کوپه دینور ماده مزبوره دن مأخوذ درکرچه وجه مذکور اوزره مهموز اولوب لکن تخفیفا همزه سنی یایه
قلب ایلدیلر یقال له خابیة من خل ای خب الختأ خانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برکسه یی برنسنه دن
گیرو طوردرمق وآندن فراغت ایتدرمك معناسنه در یقال ختأ فلانا عن الامر ختأ من الباب الثالث اذا کفه
الاختتاء افتعال وزننده برکسه یی الداتمق ورنك ودوباره ایلمك معناسنه در یقال اختتأ له اذا ختله وبرکسه دن
قورقمق یا اوتنمق سببیله آندن گیزلنوب صقلانمق علی قول قورقمق معناسنه در یقال اختتأ منه ای استتر خوفا
اوحیاء اوخاف وقاپمق اختطاف معناسنه در یقال اختتأ الشیء ای اختطفه وخوفدن ناشی رنك رویی متغیر اولمق
معناسنه در یقال اختتأ الرجل اذا تغیر لونه من مخافة سلطان ونحوه المختتئة معتزله وزننده شول تنها وخالی بیابانه
دینور که آنده اصلا شنلك اثری اولمیوب وآبادانلغه بغایت بعید اولمغله نه برسمته یول بولنوب ونه انسان وحیوان
آوازه سی استماع اولنه یقال مفازة مختتئة ای لا یسمع فیها صوت ولا یهتدی الخجأ خانك فتحی وجیمك سکونیله
اورمق معناسنه در یقال خجأه خجأ من الباب الثالث اذا ضربه وکیجه میل ایلمك یعنی چوغی کیدوب آزی قالمق
معناسنه در یقال خجأ اللیل اذا مال وذلیل ومقهور اولمق معناسنه در یقال خجأ الرجل اذا انقمع وجماع ایلمك معناسنه در
یقال خجأ المرأة اذا جامعها الخجأة خانك ضمیله همزه وزننده کثیر الجماع اولان کشی یه دینور وجماعه مشتهیه
اولان عورته دینور وشیشمان اولوب ثقیل وگرانجان کشی یه دینور واحمق ونادانه دینور الخجأ فتحیله اوتانمق
معناسنه در یقال خجیء الرجل خجأ من الباب الرابع ای استحیی وفحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه در یقال خجیء
الرجل اذا تکلم بالفحش الاخجاء همزه نك کسریله سائل سؤالده پك ابرام والحاح ایلمك معناسنه در یقال اخجأه
السائل اذا الح علیه فی السؤال التخاجؤ تفاعل وزننده بطائت ایلمك معناسنه در یقال تخاجأ فی المشی اذا تباطأ
جوهری وهمنه مبنی تخاجیء عنوانیله مهموز اوله رق رسم ایلمشدر بو صورتده اصوب اولان تخاجی عنوانیدر که یای
تحتیه ایله در تناجی کبی زیرا جیم اگر مضموما قرائت اولنورسه رسم خط البته همزه ایله اولوب ومکسورا قرائت
اولنورسه حسب القاعده همزه سز اولمق لازمدر زیرا تفاعل وزننك حق مضموم العین اولمقدر تقابل وتضارب کبی
مگر که معتل اللام اوله اول صورتده مکسور اولور تغازی وترامی کبی لکن صحاحده تخاجؤ عنوانده مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك نسخه سنده صورت مرقومه ده مرسوم تصادف ایلمشدر وتخاجؤ انسانك مقعدی باسور
مثللو عارضه سببیله متورم اولوب مؤخری که صفره تعبیر اولنور منار شکلنده گیروسنه دور یلوب چقمق معناسنه در
یقال تخاجأ استه اذا تورم وخرج مؤخره الی ماوراه الخذأ خانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والخذوء قعود
وزننده والخذأ فتحیله برکسه یه سرفرو ایلیوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در یقال خذأ له وخذیء له خذءا
وخذوءا وخذءا من الباب الثالث والرابع اذا انخضع وانقاد له وخذاء فتحیله ضعف نفس معناسنه درکه بی زهره
وبی ثبات قلب اولمغله برعارضه دن چابك متأثر اولوب خوف واندیشه ایلمکی موجب حالتدن عبارتدر یقال به خذاء
ای ضعف نفس الاستخذاء استفعال وزننده بو دخی خضوع وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال استخذأ له
اذا انخضع وانقاد الاخذاء همزه نك کسریله سرکش کسه یی رام ومنقاد ایلمك معناسنه در یقال اخذأ فلانا
اذا ذلله الخرء خانك فتحی ورانك سکونیله والخرأة کراهه وزننده خانك کسریله ده جائزدر والخروء قعود

وزنده دفع طبیعی ایلمك معناسنه‌در يقال خرئ الرجل خرءا وخراءة وخروءا من الباب الرابع اذا سلح الخرء
خانك ضمیله نجاسته دینور عذره معناسنه جمعی خروء كلور جند وجنود كبی وخرءان كلور خانك ضمیله المخرأة
مفعله وزننده والمخراة اسقاط همزه ایله والمخروة میمك فتحی ورانك ضمیله اسم مكاندر ممشی واد بخانه‌یه دینور
الخراء خانك كسری والفك مدیله اسمدر دفع طبیعی ایلمك حالتنه دینور الخسأ خانك فتحی وسینك سكونیله
والخسوء قعود وزننده سوروب قوغمق طرد وتبعید معناسنه‌در لكن كرك مؤلفك وكرك سائر امهاتك تمثیللرینه
كوره كوپك قسمنی سوروب قوغمغه مخصوصدر يقال خسأ الكلب خسأ وخسوءا من الباب الثالث اذا طرده
وبو معناده لازم اولور سورلمكله یقلوب كتمك معناسنه يقال خسأ الكلب نفسه اذا بعد وباصره خیره وضعیف
وفرسز اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خسأ البصر اذا كل الخسأ فتحتیله بودخی سوریلوب قوغولمغله
یقلوب كتمك معناسنه‌در يقال خسئ الكلب خسأ من الباب الرابع اذا بعد الانخساء انفعال وزننده خسأ معناسنه‌در
يقال فلان كالكلب اذا قیل له اخسأ انخسأ الخاسئ شول كلب وخنزیر مقوله‌سنه دینور كه همیشه طرد وتبعید
اولنوب قربه یقلشدرلمیه یعنی هر كیمه یقین اولوب سورنمك قیدنده اولدیجه سوروب قوورلر فاعل بمعنی مفعولدر
الخسئ امیر وزننده قیون یوكنك كترینه اطلاق اولنور كه ایشه یرامز اوله صوف ردی معناسنه المخاسئة مفاعله
وزننده والتخاسؤ تفاعل وزننده طاش آتشمق معناسنه‌در كه ماده مزبوره‌دن مأخوذدر يقال خاسئوا مخاسئة
وتخاسئوا تخاسؤا اذا ترامو ابینهم بالحجارة الخطاء خانك فتحی وطانك سكونیله والخطاء فتحتیله والخطاء
مد ایله یكلشلق معناسنه‌در كه صوابك ضدیدر يقال فیه خطأ وخطأ وخطاء ای ضد الصواب وخطأ فتحتیله
مصدر اولور یاكلمق معناسنه يقال خطئ الرجل خطأ من الباب الرابع شارح دیر كه بعضلر سهو ایله فرقنی
بو وجه اوزره بیان ایلدیلر كه سهو مدركه‌دن فقط صورتك زوالیدر كه ادنی ایما وتأمل ایله متنبه اولور وصواب
برامر راست وجهت مستقیمدر كه انكاری جائز اولمیه‌جق مرتبه‌ده ثابت اوله وخطأ برامری قوتدن فعله كتورمك
مراد ایدوب اجراسنه شروع اولندقده زمان یامكان یاخود یاران اشغال واغفالیله طرز ملحوظدن بلا قصد ولا سهو
ولانسیان تخلف وطورنهی غیر منوی اوزره جریانندن عبارتدر ومؤلف بصائرده بو رسمه تحقیق ایلمشدر كه
خطأ جهت مستقیمه‌دن عدول وانصراف ایلمك معناسنه موضوعدر وبو اوج كونه اولور اولا اراده‌سی قبیح
اولان نسنه‌یی اراده وقوتدن فعله كتورمكدر كه خطأ تام دیدكلری بودر اخذ وعتاب وعقاب اكا مترتب اولور
ويقال فیه خطئ خطأ بفتحتین وخطأ بكسر الخاء من الباب الرابع ثانی فعلی مستحسن اولان برنسنه‌یی اراده
ایدوب لكن بلا قصد خلاف مایرید وقوعیاب اوله كه بونده اراده جهتندن مصیب وفعل جهتندن مخطئ اولور
ويقال اخطأ فهو مخطئ وهذا هو المراد بقوله علیه السلام رفع عن امتی الخطأ والنسیان ومجتهدك خطاسی
بو قبیلدندر ثالث فعلی حسن اولمیان نسنه‌نك فعلنی مراد ایدوب لكن اتفاقی خلافی ظهور ایلیه كه بونده مخطئ
فی الاراده ومصیب فی الفعل اولور وبو قصد واراده‌سی جهتیله مذموم اولوب فعلی جهتیله‌ده ممدوح ومحمود
اولمز انتهی ويقال خطئ فی دینه خطأ بفتحتین اذا سلك سبیل خطأ عامدا او غیره یعنی امر دینده ومذهبده راست
وصواب اولمیان طریقه عمدا او سهوا سلوك ایلمك معناسنه‌در بعضلر ثلاثینك مفهومنده عمد وقصد ومزیده
بی قصد اولمق اعتبار ایتدیلر كما سیذكر الاخطاء همزه‌نك كسریله والخاطئة عافیه وزننده بونلرده یاكلمق
معناسنه‌در يقال اخطأ الرجل اخطاءا وخاطئة بمعنی خطئ وبونده خاطئه كلمه‌سی كه عافیه وزننده مصدردر
ثلاثیدن نادر ومزیددن اندردر بو ماده‌ده بو وجه اوزره وارد اولمشدر نته كه بو كونه امثالی بعض ماده‌لرده مرسومدر
واخطاء ماده‌سنك فعل ماضیسی اولان اخطأت كلمه‌سنك همزه‌سنی یا یه ابدال الله كرچه اخطیت عنوانیله ده
مشهود اولمشدر لكن یالغیه‌در كه لغت ردیه‌در یاخود لثغه‌در كه بلا قاعده برحرفی حرف آخره ابدالدن عبارتدر
واخطاء عامدا او ساهیا امر دینده راست وصواب اولمیان طریقه سلوك ایلمك معناسنه‌در يقال اخطأ الرجل
اذا سلك سبیل خطاء عامدا او غیره نته كه خطأ دخی بو معنایه كلور بونك اسم فاعلنده مخطئ وثلاثینك اسم فاعلنده
خاطئ دینور وعند البعض مخطئ بلا قصد سالك اولانه وخاطئ متعمدا سالك اولانه اطلاق اولنور واخطاء
بركسه‌یی یاكلتمق معناسنه‌در يقال اخطأه ای اوقعه فی الخطأ التخطؤ تفعل وزننده خطاء ایلمك معناسنه‌در
لكن بونك مفهومنده تكلف معتبردر يقال تخطأ الرجل بمعنی اخطأ وبركسه‌یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه‌در
يقال تخطأه ای اخطأه الخطیئة فعیله وزننده ذنب وكناهه دینور علی قول عمد وقصد ایله ایشلنن كناهه دینور
نه كه خطأ بغیر عمد اولانه دینور وخطیئه‌نك جمعی خطایا كلور وخطائی كلور فعائل وزننده وخطیئه

مطلب

هرنسنه‌دن مقدار قلیله دینور نبذ یسیر معناسنه يقال علی النخلة خطیئة من الرطب ای نبذ یسیر منه الخطأ خانك
كسریله بودخی اسمدر كناه وذنب معناسنه‌در یاخود عمد ایله اولان كناهه دینور يقال فیه خطیئة وخطء ای ذنب اوما تعمد
منه وخطأ وخطئه خانك كسریله مصدر اولورلر صوچ ایلمك وكناه ایشلمك معناسنه يقال خطئ الرجل خطأ
وخطئة ای اذنب الخاطئ اسم فاعلدر مطلقا وعلی قول متعمدا خطاكار اولانه دینور جمعی خواطئ كلور ومنه
المثل مع الخواطئ سهم صائب یعنی نشاندن خطا ایدن سهاملة البته اصابت ایدنی دخی بولنور مثل مزبور اكثری
خطاكار اولوب احیانا مصیب اولان كسنه حقنده ضرب اولنور التخطئة تفعله وزننده والتخطئ تفعیل وزننده
بركسه‌یی خطا ایتدك دیو خطایه نسبت ایلمك معناسنه‌در يقال خطأه تخطئة وتخطیئا اذا قال له اخطأت الخطأ
خانك فتحی وطانك سكونیله تنجره قینار ایكن یوزینه كلن كپوكنی طشره آتمق معناسنه‌در يقال خطأت القدر بزبدها
خطأ من الباب الثالث اذا رمت به التخاطؤ تفاعل وزننده بركسه‌یی خطایه ایقاع ایلمك معناسنه‌در يقال تخاطأه
ای اخطأه المستخطئة استخطاء كلمه‌سندن اسم فاعل بنیه‌سیله كبه قالمیان ناقه‌یه اطلاق اولنور كویا كه فحلك
خطاسنی قبول ایلمشدر يقال ناقة مستخطئة ای حایل الخفأ خانك فتحی وفانك سكونیله برنسنه‌یی كوكندن چكوب
قوباروب یره چالمق معناسنه‌در يقال خفأه خفأ من الباب الثالث اذا اقتلعه فضرب به الارض وثانی سوكوب
یره قدر اندرمك معناسنه‌در يقال خفأ بیته ای قوضه فالقاه علی الارض وقربه‌یی شق ایدوب حوض اوزره قومق
معناسنه‌در تا كه برقربه‌ده اولان صویی نشف ایلمیه يقال خفأ القربة اذا شقها فجعلها علی الحوض لئلا تنشف
الارض ماءه الخلأ خانك فتحی ولامك سكونیله والخلاء كتاب وزننده والخلوء قعود وزننده دوه چوككك
علی قول حرونلق ایلمكله یرندن آیرلمیوب طاش كبی قالمق معناسنه‌در يقال خلأت الناقة خلأ وخلاءا وخلوءا
من الباب الثالث اذا بركت او حرنت فلم تبرح وكذلك الجمل او خاص بالاناث وخلوء بركسه تنبل اولدیغندن یاخود
مقتضای طبیعتی اوزره حركتدن محظوظ اولمیوب دائما یرینه ملازم اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خلأ
الرجل خلوءا اذا لم یبرح مكانه الخالئ والخلوءة خانك فتحیله كیدركن چوكن یاخود حرون اولان ناقه‌یه دینور
التخلئ تانك ولامك كسریله ترمد وزننده تانك فتحیله‌ده جائزدر دنیایه دینور علی قول طعام وشرابه دینور يقال هو
منهمك فی التخلئ ای الدنیا والطعام والشراب المخالأة مفاعله وزننده برنسنه‌یی فراغت ایدوب دیكر نسنه‌یه
شروع ومباشرت ایلمك معناسنه‌در يقال خالأ القوم اذا تركوا شیئا واخذوا فی غیره الخنأ جبل وزننده برموضع
آدیدر الخنأ خانك فتحی ونونك سكونیله كسمك قطع معناسنه‌در يقال خنأت الجذع خنأ ای قطعته كما يقال
خنبته من المعتل خاء همزه‌نك كسری اوزره بناسیله اسم فعل امردر تیز وچابك اول وعجله وشتاب قیل دیمكدر
يقال خاء بك یارجل علینا ای اعجل

فصل الدال

الدأدأة زلزله وزننده والدئداء دالك كسریله یك
شدتله یلمك علی قول سرعتله سكرتمك معناسنه‌در يقال دأدأ البعیر وغیره دأدأة ودئداءا اذا عدا اشد العدو
او اسرع واحضر وبركسه‌نك ایزینه اویوب آردنجه كتمك معناسنه‌در يقال دأدأ فی اثره اذا تبعه مقتفیا له وبرنسنه‌یی
تحریك ایلمك معناسنه‌در يقال دأدأ الشئ اذا حركه ومتحركی ساكن قلمق معناسنه‌در يقال دأدأه ای سكنه
بو جهتله اضداددن اولور لكن مؤلف ضدیتندن سكوت ایلمشدر ودأدأه برنسنه‌یی اورتوب بورمك معناسنه‌در
يقال دأدأه ای غطاه ودأدأه طاشك صو مجراسنه یوارلنوب دوشدكده ظهور ایدن صوتندن حكایه‌در كه كوتردی
تعبیر اولنور يقال سمعت للحجر دأدأة ای صوتا وغلبه لكدن ناشی صقشمق معناسنه‌در يقال دأدأ القوم
اذا تزاحموا وخاتون ولدنی اویوتمق ایچون یاتدیغی بشكی تحریك ایلدكده صدور ایدن صوتدن حكایه‌در التدأدؤ
تزلزل وزننده دأدأه كلمه‌سنك مطاوعیدر متحرك اولمق وساكن اولمق معنالرینه‌در يقال دأدأ الشئ فتدأدأ ویوارلنمق
معناسنه‌در يقال تدأدأ الحجر اذا تدحرج ودوه آوازنی ایچریسنه چكوب درونده ترجیع وتردید ایله كیر كیر اوتوب
كومورد نمك معناسنه‌در يقال تدأدأت الابل اذا رجعت الحنین الی اجوافها وكیجكمك ابطأ معناسنه‌در يقال
تدأدأ الخبر اذا ابطأ وبوك برطرفه میل ایدوب آغمق معناسنه‌در يقال تدأدأ حمله اذا مال وایكی طرفه تمایل ایدرك
یوریمك معناسنه‌در يقال تدأدأ فی مشیه اذا تمایل وغلبه لكدن صقشمق معناسنه‌در يقال تدأدأ القوم اذا تزاحموا
وبرنسنه‌دن میل واعراض ایلمك معناسنه‌در يقال تدأدأ عنه اذا مال الدأداء دالك فتحی والفك مدیله والدئداء دالك
كسریله والدؤدوء دالك ضمیله آیك آخر كوننه دینور علی قول یكرمی بشنجی كیجه‌سی یاخود یكرمی التنجی یاخود
یكرمی یدنجی یاخود یكرمی سكزنجی یاخود یكرمی طقوزنجی كیجه‌سیدر یاخود آخر اوج كیجه‌سنه دینور جمعی دآدئ
كلور مساجد وزننده آی اول كیجه‌لرده غروبه دأدأه یعنی سرعت ایلمسی باعث تسمیه‌در ودأداء الفك مدیله كشاده

وواسع میدانه دینور فضاء معناسنه وکـکبش تلعه‌یه وکـکبش وادی‌یه دینور تلعه تانك کسریله یوقاریدن اولان صو آقندیسنه دینور الدأدأ والدأدأة همزه‌لرك قصری ومدّیله پك قرا کوکیجه‌یه دینور یقال لیلة دأدأ ودأدأة وبمدّان ای شدیدة الظلمة التدبیء تفعیل وزننده برنسنه‌یی اورتوب صقلامق معناسنه در یقال دبأ الشیء وعلیه تدبیئا اذا غطاه وواراه الدبأ دالك فتحی وبانك سکونیله برنسنه ساکن اولمق معناسنه در که حرکت مقابلیدر یقال دبأ الشیء دبأ من الباب الثالث اذا سکن واورمق معناسنه در یقال دبأه بالعصا اذا ضربه بها الدبأة دالك فتحی وبانك سکونیله قاچمق فرار معناسنه در یقال نجی من یده بالدبأة ای الفرار الدثیء ثای مثلثه ایله عربی وزننده هوانك شدّت حرارتی عقبنده یاغان یغموره دینور وقیون وکچی قسمنك یازموسمنده طوغوردقلری دوله دینور شارح دیرکه بو ایکی معناده دخی یای نسبتله در لکن منسوبی معلوم دکلدر نهایت مؤلف عنقریب دفأی کلمه‌سنی دثأی ایله تفسیر ایلمکله حرارت معناسنه اولمغله حرارته منسوب اولمش اولورلر الدرء دالك فتحی ورانك سکونیله والدرأة هایله دفع ایلمك وصاومق معناسنه در یقال درأه درءا ودرأة من الباب الثالث اذا دفعه وسیل صویی دفعة ظهور ایلمك معناسنه در یقال درأ السیل اذا اندفع بو راده اندفاع دفعك مطاوعی دکلدر ودرأ برکسه ناکهانی چقه کلمك معناسنه در یقال درأ الرجل اذا طرأ وخرج فجأة وآتش ایشلیوب پارلدامق معناسنه استعمال اولنور کویا که ضیاسیله ظلمتی دفع ایدر یقال درأت النار ای اضأت ودوه‌نك ارقه‌سی شیشوب غدّه دیدکلری یومری ظهور ایلمك معناسنه در یقال درأ البعیر اذا اغدّ ومع الغدّة ورم فی ظهره غدّهٔ مزبوره دوه قسمنك طاعونیدر ودرأ برنسنه‌یی یایوب دوشه‌مك معناسنه در یقال درأ الشیء اذا بسطه ومحلّ نامعلومدن ناکهانی غریب سیل ظهور ایلمك معناسنه در که اوکنه کلان نسنه‌لری دفع ایلمك شانندن اوله بو معناده دالك ضمیله ده جائزدر یقال جاء السیل درءا ودرءا اذا اندرأ من مکان لا یعلم به ودرء قارغی وعصا مقوله‌سی نسنه‌لرده اولان میل واعوجاج حالتنه دینور ودرء عربدن بر رجل آدیدر وشول نادره یعنی ساقطه‌یه دینور که ناکاه طاغدن قوپوب اشاغی‌یه سقوط ایلیه قیاپاره‌سی وقار صحیفه‌لری کبی الدروء قعود وزننده یولده اولان شقوق وکسور وجروفه دینور که دوز اولمیوب جابجا اکری بوکری یارق چقور اولمغله بی محابا یورویوب کتمکه مانع اولور یقال طریق ذو دروء ای ذو اخافیق بو راده دروء درء کلمه‌سنك جمعیدر که میل واعوجاج معناسنه در ودروء مصدر اولور یلدز برق ولمعان ایلمك معناسنه یقال درء الکوکب درؤا اذا تلألأ وتوقد الاندراء انفعال وزننده مکان نامعلومدن ناکهان تدافعله سیل صویی کلمك معناسنه در یقال اندرأ السیل ای اندفع من مکان لا یعلم به وبرنسنه اطرافه یایلوب طاغلمق معناسنه در یقال اندرأ الحریق ای انتشر التدارؤ تفاعل وزننده نزاع وخصومت ضمننده کشاکش اولوب بری برینی برواوته قاقشدرمق معناسنه در یقال تدارأ القوم اذا تدافعوا فی الخصومة الادّراء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله تدارؤ معناسنه در ومنه قوله تعالی ادّارأتم فیها بونك اصلی تدارأتم ایدی اتحاد مخرجه مبنی تاء داله قلب وادغام اولندقدنصکره اوّلنه همزه جلب اولنمشدر وادّراء افتعال بابندن دخی اولور که اصلی ادتری ایدی کذلك تاء داله قلب وادغام اولندی بو وزننده اولان ادراء شکار ایچون ذکری آتی دریئه اتخاذ ایلمك معناسنه در تقول ادّرأت الصید ای اتخذت له دریئة الدریئة خطیئه وزننده شول حلقه درکه اوق ومزراق مشق ایدنلر رمی وطعنی آنکله تعلم ایدرلر که آنی بریره نصب واستوار ایدوب اوقی ایچندن کچورمك ایچون آکا رمی ومزراقله آنی اخذ ایدرلر ودریئه صیادلرك صیدلری ترصد وقتنده اغفال ایچون کندیلره ستر ایدوب سپرلندکلری شیئه دینور التدرّؤ تفعل وزننده فریب واغفال ایچون برنسنه‌دن تستّر ایلمك معناسنه در شکاردن تستّر ایتدکلری کبی یقال تدرّأوا ای استتروا عن الشیء لیختلوه وبرکسه‌یه بالاپروازلغله کبر واستیلا ایلمك معناسنه در یقال تدرّؤا علیهم اذا تطاولوا ای تکبروا وتجبروا الداریء ارقه‌سنده یومری چقان ناقه‌یه دینور که دوه قسمنك طاعونیدر یقال ناقة داریء ای مغدّة شارح دیرکه داریء ارکك دوه‌یه وصف اولدیغی کبی ناقه‌یه دخی صفت خاصه منزلنده وجه مذکور اوزره وصف اولور المدریء محسن وزننده شول ناقه درکه طوغورمسی حلول ایلمکله ممه‌سنه سود ایندروب طلوم کبی صارقمش اوله یقال ناقة مدریء ای ازلت اللبن وارخت ضرعها عند النتاج الدرّیء سکّین وزننده زیاده سیله تابان ودرخشان اولان یلدزه دینور زهره ومشتری کبی یقال کوکب درّیء ای متوقد متلالیء واشبو درّیء کلمه‌سنده دالك ضمیله ده جائزدر لکن نوادردندر زیرا کلام عربده ضمّ وتشدید ایله فعّیل وزننده درّیء ومرّیق کلمه‌لرندن غیری یوقدر مرّیق عصفر اسمیدر ودرّیء کلمه‌سی که دالك ضمی ویای نسبتله درّی یعنی انجویه منسوب دیمکدر درّ ماده‌سنده مرسومدر المدارأة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه در یقال دارأته ای داریته ودافعته وملاینه معناسنه در که رفق

ولطف وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در یقال دارأته ای لاینته بو صورتده اضداددن اولور مؤلف مدارأه‌یی مداراة ایله تفسیر ایدوب ودارأته داریته ودافعته ولاینته عنوانیله رسم ایلمشلردر دافعته ولاینته کلمه‌لری دارأته لفظنه عطف تفسیر اولملریله مداراة دخی اول معناره اولمش اولور قالدیکه امّهات سائره‌ده معتل بابنده دخی مرسومدر حتی اساسده درئته ختلته ودارئته خاتلته وعلیك بالمداراة وهی الملاطفة کانك تخاتله عبارتیله مرقومدر واقعا مثلا دشمنه مدارا ایلمك که درونده اولان بغض وکینه‌یی ستر ایدوب صورت ظاهرده تواضع وروی دل کوسترمکدن عبارتدر رنك وفریبی متضمندر وماده مرقومه‌یی مؤلف کبی مهموز عدّ ایدنلر صورت ملایمتله مدافعه ایلمك معناسیله تفسیر ایدرلر که بو دخی اقربدر قالدیکه مؤلف بوراده داریته ایله تفسیر ایلمشیکن معتل بابنده اشارتدن سکوتی ظاهرا ذهوله محمولدر التدرأ والتدرأة تانك ضمی ودالك سکونی ورانك فتحیله عزت وسطوت وقدرت معناسنه درکه مدار دفع اعدادر بونلرك تالری زائده در یقال رجل ذو تدرأ وتدرأة ای مدافع ذو عزّ ومنعة التدربؤ بای موحده ایله تدحرج وزننده یوارلنمق معناسنه در یقال تدربأ الشیء اذا تدهدی الدفء دالك کسری وفانك سکونیله وفتحتبله جائزدر پك اسیلك معناسنه درکه حدّت بردنقیضیدر امّهات سائره‌ده همان خلاف البرد ایله مفسردرکه مطلق اسیلك سخونت معناسنه اولور جمعی ادفاء کلور ودفء دالك کسریله دوه‌دن حاصل اولان منافعه اطلاق اولنور اولاد واوبار والبانی کبی وانلر ایله منتفع اولمغه دینور یقال دفء الابل کثیر ای نتاجها واوبارها والانتفاع بها وویرکی‌یه دینور عطیه معناسنه ودفء الحایط دیوارك قوتوسنه دینور یقال اقعد فی دفء الحایط ای فی کنه اوقات بارده‌ده روزکاردن سپرلنوب اوتوردقلریچون اطلاق اولنمشدر وبدنی قزدیروب کرمناك ایدن شیئه دینور اصواف واوبار وعبا وکورك وسائرلری کبی یقال ماعلیه دفء ای ما دفّأه من الاصواف والاوبار الدفأ فتحتیله والدفاءة کراهه وزننده اسیمق تسخن معناسنه در یقال دفیء الرجل دفأ ودفؤ دفاءة من الباب الرابع والخامس اذا تسخن مؤلف دفاءه کلمه‌سنی کرچه کالدّفاءة عنوانیله اسم اولمق اوزره رسم ایدوب لکن صحیح اولان وجه مذکور اوزره باب خامسدن مصدر اولمقدر ودفأ فتحتیله ارقه‌ده اولان بوکریلك حالتنه دینور یقال فیه دفأ ای حنأ وهو ادفأ وهی دفأی التدفّؤ تفعل وزننده برنسنه ایله اسیمق معناسنه در یقال تدفّأ بالثوب اذا تسخن به الاستدفاء استفعال وزننده والادّفاء همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده تدفؤ معناسنه در اصلی ادتفا در یقال استدفأ وادّفأ بمعنی تدفّأ الدفاء کتاب وزننده بدنی قیزدروب کرمیت ویرن شیئه دینور لباس وکورك وسائر نسنه کبی الادفاء همزه‌نك کسریله برکسه‌یه بدنی قیزدریجی نسنه کیدرمك معناسنه در یقال ادفأه ای البسه الدفاء وبرکسه‌یه عطیهٔ کثیره ویرمك معناسنه درکه برودت فقردن تخلیص ایلمکدر یقال ادفأه ای اعطاه کثیرا وناس برکك معناسنه درکه ازدحامله بری برینی تسخین ایدرلر یقال ادفأ القوم اذا اجتمعوا الدفآن عطشان وزننده دائما اسدیجی ثوب تلبس ایدن کشی‌یه دینور مستدفیء معناسنه مؤنثنده دفأی دینور سکری وزننده الدفیء امیر وزننده اول معنایه در الدفئة فرحه وزننده والدفیئه خطیئه وزننده والمدفأة میمك وفانك فتحیله اسی وکرمناك اولان یره دینور که اصطلاح عوامده ساحل تعبیر اولنور فارسیده کرمسیر دیرلر یقال ارض دفئة ودفیئة ومدفاة ای ذات دفء المدفاة مکرمه وزننده والمدفئة محسنه وزننده والمدفأة معظمه وزننده یوکلری ویاغلری فراوان اولان دوه‌لره دینور یقال ابل مدفأة ومدفئة ومدفأة ای کثیرة الاوبار والشحوم الدفئیّ عربی وزننده دثئی معناسنه درکه اشتداد حرارت هوا عقبنده یاغان یغموره دینور بو ماده دثأ ذیلنده بیان اولندی الدفئیه عربیه وزننده یازموسمنك اوکنده یعنی هنوز یازموسمی حلولی هنکامنده جلب اولنان ذخیره‌یه دینور که یاز ذخیره‌سی اوله جقدر الدکأ دالك فتحی وکافك سکونیله برکسه‌یی صقشدروب مزاحمه ویره‌رك اوته قاقشدرمق معناسنه در یقال دکأهم دکأ من الباب الثالث اذا دافعهم وزاحمهم التداکؤ تفاعل وزننده بری بریله صقشوب مزاحمه ایدشمك معناسنه در یقال تداکؤا ای ازدحموا وتدافعوا الدنیء فعیل وزننده صویسز والحق وقطعا حرامدن صاقنمز لاابالی بالدری جلاغه دینور یقال رجل دنیء ای خسیس خبیث البطن والفرج ماجن ودنیء خرده جثه‌لو حقیر المنظر کسه‌یه دینور جمعی ادناء کلور شریف واشراف کبی ودنأی کلور کرمأ کبی الدانیء دنیء ایله معنای اوّلده مرادفدر الدنوءه دالك ضمیله والدناءه کراهه وزننده برکسه دنیء اولمق معناسنه در یقال دنأ الرجل دنوءة ودناءة من الباب الثالث اذا کان دنیئا الدنیئه خطیئه وزننده عیب ونقیصه معناسنه در یقال اتی بالدنیئة ای النقیصة الادناء همزه‌نك کسریله اچق ودنیء ایش ارتکاب ایلمك معناسنه در یقال ادنأ الرجل اذا رکب دنیئا ای امرا حقیرا الدنأ فتحتینله برکسه‌نك ارقه‌سی بوکری وقنبور

اولمق معناسنه در یقال دنئ الرجل دنأ من الرابع اذا جنئ الادنأ احمر وزننده ارقه سی قنبور اولان کشی یه دینور
مؤنثنده دنأی دینور سکری وزننده التدنؤ تفعل وزننده برکسه یی دنائه حمل وسوق ایلمك معناسنه در یقال تدنأه
ای تدنأ الرجل صاحبه اذا حمله علی الدناءة الدآء مدّ ایله درد ومرض معناسنه در جمعی ادواء کلور شارح دیرکه
بوندن غیری مفردی وجمعی ممدود اکلش بو قدر وداء مصدر اولور کماسیذکر الدوء دالك فتحی وواوك سکونیله
والدّاء مدّ ایله خسته ودردناك اولمق معناسنه در یقال داء الرجل یداء دوءا وداءا من الباب الرابع اذا مرض
وقد یقال دئت یارجل یعنی من الباب الثالث ای مرضت فهو داء شارح دیرکه بوراده داء کلمه سی اسم فاعلدر رفعله در
اصلی داوء ایدی ذو مرض معناسنه درکه نسب اوزره در انتهی الادواء همزه نك کسریله مریض ودردناك اولمق
معناسنه در یقال ادوأ الرجل ادواءا اذا مرض المدئ مطیع وزننده بوندن اسم فاعلدر مریض معناسنه
مؤنثنده مدیئه دینور الاداءه اقامه وزننده بو دخی افعالدن مصدر در اولکی اصلی اوزره در مریض ودردناك
اولمق معناسنه در یقال ادأت یارجل اداءة ای مرضت وبرکسه یی درده اوغرادوب مریض ایلمك معناسنه در یقال
ادأته ای اصبته بداء وادواء واداءه برکسیه تهمت القا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ادأت الرجل اداءة
وادوأته ادواءا ای اتهمته دآء الذئب آجلقدن کنایه در قورد قسمی اکثری آج طوردیغیچون الدبئ خیر وزننده
خسته ومریضه دینور یقال رجل دبئ ای داء مؤنثنده دبئه دینور هابله داءه مکه مکرمه قربنده برطاغك آدیدر
وهذیل قبیله سی یوردنده برموضع اسمیدر الادوأ جمع بنیه سیله برموضع آدیدر الدوداه زلزله وزننده غریو وفریاد
وجلبه معناسنه در تقول ماهذه الدوداة ای الجلبة فصــــــل الذال المعجمة الذأذاء والذأذاءة
الفلرك مدّ ایله زجر معناسنه درکه برکسه یی برنسنه دن منع ایچون آزار ایلمکدن عبارتدر وچالق ومضطرب
وپریشان یوروشه دینور یقال یمشی الذأذاء والذأذاءة ای مضطربا التذأذؤ تزلزل وزننده والذأذأه زلزله
وزننده چالق ومضطرب وپریشان یوریمك معناسنه در یقال تذأذأ الرجل وذأذأ اذا مشی مضطربا الذبأه ذالك
فتحی وبانك سکونیله شول تازه قیزه دینورکه مهزوله یعنی بدنی آج آرق چلیمسز جه وخوب سیمادلبرو سبکروح اوله
یقال جاریة ذبأة ای مهزولة ملیحة خفیفة الروح الذرء ذالك فتحی ورانك سکونیله یراتمق خلق معناسنه در یقال
ذرأ الله الخلق ذرءا من الباب الثالث ای خلقه وبرنسنه یی چوغالتمق معناسنه در یقال ذرء الشیء اذا کثره ذریه بوندن
مأخوذدر کماسیذکر وییرلکدن یاعلتدن ناشی اغزدن دیشلر دوکلمك معناسنه در یقال ذرأ فوه ای سقط یعنی مافیه
من الاسنان وبو ذکر المحل واراده الحال قبیلندندر وترلایه تخم اکمك معناسنه در یقال ذرأ الارض اذا بذرها وباشك
صاچی اغارمق معناسنه در کماسیذکر وذرأ شیء قلیل معناسنه در یقال ذرء من خبر ای شیء منه ومصدر بمعنی
مفعول اولور مخلوق معناسنه یقال هم ذرء النار ای خلقوا لها و پرده وحائل معناسنه در یقال مابیننا ذرء ای حائل
الذریه ذالك حرکات ثلاثی ویانك تشدیدیله نسل معناسنه درکه انس وجنك نسلنه شاملدر نسل الثقلین معناسنه در
ذکر اولنان تکثیر معناسندن مأخوذدر همزه سی متروکه در شارح دیرکه وزنی فعوله یاخود فعیله در تشدید عینله علی
قول ذرّ لفظندن مأخوذدرکه تفریق معناسنه در وزنی فعلیه در انتهی الذریئ امیر وزننده بمعنی مذروؤ در اکلمش
اکینه دینور یقال زرع ذریئ ای مبذور الذرءة ذالك ضمی ورانك سکونیله صاچ وصقال اغارمق شبب معناسنه در علی
قول باشك اوکنده اولان قیللره هنوز یاصلق دوشوب قیرسریمك حالتنه دینورکه ابتدا اورادن اغارمغه بدء ایدر
الذرء فتحتینله والذره منع وزننده معنای مزبوردن مصدرلردر یقال ذرئ شعره ذرءا وذرأ ذرءا من الباب الرابع
والثالث اذا شاب اوابیض شعره فی مقدم الرأس الاذرأ احمر وزننده صفت مزبوره اوزره اولان کشی یه دینور
مؤنثنده ذرأی دینور سکری وزننده واذرأ شول قوچ قیونه دینورکه باشنده بیاض اوله علی قول قولقلری آلاجه وسائر
اعضاسی سیاه اوله یقال کبش اذرأ اذا کان فی رأسه بیاض اوارقش الاذنین وسائره اسود الاذراء همزه نك کسریله
برآدمی کوجندروب طارلتمق معناسنه در یقال اذرأه ای اغضبه وبرکسیه قورقو ویرمك معناسنه در یقال اذرأه
ای ذعره وبرکسه یی برنسنه یه حریص ومولع ایلمك معناسنه در یقال اذرأه بالشیء ای اولعه به وبرنسنه یه مضطر
وملتجی قلمق معناسنه در یقال اذرأه الی کذا ای الجأه الیه وآقتمق معناسنه در یقال اذرأ الدمع اذا اساله وناقه ممه یه
سود اندرمك معناسنه درکه نتاج وقتی قریب اولنجه اولور یقال اذرأت الناقة اذا انزلت اللبن المذرئ محسن وزننده
قریبة النتاج اولمغله ممه سنه سود انزال ایدن ناقه یه دینور الذرآنی ذالك فتحی ورانك سکونیله فرغانی وزننده وفتحتینله
جائزدر زیاده سیله بیاض اولان طوزه دینور یقال ملح ذرآنی وذرآنی ای شدید البیاض بوطوز حاجی بکتاش طوزی
دیدکلریدر وذرآنی کلمه سی ذرءه ماده سندن مأخوذدرکه بیاض رأس معناسنه در تغییر نسب ایچون الف ونون زیاده

اولنمشدر ملح اندرانی تعبیری لحن عوامدن اولمغله تکلمندن مؤلف ولاتقل اندرانی عنوانیله نهی ایلمشدر الذرءة
ذالك کسریله برکلمه درکه آنکله کچی قسمنی صاغمق ایچون چاغررلر یقال ذرء ذرء وهو دعاء العنز للحلب شارح دیرکه
بنفسه کچی یه ذرءه اطلاق اولنور صاغمق ایچون ذرء ذرء دیه رك چاغررلر پس مؤلفك تعبیری مشوّشدر انتهی الذمأ
ذالك فتحی ومیمك سکونیله برکسیه کوجلك ایدوب مشقت ویرمك معناسنه در یقال ذمأ علیه ذمأ من الباب الثالث
اذا شق علیه التذییئ تفعیل وزننده اتی زیاده سیله پشیروب مهرا قلمق معناسنه در یقال ذیأ اللحم تذییئا اذا انضجه حتی
تهرأ التذیوء تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمغله ییرتمش ثوب کبی پاره پاره دوکیلور اولمق معناسنه در یقال
تذیأ الجرح وغیره اذا تقطع وفسد وبرعضو شیشوب قبارمق معناسنه در وعند البعض اتك کمکدن صیریلوب
آیرلمق معناسنه در کرك ذبح وکرك فساد سبیله اولسون یقال تذیأ وجهه اذا ورم اوهو انفصال اللحم عن العظم
بذبح اوفساد فصــــل الراء الرأرأة زلزله وزننده کوزك قاره سنی اویناتمق علی قول برطرفه دوروب چویرمك
معناسنه در یقال رأرأ الرجل اذا حرك الحدقة اوقلبها وحدّت ودقتله دیکه دیکه بقمق معناسنه در یقال
رأرأ الرجل اذا احدّ النظر وکوزی چراغ کبی پارلداتمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا برقت بعینها وقیونی
وکچی یی ارار دیو چاغرمق معناسنه در یقال رأرأ الراعی اذا دعا الغنم بأرار وبرنسنه پارلدامق معناسنه در یقال رأرأ
السحاب والسراب اذا لمعا وآهو وکچی قسمی قویرق صاللمق معناسنه در یقال رأرأت الظباء ای بصبصت باذنابها
وآیینه یه بقمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا نظرت فی المرآة الرأرأة دبدبه وزننده والرأرأ هاسر فدفد
وزننده والرأراء سلسال وزننده همیشه زیر نقابدن تحریك حدقه ایله کوزنی لمعان ایتدیرن خاتونه دینور الرأراءة
مدّ ایله والرأراء هاسر مرّ بن اد بن طابخة بن الیاس بن مضرك قزی اسمیدر آیینه یه چوق نظر ایدر اولمغله آنکله
تسمیه اولنمشدر الربأ رانك فتحی وبانك سکونیله دشمنی یاعسکری کوزتمك ایچون دیدبان یاقراغل اولمق معناسنه در
یقال ربأهم وربأ لهم ربأ من الباب الثالث اذا صار ربیئة لهم وبو کسلمك علو وارتفاع معناسنه در یقال ربأ اذا علی
وارتفع ویوقاری قالدرمق معناسنه در یقال ربأ الشیء اذا رفعه وبرنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال ربأ الشیء
اذا اصلحه وکیدرمك معناسنه در یقال ربأ الشیء اذا اذهبه واجناس طعام برکدرمك معناسنه در یقال ربأ فلان اذا
جمع من کلّ طعام وآغر آغر یوریمك معناسنه در یقال ربأ الرجل اذا تثاقل فی مشیته وبو کسکه چقمق معناسنه در
یقال ربأ علی جبل ای اشرف وبرنسنه یه مبالات ایدوب آنی کماهو ادراك ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که
دیدبانك دقت وامعانی کبی دقت ومبالاتله تحصیل وقوف واطلاع ایدر یقال ماربأت ربأه ای ماعلمت به ولم اکترث له
الربیئه فعیله وزننده که هاء اسمیه ایله در دیدبانه دینور وقراغله دخی دینور طلیعه معناسنه الارتباء افتعال وزننده
یوکسکه چقمق معناسنه در یقال ارتبأ الرجل اذا اشرف یعنی طلع علی علوّ المرابأة مفاعله وزننده صقنمق حذر
واتقا معناسنه در یقال رابأته ای حذرته واتقیته وبرکسه یی کوزتمك وحالنه دقت وامعان ایلمك معناسنه در یقال
رابأته ای راقبته وحفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال رابأته ای حارسته وبونلرده مشارکت ایچون اولور الربأة
ثمره وزننده شول مطهره درکه درت قطعه کوندن یاتلاتیندن مصنوع اوله المربأ والمربأة میملرك فتحیله والمرتبأ
میمك ضمی وتانك فتحیله اسم مکانلردر دیدبان اکلنه جك یوکسك یره دینورکه اورادن اطرافه نظر اندازاولور مرقبه کبی
المرباء محراب وزننده نردبانه دینور مرقات معناسنه التربئة تفعله وزننده کیدرمك معناسنه در یقال ربأه تربئة ای
اذهبه الرتوء ثای فوقیه ایله قعود وزننده دوکومی محکم چکوب بغلمق معناسنه در یقال رتأ العقدة رتوءا من الباب الثالث
اذا شدّها وبوغمق معناسنه در یقال رتأ فلانا اذا خنقه واقامت ایلمك معناسنه در یقال رتأ الرجل اذا اقام وبرسمته کتمك
معناسنه در یقال رتأ زید اذا انطلق وطعامله جکرك جوعنی تسکین ایلمك معناسنه در یقال مارتأ کبده الیوم بطعام
ای ما اکل شیئا یسکن جوعه بو معناده خصائص ندر یعنی کبدك غیریده استعمال اولنمز مثال مزبورده کبده لفظی
مفعولیت اوزره منصوبدر الرتأن فتحاتله رتکان وزننده ومراد فیدر که دوه آدیملرینی بری برینه قریب آتارق
یورغلامق معناسنه در که آت قسمنده تقلمق تعبیر اولنور یقال رتأ البعیر رتأنا من الباب الثالث اذا رتك ای قارب
خطوه الارتاء همزه نك کسریله فتور ورخاوتله استرا استهز کولمك معناسنه در یقال ارتأ فلان اذا ضحك فی فتور
الرثأ رانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله اکشی سود اوزره قویلمق ایچون تازه سود صاغمق معناسنه در یقال رثأ اللبن
رثأ من الباب الثالث اذا حلبه علی حامض فخثر ومعتل اولان رثی کلمه سنده لغتدرکه میته مرثیه سویلمك یعنی میتك
محاسننی تعداد ایده رك نظم اشعار ایلمك معناسنه در تقول رثأته ای رثیته وبرشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق
معناسنه در یقال رثأ الشیء بالشیء اذا خلطه واورمق معناسنه در یقال رثأه اذا ضربه وسودی کوره مز جالق

معناسنه‌در یقال رثأ اللبن ای صیره رثیئة وبرکسه ایچون اکل ایلسون دیو کوره‌مز بایمق معناسنه‌در یقال رثأ القوم
اذا عمل لهم رثیئة وغضب ساکن اولمق معناسنه‌در یقال رثأ غضبه ای سکن ودوه‌یه رثأه دیدکلری علت عارض
اولمق معناسنه‌در یقال رثأ البعیر اذا اصابته رثأة ورثأ قلت فطنت وضعف ذهن وادراك وحمق وبلاهت
معنالرینه‌در الرثیئة خطیئه وزننده کوره ماست محرّفی کوره‌مز تعبیر اولنان نسنه‌در که مخلوش سود اوزره تازه سود
صاغوب یوغرد کبی چالارلر اکا بعض دیارده خوشمرم دخی دیرلر اعراب وترا کمه اتمك قاتیغی ایدرلر شارح دیر که
الرثیئة تفثأ الغضب مثلی بوندندر که آزه‌جق هدیه طارغنلغی دفع ایدوب محبت ایراث ایدر دیه‌جك یرده ضرب اولنور
انتهی ورثیئه قلت شعور وفطنت وحمق وبلادت معنالرینه کلور الرثأة تمره وزننده برعلتدر که دوه قسمنك اموزلری
باشنده ظهور ایدر الرثأة رانك ضمی ایله بیاض وسیاه آلاجه لغه دینور رقطه معناسنه کرك سیاه اولوب نقطه‌لر بیاض وکرك
برعکس اولسون الارثأ احمر وزننده وصف مزبور اوزره اولان ارکك حیوانه دینور یقال کبش ارثأ ای ارقط
مؤنثنده رثأی دینور سکری وزننده یقال نعجة رثأی ای رقطاء الارتثاء افتعال وزننده تخلیط ایلمك معناسنه‌در
یقال ارتثأ فی رأیه اذا خلط بالتشدید امهات سائره‌ده ارتثأ علیهم امرهم ای اختلط عنوانیله مرسوم اولمغله
اختلاط معناسنه اولور ومقتضای مادّه دخی بویله اولمقدر وارتثأ کوره‌مز ایچمك معناسنه‌در یقال ارتثأ الرثیئة
اذا شربها وسود قویلنمق معناسنه‌در یقال ارتثأ اللبن اذا خثر الارثاء همزه‌نك کسریله بو دخی سود قویلنمق
معناسنه‌در یقال ارثأ اللبن اذا خثر الارجاء همزه‌نك کسریله تأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال ارجأ الامر ای اخره
ومطلقا که حیوانك طوغورمسی کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال ارجأت الناقة اذا دنا نتاجها وصیاد شکاردن
خائب ومحروم اولمق معناسنه‌در یقال ارجأ الصائد اذا لم یصب شیئا اشبو ذکر اولنان مواد ثلاثه‌نك هر برنده همزه‌نك
ترکیله ده لغتدر که معتلّ اولور تقول ارجأت الامر لغة فی ارجیته وقس علیه البواقی وقرّاء کرامدن امام نافع وحمزه
وکسائی وحفص حضراتندن ماعداسی سورهٔ توبه‌ده متخلفین جهاددن کعب بن مالك وهلال بن امیه ومرارة
بن الربیع رضی الله عنهم حقلرنده نازل اولان اشبو وآخرون مرجون لامر الله اما یعذبهم واما یتوب علیهم الایة
کریمه‌سنی همزه ایله مرجؤن عنوانیله ومشار الیهم مرجون عنوانیله قرأت ایلدیلر ایکیسنه کوره‌ده معنای شریف
مؤخرون حتی ینزل الله فیهم مایرید یعنی آنلرك حقلرنده امر الهی ظهورینه توقیفله امرلری تأخیر اولنوب اویله
موقوف قالمشدر اکر نفاق اوزره اصرار ایدرلر ایسه مظهر عذاب ونکال اولوب واکر تائب اولورلر ایسه نائل نائلهٔ
الهی اولورلر المرجئة میمك ضمی وجیمك کسریله ارجاء کلمه‌سندن اسم فاعلدر مؤخره معناسنه‌در فرق ضالّه‌دن
بر طائفه‌نك لقبیدر که عملی رتبه‌ده نیتدن واعتقاددن تأخیر ایدرلر وایمان قولدر بلا عمل دیرلر کویا که قولی تقدیم وعملی
تأخیر ایلدیلر وبو مرجئه کلمه‌سی یائی اولدیغی صورتده تأخیر معناسندن بشقه رجا ماده‌سندن دخی اخذ اولنور
زیرا بونلرك برکلامی دخی بودر که برکسه مؤمن اولدقده معصیت اکا ضرر ایلمز کفر ایله طاعت مفید اولمدیغی کبی
فالدیکه مهموز اولمدیغی صورتده مثلا رجل مرجی دینور تشدید ایله وهمزه صورتنده رجل مرجئ دینور
مرجع وزننده یوخسه مرج دیمز معط وزننده‌نه که جوهری بوکونه وهم ایلمشدر شارح دیرکه اولا جوهری قول
مزبوری عدم همزه صورتنده ثبت ایلمشدر ثانیا مثال مزبورلر نسبته کوره اولمغله ایکنجیده حقّ تعبیر مرجئی
اولمقدر مرجعی وزننده ومؤلف بونی رجو ماده‌سنده دخی ذکر ایلمشدر انتهی ویقال هم المرجئة بالهمزة والمرجیة
بالیاء مخففة ووهم فی ذلك الجوهری حیث قال وهم المرجیة بالتشدید الرِدء رانك کسری ودالك سکونیله عون
یعنی معین وباور معناسنه‌در یقال هو ردء له ینصره ای عون ومادّه معناسنه‌در که هر شیئك اصل ومایه وطینت
وجوهرندن عبارتدر جسمی مدّ وتکثیر ایدن اجزای اصلیه اوله‌جقدر وردء یوکك بردنکنه دینور عدل معناسنه
ایکیسنه ردءین دینور تقول عدّلوا الردئین ای العدلین وآغر نسنه‌یه دینور ثقیل معناسنه شارح والعدل الثقیل
نسخه‌سنی که واوسزدر تخطئه ایلمشدر لکن مناوی واوله خطادر زیرا محکم وعبابده بلاواو مرسومدر دیمکله پس
صواب اولان یوکك آغر اولان دنکنه دینمك اولور لکن اساسده بونك مخالفیدر الردء رانك فتحی ودالك سکونیله
برنسنه‌یی برنسنه‌یه مدار متانت ایلمك معناسنه‌در که آنك قوتیله شیء مزبور وهن وخلل مقوله‌سی عارضه‌دن مأمون
اولور کذلك برکسه‌یی برکسه‌یه پشت وپناه وقوة الظهر قلمق معناسنه‌در یقال ردأه به ردءا من الباب الثالث اذا
جعله له ردءا وقوة وعمادا واحکام ایچون بنایه طیاق وپایندان ودستك نصب ایلمك معناسنه‌در بو معنا تخصیص
بعد التعمیم‌در یقال ردء الحایط اذا دعمه ودوابّ ومواشینك آب وعلفنه وسائر خدمت وتیمارنه کوزل تقید ورعایت
واهتمام ایلمك معناسنه‌در که مدار قوتلریدر یقال ردء الابل ای احسن القیام علیها وطاش آتمق معناسنه‌در یقال

ردأه بحجر اذا رماه به الارداء همزه‌نك کسریله دیوار مقوله‌سی بنایه طیاق وپایندان ودستك نصب ایلمك معناسنه‌در
یقال اردأ الحایط اذا دعمه وامداد واعانت ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای اعانه وزیاده قلمق معناسنه‌در یقال اردأه
علی مائة ای زاده علیها وپرده‌یی صالیورمك معناسنه‌در یقال اردأ الستر ای ارخاه وتسکین ایلمك معناسنه‌در
یقال اردأه اذا اسکنه وبرنسنه‌یی کوتو وفاسد وکتر ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای افسده وبرنسنه‌یی حالی اوزره
ابقا وتقریر ایلمك معناسنه‌در یقال اردأه ای اقرّه یعنی علی ما کان علیه وبرکتر وردیء وفاسد ایش ایشلمك علی قول
اولمقوله برامر فاسده اوغرامق معناسنه‌در یقال اردأ الرجل اذا فعل فعلا ردیئا او اصابه الرداءة کراهه وزننده
کوتو وکتر وفاسد اولمق معناسنه‌در یقال ردؤ الشیء رداءة من الباب الخامس اذا فسد الردیء امیر وزننده کوتو
وفاسد وکتر نسنه‌یه دینور که ایو مقابلیدر جمعی ارداء کلور همزه‌تیله افعلاء وزننده الرُزء رانك ضمی وزای
معجمه‌نك سکونیله برکسه‌نك مالندن برنسنه‌یه اصابت ایلمك یعنی آنك برمقدار مالنه نائل اولمق وجهیله نقصان
ایرشدرمك معناسنه‌درکه اصل مادّه نقص معناسنه موضوعدر یقال رزأه ماله ورزئه رزءا من الباب الثالث والرابع
اذا اصاب منه شیئا یعنی نقصه وبرکسه‌نك خیر ومنفعتنه نائل اولمق معناسنه‌در یقال رزأه رزءا اذا اصاب منه خیرا
واکسلتمك نقص معناسنه‌در که حقیقت معنادر یقال رزء الشیء رزءا من الباب الثالث اذا نقصه وتقول ما رزئته رزءا
من الباب الرابع ای ما نقصته ورزء مأتم ومصیبت معناسنه اسم اولور جمعی ارزاء کلور قفل واقفال کبی المرزئة
میمك فتحی وزانك کسریله مصدردر برکسه‌نك خیر ومنفعتنه اوغرامق معناسنه یقال رزأه رزءا کما ذکر ومرزئة
اذا اصاب منه خیرا ومرزئه اسم اولور مصیبت معناسنه الرزیئة خطیئه وزننده بو دخی مصیبت معناسنه‌در جمعی
رزایا کلور برایا وزننده یقال اصابه رزء ومرزئة ورزیئة ای مصیبة الارتزاء افتعال وزننده بو دخی برکسه‌نك برمقدار
مالنه نائل اولمغله یاخود سائر وجهیله اکا اولقدرجه زیان ایرشدرمك معناسنه‌در یقال ارتزأه ماله بمعنی رزأه واکسلمك
معناسنه‌در یقال ارتزأ الشیء اذا انتقص المرزؤن معظمون وزننده مرزء کلمه‌سندن جمعدر کرماء وجوانمردانه
اطلاق اولنور که مالرندن خلق همیشه خیر کوروب انتفاع ایدر اوله‌لر وشول قومه اطلاق اولنور که خیار
واعزه‌لری وفات ایلمکله مصیبت دیده اوله‌لر جوهری کلمهٔ مزبوره‌یی کندی دست خطی اولان نسخه‌ده مخففا ثبت
ایلمکله وهم ایلمشدر الرشأ رانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رشأ المرأة رشأ من الباب
الثالث اذا جامعها وآهو طوغورمق معناسنه‌در یقال رشأت الظبیة اذا ولدت الرشأ فتحتینله شول آهو
باوریسنه دینور که هنوز قوتلنوب اناسیله یوریمکه باشلیه جمعی ارشاء کلور ورشأ برنوع شجر اسمیدر که قدّی قامت
انساندن بلند ویپراغی کندیر اغنه شبیه اولور وبرنوع نبات آدیدر که قرنوه‌یه شبیه اولور وقرنوه هرنوه‌درکه قلمك
نباتیدر الرطأ رانك فتحی وطانك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رطأ المرأة رطأ من الباب الثالث اذا جامعها
وچفرمق وجهیله دفع طبیعی ایلمك معناسنه‌در یقال رطأ بسلحه اذا رمی به الرطأ فتحتینله حمق وبلاهت معناسنه‌د
یقال به رطأ ای حمق الرطیء امیر وزننده بون واحمق کمسه‌یه دینور جمعی رطاء کلور کرام وزننده مؤنثنده رطیئه
دینور ورطاء دینور حمراء وزننده الارطاء همزه‌نك کسریله قیز جماعه صلاحیت کتیره‌جك سنه بالغه اولمق
معناسنه‌در یقال ارطأت الجاریة اذا بلغت ان تجامع الاسترطاء احمق اولمق معناسنه‌در یقال استرطأ الرجل
اذا صار رطیئا الرفأ رانك فتحی وفانك سکونیله کمی‌یی کناره یناشدرمق معناسنه‌در یقال رفأ السفینة رفأ
من الباب الثالث اذا ادناها من الشطّ وجامه‌نك یرتق وسوکوك یرنی بری برینه یمایوب دیکمك یا اورمك وجهیله
قاوشدروب بتشدرمك معناسنه‌در یقال رفأ الثوب اذا لأم خرقه وضمّ بعضه الی بعض ومضطرب یا اندیشه‌ناك
اولان کمسه‌یی تسلیت یا رفق وسهولت معامله‌سیله ساکن ومطمئن ایلمك معناسنه مستعملدر یقال رفأ الرجل
اذا سکنه ای امنه واخذه بالسکون والطمانینة وبرنسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال رفأ بینهم ای اصلح المرفأ
مقعد وزننده اسم مکاندر کناره‌ده کمی قرار ایلیه‌جك موضعه دینور که اسکله تعبیر اولنور میمك ضمیله‌ده جائزدر
الرفّاء شدّاد وزننده یامه‌یامیجی واوروجی ویینه‌جی مقوله‌سنه دینور الارفاء همزه‌نك کسریله برجانبه میل ایلمك
معناسنه‌در یقال ارفأ الرجل اذا جنح وصاج وصقال طرامق معناسنه‌در یقال ارفأ الرجل اذا امتشط وبرنسنه‌یه
یقلشوب چاتمق معناسنه‌در یقال ارفأ الیه اذا دنی وبرنسنه‌یی برنسنه‌یه یاقلشدروب چاتدرمق معناسنه‌در یقال
ارفأ الیه ای ادناه وبرکسه‌یه حرمت ورعایتله معامله ایلمك معناسنه‌در کرك بیع وشراده وکرك سائر خصوصده
اولسون یقال ارفأه ای حاباه ومدارا ایلمك معناسنه‌در یقال ارفأه ای داراه وصغنمق معناسنه‌در یقال ارفأ الیه
ای لجأ المرافأة مفاعله وزننده بو دخی محاباة ومداراة معنالرینه‌در یقال رافأه ای حاباه وداراه الترافؤ تفاعل

وزننده قوم بكدل و يكجهت اولمق معناسنه در يقال ترافأ القوم اذا توافقوا وتواطئوا يعنى حتى صارت يدهم واحدة
الرفأ رانك كسريله دوزلك وبارشقلق حالته دينوركه برى بريله موافقت وحسن امتزاج والتيام ومعاشرتدن
عبارتدر فى الاصل عربلر تأهل ايدن كمسيه بونكله دعا ايدرلر ايدى كماسيذكر يقال بينهما رفاء اى التيام واتفاق
الترفئة تفعله وزننده والترفئ تفعيل وزننده تزوج ايلين كمسيه تهنيت معرضنده بالرفاء والبنين ديو دعا ايلمك
معناسنه در يقال رفأه ترفئة وترفيئا اذا قال له بالرفأ والبنين اى بالالتيام وجمع الشمل يعنى بينكرده حسن زندكانى
والفت ونما وبركت اولوب خير جمعيت واولاد وانساله موفق اوله سز شارح دير كه بو عبارتله دعا سنن جاهليه دن اولمغله
نهى اولنوب بونك بدلى بارك الله لك وبارك الله عليك وجمع بينكما فى خير عبارتيله دعا اولنمق ضمننده امر نبوى صادر
اولمشدر انتهى اليرفئ يلمعى وزننده شول كمسه در كه شدت خوفندن يوركى يرندن قويمش اوله منتزع القلب
معناسنه وقيون چوبانه دينور وبك اوركك دوه قوشنه دينور وقاچاغان اوركك آهويه دينور ويرفئ بر عبد اسود
اسميدر يرفأ يمنع وزننده فاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك بنده آزادكرده لرى اسميدر الرقأ رانك فتحى
وقافك سكونيله والرقوء قعود وزننده سيلان ايدن كوز ياشى وقان مقوله سى كسيلوب ديكلمك معناسنه در يقال
رقأ الدمع رقأ ورقوءا من الباب الثالث اذا جف وسكن وبدنده طمر يوقارى قالقوب ظهوره كلمك معناسنه در يقال
رقأ العرق اذا ارتفع ورقأ برنسنه نى فساده ويرمك معناسنه در يقال رقأ بينهم رقأ اذا افسد واصلاح ايلمك معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال رقأ بينهم اذا اصلح ويوقارى چقمق معناسنه در پس يائى اولان رقى كلمه سنده لغت اولور
يقال رقأ فى الدرجة اذا صعد المرقأة ميمك فتحيله وكسريله ده لغتدر درجه ونردبانه دينور لكن ميمك فتحيله
اسم مكان اولوب وكسريله اسم آلتدر الارقاء همزه نك كسريله آقان كوز ياشنى وقانى ساكن قلمق معناسنه در
يقال ارقأ الله تعالى دمعه اى سكنه وبدنده طمرى شيشروب يوقارى قالدرمق معناسنه در يقال ارقأت العرق
اى رفعته الرقوء صبور وزننده شول نسنه در كه قانى ساكن اولمق ايچون اوزرينه وضع اولنور كرك دارو وكرك
سائر نسنه اولسون سمور طرنغى وقان طاشى وقنطريون كبى وماسوره ايله برونه چريش اوفلمك دخى برون قانى
مسكندر ومنه قول اكثم بن صيفى لا تسبوا الابل فان فيها رقوء الدم اى تعطى فى الديات فتحقن الدماء اكثم مرقوم
حكماء عربدندر صحبتى مختلفدر طئ قبيله سنه تحرير ايلديكى وصيتنامه ده كلام مزبورى دخى درج وتسطير
ايلمشدر يعنى سزلر دوه قسمنه چشم حقارتله باقوب سب وآزار ودشنام ايلمكز زيرا آنلر قصاصه بدل اولان ديت
ايچون اعطا اولنمغله دم اقتصاصك حفظ وسكوننه وسيله اولورلر زيرا اصل ديت بوز دوه در جوهرى وهمنه
مبنى كلام مرقومى حديث ظن ايلمكله وفى الحديث عنوانيله ثبت ايلمشدر شارح دير كه نهايه ده كذلك عنوان مذكور
ايله مرسومدر وفصيح شرحنده كلام مزبور قيس بن عاصم المنقرى يه مسند اولوب اول ايسه اصحابدن اولمغله
جوهرى غيرواهمدر الرمأ رانك فتحى وميمك سكونيله والرموء قعود وزننده بر يرده مكث واقامت ايلمك
معناسنه در يقال رمأ الرجل رمأ ورموءا من الباب الثالث اذا اقام وزياده اولمق معناسنه در يقال رمأ الشئ على
مائة اى زاد عليها وبرخبرى ظن وكمان وجهيله فهم وادراك ايلمك معناسنه دركه حقيقتى كماهى يقين كرده
اولميوب خبر واحد كبى ياخود بعض امارات على وجه الظن ادراك ايليه يقال رمأ الخبر اذا ظنه بلا حقيقة شارح
وحققه نسخه لرينى تخطئه ايلمشدر جميع امهاتده ظنه بلا حقيقة عنوانيله مرسومدر الارماء همزه نك كسريله
آرتمق زياده معناسنه در يقال ارمأ الشئ على مائة اذا زاد عليها وبك بقين اولمق معناسنه در يقال ارمأ اليه اذا دنا
المرمأت معظمات وزننده لغو وبيهوده وباطل اولان اخباره دينور يقال مرمأت الاخبار اى اباطيلها
الرنأ رانك فتحى ونونك سكونيله باقمق نظر معناسنه در يقال رنأ اليه رنأ من الباب الثالث اذا نظر وآغر آغر
اوياله رق يوريمك معناسنه در يقال جاء يرنأ فى مشيته اى يتثاقل بو معنا بالكز اصمعيدن منقول اولمغله مصنف
وجاء عنوانيله نزاكت وابهام ايلمشدر اليرنأ يانك ضميله معتل بابنده مرسوم ومبيندر الرهيأة ياى تحتيه ايله
دحرجه وزننده سست وضعف وعجز وتوانى معناسنه دركه سلپوكلك وكوشكلك تعبير اولنور يقال به
رهيأة اى ضعف وتوان ويوك دنكلرينك بريسنى ديكرندن آغر ايلمك معناسنه در يقال رهيأ الحمل اذا جعل احد
العدلين اثقل من الآخر وضعف ومحنتدن ياخود بك پيرلكدن ناشى كوز ايچرو باتوب چقورلنمق معناسنه در
يقال رهيأت عيناه اذا اغرورقت جهدا اوكبرا وبرخصوصده رأى وتدبيرى شك وتردد ياخود احتمالاتله
محكم واستوار اولميوب تخليط وافساد ايلمك معناسنه در يقال رهيأ رأيه اذا افسده ولا يحكمه وطواره يوكى كوشك يوكليوب
شريدلرنى بك چكوب ايوجه بند ايلمامك معناسنه در شويله كه بر طرف طوغرى اكيلوب دوشمك اوزره اوله يقال رهيأ
الحمل اذا اجله فلايشده وبلود بغمور باغدرمغه مستعد ومتهيئ اولمق معناسنه در يقال رهيأت السحابة اذا تهيئت للمطر

الترهيؤ تدحرج وزننده برى اوته حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال ترهيأ الشئ اذا اضطرب وتحرك ونهال
تازه كبى خرام وميلان ايده رك يوريمك معناسنه در يقال ترهيأ فى مشيته اذا تكفاء وسحاب يغمور ياغدرمغه حاضر
ودركار اولمق معناسنه در يقال ترهيأ السحاب اذا تهيأ للمطر وبركسه برايشه قصد ايلمشيكن هنوز ايشلمكى مريد
اولديغى حالده اقدام ايلميوب حيرت وتردداوزره اويلجه طورمق معناسنه در يقال ترهيأ فى امره اذا هم به ثم امسك
عنه وهو يريد فعله التروئة فعل مهموزى معتله الحاقله تفعله وزننده والتروئ قياس اوزره تفعيل وزننده
برخصوصده يا برجوابده عجله ايلميوب عاقبتنى ملاحظه ايله اعمال فكر واندیشه ايلمك معناسنه در يقال روى فى الامر
تروئة وترويئا اذا نظر فيه وتعقبه ولم يعجل بجواب الروية جليه وزننده آندن اسمدر فكر ونظر وتدبر معناسنه در
شارح دير كه قياس اولان همزه ايله رويئه اولمقدر لكن عربلر تشديد ايله استعمال ايلديلر يقال لبس له روية فى الامر اى
نظر وتعقب الراء برشجر آديدر مفردى راءه درها يله شجر مرقوم مغيلان نوعندندر غار ثور قپوسنده نابت اولمشدر
وراء زبد البحر اسميدر كه دكز كوپكى ديدكلرى نسنه دراد ويه جمله سندندر الارواء همزه نك كسريله بريرده راء
ديدكلرى شجر مزبور چوق اولمق معناسنه در يقال اروأ المكان اذا كثربه الراء التريئة تكمله وزننده بركسه نك يا
برحيوانك بوغازنى قيصوب بوغمق اوزره اولان اپينى كوشتمك معناسنه در يقال رتأه تريئة اذا فسح عن خناقه وتروئه
لفظنده لغتدر كه برايشك صوكنى صايوب فكر واندیشه ايلمك معناسنه در يقال رتأ فى الامر بمعنى روأ المراياة مفاعله
وزننده صقنمق اتقا معناسنه در يقال رايأه مرايأة اى اتقاه راء خاف وزننده رأى كلمه سنده لغتدر كه كوردى معناسنه در
يقال راءه اى رآه شارحك بيانته كوره بو مقلوب اولمغله متصرف اولمز يعنى مصدرى وسائر صيغه لرى وارد كلدر الرئى
رانك كسرى وهمزه ايله ريح وزننده آندن اسمدر رؤيت وديدار معناسنه در فصل الزاى الزأزأة زلزله وزننده قورقتمق
تخويف معناسنه در يقال زأزأه اى خوفه ودوه قوشى باشنى وقويرغنى يوقارى طوتارق سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال زأزأ الظليم اذا مشى مسرعا رافعا قطريه رأسه وذنبه وقطر قافك ضميله برنسنه نك اوجنه دينوركه بوراده
ايكى قطردن مراد رأس ايله ذنبيدر وزأزأه برنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال زأزأ الشئ اذا حركه التزأزؤ
تزلزل وزننده صارصلمق وارغلانمق معناسنه در يقال تزأزأ الشئ اذا تزعزع وبرنسنه دن قورقمغله سنوب كوچلمك
معناسنه در يقال تزأزأ منه اذا تصاغر له فرقا بوراده تصاغر تحقر وتذلل معناسنه ده اولور وقورقمق معناسنه در يقال
تزأزأ الرجل اذا خاف وكزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا اختبأ وچرپچى يورويشى كبى يانلرينى
تحريكله چالقنه رق يوريمك معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا مشى محركا اعطافه كهيئة القصار الزوازئة
علابطه وزننده والزوزئة علبطه وزننده شول بيوك قزغانه دينوركه ايچنه بر بوغاز لنمش دوه صغار اوله يقال قدر
زوازئة وزوزئة اى عظيمة تضم الجزور جوهرى وهمنه مبنى بو ماده يى معتل بابنده ذكر ايلمشدر شارح دير كه جوهرى
بو بابده اصمعى يه تابع اولمغله وهمدن مصوندر الزبأة زانك فتحى وبانك سكونيله غضبه معناسنه دركه غضبدن
بناء مره در الزكأ زانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال زكأه زكأ من الباب الثالث اذا ضربه وبركسيه
اقچه صايوب ويرمك معناسنه در على قول تعجيل نقد ايلمك معناسنه در يقال زكأه الفا اذا نقده اوعجل نقده وبركسيه
التجا واستناد ايلمك معناسنه در يقال زكأ اليه اذا لجأ واستند وجماع ايلمك معناسنه در يقال زكأ جاريته اى جامعها
وناقه ياوريسنى طوغوردقده اياقلرى دبنه القا ايلمك معناسنه در يقال زكأت الناقة بولدها اذا رمته عند رجلها يعنى
عند الطلق الزكأ زانك ضميله صرد وزننده والزكأة همزه وزننده وزكأ النقد غراب وزننده واضافتله شول
كمسه دركه ثروت ويساره مالك اولمغله دائما اقچه سى حاضر وموجود اولديغندن لدى الاقتضا تأخير ايلميوب درساعت
نقد واعطا ايدر اوله يقال رجل زكأ وزكأة وزكاء النقد اى موسر عاجل النقد الازدكاء افتعال وزننده بركسه دن
حق مطلوبنى آلمق معناسنه در يقال ازدكأ منه حقه اذا اخذه الزنأ زانك فتحى ونونك سكونيله والزنوء قعود
وزننده صغنمق معناسنه در يقال زنأ اليه زنأ وزنوءا من الباب الثالث اذا لجأ وطاغه چقمق معناسنه در يقال زنأ
فى الجبل اذا صعد وكولكه چكيلوب قصالمق معناسنه در يقال زنأ الظل اذا قلص ودنا بعضه من بعض وبرنسنه يه
يك ياقلشوب چاتمق معناسنه در يقال زنأ اليه اذا دنا وشين وشادمان اولمق معناسنه در يقال زنأ الرجل اذا طرب
وسرعت ايلمك معناسنه در يقال زنأ اذا اسرع ويره ياپشمق معناسنه در يقال زنأ اذا لزق بالارض وبوغمق
معناسنه در يقال زنأه اذا خنقه ومثانه ده بولى حبس ايلمك معناسنه در يقال زنأ بوله اذا احتقن امهات سائره ده
حقنه عنوانيله مفسردر الازناء همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در يقال ازنأه الى الامر اى الجأه ويوقارى
چقارمق معناسنه در يقال ازنأه اى صعده وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال ازنأ بوله اى حقنه الزناء سحاب

وزننده كوده سی دیو شورملی طوپاج بودوره دینور واكثری بولنی حبس ایدن كشی یه دینور وبر موضع آدیدر الزّنیّ امیر
وزننده كوچك صوطلومنه دینور الترنئة تفعله وزننده تضییق ایلمك معناسنه‌در یقال زنأ علیه ترنئة اذا ضیق
الزوء زانك فتحی وواوك سكونیله موت سببیله حادث اولان حادثه‌یه دینور بالنفس هلاك كبی ومثلا بركسه‌نك پدری وفات
ایلمكله دوچار اولدیغی فلاكت ومحنت كبی وزوء مصدر اولور بركسه‌یی حوادث زمان منقلب الحال ایلمك معناسنه
یقال زاء الدهر به زوءا اذا انقلب به ابو عمرو دیدیكه بو كلمه‌یه یعنی معنای مزبوره كلدیكنه ظفریاب اولدیغمده بغایت
مسرور اولدم زیرا بعض اشعار قدماده واقع اولوب معناسی اكثر لغویین ومغلقین عندنده خفی ومشتبه ایدی . فصل
السین السأسأة زلزله وزننده والسأساء سلسال وزننده اشك قسمنی كتمكدن زجر ومنع ایلمك یاخود صو ایچمكه چاغرمق
یاخود یوریمكده اشوب سرعت ایلمك ایچون آزار ایلمك معناسنه‌در كه عربلر بو محلده سأ دیرلر كه صوت آزاردن
حكایه‌در تركیده چوش وچو ایله تعبیر ایدرلر یقال سأسأ بالحمار سأسأة وسأساء اذا زجره لیحتبس اودعاه لیشرب
او یمضی قال الشارح ومنه المثل لاحأ ولاسأ ای لم یأمر ولم ینه التسأسؤ تزلزل وزننده برنسنه قارش مورش شوریده
ومختلف اولمق معناسنه‌در یقال تسأسأت الامور اذا اختلفت السبأ سینك فتحی وبانك سكونیله والسباء كتاب
وزننده والمسبأ میمك وبانك فتحیله خمر اشترا ایلمك معناسنه‌در یقال سبأ الخمر سبأ وسباء اومسبأ من الباب الثالث
اذا اشتراها اساسده همان شرب ایچون اشترایه تخصیص اولنمشدر اكر تجارت ایچون اشترا ایدر ایسه بلاهمز سبی الخمر
دینور انتهی وسبأ مطلقا برنسنه‌یی آتشه یاقمق معناسنه‌در یقال سبأ الجلد ای احرقه وبركسه‌یی دكنكله یاقمجی ایله
دوكمك معناسنه‌در یقال سبأه ای جلده ودری وقبوق مقوله‌سنی یوزوب صویمق معناسنه‌در یقال سبأ الجلد
اذا سلخه ومصافحه ایلمك معناسنه‌در كه اسنلشمك ایچون بركسه ایله ال طوتشمقدن عبارتدر یقال سبأ الرجل اذا صافحه
وآتش دری یه تأثیر ایلمكله تغییر ایلمك معناسنه‌در كه كوبندرمك تعبیر اولنور یقال سبأت النار الجلد اذا الذعته وغیرته
الاستباء افتعال وزننده بودخی خمر اشترا ایلمك معناسنه‌در یقال استبأ الخمر اذا اشتراها السباء عطار وزننده
شراب صتان كمسه‌یه دینور میفروش معناسنه كه میخانه‌جی تعبیر اولنور یقال هو سباء ای بیاع الخمر سبأ جبل
وزننده حی ارادةسیله صرفی وبلده اعتباریله منع صرفی جائزدر یمنده بلقیس جنابلرینك شهریدر سلفده بغایت
آبادان وجمیع ارضی باغ وخیابان ایدی وسبأ عبد شمس بن یشجب بن یعرب بن قحطان نام كمسنه‌نك لقبیدر
جملهٔ قبائل یمنی جامع یعنی جمله‌سی اكا منسوب وآندن منشعب ومتفرّع اولمشلردر ومنه المثل تفرّقوا ایدی سبا
وایادی سبا ای تبدّدوا بوراده سبا كلمه‌سی سكون اوزره مبنی اوله‌رق تكلم اولنور سباء لفظندن مخفف دكلدر بلكه
سكونی همزه‌دن بدلدر مثل مزبور برجمعیتك پریشان وتارمار اولمسنده ضرب اولنور ایدی كلمه‌سی ید لفظندن
جمعدر وایادی جمع الجمع‌در ید طریق معناسنه‌در یاخود نعمت معناسنه‌در بعد الاضافه خمسة عشر كبی اسم واحد
حكمنده اولمشدر مرویدر كه شهر مزبورده كه مأرب دخی دیرلر شخص مرقوم ساكن اولدیغندن اسمیله مسمی اولمشدر
اون نفر اولادی وار ایدی كه بونلردر ازد كنده مذحج حمیرا شعرون انمار بونلر یمنده ساكن اولوب عامله غسان
لخم جذام بونلر شامه نقل ایلدیلر وبونلرك هربری برقبیله پدرلریدر سیل العرم بونلره ارسال اولنمشدر اجمالا
بیانی بودر كه اطراف بوادی وجبالدن خطهٔ مرقومه‌یه دمبدم سیل عظیم ظهور ایتمكله تخریب عمرانات ایتمكین
مزبور سبا كه ملك مأرب ایدی همت كثیره ایله حدید وحجردن مابین الجبلین برسدّ سدید بنا ایدوب وقت حاجتده
مزروعاتلرین اسقا ایچون بعضها فوق بعض نیچه مخارق ومقدار معلومدن افزون سیل ظهور ایلدكده اطراف
ارضه صرف ایچون نیچه مازیب دخی ترتیب ایلمشیدی اولادندن عمرو مزیقیا كه كمال كبر ونخوتندن ناشی بردخی
اعاده یاخود آحادناسدن بریسی اكتسا ایلمسون ایچون هرروز وشب كیدیكی لباسی مزق ایلمكله مزیقیا ایله ملقب
اولمشیدی جالس مسند حكومت اولدقده بركاهنه‌دن سدّ مزبورك انهدامیله مدینهٔ مأربك خراب اوله‌جغنی
استماع ایلمكله علامتندن سؤال ایلدی كاهنه دخی سدّك دبنده جرذان دیدكلری فاره رؤیت اولنورسه سدّك
خراب اوله‌جغی زمان متقرب اولور دیدی بركون مزیقیا اطراف سدّ مرقومده برجرذان عظیم كوردیكی اللریله
زمینی حفر وتقلیب صخرا ایدر مزیقیا متحیر اولوب كاهنه‌یی تصدیق ایلدی من بعد نقل وجلایه عزم ایدوب قبائل
ازد ایله ارتحال ایلدی كندیدنصكره اوغلی ثعلبه لابس خلعت امارت اولوب آنك زماننده قبائل سبانك بالجمله
شیرازهٔ جمعیتلری پریشان اولمغله ازدقبیله‌سی عمانه وخزاعه بطن مرّه اوس وخزرج یثربه آل جفنه شامه آل جذعه
عراقه نقل وتفرق ایلملریله حاللری مضرب مثل مزبور اولمشدر واهل مأرب پیغمبرلرینی تكذیب ایدوب آفتابه
پرستش ایتملریله ارسال الهیله سیل العرم ظهور ایدوب سدّ مزبوری هدم ومدینهٔ مزبوری غرقاب فنا ایلمشدر

حكایه

وسبأ عبدالله نام كمسنه‌نك پدری اسمیدر كه غلاة شیعه‌دن سبائیه طائفه‌سی اكا منسوبدر السباء كتاب وزننده
والسبیئة خطیئه وزننده سبی‌یه دینور خمر معناسنه تركیده سوبیه دیدكلری بوندن مأخوذ ومحرّف ظن اولنور
لكن نهایه‌ده سوبیاء سینك ضمیله بركونه نبیذدر كه حنطه‌دن اتخاذ اولنور اكثری اهل مصر استعمال ایدرلر دیو
مرسوم اولمغله لغت مخصوصه اولمش اولور الاسباء همزه‌نك كسریله تواضع وسرفرو قلمق معناسنه‌در یقال
اسبأ فلان لامر الله تعالی اذا اخبت ای خضع ویقال اسبأ علی الشیء اذا اخبت یعنی انخضع له قلبه المسبأ
مقعد وزننده یوله دینور طریق معناسنه السبیء امیر وزننده صویلوب چقان دری‌یه دینور سبیء الحیة یلانك
صویلان دریسیدر كه یلان قاوی تعبیر اولنور السبأة غرفه وزننده سفر بعید معناسنه‌در یقال تریدسبأة ای
سفرا بعیدا المسبنتأ بای موحده ونون وتای فوقیه ایله مقصورا ومهموزا مستكره وزننده یك سوبوباشلی كمسیه
دینور مؤلف من یكون رأسه طویلا كالكوخ عبارتیله تفسیر ایلمشدر كوخ دیدیكی اكراد وتراكمه‌یه مخصوص
برخانه‌در كه سازلقدن تپه‌سی اوزكوج شكلنده ومخروطی اولور یدنلرنده هوغ تعبیر ایدرلر یقال رجل مسبنتأ
وهو من یكون رأسه طویلا كالكوخ السخأ سینك فتحی وخای معجمه‌نك سكونیله تجره آلتنده آتش ایشلیه‌جك
یول ایتمك معناسنه‌در یقال سخأ النار سخأ من الباب الثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر نته كه سخودخی
بو معنایه‌در كه معتلدر السندأو جردحل وزننده والسندأوه هایله جست وخفیف وچالاك آدمه دینور وجرأت
واقدام صاحبی كشی‌یه دینور وقصیر القامه كمسه‌یه دینور وبصی باشلو خرده جثه‌لو جوره كمسه‌یه دینور وعظیم الرأس
كمسه‌یه دینور ودیشی قورده دینور ذئبه معناسنه جمعی سندأوون كلور بونك وزنی فنعلودر فانك كسریله السرء
سینك فتحی ورانك سكونیله والسرأة هایله چكركه یمورطه‌سنه وبالق یمورطه‌سنه دینور سینك كسریله‌ده لغتدر
علی قول اصح اولان مكسور اولمقدر السروء صبور وزننده یمورطلیان چكركه‌یه وبالغه دینور یقال جرادة سروء
ای بیوض جمعی سرء كلور كتب وزننده وسرّء كلور ركع وزننده واشبو وزن اخیرنادردر زیرا فعول فعل اوزره جمع
تكسیر ایله جمعلنمز مؤلف سمكه لفظندن اكتفا ایلمشدر السرء سینك فتحی ورانك سكونیله چكركه وبالق یمورطلمق
معناسنه‌در یقال سرأت الجرادة والسمكة سرءا من الباب الثالث اذا باضت وخاتونك اولادی چوق اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال سرأت المرأة اذا كثر اولادها التسرئة تفعله وزننده بودخی اول معناده‌در یقال
سرأت المرأة والجرادة بمعنی سرأت الاسراء همزه‌نك كسریله چكركه‌نك یمورطلمق وقتی كلوب چاتمق معناسنه‌در
یقال اسرأت الجرادة ای حان ان تبیض المسروءة مسروده وزننده چكركه‌سی چوق یره دینور یقال ارض
مسروءة ای كثیرة الجراد السطأ سینك فتحی وطانك سكونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال سطأ المرأة سطأ
من الباب الثالث اذا جامعها السلأ سینك فتحی ولامك سكونیله كره یاغنی اریدوب صوزدرمق معناسنه‌در یقال
سلأ السمن سلأ من الباب الثالث اذا طبخه وعالجه وصوصم وكنه مقوله‌سی دانه‌یی صیقوب یاغنی چقرمق
معناسنه‌در یقال سلأ السمسم ای عصره فاستخرج دهنه واورمق معناسنه‌در یقال سلأه ای ضربه وآقچه‌یی
تأخیر ایلمیوب همان عجله صایوب ویرمك معناسنه‌در یقال سلأ كذا درهما ای عجل نقده وخرما اغاجنك تیكنلرینی
قوپاروب آریتلمغله اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال سلأ الجذع اذا نزع سلاءه الاستلاء افتعال وزننده بودخی كره
یاغنی اریدوب صوزدرمق معناسنه‌در یقال استلأ السمن بمعنی سلأه السلاء كتاب وزننده معنای مزبوردن اسمدر
صوزدرلمش صافی یاغه دینور جمعی اسلئه كلور افعله وزننده السلّاء قرّاء وزننده خرما تیكنه دینور شوك النخل
معناسنه وبرنوع قوش آدیدر وبرنوع اوق ومزراق تمرنه دینور كه خرما تیكنی شكلنده سیوری اولور الاسلنطاء
اسلنقاء وزننده برنسنه‌یه باقمق ایچون یوقاریسنه یاحواله‌سنه چقمق معناسنه‌در یقال اسلنطأ الرجل ای ارتفع
الی الشیء ینظر الیه السوء سینك فتحیله والسواء سحاب وزننده والسواءة سحابه وزننده والسوایه عبایه وزننده كه
همزه یایه مبدله‌در والسوائیة علانیه وزننده والمساءة میمك فتحیله والمسائیة بونك اصلی مساوئه اولمغله مقلوبدر
والمسایه والمساء والمسائیة تشدید ایله بركمسه‌یه خوشلنمیوب منفعل وغمكین اوله‌جق ایش ایتمك معناسنه‌در كه
كدلك وكوتولك ایلمك تعبیر اولنور یقال ساءه یسوءه سوءا وسواءا وسواءة وسوائیة ومساءة
ومسائیة ومسایة ومساء ومسائیة اذا فعل به مایكره السوء سینك ضمیله اسمدر كوتولك وبدلك دیمكدر
مؤلفك بصائرده بیاننه كوره سوء ماده‌سی مطلقا انسانی مغموم ومنفعل وغصه‌ناك ایدن شیئه دینور كرك امور
دنیویه واخرویه‌دن وكرك احوال نفسیه وبدنیه‌دن وكرك احوال خارجه‌دن اولسون فوات مال وفقدان حمیم
وصدیق كبی بعده بر مناسبتله معنای مخصوصلرده استعمال اولندی وسینك فتحیله وضمیله فرق اولندی

ازجمله سبنك ضميله آفات وعارضه لرده وفتحيله شرّ وشورده استعمال ايلديلر انتهى وسوء سبنك ضميله برص
علتنه اطلاق اولنور وهر آفت وعارضه يه اطلاق اولنور عطف العام على الخاص قبيلندندر وضعف بصر
علتنه دينور وآتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ثم كان عاقبة الذين اساؤا السوء فى قرأة اى من ضم السين
اى عاقبة الذين اشركوا النار آيت مرقومه ده قرأت مشهوره سوءى عنوانيله دركه بشرى وزننده در
كما سيذكر السوء سبنك فتحيله مصدر درنته كه ذكر اولندى ويقال هذا رجل سوء ورجل السوء بالفتح والاضافة
فيهما يعنى بو بر بدكار وبدمنش وبيك شر بركسه دركه مقتضاى جبلتى اوزره دائما كنديدن شرّ واسأت صدور ايدر
شارح دير كه نعت اوله رق الرجل السوء ديمك جائز دكلدر لكن مصاحده تجويز اولنمشدر مبالغة وصف بالمصدر
اولور يقال الرجل السوء والعمل السوء على النعت انتهى ولاخير فى قول السوء قولنده فتح وضمله ده جائزدر فتح
صورتنده لاخير فى كلام قبيح ديمك اولور وضمه صورتنده لاخير فى ان تقول سوءا ديمك اولور كه حاصلى لا تقل
سوءا ديمكدر وعليهم دائرة السوء الاية كريمه سى سبنك فتحى وضميله ده قرأت اولنمشدر فتحه كوره هزيمت
وشرّ و بلا وضمه يه كوره ردئ وفساد ايله تفسير اولنمشدر مترجم دير كه كشافده بو وجهله مرسومدر كه آيت
مرقومه جهتيله قرأت اولندى قالديكه مفتوحه ايله مضمومه بيننده فرق كره وكره وضعف وضعف كيدر كه
مفتوحى مصدر ومضمومى اسمدر ياخود ايكيسيده فى الاصل مصدرلر درنهايت مفتوحه نك ذمى مراد اولان
شيئه اضافتى غالب اولوب ومضمومه شر مجراسنه كه خيرك نقيضيدر جارى اولمشدر فيقال ارادبه السوء واراد به
الخير بو جهتدن ظن السوء عبارتنده ظن مذموم اولمغله مفتوح اولان سوء كلمه سنه مضاف اولوب ودائره محموده
اولديغندن انجق تأويل مزبور اوزره مضاف اولمق احق واحرادر كذلك امطرت مطر السوء الاية كريمه سى
وجهيله قرأت اولنمشدر عندالبعض مضموم ضرر وسوء حال ومفتوح فساد وردئ معنالرينه در الاستياء
افتعال وزننده سوء ومساءه نك مطاوعيدر بركسه نك بدوناسزا معامله سندن متأثر وغمناك اولمق معناسنه در يقال
ساءه فاستاء السوأى بشرى وزننده كملك وكوتولك معناسنه دركه حسنى نقيضيدر ومنه يقال فلان يخلط الحسنى
بالسوءى اى بضدّه وآتشه اطلاق اولنور الاساءة همزه نك كسريله برنسنه يى كوتو وفاسد ايلمك معناسنه در
يقال اساءه اساءة اى افسده وبركسه يه كملك وكوتولك ايلمك معناسنه در يقال اساء اليه ضد احسن السوءة سبنك
فتحيله فرج معناسنه دركه نظر اولنمسى حرام اولان عضودر اوديرى تعبير اولنور ناسه آچلمسى صاحبنى منفعل
ايلديكيچون يقال كشف سوءته اى فرجه وعورته وفاحشه معناسنه دركه فاحش كلمه دن وفاحش عمل وفعله دن
عبارتدر وبرامز خوى خلت قبيحه معناسنه در السوءى عطشى وزننده كذلك خصلت قبيحه معناسنه در
السيئه سبنك فتحى وياى مشدده نك كسريله خطيئه معناسنه دركه فعلهٔ قبيحه در يقال اتى بالسيئة اى ضد
الحسنة وهى الخطيئة شارح دير كه اصلى سيوئه در واو يا يه قلب اولندقدنصكره ادغام اولنمشدر السواء سحاب
وزننده برنسنه چركين وقبيح اولمق معناسنه در يقال ساء الشئ يسوء سواء اذا قبح الاسوء احمر وزننده چركين
وقبيح اولان كشى يه دينور مؤنثنده سوءاء دينور حمراء وزننده يقال رجل اسوء اى اقبح وامرأة سوءاء اى قبيحة كرك
قبحى ظاهرى اولسون وكرك باطنى اولسون كه بدسيرت اولور التسوئة تفعله وزننده والتسوىء تفعيل وزننده
بركسه يى بدفعله نسبتله بوايشى كوتو ايتدك ديو تعييب وتزييف ايلمك معناسنه در يقال سوّء عليه صنيعه تسوئة
وتسوئا اى عابه عليه وقال اسأت بنوسوءه سبنك ضميله برجماعتدر سواءه خرافه وزننده اسامئ رجالدندر
المساوى ميمك فتحى و واوك كسريله سوء لفظنك جمعيدر غير قياس اوزره نته كه مقابلى اولان محاسن دخى حسن
كلمه سندن جمعدر وعندالبعض ايكيسنك دخى مفردى مسموع دكلدر ياخود مفردى مساءه دركه مسرت
مقابليدر اصلى مسوءه ايدى كه مفعله وزننده در اكابناء جمعنده واو ردّ اولنوب مساوى دينور لكن جمعى مخففا
مستعملدر بعده عيوب ونقايص معناسنه مستعملدر كه محاسن مقابليدر ومنه المثل الخيل تجرى على مساويها يعنى
آت قسمى هر نقدر اوصاب وعيوب صاحبى اولسه لرده كرم ذاتلرى جرى واقدامارينه حامل وسائق اولور ومثل
مزبور اصيل وكريم اولان كسه هر نقدر ضعف حالى وارايسه ده ينه برموجب اصالت ونجابت احتمال مؤنت
واحتماى عهد وذمت ايدر ديجك يرده ضرب اولنور السئ سبنك فتحى وكسرى وبانك سكونيله شول سوده
دينوركه صاغماز دن اقدم ممه نك اوجلرينه كلمش اوله التسيئ تفعيل وزننده ذكر اولنان سودى صاغمق
معناسنه در يقال سيأ الناقة تسيئا اذا حلب سيئها التسيوء تفعل وزننده ناقه صاغمقسزين سودنى ادرار ايلمك
معناسنه در يقال تسيأت الناقة اذا ارسلت اللبن من غير حلب وبرنسنه مختلف اولمق معناسنه در يقال تسيأت

الامور اذا اختلفت وبركسه نك حقنى بعدالانكار اقرار ايلمك معناسنه در يقال تسيأ فلان بحقى اى اقرّ بعد انكاره

فصــــــل الشين المعجمة

شأشأ شينلرك فتحى وهمزه لرك سكونيله وشؤشؤ شينلرك ضميله اشك قسمنى
صويه چاغره جق صوتدن حكايه در وقيون وكچى قسمنى كذلك اشك قسمنى اشوب كتمك ياخود سوديره ملتحق
اولمق ايچون سوره جك صوت وآزاردن حكايه در وعندالبعض شؤشؤ ضمله قيون وكچى قسمنى يم يمكه وصو ايچمكه
چاغره جق صوتدن حكايه در الشأشأة زلزله وزننده ذكر اولنديغى اوزره شأشأ ياخود شؤشؤ ديمك معناسنه در
يقال شأشأ الراعى الحمار او الغنم شأشأة اذا قال له شأشأ او شؤشؤ وخرما اغاجى آشى طوتميوب بوش قالمق معناسنه در
يقال شأشأت النخلة اذا لم تقبل اللقاح الشأشاء سلسال وزننده شيص معناسنه دركه فنا وكمتر خرمايه دينور
واوزون خرما اغاجلرينه دينور التشأشؤ تزلزل وزننده تارمار اولمق معناسنه در يقال تشأشأ القوم اذا تفرقوا
وبر ايش دون وكمتر اولمق معناسنه در يقال تشأشأ امرهم اذا اتضع شأ شينك فتحى وهمزه نك سكونيله مطلقا
طوار قسمنى يوريمك ايچون وبرسمته صاپمقدن منع ايچون زجر وآزار ايليه جك صوتدن حكايه در الشبأة شينك
فتحى وباى نحتيه نك سكونيله كليد ايچنده اولان انجه دمورجكه دينوركه كليد پرى تعبير اولنور فراشة القفل معناسنه
الشاسئ سين مهمله نك كسريله پك درشت وخشن وسرد وغليظ اولان شيئه دينور يقال شئ شاسئ اى جاسئ
غليظ الشطء شينك فتحى وطانك سكونيله خرما اغاجنك واكينك تازه ياروب چقان فليزلرينه دينور على قول
خاصة اكينك يپراغنه دينور جمعى شطوء كلور شينك وطانك ضميله يقال بدا شطؤ وهو فراخ النخل والزرع
اوورقه ومنه قوله تعالى كزرع اخرج شطأه الاية وشطأ وشطوء قعود وزننده مصدر اولور خرما اغاجى ياخود اكين
تازه فليز چقارمق معناسنه در يقال شطأ الزرع او النخل شطأ وشطوءا من الباب الثالث اذا اخرج الشطوء وشطأ
الشجر اغاجك اطرافندن سوروب چقان فليزلره وفدانلره دينوركه اغاجك قوتنه مانع اولور ديو قطع ايدرلر
اغاجك كلرى تعبير اولنور جمعى اشطاء كلور همزه نك فتحيله وشطء النهر چايك قيىسنه وكنارنه دينور يقال قعد
فى شطء النهر اى فى شطه جمعى شطوء كلور وشطأ قيى صره يوريمك معناسنه در يقال شطأ الرجل شطأ اذا مشى
على شطء النهر وطوارك صرتنه پالان اورمق معناسنه در يقال شطأ الناقة اذا شدّ عليها الرحل وجماع ايلمك معناسنه در
يقال شطأ امرأته اذا جامعها وطوراه آغر يوك يوكلتمكله بصدرمق معناسنه در يقال شطأ البعير بالحمل اذا اثقله
ويوك كوترمك خصوصنده طيانقان وقوى وتوانا اولمق معناسنه در يقال شطأ الرجل بالحمل اذا قوى عليه ويره براقق
ويانه آتمق معناسنه در يقال شطأت الام به اذا طرحته وقهر ايلمك معناسنه در يقال شطأ فلانا اذا قهره الشاطئ
قيى وكنار معناسنه در يقال شاطئ النهر وشاطئ البحر اى شطه جمعى شواطئ كلور وشطأن كلور ركبان وزننده
الاشطاء همزه نك كسريله شجر ديبلرندن فليز وفدان سوروب چقرمق معناسنه در يقال اشطأ الشجر اذا اخرج
الاشطاء وبركسه نك ولدى يتشوب كندى برابرى آدم اولمق معناسنه در يقال اشطأ الرجل اذا بلغ ولده فصار مثله
التشطئ تكميل وزننده چايك ودره نك صوبى طاشقن اولمغله ايكى طرفندن آقمق معناسنه در يقال شطأ الوادى
تشطيئا اذا سال جانباه الشطيأة رهيأه وزننده ومراد فيدر كه رأى وتدبيرده سست وچولپه وسلپوك اولمق
معناسنه در يقال شطيأ فى رأيه بمعنى رهيأ المشاطأة مفاعله وزننده بركسه ايله قرشو قرشويه قيى صره يورويشمك
معناسنه دركه بريسى نهرك بركنارنده وديكرى او بركنارنده يوريمكدن عبارتدر تقول شاطأت فلانا اى مشى كلّ منا
على شاطئ الشقأ شينك فتحى وقافك سكونيله والشقوء قعود وزننده دوه نك وسائر حيوانك آزو ديشى سوروب
چقمق معناسنه در يقال شقأ نابه شقأ وشقوءا من الباب الثالث اذا طلع وبركسه نك باشنى يارمق على قول باشنك
صاچلرينى طراق ايله طرايوب ايكى طرفه بولوب طاغتمق معناسنه در يقال شقأ رأسه اذا شقه او فرقه يعنى
شعر رأسه بالمشقأ وبركسه نك تپه سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال شقأ فلانا اذا اصاب مشقأه المشقأ منبر
وزننده والمشقاء محراب وزننده والمشقأة مكنسه وزننده طراغه دينور مشط معناسنه نته كه مشق دخى دينور
منبر وزننده كه معتل در ومشقأ مكنسه وزننده مدرأه معناسنه دركه ماشطه آلتلرندن برنسنه در آنكله نسوانك
صاچنى اصلاح ايدوب وباشلرنى قاشيرلر پنجه طرزنده قاشيق ديدكلرى اوله جقدر المشقئ ميمك فتحيله مفرق
وزننده ومرادفيدر كه باشك تپه سنه دينور يقال ضرب مشقأه اى مفرقه الشكأ شينك فتحى وكافك سكونيله
شقأ معناسنه دركه حيوانك آزوسى ياروب چقمق معناسنه در يقال شكأ ناب البعير شكأ من الباب الثالث بمعنى شقأ
الشكأ فتحتينله طرنق چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شكئ ظفره شكأ من الباب الرابع اذا تشقق الاشكاء
همزه نك كسريله اغاج دال بداق سورمك معناسنه در يقال اشكأت الشجرة بغصونها اى اخرجتها الشنأ شينك

حركات ثلاثى ونونك سكونيله والشناة حمزه وزننده والمشنأ مقعد وزننده والمشنأة مشئله وزننده والمشنوءة
مكرمه وزننده والشنأن سلمان وزننده والشنأن فتحاتله بغض وعداوت ايلمك معناسنه در يقال شنأه وشنئه شنأ
ومثلث وشناة ومشنأ ومشناة ومشنوءة وشنأنا وشنأنا من الباب الثالث والرابع اذا ابغضه وبركسه نك حقنى اقرار
ايلمك على قول حقنى تماماً ويروب ابراء ذمت ايلمك معناسنه در يقال شنأ بحقه اى اقر او اعطاه وتبرأ منه الشنائية
علانيه وزننده والشنأن سكران وزننده بالطبع مبغض وكيندار ومبطن كشى يه دينور مؤنثده شنأنه دينور سكرانه
وزننده وشنأى دينور عطشى وزننده المشنوء مكروه وزننده بالطبع كنديدن حظ اولنميوب بين الانام بغض وعداوت
اولنان كشى يه دينور هر نقدر خوب لقا وخوشمنظر ايسه ده زيرا محبوب القلوب اولمق امر معنويدر كه داد حقدر
وكاهجه حسن اخلاق دخى باعث محبت انام اولور وكتب اخلاقدن استنباط اولنان بودر كه بركسه ناسه دائما
چشم محبتله نظر ايدرسه كنديسى دخى محبوب القلوب اولور عكسى دخى بويلجه در يقال شنئ الرجل على بناء المجهول
فهو مشنوء اى مبغض ولو كان جميلا المشنأ مقعد وزننده چركين وبد منظر كشى يه دينور هر نقدر ذاتنده
محبوب القلوب ايسه ده بونك افراد وجمع وتذكير وتأنيثى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر وعند البعض مشنأ
شول كسه دركه دائما خلقه بغض وعداوت ايدر اوله يقال هو مشنأ اى قبيح وان كان محبيا والذى يبغض الناس
المشناء محراب وزننده شول كسه دركه خلق آكا دائما بغض وعداوت ايليه كرچه ابو عبيد بونى بورسمه تفسير
ايلمشدر لكن تفسيرنده شول كسه دركه بغض وعداوت اولنه جق افعال واطوار كنديدن چوق صادر اوله دينلسه
احسن اولور ايدى زيرا مشنأ لفظى كه مفعال وزننده در مبالغهٔ اسم فاعل صيغه سندندر وتفسير مرقوم آكا ملايم
دكلدر الشنوءة شينك فتحى وضمى ونونك ضميله متقزز معناسنه دركه لوث ودنسدن اجتناب ايدوب دائما نظافت
ونزاهت اوزره اولان پاكيزه مشرب آدمه دينور وتقزز معناسنه دركه وصف مذكور اوزره اولمغه دينور واز دشنوءه كه
يمنده بر قبيله در دائما ميانه لرنده شنأن يعنى مباغضه ومعادات اولمغله لفظ مزبوره مضاف اولمشدر پس بو راده شنوءه
كلمه سى شنأن معناسنه اسم اولور لكن شارح دير كه شنوءه بو راده وجه مذكور اوزره تقزز ونظافت معناسنه در قبيلهٔ
مرقومه خلقنك اصالت ذات وحسن افعال ونظافت احواللرى باعث اضافتدر انتهى بونك نسبتنده شنأى
دينور همزه ايله فعوله وزنى فعيله مجراسنه اجرا ايلديلر وكاه اولور كه ازدشنوءه ديرلر همزه سز واوك تشديديله بونك
نسبتنده شنوى ديرلر وسفيان بن ابى زهير الشناءى كه مد وهمزه ايله در وبونده شنوى دخى زبانزددر وزهير بن
عبد الله الشنوى ايكيسيده صحابه دندر الشنأ فتحتيله بركسه نك حقنى ويرمك معناسنه در يقال شنئ له حقه شنأ
من الباب الرابع اذا اعطاه اياه وبركسه نك حقنى اقرار ايلمك ياخود حقنى تماما اداايدوب ابراء ذمت ايلمك معناسنه در
يقال شنئ بحقه اذا اقر واعطاه وتبرأ منه واخراج ايلمك معناسنه در يقال شنئ الشيء اذا اخرجه الشوانى
سوانح وزننده شول ماله دينور كه آكا بخل وضنت اولنميه كويا كه صاحبى عندنده مبغوض وبى عزت وحرمت
اولمغله غيره جود واعطا اولنه اسم فاعل نسبت مخرجنه اخراج اولنمشدر كه ذو شنأن سبكنده در الشنأن فتحاتله
ابن مالك لقيدركه شاعر مشهوردر التشانوء تفاعل وزننده برى بريله بغض وكينه ايتمك معناسنه در يقال تشانأ
القوم اذا تباغضوا الشوء شينك فتحى وواوك سكونيله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در تقول شأنى فلان يشوءنى
وشئتنى شوءا اى سبقنى وهو قلب شأنى يعنى باب اولدن وثانيدن وارد اولور وشأ كلمه سى شأى مقلوبيدر كه دعى
وزننده در مصدرى شأ ودر سبق وتقدم معناسنه كه معتل بابنده مرسومدر لكن مادهٔ مزبوره واوى اولمغله باب
ثانيدن ورودى خلاف قياسدر شارح دير كه امهات سائره ده همان خاف يخاف وزننده مرقومدر انتهى وشوء
محزون وغمناك ايلمك معناسنه در تقول شأنى فلان اى حزننى وعجب ويرمك معناسنه در تقول شأنى اى اعجبنى
ويرسنديده ياخود ناديده نسنه طبعه تك خوش كلمكله اندن فرحناك ومنبسط اولمق معناسنه در تقول شؤت به اى عجبت
وفرحت الشيئان شيعان وزننده كه شينك فتحى وياى مشدده نك كسريله در بعيد النظر كسه يه دينور كرك حسى
اولسون كه معلومدر وكرك معنوى اولسون كه عواقب امورك غورنى ملاحظه وتدبرايدن فكر وامعان صاحبى آدمدر
الشيء شينك فتحى وياك سكونيله والمشيئه خطيئه وزننده والمشاءه كرامه وزننده والمشائيه علانيه
وزننده ديلمك معناسنه دركه فارسيده خواستن مراد فيدر تقول شئته اشاءه شيئا ومشيئة ومشاءة ومشائية
من الباب الرابع اى اردته وشيء هر موجوده دينور كه فارسيده چيز وتركيده نسنه تعبير اولنور كرك حسى اولسون
اجسام كبى وكرك حكمى اولسون اقوال كبى جمعى اشياء واشياءات واشاوات واشاوى كلور كه واوك فتحى وكسريله ده
محكيدر واشيو اشاوى كلمه سنك اصلى اشايى ايدى ياءٓت ثلاثله ياى مشدده تخفيف اولندقدنصكره كسره دن

فتحه ويادن الف ابدال اولنوب بعده ياء واوه قلب اولنمشدر جوهرينك اصلى همزه ايله اشائى ايدى قولى غلطدر
زيرا ياى اولايى همزه يه قلب ايلمك صحيح دكلدر زيرا ياى اولى اصليه در زائد دكلدر ابدالك شرطى ايسه زائد
اولمقدر نته كه ايات لفظنك جمعنده ايايت دينور ياى عدم زياده سنه مبنى اثباتله پس الفدنصكره اولان ياى
دخى اصالتنه مبنى همزه يه ابدال جائز دكلدر شارح دير كه جوهرينك ملخص كلامى بودر كه اشاءى لفظندن ياى
اولى همزه يه ابدال اولندقدنصكره لام كلمه اولان همزه تطرفى ايچون يايه قلب اولنوب ثلاث يا آت مجتمع اولمغله
استثقالا ياى وسطى حذف وياى اخيره الفه قلب واولى واوه ابدال اولنمشدر انتهى وشيء لفظى اشايا اوزره ده
جمعلنور ياى حالى اوزره ابقا ايله وجمعنده اشايا دخى حكايت اولندى افعالا وزننده همزه يى يايه ابدال والف
زياده سيله واشاوه لفظى دخى محكيدر لكن غريبدر همزه يى هايه ابدال الله زيرا شيء ماده سنده ها يوقدر وبنيهٔ تصغيرى
شيىءدر شوى دكلدر كه واو وتشديد يايله ياخود لغت رديئه دركه بالكز ادريس بن موسى النحوى حكايه ايلمشدر
وجوهرينك اشياء كلمه سنك اصل وزنى فعلاء اولوب على غير مفرده جمعلنمشدر نته كه شعراء كلمه سى على غير مفرده
جمع اولمشدر زيرا فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز بعده آخرندن همزتين استثقال اولنمغله همزهٔ اولى اول كلمه يه نقل
اولنوب اشياء اولمشدر پس وزننك افعاء اولمسى تقدير منع صرفك صحتنه دلالت ايدر ديو امام خليلدن نقل وسرد
ايلديكى حكايه مختله ومشوشه در حكايهٔ مزبوره ده خليلك مذهبنى اخفش مذهبنه ضرب وتخليط ايدوب
قوللرى ميانى تمييز ايلمامشدر زيرا امام اخفش مذهبى بودر كه اشياء كلمه سنك وزنى افعلاء در هين واهوناء كبى
مقبس ومطرد اولان مفردينك غيرى اوزره جمعلنمشدر شعراء كبى كه على غير واحده جمعلنمشدر زيرا وجه مذكور
اوزره فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز وامام خليل رأيى بودر كه اشياء كلمه سنك وزنى فعلاء در جمع مكسر اولان افعال
وزنندن نائبه وبدلدر مطرد ومستعمل اولان مفردينك كه شيء در جمعيدر وامام كسائى رأيى بودر كه اشياء كلمه سنك
وزنى افعالدر فرخ وافراخ كبى كثرت استعمال سببيله صرفى ترك اولنوب غير منصرف قلنمشدر زيرا اشياء كلمه سى
اشياوات اوزره جمعلنمكده فعلاء صيغه سنه مشابه اولمشدر صحرا وصحراوات كبى بو تقديرجه فعلاء حكميله متأثر
اولدى وكسائينك بو تقريرنه كوره ابناء واسماء كلمه لرى دخى غير منصرف اولمق لازم كلمزنته كه جوهرى لزوميله
زعم ايلدى زيرا عربلر ابناء واسماء صيغه لرنى الف وتا ايله جمعلندرمديلر الشيئة شينك كسريله شيعه وزننده
معناى مزبوردن اسمدر برنسنه يى ديلمك معناسنه در اراده ومشيت كبى يقال كل شيء بشيئة الله تعالى اى بارادته
الشيئان شيعان وزننده شوء ماده سنده بيان اولندى الاشاءة همزه نك كسريله مضطر وملتجى قلمق معناسنه در
يقال اشاء اليه اى الجاه المشيأ معظم وزننده تناسب اعضاسى اولميوب بنيه وتركيبى مختل ومختلف ياقشقسز
وبى اندام اولان كسيه دينور كويا كه هر جركنلكدن آنده برشيء وارد ريقال رجل مشيأ اى المختلف الخلق المختله
ياشيء همزه نك فتحيله بر كلمه دركه تعجب موقعنده استعمال اولنور تقول ياشيء مالى وهى كلمة يتعجب بها عجب
آنك بكا نه لزومى ونه مناسبتى وار ياخود اندن بكا نه حاصل اوله جقدر ديمكدر بوراده ما كلمه سى تعجب ايچوندر
بعده ياشيء تركيبى الحاق اولنمشدر فى الاصل منادى محذوفدر بعد التركيب همان تعجب مفهومندن عرف اولمغله
نداء ومنادى مقطوع النظر اولمشدر نته كه ياهيء مالى دخى بو موقعده مستعملدر معتل بابنده ذكر اولنور
انشاء الله تعالى التشبيء تفعيل وزننده بركسه يى برخصوصه حمل وسوق ايلمك معناسنده در تقول
شيأته على الامر تشيئا اى حملته عليه وچركين ايلمك تشويه وتقبيح معناسنه در يقال شيأ الله وجهه اى قبحه
التشيوء تفعل وزننده غضب ساكن اولمق معناسنه در يقال تشيأ فلان اذا سكن غضبه فصل الصاد
الصأصأة زلزله وزننده كلب انيكى كوزلرى آچلمزدن مقدم باقغه چالشوب كوزلرنى قلداتمق على قول كوزلرنى
آچق اوزره اولمق معناسنه در يقال صأصأ الجرو اذا حرك عينيه قبل التفتيح او كاد يفتحهما وبركسه دن قورقوب
آكا تواضع وسر فرو قلمق معناسنه در يقال صأصأ من فلان اذا خاف وذلله وآواز ويرمك معناسنه در يقال
صأصأ به اى صوت وديشى خرما اغاجى آشى طوتمامق معناسنه در شأشأه كبى يقال صأصأت النخلة اى شأشأت
وقورقق اولمق معناسنه در يقال صأصأ الرجل اذا جبن التصأصؤ تزلزل وزننده بو دخى بركسه دن قورقوب
آكا رام وذلول ومنقاد اولمق معناسنه در يقال تصأصأ من فلان اذا خاف وذلله الصئصئ زبرج وزننده
والصئصئ قنديل وزننده اصل معناسنه دركه برنسنه نك مبنا عليهيدر الصيصاء صادك كسريله
چكردكى پكشميان فنا وكتر خرمايه دينور شيص كبى سببى عدم تلقيحدر مفردى صيصاءه در هايله الصبأ
صادك فتحى وبانك سكونيله والصبوء قعود وزننده بر ديندن چقوب دين آخره نقل ايلمك معناسنه در اصل ميل

معناسنه موضوعدر يقال صبأ الرجل وصبوء صبأ وصبوءا من الباب الثالث والخامس اذا خرج من دين الى دين
آخر ودلالت ايلمك معناسنه‌در يقال صبأ عليهم العدوّ اى دلهم ورنسنه ظهوره چقوب بلورمك معناسنه‌در
يقال صبأ الظلف والناب اذا طلع ويقال صبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صوتمق معناسنه در يقال قدّم اليه
طعامه فاصبأ اى ماوضع اصبعه فيه الاصبأ همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه ظهور وطلوع ايلمك معناسنه‌در
يقال اصبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صونمق معناسنه‌در يقال قدم اليه طعامه فما اصبأ اى ماوضع اصبعه فيه
وناكهانى بركسه اوزره چقه‌كلمك معناسنه در يقال اصبأهم اى هجم عليهم وهو لا يشعر بمكانهم الصابئون
بر طائفه‌در كه حضرت نوح عليه السلام دينيله متدين اولمق زعم ايدرلر قبله‌لرى منتصف نهارده شمال يعنى
پوراز تعبير اولنان يلك مهبى جهتيدر وقت مرقومده اول طرفه متوجها نماز قيلرلر شارح ديركه صابى بن شيت
ابن آدم دينى اوزره اولمق ادّعا ايدرلر ياخود خروج عن الدين معناسندن مأخوذدر يقال هو من الصابئين وهو قوم
يزعمون انهم على دين نوح عليه السلام الصنأ صادك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله برمهم نسنه‌يه قصد وشروع
ايلمك معناسنه در يقال صنأه وصنأ له صنأ من الباب الثالث اذا صمدله الصدءة صادك ضمى ودالك سكونيله
الواندن شول شقرتدركه قرامتق اوله وشقرت انسانده صافى قزللق حالتنه دينوركه بياضه مائل اوله كه چيل وقومرال
تعبير اولنور اما آت قسمنده برو جهله قزل اولمقدركه يلبسى وقويرغى بيله قزل اوله تركيده آل وبر نوعنه چيل
تعبير اولنور يقال به صدءة اى شقرة الى السواد الصدء فتحتينله والصداءة كرامه وزننده ذكر اولنان لونله
متصف اولمق معناسنه‌در يقال صدئ الفرس وصدء صدءا وصداءة من الباب الرابع والخامس
اذا كان اشقر يضرب الى السواد ودمور وآينه مقوله‌سى پاسلنمق معناسنه‌در يقال صدئ الحديد
وصدء اذا علاه الطبع والوسخ وبر نسنه‌يه ديكلوب باقمق معناسنه‌در يقال صدئ الرجل اذا انتصب فنظر
وصدء فتحتينله لطيف الجسم وخوش اندام كسنه‌يه دينور يقال رجل صدء اى لطيف الجسم الاصدء احمر وزننده
ذكر اولنان صدءه رنكنده اولان اركك حيوانه دينور وشول اوغلاغه دينوركه لونى قرمزى‌يه مائل سياه اوله
يقال جدى اصدء اى اسود مشرب حمرة واصدء پاسلو زنكارنسنه‌يه دينور مؤنثلرنده صدآء دينور حمراء وزننده
ومنه يقال كتيبة صدآء اى عليها صدء الحديد الصدء صادك فتحى ودالك سكونيله برنسنه‌نك پاسنى آچمق
معناسنه‌در يقال صدأ المرأة صدءا من الباب الثالث اذا جلا صدءها ليكحل به شارح ديركه ليكحل به قولى منهومده
داخل دكلدر تتميم درظاهرا آينه‌نك پاسيله توتيا ايدينورلر ايمش التصدئة تفعله وزننده بودخى صدء معناسنه‌در
يقال صدأ المرأة تصدئة بمعنى صدأها الصداء سلسال وزننده وبوتده صدّاء دخى منقولدركه كتان وزننده‌در
برقويى ياخود برچشمه اسميدركه عند العرب آنك صويندن اعذب وخوشكوار صو يوقدر ومنه المثل ماء ولا كصدّاء
يعنى صو چوقدر اما صدآ صوينه مماثل اولماز شارح ديركه بو مثلى ابتدا قدور بنت قيس الشيبانى ضرب ايلمشدر
مزبوره مقدما لقيط بن زراره‌نك حباله ازدواجنده اولوب بعد وفاته برشخص ديكر تزوج ايلمشيدى بركون زوج ثانى
مزبوره دن بنى يوخسه لقيطمى اجمل ايدى ديو استفسار ايلدكده قدور بو كلامى ضرب ايدوب بعده
مثل قالمشدر يعنى سنده كوزلسين اما لقيطه همتا اوله مزسن الصدى امير وزننده پاسلو ولكه‌لو نسنه‌يه دينور
بو ملابسه ايله آلوده عيب وعار ولكه‌ناك لؤم وخساست واد بار اولان كسنه‌يه اطلاق اولنور يقال رجل صاغر صدئ
اى لزمه العار واللؤم صاغر ذليل وحقير معناسنه‌در صداء غراب وزننده يمنده برقبيله آديدر زياد بن الحارث
الصدائى اول قبيله‌دندر شارحك بيانته كوره مومى اليه اصحابدندر التصدّؤ تفعل وزننده تصدّى معناسنه‌دركه
برنسنه‌يه تعرض ايلمكدن عبارتدر يقال تصدأ له اى تصدى الصرء صادك فتحى ورانك سكونيله فرياد
ايلمك صرخه معناسنه‌در يقال صرء الرجل صرءا من الباب الثالث اذا صرخ مؤلف ديركه مفردات صاحبلرى
اشبو صرء لغتنى كتابلرنده اهمال ايلديلر زيرا مستقلا تصريف ومعناسى يوقدر اخفش امام خليلدن روايت ايدركه
عربك غرابب ابدالرندندركه صرخ كلمه‌سنك خاء حرفنى همزه‌يه ابدال الله صرأ ديديلر الصمأ صادك فتحى وميمك
سكونيله طلوع وظهور ايلمك معناسنه‌در يقال صمأ عليهم صمأ من الباب الثالث اذا طلع وبركسه‌يى برنسنه‌يه حمل
وسوق ايدوب اكا باعث اولمق معناسنه‌در تقول ماصمأك على اى ما حملك الانصماء انفعال وزننده ذكر اولنان
صمأ لفظندن مطاوعدر تقول صمأته فانصمأ اى حملته فقبل الحمل الصاءة والصاء ولد تولد ايلدكده صوك
واش تعبير اولنان درى اچره اولان على قول ولدك باشنده ظهور ايدن مردار وسيخناك صويه دينور وآكا صاءة
دخى دينور قناة وزننده ياخود بونى ابو عبيدة اللغوى ذكر اولنان صاءه‌دن تصحيف ايلمكله صحيح دكلدر حتى ابو عبيده‌يه

ردّ اولنوب قبول ايلديكى مرويدر التصبيء تفعيل وزننده باشى برمقدارجه صوايله اصلاتمق ياخود باشى غسل
ايدوب لكن ايوجه پاك ايلميوب كيرلوجه قومق معناسنه‌در يقال صبأ رأسه تصبيئا اذا بله قليلا او غسله فلم ينقه
وخرما قورو غى آلاجه لنمق معناسنه در يقال صبأ النخل اذا ظهرت الوان بسره الصبئة صادك كسريله
تصبيء كلمه‌سنك معناى اولندن اسمدر باشى برمقدارجه اصلاتمق ياخود خوشجه تطهير ايلمامك حالتنه دينور
الصيأة صادك فتحيله والصياءة كتابه وزننده ذكر اولنان صاءه معناسنه‌دركه عقب ولادتده چقان مردار چركابه
دينور فصـــــل الضاد المعجمة الضئضئ ضادلرك كسريله جرجر وزننده والضؤضئ جرجير وزننده
والضؤضؤ هدهد وزننده والضؤضوء سرسور وزننده اصل ومعدن ومبنا معناسنه در على قول بركثلو كثير
وفراوان نسل وذرّيته دينور مؤلفك اوكثرة النسل قولى مسامحه‌يه مبنيدر يقال هو من ضئضئ فلان وضئضئه
وضؤضؤه وضؤضوءه اى اصله ومعدنه اوهو كثرة النسل وبركته يعنى النسل الكثير الوفير وضؤضؤ هدهد وزننده
بيون بوران ديدكلرى قوشه دينور اخيل كبى الضأضاء والضوضاء سلسال وزننده مدوقصرلرى جائزدر جنك
وقتال هنكامنده عسكرك غريو وفريادو صيحه‌لرينه دينور وبونلرك مصدرلرى ضأضأه وضوضأه‌در يقال ضأضؤا
وضوضؤا وماهذه الضأضاء والضوضاء وهى اصوات الناس فى الحرب بوراده بعض نسخه‌ده ورجل مضوض
اى مصوّت عبارتى مرسوم اولوب لكن معتل اولمغله محلنه توقيف اولندى الضبأ ضادك فتحى وباى موحده‌نك
سكونيله والضبوء قعود وزننده يره ياپشوب سينمك معناسنه‌در يقال ضبأ الرجل ضبأ وضبوءا من الباب الثالث اذا لصق
بالارض وباء حرفيله متعدى اولور يره ياپشدرمق معناسنه يقال ضبأ به الارض اذا الصقه بها وشكار مقوله‌سنى
فريب واغفال ايچون كيزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال ضبأ الصائد اى اختبأ واستتر ليختل ونا كهانى
چقه‌كلمك معناسنه‌در يقال ضبأ على القوم اذا طرأ واشرف عليهم وصغنمق معناسنه در يقال ضبأ اليه اذا لجأ
واوتانمق معناسنه در يقال ضبأ منه اذا استحيى الضبيء امير وزننده يره ياپشيجى نسنه‌يه دينور يقال ذئب ضبيء
اى لطئ بالارض الاضباء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى كتم واخفا ايلمك معناسنه در يقال اضبأ الشيء اذا كتمه
وبرنسنه‌يى اظهار ايلميوب ساكت وخاموش اولمق معناسنه در مثلا بيلديكى نسنه‌يى طنيوب سكوت ايلمك كبى
يقال اضبأ على الشيء اذا سكت عليه ويقال اضبأ على الداهية اى اضب يعنى درياد اولوب بلايه صبر وتحمل ايله
كتم وسكوت ايدوب جزع وفزع قيلدى ضابئ ناصر وزننده بردره اسميدركه آندن بنو ذبيان قبيله‌سى ديارنه واريلور
وضابئ ابن الحارث البرجمى الشاعر لقبيدر وضابئ كوله دينور رماد معناسنه الاضطباء افتعال وزننده
كيزلنمك اختفاء معناسنه‌در يقال اضطبأ منه اى اختفى ضباء كتان وزننده برموضعدر المضابئة والضابئة اسم
فاعل بنيه‌لريله شول غراره‌يه يعنى خرار تعبير اولنان ظرفه دينوركه بيوك اولوب درونده اولان يوكك ثقيل اولمغله
حمالى قابلايوب وبصمغله آلتنده پنهان ايدر اوله وانقولى مرحوم تخفى من يحملها عبارتى حاء مهمله ايله تحنى ظن ايتمكين
غريب ترجمه ايلمشدر مقتضاى وضع ماده‌يه دقت ايلمامشدر الضدء فتحتينله طارلمق معناسنه‌در يقال ضدئ
الرجل ضدءا من الباب الرابع اذا غضب الضرء ضادك فتحى ورانك سكونيله كيزلو اولمق معناسنه‌در يقال
ضرأ الشيء ضرءا من الباب الثالث اذا خفى الانضراء انفعال وزننده حيوان قيرغينى اولمغله چوق هلاك اولوب
قيرلمق معناسنه‌در يقال انضرأت الابل اذا موّتت واغاج قوريمق معناسنه‌در يقال انضرأت النخل والشجر اذا يبست
الضنأ ضادك فتحى ونونك سكونيله والضنوء قعود وزننده خاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه‌در يقال ضنئت
المرأة وضنأت ضنأ وضنوءا من الباب الرابع والثالث اذا كثر اولادها ومال يعنى دواب ومواشى قسمى كذلك فراوان
اولمق معناسنه‌در يقال ضنئ المال وضنأ اذا كثر وبرسمته عزم وذهاب ايلمك معناسنه‌در يقال ضنأ فى الارض
اذا ذهب وپنهان اولمق معناسنه‌در يقال ضنأ الرجل اذا اختبأ الضنء ضادك فتحى وكسريله چوق نسل
وذرّيت واولاده دينور بونك مفردى يوقدر نفر كلمه‌سى كبى اسم جمعدر جمعى ضنوء كلور ضادك ضميله يقال له
ضنء اى كثرة النسل يعنى نسل كثير وضنء هر شيئك اصل ومعدن ومبناسنه دينور يقال هو من ضنء صدق اى اصل
ومعدن الضانئ والضانئة كثيرة الاولاد اولان خاتونه دينور الاضناء همزه‌نك كسريله خاتونك اولادى چوق
اولمق معناسنه‌در يقال اضنأت المرأة اذا كثر اولادها وبركسه‌نك مواشيسى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اضنأ القوم
اذا كثرت مواشيهم الضناءة ضادك ضمى والفك مديله والضنئة جرعه وزننده ضرورت وناچارى معناسنه‌در
يقال قعد فلان مقعد ضناءة وضنئة اى مقعد ضرورة الاضطناء افتعال وزننده اوتانوب منقبض اولمق معناسنه‌در
يقال اضطنأ له ومنه اذا استحيى وانقبض الضوء ضادك فتحى وضميله والضواء والضياء ضادلرك كسريله



آيدينلق نور و روشنايى معناسنه در يقال اشرق ضوء الشمس وضواؤها وضياؤها اى نورها شارح ديركه ضياء افظنك
يايى واودن منقلبه در و همزه ايله ضئاء دخى جائزدر وقالديكه مؤلف ضوء مادّه سنى نور ايله ونورى ضوء ايله تعريف ايلدى
لكن نور ضيادن اعمدر زيرا ضياء آيدينلغك انتشارى ملاحظه سيله ونور انتشارى وثباتى ملاحظه لريله اطلاق
اولنور وعند البعض بالذات اولان آيدينلغه ضوء وبالعرض اولانه نور اطلاق اولنور نته كه هو الذى جعل الشمس
ضياءا والقمر نورا كريمه سنده تنبيه اولنمشدر زيرا نور قمر شمسدن مستفاددر وضوء كذلك ضادك فتحى وضميله
مصدر اولور آيدين و روشن اولمق معناسنه يقال ضاء الشئ يضوء ضوءا وضوءا اذا استنار وضوء فتح ضاد ايله قدمادن
ايكى شاعر اسميدر برى ابن سلمة البشكرى وبريسى ابن الجلاج الشيبانيدر الاضاءة همزه نك كسريله بو دخى
روشن وضيادار اولمق معناسنه در يقال اضاء الشئ اضاءة اى استنار ومتعدّى اولور روشن وضيادار ايلمك معناسنه
تقول اضأت البيت اى نوّرته وعربلر اضأت البول ديرلر خذفت البول معناسنه يعنى بولى آزجه آزجه چوكدردم
معناسنه زيرا بول پارليه رق خروج ايدوب آتيلور التضوئه تفعله وزننده روشن وضيادار ايلمك معناسنه در تقول
ضوأت البيت تضوئة بمعنى اضأته وبرنسنه دن دونمك ميل وحيدودت معناسنه در يقال ضوّأ عن الامر اى حاد عنه
التضوّء تفعل وزننده تحت ضياده اولانى تماشا ايچون آلارغه ده برقرانكو محلده طوروب باقمق معناسنه در يقال
تضوّء زيد اذا اقام فى ظلمة ليرى بضوء النار اهلها الاستضاءه برنسنه ايله ضيالنمك وضيا طلب ايلمك معناسنه در
تقول استضأت به واستناره معناسنه استعمال اولنور كه كويا كه امورى ملتبس اولان كمسه ظلمت ايچره اولمغله
چراغ رأى مستشاردن استفادۀ نور رشد وتدبير ايدر ومنه الحديث لا تستضيئوا بنار اهل الشرك حديث مرقوم
اهل اسلامى كفار ايله مشاورۀ امور ايدوب رأى وتدبيرلرندن استفاضه واستفاده ايلمكدن منع ضمننده صادر اولمشدر
المستضئ بامر الله خلفاى عباسيه دن ابو محمد حسن بن يوسف لقبيدر اوتوز اوچنجى خليفه در ضهاء غراب
وزننده بر موضع آديدركه ساعدة بن جوية الهذلى نام كمسه نك اوغلى آنده مدفون اولمغله مرقومه ذو ضهاء
اطلاق ايلديلر الضهيأ عسجد وزننده سيال نام شجره شبيه برنوع شجر آديدر وضهيأ وضهياءه ها ايله حيض
كورمز اولان خاتونه دينور وثدى ولبنى اولميان خاتونه دينور شارح ديركه بو ماده مضاهأه دن مأخوذدركه مشابهت
معناسنه در كويا كه اول حالتلرده اركككه مشابه اولمشدر وعند سيبويه بو ممدوده در فعلاء وزننده در وهمزه سى
زائده در وعند ابى عمرو مدّ وها ايله ضهياءه در لكن بونده ايكى علامت تأنيث جمع اولمشدر انتهى وضهيأ صوسز بيابانه
دينوركه چول تعبير اولنور وضهيأتان تثنيه بنيه سيله ايكى شعب آديدركه سراة ارضندن كلورلر الضهيأة دحرجه
وزننده برنسنه يى محكم واستوار ايليوب سست وكوشك ايلمك معناسنه در يقال ضهيأ امره اذا مرّضه ولم يحكمه
المضاهئة مفاعله وزننده مضاهاة لفظنده لغتدركه برنسنه يه مشابه ومشاكل اولمق معناسنه در يقال ضاهئه
مضاهئة اى ضاهاه • ورفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال ضاهأ به اذا رفق به التضبئة تجربه وزننده
خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه در يقال ضبأت المرأة تضبئة اذا كثر ولدها لكن بونده معروف اولان نون
وتخفيفله ضنأ عنوانده اولمقدر نته كه ذكر اولندى فصل الطاء المهملة الطأطأة زلزله وزننده باشى اشاغى
اكمك معناسنه در يقال طأطأ رأسه اذا طامنه وخفضه وآتى اشدرتمك ياسكرتمك ايچون اوزنكى ايله ياخود
اويلقلريله تپوب دورته رك تحريك ايلمك معناسنه در يقال طأطأ فرسه اذا نخزه بفخذيه وحرّكه للحضر وآت سكردركن
آچلمق ايچون ديزكنى كوشدوب ديزكين طوتان الى يلبسنه طوغرى صاليورمك معناسنه در يقال طأطأ يده بالعنان
اذا ارسلها به للاحضار والركض وبذل وانفاق مالده سرعت ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال طأطأ فى ماله اذا اسرع
انفاقه وبالغ التطأطؤ تزلزل وزننده باش اشاغى يه اكيلمك معناسنه در يقال طأطأ رأسه فتطأطأ الطأطاء سلسال
وزننده شول اوبرق وايسك والچق يره دينوركه ايچنده اولان شخص پنهان اولوب كورنميه يقال بجبه الطأطاء فلم اره
وهو المنهبط من الارض يستر من كان وقورمى قصه يردن ياعه الچق دوه يه دينور الطبأة طانك وباك سكونيله
سرشت وفطرت وخليقه معناسنه در كرك كريم وكرك لئيم اولسون يقال به طبأة كريمة اولئيمة اى خليقة الطثأ
طانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله چوجقلر چليك چومق اويونى اوينامق معناسنه در يقال طثأ الصبى طثأ من الباب
الثالث اذا لعب بالقلة وانسان جوفنده اولان فضلاتى ازعاج واخراج ايلمك معناسنه در كرك تبرز وكرك قئ واستفراغ ايله
اولسون يقال طثأ الرجل اى القى ما فى جوفه الطرء طانك فتحى وراتك سكونيله والطروء قعود وزننده
بركمسه بر يردن كليورمك على قول ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال طرأ فلان على القوم طرءا وطروءا من الباب
الثانى اذا اتاهم من مكان اوخرج عليهم منه فجأة وهم الطرآء كالقرّاء والطرأ كالعلماء بو جهتله غريبه دخى طرآء

اطلاق اولنور الطراءة سحابه وزننده والطراء سحاب وزننده برنسنه تر و تازه اولمق معناسنه در يقال طرء الشئ
طراءة وطراءا من الباب الخامس ضدّ ذوى الطرئ امير وزننده تر و تازه شيئه دينور پژمرده مقابليدر يقال
شئ طرئ اى بين الطراءة الطرأنى فرقانى وزننده كلديكى بر معلوم اولميان نسنه يه دينور يقال حمام طرأنى
اى لا يدرى من حيث اتى وعند البعض طرأن برطاغ آديدركه آنده كوكرجين قوشى كثير اولور نسبتنده حمام
طرأنى دينور وطرأنى يوله دينور طريق معناسنه ومنكر وعظيم اولان امره اطلاق اولنور ومنه يقال هذا كلام
طرأنى اى منكر الطارئة داهيه وبلايه اطلاق اولنور ناكهانى ظهور ايلديكيچون الاطراء همزه نك كسريله
مدح وستايشده مبالغه وافراط ايلمك معناسنه در يقال اطرأه اذا بالغ فى مدحه الطرءة طانك ضمى وراتك سكونيله
ذكر اولنان طرء وطروء معنالرندن اسمدر برشيئك بغتةً براغوردن ظهورى حالتنه دينور ومنه يقال طرءة السيل اى دفعته
الطسأ طانك وسينك فتحيله والطسأ سينك سكونيله تخمه وامتلا اولمق على قول ياغلو وچرب طعام يمكله يقوب
تيسكنمك معناسنه در يقال طسئ الرجل وطسأ طسأ وطسأ من الباب الرابع والثالث اذا اتخم اومن الدسم واوتانمق
معناسنه در يقال طسأ منه اى استحيى الطسئ امير وزننده طعامدن امتلا اولمش ياخود يقوب تيسكنمش كشى يه
دينور الاطساء همزه نك كسريله طعامدن امتلا ايتدرمك معناسنه در يقال اطسأه الشبع اى اتخمه الطاسئة
امتلا اولمش ياخود يقغن معده يه دينور تقول نفسى طاسئة اى متخمة اومن الدسم الطشأة طانك ضمى وشين معجمه نك
سكونيله والطشاة همزه وزننده زكام علتنه دينور واصلا برايشه يرامايان عاجز وثقيل وطوتقون كمسه يه دينور يقال رجل
طشأ وطشأة اى فدم عيئ الاطشاء همزه نك كسريله زكام علتنه اوغرامق معناسنه در يقال اطشأ الرجل اذا اصابه
الزكام الطشأ طانك فتحى وشينك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال طشأ المرأة اذا جامعها الطفوء قعود وزننده
آتش وچراغ مقوله سى سونمك معناسنه در يقال طفئت النار طفوءا من الباب الرابع اذا ذهب لهبها الانطفاء
انفعال وزننده طفوء معناسنه در يقال انطفأت النار بمعنى طفئت الاطفاء همزه نك كسريله سوندرمك
معناسنه در تقول اطفأت النار اى اخمدتها مطفئ الجمر برد العجوز وحسوم تعبير اولنان ايام معهوده نك بشنجى ياخود
دردنجى كونيدركه شدت برودتى اوجاقده ومنقلده آتش كوزلرنى اطفا ايدر مطفئ الرضف رانك فتحى وضادك
سكونيله آفت وداهيه يه اطلاق اولنور رضف باديه ده حرارت شمس ايله آتش كبى قيزغين طاشه دينور يقال رماه الله
بمطفئ الرضف اى الداهيه مطفئة الرضف شول چرويش ياغى قطعه سيدركه قيزغين طاش اوزره وضع
اولنسه اريوب حرارتنى ازاله ايدر اوله وشول ييلانه اطلاق اولنوركه بغايت زهرناك اولمغله قيزغين طاش اوزره كزوب
يوريسه زهرى اول طاشك حرارتنى اطفا ايدر اوله الطفنشأ فا وشين معجمه ايله سمندل وزننده ضعيف
وناتوان كمسه يه دينور وضعيف البصر كمسه يه دينور الطلاء طانك ضمى ولامك تشديديله قورومش قان اوزره
اولان پول پول قبوغه دينور قشرة الدم معناسنه مؤلف بونى معتل بابنده دخى ذكر ايلمشدر الاطلنشاء اقعنساس
وزننده كوچمك معناسنه در يقال اطلنشأ الرجل اذا تحوّل من منزل الى منزل الطلنفأ فا ايله سمندل وزننده
چوق سوزلو كثير الكلام كمسه يه دينور الاطلنفاء اسلنقاء وزننده يره ياپشمق معناسنه در يقال اطلنفأ الرجل
اذا لزق بالارض ومنه يقال جمل مطلنفئ الشرف اى لاصق السنام يعنى اوركجى سيورى اولميوب ياصق وياصيم
دوه ديمكدر الطنء طانك كسرى ونونك سكونيله بقيۀ حيات وحشاشۀ روح معناسنه در يقال تركته بطنئه
اى بحشاشة نفسه يعنى آنى جاندن هنوز رمق قالمشيكن براقوب كلدم وطنء خانه ومنزل ودوشمه وبساط
معنالرينه در وميل بالهوى يعنى هوس وهوايه ميل ايله مقتضاى نفس اماره يه تابع اولمغه دينور يقال ما خلاه الطنء
اى الميل بالهوى وارض بيضاء يعنى نباتات جنسندن خالى قير يره دينور وروضه وچيمن ارومى غزاره دينور وسوء
ظن وريبه وتهمت معناسنه در ومرض وداء معناسنه در وحوضده قلان صو بقيه سنه دينور وبرنجى جانورلر
شكار ايلمك ايچون صيادلرك زبيه طرزنده اتخاذ ايلدكلرى چقوره دينور وزبيه زانك ضميله ارسلان صيدى
ايچون حفر اولنان چقوردر وطنء حرارتى زائل اولمش كوله دينور رماد هامد معناسنه وزنا وفجور معناسنه در
وطاشدن چويرلمش قيون ودوه آغيلنه دينور وتهمت معناسنه در بعيد الطنء بعيد الهمه ديمكدر الطنأ فتحتيله
زياده سيله صوسزلقدن طلاق بوكوره ياپشمق معناسنه در يقال طنئ البعير طنأ من الباب الرابع اذا لزق طحاله
بجنبه وشرم وحيادن ناشى درونده اولان مضمرى اظهار ايليوب توقيف واضمار ايلمك معناسنه در يقال طنئ
فلان اذا كان فى صدره شئ يستحيى ان يخرجه الطنأ طانك فتحى ونونك سكونيله اوتانمق معناسنه در يقال
طنأ الرجل طنأ من الباب الثالث اذا استحيى الطنأة فتحاتله طانئ كلمه سنك جمعيدر زناة معناسنه دركه زانى

كلمه سنك جمعيدر رطئ كلمه سى زنا معناسنه كلديكى ذكر اولنمشدر الاطناء همزه نك كسريله يورده وقوناغه
يونلمك معناسنه در يقال اطنأ الرجل اذا امال الى المنزل ميل وهمت معنالرندن مأخوذ در كذلك صو ايچمك ايچون
حوض طرفنه ميل ايلسه اطنأ الرجل ديرلر وتعب وفتوردن ناشى نوم واستراحت ايچون بساطه ميل ايلسه اطنأ
الرجل ديرلر واطناء بدنده رمق حيات ابقا ايلمك معناسنه در ومنه يقال حية لاتطنئ اى لايعيش صاحبها
اى لاتبقى الطنئ وبقية الروح يعنى اول بر يلاندر كه سم الساعه ودفعى التأثير اولمغله صوقديغى كمسه يى فى الحال
هلاك ايدر بقيۀ روح معناسنه اولان طنء لفظندن مأخوذدر وبونلر معتلده لغتلردر الطاءة طاعه وزننده مرعاى
بعيده دينور وسياه ومتعفن بالچغه دينور الطئ سيد وزننده يمنده بر قبيله نك پدرى اسميدر كه قبيلۀ مرقومه
آنكله مشتهردر اعظم قبائل عربدر حاتم اول قبيله دندر ذكر اولنان طاء ماده سندن مأخوذدر بعيد المراعى
اولمق حسبيله ياخود طاء يطوء ماده سندن مأخوذدر كه كيدوب كلمك تردد معناسنه در يقال طاء الرجل يطوء
طوءا اذا ذهب وجاء ونسبتنده طائى دينور خلاف قياس اوزره زيرا قياس طيئى اولمقدر طيعى وزننده ياى اولاى
ساكنه يى غير قياس اوزره حذف ايدوب ياى ثانيه يى الفه قلب ايلديلر زيرا قياسده سواكن قلب اولنماز جوهرى
وهمنه مبنى قلبى حذف اوزره تقديم ايلدى الطئاة قناة وزننده بودخى سياه بالچغه دينور حمأ معناسنه الطوء
طانك فتحى وواوك سكونيله كتمك على قول ايراق كتمك معناسنه در يقال طاء فى الارض يطاء كخاف يخاف
اى ذهب اوابعد فى ذهابه عنقريب باب اولدن برى اوته كيدوب كلمك واولطه چالمق معناسنده ده كلديكى ذكر
اولندى الطوئ طانك ضمى وهمزه نك كسرى وياتك تشديديله مخاطب اولمغه صالح كمسه يه اطلاق اولنور
طوء وذهاب معناسندندر يقال مابالدار طوئ اى احد التطاوء تفاعل وزننده نرخ زياده بهايه چقمق
معناسنه در يقال تطاءت الاسعار اذا غلت اصلى تطاءأت ايدى فصـــــــل الظاء المعجمة الظأظاه
زلزله وزننده والظأظاء سلسال وزننده تكه كچى يه آشمق هنكامنده باغرمق معناسنه در يقال ظأظأ التيس
ظأظأة وظأظاء الذائب واوست دوداغى يارق اولان ياخود اوك ديشلرى اوليان كمسه حروفلرى حقى اوزره
تعيندن قاصر اولمغله فهم اولنماز درجه سنده ككزينه چاله رق تكلم ايلمك معناسنه در يقال ظأظأ الاعلم والاهتم
اذا تكلم بكلام لايفهم وفيه غنة الظبأة ظانك فتحى وبانك سكونيله صرتلان وبليلى قورد تعبير اولنان جانورك
ديشيسيدر ضبع عرجاء معناسنه اصل نسخه ده واقع العرجاء كلمه سى صفت كاشفه در يورويشنده عرج اولديغنه بناء
الظرء ظانك فتحى ورانك سكونيله طوكمش صويه دينور ماء منجمد معناسنه كه بوزاوله جقدر وشدت بردن
قوب قورى اولمش طپراغه دينور الظمأ ظانك فتحى وميمك سكونيله والظمأ فتحتينله والظماء سلام
وزننده والظماءة رحمه وزننده صوصه مق على قول پك صوصه مق معناسنه در يقال ظمئ الرجل ظمأ وظمأ
وظماء وظماءة من الباب الرابع اذا عطش اواشد العطش وبرنسنه يه مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال ظمئ اليه اى اشتاق الظمء ظانك كسريله ذكر اولنان معنالردن اسمدر صوسزلق حالتنه دينور
وآرزو واشتياق معناسنه اولور وظمء دوه قسمنك بركره صو ايچدكدنصكره ياخود صويه كتورلدكدنصكره
ايكنجى دفعه سى مابينده ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور كه اول وقته قدر صوسزلغى مدتدر بعض اوج ودرت
كونده بر صواريلوب وكيمى بش والتى كونده واون كونه قدر اعتياد ايدرلر وظمء الحيوة حين ولادتدن موته قدر
ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور ومن الاول المثل مابقى منه الاظمء الحمار يعنى آنك زمان حياتندن همان آن يسير
قالمشدر زيرا دواب نوعنده حماردن چابك صوصيان حيوان يوقدر الظمئ كتف وزننده والظمآن عطشان
وزننده صوسز تشنه كشى يه دينور مؤنثى ظمأنه در سكرانه وزننده جمعلرى ظماء در ظانك كسريله بونده
ظانك ضميله ده جائزدر لكن نادردر المظماء معطاش وزننده ومراد فيدركه صوسز دوه لر صاحبى كشى يه
دينور كويا كه دوه لرينك صوسزلغنه كنديسى آلت اولمشدر يقال رجل مظماء اى معطاش يعنى ذوابل عطاش
المظمأ مقعد وزننده اسم مكاندر صوصايوب صوسز قاله جق يره دينور الظماءة سحابه وزننده بر كمسه بدخوى
وبدمزاج ودنى طبيعت اولمغله رفقا ومشارك وهمدملرينه انصاف ورعايتى قليل وزندكانى ومعاشرتى كليل اولمق
حالتنه اطلاق اولنور كويا كه كندى رباناولوب آنلرى تشنه لب ترك وحرارت رنج وغدر ايله محرورة الاكباد ايدر
تقول اعجبتنى ظماءة فلان اى سوء خلقه ولؤم ضريبته وقلة انصافه لمخالطيه الظمأى سكرى وزننده شول
روزكاره اطلاق اولنور كه بغايت سرد وايسى وپابس اسوب اصلا رطوبت وتنفس وملايمتى اولميه يقال ريح
ظمأى اى حارة عطشى غير لينة المظمأى مولوى وزننده ماء مطر ايله سقى اولنان مزروعه دينور مسقوى

مقابلبدركه

مقابلبدركه آقار صو ايله سقى اولنان مزروعدر واشبو مظمأى ومسقوى لفظلرى ظمأ وسقى كلمه لرندن مصدر
ميميلردر بارى نسبيه در الاظماء همزه نك كسريله صوصتمق معناسنه در يقال اظمأه اى عطشه وآتى تضمير
ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه بر محل بعيده الغار ياخود چاپه كيدجك اولدقده چندروز اقدم آتك يمنى وصونى
تدريجله تقليل ايدوب وهر باركز ديره رك طاوندن دوشور وب حربى ايلمكدن عبارتدر بر اندرمق تعبير اولنور
يقال اظمأ الفرس اذا اضمره التظمئة تفعله وزننده اظماء معنالرينه در يقال ظمأه تظمئة اذا عطشه وظمأ الفرس
اذا اضمره الظمياء كتاب وزننده ظمئ كلمه سنك جمعيدر كه ذكر اولندى بو معنادندر كه عربلر بر آتك كوده سنده
اولان آشقلرى واك واوبناق يرلرى اتلو ورطوبتلو اولميوب كذلك سست وسلپوك اولميوب متين ومستحكم
اولسه انت فصوص هذا الفرس لظماء ديرلر لبست برهله لحمة معناسنه زيرا پرورده اولان شهرى آتلرى دائما
پرورشله كوده سى لحيم ومفاصل واعضاسى سست اولوب تاتار وبدوى وعسكرى طائفه سنك آتلرى وصف
مزبور اوزره اولمغله هر نقدر مسافۀ بعيده يه الغار ايلسه اصلا وهن وفتور ايله فرومانده اولمزلر الظوءة ظانك
فتحى وواوك سكونيله احمق وسبكمغز كشى يه دينور الظبأة ظانك فتحى وبانك سكونيله ظوءه معناسنه در يقال
هو ظوءة وظيأة اى احمق التظيئ تفعيل وزننده بر كمسه يى مغموم ومكدر ايلمك معناسنه در يقال ظيئه تظيئا
اذا غمه فصـــــــل العين العبء عينك كسرى وبانك سكونيله يوكه دينور حمل معناسنه ومطلقا آغر
نسنه يه دينور ويوك دنكنه دينور عدل معناسنه ومثل ونظير معناسنه در بو معناده عينك فتحيله ده جائزدر العبء
عينك فتحيله كونشك ضيا وپرتونه دينور يقال رأيته بعبء الشمس اى بضيائها ويقال عب كدم يعنى معناى مزبورده
معتل اوله رق عبودخى لغتدر دم ويدكبى آخرى اسقاط اولنوب عب الشمس دخى دينور العبأ كذلك عينك فتحى
وبانك سكونيله بر نسنه يى دوزوب قوشوب حاضر وآماده ايلمك معناسنه در يقال عبأ المتاع والامر عبأ من الباب
الثالث اذا هيأه وعسكرى يوليله يصايوب ترتيب وتجهيز ايلمك معناسنه در يقال عبأ الجيش اذا جهزه ودهن
وطيب مقوله سنك اجزاسنى تركيبله عمله كتورمك معناسنه در يقال عبأ الطيب اذا صنعه وخلطه وايش ايشلمك
معناسنه در تقول ماعبأته اى ما اصنع وقايرمق مبالات معناسنه در تقول ماعبأ بفلان اى ما اباله التعبئة تفعله
وزننده والتعبئ تفعيل وزننده عبأ ايله ايكى معناى اولده مرادفدر يقال عبأ المتاع والامر تعبئة وتعبيئا
اذا هيأه ويقال عبأ الجيش اذا جهزه بونلرده معتل دخى لغتدر العباء سحاب وزننده والعباءة هاله يوكدن
معمول معروف لباسدر كه تركيده آبا تعبير اولنور خرقۀ صوفيه وجبۀ پشميه دن عبارتدر وعباء سحاب وزننده
احمق وثقيل ونادان وناتراش كمسه يه اطلاق اولنور جمعى اعبئه كلور اجوبه وزننده يقال هو عباء اى احمق ثقيل وخم
المعبأة مكنسه وزننده حيض بچاوره سنه دينور المعبأ مقعد وزننده طريق ومذهب معناسنه در يقال
لايعرف معبأه اى مذهبه الاعتباء افتعال وزننده نمازسز اولان خاتون بز طوتمق معناسنه در احتشاء كبى يقال
اعتبئت الحائض اذا احتشت العندأوة عينك كسريله فنعلوه وزننده بر خصوص چتين وپچاروز وطولاشق
وپيچاپيچ اولمق حالتنه دينور عسر والتوا معناسنه وفريب وفند وخديعه معناسنه در وغلظت وجفوه معناسنه دركه
بر نسنه قالين وقبا وباقشقسز وبى اسلوب واندام اولمقدن عبارتدر وجرأت واقدام صاحبى آدمه دينور وكيد ومكر
معناسنه در واولو بليه يه دينور ادهى الدواهى معناسنه ومنه المثل ان تحت طريقتك لعندأوة وطريقه طانك
وراى مشدده نك كسريله سكون وسكوت ورخاوت معناسنه اولمغله سنك بو يلچه اسم وخوش طورمك تهى دكلدر
البته ضمننده بر مكر وداهيه احداث ايده جكك دركار در ديمكدر مضرب مثل معلومدر العندأو هاسز بودخى
جرأت واقدام صاحبى كمسه يه دينور يقال هو عندأو وعندأوة اى مقدم جرئ فصـــــــل الغين المعجمة الغاغاء
عواهق جلبه آوازه لرينه دينور وعواهق عوهق لفظنك جمعيدر طاغ قرلنقچنه وغماز قرغه ديدكلرى قرغه يه
دينور تقول سمعت الغاغاء اى صوت العواهق الجلبة بورالده الجلبة لفظى صفت كاشفه در الغبأ غينك فتحى
وبانك سكونيله بر نسنه يه قصد ومباشرت ايلمك معناسنه در يقال غبأله واليه غبأ من الباب الثالث اذا قصد
الغرقئ غينك وقافك كسريله زبرج وزننده يموړطه نك داخلنده ياضنه ياپشق اولان يوفقه جه زاره دينور على قول
يموړطه نك ياضنه دينور كه اكل اولنور الغرقأة دحرجه وزننده يموړطه طاوقدن همان ذكر اولنان انجه زار ايله
چقمق معناسنه دركه اوست قبوغى اولميوب يالكز جه اول زار احاطه ايلمش اوله طاوغك قوتسزلكندن ياخود آخر
عارضه دن ناشى اولور يقال غرقأت البيضة اذا خرجت وعليها قشرها الرقيق وطاوق وجه مذكور اوزره
يموړطلمق معناسنه دركه هنوز كماله وارمقسزين وضع ايدوب ياخود بعد الوضع بر ونيله صو يمسندن اولور يقال

غرقأت الدجاجة اذا فعلت ذلك ببيضها مؤلف اشو غرقئ ماده سنك همزه سنى اصليه اعتباريله بوراده ذكر ايدوب
لكن غرق ماده سى ذيلنده جوهرى بى تخطئه ايله همزه سنك زائد اولديغنى امضا وتقرير وغرقأت الدجاجة
بيضها اى باضتها ولبس لها قشر يابس عبارتيله تفسير ايلمكله ميانه كلامينى محل تعارض اولديغى غير ستير در
فصـــل الفاء الفأفأ قصر ايله فدفد وزننده والفأفاء سلسال وزننده حين تكلمده فاء حرفنى چوق
سويلين يه يى كمسه ديونر يعنى اضطرارى فا ايله تكلمه لسانى چوق چوق مائل اوله كه ايكى حرفده بر لسانى فاء
حرفنه چالنور اوله يقال رجل فأفأ وفأفاء اى مردّد الفاء ومكثره فى كلامه الفأفأة زلزله وزننده تكلمده فاء
حرفنى چوق سويلمك اوزره پيه يى اولمق معناسنه در يقال فيه فأفأة اى غلبة الفاء على لسانه الفبأة فانك فتحى وبانك
سكونيله شول صاغانقلى بغمور دركه بر ساعت ياغوب صكره ساكن اوله اكثرى ياز ايامنده اولور مافتأ تاء
فوقيه نك حركات ثلاثيله كه فى الاصل باب ثالثدن ورابعدن وخامسدندر وبو افعال ناقصه دندركه حدثه
دلالتى مسلوب اولوب همان زمانه دال وخبر منصوبله استقلال واستكمالة محتاج اولان افعالدندر ما زال
ومابرح معناسنه دركه كينونت دائمه يى متضمندر وبونده اشهر اولان تانك كسريله دركه فى الاصل باب رابعدندر
يقال مافتئ يذكره اى مازال يذكره يعنى آنى دائما ذكر ايدر اولدى وبونده همزه ايله مافتأ دخى لغتدركه افعال بابندندر
يقال مافتأ يذكره وبو تميم لغتيدر وبونلرك ماده سى فتأ كلمه سيدركه فانك فتحى وتانك سكونيله در برنسنه دن فراغت
ايدوب بالكليه اونوتمق معناسنه در يقال فتئ عنه فتأ من الباب الرابع اذا نسيه وانقدع عنه اى انكفّ وبعضلر
عندنده ماده مزبوره همين نفى وانكاره مخصوصدر مثبتا استعمال اولنماز زيرا مازال ومابرح مرادفى اولمق معناى
نفى ايله صورتپذير اولور واكر اداة نفيدن مجرد ذكر اولنور ايسه البته نيتنده اعتبار اولنور حتى عربلر اداة نفيى حذف
ونيتده تقدير ايله استعمال ايدرلر ومنه قوله تعالى تالله تفتؤ تذكر يوسف الاية اى ماتفتاء وفتأ فعل تام مأخذى
اولهرق قيرمق كسر معناسندر يقال فتأه فتأ من الباب الثالث اذا كسره وسوندرمك معناسنه در يقال فتأه اى
اطفأه بو معنالر امام النحو ابن مالكدن منقولدر جمع اللغات المشكله نام كتابنده ايراد وامام فرّايه عزو واسناد ايلمشدر
صحيح وصوابدر ابو حيان اندلسى وساير بعض اعلام غلط ايدوب ابن مالكى تغليط ايلمشلردر منشأ غلطلرى
ماده آتيه دركه فثأ ماده سيدر يعنى ثاء مثلثه ايله فثأ ماده سندن مصحف اولمق زعم ايلديلر الفثأ فانك فتحى وثاى مثلثه نك
سكونيله غضبى دفع وتسكين ايلمك معناسنه دركه معناى آتيدن مأخوذدر يقال فثأ فلان الغضب فثأ من الباب
الثالث اذا سكنه وكسره اى حدته وفثأ وفثوء قعود وزننده تنجره نك قيناسنى ساكن قلمق معناسنه در يقال فثأ
القدر فثأ وفثوءا اذا سكن غليانها وباردنسنه يى اصتمغله برودتى كسر وتسكين ايلسه لر فثأ الشئ ديرلر سكن برده
بالتسخين معناسنه وبرنسنه يى بركسه دن منع ايله فراغت ايتدرمك معناسنه در يقال فثأ الشئ عنه اذا كفه
وغليان اوزره اولان سود كپوكلنديكده نصكره بوزنده اولان كپوك پاره لنوب صوغشمق معناسنه در يقال فثأ اللبن
اذا غلى فارتفع له زبد وتقطع الافثاء همزه نك كسريله يوريلوب فرومانده وبى تاب اولمق معناسنه در يقال افثأ
الرجل اذا اعيا وفتر وبرنسنه سكونت بولمق معناسنه در يقال افثأ الحرّ اذا سكن واقامت ايلمك معناسنه در يقال افثأ
بالمكان اذا اقام وخسته يى ترلتمك ايچون طاشلرى قيزدردقدنصكره اوزرلرينه صو سرپوب بعده خسته يى اول
طاشلر اوزره ياتورمق معناسنه دركه اعراب عادتلريدر زيرا باديه ده حمام اولماز وبو معنانه تسكين معناسنه راجعدر
يقال افثؤا للمريض اى احموا الحجارة ورشوا عليها الماء فأكبّ عليها الوجع ليعرق الفجأ فانك فتحى وجيمك
سكونيله والفجاءة فانك ضمى والفك مديله ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال فجئه وفجأه فجأ وفجأة من الباب
الرابع والثالث اذا هجم عليه وفجأ فانك فتحى وجيمك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال فجأ المرأة فجأ من الباب
الثالث اذا جامعها المفاجأة مفاعله وزننده والافتجاء افتعال وزننده بونلرده آنسزين ايرشمك وصباشمق
معناسنه در يقال فاجأه مفاجأة وافتجأه افتجاء بمعنى فجأه الفجاءة فانك ضمى والفك مديله مصدر دركه ذكر
اولندى واسم اولور آنسزين على الغفله چقه كلن شيئه دينور وفجاءه قطرى نام شاعرك پدرى اسميدر الفجأ
فتحتيله دوه نك قارنى بيوك اولمق معناسنه در يقال فجئت الناقة فجأ من الباب الرابع اذا عظم بطنها المفاجئ ميمك
ضمى وجيمك كسريله ارسلانه اطلاق اولنور الفنداءة فانك كسريله بالتديه دينور فاس معناسنه جمعى فناديد كلور
غير قياس اوزره اما فندأوه ماده سى كه واو ايله در فند ماده سنده مذكوردر الفرأ مهموز امقصورا جبل وزننده
والفراء سحاب وزننده يبان اشكنه دينور حمار الوحش معناسنه على قول يبان اشكنك كنجنه دينور جمعى افراء كلوركه
جمع قلتيدر وفراء كلور فانك كسريله كه جمع كثرتدر ومنه المثل كلّ الصيد فى جوف الفرا اى كله دونه فرا لفظى

بوراده

بوراده همزه دن مجرددر زيرا كلام مزبور مثل اولوب ومثللر وقف اخير اوزره موضوعدر ومعناسى جمله شكار
حمار وحشى درونده مندرجدر ديمكدر منشأى بودركه بركروه صيادلر شكاره چقوب كيمى خركوش وكيمى آهو
وله سى حيوانلر صيد وبريسى بريبان اشكى شكار ايدوب سركرده لرينه كتوردكده اول خرده لرى طرح ويبان اشكنى
اخذ واستحسان ايده رك كلام مزبورى ايراد ايلدى كويا كه اكبر صيد اولمغله مجموعنك مقامنده اولمشدر بعده كثير
مقامنه قائم اولان برشئ عظيم حقنده ضرب ايلديلر مؤلف كله دونه عبارتيله تفسير ايلمكله غيرلر آنك مرتبه سنه
واصل وآنده اولان كثرت لحم سائرده حاصل دكلدر ديمك دخى محتملدر الفرئ امير وزننده فرى لفظنده لغتدركه
عجيب وغريب نسنه يه دينور يقال امر فرئ اى فرىّ وبو معتل بابنده دخى مرسومدر فرء فتحتينله يمنده بر جزيره
آديدر الفسأ فانك فتحى وسينك سكونيله لباسى يرتوب پاره لمك معناسنه در يقال فسأ الثوب فسأ من الباب الثالث
اذا شقه ودكنكله ارقه يه اورمق معناسنه در يقال فسأ فلانا اذا ضرب ظهره بالعصا ومنع ايلمك معناسنه در
يقال فسأ فلانا عنه اذا منعه التفسئ تفعيل وزننده بو دخى لباسى يرتمق معناسنه در يقال فسأ الثوب تفسيئا اذا شقه
التفسؤ تفعل وزننده لباس يرتلمق معناسنه در يقال فسأ الثوب فتفسأ اى تشقق وبركسه نك ارقه سنه دكنكله
اورمق معناسنه در يقال تفسأه اى ضرب ظهره بالعصا وبرمرض وعلت ناسه يايلوب عام وشامل اولمق معناسنه در
يقـال تفسأ فيهم المرض اذا انتشر الفسأ فتحتينله كوكس چقوب ارقه ايچرى اولمق وجهيله قنبور اولمق برخ
معناسنه در على قول كوكس چقق وكوبكله قاسيق اراسى برطرفه طوغرى يومرى وطومالج اولمق ياخودمشى
حالتنده كويا كه مقعدنى ايكى جانبه بوروب دوندركى چالقيه رق يوررا اولمق ياخود اوتوردقده قيامه زحمت
ومشقتله قادر اولمق ياخود بل كمكلرى ايكى قيناق ارالرينه كيرمكله ارقه باصيق وچوكك اولمق معناسنه در يقال
فسئ الرجل فسأ من الباب الرابع اذا كان افسأ الافسأ احمر وزننده ذكر اولنان صفت اوزره اولان كشى يه دينور
يقال رجل افسأ اى ابزخ اوالذى خرج صدره ونتأت خلقته اوالذى اذا مشى كأنه يوجع استه اومن اذا قعد لايستطيع
ان يقوم الا بجهد اومن دخل صلبه فى وركيه المفسوؤ مجهول وزننده شول كمسه دركه دينى دوندروب چالقيه رق
يورر اوله التفشؤ شين معجمه ايله تفعل وزننده تفسؤ لفظنده لغتدركه برمرض جمله يه يايلوب شامل اولمق معناسنه در
يقال تفشأ فيهم المرض اذا انتشر الفشئ فانك فتحى وشينك سكونيله اولولنمق فخر وزهو معناسنه در يقال فشأ
الرجل فشأ من الباب الثالث اذا فخر الافشاء همزه نك كسريله بركسه بيوكلنمك استكبار وتعظم معناسنه در يقال
افشأ الرجل افشاء اذا استكبر وتعظم التفشؤ تفعل وزننده بركسه يى مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايلمك
معناسنه در يقال تفشأ به اذا سخر منه الافضاء ضاد معجمه ايله اكرام وزننده اطعام ايلمك معناسنه در تقول افضأته
اى اطعمته عند البعض بو ماده ده صواب اولان قافله اقضاء اولمقدر الفطأ فانك فتحى وطانك سكونيله حطأ
كلمه سنه جميع معنالرنده مرادفدر وحطأ حاى مهمله ايله درنته كه موقعنده ذكر اولندى يقال فطأه فطأ من الباب
الثالث اى حطأه فى معانيها وفطأ برنسنه يى اوفاتمق وخرد خشخاش ايلمك معناسنه در يقـال فطأ الشئ فطأ
اذا شدخه وبركسه يه خوشلنوب حظ ايلديكى ايش ايلمك يا اولمقوله ايشده بولنمق معناسنه در يقال فطأ القوم
اذا اركبهم بما لايحبون ودوه يه پك آغر يوك يوكلمكله بلنى بصدرمق معناسنه در يقـال فطأ ظهر بعيره فطأ
اذا حمل عليه حملا ثقيلا فاطمأنّ ودخل الفطأ فتحتينله والفطأة جرعه وزننده ارقه ايچرى كيروب كوكس
طشره چقمق وجهيله اولان قنبورلق حالتنه دينور وفطأ فتحتينله معناى مزبوردن مصدر اولور يقـال فطئ
الرجل فطأ من الباب الرابع اذا دخل ظهره وخرج صدره وفطأ ايصى بروتلى اولمق معناسنه در فطس كبى يقال
فطئ الرجل اذا افطس الافطأ احمر وزننده ارقه سى كيروب كوكسى چقمش اولان قنبوره دينور وايصى بايوان
بروتلى كشى يه دينور افطس معناسنه در التفاطؤ تفـاعل وزننده كوكس طشره چقوب ارقه ايچرى كيرمك
تقاعس معناسنه در على قول بو تقاعسدن اشد اولور يقال تفاطأ الرجل اذا تقاعس او اشدّ منه وكيرو لنمك تأخر
معناسنه در يقال تفاطأ عنه اذا تأخر وصواشدن كسر وهزيمتله كيرو دونمك معناسنه در يقال تفاطأ فلان عنهم
بعد ما حمل عليهم اذا انكسر ورجع عنهم الافطاء همزه نك كسريله اطعام ايلمك معنـاسنه در يقال افطأه
اى اطعمه وچوق جماع ايلمك معناسنه در يقال افطأ الرجل اذا جامع جماعا كثيرا وخوشخوى ايكن بدخوى اولمق
معناسنه در يقـال افطأ فلان اذا ساء خلقه بعد حسن وبركسه نك مال ومنالى فراوان اولوب ثروت وسامان
صاحبى اولمق معناسنه در يقـال افطأ الرجل اذا اتسعت حاله الفقأ فانك فتحى وقافك سكونيله كوزى وبدنده
ظهور ايدن سبو يلجه وچبان مقوله سنى صيوب دشمك ياخود اوروب دور تمكله يا او يمغله چقـارمق على قول

کوزی کور ایلمك معناسنه در یقال فقأ العین والبثرة ونحوها فقأ من الباب الثالث اذا کسرها اوقلعها اوبخقها
وفلان کسه فلانك خشم وغضبنی تسکین ایلدی دیجك برده فقأ ناظریه دیرلر یقال فقأ ناظریه ای اذهب غضبه
التفقئة تفعله وزننده بودخی کوز چقرمق فقأ معناسنه در یقال فقأ العین تفقئة بمعنی فقأها الانفقاء انفعال
وزننده والتفقؤ تفعل وزننده کوز چقمق و یاره وچبان مقوله سی دشلمك معناسنه در یقال فقأها فانفقأ وتفقأ
الفقوء قعود وزننده چایر وسائر نبات قسمی یغموردن یاسیل صویندن آلوده وتوز طپراق اولمغله دواب ومواشی
اکلنه صلاحیتدن قالمق معناسنه در یقال فقأت البهمی فقوءا اذا اترّبها المطر والسیل فلا تأکلها النعم وبهمی
حلی وزننده صبانك پسی پسی دیدکلری قلجقلی نباتدر که کدی اوتی تعبیر اولنور الفقء فانك فتحی وقافك
سکونیله والفقأة جرعه وزننده والفقأة فانك ضمیله همزه وزننده والفقأة فتحاتله والفاقیاء قافك کسریله
سابیاء معناسنه در که عورتده اوغلان یتاغی دیدکلری دریدر که یکی تولدایدن ولدك باشنده چقوب ولدك باشندن
شق ایدرلر یاخود بر یوفقه دریدر که ولدك بورنی اوستنده اولور اکر برطرف ایلمسه لر ولد بوغلوب هلاك اولور
ابه قادینلر چوجق نقابلو طوغدی دیو ایش یارلر والفقء فانك فتحی وقافك سکونیله خلق اویمه چقوره دینور که
طاشلرده وقیالرده وبعض یك یرلرده اولوب آنده صو مجتمع اولور ترکیده قاق تعبیر اولنور وفقء برموضع آدیدر
الفقای سکری وزننده شول ناقه در که حقوه علتنه اوغرامش اوله وحقوه دوه یه مخصوص بر علتدر که اصابت
ایدن دوه بول وبعردن منقطع اولور وکاه اولور که لحم وعروقی منتفخ اولوب یاریلور وبعضا شدت انتفاخدن
اشکنبه سی یریلوب قوپار الفقیء امیر وزننده ذکر اولنان حقوه علتنه اوغرامش ارکك دوه یه دینور وفقء بعینه
مرض مزبوره ده دینور وفقء معناسنه در که بعض قیالرده ویك یرلرده اولان خلق اویمه چقوره دینور آنده صو
اریکلور الافتقاء افتعال وزننده پاپوشجی وسراج ومشکدوز مقوله سی برنسنه دیکرکن متین ومحکم اولمق ایچون
ایکی طرفلو دیکش یرلرینه وضع اولنان مبشین پارچه لری ارالغنه بر پارچه دخی وضع ایدوب اوزرندن بر دیکش
دخی چکمك معناسنه در یقال افتقأ الخرز اذا اعاد علیه وجعل بین الکلیتین کلیة اخری المفقئة محدثه وزننده
درهلره اطلاق اولنور اودیه معناسنه زمینی شق ایتدکلری ایچون پس مفقء یردره یه اطلاق اولنور الفلأ فانك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه یی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال فلأه فلأ من الباب الثالث اذا افسده الفنأ
فتحتیله چوقلق کثرت معناسنه در یقال مال ذو فنأ ای کثرة الفنأ فانك فتحی ونونك سکونیله کروه وجماعت
معناسنه در یقال جاء فنء منهم ای جماعة الفیء فانك فتحی ویانك سکونیله ابتدا کونشلك اولوب صکره دن
بور یمکله کونشلکی نسخ وازاله ایدن کولکه یه دینور شارح دیر که فیء کلمه سی فی الاصل رجوع معناسنه مصدردر
بو مناسبتله اهل تحقیق زوالدنصکره اولان کولکه یه اطلاق ایتدیلر برجانبدن برجانبه رجعتی ایچون وظلی قبل
الزوال اولان کولکه یه تخصیص ایلدیلر بعضلر ظل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده اولان کولکه یه اطلاق ایلدیلر
پس بوکا کوره فیء مفهومندن اعم اولور حتی دره ده مشروحدر که بعضلرك جلست فی فیء الشجرة قولی غلطدر
صواب اولان فی ظل الشجرة دیمکدر زیرا فیء رجوع معناسندن مأخوذ اولمغله زوال شمسدنصکره مشرق طرفنه
دونن کولکه یه اطلاق اولندی وظل ستر معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا کونشلکی سترایدن کولکه یه اطلاق
اولنمشدر کرك مقدما کونش ایکن سترایدوب کولکه اولمشدر وکرك اصلا کونشلك اولمیوب دائما کولکه اولسون که
قویی تعبیر اولنور حتی سوادلیله دخی ظل اللیل وظل الارض اطلاق اولنور انتهی ومؤلف بصائرده ظلك فیء
مفهومندن اعم اولدیغنی ترجیح ایلمشدر وروبه دن منقولدر که شول کولکه که مقدما کونشلك ایکن آندن شعاع
شمس زائل اولمغله حاصل اوله اکا ظل وفیء اطلاق اولنور وشول کولکه که یری مقدما کونشلك اولمیه اکا همان
ظل اطلاق اولنور ولهذا قیل الشمس تنسخ الظل والفیء ینسخ الشمس وابن السکیت دیدیکه ظل طلوع شمسدن
زواله قدر اولور وفیء زوالدنصکره اولور پس کتب فقهیه ده فیء زوال تعبیری تجریده محمول اولور وزمخشری
قولی بودر که لفظ ظل فی الاصل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده واقع اولان کولکه یه اطلاق اولنور بعده تمییز
ایچون ظلی قبل الزواله وفیء رجوع معناسنه اولوب وبعد الزوال کولکه راجع اولمغله اکا تخصیص ایلدیلر وفیء
کلمه سی فی الاصل مصدر اولمغله اطلاق مزبور مبالغه ایچون اولور یاخود اصلی فیيء ایدی سید وزننده بعده
تخفیف اولنمشدر میت ومیت کبی انتهی وفیء لفظنك جمعی افیاء کلور وفیوء کلور فانك ضمیله وفیء کفاردن آلنان
غنیمت ماله اطلاق اولنور اسلام طرفنه رجوعی ایچون یاخود حطام دنیوی بی ظل زائله تشبیهه مبنیدر یقال
نال الفیء ای الغنیمة ومال جزیه وخراجه اطلاق اولنور وقوش سوروسنه اطلاق اولنو قطیعة طیر معناسنه

مطلب

ومصدر اولور رجوع معناسنه قال تعالی حتی تفیء الی امر الله ای ترجع الی الطاعة ویقال فاء المولی
من امرأته ای کفر عن یمینه ورجع الی الامرأة بوراده مولی کلمه سی معطی وزننده ایلاء لفظندن اسم
فاعلدر وایلاء زوجه یه قربان ایلمامك اوزره یمین ایلمك معناسنه در وفیء کلمه سی تحول وانصراف
معناسنه در یقال فاء الظل اذا تحول وغنیمت آلمق معناسنه در تقول فئت الغنیمة ای اخذتها واغتنمتها
المفیأة میمك ویانك فتحیله ویانك ضمیله ده لغتدر که مفیؤه دره فیء کلمه سندن اسم مکاندر کولکه لك سایه دار اولان
یره دینور الفیئة فانك فتحیله والفیئة فانك کسریله بونلرده رجوع معناسنه در ظاهرا بناء مره وبناء نوعدر
الافاءة اقامه وزننده رجوع ایلمك معناسنه در یقال افاء الظل ای رجع ومال کفاری اهل اسلامه فیء وغنیمت
قلمق معناسنه در تقول افاء الله علی مال الکفار ای جعله فیئا لی الاستفاءة استفاده وزننده بودخی رجوع ایلمك
معناسنه در یقال استفاء اذا رجع ومال کفاری فیء وغنیمت جهتیله آلمق معناسنه در تقول استفأت المال ای اخذته
فیئا الفئة جعه وزننده طائفه وکروه معناسنه در تعاضد وتعاون باینده یکدیکره مراجع اولدقلری ایچون وبونك
اصلی فیء ایدی فانك کسر ومدیله فیع وزننده هاء حرفی وسط کلمه اولان یاء ساقطه دن عوضدر جمعی فیئون کلور
شذوذ اوزره وفئات کلور شیات وزننده قیاس اوزره یقال جاءت فئة کثیرة ای طائفة المفاء میمك ضمی والفك مدیله
افاءه دن اسم مفعولدر شول کسه یه اطلاق اولنور که بلده سی یا مملکتی فتح اولنوب مسلمینه فیء اولمش اوله المفیء
مطیع وزننده افاءه دن اسم فاعلدر بر بلده یی فتح وفیء ایدن کسه یه دینور ومنه الحدیث لا یؤمّر مفاء علی مفیء ای لا یؤمّر
مولی علی عربی یعنی اهل سواد صحابه کرام اوزره امیر ووالی اوله مز زیرا اهل سواد اصحاب کرامك فیئلریدر نهایه ده
اشبو حدیث لایلیق عنوانیله مثبتدر یافیء فانك فتحی ویانك سکونیله یا شیء ویا هیء کلمه لری کبی اداة تعجب یاخود کلمهٔ
تأسف وندامتدر تقول یا فیء مالی ویا شیء مالی بمعنی واحد الفیئة تمره وزننده طوشنجله شبیه بر قوشدر حجازه
مخصوصدر وفیئه وقت وحین معناسنه در یقال جاءه بعد فیئة ای بعد حین التفیئة تانك فتحی وفانك کسر ومدیله
اثر وعقب معناسنه در یقال دخل فلان علی تفیئة فلان ای علی اثره وعقبه یعنی ایزینی باصه رق کیردی شارحك
بیاننه کوره اشبو تفیئه فیء ماده سندندر تاء زائده در فعیله وزننده در یاخود تفعله وزننده اولوب یاء مد اولنمشدر
اصل معنا کولکه صالمق دیمکدر او کنده اولان آدم اوزره کویا که کندی کولکه سنی صالمش اولدیغندن اثر وعقب
معناسنده مستعمل اولدی فصل القاف القأقاء سلسال وزننده عراق دیاری قرغه لرینك اصواتندن
حکایه در القثوء زبرج وزننده یمورطه نك یاصنه دینور ویمورطه ایچنی احاطه ایدن انجه زاره دینور غرقیء معناسنه
القبأ قافك فتحی ویانك سکونیله اکل ایلمك معناسنه در یقال قبأ الطعام قبأ من الباب الثالث اذا اکله وچوق
صو ایچمکدن طلوم کبی شیشوب طولمق معناسنه در یقال قبأ من الشراب ای امتلأ منه القبأة حمزه وزننده
والقباءة سحابه وزننده بر نوع اوتلقدر که حیوانات رعی ایدر القثاء قافك کسری وضمی وثای مثلثه نك تشدیدیله
معروف سبزه در که عجور تعبیر اولنور عربستانده کثیردر وعند البعض خیاره دینور شارح دیر که ارجح اولان عجور
اولمقدر نته که مؤلف دخی آنی تقدیم ایلدی الاقثاء همزه نك کسریله بر یرده قثاء چوق اولمق معناسنه در یقال
اقثأ المکان اذا کثر به القثاء ویقال اقثأ القوم اذا کثر عندهم القثاء المقثأة میمك وثانك فتحیله والمقثؤة ثانك ضمیله
اسم مکاندر عجور یاخود خیار بستانه دینور که عجورلق وخیارلق تعبیر اولنور القندأو فنعلو وزننده بدغدا
اولان کسه یه دینور وبدخوی وبدمشرب کسه یه دینور وقالین کوده لو طوباج بودوره دینور وباشی بیوك اولوب
جثه سی خرده وجوره اولان کسه یه دینور وجرأت واقدام صاحبی کسه یه دینور وبونی قصه باشی سخت وشدید
اولان کسه یه دینور وخفیف وبی تمکین اولان یل قوان کسه یه دینور وصلب ومتین نسنه یه دینور هایله قندأوه دخی
بو معنالره در اکثری بونلر ایله دوه قسمی صفتلنور یقال جمل قندأو ابو نصر الجوهری وهمنه مبنی اشبو ماده یی
دال مهمله باینده ذکر ایلمشدر که همزه وواوی زائد ظنیله وزنی فعلاوه قیاس ایلمشدر القرآن عثمان وزننده
تنزیل عزیز وکتاب مبین اسمیدر که جبریل امین واسطه سیله سرور انام رسول الله علیه الصلوة والسلام
حضرتلرینه نازل اولمشدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره قرآن لفظی فی الاصل رجحان کبی مصدردر جمع وضم
ایلمك معناسنه بعده حضرت رسول اللهه نازل اولان کتاب مبینده علم اولمشدر سوره لری جمع وضم ایلدیکیچون
یاخود قصص وامر ونهی ووعد ووعید کبی حالاتی یاخود جمیع علومك ثمره وآثارینی جامع اولدیغیچون القرء
قافك فتحی ورانك سکونیله والقراءة کتابه وزننده والقرآن رجحان وزننده اوقومق تلاوت معناسنه در یقال قرأه
وقرأ به قرءا وقراءة وقرآنا من الباب الاول والثالث اذا تلاه فهو قاریء جمعی قرأه در کتبه کبی وقراء در عذال کبی

بغايت قرارتمق وقبقرمزى ايلمك معناسنه‌در تقول قنأته تقنيئا اى حمرته وصقال بوياسق معناسنه در يقال
قنأ لحيته اى سوّدها بالخضاب قوى قرمزى يه بوياسق حسبيله سوّدها عنوانيله ايراد ايلمشدر القنأ قافك
فتحى ونونك سكونيله برنسنه يه شئ آخر قاتمق معناسنه در يقال قنأ اللبن قنا من الباب الثالث اذا مزجه بالماء
وبركسه يى قتل ايلمك ياخود بركسه نك قتلنه حمل وسوقله باعث اولمق معناسنه در يقال قنأ فلانا
اذا قتله اوحمله على قتله ودرى يى دباغته يعنى انباشته‌يه وضع ايلمك معناسنه‌در يقال قنأ الجلد اذا القى فى الدباغ
وصاچ وصقال بوياسق معناسنه دركه مراد قوى قرمزى يه بوياسقدر يقال قنأ اللحية اذا اسوّدها واولمك
معناسنه در يقال قنئ الرجل قنأ من الباب الرابع اذا مات ودرى انباشته ده چوريوب تباه اولمق معناسنه‌در
يقال قنئ الاديم اذا افسد الاقناء همزه نك كسريله بركسه يى قتل ايلمك ياخود قتله حمل وسوق ايلمك معناسنه‌در
يقال اقنأه اى قتله اوحمله على قتله ودرى يى انباشته‌ده چوق اكلندروب وقتنى كچورمكله چوريدوب تباه ايلمك
معناسنه‌در تقول اقنأت الاديم اى افسدته وبرنسنه بولنه كيروب يا تولكه كلمكله اخذ واستعمالى ممكن وقابل اولمق
معناسنه‌در تقول اقنأنى الشئ اى امكننى قناء سحاب وزننده برصوآديدر المقنأة مشربه وزننده ونونك
ضميله لغتدر مقمأه معناسنه‌در كه كونش كورمين قوزى يره دينور القئ قافك فتحى وياءنك سكونيله قوصمق
معناسنه‌در يقال قاء الرجل يقئ قيئا اى استفرغ مافى الجوف ويقال هذا ثوب يقئ الصبغ اى مشبع يعنى شولباس
شول درجه‌ده بو يايه طويمشدر كه كمال امتلاسندن كويا كه بو يايى قوصمق استر القياء غراب وزننده اسمدر قوصمه
حالتنه دينور يقال اخذه القياء الاستقاءة استفاده وزننده والتقيؤ تفعل وزننده مؤلفك اجمالنه كوره مطلقا قوصمق
معناسنه‌در لكن شارحك بيانه كوره عمل وتكلفله قوصمق معناسنه‌درلر يقال استقاء الرجل وتقيأ اى استخرج مافى جوفه
عامدا وبرخاتون زوجنه كمال شبق وحرصندن هجوم ايدوب كندوسنى اوزرينه القا ايلسه تقيأت المرأة ديرلر تعرّضت
لبعلها والقت نفسها عليه معناسنه كويا كه استفراغ شهوت ايلمش اولور التقيئة تفعله وزننده قوصدرمق
معناسنه‌در يقال قيأه الدواء الاقاءة همزه نك كسريله تقيئه معناسنه‌در يقال اقاءه الدواء يعنى قيأه القيوء صبور
وزننده والقيوّ عدوّ وزننده قوصمه سى چوق اولان كمسه‌يه دينور يقال رجل قيوء وقيوّ اى الكثير القئ ايكنجيده
همزه واوه قلب وادغام اولنمشدر وقيوء قوصدريجى دوايه دينور تقول شربت القيوء اى الدواء المقئ فاقيأنى
فصل الكاف الكأكأة زلزله وزننده برنسنه‌دن خوف ايلمكله چكلنوب كيرودونمك معناسنه‌در يقال كأكأ الرجل
اذا نكص وجبن وبركك تجمع معناسنه‌در يقال كأكأ القوم اذا تجمع التكأكؤ تزلزل وزننده كأكأه معنالرينه‌در
يقال تكأكأ فلان اذا نكص وجبن ويقال تكأكأ القوم اذا تجمع وتكلمدن حصر وعاجز اولوب دل طولاشمق
معناسنه‌در يقال تكأكأ الرجل فى كلامه اذا عىّ الكأكاء سلسال وزننده طبانسزلق جبن هالع معناسنه‌در
يقال به كأكاء اى جبن هالع واوغريلك قاچوب كتمسى حالتنه دينور المتكاكئ متجاهل وزننده قصه بويلو بودور
كشى يه دينور الكنأة تاى فوقيه ايله تمره وزننده صورته سى وصوكردمه سى تعبير اولنان نباته شبيه برنبات آديدر
الكنأو سندأو وزننده طبانقان ومتين وشديد اركك دوه‌يه دينور جمل شديد معناسنه بوراده الجبل الشديد نسخه‌لرى
غلطدر وصيق وكورصقاللو كشى يه دينور كث اللحية معناسنه على قول خوش ومعتدل ومنتظم صقاللويه دينور
يقال رجل كنأ واى العظيم اللحية الكثها او الحسنها الكنأ كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله سودصويك يوزنه چقوب
صوسودك آلتنده صافى قالمق معناسنه‌در يقال كثأ اللبن كثأ من الباب الثالث اذا ارتفع فوق الماء وصفا الماء من تحته
وغليان اوزره اولان تنجره كفلنوب كپوكلنمك معناسنه‌در يقال كثأت القدر اى ازبدت وتنجره‌دن كف آلمق معناسنه‌در
يقال كثأ القدر اذا اخذ زبدها وبردن نبات اوريروب جقمق ياخود كركى كبى نشو ونما بولمغله اوزايوب صيق وكور
وصارمشق اولمق معناسنه‌در يقال كثأ النبت اذا طلع او كثف وغلظ وطال والتف كذلك صقال چوق وكور
واوزون اولمق معناسنه‌در يقال كثأت اللحية اذا طالت وكثرت التكثئة تفعله وزننده كثأ معنالرينه‌دركه ذكر اولندى
شارح ديركه تكثئه لبن وقدرده استعمال اولنماز كرچه مؤلف تعميم ايلدى لكن تصريح ائمه لغته مخالف القدر انتهى
الكثأة كافك فتحى وضمى وثانك سكونيله سود يوزينه دينوركه قايمه وضع اولنوب طوردقدنصكره ياخود قيناركن
طونديغى قيمقدن عبارتدر على قول طفاوه سنه دينوركه دبنه چوكيوب يوزينه چقان نسنه‌در مثلا صوقاينلوب
قينارايكن يوزينه كلن دسومت كبى التكثئ تفعيل وزننده ذكر اولنان كثأه يى يمك معناسنه‌در يقال كثأ الرجل
تكثيئا اذا اكل الكثأة وصقال اوزون وصيق وفراوان اولمق معناسنه‌در يقال كثأت اللحية اذا طالت وكثرت الكنأة
نونله دحرجه وزننده صقال صيق واوزون وفراوان اولمق معناسنه‌در يقال كنأت اللحية اذا طالت وكثرت الكنأو

سندأو وزننده كنأوه معناسنه‌دركه ذكر اولندى الكنأة تمره وزننده والكناة قناه وزننده جرجير اسميدر كه فارسيده
تره تيزك وتركيده صوتره سى وصوكردمه سى ديدكلرى نباتدر على قول آنك بيانى نوعنه دينور الكدأ كافك فتحى
ودالك سكونيله والكدوء قعود وزننده نباتاتى صوغوق چالمغله بره ياصدايوب اويلجه ياپشى قومق معناسنه‌در
يقال كدأ النبت وكدئ كدءا اوكدوءا من الباب الثالث والرابع اذا اصابه البرد فلبده فى الارض على قول صوسزقالمغله
بتموب كيجكمك معناسنه‌در يقال كدأ النبت وكدئ اذا اصابه العطش فابطأ نبته وكدء اكنى صوغوق اورمغله چقمش
ايكن بنه كيرو يره ردّ ايلمك معناسنه‌در يقال كدأ البرد الزرع كدءا من الباب الثالث اذا ردّه فى الارض التكدئة
تفعله وزننده كدء معناسنه‌در يقال كدّأ البرد الزرع تكدئة بمعنى كدأه الكادئة شول ارضه دينوركه طپراغى مايه لو
وقوتلو اولمامغله اكينى وسائر نباتى كيج بتورر اوله يقال ارض كادئة اى بطيئة الانبات الكدء فتحتينله قرغه نك
سسى بوغوق اولمغله قئ واستفراغ ايدر كبى اوترا اولمق معناسنه‌در يقال كدئ الغراب كدءا من الباب الرابع اذا صار كانه
يقئ فى شحيجه وتره وسبزه مقوله سنك برى صويسز اولمغله بويلنموب بودوروفنا وتباه اولمق معناسنه‌در يقال كدئ البقل
اذا قصر وخبث الكودأة حوقله وزننده يلمك عدو معناسنه در يقال كودأ الرجل كودأة اذا عدا الكندأو
سندأو وزننده غليظ الجثه دبزمان اركك دوه‌يه دينور الكرثئ ثاى مثلثه ايله زبرج وزننده قات قات صيق ويوكسك
اولان سحابه دينور ويمورطه نك اوست قبوغنه دينور قبض البيض معناسنه كرچه قيض مختلفدرنته كه ماده سنده مبيّن‌در
الكرثئة هايله كافك فتحيله ده لغتدر صيق وبرى برينه صارمشق كوروفراوان نباته دينور الكرثأة دحرجه وزننده
برنسنه كورو جمعيتلو فراوان اولمق معناسنه‌در يقال كرثأ شعره وغيره اى كثر وتراكم التكرثؤ تدحرج وزننده كرثأه
معناسنه‌در يقال تكرثأ الشئ بمعنى كرثأ الكرثاء كنبسأ وزننده والكرأثأ سمنسا وزننده كمالنى بولمش خوش
وشيرين تازه خرمايه دينور يقال بسر كرثاء وكرأثاء اى طيب نضيج الكرفئ فايله زبرج وزننده كرثئ معنالرينه‌دركه
ذكر اولندى الكرفأة دحرجه وزننده چوملك غليانه بشلامغله يوزى كفلنمك معناسنه در يقال كرفأت القدر
اذا ازبدت للغلى وكرثأه معناسنه‌دركه ذكر اولندى ومختلط اولمق معناسنه‌در يقال كرفأ القوم اذا اختلطوا التكرفؤ تكرثؤ
وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال تكرفأ الشئ بمعنى تكرثأ الكرفئة كافك وفانك كسريله شجرة الشفلح اسميدركه
كبره يمشنك نباتى اوله جقدر ياخود باديه اشجارندن برشجردركه ميوه سى سياه زنكى كله سنه شبيه اولور الكسأ كافك فتحى
وسينك سكونيله تابع وپيرو اولمق معناسنه‌در يقال كسأه كسأ من الباب الثالث اذا تبعه وطوارى قطار كبى برى برينك اردنده
سوروب كوترمك معناسنه‌در يقال كسأ الدابة اذا ساقها على اثر اخرى وخصومت بابنده آخره غالب اولمق معناسنه‌در
يقال كسأ القوم اذا غلبهم فى الخصومة وقلجله اورمق معناسنه در يقال كسأه بالسيف اذا ضربه به الكسؤ كافك
ضمى وسينك سكونيله والكسوء قعود وزننده برنسنه نك كيروسنه وآردنه دينور جمعى اكساء كلور وعربلر فلان
كشى قفاسى اوزره دوشدى ديه‌جك يرده ركب كسأه ديرلر فيقال ركب كسأه اى وقع على قفاه الكسء كافك فتحى
وسينك سكونيله كيجه‌دن بربلوكه وبرمقداره دينور يقال مرّ كسء من الليل اى قطعة منه الكشأ كافك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله برنسنه يى خيار وعجور اكل ايدر كبى قارقار وچاتر چاتر اكل ايلمك معناسنه در يقال كشأه كشأ
من الباب الثالث اذا اكله اكل القثاء ونحوه وكبابلق وقاورمه لق اتى بريان ايدركن ياخود قاورر ايكن پچوروب
قوبقورى ايلمك معناسنه در يقال كشأ اللحم اى شوّاه حتى يبس وبرنسنه نك قبوغنى صويوب چقارمق معناسنه‌در
يقال كشأ الشئ اذا قشره وقلجله چالوب كسمك معناسنه‌در يقال كشأه بالسيف اذا ضربه به وقطعه وجماع ايلمك
معناسنه‌در يقال كشأ المرأة اذا جامعها وكشأ وكشأ فتحتينله طعامى چوغه كمكله طلوم كبى ممتلى اولمق معناسنه‌در
يقال كشئ من الطعام كشأ وكشأ من الباب الرابع اذا امتلأ وطلومك وقربه‌نك بوكلرى اوزره قالمسى ممتدّ اولمغله
قوريوب بشره سى صويلديغندن ايچ يوزينك انجه زارى آچيلوب بلورمك معناسنه‌در يقال كشئ السقاء اذا بانت
ادمته من بشرته وال پاريلوب چتلامق معناسنه‌در على قول الك دريسى غلظلنوب منقبض اولمق معناسنه‌در
يقال كشئت يده اذا تشققت او غلظ جلدها وتقبض الكشئ كتف وزننده والكشئ امير وزننده كثرت
طعامدن طلوم كبى ممتلى اولان كشى يه دينور الاكشاء همزه نك كسريله بودخى اتى قورو ينجه قدر قاورمق ياخود
كباب ايلمك معناسنه‌در يقال اكشأ اللحم اذا شوّاه حتى يبس التكشؤ تفعل وزننده برنسنه نك قبوغى صويلمق
معناسنه‌در يقال كشأ الشئ فتكشأ اى قشره فتقشر وطعامى چوغه كمكله ممتلى اولمق معناسنه در يقال تكشأ
من الطعام اذا امتلأ ذوكشاء سحاب وزننده برموضعدر الكشأة كافك ضميله عيب ونقيصه معناسنه‌در يقال
به كشأة اى عيب المكافأة معامله وزننده والكفاء قتال وزننده مجازات ايلمك معناسنه‌دركه بر آدمك صنع وفعلنه

مقابل ومساوی عوض وجزا و برمکدن عبارتدر یقال کافأه علی الشیٔ مکافأة وکفاء ای جازاه و برنسنه یه مثل
وماننداولمق مماثلت معناسنه در یقال کافأ فلانا اذاماثله معنای اول وثانی کفؤماده سند ن مفاعله درکه برنسنه یه
قدر ومنزلتده مساوی اولمقدر کماسیذکر ومکافأه برنسنه یی کوزتمك مراقبه معناسنه در یقال کافأه ای راقبه ومدافعه
معناسنه استعمال اولنور یقال کافأه ای دافعه وبربهادرکشی ایکی فارس میانه کیروب مزراغیله بربری یه وبراوته یه
دورته رك آنلری دفع وبرطرف ایلسه کافأ بین فارسین برمحه دیرلر الکفاء کتاب وزننده فی الاصل مصدردر بعده
برنسنه یه مساوی اولان مقدارده استعمال اولنمشدر ومنه قولهم الحمد لله کفاء الواجب ای ما یکون مکافئاله
ای قدرمایکون مکافئاله وکفاء مثل ونظیر معناسنه درکه برشیئه قدر ومنزلتده برابر اولان نسنه دن عبارتدر
وشول پردمیه دینورکه عرب چادرلرینك اکسه طرفلرینك بوقاریسندن اشاغیسنه قدر چکیلور علی قول شول
شقه یه دینورکه آلاچق تعبیر اولنان قبل چادرك اکسه طرفنه چکرلر یاخود شول کلیمه دینورکه ازارکبی آلاچق
اوزره آتوب زمینه قدر چکوب بوررلر الکفاءة سحابه وزننده والکفاء سماء وزننده اسملردر برنسنه یه
مساوی ومکافی اولمق حالتنه دینورکه ترکیده بکتاشلق تعبیر اولنور الکفیٔ امیر وزننده والکفوء کافك ضمی
وفانك سکونیله والکفؤ کافك فتحی وفانك سکونیله والکفؤ کافك کسریله والکفوء قعود وزننده مثل
وهمتا معناسنه درکه برنسنه یه قدر ومنزلتده مساوی اولان نسنه دن عبارتدر ترکیده بکتاش تعبیر اولنور جمعلری
اکفاء کلور اعمال وزننده وکفاء کلور کرام وزننده یقال هذا کفاؤه کماذکر وکفیئه وکفؤه وکفؤه وکفؤه وکفوءه
ای مثله الکفأ کافك فتحی وفانك سکونیله صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال کفأه کفأ من الباب الثالث
اذاصرفه وبرنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه درتجره یی باش اشاغی ایتمك کبی یقال کفأه ای کبه وقلبه وتابع
اولمق معناسنه در یقال کفأه ای تبعه ومواشی دره بولنه کیرمك معناسنه در یقال کفأت الغنم فی الشعب اذا دخلت
وقوغمق طرد وتبعید معناسنه در یقال کفأه اذاطرده ودشمندن منهزم اولوب یوزدوندرمك معناسنه در یقال
کفأ القوم ای انصرفوا وانهزموا وحدّ اعتدالدن یاخود راه راستدن صاپمق معناسنه در یقال کفأ القوم
عن القصد ای جاروا الاکفاء همزه نك کسریله برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکفأ الاناء
اذا کبه وقلبه وبرطرفه میل ایدوب اکیلمك واکمق معناسنه در یقال اکفأ الشیٔ اذامال وبرنسنه یی برطرفه مائل
ایلمك واکدرمق اماله معناسنه در یقال اکفأه ای اماله وبرنسنه نك ترسنی چویرمك معناسنه در ایچنی طشره
چویرمك کبی یقال اکفأه ای قلبه واهل عروض اصطلاحنده اکفاء شاعر ابیات شعرنده اولان قافیه لرك
اعرابلرنی بری برینه مخالف ایراد ایلمکدن عبارتدر مثلا برنی منصوب ودیکری مرفوع یا مجرور ایلمکدر وعند
البعض قافیه لرك حرفلرنی مختلف ایلمکه دینور مثلا برنی راء ودیکرنی لام ایلمك کبی وعلی قول اقواء معناسنه درکه
قوافیٔ شعر برینك رفعی وبیت آخرك جریله مختلف اولمقدن عبارتدر یاخود اکفاء مطلقا ابیاتك اواخرنی تغییر وافساد
ایلمکدن عبارتدر نه کونه فساد ایله اولورسه اولسون واصطلاح مزبور قلب واماله معناسندن مأخوذ در مترجم
دیرکه خزرجیه صاحبنك بیاننه کوره اکفاء محرك اولان حرف روی مخرجده متقارب اولان حرفه مقارن اولمقدن
عبارتدر اشو ❊ زیادة المرء فی دنیاه نقصان وربحه مع ضیاع العمر احرام ❊ بیتنده اولدیغی کبی واقواء حرکهٔ حرف
روی ثقلتده متقارب اولان حرکه یه مقارن اولمقدن عبارتدر که بربیتده ضمه ودیکرنده کسره ایله ایراد اولنمقدر انتهی
واکفاء دوه نك دوللری فراوان اولمق معناسنه در یقال اکفأت الابل اذا کثرنتاجها ودوه نك تویی وسود مقوله سی
منافعنی برکسنه یه تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال اکفأ الرجل ابله فلانا ای جعل له منافعها وخیمه یه ذکر اولنان
کفاء دیدکلری پرده چکمك معناسنه در تقول اکفأت البیت ای عملت له کفاء الاکتفاء افتعال وزننده بودخی
برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکتفأه ای کبه وقلبه الکفأة کافك فتحی وضمی وفانك سکونیله
خرما اغاجنك برسنه لك میوه سنه دینور وکفأة الارض تارلانك برسنه لك زراعت وحاصلنه دینور وکفأة الابل دوه نك
برسنه لك دولنه دینور علی قول برسنه اولمیوب سنهٔ آتیه ده یاخود آندن اکثرده حاصل اولان دوللرینه دینور شارح
دیرکه اکثری دوه لری ایکی بلوك ایدوب بربلوکنی برسنه واو بربلوکنی کلجك سنه ده انتاج ایدرلر کفأة الابل اول سنه لرده
اولان دوللردن عبارتدر انتهی وکفأة الغنم قیون وکچی قسمنك برسنه لك سود ودول وبوك مقوله سی منافعلرینه اطلاق
اولنور یقال منحه کفأة غنمه ای وهب له البانها واولادها واصوافها سنة ورد علیه الامهات یعنی فلان کسه اغنامنك
برسنه لك منافع مذکوره سنی فلانه هبه وتخصیص ایدوب اولدخی بعدالانتفاع بنه آنارنی صاحبنه رد ایلدی
الکفیٔ امیر وزننده والمکفأ مکرم وزننده برعارضه سببیله رنك رویی متغیر وکسیف اولان کشی یه دینور یقال

هو کفیٔ اللون ومکفأ اللون ای کاسفه متغیره وکفیٔ دره نك بطننه ووسطنه اطلاق اولنور که صویی اورادن جریان
ایدر المکافئة میمك ضمی وفانك فتحیله که مکافأه دن اسم مفعولدر مساویه معناسنه درکه واوك فتحیله بودخی اسم
مفعولدر وفانك کسریله مکافئه اسم فاعلدر مساویه معناسنه در کمافی حدیث العقیقة عن الغلام شاتان مکافئتان
بفتح الفاء ویکسر ای کل منهما مساویة لصاحبتها فی السنّ الانکفاء انفعال وزننده رجوع ایلمك معناسنه در
یقال انکفأ الرجل اذارجع وبرکسه نك چهره سی متغیر اولمق معناسنه در یقال انکفأ لونه اذا تغیر الکفیٔ کافك
کسریله دره نك بطننه دینور التکافؤ تفاعل وزننده برابرلشمك استوأ معناسنه در یقال تکافؤا ای تساووا
الکلأ کافك فتحی ولامك سکونیله والکلاءة والکلاء کافلرك کسریله حفظ وحراست ایلمك معناسنه در
یقال کلأه کلأ وکلاءة وکلاء من الباب الثالث اذا حرسه واورمق معناسنه در یقال کلأه بالسوط اذا ضربه به
واداء دین متأخر اولمق معناسنه در یقال کلأ الدین اذا تأخر وبرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال کلأت الارض
اذا کثر کلأها وبرنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی دونه دونه نظر ایلمك معناسنه در یقال کلأ بصره فی الشیٔ اذارددّه
وعمر اوزایوب نهایت وقصوایه ایرشمك معناسنه در یقال کلأ عمره اذا انتهی الکلأ جبل وزننده چایره دینور عشب
معناسنه درکرك تازه وکرك یابس اولسون وکلأ مصدر اولور بر چایرلق اولمق معناسنه یقال کلئت الارض کلأ من الباب
الرابع اذا کثر بها الکلأ وطوار چایر اوتلامق معناسنه در یقال کلئت الناقة اذا اکلت الکلأ شارح دیرکه چایره
کلأ اطلاقی اکثری حفظ وحمایه اولندیغی ملاحظه سیله در الـکلئة فرحه وزننده والمکلأة مزرعه وزننده
چایری چوق اولان یره دینور یقال ارض کلئة ومکلأة ای کثیرة الکلا الـکالیٔ لامك کسریله والکلأة
جرعه وزننده نسیئه معناسنه درکه برشیئ بهاسن صکره ویرمك شرطیله منعقد اولان معامله دن عبارتدر ویره سی
تعبیر اولنورکه نقد مقابلیدر قال الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام نهی عن الکالیٔ بالکالیٔ ای النسئة بالنسئة
وذلك ان یشتری الرجل شیئا الی اجل فاذا حلّ الاجل لم یجد مایقضی به فیقول بعنیه الی اجل آخر بزیادة شیٔ
فیبیعه منه ولایجری بینهما تقابض وعربون معناسنه درکه مدار انعقاد اولان پیشین اقچه دن عبارتدر لسان عوام
ترکیده پیع تعبیر اولنور مثلا قماش یا محصول باغ ومزرعه کبی مطلوبنی مشتری یه صاحبی تسلیم ایلدکده بقیه سنی
اخذ ایدر الاکلاء همزه نك کسریله یرك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال اکلأت الارض اذا کثر کلأها
وبرنسنه یی سلف وسلم طریقیله بیع یاخود ایجار ایلمك معناسنه در مثلا مزروعی قبل الادراك پیشین بهاسیله صاتمق
کبی یقال اکلأ فی الطعام ای اسلف واسلم وعمری نهایت واقصایه ایرشدرمك معناسنه در یقال اکلأ عمره
ای انهاه الاستکلاء برك اوتی چوق اولمق معناسنه در یقال استکلأت الارض اذا کثر الکلأ بها التکلؤ
تفعل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول تکلأته ای اخذته نسئة وبرنسنه یی سلفه وپیشین ایله
آلمق معناسنه در یقال تکلأ کلأة اذا تسلمها التکلیٔ تفعیل وزننده برنسنه یی ویره سی یه آلمق معناسنه در تقول
کلأت فی الطعام ای اخذته بالنسئة وتکلئه کمی یی لیمانه صوقمق معناسنه در یقال کلأ القوم سفینتهم
ای ادنوها من الشطّ والیقومق حبس وتوقیف معناسنه در یقال کلأ فلانا اذا حبسه وسبق وتقدّم ایلمك معناسنه در
یقال کلأ فلان الیه اذا تقدّم وبرشیئه دقت وتأمل ایله باقمق معناسنه در یقال کلأ فیه اذا نظر الیه متأملا
الاکتلاء افتعال وزننده سلفه وپیشین ایله صاتون آلمق معناسنه در یقال اکتلأ کلأة ای تسلمها وصاقنوب
قورنمق احتراس معناسنه در یقال اکتلأ منه ای احترس الکلؤ صبور وزننده برنسنه یه کوزیله محافظه ایدرکبی
دونه دونه نظر ایدن کسه یه دینور بو علاقه ایله شدید العین اولوب بغایت اویقوسز لغه متحمل اولان کسه یه کلوء
العین اطلاق اولنور یقال فلان کلوء العین ای شدید العین لایغلبها النوم الکلأّ کتّان وزننده اسکله یه دینورکه
کمیلرك قرارگاهیدر ولیمانه ده اطلاق اولنور حفظ وحراست معناسندندر یقال بلغت السفینة الکلاء ای المرفأ
وکلاء بصره ده برموضع آدیدر وکلمهٔ مزبوره مؤنث وغیر منصرفدر وتذکیر وانصرافی جائزدر وجه اوّل وزنی
فعلاء اولمغه وثانی فعّال اولمغه مبنیدر وکلاء هر نهرك ساحلنه اطلاق اولنور که یالی تعبیر اولنور المکلأّء
معظّم وزننده بودخی یالی یه دینور ساحل معناسنه یقال بلغوا کلاء النهر ومکلأه ای ساحله الکمء کافك فتحی
ومیمك سکونیله منتار دیدکلری نباته دینورکه یرالماسی آدنی برنوعدر جمعی اکمؤ کلور افلس وزننده وکمأة کلور
تمره وزننده که غیر قیاس اوزره در علی قول کمأة اسم جمعدر یاخود کمأة مفرد وکمء جمع جنسیدر یاخود علی طریق
الاشتراك مفرد وجمع اولور المکمأة میملرك فتحیله والمکموءة میم ثانیه نك ضمیله منتاری بنی یره دینور الاکماء
همزه نك کسریله برمنتارلو اولمق معناسنه در یقال اکمأ المکان اذا کثر به الکمء وقوجالتمق تشییخ معناسنه در یقال

اكمأته السن اى شيخته وبركسيه منار بدرمك معناسنه در يقال اكمأ القوم اذا اطعمهم الكمء الكمأ كافك فتحى
وميمك سكونيله بودخى بركسيه منار بدرمك معناسنه در يقال كمأ القوم كمأ اى اطعمهم الكمء الكمأء كتان وزننده
منارصتان كسيه دينور وبردن منارديروب ديوشورن كسيه دينور الكمأ فتحتينله اياق يشمق ايجره آشوب فرسوده
اولمق معناسنه در يقال كمئ الرجل كمأ من الباب الرابع اذا حفى وعليه نعل شارح دير كه صحاحده و لسان العربده
اى حفى ولم تكن له نعل عبارتيله مفسر اولمغله بونلره كوره يالين اياق يوريمك ياخود يالين يوريمكدن اياغى
آشوب فرسوده اولمق معناسنه اولور مؤلفك مأخذى معلوم دكلدر انتهى وكمأ اياق يارىلوب چتلامق معناسنه
استعمال اولنور كوياكه منارشكلنده اولور يقال كمئت رجله اى تشققت وحوادث واخبار مقوله سنى ادراك واذعان
ايلميوب آندن غافل وبى خبر وبى شعور اولمق معناسنه در يقال كمئ فلان عن الاخبار اذا جهلها وغبى عنها
التكمؤ تفعل وزننده برايشى پسند ايلميوب كريه ونامطبوع كورمكله انفعال ايلمك معناسنه در يقال تكمأه اى تكرهه
واساسده تكره برايشى طاريله رق استر استمز ايلمك معناسيله مفسر اولمغله بو مقامه دخى ملايمدر وتكمؤ سفر
وسياحت اوزره اولان كسه بغايت بعيد كتمكله ارض آنى كمأه كبى نابديد ايدوب بى نام ونشان ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال تكمأت عليه الارض اذا غيبته الكاء مدايله والكاءه هايله والكئ كافك فتحى وياءنك سكونيله
والكيئه هايله يوركسز ضعيف القلب قورقق كشى يه دينور الكئ والكيئة كذلك كافلرك فتحيله والكوء
كافك فتحى و واوك سكونيله ياخود آندن مقلوب اوله رق كأ وبرنسنه دن هيبتلنوب قورقمق معناسنه در تقول كئت
عنه كيأ وكيئة وكوأت كوءا وكأوا على القلب اى هبته وجبنت عنه الاكاء اقام وزننده والاكاءة اقامه وزننده
مراد اولنان نسنه دن برامر فجأى ظهوريله قورقوب رجعت ايلمك معناسنه در يقال اكأه اكاء واكاءة اى فاجأه
على تئفة امر اراده فهابه فرجع عنه بو ماده اكماده سى ذيلنده دخى ذكر اولنمشيدى فصل اللام اللؤلؤ
لاملرك ضمى وهمزه لرك سكونيله جواهر اقسامندن انجويه دينور درّ معناسنه مفردى لؤلؤه در هايله وجه تسميه
تلالؤى يعنى ضيا ولمعانيدر اللأل عطار وزننده واللأ لعاع وزننده واللألاء سلسال وزننده انجو
صتان كسيه دينور قياس اولان لؤلؤى ديمكدر ياى نسبتله زيرا رباعى اوزانندن فعال بنا قلنمز بوخسه جوهرينك
وهم ايلديكى كبى لأء ولآل دكلدر شارح دير كه مؤلف كرچه جوهرى يى توهيم ايلدى لكن جوهرينك كلامنده
شائبه وهم يوقدر زيرا جوهرى ادعا ايلميوب بلكه عربلرك لأل اطلاق ايتدكلرنى بن ايشتدم ديو امام فرا
حضرتلرندن نقل ايلمكله توهيمى ناملايمدر ولؤلؤك جمعى لآلى كلور انتهى اللئالة تجاره وزننده انجو صاتجيلق
حرفته دينور اللؤلؤة صغن تعبير اولنان حيوانك ديشيسنه دينور بقره وحشيه معناسنه ارككنه لؤلؤ
تعبيرى نامسموعدر ابو لؤلؤة مغيرة بن شعبه نك غلاميدر اسمى فيروز ومجوسى ايدى فاروق اعظم رضى الله
عنه حضرتلرى آنك يديله شربت شهادت نوش ايلمشدر اللألأة زلزله وزننده پارلاق نسنه يى پارلدامق
معناسنه در يقال لألأت المرأة بعينها اى برقتها وآهو قويروغنى ايكى طرفه اوينادوب صالمق معناسنه در
يقال لألأ الفور اى الظباء بذنبه اذا حركه وآتش طوتشوب اشيق معناسنه در يقال لألأت النار اذا توقدت
وكچى كوسنوب تكه يه طالب اولمق معناسنه در كه تكه سيمك تعبير اولنور يقال لألأت العنز اذا استحرمت
وكوز ياشنى انجو دانه لرى كبى ازال ايلمك معناسنه در يقال لألأ الدمع اذا حدره يعنى على خديه مثل اللؤلؤة اللؤلؤان
لؤلؤى معناسنه در كه انجو كبى صاف وتابدار اولوب برق ولمعان ايدن شيئه دينور يقال لون لؤلؤان اى لؤلؤى
شارحك بيانه كوره لؤلؤان كلمه سنك اصلى لؤلؤانى ايدى كه تغيير نسب قبيلندندر مبالغه يى متضمندر اللألاء
سلسال وزننده فرح تام وسرور مالا كلام معناسنه در اصل ضوء ولمعه معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر
يقال به لألاء اى فرح تام التلالؤ تزلزل وزننده يلدرامق برق ولمعان معناسنه در يقال تلألأ البرق اذا لمع اللبأ لامك
كسرى وبانك فتحيله ضلع وزننده حيوان طوغوردقده اول كلان قويى سوديه دينور كه آغوز تعبير اولنور فارسيده
فله دينور تقول اكلنا اللبأ وهو اول اللبن اللبأ لامك فتحى وبانك سكونيله حيواندن آغوز صاغمق معناسنه در يقال
لبأ الشاة لبأ من الباب الثالث اذا احتلب لبأها وبركسيه آغوز يدرمك معناسنه در يقال لبأ القوم اذا اطعمهم اللبأ
وآغوز چالمق معناسنه در يقال لبأ اللبأ اذا اصلحه وطبخه وقوزى يه ياخود اوغلاغه آغوز امدرمك معناسنه در
تقول لبأت الولد اى ارضعته اللبأ شارح كلبأته كلمه سنى مثل منعته عبارتيله تقييد ايدوب تشديد ايله اولان نسخه يى
تخطئه ايلمكله اكتفا اولنمشدر ولبأ تازه ديكلمش واكلمش اغاج واكين مقوله سنى اول وهله ده صوارمق
معناسنه در يقال لبأ الغرس والزرع اذا سقاه اول سقى ولبأ برجماعت آديدر الالباء همزه نك كسريله بركسيه

آغوز يدرمك معناسنه در يقال ألبأ القوم الباء اى اطعمهم اللبأ وآغوز چالمق معناسنه در يقال ألبأ اللبأ اذا طبخه
وحيوان ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال ألبأت الشاة اى انزلت اللبأ وقوزى يه ياخود اوغلاغه آغوز امدرمك
معناسنه در يقال ألبأت الشاة الولد اى ارضعته اللبأ وبركسه نك يول آزيغنى آغوز ترتيب ايلمك معناسنه در يقال
ألبأ فلانا اى زوده باللبأ وياورى يى بركسه اليه اناسنك ممه سى اوجلرينه طوتوب آغوز امزرمك معناسنه در يقال
ألبأ الفصيل اذا شده الى رأس الخلف ليرضع اللبأ الالتباء افتعال وزننده قوزى واوغلاق آغوز امك معناسنه در
يقال التبأ الجدى اذا رضع اللبأ وآغوز صاغمق معناسنه در يقال التبأ الشاة اذا حلب منها اللبأ الاستلباء بودخى
اوغلاق وقوزى آغوز امك معناسنه در يقال استلبأ الجدى الشاة اذا رضع لبأها التلبئة تكمله وزننده طوار
ممه سنه آغوز كتورمك معناسنه در يقال لبأت الناقة اذا وقع اللبأ فى ضرعها وهى ملبئ وتلبئه تلبيه لفظنده
لغتدر كه حج ايدن كسه لبيك اللهم لبيك ديمكدن عبارتدر يقال لبأ بالحج تلبئة بمعنى لبى تلبية بو معناده كرچه اصل
غير مهموزدر لكن احيانا عربلر غير مهموزى مهموز استعمال ايدرلر حلأت السويق ورثأت الميت ديدكلرى
كبى اللبأة تمره وزننده واللباءة سحابه وزننده واللبؤة بانك ضميله سمره وزننده واللبأة لامك ضميله همزه
وزننده واللبوه لامك فتحى وكسرى وبانك سكونى وآخرده واوايله واللبة دعه وزننده كه مخففدر واللبوة واوايله
سمره وزننده واللباة قطاة وزننده ديشى ارسلانه دينور جمعى لبآت كلور لامك فتحى وبانك سكونيله ولبؤ كلور
لامك فتحى وبانك ضمى وهمزه ايله كه مفردى لبؤه در سمره وزننده ولبأ كلور صرد وزننده كه مفردى لبأه در همزه وزننده
ولبوات كلور لامك فتحى وبانك ضميله كه مفردى لبوه در سمره وزننده مؤلفك ترتيب جمعى تشويش اوزره در وكلمات
مذكوره ده واقع هاء تأكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه كلمه لرنده اولان هاء كبى زيرا كلمات مذكوره ديشى ارسلانه
مخصوص اولمغله كندى لفظندن مذكرى يوقدر كه حتى هاء فارقه اوله اللبوء صبور وزننده بر رجل معروف آديدر
الملابئ ميمك فتحيله ملاقح وزننده طوغورملرى يك قريب اولان ناقه لره دينور يقال عشار ملابئ اذا دنى نتاجها
وعشار عينك كسريله عشراءنك جمعيدر كه اون آيلق حملى اولان ناقه در وملابئ كلمه سنك مفردى ملبئه در كه
ممه سنه آغوز كتورمش ناقه ديمكدر وضعى يك يقلشدقده اولور لكن اساسده ميمك ضميله اسم فاعل اولمق اوزره
مقيددر اللتأ لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بركسه نك كوكسنه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لتأه
فى صدره لتأ من الباب الثالث اذا دفعه وآتمق معناسنه در يقال لتأه اى رماه وجماع ايلمك معناسنه در يقال
لتأ المرأة اذا جامعها واكسلتمك نقص معناسنه در يقال لتأ الشئ اذا نقصه ويللنمك معناسنه در يقال لتأ الرجل
اذا ضرط وحدثلمك معناسنه در يقال لتأ اذا سلح وبرنسنه يه دقتله ديكه ديكه باقمق معناسنه در يقال لتأ اليه اذا احد
النظر اليه وطوغورمق معناسنه در يقال لتأت المرأة اى ولدت اللتئ امير وزننده شول كسه در كه اولديغى محلدن
اصلا بر طرفه كتميوب ياخود خانه سندن چقميوب دائما موضعنه ملازم اوله يقال رجل لتئ اى لازم لموضعه كوياكه
ذكر اولنان سلح معناسندندر اللثأ لامك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله كوبك قاب قاچاق يلامق معناسنه در يقال
لثأ الكلب الاناء لثأ من الباب الثالث اذا ولغه اللجأ لامك فتحى وجيمك سكونيله واللجأ فتحتينله صغنمق معناسنه در يقال
لجأ اليه لجأ ولجئ اليه لجأ من الباب الثالث والرابع اذا لاذ اليه ولجأ فتحتينله صغنه جق يره دينور قلعه وصرپ طاغ
باشلرى كبى معقل وملاذ معناسنه ملجأ كبى كما سيذكر ولجأ بر موضع آديدر وعمر بن الاشعث التميمى نام شاعرك جدى
اسميدر پدرى دكلدر نتكه جوهرى وهمنه مبنى پدريدر ديدى شارح دير كه جوهرينك بيانى كتاب انسابده بلاذرى
بيانه مطابقدر انتهى ولجأ قوربغه يه دينور ضفدع معناسنه ديشيسنه لجأه دينور هايله الالتجاء افتعال وزننده
بودخى صغنمق معناسنه در يقال التجأ اليه اذا لاذ الالجاء همزه نك كسريله بركسه يى برنسنه يه مضطر قلمق
معناسنه در يقال الجأه اليه اى اضطره وبرايشى بركسيه اسناد وتفويض ايلمك معناسنه در يقال الجأ امره
الى الله اى اسنده وحفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال الجأ فلانا اى عصمه الملجأ مقصد وزننده لجأ كبى
صغنه جق يره دينور يقال هذا لجأ القوم وملجأهم اى معقلهم وملاذهم ذو الملاجئ ميمك فتحيله ملوك
يمندن تبابعه اقيالندن بر قيل لقبيدر وقيل قافك فتحى وبانك سكونيله ملوك تبابعه يه اطلاق اولنور فرعون مصر
ونجاشئ حبشه كبى وآنلره اذواء دخى اطلاق اولنور القابلرى ذو كلمه سيله مصدر اولديغيچون ذويزن وذوكلاع
وذو الملاجئ كبى التلجئة تكمله وزننده بركسه يى برخصوصه قسر واكراه ايلمك يعنى زوراكى
مع الكراهه ايشلتمك معناسنه در يقال لجأه اليه تلجئة اى اكرهه شارح دير كه تلجئة فقهيه بوندن مأخوذدر اللزء
لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ويرمك اعطا معناسنه در يقال لزأه لزءا من الباب الثالث اى اعطاه

وطولدمق معناسنه در يقال لزء الاناء اذا املأه ودوه يه كوزل تقيد و تمار ايلمك معناسنه در يقال لزء ابله اى احسن رعيتها
وطوغورمق معناسنه در يقال لزأته امه اى ولدته التلزئة تكمله وزننده و يرمك معناسنه در يقال لزأه تلزئة اى اعطاه
ودوه نك تربيه و تمارنى كوزل ايدوب خوشجه تقيد ورعايت ايلمك معناسنه در يقال لزء ابله اى احسن رعيتها الالزاء
همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال الزأ الحوض اذا املأه ومواشى يى طو يورمق معناسنه در يقال الزأ
غنمه اى اشبعها التلزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه در يقال الزأ الحوض فتلزأ اى امتلأ اللطأ لامك فتحى
وطانك سكونيله واللطوء قعود وزننده يره ياپشمق معناسنه در يقال لطأ بالارض ولطىء لطأ ولطوءا من الباب الثالث
والرابع اذا الصق بها ولطأ دكنكله اورمق على قول ارقه يه اورمغه مخصوصدر يقال لطأه بالعصا اذا ضربه او خاص
بالظهر اللاطئة باش ياريغى اقسامندن سمحاق اسميدر وسمحاق سينك كسريله شول يارقدر كه كدى ايله باش
كميكى بيننده بر يوفقه درى قالمش اوله كه جراحت اول درى يه ياپشمش اولور يقال شجة اللاطئة اى السمحاق ولاطئة
بر نوع قرحه در كه انسانك بدننده چقوب مزمن وناسور اولور على قول اول قرحه نطأه يعنى بوى تعبير اولنان زهرناك
بوجك صوقسندن حادث اولور اللظأ ظاى معجمه ايله جبل وزننده آز نسنه يه دينور شىء قليل معناسنه اللفأ
لامك فتحى وفانك سكونيله واللفاء سحاب وزننده برنسنه نك قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال لفأ العود لفأ
ولفاء من الباب الثالث اذا قشره وكشطه واورمق معناسنه در يقال لفأه اذا ضربه ورد ايلمك معناسنه در يقال لفأه اذا رده
وبركسه يى عزيمت ايلديكى سمت ووجهه سندن دوندرمك معناسنه در يقال لفأه اى عدله عن وجهه وفصل وغيبت
ايلمك معناسنه در يقال لفأه اى اغتابه وبركسه نك حقى ومطلوبنى بالتمام ويرمك على قول حقى ومطلوبندن
آز ويرمك معناسنه در يقال لفأه حقه اذا اعطاه حقه كله او اقل من حقه الالتفاء افتعال وزننده يودخى برنسنه نك
قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال التفأ العود اذا قشره وكشطه اللفأ فتحتينله برنسنه آرتوب بقيه قالمق
معناسنه در يقال لفىء الشىء لفأ من الباب الرابع اذا بقى الالفاء همزه نك كسريله ابقا ايلمك معناسنه در يقال
الفأه اى ابقاه اللفاء سحاب وزننده طپراغه دينور وشىء قليله دينور و بركسه نك حق ومطلوبندن آز اولان
نسنه يه دينور ومنه رضى من الوفاء باللفاء وهو التراب والشىء القليل ودون الحق اللكأ لامك فتحى وكافك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال لكأه لكأ من الباب الثالث اذا ضربه و بركسه نك حق ومطلوبنى تماما ويرمك معناسنه در
يقال لكأه اى اعطاه حقه كله ويره چالمق معناسنه در يقال لكأه اذا صرعه اللكأ فتحتينله بر يرده مقيم اولمق
معناسنه در يقال لكىء بالمكان لكأ من الباب الرابع اذا اقام به و برنسنه دن منفك اولميوب دائما آكا ملازم اولمق معناسنه در
يقال لكىء به اذا لزمه التلكؤ تفعل وزننده برمادّه ضمننده بر علت ايراديله عذر و بهانه ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عليه
اذا اعتل و برخصوصده اوياتوب بطؤ وتوقف ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عنه اذا ابطأ اللمأ لامك فتحى وميمك
سكونيله برنسنه يه كيزلو ياخود آشكاره ال اورمق معناسنه در كرك اخذ وكرك حفظ ايچون اولسون يقال لمأه ولمأ عليه
لمأ من الباب الثالث اذا ضرب عليه يده مجاهرة وسرا و برنسنه نك مجموعنى يردن آلمق معناسنه در يقال لمأ الشىء
اذا اخذه اجمع و برنسنه يه نظر خفيف وسريع ايله نظر ايلمك معناسنه در يقال لمأ الشىء اذا لمحه التلمؤ تفعل وزننده
برنسنه يى بتون قاپلايى بوريوب ستر ونهان ايلمك معناسنه در يقال تلمأت الارض به وعليه اى اشتملت واستوت ووارته
وبرنسنه يى بالكزجه كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه در كه تعبير عاميانه ايله قبوللنمك تعبير اولنور يقال تلمأ
بما فى الجفنة اى استأثرها الالماء همزه نك كسريله برنسنه يى نهانيجه چالوب ايلتمك معناسنه در يقال الما اللص على
الشىء اذا ذهب به خفية وبركسه نك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الما على حقى اذا جحده ودواب ومواشى بريرك
بالجمله نباتنى اوتلامغله كل باش كبى بوش وآچق قومق معناسنه در يقال المأت الدواب المكان اذا تركته صعيدا خاليا
وبرنسنه يى قاپلامق احاطه واشتمال معناسنه در يقال الما عليه اذا اشتمل وعند البعض اكر باء حرفيله متعدى اولور ايسه
برنسنه يى كيزلوجه آلوب كوتورمك معناسنه اولور واكر على حرفيله متعدى اولور ايسه قاپلامق اشتمال
معناسنه اولور فيقال ذهب ثوبى فما ادرى من الما به اى من ذهب به خفية ويقال الما عليه اى اشتمل وبركسه
برنسنه نك مجموعنى كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه در يقال الما بما فى الجفنة اى استأثر به الالتماء افتعال وزننده
بودخى برنسنه يى يالكزجه باشلو باشنه تخصيص ايتمك معناسنه در يقال التما بما فى الجفنة اى استأثر ولون متغير اولمق
معناسنه در يقال التمىء لون الرجل على بناء المجهول اذا تغير الملموة ميم ثانيه نك ضميله شول بردر كه آنده مطلقا نسنه
اخذ اولنور اوله وبولمأ ماده سندن اسم مكاندر وصيادك آواخذ ايتدكلرى آغه وطوره دينور شبكه معناسنه
اللاءة لاعه وزننده عبس قبيله سنه مخصوص بر صو آديدر اللوءة سوءه وزننده ومراد فيدر كه نامحرم اولان عضوه

وفاحش نسنه يه دينور كه اوديرى تعبير اولنور يقال وارى لوءته اى سوءته التلهلؤ تزلزل وزننده برنسنه دن قورقغله
فچيلوب كيرودونمك معناسنه در يقال تلهلأ الرجل اى نكص وجبن اللياء كتابه وزننده بر نوع ماكول دانه اسميدر كه
نخوده شبيه وبغايت بياض اولور نهايه ده حجازديارنه تخصيص اولنمشدر الالياء همزه نك كسريله اوياتوب بطائت
ايلمك معناسنه در يقال اليأت الناقة اذا ابطأت فصـــــل الميم المأماة زلزاله وزننده قيون وكيك مقوله سى متصل
مىء مىء ديو مله مك معناسنه در يقال مأمأت الشاة والظبية اذا واصلت صوتها فقالت مىء مىء بالكسر وسكون الهمزة
المتأ ميمك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق معناسنه در يقال متأه بالعصا متأ من الباب الثالث اذا ضربه بها
وبرنسنه يى چكوب اوزاتمق معناسنه در يقال متأ الحبل اذا مده المروءة ضمتينله آدملك وانسانيت ومردانكى
معناسنه در كه كنديدن مأمول اولان كار وخصلت حسنه يى اجرا ايلمكدن عبارتدر بو معناده اسم اولور ومصدر اولور كه
انسانيتلو مردانه اولمق معناسنه يقال مرؤ الرجل مروءة من الباب الخامس اذا صار ذا انسانية ويقال به مروءة اى انسانية
شارح ديركه همزه يى واوه قلب وادغامله مروة دخى جائزدر انتهى التمرؤ تفعل وزننده فى ذاته جوهر مروتدن مايه سز ايكن
تكلفله مروت كوستورمك معناسنه در يقال تمرأ فلان اذا تكلف المروءة وسرزنش وتعيير وتعييب ايدرك بركسه دن
مروت وانسانيت طلبنده اولمق معناسنه در يقال تمرأ بالقوم اذا طلب المروءة بنقصهم وعيبهم المرآءة كرامه وزننده اكل
وشرب اولنان نسنه سكيجى وسايغ وكوارا اولمق معناسنه در يقال مرؤ الطعام ومرأ ومرىء مراءة من الباب الخامس
والثالث والرابع اذا صار مريئا و يقال هنأنى الطعام ومرأنى يعنى طعام خوشكوار اولمغله معده مده چابك هضم اولوب
مزاجه بغايت يرادى واكر اتباع وجهيله ذكر اولنميوب يالكزجه ذكر اولنور ايسه امرأنى دينور افعال بابندن ومراءه كذلك
كرامه وزننده بر يرك هواسى خوش اولوب مزاجه يرار اولمق معناسنه در يقال مرؤت الارض مراءة من الباب الخامس
اذا حسن هواها المرأة تمره وزننده اسمدر طعام وشرابك سكيجيلك حالتنه دينور المرىء امير وزننده مروتلو
وانسانيتلو اولان آدمه دينور يقال رجل مرىء اى ذو مروءة وانسانية وهضمى آسان اولان سكيجى وكوار اطعام
وشرابه دينور يقال طعام مرىء هنىء اى حميد المغبة بين المراءة ومزاجه موافق وجسبان اولان نسنه يه دينور
ومنه يقال كلأ مرىء اى غير وخيم يعنى طوارك مزاجنه يارارچابردر ومرىء بوغازده براوجى جكره متصل بوله دينور كه
آندن طعام وشراب معده يه واصل اولور بوغازه ملاصق ومعده نك وقورساغك باشيدر بوغازده ايكى يول اولور
بريسى قصبة رئه در كه بوغوملى اولور بوغورتلق وخرطلق تعبير اولنور بو نفس مجراسيدر وبريسى مرىء دركه
قزل اونكن وقزل اوكلك تعبير اولنور بو طعام وشراب مجراسيدر هضم محلى اولمغله مرىء اطلاق اولندى ومرىء
لفظنك جمعى امرئه كلور افعله وزننده ومرء كلور سر يروسرر كبى المريئة سفينه وزننده هواسى خوش اولمغله
مزاجه اويغون اولان ارضه دينور يقال ارض مريئة اى حسن الهواء المرء ميمك حركات ثلاثى ورانك سكونيله
مطلقا انسان معناسنه در كه آدم ديمكدر اولور على قول اركشى يه دينور رجل ومرد معناسنه بونك لفظندن جمعى يوقدر
بلكه جمعى رجال در بعضلردن جمعى مرؤون كلديكى منقولدر مؤنثنده مرأة دينور هاايله كه خاتون ديمكدر فارسيده
زن مرادفيدر وتخفيف قياسيله تخفيف اولنوب مره دخى ديرلر ترك همزه وفتح رايله واولنه همزه وصل ادخاليله امرأة
دخى دينور وهمزه وصله مقرون اولنه حرف تعريف ادخاليله الامرأة دخى محكيدر كذلك مرء لفظنك اولنه
همزه وصل ادخاليله امرء دخى دينور وبونده اوچ لغت واردر برى دائما يعنى رفع ونصب وجر حالتلرنده رانك مفتوح
اولمسيدر ثانى على كل حال رانك ضمه سيدر ثالث على كل حال معرب اولمقدر يعنى راء حرف اخير اولان همزه يه
تبعيتله حالت رفعده مرفوع وحالت نصبده منصوب وحالت جرده مجرور اولمقدر وتقول هذا امرؤ ومرء بالرفع ورأيت
امرءا ومرءا بالنصب ومررت بامرء وبمرء معربا من مكانين بوراده مرء لفظى انبا عاذكر اولنمشدر ومرء سباعدن
قورده دينور ذئب معناسنه المرء ميمك فتحى ورانك سكونيله اكل طعام ايلمك معناسنه در يقال مرأ الرجل مرءا
من الباب الثالث اذا طعم وجماع ايلمك معناسنه در يقال مرأ المرأة اذا جامعها المرأ فتحتينله بركشى هيئت وقيافتده
ووضع وحركتنده ياخود تكلمده قاريجه اولمق معناسنه در قبر سعيد وطوطى شيخ كبى يقال مرئ الرجل مرءا
من الباب الرابع اذا صار كالمرأة هيئة اوحديثا اى كلاما مرأة مسعاة وزننده يمنده واقع مأرب نام بلده اسميدر
مرأة حمزه وزننده بر موضعدر هشام المرئى المحدث اورايه منسوبدر وامرء القيس ماده سى سين بابنده ذكر اولنور
انشاالله تعالى المسأ ميمك فتحى وسينك سكونيله والمسوء قعود وزننده ماجن ولاابالى و بكتاشى مشرب اولمق
معناسنه در يقال مسأ الرجل مسأ ومسوءا من الباب الثالث اذا مجن ودائما يولك اورته سنده كتمك معناسنه در يقال
مسأ الطريق اذا ركب وسطه اى مشى فى وسطه ومبانه ناسه فتنه وشقاق القاسيله فساده ويرمك معناسنه در يقال

مسأ بين القوم اى افسد وكيحكمك معناسنه در يقال مسأ الرجل اذا ابطأ والدائمق ورنك ودو باره ايلمك معناسنه در
يقال مسأ فلانا اذا خدعه و برنسنه يى ادمان واعتياد ايلمك معناسنه در يقال مسأ على الشيء اذا مرن عليه و بورجى
اداده عوق وتأخير ايلمك معناسنه در يقال مسأ حقه اى انسأه وتيجره نك غلياننى تسكين ايلمك معناسنه در يقال مسأ
القدر اى فثأها و برنسنه يى يومشدوب سهل وملايم ايلمك معناسنه در يقال مسأ الرجل بالقول اذا لينه و بوخصائصدن
دكلدر الامساء همزه نك كسريله ناس بيننه شورش واختلال القاسيله افساد ايلمك معناسنه در يقال امسأ بين القوم
اى افسد التمسؤ تفسوء وزننده ومرادفيدر كه برنسنه يير يوب اسكيمكله ياچور يمكله صاپر صاپردو كلمك معناسنه در
يقال تمسأ الثوب بمعنى تفسأ المسء ميمك فتحى وسينك سكونيله بولك اورته سنه دينور يقال ركب مسء الطريق
اذا مشى فى وسطه المطأ ميمك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال مطأ المرأة مطأ من الباب
الثالث اذا جامعها المأق ناصر وزننده والموق محسن وزننده مؤخر العين معناسنه دركه كوزك قولاق طرفندن
اولان كوشه سيدر كوزك قويرغى تعبير اولنور على قول مقدم العين معناسنه دركه كوزك بورون جانبندن اولان كوشه سيدر
كوزك پيكارى تعبير اولنور بو ماده نك محل ذكرى بو مقام ايكن جوهرى وهمنه مبنى قاف بابنده ثبت ايلمشدر
وبنه غرائبندر كه مؤلف بو ماده يى بعض علاوه ايله باب مرقومده من غير تنبه رسم واشباع ايلمشدر الملأ ميمك
فتحى ولامك سكونيله والملأة هايله والملأة ميمك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال ملأ الاناء ملأ وملأة وملأة
من الباب الثالث اذا جعله ملآن وطولمق معناسنه در يقال ملئ الاناء ملاء من الباب الرابع و بركسيه مظاهرت
ومعاونت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ملأه على الامر اذا ساعده وشايعه اى اعانه وقوّاه التملئة تفعله وزننده
بك طولدرمق معناسنه در يقال ملأه تملئة وكما نكش قور بلان يايى بك چكمك معناسنه دركه يايى طولدرمق تعبير اولنور
يقال ملأ فى قوسه اذا اغرق الامتلاء افتعال وزننده برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال ملأه تملئة فامتلأ التملؤ
تفعل وزننده امتلاء معناسنه در الملئة ميمك كسريله بناء نوعدر كه حالت وهيئت معناسنى متضمندر آندن طولش
ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الملئة لا التملؤ لان المقصود الهيئة مؤلف بو معنايى تكرار ايلمشدر وملأة مصدرا اولورنته كه
ذكر اولندى و تخمه وامتلا اولوب معده فاسد اولمق حالتنه دينور يقال اخذته الملأة اى الكظة الملآن عطشان وزننده
صفتدر طولو نسنه يه دينور مؤنثنده ملأى دينور عطشى وزننده وملآنه دينور سكرانه وزننده جمعى ملاء كلور عطاش
وزننده شارح ديركه بوندن مملؤ صيغه سى نادردر بعضا همزه سنى واوه قلب وادغامله مملوّ دخى ديرلر الملاءة ميمك
ضمى والفك مديله والملاء غراب وزننده والملئة متعه وزننده امتلاء معده دن ناشى حادث اولان زكام علتنه دينور
المملوء مفعول وزننده ذكر اولنان زكام علتنه اوغرامش كشى يه دينور يقال ملئ فلان على بناء المجهول وملؤ ملاءة
من الباب الخامس واملأه الله فهو مملوء اى مزكوم من الامتلاء وهذا نادر يعنى افعال بابنك اسم مفعولى قياس اوزره مكرم
وزننده اولمقدر لكن بو قياسه مخالف اولهرق وارد اولمشدر لكن ثلاثيدن خصوصا مجهولدن دخى وارد اولمغله مملوء
الردن اسم مفعول اولور بو صورتده مؤلفك كلامنده اضطراب اولديغى بى ارتيابدر الاملاء همزه نك
كسريله بركسه يى ذكر اولنان زكام علتنه مبتلا قلمق معناسنه در يقال املأه الله اى ازكمه فهو مملوء كما ذكر ويايى
بك چكوب طولدرمق معناسنه در يقال املأ فى قوسه اى اغرق فى النزع الملأ جبل وزننده تشاور
ومشورت معناسنه در امتلاء جماعت ملابسه سيله و برقومك عليه واشرافنه يعنى كبارنه واجله واعيانه
ووجوهنه اطلاق اولنور مسئول ومأمول اولان احسان ومعروف ورأى وتدبير مقوله سى حالاتله مملو اولدقلرى
مناسبتيله ياخود عظمت وشان وشوكت وخدم وحشم ايله عيون وصدور ناسى طولدردقلرى علاقه سيله
اطلاق اولنمشدر وملأ جماعته اطلاق اولنور وحرص وطمع وظن وكمان معنالرينه استعمال اولنور ووجاهت
وسكه صورت وجمعيت صاحبى كروه انسانى يه اطلاق اولنور وخوى وخلق معناسنه استعمال اولنور حوصلهٔ
سرشت وفطرتده كويا كه مملو اولديغنه مبنيدر جمعى املا كلور خبر واخبار كبى ومنه الحديث احسنوا املاءكم
اى اخلاقكم الملأ غراب وزننده سعد ابن ابى وقاص رضى الله عنه جنابلرينك قلجى اسميدر الملاءة ميمك
ضميله عجاله وزننده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك ام المرتجز ايله مكتنيه اولان فرسلرى اسميدر
وملاءه ريطه معناسنه دركه خاتونلرك بورندكلرى چارشدر ياندن يا ايكى اندن ايدوب تمام وجودلرنى بوريوب
اورتنورلر جمعى ملاء كلور هاسز الملاء كتاب وزننده والاملئاء همزه نيله انصباء وزننده والملئاء كبراء وزننده
متموّل قدرت ويسار وثروت صاحبلرى اغنيايه على قول حسنوا القضاء يعنى حسب الاقتضاء دين ايتدكده دائنلره
وسائر طالب ومتقاضيلرينه تأخير وتعويق ايليوب دين ومطلوبلرنى ادا ايدر اولان اغنيايه اطلاق اولنور بونلرك

مفردى ملئ دركويا كه هر برى مال ايله ملأ نلرد ريقال هو ملئ اى غنى متموّل او حسن القضاء الملاءة
كرامه وزننده والملاء سحاب وزننده كه بو ابن كراعدن منقولدر بركسه ملئ يعنى ذكر اولنان اغنيادن اولمق
معناسنه در يقال ملأ الرجل وملؤ ملاءة وملاء امن الباب الثالث والخامس اذا صار مليئا الاستملاء بركسه دينى ذكر
اولنان اغنياء ذمتنده قلمق معناسنه در يقال استملاء فى الدين اذا جعل دينه فى ملئاء الملأة متعه وزننده شول سستلك
وطولغونلق عارضه سنه دينور كه دوه قسمنه عارض اولور سير كثير عقبنده وافر مدت بغلنوب طورمقدن ناشى حادث
اولور كذلك آت وسائر حيوانانه دخى عارض اولور زيرا آرالقده كزدرمكه محتاجدر كه بغلو طورمغله اياقلرينه اندروب
ومزاجلرينه شيشكنلك تحدث ايدر يقال بالبعير ملأة اى رهل من طول الحبس بعد السير المملأة مفاعله وزننده
معاونت ومظاهرت معناسنه در يقال مالأه ممالأة اذا ساعده وشايعه التمالؤ تفاعل وزننده بركك اجماع معناسنه در
يقال تمالأ القوم عليه اذا اجتمعوا الملء ميمك كسريله طولو قابك آلديغى مقداره دينور كه طلوسى تعبير اولنور تثنيه سنده
ملأ ين وجمعنده املاء دينور مثلا اعطه ملء الاناء ديرلر اكاشوقابك طلوسنى ويرديمكدر وملأ يه ديرلر ايكى طلوسنى
وثلاثة املائه ديرلر اوچ طلوسنى ويرديمكدر المملئ محسن وزننده شول ديشى قيونه دينور كه قارنى صوايله ياخود
دول بتاغى تعبير اولنان دريلرايله طلوو شيشكن اولمغله كورنلركبه قياس ايليه المنيئة نوتله فعيله وزننده شول درى يه
دينور كه ابتداء دباغت اولنمش اوله كه هنوز خام وناتمام اولور زيرا دباغ دريى اوچ مرتبه دباغت ايدر ابتداء امرده دباغت
اولنانه منيئه دينور ايكنجى دفعه دباغت اولنانه افيق دينور بعده كمالنى بولمغله اديم دينور كه مشين ياسختيان يا كون
اوله جقدر ومنيئه دباغت اولنه جق موضعه دينور مدبغه معناسنه كه دباغخانه تعبير اولنور ابو على الفارسى اشبو منيئه
لفظنى نىء ماده سندن مأخوذ مفعله درديدى لكن بو قولنى ذكرى آتى منأ ماده سى ابا ايدر ونىء چيك اته دينور الممنأة
مزرعه وزننده طپراغى سياه يره دينور ارض سوداء معناسنه المنأ ميمك فتحى ونونك سكونيله دريى دباغ انباشنه يه
اصلدوب بصمق معناسنه در يقال منأ الجلد منأ من الباب الثالث اذا نقعه فى الدباغ المؤاء ميمك ضمى وهمزتيله غراب
وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال ماء السنور يموء مؤاء اذا صاح المؤؤ ميمك فتحيله معوع وزننده چوق ماولين
كدى يه دينور شارح ديركه اشبو مؤؤ كلمه سى اسم مفعول عنوانده وارد اولان شواذدندر المائة همزتيله والمائة
يانك تشديديله وتخفيفى دخى جائزدر كدى يه اطلاق اولنور سنور معناسنه در الامواء همزه نك كسريله كدى كبى
ماولمق معناسنه در يقال اموأ الرجل اذا صاح صياح السنور فصل النون النأنأة زلزله وزننده بركسه نك
غداسنى خوب ايلمك يعنى دائما كاخوش ولطيف اغذيه يدرمك معناسنه در يقال نأنأه نأنأة اذا احسن غذاءه
وبركسه يى برنسنه دن كف ومنع ايلمك معناسنه در يقال نأنأه اى كفه وكوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در
يقال نأنأ فى الرأى اذا ضعف فيه ولم يبرمه اى لم يحكمه و برنسنه دن عاجز وقاصر اولمق معناسنه در يقال نأنأ عنه
اذا قصر وعجز عنه التنأنؤ تزلزل وزننده بودخى سست وضعيف اولمق وعاجز وقاصر اولمق معنالرينه در يقال
تنأنأ الرجل فى الرأى اذا ضعف ويقال تنأنأ عنه اذا عجز وقصر المنانأة مفاعله وزننده بودخى ضعيف وكوشك
اولمق معناسنه در مؤلف بونى كرچه نأنأ فى الرأى نأنأة ومنانأة عبارتيله مصدر ثانى اولمق اوزره رسم ايدوب لكن
اكتفايه حمل ايله افراز اولندى انجق بو مقوله خلاف قياس اوزره مصادر وقوعى صكره دن ملحوظ اولديغندن بنه
مصدر ثانى اولمق غالبدر مثلا افعال بابندن آذى ماده سنك مصدرى اذا وتفعيلدن قبل ماده سنك مصدرى
تقبل كلديكى كبى النأنأ فدفد وزننده حدقهٔ چشمى چرخ كبى چوق دوندورن كشى يه دينور وقورقق وعاجز
وقاصر كشى يه دينور النأناء سلسال وزننده والنؤنؤ عصفور وزننده والمنأنأ معنعن وزننده بونلرده الندن
ايش كلمين قورقق وعاجز وقاصر كسه يه دينور النبأ نونك وبانك فتحيله خبر و پيام معناسنه در جمعى انباء كلور
خبر واخبار كبى تقول اتانى نبأ اى خبر الانباء همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال انبأه اياه وبه اى اخبره واوقف
نشانى نه ياروب قوپارمق ونه اوته سنه ايشليوب كچمك معناسنه در يقال رمى السهم فانبأ اى لم يشرم ولم يخدش
ولم ينفذ ظاهرا معتل اولان نبو ماده سنده لغتدر التنبئة تكمله وزننده والتنبؤ تكميل وزننده بودخى خبر ويرمك
معناسنه در يقال نبأه تنبئة وتنبيئا بمعنى انبأه مؤلف بو راده نبأ ماده سنى خبر وخبر ماده سنى نبأ ايله تعريف ايلدى
لكن بصائرده بيانه كوره نبأ فى الاصل شول خبر دركه فائدهٔ عظيمه صاحبى اولوب وكنديسيله علم ياخود غلبهٔ ظن
حاصل اوله اشبو اشياء ثلاثه مفهومنك اركانلريدر پس نبأ اطلاق اولنان خبرك حق شائبهٔ كذبدن معرا اولمقدر
تواتر وخبر الهى وخبر نبوى كبى ونبأ وجه مذكور اوزره خبر معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته بكذا ديرلر اخبرته
معناسنه وعلم معناسنى متضمن اولديغيچون انبأته كذا ديرلر اعلمته معناسنه الاستنباء خبر صورشدرمق وخبر

اراشدرمق معناسنه در يقال استنبأ النبأ اى بحث عنه المنابأة مفاعله وزننده خبرلشمك معناسنه دركه ايكى كمسه برى برينه
خبر ويرمكدن عبارتدر يقال نابأه منابأة اى انبأ كل منهما صاحبه وبرقومك جوارنى تركله آنلردن مفارقت ومباعدت
ايلمك معناسنه در يقال نابأ القوم اذا ترك جوارهم وتباعد منهم النبيء همزه ايله امير وزننده پيغمبر معناسنه دركه مخبر
عن الله تعالى اولان ذات شريفدر بونده مختار اولان همزه سز اولمقدر جمعى انبياء كلور انصباء وزننده ونبأء كلور كرماء
وزننده ونبيئون كلور كه جمع مذكر سالمدر شارح ديركه نبيء كلمه سى فعيل بمعنى مفعل در نذير منذر معناسنه واليم مولم

مطلب

معناسنه اولديغى كبى واهل مكه دن ماعدا عرب همزه نك تركيله استعمال ايدرلر يعنى اصل مهموز ايكن ترك ايدرلر
وعند البعض ارتفاع معناسنه اولان نباوتدن مأخوذدر وراغبك مفرداتده بيانته كوره بغير همز نبى مهموزدن ابلغدر
حتى نهايه ده بورسمه مرسومدركه وفى الحديث ان رجلا قال له عليه السلام يانبيء الله فقال لاتنبر باسمى فانما انانبى الله وجه
مذكور اوزره اهل مكه همزه ايله تلفظ ايلدكلرندن رجل مرقوم دخى اكارعايتله اويلجه تلفظ ايلديكنه كه ذريه وبريه
وخابيه كلمه لرنده دخى همزه يى ترك ايلديلر لكن اصل قريش لغتى همزه سزدرشته كه عنقريب مؤلف دخى ذكر ايدر
انتهى النبوة ضمتيله آندن اسمدر پيغمبرلك معناسنه در التنبؤ تفعل وزننده نبوت كاذبه ادعا ايلمك معناسنه در
مسيلمه كذابك ادعاسى كبى يقال تنبأ الرجل اذا ادعى النبوة المتنبيء آندن اسم فاعلدر نبوت كاذبه مدعيسى اولانه دينور
نته كه شاعر مشهور صاحب ديوان ابو الطيب احمد بن الحسين الكندى ارض سماوه ده بنى كلب قبيله سنه واروب
ابتدا نسبى امام حسن رضى الله عنه سلسله سندن اولديغى دعوا ايدوب بعده نبوت ادعاسنه دوشمكله شتنى اطلاق
ايلديلر بعده دمشق شامده بوقباحتنه جم غفير شهادت ايتمكله اخذ وبرمدت حبس اولندقدنصكره تائب
ومستغفر اولمغله اطلاق اولنمشدر النبأ نونك فتحى وبانك سكونيله والنبوء قعود وزننده يوكسك اولمق
ويوكسلمك علو وارتفاع معناسنه در يقال نبأ الشيء نبأ ونبوءا من الباب الثالث اذا ارتفع وبركسه اوزره ناكهانى
چقه كلمك معناسنه در يقال نبأ على القوم اذا اطلع عليهم وبرولايتدن چقوب آخر ولايته وارمق معناسنه در يقال
نبأ من ارض الى ارض اذا خرج بومعنايه مبنى اولمق اوزره براعرابى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
يانبيء الله ديدى همزه ايله كه مرادى مكه دن مدينه يه خارج اولان ذات ديمكدر حضرت رسول الله مزبورك بوتعبيرنى
انكار ايدوب لاتنبر باسمى فانما انانبى الله بيورديلركه بلاهمز تشديد باايله در لاتنبر كلمه سى نبردن نهى حاضردر
ونبر برحرفى مهموز ايلمك معناسنه اولمغله بنم اسمم مزلنده اولان نبى لفظنى همزه ايله تكلم ايتمه ديمك اولور شارح
ديركه كرچه اعرابينك مرادى بنه پيغمبر ديمك ايدى لكن قريش لغتندن اولمديغيچون انكار بيورلمشدر انتهى
النبيء امير وزننده نبأ كلمه سندن فعيل درنته كه ذكر اولندى ونبيء آچق وجاده يوله دينوركه شاهراه تعبير اولنور
وشول مرتفع يره دينوركه دوز اولميوب چاقر چقور واكرى بوكرى اوله ومنه الحديث لاتصلوا على النبيء
اى المكان المرتفع المحدودب النابيء ناصر وزننده بودخى دوز اولميوب اشاغيلى يوكسكلى مرتفع يره دينور
النبأة ثمره وزننده باپچه سسه دينور صوت خفى معناسنه على قول كويك آوازنه دينور النبأ نونك فتحى وبانك
سكونيله باپچه سسلنمك ياخود كويك اورمك معناسنه در يقال نبأ نبأ من الباب الثالث اى صات خفيا اوهو صوت
الكلاب النبيئة نونك ضميله جهينه وزننده ابن الاسود العذرى اسميدر ونبيئه نبونك مصغريدر ومنه قول العرب
كانت نبيئة مسيلمة نبيئة سوء تصغيرى تحقير ايچوندر النبيء نبيع وزننده بودخى كلمة تصغيردركه نبىء كلمه سندن
مصغر در پيغمبرجك ديمكدر كه تحقيره مبنيدر ومنه قول العرب كان مسيلمة نبىء سوء بنيئة تصغيرى وجمع مذكور اوزره
نبأ ايلمك نبىء لفظنى كرماء وزننده نبأء اوزره جمعلدبرن مذهبه كوره در زيرا بوصورتده تصغيرى همزه ايله اولور
فاما انبياء اوزره جمعلدبرن مذهبه كوره تصغيرى نبى اولور همزه سز يعنى جمعده همزه يى التزام ايدن تصغيرده دخى
التزام ايدر وجمعده ترك ايدن تصغيرده دخى ترك ايدر جوهرى على الاطلاق ذكر ايلمكله خطا ايلمشدر شارح ديركه
جوهرى بالكز مهموزك تصغيرينه تعرض ايلمكله خطادن محفوظدر انتهى النتأ نونك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله والنتوء قعود وزننده برنسنه بوقارى طومالوب شيشوب قالقمق معناسنه دركه تومك وسوه لمك وطومق
تعبير اولنور بدنده چقان سيويلجه وچبان ويردن هنوز طبراغى سلكوب چقمق اوزره اولان نبات كبى يقال نتأ الشيء
نتأ ونتوءا اذا انتبر وانتفخ وارتفع وبركسه اوزره آنسزين چقه كلمك معناسنه در يقال نتأ على القوم اذا اطلع عليهم ويارة
شيشوب قبارمق معناسنه در يقال نتأت القرحة اذا اورمت وقيزباوغلان بالغ اولمق معناسنه در يقال نتأت الجارية
اذا بلغت وبرنسنه موضعندن خروج ايلمك معناسنه در شوله كه هنوز اول موضعدن منفصل اولمامش اوله كه هنوز
قباروب قالقمش اوله كوچك قبرجمه سى كبى يقال نتأ الشيء اذا خرج من موضعه من غير ان يبين اى ينفصل الانتتاء

افتعال وزننده بودخى برنسنه تومووب طومالمق معناسنه در يقال انتتأ الشيء اى انبرى وارتفع النتأة نونك ضميله
همزه وزننده بنى عميله يوردنده برصو آديدر على قول بنى عطارد جماعتنه مخصوص برخرمالق اسميدر النجأ
نونك فتحى وجيمك سكونيله كوز دكورمك معناسنه دركه اكثرى مادۀ كامله يه اصابت ايدر يقال نجأه نجأ
من الباب الثالث اذا اصابه بالعين الانتجاء افتعال وزننده والتنجوء تفعل وزننده نجأ معناسنه در يقال انتجأه وتنجأه
بمعنى نجأه النجوء ندس وزننده والنجوء صبور وزننده والنجيء كتف وزننده والنجيء امير وزننده كوزى دكن بدنظر
كشى يه دينور يقال فلان نجؤ العين ونجؤها ونجئها ونجيئها اى خبيث العين شديد الاصابة بها النجأة ثمره
وزننده سائلك كورديكى نسنه يه تعلق ايدن اشتها وشهوتنه دينوركه اكا شدت نظرى مستلزمدر ومنه الحديث
ردوا نجأة السائل باللقمة اى شهوته الندأ نونك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى كريه كوروب ايكرنمك معناسنه در
يقال ندأ الشيء ندأ من الباب الثالث اذا كرهه وعند البعض بومعناده ندأ كلمه سى بذأ لفظندن محرفدركه باى موحده
وذال معجمه ايله در جوهرى بوبابده وهم ايلمشدر لكن بوقيل كلامنه مبنى اولمغله جوهرى وهمدن مصوندر وندأ
اتمك مقوله سنى پشمك ايچون آتش قورينه القا ايلمك ياخود آتشه كومك معناسنه در يقال ندأ اللحم ندءا
اذا القاه فى النار اودفنه فيها وقورقمق وقورقوتمق معناسنه در يقال ندأ فلانا اذا خوفه وذعره وبرنسنه يى يره
اورمق معناسنه در يقال ندأه اذا ضرب به الارض وبرنسنه اوزره ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال ندأ عليهم
اذا اطلع وكول بصدى ياپوغاجه ياپمق معناسنه در يقال ندأ الملة اذا عملها الندأة نونك فتحى وضمى ودالك
سكونيله مال كثيره دينور وعلايم سماويه غلطى الكم صاغمه تعبير اولنان دائرۀ هوائيه يه دينور واخشامدن مقدمجه
كونش غروبنه قدر ياخود فجردن شمسك طلوعنه قدر سحاب افقده اولان قرمزى بلغه دينور وكونش وآى آغيلرينه
دينور وندءه نونك ضميله لحمده اولان شول انجه وآق طريقه يه دينوركه سكيردن تل تل اوزون اوزون اولوب لحمك
لوننه مخالف اولور وآت قسمنك كوبكندن بوقرى الرينه قريب اولان عضونه دينور ودرجه معناسنه در ودرجه
دالك ضميله شول پچاوره دن دورلمش قونداقدركه چين ولدى هلاك اولمش ناقه يه برآخر ناقه نك ولدنى ياقوب
امزرتمك مرادايلسه لر اول ناقه نك كوزلرنى وبورتنى بندايلدكدنصكره فرجنه اول قونداغى ادخال وبرقاچ كون اول
حال اوزره ترك واهمال ايدرلر پس آنى طوغور يجى ناقه بوروسى كبى بوروطوتار آندنصكره بورندن اول باغى چوزوب
وفرجندن اول قونداغى چقاررلر اول اثناده اول ولدى كتوروب عرض ايدرلر شمدى طوغمش ولدى ظنيله
امزرمكه باشليوب من بعد اكامبل وحنين ايدر وندءه بلوك بلوك نبات قطعه لرندن برقطعه يه دينور جمعى نداء كلور
نونك ضمى ودالك فتحيله الندءة نونك ضميله همزه وزننده ندءه ايله معناى اخيرده مرادفدر الندئ كتف
وزننده الكم صاغمه يه دينور قوس قزح معناسنه وكونش غروبنه قدر على قول طلوعنه قدر سحاب
افقده اولان قرمزى بلغه دينور النودءة حوقله وزننده يلمك معناسنه در يقال نودأ البعير نودأة اذا عدا
النزء نونك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شر وفتنه القاسيله ميانۀ ناسى فساد واختلاله ويرمك وبرى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال نزأ بين القوم نزأ من الباب الثالث اذا حرش وافسد وبرنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال نزأ عليهم اذا حمل وبركسه يى برنسنه يه بارفعل اوزره حمل وسوق ايدوب آكا باعث اولمق معناسنه در يقال
نزأ فلانا عليه اى حمله وبركسه يى برنسنه دن رد وصرف ايلمك معناسنه در يقال نزأه عن كذا اى رده وبرنسنه يه
بك حريص ودوشكون اولمق معناسنه در ومنه المثل انك لاتدرى علام ينزء هرمك اى بم يولع عقلك ونفسك
والام تؤول حالك بركسه فى الاصل برخصلت اوزره اولوب آندن تلون وتحول ايلدكده سن اكا تعريض
طريقيله كندى نفسكه خطاب ايده رك مثل مزبورى ايراد ايدرسن حاصل معناسى يادكار نفس وعقلك نه شيئه
مائل ونه شيوه يه حريص ومتهالك اولوب واوله جغنى سنده بيليورسن طريقه واحده اوزره ثابت اولميوب بلبل كبى
دالدن داله قونوب نقش بوقلمون صفت هربار رنكدن رنكه كيرمكده سن ديمكدر كلام مزبورده واقع ينزء كلمه سى
مجهول بنيه سيله درو شارحك بيانته كوره هرم نفس وعقل معناسنه درو علام كلمه سنده ميم مفتوحه ماء استفهاميه دن
مخففدر الام وبم كلمه لرى دخى اويلجه در وامثال ميدانى بيانته كوره مثل مزبور بركسه پير وسالخورده اولوب عنه
عروضيله كنديدن شر وكريه وضع وحركت وهرزه وهذيان كلمات صدور ايتدكده ضرب اولنور المنزوء اسم
مفعول بنيه سيله برنسنه يه بغايت دوشكون حريص اولان كشى يه دينور يقال هو منزوء به اى مولع النسأ
نونك فتحى وسينك سكونيله زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه در يقال نسأ الدابة نسأ من الباب الثالث
اذا زجرها وساقها وبرنسنه يى تأخير ايلمك معناسنه در بونك مصدرى منسأه دخى كلور يقال نسأ الشيء نسأ

ومنسأة اذا اخره و برنسنه‌یی کوزه‌دوب حفظ وحراست ایلمك معناسنه‌در یقال نسأه ای کلأه و دوه‌یی حوضه
وارمقدن منع ودفع ایلمك معناسنه‌در یقال نسأ البعیر اذا دفعه عن الحوض و برنسنه‌یی برشیئه قاتوب قارشدرمق
معناسنه در یقال نسأ اللبن بالماء اذا خلطه به وآهو باوریسنی طوغوردقدنصکره یلامق معناسنه در یقال
نسأت الظبیة غزالها اذا رشحته ویرکسیه نسء یعنی مزیل عقل اولان شراب یاخود طوری سود ایچورمك
معناسنه‌در یقال نسأ فلانا اذا اسقاه النسء ودوه‌نك صوسزلق کونلرنی زیاده ایلمك معناسنه‌در یقال نسأ فی ظمء
الابل اذا زاد یوما او یومین او اکثر ومواشی تویی قیرقیلوب یاخود دوکلدکدنصکره یکیدن تویی دوزوب سمورمکه
بشلامق معناسنه در یقال نسأت الماشیة ای بدا سمنها ونبات وبرها بعد تساقطه و برنسنه‌یی ویره‌سی‌یه صاتمق
معناسنه‌در تقول نسأته البیع ای بعته باخرة بورادە اخره لفظی فتحاتله‌در وخاتونك حیضی وقت معتادندن متأخر
اولمغله حبلی مأمول اولمق معناسنه‌در یقال نسئت المرأة علی البناء للمجهول اذا تأخر عن وقته فرجی انها حبلی
التنسئة تکمله وزننده زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه‌در یقال نسأ الدابة تنسئة اذا ساقها وزجرها الانساء
همزه‌نك کسریله تأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال انسأ الشیء اذا اخره وبرنسنه‌یی ویره‌سی‌یه صاتمق معناسنه‌در تقول
انسأته ای بعته بنسئة النسئة نونك ضمی وسینك سکونیله والنسیئة فعیله وزننده تأخیر معناسنه اسملردر
بعده برنسنه‌نك بهاسنی تأخیر ایلمکده استعمال اولنمشدرکه ویره‌سی‌یه تعبیر اولنور تقول بعته بنسئة وبنسیئة
ای باخرة النسیء فعیل وزننده اسمدرکه تأخیر اولنان شیئه دینور والنسیء فی قوله تعالی انما النسیء زیادة
فی الکفر الایه شهر کانت تؤخره العرب فی الجاهلیة فنهی الله عز وجل عنه یعنی آیت مرقومه‌ده نسیء عربلرك
جاهلیت زماننده اشهر حرمدن حرمتی شهر آخره تأخیر ایلدکلری آیدن عبارتدر اشهر حرم که درت آی اوله‌جقدر
بری فرددرکه ماه رجبدر واوچی سرد یعنی متوالیدرکه ذوالقعده وذوالحجه ومحرمدر وقت جاهلیتده اکثر
معاشلری نهب وغارت جهتیله اولمغله مثلا محاربه هنکامنده رجب حلول ایلسه حلال ایدوب حرمتنی شعبانه
تأخیر کذلك محرمده اقتضا ایلسه صفره تحویل ایلمریله اشهر حرم خصوصنی ترك والغا ومجرد عدد اعتبار
ایدرلرایدی وزیادهٔ کفر اولمسی حضرت حقك حرام ایلدیکنی تحلیل وحلال ایلدیکنی تحریم ایلدکلرینه مبنی‌در
مؤلف بصائرده دیدیکه نسیء کلمه‌سی فعیل بمعنی مفعولدر تأخیر معناسندن مأخوذدرکه مؤخر قلنان نسنه دیمکدر
یقال نسأ الشیء ای اخر فهو منسوء ثم تحول منسوء الی نسیء کما یحول مقتول الی قتیل وامام فرأ قولی اوزره نسیء مصدردر
تأخیر ایلمك معناسنه‌در وازهری قولنجه انساء معناسنه اسمدر مصدر حقیقی موضعنه وضع اولنمشدر انتهی
ونسیء صویی غالب طوریجه سوده دینور الاستنساء دایندن برمدته قدر مطلوبنی تأخیر ایلمکی رجا ایله استمهال
ایلمك معناسنه‌در یقال استنسأه ای سأله ان ینسئه دینه بو صورتده برنسنه‌یی ویره‌سی‌یه ایسته‌مکده دخی استعمال اولنور
المنسأة مکنسه وزننده والمنسأة مرتبه وزننده وبونلرده همزه‌نك ترکی دخی لغتدرکه دینور عصا معناسنه آنکله طوار
نسأ وسوق اولندیغیچون ومنه قوله تعالی تأکل منسأته الایة ای عصاه وامام فرأ دیدیکه آیت مرقومه‌ده واقع
منسأه لفظنده اولان من حرف جردر وسأه کلمه‌سی مجروری اولمق اوزره منفصلا کتب اولنمق دخی جائزدر
زیرا سأه کلمه‌سی سیة قوس معناسنه لغتدر وسیه سینك کسری ویانك تخفیفیله کوشهٔ کمانه دیمکله معنای
شریف علی وجه الاستعاره تأکل من طرف عصاه دیمك اولور لکن فرانك بو قولی بعید ومتعجرفدر النسء
نونك فتحی وسینك سکونیله عقلی ازاله ایدن مشروبه دینور وصویی غالب طوریجه سوده دینور یقال سقاه
النسء ای الشراب المزیل للعقل وکذا اللبن الرقیق الکثیر الماء کالنسیء کما ذکر وسموزلك علی قول سمورمکه
بشلمق معناسنه اسم اولور یقال جری النسء فی الدابة ای السمن او بدءه ونسء نونك حرکات ثلاثیله حملی
مظنون علی قول حملی ظاهر اولان خاتونه دینور ونونك فتحیله شول خاتونه دینورکه حیضی مدت معتاده‌سندن
تأخر ایلمکله حامل اولمسی مأمول اوله جوهری وهمده مبنی نسیء عنوانیله که امیر وزننده درثبت ایلمشدر شارح
دیرکه قول مزبور ابن منظورك وسائرینك قولی اولمغله جوهری واهم دکلدر النسوء صبور وزننده بو دخی حملی
مظنون اولان خاتونه دینور یقال امرأة نسء ای المظنون بها الحمل او التی ظهر حملها ویقال امرأة نسوء ای المظنون بها
الحمل النسء نونك کسریله دائما ناس ایله الفت واختلاط اوزره اولان کشی‌یه دینور ومنه یقال هو نسء نساء ای حدثهن
وخدنهن یعنی زن‌دوست اولمغله هر بار بانولر ایله الفتکاردر النساء سحاب وزننده عمر اوزون اولمق طول عمر وامتداد
حیات معناسنه‌در وتأخیر معناسنه مصدر اولور معنای مرقوم بوندن مأخوذدر یقال نسأ عنه دینه نساء ای اخره
الناسیء سموز انسان وحیوانه دینور نسء کلمه‌سندن اسم فاعلدرکه ذکر اولندی الانتساء افتعال وزننده ایراقلشمق

معناسنه‌در یقال انتسأ البعیر فی المرعی اذا تباعد النشأ نونك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والنشوء قعود وزننده
والنشاء سحاب وزننده والنشأة حمزه وزننده والنشاءة سحابه وزننده یکیدن پیدا اولوب حیات وزندکانی بولمق
معناسنه‌در کرك حیوان وکرك نبات واشجار مقوله‌سی اولسون یقال نشأ الشیء ونشوءا ونشأ ونشوءا ونشاءا ونشأة ونشاءة
من الباب الثالث والخامس اذا حیی وطفل تازه بو یوب قد وقامت صاحبی جوان اولمق معناسنه‌درکه کلوب یتشمك
تعبیر اولنور یقال نشأ الطفل اذا ربی وشب و بوکسلمك ارتفاع معناسنه‌در یقال نشأت السحابة اذا ارتفعت ونشیء
من باب التفعیل علی المجهول وانشیء علی المجهول ایضا بمعنی واحد ای ربی تربیة وارتفع وقوله تعالی او من ینشأ فی الحلیة
الایة من باب منع او من باب الافعال ای یتربی وقرأ الکوفیون او من ینشؤ من باب التفعیل و بونده یناشأ قرأتی دخی
واردرکه اعلاه وعلاه وعالاه برمعنایه‌در الناشیء حد صغری تجاوز ایدوب جوانلق کرته‌سنه بالغ اولان
اوغلانه وقیزه اطلاق اولنورکه یتشمش اوغلان وقز تعبیر اولنور جمعی نشء کلور صحب وصاحب کبی وفتحیله
جائزدر طلب وطالب کبی وناشیء مطلقا کیجه ایچره حادث وظاهر اولان شیئه دینور جمعی ناشئه‌درکه غیر قیاس
اوزره‌در یاخود ناشئه مصدردر فاعله وزننده عاقبه کبی نشو وظهور معناسنه وعلی قول ناشئه لیل ونهارك
اوّلنه دینور وعلی رأی کیجه‌نك اوّل ساعتنه دینور یاخود قیام لیله مداوم اولان کمسه‌نك هر قائم اولدیغی ساعته
دینور یاخود بعد النوم قیام حالتنه دینور النشیئة فعیله وزننده ناشئه معناسنه‌در وحوضدن اك اوّل ایشلنن
یره وهنوز ایشلنوب یاپلمش حوضه دینور وطریقه یعنی بغدایجق اوتی واشك کنکری تعبیر اولنان نباتك تازه‌سنه
دینور ونصی وصلیان که نبات مرقومك قورو وسیدر اکا دخی اطلاق اولنور علی قول شول نباته دینورکه تازه نابت
اولوب هنوز غلظت بولمامش اوله وحوضك طرف اسفلنه وضع اولنان حجره دینور ونصائب حوضك یعنی اطراف
حوضی سد ایچون دیوار شکلنده نصب واستوار قلنان پرده طاشلرینك وراسنه دوکدکلری طپراغه دینور النشء
نونك فتحی وشینك سکونیله کوچك خرده دوه‌یه دینور جمعی نشأ کلور فتحتینله وسحاب مرتفعه دینور وافقدن
هنوز قالقوب ظهور ایدن سحابه دینور النشیء امیر وزننده بو دخی افقدن یکی ظهور ایدن سحابه دینور الانشاء
همزه‌نك کسریله برنسنه نشو ونما بولمق معناسنه‌در یقال انشیء الشیء علی المجهول ونشیء کما ذکر وفعل شروع
ومباشرت اولور جعل وطفق کبی یقال انشأ یحکی حدیثا ای جعل و بیردن چقمق معناسنه‌در یقال انشأ منه
اذا خرج وناقه کبه قالمق معناسنه‌در یقال انشأت الناقة اذا لقحت وبرخصوصه یکی باشلمق معناسنه‌در یقال انشأ دارا
اذا بدأ بنائها و برنسنه‌یی یوکسلتمك معناسنه در یقال انشأ الله السحاب ای رفعه و برنسنه‌یی برکیمسه کندیلکندن
پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال انشأ فلان الحدیث ای وضعه علم انشا بو معنادندر النشأة ثمره وزننده بو دخی بوی
سورمك اوزره اولوب هنوز غلظت بولمامش نباته دینور النشوء تفعل وزننده برمصلحت ایچون یرندن قالقوب
عزیمت ایلمك معناسنه‌در یقال تنشأ فلان لحاجته اذا نهض الیها ومشی الاستنشاء حوادث واخبار جستجو
ایلمك معناسنه‌در یقال استنشأ الاخبار اذا تتبعها المستنشئة اسم فاعل بنیه‌سیله کاهنه عورته اطلاق اولنور
احداث کونیه‌یی استنشاء واستقصا ایلدیکیچون المنشأ مکرم وزننده والمستنشأ مستخدم وزننده بولرده
تحدید وتعیین منازل ایچون نصب وترفیع اولنان میل ونشانه دینور وقوله تعالی وله الجوار المنشآت فی البحر الایه
ای السفن المرفوعة القلوع یعنی یلکنلری مرفوع اولمش کمیلرکه مراد یلکنلری کشاد اولمش دیمکدر ارتفاع
معناسندندر شارح دیرکه پس صفت علی غیر من هی له اولور لکن مرفوعات علی الماء معناسنه اولورسه علی من هی له
اولور النصأ نونك فتحی وصادك سکونیله برکسه‌نك یا برحیوانك ناصیه‌سندن یعنی آلنده اولان پرچمدن
قاورابوب طوتمق معناسنه‌در نصو لفظنده لغتدر یقال نصأه نصأ من الباب الثالث اذا اخذ بناصیته وزجر
وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال نصأه اذا زجره و یوقاری قالدرمق معناسنه‌در یقال نصأه اذا رفعه النفأ فاءله
صرد وزننده بلوك بلوك پراکنده اوت پارچه‌لرینه دینور علی قول شول طوپ وکور چایر وچمن پارچه‌لرینه دینورکه
بیوك پارچه‌دن منقطع اولوب ویك بو یلو اولمریله اول بیوك پارچه اوزره حواله ومشرف اوله‌لر مفردی نفأه‌در
صبره وزننده نفء نفع وزننده برموضع آدیدر النکأة فتحاتله والنکأة نونك ضمیله همزه وزننده طرثوث نکعه‌سنه
دینور وطرثوث قولغان تیکنی دیدکلری نباتدر ونکعه نونك فتحیله نبات مرقومك برپرمق بوقاریسنه دینورکه
اوزرنده قرمزی قبوغی اولور النکأ نونك فتحی وکافك سکونیله یاره وچبان مقوله‌سی صاغالمزدن مقدم باشنی
قوپاروب یاخود قبوق کبی زار جغزنی صویوب صولندرمق معناسنه‌در یقال نکأ القرحة نکأ من الباب الثالث
اذا قشرها قبل ان تبرأ فندیت ودشمنی قتل وجرح ایله قیروب کچورمك معناسنه‌در یقال نکأ العدو اذا نکاهم

معتل اولان نکایه ده لغتدر واوده مك معناسنه در یقال نكأ فلانا حقه اذا قضاه الانتكاء افتعال وزننده اخذ
وقبض ایلمك معناسنه در یقال انتكأ حقه ای اخذه وقبضه النكأة نونك ضمیله همزه وزننده شول کشی یه
دینورکه اوزرنده بورج قومیوب بلاتأخیر ادا ایدر اوله یقال فلان زكأة نكأة ای یقضی ماعلیه ولایمطل وزكاه
عاجل النقد کسیه دینورنته که ماده سنده بیان اولندی النمأ جمل وزننده والنمء حبل وزننده کهله نك کوچکنه
دینورکه یاوشاق تعبیر اولنور النهأ نونك فتحی وهانك سکونیله والنهاءة کرامه وزننده والنهوءة صعوبه وزننده
والنهوء قبول وزننده والنهاوة سخاوه وزننده که بوشاذدر ات کرکی کبی پشمیوب چیکجه وتاتارجه قالمق معناسنه در
یقال نهیء اللحم ونهوء نهأ ونهاءة ونهوءة ونهوءا ونهاوة من الباب الرابع والخامس اذا لم ینضج ونهأ منع وزننده
طولمق معناسنه در یقال نهأ الاناء نهأ من الباب الثالث اذا امتلأ النهیء امیر وزننده چیکجه وتاتارجه پشمش اته
دینور الانهاء همزه نك کسریله اتی ایوجه پشورمیوب چیکجه قومق معناسنه در یقال انهأ اللحم اذا لم ینضجه
وبرایشی متین ومحکم ایلمیوب سست وکوشك طوتمق معناسنه در یقال انهأ الامر اذا لم یبرمه النوء نونك فتحی
وواوك سکونیله والتنواء تذکار وزننده یرندن زحمت ومشقتله یکنوب قالقمق معناسنه در خسته و بیحالك حرکت
وقیامی کبی یقال ناء الرجل ینوء نوءا وتنواءا اذا نهض بجهد ومشقة و بوك مقوله سی یك آغر اولمغله کوجله قالد روب
کوترمك معناسنه در بونده بااله متعدی اولور یقال ناء بالحمل اذا نهض به مثقلا و برکسه یی بار نسنه یی بر آغر نسنه نك
آغرلغی باصمغله برطرفه طوغری اکمك معناسنه در یقال ناء به الحمل اذا اثقله وأماله و برکسه یی بر آغرلق باصمغله
دوشمك معناسنه در معنای اوله نسبتله ضد اولور یقال ناء فلان اذا اثقل فسقط لکن بونك مفهومنده اثقال قیدی
معتبردکلدر زیرا مؤلف بصائرده یقال ناء ای سقط عنوانیله ثبت ایلمکله همان دوشمك معناسنه اولور وقال الحریری
فی الدرة قوله تعالی ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة الایة تقدیره ما ان العصبة لتنوء مفاتحه ای تنهض بها علی تثاقل
یعنی آیت مرقومه قلب صنعتی متضمندر نته که ادخلت الخاتم فی اصبعی دیرلر که حقیقتده اصبع خاتمه ادخال
اولنور وقلب صنعتی سنن مأثوره عربدندر مبالغه یی مفیددر وشهابك تحقیقی بودرکه باء کلمه سی بو راده تعدیه ایچوندر
ان مفاتحه لتنوء العصبة قوه سنده در که تثقلهم معناسنه در انتهی ونوء غروبه مائل وساقط اولان یلدزه دینور
جمعی انواء کلور احمال وزننده ونوءان کلور عبدان وزننده وعلی قول نوء یلدز دوشمکه دینورکه منازل قمردن برکوکب
فجر طلوع ایندیکی هنکامده مغربده افقدن ساقط اولوب آنك رقیبی همان اول ساعت مشرقدن آکا مقابل طلوع
ایلمکدن عبارتدر شارح دیرکه اشبو نوء خصوصنك بین العرب اون اوچ کون حکمی واردر آندنصکره منازلدن برکوکب
دخی نوءنی اعتبار ایدرلر اون اوچر کون اون اوچر کون آخر سنه یه وارنجه لکن منزل جبهه ده اون درت کون معتبردر
و بعضلر طالعی و بعضلر ساقطی اعتبار ایلدیلر وعربلر یغموری وروزکاری وسائر احداث واوضاع جوی آکا عزو
واسناد ایدرلر ومعنای مزبور نهوض معناسندن یاخود عطیه معناسندندر انتهی ویقال ناء النجم نوءا اذا سقط علی ما بین
ونوء ویرکی عطیه معناسنه استعمال اولنورسببیت مذکوره علاقه سیله الاستناءة استفاده وزننده ذکر اولنان نوء
ساقط اولمق معناسنه در یقال استناء النجم واستنأى وهو مقلوب من استناء ای ناء النجم وعطیه ایستمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استناءه ای طلب نوءه یعنی عطاه الانوء اعلم وزننده علم انوایی یعنی وجه مذکور اوزره سقوط کواکب
اوقات واوضاع واحکامی فننی زیاده سیله عارف اولان کسه یه دینور یقال ما بالبادیة انوء من فلان ای اعلم بالانواء منه
واشبو انوء کلمه سی که افعل تفضیلدر بونك فعلی بوقدر یعنی متصرف دکلدر صیغه مرقومه دن فعلی اولمیان اوزانك
بریسی دخی بودر پس احنك الشاتین قبیلندندر که شاذدر ایکی قیونك یك چوق اکل ایدنی دیمکدر بونکدخی فعلی بوقدر
شذوذ اوزره واقع اولمشدر زیرا افعل تفضیل بنیه سنك شرطی فعلدن بنا اولنمق اولمغله بونلر بلا فعل استعمال اولنمشدر
النیء نونك فتحی و یانك سکونیله بعید اولمق معناسنه در یقال ناء الشیء ینیء بناء کخاف یخاف نیئا اذا بعد وات وسائر نسنه
پشمیوب چیك وخام اولمق معناسنه در یقال ناء اللحم اذا لم ینضج النیوء قعود وزننده والنیوءة چیکلك وخاملق
معناسنه در النیء نونك کسر ومدیله چیك وناپخته نسنه یه دینور کرك ات وکرك سائر شیء اولسون یقال هونیء
ای بین النیوء والنیوءة لم ینضج اشبو نیء ونیوء ماده لری یائی اولمغله محل ذکری مقام آتی ایکن جوهری وهمنه مبنی
اشبو فصلده ثبت ایلمشدر شارح دیرکه جوهری وهمدن مصوندر زیرا عیاض وابن اثیر وفیومی وسائر بعض لغویون
آنلره اقتفا ایلمشدر ومؤلف کندیسی دخی وجه مذکور اوزره تخلیط ایلمشدر حتی بو ماده ده هاء ماده سنی تقدیمله
ابتدا نهأ و بعده نوء ماده سنی ثبت ایلمشدر واشبو نیء کلمه سی که نیل وزننده در ظاهر اصلی نیء ایدی فعیل وزننده و بعضلر
ابدال وادغامله نیّ عنواننی دخی تجویز ایلدیلر المستنیء مستفید وزننده مستعطی معناسنه در که عطیه ایستیجی

دیمکدر المستناء مستفاد وزننده کندیدن عطیه مأمول اولنان آدمه دینور المناوأة مفاعله وزننده والنواء
قتال وزننده مال یا حسب یاخود سائر جهاتله مفاخره ایدشمك معناسنه در یقال ناوأه مناوأة ونواءا اذا فاخره وبری برینه
بغض وعداوت ایدشمك معناسنه در یقال ناوأه ای عاداه التنییء تفعیل وزننده برنسنه یی محکم ایلمیوب سست
وکوشك ایلمك معناسنه در یقال نیأه تنییئا اذا لم یحکمه الانیاء همزه نك کسریله اتی ایوجه پشورمیوب چیك قومق
معناسنه در یقال انیأ اللحم اذا لم ینضجه النیوء قعود وزننده والنیوءة هایله چیکلك وخاملق معناسنه در
النیء نیع وزننده چیك وخام نسنه یه دینور وبو ماده نك محلی بو مقام ایکن جوهری وهمنه مبنی نوء فصلنده ذکر ایلمشدر
نته که ذکر اولندی

فصل الواو

الوأواء سلسال وزننده ابن آوی یعنی چقال دیدکلری جانورك چاغروب
اورمسندن حکایه در الوبأ فتحتیله والفك مدیله ده لغتدر طاعون مرضنه دینور علی قول هر عام وشامل اولان مرضه
دینور محرکه نك جمعی اوباء کلور اسباب کبی وممدودك جمعی اوبئه کلور اهویه وزننده شارح دیرکه بعض اعلامك
تعریفلری اوزره وباء علل ساریه دندر که اخلاط فاسده واهویه ردیه سبب صدور بیسیدر لکن طاعون تسلط وخزیه
طائفه جن در عارضه سی جراحات غزاة کبیدر ایکیسنکده اثر خارجیسی تدبیر ومداواته موفق اولمغله مندفع اولور
ایکیسنکده ظهوری محلنده بولنان کسه نك اکر عمری تمام اولمدیسه ظهوریله متأذی دخی اولماز اجلی کلن کمسه
اول دائره ده داخل ایکن آخر سببدن فوت اولمسی دخی امر وقوعیدر قضای مبرمدن خلاص امر محالدر لکن دفع
وحشت ایچون تبدیل مکان تجویز اولنمشدر وبو ماده وخامت معناسندن مأخوذدر ومنه الحدیث ان هذا الوباء رجز
انتهی الوبأ کذلك فتحتیله والوباء سحاب وزننده والوباءة سلامه وزننده والاباء واوی همزه یه ابدالله
والاباءة هایله والوبأ منع وزننده بر محل طاعونلی اولمق معناسنه در یقال وبئت الارض تیبأ وتوبأ وبأ من الباب الرابع
ویقال وبؤت الارض وباءا ووباءة واباءا واباءة من الباب الخامس ویقال وبئت الارض علی البناء للمجهول وبأ اذا کثر
فیها الطاعون الوبئة فرحه وزننده والوبیئة فعیله وزننده والموبئة محسنه وزننده و باسی چوق اولان یره دینور یقال
ارض وبئة ووبیئة وموبئة ای کثیرة الوبأ البئة عده وزننده اسمدر طاعون چوقلغنه دینورکه طاعونلق وطاعونلولق
تعبیر اولنور الاستیباء بر یری بدهوا وپروبا بولمق معناسنه در یقال استوبأ البلدة ای استوخمها ووجدها وبئة
الوبأ واوك فتحی و بانك سکونیله برنسنه یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه در یقال وبأ المتاع یوبأه وبأ من الباب الثالث
اذا عبأه واشارت ایلمك معناسنه در یقال وبأ الیه اذا اشار وناقه یاورسنه حنین ایدوب اورلمك معناسنه در تقول
وبأت ناقتی الی فصیله تبأ بحذف الواو اذا حنت التوبئة تکمله وزننده بو دخی برنسنه یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه در
یقال وبأ المتاع توبئة اذا عبأه الایباء همزه نك کسریله بو دخی اشارت ایلمك معناسنه در وبأ کبی یقال اوبأ الیه ایباء
اذا اشار علی قول وبأ مطلقا اشارت ایلمکدر وایباء ایلری طرفده اولان کمسه یه بروکلمك ایچون پرمغله اشارت ایلمکدر که
مراد پرمقلری الك آیاسنه اقبال ایده رك دعوت ایلمکدر وایماء میمله آکسه طرفده اولان کشی یه کیرو لنمك ایچون اشارت
ایلمکدر که پرمقلری الك ارقه سنه ادبار ایده رك کیرو لنمسنه اشارت ایلمکدر وایباء دوه کوشکی تخمه اولوب سود دن
بیقمق معناسنه در یقال اوبیء الفصیل علی بناء المجهول اذا سنق لامتلائه الموبیء محسن وزننده ازصو یه دینور وآقار کن
منقطع اولان صو یه دینور الوثأ واوك فتحی وثای فوقیه نك سکونیله آغر آغر آهسته جه یورمك معناسنه در که کرك
پیرلکدن وکرك جبلی وخلقی اولسون یقال وتأ فی مشیته یتأ اصله یوتأ وتأ من الباب الثالث اذا تثاقل کبرا او خلقا
الوثأ واوك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله والوثاءة سلامه وزننده شول یاره و کسر وعیب مقوله سنه دینورکه
کوده ده انه اصابت ایدوب لکن کمیکه وارمیه علی قول کمیکده اولان صزی یه وآغری یه دینورکه شکست اولمقسزین
حادث اوله یاخود الیك کمیکه دن یا دیر سکدن چقمق واك واویناق یرلری یرلرندن آیرلمق حالنه دینورفك معناسنه یقال
اصابه وثأ ووثاءة ای وصم یصیب اللحم لایبلغ العظم او توجع فی العظم بلا کسر او هو الفك الوثأ فتحتیله والوثأ منع
وزننده برکسه نك عضوی صفت مذکوره اوزره اولمق معناسنه در یقال وثئت یده وثأ ووثأ من الباب الرابع فهی
ای الید وثئة کفرحة ویقال وثئت یده علی بناء المجهول کعنی فهی موثوءة ووثیئة وتقول وثأتها انا فتتعدی بانفسه
واصابها وثء ولا تقل وثی ووثأ برعضودن ازاله حیات ایلمك معناسنه در یقال وثأ اللحم یثأ وثأ کوضع یضع وضعا
اذا اماته ویقال هذه ضربة قد وثأت اللحم الایثاء همزه نك کسریله یدی صفت مذکوره اوزره معیوب قلمق
معناسنه در تقول اوثأت یده بمعنی وثأتها الوجأ واوك فتحی وجیمك سکونیله ال ایله یاخنجر وبچاق ایله اورمق
معناسنه در یقال وجأه بالید والسکین یجأه کوضعه یضعه وجأ اذا ضربه وجماع ایلمك معناسنه در یقال وجأ المرأة
ای جامعها ووجأ ووجاء کتاب وزننده قوچك یا تکه نك خایه لرنی اخراج ایلمیوب بلکه خایه لرینك طمرلرنی ایکی طاش

اراسنده دوکوب انه‌مك معناسنه‌در بو صورتده خایه‌لری سالم قالور علی قول خایه‌لری خرد خشخاش ایدنجه قدر
دوکلکدرتا که صنوب انمش حکمنده اوله یقال وجأ التیس وجأ ووجاءا اذا دق عروق خصیبه بین حجرین ولم یخرجهما
اوهو رضهما حتی تنفضخا وجه مذکور اوزره دوکیوب بیضه‌لر اخراج اولنور ایسه خصا دینور وعلی العکس وجاء
دینور الموجوء موجود وزننده والوجیء امیر وزننده وجه مذکور اوزره انمش اولان قوچه یا تکه‌یه دینور
یقال وجیء التیس علی المجهول فهو موجوء ووجیء التوجوء تفعل وزننده بودخی ال ایله یا خنجر ایله اورمق معناسنه‌در
یقال توجأه بمعنی وجأه الوجیئة کریمه وزننده بر نوع طعام اعرابدر که خرمایی یا خود چکرکه‌یی کرکی کبی دوکوب
سحق ایلدکدنصکره صافی یاغه یا خود زیتون یاغنه اصلادوب تمام امتزاج بولدقدنصکره اکل ایدرلر و وجیئه
اکوزه دینور بقره معناسنه الوجء منع وزننده والوجأ فرح وزننده والوجاء سلام وزننده خیر ومنفعتسز
نسنه‌یه دینور یقال ماوجء ووجأ ووجاء ای لاخیر عنده الایجاء همزه‌نك کسریله برکسه‌یی باشدن صاووب برطرف ایلمك
معناسنه‌در یقال اوجأه عنه ای دفعه ونحاه ومطلوبه مصیب وواصل اولمامغله خائب ومأیوس اولمق معناسنه‌در
یقال اوجأ الرجل اذا جاء فی طلب حاجته اوصید فلم یصبه وقویینك یا خود آیازمه‌نك صویی کسلمك معناسنه‌در یقال
اوجأت الرکیة اذا انقطع ماؤها التوجیء تکمیل وزننده قویی‌یی منقطع الماء اولمغله بی‌خیر ومنفعت بولمق معناسنه‌در
یقال وجأ الرکیة توجیئا اذا وجدها وجئة الایجاء همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده خرما ذخیره اولمق
ایچون بریره یغلمق معناسنه‌در یقال اتجأ التمر ای اکتنز الودء واوك فتحی ودالك سکونیله برنسنه‌یی دوزلدوب
هر طرفنی هموار و برابر ایلمك معناسنه‌در یقال ودأ الشیء یدأ مثل ودع یدع ودءا اذا سوّاه و برکسه‌یه هر طرفدن کلك
وکوتولك ایلمك معناسنه‌در یقال ودأ بالقوم اذا غشیهم بالاساءة وآت ذکرنی صارقمق معناسنه‌در یقال ودأ الفرس
ای ادلی وترك ایلمك معناسنه‌در تقول دأنی بصیغة الامر ای دعنی وزنا ومعنا الودأ فتحتینله هلاك معناسنه‌در
وخبر و پیام منقطع اولمق معناسنه‌در یقال ودئت عنه الاخبار ودءا من الباب الرابع اذا انقطعت التودّؤ تکلف
وزننده تسویه معناسنه اولان ودء لفظندن تفعلدر دوز و یکسان اولمق معناسنه‌در عربلر تودّأت علیه الارض
دیرلر استوت معناسنه یعنی زمین میتی درونته آلوب اوزرنده مستوی اولدیغی کبی اول کسه اوزره‌ده مستوی اولدی
بعضلر بونی اشتملت ایله تفسیر ایلمکله زمین آنی قابلایوب احاطه ایلدی دیمك اولور و بعضلر تهدّمت وتکسرت ایله تفسیر
ایلمکله زمین پاره لنوب اول کسه اوزره چوکدی دیمکدر که خسف ایلدی دیمك اولور وجوه اخیره‌نك مرجعی
بنه معنای اولدر شارح دیر که بهمه حال بو معنا مجاز در حتی ابن شمیل ایدیکه عربلر تودّأت علی فلان الارض دیرلر
اول کسه‌یك بعید محله کیدوب نابود ونا پیدا اولدیغی وقتده کذلك تودّأت علیه الارض دیرلر وفات ایتدی
دیمجك یرده انتهی و برکسه طرفندن صحتنه وحال وکیفیتنه دائر خبر واثر مستور ومنقطع اولمق معناسنه‌در یقال
تودّأت عنه الاخبار اذا انقطعت وتوارت و برکسه مالنی بولوب بالجمله اخذ واحراز ایلمك معناسنه‌در یقال تودّأ زید
علی ماله اذا اخذه واحرزه علی ماله لفظنده‌کی ضمیر زیده راجعدر ومنه تقول تودّأت علی ماله ای اخذته
وتودّؤ هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال تودّأ علیه ای اهلکه الموداءة معظمه وزننده ورطهٔ هلاکه دینور مهلکه
معناسنه و بیابانه دینور مفازه معناسنه مهلکه اولدیغیچون التودیء تفعیل وزننده ترابی برکسه یا برنسنه اوزره
چکوب اوزرنده یری بس برابر ایلمك معناسنه‌در و بوخصائصدندر یقال ودّأ علیه الارض تودیئا اذا سوّاها الوذء
واوك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله برکسه‌یی تعییب وتحقیر ایلمك معناسنه‌در یقال وذأه یذأه کودعه یدعه وذءا اذا عابه
وحقره و برکسه‌یی برنسنه‌دن آزار ایله زجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال وذأه ای زجره و برقبیح یا خود موحش نسنه‌یه
کوز باقغه تحمل ایده میوب باقمق معناسنه‌در یقال وذأت العین عنه اذا نبت ووذء مکروه وناخوش ونامطبوع
کلامه دینور یقال ماهذا الوذء ای الکلام المکروه الوذءة تمره وزننده علت وعیب معناسنه‌در یقال مابه وذءة
ای لاعلة به و بو امثالدندر الاتذاء همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله ممنوع ومنزجر اولمق معناسنه‌در یقال وذأه
فاتذأ ای زجره فانزجر الورء واوك فتحی ورانك سکونیله دفع ایدوب صاومق معناسنه‌در یقال ورأه یرأه کودعه یدعه
ورءا اذا دفعه وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال ورأ من الطعام ای امتلأ وراء سحاب وزننده احوال مقتضیه‌یه
مبنی آخرینك حرکات ثلاثیله مبنیه اوله‌رق والوراء معرّف اوله‌رق خلف وامام یعنی اکسه واوك جهتلره اطلاق
اولنمغله اضداددندر زیرا وراء فی الحقیقه بر طرفك آخر جانبیدر که بری برنی اورتر اوله شارح دیر که وراء کلمه‌سی فی الاصل
مصدردر بعده عموما اوزره ظرف قلدیلر اکر فاعله مضاف اولورسه ماتواری به معناسنه اولور که خلف مراد اولور
واکر مفعوله مضاف اولورسه مایواریه معناسنه اولور که قدّام اراده اولنور انتهی و وراء کلمه‌سی مهموزدر مصغری

وورینه‌در همزه ایله جوهری معتل وهم ایلمشدر شارح دیر که جوهری کوفیون قولنه تابع اولمشدر وعند الکوفیین
مصغری وریه‌در همزه‌سز ومؤلف من غیر تنبه کندوسیده معتل بابنده دخی ایراد ایلمشدر انتهی ووراء کلمه‌سی
مذکر در تأنیثی دخی جائزدر ووراء ولدولده اطلاق اولنور سبط وحفید کبی ترکیده طورون تعبیر اولنور ولدا ولك
آرنده اولمغله اطلاق اولندی وتقول العرب ماورئت بالضم وقد یشدّد ای ماشعرت یعنی ثلاثیدن و بعضا تفعیلدن
مجهول اوله‌رق معنای مذکورده استعمال اولنور لسان العربده وسائر امهاتده بو تعبیر ثلاثیدن وتفعیلدن
وافعالدن دخی وارد واصللری معتل اولان وری الزند ماده‌سی اولمق اوزره مرسومدر و وری الزند بر امری ابراز
واظهاردن کنایه اولمغله شعور وادراك آنك لازمیدر بو صورتده بو مقامده ایرادلری نابمحلدر مهموزی معتل ایله
تشویش ایلمشلردر پس اصلی معتل اولمغله مهموزدن مصدری وسائر صیغه‌لری وارد اولمز قال فی لسان العرب ماورئت
وما اورئت بالشیء ای لم اشعر به و یقال اورأه اذا اعلمه واصله من وری الزند اذا ظهرت نارها التورّؤ تفعل
وزننده تودّؤ معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال تورّأت علیه الارض بمعنی تودّأت و بو معنایی ابن جنی روایت
ایلمشدر الوزء واوك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله اتی قورتمق معناسنه‌در کرك یصدره‌ده ایلسون وکرك
پشوروب و بریان ایدرکن اولسون یقال وزأ اللحم یزأ کودع یدع وزءا اذا ایبسه واوغراش اوزره اولان
ناسی بری برندن دفع ایدوب برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال وزأ القوم ای دفع بعضهم عن بعض التوزئة
تکمله وزننده والتوزیء توزیع وزننده ایچنده نسنه اولان خرج وچوال وهکبه مقوله‌سی ظرفك اغزنی
قاوشدوروب بند ایلمك معناسنه‌در یقال وزّأ الوعاء توزئة وتوزیئا اذا شدّ کنزه وطولدرمق معناسنه‌در
یقال وزّأ القربة اذا ملأها ودابه‌یی کبی یره چالمق معناسنه‌در یقال وزّأت الناقة به اذا صرعته و یقال وزّأ الفرس به
و برکسه‌یه هر درلو یمین و یرمك معناسنه‌در یقال وزّأ فلانا اذا حلفه بکل یمین التوزؤ تفعل وزننده طولمق معناسنه‌در
یقال وزّأه فتوزأ ای ملأه فامتلأ الوزء فتحتینله شدید الخلق یعنی بنیه وترکیبی صلب وقوی ومتین اولان کشی‌یه
دینور یقال رجل وزء ای الشدید الخلق الوضأ واوك وصاد مهمله‌نك فتحیله کیرلنمك اتساخ معناسنه‌در یقال
وضیء الثوب وضأ من الباب الرابع اذا اتسخ الوضاءة سلامه وزننده حسن ونظافت معناسنه‌در که کوزل وروشن
وپاك وپاکیزه اولمقدن عبارتدر یقال وضؤ الشیء وضاءة من الباب الخامس اذا صار حسنا نظیفا الوضیء امیر وزننده
خوب وپاکیزه اولان کشی‌یه دینور جمعی اوضیاء کلور انصباء کبی و وضاء کلور کرام کبی الوضاء رمّان وزننده
وضیء معناسنه‌در جمعی وضاؤن کلور ووضاضیء کلور الواضیء اسم فاعلدر حدث یا خود استقبال ایچوندر یقال ماهو
بواضیء ای بوضیء الوضوء قعود وزننده فعلدر یعنی ابدست المق معناسنه مصدردر الوضوء واوك فتحیله
آبدست آله‌جق صویه دینور که فارسیده آبدست دینور بعده آبدست فارسیده ولسانمزده عمل معهودده مستعمل
اولدی ووضوء مضمومه کبی مصدر دخی اولور آبدست آلمق معناسنه علی قول ایکیسیده بر ره‌عناده لغتلردر یعنی
هر بریله بعضا مصدر وبعضا آبدست صویی مراد اولور شارح دیر که ابو عبید مضمومه‌یی انکار ایدوب دیدیکه
هر حالده بو ماده‌ده واو مفتوحدر ذاتنده کرچه اسمدر لکن مصدر مقامنده قائم اولور قبول کلمه‌سی کبی
وعلی التقادیر باب ثانیدن منصر فدر بعده حرف حلق ایچون عینی مفتوح اولدی یضع کلمه‌سی کبی واستعمالده ثلاثی
مهجوردر تفعل فعلی مستعمل وبونك مصدری قائم اولمشدر یقال توضأ المصلی توضأ ووضوءا لکن اساسدن وسائر
بعض امهاتدن منفهم اولان وضوء واوك ضمیله اسمدر آبدسته وآبدست المق حالتنه دینور یقال توضأ وضوءا حسنا
و بو وضاءه ماده‌سندندر انتهی التوضؤ تفعل وزننده آبدست آلمق معناسنه‌در تقول توضأت للصلاة وقولهم
توضیت بالیاء لغیة اولثغة یعنی لغت ردیئه یا خود لحن وخطادر وتوضؤ طفل تازه‌یتشوب یال و بال صاحبی اولمق
معناسنه‌در یقال توضأ الغلام والجاریة ای ادرکا المیضأة میمك کسریله ابدست آله‌جق موضعه دینور آلت
منزلنه تنزیل اولنمشدر وکندیدن ابدست النان شیئه دینور حوض میزابی وچشمه لوله‌سی کبی ومطهره وابریقه
دینور المواضأة مفاعله وزننده باب مغالبه‌دندر ایکی کشی حسن ونظافتده مفاخره ایدشمك معناسنه‌در که
احدهما آخره غالب اولمغی متضمندر یقال واضأه مواضأة فوضأه یضوءه ای فاخره بالحسن والنظافة فغلبه شارح
دیر که وضأ ایضا قولی وضع یضع وزننده‌در وشاذدر زیرا باب مغالبه‌نك فعلی اول بابدن نصر ینصر وزندن اولور
انتهی الوطأ واوك فتحی وطانك سکونیله برنسنه‌یی ایاقله بصوب چکنمك معناسنه‌در یقال وطئه یطأه وطأ
من الباب الرابع اذا داسه و یقال هم ای بنو فلان یطأهم الطریق یعنی ینزلون بقربه فیطأهم اهله یعنی فلان جماعت
یوله یقین محله نزول ایدوب اوراده یورد ایدنملریله ایاب وذهاب ایدن ابناء سبیل کندیلری پایمال ایدرلر پس کلام

مزبور مجاز مرسل یاخود مجاز فی الحذف قیلندندر و وطأ جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال وطئ
المرأة اذا جامعها و برنسنه‌یی حاضرلمق تهیئه معناسنه‌در یقال وطأه وطأ من الباب الثالث اذا هیأه و یصدق
ودوشك مقوله سنی دوزلیوب یومشتمق معناسنه استعمال اولنور یقال وطأه ای دمثه وسهله التوطئة تکمله
وزننده برنسنه‌یی اباغله بصوب یك چکمك معناسنه‌در یقال وطأه توطئة اذا داسه و برنسنه‌یی وطئ قلمق یعنی باصوب
دوزو ملایم قلمق معناسنه‌در کرك حقیقی اولسون توطئهٔ ارض وفراش کبی یقال وطأ الفراش اذا دمثه وسهله
وکرك معنوی اولسون مثلا برخصوص درجنك اوّل عرض اولنسه خشونت احتمالی وار ایسه قبل الاعلام ردّ
وخشونت ایده جك اموردن اولمدیغی تفهیم ضمننده ایراد مقدمات تمهیدی ایله تربیه وصعوبت وقلق آندن تعریه
قلمق کبی توطئهٔ مصنفین بو معناندر ویقال وطأ الله الارض ای جعلها منخفضا بین النشاز والاشراف وتوطئه
برنسنه‌یی آماده ومهیا قلمق معناسنه‌در یقال وطأه ای هیأه وتوطئهٔ شعر عروضیون اصطلاحنده ایطاء معناسنه‌در
کما سیذکر التوطؤ تفعل وزننده بودخی اباغله بصوب چکمك معناسنه‌در یقال توطأه ای داسه و برنسنه شئ آخره
اویمق معناسنه‌در یقال توطأه اذا وافقه الوطاءة سلامه وزننده برنسنه بصلمش فراش کبی سهل وملایم اولمق
معناسنه‌در یقال وطؤ الشئ وطاءة من الباب الخامس اذا صار وطیئا کما سیذکر ووطاءه اسم اولور یومشقلق ونرم
وسهولت حالتنه دینور الوطوءة ضمتیله والطئة طانك کسریله فئه وزننده والطأة طانك فتحیله جعه
وزننده که هاء واودن بدلدر بونلرده اسملردر یومشقلق حالتنه دینور الوطئ امیر وزننده مادهٔ مزبوره‌دن فعیلدر
یومشق وسهل اولان شیئه دینور قوش توینددن یاپلمش فراش ویصدق کبی شارح دیرکه یومشقلق حالتی کرك
باصلوب چکنا تمکله اولسون فراش ویصدق کبی وکرك باصلمق منزلنده اولان قوللنمغله اولسون ملایمت بولمش دواب
وانسان کبی هر حالده مفهومنده وطأ معتبردر انتهی الاستیطاء برنسنه‌یی سهل وملایم بولمق معناسنه‌در یقال
استوطأه ای وجده وطیئا ای بین الوطاءة والوطوءة والطئة والطأة ای علی حالة لینة الایطاء همزه‌نك کسریله
اباغله بصدروب پایمال ایتدرمك معناسنه‌در که چکنتمك تعبیر اولنور یقال اوطأه فرسه اذا حمله علیه فوطئه وعربلر
اوطأه العشوة دیرلر معرّف اوله‌رق واوطأه عشوة دیرلر بلا تعریف ارکبه علی غیر هدی معناسنه یعنی فلانی امر غیر
رشیده حمل وسوق ایله بیچاره‌یی یولسز ایشه سلوك ایتدردی دیمکدر عشوه برنسنه‌یی بیلمیه‌رك وکورمیه‌رك کور کبی
ارتکاب ایلمکه دینور وایطاء برنسنه‌یی برشیئه موافق ایلمك معناسنه‌در یقال اوطأه علی الامر ای وافقه وعروضیون
اصطلاحنده ایطاء شعرده لفظا ومعنا قافیه‌یی اعاده وتکرار ایلمکدن عبارتدر معنای مرقومدن مأخوذدر
وبو معایبدندر مکر که صنعت استخدامی متضمن اوله واکر لفظا متفق ومعنا مختلف اولورسه ایطاء اطلاق اولنمز مثلا
عین لفظی هر بیننده معنای آخره اوله‌رق ایراد کبی یقال اوطأ فی شعره واوطأه ای کرّر فیه القافیة لفظا ومعنی وایطاء
برکسه‌یی زمین کبی هر کسه مغلوب ومقهور وخاکسار اولور قلمق معناسنه‌در یقال اوطأ وهم ای جعلوهم
یوطئون قهرا وغلبة الوطأة تمره وزننده اسمدر طاربره قصوب صقشدرمغه دینور ضغطه معناسنه علی قول
اخذهٔ شدیده یعنی بطش وشدتله اخذ وقهر ایلمك معناسنه‌در کما فی الحدیث اللهم اشدد وطأتك علی مضر قال
فی النهایة ای خذهم اخذا شدیدا زیرا برنسنه‌یی اباغله پایمال ایدن کسه آنك اهانت واهلاکی خصوصنده استقصا
ایلمك لازمدر ووطأه اباغك بصدیغی یره دینور موضع قدم معناسنه الموطأ مقعد وزننده والموطئ مجلس وزننده
بونلرده موضع قدم معناسنه‌در مؤلف بصائرده ایتدیکه امام لیث دیدیکه بونده قیاس اولان موطئ اولمقدر طانك
کسریله زیرا باب رابعدن اسم زمان ومکان مفعل وزننده اولور عیننك فتحیله مکر که معتل الفاء اوله اول صورتده مکسور
العین اولور انتهی الاتطاء اتکاء وزننده توطئه‌دن مطاوعدر برابا غله باصلوب چکنا تمکله دوزلنوب سهل
وملایم اولمق معناسنه‌در یقال وطأ الفراش فاتطأ الوطاء کتاب وزننده والوطاء سحاب وزننده وبو امام
کسائی روایتیدر خلاف الغطاء یعنی شلته‌یه ودوشکه دینور که اورتی مقابلیدر یقال ماله وطاء ولا غطاء یعنی
اورتیدن دوشکدن برنسنه‌سی یوقدر الوطأ واوك فتحی وطانك سکونیله والوطاء سحاب وزننده والمیطاء
میمك کسریله شول دوزو باصق یره دینور که تومسك ومرتفع یرلر آرالغنده واقع اوله یقال نزلوا فی وطأ ووطاء
ومیطاء ای ما انخفض من الارض بین النشاز والاشراف ویقال وطأها الله توطئة کما ذکر المواطأة مفاعله
وزننده موافقت ایتمك معناسنه‌در یقال واطأه علی الامر اذا وافقه ومواطأه عروضیون اصطلاحنده ایطاء
معناسنه‌درکه ذکر اولندی وبو موافقت معناسندندر که قافیه‌لر بری برینه موافق اولمغله مکرّر اولورلر یقال
اوطأ وفی الشعر وواطأ فیه وآطأ علی ابدال الهمزة من الواو ووطأ فیه توطئة کما ذکر واطأ علی الابدال ایضا کلها

بمعنی ای کرّر القافیة فیه لفظا ومعنی التواطؤ تفاعل وزننده متوافق اولمق معناسنه‌در یقال تواطأه
علی الامر اذا وافقه الوطیئة سفینه وزننده خرما بولامجنه دینور که خرمانك چکردکلرنی چقردقدنصکره سود ایله
تخمیر ایدوب تناول ایدرلر علی قول خرما شرابنه کش تعبیر اولنان یوغرد قوروسنی قاتمغله بولامج یاپدقلری طعامدن
عبارتدر ووطیئه شول غراره‌یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه دینور که ایچنه باصدرمه وکاك مقوله‌سی نسنه وضع
وحفظ ایدرلر الوطأة کتبه وزننده والواطئه یولجیلره دینور سابله ورهروان معناسنه یولی وطأ وپایمال
ایتدکلری ایچون اطلاق اولندی وواطئه اغاجندن دوکلمش خرما دوکندیلرینه دینور فاعله بمعنی مفعوله‌در اباغله
باصیلوب چکندیکی ایچون اطلاق اولندی قال فی النهایة وفی الحدیث انه قال للخرّاص احتاطوا لاهل الاموال
فی النائبة والواطئة ای المارّة والسابلة اوهی سقاطة التمر فتوطأ بالاقدام الایتطاء افتعال وزننده که بلا ادغام
واو یایه منقلب اولمشدر برایش چکنوب دوزلمش فراش کبی سهولت وملایمت بولمغله راست ومستقیم اولوب اصلا
توقف وتحوّل ایلمیه‌رك سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ایتطأ الامر اذا استقام وبلغ نهایته وبرنسنه
دوزیلوب قوشیلوب ساخته ومهیا اولمق معناسنه‌در یقال ایتطأ الشئ اذا تهیأ الموطأ معظم وزننده توطئه‌دن
اسم مفعولدر دوزلمش وسهل وملایمت بولمش نسنه‌یه دینور بو مناسبتله عربلر سهل العطف وملایم مشرب
ومکرم ومهماندوست آدمه موطأ الاکناف اطلاق ایدرلر وبعضلر شول آدمه اطلاق ایدرلرکه الوف ومألوف وسهل
الاطراف ودلنواز وجیتکار اولمغله طرفنه تعلق والتجا ایدنلری رنج ومشقت دائما حضور قلب وصفای خاطر ایله
آسوده حال اولوب قطعا یرلرندن آیرلمیه‌لر یقال رجل موطأ الاکناف ای سهل دمث کریم مضیاف او یتمکن فی ناحیته
صاحبه غیر مؤذی ولا ناب به موضعه موطأ العقب سلطان وسائر سرکاره اطلاق اولنورکه اتباع وحشم صاحبی
اولمغله برسمته عزیمت ایتدکده ارقه‌سندن اثر وعقبنی بصه‌رق روان اولورلر یقال هو موطأ العقب ای سلطان
یتبع التوکؤ تفعل وزننده برنسنه‌یه سو یکنوب طیانمق معناسنه‌در یقال توکأ علی الشئ اذا تحمل واعتمد یعنی
اکا آغرلغنی چوکوب طیاندی وناقه‌یی طوغورمق بوریسی طوتمغله فریاد ایلمك معناسنه‌در یقال توکأت الناقة
اذا اخذها الطلق فصرخت الایکاء همزه‌نك کسریله بودخی برشیئه سو یکنوب طیانمق معناسنه‌در یقال
اوکأ علی الشئ ایکاء بمعنی توکأ وبرکسه ایچون یصدق کبی سو یکنوب طیانه جق نسنه وضع ونصب ایلمك معناسنه‌در
یقال اوکأه اذا نصب له متکأ الاتکاء همزه‌نك وتای مشدده‌نك کسریله بودخی سو یکنوب طیانمق معناسنه‌در
یقال اتکأ علیه بمعنی وکأ التکأة تانك ضمیله همزه وزننده که اصلی وکأه‌در عصایه اطلاق اولنور ومطلقا
طیانه جق نسنه‌یه دینور وبنفسه طورمیوب اکثری برنسنه‌یه طیانور اولان کسیه دینور کثیر الاتکاء معناسنه المتکأ
اسم مفعول بنیه‌سیله طیانه جق شیئه دینور وساده کبی الاتکاء اخراج وزننده که واو تایه منقلب اولمشدر برکسه‌یی
برنسنه‌یه سو یکنور شکلنده دوشورمك علی قول صول طرفنه دوشورمك معناسنه‌در یقال ضربه فاتکأه ای القاه
علی هیئة المتکئ او علی جانبه الایسر وبرکسه‌یه طیانه جق نسنه قلمق معناسنه‌در قولتغی آلتنه یصدق قومق کبی
یقال اتکأه ای جعل له متکأ المتکئ اتکاءدن اسم فاعلدر برنسنه‌یه سو یکنوب طیانان کسیه دینور وقوله صلی الله
علیه وسلم اما انا فلا آکل متکئا ای جالسا علی هیئة المتمکن المتربع ونحوه من الهیئات المستدعیة لکثرة الاکل وکان
جلوسه علیه السلام للاکل مستوفزا مقعیا غیر متربع ولا متمکن ولیس المراد المیل علی شق کما یظنه عوام الطلبة
صاحب نهایه‌نك وراغبك تحقیقی اوزره اشبو اتکاء وتوکؤ ماده‌لری وکاء ماده‌سندن که قربه‌نك آغزی باغنه دینور
مأخوذلردر برنسنه‌یه سو یکنوب طیانمق کویا که آنکله بغلنمق کبی اولور پس منطوق حدیث بودرکه بن طعام
ایتدیکم وقتده اکال جلوسی کبی اوزرنده اولدیغم فراش وکلیمه کرکی کبی چوکوب اتکا ایده‌رك تمکن وتربع هیئتلری
اوزره قعود ایلمم زیرا سرور انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری طعام ایچون سفره زیب قعود اولدقلرنده
کویا که همان بر ایکی لقمه تناول ایدوب قیام ایدر وضعنده چوملوب خفیفجه قعود ایدرلر ایدی مفهوم شریف
شدّت شره واشتها وکثرت اکلدن نهیی متضمندر مؤلف دیرکه بعض عوام طلبه بو راده اتکایی بریانی اوزره میل
واعتماد ایده‌رك اوتورمق معناسنه ظنّ وحمل ایلدیلر لکن مرادوجه مذکور اوزره قربه ایپیله بغلنمش کبی
اوتوردیغی یره کرکی کبی چوکوب یرلشه‌رك اوتورمقدر شارح دیرکه بعض طلبه‌نك معنای مزبوره حمل ایلملری
طب قاعده‌سنه نظر ایله‌در زیرا بر طرف اوزره میل واعتماد ایده‌رك اکل اولنان طعام مجرادن سهولتله نزول ایلمیوب
ومعده‌ده هضمی هنیء اولمدقدنصکره بعض عارضه تولدینی مورث اولور انتهی الومأ واوك فتحی ومیمك سکونیله
برکسه‌یه برماده‌یی تفهیم ایچون قولا یا فعلا اشارت ایلمك معناسنه‌در یقال ومأ الیه یمأ کوضع یضع ومأ

ای اشار الایماء همزه‌نك كسریله والتومئه تكمله وزننده ومأ معناسنه‌در یقال اومأ الیه ایماء ا ووما تومئة
بمعنی ومأ وایماء ایله ابياء بیننده اولان فرق و بأماده سنده بیان اولندی الوائئة بلیه وداهیه معناسنه‌در و یقال ذهب
ثوبی فادری وائئه ای داهیته التی ذهبت به المواماة مفاعله وزننده مواتمه معناسنه‌در كه موافقتدر یقال فلان
یوامئ فلانا ای یوائمه واشبو موامأه ومواتمه لفظلری هربری معنای مزبورده لغت مستقله‌در یاخود مقلوبه‌در
فصــل الهاء الهئهاء زلزال وزننده والهئهاء سلسال وزننده دوه‌یی هئ هئ دیه رك علف یمكه
چاغرمق علی قول هأهأ دیو زجر وآزار ایله سورمك معناسنه‌در یقال هأهأ بالابل هئهاءا وهئهاءا اذا دعاها
للعلف فقال هئ هئ اوزجرها فقال هأهأ وبك كولمك قهقهه معناسنه‌در یقال هــأهــأ الرجل اذا قهقهه
الهئ هانك كسر ومدیله معنای اولدن اسمدر الهــأهــأ جعفر وزننده والهــأهــأ سلسال وزننده
شدتله كولن كسیه دینور یقال رجل هــأهــأ وهــأهــاء ای ضحاك مقهقه الهبئ هــانك فتحی وبانك
سكونیله عربدن برجماعت آدیدر الهتــأ هــانك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله اورمق معناسنه‌در یقال
هتــأه هتــأ من الباب الثالث اذا ضربه التهتؤ تفعل وزننده برنسنه اسكیوب پاره پاره اولمق معناسنه‌در
یقــال تهتــأ الثوب اذا تقطع وبلی الهتئ هــانك فتحی وكسری وتانك سـكونیله والهتئ امیر وزننده
والهتاء كتاب وزننده والهتئ زبرج وزننده والهیتاء سیراف وزننده والهتأ تانك تقدیمیله عثیر وزننده
والهتأة عثیره وزننده والهتاة هداة وزننده كیجه دن بروقته دینور یقــال مضی من اللیل هتئ ویكسر وهتئ
وهتاء وهتئ وهیتاء وهتأ وهتأة وهتاة ای وقت الهتــأ فتحتیله والهتوء قعود وزننده برلغه دینور كه اسمل‌در یقال
فی القربة هتأ وهتوء ای شق وخرق وهتأ فتحتیله بل اكیلوب ایكی قات اولمق معناسنه‌در كرك پیرلكدن وكرك علتدن
اولسون یقال هتئ الرجل هتأ من الباب الرابع اذا انحنی الاهتأ احمر وزننده قنبوره دینور احدب معناسنه الهجأ
هانك فتحی وجیمك سكونیله والهجوء قعود وزننده آجلق ساكن اولمق معناسنه‌در كه مراد جزوی وكلی طویمقدر
یقال هجأ جوعه هجأ وهجوءا من الباب الثالث اذا سكن وذهب واكل طعام ایلمك معناسنه‌در یقال هجأ الطعام اذا اكله
وبطنی طلوم كبی طعامله طولدرمق معناسنه‌در یقال هجأ بطنه ای ملأه وطواری كندی باشنه اوتلامق ایچون
بوشلایوب آزاد ایلمك معناسنه‌در یقال هجأ الابل ای كفها الترعی الاهجاء همزه‌نك كسریله بودخی طواری اوتلامق
ایچون بوشلامق معناسنه‌در یقال اهجأ الابل اذا كفها الترعی وآجلغی كیدرمك معناسنه‌در كه طویورمقدن عبارتدر
یقال اهجأ جوعه ای اذهبه وبركسه‌نك حقنی ادا ایلمك معناسنه‌در یقال اهجأ حقه ای اداه الیه واطعام ایلمك معناسنه‌در
یقال اهجأه الشئ اذا اطعمه اباه الهجأ فتحتیله زیاده سیله آجقمق معناسنه‌در یقال هجئ الرجل هجأ من الباب
الرابع اذا التهب جوعه وهجأ شول نسنه‌یه دینور كه سن اكامقارن وملابس ایكن اول سندن منقطع وزائل اوله
جوانلق زمانی كبی الهجاءه هانك ضمیله همزه وزننده احمق ونادان كسیه‌یه دینور التهجؤ تفعل وزننده تهجی
لفظنده لغتدر كه حروف هجایی تعداد وتلفظ ایلمك معناسنه‌در یقال تهجأ الحرف بمعنی تهجاه الهدء هانك فتحی
ودالك سكونیله والهدوء قعود وزننده حركت وجریان اوزره اولان نسنه دیكوب سكون وآرام بولمق معناسنه‌در
سس وییل وصو مقوله سنك دیكمسی كبی یقال هدأ الشئ هدءا وهدوءا من الباب الثالث اذا سكن وبر محلده اقامت ایلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال هدأ بالمكان اذا اقام واولمك معناسنه استعمال اولنور كه سكون ابدیدر یقال هدأ فلان
اذا مات الاهداء همزه‌نك كسریله حركت اوزره اولان نسنه‌یی دیكدروب ساكن قلمق معناسنه‌در تقول اهدأته ای
سكنته وعربلر فلانك مبتلا اولدیغی دردو محنتنی حق تعالی دفع وتسكین ایلیوب دائما مضطرب ومعذب ایلیه دیجك
یرده لااهدأه الله دیرلر لااسكن عناه ونصبه معناسنه وبركسه‌نك بلنی بوكوب قنبور قلمق معناسنه‌در یقال اهدأه الكبر
اوالضرب ای اجناه وبركسه‌نك اموزلرنی اهدأ ایلمك معناسنه‌در كه سیذكر یقال اهدأ الله منكبه ای جعله اهدأ النهدء
هانك ضمی ودالك سكونیله والهدء هانك فتحیله والهدءة تمره وزننده والهدئ امیر وزننده والمهدء
مسكن وزننده والهدوء قعود وزننده سكون وآرام معناسنه اسملردر بعده كیجه‌نك یعنی كیجه ابحره خلقك
بالجمله اویقویه واروب صبت وصداری منقطع اولملریله ساكن وآرام بولدقلری وقتده وحالتده استعمال اولنمشدر
ومنه تقول اتانا فلان بعد هدء من اللیل وهدء وهدءة وهدئ ومهدء وهدوء ای حین هدأ اللیل والرجل وبعضلر
دیدیكه هدء وسائری كیجه‌نك اولندن ثلثه قدر زمانه اطلاق اولنور كه كیجه‌نك ابتداء سكونیدر وهدء هدی لفظنده
لغتدر كه سیرت وخصلت ومنش معناسنه‌در سكون معناسندن مأخوذدر هدءة تمره وزننده طائف ایله مكه
معظمه بیننده برموضع آدیدر ومر الظهران نام محلك بوقاری طرفنده برقریه آدیدر نسبتلرنده هدوی دینور عربی وزننده

غیرقیاس اوزره شارحدر كه قیاسه مخالفتی ایكی وجهله‌در بری دالك تحریكی وبریسی همزه‌نك واوه انقلابیدر ونهایه‌ده
ونبراسده عسفان ایله مكه بیننده واقع اولمق اوزره مرسومدر الهدءة هانك كسریله مدار آرام وسكون اوله‌جق
نسنه‌یه دینور بو علاقه ایله سد رمق ایلیه جك قوت وغداده استعمال اولنور یقال ماله هدءة لیلة ای قوتها الهدء
فتحتیله یغرنی بوكری اولوب كوكسه طوغری دوشوك اولمق وجهله قنبورلنمق معناسنه‌در یقال هدئ الرجل
هدءا من الباب الرابع اذا جنئ ودوه‌نك یوك ثقلتندن اوركجی یصیلوب كوچلمك معناسنه‌در یقال هدئ البعیر
اذا اصغر سنامه من كثرة الحمل الهدءة فتحاتله بركونه بلوب سكرتمكه دینور الاهدء احمر وزننده یغرنیسی كوكسه
طوغری دوشك اولان قنبوره دینور وشول اموزه دینور كه بوقاریسی یعنی اموز باشلری شیشكن وقبا اولمغله فالقق
اولوب وبیون سكیرلری كوشك وسولپوك اولمغله كوكسه طوغری دوشكون اوله الهدآءة رمانه وزننده انجه
بللو یا یوسی آرقسی اركك آته دینور قسراغه اطلاق اولنمز المهیدءة میمك ضمی وهانك فتحی ودالك كسریله بركسه‌نك
بولندیغی یعنی متكیف اولدیغی شیوه وحالته اطلاق اولنور سكون وآرام معناسندن مأخوذدر تقول تركته
علی مهیدءته ای علی حاله التی كان علیها و بو مهیدءه كلمه سندن مصغردر الهدءاء حمرا وزننده شول ناقه‌یه دینور كه
یوك ثقلتندن اوركجی یاصیلوب كوچلمش اوله الهذء هانك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله برنسنه‌یی بغایت چابك
كسمك معناسنه‌در یقال هذأ الشئ هذءا من الباب الثالث اذا قطعه قطعا اوحی ای اسرع من الهذ وهذ تشدید
ذال ایله سرعتله كسمك معناسنه‌در لكن هذأ كلمه سنك مفهومی آندن ابلغدر وهذأه هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال هذأ
العدو ای ابارهم وبركسیه مكروه وناسزا كلام ایشدرمك معناسنه‌در كرك غیابنده وكرك حضورنده اولسون یقال هذأ
فلانا ای اسمعه ما یكره وبرنسنه صاپر صاپر دوشوب دوكلمك معناسنه‌در یقال هذأت الابل ای تساقطت یعنی
دوه‌لر بولده افراط ناتوانلقلرندن درمانده اولوب اثمار رسیده كبی صاپر صاپر دوكیلوب قالدیلر الهذء فتحتیله هلاك
اولمق معناسنه‌در یقال هذئ من البرد هذءا من الباب الرابع اذا هلك التهذؤ تفعل وزننده بدنده یاره آزوب تباه اولمغله
اتلری پاره پاره اولمق معناسنه‌در یقال تهذأت القرحة اذا افسدت وتقطعت الهذأة تمره وزننده اكنجیلرك چپانعبیر
اتدكلری آته دینور مسحاة معناسنه الهرء هانك فتحی ورانك سكونیله فحش وقبیح كلماتی چوق سویلمك علی قول
خطا وغلط سوزلری چوق سویلمك معناسنه‌در یقال هرأ الرجل هرءا من الباب الثالث اذا اكثر الخنا او الخطأ وهرء
وهراءه كتابه وزننده صوغوق پك سرد وشدید اولمغله انسانی یا حیوانی اوشیدوب هلاك ایده یازمق علی قول هلاك
ایلمك معناسنه‌در یقال هرأه البرد هرءا وهراءة من الباب المزبور اذا اشتد علیه حتی كاد یقتله اوقتله وییل پك بارد ومؤثر
اسمك معناسنه‌در یقال هرأت الریح اذا اشتد بردها واتی كركی كبی نضیج بولنجه پشورمك معناسنه‌در یقال هرأ اللحم
ای انضجه وهرء وهرء هانك ضمیله وهروء قعود وزننده‌ات كركی كبی پشوب پیرتمك معناسنه‌در یقال هرئ اللحم
هرءا وهرءا وهروءا من الباب الرابع اذا انضج حتی یتفسخ الهراء غراب وزننده چوق سوزه دینور منطق كثیر معناسنه
علی قول فاسد وبی نظام وپریشان سوزه دینور هذیان محموم وترهات مجنون كبی یقال ماهذا الهراء ای المنطق الكثیر
او الفاسد لانظام له وچوق سوزلو یاوه كوی وهرزه سخن كسیه دینور الهرء صرد وزننده بودخی یكشاق وهرزه كلام
اوزانه دینور یقال رجل هراء وهرء ای الكثیر الكلام الهذاء الهراء كتاب وزننده خرده خرما فدانلرینه دینور كه كوكدن
سوروب چقه‌لر فاسد اولدیغندن قطع ایدرلر وهراء برشیطان اسمیدر كه رؤیای قبیحه واحلام فاسده تصویر وتخییلی
ضمننده نفوس اوزره مسلطدر اضغاث احلام آنك اراءتیله‌در الاهراء همزه‌نك كسریله انسانه یا حیوانه صوغوق
زیاده سیله تأثیر ایلمكله هلاك اولمق كرته‌سنه واردرمق یاخود هلاك ایلمك معناسنه‌در یقــال اهرأه البرد اذا اشتد
علیه حتی كاد یقتله او قتله واتی كركی كبی پشوروب پیرتمك معناسنه‌در یقــال اهرأ اللحم اذا طبخه حتی یتفسخ
وصوو قلامق وصوو غه طوقنمق واوشیمك معناسنه‌در تقول اهرأنا ای ابردنا و بونك متضمن اولدیغی برودت اخشام
وقتنه یاخود حزیران وتموز آیلرنده اواخر نهارده تحدث ایدن برودته مخصوصدر كه اول هنكاملرده سرینلك اولمغله
مدار تنفس واستراحت اولور واهراء قتل ایلمك معناسنه‌در یقال اهرأ فلانا اذا قتله وچوق خطا وناصواب كلمات
ایلمك معناسنه‌در یقال اهرأ الكلام ای اكثر ولم یصب التهرئة تكمله وزننده بودخی اتی كركی كبی پشوروب
پیرتمك معناسنه‌در كه مهرا اقلق تعبیر اولنور یقال هرأ اللحم تهرئة اذا انضجه حتی یتفسخ التهرؤ تفعل وزننده
ات زیاده سیله پشوب مهرا اولمق معناسنه‌در یقال هرأ اللحم فتهرأ المهروء مقتول وزننده بردك یاخود حرك
شدت وتأثیرندن هلاك اولان كسیه دینور یقال هرئ المال ای المواشی والقوم علی البناء للمجهول كعنی فهم
مهروؤن اذا قتلهم البرد او الحر یونی جوهری كندی دست خطیله كتابنده سمع وزننده اوله‌رق بناء معلوم اوزره

ضبط ايلمكله ارتكاب تصحيف ايلمشدر شارح ديركه فهم مهرؤن قولى بناء مجهول اوزره اولمغه دال اولمغله
كسمع قولى طغيان قلم اولمق ظاهردر الهزء هانك ضمى وزاى معجمه نك سكونيله والهزء فتحيله والهزوء
قعود وزننده والمهزءة ميمك وزانك فتحيله هزل وسخريه ايلمك معناسنه در يقال هزأ منه وهزأ به وهزئ منه
وبه هزءا وهزءا وهزوءا ومهزءة من الباب الثالث والرابع اذا سخر منه التهزؤ تفعل وزننده والاستهزاء
بونلرده بركمسه يى هزل ايدوب مسخره لغه آلمق معناسنه در يقال تهزأ به واستهزأ به بمعنى هزأ به الهزءة هانك
ضمى وزانك سكونيله شول كمسه دركه هركس صقالنه كولوب كندويسنى ذوقلنوب هزل واستهزا ايدرلر قشمر تعبير
اولنور الهزءة هانك ضميله همزه وزننده خلقى دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايدن كمسه يه دينور يقال رجل
هزءة بالضم اى يهزأ منه ويقال رجل هزءة كهمزة اى يهزأ بالناس الهزء هانك فتحى وزانك سكونيله قيرمق
معناسنه در يقال هزأه هزءا من الباب الثالث اذا كسره وبركمسه يى يا برحيوانى اوشيدوب هلاك ايلمك معناسنه در
يقال هزأ ابله اذا قتلها بالبرد وبنديكى مركوبى تحريك ايلمك معناسنه در يقال هزأ راحلته اذا حركها واولمك
معناسنه در يقال هزأ زيد اذا مات الهزء فتحتينله بودخى اولمك معناسنه در يقال هزئ زيد اذا مات الاهزاء
همزه نك كسريله برآدمى ياخود برحيوانى اوشديروب هلاك ايلمك معناسنه در يقال اهزأ ابله اذا قتلها بالبرد
وبرد شديده داخل اولمق معناسنه در يقال اهزأ الرجل اذا دخل فى شدة البرد ومركوب راكبنى بك سرعتله كوتروب
كتمك معناسنه در يقال اهزأت به ناقته اى اسرعت به الهمء هانك كسرى وميمك سكونيله كهنه لباسه دينور
ثوب خلق معناسنه جمعى اهماء كلور حزب واحزاب كبى الهمأ هانك فتحى وميمك سكونيله لباسى اسكيدوب
يپرتمك معناسنه در يقال همأ الثوب همأ من الباب الثالث اذا خرقه وابلاه الاهماء همزه نك كسريله همأ
معناسنه در الانهماء انفعال وزننده والتهمؤ تفعل وزننده معناى مزبورده ن مطاوعلردر اثواب اسكيوب
يپرتمك معناسنه در يقال اهمأ الثوب فانهمأ وتهمأ اى بلى وتقطع الهنىء امير وزننده والمهنأ مشرب وزننده
بى رنج ومشقت حاصل اولوب سهولتله دسترس اولنان شيئه دينور يقال شئ هنئ ومهنأ وهو ما اتاك بلا مشقة
وهنئ سهولتله معده يه واصل اولوب على الفور هضم اولان طعام خوشكواره دينور يقال طعام هنئ اى سايغ
مترجم ديركه اكل وشرب ايدن كمسه هنيئا مريئا قولى كه نصبله دعادر فارسيده كوارا بادا معناسنه در يعنى بريسى
زحمتسز آسان وجهله هضم واستمراء اولوب غدائيتله بدل ما يتحلل اولان طعام وبريسى كذلك سيكوب هضم
اولمق خاصه سى كنديده موجود اولان ادامدن عبارتدر خلاصه اكل وشرب ايلديكك معده كده هضم اولمش اوله
وغدا ودواء اولوب بدنكه سيكوب وجودكه مادهٔ عافيت اوله ديمكدر نتكه شاعرك * كل هنيئا ومريئا كله * ديديكى
مصراع جانبده ظاهردر واشبو هنئ كلمه سى عند المؤلف فعيل بمعنى مفعول اولوب مجاز اولى قبيلندن اولور
وبمعنى فاعل اولمق دخى جائزدر وعند المبرد مصدردر زيرا بعض مصدردن صفات انابه ايدرلر وعند الاكثر
ملتزم الاضمار اولان عاملندن حال مؤكده در انتهى الهنأ فتحتينله والهناءة كرامه وزننده برنسنه بى رنج
وزحمت حاصل وميسر اولمق معناسنه در يقال هنئ الشئ وهنؤ هنأ وهناءة من الباب الرابع والخامس اذا اتى
بلا مشقة الهنأ هانك كسرى ونونك سكونيله والهنأ منع وزننده والهناء سلام وزننده طعام خوشكوار
اولوب وجوده يرامق معناسنه در تقول هنأنى الطعام وهنألى يهنأ بالفتح ويهنئ بالكسر ويهنؤ بالضم هنأ وهنأ
وهناء امن الباب الثالث والثانى والخامس اذا صار هنيئا وطعامى هضم ايتدرمك معناسنه در تقول هنأ تنبه العافية
يعنى مزاجده اولان صحت وعافيت سيله اولان قوت بكا يديكم طعامى هضم ايتدردى الهناءة كرامه وزننده
والهنأة عجله وزننده والهنأ ضرب وزننده طعام وشراب خوشكوار اولمق معناسنه در يقال ما كان الطعام
هنيئا ولقد هنؤ هناءة وهنأة وهنأ من الباب الخامس اذا صار هنيئا پس معناى اول ايله بونك بينده فرق وار در زيرا
معناى اول طعام خوشكوار اولمغله بدنه سيكوب مزاجه يرامق وبو طعام سيكيجى وهضم اولمق شانندن اولجى
خوشكوار اولمق معناسنه در الهنأ هانك فتحى ونونك سكونيله تبريك واستسعاد معناسنه استعمال اولنور كه
قوتلولق تعبير اولنور معناى مرقومدن مأخوذدر يقال هنأه بالامر هنأ من الباب الثالث اذا قال له ليهنئك يعنى
سكا هنئ ومسعود اولسون شارح ديركه عربلر تعزيه خلافنده يعنى برنسنه رنج وتعبسز اولوب حقكه خير ومنفعتى
مستوجب اولسون ديو تبريك واستسعاد مقامنده ليهنئك ديرلر همزه نك جزميله وليهنيك ديرلر ياى ساكنه ايله ليهنك
ديمزلر نونك كسريله انتهى وهنأ اطعام ايلمك معناسنه در يقال هنأه هنأ من الباب الاول والثانى اى اطعمه وويرمك
معناسنه در يقال هنأه اذا اعطاه وهنأ منع وزننده وهناء كرامه وزننده طعامى اصلاح ايدوب وجوده

مطلب

يرار ترتيب ايلمك معناسنه در يقال هنأ الطعام هنأ وهنأ وهناءة من الباب الثالث اذا اصلحه وهنأ منع وزننده دوه يى
قطرانله باغلمق معناسنه در يقال هنأ الابل هنأ من الباب الثالث والثانى والاول اذا طلاها بالهناء
وياردم ايلمك معناسنه در يقال هنأ فلانا اذا نصره التهنئة تكمله وزننده والتهنئ تكميل وزننده تبريك واستسعاد
ايلمك معناسنه دركه تعزيه مقابليدر يقال هنأه تهنئة وتهنيئا ضد عزاه مؤلف بونى كرچه تكرار ايلمشدر لكن قول
اول مثلا اكل طعام ايدن كمسه ليهنئك يعنى سكا طعام هنئ وكوارا اولسون ديو دعايه حمل اولنمغله تغاير اعتبارى
ممكندر الاهناء همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اهنأه اى اعطاه الهناء كتاب وزننده قطرانه دينور
وخرما صالقمنه ياخود چوبنه دينور اهان كلمه سيله مرادفدر الهنئ هانك كسريله اسمدر دوه يى قطرانله باغلمق
حالتنه دينور وويركى يه دينور عطا معناسنه وكيجه دن برمقداره وبربلوكه دينور يقال مضى هنئ من الليل اى
طائفة منه الهنأ فتحتينله والهنأ منع وزننده طوار دلخواهى اوزره برمقدارجه اوتلاق بولوب لكن قليل
اولمغله آندن شبع وغنا حاصل اولميوب هنوز استكلى قالمق معناسنه در يقال هنئت الماشية هنأ وهنأ اذا اصابت حظا
من البقل ولم تشبع منه وشاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال هنئ به اذا فرح وطعام لطيف وخوشكوار اولمغله
بدنه سيكوب يرامق معناسنه در يقال هنئ الطعام اذا تهنأ به الهنأى سكرى وزننده برمقدار اوتلاق بولوب قليل
اولديغندن ايوجه طويمامش اولان دوه لره دينور يقال ابل هنأى اى اصابت حظا من البقل ولم تشبع منه مؤلفك
وهى ابل هنأى قولنده كى ضمير جماعت موهومه يه راجعدر پس بونك مذكرى هنأن اولور هناءه ثمامه وزننده
اسماء رجالدندر الهانئ خادم وخدمتكار معناسنه در ابن اثيرك بياننه كوره اعطا معناسنه اولان هنأ لفظندن
مأخوذدر كويا كه مخدومنه نفسنى اعطا ايلمشدر ام هانئ امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك قرقرنداشلرى
كنيه سيدر ابوطالبك قزيدر اسمى فاختهدر المهنأ معظم وزننده بر رجل آديدر الاستهناء ياردم ايستمك
معناسنه در يقال استهنأه اى استنصره وعطيه ايستمك معناسنه در يقال استهنأه اى استعطاه الاهتناء افتعال
وزننده دواب ومواشى يى تفيد وتيمار ايله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال اهتنأ ماله اى اصلحه الهنئ والمرئ امير
وزننده رقه ترابنده ايكى نهرلردر ملوك مروانيه دن هشام بن عبد الملك حفر ايتدرمشدر الهنيئة مصغر بنيه سيله كه
امام بخارى صحيحنده يعنى انه اقام هنيئة حديثنده رسم مرسوم اوزره مرسوم وشئ يسير ايله مفسردر بونده صواب
اولان بغير همز اولمقدر زيرا هنو لفظنك مصغريدركه شئ معناسنه در بو جهتله معتل اولمغله هنو ماده سنده ذكر
اولنور انشاء الله تعالى الهوء هانك فتحى وواوك سكونيله بركمسه ذاتنده عالى همت اولمغله اسبابنه تشبثله سعى
ايده رك نفسنى مراتب عاليه يه ابلاغ واصعاد ايلمك معناسنه در معناى آتيدن مأخوذدر يقال هاء بنفسه الى المعالى
يهوء هوءا اذا رفعها وهمت معناسنه در معناى سابق بوندندر قال الشارح ومنه الحديث اذا قام الرجل الى الصلوة
فكان قلبه وهوءه الى الله انصرف كما ولدته امه اى همته ونافذ وماضى رأى وتدبيره دينور وبركمسه آخر كمسه ده
برنسنه ياخود بر وضع وحالت سزمك معناسنه دركه توهم مفهوميدر تقول هؤت به خيرا وشرا وهؤته بخير او بشر
اى ازننته به وهؤ وهوء هانك ضميله ظن وكمان معناسنه در تقول وقع ذلك فى هوءى وفى هوءى اى فى ظنى وهؤ هانك
فتحيله فرحناك اولمق معناسنه در تقول هؤت به هوءا اى فرحت به الهوء فتحتينله همت ايلمك معناسنه دركه
برنسنه يه قلب قصد ايلمكدن عبارتدر يقال هوئ اليه هوءا من الباب الرابع اذا هم هاء جاء وزننده كلمهٔ تلبيدر
يعنى ندا اولنان كمسه نك صوت اجابتندن حكايه دركه بزم لسانمزده دخى همزه نك سكونيله وهمزه سز ايراد اولنور
وفيه قال الشاعر * لا بل يجيبك حين تدعو باسمه فيقول هاء وطالما لبى * يعنى حال اويلجه دكلدر بلكه سن آنى اسميله
چاغردقده سكا اجابت ايدوب هاء يعنى لبيك ديو تلبيه ايدر وكمال انقياد واجابتندن اوزون اوزادى پك چوق تلبيه
ايدر مؤلفك شاهد ايرادى صغانى تكمله ده متوقف اولمغله آنى رده مبنيدر وهاء كذلك جاء وزننده اسم فعل امر
اولور هاك معناسنه كه خذ معناسنه در وكاهى كاف خطاب ايله ذكر اولنوب تصرف ايدرلر خذانت معناسنه وكاهى
كافدن مستغنى اولوب آخرنده اولان همزه دن تصرف ايدرلر مفردنده هاء ديرلر تثنيه مذكرنده هاؤما ديرلر وجمع
مذكرنده هاؤم ديرلر ومفرد مؤنثنده هاء ديرلر بلا ياء همزه نك كسريله وتثنيه مؤنثنده هاؤما ديرلر وجمع مؤنثنده
هاؤن ديرلر نون مشدده ايله وبونده برلغت دخى واردركه هأ يا رجل ديرلر همزه ساكنه ايله هع وزننده بونك اصلى هاء
ايدى هاع وزننده اجتماع ساكنينه مبنى الف ساقط اولمشدر مؤنثنده هائى دينور هاعى وزننده وتثنيه لرنده هاءا
دينور هاعا كبى وجمع مؤنثنده هأن دينور هعن وزننده ظاهرا جمع مذكرينه هاؤم اولمقدر هاء همزه نك كسريله
هات معناسنه دركه اسم فعل امردر بكا وير بكا كتور ديمكدر تثنيه مذكرنده هاءا دينور وجمع مذكرنده هاؤا

دینور ومفرد مؤنثده هاءی وتثنیه مؤنثده هاءیا وجمع مؤنثده هاءین دینور هاتین کبی مترجم دیرکه لبابده
بو وجه اوزره مرسومدرکه هاء کلمه سی که اسم فعل امردر خذ معناسنه در بونده بش لغت واردر اوّل آخرینه
کاف الحاق اولنوب جمیع احوالده مخاطب ایله متصرف اولور یقال هاكَ هاكما هاكم هاكِ هاكما هاكنّ ثانی
کاف موضعنه همزه وضع اولور یقال هاءَ بفتح الهمزة وهاؤما وهاؤم وهاءِ بکسر الهمزة وهاؤما وهاؤنّ ثالث
همزه ایله کاف مجتمع اولور یقال هاءكَ هاءكما هاءكم هاءكِ هاءكما هاءكنّ رابع همزه مکسور اولور یقال هاءِ هاءیا
هاؤا هاءی خامس همزه ساکن اولور یقال هأ علی وزن هب ومصباحده مسطوردرکه کاه اولورکه هأ کلمه سنه
تا الحاق ایدوب هات دیرلرکه اسم فعل امردر اعطنی معناسنه یقال هات للمذکر وهاتی للمؤنث وهاتا وهاتوا وهاتین
پس هاكَ وهات کلمه سی مناوله ایچون اولور اوّل آل وثانی ویر معناسنه انتهی المهوئنّ میمك ضمی وهانك سکونی
وواوك وهمزه نك فتحی ونونك تشدیدیله وهمزه نك کسریله اغنذر صحراء واسعه یه دینور ودأب وعادت معناسنه در
وکیجه دن برمقداره دینور واشبو مهوئنّ کلمه سنی جوهری وهمنه مبنی بو مقامده ذکر ایلمشدر زیرا وزنی مفعولّ
اولمغله واوی زائده درزیرا بنات اربعه اولان کلمه ده واو اصل اولماز مؤلف نونك اصالتنه بناء هون ماده سنده ثبت
ایلدیکی اهو بنادن اسم مفعولدر لکن بو ماده وزننده اضطراب ایلمشدر زیرا مهموز اولدیغنه کوره وزنی مفعلنّ
اولورکه نون زائده در ونونك اصالتنه کوره مفعألّ اولمق لازمدر انتهی لاهاءالله ذا الفك مدّیله لا والله معناسنه
مستعملدرکه خدا حقیچون اول اوله دکلدر دیمکدر وعلی قول افصح اولان لاهاالله ذا عنوانده اولمقدرکه قصر ایله در
یاخود مدّی لحن وخطادر زیرا اصلی لا والله هذا ما اقسم به اولوب اسم جلال ها ایله ذا بینته ادخال اولنمشدر بو ماده ده
اوچ قول حاصل اولمشدر تفصیلی مغنی اللبیب وتسهیلده مشرو حدر الهیئة هانك فتحی وکسری ویانك سکونیله
برشیئك وضع جلبسی اوزره رسم اولنان حال وشان وکیفیتنه دینورکرك محسوس اولسون که شکل وصورتیدر وکرك
معقول اولسون که طبع وسرشت ونهادیدر پس هیئتك مفهومی عرضك مفهومنه متقاربدر نهایت عرض مقولات
اعراض جمله سنه اطلاق اولنور هر برینه عروضی اعتباریله وهیئت موضوعاتنده حصولی اعتباریله اطلاق اولنور یقال
له هیئة حسنة ای حال وکیفیة الهیئ کیس وزننده والهییء ظریف وزننده هیئت وقیافتی خوب وخوشنما اولان
کمسه یه دینور یقال رجل هیئ وهییء ای حسن الهیئة وهیئة هانك فتحیله وهیاءه کرامه وزننده برکمسه یا برنسنه
خوب هیئت اولمق معناسنه در یقال هاء الرجل یهاء کخاف یخاف وهاء یهیئ کجاء یجیء هیئة وهیؤ هیاءة ککرم کرامة
اذا صار حسن الهیئة وبرخصوص ایچون کندی هیئتنی اخذ ایلمك یعنی اقتضا ایدن لوازم وتدارکاتنی کوروب
حاضر وآماده اولمق معناسنه در یقال هاء للامر یهاء ویهیء اذا اخذله هیئته التهایؤ تفاعل وزننده توافق
معناسنه در یقال تهایؤا علی ذلك اذا توافقوا الهیئة هانك کسریله مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال
هاء الیه یهاء هیئة ای اشتاق التهیؤ تفعل وزننده هیئالنمك یعنی برماده ایچون اقتضا ایدن صورت لازمه یی تکمیل
ایدوب حاضرلنمق معناسنه در یقال تهیأ للامر اذا اخذله هیئته التهیئة تکمله وزننده والتهییء تفعیل وزننده
برنسنه یه هیئت وقیافت ویروب اصلاح ایلمك معناسنه درکه حاضرلمق اکالازم کلور یقال هیأه تهیئة وتهییئا
اذا اصلحه المهایأة مفاعله وزننده برخصوصده بری برینه موافقت ایلمك معناسنه در هیئت معناسندن مأخوذدر
یقال هایأه فی الامر مهایأة اذا وافقه وعرف فقهاده بالتوافق والتراضی مقاسمه منافعدن عبارتدرکه استحسانا جائزدر
لها شرب ولکم شرب یوم معلوم نص مبیننه مبنی درمثلا برخانه ده مشترك اولان زید وعمرودن هر بری حصه سنه
مقابل برسنه مخصوصه اقامت ایلمك ونهر واحددن هرکس برکون ترلا وباغچه لرینی سقی ایلمك وعبد مشترکی
بر وقت مخصوصده استخدام ایلمك کبی نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر مؤلف والمهایأة الامر المتهایأ علیه عنوانیله
رسم ایلمکله عادتی اوزره مسامحه ارتکاب ایلمشدر تاء تانیث اسم مفعوله حملدن آبیدر مکر تکلف ارتکاب اولنه یاخود هاء
طغیان قلم اوله الهیء هانك فتحیله والهیء هانك کسریله انسان قسمنی یمکه واچمکه دعوت ایلیه جك صوتدن
حکایه در وخاصة دوه یی صو ایچمکه چاغره جق صوتدن حکایه در المتهیئة متحمله وزننده شول ناقه یه اطلاق
اولنورکه صوبی پك بك وولود اولمغله چکلدکده حملدن تخالی نادر اوله یعنی هر بار دوله قالور اوله هیء هانك
فتحی ویانك سکونیله کلمه تعجبدر تقول یاهیء مالی یعنی عجبا بکانولدی وعند البعض اسم فعل امردر تنبه وتبصر
معناسنه که غفلتی ترك ایدوب متبصر وآگاه اول دیمکدر نته که صه کلمه سی اسکت معناسنه اسم فعل امردر واشبو
هیء کلمه سی اجتماع ساکنین محذوری ایچون حرکه اوزره وخفت ایچون فتحه اوزره مبنی اولمشدر شارح دیرکه
عند البعض کلمه تاسفدرکه تغیر حال قدیمه دن نشئت ایدن حاله آه چکوب حیف ایلمکدن عبارتدر معلوم اوله که

مطلب

بین العرب تعجب وتاسفه دال اولان بر از تعبیرات واردر یاشیء مالی ویافیء مالی ویاهیء مالی کبی بونلرده اصل تعجب
اداتی ما کلمه سیدر یاء حرف ندادر منادای نکره اوزره داخل اولمشدر اشبو منادالر الفاظ مهمله در یعنی اصوات
قبیلندندر کویاکه علی الابهام برکمسه یه نداء اولنور پس ترکیب مذکور تعجبی مشتمل اولمغله کلمه واحده حکمنده
قلنوب مقام تعجبده استعمال اولندی ولزوم علاقه سیله مقام تأسفده دخی استعمال ایلدیلر منادالرك آخرلری کلمه
واحده نك وسطی منزلنده قالمشدر وندا ومنادی جهتلری مضمحل اولمشدر زیرا مجموعی کلمه واحده منزلنده اولمشدر
فصل الباء التحتیة الیأیأة زلزله وزننده والیأیاء سلسال وزننده برکمسه یه لطف ونوازش وبشاشت اظهار ایلمك
معناسنه درکه اوخشامق تعبیر اولنور یقال یأیأه یأیأة ویأیاء اذا اظهر الطافه وبرکمسه یی یاننه چاغرمق معناسنه در یقال
یأیأ بالقوم اذا دعاهم ودوه یی طوردرمق ایچون ای دیمك معناسنه در علی قول ناسی برکدرمك ایچون یأیأ دیو چاغرمق
معناسنه در یقال یأیأ بالابل اذا قال لها ای لیسکنها اوقال للقوم یأیأ لیجتمعوا وای همزه نك فتحیله دوه یی طوردیره جق
صوتدن حکایه در ویأیأ فدفد وزننده ناسی برکمك ایچون چاغره جق صوتدن حکایه در الیؤیؤ هدهد وزننده بر نجی
قوشلردن آتماجه کبی برقوش آدیدر ترکیده مو یمول دیرلر بعضلر دلوجه طغان ایله وبعضلر زاغنوس ایله بیان ایتدیلر
الیأیاء سلسال وزننده ذکر اولنان قوشك اوتمسندن حکایه در الیرنّا یانك ضمی وفتحی ورای مفتوحه ونون مشدده
وقصر ایله والیرنّاء یانك ضمی والفك مدّیله قندیه دینور حنا معناسنه الیرنّأة دحرجه وزننده صاچ وصقاله
قنه یاقمق معناسنه در یقال یرنّأ لحیته ای صبغها بالیرنّا کما یقال حنّأ رأسه وبو غرائب افعالدندر زیرا ماضی اوله رق
مضارع صیغه سنده وارد اولمشدر ابن بری مرحومدن منقولدرکه اکر یانك فتحیله یرنّاء دینورسه همزه ایله قرأت اولنور
واکر یانك ضمیله یرنّا دینورسه همزه نك اثبات واسقاطی جائزدر لسان العربده رنّا ماده سی ذیلنده مرسومدر تم ما یتعلق
بترجمة باب الهمزة بعون الله وتیسیره فالحمد لله علی التوفیق والصلوة علی الهادی الی سواء الطریق اوّلا وآخرا

❁ باب الباء ❁ فصل الهمزة ❁

الأبّ همزه نك فتحی ویانك تشدیدیله مطلقا اوته دینور کلا معناسنه که فارسیده کیاه دینور وعلی قول
رعی اولنه جق چایر لغه واوتلاغه دینور یاخود من غیر بذر وزرع حاصل اولان هر نباته دینورکه فارسی
ادا ایله خود رو تعبیر اولنور معنای آیدن مأخوذدر ومنه قوله تعالی وفاکهة وأبّا الایة وهو الکلأ اوالمرعی
اوما انبتت الارض وانسانك بلنه دینور خصر معناسنه شارح دیرکه اکثر نسخه لرده خضر عنوانیله مرسومدرکه خای
معجمه نك ضمی وضاد معجمه نك فتحیله در لکن غلطدر صواب اولان خصر اولمقدر وبو بالکز هذیل لغتیدر
نته که عبابده وتکمله ده وسائر امهاتده بو منوال اوزره در انتهی وصاحب مصباحك وراغبك بیاننه کوره أبّ کلمه سی
استعداد وتهیؤ معناسنه موضوع اولمغله سفر وشتا ایچون اعداده وجز ورعیه قابل ومتهیء اولان سبزه وکیاهه
اطلاقی آندن متفرعدر انتهی وأبّ کلمه سی مصدر اولور سیر وسفره متعلق لوازم واسبابی تدارك ایدوب حاضرلنمق
معناسنه کما سیذکر الایب دیبب وزننده والاباب سحاب وزننده والابابة سحابه وزننده بونلرده أبّ معناسنه در
یقال أبّ فلان للسیر یئبّ بکسر العین علی القیاس فی اللازم المضعف ویؤبّ بالضم علی خلاف القیاس أبّا وأبیبا
وأبابا وأبابة اذا تهیأ وأبّ وأبابه کتابه وزننده وأبابه سحابه وزننده غریب الدیار اولان کمسه وطننی آرزو ایدوب اوزلمك
معناسنه در یقال أبّ الرجل الی وطنه أبّا وأبابة وأبابة ای اشتاق الیه وقیندن چکوب صیرمق ایچون الی قلج قبضه سنه
صالمق معناسنه در یقال أبّ یده الی سیفه اذا ردّها لیسله وقصد معناسنه در یقال أبّ أبّه ای قصد قصده مترجم
دیرکه زمخشری کشافده مرعایه أبّ اطلاقی قصد معناسندن مأخوذ اولمق اوزره امضا ایلمشدرکه مأبوب دیمکدر
مقصود معناسنه ویول طوغری ومستقیم اولمق معناسنه در یقال ابت ابابته ای استقامت طریقته ودشمنی
برحمله ایله بوزمق معناسنه در یقال أبّ العدو اذا هزمهم بحملة لا مکذوبة فیها مکذوبه لفظی مصدردر کذب کبی
یعنی برحمله صادقه ایله دشمنی منهزم ایلدی ودپرتمك تحریك معناسنه در یقال أبّ الشیء اذا حرّکه أبّ همزه نك
کسریله یمنده برقریه آدیدر الاباب کتاب وزننده سیر وسفره متعلق لوازم واسبابه دینور یقال هو فی ابابه ای
فی جهازه وصویه اطلاق اولنور وسراب معناسنه درکه نصف نهارا تسیلکنده ایراقدن چوللرده صو هیئتنده نمایان
اولان پوصارقدر الاباب غراب وزننده سیل عظیمه وموج عظیمه اطلاق اولنور أبّه همزه نك ویای مشددنك
فتحیله بررجل اسمیدر أبّة العلیا وأبّة السفلی یمنده عدن مضافاتندن لحج نام بلده قضاسنده ایکی قریه لردر مرقوم أبّه
نام کمسه نك اسمیله مسمالردر أبّه همزه نك ضمیله مغربده افریقیه ایالتنده بربلده در التأبیب تفعیل وزننده چیقرمق
معناسنه در یقال أبّب الرجل اذا صاح التأبّب تفعل وزننده تعجب معناسنه در یقال تأبّب الرجل به ای تعجب به

مطلب

وصفا الثوب منبسط وشادان اولمق معناسنه در یقال تأبب به ای تبجح الابابه سحابه وزننده والابابه کتابه وزننده
بو ده دینور طریقه معناسنه کرك حقیقی وکرك معنوی اولسون آبی حتی وزننده کوفه ایله قصر بنی مقاتل بیننده
بر نهرك اسمیدر ملوك نبطیه دن ابی بن الصامغان نام ملك حفر ایتدرمکله اکا منسوب واسمیله مسمادر وبنه عراقده
واسط نام بلده ترابنده بر نهرك اسمیدر ومدینهٔ منوره ده برقویی آدیدر علی قول بونده صواب اولان اناا ولمقدر نون
مخففه ایله هنا وزننده الایتاب اکتساب وزننده حاضرلنمق تهیؤ معناسنه در یقال ائتب الرجل اذا تهیأ الاتب
همزه نك کسری وتای فوقیه نك سکونیله والمئتبة مکنسه وزننده یقاسز و یکسز اولان کوملکه دینورکه عرب
نسوانی کیرلر و بورنجك مقوله سی جاری وسطندن یرتوب بعض مرتبه عمل ایله بیونلرینه کچروب کوملك طرزنده
کیرلر اکا بقیره دخی دیرلر مشقوق اولدیغیچون مؤلفك والبقیره قولی عطف تفسیر یدر واتب نسوانك اوستلك تعبیر
ایتدکلری لباسه دینور فراجه کبی ومطلقا همان بالدرك و بجاغك نصفنه بالغ قصه لباسه دینور زبون کبی علی قول
پاچه سز طونه دینور بو طلق تعبیر اولنور یاخود یکلری اولمیان کوملکه دینور جمعی آتاب کلور همزه نك مدیله واتاب
کلور همزه نك کسریله واتوب کلور همزه نك ضمیله واتب همزه نك کسریله ارپه نك قبوغنه دینور قشر الشعیر معناسنه
التأتیب تفعیل وزننده بزذکر اولنان اتب دیدکلری لباس ترتیب اولنمق معناسنه در یقال اتب الثوب علی بناء
المجهول تأتیبا ای صیر اتبا بونك استعمالی مجهول اوزره در وتأتیب برکسیه اتب من بوری کیدرمك معناسنه در یقال
اتبه اياه ای البسه اياه یعنی الاتب التأتب تفعل وزننده ذکر اولنان اتب دیدکلری لباسی کیمك معناسنه در یقال
تأتب بالاتب اذا لبسه وبات وبراغنی کوروب حاضرلنمق معناسنه در یقال تأتب للامر اذا استعد له و برنسنه پکشوب
صلابت بولمق تصلب معناسنه در یقال تأتب الشیء اذا تصلب و یایك باغنی کوکسه کتوروب اموزلری آنك ایچندن
چقارمغله یایی ارقه یه آلمق معناسنه در یقال تأتب القوس اذا جعل حمالها فی صدره واخرج منکبیه منها الائتتاب
اکتساب وزننده بو دخی ذکر اولنان اتب دیدکلری لباسی کیمك معناسنه در یقال ائتتب ائتتابا اذا لبس الاتب المؤتب
معظم وزننده طرنقلری برطرفه طوغری اکری بجه وقاچق اولان کشی یه دینور یقال رجل مؤتب الظفر ای معوجه
المثب ثای مثلثه ایله منبر وزننده مشمل معناسنه در که ولنسه واحرام طرزنده بوکدن یاپلمش برکونه لباسدر که عربلر
برنس کبی اکا صاریلوب بورینورلر توتون بدنلرنی احاطه ایدر ودوز وملایم یره دینور ونهر صغیره دینور جدول
معناسنه وارض مرتفعه یه دینور جمعی مآثب کلور مکاسب وزننده ومآثب جمع صیغه سی اوزره برموضع آدیدر علی قول
مدینهٔ منوره قربنده برطاغ آدیدر که آنده سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلرینك صدقاتلری واقع
اولمشدر الاثب فتحتینله برشجر آدیدر وبو اثاب مخففیدر که احمر وزننده در الادب فتحتینله ظرافت واوصلواق که
ناسله قولا وفعلا لطف معامله وحسن مناوله ایلمکدن عبارتدر فارسیده فرهنك دینور یقال به ادب ای ظرف
وحسن تناول مترجم دیرکه تعریفانده ادب جمیع انواع خطادن مابه الاحتراز اولان نسنه یی بیلمکدن عبارتدر
دیو معرفدر وبعض اعلام اخلاق حسنهٔ ظاهره ایله تفسیر ایلمشدر ودولت اسلامیه دن برمدت مرور نده علوم
عربیه واشعاره ادب اطلاق ایلدیلر باعث تأدیب اولدیغیچون وملکهٔ تعصم من قامت به عما یشینه عبارتیله تعریف
ایلدیلر یعنی ادب برقوت راسخهٔ نفسیه در که متصف اولان کسنه یی موجب شین وعیب اولان نسنه لردن حفظ
ایدر وادب ایکی نوعدر بری ادب النفس وبریسی ادب الدرس در دیدکلری تعریف مذکورك فقرهٔ اخیره سنه ناظر اولمش
اولور وفقرهٔ اولاسی اصطلاح عرفاده حفظ حدود شرعیه وسلوك طریقت مرعیه در که اخلاق حسنهٔ باطنه دن
عبارتدر طرق الحق کلها آداب وعند الفقهاء سنه مبنی اولان حرکات دیمکدر که ادب خبره وادب عشره کلاملری
اکا ناظردر واشبو ادب کلمه سی ادب لفظندن اسمدر ادب همزه نك فتحی ودالك سکونیله برکسه یی طعام وضیافته
دعوت ایلمك معناسنه اولمغله اخلاق مذکوره صاحبنی خیرات وحسناته داعی اولمق مناسبتیله ادب اطلاق
اولنمشدر وبین العلماء ادب البحث دخی واردر که علم مناظره یی مشتملدر خلاصه ادبك تحتنده اخلاق مرضیهٔ
ظاهره دن ماعدا بالجمله شرعك استحباب وعقلك استحسان ایلدیکی اطوار واقوال مندرجدر عفت وظرافت
ونزاکت واظهار عدل ولطف معامله وانصاف وسائر مکارم اخلاق ومحاسن اوصاف کبی انتهی وادب کلمه سی
مصدر اولور برکسه ادبلو اولمق معناسنه یقال ادب الرجل ادبا من الباب الخامس اذا ظرف وحسن تناوله ومأدبه
ترتیب ایلمك معناسنه در یقال ادب فلان ادبا من الباب الثانی اذا عمل مأدبة کما سیذکر الادیب امیر وزننده ادبلو
کشی یه دینور جمعی ادباء کلور علماء وزننده التأدیب تفعیل وزننده تعلیم ایلمك معناسنه در که مراد آداب شرعیه
وعرفیه وعلم اوکرتمك معناسنه درکه ادب اکا لازم کلور یقال ادبه تأدیبا اذا علمه مصاحده علمه ریاضة النفس

مطلب

محاسن

ومحاسن الاخلاق عبارتیله مفسردر التأدب تفعل وزننده مطاوعیدر ادبلنمك وادب وعلم اوکرنمك معناسنه در
یقال ادبه تأدبا فتأدب الاستئداب تأدب معناسنه در یقال استأدب بمعنی تأدب الادبة جرعه وزننده والمأدبة
مسعده وزننده والمأدبة دالك ضمیله مکرمه وزننده ضیافت طعامنه یاخود ولیمه طعامنه دینور تقول شهدنا الادبة
والمأدبة والمأدبة وهی طعام صنع لدعوة او عرس وادبه عجب وتعجب معناسنه در الایداب همزه نك کسریله
پادشاه و والی قلمرو سلطنت وایالتنده اولان اولکه یی پرعدل وداد ایلمك معناسنه در یقال آدب السلطان البلاد
ایدابا اذا ملأها قسطا وعدلا و برکسه یی ضیافته دعوت ایلمك معناسنه در یقال آدبه ای دعاه الی طعامه الادب
همزه نك فتحی ودالك سکونیله عجب معناسنه در که تعجب ایلمکدر و برکسه یی ضیافته دعوت ایلمك معناسنه در
یقال ادبه ادبا من الباب الثانی اذا دعاه الی طعامه ادب البحر بعض امهاتده همزه نك فتحی ودالك سکونیله و بعضنده
فتحتینله مضبوطدر دریانك کثرت آبنه اطلاق اولنور ضیافت معناسندن مأخوذدر یقال جاش ادب البحر
اذا کثر ماؤه ادبی عربی وزننده طیء قبیله سی دیارنده برطاغك اسمیدر الارب همزه نك کسری ورانك سکونیله
زیرکلك دهاء معناسنه در ونکر وخبث وشر وغائله معنالرینه در یقال به ارب ای نکر وخبث وغائلة وعضو واندام
معناسنه در تقول قطعته اربا اربا ای عضوا عضوا شارح دیرکه جمعی آراب کلور احزاب کبی ومنه حدیث الصلاة
کان یسجد علی سبعة آراب ای اعضاء راغبك تحقیقنه کوره ارب لفظی دفعی خصوصنده احتیالی مقتضی اولان
فرط حاجت معناسنه موضوعدر پس مطلقا حاجتدن اخص اولور بعده کاه حاجت مفرده ده وکاه بلا حاجة همان
مکر واحتیالده استعمال ایلدیلر بو صورتده دهاء ومکر وخبث وغائله معنالری بوندن متفرع اولور وکاه اولورکه بك
حاجتلو اولان عضوه اطلاق اولنور زیرا اعضاء مطلقه ایکی قسمدر بری مدار حاجت اولان عضودر ید ورجل وعین
کبی و بریسی مدار زینت اولان عضودر حاجب ولحیه کبی وعقده واحکام وسائر معانیسی دخی معنای اولدن مأخوذدر
انتهی وارب عقل وذکا ودین وملت معنالرینه در وفرج معناسنه در که عضونا محرمدر وارب حاجت معناسنه در
الاربة همزه نك کسریله وضمیله لغتدر بو دخی زیرکلك دهاء معناسنه در وحاجت معناسنه در ارب کبی وارب همزه
کسریله مکر وحیله معناسنه در الارب فتحتینله والمأربة میمك فتحی ورانك حرکات ثلاثیله بو دخی حاجت
معناسنه در تقول مالی فیه ارب وادبة وارب ومأربة ای حاجة الارب همزه نك کسری ورانك فتحیله والارابه کرامه
وزننده عاقل وزیرك اولمق معناسنه در یقال ارب الرجل اربا کصغر صغرا وارابة من الباب الخامس اذا عقل الاریب
امیر وزننده والارب کتف وزننده عاقل وزیرك وهوشیار اولان کشی یه دینور الارب فتحتینله برنسنه یه ادمان ایلمك
معناسنه در که مراد ادمان واعتیاد ایله استاذ وحاذق اولمقدر یقال ارب بالشیء اربا من الباب الرابع اذا دربه یعنی
وصار فیه ماهرا و برنسنه یه محتاج اولمق معناسنه در یقال ارب الیه اذا احتاج الیه وزمان سخت ومشتد اولمق
معناسنه در یقال ارب الدهر اذا اشتد و برنسنه یه بغایت عشق وعلاقه ایلمك معناسنه در یقال ارب به اذا کلف
ومعده فاسد اولمق معناسنه در یقال اربت معدته ای فسدت واعضاء بدن برعارضه سببیله فصله فصله آریلوب
دوکلمك معناسنه در یقال ارب الرجل اذا تساقطت اعضاؤه وقطع اربه و یقال اربت ایها الرجل من یدیك ای سقطت
آرابك من الیدین خاصة یعنی اللریکه مخصوص اولان عضولرك لحم مهرا کبی صاپرصاپر دوشوب دوکلسون ابن اثیرك
بیاننه کوره بین الناس مذموم ومعیوب و خجیل وشرمسار اوله سن دیمکدن کنایه در وارب برکسه نك الی کسلمك یاخود
فقیر اولوب ایدی ناس عطیه سنه محتاج اولمق معناسنه در یقال اربت یده ای قطعت او افتقر فاحتاج مابایدی
الناس و بو اکثری بددعا موقعنده ایراد اولنور الاربة همزه نك ضمیله دوکمه دینور عقده معناسنه علی قول شول
دوکمه دینور که چوزملبجه چوزلمیه یعنی سخت وشدید اوله واربه بیونه کچره جك قلاده یه دینور وآت وطوار بغلیه جق
طاوله ایپنك واورلئوکوکن وکوسنك مقوله سنك اباغه کچه جك حلقه سنه دینور الاربة همزه نك ضمیله اجبه وزننده
اویلق دیبنه دینور که قاچه تعبیر اولنور یقال اشکی اربیته ای اصل فخذه الارب ضرب وزننده شهادت پرمغیله
اورته پرمغك آراغنه دینور وارب مصدر اولور دوکمی پك بغلیوب محکم ایلمك معناسنه در یقال ارب العقد اربا
من الباب الثانی اذا احکمه و برکسه نك برعضونه اورمق معناسنه در یقال ارب فلانا اذا ضرب علی اربه الارب
همزه نك ضمیله قوزینك واوغلاغك هنوز تولدایلمش تازه سنه دینورکه کوریه تعبیر اولنور الاربیان همزه نك و بانك
کسریله برنوع بالق آدیدر ترکیده تکه و کرویت دیدکلریدر و برنوع بقل ونبات آدیدر مفردانده باباد یه نوعندن
بهار دیدکلریله مفسردر اراب همزه نك حرکات ثلاثیله برموضع آدیدر علی قول برصو اسمیدر مأرب منزل
وزننده یمنده برموضع آدیدر ملحمه در یعنی ترابنده طوزله لر واردر کتب جغرافیاده مأرب یمنده بر بلده در که سبا دخی دیرلر

دیو مرسومدر ومصباحده دخی مرقومدر که مأرب یمنده ازد بلادندن بر بلده‌در که حضرموت طاغلرینك نهایتنده
واقعدر و بلقیسك مقری ایدی واکا سبا دخی دیرلر که بانیسی اولان سبا بن یشجب بن یعرب بن قحطان ایله مسمادر
و بو تأنیث وعلمیت ایله غیر منصرفدر الاراب همزه‌نك کسریله ظفریاب اولمق معناسنه‌در یقال آرب علیهم ارابا
اذا فاز وفلج الاربی همزه‌نك ضمی ورانك فتحی وقصر ایله آفت وداهیه معناسنه‌در التأریب تفعیل وزننده برنسنه‌یی
متین ومحکم قلمق معناسنه‌در یقال ارّب الشیء تأریبا اذا احکمه وبچاق وقلج مقوله‌سنی بیلیوب کسکین قلمق
معناسنه‌در یقال ارّب السکین اذا حدّده و برنسنه‌یی چوغالتمق وتوفیر وتکمیل ایلمك معناسنه‌در یقال ارّب الشیء
اذا وفره وکمله المؤرّب معظم وزننده وافر وکامل اولان شیئه دینور یقال شیء مؤرّب ای موفّر التأرّب تفعل وزننده
برنسنه ضمننده سردلشوب تعصب وامتناع ایله کردنکشلك ایلمك معناسنه‌در یقال تأرّب فی الامر اذا تأبی وتشدّد
وتصنع وتکلفله زیرکلنمك وصورت دها کوسترمك معناسنه‌در یقال تأرّب فلان اذا تکلف الدهاء المستأرب اسم
مفعول بنیه‌سیله بورجلوبه دینور مدیون معناسنه المؤارب مجاهد وزننده مداهی یعنی مکار وعیار وقلاش کسیه
دینور یقال رجل مؤارب ای مداه الاربان همزه‌نك ضمیله عربان لفظنده لغت اولمغله عرب ماده‌سنده مرسومدر که مدار
انعقاد بیع وشرا اولان پیشین اقچه‌یه دینور الاربة کتیبه وزننده بیوك وبول تنجره‌یه دینور یقال قدر اربة ای واسعة
الازب همزه‌نك وزای معجمه‌نك فتحیله دوه کوبش کتورمز اولمق معناسنه‌در که علتدن یاخود پك زبونلقدن اولور
یقال ازبت الابل ازبا من الباب الرابع اذا لم تجترّ الازب همزه‌نك کسریله بودور کشی‌یه دینور وغلیظ الجثه کسیه
دینور وآفت وداهیه معناسنه‌در ولئیم وناکس شخصه دینور و یاقشقسز بداندام وعبوس ودمیم کسیه دینور وشول
کسیه دینور که اعضا ومفاصلی انجه وخرده اولوب قطعا کمکلری ولوحه‌لری ارتمیوب وایر یلنمیوب همان زیاده‌سی
قارنی واشاغیسی طرفنه اوله که بو قارنیسی قاوال واشاغیسی ششخانه اعجوبه شکل اولور یقال هو ازب ای الدقیق
المفاصل الضاوی لا تزید عظامه وانما زیادته فی بطنه وسفلته ازب العقبه همزه‌نك وزانك فتحیله بر یلان اسمیدر بونك
موقع ذکری زب ماده‌سی اولمغله اوراده مرسومدر بوراده ذکر ایدنلر وهم ایلمشدر زیرا همزه‌سی اصلیه دکلدر
الازب کتف وزننده والازیب امیر وزننده اوزون کسیه دینور الازبة ازمه وزننده قیتلق شدت وقحط معناسنه‌در
یقال اخذته الازبة ای الشدة والقحط ازاب کتاب وزننده بنو تمیم شعبه‌سی اولان بنی العنبر جماعتنه مخصوص
بر صو آدیدر الازب ضرب وزننده صو آقمق معناسنه‌در یقال ازب الماء ازبا من الباب الثانی اذا جری المئزاب
محراب وزننده وکاه اولور که همزه‌یی یا یه قلب ایدرلر اولوغه دینور ناودان معناسنه و بو اسم آلتده ذکر اولنان ازب
لفظندن مأخوذدر علی قول بو لفظ فارسیدن معرّبدر بال الماء معناسنه که بل کلمه‌سی بول لفظندن امر حاضر اولمغله
صویی بول ایله که اساله ایله دیمکدر زیرا میز لفظی فارسیده بول ایلمك معناسنه اولان میزیدن کلمه‌سندن امر حاضردر
کویا که آلت مرقومه‌یه خطاب اولور مترجم دیر که قول اخیر تصرف عجیب اولدیغی غیر مستتردر الازبة عازمه وزننده
شول دوه‌لره دینور که آریق اولملریله کوبش کتورمز اوله‌لر یقال ابل آزبة ای ضامرة لا تجترّ التأزب تفعل وزننده
بولوشمك اقتسام معناسنه‌در یقال تازّبوا المال بینهم اذا اقتسموه الاسب همزه‌نك کسری وسینك سکونیله
قاسیقده بتن قیللره دینور علی قول اوده بتنده وعلی رأی خاصة مقعده بتن قیله دینور یقال حلق اسبه
ای شعر رکبه او هو شعر الفرج او الاست شارح دیر که بونك اصلی وسب ایدی که نباته دینور همزه واودن
مبدله‌در المؤسب معظم وزننده توکی و یوکی چوق طواره اطلاق اولنور ماده‌ٔ مرقومه‌دن مأخوذدر یقال
کبش مؤسب ای کثیر الصوف الایساب همزه‌نك کسریله برك نباتی چوق اولمق معناسنه‌در یقال آسبت
الارض ایسابا اذا اعشبت الاشب همزه‌نك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله بر شیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق
معناسنه‌در یقال اشبه اشبا من الباب الثانی اذا خلطه و برکسیه لوم وتعییب وسرزنش ایلمك معناسنه‌در
یقال اشب فلانا اشبا من الباب الثانی والاول اذا عابه ولامه الاشب فتحتینله اغاجلر کور وصیق اولمغله داللری
بری برینه کیریشوب صارمشق وچتلق اولمق معناسنه‌در یقال اشب الشجر اشبا من الباب الرابع اذا التف ووصف
مذکور اوزره اولان اغاجلره اطلاق اولنور که مبالغة تسمیه بالمصدردر ومنه حدیث عبدالله او عمرو بن ام مکتوم
رضی الله عنه انه قال للنبی صلی الله علیه وسلم انی رجل ضریر بینی وبینك اشب فرخص لی فی العشاء والفجر قال هل
تسمع النداء قال نعم فلم یرخص له یرید بذلك النخیل الملتفة التأشب تفعل وزننده بو دخی اغاجلر بری برینه قارشوب
کیرشمك معناسنه‌در یقال تأشب الشجر بمعنی اشب وناس بری برینه مختلط اولمق علی قول مجتمع اولمق معناسنه‌در
یقال تأشب القوم اذا اختلطوا او اجتمعوا وتأشبوا الیه دیرلر انضموا الیه معناسنه یعنی خلق اطرافدن کلوب آکا

منضم وملحق اولدیلر التأشیب تفعیل وزننده اغاجلری صیق وچتلق ایلمك معناسنه‌در تقول اشبت
الشجر تأشیبا ای جعلته ملتفا وناسی بری برینه دوشوروب شوریده قلمق معناسنه‌در یقال اشب القوم اذا حرّش
بعضهم علی بعض الاشابة همزه‌نك ضمیله اجناس مختلفه‌دن مجتمع اولان جماعته دینور اخلاط واوباش معناسنه
وحرام ایله مختلط اولان قزانجه دینور جمعی اشایب کلور اصابع وزننده یقال عنده اشابة من الناس ای اخلاط و یقال
له اشابة من الکسب ای ما خالطه الحرام الاشانی فتحاتله بغایت قرمزی اولان شیئه دینور یقال رجل
اشانیّ ای شدید الحمرة الائتشاب اکتساب وزننده بو دخی ناس بری برینه مختلط یاخود مجتمع اولمق معناسنه‌در
یقال ائتشب القوم ائتشابا اذا اختلطوا او اجتمعوا المؤتشب میمك ضمی وتا وشینك فتحیله نسبنده اختلاط
والتباس اولان یعنی مضبوط النسب وصریح الاصل اولمیان کشی‌یه اطلاق اولنور یقال هو مؤتشب ای غیر
صریح فی نسبه اشبه جرعه وزننده ساعدن قوردك اسامیسندندر الالب همزه‌نك فتحی ولامك سکونیله
ناس هر طرفدن آقشوب کلمك معناسنه‌در یقال الب الیه القوم البا من الباب الاول اذا اتوه من کل جانب
وطوارلری طوپلیوب سورمك معناسنه‌در یقال الب الابل البا من الباب الاول والثانی اذا ساقها یعنی منضما
وطوار طوپلنوب سوریلوب کتمك معناسنه‌در یقال البت الابل ای انساقت وانضمّ بعضها الی بعض
وارکك اشك دیشی‌یی اوکونه قاتوب قوغوب کتمك معناسنه‌در یقال الب الحمار طریدته اذا طردها طردا شدیدا
شارح دیر که بو معناده حماردن غیریسی مسموع دکلدر پس خصایصدن اولور والب برکدرمك معناسنه‌در یقال
الب الجیش اذا جمعهم و برکك معناسنه‌در یقال الب القوم اذا اجتمعوا وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال الب
الرجل اذا اسرع وعودت ایلمك معناسنه‌در یقال الب الیه ای عاد و یغمور متصل یاغمق معناسنه‌در یقال البت
السماء اذا دام مطرها والب ساقی بزم عشرتك جنبش ونشاطنه دینور ونفس انسانیه‌نك هوا وهوسه میل
وانجذابی حالتنه دینور وصوسزلغه دینور ودشمنك حسّ وادراك ایلیوب ذهن وخیاللرینه خطور ایلمین
جهتدن شبخونلرینه متعلق ترتیب اولنان رأی وتدبیره دینور وکوره قوزی دریسنه دینور وزهر قاتله دینور وطرد شدید
معناسنه‌در وشدّت جا وحرارته دینور وچبانك هنوز صاغالمغه باشلامسی حالتنه دینور وظلم وعداوت اوزره مجتمع
اولان ناسه دینور بونده همزه‌نك کسریله ده لغتدر یقال هم علیه الب والب واحد ای مجتمعون علیه بالظلم والعداوة
التألب ثعلب وزننده کوده‌سی طوباج غلیظ الجثه کسیه دینور واول هیئت اوزره اولان یابان اشکنه وطاغ تکه‌سنه
دینور مؤنثنده تألبه دینور ها ایله یقال رجل تألب ای الغلیظ المجتمع وکذا من حمر الوحش والوعل وتألب بادیه
اشجارندن بر شجر آدیدر الالب همزه‌نك کسریله فتر معناسنه‌در که باش پرمغله شهادت پرمغی آچلدقده ماینلرینك
حاوی اولدیغی مقداردن عبارتدر ترکیده سره تعبیر اولنور والب بر شجر آدیدر که اغاج قاونی شجرینه شبیه اولور
جمیع حیوانانه سم قاتلدر الالباب همزه‌نك کسریله بو دخی حمار دیشیسنی اوکنه قاتوب شدتله قوغوب کوترمك
معناسنه‌در یقال الب الحمار طریدته البابا اذا طردها شدیدا الالوب صبور وزننده توز طپراق صاوران ریح
بارده‌یه دینور یقال ریح الوب ای باردة تسفی التراب وقوییدن قوغه‌یی چابك چقارر اولان کسیه دینور علی قول
جنبش ونشاطله صوچکن کسیه دینور یقال رجل الوب ای سریع اخراج الدلو او نشیط یعنی فی ذلك الالبة
همزه‌نك ضمیله آجلق مجاعه معناسنه‌در الالبة فتحاتله یلبه معناسنه‌در که دریدن اولان قلقانه دینور التألیب
تفعیل وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه‌لرنی افساد ایلمك معناسنه‌در یقال البّ بین القوم تألیبا اذا حرّضهم
علی الفساد وافسد بینهم المئلب منبر وزننده سریع وچابك آدمه دینور یقال رجل مئلب ای سریع البان
سبحان وزننده بر بلده آدیدر شارح دیر که غزنین نام شهره ایکی مرحله مسافه‌ده واقعدر الاب سحاب وزننده
مدینه منوره قربنده بر موضعدر التأنیب نونله تأدیب وزننده برکسیه عتاب وسرزنش ایلمك علی قول ادله
وبراهینله اسکات وتبکیت ایلمك یاخود سائله اقبح رد ایله جواب ویرمك معناسنه‌در یقال انّبه تأنیبا اذا لامه او بکته
او سأله فجبهه ای ردّه اقبح ردّ الانب فتحتینله سبزوات قسمندن بادنجانه دینور تقول اکلنا الانب ای البادنجان
شارح دیر که انب عند الاکثر طلب وزننده فارسیده دخی باذنجانه دیمکله ظاهرا لغت متوارده‌در و بعض مولّدین
تغییر ایله انبج تعبیر ایلدیلر الاناب سحاب وزننده مسك علی قول مسکه مشابه بر نوع عطر آدیدر الائتناب
اکتساب وزننده شبع یاخود غیری عارضه سببیله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه‌در المؤتنب ائتنابدن اسم
فاعلدر طعامه اشتهاسی اولمیان کسیه دینور یقال هو مؤتنب ای لا یشتهی الطعام الاوب همزه‌نك فتحی وواوك
سکونیله والایاب همزه‌نك کسری و یانك تخفیفیله وتشدیدیله لغتدر والاوبة همزه‌نك فتحیله والایبة واوی

بابه قلبله کبر و دونمك رجوع معناسنه‌در یقال آب الرجل یؤوب اوبا وایابا واوبة وایبة اذا رجع واوب بولوده دینور سحاب کبی ویله دینور ریح معناسنه وسرعت معناسنه‌در وطوار یورر کن اللرنی وایاقلرنی چابك دوندرمك یعنی چابك آلمق معناسنه‌در یقال ما اعجب اوب قوائمه ای رجعها فی السیر و قصد و عزم ایلمك معناسنه‌در یقال آبه اوبا اذا قصد و دأب و عادت معناسنه‌در یقال هذا اوبه ای عادته وطوغریلق استقامت معناسنه‌در و بال آریسنه دینور نحل معناسنه وبو له دینور طریق معناسنه وجهت وسمت معناسنه‌در تقول کنت علی اوبه ای جهته و کیجه ایچره صویه کلمکه دینور یقال آب الماء اوبا اذا جاءه لیلا واوب آیب لفظندن جمع اولور صحب وصاحب کبی راجع معناسنه واوب کذلك مصدر اولور ابعاد ایلمك معناسنه یقال آبه الله اوبا ای ابعده و بو بددعادر و یقولون آبك وآب لك مثل ویلك یعنی وای سکا شارح دیرکه بونك اصلی آبك ما انکره ایدی عاودك ما انکره معناسنه بعده فاعل اضمار اولندی التأویب تفعیل وزننده والتأییب واوی یایه قلبله بونلرده رجوع ایلمك معناسنه‌در یقال اوب عنه وایب اذا رجع وبتون کوندز بولده سیر ایلمك معناسنه‌در کیجه یه قدر طورمیوب کتمکدن عبارتدر یقال اوبوا اذا ساروا النهار کله ومركوب اولان دوه‌لر یری برینه قیرشوب معارضه ومبارات ایده‌رك کتمك معناسنه‌در یقال اوبت الرکاب اذا تبارت فی السیر التأوب تفعل وزننده بو دخی رجوع ایلمك معناسنه‌در الأوّاب والاياب همزه‌لرك ضمی وواو ویانك تشدیدلریله آیب کلمه‌سندن که راجع معناسنه‌در جمعلردر الاياب کتاب وزننده والايوب قعود وزننده کونش باتوب غائب اولمق معناسنه‌در یقال آبت الشمس ایابا وایوبا اذا غابت المتأوب والمتأیب میملرك ضمی وواو مشدده ویای مشدده‌نك فتحیله تأوب وتأیب کلمه‌لرندن مصدرلردر کیجه ایله کلمك معناسنه یقال تأوبه وتأیبه متأوبا ومتأیبا اذا اتاه لیلا الائتياب افتعال وزننده کیجه ایچره صویه کلمك معناسنه‌در تقول ائتبت الماء ائتیابا ای وردته لیلا الاوب فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال اوب الرجل اوبا من الباب الرابع اذا غضب الایثاب ایجاب وزننده برکمسه‌یی طارلتمق معناسنه‌در تقول اوبته ای اغضبته المأوبة مفاعله وزننده مرکوب اولان دوه‌لر یری برینه قیرشوب معارضه ایله یورویشمك معناسنه‌در یقال آوبت الرکاب اذا تبارت فی السیر المأوبة میمك ضمی وواو مشدده‌نك کسریله بتون کوندز ذهوب ایدن روزکاره دینور یقال ریح مأوبة ای تهب النهار کله الایبة نائبة وزننده نصف نهار وقتنده ایچیلان مشروبه دینور شربه قائله معناسنه آبه غابه وزننده ایرانده ساوه شهرینه قریب برشهر آدیدر ومغربده افریقیه قربنده برشهر آدیدر مآب سحاب وزننده ارض شامدن بلقا قضاسنده‌بر بلده‌در ومآب اوب لفظندن اسم مکاندر دونوب واره جق یره دینور مرجع ومنقلب معناسنه ویقال بینهما ثلاث مآوب علی وزن مثالب ای بینهما ثلاث رحلات بالنهار یعنی میانه‌لرنده کوندز کتمسیله اوچ قوناق مسافه واردر بورادم مآوب مآب لفظندن جمعدر کوندز یوریوب واره جق یره دینور المأوّب معظم وزننده قاریوزك تپه‌سی دلیمی ویاقداو یونوسی کبی بغایت دکرمی ومدور قطع اولنان شیئه دینور ومنه المثل قال الحباب بن المنذر انا جذیلها المأوب وعذیقها المرجب جحیر جحرنك مصغریدر که بوراده مغاره مراد در وعذیق عذقك مصغریدر که خرما صالقمنك جوبنه دینور یعنی بن آنلرك مدور نقب اولنمش غاری یم که بکا التجا ایدرلر وخرماسی چوق دالی یم که بندن اجتنا ایدرلر مثل مزبور انا جذیلها المحکك عنوانیله ده منقولدر آب ناب وزننده برمعروف آیدر عجمیدن معربدر شهور رومیه‌دن آغستوس دیدکلری آی اوله جقدر الاوبات همزه‌نك فتحی وواوك سکونیله اوبه‌نك جمعیدر طوار ایاقلرینه دینور قوائم معناسنه بنو اوّاب توّاب وزننده برقبیله‌در مخبس الاوابی که تابعیندندر اول قبیله‌یه منسوبدر الاهبة همزه‌نك ضمی بات ویراغه دینور که سیر وسفر وحرب مقوله‌سی حالات مهماتیدر ساز وعدّه معناسنه الهبة هانك ضمیله اهبه معناسنه‌در یقال اخذ للسفر اهبته وهبته ای عدته التأهیب تفعیل وزننده یراقلنوب حاضر وآماده اولمق معناسنه‌در یقال اهب للامر تأهیبا اذا استعد التأهب تفعل وزننده تأهیب معناسنه‌در یقال تأهب للحرب اذا استعد الاهاب کتاب وزننده دری‌یه دینور جلد معناسنه علی قول دباغت اولنمامش خام دری‌یه دینور جمعی آهبه کلور همزه‌نك مدیله افعله وزننده وأهب کلور ضمتینله واهب کلور فتحتینله مصاحك بیانه کوره جمع اخیر غیر قیاس اوزره‌در وعند البعض اسم جمعدر واهاب اسمادندر اهاب بن عمیر معزوف راجزدر وابو اهاب بن عزیز اصحابندندر اهاب سحاب وزننده مدینه منوره قربنده برموضعدر اهبان عثمان وزننده اصحابندندر ایهب زینب وزننده برموضعدر الاباب کتان وزننده سقاء معناسنه‌در وفی الحدیث کان طالوت ابابا ای سقاء الابیة عیبه وزننده اوبه لفظنده لغتدر که رجوع معناسنه‌در واوی یایه منقلب اولمشدرتنه که ذکر اولندی

فصل الباء البؤب زفر وزننده شول آته دینور که قصه کوده‌لو وقالین انلو وسیرك آدیملو اشکین ویوریسی وسکرتیمسی یك میدانلو اوله ببه دبه وزننده هنوز دیللنمکه باشلیان معصومك صوتندن حکایه‌درکه ببه ببه دیه‌رك سویلمکه باشلر وببه بر رجل قرشی لقبیدر جوهرینك ببه برجاریه آدیدر دیوب رجز ایله استشهادی غلطدر انجق ببه ذکر اولنان قرشی لقبیدر که عبدالله بن الحارث بن نوفل‌در کذلك جوهرینك استشهاد محلنده راجزدن حکایه ایله قال الراجز قولی دخی غلطدر بلکه اول ارجوزه‌یی ذکر اولنان عبدالله هنوز طفل صغیر ایکن والده‌سی هند بنت ابی سفیان ترقیص ایده‌رك ترجیز وانشاد ایلمشدر وارجوزه بودر * لانکحن ببه جاریة خدبه مکرمة محبة تجب اهل الکعبه یعنی ببه‌یه بن برتنومند محبوبه دختر نکاح ایدوب آلورم که حسن وجمالده قریش نسوانه غالبه اولور شارح یدخل فیها زبه فقره لطیفه‌سنی دخی الحاق ایلمشدر وببه اتنه طلونازك بدن تروتازه جوانه دینور وببه لفظی احمق کمسه‌یه صفت اولور کویا که حکایة صوت صبی کبی بیهوده دیمك اولور داربة مکه مکرمه‌ده برخانه‌در البب بانك فتحیله بأج مرادفیدر که ضرب وکونه واسلوب معناسنه‌در لسانمزده بابت وچشید تعبیر اولور وتنومند وسمین جوانه دینور یقال رأیت ببا ای شابا سمینا البیان قبان وزننده وبانك تخفیفیله جائزدر بو دخی اسلوب وطریقه معناسنه‌در یقال هم بیان واحد وعلی بیان واحد ویخف ای علی طریقة یعنی جمله‌سی یکرنك ویکطرز و یکروشلردر قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه ان عشت فسأجعل الناس ببانا واحدا ارید التسویة فی القسم وکان یفضل المهاجرین واهل بدر فی العطا البأبة قبقبه وزننده ارکك دوه کوکره‌مك هدیر نخل معناسنه‌در بردزبه دال مهمله وزای معجمه ایله درخدمه وزننده امام بخاری علیه الرحمه حضرتلرینك جدّی اسمیدر بوکلمه فارسیه‌در اکنجی زراع معناسنه‌در بسبه رسمه وزننده بخارا قضاسنده برقریه‌در بشبه شین معجمه ایله ایرانده مرو نام بلده مضافاتندن برقریه‌در بأنب زینب وزننده بخارا قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن جلوان بن سمره وابراهیم بن احمد ووکیع بن احمد واحمد بن سهل البأنبیون آندندر البوباة بانك فتحی وواوك سکونیله بریه وبیابانه دینور فلاة کبی وبوباة یمن طریقنده برصرب عقبه آدیدر الباب قپویه دینور جمعی ابواب کلور وبیبان کلور تیجان وزننده ونادرا اوله‌رق ابوبه کلور زیرا افعله فانك فتحیله درافعله اوزره جمعلنمز مؤلف بصائرده ایدیکه باب لفظی مدخل امکنه معناسنه موضوعدر که قپو تعبیر اولنور باب دار وباب بلده کبی ومجازا برشیئه وسیله وصول اوله جق نسنه‌ده استعمال اولنور ومنه یقال فی العلم باب کذا وهذا العلم باب الی علم کذا ای به یتوصل الیه ومعانی سائره بوندن متفرعدر ومصباحده بو وجه اوزره مرسومدرکه باب کلمه‌سنك اصلی بوب اولمق اوزره مقدردرکه فتحتینله در بناء علیه واو الفه قلب اولنمشدر بعضا بالتخصیص مضاف اولور باب الدار کبی کذلك بغداده برمحله اسمی اولان باب الشام کبی واکر مضاف الیهنه نسبت اولنورسه بالکلیه اوله نسبت اولنوب البابی دینور وایکیسنه بردن نسبتله البابی الشامی دخی دینور وبالکلیه اخیره ده نسبت اولنور وکاهیجه اول ایکی اسم ترکیب اولنوب اسم واحد حکمنده قلندقدنصکره ایکیسنه بردن نسبت اولنوب مثلا البابشامی دینور الدارقطنی دیدکلری کبی انتهی وباب حلب ایالتنده بر بلده آدیدر وهجر قربنده برطاغ اسمیدر البوّاب توّاب وزننده قپوجی‌یه دینور دربان معناسنه وبوّاب زیاد بن ابیه نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر البوابة کتابه وزننده قپوجیلق حرفتنه دینور البوب بانك فتحی وواوك سکونیله قپوجی اولمق معناسنه‌در یقال باب له یبوب بوبا ای صار بوابا له ودیواره باجه وپنجره آچمق معناسنه‌در یقال باب الرجل اذا حفر کوة التبوب تفعل وزننده قپوجی طوتمق معناسنه‌در یقال تبوب بوابا اذا اتخذه الباب والبابة هایله حساب وحدود مقوله‌سنك غایت ونهایتنه اطلاق اولنور بابات الکتاب نامه ونسخه‌نك سطورندن عبارتدر بونك مفردی یوقدر شارح دیرکه کرچه مؤلف مفردینی انکار ایلدی لکن مفردی بابه‌درکه نوع معناسنه‌در هرشیئك نوعی اشخاصنی بیلمکه مدخل اولدیغیچون لکن کتابه مضاف اولدقده سطور ووجوهی اراده اولنور وبونده مفرد اوله‌رق مستعمل اولمز زیرا مراد مجموع وجوه وسطوردر پس مؤلفك واحدی یوقدر دیمکدن مرادی بو ماده‌ده مستعمل واحدی یوقدر دیمك اولور حتی اساسده بو وجهله مرسومدر مانصه یقال فلان من اهون بابات الکذب وهی انواع خبثه وقال ابن مقبل * بنی عامر ما تأمرون بشاعر * تخیر بابات الکتاب هجائیا * ای اختار من وجوه الکتاب هجائی وبابه برشیئه صالح وحسبان اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال هذا بابته ای یصلح له ویقال لبس هذا من بابتی یعنی بونم خرجم دکلدر وبابه روم اولکه‌سنده برسرحد آدیدر وبخارا اعمالندن برقریه آدیدر ابراهیم بن محمد بن اسحق المحدث اول قریه‌دندر وبابه وجه یعنی صنف ونوع معناسنه درجمعی بابات کلور وشرط معناسنه استعمال اولنورکه برشیئك وقوعنه خارجدن یعنی آنك ماهیتندن خارج اوله‌رق موقوف علیه اولان نسنه‌دن عبارتدر یقال هذا بابته ای شرطه البویب زبیر وزننده مصر قربنده برقریه‌در و بویب محدثیندن عیسی بن خلادك جدّی اسمیدر

مطلب

البوب بانك ضميله مصر ديارنده برقريه‌در باب الابواب خزراولكه سنده برسرحد دربندينك اسميدركه حالا دمورقاپو ديدكلريدر باب وبوبه بانك ضميله وبويب زبير وزننده اسامئ رجالدندر بابا حضرت عباسك عبد معتقى اسميدر كذلك حضرت عايشه‌نك كوله سى آديدر عبد الرحمن بن بابا اوباباه بالهاء وعبدالله بن بابا اوبابى بالياء اوبابيه بزيادة الهاء تابعيندندر بابويه ضم باء وفتح ياى تحتيه ايله على بن محمد الاسوارى نام محدثك جدّيدر واحمد ابن الحسن بن على الحنائى پدرينك جدّى اسميدر حنأ ماده سنده بيان اولندى بوبه كذلك اسم عجميدر ابراهيم بن بوبه وعبدالله بن احمد بن بوبه وحسن بن محمد بن بوبه محدثلردر البابيه تشديد بايله اعجوبه معناسنه‌دركه تعجب اولنه جق عجيب نسنه يه دينور يقال اتى بالبابية اى بالاعجوبة باين تثنيه بنيه سيله بحرين ايالتنده برموضعدر بابان مروشهرنده برمحله‌در البيب زيب وزننده حوضه صواقه جق مصلغه دينوركه قويدن چكيلن صوبى بوشالتدقده اورادن حوضه آقوب دوكيلور وحوضك باجه سنه دينوركه حوضه صوكلجك وحوضدن طشره آقه جق دليكدر البياب شدّاد وزننده ازقه واسواقده صوكزديرن سقايه دينور يقال هوالبياب اى الساقى يطوف بالماء بيبه عيبه وزننده اسمادندر حارث بن بيبه قبيلهٔ مجاشع اعيانيدر فصل التاء تبّاب فعلل وزننده يعنى حروفى اصليه اوله‌رق برموضع آديدر التوءبانيان تابى زائده اولمغله موضع ذكرى وأب ماده سيدر جوهرى وهمنه مبنى بوراده ايرادايلدى شارح ديركه عجيبدركه مؤلف محل مزبوره احاله ايدوب واوراده ذكرندن ساكت اولمشدر صحاحده ممه‌لك باشلريله بيان اولنمشدر توءبه تانك ضميله همزه وزننده وأب ماده سنده مرسومدر التألب فعلل وزننده برنوع شجردرعربستانده آندن عربى ياى دوزرلر وبونك موضع ذكرى بومقامدر زيرا باعيدر جوهرى الب ماده سنده ذكرايلمكله مؤلف اكا تعريض ايلمشدر التبّ تانك فتحى وبانك تشديديله والتبب فرح وزننده والتباب سحاب وزننده والتبيب حبيب وزننده نقص وخسار وزيان معناسنه‌در مؤلفك اطلاقنه كوره بونلر مصدرلردر لكن امّهات سائره‌نك بيانه كوره تبّ كلمه سى مصدردر وتباب وتبيب اسملردر زيان وخسار معناسنه وراغبك بيانه كوره تبّ وتباب ماده سى زيان وخسرانده استمرار معناسنه موضوعدر ومنه قوله تعالى تبت يدا ابى لهب اى استمرت فى خسرانه حتى استمرار معناسنى متضمن اولديغندن استتباب استمرار معناسنه استعمال اولنمشدر وتبّ وتباب خسران علاقه سيله مطلقا هلاك معناسنده استعمال اولنور واساسك بيانه كوره استتباب تمام معناسنده‌ده استعمال اولنور زيرا خسران وهلاك برنسنه‌نك تمامنه تابعدر كما قيل * اذاتمّ امردنانقصه توقع زوالا اذاقيل تمّ * انتهى ويقال تبّاله على الدعاء نصب لانه مصدر محمول على فعله ويقال تباله تبيبا على المبالغة اى الزمه الله خسراناوهلاكا يعنى حق تعالى خسران وهلاكى اكالازم قلسون كه دائما خسران وهلاك آندن دوراولمسون ديمكدر ويقال تبّت يداه اى ضلتا وخسرتا كما فى التنزيل تبت يدا ابى لهب الاية وتبّ هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال تبّ فلانا اى اهلكه وكسمك معناسنه استعمال اولنور يقال تبّ الشيء اذاقطعه التتبيب تفعيل وزننده بودخى نقص وخسار يعنى زيان وخسارت ايرشدرمك معناسنه‌در ومؤلفك ترتيبنه كوره اسم اولور نقص وخسار معناسنه وتبيب بركسه حقنده تباله ديو بددعا ايلمك معناسنه‌در يقال تبّبه تتبيبا اذاقال له تباله التابّ تشديد بايله پيروسالخورده كشى يه اطلاق اولنور وجودو قوتنده نقص وخلل طارى اولمق ملابسه سيله وبو اسم فاعل نسبيدر تقول كنت شابا فصرت تابا وضعيف وزبون كسه يه اطلاق اولنور وارقه‌لرى ياغر اولان اركك دوه يه واركك اشكه اطلاق اولنور جمعى اتباب كلور التبوب تنوّر وزننده مهلكه وخطرناك معناسنه‌در يقال وقع فى التبوّب اى المهلكة وبدنده ايكولرك هرطرفدن محيط ومشتمل اولديغى عضوه دينور صدرو قلب كبى يقال اشتكى تبوبه اى ما انطوت عليه الاضلاع التبّة تانك كسرى وبانك تشديديله حالت شديده معناسنه‌در يقال هوفى تبّة اى حالة شديدة الاتباب همزه‌نك كسريله ضعيف قلمق معناسنه‌در يقال اتبّ الله قوته اى اضعفها التبتبة زلزله وزننده قوجامق معناسنه‌در يقال تبتب الرجل اذاشاخ التبىّ تانك فتحى وكسرى وبانك تشديديله برنوع خرما آديدر بصره‌يه مخصوص شهريزنام خرماكبى التجاب كتاب وزننده معدندن چقمش شول كومش فلزينه دينوركه بردفعه ذوب اولنوب لكن هنوز آنده كومش جوهرينك بقيه سى قالمش اوله التجابة هايله تجابدن برقطعه‌در يقال اتى بالتجاب والتجابة وهوما اذيب مرّة من حجارة الفضة وقدبقى فيهامنها التجاب بايله تمثال وزننده كومش معدننده كائن فلزك جرم وجسدنده مركوز اولان جابجا كومش طمرلرى وجوهرلو خطوطه دينور تجيب تانك ضمى وفتحيله كنده قبيله سندن ربطن دركه كنانة بن بشر التجيبى كه حضرت عثمان رضى الله عنه آنك يديله شهادت بولمشدر آندندر تجوب تانك فتحيله بمنده حميرقومندن برقبيله‌در امام على كرم الله وجهه حضرتلرينك قتلنه جسارت ايدن شقى عبدالرحمن

ابن ملجم التجوبى آندندر جوهرى غلط ايدوب وليد بن عقبه‌نك اشبو * الاانّ خيرالناس بعد ثلاثة قتيل التجيبى الذى جاءمن مضر * بيتنى تحريفله التجيبى يرينه التجوبى عبارتيله ايراد ايلمشدر يعنى آگاه اولكزكه اوچ ذاتدنصكره ناسك خيرلوسى تجيبى اولان شخصك قتل ايلديكى ذاتدركه مضر قبيله سندن نشئات ايلمشدر جوهرى ذوات ثلاثى خلفاى ثلاثه ظن ايلمكله كويا كه امام على يى اراده ايلمشدر لكن اصل ذوات ثلاثه‌دن مراد صاحب سعادت عليه الصلوة والسلام حضرتلريله شيخين مكرّمين اولمغله مقتول تجيبى حضرت عثماندر وشاعرك مرادى اولدر وبيت مزبورى كميت نام شاعره نسبتى دخى وهمدر شارح ديركه جوهرى بوماده‌لرده ابن فارسه تابع اولمغله وهم وغلطدن مصوندر وابوعبيد البكرى فضل المقال فى شرح الامثال نام كتابنده بيت مزبورى نائله بنت فرافصه عزو ايلمشدركه زوجهٔ حضرت عثماندر وبيت ثانى بودر * ومالى لاابكى وتبكى قرابتى وقدحجبت عنا فضول ابى عمرو * پس اشبو قافيه دلالتيله بيت اوّلده مضر ضاد معجمه ايله غلطدر صواب اولان بمصرا اولمقدر صاد مهمله ايله التخربوت تانك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله بغايت صوى وكزنده واشكين وبوكرك ناقه‌يه دينور بوماده‌نك موضع ذكرى بومقامدر جوهرى تابى زياده يه حمل ايله خرب ماده سنده ثبت ايلدى تا ايسه كلمه‌نك اوّلنه زياده قلنمق جائزدكلدر التخاريب نونله نخرب ماده سنده مرسومدر الترب والتراب والتربة تانك ضميله والترباء صحراء وزننده والترباء نفساء وزننده والتيرب صيقل وزننده والتيراب الف زياده سيله والتورب جوهر وزننده والتوراب الف زياده سيله والتريب عثيروزننده والترب اميروزننده طپراغه دينور خاك معناسنه وترابك جمعى اتربه كلور واشربه وزننده وتربان كلور تانك كسريله وسائرلغات مذكوره‌نك جمعلرى مسموع دكلدر الترباء صحراء وزننده يره دينور ارض معناسنه الترب فتحتينله برمكانك طپراقلو اولمق معناسنه‌در يقال ترب المكان تربا من الباب الرابع اذا كثر ترابه وبركسه‌نك النه طپراق كيرمك معناسنه‌دركه فى الحقيقه الى طپراغه بولانوب طپراقلو اولمقدن عبارت ياخود املندن خائب ونوميد اولمقدن كنايه‌در يقال ترب الرّجل اذاصار فى يده التراب وطپراغه ياپشمق معناسنه‌در بودخى كرك حقيقى اولسون وكرك شدّت فقر ومسكنتدن طپراغه متصل اولوب آنك اوزرنده ياتوب اوتورمقدن كنايه اولسون يقال ترب الرّجل اذالزق بالتراب كذلك ترب الشئ ديرلر برنسنه طپراغه بولانوب طپراقلو خاك آلوده اولسه وترب ومترب مقعدوزننده اميدواملدن خائب وخاسر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرّجل تربا ومتربا اذاخسر وفقير وبى نوا اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ترب الرّجل اذاافتقر وفلان كمسه اصلا خيرومنفعت كورميوب دائما خائب وخاسر اولسون ديو بددعا مقامنده تربت يداه ديرلر لااصاب خيرا معناسنه نهايه‌ده مرسومدركه اشبو تربت يداه قولنى عربلر ايراد ايدوب لكن آنكله دعاى حقيقى مراد ايلميوب همان لفظى اوزره اجرا ايدرلرنته كه قاتله الله دخى بومنوال اوزره‌در وبعضا حثّ وتحريض موقعنده ايراد ايدرلر الاتراب همزه كسريله بركسه‌نك مالى قلت بولوب فقير اولمق معناسنه‌در فرط فقرومسكنتدن ناشى ترابه ملاصق اولمق ملاحظه سيله‌در يقال اترب الرجل اذا اقلّ ماله وبركسه‌نك مالى كثرت بولوب غنى اولمق معناسنه‌دركه طپراق قدر مالى چوغالمق ملابسه سيله‌در پس اضداددن اولور يقال اترب الرجل اذا كثر ماله واوچ دفعه آنوب صاتلمش قوله مالك اولمق معناسنه‌در يقال اترب الرّجل اذاملك عبدا اوقدملك بصيغة المجهول ثلاث مرّات شارحك بيانه كوره بوذلت معناسندن مأخوذدر زيرا عادتا ايكى دفعه النوب صاتيلان قول كثيرا اولور لكن اوچ دفعه معامله‌دن بقيه فلان البته ذليل وحقير اولور وعدد زبوراقلّ درجه‌دن عبارتدر وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك وطپراق سرپمك وطپراقلمق معناسنه‌در يقال اترب الشئ اذاجعل عليه التراب التتريب تفعيل وزننده بودخى بركسه فقير اولمق وغنى اولمق معنالرينه‌در اتراب كبى وبرنسنه اوزره طپراق دوكمك وطپراقلمق معناسنه‌در يقال تربه بمعنى اتربه التربوت ملكوت وزننده چوق قوللنلمغله رام ومنقاد اولان دوه‌يه دينور يقال جمل تربوت اى ذلول ويقال ناقة تربوت شارح ديركه بوترابدن مأخوذدر ذلتدن ناشى ياخود تاء دالدن مبدله‌دركه دربه‌دن مأخوذ اولور وبوسيبويه قوليدر انتهى التربة فرحه وزننده برمقلرك اوجلرينه دينور انمله معناسنه وبرنوع نبات اسميدركه ترباء دخى ديرلر صحراء وزننده وتربه دخى ديرلر فتحاتله الترائب تانك فتحيله جمع تريبه‌در كوكس كمكلرينه دينوركه كوكس تختهسى تعبير اولنور على قول كوكسدن ايكى يون حلقه‌سنك كمكلرى طرفنه دينور ياخود ايكى ممه ايله بيون حلقه‌سى كمكلرينك ارالغنه دينور وعلى رأى كوكسك صاغ طرفندن درت وصول طرفندن درت دانه قبورغه‌لره اطلاق اولنور ياخود ايكى ال وايكى اياق وايكى كوزدن عبارتدر ياخود كوكسده قلاده كچه جك موضعه دينور الترب تانك كسريله ياشداشه دينورلده وهمزاد معناسنه يقال هذا تربه اى لدته وسنه تماثل وتساوى جهتنده عظم صدره تشبيه اولنمشدر ياخود ترابه وقوعده بالمعيه اولمق مناسبتنه مبنيدر واكثرى مؤنثده استعمال اولنور تقول هوترب وهى

تربی ای لدتی المتاربة مفاعله وزننده برآدمه یاشداش اولمق معناسنه در یقال تاربتها ای صارت تربها و یاشداش
اولنلر بری برینه یار و همدم اولمق معناسنه در یقال تاربت الجاریة الجاریة اذا اخادنتها وصاحبتها التربة تمره وزننده
ضعیفلق وناتوانلق ضعفه معناسنه در تربه تانك ضمیله همزه وزننده مکهٔ مکرمه یه ایکی مرحله قریب برده در که
بستان ابن عامره جریان ایدر تربة جهینه وزننده یمنده برموضعدر ترابه قامه وزننده ینه یمنده برموضعدر
تربان عثمان وزننده مدینهٔ منوره ایله حفیر نام محل بیننده برده در ابوتراب امام علی رضی الله عنه جنابلرینك
کنیه سیدر حضرت رسول الله علیه السلام وضع ایلمشدر ورسالهٔ قشیریه رجالندن زاهد نخشبی کنیه سیدر که عارف
معروفدر اسمی عسکر بن حصیندر الترابیون محمدان ابنا احمد المروزیان که تثنیه در وعبد الکریم بن عبد الرحمن
ونصر بن یوسف ومحمد بن ابی الهیثم نام محدثلردر اتریب ازمیل وزننده مصرده برناحیه در التراب کتاب
وزننده قیون قسمنك قالجه سنه دینور اصل ذراع الشاة معناسنه ومنه التراب الوذمة یعنی ومنه حدیث علی رضی الله
عنه لئن ولیت بنی امیة لانفضنهم نفض القصاب التراب الوذمة انتهی تراب ذکر اولنان عضولردر و وذمه فرحه وزننده
اوذامی منقطع اولمش قوغه یه دینور واوذام قوغه نك قولبلرینی بند ایتدکلری قایشلره دینور پس معنا بند و پیوندلری
سوکلمش قیون قالجه لرنی قصاب نه کونه سلکرسه بنده اول طائفه یی اویلجه سلکرم یعنی خبث ودنسدن انلری تطهیر
وتعبیر ایدرم دیمکدر مؤلف دیر که عند البعض بوراده تراب ترب لفظندن که ضرب وزننده در جمعدر وترب ترب
مخففیدر که کتف وزننده در یاخود بو روایت غلط راوی اولمغله صواب اولان الوذام التربة عبارتیله اولمقدر ووذام
وذمه نك جمعیدر که اشکنبه یه دیمکله معنای حدیث طپراغه دوشمکله توز وطپراق اولمش اشکنبه یی قصاب نه کونه
قالدروب سلکرسه بنده انلری اویلجه سلکوب تطهیر ایدرم دیمك اولور قالدیکه ایکنجی احتماله کوره کتف وزننده
تربه دن مراد ینه اشکنبه در نته که نهایهٔ ابن اثیرده مشروحدر ماتیرب تانك کسری وراءنك فتحیله سمرقند
شهرنده برمحله در الترببة احجبة وزننده بغدای انواعندن قزل بغدایه دینور یترب یمنع وزننده یمامه قربنده
برموضعدر اشجعی علی قول شماخ نام شاعرك اشبو * وعدت وکان الخلف منك سجیة مواعید عرقوب اخاه بیترب
بیتنده یترب لفظندن مراد موضع مزبوردر وعرقوب زنبور وزننده خلف وعد ایله مشهور برکسه در برادرینه خرما
وعد ایدوب خلف ایلدیکنه اشارتدر مؤلفك استشهادی بعضلرثای مثلثه ایله یثرب رسم ایلملریله انلرك غلطلرنی مبیندر
العربی قرشی وزننده حسین بن مقبل نام کسه نك نسبتیدر مشاهیر امرادن قیران نام امیرك بغدادده کائن تربه سنده مقیم
اولدیغیچون اکا نسبت اولنمشدر ومزبور حسین تحدیث حدیث ایلمشدر ترعب ثعلب وزننده تبرع تمنع وزننده
ایکی موضعلردر بوکلمه لری نحویونك منصرف قلملری تالرینك اصلیه اولدیغنی مبیندر التعب عجب وزننده رنج
وزحمت چکوب یورلمق معناسنه در یقال تعب الرجل تعبا من الباب الرابع ضد استراح الاتعاب همزه نك کسریله
برکسه یی زحمت ویروب یورمق معناسنه در یقال اتعبه اتعابا وبدنده شکست اولمش کمیکی اوکولدقدنصکره تکرار
شکست ایلمك معناسنه در یقال اتعب العظم ای اعنته بعد الجبر بوراده اعنته نون وتا ایله دراعتبه نسخه لری
غلطدر واتعاب طولدرمق معناسنه در یقال اتعب الاناء اذا ملاه و برکسه نك دواب ومواشیسی تعب چکوب
طورغون ودرمانده اولمق معناسنه در یقال اتعب القوم ای اتعبت ماشیتهم التعب کتف وزننده والمتعب
مکرم وزننده یورغون وطورغون تعبناك آدمه دینور یقال هو تعب ومتعب ولا تقل متعوب لمخالفة السماع
والقیاس وقیل هو لحن لان الثلاثی لازم واللازم لایبنی منه المفعول التغب تانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله چرکین
وقبیح شیئه دینوریه معناسنه در که سوء ظنی مستلزم حالتدن عبارتدر التغب فتحتینله فساد وهلاك معنالرینه در
وکیر وپاس ووسخ وددن معنالرینه در وقیتلق قحط معناسنه در وآجلق جوع معناسنه در وعیب ونقیصه معناسنه در
وعیبلو اولمق معناسنه در یقال تغب الشیء تغبا من الباب الرابع یعنی ذکر اولنان معنالرك جمله سندن وجهه مذکور اوزره
متصرفدر الاتغاب همزه نك کسریله عیبلك ومعیوب ایلمك معناسنه در یقال اتغبه غیره ای عابه اتلب
تانك فتحی ولامك سکونیله زیان وخسار معناسنه در یقال تباله وتلبا ای الزمه الله خسارا وخسارا تلب کتف
وزننده وتلب قلز وزننده اصحاب کرامدن ابن سفیان الیقظان ابن ابی ثعلبه اسمیدر بنی العنبر قبیله سندندر وتلب
قلز وزننده برموضع آدیدر وشعراء جاهلیه دن ینه عنبری برشاعر آدیدر علی قول شاعر مرقومك اسمی کتف وزننده در
اسم صحابی کبی یاخود ایکیسی برذاتدر التولب جوهر وزننده مرکب صیه سنه دینور جحش معناسنه الاتلئباب
اطمئنان وزننده مرایش یولنه کیروب راست ومستقیم اولمق معناسنه در که من بعد تمتد ومستمر اولوب کیدر یقال
اتلأب الامر اتلئبابا اذا استقام ورنسنه میل کبی دیکیلوب طورمق معناسنه در یقال اتلأب الشیء اذا انتصب

واشك باشنی وکوکسنی هوایه دیکوب اوری طوتمق معناسنه در یقال اتلأب الحمار اذا اقام صدره ورأسه ویول خط
مستقیم کبی اوزانوب طوغرلمق معناسنه در یقال اتلأب الطریق اذا استقام وامتد التلابیة طمانینه وزننده
معنای اولدن اسمدر طوغریلق حالتنه دینور یقال بالامر تلابیة ای استقامة تنب قنب وزننده شام دیارنده
برقریه در محدثیندن مشهور کاتب فائق محمد بن محمد بن عقیل التنبی اورایه منسوبدر وصالح التنبی که کذلك روایت
حدیث ایلمشدر اورادندر التنوب تنور وزننده روم دیارینه مخصوص بریوك شجر آدیدر اندن قطران حاصل
اولور بو شجر چام اغاجنك دیشی نوعیدر ترکیده کوکنار اغاجی وقطران اغاجی تعبیر ایدرلر التوب ثوب وزننده
والتوبة توبه وزننده والمتاب مأب وزننده والتابة غابه وزننده والتتوبة تبصره وزننده کناهدن رجوع ایدوب
حضرت حقه توجه ایلمك معناسنه در اصل ماده رجوع معناسنه در لکن رجوع عن الذنب معناسنده غالب
اولمشدر یقال تاب الی الله یتوب توبا وتوبة ومتابا وتابة وتتوبة اذا رجع عن المعصیة صیغهٔ اخیره خلاف قیاس
اوزره واقع اولمشدر ویقال تاب الله علیه ای وفقه للتوبة اورجع به من التشدید الی التخفیف ومن الحظر الی الاباحة
اورجع علیه بفضله وقبوله وهو ای الله تعالی تواب علی عباده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره توبه اجمل وجوه اوزره کناه
ومعصیتی ترك ایلمکدن عبارتدر که انواع اعتذارك ابلغی بودر زیرا اعتذار اوچ وجه اوزره در اول برکناه
وجنحه دن معتذر اولان کسه بن آنی ایشلمدم دیو انکار ایلمکدر ثانی شومادهیه مبنی ایشلدم دیو بسط اعتذار ایدر
ثالث اگرچه ایشلدم وفی الحقیقه اسأت ایلدم لکن من بعد ترکنه عزم وقصد ایلدم دیو اعتذار ایدر ایشته توبه
بوندن عبارتدر انتهی التائب اسم فاعلدر التواب صیغهٔ مبالغه در وتائب القاینددر احمد بن یعقوب التائب
الانطاکی مقری کبیردر منقدمیندندر وعبد الله ابن ابی التائب محدثدر متأخریندندر توبه اسامیدندر تل توبه
شهر موصل قربنده برقریه در الاستتابة استعانه وزننده برکسه دن توبه ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال
استتابه ای سأله ان یتوب ومنه قولهم ان المرتد یستتاب التابوت معلومدر که ایچنه جنازه وضع ونقل اولنان
ظرف خشبیدر اصلی تابوه ایدی ترقوه وزننده واو اسکان اولنوب هاء تأنیث تایه قلب اولندی ولغت انصار کرام هاء
اصلیه ایله تابوهدر شارح دیر که تابوت فعلوت وزننده در توبدن مأخوذدر دائما کندو سیله اعادهٔ جنازه اولندیغیچون
تسمیه اولنمشدر وزمخشرینك مختاری اصلی توبوت در واو مفتوحه ایله علی القاعده واو الفه قلب اولنوب تابوت
اولدی وبو وجهله لغت قریشی ترجیح ایلمشدر ومعلوم اوله که قرآن کریمده ذکر اولنان تابوتدن مراد توراة کتابی
وضع اولنان صندوقه در که چمشیر اغاجندن ایدی حضرت موسانك انتقالندنصکره بنی اسرائیله غضب ربانی
ظهوریله رفع اولندی بعد زمان طالوتك پادشاه اولمسنده ارادهٔ الهیه یه علامت اولمق ایچون آشکاره جملائکهٔ
کرام آسماندن انزال ایلدیلر اهل خبر دیرلر که جملهٔ انبیانك تماثیلی آنده موجود اولوب حضرت آدم صفی یه کورمشلر
ایدی عرضی طولنك ثلثانی قدر ایدی یعقوب اسرائیل حضرتلرینه قدر توارث جهتیله تداول ایدوب بنی اسرائیل
بدنده ایکن تکرار رفع اولندی اثنای جهاد وغزاده پیشگاهلرینه تقدیم اولنوب آندن سکینت واطمینان قلوب حاصل
اولور ایدی انتهی یثبب یغیب وزننده مدینه ده برطاغدر التابة غابه وزننده توبه معناسنه درنته که قریبا ذکر
اولندی شارح یائی اولدیغنی انکار ایلمشدر پس مؤلفه کوره اصلی تیبه در یاء همزه یه وهمزه الفه قلب اولنمشدر

مطلب

فصل الثاء المثلثة الثأب ثانك فتحی وهمزه نك سکونیله وجوده مقدمهٔ نوم فتوری کبی کسل وفتور عارض
اولوب اسمك معناسنه در یقال ثئب الرجل علی المجهول ثأبا اذا اصابه کسل وفترة کفترة النعاس فهو مثؤوب
امهات سائرده فیفتح عندها فمه عبارتی زیاده اوله رق مرسومدر الثؤباء نفساء وزننده اسمدر اسنمکه دینور یقال
اخذته الثؤباء وهی فترة تعتری الشخص فیفتح عندها فمه التثاءب تفاعل وزننده اسنمك معناسنه در وخبر
اراشدرمق معناسنه در یقال تثاءب الخبر ای تجسسه التثأب تفعل وزننده بو دخی اسنمك معناسنه در الثأب
فتحتینله بو دخی اسمدر اسنمك حالتنه دینور الأثأب اعجب وزننده بادیه اشجارندن برنوع شجردر مفردی اثأبه در
هاءیله الثباب ثباب وزننده کرکی کبی برلشوب اوتورمق معناسنه در یقال ثب الرجل ثبابا اذا جلس متمکنا وتمام
اولمق معناسنه در یقال ثب الامر اذا تم التثبثب زلزله وزننده بو دخی کرکی کبی برلشوب اوتورمق معناسنه در یقال
تثبثب الرجل بمعنی ثب الثابة شابه وزننده ومراد فیدر که تازه وکنج عورته دینور یقال جاریة ثابة ای شابة ثجب
ثانك فتحی وخانك سکونیله بنی کلاب دیارنده برطاغدر که آنده التون وجزع ابیض معدنلری واردر الثرب ضرب
وزننده شول زار کبی یوفقه ایچ یاغیدر که اشکنبه یی وبغرسقلری احاطه ایدر ترکیده چوز تعبیر اولنور وجمعی ثروب
کلور نجوم کبی واثرب کلور اکلب کبی وجمع الجمعی اثارب کلور وثرب مصدر اولور برکسیه جرم وجنحه سی مقابلنده

لوم وتعییر ایلمك وقنه‌مق معناسنه‌در یقال ثربه ثربا من الباب الثانی اذا لامه وعیره بذنبه وخسته‌نك لباسنی صویوب چقرمق
معناسنه‌در یقال ثرب المریض اذا نزع عنه ثوبه الثربات فتحاتله پرمقلره دینور راصابع معناسنه ظاهرا ثرب
مفردیدر التثریب تثریب وزننده بودخی برکمسه‌یه کاهی سبیله لوم وسرزنش ایلمك وقنه‌مق معناسنه‌در یقال ثربه
وثرب علیه تثریبا اذا لامه وعیره بذنبه وثوب وکاغد مقوله‌سنی دوروب بوکمك معناسنه‌در یقال ثرب الثوب
اذا طواه الاثراب همزه‌نك کسریله بودخی لوم وتعییر ایلمك معناسنه‌در یقال اثربه بمعنی ثربه وحیوانك ثرب دیدکلری
ذکر اولنان یاغی چوق اولمق معناسنه‌در یقال اثرب الکبش اذا زاد ثربه یعنی شحمه المثرب مفسد وزننده قلیل العطا
اولان کمسه‌یه دینور المثرب مزور وزننده دائما میانه ناسی تخلیط وافساد ایدن فتنه کاره دینور تثریبدن اسم فاعلدر که
افساد وتخلیط معناسنه‌در یقال رجل مثرب ای مخلط مفسد ثرب کتف وزننده بادیه‌ده محارب قبیله‌سی یورده‌نده
برقویی آدیدر ثربان فتحاتله بمعنده برحصار آدیدر الثرباء حمراء وزننده سموز واپاغی چوق قیونه دینور
یقال شاة ثرباء ای سمینة ذات الثرب اثارب اجانب وزننده حلب قضاسنده برقریه‌در یثرب یضرب وزننده
واثرب یابی همزه‌یه ابدالله مدینة النبی علیه الصلوة والسلام اسمیدر نسبتنده یثربی واثربی دینور رانك فتحی
وکسریله شارح دیر که سام بن نوح اولادندن ابتدا ارض مزبوره‌ده ساکن اولان یثرب اسمیله مسمادر رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلری لفظ مرقومك معناسی تباه وفسادی متضمن اولمغله استهجان بیورملریله رفع وطیبه
وطابه ایله تسمیه بیوردیلر انتهی ویثربی اصحابدن ابورمثة البلوی اسمیدر علی قول رفاعة بن یثربی درکه بودخی
اصحابدندر وعمرو بن یثربی اصحابدندر وعمیرة بن یثربی تابعیندندر الثرقبیة ثانك وقافك ضمیله مصر کتاندن برنوع
بیاض بزه دینور الثعطب قنفذ وزننده مجواب قفاص اسمیدر یعنی قفص یاپانلرك اغاج وقامش کسوب یوناجق
آلتلرینه دینورکه دموردن اولور الثعب ثانك فتحی وعینك سکونیله آقیتمق معناسنه‌در لکن پیکار وآبازمه
مقوله‌سندن واولوق وحوض اباغی کبی یردن قیناپوب جوشقون چیقارق آقیتمغه مخصوصدر یقال ثعب الماء
والدم ثعبا من الباب الثالث اذا فجره وثعب مبالغة وصف اولور آقیجی سائل معناسنه کما سیذکر ودره‌نك صو
آقه‌جق یرینه دینور مسیل الوادی معناسنه جمعی ثعبان کلور بطنان وزننده الانثعاب انفعال وزننده معنای
اولدن مطاوعدر یقال ثعب الماء فانثعب ای فجره فانفجر الثعب فتحتینله والاثعوب اسلوب وزننده والاثعبان
همزه‌نك وعینك ضمیله بونلرده ثعب کبی آقیجی سائل نسنه‌یه دینور یقال ماء ثعب کما ذکر وثعب واثعوب واثعبان
ای سائل المثاعب میمك فتحیله مثعب لفظندن جمعدر صو جریان ایده‌جك آقندی یره وصو یولنه دینور
مسیل الماء معناسنه ومنه مثاعب المدینة ای مسائل مائها حوضك اولوغنه ومصلغنه مثعب اطلاقی بو جهتله‌در
شارح دیر که حوضه صودوکیلجك اولوغه کذلك سطح اوزره وضع اولنان اولوغه‌ده مثعب اطلاق اولنور
الثعبة جرعه وزننده علی قول همزه وزننده اولمغله جوهری وهم ایلمشدر برنوع کرتنکله‌درکه باشی یشل اولور
وبغایت خبیثدر ترکیده یلانه آغو ویرن تعبیر اولنور وثعبه فاره‌یه دینور وبرنوع شجر آدیدر الثعبان عثمان وزننده
بغایت ایری واوزون اولان یلانه دینورکه اژدها تعبیر اولنور علی قول خاصة یلانك ارککنه دینور وعلی رأی عموم
اوزره مطلقا یلانه دینور جری وسیلان معناسندندر الانعبی اجنبی وزننده والاثعبان والاثعبانی همزه‌لرك
وعینلرك ضمیله شول دائره‌لو ایری یوزه اطلاق اولنور که بغایت کوزل وبیاض اوله الثعابیب سعابیب وزننده
آغزدن اقان یلمشك صافی صویه دینورکه تل کبی سونوب اوزانور سالیا تعبیر اولنور یقال فوه یجری ثعابیب ای
یجری منه ماء صاف ممتد الثعوب صبور وزننده اخلاط اربعه‌دن صفرایه دینور مره کبی الثعلب جعفر
وزننده تلکی‌یه دینورکه معروف جانوردر ارککنه ودیشیسنه اطلاق اولنور علی قول دیشیسنه ثعلبه وارککنه
ثعلب دینور وثعلبان دینور ثانك ولامك ضمیله قالدیکی جوهرینك ثعلبان ارکك تلکی‌یه اطلاق اولندیغنه استشهاد
ایلدیکی شاعرك اشبو * ارب یبول الثعلبان برأسه لقد ذل من بالت علیه الثعالب * بیتنده واقع ثعلبان لفظنی ضمیله
انشاد ومراد ارکك تلکودر دیو تفسیر ایلمسی غلط صریحدر وغلطده مسبوقدر یعنی بعض سلف دخی بو وجه
اوزره غلط ایلدیلر مراد کسائی‌در بلکه صواب اولان ثانك فتحیله درکه ثعلب لفظندن تثنیه‌در زیرا منشأ بیت
بودرکه غاوی بن عبد العزی نام کسنه بنی سلیمه مخصوص سواع نام صنمك خادمی ایدی برکون صنم مرسوم قربنده
اوتوررکن سکرده رك ایکی تلکی کلوب اول صنم اوزره صعود وایاقلرنی قالدروب اوزرینه تبول ایلدیلر غاوی
بو حالی مشاهده ایلدکده بو یله تکری می اولور دیو بیت مزبوری انشاد ایدوب یا معشر سلیم خدا حق اشبو صنم
ضر ونفع ومنع واعطایه قادر دکلدر دیدی وصنمی شکست ایدوب درکاه حضرت رسول اللهه عزیمت وبعد التشرف

عرض شهادت ایلدی حضرت رسول علیه السلام اسمندن پرسان اولدقده غاوی بن عبد العزی اولدیغنی افاده
ایلمکله حضرت رسول الله استهجان ایدوب بلکه راشد بن عبد ربه دردیو بیورملریله من بعد راشد ایله نامدار اولمشدر
وثعالب لفظنك جمعی ثعالب کلور وثعالی کلور یابی یایه ابدالله شارح دیرکه وزن اخیر ضرورت شعره مخصوصدر
واکثر اهل لغت ثعلبان ثانك ضمیله ارکك تلکی‌یه اطلاق اولندیغنی بیت مزبور ایله استشهادا ایدرلرکه افعوان
ارکك افعی‌یه وعقربان ارکك عقربه اطلاق اولنور وزمخشری وحافظ شرف الدین الدمیاطی بو بابده متفقلردر
انتهی وثعلب حوضدن طشره‌یه صوچقه‌جق مخرجه واولوغه دینور نسخهٔ صحیحه مخرج الماء من الحوض
عبارتیله‌در وثعلب خرما سردکلری یردن یغمور صوبی آقوب کیده‌جك دلیکه وآرقه دینور ومزراغك تمرن
قوغدسنه کیردیکی اوجنه دینور وخرما دیبلرندن سوروب چقان فدانلرکه کل تعبیر اولنور کسلدکده یرلرنده قلان
کوکنه دینور علی قول بدندن سوروب چقان فدانلر کسلدکده بدنده قلان دیبلرینه واوجه‌لرینه دینور المثعلة
میمك ولامك فتحیله والمثعلبة میمك ضمی ولامك کسریله تلکیسی چوق یره دینور یقال ارض مثعلة ومثعلبة
ای کثیرة الثعالب شارح دیرکه وزن اول عقرب ماده‌سنده معقره قبیلندندر الثعلبة هاىله عصعص معناسنه‌درکه
انسانك وحیوانك مقعدنده وقویرق دبنده یوج وقویرق صوقمی واوجه تعبیر اولنور مرجمك قدر برکیکدرکه فاتحهٔ
خلقت بنی آدم وخاتمهٔ فنا وعدم اول کمکدر بعض دیارده اکا بزدم کمکی تعبیر ایدرلر وثعلبه است ومقعده دینور
وثعلبه عربدن نیچه کسه‌لرك ونیچه قبیله‌لرك اسمیدر وآندندرکه ثعلبتان ایکی قبیله‌درلر بدربری ثعلبة بن جدعاء
وبریسی ثعلبة بن رومان‌در وثعلبه یکرمی ایکی صحابی اسمیدر وثعلبة بن عباد وثعلبة بن سهیل وثعلبة بن مسلم
وثعلبة بن یزید محدثیندندر وابو ثعلبة الخشنی که جدی خشینه منسوبدر اسمنده اختلاف اولنمشدر بعضلر
جرثوم بن یاسر وبعضلر ناشب وبعضلر لابس وبعضلر ناشم وبعضلر جرهم دیو بیان ایلدیلر وکندیسی اصحاب
کرامدندر داء الثعلب معروف علتدر تلکی قسمنه عارض اولوب توبلری دوکلمکله داء الثعلب اطلاق ایلدیلر بعض
کمسه‌یه عارض اولوب صاچ وصقالی بالجمله دوکیلورتنه که داء الحیه نام علت سببیله دریسی قاولیوب صویلورسبی
حدتلی فاسد یاخود محترق خلط وطوزلو یاخود متعفن بلغمدر عنب الثعلب معروف نباتدرکه ترکیده ایت اوزمی
دیرلر طبیعتی مبرد ورادع وقابض‌در یدی دانه‌سنی یوتمق یرقان علتنه نافعدر وحبلی قاطعدر مجربدر حوض الثعلب
خای معجمهٔ مفتوحه ایله عمان نام بلده وراسنده برموضعدر ذوثعلبان ثانك ولامك ضمیله ملوك یمندن اذواء اطلاق اولنان
یعنی ذو لفظیله مصدر اللقب اولان ملوکلردن بریدر ثعیلبات ثانك ضمیله یاخود ثعالبات برموضع آدیدر
قرن الثعالب قرن المنازل ایله مشتهر اولان موضعدر که اهل نجدك میقاتیدر دیر الثعالب بغداد قربنده برموضعدر
الثعلبیه یای مشدده ایله آت قسمنك کوپك کبی سکرتمسنه دینور یقال یعدو الفرس الثعلبیة وهی عدوه کالکلب
وبورسمه سکرتمك مکارهدندر وثعلبیة مکه یولنده برموضعدر الثغب ثانك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله دورتمك
طعن معناسنه‌در یقال ثغبه بالرمح ثغبا من الباب الثالث اذا طعنه به وبوغزلمق ذبح معناسنه‌در یقال ثغب الشاة
اذا ذبحها ودره‌نك بطننده قلان چوق صویه دینور وبو معناده فتحتینله‌ده لغتدر جمعی ثغاب کلور ثانك کسریله
واثغاب کلور وثغبان کلور ثانك کسری وضمیله التثغب تفعل وزننده دیش اتی قاناپوب قانی آقمق معناسنه‌در
یقال تثغبت لثته بالدم ای سالت الثغب فتحتینله بوزاریوب آقمق معناسنه‌در یقال ثغب الجمد ثغبا من الباب
الرابع اذا ذاب وثغب طاغ قویتنده اولان صوکولنه دینور کونش اصابت ایلمامکله صوبی صوغوق اولور
یقال رضابه کالثغب ای الغدیر فی ظل جبل الثغرب زبرج وزننده صارارمش دیشلره دینور الثقب ثانك فتحی
وقافك سکونیله اوته‌سی آچق اولان دلیکه دینور خرق نافذ معناسنه جمعی اثقب کلور وثقوب کلور وثقب
مصدر اولور دلیك دلمك معناسنه یقال ثقبه ثقبا من الباب الاول اذا خرقه التثقیب تفعیل وزننده ثقب معناسنه‌در
تشدیدی تکثیر ایچوندر یقال ثقبه تثقیبا بمعنی ثقبه وآتشی طوتشدورب یالکلندرمق معناسنه‌در یقال ثقب
النار اذا اوقدها وصاچ وصقاله جابجا بیرلك نشانه‌سی دوشوب قیرسمك معناسنه‌درکه مجازدر یقال ثقبه الشیب
وثقب فیه تثقیبا اذا ظهر الشیب علیه الانثقاب انفعال وزننده دلیك دلنمك معناسنه‌در التثقب تفعل وزننده
انثقاب معناسنه‌در یقال ثقبه فانثقب وتثقب وبو معناده متعدی اولور تقول تثقبته بمعنی ثقبته وآتشی طوتشدروب
علولندرمك معناسنه‌در یقال تثقب النار ای اوقدها المثقب منبر وزننده دلیك دله‌جك آلته دینورکه بورغو
وتحریفله ماتقب تعبیر ایدرلر ومثقب شام ایله کوفه بیننده اولان یولك اسمیدر کذلك کوفه‌دن مکه‌یه واره‌جق
یولك آدیدر ومثقب رأی وتدبیری نافذ وکارکر آدمه اطلاق اولنور یقال هو مثقب ای نافذ الرأی المثقب محدث

وزننده شعرادن عائذبن محصن لقبیدر المثقب مقعد وزننده اولو یوله دینور شهراه معناسنه یقال سلكوا المثقب
ای الطریق العظیم الثقوب قعود وزننده آتش طوتشوب یانمق معناسنه‌در یقال ثقبت النار ثقوبا اذا اتقدت
و یلدز پارلدامق معناسنه‌در یقال ثقب الکوکب اذا اضاء و برنسنه‌نك رایحه‌سی اطرافه یایلمق معناسنه‌در یقال
ثقبت الرایحة اذا اسطعت وهاجت وناقه‌نك سودی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ثقبت الناقة اذا غزر لبنها و برکسه‌نك
رأی وتدبیری نافذ اولمق معناسنه‌در یقال ثقب رأیه اذا نفذ اساس بیانه کوره بو معنالر مجازدر الاثقاب همزه‌نك
کسریله آتشی طوتشدروب یاقمق معناسنه‌در یقال اثقب النار ای اوقدها الثقوب صبور وزننده والثقاب
کتاب وزننده آتش طوتشدیره‌جق نسنه‌یه دینور چراوفونده واوطون خرده‌لری کبی که طوترق تعبیر اولنور الاثقوب
اسلوب وزننده شول کارکزار کسه‌در که بورغو کبی امور ومصالح ناسه دخول ونفوذ ورویت ایدر اوله دخال الامور
معناسنه یقال هو اثقوب ای دخال فی الامور الثقیب امیر وزننده پك قزل چهره‌لو کشی‌یه دینور شدت حمرتندن
کویا که علو آتش کبی لمعان ایدر وثقیب پك سود لو ناقه‌یه دینور الثقابه کرامه وزننده برکسه‌نك چهره‌سی
زیاده سیله قزل اولمق معناسنه‌در یقال ثقب الرجل ثقابة اذا صار ثقیبا شدید الحمرة الثاقب بو دخی سودی
چوق ناقه‌یه دینور والنجم الثاقب که قرآن کریمده واقعدر جمیع کواکبدن مرتفع کوکب دیمکدر یاخود کوکب
زحل مراد درکه سماء سابعه‌ده درکویا که افلاکه یاخود ظلمه نافذ اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر قال الشارح
والمعنی الاول مأخوذ من قول العرب للطائر اذا لحق ببطن السماء قد ثقب الطائر ثقب ثانك فتحی وقافك سکونیله
یمامه‌ده برقریه‌در وثقب بن فروه اصحابدندر علی قول ثقیب درز بیر وزننده ثقبان سحبان وزننده یمنده جند قضاسنده
برقریه‌در یثقب ینصر وزننده بادیه‌ده برموضعدر ثقیب زبیر وزننده مکه یولنده ثعلبیه نام موضعك یوقاری
طرفندن شامه موصل برطریق آدیدر الثلب قلب وزننده لوم وتعییب وتعییر ایلمك معناسنه‌در که قنه‌مق تعبیر
اولنور یقال ثلبه ثلبا من الباب الثانی اذا لامه وعابه ودرکاهدن سوروب قوغمق معناسنه‌در یقال ثلبه اذا طرده
و برنسنه‌یی ترس چویرمك معناسنه‌در ایچی طشره‌سنه یاخود آلتی اوستنه دوندرمك کبی یقال ثلبه ای قلبه و برنسنه‌یه
کدك کدمك ورخنه ایلمك معناسنه‌در یقال ثلبه ای ثلمه المثلبة میمك فتحی ولامك فتح وضمیله اسمدر برکشینك کندی
حقنده شیوعندن احتراز ایلدیکی عیب ونقیصه‌یه دینور که مراد عیب ونقیصه‌سنه باعث اولان خصلتدر تقول
ماعرفت فی فلان مثلبة ای مسبة یلام بها ویعاب الثلب ثانك کسریله شول ارکك دوه‌یه دینور که زیاده سیله
پیر اولمغله دیشلری اوفانوب وقوبرغنك تویلری دوکلمش اوله جمعی اثلاب کلور وثلبه کلور ثانك کسریله قرده وزننده
مؤنثنده ثلبه دینور هاء ایله وثلب پیر وسالخورده آدمه دینور شیخ کبی ودیشسی دول طوتدرمین دوه‌یه دینور وثلب برصحابی
اسمیدر یاخود بو تای فوقیه ایله درنته که ذکر اولندی وثلب عیبلو کشی‌یه دینور کاسیذکر الثلب کتف وزننده
رخنه‌دار اولان مزرعه دینور یقال رمح ثلب ای متثلم وعیبلو کسه‌یه دینور یقال رجل ثلب بالکسر وثلب ای معیب
الثلب تعب وزننده برنسنه بورشوب بوزلمك تقبض معناسنه‌در وکیرلنمك وسخ معناسنه‌در یقال ثلب
الشیء ثلبا من الباب الرابع اذا تقبض ویقال ثلب الثوب اذا وسخ الاثلب همزه‌نك فتحی وکسری ولامك فتحیله
طپراغله قارشق طاشلره علی قول خرده مولوزه دینور الثلیب امیر وزننده شول اوتلغه وچایره دینور که قدیم اولوب
اوزرندن زمان کچمکله قرارمش اوله علی قول ایکی یللق اوتلغه دینور وثلیب چوراق برلرده بتن آیرق اوتندن برنوعك
اسمیدر المثالب میمك ضمیله ذکر اولنان ثلب نام اوت اوتلیان حیوانه دینور یقال برذون مثالب ای یأکل الثلیب
الثلبوت حلزون وزننده طیء قبیله سیله ذبیان قبیله‌سی ارالغنده بردره یاخود برارضك اسمیدر الثالبة اسم فاعل
نسبیدر رخنه‌دار اولان شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در ومنه یقال امرأة ثالبة الشوی ای متشققة القدمین
یعنی ایاقلری چتلامش خاتوندر شوی شینك فتحی والفك قصریله آتك ایاقلرینه دیمکله مرکوبیت مناسبتیله نسوانه
ملایم اولمشدر الثوب صوب وزننده والثؤوب قعود وزننده کیرو دونمك رجوع معناسنه‌در یقال ثاب الرجل
یثوب ثوبا وثؤوبا اذا رجع وطولمق معناسنه‌در علی قول طولمغه یقلاشمق معناسنه‌در یقال ثاب الحوض اذا امتلأ
اوقارب الامتلاء مؤلفك بصائرده بیانه کوره ثوب ماده‌سی برنسنه حالت اولاسنه عودت یاخود اول الفکر آخر
العمل مقتضا سنجه فکر واندیشه ایله مقدره ومقصوده اولان حالته رجعت ایلمك معناسنه موضوعدر فمن الرجوع
الی الحالة الاولی قولهم ثاب فلان الی داره وثابت نفسی ای رجعت یعنی جانم یرینه کلدی ومن الرجوع الی الحالة المقدرة
المقصودة بالفکر الثوب یعنی منسوج اولان بزه ثوب اطلاقی نساجك متخیله‌سنده تقدیر وتصویر اولنان حالته مدار نسج
اولان رشته‌نك عودت ایلدیکی ملاحظه‌سنه مبنیدر وصاحب مغربك توجیهنه کوره کویا که لباس ایله لابس بیننده

معاودت اولدیغنه مبنیدر کذلك امتلاء معناسی دخی آندن متفرعدر کویا که حوض واناء مقوله‌سی تهی اولدقدنصکره
ینه طولمغه عودت ایلمسی ملاحظه سیله‌در وجزاء دخی عاملنه عائد اولدیغی ملابسه سیله‌در وثیب زوجدن عودت
ایلیوب وتثویب تکریر وتر جیع نداء اولمق حسبیله‌در خلاصه بالجمله معانیء سائره‌نك ضمننده عودت معناسی
ملحوظدر انتهی التثویب تفعیل وزننده بو دخی رجوع وعودت ایلمك معناسنه‌در یقال ثوب الرجل تثویبا
اذا رجع و برکسیه عملی مقابلنده اجر وجزاء ویرمك معناسنه‌در یقال ثوبه مثوبته ای اعطاه ایاها وعوض ویرمك
معناسنه‌در یقال ثوبه ای عوضه وچاغرمق نماز قلمغه چاغرمق یاخود ایکی کره چاغرمق علی قول صباح اذاننده
مؤذنلر متوالیا ایکی دفعه الصلوة خیر من النوم دیمك معناسنه‌در که حضرت بلالدن ابتدا مسموع همایون اولدقده
تقریر بیورلمغله سنت اولمشدر یقال ثوب المؤذن اذا دعا الجماعة الی الصلوة بقوله حی علی الصلوة اوثنی الدعاء
او قال فی اذان الفجر الصلوة خیر من النوم مرتین عودا علی بدء وتثویب نماز ایچون اقامت کتورمك معناسنه‌در
یقال ثوب للصلوة اذا اقام وفرض نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه‌در که جمله‌سی عودتی متضمندر وبونلر حقیقت
شرعیه‌لردر یقال ثوب برکعتین اذا تطوع بهما بعد الفریضة الثوبان فتحاتله خسته‌نك بدنی صحته یوز طوتمق
معناسنه‌در که جانی یرینه کلوب مزاجی صاغلق حالتنه عودت ایلمکدن عبارتدر یقال ثاب جسم المریض ثوبانا
اذا اقبل الثواب سحاب وزننده باله دینور عسل معناسنه آرینك تردد یله حاصل اولدیغی ملاحظه سیله‌در وبال
آریسنه دینور تردد ی وقوانه تراجعی حسبیله واجر وجزاء معناسنه‌در که اعمال مقابلنده اعطا اولنان پاداشدن
عبارتدر مجزی اولان کسیه عائددر کرچه خیر وشرده مستعملدر لکن خیرده اشهردر المثوبة میمك فتحی
وثانك ضمیله والمثوبة مزبه وزننده بونلرده اجر وجزاء معناسنه‌در یقال له الثواب والمثوبة والمثوبة ای الجزاء
الاثابة والاثواب همزه‌لرك کسریله برکسیه عملی مقابلنده اجر وثواب ویرمك معناسنه‌در یقال اثابه الله واثوبه
مثوبته ای اعطاه ایاها وطولدرمق معناسنه‌در تقول اثبت الحوض ای املأته المثاب میمك فتحیله اسم
مکاندر دواب ومواشی بی سقی ایچون قویدن صو چکن کسه‌نك طوردیغی یره دینور علی قول قویینك وسطنه دینور
بونلرده دخی عودت معناسی ملحوظدر وناسك بعد التفرق مجتمع اوله جقلری جمعکاهه دینور المثابة هاء ایله
قویینك صوبی مجتمع ووافر اولان یرینه دینور که اورادن آکندجه ینه اطرافدن آقوب یغیلور وقویینك خزینه‌سی
تعبیر اولنور وقویینك آغزینه دائرا مادار چویریلان بلازك طاشنه دینور یاخود موضع طینه یعنی دیوارینك طاشله
اوریلجك یرینه دینور وناسك بعد التفرق مرة بعد اخری مراجعت ایده جکلری جمعکاهلرینه دینور امور بری
ومشورتکاه کبی وکعبهء مکرمه‌یه مثابه اطلاقی هرسال اکا ایاب ورجوع اولندیغنه مبنیدر التثوب تفعل وزننده
فریضه دنصکره نافله نماز قلمق معناسنه‌در که صلوة نافله‌یه عودت ایدر یقال تثوب المصلی اذا تنفل
بعد الفریضة وکسب ثواب ایلمك معناسنه‌در یقال تثوب الرجل اذا کسب الثواب الثوب ثانك فتحیله انسانك
اکننه کیه‌جکی لباسه دینور اصل منسوج اولان بز وکتان وحریر وصوف مقوله‌سنه دینور لباسه اطلاقی مایؤول
اعتباریله‌در نته که ذکر اولندی جمعی اثوب کلور افلس وزننده واثؤب کلور همزه ایله ادؤر کبی که ضمه‌نك استثقالنه
مبنیدر واثواب کلور وثیاب کلور ثانك کسریله وعربلر استحسانه مقارن دعا مقامنده لله ثوباه دیرلر لله دره معناسنه
یعنی آنك بو بابده جزا ومکافاتی بزم وسعمزده دکلدر خدای متعال خیر ایله مکافات ایلسون دیمکدر عادتا تشریف
خصوصی خلعته مبنی اولوب ولباس شعیان عرب رداء وازاردن عبارت اولمغله تثنیه ایله ایراد ایدرلر کویا ایکی قات
مکافات ایلسون دیمك اولور واساسدن منفهم اولان بوراده ثوبله نفس لابس مراد در اذ یقال لله ثوباه کما یقال لله بلاده
یرید نفسه وعربلر فی ثوبی ابی ان افیه دیرلر فی ذمتی وذمة ابی ان افیه معناسنه یعنی وعد مزبوره وفا ایلمك بنم وپدرمك
ذمتنه دین ولازم اولسون بوراده ثوبله نفسدن کنایه اولنمشدر تأکید ایدرینه مضاف ایلمشدر وتثنیه‌نك نکته‌سی
ظاهردر وکاه اولور که ثوب ایله انسانك عملی اراده اولنور مجاورت علاقه سیله ومنه الحدیث ان المیت لیبعث فی ثیابه
التی یموت فیها ای فی اعماله شارح دیرکه بعضیلر ظاهرینه حمل ایدوب اکفان ایله تفسیر ایلدیلر وبعضیلر مونه مقارن
عمل وحالت ایله تأویل ایلدیلر لکن ابن اثیر اکفان ایله تفسیری تزییف ایلمشدر زیرا انسانك اکفان بعد الموت لباسیدر
ظرف موت اولان لباسی دکلدر وقوله تعالی وثیابك فطهر قیل قلبك وقیل عملك فاصلح قال الشارح ومنه یقال فلان
طاهر الثیاب اذا وصفوه بطهارة النفس والطهارة من العیب ویقال فلان دنس الثیاب اذا کان خبیث الفعل
والمذهب ثوب الما سلا وغرس معناسنه‌در که ولد ایله وولددنصکره چقان چرکابله مملو دری‌یه دینور راش
وصوك تعبیر اولنور انسانده وحیوانده اولور الثواب بواب وزننده ثوب صتان کسیه دینور وثوب صاحبنه

دینور و محمد بن عمر الثیابی محدثیندندر جامده ناسك اثوابی حفظ ایلدیکیچون نسبت اولنمشدر ثوب صوب
وزننده اسامیٔ رجالدندر ثوب بن شحمه حاتم طائی یی اسیر ایدن کمسه‌در وثوب بن النار شعرای جاهلیه دندر
وثوب بن تلده معمریندندر قادسیه وقعه سنه متعلق اشعاری واردر ثویب زبیر وزننده وثواب سحاب وزننده
اسامیدندر اطوع من ثواب مثلنك منشأیدر سببی بودر که بر قوم غزایه کیدوب علی قول بشقه بر سفر ایدوب
مفقود وخبری منقطع اولمغله زوجه‌سی نذر ایلدیکه اکر مزبور ثواب صاغ واسن کلور ایسه بروتی دلوب ور نسنه
بکردکدنصکره یده‌رك مکهٔ مکرمه یه کوره بعد زمان ثواب وطننه عودت وزوجه سیله ملاقات ایلدکده زوجه‌سی
نذر واقعی کندوسنه خبر و برمکله اولدخی قبول واجابت ایلمشدر بناء علیه بغایت مطیع ومنقاد حقنده ضرب
مثل اولمشدر وثواب محدثیندن بر جماعت اسملریدر ثوب زفر وزننده بودخی اسمادندر ثوب بن معن الطائی
قدمای جاهلیه دندر وزرعة بن ثوب المقریٔ دمشق قاضیسیدر وعبدالله بن ثوب ابو مسلم الخولانی الزاهددر
وجمیح حاله علی قول عین ایله مصغر ابن ثوب وزید بن ثوب محدثیندندر جمیحدن یحیی الوحاظی وزیددن یوسف
ابن ابی الحکیم روایت احادیث ایلدیلر وحارث بن ثوب تابعیندندر عبد الغنی المقدسی بونی وهمندن ناشی همزه
ایله اثوب عنوانده ثبت ایلمشدر ثوابه سحابه وزننده بودخی اسمادندر مثوب مقعد وزننده یمنده بربلده در
اثوب احمد وزننده ابن عتبه در که خروس ابیض حقنده وارد اولان حدیث شریف رواتندندر قال الدمیری
فی حیاة الحیوان مانصه روی ان اثوب بن عتبة ان النبی علیه الصلوة والسلام قال الدیك الابیض خلیلی ورواه غیره
بلفظ الدیك الابیض صدیقی وعدو الشیطان یحرس دار صاحبه وسبع دور خلفه الثائب نائب وزننده یغمور
مقدمه‌سی اولان شدید روزکاره دینور که بوره وقای تعبیر اولنور وثائب البحر دریا بعد الجزر مد ایلدکده
طولغونلغله طاشوب فیضان ایدن صویه اطلاق اولنور که چکلدیکی یری وبلکه ساحلی باصوب طولدورر
یقال غطاه ثائب البحر ای ماؤه الفائض بعد الجزر توّاب کتّان وزننده ابن عتبه درکه محدثیندندر وتوّاب
ابن حزابه عند المحدثین ذکر ومنقبه صاحبیدر الاستثابه ثواب وجزا طلب ایلمك معناسنه در یقال
استثابه ای سأله ان یثیبه ویرشیئك رجعنی ایستمك معناسنه در یقال استثاب مالا ای استرجعه ثویب زبیر
وزننده تابعیندن محدث ایکی ذاتدر بری کلاعی وبریسی بکالی در وزیاد بن ثویب وعبد الرحمن بن ثویب تابعیندندر
ثیبان کیزان وزننده برابالت آدیدر الثیب سید وزننده زوجندن مفارقت ایلمش طول خاتونه دینور کرك موت وکرك
طلاق سبیله اولسون علی قول مدخول بها اولان خاتونه دینور که ارکورمش عورت اوله جقدر بکر مقابلیدر ومتزوج
اولمش ارککه دخی اطلاق اولنور که عزب مقابلی اولور پس مذکر ومؤنثه اطلاقی مساوی اولور یقال امرأة ثیب ای
فارقت زوجها او دخل بها ورجل ثیب ای دخل به یعنی تزوج بامرأة وعلی رأی رجل قسمنه ثیب اطلاق اولنمز الا ولد
الثیبین قوللرنده تغلیبا اطلاق اولنور مصباحك بیاننه کوره ثیب کلمه‌سی فیعل وزننده در ثوبدن اسم فاعلدر متزوج اولان
انسانه دینور نهایت خاتون قسمنه اطلاقی اشهردر وجه اوله مغایر وجهله اهلنه عودت ورجوع ایلدکلری ایچون
وبونده مذکر ومؤنث مساویدر نته که ایم وبکر کلماری دخی بورسمه در جمع مذکری ثیبون وجمع مؤنثی ثیبات کلور
ومغربده مرسومدر که ثیب ارندن مفارقت ایلمش خاتونه دینور رجال قسمنه اطلاق اولنمز لکن کسائیدن مرویدر که
ثیب داخل اولان اره ومدخول بها اولان خاتونه اطلاق اولنور غالب احوالده تزوجه عودت ایتدکلرینه مبنیدر نته که
ارکن اولان اره وارمامش خاتونه بکر اطلاق اولنور وابن اثیر بکر اولمیان رجل ومرأه ایله بیان وتذکیر وتأنیثی
تسویه ایلمشدر قال الثیب من لیس ببکر ویقع علی الذکر والانثی ویقال رجل ثیب وامرأة ثیب وقد یطلق علی المرأة
البالغة وان کانت بکرا مجازا قالدیکی مؤلفك اودخل بها والرجل دخل به قوللری بنیهٔ مجهول اوزره در فقرهٔ ثانیه
مشاکله‌یی متضمندر انتهی المثیب معظم وزننده ثیب اولمش خاتونه دینور التثیب تفعل وزننده خاتون ثیب
اولمق معناسنه در یقال تثیبت المرأة اذا صارت ثیبا واشبو ثیب لفظنك موضع ذکری بومقامدر ثوب ماده‌سی
ذیلنده ایرادی وهمیدر شارح دیرکه اصلی واوی اولمغله وهم دکلدر رجوع معناسندن مأخوذدر فصل الجیم
الجأب جیمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله غلیظ الجثه اشکه دینور علی قول یبان اشکنه مخصوصدر یقال حمار جأب ای
غلیظ اومن وحشیة وبدنده کوبکه دینور سره معناسنه وارسلانه دینور ومطلقا غلیظ وکنده وتصلق شیئه دینور
وجأب بر موضع آدیدر وآشی تعبیر اولنان قرمزی چاموره دینور مغره کبی وجأب مصدر اولور مال قزانمق معناسنه
یقال جأب الرجل جأبا من الباب الثالث اذا کسب المال وآشی صاتمق معناسنه در یقال جأب الرجل اذا باع المغرة
الجؤوبة جیمك وهمزه‌نك ضمیله ترش رو اولمق کلوح الوجه معناسنه درکه غضب وانفعال بالاستقبال ایچون یوز

مطلب

بورتوب

بورتوب بدچهره کوسترمکدن عبارتدر وبعض کمسه‌ده خلقی اولور جأبة البطن مأنه معناسنه در که کوبکله
قاسق ارالغیدر سیتلك تعبیر اولنور جأبة المدری میمك کسری والفك قصریله هنوز بوینوزلری بلورمش
کیکه اطلاق اولنور زیرا بوینوز ابتدا ظهورنده غلیظ اولوب بعده انجلور الجأبان اطیبان وزننده برموضعدر
دارة الجأب بودخی برموضعدر الجأنب نونله جعفر وزننده قدی قصیر وجثه‌سی حقیر یاقشقسز آدمه وآته
دینور مؤنثنده جأنبه دینور هایله وهاسز جأنب دخی جائزدر الجب جیمك فتحی وبانك تشدیدیله والجباب کتاب
وزننده کسمك قطع معناسنه در یقال جب الشیء جبا وجبابا اذا قطعه وخایه‌لری دیبندن کسوب خادم وطواشی
قلمق معناسنه در یقال جب خصیه اذا استأصله وخرما اغاجنه آشی اورمق معناسنه در یقال جب النخلة
اذا لقحها وغلبه ایلمك معناسنه در یقال جب القوم اذا غلبهم الاجتباب اکتساب وزننده بودخی کسمك
معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره برشیئی استیصال وجهیله قطع ایلمك معناسنه موضوعدر
سائر معانی آندن متفرعدر الجبب فتحتینله دوه‌نك اورکجی کسمك علی قول اورکجی هاود یمکله اورکج باصق
وبودور قالمق معناسنه در الاجب فتحتینله وبانك تشدیدیله اورکجی وصف مذکور اوزره اولان ارکك دوه‌یه دینور
الجباء زباء وزننده مؤنثیدر یقال بعیر اجب وناقة جباء ای بین الجبب وجباء قیناقلرینك اتی اولمیان صغری یسز
خاتونه دینور یاخود صدر وثدیلری بوم بوب یاتق اولان خاتونه یاخود اویلق اتلری آز وخیره اولمغله بوطسز
اولان خاتونه دینور یقال امرأة جباء ای لاالیتین لها والتی لم یعظم صدرها وثدیاها اوالتی لاتفخذین لها الجبة
جیمك ضمیله لباس معروفدر که ترکیده دخی جبه دینور مقطوع الکم وقصیر الذیل اولور جمعی جبب کلور قبب
کبی وجباب کلور قباب کبی وجبه بر موضع آدیدر وحجاج العین یعنی کوزك اوستنده اولان کیکه دینور که قاش آنك
اوزرنده بتر وجبه درع یعنی زره تعبیر اولنان جنك لباسنه دینور که جبه وجوشن دخی دیرلر وطوار طرنغنك
حشوینه یعنی ایچنه یاخود کنارنه یاخود طوارك ایچك کمیکیله اویلغی قاووشه‌جق اك واویناق یرینه دینور وجبة
السنان مزراق تمرننك قوغانه دینور که اکا کوندرك اوجی داخل اولور وجبه بغداد اعمالندن نهروان قضاسنده
برقریه آدیدر وینه بغداد اعمالندن یعقوبا قربنده برقریه آدیدر محمد بن المبارك الجبائی وعوان بن علی الجبائی اورایه
منسوبلردر شارح دیرکه صواب اولان جبی اولمقدر وجبه مصرده برموضعدر ودمشق ایله بعلبك بیننده برموضعدر
وبادیه‌ده عالج نام محل قوملغنده برصو اسمیدر وطرابلس قضاسنده برقریه‌در محدثیندن عبدالله ابن ابی الحسن
الجبائی اورادندر التجبیب ترتیب وزننده آتك ایاغنك سکیل تعبیر اولنان بیاضی انجکله اویلق بیننی موصل
اولان یره قدر وارمقدر که اوك ایاقلرنده دیزلرنی وآرد ایاقلرنده سکیرلرنی تجاوز ایلمکدن عبارتدر یقال فرس مجبب
اذا ارتفع البیاض یعنی التحجیل منه الی الجبب واورکك نفار معناسنه در وقاچمق فرار معناسنه در ودواب
ومواشی یی صویه قاندرمق معناسنه در یقال جبب المال اذا اروا‌ها الجب جیمك ضمیله قویی‌یه دینور بئر معناسنه
علی قول دیبی درین صویی چوق اولانه یاخود اونلاغك وچایرلغك اعلا والطف یرنده واقع اولانه یاخود ایچرو
دیواری طاشله اوریلوب یاپلمامش اولانه یاخود ناس حفر ایلیوب اولجه علی حالها موجود اولان قویی‌یه دینور که
عادی اولور جمعی اجباب کلور وجباب کلور جیمك کسریله وجببه کلور قرده وزننده وجب شول صوطلومنه
ودغارجغه دینور که ایکی دریدن دیکلوب واسع اولمق ایچون ارالغنه بردری دخی ضم اولنمش اوله وعربلر آنی
ایکی قات دیکوب ایچنه نبیذ وضع ایدرلر وجب بربرزمینده برموضع آدیدر که آندن زرافه دیدکلری حیوان کتوردلی
زرافه تحریفله زورنابه دیدکلری جانوردر که فارسیده اشتر وکاو وپلنك دیرلر وجب طیٔ قبیله‌سنه مخصوص
برمحضر یعنی مشهد آدیدر وبنو عامر قبیله‌سی وضبة بن غنی جماعتی یوردلرنده برر صو اسملریدر وقاهرهٔ مصر ایله
بلبیس قصبه‌سی بیننده برموضعدر وحلب قضاسنده برقریه‌در که کلب لفظنه اضافتله جب الکلب دیرلر آنده
برچشمه واردر قدوز کلب اصردیغی کمسه اوزرندن قرق کون مرور ایلمزدن اقدم آنك صویندن ایچسه مرضندن
شفایاب اولور جب یوسف بلاد شامدن طبریه شهرینه اون ایکی میل مسافه‌ده علی قول سنجل ایله نابلس
میاننده واقعدر که اخوانلری اول قویی‌یه یعقوب کتمشلر ایدی دیر الجب موصل قضاسنده برموضعدر
جب الطلعه خرمانك ابتدا چقان چیچکنك قبجوغی چقدقدنصکره ایچنه اطلاق اولنور الجباب سحاب
وزننده قحط شدید معناسنه در یقال اصابهم الجباب ای القحط الشدید الجباب جیمك کسریله مفاعله دن
مصدر ثانیدر باب مغالبه دندر که حسن یاخود حسب ونسب ومال مقوله‌سی اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك
معناسنه در تقول جابنی جبابا فجبته ای فاخرنی فغلبته الجباب غراب وزننده قیلق قحط معناسنه در وبر وجهله

طلب ورغبت تعلق ایلمز اولان هدر وبیهوده وبی خیر نسنه یه دینور ودوه سودینك یوزنده كبوك طرزنده پیدا
اولان شیئه دینور كه دوه سودی قایمق طوتمدیغی بیلمیلر آنی قایمق ظن ایدرلر الاجباب همزه‌نك كسریله
دوه سودینك یوزی ذكر اولنان جاب طوتمق معناسنه در یقال اجب لبن الناقة اجبا اذا صار ذا جباب
الجوب صبور وزننده یره دینور ارض معناسنه علی قول برك یوزینه یاخود پك وغلیظ اولان یره دینور
یاخود طپراغه دینور وجوب یمن اولكه سنده برحصار آدیدر ومدینه قضاسنده برموضع آدیدر وبدر ترابنده برموضعدر
الجوبة جیمك فتحیله كسك تعبیر اولنان قتی طپراق پارچه سنه دینور مدره معناسنه الاجب همزه‌نك وجیمك
فتحیله عورت یرینه دینور فرج معناسنه جابة السعدی ثمامه وزننده سعد قبیله سندن برخرسز شاعر آدیدر جبیب
زبیر وزننده اصحابدندر وابو جمعة الانصاری اسمیدر یاخود بو جنبذ در نونله وجبیب اجا نام جبل یاننده بر وادی اسمیدر
وبادیه‌ده نحله نام صو قربنده بردره آدیدر جبی جیمك ضمی والفك قصریله ایرانده خوزستان اولكه سنده برایالت
آدیدر شیخ المعتزله ابو علی الجبائی واوغلو ابو هاشم الجبائی اوزایه منسوبلردر ونهروان قضاسنده برقریه آدیدر ابو محمد
ابن علی بن حجاء المقری اورایه منسوبدر وعراقده هیت نام بلده قربنده برقریه در محمد ابن ابی العز اورادندر وبغداد
قضاسنده یعقوبا قربنده برقریه در نسبتلرنده جبائی دینور جبی حتی وزننده یمنده برقریه در شعیب بن الاسود
الجبائی المحدث اورایه منسوبدر واحمد بن عبد الله الجبی جیمك ضمیله محدث ثبندندر دائما جبه صاتدیغیچون اكا جبابی
دخی دیرلر جبویه جیمك فتحی وبای مشدده‌نك ضمی وبای تحتیه‌نك فتحیله اسامیدندر محمد وعثمان ابنا محمود ابن
ابی بكر بن جبویه الاصبهانیان ومحمد بن جبویه الهمدانی محدثیندندر الجباب كتان وزننده جبه صتان كیمسه‌یه دینور
عبد القوی بن الجباب المصری محدثیندندر جدی سوق الجبابده جبه فروش اولدیغیچون جباب اطلاق اولندی
وحافظ احمد بن خالد بن الجباب محدثدر الجبابات جیمك ضمیله كوفه ایله واسط بیننده ذی قار نام محله قریب
برموضعدر الجبجبه جیملرك فتحیله صو ایچره اولان شول ایری قیایه دینور كه صو آنی یاصوب اورتمكله اوبلجه
طومالوب طورر اوله اتان الضحل دخی دیرلر الجبجبة جیملرك ضمیله طپراق چكه جك مبشین زنبیله دینور وجبجبه
جیملرك فتحی وضمیله شول اشكنبه‌یه دینور كه اعراب آنی تطهیر ایدوب قورتدقدنصكره دغارجق كبی ایچنه
ات قاورمه سی وبصدرمه طولدروب حفظ ایدرلر علی قول شول چرویش یاغنه دینور كه اریدوب اشكنبه ایچره قورلر
یاخود شول دری‌یه دینور كه بوغزلنمش دوه‌نك یانندن دكرمیجه كسوب بعض عملدنصكره ایچنه قیمه وقاورمه مقوله سی
قویه جق ظرف ایدرلر جبجب هدهد وزننده مدینه قربنده برصودر الجبجاب طبطاب وزننده والجباجب
جیمك ضمیله چوق صویه دینور یقال ماء جبجاب وجباجب ای كثیر الجبجب فدفد وزننده دوز وهموار یره دینور
ارض مستویه معناسنه بقیع الجبجب مدینه‌ده برموضعدر یاخود بو خای معجمه ایله در الجباجب جیمك فتحیله طبل
وكوس معناسنه در شارحك بیانه كوره مفردی جبجبه یاخود جبجاب در صوتی باعث تسمیه در دبدبه ودبداب كبی
وجباجب مكه مكرمه‌نك طاغلرینه یاخود اسواقنه دینور یاخود مناده واقع سلخانه در كه اورایه قربان اشكنبه‌لری
آتیلور وجباجب ایری كوده‌لو دیرمان ناقه‌لره دینور المجابه میمك ضمی وبانك تشدیدیله مفاعله وزننده باب مغالبه دندر
بعض اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك معناسنه در شونكه مصدر ثانیسی اولان جباب ذیلنده ذكر اولندی التجاب
تشدیدباله تفاعل وزننده احدهما آخرك قز قرنداشلرینی تزوج ایدشمك معناسنه در یقال تجابا اذا تناكحا اختیهما جبان
كتان وزننده عجمده اهواز قضاسنده برقریه در الجبجبه زلزله وزننده دیار بدیار سیر وسیاحت ایدوب كزمك معناسنه در
یقال جبجب الرجل اذا ساح فی الارض جتاوب جیمك ضمیله مكه قربنده برموضعدر الجحجبة جیملرك فتحیله
وینهما حای مهمله ایله هلاك ایلمك معناسنه در یقال جحجب العدو ای اهلكه وبرنسنه‌ده تردد ایلمك معناسنه در یقال جحجب
فی الشیء اذا تردد فیه وبری اوته كیدوب كلمك واوطه چالمق معناسنه در یقال جحجب الرجل اذا جاء وذهب جحجب جعفر
وزننده بر رجل اسمیدر جحجبی مرحبا وزننده انصاردن برجماعتدر الجحدب جعفر وزننده قصه بویلو بودور
كیمسه‌یه دینور الجحرب جیمك فتحی وضمیله ایری كوده‌لو طوباج بودوره دینور وجحرب وجحارب علابط وزننده
جثه‌سی ایری عظیم الهیكل آته دینور یقال فرس جحرب وجحارب ای عظیم الخلق الجحربان افعوان وزننده
شول ایكی طمرلره دینور كه آتك ایكی لهزمه‌لرنده اولور لهزمه شول سیوری كمكدر كه قولاق آلتندن چكه نهایت بولدیغی
یره قدر اولور براوجی كوچك دلك آلتنه واررایكی طرفنه لهزمتان دینور اشبو جحربان لفظی تثنیه اوله‌رق مستعملدر
لهزمتان كبی الجحنب نوتله جعفر وزننده والجحنب جهنم وزننده قصه بویلو بودور كشی‌یه علی قول قصه
وكوده‌سی اتسز خیره وزبون كیمسه‌یه دینور وقوی وشدید كیمسه‌یه دینور وبیوك تجربه‌یه دینور الجحانب علابط وزننده

بودخی اتی آز چلیمسز قصه بویلو آدمه دینور الجخابة خای معجمه ایله سحابه وزننده والجخابة كتابه وزننده والجخابة
جبانه وزننده احمق ونادان كیمسه‌یه دینور وششمان ثقیل وناتراش كشی‌یه دینور الجخب ضرب وزننده خسته‌لكدن
وجودی پك زبون ونحیف اولوب وایچریسی قاوق اغاج كبی بوم بوش قالوب اجوف اولان كشی‌یه دینور الجخب
تشدیدباایله هجف وزننده عظیم الجثه دیرمان دوه‌یه دینور وقدر ومنزلت صاحبی بهادر آدمه دینور وضعیف وزبون
انسان وحیوانه دینور الجخدب قنفذ وزننده والجخادب علابط وزننده والجخادبه هابله والجخادباء الفك
مدی وقصریله وابو جخادب علابط وزننده وابو جخادبی الفك قصریله بنیه‌سی ایری قالین كوده‌لی دیرمان
انسان وحیوانه دینور وبرنوع جندب یعنی اوجاق چكركه سنه دینور كه یشل وایاقلری اوزون اولور بعض امهاتده
جندب اركك چكركه ایله مفسردر ومطلقا ایری چكركه‌یه ده جخدب وجخادب دینور وایری اوصورغان بوجكنه دینور
وجخدب قنفذ وزننده وجخدب جندب وزننده ارسلانه دینور جخدب جعفر وزننده شاعر وعلم انسابده ماهر
ابی الصلت الكوفی اسمیدر الجدب جیمك فتحی ودالك سكونیله قیتلق محل وقحط معناسنه در یقال بلد فی بلدهم الجدب
ای المحل شارح دیر كه بو معنادن فعل باب خامسدن متصرفدر یقال جدبت الارض جدوبة اذا محلت وعیبلمك
معناسنه در یقال جدبه جدبا من الباب الاول والثانی اذا عابه الجادب یلانجی‌یه دینور كاذب معناسنه شارح جادب
لفظنك فعلی نامسموع اولدیغنی امام خلیلدن نقل ایدرلكن ابن زید نصر فنی روایت ایلمشدر یقال جدب
الرجل اذا كذب الجندب قنفذ وزننده والجندب جیمك ضمی ودالك فتحیله والجندب درهم وزننده برنوع
معروف چكركه اسمیدر بعض امهاتده اركك چكركه ایله وبعضنده اوجاق چكركه‌سی وكیجه چكركه‌سی دیدكلری
چكركه ایله مفسردر وجندب بررجل آدیدر ام جندب داهیه‌یه اطلاق اولنور وغدر وظلم وستمه اطلاق اولنور
یقال وقعوا فی ام جندب ای ظلموا علی بناء المجهول الاجداب همزه‌نك كسریله بریری قیتلق اوزره بولمق
معناسنه در یقال اجدب الارض اذا وجدها جدبة وقیتلق كلمك معناسنه در یقال اجدب القوم اذا اصابهم
الجدب وبریده قیتلق واقع اولمق معناسنه در یقال اجدب المكان اذا صار ذا جدب الجدب ضرب وزننده والجدوب
صبور وزننده والمجدوب معیوب وزننده والجدیب امیر وزننده بغایت قحط وغلا اوزره اولان قوراق یره دینور
یقال مكان جدب وجدوب ومجدوب وجدیب ای بین الجدوبة ویقال ارض جدبة وارضون جدوب كأنهم جعلوا
كل جزء منها جدبا ثم جمعوه علی هذا ویقال ارض جدب وصف للمصدر ویقال كانت فیه اجادب قیل هی جمع اجدب
الذی هو جمع جدب الجدوبة جیمك ضمیله قیتلق اولمق معناسنه در یقال جدب المكان جدوبة من الباب الخامس
بمعنی اجدب الجدباء حمراء وزننده جنس نباتدن عاری اولان قیر صحرایه دینور یقال فلاة جدباء ای مجدبة لیس
فیها مرتع ولا كلاء المجداب محراب وزننده اوزان مبالغه دندر شول یره دینور كه دائما قحط وقلت اوزره اولوب خصب
ورخاسی نادر واقع اوله مخصاب مقابلیدر جدب هجف وزننده حرف تعریفدن مجرد اوله‌رق جدب اسمیدر كه
قیتلق دیمكدر التجدب تفعل وزننده عیب وعار معناسنه اولان جدب لفظندن مأخوذ در برنسنه‌یی عیبسمك
وآنی كندی نفسنه عار ونقیصه ونامناسب عد ایلمك معناسنه در ومنه تقول ما اتجدب ان اضحك ای
ما استوخم اجدابیه همزه‌نك فتحیله مغربده شهر برقه قربنده بربلده در الجذب جیمك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله
برنسنه‌یی چكوب اوزاتمق وسوندرمك معناسنه در صوری ومعنویده شایعدر یقال جذبه جذبا من الباب الثانی
اذا مده وبرنسنه‌یی آخر یره نقل ایدوب یرینی دكشدرمك معناسنه مستعملدر یقال جذب الشیء ای حوله عن موضعه
وناقه‌نك سودی چكیلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور یقال جذبت الناقة اذا قل لبنها وآی آخر اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال جذب الشهر اذا مضی عامته ای اكثره وولدی سوددن كسمك معناسنه استعمال اولنور یقال
جذب المهر ای فطمه وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور یعنی برنسنه‌یی چكشمكده آخره غالب اولمق معناسنه اولور
یقال جذب فلان فلانا من الباب الاول اذا غلبه فی المجاذبة لكن بونده مناسب اولان جاذبه فجذبه عنوانیله اولمقدر
وعربلر سیر جذب دیرلر سریع معناسنه بو راده وصف بالمصدر در وجذب خرما بینسنی كسمك معناسنه در
یقال جذب النخلة جذبا من الباب الثانی اذا قطع جذبها وقابده اولان صویی آغزیله برصولوقده چكوب ایچمك
معناسنه استعمال اولنور یقال جذب من الماء نفسا اذا كرع فیه الاجتذاب افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی چكوب
اوزاتمق معناسنه در یقال اجتذبه بمعنی جذبه وبرنسنه‌یی سلب واختلاس ایلمك معناسنه در یقال اجتذبه ای سلبه
المجاذبة مفاعله وزننده چكشمك معناسنه در یقال جاذبا الرجلان اذا نازعا وبرنسنه‌نك یرینی دكشمك معناسنه در
یقال جاذب الشیء اذا حوله عن موضعه الانجذاب انفعال وزننده چكیلوب اوزانمق معناسنه در یقال جذبه

فانجذب التجاذب تفاعل وزننده انجذاب معناسنه‌در وچکشمك تنازع معناسنه در يقال تجاذبا اى تنازعا
الجاذب والجاذبة والجذوب صبور وزننده سودى چكيلوب آزالمش ناقه‌يه دينور جاذبك جمعى جواذب كلور
وجذاب كلور جيمك كسريله نائم ونيام كبى جذاب كسر اوزره مبنى اوله‌رق قطام وزننده اولومك اسميدر
منيه معناسنه جذب نفوس ايلديكنه مبنيدر الجذبة تمره وزننده اسمدر برنسنه‌يى چكوب اوزاتمغه وچكيلوب
اوزامغه دينور وچكيلوب اوزاديلان شيئه دينور ايلك تلى كبى وارضدن قطعهٔ بعيده‌يه اطلاق اولنور كويا كه
چكيلوب اوزامش كيدر ومنه يقال بينه وبين المنزل جذبة اى قطعة بعيدة الجذب فتحتينله خرما ينسنه دينور
جمار النخل معناسنه على قول سرت ودرشت اولانه دينور الجذاب كتاب وزننده بودخى خرما ينسنه دينور
مفردلرى جذبه وجذابه در تقول اكلنا الجذب والجذاب اى جمار النخل او الخشن منه الجوذاب جيمك ضميله
برنوع طعامدر كه شكر وپرنج واتدن ترتيب اولنور شارحك بيانته كوره كوداب معربيدر برهانده كوداب كاف
فارسى مضموميله بردرلو طعامدر كه ات وپرنج ونخود وجوز ايله پشروب اوزرينه سركه‌لى بكمز شربتى دوكرلر واكا آش
حبشى دخى ديرلر وعند البعض پريان پلاويدر كه اكا كوچ پلاوى دخى ديرلر ديو مرسومدر الجذابه جيمك
فتحى وذالك تشديديله قيلدن دوزلمش طوزاقدر كه آنكله طويغار قوشى صيد ايدرلر الجذبان جيمك وذالك
كسرى وبانك تشديديله عقتان وزننده نعلين يعنى اياق قابنك تصمه سنه دينور زمام النعل معناسنه التجذب
تفعل وزننده ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال تجذب اللبن اذا شربه الجذبات فتحاتله جذبه‌نك جمعيدر كه
ارضدن قطعهٔ بعيده‌يه دينور بو معنادندر كه عربلر اخذ فى وادى جذبات ديرلر فلان سلوكنده يا فعلنده وقولنده
اصابت ايليوب خطا ايلدى ديجك يرده وبو جمع صيغه‌سيله مستعمل اولان تعبيراتدندر الجرب فتحتينله اويوز وكچيك
تعبير اولنان علته دينور وبو معناده مصدر اولور يقال جرب البعير جربا من الباب الرابع وجرب عيب ونقيصه
معناسنه استعمال اولنور يقال به جرب اى عيب وقلج پاسنه اطلاق اولنور يقال جرب السيف جربا اذا صدئ
ويقال بالسيف جرب اى صدء وقلج پاسى شكلنده شول عارضه‌يه دينور كه بعض كوز قپاغنك ايچ يوزينه عارض
اولور دائما كچوب طورور بو بر علتدر كه كوز قپاقلرينك ايچ طرفنه برقزللق وكچشمك وخرده دارى كبى
اوفه‌جق بثره‌لر عارض اولور رسبى پانمش اخلاطدر مفردات طبيه‌ده جرب العين ديدكلرى بودر يقال باجفانه
جرب وهو كالصدء يعلو باطن الجفن وجرب بركسه‌نك ترلاسى خير ومنفعتدن قالوب تباه اولمق معناسنه‌در
يقال جرب الرجل اذا هلكت ارضه وبركسه‌نك دوه‌سى اويوز اولمق معناسنه‌در يقال جرب الرجل اذا جربت
ابله الجرب كتف وزننده والجربان عطشان وزننده والاجرب احمر وزننده اويوز وكچيك اولان انسان
وحيوانه دينور الجرب جيمك ضميله اجربك جمعيدر والجربى قتلى وزننده اجربك وجربانك جمعيدر الجراب
جيمك كسريله اجربك جمعيدر الاجارب اجربك جمعيدر الاجراب همزه‌نك كسريله بركسه‌نك دوه‌سى
اويوز اولمق معناسنه‌در يقال اجرب القوم اذا جربت ابلهم الجرباء حمراء وزننده كوكه دينور سماء معناسنه
نجنده مركوز اولان كواكب سببيله جرب اصابت ايدن بدنه تشبيه اولنمشدر على قول فلك شمسك وفلك قمرك
دائر اولدقلرى سمت وناحيه‌يه اطلاق اولنور كه مراد شمسك خارج المركز وقمرك فلك تدويرى مدارلرى اوله جقدر
وجرباء قوراق يره دينور ارض مقحوطه معناسنه وكوزل ودلبر قيزه دينور وجرباء ديار شاميه‌ده اذرح نام قصبه
يانده برقريه آديدر مابينى اوچ كونلك مسافه‌در ديديلر غلط ايلديلر لكن اصل وهم حوض نبوى حقنده وارد
اولان اشبو مابين ناحيتى حوضى كما بين المدينة وجرباء واذرح حديثنده واقع زياده‌يى يعنى المدينة لفظنى اسقاط ايدن
راويلردن نشأت ايلمشدر ولفظ مزبورى امام دارقطنى كندى كتابنده ثبت ايلمشدر الجريب امير وزننده برنوع
اولچك اسميدر كه درت قفيز مقدارى نسنه آلور وقفيز بر اولچكدر كه سكز مكوك آلور وهر مكوك اوچ كيله در
وهر كيله بر من ايله برمنك يدى ثمنيدر وجريب لفظنك جمعى اجربه كلور وجربان كلور جيمك ضميله ارغفه ورغفان
كبى وجريب ترلايه دينور مزرعه معناسنه شارح ديركه مؤلفك مزرعه ايله تفسيرى تقييد محلنده اطلاقدر زيرا جريب ترلادن
مقدار معلوم المساحه‌در كه طولا وعرضا التمشر ارشون يردن عبارتدر فارسيده كرى وتركيده دونم ديرلر مساحه‌ده بو رسمه
مرسومدر كه جريب اصل دره‌يه دينور وادى معناسنه بعده بالاستعاره ارضدن قطعهٔ متميزه‌يه اطلاق اولندى ومقدارى
بحسب اصطلاح اهل الاقاليم مختلفدر لكن سموءل كتاب المساحه‌ده بو كونه بيان ايلديكه التى دانه معتدل شعيرك مجموع
مقدار عرضنه اصبع دينور ودرت اصبعه قبضه والتى قبضه‌يه ذراع واون ذراعه قصبه واون قصبه‌يه اشل ديرلر واشلى
كندى نفسنه ضربدن حاصل اولان مقداره جريب كذلك اشلى قبضه‌يه ضربدن حاصل اولانه قفيز وينه اشلى ذراعه

مطلب

ضربدن

ضربدن حاصل اولانه عشير ديرلر پس بو تقريره كوره جريب اون بيك ذراع مقدار اولور وقدامة الكاتب بيانته
كوره اشل التمش ذراعدن عبارت اولوب ونفسنه ضربدن حاصل اولانه جريب اطلاق اولنمغله اكا كوره جريب
اوچبيك التيوز ذراع ايدر وجريب الطعام يعنى حبوبات اولچوسنده درت قفيز استيعاب ايدن اولچكه دينور
ومطرزى بيانته كوره طولا وعرضا التمشر ذراع مقدارى ترلايه دينور اصل درت قفيزى مستوعب مكيال اسمى
اولوب بعده اول مقدار تخمى مستوعب ترلايه اطلاق اولنمشدر نته كه بريد فى الاصل بريده دم معربى اوله‌رق منزل
بارگيرينه دينوب بعده اكا راكب اولانه ولاغه اطلاق اولندقدنصكره آنك سير ايلديكى مسافه‌ده استعمال اولندى
وشارحك بيانته كوره كيرى وكريب معربيدر انتهى وجريب دره‌يه دينور وادى معناسنه وقبس بلادنده خاصة بردره‌نك
اسميدر الجربة جيمك كسريله ترلايه على قول طپراغى خالص وتميز اولوب اشجار وبنا آثرى اولميان ترلايه ياخود
زرع وغرس ايچون كركى كبى نطس واصلاح اولنمش ترلايه دينور وشول پوستكى ودرى يا حصير مقوله‌سنه دينور كه
قويينك كنارنه كريلوب چكيلور بروبه دوكيلن صوقويى‌يه صحرا اتمق ايچون پرده ايدرلر على قول شول درى وتخته
مقوله‌سنه دينور كه جدولك وآرقك اوكنه پرده وارى كروب چكرلر تا كه صو آنك اوزرندن طاشوب جريان ايليه
جربه حمزه وزننده مغربده برقريه‌در الجراب جيمك كسريله داغارجغه دينور كه ايچنه زاد مقوله‌سى وضع اولنور
على قول مطلقا قابه دينور وعاء معناسنه واشبو جراب لفظى جيمك كسريله‌در فتحى جائز دكلدر ياخود قاضى
عياض وسائرك فتحله حكايه ايتدكلرى لغت ضعيفه‌در جمعى جرب كلور ضمتينله وجرب كلور سكون رايله واجربه
كلور وجراب خايه طورباسنه اطلاق اولنور وجراب البئر قويينك محل اتساعى اولان ايچ دائره‌سندن عبارتدر
وجراب محدثيندن يعقوب بن ابراهيم البزاز لقبيدر وابو جراب محدثيندن عبدالله بن محمد القرشى كنيه‌سيدر
الجراب غراب وزننده بوش كيسه‌يه دينور ومكهٔ مكرمه‌ده برصو آديدر الجربة جيمك وراءنك وباى مشدده‌نك
فتحيله خركله‌يه دينور جماعة الحمر معناسنه على قول غلاظ وشداد وتوانا اولان حماره وانسانه اطلاق اولنور
وچوق نسنه‌يه دينور وباديه‌ده برطاغ آديدر ياخود بونده ضمتينله درجرقه كبى وجربه شول عيال ومتعلقاته دينور كه
همان زاد ونفقه‌كى اكل وتناول ايليوب وجهامن الوجوه سكا خير ومنفعتلرى اولميه وبر مصلحتكه برامية لر
يك انقريه نفوس زائده اوله جقلردر الجرنبة كلنبه وزننده چوق نسنه‌يه دينور الجرب فتحتينله وتشديد
بايله محيل وفتنه كار ودوباره‌جى بودوره دينور يقال هو جرب اى قصير خب الجربانة كسرتينله وتشديد بايله
عفتانه وزننده بوزه چاغرچى دلى زفر سليطه وبدزبان قارى‌يه دينور الجرياء كيمياء وزننده پويراز تعبير اولنان
يله دينور ياخود آنك سربلكنه وصوغو قلغنه دينور ياخود جنوب ايله صبا بيننده هبوب ايدن يله دينور وجرياء
ضعيف وزبون وناتوان كسيه دينور الجربان جيمك وراءنك كسرى وضمى وبانك شده‌سيله كوملك بقاسنه دينور
وجربان السيف قلجك اغزينه دينور كه جالم يريدر على قول شول غلافه وقبوره دينور كه ايچنه قين وباغلرى وسائر
طاقيله حفظ ايچون قلج وضع اولنور واكا جربان دخى دينور عثمان وزننده يقال جربان السيف وجربانه اى حده
او شئ يجعل فيه السيف وغمده وحمائله التجربة تكمله وزننده صنه‌مق اختبار معناسنه‌در يقال جربه تجربة
اذا اختبره مصاحده جربه تجريبا اى اختبره مرة بعد اخرى يعنى برشيئى تكرار بتكرار صنه‌مق معناسيله مرسوم
وتجربه آندن اسمدر جمعى تجارب كلور مساجد وزننده ديو مبيندر المجرب معظم وزننده شول كمسه‌در كه
بالجمله احوال واطوارى بالدفعات تجربه ايله هركسك معلومى اوله كويا كه اويوز دوه كبى مستورى خارجه اخراج
اولنمش اوله يقال رجل مجرب اى بلى ماعنده ومجرب ارسلانه اطلاق اولنور المجرب محدث وزننده احوال
روزكارى كثرت تجربه ايله حقايق ودقايق امور وشئوناته عارف وواقف اولان اهل بصيرته دينور يقال رجل مجرب
اذا كان يعرف الامور المجربة معظمه وزننده تام الوزن اقچه‌لره اطلاق اولنور يقال دراهم مجربة اى موزونة
الاجربان احمران وزننده بنو عبس ايله ذبيان قبيله‌سنه اطلاق اولنور الاجارب بنى سعيد قبيله‌سندن برجماعتدر
جريب زبير وزننده يمنده بر وادى وهجر قضاسنده برقريه آديدر وجريب بن سعد هذيل قبيله‌سنك سلسلهٔ نسبى
رجالندندر ومحدثيندن محمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن اسمعيل الزاهد البلخى جدينك جدى اسميدر وجريبه هابله
ابن الاشيم دركه شاعر مشهوردر ابو الجرباء عاصم بن دلف دركه جمل وقعه‌سنده عائشه رضى الله عنها جنابنك
دوه‌سنى چكن ذاتدر الجورب جوهر وزننده معروفدر كه اياغه كيلور تحريفله چوراب تعبير اولنور جمعى جواربه
وجوارب كلور شارحك بيانته كوره كورب معربيدر يقال لبس الجورب اى لفافة الرجل التجورب تدحرج وزننده
اياغه چوراب كيمك معناسنه‌در يقال تجورب زيد اذا لبس الجورب الجوربة دحرجه وزننده بركسيه چوراب

كيدرمك معناسنه در تقول جوربته اى البسته الجورب الجوارب چوراب ايشلين وچوراب صتان كمسيه
دينور على بن احمد وبرادرزاده سى احمد بن محمد ومحمد بن خلف الجوارببون محدثلردر الاجرباب اشرباب
وزننده ومراد فيدركه برنسنه يه بيون اوزادوب باقمق معناسنه در يقال اجرأب الرجل اى اشرأب الاجرنباء
اسلنقاء وزننده يصدقسزاوپومق معناسنه در يقال اجرنبى الرجل اذا نام بلا وسادة بورا ده مواد ختام بولمشدر
وبعض نسخه ده اشبو اعتراض آتى الذكر مسطوردر مؤلف ديركه جوهرينك عمرو بن الحباب نام شاعرك اشبو * وفينا
وان قيل اصطلحنا تضاغن كما طر اوبار الجراب على النشر * بيتنده واقع جراب كلمه سى جرب لفظندن جمعدر
رمح ورماح كبى ديو تقريرى سهو در زيرا جراب انجق جرب جمعيدركه كتف وزننده در معناى بيت بودركه هر نقدر
صورت ظاهرده ميانه مز مصالحه پذير اولوب وبين الناس صلح وصلاحمز مشتهر اولديسه ده لكن درونلرمزده
نه حقد وكينه وعداوت مضمر درنه كه اوبوز دوه لك دوكيلن تويلرى كرچه قوريد قدنصكره رشحات امطار ايله
يكيدن تاب وطراوت بولان مضر ومؤذى نبات كبى نابت اولوب لكن تحتنده ينه علت جرب مستكن ودركاردر
نشر شول اوته دينوركه قوريدقدنصكره عقب صيفده يغمور تأثيريله يشروب تازه لنور مواشى يه مضر اولمغله
چوبانلر اجتناب ايدرلر جرثب ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ياخود قنفذ وزننده برموضع آديدر الجرجبة دحرجه
وزننده اكل ايلمك معناسنه در يقال جرجب الطعام اذا اكله وقابده اولان طعامى تماما تناول ايدوب سوموزمك
وديب كوستورمك معناسنه در يقال جرجب الاناء اذا اتى على ما فيه يعنى اكل جميع ما فيه الجرجب طرطب وزننده
والجرجبان افعوان وزننده بطن وجوف معناسنه در يقال ملأ جرجبه وجرجبانه اى جوفه وبطنه الجراجب
زلازل وزننده جثه لرى ايرى ديرمان دوه لره دينور الجردبة دحرجه وزننده طعامى حرص وشره تام ايله
اكل ايلمك معناسنده دركه صوغومسزلق ايلمك تعبير اولنور كويا كه سفره ده اولان طعامى بجملته
كندى باشنه اكل ايلمك داعيه سنده اولوركه بغايت ذميمه دندر يقال جردب الرجل اذا اكل ونهم وسائر
كسه اكل ايلمسون ديو طعام اوزره الني قپامق معناسنه در على قول صاغ اليله طعام اكل ايدوب صوليله
غيريلرى منع ايلمك معناسنه در يقال جردب الرجل اذا وضع يده على الطعام لئلا يتناوله غيره او اكل بيمينه ومنع
بشماله الجردبان جيمك ودالك فتحيله والجردبان جيمك ودالك ضميله والجردبى جعفرى وزننده والمجردب
اسم فاعل بنيه سيله وصف مذكور اوزره اولان كمسيه دينور وجردبان جيمك ودالك فتحيله كرده بان معربيدركه
لفظ فارسيدر حافظ الرغيف معناسنه درزيرا كرده كافك كسريله پيده تعبير اولنان اتمكدر وبان صاحب معناسنه
اولمغله كرده بان پيده بجى ديمك اولور الجردبان والجردبى جيملرك كسريله طالقاوغه دينور طفيلى وكاسه ليس كبى
يقال هو جردبان وجردبى اى طفيلى الجرداب جيمك كسريله كرداب فارسى معربيدر وسط البحر معناسنه
مترجم ديركه كرداب كاف فارسيه نك كسريله دريا ده شول چورنتى يه دينوركه اكا دوشن سفينه بروجهله خلاص
اولمزنه كه اوقيانوسده سفر ايدنلر حكايت ايدرلر وبعض كوچك بحر ونهرلرده دخى اولوركه قنال تعبير اولنور
پس مؤلفك وسط البحر ايله تفسيرى ناملايمدر الجرشبة شين معجمه ايله دحرجه وزننده بركسه نك وجودى آرقلبوب
مهزول اولمق على قول خسته ايكن ايوجه اولمق معناسنه در يقال جرشب الرجل اى هزل اومرض ثم اندمل
وخاتون ياشى بولوب اكسلمك ودونمك ياخود زياده سيله قوجامق ياخود اللى ياشنه وارمق معناسنه در يقال
جرشبت المرأة اذا ولت او بلغت الهرم او خمسين الجرشب قنفذ وزننده قصه بويلو بودور كمسيه دينور
الجرعب جعفر وزننده تصلق وبد اندام وناتراش نسنه يه دينور وقالين وغليظ نسنه يه دينور وداهيه شديده يه دينور
وجرعب ذكرى سبق ايدن مخدب نام نسابه نك پدرى اسميدر الجرعبب قنديل وزننده بودخى تصلق وياقشقسز
وبد اندام شيئه دينور الجرعبة دحرجه وزننده صوبى ايوجه وخوشجه ايچمك معناسنه در يقال جرعب الماء
اذا شربه شربا جيدا الجرعوب جمهور وزننده صوبى شدتله ايچن ايرى وناتراش كمسيه دينور الاجرعباب
اجلعباب وزننده برميقلوب دوشمك معناسنه در مصروع كبى يقال اجرعب الرجل اذا اصرع الجزب زاى
معجمه ايله حزب وزننده نصيب وحصه معناسنه در الجزب جيمك ضميله قوللره دينور عبيد معناسنه كه عبدك
جمعيدر شارحك بيانه كوره اسم جمعدر يقال له جزب كثير اى عبيد بنو جزيبة جهينة وزننده برقبيله در
جزب لفظندن فعيله در المجزب منبر وزننده خوش سيرت وپاكيزه طينت آدمه دينور يقال رجل مجزب اى
الحسن السيرة الطاهرة الجسرب سبله جعفر وزننده اوزون شيئه دينور انسان اولسون سائرى اولسون شارح
ديركه بو جسر ايله سرب كلمه لرندن منحوتدر الجشب جيمك فتحى وشين معجمه نك سكونيله طعام غليظ اولمق على قول

قاتقسز اولمق معناسنه در يقال جشب الطعام وجشب جشبا من الباب الاول والرابع اذا غلظ او صار بلا ادم واونى
بابلغورى ايرى اوكوتمك معناسنه در يقال جشبه اذا طحنه جريشا وعربلر جشب الله شبابه ديرلر اذهبه معناسنه
يعنى حق تعالى آندن جوانلقد ونقيتى ازاله ايدوب پير آدم كبى وجودنى يابس وبى تاب وطراوت ايلسون وبعضلر
ردأه لفظيله تفسير ايتديلر يعنى جشبه الله ديرلر آنى دون وردى وكمتر ايلسون معناسنه وعلى قول اقمأه معناسنه دركه
صورى ومعنوى خوار وحقير ايلسون ديمكدر وجشب معناى اولده وصف بالمصدر اولوركه غليظ طعامه ياخود
قاتقسز طعامه دينور الجشب كتف وزننده والمجشاب محراب وزننده والجشيب امير وزننده والمجشوب
مجذوب وزننده بونلرده غليظ ياخود قاتقسز طعامه دينور يقال طعام جشب وجشب ومجشاب وجشيب ومجشوب
اى غليظ او بلا ادم الجشوب صبور وزننده وجودى قورى وخشونتلو بودور عورته دينور الجشيب امير وزننده
مطلقا خشن وغليظ وبشيع وناز يبا شيئه دينور ودائما بلغور كبى غلظت وخشونتلى طعام اكل ايدن كمسيه دينور
الجشوبة جيمك ضميله غلظت وخشونتلى طعام اكل ايدر اولمق معناسنه در يقال جشب الرجل جشوبة من الباب
الخامس اذا كان سيئ المأكل بنو جشيب امير وزننده عربدن بربطن در المجشب منبر وزننده بنيه سى ايرى
تنومند بهادره دينور المجشب معظم وزننده معيشتى درشت وخشن اولان كمسيه دينور الجشب جيمك ضميله
نارقبوقلرينه دينور قشور الرمان معناسنه مفردى جشبب در الجعبة ثمره وزننده اوق قبورينه دينور وبرنوعنه
قنديل ديرلر وتركش دخى دينور جمعى جعاب كلور جيمك كسريله يقال نكب جعبته اى كنانته الجعب صعب
وزننده تركش ياپمق معناسنه در يقال جعب الجعبة جعبا من الباب الثانى اذا صنعها وبرنسنه يى ترس دوندرمك
معناسنه در ايچى طشره چويرمك كبى يقال جعبه اى قلبه وبركدرمك معناسنه در يقال جعبه اى جمعه ويره چالمق
معناسنه در يقال جعبه اذا صرعه وجعب دوه قيغنك كومه لنمش كوچكجه بغبنه دينور الجعاب شداد وزننده
تركش دوزن كمسيه دينور الجعابة كتابه وزننده تركشجيلك حرفتنه دينور محدثيندن ابو بكر بن الجعابى پدرى
اكا منسوبدر التجعيب تفعيل وزننده والجعبأة سلقبه وزننده والجعباء سلقاء وزننده يره چالمق معناسنه در
الانجعاب انفعال وزننده والتجعب تفعل وزننده والتجعبى تسلق وزننده مطاوعلريدر يره چالنمق معناسنه
يقال جعبه تجعيبا وجعبأه جعبأة وجعباء فانجعب وتجعب وتجعبى اى صرعه فانصرع الجعب جيمك ضميله بدنده
كوبكك آلتندن مقعدى احاطه ايدن پوچ كيكنه وارنجه يومشق اولان عضوه دينور يقال اشتكى جعبه وهو ما انحدر
من تحت السرة الى القحقح الجعبى غربى وزننده قرمزى قرنجه يه دينور جمعى جعبيات كلور واغت مز بوره بعضلرك
خطيله جعبى عنوانندهكه جيمك ضمى والفك قصريله اربى وزننده مرسوم اولمغله جمعى جعبيات اولور الجعبى
زمكى وزننده والفك مديله جائزدر دره دينور است معناسنه الجعباة بودخى كسرتين وبانك تشديديله والجعباء
صحراء وزننده است ومقعده دينور المجعب منبر وزننده شول كورشجى پهلوانه دينوركه فننده بغايت ماهر وبهادر
اولمغله كندو سيله كورش طوتنلرى دائما باصوب اصلا كندى باصلمز اوله يقال هو مجعب اى صريع على وزن سكيت
يصرع ولا يصرع الاجعب احمر وزننده شول كمسه دركه ششمان وقارنى بيوك اولمغله ايشده كوجده چابك
حركت ايده ميوب ضعيف العمل اوله يقال رجل اجعب اى بطين ضعيف العمل المنجعب متقرب وزننده ميت
معناسنه دركه اولو محل ديمكدر يقال هو منجعب اى ميت بتشديد الياء الجعبوب عصفور وزننده شول ضعيف
وزبون كشى يه دينوركه اصلا برايشه يرامبه على قول دنى وفرومايه ياخود بودور كسيه دينور التجعبى تسلق وزننده
عسكرك چوق اولمغله برى برى اوزره مجتمع ومزدحم اولمق معناسنه در يقال جيش متجعبى اى يركب بعضه بعضا الجعباء
حمراء وزننده جثه سى ايرى وبيوك عورته وسائر حيوانه دينور يقال مرأة جعباء ونملة وشاة جعباء اى ضخمة كبيرة جعثب
ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده بررجل اسميدر الجعشبة دحرجه وزننده صوغومسزلق حرص وشره معناسنه در يقال
ما هذه الجعشبة اى الحرص والشره الجعدبة قنفذه وزننده صو بوزنده پيدا اولان قبرجقلره دينوركه يغمور ياغاركن
حاصل اولور واورمجك اوينه دينور بيت العنكبوت معناسنه واوغلاق هنوز طوغدقده ايكى چكه سى اراسنده
آغوز كبى لزوجتلو نسنه يه دينور وجعدبه بررجل مدنى اسميدر وهاسز جعدب دخى اسمادندر الجعشب شين
معجمه ايله جعفر وزننده اوزون بويلو جثه سى قالين تنومند كشى يه دينور الجعنب نونله قصير القامه كمسيه دينور
جغب غين معجمه ايله كتف وزننده برلفظدركه شغب كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور مفرد اوله رق برأسه ذكر اولنمز يقال
رجل شغب جغب يعنى پك مفسد وفتنه كار كمسه در الجلب ضرب وزننده والجلب تعب وزننده دوه وقيون
وجاريه مقوله سنى بيع ايچون بريردن آخر يره سوروب ايلتمك معناسنه دركه سورك كوترمك تعبير اولنور يقال جلبه جلبا

من الباب الاول والثانى اذا ساقه من موضع الى آخر و بو معناده لازم اولور يقال جلبه فجلب هواى انساق وناس
غريو وفرياد وچغلشى ايلمك معناسنه در يقال جلب القوم اذا صاحوا وصوتوا وكسب وكار طريقنه دورشمك
معناسنه در يقال جلب لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآت قوشاركن دخى زياده خواهش وغيرت كلوب اقدام
ايلمكله رفيقلرنى سبق ايلسون ديو اوركبى ياخود آردنده اولان كمسه آته حيقرمق معناسنه در يقال جلب على الفرس
اذا زجره مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وقان قوريمق معناسنه در يقال جلب الدم اذا يبس و بركمسه يه شرّ ومضرّت
ايصالنه دائر وعيد ايله تخويف وتهديد ايلمك معناسنه در يقال جلب فلانا اذا توعده بشرّ وجماعت جمع ايلمك
معناسنه در يقال جلب الجمع اى جمعه و ياره اوكولمق معناسنه در يقال جلب الجرح اذا برأ و بركك اجتماع معناسنه در
يقال جلب الشئ جلبا من الباب الرابع اذا اجتمع وجنايت ايلمك معناسنه در يقال جلب عليه جلبا من الباب الاوّل
اذا جنى عليه الاجتلاب افتعال وزننده بو دخى سورك سوروب كتورمك معناسنه در يقال اجتلبه بمعنى جلبه
الانجلاب انفعال وزننده مطاوعيدر يقال جلبه فانجلب الاستجلاب بركمسه كندى طرفنه سورك سور يلوب كلمسنى
طلب ايلمك معناسنه در يقال استجلبه اذا طلب ان يجلب له الجلب فتحتينله بر محلدن سور يلوب كتوريلن مواشى
وسبايا مقوله سنه دينور كه سورك تعبير اولنور مجلوب معناسنه در يقال اشترى من الجلب وهو ما جلب من الخيل وغيرها
جمعى اجلاب كلور وجلب غريو وفريادو چغلشى يه دينور يقال ماهذا الجلب اى اختلاط الصوت وشول جلب كه
اشبو * لاجلب ولاجنب * حديثيله نهى شرعى وارد اولمشدر محدثين معناسنده اختلاف ايلمشدر بعضلر ديديكه
جلب قوشو ميدانده برينك آتى قوشوب كيدركن برنيجه كمسه لر خيانتله آتى شاشروب يوزنى دوندرمك ايچون
غريو وفرياد ايلمكدن عبارتدر و بعضلر عندنده و بوده لر زكات سواعنى كندى قربلرنده اولان مياه سمتنه ياخود
شهرلرينه جلب ايچون مال اصحابنه تكليف ايلمكدر پس بومنهى اولمغله بولندقلرى مرعاده واروب زكاتلرنى
اخذ ايلمك لازمدر على قول و بوده كديسى سورونك اوزرينه واريميوب بر محله نزول واوراردن آدم ارسال وسورى بى
طرفنه جلب ايدوب مكث ايلديكى يردن زكات المقدر ياخود قوشو وبارش ميدانده بركمسه به ارقه سندن كلمك ضمننده
سپارش ايلمكله اول كمسه ارقه سندن آت ايله سوروب جابجا حيقره رق تشويق وتهييج ايلمكدن عبارتدر بو رسمه
وضع وحركت آتك جريانده معونت اولمغله انواع حيله دن اولديغنه مبنى نهى وارد اولمشدر وجنب لفظى محلنده
ذكر اولنور انشاالله تعالى الجلبة فتحاتله بو دخى غريو وفرياد واختلاط اصوات معناسنه در الجليبة حبيبة
وزننده والجلوبة صبورة وزننده بونلرده بر محلدن جلب اولنان سوركه دينور جلب كبى وجلوبه اركك دوه لره دينور
على قول شول دوه لره دينور كه آنلره متاع يعنى اثاث البيت تحميل اولنور اوله مفردى وجمعى مساويدر الاجلاب همزه نك
كسريله ناس غريو وفريادو شماطه ايلمك معناسنه در يقال اجلب القوم بمعنى جلبوا و وجوه كسب وكاره دورشمك
وقازنج طريقنه چالشمق معناسنه در يقال اجلب الرجل لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآته زجر وآزار ايله حيقرمق
معناسنه در يقال اجلب على الفرس اذا زجره وقان قوريمق معناسنه در يقال اجلب الدّم اذا يبس و بركمسه يى شرّ
ومضرّت وعيديله تخويف ايلمك معناسنه در يقال اجلب فلانا اذا توعده بشرّ وجماعت جمع ايلمك معناسنه در يقال
اجلب الرجل اذا جمع الجمع ودوه ها وبدينك حطبنه باش درى قاپلايوب اوزرنده قورتمق معناسنه در يقال اجلب
قتبه اى غشاه بالجلد الرطب حتى يبس و ياردم ايلمك معناسنه در يقال اجلب فلانا اى اعانه و بركك معناسنه در يقال
اجلب القوم اذا تجمعوا وهيكل و بازوبند مقوله سنى مبشين ايچره وضع ايلمك معناسنه دركه مراد اوزرينه مبشين
قاپلامقدرنته كه بعض آت كردنه طاقيلان نسخه لر مبشين قاپلايوب ديكرلر واجلاب بركمسه نك ناقه لرى اركك كوشك
طوغورمق معناسنه در يقال اجلب فلان اى ولدت ابله ذكورا التجليب تفعيل وزننده بو دخى غريو وفرياد ايلمك
معناسنه در وآته زجر وآزار ايله حيقرمق معناسنه دركه مراد مسابقه آتلرى كلوب كچركن برينك آردندن تشويق
ايچون چاغرمقدن عبارتدر ومنع ايلمك معناسنه در يقال جلبه اذا منعه و برمقدار يوك وكچه مقوله سنى چامور كبى
نسنه ايله طلا ايدوب ناقه نك ممه سنه بند ايلمك معناسنه در تاكه ياوريسى باشيله ناقه نك ممه سنه اورميه تقول جلب ضرع
حلوبتك الجلب امير وزننده بر يردن آخر يره نقل و جلب اولنان نسنه يه دينور يقال عبد جليب اى مجلوب
جمعى جلبى كلور رقلى كبى وجلباء كلور قتلاء كبى و يقال امرأة جليب من نسوة جلبى وجلائب المجلب محدث
وزننده زياده صيله كورلدو بن طرافه لو كوك كورلديسنه دينور يقال رعد مجلب اى مصوّت الجلابة جيمك فتحى
ولامك تشديديله والجلبة محدثه وزننده والجلبانة كسرتين وتشديد بايله والجلنبانة كسرتيله والجلبنانة
ضمتيله كلب كبى يوزه چاغر يجى شلتاق وسليطه وياوه كوى وبدخوى عورته دينور يقال امرأة جلابة ومجلبة

وجلبانة

وجلبانة وجلبنانة وجلبانة اى مصوّتة صخابة مهذارة سيئة الخلق الجلبان ضمتين وتشديد بايله والجلبان
فتحتين وتشديد بايله شماطه جى شلتاق وچاغرغان كشى يه دينور يقال رجل جلبان وجلبان اى ذوجلبة الجلبة
جرعه وزننده اوكولمغه بشليان يارهنك مهره سنه دينور كه يارهنك اوزرنده قبوق طرزنده تكوّن ايدن دريجكدن
عبارتدر وجلبه سحاب قطعه سنه دينور ومولوزو چاقل يغنه دينور كه برى برى اوزره متراكم اولمغله دوابك مرورينه
مانع اولور و بلوك بلوك بتمش اوتلق پارچه لرينه دينور وقحط وغلا وشدت اوزره اولان سنه يه دينور يقال وقعوا
فى الجلبة اى السنة الشديدة وسبز ومطر اميشه اغاجلرينه دينور وزمانك شدت ومحنتنه دينور يقال اصابتنا جلبة
الزمان اى شدّته وآجلق جوع معناسنه در ودوه ها ودينك حطبنه چكيلن درى يه ومبشينه دينور ودوه سمرينه
استوار ايتدكلرى دمور آلته دينور سمرك قاشلرى كبى وشول حلقه وچپراز مقوله سى كوچك دمور پارچه سنه دينور كه
آنكله قريق چناق مقوله سى كند لنور وشول نسخه وهيكل و باز و بند مقوله سنه دينور كه اوزرينه مبشين
قاپلانوب ديكلمش اوله مؤلف والعوذة تخرز عليها جلدة عبارتيله ايراد ايلمكله اول كونه ترجمه اولندى لكن
مقدمجه و يقال اجلب الرجل اذا جعل العوذة فى جلبة عباره سى قرينه سيله صواب اولان والجلدة تخرز على العوذة
عنوانند اولمقدر كه جلبه نسخه و بازوبند مقوله سنه قاپلنان درى ومبشين ديمك اولور انتهى و جلبة السكين بچاغك
زيوانه سنه دينور كه بچاغك صاپنى دمورينه قاوشدرن نسنه در وشول طاموزلغه ومايه يه دينور كه بوغرد اولمق
ايچون سوده چالنور وجلبه بقعه معناسنه دركه اطرافنك هيئتندن خارج ارض قطعه سنه دينور وجلبه برنوع
اوتلق آديدر بونلرك مجموعنده جمعلرى جلب درها سز الجلب جيمك كسريله دوه پالانه دينور جميع ادوات
وحشو ياتيله على قول پالانك اورتوسنه دينور ياخود قولانسز وايپسز وساز ادواتسز پالكر اغاجنه دينور كه حطب
تعبير اولنور الجلب جيمك ضمى وكسريله يغمورسز سحابه دينور على قول افقدن طاغ كبى آرقورى
كريلوب قالقان سحابه دينور وجلب جيمك ضميله كيجه نك سواد وظلمته دينور و برموضع آديدر الجلباب
جيمك كسريله والجلباب سمار وزننده كوملكه دينور قميص معناسنه يقال لبس جلبابه وجلبابه اى قميصه وجلباب
نسوان طائفه سنه مخصوص برنوع ثوب واسعه دينور كه جاردن صغير اولورا وستلك ديدكلريدر على قول
بورندكلرى جاره دينور كه عربستانده نسوان اكا جلابى تعبير ايدرلر بو ديارلرده فراجه آنك بدليدر وعند البعض
نسوانك باش اورتولرينه دينور خمار معناسنه و جلباب ملك ومملكت معناسنه مستعملدر يقال نزعوا جلبابه
اى عزلوا عن ملكه نته كه قميص ايله دخى ملك وولايتدن كنايه اولنور الجلبية دحرجه وزننده جلباب كيدرمك
معناسنه در التجلبب تدحرج وزننده جلباب كيمك معناسنه در يقال جلببه فتجلبب الجلناة فتحتينله
ششمان خاتونه دينور الجلاب زنار وزننده گلاب فارسى معربيدر كه گل صوينه دينور و جلاب رقه ابالتندن
شهر رها قربنده بر قريه آديدر واوراده بر نهرك اسميدر مورّخيندن على بن محمد الجلابى اول قريه دندر جليب
سكيت وزننده بر موضعدر الجلبان ضمتينله وبانك تشديديله و الجلبان عثمان وزننده بورچق تعبير اولنان
غله يه دينور وشول قبوره دينور كه كوندن وسختياندن طغارجق شكلنده ديكوب ايچنه قلج وقامچى مقوله سى آلات
وادوات وضع ايدرلر ياخود قراب غمديعنى قلجى قنيله و باغيله ايچنه وضع ايتدكلرى ظرفه دينور الينجلب ينجذب
وزننده كى مضارع بنيه سيله در شول بونجغه دينور كه افسونكارلر بعض كمسه يى جذب وتسخير ايچون ياخود
فرار ايدنى ارجاع ايچون اكا افسون ايدوب اعمال ايدرلر يقولون اعيذه بالينجلب ان يقم وان يغب فى الاصل بو فعل
مضارعدر ينجلب ينجلب ديه رك افسون ايدرلر ايدى بعده كيده رك تنكير ايله اسم اولندى الدائرة المجتلبة كه دائرة
المجتلب دخى ديرلر علم عروض دائره لرندن بر دائره در بالاشاره حاوى اولديغى بحورك كثرت واجتماعى باعث تسميه در
زيرا سريع ومقتضب وخفيف ومنسرح ومضارع ومجتث بحرلرنى مشتملدر ياخود بحرلرينك دائره اخرادن مجتلب
اولمسى سبب تسميه در مثلا مفاعيلن بحر طويلدن وفاعلات مديدن ومستفعلن بسيطدن اجتلاب اولنمشدر
جليبيب مصغر بنيه سيله قنديل وزننده اصحابدن بر ذاتدر الجلحاب حاى مهمله ايله سرداب وزننده والجلحابة
هايله پك پير وسالخورده كمسه يه دينور وكوده سى ضخام ملو اولديغى حالده اجلح يعنى باشنك ايكى طرفنده قيل اولمامق
وجهيله كل اولان كمسه يه دينور الجلحب جعفر وزننده والجلاحب جيمك فتحيله جلحاب معناسنه در
الجلحب تشديد بايله قرشب وزننده اوزون كمسه يه دينور المجلحبة مطمئنة وزننده بر يره طوپلنوب بركش دوه لره
دينور يقال ابل مجلحبة اى مجتمعة جلخب جعفر وزننده بر رجل اسميدر الاجلخباب خاى معجمه ايله اعشيشاب
وزننده دوشمك معناسنه در يقال ضربه فاجلخب اى سقط الجلدب جعفر وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور

الجلعب والجلعابة جيلراء فتحيله والجلعبى حبنطى وزننده والفك مديله جائزدر غليظ وناتراش وجافى وشرير كيسه
دينور وشول دوه يه دينوركه شاشقين واغوز آدم كبى سرسم وسبكمغز اولمغله يوريكده شتاب وسرعتله بيهوده
چاليوب اقدام ايدر اوله كالعجرفية دخى دينور مؤنثنده جلعباة دينور هايله الجلعبى قرنبى وزننده كوزى پك شديد
البصر كوره كن كشى يه دينور يقال رجل جلعبى العين اى شديد البصر الجلعباة حبنطاة وزننده يولك كوتورمكده
وبوله كتمكده قوى وشديد اولان ناقه يه دينور وزياده يرلكدن بلى كان كبى اكيلوب دوشكون اولان ناقه يه
دينور الجلعبانة جلبانه وزننده ومراديفدركه ذكر اولندى الاجلعباب اجلخباب وزننده اوزانوب ياتمق
معناسنه در يقال اجلعب الرجل اذا اضطجع وامتد وكتمك معناسنه در يقال اجلعب فلان اى ذهب وچوغالمق
معناسنه در يقال اجلعب الشئ اذا كثر ويوريمكده چاليوب جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال اجلعب الرجل
اذا جد فى السير الجلعب مطمئن وزننده بغايت شرير وشرتنده نافذ وماضى اولان كسيه دينور وكثير القمش
يعنى چوق سيلندى كورن سيل صوينه دينور يقال سيل مجلعب اى كثير القمش جلعب جعفر وزننده مدينه ده
برطاغك اسميدر دارة الجلعب ودارة الجلعب كه سبحل وزننده برموضع آديدر الجلهوب جمهور وزننده
قربجى يولك عورته دينور يقال امرأة جلهوب اى العظيمة الركب الجلهاب جلباب وزننده دره يه دينور الجنب
جيمك فتحى ونونك سكونيله والجانب نونك كسريله والجنبة فتحاتله يانه دينور شق معناسنه انسانك وسائر
نسنه نك اولسون جمعلرى جنوب كلور جيمك ضميله وجوانب وجنائب كلور مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل جنب
ماده سى جارحه يه يعنى انسان وحيوانك شقنه موضوعدر كه يان تعبير اولنور وبالاستعاره اول ياندن يكا اولان سمت
وناحيه ده دخى استعمال اولنور نته كه يمين وشمال دخى بويله در وجانب كلمه سى اسم فاعل نسبيدر سمت وناحيه
معناسنه در وان جنب معناسنه اولور انتهى وجنب كلمه سى مصدر اولور بركسه نك يانى آغريمق معناسنه در يقال جنب
الرجل مبنيا للمفعول كعنى اذا اشتكى جنبه واشبو * اتق الله فى جنبه ولا تقدح فى ساقه * مثلى بعضلر لا تغتله ولا تفتنه
عبارتيله تفسير ايلديلر كه آنى كورمز ياندن كلوب اخذ واهلاك واياغنى برفتنه يه القا ايلمكدن تحذيردر و بعضلر
بوراده جنب كلمه سنى وقيعه يعنى فصل ومذمت وشتم ايله تفسير ايلديلر كه بو دخى مجاز در يعنى آنك حقنده ناسزا
سويلمه ديمكدر وفقرۀ ثانيه ساق شجره قوادح يعنى اغاج قوردى ايقاعندن مستعاردر مترجم دير كه بيضاوى يا حسرتا
على ما فرطت فى جنب الله الاية كريمه سنى فى جانبه اى فى حقه وهو طاعته وهو كناية فيها مبالغة وقيل فى ذاته على تقدير
مضاف كالطاعة وقيل فى قربه عبارتيله تفسير ايلمشدر پس هر حالده مجاز اولور لزوم ياخود مجاورت علاقه سيله
وذات اراده اولندقده كنايه اولور نته كه صاحب كشاف بيان ايلمشدر لكن كنايه ده معناى حقيقى دخى اراده ايلمك جائز
اولمغله كنايه اولمسى مبهمدر زيرا حق تعالى جارحه دن منزهدر انتهى وجنب مصدر اولور اوته قاقمق ودفع ايلمك
معناسنه يقال جنبه جنبا اذا دفعه وبركسه نك برياننى شكست ايلمك معناسنه در يقال جنبه اى كسر جنبه
وابعاد ايلمك معناسنه در يقال جنبه اى ابعده ومشتاق اولمق معناسنه در يقال جنب اليه اى اشتاق وبريره غريب
اوله رق نزيل اولمق معناسنه در يقال جنب فى بنى فلان اذا نزل غريبا مؤلف بو معنايى تكرار ايلمشدر وبرنسنه يه
كمال خواهش وآرزو سيله مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال جنب اليه وجنب جنبا من الباب الاول
والرابع اذا قلق وجنب هر شيئك كوم ومعظم واكثر اولان برينه دينور مثلا جنب البحر درياك اكثر يريدر وجنب
بنده برقبيله در ياخود اهل قبيله نك لقبيدر منسوب اوله جق يدر لرى دكلدر وجنب بن عبد الله الكوفى
محدثيندندر الجنب امير وزننده شول كسه دركه متعقفا يعنى يورركن بنكج كبى برياني اوزره يانچ يانچ يوررا وله يقال
رجل جنب اى كانه يمشى فى جانب متعقفا وجنب بدك آتنه دينور يانده چكيلوب كتديكيچون يقال فرس جنب
وخيل جنائب وجنب شارح ديركه بوراده جنب كه فتحتيله در اسم جمعدر انتهى وجنب برنوع اعلا خرما آديدر المجانبة
مفاعله وزننده والجناب جيمك كسريله بركسه نك يانه وارمق معناسنه در يقال جانبه مجانبة وجنابا اذا صار
الى جنبه وبركسه دن يانلوب مباعدت ايلمك معناسنه در بو صورتده اضداددن اولور يقال جانبه
اى باعده جار الجنب جيمك فتحى ونونك سكونيله شول قومشودركه خانه سى سنك خانه كه بتشك اولمغله
يانكده اوله يقال هو له جار الجنب اى اللازق به الى جنبه الصاحب بالجنب سفر يولداشنه دينوركه سفرده دائما
يانكده اوله يقال هو الصاحب بالجنب اى صاحبك فى السفر الجار الجنب ضمتيله كندى قوم وعشيرتكدن اولميان
يعنى يابانجى طائفه دن اولان قومشودركه بعد معناسنه در يقال هو الجار الجنب وهو جارك من غير قومك الجنابة جيمك
فتحيله والجنبة تمره وزننده وفتحاتله لغتدر يانده اولان نسنه يه دينور ومنه جنابتا الانف وجنبتاه وبحرك اى جنباه

يعنى برونى ايكى طرفلو احاطه ايدن قنادلريدر المجنبة معظمه وزننده عسكرك مقدمه سنه دينوركه چرقه جى تعبير
اولنور يقال هم المجنبة للجيش اى المقدمة المجنبتان تثنيه واسم فاعل بنيه سيله عسكرك صاغ وصول قوللرينه
اطلاق اولنور ميمنه وميسره معناسنه يقال كان فى احدى المجنبتين وهما الميمنة والميسرة الجنب فتحتيله والمجنب
مقعد وزننده برنسنه يى يدوب يانه طوغرى چكمك معناسنه در يدك چكمك كبى يقال جنبه جنبا ومجنبا اذا قاده الى جنبه
وجنب فتحتيله طوار قسمنه عارض اولان آغسقلق كبى بورويش حالتنه دينوركه يانلرنى چكرك يان يان يوريمكدن
عبارتدر بعضا بك صوسزلقدن وبعضا فتوردن ناشى اولور وجنب زياده سيله صوسزلقدن دوه نك اويكى يانه
ياپشمق معناسنه در وقصير نسنه يه دينور وشول جنب كه لا جلب ولا جنب حديثنده وارد اولمشدر اوكدول ميداننده
يانجه بريدك آت آكوب آلتنده اولان آت يورلدقده اول يدكه بنوب بو وجهله آخرلرى سبق ايلمكدن عبارتدر وزكات
خصوصنده جنب زكات اموال آلان وبوده محل زكات اولان يردن بعيد موضعه واروب اموالك يانه كلمسنى امر ايلمك
ياخود مال صاحبى مالنى موضعندن تبعيد ايلمكله وبوده طلب زكات ايچون دور ودراز تكلفله وارمغه محتاج اولمقدن
عبارتدر خلاصه جلب وجنب ايكى ماده ده اوله جقلر در برى سباق وبرى زكات خصوصنده در ايكيسندن دخى
نهى شرعى صادر اولمشدر نته كه جلب ماده سنده بيان اولندى المجنوب والمجنب معظم وزننده يدكده چكيلان
نسنه در يدك آتى كبى الجناب رمان وزننده بركسه نك يانده برابر كزن كشى يه دينور يقال هو جنابك اى مسائرك
الى جنبك الجنبان جيمك فتحى وتثنيه بنيه سيله دوه نك ايكى يانلرينه محمول اولان يوك دنكلرينه دينور مفردى
جنبه در وجنبه اوچ ياشنه كيرمش قيونك يوكنه دينور صوف الثنى معناسنه الجانب والجنب ضمتيله والاجنبى
والاجنب احمر وزننده سرد وسركش حيوانه دينور وغريب وبيكانه يه دينور وجانب مفارقتدن اجتناب اولنان
ذليل ومحقر كسيه دينور وايكى آرد اياقلرينك مابينى ميدانلو صاننى آچق اولان آته دينوركه سديجه سنددر
الجنبة تمره وزننده والجنابة كنابه وزننده اسملردر غريبلكه وبيكانه لكه دينور وجنبه ناسدن چكيلوب
عزلت ايلمكه دينور يقال رجل ذو جنبة اى اعتزال من الناس وناحيه معناسنه در ودوه نك ايكو در يسنه دينوركه
آندن علبه دوزيلور ايچنه سود صاغيلور وشول خرده اغاجلره دينوركه يازموسمنده تازه لنوب پيراقلنور على قول
سبزه ايله شجر بيننده برزخ اولان نباته دينور وجنبه اسامئ رجالدندر جنبة بن طارق زمان خلافت صديق اكبرده
ادعاى نبوت ايدن سجاح نام عورتك مؤذنى اسميدر وعبد الله بن جنبه امام نحو اولان مبردك استاذيدر التجنيب
تفعيل وزننده برنسنه دن يانليوب بعيد اولمق معناسنه در يقال جنبه تجنيبا اذا ابعد عنه وبعيد ايلمك معناسنه در
يقال جنبه اياه اى ابعده عنه وسوروى ارككه صاليورمامق معناسنه در يقال جنب الرجل اذا لم يرسل الفحل فى ابله
وغنمه وبركسه نك مواشيلرينك سودى چكيلوب كسلمك معناسنه در يقال جنب القوم اذا انقطعت البانهم وتجنيب
اسم اولور آتك آرد اياقلرنده اولان توتير وانحناء حالتنه دينوركه اياقلرينك سكيرلرى ديك وطوغرى اولميوب نوعا
مقوس اولمقدن عبارتدر وبوآت قسمنده صفت مديحه در يقال فى رجل الفرس تجنيب اى انحناء وتوتير وبو معناده
تجنب توتير وتمتين كبى اسميدر كرچه فى الاصل مصدردر التجنب تفعل وزننده والاجتناب افتعال وزننده
والمجانبة والتجانب بونلرده برنسنه دن يانليوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تجنبه واجتنبه وجانبه وتجانبه
اى بعد عنه الجنب كتف وزننده بدوى وخيمه نشين اعرابدن شول كسه دركه مهمان كلمك خوفندن ناشى يول
اغزى اولان سمتدن برطرفه چكيلوب آلارغه ده اقامت ايدر اوله يقال رجل جنب اى يتجنب قارعة الطريق مخافة
طروق الاضياف الجنابة جيمك فتحيله انزال منى سببيله غسل فرض اولمق معناسنه دركه بعد معناسندن
مأخوذدر زيرا قبل الغسل قربات الهيه دن بعيد اولورلر فقهاء قوم اطلاقات شرعيه دندر يقال جنب الرجل
وجنب جنابة من الباب الرابع والخامس الجنب ضمتيله جنابتلو اولان كسيه دينور مفردى وتثنيه وجمعى
ومذكر ومؤنثى برابردر يقال هو وهما وهم وهى جنب زيرا مصدر مجراسنه جارى اولان اسمادندر وعند البعض
صفت اولمغله متصرف اولوب تثنيه سنده جنبان وجمعنده اجناب دينور لكن مؤنثنده هايله جنبه مسموع دكلدر
الاجناب همزه نك كسريله بعيد ايلمك معناسنه در يقال اجنبه اى ابعده وجنب اولوب غسل اقتضا ايلمك
معناسنه در يقال اجنب الرجل اذا صار جنبا ويقال اجنب على البناء للمفعول الاستجناب بو دخى جنب اولمق
معناسنه در يقال استجنب الرجل بمعنى اجنب الجناب سحاب وزننده فناء معناسنه دركه سرايك وخانه نك
چوره سى وحولوسى وبنادن خالى اولان يرى وشهر وقلعه نك يوره سندن عبارتدر يقال رحب الجناب اى الفناء
ورحل ومنزل معناسنه در وسمت وناحيه معناسنه در وبرطاغك اسميدر واعلام رجالدندر محمد بن على بن

عمران الجنابى محدثدر وابو جناب التميمى وابو جناب القصاب وابو جناب ابن ابى حيه وجناب بن الخشخاش
وجناب بن نسطاس وجناب بن مرثد وجناب بن ابراهيم محدثلردر وجناب بن مسعود وجناب بن عمرو شعرادندر
وجناب برموضع آديدر الجناب غراب وزننده ذات الجنب علتنه دينور كه كوكس ايچره بالق اتلرنده ياخود
دياقرغماديدكلرى حجاب حاجزده يعنى آلات نفس ايله غدانك بيننى آيران پرده لرده ياخود كوكسك ايكى طرفنده
اولان حجابده اولور براتى شبشدر الجناب كتاب وزننده آت يدكه كلوب يدلمك معناسنه در يقال فرس طوع
الجناب اى سلس القياد يعنى يدلمسى آسان آتدر وجناب مجانبه ومباعده معناسنه درنته كه ذكر اولندى ومنه يقال
لج زيد فى جناب قبيح اى فى مجانبة اهله الجنابة سحابه وزننده شول ناقه دركه اوزرنده صاحبنه زاد وذخيره جلب
ايلمك ايچون ذخيره بهاسيله ذخيره كش اولان اهل قافله يه سپارش وتسليم اولنه المجنب منبر وزننده والمجنب
مقعد وزننده چوق شيئه دينور خيردن وكرك شردن اولسون تقول ان عندنا الخير المجنبا وشرا مجنبا اى كثيرا ومجنب
منبر وزننده پرده يه اطلاق اولنور ستر معناسنه وشول قاپو تختهسى طرزنده نسنهيه دينور كه بال صاغان كمسه اوراده
سيكوب آرينك قوغاتى اورادن آچوب سپرلهرك بال صاغار ومجنب اراضىء عجمك عرب سرحدينه منتهى اولان
نهايتنه دينور وقلقانه دينور ترس معناسنه وبو معناده ميمك ضميله جائزدر وكورك وصير فى تعبيرا اولنان آلته دينوركه
دمور ردن وتختهدن ديشسز طراق شكلنده واشاغيسى بوقفه وكسكين اولور آنكله ترلالرده وباغچهلرده دولاب
وحوضك يوقاريلرى كبى يوكسكجه يرلره طپراق چكيلور الجنوب صبور وزننده شمال مقابلى اسن يله دينوركه حالا
قبله يلى تعبير اولنور مهبى قطب جنوبى قربنده كوكب سهيل مطلعيله ثريا مطلعنك آرالغيدر يقال هبت الجنوب
وهى ريح تخالف الشمال مهبه من مطلع سهيل الى مطلع الثريا مؤلفك بصائرده بيانه كوره جنب كعبهدن هبوبى
باعث تسميه در لكن بو شمال طرفنه نسبتله صحيح اولور ماوراء كعبهده اولان ديارهكوره متمشى اولمز وجنوب لفظنك
جمعى جنايب كلور الجنوب قعود وزننده جنوب يلى اسمك معناسنه در يقال جنبت الريح جنوبا اذا هبت جنوبا ويقال
جنبوا على بناء المجهول اذا اصابتهم الجنوب ويقال اجنبوا اى دخلوا فى الجنوب جنوب صبور وزننده برخاتون آديدر
الجنابا جيمك فتحى ومد ايله والجنابا سمانى وزننده صبيانك لعبلرندن بركونه لعب آديدر الجوانب برنيچه بلاده اطلاق اولنور
جنب قبر وزننده بصره قضاسنده برناحيهدر الجنبة جيمك ضميله همزه وزننده دائما كنديدن اجتناب اولنه جق
شيئه دينور شارح ديركه اشبو فعله وزنى كه فانك ضمى وعينك فتحيله در مبالغة فاعل معناسنه موضوعدر وعينك
سكونيله مفعول معناسنه در ونادرا احدهما آخر معناسنه مستعملدر اشبو جنبه مادهسى كه وزن اولندندر مؤلفك
تفسيرينه كوره كرچه معناى مفعولدر لكن كويا كه ناسى كنديدن اجتناب وابعاد ايلمكله معناى فاعله راجعدر
جنابه جيمك فتحى ونونك تشديديله فارس ساحلنده خارك حصننه مقابل بربلده دركه قرامطه طائفهسى اورادن
نشأت ايلديلر ومحدثيندن على بن عبدالواحد الجنابى اورادندر المجنوبة ميمك فتحيله شول سحابه دينوركه
آنى جنوب يلى احداث وسوق ايليه جناء صحراء وزننده تميم بلادنده برموضعدر الجناب كتان وزننده
اساميدندر ابو الجناب الخيوقى الخوارزمى كه نجم الكبرى ايله ملقبدر كبار مشايخدندر جنبب زبير وزننده
ابو جمعة الانصارى اسميدر على قول باء ايله جبيب درنته كه ذكر اولندى الجنجاب حاى مهمله ايله سنجاب وزننده
طقناز كودهلو طوپاج بودوره دينور يقال رجل جنجاب اى قصير ملزز الجوب جيمك فتحى وواوك سكونيله برتمق خرق
معناسنه در يقال جابه يجوبه جوبا اذا خرقه وكسمك معناسنه در يقال جابه اذا قطعه اصل تركيب بو معنايه موضوعدر
وبيوك قوغهيه جوب دينور دلو عظيمه معناسنه وخاتونلرك فراجهلرنه دينور وقلقانه دينور واوجاغه دينور كانون كبى
وجوب بررجل اسميدر وبرموضع آديدر وجوب قطع مسافه ايلمك معناسنه مستعملدر تقول جبت الارض اذا قطعتها
وكوملكه ياقه آچمق معناسنه درنته كه بابىدن دخى كلور تقول جبت القميص اجوبه واجيبه اى عملت له جيبا
الاجتياب افتعال وزننده بو دخى برتمق معناسنه در يقال اجتابه اى خرقه وكوملك كيمك معناسنه در يقال اجتاب
القميص اذا لبسه وقويى قازمق معناسنه در يقال اجتاب البئر اذا احتفرها المجوب منبر وزننده قلقانه دينور
الجواب صواب وزننده اسمدر سائلك صورديغى مادهيه مقابله واسكات ايلديكى كلامه دينور فارسيده پاسخ ديرلر
وبو قطع معناسندن مأخوذدر الاجاب والاجابة همزهلرك كسريله والجابة طاعه وزننده والمجوبة مثوبه
وزننده والجيبة جيمك كسريله جملهسى جواب معناسنه در وبونلرده اجاب واجابه ومجوبه كه مصدر ميميدر
افعالدن مصدرلردر سائله جواب ويرمك معناسنه در يقال اجابه واجاب عنه وجابه وجيبه جواب كبى اسملردر
كما سيذكر ومنه الامثال * اساء سمعا فاساء جابة * بعض مجلده ثلاثى اوله رق ساء سمعا عنوانده مرسوم اولمغله مؤلف

آنى نفى ايلمشدر قالديكه مؤلف اشبو اجابه وجابه واخواتى تشويش ايلمشدر امهات سائرهده اجاب واجابه افعالدن
مصدر وجابه وجيبه اسم مصدر اولمق اوزره مرسومدر حتى ميدانى مجمعنده مثل مزبور ضمننده ديديكه جابه اجابه
معناسنه در يقال اجاب اجابة وجابة وجوابا وجيبة بونلر مصدردكل ايكن مصدر موضعنه وضع اولنور ودرةده جابه
اسم مصدردر واجابه مصدر اولديغى تصريح كردهدر ومستقصاده مثل مزبور بو رسمه مسطوردركه سهيل بن عمرو
كندى اوغلو انس ايله كيدر ايكن ناكاه اخنس ثقفى يه مصادفه ايتديلر اخنس حال وخاطر استفسار ندنصكره سهيله
اشبو معيتكده اولان غلام كيمدر ديو سؤال ايلدكده اولدخى اوغلو اولديغى افاده ايلدى پس اخنس انسه توجه
ايدوب اين امك يا ابنى يعنى اوغلم قصد وعزيمتك نه سمتهدر ديدى انس ام كلمهسنى قصد معناسنه اليوب والده معناسنه
فهم ايلمكله والدمم حنظله نك خانهسنه اون اوكونمكه كندى ديو جواب ويرمكله سهيل اساء سمعا فاساء جابة
ديوب بعده ضرب مثل اولمشدر يعنى ايكلش ديكلدى وايكلش جواب ويردى مضرب مثل معلومدر انتهى الجوبة
نوبه وزننده چقوره دينور حفره معناسنه وطپراغى درشت ومحكم يرلر آرالغنده واقع دوز وملايم مكانه دينور وبيوت آرالغنده
اولان آچق يره دينور ياخود ايكى ارض آرالغنده اولان دوز وآچق وپهن ميدانه دينور جمعى جوب كلور صرد
وزننده شذوذ اوزره الاجوب اقرب وزننده افعل تفضيلدر ومنه الحديث ان رجلا قال يا رسول الله اى الليل
اجوب دعوة فقال جوف الليل الغابر فانه اما من جبت الارض اذا قطعتها بالسير على معنى امضى دعوة وانفذ
الى مظان الاجابة واما انه من باب اعطى لفارهة وارسلنا الرياح لواقح يعنى حديث مرقومده اجوب كلمهسى يا قطع مسافه
معناسنه اولان جوبدن مأخوذ افعلدر قياس اوزره بو صورتده حاصل معنا آياقنقى كيجه جوفنده عرض دركاه الهى
قلنان دعا موقع قبوله ايقاع ومظنه اجابته ابلاغ وانفاذ بابنده سائر كيجهلره نسبتله شديد التأثيردر ديمك اولور ياخود
اعطى لفارهة قولنده اعطى كلمهسى اعطاء لفظندن شذوذ اوزره افعل اولديغى كبى بو دخى اجابهدن تصرف
اولنمشدر كه اسرع فى الاجابة ديمك اولور وبو كونه مزيددن افعل تصرفى سيبويه عندنده مقيس درنته كه
تعجب دخى تصرف اولنور يقال ما اعطاهم للدراهم واولاهم للمعروف كذلك وارسلنا الرياح لواقح كريمهسنده
واقع لواقح كه لاقحك جمعيدر حوامل معناسنه در ريح كندى حامل ماء اولميوب بلكه سحابه ملقح اولمغله مفعل
معناسى اراده اولنمغين بو دخى اول قبيلدن اولور شارح ديركه ملقحات لواقح اطلاقى يا اسناد مجازى قبيلندندر
ياخود حقيقت اولور كه اسم فاعل نسبى اولور لابن وتامر كبى ذات اللقاح ديمك اولور ياخود مجاز فى المفرد اولور
سببيت اعتباريله زيرا لقح رياح القاحه سببدر ياخود ما كان اعتبار يلهدر ياخود حذف زوائد قبيلندندر كما يقال
ابقل فهو باقل واعشب فهو عاشب وزمخشرينك بيانه كوره مادهء مرقومه كويا كه تقديرا جابت الدعوة مادهسندن
متصرفدر كه باب خامسدندر طالت كبى پس صارت الدعوة مستجابة معناسنه اولور انتهى الجوائب جوانب
وزننده نوظهور اخبار وحوادثه اطلاق اولنور اخبار طارئه معناسنه ويقال هل من جائبة خبر اى طريفة خارقة
بلاد وديارى قطع ايدوب كلديكيچون اطلاق اولنمشدر جابة المدرى جابة المدرى معناسنه در يعنى مهموز العين
اولان جأبه لفظنده لغتدر كه بو ينوزى بلورمش آهويه دينور الانجياب انفعال وزننده ناقه سودى صاغيلور كن
يوتى اوزادوب رام اولمق معناسنه در يقال انجابت الناقة اذا مدت عنقها للحلب الاستجواب والاستجابة
جواب ويرمك اجابه معناسنه در يقال استجوبه واستجابه واستجاب له اى اجابه التجاوب تفاعل وزننده جوابلشمق
معناسنه در يقال تجاوبوا اى جاوب بعضهم بعضا الجابتان ايكى موضعدر جابان بررجل اديدر وواسط
قضاسنده برقريه درويمنده برايالت آديدر مجوب مقول وزننده حمير قبائلندن برقبيله در نجيب نصب وزننده
ابن كنده دركه اسميله كنده قبيلهسندن بربطن مسمادر مؤلف بونلرى نجاب مادهسنده دخى ذكر ايلمشدر ونجيب
ثوبان بن سليم نام كمسهنك قبرى اسميدر الجيب غيب وزننده ياقهيه دينور كريبان معناسنه ومصدر اولور لباسه
ياقه آچمق معناسنه تقول جبت القميص اجوبه جوبا واجيبه جيبا اى قورت جيبه التجويب تفعيل وزننده
بو دخى جيب معناسنه در تقول جوبت القميص اى عملت له جيبا المجوبة معظمه وزننده شول يره دينوركه بعضنه
يغمور اصابت ايدوب وبعضنه اصابت ايلمامش اوله يقال ارض مجوبة اذا اصاب المطر بعضها الجائب العين
ارسلانه اطلاق اولنور جواب كتان وزننده مالك بن كعبك لقبيدر جوبان طوفان وزننده مرو نام بلده قضاسنده
برقريهدر كوبان معربيدر الجهب جيمك فتحى وهانك سكونيله چركين وزشت وثقيل يوزه دينور يقال له
وجه جهب اى سمج ثقيل المجهب منبر وزننده بى حيا اولان كمسهيه دينور الجاهب جانب وزننده آشكاره
معناسنهدر جاهى كبى يقال اتاه جاهبا وجاهيا اى علانية جيب زيب وزننده قدس ونابلس آراسنده

مطلب

ايكي حصار آديدر الجيب عيب وزننده ياقه يه دينور كريبان معناسنه جمعي جيوب كلور عند البعض بونك موضع
ذكري بو مقامدر جوب ماده سي دكلدر شارح ديركه حالا الباسك يانلرنده جيب اطلاق اولنان يرلركه ابناسك
كيسه سي منزلنده در بو لغت عاميه در ياقه يه تشبيهله اطلاق اولنمشدر وجيب ياقه آچمق معناسنه در تقول جبت
القميص اجيبه كاجوبه مؤلف بوني جوب ذيلنده دخي ذكر ايلمشدر وجيب صدر وقلب معناسنه استعمال اولنور يقال
هو ناصح الجيب اى القلب والصدر يعني امينهما وجيب الارض ديرلر مدخل الارض معناسنه وحمزة بن حسين
الجياب كه شدّاد وزننده در محدثيندندر ومحمد بن مجيب الكوفى محدثدر فصـــل الحاء الحوءب كوكب وزننده
واسع دره يه دينور و واسع قوغه يه دينور وقواطه كبي بيوك وايچي چقور طوار طرنغنه دينور وصواده وچشمه يه
وايازمه يه دينور كه اندن دواب ومواشي صولانور ياخود بر مخصوص چشمه نك اسميدر وبصره قربنده بر موضع آديدر
شارح ديركه اشبو موضع مكه ايله بصره بينده واقع منزل اوله جقدركه جمل وقعه سنده حضرت عائشه اورايه
نزول وكلابلري نبح ايلدي وبعضلر بوني سحاب وزننده وبعضلر سكر وزننده تقييد ايلديلر رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلري بركون ازواج مطهره يه ايتكن تنبحها كلاب الحوءب بيورملريله نبح كلاب اكا اشارتدر
وكلب بن وبره نام كمسه نك قيزي اسميدر الحوءبة هايله پك بيوك قطو يه وصوصاغه وپك بيوك قوغه يه دينور
الحبّ حانك ضمي وبانك تشديديله دوستلق سوكي معناسنه اسمدر ودادكبي الحباب والحبّ حانك كسريله
والمحبة ميمك وحانك فتحيله والحباب حانك ضميله حبّ معناسنه در يقال بينهما حبّ وحباب وحبّ ومحبة وحباب
اى وداد وحبّ حانك ضمي وكسريله مصدر اولور سومك معناسنه تقول حبيته احبه حبا وحبا من الباب الثاني
وبو شاذدر زيرا مضاعف متعدي باب ثانيدن وارد اولمز مؤلف بصائرده بو رسمه تحقيق ايلمشدركه معلوم اوله كه
اشو حب مادّه سي لغتده بش معنا اوزره دائردر ١ صفا وبياض معناسيدر فلهذا حبة الاسنان ديرلر بياض
ونضارتنه بناء ٢ علو وظهور معناسيدر حباب الماء اول جهتدندر ٣ لزوم وثبوت معناسيدر ومنه حبّ البعير
واحبّ اذا برك فلم يقم ٤ خلوص ولباب معناسيدر ومنه حبة القلب اى لبه وداخله ومنه ايضا الحبة لواحد
الحبوب اذ هي اصل الشيء ومادة قوامه ٥ حفظ وامساك معناسيدر ومنه حبّ الماء للوعاء الذي يحفظ فيه الماء
ويمسكه وفيه معنى الثبوت ايضا پس امر ظاهردركه اشو معاني خمسه محبت ووداد لوازمندندر زيرا صفاء
مودّت وارادهٔ قلب وتعلق درونك محبوب طرفنه كمال اوزره علو وظهوري وثبوت ولزومي ومحبك لب قلبي
محبوبه احاله اولنمسي ودرونده علاقه سنك محفوظ اولمسي باب محبتده دركاردر بو وجهله خصوص محبتده
معاني خمسه مرقومه بالجمله متحقق اولمشدر پس بو معنالري جامع اولان مفهومه دال اولمق ايچون ازاسنه حب
ماده سني وضع ايلديلركه اقصاي حلقدن اولان حا حرفيله شفوي اولان با حرفندن مركب اولمغله كويا كه
محبك ابتدا وانتهاء حال وشاني سراسر محبوبنه منحصر اولوب ميانه ده اشياء سائره نك تخللي اولمديغني تلميح
واشعاره مبنيدر اصل محبتك دخي شاني بو يلجه اولمق لازمدر پس بوندن نقصان اولور ايسه اكا محبت اطلاقي
صحيح ورواد كلدر انتهى وعربلر تعجب مقامنده حبّ بفلان ديرلر ما احبه معناسنه يعني تعجب محبوب اولدي
شارح ديركه بونك اصلي حبب ايدي كرم وزننده بعد الاسكان ادغام اولندي وتقول حببت اليه اى صرت حبيباله
يعني بن اكا سوكيلي محبوب اولدم وبونك باب خامسدن اوله رق مضاعفده شررت ولببت كلمه لرندن غيري
نظيري يوقدر وحبّ برنسنه يي بركسيه سودرمك وسوكيلي قلمق معناسنه در يقال حبّ الي هذا الشيء حبا اى
جعلني احبه وحب دستي يه دينور جرّه معناسنه على قول ابري وبيوك دستي يه دينوركه كوپ اوله جقدر ياخود
شول اوتوراغه دينوركه درت دانه تخته دن ترتيب ايدوب اورتاسي دليك اولمغله اكا ايكي قولبلو بيوك دستي اوتوردرلر
عربلرك حبا وكرامة قوللري بوكه مبنيدركه حب كوپه وكرامه كوپك قپاغنه دينور لكن صحيح اولان احبك حبا
واكرمك اكراما تأويلنده در وحب كلمه سنك جمعي احباب كلور وحببه كلور فتحاتله وحباب كلور حانك كسريله
وحبّ طورمق ووقوف معناسنه در يقال حبّ الرجل اذا وقف وتعب چكوب رنجيده اولمق معناسنه در يقال حبّ
زيد على المجهول اذا اتعب الحباب كتاب وزننده سوكي يه دينور نته كه ذكر اولندي وحباب اسامي رجالدندر
ويرحبه دن اولان كوپه يه دينور ومفاعله بابندن مصدر اولور سوشمك معناسنه تقول حاببته حبابا الحبّ حانك
كسريله سوكي ومحبت معناسنه دركه ذكر اولندي ومحبوب معناسنه در موثي حبه در هايله جمعي احباب كلور وحبان
كلور حانك كسري وبانك تشديديله وحبوب كلور حانك ضميله وحببه كلور فتحاتله وحبّ كلور حانك ضميله ندرت
اوزره على قول بو اسم جمعدر وحبّ سويجي محبّ معناسنه در تقول هو حبي اى محبوبي وتقول انا حبه اى محبه

مطلب

ويرحبه دن اولان كوپه يه دينور شارح ديركه اصمعيدن منقولدركه جندل بن عبيد الراعيدن اشبو * تبيت الحية
النضناض منه مكان الحبّ تستمع السرارا * بيتنده واقع حبّ لفظنك معناسندن سؤال ايلدم حبه واحده دن اولان
كوپه دردي جواب ويرمشدر انتهى الحباب حانك ضميله محبت معناسنه دركه ذكر اولندي ومحبوب معناسنه در
ويلانه دينور حيه كبي وبنو سليم قبيله سندن برجماعت آديدر وانصاردن برذات اسميدر وحباب بن المنذر وحباب
ابن قيظي وحباب بن زيد وحباب بن جزء وحباب بن جبير وحباب بن عمير وحباب بن عبد الله اصحابدندر وحباب
حبابه لفظندن جمع جنسي اولوركه صو بوجكلرندن برسياه بوجك آديدر قورباغه باوروسي ديدكلريدر وحباب
اسم شيطاندر الاحباب همزه نك كسريله محبت ايلمك معناسنه در يقال احبه احبابا فهو محبّ وذاك محبوب
على غير قياس ومحبّ بالفتح وهو قليل نادر وتقول احببته واحبه بحذف الباء الثانية واحباب دوه چوروب اولديغندن
چوكوب يوريمكدن امتناع ايلمك على قول وجودينه شكستلك عارض اولوب ياخود برمرض وعلت اصابت
ايلمكله حركته بيمجال اولوب چوكوب قالمق معناسنه درتا كه افاقت بولوب ياخود هلاك اولنجه قدر يقال احبّ
البعير اذا برك فلم يثر او اصابه كسر او مرض فلم يبرح مكانه حتى يبرأ او يموت واحباب خسته صاغالوب افاقت بولمق
معناسنه در يقال احبّ فلان اذا برأ من مرضه واكين دانه طوتمق معناسنه در يقال احبّ الزرع اذا صار ذا حبّ
الاستحباب دوست ايدنمك معناسنه در تقول حبيته واحببته واستحببته شارح ديركه استحباب مستحب اولمق
معناسنه ده كلور استحسان مستحسن اولمق معناسنه كلديكي كبي واستحباب مواشينك اشكنبه لرنده صوخيلي
مدت افراغ اولنميوب اويلجه طورمغله صوسزلغه تحملري ممتد اولمق معناسنه در وبو حالت منازل قردن طرفه
وجبهه نك التقاسي وسهيل يلدزينك معاطلوعي هنگامنده اولور يقال استحبت كرش المال اذا امسكت الماء وطال
ظموءها وبرنسنه يي شيء آخر اوزره ترجيح واختيار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال استحبه عليه اى آثره مترجم ديركه
ظاهر استحباب فقهي بوندن مأخوذدر الحبيب امير وزننده محبوب معناسنه در ومحب معناسنه كلور تقول
انا حبيبكم اى محبكم وحبيب حرف تعريفسز اوتوز بش نفر صحابي اسميدر حبيب بن اسلم وحبيب بن الاسود كبي
ومحدثيندن برجماعت آديدر الحبة حانك ضميله محبوب معناسنه در حب وحباب كبي وشول نسنه يه دينوركه آنك
سكاويرلمسي ياخود كندي مال وملكك اولمسي سوب خوشلنور اوله سن وحبه محبت معناسنه در واوزم چكردكنه
دينور تخفيفله حبه دخي دينور وحبيه معناسنه در جمعي حبب كلور صرد وزننده حبيب مصغرا ياي مشدّده
ايله اساميدندر حبيب بن حبيب كه حمزة الزيات المقرى برادريدر وحبيب بن حجر وحبيب بن على محدثيندندر وزبير
وزننده حبيب بن النعمان تابعيندندر وبو حبيب بن نعمان اسدينك غيريدر واولكي حضرت انسدن ايكيجي خريم بن
فاتكدن روايت حديث ايلمشدر حبذا حانك وباي مشدّده نك فتحيله خوشا ونه كوزل ونه مو ثلوونه محبت اوله جق
نسنه در ديمكدر يقال حبذا الامر اى هو حبيب وبو افعال مدح دندر نعم كبي في الاصل حبّ فعل ماضيدر اصلي
حبب دركرم وزننده صار محبوبا معناسنه در وذا كلمه سي فاعليدركه اسماء اشارتدن براسم مبهمدر مجموعي اسم واحد
منزلنه تنزيل اولنوب محلا ابتدا اوزره ثابت اوزره ومابعدي خبريت اوزره مرفوعلردر ما بعدي ذا كلمه سندن بدل اوله مز
زيرا ذكر اولنديغي اوزره حب كلمه سنه ملازم وممتزج اولمغله كلمهٔ واحده قلنوب مثل مجراسنه جاري اولمشدر پس
حبذا زيد وحبذا هند دينور حبذه هند ديمك جائز دكلدر الحباب سحاب وزننده نهايت محبت معناسنه در
على قول مبلغ جهد وطاقت معناسنه در يقال حبابك ان تفعل كذا اى غاية محبتك او مبلغ جهدك يعني سنك
نهايت طاقت محبوبه ك شو يلجه ايلمكدر ديمك اولورنته كه حماداك ان تفعل كذا ديرلر غايتك المحموده معناسنه در
بونلر تراكيب مخصوصه در وحباب الماء صوبك عظيم وكثير اولان يرينه دينور ياخود ماء جاري يوزنده يول يول
سلسله طرزنده حادث اولان طرايقه لره دينوركه بو اشجه روزكار طوقنمسنك اثري اولور ياخود صوبك يوزنده حادث
اولان قبرجقلره دينوركه يغمور ياغدقده حادث اولور كذلك حباب الرمل قوملغك معظم وكثير اولان يرينه دينور
وحباب اساميدندر وچه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور طلّ معناسنه وحباب بن صالح الواسطي واحمد بن ابراهيم
ابن حباب الحبابي محدثيندندر التحاب تفاعل وزننده اصلي تحابب ايدي سوشمك معناسنه در يقال تحابوا
اي احبّ بعضهم بعضا التحبب تفعل وزننده بركسيه دوستلق ومحبت كوستورمك معناسنه در وبو تكلف
متضمندر يقال تحبب اليه اى اظهر المحبة وصو يه اوّل فائق معناسنه در شارح ديركه امهات سائره ده اول قيدي
يوقدر ملكه تحبب الحمار وغيره اذا امتلاء من الماء عبارتيله مرسوم اولمغله مجازا ولوركوپ كبي صو ايله طيطاو اولدي
ديمك اولور زيرا حب كوپه دينور نته كه ذكر اولندي انتهى جبيب امير وزننده وحبيب مصغرا وتشديد يا ايله

وحبيب بكيت وزنده وحبيبه سفينه وزنده وحبيبه جهينه وزنده وحبابه سحابه وزنده وحباب سحاب وزنده
وحباب كتّاب وزنده وحبه ضبه وزنده وحباحب علابط وزنده اسامئ اشخاصدندر رتنه كه بعضيسى ذكر اولندى
حبّان كتّان وزنده بمنده بر دره آديدر واساميدندر حبان بن منقذ اصحابدندر وحبان بن هلال وحبان بن واسع بن
حبان وسلمة بن حبان محدثلردر حِبّان حانك كسرى وبانك تشديديله شهر نيسابورده بر محله در واساميدندر
حبان بن الحكم السلمى كه بنو سليم قبيله سندندر اصحابدندر وحبان بن بج الصدائى على قول بو فتحايله در وحبان
بن قيس على رأى باى تحتيه ايله در اصحابدندرلر وحبان بن موسى وحبان بن عطيه وحبان بن على العنزى وحبان
ابن يسار محدثلردر حُبّان حانك ضميله بودخى اساميدندر حبان بن محمود البغدادى ومحمد بن حبان بن بكر روايت
حديث ايلديلر المُحَبَّة اسم مفعول بنيه سيله والمحبوبة والمحبّبة معظمه وزنده والحبيبة سفينه وزنده مدينهٔ
منوّره اسملريدر على ساكنها الصلوات مُحَبَّب مقعد وزنده بر رجل اسميدر الحَبّة حانك وباى مشدده نك فتحيله
حب كلمه سنك واحديدر بغداى واربه وسائر غلالك دانه سنه دينور وحب اسم جنسدر جمعى حبات كلور وحبوب
كلور حانك ضميله وحبان كلور تمران كبى كه تمرك جمعيدر وحبه حاجت معناسنه در تقول مالى فيه حبة اى حاجة
وبر خاتون اسميدر كه منظور نام جنى اكا تعشق ايدوب دائما ملاقات وآنك تعليمى اوزره اول خاتون طبابت ايدر ايدى
وحبه بر نسنه نك بر قطعه سنه دينور وحبه وزن معروفدر مكك مادّه سنده مرسومدر اوراده بيانه كوره بر درهمك
ثمنك سدسى مقداريدر كه بر درهمك قرق سكز جزئندن بر جزء اولور وحبه حرف تعريفسز اساميدندر حبه بن
بعكك وحبه بن حابس اصحابدندر وحبه ابن ابى حبه وحبه بن مسلم وحبه بن جوبن العرنى وحبه بن سلمه تابعيندندر
وابو حبة البدرى على قول صواب اولان نونله در وابو حبة المازنى وابو حبة بن عبد بن عمرو وابو حبة بن غزية وعبد
السلام بن احمد بن حبه وعبد الوهاب بن هبة الله ابن ابى حبه محدثيندندر حبّة القلب سويدادر كه يوركده اولان
سياه دانه جكدر محل ادراك وبصيرتدر بعضلر مهجة القلب ايله تفسير ايتديلر كه يورك قانيدر راصل يوركك اورته سنده
اولان نقطه كبى قان اوله جقدر وبعضلر ثمرة القلب ايله تفسير ايلديلر صاحب ديوان بيانه كوره سويدا ايله
براوله جقدر وعند البعض حبة القلب يوركده بر سياه خرده نسنه در كه يوركك وسطنده اولور بودخى بنه دانهٔ دل
اوله جقدر كه سويداء ديدكلريدر شارح دير كه ازهرينك بيانه كوره حبة القلب يوركك داخلى اولان علقه دن
عبارتدر مؤلفك حرف ترديد ايله بيانى اختلاف تعبير قبيلندندر مترجم دير كه ثمرة القلب آنده مودوع اولان قواى
بصيرتدن عبارت اولمق ملحوظ غالبدر كوزده اولان قوّت بصر منزلنده در قلب كوزى ديدكلرى اوله جقدر بعينه
كوزك بكى كبى بر معنادر وبعض محققين قلب ايچون يدى طبقه ترتيب ايلمشدر ١ صدردر كه محل اسلام وموقع
وسواس در ٢ قلب در كه محل ايماندر ٣ شغافدر كه يورك پرده سيدر محل محبة الخلق در ٤ فؤاددر كه محل
رؤية الحق در ٥ حبة القلب در كه محل محبة الحق در ٦ سويداء در كه محل علوم دينيه در ٧ مهجة القلب در كه
محل تجلى صفات الهيه در انتهى الحبّة الخضراء صاقزلق اغاجنك يمشيدر كه بطم دخى ديرلر چتلنك تعبير
اولنور الحبّة السوداء شونيزدر كه چورك اوتيدر الحِبّة حانك كسريله سبزوات ورياحين يعنى چيچكلرك
تخملرينه دينور على قول بر خرده نباتدر كه اوتلقلر ارالغنده نابت اولور ياخود هر نوعدن حبوب مختلفه يه دينور
مثلا بغداى واربه ومرجمك مقوله سى حبوب مجتمع اولدقده اكا حبه اطلاق اولنور على قول صحراده بتن اوتلرك
تخمينه دينور ياخود جميع نباتك تخملرينه دينور مفردى حبه در حانك فتحيله ياخود تخمسز بتن نباتك تخمنه حبه دينور
كسرايله وتخمله بتن نباتك تخمنه حبه دينور فتحيله وبرى برى اوزره يغلوب متكسر اولان اوتلغه دينور على قول
سبزوانك قوريسنه دينور وحبه اساميدندر يعقوب بن حبه امام احمد حضرتلرندن روايت احاديث ايلمشدر
الحِبّ حانك فتحيله ذكر اولنديغى اوزره حبه نك جمع جنسيدر وحب يمنده شهر سبا مضافاتندن بر قلعه در
وحضرموت تابنده بر طاغ آديدر الحَبَب فتحتينله والحِبَب عنب وزنده صويك وقوملغك كوم وفراوان
اولان برينه دينور وآغزده اولان دیشلرك انجو دیزيسى كبى حسن وضع ولطف نظام اوزره اوله رق بللور كبى صاف
وبرّاق وآبدار اولمسى حالته دينور امّ حُباب غراب وزنده دنيانك كنيه سيدر حُبابة حانك ضميله اساميدندر
حبابة السعدى بر خرسز شاعردر وعبيد الله بن حبابه محدثدر امام بغويدن استماع حديث ايلمشدر حَبابة سحابه
وزنده اسمادندر حبابة الواليه كه بنو والبه دن بر كمسه در وام حبابه ايكيسيده تابعيندندر حِبابة حانك فتحى وبانك
تشديديله ابو سلمة التبوذكى نام محدثك شيخه سى اولان عالمه خاتوندر وحبابه نسوان اساميلرندندر الحَبْحَبة ككبه
وزنده صويك آز آز وآهسته آهسته آقسته دينور كه صوتيله معبردر بو معناده مصدر واسم اولور يقال حبحب الماء

حبحبة اذا جرى قليلا وتقول سمعت حبحبة الماء اى جريه قليلا ومعانئ آتيه ده دخى كذلك مصدر واسم اولور وضعف
ونحافت معناسنه در ودوه سورمك معناسنه در وحبحبة النار آتشك طوتشوب علولنمسنه دينور وحبحبه قارپوزه دينور
بطيخ شامى معناسنه اكا اهل عراق رقى واهل فرس هندى ديرلر زيرا ابتداء عراقه رقه ايالتندن وعجمه هندستاندن
كلمشدر جمعى حبحب كلور وحبحبه آريق ومهزول دوه لره دينور ومنه المثل * اهلكت من عشر ثمانيا وجئت بها حبحبة
يعنى اون دوه نك سكزنى هلاك ايلدك وايكيسنى نحيف وناتوان كتوردك الحَبْحَب ككبكب وزنده بودخى صويك
آزجه آزجه آقسنه دينور وجثه سى كوچك زبون وجوره دوه يه دينور الحَبْحاب طبطاب وزنده اصحابدن
بر ذاتدر رقصه وبودور كسيه حبحاب دينور وقبيح الهيكل عبوس ودميم كسيه دينور وبدخوى وبدشرب كسيه دينور
وحبحاب عمرو بن الخلى نام كسنه نك قلچى آديدر وحبحاب جوره وزبون وضئيل كشى يه ياخود ابلجه اولان اركك
دوه يه دينور وحبحاب شعيب البصرى التابعى پدرينك اسميدر الحُبْحُبى باى مشدده ايله بودخى زبون وجوره
وضئيل اركك دوه يه دينور المُحَبْحِب اسم فاعل بنيه سيله بدغدا اولان كسيه دينور الحُباحِب كواكب وزنده
حبحاب لفظندن جعدر اياغى سريع وچاپك دوه لره دينور وخرده وجثه سز دوه لره دينور وبر بلده آديدر الحُباحِب
علابط وزنده بر نوع سكك آديدر كه كيجه وقتى اوچار وقنادلرى شمع كبى لمعان ايدر تركيده آتش بوجكى وبلدز بوجكى
ديدكلريدر نار الحباحب بوندندر على قول نار الحباحب چقمق طاشلرينك برى برينه طوقنملرندن هوايه منطاير اولان
شراره سندن عبارتدر ابو حُباحِب محارب قبيله سندن بر بخيل كمسه ايدى مهمان خوفندن خيمه سنده آتشى
خرده وانجه اوطونلر ايله يقار ايدى تا كه پك پارلامغله اياب وذهاب ايدنلر كوروب كلميه لر على قول بو حبحبه دن
مأخوذدر كه ضعف معناسنه در آتشى ضعيف اولديغنه مبنيدر ياخود وجه مذكور اوزره چقماقدن چقان
شراره يه محمولدر امّ حُباحِب يشل جكركه يه شبيه بر بوجكدر اوچار وصارى ويشل آلاجه وقنادلرى قرمزى
وصارى رنكلر ايله مزيندر ذرى حباء ذال معجمه ايله اما لما وزنده بر كسه نك لقبيدر الحابّ تشديد بايله شول
آتيلان اوقه دينور كه نشانه طوقنيوب اطرافنه دوشه يقال سهم حابّ اذا وقع حول القرطاس جمعى حواب كلور
حِبّى ربّى وزنده بر خاتون آديدر وتهامه ده بر موضعدر امّ محبوب حيه نك يعنى يلانك كنيه سيدر الحُبَيْبة
مصغر اوبانك تشديديله عامه ده بر قريه در واساميدندر ابراهيم بن حبيبه وابراهيم بن محمد بن يوسف بن حبيبه محدثلردر
حَبيبة جهينه وزنده عراقده بطيحه نواحيسنده بر موضعدر المُحِبّ احبابدن اسم فاعلدر مذكر ومؤنثه اطلاق
اولنور يقال رجل محب وامرأة محب اى محبة يعنى سويجى خاتون در شارح دير كه بو امام فرّا قوليدر ومُحِبّ زياده سيله
يوريلوب فرومانده وبى تاب اولان دوه يه دينور كه مادّه سى بيان اولندى يقال بعير محب اى حسير اَحْباب همزه نك
فتحيله بنى سليم ديارنده بر موضعدر الحَبابيه حانك ضميله مصر اولكه سنده ايكى قريه در بطنان حيب فرقان كريم
وزنده شام اولكه سنده بر بلده در حَبّويه حانك فتحى وباى مشدده نك ضميله اسمعيل بن اسحق الرازى لقبيدر
وحافظ حسن بن محمد اليونارتى الاصبهانى جدينك اسميدر الحَرَب تاى فوقيه ايله جعفر وزنده قصه بويلى
بودور كشى يه دينور الحَرْبة تاى مثلثه ايله دحرجه وزنده صو بولانمق معناسنه در يقال حثرب الماء اذا كدر
ويقال حثربت البئر اذا كدر ماؤها واختلط بالحمأة يعنى قويينك صوبى چاموره قارشمغله بولاندى الحَثْرَبة عكرمه
وزنده خثرمه معناسنه در كه اوست دوداغك وسطنده اولان دائره جكه دينور حثرب برقع وزنده بر نباتدر كه
يومشق يرلرده بتر على قول درشت وخشن يرلرده بتر وحثرب بولانق غليظ صويه دينور ونجره دبنده قلان غليظ
بيلاشقه وسبخه دينور كه قاز بمغه محتاج اولور الحَثلب زبرج وزنده حوبادن چقان ياغك ياخود صافى ياغك
دبنده قلان عكرينه وبوصه سنه دينور الحَجب ضرب وزنده والحجاب كتّاب وزنده ستر ونهان ايلمك معناسنه در
يقال حجبه حجبا وحجابا من الباب الاول اذا ستره وحجاب اسم اولور كند وسيله ستر اولنه جق پرده يه دينور جمعى حجب
كلور ضمتينله يقال دونه حجاب وهو ما احتجب به وحجاب باديه ده حرّه تعبير اولنان قاره طاشلق تپه نك منقطع اولديغى
يره دينور ومطردا اوزون اوزادى راست وهموار اولان قوملغه دينور وتپه سى يوكسك طاغه دينور يقال قعد
فى ظل الحجاب اى الجبل المشرف وحجاب الشمس كونشك ضيا وپرتوينه ياخود ناحيه وجانبنه اطلاق اولنور
ومطلقا ايكى نسنه بيننده پرده وحائل اولان شيئه حجاب اطلاق اولنور وحجاب زار كبى انجه وبوفقه الجكره دينور كه
انسانك ايكى يانلرى بيننده معترض وآق جكر ايله نفس مجراسى اولان بوغورتلاغك اراسنه حائل اولنور بو صورتده
حجاب الجوف ديدكلرى پرده دن كه يوركله بطن بيننده حائل اولان انجه دريدن بشقه اولور وحجاب دنيانى محيط اولان
جبل قافدن اوتده بر جبل آديدر قال الشارح وبه فسر قوله تعالى حتى توارت بالحجاب الاية وهو جبل دون قاف كانت

الشمس تغيب من ورائه وحجاب معاذ الله تعالى بركسه مشترك اوله رق فوت اولمق معناسنه استعمال اولنور كه شرف
ايماندن محجوب اولور ومنه حديث ابي ذر رضي الله عنه ان النبي عليه الصلوة والسلام قال ان الله يغفر للعبد مالم يقع
الحجاب قيل يارسول الله وما الحجاب قال ان تموت النفس وهي مشركة التحجيب تفعيل وزننده برنسنه يي بك ستر
ونهان ايلمك معناسنه در يقال حجبه تحجيبا اي ستره الاحتجاب افتعال وزننده والتحجب تفعل وزننده كيزلنوب
صقلانمق معناسنه در يقال احتجب الرجل وتحجب اذا استتر واحتجاب كبه خاتونك مدت حملندن زياده كون چكمك
معناسنه استعمال اولنور يقال احتجبت المرأة يوم او يومين اذا مضى يوم او يومين من تاسعها يعني طقوز آيندن
بركون يا ايكي كون زياده چكدي الحاجب قاپوجي يه اطلاق اولنور وكبار خصوصا شيخ الاسلام پرده جيسنه اطلاق
اولنور جمعي حجبه كلور كتبه وزننده وحجاب كلور كتاب وزننده يقال فلان حاجب الامير اي بوابه الحجابة كتابه وزننده
قاپوجيلق وپرده دارلق خدمتنه دينور الحاجبان تثنيه بنيه سيله كوزلرك اوستنده اولان كمكلره دينور اتيله وقيلي ايله
كه تركيده قاش تعبير اولنور على قول حاجب اول كمك اوزره بتن ساده جه قيله دينور كويا كه كوزلك دربانيدر جمعي
حواجب كلور وحاجب هر نسنه نك اوجنه وكناريه اطلاق اولنور مثلا حاجب الشمس كونش طلوعنده
اول ظهور ايدن كنارندن عبارتدر نته كه قرن الشمس دخي ديرلر كه ابتدا ظهور ايدن جزئندن عبارتدر يقال
بدا حاجب الشمس اي ناحية منها حاجب الفيل برشاعر لقبيدر وحاجب بن يزيد وحاجب بن زيد وعطارد بن حاجب
اصحابلردر ذوالحاجبين برسپهسالار فارسي لقبيدر كه ايكي بوابي وار ايدي الحجب فتحتيله بوغازده صولق
آله جق بوغور تلغه دينور الحجب كتف وزننده كوچك تپه يه دينورا كه معناسنه المحجوب اعمى وضرير
اولان كسيه اطلاق اولنور يقال رجل محجوب اي ضرير الحجبتان فتحتانله اوجه وسكردن تعبير اولنان كمكلرك
بو كوره طوغري مشرف اولان اوجلرينه دينور على قول صاغلو صوللو قاسيقلرك اوزرلرنده قارن بوشغنه طوغري
مشرف اولان ايكي كمكه دينور وآت قسمنده حجبتان او يلقلرينك اوزرلرنده اولان اوجه لردن بطننك صفاقي
اوزره مشرف اولان اوجلرينه دينور وصفاق صادك كسريله قيل بتن درينك التنده اولان يوفقه دريدر كه خصيه لرينه
قريب اولان محلدر الحجب امير وزننده برموضعدر الاستحجاب بركسه يي قاپوجي يا پرده جي ايدنمك
معناسنه در يقال استحجبه اي ولاه الحجابة الحدب تعب وزننده ارقه چقوب كوكس وقارن ايچرو كيرمك
وجهيله قنبور اولمق معناسنه در يقال حدب الرجل حدبا من الباب الرابع اذا خرج ظهره ودخل صدره وبطنه وآقندي
وانكبه بار مقولسي يردن اشاغي يه طوغري تدريجي انوب كتمك معناسنه در ط الغه نك وقوملغك تدريجي اكملري كبي
وارضك غليظ ومرتفع اولان يرينه دينور كه احدب كسه نك حدبي شكلنده اولور وبو تشبيه جهتيله در يقال نزلوا
في حدب من الارض وهو الغليظ المرتفع منها وحدب الماء صو آقنديلرينك بري بري اوزرينه بوريلوب بنكشمسندن
عبارتدر كه بوكريلك حالني پيدا اولور ودرينك بوزنده اولان جابجا اثره دينور چبان وچچك بوزوغي كبي كه چوپور
تعبير اولنور وحدب برنوع نبات آديدر على قول نصي اسميدر كه بغدايجق ياخود اشك كنكري ديدكلري اوتلقدر
وحدب بمعني يعني چوجقلرك پسي پسي وايه پسكي تعبير ايتدكلري اوتلغك توزاقلري طاغلدقدنصكره بري بري
اوزره بنكشوب طور طوپ يغين اولمسنه دينور وحدب الشتاء قيشك شديد صووغنه اطلاق اولنور يقال اصابنا
حدب الشتاء اي شدة برده وحدب مصدر اولور بركسه يه اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه يقال حدب عليه
حدبا من الباب الرابع اذا تعطف عليه وطول خاتون اطفالنه مهر وشفقتله اره وارميوب على حالها طول اوتورمق
معناسنه در يقال حدبت المرأة اي لم تتزوج واشبلت على ولدها الاحداب همزه نك كسريله بو دخي وجه مذكور
اوزره قنبور اولمق معناسنه در يقال احدب الرجل بمعنى حدب الاحديداب اعشيشاب وزننده وجه مذكور
اوزره يك قنبور اولمق معناسنه در يقال احدودب الرجل بمعنى احدب واحدودب الرمل ديرلر چقوملق قنبور كبي
بوكري اولدقده التحادب تفاعل وزننده احداب معناسنه در الاحدب احمر وزننده والحدب كتف وزننده
ارقه سي چقوب صدر وبطني ايچري كيرمش قنبوره دينور يقال رجل احدب وحدب اذا خرج ظهره ودخل صدره
واحدب قول كيكنك ايچنده برطمرك اسميدر وبكه قرنده فرازه قبيله سي يوردنده برطاغك اسميدر وشدت معناسنه در
لكن ملايم اولان شديد معناسنه اولمقدر اذ قال في الاساس امر احدب اي شاق المركب الحدبة فرحه وزننده ذكر
اولنان حدب ديدكلري نبات چوق اولان يره دينور يقال ارض حدبة اي كثيرة الحدب الحدب حانك ضميله حدباء
كلمه سندن جمعدر زحمتلو ومشقتلو امور واحواله دينور يقال اتعبه حدب الامور اي شواقها جمع شاقة ويقال
سنة حدباء اي شديدة وحدباء قنبور كبي بوكري اغاجه دينور يقال شجرة حدباء وشول دابه يه دينور كه آرقلغندن

قالجه لرينك اوسنده اولان اوجه كيكلري سبب سيوري طشره چقق اوله يقال دابة حدباء اذا بدت حراقفها شارح
ديركه كعب بن زهيرك اشبو * كل ابن انثى وان طالت سلامته يوما على آلة حدباء محمول * بيتنده واقع آلة حدباء نعش
اوله جقدر لكن مطلق نعش اولميوب غربا وفقرا تحميل ايتدكلري خرپشته اولمق يك ملايمدر انتهى الاحيدب
مصغر بنيه سيله روم اولكه سنده برطاغدر حداب قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر بك غلظ وشدت اوزره
اولان سنه يه دينور وبرموضع آديدر ومعربا استعمال اولنورنته كه جريرك اشبو * لقد جردت يوم الحداب نساؤكم فساءت
مجاليها وقلت مهورها * بيتنده واقع اولمشدر حداب كتاب وزننده بني يربوع يوردنده واقع كنديلره مخصوص
برصرب ودرشت پرده برموضعدر آنده برووقعه اولمغله يوم الحداب معروفدر وحداب سراة ديارنده برنيجه جبل آديدر
الحديبية تخفيفله دويهيه وزننده وقليلا مشدد اولور مكة مكرمه قربنده برقويي آديدر على قول اوراده نابت
برشجره حدباء اسميدر كه موضع مزبور آنلر ايله متعارف اولمشدر شارح ديركه بيعة الرضوان اول شجره تحتنده
منعقد اولمشدر الحديباء مصغر بنيه سي والفك مديله جذيمه قبيله سي يوردنده برصويك اسميدر التحدب ترتب
وزننده بركسه يه يا برنسنه يه ايلشوب مرتبط ومتعلق اولمق معناسنه در يقال تحدب به اذا تعلق وبركسه يي
اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه در يقال تحدب عليه اذا تعطف وطول خاتون اولادينه مهر وشفقتدن
اره وارميوب طول اوتورمق معناسنه در يقال تحدبت المرأة اذا لم تتزوج واشبلت على ولدها بونلر بالجمله
معناي مجازيدر مثلا بركسه يه قنبورلق كبي يا پشوب تعلق ايلمك واسركديكي كمسه اوزره قنبورلق كبي آوريلوب
دوشمك دقيقه لرني ملاحظه يه مبنيدر حدبدبي عجب سكا وزننده نبط قومنه مخصوص برنوع اويون اسميدر
الحرب ضرب وزننده معروفدر كه جنك وقتال وكارزار معناسنه در وبو مؤنثدر مقاتله اعتباريله وبعضا مذكر اولور
قتال اعتباريله جمعي حروب كلور يقال وقعت بينهم الحرب اي المقاتلة وحرب جنكاور بهادره اطلاق اولنور كه مبالغة
وصف بالمصدر اولور يقال رجل حرب اي شديد الحرب شجاع ويقال رجل حرب اي عدو ومحارب يعني حرب لفظي
عدو ومحاربه ده اطلاق اولنور هرنقدر جنكاور محارب بدكل ايسه ده زيرا محاربه اوزره دربونده مذكر ومؤنث ومفرد
وجمعي برابردر زيرا في الاصل مصدردر وحرب اسامئ رجالدندر حرب بن امية بن عبد شمس قرشئ اموي در
وحرب بن عبد الله الراوندي منصور عباسي سر عسكريدر ووحشي بن حرب اصحابدندر وحرب بن الحارث
تابعيندندر وعلي واحمد ومعاويه كه اولاد حربدر وحرب بن عبد الله وحرب بن قيس وحرب بن خالد وحرب
ابن شداد وحرب بن شريح وحرب بن زهير وحرب بن ابي العاليه وحرب بن صبيح وحرب بن ميمون كه صاحب
الاغمية در كه متروك الحديثدر وحرب بن ميمون كه ابو الخطابدر جملسي محدثلردر اغمية ملبسات معناسنه در
بناء عليه روايت ايلديكي احاديث معمول بها دكلدر وذكر اولنان حرب بن ميمون ايله ابو الخطاب حرب بن ميموني امام
بخاري ومسلم شخص واحد ظن ايلديلر دار الحرب اهل اسلام ايله بينلرنده صلح وصلاح اولميان مشركين بلادينه
اطلاق اولنور يقال دخلوا دار الحرب اي بلاد المشركين الذين لا صلح بيننا وبينهم المحرب منبر وزننده شديد
الحرب اولان جنكاور بهادره دينور المحراب ميمك كسريله محرب معناسنه در يقال رجل محرب ومحراب اي شديد
الحرب شجاع اوله كوره كويا كه آلت حرب اولور ومحراب چارداغه دينور غرفه وبالاخانه معناسنه ومجلسك
صدرينه واكرم مواضعنه دينور ومسجدده امام طورديغي مقامه دينور كويا كه شيطان وهوا ايله محاربه ايده جك
موقعدر مؤلفك بصائره بيانه كوره اصح اولان محراب مسجده خاصدر كه اطلاق شرعي اولور مبالغة آلت
حربه تشبيه اولنمشدر بعده صدر مجلسه وغرفه يه وسائر فوقاني محللره تشبيه طريقيله اطلاق اولندي واورمان
كويا كه آلت حرب ودفع ياخود موقع حرب جانوران اولديغندن اكا دخي اطلاق اولندي وطوارك يونه دخي تشبيه
طريقيله اطلاق اولندي وبعضلر محراب لفظني مبالغة فاعل اعتبار ايدوب محراب مسجده اطلاقي وصف المكان
بصفة صاحبه بابندن عد ايلدي امكنهٔ سائرهٔ مذكوره يه ده اطلاقي شرف وقدرلرندن ناشي موقع منافسه وموضع
محاربه ومدافعه اولدقلري ملاحظه سنه مبني اولور ومقام مخصوص ملوكه دينور كه شهنشين تعبير اولنور آنده
بنفسه شاه اكلنوب آرام ايدر ومبيشه لكه واو رمانه دينور وطوارك يونه دينور عنق دابه معناسنه جمعي محاريب
كلور ومحاريب بني اسرائيل آنلرك مسجدلرندن عبارتدر كه آنده جلوس واقامت ايدرلر ايدي ظاهرا اشبو يعملون له
مايشاء من محاريب وتماثيل الاية كريمه سنده واقع اولان محاريبه اشارتدر لكن تفسير بيضاويده قصور حصينه
ومساكن شريفه ايله مفسردر المحربة مكنسه وزننده جنكاور وبهادر اولان عسكره دينور يقال رجل محرب
وقوم محربة اي شديدة الحرب شجاع المحاربة والحراب حانك كسريله والتحارب تفاعل وزننده والاحتراب

افتعال وزننده كه بودخی اشتراك ایجوندر برى بریله جنك وقتال ایدوب صواشمق معناسنه در یقال حاربه محاربة
و حرابا وتحاربوا واحتربوا بمعنى الحربة تمره وزننده آلت یعنى معروف آلت حربه دینوركه قصه مزراق اوله جقدر
جمعى حراب كلور حانك كسریله وحربه دین وملتده اولان فساد وتباهلغه دینور محروب فاسدالدین اولان كسه در
وحربه طعنه وسلب مال وتاراج معنالرینه در ومنه حدیث الحدیبیة والا تركناهم محروبین اى مسلوبین
منهوبین وحربه هذیل بلادنده برموضع آدیدر یاخود شام اولكه سنده واقعدر وحربه یوم جمعه نك اسمیدر جمعى
حربات كلور حركات وزننده وحربات كلور سكون رایله الحربة حانك كسریله نباء نوعدر هیئت حرب یعنى بردراو
حرب ایلمك معناسنه در یقال وقعت بینهم حربة شدیدة وهى هیئة الحرب الحرب طلب وزننده بركسه نك تمام مالنى سلب
ونهب ایلمك معناسنه در یقال حربه حربا كطلبه طلبا اذا سلب ماله وبك خشم وغضبه كلمك معناسنه در یقال
حرب الرجل حربا من الباب الرابع اذاكلب واشتد غضبه فهو حرب بكسر الراء من قوم حربى وحرب طلع
معناسنه دركه خرمانك اك اول چقان تمشیدركه هنوز قبچوغنده اولور مفردى حربه درهایله المحروب والحریب
امیر وزننده مالى مسلوب اولان كشى یه دینور حریب لفظنك جمعى حربى كلور الفك قصریله مریض ومرضى كبى
وحرباء كلور كریم وكرماء كبى الحریبة عجیبة وزننده مسلوب اولان ماله دینور على قول مدار معاش اولان ماله دینور
یقال اخذت حریبته اى ماله الذى سلبه اوالذى یعیش به واحربا حانك وراءنك فتحیله بركلمه دركه عربلر آنكله میت
حقنده ندبه ایدرلر اصلى بودركه ذكر اولنان حرب بن امیه وفات ایلدكده اهل مكه واحربادیو ندبه ایلدیلر بعده
سكونى ثقیل كوروب واحربادیدیلر فتحتیله یاخود سلب مال معناسنه اولان حرب اولمق ملحوظدر شارح دیركه
آندنصكره بین العرب كلمهٔ ندبه اولمغله مطلقا میت حقنده حزن وتأسفله واحربادیو ندبه ایدر اولدیلر انتهى
التحریب تفعیل وزننده بركسه یى پك اغضاب ایلمك معناسنه در تقول حربته تحریبا اى اغضبته وبركسیه حرب
یعنى خرمانك اول چقان تمشنى یدرمك معناسنه در یقال حربه اى اطعمه الحرب ومزراق تمرنى بیلیوب كسكین
ایلمك معناسنه در یقال حرب السنان اذا احدده وقشقرتمق معناسنه در یقال حربه اذا حرشه الاحراب همزه نك
كسریله خرما اغاجى ابتدا تمشنى چقرمق معناسنه در یقال احرب النخل اذا اطلع وبركسه یى دشمندن مال غنیمت
آلمغه دلالت ایلمك معناسنه در یقال احربه اذا دله على ما یغنمه من عدو وجنك قوپارمق معناسنه در یقال
احرب الحرب اى هیجها الحربة جرعه وزننده چوال كبى برظرف اسمیدر وغراره یه دینوركه خرار تعبیر ایتدكلریدر
یاخود چوبانلرك آزیق قویه جق چانطه لرینه دینور الحرباء حانك كسرى والفك مدیله زره تعبیر اولنان
لباس آهنین اوزره اولان مسماره دینوركه برچین تعبیر اولنور على قول زره حلقه لرنده اولان برچیلرك اوجلرینه
دینور وحرباء ارقه یه دینور ظهر معناسنه یاخود ارقه اتنه على قول قبورغه كمكلرینك ارقه طرفنه اولان
اوجلرینه وكوكس كمكلرینك اوجلرینه دینوركه كمكرك تعبیر اولنور وحرباء ام حبین ایله معروف جانورك ارككنه
دینور على قول كرتنكله مثللو برجانوردر دائما باشیله كونشه توجه واستقبال ایدر مؤلفك ذكر ایلدیكى ام حبین
مصغر بنیه سیله مذكور جانورك كنیه سیدر تركیده قباكلرى وفارسیده آفتاب پرستك دیرلر كرتنكله دن بیوك اولور
كونشه مقابل طوروب دور ایتدكجه بیله جه دور ایدر وسخونتك تأثیرى ترقى بولدقجه كونا كون رنكلر ایله متلون
اولور المحربثة اسم فاعل بنیه سیله معربده وزننده شول یره دینوركه انده حربا دیدكلرى جانور مزبور چوق
اوله یقال ارض محربثة اى كثیرة الحرباء وطپراغى قالین وغلیظ یره دینور حربى سكرى وزننده بغداد اطرافنده
برقریه وبربلده اسملریدر الحریبة غریبة وزننده بغدادده برمحله در ذكر اولنان حرب بن عبدالله الراوندى كه
سرعسكر منصوردر اول بنا ایلمكله اكا نسبت اولنمشدر حارب جانب وزننده حوران شامده برموضعدر المحرب
معظم وزننده والمتحرب متحرب وزننده ارسلانه دینور محارب مجانب وزننده برقبیله در الحراب شداد
وزننده اسماندر الحارث الحراب عنده امیر قیله كنده در وعتیبة بن الحراب شعرادندر حرب زفر وزننده
مذحج قبیله سنك سلسلهٔ نسبلرى رجالندن ابن مظه در وفرد دریعنى همنامى یوقدر الاحرنباء اسلنقاء وزننده
مهموزده لغتدر خشم وفساد وشره یا پنوب آماده اولمق معناسنه در یقال احرنبى الرجل بمعنى احرنبا پس بوماده
دخى حربدن مأخوذ اولور الحردب جعفر وزننده عشرق یعنى یارپوزانو اعندن مرماحور دیدكلرى نباتك
تخمنه دینور فارسیده تخم مرو دیرلر وحردب بررجل اسمیدر الحردبة دحرجه وزننده خفیفلكده وتمكین ووقارسزلغه
دینور یقال به حردبة اى خفة ونزق وحردبه بررجل آدیدر ابوحردبه اعراب اوغریلرندن برمعروف اوغریدر
الحزب حانك كسرى وزاى معجمه نك سكونیله آدمك هركون معتاد اوزره قرائته مداومت ایلدیكى ورد معینه

اطلاق اولنور معناى آیدن مأخوذدر كه نفسنه توظیف ایلدیكى طائفهٔ دعا اوله جقدر شارح دیركه ورد كلمه سى
واوك كسریله صویه كلمكده اولان نوبته دینور مجازا هركس اوقات مخصوصه ده كندى نفسنه التزام قرائت
ایلدیكى آیات وصلوات واذكار وادعیه یه اطلاق اولنور انتهى یقال قرأ حزبه من القرآن اى ورده الذى اعتاده
وحزب مطلقا طائفه معناسنه دركه معناى موضوعى بودر یقال عنده حزب منه اى طائفة وسلاحه وآلت حربه
دینور وخاصة جماعت انسانى یه اطلاق اولنور یقال جاء حزب من الناس اى جماعة الاحزاب همزه نك فتحیله
جمعیدر وشول احزاب كه اشبو لما رأى المؤمنون الاحزاب الایه كریمه سنده واقعدر شول طوائف مختلفهٔ
مشركیندن عبارتدركه خندق وقعه سنده هرقبیله دن مجتمع اولوب همدست تعاون واتحاد اولەرق شصت واحد دن
سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلریله حرب وقتال ایجون كلوب مدینه یى محاصره ایلدیلر غزوهٔ خندق
آنك ثمره سیدر اكا غزوهٔ احزاب دخى دینور وحزب بركسه نك عسكر مخصوصنه واصحاب معینه دینوركه جمله سى
آنك رأى وامرینه متابعت اوزره اوله لر وبه فسر قوله تعالى اولئك حزب الشیطان الایه اى جنده وقوله تعالى انى
اخاف علیكم مثل یوم الاحزاب الایة هم قوم نوح وعاد وثمود ومن اهلكهم الله من بعدهم مثل فرعون وحزب
طپراغى قتى وغلیظ اولان یره اطلاق اولنور المحازبة مفاعله وزننده والتحزب تفعل وزننده كروه كروه جمع
اولمق معناسنه در یقال حازبوا وتحزبوا اى صاروا احزابا وتجمعوا ومحازبه بركسه نك حزب وكروهندن اولمق
معناسنه در تقول حازبته اى كنت من حزبه التحزیب تفعیل وزننده ناسى بولك بولك جمع ایلمك معناسنه در
تقول حزبتهم تحزیبا اى جمعتهم احزابا الحزب حانك فتحى وزانك سكونیله بركسیه برشدید وعظیم ایش اصابت
ایلمك على قول فجأة برامر شدید اصابت ایدوب بغایت تضییق وتنكیل ایلمك معناسنه در یقال حزبه الامر حزبا
من الباب الاول اذا نابه واشتد علیه اوضغطه فجأة الحزابه ثمامه وزننده والحزب كذلك ضرب وزننده معناى
مزبوردن اسمدر یعنى مصدر واسمى مساویدر الحازب والحزیب امیر وزننده امر عظیم وشدیده دینوركه
انسانه عروض واصابت ایدوب مغموم وبى راحت ایدر وحزیبك جمعى حزب كلور حانك ضمیله یقال اصابه
امر حازب وحزیب اى شدید الحزابى والحزابیه حانك فتحى وزانك تخفیفیله كوده سى قالین وطقناز قصه جق
انسان وحیوانه دینور الحزاب حانك كسرى ونونك سكونیله حزابى معناسنه در وخروسه دینور دیك معناسنه
وبیان هاویجى دیدكلرى نباته دینور جزر برى معناسنه وبوغرتلق قوشندن برنوع اسمیدر الحزباة حانك كسرى
وزانك سكونیله طپراغى قتى اولان یره دینور جمعى حزابى كلور حانك كسرى وزانك سكونیله وحزابى كلور حانك
فتحیله وبو اصلده یاى مشدده ایله اولوب بعده تخفیف اولنمشدر ابوحزابه ثمامه وزننده بنو ربیعه دن ولید بن
نهیك نام كسه نك كنیه سیدر وثواب بن حزابه بین المحدثین صاحب ذكردر حزابه سلامه وزننده اسامیدندر
محمد بن محمد بن احمد بن حزابه محدثدر حزوب تنور وزننده بر رجل آدیدر ذات الحزاب حانك كسریله
برموضع اسمیدر الحزنوب حانك ضمیله برنوع نبات آدیدر الحسب حانك فتحى وسینك سكونیله والحسبان حانك
ضمیله والحسبان والحساب حانك كسریله والحسبه حانك كسرى وسینك سكونیله والحسابه كتابه وزننده
صایمق تعداد معناسنه در یقال حسبه حسبا وحسبانا وحسابا وحسبة وحسابة من الباب الاول اذا عده
وحسب وحساب كافى معناسنه اولور كما سیذكر وحسبان ضمیله صیغهٔ جمع اولور كما سیبین المحسوب صایلمش
نسنه یه دینور معدود معناسنه الحسب فتحتینله محسوب معناسنه دركه فعل بمعنى مفعولدر ومنه قولهم هذا بحسب ذا
اى بعدده وقدره وقدیسكن السین وحسب بركشینك آباء واجدادى جهتندن فخر ومباهات طریقیله ذكر
وتعداد ایلدیكى محاسن ومفاخره اطلاق اولنور على قول مال ومناله دینور یاخود دین وملتدر یاخود كرم یاخود
فعل وعملده اولان علو وشرف یاخود فعل حسن وعمل صالح یاخود آباء واجداد جهتنده ثابت ودركار اولان شرف
واصالت یاخود شان وبال وقدر وحیثیت در وبعضلر عندنده حسب وكرم بركسه نك ذاتنه مخصوصدر هرنقدر
صوینده شرافت واصالت یوق ایسه ده لكن مجد وشرف صوینه وعرقنه مخصوصدركه علو نسبى اولمیان كمسیه
مجد وشرف صفت اولمق صحیح دكلدر الحسابة سحابه وزننده والحسب فتحتینله صاحب حسب اولمق
معناسنه در یقال حسب الرجل حسابة وحسبا من الباب الخامس اذا صار ذا حسب الحسیب امیر وزننده
حسب صاحبى كسه یه دینور جمعى حسباء كلور كرماء وزننده وحسیب كافى معناسنه استعمال اولنور فى الاصل مكافى
بالحساب معناسنه اولوب بعده مطلق كافى معناسنده استعمال اولنمشدر ومنه یقال حسیبك الله اى انتقم الله منك
وبو باب كنایه دندر ومحاسب معناسنه كلور قال تعالى كفى بالله حسیبا اى محاسبا اوكافیا حسبك حانك فتحى وسینك

سكونى وبانك ضم اوزره بناسيله كفاك معناسنه استعمال اولنور كه كفايتدن فعل ماضيدر يقال حسبك درهم اى كفاك
يعنى سكا بر درهم يتشور وكافى معناسنه اولور يقال حسبك من رجل اى كاف لك من غيره و بو نلرعدة وحساب
معناسندن متفرعلردر شارح ديركه اشبو حسب كلمه سى فى الاصل مصدردر فعل معناسنى متضمندر محسبك
معناسنه كه كافك من غيره ديمكدر بو جهتله معرفه يه مضاف ايكن نكره يه صفت اولور زيرا اضافتى غير حقيقيه در
كويا كه اسم فاعل معموله مضاف اولمشدر ومنه يقال هذا رجل حسبك و بو جهات ست مجراسنده اجرا اولنمشدر
زيرا مضاف اليهى حذف اولنوب ضم اوزره بنا ايله حسب دخى ديرلر وحسبك الله ديرلر انتقم الله منك معناسنه كه كنايه دندر
وحسبنا الله ديرلر اعتمدنا الى الله معناسندن كنايه درننه كه نعم الوكيل قولى وكلنا امورنا الى الله معناسندن كنايه در انتهى
و بونده مفرد وتثنيه وجمع مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر الحساب كتاب وزننده كذلك كافى معناسنه استعمال
اولنور يقال شئ حساب اى كاف ومنه قوله تعالى عطاء احسابا اى كافيا وانساندن جمع كثيره اطلاق اولنور يقال
اتانى حساب من الناس اى جمع كثير حسبب زبير وزننده اسمادندر عباد بن حسبب كه ابو الخشنا ايله مكنادر
مورخيندندر الحسبان حانك ضميله مصدردركه ذكر اولندى وحساب لفظندن جمع اولور وعذاب معناسنه در
وبلاء وشر وشور معنالرينه در وهوايه آغوب چقان غباره دينور وچكركه يه دينور وخرده وصغير اوقلره دينور
مفردى حسبانه در وحسبانه كوچك يصدغه دينور قولتق يصدغى ويوز يصدغى كبى وخرده قرنجه يه دينور
وصاعقه يه دينور وسحابه دينور وكوكدن ياغان طلويه دينور المحسبة مكنسه وزننده كوچك يصدغه دينور
ومصدر اولور كما سيذكر الحساب شداد وزننده مبالغه اسم فاعلدر ومحمد بن ابراهيم بن حمدويه الحساب
محدثيندندر وزياد بن يحيى الحسابى كذلك محدثيندندر الحسبة حانك كسريله اجر وثواب معناسنه دركه
احتسابدن اسمدر جمعى حسب كلور عنب وزننده يقال فعل ذلك حسبة اى اجرا وحسبه رأى وتدبير معناسنه استعمال
اولنور يقال هو حسن الحسبة اى حسن التدبير ومصدر اولور كما سيذكر ابو حسبه حانك فتحيله تابعيندن مسلم
الشامى كنيه سيدر وحسبه بر رجل اسميدر الاحسب احمر وزننده شول دوه يه دينور كه تويى آق وقرمزى آلاجه اوله
وشول كمسه دينوركه صاچى اشقر وقومرال اوله و بشره سى بر علت وعارضه سببيله جابجا آغاروب وقيللرى
فاسد وتباه اولوب آق وقرمزى آلاجه اولانه دينور وبرص علتنه اوغرامش كشى يه دينور ابرص كبى كه تحريفله ابرش
تعبير اولنور الحسبة جرعه وزننده ذكر اولنان احسب كلمه سنك معنالرندن اسمدر حالت مذكوره يه دينور
المحسبة مشغله وزننده والمحسبة مكنسه وزننده والحسبان عرفان وزننده ظن وكمان ايلمك معناسنه در
يقال حسبه كذا كنعم فى لغتيه محسبة ومحسبة وحسبانا يعنى من الباب الرابع والسادس اى ظنه وتقول ماكان فى حسبانى
كذا ولاتقل فى حسابى شارح ديركه مضارعنك عينى مكسور اولمق شذوذه مبنيدر زيرا اهر فعل ماضى كه مكسور
العين اوله آنك مستقبلى البته مفتوح العين اولور علم يعلم كبى الا اون ايكى كلمه كه نوادردندر حسب يحسب ويئس
ييئس ونعم ينعم ويبس ييبس ووبق يمق ووفق يفق ووثق يثق وورع يرع وورم يرم وورث يرث وورى الزند يرى
وولى يلى كلمه لريدر انتهى التحسيب مبتى طاشلغه دفن ايلمك على قول كفنه صاروب دفن ايلمك معناسنه در يقال
حسب الميت تحسيبا اذا دفنه فى الحجارة اودفنه مكفنا وبركسه يى يصدغه طياندرمق معناسنه در يقال حسبه
اذا وسده وبركسه طويجه طعام يدرمك وقانجه صو ايچورمك معناسنه در يقال حسبه اذا اطعمه وسقاه حتى
شبع وروى الاحساب همزه نك كسريله بودخى بركسه يى طويوروب قاندرمق معناسنه در يقال احسبه بمعنى
حسبه وراضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال احسبه اى ارضاه التحسب تفعل وزننده يصدغه طيانمق
معناسنه در يقال تحسب الرجل اذا توسد وبركسه نك اسرار واحوالنى طلب وتحرى ايله اراشدروب وقوف واطلاع
قيدنده اولمق معناسنه در يقال تحسب فلانا اذا تعرفه وتوخاه واستخبار معناسنه در يقال تحسبه اى استخبره
الاحتساب انتساب وزننده بركسه نك طوتديغى فعل قبيحى بكنميوب نهى وانكار ايلمك معناسنه دركه مراد شوايشى
نيچون شويله ايتدك ديو مؤاخذه ايلمكدن عبارتدر يقال احتسب فلان عليه اى انكر محتسب بلده بو معنادندر واحتساب
بركسه نك بيوك اولادى وفات ايلمك معناسنه دركه خداى متعالدن اجر وثواب اميدايدر يقال احتسب فلان ابنا وبنتا
اذا مات كبيرا وكوچك اولادى وفات ايلسه افترطه افتراطا دينور وبر خير عملى عدا داخلاصه ادخالله مقابلنده انجق
خداى متعالدن اجر وثواب ورضا نياز ايلمك معناسنه در جامع بنا ايلمك كبى يقال احتسب بكذا اجرا عند الله اى اعتده
ينوى به وجه الله وبركسه نك حالنى يامشرب ووضع وطورينى امتحان واختبار ايله وقوف قيدنده اولمق معناسنه در يقال
احتسب فلانا اذا اختبر ما عنده ومنهى وممنوع اولديغى نسنه دن نهى قبول ايدوب آندن كيرو طورمق معناسنه در يقال

احتسب الرجل اى انتهى الحسابى كتابى وزننده اهل حساب ديمكدر محمود بن اسمعيل الحسابى محدثدر الحشبب
شين معجمه ايله امبرو زننده قالين بزه وقالين لباسه دينور الحوشب جوهر وزننده طوشانه دينور ارنب كبى و بوزاغى يه
دينور عجل كبى واركك تلكى يه دينور وانجه بللى آريق طواره دينور وايكى يانلرى طولوب قبارمش طواره ديمكله
ضد اولور وطوارك بلكجه سنده اولان اك واو يناق برينه دينور كه كوسنك كلديكى يرده بالدريله بلكجه سنك پيونديدر
على قول طوارك طرنغنك ايچ يوزنده اولان كيكه دينور كه سكيراله بالدرى بيننده اولور ياخود پرمق كيكى كبى شول انجه
وخرده كيكه دينور كه بالدرك بوقاغيلق طرفنه طوغرى كلان اوجيله طرنغك قرار كاهى بيننده اولور ياخود طوارك
بلكجه سى كيكنه دينور وحوشب بر رجل آديدر وجماعت معناسنه در و يمنده بر مخلاف يعنى بر ناحيه وايالت
اسميدر وشهر بن حوشب وخلف بن حوشب وعوام بن حوشب محدثلردر الحوشبة هايله بودخى جماعت
معناسنه در الاحتشاب افتعال وزننده بركك معناسنه در يقال احتشب القوم اذا اجتمعوا الاحشاب همزه نك كسريله
طارلتمق معناسنه در يقال احشبه اى اغضبه الحصبة حانك فتحى وصادك سكونيله والحصبة فتحاتله والحصبة
فرحه وزننده بر نوع خرده سيوجه لردركه بدنده ظهور ايدر تركيده قيزامق تعبير اولنور فارسيده سرخيجه دينور
وبونك بر نوعى واردركه بعض فناخسته لرده ظهور ايدر پول پول قرمزى وسياه اولور يباضى اسمدر المحصوب
قيزامق چقارمش كمسه در يقال حصب الرجل على المجهول فهو محصوب ويقال حصب فلان حصبا كسمع
سمعا الحصب فتحتيله والحصبة ثمره وزننده طاشلره دينور حجاره معناسنه مفردى حصبه در قصبه وزننده
شذوذ اوزره وحصب اوطونه دينور حطب معناسنه واتش طوتشوب يانمق ايچون آتشه القا اولنان نسنه يه دينور كه
طوتوق تعبير اولنور اوطون اولسون سائر نسنه اولسون على قول حطب حصب اولمز الا كندو سيله آتش طوتشوب
يانمدقجه وحصب كر بشك يابدن دونمسنه دينور الحصباء خرده چقل طاشلرينه دينور حصى كبى مفردى
حصبه در قصبه كبى الحصبة فرحه وزننده والمحصبة معصره وزننده چقل طاشلق يره دينور يقال ارض حصبة
ومحصبة اى كثيرة الحصباء الحصب حانك فتحى وصادك سكونيله چقل طاشى آتمق معناسنه در يقال حصبه
حصبا من الباب الاول اذا رماه بالحصباء ويره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان اذا بسط الحصباء فيه
وبركسه دن روكردان اولوب اعراض ايلمك معناسنه در يقال حصب عن صاحبه اذا تولى عنه التحصيب تفعيل
وزننده يره چقل دوشه مك معناسنه در يقال حصب المكان بمعنى حصبه ومحصب نام محلده ياتوب اويومق معناسنه در
يقال حصب الحاج اذا نام بالمحصب ومحصب معظم وزننده مكه مكرمه ايله منا بيننده بر دره يوليدركه براوبچى
ابطحه چقار آنده حجاج بر ساعت مقدارى اقامت واستراحت ايلدكدنصكره مكه مكرمه يه متوجه اولورلر حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول محله نازل اولوب لكن امتنه سنت ايلمديلر بناء عليه حالا حجاج اورايه نازل اولمزلر
على قول محصب منا ده جمرات آتيله جق محلدن عبارتدر شارح ديركه مؤلف كرچه بونى حرف ترديد ايله رسم ايلدى
لكن فى الحقيقه محل مزبوره دخى محصب دينور پس حرف ترديد واو معناسنه محمول اولمق لازمدر ايكى محل دخى
حصباء لفظندندر الاحصاب همزه نك كسريله بركسه دن يوز دوندروب اعراض ايلمك معناسنه در يقال احصب
عن صاحبه اذا تولى وقوشوب كيدركن اياغيله كيروسنه يا اطرافنه خرده طاشلر توزيدوب صاورمق معناسنه در يقال
احصب الفرس وغيره اذا اثار الحصى فى جريه ليلة الحصبة ثمره وزننده ايام تشريق عقبنده اولان كيجه يه اطلاق
اولنور الحاصب شول شديد يله دينور كه اسد يجه طپراقلرى قالدروب هوايه صاورة ياخود خرده قار وطلو طوزنتولرينه
دينور كه دپى تعبير اولنور وشول سحابه دينور كه قار وطلو دوكوب طوزنديره حصبه قصبه وزننده بر رجل اسميدر
الحصب كتف وزننده شول سوده دينور كه صوغوقلغندن ياغى چقميه حصبب زبير وزننده يمنده بر موضع آديدر
نسوانلرى حسن وجالده اطراف بلاده فائقه لردر بناء عليه بين الظرفاء ❋ اذا دخلت ارض الحصيب فهرول
كلامى مثل دائردر يعنى حصبب قضاسنه دخول ايتدكده همان شتاب تام ايله هروله ايدرك مشى ايدوب بر طرفه
خروجه باق كه نسوانلرينك كرفتۀ پنجۀ سحنكير جمالرى اولميه سن وحصبب اسمادندر بريدة بن الحصبب
اصحابدندر ومحمد بن الحصبب آنك حفيديدر يحصب يانك فتحى وصادك حركات ثلاثيله يمنده بر قبيله آديدر
نسبتنده يحصبى دينور بنه صادك حركات ثلاثيله بو نسخه جوهرينك زعمى كبى نسبتى صادك فتحيله اولمغه منحصر
دكلدر شارح ديركه جوهرى صحيحى ملتزم اولمغله عندنده فتحى مصححدر ننه كه مبرد وسائرلرى تنصيص ايلديلر
بوندن بشقه عرب حسب الامكان تخفيفه مائل اولمرله البته فتحه اخفدر انتهى ويحصب يضرب وزننده
اندلس اولكه سنده بر قلعه در محدثيندن سعيد بن مقرور والنابغة بن ابراهيم اورادندر التحصب تفعل وزننده

کوکرجین قوشی یم طلبیله بیابانه چقمق معناسنه در یقال تحصب الحمام اذا خرج الی الصحراء لطلب الحب
التحاصب چقل طاشی آتشمق معناسنه در یقال تحاصبوا ای ترامو بالحصباء الحصربة دحرجه وزننده زیاده سیله
بخیل ولئیم اولمق معناسنه در یقال به حصربة ای ضیق وبخل الحصلب زبرج وزننده طپراغه دینور الحضب
حانک کسری وضاد معجمه نک سکونیله یای آوازینه دینور که اوق چقدقده نصکره ظهور ایدر چکردی تعبیر اولنور
حانک ضمیله ده جائزدر جمعی احضاب کلور وحضب طاغک بر طرفندن یورهسنه دینور الحضب حانک فتحی
وکسریله بر نوع ییلانه یاخود ارککنه دینور که ایری وعظیم اوله علی قول آق ییلانه یاخود انجه ییلانه دینور وحضب
حانک فتحیله قویی چرخنک ومقارهنک ایپی دوشوبجه قدر ترسنه چوپرلسنه دینور وایپک تکرلک ایله ایکی طرفلو چرخ
یا مقاره دونجک اغاجلرک ارالغنه کیروب ایلشمسنه دینور یقال خضبت البکرة حضبا من الباب الرابع اذا مرست
ودوزاق رهدن دیدکلری قوشی چاپک طوتمق معناسنه در یقال حضب الطرق الرهدن ای اخذه سریعا اذا نقر الحبة
یعنی دوزاقده کی دانه یی آلورکن در ساعت قاپوب طوتدی رهدن مکه یه مخصوص وقزل قوشنه شبیه بر قوشدر
وحضب آتشی طوتشدروب علولندرمک یاخود آتشه اوطون آتمق معناسنه در یقال حضب النار حضبا من الباب
الثانی اذا رفعها او القی فیها الحطب الحضب فتحتینله وقلیلا ضادی اسکان اولنور حصب معناسنده
لغتدر که اوطونه وطوتروغه دینور الاحضاب همزهنک کسریله بودخی آتش یاقوب علولندرمک یاخود آتشه
اوطون آتمق معناسنه در یقال احضب النار اذا رفعها او القی فیها الحطب وقویی چرخنک ایپی تکرلک ایله اغاجلرک
ارالغنه دوشوب دونمکدن قالمغله ایپی اورادن قورتاروب مجراسنه رد ایلمک یقال احضب الرجل اذا رد الحبل من البکرة
الی مجراه المحضب منبر وزننده آتش اوکرهجک کوسکی یه دینور مسعر معناسنه وات قاورهجق تاوه یه دینور مقلی
معناسنه التحضب تفعل وزننده ایراق اولان دوز یولی بوشلیوب قریب اولمق حسبیله صرپ ودرشت یوله کتمک
معناسنه در یقال تحضب الرجل اذا اخذ فی طریق حزن قریب الحضربة دحرجه وزننده ایپ وکریش
مقولهسنی کرکی کبی چکوب محکم بغلمق یاخود محکم بوکمک معناسنه در یقال حضرب حبله ووتره اذا شده اوشد فتله
المحضرب مدحرج وزننده مطلقا طلو ولبریز شیئه دینور یقال حوض محضرب ای مملوء الحطب حانک وطای
مهملهنک فتحیله آتش یاقمق ایچون تهیئه قلنان اغاجه دینور که اوطون تعبیر اولنور الحطب ضرب وزننده اوطون
برکدرمک معناسنه در یقال حطب الرجل حطبا من الباب الثانی اذا جمع الحطب وآخر کسه ایچون اوطون برکدرمک
یاخود اکا اوطون کتورمک معناسنه در یقال حطب فلانا اذا جمع الحطب له او اتاه به ویر اوطونلق اولمق معناسنه در یقال
حطب المکان اذا صار حطیبا وبر کسهیی نمیمه وسعایت ایلمک معناسنه استعمال اولنور کویا که ایقاد نار ایچون سعایت
ایلدیکی مثلا والی یه اوطون دیوشوروب کتورمشدر یقال حطب بفلان ای سعی به شارح دیر که حمالة الحطب
قول شریفی ساعیه ونمامه لکدن کنایه در استعاره وجهیله نمیمه یه حطب اطلاق اولنمشدر وبر کسهیه مدد ونصرت
ایلمک معناسنه استعمال اولنور یقال حطب فی حبلهم اذا نصرهم کویا که انلر اوطون دیوشورمکدن عاجز اولملریله
کندی دیوشوردیکی اوطونلری انلرک ایپلرینه بند ایلمکله مدد واعانت ایلمشدر الاحتطاب افتعال وزننده
اوطون برکدرمک معناسنه در یقال احتطب الرجل اذا جمع الحطب وطوار اوطون خردهلری رعی ایلمک معناسنه در
یقال احتطب البعیر اذا رعی دق الحطب وبرماده ضمننده جرم ووبال یوکلنمک معناسنه استعمال اولنور یقال
احتطب علیه فی الامر ای احتقب ویغمور اغاجی کوکندن قوپارمق معناسنه در یقال احتطب المطر اذا قلع
اصول الشجر الحطیبة عجیبه وزننده اوطونلق یره دینور یقال ارض حطیبة ومکان حطیب ای کثیرة الحطب
الاحطاب همزهنک کسریله یر اوطونلق اولمق معناسنه در یقال احطب المکان اذا کان حطیبا الحاطب اوطون
جمع ایدن اوطونجی یه دینور وعربلر هو حاطب لیل دیرلر مخلط فی کلامه معناسنه یعنی کیجه قراکوسنده اوطون
دیوشورن کسه النه نه راست کلورسه الدیغی کبی بودخی خلط کلام ایدوب لسانه رطب ویابس نه کلورسه آکی تفوه
ایدر وحاطب اسماءندر حاطب بن ابی بلتعه اصحابدندر الحطاب شداد وزننده دائما اوطون خردهلری رعی ایدن
دوهیه دینور یقال بعیر حطاب ای یرعی دق الحطب وحطاب اسامیدندر حطاب بن حنش بین العرب فارس مشهوردر
وحطاب بن الحارث اصحابدندر علی قول بو خای معجمه ایله در ویوسف بن حطاب المدنی رجال صحیحیندن شبابة کوفی
شیخیدر وعبد السید بن عتاب الحطاب عراق مقریلرندندر وعبد الله بن میمون الحطاب امام احمد بن حنبل شیخیدر
وابو عبد الله الحطاب الرازی الفقیه الشافعی صاحب المشیخه در ومشیخه میمک فتحیله مشربه وزننده بر نسخه در که
حدیث استماع ایلدیکی قرق التی نفر مشایخنک احوال واوطان وکیفیاتلرینی مشتمله در وصاحب السند اسیاندر

بودخی اسانید سداسیاتی مشتمل بر نسخه در ذکر اولنان ذوات محدثلردر الحطاب کتاب وزننده اصمه
چبوغی صویی آقهجق یرینه قدر که کوز تعبیر اولنور بوداممق معناسنه در وبو علی قول اسم وعلی رأی مصدردر
لکن اساسدن منفهم اولان بو معناده مصدر حطب در ضرب وزننده وحطاب کتاب وزننده وحطب طلب
وزننده ذکر اولنان کوزه قدر بودانجق چبوغه اطلاق اولنور یقال حطب الکرم حطبا ویقال قطع حطب کرمه
وحطابه پس مؤلفک والحطاب ان یقطع الکرم قولی الکرم المقطوع حتی ینتهی الی حد ماجری فیه الماء تأویلنده
اولور زیرا ان حرفی مصدریه اولمغله یقطع کلمهسی مصدر وحسب المقام مبنی للمفعول ایله مأول وترکیب اضافة
الصفة الی الموصوف بابندن اولور الاستحطاب اوزوم اصمهسی ونکاکی اوزایان قوللرندن بودانمغه محتاج اولمق
معناسنه در یقال استحطب العنب اذا احتاج ان تقطع اعالیه المحطب منبر وزننده اوطون کسهجک دهره یه دینور
الاحطب اقرب وزننده بغایت آریق ومهزول کسهیه دینور علی قول اوغورسز مشئوم ونامبارک کسهیه دینور
مؤنثنده حطباء دینور الحطب کتف وزننده بودخی بغایت آریق ومهزول اولان کشی یه دینور الحطوبة حانک
فتحیله بر قوجاق اوطونه دینور حویطب مصغر بنیهسیله اسماءندر حویطب بن عبد العزی القرشی اصحابدندر
المحاطب مناسب وزننده قوری تیکنلک اوتلیان دوهیه دینور یقال جمل محاطب وناقة محاطبة ای تأکل الشوک
الیابس بنو حاطبه عربدن بر بطندر حطیب امیر وزننده یمنده بر درهدر حبطوب قیصوم وزننده بر موضع
آدیدر الحطربة دحرجه وزننده معاش طار اولمق معناسنه درنته که خطربه دخی بو معنایه درخای معجمه ایله
الحظوب ظای معجمه ایله قعود وزننده والحظب فتحتینله کرکی کبی سموروب قارین قاسیق بغلمق معناسنه در یقال
حظب الرجل حظوبا من الباب الثانی وحظب حظبا من الباب الرابع اذا سمن وامتلأ بطنه الحاظب والمحظئب
مطمئن وزننده سموروب قارن قاسیق بغلامش کسهیه دینور الحظب کتف وزننده قارنی بیوک بودوره دینور
مؤنثی حظبه در الحظب عتل وزننده حظب معناسنه در یقال رجل حظب وحظب ای قصیر بطین ویقال
امرأة حظبة وحظبة وکنده وناتراش وغلیظ وشدید کشی یه دینور وبخیل وناکسه دینور وتنکخو وبی حوصله
وبی تحمل کشی یه دینور الحظب حانک کسریله هجف وزننده چابک طاربلان سریع الغضب کسهیه دینور الحظبة
ضمتین وتشدید بایله والمحظئب مطمئن وزننده والحظبی مخزنبی وزننده بونلرده سریع الغضب کسهیه دینور
الحظبی ضمتینله کفری وزننده ارقهیه دینور ظهر معناسنه علی قول جسم وبدنه دینور الحظنبی حانک وظانک ضمیله
ونونک سکونیله حظبی معناسنه در الحنظب قنفذ وزننده ارکک چکرکهیه دینور واوصورغان بوجکنک ارککنه
دینور علی قول آتک اوزون اولان نوعنه دینور یاخود اکا شبیه بر بوجکدر الحنظب حانک ضمی وظانک فتحیله
والحنظباء حانک وظانک ضمی والفک مدیله والحنظباء ظانک فتحیله خنظب معناسنه در الحنظوب زنبور
وزننده شول خاتونه دینور که کودهسی ایری وشیشمان اولوب واصلا ایشه کوجه یرامز والندن بر نسنه کلمز کنده
وقابران اوله الحنظاب سنجاب وزننده متمرد وبداخلاق وبی امتزاج اولان بودوره دینور وحنظاب بن عمرو
الفقعسی خارجیلرک سرکردهسی بر حریف ایدی وفقعس احمد وزننده ابن طریفدر که شخص مزبور اکا منسوبدر
الحطربة دحرجه وزننده یایک کریشنی کرکی کبی چکوب محکم بند ایلمک معناسنه در که قورمق تعبیر اولنور یقال
حطرب قوسه اذا شد توتیرها وطولدرمق معناسنه در یقال حظرب السقاء اذا ملأه التحظرب تدحرج وزننده
طولمق معناسنه در یقال حظربه فتحظرب ای ملأه فامتلأ وعربلر تحظرب الرجل دیرلر فلانک درونی عداوتله
یاخود طعام وشرابله طولدی دیمک برده المحظرب مخضرم وزننده محکم بوکلمش ایپه واورغانه دینور وقوی البنیه
شدید الخلقه کسهیه اطلاق اولنور وخلقی طار بی حوصله کشی یه دینور الحظلبة دحرجه وزننده سرعتله یلمک
معناسنه در یقال حظلب الرجل اذا عدا سریعا الحقب حانک وقافک فتحیله شول قولانه دینور که دوهنک اصل
قولان چکجک یرندن بر ویه یعنی ذکریله اصل قولانک ارالغندن چکیلور علی قول شول قولانه دینور که پالان آنکله
دوهنک قارننه بند اولنور یعنی اصل قولاندن بشقه برایپ دخی دوهنک پالانه بغلنوب قیچ ایاقلری طرفندن
طولاشدررلر تا که دوهنک سبند بندی پالانی ایلرویه چکمیه وحقب مصدر اولور ذکر اولنان قولان دوهنک ذکرنی
باصوب قاشانمسی کوجلمک معناسنه یقال حقب البعیر حقبا من الباب الرابع اذا تعسر علیه البول من وقوع الحقب
علی ثیله ویغمور وسائر نسنه محتبس اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المطر وغیره ای احتبس ومعدن
فلزاتدن خالی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المعدن اذا لم یوجد فیه شیء وحقب حقاب دیدکلری
نسوان قوشاغنه دینور کاسیذکر الاحقاب همزهنک کسریله بودخی یغمور ووظیفه وعطیه مقولهسی کسیلوب

محبس اولمق معناسنه در یقال احقب المطر وغیره اذا احتبس الحقاب کتاب وزننده عرب نسوانه مخصوص
برنوع قوشاقدر که بللرینه قوشانوب حلیاتلرنی آکابند وتعلیق ایدرلر جمعی حقب کلور کتب وزننده وحقاب
طرنغك دبنده پیدا اولان بیاضه دینور وشول ایپه وایپلکه دینور که نظر دفعی ایچون معصوملرك بلنه بند ایدرلر
وحقاب عمان ولایتنده بر طاغ آدیدر الاحقب اقرب وزننده شول بیان اشکنه دینور که قارنی بیاض اوله یاخود
حقب دیدکلری ذکر اولنان یری بیاض اوله واحقب نصیبین جنلرندن که کلوب رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلرندن قرآن کریم استماع ایلدیلر برجنی اسمیدر مترجم دیر که اول جنیلر بش نفر اولدقلری مرویدر
اسملری بودر خس خای معجمه نك فتحی وسینك تشدیدیله مس خس وزننده شاصه باصه احقب در
الحقیبة کتیبه وزننده اکریم دیدکلری نسنه در که قونداق طرزنده ایچی طولدروب دوه حطبنك
اکسه طرفنه وضع ایدرلر ومطلقا پالان وهاودا کسه سنه بند اولنان نسنه یه دینور هکبه وخرج وسائر نسنه
اولسون الاحتقاب افتعال وزننده هاود وپالان اکسه سنه حقیبه باغلیوب کوترمك معناسنه در یقال
احتقب الشیء اذا شده فی مؤخر رحل او قتب واحتمله وبر نسنه یی هکبه کبی یوکلنوب کوتورمك معناسنه در ومنه
یقال احتقب الاثم اذا احتمله وادخار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احتقبه ای ادخره المحقب محسن
وزننده اکسه سنه آدم وسائر نسنه آلان راکبه دینور مردف معناسنه المحقب مکرم وزننده تلکی یه دینور
ثعلب معناسنه بادیه ده کوچ اکسه سنه دوشدیکیچون اطلاق اولندی الاستحقاب ادخار ایلمك معناسنه در
یقال استحقبه ای ادخره الحقبة حانك کسریله زماندن غیر محدود وموقت مدته دینور ویبل وسنه معناسنه در
جمعی حقب کلور عنب وزننده وحقوب کلور حبوب وزننده الحقبة حانك ضمیله اسن یلك ساکن اولمسنه دینور
الحقب حانك ضمیله والحقب ضمتینله سکسان ییله دینور یاخود سکسان ییلدن اکثره دینور ومطلق دهر وزمان
معناسنه در ویبل وسنه معناسنه در علی قول ییللره دینور سنون معناسنه جمعی احقاب کلور واحقب کلور افلس
وزننده یقال مضی علیه حقب وحقب ای ثمانون سنة او اکثر وکذا الدهر والسنة او السنون ویقال مضت علیه
احقاب واحقب الحقباء صحراء وزننده سراقة بن مرداسك فرسی اسمیدر وشول ایری سیاه قیایه دینور که تپه سی
هوایه طوغری مناره کبی سیوریلوب چقمش اولوب وایکی بوکورلرنده دائما سراب لمعان ایلیه یعنی ایکی طرفلری
یالچین اولمغله کیرودن سراب کبی لمعان ایدر اوله علی قول وسطنده آق وبراق طپراق اولمغله کیرودن اول طپراق وسائر
یرلری لمعان ایلیه الحقطبة دحرجه وزننده حیقطان اوتمه سنه دینور وحیقطان حانك فتحی وقافك ضمیله تراج
قوشنك ارککنه دینور الحلب حانك فتحی ولامك سکونیله وفتحتینله جائزدر والحلاب کتاب وزننده سود
صاغمق معناسنه در یقال حلب الراعی حلبا وحلابا من الباب الاول اذا استخرج ما فی الضرع من اللبن وبرکمسنه
سودیله انتفاع ایلمك ایچون صاغمال طوار تعیین ایلمك معناسنه در یقال حلبه الشاة او الناقة اذا جعلهما له یحلبهما
ودیز چوکوب اوطورمق معناسنه استعمال اولنور که حالبك هیئتیدر یقال حلب الرجل اذا جلس علی رکبتیه
وحلب وحلوب قعود وزننده ناس اطرافدن کلوب برکمك معناسنه در صاغیلان سود کبی یقال حلب القوم حلبا
وحلوبا اذا اجتمعوا من کل وجه الحلب طلب وزننده سود صاغمق معناسنه در نته که ذکر اولندی وصاغلمش
سوده دینور بمعنی مفعولدر تقول شربت حلبا ای لبنا محلوبا وحلب وظائف دیوانیه دن وظیفهٔ معینه وعلوفهٔ مقرره
اولیوب جبایت میری وسالیانه مقوله سی وسیله سیله برکمسه یه حواله واعطا اولنان ویرکی یه اطلاق اولنور که
اصطلاحمزده صاغلق تعبیر اولنور ومنه قولهم هذا فیء المسلمین وحلب اسیافهم وحلب بلاد شامیه دن برشهر
معروف اسمیدر شارح دیر که عمالقه دن مهر بن خیض بن عملیق نام کمسه نك حلب وبردعه وحمص نام اوچ اوغلی
وار ایدی هر بری برشهر بنا واسملریله مسما ایلدیلر وحلب بنه شهر مزبور اعمالندن ایکی موضع آدیدر وشامده بر ناحیه
وبر قریه وقاهرهٔ مصرده بر محله اسمیدر وحلب مصدر اولور صاچ سیاه اولمق معناسنه یقال حلب الشعر حلبا
من الباب الرابع اذا اسود الحلاب کتاب وزننده مصدر در نته که ذکر اولندی وسود صاغه جق قابه دینور که
کوالك وصوصاق تعبیر اولنور محدثیندن علی بن احمد الحلابی آکا منسوبدر الاحتلاب افتعال وزننده سود صاغمق
معناسنه در المحلب منبر وزننده بو دخی سود صاغه جق کوالکه دینور الحلیب امیر وزننده صاغلمش سوده
دینور وعلی قول تازه صاغلمش سوده دینور که هنوز طعمی متغیر اولمامش اوله وخرما شرابنه اطلاق اولنور وتازه قانه
اطلاق اولنور یقال دم حلیب ای طری الاحلابة همزه نك کسریله برکسه مرعاده سود صاغوب اهل
وعیالنه کوندرمك معناسنه در که مصدر بنا مره در کاسیذکر واحلابه اولوجهله کوندریلان سودك دخی اسمیدر

علی قول سود طلومه وضع اولندقدنصکره آرتوب قلان بقیه یه دینور الاحلاب همزه نك کسریله بو دخی مرعاده سود
صاغوب اهل وعیالنه کوندرمك معناسنه در احلابه کبی یقال احلب لاهله احلابا واحلابة وهو ان یحلب لاهله وهو فی
المرعی ثم یبعث به الیهم وسودیله انتفاع ایلمك ایچون برکسیه صاغمال طوار تعیین ایلمك معناسنه در یقال احلبه الناقة والشاة
ای جعلهما له یحلبه وسود صاغان کسه یه یاردم ایلمك معناسنه در یقال احلبه ای اعانه علی الحلب وبرکسه نك ناقه لری
دیشی کوشك طوغورمق معناسنه در نته که جمیله اجلاب ارکك کوشك طوغرمق معناسنه در یقال احلب الرجل
اذا ولدت ابله اناثا کما یقال اجلب اذا ولدت ابله ذکورا ومنه قولهم احلبت ام اجلبت یعنی دوه لرك بو سنه دیشیمی یوخسه
ارککمی طوغوردی وقولهم ماله لا احلب ولا اجلب بعضلر عندنده بددعادر ناقه سنك دیشی وارکك دوللری اولمیوب
عقیم وبی خیر اولسون دیمکدر وبعضلر عندنده کلام مزبور بیوجه وبی معنادر شارح دیر که قول اوله کوره اولکی لاء
کلمه سی ماء نافیه یی تأکید اولور وقول ثانی یه کوره نافیهٔ مستقله اولمغله ترکیب مزبور مهمل اولور وماء لفظی تعجبیه جمل ایله
عجبدر که فلانك نه حلبی ونه جلبی واردر دیو حکایه اولمق دخی ممکندر بووجهله کلام مزبور اهداردن محفوظ اولور
الحلوبة والحلوب حارك فتحیله صاغمال ناقه یه دینور یقال ناقة حلوبة وحلوب ای محلوبة وحلوب حالب
معناسنه اولور یقال رجل حلوب ای حالب وحلوبه که صاغمال حیوانه دینور کرك ناقه وکرك غنم اولسون واحدینه
مخصوص دکلدر واحد وجمعنه اطلاق اولنور وجمعی حلائب کلور وحلب کلور حانك ضمیله ومصباحك بیانه
کوره اسم قلندیغی صورتده آخرینه هاء الحاقیله هذه حلوبة فلان دیرلر رکوب ورکوبه کبی انتهی وحلوب بدندن
ترچقاران حرارته دینور یقال هاجرة حلوب ای تحلب العرق الحلبانة سکرانه وزننده والحلباة رکباة وزننده
والحلبوت ملکوت وزننده سودی چوق صاغمال ناقه یه دینور یقال ناقة حلبانة وحلباة وحلبوت ای ذات لبن
مترجم دیر که مزهر دهمز سومدر که مقصور اولان فعلی وزنی صفتده هاء ایله وارد اولمشدر حلباة ورکباة کبی وحلبانه
کلمه سنده ورکبانه کلمه سنده الف ونون مبالغه ایچون زیاده قلنمشدر یقال ناقة حلبانة رکبانة یعنی کرکی کبی صاغمال
وکرکی کبی بنمکه یرار ناقه در التحلابة تانك کسریله والتحلبة تانك ولامك ضمیله والتحلبة تانك ولامك فتحیله
والتحلبة تانك ولامك کسریله والتحلبة تانك ضمی ولامك کسریله والتحلبة تانك ضمی ولامك فتحیله قوچ
بوکورمزدن اوچ جمعه سنده برازسود ظهور ایدن قیونه دینور الحلبتان کلبتان وزننده صباح واخشامه اطلاق
اولنور که عادتا طوارلر اول وقتلرده صاغیلور الحلاب شداد وزننده رطوبتلو وبغمورلو کونه اطلاق اولنور که مراد
فورتنه دیدیکمز اوله جقدر یقال یوم حلاب اذا کان فیه ندی وحلاب بنو تغلبه مخصوص برفرسك اسمیدر واحد
ابن محمد الحلابی فقهادندر التحلب تفعل وزننده ترو صو مقوله سی صزمق معناسنه در یقال تحلب العرق اذا سال
ویقال تحلب بدنه عرقا ای سال عرقه ویقال تحلب عینه وفوه ای سالا الانحلاب تحلب معناسنه در الحلبة حانك
فتحی ولامك سکونیله بر اوغوردن یارشه کیدن قوشو آتلرینه دینور ویارش ایچون هر طرفدن مجتمع اولان آتلره دینور
جمعی حلائب کلور دردست اولان نسخه لرده وخیل تجمع للسباق من کل اوب للنصرة عباره سیله مرسوم اولمغله عباره
مضطربدر شارحك بیانه کوره اصل عباره دن کما یقال للقوم اذا جاؤا من کل اوب للنصرة قد احلبوا بالجیم کلامی
ساقط اولمشدر واقعا امهات سائره ده عنوان مرقوم اوزره مثبتدر لکن حلب ناس برکمك واحلاب حالبه اعانت
معناسنه اولوب بعده اساسك بیانه کوره مطلق اعانتده مستعمل اولمغله حلبه بونلردن مأخوذ اسم یعنی صاغم
معناسندن یغن معناسنه منتقل اولوب بعده یارش ایچون کذلك نصرت واعانت ایچون صاغیلان سود کبی قوشوب
کلان ومجتمع اولان آتلرده وسواریلرده مستعمل اولمق اصلا بعید دکلدر کما قال فی النهایة احلب القوم واستحلبوا
ای اجتمعوا للنصرة والاعانة بو صورتده للسباق قولی معنای اولك تتمه سی اولوب قلم ناسخ تأخیر ایلمش اولور واولکی
خیل آت وثانی سواری یه مصروف اولور یاخود من کل اوب عباره سندن واو ساقط اولمشدر که اصل حق عباره وخیل
تجمع للسباق ومن کل اوب اولمغله حلبه یارش ایچون کذلك بر قوم وقبیله یه یاردم ایچون هر طرفدن قوشوب
کلان سواریلره دینوردیمك اولور ومصباحده خیل تجمع للسباق من کل اوب ولا تخرج من وجه واحد یقال جاء الفرس
فی آخر الحلبة ای فی آخر الخیل وهی بمعنی حلیبة ولهذا جمعت علی حلائب عباره سیله مرسومدر واساسده حلبه
قوشی میدانه ده دینور دیو مرسوم اولمغله حال ومحل علاقه سیله مجاز اولور وحلبه تهامه ده بر دره اسمیدر وبغداده
بر محله آدیدر محدثیندن عبد المنعم بن محمد الحلبی اورایه منسوبدر الحلبة جرعه وزننده ترکیده بوی وتخمنه
بوی تخمی اطلاق اولنان غله اسمیدر امراض صدریه یه وسعال وبلغمدن متکون ربوو بواسیر علتلرینه وارقه
وجکر ومثانه اوجاعنه نافع وتقویت جماعده عجیب الاثر در وحلبه نمنده بر قلعه آدیدر وخالص سیاه رنکه دخی

خلبه دینور وفریقه یه دینور که نسوان عربك لوخسه‌لرینه مخصوص برطعامدر که خرمایی سود ایله طبخ ایدرلر وحلبه شجر
عرفج اسمیدر وعرفج عوسج وزننده سدلوكن انواعندن فارسیده بكمون دیرلر سماق اغاجنه شبیه ودالری بش عدددن
زیاده اولمز بو سببدن ترکیده بش پرمق اطلاق ایدرلر وحلبه شجر قتاد اسمیدر که ترکیده کون دیدکلری چالیلق در
الحلبة ضمتیله بودخی فریقه یه دینور که آنفا ذکر اولنان لوخسه طعامیدر الحلائب کتائب وزننده حلبه‌نك
جمعیدر که ذکر اولندی وجماعات معناسنه‌در وعموجه‌زاده‌لره اطلاق اولنور اولاد العم معناسنه ظاهرا مفردی
مسموع دکلدر الحوالب حانك فتحیله قو یینك وآبازمه‌نك و پیکارك صوقینایوب چقان منبعلرینه دینور که کوز تعبیر
اولنور مفردی حالبه درشارح دیر که باشده اولان کوزك دخی یاش منبعنه ومطلقا هرشیئك ماده‌سنه حالبه اطلاق
اولنور الحلب سكر وزننده برنوع نباتدر ایام حار‌ده بادیه‌ده بتوب آهو وقیون قسمی اوتلارو بر اغیله دری دباغت
اولنور یقال سقاء حلبي ومحلوب اذا کان قد دبغ بالحلب الحلب ضمتیله لونی سیاه اولان حیوانه دینور یاغزآت کبی
وفهیم وفطن اولان آدملره دینور حلیب مفردیدر حلبب شربب وزننده برنبات میوه سیدر حلبان فتحاتله
یمنده برقریه درو بنوقشیر بو ردنده برصو آدیدر حلبی رکبی وزننده وحلبوتی رکبوتی وزننده وحلبانه رکبانه
وزننده‌نته که ذکر اولندی و بونلر وزنلریله برابرجه ذکر اولنور بمکه برارسود لوصاغمال ناقه دیمکدر یقال ناقة حلبي
رکبي وحلبوتی رکبوتی وحلبانة رکبانة ای تحلب وترکب یعنی بنلمکه جسبان صاغمال ناقه‌در المحلبیة مرعشیه
وزننده مدینهٔ موصل قربنده بربلده‌در الحلبوب عصفور وزننده مطلقا سیاه اولان نسنه‌یه دینور الحلباب
جلباب وزننده برنباتدر عند البعض بولاعیه‌در که صاری سودلکن دیدکاریدر المحلب محسن وزننده معین وناصر
معناسنه‌در که احلابدن اسم فاعلدر فی الاصل حلب لبن ایدنه اعانت معناسنه اولوب بعده تقیید واطلاق علاقه سیله
مطلق اعانتده استعمال اولنمشدر ومحلب برموضع آدیدر المحلب مقعد وزننده باله دینور عسل کبی احلبة
مشربه وزننده برموضع آدیدر الحلبلاب حانك ولامك کسریله لبلاب اسمیدر که صرمشق اوتیدر المحالبة مفاعله
وزننده برکسه ایله برابرجه سود صاغمق معناسنه‌در یقال حالبه اذا حلب معه الاستحلاب ممه‌یی چکوب صغیه رق
سود صاغمق معناسنه‌در یقال استحلب اللبن ای استدرّه المحالب میمك فتحیله یمنده بربلده‌در الحلیبة جهینه
وزننده بغداده دار الخلافه داخلنده برموضعدر الحلبان جلنار وزننده برنبات آدیدر بو اغاج سودلکنی دیدکلریدر
حلتب تای فوقیه ایله حزب وزننده براسمدر که آنکله بخیل وناکس صفتلنور یقال هو حلتب ای بخیل التحنب تونله
تفعیل وزننده آت قسمنك اوك الرینك بالدرلرنده و صرتنده اولان نوعا بوکریلك ومقوّسلك اولمق معناسنه‌درنته که جمله
تجنب قج ایاقلرینك سکیرلری صفت مز بوره ده اولمقدن عبارتدر علی قول تحنب حالیه آتك ایکی ایاغنك ارالغی آچیق
اولمه رق آچق وصیدانلو اولمغه دینورکه صنانی اچق تعبیر اولنور آت قسمنك اوصاف حمیده سندندر وعند البعض
تحنب ایکی انجك ککلرنده اولان نوعا اکریلکه دینور مؤلفك مثالدن سکوتی بودخی تجنب کبی مصدر واسم اولدیغنه
مبنیدر وتحنب باش اشاغی سرنکون ایلمك معناسنه‌در یقال حنبه الکبر تحنیبا ای نکسه وکمر وقنطره وغرفه متواه‌سی
بناری محکم واوستی مقوّس اوله‌رق یاپمق معناسنه‌در چاتی بنا کبی یقال حنب فلان ازجای بناه محکما الخنأه الحنب
فتحتیله تحنب ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال بهذا الفرس تحنیب وحنب وهو محنب وهو احدیداب فی وظیفی الفرس
وصلبها او بعد ما بین الرجلین بلا فحج او اعوجاج فی الساقین المحنب معظم وزننده ذکر اولنان تحنب صفتی
اولان آته دینور ومحنب پیرلکدن قدّی کمان کبی دوتا اولمش آدمه دینور محنب محدّث وزننده مدینه‌ده برقویی یاخود
بارضك اسمیدر التحنب تفعل وزننده بای کبی اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه‌در یقال تحنب الشیخ اذا تقوّس
وبرکسه‌یی اسرکیوب مهربانلق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تحنب علیه اذا تحنن وبو معنا مجازدر الحنبوب ظنبوب
وزننده بك سیاه اولان نسنه‌یه دینور یقال اسود حنبوب ای حلکوك الخنجب جمله قنفذ وزننده مطلقا قوری
ویابس شیئه دینور الخنطب طای مهمله ایله جعفر وزننده حجازدیارینه مخصوص اولان کچی‌یه دینور وحنطب
اسامیدندر المطلب بن حنطب وحنطب بن الحارث اصحابدندر الحنطبة دحرجه وزننده بهادرلق شجاعت
معناسنه‌در وحنطبه حشرات ارضدن برجنس جانور آدیدر حیاة الحیوانده حنطب ارکك چکرکه ایله مفسر
وعند الخلیل خنفساء ایله معرفدر الحزاب زای معجمه ایله قرطاس وزننده بنیه‌سی قوی قوندمقتدر الخلقه حماره دینور
وبو بی قصه وجودی قوی وشین یاخود کوده‌سی قالین و یصی اندامل و آدمه دینور و بغرتلق قوشنك سور وسنه
دینور وخر وسه دینور و یبانی هاو بجنه دینور الحزنوب عصفور وزننده بودخی بغرتلق قوشنك سور وسنه دینور
وبو ماده‌لرك موضع ذکری بو محلدرکه نونی اصلیه‌درلکن مؤلف حرب ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر الحوب والحوبة

حارك فتحی وواوك سکونیله پدرومادردن هربرینه دینور ابوان معناسنه شارح دیرکه زمخشری بیاننه کوره بو ماده
کناه معناسنه موضوع اولوب بعده سائر معانیده برر مناسبتله استعمال اولندی ازجمله عدم مراعاتی اثم وکناه اولان
حق وحرمتده استعمال اولنوب بعده حق وحرمتی لازم اولان ابو ینده وسائر اقرباده وقرابتده استعمال اولندی وحوب
وحوبه قز قرنداشه دینور اخت معناسنه وبرکسه‌نك کندی قرینه دینور بنت معناسنه وحوب کناه واثم معناسنه‌در
حانك ضمیله ده جائزدر یقال فیه حوب ای اثم وحوب مصدر اولور کنهکار اولمق معناسنه وبونده دخی حانك
ضمیله جائزدر یقال حاب الرجل یحوب حوبا بکذا ای اثم وحزن واندوه ووحشت معنالرینه‌در بو معنالرده حانك
ضمیله ده لغتدر وفنّ وضرب وصنف معناسنه‌در وجهد ومشقت وفقر ومسکنت معنالرینه‌در ونوع وکونه ودرلو
معناسنه‌در وآغری ودرد ووجع معناسنه‌در ودیاربیعه‌ده برموضع آدیدر وارکك دوه‌یه دینور جمل کبی بعده کثرت
استعمالله دوه‌یی زجر ایده‌جك یعنی اقامه واناخه وسیر وتوقیفده توبیخ وآزار ایلیه‌جك اداتدن اولمغله اصواتدن اولور
وبونده بانك حرکات ثلاثیله جائزدر وحاب دخی دیرلر بانك کسریله الحوبة حانك فتحیله حوب ایله معنای اوّلده
مرادفدرکه ذکر اولندی وحوبه والده طرفندن اولان قرابته دینور حانك ضمیله ده لغتدر تقول لی فیهم حوبة وحوبة
ای قرابة من الام ووالده‌نك اولادی جهتنه اولان رقت قلبی حالتنه دینور وهمّ وتاسه وحاجت وضرورت معنالرینه‌در
وحالت معناسنه‌در یقال فلان بحوبة سوء ای بحالة سوء وحوبه ضعیف وزبون وناتوان کمسه‌یه دینور حانك ضمیله ده
لغتدر ووالده‌یه دینور شارح دیرکه بو تکراردر وزوجه‌یه یاخود اوطه‌لق اتخاذ اولنان سریه‌یه دینور وطواره دینور
دابة معناسنه ووسط داره دینور واثم وکناه معناسنه‌در وحوب کبی مصدر اولور کنهکار اولمق معناسنه کما سیذکر الحیبة
حانك کسریله بودخی والده طرفندن اولان خصلغه دینور تقول لی فیهم حوبة وحوبة وحیبة ای قرابة من الام
وحاجت وحالت معنالرینه‌در الحابة والحاب طابه وطاب وزنلرنده اثم ووبال معناسنه‌در الحیابة کتابه وزننده
بودخی کنهکار اولمق ووباله کیرمك معناسنه‌در یقال حاب الرجل یحوب بکذا حوبا وحوبة وحیابة ای اثم الحوب
حانك ضمیله کناه وحزن ووحشت معنالرینه‌در که ذکر اولندی وهلاك ودمار معناسنه‌در وبلاء ومحنت ومرض وعلت
معنالرینه‌در ونفس وذات معناسنه‌در التحوب تفعل وزننده دردناك اولوب صزلمق توجع معناسنه‌در یقال تحوب منه
اذا توجع وکناهدن پرهیز واجتناب ایلمك معناسنه‌درنته که تأثم دخی بو معنایه‌در که بنای سلب ایچوندر یقال تحوب الرجل
وتأثم اذا اجتنب الحوب والاثم المتحوب والمحوّب اسم فاعل بنیه‌لریله مالی کیدوب بنه اول ماله ظفریاب اولان
کمسه‌یه دینور الحواء صحراء وزننده نفس وذاته دینور جمعی حوباوات کلور شارح دیرکه حوب وکناه ارتکاب ایدن
نفس اولوب بعده اطلاق اوزره استعمال اولنمشدر یقال حرس الله حوباءك ای نفسك حوبان سحبان وزننده
یمنده برموضعدر الاحواب همزه‌نك کسریله کناهه وارمق یعنی برفعل وسیله سیله انجامنده کناه ووباله کیرمك
معناسنه‌در یقال احوب الرجل اذا صار الی الحوب التحویب تفعیل وزننده ارکك دوه‌یه حوب حوب دیو
زجر وسوق ایلمك معناسنه‌در یقال حوّب الرجل تحویبا اذا زجر بالجمل فقال له حوب حوب الحوأب کوکب
وزننده که همزه ایله‌در خأب ماده‌سنده ذکر اولندی مؤلف بونکله جوهری‌یه تعریض ایلمشدر فصل الخاء
المعجمة الخبّ خانك فتحی وبانك تشدیدیله اویناق ودوباره‌جی محیل وخبیث ومکار کمسه‌یه دینور خدّاع جربز معناسنه
خانك کسریله‌ده جائزدر یقال رجل خبّ ای خدّاع جربز شارحك بیاننه کوره خانك کسریله مصدردر مبالغة
وصف اولور واوزون اوزادی یره یاپشق قوملغه دینور وایکی درشت وغلیظ ارض ارالغنده واقع دوز و یومشق یره
دینور که آنده منتشار نابت اولور وخبّ مصدر اولور خب وخبیب کبی کما سیذکر الخبّ خانك ضمیله اغاجك
صو بولمش قبوغنه دینور وبك چقور ودرین یره دینور الخبّ خانك کسریله بر موضع آدیدر وخبّ دریا تلاطم
ایدوب جوش وخروشه کلمك هیجان البحر معناسنه کما سیذکر خدعه معناسندن مأخوذدر وحیله وفند وخداع
وخبث وغش معنالرینه‌در تقول خبت یا فلان خبا من الباب الرابع ونبات بویلنوب اوزامق معناسنه‌در یقال
خبّ النبات خبا من الباب الاوّل اذا طال وارتفع وبخل وضنت ایلمك معناسنه‌در یقال خبّ الرّجل اذا منع ما عنده
وبادیه‌ده بدوی ناکسلکندن ناشی آینده ورونده‌یه مرئی ومعلوم اولمامق ایچون اشاغی وچقور یره قونمق معناسنه‌در
یقال خبّ الرّجل اذا نزل المنهبط من الارض لیجهل موضعه بخلا ودریا اوینایوب جوش وخروشه کلمك معناسنه‌در
یقال خبّ البحر اذا اضطرب مؤلف بونی تکرار ایلمشدر مکر اوّلکی اسمیه محمول اوله‌نته که نهایه‌ده رکب البحر
ناخذه خبّ شدید عباریله مرسومدر اشوخبّ وخباب آنی فورتنه دیدیکمز اوله جقدر وبرکسه خدّاع وقلاش
ودوباره‌جی اولمق معناسنه‌در یقال خبّ الرّجل اذا صار خدّاعا الخباب کتّاب وزننده بودخی دریا جوشه کلوب

فورته اولمق معناسنه در یقال خبّ البحر خبا وخبابا اذا هاج واضطرب التخبیب تفعیل وزننده برکسه‌یی
آلدادوب مکر وآله خباثت وافساد ایلمك معناسنه در یقال خبّبه تخبیبا اذا خدعه وغشه وافسده الخبب فتحتیله
آت قسمنه مخصوص برکونه یلمك علی قول آت صاغرلرینی بردن وصوللرینی بردن آلوب نقل ایلمك وجهیله درکه
نقللمق تعبیر اولنور یاخود یورغه‌لمق معناسنه در وسرعت معناسنه در الخبیب خانك فتحیله خبب معناسنه در
یقال خبّ الفرس خبا وخببا وخبیبا وبعضلر عندنده خبب رمل کیبدر که لنك یوریمکدر قوردیلمسی تعبیر اولنور
منزل بارکیرلرینك لنکلری کبی وخبیب امیر وزننده برده اولان اوزون خندکه وباریغه دینور الاخباب افعال
وزننده آت وجه مذکور اوزره یلمك یا نقللمق معناسنه در الاخباب همزه‌نك کسریله آتی یلدرمك یا نقللتمق
معناسنه در یقال اخبّ الفرس اذا حمله علی الخبب الخبة خانك حرکات ثلاثیله قوملرده اولان یول یول اوزون
طریقه‌یه دینور علی قول سحابده اولان طریقه‌یه دینور یاخود عصابه وقاش بصدی کبی اوزون خرقه‌یه دینور
الخبیبة حبیبه وزننده خبه معناسنه در وخبیبه شرحه لنمش ات دلیمنه دینور یوك وصوف معناسنه دکلدر
نته که جوهری غلط ایدوب صوف معناسنه دیدی صوف معناسنه اولان جنیبه در جیم ونونله شارح دیرکه
لسان العرب صاحبی دخی صوف معناسیله رسم ایلمشدر وخبیبه دره‌نك اورته سنه دینور الاخباب همزه‌نك
فتحیله والخبب عنب وزننده والخبائب خانك فتحیله پاره پاره اولمش اسکی لباسه دینور یقال ثوب
اخباب وخبب وخبائب ای متقطع و بونلر ثوب اخلاق قبیلندندر اجزاسی اعتباریله الخبة قبه وزننده
صو یغله‌جق یره دینور و برموضع آدیدر ودره‌نك بطننه دینور نته که خبیبه دخی دینور الخواب خصملقلر قرابات
معناسنه در خاب مفردیدر بعض نسخه‌ده خابه مرسومدر الخبخبة زلزله وزننده غدر وحیف ایلمك معناسنه در
یقال خبخب الرجل فلانا اذا غدره وقارین کوشیوب سلپوکلمك معناسنه در یقال خبخب الرجل اذا استرخی بطنه
ووقت ظهرك تف وتاب حرارتی سربنلتمك یعنی اولوقنده یوله کتمیوب یاخود نماز کبی برفعله شروع ایلیوب برمقدار
تأخیرایله سربنلدیکی وقته توقیف ایلمك معناسنه در امهات سائره‌دن مستفاد اولدیغی اوزره بونده خصا نصدندر
مطلقا صوغتمق ابراد معناسنه دکلدر یقال خبخب من الظهیرة اذا ابرد نته که اثرده ابردوا بالظهر فان شدّة الحرّ
من فیح جهنم وارد اولمشدر شارح دیرکه اشبو خبخب کلمه‌سی اصلده خبب ایدی اوج بایله فعلل وزننده تفعیل بابندن
امتیاز ایچون وسطده اولان بای خایه ابدال ایلدیلر وحروف سائره‌دن خای اختیار ایتدکلری کلمه‌ده خاء حرفی
اولدیغنه مبنی در الخبخاب خانك فتحیله مضطرب اولان شیئك رخاوتی حالتنه دینور التخبخب تزلزل وزننده
مضطرب اولان نسنه صالنق وسلپوك اولمق معناسنه در و بدن سموز ایکن آریقلیوب دریلری کوشك وصالق
اولمق معناسنه در یقال تخبخب بدنه اذا هزل بعد السمن حتی یسترخی جلده وتف وتاب حرارت ساکن اولمق معناسنه در
یقال تخبخب الحرّ اذا سکن فورته المخبخبة میمك ضمی وخانك فتحیله چوق دوه‌لره دینور علی قول سموز وبغایت
لطیف وخوش اندام دوه‌لره دینورکه هرکورن حسن ولطافتنه تعجب وتحسین ایده‌لر مترجم دیرکه اصول
سائره‌دن استنباط اولندیغی اوزره قول ثانی مبخبخه‌دن مقلوب اولمغه مبنی درکه بخبخه‌دن اسم مفعولدر وبخبخه
برکوزل نسنه‌یه تحسین ایدوب به به وبوه بوه دیمك معناسنه اولمغله مبخبخه حقلرنده به به دیو تحسین اولنان دوه‌لر
دیمك اولور انتهی اخباب الفحث همزه‌نك فتحیله حوایا اسمیدر که باغلو بغرسقلره و بغرسغك وقرقبایر دیدکلری
نسنه‌نك که اشکنبه‌نك باشنده اولور باغلرینه دینور خبّ خانك کسریله وخبیب زبیر وزننده برموضع
آدلریدر وخبیب اسامیدندر خبیب بن یساف وخبیب بن اسود وابن الحارث وابن مالك وابوعبدالله خبیب الجهنی
اصحابدندر وخبیب بن سلیمان بن سمره وخبیب بن عبدالله بن الزبیر وابن ثابت الجواد الفصیح وابن الزبیر بن عبدالله
وخبیب بن عبدالرحمن که امام مالکك شیخیدر ومعاذ بن خبیب وابوخبیب العباس البرتی محدثلردر الخبیبان
مصغر اثنیه بنیه‌سیله ابوخبیب عبدالله بن الزبیر ایله اوغلی علی قول برادری مصعبدر الخبّاب شدّاد وزننده
مکه مکرمه‌ده برحدّاد اسمیدر اعلا قلیجلری آلوب دق وتغییر ایله برصنع قلج ایدوب خلقه کویا کندیسی اعمال ایلمش
صورتنده عرض وابراز ایدر ایدی بناء علیه خروس اوغلی ایشی دیدکلری کبی السنه‌ده ضرب مثل اولمشیدی حتی
حضرت عثمان وزبیر علیهما الرضوان برکون اثنای محاوره‌ده زبیر مطایبه جهتیله مقاذفه مراد ایلدکده حضرت
عثمان اباالبعر یا اباعبدالله دیو فتح باب مزاح ایلمکله زبیر دخی بل بضرب خباب وریش المقعد دیو مقابله ایلدیلر
بل بضرب خباب السیف وریش المقعد النبل تقدیرنده در ومقعد مکرم وزننده کذلك برکسه ایدی که اوق یلکی
دوزر ایدی اولدخی خباب کبی برباد کار اولمغله یلکی مثل اولوب السنده طیران ایدر ایدی کویا که سنك ایشك انلرك

ایشلری کیبدر دیمکی تلمیح ایلمشدر وخباب بن ابراهیم وعبدالرحمن بن خباب اصحابدندر وعبدالله وصالح وهلال
ویونس الرافضی ومحمد اولاد خبابین درو ابوخباب الولید بن بکیر وصالح بن عطا بن خباب محدثلردر الجبجبة
جیمله دبدبه وزننده برنوع شجر آدیدر ابوالقاسم السهیلی روض نام کتابنده بو یلجه ثبت ایلمشدر وشجر مزبور مدینهٔ
منوره‌یه مخصوصدر حتی منبتنه بقیع الجبجبه دیرلر بقیع الغرقد کبی علی قول بو جیمله جبجبه در ختربت تای
فوقیه ایله قنفذ وزننده برموضعدر الختربة دحرجه وزننده برنسنه‌یی دایم دایم وتکه تکه کسمك وقیمه قیمق
معناسنه در یقال ختربه ای قطعه وعضاه الخنثعبة خانك حرکات ثلاثی ونونك سکونی وثای مثلثه‌نك فتحیله
والخنثعبة خانك وثانك ضمیله سودی پك چوق اولان ناقه‌یه دینور الخدب خانك فتحی ودالك سکونیله قلج ایله
چالمق علی قول کمیکه وارمقسزین اتی کسمك معناسنه در یقال خدبه بالسیف خدبا من الباب الاوّل اذا ضربه
اوقطع اللحم دون العظم علی رأی بو قلجله باشه اورمغه مخصوصدر واصرمق عض معناسنه در یقال خدبه اذا عضه
ویلان سویلمك معناسنه در یقال خدب الرجل اذا کذب وخدب چوق سود صاغمق معناسنه در حلب کثیر معناسنه
بعض نسخه‌ده لامك فتحیله مضبوط اولمغله اسم اولمق دخی محتملدر یقال خدب الرجل اذا حلب کثیرا الخدباء
حمراء وزننده اخدب لفظندن مؤنثدر شول ضربه‌یه صفت اولور که اوریلان کسه‌نك ایچریسنه ایشلیه یقال
ضربة خدباء اذا هجمت علی الجوف وشول حربه‌یه صفت اولورکه یاره‌سی بالق اغزی کبی واسع اوله فرجه
وزننده خدبه دخی بو معنایه در یقال حربة خدباء وخدبة ای واسعة الجرح وخدباء واسع علی قول یومشق وملایم
زرهه دینور یقال درع خدباء ای واسعة اولینة الخدب فتحتیله خوریادلق وشاشقنلق هوج معناسنه در
واوزونلق طول معناسنه در الخدب کتف وزننده والمتخدب متجنب وزننده والاخدب اغرب وزننده
خوریاد وشاشقن وسبکمغز آدمه دینور وپك اوزون کسیه دینورکه اکثری وصف مزبور ایله متصف اولورلر
واخدب برخصوصی برکسیه قطعا طانشمیوب دائما کندی باشنه وکندی رأیله عامل اولان خود سر وخود رای
کشی‌یه دینورکه بیوك شاشقنلق بودر یقال رجل اخدب اذا کان یرکب رأسه الخدبة خانك کسریله هجفة
وزننده پیر واختیار آدمه دینور وعظیم الهیکل آدمه دینور ومطلقا ایری ودیزمان دوه قوشنه وسائر حیوانه دینور
وقوی البنیه وشدید الصلب یعنی بلی متین آغر یوکه طیانقان ارکك دوه‌یه دینور الخیدب صیقل وزننده آچق
یوله دینور شاهراه معناسنه یقال اخذ الخیدب ای الطریق الواضح و بنی سعد قوملغنده برموضع آدیدر الخیدبة
رأی سابق وامر اوّل معناسنه در طریق واضح معناسندن مأخوذدر یقال اقبل علی خیدبته ای علی امره ورأیه
الاوّل الخدب کتف وزننده زیاده سیله کسیجی قاطع معناسنه در یقال سیف خدب ای قاطع التخدب تفعل
وزننده سیر وسط معناسنه در که نه پك ونه یاپچه یوریمکدر یقال هو یتخدّب ای یسیر وسطا وادی خدبات خانك
فتحی ودالك کسریله امثالدندر هلاك یاخود ره‌راستدن چقوب صاپمق معناسنه در یقال وقعوا فی وادی خدبات
ای الهلاك اوالخروج عن القصد مترجم دیرکه بو ماده جذب ماده‌سی ذیلنده دخی ذکر اولندی وامثال میدانیده
بو رسمه مرسومدر که اشبو * وقعوا فی وادی خدبات * مثلی برقاچ کونه روایت اولنمشدر بعضلر جیم ودال مهمله ایله
روایت ایلمشدرکه جدبه‌دن جمعدر آب وکیاهدن معرّا یره دوشدیلر دیمکدر که هلاکی مستلزمدر و بعضلر جیم
وذال معجمه ایله روایت ایلدیلر که جذب ماده‌سنده بیان اولندیغی اوزره فطم صبی معناسنه در احیانا مؤدی هلاك
اولور و بعضلر خای معجمه ودال مهمله مفتوحه ایله روایت ایلدیلر که خدبه لفظندن جمع اولور که یلان صوقمق معناسنه
اولان خدبدن مأخوذدر یقال خدبته الحیة اذا نهشته ومستقصاده بوکونه مرسومدر که خدبات شدائد منکرهٔ عظیمه
معناسنه درکه خدب کلمه‌سندن مأخوذدر ضرب بالسیف معناسنه و بو جیم وذال معجمه ایله‌ده مرویدر که جذبه‌نك
جمعیدر ایراقلق بعد معناسنه در یاخود ایکی طرفه چکشدرمك معناسنه در قالدیکه مؤلفك کسر داله روایتی
ارض اعتباریله‌در وهلاك ایله تفسیری ضرب بالسیف معناسندن مأخوذدر وخروج عن القصد ایله تفسیری
کذب معناسندن مأخوذدر خدرب جعفر وزننده بر رجل اسمیدر الخذعبة ذال معجمه ایله دحرجه وزننده
کسمك معناسنه در یقال خذعبه ای قطعه الخذعوبة خانك ضمیله قباقدن یاخود خیاردن یاخود ایچ یاغندن
بر پاره‌یه دینور خذعرب سفرجل وزننده بر رجل اسمیدر الخذلب زبرج وزننده باشلو اولوب اعضالری کوشك
وسست اولان ناقه‌یه دینور الخذلبة دحرجه وزننده برنوع یوریمکه دینورکه آنده ضعف وفتور اولور یعنی ضعف
وفتور ایله یوریمکه دینور یقال یمشی الخذلبة وهی مشیة فیها ضعف الخراب خانك فتحیله ویران معناسنه درکه
عمران مقابلیدر جمعی اخربه کلور اجوبه وزننده وخرب کلور عنب وزننده وصیغهٔ اخیره ابوسلیمان الخطابی

روایتیدر یقال بلد خراب ضدّ العمران بضم العین شارح دیر که بونك مصدری واسم فاعلی وزن واحد اوزره در
وخراب محدّثیندن زکریا بن یحیی الواسطی لقبیدر که لقبی کبی بنای روایتی خرابدر وخراب مصدر اولور یقلوب
ویران اولمق معناسنه یقال خرب البیت خرابا من الباب الرابع ضدّ عمر الاخراب همزه‌نك کسریله والتخریب
تفعیل وزننده خراب ایلمك معناسنه در یقال اخرب الجدار وخرّبه ای جعله خرابا الخربة فرحه وزننده خراب
اولان یره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال دار خربة جمعی خربات کلور رانك کسریله وخرب کلور کتف
وزننده وخرائب کلور کتائب وزننده الخربة خانك کسریله بودخی خربه معناسنه در که خراب اولان یره دینور
و بولیث روایتیدر جمعی خرب کلور عنب وزننده وخربه مصر دیارنده برنیجه قریه آدیدر بش قریه شرقیه ده
واقعدر وبنه مصرده منوفیه ترابنده برقریه آدیدر وخربه بنا نوع اولور تقول اعجبنی خربته وهی هیئة الخارب
الخربة ثمره وزننده قلبوره دینور غربال معناسنه وعیب ونقیصه معناسنه در وعورت یرینه دینور که ستری واجبه‌ندر
وذلّ وفضیحت معناسنه در جمعی خربات کلور فتحاتله الخربة فتحاتله غسان قبیله سنه مخصوص برارض
اسمیدر وبنو عجل یورنده برموضعدر و یمامه شهرنده بربازار آدیدر الخربة جرعه وزننده مطلقا مدوّر اولان
دلیکه دینور یقال فی ادیمه خربة ای ثقبة مستدیرة ونسوان قولقلرنده کوپه کچره‌جك وسعتلو دلیکه دینور یقال
فی اذنها خربة ای ثقبة واسعة وخربة الابرة ایکنه یوردیسنه دینور وخربة الاست مقعد دلیکیدر وخربه آزق
جانطه سنك ودغار جغك قولپنه یاخود قولغنه دینور جمعی خرب کلور صرد وزننده وخروب کلور شذوذ اوزره
واخراب کلور وخربه چوبانلرك آزق جانطه‌لرینه دینور ودین ومذهبه متعلق فساده دینور یقال هو صاحب خربة
ای فساد فی امر الدّین الاخرب اقرب وزننده نسوانك قولقلرنده کوپه کچره‌جك وسعتلو دلیکه دینور شارح دیر که بو
افکل کلمه سی کبی اسمدر بوندن فعل بنا اولنمز واخرب قولغی باریق کشی‌یه دینور بو معناده مصدری خرب در فتحتینله
یقال خرب الرجل خربا من الباب الرابع اذا صار اخرب الخرب خانك فتحی ورانك سکونیله بودخی ایکنه یوردوسنه
ومقعد دلیکنه دینور وخرب مصدر اولور برکسه‌نك قولغی دلیکنه اورمق معناسنه یقال خربه خربا من الباب الثانی
اذا ضرب خربته وبرنسنه‌یی دلمك یاخود یارمق معناسنه در یقال خرب الشیء اذا ثقبه اوشقه واوغری اولمق معناسنه در
یقال خرب فلان اذا صار لصا وخراب ایلمك معناسنه در یقال خرب الدار بمعنی خرّبها وخرب برنسنه‌یی خرسزلمق
معناسنه در کما سیذکر الخرب خانك ضمیله والخرابة خانك فتحی وضمی ورانك تشدیدیله بونلرده ایکنه
یوردوسنه ومقعد دلیکنه دینور وخرب خانك ضمی وفتحیله امر دینه متعلق ریبه وفساده دینور الخرابة کتابه وزننده
والخرابة خانك فتحیله والخرب ضرب وزننده والخروب قعود وزننده خرسزلق ایدوب نسنه اوغرلمق
معناسنه در یقال خرب بابل فلان خرابة وخرابة وخربا وخروبا اذا سرقها الخرب فتحتینله طوی قوشنك ارککنه
دینور وآنك بو کورنده اورپروب قباران تویلره وقیللره دینور علی قول دیر سکنك اورته سنده بری برینه قارشمش
تویلره دینور جمعی اخراب کلور وخراب وخربان کلور خانك کسریله اخرب همزه‌نك فتحی ورانك ضمیله برموضع
آدیدر خرّوب کوّن وزننده برموضعدر ونعمان بن قریعك فرسی اسمیدر وخرّوب برشجر آدیدر خرنوب دخی
دیرلر خانك ضمیله وقلیلا مفتوح اولور شجر مزبور ایکی نوعدر برّی وشامی اولور برّی قسمی دیکنلی اولور میوه سی
تفاحه شبیه لکن بی طعم اولور وشامی قسمنك میوه سی خیار شنبه‌یه شبیه لکن آندن عریض اولور وآندن رب
وسویق ترتیب ایدرلر بو شجر ترکیده کچی بونوزی دیدکلریدر لکن مفردات صاحبلرینك بیانه کوره بستانیسی
وبیابانیسی اولور بستانی ایکی قسمدر برینه خرنوب شامی دیرلر که ثمری برقارش مقدار اولور وبر قسمنك ثمری بقله غلافنه
شبیه اولور وبیابانیسی دخی ایکی قسم اولور برقسمنك ثمری اصغر وبی طعم اولور مؤلفك دیدیکی بودر لکن تفاحه
شبیه اولور دیمسی ناملایمدر شارح دیر که بوراده تفاح لفظی نفاخ مصحفیدر که نون مضمومه وفای مشدده ایله‌در لکن
نفاولدیغندن سکوت ایلمشدر الخرباء حمراء وزننده شول قولغه دینور که بومثغی باریق اوله اذنك صفتیدر که
مؤنثدر یقال اذن خرباء ای المثقوقة الشحمة وشول کچی‌یه دینور که قولغی دکرمیجه باریق یاخود دلیك اوله خرب
جبل وزننده برموضعدر الخربان کسرتینله عفتان وزننده قورقق بی زهره وجبان کسه‌یه دینور یقال رجل خربان
ای جبان خربه مصغرا جنینه وزننده بصره‌ده برموضعدر که بصرة الصغری دیمکله معروفدر خرب کتف
وزننده بنو سلیم معدنی قربنده تعار نام محله قریب برطاغدر وهبت نام قصبه ایله شام بیننده برارضك اسمیدر وفید ایله
مدینه بیننده برموضعدر وخرب طاغك برجانبه طوغری سیوریلوب چقان اوجنه دینور وبو فقه وبیاض طاشلق یره
دینور لحف معناسنه که حای مهمله ایله کتف وزننده‌در اخراب همزه‌نك فتحیله نجدا ولکنه سنده برموضعدر

ذو الحرب کتف وزننده سرّ من رأی نام بلده که حالا سامرّه دیرلر آنك قضاسنده برقریه‌در خربی سکری وزننده
برموضعدر خربة الملك فرحه وزننده ومیمك ضمیله صعید اعلای مصریه‌ده قفط نام بلده قربنده برموضعدر آنده
زمرّد معدنی واردر خرّوبه تنوّره وزننده سواحل شامدن عکا قصبه سنه مشرف برقلعه آدیدر الاستخراب
برآدمك برمصیبت سببیله احوالی شکسته وتباه وخاکسار اولمق معناسنه در یقال استخرب الرجل اذا انکسر
من مصیبة ومشتاق اولمق معناسنه در یقال استخرب الیه ای اشتاق مخربه مرحله وزننده ابن عدیّ الجذامی اسمیدر
مخربه محدثه وزننده مدرك بن خوط الصحابی لقبیدر واسماء بنت مخربه برخاتوندر وسلامه بن مخربة بن جندل والمثنی
ابن مخربة العبدی ایکی کسه‌در الخرابة ثمامه وزننده لیفدن اورلمش ایپه دینور وشول بسیطه کبی یصی طاشه
دینور که دلوب اکا ایپ کچوررلر واول ایپ ایله مواشی ایاقلرنی بند ایدرلر وخرابه ایکنه یوردوسنه وسائر ولقوله نسنه‌لرك
دلکلرینه دینور المخربة محسنه وزننده بوش اولان آری قوانه دینور یقال خلیة مخربة ای فارغة من العسل
التخاریب تانك فتحیله تخروب کلمه سندن جمعدر که عصفور وزننده درقبارده واغاجلرده اولان آری بوه‌لرینه شبیه
یارقلره ودلیکلره دینور وکومجده اولان دلیکلره دینور مسدّس خانه اولور آنده آریلر بال یاپارلر التخربة دحرجه
وزننده اغاج قوردی اغاجی اویوب دلمك معناسنه در یقال تخرب القادح الشجرة الخرابتان خانك کسری ورانك
تشدیدیله والخرنابتان خانك کسریله خنابتان معناسنه در که برونك ایکی طرفنده اولان قنادلریدر التخربوت
تانك فتحیله تخرب ماده سنده ذکر اولندی الخرخوب خای معجمه ایله عصفور وزننده شول ناقه‌در که بغایت سودلو
اولوب لکن چابك چکیلوب منقطع اولور اوله خردب جعفر وزننده بررجل اسمیدر الخرشبة شین معجمه ایله
دحرجه وزننده برایشی سست وکوشك طوتمق معناسنه در یقال خرشب الرجل عمله اذا لم یحکمه الخرشب
برقع وزننده وجودی تصلق بی اندام وناتراش وغلیظ الطبع کسه‌یه دینور یقال رجل خرشب ای ضائط جاف وبوبی
اوزون کوده سی سموز کشی‌یه دینور وخرشب بررجل اسمیدر الخرعب کوکب وزننده والخرعوب عصفور
وزننده والخرعوبة هایله برسنه‌لك تروتازه اغاج دالنه دینور نهال یکساله معناسنه علی قول شول نهاله دینور که
تروتازه وبلند وموزون ونرم ونازك اوله وشول کنج وتازه محبوبه‌یه دینور که خوش اندام وموزون ونرم تن ونازك بدن اوله
یاخود اتنه طولو سمین وپالوده بدن اولوب وکمیکلری انجه واطیف ونازك اوله یقال امرأة خرعب وخرعوب
وخرعوبة ای شابة حسنة الخلق رخصة اوالبیضاء اللینة الجسیمة اللحیمة الرقیقة العظم وخرعب قدی طویل
وکوده سی لحیم کشی‌یه دینور وخرعوب اوزون وایری ودیزمان دوه‌یه دینور وسودی چوق ناقه‌یه دینور الخزب زای
معجمه ایله تعب وزننده کوده شیشوب قبارمق علی قول شیشکین طلوم کبی سمورمك معناسنه در یقال خزب الرجل
خزبا من الباب الرابع اذا ورم اوسمن حتی کانه وارم ویقال خزب الجلد اذا تهیّج کهیئة ورم بلا الم وخزب ناقه‌نك ممه‌سی
شیشوب دلکلری کوچلمك معناسنه در علی قول ممه‌سی قوریوب سودی چکلمك معناسنه در یقال خزبت الناقة
اذا ورم ضرعها وضاق احلیلها اویبس وقلّ لبنها وخزب خزف مرادفیدر که صقسی‌یه دینور ویمامه‌ده برطاغك اسمیدر
علی قول برارضك آدیدر یاخود ارض مرقومه خزبه در هایله التخزب تفعل وزننده خزب ایله معنای اوّلده
مرادفدر یقال تخزب الرجل بمعنی خزب ودوه‌نك ممه‌سی شیشمك معناسنه در یقال تخزّب ضرع الناقة اذا تورّم
الخزبة فرحه وزننده والخزباء حمراء وزننده ممه‌سی شیشوب قبارمش ناقه‌یه دینور علی قول شول ناقه‌یه دینور که
رجنده سکیل تعبیر اولنان عارضه‌لر پیدا اولمغله آندن رنجور ودردناك اوله یقال ناقة خزبة وخزباء ای وارمة الضرع
اوفی رجمها ثآلیل تتأذّی بها الخوزب کوکب وزننده ذکر اولنان شیشه دینور الخیزبان خانك وزانك فتحیله
کوده‌ده اولان شول اته دینور که بغایت ترو ملایم ونازك اوله ودوه‌قوشی یاور یسنك ارککنه دینور الخیزب صیقل
وزننده بودخی ترو ملایم ونازك اته دینور برقطعه سی خیزبه‌در الخزبة جهینه وزننده التون معدننه
دینور یقال وجدوا خزبة ای معدن الذهب خزبی حبلی وزننده سلفده مدینه‌ده مسجد قبلتین ایله مرعی
بیننده بنو سلمه‌یه مخصوص برمنزل آدیدر بعده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تغییر وتفألا صالحه
ایله تسمیه بیوردیلر الخزربة دحرجه وزننده کلامك قارشق وبی انتظام ویاوه وهرزه‌نك اولمسنه دینور
الخزلبة دحرجه وزننده برنسنه‌یی چابك چالوب کسمك معناسنه در یقال خزلب الشیء خزلبة اذا قطعه قطعا سریعا
الخشب خانك وشین معجمه‌نك فتحیله قالین قوری اغاج پاره سنه دینور که کراسته ایدرلر جمعی خشب کلور مفردی کبی
وخشب کلور ضمتینله وخشب کلور خانك ضمی وشینك سکونیله وخشبان کلور بلدان وزننده یقال قطع الخشب
وهو ما غلظ من العیدان الخشب ضرب وزننده قارشدرمق خلط معناسنه در یقال خشب الشیء خشبا

من الباب الثاني اذا خلطه و برنسنه يي اوكورتلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشبه اي انتقاه وقلجك پاسنی
آچوب كسكين ومصيقل قلمق وزاغلمق معناسنه در يقال خشب السيف اذا صقله وشحذه وحدّاد بيضه دن
يكى قلج چكمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشب السيف اذا طبعه شارح ديركه قلجه جلا وصيقل ويردك
هرخدمتك خاتمه سى اولمغله معنيين بيننده ضديت متحقق اولور لكن طبع ماده سى پك پاسلولق سبيله وسخناك
اولمق معناسنده كلمكله بو معنايه حمل ايله ضديت ثابت اولور ومؤلفك مرادى بو معنا اولمق اغلبدر وخشب دقت
وامعان واعمال رويت ايلميه رك كلبشى كوزل اشعار سويلمك معناسنه استعمال اولنور كه خلط كلامه مقاربدر
يقال خشب الشعر اذا قاله من غير تنوق وتعمل له قال في الاساس كان الفرزدق ينقح الشعر والجرير يخشب
وكان خشب الجرير خيرا من تنقيح الفرزدق مترجم ديركه بو مناسبتله ذكره لايقدركه دعبل نام شاعرك برمنشاعر
آشناسى وارايدى كه دائما سرقلمدن بالبداهه اشعار انشاد ايدوب وهربيتى مجموعهٔ غلط اولمقدن خالى دكل ايدى
ازانجمله بنه بركون على العاده اشبو * انّ ذا الحب شديد لبس ينجيه الفرار ونجا من كان لايعشق من ذل المخازى
بيتنى انشا ايدوب دعبله عرض ايلدكده دعبل ديديكه اي برادر بيتك روى حرفلرى برينه مخالفدر زيرا برنده
راء مهمله وبرنده زاى معجمه در مرقوم جواب ايتديكه نقطه وضع ايلمه تا كه يكديكره موافق اوله دعبل بو تدبيرى
كوش ايلدكده احسنت اي عزيز اهماالله بونك چاره سى بولندى لكن بيت اولك آخرى مرفوع وثانينك مجرور
اولمغله بوكمنه چاره ايده لم ديدكده دعبله ديديكه بونه احمق آدم سن كه بن سكا انجام ايلمه ديورم سن اعراب وضع ايلمك
قيدنده اولورسن پس دعبل ناچار خوش اولمشدر انتهى وخشب اغاجدن يكى ياى يونوب دوزمك معناسنه در يقال
خشب القوس اذا عملها عمل الاول الاختشاب افتعال وزنده بودخى من غير رويه كلديكى اوزره شعر سويلمك
معناسنه دركه تهذيب وتنقيحدن معرا اولور يقال اختشب الشعر اذا قاله من غير تنوق وتعمل له الخشيب اميروزنده
بيضه دن يكى چكلمش قلجه دينور ياخود پاسلنمش قلجه دينور نته كه ذكر اولندى سيف طبيع معناسنه وخشيب
جلا ويرلمش قلجه دينور وردئ وكثر نسنه يه دينور واوكورتلمش منتقى نسنه يه دينور واغاجدن يكى يونلمش
يايه واوقه دينوركه هنوز خوشجه پرداخت اولميه عباره ده والاقداح كلمه سى قدحك جمعيدركه قافك كسريله در
وخشب شول كمسه يه دينوركه اوزون وتصلق ونازيبا اوله رق كوده سنك سكيرلرى وكميكلرى اوقلاغو كبى ايرى
وظاهر وبنيه سى صلب وشديد اوله وخشب لفظنك جمعى خشب كلور كتب كبى وخشايب كلور كتائب كبى
الخشب كتف وزنده والخشبيّ ياى مشدده ايله بونلرده وصف مذكور اوزره اولان كمسه يه دينور وخشب
سرد ودرشت وخشن اولان شيئه دينور وتأنق وتكلفسز اولان ديرلكه دينور بلغور بولماج نه اولورسه اولسون
وآريق ومهزول مواشى يه دينور يقال مال خشب اي هزلى المخشوب بيضه دن يكى چكلمش ياخود پاسلنمش
قلجه دينور وجلا ويرلمش قلجه دينور ومخشوب ايكى كونه طعامه وصف اولور اكر لحمدن ايسه نضج بولمامش چيك
ديمكدر واكر لحمدن دكل ايسه قفاردر كه قاتقسز ديمكدر يقال طعام مخشوب ان كان لحما فنئ والا فقفار الخشب
خانك كسريله قشب لفظنه اتباع اولور كه دون وفرومايه وبي خير وفائده شخصه دينور يقال رجل قشب خشب
اي لاخير فيه الاخشيشاب بركسه خشب اولمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال اخشوشب الرجل اذا كان
خشبا ودبرلك ومعاش خصوصنده ضيق ومحنته صبر وتحمل ايلمك يعنى ضيق ومجاهده ايله چكنمك على قول
عن قصد ترفه وتنعم اوزره اولميوب محنت وخشونت وكلفت ارتكاب ايلمكدن عبارتدر تاكه تن پرور ونازنده اولميوب
متجلد واحداث روزكاره متحمل اوله يقال اخشوشب الرجل في عيشه اذا صبر على الجهد اوتكلف في ذلك
ليكون اجلد الاخشب اغرب وزنده درشت وخشن شيئه دينور وعظيم اولان طاغه دينور الاخشبان
تثنيه بنيه سيله مكه ده ايكى طاغدر برى جبل ابى قبيس وبرى جبل احمر دركه جبل قيقعانه مشرفدر كذلك مناده
ايكى طاغه دينور الخشباء حمراء وزنده قتى وشديد اولان شيئه دينور تأنيثى موصوفى اعتباريله در يقال ارض
خشباء واكمه خشباء اي شديدة وكربه ويابس وبدلقا وبي طراوت اولان شيئه دينور يقال جبهة خشباء اي كريهة
يابسة الخشبية عربيه وزنده جبريه دن جهميه طائفه سنك برشعبه سيدر وجهميه جيمك ضمى وهانك فتحيله
جهم بن صفوان نام كمسه نك اصحابيدر بنو اميه نك اواخر ملكنده مروه نام مكانده قتل اولندى صفات ازليه يى
نفى خصوصنده معتزله يه موافقت وبعض هذيان دخى زياده ايلدى وقرآن قديمك مخلوقيتنه ذاهب اولمشدر
الخشبان عثمان وزنده شول خشونتلى طاغلره دينور كه نه عظيم ونه صغير اوله ظاهرا مفردى خشب در
وخشبان بررجل آديدر وبرموضع اسميدر التخشب تفعل وزنده دوه خشب يعنى قورى قالين اغاچ پارله رى

لطيفه

يمك

يمك ياخود قورى اوت اوتلامق معناسنه در يقال تخشبت الابل اذا اكلت الخشب او اليبيس الاخاشب اجانب
وزنده بنو تميم قبيله سنه مخصوص صمان نام محلده برنيجه طاغه اطلاق اولنور الخشاب سحاب وزنده شول يره
دينوركه آزجه يغموردن طپراغى آقوب كيدر اوله ذوخشب فتحتينله يمنده برموضعدر الخشبي عربي وزنده
فسطاطك يعنى اسكى مصرك ورا سنده برموضعدر خشبه فتحاتله ابن الخفيف دركه تابعى وفارسدر خشب
جنب وزنده يمامه ده برده در ومدينه ده برده در خشبات حركات وزنده عراقده عبادان نام قريه وراسنده
برموضعدر المخيشبه بنيه تصغيرايله يمنده برقريه در المخيشب هاسز يمنده برموضعدر خشاب كتاب وزنده بنو تميم
قبيله سندن برنيجه بطندر الخشربه دحرجه وزنده برايشده احكام واتقان ايلمامك معناسنه دركه كوشك طوتمق
وكوشك يابمق تعبير اولنور يقال خشرب في العمل اذا لم يحكمه الخصب خانك كسرى وصادك سكونيله اوجوزلق
بوللق كثرت عشب ورفاغت عيش معناسنه دركه افاضهٔ سماوى سببيله اكينلر وباغ وباغچه لر ريان وچايرلر وچمنلر فراوان
اولمقدن عبارتدر جمعى اخصاب كلور يقال بلد به خصب اي كثرة العشب ورفاغة العيش ومبالغهٔ وصف اولور يقال
بلد خصب واخصاب كما يقال بلد سبسب وسباسب ورمح اقصاد اجزاء اعتبارينه مبنيلردر ويقال ارض خصب وارضون
خصب وخصبة وخصب مصدر اولور اوجوزلق اولمق معناسنه يقال خصب المكان وخصب خصبا من الباب الرابع
والثاني اذا صار ذا خصب پس خصب لفظى اسم ومصدر ووصف اولور المخصب محسن وزنده والخصيب اميروزنده
والمخصاب مقدام وزنده بونلرده اوجوزلق وبوللق يره دينور يقال بلد مخصب وخصيب ومخصاب اي ذوخصب
الخصب خانك فتحى وصادك سكونيله خرمانك الك اول چقان يمشنه دينور طلع معناسنه وخرما اغاجنه دينور
نخل معناسنه على قول ميوه سى چوق اولان خرما اغاجنه دينور مفردى خصبه درهايله وخصبه اوجوزلق يره
دينور يقال ارض وارضون خصبة بو يا مصدردر مبالغهٔ وصف اولمشدر ياخود خصبه دن كه فرحه وزنده در
مخفف اولمشدر الاخصاب همزه نك كسريله اوجوزلق اولمق معناسنه در يقال اخصب المكان اذا صار
ذاخصب واوجوزلغه يتشمك معناسنه در يقال اخصب القوم اذا نالوا الخصب واغاجه صو يوريوب عروقنه
قدر ايشلمك معناسنه در يقال اخصبت العضاة اذا جرى الماء فيها حتى اتصل بالعروق وعضاة عينك كسريله
ايرى وديكنلى ميشه اغاجنه دينور الخصاب كتاب وزنده چوق ميوه طوتان خرما اغاجنه دينور الخصب خانك
ضميله جانب معناسنه در جمعى اخصاب كلور وخصب طاغلره مخصوص آق ييلانه دينور الخصيب اميروزنده
اوجوزلق وبوللق يره دينور بو علاقه ايله خاندان ومكرم ومضياف وكثير الخير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل
خصيب اي بين الخصب رحب الجناب كثير الخير وخصيب بررجل آديدر دير الخصيب بابل عراقده برموضعدر
الاخصاب همزه نك فتحيله بين العرب ثياب معروفه در الخضب خانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله بويامق
تلوين معناسنه در يقال خضبه خضبا من الباب الثانى اذا لونه بو صورتده خضب صبغ ايله مرادفدر نهايت وسمه وحنا
ايله رنكين ايلمكده مشتهر اولمشدر وخرما اغاجنك ابتدا چقان يمشى يشللنمك معناسنه در يقال خضب النخل اذا اخضرّ
طلعه وخضب اول كونه يشللنمك حالتنه دينوركه اسم اولور جمعى خضوب كلور وخضب بركياتى ظهور ايلمك
معناسنه استعمال اولنور كه روى زمين يم يشيل رنكين اولور يقال خضبت الارض اذا طلع نباتها وخضب شول نباته
دينوركه صولوب صارارمشيكن اوزرينه يغمور ياغمغله يشروب تازه لنمش اوله على قول اغاجك شول يشللنمسنه
دينوركه هنوز يپراق آچمغه بشلدقده ظاهر اوله التخضيب تفعيل وزنده پك بويامق معناسنه در يقال خضبه
تخضيبا اذا لونه الخضيب اميروزنده والمخضوب والمخضب معظم وزنده بويانمش نسنه يه دينور يقال
كف خضيب وامرأة خضيب وبنان مخضوب وخضيب ومخضب يعنى قنه ياقنوب صاچى رنكين اولمش خاتون
وقنه لنمش رنكين ال و پرمق اوجلرى الكف الخضيب بركوكب آديدر مترجم ديركه اهل فن عندنده معتاددر
مخصوص سيرنى تقويم ايدرلر كال جمرتندن آنكله كنايه اولنمشدر خواصندندركه بركمسه آنى بيلوب برآدمه كوسترسه
ايكيسى من بعد الفت ايلمك محالدر وحاق وسط سمايه كلديكى درجه ده دعا مقبولدر الخضاب كتاب وزنده نسنه
بويايجق بويايه دينور يقال خضب شعره بالخضاب وهو ما يختضب به الاختضاب افتعال وزنده بويانمق
معناسنه در يقال اختضب بالحناء ونحوه الخضبة خانك ضميله همزه وزنده شول خاتونه دينوركه چوق اختضاب
ايدر يعنى اللرينه وايافلرينه دائما قنه ياقنوب وقاشلرينه وسمه چكنور اوله يقال امرأة خضبة اي الكثيرة الاختضاب
الخاضب شول اركك دوه قوشنه دينوركه ديشى يه پك قيزمش اولمغله بالدرلرى قيزيل اوله على قول بهار
موسمنده اوت اوتلامغله قورى انجكلرى قزارمش ياخود يشللنمش ياخود صرارمش اوله و بو حالت ديشيسنه

عارض اولمز علی رأی خاضب مرسومك مأخذی اولان خضب شول قزللغه دینور كه اركك دوه قوشنك دیزلری
مفصللرینه عارض اولور خرمانك قوروغی ظهور ایلدیكی وقتده اولور وقوروق كمالی بولدیغی هنكامده اول
قزللق زائل اولور شارح دیر كه بو كیفیت آنده غریزیه‌در الخضوب قعود وزننده اغاج یشرمك معناسنه‌در یقال
خضب الشجر وخضب خضوبا من الباب الثانی والرابع وخضب علی المجهول اذا اخضر الاخضیضاب
اغاج بم یشل یشرمك معناسنه‌در یقال اخضوضب الشجر اخضیضابا الاخضاب همزه‌نك كسریله یرك نباتی
ظهور ایلمكله روی زمین یشل كمخا دوشنمش كبی بم یشل اولمق معناسنه‌در یقال اخضبت الارض اذا ظهر نباتها
الخضوب صبور وزننده شول نباته دینور كه پژمرده اولمشیكن اوزرینه یغمور یاغمغله تازه‌لنمش اوله المخضب منبر
وزننده شول تغاره ولكنه دینور كه ایچنده نسنه بویارلر ونسنه یقارلر یقال غسل ثوبه فی المخضب ای المركن خضاب
غراب وزننده یمنده برموضع آدیدر الخضربة دحرجه وزننده صوری اوته چالقنمق معناسنه‌در یقال خضرب الماء
اذا اضطرب الخضارب علابط وزننده یری اوته چالقنوب مضطرب اولان صویه دینور وبو حالت كوللرده
ودره‌لرده اولان صوده واقع اولور المخضرب مخضرم وزننده فصیح وبلیغ وناطقه پرداز آدمه دینور یقال
رجل مخضرب ای فصیح بلیغ الخضعبة عین مهمله ایله دحرجه وزننده ضعیف وزبون اولمق معناسنه‌در
یقال فیه خضعبة ای ضعف وخضعبه سموز خاتونه دینور یقال امرأة خضعبة ای سمینة وضعیفه ونحیفه خاتونه
دینور بو صورتده اضداددن اولور لكن مؤلف تعرض ایلمامشدر التخضعب تدحرج وزننده بركسه‌نك ایشی
شوریده ومختلط ومختل اولمق معناسنه‌در یقال تخضعب امرهم ای اختلط التخضلب تدحرج وزننده برایش
سست وضعیف اولمق علی قول قارشق شوریده اولمق معناسنه‌در یقال تخضلب امره اذا ضعف او اختلط
الخطب خانك فتحی وطانك سكونیله مطلقا ایشه دینور شان وامر وكار معناسنه‌در كرك صغیر وكرك عظیم
اولسون جمعی خطوب كلور خانك ضمیله لكن راغبك بیانه كوره خطب شول امر عظیمه دینور كه آنك حقنده
تخاطب ناس كثیر اوله بو صورتده اخص اولور وخطب مصدر اولور تزوج ایچون خاتونه دوكورلك ایلمك معناسنه
الخطبه خانك كسریله والخطیبی دلیلی وزننده خطب معناسنه‌در كه مصدردر یقال خطب المرأة خطبا
وخطبة وخطیبی من الباب الاول اذا دعاها الی التزوج الاختطاب افتعال وزننده خطب معناسنه‌در یقال
اختطب المرأة بمعنی خطبها وبركسه‌یی كندیسنه خاتون ترویج اولنمغه دعوت ایلمك معناسنه‌در یقال اختطبوه
اذا دعوه الی ترویج صاحبتهم الخطب خانك كسریله تزوج ایچون طلب اولنان یعنی دوكورلكنه واریلان قادینه
دینور وخاتونه طالب یعنی دوكور اولان اركشی‌یه ده دینور بو معناده خانك ضمیله ده جائزدر جمعی اخطاب كلور
یقال هذه خطبه وهذا خطبه وخطب جاهلیتده عقد وتزوج اداتندن ایدی بركسه برخاتون تزوج ایده‌جك اولدقده
كندیسی یاخود طرفندن كیدن كسه اول خاتونه یاخود طرفندن اولان كمسه‌یه خطب دیر ایدی خانك كسری
وضمیله ومخطوب نكح دیر ایدی نونك كسری وضمیله بو تعبیر ایله همان بینلرنده نكاح منعقد اولور ایدی الخطبة
خانك كسریله والخطیبی خانك وطای مشدده‌نك كسریله كه فی الاصل مصدردر والخطیبة كذلك خانك وطای
مشدده‌نك كسریله بونلرده تزوج ایچون طلب اولنان خاتونه دینور یقال هی خطبه وخطبته وخطیباه وخطیبته
الخطب سكیت وزننده خاتون آله‌جق كشی‌یه دینور جمعی خطیبون كلور مصباحده خانك كسریله خطبه
اسم اولمق اوزره مرسومدر كه دوكورلك دیمك اولور الخطاب شداد وزننده خطبه یعنی دوكورلك بابنده متصرف
وكاركذار واول خصوصده پك خبیر وعارف واكا مشتغل اولان كمسه‌یه دینور یقال رجل خطاب ای متصرف فی الخطبة
الخطبة خانك ضمیله كلام معروفدر كه خطیب افندی منبرده قرأت ایدر بعضلر دیدیكه خطبه منثور
ومسجع اولان كلامه اطلاق اولنور كتاب دیباجه‌لری كبی ومقامه وموعظه كبی مصباحك بیانه كوره اصل خطاب
متكلم ایله سامع بیننده واقع اولان كلامدر خطبه وخطبه كه خانك ضمی وكسریله‌در آندن مأخوذدر موعظه‌ده
ضمله‌در كه فعله بمعنی مفعولدر نسخه بمعنی منسوخ اولدیغی كبی جمعی خطب كلور صرد وزننده وخطبه كه خانك
كسریله‌در اسمدر دوكورلك معناسنه‌در ودوكورلك ایدنه خاطب ودوكورلك خصوصنده ماهر اولانه خطاب دینور
انتهی وخطبه خانك ضمیله مصدر اولور خطیب منبرده خطبه اوقومق معناسنه الخطابة خانك فتحیله خطبه
معناسنه‌در یقال خطب الخاطب علی المنبر خطابة وخطبة الخطیب امیر وزننده خوش ادا وخوب ندا ایله كوزل
خطبه قرأت ایدن افندی‌یه دینور ریحان زاده مرحوم كبی یقال رجل خطیب ای حسن الخطبة ومحدثیندن
ابو القاسم عبدالله بن محمد الخطیبی كه ابن جوزی شیخیدر وینه محدثیندن ابو حنیفه محمد بن عبدالله بن محمد الخطیبی

حسین الخطیبه اولمرلرایدی كانسبت اولندیلر وخطبه خانك ضمیله شول بوزمتق بولانق رنكدر كه صارمتق قرمزی‌یه
مائل اوله تازه بغدای لونی وبعض یبان اشكی لونی كبی علی قول شول بوزلغه دینور كه اكا یشللك غالب اوله كه كبریتی
دیدكلری‌در یقال به خطبه ای لون كدر مشرب حمرة فی صفرة او غبرة ترهقها خضرة الخطب فتحتینله ذكر اولنان
رنكده اولمق معناسنه‌در یقال خطب الشیء خطبا من الباب الرابع اذا كان به خطبة الاخطب احمر وزننده
ذكر اولنان خطبه رنكنده اولان شیئه دینور واخطب آری قوشنه دینور شقراق كبی علی قول صرد اسمیدر كه
كوچكن دیدكلری قوشدر وچاقر طغانه دخی اخطب دیرلر وشول حماره دینور كه لوننه خضرت غالب اوله یاخود
صرتنده قوریغنه قدر سیاه خطی اوله واخطب یشل مخطط اولان ابو جهل قرپوزینه دینور الخطباء
حمراء وزننده والخطبانة خانك ضمیله مؤنثیدر یقال اتان او حنظلة خطباء وخطبانة جمعی خطبان كلور
خانك ضمیله وخطبان كلور خانك كسریله شذوذ اوزره وخطباء شول قنه یاقمش خاتون النه دینور كه بویه‌سی
زائل اولوب وهنوز اثری باقی اوله یقال ید خطباء ای نصل سواد خضابها الاخطاب همزه‌نك كسریله
ابو جهل قرپوزینك یشل یشل خطلری ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال اخطب الحنظل اذا صار اخطب الخطبان
عثمان وزننده قوش قونمز اوته شبیه برنوع نبات آدیدر ومغیلان اغاجنك یشل یپراغنه دینور عربلرك اورق
خطبانی قوللری مبالغه‌یه مبنی‌در اورق احمق وزننده یپراغی چوق دیمكدر اخطبان همزه‌نك فتحیله مزهرك
بیانه كوره افعلان وزننده اسم مفرددر برقوش آدیدر الخطابی طانك تشدیدیله خطابه منسوب دیمكدر ابو سلیمان
الخطابی الامام معروفدر یعنی ائمه دندر تصانیف كثیره صاحبی فحولدندر الخطابیه بغداد قضاسنده برقریه‌در
وروافضدن برطائفه‌در رئیسلری ابن الخطاب الاسدی‌در عقائدده كندویه مخالفت ایدن كمسه‌لر اوزره شهادت
زور ایلمك ضمننده جماعتنه امر ایدر ایدی وجعفر صادق حضرتلرینك حاشا الوهیتنه ذاهب ایدی خیطوب
قیصوم وزننده برموضع آدیدر فصل الخطاب قاضی بینه ایله یاخود یمین ایله حكم ایلمكدن عبارتدر كه خطاب
فاصلدر علی قول حكم وقضاده فقاهتدن عبارتدر علی رأی كلامی اما بعد كلمه‌سیله نطق وتكلم ایلمكدن یعنی
حمدله وتصلیه ایله ابتدا ایلدكدنصكره مقصوده اما بعد كلمه‌سیله شروع ایلمكدن عبارتدر تقول سمعت منه فصل
الخطاب وهو الحكم بالبینة او الیمین او الفقه فی القضاء او النطق باما بعد شارح دیر كه فی الاصل خطاب مفاعله‌دن
مصدردر مخاطبه كبی برآدمه سوز سویلمك معناسنه یقال خاطبه اذا كالمه وبعضا خطاب كلام معناسنه مستعمل
اولور بوراده كلام معناسنه‌در وفصل فاصل معناسنه‌در وتركیب مزبور صفتك موصوفه اضافتی بابندن اولمغله
الخطاب الفاصل دیمكدر وعند البعض فصل الخطاب اختصار مخل واشباع ممل شائبه‌سندن عاری خطاب
معتدلدن عبارتدر كما جاء فی وصف كلامه علیه الصلوة والسلام فصل لانزر ولا هذر ای لا قلیل ولا كثیر اخطب
اقرب وزننده نجد اولكه‌سنده برطاغك اسمیدر وبر رجل آدیدر الخطربة دحرجه وزننده خطربه لفظنده لغتدر كه
معاش طار اولمق معناسنه‌در الخطرب قطرب وزننده والخطارب علابط وزننده دائما بیهوده وبی اصل
كلمات ایدن هرزه‌جانه كمسه‌یه دینور یقال رجل خطرب وخطارب ای متقول یعنی یقول مالم یكن الخطربة دحرجه
وزننده والتخطرب تدحرج وزننده ماده مذكوره‌دن مصدرلردر اصلی یوق یعنی كلمات ایدر اولمق معناسنه
یقال خطرب الرجل وتخطرب الخطلبة دحرجه وزننده مجلسده سوز چوغالوب شوریده ومختلط اولمق
معناسنه‌در قاریلر حمامی كبی تقول ما هذه الخطلبة ای كثرة الكلام واختلاطه الخنعابة خانك كسری ونونك سكونیله
نامردودنی وناكس وكم مایه كمسه‌یه دینور كه آدم مولوزی تعبیر اولنور یقال هو خنعابة ای ردیء دنیء الخلب خانك
كسری ولامك سكونیله طرنغه دینور ظفر معناسنه وشول كوچك وانجه جك انجكره دینور كه ایكو كمكلرنی
بری برینه وصل ایدوب یاپشدرمشدر علی قول جگره دینور كبد معناسنه یاخود جگرك زیاده سنه دینور كه جگردن
بشقه جه ویانده اولور جگر كوشه دیدكلری‌در یاخود جگرك پرده سنه دینور حجاب كبد معناسنه یاخود شول بیاض
و یوفقه زاره دینور كه جگره یاپشیق اولور وخلب سبز واندن طورپ دیدكلری سبزه‌یه دینور نخل معناسنه بعض
نسخه‌ده حای مهمله ایله نخل مرسوم اولمغله اركك وآیغر حیوان دیمك اولور مناوی شرحنده بونی ترجیح ایدر
وخلب آصمه یپراغنه دینور وشول زنپاره چلبی‌یه دینور كه صحبت وفجور ایچون كدی نسوانی ونسوان كندوسنی سورار اوله
یقال هو خلب نساء اذا كان یحبهن للحدیث والفجور ویحبنه جمعی اخلاب كلور وخلباء كلور كرماء وزننده
ویقال هم اخلاب نساء وخلباء نساء الخلب ضرب وزننده طرنقله یاره‌لمق علی قول طرملامق یاخود طرنقله كسمك
معناسنه‌در یقال خلبه بظفره خلبا من الباب الثانی والاول اذا جرحه او خدشه او قطعه وبرنسنه‌یی یارمق معناسنه‌در

يقال خلبه اذا شقه وبرنجى جانور دوربجى قوش طعمه وشكارنى پنچه سيله وچناغيله قاپوب المق معناسنه‌در يقال
خلب الفريسة اذا اخذها بمخلبه ودلربا محبوب ومحبوبه لر حسن وجمال وشيوه ودلال ايله بر بيچاره‌يى آشفته
حال ايدوب كوكلنى قاپوب وعقلنى اوغورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال خلبت المرأة فلانا عقله اذا سلبه اياها
وبو معناى سابقدن مأخوذدر وخلب اصرمق معناسنه‌در يقال خلبه اى عضه وخلب وخلاب كتاب وزننده
وخلابه كتابه وزننده آلدامق وفريفته ايلمك معناسنه‌در يقال خلب فلانا خلبا وخلابا وخلابة من الباب الاول
اذا خدعه الاستخلاب خلب ايله معناى اولده مرادفدر يقال استخلبه بظفره بمعنى خلبه الاختلاب والمخالبة
بونلرده الدامق معناسنه‌در يقال اختلبه وخالبه اذا خدعه الخلبى خليفى وزننده معناى مزبوردن اسمدر
آلدامغه ومكروآله دينور الخالب والخلاب كذاب وزننده والخلبوت جبروت وزننده والخلبوب ايكى
باى موحده ايله ناسى دائما آلدايوب دوباره ايدن خداع ومكار كمسيه دينور اولدن ماعدا صيغه‌لر مبالغه ايچوندر
الخالبة والخلبة فرحه وزننده والخلوب كذوب وزننده والخلابة كذابه وزننده والخلبوت رهبوت
وزننده دائما ناسى آلداديجى خداعه ومحتاله قارى‌يه دينور المخلب منبر وزننده اكين بيچه جك اوراغه دينور
منجل كبى وبرنجى جانورك پنچه‌سنه وبرنجى قوشك چنكلنه دينور كه قيناق وچيناق تعبير اولنور على قول مخلب صياد
اولان قوشك وظفر صياد اولميانك چناغنه اطلاق اولنور جمعى مخالبدر يقال انشب فيه مخالبه وهى اظفار
كل سبع من الماشى والطائر اوهى لما يصيد من الطير والظفر لما لا يصيد الخلب خانك ضميله وضمتيله خرما اغاجنك
اوزينه دينورلب النخله معناسنه على قول خرما بيتنسنه دينور قلب النخله كبى وخرما ليفنه دينور وليفدن اورلمش
محكم وانجه سجيمه دينور وچاموره دينور على قول اوزلو ياپشقان چاموره ياخود سياه چاموره دينور المخلب محسن
وزننده ذكر اولنان چامورلى صويه دينور يقال ماء مخلب اى ذو خلب الخلب خانك ضميله قبر وزننده يغمورسز
سحابه دينور كويا كه ممطر شكلنده كورينوب صكره افاضه ايلمامكله خلقه خدعه ايدر اولور كذلك يغمورسز
شمشكه برق خلب والبرق الخلب وبرق الخلب اطلاق اولنور بومناسبتله وعدايدوب خلقى طمع وامنيه‌يه
دوشوردكدنصكره وفا وانجاز ايلمين بادكار حقنده كذلك البرق الخلب واضافتله برق الخلب وبرق خلب ديرلر يقال
هو البرق الخلب وبرق الخلب وبرق خلب اى مطمع مخلف محدثيندن حسن بن قحطبة الخلبى اكا منسوبدر الخلباء
حمراء وزننده والخلبن خانك وبانك فتحيله شاشقين وچولپه وهمچ عورته دينور خرقاء معناسنه وخلبن كلمه سنده
نون الحاق ايچوندر وخلبن آريق ومهزوله عورته دينور الخلب فتحتينله قارى خلباء اولمق معناسنه‌در يقال
خلبت المرأة خلبا من الباب الرابع اذا كانت خلباء المخلب معظم وزننده شول جامه ولباسه دينور كه نقش ونكارى
كثير اوله يقال ثوب مخلب اى كثير الوشى الخنب قنب وزننده والخناب خانك كسرى ونونك تشديديله
جنان وزننده كه شواندندر والخناب سحاب وزننده شول طويل واحمق كشى‌يه دينور كه روش واطوارى
نسق واحد اوزره اولميوب دائما مختلج ومضطرب اوله كاه شويله ايده جك وكاه بويله ايده جك اولوب حاصلى تمبمى
مره وشرقى اخرى تلون اوزره برحالده ثابت اوله‌مز اوله يقال رجل خنب وخناب وخناب اى طويل احمق مختلج
وخناب جنان وزننده ايرى برونلى كشى‌يه دينور الخنابتان خانك كسرى وضمى ونونك تشديديله كه تثنيه‌در برونك ايكى
جانبنده اولان قنادلرينه دينور بعضلر ديديكه خنابه بيوك اولان برون اوجنه دينور ارنبه عظيمه معناسنه ياخود برونك
اوست طرفندن اوجنه دينور مترجم ديركه نهايه‌ده اشبو في حديث زيد بن ثابت في الخنابتين اذا خرمتا قال في كل واحدة
ثلث دية الانف حديثنده معناى اول ايله بيان اولنمشدر قالديكه معنين اخيرينه كوره بونه هر طرفنه اطلاق اولنمش
اولوركه ايكى طرفى خنابتان اولور انتهى وخنابه كبر ونخوت معناسنه استعمال اولنور وخنا به لفظى قليلا مهموز اولوب
خنا به عنوانده استعمال اولنور وخنابه اسامدندر خنابة بن كعب العبشمى كه شاعر معمردر تابعيندندر وعبشم عبد
الشمس لفظندن منحوتدر الخنب خانك كسريله ديزك ايچ طرفنه دينور على قول او يلقلرك اشاغيلريله بالدرلرك يوقارى
اوجلرينك قاوشدقلرى يره دينور ياخود ايكو ككلرينك كذلك پرمقلرك ارالقلرنده اولان فرجه‌لره دينور جمعى اخناب
كلور الخنب فتحتينله سوزى ككزدن سويلرا ولمغه دينور خنان معناسنه اول كمسيه ككرك تعبير اولنور واول برونه عارض
اولور برعلتدن نشأت ايدر يقال خنب الرجل خنبا من الباب الرابع اذا كان به خنان واياق سست وضعيف اولمق
معناسنه‌در يقال خنبت رجله اذا وهنت وآغسق اولمق معناسنه‌در يقال خنب فلان اذا عرج وهلاك اولمق معناسنه‌در
يقال خنب الرجل اذا هلك الاخناب همزه‌نك كسريله بودخى هلاك اولمق معناسنه‌در يقال اخنب الرجل اذا هلك
وكسمك معناسنه‌در يقال اخنبه اذا قطعه وبرنسنه‌يى سست وضعيف ايلمك معناسنه‌در يقال اخنبه اى اوهنه

وهلاك ايلمك معناسنه‌در يقال اخنبه اذا اهلكه الخنبة فرحه وزننده نازنده وشيوه كار اولان تروتازه محبوبه‌يه دينور
يقال جارية خنبة اى غنجة رخيمة وشول آهويه دينور كه بيوتى صمصق ايچنه چكوب طوتارق يرندن قلداميوب
نازنين محبوبه كبى نكاه ايدوب طوره يقال ظبية خنبة اى عاقدة عنقها رابضة لا تبرح مكانها الخنابة سحابه وزننده
اثر قبيح معناسنه‌در وشر وشور معناسنه‌در ذوخنبات ضمتينله وفتحتينله لغتدر غدر وكذب ايله متصف اولان
على قول كاه صالح وپرهيزكار وكاه فاسد وتبهكار اولان كمسيه دينور پس خنبات وخنبات خنبه وخنبه‌دن جمع اولمغله
غدر وكذب ياخود كاه صالح وكاه فاسد اولمق معناسنه اولور وجمعيتى اطوار مستمره اعتبارينه مبنى در يقال هو ذو خنبات
وخنبات اى ذو غدر وكذب او يصلح مرة ويفسد اخرى شارحك بيانه كوره بوراده يصلح ويفسد كلمه‌لرى ثلاثيدر
افعال بابندن اوله‌رق ضبطلرى غلطدر الخنبة تمره وزننده فساد معناسنه‌در يقال به خنبة اى فساد المخنبة
مشربه وزننده سوروبه دينور قطيعه معناسنه خنب خانك فتحى ونونك سكونيله محدثيندن نيچه ذوات اسملريدر التخنب
تجنب وزننده كبر ونخوت ايلمك معناسنه‌در يقال تخنب فلان اذا تكبر الخنتب نون وتاى فوقيه ايله برقع وزننده
والخنتب جندب وزننده خاتون سنت اولمزدن اقدم سنت اوله جق لحم زائدينه دينور كه حد اعتدالى متجاوز
اوزون اوله وهيز ومخنث كمسيه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور يقال هو خنتب وخنتب اى مخنث وقصير القامه
بودور كمسيه دينور الخنثبة خانك كسرى ونونك سكونى وثاى مثلثه‌نك فتحيله پك سودلو ناقه‌يه دينور الخنثعبة
خثعب ماده سنده ذكر اولندى الخندب قنفذ وزننده بدخوى وبدمشرب كشى‌يه دينور الخندبان عنفوان
وزننده شيشمان ولحيم كمسيه دينور الخنزوب خانك ضميله والخنزاب خانك كسريله زناء وفجور خصوصنده
جرى ومقدام اولان فاسقه دينور خنزب خانك وزانك فتحيله برشيطان آديدر شارحك بيانه كوره مصلى‌يه مستولى
اولان شيطانك آديدر قال في النهاية في حديث الصلوة ذاك شيطان يقال له خنزب قال ابو عمرو وهو لقب له ويروى بالكسر
والضم الخنصاب صاد مهمله ايله خنزاب وزننده شجر مقل اسميدر كه اكثرى بلاد عربده وبمنده نابت اولور ومقل
آنك صمغيدر كه تركيده كورن ديرلر الخنصبة خانك وصادك ضميله پك سمور خاتونه دينور يقال امرأة خنصبة
اى سمينة ظاهر ابو خصب ماده سندن فنعله درفانك وعينك ضميله الخنطبة خانك وطاى معجمه‌نك ضميله بر بوجك
آديدر الخنعب جعفر وزننده اوزون صاچه دينور الخنعبة قنفذه وزننده چكه‌ده اولان بيوه دينور نونه معناسنه
على قول اوست دوداغك آغزه كلان وسطنده آغزه طوغرى صارقق انچكزه دينور ياخود اوست دوداقده
ايكى طرفلو بيغك ارالغنده برون ديركنه طرغرى چكيلن اوز ونجه‌يوه دينور الخوب خانك فتحى وواوك سكونيله
فقير ومحتاج اولمق معناسنه‌در يقال خاب الرجل يخوب خوبا اذا افتقر الخوبة نوبه وزننده آجلق جوع معناسنه‌در
يقال اصابته خوبة اى جوعة وشول يره دينور كه يغمور ياغمش ايكى يرلك بيننده اولوب واكا يغمور اصابت ايلمامش
اوله وچايرى واوتلاغى اولميان قيريره دينور الخيبة خانك فتحى وياى تحتيه‌نك سكونيله ناميد ومحروم وبى بهره
قالمق معناسنه‌در يقال خاب الرجل يخيب خيبة اذا حرم وخسارت وزيانه اوغرامق معناسنه‌در يقال خاب
الرجل اذا خسر وكافر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خاب فلان اى كفر ومطلوبه نائل اولميوب سعيى
هبا اولمق معناسنه‌دركه معناى اولدن اخص‌در يقال خاب الرجل اذا لم ينل مطلوبه وفي المثل * الهيبة خيبة
يعنى موقع طلب امل اولان كمسه‌دن ياخود مطلوب اولان ماده مهول اولمق حسبيله خوف وانديشه ايلمك
خيبت وحرمانى مورثدر زيرا اقدامه مانعدر نته كه * الحياء يمنع الرزق دخى بو قبيلدندر وبدعا موقعنده مثلا خيبة
لزيد ديرلر رفعله ونصبله رفعى ابتدائيت اوزره‌دركه خيبة عظيمة تقديرنده‌در ونصبى اضمار فعله مبنى دركه
اسئل خيبة تقديرنده‌در ويقولون سعيه في خياب بن هياب اى خسار يعنى فلان كمسه‌نك سعيى هيئلو اولان
امردن متولد خيبتلو ماده‌يه اوغرامشدر وخياب كذلك شداد وزننده آتشى چقميان چقماغه اطلاق
اولنور التخييب تفعيل وزننده محروم وبى بهره قلمق معناسنه‌در يقال خيبه الله تخييبا اى جعله خائبا
وادى تخيب تانك وخانك ضمى وياى مشدده‌نك كسريله وخانك فتحيله ده جائزدر وبو مثلدر لغو وباطل معناسنه
استعمال اولنور وبو شبه فعل وتعريف سببيله غير منصرفدر يقول وقعوا في وادى تخيب اى بالباطل نته كه تضلل
وتهلك دخى بو معنايه مستعملدر وبونلر تعبيرات مخصوصه دندر في الاصل فعللردر فصل الدال المهملة
الدأب دالك فتحى وهمزه‌نك سكونيله وفتحتينله لغتدر والدؤوب قعود وزننده برايشده دوام والتزامله امك
چكوب چالشمق معناسنه‌در يقال دأب في عمله دأبا ودؤوبا من الباب الثالث اذا جد وتعب ودأب دالك فتحى
وهمزه‌نك سكونيله وفتحتينله جائزدر شان وامر وكار معناسنه‌در يقال هذا دأبه اى شانه وبونلر معناى اولدن مأخوذلردر

وعادت معناسنه در تقول هذا دأبك اى عادتك وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال دأب دابته اذا ساقها شديدا وطرد ايلمك معناسنه درصيدى ارقه سندن اوز ون اوزادى قوغوب كوترمك كبى يقال دأبه اذا طرده الاداب اتعاب وزننده يوروب زحمت ورمك معناسنه در يقال ادأبه اداباً اى اتعبه الدائبان تثنيه بنيه سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور جديدان كبى برى برنى اعتقاب خصوصنده جدّ واقداملرى ملاحظه سيله در دوأب جوهر وزننده بنى العنبر جاعتنه مخصوص برفرس اسميدر بنودوأب برقبيله در دأب نهب وزننده اساميدندر عبدالرحمن بن دأب عرب بينده برمعروف كسه در ومحمد بن دأب محدثيندندر لكن كذّ ابدر وعيسى بن يزيد بن دأب هالك در شارح دير كه مرقوم شاعر ومورخ ايدى لكن اكثر اشعار واخبارى تصحيف وتصنيع ايله انتحال ايلمكله اعتباردن ساقط اولوب رواتى متوارى اولدى وبعضا وضع احاديث ايدردى هلاكى بوجهتلردندر الدبّ دالك فتحى وبانك تشديديله والدبيب دالك فتحيله قرار واعتدال اوزره ياب ياب آهسته جه ملايمتله يوريمك معناسنه دركه بوندن تركيده ايمكلمك ايله تعبير اولنور يقال دبّ الرجل دبّاً ودبيباً من الباب الثانى اذا مشى على هيئته شارح دير كه بو مادّه مك خفيف وياپجه يوريمكه مخصوصدر اطفالك ايمكليه رك يوريملرى كبى واكثرى حيوان وحشراتده مستعملدر وحركت حاسه سى ادراك اولنميان نسنه لرده مستعملدر شراب وسقمك سرايتى كبى انتهى وعربلر دبّ الشراب فى الجسم ديرلر ايچديكم مشروب بتون بدنمه سرايت ايلدى ديجك يرده كذلك دبّ السقم ديرلر درد ووجع بتون بدنه يوريدى معناسنه ودبّ البلى فى الثوب ديرلر اسكيوب يريمك حالتى يابجه يابجه جامه نك هر يرينه سارى اولدى معناسنه ودبّت عقارب فلان ديرلر سرت نمائمه واذاه معناسنه يعنى قوغجيلغى سبيله شورش وفسادى ميانه ناسه سرايت ايلدى ديجك يرده ويقال اكذب من دبّ ودرج يعنى فلان كسه ديرى اولوب روى زمينده يورين وفوت اولوب مقبور ومنقرض اولان ناسدن ازيد كاذبدر اولوده ديريده كندى قدر كاذب يوقدر الدبّة دالك كسريله بناى نوعدر بوندن لسانمزده يورويش ايله تعبير اولنور يقال هو خفى الدبّة الدبوب صبور وزننده والدبّيب دبوم وزننده قوغجى وغمام وساعى بالفساد كسه يه دينور على قول ديبوب عورت پزه ونكنه دينوركه دائما رجال ونسوان بينني زنا ايچون جمع ايلمكه سعى ايدر يقال هو دبوب وديبوب اى نمام اوالديبوب الجامع بين الرجال والنساء الدابّة شابه وزننده مطلقا يراوزره يورين حيوانه دينور لكن استعمالى مركوب اولان حيوانده كه فارسيده ستور وتركيده طوار تعبير اولنور غالب اولمشدر مؤنثدر مذكره دخى اطلاق اولنور كه هاء اسمينه محمول اولور شارح دير كه مصغرى دوتبه در بانك تشديدى واشمام كسريله ومصباحك بياننه كوره مصغرنده دوابه دخى مسموعدر كه باء غيرقياس اوزره الفه مقلوبدر وبعضلر دابّه مصداقندن طيرى استثنا ايلمشدر لكن سماعله مردوددر وهو قوله تعالى والله خلق كل دابّة من ماء الايه بعض مفسرين بوراده ماء لفظنى جزء مادّه عباريله تفسير ايلمكله تنكيرلرى افراد نوعى اولور كه مراد حق سبحانه وتعالى دابّه جنسندن هرنوعى اول نوعه مختص آبدن خلق ايلدى ديمك اولور وبو آب عناصر اربعه جمله سندن اولاندر وبعضلر من ماء مخصوص ايله تفسير ايلمكله تنكيرلرى افراد شخصى ايچون اولور پس معنا جنس دوابدن هرفردى كنديسنه مخصوص اولان آبدن خلق ايلدى ديمك اولور كه مراد نطفه در بو صورتده غالب كل منزلنه تنزيل اولنمشدر پس بوكه كوره ده دواب جمله سنده طيرداخلدر ودابّه بى مركوب اولان حيوانه تخصيص عرفيدر وهاء نقليه ايچون اولمغله مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهى دابّة الارض برنوع حيواندر كه ظهورى اشراط ساعتدندر على قول اشراطك اوليدر مكه مكرمه ده مجاج منايه كيدر ايكن جبل صفا منشق اولوب ايچندن ظهور وخروج ايدر على رواية ارض طائفدن ياخود اوچ محلدن اوچ دفعه خروج ايدر يدنده عصاى موسى وخاتم سليمان عليهما السلام اولمغله مؤمنك عصا ايله آهسته جه ضرب وكافرك يوزينه خاتمله طبع ايدر كافرك يوزنده هذا كافر عبارتى منتقش اولور مؤلف مكان ثالثدن سكوت ايلمشدر على رواية حجر وعلى رواية اقصاى يمنده بر مكاندر الادباب همزه نك كسريله آهسته جه يوريتدرمك معناسنه در تقول ادببت الصبى اى حملته على الدبيب وپادشاه ووالى حكومتكاهى اولان مملكتى عدل ودادايله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تا كه هركس امن وامان اوزره اولمغله راحت وسهولتله دلخواهلرى اوزره هرطرفه روان اوله لر تقول ادببت البلاد اى ملأتها عدلا فدبّ اهلها بنه بو معناده دخى يوريتدرمكه راجعدر الدبّى دالك ضمى وكسرى وباى مشدده نك كسرى وباى مشدده ايله احد وفرد معناسنه مستعملدر فى الاصل ذكر اولنان دبيت مادّه سندن مأخوذ اسم منسوب اولمغله يراوزره مشى ايدن حيوان ديمكدر يقال ما بالدار دبّى اى احد شارحك بيانه كوره كلام منفى يه مخصوصدر ما بالدار دعوى كبى المدب

مطلب

فتحتيله

فتحتيله وذالك كسريله جائزدر اسم مكاندر سيل صوينى آقديغى يره وقرنجه كزوب كتديكى يوله اطلاق اولنمشدر اضافتله متعين اولور يقال مدبّ السيل اى مجراه ومدبّ النمل اى مسراه وعند البعض مدبّ كلمه سى اكر اسم مكان اولور ايسه مكسور العين اولور واكر مصدر مراد اولور ايسه مفتوح العين اولور وباب ثانيدن اولان بالجمله مفعل وزننك حالى بورسمه در شارح دير كه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولمشدر لكن صواب اولان بو دركه اول صيغه كه مضارعى يفعل وزنى اوله كه عينك كسريله در ماضيسى كرك مفتوح العين وكرك مكسور العين اولسون آندن مفعل وزنى اكر مصدر اراده اولنورسه مفتوح العين واكر اسم زمان واسم مكان قصد اولنورسه مكسور العين اولور مكركه شاذ اوله انتهى دبّ صيغه فعل ماضى مجهولدر لكن معناى مصدرى مراد اولنور تقول اعيتنى من شبّ الى دبّ بضم الشين والدال وينونان اى من الشباب الى ان دبّ بالعصا يعنى سن بنى كنجلكم وجوانلغم هنكامندن چاق پيراولوب عصا ايله بويلجه ياب ياب يوريمك زمانه كلنجه عاجز وفرومانده ايدوب اصلا برآن آسوده ايلمدك ومنوّن اولدقلرى صورتده اسم اولورلر الدبوب صبور وزننده بمعنى فاعل وبمعنى مفعول اولور فمن الاول يقال طعنة دبوب اى تدبّ بالدم ومن الثانى يقال جراحة دبوب اى يدبّ الدم منها سيلانا ودبوب ايچريسى درين مغاره يه اطلاق اولنور ومطلقا سموز انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه سموزلكندن سرعت ايده ميوب آهسته جه يوردر اولور ودبوب هذيل قبيله سى بلادنده برموضع آديدر الادبّ فتحتيله وبانك تشديديله پك تويلو اركك ذوه يه دينور واشبوان النبى عليه الصلوة والسلام قال لنسائه ليت شعرى ايتكن صاحبة الجمل الادبب تخرج فتنبحها كلاب الحوءب نهايه ده حوءب كلمه سنه مشاكله ايچون فك ادغام اولنمشدر ديو مرسومدر الدبّابة دالك فتحى وبانك تشديديله سلفده جنك آلاتندن برآلتدر صغركوندن چوال طرزنده دوزوب ايچنه برنيچه نقابلر كيرزلر وياپجه ياپجه سوره رك قلعه نك دبنه كلوب حصارى نقب ايدرلر قالين اولمق حسبيله قلعه دن آتيلان اوق وطاش تأثير ايلمز حالا متروكدر الدبدب غبغب وزننده آتلو قرنجه سى تعبير اولنان اياقلرى اوزون قرنجه نك يورويشنه دينور الدبّة قبه وزننده حال وروش وطريقه يه اطلاق اولنور كه برآدمك سلوك معنويسندن عبارتدر تقول دعنى ودبّتى اى حالى وطريقتى ودبّه يدرقربنده برموضع آديدر الدبّ دالك ضميله بو دخى حال وروش وطريقه معناسنه در وآيو تعبير اولنان جانوره دينور مؤنثى دبّه در هاءيله جمعى ادباب كلور ودببه كلور عنبه وزننده وبوديب معناسنه در زيرا آيو قسمى ياپجه يوروب وانسان كبى اغاجلره طرمانوب چقار ودبّ بر رجل اسميدر ودبّ قطب شمالى جنبنده بنات نعش كبرى يعنى تركيده يدى كوكبى مشتمل آيو صورتنه اطلاق اولنور كه دبّ اكبر ديدكلريدر و بنات نعش صغرى صورتنه ده اطلاق منقولدر نهايت فصل وتمييز ايچون بوكنه دبّ اكبر وكوچكنه دبّ اصغر تعبير اولنور بنات نعش صغرى دخى يدى كوكبدن مركبدر فرقدان آنك كوكبلرندندر وجدى آنلرك نهايتنده واقع اولان كوكبدر ومبارك بن نصرالله الدبّى كه دبّه منسوبدر فقهاء حنفيه دندر الدبّة دالك وباى مشدده نك فتحيله شول ظرفدركه ايچنه بزر وزيت مقوله سى قورلر تركيده دخى دبّه ديرلر ياغ دبّه سى بال دبّه سى معروفدر ودبّه قوم يغنه دينور على قول قرمزى قوملغه ياخود دوز وهموار اولان قوملغه ياخود دوز وهموار يره دينور ودبه ديبيدن بناء مرّه اولور بركره آهسته جه يوريمك معناسنه جمعى دباب كلور كتاب وزننده ودبّه يوزده بنى صارى تويه دينور جمعى دبب كلور رهاسر ودبّه خاصة صرچه دن اولان بيوك ظرفه دينور كه ايرى قاروره يه شبيه اولور قطرميز تعبير اولنور عربستان بقاللرى قوللنورلر واستنبولده شكر جيلر دخى قوللنورلر ودبّه قباغه دينور قرع كبى الدبّة دالك كسريله ديب معناسنه دركه ذكر اولندى ظاهرا بناء نوعدر ياپجه يورويش ديمك اولور الدبّاء دالك ضمى وبانك تشديدى ومديله قباغه دينور قرع كبى واحدى دبّاءه درهاءيله مترجم دير كه جوهرى بونى معتل بابنده ثبت ايلمشدر وزمخشرى اساسده ديديكه دبّاء كلمه سى مهموز عدّ اولنورسه دباءدن مأخوذ اولور كه هدأ معناسنه در يقال دبأ بالمكان اذا هدأ اى سكن نته كه يقطين كلمه سى قطن دن مأخوذ دركه سكون معناسنه در زمين اوزره انسداح وانبساطى هدوّ وسكونه تشبيه اولنمش اولور واكر آخرى ياء عدّ اولنوب معتلدر دينورسه دبا ماده سندن مأخوذ اولور كه قباد لنمامش چكركه كروهيدر بودخى سكونى متضمن در ومحتملدر كه دبب ماده سندن مأخوذ اوله كه وجه مذكور اوزره ايمكليه رك يوريمك معناسنه در پس زمين اوزره انبساطى ديبه تشبيه اولنمش اولور مؤلف بوكه ذاهب اولمشدر واساسده احتمال ثالثى مرزآء كلمه سيله تمثيل ايلمشدر كه خوش چاشنى اولان خمره دينور اصلى مرزآء ايدى بعده ادغام اولنمشدر بو صورتده دبّاء كلمه سنكده اصلى دبباء اولور ومصباحده دخى معتل بابنده مرسومدر ونهايه ده وزنى فعال اولمق اوزره مثبتدر وهروبدن همزه نك زائد اولديغى مرويدر انتهى

الدبب فتحتینله والدبیان فتحاتله آدمك یوزنده صاری وخرده تویی یعنی زغب معناسنه در علی قول بدنده
قیللر کثیر اولمق معناسنه در الادب فتحتینله وتشدید باایله بدننده قیللری کثیر اولان کمسه دینور الدبّاء زنّاء وزننده
والدبّة فرحه وزننده بدنی پك قیللو اولان خاتونه دینور یقال دبب الرجل دببا ودببانا من الباب الرابع اذا زغب اوکثر
شعره فهو ادبّ وهی دبّاء ودبّة الدبدبة ککبکبه وزننده آتك اپاغی پك یره طوقنمقدن پیدا اولان صوت کبی صوته
دینور که کوترتی وپاطرتی تعبیر اولنور تقول سمعت دبدبة وهی کل صوت کوقع الحافر علی الارض الصلبة وبو معناده
مصدر اولور یقال دبدب الحافر دبدبة وشول یوغرده وآوازه دینور که اوزرینه سود صاغلمش اوله علی قول پك
قویو واغلظ اولان سوده دینور که یوغرد کبی اولور الدبدبی بحتی وزننده دبدبه ایله معنای اخیرده مرادفدر
الدبداب جبجاب وزننده طبل وکوسه دینور که تحریفله طاول تعبیر اولنور یقال ضرب الدبداب ای الطبل
وبو صوتیله تسمیه قیلنمشدر الدبادب علابط وزننده ایری ودیزمان کشی یه دینور وچاغرغان وشماطه جی
کثیر الصیاح کشی یه دینور دباب سحاب وزننده طیّ قبیله سی بلادنده برجبل آدیدر دباب کتاب وزننده
حجازده برقومسال موضع آدیدر دبابِ قطام وزننده که کسر اوزره مبنیدر اسم فعل امر مؤنثدر عربلر
بونکله صرتلان دیدکلری جانورك دیشیسنی چاغررلردی مراد فیدرکه امر حاضر مؤنثدر دالك وبای مشدده نك
کسریله دبّاب شدّاد وزننده برموضع وبرجبل وبرقوملق آدیدر دبّی ربّی وزننده بصره ده برموضعدر الدبب
سبب وزننده اینکك هنوز طوغور دیغی بوزاغویه دینور دبی محجل دالك کسری وحای مهمله ایله اما محجل
وزننده اطفال عربه مخصوص براویون آدیدر الدجوب جمله صبور وزننده مطلقا ایچنه نسنه قویجق قابه دینور
وعاء معناسنه چوال وسائرلری کبی علی قول غراره یه دینور که تحریفله خرار تعبیر اتدکلریدر یاخود شول طوربه
طرزنده کوچك چواله دینور که خاتونلر بربوله کندکلرنده اکا طعام وسائر اشیالرنی وضع ایدرلر الدجاب دالك
کسری وحانك سکونیله والدجبان عنفوان وزننده بیغن بیغن قاره طاشلق کبی بعض یرده اولان توسکه
وطوماغ یره دینور چاقللق وسائر بیغنلر کبی الدحب دالك فتحی وحانك سکونیله دفع ایلمك معناسنه در یقال
دحبه دحبا من الباب الثانی اذا دفعه ودحب ودحاب غراب وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال دحب جاریته
دحبا ودحابا اذا جامعها نته که دحبأه دخی بومعنایه در یقال دحبأها یدحبئها دحبأ ای جامعها لکن بوماده یی
مؤلف نه مهموزده ونه معتلده ذکر ایلمشدر عادتی اوزره الحاق ایچون اولسه دخی اجمالا ذکر ایدرایدی الدحبة
دالك ضمیله همزه وزننده چوق قیونه وکچی یه دینور دحیبه جهینه وزننده برخاتون اسمیدر الدحقبة
قافله دحرجه وزننده برکسه یی زور وشدتله ارقه سندن قاقیویرمك معناسنه در یقال دحقب فلانا اذا دفعه
من ورائه دفعا عنیفا الدخدبة داللرك فتحی وکسریله انه طلو کوده سی صمصق طقنازقیزه دینور یقال جاریة دخدبة
ای مکتنزة الدیدب داللرك فتحی وبای تحتیه نك سکونیله بیان اشکنه دینور ورقیب وطلیعه معناسنه در که کوزجی
ودیدبان تعبیر اولنور ودیدبان دالك کسریله فارسیدر معربی دیدبان در دالك فتحیله الدیدبون دالك فتحیله
لهو ولعب معناسنه در نونی زائد اولمغله موضع ذکری بومقامدر جوهری نونی اصلیه وهم ایلمکله نون بابنده
ذکر ایلمشدر شارح دیرکه ابو حیان وابن عصفوردن دیدبون زیزفون وزننده اولدیغی منقولدر وزیزفون فیعلول
یاخود فیفعول وزننده اولمغله بهمه حال نونی اصلیه در بوجهتله جوهری وهمدن مصون در پس مؤلفه کوره
وزنی فیعلون اولور الدرب دالك فتحی ورانك سکونیله دروازه یه دینور که یوك صوقاق ومحله وحصار قپولریدر
یقال دخلوا من درب السکة ای بابها الواسع ومطلق بیوك قپویه دینور سرای وخان قپولری کبی جمعی دراب
کلور دالك کسریله یقال سدّ دالدرب ای الباب الکبیر ودرب روم ولایتنه یعنی دار الحربه کیره جك مدخله دینور که
دربند تعبیر اولنور علی قول نافذ اولوب اوته سی آچق اولانه درب دینور فتحتینله واوته سی مسدود اولانه درب دینور
رانك سکونیله سلفده روم اولکه سی که اناطولیدن وروم ایلیدن عبارتدر بالجمله اعداء عرب اولمغله سنور وسرحدلرده
اولان دربندلره محافظلر نصب وتعیین ایدرلرایدی اول دربندلر کویا که حوزۀ ملکت رومك قپولریدر وامهات سائره ده
مطلقا دربند ایله مرسومدر مؤلفك وجه تخصیصی معلوم دکلدر ودرب خرماسر وب قوریده جق یره دینور ودرب یمنده
برقریه آدیدر وایرانده نهاوند شهرنده برموضع آدیدر الدرب تعب وزننده والدربة دالك ضمی ورانك سکونیله
برنسنه یی خوی وعادت ایدنمك معناسنه در کداعمق تعبیر اولنور یقال درب الشیء دربا ودربة من الباب الرابع اذا ضری به
ودربه دالك ضمیله جنك وجدال وسائر اموره جرأت واقدامله عادت ایدوب آلشمغه دینور شارح دیرکه بوتکرار
قیلنمشدر زیرا معنای اولك مفادیدر ودربه همچین اولان اوکوزك اورکجنه دینور وهمچین باباسی جنس وآناسی ناجنس

اولانه دینور التدرّب تفعل وزننده بودخی برنسنه یی خوی وعادت ایدوب داداغمق معناسنه در یقال تدرّب الشیء
یعنی درب الدردبة زلزله وزننده تدرّب معناسنه در ومعنای آخرلری عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی التدریب
تفعیل وزننده برکسه یی برنسنه یه داداندرمق معناسنه در یقال درّبه ودرّب علیه وفیه تدریبا ای ضرّاه به وتقول
درّبت البازی علی الصید یعنی طغانی شکاره آلشدروب داداندردم وتدریب جنکده انهزام حالنده فرار ایلیوب
صبر وثبات ایلمك معناسنه در یقال درّب فلان فی الحرب اذا صبر وقت الفرار المدرّب معظم وزننده منجد ومجرّب
یعنی کرّاتله شجاعت وجرأتی آزموده دلیر وماضی وکارکذار منقاله آدمه دینور که جمیع اموری کویا که کندیسنه ملك
ایدوب مسخر قلمش اوله یقال رجل مدرّب ای منجد مجرّب ودفعاتله بلایا وحوادثه اوغرامش وباشندن شدائد ومحن
کذران ایلمش آدمه دینور یقال هو مدرّب ای مصاب بالبلایا وارسلانه دینور ونکه وبوکه ودربندات کبی صعب یرلردن
بی توقف وبی محابا مرور وعبوره اوکرنمش آلشق اکدی ومعلم دوه یه دینور مؤنثی مدرّبه درهایله وقاعدۀ مطرده ندرکه
هرماده که اشبو مدرّب معناسنده مفعّل بنیه سی اوزره وارد اوله عین فعلنك فتحی وکسری جائز در مجرّب ومخرّج
ومجرّس ومضرّس کبی لکن مدرّب کلمه سنده همان عینك فتحیله در کسری جائز دکلدر الدرابة دالك ضمیله دربه
کبی عادت وجرأت معنالرینه در الدّارب شکاره اوکرنوب دادانان آلیجی قوشه دینور یقال عقاب دارب علی الصید
ای متعوّد کذلك شکاره باولیمش تازی یه ده دینور یقال کلب دارب علی الصید ای ضار الدربه فرحه وزننده دارب
معناسنه در یقال عقاب دارب ودربة بونده تأنیث موصوفی اولان عقاب اعتباریله در که مؤنث سماعیدر ودارب کلمه سی
لفظی اعتباریله در یوخسه صفت خاصه دکلدر الدروب صبور وزننده والدربوت رکبوت وزننده زیاده سیله
رام وقوللنلمش اولمغله هرشیئه آلشق دوه یه دینور علی قول شول دوه یه دینور که صاحبی ذوداغندن قاوره یوب
چهره سنه وکوزینه ضرب وتحریك ایلدکده سرکشلك ایلمیوب تابع ومطاوع اولور اوله یقال جمل وناقة دروب
ودربوت ای ذلول اوهی التی اذا اخذت بمشفرها ونهزت عینها تبعتك الدربانیة دالك فتحیله برجنس اوکوزه دینور که
طرنقلری ودریسی یوفقه اولوب وصرتنده اورکجی اولور الدرّابة رانك تشدیدیله علّامه وزننده شول خاتونه دینور که
عاقله ورشیده اولوب عمل وصناعتنده پیشکار وحاذقه وکارکذار اوله مذکری درّابدر ودرّابه طباله معناسنه در که
طبل وکوس چالمقده استاد اولان مهتره دینور الدربیة سلقیه وزننده برکسه یی برنسنه یه القا ایلمك معناسنه در یقال
دربی فلانا اذا القاه شارح دیرکه برامر کریهه القا ایلمکه مخصوصدر الدّربة عتلّ وزننده برنوع بالقدرکه آلتون کبی
صاری اولور دربی سکری وزننده عراقده برموضعدر بنودریب زبیر وزننده برجماعتدر محمد بن احمد بن
عبدالله الدربی انلره منسوبدر الدربان دالك فتحیله وکسریله جائزدر قاپوجی یه دینور بوّاب معناسنه وبو لفظ فارسیدر
عربلر دخی استعمال ایلدیلر ظاهرا کسری تعریبه محمولدر الدرجبة جمله دحرجه وزننده ناقه یاوریسنی اوزلیوب
حنین ایلمك معناسنه در یقال درجبت الناقة ولدها اذا رئمته الدرحابه دال مکسوره وحای مهمله ایله بودور کسه یه دینور
الدردبة زلزله وزننده برنسنه یه داداغمق معناسنه در نته که درب ذیلنده ذکر اولندی ودردبه خوفدن فرار ایدن کسه نك
سکرتمسی کبی سکرتمکه دینور که ارقه سندن کلور وار وهمیله هر قچارهم جابجا دونوب ارقه سنه نظر والتفات ایدر یقال
دردب زید دردبة ای عدا عدو الخائف کأنه یتوقع من ورائه شیئا فیعدو ویلتفت ورام ومطیع اولمق خضوع وانقیاد
معناسنه در ومنه المثل ❁ دردب لما عضه الثقاف ❁ عض اصرمق معناسنه در وثقاف کتاب وزننده منکنه یه وجندره یه
وقصاجه دینور یعنی منکنه کندوسنی صقد یغیچون روی امتثال کوستوروب مطیع ومنقاد اولدی ابتدا برخصوصده
سرکشلك وتمرّد ایدوب بعده تضییق اولندقده اطاعت وانقیاد ایدن کسه حقنده ضرب اولنور الدرداب جبجاب
وزننده طبل آوازنه دینور الدردبی یای نسبتله دبلك چالان کمسه یه دینور الدردب کبکب وزننده شول باشی طشره
صوقاق سپورکه سی عورته دینور که خانه سندن کیجه لر نامحل یرلره تردّد ایدر اوله معنای اولدن مأخوذدر یقال امرأة دردب
اذا کانت تذهب وتجیء باللیل الادرعفاب ادرعفاف وزننده ومرادفیدرکه بردوزه یه سرعتله کتمك معناسنه در یقال
ادرعبت الابل ای ادرعفت الدعب دالك فتحی وعینك سکونیله برکسه یی یا برنسنه یی اوته قاقمق معناسنه در یقال
دعبه دعبا من الباب الثالث اذا دفعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال دعبها اذا جامعها ولطیفه ومزاح ایلمك معناسنه در
کمارشمك تعبیر اولنور بومعنای موضوعیدر یقال دعبه اذا مازحه الدعابة دالك ضمیله اویونه دینور لعب
معناسنه که مراد کولوب اوینامجق اویوندر خوراطه تعبیر اولنور یقال فیه دعابة ای لعب ودعابه سیاه قرنجه یه دینور
ودعابه ادعب لفظندن که احمق معناسنه در اسم اولور بونك واوغوزلق حمق معناسنه یقال به دعابة ای حمق الدعِب
قنفذ وزننده بودخی لعب ولطیفه معناسنه در وصفت مبالغه اولور زیاده سیله لعب ولطیفه جی کشی یه دینور

كاسيذكر وخوش ودلكش نغمات ايدن خواندمه دينور ونازك بدن ونازنين محبوب جوانه دينور يقال رأيت دعبا
اى غلاما شابا ابيضا وبرنوع نبات عشنه دينور على قول ابت اوزمنه دينور عنب الثعلب معناسنه المداعبة ملاعبه
وزنده بريله ملاطفه ومزاح ايلمك معناسنه در يقال داعبه اذا مازحه الدعابة علامه وزنده والدعب
كتف وزنده والدعب قنفذ وزنده نته كه ذكر اواندى والداعب بالطبع لطيفه جى وكولوب اوينايجى شطار
وشوخ مشرب آدمه دينور اولكى صيغه‌لر مبالغه ايچوندر يقال رجل دعابة ودعب ودعب وداعب اى لاعب
وداعب شول صويه اطلاق اولنور كه نشاطندن صاغنه وصولنه صچرايرق كيدن آت كبى برى اوته اوينايرق جريان
ايليه يقال ماء داعب اذا كان يستن فى سيله الدعبوب عصفور وزنده سياه قرنجه يه دينور وبرنوع سياه دانه يه
دينور كه ما كولدر على قول برنوع سبزه كوكنه دينور كه اهل باديه صو يوب اكل ايدرلر وزياده سيله مظلم كيجه يه دينور
وايشلك وآچق يوله دينور كه شاهراه تعبير اولنور وبودورويد هيكل وبى اندام كشى يه دينور وشول ضعيف وناتوان كسيه
دينور كه ضعف ونحافتى جهتيله خلق كنديسنى هزل ايدوب اريشورلر اوله وشوخ وشنكل وخوشطبع ونشيط آدمه
دينور وهيز ومخنثه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور واوغوز واحمق كشى يه دينور وقوريمى اوزون كريملو آته دينور
التدعب تفعل وزنده نازوشيوه ايلمك ونازلنمق معناسنه در يقال تدعب عليه اى تدلل التداعب تلاعب وزنده
برى بريله لطيفه ومزاح ايدشمك معناسنه در يقال تداعبوا اى تمازحوا الادعب احمق وزنده ومراد فيدر
الدعيه دالك ضميله پك شديد اولان يله دينور يقال ريح دعبية اى شديدة دعتب تاى فوقيه ايله
جعفر وزنده برموضع آديدر الدعربة دحرجه وزنده بدخوى وتيز مشرب اولمق عرامه معناسنه در الدعسبة
سين مهمله ايله دعربه وزنده بركونه يلكه دينور دعشب جعفر وزنده بر رجل اسميدر المدكوبة منكوبه
وزنده بغايت سخت ومشتد اولان جنك وقتاله دينور حرب معضوضه معناسنه الدلب دالك ضمى ولامك
سكونيله چنار اغاجنه دينور شجر الصنار معناسنه واحدى دلبه درهايله ودلبه قاره‌لق سواد معناسنه در المدلبة
ميمك ولامك فتحيله چنارلق اولان يره دينور يقال ارض مدلبة اى كثيرة الدلب الدالب حالب وزنده شول
آتش كوزينه دينور كه وافر مدت سوتجوب قاله ظاهرا چنار اغاجنك طبعى آتشين اولمغله آندن اخذ اولنمشدر
حتى قديم چنارلرك جوفلرنده بالطبع حرقت پيدا اولور نته كه صنار وچنار لفظلرنده دخى نارمستكن ومندرجدر
دلب دالك ضميله برصنف زنكى طائفه سنك اسميدر الدولاب دالك ضمى وفتحيله ناعوره يه شبيه بركونه قويى
چرخيدر كه انكله قويدن صوچكرلر وبوفارسيدن معربدر ظاهرا فتحه سى تعريبه محمولدر تركيده دخى دولاب
دينور مؤلف ناعوره يى دخى دولاب ايله تفسير ايلمشدر لكن ناعوره بيوك دولابه مخصوصدر كه سيلى اولور حماد ولابى
وحلبده واقع دولاب كبى ايكيسده باغچه دولابيدر ودولاب دالك ضميله برموضع آديدر الدلعب دالك كسرى
ولامك فتحيله سجل وزنده ايرى ودبزمان دوه يه دينور الدنب قنب وزنده والدنبه هايله والدنابة دالك
كسرى ونونك تشديديله والدنبات دالك كسرى ونونك تشديديله قصير القامه بودور كسيه دينور واحمد بن
محمد بن على بن ثابت الدنابى كه دالك ضمى ونونك تشديديله در محدثيندندر ظاهرا دالك ضمى تغيير نسب قبيلندندر
الدنحبة حاى مهمله ايله دحرجه وزنده خيانت ايلمك معناسنه در يقال دنحب عليه اذا خان الدوب ثوب
وزنده دأب معنا رينه دركه مهموز العين در ماده سنده بيان اولندى يقال داب يدوب دوبا بمعنى دأب دوبان
خوبان وزنده شام ديارنده صور قلعه سنه قريب برقريه در الدهب نهب وزنده شكست ومنهزم اولمش
بوزغون عسكره دينور يقال عسكر دهب اى منهزم الدهلب جعفر وزنده ثقيل كسيه دينور وبرشاعر اسميدر

فصل الذال المعجمه الذئب ذالك كسرى وهمزه نك سكونيله وهمزه نك تركيله يعنى حرف مده ابدالله جائزدر
كلب البر يعنى يابان كوپكى كه ساعدن قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر جمعى اذؤب كلورا كلب وزنده وذئاب كلور
كلاب وزنده وذؤبان كلور ذالك ضميله مؤنثى ذئبه درهايله المذئبة معصره وزنده قورد چوق اولان يره دينور
يقال ارض مذأبة اى كثيرة الذئب المذؤب مكروب وزنده شول كسيه دينور كه قيونلرينه قورد كيرمش اوله يقال
رجل مذؤب اى وقع الذئب فى غنمه وقد ذئب على بناء المجهول ومطلقا برنسنه دن وخاصة قورددن قورقمش
كسيه دينور يقال ذئب الرجل على المجهول اذا فزع من اى شئ كان ويقال ذئب اذا فزع من الذئب فهو مذؤب
ومذؤب ذئبه نام مرض آتى الذكره اوغرامش حيوانه دينور يقال برذون مذؤب اى اصابه داء الذئبة الذؤبان
ذالك ضميله ذئبك جمعيدر كه ذكر اولندى وذؤبان قورد كبى خبيث ودلير اولان خرسزلره وحراميلره اطلاق
اولنور ومنه ذؤبان العرب اى لصوصهم وصعاليكهم ذئاب الغضا بنوكعب بن مالك بن حنظله قبيله سنك لقبيدر

غضا غيناك فتحيله باديه اشجارندن مشهور شجردر كه قورد قسمى آنك اولديغى يرلرده ايوابدوب واورادهٔ
پرورش بولان قورد قسمى پك اخبث اولور قبيله مزبوره اهلى بغايت شرير واخبث اولملريله آنكله ملقب اولديلر
الذآبة ظرافه وزنده والذأب فتحتينله بركسه قورد كبى مضر وخبيث ومكار اولمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
ذأبة وذئب ذأبا من الباب الخامس والرابع اذا خبث وصار كالذئب وقورددن قورقمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل
وذئب من البابين المذكورين وذئب على المجهول اذا فزع من الذئب التذؤب تفعل وزنده قوردلنمق يعنى قورد
كبى خبيث وزبانكار اولمق معناسنه در يقال تذأب الرجل اذا خبث وصار كالذئب وقورده تشبيهله كيزلنوب دفعة
قورد هيئتنده چقمق سبيله ناقه‌يى قورقيدوب بوتقريبله ولدينك غيريسنه ياقوب امزرمك معناسنه در صورتى
بودر كه برناقه‌نك ولدى هلاك اولوب ياخود بركوشككك اناسى هلاك اولوب بر آخر ناقه‌يى اكا ياقمق مراد ايلسه‌لر
بركسه ارقه‌سنه قورد پوستى كبى برلباس كيوب بريرده استخفا ايدر اول اثناده اول ولدى ناقه‌نك يانه تقريب ايدوب
امزرمك صددينه دوشملريله همان اول استخفا ايدن كسه بغتة قورد هيئتنده ظهور وهجوم ايلكله ناقه قورقوب
رام اولور واول ولدى بى محابا امزرر يقال تذأب الرجل للناقة اذا استخفى لها متشبها بالذئب ليعطفها
على غير ولدها الذئبان سرحان وزنده دوه‌نك كردننده ودوداغنده اولان قيللره دينور ودوه‌نك تويى قاولوب
دوكلدكده تصكره كوده سنده قلان تويى بقيه سنه دينور وبولفظ مفرددر وتثنيه اولمق اوزره ذئبان عوائد ايله
فرقدان بيننده ايكى دانه بياض كوكبه اطلاق اولنور عوائد قطب شمالى قربنده درت كوكبدر كه مختلف التربيعدر
وسطلرنده ربع اطلاق اولنور بركوكب دخى واردر وفرقدان بنه قطب شمالى قربنده بنات نعش صغرى نهايتنده
ايكى كوكبدر كه دوبرادران تعبير ايدرلر اظفار الذئب ذكر اولنان عوائد وفرقدان اوكلرنده برنيچه خرده كواكبه
اطلاق اولنور الذيبان مصغر بنيه سيله عرب ديارنده ايكى صويه اطلاق اولنور التذاءب تفاعل وزنده تذءب
معناسنه دركه وجه مذكور ايله ناقه‌يى قورقيدوب غيرى كوشكه ياقمقدن عبارتدر يقال تذآب الرجل للناقة
يعنى تذءب وضعيف روزكاردرلو درلو يعنى باشلو اولوب آهسته جه كاه بوطرفدن وكاه اوطرفدن اسمك
معناسنه در يقال تذاءبت الريح اذا جاءت فى ضعف من هنا وهنا شارح ديركه سيبويه قولى اوزره بو فعل ذئبدن
مأخوذدر زيرا ذئب قويونه سوريسنه بركره برجانبدن هجوم ايدر چوبان يا كلب اوراده ممانعت ايلدكده
قاچوب بونلر بوطرفه مشغول ايكن ناكاه او برجانبدن ظهور ايدر وبرنسنه‌يى الدن اله كزدرمك معناسنه در يقال
تذآب القوم الشئ اذا تداولوه الذأب ذالك فتحى وهمزه‌نك كسريله اشاغى يوقارى چوق اتوب چيقان قوغه‌يه
دينور كه قويى پك ايشلك اوله قوغه اصلانوش طورميه يقال غرب ذأب اى كثير الحركة بالصعود والنزول
وذأب مصدر اولور بركدرمك معناسنه يقال ذأب الشئ ذأبا من الباب الثالث اذا جمعه وقورقتمق معناسنه در
يقال ذأبه اذا خوفه وطوار سورمك معناسنه در يقال ذأب الحمار اذا ساقه وبركسنه‌يى خوارلمق معناسنه در
يقال ذأبه اى حقره وطرد وابعاد ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اى طرده ودوه‌نك حطب ديدكلرى پالان
اغاجلرنى دوزمك معناسنه در يقال ذأب القتب اى صنعه وجبهه‌يه كاكل قومق معناسنه در يقال ذأب
الغلام اذا عمل له ذؤابة وسرعتله يورمك معناسنه در يقال ذأب فى السير اذا اسرع وبركسنه‌يى ذم وقدح
ايلمك معناسنه در يقال ذأبه اذا ذمه وذأب صوت شديد معناسنه در يقال ذأب الرجل اذا صات شديدا
الاذءاب اكرام وزنده برنسنه دن بلكلوب قورقمق معناسنه در يقال اذأب منه اذا فزع وجبهه‌يه
كاكل قومق معناسنه در يقال اذأب الغلام اذا عمل له ذؤابة التذئيب تفعيل وزنده بودخى جبهه‌يه
كاكل وپرچم قومق معناسنه در يقال ذأبه تذئيبا بمعنى اذأبه داء الذئب آجلق لقبيدر زيرا قوردك آجلقدن
غيرى مرضى يوقدر يقال اصابه داء الذئب اى الجوع بنو الذئب ازد قبيله سندن بربطندر ابوذؤيبه تصغير
بنيه سيله وابن الذئبه وابوذؤيب القطبل خويلد بن خالد الهذلى وابوذؤيب الايادى شاعرلردر ذارة الذئب
نجدا ولكه سنده بنى كلاب قومنه مخصوص برموضعدر ابن ابى ذؤيب محمد بن عبد الرحمن محدثيندندر الذؤابة
ذالك ضميله ثمامه وزنده ناصيه معناسنه دركه فى الاصل باشك اوك طرفندن جبهه‌يه ملاصق اولان يره دينوركه
بنقلدميق ايله جبهه‌نك آراليغيدر بعده اوراده بتن زلف وكاكله اطلاق اولنمشدر على قول ذؤابه اول ناصيه‌نك
منبتنه دينور مترجم ديركه اساسده ذؤابه وسط رأسدن ارقه‌يه طوغرى صارقان كيسوايله مبيندر انتهى وذؤابه آنك
پرچمه اطلاق اولنور وذؤابة النعل آياق قابنك طباندن يره كلان يرنه دينور وذؤابه عز وشرف وسائر نسنه
جهتلرندن بالا وراعلاسنه اطلاق اولنور نته كه ناصيه دخى بومعنايه استعمال اولنور يقال هم ذؤابة قومهم

ای اشرافهم وبالالن اکسه سنه آصلمش اولان مبشبنه دینور جمعی ذوائب کلور وبونك اصلی ذءائب ایدی زیرا ذؤابنده اولان الف رساله ده اولان الف کبیدر الف جمعك همزه‌تین بیننده بولنمسنی استثقال ایلدیلر همزه‌ اولایی واوه قلب ایلدیلر الذئبة ذالك کسریله ربیعه نام شاعرك والده‌سی اسمیدر والف ولامسز ذئبه حاجز الازدی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر وذئبه برمرضدر که طوارك بوغازنده حادث اولور قولغك دبنی دمور چوالدز کبی نسنه ایله دلوب خرده داری دانه‌سی کبی برشیء استخراج ایلمکله اول مرضدن خلاص اولور مرض مزبوره اوغرامش طواره مذؤب دیرلر وذئبه آت اکرینك وسمرك ایکی دفه‌سنك ارالغنده اولان فرجه‌یه دینور که اوك قاشیله آردقاشنك آرالغی اوله جقدر وقلطاغك وسمرك وهاودجك ایکی طرفندن قاوشدیغی برك ایلروسنك ماتحتنه دینور که ایکی طرفدن کورك کمکلرنی صقدیغی بر اوله جقدر التذئیب تفعیل وزننده جبهه اوزره کاکل قومق معناسنه در که ذکر اولندی وبالانه واکره ذکر اولنان ذئبه یاپمق معناسنه در یقال ذأب الرجل تذئیبا اذا عمل له الذئبة المذأب معظم وزننده جبهه سی اوزره پرچمی اولان اوغلانه دینور یقال غلام مذأب ای له ذؤابة بو کونه پرچم عربستانده واحشام طائفه‌سنك اطفالرنده اولور بوطرفلرده معروف دکلدر دارة الذؤیب مصغر بنیه‌سیله بنو الاضبط جماعتنه مخصوص ایکی موضعدر الاستذءاب استغراب وزننده قورد لنمق یعنی صکره‌دن قورد کبی جریء اولمق معناسنه در ومنه المثل استذأب النقد اذا صار کالذئب * نقد فتحتینله بر جنس قیوندر که اباقلری قصه اولور بحرین ولایتنه مخصوصدر واستذأب کلمه سنك سینی صبر ورت ایچوندر * البغاث بارضنا یستنسر * مثلی کبیدر ومثل مزبور مقدم ذلیل وحقیر اولوب صکره‌دن علو ورفعت بولان کسه حقنده ضرب اولنور الذب ذالك فتحی وبانك تشدیدیله دفع ومنع ایلمك معناسنه در یقال ذب عنه ذبا اذا دفع عنه ومنع وبر یرده قرار ایلمیوب بری اوته کلوب کتمك معناسنه در که ذباب بوندن مأخوذدر یقال ذب الرجل اذا اختلف ولم یستقم فی مکان وبازاواخرنده صوکولی چکیلوب قوریمق معناسنه در یقال ذب الغدیر اذا جف فی آخر الحر وذب تعب وزننده وذبوب قعود وزننده انسانك دوداغی صوسزلقدن یاغیری عارضه‌دن ناشی قوریوب تیسرمك معناسنه در یقال ذبت شفته ذبا وذبوبا اذا جفت عطشا اولغیره وبدن آرقلیوب مهزول اولمق معناسنه در یقال ذب جسمه اذا هزل ونبات صولمق معناسنه در یقال ذب النبات اذا ذوی ونهار منقضی اولوب همان برلمعه وبقیه قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذب النهار اذا لم یبق منه الابقیة وبرکسه‌نك بکزی بوزولمق معناسنه در یقال ذب فلان اذا شحب لونه وذبة بان او کوزنه دینور ثور وحشی معناسنه واکا ذب الریاد دخی دیرلر بریرده استقرار ایلمیوب بری اوته چوق کلوب کتدیکندن ناشی وریاد کتاب وزننده رود معناسنه در که بری اوته کیدوب کلمکه دینور وذب دخی اول معنایه اولمغله اضافتی مبالغه‌یه محمول وصف بالمصدردر وذب الریاد نسوان زواری اولان زنده وسته اطلاق اولنور یقال رجل ذب الریاد ای زوار للنساء التذبیب تفعیل وزننده صوسزلقدن یاغیری عارضه‌دن دوداق تیسرمك معناسنه در یقال ذبت شفته تذبیبا اذا جفت عطشا اولغیره ویوریمکده پك جد واقدام ایدوب تعب وزحمت چکمك معناسنه در یقال ذبذبنا لیلتنا ای اتعبنا فی السیر اساسك بیانه کوره بوکیجه اول رتبه یوریمکده جد وسعی ایلدك که یوریمکدن ذبابه یعنی بقیه ترك ایلمیوب حوصله وسعمزده اولان سیری بالجمله افراغ ایلدك دیمکدر المذبب محدث وزننده شول یولجی‌یه دینور که یالکز باشنه اولوب عجله وشتاب اوزره اوله یقال جاءنا راکب مذبب ای مجل منفرد دودومه مخصوص دوردودراز صوسزلغه اطلاق اولنور که بعید یردن صوطلبیله تعجیل وشتابه باعث اوله یقال ظمء مذبب ای طویل یسار الی الماء من بعد فیعجل بالسیر الذاب تشدیدبابله که اسم فاعلدر شول حیوانه دینور که اصلا بریرده قرار وآرام ایلمیوب بری اوته جولان وحرکت ایدر اوله یقال بعیر ذاب ای لایتقار فی مکان المذب میمك کسری وذالك فتحیله والذباب شداد وزننده حریمندن بیکانه‌نك دفعی بابنده پك غیرت واهتمام ایدن حمیتلو آدمه دینور یقال رجل مذب وذباب ای دفاع عن الحریم وذباب القابدندر الاذب فتحتینله بیان اوکوزنه دینور واوزون نسنه‌یه دینور ودوه‌نك آزی دیشنه دینور الذنیب قنفذ وزننده بودخی بیان اوکوزنه دینور الذنابة ربانه وزننده صوسزلقدن یاخود حرارتدن تیسرمش دوداغه دینور یقال شفة ذبانة ای ذابلة الذباب غراب وزننده سینکه دینور که فارسیده مکس دیرلر مؤلفك بصائرده بیانه کوره بریرده قرار ایلمیوب بری اوته تردد وحرکتی سبب تسمیه‌در بعضلر بونی منحوت یعنی ذب آب کلمه‌سندن مرکبدر دیدیلر که سورلدکجه ینه عودت ایدر دیمکدر وذباب بال آریسنده اطلاق اولنور واحدی ذبابه در هاله جمعی اذبه در همزه‌نك فتحی وذالك کسریله وذبان کلور ذالك کسریله وذب کلور ذالك ضمیله وذباب آت قسمنك کوزلری سیاهنك درونده خال طرزنده کورینن نکته‌سودایه اطلاق اولنور وذباب السیف قلجك اغزینه اطلاق اولنور که جالم یردر علی قول

قلجك یلمانه دینور که اوجی اوله جقدر یقال ضربه بذباب السیف ای حده اوطرفه المتطرف مؤلفك بصائرده بیانه کوره ایذاء خصوصنده ذبابه تشبیه اولنمشدر وذباب الاذن قولق کر تلکنك کارینه اطلاق اولنور که رقیق وحدید اولور ذباب سیف کبی وذباب الحناء قنه چچکنك هنوز تازه آچلان شکوفه‌سنه اطلاق اولنور وذباب العین کوز بیکنه اطلاق اولنور مردم چشم معناسنه ذباب هیئتنه یاخود طیران شعاعی طیران ذبابه تشبیه اولنمشدر وذباب دلیلکه دینور یقال به ذباب ای جنون واو غورسزلغه دینور یقال به ذباب ای شؤم ومدینه ده برطاغك آدیدر وشر دائم معناسنه در یقال اصابه ذباب ای شر دائم وذباب اسامیدندر المذبة میمك وذالك فتحیله والمذبوبة سینکی چوق یره دینور یقال ارض مذبة ومذبوبة ای کثیرة الذباب المذبة میمك کسری وذالك فتحیله سینکلکه دینور مکسران معناسنه المذبوب مجنون کسیه دینور یقال ذب الرجل علی المجهول فهو مذبوب الذبی ذالك فتحی وبای مشدده ایله شحنه وضابط آدملرینه دینور جلواز معناسنه بو بلده ده قوللق چور باجیسی وقوللق نفرلری کبی ناسی بولسز افعال واطواردن منع ایلدکلر ایچون الذبذبة زلزله وزننده هواده آویزه ومعلق اولان نسنه بری اوته حرکت ایلمك وصالنمق معناسنه در یقال تذبذب ذباذب الهودج ای تنوس فی الهواء واهل ومتعلقات ومستجیرانی حمایت ایلمك معناسنه در یقال ذبذب جواره واهله اذا حاماهم وخلقی رنجیده ایلمك معناسنه در یقال هو یذبذب الناس ای یؤذیهم وبر نسنه‌یی تحریك ایلمك معناسنه در وذبذبه اسم اولور لسانه اطلاق اولنور وآلت تناسله اطلاق اولنور وخایه‌یه اطلاق اولنور ومحفه‌لره زینت ایچون آصدقلری آویزه وپوسکول مقوله‌سنه دینور تحرك کلری ایچون اطلاق اولنمشدر الذبذب فدفد وزننده والذباذب جمع بنیه‌سنده مفرد اوله‌رق آلت تناسله اطلاق اولنور وذبذب بادیه‌ده برقویی آدیدر الذبابة ثمامه وزننده مدیون ذمتنده فلان بورج بقیه‌سنه دینور یقال علی فلان ذبابة من دین ای بقیة واجا نام جبلك قربنده برموضع آدیدر ویمنده عدن ابین نام جزیره‌ده برموضع آدیدر المذبذب اسم فاعل واسم مفعول بنیه‌لریله ایکی امرك بیننده متردد اولوب برطرفه قرار داده اولمیان کشی‌یه دینور یقال رجل مذبذب وبفتح ای متردد بین امرین الذرب فتحتینله والذرابة سلامه وزننده قلج وبچاق مقوله‌سی نسنه کسکین وزاغلو اولمق معناسنه در یقال ذرب السیف ذربا وذرابة من الباب الرابع اذا احدة وذرب اسم اولور لسان تیز وفاسد اولوب دائما فحش وخاطر شکن سوز سویلمسی حالته دینور جمعی اذراب کلور انصاب کبی یقال فی لسانه ذرب ای فساد وبذاء ویاره فاسد وتباه اولمغله ایرینی اوبولوب وسعتلنمکه دینور علی قول یاره‌دن صاری صو آقمغه دینور یقال ذرب الجرح اذا فسد واتسع اوسال منه الصدید وذرب وذرابه سلامه وزننده وذروبه عمومه وزننده معده فاسد اولمق معناسنه در ومعده ایو ودرست اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال ذربت معدته ذربا وذرابة وذروبة اذا فسدت ویقال ذربت معدته اذا اصلحت وبردرلو دوا قبول ایلمیوب اوکولمیان مرض وعلته دینور شارحك بیانه کوره بو معنالرده مصدردر وذرب قلج وآیینه مقوله‌سنك پاسنه دینور صدء معناسنه وفحش وهذیان وناسزا کلمانه دینور الذرب کتف وزننده کسکین وحدید نسنه‌یه دینور و پاپوشجی بچقیسنه دینور وحدید اللسان اولوب سوزی جکردوز اولان کسیه دینور یقال رجل ذرب اللسان ای حدیده التذریب ضرب وزننده بر نسنه‌یی بیلیوب کسکین ایلمك وزاغ ویرمك معناسنه در یقال ذرب السیف ذربا اذا احده مؤلف وزننده منع لفظنی ایراد ایلمکله قاعده‌سنه مبنی باب ثالثدن اولور که قیاسه مخالفدر لکن امهات سائره‌ده کتب لفظی میزان اولمغله باب اولدن اولور التذریب تفعیل وزننده بودخی بر نسنه‌یی بیلیوب پك کسکین ایلمك معناسنه در یقال ذربه تذریبا ای احده وخاتون چوجغنی قضای حاجته کوترمك معناسنه در یقال ذربت المرأة طفلها ای حملته حتی یقضی حاجته الذرب ذالك ضمیله ذرب لفظندن که کتف وزننده در جمعدر سیف قاطع کبی کسکین آدملره دینور یقال قوم ذرب ای احداء الذربة ذالك کسریله سلیطه وبدزبان دلی زفیر قاری‌یه دینور یقال امرأة ذربة ای السلیطة اللسان وبوغازده چقان اور دیدکلری یومری‌یه دینور جمعی ذرب کلور ذالك کسری ورانك فتحیله قربه وقرب کبی الذرب ذالك کسری ورانك سکونیله بدزبان وحدید اللسان کشی‌یه دینور وذرب یومری کبی برعارضه‌در که انسانك یاخود دابه‌نك بوینده ظهور ایدر کوچك طاش قدر اولور شارح بونی دخی ذکر اولنان غده ایله بیان ایلمشدر که کوچکنه بز وبیوکنه اور تعبیر اولنور علی قول ذرب برعلت اسمیدر که جکرده ظهور ایدر الذراب تراب وزننده آغویه دینور سم معناسنه المذرب معظم وزننده زهر ایله صوارلمش قلجه دینور یقال سیف مذرب ای مسموم الذربین ذالك فتحی ورانك سکونی وتثنیه بنیه‌سیله شر ومخالفته اطلاق اولنور یقال رماه بالذربین ای بالشر والخلاف تذرب تمنع وزننده برموضعدر المذرب منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور الذربی جمزی وزننده والذربیا فتحتینله ویانك تشدیدیله عیب ونقیصه

معناسنه در وذر باداهیه وآفته دینور الذربی فتحاتله وبانك تشدیدیله که حبرکی وجلعنی کبی فعلی وزننده در
بو دخی آفت وداهیه معناسنه در الذریب ذالك کسریله طریم وزننده صاری چچکه دینور الاذربی شارحك
تقییدی اوزره ازهری وزننده درایرانده اذربیجان ایالتنك اسم منسوبیدر شارح دیرکه بونده قیاس اولان اذری
دیمکدر بلا باء نته که رامهرمزده رامی دینور وبالجمله مرکانده شطر اوله نسبت اولنور لکن باب ماده سنده تفصیل
اولندیغی اوزره قیاس مرقوم مطرد دکلدر و بو محوت جمله سندن اولور واشبو اذربیجان کلمه سنده موانع صرفدن
بش مانع مجتمع اولمشدر عجمه وتعریف وتأنیث وترکیب والف ونون مزیدتان در ومعلوم اوله که اصل اذربیجان
کلمه سی الفك مدیله در برهان قاطعك بیانی اوزره لفظ فارسیدر فی الاصل آذربایکان درکه ایرانده بر ولایت آدیدر
تبریز آنك قاعـدة الملکی در منقولدر که وقتا که اوغوز نام امیر کلوب اول ملکتی نزع وتسخیر ایلدکده اوجان نام
مرغزاری پك پسند ایدوب امر ایلدی هر آدم بر رانك طپراق کتوروب بر محلده ییغدیلر حتی کندیسی دخی کتوردی
بو وجهله بر عظیم وعالی تپه حاصل اولمغله اول تپه به آذربایکان دیدیلر که آذر لغت ترکیده یوکسك وبایکان
عظما معنارینه اولمغله معنـای ترکیبی کبارتپه سی دیمك اولور بعده اول اولکه آنکله مشتهر اولمشدر ومعربنده
آذربایجان وتخفیفله آذربیجان وبلامد اذربیجان دیرلر التذعب تفعل وزننده برکسه بی پری قورقتمق معناسنه در
یقال تذعبته الجن ای افزعته الانذعاب انفعال وزننده صو متصل آقمق معناسنه در یقال انذعب الماء اذا سال
واتصل جریانه الذعبان ثعبان وزننده کنج قورده دینور المذعاب میمك ضمیله مدهام وزننده اذعیابدن
اسم فاعلدر که برکسنه متابع ویبرو اولمق معناسنه در مذعاب متابع ویبرو اولانه دینور تقول رأیتهم مذعابین ای کأنهم
عرف ضبعان یتلو بعضهم بعضا یعنی بن اول کروهی کوردم که صرتلان یلیسی کبی بری بری اردنجه متابعا ومتعاقبا
کیدرلر ایدی الذعلبة ذالك ولامك کسری والذعلب زبرج وزننده جست وچابك ناقه یه دینور وذعلبه
دوه قوشنه دینور وحاجت خفیفه معناسنه در ولباسك اتکی اوجنه علی قول پاره لنمش اسکی ویرتق لباسك
صالقم صاچاق صالنتی پارچه سنه دینور الذعلوب اسلوب وزننده ذعلبه ایله معنای اخیرده مرادفدر جمعی
ذعالیب کلور وذعالیب لباسه دخی صفت اولور یقال ثوب ذعالیب ای خلق جمعیتی اجزاسی اعتباریله در کویا که
هر صالقم پاره سی بر ثوب اعتبار اولنمشدر المتذعلب متجورب وزننده خفیف الثیاب اولان کمسنه یه دینور
وکیزلنه رك کیرلوجه کیدن کمسنه یه دینور وسو یکنوب بانی اوزره یتان کمسنه یه دینور المذکوبة محبوبه وزننده
مدینه وصالحه خاتونه دینور ظاهر اسلفده اولور ایمش یقال امرأة مذکوبة ای صالحة الاذلعباب اقشعرار وزننده
یابدن چقمش اوق کبی حدت وسرعتله کتمك معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا انطلق فی حدة واسراع
ویان اوزره سو یکنوب یاتمق معناسنه در یقال اذلعب الرجل اذا اضطجع المذاعب آندن اسم فاعلدر بانی اوزره
یتان کمسنه یه دینور بو ماده یی جوهرینك ذکر اولنان ذعلب ذیلنده ایرادی وهمنه مبنیدر الذنب ذالك فتحی ونونك
سکونیله کناه واثم معناسنه در جمعی ذنوب کلور جمع الجمعی ذنوبات کلور مؤلفك بصائرده بیانینه کوره اصل ذنب فتحتینله
قویروغه دینور وبو علاقه ایله هر متأخر ورذل وسفلی اولان شیئه اطلاق اولنور مثلا اذناب القوم دیرلر اسافل
ناس معناسنه ومذانب تلاع دخی آندن مستعاردر وقویرغنك قیللری فراوان اولان آته ذنوب اطلاق ایدرلر
وقویرقلی یعنی بیوك اولان قوغیه ده اطلاق ایدرلر وآندن حظ ونصیب معناسی استعاره اولنورنته که سجل دخی اول
معنا ده مستعملدر وذنب ضرب وزنده ماده مزبوره دن مصدردر بر نسنه نك قویرغندن طوتمق وقویرغنه طوقمق
واورمق معنالرینه بعده مطلقا وخیم العاقبه اولان فعلده اسم اوله رق استعمال اولندی عاقبتدن مترتب اولان وخامت
اعتباریله که مراد اثم وکناه اوله جقدر انتهی وذنب مصدر اولور برکسنه نك اردینه دوشوب ایزندن آیریلمیه رق
کتمك معناسنه که قویرغی صالیو بریمه رك کتمك تعبیر اولنور یقال ذنبه ذنبا من الباب الاول والثانی اذا تلاه
فلم یفارق اثره الاذناب همزه نك کسریله کنهکار اولمق معناسنه در یقال اذنب الرجل اذا صار ذا ذنب الذنب
فتحتینله قویرغه دینور جمعی اذناب کلور وعربلر ضرب فلان بذنبه دیرلر اقام وثبت معناسنه یعنی کتمکدن فارغ اولوب
اقامت وآرام ایلدی دیمك یرده وفلان کسنه جمله یی سبق وتقدم ایدوب فرد واحد کندوسنه یتشمدی دیمك
یرده رکب ذنب الریح دیرلر ونصیب ناقصه راضی وقانع اولدی دیمك یرده رکب ذنب البعیر دیرلر ذنب الفرس برنجه
کوکبلردر که آت قویرغی شکلنده منتظملردر ذنب الثعلب ترکیده دخی تلکی قویرغی دیدکلری نباتدر ذنب
الخیل ترکیده اولامه بوتجه دیرلر انکه صقالی دیدکلری نباتدن بر نوعدر ذنب الحلیف بنو عقیل یورنده بر صو آدیدر
الذنابا خزامی وزننده والذنبی ضمتین ویای مشدده والف مقصوره ایله والذنی کسرتین ویای مشدده

مطلب

وقصر

وقصر ایله بونلرده قویرغه دینور ذنب معناسنه الاذناب انصاب وزننده ذنبك جمعیدر که ذکر اولندی واذناب
الناس وذنبات الناس خلقك اتباعنه وسفله وارذالنه اطلاق اولنور یقال هم من اذناب الناس وذنباتهم ای اتباعهم
وسفلتهم الاستذناب برکسنه نك قویرغنی صالیوریوب ایزنی بصه رق کتمك معناسنه در یقال استذنبه بمعنی ذنبه
وبر ایش تمام اولوب سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور یقال استذنب الامر اذا استتب الذنوب صبور
وزننده قویرغنك قیللری فراوان اولان آته اطلاق اولنور وشر وفتنه وکدری دور ودراز اولان کونه اطلاق اولنور
یقال یوم ذنوب ای طویل الشر یعنی لاینقضی کأنه طویل الذنب وذنوب قوغه یه دینور علی قول همان ایچنده
صو اولان قوغه یه مخصوصدر وعلی رأی طلو اولان یاخود طولمغه قریب اولانه اطلاق اولنور وحظ ونصیب
معناسنه استعمال اولنور جمعی اذنبه کلور وجمع کثرتی ذنائب کلور وذناب کلور ذالك کسریله وذنوب قبر ومزاره
اطلاق اولنور وارقه نك ایکی طرفنك اتنه دینور علی قول قیچه وقیناغه دینور الذنوبان تثنیه بنیه سیله ارقه نك
ایکی طرفنـه دینور متنان معناسنه الذناب کتاب وزننده شول ایپه دینور که آنکله دوه نك قویرغنی پالانه
بند ایدرلر تا که قویرغنی اوروب قالدرمجه اوزرنده اولان کمسنه یه رشاشه بولی صچرایوب تلویث ایلمیه وذناب الشیء
اول نسنه نك عقب ومؤخرینه اطلاق اولنور که الك کیروسی اوله جقدر وهر ایکی تلعه بیننده اولان صو یولنه دینور
وتلعه یوکسکدن اولان صو آقندیسنه دینور واختلافی ماده سنده مشروحدر وذناب کلمه سنك جمعی ذنائب کلور
ذنبة الوادی وذنبة الدهر فتحاتله وذنابة الوادی وذنابة الدهر ذالك ضمی وکسریله دره نك آیاغنه وزمانك
آخر وانجامنه اطلاق اولنور الذنابة ذالك ضمیله تابع ویبرو معناسنه در یقال هو ذنابة القوم ای تابعهم وذنابة النعل
ایاق قابنك بورننه اطلاق اولنور وبر باغچه دن بر باغچه یه آقان جدوله دینور الذناب بو دخی تابع معناسنه در الذنابة
ذالك کسریله یولك طوغری یوزینه اطلاق اولنور که قوبرق طرزنده چکیلوب کیدر یقال اخذ ذنابة الطریق ای وجهه
وذنابه خصملغه دینور رحم وقرابت معناسنه یقال بینهما ذنابة ای رحم وقرابة وبر موضع آدیدر وبر مرغزاردن
آخر مرغزاره جاری اولان جدوله دینور وذنابة العیص بر موضعدر التذنیب تفعیل وزننده خرما قوریغی دبندن
یکلنوب اولمغه بشلمق معناسنه در یقال ذنبت البسرة تذنیبا اذا وکتت من قبل ذنبها وعمامه نك اوجنی اشاغی
صارقتمق معناسنه در که طیلسان قومق تعبیر اولنور یقال ذنب عمامته اذا افضل منها شیئا وارخاه التذنوب
تانك فتحی وضمیله شول خرما قوروغنه دینور که دبندن یکلنوب اولمغه بشلامش اوله مفردی تذنوبه در هایله المذنب
منبر وزننده چومچه یه دینور که طعام قوتارلر مغرفه کبی وبر یره آقان صو یولنه دینور والجغه جاری صو آقندیسنه
دینور وبر باغچه دن یا بر مرغزاردن غیریلرینه جاری اولان جدوله دینور واوزون قویرغه دینور الذنبان فتحاتله بر نوع اوتدر
علی قول مصر بغدایته شبیه بر نباتدر مفردی ذنبانه در هایله شارحك بیانینه کوره ذنب الثعلب دیدکلریدر وذنبان
نواحی مدینه دن عیص ناحیه سنده بر صو آدیدر الذنباء ذالك ضمیله غبیراء وزننده بر نوع دانه در که بغدای ایچنده
اولمغله آنی آیرلیوب آتارلر فارسیده دیو کندم وترکیده دلوجه دیدکلریدر الذنائب ذالك فتحیله والمذانب
میمك فتحیله والذنابه ثمامه وزننده بر موضع اسملریدر الذنبی زبیری وزننده بر نوع قماش آدیدر الذأنبة
دحرجه وزننده طوغورمق اوزره اولان قصراغك قولونی ایچرودن ایکی اویلغك ارالغنه قدر چقوب
باشنده قابلو اولان انجه پرده چقوب کورنمك اوزره اولمق معناسنه در یقال ذأنبت الفرس اذا وقع ولدها
فی الفحقح ودنا خروج السق والفحقح هدهد وزننده دبری احاطه ایدن کمیکه دینور که ایچ طرفندن ایکی اویلق
اوراده قاوشور ویقال فرس مذأنب اذا صارت کذلك الذنبة فتحاتله بادیه ده امرئه واضاخ نام محللرك بیننده
بر صو آدیدر التذنب تفعل وزننده یول آلمق معناسنه در که یولك نهایتنه وارمقدن عبارتدر وسائر مواد ده دخی
استعمال اولنور یقال تذنب الطریق اذا اخذه وصارغه طیلسان صالیورمك معناسنه در یقال تذنب المعتم
ای ذنب عمامته المذانب مجانب وزننده شول دوه یه دینور که دائما سوروینك یا قطارك آخرنده کیدر اوله
المذنب محدث وزننده شول ناقه یه دینور که طوغوردقن یوری تعبیر اولنان زحمتك شدتندن ناشی قویرغنی اوزادر اوله
الذوب ذالك فتحی وواوك سکونیله والذوبان فتحاتله اریمك معناسنه در که طوکمق مقابلیدر یقال ذاب السمن یذوب
ذوبا وذوبانا ضد جمد وکونشك حرارتی اشتداد بولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که شدت حرارتدن جرم شمس
اریوب سیلان ایدر یقال ذابت الشمس اذا اشتد حرها ودائما بال یمك معناسنه در یقال ذاب الرجل اذا دام علی اکل
العسل وبر کسنه عاقل ورشید ایکن حماقت پیدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب الرجل اذا حمق بعد عقل
وبر کسنه اوزره حقوق ثابت ولازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذاب لی علیه حق ای وجب وثبت وبر نسنه حاصل

ویبدا اولمق معناسنه استعمال اولنور تقول ماذاب فی یدی منه خیر ای ماحصل وذوب باله دینور عسل معناسنه علی قول
کومجده و بو مارده اولاننه یاخود اریدیلوب مومدن صاف ورواق اولاننه دینور الاذابه همزه نك کسریله ارتمك
معناسنه در یقال اذاب السمن اذابة وشبخون ایلمك نهب واغاره معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا علیهم ای اغاروا
وتهبوا وبرنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا امرهم ای اصلحوه التذویب تفعیل وزننده
بودخی ارتمك معناسنه در یقال ذوّب الشحم بمعنی اذابه واوغلانك جبهه سنه کاکل قومق معناسنه در یقال ذوّب الغلام
اذا عمل له ذؤابة بونده اصل اولان همزه ایله اولمقدر زیرا ذؤابه کلمه سنك عینی مهموزدر نته که ماده سنده ذکر اولندی لکن
بو خلاف قیاس اوزره واو ایله وارد اولمشدر الاستذابة ذوب طلب ایلمك معناسنه در تقول استذبته ای طلبت
منه الذوب علی عامة مایدل هذا البناء المذوب منبر وزننده نسنه اریدیلجك قابه دینور کویا که آلت ذوبدر طاوه
وبوطه کبی المذوبة مغرفه وزننده ومرادفیدر که چومچه یه و کبچه یه دینور که طعام قوتاررلر الاذواب والاذوابة
همزه لرك کسریله شول کره یاغنه دینور که اریوب سمن صافی اولمق ایچون چوملکه وضع اولنه حالا چوملکده اولدیغه
اکا اذواب واذوابه دینور اریوب طلومه چکلدکده اطلاق اولنمز وبونلر اسملردر اعصار وامخاض کبی الذوبان ذالك
ضمیله والذیبان ذالك کسریله آتك یادوه نك بیونلرنده قلان تویه وقیل بقیه سنه دینور الذاب ناب وزننده عیب
ونقیصه معناسنه در یقال مافیه ذاب ای عیب الذووب صبور وزننده سموز طاولی ناقه یه اطلاق اولنور ذوب
اولنمق شاندن اولان شحم صاحبی اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال ناقة ذووب ای سمینة الذوّاب شدّاد وزننده
اصحابدن برذاتدر الذهاب صواب وزننده والذهوب رکوب وزننده والمذهب مقعد وزننده یوریوب
کتمك سیر معناسنه در علی قول یوریوب کتمك مرور معناسنه در یقال ذهب الرجل ذهابا وذهوبا ومذهبا من الباب الثالث
اذا سار اومرّ وبا ایله تعدیه اولندقده کیدرمك وایلتمك معناسنه اولور یقال ذهب به ای ازاله الذاهب والذهوب
صبور وزننده اسم فاعللردر الاذهاب همزه نك کسریله کیدرمك وایلتمك معناسنه در یقال اذهبه واذهب به
ای ازاله وبرنسنه یه آلتون سوروب یالدزلمق معناسنه در یقال اذهبه ای طلاه بالذهب المذهب مطلب وزننده
مصدر میمیدر نته که ذکر اولندی واسم مکان اولور کیده جك یره دینور بومناسبتله ادبخانه یه اطلاق اولنمشدر ممشی
کبی وکیده جك یوله دینور طریقه ومسلك معناسنه یقال ذهب فلان مذهبا حسنا ای طریقا ومسلکا بوعلاقه ایله
معتقد اولان طریقه مجتهدینه اطلاق اولنور که اسلامده اولان مجتهدلردن مقتدا اتخاذ اولنان امامارك مسلك مختارلریدر
فروعده حنفی وشافعی کبی وعقائده ماتریدی واشعری کبی رضی الله عنهم یقال مذهبه حنفیّ ای معتقده الذی ذهب
الیه ومذهب اصل واساس معناسنه مستعملدر یقال مایدری له این مذهبه ای اصله المذهب مکرم وزننده کعبهٔ
معظمه نك اسمیدر وابرهة بن عمر وغنیّ بن اعصر نام کسه لرك فرسلری اسمیدر وآبدست اثناسنده وسوسه القا
ایدن شیطانك اسمیدر وبونده صواب اولان هانك کسریله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر شارح دیر که
قرطبی ومحدثیندن برجماعت هانك فتحیله جزم ایلدیلر الذهب فتحتینله جنس معدنیدن آلتونه دینور تبر
معناسنه مؤلف تبر ماده سنده علی الاختلاف بیان ایلمشدر مشهوری هنوز معدندن چقوب سکه وصیاغت کورمامش
آلتونه تبر اطلاق اولنور وذهب مذکردر مؤنث دخی اولور واحدی ذهبه در ها ایله جمعی اذهاب کلور وذهوب
وذهبان کلور ذالك ضمه لریله وبوصاحب نهایه دن منقولدر وذهب مصدر اولور برکسه ناکهانی معدنه باضربخانه یه
کیروب خرمن خرمن آلتون کومه لرنی کوردکده کوزلری قاشوب آشفته ودنك وحیران قالمق معناسنه در یقال ذهب
الرجل ذهبا من الباب الرابع اذا هجم فی المعدن علی ذهب کثیر فزال عقله وبرق بصره وبو ماده نك فعلنده بنی تمیم لغتی
اوزره ذهب دخی جائزدر ذالك وهانك کسره لریله شارح دیر که ابو منصوردن بو رسم مطرّد اولدیغی منقولدر فعلك
عینی حروف حلق مکسور اولورسه وذهب بمعنی ماده نك صاریسنه اطلاق اولنور و یمن اهلنه مخصوص برکونه اولچك
آدیدر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله واذهاب کلور اسباب کبی وجمع الجمعی اذاهب کلور اقارب وزننده واذاهیب
کلور مراکیب وزننده التذهیب تفعیل وزننده برنسنه یه آلتون سورمك ویالدزلمق معناسنه در یقال ذهّبه تذهیبا
ای طلاه بالذهب المذهب مکرم وزننده والذهیب غریب وزننده والمذهّب معظم وزننده آلتون سورلمش
ویالدزلنمش نسنه یه دینور الذهبیون عربیون وزننده محدثیندن برجماعتدر الذهبة ذروه وزننده ضعیف
یغموره دینور چسنتی کبی علی قول جود معناسنه در کمك شدید وکثیر اولان یغموردر جمعی ذهاب کلور ذالك کسریله
ذهوب صبور وزننده برخاتون اسمیدر ذهاب غراب وزننده برموضعدر ذهبان سحبان وزننده عنده برموضعدر
الذهّاب شدّاد وزننده عمرو بن مالك علی قول مالك بن جندل الشاعر لقبیدر ذهاب کتّاب وزننده وغراب وزننده

جائزدر

جائزدر بوجبل آدیدر ذهاب سحاب وزننده ایام عربدن بریوم معروفدر که بروقعه یی مشتملدر وبرقبیله آدیدر الاذیب
یای تحتیه ایله احمر وزننده چوق صویه دینور وقورقو فزع معناسنه در یقال اخذه الاذیب ای الفزع وبوافکل
قبیلندندر که اسمدر وجنبش ونشاط معناسنه در یقال به اذیب ای نشاط الذیب عیب وزننده ومرادفیدر
فصـــل الراء الرأب رانك فتحی وهمزه نك سکونیله قیریق وچتلاق ظرفلری کاد ایلمك معناسنه در که
بری برینه قاوشدروب اصلاح ایلمکدن عبارتدر یقال رأب الصدع رأبا من الباب الثالث اذا اصلحه وشعبه ومفترق
اولمش جماعتی بارشدروب بینلرنی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال رأب بینهم ای اصلح وبرك بوبجه سی
یاچاری بجلدکدنصکره یکیدن تازه لنوب بتمك معناسنه در که صلاح معناسندن مأخوذدر یقال رأبت الارض
اذا انبتت رطبتها بعد الجزّ ورأب بتمش مهاردوه یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر بو رسمه جمعیتی صاحبنك صلاح
حال وغناسنه مدار در ورقومك عظیم الشان اولان سید ومهتر وسرکارلرینه اطلاق اولنور امور ومصالحلرینك
مدار صلاح وماده ٔ انتظاملری اولدیغنه بناء یقال هو رأب القوم ای سیدهم الضخم الارءاب اکرام وزننده بودخی
قیریق وچتلاق مقوله سنی کاد ایلمك معناسنه در یقال ارأب الصدع اذا اصلحه وشعبه المرأب منبر وزننده والرءّاب
شدّاد وزننده کادجی یه دینور الرؤبة جرعه وزننده شول اغاج یاخود دمور پاره سنه دینور که آنکله قیریق وچتلاق
نسنه لر کادلنوب اصلاح اولنور مشاهیر شعرادن رؤبة بن العجاج بن رؤبة التمیمی بونکله مسما اولدیغی منقولدر
وعند البعض روبدن مأخوذدر ماده سنده مذکوردر المرتأب مرتجل وزننده مغتفر معناسنه در که غفردن مأخوذدر
افتعالدن اسم مفعولدر وجه لایق اوزره اصلاح اولنمش نسنه یه دینور یقال شیء مرتأب ای مغتفر رئاب کتّاب
وزننده اسامیدندر هرون بن رئاب اصحابدردندر ورئاب بن عبد الله محدثیندندر ورئاب بن النعمان اصحابدن جابر
ابن عبد الله نك جدیدر ورئاب ام المؤمنین زینب بنت جحش جنابلرینك جدیدر رضی الله عنها وعنهم الرّب رانك
فتحی وبانك تشدیدیله ومعرّف باللام اوله رق جملهٔ مخلوقاتی بسلیوب تربیه ایدن حضرت پروردکارك اسماء
حسناسندندر عزّ وجل اسمه وبعضا بانی تخفیف اولنور ضرورته مبنی مؤلف بصائرده بو رسمه بیان ایلمشدر که
ربّ کلمه سی فی الاصل مصدردر بسلمك وپرورده ایلمك معناسنه بعده آندن مبالغه یه مبنی اسم فاعل استعاره
اولنمشدر که بسلیجی پروردکار معناسنه اولور ومعرّف باللام اوله رق همان پروردکار عالم ومتکفل مصالح عامهٔ امم
اولان ذات اجلّ واعظمه اطلاق اولنور کذلك اضافتله ده اطلاق اولنور ربّ العالمین کبی وماسوایه همان
اضافتله اطلاق اولنور انتهی وربّ مضاف اولدیغی شیئك مالك ومستحقنه یاخود خداوند وصاحبنه اطلاق اولنور
یقال ربّ الشیء ای مالکه ومستحقه اوصاحبه جمعی ارباب کلور وربوب کلور رانك ضمیله وکاهیجه ربّ کلمه سنك بای ثانیه سی
تخفیف ایچون یای تحتیه یه ابدال اولنور یقال لا وربیك ای لا وربك یعنی ربك حقیچون اویله دکلدر یاخود اویله ایتم
الربابة رانك کسریله والربوبیة رانك ضمیله ربّ وپروردکار معناسندن اسملردر بسلیجیلك معناسنه کذلك
مالکیت وصاحبیت معنالرینه لکن راغب واساس بیانلرینه کوره ربوبیه حق تعالایه مخصوصدر وربابه غیریده
استعمال اولنور تقول والله عزّ وجلّ ربّ الارباب وله الربوبیة وفلان ربّ الدار والعبد بین الربابة وربّ کلمه سی
مصدر اولور جمع ایلمك معناسنه در یقال ربّ الشیء ربّا من الباب الاول اذا جمعه وآرتمق وزیاده قلمق معناسنه در
یقال ربّ النعمة ای زادها وبرمکانده دائما اقامت ایلمك معناسنه در یقال ربّ بالمکان اذا لزم واقام واصلاح ایلمك
معناسنه در یقال ربّ الامر ای اصلحه ودهن وعطر مقوله سنی بعض خوشبوی نسنه لرقاتمغله تطیب ایلمك
معناسنه در یقال ربّ الدهن اذا طیبه وبرنسنه یه مالك اولمق معناسنه در یقال ربّ الشیء اذا ملکه وطاوقی
بعض طلالر ایله تربیه واصلاح ایلمك معناسنه در رایحه سنی ازاله ایچون یقال ربّ الزق اذا ربّاه بالرب وبونده رانك
ضمیله ده لغتدر وچوجغی بسلیوب بتشدرمك معناسنه در یقال ربّ الصبی اذا ربّاه حتی ادرك وبو معناده باب
رابعدن دخی لغتدر تقول ربیته کسمعته بانی تعین ایچون ادغام اولنمامشدر وربّ قیون قسمی طوغورمق
معناسنه در یقال ربّت الشاة اذا وضعت الربّی رانك فتحیله ربّه منسوب دیمکدر خدایی معناسنه یقال علم
ربّی ای منسوب الی الربّ علی غیر قیاس نته که علم لدنی دخی دیرلر من غیر کسب محض الهام الهیله حاصل
اولدیغیچون الربّانی رانك فتحی وبانك تشدیدیله متأله ومتعبد وعارف بالله اولان آدمه دینور قال محمد بن الحنفیة
لما مات عبد الله بن عباس الیوم مات ربانی هذه الامة وهو المتأله المتعبد العارف بالله عزّ وجلّ وربّانی بعلبك قصبه سنده
مشایخ صوفیه دن محمد بن ابی العلاء لقبیدر وربّانی حبر یعنی عالم ودانا کسه یه اطلاق اولنور معلوم اوله که لفظ مزبور
ربّان لفظنه منسوبدر که فعلان وزننده صفتدر وفعلان وزنی اکثری مکسور العین اولان فعل بنیه سندن مصوغ

اولور عطشان وسكران كبي وبعضا مفتوح العين اولان فعل بنيه سندن بنا اولنور نعسان كبي مانحن فيه شق ثانيدندر
وعند البعض ربّانيّ ربّه منسوب ديمكدر الهي كبي الف ونوني لحياني وشعراني قيلندندر كه تغيير نسب ايچوندر
مبالغه يي متضمندر على قول ربّاني كلمه سي لفظا سريانيدر مترجم ديركه راغب مفرداتده بو كونه بيان ايلمشدر كه
ربّاني كلمه سي ربّان لفظنه منسوبدر كه صفتدر ياخود ربّ كلمه سنه منسوبدر كه مصدردر زيرا عالم اولان كسنه
دائما علمي تربيه وترويج ايلمك اوزره اولور ياخود منسوب اليه اولور زيرا عالم البته علمله نفسني تربيه ايلمكله تربيه كنديسنه
منسوب اولور وبونلر بري برينه في الحقيقه متلازملردر زيرا نفسني علمله تربيه ايدن البته علمي تربيه ايلمش اولور وصورت
عكسي دخي بو يلجه در وعند البعض ربّاني ربّ حقيقي اولان حضرت پروردكاره منسوب ديمكدر الف ونون
مبالغهٔ نسبت ايچوندر جميع احوال واطوارده مستغرق في الله اولان انسان كامله اطلاق اولنور انتهى المَربَبَة مَحبَه
وزننده والرَّبابَة كتابه وزننده مملكت يعني مالكيت معناسنه در يقال طالت مربّته وربابته اي مملكته وربابه كتابه
وزننده عهد وميثاق معناسنه در يقال بينهما ربابة اي عهد وبر كومه اوقلره دينور على قول شول ايپه دينور كه آنكله
اوق دسته لري صاريلوب بغلنور ياخود اوق صاردقلري بز پارچه سنه دينور ياخود شول بوقعه مبشين پاره سنه دينور كه
قمار اوقلري چقاران كسنه نك النه صارارلر تا كه الني صالدقده سوديكي كسنه نك اوقني نشانيله بولوب چقرميه
المَربُوب قوله اطلاق اولنور مملوك معناسنه يقال هو مربوب اي بين الربوبية مملوك والعباد مربوبون لله عزوجل
اي مملوكون التَّرَبُّب تفعل وزننده بر كسنه ايچون بارارض ايچون صاحبيت ومالكيت اظهار ايلمك يعني اول كسنه
ياخود اول بركندينك مملوكي اولديغني ادّعا ايلمك معناسنه در يقال تربّب زيد الرجل والارض اذا ادّعى انه ربّهما
وچوجغي بسلوب بتشدرمك معناسنه در يقال تربّب الصبي اي ربّاه حتى ادرك الاِرْباب همزه نك كسريله بر يرده دائمي
آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال ارب بالمكان اذا لزم واقام به وپك يقين اولمق معناسنه در يقال ارب منه اذا دنا منه
التَّرْبِيب تفعيل وزننده دهن وعطر مقوله سني بعض خوشبو نسنه لر ايله تطييب واصلاح ايلمك معناسنه در يقال
ربّب الدهن تربيبا اذا طيّبه وچوجغي بلوغنه قدر بسلمك معناسنه در يقال ربّب الصبي اي ربّاه حتى ادرك التَّربِيَة
تحليه وزننده بو دخي مصدردر تربيب كبي يقال ربّب الصبي تربيبا وتربية الاِرْتِباب افتعال وزننده تربيب معناسنه در
يقال ارتبّ الصبي بمعنى ربّبه الرَّبِيب امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر پرورده ومربوب معناسنه در مملوكه ده اطلاق
اولنور ومعاهد معناسنه در كه اسم مفعولدر كند وسيله بر خصوصده عقد عهد وميثاق اولنمش كسنه در وملك
معناسنه در كه فعيل بمعنى فاعل اولور پادشاه ديمكدر وبر كسنه نك زوجه سنك زوج اولدن اولان اوغلنه دينور كه
اوكي اوغل تعبير اولنور زوج ثانينك زير تربيه سنده اولديغنه بناء واوكي بابايه دينور بونده بمعنى فاعلدر وربيب اساميدندر
محدثيندن حسين بن ابراهيم جدّيدر الرَّبُوب صبور وزننده بمعنى مفعولدر اوكي اوغوله دينور كه زير تربيه ده اوله الرّابّ
تشديد بابله اوكي بابايه دينور كه اوكي اوغلنك تربيه سنده قائم اوله الرِّباب كتاب وزننده عهد وميثاق معناسنه در الرَّبِيبَة
غربيه وزننده بمعنى فاعل اولور حاضنه يه اطلاق اولنور كه دايه تعبير اولنور واوكي قيزه دينور كه زوجه سنك زوج
اولندن قالوب وتحت تربيه سنده اوله بونده بمعنى مفعولدر وخانه ده سودي ايچون بسلنن قيونه دينور الرُّبَّة حبه وزننده
مدحج قبيله سنه مخصوص بر بيت آديدر كه كعبه يه تقليدا بنا ايدوب آنده اصناملرينه عبادت ايدرلر ايدي شرفياب
اسلام اولدقلرنده هدم ايلديلر وربّه طائفه ثقيف قبيله سنه مخصوص لات نام صنمك اسميدر كه طاشدن تراشيده ايدي
تنه كه اشبو حديثده وارد اولمشدر لما اسلم عروة بن مسعود وعاد الى قومه دخل منزله فانكر قومه دخوله قبل ان يأتي
الربّة يعني اللات وربّه سراي عظيمه وخانهٔ كبيره دينور الرِّبَّة رانك كسريله بر نوع نبات آديدر وبر شجر اسميدر
على قول خرنوب اغاجندن بنور وربّه جماعت كثيره يه دينور جمعي اربّه كلور راجله كبي على قول ربّه اون بيك نفره اطلاق
اولنور بو معناده رانك ضميله ده جائزدر الرِّبَّة قبه وزننده ديرلك ومعاش خصوصنك وسعتنه وفراوانلغنه دينور
يقال في عيشه ربّة اي كثرة وطثرة وربّه شهوردن ماه ذي القعده نك اسم قديميدر المَرَبَّة ميمك كسري ورانك فتحيله
كثيرة النبات اولان يره دينور ومحل ومكان اقامت معناسنه در وناسي جمع ايدن كشي يه دينور المِرْباب محراب
وزننده نباتي چوق اولان يره دينور الرُّبِّيّ حبلي وزننده هنوز طوغورمش اولان قيونه دينور وقوزيسي هلاك اولمش
قيونه دينور وطوغورمسي يقين قريب اولان قيونه دينور شارح ديركه عند البعض طوغورمسندن ايكي آي قاله رق اطلاق
اولنور وربّي احسان ونعمت معناسنه در وحاجت وضرورت معناسنه در ومتين ومحكم اولان دوكومه دينور جمعي
رباب كلور ضم رايله شذوذ اوزره زيرا جموع صيغه سنده فعال وزني نادردر رخال كلمه سي دخي بونك كبيدر وربي
كلمه سنك معانئ مزبوره دن مصدري رباب در كتاب وزننده وربي وربّة جمعا جمادى الاولى آينك اسم قديميدر

مطلب

تنه كه ربّي وربّه جمعا جمادى الآخره نك اسميدر الرَّباب سحاب وزننده بياض بولوده دينور سحاب ابيض معناسنه
واحدي ربابه در هابله ورباب مكهٔ مكرمه ده بر موضعدر ومدينهٔ منوره ايله فيد بيننده بر طاغدر ومحدثيندن برذات
اسميدر وكمانچه تعبير اولنان سازه دينور نسبتنده ربابي دينور محمود بن عبدالله الواسطي الربابي كمانچه چالمقده يك ماهر
اولمغله اكا نسبت اولنمشدر اول بابده مزبور ضرب مثل اولمشدر رباب غراب وزننده بر موضعدر ابو الرباب
بر محدثدر كه معقل بن يساردن روايت ايلمشدر الرِّباب كتاب وزننده عهد وپيمان معناسنه در كه ذكر اولندي
وربه كلمه سندن جمع اولور كه اون بيك جماعتره اطلاق اولنور شارح معاهدينه تخصيص ايلمشدر مؤلفك
بو راده وجمع ربّه قولي العشور لفظني عطف تفسيردر وجماعات كثيره يه دينور واصحاب ويارانه دينور ورباب
ضبه قبيله سي جماعاتنه اطلاق اولنور كه بر ماده ضمننده جمله سي همدست اتحاد اولمق ايچون رسم اعراب اوزره
اللرني ربّه باتروب عقد عهد وپيمان ايلديلر الرِّبَب فتحتينله چوق صويه دينور الرُّبّان رانك ضمي وبانك
تشديديله هر نسنه نك اوّلنه وتازه لكي هنكامنه على قول مجموعنه دينور يقال اخذه بربّانه اي باوّله او جميعه بونده
رانك فتحيله ده جائزدر وربّان كمي ملاحلرينك رئيسنه دينور ربّاني دخي دينور ياي نسبتله لكن مؤلف نون بابنده ربن
ماده سي ذيلنده ربّان اجأ نام جبل اركانندن بر ركن اسميدر وكمي يي اجرا ايدن كسيه دينور ديو رسم ايلمشدر كه ارتفاع
معناسندن مأخوذدر بو راده الف ونون مزيد اولمق اوزره ثبت ايلمكله تناقضي مشتملدر قالديكه بحر قلزمده مشهود
ومعلوممز اولديغي اوزره بحر مزبورده جابجا شاب ديدكلري طاشلر اولمغله اول خصوصده عارف وماهر اولان كسيه
ربّان اطلاق ايدرلر داويدكلري اوراية مخصوص سفينه يه البته بر ربّان استصحاب اولنوب دومنجي آنك دلالتيله عمل
ايدرك كيدرلر اول ربّان دائما سفينه نك قيچنده اوتوروب بحره نظر ايدر شاب ظهورنده دومنجي يي آكاه ايدوب
دومني نه طرفه قوللنمق مقتضي اولديغني اعلان ايلر واساسده قعد على ربّان السفينة اي سكانها وذنبها عبارتيله
مرسوم اولمغله اكا كوره كمينك دومني اولور انتهى وربّان اجأ نام جبل اركانندن بر ركن عظيمه دينور وجماعت وكروه
معناسنه در رُبَّ رانك ضمي وباي مشدده نك فتحي اوزره بناسيله حرف جردر نكره دن غيري يه داخل اولمز وعند البعض
اسمدر كه كوفيون مذهبيدر وعلى رأي كلمهٔ تقليل دردائما وعلى قول كلمهٔ تكثيردر دائما وعند البعض تقليل وتكثيرده
دلالت ايدر وبعضلر ديديكه هممان مباهات وافتخار موقعنده تكثيره دال اولور وعلى رأي تقليل وتكثيردن بر يشه
موضوع دكلدر بلكه تقليل وتكثير سياق كلامدن مستفاد اولور واشبو ربّ كلمه سي لغات عديده يي مشتملدر
مشدّد ومخفف اولور وربت دينور تايله وربما وربتما دينور ماء الحاقيله كه دخول فعله وسيله اولور وبونلر مشدّد ومخفف
اولور ورانك فتحيله ربّ وربت وربما وربتما دينور تشديد وتخفيفله وربّ دينور رانك وباي مخففه نك ضميله وربّ دينور
مذ كبي مؤلفك بيانته كوره اون سكز لغتدر مصباحده تاء تأنيث ايچون دكلدر زيرا تأنيث ايچون اولسه ساكن اولور ايدي
لكن مؤنثه مختص اولمق اوزره مرسومدر شارح ديركه شيخ الاسلام زكريا الانصاري قدس سره منفرجه شرحنده
ربّ ايچون يتمش لغت تعداد ايلمشدر رانك احوالني دخي درج ايتمشدر انتهى الرّابَّة دابّه وزننده پدرك زوجه سنه
دينور كه اوكي آنا اوله چقدر زير تربيه سنده اولمق شرطيله اطلاق اولنور يقال هي رابّته اي امرأة ابيه المُرَبَّيات
معظمات وزننده مربّالردر كه انبجات دخي دينور پرورده معناسنه كه شيره ايله تربيه اولان نسنه لردر لجرك انواعي
وكلبشكر وخبره لر والما وزنجبيل مربالري كبي يقال زنجبيل مربّى ومربّب اي معمول بالربّ كما يقال معسل اي معمول
بالعسل الرُّبّ رانك ضمي وبانك تشديديله هر ميوه نك صقلدقدنصكره چقان قويي وقواملي شيره سنه دينور
بين الاطباء طريق عملي بودر كه مراد اولنان ميوه لرك ياخود حشيشه لرك عصاره لري ياخود مطبوخلري اخذ
اولنوب بر مقدار شكر ياخود عسل ايله ياخود ساده جه قيولوب قوامه كلنجه خفيف آتشده طبخ اولنمقدر كه
فاسد اولمقدن امين اولوب وقت حاجتده استعمال اولنه وربّ قويي وقواملي طلايه اطلاق اولنور طلومه سوريلن
قيرطلاسي كبي وياغ پوصه سنه وطورطو سنه ده ربّ اطلاق اولنور الرَّبّان شدّاد وزننده كروه وجماعت
معناسنه در الرَّبّاب شدّاد وزننده اساميدندر احمد بن موسى الفقيه بن الرباب وابو الحسن ابن عبدالله الصيرفي
ابن الرباب المحدث مشاهيردندر الرَّبّابَة رانك فتحي وبانك تشديديله يمامه ده بر صو آديدر المُرتَبّ ارتبابدن
اسم فاعل اولور انعام ايدن آدمه دينور منعم معناسنه واسم مفعول اولور انعام اولنان كسيه دينور منعم عليه معناسنه
الرِّبِّي رانك وباي مشدده نك كسريله ربّيون كلمه سنك مفرديدر كه نيجه بيك نفر آدملره دينور بو راده ربّي كلمه سي
ربّه يه منسوبدر كه جماعت كثيره يه دينور تنه كه ذكر اولندي مترجم ديركه بونده وجوه عديده وارددر تفصيلي بيضاويده
اشبو وكاين من نبي قاتل معه ربّيون الاية كريمه سي تفسيرنده مشروحدر انتهى الرَّبرَب فدفد وزننده بيان

صغر بنك سوريسنه دينور الاربة اجله وزننده اهل عهد وميثاق اولان جماعته دينور ربيك جميدر نته كه
ذكر اولندى الرتوب تاى فوقيه ايله قعود وزننده بر يرده قطعا قلدامق وجه اوزره ثابت و پايدار اولوب طورمق
معناسنه در يقال رتب الشئ رتوبا من الباب الاول اذا ثبت ولم يتحرك الترتب تفعل وزننده رتوب معناسنه در
يقال ترتب الشئ بمعنى رتب الترتيب تفعيل وزننده بر نسنه يى بر يرده ثابت و پايدار ايلمك معناسنه در تقول
رتبته ترتيبا اى اثبته وترتيب اصطلاحى كه هر نسنه يى برلو يرينه وضع واثبات ايلمكدن عبارتدر بوندن مأخوذدر الترتب
قنفذ وزننده برنده ثابت و پايدار اولان شيئه دينور وجمله وجميع معناسنه در يقال جاؤا ترتبا اى جميعا بو معنا تركيده
طورطوپ تعبيرينه اقرب وآندن محرف اولمق اغلبدر الترتب جندب وزننده بودخى برنده ثابت و پايدار اولان شيئه
دينور ودهر دائم وابد معناسنه در و بدخوى كوله يه دينور وطپراغه دينور بونده قنفذ وزننده دخى لغتدر الرتبة طرطبه
وزننده بالفعل يول اولميوب لكن يول شكلنده اولان طريقه يه دينور بعض طاغ صرتنده ومسلوك اولان جمزارده
اولديغى كبى يقال اتخذ فلان رتبة اى شبه طريق يطاؤه حتى يول يول آلاجه سى اولان اثوابه مراتب دينور الرتبة رانك
ضميله والمرتبة مشربه وزننده پايه ومنزلت معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال رقى رتبة علية ومرتبة اى منزلة
الرتب فتحتيله شدت معناسنه دركه سهولت مقابليدر يقال ما فى هذا الامر رتب اى شدة وديك طورمق وديكلك
انتصاب معناسنه در امهات سائره دن منفهم اولديغى اوزره انتصاب نسخه سى غلطدر يقال رتب الشئ رتبا من الباب
الرابع اذا انتصب ورتب زمينك تومسك و يوكسك يرينه دينور وشول قياره دينور كه برى برينه قريب و بعضى بعضندن
مرتفع اوله ومعاش خصوصنك شديد وغليظ اولمسنه دينور وسرچه پرمغه يانندهكى پرمغك كذلك آنكله اورته پرمغك
ارالقلرنده اولان فرجه يه دينور وباش پرمقدن ماعدا ادرت پرمغى برى برينه يناشدروب تخته پاره سى كبى طوتمغه دينور
الارتاب اكرام وزننده نسخه لرك مقتضاسى اوزره منصب اولمق معناسنه در لكن امهات سائره نك بيانه كوره انتصاب
معناسنه در و بو معناده متعدى ولازم اولور برنسنه يى ديكوب طوردرمق وديكيلوب طورمق معناسنه يقال ارتب
الغلام الكعب اى نصبه كعبدن مراد آشيق تعبير اولنان كمكدر كه چوجقلر انكله اوينارلر ويقال ارتب الرجل
اذا انتصب قائما وبركمسه مالدار ايكن تقلبات دهريه ايله پريشان حال اولوب سائل وكدا اولمق معناسنه در يقال
ارتب الرجل اذا سئل بعد غنى الرتباء حمراء وزننده شول ناقه دركه باشنى يوقرى ديكوب صورودارق يورراوله
الرجب رانك وجيمك فتحيله برنسنه دن بلكلوب قورقمق معناسنه در يقال رجب منه رجبا من الباب الرابع اذا فزع
واوتانمق معناسنه در يقال رجب منه اى استحيى وبركمسه دن هيبتلنوب يعنى كوزينه پك بيوك ومهيب كورنمكله
اكا تعظيم وتبجيل ايلمك معناسنه در يقال رجب فلانا اذا هابه وعظمه ورجب اشهر اثنى عشردن شهر معروف اسميدر كه
معناى مزبوردن مأخوذدر زيرا جاهليتده اكا تعظيم ايدرلر ايدى جمعى ارجاب كلور اسباب كبى ورجاب كلور رانك
كسريله ورجبات كلور فتحاتله مصاحده منصرف اولمق اوزره مرسومدر وعند البعض غير منصرفدر معرف باللام
اولان الرجب كلمه سندن معدولدر الرجب ضرب وزننده والرجوب قعود وزننده بودخى بركمسه كوزه بيوك
كورنمكله هيبتلنوب تعظيم ايلمك معناسنه در يقال رجبه رجبا ورجوبا من الباب الاول اذا هابه وعظمه ورجب اوتانمق
معناسنه در يقال رجب منه رجبا اذا استحيى واغاج ياخود بداغى چتال چقميوب يالكزجه بتمك معناسنه در يقال
رجب العود اذا خرج منفردا وبركمسه يه تصريح وياكنايه ايله بدسوز اورمق معناسنه در يقال رجب فلانا بقول سئ
اذا رجمه به الترجيب تفعيل وزننده بودخى بركمسه دن مهابتلنوب تعظيم ايلمك معناسنه در يقال رجب فلانا ترجيبا
اذا هابه وعظمه ورجب آينده قربان كسمك معناسنه دركه جاهليتده شهر مزبورده اصناملر ايچون ذبح قرابين
ايدرلر ايدى وترجيب خرما اغاجنك ميوه سى فراوان اولمغله دال باصيلوب قيرلمسون ايچون آلتنه دستك طرزنده
سند وسكى بنا ايلمك معناسنه در على قول خرمانك ميوه دار اولان شاخلرينى سائر شاخلره قاوشدروب يپراقلريله صاروب
بغلمق معناسنه درتا كه روزكار سلكوب ميوه لرنى دوكمسون ايچون وعلى رأى اوغرى يدندن محافظه ايچون اول
ميوه دار بداقلر اطرافنه چاليلر وديكنلكلر وضع ايلمكدن عبارتدر ومنه المثل * انا جذيلها المحكك وعذيقها المرجب
بو راده جذيل كلمه سى جذل مصغريدركه جيمك كسريله در شول طومرق كبى قالين اغاجه دينور كه دوه آغيلنه ديكرلر
دوه آكا سورنوب قاشنمق ايچون ومحكك تحكيكدن اسم مفعولدر محككه معناسنه در وعذيق عذقك مصغريدركه
ميوه دار اولان خرما دالنه دينور وبونلرده تصغير تعظيم ايچوندر يعنى بن آنلرك كلوب قاشنوب كسب راحت ايليه جك
طباغى وانتفاع ايليه جك ميوه دار بداغى يم دردلرى اولدقده كلوب بكا مراجعت ايدرلر ورأى وتدبير واعانتمله
شفاى صدر حاصل ايدرلر مثل مزبورى يوم سقيفه ده حباب بن منذر ايراد ايلمشدر وترجيب الكرم تاكك واصمه

چبوقلرنى وقوللرنى طوغرلدوب ودوزلدوب هر برنى برلو برنجه هركلرو كروكلر اوزره وضع ايلمكدن عبارتدر يقال
رجب الكرم اذا سوى سروغه ووضع مواضعه الرجبة جرعه وزننده شول سد وسكى طرزنده بنايه دينور كه ذكر
اولنديغى اوزره دستك اولمق ايچون خرمانك ميوه دار اولان داللرى آلتنه ياپيلور ورجبه شول بنايه دينور كه جانور
صيدى ايچون ياپيلور ايچنه ايپه بغلو بر پاره ات وضع ايدرلر جانور كلوب اتى چكدكده اول بناى مصنع يقيلوب
آلتنده قالور الرجبيه عمريه وزننده وجيمك تشديديله لغتدر شول خرما اغاجنه دينور كه ميوه سنك كثرتندن بروجه
مذكور آلتنه دستك ياپلمش اوله مزبور رجبه يه منسوب اولمغله بو نسبتلر خلاف قياس اوزره در الارجاب همزه نك
كسريله بودخى هيبتلنوب تعظيم ايلمك معناسنه در يقال ارجبه اى هابه وعظمه الرجب رانك ضميله بدن انسانده
ايكو كمكلريله دوش تعبير اولنان عضوك كوكس باشيدر آرالغنه دينور الارجاب همزه نك فتحيله بغرسقلره
دينور امعاء معناسنه مفردى يوقدر على قول مفردى رجبدر فتحتيله ياخود رجبدر قفل وزننده الرواجب راجبه نك
ورجبه نك جمعيدر كه جرعه وزننده در اصول اصابعده اولان مفاصله دينور بو كه كوره ديب بوغوملرينك آلت واوستى
يرلرى اولور هر برينه راجبه ورجبه دينور على قول رواجب اول اكلرك ايچ يوزلرينه دينور ياخود پرمقلرك ديبدن
اوجلرينه وارنجه قلمنه دينور ياخود پرمقلرك مطلقا مفاصلنه دينور ياخود سلامياتك يعنى پرمق كمكلرينك ارقه لرينه
دينور ياخود پرمق كمكلرندن بوغوملرك ارالغنه دينور ياخود پرمق اوجلرينه قريب يعنى باش بوغوملرده اولان مفاصله
دينور ورواجب الحمار اشك قسمنك مخرج صوتنده يعنى حنجره سنده اولان طمرلره اطلاق اولنور الرجب رانك
ضمى وحاى مهمله نك سكونيله هذيل قبيله سى يوردنده بر موضعدر الرحاب غراب وزننده حوراننده بر موضعدر
ورحب رانك ضميله ورحابه كرامه وزننده مصدرلردر واسع اولمق معناسنه يقال رحب المكان رحبا و رحابة
من الباب الخامس والرابع اذا اتسع بابلرك ترتيبى نشر مشوش اوزره در ورحابه فعلى متعدى اولور شذوذ اوزره زيرا
باب خامسدن متعدى وارد اولمز لكن ابو على الفارسى هذيل قبيله سندن ماده مزبوره نك تعديه سنى نقل ايلمشدر
ومنه ان نصر بن سيار لما قتل جديع بن على الكرمانى وصلبه قال لقومه رحبكم الدخول فى طاعته اى وسعكم
پس بو تقريره كوره هذيل لغتنده مطرده اولور وسائره كوره مرادفى اولان وسع ماده سنه محمول ومقيس اولور
ومصاحك بيانه كوره باء حرفيله متعدى اولوب بعده كثرت استعمالدن ناشى بايى اسقاط ايله تلفظ ايلديلر الرحب
رانك فتحى وحانك سكونيله كه شكس وزننده در والرحيب امير وزننده والرحاب عجاب وزننده بول وواسع شيئه
دينور يقال مكان رحب ورحيب ورحاب اى واسع ويقال امرأة رحاب اى واسعة يعنى الفرج ورحيب امير وزننده
اكول وپرخور كسيه اطلاق اولنور رحيب الجوف اولمق ملاحظه سيله الارحاب اكرام وزننده لازم ومتعدى
اولور بول اولمق و بول ايلمق معنالرينه يقال ارحب المكان اذا اتسع ويقال ارحبه اى وسعه ارحب وارحبى اكرم
واكرمى وزنلرنده كه امر حاضرلردر آت قسمنى زجر وآزار موقعنده تكلم اولنور اولكى اركك وايكنجى قسراغه
مخصوصدر اوته كيت كيك يرده طورما آلارغه مقامنده در المرحب مطلب وزننده مصدر ميمى اولور وسعت
معناسنه واسم مكان اولور محل واسع معناسنه ومنه قولهم مرحبا وسهلا اى صادفت سعة يعنى عربلر ورود ايدن
مهمانه مرحبا وسهلا ديرلر مضايقه سز شائبه استثقالدن عارى شين وآبادان يره كلديكز وسعت قلبله انس والفت
اوزره اولوب قطعا دلكير ومتوحش اولمامكز مأمولدر ويقولون مرحبك الله ومسهلك ومرحبابك الله ومسهلا شارح
دير كه رحبك الله ورحب بك الله معناسنه در كويا كه مرحبا كلمه سى ترحيبا لفظنك موضعنه وضع اولنمشدر ومسهلا
قولى دخى بويلجه در پس ايكنجى كلاملر دعائيه اولور الترحيب تفعيل وزننده بول ايلمق توسيع معناسنه در
وبو لغه يا بول مكانه دعوت ايلمك معناسنه در يقال رحب به اذا دعاه الى الرحب الرحبة فتحاتله وحانك
سكونيله لغتدر بر مكانك فضا وميدانه دينور حولو وساحه سى كبى كه آچق وعرصه سى وسعتلو يرى اوله جقدر رحبة
المسجد ورحبة الدار حولولريدر ورحبة الوادى چايك ودره نك صولرى آقديغى يرلريدركه ايكى طرفلو يايرلردن
كلان صولر اورايه جريان ايدوب واوردن آقوب كيدر ورحبة الثمام اول نباتك اوبه منه اطلاق اولنور كه كليتلو تدبكى
محلدر وثمام غراب وزننده بر نبات معروفدر ورحبه اوزوم سره جك يره دينور نته كه خرما سره جك يره جرين ديرلر ووسعتلو
چمزار اولان يره دينور كه آينده وروندهنك بى اختيار نزولكاهلرى اوله جمعى رحاب كلور رانك كسريله ورحب كلور
فتحتيله كه جمع جنسيدر ورحبات كلور فتحاتله وحانك سكونلريله ده جائزدر الرحبى حبلى وزننده كوكسده اولان
قبورغه لرك كورك كبى زياده سيله عريض اولانه دينور وبركونه داغ وتمغا اسميدر كه دوه نك يان طرفنه باصيلور
الرحيان رانك ضمى وحانك سكونيله كه تثنيه بنيه سيله در بدنك ايكى طرفنده قولتقلره ملاصق ايكى قبورغه دركه

باجمله قبور غدرك اوستنده اولورلر على قول دیرسكلرك مرجع ومدخللرى اولان اویناق يرلرينه دینور كه قوللر
بوكلدكدنصكره آجلدقده اول اویناغه رجوع ایدرلر وعند البعض يوركك ايكى طرفلو اوينايوب طوقنديغى
يرلردن عبارتدر الرحبة جرعه وزننده اجأنام جبلده برصو آديدر وارض مكه‌ده ذى ذروان نام محلده برقويى آديدر
وهذيل قبيله سى بلادنده شمنصير نام جبله ملاصق دره‌ده برقويى آديدر وعراقده قادسيه قرشوسنده برقريه‌در ويمنده
شهر صنعا قربنده برده‌در ومدينه ايله شام اراسنده وادى القرى قربنده برناحيه‌در ولجاة ناحيه سنده برموضعدر
الرحبه تخبه وزننده فرات اوزرنده بربلده آديدر بانيسى اولان رحبة بن مالك بن طوق اسميله مسماة‌در ودمشق
قضاسنده برقريه ودمشقده برمحله وكوفه‌ده برمحله وبغداد قضاسنده برموضع اسملريدر وطى ودبيان قبيله لرى
ميانده ثلبوت نام محلده برده‌در وباديه‌ده برموضعدر ويمامه قضاسنده برقريه وبرصحراء آديدر كه قراى كثيره ومياه
وفيره‌يى مشتملدر ورحبه نك نسبتنده رحبى دينور فتحتينله بنو رحبه يمنده حمير قبيله سندن بربطن‌در رحابه
قمامه وزننده مدينه‌ده برموضعدر رحاب كتاب وزننده ايرانده آذربيجان ايالتنك ودربند نام شهر قضاسنك
وارمينيه ولايتنك اكثر يرلرينه شامل برناحيه آديدر بنو رحب فتحتينله يمنده همدان قبيله سندن بربطن‌در ارحب
اغرب وزننده عربدن برقبيله‌در على قول بريغور اسميدر ياخود برمكان آديدر نجائب ارحبيات على الاختلاف
كامنسو بلردر نجايب كريمه اولان دوه لره دينور رحايب التخوم تاى فوقية مضمومه وخاى معجمه ايله اقطار
ارضك نواحئ وسيعه وجوانب فسيحه سنه اطلاق اولنوركه هر ملكته مخصوص تخوم واقطار آنلرى مشتملدر
وراده رحاب رحيبه نك جمعيدر وتخوم دخى جمعدر سنورلره وقطرلره دينور رحايب التخوم قولى التخوم الرحائب
سكنده درو مؤلفك سعة اقطار الارض قولى الاقطار الواسعة تأويلنده‌در رحب رانك فتحيله ومرحب معظم
وزننده ومرحب مقعد وزننده اسامئ رجالدر ومرحب كه مقعد وزننده‌در عبدالله بن عبد الحنى نام كسه نك فرسى
اسميدر وجاهليتده حضرموت شهرنده برصنم آديدر ذو مرحب صنم مزبورك خادمى اولان ربيعة بن معدى
كربك لقبيدر الردب رانك فتحى ودالك سكونيله اوته سى چقمز ديسيز صو آغه ويوله دينور طريق غيرنافذه
معناسنه طريق كذب وحيله كبى الاردب همزه نك كسريله قرشب وزننده مصر ولايتنه مخصوص برنوع بيوك
اولچك اسميدر حالا همزه نك فتحيله اردب ديدكلريدر بعضلر ديديلركه يكرمى درت صاع مقدارى نسنه
وعلى قول التى ويبه استيعاب ايدن اولچكه دينور مؤلفه كوره صاع درت مدّ اوله جقدر وهر مدّ بررطل ايله بررطلك
ثلثيدر ورطل اون ايكى اوقيه‌در وهر اوقيه قرق درهمدر وزمخشرى‌يه كوره صاع درت منّ مقدارى نسنه آلان
اولچكدر ومنّ بربطماندر كه ايكى رطل مقداريدر ورطل تقريبا يوز اوتوز وتحقيقا يوز يكرمى سكز بچق درهم
ونصف سبع درهمدر وشامى وعراقى وحجازى اصطلاحلرنده رطل مختلف القدر وويبه يكرمى ايكى مدّ اولان
مقداردن عبارتدر انتهى واردب صو يولنه دوشدكلرى كنكره دينور الاردبة هايله طوغله ايله ياپلمش بيوك
وواسع كاريزه دينور يقال رتم الاردبة اى البالوعة الواسعة من الخزف وايرى طوغله‌يه وكرميده دينور الترذب
تفعل وزننده بركسه‌يى اسركيوب رحم ولطف ونوازشله معامله ايلمك معناسنه‌در يقال تردبه اذا رحمه وتلطفه
الرزب رانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بريره يابركسبه يابرعمله ايرلمامق وجه اوزره ملازمت ومداومت ايلمك
معناسنه‌در يقال رزبه رزبا من الباب الاول اذا لزمه فلم يبرح الارزب همزه نك كسريله قرشب وزننده بودور كسبه
دينور وكبير الجثه كسبه دينور وقالين ويومرى كوده‌لى ديزمان كسبه دينور وعورتك فرجنه على قول يومرى وايرى
اولانه دينور المرزاب محراب وزننده اولوغه دينور ميزاب معناسنه يقال سال المرزاب اى الميزاب شارحك بيانته
كوره لزوم معناسنه‌در ويولكى‌يه دينور قليون كبى على قول چكدرى وفرقته كبى اوزون كمى‌يه دينور يقال ركب
المرزاب اى السفينة العظيمة او الطويلة الارزبة والمرزبة همزه نك وميمك كسرى وبانك تشديديله على قول
بالكسر ارزبه تشديد ايله دمور چوماغه دينور يقال ضربه بالارزبة والمرزبة اى العصية من حديد المرزبة مرحله
وزننده اهل فرسك يعنى عجم طائفه سنك رئيس وسركار اولمسيدركه مرزبان لفظندن تصرف له مصدر قلنمشدر
نته كه دهقاندن دهقنه مصدر اعتبار اولنمشدر يقال فلان على مرزبة كذا وله مرزبة كذا كما يقال له دهقنة كذا
المرزبان ميمك فتحى وزانك ضميله عجم طائفه سنك رئيس وسركرده لرينه دينور جمعى مرازبه كلور هباطله كبى
يقـال هو مرزبانهم اى رئيسهم معلوم اوله كه مؤلفك اهل فرسدن مرادى فرس قديم اهليدر كه مجوسيلردر
واشبو مرزبان كلمه سى لفظ فارسيدر مرز ايله باندن مركبدر مرز فارسيده سرحدّ وسنوره دينور وبان كوزه دبجى حافظ
معناسنه اولمغله مرزبان سرحد محافظى وسرحد بكى ديمك اولور بعده مطلقا رئيس وسركرده‌ده استعمال

اولنمشدرو عربلر دخى اخذ ايدوب دهقان ودهقنه كبى تصرف ايلديلر المرزبانيه بغداد قضاسنده برقريه آديدر
مرزبان الزارة ارسلانه اطلاق اولنور بوك بكجيسى اولديغيچون رأس المرزبان شهر شحر قربنده برموضعدر
الرسوب قعود وزننده برنسنه صويك دبنه چوكمك معناسنه‌در يقال رسب الشئ فى الماء ورسب رسوبا من الباب
الاول والخامس اذا ذهب سفلا الرسوب صبور وزننده آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنوركه معناسنه حين
جماعده باتوب كتديكيچون وقلجه اطلاق اولنور ضربه‌ده غائب وغائر اولديغيچون وخاصة رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك برقلجلرى اسميدر على قول سيف مزبور بلقيس جنابلرينك سليمان نبى عليه السلام
حضرتلرينه اهدا ايلدكلرى سيوف سبعه نك بريسيدر ورسوب حارث بن ابى شمر الغسانى نام اميرك قلجى آديدر
ورسوب حليم ووزنخو وملايم مشرب آدمه اطلاق اولنور الرسب فتحتينله والرسب صرد وزننده والمرسب
منبر وزننده بو نلرده قلجه اطلاق اولنور الراسب رسوبدن اسم فاعلدر دبه چوكوب كيدن شيئه دينور خفى اولميه كه
صولو نسنه ايچره منبز اولوب يوزنده يادبنده ياورته سنده كورينن جزء غليظ اكر يوزنده اولورسه طافى واكر اورته سنده
اولورسه معلق واكر دبنده اولورسه راسب دينور وراسب حليم وملايم مشرب آدمه اطلاق اولنور وثابت وراسخ
معناسنه استعمال اولنوركو ياكه يرندن قلمداميوب كندى يره باتوب كيدر يقال جبل راسب اى راسخ بنو راسب
برجماعتدر وراسب برارض مخصوصه اسميدر مترجم ديركه لطايفدن اولمق اوزره عربك نصر الدين خواجه سى
اولان جحى نام كسه بر كون كيدركن برجمعيته مصادف اولديكه ميانلرنده مباحثه كونه قيل وقال جريان ايدرسببنى
استفسار ايلدكده اشبو شخص مشار بنو راسب جماعتندن يوخسه بنو طفاوه دنميدر اشتباهمز اولمغله تمييزى
ضمننده قرعه انداز مقال اولمقده‌يز ديديلر جحى ديديكه آنك وجه اسهلى واردر بو شخصى دريايه القا ايده‌لم اكر دبنه
چوكوب كيدر ايسه بنو راسبدندر واكر يوزنه چقارسه بنو طفاوه دندر ديو تعليم طريق ايلديكى باعث خنده جماعت
اولمشدر انتهى الارساب همزه نك كسريله آجلقدن شدتندن كوز ايچنه باتوب كتمك معناسنه‌در كه مجازدر يقال ارسب
القوم اذا ذهبت اعينهم فى رؤسهم جوعا الروسب جوهر وزننده آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور المراسب مراتب وزننده
اواسى معناسنه‌در كه متين ومحكم اسطوانه وستونلره اطلاق اولنور يقال بناء له المراسب اى الاواسى مراسب
مرسبك واواسى آسيه نك جمعلريدر الرستبى رستمى وزننده محدثيندن ابو شعيب صالح بن زياد الرستبى‌در لكن مؤلف
نسبتنى بياندن سكوت ايلمشدر الرشة رانك ضمى وشين معجمه نك سكونيله ايچى بوش هندستان جوزنه دينور كه
آنكله قبق كبى صو آلنوب ايچيلور وحالا ناركيله دخى ايدرلر المراشب مراتب وزننده كو پلرك آغزلرنى صوادقلرى
چامورلره دينور مؤلف مفردنى بيان ايلمامشدر الرصب رانك وصادك فتحيله اورته پرمغله شهادت پرمغنك
ديبدن اولان ارالغنه دينور الرضب رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله آغزيارنى اموب صورمق معناسنه‌در
كرك كندى اغزينك يارنى ايچنه چكوب صورسون وكرك محبوبه نك يارنى امسون كه آبدارامز ودكبى صوريلوب
امبلور يقال رضب الرجل ريق المرأة رضبا من الباب الاول اذا رشفه ويغمور شدت وقوتله دوكلمك معناسنه‌در
يقال رضب المطر اذا سح وهطل وقيون يتاغنه كيروب ياتمق ربوض معناسنه‌در يقال رضبت الشاة اى ربضت
الترضب تفعل وزننده بو دخى آغز يارنى اموب صورمق معناسنه‌در يقال ترضب ريق المرأة بمعنى رضبه
الرضاب غراب وزننده صوريلان ياخود صورلمق شاننده اولان آغز يارينه دينور على قول آغز يارينك
آغز ايچره اولان پاره لرينه دينور وبو بساقك غيريدر يقال رشف رضابها وهو الريق المرشوف او قطع الريق
فى الفم ورضاب قورى مسك اوفانتيلرينه دينور وقار وشكر وطلو پارچه لرينه دينور ولعاب العسل معناسنه‌دركه
بال بوزنده حادث اولان كپوك طرزنده نسنه‌در وجه وشبنم ديدكلرى رطوبتك شجر اوزره دوشن پاره لرينه دينوركه
بلوك بلوك دوشدكده هر بلوكى اوله جقدر الراضب سدراغاجندن كه عربستان كراسى تعبير اولنور برنوع
اسميدر طرابزون خرماسى ديدكلرى دخى اول نوعدندر واحدى راضبه ورضبه درفتحاتله لكن رضبه راضبك
مفردى اولمق ناملايمدر ظاهرا على العكس اولمقدر بوراده خدشه واردر وراضب شدت وقوتله ياغان يغموره دينور
يقال مطر راضب اى سح المراضيب ميمك فتحيله محبوب ومحبوبه لرك شيرين وشكرين اولان آغزى يارلرينه
دينور ارياق عذبه معناسنه كه امبلوب صورلمق شانلرندندر الرطب رانك فتحى وطانك سكونيله ياش معناسنه‌دركه
قورى مقابليدر يقال شى رطب اى ضد يابس وتر وتازه وملايم نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال غصن رطب وريش
رطب اى ناعم ويقال غلام رطب اى فيه لين النساء يعنى محبوبه لرك پالوده تنلرى كبى تر ونرم ونازك بدنلو محبوب
اوغلاندر الرطوبة رانك ضميله والرطابة كرامه وزننده ياش اولمق معناسنه‌در يقال رطب الشئ ورطب رطوبة

لطبـــقه

ورطابة من الباب الخامس والرابع اذا ندي وهو خلاف اليابس ورطابه اغا جده خرما رطب اولمق معناسنه دركاسيذ كر
يقال رطب البسر ورطب رطابة من الباب الاول والخامس اذا صار رطبا بوراده رطب الرطب نسخه‌لرنی شارح
تغليط ايلمشدر الرطيب امير وزننده ياش نسنه به دينور وتر وتازه وملايم شيئه دينور وتازه خرمايه دينور يقال
تمر رطيب اى مرطب الرطب رانك ضميله والرطب ضمتيله تازه ويشل چايراغه وچمزاره وسبزوات بستانه دينور
وتازه ويشل شجره دينور على قول تازه ويشل چاير وچمن بلوكنه دينور المرطبة محسنه وزننده تازه ويشل چايرلق يره
دينور يقال ارض مرطبة اى كثيرة الرطب الرطب صرد وزننده نضج بولمش تازه خرمايه دينور مفردى
رطبه درهايله جمعى ارطاب كلور يقال كثر رطب النخل ورطبه وارطابه وهو نضيج البسر وتازه خرما بيع ايدنه رطبى
دينور احمد بن سلامة الرطبى كبار شافعيه دن فقيه مشهوردر وحفيدى قاضى ابو اسحق ابراهيم بن عبدالله بن احمد
وبرادرزاده سى محمد بن عبيدالله الرطبى محدثلردندر ابو القاسم بن البسرى راويسيدر الترطيب تفعيل وزننده
خرما قوروغى كالن بولوب رطب اولمق معناسنه در يقال رطب البسر ترطيبا اذا صار رطبا وبركسيه تازه خرما يدرمك
معناسنه در يقال رطب القوم اذا اطعمهم الرطب وبرنسنه يى اصلا دوب ياشارتمق معناسنه در يقال رطب
الثوب اذا بله الارطاب همزه نك كسريله خرما قوروغنك رطب اولمسى زمانى كلوب چاتمق معناسنه در يقال
ارطب النخل اذا حان اوان رطبه وبركسنه نك خرماسى كالن بولوب رطب اولمق معناسنه در يقال ارطب القوم
اذا ارطب نخلهم وبرنسنه يى اصلا دوب ياشارتمق معناسنه در يقال ارطب الثوب اذا بله الرطبة تمره وزننده يونجه تعبير
اولنان نباته دينور رفصفصه كبى جمعى رطاب كلور رانك كسريله ورطبه نرم تن تر وتازه نازنين محبوبه يه دينور
يقال جارية رطبة اى رخصة الرطب رانك فتحى وطانك سكونيله والرطوب قعود وزننده طواره يونجه يدرمك
معناسنه در يقال رطب الدابة رطبا ورطوبا اذا علفها رطبة وبركسيه تازه خرما يدرمك معناسنه در يقال رطب القوم
اذا اطعمهم الرطب الرطب فتحتيله لسانه صواب وخطانه كلورسه سويلمك معناسنه در يقال رطب الرجل رطبا
من الباب الرابع اذا تكلم بما عنده من الصواب والخطأ يارطاب حرف ندا ايله قطام وزننده كه كسرا وزره مبنيدر
نسوانه مخصوص كلمهٔ سب ودشنامدر دائما مرطوب الفرج اولمق حسبيله زنا وفجوردن كنايه در المرطوب
رطوبتلو كشى يه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون المرطبه مرحله وزننده صويى شورقو يلرار الغنده صويى
طتلو اولان قويى يه واشمه يه دينور يقال ركية مرطبة اى عذبة بين املاح الرعب رانك ضمى وعينك سكونيله
اسمدر قورقويه دينور كه درونه عارض اولور فزع معناسنه وضمتيله لغتدر مؤلفك بصائرده بيانته كوره رعب درون
انسانى امتلاء خوف وفزعدن ناشى عمل وحركت واقدامدن منقطع اولمق حالتنه موضوعدر پس امتلاء معناسنى
ملاحظه ايله رعب رانك فتحى وضميله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تقول رعبت الحوض اى ملأته وانقطاع
معناسنى تصور ايله قطع معناسى اخذ واستعمال اولنور تقول رعبت السنام اى قطعته انتهى ورعب رانك ضمى وفتحيله
قورقمق معناسنه در يقال رعبه رعبا من الباب الثالث اذا خوفه ورعب رانك ضميله قورقمق معناسنه كلور يقال رعب
الرجل رعبا اذا فزع ورعب اوقك تمرن كيره جك يرينه دينور رعظ معناسنه جمعى رعبه كلور قرده كبى ورعب
رانك فتحيله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور يقال رعب الحوض رعبا من الباب الثالث اذا ملأه وكوكرجين
بلند آواز ايله نغمه وتطريب ايدرك اوتمك معناسنه دركويا كه اول شديد آوازه وآهنكله سائر كوكرجينلرى
قورقودر ياخود مجارئ صوتى اول هنكامه ايله طولدرر يقال رعبت الحمامة اذا رفعت هديلها وشدته وكسمك
معناسنه در يقال رعب السنام وغيره اذا قطعه ورعب سحر وبوكى وسيمايه متعلق رقيه وافسونه اطلاق اولنور كه
كوزى طولدروب قلبى مرعوب ايدر ووصف بالمصدردر ووعيد معناسنه دركه برامر مضر وقبيح ايصالنى
وعد ايله تخويف ايلمك حالتندن عبارتدر وعربلرك تسجيع وتقفيه ايله ايراد ايلدكلرى كلامه اطلاق اولنور بوندن
مراد سلفده كهنهٔ عربك تعبيرات كاهنانه لرى اولان غريب الالفاظ طمطراقلو مسجع ومقفى كلاملرى اوله جقدر
نته كه سطيح نام كاهنك بورسمه بعض كلاملرى تاريخ ابن خلكان وسائر كتب سير وتواريخده مسطوردر
ورعب اشبو معانئ ثلاثه ده مصدر اولور وباب ثالثدن اوله رق ورعب بركسنه نك درونده عارض اولان
قورقويى تسليت وتطمين ياخود تقويت قلبله كسر وازاله ايلمك معناسنه كلور يقال رعبه اذا كسر رعبه
المرعوب برنسنه دن قورقمش كسه يه دينور الرعيب امير وزننده مرعوب معناسنه در وشول سموز انسان وحيوانه
اطلاق اولنور كه بدنندن كويا كه ياغ تقاطر ايدر اوله طولمق معناسندن مأخوذدر يقال هو رعيب اى سمين يقطر دسما
الترعيب تفعيل وزننده والتاعاب تذكار وزننده قورقتمق معناسنه در يقال رعبه ترعيبا وترعابا اذا خوفه وكوكرجين

آواز بلند ايله تطريب ايدرك اوتمك معناسنه در يقال رعبت الحمامة بمعنى رعبت وكسمك معناسنه در يقال رعبه
اذا قطعه وبركسنه نك قورقوسنى كيدروب قلبنى تأمين وتطمين ايلمك معناسنه دركه بابى ازاله ايچوندر يقال رعبه
اى اصلح رعبه الارتعاب قورقمق معناسنه در يقال رعبه فارتعب الترعابة تانك كسريله پك قورقق كسيه دينور
فروقه معناسنه الترعيبه تانك كسريله كسيلن اوركج مقوله سى نسنه دن برپاره يه دينور جمعى ترعيب در بعض
نسخه ده تراعيب مرسومدر الرعوبة رانك ضميله ترعيبه معناسنه در روايته طلوبالابلند اندامله محبوبه يه دينور
على قول تازه وخوب چهره وسمين وشيرين ونازنين اولانه ياخود پالوده كبى نرم تن محبوبه يه دينورويك جنبشلو طياشه
وسبكپا ناقه يه دينور وخرما چكردكنك دبنه دينور الرعبوب بودخى رانك ضميله والرعبيب رانك كسريله رعبوبه
معناسنه دركه على الاختلاف وصف مذكور اوزره اولان محبوبه يه دينور يقال جارية رعبوبة ورعبوب ورعبيب
اى شطبة تارة او بيضاء حسنة رطبة حلوة او ناعمة ورعبوب ضعيف وجبان كسيه دينور الراعب والرعاب شداد
وزننده رعب مرقومدن اسم فاعلدر افسونكاره دينوركه كوزبايجى تعبير اولنور ووعيد ايله خلقى تخويف ايدن كسيه دينور
وتسجيع وتقفيه ايله كلام تكلم ايدن كاهنه دينور وراعب برارض مخصوصه دركه راعبيه ديدكلرى كوكرجينلر اورايه
منسوبدر شارح ديركه ذكر اولنان رعب حمامه معناسندن مأخوذ اولديغى دخى منقولدر انتهى المرعب اسم فاعل
بنيه سيله بودخى كوده سى لحم وشحم ايله مملو اولان انسان وحيوانه دينور رعيب كبى وبونلر عضوه دخى صفت اولورلر
المرعبه مرحله وزننده شنلكسزلك وتنهايره دينور كه البته انسانه اورادن وهم ورعب عارض ومستولى اولور قفرهٔ
مخيفه معناسنه ومرعبه مصدر ميمى اولور سن غافل كندى عالمكده ايكن بركسه نا كهانى صيچرايوب يا كه يا اوزريكه
دوشمكله سنى بلكلتمك معناسنه يقال رعبه مرعبة وهى ان يثب احد فيقعد عندك وانت غافل الرعبب جندب
وزننده بودخى خرما چكردكنك دبنه دينور الرعباء صحراء وزننده بر موضعدر الرعلبب زنجبيل وزننده دائما ملاطفه
ومطايبه ايدن مزاحه خاتونه دينور وقادر اولديغى اثوابى وسائر نسنه يى برتوب پاره لين انسانه وسائر جانوره دينور
الرغب رانك فتحى وضمى وغين معجمه نك سكونيله والرغبة رانك فتحيله برنسنه يى ديليوب خواهش ايلمك
معناسنه در يقال رغب فيه رغبا ورغبة من الباب الرابع اذا اراده وعن كلمه سيله صله لندقده اعراض ايلمك معناسنه
اولور يقال رغب عنه اى لم يرده ويقال رغب بنفسه عنه اى رأى لنفسه عليه فضلا يعنى كندى نفسنده فلانه باشى آخره
نسبت فضل ومزيت مشاهده ايلمكله آندن اعراض ايدوب كندى نفسنه مشغول ومقيد اولدى مؤلفك بصائرده بيانته
كوره اصل رغب ورغبه برنسنه متوسع اولمق معناسنه موضوعدر يقال رغب الشئ اذا اتسع بعده بومناسبتله اراده
وخواهشك وسعتلو يعنى برنسنه يى پك آرزومند وطلبكار اولمق معناسنه استعمال اولنمشدر ومادهٔ مزبوره فى والى ايله
معناى مذكوره مستعملدر وعن ايله تولى واعراض معناسنده استعمال اولنور كويا كه آندن روكردان اولوب غيرى
شيئه راغب اولمش اولور ومصباحك بيانته كوره بنفسه دخى متعدى اولور يقال رغبته رغبا الارتغاب افتعال
وزننده بودخى رغبت واراده معناسنه در يقال ارتغب فيه اذا اراده الرغب فتحتيله والرغبى رانك فتحى وضمى
وغينك سكونى والفك قصريله والرغباء صحراء وزننده والرغبوت رهبوت وزننده والرغبوتى فتحتين والفك
قصريله والرغبان فتحاتله والرغبه رانك ضمى وفتحيله تذلل واخلاصله دعا ايلمك ياخود يلواروب زارى ونياز
ايلمك معناسنه در يقال رغب اليه رغبا ورغبى ورغباء ورغبوتا ورغبوتى ورغبانا ورغبة ويحرك اى ابتهل او هو الضراعة
والمسألة الارغاب همزه نك كسريله والترغيب تفعيل وزننده رغبت ايتدرمك معناسنه در يقال ارغبه اليه
ورغبه ترغيبا الرغيبة حبيبه وزننده رغبت اولنان شيئه دينور وچوق وبركى يه اطلاق اولنور جمعى رغائب كلور
شارح ديركه ليلهٔ رغائب بوندندركه عطاياى جزيله ومواهب جليله كيجه سيدر مادر نبى عليه السلام اولان آمنه جنابلرى
پدر والا كهر نبوى اولان عبدالله ايله اول كيجه زفاف ورحم مومى اليهاصدفدرهٔ نبالت اتصاف اولمشدركه اولين
شب جمعهٔ رجب شريفدر الرغب رانك ضمى وضمتيله كثرت اكل وشدت شره وحرص معناسنه دركه
صوغمسزلق تعبير اولنور يقال رغب الرجل رغبا من الباب الخامس اذا كان كثير الاكل وشديد النهم ورغب
ضمتيله شول پك وشيب يره دينوركه طپراغنك آقوب كتمسى مطر كثيره موقوف اوله ياخود واسع وطپراغى ملايم وسهل اوله
وشول دره يه دينوركه بيوك وايچريسى واسع اولمغله چوق صو استيعاب ايليه ورغب رانك ضميله ورغب ضمتيله معناى
مزبورلردن مصدر اولورلر يقال رغب رغبا ورغبا من الباب الخامس الرغيب اميروزننده اكول وحريص كشى يه
دينوركه صوغمسز تعبير اولنور وشول دره يه وسائر نسنه يه دينوركه ايچريسى كنكش اولوب چوق صوو چوق شئ
آله يقال واد رغيب اى ضخم كثير الاخذ واسع الرغاب سحاب وزننده رغيب معناسنه در يقال ارض رغاب

ای رغیب المرغب محسن وزننده زنکین ومالدار کشی یه دینور یقال رجل مرغب ای موسر المراغب میمك
فتحیله معاش خصوصنده مضطرب اولان کسه‌لره دینور المرغاب میمك فتحیله برموضع آدیدر ومرو شاهجان
قضاسنده برنهر اسمیدر وخراسانده شهر هراة اعمالندن برقریه آدیدر المرغاب میمك کسریله مالك بن حمار نام کسه‌نك
قلیجی اسمیدر مرغابین میمك فتحی وتثنیه بنیه سیله بصره قضاسنده برموضعدر الرغامی رغامی وزننده جکرده
اولان زیاده درکه جکرکوشه تعبیر اولنور رغباء صحراء وزننده برقویی آدیدر رغبان عطشان وزننده اسامی
رجالدندر عبدالعظیم بن حبیب بن رغبان محدثیندندر امام ابوحنیفه علیه الرحمه حضرتلرندن روایت حدیث
ایلمشدر ثقه‌دن اولمامغله متروك الروایه‌در مرغبون میمك وغینك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در الرغانه رانك
ضمیله نعلین تصمه‌سنك بر دن طرفه کلن عقده سنه دینور که عرب نعلینده اولور الرقیب رانك فتحیله اسماء
حسناددر جل اسمه حافظ ونکهبان معناسنه در ورنسنه‌نك ظهور ووقوعنی کوزه دیجی منتظر معناسنه دریقال
هو رقیبه ای منتظر وبکجی حارس وپاسبان معناسنه در یقال هو رقیب القوم ای حارسهم راغبك مفرداتده بیاننه
کوره رقیب لفظی رقبه‌دن مأخوذدر که بویونه دینور حافظ ونکهبان اولان کسه شیء محفوظك رقبه‌سنی حفظ ورعایت
یاخود محافظه‌سی جینده کندی رقبه‌سنی رفع ایلمك مناسبتیله اشتقاقی صورت بولمشدر انتهی ورقیب قاربازلرك امین
ومعتمدی اولان کسه‌یه دینور علی قول ضریب یعنی قمار اوقلری اوزره ناظر ومتوکل تعیین اولنان امینلرینه دینور وقمار
اوقلرندن اوچنجی اوقه دینور ونوء کوکبلرندن یعنی یغموره دلالت ایدن کوکبلردن شول کوکبه دینور که
مقابلنده اولان کوکبه منتظر اولور یعنی اول طلوع ایتدکده بو غروب یاخود اول غروب ایتدکده بو طلوع ایدر
مثلا اکلیل ثریانك رقیبیدر نته که نوء ماده سنده بیان اولندی وشول کوکبه دینور که طالعده اولوب غاربه مراقب
اوله بونك مفهومی اولکیدن اعمدر علی قول منازل قمردن احدهما آخره مراقب اولان منزله اطلاق اولنور که بریسی
طلوع ایتدکده مقابلنده واقع اولان غروب ایدر قول اوله کوره مثلا عشا وقتنده ثریا طلوع ایتدکده اکلیل غروب
ایدر علی العکس دخی بو بلجه‌در وقول ثانی یه کوره مثلا منزل غفر شرطین رقیبیدر وشوله هقعه رقیبیدر ورقیب
زبرقان بن بدرك فرسی اسمیدر ورقیب عموجه زاده‌یه اطلاق اولنور وبو محافظه معناسندندر یاخود میراثی ایچون
انتظار معناسندندر یقال هو رقیبه ای ابن عمه وبرکونه خبیث وموذی حیه یه دینور که عاشق رقیبی کبی مضر
وملعون اولور جمعی رقبات کلور ورقب کلور ضمتینله ورقیب برکسه‌نك اولاد واقربا وعشیرتندن کندیدن صکره
برنده قلان خلفنه اطلاق اولنور وبو رقیب کوکب معناسندن مأخوذدر یقال هو رقیبه ای خلفه الرقبة رانك
کسریله والرقبان حرمان وزننده والرقوب قعود وزننده والرقابه کرامه وزننده والرقوب قبول وزننده
والرقبة فتحاتله کوزتمك انتظار معناسنه دریقال رقبه رقبة ورقبانا ورقوبا ورقابة ورقوبا ورقبة من الباب الاول
اذا انتظر وبرنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه در یقال رقبه اذا حرسه وبرکسه‌نك کردننه ایپ یا پالهنك
طاقمق معناسنه دریقال رقب فلانا اذا جعل الحبل فی رقبته الترقب تفعل وزننده برنسنه‌یی کوزتمك ومنتظر
اولمق معناسنه دریقال ترقبه ای انتظره الارتقاب افتعال وزننده ترقب معناسنه دریقال ارتقبه ای انتظره
ویوکسك یره چقمق معناسنه دریقال ارتقب الرجل اذا اشرف وعلا ای ارتفع علی مکان عال المرقبة والمرقب
میملرك وقافلرك فتحیله اسم مکاندر یوکسك یره دینور که دیدبان اورایه چقوب اطرافی کوزه‌در المراقبة مفاعله
وزننده والرقاب رانك کسریله بودخی برنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه دریقال راقبه مراقبة ورقابا
اذا حرسه مراقبه صوفیه دخی بو معنادندر که هر امرده رضای باری طرفنی محافظه ایدوب کذلك جمیع احوالنه
دائما علم الهی محیط اولدیغنی ملاحظه ایله نفسنی محارسه ایلمکدن عبارتدر ومراقبه اهل عروض اصطلاحندندر که
بحر مضارعك وبحر مقتضبك عروضی برکره مفاعیل وبرکره مفاعیلن اولمقدن عبارتدر شارح دیرکه ظفریاب
اولدیغمز نسخه‌لرك مجموعنده بو رسمه مرسومدر کذلك مؤلف خطیله اولان نسخه‌ده مفاعیلن جزؤنده یاء ثابتدر
صواب اولان یانك سقوطیله مفاعلن اولمقدر زیرا یا ونوندن هربری آخره مراقبدر وجه تسمیه دخی بودر که
مفاعیلن جزؤنده آخر سبب اولان نون کندیدن مقدم اولان آخر سبب ایله که یادر جمعا ثابت اولمز علی العکس
دخی بو بلجه‌در کویا که احدهما آخرك سقوطنه مراقبدر پس یا ثابت اولورسه نون ساقط ونون ثابت اولورسه یاء
ساقط اولور بو صورتده مفاعیلن عنوانی زیغ قلمه دوچار اولمشدر ومؤلف همان بحر مضارعه مثال ایراد ایلدی
قالدی که بحر مقتضبده مراقبه مفعولات جزؤنده جاریدر که واوی فایه وفانی واوه مراقبدر بر دفعه معولات اولوب
مفاعیل جزؤنه نقل اولنور وبر دفعه مفعلات اولوب فاعلات جزؤنه نقل اولور انتهی الرقبة رانك کسریله

اسمدر تحفظ معناسنه‌در که خوف واندیشه اولنان نسنه‌دن غافل اولمیوب تبصر ایله آندن صاقنوب قورنمق حالتنه
دینور وقورقویه اطلاق اولنور ورقبه برماله آباء واجداد ارثیله مالك اولمیوب کلاله جهتیله وارث اولمغه اطلاق
اولنور خفی النسب اولمغله میراث کندوسنه تسلیم اولنمامق خصوصندن خوف واندیشه ایلدیکنه بناء یقال ورث
فلان مالا عن رقبة ای ورثه عن کلالة لم یرثه عن آبائه ویقال ورث مجدا عن رقبة اذا لم تکن آباؤه امجادا وعربلر
لم یرثه عن کلالة دیرلر اکا خارجدن مالك ومتصرف اولدی بلکه قرب واستحقاقله متصرف اولدی معناسنه
خلاصه‌سی کندی استحقاقیله مالك اولمق موقعنده استعمال اولنور الرقبی بشری وزننده ارقاب ماده‌سندن
اسمدر برملکی برکسه‌یه شول شرطله ویرمکدر که کرك واهب وکرك موهوب له قنقسی مقدم وفات ایدرسه ملك
مزبور واهبك ورثه‌سنه رجوع وانتقال ایلیه علی قول مثلا برمنزلی برکسنه‌یه شول شرطله تفویض ایلمکدر که
اول کمسنه مدة العمر آنده ساکن اولوب بعد وفاته آنده دیکر فلان کمسنه ساکن اوله علی کلا التقدیرین ملکیت همان
رقبه‌یه تعلق ایدوب ملك مستقر اولمز که وارثلره انتقال ایلیه یقال هذه الدار لك رقبی وهی ان یعطی انسانا ملکا
فایهما مات رجع الملك لورثته او ان یجعله لفلان یسکنه فان مات ففلان شارح دیرکه اشبو مسئله رقبی کتب فقهیه‌ده
مسئله مخصوصه‌در وصحاح عبارتی اوزره مشروحدر که برکسه‌یه بو وجه اوزره ملکنی هبه ایلمکه دینور که واهب
ایله موهوب له قنقسی مقدم وفات ایدرسه ملك مزبور باقی قلان کسه‌نك اوله پس هر حالده کویا که احدهما آخرك
وفاتنه مترقب اولمغله بو معنادن مأخوذ اولور انتهی الارقاب همزه‌نك کسریله برکسه‌یه ملکنی ذکر اولنان رقبی
جهتیله هبه وتفویض ایلمك معناسنه‌در یقال ارقبه الرقبی ویقال ارقبه الدار ای جعلها له رقبی الرقوب
صبور وزننده شول عورتدر که زوجنك فوتنه منتظر اوله که یا ارثنه مظهر یاخود زوج آخر ایله بهره‌ور اوله یقال
امرأة رقوب اذا کانت تراقب موت بعلها وشول ناقه‌یه دینور که مزاحمه وقتنده حوضه قریب اولمیوب اندفاع
مزاحمه‌یه ترقب ایدر اوله بو خصلت محموده‌در ورقوب اولادی طورمین خاتونه دینور علی قول ولدی فوت
اولمش خاتونه دینور شارحك بیاننه کوره معنای اخیرده رقوب رجل ومرأه‌ده مشترکدر اولادی طورمین کسه‌نك
بر ولدی ظهور ایلدکده معمر اولمیه جغنی بالتجربه تیقنی سببیله آنکدخی وفاتنه مترقب اولور ووشق ثانی‌یه کوره
ولد جدیده یاخود ثواب اخروی‌یه منتظر اولور ام الرقوب بلا وداهیه‌نك کنیه‌سیدر الرقبة فتحاتله بویونه
دینور عنق معناسنه علی قول بویونك اکسه طرفندن کوکنه دینور جمعی رقاب کلور رانك کسریله ورقب کلور
فتحتینله وارقب کلور افلس وزننده ورقبات کلور حرکات وزننده ورقبه کوله‌یه وجاریه‌یه اطلاق اولنور مرکوبه
رأس وظهر اطلاق اولندیغی کبی عادتا اسیر ومملوکك بوینه پالهنك طاقوب وبوینندن اخذ اولنمق ملابسه‌سیله
ذاتندن کنایه اولنمشدر تسمیة الکل باسم البعض المقدم قبیلندندر اذا قیل اعتق رقبة فکأنه قال اعتق عبدا وامة
ورقبه اسامیدندر رقبه که جعده صحابی عبدیدر تابعیندندر ورقبة بن مصقله تبع تابعیندندر وملیح بن رقبه
محدثیندندر الارقب اقرب وزننده ارسلانه دینور وقالین بوینلو کسه‌یه دینور الرقبانی والرقبان فتحاتله بونلرده
قالین بوینلو کسه‌یه دینور الرقب تعب وزننده آندن اسمدر قالین بوینلوغه دینور ذو الرقیبة جهینه وزننده
القابدندر ذو الرقیبة مالك القشیری شعرادندر وذو الرقیبة ابن مالك بن عبدالرحمن بن کعب بن زهیر محدثدر رقبان
فتحاتله برموضعدر الاشعر الرقبان برشاعردر الرقابة کذابه وزننده وغد معناسنه‌در که برقومك خذمتکاریدر
بارخانه‌ده قالوب آنلرك امتعه واشیالرنی کوزه‌دوب حفظ وحراست ایدر المرقب معظم وزننده شول
دری‌یه دینور که مذبوحك باشی وبوینی طرفندن یوزلمش اوله الرقبة جرعه وزننده قپلان شکار ایلمك
ایچون قازیلان چقوره دینور نته که ارسلان صیدی ایچون قازیلن چقوره زبیه دینور الرکوب قعود
وزننده والمرکب مقعد وزننده بنمك وسوار اولمق معناسنه دریقال رکب الفرس رکوبا ومرکبا من الباب الرابع
اذا علاه وکاه یاخود برناسزا فعل ایشلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که فعل مزبوره رکوب ایتمش اولور
یقال رکب الذنب اذا اقترفه الرکبة رانك کسریله رکوبدن اسمدر بنمك حالتنه دینور که بنه‌وبنش تعبیر اولنور
الارتکاب اکتساب وزننده بودخی بنمك معناسنه دریقال ارتکبه بمعنی رکبه وکاه یاخود ناسزا فعل ایشلمك
معناسنه‌در کویا که اکا نوب یاخود کندی اوزرینه بندرمش اولور یقال ارتکب الذنب بمعنی رکبه الراکب اسم
فاعلدر سوار معناسنه‌در که پیاده مقابلیدر بعضلر بونی دوه‌یه رکوب ایدنه تخصیص ایلدیلر نته که اسب سوار اولانه
فارس وخر سوار اولانه حمار اطلاق اولنور وراکب جمعی رکاب کلور رانك ضمی وکافك تشدیدیله ورکبان ورکوب کلور
رارك ضمیله ورکبه کلور قیله وزننده وراکب خرما اغاجنك بوقریسنده اولان شول داله دینور که اشاغی‌یه صارقمش

اولوب لكن بره يتشمامش اوله شارح ديركه بعض امهاتده راكب خرما اغاجى دبندن چقان شول فدان ايله
مفسردر كه آنك بشقه كوكى اولميه تنه كه صحاحده دخى بو كونه درانتهى وراكب طاغك تپه سنه اطلاق اولنور الركوب
صبور وزننده والركاب شدّاد وزننده كثير الركوب اولان كشى يه دينور يقال رجل ركوب وركاب اى كثير الركوب
وركوب وركوبه هاىله بنيت دوه سنه دينور كه يوك اوركوب خاصة بنك اتخاذ اولنان دوه در على قول ركوب خاصة بنيت
طوارنه دينور كه بنلمكه تخصيص اولنمشدر دوه وسائر حيواندن دابه مركوبه معناسنه وركوبه هايله شول دابه يه اطلاق
اولنور كه هم ركوب وهم اعمال اولنمغه تعيين اولنه يعنى هم بنيت وهم ايش طوارى اوله بو دخى كرك دوه وكرك سائر طوار
اولسون وركوبه قوللنلمش اكدى ناقه يه دينوركاسبذ كرور كوبه حرمين بينده برثنيه يعنى بربيلك آديدر وركاب كه شدّاد
وزننده در على بن عمرنام محدثك جدّى اسميدر الركب رانك فتحى وكافك سكونيله اسم جمعدر خاصة اشتر سوار
اولان كروه وقافله يه دينور كه اون نفردخى زياده اوله على قول بوراكبك جمعيدر وبعضا اسب سوارانه دخى اطلاق
اولنور قول اوله كوره جمعى اركب كلور افلس وزننده وركوب كلور وركب مصدر اولور بركسه نك دزينه اورمق
معناسنه على قول صاچندن طوتوب دزيله آكنه اورمق معناسنه در يقال ركبه ركبا من الباب الاوّل اذا ضرب
ركبته او اخذ بشعره فضرب جبهته بركبته وعلى رأى مطلقا دز ايله اورمق معناسنه در يقال ركبه اذا ضربه بركبته
وركب اسامبدندر ركب المصرى اصحابدندر على قول تابعيندندر وركب اشعر بوندن وقبيله پدرينك اسميدر
الاركوب همزه نك ضميله ذكر اولنان ركبدن اكثره اطلاق اولنور كه دوه راكبلريدر الركبة فتحاتله عدد جهتندن
ركبدن اقل اولان اشتر سوارانه اطلاق اولنور كه اون نفردن اقلّ اولور الركاب رانك كسريله بنك دوه لرينه دينور
جازه كبى مفردى راحله در لفظندن مفردى يوقدر جمعى ركب كلور كتب وزننده وركابات كلور رانك كسريله وركايب
كلور وركاب اوزنكى يه دينور كه آت اكرنده اولور رنه كه بالانه طاقيلن ايب وقايش اوزنكى يه غرز دينور جمعى ركب
كلور كتب وزننده وزيتون باغنك وصفنده زيت ركابىّ ديدكلرى ركاب دوه لرينه تحميل ايدوب شامدن جلب
اولنديغنه مبنيدر وركاب اسمادندر محدثيندن ابراهيم بن خبازك جدّى اسميدر ركاب السحاب يله اطلاق اولنور
كويا كه سحابك مركوبيدر المركب مقعد وزننده مركب برّ وبحره شاملدر يعنى طواره وكمى يه اطلاق اولنور جمعى
مراكب كلور وبو اسم مكاندر المركب معظم وزننده اصل ومنبت معناسنه استعمال اولنور يقال فلان كريم
المركب اى الاصل والمنبت وشول كسبه اطلاق اولنور كه اوزرنده غزا ايدوب نصف غنيمت كنديسنه عائد ونصفنى
صاحبنه ويرمك شرطيله آت استعاره ايليه التركيب تفعيل وزننده بركسيه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايلديكى
غنايمك نصفنى كندوسنه ويرمك قوليله آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ركبه الفرس اذا اعاره ليغزو عليه فيكون
له نصف الغنيمة وبرشيئى شئ آخره مقتضاسنجه بناشد رمق وضم والصاق ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ركبه
تركيبا اذا وضع بعضه على بعض ومنه ركب الفص فى الخاتم والسنان فى القناة تركيب نحوى بوندن مأخوذدر الاركاب
همزه نك كسريله طابك بنلمكه صلاحيتى وقتى كلمك معناسنه در يقال اركب المهر اى حان ان يركب الركانة
رانك فتحى وكافك سكونيله والركباة كذلك رانك فتحى وكافك سكونيله والركبوت حلبوت وزننده بنلمكه
صلاحيتى اولان يعنى بينك ناقه سنه دينور على قول جوق بينلوب وقوللنلمغله اكدى وآلشق اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة ركوبة كما ذكر وركبانة وركباة وركبوت اى تركب اومذللة الراكبة والراكوب والركابة كذّابه وزننده راكب
مذكور كبى خرما اغاجنك بالاسنده اولان شول شاخه دينوركه اشاغى يه صارقيق اولوب لكن يره طوقنميه التركب
تفعل وزننده والتراكب تفاعل وزننده تركيبدن مطاوعدر مركب اولمق معناسنه يقال ركبه تركيبا فتركب وتراكب
الركيب امير وزننده شئ آخره تركيب يعنى وضع والصاق اولنان شيئه دينور بوزكه وضع اولنان قاش كبى وتمرنه
بچورلش اوق كبى وبركسه ايله برابرجه طواره بنن كسيه دينوركه همركاب اوله جقدر وترلارده اولك تعبير اولنان قطعه يه
دينور مشاره معناسنه كه بستانلرده تخته تعبير اولنور على قول مزرعه وبستانده واقع ايكى دره نك يعنى ايكى مشاره نك
وايكى تخته نك ارالقنده جريان ايدن جدوله دينوركه آندن تخته لره صو افراز واجرا اولنور ياخود ايكى خرمالغك
يا ايكى باغك ما بيننه دينور ياخود ترلايه دينور مزرعه معناسنه جمعى ركب كلور كتب وزننده اساسك بيانه كوره ايكى
نهر بيننده اولان آطه طرزنده تپه يه دينور وركيب شول خرما اغاجلرينه دينوركه آرقك كنارنده ياخود غيرى يرده
مسطروارى صره صره ديكلمش اوله يقال نخل ركيب اذا كان قد غرس سطرا على جدول اوغير جدول سائر اشجارده
دخى استعمال اولنور كاغد خانه جدولى كنارنده آراسته اولان نقاره اغاجلر كبى الركبان رانك ضميله راكبك جمعيدر كه
ذكر اولندى ركبان السنبل بو معنادندر كه بغداى سنبله سنك قبجوقدن ابتدا چقان دانه لرينه اطلاق اولنور

رواكب الشحم دوه اوركجنك ايلروسنده برى برى اوزره مترا كب يول يول انجه طريقه لره اطلاق اولنور كه باغندن
اوزون اوزون تل شكلنده طريقه لردرنته كه كيروسنده اولانه روادف اطلاق اولنور الركبة جرعه وزننده صليان
ديدكلرى اوت بچلدكدنصكره يرده قلان كوكنه دينور وبدنده اويلغك اشاغيسيله بالدرك يوقريسى قاوشديغى
يره دينوركه دز تعبير اولنور على قول حيوانك اوك اياقلرنده وظيف ايله يعنى بالدرايله ذراعك يعنى قولك قاوشديغى يره
دينورنته كه قيج اياغنده كى موصله عرقوب ديرلر قالديكه بونكله معناى اولك بيننده فرق بو قدر نهايت اولكى انسانه
ايكنجى سائر حيوانه تمثيلدر تخصيص دكلدر ياخود ركبه انسان وحيوانك مرفق ذراعنه دينور بو كه كوره اعم اولور جمعى
ركب كلور صرد وزننده وركبه طائفه برّوادى اسميدر ذوالركبه برشاعر لقبيدر بنت ركبه كه اسمى رقاش در قطام وزننده
كعب بن لوى بن غالبك والده سيدر الركب صرد وزننده ركبه نك جمعيدر كه ذكر اولندى ومحمد بن مسعود بن ابى ركب
الخشنى كبار نحاة مغربدندر كذلك اوغلو ابو ذر مصعب دخى كبار نحاتدندر شارح مقامات اولان شريشى شيخيدر وركب
يمنده برناحيه در الاركب اقرب وزننده دزلرى بيوك اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اركب اى عظيم الركبة
وديزنك برى آخرندن بيوك اولانه دينور يقال بعير اركب اى احدى ركبتيه اعظم من الاخرى الركب فتحتينله
دز بيوك اولمق معناسنه در يقال ركب الرجل ركبا من الباب الرابع اذا عظمت ركبته وركب قاسيق قيلنه دينور
على قول قاسيق قيلنك بتديكى يره دينور ياخود عورتك واركك فرجلرينه يعنى اوديرلرينه دينور ياخود اودير ينك
طشره يوزلرينه دينور ياخود قاپجه نك ايچ يوزينه دينوركه اوزرنده اوديرلرينك اتلرى واقع اولور تثنيه سنده
ركبان دينور على قول ركب نسوانه مخصوصدر جمعى اركاب كلور اعراب كبى واراكيب كلور اعاريب كبى
راغبك مفرداتده بيانه كوره ركب فرج مرأه دن كنايه دركه مركوب معناسندن اولورنته كه مطيه وقعيده
دخى آندن كنايه در مركوب حجازده برموضع آديدر الركابية مدينه قربنده برموضعدر ركبان سحبان وزننده
حجازده برموضعدر الارنب نوله انسب وزننده طوشانه دينور فارسيده خركوش ديرلر اسم جنسدر
اركگنه ودشيسنه شاملدر على قول اركگنه خرز وديشيسنه ارنب ديرلر وخرز ايكى زاى معجمه ايله صرد وزننده در
جمعى ارانب كلور وارانى كلور بانى يايه ابدالله شارح ديركه سيبويه جمع ثانى بى ضرورت شعره تخصيص ايلمشدر ثعالب
وثعالى كبى وارنب برنوع ايرى صحانه دينوركه قوبرغى قصه اولور اكارنب دخى ديرلر ياى تحتيه ايله وارنب نسوان
زينت وحليا تلرندن برنوع زينت اسميدر وبرخاتون آديدر المرنبانى مرتبانى وزننده طوشان توينك رنكنده
اولان كليم وچوقه مقوله سنه دينور يقال كساء مرنبانى اى بلون الارنب المؤرنب مدحرج وزننده والمرنب
مقعد وزننده شول كليمه دينوركه ايچنه طوشان توبى مخلوط اوله يقال كساء مؤرنب ومرنب اذا كان قد خلط بغزله
وبر الارنب المرنبة محسنه وزننده والمؤرنبة مدحرجه وزننده والمؤرنبة اسم فاعل بنيه سيله طوشانى چوق
اولان يره دينور يقال ارض مرنبة ومؤرنبة ومؤرنبة اى كثيرة الارانب الارنبة هايله برونك اوجنه دينوركه
برون يومشغيدر الاربنة مصغربنيه سيله اشك كنكرينه شبيه برنوع اوتلقدر الارنبانى عسقلانى وزننده
شول صوف وايپك وشال مقوله سنه دينوركه رنكى قرامتق اوله قهوه رنكى كبى يقال خزّ ارنبانىّ اى اذكن دنبوبه
طنبوره وزننده ياخود ارنبويه درهمزه ايله رى شهرينك قضاسنده برقريه در امام كسائى اوراده تبديل كسوه
حيات ايلمشدر شارح ديركه امام محمد ايله بركونده وفات ايدوب ايكيسنك نمازنى هارون رشيد ادا واول خزينه
فقهيه وعربيه لرى آنده دفن وابوا ايلديلر رحمهم الله تعالى ذات الارانب برموضعدر المرنب مقعد وزننده
برنوع ايرى فارمه يه دينور شارحك بيانه كوره ذكر اولنان ارنب اوله جقدر الرهبة رانك فتحى وهانك سكونيله
والرهب رانك ضميله والرهب ضرب وزننده والرهب تعب وزننده والرهبان رانك ضميله والرهبان فتحاتله
قورقمق معناسنه در يقال رهب الرجل رهبة ورهبا ورهبا ورهبا ورهبانا ورهبانا من الباب الرابع اذا خاف مؤلفك
بصائرده بيانه كوره تحرز واضطرابه مقرون خوف ايلمكه موضوعدر كه يلمق وچكنمك تعبير اولنور الرهبى
رانك فتحى وضمى والفك قصرى ومديله والرهبوتى فتحتين وقصرايله والرهبوت ملكوت وزننده آندن اسملردر
قورقمغه دينور ومنه رهبوت خير من رحموت اى لان ترهب خير من ان ترحم يعنى سكا دائما مظهر خوف وخشيت اولمق
حالتى موقع رحم وشفقت اولمق حالتندن خيرلودر زيراسنك ذاتكده مايهٔ شرّ وفساد مركوز اولمغله رحم ومسامحه
اولنديغك صورتده ابراز واجراسنه مجبور اولورسن لكن دائما خوف وخشيت اوزره اولنجه سربكريبان كندى
حالكه مشغول اولوب طورورسين * مارسر ماديده يه مولا كونش كوستورمسون * الارهاب همزه نك كسريله
والاسترهاب قورقتمق معناسنه در يقال ارهبه واسترهبه اى خوّفه وارهاب رهب اولان دوه يه بنمك معناسنه در

کاسیذ کر یقال ارهب الرجل اذا رکب الرهب ولباسك یکی که رهب دینور اوزون اولمق معناسنه‌در یقال ارهب الرجل
اذا طال کمه ودوه‌یی حوضه تقربدن شتم وآزار ایدرك کیر وتوسکورمك معناسنه‌در یقال ارهب البعیر اذا قدعه
عن الحوض الترهب تفعل وزننده برکمسه‌یی وعید ایله یعنی کندیسنه شر ومضرت ایصالنی مشعر کلماتله
تخویف ایلمك معناسنه‌در یقال ترهبه اذا توعده وخدای متعاله کمال اوزره قوللق ایلمك معناسنه استعمال اولنور که
خوفك لازمیدر یقال ترهب الرجل اذا تعبد المرهوب ارسلانه اطلاق اولنور مرهوب منه اولدیغیچون ومرهوب
جیح بن الطماح نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر وبر رجل آدیدر الراهب ارسلانه اطلاق اولنور آتشدن وصیحه‌دن
وبعض ناچیز نسنه‌لردن خوف ایدر اولدیغیچون نته که خروسك سسندن وطشت ولکن مقوله‌سنك جانقر دیسندن
وهره‌دن دخی خوف ایدر شجاعتله متصف اولدیغی کبی جبانتله ده متصفدر وراهب نصاری طائفه‌سنك
پاپاسلرینه اطلاق اولنور سلفده ناسدن انقطاع وانزوا ایله تعبد وتنسکه سعی ومجاهده وملازمت ایدرلر ایدی
جمعی رهبان کلور رانك ضمیله وکاه اولور که رهبان جمع اولدیغی کبی ثعبان کلمه‌سی وفقنجه مفرد اولور فی الاصل
مصدر اولمق حسبیله بو صورتده جمعی رهابین ورهابنه کلور رانك فتحیله ورهبانون کلور که جمع سالمدر الرهبة
والرهبانیة رانك فتحیله آندن مصدرلردر راهب اولمق وراهبلق معناسنه لکن نهایه‌دن منفهم اولان مصدری
رهبنه اولمقدر که رهبه‌دن مأخوذ درونی فعلنه یاخود فعاله‌در نونك اصلیت وزیاده‌سی تقدیری اوزره ورهبانیه
تعبیر نسبله رهبنه‌یه منسوب اولمقدر که لسانمزده حاصل بالمصدر اوله‌رق راهبلق ایله تعبیر اولنور ومنه الحدیث
لا رهبانیة فی الاسلام اشبو حدیثده منهی اولان رهبانیتدن مراد سلف رهبانلرینك اخلاقلریله متخلق اولمقدر
اختصاء کبی که کندی ماده‌ٔ رجولیتنی ازاله ایلمك وریاضت ایچون ونفسنه اذا ایچون کردنه زنجیر بکورمك
وپوست کیمك واصلات قسمنی اکل ایلامك وصوم وصال ایلمك کبی ایمدی ملت اسلامیه ملت سمحاء اولوب
تشدید وتغلیظدن پاکیزه اولمغله بو کونه حالات شدیده‌دن نهی شرعی صادر اولمشدر وراهب بر رجل اسمیدر
مترجم دیر که برهان قاطعده رهبان لفظی فارسی اولمق اوزره مرسومدر اصلی روه بان ایدی روه زهد وصلاح
وبان صاحب معناسنه اولمغله روهبان زاهد وصالح دیمکدر بعده تخفیفله واو حذف اولنوب رهبان دیدیلر ظاهرا
مؤلفك افرادی بو که مبنیدر انتهی الرهب رانك فتحی وهانك سکونیله آریق ومهزول ناقه‌یه دینور علی قول بو کسك
وبلند ارکك دوه‌یه دینور وبو فقه تمریه دینور نصل رقیق معناسنه جمعی رهاب کلور رانك کسریله الرهب فتحتنیله
لباس یکنه دینور کم معناسنه‌منقول اعطی مما فی رهبك ای مافی کمك شارحك بیاننه کوره بو جمیر لغتیدر الرهابة سحابه
وزننده ورانك ضمیله لغتدر لغو یوندن حرمازی ایکیسنده دخی هانك شده‌سیله روایت ایلمشدر کوکسده بطن اوزره
مشرف بر کیکرك کیکنه دینور که کوپك لسانی شکلنده اولمغله لسان الکلب دخی دیرلر خوف وقتنده یورك اوینامغله
اولدخی مضطرب اولور جمعی رهاب کلور سحاب وزننده که بو لغت اولایه کوره‌در الارهاب همزه‌نك فتحیله صباد
اولمیان قوشلره اطلاق اولنور رهبی سکری وزننده بر موضعدر مرهب محسن وزننده اسامیدندر الترهیب تفعیل وزننده
ناقه فوق الطاقه یوریمکدن ناشی درمانده و بی تاب اولمغله صاحبی یانه اوتوروب آهسته آهسته یملوب تیمار ایده‌رك
جانی بدننه کلوب تنفس ایلمك معناسنه‌در وبو ذکر اولنان رهب ماده‌سندن مأخوذدر ربابی ازاله ایچون اولمق دخی محتملدر
یقال رهبت الناقة بالضم ترهیبا فقعد بجانبها ای جهدها السیر فعلفها حتی ثابت الیها نفسها الروب ثوب
وزننده والروؤب قعود وزننده سود او یو یوب یوغرد اولمق معناسنه‌در یقال راب اللبن یروب روبا وروؤبا
اذا خثر وروب یوغورده دینور نته که رائب دخی دینور علی قول روب ورائب یایقده یاپیلوب یاغی چقمش سوده
دینور که قوپیسنه بو یوغرد وصیو بغنه آیران تعبیر اولنور که یاغسز ساده اولور وروب وروؤب متحیر وآشفته اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال راب الرجل روبا وروؤبا اذا تحیر وچوق یمکدن یاخود اویقو بصوب او یوقلامق کبی
عارضه‌دن ناشی وجود آیران کبی سست وفاتر اولمق معناسنه‌در علی قول او یقودن بدن ودماغی ممتلی وغلیظ وسرکران
قالمق معناسنه‌در که مخمور قالمسی کبی اولور یاخود اویقوسر خوشی اولمق معناسنه استعمال اولنور که زیاده‌سیله
اویقو بصوب او یومامغله یاخود هنوز اویقویه وارمشیکن قالقمغله شوریده دماغ اولمقدن عبارتدر یقال راب الرجل
اذا فترت نفسه من شبع او نعاس او قام خاثر البدن والنفس او سکر من النوم ویك یوریلوب فرومانده وطورغون اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال راب الرجل اذا اعیی و یلان سویلمك معناسنه‌در یقال راب فلان اذا کذب وعقل وذهن
شوریده ومختلط اولمق معناسنه‌در یقال راب الرجل اذا اختلط عقله وعربلر فلان کسه‌یی بوشلوب کندی حالنه ترك ایله که
هلاك یا بقلشدی دیجك یرده دعه فقد راب دمه دیرلر نته که یقوردمه دخی بو معناده استعمال اولنور التروب

تفعیل وزننده سودی یوغرد چالق معناسنه‌در یقال روب اللبن ترویبا اذا جعله رائبا ویك یوریلوب فرومانده
اولمق معناسنه‌در یقال روبت مطیته اذا اعیت الارابة ابانه وزننده بودخی سودی یوغرد چالمق معناسنه‌در یقال
اراب اللبن ارابة اذا جعله رائبا المروب منبر وزننده شول طلومه دینور که آنده سودی چالقیه‌رق یاغنی چقروب
یوغرد ایدرلر که یایق تعبیر اولنور بعض محلده دیبکده چلارلر المروب معظم وزننده شول طلومه دینور که ایچنده
سود او یودیلوب یوغرد چالنمش اوله یقال سقاء مروب ای روب فیه اللبن الروبة رانك فتحی وضمی و واوك سکونیله
یوغرد مایه‌سنه دینور که بعض دیارده دامیزلق تعبیر اولنور سوده چالمغله او یو یوب یوغرد اولور علی قول یوغرد
چالنان سودك بقیه‌سنه دینور و یغوردوه‌نك کندی صلبنده مجتمع اولان نطفه‌سنه دینور یاخود یغور دوه‌نك ناقه‌یه
آشدقدنصکره رحمنده واقع اولان نطفه‌سنه دینور یوغرد مایه‌سنه تشبیها وروبه حاجت وضرورت معناسنه استعمال
اولنور ومدار معاش وقوام زندکانی اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور نته که فارسیده مایه دخی بو معنایه‌در وروبة الامر
بر ماده‌نك جماعنه یعنی طوپنه وکلیسنه اطلاق اولنور که بالجمله اصول واجزاسی مجتمع اوله‌رق هیئتدن
عبارتدر وروبه کیجه‌دن بربلوکه وبر مقداره دینور مشاهیر شعرادن روبة بن العجاج بو معنا جهتندن مسمادر
یعنی کیجه‌دن برمقدار کچدکده تولد ایلمك ملابسه‌سیله روبه ایله تسمیه اولنمشدر لکن بعضلر رؤبه مهموز
اولدیغنه ذاهب اولدیلر نته که ماده‌سنده کذران ایلدی وروبه‌ات پاره‌سنده اطلاق اولنور وشول قصاجه
دینور که آنکله ایندن جانور طتوب طشره چقاررلر وروبه فقر وفاقه معناسنه‌در وآچ لغاجنه دینور واوشنکلك
واو یوشغلق کسل وفتور وتوانی معناسنه‌در ونبات واشجاری کثیر طپراغی صوی ومنبت اولان مقبول ومعتبر
یره دینور الرائب یوغرده دینور نته که ذکر اولندی وشول کشی‌یه اطلاق اولنور که کثرت اکلدن یاخود
اویقو بصمقدن یاچوق او یومقدن یا اویقوسر خوشلغندن بدن ودماغی مخمور صباحی کبی شبشکن وطولقون
وسرکران اولمغله یوغرد کبی سست وفاتر اوله روب لفظندن مأخوذدر الاروب اقرب وزننده والروبان رانك
ضمیله رائب معناسنه‌در روب طوب وزننده بلخ قضاسنده بر قریه‌در روبی طوبی وزننده بغداد اعمالندن
بر قریه‌در الراب ناب وزننده قدر ومقدار معناسنه‌در یقال هذا راب کذا ای قدره الریب عیب وزننده حادثه‌ٔ
روزکاره دینور صرف الدهر معناسنه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ریب اصل برنسنه‌ده برحالت توهمیله واقع
اولان شك وشبهه معناسنه موضوعدر وصرف روزکاره اطلاقی کون وحصولی جهتنده شك وکمان اولنوب بلکه وقت
حصولی مشکوك اولمق ملابسه‌سیله‌در وامهات سائره‌نك بیانلرینه کوره ریب وریبه مصدرلردر نفس بر ماده‌ٔ سببیله
مضطرب ومتخدش اولمق معناسنه موضوعدر تقول رابنی الشیء اذا حصل فیك ریبة وهی قلق النفس واضطرابها
بعده آنکله شك وشبهه تسمیه اولنمشدر اضطراب نفس وخدشه‌ٔ درونه سبب اولمق علاقه‌سیله وحوادث دهره اطلاقی
کذلك سببیت علاقه‌سنه مبنیدر وحاجت معناسی دخی بو بابدندر وامام جوینی تحقیق اوزره شکك مفهومی
طرفینك تساوی واعتدالنی متضمندر وریب یقین درجه‌سنه بالغ اولمغه مشعر وطدر کما یقال شك مریب ولا یقال ریب
مشکك پس شك مبدأ ریب اولور نته که علم مبدأ یقیندر خلاصه‌سی ریب لسانمزده سوء ظن ومظنه وتهمت تعبیر
ایلدیکمز مفهوملر اوله‌جقدر مثلا برکمسه‌یی میخانه‌دن خروج ایدرکن کوردکده عیاش اولمسی ضمننده خاطره
خطور ایدوب دلنشین اولان مظنه کبی انتهی وریب حاجت معناسنه استعمال اولنور موجب اضطراب درون
اولدیغیچون وظنه وشك وشبهه معناسنه‌در وتهمت معناسنه‌در که تعییب وتعییری موجب اولان حالتدر شارح
دیر که کرچه مؤلف والظنة والتهمة عبارتیله ظاهرا تفکیك ایلمکله هر بری بشقه‌جه معنا اولور لکن بعض اصولده
الشك مع التهمة عنوانده مثبت اولمغله اکا کوره تهمته مقرون شك وشبهه دیمك اولور که مثلا برکمسه حقنده بربد
وناسزا فعل ایله ظن وکمان ایلمك کبی انتهی وریب وریبه رانك کسریله مصدر اولورلر برکمسه‌یه برنسنه شك وشبهه
ایراث ایلمك معناسنه‌در که بدکمان ایلمك تعبیر اولنور تقول رابنی الامر یریب ریبا وریبة ای شککنی وبرکمسه‌یی شك
وشبهه‌یه وسوء ظنه دوشورمك معناسنه‌در تقول ربته ای اوصلت الریبة الیه الارابة همزه‌نك کسریله بودخی
برکمسه‌یه برنسنه مظنه وکمان ایراث ایلمك معناسنه‌در تقول ارابنی الامر ارابة بمعنی شککنی وبرکمسه‌یی سوء ظنه القا ایلمك
معناسنه‌در تقول اربته ای جعلت فیه ریبة ویقال ارابنی ای ظننت ذلك به وجعل فی الریبة یعنی فلان کمسه فلانك
حقنده بکا شبهه ایراث ایلمکله بن دخی او یولده ظن ایدوب آنی متهم قلدم وقیل معناه اوهمنی الریبة یعنی بکا شبهه وکمان
ایراث ایلمکله بنی آنك حقنده بدکمان ایلدی وبعضلر دیدیلر که اکر کنایه ایدرلر ایسه الف الحاقیله مزید اوله‌رق
استعمال ایدرلر واکر کنایه ایلمزلر ایسه رابنی امره ریبا وریبة عنوانده ثلاثی اوله‌رق استعمال ایدرلر علی قول

مطلب

عدم كنايه‌ده دخی مزيد اوله‌رق استعمال اولنور تقول ارابنی الامر ارابة شارحك بيانه كوره كنايه‌دن مراد عدم
تيقندر كه شبهه‌يی مورث بر اماره احساسيله كمانه دوشمكدر وعدم كنايه‌دن مراد يقيناً سوء ظنی مورث تهمت مشاهده
ايلمكله وجه تحقيق اوزره آنده مظنه بلكه اول تهمتله متصفدر ديمكدن عبارتدر نته كه مصباحده تقول رابنی الشیء
اذا استيقنت منه الريبة فاذا اسأت به الظن ولم تستيقن منه الريبة قلت ارابنی منه امر هو فيه عنوانيله مرسومدر
وصاحب نهايه دخی يقال رابنی الشیء وارابنی بمعنی شككنی وقيل ارابنی فی كذا ای شككنی واوهمنی الريبة فيه
فاذا استيقنته قلت رابنی بغير الف عبارتيله ايراد ايلمكله بيان مزبوره موافقدر قالديكه شارح طيبی توجيهنه كوره
كنايه‌دن عند الكوفيين ضمير مراد اولمغله اذا كنوا كلمه‌سی اگر فعله ضمير الحاق ايدرلر ايسه مزيد اوله‌رق والا ثلاثی
اوله‌رق استعمال اولنور ديمكدر بوكه كوره اراب الامر جائز اولميوب ارابنی الامر وارابنی امره عنوانده اولق لازمدر
انتهی واربه شك وشبهه‌لو اولمق معناسنه كلور كه همزه‌سی صيرورت ايچون اولور يقال اراب الامر اذا صار ذا ريب
الاسترابه بر كسنه‌ده سوء ظن وتهمتی مورث حالت كورمكله شك وشبهه‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال استراب به اذا رأی
منه ما يريبه الرياب شداد وزننده شول نسنه‌يه اطلاق اولنور كه ذاتنده شبهه‌لو وتهمتلو اولمغله فعل وتقربی تخويف ايدر
اوله يعنی آنی ايشلمكدن آدم متهم اولورم ديو احتراز ايدر اوله يقال امر رتاب ای مفزع الارتياب افتعال وزننده
شك وشبهه ايلمك معناسنه‌در يقال ارتاب من الشیء اذا شك فيه وبر كسنه‌يی بر نسنه ايله متهم قلمق معناسنه‌در يقال
ارتاب به ای اتهمه به الزيب عيب وزننده بر موضع آديدر بيت ريب يمنده بر حصار آديدر فصـــل الزای
المعجمة الزأب زانك فتحی وهمزه‌نك سكونيله بر آغر نسنه‌يی يوكلنوب سرعتله ايلتمك معناسنه‌در يقال زأب القربة
زأباً من الباب الثالث اذا حملها ثم اقبل بها سريعا وصوبی شدتله ايچمك معناسنه‌در يقال زأب الرجل اذا شرب
شرباً شديداً وطوارسورمك معناسنه‌در يقال زأب الابل اذا ساقها الازدءاب افتعال وزننده كه تابی داله قلب
اولنمشدر بو دخی بر آغر نسنه‌يی يوكلنوب سرعتله آلوب كتمك معناسنه‌در يقال ازدأب القربة اذا حملها ثم اقبل بها
سريعا الزؤاب غراب وزننده تبدل وانقلاب معناسنه‌در يقال الدهر ذو زؤاب ای انقلاب وقد زأبه الدهر
ای غيره وقلبه علی قول اشبو زؤاب كلمه‌سی زوءات لفظندن كه سوءات وزننده در مصحفدر وزوءات زوءه لفظنك
جمعيدر كه موت سببيله حادث اولان حادثه‌يه دينور وزأبه الدهر كلمه‌سی دخی مصحفدر صواب اولان زآء اولمقدر كه
جاء وزننده‌در به كلمه‌سی باء وضميرايله بشقه جمله سيدر نته كه زوء ماده‌سنده بيان اولندی الزءاب زراب وزننده
قوارير معناسنه‌در كه قاروره‌نك جمعيدر شيشه‌لر ديمكدر بو كلمه‌نك مفردی مسموع دكلدر شارح ديركه بعضلردن
مفردی زأناب اولديغی مسموعدر الزئب زغب وزننده ومرادفيدر كه موی مادر زاديدر كرك سائر حيوانده وكرك
طيورده اولسون كه ابتدا چقان خرده صاری بچه تويلردر وزئب انسان قسمنده قيللر كثير اولمغه دينور ودوه قسمنده
چهره‌سنك وچكه‌سی التنك تويلری فراوان اولمغه دينور يقال زئب يزئب زأباً من الباب الرابع اصلی زئب اولمغله
ادغام اولنمشدر مل يمل كبی وكونش باتمغه يك يقلشمق معناسنه‌در يقال زبت الشمس اذا دنت للغروب وزب
طولدرمق معناسنه‌در يقال زب القربة زباً من الباب الاول اذا ملأها الازب فتحتيله وبانك تشديديله قيللری
كور اولان كشی‌يه دينور يقال رجل ازب ای كثير الشعر وچهره‌سی وچكه‌سی آلتی يك تويلو اولان دوه‌يه دينور
واوجوزلق وبولق يله اطلاق اولنور كه يغمورلو اولمغله اكينلر وچايرلر وچمنلر فراوان اولور يقال عام ازب ای مخصب
وازب اسماء شياطيندندر ومنه حديث عبد الله بن الزبير رضی الله عنهما مختصرا انه وجد رجلا طوله شبران فاخذ
السوط فاتاه فقال من انت فقال ازب قال وما ازب قال رجل من الجن فقلب السوط فوضعه فی رأس ازب حتی
باص وفی حديث العقبة هو شيطان اسمه ازب العقبة يعنی عبد الله بن زبير حضرتلری بر كيجه باديه‌ده يالكز قالوب
ضروری بر محلده آرام ولك وتنها خوابه واروب اويانديقده نصكره راحله‌سنك پالانی اوزرنده كورديكه قدی ايكی
قارش مقدارنده بر كسنه طورر همان تازيانه‌سنی آلوب يانه كلدی وسن كيمسن ديو سؤال ايلدكده بكا ازب ديرلر ديو
جواب ايلدی پس عبد الله ازب كيمدر ديو تكرير سؤال ايلدكده جن طائفه‌سندن اولديغی افاده ايلمكله عبد الله
تازيانه‌سنی چويروب مزبورك باشنه وضع ايلدكده خرده لكدن ناشی آلتنده مستتر ومختفی اولدی وبيعة العقبة
حديثنده ازب العقبة بر شيطانك اسمی اولمق اوزره واردر ونهايه‌ده عبد اللهك تصادف ايلديكی شخص مرقوم
عظيمة اللحية اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا وجه تسميه‌سی بودر وحديث ثانيده هو شيطان اسمه ازب العقبة
وهو الحية عبارتيله مبيندر الازباب همزه‌نك كسريله كونش غروبه يك يقلشمق معناسنه‌در يقال ازبت الشمس
ازباباً اذا دنت للغروب واوزمی وانجيری قوريدوب زبيب ايلمك معناسنه‌در يقال ازب العنب والتين اذا صيره زبيبا

التزبيب تفعيل وزننده ازباب معنا سنه در وتكلم ايدركن اغزی كپوكلندرمكله آوردك ايكی طرفنده كپوك يغلمق
معناسنه‌در يقال زبب الرجل وزبب شدقاه اذا اجتمع الريق فی صامغيهما ويقال تكلم فلان حتی زبب فمه الازدباب
افتعال وزننده طولمق معناسنه‌در يقال ازدبت القربة فازدبت اذا ملأها فامتلأت الزباء زانك فتحی وبانك تشديديله
ازب كلمه‌سندن مؤنثدر بو مناسبتله است ومقعده اطلاق اولنور كثيرة الشعر اولديغيچون وشديد ومنكر اولان
داهيه‌يه اطلاق اولنور يقال داهية زباء ای شديدة نته كه شعراء دخی بو معنايه استعمال اولنور تويلو جانوره تشبيهله كه
مهول اولور وزباء نهر فرات ساحلنده بر بلده آديدر وطیء قبيله‌سندن اصيدف نام كسنه‌نك فرسی اسميدر وطهيه
قبيله‌سی يورننده بر صو آديدر وزباء سلفده جزيرة ابن عمر ملكه‌سی اولان بر خاتون لقبيدر مزبوره ملوك طوائفدن
معدوده‌در كيسوسی يك طويل وفراوان اولمسی باعث تلقيبدر ملك حيره وانبار اولان جذيمة الابرش مومی اليهانك
پدرنی قتل ومملكتنه استيلا ايلدكدنصكره مومی اليها جد وسعی بيكران ايلمينه مملكتنی آوردهٔ قبضهٔ تسخير وبر تقريبله
جذيمه‌يی قتل وتدمير ايلمشدر قصه‌سی تواريخ وامثالده مشروحدر *لامر ما جدع قصير انفه* مثلی اول قصه
اجزاسندندر وزباء بنو سليط جماعتنه مخصوص بر صو آديدر ويمامه‌ده بر چشمه آديدر الزب زانك ضمی وبانك
تشديديله آلت تناسله دينور ذكر معناسنه علی قول انسان ذكرينه مخصوصدر قيللری ملاحظه‌سنه مبنيدر زيرا
بدو بلرده حلق وتنوره اولمز جمعی ازب كلور همزه‌نك فتحی وزانك ضميله وازباب كلور وزبه كلور فتحاتله وزب صقاله
علی قول صقالك مقدمنه دينور وبرونه دينور انف معناسنه الزبيب امير وزننده قوری اوزمه وقوری انجيره دينور
محدثيندن ابراهيم بن عبد الله العسكری وعبد الله بن ابراهيم بن جعفر وابو نعيم كه محمد بن شريك راويسيدر وعلی
بن عمر السمرقندی الزبيبيوندر زبيب بيع ايتدكلری ايچون اكا نسبت اولنديلر وزبيب صويك كپوكنه دينور ويلانك آغزنده
اولان زهره دينور الزبيبة هايله بر نوع ياره اسميدر كه انسانك اللرنده تحدث ايدر وچوق سويلين مكثار كسنه‌نك
آوردنده ظهور ايدن كپوكه دينور الزبيبتان تثنيه بنيه‌سيله تكلم ايدركن آوردلك ايكی طرفنده مجتمع اولان كپوكلره
دينور ويلانك كلبك ايكی كوزلری اوزره اولان ايكی سياه نقطه‌لره دينور التزبب تفعل وزننده سوبلركن آغز
كپورمك معناسنه‌در يقال تزبب الرجل اذا تزبد فی الكلام الزباب سحاب وزننده بر نوع ابری فاره‌يه دينور كه قولقلری
صاغر اولور علی قول تويی قزل اولان باخود تويسز اولان فاره‌يه دينور وزباب اسمادندر زباب بن رميلة الشاعر
اشهبك برادريدر زبيب زبير وزننده ابن ثعلبه‌در كه اصحابدندر بنو العنبر قبيله‌سندندر وعبد الله بن زبيب تابعيندندر
يمنده جند نام قريه‌دندر الزباب شداد وزننده مزبب صنان كسنه‌يه دينور نته كه زبيبی دخی ديرلر وزباب اسامیدندر
بجير بن زباب بنو عامر بن صعصعه نسبی رجالندندر وعلی بن ابراهيم الزباب محدثيندندر الزبيبه زانك فتحيله
بغدادده بر محله‌در محدثيندن ابو بكر عبد الله بن طالب الزبيبی اورادندر الزبيبی يای نسبتله قوری اوزم صتانه دينور
كذلك قوری انجير صتانه دينور وقوری اوزم وانجير خوشابنه دينور زيبا زانك وبانك فتحيله اسامیدندر محمد بن
علی بن ابی طالب بن زيبا الزيبی محدثيندندر الزئب غضب وزننده تركيده يورصوق تعبير اولنان جانوره دينور
فارسيده شغار ديرلر باغلرده اوزمك عدوسيدر اورد جه شبشوب قبار روز بربر كونه كی يه دينور چكدری ديدكلری
اوزون كی اوله جقدر الزرئبه كبكبه وزننده دارلمق غضب معناسنه‌در علی قول جنكده بوزولوب قاچمق معناسنه‌در
يقال زرئب الرجل اذا غضب او انهزم فی الحرب المزئب محدث وزننده والمزئب مكب وزننده مالی چوق زنكين
كسنه‌يه دينور يقال رجل مزئبه ومزئب ای الكثير المال زبيبه حبيبه وزننده اسمادندر عبد الرحمن بن زبيبه اصحاب
حديثندندر الزباوان زانك فتحی وبانك تشديديله آل عبد الله بن عامر بن كريزه مخصوص ايكی باغچه‌در
الزجبة زانك ضمی وجيمك سكونيله كلمه وسخن معناسنه‌در تقول ما سمعت زجبة ای كلمة الزحب زانك فتحی
وحای مهمله‌نك سكونيله بر نسنه‌يه يك يقين واروب چاتمق معناسنه‌در يقال زحب اليه زحبا من الباب الثالث اذا دنا
الزخباء خای معجمه ايله صحراء وزننده يوريمك بابنده طيانقان وصلب ومتين اولان ناقه‌يه دينور الزخزب زانك
ضمی وخای معجمه‌نك سكونی وبانك تشديديله وجودی غليظ وقوی وشديد اللحم اولان انسان وحيوانه دينور
المزخلب اسم فاعل بنيه‌سيله دائما ناسی هزل واستهزا ايدن كسنه‌يه دينور يقال رجل مزخلب اذا كان يهزء بالناس
الزدب زانك كسريله حصه ونصيب معناسنه‌در جمعی ازداب كلور الزذابيه ذال معجمه ايله ثمانيه وزننده يمامه‌ده
بر خانمان آديدر كه اهلی خاندانلردر الزرب ضرب وزننده مدخل ودخولكاه معناسنه‌در وخاصة قيون وكچی
آغلنه دينور زانك كسريله‌ده لغتدر جمعی زروب كلور وزرب آوجی كوملتيسنه دينور ومصدر اولور قيون وكچی
قسمنه آغيل ياپمق معناسنه يقال زرب للغنم زربا من الباب الاول اذا بنی الزرب لها واتخذ معناسنه‌در يقال زرب

الماء زربا من الباب الرابع اذا سال الزربة غربه وزننده بودخی قیون وکچی آغیلنه وآوجی کوملتبسنه دینور
الزرب زانك كسریله صو یولنه دینور الزریاب یای تحتیه ایله جلباب وزننده آلتونه دینور ذهب معناسنه علی قول
آلتون صویونه دینور که نسنه تذهیب ایدرلر ومطلقا صاری نسنه یه اطلاق اولنور وبو زرآب فارسی معربیدرکه
آلتون صویی دیمك اولور زانك كسریله والفك برنی یایه قلبله تعریب ایلدیلر الزرابی شرابی وزننده زربی کلمه سندن
جمعدر زانك كسر وضمی وبای مکسوره ایله کوچك یصدیغه دینور قولتق یصدیغی کبی نمرقه معناسنه ودوشمه یه
دینور قالیچه وزیلو وکلیم کبی یاخود مطلقا دوشنلوب واتکا اولنه جق نسنه یه دینور امهات سائره ده فاخر ونفیس
قالیچه ونهالی ایله مفسردر که فارسیده شادروان دینور وبیضاویده ونمارق مصفوفة وزرابی مبثوثة الایه کریمه سنده
فاخر ونفیس بساط ایله مفسردر وزرابی صارارمش اوتلره دینور علی قول قزاروب لکن هنوز کندیده خضرت
اثری اولان اوتلره دینور که بعض نبات قورمغه یوز طوتدقده اول کونه اولور الازریاب احرار وزننده اوت وجه
مذکور اوزره زرابی اولمق معناسنه در یقال ازرب النبات ازربابا اذا اصفر او احمر وفیه خضرة المزراب مرزاب
وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی عین زربه ثمره وزننده یاخود عین زربی که سکری وزننده در ثغور شامیه دن
مصیصه نام قصبه قربنده بر بلده آدیدر ذات الزراب زانك كسریله حرمین محترمین بیننده پیغمبر ذیشان علیه
الصلوة والسلام مساجدندن برمسجد اسمیدر زربة السبع برتیجی جانورلرك اینلرینه دینور یوم الزریب بین
العرب بریوم معروفدر زربی سکری وزننده برمحدث اسمیدر که روایت ایلدیکی احادیث اکثری منکر اولمغله
معمول به دکلدر مؤلفك بوراده وزربی له مناکیر قولی وزربی محدثله احادیث مناکیر سبکنده در الزردبة دحرجه
وزننده بوغمق معناسنه در یقال زردب فلانا اذا خنقه الزرغب غین معجمه ایله جعفر وزننده کیمخت اسمیدرکه
صاغری تعبیر اولنان دری یه دینور وکیمخت کلمه سی فارسیدر عرب دخی استعمال ایلدیلر الزرنب نونله جعفر
وزننده برنوع خوشبو طیب آدیدر علی قول خوشبو برشجر اسمیدر مفردات طبیه ده برنباتك ورقیدرکه پك خوشبو
اولمغله عطریات ومفرحاتدن معدوددر فارسیده اول نباته سرو ترکستانی وعربیده رجل الجراد دخی دیرلر
آنکچون ترکیده چکرکه اباغی تعبیر اولنور دیو مرسومدر وزرنب زعفرانه دینور وبان صغرینك مایسنه دینور
وعورت فرجنه دینور علی قول بوکه دینور یاخود طشره یوزینه یاخود کینه نك اکسه سنده اولان یومریجه انجکره
دینور وکینه ثمره وزننده فرجك داخلنده غده طرزنده برلحمه در الزعب زانك فتحی وعینك سکونیله طولدرمق
معناسنه در یقال زعب الاناء زعبا من الباب الثالث اذا ملأه وکسمك معناسنه در یقال زعبه اذا قطعه ودره وچای
صو ایله طولمق معناسنه در یقال زعب الوادی اذا تملأ وطلوقربه یی کوترمك معناسنه در یقال زعب القربة اذا احتملها
ممتلئة وجماع ایدوب عورتك فرجنی نطفه ایله لبریز ایلمك معناسنه در یقال زعب المرأة اذا جامعها فملأها وبولك آغر
اولمغله دوه کوجله آغر آغر کوتروب کتمك علی قول بری برنی تدافع ایدرك کتمك معناسنه درکه بودخی یوکك آغرلغندن
نشئت ایدر زیرا طوغری کیده میوب بری برینه طوقنوب قاقشدیره رق کیدرلر یقال زعب البعیر بحمله اذا مر به مثقلا
اوتدافع وبرکسه یه برمقدار مال ویرمك معناسنه در یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا بالکسر کما سیذکر اذا دفع
له قطعة منه الازدعاب افتعال وزننده کسمك معناسنه در یقال ازدعبه اذا قطعه وبولك آغر اولمغله دوه کوجله
اغرلنه رق کوتروب کتمك یاخود بری برنی تدافع ایدرك کتمك معناسنه در زعب کبی یقال ازدعب البعیر بحمله اذا مر به
مثقلا اوتدافع الزعبة زانك فتحی وضمی وعینك سکونیله والزعب زانك كسریله بربلوك ماله دینور وبین العرب مال
مواشیدن عبارتدر یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا ای قطعة منه کما مر الزعیب نعیب وزننده
ومرادفیدرکه قرغه اوتمك معناسنه در یقال زعب الغراب زعیبا اذا نعب زاعب صاحب وزننده بربلده یاخود
برکسه آدیدرکه مزراق تمرنلری دوزرایدی رماح زاعبیه اکا منسوبدر علی قول زاعبیه شول قارغی یه دینورکه
پك نرم وسهل اولمغله اوینادقده بغوملرینك بعضی بعضنه طوقنور اوله وبعضا اولورکه اوجی باشنه طوقنور اولور
وبو تدافع معناسندن مأخوذدر وزاعب شول کسه یه دینورکه هر طرفی کزوب سیر وسیاحت ایلمکله هرسمتی
وهرجانبی کرکی کبی بیلدیکندن سائرلره دخی دلالت وهدایت ایدر اوله الزعیب امیر وزننده قرغه اوتمك معناسنه درکه
ذکر اولندی وزعیب النحل آریلرك ویزردیسنه اطلاق اولنور زعابه سحابه وزننده یمامه ده برقریه در زعاب
غراب وزننده مدینه ده برموضع آدیدر علی قول صواب اولان غین معجمه ایله در زعیب زبیر وزننده اسامیدندر زعب
زانك كسریله جلد وزننده برقبیله پدریدر معن بن یزید بن زعب آنلردندر مرقوم معن وپدری اصحابدن اولدقلری
مرویدر التزعب تفعل وزننده نشاطلنوب شادان اولمق معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا نشط وحرارتلنوب

غضبه کلمك معناسنه در یقال تزعب الرجل اذا تغیظ واکل وشرب خصوصنده چوغه کتمك معناسنه در یقال تزعب
فی اکله وشربه اذا اکثر وبرنسنه یی بولشمك معناسنه در یقال تزعب القوم المال اذا اقتسموه الزعبوب زانك ضمیله
ذاتنده لئیم وناکس اولان بودوره دینور جمعی شاذ اوله رق زعب کلور زانك ضمیله الازعب اعجب وزننده زعبوب
معناسنه در وقالین وغلیظ اولان شیئه دینور زعبب قنفذ وزننده اسمادندر زعبه جرعه وزننده برحمار آدیدر
زعبان سحبان وزننده اسمادندر محمد بن نعمه بن محمود بن زعبان متأخریندن برشاعردر الزغب زانك وغین
معجمه نك فتحیله خرده ویومشق قیللره وتویلره دینور انسانك یوزنده وقولغنده اولان تویلر کبی کذلك قوشك بلکلرنده
وکوده سنده اولان خرده ویومشق تویلره دینور علی قول معصومك وباورینك ابتدا ظهور ایدن صاری تویلرینه
دینورکه معصومده موی مادرزاد تعبیر اولنور وپیر واختیار آدمك قیللرینه ضعف ورقت کلدیکی هنکامده باشنده
قلان قیللره دینور زغب بو معنالردن مصدر اولور معصوم یاخود باوری یاخود پیر آدم اول کونه صاری وخرده تو بلمك
معناسنه یقال زغب الصبی زغبا من الباب الرابع اذا نبت زغبه ویقال زغب الفرخ اذا اصغر ریشه وزغب هرنسنه نك
هنوز تازه ومطرا اوطرفنده سنه دینور یقال اخذه بزغبه ای بحدثانه التزغیب تفعیل وزننده بودخی معصوم وقوش
باورسی یکی تو بلمك معناسنه در یقال زغب الصبی والفرخ بمعنی زغب الازغیباب احمرار وزننده معنای
مزبوردن مبالغه در یقال ازغاب الصبی والفرخ ازغیبابا الزغابة ذؤابه وزننده والزغابی جمادی وزننده
زغبدن اصغر اولان تویه دینورکه قرنجه اباغی کبی پك خرده اولور وزغابه پك آز نسنه یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت
منه زغابة ای شیئا یعنی قدر الزغابة وزغابه مدینه قربنده برموضعدر الزغبة جرعه وزننده فاره یه شبیه برحیوان
اسمیدر وجریر نام شاعرك جاری اسمیدر وبرموضع آدیدر بونده زانك فتحیله ده جائزدر وامام مسلمك شیخی عیسی
ابن حمادك لقبیدر ومحدثیندن احمد بن عیسی بن احمد بن خلفك پدرینك جدی اسمیدر الازغب اقرب وزننده برنوع
انجیره دینور که کبیر اولور والاجه وابلق آته دینور وآقلو قاره لو آلاجه ایپه دینور الزغبب قنفذ وزننده بخیل
وناکس اولان بودوره دینور الزغب صرد وزننده آقلو قاره لو آلاجه ایپه دینور الزغباء صحراء وزننده فرع
نواحیسندن قبلیه ناحیه سنده برطاغك اسمیدر وبرکسه نك آدیدر زغیبه جهینه وزننده مکه ایله بصره بیننده
سمیراء نام موضعك شرقیسنده برصو آدیدر زغب زانك ضمیله اسمادندر عبدالله بن زغب اصحابدندر الازغاب
همزه نك کسریله باغ واصمه چبوقلرینه صو یورمکله خرده خرده یپراقلری بلورمك معناسنه درکه ماده
مزبوره دن مأخوذدر یقال ازغب الکرم اذا جری فیه الماء وبدا بورق الزغدب جعفر وزننده دوه نك شدتلو
کوکره مسنه دینور وچوق کبوکه دینور زبد کثیر معناسنه وچرویش یاغنه دینور الزغادب علابط وزننده
بودخی چوق کبوکه دینور وایری چهره لو چرکین یوزلو بد منظر وباطلجان کبی دوداقلری ایری چرکین یوزلو
کسیه دینور الزغدبة دحرجه وزننده دارلمق معناسنه در یقال زغدب فلان اذا غضب وبرکسه دن الحاح
وابرامله نسنه دیلمك معناسنه در یقال زغدب السائل اذا الح فی المسألة الزغرب جعفر وزننده چوق صویه دینور
وچوق سد که دینور بول کثیر معناسنه وکاه اولورکه صو محلنه وصف اولور یقال بحر زغرب وزغربی کاحمر واحمری
للتأکید وبئر زغرب وزغربة ای کثیرة الماء وکثیر الفیض والاحسان اولان کسیه اطلاق اولنور یقال رجل زغرب المعروف
ای کثیره الزغربة دحرجه وزننده کولمك ضحك معناسنه در یقال زغرب الرجل اذا ضحك الزقب زانك فتحی
وقافك سکونیله برنسنه یی طاره جق برصوقق معناسنه در یقال زقب الجرذ فی الجحر زقبا من الباب الاول اذا ادخله
فیه وصوقلمق معناسنه لازم اولور یقال زقبه فزقب هو ای ادخله فدخل الانزقاب انفعال وزننده بودخی صوقلمق
معناسنه در یقال زقبه فانزقب الزقب فتحتینله طاره جق یوللره دینور مفردی زقبه در هایله علی قول مفرد وجمعی
مساویدر وقرب معناسنه در تقول رمیته من زقب ای من قرب ازقبان همزه نك وقافك فتحیله برموضع آدیدر
التزقیب تفعیل وزننده چوبان آلدانیجی دیدکلری قوش اوتمك معناسنه خصائصدندر یقال زقب المکاء تزقیبا
اذا صوت زقلاب سربال وزننده ابن حکمه درکه امویه دن ولید بن عبدالملك بن مروانك هازل ومضحکی اولان
کسه در الزکب زانك فتحی وکافك سکونیله خاتون حین ولادتده معصومی برصقندی ایله دفعة القا ایلمك معناسنه در
یقال زکبت المرأة زکبا من الباب الاول اذا القت ولدها بدفعة وزحرة واحدة وجماع ایلمك معناسنه در یقال زکب
المرأة اذا نکحها ای جامعها وطولدرمق معناسنه در یقال زکب الاناء اذا ملأها الزکبة جرعه وزننده منی یه دینور
نطفه معناسنه ویکی طوغان ولده دینور الزکیبة حقیبه وزننده جوالقه شبیه برظرف اسمیدر وبو لغت مصریه در
المزکوبة میمك فتحیله صبیه ایکی یاندن قالدرلمش عورته دینور که مراد صو یسز وفرومایه دیمکدر یقال امرأة

مزکو بدای ملفوظة الزکبة تمره وزنده حقارت وکثرلکندن ناشی بی اعتبار اولمغله بکنلیوب طرح والقا اولنان شیئه
دینور یقال هو الأم زکبة ای الأم شیئ لفظه شیئ والأم لا مندن افعل تفضیلدر الازکاب انفعال وزنده برجقوریره
یاخود بر زمین مقولهسی لغمه ودلیکه بی محابا بلا رویّة صالدیروب کیرمك معناسنه در یقال ازکب الرجل اذا انقحم فی وهدة
اوسرب الزلب زایك ولامك فتحیله چوجق اناسندن آیرلمیوب دائما یاننده اولمق معناسنه در یقال زلب الصبی
بامه زلبا من الباب الرابع اذا لزمها ولم یفارقها الزلابیة شارحك تقییدی اوزره علابیه وزنده معروف حلوادر
ترکیده تحریفله زلبیه حلواسی تعبیر اولنور فارسیده زلیبیا دیرلر الزلبة علبه وزنده عربی اوقه دینور نبله معناسنه
زولاب دولاب وزنده خراسانده بر موضعدر الازدلاب افتعال وزنده برنسنه یی قاپوب آلمق معناسنه در یقال ازدلب
ثوبه ای استلبه الترلحب حای مهمله ایله تدحرج وزنده بر آدمك ایاغی قایمق معناسنه در یقال ترلحب عنه اذا ازلّ الزلحب
جعفر وزنده ایاغی قایوب دوشن کمسیه دینور الزلدبة دحرجه وزنده یوتمق معناسنه در یقال زلدب اللقمة اذا ابتلعها
الازلعباب اقشعر اروزنده بولود صیقلشوب قاتلنمق وقالین وکثیف اولمق معناسنه در یقال ازلعب السحاب
اذا کثف وسیل صوینی پك چوغالوب تدافع ایله آقوب کتمك معناسنه در یقال ازلعب السیل اذا کثر وتدافع
ویقال سیل مزلعب ای کثیر متدافع جوهری بو مادهنك لامنی زائد وهم ایلمکله زعب مادهسی ذیلنده ایراد ایلدی
لکن لامی اصلیه اولمغله موضع ذکری بو مقامدر شارح دیر که ابو حیان لامك زیادهسنی تصریح ایلمشدر الازلغباب
غین معجمه ایله ازلعباب وزنده تراش اولدقدنصکره قیل بتمك معناسنه در یقال ازلغب الشعر اذا نبت بعد الحلق
وقوش یاوریسی تویلنوب پلکلنمك معناسنه در یقال ازلغب الفرخ اذا طلع ریشه جوهری ازلعباب کبی بونکده
لامنی زائد وهم ایلمشدر اصلیه اولمغله موضع ذکری بو محلدر شارح دیر که ابن قطاع لامك زائد اولدیغنی تصریح
ایلمشدر الزلهب جعفر وزنده خفیف اللحیه کمسیه دینور کذلك خفیف اللحم کمسیه دینور الزنب فتحتینله
سمورمك معناسنه در یقال زنب الرجل زنبا من الباب الرابع اذا سمن الازنب احمر وزنده سموز کمسیه دینور
زینب لفظی که اسماء نسواندندر بو معنادن مأخوذ درکه اوّل تسمیه اولنان خاتون سموز اولمغله آنکله تسمیه اولنمشدر
علی قول زناب عقربدن مأخوذ درکه عقربك قویرغنده اولان تیکننه دینور زبانی دخی دیرلر ایکی چتال اولمغله
آنکله لدغ ایدر وعلی رأی منظری لطیف ورایحهسی خوش برشجر اسمی اولان زینب ایله مسمّادر یاخود
زین اب کلمهسندن منحوتدر که اتانك زینتی دیمکدر وزینب قورقق وجبان کشی یه دینور یقال هو زینب ای جبان
وامّ المؤمنین امّ سلمه جنابلرینك دخترلری اسمیدر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زناب تعبیریله
چاغررلر ایدی زایك ضمیله الزنابة زایك کسریله آترینه وطرهوز کبی برنوع خرده بالق اسمیدر ابو زنیبه
جهینه وزنده عرب کنیهلرندندر زنبه تمره وزنده بر خاتون اسمیدر زنیب زبیر وزنده اسماندندر عمر بن
زنیب تابعیندندر الزانی قهقری وزنده اویالندرق آهسته جه یوریشه دینور یقال یمشی الزانی وهو مشی فی بطء
الزنجب جیمله قنفذ وزنده والزنجبان زایك فتحی وجیمك ضمیله قوشاغه دینور منطقه معناسنه الزنجبة
زایك وجیمك فتحیله عظامه معناسنه در که کوچك یصدق کبی برقوند قدر نسوان عرب صغریلرینه بند ایدرلر
بیوجك کورنمك ایچون زیرا ابن العرب صغریلی قیچی بیوك عورتك مقبوله در زنقب قافله قنفذ وزنده عبس
قبیلهسی یوردنده بر صو آدیدر الزوب ثوب وزنده برنسنه دن قورقغله بر تقریب آندن صیریلوب قورقه رق
قاچمق معناسنه در یقال زاب الرجل یزوب زوبا اذا انسلّ هربا وصو آقمق معناسنه در یقال زاب الماء اذا جری
الزاب ثلب وزنده اندلس اولکهسنده بر بلده در یاخود بر ایالتدر شعرادن محمد بن الحسن التمیمی ومحدثیندن
جعفر بن عبد الله الصباح اورایه منسوبلردر علی قول جعفر عراقده اولان زابه منسوبدر وزاب موصل ثرابنده
بر ایرمق آدیدر زاب صوینی تعبیر اولنور کذلك اربل ترابنده وسورا ایله واسط بیننده کذلك آنك قربنده بر ایرمقلرك
اسمیدر بونلرك اوزرلرنده نیچه ناحیهلر واردرکه انلره زابان اطلاق ایدرلر علی قول اصل زابیان اولوب
عامه زابان دیرلر محدثیندن عبد المحسن بن احمد البزاز المرك بریسندندر واطرافلرندن آقوب کلن صولره زوابی
دیرلر جمع بنیهسیله وزاب ایران شاهلرندن برشاهك اسمیدر که ذکر اولنان ایرمقلری اول حفر ایتدرمکله اسمیله
تسمیه اولندیلر واول زاب بن بورك بن منوچهردر الزهبة اهبه وزنده والزهب زایك کسریله برمقدار ماله دینور
الازدهاب افتعال وزنده برمقدار مال کوتروب کتمك معناسنه در یقال ازدهب الرجل اذا احتمل قطعة من المال
زهدب جعفر وزنده اسماء رجالدندر الزهلب جعفر وزنده خفیف اللحیه کمسهیه دینور یقال رجل زهلب
ای خفیف اللحیة الازیب یای تحتیه ایله احمر وزنده جنوب اسمیدر که قطب جنوبی جهتندن اسن یله دینور که

بودیارلرده قبله یلی تعبیر اولنور علی قول جنوب ایله صبا میانندن اسن اکری یله دینور که کشلمه تعبیر ایتدکلریدر
وازیب عداوت وخصومت معناسنه در وبو افکل قبیلندر یقال بینهما ازیب ای عداوة وکرپی تعبیر اولنان
جانوره دینور ونشاط وشطارت معناسنه در ونشاطمند وشادان کمسیه دینور وخرده آدملو بودوره دینور ولئیم
وفرومایه وناکسه دینور واوغلانه ویبکانه ایکن برعشیرته منتسب اولان شخصه دینور دعی معناسنه بعضلر بونی
صویسز پیچ وحرامزاده ایله بیان ایلدیلر ومنکر اولوب عقل وطبعك قبول ایلمیه جکی ایشه دینور وازیب شیطان
اسماسندندر وقورقو وفزع معناسنه در وآفت وداهیه یه دینور الازیب همزهنك کسریله قرشب وزنده
بیوك وایری عورت فرجنه دینور یقال رکب ازیب ای عظیم وشدید معناسنه در یقال انه لازیب البطش ای شدیده
الازیبة قرشبة وزنده بخیله وخبیسه اولان قاری یه دینور التزیّب تفعل وزنده کودهنك اتی دیرنکلی صمصق
اولمق معناسنه در یقال تزیب لحمه اذا تکتل واجتمع الزیب عنب وزنده بحر روم ساحلنده برقریه آدیدر قصبهٔ
عکا قربنده در فصـــل السین المهملة السأب سینك فتحی وهمزهنك سکونیله بوغمق وبوکالنمق معناسنه در
علی قول اولدرنجه قدر بوغمق معناسنه درکه اولکیدن اخص در یقال سأب فلانا سأبا من الباب الثالث اذا خنقه
اوحتی قتله وقانمق معناسنه در یقال سأب من الشراب اذا روی وطلومی بولانمق معناسنه در یقال سأب
السقاء اذا وسّعه وسأب طلومه علی قول بیوکنه دینور یاخود شول ظرفه دینور که مبشبندن اولور ایچنه طلوم وضع ایدرلر
غلاف کبی جمعی سؤوب کلور ضمتینله السأب تعب وزنده بو دخی قانمق معناسنه در یقال سئب من الشراب
سأبا من الباب الرابع اذا روی المسأب منبر وزنده سأب ایله معنای اخیرده مرادفدر علی قول مسأب خاصة
بال طلومنه دینور ابو ذؤیب نام شاعرك شعرنده مساب عنوانده وارد اولمشدر که کتاب وزنده در شعر مزبوردن
مراد مشتار عسل وصفنده اشبو مصراعیدر * تأبط خافة فیها مساب * همزه تخفیف اولنمشدر ومسأب
صوینی چوق ایچن کمسیه دینور یقال هو مسأب ای الکثیر الشرب للماء السؤبان ثعبان وزنده مالك یعنی دواب
ومواشینك تیمار ورعایتی باینده تقید وحسن اهتمام ایدن کمسیه دینور یقال انه لسؤبان مال ای ازاؤه السبّ سینك فتحی
وبانك تشدیدیله کسمك معناسنه در یقال سبه سبا من الباب الاول اذا قطعه وبرکسهنك مقعدینه دورتمك معناسنه در
یقال سبّ فلانا اذا طعنه فی السبة وسبّ وسبّیی خلیقی وزنده سوکمك شتم معناسنه در یقال سبّ فلانا سبا وسبیبی
اذا شتمه وطواری سکیرلمك معناسنه در یقال سبّ الفرس اذا عقره التسبیب تفعیل وزنده بو دخی سوکمك
معناسنه در بناسی تکثیر ایچوندر یقال سببه تسبیبا اذا شتمه ای اکثر السبابة کذابه وزنده شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور کویا که لساناسبنه وقلبا غضبنه علامت اولور زیرا سبّ وتهدید وقتنده استرفاع اولنور اکا مسبحه
دخی دینور التساب تفاعل وزنده بری برندن اوزیلوب کسلمك معناسنه در یقال تسابا الرجلان اذا تقاطعا
شارح دیرکه شتم معناسی قطع معناسندن مأخوذدر لکن سبّه یه دورتمك معناسندن مأخوذ اولمق پك ملایمدر السبه
قبه وزنده دبره دینور است معناسنه وبو مجاز درمدار سب اولدیغیچون نته که سوءه دخی اطلاق اولنور وسبه عار وناموس
معناسنه در یعنی باعث سبّ ودشنام اولمغله مستوجب عار اولان شیئه وحالته دینور وشول کمسیه دینور که ناس اکا چوق
شتم ودشنام ایدرا اوله یقال رجل سبة اذا کان یکثر الناس سبه السبه سینك کسریله بو دخی سبابه کبی شهادت پرمغنه
اطلاق اولنور وسبه محدثیندن محمد بن اسمعیل القرشی جدینك لقبیدر السبة حبه وزنده خیلی مدت منقضی اولیوب
علی حاله ثابت وبرقرار اولان شیئه دینور یقال اصابتنا سبة من الحرّ او البرد او الصحو وذلك ان یدوم ایاما ودهر وزماندن
برمقداره دینور یقال مضت سبة من الدهر ای زمن منه وسبه اسامیدندر سبه بن ثوبان حضرموت نسبنك رجالندندر
السباب کتاب وزنده سوکمك سب معناسنه در ومفاعله دن مصدر اولور سوکشمك معناسنه المسبّ میمك کسریله
مکرّ وزنده خلقه شتمی عادت ایدن کثیر السباب کمسیه دینور السبّ سینك کسریله مسبّ معناسنه در مصاحك
یانته کوره سبّ اسم فاعلدر وسبّ ایپه دینور حبل معناسنه وخاتونلرك باش اورتوسنه دینور خمار کبی وصارغه
ودلبنده دینور وقازیغه دینور وتد معناسنه وانجه کتان بزندن برجنس پارچهیه دینور دلبند کبی اولور جمعی سبوب
کلور ضمتینله وسبائب کلور وسبّ برکسهنك اقراندن اولوب آنکله سوکوشن کشییه دینور کما سیذکر المسبة
میمك وسینك فتحیله والسببة سینك ضمیله همزه وزنده ناسه دائما شتم ودشنام ایدن بدزبان ودلازار کمسیه دینور
یقال رجل مسبة وسببة اذا کان یسبّ الناس السبیبة حبیبه وزنده سب معناسنه درکه برنوع دلبندلکدر انجه
کتان بزندن اولور وبربلوك صاچه دینور وبرمحلده قورولق اولان ایری میشه اغاجلرینه دینور وسبیبه بر موضع آدیدر
وافریقیه اعمالندن برناحیه آدیدر السبیب حبیب وزنده برکسهنك اقراندن اولوب آنکله مشاتمه ایدن کشی یه دینور

تقول هوسبك كاذكر وسبيك اى من يسابك   المسبة   معظمه وزننده كزيده ومنتخب دوه لره دينور يقال ابل مسبة
اى خيار عربلر استحباب واستحسان موقعنده بى قصد دعا ايدوب قاتلها الله ما اجدرها ديملريله كويا كه سب اولنمش
اولورلر   الاسوبة   همزه نك ضميله شول نسنه دركه آنكله سب ودشنام اولنور ما به السب معناسنه يقال بينهم
اسوبة يتسابون بها   السبب   فتحتيله ايپه واورغانه دينور حبل معناسنه وبر نسنه يه توصل ايلمكه وسيله وآلت اولان
شيئه اطلاق اولنور تقول جعلت فلانا لى سببا الى فلان اى وصلة وذريعة وعلاقة رحم وقرابته اطلاق اولنور مثلا
ازدواج حالتى كه آنك علاقه سيله قرابت حاصل اولور نته كه نسب ولادتله حاصل اولور وسبب عروضيون
اصطلاحنده مقطعات شعردن ايكى نوع اوزره در سبب خفيف وسبب ثقيل در سبب خفيف بر متحرك ايله برساكندن
عبارتدر وسبب ثقيل ايكى حرف متحركدن عبارتدر وسبب حيات معناسنه استعمال اولنور يقال قطع الله السبب
اى الحياة   الاسباب   احباب وزننده سببك جمعيدر واسباب السماء فلكك عروج ايليه جك يرلرندن عبارتدر مراقى
معناسنه على قول اطراف ونواحيسنه اطلاق اولنور ياخود ابوابندن عبارتدر ومنه قوله تعالى لعلى ابلغ الاسباب
اسباب السموات الاية اى مراقيها اونواحيها اوابوابها   السبيب   امير وزننده مشاتم معناسنه دركه ذكر اولندى
وآت قسمنك قويرغنك ويلهسنك قيللرينه دينور وآنده اولان پرچه دينور وصاچ بلوكنه دينور   ذوالاسباب   اذواء
تعبير اولنان ملوك حميردن ملطاط بن عمروك لقبيدر   سبى   حتى وزننده بنوسليم يوردنده بر صو آديدر   التسبسب
زلزل وزننده صو آقمق معناسنه در يقال تسبسب الماء اذا جرى   السبسبة   زلزله وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال
سبسب الماء اذا اساله وبولى صاليو يروب چوكدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سبسب بوله اذا ارسله   السبسب
غبغب وزننده چول بيابانه دينور مفازه معناسنه على قول بعيدة الغور اولان دوزاوه يه دينور دشت قپچاق وصحراى
عيهات كبى يقال بلد سبسب وسباسب كانهم جعلوا كل جزء منه سبسبا ثم جمعوه وسباسب ايام السعانين معناسنه دركه
طائفهٔ نصارانك يصقليه كونلرينه دينور   سباب العراقيب   قلجك لقبيدر عرقوبلرى قطع ايلديكيچون   سوبه
سينك فتحى وباى مشدده نك ضمى وآخرده باى موحده ايله اسماء والقابدندر محمد بن اسحق بن سوبة المجاور
محدثيندندر على قول بوشين معجمه ايله در وسوبه محدثيندن عبدالرحمن بن عبد العزيزك لقبيدر   السنب   سينك فتحى
ونباى فوقيه نك سكونيله دوه وسائر دابه قسمنه مخصوص بر نوع يورويش اسميدر كه عنق ديدكلرى يورويشدن زياده
اولور وعنق فتحتيله آدملرى سيرك سيرك آتارق اشكين يوريمكدر   السحب   سينك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
بر نسنه يى يبريوزنده چكوب سوريمك معناسنه در يقال سحبه سحبا من الباب الثالث اذا جره على وجه الارض وشدتله
يك يك طعام يمك ويك يك صو ايچمك معناسنه در يقال سحب الرجل اذا اكل وشرب اكلا وشربا شديدا   الانسحاب
انفعال وزننده چكيلوب سوريمك معناسنه در يقال سحبه فانسحب   الاسحوب   اسلوب وزننده شدتله يك يك
يوب ايچن كمسه يه دينور   السحابة   سينك فتحيله بلوده دينور هوا يوزنده منجر اولديغيچون جمعى سحاب كلور وسحب
كلور ضمتينله وسحايب كلور عجايب وزننده وعربلر سحابه ايله طول مدتدن ومدت طويله دن كنايه ايدرلر چكيلوب
كتديكى ايچون مثلا ما فعله سحابة يومى ديرلر طول يومى معناسنى اراده ايدرلر واقمت عنده سحابة نهارى ديرلر
بتون كوندز يانده اقامت ايلدم معناسنه وسحاب ضرار بن الخطاب نام كمسه نك قلجى اسميدر   السحبان   سلمان وزننده
شول كمسه يه دينور كه اوغراديغى نسنه يى سيلاب كبى بالكليه صيروب كيدررا وله يقال رجل سحبان اى جراف يجرف
ما مر به وسحبان وائل قبيله سندن بر مشهور فصيح وبليغ وسخنور اسميدر كه فصاحت وبلاغتى ضرب مثلدر اشبو
لقد علم الحى اليمانون اننى   اذا قلت اما بعد انى خطيبها * بيتى جملهٔ اشعاريندندر جاهليتى ادراك ايدوب وشرفياب
اسلام اولمشدر   السحبان   ثعبان وزننده بر آيغر آتك اسميدر   السحبة   جرعه وزننده اورتويه وپوشيده يه دينوركه
بر نسنه نك اوزرينه چكيلور وكول چكلدكدنصكره ايچنده باقى قلان صو بقيه سنه دينور   السحابة   ثمامه وزننده
سحبه ايله معناى اخيرده مرادفدر   السحتب   تاى فوقيه ايله جعفر وزننده جرئ ومقدم اولان كمسه يه دينور يقال رجل
سحتب اى جرئ مقدم وبر رجلك اسميدر   السخب   خاى معجمه ايله تعب وزننده بانك وفرياد وشماطه معناسنه در
صخب كبى   السخاب   كتاب وزننده نسوان عربه مخصوص بر نوع قلاده دركه سك تعبير اولنان تركيب طيبله قرنفلدن
ومحلبدن دوزرلر آنده جواهر متعلق نسنه بولنماز جمعى سخب كلور كتب وزننده   السندأب   جردحل وزننده
طابانقلو صلب وشديد اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل سندأب اى صلب شديد   السذاب   ذال معجمه ايله
سراب وزننده سدف تعبير اولنان چكه دينور فيجن كبى عمر بن محمد السذابى كه محدثندر اكا منسوبدر   السذبة
جرعه وزننده بر نوع ظرف اسميدر   السرب   ضرب وزننده بالجمله ماشيه قسمنه دينور دوه وقيون وصيغر

وبقر كبى مصباحك بيانه كوره سرب فى الاصل مصدر در مواشى كوندز چوبانسز كندى باشنه اوتلامق معناسنه
اول حيوانه سارب دينور وسرب دينور كه تسميه بالمصدر قبيلندندر ومؤلفك بصائرده بيانه كوره سرب سارب
جمعيدر ركب راكبك جمعى اولديغى كبى وسرب كرچه بالجمله مواشى يه اطلاق اولنور لكن دوه قسمنده متعارفدر
حتى اذهبى فلا انده سربك قولى جاهليتده طلاق كنايه لرندن ايدى لا اردا ابلك بل اتركها ترعى وتذهب حيث شاءت
معناسنه كه لاحاجة فيك معناسندن كنايه در انتهى وسرب يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه مسروب فيه اولمق
حسبيله وبون وو جهه معناسنه در يقال خل له سربه اى وجهه وكوكسه دينور صدر معناسنه ومبشين وسختيان
مقوله سى نسنه ديكمك معناسنه مصدر اولور تقول سربت القربة سربا اى خرزته وكومش وقورشون اريدن كسه نك
اغزينه يورينه تتون طولمغله نفسى بوكالمق معناسنه دركه سيذكر   السرب   سينك كسريله سورى يه دينور قطيع
معناسنه تقول مربى سرب من الظباء والنساء والطير وغيرها اى قطيع منها ويوله دينور طريق معناسنه وكوكل
بال وقلب معناسنه در شارح ديركه ظاهر اصواب اولان مال اولمقدر زيرا قلب لفظى تكرار اولور لسان العرب وسائر
امهاتده مميله مال عنوانده مرسومدر مكر بال ايله خاطر مراد اولوب قلب ايله يورك اراده اولنه   وسرب نفس
وروح معناسنه در وبر بلوك خرما اغاجلرينك طوپنه ومجموعنه دينور جماعة النخل معناسنه شارح نحر برحاى مهمله
ايله نحل نسخه سنى تخطئه ايلمشدر   السرب   فتحتينله وحشى جانور اينه دينور وز يرزمينده قازلمش لغم وايزبه
مقوله سى يره دينور وخانه وباغچه ايچلرينه صو آقه جق كنكه دينور وشول جديد قربه اوزره دوكيلن صويه
دينوركه قايشى وصريمى اصلنوب ديكش يرلرى منتفخ اولمغله درزلرندن صو نشف ايلمامك ايچون دوكرلر وآقان
صويه دينور اساسك بيانه كوره قربه نك درزلرندن اقان صويه مخصوصدر يقال سال سرب القربة وهو الماء الذى
يقطر من خرزها   ومحمود بن عبدالله بن احمد الاصبهانى الزاهد الواعظ ومرقومك قرقرنداشى ضوء بنت عبدالله
ومبشر بن سعد بن محمود السربيون محدثلردر   وسرب مصدر اولور قربه ومطهره مقوله سنك درزلرندن صو
صزوب آقمق معناسنه يقال سربت المزادة سربا من الباب الرابع اذا سالت   السربة   فرحه وزننده اقان قربه يه
ومطهره يه دينور   السربة   تربه وزننده كيده جك يره دينور مذهب معناسنه ويوله دينور طريقه معناسنه
ويكرميدن اوزه وارنجه آت سوروسنه دينور وباغده اوزم تكاكنك صره سنه دينوركه بزم ديارلرده باران تعبير اولنور
وسربه كوكسك اورتاسندن قارنه وارنجه بتن قللره دينور وبر بلوك خرما اغاجلرينه دينور جمعى سرب كلور
هاسيز   المسربة   ميمك فتحى وراك فتحى وضميله جائزدر بودخى كوكسك وسطندن بطنه وارنجه بتن قللره دينور
   المسربة   حزبه وزننده قربه ومطهره وسائر مشيندن وسختياندن ديكلمش نسنه لرك ديكش يرلرينه ودرزلرينه
دينور خرزه كبى   وسربه سفرقريب معناسنه در   المسربة   مشربه وزننده اوتلاغه دينور مرعى معناسنه جمعى
مسارب كلور   السراب   شراب وزننده شول پوصارقدر كه اسى كونلرده نصف نهار وقتنده اراق صحرالرده
صو كبى كورينور تركيده الغم سالغم تعبير اولنور چوراق يرلره كونشك شعشعه سى اورمقله اراقدن صو كبى لمعان ايدر
مترجم ديركه سراب وجه مذكور اوزره نصف نهار وقتنده صو كبى يره ملاصق كورينور وآل طرف نهارده كه كرك
صباح وكرك بعد الزوال اولسون يردن مرتفع وكويا كه بين الارض والسماء لمعان ايدر شكلنده كورينن پوصارقدر
انتهى وسراب لفظى معرفه اوله رق وسراب قطام وزننده بسوس نام عورتك ناقه سى اسميدر   اشأم من سراب
مثلى آندندر بانك نصبى وكسرا اوزره بناسيله اجمال شل بودركه مزبوره نك ناقه مذكوره سى بر كون متعينان اعرابدن
كليب نام كمسه نك قوروسنه دخول وآنده يوا ايدن بر طوبغار قوشنك يمورطه سنى پايمال ايلمكله كليب غيرت جاهليه
ايله بنم زير جوارمده اولان قوشك يمورطه سنى بو يلجه شكست ايلمك بكا ناموسدر ديو اوق ايله ناقه نك ممه سندن اوروب
هلاك ايلدى بسوس مزبوره نك يكنى جساس نام كمسه دخى اوروب كليبى هلاك ايلمكله ايكى طرفك قبيله لرى برى
بريله جنكه قيام ايدوب ميانه لرنده آتش حرب وقتال قرق سنه مدت اشتعال بولمشدر بناء عليه ناقه مرسومه شآمت
خصوصنده مثل اولمشدر   المسروب   مضروب وزننده شول كمسه دركه معدنده قورشون وكومش ذوب
ايدر اولمغله اغزينه بورننه تتون طولوب نفسى بوكالمش اوله يقال سرب الرجل على بناء المجهول فهو مسروب
اذا دخل فى خياشيمه ومنافذه دخان الفضة فاخذه حصر   السارب   يريوزنده كندى قولاينه يردوزه يه كيدن
انسان وحيوانه دينور تقول رأيته ساربا اى ذاهبا على وجهه فى الارض   شارحك بيانه كوره سر وبدن
مأخوذدر   السروب   قعود وزننده طواراوتلاغه يوز طوتوب كتمك معناسنه در يقال سرب البعير سروبا
من الباب الاول اذا توجه للمرعى قال الشارح ويقال سرب فى الارض سروبا اذا ذهب ومضى فيها   الانسراب

مطلب

انفعال وزنده والتسرّب تفعل وزنده جانور زیر زمینده اولان اینه وایزبه یه کیرمك معناسنه در یقال انسرب
الوحش فی جحره وتسرّب اذا دخل التسریب تفعیل وزنده طوارخرکله سنی سوری سوری و بولك بولك
بوللامق معناسنه در تقول سرّب علیّ الابل ای ارسلها قطعة قطعة وقوبی دقوله سی برحفر ایدن کسه صاغنه
یاخود صولنه طوغری لغم طرزنده زیاده جه حفر ایلمك معناسنه در که این وایزبه معناسنه اولان سربدن مأخوذدر
یقال سرّب الحافر اذا اخذ فی الحفر یمنة او یسرة ودیکش یرلری شبشوب سدّ اولسون دیو یکی قربه یه صو دوکمك
معناسنه در یقال سرّب القربة اذا اصبّ فیها الماء لتبتلّ عیون الخرز فتنسدّ سربی سکری وزنده جزیره نواحیسنده
برموضعدر سوراب سبنك ضمیله مازندران اعمالندن برقریه در المنسرب منجذب وزنده بغایت اوزون بویلی
اولان آدمه دینور کویا که بوقری طوغری چکیلوب کتمشدر الاسرب قنفذ وزنده وتشدید باایله اسقفّ وزنده
لغتدر قورشونه دینور آنك دخی دیرلر السرحوب حای مهمله ایله اسلوب وزنده اوزون وکریملو اولان آته دینور
یقال فرس سرحوب ای طویلة وسائراً مهاتده بوبی اوزون کریملو ویره یقین اولان آت ایله مفسردر وسرحوب
اوزون بویلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سرحوب ای طویل شارح دیر که معنای اولده بعضلر قصراغه
تخصیص ایلکله مؤلف آنلره تابع اولمشدر لکن سائرلری تعمیم ایلدیلر ومعنای ثانیده یالکز اوزون آدمه دیمیوب
بلکه اوزون بویلو حسن الجسم ومتناسب الاعضاء اولان آدمه دینور انتهی وسرحوب چقال دیدکلری جانوره
دینور ابن آوی دخی دیرلر وسرحوب برشیطان اسمیدر که کوزلری کور اولوب ودریاده ساکن اولور وسرحوب
جارودیه طائفه سنك امامی اولان ابو الجارود لقبیدر امام محمد الباقر رضی الله عنه وعن آبائه حضرتلری تلقیب
ایلمشدر وطائفه مزبوره غلاة زیدیه دندر شیخین مکرّمین حضرتلرینك سبیله متجاهرلردر حالا یمنده صنعا دیارنده
موجودلردر وسرحوب سرحوب مکرّراً برکلمه در که انکله دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغررلر السرداب سبنك
کسریله یرآلتنده یاز کونی اسی وقتلرده آرام ایچون اتخاذ اولنان مخزن کبی یره دینور و بو فارسیدن معرّبدر شارحك بیانه
کوره زیر زمین وایزبه تعبیر اولنور حالا بغداد شهرنده متعارفدر سردابه فارسیدن معرّبدر که سبنك فتحیله درصو تبرید
ایلیه جك یردیمکدر فی الاصل تبرید ایچون اوراده صوکوپی وضع اولنورایدی حالا بو دیارلرده بودروم ومخزن تعبیر
اولنور بعده شدّت حرارت صیفده کندیلر دخی آرام ایلملریله تکلفلو بنا اولنور اولمشدر بونده علامت تعریب
سبنك کسریدر که قرطاس مقوله سنه ملحق اولمشدر جمعی سرادیب کلور السرعوب عین مهمله ایله سرحوب
وزنده کلنجك تعبیر اولنان جانوره دینور ابن عرس کبی سرندیب سبنك وراك فتحیله هندستانده بربلده آدیدر
شارح دیر که سرندیب اقصای هندستانده جزیرهٔ کثیره در حضرت آدم علیه السلام نازل اولدیغی جبل راهون
اندهدر ذروه سنه عروج مرحلهٔ امکاندن دوردر السرهبة سلهبه وزنده اوزون بویلی اتلو جانلو تنومند خاتونه دینور
یقال امرأة سرهبة ای جسیمة طویلة السرهب ثعلب وزنده شول نادان وسبکمغزه دینور که اکول وشروب اولوب
دائما بوغازیله اوغراشور وآندن غیری نسنه بیلمز اوله یقال رجل سرهب ای مائق اکول شروب السبسان سبنلرك
فتحیله والسبسبی الفك قصریله برنوع شجر آدیدر رؤبة بن عجاج شعرنده بونی ضرورت ایچون سبساب عنوانیله
ایراد ایلمشدر شجر مزبور مفردات طبیه ده بو کونه مرسومدر که ایکی قسم اولور برّی وبستانی اولور بحسب الاماکن
ایکی ذراعدن درت ذراعه قدر اولور اوراقی عریض وانجه وبری بری اوزره صفشمش وچچکی صاری وبغایت
خوشمنظر وساقمده اولان دانه لری بوی تخمی قدر وسواد ایله صفرت بیننده در خوشمنظر اولدیغیچون مصر باغچه لرنده
دیکرلر بعضلر اکا آبداغاجی ودانه لرینه آبد تخمی دیدیلر السباسب سبنك فتحیله والسبسب زینب وزنده بودخی
برنوع شجردر که آندن اوق دوزرلر مفرداتده بوشجر آزاد درخت ایله مفسردر که تسبیح اغاجنك کبیر نوعیدر
المساطب میمك فتحیله مسطبه لفظندن جمعدر میمك فتحی وکسری وطانك فتحیله دوربجی اورسنه دینور سندان
معناسنه وشول صویه دینور که مدّت مدیده طورمغله متغیر اولوب اوزری بوصونلنوب وطبراق وحولوز مقوله سی
بصمغله اصلا اینه یرایوب استعماله صلاحیتی قالمامش اوله ماء سدم معناسنه که جمعنده سدم دینور سبنك ضمیله
ومسطبه حالا مصطبه تعبیر اولنان یره دینور که قپولر القلرنده وقپو ودکان اوکلرنده اوتورمق ایچون بنا ایدرلر
سدوسکی وصفه دخی دیرلر تخته پوشه دخی دینور الاسطبة طرطبة وزنده کتان مشاقه سنه یعنی طرانتیسنه
دینور که تحریفله اصطوپه تعبیر اولنور السعابیب عین مهمله ایله غرابیب وزنده بال وپکمز وخطمی کبی لزوجتلو
یپشك نسنه لردن برمق ایله آلدقلرنده ایپلك کبی سونوب اوزایان تللره دینور که قوامدن اقتضا ایدر یقال امتدّت
سعابیب العسل والخطمی وهی خیوطه واغزدن اقان سالیارده دخی اول حالت اولمغله آنده دخی استعمال ایدرلر

یقال سال فمه سعابیب ای امتدّ لعابه کالخیوط مفردی سعبوبدر زنبور وزنده التسعّب تفعل وزنده اوزانوب
سونمك معناسنه در یقال تسعّب الشیء اذا تمطّط السعب سبنك فتحی وعینك سکونیله مطلقا سونوب اوزایان شیئه
دینور قواملو اشربه دن وسائر لزوجتلو نسنه دن اولسون الانسعاب انفعال وزنده صو آهسته جه آقمق معناسنه در
یقال انسعب الماء اذا سال المسعّب معظّم وزنده تسعیب لفظندن اسم مفعولدر آقتمق معناسنه در بومناسبتله
تسویغ معناسنده استعمال اولنمشدر که برنسنه یی برکسنه یه روا کوروب تجویز ایلمکدن عبارتدر ومنه یقال هو مسعّب
له کذا ای مسوّغ یعنی اول نسنه اکا بویلجه روا وجائز وکواردر السغب سبنك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
والسغب فتحتینله والسغابة سلامه وزنده والسغوب قعود وزنده والمسغبة مشربه وزنده آجقمق
معناسنه در علی قول رنج وتعبه مقرون آجقمغه مخصوصدر یقال سغب الرجل وسغب سغبا وسغبا وسغابة وسغوبا
ومسغبة من الباب الرابع والاول اذا جاع او لایکون الا مع تعب وسغب فتحتینله صوصه مق عطش معناسنه در
لکن مستعمل ومستفیض دکلدر الساغب والسغبان عطشان وزنده والسغب کتف وزنده آج کسه یه دینور
جایع وجوعان معناسنه مؤنثنده سغبی دینور سکری وزنده جمعی سغاب کلور سبنك کسریله الاسغاب همزه نك کسریله
آجلغه داخل اولمق معناسنه در یقال اسغب الرجل اذا دخل فی المجاعة المسغب مسعب وزنده ومرادفیدر که
مسوّغ معناسنه در یقال هو مسغب له کذا ومسغب ای مسوّغ و بو تسغیبدن اسم مفعولدر که آجقدرمق
معناسنه در کویا که اول کسه اول نسنه ایچون آجقدرلمغله اکا موافق طعمه کبی کندیسنه رواوجسبان وکوارا اولمشدر
السقب سبنك فتحی وقافك سکونیله ناقه نك یاوریسنه دینور که کوشك تعبیر اولنور علی قول هنوز طوغدیغی
ساعتده اطلاق اولنور یاخود ارککنه مخصوصدر دیشیسنه سقبه دینمز یاخود سقبه اطلاق اولنور جمعی اسقب
کلور وسقاب کلور کلاب کبی وسقوب کلور سیوب کبی وسقبان کلور عقبان کبی وسقب اوزون نسنه یه دینور وقیل
چادر وآلاچق واوبه دیرکنه دینور جمعی سقبان کلور سبنك کسریله غربان وزنده وسقبان غوطهٔ دمشقده برموضع آدیدر
محدثیندن احمد بن عبید بن احمد السقبانی اورادندر المسقب منبر وزنده والمسقاب محراب وزنده ذکر اولنان
ولدك آناسی اولان ناقه یه دینور که اول کونه ولد طوغورمق عادتی اوله وبوقول اخیره ملایمدر السقب فتحتینله
یقینلق قرب معناسنه در یقال بینهما سقب ای قرب ویقین اولمق معناسنه مصدر اولور یقال سقبت داره سقبا
من الباب الرابع اذا قرب وقریب معناسنه کلور یقال منزل سقب ای قریب السقوب قعود وزنده یقین اولمق
معناسنه در یقال سقبت الدار سقوبا من الباب الاول اذا قربت وسقوب سقب لفظندن جمع اولور که چادر دیرکنه دینور
وسقوب الابل کمدوه نك ایاقلرینه اطلاق اولنور تشبیه جهتیله در الاسقاب همزه نك کسریله یقین اولمق معناسنه در
یقال اسقبت الدار اذا قربت و یقین ایلمك معناسنه در یقال اسقبه ای قرّبه التساقب تقارب وزنده ومرادفیدر که
بری برینه یقین اولمق معناسنه در ومنه یقال ابیاتهم متساقبة ای متقاربة المسقب محسن وزنده قریب معناسنه در
الساقب بودخی قریب معناسنه در و بعید معناسنه اولمغله اضداددندر یقال منزل ساقب ای قریب ویقال ساقب
ای بعید السقبة تمره وزنده دیشی مرکب صوپاسنه دینور السقاب کتاب وزنده جاهلیت توره سندن اولمق
اوزره شول عوق پارچه سنه دینور که زوجی فوت اولان یاخود سائر مصیبته دوچار اولان خاتون کندی باشنك
صاچلرنی تراش وچهره سنی چاپچاك ایدوب قانیله اول عوغی آلوده ایلدکدنصکره باشنه وضع و برطرفنی باشنده
اولان اورتونك برجانبندن اخراج ایدرتا که کورنلر مصیبت زده اولدیغنی بیله لر السقلبة دحرجه وزنده یره چالمق
صرع معناسنه در یقال سقلب فلانا اذا صرعه السقلب ثعلب وزنده بر رجل اسمیدر وناسدن برجنس طائفه در
ترکی وعربی کبی نسبتنده سقلبی دینور جمعی سقالبه کلور بونك مشهوری صقالبه در که صاد مهمله ایله در که روس ایله
متاخملر درنه که صقلب ماده سنده مرسومدر السکب سبنك فتحی وکافك سکونیله والتسکاب تذکار وزنده
صویی دوکمك معناسنه در یقال سکب الماء سکبا وتسکابا من الباب الاول اذا صبه وسکب مبالغة وصف
اولور یقال ماء سکب کما سیذکر وسکب اوزون آدمه اطلاق اولنور ومتتابعا دائمی یاغان یغموره اطلاق
اولنور وبرنوع ثوبه دینور بغایت رقیق ونازك اولمغله ماء مسکوبه تشبیه اولنمشدر وآب روان کبی اشکنلی
صوی آته علی قول آدیملری سیرك اولانه دینور وخفیف الروح جنبش ونشاطلو شوخ وشکل آدمه دینور
وامر لازم ومحتوم معناسنه در یقال هذا امر سکب ای لازم وسکب شول فرسك اسمیدر که شاه خطهٔ
رسالت علیه الصلوة والسلام حضرتلرینك الك اوّل داخل طویله تملکلری اولمشدر یلبسی وقورغی سیاه طوری
اولوب وآلنده صباح الخیر تعبیر اولنان غرّه سی وار ایدی ومحجل مطلق الیمنی ایدی که صول الیله صول اباغنك

بو قاغيلقلرى سكيل ايدى واكاسكب دخى ديرلر ايدى فتحتيله وسكب شبيب بن معاويه نام كسنه نك دخى فرسى اسميدر
وسكب باقره دينور نحاس معناسنه على قول قورشونه دينور رصاص معناسنه وفتحتيله ده لغتدر
السكوب قعود وزننده صودوكمك معناسنه در يقال سكب الماء سكبا فسكب هوسكوبا اذا انصب الانسكاب
انفعال وزننده بودخى صودوكلمك معناسنه در يقال انسكب الماء اذا انصب الساكب والسكوب صبور وزننده
والسيكب صيقل وزننده والاسكوب اسلوب وزننده دوكيلن ودوكيلجى صويه دينوركه فاعل صورتنده
متصوردر ياخود اسم مفعول معناسنه دركه دوكلمش ديمك اولور يقال ماء سكب كما ذكر وساكب وسكوب وسيكب
واسكوب اى منسكب اومسكوب واسكوب اسلوب وزننده متابعا دوكيلن دائمى يغموره دينور وپاپوشجى يه دينور
اسكاف كبى كفشكر معناسنه على قول دمور بجى يه دينور قين معناسنه ويره طوغرى اوزانوب ممتد اولان شمشكه
دينور وايكى جانبلو صف صف مسطر اوزره اولان خرما اغاجلرينه دينور السكب فتحتيله برنوع شجر حجازى
اسميدر وكلنجك چچكنه دينور شقايق النعمان معناسنه السكبة تمره وزننده شول تقيه وعرقچينه دينوركه بالق
آغى كبى دكرمى بزدن كوزه نكلى ديكلمش اوله شارح ديركه اهل فرس اكا سنقه ديرلر لكن سنقه سنجه
معربيدركه سقرمه يه وهاولى يه دينور وسكبه ولدايله برابر چقان اش وصوك تعبير ايتدكلرى بوفقه درى يه دينوركه كاهيجه
بوزنده صاريلى ظهور ايدر السكبة فتحاتله باشده حاصل اولان كپك كبى نسنه يه دينوركه قوكاق تعبير اولنور هبريه
دخى ديرلر وسكبة بن الحارث اصحابدندر الاسكاب اسكاف وزننده ومرادفيدركه پاپوشجى يه دينور الاسكبه
اسكفه وزننده ومرادفيدركه قپونك آلت ايشكنه دينور الاسكابه همزه نك كسريله شول آغرشغه دينوركه برقابه
باغ مقوله سى نسنه قويجق خونيلرك آغزلرينه قورلر على قول پول طرزنده شول تخته پاره سنه دينوركه طلومك
برنقنه دلكنه كجروب بعده اوزرندن قايشله صريوب ديكرلر الاسكوبه همزه نك ضميله اسكابه معناسنه در
سكاب سحاب وزننده اجدع بن مالكك فرسى آديدر سكاب قطام وزننده كه كسر اوزره مبنى در تميم ياخود
بنو كلاب قبيله سندن بركسنه نك ياخود عبيدة بن ربيعة بن قحطانك قصراغى اسميدر سكاب كتان وزننده بودخى
برفرس آديدر السلب سينك فتحى ولامك سكونيله والسلب فتحتينله برنسنه يى بركسنه دن قاپوب آلمق وچالوب
قاپمق معناسنه در يقال سلبه سلبا وسلبا من الباب الاول اذا اختلسه مؤلفك بصائرده بيانه كوره سلب بركسنه دن
قهر وجبر ايله برنسنه يى چكوب آلمق معناسنه موضوعدر الندن برنسنه يى قاپوب المق وحراميلك ياخود جنكده
مغلوب ومقتولك لباسنى صويوب آلمق كبى وكرچه اختلاس ايله تفسير واختلاسى دخى دورطريقيله سلب ايله
تبيين ايلمشدر لكن مصاحده اختلاس بركسنه دن برنسنه يى على غفلة سرعتله قاپوب آلمق معناسنه در ديو
مشروحدر وسلبته ثوبه عنوانيله مرسوم واصلى سلبت ثوب زيدا اوب لكن فعل مبالغة زيده اسناد اولنمغله ثوب
لفظى تأخير وتمييزيت اوزره منصوب اولمشدر وانفهام معنايه مبنى حذفى جائزدر ديو مرقومدر لكن كتب نحويه ده
بدل اشتماله مثال اولمق اوزره مثبتدر ومحكمده ايكى مفعوله تعديه ايلمكله سلبته اياه عنوانده مرسومدر انتهى
وعربلر سكبا وسريع النقل آنه سلب القوايم اطلاق ايدرلركه اسم فاعل معناسنه در يقال فرس سلب القوايم اى
خفيفها وسلب تيز وچابك يوريمكه اطلاق اولنور الاستلاب افتعال وزننده بودخى برنسنه يى بركسنه دن قاپوب
آلمق معناسنه در يقال استلبه اى اختلسه السلبوت ملكوت وزننده والسلابه كذابه وزننده كه اوزان
مبالغه دندرلر دائما ناسدن نسنه قاپوب آلمغه معتاد اولان كسنه يه دينور رجل ومرأه يه وصف اولور يقال رجل وامرأة
سلبوت وسلابة السليب امير وزننده عقلى قاپلمش آشفته كسنه يه دينور هوش ربوده معناسنه كرك رجل وكرك مرأه
اولسون جمعى سلبى كلور سكرى وزننده وسليب شول خاتونه وسائر ديشى حيوانه دينوركه ولدى وفات ايلمش اوله
على قول هنوز خلقتى ناتمام ايكن ولدنى دوشورمش اوله كما سيذكر ودالرى وبداقلرى وبپراقلرى كتمش جبلاق
اغاجه دينور السالب لامك كسريله والسلوب صبور وزننده والسليب امير وزننده تنه كذا كراولندى
والمسلب محدث وزننده والسلب ضمتينله شول خاتونه وسائر ديشى حيوانه دينوركه ولدى وفات ايلمش اوله
ياخود اكسك دوشورمش اوله يقال امرأة وناقة سالب وسلوب وسليب ومسلب وسلب اذا مات ولدها اوالقته
لغير تمام وسليب كلمه سينك جمعى سلب كلور ضمتينله وسلائب كلور نجائب كبى المسلب محسن وزننده سليب
معناسنه در الاسلاب همزه نك كسريله خاتون وسائر ديشى حيوانك ولدى وفات ايلمك ياخود اكسك دوشورمك
معناسنه در يقال اسلبت المرأة والناقة فهى مسلب واغاجك يمشلرى قالموب وبپراقلرى خزان اولوب دوكلمكله
جبلاق اولمق معناسنه در يقال اسلبت الشجرة اذا ذهب حملها وسقط ورقها السلب سينك كسريله چفتجى

آنلرندن پك اوزون اولانه دينور على قول شول اغاچ پاره سنه دينوركه لؤمه نك دبنه بناشدروب براوجنى لؤمه نك
دلبكنه ادخال ايدرلر ولؤمه همزه وزننده چفتجى آنلرينك برلو برلرينه وضع اولنمش اوله رق درطوپ مجموعنه
دينوركه صبان دمورى دخى داخلدر مؤلفك كلامنده مسامحه واردر السلب كتف وزننده اوزون شيئه دينور
وسريع وچابك وسبكپا انسان وحيوانه دينور السلب فتحتيله سلب اولنان نسنه يه دينور فعل بمعنى مفعولدر
بربنك ارقه سندن صويلوب آلنان اثواب وادوات كبى جمعى اسلاب كلور قال الشارح ومنه الحديث من قتل قتيلا
فله سلبه اى من ثياب وسلاح ودابة وسلب برنوع شجر اسميدركه بغايت اوزون اولور وبرنبات آديدر وسلب
الذبيحه ذبح اولنان حيوانك يوزيلن دريسنه وپاچه سنه واشكنبه سنه اطلاق اولنور وسلب القصبه قامشك
قبوغندن عبارتدر وسلب مقل اغاجندن حاصل اولان ليفه دينور ويمنه مخصوص برشجرك قبوغنه دينوركه آندن
ايپ واورغان اتخاذ اولنور مدينه منوره ده اولان سوق السلابين بونلردر وسلب مصدر اولور سلاب كيمك معناسنه در
يقال سلب الرجل سلبا من الباب الرابع اذا لبس السلاب كما سيذكر الاسلوب همزه نك ضميله مسلوك اولان طريقه
دينور كرك حسى اولسون وكرك معنوى اولسون كه فن وطرز وطور تعبير اولنور اسلوب حكيم حكيمانه يعنى طور
حكمت اوزره جواب ويرمكدر يقال سلك اسلوبه اى طريقته ويقال اخذ فلان فى اساليب من القول اى فى فنون
منه واسلوب ارسلانك كردننه دينور وبرون يوقرى اولمق حالتنه دينوركه كبر ونخوتدن كنايه درشموخ انف
معناسنه ايكى طرفه ميل والتفات ايلمز اولور الانسلاب انفعال وزننده يوريمكده پك سرعت ايلمك معناسنه در
شويله كه كمال جد وسرعتندن ناشى دريسندن صويلوب چقار حدنده اوله يقال انسلب الرجل اذا اسرع
فى السير جدا التسلب تفعل وزننده خاتون زوجى وفات ايلك حسبيله ياس طتوب ترك زينتله ماتم لباسى كيمك
معناسنه در يقال تسلبت المرأة اذا احدت على زوجها السلبة جرعه وزننده صو يقوناق حالتنه دينور جرده
معناسنه تقول ما احسن سلبتها اى جردتها يعنى اول محبوبه نك نه كوزل صو يقوناغى واردر مساب معظم وزننده
يمنده شهر زبيده قريب برموضع آديدر السلاب كتاب وزننده سياه لباسه دينوركه ماتم لباسى اوله جقدر جمعى
سلب كلور كتب كبى المستلب اسم فاعل بنيه سيله عمرو بن كلثومك قلچى آديدر وابو دهبل نام كسنه نك قلچى آديدر
المسلئب همزه ايله مشمعل وزننده چوق يغموره دينور المسلحب حاى مهمله ايله مشمعل وزننده طوغرى ومستقيم
نسنه يه دينور وخط مستقيم كبى طوغرى چكيلوب كيدن اوزون شاهراهه دينور يقال طريق مسلحب اى واضح بين
ممتد الاسلحباب اقشعرار وزننده يول وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه در يقال اسلحب الطريق اذا كان بينا ممتدا
السلخب خاى معجمه ايله جعفر وزننده ثقيل وغليظ ونادان كسنه يه دينور بو ديارده ترك حمالرى كبى على قول بو شين
معجمه ايله در السلهب جعفر وزننده اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه على قول رجاله مخصوصدر كه اوزون
كشى يه دينور جمعى سلاهبه كلور وسلهب بركلب آديدر واير جثه لو كر بملو وككلرى اوزون آته دينور السلهبة
ها ايله بودخى اول كرنه اولان آته دينور يقال فرس سلهب وسلهبة اذا عظم وطال عظامه وتنومند وجسيم عورته دينور
السلهابة والسلهاب سينلرك كسريله جريئه ومقدمه خاتونه دينوركه پيشكر تعبير اولنور الاسلغباب غين معجمه
ايله اقشعرار وزننده قوش ياورسنك تويلرى هنوز قرار مزدن اقدم بتيكن بتيكن اولوب بتمك معناسنه در يقال اسلغب
الطائر اذا شوك ريشه قبل ان يسود السنبة سينك فتحى ونونك سكونيله زماندن برمدته دينور يقال عشنا بذلك
سنبة اى دهرا وحقبة يعنى آنكله برمدت كچوب كتدك وتيز مشرب وسريع الانفعال والغضب اولمق جهتيله اولان
بدخو بلغه دينور بو معناده سينك كسريله ده جائزدر السنبة زيادة تايله بودخى زماندن مدت غير محدوده يه دينور
السنبات سينك فتحى ونونك سكونيله چابك طارغنلق جهتيله اولان بدخو بلغه دينور سينك كسريله ده جائزدر
وكسر ايله بالطبع شرير وكثير المضرة كسنه يه دينور وفتحيله است ومقعد معناسنه در السنباء صحراء وزننده بودخى
است ومقعد معناسنه در السنوب جنوب وزننده والسنبوت جبروت وزننده بالطبع طارغين وسريع الانفعال
وتيز مشرب كشى يه دينور يقال رجل سنوب وسنبوت اى متغضب يعنى كثير الغضب سريعه وسنوب يلانجى كذاب
كسنه يه دينور وبرموضع آديدر السناب سحاب وزننده شر شديده دينور فتنه وقتال كبى يقال وقعوا فى سناب اى شر
شديد السناب كتاب وزننده والسنابة هايله ارقه سى وقارنى اوزون وسو بو اولان انسان وحيوانه دينور المسنبة
مشربه وزننده شرت معناسنه دركه شر قضاق تعبير اولنور يقال القى اليه مسنبته اى شرته السنب كتف
وزننده چوق سكردن بوكرك وميدانلو آته دينور السنبة حنمة وزننده محكم ومتين اولان هكبه وجادانه دينور
عيبة محكمه معناسنه السنتب قنفذ وزننده بدخوى وبدمشرب كسنه يه دينور يقال رجل سنتب اى السيئ الخلق

السدأب جرد حل وزننده طيانقان وصلب ومتين اولان اركك دوه يه دينورنته كه سدب ماده سنده دخی ذكر اولندی
نوك اصليه وزائده در دين مذهبلره مبنی ايكی محلده ذكر اولنمشدر السنطبة طای مهمله ايله سنتبه وزننده
ياقشقسز سلكی ومضطرب اولان اوزونلق حالنده دينور كه قامت انسانی وصفيدر يقال به سنطبة ای طول
مضطرب السنطاب سينك كسريله دمور جی چكيجنه دينور السنعبة قنفذه وزننده كلنجك تعبير اولنان جانوره
دينور ابن عرس كبی واوست دوداغك اورته سنده آغزه طوغری تومويی صارقان مرجمك مقدارنده انجكزه دينور
سنهب جعفر وزننده بر رجل اسميدر السوبة سينك ضمی والسبأة سينك ضمی وبانك سكونيله سفر بعيد
معناسنه در يقال بدت له السوبة والسبأة ای السفر البعيد سوبان طوفان وزننده بر دره ياخود بر طاغ ياخود بر ارض
اسميدر السهب نهب وزننده اوه يه دينور دشت وبيابان معناسنه فلاة كبی وياوز ويوكرك وميدانلو آته دينور وسهب
مصدر اولور المق اخذ معناسنه يقال سهب الشیء سهبا من الباب الثالث اذا اخذه وبر معروف چوراق برك اسميدر
المسهب ميمك ضمی وهانك فتحيله وهانك كسريله ده جائزدر بو دخی ياوز ويوكرك آته دينور ومسهب هانك كسری
وفتحيله چوق سوزلو مكثار واوزان كسه يه دينور وبونلر اسهابدندر يقال رجل مسهب ومسهب ای مكثير شارح
دير كه اصول سائره نك بيانه كوره بوندن اسم فاعل هانك فتحيله دركه نوادر دندر هانك كسريله وارد دكلدر لكن
مؤلف ايكی شقی دخی ثبت ايلمشدر ظاهر ايكيسيده وارد اولمشدر السهب سينك ضميله شول يره دينوركه هموار
وسهل اوله جمعی سهوب كلور وعند البعض سهوب الفلاة اوه نك اطراف ونواحيسنه دينوركه آنلرده كيده جك
مسالك وطريق اولميه الاسهاب همزه نك كسريله چوق سويلمك معناسنه در يقال اسهب الرجل اذا اكثر الكلام
فهو مسهب ومسهب وعند البعض اسهاب اصلا برنسنه دن استغناء قلب واستيفای حظ ايله نفس حريصه يی
اخذ وامساك ايلمك درجه سنده حرص وطمعده افراط ايلمك معناسنه در يقال اسهب فلان اذا اشره وطمع حتی
لاتنتهی نفسه عن شیء واسهاب يلان صوقق سببيله بيخود اولمق علی قول عشق ياخوف ومرض مقوله سی
عارضه دن ناشی لون متغير اولمق معناسنه در يقال اسهب الرجل علی المجهول اذا ذهب عقله من لدغ الحية اوتغير
لونه من حب اوفزع اومرض وقويی قازوب قومساله ايرشمك علی قول ايچنده دليك آچلمغله روزكار بولمق ياخود
قويی قازوب صو بولمامغله خائب اولمق معناسنه در يقال اسهب القوم اذا حفروا بئرا فهجموا علی الرمل اوالريح
اوحفروا فلم يصيبوا خيرا وطوارى كندی باشنه مسبب صاليورمك معناسنه در يقال اسهبوا الدابة ای اهملوها
وقوزی اناسنی ايمك معناسنه در يقال اسهب الشاة بالنصب ولدها اذا ارغثها وچوق ويركی ويرمك معناسنه در يقال
اسهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبة تمره وزننده ديبی پك درين اولان قويی يه دينور يقال بئر سهبة ای بعيدة
الغور المسهبة مكرمه وزننده شول قويی يه دينور كه صويی بغايت درينده اولوب ياخود طپراغی چوق اولمغله
صو اخراجنه اقتدار اولنميه يقال بئر مسهبة اذا غلبتك سهبتها حتی لاتقدر علی الماء الاستهاب افتعال وزننده
چوق عطيه ويرمك معناسنه در يقال استهب الرجل اذا اكثر من العطاء السهبی سكری وزننده بر صحرا آديدر
السهباء صحراء وزننده بنوسعد قبيله سنه مخصوص بر قويی آديدر وبر معروف مرغزار آديدر سهاب كتاب وزننده
اسماندندر راشد بن سهاب شاعر مشهوردر وبوندن غيری سين مهمله ايله سهاب نامكسه يوقدر السيب غيب وزننده
ويركی عطا وبخشش معناسنه دركه اسمدر يقال فاض سيبه علی الناس ای عطاؤه وكی صيغ يره اوتورد قده ياخود
كناره چانقده دفع ايليه جك صمريغه دينور كه كوندر تعبير اولنور مردی دخی ديرلر وسيب آت قسمنك قويروغی قللرينه
دينور وسيب مصدر اولور آقمق معناسنه يقال ساب الماء يسيب سيبا اذا جری وآب روان كبی چالك يوريمك معناسنه در
يقال ساب الرجل اذا مشی مسرعا الانسياب انفعال وزننده بو دخی سيب معناسنه در يقال انساب اذا مشی مسرعا
آكثری حيه مشينده استعمال ايدرلر السيوب سينك ضميله دفينه لره دينور كه يرآلتندن بولنوب چقان اموالدن عبارتدر
ركاز كبی شارح دير كه عطية الهيه اولديغيچون اطلاق اولنمشدر سيب مفردیدر انتهی ذات السيب اضم نام ارض
رحابندن بر رحبه يعنی بر فضاء واسع آديدر السيب سينك كسريله صو يولنه دينور وخوارزم اولكه سنده بر ايرمق آديدر
وبصره ترابنده ونهر فرات نهايتنده بر ايرمق آديدر اوچنجی ايرمق اوزره بر بلده واردر اول نهر اسميله مسماه در صباح بن
هارون ويحيی بن احمد المقری ومقتدر بالله خليفه نك معلمی اولان عبد الله بن عبد الله ومقتفی لامر الله خليفه نك معلمی
اولان احمد بن عبد الوهاب السيبی اورادندر بعضلر مقتفی لامر الله خليفه نك مؤدبی احمدك پدريدر ديمشلر مؤلف رد ايلمشدر
وسيب فارسيده الماية دينور تفاح معناسنه سيبويه كلمه سی بوندن مأخوذدر كه امام نحاة اولان عمرو بن عثمان الشرازی
لقبيدر رائحة التفاح ديمكدر مؤلفك هاء بانده ويه لفظی اصواتدن كلمة اغرا اولمق اوزره بيان ايلمكله سيبويه عمرويه

ونقطويه

ونفطويه وخالويه كلمه لری كبی الفاظ مذكوره ايله صوتدن مركب حكمی اولمش اولور وحتی اوراده سيبويه كلمه سيله ده
تمثيل ايلمشدر كذلك كتب نحويه ده دخی بوكونه مرسومدر حتی جامی عليه الرحمه مركبات بابنده سيبويه كلمه سنك
سيب ايله اصواتدن اولان ويه لفظندن مركب حكمی اولديغنی تصريح ايلمشدر پس بوراده مؤلفك ای رائحة التفاح
ايله تفسيری مبهمدر مؤلفدن بشقه بعض اعلام دخی بوكونه تفسير ايلمشلردر وتفتازانی عليه الرحمه دخی كشاف شرحنده
سيبويه لفظ فارسيدر سيب ايله ويه كلمه سندن مركبدر رائحة التفاح معناسنه در ديو ثبت ايلمشدر قالديكه مفردات
فارسيه ده بو رسمه مشروحدر كه سيبويه كلمه سی سيب بويه كلمه لرندن مخففدر سيب الماية دينور وبويه دخی رائحه
معناسنه اولان بوی ايله هاء تخصيصه دن مركب اولمغله سيبويه الماقوقولی ديمك اولور لقب مزبوری مومی اليه هنوز
طفل شيرخواره ايكن والده سی تلقيب ايلمشدر آنكله سووب اوخشار ايدی ومؤلف تحفة الابيه فيمن نسب الی غيرابيه
نام رساله سنده اسحق بن راهويه ماده سنده ديمشدر كه راهويه هانك وواوك فتحيله در وضم هاء وسكون واو وفتح يا ايله ده
ملفوظ اولور لكن بوقبيلدر ومطلقا ويه لفظيله مختوم اولان اسملرده بو ايكی وجه لغتدر سيبويه وعمرويه وبحرويه كبی
وبونده بناء واعراب جائزدر پس بوكه كوره ويه صوت اولوب سيب لفظنه الحاق اولمش اولور وثانی يه كوره سيب بويه
فارسيدن مركب ومخفف اولور الحاصل ايكی وجه دخی سائغدر واكثر نحاة بو مقوله تركيباتك اواخرنی كسر اوزره
مبنی قلديلر وبعضلری بعلبك كلمه سنك آخری كبی معرب ايلديلر شارح دير كه بعضلر عندنده سيبويه سی كلمه سيله كه
فارسيده اتوز عدده دينور بويه كلمه سندن مركبدر كه بوی ايله هاء نسبتدن مركب اولمغله اتوز رائحة لطيفه صاحبی
ديمك اولور كه كثرتدن كنايه در ومحدثين بانك ضم ومدی ويانك فتحی وهانك وقفيله تكلم ايدرلر پس بو قول مفردات
فارسيه يه موافقدر انتهی وسيبويه فقهاء مصريه دن محمد بن موسی لقبيدر السائبة باشی بوش يبانه صاليويرلمش
طواره دينور دابه مهمله معناسنه كه كندی باشنه ايستديكی يرده كزوب يورر وشول قوله دينوركه ولاسی مولاسنه
عائد اولميوب كليا اجنبی كبی منقطع اولمق اوزره آزاده اوله بو كه كوره تاء تأنيث رقبه اعتباريله ياخود نقليه اولور شارح
دير كه بونك حقنده نهی شرعی وارد اولمشدر حضرت رسول اكرم صلی الله عليه وسلم ولای لحمة نسب كبی منقطع
اولميان لحمه قلمشدر وسائبه جاهليتده شول دوه يه اطلاق اولنور ايدی كه ولدينك ولدينه يتشدكده تسييب واهمال
اولنوب ركوب واستعمالدن آزاد ايدرلر ايدی كذلك شول ناقه يه اطلاق اولنور ايدی كه نذر مقوله سی حاجت سببيله
يبانه صاليويريلوب بر دخی استعمال ايلمزلر ايدی علی قول شول ناقه دركه اون بطن يعنی اون ولد طوغروب
مجموعی ديشی اولسه انی كندی باشنه صاليويروب ركوب وتحميلدن آزاد ايدرلر ايدی وعلی رأی سائبه شول
دابه دركه بركسه براراق سفردن وطنه صاغ وسالم كلوب ياخود دابه سی كندوسنی بر مخاطره دن يامحاربه دن
خلاص سبب اولسه تشكرا صاليويريلور ايدی وعند البعض شول ناقه دركه ارقه سنك قبورغه لرندن بر قبورغه
ياخود بر مقدار ركيك اخراج ايدوب صاليويريله اصلا بر صودن وبر اوتلاقدن ممنوع اولميوب وبركسه اكانوب ويوك
تحميل ايلمزلر ايدی عندلرنده آنی استعمال حرام ايدی شارح دير كه اعرابدن برنی اعداسی نهب وغارت ايلمكله بنه جك
دابه سی قالمديغندن ناچار بر سائبه يه بنمشيدی برعرب استهجان شيوه سيله حرامه می بينيورسن ديولوم ايلدكده
بركب الحرام من لاحلال له ديمكله من بعد كلام مزبور ضرب مثل اولمشدر السياب سحاب وزننده والسيب
كتان وزننده والسياب رمان وزننده بلح علی قول بسر معناسنه در خرمانك كماله رسيد اولنجه قدر نش مرتبه سی
واردر ابتداء چيچكنه طلع ديرلر بعده يكی قورق اولدقده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب آندن صكره تمر اطلاق
اولنور السيابة سحابه وزننده باده يه دينور خمر معناسنه وسيابه تابعيه دن بر خاتون اسميدر سيبان سينك فتحيله
وكسری قليل الاستعمالدر ابن الغوث اسميدر كه بر قبيله پدريدر محدثيندن ابو العجاء عمرو بن عبد الله ويحيی بن ابی عمرو
وايوب بن سويد السيبانی اول قبيله دندر وسيبان سينك فتحيله وادی القری وراسنده بر طاغك اسميدر دير السابان
حلب ايله انطاكيه بيننده بر موضعدر المسيب ميمك فتحيله مسيل وزننده بر دره آديدر المسيب معظم وزننده
ابن علس دركه شعرادندر سيابه كتابه وزننده ابن عاصم دركه اصحابدندر المسيب محدث وزننده تابعيندن امام
جليل سعيد حضرتلرينك پدرلری اسميدر يانك فتحيله ده منقولدر سعيد مومی اليه مدينه ده اولان فقهاء سبعه نك
بريدر كبار تابعيندندر فقه وحديث وزهد وعبادتی جمع ايلمشدر رحمه الله تعالی فصل الشين المعجمة
الشؤبوب شينك ضمی وهمزه نك سكونيله طلوبدن بوشانور كبی سرعتله بردن ياغان صاغانقلی يغموره دينور يقال
جاء شؤبوب من المطر ای دفعة ومطلقا حدت تلووشدت تلونسنه يه دينور ودفعة شدت ايله ظهور ايدن شيئه دينور وناظرك
نظرينه منظورك حسن وجمالندن ابتدا ظاهر اولان اثره دينور كه طلعت تعبير اولنور وكونشك شدت حرارتنه دينور

مطلب

وکونشك طریقه ومدارینه دینورنته که نجوم سائره‌نك طریقه ومدارلرینه حبك دینور شارح دیرکه لسان العربده
غفر ماده سنده مرسومدرکه اغاج اوزره اولان پوصدن آقوب اغاجله برینده تل کبی صالنان طریقه یه شؤبوب
الصمغ اطلاق اولنور پس بوجهتله خیط الشعاع تعبیر اولنان خطوط شمسیه یه دخی اطلاق اولنور انتهی وشؤبوب
لفظنك جمعی شآبیب کلور اسالیب کبی الشباب سحاب وزننده والشبیبه حبیبه وزننده مصدرلردر یتشوب
یکیت اولمق فتاء معناسنه یقال شب الغلام شبابا وشبیبة من الباب الثانی اذا صار فتیا وشباب شاب کلمه سندن جمع اولور
کنجلر جوانان معناسنه وشابك جمعی شبان دخی کلور شبنك ضمی وبانك تشدیدیله وشباب هر شیئك اولنه وتازه‌لکی
هنکامنه اطلاق اولنور تقول جئتك فی شباب النهار ای فی اوله وشباب حفا ظدن خلیفة بن الخیاط لقبیدر
الشباب کتاب وزننده آتش طوتشدیره جق طوتروغه دینور وشباب مصدر اولور آت ایکی الرینی یوقری قالدروب
شاخلنمق معناسنه که حرکات نشاطیه‌دن عبارتدر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الشبیب شبنك فتحیله والشبوب
قعود وزننده شباب معناسنه‌در یقال شب الفرس شبابا وشبیبا وشبوبا من الباب الثانی والاول اذا رفع یدیه و برنسنه‌نك
حسن ورونق ولطافتنی آرتزمق معناسنه استعمال اولنور یقال شب الخمار والشعر لون المرأة ای زاد فی حسنها
واظهر اجمالها یعنی نقاب وزلف اول محبوبه‌نك حسن ولطافتنی افزون وجمالنی کرکی کبی اظهار ایلدی ایکیسیده
سیاه اولمغله الاشیاء تنکشف باضدادها کاشفه‌سی رونق جمال آنلر ایله وفق الکمال نمایان ومنجلی اولمشدر الشبوب
صبور وزننده آتش طوتشدیره جق طوتروغه دینور و برنسنه یه حسن ورونق ولطافت ویرن شیئه دینور یقال هو شبوب له
ای محسن وشول آته دینورکه اایاقلری الرینی صاوشوراوله یعنی ایاقلرینك آدیمی الرینك بصدیغی یری صاوشوراوله که
محاسندندر یقال فرس شبوب اذا کان تجوز رجلاه یدیه وکنج صغره وکنج قبونه وکچی یه دینور علی قول یاشلو ومسن
اولنلرینه دینور الشب شبنك فتحی و بانك تشدیدیله والشبوب قعود وزننده آتش طوتشدرمق معناسنه‌در یقال
شب النار شبا وشبوبا من الباب الاول اذا اوقدها وآتش کندی یانوب طوتشمق معناسنه لازم اولور یقال
شبت النار علی بناء المعلوم وشبت علی المجهول اذا اتقدت وطوتشوب علولنمش آتشه مشبوبه دینور شابه دیمز
یقال نار مشبوبة ولا یقال شابة وشب مطلقا برنسنه یوکسلوب بلند اولمق معناسنه‌در یقال شب الشیء شبا اذا ارتفع
وشب حجارة زاج اسمیدر یعنی برنوع طاشدرکه آکا آدن زاج دوزیلور وشب بردوای معروف آدیدر شارح دیرکه بعض
نسخه‌ده داء عنوانده مرسوم اولمغله خطادر قالدیکه مؤلفك شبی حجارة زاجله تفسیری تاملا یمدر زیرا جمیع
مفرداتده زاج معادندن وکثیر الاصناف وشبك غیری اولمق اوزره مرقومدر وشب ایله برمعدندن ظهور ایدرلر
وشب که ترکیده تحریفله شاب تعبیر اولنور صورتی کامل اولمیان معادن اربعه‌دندرکه آنلر زاجلر وطوزلر ونشادرلر
وشابلردر واول زاجه شبیه وبرمقدار اکشی اولور اما زاج زیاده اکشی اولور واول اکثرا فعالده زاجه قریبدر ارمنیه
وکورجستان ویمن وبلاد سائره‌دن ظهور ایدر واون یدی قسمی عد اولنور اما موجود ومتداول اولانك بری
ابیض وشفاف وصفرته مائل لکن صاری دکلدر آکا یمانی دیرلر بلاد یمنده تقاطر ایدوب منجمد اولور برصودر
وبرقسمی یومشق وسریع الانکسار وکریه الرائحه اولور بو قسمی مداواتده استعمال اولنور مؤلفك دواء دیدیکی
بو اوله جقدر وشب یمنده برموضع آدیدر محدثیندن محمد بن هلال بن بلال واحمد بن القاسم وحسن بن ابی
ذر الشبیون اورایه منسوبلردر وشب کذلك مصدر اولور برنسنه تهیئه وتیسیر اولنمق معناسنه یقال شب له الشیء
علی المجهول ای اتیح و برنسنه زیاده وفضل ایله رفعتلنمك معناسنه‌در یقال شب الشیء علی المجهول اذا زید ورفع
الشب فتحتیله والمشب میمك کسریله کنج صغره وکنج قبونه وکچی یه دینور علی قول مسن اولانه دینور
الشبة حبه وزننده کنج وتازه قیزه وعورته دینور یقال امرأة شبة ای شابة بنوشبابه شینك فتحیله طائفه‌ده
برجماعتدر الاشباب همزه‌نك کسریله برکمسه‌نك ولدی یتشوب جوان اولمق یعنی یکت وجوان اولاد یتشدرمك
معناسنه‌در یقال اشب الرجل اذا شب ولده وتقدیر وتیسیر وتهیئه معناسنه استعمال اولنور یقال اشب له علی بناء
المجهول ای اتیح کما یقال شب له من الثلاثی علی المجهول ایضا امهات سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره بو زاده
سقطهٔ قلم ناسخ واردر اصل نسخه واشب ای رفع وزید عباره سیله‌ده اولمقدرکه بنیه صیغهٔ مجهول اوزره‌در یعنی
اشباب برنسنه زیاده لنوب رفعت بولمق معناسنه‌ده مستعملدر حتی مؤلفك کتب بالضم فیهما قولنده فیهما عنوانی
سقطهٔ مذکوره یه قرینه‌در واشباب آتی اویناتدوب جلوه ونشاطه کتورمك معناسنه‌در تقول اشببت الفرس ای
هیجته وصغر یاشنی بولمق معناسنه‌در یقال اشب الثور اذا اسن المشب اسم فاعل بنیه سیله والمشب
اسم مفعول بنیه سیله یاشنی بولمش صغره دینور ومشب اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه دینور شب ماضی مجهول

بنیه سیله یکتلك معناسنه‌درکه معنای مصدری مراد اولنورنته که دبب ماده سنده ذکر اولندی تقول اعییتنی من شب
الی دب یعنی بنی کنجلك ویکتلکم زماندن اشو پیر اولوب ایمکله‌رك یوریمك هنکامنه کلنجه قدر عاجز وفرومانده
ایلدك وکاه اولور که تنوین ادخالیله اسم منزلنده قلنور ومنون اولمدقلری صورتده علی طریق الحکایه دخی اولور
نهی النبی علیه السلام عن قیل وقال عبارتی کبی التشبیب تفعیل وزننده برنسنه‌نك حسن ورونقنی زیاده وافزون
ایلمك معناسنه‌در بو مناسبتله اصطلاح بدیعیاتده نسیب بالنساء معناسنه استعمال اولنمشدرکه شاعر مطلع قصیده سنده
محبوبه ومعشوقه سیله تغزل ایلمکدن عبارتدر ابتدا محبوبه سنی وشعرای عجم وروم‌ه کوره محبوبنی مدح ووصف
ایدوب ومیانه لرنده درکار اولان بعض مواد واحوال وماجرایی یاد ایلمکله کویا که محبوبه سنك ذکریله قصیده سنی
تزیین وتحسین ایدر مثلا کعب حضرتلرینك نعت شریفی متضمن برده سی اولنده * بانت سعاد فقلبی الیوم متبول
بیتلری کبی یقال شبب الشاعر قصیدته بفلانة اذا اتی بنسیب النساء ای قال فیها الغزل وعرض بحبها الشبائب
شینك فتحیله شواب معناسنه‌درکه شابه‌نك جمعیدر کنج وتازه خواتینه دینور یقال نسوة شبائب ای شواب شارحك
بیاننه کوره شبائب شبه‌نك جمعیدرکه ذکر اولندی الشبشبة کبکبه وزننده برنسنه‌یی کماله ایرشدیروب تمام ایلمك
معناسنه‌در یقال شبشب الشیء اذا نمّه الشوشب کوکب وزننده عقربه دینور روته دینور قمل معناسنه الشبان
رمان وزننده شبن ماده سنده مرسومدرکه جعفر بن جسرك لقبیدر شبان کتان وزننده عبد العزیز بن محمد العطار
نام محدثك لقبیدر شبه حبه وزننده وشباب شداد وزننده وشبیب حبیب وزننده وشبابه سحابه وزننده
اسامیدندر وشبابة بن المعتمر وشبابة بن سوار معروف محدثلردر وشبابه بنو فهم جماعتندن بربطن در سراة نام
محله یاخود طائفه نازل اولدیلر ایدی ابن شبابه برجماعتدر شبوبة شینك فتحی وبانك تشدیدیله برجماعت اسملریدر
محمد بن عمر بن شبوبة الشبوی که جدنه منسوبدر فربری حضرتلرندن جامع الصحیح روایت ایلمشدر ویعلی بن
سعید الشبیبی محدثیندندر شبیب زبیر وزننده ابن الحکم بن میناء اسمیدرکه روایت صاحبیدر وفرد در یعنی
بو اسمله آندن غیری یوقدر الشجوب جمله قعود وزننده والشجب فتحتیله هلاك اولمق معناسنه‌در یقال
شجب الرجل وشجب شجوبا وشجبا من الباب الاول والرابع اذا هلك وشجب حزن واندوه وغصه‌یه دینور
وشول محنت ومشقته دینورکه انسانه مرض وقتال مقوله سی حالات شدیده‌دن عارض اولور الشاجب والشجب
کتف وزننده هلاك اولیجی هالك معناسنه‌در وشاجب عرمه نام محلده بردره آدیدر وچوق سوزلو هرزه کوی
ویاوه کفتار کشی یه دینور یقال هو شاجب ای هذاء مکثار ویك چاغرغان قرغه یه دینور الشجب شینك فتحی
وجیمك سکونیله حاجت وهم معناسنه‌در وهم وغصه معناسنه‌در وخیمه وخانه دیرکلرندن برینه دینور جمعی
شجوب در وشول قوری طلومه دینورکه ایچنه خرده چقل طاشلری قویوب دوه‌یی قورقتمق ایچون چالقیوب
ارغلارلر وشجب برقبیله پدرینك اسمیدر وشجب اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه وشول قربه یه دینورکه
نصفندن قطع ایدوب اشاغیسنی صوقوغه سی ایده‌لر وشجب مصدر اولور هلاك ایلمك معناسنه یقال شجبه شجبا
من الباب الاول اذا اهلکه ومحزون وغمناك ایلمك معناسنه‌در یقال شجبه ای حزنه و برنسنه ایله مشغول قلمق
معناسنه‌در یقال شجبه ای شغله و برنسنه‌یی چکمك معناسنه‌در یقال شجبه اذا جذبه وشکاری اوق ایله اوروب
بعض مفاصلنی آیرمغله حرکته عجال ایلمك معناسنه‌در یقال شجب الظبی اذا رماه بسهم فابان بعض قوائمه
فلم یستطع ان یبرح الشجب ضمتیله سه‌پای تعبیر اولنان نسنه یه دینورکه چوبان آکا قوغه سنی وچانطه سنی
اصارشهرلرده وچاملرده دخی قوللندقلری سه‌پایه اطلاق اولنور الشجاب کتاب وزننده جامه‌شویلرك وحمام
ناطورلرینك قفص تعبیر ایتدکلری نسنه‌درکه برقاچ اخشابی بری برینه چاتوب یره نصب ایدرلر واوزرینه اثواب
سررلر المشجب منبر وزننده شجاب معناسنه‌در التشاجب تفاعل وزننده برنسنه‌نك اجزاسی شبکه وقفص
کبی بری برینه صوقشوب مختلط ومتداخل اولمق معناسنه‌در یقال تشاجب الشیء اذا اختلط ودخل بعضه فی بعض
شارح دیرکه ذکر اولنان شجاب ومشجب بوندن مأخوذدر الشجوب صبور وزننده شول خاتونه دینورکه درونده
براندیشه واندوهی اولمغله قلبی همیشه آکا پیوند ومتعلق اوله برکمسنه طرفنه اولان عشق وعلاقهٔ قلبیه کبی یقال
امرأة شجوب ای ذات هم قلبها متعلق به التشجب تفعل وزننده غصه لنمق معناسنه‌در یقال تشجب ای تحزن
یشجب ینصر وزننده ابن یعرب بن قحطاندر الشحوب حای مهمله ایله قعود وزننده والشحوبة هایله خسته‌لك
چکمکله آرقلقدن یاخود آجلق یاخود سفر بعید مقوله سی عارضه‌دن ناشی رنك وروی متغیر اولمق معناسنه‌در یقال
شحب لونه وشحب وشحب علی البناء للمجهول شحوبا وشحوبة من الباب الثالث والاول والخامس اذا تغیر

من هزال او جوع او سفر الشحب ضرب وزننده چاوبل مقوله سی آلت ایله یرك یوزنی وطپراغنی صیرمق معناسنه در
یقال شحب الارض شحبا من الباب الثالث اذا قشرها بمسحاة الشخب شینك فتحی وضمی وخای معجمه نك سكونیله
صاغیلور كن ممه دن تل كبی سونوب چقان سوده دینور وشخب شینك فتحیله قانه دینور دم معناسنه ومصدر اولور
ممه دن سودی ذكری آتی شخبه وجهیله صاغمق معناسنه در یقال شخب اللبن شخبا من الباب الثالث والاول
اذا حلبه شخبة الشخب فتحتینله یمنده بر حصار آدیدر الشخاب كتاب وزننده صاغیلور كن ممه دن چقان
سوده دینور الشخبه نخبه وزننده صاغیلور كن كرتندن نلشی بردن فشقروب اینن سوده دینور جمعی شخاب كلور
كتاب وزننده علی قول شخبه صاغیلور كن ممه دن تل كبی سونوب اوزانان سوده دینور كه قابدن ممه یه قدر رشته كبی
ممتد اولور الانشخاب انفعال وزننده سود ممه دن ذكر اولنان شخبه وجهیله صاغلمق معناسنه یقال شخب
اللبن فانشخب وطمر آچلوب قان فشقروب آقق معناسنه در یقال انشخب عرقه دما ای انفجر الاشخوب
اسلوب وزننده سود صاغیلور كن پیدا اولان آوازه دینور كه فشردی تعبیر اولنور الشخوب والشخوبة شینك
ضمه لریله طاغ باشنه دینور رأس الجبل معناسنه جمعی شناخیب كلور الشخدب قنفذ وزننده حشرات ارضدن
بر بوجك آدیدر الشخزب زای معجمه ایله جعفر وزننده والشخازب علابط وزننده غلیظ وشدید نسنه یه دینور
المشخلبة میمك وخاء ولامك فتحی وشینك سكونیله انجویه شبیه بر بونجق آدیدر دریادن چقار یلانجی انجو دیدكلری
اوله جقدر علی قول نسوان حلیاتندن بر نوع زینتدر كه لیفدن وبونجقلردن اتخاذ ایدرلر وكاه اولور كه اوزرنده
بولنان قیرزه مده مشخلبه اطلاق ایدرلر وبو كلمه عراقیه در بناء عربیه اوزره دكلدر شارح دیر كه اهل عراق بیننده
بومتداوله در یقولون یا مشخلبه ماذا الجلبة تزوج حرملة بعجوز ارملة مترجم دیر كه كلمهٔ مزبوره متنبی مرحومك
اشبو * بیاض وجه یریك الشمس حالكة ودر لفظ یریك الدر مشخلبا * بیتنده واقع اولمغله شارح دیوان واحدی
بیاننه كوره مشخلب ومخشلب كه مقلوبدر لغت نبطیه در یلانجی انجو دیدكلری بونجغه دینور انتهی الشذب
شینك وذال معجمه نك فتحیله اغاجدن نابجا بتمكله بوداپوب كسدكلری بداقلره دینور آصمه بوداندیسی كبی علی قول
اغاجك قبوغنه دینور وشذب صو بندینه دینور مسناة كبی ومرعاده قلان اوتلق بقیه سنه دینور واواسبابنه دینور
متاع البیت واثاث البیت كبی هرنه اولورسه اولسون وپراكنده ومتفرق قوری اغاج پاره لرینه دینور كه اوطون
وكراسته ایدرلر جمعی اشذاب كلور الشذب ضرب وزننده اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذب اللحاء
شذبا من الباب الاول والثانی اذا قشره واغاجك نابجا دالرنی بودامق معناسنه در یقال شذب الشجر اذا القی
ماعلیه من الاغصان حتی یبدو یعنی اغاجك نابجا شاخلرنی بوداپوب ازاله ایلكله اغاج میدانه چقوب كندوبی
كوستوردی وبرنسنه یی دفع ایلك معناسنه در یقال شذب عنه ای ذب عنه وكسمك معناسنه در یقال شذب الشیء
اذا قطعه التشذیب تفعیل وزننده بودخی اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شذب اللحاء تشذیبا اذا قشره
وطرد وتبعید ایلك معناسنه در یقال شذبه اذا طرده واغاجك زائد اولان دالرنی قطع واصلاح ایلك معناسنه در
واوق ایله او بنادقلری قارك عمل اولنه تشذیب دیرلرنه كه عمل ثانیسنه تهذیب دیرلر وبونلر مصدر واسم اوله رق
استعمال اولنورلر وتشذیب مالی بری برندن آیروب بلوك بلوك ایلك معناسنه در یقال شذب المال اذا فرقه ومزقه
المشذب منبر وزننده اوراغه ودهره یه دینور كه انكله اكین بیچیلور واغاجك بداقلری كسیلور المشذب معظم
وزننده اعتدال اوزره اوزون اولوب خلقت واندامی خوب ولطیف اولان آدمه وآته دینور الشوذب كوكب
وزننده اول معنایه در یقال رجل مشذب وشوذب ای طویل حسن الخلق الشاذب وطندن دور ومتنحی كسیه
دینور وشول بالكزنك وتنها كسیه دینور كه من بعد خیر وفلاحندن نومید ومأیوس اوله اغاجندن منقطع اولان
شاخه تشبیه اولنمشدر یقال هو شاذب ای مفرد مأیوس من فلاحه ذو الشوذب اذوآء اطلاق اولنان ملوك حمیردن
برینك لقبیدر التشذب تفعل وزننده پراكنده اولمق معناسنه در یقال تشذب القوم اذا تفرقوا شذب العروق
كتف وزننده كوده سنده طمرلری اغاج داللری كبی ظاهر وآشكاره اولان كسیه دینور یقال رجل شذب العروق
ای ظاهرها الشرب شینك حركات ثلاثی ورانك سكونیله والمشرب مقعد وزننده والتشراب تذكار وزننده
ایچمك معناسنه در یقال شرب الماء شربا بالتثلیث ومشربا وتشرابا من الباب الرابع اذا جرعه علی قول شینك
فتحیله شرب مصدر در وضمیله وكسریله اسملر در ایچمكه دینور وشرب شینك فتحیله شارب اولان قومه اطلاق
اولنور یعنی اسم جمع اولور ركب ورحل كبی یاخود جمع اولور صحب وصاحب كبی نته كه شرب وبو دخی شاربك جمعیدر
شهود وشاهد كبی وشرب باء حرفیله متعدی اولور ایچورمك معناسنه وبو مناسبتله بركسه حقنده دروغ آمیز افترا

ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال شرب به اذا كذب علیه وفهم ایلك معناسنه مستعملدر یقال شرب الكلام
شربا من الباب الاول اذا فهمه الشرب شینك كسریله صویه اطلاق اولنور وصودن عائد اولان حصه ونصیبه
دینور یقال له شرب من الماء ای حظ منه وصویه ور ودایده جك موضعه دینور صو باشی وصواد كبی یقال هذا شرب
القوم ای موردهم وصو ایچه جك وقته دینور المشرب مقعد وزننده مصدر در نته كه ذكر اولندی وصویه اطلاق
اولنور الشراب كتاب وزننده ایچلمك شاننده اولوب وایچلمكه صالح اولان نسنه یه دینور جمعی اشربه كلور
الشریب امیر وزننده والشروب صبور وزننده بونلرده ایچلجك نسنه یه دینور شراب معناسنه علی قول
بونلر دون العذب اولان صویه دینور ایچمه صوبی وقویی صولری كبی كه بر مقدارجه شوراب اولوب حسب
الضروره نوش اولنور وشروب كثیر الشرب اولانه دینور واركك طلب ایدن قرغین دیشی یه اطلاق اولنور كه
كوسنك تعبیر اولنور وشریب حیوان صوارمق ایچون بركسه ایله بیله جه قویدن صو چكن كسیه دینور علی قول
حیوانی بركسه نك حیوانیله برابرجه صوارلمن كشی یه دینور وبركسه ایله برابرجه نسنه شرب ایدن كسیه دینور
همشراب معناسنه الاشراب همزه نك كسریله ایچورمك معناسنه در تقول اشربته انا اشرابا وصوارمق
معناسنه در یقال اشربه اذا سقاه وصوصه دق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا عطش وبركسه نك دوه سی
صویه قانمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا رویت ابله وبركسه نك دوه سی صوصه مق معناسنه
اولمغله ضد اولور لكن شبه تضاد اولدیغی لدی الامعان معلوم اولور یقال اشرب الرجل اذا عطشت ابله وبركسه نك
دوه لرینك صو ایچه جك وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال اشرب الرجل اذا حان لابله ان تشرب وثوبه بو یایی یاخود
بورنكه آخر رنكی كركی كبی ایچوروب اشباع ایلك معناسنه مستعملدر یقال اشرب اللون اذا اشبعه وبو معناد ندر كه
عربلر اشرب فلان حب فلان دیرلر مجهول بنیه سیله فلانك درونه فلانك عشق ومحبتی ایچوریلوب آمیخته
وممتزج اولدی معناسنه ومنه قوله تعالی واشربوا فی قلوبهم العجل ای حب العجل واشراب بركسه حقنده یلاندن افترا
ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال اشرب به اذا كذب علیه ویقولون اشربتنی مالم اشرب ای ادعیت علی مالم افعل
واشراب برحیوانه آخر برحیوان قوشمق معناسنه استعمال اولنور چفت اكوزی كبی یقال اشرب ابله اذا جعل لكل
جمل قرینا وبركسه نك یاخود طوارك كردننه ایپ ایچورمك معناسنه در یقال اشرب الخیل اذ جعل الحبال فی اعناقها
ویقال اشرب فلانا الحبل بالمفعولین اذا جعله فی عنقه الشریب سكیت وزننده شرابه پك حریص ومولع اولان
كسیه دینور نه كونه شراب اولورسه اولسون نته كه خمیر خمر ایچمكه دوشكون اولان بكری یه دینور الشاربه
شول قوم وجماعته دینور كه ایرمق كنارنده ساكن اوله لر الشربه تمره وزننده چكردكدن یتشمش خرما اغاجنه
دینور الشربة جرعه وزننده چهرهٔ انسانیده اولان قرمز یلغه دینور كویا كه بشره سنه اشراب اولنمشدر یقال
فی وجهه شربة ای حمرة وشربه بر موضع آدیدر شینك فتحیله ده مسموعدر وشربه برایچیم صویه دینور كه قانه جق
مقدار یدر حسوه كبی نته كه غرفه براوج صویه دینور الشربة شینك ضمیله همزه وزننده كثیر الشرب اولانه دینور
الشراب كتان وزننده اول معنایه در الشربه فتحاتله كثرت شرب معناسنه در یقال انه لذو شربة ای كثرة شرب
وشربه خرما اغاجنك چوره سنه حفر اولنان یاخود طپراقدن چوریلان كوچك حوضه دینور كه صویی اغاجی
سیراب ایده جك قدر اولور باغچه لرده سائر اغاجلر دبنه دخی ایدرلر وترلاره وباغ وبستانلره جدولدن یا نهردن
صو صالیویره جك كد كه دینور مسقاة دخی دیرلر بعض دیارده كور تعبیر اولنور كاف عجمی وواوك فتحیله نته كه باغچوانلر
طرح وتخته لره دخی ایدرلر وشربه صوسزاق عطش معناسنه در وشدت حرارت معناسنه در یقال یوم ذو شربة
ای شدید الحر الشوارب شاربك جمعیدر وشوارب بوغازده اولان طمرلره اطلاق اولنور كه حلقومه ملاصق
اولوب برا وجلری آق جكره متصل اولور وبوغاز ایچره اولان صو مجرالرینه دینور كه مری اوله جقدر وشارب رجالك
اوست دوداغندن آغزه طوغری صارقان قیللر ایله سبله نك ایكی طرفندن چكه یه طوغری اوزایان قللره دینور علی قول
سبله نك مجموعنه شارب اطلاق اولنور تركیده بیق تعبیر اولنور فارسیده بروت دینور وسبله مؤلفك تفسیرنه كوره
مخالفدر زمخشری بیاننه كوره بیغك اوجلرینه دینور كه بناغه طوغری اوزون قیللردن عبارتدر وامهات سائره ده
آغزه صارقان قیللر ایله مفسردر كویا كه آغزدن شرب ایدر هیئتنده اولدیغی باعث تسمیه درونی كلاب لغتنده طرفین
اعتباریله تثنیه اولور وشارب حیوانك وجودنده اولان ضعف وزبونلق حالتنه اطلاق اولنور كویا كه اول حالت اول
حیوانك قاتی وقوتی شرب وجذب ایدر یقال فی بعیرك شارب ای خور وضعف الشاربان تثنیه بنیه سیله قلج
قبضه سنك اشاغیسنده اولان ایكی طرفلو اوزون بورنلرینه اطلاق اولنور كه دموردن وكومشدن ایدرلر قینك كوستكی

آتلره بکر بلور ترکیده بالحاق تعبیر اولنور التشرب تفعل وزننده برنسنه برشیء آخره سرایت ایلمك معناسنه در یقال
تشرب الصبغ فی الثوب اذا سری وثوب وارض مقوله سی نسنه بو یایی یاخود صویی کندیسنه چکوب ایچمك
معناسنه در یقال تشرب الثوب العرق اذا نشفه الاستشراب برشیئك بو یاسی یاخود رنکی زیاده سیله قویو اولمق
معناسنه در کویا که رنکی بالتمام ایچمش اولور یقال استشرب لونه ای اشتد المشربه میمك وراءك فتحیله والمشربة
راءك ضمیله شول طپراغی ملایم یره اطلاق اولنور که یغموری وصویی جذب ایدر اولد یغندن آنده نبات اکسك
اولمیه ومشربه یوکسك کوشکه وشهنشینه وصفه وایوانه اطلاق اولنور عادتا محل شرب وعشرت اولد یغنه
مبنی در ونهردن صواله جق وحیوان صواره جق یره دینور مشرعه معناسنه المشربه مکنسه وزننده صوایچه جك
قابه دینور التشریب تفعیل وزننده جدید قربه نك رایحه سنی تطیب ایچون ایچنی چامورلمق معناسنه در که
صوایچمکه صالح ایلمکدن عبارتدر یقال شرب القربة تشریبا اذا طیبها بالطین وذلك اذا کانت جدیدة الاشریباب
اقشعرار وزننده برنسنه یه بیون اوزادوب باقمق علی قول یوقری قالقوب باقمق معناسنه در که صویی باشنه قالدروب
ایچن کمسه نك صفتیدر یقال اشراب الیه اذا مد عنقه لینظر اوارتفع الشرابیة طمانینه وزننده آندن اسمدر
برنسنه یه بیون اوزادوب باقمق حالتنه دینور الشربة فتحتینله وباءك تشدیدیله جربة وزننده شول چایرلق
واوتلق مرغزاره دینور که آنده اصلا اشجاره دائر نسنه اولمیه واشبو شربه وجربه دن ماعدا بو وزنده برکلمه دخی
مسموع دکلدر وشربه برموضع آدیدر وشربه طریقه وروش ومسلك معناسنه در یقال مازال فلان علی شربة
واحدة ای علی طریقة واحدة وعلی نهج واحد الشرب فتحتینله صوصه مق معناسنه در یقال شرب الرجل
شربا من الباب الرابع اذا عطش وبرکسه نك دوه سی ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا ضعف
بعیره وبرکسه نك دوه سی صوسز اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا عطشت ابله وبرکسه نك دوه سی صویه
قانمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا رویت ابله بو جهتله اضداددن اولور شرب شینك کسریله برموضع آدیدر
شرب شینك فتحیله مکهٔ مکرمه قربنده برموضعدر شریب غریب وزننده مکه ایله بحرین بیننده بر بلده آدیدر
ونجد اولکه سنده برطاغك اسمیدر شوربان شینك ضمی وراءك فتحیله سمرقند قربنده کش نام بلده قضاسنده
برقریه در شرب کنف وزننده وشریب زبیر وزننده وشربب قنفذ وزننده وشربوب جهور وزننده وشربه تربه وزننده
برموضع آدلریدر وشربب قنفذ وزننده شول نباته دینور که بری برینه صارلمش صیق وکور اوله ذوالشوریب
مصغر بنیه سیله برشاعر لقبیدر الشرجب جیمله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور وصوی وکریم آته
دینور الشرجان شینك فتحی وجیمك فتحی وضمیله برنوع اغاجدر نباتی ومیوه سی بادنجانه شبیه اولور ومیوه سیله
دری دباغت اولنور الشرحب حای مهمله ایله جعفر وزننده اوزون بویلو کمسیه دینور وشرحب اسامیدندر
الشرخوب خای معجمه ایله عصفور وزننده اوکورغه کمکلرینه دینور عظم الفقار معناسنه الشرعب عین
مهمله ایله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور الشرعبة دحرجه وزننده برنسنه یی اوزنلغنه دیلوب کسمك
معناسنه در یقال شرعب الادیم اذا قطعه طولا الشرعبی یای نسبتله برودیمانیه دن برنوع قماش آدیدر وشرعبی
تن واندامی خوب وباقشقلو اوزون بویلو آدمه دینور وتابعیندن عبیدة الحمصی لقبیدر که محدثیندندر
الشرعوب زنبور وزننده برنبات یاخود برمیوه آدیدر الشرعبیة هایله برموضعدر الشازب زای معجمه ایله سرت
ودرشت وخشن اولان شیئه دینور یقال مکان شازب ای خشن وبدنی قوری وانجه آرق اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی شزب کلور رکع وزننده وشوازب کلور الشزب شینك فتحی وزانك سکونیله والشزوب قعود وزننده
شازب اولمق معناسنه در یقال شزب المکان اوالرجل وشزب شزبا وشزوبا من الباب الاول والخامس اذا صار
شازبا الشزیب غریب وزننده شول چبوغه دینور که هنوز اصلاح اولنمامش اوله جمعی شزوب کلور وشزیب
شول قوللنلمش یایه دینور کهنه جدید ونه عتیق اوله الشزبة تمره وزننده شزیب معناسنه در واریق وزبون اولان
دیشی مرکبه دینور الشزبة جرعه وزننده فرصت معناسنه در یقال مضی شزبة ای فرصته الشوزب جورب
وزننده علامت ونشان معناسنه در التشزیب تفعیل وزننده آتی آرقلندرمق معناسنه در یقال شزب الفرس تشزیبا
اذا ذبله ای ضمره التشازب تفاعل وزننده حصه دارلر حصه لر بنه منتظر اولمق معناسنه در ومنه یقال هم متشازبون
علی الماء مثلا ای لکل واحد منهم حظ منه ینتظره الشاسب سینك کسریله بنیه سی انجه آرق اولوب وجودی
یابس اولان انسان وحیوانه دینور علی قول صکره دن آرق وزبون اولمشه دینور مهزول معناسنه وعلی رأی شازب
لفظنده لغتدر لکن قول اول ایله بونك فرقی چندان معلوم دکلدر جمعی شسب کلور سینك ضمیله الشسب کسب

وزنده والشسوب قعود وزننده شاسب اولمق معناسنه در یقال شسب الرجل وشسب شسبا وشسوبا من الباب الرابع
والخامس اذا صار شاسبا الشسبب امیر وزننده شول یایه دینور که چوق قوللنمقدن اغاجنك قبوقلری کیدوب
او یلجه قو بقوری دکنك هیئتنده افسرده قالمش اوله وشول ناقه یه دینور که یاوروسنی امزروب کندوسی شائله
اولدیغی هنکامده یاوروسی هلاك اولور اوله وشائله وضعندن بدی آی مرور ایدوب سودی چکیلن ناقه یه دینور
الشسب شینك کسریله بودخی چوق قوللنمقدن یپریوب قوری دکنك کبی قلان یایه دینور الشسوب صبور وزننده
شول ناقه در که قیش ایچره ولدی هلاك اولوب وکندیسی من بعد صاغلمز اوله الشوشب شین معجمه ایله کوکب
وزننده عقربه دینور وکهله یه دینور قمل معناسنه که شب ماده سنده دخی ذکر اولندی مؤلفك بوراده اعاده سی
بنیه سی جهتندن اولان اختلافه مبنی در الشصب شینك کسری وصادك سکونیله شدت وقحط وقلت معناسنه در
جمعی اشصاب کلور وحظ ونصیب معناسنه در الشصیبه عجیبه وزننده بودخی شدت وقحط وجدب معناسنه در
وقوینك دیبنه دینور الشصیب غریب وزننده حظ ونصیب معناسنه در وغریب الدیار کشی یه دینور الشصب
غصب وزننده ذبح اولنمش حیوانی اسی صوایله خشلیوب تویی کیدرمك سمط معناسنه در یقال شصب الشاة شصبا
من الباب الاول اذا سمطها ودری یی یوزوب صویمق سلخ معناسنه در یقال شصب الشاة اذا سلخها وقوریمق یبس
معناسنه در بو نده فتحتینله ده جائزدر الشصاب قصاب وزننده ومراد فیدر که جزاردر الشصب عنق وزننده
دریسی یوزیلوب صویلمش قیون کوده سنه دینور الشاصب غاصب وزننده زحمتلو مشقتلو دیرلکه دینور وبو اسناد
مجازی یاخود نسبت اوزره در یقال عیش شاصب ای شاق الشصوب قعود وزننده کچنمك خصوصی کوچ اولمق
معناسنه در یقال شصب العیش شصوبا من الباب الاول اذا صار شاصبا وناقه یه یغور چوق آشوب لکن طوغموب
قسیر قالمق معناسنه در یقال شصبت الناقة علی الفحل اذا کثر ضرابها ولم تلقح الاشصاب همزه نك کسریله وجه
معاشی تنك وشدید ایلمك معناسنه در یقال اشصب الله عیشه ای شدده الشیصبان سیسبان وزننده ارکك قرنجه یه
دینور علی قول قرنجه اینه دینور وشیصبان جن طائفه سندن برقبیله آدیدر وشیطان اسمیدر شارح دیر که شیطان
رجیم اسمیدر الشصائب کتائب وزننده دوه سمر ینك اغاجلرینه دینور شارحك بیاننه کوره مفردی مسموع دکلدر
الشصلب جعفر وزننده قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور الشطب شینك فتحی وطانك سکونیله بنیه
وترکیبی خوب واندامی لطیف اولان بالابلند کمسیه دینور یقال غلام شطب ای طویل حسن الخلق وتازه یشل خرما
دالنه دینور وشطب مصدر اولور کسمك معناسنه یقال شطب الشیء شطبا من الباب الاول اذا قطعه وبرطرفه
اکیلوب میل ایلمك معناسنه در یقال شطب اذا مال وبرنسنه دن عدول وانحراف ایلمك معناسنه در یقال شطب عنه
اذا عدل عنه وبعید اولمق معناسنه در یقال شطب الرجل اذا بعد الشطب کتف وزننده برطاغ آدیدر السطبة
تمره وزننده تازه ویشل خرما دالنه دینور ذکر اولنان شطب کلمه سی جرید اعتباریله وبو سعفه اعتباریله در وشطبه قلجه
اطلاق اولنور الشطبة شینك کسریله نهال سرو سهی کبی بلند وموزون قامت اولان تازه وناز کیدن ونازنین
محبوبه یه دینور یقال جاریة شطبة ای الحسنة الغضة الطویلة وشول اته طولو قسراغه دینور که قالبدن دوکلمش کبی
هر یری اویغون واتی واندامی دوزکون اوله شویله که باتق کبی اوله بونده شینك فتحیله ده جائزدر وشطبه زاغلو قلجك
یوزنده اولان اوزون اوزون طریقه یه دینور که صویی وجوهری اوله جقدر جمعی شطوب کلور وشطب کلور غرف
وزننده وشطب کلور کتب وزننده وشطبه دوه نك اوربجندن اوزونلغنه کسیلن قطعه یه دینور الشطبة جرعه
وزننده والشطبة همزه وزننده بونلرده قلجك یوزنده اولان اوزون اوزون طریقه یه دینور بعض قلجك صرتنده
ویوزلرنده زه کبی اوزون اوزون طریقه لر ایدرلر وزاغلو وجوهرلو قلجك یوزلرنده دخی اوزون اوزون طریقه لر اولور که
صویی وجوهری اوله جقدر شطبه بو ایکی وجهله اولان زهلره وطریقه لره دینور حتی کتاب الفصیح شرحنده
شطب السیف خطوط وطرائق یلمع فی متنه من شدة جریان مائه وصفائه فرنده عبارهسیله مبین اولمغله محضا قلجك
صرتنده اوزون اوزون جوهر تعبیر ایتدکلری صویی اولمش اولور المشطب معظم وزننده والمشطوب
ارقه سنده اوزون اوزون طریقه سی اولان جوهرلو قلجه دینور یقال سیف مشطب ومشطوب ای فیه شطب
الشطیبة حبیبه وزننده دوه اوربجندن اوزنلغنه کسلمش پارچه یه دینور وکوده سی قوری وبی لحم اولان ناقه یه
دینور الشطیبة اجأنام جبلده برصو آدیدر الشطائب کتائب وزننده اطراف وقبائلدن مجتمع اولمش مختلف
فرقه لره دینور ظاهرا مفردی شطیبه در وشطائب شدائد معناسنه در شاطبه مغرب زمینده بر بلده آدیدر شاطبی
مرحوم اورادندر شطیب امیر وزننده برطاغ آدیدر المشطبة معظمه وزننده شول یره دینور که یوزنی سیل صویی

آرجه اوزون اوزادی یاروب کتمش اوله یقال ارض مشطبة اذا کانت قد خط فیها السیل قلیلا ومشطبه هر طرفی
نکنده لونقش اولمش منقش یالان چولنه دینور الشطاب کتاب وزننده کندوسیله یالان چولتاری نکنده لنوب
نقش اولنه جق آلتدر شطاب غراب وزننده بنو یشکر جماعتنه مخصوص برخرمالق آدیدر الشطبان تمرتان
وزننده یمامه ده بردره آدیدر المشطوب شول آته دینورکه زیاده سیله طاولو اولدیغندن صرتی وصغریسی قباروب
قالقمش اوله یقال فرس مشطوب المتن والکفل اذا انتبر متناه وکفله سمنا الانشطاب انفعال وزننده آقمق معناسنه در
یقال انشطب الماء وغیره اذا سال الشواطب شول خاتونلره دینورکه مبشینی اولچوملدکدنصکره اوزون
اوزون تصمه کبی دیلر اوله لر ظاهرا نسوان عرب صنعتلرندندر او یله دیلدکدنصکره برحاجت ایدرلر اوله لر
الشعب شبنك فتحی وعینك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال شعب الشیء شعبا من الباب الثالث اذا جمعه
وطاغتمق معناسنه در یقال شعبه اذا فرقه مؤلف بصائرده اضداددن اولدیغنی تصریح ایدوب بوراده سکوت
ایلمشدر ومصاحده ابن درید هر بری برقومك لغتی اولدیغنه ذاهب اولمغله بو صورتده بینلرنده ضدیت تقابلی اولمز
وشعب برنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در صنق وچتلاق ظرفلری کاد ایلمك کبی یقال شعبه ای اصلحه وفاسد وتباه ایلمك
معناسنه در یقال شعبه ای افسده ویارمق معناسنه در یقال شعبه اذا صدعه وطاغلمق وبری برندن آیرلمق معناسنه در
یقال شعب الشیء اذا تفرق وشعب قبیلهٔ عظیمه یه دینور وطاغه دینور جبل معناسنه وباش کمکلرینك بری برینه
قاوشوب بتشدیکی اکه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه معلوم اوله که قبائل قبیله نك جمعیدرکه باش کمکنه دینور
بری برینه متصل اولمغله جمله سی یکپاره اولمشدرکه هیئت مجموعه سنه کاسه سر اطلاق اولنور پدر واحد
صلبندن منشعب اولان جماعت کثیره یه قبیله اطلاقی آندن مأخوذدر وعرب آنی خلقت انسانی اوزره ترتیب
ایلمشدر ابتدا رأس در ورأس درت قبیله دن عبارتدر آنلری جامع اولانه شعب اطلاق اولنور شعب مزبوره تشبیها
پس شعب جمله سنك مبدأی واعظمی اولورکه قبائل رأسی محتوی در وآندن منشعب اولانه قبیله دینورکه آندن
انساب شعب منقسم اولور بعده عماره درکه صدر اوله جقدر آنده انساب قبیله منقسم اولور بعده بطن درکه آنده
انساب عماره منقسم اولور بعده فخذدر بعده فصیله در پس مجموعی التی طبقه اولمشدر بعضلر بدنجی عشیره اولمق
اوزره زیاده ایلدیلر انتهی وشعب ایراقلق بعد معناسنه در وایراق وبعید معناسنه در یقال بلد شعب ای بعید
وهمدان قبیله سندن بر بطن آدیدر وشعب مصدر اولور ظاهر وعیان اولمق معناسنه یقال شعب الشیء اذا ظهر
ودوه اغاجی یوقریسندن آیروب قوپرمق معناسنه در یقال شعب البعیر اذا اهتضم الشجر من اعلاه وبرکسه یی
مشغول ایلمك معناسنه در یقال شعب فلانا اذا شغله وبریره ایلچی کوندرمك معناسنه در یقال شعب رسولا الیه
ای ارسله وکم آنی ضبط ایدوب قصد وتوجه ایلدیکی جهتدن آلیقومق معناسنه در یقال شعب اللجام الفرس
اذا کفه عن جهة قصده وبرسمته صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال شعبه اذا صرفه وبرکسه کندی یاراندن
مفارقت ایدوب فرقهٔ اخرایه آرزو والتیام ایلمك معناسنه در یقال شعب الیهم اذا نزع الیهم وفارق صحبه الشعب
شینك کسریله طاغ یولنه دینور یقال اخذ شعب الجبل ای طریقه وبطن ارضده اولان صو یولنه دینور علی قول
ایکی طاغ آرالغنده اولان آچیق یره دینورکه ایکی طاغك اراسی اوله جقدر ودوه یه مخصوص برنوع داغ وتمغا
اسمیدر وشعب برموضع آدیدر المشعوب ذکر اولنان شعب دیدکلری تمغا باصلمش دوه یه دینور الشعب تعب
وزننده ایکی اموزك آرالغی میدانلو اولمق معناسنه درکه صاحبنه یصی یغرینلو تعبیر اولنور کذلك حیوانده
بوینوزلرك آرالغی کشاده ومیدانلو اولمق معناسنه در یقال شعب الرجل والغنم شعبا من الباب الرابع اذا کان
مابین منکبیه اوقرنیه بعیدا الشاعبان ایکی اموزه اطلاق اولنور الشعبة صرد وزننده شعبه دن جمعدر
برمقلره دینور اصابع معناسنه کذلك شعبه لفظندن جمع اولور کاسیذکر وشعب الفرس آتك کوکده سنك بالجمله
نواحی واطرافنه اطلاق اولنور علی قول مرتفع اولان اعضاسندن عبارتدر بونی وکورك باشلری وآلاجقلری کبی
کویاکه هر بری کوده سندن برشعبه در وفی الحدیث اذا قعد الرجل من المرأة بین شعبها الاربع وجب علیه الغسل
بوراده شعب اربعدن مراد خاتونك اللری وایاقلریدر یاخود ایکی ایاقلریله فرجنك ایکی دوداقلریدر محل مزبوره
جلوس ایله تغیب حشفه دن کنایه اولنمشدر الشعب امیر وزننده آزق قویه جق طغارجغه دینور مزاده
وتوشه دان معناسنه علی قول ایکی قطعه مبشیندن دیکلمش یاخود ایکی یوزندن یعنی ایکی یوزنه ایکی مبشین
قبلانمق وجهیله دیکلمش اولانه دینور وشعیب اسکی ویپرتمش قربه یه دینور جمعی شعب کلور کتب وزننده الشعبة
جرعه وزننده ایکی بوینوزك مابیننه دینور واغاجده ایکی چتال بداغك ارالغنده دینور وبرنسنه دن بربلوکه وبرطائفه یه

مطلب

دینورکه آندن بشقه جه اولور یقال هذه شعبة منه ای طائفة واغاج دالنك اوجنه دینور وقومسالده اولان صو یولنه
دینور وشول کوچك صو آقندیسنه دینورکه یوکسکدن نزول ایدراوله ودره لرده اولان بیوك آرقه وجدوله دینور
وطاغلرده اولان شول یاریغه وچتلاغه دینورکه آنده قوشلر یووا ایده لر جمعی شعب کلور صرد وزننده وشعاب کلور
قراب وزننده بعض نسخه ده یأوی الیه المطر عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تخطئه ایلمشدر وشعبه صفر نام محله
قریب بلیل نام موضع قربنده برموضع آدیدر وشعبه اسامیدندر معاویة بن حفص الشعبی کندی جدی اولان شعبه یه
منسوبدر شعوب رسول وزننده برقبیله اسمیدر وموت ومنیه نك اسمیدر غیر منصرفدرنته که حرف تعریفله الشعوب
دخی موت ومنیه نك اسمیدر فی الاصل آیریجی مفرق معناسنه صفت اولمغله الحارث والعباس قبیلندندر حرف
تعریفك دخولی لحن دکلدر یقال شعبته المنیة ونشطته ای عضته شعوب والشعوب وشعوب یمنده برموضع آدیدر
شعبان سلمان وزننده برقبیله آدیدر وشامده برموضع اسمیدر وبرمعروف آیك اسمیدرکه رجب ایله رمضان بیننده در عرب
شهر مزبورده صوطلبی ایچون یاخود نهب وغارت ایچون منشعب ومتفرق اولملریله شعبان ایله تسمیه ایلدیلر
جمعی شعبانات وشعابین کلور التشعب تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشعب القوم اذا تفرق
وبلوکلر صاحبی اولمق معناسنه در یقال تشعب فلان اذا صار ذا شعب ای فرق وایراقلشمق معناسنه در یقال تشعب
عنه اذا تباعد وفاسد یا منصدع اولان نسنه صلاحپذیر اولمق معناسنه درشکسته کاسه کاد لنمك کبی یقال تشعب
الشیء ای انصلح الانشعاب انفعال وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه در یقال انشعب القوم اذا تفرق واولمك
معناسنه در یقال انشعب الرجل وانشعبت نفسه اذا مات وایراقلشمق معناسنه در یقال انشعب عنه اذا تباعد وفاسد
یا منصدع اولمش نسنه صلاحپذیر اولوب ملتئم اولمق معناسنه در یقال انشعب الشیء ای انصلح الاشعاب همزه نك
کسریله اولمك معناسنه در یقال اشعب الرجل اذا مات وفراق ابدی ایله آیرلمق معناسنه در یقال اشعب عنه اذا فارق
فراقا لا یرجع التشعیب تفعیل وزننده بودخی فرقت ابدیه ایله مفارقت ایلمك معناسنه در یقال شعب عنه تشعیبا
اذا فارق فراقا لا یرجع المشعب مذهب وزننده یوله دینور طریق معناسنه المشعب منبر وزننده بورغویه دینور
مثقب معناسنه که مراد کادجی بورغوسی اوله جقدر المشاعبة مقاربه وزننده ایراقلشمق معناسنه در یقال شاعبه
ای باعده واولمك معناسنه در یقال شاعبت نفسه اذا مات الشعوبی شینك فتحیله یمنده برقریه آدیدر الشعوبی
شینك ضمیله شول کسه درکه امر عربی احتقار ایدر اوله یعنی عجمی عرب اوزره ترجیح وتفضیل ایلیه اول طائفه یه
شعوبیه دیرلر شارح دیرکه برطائفه واردرکه عجمی عرب اوزره ترجیح ایدرلر زیرا شو * وجعلناکم شعوبا وقبائل * الایه
نظم کریمنده شعوبدن مراد عجم وقبائلدن مراد عرب اولمغله عجم عرب اوزره تقدیم اولنمشدر بو جهتله اول طائفه یه
شعوبیه اطلاق اولنور لکن تقدم ذکری تقدم رتبه یی مستلزم دکلدرنته که * وجعل الظلمات والنور الایه کریمه سنده
ظلمات نور اوزره تقدیم اولنمشدر وعجمدن مراد ماعدا العرب در وعجمك خلقتلری عربدن مقدم اولمغله تقدیمنه
بودخی نکته اولور شعبان شینك کسریله بنو بکر بن کلاب یوردنده برصو آدیدر شعب قفل وزننده بین الحرمین
بردره آدیدر ذات الشعبین شینك فتحیله یمامه قضاسنده برقریه آدیدر الشعبتان شینك ضمیله برنبته نك اسمیدر ایکی بوینوز
شکلنده بوکسك رکنلری اولمغله شعبتان ایله تسمیه اولنمشدر ومؤلف بونی تکرار ایلمشدر اشعب اعجب وزننده برمعروف
طمعکار کسه دنك اسمیدر ومنه المثل * لا تکن اشعب فتتعب * ویقال اطمع من اشعب * داستاندن بری بودرکه مرقوم
طمعنه موازن ظریف ومزاح اولمغله اطفال شهر دائما کندوسیله ملاطفه وملاعبه ایدرلر ایدی برکون ینه علی العاده
اطفال اله اوغراشوب لکن بودفعه اطفال کندوسنه پك استیلا ایلملریله آنلری دفع ایچون فلان محله ده فلان خانه ده
دوکون واردر مأکولات ومشروبات فراواندر واروب تنعم ایلسکز اولمزمی دیو اطفالی فریفته وبوتقریبله باشندن
دفع ایلدکدنصکره کندیسنه ده شبهه وخلجان عارض اولمغله ارقه لرندن خانهٔ مزبوره ورود ایلدکده ینه افتاده ایدی
اطفال اولمشدر واشعب یمامه ده برقریه آدیدر الشعبة جهینه وزننده بردره آدیدر غزال شعبان حشراتدن
بربوجك آدیدر شعیب زبیر وزننده برپیغمبر ذیشان اسمیدرکه حضرت موسایه کریمه لرنی تزویج ایلدیلر شارحك
بیانی اوزره اسمی یبرون بن ضغون بن عنقا ایدی شعیب اطلاقی مبارك الشعب اولدیغنه مبنیدر وشعیب برموضعدر
ومحمد بن احمد بن شعیب وجعفر بن محمد بن ابراهیم بن شعیب وصاعد بن ابی الفضل شعیب وعبد الاول بن عیسی
ابن شعیب الشعیبیون محدثلردر شعبعب سفرجل وزننده برموضعدر شعبی شینك ضمیله اربی وزننده برموضع
آدیدر المشعب میمك فتحیله یوله دینورکه ذکر اولندی ومنه مشعب الحق ای طریقه الفارق بینه وبین الباطل
الشعبی شینك فتحیله که مراد تابعیندن امام معروف عامر الشعبی در همدان قبیله سی شعبه نه که بربطندر منسوبدر

لطیفه

الشعبی شینك ضمیله معاویه بن حفص الشعبی اوله جقدر جدته منسوبدر الشعبی شینك کسریله عبدالله
ابن المظفر الشعبی درکه شعب نام موضعه منسوبدر اوچی دخی محدثلردر الشعصب صاد مهمله ایله جعفر
وزننده زیاده سیله پیرلکدن وجودی قوریوب قدید اولمش کسیه دینور عاسی معناسنه الشعصبة دحرجه
وزننده وصف مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال شعصب الشیخ اذا عسی الشعنبة نونله دحرجه وزننده
قوچك بوینوزلری ابتدا طوغری چقوب بعده قولقلری طرفنه طوغری باشی اوزره قیورلمق معناسنه در اول قوچه
مشعنب القرن دیرلر نونك فتحی وکسریله که شعنبه دن اسم مفعول واسم فاعلدر الشغب شینك فتحی وغین معجمه نك
سکونیله وفتحیله لغتدر علی قول لغت ثانیه لحندر ناس بیننده شر وفتنه پیدا ایلمك تهییج الشر معناسنه در یقال
شغبهم وشغبهم وبهم وعلیهم شغبا وشغبا من الباب الثالث والرابع اذا هیج الشر علیهم وشغب بر موضع آدیدر
التشغیب تفعیل وزننده بودخی شر وفتنه تحریك وپیدا ایلمك معناسنه در الشغب کتف وزننده والمشغب
منبر وزننده والشغاب شداد وزننده والشغب شینك کسریله هجف وزننده والمشاغب میمك ضمی وغینك
کسریله وذو مشاغب میمك فتحیله دائما ایقاظ فتنه وتحریك شر وفساد ایدن پك شر فتنه کاره دینور الشغب
منع وزننده یولدن صاپمق معناسنه در یقال شغب عن الطریق شغبا من الباب الثالث اذا مال المشاغبة مفاعله
وزننده شر ایدشمك مشارّه معناسنه درکه بری برینه ایصال شر وشور ایلمکدن عبارتدر یقال شاغبه اذا شارّه
شغبه فتحاتله اسامیدندر عبدالملك بن علی بن شغبة الشغبی بصره اهالیسندن بر محدثدر شغب فتحتینله بر خاتون
اسمیدر وبو غیر منصرفدر شغب شینك فتحی وغینك سکونیله مصر ایله شام بیننده بر منهل یعنی بر صوواد اسمیدر
آنك اطرافنده حشم نشین اقامت ایدرلر محدثیندن زکریا بن عیسی الشغبی اورایه منسوبدر الشغربیة شینك
ورانك فتحیله کورشجیلك منه وبه لرندن اباغی خصمك اباغنه طولاشدروب یقمغه دینور که صارمیه کتورمك تعبیر
اولنور یقال صرعه بالشغربیة وهو اعتقال المصارع رجله برجل آخر وصرعه ایاه الشغزبیه زای معجمه ایله
شغربیه معناسنه در الشغزبی هاسز شغزبیه معناسنه در الشغزبة دحرجه وزننده کورشده صارمیه کتوروب
یقمق معناسنه در یقال شغزبه شغزبة اذا صرعه باعتقال رجله برجل آخر وعنف وشدتله طوتمق معناسنه در یقال
شغزبه اذا اخذه بالعنف الشغزبی کذلك یای نسبتله کوج وصعب نسنه یه دینور وشول ایازمه یه وصوادیه دینور که
یولی طولاشق اوله التشغزب تدحرج وزننده یل طولاشق اسمك معناسنه در یقال تشغزبت الریح اذا التوت
فی هبوبها الشغنوب عصفور وزننده شول اغاج شاخنه وچوغنه دینور که تر وتازه ونرم ونازك اوله وشغنوب بر رجل
اسمیدر الشغنب قنفذ وزننده شغنوب معناسنه در شغنب جعفر وزننده اسامیدندر ابن شغنب بر شاعر
معروفدر المشغنب میمك ضمی وشینك ونونك فتحیله ونونك کسریله جائزدر مشعنب معناسنه درکه ذکر اولندی
یقال تیس مشغنب ای مشعنب الشقب شینك فتحی وکسری وقافك سکونیله ایکی طاغك ارالغنده اولان بوش
یره دینور علی قول طاغك وبایرك ودره لرك صرب یرلرنده اولان یریغه وقووغه وچتلاغه دینور که مغاره دن کوچك
اولور ایچنده قوشلر یوه ایدینورلر جمعی شقاب کلور کلاب وزننده وشقوب کلور شینك ضمیله وشقبه کلور عنبه
وزننده اکثری اوله یرلرده قرقوش وطغان مقوله سی یووا ایدر الشقب فتحتینله علی قول شینك کسریله بر نوع
شجر آدیدر ثمری سدر اغاجی ثمرینه شبیه اولور مفردی شقبه در شارح دیرکه شجر مزبور عربستان جبالنده نابت
اولور یمنده بعض دره اغزلرنده کوردم یمن اهالیسی شقب اطلاق ایدرلر شینك کسریله الشوقب جوهر وزننده
اوزون بویلو کشی یه دینور وکبش وبایوان آت وقاطر ومرکب طرنغنه دینور الشوقبان تثنیه بنیه سیله دوه
سمرینك اوکنده واکسه سنده اولان ایکی اغاجدر که اکاب صاربلور الشقبان فتحاتله بر قوش آدیدر وبر قریه
اسمیدر الاشقاب احباب وزننده مکه مکرمه قربنده بر موضعدر شقحب حای مهمله ایله جعفر وزننده
دمشق شام قربنده بر موضع آدیدر الشقحطب سفرجل وزننده شول قوچه دینور که بوینوزلری اوطون یارمسی
کبی ایری وعظیم اوله علی قول درت بوینوزلی اولوب وهر بوینوزی کذلك عظیم اوله بو کلمه شق حطب کلمه لرندن
منحوتدر جمعی شقاحط وشقاطب کلور اشکب شینك ضمیله ورکی یه دینور عطا وبخشش معناسنه وجزا
وعوض معناسنه در الشکبان عثمان وزننده بالق آغی طرزنده بر ظرفدر که لیفدن وخرما قبوغندن اوروب وایکی
طرفلرینه بر رقولب ایدرلر عتالر دوشوردکلری اوتلری آنك ایچنه قیوب کوترلر اشکاب همزه نك کسریله
اسامیدندر احمد بن اشکاب محدثیندندر وبو غیر منصرفدر ظاهرا عجمه در اشکرب اصطخر وزننده اندلس
شرقیسنده بر بلده آدیدر شلب شینك کسریله اندلس غربیسنده بر بلده در الشلحب حای مهمله ایله جعفر وزننده

غلیظ ونادان وثقیل وناتراش کشی یه دینور اتراك سواحل بحر سیاه کبی یقال رجل شلحب ای فدم الشلخب خای معجمه
ایله شلحب معناسنه در واصح اولان بودر الشنب شینك ونونك فتحیله دیشلرك انجو کبی آبدار وتابدار وانجه وصافی
ولطیف وهموارلغنه دینور علی قول دیشلرده اولان بیاض بیاض بارلاق نقطه لره دینور یاخود دیشلرك کسکنلکنه
دینور که بچقی اغزی کبی کورینور صاحبنك کنج اولمسندن اولور که هنوز فرسوده اولمامشدر نته که غرب دخی
بو معنایه در یقال فی ثغره شنب ای ماء ورقة وبرد وعذوبة او نقط بیض فیها او حدة الانیاب کالغرب تراها کالمنشار وشنب
بو معناده مصدر اولور یقال شنب الرجل شنبا من الباب الرابع اذا کان فی ثغره شنب الشانب والشنیب
امیر وزننده والاشنب احمر وزننده دیشلری وصف مرسوم اوزره اولان کشی یه دینور الشنباء حمراء وزننده
والشمباء نونی میمه ابدال الله وبو امام سیبویه روایتیدر مؤنثلریدر وشنباء املبسیه دیدکلری ناره دینور که اصلا چکردکی
اولمیوب کویا که قشری ایچره همان رنکین آب شیرین ایداع اولنمش اولور وشنب فتحتینله کذلك مصدر اولور
هوا سرین اولمق معناسنه یقال شنب یومنا شنبا من الباب المزبور ای برد الشنب کتف وزننده والشانب
سرین کونه وسرین هوایه دینور الشنبة جرعه وزننده آندن اسمدر سرینلك حالتنه دینور المشانب مشارب
وزننده طیب ولطیف وشیرین اولان اغزلره دینور افواه طیبه معناسنه محابب آغزلری کبی مفردی مشنب در
مشرب کبی شنبویه عمرویه وزننده بر محدث معروف آدیدر حجاج بن ارطاة دن روایت احادیث ایلمشدر ومحمد بن
حسین بن یوسف بن شنبویه الاصفهانی وابو جعفر محمد بن شنبویه وعلی بن القاسم بن ابراهیم بن شنبویه ومحمد بن
عبدالله بن نصر بن شنبویه که تلك الاربعین نام کتابك صاحبیدر وابو عبدالرحمن بن شنبویه که بو شینك ضمیله در
محدثلردر الشنخوب خای معجمه ایله زنبور وزننده طاغك چاق تپه سنه دینور وارقه ده یغرینك ایکی طرفلو یوکسك
یرلرینه دینور که امو زباشی تعبیر اولنور وارقه نك ایکی جانبندن کلن اوکورغه کمکلرینك بری برینه متصل اولدیغی
موضعده اولان یومری کمکه دینور که مهره تعبیر اولنور الشنخوبه هایله والشنخاب شینك کسریله بونلرده
طاغك تپه سنه دینور الشنخب شرخب وزننده اوزون کسیه دینور الشنزب زای معجمه ایله جعفر وزننده صلب
وشدید اولان شیئه دینور شنزوب عصفور وزننده بر موضع آدیدر الشنظب ظای معجمه ایله شنزب وزننده
وقنفذ وزننده لغتدر بادیه ده بر موضع آدیدر وشنظب شینك فتحیله بنیه واندامی خوب یاقشقلی اوزون بویلو آدمه
دینور وعضو پرده ویار دور وقلرنده اولان یار تعبیر ایتدکلری چقوره دینور که ایچنده صو اوله شنعب عین مهمله ایله
جعفر وزننده بر رجل اسمیدر الشنعاب شینك کسریله اوزون کشی یه دینور الشنغاب غین معجمه ایله شنعاب
وزننده ومرادفیدر وانجه اوزون اپه واورغانه واول کونه اولان اغاج دالنه دینور الشنغب قنفذ وزننده والشنغوب
زنبور وزننده شنغاب معناسنه در وعند البعض شنغب انجه اوزون یابولی حیوانه دینور وشنغوب پرده اولان انجه
اوزون طمره دینور الشنقب قافله قنفذ وزننده والشنقاب شینك کسریله قنطار وزننده بر نوع قوش اسمیدر
الشوب شینك فتحی وواوك سکونیله بر نسنه یی شیء آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در الشیاب کتاب وزننده
شوب معناسنه در یقال شاب الشیء یشوب شوبا وشیابا اذا خلطه وشوب چوربایه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در
برنج وسائر نسنه مخلوط اولدیغیچون ومنه المثل * ماله شوب ولاروب * ای لامرق ولا لبن وشوب خمیر قطعه سنه دینور که
یومق تعبیر اولنور وبر نسنه ایچره قاتیلوب قارشدیریلن شیئه دینور صو وسود کبی وباله اطلاق اولنور عسل
معناسنه اشربه یه مزج اولنمق یاخود شمعله ممزوج اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال سقاه الشوب بالروب ای العسل
باللبن وشوب بر نسنه یی یاخود برکسه یی کندیدن وجه یسیر ایله دفع ایدوب صاومق معناسنه در یقال شاب عنه اذا دافع
ونضح عنه فلم یبالغ الاشتیاب افتعال وزننده والانشیاب انفعال وزننده قاتیلوب قارشمق معناسنه در یقال اشتاب الشیء
وانشاب ای اختلط المشاوب میمك ضمی وواوك فتحیله شیشه غلافنه دینور که حصیردن نسج ایدوب ایچنه قاروره
وبلور یرلق مقوله سی وضع ایدرلر مشبك اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر جمعی مشاوب کلور میمك فتحی وواوك کسریله
الشوبة توبه وزننده مکر وخدیعه معناسنه درکه غش وتخلیطی متضمن حالتدن عبارتدر یقال به شوبة ای خدیعة
التشویب تفعیل وزننده بودخی بر نسنه یی یا برکسه یی وجه یسیر ایله صاومق معناسنه در یقال شوّب عنه تشویبا
اذا دافع ونضح عنه فلم یبالغ شابه تابه وزننده مکه مکرمه ده علی قول نجد بلادنده بر طاغك آدیدر شیبان ریحان
وزننده معردن برقبیله آدیدر شارحك بیاننه کوره اصلی شیوباندر فیعلان وزننده که واوی العیندر واو یایه قلب
اولندقدنصکره تخفیفا بریسی حذف اولنمشدر الشیباء حمراء وزننده مصطلحات عربندندر عروسك بکری
ازاله اولندیغی کیجه یه وصف ایدرلر نته که بکری ازاله اولنمین کیجه یه لیلة حرة دیرلر یقولون باتت بلیلة شیباء

بالاضافة و بليلة الشيباء معرّفة باللام اذا غلبت على نفسها ليلة هدائها يعني عروس اوزره زوجي زفاف كيجه سي غالب
اولوب بكارتني ازاله ايدرسه واكر بكارتني ازاله ايليه مزايسه باتت بليلة حرّة ديرلر جوهري بو مادّه يي شبب ذيلنده ايراد
ايلمشدر كه في الاصل شيباء صاچي اغارمش قوجه قاري يه ديمكله اول مناسبتله ليلهٔ مرقومه يه اطلاق اولنديغنه ذاهب
اولمشدر ومؤلف اصلي واوي يعني شوباء اولديغنه ذاهب اولمشدر كويا كه اول كيجه زوجك نطفه سي عروسك
نطفه سنه شائب ومختلط اولمق مناسبتنه مبنيدر واساسده شبب مادّه سنده مرسوم اولمغله كويا كه اول كيجه شب
داهيه اولديغندن ناشي شدّتندن صاچلري آغاروب عروس في الحال شيباء اولمق ملاحظه سنه مبنيدر لكن عروسه
اول كيجه دن الطف كيجه اولمديغي دركار در ومترجم ديركه شيباء يائي اولديغي صورتده شهرك آخر كيجه سنه
اطلاق اولنمغله مجاز بمرتبتين اوله رق ليلهٔ مزبوره ده اطلاق اولنمق محتملدركه عروسك آخر شب بكارتيدر انتهى
الشوائب شينك فتحيله شائبه نك جمعيدر چركلك وكير وپاسه دينور ثوب مقوله سي نسنه يه بلا شوب مخلط
اولديغيچون يقال ازال الشوائب عنه اي الاقذار والادناس الشهب فتحتينله والشهبه جرعه وزننده جابجا قرامتق
اولان آقلغه دينور قير آتك لوني كبي ويقال شهب وشهب شهبة وشهبا من الباب الخامس والرابع وهو بياض يصدعه
سواد يعني آرالغنه سياه تخلل ايدن آقلقدر لون رزّ دركبي تركيده اكا قير وقيرجل تعبير اولنور لكن مصباحده شهب
مصدر وشهبه اسم اولمق اوزره مرسومدر الاشهب احمر وزننده والشاهب لون مزبورده اولان شيئه دينور نته كه
بياضنه براز سواد مختلط اولان قير آته اشهب ديرلر وسود قير تعبير اولنان آته كه هيچ سوادي اولميه اشهب قرطاسي ديرلر
فارسيده نقره خنك ديدكلري در ودوري قير آته ازرق دينور فارسيده چرمه ديرلر وعنبره دخي وصف ايدوب عنبر
اشهب ديرلر واشهب صوغوق كونه اطلاق اولنور عادتا قار وطلو ياغوب روي زمين بياض اولمق ملاحظه سيله
يقال يوم اشهب اي بارد واشهب ارسلانه اطلاق اولنور وبغايت كوچ ودشوار اولان ايشه اطلاق اولنور عام
اشهب تشبيهاً وبر رجل اسميدر ولوني بياضه مائل اولان يعني بوز مثق اولان عنبره اطلاق اولنور لكن بونده وصف
اولديغي ذكر اولنمشدر الاشهبان تثنيه بنيه سيله شول ايكي قوراق سنه يه اطلاق اولنور كه آرالغنه رطوبتلو وخضرتلو
برسنه كيرمش اوله الشهباء حمراء وزننده اشهبك مؤنثيدر وشول قيتلق وقوراق سنه يه اطلاق اولنور كه آنده
مطر ونباتدن اثر اولميه بيضاء دخي اطلاق اولنور نضارتي اولميوب روي زمين يبوستندن ناشي بياض اولسندن كنايه در
يقال سنة شهباء اي لاخضرة فيها ولامطر وشهباء رنكي قيرجل اولان ديشي كچي يه دينور نته كه لون مزبورده اولان
ديشي قيونه ملحاء دينور وشهباء شول عسكر آلاينه دينور كه ذاتنده عظيم وفراوان اولوب وجمله سي سرتاپا سلاحه
مستغرق اوله سياه وبياض آلات واسلحه لري نمايان اولمق حسبيله يقال كتيبة شهباء اي عظيمة كثيرة السلاح وشهباء
قتال بجلي كه اسمي قيس بن حارثدر قسراغنك آديدر الشهاب سحاب وزننده شول سوده اطلاق اولنور كه ايكي
ثلثي صو اوله الشهابه شينك ضميله شهاب معناسنه در تقول سقاني شهابا وشهابة اي اللبن الذي ثلثاه ماء الشهاب
كتاب وزننده ساطع ورخشان اولان آتش شعله سنه دينور شارح ديركه شياطين استراق اخبار ايچون آسمانه صعود
ايتدكلرنده منع ايچون ملائكه نك رمي ايتدكلري شعله لو آتش پارچه سنده غالب اولمشدر خلق اكا يلدز آقه تعبير
ايدرلر قال الله تعالى فاتبعه شهاب ثاقب الايه وشهاب امور ومصالحده شعلهٔ آتش كبي جريءٌ ونافذ وكار كذار
وجست وماضي كسيه اطلاق اولنور جمعي شهب كلور كتاب وكتب كبي وشهبان كلور شينك ضمي وكسريله
واشهب كلور اكلب وزننده الاشهاب احمرار وزننده اشهب اولمق معناسنه دركه جابجا قرامتق آق اولمقدر
نته كه ذكر اولندي يقال اشهبّ الفرس اشهبابا اذا كان اشهب الشهب ضمتينله كتب وزننده شهابك جمعيدركه
ذكر اولندي وشهب دراري معناسنه دركه زياده سيله براق اولان كوكبلردر مراد سبعهٔ سياره در وهر آيدن اوچ
كيجه يه شهب اطلاق اولنور كه مراد ليالي بيض در شهب قفل وزننده بر موضع آديدر الاشاهب اقارب وزننده
بنو المنذر جماعتيدركه نعمان بن منذر نام اميرك اقرباسيدر چهره لري بياض وخوب ودلبرا اولمغله اطلاق اولنمشدر
الشهان فتحاتله تمام نام شجره شبيه برشجر آديدر مفرداتده ينبوت ايله مفسر دركه خرنوب نبطي در الشوهب
جوهر وزننده كرپي تعبير اولنان جانوره دينور قنفذ كبي الشهب ضرب وزننده برنسنه يي اسي ياصوغوق چالمغله
رنكني تغيير ايلمك معناسنه در يقال شهبه الحرّ او البرد شهبا من الباب الثالث اذا لوّحه وغيّر لونه وقيتلق وقوراق
اولان سنه نامك دواب ومواشيلرني آجلقدن قيروب كچورمك معناسنه در يقال شهبت السنة القوم اذا جرّدت
اموالهم لشدّة الجدب فيها بو راده تجريد استيصال معناسنه در يقال جرّدتهم السنة اي استأصلتهم وشهب شول
طاغه اطلاق اولنور كه اوزرني قارباصوب بوريمكله قدّ سمين كبي كورينه التشهيب تفعيل وزننده بودخي

برنسنه يي اسي ياخود صوغوق اورمقله لوني تغيير ايلمك يقال شهبه الحرّ او البرد تشهيبا بمعنى شهبه الاشهاب
همزه نك كسريله آيغر آتك صلبندن قير دول ظهور ايلمك معناسنه دركه همزه صيرورت ايچوندر يقال اشهب
الفحل اذا ولد له الشهب الشهجبة جميله دحرجه وزننده برمادّه قارشق وشوريده ومشوّش اولمق معناسنه در
يقال بالامر شهجبة اي اختلاط التشهجب تدحرج وزننده بودخي برخصوص چارز ومختلط ومتداخل اولمق
معناسنه دركه حلّ وتنظيمي دشوار اوله يقال تشهجب الامر اذا دخل بعضه في بعض الشهربة راي مهمله ايله
مصطبه وزننده پك مسنه وسالخورده اولان قوجه قاري يه دينور وخرما اغاجنك دبنه چويردكلري كوچك حوضه
دينور الشهرب عقرب وزننده پير وسالخورده كشي يه دينور شهربان شينك فتحيله بغداد شرقيسنده خالص
نام قصبه نواحيسنده برقريه آديدر الشيب عيب وزننده والمشيب ميمك فتحيله صاچ وصقال اغارمق
معناسنه دركه قوجالقدن كنايه در يقال شاب الرجل وشاب برأسه يشيب شيبا ومشيبا اذا ابيضّ شعره مؤلفك الشيب
الشعر وبياضه قولنده الشعر وبياضه عبارتي اعجبني زيد ووجهه قبيلندندر كه عطف مخصوصدر بعض نسخه ده
حرف ترديد ايله او بياضه عنوانده مرسوم اولمغله اكا التفات اولنميه مؤلفك بصائرده بيانينه كوره شيب ومشيب وجه
مذكور اوزره مصدر لردر صاچ وصقال آغارمق معناسنه واصمعي ايتديكه شيب صاچ وصقال اغارمق معناسنه در
ومشيب پيرلك واختيارلق حدّ وكرته سنه وارمقدن عبارتدر كما قال الشاعر * والرأس قد شابه المشيب * اي بيضه
المشيب واشبو واشتعل الرأس شيبا الايه كريمه سنده شيبا لفظي تميزدر وعند الاخفش مفعول مطلق در شاب
الرأس شيبا سبكنده در وشيب ومشيب كبي مصدري شيبه دخي كلور هاء ايله انتهى الاشيب احمر وزننده صاچ
وصقالي اغارمش كشي يه دينور بو صفتدن فعلاء وزني يوقدر يعني مؤنثنده شيباء وارد اولمامشدر فلا يقال امرأة
شيباء شارح ديركه مؤنثنده شمطاء ايله اكتفا ايلديلر انتهى وليلة الشيباء كه عروسك دوخته اولديغي ليلهٔ زفافدن
عبارتدر واوي الاصل اولمغله شوب مادّه سنده ايراد اولندي وليلة الشيباء هر آيك آخر كيجه سنه ده اطلاق اولنور
كرچه مؤلف بوني اطلاق اوزره ثبت ايلمشدر لكن نيّ فعلاء اوزره بودخي شوبدن مأخوذ اولور كه نورك ظلمته
ياخود شهر سابقك شهر آتي يه اختلاطي كبي برجهت اختلاطه مبني اولور وشارح ديركه باب مزبوردن اشيب ورودي
خلاف قياس اوزره در زيرا بو رسمه صفت مشبهه باب رابعدن مصوغ اولور كه الوان وعيوبه دلالت ايلمكه مشروطدر
لكن شيبي عيوب قبيلندن عدّ ايلمرله صفتنده اشيب ديديلر انتهى واشيب صوغوق وبولتلي كونه اطلاق اولنور
كما سيذكر التشييب تفعيل وزننده صاچ وصقالي اغارتمق معناسنه در يقال شيب الحزن رأسه وبرأسه تشييبا
اي بيضه الاشابة همزه نك كسريله تشييب معناسنه در يقال اشاب رأسه وبرأسه بمعنى شيبه الشيب شينك
كسريله والشيب شينك ضمي وياء مشدده نك فتحيله والشيب كتب وزننده اشيب لفظندن جمعلردر يقال
رجل اشيب وقوم شيب وشيّب وشيب الشيبان شينك فتحي وياءنك سكونيله بولتلو صوغوق كونه اطلاق اولنور
اشيب كبي عادتا قاراغو وقار مقوله سي ياغوب روي زمين بياض اولديغنه مبني در يقال يوم اشيب وشيبان اي فيه برد وغيم
وصراد وشيبان شينك فتحي وكسريله وملحان ميمك كسريله ايكي آيك اسميدر كه شتانك شدّتي آنده اولور مراد كانون
اوّل وكانون ثانيدر اول آيلرده ثلج وشبمدن روي زمين پير واختيار شكلنه كيرمكله اطلاق اولنمشدر وشيبان ايكي قبيله
آديدر بريسي شيبان بن ثعلبه وديكري شيبان بن ذهل در شارح ديركه امام محمد وامام احمد ايكنجي قبيله نك رجالندندر
الشياب شدّاد وزننده اسامي دندر عبد الله بن الشياب اصحابدندر الشيب شينك كسريله قاميشك اوجنده اولمش
وبو كلمش نصمه يه دينور وشيب برطاغك آديدر وشيب دوه صو ايچركن دوداغندن ظاهر اولان صوتدن حكايه در
شيبه شينك كسريله اندلس ديارنده برطاغك آديدر شيبين سبين وزننده قاهرهٔ مصر قربنده برقريه آديدر شيبه
تمره وزننده اسامي دندر شيبة بن عثمان الحجبي شول كسه دركه مفتاح باب كعبه آنك اولادينه تسليم اولنمشدر حجبي حركاتله
حجابت بيت شريفه منسوبدر وشيبه مكهٔ مكرّمه ده برطاغك اسميدر كه مروه اوزره حواله در وابو شيبة الخدري
اصحابدندر شارح ديركه شيبة الحمد جدّ النبي عليه الصلوة والسلام اولان عبد المطلب لقبيدر حين ولادتنده كيسولرنده
جابجا موي سپيد اولوب واخلاق حميده صاحبي اولمغله حمد لفظنه اضافتله شيبة الحمد ايله ملقب اولديلر انتهى الشايب
شارب وزننده اسامي دندر ابو بكر بن الشايب محدثيندندر مؤلف ديركه انك اصحابندن بزلر احاديث شريفه تلقي وروايت
ايلمشدرز فصل الصاد المهملة الصأب صادك وهمزه نك فتحيله صودن ياشربتدن پك چوق ايچمكله كركي كبي
قانوب طلوم كبي طولمق معناسنه در يقال صئب من الشراب صأبا من الباب الرابع اذا روي وامتلأ وباش سركه لنمك
معناسنه در يقال صئب رأسه اذا كثر صوأبه المصأب منبر وزننده صويي پك چوق ايچن كسيه دينور الصوأبة

غرابه وزنده پره وبت بمورطه سنه دینور که سرکه تعبیر اولنور جمعی صوأب کلور غراب وزنده وصئبان کلور غربان
وزنده الاصئاب همزه نك كسريله باش سركه لنمك معناسنه در يقال اصأب رأسه اذا كثر صؤابه الصؤبة
جرعه وزنده انباره دينور كه ايچنه غلال قورلر صوأب غراب وزنده اساميدندر نبيه بن صوأب تابعيندندر
الصبّ صادك فتحى وبانك تشديديله صويى نسنه يى دوكمك معناسنه در يقال صبّ الماء ونحوه صبّا من الباب الاول
اذا اراقه ودوكلمك معناسنه لازم اولور يقال صبه فصبّ شارح ديركه متعديسى باب اولدن ولازمى باب ثانيدندر
وراغب تفسيرنده بو رسمه بيان ايلمشدر كه صبّ وسفك وسكب وسفح وسنّ جمله سى دوكمك معناسنددر لكن صبّ
جمله سندن اعمدر كرك صو وكرك سائر نسنه يى يوقريدن اشاغى يه دوكمك وكرك دوز يردن آقتمق كبى انتهى وصبّ
انكبه يردن اشاغى يه طوغرى صو كبى اقمك معناسنه استعمال اولنور يقال صبّ الرجل فى الوادى اذا انحدر ومحو
ومضمحل ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال صبّ الشئ على بناء المجهول اذا محق الانصباب انفعال وزنده
والاصطباب افتعال وزنده والتصبّب تفعل وزنده دوكلمك معناسنه در يقال صبه فانصبّ واصطبّ وتصبّب
كرك مطاوع وكرك بنفسه اولسون الصبّة قبه وزنده والصبّ هاسز دوكيلن نسنه يه دينور طعام اولسون سائر
نسنه اولسون مصبوب معناسنه وصبه سفره يه دينوركه اوزرينه طعام قورلر ياخود سفره مقوله سى نسنه يه دينور طبله
وبصى سبت وكلا تبر وتبسى كبى مصبوب فيه معناسنه وآت ودوه وقيون مقوله سى حيوان سوروسنه اطلاق اولنور
على قول اون رأسدن قرق رأسه قدر ياخود خاصّة دوه جنسندن يوزدن ناقص اولان بلوكه اطلاق اولنور وانساندن
بر جماعته ده اطلاق اولنور وبر مقدارجه ماله اطلاق اولنور وحوض واناده باقى قلان صو وسود مقوله سى نسنه بقيه سنه
دينور الصبابة صادك ضميله بودخى قابده قلان صو وسود مقوله سنك بقيه سنه دينوركه بر دوكلك تعبير اولنور يقال
ما بقى فى الاناء صبة وصبابة اى بقية التصابّ تفاعل وزنده قابده قلان بقيه يى ايچمك معناسنه در تقول تصاببت
الماء اى شربت صبابته الصبب فتحتيله نهرك ياخود يولك انكبه يردن اشاغى يه طوغرى انمسى حالته دينور
ونيه دن اشاغى يه طوغرى آقوب اينن قومه وطپراغه دينور وانش وانكبه يره دينور صو آقنديسى وبار يولى كبى جمعى
اصباب كلور احباب وزنده يقال مشى فى صبب وهو ما انحدر من الارض الاصباب همزه نك كسريله انش
وانكبه يردن اشاغى يه طوغرى آقندى كبى انمك معناسنه در يقال اصبّ القوم اذا اخذوا فى الصبب الصبيب
حبيب وزنده عصفر اسميدر كه تحريفله اصپور تعبير ايتدكلرى نبات معروفدر وقيراغو تعبير اولنان رطوبته دينوركه
قيش كونلرنده خصوصا تيرماهده ياغار وصبيب قانه اطلاق اولنور دم كبى وكوده دن چقان تره اطلاق اولنور عرق
معناسنه وسدفه شبيه بر شجر آديدر وسنا اسميدر كه معروف نبات مسهلدر سنامكى مشهوردر وصوصم يپراغنك
صوينه دينوركه صقنديسيدر ووسمه يه شبيه بر نسنه دركه نسوان آنكله ده اختضاب ايدرلر وعندم يعنى بقم يپراغنك
صقنديسنه دينوركه معروف قرمزى بويه در وبر نوع قرمزى بويه اسميدر ودوكلمش صويه دينور ماء مصبوب معناسنه
وخالص وجيد واعلا باله اطلاق اولنور وقلجك اوجنه ويلمانه دينور يقال ضربه بصبيب السيف اى بطرفه وصبيب
بر موضع آديدر على قول بونده زبير وزنده در الصبابة صادك فتحيله شوق وآرزو ايلمك على قول رقت شوق يعنى
رقت وحرارت وجهيله آرزو ايلمك ياخود رقت هوا يعنى رقت وسوزش وحرارت قلبله عشق ومحبت ايلمك معناسنه دركه
از دل وجان عاشق وشيفته اولمقدن عبارتدر يقال صببت اليه يا رجل صبابة من الباب الرابع وهو الشوق او رقته او رقة
الهوى الصبّ صادك فتحى وبانك تشديديله عاشق آشفته دل اولان كشى يه دينور مؤنثى صبه در هايله صبيب
زبير وزنده بر فرس آديدر صبّاب تشديدايله خباب وزنده بنو كلاب قبيله سنه مخصوص بر جفر يعنى بر ارض واسعه
اسميدر الصبصبة زلزله وزنده پراكنده ايلمك معناسنه در يقال صبصب الشئ اذا فرقه ويقال صبصب الرجل
اذا فرق جيشا او مالا ومحو ومضمحل ايلمك معناسنده در يقال صبصبه اذا محقه التصبصب تزلزل وزنده پراكنده
اولمق معناسنه در يقال تصبصب القوم اذا تفرقوا ومحو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال صبصبه فتصبصب
اى محقه فانمحق وكيجه نك اكثر ساعتى كيدران ايلمك معناسنه در يقال تصبصب الليل اذا ذهب اكثره وبر خصوصده
بر آدمك بر كسه اوزره جرأت واقدام واستيلاسى شدت بولمق يعنى متصل اكا جرأت واستيلا قلمق معناسنه در تقول
تصبصب علينا فلان اى اشتدّ علينا جرأته وخلافه وحرارت مشتدّ اولمق معناسنه در يقال تصبصب الحرّ اذا اشتدّ
الصبصاب طبطاب وزنده غليظ وشديد اولان شئه دينور وبر نسنه نك بقيه سنه على قول بر نسنه دن دوكيلن
دوكنديه دينور وقوى ومجدّ ومقدام اولان دوه يه دينور كه سعى وسيرنده اصلا فتور ورخاوتى اولميه يقال خمس
صبصاب اى بصباص وخمس خانك كسريله دوردنجى كون صو ايچن دوه يه دينور الصبصب غبغب وزنده

والصباصب علابط وزنده بونلرده كنده وغليظ وشديد اولان شئه دينور طومرق كبى الصحابة صادك فتحى
وكسرى والصحبة صادك ضميله بر كسه ايله حسن الفت ايدوب يار وهمدم اولمق معناسنه در يقال صحبه صحابة
وصحبة من الباب الرابع اذا عاشره وهم اصحاب واصاحيب وصحبان بضم الصاد وصحاب بالكسر وصحابة بالفتح وصحابة
بالكسر وصحب بالفتح مؤلف بوراده بنه افراط ايجاز ايلمشدر بصائرده بيانه كوره اصحاب صحبك جمعيدر فرخ وافراخ
كبى واصاحيب اصحابك جمعيدر وصحبان صاحبك جمعيدر شابّ وشبان كبى وصحاب صادك كسريله بنه صاحبك
جمعيدر جائع وجياع كبى وصحابه صادك فتحى وكسريله فى الاصل مصدرلردر اصحاب معناسنه استعمال اولنمشدر
ونهايه ده صحابه صادك فتحيله صاحبك جمعيدر وبوندن غيرى فاعلك جمعى فعاله اولديغى يوقدر ديو مرسومدر
وصحب صاحبك جمعيدر ركب وراكب كبى انتهى الاستصحاب بر كسه نك كنديسنه همدم ومصاحب اولمسنى
ايستمك معناسنه در يقال استصحبه اى دعاه الى الصحبة وبر كسه يى ياخود بر نسنه يى كنديسنه همدم وقرين ايدوب اكا
ملازمت ايلمك معناسنه در يقال استصحبه اى لازمه المصحب محسن وزنده سركش ومتعصب ايكن ذليل ومطيع ومنقاد
اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كما سيذكر وشول سالك ورهروه دينور كه طوغرى يولنه كيدوب اصلا بر يرده توقف
وآرام ايلميه ويوزى يوصون طوتمش صويه دينور واوغلو نشو ونما بولوب كندى كبى آدم اولان كشى يه دينور يقال هو
مصحب اذا كان بلغ ابنه فصار مثله ودائما كندى كنديسيله مجنون كبى تكلم ايدن كمسه يه دينور بو معناده حانك فتحيله ده جائزدر
يقال رجل مصحب ومصحب اى يحدث نفسه واشبو مصحب كلمه سى اصحابدن اسم فاعلدر هر برنده معناى مصدرى
تسبيك اولنور المصحب مكرم وزنده مجنونه دينور وشول كونه وطلومه دينوركه اوزرنده جابجا توى وقيل ويوك باقى قاله
ومنه يقال قربة مصحبة كويا كه تويى بالكليه كيدرلميوب ابقا اولنمغله اكا صاحب قلنمشدر المصاحب همدم وهمصحبت
اولان كشى يه دينور وسركش ومتعصب ايكن منقاد اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل مصحب ومصاحب
اى الذليل المنقاد بعد صعوبة الصحب صادك فتحى وحانك سكونيله مذبوحك دريسنى يوزمك معناسنه در
يقال صحب المذبوح صحبا من الباب الثالث اذا سلخه الاصحاب همزه نك كسريله بر كسه يى بر نسنه يه صاحب قلمق
معناسنه در تقول اصحبته الشئ اى جعلته له صاحبا وحفظ ونكاه ايلمك معناسنه در يقال اصحب فلانا اذا حفظه
ومنع ايلمك معناسنه دركه همزه سى سلب ايچون اولور يقال اصحبه اى منعه ويار وهمدم صاحبى اولمق معناسنه دركه
همزه سى صيرورت ايچون اولور يقال اصحب الرجل اذا صار ذا صاحب الاصطحاب افتعال وزنده حفظ
ايلمك معناسنه در يقال اصطحبه اى حفظه وبرى بريله يار وهمدم اولمق معناسنه دركه مشاركت ايچوندر يقال
اصطحب القوم اذا صحب بعضهم بعضا صحب صادك فتحى وحانك سكونيله اساميدندر صحب بن سعد بر قبيله
پدريدركه قبيله سى كندى اسميله مشتهردر شعرادن اشعث الصحبى اول قبيله رجالندندر بنو صحب صادك ضميله
ايكى بطندر برى باهله قبيله سندن وديكرى كلب قبيله سندن منشعبدر صحبان سلمان وزنده بر رجل اسميدر
الاصحب اصحر وزنده ومرادفيدركه قرمزى يه بك مائل اولان اشقره دينوركه چيل تعبير اولنور يقال فرس اصحب
اى اصحر التصحب تفعل وزنده اوتانمق استحيا معناسنه در تقول هو يتصحب منا اى يستحى الصاحب يار وهمدم
معناسنه در وحرون نام فرس نسلندن بر آتك اسميدر المصحبة ميمك وحانك فتحيله قشير قبيله سى يوردنده بر صو آديدر
المصحاب محراب وزنده مطيع ومنقاد معناسنه در تقول هو مصحاب لنا بما نحبّ اى منقاد الصخب صادك وخاى
معجمه نك فتحيله پك حيقروب فرياد ايلمك معناسنه در يقال صخب الرجل صخبا من الباب الرابع اذا صاح شديدا
الصخاب شدّاد وزنده والصخب كتف وزنده والصخوب صبور وزنده والصخبان سكران وزنده
پك حيقروب صيحه وفرياد ايدن كمسه يه دينور وصخبان لفظنك جمعى صخبان كلور صادك ضميله بونلرك مؤنثى صخبه در
فرحه وزنده وصخابه در وصخبه در عتله وزنده وصخوب در صبور وزنده الصخبه تمره وزنده شول پيكاره
دينور كه يردن قينايوب چقركن جاغل جاغل سسلنور اوله جاغلغان تعبير اولنور يقال عين صخبة اى مصطفقة
عند الجيشان ويقال ماء صخب الاذى ككتف ومصطخبة الاذى اى له صوت عند تلاطم امواجه وآذى همزه نك مدى
وذال معجمه نك كسرى وبانك تشديديله طالغه يه دينور موج وخروش معناسنه در وصخبه بر نوع بونجق اسميدر كه
افسونكاران وارباب نيرنجات محبت وعداوت خصوصلرنده استعمال ايدرلر التصاخب تفاعل وزنده حيقرشمق
معناسنه در يقال تصاخبوا اى تصايحوا واورشمق معناسنه دركه معناى لازميدر يقال تصاخبوا اى تضاربوا
الاصطخاب افتعال وزنده قوشلرك بردن اوتوب انواع الحانله جغلدى ايلمرندن عبارتدر تقول سمعت اصطخاب
الطير وهو اختلاط اصواتها صخب الشوارب كتف وزنده شول اشكه دينوركه اكيردكن آوازنى بوغازنده اولان

طمرلرده ومحارده ترديد ايدراوله يقال حار صخب الشوارب اذا كان يردّد نهاقه فى شواربه الضرب صادك فتحى وراءنك سكونيله وفتحتيله لغتدر طلومده چوق طورمغله يك اكشمش سوده دينور تقول سقانا الضرب اى اللبن الحقين الحامض وصمغ احمر اسميدر كه مراد صمغ الدامياديدكلرى آجى وقرمزى صمغدر بعضلر مغيلان صمغيدر ديديلر بوراده والصبغ نسخه‌لرنى شارح تخطئه ايلمشدر وضرب حسب الاقتضاء تزوّد ايچون يعنى زاد وتوشه اتخاذ ايلمك ايچون طلومه وضع اولنان سوده دينور وضرب مصدر اولور كسمك معناسنه يقال ضرب الشئ ضربا من الباب الثانى اذا قطعه وكسب ايلمك معناسنه در يقال ضرب الرجل اذا كسب وسودى طلومده چوق طوردرمغله اكشتمك معناسنه در يقال ضرب الرجل اذا عمل الضرب وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال ضرب الرجل اذا حقن البول ومعصوم سمورمك ايچون حبس حدث ايتدرمك معناسنه در يقال ضرب فلان اذا اعقد بطن الصبىّ ليسمن شارح دير كه اعراب عادتندركه نحيف معصومى قوتلنوب سمورمك ايچون چوق دفع طبيعى ايتدرميوب قابض نسنه ايله بعضا بطننى عقد وقبض ايدرلر انتهى وضرب برك نباتى ضربه اولمق معناسنه دركه ذكر اولنه‌جقدر يقال ضربت الارض اذا اصابتها ضربة الضرب صادك كسريله ضعفاى اعرابدن برمقدارجه حقيراوبه‌يه دينور الضرب صادك ضميله ضريب لفظنك جمعيدر كه اكشى سوده دينور الضربة فتحاتله بچيلوب ياخود قوريوب كچدكدنصكره نوعا تازه لنوب يكيدن نشو ونما بولان نباته دينور بعض نسخه‌ده ماتخير من العشب عبارتيله كه خاى معجمه وياى تحتيه ايله در واقع اولمغله غلطدر صحيح اولان ماتجبر اولمقدر جيم وباى موحده ايله ويقال ضربت الارض كما ذكر وضربه برنوع نسنه دركه كدى باشى قدر اولوب ايچنده يكمزه شبيه برلذيذ وشيرين نسنه اولمغله شكرقامشى كبى صوروب اكل ايدرلر اعراب باديه حلوتاتندندر بونى بركونه اغاجك صمغيله بيان ايدرلركه قانى اولوب ايچنده اولان لذتلو اوزنى صوروب واكل ايدرلر الاضرباب اعشيشاب وزننده برنسنه مهره تخته‌سى كبى دوزوطايجق اولمق معناسنه در يقال اضراب الشئ اضربيابا اذا املاسّ التضريب تفعيل وزننده ذكراولنان صمغى اكل ايلمك معناسنه در واكشى سود ايچمك معناسنه در المضرب منبروزننده شول طلوم مقوله‌سى قابه دينوركه آنده سود اكشيديلور الضربى سكرى وزننده بحيره‌يه اطلاق اولنور كه سائبه كبى جاهليت اوضاعندن ايدى واول شول ناقه ياخود قيوندن عبارتدر كه اون بطن طوغوردقده قولغنى شق ايدوب آزاد وتسييب ايدرلر ايدى وهلاك اولدقده اتى نسوان طائفه‌سنه حرام اولوب همان رجال قسمى اكل ايدرلر ايدى مؤلف بحر ماده‌سنده برايكى قول مختلف دخى ذكر ايلمشدر اول حيوانك سودى همان مهمانه منحصر اولمغله ممه‌لرنده مجتمع اولوب قالديغندن ضربى اطلاق اولنمشدر الاضراب همزه‌نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اضرب الرجل اليه مالا اذا اعطاه الضراب كتاب وزننده شول اكينه دينور كه كوزموسمنده اكين ديريلوب قالدرلدقدنصكره مزرع اولنه الضرب فتحتيله بركمك معناسنه در يقال ضرب الشئ ضربا من الباب الرابع اذا اجتمع الضرخبة خاى معجمه ايله دحرجه وزننده خفيف الطبع وسبك مشرب اولمق معناسنه دركه وقار وتمكين مقابليدر اول مشربده اولان كسبه يل قوان وشلفه تعبير اولنور يقال به ضرخبة اى خفة ونزق الاصطبة همزه‌نك وطانك ضمى وبانك تشديديله كتان طرانتيسنه دينور كه اسطبه دخى ديرلر تركيده تحريفله اوسطو تعبير اولنور المصطبة ميمك كسريله سدوسكى تعبير اولنان نشيمنه دينور بعض بيوك قهوارالغنده وقهوه خانه كبى محللرده اولور ميمك فتحيله مصطبه ايله معروفدر الصعب صادك فتحى وعينك سكونيله كوچ وچتين شيئه دينور عسر معناسنه كه قولاى وآسان مقابليدر وبو صفت مشبهه در يقال امر صعب اى عسر وصعب سركش وابى النفس انسان وحيوانه اطلاق اولنور ذلول ورام مقابليدر يقال رجل وفرس صعب اى ابىّ وارسلانه اطلاق اولنور وصعب بر رجل اسميدر وامراى عربدن منذر بن ماء السماء لقبيدر وابن جنامة الصحابى لقبيدر وبمنده برموضع آديدر الصعوب عصفور وزننده بو دخى كوچ ودشوار معناسنه در الاستصعاب كوچلنوب دشوار اولمق معناسنه در يقال استصعب الامر اذا اصار صعبا وبرنسنه‌يى كوچ بولوب كوچسمك معناسنه اولمغله لازم ومتعدى اولور يقال استصعب الشئ اذا وجده صعبا الصعوبة صادك ضميله برنسنه كوچ ودشوار اولمق معناسنه در يقال صعب الامر صعوبة من الباب الخامس اذا اصار صعبا الاصعاب همزه‌نك كسريله برنسنه كوچ ودشوار اولمق معناسنه در يقال اصعب الامر اذا اصار صعبا وبرنسنه‌يى مشكل بولمق معناسنه در يقال اصعب الشئ اذا وجده صعبا وبرطوارى بوشلوب اهمال ايلمكله سركش قلمق معناسنه در يقال اصعب الجمل اذا تركه فلم يركبه فاصعب اى صار صعبا التصعيب تفعيل وزننده برنسنه‌يى كوچ ودشوار قلمق معناسنه در يقال صعبه تصعيبا اذا جعله صعبا التصعب تفعل وزننده تصعيب معناسنه در يقال تصعبه بمعنى صعبه

المصعب مكرم وزننده آيغره اطلاق اولنور فحل معناسنه ركوب واستعمالدن مهمل اولمق حيثيله المصعبان تثنيه بنيه‌سيله ايكى مصعب دريسى مصعب بن الزبير ايله اوغلو عيسادر على قول برادرى عبدالله بن الزبيردر تغليب اولنمشدر الصعبة ثمره وزننده بنت جبل دركه اصحابدن معاذ بن جبل حضرتلرينك همشيره‌سيدر كه صحابيه در وصعبة بنت سهل كذلك صحابيه در وصعبه وصعيبه بشقه بر رخاتون اسملريدر الصاعب صاحب وزننده شول يره دينور كه چاقللق وموللوزلق اولمغله چتين اولوب لكن زراعته قابل اوله الصعبية صادك فتحى وعينك سكونيله بنى خفاف يوردنده برصو آديدر الصعاب كتاب وزننده يمامه ايله بحرين اراسنده برصو آديدر يوم الصعاب بين العرب بريوم معروفدر كه آنده برووقعهٔ عظيمه اولمشدر الصعروب عصفور وزننده باشى كوچك اولان انسان وحيوانه دينور الصعنب نونله جعفر وزننده صعروب معناسنه در الصعنبة دحرجه وزننده قاب ايچره اولان تريدك اورتاسنى درطوپ يوكسلدوب تپه‌سنى مدوّر ايلمك معناسنه دركه كويا چوجق باشى كبى اولور يقال صعنب الثريدة اذا جمع وسطها وقوّر رأسها ويورنيلوب منقبض اولمق معناسنه در بخيل كسنه‌نك سائلدن منقبض اولديغى كبى يقال صعنب الرجل اذا انقبض صعنبى الف مقصوره ايله يمامه‌ده برموضع آديدر الصغاب غين معجمه ايله غراب وزننده كهله بمورطه‌سنه دينور كه سركه تعبير اولنور المصغبة مسغبه وزننده ومراد قيدركه آجلق معناسنه در الصقب صادك فتحى وقافك سكونيله اتنه طلو وصيقى كوده‌لو اولوب اوزون اولان انسانه وحيوانه وسائر نسنه‌يه دينور طويل وريان اولان غصن كبى وصقب الناقة ناقه‌نك ياوريسنه دينوركه كوشك تعبير اولنور جمعى صقاب كلور صادك كسريله وصقبان كلور صادك ضميله وصقب خانه‌يه وچادره وضع ونصب اولنان ديركه دينور على قول شول ديركه دينوركه خانه‌نك وبيوك خيمه وسايبانلرك وسطنه وضع ونصب اولنوب وسائر ديركلردن اوزون اوله جمعى صقوب كلور وصقب مصدر اولور يومرقله اورمق معناسنه يقال صقبه صقبا من الباب الاول اذا ضربه بجمع كفه وبرنسنه‌يى يوكسلتمك يقال صقب البناء وغيره اذا رفعه وبركدرمك معناسنه در يقال صقب الشئ اذا جمعه وقوش اوتمك معناسنه در يقال صقب الطائر اذا صوّت الصقب فتحتيله يقين وقريب معناسنه در يقال مكان صقب اى قريب ومصدر اولور يقين اولمق معناسنه يقال صقبت داره صقبا من الباب الرابع اذا قربت وبعيد اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال صقب المكان اذا ابعد فمن المعنى الاول الحديث الجار احق بصقبه اى بما يليه ويقرب منه مراد شفعه دركه جار ملاصقه ثابتدر الاصقاب همزه‌نك كسريله قريب قلمق معناسنه در تقول اصقبته اى قربته وقريب اولمق معناسنه در يقال اصقبت دارهم اذا دنت وشكار صياده يك يقين اولوب تولكنه كلدكده اصقبك الصيد ديرلر دنامنك وامكنك رميه معناسنه المصاقبة والصقاب صادك كسريله بركسه ايله يوز يوزه اولمق معناسنه دركه معناى لازميدر يقال صاقبهم مصاقبة وصقابا اذا واجههم وصقاب سقاب معناسنه دركه ذكر اولندى الصيقانى صيدلانى وزننده عطاره دينور يقال هو صيقانى اى عطار طاهر ابو جمع معناسندن مأخوذدر الصقعب جعفر وزننده اوزون نسنه‌يه دينور طويل معناسنه وصقعب بر رجل آديدر وجردايى نسنه‌يه دينور آزى ديشى وقاپو كبى صقلب جعفر وزننده صقليه قضاسنده بربلده آديدر وصقليه صاد وقاف ولام مشدده‌نك كسرى وياى تحتيه مخففه ايله چيچليا معربيدر كه آق دكزده اتاليا حذاسنده بربيوك اطه درنيجه بلادى مشتملدر مالطه آطه‌سى آنك ارقه‌سنده واقعدر الصقلاب صادك كسريله اكول وپرخور انسان وحيوانه دينور وبياض چهره‌لو آدمه دينور وقزل بكزلو آدمه دخى دينور وسخت وشديد اولان باشه دينور يقال رأس صقلاب اى شديد وشديد الاكل اولان اركك دوه‌يه دينور الصقالبة صادك فتحيله برقوم مخصوص آديدر ديارلرى بلغار مملكتى ايله قسطنطنيه بيننده بلاد خزر ايله همسنورلردر كتب جغرافياده صقالبه له وچه وانكروس بلاديله مبيندر كه حالا افلاق وبغدان دخى اول الكه داخلندندر وبعض كتب جغرافياده بلغار طائفه‌سى اولمق اوزره مبيندر وثقالباى يونانى معربى اولديغى مشتر وحدر الصلب صادك ضمى ولامك سكونيله والصلب سكر وزننده والصليب امير وزننده قتى وسخت وشديد اولان نسنه‌يه دينور وصلب صادك ضميله وفتحتيله لغتدر يغرنيدن قويرق صوقنه كلنجه قدر ارقه كميكنه دينور كه اوكورغه تعبير اولنور جمعى اصلب كلور افلس كبى واصلاب كلور وصلبه كلور عنبه وزننده يقال قصم صلبه وهو عظم من لدن الكاهل الى العجب وصلب طپراغى طاش كبى بغايت قتى وپك وشديد اولان يره دينوركه پورتعبير اولنور جمعى صلبه كلور عنبه وزننده وصلب حسب وقوّت معنالرينه استعمال اولنور يقال هو كريم الصلب اى الحسب ويقال له صلب اى قوّة ورمل عالج قربنده صمان نام ارضده برموضع آديدر وشاعرك اشبو * سقتابه

الصلبين والصمانا * مصراعنده واقع صلبين لفظى باذاتده مفرد اولوب ضر ورت وزن ايجون تثنيه بنيه سيله
ايراد اولندى رامه لفظنده رامتين ديديكي كبي ياخود مراد ايكي موضع اولوب صفت صلابت هر برنده غالب اولديغندن
هر برينه صلب اطلاق اولنمشدر الصلابة كرامه وزننده برنسنه پك وسخت وشديد اولمق معناسنه در يقال
صلب الشئ وصلب صلابة من الباب الخامس والرابع اذا كان صلبا التصليب تفعيل وزننده صلابه معناسنه در
يقال صلب الشئ تصليبا بمعنى صلب ومتعدى اولور برنسنه يى پك وقاتى قلمق معناسنه تقول صلبته اى جعلته
صلبا وآصمق وبردار ايلك معناسنه در يقال صلب اللص اذا جعله مصلوبا شارح ديركه بومعنا مصلوبك صلبنى
غاجه بند ايلك معناسندن ياخود استخراج ودك من العظم معناسندن مأخوذ در ونصارى طائفه سى صليب
اتخاذ ايلك معناسنه در يقال صلب الرهبان اذا اتخذوا صليبا وتصليب نسوانه مخصوص بر نوع جار اسميدر كه
نقش صليب ايله منقوش اولور فى الاصل مصدر اولوب بعده آنده اسم اولمشدر وتصليب تازه خرما قوريمق
معناسنه دركه معناى سلزوميدر يقال صلب الرطب اذا يبس الصلب فتحتيله وجه مذكور اوزره صلب
لفظنده لغتدر كه ارقه ده اولان اوكورغه كمكلرينه دينور فارسيده پشتمازه ديرلر وصلب چر ويش باغنه دينور
ودك معناسنه الصالب لامك كسريله بودخى ارقه كمكنه دينور وصالب دترمسى اولان حما عارضه سنه دينوركه
اسمه تعبير اولنور يقال اخذته حماصالب وهى التى فيها رعدة شارح ديركه اضافتله واضافتسز وبرأسه استعمال
اولنور وامهات سائره ده حرارت زائده سى اولان ايله كه فارسيده تب كرم ديرلر مفسر در مؤلف ناقص ايله مرادف
رسم ايلمشدر نهايت تعبيرلرندن منفهم اولان صالبده حرارت شديد ودترمه آزجه اولوب نافضده دترمه شديد
اولمقدر ومادهٔ لرك دخى مقتضارى بو بلجه اولمقدر انتهى الصلب صادك فتحى ولامك سكونيله آصمق وبردار ايلك
معناسنه در يقال صلب اللص صلبا من الباب الثانى اذا جعله مصلوبا ومحمومك حماسى شديد ودائمى اولمق معناسنه در
يقال صلبت عليه حماه اى دامت واشتدت واتى كباب وبريان ايلك معناسنه در يقال صلب اللحم اذا شواه
وكمكلرك ياغنى چقرمق معناسنه در يقال صلب العظام اذا استخرج ودكها ويانمق احراق معناسنه در يقال صلب
الشئ صلبا من الباب الثانى والاول اذا احرقه وقوغه يه صليب دوزدك معناسنه دركه مراد قوغه نك اغزنده اولان
صليبه شبيه ايكى اغاجدر يقال صلب الدلو اذا جعل عليها صليبين الاصطلاب افتعال وزننده بودخى كمكلرى
طبخ ايله ياغنى چقرمق معناسنه در يقال اصطلب العظام اى استخرج ودكها الصليب امير وزننده پك وشديد
سنبه دينوركه ذكر اولندى وصليب چر ويش باغنه دينور وآصلمش كمسيه دينور مصلوب معناسنه جمعى صلب كلور
كتب وزننده فمن المعنى الاول الحديث لما قدم مكة اتاه اصحاب الصلب اى الذين يجمعون العظام ويستخرجون
ودكها ويأتدمون به يعنى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مكه يه تشريف لرنده خاكپاى همايونلرينه
اصحاب صلب كلديلر مراد شول طائفه دركه كمكلرى جمع ايدوب صوايله قيناتدقدنصكره ياغلرنى چقروب آنكله
تغدى ايدرلر ايدى وصليب سنجاغه دينور علم معناسنه وقطب شمالى قربنده نسر طائر نام عقاب صورتنك
خلفنده واقع درت كوكبه اطلاق اولنور جوهرى نسر واقع خلفنده ديديكى وهمدر وصليب نصارى طائفه سنك
خاج تعبير اتدكلرى نسنه يه دينوركه فارسيده چليپا دينور زعملرنجه حضرت عيسانك هيئت مصلوبه سيدر
شارحك بياننه كوره چليپا معربيدر ودوه يه مخصوص بر كونه داغ وتمغا اسميدر الصليب زبير وزننده بر موضعدر
وكاظمه قربنده بر طاغك اسميدر صلب صرد وزننده برقوش آديدر الصواب جوهر وزننده والصوليب
ياء زياده سيله شول تخم غلاله دينوركه تارلايه اكيلدكدنصكره اوزرينه نطس اولنوب طپراق دوپرلمش اوله
ذو الصلب امير وزننده تغلب قبيله سندن اخطل نام شاعرك لقبيدر الصلبوب عصفور وزننده دود كدونايه دينور
مزمار معناسنه ديرصليبا دمشق شامده بر محل آديدر ديرصلوبا موصل قضاسنده بر قريه در الصلوب
صبور وزننده بر موضعدر تصلب تنصر وزننده نجد ديارنده بر صو آديدر الاصلاب همزه نك كسريله
ناقه ياورى وسنى امزدركن كركى كبي سودنى ادرار ايچون كريله رك كردنى بوقرى اوزادوب قدرتى مرتبه ديك طورمق
معناسنه در يقال اصلبت الناقة اذا قامت ومدت عنقها نحو السماء لتدر لولدها جهدها الصلب سكر وزننده
والصلبة والصلبى بيلكى طاشنه دينور وصلبى بيلكى ايله بيلنوب كسكين اولان نسنه يه دينور تمرن وساتر
نامليو ودمور كبي المصلب محدث وزننده قوريمش خرمايه دينور الصلقاب صادك كسريله شول كمسيه دينوركه
دائما ديشلرنى برى برينه سورر اوله يقال رجل صلقاب اذا كان يسن بعض اسنانه ببعض الصلهب جعفر وزننده
اوزون آدمه دينور وبيوك خانه يه دينور بيت كبير معناسنه وباوز وقوى وشديد دوه يه دينور الصلهبى الف

مقصوره ايله بودخى قوى وشديد دوه يه دينور ياء الحاق ايجوندر مؤنثنده صلهباة دينور هايله المصلهب مدحرج
وزننده بودخى اوزون وبالا بلند كشى يه دينور الاصلهباب اقشعرار وزننده برنسنه طوغر يلغنه اوزايوب كتمك
معناسنه در يقال اصلهبت الاشياء اذا امتدت على جهتها الصناب نونله كتاب وزننده ارقه سى وقارنى اوزون
اولان انسان وحيوانه دينور وبر نوع قاتيق اسميدر كه خردل ايله قورى اوزمدن اتخاذ اولنور بو بلده ده بنه
خردل ديومعر وفدر رمضانده صنارلر منار ايله اكل اولنور الصنابة كتابه وزننده بودخى قارنى وارقه سى اوزون
اولان انسان وحيوانه دينور المصنب منبر وزننده ذكر اولنان صناب ديدكلرى قاتيغى پك سووب اكلنه دوشكون
اولان كمسيه دينور الصنابى ياى مشدده ايله بلبسى وقويرغى سياه اولان طورى آته دينور كميت كبي على قول
آل اولان آته دينور يقال فرس صنابى اى الكميت او الاشقر صنب زبير وزننده شيبان الهندى نام كمسنه نك
فرسى آديدر الصنخاب خاى معجمه ايله سنجاب وزننده ايرى وديزمان اركك دوه يه دينور الصنعبة ملعبه وزننده
طبانقلى صلب وقوى اولان ناقه يه دينور الصوب اوب وزننده دوكلك انصباب معناسنه در يقال صاب المطر
يصوب صوبا اذا انصب وصيب معناسنه دركه يغمورلو بلوده وشدتله دوكيلن يغموره دينور تسميه بالمصدر در يقال
سقاهم صوب السماء وصيبها وطوغريلق ودرستلك معناسنه دركه خطأ مقابليدر صواب كبي تقول دعنى وعلى
خطائى وصوبى يعنى بنى بوشله خطا وصواب كندمكدر اثرى بكامتر تبدر وبرنسنه يه حق اوزره طوغريلغنه
واروب ايرشمك معناسنه در يقال صاب السهم نحو الرمية صوبا اذا قصدها ولم يجر وهوادن ياخود بر يوكسك محلدن
اشاغى يه طوغرى آغوب انمك معناسنه در يقال صاب الشئ اذا جاء من عل وصوب بر رجل آديدر كه بو قبيله در
وصبويق نسنه يى دوكوب آقتمق اراقه معناسنه در يقال صاب الماء ونحوه اى اراقه وسحاب يغمور انزال ايلك
معناسنه در يقال صابت السماء الارض اى جادتها بالمطر الانصياب انصباب وزننده ومراد فيدركه دوكلك
معناسنه در يقال انصاب الماء اذا انصب الصيوب تنور وزننده صيب معناسنه دركه يغمورلو بلوده وشدتله دوكيلن
يغموره دينور الصواب سحاب وزننده راست ودرست معناسنه اسمدر كه خطأ مقابليدر نته كه حق باطل
مقابليدر يقال اصاب الصواب وهو ضد الخطأ الاصابة همزه نك كسريله برنسنه يه كركى كبي طوغريلغنه واروب
ايرشمك معناسنه در يقال اصاب السهم الرمية اذا قصدها ولم يجر وبرنسنه يى اشاغى يه طوغرى اندرمك معناسنه دركه
اصعاد مقابليدر يقال اصابه ضد اصعده وبر صواب ايش ايشلمك يا بر صواب سوز سويلمك معناسنه در يقال اصاب الرجل
اذا اتى بالصواب وصواب مراد ايلك معناسنه در يقال اصاب الرجل اذا اراد الصواب لكن مصباحده مطلق اراده ايله
مفسردر يقال اصاب الرجل الشئ اذا اراده ومنه قولهم اصاب الصواب فاخطأ الجواب ظاهر المجاز اوردو بولمق
وجدان معناسنه در يقال اصاب الشئ اذا وجده واستيصال ايلك معناسنه دركه برنسنه يى تمامه اهلاك ايلمكدن
عبارتدر يقال اصابه اذا اجتاحه وبركسنه يى بر آفت ومصيبتله آزرده ايلك معناسنه در يقال اصاب الدهر بنفوسهم
واموالهم اى فجعهم التصوب تفعل وزننده يوكسك وانكبه ويوقش محلدن اشاغى يه طوغرى انوب كلمك معناسنه در
يقال تصوب الشئ اذا جاء من عل المصابة ميمك ضميله اصابه معناسنه دركه بركسنه يى بر مصيبت بار دردايله تفجيع ايلمكدن
عبارتدر مصدر ميميدر ومصيبت معناسنه دركه اصابت ايدن حادثهٔ شديده در ماتم كبي الصابة غابه وزننده بودخى
مصيبت معناسنه در وعقل وشعورده ضعف ونقصان اولمق حالتنه دينوركه جنونه قريب اولور يقال فى عقله صابة
اى ضعف وفترة وصابه برنوع آجى شجر آديدر جمع جنسى صاب درهاسز جوهرى برآجى شجرك عصاره سيدر ديديكى
وهمدر مفردات طبيه يالرينه كوره صاب سود لكن انواعنه شاملدر وخاصة ابو جهل قار پوزينه دينور حنظل كبي
وقرغه دولكى ديدكلريله ده مفسردر المصوبة ميمك فتحى وصادك سكونيله بودخى مصيبت معناسنه در الصبوب
صبور وزننده والصويب امير وزننده صائب معناسنه دركه مخطى مقابليدر يقال سهم صبوب وصويب اى صائب
لكن بونلر مبالغه يى متضمنلردر شارح ديركه ابن جنى ديديكه فاء ولامى صحيح وعينى واو اولان فعيل وزنى اوچ كلمه يه
منحصردركه طويل وقويم وصويب كلمه لريدر اما عويص كلمه سى صفت غالبه در اسم مجراسنه جارى اولمشدر انتهى
الصوابة صادك ضمى وواوك تشديديله خالص وصميم وكزيده معناسنه در نته كه يائيه اولان ضيابه وصياب دخى
بو معنايه درلر يقال هو فى صوابة القوم وصيابتهم وصيابهم اى فى لبابهم وصميمهم الاستصابة والاستصواب
اصلى اوزره برنسنه يى صواب ومعقول كورمك معناسنه در يقال استصاب رأيه واستصوبه اى رآه صوابا التصويب
تفعيل وزننده بركسنه يه صواب سويلدك ياخود صواب ايشلدك ديو صوابه نسبت ايلك معناسنه دركه تخطئه مقابليدر
يقال صوب فلانا اذا قال له اصبت وباشى اشاغى اكك معناسنه در يقال صوب رأسه اذا خفضه فقهائك تصويب

الرأس فی الرکوع منهی دیدکلری بوندندر کدر کوعده باشی پك اکك منهیدر المصوب منبروزننده کجه به وچوچه به
دینور که طعام قوناررلر مغرفه معناسنه الصوبه صادك ضمیله هر نسنه نك یغنه وکومه سنه دینور علی قول بغدای
یغننه مخصوصدر یقال صوبة منه وهی کل مجتمع اومن الطعام صوبه توبه وزننده ایکی فرس اسمیدر بری حیان
ابن مرة نك وبریسی عباس بن مرداسك ایدی الصهب فتحتینله بدنك وباشك قیللری قزل یاخود اشقر یعنی آل اولمق که
شراب رنکنده اولور قومرال تعبیر اولنور الصهبة صادك ضمی وهانك سکونیله والصهوبة صادك ضمیله
صهب معناسنه در یقال صهب شعره صهبا وصهبة وصهوبة من الباب الرابع وهی حمرة اوشقرة فیه ویقال
فی شعره صهبة الاصهب اشهب وزننده وصف برقوم اوزره اولان کشی یه دینورویك بیاض اولمیان دوه یه دینور یعنی
تویلری قرمزی یه مائل قومرال اوله وارسلانه اطلاق اولنور وبحرین ترابنده برچشمه آدیدر ذوالرمه نام شاعر شعرنده
جمعی اصهبیات اوله رق کتوردی که مراد اشبو بیتیدر * دعاهن من ناح فازمعن ورده اوالاصهبیات العیون السوائح
واصهب صوغوق کونه اطلاق اولنور اشهب کبی یقال یوم اصهب ای بارد وشول قیللره وتویلره دینور که بیاضنه قرمزی بلق
قارشمش اوله مراد اوجلری قرمزی وجوفلری آق اوله الصهابی غرابی وزننده بودخی یك بیاض اولمیان یعنی
تویلری قرمزی یه مائل اولان قومرال دوه یه دینور وشول وافر وفراوان اولان شیئه دینور که اصلا نقصان بولمیه ودیوانی
اولمیان یعنی طرف میریدن جهت ووظیفه مقوله سی وارداتی اولماغله دفتر دیوانده نامی اولمدیغندن علوفه خوار
اولمیان کشی یه دینور که نحن قسما طبخندن تعیش ایدر اوله یقال رجل صهابی ای لادیوان له وهنوز کاتی آلنمامش
دوه سوریسنه دینور وصهابی سخت وشدید اولان شیئه دینور یقال موت صهابی ای شدید کالموت الاحمر صهب السبال
صادك ضمی وهانك سکونیله که اصهبك جمعیدر وسبال سبله نك جمعیدر که بیغه دینور پس صهب السبال قومرال
وقزل بیقلو دیمکدر عربلر بو تعبیری اعدایه اطلاق ایدرلر هرنه قدر کلو بیقلری اصهب اولمزایسه ده بقولون صهب
السبال کما یقولون سود الاکباد شارح دیر که سلفده عرب طائفه سنك عداوتلری اکثری روم طائفه سیله اولوب وروملرك
صهوبتی غالب اولمغله صهب السبال آنلره اطلاق اولنور ایکن کیدرك مطلقا اعدایه اطلاق اولنمشدر الصهباء
حمرا وزننده بادهیه اطلاق اولنور خمر معناسنه علی قول شیره سی بیاض اوزمدن صقیلن باده یه مخصوصدر لونك
صهوبتی باعث تسمیه در فی الاصل صفت اولمغله صکره دن علم کبی آنده اسم اولمشدر الف ولامسز دخی ذکر اولنور
یقال شربوا الصهباء وصهباء ای الخمر او المعصورة من عنب ابیض وصهباء خیبر قربنده برموضع آدیدر الصیهب
صیقل وزننده حرارتك شدتنه دینور شارح دیر که بونی ابن اعرابی نقل ایلدی سائرلغویون وصف اوله رق یعنی
حر شدید ایله تفسیر ایلدیلر وصیهب پك اسی وحار اولان کونه دینور یقال یوم صیهب ای حار واوزن کشی یه دینور
ونهایت پك وصلابتلو اولان ایلجین قیایه دینور وشدتلو وصلابتلو پك یره دینور ودوز وهموار یره دینور وطاشلق یره دینور
وشول یره دینور که اوراده حرارت شمسك بردرجه ده اصابت وتأثیری اوله که چیك ات وضع اولنسه قاورلوب بریان اوله
اویلسی یر بره ده اولور یقال موضع صیهب اذا کان تحمی علیه الشمس حتی ینشوی اللحم علیه صهاب غراب وزننده
برموضع علی قول بر یغور اسمیدر که جبل صهابی آکا نسبت اولنور المصهب معظم وزننده صفیف الشواء
معناسنه در که بصدرمه کبی کونشده اتی طاش اوزره پشمش کباب وبریانه دینور ووحش مختلط معناسنه در اساسده
مصهب اللحم المختلط بالشحم ایله مفسر اولمغله ظاهر ابوراده طغیان قلم نساخله تشویش وسقطه اولمق ملحوظ
غالبدر زیرا وحش مختلط بعید ووحشی در الاصهاب همزه نك کسریله آیغرك یاغورك اصهب اللون اوله رق دولی
طوغمق معناسنه در همزه سی صیرورت ایچوندر یقال اصهب الفحل اذا اولدله الصهب اصهب صاهب
ایکیسی ده فعل امر بنیه سیله مجزومدر عربلر بونکله دیشی قیونی صاغمغه چاغررلر اصوات قبیلندندر عین الاصهب
بصره ایله بحرین اراسنده بر پیکار آدیدر الصیاب زنار وزننده والصیابة هاله وبانك تخفیفلریله جائزدر خالص
وصمیم واصل وکزیده معناسنه درنده که صواب دخی بو معنایه در یقال هومن صیاب القوم وصیابتهم ای من خالصهم
واصلهم وخیارهم وصیابه قومی ینده سید وذیشان وعظیم القدر اولانه دینور یقال هو صیابة قومه ای سیدهم
الصیب عیب وزننده صوب لفظنده لغتدر که برنسنه یه طوغری واروب ایرشمك معناسنه در یقال صاب یصیب صیبا
ای اصاب الصیوب غیور وزننده صائب معناسنه درنده که واوته ده ذکر اولندی یقال سهم صیوب ای صائب
جمعی صیب کلور کتب وزننده فصل الضاد المعجمة الضئب ضادك کسری وهمزه نك سکونیله
دریا جانورلرندن بر جانور آدیدر علی قول انجو دانه سنه دینور الضؤبان ثعبان وزننده سموز وباوز وقوی
وشدید اولان ارکك دوه یه دینور الضأب صیقل وزننده صعب وخطرناك اولان اموره بی محابا وبی باك وپروا

کربشوب اقدام واقتحام ایدن کشی یه دینور علی قول بو ضیأز کلمه سندن که زای معجمه ایله در مصحفدر ومؤلف
کلمهٔ مزبوره یی ماده سنده ایراد ایلمامشدر الضب ضادك فتحی وبانك تشدیدیله حشراتدن کلر دیدکلری جانوره
دینور جمعی اضب کلور اکف کبی وضباب کلور ضادك کسریله وضبان کلور شبان وزننده ومضبه کلور فتحاتله
وتشدید بایله شیخ ومشیخه کبی مؤنثی ضبه در ها ایله وضب مصدر اولور یاپجه آقمق سیلان معناسنه علی قول
قانك وآغزدن سالیارك وتوکرکك آقمسنه مخصوصدر یقال ضب یضب ضبا من الباب الثانی اذا سال الدم اوالریق
من فیه وضب برمرض اسمیدر که دوه قسمنك دیرسکنه عارض اولور وبشقه بورورم اسمیدر که دوه نك کوکسنده
تحدث ایدر وبنه دیکر بورورم آدیدر که دوك طبانده ظهور ایدر وضب بو معنالرده مصدر اولور یقال ضب البعیر ضبا
من الباب الرابع اذا اصار اضب کما سیذکر وضب آوجله ممه یی قاوراپوب صاغمق علی قول باش پرمغی ممه نك امزکنه
قویوب سائر پرمقلری آکا طوغری صغایوب کتورمك وجهیله صاغمق یاخود ممه نك ایکی امزکلرنی بردن طوتوب
آوجه الماق وجهیله صاغمق معناسنه در یقال ضب ناقته ضبا من الباب الثانی اذا حلبها بالکف کلها اوان تجعل ابهامك
علی الخلف فترد اصابعك علی الابهام اوهو جمع الخلفین فی الکف للحلب وطنیاوب سکوت ایلمك معناسنه در
یقال ضب الرجل اذا سکت وبر نسنه اوزره آورلوب مجموعنی کندیسنه چوروب آلمق معناسنه در یقال ضب
علی الشیء اذا احتوی وضب بر طاغ آدیدر که مناده مسجد خیف آنك دبنده واقعدر وبر رجل آدیدر وضب غیظ
وکینه وعداوت معناسنه در بونده ضادك کسریله ده لغتدر ودوداغه مخصوص برعلت آدیدر که شیشوب چتلامغله
دائما آندن قان سیلان ایدر وبو معناده مصدر اولور ضبوب کبی یقال ضبت شفته ضبا وضبوبا من الباب الثانی اذا اصابها
الضب وضب یره یاپشمق معناسنه در کرکه ضب اطلاقی بو معنادن مأخوذ اولدیغی بعض امهاتده مرسومدر یقال
ضب الشیء ضبا اذا الصق بالارض المضبة میمك وضادك وبای مشدده نك فتحیله والضببة فرحه وزننده کلری
چوق اولان یره دینور یقال ارض مضبة وضببة ای کثیرة الضب الضبابة کرامه وزننده یرلك کلری چوق اولمق
معناسنه در یقال ضبت الارض وضببت ضبابة من الباب الرابع والخامس اذا صارت مضبة الاضباب همزه نك
کسریله ضبابة معناسنه در یقال اضبت الارض بمعنی ضبت وطنیوب سکوت ایلمك معناسنه در یقال اضب الرجل
اذا سکت وبرشیء اوزره آورلوب تمامنی قبالیوب آلمق معناسنه در یقال اضب علی الشیء اذا احتوی وحیقرمق
معناسنه در یقال اضب الرجل اذا صاح وتکلم ایلمك معناسنه در یقال اضب الرجل اذا تکلم وباصقنه کتمك معناسنه در
یقال اضب القوم اذا استغاروا وکزلمك معناسنه در یقال اضب الشیء اذا اخفاه ودوه سوروسی پراکنده جه
کلمك معناسنه در یقال اضب النعم اذا اقبل وفیه تفرق وبدنده قیللر چوق اولمق معناسنه در یقال اضب الشعر اذا کثر
کذلك یرلك نباتی کثیر اولمق معناسنه در یقال اضبت الارض اذا کثر نباتها وبرکیسه مفارقت ایلمامك وجهیله ملازم
اولمق معناسنه در یقال اضب فلانا اذا لزمه فلم یفارقه وبرنسنه یی الده پك طوتوب صالیویرمك امساك معناسنه در یقال
اضب علی الشیء اذا امسکه ومطلوبه ظفریاب اولمغه قریب ومشرف اولمق معناسنه در که همان ظفریاب اولمق اوزره
اولقدن عبارتدر یقال اضب علی المطلوب اذا اشرف ان یظفر به وقربه نك وطلومك دیکش یرلرندن صو ترشح ایدوب
آقمق معناسنه در یقال اضب السقاء اذا هریق ماؤه من خرزة فیه وکون وهوا بولصلق وطماتلق اولمق معناسنه در
یقال اضب الیوم اذا صار ذا ضباب وبرنسنه یی اصلا طنیوب قلبنده اضمار ایدوب آچارده قومق معناسنه در
بوصورتده ضد اولور زیرا تکلم معناسنده ده کلمشدر وبونی مؤلف تکرار ایلمشدر یقال اضب علی ما فی نفسه اذا سکت
علیه وبرکروه وجماعت بر مصلحت ضمننده جملتا حرکت وقیام ایدوب اکا توجه اولمق معناسنه در یقال اضب القوم
اذا نهضوا فی الامر جمیعا المضبب محدث وزننده حارش ضب اولان یعنی کلر صیادینه دینور که کلر صید
ایده جك اولدقده ابتدا کلرك یواسنه صو دوکر یاخود طشره دن دلیکك اغزنده اللرنی اوینادر ایچرودن کلر آنی یلان
ظن ایلمکله اورمق ایچون قوروغنی طشره چقاردقده همان قوروغندن طوتوب اخراج ایدر الاضب فتحتینله ذکر
اولنان ضب نام علته اوغرامش ارکك دوه یه دینور مؤنثی ضباء در یقال جمل اضب وناقة ضباء ای بینة الضب
التضبیب تفعیل وزننده برنسنه اوزره آورلوب مجموعنی احتوا ایلمك معناسنه در یقال ضبب علی الشیء تضبیبا
اذا احتوی علیه وچوجغه ضببه یدرمك معناسنه در یقال ضبب الصبی اذا اطعمه الضببة وقاپویه قول دموری
یاپمق یاخود وضع ایلمك معناسنه در یقال ضبب الباب اذا جعل فیه الضبة الضبة حبه وزننده خرمانك هنوز
یاریلوب فیجوغنده اولان غشنه دینور وکلر دریسنه دینور که دباغت اولنوب ایچنه یاغ قوررلر وشول یصی وقالین
دموره دینور که قاپونك ارقه سنه وضع اولنوب آنکله قاپو سد اولنور ترکیده قول دموری تعبیر اولنور نسخه لرده تضبیبها

عنوانده واقع اولوب اصل نسخه یضبب بها الباب اولمغله الباب کلمه‌سی سقطهٔ قلم نساخ اولمشدر وضبه تهامه‌ده
برقریه آدیدر واجاش بن قلع العنبری نام کمسه نك ناقه‌سی اسمیدر وضبه اسامیدندر ضبة بن اد تمیم بن مرّه‌نك
عموجه‌سیدر الضباب سحاب وزننده شول رطوبتلو بوصه وطمانه‌دینور که زمینه قدر هوایی احاطه واستیعاب ایدر
اکثری کوزبوسمنده صباح وقتنده تکوّن ایدر علی قول آنك حقیقتی دخان کبی انجه سحابدر یقال احاط الارض ضباب
ای ندی کالغیم اوهو سحاب رقیق کالدخان الضبیبهٔ حبیبه وزننده برنوع جوجق حلواسیدر که یاغله بکمز
وبعض لحم مقوله سیله ترتیب ایدوب برقابه قورلر واسدیجه جوجغه یدررلر الضبوب صبور وزننده شول طواره
دینور که سکردرکن تبوّل ایدر اوله سدك آتان تعبیر اولنور آت قسمنده بك عیبدر وشول قیونه دینور که ممه‌سنك
دلیکی طارجه اوله وضبوب جمانهٔ الحارثی نام کمسنك فرسی اسمیدر ضبیب زبیر وزننده ایکی فرس آدیدر بری حسان
ابن حنظله‌نك ودیکری حضرمی بن عامر کدر وبر صوو بردره آدیدر الضبضب ضادلرك کسریله سموز انسان
وحیوانه دینور وفحاش وجریٔ وکستاخ وزباندراز کمسه‌یه دینور الضباضب علابط وزننده بودخی فحاش ولاابالی
فضول وکستاخ کمسه‌یه دینور وقوی وتوانا علی قول فحاش وبدزبان وکستاخ بودوره‌دینور وشدید ودلیر وشیرمرد آدمه
دینور یقال رجل ضباضب ای قوی اوقصیر فحاش اوجلد شدید الضبیب حبیب وزننده قلجك اغزنه دینور که
چالم یریدر یقال ضربه بضبیب سیفه ای حدّه مضب فتحتیله برموضع آدیدر ضبّة ضادك فتحیله وضباب
سحاب وزننده وضباب کتاب وزننده ومضبّ محب وزننده اسامی‌ٔ ناسدندر قلعة الضباب کتاب وزننده کوفه
ایالتنده برقلعه‌در الضرب ضادك فتحی ورانك سکونیله اورمق معناسنه‌در یقال ضربه ضربا من الباب الثانی
مترجم دیرکه راغبك مفرداتده بیانه کوره اصل ضرب برنسنه‌یی آخر نسنه‌یه ایقاع ایلك یعنی اورمق معناسنه
موضوعدر معنای مرقومك حال ومحل اعتباریله انواعنك اختلافی تصوریله مبنی بیان وتفسیرلری بینده دخی تخالف
واقع اولمشدر مثلا برشیئه ال ایله وسیف وعصا مقوله سیله اورمق کبی اس معانیٔ سائره با لجمله بو معنادن متفرّع اولورکه
هربرینك ضمننده معنای مزبور مندرج وملحوظدر مثلا ذهاب حالنی البته ضرب رجلك لازمیدر واقامت معناسی ضرب
النفس بالارض مفهومیدر وقس علیه البواقی کذلك اساسدن دخی منفهم اولان بودر انتهی وضرب قوش قسمی
بیانه‌یم آرامغه کتمك معناسنه‌در یقال ضربت الطیر اذا ذهبت تبتغی الرزق اول قوشلره ضوارب دینور وبرکسه‌نك
صالبورمیه‌رك الندن طوتمق معناسنه‌در یقال ضرب علی یده ای امسك وضرب وضربان فتحاتله تجارت یاخود جنك

مطلب

وغزا ایلك ایچون دیارندن چقوب سیر وسفر ایلك علی قول سرعت ایلك علی رأی کتمك معناسنه‌در یقال ضرب الرجل
ضربا وضربانا اذا خرج تاجرا اوغازیا واسرع اوذهب وعربلر فلان کمسه سفردن فراغت ایدوب مقیم اولدی دیه‌جك
یرده ضرب بنفسه الارض دیرلر بوصورتده اضداددن اولور وضرب ناقه قوبرغنی یوقری قالدروب فرجنه اوره‌رق
یوریوب کتمك معناسنه‌در که ضرابه طالب اولدیغی هنکامده ایدر یقال ضربت الناقة اذا شالت بذنبها فضربت
فرجها فمشت بعض نسخه‌ده باذنابها واقع اولمغله ثوب اخلاق قیلندن اولور وبرنسنه‌یی شیٔ آخره قاتمق معناسنه‌در
یقال ضرب الشیٔ بالشیٔ اذا خلطه وصوده یوزمك معناسنه‌در یقال ضرب فی الماء اذا سبح وعقرب صوقمق
معناسنه‌در یقال ضرب العقرب اذا الدغ ودیره نوب اوینامق معناسنه‌در یقال ضرب الشیٔ اذا تحرّك واوزامق
معناسنه‌در یقال ضرب اللیل اذا طال وبرنسنه‌دن یوز دوندرمك اعراض معناسنه‌در یقال ضرب عنه ای اعرض
واشارت ایلك معناسنه‌در یقال ضرب بیده اذا اشار وبعید ایلك معناسنه‌در یقال ضرب الدهر بیننا ای بعد وعربلر
ضرب بذقنه الارض دیرلر برنسنه‌دن اظهار جبانله خوف ایلدی دیه‌جك یرده خوفندن یره‌یاتوب سورینه‌رك کتمك
ملاحظه‌سنه مبنیدر وضرب زمان صاوشوب کچمك معناسنه‌در یقال ضرب الزمان اذا مضی وضرب مثل وشبیه
معناسنه‌در وجست وشیرمرد وکارکذار ونافذ اولان آدمه دینور وخفیف اللحم کمسه‌یه دینور که چلیمسز تعبیر اولنور
بونده ضرب مضروب معناسندن متصوّردر وصنف وکونه ودرلو معناسنه‌در یقال هذا من ضرب ذلك ای
من صنفه ونوعه مصنفلرك الضرب الاوّل قوللری بونلدندر وضرب مضروب معناسنه اولور وخفیف یغموره دینور
یقال مطر ضرب ای خفیف وبیاض قواملو باله دینور بو معناده فتحتیله اشهردر تقول اکلنا الضرب ای العسل
الابیض وضرب اهل عروض اصطلاحنده بیتك آخر جزؤنه دینورکه مصراعك آخر جزؤنه عروض اطلاق
ایدرلر وضرب مجد وقدر ورفعت طلب وکسب ایلك معناسنه‌در یقال هو یضرب المجد ای یکسبه ویطلبه وعربلر
ضرب اذن ایله منع سماعدن کنایه ایدرلر ومنه قوله تعالی فضربنا علی آذانهم ای منعناهم ان یسمعوا التضریب
تفعیل وزننده چوق اورمق معناسنه‌در بناسی تکثیر ایچوندر یقال ضرّبه تضریبا وبرنسنه‌یی شیٔ آخره قاتوب

قارشدرمق معناسنه‌در یقال ضرّب الشیٔ بالشیٔ اذا خلطه وقاره طوتلمق معناسنه‌در یقال ضرّب فلان اذا تعرّض
للثلج وضریب دیدکلری سود ایچمك معناسنه‌در کاسیذکر یقال ضرّب الرجل اذا شرب الضریب وکوز چقورلنوب
ایچری باتمق معناسنه‌در یقال ضربت عینه اذا غارت الضارب والضریب امیر وزننده والضروب صبور
وزننده والضرب کتف وزننده والمضرب منبر وزننده چوق اوریجی کثیر الضرب معناسنه‌در شارح دیرکه
مؤلف صیغ مسروده بینلرنی تخلیط ایلمشدر زیرا اسم فاعل ایله صفت مشبهه واسم مبالغه‌یی برعدّ ایلمشدر انتهی
اسم مفعولی مضروب وضریب درکه بمعنی مفعولدر وضارب وضاربه قویرغنی قالدروب فرجنه اوره‌رق یوریوب
کیدن ناقه‌یه دینور ضرب مذکوردن مأخوذدر اوّلکی نسبت اوزره‌درکه ذات ضرب دیمکدر وضارب قارا وقلرنی
ضرب ایدن کمسه‌یه دینور ودره ایچی کبی اوتوراقلو یاصتم ومطمئن اولان مکانه دینورکه اغاجلق اوله ودوز ویومشق
یرده واقع اولان اوزون اوزادی غلیظ قطعه‌یه اطلاق اولنور وبك قرانکو کیجه‌یه دینور یقال لیل ضارب ای مظلم
وشول ناقه‌یه دینورکه سودنی صاغان کمسه‌یی دائما تپمه ایله اوررا اوله ودره ایچره اولان حولوی ومیدان طرزنده وسعتلو
عرصه‌یه دینور جمعی ضوارب کلور الضریب امیر وزننده ضارب ومضروب معناسنه‌درکه ذکر اولندی وصنف
ونوع وکونه معناسنه‌در یقال هو من ضربه ای صنفه وباشه اطلاق اولنور رأس معناسنه کثرت تحرّك مناسبتیله
وقارا وقلری اوزره موکّل اولان کمسه‌یه علی قول قارا وقلرنی ضرب ایدن کمسه‌یه دینور وقارا وقلرینك اوچنجیسنه دینور
وبرقابه برقاح ناقه‌دن بری بری اوزره صاغلن سوده دینور وحصه ونصیب معناسنه‌در وقارنی بیوك کشی‌یه دینور
بطین معناسنه شارحك بیانه کوره بوراده بطن نسخه‌لری غلطدر کویا که بطننه بر بطن دخی ضرب ووصل اولنمش
اولور مترجم دیرکه کتف وزننده بطن اولمقده محتملدرکه طویمق بیلمز اولان واسع الجوف اکّال آدمه دینور علاقهٔ
مذکوره مناسبتیله اطلاقی بعید کلدر بلکه بو اصوبدر وقاره دینور ثلج معناسنه وقراغوبه ودپی تعبیر اولنان رطوبتلره
دینورکه قیش وبهار ایاملرنده کیجه‌لر یاغار وحمض یعنی دوه قاکهه‌سی اولان شور اوتلرك کمتر ینه علی قول متکسر
اولمشنه دینورکه برنده کوکلری قاله المضرب منبر وزننده کثیر الضرب معناسنه‌درکه ذکر اولندی ومضرب اوره‌جق
آلته دینور واوبه وسایوان تعبیر اولنان بیوك چادره دینور کویا که ضرب اوتاده آلت اولمشدر یقال نصب المضرب
ای الفسطاط العظیم المضراب محراب وزننده بودخی اوره‌جق آلته دینور دکنك وقامچی کبی تازیانهٔ طنبوره
مضراب اطلاقی بوندندر الضرابه کرامه وزننده اورمسی کوزلجه اولمق معناسنه‌در یقال ضربت یده ضرابة
من الباب الخامس اذا جاد ضربها الاضراب همزه‌نك کسریله مقیم اولمق معناسنه‌در یقال اضرب الرجل فی بیته
اذا اقام وبرکسه اوزره قراغو یاغمق معناسنه‌در یقال اضرب القوم اذا وقع علیهم الصقع وسموم دیدکلری اسی یل
اسمکله صویی یره یکوروب برك یوزنی قورتمق معناسنه‌در یقال اضرب السموم الماء اذا انشفه الارض واتمك پشمك
معناسنه‌در یقال اضرب الخبز اذا انضج الضراب کتاب وزننده ارکك حیوان دیشی‌یه آشمق معناسنه‌در یقال ضرب
الفحل الانثی ضرابا اذا نکح ضریب زبیر وزننده ابن نفیل اسمیدرکه زورمادّه سنده مرسومدر المضرب مقعد
وزننده ایلکلی کیکه دینور ومضرب ومضربه هایله قلجك آغزنه دینورکه چالم یریدر رانك کسریله ده جائزدر ومضرب
رانك کسریله اسم مکاندر نسنه ضرب اولنه‌جق محله دینور مثلا مضرب العسل بال چاله‌جق قاب دیمکدر وبال الذّ
اشیاء اولمغله عربلر جماعی اکا تشبیه ایدرلر وعسله که هاء ایله دربرمقدار باله دینور وعسیله که مصغریدر بونلردن
طرفینه مظنهٔ التذاذ اولملریله ذکر وفرجی استعاره ایدوب ومضربلریله پدر ومادر طرفلرنی اراده ایدرلر که صوی ونسب
وقرابت اوله‌جقدر اکا مبنی فلان کمسه فرومایه وبی اصل ومجهول النسب در دیه‌جك یرده مایعرف له مضرب عسلة
دیرلر مایعرف له اصل ولا قوم ولا اب ولا شرف معناسنه بوراده مترجم صحاحك تأویلنه نظر اولنه الاضطراب افتعال
وزننده چالقنمق معناسنه‌در دریانك چالقنمسی کبی یقال اضطرب الشیٔ اذا تحرّك وماج وسلکی وسلوك اوله‌رق
اوزایوب کتمك معناسنه‌در یقال اضطرب الرّجل اذا طال مع رخاوة ویقال رجل مضطرب الخلق ای طویل غیر
شدید الاسر وبرامرك نظام ورابطه‌سی منعدم اولوب مختلّ ومشوّش اولمق معناسنه مستعملدر یقال اضطرب امره
اذا اختل وقزانج طریقنه دورشمك اکتساب معناسنه مستعملدر یقال اضطرب الرجل اذا اکتسب وبرکسنه کندی ایچون
برنسنه ضرب اولنمغی ایستمك معناسنه‌در یقال اضطرب الرجل اذا سأل ان یضرب له ومنه الحدیث انه علیه السلام
اضطرب خاتما من حدید ای سأل ان یضرب له ویصاغ وعربلر اضطراب حبل ایله اختلاف کلمه‌دن کنایه ایدرلر
یقولون اضطرب حبلهم ای اختلفت کلمتهم واضطراب مشارکت ایچون اولور اورشمق معناسنه یقال اضطرب
القوم ای ضاربوا وعربلر اضطراب عنان ایله جنکدن بوزیلوب بالکرباشنه قاچقدن کنایه ایدرلر یقال جاء فلان

مضطرب العنان ای متهزما سفردا التضرب تفعل وزننده چالقنمق معناسنه در يقال تضرب الشیء اذا تحرك
وماج المضاربة مفاعله وزننده اورشمق معناسنه در وبركسه دن تجارت ايچون مال آلوب بعد الاكتساب ربحنه
شريك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ضارب له اذا اتجر فی ماله وهی القراض وقراض ومقارضه مضاربه
معناسنه دركه قرض ماده سنده صورتی مشروحدر واشبو مضاربه رزق طلبی ايچون سير وسفر معناسنه اولان
ضربدن مأخوذدر ومضاربه باب مغالبه ده استعمال اولنور يقال ضاربه فضربه ای غلبه فی الضرب بوراده ضرب
كلمه سی باب اولدندر زيرا افعال صحيحه مبالغه باب اوله مخصوصدر التضارب تفاعل وزننده اورشمق معناسنه در
يقال تضارب القوم ای ضاربوا الضريبة حبيبه وزننده طبيعت ونهاد معناسنه در يقال هو كريم الضريبة ای الطبيعة
وقلجك اغزينه دينوركه چالم بريدر يقال ضربه بضريبة السيف ای حده بوراده مؤلفك والسيف وحده قولی نحو بونك
اعجبنی زيد ووجهه قوللری قبيلندندر وبرپاره موغه دينور حلاجلنديغی اعتباريله وقلجله ضرب اولنان كشی يه دينور
هاء اسميه مبنيدر نطيحه كبی وضريبه ميقات حجاج عراق اولان ذات عرق نام محله قريب بر دره آديدركه صويی محل
مزبوره مندفع اولور وضريبه خراج وجزيه واحكار ارضيه وكرك كبی معين كسيمه كسيلن وظيفه معينه يه دينور يقال
ضرب عليهم الضرائب وهی التی تؤخذ فی الجزية ونحوها وغلهء عبده اطلاق اولنور كه نه كسب وادخار ايدرسه
ياخود نيه كسيلوب متعهد اولمش ايسه افنديسنه ويره جك اولديغی مبلغ معهوددن عبارتدر كوياكه عهده سنه ضرب
اولنمشدر جمعی ضرائب كلور الضرب فتحتيله صووغه طوقنمق وصو وقلمق معناسنه در يقال ضرب النبات
ضربا من الباب الرابع اذا ضربه البرد الاستضراب بال پك بياض وقواملو اولمق معناسنه در يقال استضرب
العسل اذا ابيض وغلظ ودیشی حيوان اركك ايستمك معناسنه در يقال استضربت الناقة اذا اشتهت الفحل
للضراب ضرابيه ضادك ضميله فراسيه وزننده مصر قضاسنده بلبيس حذاسنده واقع حوف نام محلده برقضا
اسميدر ضارب السلم سينك ولامك فتحيله عمامه ده برموضع آديدر شارح ديركه تضريب ثوبی مطلوب چاتمق كذلك
ديكمك وپرده ونهالی مقوله سنی نقشلق وبصمه بصمق معنالرينه مستعمل اولور مؤلف قصر واكتفا ايلمشدر كذلك
سكه بصمق معناسنده ده مستعمل اولور الضاغب راغب وزننده شول كمسنه يه دينوركه بر پرده كيزلنوب وحوش كبی
سسلنمكله آدمی قورقودر اوله الضغيب امير وزننده طوشان وقورد سسنه دينور وآت وباركيرك يوردكن
ذكری قابندن ظهور ايدن سسه دينور اكثری منزل باركيرلرنده اولور الضغاب غراب وزننده بودخی طوشانك
وقوردك سسلرينه دينور الضغبة تمره وزننده تحقيق شارح اوزره خرده خياره دينوركه شنخيار تعبير اولنور
اصلی ضغبسه در مؤلف اكتفا ايلمشدر المضغبة ميمك ضمی وغينك فتحيله شنخياری چوق يره دينور يقال ارض
مضغبة ای كثيرة الضغابيس الضغب ضادك فتحی وغينك سكونيله شول كشی يه دينوركه ذكر اولنان خرده خيار
اكلنه مشتهی علی قول دوشكون وحريص اوله مؤنثی ضغبه در هاء ايله يقال رجل ضغب ای مشته للضغابيس اومولع
بها وامرأة ضغبة وضغب مصدر اولور طوشان ياخود قورد كبی سسلوب آدم قورقتمق معناسنه يقال ضغب
الرجل ضغبا من الباب الثالث اذا صوت كالارانب والذئاب وفزع وجماع ايلمك معناسنه در يقال ضغب المرأة
اذا نكحها الضنب ضادك فتحی ونونك سكونيله يره اوردمق معناسنه در يقال ضنب به الارض ضنبا من الباب الثانی
اذا ضرب وبرنسنه يی آوجله قبض ايلمك معناسنه در يقال ضنب بالشیء اذا قبض الضوبان ضادك فتحی وضميله
مهموز اولان ضؤبان معناسنه دركه قوی وتوانا دوه يه دينور مفردی وجمعی برابردر وضوبان ضادك ضميله دوه نك
ايكی كوره كنك اورته سنه يعنی بغريسنه دينور الضوب صوب وزننده كيزلنمك استخفا معناسنه در يقال ضاب الرجل
يضوب ضوبا اذا استخفی ودشمنی رنك وخدعه ايدوب فريفته واغفال ايلمك معناسنه در يقال ضاب الرجل اذا ختل
عدوا الضهب نهب وزننده برنسنه نك رنكنی آتشله تغيير ايلمك معناسنه در يقال ضهبه بالنار ضهبا من الباب الثالث
اذا غيره وضهب اخلاط ناسه دينور اوباش واجناس مختلفه كبی الضهوبة قعود وزننده بركسنه اصلا برايشه يرامز
بی خير وحولنه اولمغله عورتجه سنه برباد كار اولمق معناسنه در يقال ضهب الرجل ضهوبا اذا اخلف وضعف ولم يشبه
الرجال التضهيب تفعيل وزننده اتی بصدرمه كبی قزغين طاش اوزره كباب وبريان ايلمك علی قول كركی كبی
نضج بولميه رق ناری كباب ايلمك معناسنه در يقال ضهب اللحم تضهيبا اذا شواه علی حجارة محماة اوشواه ولم يبالغ
فی نضجه ويايی طوغرلتمق ايچون آتشه طوتمق معناسنه در يقال ضهب القوس اذا عرضها علی النار للتثقيف
الضهباء حمراء وزننده شول يايه دينوركه طوغرلتمق ايچون آتشه طوتلمغله اكا آتش تأثير ايلمش اوله الضيهب
صيهب وزننده ومرادفيدركه شول اتسی مكانه دينوركه حرارت شمس تأثيريله اول مرتبه ده قزغين اوله كه چكك ات

بصدرمه

بصدرمه كبی پخته اوله المضهب معظم وزننده تكه تكه پارچه لنمش اته دينور يقال لحم مضهب ای مقطع الضهضبة
دحرجه وزننده آتش بركدرمك معناسنه در يقال ضهضب النار اذا جمعها المضاهبة مكالبه وزننده مقابحه
معناسنه دركه بری برينك عيب وقبحنی كشف وبيان ايله بد وناسزا معامله دن عبارتدر يقال ضاهبه اذا قابحه الضيب
عيب وزننده ضئب لفظنده لغتدر كه همزه ايله درنته كه ذكر اولندی فصل الطاء المهملة الطب طانك
حركات ثلاثی وبانك تشديديله حكيملك ايلمك معناسنه دركه حسب الاقتضاء جسم ونفس حيوانی يه علاج وتيمار
ايلمكدن عبارتدر پس كرك جسمانی وكرك روحانی اولسون كه ادعيه ورقيه كبی مصباحده طانك كسريله اسم
اولمق اوزره مرسومدركه طبيبلك معناسنه در يقال طب الرجل طبا من الباب الاول والثانی اذا عالج الجسم والنفس
باب اول قياس اوزره در زيرا مضاعف متعدی باب اولده قياسيدر وفی المثل * ان كنت ذا طب فطب لعينيك
ايكيسنده ده طانك حركات ثلاثيله در وثانی امر حاضر در يعنی سن اهل طب ايسك ابتدا كوزلرك تيمار قيل مضرب
مثل معلومدر وعربلر قريب الحصول اولان برنسنه دن سؤال اولندقده قرب طب وقرب طبا ديرلر فقرهء اولاده
طب فاعل وثانيه ده تمييزدر منشأ مثل بودركه بركسه برخاتون تزوج ايدوب ليلهء زفافده مباشرت ايچون پاچه لری ارالغنه
چوكدكده خاتونه هنوز بكرميسن يوخسه ثيبمی سن ديو سؤال ايلمكله خاتون قد قرب طب علی رواية طبا ديو جواب
ايلدی كيده رك السنه ده مثل سائر اولدی فقرهء ثانيه نعم رجلا قبيلندندر زمخشری بوراده طب لفظنی علم وشعور ايله
تفسير ايلمشدر وطب رفق وسهولت وملايمت معناسنه در يقال طبه اذا رفقه وجادولق وسحر معناسنه در مطبوب
مسحور ديمكدر ويقال اصابه طب ای سحر شارح ديركه سحره طب اطلاق اولنمق افاقته تفألا
مبنيدر نته كه لديغ سليم ومهلكه اولان بيابان مفازه ايله تسميه اولنمشدر وطب طانك كسريله شهوت
واراده وشان وحال وعادت معنالرينه در وطب طانك فتحيله صفت اولور مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق
وماهر اولان كشی يه دينور طبيب كبی كما سيذكر وشول ادراك واذعانلو دوه يه اطلاق اولنور كه اياغنی
كوزه درك نقل ايدوب علی العمياء باصمز اوله وشول بغوره دينوركه ضراب خصوصنده حذاقتی اولوب چاتق
اولميه وطب مصدر اولور قربه نك درزلرنی صوترشح ايلمامك ايچون طبابه ايله بورويوب قپامق معناسنه يقال طب
خرز القربة اذا غطاها بالطبابة وطب امورده رفق وتأنی ايدوب مصالحی حسن وجه ولطف وسهولتله تمشيت
پذير ايلمك معناسنه در ومنه المثل * من احب طب * ای تأنی الامور وتلطف يعنی امورينك تمشيتنی سووب ايستين
كمسنه رفق وتأنی وسهولتله مباشرت ايدر الطبيب امير وزننده مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق وماهر اولان
كمسنه يه دينور شارح ديركه كيده رك معالجهء امراض ايلمكده حاذق اولان كمسنه يه اطلاق اولنمشدر جمعی اطبه واطباء
كلور يقال هو طب وطبيب ای ماهر حاذق فی عمله الطبابة كتابه وزننده يردن اوزون اوزادی قطعه يه دينور
وثوبدن وسحابدن ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور جمع جنسی طبابدر وشول دلك كبی اوزون مثنی پارچه سنه
دينوركه قربه نك اشاغيسندن ايكی درزك ارالغنه وضع ايدوب اوزرندن ديكرلر تا كه درزلر قپانوب صوترشح ايلميه
الطبة طانك كسريله والطبيبة حبيبه وزننده بونلرده ارضدن اوزون اوزادی قطعه يه وثوبدن وسحابدن
ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور طبه نك جمعی طبب كلور عنب وزننده التطبيب تفعيل وزننده صويی
صرپسون ديو مشكك درزلری يننه طبابه قومق معناسنه در وسود طلومنی براغاجه آصوب ياغی چقمق ايچون
چالقيوب يايقمق معناسنه در وديبا وسائر جامه نك توسيعی ايچون قولتقلری آلتنه ويانلرينه تيريز وخشتك تعبير اولنان
پارچه ضم وادخال ايلمك معناسنه در يقال طبب الديباج اذا ادخل فيه بنيقة يوسعه بها الطبابة كرامه وزننده
طبيب اولمق معناسنه در تقول ما كنت طبيبا ولقد طببت بالكسر والفتح طبابة المتطبب متعلم وزننده فن طبابته
متعاطی اولان كمسنه يه دينور يعنی ذاتنده استاذ اولمامغله هنوز تحصيل فن طبابته سعی ايدوب دورشور اولان كمسنه يه
دينور يقال هو متطبب ای متعاطی علم الطب ونهايه ده والمتطبب الذی يعانی الطب ولا يعرفه معرفة جيدة عبارتيله
مرسوم اولمغله مفهوم مذكور ايله متحددر الاستطباب بركسنه دردی ايچون قنقی دوا اصلحدر ديو طبيبدن يا اهل
تجربه دن صورشدروب دوای نافع اخبارنی ايستمك معناسنه در يقال هو يستطب لوجعه ای يستوصفه يعنی
يستوصف منه الدواء ايها تصلح لدائه الطبابة كتابه وزننده آنفا ذكر اولندی وطبابه وطباب سحابك صاچاق
كبی صالنان طره سنه وصالقمنه دينوركه افقه طوغری اوزون اوزون صالنور الطبطبة دحرجه وزننده صو آقاركن
پيدا اولان چاغلدی يه دينور وخاصه تلاطم سيلابدن حاصل اولان چاغلدی يه دينور وطبطبه مصدر اولور
سسلنمك معناسنه يقال طبطب الشیء اذا صوت الطبطابه طانك فتحيله كيجه طرزنده بريصی اغاجه دينوركه

دینور که آنکله طوپ اوینارلر چوکان تعبیر اولنور طوپ وچوکان اویونی ایرانده و بغدادده معروفدر المطابة
تشدید بایله مفاعله وزننده مداوره یعنی معالجه معناسنه در یقال طابه اذا داوره الطبطبیه بای مشدده ایله
طوره به وقرباجه دینور که آنکله قامچی کبی آدم دوکیلوردره معناسنه وطوره دره مخرفیدر اوردجه طب طب دیو
صوتندن ناشی تسمیه اولنمشدر طباطبا قباقبا وزننده شریف اسمعیل بن ابراهیم بن الحسن بن الحسن بن علی المرتضی
کرم الله وجهه لقبیدر لسانی پلتک اولمغله قاف حرفنی طاء عنوانده تکلم ایدوب علی قول کندیلرینه برقباء یعنی
قفتان ویرلمکله قباقبا دیجک یرده طباطبا دیمکله آنکله تلقیب اولنمشدر مترجم دیر که ابن خلکان تاریخنده طباطبا
اسمعیل مرقومک پدری اولان ابراهیمک لقبی اولمق اوزره مرسومدر برکون غلامنه جامه کتور دیو امر ایلدکده
دراعه می کتوره یم دیدکده یوق قباقبا دیجک یرده پلتک اولمغین طباطبا دیمکله کلام مزبور شهرت بولوب شریف
مزبوره لقب اولدی انتهی الطبطاب طانک فتحیله برنوع قوش اسمیدر که بهایم کبی ایکی بیوک قولاقلری واردر
طحاب حای مهمله ایله کتاب وزننده برموضع آدیدر آنده بروقعه واقع اولمشدر الطحربه طانک ورانک فتحیله
وکسره لریله وضمه لریله لغتدر سحاب پاره سنه دینور وبر جامه پارچه سنه دینور علی قول ماده مزبوره جحد ونفی
موقعنه مخصوصدر مثلا ما علیه طحربة دیرلر اکنده لباسدن برپاره یوقدر ومافی السماء طحربة دیرلر هواده سحابدن
برپاره یوقدر دیمکدر الطحرب زبرج وزننده خار وخاشاک وقارتی وسیلندی مقوله سنه دینور غثاء معناسنه
الطحربة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال طحرب القربة اذا ملأها وضرطه لمق معناسنه در یقال
طحرب اذا فصع ویلندرک قاچوب کتمک معناسنه در یقال طحرب الرجل اذا عدا فارا وفسا الطحلب طانک
ولامک ضمیله ولامک فتحیله لغتدر والطحلب زبرج وزننده یوصون دیدکلری یشللکه دینور که مزمن صو یوزنده
پیدا اولور الطحلبة دحرجه وزننده صویک یوزی یوصون طوتمق معناسنه در یقال طحلب الماء اذا علاه
الطحلب ودوه نک تویی قرقمق معناسنه در یقال طحلب الابل اذا جزها وقتل ایلمک معناسنه در یقال طحلب
فلانا اذا قتله ویرک یوزی نبات ایله یشللنمک معناسنه در یقال طحلبت الارض اذا اخضرت بالنبات المطحلب
میمک ضمی ولامک کسری وفتحیله یوصون طوتمش صویه دینور ویوصونی چوق اولان صویه دینور الطحلبة
قبله دینور شعر معناسنه یقال ما علیه طحلبة ای شعرة الطخربة خای معجمه ایله طحربه وزننده ومرادفیدر که آنفا
ذکر اولندی لکن بو ماده ده طخربیه لفظنی زیاده ایتدیلر طانک ورانک ضمه لری ویای مشدده ایله الطرب فتحتینله
فرح وسرور معناسنه در وحزن واندوه معناسنه اولمغله ضد اولور وعند البعض طرب شول طیش وخفتدن
عبارتدر که انسانه کمال سرور وفرحدن یاخود غم واندوه وکدردن عارض اولور شویله که درونی اصلا آرام وقرار
ایده میوب قوش کبی پرواز ایدر پس یالکز فرح وسروره تخصیص وهمدر وطرب حرکت معناسنه در وشوق
وخواهش معناسنه در وطرب بو معنالردن مصدر اولور یقال طرب الرجل طربا من الباب الرابع اذا فرح وحزن ضد
ویقال به طرب ای حرکة وشوق المطراب محراب وزننده والمطرابه هایله کثیر الطرب اولان کشی یه دینور
یقال رجل مطراب ومطرابة ای طروب یعنی کثیر الطرب الاستطراب طرب وسرور طلب ایلمک معناسنه در
یقال استطرب الرجل اذا طلب الطرب ودوه یی نغمات ایله تشویق وتحریک ایلمک معناسنه در یقال استطرب
الابل اذا حرکها بالحداء الاطراب همزه نک کسریله شوق وطربه کتورمک معناسنه در یقال اطربه اطرابا
التطریب تفعیل وزننده اطراب معناسنه در ونغمه ایلمک تغنی معناسنه در یقال طرب المطرب اذا تغنی التطرب
تفعل وزننده اطراب معناسنه در یقال تطربه بمعنی اطربه الاطراب همزه نک فتحیله کزیده ومنتخب اولان خوشبو
چیچکلره دینور نقاوة الریاحین معناسنه المطرب مقعد وزننده والمطربه هایله طار یوله دینور طریق ضیق
معناسنه شارحک بیاننه کوره جمعلری مطارب در نهایه ده مرسومدر که مطارب طرق کباره نافذ طرق صغاره دینور
وعند البعض طرق ضیقه متفرقه دن عبارتدر یقال طربت عن الطریق ای عدلت عنه پس مؤلفک عباره سی
قاصردر الطرب کتف وزننده پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک اسب مکرملری اسمیدر المطارب
میمک فتحیله یمنده رقضا وایالات آدیدر طیروب طیفور وزننده بر رجل آدیدر طاراب فاراب وزننده بخارا قضاسنده
برقریه آدیدر طرابیه قراسیه وزننده مصر اوکه سنده برقضا آدیدر علی قول ضرابیه در ضاد معجمه ایله الطرطبة
دحرجه وزننده کچی صاغان کسه کچی یی طوردرمق ایچون دوداقلرینی صیصلق کبی سسلندرمک معناسنه در یقال
طرطب الحالب بالمعز اذا صات لها بشفتیه وصوقارنده یاقربه ده چالقنق معناسنه در یقال یطرطب الماء فی الجوف
ای یضطرب وقیون وکچی قسمنی صاغمغه چاغرمق معناسنه در یقال طرطب بالغنم اذا اشلاها الطرطب قنفذ وزننده

والطرطب اسقف وزننده قوغه کبی ایری وسلپوک اولان عورت ممه سنه دینور ندی کلمه سی مؤنث عد ایدنلره کوره
مفردنده طرطبی دینور الفک قصریله وطرطب آلت تناسله دینور الطرطبانیه بای مشدده ایله والطرطبة تقیید
شارح اوزره بانک تخفیفیله ممه سی اوزون وصارقق اولان خاتونه وسائر حیوانه دینور الطرطبین بانک تشدیدی وتثنیه
بنیه سیله برکلمه در که دهدرین کلمه سیله هزل واستهزا موقعنده ایراد اولنور یعنی برکسه یی هزل واستهزا ایتدکده دهدرین
وطرطبین دیرلر باطل وبی خیر ومنفعت نسنه مراد ایدوب وتثنیه ایله تأکید ایدرلر ودهدرین راء بابنده مشروحدر
الطرعب جعفر وزننده بدنما ومضطرب اندام وقبیح الطول اولان اوزون کمسه یه دینور المطاسب میمک فتحیله
برنده چوق طورمغله بغایت متغیر اولوب بروجهله استعماله صلاحیتی قالمیان صولره دینور میاه سدم معناسنه ظاهرا
مفردی مطسب در الطعب صعب وزننده خوشلق ولذت وطیب معناسنه در یقال مابه من الطعب شیء ای مابه
من اللذة والطیب الطعزبة عین مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده برکسه یی مسخره لغه آلوب هزل واستهزا
ایلمک معناسنه در یقال طعزبه اذا هزء به وسخر الطعسبة سین مهمله ایله دحرجه وزننده یولسز وهدایتسز
متعسفا یلوب کتمک معناسنه در کرک صوری وکرک معنوی اولسون یقال طعسب الرجل اذا عدا فی تعسف طعشب
شین معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر طوغاب طای مضمومه وغین معجمه ایله ارزن الروم ایالتنده بر بلده آدیدر
الطلب فتحتینله ایستمک معناسنه در یقال طلبه طلبا من الباب الاول اذا حاول وجوده واخذه یعنی اول نسنه نک بولنمسنی
وآلمسنی ایستدی ومیل ورغبت ایلمک معناسنه در تقول طلب فلان الی ای رغب وایراقلشمق تباعد معناسنه در یقال
طلب الرجل طلبا من الباب الرابع اذا تباعد الطالب اسم فاعلدر ایستیجی خواهنده معناسنه جمعی طلب کلور رکع
وزننده وطلاب کلور کتاب وزننده وطلبه کلور کتبه وزننده وطلب کلور عرب وزننده شارحک بیاننه کوره وزن اخیر اسم
جمعدر صفت مشبهه طلوب در صبور وزننده جمعی طلب کلور کتب وزننده ومبالغه اسم فاعل طلاب در شداد وزننده
جمعی طلاب در کذلک صفت مشبهه طلیب کلور امیر وزننده جمعی طلباء کلور کرماء وزننده التطلب تفعل وزننده
والاطلاب همزه نک وطای مشدده نک کسریله افتعال وزننده بونلرده طلب ایلمک معناسنه در یقال تطلبه واطلبه
بمعنی طلبه لکن تطلبک مفهومی متکلف اولمغله مرة بعد اخری طلب ایلمک اولور التطلیب تفعیل وزننده برنسنه یی
مهلتله ایستمک معناسنه در که مراد آراسنی آچارق طلب ایلمکدر یقال طلبه تطلیبا اذا طلبه فی مهلة المطالبة
والطلاب طانک کسریله برکسه نک ذمتنده اولان حقی وآلاجغی طلب ایلمک معناسنه در یقال طالبه مطالبة وطلابا
اذا طلبه بحق الطلب فتحتینله والطلبة طانک کسری ولامک سکونیله معنای مزبوردن اسمدر که مطلوب
اولان حقه دینور تقول لی عنده طلب وطلبة ای حق یطالب الاطلاب همزه نک کسریله برکسه نک مطلوبنی ویروب
حاجتنی روا قلمق معناسنه در یقال اطلب فلانا اذا اعطاه ما طلبه وبرکسه نک مطلوبنی قبل الطلب ویرمیوب طلبکار
اولمغه مضطر ومحتاج ایلمک معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اطلبه ای الجأه الی الطلب المطلب محسن وزننده
بعید اولان مرعایه دینور یقال کلأ مطلب ای بعید کذلک مرعادن بعید اولان صویه دینور علی قول مرعی ایله
ما بینی ایکی میل مسافه یاخود بر مرحله یاخود ایکی مرحله اولان صویه دینور یقال ماء مطلب ای بعید عن الکلأ
او بینهما میلان او یوم او یومان ومطلب اسامیدندر علی بن مطلب البرقی محدثیندندر الطلب طانک کسریله
خاصة طالب نسوان اولان کشی یه دینور یقال هو طلب نساء ای طالبهن جمعی اطلاب کلور وطلبه کلور عنبه وزننده
وطلب طانک کسریله وطلبه هایله مطلوبه ومعشوقه اولان خاتونه دینور یقال هی طلبه وطلبته اذا کان یهواها
الطلبة فرحه وزننده مطلوب اولان شیئه دینور یقال اعطی طلبتک ای ما طلبته الطلبه جرعه وزننده ایراق
سفره دینور یقال بدت له طلبة ای سفرة بعیدة ام طلبه طانک کسریله طوشنجل قوشنک کنیه سیدر المطلب میمک
ضمی وطای مشدده نک فتحیله اسامیدندر مطلب بن عبدالله بن حنطب که مخزوم قبیله سندندر طریق عراقده واقع
بئر مطلب دیدکلری قویی آکا منسوبدر وعبد المطلب بن هاشم جد پیغمبر ذیشاندر علیه الصلوة والسلام اسم اصلیسی
عامردر مترجم دیر که وقتا که هاشم غزه ده وفات ایدوب اوغلو عامر مدینه ده والده سی یاننده یتیم قالمغله بی پدر اولان
اولادک حالی معلومدر عسرت معیشت ورثاثت وپریشانلق ایله امرار اوقات ایدرلر ایدی قرینه حال برکسه مکه ده عامرک
عموجه سی اولان مطلبه عامرک پریشانلغنی اخبار وافاده ایلدکده پنجه عصبیت رحم وقرابت عنان تاب وطاقت
اولوب همان مدینه طرفنه پویان اولدی بعد الوصول عامری اخذ واسبنه ارداف ایلیه رک مکه یه عود وقفول ایلدی
حین دخولده ماهذا الصبی دیو سؤال ایدنلره رثاثت لباس عامردن عار ایله برادرزاده مدر دیمیوب هو عبدی دیو جواب
ایلمکله السنه ناسده عبد المطلب ایله شهرتیاب اولمشدر انتهی طلوب صبور وزننده سمیرآ فرنده برقویی آدیدر طلوبه

هايله برطاغك اسميدر مطلوب برموضع آديدر طلب زبروزننده وطالب وطلاب شدادوزننده
وطلبه فتحاتله اسامىء نامدندر الطلحب مسلحب وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الطنب طانك ونونك ضميله
بادرابينه دينور چادرك سراپردهلرنى بنداندكلرى اوزون ايپدن عبارتدر على قول چادرك قازغنه بكوروب
بغلدقلرى ايپدن عبارتدر جمعى اطناب وطنبه كلور عنبه وزننده يقال شد البيت بالطنب وهو حبل طويل يشد به
سرادق البيت او الوتد بوراده او الوتد قولى سرادق اوزره معطوفدر مؤلف طنب كلمه سنى عنق كبى مفرد اولمق اوزره
رسم ايلشدر لكن مقدمهٔ لادبده ومهذبده طناب كسر طايله مفرد وطنب ضمتينله واطناب جمع اولمق اوزره مرسومدر
وطنب ثول تسميه دينوركه ياك كريشنك اوجنه بند ايدوب بعده ياك قولغنه چكوررلر تا كه كريش كسلميه وكوكسك
اوستنده اولان سكيره دينوركه مراد بوغازك چقورنى ايكى طرفلو احاطه ايدن سكيرلردر ايكيسنه طنبان ديرلر يون
برطرفه چويرلدكده پرمق كبى ظاهر وممتد اولور وطنب ماويه ايله ذات العشر نام محللرك بيننده برموضع آديدر بصره
جساجنك منارلندندر وطنب اغاجك كوكنده اولان طمره وريشه يه دينوركه هرطرفه سوروب كيدر وبدنده اولان
سكيره اطلاق اولنور يقال شد الله المفاصل بالاطناب اى الاعصاب الاطنابة همزهنك كسريله بودخى كوشهٔ كمانه
بند اولنان سكيره دينور طنب كبى واطنابه سايبانه دينور مظله معناسنه وبرخاتون آديدركه اوغلو عمرو شعرادندر
الطنب فتحتينله مزراق اكرى اولمق معناسنهدر يقال طنب الرمح طنبا من الباب الرابع اذا اعوج وآتك اياقلرى
اوزون اولهرق سلوك اولمق معناسنهدر كذلك آتك بلى اوزون اولمق معناسنهدركه جنديلر بيننده عيوبدندر يقال
طنب الفرس طنبا من الباب الرابع ايضا اذا طال ظهره الاطنب اشهب وزننده وصف مذكور اوزره اولان
اركك آته دينور طنباء شهباء وزننده مؤنثيدر التطنيب تفعيل وزننده چادرى ايپلريله چكوب بغلمق معناسنهدركه
مراد چادرى قورمقدر يقال طنب البيت تطنيبا اذا مده باطنابه وشده وقوردا ورومك معناسنه در يقال طنب
الذئب اذا عوى واقامت ايلمك معناسندر يقال طنب بالمكان اذا اقام وتطبيب معناسندركه طاومى عموده
آصوب بالقمقله سود چقرمقدن عبارتدر يقال طنب السقاء اذا طيبه الاطناب همزهنك كسريله يل شدتله
اسوب توز وطلازقو پرمق معناسنهدر يقال اطنبت الريح اذا اشتدت فى غبار ودوهلر پدرپى قطار اوزره يورپوب
كتمك معناسندر يقال اطنبت الابل اذا اتبع بعضها بعضا فى السير وايرمغك صوبى اوزون اوزادى ايراغه
كتمك معناسندر يقال اطنب النهر اذا بعد ذهابه وبرنسنهيى بلاغت يعنى مبالغه وجهيله وصف ايلمك معناسنهدر
كرك مدح وكرك ذم وقدح اولسون تطويل كلام بونك لازميدر يقال اطنب الرجل اذا اتى بالبلاغة فى الوصف
مدحا كان او ذما المطنب مقعد وزننده اموزه دينور منكب معناسنه واموز باشيله بيونك اراسنه دينور
عاتق معناسنه المطناب محراب وزننده كثير وعظيم عسكره اطلاق اولنور شويله كه ايكى طرفك ماببنى بعيد وممتد
اوله يقال جيش مطناب اى عظيم المطانب ميمك ضميله چادرى طنابه مقارن وملاصق اولان قوشويه دينور
تقول هو جارى مطانبى اى طنب بيته الى طنب بيتى الطهب فتحتينله خرده وكوچك اغاجلرك اسماسندندر الطهلبة
دحرجه وزننده يوروده كتمك سير وسياحت معناسنهدر يقال طهلب الرجل اذا ذهب فى الارض الطهبى طانك
فتحى والفك قصريله ياوز وشديد وتوانا اولان دوهيه دينور يقال بعير طهبى اى شديد الطاب ناب وزننده والطيب
طانك كسريله والطيبة هايله والتطياب تسيار وزننده برنسنه پاكيزه ولذيذ وخوش اولمق معناسنهدر يقال
طاب الشئ يطيب طابا وطيبا وطيبة وتطيابا اذا لذ وزكا مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل طيب حواسك استلذاذ
ايلديكى نسنهدن عبارتدر اطعمه واشربه وسائر نسنهلردن كرك طعم وريح وكرك پاكيزهلك وخوشنظرلق جهتيله
اولسون وكرك معنوى اولسون مال حلال كبى انتهى وتقول طبت به نفسا اى طابت به نفسى زيرا تميز معناده فاعلدر
وطاب وطيب وطيبه وتطياب براونلو وچايرلو اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال طابت الارض اذا اكلأت ومتعدى
اولور برنسنهيى خوش وپاكيزه وكوكچك ايلمك معناسنهدر يقال طابه اى طيبه وطاب طيب معناسنهدركه خوش وپاكيزه
اولان نسنهيه دينور وصف بالمصدردر خبيث مقابليدر وطاب بحرين قضاسنده برقريه آديدر وفارس اولكه سنده
برايرمق آديدر الطياب زنار وزننده بغايت خوش وپاكيزه وكوكچك اولان شيئه دينور يقال شئ طاب كما ذكر وطياب
اى طيب الطوبى بشرى وزننده طيب معناسنهدر يعنى مصدردر اصلى طيبى ايدى يا واوه قلب اولندى وطوبى
طيبه لفظندن جمع اولوركه طانك فتحى وياك تشديديله در وبو نادردر واطيب كلمه سندن مؤنث اولور واپولك وكوزللك
حسنى معناسنهدر وبخت وعيش خوش وخير وراحت ودولت معناسنهدر وخيره وكزيدكى معناسنهدركه مختارلق
وكزيدهلك معناسنهدر وطوبى جنتده برشجرك اسميدر على قول لغت هنديده طوبى جنتك اسميدر ويقال طوبى لك

وطوباك

وطوباك بالاضافة على قول طوباك تعبيرى لحن وخطادر طيبى طانك كسرى والفك قصريله طوبى لفظنده لغتدركه
جنتده برشجر آديدر الاطابة همزهنك كسريله برنسنهيى خوش وپاكيزه قلمق معناسنهدر يقال اطابه اطابة بمعنى طيبه
واستنجاء معناسنهدركه موضع نجاستى غسل ويامسح ايله تطهير ايلمكدن عبارتدر يقال اطاب الرجل اذا استنجى يعنى
نفسنى مرداردن پاك ايلدى وخوش ومنقح ودلكش كلام سويلمك معناسنهدر يقال اطاب الرجل اذا تكلم بكلام طيب
ومهمانه خوش ولذيذ وپاكيزه طعام چكمك معناسنه در يقال اطاب الرجل للضيف اذا قدم طعاما طيبا وخوش
ودلبر وپاكيزه قراوغلانلرى اولمق معناسنهدر يقال اطاب فلان اذا ولد بنين طيبين وحلال تزوج ايلمك معناسنهدر
يقال اطاب الرجل اذا تزوج حلالا التطييب تفعيل وزننده برنسنهيى خوش وطيب ايلمك معناسنهدر يقال طيبه
تطييبا بمعنى اطابه وبرنسنهيى خوش وپاكيزه بولمق معناسندر يقال طيب الشئ اذا وجده طيبا الطيب طانك
كسريله خوشبو نسنهيه دينوركه آنكله تطيب وتعطر اولنور مسك وعنبر ودهن كبى وحلال شيئه دينور يقال هو
طيب اى حل ومطلقا هر نسنهنك افضل وانفسنه دينور يقال يطلب الطيب اى الافضل وطيب واسط ايله شهر
تستر بيننده بربلده آديدر الطيبة هايله بودخى حلال ومباح اولان شيئه دينور وبغايت صاف وبراق اولان
بادهيه اطلاق اولنور مى ناب معناسنه وطيبه مصر اولكه سنده ايكى قريه آديدر وزمزم صوينك اسميدر وزرودانده
برقريه آديدر الطيبة عنبه وزننده غدر وحيلهسز ونقض عهدسز دسترس اولنان اسيره اطلاق اولنور يقال
سبى طيبة اى بلا غدر ونقض عهد الاطيبان تثنيه بنيه سيله اكل وجماعه اطلاق اولنور على قول فم وفرج
وعند البعض شحم وشبابدن عبارتدر ومنه يقال ذهب الاطيبان اى الاكل والجماع او الفم والفرج او الشحم والشباب
بوراده شحمدن مراد قوت بدنيهدر وبقى الاخبثان اى الضراط والسعال المطايب ميمك فتحيله والاطايب
كزيده ومختار اولان نسنهلره دينور مطايب كلمه سنك لفظندن مفردى يوقدر بعضلر ديديكه اشبو مطايب واطايب
كلمهلرى عربلردن مطايب الرطب واطايب الجزور عنوانيله مسموعدر يعنى مفردلرى مسكوت اولوب همان جمع
اولهرق بو بلجه مسموع اولمشدر يقولون اطعمنا من مطايب الرطب واطايب الجزور وعلى قول مطايبك مفردى
مطيب ياخود مطاب ومطابهدر واطايبك مفردى اطيبدر الاستطابة استنجاء معناسنه استعمال اولنور يقال
استطاب الرجل اذا استنجى وقاسيق قيللرنى تراش ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استطاب الرجل اذا حلق
العانة وبرنسنهيى خوش وطيب بولمق معناسنهدر يقال استطاب الشئ اذا وجده طيبا ويقال استطيبه على الاصل
وطتلو وخوشكوار صو ايستمك معناسنه در يقال استطاب القوم اذا سألهم ماء عذبا الاطياب همزهنك كسريله
برنسنهيى خوش وپاكيزه وطيب بولمق معناسنهدر يقال اطيب الشئ اذا وجده طيبا وبو اصلى اوزره استعمال
اولنمشدر الطابة غابه وزننده باديه دينور خمر كبى طيبه طانك فتحيله مدينهٔ منوره اسماسندندر طابه وطيبه
سيده وزننده ومطيبه مكرمه وزننده بونلرده مدينهٔ منورهنك اسملريدر نام اصليسى يثرب اولوب مأخذى اولان ثرب
فساد معناسنه اولمغله استهجان اولنوب الفاظ مذكوره ايله تسميه بيورلمشدر عذق بن طاب عينك كسرى وذالك
معجمهنك سكونيله مدينهده برخرمالق آديدر ابن طاب برنوع خرمايه اطلاق اولنوركه حالا مدينه خرماسى
تعبير ايلدكلرى خرمادر الطباب كتاب وزننده بصرهده برخرمالق آديدر الطيب سيد وزننده بغايت خوش
وپاكيزه وكوكچك اولان نسنهيه دينور خبيث مقابليدر وحلال اولان شيئه اطلاق اولنور يقال مال طيب اى حلال
وطيب ومطيب مكرم وزننده پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ايكى فرزندار جمندلرى اسملريدر
ابو طيبة طانك فتحيله پيغمبر عاليشان عليه السلام حضرتلرينك حجاملرى اولان ذاتك كنيه سيدر اسمى دينار در
طابان خابور قضاسنده برقريهدر الايطبه همزهنك فتحى وياك سكونى وطانك ضمى وبانك تشديد وتخفيفيله
ديشى كچينك وآهونك تكه طلب ايدوب اركك قيزمسى حالتنه دينوركه تكه سيمك تعبير اولنور يقال دنت ايطبة
العنز اى استحرامها الطوب طانك ضميله طوغله يه وكرميده دينور المطايبة مفاعله وزننده لطيفه
ومزاح ايلمك معناسنه در يقال طايبه اى مازحه حلف المطيبين حانك كسريله مطيبلرك عهد وميثاقى ديمكدر
پيغمبر انام عليه السلام حضرتلرى يكرمى بش ياشنده ايكن بعض قبائل عرب بينلرنده منعقد اولان عهد ويمين
اوله جقدر صورتى بودركه بنو عبد مناف بالاتفاق بنو عبد الدارك ضبط وتوليتلرنده اولان كعبهٔ مكرمهنك
حجابت ورفادت ولوا وسقايه منصبلرنى آلمق مراد ايلدكلرنده بنو عبد الدار امتناع ايلملريله من بعد
هرقوم ايفاى حق عصبيتله برى برلرينه يارى ومعاونت ايلمك اوزره عهد ويمين ايلديلر بنو عبد مناف
اجناس طيبى جمع وتخمير ايدوب بربيوك چناق ايچره وضع واطرافدارلريله كه بش قبيله اهليدر اللرنى آكا

غمس ایده رك عقد عهد یمین ایلدكدنصكره لاجل التأكید اللرنی دیوار كعبه یه مسح ایلدیلر بناء علیه مطیبین
ایله تسمیه اولندیلر بنو عبد الدار دخی كندی حلفالریله كه التی قبیله دن عبارتدر آخر كونه مؤكد عقد قسم ایلدیلر
بو سببله اخلاف تسمیه اولندیلر رسول اكرم علیه السلام حضرتلری مطیبین طرفنده بولنمشلر ایدی حجابتدن
مراد كعبه نك قاپوجیلغیدر ورفاده قریش اهالیسی میانه لرندن برمقدار مال افراز ایدوب آنكله زبیب وبغدای اخذ
ایدرلر ایدی تا كه حجاج ایچون حاضر بولنه ولوا كعبه نك سنجاغنی ترتیب ایلمكدر وسقایه حجاجه صو ویرمكدر
فصـــل الظاء المعجمة الظأب دأب وزننده بانك وفریاد ایلمك زجل وصوت معناسنه در یقال ظأب الرجل
ظأبا من الباب الثالث اذا زجل وصات واولنمك تزوج معناسنه در یقال ظأب الرجل ظأبا من الباب المزبور اذا تزوج
وجغلتی وغریو وجلبه معناسنه در یقال ماهذا الظأب ای الجلبة وظلم وستم وبیداد معناسنه در وتكه باغرمق
معناسنه در یقال ظأب التیس اذا صاح وسلف وهمداماد معناسنه در كه زوجه نك انشته سیدر بجانق تعبیر اولنور
جمعی اظؤب كلور اكلب وزننده وظؤوب كلور عروق وزننـــده المظاءبة مفاعله وزننده ایكی كمسه ایكی همشیره
تزوج ایدوب بری برینه بجانق اولمق معناسـنه در یقال تزوجا بالمظاءبة وهی ان یتزوج انسان امرأة ویتزوج آخر
اختها الظبظاب طبطاب وزنـــده رنج ودرد وتعب ومحنت كبی عارضهٔ شدیده یه دینور كه موجب تقلب واضطراب
اولور یقال مابه ظبظاب ای قلبة ووجع وعیب ونقیصه معناسـنه در وبرنوع سیوجه اسمیدر كه كوز قپاغنده چقار
جد جد دخی دیرلر ودلبردلو قانلو اوغلانلرك چهره لرنده چقان سیوجه لره دینور وجغلتی وشماطه وغریو وجلبه
معناسنه در وبركمسیه شر ومضرت ایقاعیله تهدید ایدن كمسه نك مؤثر كلام وعیدینه دینـور تقول سمعت ظبظابه
وهو كلام الموعد بشر وظبظـاب ملوك یمندن برینك اسمیدر الظبظبه زلزله وزنـــده محموم اولمق معنـاسنه در
یقـال ظبظب الرجل علی البنـاء للمجهول اذا حم التظبظب تزلزل وزنـــده برنسنه آهسته جه سهولتله دوشمك
معناسنه در یقـال تظبظب الشیء اذا كان له وقع یسیر الظرب كتف وزننده یره شوه لوب طوملان ایری طاشه
وقیایه دینور كه اوجی یلمان كبی سیوری وكسكین اوله علی قول یوكسك وسیوری اولمیوب دوشكلی یاصتم طاغـه
دینـور یاخود كوچك طاغه دینور جمعی ظراب كلور سهام كبی شارح دیر كه بو جمع عزیزدر سكون را ایله تخفیف
توهمنه مبنیدر وظرب بر رجل آدیدر ونبی اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك فرسلری اسمیدر وبادیه ده قرعا ایله
واقصه نام محللر بیننده بر صور كه سی اسمیدر ظرب لبن لامك ضمی وبانك سكونیله برموضع آدیدر الظربّ
عتلّ وزننده غلیظ الجثه طوباج بودوره دینور یقـال رجل ظربّ ای قصیر غلیظ الظربان قطران وزننده كه مراد
ظانك فتحی ورانك كسریله در كدی جثه سنده بد رایحه لو برجانوردر تركیده كوجن تعبیر اولنور بغایت ضرطه جی
وضرطه سی زیاده سیله متن اولور برجامه یه اوصورصه جامه اسكیوب كیدر هنوز رایحهٔ خبیثه سی آندن زائل اولمز
اكثری كلرك یواسنك آغزینه دبرنی وضع ایدوب ایچرویه طوغری ضرطه ایلمكله بدرایحه سندن كلر مضطرب اولوب
تحملدن قالمغله ناچار طشره یه پرتاب ایدوب چقدقده صید واكل ایدر ملعونك ضرطه سی اولطه سیدر وفی المثـل
فسا بینهم الظربان ای تقاطعوا یعنی برمفسد ومكار نیجه احباب میانلرینه القای فساد ایله بری برندن كسیلوب
جدا اولسه لر مثل مزبوری ضرب ایدرلر مترجم دیر كه اول جانوره عربلر مفرق النعم اطلاق ایدرلر بر پاره دوه سورو سنك
ارالغنه كیروب جابجا ضرطه چكدكده رایحهٔ كریهه سندن دوه لر پریشان اولور انتهی جمعی ظرابین كلور وظرابی
كلور یای مشدده ایله كویا كه آتی الذكر ظرباء كلمه سندن جمعدر وظربی ظانك كسری والفك قصریله وظرباء ظانك
كسری والفك مدیله اسم جمعلردر الظرباء ظانك فتحی ورانك كسری وبانك تشدیدیله بودخی ظربان كبی جانور
مرسومك اسمیدر التظریب تفعیل وزنـــده طوارك طرنغی بغایت پك ومتین اولمق معنـاسـنه در یقال ظربت
الحوافر تظریبا علی المجهول اذا صلبت واشتدت المظرّبة معظمه وزنـــده بغایت صلب ومتین اولان طوار
طرنقلرینه دینور الاظراب احباب وزننده نواجذ آرتنده اولان درت دیشلره دینـور ونواجذ عند المؤلف مخلفدر
علی قول اظراب دیشلرك كوكلرینه دینور ظریب امیر وزننده برموضع آدیدر الظرب طرب وزنـــده یاپشمق
معناسنه در یقال ظرب به ظربا من الباب الرابع اذا لصق به ظربه جهینه وزننده برموضع آدیدر الظنب ظانك
كسری ونونك سكونیله آغاجك كوكـنه دینور الظنبة جرعه وزننده شول سكیره دینور كه اوق یلكینك كز
طرفندن اولان اوجنه صاریلور الظنبوب زنبور وزنـــده ایاقده انجك تعبیر اولنان عضوك اوك طرفـدن یعنی
طشره طرفندن اوجنه دینور یاخود انجك كمیكنه دینور كه قوری انجك وقلم ودودك تعبیر اولنور علی قول قوری
انجكك اوجنه دینور یقـال ضرب ظنبوبه وهو حرف الساق من قدم اوعظمها اوحرف عظمها بوراده قدم لفظی

ضمنیله در وحق عباره هاء تأنیثله عظمها اولمقدر زیرا ساق مؤنثدر وظنبوب مزراق تمرننك قوغانسده اولان
میخه یعنی پرچینه دینور جمعی ظنابیب كلور كه ایچكلر دیمك اولور ومنه المثل * قرع ظنابیب الامر * ای ذلله بركمسه بر
دشوار ماده یه بغایت سعی واقدام ایلیه رك تذلیل وتسهیل ایلدكده ضرب اولنور زیرا چوكیوب سركشلك ایدن
دوه نك انجكنه اورمقله رام ایدوب چوكردرلر الظاب تاب وزننده سوزه دینور كلام معناسنه ومادهٔ مزبوره واویه در
وجغلتی وغریو وهنكامه معناسنه در وتكه دیشی كچی یه واره جق وقتده باغرمق معناسنه در شارح دیر كه بونك اصلی
ظوب ایدی كه مصدر درمهموزده لغتدر نته كه ذكر اولندی فصـــل العین العبّ عینك فتحی وبانك تشدیدیله
مطلقا صو ایچمك معناسنه در علی قول برصولقده ایچمیوب یودم یودم یوده رق ایچمكدر جرع معناسنه یاخود
ارالقلرنی پك آچمیوب تیز تیز بری بری آردنجه متتابعا ایچمك یاخود السرژ وقابسز صویه اكیلوب دابه وحامه كبی
ایچمك كرع معناسنه در یقال عبّ الماء عبا من الباب الاول اذا شربه اوجرعه اوتابعه اوكرعه شارح دیر كه
عند البعض عبّ صولق المیه رق برنفسده ایچمك معناسنه در واغلبی بودر حتی الكباد من العبّ حدیثنده شراح بوكله
تفسیر ایلمشدر یعنی جكر آغریسی صوبی برنفسده ایچمكدن عارض اولور كذلك مصوا الماء مصا ولا تعبوا عبا
حدیثنده دخی العبّ شرب الماء بلا تنفس عبارتیله مفسردر ظاهرا مؤلفك اوتابعه اوكرعه عباره لرنده صولق
آلمقسزین ایچمك مفهوملرنده داخل یاخود لازمدر انتهی وعبّ الشمس كونشك پرتو وضیاسنه دینور بونده بانك
تخفیفیله ده جائزدر زیرا عبو لفظندن منقوص اولوردم ویدكبی وعبو ضیا معناسنه در وعبّ قوغه انوب صویه
طالدقده سسلنمك معناسنه در یقال عبّت الدلو عبا اذا صوتت عند غرف الماء العبّ عینك ضمیله ردن معناسنه در كه
لباس یكنك دبنه دینور كه قولتق طرفنه كلن اوجیدر العباب غراب وزننده خرما یپراغنه دینور خوصه معناسنه
وسیل صوینك پك چوق وطاشقینلیغنه كذلك كثرت وارتفاعنه یاخود طالغه سنه دینور شارح دیر كه پك عظیم وطاشقین
وپوسكوریجی سیل صوینه ده دینور واساسده بومعنا مصدر اولمق اوزره ده مرسومدر یقال عبّ البحر عبابا وهر شیئك
اولنه دینور كه كثرت موقعیدر یقال عبابه ای اوله وعباب مالك بن نویره نك فرسی ادیدر یاخود صوابی عناب در
نوله العنبب جندب وزننده چوق صویه دینور مؤلفك كثرة الماء قولی الماء الكثیر سبكنده در یقال ماء عنبب ای
كثیر وعنبب بر دره آدیدر وبرنوع نبات اسمیدر بنو العبّاب كتّان وزنـــده عربدن برجماعتدر اهل فرسه مخالطت
ایدوب آنلری نهر فراتدن عب ایدر اولملریله اطلاق ایلدیلر الیعبوب یعقوب وزننده شول آته دینور كه اندامی
اوزون كریملو وبغایت یوكرك اوله علی قول جنسی پاك واشكین اولوب یوریمسنده وسكرتمسنده آب روان كبی سهولت
اوله ركبی سكوب مضطرب ایلمیه یاخود سكرتمسی پك شدتلو اوله اصلا فتور بولمیه ایلغار آتی كبی یقال فرس یعبوب
ای طویل سریع اوجواد سهل فی عدوه اوالبعید القدر فی الجری ویعبوب صوبی چوق اولان جدوله دینور
وسحابه دینور ویعبوب ربیع بن زیادك ونعمان بن منذرك واجلح بن قاسطك فرسلری اسمیدر العبیثة حبیبه
وزننده عرفط نام شجردن اتخاذ اولنور برنوع طتلو طعام وشراب اسمیدر علی قول عبیثه عرفط صمغنك عرقیدر
شارح دیر كه اعراب بادیه سویق دوكوب طوقفله آنی دوكرك نضج بولدقده شربت ایدوب ایچرلرمیان شربتی كبی
اولور وعبیه چقورجه یرده بتن رستنام اوتك آدیدر العبیّه عینك ضمی وكسری وبای مشدده نك كسری ویانك
تشدیدیله كبر وفخر ونخوت معنـاسنه در یقـال فیه عبیة ای كبر وفخر ونخوة العبعب غبغب وزننده جوانلق
هنكامنك تاب وطراوت ولطافتی حالتنه دینور وبال وبال صاحبی تنومند تازه دلو قنلویه دینور وبول جامه یه دینور یقال
ثوب عبعب ای واسع ودوه توینندن ایشلنمش خاص ویومشق ونازك كلیمه دینور وبرصنمك اسمیدر وبررجل آدیدر
ومشركلرك صنم وضع ایتدكلری محله دینور بتخانه معناسنه واوزون كشی یه دینـور العبعاب طبطاب وزننده
بودخی اوزون آدمه دینور وواسع الحلق والجوف اولان كشی یه دینور كه صوت وكلامی ایچروسندن طوپ كبی
صدور ایدر وتام الوجود وحسن الخلقه خوش اندام جوانه دینور یقال شابّ عبعاب ای التام الحسن الخلق الاعبّ
فتحنیله وبانك شدّه سیله فقیر وبی نوا كشی یه دینور وغلیظ الانف اولان كمسنه دینور ذوعبب صرد وزننده
بردره اسمیدر العبب صرد وزننده حب الكاكنج اسمیدر كاكنج عشابلرك قبل اوتی دیدكلری نباتدر فارسیده
عروس درپرده دیرلر كتب طبیه ده قنبل دیدكلری بودكلدر برنسه وبستانیسی اولور نباتی ایت اوزمنه شبیه وحبی كه
ثمری اوله جقدر قرمزی غلاف ایچره ودانه لری فندق قدر وبعد الكمال قرمزی اولور وعلی قول عبب عنب الثعلب
اسمیدر كه ایت اوزمی دیدكلری نباتدر وعند البعض عبب شجر الراء اسمیدر كه مادة سنده بیان اولندی یاخود اغلاث
قسمندن برنوع شجر آدیدر واغلاث آجی وبعضی سمیتلو اولان اشجاردن عبارتدر عكرش وحلفاء وینبوب ولصف

وعشرق ورد واسل كبي العبب ضمتبله بردن فشقروب فوران ايدن و يوسكوره رك جريان ايدن صوره دينور
مياه متدفقه معناسنه العبعبة زلزله وزننده منهزم اولمق معناسنه در يقال عبعب الجيش اذا انهزموا وعبعبه اسم
اولور قرمزى يوك پارەسنه دينور صوفة حمراء معناسنه وعبعبه درنى نام كسەنك والدەسى اسميدر كه شاعره ايدى
ودرنى طورناوزننده در التعبعب تزلزل وزننده برنسنەيى بتمامه سيلوب آلمق ياخود بالتمام اكل ايلمك معناسنه در
تقول تعبعبت الشئ اى اتيت عليه كله عباعب علابط وزننده قيس بن ثعلبه قبيلەسى يوردنده برصو آديدر
العبى عينك ضمى والفك قصريله ربى وزننده شول خاتونه دينور كه چوجغى ياشامز اوله التعبب تفعل وزننده
برنسنەيى كثرت واصرار اوزره ايچمك معناسنه در يقال تعبب النبيذ اذا الح فى شربه واساسده تركته يتعبب النبيذ
اى يتجرعه بكثرة عبارتيله مرسومدر العباب سحاب وزننده صو ايچمك معناسنه درومنه قولهم * اذا اصابت
الظباء الماء فلا عباب وان لم تصبه فلا اباب * يعنى آهولر صويى بولدقده ايچمزلر و بولمدقلرى صورتده تجسس
ايلمزلر مثل مزبور كيدرك اختصار اولنوب لاعباب ولااباب عنوانده سائر اولمشدر امثال ميدانيده بوكونه مرسومدر كه
آهو ودوه قوشى وصغر قسمى اصلا صو طلبنده اولمزلر واراقدن كورسەلر صويه قصد وورود ايلمزلر مكر كه پك يقينلرنده
اولورايسه واروب ايچرلر پس مثل مزبورده اصابتدن مراد صويه ايراقدن اصابت ايلمك اولور ومثل مرقوم داخل
عهدهٔ ظفر اولان نسنەدن استغنا ايله اعراض ايلمك موقعنده ايراد اولنور العبرب جعفر وزننده والعربرب
سفرجل وزننده سماقه دينور كه معروف اكشى دانه لردر و يقال قدر عبربية وعربربية اى سماقية يعنى سماقلو طعام
تنجره سى العتبة فتحاتله قاپونك آلت ايشكنه دينور اسكفة الباب معناسنه على قول اوست ايشكنه دينور وعتبه شدت
وسختى معناسنه در يقال بالامر عتبة اى شدة وكريه و ناخوش ومستهجن ايشه دينور و كشينك خاتوننه اطلاق اولنور
پس بو كه كوره آلت ايشكه ديمك اقتضا ايدر و بو كنايه درتنه كه نعل وقاروره وبيت وقيد وشاة ايلەده كنايه ايدرلر ومنه
حديث ابراهيم لاسمعيل عليهما السلام غير عتبة بابك العتب تعب وزننده بودخى كريه ونامطبوع ايشه دينور وسبابه
برمقله اورته پرمغك آرالغنه على قول اورته پرمقله آدسز پرمغك آرالغنه دينور وفساد وتباهى معناسنه در يقال مافيه عتب
اى فساد وطنبوره خركنه دينور كه طنبورەنك يوزنده اولان خرده اغاجلردر تللرى طنبورەيه آندن حكرلر طنبوره اشكى
تعبير اولنور وطپراغى غليظ وسخت اولان يره دينور وعتب عتبه لفظندن جمع جنسى اولور العتب عينك فتحى وتانك
سكونيله والعتبان فتحاتله والمعتب مقعد وزننده والمعتبة مشربه وزننده والمعتبة مزله وزننده برآدمك
دوستى كنديسنه كوجنوب انفعالده طارلمق معناسنه در موجده كبى يقال عتب عليه عتبا وعتبانا ومعتبا ومعتبة ومعتبة
من الباب الاول والثانى اذا وجد عليه موجدة وعتب برآدمه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال عتبه عتبا اذا لامه وعتب
وعتبان وتعتاب برآدم برآياغنى يوقرى چكوب ياكز برآياغله سكەرك يوريمك معناسنه در يقال عتب الرجل عتبا
وعتبانا وتعتابا اذا وثب برجل ورفع الاخرى وعتب آياقده اولان جرؤ بجه اغسقلغه ويكه لكه دينور يقال فى رجله
عتب اى ظلع ودوه نك برآياغى سكيرلنمكله اوچ اياق اوزره سكەرك يوريمك معناسنه در يقال عتب البعير اذا مشى
على ثلاث قوائم من العقر وقاپونك ايشكنه اياق بصمق معناسنه در تقول ماعتبت بابه اى لم اطأ عتبته يعنى قاپوسنك
ايشكنه اياغمى بصمدم العتاب قتال وزننده والمعاتبة مقاتله وزننده برآدمه لوم وتوبيخ وآزار ايلمك معناسنه در
يقال عاتبه اذا لامه العتبى خلقى وزننده بودخى ثلاثيدن مصدردر يقال عتبه عتبا وعتابا وعتبى اذا لامه التعتاب
تذكار وزننده بودخى مصدردر لوم وتوبيخ ايلمك و برآياقله سكەرك كتمك معناسنه در التعتب تفعل وزننده
والتعاتب تفاعل وزننده والمعاتبه مفاعله وزننده ميانەده حادث اولان كدورت وانفعالى مذاكره ومواصفه ايلمك
معناسنه دركه برمادە ضمننده بكديكردن منفعل اولان احباب واصدقا بينلرنده جريان ايدر يقال تعتبا وتعاتبا وعاتبا
اذا تواصفا الموجدة وناز وشيوه واستغنا ايله ايكى دوست بربريله منفعلانه سويلشوب ادا ايلمك معناسنه دركه عاشق
ومعشوق ادا ايدر دعواى محبت كبى يقال تعتبه وتعاتبه وعاتبه اذا خاطبه الادلال وتعتب برنسنه ايله معيوب اولمق معناسنه
استعمال اولنور كه عتابك ملزوميدر يقال فلان لايتعتب بشئ على بناء المجهول اى لايعاب العتب عينك كسريله
چوق عتاب ايدن كشى يه دينور كه صداقتدن واستقامتدن ناشى دوستنه نصح وشفقت جهتيله ناروا اولان افعالنده
دائما لوم وعتاب ايدر الاعتوبة اعجوبه وزننده مادهٔ عتاب اولان شيئه دينور يقال بينهم اعتوبة يتعاتبون بها العتبى
قصوى وزننده اسمدر رضا وخشنودى معناسنه الاعتاب همزەنك كسريله بركيسه عتبى ويرمك يعنى آنك شكايت
وانفعالنى ازاله ايله آنى كنديدن راضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال اعتب فلانا اذا اعطاه العتبى يعنى رجع الى مسرته
همزەسى سلب ايچوندر اولمغله آنك قلبنده اولان كدورت وانفعالنى ازاله ايلمكدن عبارت اولور ذكر اولنان عتبى لفظى

بوندن اسمدر واعتاب برنسنەدن منصرف اولمق معناسنه در يقال اعتب عنه اى انصرف الاستعتاب بودخى
بركسەيى كنديدن راضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال استعتبه اى اعطاه العتبى ومنفعل اولان متكلم مخاطبدن
كندوسنى ارضا وخشنود ايلمكى طلب ايلمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال استعتبه اى طلب اليه يعنى
الى نفسه العتبى وتقول استعتبته فاعتبنى اى استرضيته فارضانى يعنى بن آندن قلبمك راضى وخشنود ايلمسنى طلب ايتدم
اولدخى وفق الطلب بنى راضى ايلدى وقوله تعالى وان يستعتبوا فما هم من المعتبين اى ان يستقيلوا ربهم لم يقلهم
اى لم يردهم الى الدنيا البتة يعنى فرقهٔ كفار حضرت جباردن عندلرنده مرضى ومحبوب اولان عالم دنيايه ارجاع
اولنملرنى استدعا ايلسەلر وفق الاستدعاء ارجاعله حق تعالى آنلرى ارضا ايلمز قال البيضاوى عليه الرحمة قوله تعالى
وان يستعتبوا اى يسألوا العتبى وهى الرجوع الى ما يحبون فما هم من المعتبين اى المجابين اليها ونظيره قوله تعالى
حكاية اجزعنا ام صبرنا مالنا من محيص وقرئ وان يستعتبوا على المجهول اى ان يسئلوا ان يرضوا ربهم فما هم
فاعلون لفوات المكنة وقال عبيد عمرو وان يستعتبوا على المجهول ايضا اى ان اقالهم الله وردهم الى الدنيا لم يعملوا
بطاعته لما سبق لهم فى علمه من الشقا ولوردوا لعادوا لما نهوا ايس بو قرأته كوره من المعتبين قولى اسم فاعل اولور
وقال البيضاوى ايضا فى قوله تعالى فى سورة الجاثية ولاهم يستعتبون اى يطلب منهم ان يعتبوا ربهم اى ان يرضوه
لفوات اوانه وقال الشارح يقال اعتبنى فلان اى ترك ما كنت اجد عليه من اجله ورجع الى ما ارضانى عنه بعد اسخاطه
اياى عليه الاعتتاب افتعال وزننده برنسنەدن فارغ ومنصرف اولمق معناسنه در يقال اعتتب عنه اى انصرف
و بولنديغى امر وحالتدن برآخر امر وحالته رجوع وتحول قلمق معناسنه در يقال اعتتب فلان اذا رجع عن امر كان
فيه الى غيره و يولده طاغى صالبوريموب طاغدن آيرليه رق كتمك معناسنه در يولدن صاپمق انديشه سنه مبنى ايدرلر
يقال اعتتب من الجبل اذا ركبه ولم ينب عنه و يولك آسان وسهل اولانى بوشليوب صرپ و يوقش اولاننه سلوك
ايلمك معناسنه در يقال اعتتب الطريق اذا ترك سهله واخذ فى وعره و برايشده معتدلانه وسط الحاله رعايت ايلمك
معناسنه دركه افراط وتفريطدن اجتنابله اولمغله راست ودرست عمل ايدر يقال اعتتب فلان اذا اقتصد فى الامر
ام عتاب كتاب وزننده وام عتبان سرحان وزننده صرتلان ديدكلرى جانورك ديشيسنك كنيه سيدر عتيب
امير وزننده برقبيله در عتيب بن اسلم اسميله مشتهردر * اودى عتيب * مثلنك منشأ بدر اصلى بودر كه بعض ملوك عرب
قبيلهٔ مزبورەيى شبخون ايدوب اموال واشيالرنى نهب وغارت ورجاللرنى اسير ايلدكده اذا كبر صبياننا لم يتركونا حتى
يفكونا يعنى اطفالمز يتشوب بيودكلرنده بزى اهمال ايلميوب البته خلاص ايدرلر ديرلر ايدى لكن بو آرزويه نائل اولميوب
جملەسى اسير اولدقلرى حالده هلاك اولملريله حقلرنده كلام مزبور مثل اولمشدر مغلوب اولديغى حالده هلاك اولان
كسه حقنده ضرب اولنور عتبان سرحان وزننده ومعتب محدث وزننده وعتبه جرعه وزننده وعتيبه جهينه وزننده
اسامى رجالدندر حفرة عتيب حفرة حبيب وزننده بصرەده برمحله آديدر العتوب صبور وزننده شول كسەدر كه
كندوسنه اصلا لوم وسرزنش وعتاب عمل وتأثير ايلميه يقال رجل عتوب اى لايعمل فيه العتاب العتيبة عجيبه وزننده
خير وحاصلاتى آز اولان يره دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال قرية عتيبة اى قليلة الخير و يقال بلد عتيب
التعتيب ترتيب وزننده كيلش طونك وشلوارك اوچقورلغى ديوشوروب اوك طرفندن قيوروب قاوشدرمق
معناسنه دركه تشمير ايچون ايدرلر يقال عتب سراويله تعتيبا وهوان تجمع الحجزة وتطويها من قدام وقاپويه ايشك اتخاذ
ايلمك معناسنه در يقال عتب للباب اذا اتخذ له عتبة عتابه كذابه وزننده اسامى نسواندندر العترب عينك ضمى
وتانك سكونيله سماقه دينور كه معروف اكشى دانه لردر واشبو عترب كلمه سى عتزب لفظندن كه نون وزاى معجمه ايله در
وعيرب لفظندن قطعا مصحف دكلدر اوجيده برمعنايه در المعتلب معصفر وزننده كوشك وسست نسنه يه دينور
يقال حبل معتلب اى رخو العثرب ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده برنوع شجردر نار اغاجنه شبيه ور ياسه مشابه قرمزى
فليزلرى اولور قبوغنى صو يوب شاول ايدرلر مفردى عثربه در هايله علب جعفر وزننده برصو آديدر العلبة
دحرجه وزننده آتشى چقوب چقمد يعنى معلوم اولميان اغاجدن چقمق ايدنمك معناسنه در عربلر چقمغى اغاجدن
اتخاذ ايدرلر اكثرى مرخ نام اغاجدن ايدرلر برى برينه سورمكله آتش چقاررلر يقال علب زنده اذا اخذه من شجر
لايدرى ايورى ام لا و بغدايى كوله كوموب پشورمك على قول نا كهانى مهمان كلمك ياخود كوچك اوزره اولمق كبى
برضرورت عارضه سبيله ايريجه اوكتمك معناسنه در يقال علب الطعام اذا رمده فى الرماد وطحنه بخشه لضرورة
عرضت وصويى شدتله قوندقوند ايچمك معناسنه در يقال علب الماء اذا جرعه شديدا و بجزه معناسنه دركه
آيرمق وتفريق ايلمكدر يقال علب الشئ اذا بجزه المعلب اسم فاعل بنيه سيله سست وكوشك نسنه يه دينور

يقال امر معثلب اى غير محكم و يقلمش نسنه يه دينور يقال نؤى معثلب اى مهدوم ونؤى نونك ضميله چادر اطرافنه
قازيلان خرقه دينور ومعثلب زياده سيله پيرفانى اولوب متساقط الوجود اولان كشى يه دينور يقال شيخ معثلب
اذا ادبر كبرا التعثلب تدحرج وزننده بركسه پير اكدن ياخود خسته اكدن مهزول و بد حال و پريشان اولمق معناسنه دركه
همان افتاده حفرهٔ هلاك اولمق حالنده اوله يقال تعثلب الرجل اذا اساءت حاله وهزل العجب عينك فتحى وجيمك
سكونيله قويرق دبنه دينوركه قويرق صوقنى تعبير اولنور شارحك بيانه كوره عصعص ديدكلرى خرده كميك
اوله جقدر كه فاتحهٔ خلقت وخاتمهٔ فناء ومعد ومبتدر دواب قسمنده عسب ديرلر واشبو كل ابن ادم يبلى الا العجب
حديثى اوزره جميع اعضاء انسانى چوريوب خاكسار اوله جقدر الا اول كميك على حاله قالور انتهى وعجب هر نسنه نك
قويرق دبى كبى چاق مؤخر ومنتهاسنه اطلاق اولنور و برقبيله آديدر العجب عينك ضميله اخلاق منهيه دن زهو
وكبر معناسنه دركه كندو بى كوروب وكندوسنى بكنمكدن عبارتدر فارسيده پندار دينور يقال به عجب اى زهو وكبر وشول
كمسه يه دينوركه نسوان طائفه سيله مجالست وموانست ايلمكدن خوشلنوب پك محظوظ اوله على قول زنباره اولمغله مطلقا
نسواندن خوشلنوب حظ ايدر اوله بو معناده عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال هو عجب النساء مثلثة اى يعجبه القعود
مع النساء او تعجب النساء به وعجب برنسنه بى طكلمق حالته دينوركه اسمدر فارسيده شكفت ديرلر برنسنه يه الف واعتياد
اولمديغندن ناشى طبعه نكره وغريب كورنديكندن ياخود فى ذاته پك خوش والطف ونادر الوجود اولديغندن طبعك
بويله شيء اولورمى ديو انكار واستغرابى حالتندن عبارتدر العجب فتحتينله عجب كبى بودخى اسمدر طكلمق حالته دينور
عجبك وعجك جمعى اعجاب كلور قفل واقفال وسبب واسباب كبى يقال ماهذا العجب منه والعجب وهو انكار مايرد
عليك وعجب فتحتينله مصدر اولور طكلمق معناسنه تقول عجبت منه عجبا من الباب الرابع وعجب تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب كما سيذكر وعجب حق جل وعلا طرفندن رضا معناسنه محمولدر زيرا عجبك مفهومنده
خفى السبب اولان ومألوف ومعلوم اولميان شيء غريبى كوردكده استعظام واستغراب واستحسان ايلمك اولمغله بارئ
ذو الجلاله اسنادى غير ممكن اولمغين محبت كبى غايتى اعتبار ايله رضايه محمول اولور قال الشارح ومنه الحديث عجب
ربكم من شاب ليس له صبوة اى رضى منه وبعض محلده عظم ذلك وكبر لديه تعالى ايله مفسردر و بعض محلده انكار
ايله و بعض يرده يقال له عجبت منه تأويلاتيله مأول اولور وعجب اسماء رجالدندر احمد بن سعيد البكرى شهربان
عجب وسعيد بن عجب محدثلردر منية عجب زمرة عرب وزننده مغرب اقصاده بر بلده در العجيب غريب وزننده
پك تعجب اولنه جق شيئه دينور نادر وكتاب اولديغندن ياخود فى ذاته احسن والطف اولديغندن ناشى وجمعى
عجائب كلور على قول مرقوم عجب ايله كه عينك ضميله تعجب معناسنه اسمدر عجيب كلمه سنك جمعلرى مسموع
دكلدر و بعضلر عندنده عجيب مبالغه بى متضمن اولميوب عجب لفظيله كه فتحتينله درمرادفدر يعنى مطلقا تعجب
اولنه جق شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب عينك ضميله حد عجبدن بيرون اولان شيئه دينوركه مبالغه
ايچوندر العجاب عينك ضمى وجيمك تخفيفيله والعجاب جيمك تشديديله مبالغه در زياده سيله تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب وعجاب ويقال عجب عاجب وعجب عجاب على المبالغة كقولهم شعر
شاعر وظل ظليل العجبة غربه وزننده والاعجوبة اضحوكه وزننده اسملردر سبب تعجب اولان شيئه دينور
مابه التعجب معناسنه در انعجب تفعل وزننده والاستعجاب طكلمق وعجبه كلمك معناسنه در تقول تعجبت منه
واستعجبت منه بمعنى عجبت وتعجب بركسه بى خدعه ايله مفتون ايلمك معناسنه درتقول تعجبنى فلان اى تصبانى
التعجيب تفعيل وزننده بركسه بى عجبه كتورمك معناسنه در تقول عجبته تعجيبا اى جعلته متعجبا التعاجيب
تانك فتحيله عجائب معناسنه درشارح ديركه بو مفردى اولميان جموعدندر تعاشيب كبى الاعجاب همزه نك كسريله
بركسه بى برعجيب نسنه عجبه كتوروب متعجب اولمسنه باعث اولمق معناسنه در يقال اعجبه الامر اذا حمله على العجب
منه و برنسنه بى پك بكنمكله عجبه كلوب آندن محظوظ وفرحناك اولمق معناسنه در يقال اعجبه اذا عجب منه وسر
ويقال اعجب به على بناء المجهول اذا عجب منه وسر وقولهم ما اعجبه برأيه شاذ يعنى فعل تعجب البته ثلاثيدن مبنى
اولوب بو رادمرباعيدن مبنى اولمغله قياسدن خارجدر فلان تعجب كندى رأيني بكنوب خوشلنمشدر ديمكدر العجباء
حمراء وزننده شول خاتونه دينوركه بغايت دلبر وخوب منظر اولمغله حسنندن ناشى تعجب اولنور اوله وشول عورته ده
دينوركه نهايتدرجه ده چركين و بدلقا اولمغله چركينلكندن تعجب اولنور اوله بو صورتده اضداددن اولور شارح
ديركه حسن وقبح حاتلرنده تعجبك متعلقلرى وصف نهايت ومبالغه اولمغله متحد اولديغندن ناشى ضد بيلمزى تام
دكلدر انتهى وعجباء شول ناقه يه دينوركه اكسى انجدرك اولوب ايكى يانچقلرى اوزره اولان الا جقلرى يوقرى

طوغرى چقق اوله وقويرق صوقى غليظ اولان ناقه يه دينور الاعجب اقرب وزننده خلقت مزبوره ده اولان
اركك دوه يه دينور التعجابة تانك كسريله صاحب اعاجيب اولان كمسه يه دينوركه شعبده باز كبى دائما امور عجيبه
پيدا ايدر اوله يقال رجل تعجابة اى ذو اعاجيب عجيبة جهينه وزننده بر رجل آديدر اعجب جاهلا فعل
ماضى بنيه سيله بر رجلك لقبيدر تأبط شرا و برق نحره كبى العجرقب قافله سفرجل وزننده سوء ظنه مبتلا بد درون
وخبيث كمسه يه دينور فارسيده بدسكال ديرلر جز ئيجه نسنه ايله ناسه القاء تهمت ايدر يقال هو عجرقب اى مريب
خبيث العداب دال مهمله ايله سحاب وزننده بوفقه قومساله دينور على قول قوملغك اشاغى طرفندن دوزيره كلن
بوفقه طرفنه دينور مفرد وجمعى برابردر وعداب بر موضع آديدر العدابة سحابه وزننده رحم معناسنه دركه
خاتونلرده وحيوانلرده چوجق ودول يتاغيدر وعورتك فرجنه دينور ركب معناسنه العدوب صبور وزننده
چوق قومه دينور رمل كثير معناسنه العدبى عينك ضميله عرنى وزننده كريم الاخلاق اولان كشى يه دينور على قول
بى عيب ونقيصه اولان پاك كوهر آدمه دينور يقال رجل عدبى اى الكريم الاخلاق او من لاعيب فيه العذب عينك
فتحى وذال معجمه نك سكونيله مطلقا طيب وخوشكوار اولان طعام وشرابه دينور يقال طعام وماء عذب اى طيب
ومستساغ و يقال ركية عذب يعنى فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر وعذب مصدر اولور زياده سيله
صوسزلقدن ناشى ترك اكل ايلمك معناسنه يقال عذب الرجل عذبا من الباب الثانى اذا ترك الاكل من شدة العطش
وهو عاذب وعذوب والجمع عذب بضمتين وعذب منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه عنه اذا منعه و برنسنه دن
امتناعله كير وطوروب آندن فراغت ايلمك معناسنه در يقال عذب عنه اذا كف وترك وعذب بر نوع شجر آديدر
مفردات سائره ده ثمر اثل ايله مبين دركه ايلغون اغاجنك نوع كبيرى ثمريدر الاعذاب همزه نك كسريله منع ايلمك
معناسنه در يقال اعذبه عنه اذا منعه و برنسنه دن كير وطوروب فراغت ايلمك معناسنه در يقال اعذب عنه اذا كف
وترك وصويك بو صوتى چقاروب صاف و پاكيزه قلمق معناسنه در يقال اعذب الماء اذا نزع طحلبه بونده همزه سلب
ايچوندر زيرا عذبه بو صونه دينور كما سيذكر و بر كمسه نك صوينى لطيف وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال اعذب
القوم اى عذب ماؤهم العذوبة عينك ضميله طعام وشراب طيب وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال عذب
الطعام والماء عذوبة من الباب الخامس اذا صار عذبا التعذيب تفعيل وزننده منع ايلمك معناسنه در يقال عذبه
عنه تعذيبا اذا منعه واشكنجه وعذاب ايلمك معناسنه در يقال عذبه تعذيبا الاستعذاب برنسنه دن واز كلوب فراغت
قلمق معناسنه در يقال استعذب عنه اذا كف وترك وقويودن طتلو صو چكوب چقرمق معناسنه در يقال استعذب
الرجل اذا استقى عذبا العذب فتحتينله چرك وخار وخاشاك مقوله سنه دينور قذى معناسنه ومولود عقبنده ظهور ايدن
مردار ونپاك شيئه دينور مردار صو وصولك واش ديدكلرى نسنه كبى وعذب بر شجر آديدر ومأل ءالنوائح معناسنه دركه
عربستان تورمسى اوزره ميت اوزره نوحه ايدن قاريلرك اولوقته مخصوص اتخاذ ايتدكلرى پچاوره يه دينور وشول ايپه
وتصمه يه دينوركه ترازو قوللرينه بند ايدوب آنكله ترازوبى چكوب قالدررلر وعذب هر شيئك اوجنه دينور يقال ما ارق
عذب لسانه اى طرفه وعذب البعير دوه نك آلت تناسلنك اوجنه دينور وآت كوتلكى كبى دوه پالاننك اكسه سنه ديكيلن
مبشنه دينور و بونلرك مجموعنده مفردى عذبه درهايله وعذبه بو صونه دينور طحلب معناسنه المعاذب ميمك فتحيله
بودخى نوحه كار قاريلرك پچاوره لرينه دينور عذب كبى كه ذكر اولندى شارح ديركه مفردى معذبه در على قول غير قياس
اوزره مفردى عذبه در انتهى العذوب صبور وزننده والعاذب تحت السماء اولان نسنه دركه اوستنده آسمانه دك
ستره وحائل اولميه العذبة ثمره وزننده بو صونه دينور طحلب معناسنه و بر شجر آديدركه تناولى دوه قسمنى هلاك
ايدر وعذبه بر مرض معروف آديدر بعض نسخه ده ودواء معروف عنوانده مرسومدر العذبة قرحه وزننده
بو صونه دينور وبغداى ايچندن آيرلنوب آتيلان نسنه يه دينور دلوجه وقراموق كبى وچرك ومرداره دينور دره بى
يعنى طوره وقيرباج ديدكلرى نسنه بى احاطه ايدن شيئه دينوركه آنلره قابلو اولان مبشين مقوله سى اولور كه طوره
قايشى ديدكلريدر نسخه لرده ما احاط من الدرة عبارتيله واقع اولمغله شارح ديركه صواب اولان ما احاط بالدرة
عنوانده اولمقدرتته كه لسان العربده دخى بويلجه در ودبره ثمره وزننده ترلاده دوشم تعبير اولنان يره دينور وآنى احاطه
ايدن نسنه آنك اطرافنه سنور ايچون چوريلن مرتفعجه طپراقدن عبارت اولور العذب كتف وزننده بوصونلو
صويه دينور يقال ماء عذب اى مطحلب الاعذبان تثنيه بنيه سيله طعام ايله جماعه على قول محبوبك اغزى يار بله
بلده يه اطلاق اولنور العذاب سحاب وزننده اسمدر اشكنجه ونكال وعقوبت معناسنه در جمعى اعذبه كلور
اشربه وزننده وتقول العرب اصابه عذاب عذبين كبلغين يعنى بكسر العين وفتح الذال اى لا يرفع عنه العذاب يعنى

اكا عذاب موٴبّد اصابت ایلدیكه اول عذاب آندن قطعا بر طرف اولمز معلوم اوله كه بلغ كلمه‌سی كه بانك كسری وضمی
ولامك فتحیله در بلیغ معناسنه در برشیئك نهایتنه واصل اولان كسیه دینور بعده جمع سلامت صیغه‌سیله جمع قیلوب
دواهیٔ شدیده‌یه اطلاق ایلدیلر كویا كه شدّت نكایتنده قصد وتعمد صاحبی اولان عقلاء منزله‌سنده اعتبار ایلدیلر
ومنه قول عایشه یوم الجمل لعلی قد بلغت منا البلغین ارادت قد بلغت منا كل مبلغ یعنی بزم ایچون هر زحمت ومحنتك نهایتنه
بالغ اولوب چكمدیكك انواع مشاق ومحن قالمدی ومثله قولهم لقیت منه البرحین بوراده برح كلمه‌سی دخی مبرح
معناسنه در كه شدّت ویریجی نسنه در بلغین كبی دواهیٔ شدیده‌ده استعمال ایلدیلر وبونلرده مفرد وجمع اعرابلری
جائز در تنه كه موٴلف بلغ مادّه‌سنده بیان ایلمشدر قالدیكه بو قیاس اوزره عذب كلمه‌سی دخی معذّب معناسنه اولمغله مبالغة
عذاب ابدیده استعمال اولنمشدر وجمعیتی كو یا هر لحظه وهر آن بر معذبدن خالی اولمدیغنه مبنی اولور عذاب كتّان وزننده
بد آبن قبس نام كمسه‌نك فرسی اسمیدر العذیب والعذیبه مصغر نبیدلر ایله ایكی صو آدیدر عذیب كوفه‌یه بر مرحله
بر دده وعذیبه ینبع قربنده واقعدر العذابة عدابه وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی العذبی عدبی وزننده ومرادفیدر كه
ذكر اولندی عیذاب میدانو زننده صعید مصر قضاسنده بر بلده در شارح دیر كه قطب ربّانی ابو الحسن الشاذلی
قدّس سرّه آنده مدفوندر ذات العذبه تمره وزننده بر موضعدر الاعتذاب افتعال وزننده باشده صارغه اكسه
طرفدن ایكی اوج صالندرمق معناسنه در یقال اعتذب الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلفها العذبات حركات
وزننده یزید بن سبیع نام كمسه‌نك فرسی اسمیدر یوم العذبات فتحاتله ایام عربدن بر یوم معروفدر العرب عینك
ضمی ورانك سكونیله والعرب فتحتیله عجمك خلافی اولان طائفهٔ انسانیدر بوراده عجمدن مراد ماعدای عربدر كه
ترك وفرس وروم وهندی وسائر طوائفدر وعرب كلمه‌سی موٴنثدر طائفه تأویلیله یقال العرب العاربة والعرب العرباء
وعرب سكان امصار یعنی بلده‌لرده ساكن اولنلرینه مخصصدر علی قول بلدی وبدوی‌یه شاملدر واعراب كه همزه‌نك
فتحیله جمع صورتنده در یاخود فی الاصل جمعدر بادیه نشین اولنلرینه اطلاق اولنور كه بدوی تعبیر اولنور بونك
مفردی یوقدر اعاریب اوزره جمعلنور موٴلفك بصائرده بیاننه كوره اعرابه نسبتده اعرابی دینور زیرا اعراب كلمه‌سنك
مفردی یوقدر یعنی عرب لفظندن جمع دكلدر عرب اسم جنسدر لكن راغبك بیاننه كوره اعراب فی الاصل
عربك جمعی اولوب بعده بدوی صنفنه اسم اولمشدر پس نسبتی انصاری كبی اولور ومصباحك بیاننه كوره عرب
اعرب اوزره جمعلنور زمن وازمن كبی وعرب اوزره جمعلنور ضمتیله اسد واسد كبی انتهی العاربة والعرباء
حمراء وزننده والعربة فرحه وزننده عرب لفظندن مأخوذدر تأكید ایچوندر خلوص وصراحت وحقیقت
معناسنی مفیدلردر یقال عرب عاربة وعرباء وعربة ای صرحاء جمع صریح وهو الخالص المتعربة متقربة وزننده
والمستعربة مستوجبه وزننده خالص وحقیقی اولمیوب صكره‌دن عربه دخیل ومختلط اولمغله تعرّب ایدن كمسه‌لره
اطلاق اولنور یقال عرب متعربة ومستعربة ای دخلاء جمع دخیل شارح دیر كه عرب عرباء یعرب بن قحطان لسانی
اوزره تكلم ایدنلردر ویعرب لسان سریانیی ال اول عربی‌یه نقل ایدن كمسه‌در ومستعربه لسان حضرت اسمعیل
اوزره تكلم ایدنلردر وعرب مادّه‌سی بیان وفصاحت معناسنه موضوعدر العربیّ عجمیّ وزننده عربلكی ظاهر
وثابت ومتحقق اولان كسه كذلك عربلكی متبین اولان لسانه دینور یقال رجل ولسان عربیّ ای بین العروبة
والعروبیة شارح دیر كه عروبه وعروبیه عینك ضمه‌لریله افعالی اولمیان مصادردندر انتهی وعربیّ بر نوع اربه‌یه دینور كه
بغایت بیاض اولوب وسنبله‌سنك اوبجی چتال ودانه‌لری ایری اولور انواعنك اجود وافضلیدر وفی الحدیث
لا تنقشوا فی خواتیمكم عربیا ای لا تنقشوا فیها محمد رسول الله لانه كان نقش خاتمه علیه الصلوة والسلام كأنه قال نبیا
عربیا یعنی نفسه علیه السلام الاعراب همزه‌نك كسریله برشیئك كنه وحقیقتنی اظهار وعیان ایلمك معناسنه در
یقال اعرب الشیٔ اذا ابانه وافصحه وآت سكرتدرمك معناسنه در یقال اعرب فرسه ای اجراه واحضره وآتك
كشنلوب حیقرمسیله عربی آتی هجیندن یعنی یوز آتدن فرق وتمییز ایدوب بیلمك معناسنه در عربی ایكی طرفی صوی
وبجیل اولان آته دینور فارسیده اسب تازی دیرلر وهجین باباسی عربی وآنلسی مخالف جنس اولان آته دینور كه تركانی
ویوز آت تعبیر اولنور وعربی آت برقاج نوعدر كه عربلر كحیل تعبیر ایدرلر نجدی وطربفه وجلفدومعنك كبی هر برینك
نشانلری بشقه اولور وهر برینك خاصه‌لری بشقه‌در یقال هو یعرب الفرس ای یعرفه من الهجین اذا صهل وآت
كشنمكله صوی اولدیغنی كندی بیلدرمك معناسنه در یقال اعرب الفرس عتقه اذا صهل واپان عتقه وسلامته
من الهجنة واعراب كلامده لحن وخطا ایلمیوب فصاحت اوزره قواعد نحویه‌یه رعایتله سویلمك معناسنه در كلامدن
مراد عربیدر یقال اعرب كلامه اذا افصح ولم یلحن فیه وبر كسه‌نك عرب سیماسنده اولادی طوغمق معناسنه در كه

مطلب

مراد سیاه چرده اولمقدر یقال اعرب الرجل اذا ولد له ولد عربیّ اللون وفحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه در یقال
اعرب الرجل اذا تكلم بالفحش والقبیح وبر كسه‌یی فحش وناسزا سویلمكدن ردّ ومنع ایلمك معناسنه اولمغله ضد
اولور یقال اعرب فلانا اذا ردّه عن القبیح والفحش وجماع ایلمك علی قول عورته جماعه دائر تعریض وكنایه ایلمك
معناسنه در یقال اعرب الرجل المرأة اذا جامعها وعرّضها بالجماع وبیع وشراده عربون یعنی پیشین اقچه ویرمك
معناسنه در یقال اعرب المشتری اذا اعطی العربون وعروب اولان خاتون تزوج ایلمك معناسنه در كه آتیده ذكر
یقال اعرب الرجل اذا تزوّج العروب العراب كتّاب وزننده والاعرب انجم وزننده والمعربه محسنه وزننده
عرقنده هجنت اولمیوب خالص عربی وكحیل اولان آتلره دینور كه مقابلنه تركی وتركمانی دیرلر لسانمزده یوز آت تعبیر اولنور
یقال خیل عراب واعرب ومعربة ای كرایم سالمة عن الهجنة ویقال ابل عراب شارح دیر كه كذلك اعرب ومعربه دخی
دوه قسمنه صفت اولور موٴلف اكتفا ایلمشدر واول بختی مقابلیدر كه عربی وعجمیدن تولد ایدن دوه‌در وانسان ایله آتك
ودوه‌نك بینلرنی فرق ایچون انسانه عرب وآته ودوه‌یه عراب واعرب ومعربه اطلاق ایلدیلر پس مفردلرینه عربی
اولور عرب ملاحظه‌سیله التعریب تفعیل وزننده فاحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه در یقال عرّب الرجل
تعریبا اذا تكلم بالفحش والقبیح وبرنسنه اشترا اسنده عربون ویرمك معناسنه در یقال عرّب المشتری اذا اعطی
العربون وكلامنی لحن وخطادن پاك وتنقیح ایلمك معناسنه در یقال عرّب منطقه اذا هذبه من اللحن خفی اولمیه كه
موٴلف اسم اعجمیی تعریب ایلمك مادّه‌سندن سكوت ایلمشدر مزهرده سیوطینك تلخیص بیانی بودر كه تعریب اسم
اعجمیی عرب كندی طریقلری اوزره استعمال ایلمكدن عبارتدر واشبو تعریب خصوصنده لاسیما قرآن كریمده
الفاظ معرّبه وقوعی امرنده علماء اختلاف وتردد ایلدیلر بر فرقه عدم وقوعنه ذاهب اولدیلر واشبو قرآنا عربیا كلام
شریفیله استدلال ایلدیلر والفاظ عجمیه صورتنده اولنلر بالجمله توارد لغات قبیلندندر دیدیلر مثلا دیباج غلیظ معناسنه
اولان استبرق كه عربیدر فارسیده استبره دیرلر كذلك اهل مكه مسح تعبیر اولنان كسایه بلاس دیرلر مع هذا فارسیده
پلاس دینور كه ادنی تغییر ایله لفظ ومعنا متحد اولور ودخی قنجر لفظی كه مصلح القوس معناسنه عربیدر فارسیده كمانگر
دیرلر ودست ودشت وسخت وكیمخت لفظلری دخی بو قبیلدندر جمله‌سی عربیدر كرچه فارسیده دخی مستعملدر امام
رازی دیدیكه قرآنده واقع اولان مشكات وقسطاس واستبرق وسجیل مثللو الفاظ عربی اولدیغی مسلم دكلدر بلكه
عربیدر نهایت لغت عرب لغت اخری ایله توافق ایلمشدر صابون وتنور كبی وبر فرقه تعریبك وقوعنه ذاهب اولدیلر
ابو حیان ارتشاف نام كتابنده دیدیكه اسماء اعجمیهٔ معرّبه اوچ قسم اوزره‌در قسم اوّل اولدر كه اسم مذكوری عرب
تغییر ایدوب كندی كلاملرینه الحاق ایدرلر بو قسمك حكمی اصلی وزوائد وزن اعتباریله اسم عربی صحیح حكمی
كبیدر درهم وبهرج كلمه‌لری كبی قسم ثانی اولدر كه اسم مذكوری عرب تغییر ایدرلر لكن كندی كلاملرینه الحاق
اتمامكله قسم اوله اعتبار اولنان احوال بو قسمده معتبر اولمز آجرّ وسبسنبر كلمه‌لری كبی قسم ثالث اولدر كه اسم
مذكوری عرب تغییر اتمیوب كندی كلاملری ابنیه‌سنه الحاق ایتمزلر ایسه عرب ابنیه‌سندن معدود اولمز خراسان كبی كه
عربده فعالان وزنی یوقدر اكر الحاق ایدرلر ایسه معدود اولور خرّم كبی كه سلم لفظنه وكركم كبی كه قمقم لفظنه ملحقدر
وبر اسمك عجمیتی برقاچ وجهله معلوم اولور تفصیلی مزهرده مشروحدر انتهی وتعریب خرمانك زائد وناماسب
شاخلرنی بودایوب اغاجی میدانه چقرمق معناسنه در یقال عرّب الرجل اذا قطع سعف النخلة واظهرها وبیطار
طوارك طرنغی اطرافنده قبل بنی یری نیشتر ایله یارد قدنصكره اوزرنی داغلمق معناسنه در یقال عرّب الفرس مثلا اذا بزغ
علی اشاعره ثم كواها شارح دیر كه بو عمل ایله دابه‌نك صحت وسقامتی متبین اولور وتعریب متكلمك قولنی تقبیح وانكار
ایله ردّ ایلمك معناسنه در یقال عرّب قوله اذا قبحه وردّ علیه وبر كسه طرفندن سوز سویلمك معناسنه در كه اكا بدل كویا
آنك لسانندن یاخود بالوكاله سویلمكدن عبارتدر ایلچی وخطیب عرب كبی یقال عرّب عن القوم اذا تكلم عنه
بو تقریبله آنلرك مراملرنی بیان ایدر وصافی وخالص وخوشكوار صویی چوق ایچمك معناسنه در یقال عرّب الرجل
اذا اكثر شرب الماء الصافی وقوس عربی اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال عرّب اذا اتخذ القوس العربیة مترجم دیر كه قوس
ایكی قسمدر بری عربیه وبری فارسیه‌در وعربیه‌ده ایكی قسمدر بری حجازیه وبری واسطیه‌در وفارسیه‌ده ایكی
قسمدر بری قوس یددر كه ال ایله قوللنلور وبریسی قوس پایدر كه ایاقله قوللنلور اقسام مذكوره‌دن هر بری اختلاف
ازمنه وامكنه حسبیله اشكال متنوعه‌یه مقسومدر انتهی وتعریب معده فسادی صاحبی خسته قلمق معناسنه در
اكاذرب المعده دخی دیرلرنه كه ذكر اولندی یقال عرّبه العرب ای مرضه الذرب واركك صغر كه بوغه تعبیر اولنور
اینكه سورینه كله ایكی شهوته كتورمك معناسنه در یقال عرّب الثور البقرة اذا اشهاها العرابة كتابه وزننده

مطلب

والعرابة سحابه وزننده فحش وقبیح ونلسزا سوز سویلمك معناسنه‌در قال الشارح ومنه حدیث ابن الزبیر لاتحل
العرابة للمحرم ای الافحاش وقبح الکلام وعرابه سحابه وزننده قبونك ممه‌سنی وضع ایتدکلری کیسه‌یه دینورکه
سودلو اولدیغندن نظرطوقمسون یاخود قوزی امسون دیو کیسه ایدوب ممه‌سنی وضع وبند ایدرلر جمعی عرابات
کلور وعرابه اسامیدندر عرابه بن اوس بن قیظی کرمادن بر مرد معروفدر الاستعراب خالص عربی اولمیوب
صکره‌دن عربه دخیل اولمق معناسنه‌در ومنه یقال قوم مستعربة ای دخلاء وفحش وناسزا سویلمك معناسنه‌در
یقال استعرب فلان اذا تکلم بالفحش والقبیح وابنك بوغه ایستمك معناسنه‌در یقال استعربت البقرة اذا اشتهت
الفحل العروب صبور وزننده زوجنه‌یه محبت ایدن خاتونه دینور وزوجنه عصیان وخیانت ایدن ممك بحرام
قاری‌یه دینور وعند البعض عروب زوجنه عشق وعلاقه‌سی اولان یاخود زوجنه محبت ادعاسنده اولوب ومحبتنی
اظهار ایدن عورته دینور علی قول زیاده سیله کولیجی ضحاك اولانه دینورکه معاینه‌ندر جمعی عرب کلور ضمتیله
ورانك سکونیله العروبه هایله والعربه فرحه وزننده بونلرده عروب معناسنه‌در وعربه‌نك جمعی عربات کلور
یقال امرأة عروب وعروبة وعربة ای متحببة الی زوجها وکذلك عاصیة له اوهی العاشقة له او المتحببة الیه المظهرة له
ذلك او الضحاکة بونلرده تذکیر فعول وزننك بمعنی فاعل اولیجه تذکیر وتأنیثی مساوی اولدیغنه مبنیدر وعروبه حرف
تعریفسز جمعه کوننك اسم قدیمیدر شارح دیرکه سلفده هفته کونلرندن هر برینك بر اسمی وار ایدی اشو قطعه‌ده
جمله‌سی مندرجدر * اؤمل ان اعیش وان یومی * باول او باهون او جبار * او التالی دبار فان افته * فمونس
او عروبة او شیار * احد کوننده بدء اولنمشدرکه اسمی اولدر جمعه کونی ابتدا جمعه ایله تسمیه ایدن اهل مدینه اولدیغی
مرویدر انتهی ابن ابی العروبه حرف تعریفله بر معروف کسنه‌در حرف تعریفسز استعمالی لحن در یاخود نادردر
وعربه فرحه وزننده صوبی پك چوق اولان قویی‌یه دینور العرب عینك فتحی ورانك سکونیله وفتحتیله جائزدر
جنبش وشوق ونشاط معناسنه‌در یقال به عرب ای نشاط وعرب رانك سکونیله یمك اکل معناسنه‌در یقال عرب
الطعام عربا من الباب الثانی اذا اکله العرب عینك کسریله بهمی یعنی کدی اوتی وایه پسکی دیدکلری اوتك
قوریسنه دینور العرب فتحتیله معده فاسد اولمق معناسنه‌در یقال عربت المعدة عربا من الباب الرابع اذا فسدت
وعرب صافی اولان ماء کثیره دینورکه اسمدر وبونده رانك کسریله جائزدر وعرب نواحیء مدینه‌دن بر ناحیه آدیدر
وعرب یاره او کولدقدنصکره اثر ونشانی بدنده قالمق معناسنه‌در یقال عرب الجرح عربا من الباب المزبور اذا بقی اثره
بعد البرء مؤلف بونی تکرار ایلمشدر ونشاطلنوب جنبشه کلمك معناسنه‌در یقال عرب الرجل اذا انشط ویاره ار پلنوب
شیشمك معناسنه‌در یقال عرب الجرح اذا تورم وتقیح وبر کسنه‌نك معده‌سی فاسد اولمق معناسنه‌در وبو تکرار دکلدر
سابقده معده‌یه اسناد اولنمشدر یقال عرب الرجل اذا فسدت معدته وایرمغك صوبی چوغالوب طاشقن اولمق
معناسنه‌در یقال عرب النهر اذا غمر وقویینك صوبی کثیر اولمق معناسنه‌در یقال عربت البئر اذا کثر ماؤها
العرب قنفذ وزننده صافی اولان چوق صویه دینور العراب شداد وزننده قبونك وکچینك ممه‌لرنی قویجق طوربه
یانکسی‌یه دینور العارب والعاربة صوبی پك چوق اولوب طاشقن اولان ایرمغه دینور العربة فتحاتله شول
ایرمغه دینورکه جریانی تند وشدید اوله نهرزاب کبی وعربه نفس وذات معناسنه‌در تقول طابت به عربتی ای نفسی
وعربه مدینهء منوره قربنده برناحیه آدیدر شارحك بیانه کوره بو تکرار اردر وعربه اصل باحة العرب اسمیدرکه
باحة دار ابی الفصاحة اسمعیل علیه السلام در قریش قبیله‌سی آنده اقامت ایتملریله طائفهء عربه اکا نسبت اولندیلر

مطلب

مؤلفك مقتضای سیاق کلامی عربه‌دن مراد ساحهء مکهء مکرمه‌درکه ارض حرام لازم الاحترامدر لکن شارحك
عبابدن نقلنه کوره عربه ارض تهامه‌نك اسمیدرکه ابتدا اسمعیل علیه السلام نازل اولوب واولادی اوراده نشأت
ایلدیلر بعده جرهم وعمالیق دخی ساکن اولدیلر متکثر اولدقلرنده ارض مرقومه‌یه کنجیده اولمیوب سائرلری
اطرافه منتشر وهمان قبیلهء قریش اوراده متمکن اولدیلر خلاصه‌سی بودرکه چون حلیلهء حضرت ابراهیم یعنی
ساره جنابلرینك غیرتنه مبنی بامر الهی حضرت ابراهیم هاجر ایله فرزند سعادت پرورلری اولان حضرت اسمعیلی
آلوب ارض مکه‌یه کتوردی ارض مکه اول هنکامده بالجمله مبشه زار اولوب وموضع بیت شریف بر قزل تپه ایدی
اسمعیل ایله هاجری اوراده انزال ایدوب انلره اغاجدن بر سایبان ترتیب ایلدکدنصکره عودت بیوردیلر بعده جبریل
امین نازل اولوب جناحنی ضرب ایلدکده چشمهء زمزم نبوع ایلدی برمدت مادر وفرزند آنده اقامت ایدوب ناکاه
جرهم قبیله‌سندن اوراده بر طائفه مرور وبالاستیذان ارض مرقومه‌ده متمکن اولدیلر حضرت اسمعیل آنلردن تزوج
ایدوب لسانلری عربی اولمغله آنلرك لسانلریله تکلم ایلدیلر حضرت ابراهیمك لسانی عبرانی ایدی من بعد اولاد اسمعیل

عربی اولدیلر ووجه مذکور اوزره جرهم وقحطان مقدما عربه علی قول عربات نام محلده ساکن اولملریله اکا نسبتله
عربی اطلاق اولندیلر وعند البعض سبب تسمیه السنهء سائره‌یه نسبتله ایضاح وبیان وفصاحتی مشتمل اولمسیدر
وبر موجب حدیث شریف بش نفر پیغمبر ذیشان جنس عربدن نشئت ایلدیلر حضرت محمد واسمعیل وشعیب وصالح
وهود علیهم الصلوة والسلام در انتهی وشاعراشبو ❊ وعربة ارض مایحل حرامها ❊ من الناس الا اللوذعی الحلاحل
بیتنده ضرورت وزن ایچون عربه لفظنك راسنی اسکان ایلمشدر یعنی ارض عربه بر زمین کزیندرکه حرمتنی برکسنه
تحلیل ایلیه‌مز مکر اول اصیل ونجیب ونبیل وفطن وادیب اولان ذات شریف تحلیل ایدرکه مراد حضرت پیغمبر
عالی کهردر علیه الصلوة والسلام زیرا فتح مکه کونی بامر الهی نهاردن بر ساعت مقداری تحلیل ایلمکله قریش ایله
محاربه اولنوب بعده حرمت سابقه‌سی الی یوم القیام ابقا اولندی پس عربه‌دن مراد حرم محترم اولور العربات
حرکاتله وزننده مصر بولنده بر طاغده واقع بر طریق آدیدر وبغداد قربنده نهر دجله‌ده ثابت نیچه سفینه‌لره دینور
مفردی عربه‌در مراد بر کونه سفینه اوله جقدر العریب امیر وزننده والمعرب محسن وزننده کس واحد معناسندن
کنایه اولور ظهور معناسی ملاحظه‌سیله وبو مقام نفیده مخصوصدر یقال ما بالدار عریب ومعرب ای احد العربان عثمان
وزننده والعربون عرجون وزننده والعربون جبروت وزننده شول اقچه‌یه دینورکه آنکله بیع وشرا منعقد اولور
مراد بیشین ویریلن بر مقدار اقچه‌درکه عامه بیع تعبیر ایدرلر مثلا یوز غروشه بر نسنه پازار ایلدکده عقد معامله ایچون
مشترینك ویردیکی اون غروش کبی ومواد مذکوره‌نك عینلرنی همزه‌یه ابدال ایله اربان واربون واربون دخی دیرلر مؤلف
بو ماده‌لری عرن ذیلنده دخی ایراد ایلمشدر شارح دیرکه بیان معناسنه اولان اعرابدن مأخوذدر زیرا بیعك وضوحنه
باعثدر واربون عقده معناسنه اولان اربه‌دن مأخوذدر پس نونلری زائد اولور انتهی عربان فتحاتله خابور
قضاسنده بر بلده‌در مترجم دیرکه عربان عینك ضمیله بهسنی دیانده بر قضادر حالا عربان اوسی تعبیر اولنور مؤلفك
خابورده دیدیکی منحرفدر انتهی یعرب ینصر وزننده ابن قحطاندرکه مجموع قبائل یمنك پدریدر لغت عربیه‌یی
ابتدا تکلم ایدن مزبور یعرب اولدیغی منقولدر شارح دیرکه عرب تسمیه‌سی بونك اسمندن مأخوذ اولدیغی دخی مرویدر
عراب غراب وزننده اسامیدندر بشیر بن جابر بن عراب اصحابدندر وعرابی بن معاویة بن عرابی اتباع تابعیندندر
عرابی عینك فتحیله محدثیندن محمد بن الحسین بن المبارك لقبیدر عریب غریب وزننده بر رجل وبر فرس آدیدر
عراب سحاب وزننده خزم نام شجرك ثمری اسمیدر وخزم خا وزای معجمتین ایله عربستانده دوم اغاجنه شبیه
بر شجردرکه قبوغندن اورغان وایپ بوکیلور العربون عینك ورانك فتحیله غائط معناسنه استعمال اولنور یقال
القی عربونه ای ذا بطنه یعنی احدث التعرب تفعل وزننده اعراب کبی بادیه نشین اولمق معناسنه‌در یقال تعرب
الرجل اذا اقام بالبادیة عروبا جلولا وزننده سماء سابعه‌نك اسمیدر ابن العربی الف ولام ایله ذکر اولنورسه مراد
قاضی ابو بکر المالکی الاندلسیدرکه مؤلفات کثیره صاحبیدر والف ولامسز ذکر اولنورسه مراد عارف محقق
محیی الدین محمد بن عبد الله الحاتمی الطائیدرکه شیخ اکبر حضرتلریدر رحمهما الله تعالی شارح دیرکه مؤلف نسبلرنده
انحراف ایلمشدر زیرا قاضی ابو بکرك اسمی محمد وپدری عبد الله‌در وحضرت شیخك پدری علیدر واقعا ملا جامی
نفحاتده دخی محیی الدین محمد بن علی الطائی عنوانده ثبت ایلمشدر وقطب مکیدن منقولدرکه دست خط مؤلفله
محرر اولان فتوحات نسخه‌سنك آخرنده محلی باللام اوله‌رق مشهودم اولمشدر العرتبة عرتمه وزننده برونه
دینور انف کبی علی قول برونك بومشق پرینه یاخود برونك آلتنده اوست دوداغك اورته‌سنده اولان دائره‌یه دینور یاخود
برون دیرکنك اوجنه دینور العرزب زای معجمه ایله جعفر وزننده واردب وزننده لغتدر صلب وشدید وغلیظ
اولان شیئه دینور وعرزب جعفر وزننده اسامیدندر ضحاك بن عرزب تابعیندندر العرطبة مصطبه وزننده عود
اسمیدرکه لاغوته تعبیر اولنان سازه دینور فارسیده بربط وترکیء قدیمده قوپوز تعبیر اولنور علی قول عرطبه طنبوره
دینور یاخود طبل علی رأی حبش اهالیسنه مخصوص طبلك اسمیدر وعینك وطانك ضمه‌لریله جائزدر العرقوب
قافله زنبور وزننده شول قالین سکیره دینورکه انسانك اوکچه‌سندن یوقری یعنی بالدرندن اوکچه‌لری اوزره چکیلوب
متصل اولور وچارپا طوارك عرقوبی اردایاقلرینك ارقه‌لرنده اولورکه اوك ایاقلرنده اولان دیز قپاقلری منزله‌سنده‌در
ترکیده مطلق سکیر واکر یجه تعبیر اولنور یقال قطع عرقوبه وهو عصب غلیظ فوق عقب الانسان ومن الدابة
فی رجلها بمنزلة الرکبة فی یدها وعرقوب القطاة بغرتلق قوشنك بجاغیدرکه بغایت قصه اولور حتی پك قصه نسنه
حقنده ❊ اقصر من عرقوب القطاة ❊ ضرب مثلدر وعرقوب دره‌نك بوغاز یرینه اطلاق اولنور وطار اولان طاغ
بولنه دینورکه اکری بوکری اولور وحیله وخدعه معناسنه‌در وبر شیئك دلیل وحجتی بیلکه اطلاق اولنور کویا که

شكيرندن قاورامش اولور يقال اخذ عرقوبه اى عرف جنه وبرفرس آديدر و عمالقه قومندن بركسنه آديدركه
عرقوب بن صخر ياخود ابن معبد بن اسددر عصرنده كذب ودروغله متعارف وخلف وعدايله مثل ايدى مواعيد
عرقوبه مشهوردر منقولدركه بركون بركسنه كه كندى برادرى اوله جقدر كلوب كنديدن برمقدار خرما طلب
ايلدكده عرقوب باش اوستونه اشبو خرما اغاجلرى چيچكلندكده ويره يم ديو وعدايلدى خرما چيچكلندكده قورق
اولسنه تعليق ايدوب وقورق اولدقده قرارمسنه وقرار دقده رطب اولسنه ورطب اولدقده كماله رسيده اولوب تمر
اولسنه احاله ايلدى وقتا كه تمر اولدقده بركيجه مخفيجه كسوب درانبار ايلدى و برادرينه بردانه ويرمدى بوكونه كذب
وخلفلرى سبيله السنه انامده ضرب مثل اولمشدر نته كه قصه مرقومه بنى جيهاء الاشجعى نام شاعر اشبو بيتنده اشراب
ايلمشدر * وعدت وكان الخلف منك سجية * مواعيد عرقوب اخاه بيترب * بوراده يترب تاى فوقيه ايله يعلوز ننده يمامه
قربنده برموضعدر ومن الامثال * شر ما اجاءك الى مخة عرقوب * يعنى شر عظيم اول حالتدركه سنى اوكچه سكيرينك
ايلكنه مضطرب ومحتاج ايليه ضرورت شديده سبيله برلئيم وناكسدن نسنه طلبنه مضطر اولدقده ضرب اولنور
زيرا اوكچه سكيرنده ايليك اولماز العراقيب عرقوبك جمعيدر وعراقيب طاغك برونلرينه يعنى برون كبى برجانبه
طوغرى چقان سيورى اوجلرينه دينور على قول طاغلرك صرتلرنده اولان طاره جق يوللره اطلاق اولنور كه
هر برينه عرقوب دينور وعراقيب الامور مصالح وامورك مشكل وعظيم وصرپ اولاننه اطلاق اولنور يقال اعيته
عراقيب الامور اى عصاويدها وعراقيب حمى ضريه قربنده برقريه آديدر طير العراقيب شقراق اسميدركه
مؤلفه كوره بيون بوران قوشى وسائره كوره آرى قوشيدر عربلر آنكله تشأم ايدرلر * اشأم من طير العراقيب * ضرب
مثلدر التعرقب تدحرج وزننده طاغك صرتنده اولان طار يوله سلوك ايلمك معناسنه در يقال تعرقب الرجل
اذا سلك العراقيب وعدول ايلمك معناسنه در يقال تعرقب عن الامر اذا عدل عنه العرقبة دحرجه وزننده
طوارك سكيرنى كسمك معناسنه دركه سكيرلمك تعبير اولنور يقال عرقب الدابة اذا قطع عرقوبها وبتان طوارى
قالقمق ايچون سكيرلرندن طوتوب قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال عرقب الدابة اذا رفع بعرقوبيه
ليقوم واحتيال معناسنه در يقال عرقب الرجل اذا احتال العزب عينك وزاى معجمه نك فتحيله اهلى يعنى زوجه سى
اولميان كشى يه دينوركه اركن تعبير اولنور سلطانلقدر جمعى اعزاب كلور مؤنثنده عزبه دينور هايله وعزب دخى دينور
مذكرى كبى المعزابة ميمك كسريله والعزيب امير وزننده بونلرده اركن كسيه دينور ولا تقل اعزب او هو قليل شارح
دركه مفعال وزنى كه مبالغه اسم فاعلدر تذكير وتأنيثى مساويدر يعنى مذكر ومؤنثنه تانك دخولى وعدمى برابردر بوراده
تجريد قيلندن فاعل اوله رق استعمال اولندى وعزيب دخى اسم فاعلدر مصباحك بيانه كوره اسم فاعلى عازبدر ومؤلف
اعزب اطلاقندن كرچه نهى ايلدى لكن بو ابو حاتم قوليدر سائرى تجويز ايلديلر العزبة جرعه وزننده والعزوبة ضمتيله
اسملردر اركنلك حالته دينور وعزوبه مصدر اولور اركن اولمق معناسنه يقال عزب الرجل عزوبة من الباب الاول
اذا كان عزبا التعزب تفعل وزننده اركن طورمق معناسنه در يقال تعزب الرجل اذا ترك النكاح العزوب
غروب وزننده غائب وناپديد اولمق معناسنه در يقال عزب الشئ عزوبا من الباب الاول الثانى اذا غاب ومنه
قوله تعالى عالم الغيب لا يعزب عنه اى لا يغيب وعزوب كتمك معناسنه در يقال عزب الرجل اذا ذهب
وعربلر فلان خاتونك زوجى غائب اولدى ديجك يرده عزب طهر المرأة ديرلر وفلان يرده شنلك اولميوب خالى وتنها قالدى
ديجك يرده عزبت الارض ديرلر كرك مياه ونباتاتله اولير آبادان وكرك قفر وبى عمران اولسون المعزابة مطواعه
وزننده اركن كشى يه دينوركه ذكر اولندى واركنلكى مدت مديده اوزايوب ممتد اولان كسيه دينور يقال هو معزابة
اذا كان قد طالت عزوبته ومواشيلر يله مرعاده اوبه دن بعيد اولان كسيه دينور اكا معزاب دخى ديرلر هاسز العزيب
امير وزننده اركن كشى يه دينوركه ذكر اولندى وشول كسيه دينوركه اهلندن ومالندن بعيد اوله وشول دوه لره
وقيونلره اطلاق اولنوركه مرعاده صاحبندن بعيد اولهلر واخشام اوبه يه عودت ايلميوب مرعاده قالان دوه لره
دخى اطلاق اولنور يقال ابل عزيب وشاء عزيب اى تعزب عن اهلها فى المرعى ويقال ابل عزيب اى لا تروح
على الحى وعزيب عازب لفظندن جمع اولورنته كه غزى كلمه سى غازى لفظندن جمعدر الاعزاب همزه نك
كسريله ابراغ اولمق معناسنه در يقال اعزب الرجل اذا ابعد وابراغ ايلمك معناسنه در يقال اعزبه اى ابعده
وبركسنه نك دوه لرى مرعاده يوردلرندن ابراغ اوله رق كيجه لرده دخى مرعاده قالمق معناسنه در يقال اعزب القوم
اذا عزبت ابلهم فى المرعى لا تروح المعزبة مغرفه وزننده جاريه يه اطلاق اولنور امه معناسنه كويا كه صاحبنى
تزوجدن عوق ومنع ايدر وبركشينك زوجه سنه اطلاق اولنور العازبة بودخى زوجه يه اطلاق اولنور

نسوان سائره دن منع ايلديكيچون مترجم ديركه عنقريب وفاتلرى ملاحظه سيله تفأل قيلندن اولسه يك اوجه ايدى
لديغه سليم اطلا قى كبى ودوه يه اطلاق اولنور ومنه المثل * انما اشتريت الغنم حذار العازبة * اصلى بودركه بركسنه نك
برازدوه لرى وار ايدى فرار ايدر ديو انديشه ايلمكله صاتوب يرلرينه قيونلر آلدى بركون قيونلر فرار ايدوب
ناپديد اولملريله سبحان الله انما اشتريت الغنم حذار العازبة يعنى بن فرار ايلمك شاندن اولان دوه لرك فرارى خوفندن
ناشى انلرى صاتوب يرلرينه غنم اشترا ايلدم ايدى شمدى بونلر فرار ايلديلر ديمكله ضرب مثل اولمشدر مؤنث
جهتيله اهون امورى اختيار ايتمشيكن آنده ملاحظه ايلمديكى مشقته دوچار اولان كسه حقنده ضرب اولنور
المعزبة محدثه وزننده بودخى كشينك زوجه سنه اطلاق اولنور مترجم ديركه تعزبيدن مأخوذ دركه بناسى سلب ايچوندر
تقشير كبى اركنلكى كيدرجى ديمكدر معذبه اطلاق اولنسه دخى ملايمدر العازب اوبه دن بعيد اولان مرعايه دينور
وعازب برطاغك آديدر المعزب معظم وزننده اوبه دن ابعاد اولنان طواره دينور العزوبة عروبه وزننده مرعايه يك
بعيد اولان يره دينور يقال ارض عزوبة اى بعيدة عن الكلأ هراوة الاعزاب حماية الاجباب وزننده كه اركنلر
دكنكى ديمكدر بعده ريان بن حويص نام كسه نك فرسنه علم ايلديلر وقتنده بغايت يوكرك وسرامد برفرس ايدى
صاحبى اركنلره وقف ايلمشيدى تا كه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايتملريله تحصيل يسار ايدوب تزوج ايده لر
بو جهتله اركك بريسى نائل مرام اولدقده برغيريسى آلوب استعمال ايدر ايدى بناء عليه بغايت عزيز اولمغله زياده سيله
عزيز اولان نسنه حقنده * اعز من هراوة الاعزاب * ضرب مثل اولمشدر العزلبة دحرجه وزننده جاع ايلمك
معناسنه در يقال عزلب المرأة اذا نكحها العسب كسب وزننده اركك حيوان ديشى يه آشمق ضراب معناسنه در
على قول اركك حيوانك نطفه سنه دينور ياخود نسلنه دينوركه دول تعبير اولنور يقال اعيى الفحل من العسب
اى الضراب او هو ماؤه او نسله ويقال عسب الفحل الناقة عسبا من الباب الثانى اذا ضربها وولد معناسنه در وضراب
ايدن اركك ايچون ديشى صاحبى كرا واجرت ويرمك معناسنه دركه تحمليق ايچون تخصيص اولنان آيغرى اجرتله چكرلر
يقال عسب الرجل عسبا من الباب الثانى اذا اعطى الكراء على الضراب شارح ديركه آيغرى كرايه ويرمك معناسنده ده
كلور يقال عسب فحله اذا اكراه العسيب حسيب وزننده دابه قسمنك قويرق صوقنك كمكنه دينور عسيبه
دخى دينور هايله انسانده عجب ديرلر على قول عسيب قويرغك قيل بتن يرينه دينوركه انجه اوجيدر واياغك
وقوش يلكنك اوز ونلغنه اولان ظاهر لرينه يعنى طشره يوزلرينه دينور وشول خرما شاخنه دينوركه طوغرى
وانجه وبالجمله يپراقلرى صيريلوب قوپارلمش اوله وينه شول شاخنه دينوركه اوزرنده يپراق بتمامش اوله يپراق بتن شاخنه
سعف ديرلر وعسيب طاغده اولان يارىغه وچتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه و برطاغك اسميدر العسبة ثمره
وزننده بودخى طاغده اولان چتلاغه دينور اليعسوب يعقوب وزننده آريلرك بكنه دينوركه جمله سندن بيوك اولوب
واكا تابع اولورلر امير النحل معناسنه يقال هذا الطائر يعسوب النحل اى اميرها وذكرها بوراده ذكر كالبت وتعين
وتعظيمدن كنايه در معلوم اوله كه اشبو نحل قسمى جاى اعتبار اولان آيات الهيه دندر يعسوب كه تركيده آرى بكى
تعبير اولنور شخصى جمله دن اكبر اولور امير انسان كبى اول طائفه يه وضع وسياست ايدر از جمله عودتلرى وقتنده
باب مدخلده طوروب قاذورا ته ملوث كلنلرى درساعت قتل ايدر وايچريده هر كسى برعمل مخصوصه تعيين ايدر
وايچريده هلاك اولنلرى طشره يه نقل والقا ايتديرر كذلك قاپوده طوروب زراجمله دخول وخروجلرنى منع ايدوب
كويا كه آلايه ترتيب ايدر وايكى امير برقوانده مجتمع اولمزلر البته احدهما آخرى قتل ايدر وعسكر دخى ايكى
اميره انقياد ايلمزلر ويعسوب ذكر اولنان عسب ماده سندن مأخوذ دركه ضراب معناسنه در وبرقوم وجماعتك
رئيس كبيرينه يعسوب اطلاق اولنور يقال هو يعسوب القوم اى الرئيس الكبير وككلك قوشندن برنوعك اسميدر
وبرنوع قوش آديدركه چكركه دن كوچك ياخود بيوك اولور شارحك بيانه كوره فراشه مخضره دركه كلبك نوعندن
كوده سى وقنادلرى يشل اولانيدر ويعسوب آت قسمنك چهره سنده اولان غره يه دينوركه صباح الخير تعبير اولنور
وآتك مركضنده اولان دائره يه دينور ومركض آتك ايكى طرفندن اوزنكى ايله تپوب تحريك ايليه جك يرلريدر ودائره
ديديكى تو يدن دائره شكلنده نشاندركه بعض آتلرده اولور ازبابى عندنده اداه دندر بعض مترجين بوراده مركضى
جولانكاه ايله تفسير ايلمكله دائره معناده جولان ايلماشدر ويعسوب پيغمبر ذيشان عليه الصلوة فى كل الآن
حضرتلرينك برفرس انفسلرى اسميدر وزبير بن العوام حضرتلرينك وبر آخر كسه نك دخى فرسلرى آديدر
وبرطاغك اسميدر العسوب صبور وزننده قومك رئيس وعظيم الشانه دينور يعسوب كبى الاستعساب برنسنه دن
ايكرنمك معناسنه در يقال استعسب منه اذا كرهه الاعساب همزه نك كسريله قورد قسمى لنك ايله قاچوب كتمك

معاسنه در يقال اعسب الذئب اذا عدا العسب كتف وزننده يوب يوب طرامق مدتى اوزامش اولان باشه دينور
بقال رأس عسب اي بعيد العهد بالترجيل عساب كتاب وزننده مكه قربنده بر موضع آديدر العسرب
جعفر وزننده ارسلانه دينور العسقبة قافله عرطبه وزننده آغلمق هنكامنده كوز قورييوب طوكمك معناسنه دركه
قطعا ياش چقمز اولور يقال عسقبت عينه اذا جمدت في وقت البكاء العسقبة عينك وقافك كسريله شول بشقه جه
كوچك اوزم سالقمنه دينوركه بيوك سالقمك دبنه متصل اولور چينكل تعبير اولنور جمعي عسقب كلور هاسزكه
جمع جنسي در وعساقب كلوركه جمع حقيقي در العسكبة عينك وكافك كسريله عسقبه وزننده ومراد فيدركه
كوچك اوزم چبكلدر وآنده همان اون دانه اولور العشب عينك ضمي وشين معجمه نك سكونيله تازه اوته وچايره دينور
يقال بالارض عشب كثير اي الكلأ الرطب العاشبة والعشبة فرحه وزننده والعشيبة عجيبه وزننده تازه اوتي وچايري
چوق اولان يره دينور يقال ارض عاشبة وعشبة وعشيبة اي بينة العشابة كثيرة العشب كرچه صحاحدن منفهم اولان
بونك فعلي ثلاثيدن مصوغ اولميوب بلكه مزيددن يعني افعال بابندن مصوغ اولمقدر لكن مؤلفك بينة العشابة عبارتندن
باب خامسدن مصوغ اولديغي مستفاد درتنه كه كتب صرفيه امثله سنده دخي بورسمه در وقال في المصباح عشب
الموضع من باب تعب نبت عشبه واعشب بالالف كذلك فهو عاشب على تداخل اللغتين وعشبت الارض واعشبت
فهي عشبة ومعشبة المعشاب محراب وزننده صيغة مبالغه در تازه اوتي وچايري پك چوق اولان منبت يره دينور
يقال ارض معشاب وارضون معاشيب التعاشيب تاي فوقيه نك فتحيله متفرق وپراكنده تازه اوت وچاير قطعه لرينه
دينور يقال ارض فيها تعاشيب اي القطع المتفرق من العشب شارحك بياننه كوره بونك مفردي يوقدر الاعشاب
همزه نك كسريله پرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه در يقال اعشبت الارض اذا انبتت العشب وچاير بولمق
معناسنه در يقال اعشب القوم اذا اصابوا عشبا وحيوان چايري چوق اوتلامغله سمورروب تاولمق معناسنه در يقال
اعشبت الابل اذا اسمنت عن العشب وبر كسنه يه ياشلو ناقه ويرمك معناسنه در يقال اعشبه اي اعطاه ناقة مسنة التعشيب
تفعيل وزننده پرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه در بناسي تكثير ايچوندر يقال عشبت الارض تعشيبا اذا انبتت
العشب الاعشيشاب اعشاب معناسنه در يقال اعشوشبت الارض بمعنى اعشبت شارح ديركه وزن مزبور
مبالغه ابنيه سندن ولازم اولمغله پك چايري پك چوق اولمق معناسنه در مؤلف مسامحه ايلمشدر واعشيشاب چوق
چايرلق بولمق معناسنه در يقال اعشوشب القوم اذا اصابوا عشبا التعشب تفعل وزننده طوار چايري چوق
اوتلامقله سمورروب تاولمق معناسنه در يقال تعشبت الابل اذا رعت العشب وسمنت العشبة فتحاتله ياشلو
قوجه ناقه يه دينور وقصير القامة كشي يه دينور وبودور وبي اندام ونازيبا عورته دينور وپيرلكدن بلي بوكلش
پك قوجه واختيار آدمه دينور وياشلو ديشي قيونه وانكه دينور العشب امير وزننده بودخي بودور كشي يه دينور
العشب فتحتيله قورومق يبوست معناسنه در يقال عشب الخبز عشبا من الباب الرابع اذا يبس وعشب يومش
وكالني بولمش آدملره دينور يقال عيال عشب اي ليس فيهم صغير العشنجب جعفر وزننده سلوك وچوليه ولوش
كشي يه دينور العشرب جعفر وزننده والعشرب هملع وزننده شهامتلو جري ونافذ وقوي القلب
اولان كسنه يه دينوركه اصلا برنسنه دن باك وپروا ايلميوب دلخواه اوزره كلامني انفاذ وامرني اجرا ايدراوله وارسلانه
دينور ونهايت بوكرك وشديد الجري آته دينور العشارب عشارد وزننده بودخي ارسلانه دينور العشزب زاي
معجمه ايله جعفر وزننده والعشزب هملع وزننده تند وشديد ارسلانه دينور شيرغرنده معناسنه العصب فتحتيله
كوده ده اولان سكيرلره دينوركه مفاصلك اطنابي منزله سنده درلر مفردي عصبه در يقال هو قوي العصب اي اطناب
المفاصل وشجر لبلاب اسميدركه صرمشق تعبير اولنان بالدر وقومك اشراف وخيارنه عصب اطلاق اولنور يقال
هم عصب القوم اي خيارهم وعصب مصدر اولور كوده نك سكيري چوق اولمق معناسنه يقال عصب اللحم عصبا
من الباب الرابع اذا كثر عصبه العصب عينك فتحي وضمي وصادك سكونيله بو دخي صرمشق اغاجنه دينور
وعصب عينك فتحيله برنسنه يي دوروب بوكمك طي ولي معناسنه در يقال عصب الشيء عصبا اذا طواه ولواه وصاروب
بغلمق معناسنه در يقال عصبه اي شده واغاجك شاخلريني يراق سلكمك ايچون بر آرايه طوپلمق معناسنه در يقال عصب
الشجرة اذا ضم ما تفرق من اغصانها اليها وخبطها وتكه نك وقوچك خايه لريني بند ايلمك معناسنه در تا كه يمورطه لري
حقار مقسزين اول عمل ايله ساقط اوله يقال عصب خصيتي التيس والكبش اذا شدهما حتى تسقطا من غير نزع
وعصب يمن قاشلرندن بردرلو قماشك آديدر وشول قزل بلوده دينوركه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور
وعصب كال اوزره سودي ادرار ايلمك ايچون ناقه نك بوطلريني چكوب بغلمق معناسنه در وآغزده ديشلر غباردن

باخوف وعطش مقوله سي عارضه دن ناشي وسخنالك اولمق معناسنه در وايلك اكيرمك غزل معناسنه در وبرنسنه يي
آوجله طوتوب آلمق قبض معناسنه در وآغزده توكرك قورومق معناسنه در وبرنسنه يه ملازم ومداوم اولمق معناسنه در
وبرنسنه نك چوره سني طواف ودوران ايلمك معناسنه در يقال عصبت الابل بالماء اذا دارت وطافت حوله وعصب
اهل عروض اصطلاحنده بحر وافرك عروضنده واقع مفاعلتن جزؤنك لامني اسكان ايلمكدن عبارتدركه مفاعيلن
وزننه نقل اولنور قبض معناسندن مأخوذدركه حركة لامي اخذ وقبض اولنور ومادۀ مزبوره نك مجموعي باب ثانيدن
مصوغدر وعصب بركمك معناسنه در يقال عصب القوم به وعصب عصبا من الباب الرابع اذا اجتمعوا العصابة
عينك كسريله شول قزل بلوده دينوركه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور وباشه وجبهه يه بغلدقلري صارغيه
دينور چنبر ودلداده وقاش بصدي وباش باغي كبي وخاصة صارغه دينور عمامه كبي يقال شد رأسه بعصابة وهي
ما عصب به وكذا العمامة وعصابه ناسدن وآت وقوش مقوله سندن اون نفردن قرقه وارنجه جماعته دينور عصبه دخي
دينور يقال عصابة من الرجال والخيل والطير اي ما بين العشرة الى الاربعين العصوب قعود وزننده آغزده
ديشلر توز مقوله سي عارضه دن كيرلنمك معناسنه در يقال عصبت الاسنان عصبا وعصوبا اذا اتسخت من غبار
ونحوه كشدة عطش او خوف العصاب كتاب وزننده بودخي برنسنه يي قبض ايلمك معناسنه در يقال عصب
على الشيء عصبا وعصابا اذا قبض وعصابه معناسنه دركه باشه صاروب بغليه جق نسنه يه دينور المعصوب زياده سيله
آچ اولان كشي يه اطلاق اولنور آچلقدن بطني صاروب بغلمق ملاحظه سنه مبنيدر ولطيف ونازك وفاخر قلجه دينور
التعصب تفعل وزننده باشه عصابه بغلمق معناسنه در يقال تعصب الرجل اذا شد العصابة وعصبيت اجرا قلمق
معناسنه دركه قوم واقرباسنه ياخود بر مظلوم وستمديده يه يار وياورلك قيدنده اولمقدن عبارتدر يقال تعصب الرجل
اذا اتى بالعصبية وبرشيئه قناعت واكتفا ايدوب اكا راضي وخشنود اولمق معناسنه در يقال تعصب بالشيء اذا اقتنع به
ورضي به الاعتصاب افتعال وزننده بودخي برنسنه يه قناعت ايدوب اكا راضي اولمق معناسنه در يقال اعتصب
بالشيء اذا اقتنع به وقوم وجماعت عصبه عصبه اولمق معناسنه در يقال اعتصب القوم اذا صاروا عصبة وناقه نك
ادرارلري ايچون بوطلريني چكوب بغلمق معناسنه در يقال اعتصب الناقة اذا شد فخذيها للدر التعصيب تفعيل وزننده
آچقدرمق معناسنه در يقال عصبه تعصيبا اذا جوعه وهلاك ايلمك معناسنه در يقال عصبه اي اهلكه وبركسنه يي
سيد وسركرده قلمق معناسنه در يقال عصبوه اي سودوه يعني صيروه سيد اعربلر بر كسنه يي سيد ورئيس ايلدكده
آنك باشنه مخصوص عمامه صاردقلري حسبيله تصرف اولنمشدر ومنه * العمائم تيجان العرب * ياخود امور عامه
كنديسنه رد واداره اولنديغنه مبنيدر العصبة فتحاتله شول كسنه لردركه عن كلالة يعني والد وولدي اولميان
ميته وارث اوله لر اقربادن اولدقلري حسبيله وفن فرائضده عصبه شول كسنه يه اطلاق اولنوركه كتاب اللهده سهام
مفروضه سي اولميوب اصحاب فرائض حصه لريني آلدقدنصكره باقي قلاني اول اخذ ايدر اوله يقال هم عصبته وهي
كل من لم يكن له فريضة مسماة ان بقي شيء بعد الفرض اخذ شارح ديركه مغربك بياننه كوره اصل عصبه لغتده بر كشينك
پدري طرفندن اولان اقرباسنه دينور بعده شرع ذكر اولنان كسنه ده استعمال ايلدي وباقي قلان حصه نك مجموعني
احراز ايلديكيچون جمع صيغه سيله اطلاق اولنمشدر وعصبه ايكي نوعدر عصبه نسبيه وعصبه سببيه در وعصبه نك
مصدري عصوبه در كويا كه مفردي عاصب در انتهى وعصبه بر كسنه نك نصرت وتقويتنده اولان اقرباسنه دينور يقال هم
عصبته اي الذين يتعصبون له العصبة جرعه وزننده بو دخي اوندن قرقه وارنجه انسان وآت وقوش
طائفه سنه دينور وشول شبثه دينوركه قتاده يه يعني كون اغاجنه صاريلور وچوق زحمتله آندن آيريلوب قوپاريلور
بوندن مراد شجر قتاده انوا عندن نوارس ديدكلري نوعي اوزرنده بوك كبي توپلر اولور واول شجرك صمغي
سكيرلرده اولان جراحاته بغايت نافع اولمغله اطباء اكا شجرة العصب دخي ديرلر العصوب صبور وزننده شول ناقه يه
دينوركه بوطلريني چكوب بغلمدقجه سودني ادرار ايلمز اوله وعصوب اوتوراق پرلرينك واو يلقلرينك اتلري ازجه اولان
عورته دينور يقال امرأة عصوب اي رسحاء وزلاء مؤلفه كوره رسحاء اوتوراق پرلرينك واو يلقلرينك اتي آزجه
اولان وزلاء بالكسر قيناقلرينك اتي آزجه اولان عورته دينور وسائرلره كوره ايكيسي بر معنايه در انكيچون مجموع
نسخه ده حرف ترديد ايله اوزلاء عنوانده مرسومدر الاعصيصاب اعشيشاب وزننده دوه يوريمكده چابوب
جد بليغ ايلمك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل اذا جدت في السير وبركمك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل
اذا اجتمعت وشر وفتنه قزيشوب مشتد اولمق معناسنه در يقال اعصوصب الشر اذا اشتد الاعصاب همزه نك
كسريله بودخي دوه يوريمكده چابلمق معناسنه در يقال اعصبت الابل اذا جدت في السير العصيصب سفرجل

زنده زیاده سیله اسی کونه یاخود شدتلو کونه دینور یقال یوم عصبصب ای شدید الحر اوشدید العصبب امیر
وزننده عصبصب معناسنه در وعصبب بومبار طولمه سنه دینور که عربلر جکری ریزه ریزه ایدوب بغرسقلره طولدروب
بریان ایدرلر حالا شهرلرده قیمه وربحله ترتیب اولنور وجکر صیجوغنه دخی دینور که عربلرك پایداغی بو اوله جقدر
جمعی اعصبه کلور وعصب کلور ضمتیله المعصب محدث وزننده برقومك سیدو نشانه اطلاق اولنور وشول
کشی یه دینور که زیاده سیله آجلغندن ناشی بلنی خرقه ایله وصارقیلر ایله صاروب بغلمش اوله وفقیر وبی نوا کشی یه
دینور الانعصاب انفعال وزننده برنسنه زیاده سیله سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال انعصب الشیء اذا اشتد
عصیب زبیر وزننده بلادمزینه ده برموضعدر العصاب شداد وزننده القابندر حسن بن عبدالله العصاب
محدثیندندر العصلب عینك ولامك ضمی وفتحیله والعصلبی یای نسبتله که مبالغه یی متضمندر والعصلوب
اسلوب وزننده بنیه وترکیبی قوی وشدید وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور وعصلب قنفذ وزننده اوزون اولوب
اندام واسلوبی مضطرب ویاقنقسز وناز یبا اولان کمسه یه دینور العصلبة دحرجه وزننده بدنك سکیرلری محکم
وقوی اولمق شدت عصب معناسنه در شارح دیر که بو کلمه عصب صلب کلمه لرندن منحوتدر العضب عینك فتحی
وضاد معجمه نك سکونیله کسمك قطع معناسنه در یقال عضبه عضبا من الباب الثانی اذا قطعه وبرکمسه یه سوکمك
معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه ای شتمه وبرکمسه نك مساویسنی قاله کتوروب دیللمك معناسنه در یقال
عضبه اذا تناوله بلسانه واورمق معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه اذا ضربه وبرنسنه ایله دورتوب صانجمق
معناسنه استعمال اولنور یقال عضبه بالرمح اذا طعنه به ودونمك رجوع معناسنه استعمال اولنور قطع عزیمت
ملاحظه سیله یقال عضب عنه اذا رجع وکوترم ومقعد ایلمك معناسنه در قطع حرکت ملاحظه سیله یقال عضبه المرض
ای ازمنه وناقه یی وقیونی عضباء قلمق معناسنه در یقال عضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء وعضب قلجه اطلاق
اولنور وصف بالمصدردر وحدید الکلام اولان کمسه یه اطلاق اولنور وسکسر جوانه اطلاق اولنور وشول بوزاغی یه
دینور که هنوز بوینوزلری ظهور ایلیه الاعضاب همزه نك کسریله ناقه یی یاخود قیونی عضباء قلمق معناسنه در
یقال اعضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء العضوب قعود وزننده والعضوبة هاء ایله برکمسه حدید الکلام
اولمق معناسنه در یقال عضب الرجل عضوبا وعضوبة من الباب الخامس اذا صار عضبا العضباء حمراء وزننده
قولغی اریق ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة عضباء ای المشقوقة الاذن وآت قسمندن ربعدن زیاده سی مقطوع
اولان قولغه دینور وعضباء رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك ناقه انیقه لری اسمیدر کرچه قولغی
مشقوق دکل ایدی بلکه نجیبه وکریمه اولوب فلج کبی کسکین اولدیغندن اطلاق اولنمشدر وشول دیشی قیونه دینور که
قرن داخلی یعنی بوینوزینك ایچنده اولان غشاء دیدکلری قطرداق کبی یومشق کیکی مکسور اوله که کسر اکا لاغ واش
اولور پس همان خارجی مکسور اولانه عضباء اطلاق اولنمز مذکرنده اعضب دینور یقال شاة عضباء وکبش اعضب
ای بین العضب بونلرك مصدری عضبدر فتحتینله یقال عضب الکبش عضبا من الباب الرابع اذا صار اعضب
واعضب ناصر ومددکاری اولمیان بیکس کمسه یه اطلاق اولنور یقال رجل اعضب ای لاناصر له واللری قصه اولان
انسان وحیوانه اطلاق اولنور وبرادری وفات ایدن علی قول برادری وقطعا اقرباسی اولمیان متوحد کشی یه اطلاق
اولنور واعضب فن عروضده عضب زحافی جاری اولان جزؤه دینور وعضب بحر وافرك عروضی اولان مفاعلتن
جزؤنی بعد الخرم مفتعلن وزننه رد اولنمق یعنی مفاعلتن جزؤینك ابتدای وتد مجموعی اولان میم اسقاط
اولندقدن نصکره فاعلتن قالمغله مفتعلن وزننه رد ونقل اولنمقدن عبارتدر بو نوزی منکسر اولان قیرنه تشبیه
اولنمشدر مؤلف عضبی وافرك عروضنه تخصیص ایلمشدر لکن صدرك ابتداسنده دخی جاری اولور نته که
خزرجیه ده اشبو * ان نزل الشتاء بدار قوم * تجنب جار بیتهم الشتاء * بیتیله استشهاد اولنمشدر ومحل استشهاد مصراع
اولك ابتداسیدر که مفتعلن وزنیدر وشارح نخر وماکلمه سنی بالخاء والزای المعجمتین ایله تقیید ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا خزم
زای معجمه ایله شطر اولك صدرنده بش حرفه قدر زیاده ایلمکه دینور که تقطیعده معتبر اولمز مثلا بحر طویلدن * واذا انت
جازیت امرءا بسوء فعله * مصراعنده اولدیغی کبی بلکه مانحن فیهده خرم در رای مهمله ایله انتهی المعضوب مغضوب
وزننده ضعیف وزبون وناتوان کمسه یه اطلاق اولنور وکوترم ومقعد اولان کمسه یه دینور المعاضبة مفاعله وزننده مراده
وممانعه معناسنه در تقول هو یعاضبنی ای یرادنی العطب عینك ضمی وطانك سکونیله وضمتیله لغتدر موغه دینور وقطن
معناسنه العطب ضرب وزننده والعطوب قعود وزننده عموق یومشق اولمق معناسنه در یقال عطب القطن
عطبا وعطوبا من الباب الاول اذا لان العطب فتحتینله هلاك اولمق معناسنه در یقال عطب الرجل عطبا من الباب

مطلب

الرابع اذا هلك و عاجز ودرمانده اولمق معناسنه در یقال عطب البعیر والفرس اذا انکسر وزیاده سیله خشم وغضبه
کلمك معناسنه در یقال عطب علیه اذا غضب اشد الغضب الاعطاب همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در
یقال اعطبه اعطابا اذا اهلکه العطبة جرعه وزننده شول پچاوره یه دینور که آنکله آتش اخذ اولنور مراد برآخر
پرده آتش یاقمق مراد ایلدکده ایچنه آتش قوری قویوب اوفلیه رك کوتردکلری پچاوره در الاعتطاب افتعال وزننده
ذکر اولنان پچاوره ایله آتش آلوب کوترمك معناسنه در یقال اعتطب الرجل اذا اخذ النار بالعطبة العوطب جوهر
وزننده اولو بلا یه دینور داهیه معناسنه ودریانك انکین یرینه دینور وایکی طالغه ارالغنده اولان ساکن ومطمئن لیمانلق
میدانه دینور وبادیه اشجارندن برشجر آدیدر المعطب محسن وزننده ضیق معاشه مبتلا فقیر وبی نوایه دینور مقتر معناسنه
یقال رجل معطب ای مقتر شارح بوراده مقتری رایحه سی سطوع وهیجان ایدن نسنه ایله بیان ایلمشدر ماده نك معنای
اولی ملایمتی اقربدر التعطیب تفعیل وزننده رایحه سی طیب اولمق ایچون شرابه خوشبو نسنه قاتمق معناسنه در یقال
عطب الشراب تعطیبا اذا عالجه لتطیب ریحه واوزوم اصمه سنك سالقم بته جك یری عقده لنمك معناسنه در که
چوق کوز ویرمك تعبیر اولنور یقال عطب الکرم اذا ابدت زمعاته العظب عینك فتحی وظای معجمه نك سکونیله
قوش قوبرغنك دخی سرعتله اوینامق معناسنه در یقال عظب الطائر عظبا من الباب الثانی اذا حرك زمکاه بسرعة
وعظب وعظوب قعود وزننده برنسنه یه صبر وثباتله مداومت ایدوب پایدار اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا
وعظوبا اذا لزمه وصبر علیه ویقال انه لحسن العظوب علی المصیبة ای انه حسن التصبر جمیل العزاء وعظب دواب
ومواشی اوزره قائم ومقید اولوب رعایت وتیمارلری خصوصنده دائما اهتمام ایلمك معناسنه در یقال عظب فلان
علی ماله اذا اقام علیه وکوده نك دریسنك رطوبتی چکیلوب قوبقوری اولمق معناسنه در یقال عظب جلده اذا یبس
وال کثرت عملدن غلظتلنوب ناسور بغلمق معناسنه در یقال عظبت یده اذا غلظت علی العمل العظب فتحتینله
بو دخی برنسنه یه صبر وثباتله ملازم اولمق معناسنه در یقال عظب علیه عظبا من الباب الرابع اذا لزمه وصبر علیه
وسمورمك معناسنه در یقال عظب الرجل عظبا اذا سمن العظب کتف وزننده والعاظب اوتسز وصوسز
قیر یرلره نازل اولان کمسه یه دینور که حشم نشین طائفه سندن اوله جقدر التعظیب تفعیل وزننده تأخیر وتسویف
ایدوب فردایه صالمق معناسنه در یقال عظبه عن بغیته اذا سوفه عنها العظیب اردب وزننده عظیم الخلقه
ودبزمان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عظیب الخلق ای عظیمه یوست وغلظت معناسندن مأخوذدر وعظیب
الخلق خانك ضمیله بدخوی دیمکدر یقال رجل عظیب الخلق ای سیئه العنظب قنفذ وزننده والعنظب جندب
وزننده والعنظاب قنطار وزننده والعنظاب قسطاس وزننده والعنظوب زنبور وزننده ایری چکرکه یه
علی قول ارکك صاری چکرکه یه دینور بعض نسخه ده اصغر عنوانده مرسوم اولمغله کوچك چکرکه دیمك اولور
العنظبان عنفوان وزننده والعنظابة عینك ضمیله والعنظباء عینك وظانك ضمی ومد ایله عنظب معناسنه در
عنظبه قنفذه وزننده برموضعدر العظرب زبرج وزننده انکرك یلاننك کوچکنه دینور العقب عینك فتحی
وقافك سکونیله آت بردفعه سکرتدکدنصکره بردخی سکرتمك معناسنه در یقال للفرس الجواد هو ذوعقو وعقب
فعقوه اول جریه وعقبه ثانیه وعقب ولده وولد ولده اطلاق اولنور راغبك بیاننه کوره اصل عقب که کتف وزننده
اباغك اوکچه سنه دینور معانیء سائره آندن منتصر قدر جمعی اعقاب کلور وولده وولد ولده اطلاقی بالاستعاره در
پدرینه خلف اولدیغیچون لکن قیزه اطلاق اولنمز واکر آنك ذریتی وار ایسه آنلره اطلاق اولنور انتهی وعقب
مصدر اولور پایه عقب یعنی سکیر صارمق معناسنه کاسیذ کر یقال عقب القوس عقبا من الباب الاول اذا لوی شیئا
من العقب علیها واوکچه یه اورمق معناسنه در یقال عقبه اذا ضرب عقبه وبرکمسه یه خلف اولمق معناسنه در کرك
قائم مقام وکرك بعد الوفاة ولد اولسون یقال عقبه ای خلفه ویقال عقب مکان ابیه ای خلف وشر وعداوت جهتیله
برکمسه نك ارقه سنه دوشوب کیفیت حالنی تفقد ایلمك معناسنه در یقال عقبه اذا بغاه بشر العقب کتف وزننده
بو دخی کشینك ولدینه وولد ولدینه اطلاق اولنور یقال بقی له عقب وعقب ای الولد وکذا ولد الولد واباغك
اوکچه سنه دینور فارسیده پاشنه دیرلر یقال ضرب عقبه ای مؤخر قدمه شارحك بیاننه کوره عقب لفظی مؤنثدر
سکون قاف ایله تخفیفی دخی جائزدر جمعی اعقاب کلور وعقب برموضع آدیدر العقب عینك ضمی وضمتیله صوك
وانجام وعاقبه معناسنه در ومنه قوله تعالی هو خیر ثوابا وخیر عقبا ای عاقبة العقب فتحتینله شول آق سکیره دینور که
آندن کیریش ایشلنور العاقبة ولده اطلاق اولنور وهر شیئك صوکنه دینور آخر وانجام معناسنه یقال عاقبة
الشیء ای آخره العاقب ثاقب وزننده برقومك سید وسرکارلرینه خلف اولان کشی یه دینور که امور ومصالح

ایکنجی درجه ده اکا راجع اولور مثلا شیخ البلد ورئیس الاعیان اولانك ایکنجیسیدر که رتبه سی آندن دوندر وسید
بولندیغی حینده تمشیت مصلحت اکا مراجعت ایدر کتخدا ونائب کبی ومنه حدیث نصاری نجران جاء السید
والعاقب هما من رؤسائهم والعاقب یتلو السید وعاقب اسلافنه خیر وفضیلت جهتیله خلف اولان آدمه دینورکه
آنك کدکی یوش قومز العقوب صبور وزننده بودخی اسلافنه خیر الخلف اولان کمسیه دینور الاعقاب همزه نك
کسریله برکمسه یرینه خلف اولمق معناسنه در یقال اعقبه اعقابا اذا خلفه وطواره بینمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال
اعقب زید عمرا اذا رکبا بالنوبة مؤلفك سیاق تعبیرندن وجه مذکور اوزره کرچه خصائصدن اولمق منفهم اولوب
لکن عقبه مطلقا نوبت معناسنه اولدیغندن علی الاطلاق مناوبه معناسنه اولمق ملایمدر زیرا برنسنه ده احدهما اخری
معاقب اولور واعقاب برکسیه عوض وجزا ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال اعقبه ای جازاه وبرکشی وفات
ایدوب اولادنی ترك ایلمك معناسنه در یقال اعقب الرجل اذا مات وخلف عقبا ای ولدا وعاریت چولمك آلان کمسه
یجنده برمقدار طعام بقیه سیله صاحبنه رد ایلمك معناسنه در یقال اعقب مستعیر القدر اذا ردها وفیها العقبة
العقبة جرعه وزننده نوبت معناسنه در تقول تمت عقبتك ای نوبتك وبدل معناسنه در تقول اخذت من اسیری
عقبة ای بدلا وکیجه ایله کوندزك هر برینه اطلاق اولنور یکدیکری متعاقب اولدیغیچون وعقبة الطائر پرواز ایدن
قوشك هوایه ارتفاعیله انحطاطی بیننده اولان مسافه یه اطلاق اولنور لکن راغب عقبة الطائر صعوده وانحداره
عبارتیله ثبت ایلمکله برمقتضای ماده صعودینه معاقب اولان انحدارندن عبارت اولور وعقبه شول چور با مقوله سی
طعام بقیه سنه دینورکه عاریت چولمك آلان کمسه صاحبنه آنی چولمك ایچره برابرجه رد وتسلیم ایدر وعقبة الجمال
حسن وجمالك اثر وهیئتندن عبارتدر بومعناده عینك کسریله ده جائزدر یقال ما احسن عقبة جماله ای اثره وهیئته
العقبه فتحاتله طاغده وبایرده اولان صرپ یوقشه دینور عقوبتدن مأخوذدر جمعی عقاب کلور عینك کسریله
یقال صعدنا عقبة ای مرقا صعبا من الجبال یعقوب یانك فتحیله انبیای عظامدن یوسف الصدیق حضرتلریدرکه
اسم شریفلری اسرائیل در برادرلری اولان عیصو ایله توأم اولوب عیصونك عقبنه یاپشمش اولدیغی حالده تولد
ایلمکله یعقوب اطلاق اولنمشدر مؤلف بصائرده اعجمی اولوب وعجمه ومعرفه علتلریله غیر منصرف اولدیغنی ترجیح
وبورادہ ثبت ایلدیکی قول امام لیثه عزو ایلمشدر مترجم دیرکه مزهرده بورسمه مشروحدرکه بعض الفاظ عربیه
والفاظ عجمیه من حیث الماده متوافق واقع اولسه لا احدهما آخردن مأخوذدر دیمك خطادر بلکه هر لسانك بعض

مطلب

الفاظی بنه اول لسانك الفاظی جنسندن مأخوذ ومشتق اولور یقال الامة لاتلد الا بشرا والناقة لاتنتج الا بعیرا
بو جهتله ادریس عجمی اولمغله عربی اولان درس لفظندن مأخوذدر و یعقوب دخی عجمی اولمغله ترکیده ارکك
ککلك دیدکلری قوش معناسنه اولان یعقوبدن مأخوذدر دیو زعم ایدنلری علماء لغت تکذیب ایلدیلر حتی ابوبکر
محمد بن السری رسالة اشتقاقده دیدیکه برلفظ اعجمی معرب لفظ عربیدن مشتق ومأخوذ در دیو ادعا ایلمك بعینه
قوش بالقدن تولد ایلدی دیو ادعا ایلمکه مماثلدر انتهی و یعقوب ارکك ککلك قوشنه دینور بونده منصرفدر زیرا
عربی غیر معربدر و یحیی بن سعید وعبد الرحمن بن محمد بن علی ومحمد بن عبد الرحمن بن محمد بن یعقوب ومحمد بن اسمعیل
بن سعید الیعقوبیون که محدثلردر جد اعلالاری اولان یعقوبه منسوبلردر المعاقبة میمك ضمی وقافك کسریله
شول دوه لردرکه برکون شور وبرکون طتلو اوت اوتلار اوله یقال ابل معاقبة اذا کانت ترعی مرة فی حمض
ومرة فی خلة العواقب عینك فتحیله شول دوه لردرکه صوبی ایچوب یتاغنه کلدکدنصکره ینه صویه عودت
ایلیه لر یقال ابل عواقب اذا کانت تشرب الماء ثم تعود الی المعطن ثم الی الماء المعاقبة مفاعله وزننده برکمسه نك
عقبنجه یعنی اوکجه سنی باصه رق کلمك معناسنه در یقال عاقبه اذا جاء بعقبه التعقیب تفعیل وزننده معاقبه معناسنه در
یقال عقبه تعقیبا بمعنی عاقبه وعرفج نام شجرك یمشی صرارمق معناسنه در وعرفج سود لکن نوعندن سادج بری
وترکیده بش پرمق تعبیر اولنان نباتدر یقال عقب العرفج اذا اصفرت ثمرته وبرکمسه دوشمن اوزره سفر ایدوب اول سنه
ظرفنده تکرار سفر ایلمك معناسنه در یقال عقب الرجل اذا غزی علی العدو ثم ثنی من سنته ومجد طلبنده بری اوته تردد
ایلمك معناسنه در یقال عقب فلان اذا تردد فی طلب المجد شارح دیرکه بدمزده اولان نسخه لرده کرچه فی طلب المجد
عبارتیله مرسومدر لکن صواب اولان تردد فی طلب الامر مجدا عنوانیله اولمقدر که برخصوصك طلبنده جد واهتمام
ایلیه رك تردد ایلمك دیمکدر نته که امهات سائرده یقال عقب فی الامر اذا تردد فی طلبه مجدا عبارتیله مثبتدر انتهی
وتعقیب نماز دنصکره دعا ایچون اوتوروب قالمق معناسنه درکه اطلاقات شرعیه دندر ومنه الحدیث من عقب
فی صلوة فهو فی الصلوة وتراویح نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه در یقال عقب التراویح اذا صلی بعدها یعنی نافلة قال

فى النهايه

فى النهاية ومنه حديث انس انه عليه السلام سئل عن التعقيب فى رمضان اى صلاة النافلة بعد التراويح فامرهم
ان يصلوا فى البيوت وبر يرده مكث وآرام ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال عقب فلان فى الصلوة اذا صلى فمكث
فى موضعه ينتظر صلاة اخرى وبرسمته التفات ايلمك معناسنه در ومنه قوله تعالى ولى مدبرا ولم يعقب الايه قيل
ولم يلتفت المعقبات محدثات وزننده كه اشبو له معقبات من بين يديه ومن خلفه الايه كريمه سنده واقعدر مراد
ملائكة ليل ونهاردر كه برى برينى معاقبلردر وشول معقبات كه اشبو الدعاء معقبات لايخيب قائلهن حديثنده واقعدر
مراد تسبيحاتدر كه برى برينى معاقبلردر وبونلر حقايق شرعيه دندر نهايه ده اوتوز اوچ تسبيحه واوتوز اوچ تحميده واوتوز
اوچ تكبيره ايله مفسردر كه بعد الصلوة قرأت اولنور مره بعد اخرى عودت ايتدكلريچون ياخود عقب صلاتده قرأت
اولندقلريچون اطلاق اولنمشدر ومعقبات شول ناقه لره دينوركه برى برينك عقبنده حوض اوزره طوررلر ايلرودن
بريسى صو ايچوب دوندكده آنك يرينه بريسى داخل اولور العقبى حسنى وزننده برايش ضمننده ترتب ايدن جزا
وپاداشه دينوركه اسمدر امر مزبورى معاقب اولديغيچون يقال له العقبى اى جزاء الامر التعقب تفعل وزننده
بركمسه نى ارتكاب ايلديكى جرم وجنحه ايچون مؤاخذه ايلمك معناسنه در يقال تعقبه اذا اخذه بذنب كان منه وبرخبرده
شك وشبهه ايلمكله تكرار كرو دونوب صورشمق معناسنه در يقال تعقب عن الخبر اذا شك فيه وعاد للسؤال عنه
وبركسه نك عار لنوب تخجل وشهوم اوله جغى خصوصنى ياخود خطاء ولغزشنى آردندن جستجو ايلمك معناسنه در
يقال تعقبه اذا طلب عورته او عثرته الاعتقاب افتعال وزننده تاجر متاعنى بعد انعقاد البيع مشتريه تسليم
ايليوب بهاسنى تماما قبض ايچون تأخير ايدوب كندى يانده اليقومق معناسنه در يقال اعتقب السلعة اذا حبسها
عن المشترى حتى يقبض الثمن شارح ديركه بوحالده متاع ضايع اولسه تعديسنه بناء ضامن اولور العقاب غراب
وزننده طوشنجل قوشنه دينور قره قوش نوعندندر وبر نوعنه يلا بجل تعبير اولنوركه يلانلرى قاپوب هلاك واكل
ايدر جمعى اعقب كلور اكلب وزننده وعقبان كلور غلمان وزننده مترجم ديركه عقاب سيد جوارح طيوردر ونسركه
قره قوش ديدكلرى آلبجى قوشدر عريف ونقيبلريدر فارسيده طوشنجله آله دينور ونسر ديديكنه كركس دينور تركيده
قاره قوش ديرلر آلبجى قوشدر طغان وشاهين مقوله سى جوارحه هجوم ايدوب آلور ولسانمزده كرچه آق بابا
ديدكلرينه كركس اطلاقى مشهوردر لكن صحيح دكلدر جميع صيديه وسائر كتب لغتدن منفهم اولديغى اوزره
آق بابايه فارسيده كركس سپيد وعربيده مضرحى دينور كرچه مؤلف مضرحى بى صقر ايله تفسير ايلمشدر لكن وجه
مذكور اوزره اكثرينك قولى ذكر ايلديكمز اوزره در وعقاب مؤنث سماعيدر وزن ثانى جمع كثرتيدر وجمع الجمعى عقابين
كلور برشكارى آلدقدنصكره شكار آخرى تعاقب ايلمسى باعث تسميه در انتهى وعقاب بعض قويى ايچره اولان شول
توسك سيورى طاشه دينوركه دوقنان قوغه يى خرق ايدر وبعض طاغك صرتنده وبوكورنده نردبان شكلنده سوولوب
طوران پالچين قيايه دينور وشول بادام شكلنده مهره يه دينوركه طوارك اياقلرينك برنده ظهور ايدر وكوپه حلقه سنك
دلكلرنده اولان كوچك ايلكه دينور وحوضه صو آقه جق صو يولنه دينور وقويى كنارنده واقع شول طاشه دينوركه
اكا صو صوچكرلر وعقاب برنجه فرس اسميدر وسلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك سنجاقلرى
آديدر ايرى وبيوك اولديغيچون تسميه اولندى وبوكسك تپه ويايره دينور ومطلقا بوكسك اولوب پك طولانى اولميان
يره دينور وبرديشى كلبك وبرعورتك اسميدر ابو عقاب تابعيندندر ابن عقاب كه اسمى جعفر بن عبد الله هدر
شاعر مشهوردر عقاب والده سى اسميدر عقيب زبير وزننده اصحابندندر العقيب قافك تشديديله قبيط وزننده
برقوش آديدر وبرموضع اسميدر المعقب منبر وزننده خاتونلرك باش اورتوسنه دينور وكوپه يه دينور وطوار سورمكده حاذق
وماهر اولان سوريجى يه دينور وشول كمسيه دينوركه امامدنصكره يعنى پادشاه وقت انقضاسندنصكره خلافته
مترشح وآماده اوله وارث سلطنت وولى عهد كبى يقال هو معقب للامام وهو الذى ترشح الخلافة بعد الامام المعقب
معظم وزننده ميكده يه كندودن بيوك شانلو كمسه كلمكله كندوسى احترازندن ياخود حجابندن ناشى طوره ميوب چيقوب
كيده يقال خرج معقبا وهو من يخرج من حانة الخمار اذا دخلها من هو اعظم منه المعقاب محراب وزننده شول
اوطه يه واوه دينوركه عربلر اكا قورى اوزم مقوله سى وضع ايدرلر كيلار اى مثابه ده اولور الاستعقاب تعقب
معناسنه دركه بركسه نك او تانوب عارلنه جق يرنى ياخود خطا وجنحه سنى آردندن جستجو ايلمكدن عبارتدر يقال
استعقبه اذا طلب عورته او عثرته كفر تعقاب حفر تلعاب وزننده بر موضع آديدر يعقوبا ياى تحتيه نك فتحيله
بغداده اون فرسخ مسافه ده بربيوك قريه آديدر شارح ديركه صواب اولان باى موحده ايله بعقوبا اولمقدر ثنية العقاب
وقفة الحساب وزننده دمشق شامده براثنده برصرپ بلاك آديدر نيق العقاب نونك كسريله جحفه ده برموضعدر

مطلب

تعقاب تانك كسريله بر رجل آديدر العقبة تمرة وزننده وعينك كسريله جائزدر خاتونلرك هودج ومحفه اورتولرندن
بر نوع الاجه ومنقش اورتو اسميدر العقباة عينك وقافك فتحيله والعبقاة عينك وباى موحدهنك فتحيله
والعقعاة بانك وعينك فتحيله عقاب يعنى طوشنجل قوشنه لفظلرندن منصرف صفتلردركسكين پنجهلو ديمكدر
يقال عقاب عقباة وعبقاة وبعنقاة اى ذات مخالب حداد المعقب محسن وزننده شول يلدزه دينوركه برآخر
يلدز عقبندن طلوع ايليه عقاب كتان وزننده اساميدندر عبد الملك بن عقاب محدثيندندر مترجم ديركه معاقبة
عروضيه مهمهدن اولمغله مؤلفه استدراك اولنمشدر معلوم اوله كه معاقبه فن عروضده برجزؤده ياخود ايكى جزؤده
مجتمع اولان ايكى سببك ايكيسيده حذفدن سالم ياخود بريسى وجوبا سالم اولمقدن عبارتدر مثلا مفاعيلن جزؤنده
واقع عى ولن سببلرينك ايكيسيده حذفدن سالم اولوب مفاعيلن دينور ياخود ياء حرفى حذف اولنوب نون باقى
ياخود نون حذف اولنوب ياء باقى قالور اوله كوره مفاعلن ثانى يه كوره مفاعيل اولور جزئنده اولديغى مثلا بحر رملده
فاعلاتن جزؤينك نونى جزؤ ثانيده اولان فاعلاتنك الفنه معاقب اولور واشبو معاقبه طقوز بحرده جارى اولور انتهى
العقرب جعفر وزننده هوامدن معروف موذى جانور آديدر فارسيده كردم دينور تركيسى اولميان اسمادندر وبراترا كدن
قورغى اورى دبو مسموع اولدى اورى ديمك قالقق وبوقرى ديمكدر وعقرب لفظى مذكر ومؤنث اولور شارح ديركه
تأنيثى غالبدر وعقرب عربلرك پاپوشنده برقايشه دينوركه عقرب هيئتنده اولور وشول دوله دينوركه برطرفنده طوقه
اولوب كندوسيله آتك قوسقوتى ايره بندايدرلر تركيده دخى عقرب ديرلر وعقرب فلكده اون ايكى برجدن بر برجك
اسميدر كواكبى عقرب شكلنده اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر منازل قمردن شوله وقلب وزبانانى مشتملدر
وعقرب عتبه بن رحضة الغفارى نام كسنهنك فرسى اسميدر عقرباء مدايله يمامهده برارضك اسميدر
وعقرباء ديشى عقربه دينوركه عقربك مؤنثى اولور وبوغير منصرفدر مؤلفك بوراده كاعقربة قولى عقرباء
لفظنك تأنيثنه تمثيلدر عدم انصرافنه تمثيل دكلدر پس مؤنثنده عقربه دخى ديلمكله مصغرنده قياس اوزره عقيربه
دينورنته كه شهاب درة شرحنده بو دقيقه يى تنبيه ايلمشدر العقربة هاايله كذلك عقربك مؤنثيدر
العقربان عنفوان وزننده وبانك تشديديله جائزدر دخال الاذن اسميدركه قولاغه قچان تعبير اتدكلرى بوجك
اوله جقدر اوزونجه صارمتوق واياقلرى چوق برموذى بوجكدر وعقربان عقربه على قول ارككنه دينور مصباحك
بيانه كوره عقرب ذكر وانثايه اطلاق اولنور تأكيدتذكير مراد اولورسه عقربان دينور ازهرى ديديكه عقرب
ذكر وانثايه اطلاق اولنور وآنده تأنيث غالبدر واركگنه عقربان وبعضا مؤنثنده عقربه دينور المعقربة اسم فاعل
بنيه سيله والمعقرة مسخره وزننده عقربى چوق اولان يره دينور يقال ارض معقربة ومعقرة اى كثيرة العقرب
معقره لفظنده عقرب كلمهسى كويا كه ثلاثى يه رد اولنوب آندن اسم مكان صيغهسى بنا اولنمشدر المعقرب اسم مفعول
بنيهسيله اكلمش خميده ديمكدر تشبيه اوزره يقال صدغ معقرب اى معوج معطوف وكودهسى ضيق ودبرنكلى
شديد البنيه اولان انسان وحيوانه دينور وشوكت وشهامت ومناعت صاحبى آدمه دينوركه زير حمايهسنده اولنلرى دائما
حمايت ومظلوم وبيكسانه مددونصرت ايليه يقال رجل معقرب اى نصور منيع العقربانه عينك وراءنك ضميله
نصرت وشهامت ومناعت معناسنه دريقال هوذو عقربانة اى نصور منيع العقارب عقربك جمعيدر ونمايم
معناسنه استعمال اولنور موجب رنج وآزار اولديغيچون ونمايم نميمه نك جمعيدركه قوغ تعبير اولنور نمام قوغجى
وسخن چين ديمكدر ومنه المثل * انه لتدب عقاربه * اى يقرض اعراض الناس يعنى قوغجيلقله ناسك عرض وناموسنى
هتك وشكست ايدر وعقارب شدائد ومحن معناسنه استعمال اولنور وعقارب الشتاء قيش ايامنك شدت برودتندن
عبارتدر العقربة هاايله بك اهل خدمت وعاقله وپيشكار اولان جاريه يه اطلاق اولنور يقال امة عقربة اى خدوم
عاقلة وكلبتان شكلنده شول دموره دينوركه آت اكرينه كچوررلر تركيده عقرب تعبير اولنور العكب فتحتينله دوداق
وچكه كبكى قالين ويومرى اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل عكبا من الباب الرابع اذا غلظ شفته وجباه
وآياق پرمقلرى شيرك اولوب برى برينه بيتشك كبى بك يقين اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل اذا اندانت اصابع رجله
العكباء حمراء وزننده بومرى كودهلو تصلق وبى اندام عورته دينور يقال امرأة عكباء اى الجافية الخلق العكوب
غروب وزننده مزدحم اولمق معناسنه دريقال للابل عكوب اى ازدحام وطورمق ووقوف معناسنه دريقال عكب الرجل
عكوبا من الباب الاول اذا وقف وتحجره قيامق معناسنه دريقال عكبت القدر اذا غلت وعاكب لفظندن
جمع اولوركه واقف ومزدحم معناسنه در العكوب صبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه العكب عينك فتحى
وكافك سكونيله بودخى توزه دينور وجسنوناطمند وخفيف الروح كسيه دينور وشر وشور ومضرت جهتنده

اولان شدته دينور العكاب غراب وزننده بودخى توزه دينور غبار معناسنه وتتونه دينور دخان معناسنه العاكوب
حالوب وزننده والعكوب تنور وزننده بونلرده توزه وغباره دينور العاكب جمع كثير معناسنه دركه ازدحامى
مشتملدر العكبة همجفة وزننده يومرى كودهلو طوپاج بودوره دينور وانس وجن طائفهسندن ماردوباغى
ومتمرد شخصه دينور وشول كسيه دينوركه والدهسنك زوجى اوله كرك پدرى نطليق ايلسون وكرك وفاتندنصكره
وارسون وعكب امراى عربدن نعمان بن منذرك زندانبانى اسميدر التعكيب تفعيل وزننده توتمك معناسنه در
يقال عكبت النار تعكيبا اذا دخنت التعكب تفعل وزننده بركسيه تتون كبى غم وغصه استيلا ايلمك معناسنه در
يقال تعكبته الهموم اذا ركبته الاعتكاب افتعال وزننده توز توزتمق معناسنه در يقال اعتكب الرجل اذا اثار الغبار وتوز
كندوسى توزمق معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال اعتكب الغبار اذا ثار عكابة دجانه وزننده ابن صعبدركه
بنو بكر قبيلهسندن برجماعتك پدريدر العلب قلب وزننده برنسنه بريره اثر ونشان ايلمك معناسنه در حيوانك
وجودنده شريت وقولان وپالدم مقولهسنك برايلمسى كبى وكرتمك وجزمق معناسنه در يقال علب الشئ علبا
من الباب الاول والثانى اذا اثرفيه ويقال علبه اذا جزه وعلب غليظ وخشن يره دينور بو معناده عينك كسريلهده
جائزدر وعلب قلج وبچاق مقولهسنك قبضهسنه دوه نك بوينى سكيرنى صارمق معناسنه دريقال علب السيف
ونحوه اذا حزم مقبضه بعلباء البعير وعلب پك وصلب نسنهيه دينور طاش كبى التعليب تفعيل وزننده بودخى
بريره اثر ونشان ايلمك معناسنه در وجزمق وكرتمك معناسنه در وقلج وبچاق قبضهسنه دوه نك بوينى سكيرنى صارمق
معناسنه در العلب كتف وزننده پك نسنهيه دينور شئ صلب معناسنه وصغن نوعندن وعل ديدكلرى حيوانك
ايرى ويومرى اولانه دينور صغن برقاج كونه اولور وعل ديدكلرى تركيده چوپر تعبير اولنور جثهسى كيكدن
اكبر وتويى شتاده سياهه مائل وصيفده قزل اولور وقورغى اولمز وعلب ايرى كلره دينور بونده عينك ضميلهده
لغتدر العلب عينك كسريله شول كسيه دينوركه زيادهسيله ناكس وبى خير اولمغله آندن قطعا برنسنه طمع
واميد اولميه يقال رجل علب اذا كان لايطمع فيما عنده وشول بى خير ومنفعت غليظ يره دينوركه دائم الدهر يغمور
ياغسه آنده اصلا نبات اترى اولميه بو معناده عينك فتحيلهده جائزدر وسدر اغاجى بتديكى يره دينور وسدر سبنك كسريله
عربستان كراسى ديدكلرى شجردر جمعى علوب كلور العلب فتحتينله برنسنه پك وصلب اولمق معناسنه در يقال علب
الشئ وعلب علبا من الباب الرابع والاول اذا اصلب وشديد وسرد ودرشت اولمق معناسنه در يقال علب الشئ اذا جسى
واشتد وات چوق طورمقله رطوبتى چكيلوب قديد اولدقدنصكره قوقمق معناسنه در يقال علب اللحم اذا تغيرت رائحته
بعداشتداده وعلب فتحتينله برمرض اسميدركه دوهنك بوينى سكيرينك ايكى طرفنده حادث اولور وقلجك اغرى رخنه لنوب
كدكلمك معناسنه در يقال علب السيف علبا من الباب الرابع اذا تثلم حده الاستعلاب ات چوق طورمقله پكشوب
رايحهسى متغير اولمق معناسنه در يقال استعلب اللحم اذا تغيرت رائحته بعداشتداده ومواشى اوتلغى استغلاظ ايلمكله
بكنميوب اوتلامقدن استنكاف ايلمك معناسنه در يقال استعلبت الماشية البقل اذا اجته واستغلظته العلابى عينك فتحى
وبانك تشديديله قلايه دينور رصاص كبى وعلباء لفظندن جمع اولور وعلباء عينك كسرى والفك مديله دوه نك بوينده
اولان سكيره دينور مؤلف علباء كلمهسنى كاه بعيره اضافتله تخصيص وكاه على الاطلاق ذكر ايلمكله تشويش ايلمشدر
امهات سائرهده مطلقا انسان وحيوانك بوينلرنده اولان صارى سكيرايله مفسردركه ايكى دانه اولور شارح ديركه
رصاص معناسنه اولان علابى صيغهٔ جمع اوزره وارد اولان مفردى اولمسنى ياخود مفردى مسموع اولميان جموعدن
اولمسنى اقتضا ايدر وعلباء جمعى اولان علابى لفظنك باى ثانيهسى مفردينك آخرنده اولان همزهٔ ممدودهدن
مبدلهدر تثنيهسنده علباءان وعلباوان دخى دينور انتهى وعلباء بر رجل آديدر العلبية سلقيه وزننده بيون
سكيرنى دلمك على قول كسمك معناسنه در يقال علبى عبده علبية اذا ثقب علباءه اوقطعها وپيرالكدن بيونك
سكيرلرى ميدانه چقوب آشكار اولمق معناسنه در يقال علبى الرجل اذا ظهرت علابيه كبرا العلبة جرعه وزننده
اوزون خرما اغاجنه دينور وسود صاغجق بيوك چناغه دينوركه دوه دريسندن ياخود تختهدن اولور تركيده كوللك تعبير
اولنور قوطويه دخى علبه اطلاق اولنور جمعى علاب كلور عينك كسريله وعلب كلور صرد وزننده وعلبه اسامىٔ
رجالدندر علبة بن زيد ومحمد بن علبه اصحابدندر العلبة عينك كسريله ايرى اغاج بدنلرنده اولان شول عقده يه
دينوركه اومچه وكتوك تعبير اولنور آندن مقطره يعنى طومرق اتخاذ اولنوركه محبوس اياغنه كچوريلور الاعلنباء
اسلنقاء وزننده شر وقتاله يانوب حاضرلنمق معناسنه در يقال اعلنبى الديك اوالكلب اعلنباء اذا تهيأ للشر والقتال
وبركسنه اوزره شبشوب قاباروب كردن درازلق ايلمك معناسنه دركه خروسلنمق تعبير اولنوركه بركسنه ايله مخاصمه

ومنازعه یه مباشرت هنکامنده ایدرلر یقال اعلنبی الرجل اذا اشرف واشخص نفسه کما یفعل عند الخصومة ومنه اعلنبی
الدیك واقعاخروس جنکه مبادرت ایلدکده تویلرنی قباردوب بوینی اوزاتدیغی کبی علیب عینك ضمی ولامك
سکونی و یای تحتیه نك فتحیله وعلیب عینك کسریله حذیم وزننده یمن طریقنده بردره آدیدر کلام عربده
فعیل وزننده که فانك ضمی وبانك فتحیله در بوندن غیری کلام یوقدر العلبب بای موحده ایله قنفذ وزننده
برموضع آدیدر العلوبه جرثومه وزننده برقوم وجماعتك گزیده وخیار وذیشانلرینه دینور یقال هؤلاء علوبة
القوم ای خیارهم المعلوب معلوم وزننده حارث بن ظالمك قلجی اسمیدر ومعلوب ایشلك یوله دینور یقال طریق
معلوب ای لاحب العلاب كتاب وزننده برنوع داغ وتمغادر که دوه نك بوینك اوزونلغنه باصیلور علباء دیدکلری
سکیر اوزره اولور المعلبة معظمه وزننده والمعلبة محسنه وزننده شول ناقه یه دینور که کردننه علاب دیدکلری
ذکر اولنان تمغا باصلمش اوله یقال ناقة معلبة ومعلبة اذا كانت وسمت بالعلاب علبة هبریه وزننده دأث نام محلده
برکوچك صویك آدیدر علب الکرمه شبه الغرفه وزننده یمامه ولایتنك بصره طرفندن نهایت حد وسنوری
اولان برك اسمیدر العلهب جعفر وزننده بوینوزلری اوزون تکه یه ویبان اکوزینه دینور واوزون کشی یه دینور
مؤنثی علهبه درهایله العنب عینك کسری ولونك فتحیله یاش اوزمه دینور فارسیده انکور دیرلر مفردی عنبه در
هایله جوهری صحاحده دیمشدر که مفرداتده بنای مزبور نادر در زیرا بنای مرقوم غالبا جمع صیغه سیدر قرد وقرده
وفیل وفیله کبی لکن ندرت وقلت وجهیله مفرد ایچون دخی کلور عنبه وتوله وحبره وطیبه وخیره کبی بونلردن
ماعدا بو صیغه اوزره کلدیکی معلوم دکلدر وجه مذکور اوزره جوهرینك ذکر اولنان صیغه لردن ماعدایی
نفی ایلمسی قصوریندن ولغت عربه قلت اطلاعندن ناشیدر بو خسه بنای مزبوردن اشبو آتیة الذکر کلمات
دخی وارد اولمشدر که بونلردر الزمخة زای وخای معجمتین ایله والمنة نونیله والثومة ثای مثلثه ایله والحدأة
حای مهمله ایله والطمخة طای معجمه ایله والذبحة ذال معجمه وحای مهمله ایله والطیرة طای مهمله ایله والهنة نونیله
وغیر ذلك شارح دیرکه جوهرینك سلب علی کندی شرطنه موافق اوله رق الفاظ صحیحه یه متعلقدر بو خسه
مؤلفك ذکر ایلدیکی کلمه لرك اکثری ماده لرنده کندیسی دخی ایراد ایلمشدر انتهی وعنب شرابه اطلاق اولنور
خمر معناسنه مایؤل الیه اعتباریله یقال سقاه عنبا ای خمرا وعنب سلفده برسودلو کنج ناقه نك اسمیدر که آندن
ناشی قریش ایله بنی عامر میاننده بر وقعه اولمشدر یوم العنب بین العرب مشهوردر حصن عنب فلسطین
قضاسنده برقلعه در العناء عینك کسری ونونك فتحیله بو دخی یاش اوزمه دینور عنب کلمه سنده لغتدر التعنیب
تفعیل وزننده آصمه ونکالك اوزم ویرمك معناسنه در یقال عنب الکرم تعنیبا اذا صار ذاعنب العنبة هایله عنبك
مفردیدر که ذکر اولندی وبرنوع سیوجه اسمیدر که بدن انسانده چقر کوزده واطرافنده چقر اوزم دانه سی شکلنده
اولور وعنبه اعلام اشخاصدندر عنبة الاکبر عراقده اشرافدن برقبیله جدیدر بئر ابی عنبه مدینه ده برقویی
اسمیدر العناب رمان وزننده بو اسمله معروف میوه در وارك یعنی مسواك اغاجنك یمشنه دینور که بطم قدر
وکالبله اولدقده سیاه وبرمقدار حلا وتلو اولور ادویه دندر العناب غراب وزننده بورنی بیوك اولان کسیه دینور
یقال رجل عناب ای کبیر الانف ومکه یولنده برطاغك وبردره نك اسمیدر وعناب غدل یعنی بعض خاتونلرك فرجنده
دنبلك کبی حادث اولان شیشه دینور علی قول بظر یعنی فرجك وسطنده اولان لحم زائده دینور که دیلاق تعبیر اولنور
وعناب مالك بن نویره نك فرسی آدیدر وعناب کوچك قاره طاغه دینور واوزون دکرمی طاغه دیمکله اضداددن اولور
الاعنب اقرب وزننده بورنی بیوك کسیه دینور عنبب جندب وزننده یمنده برموضع یاخود بردره آدیدر وعنبب السیل
اضافتله سیل صوینك اوکنه وسقدمنه دینور العنبان فتحاتله جست ونشیط وچالاك آهویه دینور ودپرنشی ثقیل
اولان آهویه دیمکله ضد اولور وعلی قول یاشلو قوجه آهویه دینور شارح دیرکه عنبان کلمه سی صفتدر ومقرردرکه
وزن مزبور اوزره صفات بنا اولمز انجق وزن مرقوم مصدره مخصوصدر پس لفظ مزبور شواذدن اولور مترجم
دیرکه مبالغه وصف بالمصدر اولمق محتملدر انتهی العنابة ثمامه وزننده مکه ایله مدینه بیننده برموضعدر وبرصو آدیدر
المعنب معظم وزننده قالین وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معنب ای غلیظ واوزون کشی یه دینور العناب
شداد وزننده اوزن صان کسیه دینور وعناب خریت النبهانی نام کسنه نك پدری اسمیدر جوهرینك عناب بن ابی حارثه
تعبیری غلطدر زیرا اول تای فوقیه ایله عتاب در شارح دیرکه جوهری آنده ارباب لغتدن چوق ذواته موافقت
ایلمشدر المعندب اسم فاعل بنیه سیله بغایت طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل معندب ای غضبان
العندلیب زنجبیل وزننده بلبل قوشنه دینور که هزار دخی دیرلر کونا کون نغمات والحان صاحبیدر جمعی عنادل کلور

غریب

رباعی یه رد اولندقده نصکره جمع بنا قلنمشدر وهزار لفظی فارسیدر هزار دستان اولدیغندن اطلاق اولنمشدر
العنزب زای معجمه ایله قنفذ وزننده سماق دیدکلری اکشی دانه یه دینور وبو ذکر اولنان عنرب وعنزب مصحفی دکلدر
لغت مخصوصه در العنکبوت عنزروت وزننده اورمجکه دینور که معروف بوجکدر غالبا مؤنث استعمال اولنور
شارح دیرکه مؤلفه کوره وزنی فعللوت در فنعلوت دکلدر وغریبه در که اورمجکك سکز ایاغی والتی کوزی اولور
افلاطوندن منقولدر که سینك قسمی پك حریص اولور واورمجك پك قانع اولور بحکمته تعالی پك حریص اولان
مخلوق پك قانعه بلاکلفة رزق مسوق اولمشدر العکنباة عینك وکافك فتحیله والعنکباة عینك فتحی ونونك سکونیله
والعنکبوه هایله والعنکباء عینك فتحی ونونك سکونی والفك مدیله عنکبوتك مؤنثیدر ومذکرنده عنکب ومؤنثنده
عنکبه دخی دینور جمعی عنکبوتات وعناکب کلور العکاب عینك کسریله والعکب ضمتیله والاعکب
اکلب وزننده آندن اسم جمعلردر العیهب حیدر وزننده قاتلدن انتقام طلبنه قدرتی اولمیان عاجز وضعیف
کسیه دینور یقال رجل عیهب ای ضعیف عن طلب وتره وثقیل وناساز وناتراش کسیه دینور یقال هو عیهب ای
ثقیل وخم ویوکی چوق اولان کلیمه دینور العیهبی جرشی وزننده والفك مدیله جائزدر یکتالك وجوانلق
حالتنك اول هنکامنه دینور یقال فعله فی عیهبی شبابه وعیهبائه ای اوله وملك وسلطنت وایالتك زمانه دینور
یقال امتد عیهبی ملکه ای زمنه العوهبه دحرجه وزننده تضلیل ایلمك معناسنه در یقال عوهبه عوهبة اذا ضلله
العیهاب عینك کسریله نلسی دائما تضلیل ایدن کسیه دینور العهب عیب وزننده بیلمامك جهالت معناسنه در
یقال عهب الشیء عهبا من الباب الرابع اذا جهله العیب غیب وزننده والعاب نقیصه ووصمه معناسنه درکه
معلومدر المعاب والمعابة والمعیب میملرك فتحیله عیب معناسنه در مؤلفك ترتیبی اوزره ذکر اولنان الفاظ خمسه
اسملردر یقال به عیب وعاب ومعاب ومعابة ومعیب ای وصمة وعیب کلمه سی مصدر اولور وفعلی متعدی اولور
برنسنه یی عیبلك وعیبلو قلمق معناسنه یقال عابه ای جعله ذاعیب ولازم اولور عیبلو اولمق معناسنه یقال
عاب المتاع اذا صار ذاعیب المعیب میمك فتحیله اسمدرنته که ذکر اولندی واسم مفعول اولور مکیل کبی عیبلو
دیمك اولور المعیوب اصلی اوزره بودخی عیبلو دیمکدر مؤلف تعییب ماده سندن سکوت ایلمشدر که تفعیلدندر
برنسنه یی عیبه نسبت ایلمك معناسنه درکه عیبلمك تعبیر اولنور العیبة عینك ضمیله همزه وزننده والعیاب شداد
وزننده والعیابة علامه وزننده دائما ناسی عیبلیوب یعنی هرکسه برعیب عزو واسناد ایدن کسیه دینور یقال رجل
عیبة وعیاب وعیابة ای کثیر العیب للناس العیبة تمره وزننده شول کوچك زنبیله دینور که مبشندن وکوندن ایدرلر
وجامدانه دینور که ایچنه اثواب وضع ایدرلر ترکیده هکبه تعبیر اولنور ظاهرا آندن محرفدر وعیبة الرجل کشینك محل
اسراری اولان همرازه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الانصار کرشی وعیبتی یعنی انصار بنم خاصه جماعتم ومحل
اسرارمدر عیبه نك جمعی عیب کلور عنب وزننده وعیاب کلور ثیاب وزننده وعیبات کلور عینك کسری ویانك فتحیله
وعیاب صدور وقلوبه اطلاق اولنور پس مفردی اولان عیبه صدور ودرونه اطلاق اولنور ضمائر خفیه واسرار خبیه یی
محتوی اولدیغیچون وبوکنایاتدندر وعیاب مفرد اوله رق حلاج طوقمقنه دینور مندف معناسنه العایب عیبدن
اسم فاعلدر وپك قوی وغلیظ اولان سوده دینور ویقال عاب السقاء عیبا اذا خثر ما فیه من اللبن اعیب جندب
وزننده یمنده برموضع آدیدر وزنی فعیل در یاخود افعل در شارح دیرکه مؤلف علب ماده سنده علیب کلمه سندن غیری
وزن مزبور ده برکلمه بوقدر دیو نفی ایلمشدی پس اشبو اعیب کلمه سی دخی فعیل اولسه تناقض اولوب وهمزه بابنده
ذکر ایلمك لازم ایدی فصل الغین المعجمة الغب غینك کسری وبانك تشدیدیله برنسنه نك عاقبة وانجامنه
دینور یقال غب الامر ای عاقبته وغب مصدر اولور دوه کون آشوری صویه کلمك معناسنه یقال غبت الابل غبا
من الباب الثانی اذا وردت یوما وظمئت یوما وهفته ده برکره احباب زیارتنه کلمك معناسنه در شارح دیرکه بو معنا حقایق
شرعیه دندر لکن کون آشوری زیارت معناسنه مستعملدر وبه فسر الحدیث زر غبا تزدد حبا مؤلف بوراده زیغ
ایلمشدر لکن نهایه ده قول مؤلف قول حسن بصری اولدیغی مثبتدر یقال غب الرجل اذا جاء زائرا بعد ایام وقال
الحسن فی کل اسبوع کرچه معنای مزبوردن مأخوذدر لکن توسعه اولنمشدر انتهی وغب کون آشوری اسمه
طوتمق معناسنه در جای غب بوندندر یقال غبت علیه الحمی غبا اذا اخذته یوما وترکته یوما المغبة میمك وغینك
فتحیله بو دخی برنسنه نك عاقبت وانجامنه دینور یقال ان لهذا الامر لمغبة طیبة ای عاقبة الغب غینك فتحیله
والغبوب قعود وزننده بودخی طوار صوبی کون آشوری ایچمك معناسنه در یقال غبت الماشیة غبا وغبوبا من الباب
الثانی اذا شربت یوما وترکت یوما واحباب زیارتنه کون آشوری کلمك معناسنه در یقال غب الزائر عن القوم

اذا اجاء هم بو ماورتك يوماوات چوق طور مقله بوزولوب قوقمق معناسنه در يقال غبّ اللحم اذا انتن ويرده كيجه لمك
معناسنه در يقال غبّ فلان عندنا اذا بات ومنه المثل * زود الشعر يغبّ * بالنصب يعنى نظم ايلدبكك اشعارده
تمهل وتأنى ايله بردن عجله ايدوب آشكاره ايلمه تا كه اوزرندن زمان مرور ايدوب سند نخى كركى كبى تهذيب وتنقيح ايليه سن
برماده ده استعمال تأنى وترك عجله ايلمك معرضنده ضرب اولنور الاغباب همزه نك كسريله اسمه كون آشورى
طوتمق معناسنه در يقال اغبته الحمى واغبت عليه اذا اخذته يوما وتركته يوما وزيارته كون آشورى كلمك معناسنه در
يقال اغبّ الزائر القوم اذا جاء هم يوما ويوما ماورتك يوما بو معنادندر كه فلان آدمك بزه عطيه واحسانى بر كون كلوب بر كون كلمز
دكلدر بلكه هر كون كلور ديجك برده فلان لا يغباعطاؤه ديرلر واغباب اتك طور مقله بوزولوب قوقمق معناسنه در
يقال اغبّ اللحم اذا انتن ويرده كيجه لمك معناسنه در يقال اغبّ عندنا فلان اذا بات الغابّة تشديد باءيله
والغواب غينك فتحيله كه جمعدر كون آشورى صو ايچن طوارلره دينور يقال ابل غابّة وغواب اذا شربت يوما
وتركت يوما الغبّ غينك ضميله دكزك شول طاشقين طالغه سنه وطلازينه دينور كه قاره دن وافرجه ايراق يرده دك
مدّ ايليه ودره ايچى كبى درين وچقوريره دينور جمعى اغباب كلور وغبوب كلور ضميله التغبيب تفعيل وزننده
مبالغه يى ترك ايلمك يعنى برخصوصده مبالغه وافراط ايلميوب همان اولدبجه طوتمق معناسنه در يقال غبّب فى الحاجة
اذا لم يبالغ فيها وقورد قيونك بوغازندن قاوره يوب قايمق معناسنه در يقال غبّب الذئب اذا اخذ بحلق الشاة ودفع
ايلمك معناسنه در يقال غبّب عن القوم اذا دفع عنهم المغبّ مكبّ وزننده ارسلانه دينور الغبغب كبكب
وزننده جاهليتده بر صنم آديدر وآت چكه نك آلتنده اولان صارقق اته دينور كه سموز كسه لرده صفاق تعبير
اولنور ومناده بركوچك طاغك آديدر الغبب فتحتينله غبغب ايله معناى ثانيده مرادفدر ابو غباب سحاب
وزننده جران العود نام شاعرك كنيه سيدر غباب غراب وزننده ثعلبة بن الحارث لقبيدر غبيب زبير وزننده
مدينه ده بر موضع آديدر ويمامه ده برناحيه اسميدر الغبّة قبه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه والف ولاسز غبه بنو يشكر قبيله سنه مخصوص بر طوشجل قوشك ياوريسى اسميدر الغبيبة حبيبه
وزننده شول سوده دينور كه صباحدن صاغيلوب بعده اخشام دخى اوزرينه سود صاغيلوب يا بقده مايلمش اوله
المغبّة معظمه وزننده شول قيونه دينور كه بركون صاغيلوب بركون ترك اولنه الاغباب احباب وزننده بعيد
اولان صولره دينور يقال مياه اغباب اى بعيدة التغبّة تاءنك فتحى وغينك كسريله بلا شهادتنه دينور شهادت زور
معناسنه قال الشارح وفى النهاية فى حديث الزهرى لا يقبل شهادة ذى تغبة وهى تفعلة من غبّ الذئب فى الغنم
او من غبّ مبالغة فى غبّ الشىء اذا فسد پس تغبه تفعيل بابندن مصدر اولور بلا نيره شهادت ايلمك معناسنه بعده
اسم اوله رق دخى استعمال اولندى الغدبة جرعه وزننده شول قنى انجكره دينور كه انسانك لهازمنده يعنى قولاق
آلتنده چكه نك نهايت بولديغى يرده اولان سيورى كمكده اولور الغدب عتلّ وزننده شول تنومند كسيه دينور كه
يومرى وقالين كوده لو وبالق اتلرى چوق اوله غدباء صحراء وزننده بر موضع آديدر الغندبة غينك فتحيله غندب
مادّه سنده مرسومدر الغرب حرب وزننده مغرب معناسنه دركه كونش باتديغى جهتدر شرق مقابليدر اصل
شرق شمسك اسمى اولمغله ذكر الحالّ وارادة المحلّ علاقه سيله اسم مكان تسميه اولنمشدر مقابلى دخى اكا مبنيدر
فى الاصل مصدرلردر يقال هو من اهل الغرب اى المغرب ويقال هى غربية اى مغربية وغرب كتمك ذهاب معناسنه در
يقال غرب القوم غربا اذا ذهبوا وآلارغه اولمق معناسنه در يقال غرب فلان عنا اذا تنحى وهر شيئك اولنه اطلاق
اولنور معناى آيدن مأخوذدر كه عادتا حدّتلو اولور يقال غرب الشباب اى اوله وحدّه و برنسنه نك كسكين ياسورى
طرفنه دينور قلجك آغزى وتمره نك يمانى كبى مصدر بمعنى فاعلدر ضربه ده غارب اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
وكسكينلك حدّت معناسنه در يقال كفّ من غربك اى من حدّتك ويقال فى لسانه غرب اى حدّة وغرب طرب
ونشاط معناسنه در يقال به غرب اى نشاط ويك ايراق يره دور ودراز كتمك يابر خصوصده يك اوزامق معناسنه در
تمادى كبى يقال غرب فى سفره غربا اذا تمادى وصو طلومنه دينور راويه معناسنه وبيوك قوغه يه دينور وكوزده اولان
شول طمره دينور كه بعض علت وعارضه سببيله دائما صو انوب ياش آقار اولور ناسور كبى اول كوزه شيرلغانلو تعبير
اولنور وغرب كوز ياشنه دينور وكوز ياشى آقه جق يره دينور مجراى دمع معناسنه على قول ياشك كوزدن قيناوب
دوكلمسنه دينور وقيناوب طشان شرابه وكوز ياشنه دينور وبرنوع سبوجه اسميدر كه انسانك كوزنده حادث اولور
ويورم اسميدر كه كوزك پيكارنده ظهور ايدر معلوم اوله كه كتب طبيه ده غرب لفظى ياسكز برعلت ايله مبين دركه
بكر يا كوزك پيكارنده تحدث ايدر بر جبانه در آنده مادّه مجتمع اولدقده ماخارجدن دشليب آقار ياخود داخلدن دشلوب

پروندن آقار وآقوب برشىء قالمدقده ينه عودت ايدر وكاهجه بو علت بيوبوب واوزانور حتى پرده ٔ چشمى خرق ايدر
بو علتك كوزده حالى مقعدده ناسورك حالى كبيدر عربلر بوكه فرغ وملأن اطلاق ايدرلر دائما طلوب بوشالديغيچون
انتهى وغرب آغزده توكرك چوغالمق معناسنه در وتوكرك رطوبت وبللنه دينور وآغزده توكرك اكلنه جك يره
دينور وجازده برابرى وتيكنلى شجرك اسميدر آندن قطران اتخاذ ايدرلر بعضلر لا يزال اهل الغرب ظاهرين على الحق
حديثنده غربدن مراد شجردر بوردر كه اهل حجاز ديمكدر ديديلر شارح دير كه بعضلر عندنده مراد اهل شامدر كه
غرب حجازده واقعدر وعند البعض اهل حدّت وشوكت ديمكدر كه مراد ارباب جهاد وغزادر وعلى قول اهل دلو
ديمكدر كه مراد عرب طائفه سيدر انتهى وغرب مشترك اولان قويدن وصوادن حصه يه عائد اولان سقى كونه
دينور ويوكرك وصواقلوسكردن آته دينور وكوزك قوبرغنه دينور وكوزك پيكارينه ده دينور وآيرلق نوى معناسنه در
وايراقلق بعد معناسنه در وشول اوقه دينور كه آتانى معلوم اولميه بونده فتحتينله ده جائزدر يقال اصابه سهم غرب
بالاضافة وسهم غرب على النعت اى لا يدرى راميه الغراب غينك ضميله هر شيئك كسكين يرينه دينور قلجك
اغزى كبى مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وغراب قرغه قوشنه دينور جمعى اغرب كلور واغربه كلور هايله وغربان كلور
غينك كسريله وغرب كلور غينك ضميله وجمع الجمعى غرابين كلور وغراب غنى قبيله سنه مخصوص بر فرسك اسميدر
وغراب الفاس بالته نك اغزينه دينور وكوكدن ياغان طلوبه وقاره دينور ومحدّثيندن احمد بن محمد الاصفهانى لقبيدر
وبر طاغك اسميدر ودمشقده بر موضع ومدينه ترابنده بر بوكسك طاغك آديدر وياشك اكسه ككنك هر طرفنه غراب
دينور وغراب البرير مسواك اغاجى يمشنك سالقمنه دينور وغراب الابل كه تثنيه بنيه سيله غرابان دينور دوه نك ايكى
اوجه ككلرينك اشاغى اوجلريدر كه او يلغك يوقرى جانبنه طوغرى كلنشلردر كسكين اولديغيچون اطلاق اولنمشدر
ياخود قراشه ديدكلرى يوفقه ككك اشاغى طرفنده اولان ايكى يوفقه جه ككدن عبارتدر كه ايكى او يلغك
قاوشديغى يرده اولور كه ايكى طرفلو سيوريجه ككلردن عبارتدر رجل الغراب برنوع صاريقدر كه دوه نك ممه سنى
صارارلر كه ياوريسى امه كه قادر اوله مز بو معنادندر كه عربلر بركيسه معاش ياسائر برماده ضمننده پك شدت ومضايقه
ومحنت عارض اولسه صرّ عليه رجل الغراب ديرلر ورجل الغراب برجنس نبات آديدر كه لسان بربرده آطريلال
ديرلر ساقى وقطعه سى وكوكى دره اوتنه شبيه اولور تركيده قوزغون اياغى وهلال اوتى تعبير اولنور اكن بونك چچكى
بياض اولوب ومقدونس تخمنه شبيه تخملرى طونار برص علتنه مبتلا اولنلر بو تخمدن كل يوم بردرهم سحق وعسل ايله
خلط ايلدكدنصكره تناول ايدوب وشمسك قرشوسنده اوتروب برص اولان موضعلرى آفتابه كشف ايده لر وبعضا
اكا ربع درهم عاقرقرحا دخى اضافه ايدرلر واو حالده صو ايچميوب درليه لر همان اول كون نهايتى اوچنجى كونه دك
برص اولان موضعلر قبار وب صارى صولر دفع ايلدكدنصكره بالكليه مندفع اولور الغربة غينك فتحى وراءنك
سكونيله ايراقلق وآيرلق بعد ونوى معناسنه در الغرب والغربة غينلرك ضميله وطندن دور اولمق معناسنه در
يقال غرب الرجل غربا وغربة من الباب الاول اذا نزح عن وطنه الاغتراب افتعال وزننده وطندن چكيلوب
دور اولمق معناسنه در يقال اغترب الرجل اذا نزح عن الوطن واقربادن غيرى يى تزوّج ايلمك معناسنه در يقال اغترب
الرجل اذا تزوّج فى غير الاقارب التغرّب تفعّل وزننده برنسنه دن جدا اولوب بعيد اولمق معناسنه در يقال تغرّب
عنه اذا بعد ووطندن چكيلوب دور اولمق معناسنه در يقال تغرّب الرجل اذا نزح عن الوطن ومغرب طرفندن
كلمك معناسنه در يقال تغرّب الرجل اذا اتى من قبل المغرب الغرب فتحتينله بر شجر آديدر تركيده آق جه قواق
ديدكلريدر كه فارسيده سپيدار ديرلر وشرابه دينور خمر معناسنه وكومشه دينور فضه معناسنه وعلى قول كومشدن
مصنوع جام وپياله يه دينور وكاسه وقدحه دينور وغرب قيون قسمنه مخصوص برمرض آديدر كه يوزينك وكوزينك
تويلرى وقيللرى دوكيلور دوه قسمنده سعف كيدر والتونه دينور وقوغه دن حوض ايله قويى اراغنه تقاطر ايدن
صويه دينور وقوقمش صويك وچامورك رايحه سنه دينور وبعض آتك كوزنده اولان كوكجلك حالتنه دينور وشول اوقه
دينور كه كيم آتديغى معلوم اولميه يقال اصابه سهم غرب بالاضافة وسهم غرب نعتا اى سهم لا يدرى راميه وغرب
قرارمق اسوداد معناسنه در يقال غرب الشىء غربا من الباب الرابع اذا اسودّ الغرابى غينك ضمى وياءنك تشديديله
برنوع خرما اسميدر وبمنده برقلعه آديدر ومصر بولنده بر موضع اسميدر الغرّاب شدّاد وزننده القابندندر محمد بن
موسى الغرّاب ابو على الغسانى شيخيدر اغربة العرب اشربة الطرب وزننده عربك سودانه دينور كه زنكى وقاره لر
تعبير اولنور لونده غرابه تشبيه اولنمشدر واغربه جاهليتده برقاج كسيه اطلاق اولنور ايدى كه بونلردر عنترة بن شدّاد
خفاف بن ندبه ابو عمير بن الحباب سليك بن السلكه هشام بن عقبة بن ابى معيط نام كسنه لردر لكن اشبو هشام

مخضرمیندر که اسلام زمانی ادراك ایلمشدر واغربه اهل اسلامدن عبد الله بن خازم وعمیر بن ابی عمیر وهمام بن
مطرف ومنتشر بن وهب ومطر بن اوفی وتأبط شرّا القبیله ملقب اولان ثابت بن جابر وشنفری وحاجز نام کمسه لردر
حاجزك قطعا آباء وقبایل وامکنه یه نسبتی یوقدر سائرلری کبی آباء وقبایله وکیمی امکنه یه منسوبلردر الاغراب
همزه نك کسریله مغرب سمتنه کتمك معناسنه در یقال اغرب القوم اذا اتوا الغرب و برغریب ونادر نسنه پیدا ایلمك
معناسنه در کرك کلام وکرك اشیاء سائره اولسون یقال اغرب الرجل اذا اتی بشیء غریب وطولدرمق معناسنه در
یقال اغرب الحوض اذا ملأه وساز وسامان ونظام حال صاحبی اولمق معناسنه در یقال اغرب فلان اذا اکثر ماله وحسن
حاله وآت چوق سکرتمك یعنی صولقلو اولمغله دور ودراز سکرتمك معناسنه در یقال اغرب الفرس اذا اکثر جریه وراکب
آتنده کی آتی چتلایوب هلاك اولنجه قدر الغار ایلمك معناسنه در یقال اغرب فرسه اذا اجراه الی ان یموت وپك چوق
کولمك معناسنه در یقال اغرب الرجل اذا بالغ فی الضحك ودیار بعیده یه سفر ایلمك معناسنه در یقال اغرب فلان اذا امعن
فی البلاد وهمان قولتق وقصق برلری اغارمق معناسنه در ظاهر اقیللری اغارمقدن عبارتدر سائر اعضانك قیللری سیاه
اولمرق یقال اغرب الرجل اذا ابیضت ارفاغه وخسته ومجروحك دردو وجعی مشتد اولمق معناسنه در یقال اغرب
المریض علی بناء المجهول اذا اشتد وجعه وبرکسیه قبیح وناسزا ایش ایشلمك معناسنه در یقال اغرب علیه علی المجهول
ایضا اذا صنع به صنیع قبیح وآتك آلنده اولان غرّه سی چهره سنه یایلمق معناسنه در یقال اغرب الفرس علی المجهول ایضا
اذا فشت غرّته التغریب تفعیل وزننده دیار بعیده یه سیر وسفر قلمق معناسنه در یقال غرّب الرجل تغریبا
اذا امعن فی البلاد و یقال غرّبت الکلاب اذا امعنت فی طلب الصید وغائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرّب
الوحش اذا غاب وخاتون بیاض چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه در یقال غرّبت فلانة اذا اتت ببنین بیض
وسیاه چهره لو اوغلانلر طوغورمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال غرّبت المرأة اذا اتت ببنین سود شارح
دیر که اصل تغریب ایکی نوعی بردن تولید ایلمك معناسنه در بو خسه هر نوعی علی الانفراد تولید ایلمك معناسنه دکلدر
بو جهتله معنای واحد اولمغله ضدّیته محل قالمدیغی درکاردر لکن معنای ولده بناسی ازاله ایچون اولدقده مقاله قالمز انتهی
وتغریب کوکدن یاغان قاری وقراغی یی برکدروب اکل ایلمك معناسنه در یقال غرّب الرجل اذا جمع الثلج والصقیع
فاکله المغربان میمك فتحی ورانك کسریله که تثنیه در کونش غروب ایلدیکی جهتدر که مراد مغرب صیفی ومغرب
شتوی اوله جقدر المغرب مشرق وزننده اسم مکاندر کونش غروب ایلیه جك جهتدر که باطی تعبیر اولنور واسم
زمان اولور که کونش غروب ایده جك وقته دینور المغیربان میمك ضمی ورانك کسریله بودخی کونش غروب ایده جك
وقته دینور جمعنده مغیربانات دینور یقال لقیته مغرب الشمس ومغیربانها ومغیرباناتها ای عند غروبها مؤلفك بصائرده
بیانه کوره مغرب ومشرق مفرد اولهرق ذکر اولنورسه مراد شرق وغرب جهتلریدر واکر تثنیه بنیه سیله ایراد
اولنورسه مراد شتوی وصیفی مشرق ومغربدر که مشرق شتوی ایله مشرق صیفی بینلرنده یوز سکسان مشرق
وارد مغرب دخی بو منوال اوزره در واکر جمع بنیه سیله ذکر اولنورسه هر کونك مشرق ومغربی مراد اولور ومغیربان
کلمه سی مکبّرینك غیرندن مصغردر زیرا اسم زمان اولان مغرب لفظنك مصغریدر کویا که مغربان لفظندن تصغیر
قلنمشدر جمعنده مغیربانات دینور دقایق وثوانی وثوالث اعتباریله وحریری یکرمی یدنجی مقامه ده الف ونون الحاقنی
شواذدن عد ایلمشدر الغربیّ یای نسبتله شول شجره دینور که کونش افول ایلدیکی زمانده اکا شعاع وحرارتی
اصابت ایلیه و برنوع خرما اسمیدر و برجنس قرمزی بو یه یه دینور وشول شرابه دینور که آتشه کوستورمکسزین تازه
خرمادن ترتیب ایدرلر الغروب قعود وزننده غائب ونابدید اولمق معناسنه در یقال غرب النجم غروبا من الباب
الاول اذا غاب و بعید اولمق معناسنه در یقال غرب الرجل اذا بعد غرّب سکر وزننده شام ترابنده بر طاغك
اسمیدر وغرّبه که ها ایله در اول طاغك یانده واقع بر صو آدیدر تخفیف را ایله ده جائزدر الاستغراب شدت ومبالغه
وجهیله کولمك معناسنه در یقال استغرب الرجل واستغرب علی بناء المجهول اذا بالغ فی الضحك العنقاء المغرب
محسن وزننده معلوم الاسم ومجهول الجسم بر قوشك اسمیدر وعنقاء مغرب وعنقاء مغربه دخی جائزدر صفت اولهرق
وعنقاء مغرب دخی جائزدر اضافتله وعند البعض اول بر قوشدر که طیرانده اغراب وابعاد ایدر که پك دور ودراز طیران ایدر
یاخود کلمهٔ مزبوره بر معنایه دال اولمیان الفاظ قبیلندندر تعبیرات واهیه کبی شارح دیر که ابن کلبی روایتی اوزره طائر
مزبور پیغمبر اهل رس اولان حنظلة بن صفوان الحمیری علی نبینا وعلیه السلام زمانده پیدا اولمشدر کردنی بغایت
اوزون ورنك وخلقتی خوب وعظیم بر قوش ایدی وخ نام طاغده ایواید وب جابجا اطرافه طیران وتصادف ایلدیکی
طیور ووحوشی صید ایدر ایدی برکون علی العاده بنسه پرواز ایدوب لکن اصلا برشکاره دسترس اولمامغله حرارت

مطلب

جوع وشرهندن بر طفل صغیری اختطاف ایلمکله اصحابی کلوب پیغمبر مشار الیه حضرتلرینه اشتکا ایتدکلرنده بد دعا
ایتمکله آفت سماوی یه دوچار اولوب هلاك ونسلی منقطع اولوب وجودی ناموجود اولمشدر غائب ونابدید حقنده
طارت به العنقاء ضرب مثل اولمشدر مترجم دیر که ربیع الابرارده ذکر اولندیغی اوزره مرغ مزبور حضرت موسی زمانده
پیدا اولوب کندیسی دیشی ایدی بعده حضرت حق جلّ وعلا اکا برارکك دخی خلق ایدوب جفت اولمغله تناسل
پیدا اوکندیکه متکثر اولوب حضرت موسی وفاتندنصکره نجد وحجازه انتقال وصبیانه تعرّض ایلمکه اشتغال ایلمکله
پیغمبر وقت اولان خالد بن سنان العبسی حضرتلرینك نشانهٔ نشابهٔ دعاری اولمغین آشیانهٔ عدمه پرواز ایلمشدر
کردنی دراز اولدیغندن عنقاء دینوب طیرانده اغراب یاخود شکاری نابدید ایلدیکندن مغرب ایله توصیف اولنمشدر
وعند البعض حقایق اولمیان الفاظ قبیلندندر غول بیابانی ووفاء نسوان ومروّت ابناء زمان کبی واول قوشه فارسیده
سیمرغ وسیمرغ دخی دیرلر اتوز قوشك رنکنده اولدیغیچون شهنامه ده فردوسی رستمك پدری اولان زال مرغ مزبورك
پرورده سیدر دیو تحریر وعکرمه حضرتلری طیرا ابابیل کریمه سنده ابابیلی عنقاء مغرب ایله تفسیر ایلمشدر انتهی وعنقاء
مغرب اولو داهیه یه اطلاق اولنور وتپه نك باشنه اطلاق اولنور وشول طائفه یه یاخود شول عورته اطلاق اولنور که
بلاد بعیده یه کیدوب نام ونشانی بلورسز نابدید اوله اصلا اثر وخبری مرئی ومسموع اولمیه المغرب مکرم وزننده صباح
وقته دینور ومطلق بیاض نسنه یه دینور یاخود شول آقچل نسنه یه دینور که هر بر بیاض اولان شیء کندودن ابیض
اوله که بیاضك اقیجی اولمش اولور یاخود کربکلرینك دبی آق اولمغله چپار اولان حیوانه دینور الغریب غینك
کسریله برنوع اوزم اسمیدر که سیاه اولور انواعنك اعلا والطفیدر طائفه مخصوص صدر وصقالنی سیاهله خضاب ایدن
پیر آدمه دینور وپك سیاه اولان شیئه وصف اولورتأکید ایچون یقال اسود غربیب ای حالك ای شدید السواد جمعی
غرابیب کلور واما قوله تعالی غرابیب سود فالسود بدل لان توکید الالوان لایتقدم شارح دیر که مؤلفك ظاهر کلامندن
الوانك غیرینك تأکیدی تقدم ایلمك منفهم اولور لکن اهل عربیه دن اکا قائل یوقدر مترجم دیر که بیضاوی غرابیب
کلمه سی مضمر اولان سود کلمه سنه صفت مؤکده اولوب وظاهر اولان سود لفظی مضمری مفسر اولمق اوزره بیان
ایلمشدر اظهار واضمار اعتباریله متکرر اولمغله زیادهٔ تأکیدی مشتمل اولور الغرب ضمتیله غریب معناسنه در
یقال رجل غرب ای غریب وغرب بر موضع آدیدر الغربات والغرابی غینلرك فتحیله والغربات قربات وزننده
والغربب قنفذ وزننده ونهی غراب نونك کسریله بر موضع آدیدر الغریبة عجیبه وزننده ال دکرمانه دینور
قومشولر بیننده تداول ایدوب صاحبی عندنده قرار ایلمدیکیچون الغارب رانك کسریله دوه نك ایکی کورکنك ما بیننده
دینور که یغرنی تعبیر اولنور کاهل معناسنه علی قول دوه نك اوربجیله بیونی ارالغنه دینور که دعی وقتنده یولارنی اکا
اورایه القا ایدر جمعی غوارب کلور اسم اولدیغیچون وقولهم حبلك علی غاربك ای اذهبی حیث شئت یعنی
ای خاتون دیلدیکك یره کیت قال فی النهایة وفی کنایات الطلاق حبلك علی غاربك ای انت مرسلة مطلقة غیر ممسوکة
ولا ممسکة بعقد النکاح لکن تعبیر مزبور کنایه نك قسم ثانیسندن اولمغله نیته موقوفدر نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر
وغوارب الماء اعالی امواج بحردن عبارتدر غوارب ابله تشبیه اولنمشدر الغرابة کرامه وزننده کلام غامض اولوب
معنای مرادی خفی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال غرب الکلام غرابة من الباب الخامس اذا غمض وخفی
المغرّبون محدّثون وزننده مغرّب کلمه سنك جمعیدر ان فیکم مغرّبین حدیث شریفنده واقع مغرّبین لفظندن خواجهٔ
اعظم نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اصحاب کرام سئوال ایلدکلرنده الذین تشرك فیهم الجن عبارتیله
بیان بیوردیلر وجه تسمیه آنلره عرق غریب داخل اولدیغیدر یاخود بعید نسبدن کلدکلرینه مبنیدر شارح دیر که
مشارکت جنیدن مراد آنلره زنا ایله امر وتسویل واغرا ایتملریله اولادلری ناخلف اولدقلریدر الغسلبة سین مهمله
ایله دحرجه وزننده برکسه نك الندن بر نسنه یی غصب ایدر کبی چکوب آلمق معناسنه در کرك جدّ اوکرك هزلا
اولسون یقال غسلب الشیء منه اذا انتزعه منه کالمغتصب له الغسنبة نونله دحرجه وزننده صویی صاوروب
توزتمق معناسنه در یقال غسنب الماء غسنبة اذا ثوّره الغشب غشم وزننده ومرادفیدر که ظلم وستم وبیداد
معناسنه در وبر موضع آدیدر الغشبی اسماء رجالندندر کویا که غشبه منسوبدر الغشرب عملس وزننده ارسلانه
دینور الغشارب علابط وزننده ایشلك جریء وماضی ومقدام کشی یه دینور الغصب غینك فتحی وصاد
مهمله نك سکونیله بر نسنه یی برکسه دن من غیر حق زور وظلم ایله آلمق معناسنه در یقال غصب الشیء غصبا
من الباب الثانی اذا اخذه ظلما وبرکسه اوزره بر نسنه ضمننده قهر وغلبه ایلمك معناسنه در که اول کسیه مقهورا ومجبورا
اول نسنه یی ایشلتمکدن عبارتدر یقال غصب فلانا علی الشیء اذا قهره ودرینك تویلرنی وقیللرنی دباغته وضع

ايتمكسزين وكرجه اوروب نمناك يرده فن ايتمكسزين نور ايله يولوب دتمك معناسنه در يقال غصب الجلد اذا زال عنه
شعره وويره نتفا وقشرا بلا عطن فى دباغ ولا اغال فى ندى اغال غين معجمه ايله در الغصلب قطلب وزننده سلكى
ومضطرب اندام اولان اوزون كسيه دينور الغضب غينك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اكوزه دينور وارسلانه دينور
وپك قرمزى نسنه يه دينور شديد الحمرة معناسنه ياخود پك قوبى قرمزى نسنه يه دينور وزياده سيله پك يالچين قيايه
دينور وغضب صفت اولور غضبان معناسنه كما سيذكر الغضوب صبور وزننده بودخى اكوزه وارسلانه اطلاق
اولنور وطارغين وخشمناك اولان كسيه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل غضوب وامرأة غضوب
وپك مضر وخبيث اولان يلانه دينور وچركين يوزلو بدچهره ناقه يه اطلاق اولنور كذلك وصف مذكور اوزره اولان
عورته دينور الغضبة ثمره وزننده بودخى صلب وسخت اولان يالچين قيايه دينور وباشلو كيك وطاغ كچيسينك دريسنه
دينور وعربلرك دوه دريسندن دوزدكلرى قلقانه دينور وبعض كوزلك اوست قپاغنده اولان خلق يومر بجه انجكزه
دينوركه قپاقلرى شيش هيئتنده كورينور وبالق دريسنه وباشك دريسنه دينور واكوزك بوينوزلرى ارالغنده اولان
دري يه دينور الغضب فتحتينله والمغضبة ميمك وضادك فتحيله طارلمق وخشمه كلمك معناسنه در يقال غضب
عليه وغضب له اى غضب على غيره من اجله غضبا ومغضبة من الباب الرابع اذا كان حيا ويقال غضب به اذا كان
ميتا مؤلف كرچه كسمع عنوانيله تمثيل ايلمشدر لكن بصائرده وامهات سائره ده فرح وزننده مصوغ اولمغله آنلره
اقتدا اولندى وغضب اسم اولور طارغنلق معناسنه الغضب كتف وزننده والغضوب صبور وزننده
والغضب شكس وزننده والغضب عتل وزننده والغضبة عتله وزننده والغضبة غينك فتحى وضادك ضميله
والغضبة فتحاتله واشبو درت اخيرده دخى باى موحده نك تشديديله والغضبان سكران وزننده بالطبع طارغين
خشمناك آدمه دينور وذكر اولنان صيغه لرك مؤنثده غضبى دينور سكرى وزننده وغضوب دينور مذكرى كبى
وغضابه دينور هايله قلت اوزره وجعلرنده غضاب دينور غينك كسريله وغضابى دينور ندامى وزننده وبونده غينك
ضميله ده جائزدر شارحك بيانى اوزره بلكه غينك ضمى اكثردر وغضبان سكران وزننده شامده برطاغك آديدر
وغضبى سكرى وزننده خيبرى بن الحصين نام كسه نك فرسى اسميدر جوهرى صحاحده غضبى سكرى وزننده دوه
سورسندن يوز عددك اسميدر وعلميله معرفه اولمغله حرف تعريف وتنوين داخل اولماز ديو ثبت ايلمشيدى بوكونه
تحريرى وهم محض در زيرا ذكر ايلديكى غضبى شجر غضا منبتنه اطلاق اولنان غضيا لفظندن كه ياى تحتيه ايله در
مصحفدر شارح ديركه تقرير مزبور جوهرينك كلام خودى دكلدر بلكه اعلامدن صغانى وابن سيده وزجاجى
قوللريدر انتهى وغضاب غينك كسرى وضميله لغتدر كوزه دوشن شيئه دينور توز وخار وخاشاك مقوله سى كه
كوزى آزرده ايدر وغضاب كوزه مخصوص برعلت آديدركه كوزك دريسنده حادث اولور على قول كوزده چقان چچك
عارضه سنه دينور ومنه يقال غضبت عينه كسمع وغضبت كعنى مجهولا والثانى الاكثر وغضاب كتاب وزننده حجازده
برموضع آديدر المغضبة مجلبه وزننده بودخى خشم وغضب معناسنه دركه مصدر ميمى اولور شارح ديركه
مغضبه كلمه سى باعث غضب اوله جق نسنه يه ده اطلاق اولنور مبخله ومجبنه كبى كه بخل وجبنه باعث اوله جق
نسنه لردن عبارتدر الاغضاب همزه نك كسريله بركسه يى غضبه كتورمك معناسنه در التغضب تفعل وزننده
غضب پيدا ايلمك معناسنه در يقال اغضبه غيره فتغضب المغاضبة مفاربه وزننده راغمه معناسنه دركه برى برينه
رغم ايلمكدن عبارتدر كه عوام تركيده كورلك ايلمك تعبير اولنور يكديكرى اغضاب ايده جك معامله دن عبارتدر
تقول غاضبته اى راغمته ومغاضبه برى برينه خشم وغضب ايلمك معناسنه در تقول غاضبت فلانا اى اغضبته واغضبنى
الاغضب اقرب وزننده آلت تناسل ايله او يلغك ماينى اولان عضوه دينور الغضابى غرابى وزننده شول كسنه يه
دينوركه الفت ومعاشرتنده هم خلاف ومنا كرتنده كدر والم اوله كويا كه كوزه دوشن خار وخاشاك مقوله سنه منسوبدر
خفى اوليه كه مؤلف بصائرده غضب ايله غيظى بو وجهله فرق ايلمشدر كه غضب انتقام اراده سنه مبنى دم قلبك
ثوران ايلمسندن عبارتدر وغيظ على قول غضبك اشدينه وعلى رأى سورت وحدتنه اطلاق اولنور كه ثوران دم
قلبدن نشأت ايدن حرارتدن عبارتدر الغضرب جعفر وزننده والغضارب غضارب وزننده اوتلو صولو مرغزار
وچمنزار يره دينور يقال مكان غضرب وغضارب اى كثير النبت والماء الغطرب غينك فتحى وكسرى وطاى
مهمله نك سكونيله ائمة لغتدن كراع روايتى اوزره اكركث بلاتنه دينور افعى كبى وبنم عندمده اشبو غطرب
لفظى عظربدن كه عين مهمله وظاى معجمه ايله در مصحفدر تنه كه ذكر اولندى شارح ديركه عندية ايله لغت ثابت
اولماز على الخصوص كه اعلام موثوقدن اولان كراع رواة ائمة لغتك برندن نقل وبسالة مصادمه دن

لازمدر الغلب غينك فتحى ولامك سكونيله والغلب فتحتينله والغلبة فتحاتله والمغلبة والمغلب ميملرك ولاملرك
فتحيله والغلبى كفرى وزننده والغلبى زمكى وزننده والغلبة ضمتينله وبانك تشديديله والغلبة غينك فتحى
ولامك ضمى وبانك تشديديله والغلابيه زلابيه وزننده مصدرلردر بركسه اوزرينه يكين اولمق معناسنه دركه
زور وقوتله وتاب وقدرتله آنى مقهور ايلمكدن عبارتدر يقال غلبه وغلب عليه من الباب الثانى اذا قهره وبوندن
اسم غلب وغلبه كلملريدرتنه كه مصدر دخى اولورلر يكينلك حالتنه دينور المغلب معظم وزننده كرات ومراتله
مغلوب اولان يعنى مغلوب اولمق عادتى كبى برمعنا اولان كشى يه دينور وشول كسنه يه دينوركه مجادلى اولان قرين
وهمتالرى اوزره غلبه سيله حكم اولنمش اوله بو جهتله اضداددن اولور يقال رجل مغلب اى مغلوب مرارا
ويقال شاعر مغلب اى محكوم له بالغلبة على قرنه ومغلب عجل قبيله سندن برشاعرك لقبيدر الغلب فتحتينله بركسه
بوغون بيونلى اولمق معناسنه در يقال غلب الرجل غلبا من الباب الرابع اذا غلظ عنقه الغلباء صحراء وزننده
اشجارى كور وصيق وقوريلق اولان باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة غلباء اى متكاثفة وپك بلند وعظيم
اولان تپه وبايرمقوله سنه اطلاق اولنور كويا كه بلند وعظيم اولوب اطرافنه مشرف ومستعلى اولمغله غالبيت صفتيله
متصف اولمش اولور مثلا يقال هضبة غلباء اى مشرفة عظيمة وعزت ومناعت صاحبى قبيله يه اطلاق اولنور
وغلباء خاصة برجماعت پدريدركه حالا تغلب ديمكله معروفدر تانك فتحى ولامك كسريله تغلب بن وائل بن قاسط
اوله چقدر نسبتنده تغلبى دينور ياى نسبتله كسره تنك تتابعندن استيحاشه مبنى لامى مفتوح قلنمشدر وغلباء
اطلاقى قبيله بسنه نظر ايله در شارح ديركه قبيلهٔ مزبوره خلق مشرك اولمغله فاروق اعظم رضى الله عنه
حضرتلرى مرسوملر اوزره ضرب جزيه ايلمك مراد ايلدكده جزيه ناميله نسنه ويرمكدن عار ايلملريله زكات
اسميله مضروبك ضعفنى ادا ايلمك بابنده نياز واولوجهله مصالحه پرداز اولنمشدر انتهى وعربلرك مؤنث عبارتيله
تغلب بنت وائل قوللرى قبيله اولمق تأويل واعتبارينه مبنى درتنه كه تميم بنت مر ديدكلرى دخى قبيله معناسنه
منظوردر المغلولبة اسم فاعل عنوانيله بودخى قوريلق باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة مغلولبة اى متكاثفة
التغلب تفعل وزننده يكينلك وجهيله تسلط واستيلا ايلمك معناسنه دركه استيلاء وجه حق اوزره اوليه
يقال تغلب على بلد كذا اى استولى عليه قهرا الاغلب اغرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور واغلب از دوكلب
وعجل قبيله لرندن اوچ نفر شاعر مشهور لقبلريدر يغلب يضرب وزننده اساميدندر يغلب بن كليب مخضرميدندر
غلبون حمدون وزننده وغالب وغلاب سحاب وزننده وغلاب كتان وزننده وغليب زبير وزننده اسامى
رجالدندر غلاب قطام وزننده برخاتون آديدر غالب ساباب وزننده مصردن اوته جهده برموضع آديدر
المغلنبى مسلنقى وزننده كه اغلنباء كلمه سندن اسم فاعلدر دائما سكاشر كبرا ولوب غالب وعالى ومستولى اولان كشى يه
دينور الغنب نونله صرد وزننده تازه ودلبر نوجوانلرك آوردلرى اورتاسنده اولان دائره چكلره دينوركه شعراء
چاه زنخدان تعبير ايدرلر آشفته كوكللر حفره سيدر مفردى غنبه در غينك ضمى ونونك سكونيله * يارچاه ذقنم عين
وفادر ديرايسه * صقن اى عاشق بيچاره ابنانمه چكه در * الغنب غينك فتحى ونونك سكونيله غنيمت كثيره يه دينور
يقال نال غنبا اى غنيمة كثيرة الغندوب اسلوب وزننده والغندبة غينك ودالك ضميله حلقومك اطرافنده اولان
پكجه بالق انجكزينه دينور الغندبتان تثنيه بنيه سيله بوغازده ديلك دبنده واقع ايكى طرفلو عقده يه يعنى
يومر بجه انجكزلره دينور على قول كوچك ديلى احاطه ايدن ايكى انجكزه ياخود نكفتبنده يعنى بوزك ايكى طرفنده
صقال نهايت بولديغى يردن قولاغه وار نجه كلكرك اوزرنده اولان بزكبى ايكى يومر بجه انجكزه دينور وغندبه نك جمعى
غنادب كلور الغيهب ياى تحتيه ايله صيقل وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در وپك سياه آته وبغايت مظلم وقرا كو
اولان كيجه يه اطلاق اولنور يقال فرس غيهب وليل غيهب اذا اشتد سواد هما وهر نسنه دن بيخبر وغافل كسنه يه
على قول ثقيل وناتراش وپرورش وادراكدن عاطل بى بهره يه ياخود كند ذهن وبليد ونادان وبى واية اثر عرفان
اولان شخصه اطلاق اولنور يقال وجدت فلانا غيهبا اى غافلا اوثقيلا ونحابليدا وپك بوكلو كثير الصوف اولان
كچه يه وكلبه اطلاق اولنور الغيهبان الف ونونله بودخى ظلمت معناسنه در وبوتثنيه دكلدر وغيهبان قارنه
دينور بطن معناسنه الاغتهاب افتعال وزننده قرا كولقده كزوب يوريمك يابريره كتمك معناسنه در يقال اغتهب
الرجل اذا سار فى الغيهب الغيهبه هايله حين محاربه ده عسكرك نعره وخروش وغريو وفريادلرينه دينور الغهبى
زمكى وزننده والفك مديله غهباء دخى لغتدر يكتلك وجوانلق اوّلنه اطلاق اولنور عنفوان شباب معناسنه احوال عالمدن
غافل وبيخبر اولديغيچون تقول رأيته فى غهبى الشباب وغهبانه اى اوّله الغهب تعب وزننده غفلت ونسيان

معناسنه در يقال غهب عنه غهبا من الباب الرابع اذا غفل عنه ونسيه ويقال اصاب صيدا غهبا اى اصابه غفلة
بلا تعمد الغيب ريب وزننده شك وگمان معناسنه اسمدر كه بر خصوصده ايكى طرف شبهه‌ده مساوى اولمقدن
عبارتدر جمعى غياب گلور وغيوب گلور تقول اخذنى منه غيب اى شك وغيب بلورسز غائب ونابديد اولان شيئه دينور
يقال سمعت صوتا من وراء الغيب وهو كل ما غاب عنك شارح ديركه گويا مصدر بمعنى فاعل در ياخود اصلى غيب در
فيعل وزننده بعده تخفيف اولنمشدر ميت وقيل كلمه‌لرنده اولديغى كبى وغيب يوكسك تپه‌لر وبايرلر ارالغنده اولان
اوتورقلى دوزجه يره اطلاق اولنور وغيب مصدر اولور بلورسز غائب ونابديد اولمق معناسنه الغيبة غينك فتحيله
والغياب كتاب وزننده والغيوبة شيوعه وزننده والغيوب والغووبة غينلرك ضميله والمغاب والمغيب ميملرك
فتحيله بونلرده مصدرلردر غائب ونابديد اولمق معناسنه يقال غاب الشئ يغيب اذا بطن الغيابة غينك كسريله
والغيوبة غينك ضميله والغياب سحاب وزننده والغياب كتاب وزننده والغيبة غينك كسريله برنسنه آخر برنسنه
ايچره غائب اولمق معناسنه در فرجه‌ده ذكرلك غائب اولمسى كبى يقال غاب الشئ فى الشئ غيابة وغيوبة وغيابا
وغيابا وغيبة اذا بطن فيه وغيبه غينك فتحيله بركسه بى اكسه سندن استماع ايلدكده مغموم ومنفعل اوله‌جغى
مساوى ايله ذكر ايلمك وجهى اوزره تعييب وتعيير ايلمك معناسنه در اكرسويلديكى سوز واقع ايسه غيبت اولور
والا بهتان اولور يقال غابه غيبة اذا عابه وذكره بما فيه من السوء الغيبة غينك كسريله ذكر اولنان معنادن
فعله در يعنى بناء نوعدر حسنه وقبيحه دن اعمدر لكن مصاحده غيبه كسريله اسم اولمق اوزره
مرسومدر وآنفا بيان اولنديغى اوزره قبحيات ومساوى‌يه مخصوصدر كه عن غيب ذكر بالسوء اوله جقدر
الغيب سكر وزننده والغياب رمان وزننده والغيب فتحتينله جمع اسم فاعللردر غائبون معناسنه كه غائبك
جمعيدر يقال قوم غيب وغياب وغيب اى غائبون شارح ديركه صيغهٔ اخيره اسم جمعدر ياء متحرك اولوب ماقبلى
مفتوح ايكن الفه قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمسى ايچوندر صيد كلمه سنه تشبيه اولنمشدر كه مصدر در بعير
اصيددن مأخوذدر ومصدرده قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمك ايچوندر وكرچه غيب جمع وصيد مصدردر
لكن جائزدر كه غيب ايله‌ده مصدر نيت اولنه لكن نهايه‌ده غيب جمع غائب اولمق اوزره مرسومدر خدم وخادم كبى
واصيد شول دوه‌يه دينور كه برعلت سببيله باشنى برطرفه تحريكه مقتدر اولميه انتهى الغابة طابه وزننده چقور
واورق وايسك يره دينور وهده معناسنه محل غيب اولديغيچون وجماعت انسانى‌يه اطلاق اولنور وبونلرك
اصللرى غيبه ايله مقدردر فتحاتله واوزون مزراغه على قول قارغيسى خيزران كبى لطيف ونازك اولمغله روزكار
طوقندقجه ميلان واضطراب اوزره اولانه اطلاق اولنور اساسك بيانه كوره غابه رماح كثيره‌يه اطلاق اولنوركه
شجرهٔ ملتفه‌يه تشبيه اولنمشدر تقول اتونا فى غابة اى فى رماح كثيرة كالشجرة الملتفة وغابه بوك تعبير اولنان صيق
ورمانه اطلاق اولنور اكثرى ارسلان يتاغى اولور عربلر ياوز ارسلانى غابه‌يه مضاف ايدوب ليث غابه ديرلر آنده نشئت
ايدن ارسلانلر چول ارسلانلرندن تند وشديد اولديغيچون يقال كأنه ليث غابة وليوث غاب اى اجمة وغابه حجازده
برموضع آديدر الغيابة سحابه وزننده مطلقا برشيئى ستر ونهان ايدن شيئه دينور يقال غيابة الشئ اى ماسترك منه
آنكيچون قويينك ديبنه غيابه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى والقوه فى غيابة الجب اى قعره غياب الشجر
سحاب السحر وزننده وياءك تشديديله جائزدر اغاجك كوكدن يرآتنده نفوذ ايدن طمرلره اطلاق اولنور الاغياب
افعال وزننده بركسه‌نك اكسه سندن مساوى وقبحياتنه دائر فصل ايلمك معناسنه دركه غيبت ايلمك تعبير اولنور
يقال اغابه اغيابا بمعنى غابه المغيب محب وزننده والمغيبة هابله والمغيب محسن وزننده قوجه سى غائب
ونابديد اولمش خاتونه دينور يقال امرأة مغيب ومغيبة ومغيب اى غاب زوجها التغيب تفعل وزننده بركسنه
كندى اعمال فعليله غائب ونابديد اولمق معناسنه در تقول فلان تغيب عنى اذا غاب ولا يجوز تغيبنى الا فى ضرورة شعر
الغائب حاضر وزننده بلورسز نهان ونابديد اولان نسنه‌ده اسمدر كاهل كلمه سى كبى كه بغرينك اسميدر يقال وجد
غائبه اى ماغاب عنه شارح ديركه فى الاصل اسم فاعل اولوب بعده مطلق غائب اولان نسنه‌ده اسم اولمشدر
فصـــل الفاء فب فاءك ضميله حب وزننده كوفه‌ده برموضع آديدر وبو ياقوت نسابه دن منقولدر على قول
همدان قبيله سندن بربطن اسميدر محمد ثبندن سعدان الفبى آكا منسوبدر على قول مرقومك اسمى سعيد در
وعند البعض صواب اولان قافله قب اولمقدر التفريب تفعيل وزننده عورت بعض ادويه ايله فرجنى تضييق
ايلمك معناسنه در شاب وقورى اوزم چكردكى نسنه‌لر ايله تضييق ايدرلر يقال فربت المرأة تفريبا اذا ضيقت فرجها
بالادوية فراب سحاب وزننده سمرقند قربنده برقريه در فرآب زنار وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در

مطلب

فرياب جريال وزننده بلخ مضافاتندن برقريه در على قول فيرياب در كيمياء وزننده ياخود فارياب در قاصعاء وزننده
فاراب ساباط وزننده تركستان سنورنده نهر سيحون وراسنده برناحيه آديدر ياخود اترار اولكه سنك قاعده سى
اولان بر بلده در واترار همزه‌نك ضميله تركستانده برايالتدر خريطه‌ده وجها تغاده اترار تركستانده تاشكند جانبنده بر بلده
وفاراب ترك اولكه سنده برمملكت اولمق اوزره مرسومدر الفراقب فابله كواكب وزننده برنوع شجردركه آندن دوه
سمرلرى دوزيلور الفرقب ثانيده قافله قنفذ وزننده برموضع آديدر ثياب فرقبيه اوراية منسوبدر كتاندن نسج
اولنور نهايه‌ده ثياب مصريه ايله مرسومدر ومشهور مقرى ونحوى زهير فرقبى همدانى اوراية منسوبدر ياخود بو قرقبى در
قافله الفرنب نونله زبرج وزننده فارهيه دينور على قول عرب طوشانيله چفت اولان فاره‌دن متولد ياوريسنه دينور
فصـــل القاف القأب قافك فتحى وهمزه‌نك سكونيله طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال قأب الطعام قأبا
من الباب الثالث اذا اكله وصو ايچمك معناسنه در على قول قابده اولان صويك مجموعنى ايچمك معناسنه در يقال
قأب الماء اذا شربه اوشرب كل ما فى الاناء وقأب مشروبى چوق ايچمكله ايچريسى طلوم كبى طولوب قبارمق
معناسنه دركه سيذكر القأب فتحتينله بودخى ايچمك معناسنه در يقال قئب الماء قأبا من الباب الرابع اذا شربه
وصوبى وسائر مشروبى بك چوق ايچمكله طلوم كبى طلوب قبارمق معناسنه در قأب مذكور كبى يقال قئب من
الشراب قأبا كما ذكر وقأبا من الباب المزبور اذا تملأ المقئب منبر وزننده والقؤوب صبور وزننده كثير الشرب
اولان كشى‌يه دينور يقال هو مقئب وقؤوب اى كثير الشرب القوءب جعفر وزننده والقوءبى ياى مشدده ايله كه
نفسنه منسوبدر چوق صو آلان واسع قابه دينور يقال اناء قوءب وقوءبى اى كثير الاخذ للماء القوب قافك وباءك
ضميله جنك يا منازعه هنكامنده عسكر حيقر يشوب غربو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال قب القوم قبوبا من الباب
الثانى اذا صخبوا فى الخصومة وات چوق طورمقله آب وتابى چكيلوب صولمق معناسنه در يقال قب اللحم قبوبا
اذا ذهب طراوه وذوى القب قافك فتحى وباءك تشديديله والقبيب حبيب وزننده آزى ديشلرنى برى برينه
سوروب غجرداتمق معناسنه در يقال قب الاسد والفحل قبا وقبيبا من الباب المزبور اذا سمع قعقعة انيابه وآزى
ديشلر برى برينه سورلمكله غجردامق معناسنه در يقال قبت نابه اذا صوتت وقعقعت وقب نبات صولوب
قورومق معناسنه در يقال قب النبت قبا من الباب الثانى والاول اذا يبس وقب وقبب فتحتينله بل وقارن اينجه وآرق
اولمق معناسنه در يقال قب خصره وبطنه قبا وقبب قببا من الباب الرابع اذا دق وضمر وقبب بوندن اسم اولور
اينجه وآرق بللولك حالتنه دينور وقب كسمك معناسنه در يقال قبه قبا من الباب الثانى اذا قطعه وقب آيغر
وحشارى اولان انسانه ودوه‌يه دينور فحل معناسنه وجامه‌نك بغاسنه دكيلان پارچه‌يه دينور كه اكندرك تعبير اولنور
وبكره‌نك وچرخك اوقى كچوريلان دليكه دينوركه اوق ايكى طرفلو اول دليكلرده جريان ودوران ايدر على قول
بكره تكرلكنك اورته سنده اولان كرتكه دينوركه ايك مجراسيدر وعلى رأى تكرلك ديشلرينك اوستنده اولان
اغاجه دينور وقب برقومك رئيس وسركارينه اطلاق اولنوركه مدار امورلرى اولور وپادشاهه وخليفه‌يه اطلاق
اولنور وبدنده ايكى اوماجه كمكلرينك على قول ايكى قيناغك ماييننه اطلاق اولنور وقب اللحم بيوك وصرپ
اولان لجامه دينور كه هرنقدر باشى سرد آت اولسه ضبط ايدر اوله الاقتباب افتعال وزننده بودخى كسمك
معناسنه در قب كبى يقال اقتبه اقتبابا اذا قطعه القب قافك كسريله بدنده شول يومر يجه كميكه دينوركه
ارقه جانبندن ايكى قيناغك آرا برنده اولور آدم اوتوردقده آنك اوزرينه اوتورور وبو فوريرق صوقبى كميكى اوله جقدر
نته كه اساسده الزق قبك بالارض اى عجبك عبارتيله مرسومدر وقب برقومك شيخ كبيرينه اطلاق اولنوركه مدار
امورلرى اوله يقال هو قب القوم اى شيخهم القب قافك ضميله قباء كلمه سنك جمعيدر كه بلى اينجه اولان خاتونه دينور
يقال امرأة قباء ونسوة قب اى الدقيقة الخصر القبة قافك ضمى وباءك شده سيله تپه سى مدور بنايه دينوركه كنبد
تعبير اولنور يقال ضرب قبة وهى بناء وبيت مدور شارح ديركه اشبو قبه كلمه سى قب الخصر ياخود قب الظهر وقب
البكره ماده‌لرندندر ياخود معتل اولان قبو ماده سندندر واو بايه مبدلدر فى الاصل بيوت عربدن صغير ومستدير خيمه‌يه
دينوب بعده على الاطلاق استعمال اولندى وقبه كوفه‌ده برموضع آديدر ابو جعفر القبى وعمران بن سليم القبى كه
محدثلردر اوراية منسوبلردر قبة جالينوس مصرده برموضعدر حالا قبة الغورى ديمكله متعارفدر قبة الرحمة
اسكندريه‌ده برموضعدر قبة الحمار دار الخلافه‌ده يعنى بغدادده برموضعدر خليفه اوراية برحمار لطيف اوزره
راكبا صعود ايدر اولمغله اويله مضاف ومسما اولمشدر قبة الفرك بغداد قريه‌لرندن كلواذا نام قريه‌ده برموضعدر
ومحدثيندن ايوب بن يحيى القبى قافك فتحيله دركه قبه منسوبدر صغر يسنده قب ديدكلرى ذكر اولنان كميكك بيوك

اولمغله آنکله منسوب اولمشدر. القابّة بانك تشديديله كولك كورلتيسنه دينور رعد معناسنه و يغمور قطره سنه دينور
القبقبة زلزله وزننده دوه وارسلان كوكره يوب حيقرمق معناسنه در يقال قبقب الاسد والفحل قبقبة
اذا هدر وصوّت واحمق ويغز اولمق معناسنه در يقال قبقب الرجل اذا حمق وقبقبه مصدر واسم اولور
آزی دیشلری بری برینه سورلدکده ظاهر اولان غجردی یه دینور که حکایه اولور قبقاب کبی القبقاب ثرثار
وزننده بلاغی یه دینور کذاب معناسنه وزیاده سیله کوکره یوب حیقر یجی ارکك دوه یه دینور ونسوان فرجنه دینور
علی قول بول وصولو اولان فرجه دینور که ذکر ادخال اولندقجه قبقب دیو سسلنور اوله یقال فرج قبقاب
ای واسع کثیر الماء اذا اولج الرجل فیه ذکره قبقب ای صوّت وقبقاب اغاجدن وتخته دن اولان اياق قابنه
دینور که حالا نالین تعبیر اولنانلردر که نعلین محرّفیدر عرب بستانده قبقاب و بزم دیارلرده تحریفله خنجاب تعبیر ایدرلر
وقبقاب اثوابه صیقل و پرداخت و یره جك مهره یه دینور و چوق سوزلو اوزان و پر کو کمسه یه دینور و یاوه کووهرزه
سخن کمسه یه دینور مهذار معناسنه وآزی دیشلرنی بری برینه سورمکدن حاصل اولان غجردی یه دینور و بو معناده
مصدر اولور تقول قبقب الفحل قبقبة وقبقابا اذا صوّت انيابه وتقول سمعت قبقبة الفحل وقبقابه القاقب
علابط وزننده بو دخی چوق سوزلو مکثار کمسه یه دینور وسنهٔ آتیه عقبنده كلجك سنه یه دینور عام مقبل معناسنه
زیرا عام قابل سنهٔ آتیه یه ومقبل آندن صکره كلجك سنه یه دینور مثلا اشبو سنه که ایکیوز یکرمی اوچنجی سنه در
عام قابل دردنجی ومقبل بشنجی سنه اولور که قباقب دخی دینور کذلك سنهٔ مزبوره یه قابّ ومقبقب دخی دیرلر
اسم فاعل بنیه سیله مثلا تقول انك لن تفلح العام ولا القابل ولا القابّ ولا القباقب ولا المقبقب کل منها اسم لسنة
بعد سنة یعنی آتیهٔ شارح دیر که ابن برّی روایتی اوزره قباقب مؤلفك دیدیکی کبی سنهٔ ثالثه در لکن مقبقب
سنهٔ رابعه در وقباقب تصلق وناتراش وغلیظ وجافی کمسه یه دینور وقباقب بحر هند ساحلنده شهر کرمان قربنده
ثغر نام بلده ترابنده برموضع و برنهرك اسمیدر وجزیرهٔ ابن عمرده بنو تغلب قبیله سنه مخصوص برصویك آدیدر
القبقب غبغب وزننده قارنه دینور بطن معناسنه یقال وقی قبقبه من الحرام ای بطنه القبقب قافلرك
کسریله ذکر صعد فلزندن برنوع صدف آدیدر حلزون ودلنبس کبی القباب قافك ضمیله اطم معناسنه در که قله
دیدیکمز حصن در سلفده مدینه ده مسکنلرینك سطحنه آدم بوی قدر شرانپول و بارولر چوروب وجابجا مازغال
وبز سلر ایدرلر ایدی حالا مکه ده شریف حضرتلرینك خانه لری دخی اوبلجه مشهود مز اولمشدر وقباب بغایت
کسکین وقاطع اولان خنجر وقلج وغداره مقوله سنه دینور وایری و بیوك برونه دینور انف ضخم وعظیم معناسنه
قباب کتّاب وزننده سمرقند ترابنده برموضعدر و نیسابور شهرنده برمحله در ونجد اولکه سنده بصره حاجلرینك یولنده
برموضع ومصرك طرف اسفلنده برقریه آدیدر و بغداد نواحیسندن یعقوبا قربنده برقریه آدیدر و برنوع بالق اسمیدر
وقباب قبه نك جمعیدر کنبدلر معناسنه و بیوت عربدن که حشم نشین اوله جقلر در مدوّر اولان الاچقلره وخرکاهلره
دینور القبب قافك کسریله کذلك قبه نك جمعیدر القبّاب کتّاب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور وقباب
ایرانده آذربیجان اولکه سنده برموضع آدیدر المقبقب اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور المقبوبة
محبوبه وزننده والمقبّبة معظمه وزننده نحیف ونازك اولان کوبکه اطلاق اولنور یقال سرّة مقبوبة ومقبّبة
ای ضامرة نورادة مقبقبة نسخه سی غلطدر التقبیب تفعیل وزننده یاش نسنه نك طراوتی چکلوب قوریمق
معناسنه در یقال قبّبت الرطبة تقبیبا اذا جفّت وقبه یاپمق معناسنه در یقال قبّب الرجل اذا عمل قبة المقبّب معظم
وزننده تپه سی قبه لو اولان او واوطه یه دینور یقال بیت مقبّب اذا عمل فوقه قبة ذوالقبة حنظلة بن ثعلبة
العجلی لقبیدر ذی قار صحراسنده قبه نصب ایلدیکیچون تلقیب اولندی التقبّب تفعّل وزننده قبه یه
کیرمك معناسنه در یقال تقبّب الرجل اذا ادخل القبة قبة الاسلام بصره شهرینه اطلاق اولنور حمار قبان
وعیر قبان کتّان وزننده بر بوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده براشجکی ودوه جك واولیا دوه سی تعبیر
ایتدکلری بوجکدر که چکر که کبی اوزون اوزون ایاقلری اولور واکا اشك قوردی دخی دیرلر وقبان لفظی قبّ
کلمه سندن فعلان وزننده در شارح دیر که غیر منصرفدر عند العرب معرفه اولدیغیچون واکر فعّال وزننده
اولیدی منصرف اولور ایدی وتقول رأیت قطیعا من حمر قبان القبّیون قافك ضمی و بای مشدده نك
کسریله که اشبو خیر الناس القبّیون حدیثنده واقعدر مراد شول کسنه لردر که سرد صوم ایدوب یعنی متصلا
ومتوالیا صائم اولملریله بللری وقارنلری انجه وآرق اولمش اوله لر ذکر اولنان قبّ لفظندن مأخوذدر قبین قافك ضمی
و بانك تشدیدیله قبین وزننده عراقده برموضعك و برنهرك آدیدر القبّة قافك کسری و بانك تشدیدی وتخفیفیله حفث

معناسنه در که اشکنبه ده قرق بایر وشیردان دیدکلری نسنه در فارسیده هزارتو دینور قبیبات مصغر بنیه سیله
قادسیه ده مغیثه نام قویی قربنده برقویی آدیدر و بنو تغلب قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر ودمشق ظاهرنده
برموضعدر و بغداد ابجره برمحله و بنو تمیم قبیله سنه مخصوص برصو و حجازده برموضع آدیدر قب قافك فتحیله
ضربه یه اور یلان قلج ضربنك آوازندن حکایه در لسانمزده چات کبی القبیب حبیب وزننده یاشی قوریسنه قالمش
بوغرد کشنه دینور القتب قافك کسری وتای فوقیه نك سکونیله والقتبه هاله بغرسغه دینور معی معناسنه
ظاهرا تاء وحدت ایچوندر وقتب هاسز صوچکن دوه نك جمیع آلات وادواتنه دینور و بدنده بطنك دکرمی دائره سنه دینور
وخاصهٔ دوه نك سمرینه دینور و بونده اکثری مستعمل اولان فتحتینله قتبدر علی قول قتب کسریله دوه نك اورکجی
مقدارنده اولان کوچك سمره دینور جمعلری اقتاب کلور القتب قافك فتحی وتانك سکونیله قزاردلمش وقاورلمش
موبار و سجوق یدرمك معناسنه در یقال قتبه قتبا اذا اطعمه الاقتاب المشوية الاقتاب همزه نك کسریله دوه یه سمر اورمق
معناسنه در یقال اقتب البعیر اذا شدّ القتب علیه و برکمسه یه یمین مغلظه و یرمك معناسنه استعمال اولنور کویا که
ارقه سنه کوچك وطاره جق سمر اورمغله تضییق ایدر تقول ارفق ولا تقتب علیه فی الیمین ای لا تغلظ ویقال
اقتب زیدا یمینا ای غلظها علیه القتوبة رکوبه وزننده ارقه لرینه سمر اورلمش دوه لره دینور فعوله بمعنی مفعوله در
رکوبه وحلوبه کبی وآخرنده اولان تاء مبالغه ایچون دکلدر مفردی قتوب در قال فی النهایة لا صدقة فی الابل القتوبة
ای الابل التی توضع الاقتاب علی ظهورها اراد لیس فی الابل العوامل صدقة پس قتوبه سمره کلوب یوك چکمکه
صلاحیت پیدا ایدن دوه لر اولور که تجارت ایچون اولمیوب صاحبنك اقتضا ایدن یوکلرنی چکر اوله لر ذوقتاب قافك
فتحی وکسریله ملوك حمیردن حقل بن ملك لقبیدر کما ذوآء تعبیر اولنان ملوکدندر القتب کتف وزننده خلق طار
اولوب سریع الغضب ودفعی الانفعال اولان تنك مشرب آدمه دینور القتیبة قافك ضمیله قتبه نك مصغریدر که
بغرسغه دینور نته که ذکر اولندی وقتیبه اسامیٔ رجال عربدندر نسبتنده قتبی دینور جهنی کبی که جهینه یه منسوبدر
قتبان قافك کسریله یمن بلادندن عدن قضاسنده برموضعدر المقاثب ثای مثلثه ایله مراتب وزننده بخششلره
دینور عطایا معناسنه یقال هو کثیر المقاثب ای العطایا شارحك بیانه کوره مفردی یوقدر علی قول مفردی مقثبدر
مجلس وزننده القحب قافك فتحی وحای مهمله نك سکونیله پك یاشلو مسن وساخورده اولان کشی یه دینور
مؤنثی قحبه در حالبوکه عجوز و پیرزن معناسنه کما سیذکر وقحب اوکسرك اولوانسانه وسائر حیوانه دینور شکس کبی
صفت یاخود وصف بالمصدردر یقال رجل وفرس قحب اذا اخذه السعال وقحب وقحاب قافك ضمیله مصدرلردر
اوکسرمك معناسنه در یقال قحب الرجل قحبا وقحابا اذا سعل شارحك بیانه کوره اوکسرك علتنه اوغرامق
معناسنه درنته که قحاب عنوانی آنی مفیددر القحبة نکبه وزننده قوجه قاری یه دینور که ذکر اولندی و برعلت
سبیله ایچریسی فاسد وتباه اولمش عورته دینور واوکسرك دینور یقال به قحبة ای سعال وفاجره وزناکار روسپی یه
دینور زندوستی کوردکده واسطهٔ وصال اولمق ایچون اوکسوروب یاخود تنحنح ایله رمز واشارت ایلدیکنه مبنیدر
علی قول بو معناده لغت مولّده در یقال هی قحبة ای فاجرة اساسك بیانه کوره اهل یمن اطلاقاتندندر وفاسدة الجوف
معناسندن اخذی دخی ممکندر التقحیب تفعیل وزننده چوق اوکسورمك معناسنه در یقال قحّب تقحیبا بمعنی
قحب القاحب سعال کلمه سنی تأکید ایچون ایراد اولنور یقال سعال قاحب ای شدید القحطبة طای مهمله ایله
دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه در یقال قحطبه اذا صرعه و برکمسه اوزره قلج چکوب حواله اولمق معناسنه در یقال
قحطبه بالسیف اذا علاه وقحطبه اسامیدندر حسن بن قحطبة الحلبی محدثیندندر وخلب سکر وزننده در القرب
قافك ضمی ورانك سکونیله والقربان قافك ضمیله والقربان قافك کسریله یقین اولمق معناسنه در یقال قرب
منه ککرم ویقال قربه کسمعه قربا وقربانا وقربانا من الباب الخامس والرابع اذا دنا شارح بعض اهل تحقیقدن نقل
ایدر که قرب فعلی باب رابعدن هر حالده فاعلك صفتیدر بغیر صلة متعدی اولور یقال قربه ومنه قوله تعالی ولا تقربوا
الزنا الایه و باب خامسدن اولدقده آنکله مسافه وصف اولنور بو صورتده الی معناسنه اولان من حرفیله تعدی ایلر
ومسافه متصف اولمدیغی صورتده من کلمه سیله والی کلمه سیه صله لنور یقال قرب منه والیه وبو ماده دن افعل تفضیل
ابتداء الی کلمه سیله استعمالی مطرددر تا که اوّل وهله ده صله ایچون اولان من کلمه سی تفضیلیه یه التباسی توهم اولنمیه
و* اعدلوا هو اقرب للتقوی کریمه سنده لام اختصاص صلهٔ مذکوره دن مغنی اولمشدر وقرب ماده سی زمان ومکان
ونسبت وخطوه ورعایت وقدرتده استعمال اولنور انتهی القریب یقین اولان شیئه دینور یقال قرب الشیء فهو
قریب و بونك مفردی وجمعی مساویدر یقال هو قریب وهم قریب مؤلفك بصائرده بیانه کوره وصف اولمیوب بلکه

مطلب

بعيداً ضدّى اولان قريب دينمكده تذكير وتأنيث ومفرد وجمع برابردر زيرا نهيق وزفير كبى مصادر وزننده اولمغله آنلره حمل
واعتبار اولنور كقوله تعالى انّ رحمة الله قريب من المحسنين وامام فرّاء روايتى اوزره اكر قريب مسافه معناسنده
اولور ايسه حسب الاقتضاء مذكراً ومؤنثاً استعمال اولنور يقال مكان قريب ومسافة قريبة واكر رحم ونسب
معناسنده اولور ايسه بلا اختلاف تأنيثله استعمال اولنور تقول هذه المرأة قريبتى اى ذات قرابتى وتقول هذا الرجل
قريبتى انتهى وقريب انسانك رحم ونسب جهتيله اولان يقيننه دينوركه خصم تعبير اولنور فارسيده خويش دينور
المقربة ميمك فتحى ورانك حركات ثلاثيله والقربة قافك ضميله والقربة ضمتيله والقربى بشرى وزننده
والقرابة كرامه وزننده رحم جهتيله اولان يقينلغه مخصوصلردر شارحك بياننه كوره بونلر فى الاصل مصدرلردر
بعده اسم اوله رق استعمال اولنديلر تقول بينى وبينه مقربة وقربة وقربة وقربى وقرابة فهو قريبى وذو قربى
وذو قرابتى ولا تقل قرابتى اى بدون ذو پس مؤلفك فهو قريبى عنواننه كوره ده شارحك ديديكى كبى بونلر فى الاصل
مصدرلر اولورلر قالديكه مؤلف ذو كلمه سندن مجرّد اوله رق هو قرابتى تعبيرندن نهى ايلمشدر يعنى فصيح كلامده
ورودنى انكار ايلمشدر حريرى عليه الرحمه درّه ده تخطئه ايلمشدر لكن شهاب شرحنده تعبير مذكورك

مطلب

فصيح اولوب وكلام فصحاده وارد اولديغنى بيان ايلمشدر از جمله اشبو هل بقى احد من قراباتها حديثنده وارد
اولمشدر وابن اثير نهايه ده اى اقاربها فسمّوا بالمصدر كالصحابة والوصف بالمصدر مطرد عبارتيله تفسير وترويج
ايلمشدر ديو اثبات مدّعى ايلدكدنصكره اساسدن هو قريبى وقرابتى وتسهيلدن القرابة يكون اسم جمع
لقريب وفعالة يكون اسم جمع لنحو صاحب وقريب عبارتيله تنوير سند ايلمشدر واقعا مطرزى مغربده وقولهم
فى الوقف لو قال على قرابتى يتناول الواحد والجمع صحيح لانها فى الاصل مصدر عبارتيله بعد التصحيح
يقال هو قرابتى وهم قرابتى على انّ الفصيح ذو قرابتى للواحد وذوا قرابتى للاثنين وذووا قرابتى للجمع
عنوانيله مضافاً ورودنى ترجيح قلمشدر پس مجرّداً ورودنده ذو كلمه سى ملحوظ اولوب تجريدى مبالغه نكته سنه
محمول اولور ياخود اسم جمع اولور پس مؤلفك نهى قرابه كلمه سى قريب معناسنه موضع اولمديغنه محمول اولور
انتهى الاقرباء انصباء وزننده كه قريبك جمعيدر والاقارب اقربك جمعيدر والاقاربون جمع الجمعدر
بركسه نك يقين اولان خصملرينه وخويشان وعشيرتنه دينور تقول هم اقرباؤك واقاربك واقاربوك اى عشيرتك
الاقربون القرب قافك فتحى ورانك سكونيله قلجى قراب تعبير اولنان غلافه قومق معناسنه دركاسيدكر على قول
قلجه قراب ايدنمك معناسنه دريقال قرب السيف قرباً من الباب الاوّل اذا ادخله فى القراب او اتّخذه قراباً ومهمانه
قيون ودوه مقوله سنك بوكور تعبير اولنان عضولرنى يدرمك معناسنه دريقال قرب الضيف اذا اطعمه الاقراب
اقراب كتاب وزننده قلجك قننه دينور غمد معناسنه على قول قلجك شول غلافنه دينوركه قنيله وباغيله آتك ايچنه
وضع ايدرلر طنبوره غلافى كبى اولور عربلر دريدن يپارلر وآكا جفن الغمد دخى ديرلر وقراب برنسنه نك مقدارينه
قريب اولان شيئه دينور يقال هو قرابه اى ما قارب قدره وتقول معه الف درهم اوقرابه وقراب جماع ايلك ايچون
خاتونك اياقلرينى بوقرى قالدرمغه دينور مقاربه كبى كاسيدكر القرب قافك ضمى ورانك سكونيله والقرب ضمتيله
بدنده بوش بوكور تعبير اولنان عضوه دينور خاصره معناسنه على قول شاكله دن يعنى بوكوردن مراق بطننه يعنى
قارنك يومشق يرينه قدر اولان عضوه دينور جمعى اقراب كلور القرب فتحتيله بركسه نك بوكورى ياخود
بوكوردن قارن يومشغنه قدر عضوى آغريمق معناسنه در اختلاف مذكور اوزره يقال قرب الرجل قرباً من الباب الرابع
اذا اشتكى قربه وقرب اركن صويه ارشمك ايچون كيجه وقتنده كتمك معناسنه دركه قرابه كبى كاسيدكر وصويى بعين اولان
قويى به دينور وكيجه وقتنده صوآراشدرمغه دينور على قول صوايله طالب بيننده بركيجه لك مسافه قالمغه يعنى صويه
وارمغه آراده بركيجه قالمغه دينور ياخود صوايله آراده ايكى كيجه لك مسافه قالمغه دينور بو قوله كوره صوآرانديغى
كونك اوّلنه قرب وايكنجى كوننه طلق دينور فتحتيله شارح ديركه اصمعيدن منقولدركه بر اعرابيدن ما القرب ديو
سؤال ايلديكمده صباح وقتى صويه وارمق ايچون كيجه يوريوب كتمكدر ديدى وما الطلق ديو سؤال ايتديكمده كون
آشورى صويه وارمق ايچون كتمكدر ديو جواب ايلدى انتهى وقرب قراب كبى برشيئك مقدارينه قريب اولان شيئه
دينور القرابة كتابه وزننده بودخى قرب كبى صباح وقتى صويه واصل اولمق ايچون كيجه كتمك معناسنه در
يقال قربت الابل قرباً وقرابة من الباب الاوّل اذا سارت ليلا لورد الغد وعربلر ذكر اولنان قرب لفظنى مبالغه دوه يه ده
وصف ايدوب ابل قرب ديرلر القربان قافك ضميله شول نسنه يه دينوركه آنكله باركاه اقدس كبريايه تقرب معنوى
حاصل اولور مترجم ديركه قربان كلمه سى فى الاصل مصدردرنته كه ذكر اولندى بعده ما يتقرب به الى الله اولان نسنه ده

اسم

اسم اولمشدر حلوان كلمه سى كبى اعطا اولنان نسنه ده اسم اولمشدر پس قربان مطلق وسيلهٔ تقرب اولان نسنه ده
اسم اولمغله ذبيحه يه وسائر اعماله شاملدر وفى الاصل مصدر اولديغندن تثنيه وجمعلنمز بعده نسيكه ده يعنى ذبيحهٔ
معروفه ده متعارف اولمشدر قال فى النهاية صفة هذه الامّة فى التوراة قربانهم دماؤهم بورادهٔ قربان مصدر در
حق تعالى يه تقربلرى غزا وجهاد ده اراقهٔ دماء وجهيله اولور ديمكدر واما فى حديث الصلوة قربان كل تقى فهو الاسم
اى انّ الاتقياء من الناس يتقربون بها الى الله تعالى وقربان پادشاهك جليس خاصنه يعنى خدمات پسنديده ايله پادشاهه
مقرّب اولان همدم وهمنشينه اطلاق اولنور ياخود پادشاهك مقبول ومقرّبى اولديغندن ناشى پادشاهه تقربه
وسيله اتخاذ اولنديغى ملاحظه سيله دركذلك فى الاصل مصدر اولديغيچون مفرد وجمعى برابردر ملاحظهٔ اوله
كوره وصف اولور وبو معناده قافك فتحيله جائزدركه وصف اولور بو صورتده جمعى قرابين كلور وقرابين نجد
ترابنده برواديك اسميدر التقريب تفعيل وزننده ذكر اولنان قرب لفظندندركه بوش بوكوره دينور قرب مذكور كبى
بركسه نك بوكورى آغريمق معناسنه در يقال قرّب الرجل تقريباً اذا اشتكى قربه وتقريب آت قسمنك بركونه يلمسنه
دينور على قول ايكى اللرنى بردن قالديروب بردن يره قومق وجهيله اولان يلمسنه دينوركه دورتمه تعبير اولنور وبو اسم
مجراسنده استعمال اولنور يقال يعدو الفرس التقريب وهو ضرب من العدو وان يرفع يديه معاً ويضعهما معاً وتقريب
عربلر استعمال ايتديكلرى وقتده حيّاك الله وقرّب دارك عبارتيله ترحيب ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول دخلت
عليه فاهّل ورحّب وحيّا وقرّب قرب قفل وزننده برموضع آديدر الاقراب همزه نك كسريله دوه يى اركن صويه
ارشمك ايچون كيجه سوروب يورتمك معناسنه در تقول اقربت الابل اى اسريت به ليلا لورد الغد وحامله نك
طوغورمسى قريب اولمق معناسنه دريقال اقربت الحامل اذا اقرب ولادها وطايك ودوه كوشكنك اوك ديشلرى
چقمغه يقلشمق معناسنه دريقال اقرب المهر والفصيل اذا دنا للاثناء وبرقابى طولمغه يقلشدرمق معناسنه دريقال
اقرب الاناء اذا قربه للامتلاء التقرب تفعل وزننده والتقرّاب كسرتين وتشديد رايله تفعال وزننده كه مصدر
ثانيدر بركسنه يه بروسيله ايله قرب طلب ايلمك واول قيده دورشمك معناسنه دريقال تقرب به تقرباً وتقرّاباً اذا طلب
القربة به وبركسه بوكور تعبير اولنان عضوندن كورينه اللرنى قومق معناسنه دريقال تقرب الرجل اذا وضع يديه
على قربه وعربلر بركسه يى تعجيل ايلمكه حث واغرا ايلدكده تقرّب تقرّب ديرلر امر حاضر بنيه سيله اعجل واسرع
معناسنه شارحك بياننه كوره صيغهٔ مزبوره متصرف دكلدر امر بنيه سنه مخصوصدر الاقتراب افتعال وزننده
يقلشمق تقارب معناسنه در واحد ايچون واشتراك ايچون اولور يقال اقترب الشئ اذا تقارب التقارب تفاعل
وزننده برى برينه يقين كلمك معناسنه دريقال تقاربا ضدّ تباعدا وبرنسنه قلت واضمحلاله يوز طوتمق معناسنه استعمال
اولنوركه كمالى يقلشمقدن عبارتدر يقال تقاربت ابله اذا قلت وادبرت واكينك يتشوب كماله رسيده اولمسى زمانى
كلوب چاتمق معناسنه استعمال اولنور يقال تقارب الزرع اذا دنا ادراكه واشبو حديث شريف بو معناره مبنى در وهو
اذا تقارب الزمان لم تكد رؤيا المؤمن تكذب فالمراد آخر الزمان واقتراب الساعة لان الشئ اذا قلّ تقاصرت اطرافه
او المراد استواء الليل والنهار اى اعتداله ويزعم العابرون ان اصدق الازمان لوقوع العبارة انفتاق الانوار ووقت
ادراك الثمار وحينئذ يستوى الليل والنهار او المراد زمن خروج المهدى حين تكون السنة كالشهر والشهر كالجمعة
والجمعة كاليوم يستقصر لاستلذاذه خلاصهٔ ذكر اولنان حديث شريفده كه زمان متقارب اولدقده مؤمنك

تنبيه

رؤيالرى لا محاله صحيح وصادق اولور ديمكدر مؤلف تقارب معناسنده اوچ وجه بيان ايلمشدر اوّلا تقارب
زماندن مراد زمان دنيونك انقراضه يتشلوب قيامتك قيامى تقرب ايلديكى وقتدركه اول ايامده
مؤمنلرك رؤيالرى صادق اولوب مشاهده لرى تخلف ايلمز اولور وبو قلت وادبار معناسنده مستعمل اولان تقارب دن
مأخوذدركه برنسنه قلت وتفانى يه يوز طوتدقده لواحق واطرافى دخى البته قلته متوجه اولور پس زمان دنيوى
انقراض وانقضايه يتشدقده اطرافى يعنى لواحق ومقتضيات ومنسوباتى دخى تقاصر وتفانى يه يوز طوتمغله از انجمله
ادمغهٔ اهل ايمانده علاقهٔ دنيوى وهوا وهوس مقوله سى كدورات بشريه دخى منقضى اولمغه يشلامق ملابسه سى
مرآت متخيله لرى مصفا اولمغله عالم مثالده مشاهده ايلدكلرى صور غيبيه عالم شهادتده اولان صورتلرك
عينلرى اولمغين بو وجهله رؤيالرى صادق وراست اوله جغى دركار در ثانيا تقارب زماندن مراد ليل ونهارك
استواسى يعنى نيّر اعظمك حمل وميزان برجلرنده دورانى هنكاملريدركه اول وقتلرده هوا معتدل اولمغله
مزاج انسانى دخى كسب اعتدال ايلمكله دماغلر دخى آسوده ومعتدل اولديغندن مشاهده اولنان رؤيالر اضغاث
احلام اولميوب باعيا نهاراست ودرست اوله جغى بمرادر حتى رؤيا معبرلرى شكوفه لر آچلوب ميوه لر يتشديكى

وقتلرده كه استواء ليل ونهار هنكامي‌در مشاهده اولنان رؤيالر صادق اولمغله تعبيره اصلح واوفق اولديغنه
متفقلردر ثالثا تقارب زماندن مراد اواخر زمان دنيويده مهدي حضرتلرينك خروج وعدل وداد ايله عالمي
آسوده ونقوش جور وبيدادي صحيفهٔ جهاندن زدوده ايلديكي هنكامدركه طبايع انساني كمال اسطنابه
واستلذاذندن ناشي قطعا استطاله ايلميوب بلكه ايام سرور وعافيت ❊ نه عجب تيز كچر ذوق وسرورايامي
ايرمدين نصف نهاري اريشور اخشامي ❊ لايحه‌سنجه وجدانه قصير كلمكله استقصار ايلديكي ايامدر اولوقتلرده
دخي قيامتك تقربي بلكه نمونه سنك نمايشي اولمغله مؤمنلرك دماغلرندن محبت دنيويه بالكليه زائل وجانب
اطلاقه مائل اولمغين صفحهٔ متخيله لري صاف وساده واعيان صور مثاليه‌يه قابل وآماده اوله جغي هويدادر
اول ايامده زمانك كمال طيب وصفاسندن ناشي سنه شهر وشهر هفته وهفته بركون كبي كلور حتى نهايه‌ده ومنه حديث
المهدي يتقارب الزمان حتى تكون السنة كالشهر حديثنك تفسيرنده اراد يطيب الزمان حتى لا يستطال واايام
السرور والعافية قصيرة عبارتيله تبيين مراد ايلمشدر ومشارق شريفده بروجه دخي محرردركه مراد مؤمنك
كهولته تقرب ايلديكي زماندركه صحيفهٔ متخيله سنده نقوش ظنون فاسده وتوزع شهوات وتشعب افكار
وتخيلات كاسده قالمامغله صور غيبيه مشاهده سي بابنده مرآت نفسي بغايت مصفا وصفحهٔ دل ودماغي
زياده سيله پاكيزه ومجلا اولديغي ايامدر مترجم ديركه خلال تحريرده خاطره بو نكته دخي خطور ايلمشدركه برمدت
كماله رسيده اوله جغي وقتلرده كه اول مدتك مخالفي اوله جق بر بليه ومصيبت وتبدلات وتغيرات مقوله سي حادثه
ونائبه ظهور ايليه جكلردر اول اثنالرده مقدمه اولمق اوزره ظهور ايليه جك وقعه‌يه دائر رؤيالر منكثر واكثري واقعه
مطابق اولديغي مجربات ومشهوداتدن اولمغله حديث مذكوره بو دخي معنا ونكته اولمق ملاحظه‌دن بعيد دكلدر
انتهى المقارب ميمك ضمي وراءنك كسريله ايو وكتو بينده متوسط الحال اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور كه اورته
حالو تعبير اولنور يقال شيء مقارب اي بين الجيد والردي او يقال دين مقارب بكسر الراء ومتاع مقارب بفتحها
يعني دين وملت ومذهب خصوصنده وسط الحال ديجك يرده مقارب ديرلر كسر ايله ومتاع وسائر اشياده مقارب ديرلر
فتح ايله محدثينك تعديل وتجريح بابنده فلان مقارب الحديث ديدكلري بو معنادندر رانك كسري وفتحيله ضبط ايدرلر
لكن قول ثاني‌يه كوره مكسور اولمق لازمدر و بو آتي الذكر مقاربه معناسندن مأخوذدر المقرب محسن وزننده
طوغورمسي قريب اولان حامله ديونورده كر اولنان اقرابدن مأخوذدر وصف مخصوصدر يقال اقربت الحامل
فهي مقرب جمعي مقاريب كلور القراب سحاب وزننده يقنلق قرب معناسنه اسمدر تقول افعل ذلك بقراب
اي بقرب القراب غراب وزننده والقرابة هايله ذكر اولنان قراب كبي برشيئك اندازه سنه ومقدارينه قريب
اولان نسنه‌يه دينور يقال هذا قرابه بالكسر وقرابه وقرابته اي قارب قدره وقراب غراب وزننده عمده برطاغك آديدر
وقرابه هايله قريب معناسنه‌در تقول ماهو بشبيهك ولا بقرابة منك اي بقريب معناي مذكوردن فرقي اخفادر
وقراب وقرابة المؤمن فراستلرندن عبارتدر مؤلف بو نكله اشبو اتقوا قراب المؤمن وروي قرابة المؤمن فانه ينظر بنور الله
حديثنه اشارت ايلمشدركه مراد مؤمنك فراستيدركه علم وتحقيقه قريب ظن مصيبلرندن عبارتدر القربان
سكران وزننده طولمغه قريب اولان قابه دينور مؤنثنده قربي دينور سكري وزننده يقال اناء قربان وصحفة قربى
اذا قاربها با لامتلاء ويقال اقربه اذا قربه للامتلاء وفيه قربه وقرابه كما ذكر المقربة مكرمه وزننده شول صوي
وكريم قصراغه دينوركه كمال عزتندن ناشي صاحبي اصلا يانندن آيرميوب دائما تقريب ورعايت وتكريم ايدر اوله
مذكرنده مقرب دينور مكرم وزننده على قول مذكره اطلاق اولنميوب همان مؤنثه مخصوصدركه صوي
وكحيل اولديغيچون فرومايه اولان اركك آتسمون ديو صاحبي اصلا يانندن آيرديغي قصراغه اطلاق اولنور
ومقربة الابل شول دوه‌دركه ركوب ايچون قولانلري چكيلوب آماده قلنمش اوله ومنه حديث عمر ماهذه
الابل المقربة نهايه‌ده رانك كسري وفتحيله ده مروي اولديغي مرسومدر المتقارب اسم فاعل بنيه سيله
عند العروضيين بحر مخصوص اسميدركه وزني فعولن فعولن درسكز كره وفعولن فعولن فعل در ايكي كره موتدلري سببلرينه
قريب اولديغيچون متقارب ايله تسميه اولنمشدر معلوم اوله كه بحر مزبور دائرهٔ متفقدندر واون بشنجي بحردر
ايكي عروضي مشتملدر بري صحيحه وبريسي مجزوءه محذوفه‌در وعروض اولانك درت ضربي واردر ضرب
اول صحيحدر وضرب ثاني مقصوردر وضرب ثالث محذوف ورابع ابتردر وعروض ثانيه نك ايكي ضربي واردر
ضرب اولي كند يسنه مماثلدر كه مجزوء محذودر فعل قالور وضرب ثاني ابتردر و بحر مذكورده زحاف وزحاف
مجراسنه جاري اولان علت درتدر قبض وثلم وثرم وحذفدر المقاربة مفاعله وزننده برشيء شيء آخره قريب

ايلمك معناسنه‌در يقال قارب الفرس الخطو اذا اداناه ومقاربه وقراب كه مصدر ثانيدر جماع ايچون خاتونك
اياقلريني يوقري قالدرمق معناسنه‌در يقال قارب الرجل المرأة مقاربة وقرابا اذا رفع رجليها للجماع و بري بريله
مزاجه موافق معجب ودلكشا وآميزش ومعاشرتي موجب كلام سويلشمك معناسنه استعمال اولنور كه مقاربت
والتيامي مستلزمدر يقال قاربه اذا ناغاه بكلام حسن اي حادثه ومقاربه برخصوصده افراط وتفريط ايلميوب عدالت
واقتصاده قصد وسلوك ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال قارب في الامر اذا ترك الغلو وقصد السداد ومنه
في النهاية سددوا وقاربوا اي اقتصدوا في الامور كلها واتركوا الغلو فيها والتقصير پس فعل مزبور حق
وحكمتنه قريب اولمق ملاحظه سيله استعمال اولنمشدر القربة قافك كسريله سودطلومنه دينور وبعضا
صوطلومنه ده اطلاق اولنور على قول بالكز برطرفدن ديكلمش اولان طلومه دينور جمعي قربات كلور قافك كسري
وراءنك سكونيله وقربات كلور كسرتينله كه كسره اتباع اولنمشدر وقربات كلور قافك كسري وراءنك فتحيله وقرب
كلور عنب وزننده كذلك هر اسم كه فعله وزننده اوله فقره وسدره كبي جمعلري صيغهٔ مرقومه اوزره مطرده‌در
محدثيندن حكم بن سنان واحمد بن داود وابو بكر بن ابي عون وعبد الله بن ايوب القربيون قربه صنعتنه منسوبلردر
ابو قربه عبيد بن ازهر نام كمسنه نك قرسي اسميدر وابن ابي قربه احمد بن علي بن الحسين العجلي كنيه سيدر القارب
غارب وزننده سفينهٔ صغيره‌يه دينور شارح ديركه بيوك كميلر ارقه سنده بدك كبي چكيلان صنداله دينور وقارب كيجه
وقتنده صحراده صو طلب ايدوب آرانشدرن آدمه دينور ذكر اولنان قربدن اسم فاعلدر القريب امير وزننده
وبعض امهاتده سكيت وزننده مضبوطدر طوزلنوب صلاموره اولمش بالغه دينور كه هنوز تاب وطراوتي باقي اوله وقريب
اسامي‌ندر قريب بن ظفر كوفه خلقنك فاروق اعظم رضي الله عنه طرفنه كوندردكلري ايلچي اسميدر وقريب
عبدي يعني عبد القيس قبيله سنه منسوبدر محدثيندندر قريب زبير وزننده اصمعي معروفك پدري لقبيدر وخوارج
طائفه سنك رئيسلري اسميدر وقريب بن يعقوب الكاتب امام مبردك راويسيدر قريبه حبيبه وزننده اسامي
نسوانندر قريبه بنت زيد وقريبه بنت الحارث اصحابندندر وقريبه بنت عبد الله بن وهب وديكر قريبه كه بر قبيله‌يه
و بر محله نسبتي بو قدر تابعيه‌دندر قريبه جهينه وزننده بو دخي اسامي نسادندر قريبه بنت الحارث وقريبه بنت ابي
قحافه وقريبه بنت ابي اميه بونده قافك فتحيله ده‌ز يازدر اوچي دخي صحابيه‌در امام ذهبي ميزان نام كتابنده ضم قافله
قريب وقريبه اسمنده بر كمسنه‌يه ظفر ياب اولمدم ديمكله قولنه التفات مناسب دكلدر زيرا وجه مذكور اوزره اشخاص
عديده كذران ايلمشدر القرابي فرادي وزننده بري برينه متعاقبا تقارب اوزره ورود ايدن كمسنه‌لره دينور و بو خلاف
قياس اوزره قريبك جمعيدر كويا كه سكران وزننده قربان لفظندن جمع اولمشدر يقال جاؤا قرابي اي متقاربين
القورب جورب وزننده شول چوق صويه دينور كه كثرتندن ناشي نه كچيت ويره ونه اوكنده برنسنه حائل و پايدار
اولمغه طاقت كتوره ذات قرب قافك ضميله بر موضع اسميدركه بين العرب آنده بر وقعه اولمشدر المقرب
والمقربه ميمك وراءنك فتحيله شول مختصر طريقه دينوركه منزل مقصوده شاهراهدن مقدم ايصال ايدر اوله
اوغري يول تعبير اولنور يقال اخذوا المقرب والمقربة من الطريق اي المختصر منه قربي بشري وزننده
يمن مضافاتندن تباله شهرينه قريب بر صو آديدر وقربي قراء قرآن زمره سندن بعضك يعني بر كمسنه نك لقبيدر
قراب شداد وزننده ابو علي محمد بن محمد الهروي المقري لقبيدر و محدثيندن برجماعتك لقبلريدر قرتب ثاي
فوقيه ايله قنفذ وزننده يمنده شهر زبيد اعمالندن بر قريه آديدر المقرتب اسم مفعول بنيه سيله سيء الغذا اولان
كمسنه‌يه دينور كه يوب ايچديكي دائما غليظ وناكوار مقوله سي اولور القرشب شين معجمه ايله اردب وزننده مسن
وسالخورده كمسنه‌يه دينور كه وجودي قفشايوب متخلخل اولمش اوله وفقر وفاقه سي كالده اولان بدحال و پريشان
و پژمرده قيافت كمسنه‌يه دينور واكول وايمان كمسنه‌يه دينور و كوده سي ايري ودرزمان اوله رق اوزون آدمه دينور
وارسلانه دينور و بدخوي وبد مشرب كمسنه‌يه دينور وقارني ككبش كمسنه‌يه دينور كه كثرت اكلي موجبدر رغيب
البطن معناسنه جمعي قراشب كلور القرصبة صاد مهمله ايله دحرجه وزننده كسمك معناسنه‌در يقال قرصبه
اذا قطعه القرضبة ضاد معجمه ايله قرصبه وزننده ومرادفيدر يقال قرضبه اذا قطعه شارح ديركه مقتضاي
انجام اوزره قرضبه نك مفهومنده شدت معتبردر وقرضبه بر كذرمك معناسنه‌در يقال قرضب اللحم في البرمة اذا جمعها
وطاغتمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قرضب الشيء اذا فرقه و برشيئك مجموعني اكل ايلمك معناسنه‌در
يقال قرضب اللحم اذا اكل جميعه و يلمك معناسنه‌در يقال قرضب فلان اذا عدا وقارت قارت قوري نسنه اكل ايلمك
معناسنه‌در يقال قرضب الرجل اذا اكل شيئا يابسا القرضاب قافك كسريله دائما قوري نسنه اكل ايدن كمسنه

دینور وارسلانه دینور واوغری یه دینور لص معناسنه وبك كسكین قلیجه دینور ومالك بن نویره نك قلیجی آیدر وناچیز
نسنه یه دینور تقول ما رزأته قرضابا ای شیئا یعنی بن آنك برنسنه سنی زیانده ایلمدم وقرضاب فقیر وكدایه دینور
وشول اكال كسیه دینور كه قابده اولان طعامك جمله سنی اكل ایدوب اصلا بقیه ترك ایلمیه قرضابه دخی دینور یقال
رجل قرضاب وقرضابة ای لایدع شیئا الا اكله القرضوب قافك ضمیله بودخی زیاده سیله كسكین وكسیجی قلیجه
دینور واوغری یه دینور وشول اكول وپرخور كسیه دینور كه قابده اولان طعامی بالجمله خوره چكوب بقیه نامنه برنسنه
ترك ایلمیه وفقیر وبینوایه دینور القراضبه قراطعه وزننده قرضوبك وقرضابك جمعیدر لصوص وفقراء
معنالرینه در المقرضب اسم فاعل بنیه سیله بودخی قابده نسنه ترك ایلمزاولان اكول وایهانه دینور قراضبه
علابطه وزننده برموضع آدیدر القرضب درهم وزننده غله قلبورلندقدنصكره قلبوردبنده قلان آنیله چوق كمتر
نسنه یه دینور القرطبة طای مهمله ایله دحرجه وزننده بركسه یی یره چالمق علی قول قفاسی اوزره یقمق معناسنه در
یقال قرطبه اذا صرعه او علی قفاه وذبح اولنان حیوانك كمكلرنی كسوب پاره لمق معناسنه در یقال قرطب
الجزور اذا قطع عظامه وبك سكردوب كتمك معناسنه در یقال قرطب الرجل اذا عدا شدیدا وقورقوب
با اوركوب قاچمق معناسنه در یقال قرطب الرجل اذا هرب وطارلمق معناسنه در یقال قرطب علیه اذا غضب
القرطبی قافك وطانك ضمی وبانك تخفیفی والفك قصریله قلیجه دینور معنای مذكوردن مأخوذدر وخاصة خالد بن
الولید رضی الله عنه وابن الصامت بن جشم نام كسنه نك قلیجلری اسمیدر القرطبی قافك وطانك كسری
وبانك تشدیدی والفك قصریله بین العرب برنوع اویون آدیدر وكورشجی منصوبه لرندن برمنصوبه اسمیدر كه
آنكله خصمی قفاسی اوزره زمینه نقش ایدر القراطب علابط وزننده بغایت كسیجی قلج وخنجر مقوله سنه دینور
قرطبه قنفذه وزننده مغرب اولكه سنده برشهر عظیم اسمیدر مقدما اندلس مملكتنك تختگاهی ایدی حالیا اول
اولكه اسپانیا كفره سنك ضبطنده در القرطبان كلتبان وزننده دیوث وقورمساق شخصه دینور وغیرت وحمیتی
اولمیان بیعار وبی ناموسه دینور ویزونكه دینور قواد معناسنه یقال هو قرطبان ای دیوث ویقال هو قرطبان ای الذی
لاغیرة له ویقال للقواد مترجم دیر كه برهان قاطعده قرطبان لفظی قلتبان معربی اولمق اوزره مرسومدر ومصاحده
بو وجه اوزره در كه قرطبان كلمه سی كه بی غیرت وبی عار وبی ناموسه دینور عندالاصمعی اصلی كلتبان ایدی كه قیادت
معناسنه اولان كلب لفظندندر تاء ونون صكره دن زیاده قلنمشدر وبو الفاظ قدیمه دن اولمغله عامهٔ عرب اسلاف
تغییر ایدوب قلطبان دیدیلر بعده عامهٔ اخلاف عرب آنیده تغییر ایدوب قرطبان دیدیلر القرطعبة جردحله وزننده
والقرطعبة كذبذبه وزننده والقرطعبة ذرحرحه وزننده آزچوق نسنه دیمكدر علی قول شیء معناسنه در یقال
ماعنده قرطعبة وقرطعبة وقرطعبة ای لاقلیل ولا كثیر او شیء مقتضای مثال نفی مقامنده مستعملدر الاقرعباب
اقشعرار وزننده بركسه طورطوپ كرپی كبی بوزیلوب بورتلمق معناسنه در كرك صوغوقدن وكرك سائر عارضه دن
اولسون یقال اقرعب الرجل اقرعبابا اذا انقبض من برد او غیره المقرعب اسم فاعل بنیه سیله كمال غضبدن ناشی
سكوت ایده رك باشنی یره دیكوب طوران كشی یه دینور كه حین غضبده بركسیه برسوز سویلیوب وجه مذكور اوزره
طورمق عادتی اوله پس مصدری اولان اقرعباب اول معنایه ده كلور القرقب قنفذ وزننده والقرقب جعفر
وزننده والقرقبة زخزبة وزننده قارنه دینور بطن معناسنه وقرقب قنفذ وزننده بركوچك قوش اسمیدر
قرقوب اسلوب وزننده بصره واهواز وواسط بینلرنده واقع كسكر اعمالندن بربلده آدیدر القرقبة زخزبة وزننده
آوانه دینور لحمة الصید معناسنه القرنب تونله قنفذ وزننده بوكوره دینور خاصره معناسنه القرنب جعفر
وزننده عرب طوشانه دینور یربوع معناسنه علی قول فاره یه دینور وعلی رأی فاره نك شول یاوریسنه دینور كه فاره
عرب طوشانیله جفت اولمقدن حاصل اوله القرهب جعفر وزننده باشلو قوجه اكوزه دینور علی قول ایری وبیوك
اولان نسنه دینور وبغایت توبلو اولان كچی یه دینور وبرقومك سید وذیشانه دینور وپیر ومسن آدمه دینور القزب
قافك فتحی وزای معجمه نك سكونیله چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال قزبها قزبا من الباب الاول اذا نكحها كثیرا
القزب قافك كسریله لقب معناسنه در كه شعراده مخلص تعبیر اولنور القزب فتحتینله برنسنه پك وقاتی اولمق
شدت وصلابت معناسنه در یقال قزب الشیء قزبا من الباب الرابع اذا صلب واشتد القازب غارب وزننده شول
بازركانه دینور كه بغایت حریص وطمعكار اولمغله كاه بره وكاه بحره سفر ایدوب اصلا وهن وفتور عارض اولمز اوله
یقال تاجر قازب ای حریص مرة فی البر ومرة فی البحر شیخ سعدی مرحوم كلستانده بوكونه بر بازركان حكایه سی
سرد ایلمشدر القسب قافك فتحی وسین مهمله نك سكونیله بغایت پك وقاتی اولان سنكین شیئه دینور قلب نخیل كبی

یقال شیء قسب ای صلب شدید وقوری خرمایه دینور تمر یابس معناسنه القسوبة والقسوب قافلرك ضمیله
برنسنه پك وقاتی اولمق معناسنه در یقال قسب الشیء قسوبة وقسوبا من الباب الخامس اذا صلب واشتد القسابة
قافك ضمیله خرمانك ایشه یرامز اولان كتربنه دینور القسبان قرطبان وزننده یوغون وسخت وشدید اولان
نسنه یه دینور یقال ذكر قسبان ای مشتد غلیظ القسب اردب وزننده اوزون اوله رق سخت وشدید اولان
شیئه دینور القسوب صبور وزننده جزمه وسبت وچتیك وطوماق مقوله سنه دینور خف معناسنه وتشدید
سیله قسوب جزمه لره ومستلره دینور خفاف معناسنه وبونك لفظندن مفردی مسموع دكلدر یقال جاء وفی رجله
قسوب ای خف ویقال جاؤا وفی ارجلهم قسوب ای خفاف القسیب حیدر وزننده حمض انواعندن برشجر
آدیدر وحمض اكشی ایله آجی میانده اولان نباته دینور كه دوه قسمنك فاكهه سیدر وقسیب اسامیء رجالدندر القسیب
كسب وزننده صو آقمق معناسنه در یقال قسب الماء قسبا من الباب الثانی اذا جری وكونش غروبه یوزطوتمق معناسنه
استعمال اولنور یقال قسبت الشمس اذا اخذت فی المغیب یعنی شرعت للغروب القسیب امیر وزننده اسمدر
صویك سیلانه رك چغلدی ایله آقسی حالتنه دینور تقول مررت بنهر وله قسیب ای جری وصوت قال فی الاساس
سمعت قسیب الماء ای خریره بوكه كوره آقان صویك چغلتیسنك اسمی اولور القاسب كاسب وزننده قازق كبی
سخت وشدید اولان آلت تناسله دینور غرمول متمهل معناسنه قسیبه قافك وسینك فتحیله اسامیء عربدندر
القسحب حای مهمله ایله طرطب وزننده ایری ویومری نسنه یه دینور القسقب قافله قسحب وزننده ومرادفیدر
القشب قافك فتحی وشین معجمه نك سكونیله برشیئه شیء آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال قشب السم بالطعام
اذا خلطه به وبركسیه زهر ایچورمك وقلج وبچاق مقوله سنی زهر ایله صوارمق معناسنه در یقال قشبه السم اذا اسقاه به
وبركسه یی برمكروه ومستهجن شیئه یاخود برمرداره اوغراتمق معناسنه در یقال قشبه اذا اصابه بالمكروه والمستقذر
شارح دیر كه بعض نسخه ده المستقذر قولی بالمكروه قولی اوزره معطوف اولمقله مجرورا وبعضنده اوكلمه سیله مصدرا مرسوم
اولوب لكن صحیح اولان معنای مخصوص یعنی اسم اولمق اوزره مرفوع اولمقدر كه مردار ومستقذر نسنه دیمك اولور
انتهی وقشب افترا وبهتان ایلمك معناسنه در یقال قشب علیه ای افتری علیه وثنا ومحمدت یاخود قدح ومذمت كسب
ایلمك معناسنه در یقال قشب فلان اذا اكتسب الحمد او الذم وبرشیئی فساده ویروب تباه ایلمك معناسنه در یقال قشبه
ای افسده وبركسیه یاربرنسنه یه مردار بلاشدرمق معناسنه در یقال قشبه بسوء اذا لطخه به وبركسه یی تعییر وتعییب
ایلمك معناسنه در یقال قشبه اذا عیره وعابه اساسك بیانته كوره بو معنا مجازیدر وعقلی كیدرمك معناسنه در تقول قشبك
المال ای ذهب بعقلك وقلجه جلا وصیقل وزاغ ویرمك معناسنه در یقال قشب السیف اذا صقله وبونلرك مجموعی باب
ثانیدن منصرفدر الاقتشاب افتعال وزننده بودخی مدح ومحمدت یاقدح ومذمت اكتساب ایلمك معناسنه در یقال اقتشب
الرجل اذا اكتسب الحمد او الذم التقشیب تفعیل وزننده برشیئه برنسنه بلاشدرمق معناسنه در كه تكثیری متضمن در
یقال قشبه به تقشیبا اذا لطخه به وبدرایحه بركسه یی آزرده ودلكیر ایلمك معناسنه در تقول قشبنی ریحه ای آذانی
وبو بعض نسخه ده ثلاثی عنوانیله مرسومدر ومؤلف مثال مذكور ایله اشبو ان رجلا یمر علی جسر جهنم فیقول
یارب قشبنی ریحها حدیثنه تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة ای سمنی وكل مسموم قشیب ومقشب یقال قشبنی الریح
وقشبنی بوكه كوره معنای اولدن مأخوذ اولور القشب قافك كسریله نفس وذات معناسنه در یقال هو كریم
القشب ای النفس وقشب مالك بن بحینه نام كسنه نك پدری اسمیدر وبادنجانه شبیه بر نبات آدیدر شارح دیر كه نبات
مزبورك وسطندن برچوق ظهور ایدر اوزایوب كالنی بولنجه رطوبتی سببیله اكیلور وتپه سنده بمشی ظهور ایدر
سباع طبوره سم قاتلدر پس سم معناسنه اولان قشب ایله تسمیه اولنمش اولور وقشب دمور وآینه مقوله سنك
بوزلنده اولان پاسه دینور صدء معناسنه وبی خیر وبی منفعت اولان تبهكار كسیه دینور وآغویه دینور سم معناسنه
وبونده فتحتینله ده لغتدر القشیب امیر وزننده پاسی آچلوب جلا ویرلمش قلیجه دینور وپاسلو قلیجه دیمكله
اضداددن اولور یقال سیف قشیب ای مجلو وصدیء ضد وقشیب یمنده بركوشكك آدیدر ویكی نسنه یه دینور
واسكی ویپره مش نسنه یه دیمكله اضداددن اولور یقال ثوب قشیب ای جدید وخلق ضد وآق شیئه دینور وپاك
ونظیف نسنه یه دینور یقال ثوب قشیب ای نظیف جمعی قشب كلور ضمتینله القشابة كرامه وزننده ذكر اولنان
معنالردن مصدردر یقال قشب الشیء قشابة من الباب الخامس القشبة قافك كسریله خسیس ودنی وناكس
شخصه دینور ومیمون یاوریسنه دینور قشاب غراب وزننده برموضع آدیدر القشبانیة عثمانیه وزننده كه اشبو
مر النبی علیه السلام وعلیه قشبانیتان حدیثنده وارد اولمشدر مراد اسكی برده دیمكدر قشبانیتان ذكر اولنان

شبانه‌نك تثنيه‌سيدر بعض ناعمك بوراده قشباني كلمه‌سي قشب لفظنك جمعيدر وقشبانيه اكا منسوبدر قولي ملتفت
ومعول عليه دكلدر نهايه‌ده بو وجه اوزره مرسومدر كه قشب كلمه‌سي اضداددن يعني جديد وعتيق معنالرينه اولمغله
بوراده ايكي معنا دخي ملحوظدر وكويا كه قشبان قشب كلمه‌سندن جمعدر خلاف قياس اوزره زيرا جمعه نسبت
اولنمزدر زمخشري عندنده نسبت بو اوزره مرضي دكلدر بلكه بو بناء مستطرفدر انبجاني كلمه‌سي كبي القاشب
كاشف وزننده درزي‌يه دينور خياط كبي وضعيف النفس اولان يعني جلادت وشهامتدن عاري كيسه‌يه دينور المقشب
معظم وزننده خالص وپاكيزه اولميان حسب ونسبه اطلاق اولنور خلط معناسندن مأخوذدر يقال حسب مقشب
اي غير خالص قاف في الاساس ومن المجاز رجل مقشب النسب اي معيوب القشلب قنفذ وزننده والقشلب
زبرج وزننده برنوع نبات آديدر القصب فتحتينله ساقنده بوغوملري اولان هر نباته اطلاق اولنور كه قامش تعبير
اولنور مفردي قصبه‌در هايله وقصباء‌در صادك سكوني والف الحاقيله وجماعته ومنبتنه قصباء دينور قاميشلق
نيستان معناسنه شارح ديركه سيبويه عندنده قصباء اسم جنسدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور حلفاء وطرفاء كبي
مترجم ديركه قلم دخي قصب نوعندندر برنده ثابت اولدقجه بعد القلم يعني كسلدكدنصكره قلم اطلاق اولنور وقصب
برمق كمكلرنه اطلاق اولنور مفردي قصبه‌در اساسده ديركه هر برمقده اوچ دانه قصبه واردر لكن باش برمقده
ايكي دانه اولور يقال امرأة تامة القصب وهي عظام اليدين والرجلين لسانمزده دخي اول كمكلره قلم تعبير اولنور وقصب
بوغازلرده اولان مجاري انفاسه وشعبه‌لره اطلاق اولنور هر برينه قصبه دينور معلوم اوله كه بوغازك فضاسنده ايكي
مجرا واردركه بري هوا كيروب نفس آله‌جق مجرادر بوكه حنجره وقصبه وريه‌يه اضافتله قصبة الريه دخي ديرلر تركيده
بوغورتلاق وخرتلاق تعبير اولنور وبو رقبه‌نك اوكنده وضع اولنمشدر حسا ظاهردر فارسيده ناي كلو ديرلر وبريسي
تناول اولنان نسنه معده‌يه واصل اوله‌جق مجرادر بوكه مري ديرلر تركيده قزل اوكن تعبير اولنور قصبه‌نك آردنده
وضع اولنوب براوجي فم معده‌يه متصلدر وقصبه‌نك براوجي آق جكره متصل اولور وآنده اولان طمرلره صولوق
طمري تعبير اولنور كه آنلره عروق الريه اطلاق ايدرلر انتهى وقصب جوهردن مستطيل اولان يعني التوندن وياخود
كومشدن ايچي بوش امامه زيوانه‌سي طرزنده مصنوع اولان لوله وبوري مقوله‌سنه دينور وانجه ونرم ولطيف كتان
بزينه دينور كه سلفده مصره مخصوص اولمغله قصب مصري اطلاق اولنور تركيده نسوان اكا اسكولي بزي تعبير
ايدرلر بونك مفردنده قصبي دينور عرب وعربي كبي وقصب ياقوتله مرصع ومزين اولان آبدار انجو وآبدار زبرجده
دينور كه مراد وجه مذكور اوزره اولان دزيلريدر ومنه الحديث ان جبريل عليه السلام قال للنبي عليه الصلوة
والسلام بشر خديجة ببيت في الجنة من قصب شارح ديركه كرماني ديمشدركه قصب وقصبه جوهريون
اصطلاحنده بردري اعلا نجوبه اطلاق اولنور بيت مزبور اعلا تجويفيندن طرح وبنا اولنمشدر ونهايه‌ده حديث
مذكورده قصبدن مراد كوشك طرزنده واسع ومجوف انجو دانه‌سيدر كه تمام براوطه اوله‌جقدر ظاهرا رسمي
طولاني اولور انتهى وقصب چشمه‌لردن منشعب اولان صو مجرالرينه اطلاق اولنور الاقصاب همزه‌نك كسريله
برمحل قاميشلق اولمق معناسنه‌در يقال اقصب المكان اذا صار ذا قصب وچوبان دوه‌نك رعيي خصوصنده تكاسل

مطلب

واساءت ايلديكندن يعني كركي كبي اشباع ايلمديكندن ناشي دوه‌نك صو ايچميوب استنكافنه باعث اولمق معناسنه‌در
يقال اقصب الراعي اذا عافت ابله الماء ومنه المثل * رعى فاقصب * بو مثل چوبانك اداره‌سزلكندن ورعي خصوصنده
اهمال وتكاسلندن ناشيدر زيرا رعينده اهتمام ايدوب اشباع ايلمدكجه صويه ميل ورغبت ايلمزلر مترجم ديركه ميدانيده
بو عبارتله مرسومدركه رعى فاقصب يقال قصب البعير يقصب اذا امتنع من الشرب واقصب الراعي اذا فعلت
ابله ذلك اي اساء رعيها فامتنعت من الشرب ومثل مزبور متعهد اولديغي ماده‌ده كما هو حقه تقيد واهتمام ايلميوب
تباه وافساد ايدن كسنه حقنده ضرب اولنور القصبة فرحه وزننده والمقصبه مصطبه وزننده قاميشلغه دينور
يقال ارض قصبة ومقصبة اي كثيرة القصب القصب غصب وزننده كسمك معناسنه‌در يقال قصبه قصبا من الباب
الثاني اذا قطعه قيون قصابي بو معنادن مأخوذدر وقصب قصاب ذبح ايلديكي حيوانك قصبني بندبند آيروب پاره‌لمق
معناسنه‌در يقال قصب القصاب الشاة اذا فصل قصبها وقصب وقصوب دوه صو ايچمكدن امتناع ايله باشني
يوقري قالدرمق معناسنه‌در يقال قصب البعير قصبا وقصوبا اذا امتنع من شرب الماء فرفع رأسه عنه
وكسه‌يي صو ايچمزدن ايچمكدن منع ايلمك معناسنه‌در يقال قصب فلانا اذا منعه من الشرب قبل ان يروى
وبر كسه‌يي عيبلمك معناسنه‌در يقال قصبه اذا عابه وبركسه‌يه سوكمك معناسنه‌در يقال قصبه اذا شتمه وبونلر مجازدر
الاقتصاب افتعال وزننده كسمك معناسنه‌در يقال اقتصبه اقتصابا اذا قطعه القصب امير وزننده

والقاصب

والقاصب كاسب وزننده صو ايچمكدن امتناع ايدن دوه‌يه دينور مذكر ومؤنثده وصف اولور يقال بعير وناقة قصب
وقاصب اي ممتنع من شرب الماء التقصيب تفعيل وزننده سوكمك معناسنه‌در يقال قصبه تقصيبا اذا شتمه وباشك
صاچني بولك بولك بورمه بورمه ايلمك معناسنه‌در كه هر بولكي اوزون قامش طرزنده اولور يقال قصبت المرأة شعرها
اذا جعلته قصائب كما سيذكر اساسك بيانته كوره بولك بولك اوروب صاپورمك معناسنه‌در وتقصب صاچي
قبورجق ايلمك معناسنه‌در يقال قصب شعره اي جعده عربلر صاچلرني قامش ايله قبورجق ايدرلر واللري
بوينه چكروب بغلمق معناسنه‌در يقال قصب يديه اذا شدهما الى العنق القصب قافك ضمي وصادك سكونيله ارقه‌يه
دينور ظهر معناسنه وبغرسغه دينور معي معناسنه جمعي اقصاب كلور القصاب شداد وزننده دودك وناي وقوال
چلان كشي‌يه دينور زمار كبي وحيوان بوغزليجي‌يه دينور جزار معناسنه كه لسانمزده دخي قصاب تعبير اولنور ذكر اولنان
قصبدن مأخوذدر القاصب قصاب معنالرينه‌در وزياده‌سيله طراقه‌لو كوك كورلتيسنه اطلاق اولنور القصبة
فتحاتله قصب كلمه‌سنك مفرديدر نته كه ذكر اولندي وقصبه يكي قازلمش قويي‌يه دينور وكوشكه دينور قصر
معناسنه على قول قصرك جوفنه يعني ايچريسنه دينور وشهره دينور مدينه معناسنه كه برولايتك شهري اوله‌جقدر
على قول شهر عظيمه يعني براولكه‌نك ياخود برولايتك جمله‌دن اعظم اولان شهرينه دينور شام ايالتنده دمشق ومصر
اولكه‌سنده قاهره كبي كه قاعدة الملك وتختگاه تعبير اولنور وقصبه قريه‌يه دينور حالا بيزمزده متعارف اولديغي اوزره
شهر صغيره اطلاقي ظاهرا قريه معناسندن مأخوذدر اساسك بيانته كوره مدينه معناسنه جوف قصر معناسندن
مأخوذدر وسط ولايتده وقوعي ملاحظه‌سنه مبنيدر وقصبه عراقده مخصوص برقريه آديدر وقصبه بورلمش صاچ
بلوكنه اطلاق اولنور وايلكلي كبكه اطلاق اولنور القصابة رمانه وزننده والقصيبه حبيبه وزننده والتقصبه
والتقصيبه تفعله وزننده كه اسملردر بونلرده بورلمش صاچ بلوكنه دينور وقصابه قامش وقارغي بغومنه دينور انبوبه
معناسنه ونايه ودودكه وقواله دينور مزمار معناسنه وخلقي دائما فصل وقدح وغيبت ايدن بدزبان كسنه‌يه دينور وقصبه
بوغومه دينور انبوبه معناسنه القصاب كتاب وزننده شول صوبندينه دينور كه باغچه ديوارينك ياخود باغچه‌يه
مشرف اولان بارك وتپه‌نك ديبلرينه يا يپلوسيل صوني برطرفه صاوتمق ايچون زيرا ويلجه صاولمديغي صورتده
صو اوراده بركوب حوالئ باغچه‌يي تباه وبرباد ايدر وقصاب دنار معناسنه‌در كه بلاد ديمكدر مفردي قصبه‌در نته كه
ذكر اولندي ذوقصاب مالك بن نويره‌نك فرسي آديدر القصبات حركات وزننده مغرب زمينده بربلده آديدر
ويمامه‌ده برقريه‌در القصيبة جهينه وزننده يمامه ترابنده تيم وعدي وثور بني عبدمناة قبيله‌لرينه مخصوص برموضع
آديدر وينبع ايله خيبر ميانه‌سنده برموضعدر وبحرين قضاسنده برموضعدر المقصب محدث وزننده قوشي ويارش
ميدانده قصب السبق اخذ واحراز ايدن كسنه‌يه دينور عرب خيللري قوشي ميدانك نهايتنده بعض اشياء فاخره ايله
مزين برقارغي نصب ايدوب بعده قوشي اصحابي بردن يكعنان آتلرني قوشدروب جمله‌يي سبق ايدن جندي اول
قارغي‌يي يرندن قلع واوزرنده اولان اوكدلي بلانزاع اخذ واحراز ايدر ايشته قصب السبق بوندن عبارتدر بعده
برخصوصده سائره تفوق وتقدم ايدن اهل فضل وصاحب مزيته استعمالا اولندي يقال هو مقصب اي الذي
يحرز قصب السباق ومقصب يوزنده قويو كيكي اولان سوده دينور القصوب صبور وزننده بوكي قرقلمش قيونه
دينور قصب قصب فتحتينله ديشي قيوني صاغمق ايچون چاغره‌جق اصواتدندر كه قصب قصب ديو چاغررلر
مؤلفك وتدعى النعجة قولي جمله مستأنفه‌در القصلب قنفذ وزننده قوي وصلب وشديد اولان شيئه دينور
القضب قافك فتحي وضاد معجمه‌نك سكونيله كسمك معناسنه‌در يقال قضبه قضبا من الباب الثاني اذا قطعه
وچبوق ايله اورمق معناسنه‌در يقال قضب فلانا اذا ضربه بالقضيب وقضب بالابلنداولوب واطرافنه شاخلري
پايلمش هر سمته دال بوداق صالمش اغاجه دينور واوق ياخود ياي دوزمك ايچون قطع اولنمش اغاچ شاخنه دينور مقضوب
معناسنه وقضب برنوع شجر اسميدر كه آندن ياي اتخاذ اولنور شارحك بيانته كوره نبع ديدكلري شجر نوعندندر كه
تركيده قين اغاجي ديدكلريدر وقضب تازه يونجه‌يه دينور اسفست معناسنه وقضب كذلك مصدر اولور هنوز تعليم
اولنمامش عجمي طورناقه‌يه بنمك معناسنه يقال قضب الناقة قضبا من الباب الثاني اذا ركبها قبل ان تراض الاقتضاب
افتعال وزننده بودخي كسمك معناسنه‌در يقال اقتضبه بمعنى قضبه مصباحك بيانته كوره اقتضاب اقتطاع معناسنه‌در كه
برنسنه‌يي كندي نفسي ايچون كسمكدن عبارتدر واقتضاب هنوز معلم اولميان طور وعجمي ناقه‌يه بنمك معناسنه‌در
قضب كبي يقال اقتضب الناقة بمعنى قضبها اساسك بيانته كوره بو معناده مجازدر ظاهرا چبوق ايله تعليم اولنديغنه
مبنيدر طور طاي كبي ياخود سوريدن هنوز آيروب ركوب ايلديكي ملاحظه‌سيله درواميهات سائره‌ده ناقه‌يه

تخصيص اولنمشدر واساسده اقتضاب ارتجال معناسنه ده مستعمل اولمق اوزره مرسومدر كه تفكر وملاحظه
ايلمكسزين بالبداهه سوزسويلمكدن عبارتدر يقال اقتضب الكلام اى ارتجله ضربة واحده ايله قطع
قضيب معناسى علاقه‌سنه مبنى در وابحر عروضيه دن بحر مقتضب دخى بوندن مأخوذدر بحر منسرحدن
منقطع اولديغيچون اطلاق اولنمشدر واقتضاب بديعى دخى بوندن مأخوذدر كه شاعر قصيده سندن تشبيبى
قطع ايدوب مقصوده يعنى ممدوحنك مدحنه انتقال ايلمكدن عبارتدر وحسن تخلص ايله اولان انتقال اوفق والطف
اولور ومؤلفينك امابعد كلمه‌سنه اقتضاب اطلاقى دخى جمله‌دن انقطاعنه مبنى در التقضيب تفعيل وزننده
پك كسمك معناسنه در كرك كميت وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال قضبه تقضيبا اذا قطعه وكونشك پرتو وشعاعى
اغصان شجر كبى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال قضبت الشمس اذا امتد شعاعها
الانقضاب انفعال وزننده والتقضب تفعل وزننده كسلمك معناسنه در يقال قضب الغصن تقضيبا فانقضب
وتقضب اى انقطع وتقضب تقضب كبى كونشك شعاعى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال
تقضبت الشمس بمعنى قضبت القضابة قافك ضميله اغاجدن كسيلن وبودانيلن كسنتى يه وبوداتى يه دينور على قول
شاخلرى كسيلن اغاج اوزرندن دوكيلن بونقه پاره‌لرينه دينور المقضبه مصطبه وزننده ذكر اولنان قضب نام شجرك
وبويجه‌نك منبت وموضعلرينه دينور القضابه تشديد ايله علامه وزننده امور ومصالحى سيف قاطع كبى كسوب بچن
رتق وفتق صاحبى داناو كاركذار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قضابة اى قطاع للامور القضيب امير وزننده
چبوغه دينور كه اغاجك انجه دالبدر شاخ باريك معناسنه وهنوز باش اوكرنمامش طور وعجمى نلقه يه اطلاق اولنور
نته كه ذكر اولندى وآلت تناسله اطلاق اولنور كه غصن بدندر جمعى قضبان كلور قافك ضميله وقضبان كلور
قافك كسريله وقضيب انجه ولطيف ونازك قلجه اطلاق اولنور كه يوزى پك يصى اولميه قامچى تعبير ايتدكلرى قلج
اوله جقدر وبتمامه برقضيبدن يعنى بر دالدن دوزلمش يايه دينور كه اكلى اولماز على قول يارلمامش برشاخدن مصنوع
اولانه دينور كه يايك حسنياتندندر وزياده سيله كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه وقضيب عنده على قول تهامه ده
بر وادى آديدر وضبه قبيله سندن بررجل اسميدر كه بين العرب سار اولان * اصبر من قضيب * مثلنك منشأيدر ذل
ومحنته بغايت صابرو متحمل كسه ايدى وقضيب بحرين شهرنده برتمار يعنى برخرماجى اسميدر كه * الهف من قضيب *
مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه مزبور وجه مذكور اوزره بحرينده خرمافروش اولوب دائما مخصوص برخرما
تاجرندن خرما آلوب وكنديسى سائره بيع ايدر ايدى بركون بنه على العاده كلوب تاجر مرقومدن خرما طلب ايلدكده
اولدخى عندنده مجتمع اولان فنا وكثر خرمادن برقوصره اخراج واعلا بهاسيله بيع واعطا ايلمكله قضيب دخى
قوصره‌يى اخذ وكلديكى سمته عود وعزيمت ايلدى مكر تاجر اول قوصره ايچره بركيسه التون حفظ ايلمشيدى
قضيب كيدكدنصكره تذكر ايلمكله قضيبه ادراك وكيسه‌يى استخلاص ايليه مزايسه كندى نفسنى قتل ايلمك ايچون
النه برخنجر آلوب همان شتابان قضيبك عقبندن پويان اولدى خلال راهده قضيبه يتشوب لطف ايله بودفعه
جانبكه ويرديكم خطا ايله فنا وكثر خرما ايمش قوصره‌يى بكا اعاده قيل كه على العاده بنه اعلا خرما ويره يم ديه‌رك
قوصره‌يى استرداد وقضيبك منظره سنده كيسه معهودى ابراز واحراز ايلمكله قضيب قضيه يه واقف وخنجر
استصحابنك سينه بالاستفسار مطلع اولدقده كيسه‌نك تأسف وتلهفيله همان دست تاجردن خنجرى اخذ وكندى
جكركاهنه طعن ايله ذهب ذهب ديه‌رك سمت بقايه ذاهب اولمشدر القاضب بودخى كسكين قلجه دينور القضاب
شداد وزننده والقضابة هايله والمقضب منبر وزننده بونلرده زياده سيله كسيجى كسكين قلجه دينور ومقضب
دهره تعبير اولنان آلته كذلك اكيجيلرك اوراق تعبير ايتدكلرى آلته دينور القضبة ثمره وزننده قضيب معناسنه دركه
ذكر اولنان يايدر على قول نبع يعنى قين اغاجندن كسلمش اوقلغه دينور كه آندن اوق دوزيلور جمعى قضبات
كلور فتحاتله وطوار اكل ايلمك ايچون تازه بچيلن چايره وبويجه يه دينور جمعى قضب كلور هاسز المقضاب محراب
وزننده ذكر اولنان بويجه‌يى چوق انبات ايدن يره دينور يقال ارض مقضاب اذا كانت تنبت القضبة كثيرا ومقضاب
اوراغه دينور منجل كبى الاقضاب همزه‌نك كسريله بربويجه لق اولمق معناسنه در يقال اقضبت الارض اذا صارت
ذاقضبة القضبة قافك كسريله بربلوك دوه‌يه وبرسورى يكى يه وقيونه دينور وجست وخفيف ولطيف اولان
آدمه ونلقه‌يه اطلاق اولنور القطب ضرب وزننده والقطوب قعود وزننده چين جبين كوسترمك معناسنه دركه
قاشلرنى چاتوب كوزلرينك ارالغنى بورشدروب يوزنى كوزنى اككدن عبارتدر يقال قطب الرجل قطبا وقطوبا
من الباب الثانى اذا زوى مابين عينيه وكلح وكسمك معناسنه در يقال قطب الشئ اذا قطعه وبركدرمك معناسنه در

يقال قطب الشئ اذا جمعه وشربت وشرابه صوقاتمق معناسنه در يقال قطب الشراب اذا مزجه يعنى بالماء
وبركسه‌يى طارلتمق معناسنه در يقال قطب فلانا اذا اغضبه وطولدرمق معناسنه در يقال قطب الاناء اذا ملأه
وجوالك قوللرنى بوى برينه چكوردكدنصكره ايكى طرفنى بوكوب قاوشدرمق معناسنه در يقال قطب الجوالق
اذا ادخل عروتيه فى الاخرى ثم ثنى وجمع بينهما وبركمك معناسنه در يقال قطب القوم اذا اجتمعوا القاطب والقطوب
صبور وزننده دائما چين جبين اوزره اولوب يوزنى كوزنى اكوب بورتوريجى كشى يه دينور وقاطب وقطوب
ارسلانه اطلاق اولنور التقطيب تفعيل وزننده بودخى يوزنى كوزنى اكوب چين جبين وبدچهره كوسترمك
معناسنه در ثلاثيدن ابلغدر يقال قطب الرجل تقطيبا بمعنى قطب وشرابه صوقاتمق معناسنه در يقال قطب
الشراب اذا مزجه الاقطاب همزه‌نك كسريله بودخى شرابه صوقاتمق معناسنه در يقال اقطب الشراب اذا مزجه
وبركمك معناسنه در يقال اقطب القوم اذا اجتمعوا المقطب امير وزننده والمقطوب صو ايله ممزوج اولان شرابه
دينور وقطيب صرد بن حمزة اليربوعى نام كسه‌نك فرسى اسميدر القطب قافك حركات ثلاثى وطانك سكونيله
والقطب عنق وزننده والقطبة زمره وزننده دكرمنك دليكنه صوقدقلرى اوزون دموره دينور كه دكرمن
آنك اوزرينه دوران ايدر قاپوز پوانه‌سى كبى فارسيده ميخ آسيا وتركيده دكرمن ايكى تعبير اولنور دكرمنك الت
طاشنده اولور يقال دارت الرحى على قطبها وقطبها وقطبتها وهى حديدة تدور عليها وقطب قافك ضميله فلكده
بركوجك يلدزه اطلاق اولنور كه قبله آنك اوزرينه بنا قلنور يعنى محراب آكا ناظر ايله وضع وقبله انكله ادراك اولنور
مراد قطب شمالى اوله جقدر كه جدى ايله فرقدان ميانده در تركيده دمور قازق تعبير اولنور مقابلى قطب جنوبى
اوله جقدر مؤلف اكتفا ايلمشدر كره فلكك محورينك كه قطر تعبير اولنان خطدن عبارتدر ايكى جانبى اولان نقطه
نجميه در كه كره آنلرك اوزرينه دوران ايدر وعرضلر آنلر ايله ادراك اولنور جوامعده محراب وضعنده ودريالرده
پوصله ابره سيله قطب شمالى يه اعتبار ايدرلر شمال طرفنده اولنلر آنى تمام ارقه يه الدقده جنوب حقيقى يه متوجه
اولور وبعضلر عندنده قطب نقطه موهومه در هراخشام قطب شمالى يه نظر ايلمك لدغ عقربدن امين اولمقده
مجربدر وقطب برقومك مدار امورى اولان سيد وسركارنه اطلاق اولنور يقال هو قطب قومه اى سيدهم ومطلقا
برنسنه‌نك مدار قوامى اولان شيئه اطلاق اولنور پادشاه قطب عسكر اولديغى كبى يقال هو قطب ذلك الامر اى
ملاكه ومداره وسالكلرك امور صوريه ومعنويه‌لرى كنديسنه مفوض اولان مرشد كبى جمعى اقطاب كلور وقطوب
كلور وقطبه كلور قبله وزننده وقطب مدينه منوره‌ده عقيق نام واديده برموضع آديدر على قول ذو القطبه ايله مسمادر
القطبه قافك ضميله دكرمن ميلنه دينور نته كه ذكر اولندى ونشانه آتيلان اوق تمرنه دينور نصل الهدف معناسنه لكن
اساسك بيانته كوره سهم النضال اوله جقدر وقطبه برنوع نبات آديدر جمعى قطب كلور زفر وزننده وقطبه اسماسيدندر
هرم بن قطبة الفزارى اصحابندندر برماده ضمننده عامر بن الطفيل ايله علقمه بن علاثه اكا تحاكم ايلديلر القطابه ثمامه
وزننده كسيلن ات پارچه سنه دينور وقطابه مصر ديارنده برقريه آديدر القطاب كتاب وزننده باعث تركيب اولان
يعنى برشيئه قاتيلان نسنه‌يه دينور مزاج معناسنه وجامه ياقه سنك قاوشديغى يره دينور مجمع الجيب معناسنه شارح ديركه
عند البعض ياقه‌نك اسفلنه دينور بودخى قاوشديغى يراوله جقدر وبو مجازدر ذكر اولنان مزاج معناسندن مأخوذدر
نته كه اساسده مرسومدر وعبابده قطاب الجيب مقور ايله كه ياقه‌نك اويوتى يريله مفسردر كه بيونه كچن اويوميدر
وقطيبه ياقه‌نك اويونتيسى اولان پاره ايله مبيندر انتهى قطيب زبير وزننده سابق بن صرد نام كسه‌نك فرسى
آديدر القطيبة قافك ضمى وطانك فتحيله عرنيه وزننده بنو زنباع جماعتنه مخصوص برصويك آديدر عبيد بن
الابرص نام شاعرك اشبو * اقفر من اهله ملحوب * فالقطبيات فالذنوب * بيتنده واقع قطبيات كلمه سى اطرافنده
كائن صولر اعتباريله صيغه جمع اوزره ايراد اولنمشدر على قول قطبيات برجبل آديدر ينه جمعيتى اطراف
ولواحق اعتباريله در القطبان عثمان وزننده برنبات آديدر القطبى زمكى وزننده بودخى برنباتدر كه آندن متين
ومستحكم ايپ واورغان دوزيلور نارجيل اغاجى ليفندن دوزيلان ايپدن وهلاطدن قوى اولور القطب فتحتيله
بركسه مكيل وموزونه دائر برنسنه اشترا ايلدكده ابتداى امرده برمقدارنى كيل ايله ياخود وزن ايله آلوب
بقيه‌سنى كيل ووزن ايلمكسزين مقبوضه قياس واعتبار ايله بروجه تخمين كوتورى آلمق معناسنده دركه بوندن نهى شرعى
وارد اولمشدر يقال اخذه قطبا وهو ان يأخذ الشئ ثم يأخذ مابقى على حسب ذلك جزافا بغير وزن يعتبر فيه
بالاول قاطبة نصب ايله كه مثلا جاء القوم قاطبة قولنده واقعدر جميعا معناسنه دروبو همان حال اوله‌رق استعمال
اولنور جمع معناسنه اولان قطب كلمه سندن مأخوذدر نته كه حريرى دره‌ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه

مطلب

قاطبة كلمه‌سی همیشه منكر وحالیت اوزره منصوب وذو الحال دائما عقلادن اولور وشرحنده شهاب دیمشدر كه بعض
اسماء واردر كه دائما حالیت اوزره منصوب اولهرق استعمال اولنور كافة وقاطبة كلملری كبی بو جهتدن شارح لباب
زمخشرینك مفصل خطبه‌سنده محیطا بكافة الابواب قولنی استهجان ایلمشدر قالدیكه سعد الدین مقاصد شرحنده
بو رسمه تحقیق ایلمشدر كه بلغای عرب كافة كلمه‌سنی اضافتله ده استعمال ایلدیلر وقاطبه كلمه‌سی قطب لفظندن اسم
فاعلدر جامع معناسنه آخرنده هاء مبالغه ایچوندر راویه وعلامه كبی علی قول تأنیثیه‌در افراد اعتباریله جماعة كبی
وعند البعض قاطبة مصدردر عافیه وعاقبه كبی اسم فاعل قولنه كوره جاء القوم قاطبة قولی قوم جملة افرادنی جامع
اوله‌رق یعنی مجموعی بردن كلدیلر دیمك اولور ومصدر اولدیغنه كوره بمعنی مفعول اولوب مجموع معناسنه اولور
القطیبة حبیبه وزننده جماعت وكروه معناسنه دریقال جاؤا بقطیبتهم ای بجماعتهم وقطیبه قارشق كبی وقیون
سودینه دینور علی قول قارشق ناقه وقیون سودینه دینور القطرب قنفذ وزننده اوغری‌یه دینور لص معناسنه
وفاره‌یه دینور وتوبی دوكلش قورده دینور ذئب امعط معناسنه وغول بیابانیك كه قوتجلوز تعبیر اولنور ارككنه دینور
وجاهل ونادان كمسه‌یه دینور وقورقق جبان كمسه‌یه دینور وسفیه وسبكسر كمسه‌یه دینور وصرع مرضنه اوغرامش كمسیه
دینور وقطرب اصطلاح اطباده مالیخولیا علتندن برنوع عارضه‌نك اسمیدر معلوم اوله كه مالیخولیا لفظ یونانی وبو اسمله
معروف برمرض آدیدر سودادن نشئت ایدر اوچ قسم اولور برینك ماده‌سی جمیع بدنه شاملدر وبری دماغده اولور وبری
مراقلرده اولور علامتی سهردر و برامر واقعه‌لر كورمكدر وادنی سببدن محزون اولمق وتبرّ طارلمق وقورقیه‌جق
نسنه‌لردن قورققدر شارحك وصفنه كوره قطرب قسم اولدر كه معاذ الله تعالی قاره سودا اوله‌جقدر وقطرب كوچك
كوبكه دینور ماصی وزغر وفنو كبی وكوچك وخرده جنیلره دینور صغار الجن معناسنه وقطرب خفیف وسبك مشرب
كمسه‌یه دینور كه شلغه وبل قوان تعبیر اولنور برد قیقه برمحلده آرام ایلیوب دائما بری اوته حركت اوزره اولور وقطرب
برقوش آدیدر وبر بوجك آدیدر كه بتون كوندز بری اوته كزوب اصلا بر یرده آرام وقرار ایلمز نهایه‌ده لااعرفن احدكم جیفة
لیل قطرب نهار حدیثنده قطرب بربوجكدر كه بتون كوندز كزوب بور تمامی نهارنده حوائج دنیویه‌سنده پویان اولوب
كیجه اولدقده‌بی تابلقدن صباحه قدر جیفه كبی یاتان كمسه اكا تشبیه اولنمشدر وقطرب سیبویه حضرتلرینك
تلمیذی اولان محمد بن المستنیر النحوی لقبیدر هر كون چین سحردن باب سیبویه ملازم اولمغله سیبویه نه وقت كه
قاپوسنی كشاد ایلسه پیشگاهنده موجود بولمغین كندیسنه ما انت الا قطرب لیل دیمكله قطرب ایله ملقب ومشهور
اولمشدر القطربة دحرجه وزننده عجله وسرعت ایلمك معناسنه در یقال قطرب الرجل اذا اسرع ویره چالمق
معناسنه در یقال قطربه اذا صرعه التقطرب تدحرج وزننده بری اوته باشنی صالوب اوینامق معناسنه در یقال تقطرب
الرجل اذا حرك رأسه وقطرب دیدكلری بوجك كبی اصلا بردقیقه آرام ایلیوب متحرك باضطرار اولمق معناسنه در
یقال تقطرب الرجل اذا تشبه بالقطرب القعب قافك فتحی وعینك سكونیله اغاجدن دوزلمش ایری وقالین
وقارنلی چناغه وقواطه‌یه دینور علی قول چكه‌جه واورتاجه اولانه یاخود برآدمی قاندیره‌جق مقدار صو آلان چناغه
دینور جمعی اقعب كلور افلس كبی وقعاب كلور كتاب وزننده وقعبة عنبه وزننده كه جمع كثرتلریدر وقعب الكلام
لافردینك غور وقعرینه وكنهنه اطلاق اولنور یقال هذا كلام له قعب ای غور وقعر التقعیب تفعیل وزننده طوارك
طرنغی چناق هیئتنده دكرمی وایچری‌سی چقورجه اولمق معناسنه در كه قعب لفظندن منتصرقدر یقال قعب
حافر الفرس اذا كان مقعبا كالقعب ومتشدق وستكلم یكنن كسه كلامی ورزشله چناق كبی اغزنی آچه‌رق اقصای
حلقندن تكلم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال قعب فی الكلام اذا اقعر قال فی الاساس حافر مقعب ای مدور كالقعب وفلان
یقعب ای یقعر للتشدق الذی یتكلم باقصی حلقه ویفتح فاه كالقعب المقعبة عینك شده‌سیله معظمه وزننده
قعب كبی دكرمی وایچری‌سی چقورجه اولان كوبكه وصف اولور یقال سرة مقعبة اذا كانت كالقعب انقاعب
پك اولوب حفریجی اولان قورده دینور ذئب صیاح معناسنه القعبة نخبه وزننده قطویه شبیه برظرفدر كه
نسوان استعمال ایدرلر علی قول برنوع قپاقلو قطودر كه عربلر ایچنده سویق طورلر قعبة العلم جعبة الحلم وزننده بادیه
شامده بسیطه نام موضعك قبله جانبنده برارضك آدیدر القعبة شعبه وزننده طاطرده وقپارده اولان خدایی اوغمه چقوره
دینور كه آنده صوایركلور بعض دیارلرده قاق تعبیر اولنور القعب قریب وزننده عدد كثیره دینور نه اولورایسه اولسون
القعنبات عقنبات وزننده ومرادفیدر كه ماده سنده ذكر اولندی یقال عقاب قعنبات ای عقنبات القعنب ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده چوق شیئه دینور كثیر معناسنه القعشان زعفران وزننده قعنب معناسنه در القعشان قافك
وثانك ضمیله اوصورغان بوجكنه شبیه بربوجك آدیدر اونلق آرالغنده اولور بنه اول نوعدندر القعسبة سین مهمله ایله

دحرجه وزننده برقور قوسبیله یلوب كتمك معناسنه در یقال قعسب الرجل اذا عدا مسرعا بفزع القعاسب
علابط وزننده اوزون شیئه دینور طویل معناسنه القعضب ضاد معجمه ایله جعفر وزننده جثه‌سی ایری ویومری
اولوب جری وتند وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وقعضب سلفده بر رجل اسمیدر كه مزراق یاپانلری بیار
ایدی القعضبة قحطبه وزننده قهر وشدتله استیصال ایلمك معناسنه در یقال قعضبه اذا استأصله بشدة
القعضبی احمری وزننده یاوز وشدید اولان دوه‌یه دینور كه نفسنه منسوبدر یقال قرب قعضبی ای شدید وقرب
فحجتبنه خمس كبی مسافه‌ظمی بلكه اول مسافه‌یی طی ایلمكه دینوب علی وجه الاستعاره دوه‌لرینه اطلاق اولنمشدر
القعطبة دحرجه وزننده كسمك معناسنه در یقال قعطبه اذا قطعه القعطبی قعضبی وزننده ومرادفیدر یقال
قرب قعطبی ای شدید القعقبة قافله دحرجه وزننده یاره‌لمق معناسنه در یقال قعقبه اذا جرحه القعنب ثونله
جعفر وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور وارسلانه اطلاق اولنور واركك تلكویه دینور وقعنب امام مالك
موطاسی رواتندن محمد بن مسلمه‌نك جدی اسمیدر القعانب علابط وزننده قعنب ایله ایكی اولكی معنالرده
مرادفدر القعبة قحطبه وزننده بعض بروندة اولان اكریلك حالتنه دینور وبودور كوتاه قد خاتونه دینور یقال
امرأة قعبنة ای قصیرة القعنب قنفذ وزننده اكری اولان برونه دینور یقال انف قعنب ای معوج وفیه قعنبة
ای اعوجاج القعنباة عقنبات وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی یقال عقاب قعنباة ای عقنباة مؤلف بونی آنفا
قعب ماده‌سی ذیلنده دخی ثبت ایلمكله ظاهر اونك زیاده‌سنه ذاهب اولان قوله دخی رعایت واشارت ایچون بوراده
دخی رسم ایلمشدر القیقب حیدر وزننده آنك اكرینه دینور سرج معناسنه وبرنوع اغاج كراسته‌سنه دینور كه
آندن قلتاق اتخاذ اولنور شارحك بیاننه كوره فارسیده آزاد درخت دیدكلری شجردر كه جنلنك اغاجیدر كذلك
تسبیح اغاجنك كبیر نوعیدر ایكیسنكده كراسته‌سی بغایت صلب ومتین اولور وقیقب اكرك ایكی قاشلرینه طولادقلری
قایشه وصیرمه‌یه دینور وآت كنده اولان شول دموره دینور كه كم طماغی تعبیر اولنان چتال دمور كه آتك آغزینه كیرر
آتك اوزنكسنده اولور القیقبان خیزران وزننده قیقب ایله ایكی اولكی معنالرده مرادفدر القیقاب ریحان
وزننده بزه صیقل اوره‌جق مهره‌یه دینور حالا كاغد مهره‌سنده ده دینور القلب قافك فتحی ولامك سكونیله برنسنه‌یی
كیرویه دوندرمك وچویرمك معناسنه در یقال قلب الشیء قلبا من الباب الثانی اذا حوله عن وجهه وبركسه‌نك
یوركنه اورمق یاخود طوقنمق معناسنه در كرك حقیقی اولسون وكرك معنوی اولسون كه كوكلنه طوقنمق تعبیر
اولنور یقال قلب فلانا قلبا من الباب الاول والثانی اذا اصاب فؤاده وبرنسنه‌یی ترسنه چویرمك وایچری‌سنی طشره
دوندرمك معناسنه در یقال قلب الشیء اذا حول ظهرا لبطن بوراده لام علی معناسنه در بصائردن مستفاد اولدیغی
اوزره قلب برنسنه‌یی خلقی یاطبیعی یاجعلی جهتدن چویروب دوندرمك عكس وتحویل معناسنه در وبونك بش
صورتی واردر زیری بالایه وظهری بطنه دوندرمك كه ترسنه چویرمك تعبیر اولنور وشمالی یمینه یاخود یمینی شماله
وبو زیرقه‌یه دوندرمكدن عبارتدر وقلب اصطلاحی * داماد * و * ربك فكبر * و * دام علا العماد * و * سر
فلا كبا بك الفرس * كلامی كبی قلب مستوی درو عربلر قلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه كه مجاز درنته كه اقلبه
الیه دخی دیرلر مبدأ ومعاد اولمق ملاحظه‌سیله در وقلب اغاجدن خرمایینیسی چقرمق معناسنه در یقال قلب
النخلة اذا نزع قلبها وخرما قورغی قزارمق معناسنه در یقال قلبت البسرة اذا احمرت وقلب یوركه دینور فؤاد معناسنه
فارسیده دل دینور علی قول استعمالده فؤاددن اخص در كه لسانمزده اكا كوكل تعبیر اولنور مترجم دیر كه نهایه‌ده
اشو اتاكم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین افئدة حدیثنده دیمشدر كه معروف اولان قلب وفؤادبردر كه تقلب
اعتباریله قلب وتفأد وتوقد اعتباریله فؤاد اطلاق اولنمشدر وعند البعض فؤاد یوركك وسطنه دینور وعلی قول
مطلب
یوركك پرده‌سنه دینوب وقلب حبه وسویداسندن عبارتدر واهل تحقیق عندنده قلب یورك تعبیر اولنان لحم جسمانی
صنوبری‌یه تعلق ایدن لطیفه ربانیه‌دن عبارتدر كه جمیع قوتك مبدئیدر نته كه دماغ جمیع حواسك مبدئیدر
حكماء عندنده بو حقیقت انسانیه‌در كه نفس ناطقه وروح باطنه تعبیر ایدرلر ویورك نفس ناطقه‌نك تخت سلطنتیدر
واشو ان فی ابن آدم مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله حدیثنده قلبدن مراد لطیفه مذكوره‌در كه منبع فیض
وحیاتدر وبعض محققین دیدیلر كه قلب یدی طبقه‌یی مشتملدر ١ صدردر كه محل اسلام ومحل وسواس در ٢
قلبدر كه محل ایماندر ٣ شغافدر كه محل محبة الخلقدر ٤ فؤاددر كه محل رؤیة الحق در ٥ حبة القلبدر كه
محل محبة الحق در ٦ سویداء در كه محل علوم دینیه‌در ٧ مهجة القلب در كه محل تجلیء صفات الهیه‌در
وقلب اطلاقی تقلبدن یاخود لب وخالص معناسندن مأخوذدر واراده المحل اعتباریله قلبدن عقل وفهم وشجاعت

مقوله سی اراده اولنور قالدیکه لسانمزده یورك دیدیکمز جانب ایسرده معلق اولان مضغهٔ معهوده درلکن یورکلمز
دخی واردرکه سکون وحرکت ومیل واستکراه مقوله سی حالتك مدارید ر مؤلفك قول ثانیسی بوکه ملایم اولیورکه
فؤادیورکه وقلب کوکله دینورکه هرقوتك مبدأی اوله جقدر انتهی وقلب عقل وهوش معناسنه ده استعمال اولنور
وهرشیئك لبنه ومحض وخالصنه دینور یقال هوقلبه ای محضه وخالصه وقلب بنی سلیم جماعتنه مخصوص سنکستانده
برصوآدیدر وقلب خرمایینیسی تعبیراولنان شیئه دینور کماسیذکر وصویی پاك وخالص اولان کسیه دینور یقال رجل
قلب ای محض النسب الاقلاب همزه نك کسریله قلب کبی بودخی برنسنه یی کیروچویرمك معناسنه در یقال اقلبه
اذاحوله عن وجهه وعربلر اقلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه نته که آنفا ثلاثیده ذکراولندی وبرنسنه نك
طشره یوزی قوریمق معناسنه استعمال اولنور یقال اقلب العنب اذایبس ظاهره وبرشیئك دونوب چویرلمسی وقتی
یقلشمق معناسنه در یقال اقلب الخبز اذاحان له ان یقلب وبواحصد الزرع قبیلندندر وبرکسه نك دوه سنه قلاب
مرضی اوغرامق معناسنه در یقال اقلب القوم اذااصاب ابلهم القلاب التقلیب تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی
جهتندن کیرودوندرمك معناسنه در یقال قلبه تقلیبا اذاحوله عن وجهه وبرشیئك ترسنی چویرمك معناسنه در یقال
قلبه اذاحوله ظهرالبطن بوراده ظهرا کلمه سی بدلدر حول ظهره علی بطنه سبکنده در القلب قافك ضمیله بلازکه
دینور سوار معناسنه اساسك بیاننه کوره بیاضلقده قلب نخله یه تشبیهه مبنی در وقلب آق ییلانه اطلاق اولنور
حیهٔ بیضاء معناسنه که بودخی تشبیه مزبوره مبنی در وقلب قافك حرکات ثلاثیله خرمایینیسی تعبیراولنان نسنه یه دینور
شحمة النخل معناسنه وبوخرما اغاجنك تپه سنده اولور آق ولذیذ اولور فارسیده اکاپه خرما وکنب طیبه ده
جمار النخل دیرلر وعند البعض قلب النخل خرما اغاجنك اجود وابیض والطف اولان یپراغنه دینور جمعی اقلاب کلور
وقلوب کلور وقلبه کلور عنبه وزننده وقلب قافك ضمیله قلب کبی اصل ونسبی پاك وخالص اولان کشی یه دینور
پاك نژاد معناسنه یقال رجل قلب وقلب ای محض النسب القلبة علبه وزننده قرمزیلق حمرت معناسنه در
یقال فی لونه قلبة ای حمرة وصوبی پاك وخالص اولان خاتونه دینورکه ذکراولنان قلب لفظنك مؤنثیدر یقال
هی قلبة ای خالصة النسب القلیب امیر وزننده مطلقا قویی یه دینور علی قول اسکی وقدیم اولانه دینورکه
بنر عادیه تعبیراولنور صحرالرده اولوب رب وحافری معلوم اولمازکویا که عادقومندن قالمشدر وقلیب لفظی
مذکرومؤنث اولور جمعی اقلبه کلور ارغفه کبی وقلب کلور ضمتینله وقلب کلور لامك سکونیله شارح دیرکه اساسك
بیانه کوره قلیب طاشله اچریسی اورلمزدن مقدم قویی یه اطلاق اولنور ترابی قلب اولندیغنه مبنی در القالب
لامك کسریله قزارمش خرما قورغنه دینور ذکراولنان حمرت معناسندندر وقالب قبو مجلرك جوهر ذائب
افراغ ایلدکلری شال طرزنده ظرفه دینور وبونده لامك فتحیله استعمالی اکثردرکه مایقلب به دیمك اولور
ترکیده دخی قالب تعبیراولنور بعده پابوشجی وسائرکونه قالبلرده دخی شایع اولمشدر شهابك تحریرینه کوره
کالب فارسی معربیدر واقعا رهانده دخی اوبلجه مرسومدر لکن ماده نك مقتضاسی اوزره معرب اطلاقنه حاجت
اولمدیغی قلب سلیم اربابنه پوشیده دکلدر قالب اللون طالب العون وزننده شول باورویه دینورکه آناسی لونه مغایر
اوله کویا که لونی قلب ایلمشدر یقال شاة قالب لون اذاکانت علی غیرلون امها القلیب لامك تشدیدیله سکیت
وزننده والقلوب تنوروزننده والقلوب سنوروزننده والقلوب قبول وزننده والقلاب کتاب وزننده قورده
اطلاق اولنور چوبانلری رقونلری فریل فریل دوندردیکیچون القلبة غلبه وزننده تعب ومحنت ومرضه اطلاق
اولنور فراشده وبکانده آسوده اولیوب دردومشقتله تقلبه باعث اولدیغیچون یقال مابه قلبة ای داء وتعب شارحك
بیانه کوره بونك استعمالی نفی مقامنه مخصوصدر انقلب تفعل وزننده بری اوته دوندرمك معناسنه در
بومناسبتله امورومصالحده مرادودلخواه اوزره تصرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تقلب فی الامور اذاتصرف
فیها کیف شاء القلب قافك ضمی ولام مشدده نك فتحیله کثیرالتقلب اولان کشی یه دینور بعده ذهن وکیاست
ورشد وفطانت یاخود کثرت تجربه سببیله امورك هرطرفنه تقلیب فکرایده رك ادراك واطلاع صاحبی عاقبت
اندیش وکارآزموده ومتبصر وکارکذار آدمه اطلاق اولنمشدرنته که بووزننده حول دخی بومعناده مستعملدر
واکثری قلب کلمه سی اکاتا کید کونه ایراد اولنور ونفسلرینه دخی نسبت اولنور یقال رجل حول قلب وحولی قلبی
وحولی قلبی ای محتال بصیر بتقلیب الامور ذاتنده رشد ودرایت صاحبی اولمغله اعمال فکر وتقلیب ذهن ایلیه رك
یاخود ازقدیم امورومصالحده کثرت تقلب ایله هرامرك حرقنه واقف ووجهت سهولتنی عارف داهیه اولمغله اموری
حلك ایدنمش کبی اولوب هرنقدرامردشوار ایسه رتقریب طمرنی بولوب سهولتله آنی انتاج ایلکه مقتدر آدم اوله جقدر

المقلب منبر وزننده اکینجیلرك چپا دمور ینه دینورکه آنکله زراعت اولنه جق تارلانك طپراغنی طشره دوندروب
دویرلر وقولغی دورك اولان انسان وحیوانه دینور مقلوبة الاذن معناسنه القلب فتحتینله طوداق طشره
دونوب دورك اولمق معناسنه در یقال قلب الرجل قلبا من الباب الرابع اذاکانت شفته منقلبة ویقال قلبت الشفة قلبا
اذاکانت منقلبة الاقلب احمر وزننده دوداغی دورك اولان آدمه دینور القلباء حمراء وزننده دورك دوداغه
دینور یقال رجل اقلب وشفة قلباء القلوب صبور وزننده کثیرالتقلب اولان کسیه دینور کرك ظاهری وکرك معنوی
اولسون که کثیرالتلون دیمك اولور قلب ضمتینله بنی عامر قبیله سی یوردنده برنجه صویك آدیدر قلیب زبیر وزننده
نجد اولکه سنده ربیعه قبیله سنه مخصوص برصوآدیدر وبنی عامر دیارنده برطاغك آدیدر بونده امیر وزننده دخی
زبانزددر وتمیم قبیله سندن بربطنك آدیدر وقلیب برنوع بونجق آدیدرکه آنکله تسخیر قلوب ایچون افسون ایدرلر
ذوالقلبین فهر قبیله سندن جمیل بن معمر نام کسنه نك لقبیدر بغایت قوت حافظه صاحبی اولدیغندن قریش
اکاذوالقلبین ایله تلقیب ایلدیلر اشبو * ما جعل الله لرجل من قلبین * الایه کریمه سی آنك حقنده نازل اولمشدر
مرویدرکه مزبور بغایت زیرك وقوت حافظه یه مالك اولمغله بنم ایکی قلبم وار درهربریله تعقل ایدرم وهربری
حاشا حضرت محمدك قلب وعقلندن افضلدر واسلمدر دیو لاف وکذاف ایدر ایدی وقتا که بدر غزاسنده منهزم اولان
مشرکون ایله برابر مرسوم دخی منهزم اولمغله پاپوشنك برتکی النده وبرتکی اپاغنده فرار ایدر ایکن ابوسفیان
تصادف ایدوب بونه حالدر دیو سؤال ایلدکده عسکرلرینك انهزامنی اخبار ایدوب تکرار پابوجه پاپوشك بری الکده
وبریسی اپاغکده اولمق نه اولسون دیو استفسار ایلدکده عجیبدرکه حالا ایکیسیده اپاغمده درامه الدیغمی هیچ
ادراك ایده میورم دیمکله قلب واحدنده دخی خلل اولدیغی نمایان اولمشدر ابوقلابه کتابه وزننده تابعیندن عبدالله
ابن زید الجرمی لقبیدر المنقلب میمك ضمی ولامك فتحیله مصدر میمی در انقلاب بابندن کیدوبمك معناسنه در
واسم مکان اولورکه دونجك یره دینور یقال انقلب فلان سوء منقلب ویقال کل احد یصیر الی منقلبه القلاب
غراب وزننده اسد قبیله سی دیارنده برطاغك آدیدر وقلاب یورکه عارض اولان مرضه یعنی یورك آغریسنه دینور
ودوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدرکه یورکنده ظهور وکوننده اهلاك ایدر المقلوب ذکراولنان قلاب مرضنه
اوغرامش کسیه کذلك دوه یه دینور یقال قلب الرجل والبعیر علی المجهول فهو مقلوب قلبین قافك ضمی وبانك فتحی
وکسریله دمشق ترابنده برقریه آدیدر القلطبان قرطبان وزننده ومراد فیدرکه تفصیل اولندی القلهب
جعفر وزننده شول کسیه دینورکه کمی ارسلانی کبی ایری ودیزمان والندن خیروشر کلمز عاجز ونلدان وکرانجان اوله
القلهبة سلهبه وزننده آق بلوده دینور سحابهٔ بیضاء معناسنه القلهبان قلطبان وزننده یك اوزون آدمه
دینور القنب قافك ضمی ونونك سکونیله مطلقا دابه ذکرینك قابی اولان دری یه دینورکه چکوب آنده
ستر ایدر علی قول آت وقاتر واشك مقوله سی بتون طرنقلی اولنلره مخصوصدر وقنب نسا طائفه سنك فرجلری
اورتاسنده اولان لحم زائده دینورکه دیلاق تعبیر اولنور وکنك بیوك اولان یلکنه دینور رقابیه کبی
شراع عظیم معناسنه القنب قریب وزننده بلوده دینور سحاب معناسنه وجماعات انسانیه یه دینور
بعض نسخه ده جماعات برینه جماعت مرسوم اولمغله صواب اولان دخی بودر القنب دنم وزننده والقنب خرم
وزننده کتاندن برنوع اسمیدر ترکیده کندر وکنویر دیدکلریدرکه قبوغندن ایپ اوروغان بوکیلور حالا قنب تعبیر
ایلدیکمز انجه سجیم آنکله مسمادر القنابة رمانه وزننده خوشه وسنبله مجتمع اوله جق اکین یپراقلرینه دینورکه
ایچلرنده سنبله تکون ایلدیکی یپراقلر اوله جقدر عصیفه دخی دینور التقنیب تفعیل وزننده اکین قسمی ایچنده
سنبله تکون واجتماع ایده جك یپراق ویرمك معناسنه در یقال قنب الزرع تقنیبا اذا اعصف وسواری طائفه سی
مقنب اولمق معناسنه درکماسیذکر یقال قنب الخیل اذاصاز وامقنبا المقنب منبر وزننده ارسلانك پنجه سنه دینور
واوجی چانطه سنه دینورکه ایچنه شکار قورلر واوتوزدن قرقه وارنجه اولان سواری کروهنه دینور علی قول اوچیوز
قدر اولانه دینور قال فی النهایة وفی حدیث عمر واهتمامه للخلافة فذکرله سعد فقال ذاك انما یکون فی مقنب فی مقانبکم
المقنب جماعة الخیل والفرسان وقیل هی دون المائة یریدانه صاحب حرب وجیوش ولیس بصاحب هذاالامر
القناب کتاب وزننده والقنب قفل وزننده والمقناب محراب وزننده بونلرده ارسلانك پنجه سنه دینور الاقناب
همزه نك کسریله سواریلر جمع اولوب ذکراولنان مقنب قدر اولمق معناسنه در یقال اقنب الخیل اذاصار مقنبا
وبرکسنه دن صاقنوب کیزلنمك معناسنه در یقال اقنب الرجل اذااستخفی من غریم اوذی سلطان التقنب تفعل وزننده
اقناب ایله معنای اولده مرادفدر یقال تقنب الخیل بمعنی اقنب القنابة ثمامه وزننده مدینهٔ منوره ده برقله آدیدر

ونونك تشديديله ده زبانزددر القنب قافك فتحى ونونك سكونيله كيرمك معناسنه در يقال قنب فيه قنبا
من الباب الاول اذا دخل وآصمه دن اوزمه ضرر وبره جك شيئى كسمك معناسنه در يقال قنب العنب اذا قطع عنه
ما يؤذى حمله واغاجك چچكى قبچوغندن ياروب چقمق معناسنه در يقال قنب الزهر اذا خرج عن اكمامه القنوب
غروب وزننده كونش باتمق معناسنه در يقال قنبت الشمس قنوبا اذا غابت القانب پك اوريوب اولويجى اولان قورده
دينور ذئب عواء معناسنه وجست وچالاك پك وساعى يه دينور كه پياده اولاق اوله جقدر القنباب قافك كسريله
بودخى پك چالاك ديمكدر القناب كتاب وزننده يايك كريشنه دينور يقال شدّ قناب القوس اى وترها وقناب الزرع
اكين ابتدا خوشه وبرمكه بشلدقده تپه سنده تكوّن واجتماع ايدن دكرمى پيراقلره دينور قافك ضميله ده لغتدر مؤلف
بونى قنابه ذيلنده ذكر ايلسيدى منتظم وملتئم اولور ايدى المقانب ميمك فتحيله سوريدن قيون وكچى شكارينه
دادانوب اوكرنمش قوردلره دينور ذئاب ضاريه معناسنه شارحك بيانه كوره مفردى بوقدر ياخود غير قياس اوزره
قانبك جمعيدر القنوب قافك ضميله نبات ياغاج چچكلرينك قبچو قلرينه دينور براعيم النبات معناسنه مؤلفك
واكمه زهره قولى عطف تفسيريدر براعيمك معناسى مختلف فيه اولمق حسبيله وبونك مفردى ظاهرا قنب در قنبه
حمزه وزننده حمص قضاسنده واندلس اولكه سنده برر قريه آدلريدر قنبه ضمتينله عنده برقريه در القنعب
سبطر وزننده انبار كبى واسع الجوف ولانصو غمسز اكال آدمه دينور يقال رجل قنعب اى رغيب نهم القوب
صوب وزننده يرى قازمق معناسنه در شارحك بيانه كوره دكرميجه قازمغه مخصو صدر يقال قاب الارض يقوب
قوبا اذا حفر وقوش ياورى چقرمق ايچون يمورطه سنى يارمق معناسنه در يقال قاب الطائر بيضته اذا فلقها وقورقوب
قاچمق معناسنه در يقال قاب الرجل اذا هرب ويقين اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قاب اليه اذا قرب
مؤلف كرچه بونى اضداددن عد ايلدى لكن فى الحقيقه بينلرنده شبه تضاد واردر التقويب تفعيل وزننده بودخى
يرى قازمق معناسنه در چوق قازمق ياخود پك قازمق معناسنه در يقال قوّب الارض تقويبا بمعنى قابها ويرنسنه يى
يرندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال قوّب الشىء اذا قلعه ويره برنسنه ايله اثر ونشان ايلمك معناسنه در چقور
واوجاق قازمق كبى تقول قوّبت الارض اى اثرت فيها ويقال قوّب النازلون الارض اذا اثروا فيها القوب قافك
ضميله قوشك يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور فرخ كبى جمعى اقواب كلور القابة نائبه وزننده والقابة بونلرده
قوشك يمورطه دن چقان ياوريسنه دينور وقابه لفظى قائبه دن مخففدر حاجه كلمه سى كبى وقائبه وقابه يمورطه يه اطلاق
اولنور وبوعيشة راضية قبيلندن ياخود ذات قوب يعنى ذات فرخ اولديغى اعتباريله اولور ومنه المثل * تخلصت
قائبة من قوب * او قابة من قوبة اى بيضة من فرخ مثل مزبور صاحبندن يعنى همدم ورفيقندن منفصل ومنقطع
اولان كسنه حقنده ضرب اولنور ظاهرا ثقلتلو اولان همدمندن انفصال اولمق ملايمدر وميدانيده برئت عنوانيله
مرسومدر المتقوّب متقوّم وزننده قبوغندن صويلوب چقمش نسنه يه دينور كه قاولاش تعبير اولنور يقال شىء
متقوّب اى متقشر وقاولاش يلانه دينور وشول انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه اويوز علتنه اوغرامش اولمغله
دريسى قاولوب بالجمله قيللرى وتويلرى دوكلمش اوله يقال رجل وبعير متقوّب اى تقلع عن جلده الجرب وانحلق شعره
القوبة قافك ضم ومديله والقوبة قافك ضمى وهمزه نك فتحيله والقوباء قافك ضمى والفك مديله والقوباء قافك
ضمى وواوك فتحيله درى يى قاولدان ايوز علتنه دينور مؤلفك بوراده وهى القوبة قولنده كى ضمير مؤنث خبرى
اعتباريله در التقوّب تفعل وزننده برنسنه يرندن قوپمق معناسنه در يقال قوّبه تقويبا فتقوّب اى قلعه فتقلع
وقوشك يمورطه سى ياورى چقاركن يارلمق معناسنه در نته كه انقياب دخى بو معنايه در يقال تقوّبت البيضة
اذا انقابت وذلك اذا انفلقت عن فرخها القوباء قافك ضمى وواوك مديله والقوباء واوك فتحيله ايوز علتنه
اطلاق اولندقلرى كبى تمره كى علتنه دخى اطلاق اولنورلر مادهٔ مذكوره دن مأخوذ در يقال فى جلده قوباء وقوباء
وهو الذى يظهر فى الجسد ويخرج عليه فارسيده بوعلته بربون دير لر حفر وتقشير معناسندن مأخوذدر وكلام عربده
مضموم الفاء وساكنة العين اولان فعلاء وزننده بوندن وخشاء كلمه سندن غيرى وارد اولمامشدر شارح جوهريدن
مزاء كلمه سنى دخى نقل ايلمشدر القوبى قافك ضمى وبانك تشديديله قوش يلچى يمكه دوشكون اولان كسنه يه دينور يقال هو
قوبى اى مولع باكل الفراخ ام قوب قافك ضميله آفت وداهيه نك كنيه سيدر القوب صرد وزننده يمورطه قبوقلرينه
دينور قوبه مفرديدر القوبة قافك ضميله همزه وزننده مداومت كسنده مقيم وثابت اولوب بريره چقمز اولان كشى يه دينور
القاب ناب وزننده يايك قبضه سيله چله محلى اولان ايكى كوشه نك آرالغنه دينور هر يايده ايكى قاب اولور وقاب
مقدار معناسنه در القيب قافك كسريله بودخى مقدار معناسنه در يقال بينهما قاب قوس وقيب قوس اى قدر قوس

قال الله تعالى * فكان قاب قوسين اوادنى * اى مقدارهما وبعض مفسرين قلبه حمل ايله قابى قوس ايله تفسير
ايلديلر كه طرفيندن اعتبار اولنمشدر كمال قربيت معنويدن عبارتدر وقيب لفظنك اصلى واويدر الاقتياب افتعال
وزننده اختيار ايلمك معناسنه در يقال اقتابه اى اختاره القهب قافك فتحى وهانك سكونيله قرامتق اولان
آچق شبئه دينور كه آچق بوز وكول رنكى وشكرى اوله جقدر يقال شئ قهب اى ابيض علته كدرة وقهب اولو
طاغه دينور وياشلو اركك دوه يه دينور القهبة حمره وزننده الواندن شكرى بوز رنكه دينور القهب فتحتينله
بوز وشكر رنكلو اولمق معناسنه در يقال قهب الشىء قهبا من الباب الرابع اذا كان قهبا اى ابيض علته كدرة
القهبة قافك فتحى وهانك سكونيله ذكر اولنان قهب كلمه سندن مؤنثدر الاقهبان تثنيه بنيه سيله فيل ايله جاموسه
اطلاق اولنور جبل عظيم معناسندن مأخوذ در القهاب غراب وزننده والقهابى نفسنه نسبتله آق اولان
شبئه دينور ابيض معناسنه القهبى قافك فتحى وهانك سكونيله اركك كككك قوشنه دينور يعقوب معناسنه بوز
رنكلو اولديغيچون القهيبة جهينه وزننده برنوع قوش آديدر شارح ديركه تهامه ديارنده اولور بنه كككك
نوعندندر القهوبة والقهوباة قافلرك وهالرك فتحه لريله برنوع اوق تمرنه دينوركه اوچ چتال اولور على قول قصه
نشان اوقنه دينور وكلام عربده بوندن غيرى فعولى وزننده وارد اولمامشدر لكن تسهيلده عدولى كلمه سى فعولى
وزننده اولمق اوزره مرسوم اولديغندن بشقه مؤلف دخى عدل ماده سنده ثبت ايلمشدر الاقهاب همزه نك كسريله
طعامدن طويمقله اشتها ايليوب چكلمك معناسنه در يقال اقهب عن الطعام اذا امسك عنه ولم يشته القهزب
زاى معجمه ايله جعفر وزننده يردن يامه قصه تكه يه دينور تيس قصير معناسنه القهقب قافله جعفر وزننده
والقهقب بانك تشديديله قهقرّ وزننده ايرى جثه لو اولوب ياشلو اولان انسان وحيوانه دينور وقهقب جعفر وزننده
اوزون بويلو اولوب اكول وواسع الجوف اولان آدمه دينور وبادنجانه دينوركه سبزواتدندر القهنب نون مشدده ايله
شمردل وزننده اموزلرى كوكسنه دوشمش اوزون ومضطرب القيافه كمسه يه دينور على قول همان پك اوزون اولان
كمسه يه دينور القهنبان زعفران وزننده بودخى قهنب معناسنه در يقال رجل قهنب وقهنبان اى طويل اجنأ
او الطويل المقهنب اسم فاعل بنيه سيله دائما صو اوزره طوران شبئه دينور كرك انسان اولسون كه دائما صويى
بكليوب اوتورر وكرك سائر نسنه اولسون يقال هو مقهنب اى دائم على الماء فصل الكاف الكأب كافك فتحى
وهمزه نك سكونيله والكأبة ضربه وزننده والكآبة كرامه وزننده حزن واندوه سببيله غمكين وشكسته دل
ومتغير البشره ومضطرب الحال اولمق معناسنه دركه تاسه لو اولمق تعبير اولنور يقال كئب الرجل كأبا وكأبة وكآبة
من الباب الرابع اذا صار سيىء الحال مغموما منكسرا من حزن الاكتئاب افتعال وزننده برحزن واندوه سببيله
تاسه لنمق معناسنه در يقال اكتأب الرجل بمعنى كئب الكئب كتف وزننده والكئيب غريب وزننده
والمكتئب مضطرب وزننده وجه مذكور اوزره تاسه لو اولان كشى يه دينور ومكتئب قرامتق نسنه يه دينور كه تاسه لو
كمسه نك چهره سى كبى اولور يقال رماد مكتئب اى ضارب الى السواد الاكآب همزه نك كسريله محزون
وتاسه لو اولمق معناسنه در يقال اكأب الرجل اذا حزن وبرخطر ومهلكه يه اوغرامق معناسنه در يقال اكأب الرجل
اذا وقع فى هلكة وبرسببله برآدمى تاسه لو غمكين والمناك ايلمك معناسنه در يقال اكأب فلانا اى احزنه الكأباء صحراء
وزننده تاسه يه دينور حزن واندوه معناسنه يقال فى وجهه اثر الكأباء اى الحزن الكؤبة كافك ضميله تؤبه وزننده
ومرادفيدر كه خزى وعار وخجالته سبب اولان شبئه دينور يقال مابه كؤبة اى تؤبة الكبّ كافك وبانك تشديديله
بركسنه يى يوزى اوزره يره يقوب قپامق معناسنه در يقال كبه كبا من الباب الاول اذا قلبه وصرعه يعنى على وجهه
وبرنسنه آغر وثقيل اولمق معناسنه در يقال كبّ الشىء اذا ثقل وكبّ ديدكلرى شجرى طوترق ايدوب ياقمق معناسنه در
كماسيذكر يقال كبّ الرجل اذا اوقد الكبّ واكيرلمش ايلكى واپى يومق يومق ايلمك معناسنه در يقال كبّ الغزل
اذا جعله كببا الاكباب همزه نك كسريله بودخى يوز اوزره يقوب قپامق معناسنه در يقال اكبّ فلانا اذا قلبه وصرعه
ويوز اوزره يقلوب دوشمك معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور يقال كبه فاكبّ لكن بو مؤلفك بصائرده بيانه منافيدر
زيرا بصائرده اكباب فعلى همان لازمه حصر ايدوب واكبّ على وجهه اى سقط وهذا من النوادر ان يقال افعلت انا
وفعل غيره عبارتيله ايراد ايلدكدنصكره اشبو * اكبوا رواحلهم على الطريق * حديثنده واقع اكبوا فعلنى حذف
وايصال بابندن قيلوب جعلوها مكبة على قطع الطريق اى لازمة له غير عادلة عنه عنوانيله تأويل وبيان ايلمشدر
امهات سائره ده دخى تعديه سنه تعرض اولنمبوب همان لازميته امضا اولنمشدر واكباب برايشه اصلا منفك اولمامق
وجه اوزره نصب نفس ايله مداومت ايده رك دورشمك معناسنه استعمال اولنور كه اوزرينه دوشمك ومكب اولمق

تعبیر اولنور یقال اکبّ علیه اذا اقبل ولزم و برنسنه اوزره قپانور کبی یوزی قوینی اکیلوب آورلق معناسنه اسهمال اولنور انارك ولداوزره وسوختهلرك مطالعه ایچون کتاب اوزره قپانوب آورلدقلری کبی یقال اکبّ له اذا انجانا بعض نسخهده حای مهمله و بایه تحتانی عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تصویب ایلمشدر الکبکبة دبدبه وزننده بودخی یوز اوزره چوروب یقمق معناسنهدر یقال کبکبه بمعنی کبه و برنسنهیی دره وقویی کبی یردن چقوره یاقوب آتمق معناسنهدر یقال کبکبه اذا رماه فی الهوّة وکبکبه کلمهسی کب لفظندن مکرّر اولمغله درین چقوره یاقلدقده کویا که مرّة بعد اخری منکبّ اولور وکبکبه بری برینه منضم ومزدحم کروه وجماعته دینور که طورطوب یومق کبی اولور الانکباب انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنهدر یقال کبه فانکبّ و برایشه نصب نفس ایله همیشه دورشمك معناسنه استعمال اولنور یقال انکبّ علیه اذا اقبل علیه ولزمه الکبّ کافك ضمی وبانك تشدیدیله دوهقا کهه سندن حمض نوعندن برشجر آدیدر بغایت چالك یانوب طوتشور مفردی کبهدر الکبة کافك فتحی وضمیله جنکده یاخود سکرتمکده وآت قوشمقده عسکرك براوغوردن قوشوب یورویش ایتملری حالته دینور یقال لهم کبّة ای دفعة فی القتال والجری کذلك دشمن اوزره بردن حمله وهجوم ایتملری حالته دینور وزحام وکثرت معناسنهدر تقول لقیته فی الکبّة ای الزحام وسوارلیلر آتلری بردن قوپاروب یکعنان سورمك حالته دینور که بوندن مراد یارش میدانده سقوس اوزره آتلری احضار ایلدکدنصکره براوغوردن قوپاروب قوشمق اوله جقدر وسقوس قوشی آتلرینك اوکه چکیلان ایپدر که قبل الافلات تسویه وتعبیه ایچون چکرلر خلاصه بو معنالرك مجموعنده مجازدر وجنکده ایکی عسکرك بری برینه چاتوب چارپملری وطوقشملری حالته دینور بو راده جیم ایله بین الجلین نسخهسی غلطدر صواب اولان خای معجمه و یای تحتیه ایله درقال فی الاساس کانت لهم کبّة فی الحرب ای صدمة وکبّة النار صدمتها وکبّة الشتاء قیشك شدّتله بردن باصوب کلسی حالته دینور یقال جائت کبّة الشتاء ای شدته ور کسهیی یا برنسنهیی برعمیق چقور ایچره آتمغه دینور و بو معناده مصدر اولور الکبة کافك ضمیله کروه وجماعته دینور وکبه قیس بن غوث نام کسهنك فرسی اسمیدر واکرلمش ایپلك وایپ یومغنه دینور جمعی کبب کلور صرد وزننده وعظیم اولان دوه سورینه دینور وآغر وثقیل نسنهیه دینور الکبکبة زلزله وزننده برشیئی یردن چقوره آتمق معناسنهدر نته که ذکر اولندی و بونده کافلرك ضمیله ده لغتدر ظاهر اضمله اسمدر والکبکبة کافلرك کسریله والکبکب غبغب وزننده بولرده اول معنایه درکه اسملردر الکباب غراب وزننده چوق دوهلره وچوق قیونلره وکچیلره دینور وطپراق کومهسنه دینور واوزلو یاپشقان چامورهدینور و برك آکنده اولان نمناك طپراغه دینور ثری معناسنه وکباب برطاغك و برصویك آدیدر ورطوبتدن ناشی بری برینه یاپشوب طوپلنمش قوملغه دینور الکباب سحاب وزننده شرحه لنمش یعنی اوزون اوزون دیلنمش اته دینور اساسده قرارتمق وطبخ ایتمك ایچون آتش قوری اوزره کبّ والقا اولنان ات ایله مفسردر وموضع مادّهیه دخی بواوفقدر یقال کبوا اللحم تکبیبا وهو من الکباب وهو اللحم یکبّ علی الجمرای یلقی علیه پس مؤلفك تفسیری مایؤول اعتباریله اولور وحالا بزم طبخ اولنمش معهود کبابه کباب اطلاقمز دخی ایکی تفسیره کورهده مجاز اولور شارح دیرکه بعض اصولده اللحم المشرّح المشوی عبارتیله مرسوم اولمغله اطلاقمز حقیقت اولور التکبیب تفعیل وزننده اتی کباب یاپمق معناسنهدر یقال کبب اللحم اذا عمل الکباب المکبّ میمك کسریله مسنّ وزننده والمکباب محراب وزننده یره چوق نظر ایدن یعنی سکوت وتکلمی حیننده باشنی اکوب یره بقار اولان کسهیه دینور که بعض آدمك خوی وعادتی اویله اولور آکا یره بقان تعبیر اولنور اکری بدورون مکار وعیار کسهنك صفتیدر یقال رجل مکبّ ومکباب ای الکثیر النظر الی الارض المکبیة معظمه وزننده برنوع بغدای اسمیدر که یوز بکزلو اولوب وسنبلهلری غلیظ وصیق وطوپ اولور الکبکب کافلرك ضمیله کودهسی دیرنکلو یومری جثهلو طوپاج آدمه دینور الکباکب علابط وزننده اول معنایه در وکبکب کلمهسنك وکباکب کلمهسنك جمعلری کباکب کلور کافك فتحیله شارح دیرکه واحده صفت اولان هر فعالل وزننك جمعی فاءك فتحیله اولمق مطرده دکلدر جوالق وجوالق کبی وکباکب برطاغك آدیدر التکبب تفعل وزننده برعلت عارضهسیله یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنهدر یقال تکبب الابل اذا صرعت من داء الکبکاب جبجاب وزننده برنوع اری واعلا خرما اسمیدر الکبکابة هابلهانته طلوسموز خاتونه دینور الکبکب کافلرك کسری وفتحیله عربه مخصوص برنوع او بون آدیدر وحجازده صفراء نام محلده برموضع اسمیدر کبکب غبغب وزننده عرفاتده برطاغدر که وقوفده امامك ارقهسنده قالور الکبابة سحابه وزننده برد وای صینی آدیدر یعنی چین دیارندن کلور بردارو اسمیدر لسانمزده دخی کبابه ایله وکبابه ایله متعارفدر قوقلو بو ردخی دیرلر وعربیده حب العروس دخی

دینور الکبکوب والکبکوبة والکبکبة کافلرك ضمیله بری برینه صقشوب درطوپ اولان کروه وجماعته دینور نه اولورسه اولسون قیس کبه کافك ضمیله بجیله قبیلهسندن منشعب برقبیله آدیدر الکتب کافك فتحی وتانك سکونیله والکتاب کافك کسریله یازمق معناسنهدر یقال کتبه کتبا وکتابا من الباب الاوّل اذا خطه وکتب قربه مقولهسنی ایکی صرم ایله دیکمك معناسنهدر یقال کتب السقاء کتبا اذا خرزه بسیرین راغبدن مستفاد اولان بودرکه اصل کتب وکتاب ایکی مشین وسختیان مقولهسنی ایکی صرم ایله بری برینه چاتمق معناسنه موضوع اولوب بعده عرفده یازو ایله حروفی بری برینه ضم وجمع ایلمك معناسنه استعمال اولندی کذلك الفاظ وکلماتی نظم والصاق ایلمکده استعمال اولندی واثبات وتقدیر وایجاب وفرض بالکتابه مقاملرنده دخی استعمال اولنمشدر نته که آیات قرآنیهده وارد اولمشدر زیرا برنسنهیه ابتدا اراده بعده قول و بعده کتابت تعلق ایلمکله اراده مبدأ و کتابت منتهی اولور بعده مبدأ اولان مرادك توکیدی قصد اولندقده آندن منتهی اولان کتابت ایله تعبیر اولنور کما فی التنزیل کتب الله لاغلبن انا ورسلی * الایه پس معانیء مزبوره مایؤول الیه اعتباریله اولور وکتاب لفظی که مصدردر آنکله کاه مکتوب اولان وکاهیجه مکتوب فیه اولان یعنی صحیفهء مکتوبه اراده اولنور ومؤلفك بصائرده بیانی راغبك بیانته موافقدر و بوراده یازمق معناسی کرچه حقیقت لغویه اولمق اوزره مثبت کبیدر لکن مؤلف کاه ابتداء حقیقتی وکاه مجازی ذکر ایلمك عادتیدر تشویش اذهان ایتمك طبیعتیدر بو صورتده یازمق معناسی حقیقت اولمق لازم کلمز ابن کمال علیه الرحمة دأب مؤلفه امعان ایلمامك حسبیله صاحب قاموس یازمق معناسنی حقیقت لغویه اولمق اوزره ثبت ایلمشدر دیو شیخ زادهیه اعتراض ایلمشدر الحاصل کتاب کلمهسی مصدردر آنکله مکتوب تسمیهسی مبالغه ایچوندر ضرب الامیر مضروب الامیر معناسنهدر یاخود معنای مزبورده کتاب اسمدر لباس ملبوسك اسمی اولدیغی کبی وکتاب بالفعل مکتوب اولمق لازم دکلدر علاقهء اولیه ایله قبل النظم کلامهده اطلاق اولنور انتهی وکتب دیشی آت ودوه مقولهسی حیوانك فرجنی ارککك آشمسون دیو بغلیوب مهرلمك یاخود کوپه طرزنده دمور یا باقر حلقه ایله کلیدلمك معناسنهدر عربلر بکیل اولان قصراغی ناجنسدن محافظه ایچون فرجلرنی کلیدلدکلری مشهوردر اولمشدر یقال کتب الناقة کتبا من الباب الاول والثانی اذا ختم فرجها اوخرزم بحلقة من حدید ونحوه پك مقبول قصراغی التون کلید ایله کلیدلدکلری منقولدر وکتب ولدی هلاك اولمش ناقهیی بوّدیدکلری صورت مصنوعهیه یاقدقده بوّی قوقلامغله سود و یرمکدن امتناع ایلمامك ایچون بورنك دلکلرنی برنسنه ایله حلقهلیوب بغلمق معناسنهدر وبوّ یاوریسی هلاك اولان ناقهیه یاوریسی شکلنده دوزدکلری صورت مصنوعهدرنته که مادّهسنده مفصلدر یقال کتب الناقة اذا ظأرها فخزم منخریها بشیء لئلا تشم البوّ بورادهء البوّ برینه البول نسخهسی غلطمکرر وهدر احترازا اولنه الکتاب خطاب وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وکتاب ما یکتب فیه یعنی کندوسنه یازو یازیلجق شیئه دینور کاغد ودری ولوح کبی ویازو یازهجق دواته وحقه یه اطلاق اولنور که آلت کتابتدر وخاصّه حضرت موسایه نازل اولان توراة کتابنه اطلاق اولنور ویازو یازلمش صحیفهیه اطلاق اولنور که مکتوب تعبیر اولنور فارسیده نامه دینور وکتاب فرض وایجاب وقدر یعنی تقدیر وحکم وقضا معنالرینه استعمال اولنور نته که ذکر اولندی قرآن کریمده اون برمعنایه ورودی بعض مفسرلردن منقولدر قال الله تعالی کتب علیکم الصیام ای فرض ولولا کتاب من الله سبق ای حکم قال فی الاساس وهذا کتاب الله ای قدره وسألنی بعض المغاربة ونحن فی الطواف عن القدر فقلت هو فی السماء مکتوب وفی الارض مکسوب التکتیب تفعیل وزننده بودخی یاز و یازمق معناسنهدر لکن تکثیری متضمندر یقال کتبه تکتیبا بمعنی کتبه و برکسهیه یازو تعلیم ایلمك معناسنهدر یقال کتب فلانا اذا علمه الکتابة وآلایی وعسکری برلو برنده یصایوب ترتیب وتنظیم ایلمك معناسنهدر یقال کتب الکتیبة اذا هیأها الاکتتاب افتعال وزننده بودخی یازو یازمق معناسنهدر یقال اکتتبه اذا خطه علی قول کتب وکتابت یاز و یازمق واکتتاب استملاء معناسنهدرکه برکسهیه یازو یازدرمق معناسنهدر یعنی کندی قرأت یاخود تقریر ایدوب آخرك املا ایلمسنی طلبکار اولمق معناسنهدر که استکتاب ایله مرادفدر یقال اکتتبه ای استملاه مترجم دیرکه بیضاوی اشبو وقالوا اساطیر الاوّلین اکتتبها فهی تملی علیه الایه کریمهسنی کتبها لنفسه اواستکتبها کلملریله تفسیر ایلمشدر بوکه کوره اکتتاب یازو یازمق یاخود کندی ایچون آخر کسهیه یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه اولور اوّله کوره واقعا مقتضای بابیدر که کتابت تکلفنی درعهده ایلمش اولمقدر پس مؤلفك خطه قولی مادّهیه اعتماد ایله اکتفا قیلندندن اولور که خطه لنفسه سکنده اولور وثانی یه کوره احتجام وافتصاد بابندن اولور که حجام وفصادك کندیسنی حجامت وفصد ایلمسنی طلبکار اولمق معنالرینهدر ومؤلف دخی عنقریب کتبه لفظنك تفسیرنده اکتتابك کتابا قولیله اکتتاب برکسه کندی نفسی ایچون

مطلب

ربازو یازمق معناسنه اولدیغنی اشعار ایلمشدر که انتساخ معناسنه اولور واکتاب کتب کبی قربه مقوله سنی ایکی
صرم ایله قاوشدیروب دیکمك معناسنه در یقال اکتتب السقاء بمعنی کتبه وبرکسنه کندی اسمنی دفتر دیوان
سلطانی یه قید ایتدرمك معناسنه در یقال اکتتب فلان اذا کتب نفسه فی دیوان السلطان دفتر سلطانی یه مقید
اولمغه شایان خدمت وعمل اظهار ایلمکله کویا که اسمنی کندی یدیله قید ایلمش اولور وبرآدمك ایچریسی قبض اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال اکتتب بطنه اذا امسك یعنی حصر الاستکتاب استفعال وزننده برکسنه کندی
ایچون برکاتبك یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه در که مراد اکا یاز ویازدرمقدر یقال استکتبه ای استملاه کرچه املاء
واستملاء عرفده طریقهٔ معهوده ایله یازمق ویازدرمق معناسنه در لکن بوراده حقیقتلری مراددر نته که قریبا ذکر
اولنور الکتبة عمده وزننده شول صرمه وترشه یه دینور که آنکله طلوم وقربه مقوله سی نسنه دیکیلور وقصراغك
وناقه نك ناجنس ارککك آشمامق ایچون فرجلرنی بند ایلیه جك کلیده دینور وطلوم وقربه مقوله سنده اولان دیکش
درزینه دینور الکتبة کافك کسریله نسخه سی آلنه جق کتاب ومکتوبی یازمق حالتنه دینور که اسمدر الکاتب
کتابتدن اسم فاعلدر که یازیجی یه دینور فارسیده دبیر دینور وکاتب عالم ودانا اولان ذاته اطلاق اولنور سلفده
کاتب اولان علم ومعرفتله متصف اولدقلرینه مبنی در قال فی النهایة وفی کتابه علیه السلام الی اهل الیمن قد بعثت
الیکم کاتبا من اصحابی اراد عالما سمی به لان الغالب علی من کان یعرف الکتابة ان عنده العلم والمعرفة وکان عندهم
عزیزا واقعا کاتب اولان آدم البته اهل علم اولمق لازمدر نته که فارسیده دبیر دینور که اصلی دوویر ایدی ایکی قوتلو
دیمکدر که بری قوت علم وبری قوت کتابت اوله جقدر الاکتاب همزه نك کسریله یازو تعلیم ایلمك معناسنه در
یقال اکتب صبیا اذا علمه الکتابة وبرکسیه کندی ایچون برباز ویازدرمق معناسنه در تقول اکتبنی هذه القصیدة
ای املها علی واملاء کرچه یازمق معناسنه در که اصلی املال ایدی بعده عرف قدماده براستاد یازیلجق ماده یی
کندی تقریر ایدوب شاکردی تحریر ایلکده استعمال اولنمشدر نته که مبسوط وبعض کتب متقدمه بو وجه اوزره
تألیف اولنمشدر واول مؤلفه دخی املاء اطلاق ایدرلر ایدی امالی ابن حاجب کبی املاء کلمه سنك جمعیدر مثال
مزبورده لغوی وعرفیسی اراده اولنمق محلدر واکتاب قربه نك وطلومك اغزنی بغلمق معناسنه در یقال اکتب القربة
اذا شد رأسها الکتاب رمان وزننده کاتب کلمه سندن جمعدر یقال هم کتاب ای کاتبون المکتب مقعد وزننده
اسم مکاندر کتابت تعلیم اولنان محله دینور حالا مکتب صبیان علم وکتابت تعلیمکاهلریدر که فارسیده دبیرستان دینور
بالکه علم تعلیمکاهنه مدرسه اطلاق اولنور پس صبیان مکتبی توسع اوزره در ومکتب اطلاقی موضع کتابت یاخود
مجمع اولمق اعتباریله در وجوهرینك کتاب ومکتب برمعنایه در یعنی مکتبه کتاب دخی دینور جمعی کتاتیب کلور
قولی غلطدر مترجم دیرکه جوهری قول مزبوری لیث وسائر بعض ائمه دن تلقی ایلدیکنی شارح تصریح ایلمشدر
واقعا اساسده دخی سلم ولده فی المکتب والکتاب وذهب الصبیان الی المکاتب والکتاتیب وقیل الکتاب الصبیان
لا المکان عبارتیله مرسوم اولدیغندن بشقه شهاب علیه الرحمه کتابك مکتب معناسنه ورودنی غرر الخصائص نام
کتابدن ابو العیناء نام شاعرك اشبو قطعه سیله استشهاد ایلمشدر * تعس الزمان لقد اتی بعجاب * ومحی رسوم الظرف
والاداب * واتی بکتاب لو انبسطت یدی * فیهم رددتهم الی الکتاب * اولکی کتابدن مراد کاتبون وثانیدن مراد مکتب
دیمکدر الحاصل مکتبه کتاب اطلاقی وارد اولوب لکن ظاهر احالیت ومحلیت علاقه سیله مجازدر مؤلفك نفیی حقیقته
محمولدر وکتاب اطفالك تعلیم اوقی تعبیر ایتدکلری تمرنسز وباشی طوپاق کوچك اوقه اطلاق اولنور طوقندیغی
نشانه تأثیر ایلمیوب همان یازو کبی جزدیغی ایچون المکتوب مستوعب وزننده طلوم کبی شیشکن وطولغن
شیئه دینور اکتتابدن اسم فاعلدر یقال شیء مکتوب ای منتفخ ممتلیء الکتیبة غریبه وزننده عسکره وآلایه اطلاق
اولنور جمعیتلری حسبیله علی قول عسکر عظیمدن آلارغه اوله رق برسمته چکلمش طوپ آلایه دینور یاخود دشمن
اوزره چاپل ایدن بربلوك سواری عسکره دینور که یوزدن بیك نفره قدر اوله یقال جائت کتیبة ای الجیش
او الجماعة المستحیزة من الخیل او جماعة الخیل اذا اغارت من المائة الی الالف التکتب تفعل وزننده هر طرفدن
کلوب برکك معناسنه در یقال تکتب القوم اذا تجمعوا بنوکتب کافك فتحی وتانك سکونیله عربدن بر بطن در
المکتب معظم وزننده شول اوزم سالقمنه دینور که اوزمنك بعضیسی اکل اولنمش اوله تکتیبدن اسم مفعولدر که
بناسی ازاله ایچون اولمغله جمعیت مزال اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر یقال عنقود مکتب اذا کان قد اکل بعض ما فیه
المکاتبة مفاعله وزننده یاز ویازشمق ومکتوبلشمق معناسنه در یقال کاتبا ای تکاتبا ومکاتبه قول جنسی کندیسی
کتابته کسدرمك معناسنه در یعنی کندی نفسی اوزره افندیسنه بهاسنی یازدرمق تا که نه زمان ادا ایدرایسه

آزاد اوله پس یازمق ایکی طرفدن حاصلدر که افندیسی شرط مزبور وجودنده وفا وقول دخی بهاسنی
قزانوب ادا ایلمك اوزره یازملرندن عبارتدر یقال کاتبه عبده مکاتبة وهی ان یکاتبه علی نفسه بثمنه فاذا اداه عتق
شارح دیرکه قوله اسم فاعل واسم مفعول عنوانی دخی صحیح اولور لکن ابتدا کتابه افندیدن ظهور ایلمکله
اسم فاعل عنوانی آنده اوفقدر وکتاب دخی بو معنایه در که مفاعله دن مصدر ثانیدر ومعنای مزبورده متداول اولان
کتابه ثلاثیدن مصدردر الکثب کافك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کثب الشیء
کثبا من الباب الاول والثانی اذا جمعه وبرکك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور یقال کثب القوم اذا اجتمعوا
وصو مقوله سنی دوکمك معناسنه در یقال کثب الماء اذا صبه وکیرمك معناسنه در یقال کثب فیه اذا دخل وکثب
طیء قبیله سنه مخصوص بردره آدیدر وکثب صیدك کاثبه سی رامینك تو اکنه کلمك معناسنه در که کاثبه دن
مأخوذ اولور تقول کثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته شارحك بیانته کوره کثب قرب معناسنه در کثب کبی که
فتحتیله در قالدیکه صواب اولان بو ماده افعال بابندن اولمقدر جمیع امهاتده افعالدن اوله رق مرسومدر حتی اساسده
واکثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته کما یقال افقرك ای امکنك من فقاره عبارتیله مثبتدر وبرنسنه یی باش اشاغی
چویرمك معناسنه در یقال کثب کنانته ای نکبها وبرکسه اوزره حمله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال کثب علیه اذا حمل
وکر علیه وحیوانك سودی چکیلوب ازالمق معناسنه در یقال کثب لبن الشاة اذا قل الکثب فتحتیله یقینلق
معناسنه در یقال رماه من کثب ای من قرب وکثب طیء قبیله سی دیارنده برموضع آدیدر الکثیب امیر وزننده
قوم یغندن اولان تپه یه دینور جمع معناسنه در جمعی اکثبه کلور که جمع قلتدر وکثب کلور ضمتیله وکثبان کلور
کافك ضمیله وکثیب یمن دکزی ساحلنده برموضع وبحرین قضاسنده ایکی قریه آدیدر الکثبة زمره وزننده آزجه
صویه وآزجه سوده دینور علی قول قاب دبنده قلان بر یودملق مقدار جه نسنه دینور یاخود کاسه طلوسنه دینور
وکثبه برموضع آدیدر وبرکومه وبریغن شبئه دینور غلال وخرما وطپراق وسائر نسنه اولسون ومطلق آزجه آزجه
مجتمع اولمش نسنه یه دینور وطاغلر ارالغنده اولان چقورجه اوتوراقلو یره دینور که الاك تعبیر اولنور الاکثاب
همزه نك کسریله برکسنه یه کثبه یعنی ذکر اولنان صو یاخود سود ایچورمك معناسنه در یقال اکثبه اذا سقاه کثبة
وقریب اولمق معناسنه در یقال اکثبه واکثب له واکثب منه ای دنا منه ویقال اکثبك الصید فارمه کما ذکر الکثاب
غراب وزننده چوق نسنه یه دینور وکثاب نجد اولکه سنده برموضع آدیدر الکثاب رمان وزننده یلکی وتمرنی
اولمیان اوقه دینور نته که تای فوقیه ایله کتاب دخی دینور وبونده شداد وزننده دخی لغتدر الکاثبة رابیه وزننده
آتك اموزی باشنه دینور اکر قاشنك دبنه کلور راکبك بزکن الی اوراده اصیلور جمعی اکثاب کلور الکاثب
ثانك کسریله برموضع یاخود برجبل آدیدر الکثباء کافك فتحیله طپراغه دینور التکثیب تفعیل وزننده برنسنه
آزالمق معناسنه در یقال کثب الشیء تکثیبا اذا قل الکثاب کتاب وزننده اوق کبی آتیله جق نسنه یه دینور
یقال ما رماه بکثاب ای شیء سهم وغیره وبونك مقامنه مختصر در نته که سیوطی مزهرده تصریح وسهم صغیر ایله
تفسیر ایلمشدر مؤلف تعمیم اوزره تفسیر ایتمشدر المکاثبة مفاعله وزننده برکسیه یك قریب اولمق معناسنه در
تقول کاثبتهم ای دنوت منهم الکثعب جعفر وزننده فرجی ایری ویومری اولان خاتونه دینور وبو فرجه دخی
وصف اولور یقال امرأة کثعب ای ضخمة الرکب ویقال رکب کثعب ای ضخم الکثنب نونله جعفر وزننده
طاش کبی صلب وشدید اولان شیئه دینور نونك تقدیمیله کنثب دخی لغتدر الکحب کافك فتحی وحای مهمله نك
سکونیله قورغه دینور حصرم معناسنه مفردی کحبه درهایله وکحب دبر ومقعده دینور ومصدر اولور برآدمك
مقعدینه اورمق معناسنه یقال کحبه کحبا من الباب الثالث اذا ضرب دبره التکحیب تفعیل وزننده آصمه قورقلمق
علی قول دانه سی یعنی قورغی چوق اولمق معناسنه در یقال کحب الکرم تکحیبا اذا ظهر کحبه او کثر حبه الکاحبة
چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال دراهم کاحبة ای کثیرة ویوکسك علولی آتشه دینور یقال
نار کاحبة اذا ارتفع لهبها کوحب جوهر وزننده برموضع آدیدر کحکب کافله جعفر وزننده برموضعدر کحلب
جعفر وزننده اسامیء ناسدندر الکدب کافك فتحی ودال مهمله نك سکونیله والکدب کتف وزننده والکدب
فتحتینله والکدب کافك ضمی ودالك سکونیله وبونلرده ذال معجمه ایله ده لغتدر کنج وتازه جوانلرك طرنقلرنده
یعنی طرنقلری دیبلرنده اولان بیاضه دینور مفردلری هایله در الکدیباء بنیهٔ تصغیر ایله کدب معناسنه در
وقرأ ابن عباس رضی الله عنهما وجاؤا علی قمیصه بدم کدب الایة بالدال المهملة ای ضارب الی البیاض
کأنه دم قد اثر فی قمیصه فلحقته اغراض کالنقش علیه یعنی حضرت یوسفك کوملکنی اخوانلری اوزرنده بیاض

جالارقان اثر ایله کتوردیلرکویا که قان کوملکه طوقنمغله آثار واعراضی کوملك اوستنده نقش کبی کورینورایدی
کذب لفظی بونده ذکر اولنان کذب ظفردن مأخوذ در المکذوبة محبوبه وزننده شول دلبر خاتونه دینورکه
بدنی سیم صاف کبی خالص بیاض اوله یقال امرأة مکذوبة ای النقیة البیاض الکذب ذال معجمه ایله کتف وزننده
والکذب کافك کسریله والکذبة کافك فتحی وآخرده هایله والکذبة کافك کسریله والکذاب کتاب
وزننده والکذاب جنان وزننده یلان سویلمك معناسنه دریقال کذب الرجل کذبا وکذبا وکذبة وکذبة وکذابا
وکذابا من الباب الثانی اذا اخبر بخلاف ماهو ویقال کذب الرجل علی بناء المجهول اذا اخبر بالکذب یعنی یلان
سوز ایله آکدانلدقده مصاحده درکه کذب خصوصنده عمد وخطا مساویدر زیرا اهل سنت عندنده صدق ایله
کذب بینده واسطه یوقدر نهایت کاه عمد ایله سویلنان کذبه تعلق ایدر ومؤلف بصائرده تفعیلدن مصدر اوله رق
کذاب که کافك کسری وذالك شدتیله در واکذوبه که همزه نك ضمیله در وکاذبه ومکذوب ومکذوبه ومکذبه
وکذبان که غفران وزننده در وکذبی لفظی که بشری وزننده در زیاده قلمشدر وعربلر ناقه بغور آشدقدنصکره
کبه لك علامتی اولمق اوزره قویرغنی قالدروب کزدکدنصکره کبه چقمدیغی حینده کذبت الناقة دیرلر وبوندن
اسم تصرف ایدرلر کامیجیء واشبو کذب ماده سی ایکی مفعوله ده تعدیه ایدر یقال کذبه الحدیث وکذب
کلمه سی که فعل ماضیدر بعضا وجب معناسنه استعمال اولنور ومنه حدیث عمر رضی الله عنه کذب علیکم
الحج کذب علیکم العمرة کذب علیکم الجهاد ثلثة اسفار کذبن علیکم قیل ان معناه وجب علیکم
وعند البعض بوندن مراد بعث واغرا وترغیبدر عربلرك کذبته نفسه قولندن مأخوذدرکه برکسه نك نفسی
کندیسنه آمال عمیقه ومطالب بعیده لری تخییل وتمنیه ایله دور ودراز امل وامنیه ایله خلیالره القا ایلدکده عربلر
کذبته نفسه دیرلر پس بومقامده دنیوی واخروی آمال واجور امنیه سنی متخیله کزده تصویر وتحقیق ایله
ذکر اولنان اسفار ثلاثه یه سزلری اعمالی جهتلرینه تشویق وترغیب وتنشیط ایلسون دیمك اولور رضی ورحم کلمه لری
کبی اخبار بمعنی انشا اولور وقالدیکه حدیث مرقومده واقع الحج کلمه سی مرفوع اولمغله وجه مذکور اوزره تأویل
اولندی وبعض محدثین منصوبا قرأت ایلدیلر بوکوره علیکم لفظی اسم فعل اعتبار اولنور که ملازمت ومداومت
قیله سز دیمك اولور وکذب کلمه سنده حج لفظنه راجع ضمیر غائب اعتبار اولنور که حج ظاهر مفسر اولدیغندن ناشی
محذوف اولمش اولور وعلیکم الحج فقره سی جمله اخری اعتبار اولنمغله کذب الحج ای وجب الحج وعلیکم الحج ای
لازموه سککده اولور یاخود معناحج اکر نفسره لسانی حالله بن سزلك مسبوق اولان ذنوبکزی هادم واول خصوصه
کافی دکلم دیرایسه کذب ایلمش اولور دیمك اوله بوصورتده کذب کندی معناسنده مستعمل اولور عمره وجهاد فقره لری
دخی بوکا قیاس اولنور مترجم دیرکه معنای اولمه اشبو * اکذب النفس اذا حدثتها * مثلی موافقدر یعنی نفسکه
سن امل ومرامکه ظفریاب اوله مزسن دیو تحدیث ایله که فتور وکلال کاهله سعیکه مانع اولور بلکه مقصوده فوز
ونیل وبلوغی ترویج ایده رك تحدیث وتخییل وتهییج ایله که سعی واقدامه مدار تنشیط اولورکه همت دیدکلری
بواوله جقدر مثل مزبور جسارت واقدامه حث واغرا محلنده ضرب اولنور وبشاردن سؤال ایلدیلرکه اشعار عربدن
بك معتبر اولان قنقی شعردر جوابنده لبیدك اشبو * واکذب النفس اذا حدثتها * ان صدق النفس یزری بالامل
بیتی وجدا غده بك اشعردر دیدی واقعا جمله امور وآمالك حصولنه اساس ومداردر وبونك مقابلنده عربلر صدقته
نفسه دیرلر یعنی برکسنه نك طلبنده نفسی محنت وعجز تخییل ایلمکله تباطی وتکاسل ایتدی دیمکدر بناء علیه نفسه
کذوب اطلاق ایدرلر وزمخشرینك فائقده وابن اثیرك نهایه ده خلاصه بیانلری اوزره مؤلفك تحقیقی کبی الحج کلمه سی
کذب فعلنك فاعلی اولمق اوزره اخبار اولنمشدر ثانی دلالت ایلدیکیچون وعلیکم اسم فعلدر وجب الحج وعلیکم
الحج تقدیرنده در وعند البعض مرادینه حث واغرادر یعنی حج سزلك طرفدن کندیسنه کمال میل ورغبت واهتمام
ظن ایلمشیدی لکن ظنی کاذب اولدی دیمکدر واخفش دیدی که الحج لفظی صورتا مرفوع وبالمعنی منصوبدر
زیرا مراد حج ایله امردر نته که امکنك الصید دیرلرکه مرادارمه دیمکدر وبوندن ماعدا احادیث شریفه ده عدیده ده
کذب کلمه سی علیکم معناسنه وارد اولمشدر کذلك کلام عربده کثیردر ومثل مجراسنه جاری اولمشدر وعلی القاری
شیخ نورالدین العسیلی نام فاضل مومیه قدن روایت ایدرکه شجره نسب نبوی نسخه سنده کذب النسابون حدیثی
شرحنده تعبیر وحدرکه کذب صدق معناسنه دخی وارد اولور شمل کلمه سی کبی که جمع وتفریق معناسنه اضداددندر
پس احادیث مرقومه بومعنادن تصرف اولنمق اهون واقربدر وقالدیکه کذب وجوب معناسنده استعمالی
توسعانی مشتملدر زیرا مرتبه ثانیه ده کذب نفس وضمیرده تخییل امنیه معناسنه اولوب وعادتا تحقیق ولزوم اکلالزم

مطلب

اولمغله وجوب ولزوم معناسنده استعمال اولنمشدر وفعلنده استعارهٔ تبعیه ایله تصویر اولنور وشهابك بیانه کوره
کذب علیکم الحج قولی لیکذبك سبکنده اولمغله لینشطك ویبعثك علی اتیان الحج دیمك اولورکه مجاز بنوعین اولور
وبونده ایکی وجه جائزدر بری کذب فعلی حرف استعلا ایله متعدی اولان برفعل ایله تضمین ایلمکدر وجب ولزم
فعللری کبی وبریسی ایکی کلامی متضمن اولمقدر کویا که کذب ای وجب الحج لیرغبك الحج هو واجب علیك دیمك
اولور ومفردات راغبده وجب علیکم عبارتیله مفسر اولوب وبونك حقیقتی حجك وقتی کیجکدیکندن وسزك بطائت
اوزره حرکتکزدن ناشی فائت حکمنده اولدی دیمکدرکه کذب علیکم الحج کاد یکذب ای یفوت الحج سبکنده
اولوب بنه مجاز بمرتبتین اولور وابوعلی الفارسی دیدیکه کذب قولدن برنوع اولمغله قول ماده سنده جاری اولان
اتساع که غیر نطق معناسنده اولان استعمالدن عبارتدر کذب ماده سنده دخی جائزدر ازجمله قول ضرب وغلبه
معنالرنده مستعمل اولدیغی کبی کذب دخی سلب وانتفاء مقوله سی معنالرده مستعمل اولور وزمخشری فائقده زیاده
بسط واغنا ایلمشدر لکن خلاصه سی وجه مشروحدر الکاذب والکذاب شداد وزننده والتکذاب تانك
وکافك کسری وتشدید ذالله تفعال وزننده که فی الاصل تفعلدن مصدردر مبالغة وصف مراد اولنمشدر
زیرا تفعال وصف اوله رق بوقدر بلکه مصدر واسم اوله رق وارددر والکذوب صبور وزننده والکذوبة هایله
والکذبان سکران وزننده والکیذبان فیعلان وزننده والکیذبان ذالك ضمیله والکذبذب کافك وذالرك
ضمیله والکذبذب ذال اولانك تشدیله که فعلعل وزننده در عینك ماقبلنه جنسی زیاده قلنمشدر مبالغه ایچون
واولکنده ایکی زیاده وبونده جوهری اوزره اوچ زیاده واردر والاکذبة کافك ضمیله همزه وزننده والمکذبان
میمك وذالك فتحیله که مفعلان وزننده در والمکذبانة هایله والکذبذبان کافك وذالك ضمیله که فعلعلان
وزننده در درت زائدی واردر بونلر مجموعی صفتدر یلانجی یه دینورکه دروغی تعبیر اولنور نفتا ونلری صیغه لرینه
کوره در الاکذوبة همزه نك ضمیله والکذبی بشری وزننده والمکذوب میسور وزننده والمکذوبة آخرده
هایله والمکذبة مشربه وزننده والکاذبة والکذبان غفران وزننده والکذاب غراب وزننده اسملردر یلان
سوزه دینورلکن مؤلف بصائرده بونلری دخی مصدر اولمق اوزره ثبت ایلمشدر نته که ذکر اولندی الاکذاب
همزه نك کسریله برکسه یی یلانجی بولمق معناسنه درکه همزه سی وجدان ایچوندر یقال اکذب فلانا اذا الفاه کاذبا
وبرکسه یی یلان سوز سویلتمك معناسنه دریقال اکذبه اذا حمله علی الکذب وبرکسه نك یلانتی میدانه چقارمق
معناسنه دریقال اکذبه اذا بین کذبه وبرکسه چاغرلدقده کندیسنی نائم صورتنه قویوب ساکت اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال اکذب الرجل اذا صیح به وهو ساکت یری انه نائم الکذوب والکذوبة هایله نفس انسانی یه
اطلاق اولنور نته که ذکر اولندی الکذابان تثنیه بنیه سیله ایکی یلانجی دیمکدرکه بریسی بنو حنیفه قبیله سندن
مسیلمه وبری بنو عبس قبیله سندن اسود نام کذابلردر زمان سعادت اواخرنده نبوت ادعا ایلمشلردر المکذب
محدث وزننده والکاذب شول ناقه یه اطلاق اولنورکه ارکك آشوب بروقت قویرغنی قالدیره رق کندوسنی
کبه صورتنده کوستوردکدنصکره کبه ظهور ایلمیه کویا که بونلرا کاصفت خاصه اولمشلردر یقال ناقة مکذب
وکاذب وهی التی یضربها الفحل فتشول ثم ترجع حائلا وقد کذبت تکذیبا وکذبت کذبا التکذیب تفعیل
وزننده چوق یلان سویلمك معناسنه در یقال کذب تکذیبا یعنی کذب وناقه ارکك چکلدکدنصکره برمدت
قویرغنی قالدیروب کندوسنی کبه صورتنده کوستوردکدنصکره بوش چقمق معناسنده استعمال اولنور یقال
کذبت الناقة وکذبت کما ذکر وعربلر فلان اوزره قطعا خوف واندیشه ایلمیه رك حمله وهجوم ایلدی دیجك
یرده حمل علیه فما کذب دیرلرکه لسانمزده کرچکدن حمله ایلدی تعبیر اولنور کویا که حمله سنی کاذب ایلمدی دیمك
اولور نته که صدق دخی بوموقعده مستعمل اولور واصلا توقف وتردد ایلیوب فلان ایشی ایشلدی دیجك یرده
ما کذب ان فعل کذا دیرلر وتکذیب وکذاب برایشی اینانمیوب انکار ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال کذب
بالامر تکذیبا وکذابا اذا انکره شارح دیرکه تفعیل بابنك بناسی کاه تفعیل وکاه فعال کلور کذاب کبی وکاه تفعله کلور
توصیه کبی وکاه مفعل کلور ممزق کبی وتکذیب برکسه یی کلامی یلاندردیو یلانجیلقله وصف ایلمك وکاذب
چقرمق معناسنه دریقال کذب فلانا اذا جعله کاذبا وصفه بالکذب وعربلر برکسه مراد ومباشرت ایلدیکی
عمله اقدام ایلیوب آندن فراغتله کیرو طورسه کذب عن امر قد اراده دیرلر احجم معناسنه وبرکسیه تسلط
واستیلا قصدنده اولان برحادثه یی یاخود برآخر کسه یی آندن رد ومنع ایلسه کذب عن فلان دیرلر رد عنه
معناسنه کویا که اول مسلط اوله جق تسلطی دعواسنده تکذیب ایلمشدر وآهو کبی بروحشی جانور نفرتله

قاچوب كيدركن كلوروارمى ديو اكسه سنه ياقوب طوردقده كذب الوحشى ديرلر واساسده جرى الوحشى ثم كذب عبارتيله مرسومدر كويا كه بردوزه يه سكرتمسنك ادعاسنى تكذيب ايلدى ياخود كنديسى سكرتمك ادعاسنده كذب ايلمش اولور المكذوبة مجذوبه وزننده ضعيف وزبون اولان خاتونه اطلاق اولنور الكذاب شداد وزننده پك يالانجى يه دينور نته كه ذكر اولندى وكذاب برقاچ قبيله ده بر ينچه شاعرك لقبيدر كذاب بنى كلب جناب بن منقذدر وكذاب بنى طابخه كلب نام شاعردر غريبدر كه اسمى كلب ومخلصى كذابدر وكذاب بنى الحرماز عبدالله بن الاعوردر كيذبان ذالك ضميله بنو محارب جماعتندن عدى بن نصر نام شاعرك لقبيدر التكذب تفعل وزننده متكلفه يعنى قصدا خلاف سوزلر پيدا ايدەرك يالان سويلمك معناسنه در يقال تكذب الرجل اذا تكلف الكذب وبركسه يى يالانجى اولمق اوزره زعم ايلمك يعنى يالانچى صانمق معناسنه در يقال تكذب فلانا اذا زعم انه كاذب المكاذبة مفاعله وزننده والكذاب قتال وزننده بركسيه يالان سوز سويلمك وبرى برينه يالان سويلشمك معنالرينه در تقول كاذبته مكاذبة وكذابا الكرب كافك فتحى وراءنك سكونيله غم وتاسه يه دينوركه عارض اولديغى نفس انسانيه يى شدتى سبيله دمبسته ايدر جمعى كروب كلور وبو فى الاصل مصدردر اثاره ارض معناسندن مأخوذدر يقال اخذه الكرب وهو الحزن يأخذ بالنفس وكرب مصدر اولور بركسه يى غم وتاسه شدتى سبيله دمبسته ايلمك معناسنه يقال كربه الغم كربا من الباب الاول اذا اخذ نفسه وكرب بوكمك معناسنه در يقال كرب الحبل اذا فتله وبو قاغوى اياغه پك صقشدرمق معناسنه در يقال كرب القيد على المقيد اذا ضيقه وزراعت ايچون ترلايى سوروب نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض اذا اثارها للزرع بونك مصدرى كراب دخى كلور كاسيذكر وكرب قوغه يه كرب ديدكلرى ايپى بغلمق معناسنه در يقال كرب الدلو اذا جعل بها الكرب وبركسه نك قوغه سندن كرب ديدكلرى ايپ كسلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الرابع اذا انقطع كرب دلوه وخرما اغاجندن كرب ديدكلرى بداق اوجه سى اخذ ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الاول اذا اخذ الكرب من النخل وكريب اولان ترلايه اكين اكمك معناسنه در يقال كرب الزارع اذا زرع فى الكريب وكرب برنسنه نك مقدارينه مماثل وياخود مقارب اولان شيئه اطلاق اولنور يقال هذه ابل مائة اوكربها اى نحوها وقرابها يعنى شو دوه لر يوز مهاردر ياخود يوز قدر ويوزه اقربدر الكربة غربه وزننده بودخى قلبه تأثير ايدن تاسه واندوهه دينور كه اسمدر كرب كبى الاكتراب افتعال وزننده غمكين واندوهناك اولمق معناسنه در يقال كربه الغم فاكترب المكروب والكريب اميروزننده تاسه لو غمكين ومحزون كشى يه دينور وكريب خبرا چدقلرى اوقلاغويه دينور شويق دخى دينور وغرس وزراعت ايچون سوريلوب اصلاح اولمش ترلايه دينور وقاشك وقارغينك بغومنه دينور الكراب كتاب وزننده بودخى كرب كبى مصدردر زراعت ايچون ترلايى سوروب نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض كربا وكرابا اذا اثارها للزرع ومنه المثل * الكراب على البقر * مؤلف بونى كلب ماده سنده ذكر ايلمشدر زيرا اكثرى الكلاب على البقر عنوانيله مشهوردر وكراب دره لرده اولان صوآقنديلرينه دينور بونك مفردى كربه در جره وزننده الكرب فتحتينله خرما اغاجنك قابن شاخلرى كسلدكدنصكره اموز باشى كبى برنده قلان اوجه كنوكلرينه دينور مفردى كربه در هابله وكرب شول ايپه دينوركه ايكى اوچ قات ايدوب قوپلرده قوغه اغاجلرينك اورتەلرينه بند ايدرلركه براوجى دخى بيوك ايپه بغلو اولورتا كه صويه واصل اولان بو ايپ اولوب بيوك صويه طوقنمغله چورمكدن محفوظ اوله شهرلرده آتك برينه زنجير بند ايدرلر الاكراب همزه نك كسريله كرب كبى قوغه يه ذكر اولنان كرب ديدكلرينى كچورمك معناسنه در يقال اكرب الدلو بمعنى كربها وبرقابى كركى كبى طولدرمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه تضييقله مغموم ودمبسته ايلمكدر يقال اكرب السقاء اذا ملأه وبورمكده ويرايشى طوتمقده شتاب وسرعت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اكرب الرجل اذا اسرع التكريب تفعيل وزننده بودخى قوغه يه كرب كچورمك معناسنه در يقال كرب الدلو تكريبا بمعنى اكربها وكرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة وامكجى اتمك آچاركن اوقلاغوبى طاقردمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا اطفق المكرب مكرم وزننده سكيرلرى طولغون وقوندا اولان مفاصل اعضادن برينه اطلاق اولنور ومطلقا قورومى وبنيه سى قوند وقوى وشديد اولان ايب واورغان وبنا ومفاصل اعضا وآت وساير حيوان مقوله سنه اطلاق اولنور الكرابة كافك ضمى وفتحيله خرما ديوشورلدكدنصكره دالرك ديبلرنده قلان بشاغه دينوركه بشاقيلر ديوشورلر جمعى اكربه كلور افعله وزننده كويا كه زائد اولان الفى مطروح اعتبار ايلديلر زيرا فعال وزنى افعله اوزره جمعلنمز شارح ديركه على القارى بيانه كوره كافك فتحيله ده لغت اولمغله جمعى مرقومه اول صيغه يه مبنيدر

وغراب كلمه سنك جمعى اغربه كلمكله فعال وزنى دخى افعله اوزره جمعلنديكى صحيح اولور انتهى على المقدسى بيانه كوره بو راده فعال نسخه لرى غلطدر صواب اولان فعاله اولمقدر ثمامه كبى التكرب تفعل وزننده خرما اغاجندن كرابه ديوشورمك معناسنه در يقال تكرب الكرابة اذا التقطها الكروب قعود وزننده برنسنه پك يقين اولمق معناسنه دركه بوندن كلوب چاتمق ايله تعبير اولنور يقال كرب الامر كروبا من الباب الاول اذا دنا وبركسه برايشى همان ايشلمك اوزره اولمق معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال كرب الرجل ان يفعل كذا اى كاد ان يفعل كذا وبو افعال مقاربه جمله سندندر وكروب كرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة وكونش باتمق اوزره اولمق معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذدر يقال كربت الشمس اذا دنت للمغيب ويقال كربت حياة النار اذا قرب انطفاؤها وطواره آغر يوك يوكلتمك معناسنه استعمال اولنوركه غم وتاسه معناسندن مأخوذدر يقال كرب الناقة اذا اوقرها واتمكجى اتمك آچاركن اوقلاغوبى طقردادمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا اطفق الكريب الكروبيون كافك فتحى وراءنك تخفيفيله صبوريون وزننده كروبى كلمه سنك جمعيدر كه كروبه منسوب ديمكدر قرب معناسنه اولان كربدن صفتدر مبالغة نفسنه نسبت اولنمشدر ملائكه كرامك اشراف وسادالرينه اطلاق اولنور ومنه ومن الملائكة الكروبيون وهم سادة الملائكة شارح ديركه مراد مقرب دركاه الهى اولان ملائكه در جبرائيل وميكائيل واسرافيل عليهم السلام كبى وبعضلر حملهٔ عرش اولان ملائكه يه اقرب اولانلر درديديلر وبعضلر شدت وقوت معناسنه اولان كربدن مأخوذ اولمغله ملائكهٔ عذاب ايله بيان ايلديلر وبعضلر حزن واندوه معناسنه اولان كربدن الخذايدوب حضرت خدادن شدت خوف وخشيتلرى اولان ملائكه ايله تفسير ايلديلر لكن اكثرى قرب معناسندن اخذ ايلمشلردر وبونده اوچ مبالغه واردر اولا كرب ماده سى قرب ماده سندن ابلغدر ثانيا فعول بنيه سنده در ثالثا مبالغة نفسلرينه نسبت اولنمشدر انتهى المكاربة مقاربه وزننده ومرادفيدر يقال كاربه اى قاربه المكربات معظمات وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور كه زياده سيله بارد اولان وقتلرده خيمه لرك قاپولرى اوكنه كتوروب چوكردرلر تاكه ايچريدن چقان تنولرايله اصنوب راحت اوله لر الكراب شداد وزننده بركسه ديمكدر احد وفرد معناسنه مستعملدر ديار كلمه سى كبى مقام نفى عامده مخصوصدر يقال ما بالدار كراب اى احد ابو كرب اليمانى كنف وزننده تبابعه دن يعنى ملوك يمندن برملكك كنيه سيدر اسمى اسعد بن مالك الحميرى در الكربة فتحاتله خيمه دركنك تپه سنى كچوردكلرى تكمه يه دينوركه تركيده آغرشق تعبير اولنور كربه زبره وزننده سلفده قاضىٔ بلخ اولان محمود بن سليمانك لقبيدركه محدثيندندر كريب زبير وزننده تابعيندن برذاتك ومحدثيندن برجماعتك اسملريدر ابو كريب بنه زبير وزننده محمد بن العلاء بن كريب كنيه سيدركه امام بخارى شيخيدر ذو كريب برموضعدر معدى كرب فتحتينله رجل معروفدر ونشئه برآدمك اسميدر وبونده اوچ لغت واردر ١ بانك رفعيدر غير منصرف اوله رق ٢ اضافتله در منصرف اوله رق ٣ اضافتله در غير منصرف اوله رق شارح ديركه صورت ثالثه ده كرب مؤنث ومعرفه اعتبار اولنور وهر حالده ياى معدى ساكنه در ونسبتنده جزؤ اوله نسبتله معدى دينور كذلك تصغيرنده معيدى دينور وبونلر مطرده دندر الكربة غربه وزننده داهيهٔ شديده يه اطلاق اولنور يقال رماه الله بالكربة اى الداهية الشديدة كرب زفر وزننده اسامى دندر عمرو بن عثمان بن كرب معروف متكلم مكى در علم كلامده صاحب تصانيفدر التكرنب تدحرج وزننده دونمك معناسنه در يقال تكرنب علينا اى تقلب الكرشب قرشب وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الكركب كافلرك ضميله كركم وزننده بر خوشبو نبات آديدر الكرنب توله قنفذ وزننده والكرنب سمند وزننده سلق اسميدر على قول پك لذتلو نوعنه دينور على قول قنبيط يعنى تحريفله قرنبيط تعبير اولنان سبزه نك تازه سنه دينور بستانى وبرى اولور برى نوعى مرارتلو اولور قوريدلمش كوكنك مسحوقندن ايكى درهمى شرابله مزج واستعمال افعى لدغنه ترياق مجربدر معلوم اوله كه جميع مفرداتده سلق سينك كسريله تركيده پازى ديدكلرى سبزه ايله مفسردر وكرنب لاهنه ايله مبيندر كه فارسيده كلم ديرلر بستانى وبرى وبحرى نوعى اولوركه مرارتندن بحرى اطلاق ايلمشلردر وبرى قسمنه تركيده آله باش تعبير اولنور شارح دخى مؤلفك بورسمه بياتى تخطئه ايلمشدر الكرنيب كافك فتحى وكسريله سود ايله بوغرلمش خرمايه دينوركه اطعمه دندر مجيع دخى ديرلر الكرنبة دحرجه وزننده مهمانه كرنيب يدرمك معناسنه در يقال كرنب فلان اذا اطعمه للضيف وسود ايله خرما اكل ايلمك معناسنه در كرك ايچنه خرما مزج ايلسون وكرك ساده جه اكل ايلسون يقال كرنب الرجل اذا اكل التمر مع اللبن الكزب كافك ضمى وزاى معجمه نك سكونيله كسب وزننده ومرادفيدركه شيرلغان پوصه سنه دينور وبرمتين وصلابتلو شجرك آديدر الكزب فتحتينله اياقده طراقلق تعبير اولنان تككك كوچك وبوزلمش كبى طور طوب اولمسنه دينوركه معايب

مطلب

خلقتندر المكزونة مجوبه وزننده الواندن خلاسيه يعنی بشره سی بياضله سياه مابينده اولان خاتونه دينور كه
بعض عرب جاريه سی لونيدر حرمين نسوانده دخی بولون اولور اصطلاحمزده حبشی تعبير اولنور اسمردن سياهجه
اولور عرب جاريه لرنده لون مطبوعدر وابونك بری بياض وبريسی سياه اولوب انلردن متولد اولان ولدك دخی لونی
او يلجه در اول ولده خلاسی دينور السكوزب جوهر وزننده بغايت تنك مشرب اولان بخيل وناكسه دينور يقال
رجل كوزب ای بخيل ضيق الخلق الكسب كافك فتحی وسينك سكونيله والكسب كافك كسريله قزانجه دورشمك
معناسنه دركه مراد سعی وعمل ايله قزانج ايلمكدر كاتبله اقچه قزانمق كبی يقال كسب الرزق كسبا وكسبا من الباب الثانی
اذا طلبه نته كما كتساب دخی بو معنايه در علی قول كسب عمل وزحمتسز قزانمق واكتساب امك چكوب سعی
واجتهاد ايله قزانمقدر يقال كسب ازجل المال اذا اصابه ويقال اكتسب اذا تصرّف واجتهد مؤلفك بصائرده
بياندن مستفاد اولديغی اوزره كسب جمع ايلمك معناسنه موضوع اولوب بعده سعی وعمل ايله رزق طلب ايلمكده
شايع اولمشدر ولفظ كسبك مفهومی اعمدر يعنی كندی نفسی ايچون وسائر ايچون قزانج ايلمكده استعمال اولنور
لكن اكتساب همان كندی نفسيچون چالشوب استفاده ايلمكه مخصوصدر وبعضلر كسب لفظنی خيره واكتسابی
شره تخصيص ايلديلر قال الله تعالى لها ما كسبت وعليها ما اكتسبت زيرا اكتسابده تصرّف واجتهاد ملحوظدر
وشر نفسك مشتهاسی واكا بغايت ميل وانجذابی اولمغله تحصيلنه كركی كبی چالشوب سعی واهتمام ايدر هر نقدر
صعب ودشوار ايسه ده لكن خيرده بو حالت يوقدر انتهی وكسب جمع ايلمك معناسنه دركه معنای اصلبسيدر
يقال كسب المال اذا جمعه وكسب ايكی مفعوله تعديه ايدر برآخر آدمه مال قزاندرمق معناسنه دركه كندی سعی
وهمتيله اول آدم قزانمش اولور يقال كسب فلانا مالا ای اكسبه اياه فكسبه هو وبو فعلته ففعل طريقی اوزره كلان
افعالدندر التكسب تفعل وزننده كلفتله قزانج ايلمك معناسنه در يقال تكسب الرجل اذا طلب الرزق يعنی تكلف فيه
الاكتساب افتعال وزننده كسب معناسنه درنته كه آنفا بيان اولندی الاكساب همزه نك كسريله كندی سعی
وهمتيله يا ارائيله برآخر آدمه قزانج ايتدرمك معناسنه در يقال اكسبه اياه فكسبه هو المكسب مشرب وزننده
والمكسب مجلس وزننده والمكسبة مغفره وزننده والكسبة كسوه وزننده بونلرده مصدرلردر
كسب معناسنه يقال فلان طيب المكسب والمكسب والمكسبة والكسبة ای طيب الكسب شارح ديركه جمع بنيه سيله
مكاسب كلديكی انواع اعتباريله در وبونلر اسم موقعنده استعمالی شايع اولمشدر كه قزانجه اطلاق اولنور پس طيب
المكسب فلانك قزانجی پاك دردمك اولور اسم مكان دخی اولور الكسوب صبور وزننده والكساب شدّاد وزننده
مبالغه لردر دائما كسب وكار اوزره اولان كشی يه دينور الكسوب تنور وزننده بر نبات آديدر وكسوب شیء ونسنه
معناسنه استعمال اولنور ومقام نفيه مخصوصدر يقال ماله كسوب ای شیء كساب كسر اوزره مبنی اوله رق قطام
وزننده قورده اطلاق اولنور ذئب معناسنه كسبة حمزه وزننده قانجق كوپك اسماسندندر وشهر نسف قضاسنده بر قريه
آديدر كسيب زبير وزننده اركك كوپك اسماسندندر واسماء رجالدندر ابن الكسيب حرامزاده يه يعنی ولدزنايه
اطلاق ولنور الكسب كافك ضمی وسينك سكونيله ياغ صقنديسنه دينور كه ياغك كبروقلان پوصه سيدر اكثری
شيرلغان پوصه سنده مستعملدر كسيب حيدر وزننده اسامیء رجالدندر وايرانده ری شهريله خوار نام قريه سی
بيننده بر قريه آديدر الاكسب اقرب وزننده اساميدندر كسيب بن منيع الاكسب بر شاعردر الكواسب كواكب
وزننده انسانده آلات كسب اولان اعضايه اطلاق اولنور جوارح معناسنه ابو كاسب قورد كنيه سيدر كاسب
وكيسه كافك فتحيله اساميدندر الكسحة حای مهمله ايله دحرجه وزننده بر كمسه دن خوف واحتراز ايلمكله
سينوب كزنه رك يوريمك معناسنه در يقال يمشی الكسحة ای مشی الخائف المخفی نفسه الكشب شين معجمه ايله
ضرب وزننده ات مقوله سی سردجه تسنه بی شدتله قاورايوب سملندير رك اكل ايلمك معناسنه در يقال كشب اللحم
ونحوه كشبا من الباب الثانی اذا اكله بشدة وكشب بر موضع ياخود بر جبل اسميدر التكشيب تفعيل وزننده كشب
معناسنه در يقال كشب اللحم ونحوه بمعنی كشبه كشبی جمزی وزننده باديه ده بر طاغك اسميدر كشب كتب
وزننده بر طاغ آديدر كشبب امير وزننده بشقه بر طاغك آديدر الكظوب ظای معجمه ايله وجوب وزننده وجود
سمو زلكدن طلوم كبی طولوب قبارمق معناسنه در يقال كظب الرجل كظوبا من الباب الاول اذا امتلأ سمنا الكعب
كافك فتحی وعينك سكونيله اعضا كمكلرينك هر مفصلنه يعنی اك واوبناقی يرينه دينور كه بومری اولور فارسيده
پيوند كاه دينور يقال هو موهن الكعب وهو كل مفصل للعظام وفوق القدم يعنی اياق طباننك ارقه سنده اولان بومر بجه
كيكه دينور كه انجك مفصليله بر مقارك مابينده اولان طراقلق ككنك اورته سی اوله جق بومری كيكدر يقال

ضرب كعبه وهو العظم الناشیء فوق القدم شارح ديركه بو شيعه قوليدر ائمهٔ لغت عندنده منكردر وكعب اياغك ايكی
طرفنده اولان ايكی بومری كيكك هر برينه دينور كه طوپوق تعبير اولنور هر اياقده ايكی دانه اولور جمعی اكعب كلور
افلس كبی وكعوب كلور وكعاب كلور كافك كسريله يقال غسل رجله الی الكعبين وهما العظمان الناشزان من جانبيها
وكعب آشيق تعبير اولنان كميكه دينور كه صبيان آنكله ملاعبه ايدرلر كذلك نرداو بوننده كه طاوله تعبير اولنان اويون
آندن بر نوعدر زارديدكلری مهره يه دينور وبونلره كعبدخی دينور هايله ايكی دانه اولمغله كعبتين ديرلر وكعب ذكر
اولنان كعبه نك جمع جنسيدر وبونك جمعی كعاب كلور وكعبات كلور حركات وزننده وبو كعبه نك جمعيدر مؤلف تخليط
ايلمشدر وبعض نسخه ده ضمتيله كعب وكعاب عنوانده مرسوم اولمغله شارح بو نسخه يی تصويب وضمتيله كعب
وفتحاتله كعبات كعبه نك وكعاب كعبك جمعی اولمق اوزره ترتيب ايلمشدر وكعب قارغينك وقامشك انبوبتينی مابيننه
دينور غرائبدندر كه مؤلف انبوبه يی كعب ايله تفسير ايدوب بوراده كعبی مابين الانبوبتين ايله بيان ايلمشدر جميع امهاتك
بيانته كوره انبوبه بو غومه دينور وكعب ايكی بو غوم اراغنده اولان بومری عقده يه دينور كه بو غوم باشی تعبير اولنور
كذلك صاحب مصباح دخی تشويش ايلمشدر وكعب بر طوپاق ياغه اطلاق اولنور يقال عنده كعب من السمن
ای كتلة وبر جرعه مقداری سوده اطلاق اولنور كرچه مؤلف من اللبن تعبير ايدوب لكن بر مقتضای مادّه قوپی بوغرد
اولمقدرنته كما اساسده اذا كان جامدا عبارتی آنی مشعردر وكعب اهل حساب اصطلاحندن بر حساب آديدر معلوم
اوله كه جذر وكعب مصطلحات اهل حسابدندر جذر شول عدده دينور كه كندی نفسنه ضرب بدن عدد آخر حاصل اوله
مثلا اوچی كندی نفسنه ضرب ايلدكده طقوز حاصل اولور زيرا اوچ كره اوچ طقوز ايدر پس اول اوچ عدده جذر
وطقوزه مجذور ديرلر وكعب مجذوری بردفعه دخی جذره ضرب ايلمكدر مثالمزده حاصل اولان طقوزی بر كره دخی اوچه
ضرب ايلديكمزده يكرمی يدی حاصل اولور اول اوچه كعب ويكرمی يدی يه مكعب دينور واهل مساحه اول اوچ
عدده مظلع وطقوزه مربع ديرلر واهل جبر ومقابله اوچه شیء وطقوزه مال ديرلر وكعب مجد وشرف وشان معناسنه استعمال
اولنور يقال اعلی الله كعبه ای مجده وشرفه وبو كعب قناتدن مأخوذدر كما يقال رفع الله اعلام مجده ياخود كعب ساقدن
مأخوذدر زيرا انسان قائم اولديغی حينده كعبی البته عالی اولوب وجالس اولدقده مستور ومنزوی اولور وكعب مصدر
اولور قابی طولدرمق معناسنه كه مادهء مذكوره دن مأخوذدر يقال كعب الاناء كعبا من الباب الثالث اذا ملأه وتازه قيزك
ممه سی تومو بومر يلمق معناسنه دركه آغر شقلنمق تعبير اولنور اول قيزه نار پستان اطلاق اولنور يقال كعب
الثدی اذا نهد الكعب كافك ضميله ممه يه اطلاق اولنورثدی معناسنه التكعيب تفعيل وزننده برنسنه يی چاركوشه
قلمق معناسنه در كعب ماده سندن مأخوذدر ايكی اياقده درت دانه اولمق حسبيله تقول كعبته تكعيبا ای ربعته
وقيزك ممه سی آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب ثديها اذا نهد الكعبة حمزه وزننده بيت الحرام اسميدر كه
قبلهٔ اهل اسلامدر زاده الله تشريفا شارح ديركه مربع الشكل اولديغيچون ياخود مجد ورفعت وشرفنه مبنيدر
ياخود ساحهٔ مكهٔ مكرّمه ده اك اوّل مبنی اولمغله تپه كبی اطرافندن عالی اولديغی ملاحظه سيله در وكعبه چارداغه
اطلاق اولنور غرفه معناسنه اكثری چاركوشه اولور وهر مربع الشكل بنا اولنمش خانه يه اطلاق اولنور الكعبة
كافك ضمی وعينك سكونيله قيزك بكارتنه دينور يقال فضت كعبتها ای عذرتها وبو اسمدر الكعوب قعود
وزننده والكعاب كتاب وزننده والكعوبة كافك ضميله كعب كبی قيزك ممه سی آغر شقلنمق معناسنه در يقال كعب
الثدی كعوبا وكعابا وكعوبة من الباب الثانی والاوّل اذا نهد الكعاب سحاب وزننده والمكعب محدّث
وزننده والكاعب ممه سی اغر شقلنمش قيزه دينور ومكعب ومكعب معظم وزننده ومتكعب وكاعب ممه يه دخی وصف
اولور يقال جارية كعاب ومكعب وكاعب ای فلك ثديها ويقال ثدی مكعب ومكعب ومتكعب وكاعب ای ناهد
ومكعب معظم وزننده نقش ونكاری اولان الاجه قماشه وبز ومنديل مقوله سنه دينور شارحك بيانته كوره مربع
النقش ياخود كعاب نقشيله منقوش اولانته اطلاق اولنور ومكعب زياده سيله محكم دورياوب بوكلمش ثوبه
اطلاق اولنور كه طور طوپ اوله الاكعاب همزه نك كسريله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال اكعب
الرجل اذا اسرع يعنی فی مشيه مترجم ديركه شرح مفصلده مرسومدر كه اكعاب آديملری صيق صيق آتارق
سرعتله يوريمك معناسنه در وبعضلر ياالكزمشی باسراع عبارتيله وبعضلرمشی علی بطوء عبارتيله تفسير ايلديلر كه
ايكيسی دخی معنای ابتردر فرينك وهمی اسرع وقارب الخطو عنواندن نشئت ايلمشدر خلاصه سی آديملری
صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك اوله جقدر كه تقريب كعبك لازميدر الكعكبة طرطبه وزننده نونه معناسنه دركه
صاچی درت بلوك اوردكدن صكره بری برينك ايچنه چكوروب صيجه چاركوشه اوله رق اكسه دن صالويريلور

مطلب

ول كونه صاجه نونه وكعكبه دخی دینور مؤلف نون ماده سنده بوندن ساكت اولمشدر وكعكبه وكعكبه
یای مشدده زیاده سیله برنوع طراغه دینور الكعبان تثنیه بنیه سیله ایكی كعب دیمكدر كه بری كعب بن كلاب
وبری كعب بن ربیعه در الكعبات حركات وزننده علی قول ذوالكعبات ربیعه قبیله سنه مخصوص برخانه ایدی كه
جاهلیتده آنی طواف ایدرلر ایدی . ذوالكعب نعیم بن سوید الشیبانی لقبیدر كعب الحبر حانك فتحی وكسریله
تابعی معروفدر كه كعب الاحبار دیمكله شهیر در مؤلف حبر ماده سنده كعب الاحبار دیمكدن منع ایلمشدر الكعثب
ثای مثلثه ایله جعفر وزننده ایری ویومری فرجه دینور كعب ماده سندن مأخوذ در ویومری فرجلی خاتونه دینور
التكعثب تدحرج وزننده برنسنه طور طوب دكرمیجه یوالق اولمق معناسنه در یقال تكعثبت العرارة اذا تجمعت
واستدارت وعراره صفر كوزی دیدكلری شكوفه در الكعدب جعفر وزننده والكعدبة هایله دنی وناكس
وفرومایه كشی یه دینور فسل كبی الكعدبة قنفذه وزننده صویك یوزنده اولان قبارجغه دینور حباب كبی
نسخه لرده نفاخات الماء عنوانیله مرسومدر لكن نهایه ده مفرد صیغه سیله نفاخة الماء اوبیت العنكبوت عبارتیله
مفسردر پس جمع جنسی هاسز اولور الكعسبة سبنله دحرجه وزننده قاچوب كتمك علی قول سرعتله
یوریمك یاخود آهسته جه یلمك یاخود سرخوش یورویشی كبی پوچالیه رق یوریمك معناسنه در یقال كعسب الرجل
كعسبة اذا عدا وهرب اومشی سریعا اوعدا بطئا اومشی مشیة السكران كعسب جعفر وزننده بر رجل آدیدر
الكعنب نونله جعفر وزننده قصیر القامه بودوز كیسه یه دینور نونی زائده در وارسلانه دینور وكعنب باشنده كعانب
اولان آدمه دینور یقال رجل كعنب ای ذوكعانب الكعانب علابط وزننده بودخی ارسلانه دینور الكعانب
كافك فتحیله بعض باشك بشره سنده اولان جابجا زكبی دوكولمش عقده لره دینور كه اسره دوزجه یورویه مز اولور
المكعنب اسم مفعول عنوانیله شول بوینوزه دینور كه حلقه كبی قبورلمش اوله یقال تیس مكعنب القرن ای ملتوی
القرن كأنه حلقة الكوكب جوهر وزننده والكوكبة هایله یلدزه دینور نجم كبی شارح دیر كه بیاض وبیاضه وعجوز
وعجوزه كبی كوكب وكوكبه دخی دیرلر وفی المثل * ذهبوا تحت كل كوكب * ای تفرقوا یعنی هر بری برطرفه پراكنده
وتارمار اولوب كتدیلر وكوكب بعض كوزه عارض اولان آق نقطه یه دینور انواعی واردر آق دوشمك وآق صو
وپرده امثالی اصطلاحات كحالیه سی واردر وكوكب اوزون اولان نباته دینور وبرقومك سید وسردارینه اطلاق
اولنور یقال هوكوكب القوم ای سیدهم كذلك فارس وجندی وخیالنه اطلاق اولنور وشدت حرارته دینور
وقلج وصویه وزندانه دینور ودمورا كسره دینور مسمار معناسنه كوا كبی حلبی اكا منسوبدر وشول خطه یه یعنی
افراز وتعیین اولنمش ارضه دینور كه لونی مفرز اولدیغی ارضك لوننه مخالف اوله وكوكب طلق دیدكلری دارویه دینور
تركیده اورن پولی تعبیر اولنور مفرداتده تعیین ایچون كوكب الارض تعبیر ایدرلر وكوكب سلاحپوش آدمه اطلاق اولنور
وطاغه دینور وجبل معناسنه بعض نسخه ده خای معجمه ایله خیل عنواننده مرسوم اولمغله سواری سپاه كروهی دیمك
اولور ایكیسیده ملایمدر وكوكب وقت بلوغی متقرب اولان اوغلانه دینور غلام مراهق معناسنه وقطر یعنی هنار
اقسامندن دلوجه هنار دیدكلری نباته دینور كه آق اولور قتالدر وكوكب الشیء برنسنه نك كثیر ومعظم ومجتمع
اولانه دینور وكوكب الروضة باغچه نك ومرغزارك شكوفه سنه اطلاق اولنور تقول ما ازهر كوكب الروضة
ای نورها وكوكب الحدید مجلا پولادك ودمورك پارلدایوب یلدرامسنه اطلاق اولنور تقول اعجبنی كوكب هذا الحدید
ای برقه وتوقده وكوكب البئر كوز قویینك صو نبع ایدن منبعنه وچشمه سنه اطلاق اولنور یقال غار كوكب البئر ای عینها
وكوكب طبریه اوزره مشرف برقلعه آدیدر وبرخانوناك اسمیدر وكیجه اوتلقلر اوزره دوشن قراغو قطره لرینه دینور
الكوكبة هایله یلدزه دینور نته كه ذكر اولندی وكوكبه جماعت انسانی یه دینور كه آلای تعبیر اولنور یقال جاء فی كوكبة
عظیمة ای جماعة وكوكبه مصدر اولور مجلا ومصیقل پولاد ودمور مقوله سی پارلدامق معناسنه یقال كوكب الحدید كوكبة
اذا برق وتوقد كوكبان بمنده برحصار آدیدر سلفده آنده برقصر پادشاهی وار ایدی كه درونی یاقوتله مرصع
ومزین اولمغله كوكب كبی لمعان ایدر ایدی قصر مزبور شهر صنعایه قریبنده ایدی وخارجی زر وسیم وسائر اجناس جواهر ایله
مزین وزیور ایدی كواكب علابط وزننده برطاغ آدیدر كه آندن دكرمن طاشی قطع وجلب ایدرلر الكوكبیة
یای مشدده ایله برقریه اسمیدر كه بوده سی اهل قریه یه نهایت جور وظلم ایلمكله الرده اكا بدعا ایلمكله علی الفور تأثیر
ایدوب هلاك اولمشدر بین العرب * دعوا دعوة كوكبیة * مثلی آندن قالمشدر شارحك بیاننه كوره قریه مزبوره ارض
مخازده در كه اهالیسی آل زبیر ایدی كوكبی الفك قصریله خوزلی وزننده برموضع آدیدر كویكب
مصغر بنیه سیله مدینه ایله تبوك بیننده برمسجد نبوی اسمیدر علیه الصلاة والسلام الكواكب كوكب لفظنك

جمعیدر بومعنادندر كه عربلر یوم ذوكواكب دیرلر ذوشدائد معناسنی اراده ایدرلر كویا كه فرط محنت وشدتدن
ناشی هوا یوزی پك قرا كولق اولمغله كسوف كونی كبی كواكبلر نمایان اولمشدر الكلب كافك فتحی ولامك سكونیله
هر برنجی جانوره دینور كه انسان وحیوانی طلایوب اصروب ویاره لیجی اولور كویك وارسلان وقپلان وقورد كبی
سبع عقور معناسنه در بعده كویك تعبیر اولنان جانورده غالب اولمشدر شویله كه لدی الاطلاق سائره محتمل
اولمامغله حقیقت لغویه منزلنده اولمشدر جمعی اكلب كلور افلس كبی وكلاب كلور اولك جمع الجمعی اكالب
وثانینك كلابات كلور مؤلف بصائرده كلیب لفظنی دخی زیاده قلمشدر عبد وعبید كبی وكلب ارسلانه دینور لكن تعمیده
داخل اولمغله تخصیصی ظاهرا اكا دخی اطلاقی كویك كبی غالب ومند اول اولدیغنه مبنی درزیرا بادیه ده كویك
قسمندن اكثر اولور وكلب دره ده صویك ابتداء یعنی هنوز آرغه بشلدیغی وقتده اولنه دینور بعضلر بونی مصدر
اوله رق تقیید ایلمشدر وكلب دكرمن چرخنده زیوانه دیدكلری دمورك تپه سنده اولان كوچك دموره دینور
ومتخلخل اولان دیواره اورد قلری طیاغه دینور كه پایندان ودستك تعبیر اولنور وكلب برنوع بالق آدیدر كه
كویك بالغی دیدكلریدر كلب الماء بشقه در كه اول قندز اوله جقدر وكلب بر كوكب آدیدر وبو كوكب
دكلدر بلكه نیجه كواكبدن منتظم اولمش بركلب صورتیدر سرطان برجنك جنوبیسنده شجاع ایله جسار
اراسنده وسفینهٔ نوحك قیچ قاره سنك اوست طرفنده واقع اولمشدر باشنده واللری اوكنده وبطننده
وقالچه سی اوزره برر كوكب براق واردر عربلر بطننده اولان پك براق كوكبه كلب اطلاق ایلمرله مؤلفك مرادی
اول كوكب اوله جقدر وكلب خام كوندن كسلمش قایشه دینور قد معناسنه ویوكسك تپه نك واویوكك باشلرینك
اوجنه دینور وقلج قبضه سنده اولان دموره مخه دینور كه پرازوانه نك اوزرنده اولور علاقه آكا بكز یلور وكلب شول
قرمزی صریمه وترشه یه دینور كه بری برینه دیكیلجك سختیانك وكونك ارالغنه وضع ایدوب ایكی طرفلو اوزرندن
دیكش چكرلر وكلب ری ایله قوس بیننده برموضع آدیدر وعمامه ترابنده برطاغك اسمیدر وكلب الفرس آتك ارقه سنده
یلبسندن قوبرغنه قدر چكلمش اولان خلقی خطه دینور كه لوننه مخالف اولور مثلا طوری آتده سیاه اولور وكلب
طوار سمرینك اكسه سنده اولان اكری چنكله دینور كه قرشولقلی ایكی دانه اولور اكا طوربه ومطهره مقوله سی نسنه
بكروب آصارلر وقلجك قبضه سنه صاردقلری قایشه دینور ومطلقا كندوسیله صاریلوب وبغلنوب متین ومحكم
اوله جق شیئه دینور وكلب برقبیله آدیدر وكلب مصدر اولور كلوب ایله یعنی مهمازایلمرا كب آتنده اولان حیوانه
اوروب دورتمك معناسنه یقال كلب الراكب الفرس كلبا من الباب الاول اذا ضربه بالكلوب وبركمسنه تنها بادیه ده قالمغله
یقین یرلرده شنلك وارایسه البته كو پكلری كندینك صوتنی ایشدكلرنده آنلرده اورمكله بوجهتدن شنلك اولدیغنی
استدلال ایچون كویك كبی اورمك معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا من الباب الثانی اذا نبح لتسمعه الكلاب فتنبح
فیستدل بها علیه وذلك اذا صار فی قفر مترجم دیر كه لطائفدن اولمق اوزره جاحظ نقل ایدر كه بركون برویرانه عرصه ده
برمكتب خواجه سنی كوردم كه بعینه كویك كبی اوروب طوره یور سبیندن سؤال ایلدیكمده بوعرصه نك حذاسنده
اولان خانه صاحبنك بر كوچك اوغلو واردر بنم شاكردمدر لكن مكتبه چوقلق خیری یوقدر دائما كوپكلر ایله
اوغراشوب ملاعبه ایدر بندخی مكتبه كلمدیكی كون بورایه كلوب بورسمه اورورم اولدخی بنی كوپك ظنیله طلودیز كین
قاپویی آچوب طشره یه اوغرامغله بندخی یقاسنی دیوشوروب مكتبه كوتردم پس وضع مزبور بالكز بادیه ده قلانه
مخصوص دكل ایمش انتهی الكلاب سحاب وزننده بودخی كلب كبی سمرك اكسه سنده اولان اكری دموره دینور
الكلب فتحتیله صوصه مق عطش معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا من الباب الرابع اذا عطش وبرنكلك ایلمك
قیادت معناسنه در مكلبه دخی بومعنایه در یقال كلب فلان كلبا ومكلبة اذا قاد ومنه الكلبان وكلب مقاره نك ایپی
تكرلكله اوق یكین اغاجك ارالغنه دوشوب ایلشمك معناسنه در كه تكرلك دونمكدن قالور یقال كلب الحبل اذا وقع
بین العقو والبكرة وكلب برنسنه یه پك حرص وطمع ایلمك معناسنه در وبرنسنه شدت بولمق معناسنه در وبلاشبع
اكل كثیر معناسنه در وكلب الشتاء قیشك حدت وشدتی هنكامنه اطلاق اولنور انف الشتاء كبی وقودوز كوپك
اصرمش كمسنه كوپك كبی فریاد ایلمك معناسنه در وكوپك قودوروب قودوز اولمق معناسنه در انسان اتی یمكدن عارض
اولور یقال كلب الكلب كلبا من الباب الرابع اذا جن وهو یعتری من اكل لحم الانسان وبركمسنه یی قودوز كوپك طلامقله
كوپك كبی قودورمق معناسنه در یقال كلب الرجل كلبا اذا اصابه الكلب من عض الكلب الكلب شارح دیر كه
عربلرك اتفاقكرده سیدر كه قودوز طلامش كمسنه پادشاهك برایكی قطره قانی صو ایله مزج واسقا ایلسه لر علت
مزبوره یه بغایت شفادر كذلك اول كمسنه یی قرقنجی كیجه تا بصباح اصلا اویوتمیه لر باذن خدا علت مزبوره حادث

اولمز واكر اول كيجه اويور ايسه البته اول علته مبتلا اولور كذلك اول كلبى ايكى پاره ايدوب اول آدمى ارالغندن
بكورمك دخى نافعدر واول كوپك اصلا بريرده قرار ايلمز برمرتفع محلده طوروب قلبور ايله اوزرينه كول الهسه لر همان
هلاك اولور انتهى و كلب طازلمق معناسنه در يقال كلب الرجل اذا غضب وسفيه اولمق يعنى سبكسر وخفيف
وبى تمكين اولمق معناسنه در يقال كلب الغلام اذا اسفه واغاج صويه خوشجه قانوب تاب وطراوتى حق اوزره كما مكله
يپراقلرى خشونتلو وسرد اولمغين طوقنان آدمك اثوابنه ايلشور اولمق معناسنه دركه هب بونلر مجازدر يقال كلب
الشجر اذا لم يجد ريه فخشن ورقه فعلق من مر به وقيش مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال كلب الشتاء اذا اشتد
وكوپك آدم اتنه دادانوب اوكرنمكله آدمجل اولمق معناسنه در يقال كلب الكلب اذا ضرى وتعود اكل الناس المكلبة
مرتبه وزننده كلب كبى پزونكلك ايلمك معناسنه در الكلتبان تاى فوقيه نك تقديميله قلتبان وزننده پزونكه دينور
قوّاد معناسنه كلب ومكلبه دن مأخوذدركه پزونكلك معناسنه در صاحب مصباح قرطبانك اصلى كلتبان اولمق
اوزره تصريح ايلمشدر لكن مؤلف قرطبانى ديوث وبى ناموس ايله وكلتبانى پزونك ايله تفسير ايلمشدر هر برى بشقه
باد كار درزيرا قرطبان بوينوزلودركه قورمساقدر وپزونك واروب كلن وآرا دوزندر وبرهان صاحبى قرطبان وقلتبان
كلتباندن معرّب اولديغنه ذاهب اولمشدر وبونك وزنى فعلاندر الكلب كتف وزننده قدوز كوپكه دينور
اساسك بيانه كوره قدوز طلامش كسيه دخى كلب دينور جمعلرنده كلبى دينور عطشى وزننده يقال كاب كلب
وكلاب كلبى ورجل كلب وقوم كلبى ومنه فى دماء الملوك شفاء للكلبى الاكلاب بركسه نك طوارى قودورمق
معناسنه دركه قدوز كوپك طلامسيله اولور ومخصوص علتدن ناشى اولور مانده نك قودرديغى مشهود مز اولمشدر
يقال اكلب القوم اذا كلبت ابلهم الكلبة علبه وزننده قاتيلق شدّت معناسنه در تقول نحن فى كلبة الشتاء اى فى شدّته
وضيق معاش وقحط وغلا معنارينه در وكلبه ميكده يه دينور تقول رأيته فى الكلبة اى حانوت الخمار وكوپك وكدينك
بونلرينك ايكى طرفنده بيق طرزنده اولان اوزون قيللره دينور قبلانده دخى اولور وكلبه ديار بكر ترابنده برموضع آديدر
وصووغك شدّتنه دينور وصرم تعبير اولنان انجه اوزون قايشه على قول برطوتام ليفه دينور كه آنكله قربه مقوله سى
ديكيلور الكلبة كافك فتحيله مبشه اغاجى نوعندن برديكنلو اغاجك آديدر اكا كلبه دخى ديرلر فرحه وزننده
وشاخلردن عارى اولان ديكنلكه دينوركه چالى تعبير اولنور وعمان نام بلده قضاسنده برموضع آديدر الكلتان كافك
فتحيله دمورجى قصاجنه دينوركه آنكله قزغين دمورى قصدروب قوللنورلر دولكرلرك دخى اولور الكلوب تنور
وزننده والكلاب رمّان وزننده مهمازه دينوركه تحريفله ماهميز ديدكلرى سيورى دموردر بندكلرى دابه يى دورتمك
ايچون چزمه لرك اوكچه لرينه استوار ايدرلر آت جانبازلرينك مهمازلرى اولمغله بيچاره حيوانى يلدرم كبى يوريدرلر
المكلب محدّث وزننده شكار ايچون تازى وزغر مقوله سنى تعليم ايدن كشى يه دينور المكلب معظم وزننده بوقاغو
ايله ياخود سائر باغله بند اولنمش كسيه دينور يقال اسير مكلب اى مقيد الكليب امير وزننده والكالب صاحب وزننده
كوپك كروهنه دينور جماعة الكلاب معناسنه بوكه كوره ايكيسيده اسم جمع اوله جقدر لكن مؤلف بصائرده كليب
لفظنى جمع اولمق اوزره ثبت ايلمشدر واسم فاعل وزننده اسم جمع غريبدر نهايت سيوطى مزهرده خاشن لفظنى رسم
ايلمشدر لكن امهات سائرهده ظفرياب اولنمامشدر المكالبة مفاعله وزننده كوپكلر برى بريله خرلداشوب قاورشمق
معناسنه در بعده انسان برى برنى خصومت ونزاعله صقشديره رق غوغا ايدوب برى برينه شركير اولمقده استعمال اولندى
يقال كالبه مكالبة اذا شارّه وضايقه وبو واحد وقصاعد ايچون كلور ومكالبه دوه اغاجك تيكنلرنى اوتلامق
معناسنه در يقال كالبت الابل اذا رعت كلاليب الشجر التكالب تفاعل وزننده برى برينك اوزرينه كوپك كبى
صيچرايوب آتيلمق معناسنه استعمال اولنور يقال تكالبا اى تواثبا بنوكلب وبنواكلب وبنوكلبه وبنوكلاب
برر قبيله در كف الكلب برنوع عشبة منتشره اسميدر بو نبات بدسقان ديدكلريدر كه تركيده كوپك آياسى تعبير اولنور
ام كلب بر ديكنلو كوچكجه اغاجك آديدر بوشجر برزراع قدر اولور ومصرده كثيردر بين الاطباء بو اسمله معروفدر
ومصريلر اكا بنوع ديرلر الكلبات حركات وزننده يمامه ده برنجه معروف بايرلرك اسميدر كلاب غراب وزننده
برموضع وبرصويك آديدر اول موضعده بين العرب بروقعه اولمغله يوم الكلاب بينلرنده معروفدر الكلاب سحاب
وزننده بركسه بى قدوز كوپك طلامغله دلوروب بيهوش اولمق معناسنه در يقال كلب الرجل كلابا على بناء المجهول
اذا ذهب عقله من الكلب لسان الكلب تبع يمانينك قلجى آديدر اوچ ذراع طولنده ولونى تازه سبزه كبى يم يشل
ايدى وتبعدن مراد ابوكرب اوله جقدر وآندن بشقه برنجه قلج آديدر وبرنبات آديدر بونبات حالا فرنك اطبالرينك
سنا ولوزا ديدكلريدر ورقى سكيرلو يپراغنه شبيه وآندن اطول وبرمقدار مقعر وغايتده ملاسنلى واطرافى كسكين

اولور ذوالكلب عمرو بن العجلان نام كسه نك لقبيدر نهر الكلب سواحل شامده بيروت ايله صيدا بيننده برايرمق
آديدر كلب الجربة جيمك وراءنك وباى مشدّده نك فتحيله برموضعدر كلاب كتان وزننده اساميدندر كلاب
العقيلى وابو الهيدام كلاب بن حمزه شاعرلردر الكالب والكلاب شدّاد وزننده صاحب الكلاب ديمكدر
بومناسبتله زغرجى باشيه اطلاق اولنور دير الكلب موصل ناحيه سنده برموضعدر جب الكلب جب مادّه سنده
ذكر اولندى كلاب رمّان وزننده اساميدندر عبدالله بن كلاب متكلم معروفدر الكلاب كافك كسريله كلبك
جمعيدر كه ذكر اولندى ومنه المثل * الكلاب على البقر ويروى * الكراب على البقر * پس كلاب روايتنه كوره كلبلرى
بقر وحشى اوزره قشقردوب صالبور ديمكدر مثل مزبور هر كسى كندى حالى ووضع وصنعتيله ترك وتخليه ايله
ديجك يرده ايراد اولنور كه صنعتندن والفتندن اولمديغى ايشى تكليف ايلمه هر كسه بيلديكى كارى تكليف وتفويض
قيل ديمك اولور مثلا اهل قلمى جنك وقتاله كوندرمك كبى قالديكه الكلاب ياخود الكراب كلمه سى ابتدائيت
اوزره مرفوع اولوركه الكلاب اوالكراب مفوضة على البقر سكنده اولور ومقدّر ارسل كلمه سيله منصوب اولمسى
دخى جائزدر ميدانينك بيانه كوره الكراب على البقر روايتنه كوره كراب ترلايى نطس ايتمكه ديمكله بقردن مراد
چفت اكوزى اولور هر كسى كندى صنعتيله ترك ايله معرضنده ضرب اولنور والكلاب روايتنه كوره بقردن مراد
يبان اكوزى اولوب قوم مزبورى برى برينه اغرا وتحريش وتسليط ايله مقامنده ايراد اولنور ام كلبة حمى علتنك
كنيه سيدر ام ملدم كبى الاستكلاب ذكر اولنان كلب لفظى كبى برآدم باديه ده تنها قالمغله كوپك كبى اورمك معناسنه در
تا كه اوبه لر قريب ايسه كوپكلرى ايشيدوب اورمكله شنلكه استدلال ايليه يقال استكلب الرجل يعنى كلب كما ذكر
الكلاليب كلوب كلمه سنك جمعيدر كه مهمازه دينور وتشبيه طريقيله طوغانك وشاهينك پنچه لرينه اطلاق اولنور
يقال انشب البازى اليه كلاليبه اى مخالبه وكلاليب الشجر مبشه ومغيلان اغاجلرينك تيكنلرينه اطلاق اولنور
الكلتب تاى فوقيه ايله جعفر وزننده والكلتب قنفذ وزننده ترويج مصلحتى ضمننده مداهنه ايدر اولان يلتاق
كسيه دينور نسخه لرده المداهنة عنوانيله كه مصدر در مرسوم اولمغله غلطدر صواب اولان المداهن عنوانده
اولمقدر تنه كه امهات سائره ده يكلتب فى امره اى يداهن عبارتيله مثبت اولمغله مصدرى كلتبه اولور الكلتبان
قلتبان وزننده پزونكه دينور قوّاد معناسنه مؤلف بونى كلب مادّه سنده دخى ذكر ايلمشيدى كه كلب ومكلبه دن
مأخوذ ايدى وبو راده اعاده سى كلتبه دن مأخوذ اولديغنه ذاهب اولان قوله مبنى در الكلثب ثاى مثلثه ايله
جعفر وزننده والكلاثب علابط وزننده بخيل وجرى ومنقبض اليد اولان ناكسه دينور الكلحبة حاى مهمله ايله
دحرجه وزننده مشتعل وعلوكير اولان آتشك كورلتيسنه دينور تقول سمعت كلحبة النار اى صوتها ولهيبها
وكلحبه برشاعرك اسميدر وهبيرة بن عبدالله بن عبدمناف بن عربى العرنى لقبيدر وديكر هبيرة بن الكلحبه عراده نام
فرسك فارسيدر وكلحبه مصدر اولور قلجله چالمق معناسنه يقال كلحبه بالسيف اذا ضربه به الكنوب نونله قعود
وزننده برنسنه درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال كنب الشئ كنوبا من الباب الاول اذا غلظ وبركسه غنايه نائل
اولمغله سائردن مستغنى وبى نياز اولمق معناسنه در يقال كنب الرجل اذا استغنى يعنى بعد فقر الاكناب همزه نك
كسريله بو دخى درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال اكنب الشئ اذا غلظ وال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اكنبت يده اذا غلظت من العمل وبركسه نك ايچروسى قبض اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال اكنب عليه بطنه اذا اشتد بونده على ايله استعمالى قبضك ثقلتى منقبض اوزره مستولى اولديغنه
مبنى در ودل طوتلمق معناسنه استعمال اولنور يقال اكنب لسانه اذا احتبس الكنب فتحتينله كثرت استعمالدن
انسانك اياغى والى كذلك دوه وآت وقاطر مقوله سى دوابك اياغى غلظتلنوب ناسور بغلمق معناسنه در على قول
انسانك الينه مخصوصدر چفتجى الى كبى يقال كنبت يده كنبا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل المكنب محسن
وزننده والمكنب منبر وزننده اختلاف مذكور اوزره ناسورلنمش عضوه دينور يقال حافر مكنب ومكنب اى غليظ
الكنب ضرب وزننده برنسنه يى برظرف ايچره آليقومق معناسنه در يقال كنب الشئ فى جرابه كنبا من الباب الثانى
اذا كنزه فيه وحبسه الكانب جانب وزننده كثرت اكلدن طلوم كبى مملى اولان انسان وحيوانه دينور الكنب
كتف وزننده برنبات آديدر بونبات كنور وكندر ديدكلريدركه آندن ايپ وسيجيم بوكيلور الكنيب امير وزننده
قورومش اغاجه على قول تيكنلرى قيريلوب اوفانمش اولان مبشه اغاجنه دينور كنب زبير وزننده برموضع
آديدر كنب جنب وزننده ماوراء النهرده بربلده دركه اشروسنه ايله ملقبدر رحالاقبيله مشتهردر المكنب مكفهر
وزننده جثه سى غليظ وشديد اولان طوباج بودور كسيه دينور الكناب كتاب وزننده خرماسالقمنه دينور الكنب

ثای فوقیه ایله قنفذ وزننده والکناب علابط وزننده قصیر القامه بودور کمسیه دینور الکنب ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده والکنب قنفذ وزننده والکناثب علابط وزننده مطلقا قاتی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
الکثاب کافک کسریله دائما اشاغی طوغری آقوب دوکیلور اولان قوملغه دینور که بعض اوچورم یرلرده اولور
الکنحب حای مهمله ایله جعفر وزننده برنبات آدیدر لکن بو ثابت یعنی اهل لغت عندنده متفق علیه دکلدر
الکنخبة خای معجمه ایله غلط وخطادن ناشی کلامک عرب صاچی کبی شوریده ومختلط اولمسنه دینور تقول
ماهذه الکنخبة ترید الکلام المختلط من الخطاء الکوب کافک ضمیله قولپی اولمیان کوزه یه یعنی دستی یه دینور علی قول
خرطومی یعنی ابریق کبی امزکی اولمیان دستی یه دینور ترکیده دخی کوپ دینور جمعی اکواب کلور یقال لایزال معه
کوب الخمر وهو کوز لاعروة له اولاخرطوم له الکوب صوب وزننده کوبله صو ایچمک معناسنه در یقال
کاب الرجل کوبا من الباب الاول اذا شرب بالکوب الاکتیاب افتعال وزننده کوب معناسنه در نهایت بونده
تکلف اولمغله کوبی زوریله باشنه قاندروب ایچمک اولور یقال اکتاب بمعنی کاب الکوب فتحتینله برآدمک باشی
بیوک اولوب بونی انجه اولمغه دینور الکوبة توبه وزننده فوت اولان شیئه تأسف وتحسر ایلمکه دینور تقول
ماهذه الکوبة ای الحسرة علی مافات الکوبة کافک ضمیله نرد اویونه دینور که حالا طاوله دیدیکمز آتدن
برنوعدر علی قول شطرنج اویونه دینور وکوبه کوچک طاوله دینور طبل صغیر معناسنه که دبلک تعبیر اولنور
محله بکجیلرینک وچنکانه لرک چالدقلری اوله جقدر که بلی انجه اولور وکوبه فهر معناسنه در که دسته سنک
اوله جقدر آنکله سماق اوزره نسنه ازرلر ولاغوته وترکیده قوپوز تعبیر اولنان سازه ده کوبه دینور بربط کبی
التکویب تفعیل وزننده برنسنه یی دسته سنک ایله دوکوب خرد ایتمک یاخود ازمک معناسنه در یقال کوّب الشیء
اذا دقه بالکوبة ای الفهر کابه غابه وزننده تمیم قبیله سی بلادنده برموضع یاخود برصو آدیدر کوبان کافک ضمیله
شهر مرو قضاسنده برقریه در کوبانان اصفهان قضاسنده برقریه در کوبنان بربلدۀ معروفه در الکهب
کافک فتحی وهانک سکونیله قوجه صوصغرینه دینور الکهبة کافک ضمیله قهبه وزننده ومرادفیدر که والاندن
بوز تعبیر اولنان لونه دینور علی قول کهبه دهمه یعنی یاغزلغه یاخود قرامتق بوزه دینور که مائی یه قریب کوکجل
اوله جقدر وعلی رأی لون مزبور دوه قسمنه مخصوصدر که کوکجل بوز دوه نک لونیدر الکهوب قعود وزننده
والکهب تعب وزننده برنسنه یاخود خاصة دوه لون مزبور اوزره اولمق معناسنه در یقال کهب وکهب کهوبا
وکهبا من الباب الخامس والرابع وهو اکهب وکاهب الکهدب جعفر وزننده ثقیل وترک وناتراش کمسیه دینور
الکهکب جعفر وزننده سبزواتدن بادنجانه دینور

فصل اللام

الالباب همزه نک کسریله بریرده
اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال الب بالمکان البابا اذا اقام مؤلف بصائرده ثلاثی یی تقدیم ایلمشدر والباب طوارک
کوکسنه لبب یعنی سینه بند کچورمک معناسنه در تقول الببت الدابة ای جعلت لها لببا وبرکمسیه یا برنسنه یه
صکره دن برشیء عارض اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال الب له الشیء اذا عرض اللب لامک فتحی وبانک
تشدیدیله بو دخی بریرده اکلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال لبّ بالمکان لبا من الباب الاول اذا اقام ومنه قولهم
لبیک عدد ارادهسیله تثنیه قلنوب کاف خطابه مضاف قلنمشدر وبونک معناسنده اقوال اربعه واردر اول ذکر اولنان
اقامت معناسنه اولمغله انا مقیم علی طاعتک البابا بعد الباب واجابة بعد اجابة سکنده درکه بن سنک امر وفرمانکه
اطاعت واجابت مرکزنده مرة بعد اخری ثابت و پایدارم دیمکدر نته که حنانیک کلمه سی رحمة بعد رحمة دیمکدر
ثانی لب کلمه سی مواجهه معناسنه ده کلمکله اول معنادن مثنی اولور کما یقال داری تلب داره ای تواجهها بو که کوره
اتجاهی وقصدی لک مرة بعد اخری سکنده اولور که بنم قصد وتوجهم هر بار سنک طرفکه در دیمک اولور
ثالث لب کلمه سی محبت معناسنه ده کلمکله اول معنادن مأخوذ اولور نته که امرأة لبة دیرلر محبة لزوجها معناسنه
پس لبیک بنم دائما محبت وانجذابم سکادر غیره دکلدر دیمک اولور رابع خالص معناسنه اولان لب ولبابدن مأخوذدر
کما یقال لب الشیء ولبابه ای خالصه بو که کوره اخلاصم یعنی صدق عبودیتم همیشه سکادر دیمک اولور وبونک اصلی
البّ لبین لک ایدی فعلی حذف ونون تثنیه اسقاط اولندقدنصکره کافه مضاف قلندی ومذهب مختار بودر
وتلبیه کلمۀ مرقومه دن اخذ اولندقدنصکره آندن فعل تصرف اولنمشدر تهلیل وتسبیح وتشهد کبی نهایه ده
ومنه حدیث علقمة انه قال للاسود یا اباعمرو قال لبیک قال لبی یدیک حدثنی سلمت یداک وصحاح عبارتیله تفسیر ایلمشدر که
معنای لازمی اولور وبولبث یداک لبین سکنده در لبیک لفظنه ازدواج ایچون یدیک دینلمشدر وزمخشری
لبی یدیک کلامنی اطیعک واتصرف بارادتک واکون کالشیء الذی تصرفه بیدیک کیف شئت عبارتیله تفسیر ایلمشدر

مطلب

وصاحب

وصاحب مصباح اضافتله لبی زید وروده نقل ایلمکله بو دخی یدیک کلمه سنه مضاف اولمش اولمغله ازدواج تکلفنه
حاجت قالمز وزمخشرینک تفسیرندن دخی اضافت صورتی منفهمدر ایکی اللریکده هر بار اطاعت واجابتم واردر
یمین ویسارکله تصرف ایله دیمکدر که کمال انقیاد اظهار ایلمکدر انتهی ولب کلمه سی مبالغة وصف اولور بر محلده
یاخود برخصوصده اصلا منفک اولمیوب همیشه مقیم وملازم اولان کیشی یه اطلاق اولنور یقال هو لب علیه ای لازم
مقیم لا یفارقه ولب دابه یه سینه بند کچورمک معناسنه در تقول لببت الدابة لبا ای جعلت لها لببا فهی ملبوب
وبرکمسه نک لبه سنه یعنی کردنی دیبنه اورمق معناسنه در یقال لبه اذا ضرب لبته ومواجهه ومحبت معنالرینه کلور
نته که مؤلف ضمنا بیان ایلدی لکن بو معنالر مجاز در اقامت معناسندن متفرع در اللب لامک ضمیله آغو یه دینور
سم معناسنه وهر شیئک محض وخالصنه دینور یقال هو لبه ای خالصه وایچلونسنه نک ایچنه واوزینه دینور مثلا لب
النخل خرما ینبسیدر ولب الجوز ولب اللوز جوزک وبادمک ایچلریدر ولب عقل وهوشه اطلاق اولنور جمعی
الباب کلور والب کلور همزه نک فتحی ولامک ضمیله مؤلفک بصائرده بیانه کوره لب شوایبدن صافی وخالص اولان
عقله اطلاق اولنور بو که کوره ایکی معنادن منحوت اولور علی قول لب عقل زکی یه اطلاق اولنمغله بینلرنده عموم
وخصوص مطلق اولور زیرا هر لب عقل اولور لکن هر عقل لب اولماز کذلک لب لنظانک جمعی البب کلور
فک ادغامله اللبابة کرامه وزننده برکمسه صاحب لب یعنی عاقل وهشیار اولمق معناسنه در تقول لببت
یارجل تلب من الباب الرابع ویقال لببت یارجل بضم العین تلب بفتح العین لبابة ای صرت لبیبا واشو ماده دن غیری
کلام عربده ماضی مضموم العین ومضارع مفتوح العین اوله رق وارد اولمامشدر شارحک بیانه کوره دمم ده
وشرر صیغه لری دخی بورسمه وارد اولمشدر یقال دمم یدمم وشرر یشرر بالفک والادغام لکن بو صیغه لر
رکن یرکن ماده سی کبی تداخل اللغتین بابندن اولمق اغلبدر نته که شافیه ده مثبتدر وابن اثیر وصاحب مصباح
صیغۀ مزبوره یی باب خامسدن اولمق اوزره تقیید وباب مزبورده مضاعفدن اوله رق بوندن غیری وارد اولمامشدر
دیو تصریح ایلمشلردر قال فی المصباح وفی لغة من باب قرب ولا نظیر له فی المضاعف وقال فی النهایة
یقال لب یلب مثل عض یعض ای صار لبیبا هذه لغة الحجاز واهل نجد یقولون لب یلب بوزن فر یفر
ویقال لبب الرجل بالکسر یلب بالفتح ای صار ذا لب وحکی لبب بالضم وهو نادر لانظیر له فی المضاعف اللبب
فتحتینله دوه نک بیوننک دبنه دینور که کوکسنه بتشک یریدر اورادن ذبح اولنور منحر معناسنه وآتلرده اورایه سینه بند
کچوریلور ولبب انسانده کردانیه تعبیر اولنان قلاده تعلیق اولندقده طوران یریدر که بوغازک چقوری وایکی طرفی
اوله جقدر وبو فقره جه قوملغه دینور که زمینه یقین اولور وطوارک سینه بند وکملدرک تعبیر اولنان کوکسلکنه دینور که
پالان واکر کیرو کتمسون دیو کوکسنه کچررلر جمعی الباب کلور ولبب برموضع آدیدر اللبة حبه وزننده لبب ایله
معنای اوّلده مرادفدر ولبه لطیفه وظریفه خاتونه دینور لکن مؤلف آنفا زوجنه محبتی اولان خاتون ایله بالمناسبه
بیان ایلمشیدی ظاهرا معنای لازمیدر زوجنه محبت وحسن معاشرت لطافت خلق وخلقی یه لازم کلور الملبب
مکرم وزننده والملب بانک ادغامیله الباب‌دن اسم مفعوللردر والملبوبة لب کلمه سندن اسم مفعولدر کوکسنه
سینه بند کچورلمش دابه یه دینور اللبلاب لامک فتحیله صرمشق اوته دینور کبیر نوعنه قسوس وصغیرینه همیل
دیرلر اللبلبة زلزله وزننده ولدی اسرکیوب رقت ومهربانلق ایلمک معناسنه در وبو حیوانه دخی شاملدر یقال
لبلبت المرأة بولدها اذا رقت علیه قال فی الاساس ولبلبت الشاة بولدها اذا لحسته والطفته بشفتیها وتعطفت علیه
ولبلبه طاغلمق معناسنه در یقال لبلبوا اذا تفرقوا ولبلبه تکه نک دیشی کچی یه اشارکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در
وقیون قوزوسنی وضع ایلدکدنصکره مهر وتعطفندن ناشی یلامق معناسنه در نته که آنفا بیان اولندی ظاهرا
بو مثالدر اللبیبة حبیبه وزننده نقیره طرزنده برلباسدر بقیره یکی وبقاسی اولمیان عرب کوملکیدر بو دخی اوله رثوب
اولمغله همان کوکسلرینه کچوریلور اللباب سحاب وزننده برمقدارجه چاره دینور لباب غراب وزننده بنوجذیمه
دیارنده برجبل آدیدر التلبیب تفعیل وزننده برکمسه ایله مخاصمه حالنده ایکی طرفدن جامه سنی الیله قاوره یوب
برکدردکدنصکره کندی طرفنه چکمک معناسنه در یقال لببه تلبیبا اذا جمع ثیابه عند نحره فی الخصومة ثم جره
واکین دانه سی اوزلنوب ایچ بغلمق معناسنه در یقال لبب الحب اذا صار له لب وبرنسنه خصوصنده تردد ایلمک
معناسنه در یقال لبب فی الشیء اذا تردد فیه وتلبیب یلک وایچلک ونیمتن وعجم کوملکی تعبیر اولنان کوکسلک ثوبک
اسمیدر نته که تمتین خیمه نک ایپنک اسمیدر التلبب تفعل وزننده صغانوب چرنمک معناسنه در یقال تلبب الرجل
اذا تشمر اللبلب سبسب وزننده واللبلب بلبل وزننده دائما اهل ومتعلقاته وهمسایه لرینه بر واحسان ایدن

خیرلو آدمه دینور الالبوب اسلوب وزننده نبق دیدکلری یمشك چکردکی دانه سنه دینور ونبق عربستان کراسی
دیدکلریدر که سدر اغاجنك یمشیدر بنات البب بنات بای موحده نك فتحیله در والبب اکلب وزننده در امام مبرّد
بابك فتحیله اکرم وزننده روایت ایلمشدر یورکده بر نیجه طمرلره اطلاق اولنور که شفقت ومهر ورقتك منبعلریدر
اسرکمك و یورك آجیمق آنلردن نشئت ایدر لب الجوز معناسنه اولان لب کلمه سنك جمعیدر لسانمزده دخی ایچیم
قومیور کاکا شویله ایدیم تعبیری واردر و بین العرب * تأبی ذاك بنات البی * مثل سائردر و بونك اصلی بودر که
برکسه نك برعجوز والده سی وارایدی زوجه سی آنك دفعی بابنده الحاح ایلمکله کوتروب صحراده برمعطل قویی یه الغا
ایلدی درعقب برقاج کسه اول قویی سمتندن کذر ایدر ایکن عجوزمزبوره نك ناله سی سامعه کذارلری اولمغله اخراج
وسرکذشتندن استنتاج ایتدکلرنده اولدخی کندی اوغلو القا ایلدیکنی اخبار ایلدی اول آدملر چون اوغلك حقکه
رعایت ایلیوب سنی بو مهلکه یه القا ایلدی سن دخی کندیسنه بد دعا ایله دیدکلرنده لا تطاوعنی بنات البی دیدی
یعنی یورکده اولان رقت وشفقت طمرلری بکا او یمیور مانع اولیور دیو جواب ایلدی اللبالب سباسب وزننده
قیون وکچی سوریسنك ردن ملشوب باغرسملرینه دینور اللبیب امیروزننده ذکر اولنان لب کلمه سی کبی برخصوصه
همیشه مجدّ وملازم اولوب آندن اصلا فاتر وفارغ اولمیان کشی یه دینور اقامت معناسندن مأخوذدر یقال رجل لب
ولبیب ای لازم للامر لا یفتر عنه ولبیب عاقل وهوشمند اولان کشی یه دینور که عقل معناسندن فعیلدر یقال رجل
لبیب ای عاقل جمعی الباء کلور احباء وزننده الملبوب عقل ورشد وادراکله موصوف اولان کشی یه دینور یقال رجل
ملبوب ای موصوف بالعقل لباب لباب مکررا قطام وزننده لا بأس مقامنده ایراد اولنور تقول لباب لباب ای لا بأس
شارح دیرکه بولغت حمیریه در عند البعض لباب کلا أقلیل معناسنه اولمغله آندن مأخوذدر دیرلبی لامك حرکات
ثلاثی والفك قصریله موصلده برموضعدر اللولب جوهروزننده حوضده صو کلان اولوغك کبر وآغزنده
دائره لنوب امزکلی صو یه دینور کلان صو یك چوق اولمغله اولوغه صغمیوب مقدار سائری کیره جك دلیکك اغزندن
شدتله کیرو توب آتافور ایلمکله طولانیجه دکرمیلنوب کو یا که قالین ابریق امزکی شکلنده اولور لسانمزده قارتی تعبیر
اولنور یقال للماء الکثیر الذی یحمل منه الفتح ما یسعه فیضیق صنبوره عنه من کثرته فیستدیر الماء عندفه ویصیر کأنه
بلبل آنیه لولب مؤلفك لولب قولی مقول قولدر شارحك بیاننه کوره بولغت عراقیه در اللتب لامك فتحی وتای فوقیه نك
سکونیله والتوب قعود وزننده برشیئه انفکاك ایلماك وجه اوزره ملازم ومداوم اولمق معناسنه در یقال لتب علیه
لتبا ولتوبا من الباب الاوّل اذا لازم و برنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال لتب به ای لصق وثابت و پایدار اولمق
معناسنه در یقال لتب فیه اذا ثبت ودور تمك وسانجمق معناسنه در یقال لتب فی منحر الناقة اذا طعن و برنسنه یی
چکوب پك بغلمق معناسنه در یقال لتب علیه ثیابه اذا شدّها ولباس کیمك معناسنه در یقال لتب ثوبه اذا لبسه وآتك
ارقه سنی جوللامق معناسنه در که معنای مذکوردن مأخوذدر یقال لتب علی الفرس جله اذا شدّه پس بوتکرار
کیدر الالتتاب افتعال وزننده بودخی اثواب کیمك معناسنه در یقال التتب الثوب اذا لبسه شارح دیرکه التتاب
لباسی بردخی چفرمق نیتیله کیمکدر التلتیب تفعیل وزننده آتك ارقه سنه چول اورتوب بغلمق معناسنه در یقال لتب
علی الفرس جله ای شدّ علیه الالتاب همزه نك کسریله برخصوصی برکسه اوزره واجب ولازم قلمق معناسنه در
یقال التب الامر علیه التابا اذا اوجبه علیه الملتب منبر وزننده فتنه هنکاملرنده دائما فتنه واختلال واختلاطدن
قاچوب کندی خانه سنده مقیم ومنزوی اولان کسیه دینور الملاتب مراتب وزننده اسکی جبه لره دینور جباب
خلقان معناسنه بنولتب لامك ضمیله برقبیله در اصحابدن عبدالله بن اللتبیه آنلردندر اللجب لامك وجیمك
فتحیله ناس جغلتی وغریو وشماطه ایلمك معناسنه در یقال لجبوا لجبا من الباب الرابع اذا صاحوا ودکزك موجلری
مضطرب اولمغله کورلتی پیدا ایلمك معناسنه در یقال لجب البحر اذا هاج واضطرب اللجب کتف وزننده کورلتولی
عسکره دینور یقال جیش لجب ای ذو لجب اللجبة لامك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله واللجبة فتحاتله واللجبة
فرحه وزننده واللجبة عنبه وزننده سودی چکیلوب آزالمش قیونه دینور وسودی چوق اولان قیونه دخی که ضدّ اولور
علی قول بو کچی قسمنه مخصوصدر قیونه اطلاق اولنمز جمعی لجاب کلور لامك کسریله ولجبات کلور فتحاتله اللجوبة
لامك ضمیله قیونك سودی چکیلوب آزالمق کذلك سودی کثیر اولمق معنالرینه در یقال لجبت الشاة لجوبة من الباب
الخامس اذا قل لبنها او غزر التلجیب تفعیل وزننده لجوبة معناسنه در یقال لجبت الشاة تلجیبا یعنی لجبت الملجاب
محراب وزننده شول اوقه دینور که یلکلنمش اولوب لکن هنوز تمرن کور لمامش اوله اللحب لامك فتحی وحای
مهمله نك سکونیله اولو وآچق یوله دینور شاهراه معناسنه اللاحب والملحب معظم وزننده بونلرده اول

معنابه‌در لاحب بمعنی ملحوبدر یقال طریق لحب ولاحب وملحب ای واضح ولحب مصدر اولور شاهراهده کتمك
معناسنه یقال لحب الرجل لحبا من الباب الثالث اذا وطئ اللاحب وسلکه یعنی مرّ فیه وقلجله اورمق معناسنه در
یقال لحبه بالسیف اذا ضربه به و برشیئه تأثیر ایدوب آنده اثر ایلمك معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثّر فیه وای
اوزنلغنه کسوب دیلمك معناسنه در یقال لحب اللحم اذا قطعه طولا ودابه نك صرتی یاغر اولوب صاغالدقدنصکره
یاخود اکرو پالان باصمغله تویی یولنوب بیرتمکدن ناشی یری چقورجه ال آیاسی کبی دوز وهموار قالمق معناسنه در
یقال لحب متن الفرس اذا املاس فی حدور وکمکدن ات صویمق معناسنه در یقال لحب اللحم عن العظم اذا قشره
و یولی آچق و واضح قلمق معناسنه در یقال لحب الطریق اذا بینه وجماع ایلمك معناسنه در یقال لحب المرأة
اذا جامعها ویره چالمق معناسنه در یقال لحب به الارض اذا صرعه و برکسه بر مصاحبه رق طوغر یلغنه یوروییوب
کتمك علی قول سرعتله یورو یوب کتمك معناسنه در یقال لحب الرجل اذا مرّ مستقیما او اسرع فی مشیه الالتحاب
افتعال وزننده بودخی شاهراهده کتمك معناسنه در یقال التحب اللحب بمعنی لحب التلحیب تفعیل وزننده
بودخی قلجله اورمق معناسنه در یقال لحبه بالسیف تلحیبا اذا ضربه به و برنسنه یه تأثیرایله آنده اثر ونشان ایلمك
معناسنه در یقال لحب الشیء اذا اثّر فیه اللحوب قعود وزننده یول آچق وواضح اولمق معناسنه در یقال لحب الطریق
لحوبا اذا وضح اللحب فتحتینله پیرلکدن وجود نحیف وزبون اولمق معناسنه در یقال لحب الرجل لحبا من الباب
الرابع اذا انحله الکبر اللحب منبر وزننده دلی زفر اولوب دائما هرکسه سبّ ودشنام ایدر اولان کسیه دینور که
بذیء اللسان تعبیر اولنور یقال رجل ملحب ای سباب بذیء اللسان و برنسنه کسه جك وصو یه جق آلته دینور ساطور
و بچاق ودهره واوراق کبی اللحیب امیر وزننده ارقه سنك اتی آزجه اولان چلمسز ناقه یه دینور وصف خاصدر
ملحوب میمك فتحیله برموضعدر اللخب لامك فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال لخب
المرأة لخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها یعنی جامعها و یوزه شماراورمق معناسنه در یقال لخب فلانا اذا لطمه
اللخب فتحتینله مقل اغاجنه دینور که بلاد عربده و یمنده اولور واکا خرمای هندی دخی دیرلر ومقل که آنك صمغیدر
زکیده کورن دیرلر لخبه عقبه وزننده یمنده عدن ابین خارجنده برقریه آدیدر الملخب مکرم وزننده دائما
مخاصمه هنکامنده آدمجه سنه شمارلنور اولان کسیه دینور یقال هو ملخب ای ملطم فی الخصومات الملاخبة
مفاعله وزننده شمارلشمق معناسنه در یقال لاخبه ملاخبة اذا لاطمه اللذوب ذال معجمه ایله قعود وزننده بر یرده
مقیم اولمق معناسنه در یقال لذب بالمکان لذوبا من الباب الاول اذا اقام الملاذبة مفاعله وزننده ملذوب
معناسنه در یقال لاذب بالمکان بمعنی لذب اللزوب زای معجمه ایله قعود وزننده صیواشوب یاپشمق معناسنه در
یقال لزب به لزوبا من الباب الاول اذا لصق به وثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال لزب الشیء اذا ثبت وقحط
وغلا اولمق معناسنه در یقال لزبت السنة اذا جدبت اللازب اسم فاعلدر یاپشیجی و یاپشقان نسنه یه دینور
وثابت و پایدار اولان شیئه دینور ومنه قولهم صار الامر ضربة لازب ای لازما ثابتا و یقال هذا الامر ضربة لازب
ای لازم شدید قال الشارح قال ابو بکر معنی قولهم ماهذا بضربة لازب ای ماهذا بلازم ولا واجب وهو مثل
اللزب لامك کسریله طاریوله دینور اللزب کتف وزننده آزنسنه یه دینور یقال شیء لزب ای قلیل جمعی
لزاب کلور اللزبة تمره وزننده قاتیلق شدّت معناسنه در یقال اصابتهم لزبة ای شدة جمعی لزب کلور عنب وزننده
ولزبات کلور لامك فتحی وزانك سکونیله اللزب ضرب وزننده واللزوب قعود وزننده برنسنه نك اجزاسی
قفس کبی بری برینه صوقشوب کیرشمك معناسنه در یقال لزب الشیء لزبا ولزوبا من الباب الخامس اذا دخل
بعضه فی بعض وچامور اوزلنمکله صیواشق و یاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین اذا لزق وصلب ولزب
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لزبته العقرب لزبا من الباب الثانی اذا لسبته ای لدغته
اللزب فتحتینله بودخی چامور اوزلنمکله یاپشقان اولمق معناسنه در یقال لزب الطین لزبا من الباب الرابع اذا لزق
وصلب ولزب عزب لفظنه اتباع ومزاوجه اولور یقال رجل عزب لزب وعزب ارکن آدمه دینور الملزاب محراب
وزننده غایة الغایه بخیل وچری وناکس شخصه دینور یقال رجل ملزاب ای بخیل جدا اللسب کسب وزننده
یلان وعقرب مقوله سی موذی جانور صوقمق معناسنه در یقال لسبته الحیة وغیرها لسبا من الباب الثالث والثانی
اذا لدغته باب ثالثدن ورودی لسع ولدغ ماده لری اعتباریله مبنی در وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال لسب
فلانا اذا ضربه بالسوط اللسب فتحتینله صیواشوب یاپشمق معناسنه در یقال لسب به لسبا من الباب الرابع
اذا لصق به وبال و بکمز مقوله سی نسنه یی یلامق معناسنه در یقال لسب العسل ونحوه اذا لعقه اللسوب صبور

وزننده والسوب تنور وزننده شیٔ معناسنه استعمال اولنور معنای اخیردن مأخوذ ونفی مقامنه مخصوصدر یقال
ما ترك لسوبا ولسوبا ای شیئا اللوشب شین معجمه ایله جوهر وزننده قورده دینور ذئب کبی اللصب فتحتینله
کال ضعف وهزالدن ناشی کوده نك دریسی اته یاپشمق معناسنه در آکن که یاپشمقدر یقال لصب الجلد باللحم
لصبا من الباب الرابع اذا لزق هزالا بو ماده لصوق معناسنه موضوعدر ولصب پاسدن یاطارلقدن ناشی قلج
قین ایچره ایلشوب طوتلمق معناسنه در یقال لصب السیف فی الغمد اذا نشب وبوزك پرمغه طار کلمکله پرمقده
کیدلنوب قالمق معناسنه در یقال لصب الخاتم فی الاصبع ضد قلق اللصب لامك کسریله ایکی طاغ اراغنده
ولان دربند یوله دینور که لهب دیدکلری یولدن طار وشعب دیدکلری یولدن ککبش اولور علی قول
دره نك طار وصیق اولان یرینه دینور جمعی لصاب کلور لامك کسریله ولصوب کلور اللصب کتف وزننده
سلت انواعندن بر نوعك اسمیدر وسلت پیغمبرار پسنه دینور که فارسیده جو برهنه دینور ولصب چتین خویلو
چیرشك مشربلو بخیل وناکسه دینور اللواصب نواصب وزننده ایچروسی طار اولوب دیبی بغایت درین اولان
قویلره دینور مفردی لاصبه در الملصاب محراب وزننده شول قلیجه دینور که اکثری قینه ایلشوب چقمزاوله
یقال سیف ملصاب اذا کان ینشب فی الغمد کثیرا المتلصب اسم فاعل بنیه سیله طاره جق یوله دینور یقال طریق
ملتصب ای ضیق اللعب لامك فتحی وعینك سکونیله واللعب لامك کسریله واللعب کتف وزننده
والتلعاب تذکار وزننده اویناق بازیدن معناسنه در که مقصد صحیحه دال اولمیان ایش ایشلمکدن عبارتدر
جدك مقابلیدر یقال لعب الرجل لعبا ولعبا ولعبا وتلعابا من الباب الرابع ضد جد لکن مؤلف جدی هزله مقابل
تفسیر ایلمکله بوراده لعبی اکا مقابل قلمسی ملایم اولماز نهایت هزل لعبدن بر قسم اولمغله بوراده تفسیری تفسیر
بالاعم اولور التلعیب تفعیل وزننده والتلعب تفعل وزننده والتلاعب تفاعل وزننده بو لرده اویناق
معناسنه در یقال لعب الرجل وتلعب وتلاعب بمعنی لعب اللعب کتف وزننده که وصفدر واللعب
کسریله والالعبان عنفوان وزننده واللعبة لامك ضمیله همزه وزننده والتلعاب تانك کسریله
والتلعابة هایله بو ایکیده لامك فتحیله ده لغتدر والتلعاب کسرتینله وعینك تشدیدیله والتلعابة هایله
والتلعیبة تانك کسریله کثیر اللعب اولان کشی یه دینور کرك اویون اوینامق وکرك لطیفه ومزاح ایلمك
اولسون الاعوبة اضحوکه وزننده اویونه دینور که اسمدر یقال بینهم العوبة ای لعب الملعب مکتب وزننده
اسم مکاندر اویون اوینایجق یره دینور الملاعبة مفاعله وزننده برکسه ایله اویون اوینامق معناسنه در
یقال لاعب المرأة اذا لعب معها الالعاب همزه نك کسریله اویون اوینامق علی قول برکسنه اویونجاق
کتورمك معناسنه در یقال العب الجاریة اذا جعلها تلعب اوجاء بما تلعب به اللعوب صبور وزننده شیوه
وعشوه ودلالی خوب ودلکش اولان محبوبه یه اطلاق اولنور یقال جاریة لعوب ای حسنة الدل ولعوب بلا حرف
تعریف اسماء نسواندندر اللعبة ملعقه وزننده اطفالك اویون لباسیدر که یکسز اولور اوینادقلری
وقتده آنی کیرلر اللعبة زمره وزننده کاغده ودیواره رسم ونقش اولنان مجسم صورته اطلاق اولنور تمثال کبی واوینجغه
دینور که کندوسیله اویون اوینارلر نرد وشطرنج کبی وشول احمق وسبکمغزه دینور که دائما صقالنه کولوب
کندوسنی هزل وتمسخر ایدرلر واویون نوبتنه دینور که حریفنه کچن نوبت اوله جقدر واویونجق کبی دائما
اوینادیلن کسبه دینور وبو تکرارکیدر یقال رجل لعبة ای یلعب به الملاعب مراتب وزننده ملعبك جمعیدر که
اویون اوینایجق یرلره دینور بو معنادندر که عربلر مدارج ومداخل روزکاره ملاعب الریح اطلاق ایدرلر که
کروب جولان ایلیه جکی محللردر ملاعب ظلة میمك ضمیله کولکه سیله اوینایجی دیمکدر بر نوع قوشده
علم اولمشدر که کری قاره ده کولکه سیله وصواوزرنده عکسیله بری اوته قاپوب اوردق شیوه سنده ملاعبه ایدر بادیه
قوشلرندندر واکا خاطف ظله دخی دیرلر ملاعب الاسنة یلمالمرایله اوینایجی دیمکدر عربدن اوچ کسنه نك لقبیدر
بری عامر بن مالك وبری عبدالله بن الحصین الحارثی وبری اوس بن مالك الجرمیدر اللعاب کذاب وزننده برفرس
معروف آدیدر اللعاب غراب وزننده آغزدن اقان سالیاره دینور لعاب النحل آرینك بالنه اطلاق اولنور اطبانك
لعاب تعبیر اندکلری بوندندر که بالی یاخود شکری مفرح حالتی بر ایله طبخ ایدوب قوام کلدکده سوزرلر مثلا وشنه لعابی
دینور لعاب الشمس حرارتها جره ده اور مجك آغی کبی سمادن اشاغی طوغری خرده خرده آتجل انسدلره اطلاق
اولنور که اوینارشکلنده مرئی اولورلر واکا مخاط الشیطان دخی دیرلر چو جقلر شیطان اورمجکی تعبیر ایدرلر
اللعب ضرب وزننده آغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال لعب الصبی ولعب لعابا من الباب الثالث والرابع اذا سال لعابه

الالعاب همزه نك کسریله لعب معناسنه در یقال العب الصبی بمعنی لعب اللعباء صحراء وزننده بنی عویل قبیله سی
حرمنده بر سنکستان موضع آدیدر وحزم حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله طپراغی قاتی یره دینور والعباء بحرین
ناحیه سنده بر معروف شوره زارك اسمیدر که کلاب لعبانیه اورایه منسوبلردر والعبانیه نونله در غیرقیاس اوزره ولعباء
عنده برارضك اسمیدر الاستلعاب خرما اغاجندن خرمالر کسلدکدن صکره بعض قوروق بتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استلعبت النخلة اذا نبت فیها شیٔ من البسر بعد الصرام الملعوب معیوب وزننده سالیارلو آغزه
دینور که دائما سالیاری آقار یقال ثغر ملعوب ای ذو لعاب اللعبة البربریة سورنجانه شبیه دوایی بر نباتدر تناولی
سمن ایراث ایدر مصرده اکا تریاق وترکیده اوکسوز اوغلان چکدمی دیرلر اللغب لامك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
واللغوب قبول وزننده واللغوب قعود وزننده زیاده سیله یورولوب درمانده وبی تاب اولمق معناسنه در که
طاقتی طاق اولمق تعبیر اولنور یقال لغب الرجل ولغب ولغب لغبا ولغوبا ولغوبا من الباب الثالث والرابع والخامس
اذا اعیی اشد الاعیاء بونك باب خامسدن ورودی ائمه لغتدن ابو جعفر احمد بن یوسف الفهری اللبلی روایتیدر
اندلس قرالرندن لبله نام قریه یه منسوبدر ولغب ضرب وزننده اوك دیشلرك اراغنده اولان اته دینور وفاسد
وتباه اولمش اوق یلکنه دینور که اوق یلکنك ایچریده قالان طرفلری اوله جقدر که اوزونجه وغیر مقبولدر
اکا بطنان دخی دیرلر نته که ظشره ده قالان طرفنه ظهران دیرلر ولغب فاسد وقبیح وباطل کلامه اطلاق اولنور
وضعیف الرأی وسست تدبیر اولان احمق وسبکمغز کسیه اطلاق اولنور وخوشجه یونلوب ایوجه دوزلنمامکله
استعماله صلاحیتی اولمیان فاسد اوقه اطلاق اولنور ولغب مصدر اولور برشیئه فساد القاسیله تباه ایلمك
معناسنه یقال لغب علی القوم لغبا من الباب الثالث اذا افسد وبرکسیه برفاسد کلام ویاخود فاسد خبر
سویلمك معناسنه در یقال لغب القوم اذا حدثهم حدیثا خلفا وکوپك اغزنی قابه قاجاغه صوقوب یلامق
معناسنه در یقال لغب الکلب الاناء اذا ولغ الالغاب همزه نك کسریله برکسنه یی یاخود دابه یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه در یقال الغبه السیر اذا اتعبه واوقه فاسدیلك یکورمك معناسنه در که منزله وارمیوب
برولرده قالور اولور یقال الغب السهم اذا جعل ریشه لغابا وبرکسیه زحمت ویروب رنجیده وآزرده ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال الغب فلانا اذا انصبه التلغب تفعل وزننده والتلغیب تفعیل وزننده بو نلرده یوروب بی تاب
وطاقت ایلمك معناسنه در یقال تلغبه السیر ولغبه اذا اعیاه اشد الاعیاء وتلغب برکسنه نك بار حیوانی اوزون اوزادی
قوغوب کوترمك معناسنه در یقال تلغبه اذا طرده طول الطرد اللغیب امیر وزننده فاسد اوق یلکنه دینور لغب کبی
اللغوب صبور وزننده بو دخی ضعیف الرأی احمق کسیه دینور شارح دیر که ابو عمرو بن العلاء دیدی که
بر اعرابی یی ایشتدم دیر ایدی که فلان لغوب جاءته کتابی فاحتقرها بن اکا کتاب مذکردر نیچون فعلی مؤنث ایراد
ایلدك دیو سؤال ایلدیکمده کتاب صحیفه دکلمیدر دیدی ولغوبك معناسندن سؤال ایتدیکمده احمق دیمکدر دیو
جواب ایلدی انتهی اللغاب غراب وزننده بو دخی خوشجه یونلمامش ناهموار اوقه دینور اللغابة واللغوبة
لامك ضمیله حمق وبلاهت وضعف عقل معناسنه اسملردر ریش بلغب بنیه مجهول ایله مرکب اوله رق لغب
دیدکلری فاسد یلکله یلکلندی معناسنه در بعده برکسیه تلقیب ایلدیلر تابط شرا کبی شارحك بیاننه کوره تابط
شرا دیدکلری کسنه نك برادری در کیت نام شاعر شعرنده غینی تحریك ایدوب تعب وزننده ایراد ایلمشدر حرف
حلق اولمغله سکون وفتحی جائزدر نهر ونهر کبی وجوهری ریش لغب عنوانده یعنی مضاف اوله رق رسم ایلمکله وهم
ایلمشدر اللغب فتحتینله لغب لفظنده لغتدر که فاسد یلکه دینور بو معنادندر که عربلر فلانك اکسه سندن
یتشدی دیه جك یرده اخذ بلغب رقبته دیرلر ادرکه معناسنه کویا که بیونك یلکندن طوتمش اولور اللقب لامك
وقافك فتحیله بر آدمك اسم اصلیسندن غیری مسما اولدیغی اسمدر نبز معناسنه جمعی القاب کلور لقبده جانب
معنی مرعی اولوب واعلامده مرعی اولمز ولقب اوچ کونه اولور لقب تشریف ولقب تعریف ولقب تسخیفدر
مخلص شعرا نوع ثانیدندر ومنهی اولان نوع ثالثدر التلقیب تفعیل وزننده برکسیه لقب وضع ایلمك معناسنه در
التلقب تفعل وزننده لقبلنمك معناسنه در یقال لقبه تلقیبا فتلقب الملکبة ملعبه وزننده کوده سی صیق
وطقناز اولان ناقه یه دینور اللوب ثوب وزننده واللوب لامك ضمیله واللؤوب قعود وزننده واللواب غراب
وزننده صوسزلق عطش معناسنه در علی قول صوصه مش انسان وحیوانك صو اطرافنی دونوب طولاشمسی
حالتنه دینور حال بو که صویه وصوله مقتدر اولمیه وبونلر اسملردر اللواب غراب وزننده واللوبان فتحاتله
مصدرلردر صوصه مق یاخود صوسز انسان یاخود حیوان صو اطرافنی دونوب طولاشمق معناسنه در یقال لاب

الرجل او البعير يلوب لوابا ولوبانا اذا عطش اوحام حول الماء وهو لا يصل اليه قال فى الاساس الابل تلوب حول الماء
اى تحوم عطشا الّلوبة لامك ضميله شول جماعته دينور كه دائما بر قوم آخر ايله قونوب كوچوب لكن امورلرنده
آنلر ايله مذاكره ومشاوره ايلمز اوله لر ولوبه حرّه معناسنه دركه قره طاشلق بوكسكجه يره دينور جمعى لوب كلوركه
جمع جنسيدر اللّابة غابه وزننده بودخى لوبه كبى قره طاشلق تپه يه دينور جمع جنسى لاب كلور ومنه الحديث
حرّم النبىّ عليه الصلوة والسلام مابين لابتى المدينة ايكى طرفلو ايكى عظيم قاره طاشلق بيننده اولمغله اول حوزهٔ
مباركه يى حرم مكه كبى تحريم بيوردیلر حرمين اطلاقى بو جهتدندر ولابه بر آرايه بركش باجمله سياه توبلو دوه كومه سنه
اطلاق اولنور ولابه بر موضع آديدر اللّوباء لامك ضميله لوبياء اسميدركه بوكرلجه ديدكلرى غله در فارسيله مفسّر در
الملاب ميمك فتحيله بر نوع طيب على قول زعفران اسميدر التّلويب تفعيل وزننده بر شيئه ذكر اولنان ملاب قاتمق
ياخود ملاب سورمك معناسنه در يقال لوّبه تلويبا اذا خلطه بالملاب او لطخه به الملوّب معظم وزننده بوكلمش
وبورلمش دموره دينور بو نكله جنك لباسندن زره موصوف اولور اللّاب نوبه مملكتنده بر بلده آديدر وقدمادن
بر كسه اسميدركه اسطرلاب تعبير اولنان معروف آلت ارتفاعك مخترعيدر ارتفاع حسابى اصولندن برقاج سطر يازوب
يازوب ارتفاعه متعلق حسابى آنك اوزرينه بنا قيمغله نفسنه اضافتله اسطرلاب ديديلر اسطر افلس وزننده سطرك
جمعيدر بعده تركيب مزجى ايله مركب اولوب اضافتى نزع اولنمغله معرّف باللام اوله رق الاسطرلاب ديديلر واصطرلاب
دخى جائزدر سينك طاء اوزره تقدّمى ايچون يعنى مطرده دركه هر سين حرفى كه حروف اطباقدن طاى مهمله
اوزره مقدّم واقع اوله صاد مهمله يه تبديلى جائزدر كرك طايه متصل وكرك منفصل اولسون سراط وصراط كبى
كرچه مؤلف اشبو اسطرلاب كلمه سنى بو رسمه عربى اولمق اوزره قيد وبيان ايلدى واكا كوره همزه نك ضمى لحن
ياخود طانك ضمه سنه تبعيت ايچوندر لكن جميع كتب حكميه واساطير قدماده اسطرلاب لفظى يونانى اولمق اوزره
مرسومدر اسطر كلمه سى همزه نك ضميله ميزانه ولاب كونشه ديمكله كونش ترازوسى ديمكدر وادريس نبى عليه
السلامك لاب نام ولد امجدلرى اختراع ايلديكى دخى منقولدر بوندن بشقه شارح نهاية الادب مؤلفندن نقل ايدركه
مدار معرفت اوقات اولان جميع آلات كرك حسابيه وكرك مائيه وكرك رمليه اولسون لفظلرى عربى دكلدر تداول
وتكلميله عرب كلامنه خلط وتوليد اولنمشدر ومترجم حقير حقايق ودقايق يونانيه يه على الكمال واقف اولان
بر ذات عارفدن بر وقتده اشبو اسطرلاب ايله ايساغوجى لفظلرندن استكشاف ايلديكمده دلائل مقنعه سيله بو كونه
بيان ايلمشيدى كه اسطر كلمه سى همزه نك فتحيله يونانيده يلدزه دينور ولاب كلمه سى المق معناسنه مصدر اولمغله
معناى تركيبى يلدز المق كه مراد يلدزلك اوضاع واحكامنى آلمقدر بو علاقه ايله آلت معهوده ارتفاعيه ده علم اولمشدر
وايساغوجى سزلك ايساغوجى شرحلرنده اوچ كلمه دن مركب ياخود پنج برك اولان كل اسميدر ديو كوناكون
واهى معانى ذكر غلط صريحدر بلكه ايساغوجى لفظ مفرد در مبادى مفردى اولان مبدأ معناسنه دركه مقاصد
مقابليدر كليات خمس مبادى منطق اولمغله هر برينه ياخود مجموع اعتباريله جمله سنه فلاسفهٔ يونانى ايساغوجى
اطلاق ايلديلر بعده علماء اسلام اخذ وكتابلرينه درج ايلديلرنته كه جغرافيا وموسيقى وارثماطيقى مقوله سنى دخى اخذ
ودرج ايلديلرنته كه اخوان الصفاء نام كتابده مرسوملردر ديو جواب ايلمشدر انتهى كفرلاب فتحتيله شام ديارنده
بر بلده در رهبان اموىّ بنا قلمشدر اللّوب لامك ضميله شول آت پاره سنه دينور كه بحره ايچره بر واوته دونوب طورر
اوله ولوب بال آروسنه دينور وصودن بعيد اولان صوسز حيوانلره دينور مفردى لوبه در اللّوائب نوائب وزننده
بودخى صودن دور اولان صوسز حيوانلره دينور يقال ابل لوب ونحل لوب ولوائب اى عطاش بعيدة عن الماء اللّواب
لعاب وزننده وبر ادفيدركه آغز سالياريته دينور اللّوبى لامك ضميله قاره طاشلق معناسنه اولان لوبه يه منسوبدركه
سياه نسنه يى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال اسود لوبىّ الالابة همزه نك كسريله بركسه نك طوارى صوسز اولمق
معناسنه در يقال الاب الرجل اذا عطشت ابله المولب ميمك ضميله مفوعل وزننده سرمه ميلنه دينور مرود معناسنه
اللّولب جوهر وزننده لبب ماده سنده ذكر اولندى اللّهب ضرب وزننده واللّهب تعب وزننده واللّهيب امير
وزننده واللّهاب غراب وزننده واللّهبان فتحاتله آتش تتوندن قورتلوب علولنمك معناسنه در على قول لهب
آتشك حقان سيوريى علوينه دينور لسان النار معناسنه كه فارسيده زبانه ديرلر ولهيب آتشك اسيلكنه دينور حرّ النار
معناسنه پس اوله كوره مجموعى مصدر اولور كه باب رابعدندر يقال لهبت النار اذا اشتعلت خالصة من الدخان وثانى يه
كوره بو ايكى اسم اولور ساترى مصدر اولور ولهب فتحتيله پك صوصمق معناسنه استعمال اولنور يقال لهب لهبا
من الباب المزبور اذا عطش ولهب هوايه آغوب حقان غباره دينور الالهاب همزه نك كسريله آتشى علولندرمك

مطلب

معناسنه در يقال الهب النار اذا اشعلها او آت هوايه توزيده رق وتوز قوپاره رق جدّ وشدّتله سكرتمك معناسنه استعمالى
اولنور يقال الهب الفرس اذا اجتهد فى عدوه حتى اثار الغبار وبيدر پى شمشك چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال
الهب البرق اذا تتابع الالتهاب افتعال وزننده آتش علولنمك معناسنه در يقال الهب النار فالتهبت اى اشتعلت
التّلهيب تفعيل وزننده آتشى علولندرمك معناسنه در التّلهّب تفعّل وزننده آتش علولنمك معناسنه در
يقال لهب النار فتلهبت اى اشتعلت پس التهاب الهابك وتلهب تلهيبك مطاوعى اولور اللّهبان فتحاتله آتش
خالص علولنمك معناسنه در نته كه ذكر اولندى وحرارت هوا پك شديد اولمق معناسنه استعمال اولنور ومبالغة
پك اسى كونه اطلاق اولنور يوم حارّ معناسنه وصوصمق معناسنه استعمال اولنور اللّهاب غراب وزننده
واللّهبة زمره وزننده بونلرده صوسزلق معناسنه دركه بو ايكى اسملردر مؤلف مسامحه ايلمشدر يقال لهب الرجل
لهبانا اذا عطش وبه لهاب ولهبة اى عطش ولهبه بغايت خالص وصافى وپاكيزه اقلغه اطلاق اولنوركه لور كبى لمعان
ايدر اوله اللّهبان عطشان وزننده بغايت صوسز انسان وحيوانه دينوركه يانوب ياقيلور اوله مؤنثنده لهبى
دينور عطشى وزننده وجمعلرى لهاب كلور عطاش وزننده اللّهبة فتحاتله بر قبيله آديدر اللّهب لامك كسريله
ايكى طاغك آرالغنده اولان بوش فرجه يه دينور على قول طاغلرده اولان چتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه
ياخود طاغ آرالغنده اولان كوچك وطاره جق طاغ بولنه دينور شعب صغير معناسنه ياخود طاغك شول يوزينه
دينوركه ديوار طرزنده يالچين وصرپ ويوكسك اولمغله اورادن يوقرى چقمق ممكن اولميه جمعى الهاب كلور ولهوب
كلور لامك ضميله ولهاب كلور لامك كسريله والهابه كلور هايله و لهب يمنده ازد قبيله سندن منشعب بر قبيله آديدر
ابولهب فتحتينله وهانك سكونيله ده جائزدر اعمام حضرت مصطفويدن عبد العزّى بن عبد المطلبك كنيه سيدر
بغايت حسن وجمالندن ناشى ياخود مآل ومصيرى نار جحيم اوله جغنى اشعار ايچون تكنيه قلنمشدر اللّهاب لامك
كسرى ياخود ضميله بر موضع آديدر الالهوب اسلوب وزننده برى توزيدوب وتوز قوپاره رق جدّ وشدّتله
آت سكرتمسى حالتنه دينور كه اسمدر على قول سكرتمسنك ابتداسنه يعنى ابتدا يرندن قوپوب غلو كبى سرعت وشدّتله
چقمسى حالتنه دينور يقال فرس له الهوب وهو اجتهاد الفرس فى عدوه حتى يثير الغبار او ابتداء عدوه اللّهابة
كتابه وزننده باديه ده شواجن ناحيه سنده بر وادى اسميدر اللّهباء صحراء وزننده هذيل قبيله سى يورديده
بر موضع آديدر اللّهيب غريب وزننده بر موضع آديدر الملهب منبر وزننده بديع الحسن ورايع الجمال وآتشين
رخسار اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام ملهب اى الرائع الجمال الملهّب معظم وزننده شول آل وپنبه بويالو
جامه يه دينوركه بويه يه خوشجه طويمامش اوله كويا كه بويه سنى آتمش كبى اوله يقال ثوب ملهب اذا كان لم تشبع حمرته
اللّهذب ذال معجمه ايله جعفر وزننده لازم وثابت اولان شيئه دينور يقال الزمه لهذبا واحدا اى لزازا ولزاما اللّباب
باى تحتيه ايله سحاب وزننده آغز طلوسندن آز اولان طعامه دينور على قول بر يلامق وبر چيمنك مقدارينه دينور
تقول ماوجدت لبابا اى اقلّ من ملء الفم او قدر لعقة منه يلاك فصل الميم مأرب منزل وزننده يمنده
ازد قبيله سى بلاديدركه سيل العرم آنلرى اول دياردن ازعاج ايلدى الملاب سحاب وزننده بر نوع عطر ياخود زعفرانه
دينورنته كه لوب ماده سنده ذكر اولندى وبوراده تكرارى ميمك اصالتى قولنه مبنيدر الميبة ميمك فتحى وبانك سكونيله
ادويه دن بر نسنه در وبو معرّبدر معلوم اوله كه لفظ مزبور فارسيدر مى ايله به كلمه سندن مركبدركه ايوا شرابى ديمكدر
بعده تعريب اولنمغله بانى مفتوح قلندى بو صورتده هاء ملفوظ اولمغله هاء ماده سنده ثبت اولنمق ملايمدر وشربت
وصفت عملى ومنافعى كتب طبيه ده مشروحدر فصل النون النّبّ نونك فتحى وبانك تشديديله والنّبيب
امير وزننده والنّباب غراب وزننده تكه قسمى چپى اوزره تكه لنوب آشاركن باغرمق معناسنه در يقال نبّ
التيس نبّا ونبيبا ونبابا من الباب الثانى اذا صاح عند الهياج كرچه نسخه لرده التيس لفظى مطروحدر لكن
شارحلك وجميع امهاتك وشروح كتب احاديثك بيانى اوزره تكه يه مخصوصدر قال فى النهاية فى حديث الجدود يعمد
احدهم اذا غزا الناس فينب كنبيب التيس النّبيب صوت التيس عند السفاد وجبش تعبير اولنان بر ياشنده كى چپى
باوريسى بوييوب ايريلمك معناسنه در يقال نبّ عتود فلان اذا تكبر وتعاظم النّبنبة زلزله وزننده بو دخى تكه
ديشى يه آشاركن باغرمق معناسنه در يقال نبنب التيس نبنبة بمعنى نبّ وبرايشى كركى كبى رونقلى وخوب وزيبا ايده رك
اوزاتمق معناسنه در يقال نبنب الرجل اذا طوّل عمله فى تحسين وجماع هنكامنده حرص وتلاشندن سرخوش كبى
سرسمانه وضع ايله صاچه صپان هرزه وهذيان سويلمك معناسنه استعمال اولنور يقال نبنب الرجل اذا هذى
عند الجماع الانبوب اسلوب وزننده قارغينك وقامشك بوغومنه دينور مؤلف كعبى مابين الانبوبين ايله وبوراده

انبوبی کعب ایله تفسیری مضطربدر جمع انبهاتده انبوب بوغوم ایله وکعب بوغوم باشی ایله مفسردر وانبوب الجبل
طاغلرده اولان انجه یوله اطلاق اولنور که چیغر وچوبان یولی تعبیر اولنور وانبوب مسطروار برصره اوزره نابت
اشجار دزیسنه اطلاق اولنور یقال له انبوب من النخل ای سطر منها واطرافنه مشرف یوکسك یره اطلاق اولنور
وبوله اطلاق اولنور طریق معناسنه الانبوبة هاایله بودخی بوغومه دینور ظاهرا واحدیدر الانبب قنفذ وزننده
انبوب معناسنه در انبوب لفظندن مقصور اولمق کرکدر وانبوبك جمعی انابیب کلور بو معنادندر که آق جکره
متصل اولان صولوق طمرلرینه انابیب الرئة اطلاق ایدرلر النبة دبه وزننده رایحهٔ کریهه یه دینور غریبدر که بالك
تقدیمیله نبه رایحهٔ لطیفه یه دینور یقال له نبة ای رایحة کریهة ویقال له بنة ای رایحة لطیفة التنبب تفعل وزننده
صو کندیلکندن آزجه آقوب کتمك معناسنه در که انبوبدن مأخوذدر یقال تنبب الماء اذا تسیل التنبیب تفعیل
وزننده نباتك صاپلری بوغوملمق معناسنه در که قامشلو نباتده اولور یقال نبب النبات اذا صارت له انابیب
انبابه همزه نك فتحیله ایرانده ری ناحیه سنده برقریه در ومصر اولکه سنده برقریه در النتوب تای فوقیه ایله قعود
وزننده برنسنه تومب طومالمق وقبار وب قالقمق معناسنه در براماسی وقبر ممه سی کبی یقال نتب الشیء نتوبا من الباب
الاول اذا نهد ونتأ النجیب جمله امیر وزننده صوبی پاك حسیب وکریم واصیل اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی انجاب کلور اشراف کبی ونجباء کلور کرماء کبی ونجب کلور نذیر ونذر کبی ویقال ناقة نجیب ونجیبة
بونك جمعی نجایب کلور ونجیب اسامیدندر نجیب بن میمون وابو النجیب الزاهد السهروردی محدثلردر النجبة
نونك ضمیله همزه وزننده بودخی نجیب معناسنه در النجابة کرامه وزننده نجیب وعریق اولمق معناسنه در
یقال نجب الولد نجابة من الباب الخامس اذا صار نجیبا الانجاب همزه نك کسریله بودخی نجابه معناسنه در یقال
انجب بمعنی نجب ونجیب وکریم اولاد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انجب الرجل اذا ولد النجباء وقورقق اولاد صاحبی
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انجب الرجل اذا ولد ولدا جبانا شارح دیر که متضاد اولدیغی مسلم دکلدر
زیرا احیانا نجیب جبان وجبان نجیب اولور نجابت شجاعتی مستلزم دکلدر المنجب محسن وزننده نجیب اولاد
صاحبی کشی یه دینور المنجبة محسنه وزننده والمنجاب محراب وزننده نجیب ولد طوغورمق عادتی اولان
خاتونه دینور یقال رجل منجب وامرأة منجبة ومنجاب اذا کانت ولدت النجباء بوراده ولد نجیب کزیده دیمکدر
ومنجاب سست وضعیف آدمه دینور وبلکسز وتمرنسز اوقه دینور که کراوقی تعبیر اولنور وآتش تحریك
اولنه جق دموره دینور ماشه وکورك دیدکلریدر المنتجب منتخب وزننده ومراد فیدر که کزیده ومختار اولان
شیئه دینور انتجاب انتخاب معناسنه در یقال شیء منتجب ای مختار المنجوب مندوب وزننده اچریسی واسع
اولان قابه قاجاغه دینور ونجب ایله دباغتلنمش دری یه دینور کما سیذکر النجب فتحتیله اغاجك صویلمش
قبوغنه دینور علی قول کوکلرینك یرآلتنه سورمش طمرلری قبوغنه دینور یاخود صلابتلو اولان طمرلرینك قبوغنه
دینور ونجب محارب دیارنده ماوان نام موضع وراسنده ایکی وادی آدیدر النجب تونك فتحی وجیمك سکونیله اغاجك
صویلمش قبوغنی یاخود کوکلری طمرلرینك قبوغنی آلمق معناسنه در اختلاف مذکور اوزره یقال نجب الشجر نجبا
من الباب الاول اذا اخذ قشره ونجب سخی وجوانمرد وکریم اولان آدمه دینور ونجب بنی کلب دیارنده برموضع آدیدر
التنجیب تفعیل وزننده والانتجاب افتعال وزننده نجب ایله معنای اولده مرادفلردر یقال نجب الشجر ونجبه
وانتجبه اذا اخذ قشره المنجوب مندوب وزننده والمنجب منبر وزننده والنجبی عربی وزننده ذکر اولنان
نجب ایله یعنی اغاج قبوغیله علی قول طلح دیدکلری اغاجك اوزدکلری قبوغیله دباغت اولنمش دری یه دینور وطلح
موز اغاجنه ومغیلان اغاجنه دینور یقال سقاء منجوب ومنجب ونجبی ای مدبوغ بالنجب اوبقشور سوق الطلح
نجائب القرآن فرقان حمیدده اولان سورلردن وآیتلردن بری برینه نسبتله محض وافضل اولان سوره یه وآیته اطلاق
اولنور سورهٔ انعام واخلاص وبقره وفاتحه وآیة الکرسی کبی توحید وصفات علیه کبی جلائلی محتوی اولمغله
سائره نسبتله فضل وثوابی ازید اولور وبو کیفیت سائرك مفضولیتله نقصانی موجب دکلدر نواجب القرآن لباب
القرآندر که نظم والفاظدن متمحض اولان معنا ومنطوق ومدلول صرفدن عبارتدر که لکل آیة منها ظهر وبطن
حدیثنك منطوقی اولان بطنی اوله جقدر کویا که نجب وقشردن که مراد الفاظدر معرادر علی قول نواجب عتاق یعنی
مکهٔ مکرمه ده نازل اولان سوره وآیاتدن عبارتدر کما قال فی النهایة ومنه حدیث ابن مسعود انهن ای آل حامیم من العتاق
الاول وانهن من تلادی اراد بالعتاق السور التی انزلت اولا بمکة وانها من اول ما تعلم من القرآن وقال فیه وفی حدیث
ابن مسعود الانعام من نجائب القرآن ای من افاضل سوره والنجائب جمع نجیبة تأنیث النجیب واما النواجب فعتاقه

من قولهم نجبته ای قشرت نجبه وهو لحاؤه وقشره وترکت لبابه وخالصه پس نجایب باکمال فصاحت واعجاز
جهتیله اولور باارض ابلعی ماءك آیتی کبی ویاخود جمعیت احکام ایله یاخود بالنسبه حلاوت وطلاوت یاخود خاصه
جهتیله اولور النجبة نخبه وزننده بنو سلول جماعتنه مخصوص برصو آدیدر ذونجب فتحتینله محارب قبیله سنه
مخصوص بردره در که آنده عرب بلرك بریوم یعنی بروقعه لری اولمشدر النحب نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
والنحیب امیر وزننده فریاد وزاری ایله بکا ایلمك معناسنه در یقال نحب الرجل نحبا ونحیبا من الباب الثالث
اذا بکی اشد البکاء لکن مصباحده نحیب اسم اولمق اوزره مرسومدر که شدتله یعنی زاری وفریاد ایله اولان بکایه دینور
واساسده بو معنا مجازا اولمق اوزره مثبتدرندر ووجوب معناسندن متفرعدر ونحب بحث اولنان ماده ضمننده وضع
وتعیین قلنان کرانبها اوکدله دینور خطر عظیم معناسنه اسمدر وبرماده ضمننده بحث ایدوب اوکدل قومق
معناسنه در یقال نحب به نحبا من الباب الثالث اذا راهن اساسده مفاعله بابندن اولمق اوزره مرسومدر ونحب
همت وعزم معناسنه در وبرهان وحجت معناسنه در وحاجت ومهمه یه دینور وا وکسرکه دینور سعال معناسنه
وبو معناده مصدر اولور یقال نحب البعیر نحبا من الباب الثانی اذا اخذه السعال ونحب اولومه دینور موت
معناسنه ومدت محدوده نك غایتنه دینور اجل معناسنه که مراد غایت مدت حیاتدر ونحب نفس ناطقه یه ونفس
حیوانی یه دینور ونذر معناسنه در که کشینك کندی نفسنه واجب قلدیغی نسنه دن عبارتدر یقال هو نحب
علیه ای نذر وبو معناده مصدر اولور نحب فلان نحبا من الباب الاول اذا نذر ای اوجب علی نفسه امرا ونحب
سرعتله یوریمك علی قول آهسته وخفیف یوریمك معناسنه در واوزامق طول معناسنه در ومدت ووقت
وهنکام معنالرینه در وقاتیلق شدت معناسنه در وقمار معناسنه در که لعب معروفدر واویومق نوم معناسنه در
وسمورمك سمن معناسنه در وعظیم الجثه دیرماندوه یه دینور مؤلف بصائرده نحب لفظنك اشبوابیات ثلاثه ده معنالرنی
درج ونظم ایلمشدر * طول ونوم وبرهان مراهنة وحاجة مدة والسیر والخطر * نذر اشد بکاء شدة اجل والنفس
والموت واذکر فعل من قروا * والوقت ثم سعال همة سمن ضخم الجمال معانی النحب فاختبروا * الانتحاب افتعال وزننده
بودخی شدتله یعنی زار بلقله آغلمق معناسنه در یقال انتحب الرجل بمعنی نحب وشدتله تنفس ایلمك معناسنه در که شدت
بکادن یاخود ضیق نفسدن حادث اولور یقال انتحب الرجل اذا تنفس شدیدا التنحیب تفعیل وزننده برایشده
جد وجهد ایلمك علی قول صویه یتشمك ایچون کیجه صباحه قدر طورمیوب کتمك معناسنه در یقال نحب القوم
تنحیبا اذا جد وافی عملهم اوساروا حتی قربوا من الماء قربو اکلمه سی مضموم العین درماده سنده بیان اولندی وتنحیب
سیر وسفر برکسدنی بغایت بی تاب وتوان ایلمك معناسنه در یقال نحب السفر فلانا اذا اجهده المنحب محدث
وزننده سرعتلو یوریشه دینور که معنای مزبوردن مبالغة مجازدر یقال سیر منحب ای سریع النحبة نخبه
وزننده قرعه معناسنه در که برنزاعی فصل ایچون استعمال ایدرلر معروفدر المناحبة مفاعله وزننده برکسه
خصمنی فصل ماده مدعی ایچون حاکمه کوترمك محاکمه ومرافعه معناسنه در یقال ناحبه اذا حاکمه ومفاخره
معناسنه در که برکسه ایله فخر ایله یعنی کرم وجود وفضل وهنر وفضائل نسب کبی مزیت تعدادیله منازعه
ومجادله ایلمکدن عبارتدر یقال ناحبه اذا فاخره واوکدول ایله بحث ایلمك ومیانه یه اوکدل قومق معناسنه در
یقال ناحبه اذا راهنه التناحب تفاعل وزننده ایکی عسکر جنك ایچون بروقت معهود تعیینیله وعدلشمك
معناسنه در یقال تناحبوا اذا تواعدوا للقتال الی وقت ما وبو جنکه مخصوص دکلدر کاهجه غیری خصوص ایچون
دخی استعمال اولنور النخبة نونك ضمی وخای معجمه نك سکونیله والنخبة نونك ضمیله همزه وزننده اورندولنمش
کزیده ومختار اولان شیئه دینور یقال هو نخبة الشیء ونخبته ای مختاره الانتخاب افتعال وزننده اورنده اورندولمك
معناسنه در یقال انتخبه ای اختاره النخب نونك فتحی وخانك سکونیله جماع ایلمك علی قول جماع انواعندن
بردرلو جماع ایلمك معناسنه در یقال نخب المرأة نخبا من الباب الثالث والاول اذا نکحها ای جامعها او هو نوع منه
ونخب اصرمق معناسنه در یقال نخبت النملة نخبا من الباب الاول اذا عضت وبرنسنه یی چکوب طشره چقارمق
معناسنه در یقال نخب الشیء اذا نزعه اساسك بیاننه کوره نخب ماده سی بو معنایه موضوع ومعانیء سائره بوندن
متفرعدر مثلا نخبه که کزیده ومختار اولان شیئه دینور کویا که امثالی بیننده انتزاع اولنمشدر ونخب ومنخوب که قورقق
آدمه دینور کویا که زهره سی نزع اولنمغله بی زهره قالمشدر سائرلرنده دخی بر مناسبت ملحوظدر انتهی ونخب دبره
ومقعده دینور است معناسنه وشربت عظیمه معناسنه در که یاران بزم عشرتك بری بری یاخود معشوق عشقنه نوش
ایلدیکی طلودن عبارتدر فارسیده دوستکانی دینور یقال سقاه النخب ای الشربة العظیمة وهی بالفارسیة دوستکانی

المنخبة مرتبه وزننده بودخی دیره دینور است معناسنه النخب کتف وزننده والنخب صعب وزننده والنخبة
هابله والنخبة زمره وزننده والنخب هجف وزننده والمنتخب میمك ضمی وخانك فتحیله والمنخوب مندوب
وزننده والنخب نونك فتحی وخانك کسری وبانك تشدیدیله والیخوب یعقوب وزننده والنخیب امیر وزننده
والنخاب تذکار وزننده یورکسز قورقق کشی یه دینور جبان معناسنه ونخیب لفظنك جمعی نخب کلور ضمتینله
نخب کتف وزننده طائفه بردره آدیدر المنخوب میمك فتحیله وجودنده لحم وشحم اثری قالمامش زبون ومهزول
انسان وحیوانه دینور المنخاب محراب وزننده شول ضعیف ونحیفه دینورکه کندیدن اصلا خیر یعنی عمل واستعمال
ملحوظ اولمیه الاستنخاب خاتون قیزوب جماع طلب ایلمك معناسنه در یقال استنخبت المرأة اذا طلبت ان تجامع
الانخاب همزه نك کسریله قورقق ولد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انخب الرجل اذا جاء بولد جبان ویورکلو
بهادر ولد صاحبی اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انخب اذا جاء بولد شجاع بریسی منخوبدن وبری
نخبه دن مأخوذدر النخروب نونك ضمیله طاشلرده وقیارده اولان چتلاغه ویارغه دینور شکاف معناسنه
وهر نسنه ده اولان دلیکه دینور جمعی نخاریب کلور ونخاریب بال کومجنده اولان دلکلره دینورکه ششخانه اولور
آنده آریلر بال یاپارلر التخربة دحرجه وزننده اغاج قوردی اغاجی دلمك معناسنه در یقال نخرب القادح الشجرة
اذا ثقبها المنخربة والمنخربة اسم فاعل واسم مفعول بنیه لریله شول اغاجه دینورکه چوربمکله دلیك دلیك اولمش
اوله یقال شجرة منخربة ومنخربة اذا بلیت وصارت فیها نخاریب نخشب شین معجمه ایله جعفر وزننده بر بلده آدیدر
نسبتنده نخشبی دینور ونسفی دینور تغییر نسب اوزره که مراد معربی دیمکدر بو بلده ماوراء النهرده واقعدر ابن مقنع
دیدکلری حکیم ماه مزوری اوراده برچاهدن ارأت ایلمشدر الندبة فتحاتله بدنده دری اوزره قلان یاره نك وچبان
مقوله سنك اثر ونشانه دینورکه یاره یری تعبیر اولنور جمع جنسی ندب کلور هاسز وجمع کثرتی انداب وندوب کلور
الندب فتحتینله اوکولمش یاره نك وچبانك یری قابلوب پکشمك معناسنه در یقال ندب الجرح ندبا من الباب الرابع
اذا صلبت ندبته وندب فتحتینله وندوب وندوبه نونك ضمه لریله مجروح اولان عضوده یاره نك وچبانك بعد البرء اثری
ویری قالمق معناسنه در یقال ندب اظهر ندبا وندوبة وندوبا من الباب المزبور اذا صارت فیه الندبة وندب رشق
معناسنه درکه تیر اندازلر رسمنه اسلوب واحد اوزره تیر باران ایلمك حالتندن عبارتدر تقول رمینا ندبا ای رشقا وندب
اوکدله دینورکه قمارکبی وبحث کبی ماده لرده میدانه وضع وتعیین ایلدکلری نسنه دن عبارتدر خطر دخی دینور
یقال بینهم ندب ای خطر وندب برقبیله آدیدر محدثیندن بشر بن جریر ومحمد بن عبد الرحمن الندبی اول قبیله دندر
وندب بخله اوق آتشمق معناسنه در یقول اهل النضال ندبنا یوم کذا ای یوم انتدابنا للرمی ابتداء نسخه لری
غلطدر و بوذکر اولنان رشق ماده سی اولمق اغلبدر الانداب همزه نك کسریله بودخی یاره نك یری
اوکولدقدنصکره مهره لنوب پکشمك معناسنه در یقال اندب الجرح اذا صلبت ندبته ویاره مضروبك بدننه تأثیر ایلمك
معناسنه در یقال اندبه الکلم ای الجرح اذا اثر فیه وبرکسه رامینه یاخود ابراز شجاعت ضمننده نفسنی خطر ومهلکه یه
القا ایلمك معناسنه درکه جانیله اوینامق تعبیر اولنور کویا که نفسنی میدانه ندب یعنی اوکدل وضع ایتمش اولور یقال
اندب نفسه وندب بنفسه اذا خاطر بها الندیب امیر وزننده کدیده یاره اوکولدقدنصکره اثری ویری قالمش عضوه
دینور یقال ظهر ندیب اذا صارت فیه ندوب الندب ضرب وزننده برکسه یی برخصوص ایچون حث واغرا ایده رك
چاغرمق معناسنه در یقال ندب فلانا الی الامر ندبا من الباب الاول اذا دعاه وحثه وبرکسه یی برماده یه توجیه ایله اکا
مباشر قلمق معناسنه در یقال ندبه الی الامر اذا وجهه ومیت اوزره محاسن ومحامدنی ذکر وتعداد ایده رك بکا ایلمك
معناسنه در یقال ندب المیت اذا بکاه وعدد محاسنه الندبة غرفه وزننده معنای اخیردن اسمدر میت اوزره اول
کونه آغلمغه دینور وندب هرخصوصده جست وچیره وظریف ونجیب وکارکذار آدمه دینور جمعی ندوب کلور
ضروب کبی وندباء کلورکه ظریف وزننده مجمولدر یقال رجل ندب ای خفیف فی الحاجة ظریف نجیب الندابة
نونك فتحیله برکسه ندب اولمق یعنی جست وچیره وظریف اولمق معناسنه در یقال ندب الرجل ندابة من الباب الخامس
اذا صار ندبا المندوب محبوب وزننده مستحب دیمکدرکه احکام فقهیه دن حکم معروفدر حقایق شرعیه دندر
یقال عمل مندوب ای مستحب وبو حث واغرا ایله دعوت ایلمك معناسندن مصطلحدر بیاننه کوره اصل مندوب الیه درکه
ایشلمسنه حث واغرا ایله دعوت اولنان امردن عبارتدر بعده معنا منفهم اولمق حسبیله صله حذف اولنوب مندوب
قالمشدر ومندوب ابو طلحه زید بن سهل انصارینك فرسی اسمیدر سرور اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اکا
سوار اولوب وحقنده ان وجدناه لبحرا بیوردیلر ان کلمه سی ماء نافیه ولام الا معناسنه اولمغله ما وجدناه الا بحرا

سکنده در ومندوب کذلك مسلم بن ربیعة الباهلی فرسنك آدیدر وبر موضع آدیدر ندبه حمزه وزننده اسامی
نسواندندر ازواج مطهره دن میمونه بنت الحارثك جاریه لری اسمیدر که صحابیه در ومحدثیندن حسن بن ندبه نك
والده سی اسمیدر پدری حبیب در وندبه آت وقاطر ودوه مقوله سی دابه لردن حالت واحده یعنی سیرت واحده
اوزره ثابت اولمیان دابه یه دینورکه کاه ملایم وکاه سرکش اولوب وکاه کوزل اشوب وکاه کاهللك ایدن حیوان
اوله جقدر الندبة غربه وزننده ندب میت معناسندن اسمدرکه ذکر اولندی وندبه فصیح وبلیغ کسبه وفصیح
وبلیغ کلامه دینور یقال عربی ندبة ای فصیح وندبه اصحابدن خفاف نام ذاتك والده سی اسمیدر ونونك
فتحیله زباندر در باب المندب مطلب وزننده بحر یمنده بر لیمان آدیدر بو لیمان بحر قلزمدن بحر محیطه چقاجق
بوغازده واقعدر الانتداب افتعال وزننده ذکر اولنان ندب کلمه سندن افتعالدر حث واغرا ایله برایشه
دعوت اولنان کمسه دعوتی قبولله اجابت ایلمك معناسنه در یقال ندبه الی الامر فانتدب ای دعاه الیه فاجاب
ومنه الحدیث انتدب الله لمن خرج فی سبیله الحدیث معناه اجابه الی غفرانه او ضمن وتکفل له او سارع بثوابه وحسن
جزائه او اوجب تفضلا ای حقق واحکم ان ینجز له ذلك مفهوم حدیث بودرکه حضرت باری عز شانه فی سبیل الله
غزا وجهاده خروج وعزیمت ایدن مجاهد حقنده مغفرتله اجابت ایدر زیرا لسان حاله مجاهد مرقوم غفران الهی یی
دعوت ایلمشدر یاخود مغفور اولمسنه ضامن وکفیل اولور یاخود مقابلنده حسن عوض ومثوباتی ایفایه مسارعت
ایدر اجر وغنیمت جهتیله یاخود آخرتده حسن جزا وادخال جنت کبی عوض ومکافات احسان ایلمکی تحقیق
وایجاب ایدر بونلرك مجموعی تأثر واجابت معنالرندن مأخوذدر مترجم دیرکه حدیث مرقومی اشبو حدیث تفسیر در
وهو ما فی البخاری روی ابو هریرة رضی الله عنه تکفل الله لمن جاهد فی سبیل الله لا یخرجه من بیته الا الجهاد فی سبیل الله
وتصدیق کلماته ان یدخله الجنة او یرده الی مسکنه بما نال من اجر او غنیمة تکفل الهی تمثیل جهتیله در وجمله
منفیه حالدر وکلماتدن مراد مجاهدین قاعدین اوزره تفضیل ایله حقلرنده موعود اولان مثوبات ورفع درجات کبی
تفضلاتدر انتهی وانتداب متکلمك کلامنه معارضه ایلمك معناسنه در یقال انتدب فلان لفلان اذا عارضه فی کلامه
وعربلر خذ ما انتدب دیرلر خذ ما نض وتیسر معناسنه یعنی آزجه وقولایه کلدیکجه آل دیمکدرکه ذکر اولنان
اجابت معناسندن مأخوذدر المندبا قصر ایله هندبا وزننده کار وعملده جست وچالاك اولان کشی یه دینور یقال
رجل مندبا بالقصر ای خفیف فی الحاجة النیربة دحرجه وزننده قوغجیلق وغمازلق ایلمك معناسنه در یقال
نیرب الرجل اذا سعی ونم وخلط کلام ایلمك معناسنه درکه کلامی صدق وکذبله شوریده قلمقدن عبارتدر یقال نیرب
الرجل اذا خلط الکلام ونسج مقال ایلمك معناسنه درکه کلام کاذبی تزیین وتنظیم وترتیب ایلیه رك صورت صدقده
افراغ ایتمکدن عبارتدر یقال نیرب الرجل القول اذا نسجه ای زوره وزینه ویل ایکی طرفدن قرشولقلی طولاشق
اسمکله طپراغی صاوروب طلازی هواده بری برینه چارپوب کیرشدرمك معناسنه در یقال الریح تنیرب التراب فوقه
اذا نسجته النیرب صیقل وزننده شر ونمیمه معناسنه اسمدرکه قوغجیلق وغمازلقله شر ومضرت پیدا ایلمك
حالتندن عبارتدر ونیرب جلادتلو چالاك ودلیر آدمه دینور ونیرب دمشق قضاسنده برقریه آدیدر کذلك حلب
قضاسنده برقریه آدیدر وبر موضع آدیدر ونیرب شریر ومضر اولان کشی یه دینور مؤنثی نیربه در هایله یقال رجل
نیرب وذو نیرب ای شریر ویقال امرأة نیربة المنزبه مشربه وزننده بودخی شر ونمیمه معناسنه اسمدر نیرب
کبی یقال افسد فلان بیننا بالنیرب والمنزبة ای بالشر والنمیمة النیربی نونك فتحی والفك قصریله آفت وداهیه یه
دینور النزب نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والنزیب نجیب وزننده والنزاب غراب وزننده آهو وکیك
قسمی سسلنوب مله مك معناسنه در علی قول ارککنه مخصوصدر یقال نزب الظبی نزبا ونزیبا ونزابا من الباب الثانی
اذا صوت او خاص بالذکور النیزب حیدر وزننده ارکك کیکه وارکك اکوزه دینورکه بوغه تعبیر اولنور النزب
فتحتینله لقب معناسنه درکه اسم اصلیسندن زیاده اولان اسمدر التنازب تفاعل وزننده بری برینه لقب وضع ایلمك
معناسنه در یقال تنازبوا ای تنابزوا النسب فتحتینله والنسبة نونك کسری وضمیله خصملغه دینور قرابت معناسنه در
علی قول پدر طرفندن اولان قرابته مخصوصدر یقال نسب فی بنی فلان ونسبة ای قرابة او فی الآباء خاصة مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره نسب ونسبه ایو بن جهتلرندن اولان اشتراك واتصاله دینور اولدخی ایکی نوعدر بری نسب
بالطول درکه آباء وابناء بینلرنده اولان اشتراك واتصالدر وبری نسب بالعرض درکه اخوه وبنی الاخوة وبنی الاعمام
بینلرنده اولان قرابت کبی وکاه اولورکه نسبت بعض تجانسله بری برینه متجانس اولان مقدارلرنده دخی استعمال اولنور
نسیب شعر بو معنادندرکه قصیده ده عشق وهواسنی یاد ایده رك محبوبه یه کویا که انتساب ایلمکدن عبارتدر

مطلب

ومصاحك بيانه كوره اصل نسب و نسبت برقبيله يه ياخود بر بلده يه اعتزا واضافه معناسنه موضوع اولوب بعده
وصلت قرابتده استعمال اولندى واكر نسبتده عام وخاصك ايكيسيده مذكور ايسه عام خاص اوزره تقديم اولنور
يقال قرشيّ هاشميّ زيرا خاص تقديم اولنسه عام همان تأكيدى مفيد اولور لكن عامك تقديمى تأسيس اولور كذلك
قبيله بلده اوزره تقديم اولنمق انسبدر زيرا آنك نسبتى ذاتيه در يقال قرشيّ مكيّ ونسبك جمعى انساب در سبب واسباب
كبى ونونك كسريله نسبتك جمعى نسب در عنب وزننده ونونك ضميله نسبتك جمعى نسب در غرفه وغرف كبى ومناسبت
ماده سى دخى بوندر كه مقاربه معناسنه در انتهى ونسب ونسبه مصدر اولور بركسه بر آخره كندى صوينى ونسبنى ذكر
وبيان ايلك معناسنه يقال نسبه نسبا ونسبة من الباب الاوّل والثانى اذا ذكر نسبه وبركسه آخرك كندويه انتساب
ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال نسبه اى سأله ان ينتسب بان قال له انتسب لنا ونسب نحيب وزننده ومنسبه
مشربه وزننده شاعر قصيده سنده محبوبه سنى واكا اولان عشق وهواسنى ذكر ايله تغزّل ايلك معناسنه در يقال
نسب الشاعر نسبا ونسيبا ومنسبة اذا شبب بها فى الشعر ادباى عربك زندوسته نسيبى اطلاقى بوندندر الاستنساب
بركسه منتسب اولديغى نسبنى ذكر وبيان ايلك معناسنه در يقال استنسب الرجل اذا ذكر نسبه مؤلفك آنفا ثلاثى بى
سؤال انتساب ايله وبو ماده بى ذكر نسب ايله تفسيرى طبعه ملايمجه دكلدر زيرا مقتضاى ماده بو ماده سؤال ايله
وثلاثى ذكر نسبت ايله مفسر اولمقدر النسيب امير وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى ونسيب برنسنه يه مناسب
وجسبان اولان شيئه دينور يقال هو نسيبه اى مناسب وصوى ونسب صاحبى آدمه دينور يقال هو نسيب اى ذونسب
المنسوب بودخى صاحب نسب كسيه دينور ونسيبى مشتمل اولان شعره دينور يقال شعر منسوب اى فيه نسيب
النساب شدّاد وزننده والنسابة هايله علم انسابه بغايت آشنا ودانا اولان كشى يه دينور يقال هو نساب ونسابة
اى عالم بالانساب ونسابه نك هاسى مبالغه ايچوندر علّامه كبى كويا كه آنكله داهيه ياخود غايت ونهايت مراد
اولنور الانسب اقرب وزننده نسيب وتغزّلى بغايت رقيق ونازك والطف ورنكين اولان شعر وقصيده يه دينور
يقال هذا الشعر انسب اى ارقّ نسيبا بونده افعل تفضيل قاصردر الناسب نسيب كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور يقال نسيب ناسب كشعر شاعر على وجه المبالغة اى ارقّ والطف الانساب همزه نك كسريله
يل پك شديد اسمكله طاشى طپراغى توزيدوب هوايه صاورمق معناسنه در يقال انسبت الريح اذا اشتدّت
واستافت التراب والحصى النيسب حيدر وزننده آچق وطوغرى يوله دينور جادّه وشاهراه معناسنه على قول
يولنان يول اثرينه وعلامتنه دينور ويولدن پيدرپى كلان قرنجه قطارينه دينور وقرنجه يولنه دينور ونيسب بر رجل
آديدر نسيبه حبيبه وزننده اسامىٔ نسواندندر نسيبه بنت كعب ونسيبه بنت سماك صحابيه لردر نسيبه مصغر بنيه سيله
بودخى اسامىٔ نسواندندر نسيبه بنت نيار ونسيبه بنت ام عطيه ونسيبه بنت شدّاد صحابيه لردر وقيس بن نسيبه
اصحابدندر وعاصم بن نسيب شعبه نك شيخيدر النيسبان نونك وسينك فتحيله بودخى آچق وطوغرى جادّه يه دينور
انسب احمد وزننده بمنده برحصن اسميدر التنسب تفعل وزننده بركسه سنك صويكدنم ديو ادّعا ايلك معناسنه در
يقال تنسب فلان اذا ادّعى انه نسيبك ومنه المثل * القريب من تقرّب لامن تنسب * المناسبه مشاكله وزننده
ومرادفيدر كه برنسنه آخره ياايكى نسنه برى برينه شبيه ومثيل اولمق معناسنه در كه قرابت معناسندن مأخوذ در
يقال ناسبه اذا شاكله ومائله النيسبة دحرجه وزننده بركسه ايكى آدم اراسنده برى اوته يعنى كاه برينه
وكاه ديكرينه تردّد ايله كيدوب كلك معناسنه در كرك قوغجيلق ايله وكرك پزونكلك ايله وكرك مصلحت كزارلغله اولسون
يقال نيسب بينهما نيسبة اذا اقبل وادبر بالنميمة وغيرها النشب نونك وشين معجمه نك فتحيله والنشوب قعود
وزننده والنشبة غرفه وزننده برنسنه يه ايلشوب طوتيلوب قالمق معناسنه در يقال نشب العظم فى حلقه نشبا
ونشوبا ونشبة من الباب الرابع اذا لم ينفذ ونشب نشبه معناسنه دركما سيذكر الانشاب همزه نك كسريله
برشيئى برنسنه يه ايلشدروب طوتدرمق معناسنه در يقال انشب الشئ فيه اذا اعلقه وانساب معناسنه دركه ذكر اولندى
يقال انشبت الريح بمعنى انسبت وصياد شكارى آغه ايلشدروب كرفتار ايلك معناسنه در يقال انشب الصائد
اذا اعلق الصيد بحبالته التنشيب تفعيل وزننده انشاب ايله معناى اوّلده مرادفدر يقول نشبه فيه بمعنى انشبه
وشرّ وفسادى متضمن برايشه مداخله ايدوب مباشر ومشغول اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نشب فى الشئ
اذا نشم النشبه زمره وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى ونشبه شول ايلشكن كسيه دينور كه برايشه ياخود
بركسيه ايلشدكده بوتراق تيكنى كبى آندن دكه حالله منحل ومنفك اولمزاوله ومنه المثل * كنت نشبة فصرت عقبة
يعنى مقدما بن نشبه ايدم كه بركسيه آصيلوب ايلشدكده البته بندن شرّ ومضرّت مشاهده ايدرايدى لكن شمدى

بن اول خصلت و كيفيتدن عاجز وفرومانده قالدم ميدانينك بيانه كوره نشبه كلمه سى همزه وزننده نشبه اولوب
لكن عقبه كلمه سنه ازدواج ايچون تخفيف اولنمشدر وعقبة ذاعقبة تقديرنده درقالديكه نشبه كلمه سى فى الاصل
مصدر اولمغله مبالغة اطلاق اولنمسى دخى محتملدر ومثل مز بور عزّ ومناعتدنصكره ذليل وبيچاره اولان كسه حقنده
ضرب اولنور ونشبه ساعدن قوردك اسميدر وقيس قبيله سندن برشعبه نك پدرى اسميدر نسبتنده نشبىّ دينور
سلمىّ وزننده محدّثيندن على بن المظفر الدمشقىّ النشبىّ انلردندر الناشبة برنسنه يه ايلشيجى شيئه دينور بومناسبتله
ناشبة المحال بكره يه دينور كه مراد تكرلكى اوله جقدر النشاب رمّان وزننده عربلرك قوللندقلرى اوقه دينور
نبل معناسنه مفردى نشابه درهايله مؤلف شهرتنه مبنى وزنيله تقييد ايلمامشدر يقال ترامو ابالنشاب اى النبل النشاب
شدّاد وزننده نشاب اتخاذ ايدن كسيه دينور كه نشاب دوزن آدم اوله جقدر كذلك نشاب قوللنن كسيه دينور
النشابة هايله نشاب قوللنن جماعته دينور يقال قوم نشابة اى يرمون بالنشاب الناشب نشاب صاحبنه دينور
النشب فتحتنله والنشبة هايله والمنشبة مرتبه وزننده ناطق وصامتدن بركسه نك اصيل وقديم اولان مالنه
دينور ناطقدن مراد اغنام وانعام وصامتدن مراد سيم وزر مقوله سيدر ومنه المثل * لكم نسب ومالكم نشب
ماانتم الاخشب * ونشب باديه اشجارندن برنوع شجر اسميدر كه عربلر آندن ياى اتخاذ ايدرلر ونشب محدّثيندن
على بن عثمان دمياطينك جدّى لقبيدر المنشب منبر وزننده كثرخرماقورغنه دينور كه بوغازه طور رجمعى مناشب
كلور المنشب مطلب وزننده اسم مكاندر شول يره دينور كه اكا ايلشوب ياخود قصيلان بر وجهله خلاص اولميه
وبوامر كريهه مخصوصدر يقال نشب فلان منشب سوء اذا وقع فيما لايخلص عنه المنشب معظم وزننده شول آلاجه
قماشه وبرده يه دينور كه آنده نشاب ديدكلرى اوق صورتلرى منقوش اوله يقال برد منشب اى موشّى على صورة النشاب
الانتشاب افتعال وزننده برنسنه كنديلكندن برشيئه ايلشوب طوتلمق معناسنه در يقال انتشب فيه اذا اعتلق
واوطون بركدرمك معناسنه در يقال انتشب الحطب اذا جمعه واورادن بورادن غلال جمع ايدوب آندن مال اتخاذ
ايلك معناسنه در يقال انتشب فلان الطعام اذا المه واتخذ منه نشبا التناشب تفاعل وزننده ناس مجتمع وبرى برينه منضم
ومتراكب اولوب صقشمغله شبكه طرزنده برى برينه ايلشوب قصلمق معناسنه در يقال تناشب القوم اذا تضاموا وتعلق
بعضهم ببعض النشوب لزوم وزننده ومرادفيدر يقال نشبه الامر نشوبا من الباب الرابع اذا لزمه وعربلر مانشبت
افعل كذا ديرلر مازالت معناسنه بونك حقيقى معناى اوّلدندر كه برشيئه ايلشوب طوتلميه رق اشلدم ديمكدر قال الشارح
وفى البخارىّ ثم لم ينشب ان مات اى لم يلبث وهذا اللفظ عند العرب عبارة عن السرعة واصل النشوب التعلق
يعنى لم يتعلق بشئ النصب فتحتنله رنج وتعبدن ناشى عاجز وفر ومانده اولمق معناسنه در يقال نصب الرجل
نصبا من الباب الرابع اذا اعيى وبرايشه رنج وزحمت چكه رك چاليشوب جدّ وجهد ايلك معناسنه در يقال نصب فلان
فى الامر اذا جدّ واجتهد الانصاب همزه نك كسريله بركسه يى رنج وتعب ايرائيله درمانده قلمق معناسنه در
يقال انصبه انصابا اذا اتعبه واعياه وبركسه يى برمرض وعلت رنجور ودردناك ايلك معناسنه در يقال انصبه المرض
اذا اوجعه وبركسيه برنسنه دن حصه ونصيب افراز ايلك معناسنه در يقال انصبه اذا جعل له نصيبا وبچاغه صاپ
چكورمك معناسنه در يقال انصب السكين اذا جعل له نصابا الناصب صادك كسريله منصب معناسنه دركه
ذونصب ديمكدر نسب اوزره يعنى تعب ومحنت صاحبى كه تعبلو وزحمت ومحنتلو ديمكدر ظاهر ولابن كبى اسم
فاعل نسبى درياخود ثلاثى مزيد معناسنه وارد اولان امثله دندر يقال همّ ناصب اى منصب يعنى ذونصب اوفاعل
النصب اوسمع نصبه الهمّ اذا اتعبه يعنى بو وجه مذكور اوزره اسم فاعلدر ياخود بعض عربدن نصب الهمّ اتعاب
معناسنه ورودى مسموع اولمغله اكا حاجت اولميوب شاهراهدن ناصب اندن اسم فاعل ومتعب معناسنه وارد اولور
شارح ديركه مادّهٔ مذكوره نك ورودى عربدن مسموع اولديغى منقولدر وجه اوّله كوره فاعل بمعنى مفعل اولورنته كه
مكان باقل ديرلر مبقل معناسنه كه ذو بقل ديمكدر ياخود فاعل بمعنى مفعول فيه اولورنته كه ليل نائم ديرلر منوم فيه معناسنه
ويوم عاصف دخى بوقبيلدندر انتهى وناصب رنج ومحنتله كسب وتحصيل اولنان ديرلكه وصف اولور يقال عيش
ناصب اى فيه كدّ وجهد شارح ديركه بعضلر بونلرى ايفع فهو يافع واصبح فهو صابح قبيلندن اعتبار ايلمشلردر
لكن وجه اوّل موجّهدر انتهى وناصب حويص بن بجير نام كسه نك فرسى اسميدر النصب ضرب وزننده
وجه مذكور اوزره بعض عربدن مسموع اوله رق برخصوصك همّ وقصدى صاحبنه تعب ويرمك معناسنه در
يقال نصبه الهمّ نصبا من الباب الاوّل اذا اتعبه ونصب مرض وعلته و بلاء وآفته اطلاق اولنور يقال اصابه نصب
اى داء و بلاء وبركسه يى برمرض رنجور ودردناك ايلك معناسنه در يقال نصبه المرض نصبا من الباب الثانى اذا اوجعه

ورنسنه‌يی يره وضع ايلمك معناسنه‌در يقال نصب الشیء اذا وضعه و يوقری قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال نصبه اذا رفعه بوراده وضعه فرفعه نسخه‌لری غلطدر وجد واقدام ايله يوريمك على قول آهسته جه
نرم وملايمله بتون كوندز يوريمك معناسنه‌در يقال نصب السير اذا رفعه اوهو ان يسير طول يومه وهو سيرلين
فيقال نصب القوم اذا ساروا يومهم بسير لين وبركسه ايله دشمنلك ايلمك معناسنه‌در يقال نصب لفلان اذا عاداه
وعربلرك دوه‌لری تشويق وتطريب ايچون ترنم ايلدكلری نغماتدن برنوع ايله ترنم وتغنی ايلمك معناسنه‌دركه
نغمات مزبوره‌دن بو بلند آواز اولور يقال نصب الحادی اذا حدی ضربا من الحداء وميانه‌يه جنك القا ايلمك
معناسنه‌دركه مراد جنك پيدا ايلمكدر يقال نصب له الحرب اذا وضعها وبرنسنه‌يی قرشوسنه ديكوب ديكنه
طوردرمق معناسنه‌در يقال نصب العلم اذا رفعه واقامه مستقبلا به وكل ما رفع واستقبل به شیء فقد نصب على بناء
المجهول ونصبه هو مؤلف بصائرده نصبت الشیء ای اقمته عبارتيله رسم ايلمكله بوندن جامع ومفيددر ونصب يوللرده
نشان ايچون ديكيلان ميله دينور علم منصوب معناسنه وبونده فتحتيله جائزدر ونصب غايت وسر انجام معناسنه‌در
وعروضيون اصطلاحنده نصب قافيهٔ شعرك فساددن سالم وبناسی تام اولمقدن عبارتدر ونحويون اصطلاحنده
نصب معربه مخصوص براعرابدركه مبنی اولان كلمه‌نك فتحه‌سی منزلنده‌در رفع وجر مقابليدر لسان اطفال مكتبده
ايكی اوستون تعبير اولنور علو ورفعت معناسندن مأخوذدر نصب العرب ذكر اولنان نغمه‌دركه حداء ديدكلرندن
ارق اولور اصول حجازده برمؤثر نغمه‌در نصب بونده مصدر اولديغی كبی اسم دخی اولور ونصب شر وفتنه پيدا ايلمك
معناسنه‌در يقال نصب الشر اذا اظهره المنصبة مرتبه وزننده رنج وزحمت ومشقت معناسنه‌در يقال عيش
ناصب كامر وذو منصبة ای فيه كد وجهد النصب نونك ضمی وصادك سكونيله والنصب ضمتيله دردوعلته
وبلاء وآفته دينور يقال اصابه نصب ونصب ای داء وبلاء ونصب ضمتيله يوللرده نشان ايچون ديكيلن ميللره دينور
وبت پرستلرك معبود اتخاذ ايلدكلری نسنه‌لره دينوركه طاشدن واغاجدن تراش ايدوب يره نصب واكا پرستش ايدرلر
وبونده صادك سكونيله ده لغتدر يسر ويسر كبی ونصب صادك سكونيله كوز اوكنده ديكيلوب طوران
شيئه دينور تقول هذا نصب عينی ای القائم فی نظری وبونده نونك فتحيله ده لغتدر على قول فتحی لحندر النصب
كتف وزننده رنجور وخسته ودردمند كيسه‌يه دينور يقال هو نصب ای مريض وجع التنصيب تفعيل وزننده
بودخی برنسنه‌يی يوقری قالدرمق معناسنه‌در الانتصاب افتعال وزننده برنسنه يوكسكه قالدرلمق وديكيلوب
طورمق معناسنه‌در يقال نصبه تنصيبا فانتصب التنصب تفعل وزننده انتصاب معناسنه‌در وتوز هوايه آغوب
يوكسلمك معناسنه‌دركه ديرك كبی اوج هوايه ديكلمك صورتنده اولور يقال تنصب الغبار اذا ارتفع وديكيلوب
طورمق معناسنه‌در يقال تنصبت الاتن حول الحمار اذا وقفت النصيبة حبيبه وزننده يوللرده نشان ايچون
ديكيلان ميله دينور الانصاب احباب وزننده كه اشبو انما الخمر والميسر والانصاب الايه كريمه‌سنده واقعدر
مراد شول طاشدن مصنوع بتلردركه زمان جاهليتده كعبهٔ مكرمه‌نك اطرافنده نصب اولنوب آنلره مناسك حج كبی
تلبيه وآنلر ايچون ذبح قرابين ايدرلر ايدی بونك مفردی نصب در عنق واعناق كبی واول بتلری اهل جاهليت
اول قربانلرك قانيله رنكين ايدرلر ايدی وانصاب حرم شريف حدودنده اولان ميللره ونشانلره اطلاق اولنور
النصبة غرفه وزننده ديكلمش ديركه دينور ساريه معناسنه النصائب نجايب وزننده شول طاشلره دينوركه
حوضك اطرافنده نصب اولنوب وآرالقلری بوغورلمش چامور ايله ولوكون ايله سد وبند اولنور واحدی نصيبه‌در
المناصبة مفاعله وزننده بركسه ايچون جنك وقتال كبی شر وفتنه اقامه واظهار ايلمك معناسنه‌در يقال ناصبه
الشر اذا اظهره له الانصب احمر وزننده بوينوزلری ديك وطوغری اولان حيوانه دينوركه اوق كبی اولور
يقال تيس انصب ای منتصب القرنين مؤنثنده نصباء دينور ونصباء كوكسی يوقری‌يه طوغری يوكسك اولان ناقه‌يه
دينوركه كوكسلو تعبير اولنور يقال ناقة نصباء ای مرتفعة الصدر المنصب منبر وزننده دموردن اولان ساج
اياغنه دينوركه اوزرينه تنجره وضع اولنور سه پايهٔ آهنين معناسنه‌در نه كه اثفيه طاشدن اولان سه پايه‌دركه ايكی طاش
وضع ايدوب برطرفنی برمرتفع يره طيارلر واكا ثالثة الاثافی ديرلر النصيب امير وزننده پای وحصه معناسنه‌دركه
حظ منصوب ومشخصدر جمعی انصباء كلور وانصبه كلوركه جمع قلتدر يقال ماله فيه نصيب ای حظ ونصيب
حوضه اطلاق اولنور اطرافی نصائب ايله منصوب اولديغيچون وقورلمش آغه‌ده وزاغه دينور شرك منصوب معناسنه
النصب نونك كسريله بودخی حصه ونصيب معناسنه‌در تقول لی منه نصب ونصيب ای حظ منصوب نصيب
زبير وزننده برشاعر آديدر النصاب كتاب وزننده هر شيئك اصل واساس ومرجعنه دينور يقال هو نصابه ای اصله

ومرجعه وكونشك غروب ايلديكی يره اطلاق اولنور يقال جاءت الشمس الی نصابها ای مغيبها وپچاغك صاپنه اطلاق
اولنور جمعی نصب كلور كتب كبی ونصاب عرف شرعده مالدن شول مقداره اطلاق اولنوركه مال اكا بالغ اولدقده
زكاتی واجب اولور مثلا كومش ايكيوز درهمه ودوه بش عدده ايرشدكده زكاتلری واجب اولور پس كومشك نصابی
ايكيوز درهم اولور ونصاب مالك بن نويره‌نك فرسی اسميدر المنصب مجلس وزننده بودخی اصل وبنياد ومرجع
معناسنه‌در يقال منصب الشیء ای اصله ومرجعه يعنی الذی نصب فيه جاه معناسنه اولان منصب شارحك بيانه كوره
مولددر النواصب والناصبة واهل النصب نونك ضميله خوارجدن شول طائفه‌يه اطلاق اولنوركه اميرالمؤمنين
ويعسوب الدين امام علی المرتضی كرم الله وجهه حضرتلرينك طرف اشرفلرينه بغض وعداوتله متدين اولمشلردر
اظهار عداوت معناسندن مأخوذدر الاناصب والتناصب تای فوقيه ايله يوللرده نشان ايچون نصب اولنان
ميللره ومناره‌لره دينور واناصب برموضع آديدر نصيبون ونصيبين نونك فتحه‌لريله بلاد ربيعه‌نك قاعدة الملكی
اولان بربلدهٔ معروفه اسميدر نسبتنده نصيبينی دينور ونصيبی دينور نونك اسقاطيله شارح ديركه بو كلمه‌ده ايكی مذهب
وارد ربری بودركه اسم واحد قلوب اسماء مفردهٔ غير منصرفه اعرابی كبی اعراب ويررلر يقولون هذه نصيبين ورأيت
نصيبين ومررت بنصيبين وكذلك القول فی يبرين وفلسطين وقنسرين ومذهب ثانی بودركه آنی جمع مجراسنه
اجرا ايدرلر فيقولون هذه نصيبون ورأيت نصيبين ومررت بنصيبين ونسبتده مثال اول مذهب اوله ومثال
ثانی ثانی‌يه ناظردر زيرا قاعده‌دركه نسبتده تثنيه وجمع علامتلری اسقاط اولنور انتهی المنصب مكرم وزننده
قبورجق نسنه‌يه دينور يقال ثغر منصب ای مجعد ودوز وهموار اولان منتظم ديشلره اطلاق اولنور يقال ثغر منصب
ای مستوی النبتة كويا كه ال ايله دوز وبرابر نصب اولنمشدر ذات النصب نونك ضميله مدينه قربنده برموضع آديدر
النضب نونك فتحی وضاد معجمه‌نك سكونيله صو آقمق معناسنه‌در يقال نضب الماء نضبا من الباب الاول اذا سال
وجری النضوب قعود وزننده صو يره چكوب باتمق معناسنه‌در يقال نضب الماء نضوبا اذا غار واولمك معناسنه
استعمال اولنور يقال نضب فلان اذا مات وخصب ورخاو خير وبركت چكلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور يقال
نضب الخصب اذا قل وداءبه‌نك ياغری وجداوی پكشوب مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنوركه رطوبتی كتمكله
پكشور يقال نضبت الدبرة اذا اشتدت وبعيد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نضبت المفازة اذا بعدت وكوز
چقورلنوب ايچری باتمق معناسنه استعمال اولنور على قول ناقه‌نك كوزينه مخصوصدر يقال نضبت عينه اذا غارت
اوخاص بعين الناقة التنضيب تفعيل وزننده بودخی صو يره سيكشوب باتمق معناسنه‌در يقال نضب الماء اذا غار
وطوارك سودی چكيلوب آزالمغله صاغدقده كيج حاصل اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نضبت الناقة اذا قل
لبنها وبطؤ درتها الانضاب همزه‌نك كسريله يايك آوازی چقوب طنقردامق ايچون سهلجه كريشنی چكوب
صاليورمك معناسنه‌در انباض كبی يقال انضب القوس اذا جذب وترها لتصوت كانبضها شارح ديركه انضب
انبض لفظنده لغتدر كرچه بعضلر مقلوبيتنه ذاهب اولديلر لكن اكر مقلوب اولسه كندی صيغه‌سندن مصدری
ورود ايلمز ايدی پس صواب اولان لغت مستقله‌در انتهی التنضب تنصر وزننده برنوع شجر حجازی اسميدر
تيكنلری عوسجك يعنی سنجان تيكنی وموسی اغاجی ديدكلری شجرك تيكننه شبيه اولور وتنضب مكهٔ مكرمه قربنده
برقريه آديدر بو تنضب كلمه‌سی علميت ووزن فعل ايله غير منصرفدر لكن مؤلفك حرف تعريف ادخالی بعض محلده
جوهری‌يی توهيم ايدركن كندوسنی ايقاع ايلمشدر النطاب خطاب وزننده باشه دينور رأس معناسنه يقال ضرب
نطابه ای رأسه وبيون طمرينه دينور حبل العنق معناسنه المنطب منبر وزننده والمنطبة هايله والناطب
طانك كسريله سوزكويه دينور مصفاة معناسنه المنطبة مصطبه وزننده اوغوز واحمق كشی‌يه دينور النطب ضرب
وزننده پرمقله بركسه‌نك قولغنه اورمق معناسنه يقال نطبه نطبا من الباب الاول اذا ضرب اذنه باصبعه النواطب
نونك فتحيله سوزكوده اولان دلكلره دينوركه آنلردن نسنه سوزيلور اسم اولمغله مفردی ناطب‌در المناطبة مفاعله
وزننده ناسی بری برينه قشقردوب ميانه‌لرنده شر وفتنه وفساد پيدا ايلمك معناسنه‌در تقول ناطبتهم ای هارشتهم
النعب نونك فتحی وعينك سكونيله والنعيب نحيب وزننده والنعاب غراب وزننده والتنعاب تذكار وزننده
قرغه وقوزغون وطاوس وخروس مقوله‌سی قوش اوتمك معناسنه‌در على قول بيونی اوزادوب باشنی اويناده‌رق اوتمك
معناسنه‌در يقال نعب الغراب وغيره نعبا ونعيبا ونعابا وتنعابا من الباب الثالث اذا صوت اومد عنقه وحرك رأسه
فی صياحه وكذا المؤذن شارحك بيانه كوره اصل ماده قرغه‌يه مخصوصدر سائرنده مستعاردر ونعب دوه قسمی
سرعتله اشوب يوريمك على قول بركونه يوريمك معناسنه‌دركه مراد باشنی اويناده‌رق شوق وسرعتله اشوب يوزمسيدر

يقال نعب البعير نعبا اذا اسرع فى السير اوهو ضرب من سيره يعنى حرك رأسه فى السير بالسرعة ونعب بغايت
سرعتله مرور ايدن يله اطلاق ولنور يقال ريح نعب اى سريعة الممر بوراده فى الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى
مساويدر المنعب منبر وزننده شول يوكرك واشكين وخوب يورويشلو آته دينوركه قرغه كبى بوينى سوندروب
اوزاده رق اشوب وقوشوب كيدراوله وشول آته دينوركه يورركن باشيله جمله وسطوت ايدراوله يقال فرس منعب
اى يسطو برأسه وچاغرغان شلتاق احمق ويمغزكسيه دينور وچابك ناقه يه دينوركما سيذكر الناعبة كاعبه وزننده
والنعوب صبور وزننده والنعابة ندابه وزننده والمنعب منبر وزننده چابك وچالاك اولان ناقه يه دينور يقال ناقة
ناعبة ونعوب ونعابة ومنعب اى سريعة جمعى نعب كلور ضمتيله مؤلف بيان جمعده ابهام ايلمشدر زيرا نعب نعوبك
جمعيدر صبور وصبر كبى وناعبه نك جمعى نواعبدر ونعب درركع وزننده بنوناعب برقبيله آديدر بنوناعبه
اول قبيله دن بربطندر ناعب كاعب وزننده برموضعدر ذونعب كعب وزننده اذواء تعبيرا ولنان ملوك حميردن
برينك لقبيدركه الهان بن مالك شعبه سندندر النغب نونك فتحى وغين معجمه نك سكونيله يوتمق معناسنه در يقال
نغب الريق نغبا من الباب الثالث والاول والثانى اذا ابتلعه وقوش صو ايچمك معناسنه در يقال نغب الطائر اذا حسا
من الماء وبو خصائصدندر يعنى قوشه مخصوصدر آز اولوب تيز منقضى اولديغيچون وقوشك ايچمسنده شرب
ماده سى استعمال اولنمز زيرا شرب كثيراوله رق مص ايله ايچمكه مخصوصدر ونغب انسان قوش كبى يودم يودم يوده رق
ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال نغب الرجل فى الشرب اذا جرع النغبة نونك فتحى وضمى وغينك سكونيله
برايچم صويه دينور جرعه معناسنه على قول نونك فتحيله بناء مره در وضميله اسمدر نته كه جرعه دخى بورسمه در
ونغبه نونك فتحيله آجلغه دينور وقوم وقبيله نك زادوذخيره سى قالميوب بوش انباركبى بى توشه وقوت اولدقلرى
حالته دينور يقال بالحى نغبة اى اقفار النغبة جرعه وزننده يرامز وناسزا ايشه دينور فعلة قبيحه معناسنه
النقب نونك فتحى وقافك سكونيله دلكه دينور ثقب معناسنه كه فارسيده سوراخ دينور وبو اسمدر و مصدر
اولور دليك دلمك معناسنه نته كه مؤلف بصائرده تصريح ايلمشدر يقال نقب الحائط نقبا من الباب الاول اذا خرقه
مترجم ديركه اتمهاتدن استنباط اولديغى اوزره ثقب ثاى مثلثه ايله نافذ وصغير اولان دليك دلمكدر مثقب ايله دلدكلرى
دليك كبى ونقب نونله عميق ونافذ وعظيم اوله رق دليك دلمكدر ديوارلرده وطاغلرده دلدكلرى دليك ولغم كبى وخرق
برنسنه يى من غير تفكر ولاتدبر فساد وتباه ايلمك اوزره دلوب يرتمغه دينور نته كه راغب دخى النقب فى الحائط وغيره كالثقب
فى الخشب عبارتيله بيان ايلمشدر انتهى ونقب برنوع قرحه اسميدركه انسانك جنبنده ظهور ايدر بو ياره جوفه طوغرى
اويولوب دلنور تركيده قبارجق ويانى قره ديدكلرى اوله جقدركه ارقه ده ظهور ايدرسه شيرپنجه اطلاق ايدرلر
ونقب اويوزعلتنه اطلاق اولنور نقب جلد ايلديكى ايچون نونك ضميله ده لغتدر على قول بلوك بلوك ظهور
ايدن اويوزلغه اطلاق اولنور آرالقلرنه نسبتله دليك دليك اولمق حسبيله ونقب آت قسمى اللرنى واياقلرنى
آچوب دوشه يرك وكرعليه رك سكرتميوب بلكه هرآتشده طوپليوب پرتاوايليه رك سكرتمسنه اطلاق اولنور
آنك اوسنده طورمق خيلى مشكلدر كويا كه وثبدلرى ارالقلرنى نقب ايدر يقال الفرس ينقب اى يجمع قوائمه
فى حضره ونقب طاغده اولان يوله دينور جمعى انقاب كلور ونقاب كلور نونك كسريله مؤلف الطريق فى الجبل
عبارتيله تفسير ايلمكله طاغ يولى اولق منفهم اولور لكن نهايه ده الطريق بين الجبلين عنوانيله مفسر اولمغله ايكى طاغ
ارالغنده اولان طاردربند يولى ديمك اولوركه بودخى مجازدر ونقب كزوب يوريمك معناسنه در يقال نقب فى الارض
اذا ذهب فى الاصل نقب ديدكلرى طاغ يولنه كتمك معناسنه اولوب بعده توسعا عمومده استعمال اولنور ونقب خبر
تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه نقب اخبار ايلمش اولور على قول اخبارخبر ايلمك معناسنه در يقال نقب
عن الاخبار اذا بحث عنها او اخبر بها و برتيق جزمه يه و بيرتمش دوه طبانه يامه اورمق معناسنه در يقال نقب الخف
اذا رقعه و بركسيه نكبت وادبار اصابت ايلمك معناسنه در يقال نقبته النكبة فلانا اذا اصابته النقب صرد وزننده
بودخى اويوزعلتنه على قول بدنده بلوك بلوك اولان اويوزلغه دينور المنقب مقعد وزننده والمنقبة هايله
والنقب نونك ضميله بونلرده طاغ يولنه دينور ومنقب كوبكه دينور سره معناسنه على قول كوبك اوك طرفنه
دينور ودرشت وخشن اولان صرب يوله دينور نقب نونك فتحى وقافك سكونيله يمامه ده برقريه آديدر المنقب
منبر وزننده شول دمور نشتره دينوركه بيطار آنكله طوارك محسب الاقتضاء كوبكنى دلوب جوفنده اولان صارى
صويى اخراج ايدرلر النقبة نخبه وزننده رنك ولون معناسنه در وياسه دينوركه قلچ وآينه مقوله سنك يوزنه
جوكش اوله وفستان تعبير اولنان ايلق طونه دينوركه همان اوجقورنغى اولور آغى وچاپوغى اولماز اكرآغى وپاچه سى

اولورسه سراويل اولور ونقبه اويوزعلتنه دينور نقب لفظنك مفرديدر ونقبه يوزه دينور وجه معناسنه النقبة
نونك كسريله خاتونلرك نقاب طوتغلرى هيئتنه دينوركه بناء نوعدر يقال انها لحسن النقبة اى هيئة انتقابها النقيبة
حبيبه وزننده نفس ناطقه يه دينور يقال هو ميمون النقيبة اى النفس وعقل وهوش معناسنه در شارح ديركه كرچه
نسخه لرده والعقل عنوانيله مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان ويمن الفعل اولمقدركه بركسنه نك كار وعملى
ميمنلو اولمق ديمكدر هرنه مطلوبه مباشرت وهرنه عمله مبادرت ايدر ايسه موجب نيل وظفر اولمقدن عبارتدر كما قال
فى النهاية ميمون النقيبة اى منجح الفعال مظفر المطالب ونقيبه طانشقه دينور مشوره معناسنه ونفاذ رأى يعنى رأى
نافذ وتدبير منجح معناسنه استعمال اولنور يقال ما لهم من نقيبة اى نفاذ رأى ونقيبه طبيعت وخليقت معناسنه در
يقال هو كريم النقيبة اى الطبيعة ومه سى بيوك اولان ناقه يه دينوركه سودى چوق ادرار ايدر النقيب امير وزننده
دوده كه ونايه وقواله دينور مزمار معناسنه وترازو دلجكنه دينور لسان الميزان معناسنه وبوغازى دلنمش كوپكه دينوركه
مراد باديه نشين طائفه سندن بعض ناكس واداني كوپكلرينك بوغازلرنى نقب ايدرلر كه آوازى يك چقمغله خانه يه
مهمان جلبنه داعى اولميه لر ايشته اول كوپكه نقيب ديرلر ونقيب برجماعتك شاهد وناظرى واحوالرينك ضمين وكفيلى
وعريفى اولان كسيه دينوركه دائما امور واحوالرينه نظارت وكيفيتلرنى بحث وتنقير ايدوب اقتضا ايدن مصالحلرينك
رؤيت وتسويه وتمشيتنده تقيد واهتمام ايدراوله بورئيسدن بشقه درحتى كاربانك نقيبى اولوركه ليل ونهار قافله نك
امور ومصالحلرنده وحركات وسكناتلرنده نظارت وترتيب وتسويه ونقصانلرنى تكميل مقوله سى مهمانلرنده سعى
ودقت ايدر وبو كاربان باشيدن بشقه اولور وحالا نقيب الاشراف افندى بوندندر يقال هو نقيبهم اى شاهدهم
وضمينهم وعريفهم النقابة نونك كسريله بركسه برجماعته نقيبلك ايلمك معناسنه در يقال نقب على القوم نقابة
من الباب الاول اذا فعل ذلك يعنى الشهود والضمان والعرافة النقابة كرامه وزننده بركسه مقدم نقيب دكل ايكن
صكره دن نقيب اولمق معناسنه در يقال نقب فلان ونقب نقابة من الباب الخامس والرابع اذا لم يكن نقيبا فصار
على قول كسر نونله نقابه اسمدر وفتحيله مصدردر ولاية وولايه كبى النقاب كتاب وزننده زياده سيله عالم ودانا
وهرفنون واشيايه آشنا اولان كشى يه اطلاق اولنور جميع اشيايى نقب وبحثله ادراك ايلديكيچون يقال رجل نقاب
اى علامة وخاتونلرك يوزاورتولرينه دينور صاحب نهايه بيانه كوره آنده ايكى كوزيرى اولمغله يوزينك مجموعنى احاطه
ايدوب اول ايكى دليكدن كوزلرى آچق قالوب خارجه نظر ايدرلر واقعا بلاد عربده مشهود مز اولمشدر آنكله يوزلرى
وچكه لرى مستور اولوب فقط اول ايكى دليكدن كوزلك كبى كوزلرى لمعان ايدر ونقاب درشت وغليظ اولان سرد
يوله دينور ومدينه قربنده برموضع آديدر ونقاب قارنه دينور بطن معناسنه ومنه المثل * هما فرخان فى نقاب * يعنى
برقارنده نشئت ايتمش ايكى ياوريلردر ايكى آدم برى برينه يك شبيه ومانند اولدقده ضرب اولنور ونقاب ايكى كمسه
روبرو بولشمق على قول من غير ميعاد يعنى خبرسز ناكهانى بولشمق معناسنه دركه اسمدر تقول لقيته نقابا اى مواجهة
اومن غير ميعاد وتقول وردت الماء نقابا اى هجمت عليه بلاطلب يعنى جستجو ايتمكسزين همان بغتة صويك اوزرينه
چقه كلدم ومعناى اولده نقاب مفاعله دن مصدر اولور تقول ناقبته نقابا اى لقيته مواجهة اومن غير ميعاد
الانقاب همزه نك كسريله يريوزنده سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انقب الرجل فى الارض اذا ذهب بصائرده
اذا سار عنوانده مرسومدر ودوه نك اياغى آشنمق معناسنه در يقال انقب البعير اذا رقت اخفافه وبركسه عظمادن
برينه پرده جى وقپوجى اولمق على قول برجماعته نقيب اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا صار حاجبا او نقيبا
وبركسه نك دوه سنك طبانلرى آشنمش اولمق معناسنه در يقال انقب الرجل اذا انقب بعيره التنقيب تفعيل وزننده
نقب وانقاب كبى بودخى هريرى طولاشوب كزمك معناسنه در يقال نقب فى الارض اذا ذهب وبومجاز اولديغى
نقب ماده سنده آنفا ذكر اولندى ياخود معناى لازميله كه غايبدر مفسردر النقب فتحتيله جزمه وسائر اياق قابى
دلنمك وبرتلمق معناسنه در يقال نقب الخف اى الملبوس اذا تخرق ودوه نك طبانى طاشرةق ياخود آشنمق معناسنه در
يقال نقب البعير اذا حفى اورقت اخفافه المنقبة مبك وقافك فتحيله مفخره معناسنه دركه باعث افتخار اوله جق
فضل وهنر ومزيت مقوله سنه دينور موقع بحث اوله جق مخابر ومآثر ومفاخردن عبارتدركه مثلبه نك ضديدر يقال هو
ذومنقبة اى مفخرة ومنقبه ايكى خانه ارالغنده اولان طاره جق صوقاغه دينوركه دهليز كبى اولور وخانه وبستان
مقوله سنك چوره سنده اولان ديواره دينور الانقاب همزه نك فتحيله قولاقلره دينور آذان معناسنه بونك مفردى
مسموع دكلدر الناقب والناقبة قافلرك كسريله برعلتدركه انسانك يانى اوزره اوزون اوزادى ياتمقدن ناشى
يانلرنده حادث اولور مراد مدت مديده اسير فراش اولان خسته نك يانلرى يره لنوب دلنمك عارضه سيدر نقب

زبیر وزننده تبوك ایله معان بیننده بر موضعدر نقبانه فتحاتله اجأ نام جبل یاننده بر صو آدیدر المناقب میمك
فتحیله بر طاغ آدیدر که آنده نجحه ضرب بلاکلر و یمامه یه و یمنه وسائر سمتلره یوللر واردر ومناقب طائفدن
مکه یه موصل بر یول آدیدر النکب ضرب وزننده والنکب تعب وزننده والنکوب قعود وزننده یولدن
صاپمق معناسنه در یقال نکب عن الطریق ونکب نکبا ونکبا ونکوبا من الباب الاول والرابع اذا عدل عنه
ونکب ضرب وزننده بر نسنه یی الدن آتوب یره براقمق معناسنه در یقال نکبه نکبا من الباب الاول اذا طرحه
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برقابی باش اشاغی چویروب ایچنده اولان نسنه یی بوشالتمق معناسنه در یقال
نکب الاناء اذا هراق مافیه ویقال نکب الکنانة اذا نثر ما فیها یعنی اوق قبورینی سرنکون ایدوب ایچنده اولان
اوقلری پریشان ایلدی وایاغی طاش پاره لمق علی قول طاش طوقنمغله طاشرقمق معناسنه در یقال نکبت
الحجارة رجله اذا لثمتها اواصابتها ونکب مصیبته دینور نکبه کبی ونکب ونکب نونك ضمیله زمان برکسه یی
فرط محنت ومشقته اوغراتمق یاخود بر مصیبته دوچار ایلمك معناسنه در یقال نکبه الدهر نکبا ونکبا اذا بلغ منه
اواصابه بنکبة النکب تعب وزننده بر طرفه طوغری میل ایدوب اکیلمکه شبیه اولان حالته دینور که وضع
خلقیسندن صاپقلق حالتیدر ترکیده ورب وقاچقلق تعبیر اولنور یقال فیه نکب ای شبه میل ودوه نك اباغنه
عارض اولان آغسقلغه دینور که طوق چالقدن یاخود طاشرقمقدن بر طرفه یکدیره رك یورر علی قول نکب
بر علت آدیدر که دوه نك اموزنده ظهور ایدوب اول سببله دوه آغسیه رق بر طرفه منحرف یورر عند البعض
نکب همان دوه نك کتفنه یعنی کورکنه مخصوصدر التنکیب تفعیل وزننده بو دخی یولدن صاپمق معناسنه در
یقال نکب عن الطریق اذا عدل و برکسه یی صاپدروب آلارغه ایلمك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور
یقال نکبه اذا نحاه واشبو تنکیب ماده سی وجه مذکور اوزره مفعول واحده تعدیه ایدر ومفعولینه دخی تعدیه ایدر
و باء حرفیله صله لنور یقال نکبه الطریق ونکب به عنه اذا اعدل ای عدله عنه کما قال فی الاساس نکب عنه
ونکبه ونکبه عنه ونکبه ایاه التنکب تفعل وزننده بو دخی یولدن صاپمق معناسنه در یقال تنکب عن الطریق
اذا عدل عنه و بر نسنه یی اموزه آلمق معناسنه در یقال تنکب قوسه اذا القاه علی منکبه الینکوب یعفور وزننده
طوغری اولیوب هر طرفه صاپق اولان یوله دینور یقال طریق ینکوب ای علی غیر قصد النکباء حمراء
وزننده اکری یل دیمکدر که مراد شول یللردر که مهب اصلیدن صاپوب اصولدن اولان ایکی یلك آرالغنده اولان کرته دن
هبوب ایلیه علی قول نکباء صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدن یله دینور و بعضلر عندنده نکب ریاح یعنی اکری اولان
یللر دردر بری ازیب درکه صبا ایله جنوب نکباسیدر یعنی انلرك بیننده اولان کرته دن هبوب ایدر ثانی صابیه درکه
نکباء دخی دینور مصغر بنیه سیله که نکیبری متضمن درو بو صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدر ثالث جربیاء درکه شمال
ایله دبور میاننده هبوب ایدر و بو ازیب مقابلیدر رابع هیف درکه جنوب ودبور اراسنده هبوب ایدر و بو نکیباء
مقابلیدر معلوم اوله که اصول ریاح عند العرب دردر اولا جنوب درکه قطب سهیل جانبندن هبوب ایدر بو دیارده
اکافبله یلی تعبیر اولنور ثانیا مشرق درکه مطلع اصل درکون طوغیسی تعبیر اولنور ثالثا شمال درکه قطب جاه
جانبندن هبوب ایدر یلدز تعبیر اولنور رابعا مغربدر که مغرب اصلدر باطی تعبیر اولنور بونلرك هر برینك ارالقلرنده
بر کرته واردر که نکباء اوله جقدر وهر برینك وجه مذکور اوزره اسمی واردر بری ازیب درکه ترکیده کشیشلمه دیرلر ثانی
صابیه در که پویراز تعبیر اولنور ثالث جربیاء درکه قره یل دینور رابع هیف درکه لدوس تعبیر اولنور وصباء استواء
لیل ونهار هنکامنده مشرق حقیقی طرفندن هبوب ایدر اوقات سائره ده مشرقك شمال جانبنده اولان کرته لرندن ثریا
مطلعندن بنات نعش مطلعنه قدردر بو صورتده پویراز صبادن بر قسم اولور ولاتینی وروملر مطلقا مهب ریاح
دائره سنی اون التی اعتبار ایدرلر و جرمانیلر اوتوز ایکی یه تقسیم ایدرلر واهل اسلام سفانلری اون ایکی اعتبار ایدرلر تفصیلی
کتب جغرافیاده مبسوطدر انتهی المنکب مسجد وزننده بدنده کورك دیدکلری کمکك اوجیله قول باشنك قاوشدیغی
عضوه دینور که اموز تعبیر اولنور فارسیده دوش دیرلر واشبو منکب لفظی مذکردر ومنکب هر نسنه نك الارغه جه
برسمتنه دینور یولك بر طرفی کبی اموز منکب اطلاقی بو معنادندر ومنکب بر جماعتك عریفنه اطلاق اولنور که امور
ومصالحلرینی متعهد اولان کسه در ایکنجی رئیس اوله جقدر علی قول منکب بر جماعتك ظهیر ومعاونی اولان کمسیه
اطلاق اولنور که معتمد ومستند اولمقده اموز منابه سنده اولورلر که رأس رئیس و ید ناصر ایچون مستعار اولور ومفردات
راغبده رأس العرفاء ایله مفسردر یقال هو منکبهم ای عریفهم او عونهم النکوب قعود وزننده یل اصل مهبندن
عدول ایدوب اکری اسمك معناسنه در یقال نکبت الریح نکوبا من الباب الاول اذا مالت عن مهبها ونکوب نکابه معناسنه در

مطلب

النکابه

النکابة نقابه وزننده بر جماعتك وزمره نك عریفی اولمق علی قول یاور وظهیری ومعتمد ومستندی اولمق معناسنه در یقال
نکب فلان علی قومه نکابة ونکوبا من الباب الرابع اذا کان منکبا لهم ای عریفا او عونا المناکب مناصب وزننده منکب
لفظنك جمعیدر ومناکب جمع بنیه سیله قوشك قناد نده قوادم اطلاق اولنان یلکلردن صکره اولان یلکلره اطلاق اولنور
و بونك مفردی یوقدر خفی اولیه که قوشك قنادلرنده یکرمی یلك اولور هر دردینك بر اسمی واردر اولك طرفنده اولان
درت یلکه قوادم دیرلر بعده مناکب واباهر وخوافی وذنابی در المنکوب والنکب کتف وزننده ایاغی طاشدن
پاره لنمش یاخود طاشرقمش اولان انسان وحیوانه دینور فعللری ذکر اولنمشدر النکبة جرعه وزننده یغلمش بغدای
خرمننه دینور صبره کبی طاش یغننه ده اطلاق اولنور النکبة نزله وزننده مصیبت معناسنه در که حادثه شدیده
ونائبه مؤثره دن عبارتدر نکباء ریحدن مأخوذدر نکب دخی دینور مبالغه وجمعی نکوب کلور بصائرده نکبات ایله مرسومدر
حرکاتله یقال اصابه نکب ونکبة ای مصیبة الانکب احمر وزننده اوزرنده یایی اولمیان کشی یه دینور بی کمان
معناسنه که مراد سلاحسز کسه اوله جقدر یقال رجل انکب ای لاقوس معه الانتکاب افتعال وزننده بر کسه اوق
قبورنی یاخود یایی اموزینه الوب کوترمك معناسنه در یقال انتکب کنانته او قوسه اذا القاه علی منکبه المتنکب اسم
فاعل بنیه سیله ایکی شاعر لقبیدر بری خزاعی ودیکری سلمیدر التنکیب آت وقاطر واشك طرنغنك دائره سنه دینور
النوب نونك فتحی وواوك سکونیله والنوبة هایله بر کسیه بر امر مشکل نازل وحادث اولمق معناسنه در بلا ومصیبت
کبی یقال نابه الامر ینوب نوبا ونوبة اذا نزل علیه ونوب کلمه سی نائب لفظندن جمع اولور که قائم مقام معناسنه در ونوب
بر آدمك بولندیغی یردن بر کون بر کیجه لك مسافه یره دینور وزور وقوت معناسنه در و یقینلق قرب معناسنه درو نوب
ومناب میمك فتحیله بر کسیه نائب یعنی قائم مقام اولمق معناسنه در یقال ناب عنه نوبا ومنابا اذا اقام مقامه ونوب مرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه در حادثه معناسنه اولان نائبه بوندندر زیرا بالدفعات رجوع ایلمك شاننددر
یقال ناب الیه نوبا اذا رجع مرة بعد اخری ومنه یقال ناب الی الله تعالی بمعنی تاب وحق تعالی درکاهنه رجوع
وتوجه ایله طاعت وعبادته دورشمك معناسنه استعمال اولنور که معنای لازمیدر یقال ناب الرجل اذا لزم الطاعة
النوبة هایله مصدر درنته که ذکر اولندی ونوبه فرصت معناسنه درو دولت معناسنه درو انسان کروهنه دینور
یقال جاءت نوبة من الناس ای جماعة ونوب لفظندن که صرد وزننده در مفرد اولور که مناوبه دن اسمدر لسانمزده دخی
نوبت تعبیر اولنور دکرمنه کلان نوبتنی بکلر تقول جاءت نوبتك ونیابتك النوب نونك ضمیله زنکی طائفه سندن
بر فرقه اسمیدر نوبی مفردیدر روم ورومی کبی ونوب بال آریسنه اطلاق اولنور مکاننه رجعت ایدر اولدیغیچون
مفردی نائبدر ونوب یمنده شهر صنعاء قضاسنده بر قریه آدیدر النیابة کتابه وزننده نوبت معناسنه در تقول
جاءت نوبتك ونیابتك مصاحده نیابه قائم مقام اولمقله ده مفسردر لکن مؤلف سکوت ایلمشدر النوبة نونك
ضمیله صعید مصرك جنوب طرفنده واقع بر اولکه نك آدیدر قرهلر ولایتی تعبیر اولنور خلقی زنکیلردر بلال حبشی
اورادندر ونوبه بر صحابیه اسمیدر وعبدالله بن احمد النوبی وهبة الله بن محمد بن نوبی النوبی محدثلردر المناب
میمك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی ومناب صوبه ورود ایده جك یوله اطلاق اولنور مرجع اولدیغیچون
الانابة اقامه وزننده بر کسه یی آخر کمسیه قائم مقام ایلمك معناسنه در تقول انبته عنه فی کذا ای اقمته فیه مقامه ومرة
بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه در یقال اناب الیه اذا رجع مرة بعد اخری وترك معاصی ایله درکاه الهی یه بالاخلاص
رجوع وتوجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اناب الی الله تعالی اذا تاب المناوبه معاقبه وزننده ومرادفیدر که
مرکوب اولان دابه نك اکسه سنه نمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال ناوبه ای عاقبه یعنی صار یرکب هذا عقبه وذاك
عقبه شارح کرچه بویله بسط ایلمشدر لکن تقییده حاجت یوقدر زیرا عقبه نوبت معناسنه اولمغله معاقبه ومناوبه
مطلقا رایشده نوبتلشمك معناسنه صحیحدر المنیب مجیب وزننده انابه دن اسم فاعلدر ومنیب کوزل یاغشلو
چوق ونافع یغموره اطلاق اولنور مطر جود معناسنه ظاهرا مرة بعد اخری رجوعی متفأل اولمق علاقه سیله در
یقال مطر منیب ای جود و بغایت لطیف وخوشتر وفیض وطراوت وآب وتابی فراوان اولان بهار موسمنه اطلاق
اولنور یقال ربیع منیب ای حسن ومنیب بر رجل آدیدر وضبه قبیله سنه مخصوص بر صویك آدیدر التناوب تفاعل
وزننده عربلر حصاة قسم ایله صویی نوبتله بولشمك معناسنه درکه فی الاصل مطلقا نوبتلشمك معناسنه در یقال تناوبوا
علی الماء اذا تقاسموه علی حصاة القسم وحصاة القسم که مقله دخی دیرلر شول خرده طاشلردر که بر تیه ده صو آز اولدیغی
وقتده بینلرنده صویی تقسیم ایلسکه مجبور اولملریله اول طاشلری بر کاسه ایچره وضع ایدوب آنلری اورتوب قابلیه جق
مقداری اوزرلرینه صو دوکرلر وهر کسه اولقدر جه تقسیم ایدرلر بیت نوبی طوبی وزننده فلسطین ایالتنده

بر بلده آدیدر النائب نوب وزنیله دن اسم فاعلدر ونائب کثیر اولان مال ومناله دینور عود ورجوعی ملتمس اولدیغنه
مبنی یقال خیر نائب ای کثیر الانتیاب افتعال وزننده برکسه یه یاخود بر یره مرّة بعد اخری کلمك معناسنه در یقال
انتابهم انتیابا اذا اتاهم مرّة بعد اخری منتاب میمك ضمیله اسامیدندر النهب نونك فتحی وهانك سکونیله غارت
وتالان جهتیله النان غنیمت مالنه دینور مصدر ایله مسمادر جمعی نهاب کلور نونك کسریله یقال اخذوا النهب
ای الغنیمة ونهب مصدر اولور مالی غارت وتالان ایدوب غنیمت آلمق معناسنه یقال نهب النهب ونهب نهبا
من الباب الثالث والرّابع والاوّل اذا اخذه ونهب بر کونه آت اوینادوب سکرتدرمکه دینور فرسان عرب بیننده
معروفدر ظاهرا غارته هجوم ایدر کبی کسکین اوزنکیله چقوب سکرتدرمك اوله جقدر وتاراج وتالان ایتدکلری ماله
دینورکرچه غنیمت دخی بو معنایه در لکن غنیمتی تعمیم ایلمکه محتاجدرکه تکرار دن تفصی اولنه ونهب برکسه یی سوء
ذکر ایله لسانه آکوب دیلمك معناسنه استعمال اولنور که ناموسنی تاراج ایتمش اولور یقال نهبوه ای تناولوه بلسانهم
وکوبك بر آدمك اپاغی سکیرندن قاور یوب قاپمق معناسنه استعمال اولنور یقال نهب الکلب اذا اخذ بعرقوب
الانسان الانتهاب افتعال وزننده بودخی غارت وتاراجله مال غنیمت المق معناسنه درکه قاپشمق تعبیر اولنور
یقال انتهب النهب اذا اخذه وعربلر آت قسمی سکرتمکده نهایت میدان ومسافه یه بردیز کنده مستولی اولسه انتهب
الفرس الشوط دیرلر استولی علیه معناسنه کویا که سکرتمنك مجموعنی یاخود غایت مجالی کندیسی اغتنام ایلمشدر
النهبة نخبه وزننده والنهبی حبلی وزننده والنهیبی تصغیر بنیه سیله والنهیبی یای مشدده ده ایله اسملردر
نهب ونغمایه دینور کذلك نهب ونغما اولنان ماله دینور آنفا نهب کلمه سی تسمیه بالمصدر اولدیغی ذکر اولنمشدر نهبان
تثنیه بنیه سیله تهامه ده ایکی طاغدر التناهب تفاعل وزننده مالی غارت وتالان ایدوب قاپشمق معناسنه در ودوه‌لر
جد وسرعتله اشوب یوریمکله چوق یر الدقلرنده تناهبت الابل الارض دیرلر اخذت منها بقوائمها کثیرا معناسنه
المناهبة مفاعله وزننده بودخی قاپشمق معناسنه در بوندندرکه عربلر بر آت همپاسی اولان آتله یارشوب تفاوتسز
برابرجه سکرتسه ناهب الفرس الفرس دیرلر باراه فی حضره معناسنه برسی مغلوب اولمامغله کویا که یکدیکری
نهب ایلمشدر ومناهبه نهب کبی برکسه یی مقاله کتوروب دیلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ناهبوه ای تناولوه
بکلام منهب منذر وزننده برقبیله پدرینك آدیدر وزید الخیل بن منهب علی قول ابن مهلهل النهبانی صحابی
شاعردر منهب منبر وزننده عویة بن سلمی نام کسه نك فرسی اسمیدر ومنهب بغایت بوکرك آته اطلاق اولنور یقال
فرس منهب ای غایق فی العدو نهیب امیر وزننده بر موضع آدیدر مناهب میمك فتحیله حرون نام فرسك
نسلندن بنی ثعلبه یه مخصوص بر فرس آدیدر المنتهب منتخب وزننده وادی القری قربنده بر بلده‌در المنهوب
مجلا مطلوب اولان شیئه اطلاق اولنور که ادا واعطا اولنمز ایسه نهب ایده جکدر یقال هو منهوب ای مطلوب
معجل وبو مجاز اولی قبیلندندر الناب باب وزننده آغزده رباعیه‌نك اکسه‌لرنده اولان درت دیشه دینورکه آزی
دیشی وکوبك دیشی تعبیر اولنور ورباعیه اوك دیشلرك ورا سنده اولان درت دیش اوله جقدر وناب لفظی مؤنثدر
جمعی انیب کلور افلس وزننده وانیاب کلور اقوال وزننده ونیوب کلور عیوب وزننده وجمع الجمعی انانیب کلور
اعاجیب وزننده لکن مصباحده دیرکه ناب انسان مذکردر مادام بو اسمله ذکر اولندقجه پس بو لفظنه نظر ایدوب ومؤلف
سن معناسنی اعتبار ایلمش اولور وابن سیداه‌دن نقل ایدرکه برحیوانده ناب ایله قرن مجتمع اولمز انتهی وناب یاشلو قوجه
ناقه‌یه دینور بونك جمعی انیاب کلور ونیوب کلور ونیب کلور نونك کسریله وناب اسامیدندر ناب بن طنیف که
اصحابدن عثمان بن مالکك والده سی اولان لیلی خاتونك پدری‌در وناب بر قوم وجماعتك اولوسنه واعیان
ومهترینه اطلاق اولنور یقال هذا ناب القوم ای سیدهم نهر ناب بغدادده اوانی نام ناحیه قربنده بر ایرمقدر
النیوب تنور وزننده بودخی یاشلو ناقه‌یه دینور الانیب احمر وزننده آزی دیشی بویون وغلیظ اولان حیوانه دینور
یقال کلب انیب ای غلیظ الناب النیب عیب وزننده برکسه‌نك آزی دیشنه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول
نبته نیبا ای اصبت نابه التنییب تفعیل وزننده برنسنه‌نك خشونت وملایمتنی ادراك ایچون آزی دیشیله اصروب
یوقلامق معناسنه در یقال نیب السهم اذا عجم عوده واثر فیه بنابه وناقه قوجه‌مق معناسنه در یقال
نیبت الناقة اذا هرمت ونبات کوکلمك معناسنه استعمال اولنورکه آزی دیشلری کبی کوك صالمقدن عبارتدر
یقال نیب النبت اذا اخرجت اروشه التنیب تفعل وزننده بودخی نبات کوکلنوب اویوملنمق معناسنه در
یقال تنیب النبت بمعنی نیب ذوالانیاب قیس بن معدی کرب وسهل بن عمرو بن عبد الشمس حضرتلرینك لقبلریدر
رضی الله عنهما فصل الواو الوأب واوك فتحی وهمزه‌نك سکونیله ایچریسی واسع بیوك چناغه وقواطه‌یه

دینور وقوندوصیق اولدیغی حالده جست وخفیف اولان آت وقاطر واشك طرنغنه دینور علی قول چناق کبی اورته‌سی
چقوربجه وجرمی دائره‌لو وعظیم اولمغله بصدیغی یری طباتلیوب خیلیجه یرطوتار اوله یاخود جید القدر اولان طرنغه
دینورکه نه واسع وعریض ونه تنك وصغیر اوله یعنی معتدل ویاقشقلی اوله ووأب برکسه دن یك اوتانوب شرمسار
اولمق معناسنه در یقال وأب منه ابة من الباب الثانی اذا استحیی منه وانقبض اشبو ابه کلمه سنك اصلی وأب ایدی
وعد وعده کبی آخرنده هاء واودن بدلدر ووأب ایری ودیزمان دوه‌یه دینور الوأبة حمزه وزننده بعض قیارده اولان
خلق اویمه چقوره دینورکه ایچنده یغمور صوبی ایرکیلور ودرین وایچریسی واسع اولان قویی‌یه دینور علی قول
همان درین اولان قویی‌یه دینور الموئبات میمك ضمیله موعبات وزننده فضاحت ورسوایلغی وذل وعاری موجب
اولان اعمال وحالاته دینور مخزیات معناسنه وبو ایئاب کلمه سندن اسم فاعلدر یقال اتی بالموئبات ای المخزیات
الایئاب ایجاب وزننده برکسه‌یه شرم وحیا اولنه جق بر ایش ایتمك معناسنه در علی قول طارلتمق وعلی رأی
برحاجتمندی ذل وحقارتله رد ایلمك معناسنه در یقال اوأبه ایئابا اذا فعل به فعلا یستحیی منه او اغضبه اورده عن حاجته
بخزی ویقال فیه اتأبه بالتاء شارحك بیاننه کوره بونك اصلی اوأب ایدی واو تایه قلب اولندی الابة عده وزننده
والتؤبة تؤده وزننده والموئبة موهبة وزننده اسملر در رسوایلق وخزی وذل وعار وحیا معناسنه در یقال ما فیه
ابة وتؤبة وموئبة ای خزی وعار وحیاء قال فی الاساس ماطعامك بطعام تؤبة ای لا یستحیی منه پس ابه کلمه سی مصدر
واسم اولور الاتئاب تای مشدده ایله افتعال وزننده برکسه دن اوتانوب خوار وخجل اولمق معناسنه در یقال اتأب منه
اذا اخزی واستحیی بونك اصلی اوتأب ایدی الوأب فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال وئب الرجل وأبا من الباب
الرابع اذا غضب ویقال اوأبه غیره ای اغضبه کما ذکر الوئبة حبیبه وزننده دیبی درین وچقور اولان تجره‌یه دینور
یقال قدر وئیبة ای قعیرة الوبّ واوك فتحی وبانك تشدیدیله جنك هنکامنده دشمن اوزره حمله وهجوم ایلمکه
یاغمق معناسنه در یقال وبّ الرجل و بابی من الباب الاوّل اذا تهیأ للحملة فی الحرب الوبوبة زلزله وزننده وبّ
معناسنه در یقال وبوب بمعنی وبّ الوتب واوك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله بر یرده منفك اولمامق وجه اوزره
ثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال وتب بالمکان وتبا من الباب الثانی اذا ثبت به فلم یزل الوثب واوك فتحی وثای
مثلثه‌نك سکونیله والوثبان فتحاتله والوثوب قعود وزننده والوثاب کتاب وزننده والوثیب نحیب وزننده
صیچرامق واطلامق پرتاو معناسنه در یقال وثب الرجل وثبا ووثبانا ووثوبا ووثابا ووثیبا من الباب الثانی اذا طفر
ووثب ووثوب حمیر قبیله سی لغتنده اوتورمق قعود معناسنه در یقال وثب اذا قعد مترجم دیرکه رجال عربدن برکسه
ملوك حمیردن برینه سفارتله وفود ایدوب اتفاقی اول هنکامده ملك مزبور برجبل شاهق ذروه سنده واقع بر بلند یالچین
قیا اوزره خواص وندماسیله آرام اوزره اولمغله مرقومی مکان مزبورده حضورینه احضار ولغتلری اوزره ثب دیو قعودینه
امر واشارت ایلدکده مرقوم لغت حمیری‌یه واقف اولمامغله طفره معناسنه حمل ایدوب لتجدنی ایها الملك مطواعا دیوب
همان اول سربفلك قیادن اشاغی‌یه صحرا مغله خرد خشخاش اولمشدر ملك بوحالی مشاهده ایلدکده حضاردن
استفسار ایدوب آنلرده سببنی بیان ایلمکله لیس عندنا عربیة کعربیتهم من دخل ظفار حمّر یعنی بزم لغتمز انلرك
لغتنه موافق اولمامغله من بعد بزم پای تختمز اولان ظفار نام بلده‌یه کلنلر حمیر لسانی اوزره تکلم ایلسونلر دیدی
ذکر اولنان ثب کلمه سی ثانك کسریله وثوبدن فعل امردر انتهی الوثاب کتاب وزننده تخت وسریر معناسنه در
ودوشکه دینور فراش معناسنه علی قول مقاعد معناسنه درکه نشیمنکاهلر در بوصورتده وثاب کلمه سی جمع اولور
الموثبان مرتبان وزننده شول پادشاهه وامیره دینورکه یرنده اوتوروب غزا وجنك وجهاده کتمز اوله یقال لهم
موثبان ای ملك یقعد ولم یغز المیثب منبر وزننده دوز وبومشق یره دینور ارض سهله معناسنه وصیچراغان آدمه دینور
رجل قافز معناسنه اکثری آتلره وصف اولور ودائما اوتورمغه ملازمت ایدن کشی‌یه دینور وتپه کبی بوکسکجه یره
دینور ومیثب جازده عباده قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر ونجد اولکه سنده عقیل قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر
ومدینهٔ منوّره‌ده سرور اصفیاء علیه الصلوة والسلام حضرتلری صدقاتندن برمال آدیدر شارحك بیاننه کوره
مدینه‌ده مخیریق نام یهودی شرفیاب اسلام اولدقدنصکره طرف حضرت مصطفوی‌یه یدی قطعه بستان وصیت
ایلمشیدی که بونلردر ١ اعراف ٢ صافیه ٣ زلال ٤ برقه ٥ میثب ٦ حسنا ٧ مشربهٔ امّ ابراهیم دربعد
الضبط وقف بیوردیلر ومیثب مکهٔ مکرمه‌ده غدیرخم یاننده برموضع آدیدر ومیثب کوچك نهره دینور جدول
معناسنه موثب مجلس وزننده ومقعد وزننده برموضع آدیدر التوثیب تفعیل وزننده برکسه‌یی مندر یاخود
یصدق اوزره اوتورتمق معناسنه در یقال وثبه توثیبا اذا اقعده علی وسادة وبرکسه اوتورمق ایچون پشکاهنه مندر

باخود باصدق براقق معناسنه در يقال وثبه وسادة اذا طرحها له يعني ليقعد عليها المواثبة مفاعله وزننده كدى كبى
برى برينك اوزرينه آتيلوب صچرامق معناسنه دركه نزاع وغوغا هنكامنده اولور يقال واثبه اذا ساوره التوثب تفعل
وزننده بركسه نك مالنه بغير حق استيلا ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول توثب فلان في ضيعتي اى استولى
عليها ظلما الثبة ثانك ضميله جه وزننده كروه وجماعت معناسنه در يقال ثبة من الناس اى جماعة غريبدر كه
شافيه ده ثبه كلمه سنك اصلى ثبيه اولمق اوزره مثبتدر كه ثبى ماده سندندر جمع معناسنه در مؤلف دخى معتل بابنده ماده ٔ
مذكوره ده رسم ايلمشيكن اشبو وثب ماده سنده دخى ثبت ايلمشدر فلينظر اصل جمع معناسنه ثنيه موضوع اولمغله ثبه
آندن اشتقاق كبير جهتيله مأخوذ اولور و بونك اصلى ثبى ايدى وجوهرى بونى ثوب ماده سنده دخى رسم ومجمع
ماء اولان وسط حوض معناسندن مأخوذ اولديغى اشراب واصلى ثوب اولوب آخرنده كى هاء واو محذوفه دن
عوض اولديغى تصريح ايلمشدر الوثبى جمزى وزننده بك صچرايجى و پرتاو ايديجى حيوانه دينور يقال
فرس وناقة وثبى اى وثابة الوجوب قعود وزننده والجبة عده وزننده كه اصلى وجب در وعد وعده كبى لازم اولمق
معناسنه دركه مراد ثبوت وتمكن وجهيله لازم اولمقدن عبارتدر يقال وجب الشئ وجوبا وجبة من الباب الثانى
اذا لزم مؤلفك بصائرده بيانى اوزره وجوب ماده سى سقوط ووقوع معناسنه موضوعدر الوجبة واوك فتحى
وجيمك سكونيله دوشمك معناسنه در يقال وجب الشئ يجب وجبة اذا سقط ووجبه اسم اولور كورلتى ايله يقلوب
دوشمكه على قول يقلوب دوشن شيئك كورلتوسنه وآوازينه دينور منهدم اولان بنا كورلتوسى كبى تقول سمعت الحائط
وجبة اى سقطة مع الهدة او صوت الساقط ووجبه ليل ونهارده همان براو يون طعام اكل ايلمكه دينور على قول
بكرمى درت ساعتده بروقتى مخصوص او يون ايدوب ايرتسى وقت مزبورده اكل طعام ايلمكه دينور مثلا هر كون قوشلق
وقتنه تخصيص ايدوب قوشلقدن قوشلغه او يون ايلمك كبى يقال هو يأكل الوجبة اى الاكلة فى اليوم والليلة مرة
او اكلة فى اليوم الى مثلها من الغد الوجب ضرب وزننده والوجوب قعود وزننده كونش غروب ايلمك معناسنه در
يقال وجبت الشمس وجبا ووجوبا اذا غابت وكوز چقور لنوب ايچرى باتمق معناسنه در يقال وجبت العين اذا غارت
و برنسنه يى بركسه يى برنسنه دن رد ايلمك معناسنه در يقال وجبه عنه اذا رده وهر كون براو يون طعام ايلمك
معناسنه در يقال وجب فلان اذا اكل اكلة واحدة فى النهار واولمك معناسنه استعمال اولنور يقال وجب فلان
اذا مات ووجب شول ناقه يه دينور كه ممه سنده آغوز منعقد اولوب نزول وادرار ايلميه وتكه دريسندن ياپلمش بيوك
طلومه دينور جمعى وجاب كلور واوك كسريله ووجب احمق وسبكمغز كمسه يه دينور وقورقق جبان كشى يه دينور
واوق يارشمقده ميانه يه وضع وتعيين اولنان او كدوله دينور الايجاب همزه نك كسريله برنسنه يى واجب ولازم قلمق
معناسنه در يقال اوجبه اى الزمه و يقال اوجب لك البيع اى الزمه لك بوراده نسخه لرك مجموعى اوجب لك البيع
مواجبة ووجابا عبارتيله مرسوم اولوب شارحلر دخى تصدى ايلمامشدر بعده لسان العرب وسائر مأخذلره مراجعت
اولندقده جمله سنده اوجبه ايجابا وواجبه مواجبة ووجابا عبارتيله مثبوت اولمغله قاموس نسخه لرنده سقطه واقع
اولديغى متبين اولدى پس مفاعله وزنندن مواجبه ووجاب دخى ايجاب معناسنه اولور وايجاب بركمسه جنته ياخود
جهنمه مستحق اوله جق عمل ايشلمك معناسنه در يقال اوجب الرجل اذا اتى بالموجبة من الحسنات او السيئات له الجنة
او النار و بركسه نك خوف وانديشه كبى حالت القاسيله يوركنى او يناتمق معناسنه در يقال اوجب الله قلبه اى اخفقه
وهر كون براو يون طعام ايلمك معناسنه در يقال اوجب الرجل اذا اكل اكلة واحدة فى النهار التوجيب تفعيل
وزننده بودخى لازم وواجب قلمق معناسنه در يقال وجبه عليه توجيبا اذا الزمه وكونده براو يون طعام ايلمك معناسنه در
يقال وجب الرجل اذا اكل اكلة واحدة فى النهار و بركمسه اولاد وعيالنى ياخود آتى كونده براو يون طعام وعلف اكلنه
آلشدرمق معناسنه در يقال وجب عياله وفرسه اذا عودهم اكلة واحدة فى النهار وقيون وناقه مقوله سنى يكرمى
درت ساعتده بركره صاغمق معناسنه در يقال وجب الناقة اذا لم يحلبها فى اليوم والليلة الا مرة واحدة و يوريلوب
درمانده قالمق معناسنه در يقال وجبت الابل اذا اعيت وناقه نك ممه سنده آغوز منعقد اولمق معناسنه دركه ادرار
ونزول ايلمز اولور يقال وجب اللبأ فى ضرع الناقة اذا انعقد الاستيجاب استحقاق معناسنه در يقال استوجبه
اى استحقه الوجيبة وظيفه وزننده ومرادفيدر يقال هى وجيبته اى وظيفته و بركسه نك بالاشترا مستحق اولديغى
شئ مشترايه اطلاق اولنور مثلا بركسه يوز كيل مقدارى بغداى اشترا ايدوب جسته جسته جمله مشتراسنى قبض ايله
تماما اخذ واستيفا ايلدكده قد استوفيت وجيبتك ديرلر الموجبة ميمك ضمى وجيمك كسريله اعمال سيئه دن واعمال
حسنه دن شول كبيره وعظيمه يه اطلاق اولنور كه جهنمه ياخود جنته دخولى موجب ومستلزم اوله يقال هذه موجبة

وهي الكبيرة من الذنوب ومن الحسنات التى توجب النار او الجنة الوجب ضرب وزننده والوجيب نحيب وزننده
والوجبان حركاتله يورك او يناق معناسنه در يقال وجب القلب وجبا ووجيبا ووجبانا اذا خفق الموجب
محدث وزننده بودخى ممه سنده آغوز منعقد اولمغله ادرار ايلمين ناقه يه دينور الوجاب تشديد جيمله شداد وزننده
والوجابة كذلك تشديد جيمله علامه وزننده قورقق وجبان كشى يه دينور الوجوبة واوك ضميله قورقق اولمق
معناسنه در يقال وجب الرجل وجوبة من الباب الخامس اذا كان وجابا اى جبانا موجب موسر وزننده قدس
شريف ايله بلقا ميانه سنده بربلده آديدر وشهر محرم الحرامك اسم قديميدر الوجاب كتاب وزننده صوا ير كيلوب
اكلنجك يرلره دينور مناقع الماء معناسنه مؤلف مفردندن سكوت ايلمشدر الوحاب حاى مهمله ايله غراب وزننده
دوه قسمنه مخصوص برعلت آديدر كه مهلكدر الودب واوك ودالك فتحيله سوء حال معناسنه دركه بركمسه نك حالى
مضطرب و پريشان اولمقدن عبارتدر يقال هو على ودب اى سوء الحال الوذاب ذال معجمه ايله جراب وزننده شول
اشكنبه لره و بغرسقلره دينور كه اعراب طائفه سى ايچلرينه سود وضع ايدوب بعده وقت پاره پاره طوغرايوب اكل ايدرلر
واشبو وذاب كلمه سنك مفردى مسموع دكلدر ووذاب آزيق چانطه سنك قوليلرينه دينور الورب ضرب وزننده
وحشى جانور اينه دينور و بدنده ايكى ايكو كلر ينك اراغنه دينور وعضو واندام معناسنه در وفتر معناسنه دركه باش
پرمقله سبابه پرمق آچلدقده حاوى اولديغى مقداردركه سره تعبير اولنور ودبره دينور است معناسنه وفاره وعقرب
يوه لرينك اغزينه دينور جمعى اوراب كلور الوربة حربه وزننده بودخى كونه دينور است كبى الورب واوك كسريله
ارب كلمه سنده لغتدركه عضو واندامه دينور الورب كتف وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال شئ ورب
اى فاسد وكوشك وصالق بلوده دينور كه فيض ومطرى مأمول اولميه يقال سحاب ورب اى مسترخ لا يمطر وفاسد
طمره دينور التوريب تفعيل وزننده معلق اولميان معاريض وكنايات ايله برنسنه دن توريه وايهام ايلمك معناسنه در
يقال ورب عن الشئ اذا ورى عنه بالمعارضات المباحات بوراده مباحات كلمه سى كشف واظهار معناسنه اولان
بوحدندر بو ماده وسائرى فساد معناسندندر الورب فتحتيله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال ورب الشئ
وربا من الباب الرابع اذا افسد حالا السانمزده برطرفه طوغرى قاچق ومائل اولان شيئه ورب تعبيرمز اشبو فساد
معناسندندر المواربة مفاعله وزننده بركسيه رنك وحيله ودوباره ايلمك معناسنه در يقال واربه اى داهاه وخاتله
و بومشاركت ايچوندر اولور الوزوب زاى معجمه ايله آقمق معناسنه در يقال وزب الماء وزوبا من الباب الثانى اذا سال
الميزاب محراب وزننده وزوب لفظندن اسم آلتدر اولوغه دينور ناودان معناسنه بعضلر عندنده بو فارسيدن معربدر
يعنى ميمدن صكره همزه ايله تعريب اولنمشدر فارسيده ميزاب بل الماء ترجمه سيدر كه صو يى تبول ايله ديمكدر زيرا ميز
كلمه سى ايشه مك معناسنه اولان ميزيدن لفظندن امر حاضردر بعده مزج ايدوب ميزاب ديديلر بو جهتدن جمعنده
مأزيب ديديلر همزه ايله شارح ديركه جمعنده ميازيب دخى واردر قالديكه وزوب جريان معناسنه اولدقدن صكره
برقاچ قات تكلفه نه حاجتدر مؤلف بونى ازب ماده سنده دخى ذكر ايلدى الوزاب تشديد زا ايله كتان وزننده
اوزاوغرى يه دينور لص حاذق معناسنه كه صوكبى آقار يقال لص وزاب اى حاذق الايزاب ايجاب وزننده كزوب
يوريمك معناسنه دركه وزوبدن مأخوذدر يقال اوزب فى الارض اذا ذهب فيها الوسب واوك كسرى
وسينك سكونيله اوته دينور كياه ونبات معناسنه الوسب وعد وزننده يرك نباتى چوق اولمق معناسنه در
يقال وسبت الارض وسبا من الباب الثانى اذا كثر عشبها ووسب شول تخته لره دينوركه قوينك
اشاغيسنك طيراغى كوشك ودوكلكن اولمغله دينه چاتيلور تاكه طيراغى ضبط ايدوب دوكلمسنه مانع اوله بو كه مصر
خلقى خريزه ديرلر بزم ديارلرده خرزه ديرلر نهايت اول ديارلرده طاشدن ايدرلر و بو كوز قويلرده اولماز ووسب لفظنك
جمعى وسوب كلور الوسب فتحتيله برنسنه كيرلنمك معناسنه در يقال وسب الثوب وسبا من الباب الرابع اذا وسخ
الايساب همزه نك كسريله يراوتلو اولمق معناسنه در يقال اوسبت الارض بمعنى وسبت الموسب موسر وزننده
بوكى چوق اولان قوچه اطلاق اولنور يقال كبش موسب اى كثير الصوف الميساب ميزاب وزننده ايكى ثلثى
مقدارى رطب اولمش خرما قوروغنه دينور مجزع الرطب معناسنه وسبى سكرى وزننده بنو سليم قبيله سنه مخصوص
برصو آديدر الوشب واوك فتحى وشين معجمه نك سكونيله قبوغى قالين اولان ميوه يه دينور و بو عربلرك تمرة وشبة
قوللرندن مأخوذدركه غليظ اللحا معناسنه در الاوشاب همزه نك فتحيله اجناس مختلفه دن مجتمع فرومايه لوند
مقوله سى ناسه دينور او باش واخلاط معناسنه وشب مفرديدر واوك كسريله يقال هم الاوشاب بل الاخشاب
اى الاوباش والاخلاط الوصب واوك وصادك فتحيله درد ومرضه دينور جمعى اوصاب كلور يقال به وصب

ای مرض و وصب مصدر اولور خسته ودردناك اولمق معناسنه یقال وصب الرجل وصبا من الباب الرابع اذا مرض
التوصیب تفعیل وزننده والتوصب تفعل وزننده بونلرده خسته لنوب رنجور ودردناك اولمق معناسنه در یقال
وصب الرجل وتوصب بمعنی وصب الایصاب ایجاب وزننده وصب معناسنه در یقال اوصب بمعنی وصب وخسته
قلمق معناسنه متعدی اولور یقال اوصبه الله تعالی ای امرضه و برنسنه اوزره مداومت ایلمك معناسنه در یقال اوصب
القوم علی الشیء اذا ثابره و برکسه نك علتلو ومرضلو اولادی اولمق معناسنه در یقال اوصب الرجل اذا ولدله اولاد
وصابی و ناقه نك شحم بدننه یعنی قوتنه عوارض سببیله خلل کلمیوب علی حاله ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در یقال
اوصبت الناقة الشحم اذا ثبت شحمها کرچه نسخه لرده بو رسمه مرسومدر لکن امهات سائره ده واساسده وصب
شحم الناقة ولبنها ای دام واوصبت الناقة وواصبت فهی موصبة عنوانده مرقوم اولمغله مداومت معناسندن مأخوذ
اولمش اولور نسخه لرده متعدی عنوانیله اولدیغندن مضطرب اولمق غالبدر وایصاب مطلقا برنسنه دائم و پایدار
اولمق معناسنه در یقال اوصب الشیء اذا دام و ثبت الوصب کتف وزننده خسته ومریض اولان کشی یه دینور
جمعی وصابی کلور وجع ووجاعی کبی و وصاب کلور وجاع کبی الوصوب وجوب وزننده دائم وثابت اولمق
معناسنه در یقال وصب الشیء وصوبا من الباب الثانی اذا دام و ثبت و برایشك اوزرینه اولوب اکا کوزلجه تقید واهتمام
ایلمك معناسنه در یقال وصب علی الامر اذا واظب واحسن القیام علیه الواصبة واجبه وزننده بغایت بعید اولان
مفازه یه اطلاق اولنور که کتمکله منتهی اولمیه دوام معناسندن مأخوذدر یقال مفازة واصبة ای بعیدة جدا الوصب
نصب وزننده سرچه پارمق یانده کی آدسز پرمقدن سبابه یه کلنجه آرالغه دینور اورته پرمق وآرالقلری داخلدر
الموصب معظم وزننده کثیر الاوجاع اولان انسان وحیوانه دینور الوطب واوك فتحی وطانك سکونیله سود
طلومنه دینور که ایکی یاشنده و آندن زیاده جه اولان قیونك دریسندن یا پدقلری در نته که قوزی دریسندن اولانه شکوه
دینور وطب لفظنك جمعی اوطب کلور و وطاب کلور واوك کسریله واوطاب کلور وجمع الجمعی اواطب کلور ووطب
کنده و درشت اندام وناتراش کسه یه اطلاق اولنور و ایری ممه یه اطلاق اولنور که طلوم کبی اولور الوطباء حمراء
وزننده ایری ممه لو خاتونه دینور که طلوم ممه لی تعبیر اولنور یقال امرأة وطباء ای العظیمة الثدی الوطاب واوك
کسریله وطبك جمعیدر نته که ذکر اولندی وعربلر برکسه وفات ایلدکده یاخود قتل اولندقده صفرت وطابه دیرلر
طلوملری بوشالدی معناسنه که اعضاسندن مادۀ روح اولان دملری خروج ایلدی یاخود ارواح اعضاسی چکیلوب
کندی دیمکدر الوظوب ظای معجمه ایله قعود وزننده منفك اولمامق اوزره همیشه برایشك اوزرنده اولمق یاخود
برایشی تعهد والتزام ایلمکله دائما اکا ملازمت ومداومت ایلمك معناسنه در برکسه نك خدمتنه ملازمت ومداومت
کبی یقال وظب علی الامر وظوبا من الباب الثانی اذا دام اوداومه ولزمه المواظبة مفاعله وزننده وظوب
معناسنه در یقال واظب علیه بمعنی وظب الموظوبة موهوبه وزننده شول یره دینور که بالدفعات رعی اولنمغله آنده
اصلا چایر اثری قالمامش اوله یقال ارض موظوبة ای تدوولت بالرعی فلم یبق فیها کلاء وبو معنای مرقومه دن یاخود
آتیه دن مأخوذدر الموظوب شول کسه یه اطلاق اولنور که پیدرپی نوائب زمان صدماتیله جمله مالی هلاك اولمش
اوله یقال رجل موظوب اذا کان قد تداولت النوائب ماله موظب مقعد وزننده مکۀ مکرمه قربنده برموضعدر واشبو
موظب کلمه سی مورق لفظی کبی شاذدر زیرا قیاس اولان موعد کبی اولمقدر الوظبة جمره وزننده بتون طرنقلو اولان
حیوانك فرجنه دینور المیظب میزر وزننده بر طرفی بچاق کبی کسکین اولان بومری ومدور چقماق طاشنه دینور
ظرر معناسنه الوظب ضرب وزننده ایاقله چکنمك وطیء معناسنه در یقال وظبه وظبا من الباب الثانی اذا وطئه
الوعب وعد وزننده برشیئك مجموعنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال وعب الشیء وعبا من الباب الثانی اذا اخذه
اجمع ووعب طریق واسعه دینور که تسمیه بالمصدردر اهل سبیلی احاطه ایلدیکی ملاحظه سیله در الایعاب
همزه نك کسریله بودخی برشیئك مجموعنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال اوعبه بمعنی وعبه و برکدرمك معناسنه
استعمال اولنور یقال اوعب الشیء اذا جمعه و برنسنه یی تمامه کسمك وقوپرمق معناسنه استعمال اولنور یقال اوعب
الجذع ای استأصله یعنی بروتی بالتمام قطع ایلدی و بونده دیت لازم کلور و برنسنه ایچره برنسنه یی تمامه
ادخال ایلمك معناسنه در یقال اوعب الشیء فی الشیء اذا ادخله فیه کله الموعب موسر وزننده ایعابدن اسم
فاعلدر ومنه یقال جاؤا موعبین ای اذا جمعوا ما استطاعوا من جمع ومنه الحدیث اوعب الانصار مع علی
الی صفین ای لم یتخلف منهم احد عنه الاستیعاب بودخی برشیئك جمله سنی آوجلیوب آلمق معناسنه در یقال
استوعبه بمعنی وعبه شمول واحاطه معناسی بوندن مأخوذدر که قابلامق تعبیر اولنور الوعاب وطاب وزننده

ارضدن مواضع واسعه یه اطلاق اولنور مفردی وعب در کعب کبی الوعیب امیر وزننده واسع نسنه یه دینور که ایچنه
وضع اولنان شیئی وعب ایدر اوله یقال بیت وعیب واناء وعیب ای واسع وعربلر آت عهده‌ء قدرتنده اولان سکرتمك
مایه سنك مجموعنی استیفا ایده رك کلدی دیمك یرده جاء الفرس برکض وعیب دیرلر الاوعب اقرب وزننده افعل
تفضیلدر برشیئك مجموعنی استیعاب ایدن شیئه وصف اولور ومنه یقال هذا اوعب لکذا ای احری لاستیفائه
قال الشارح وفی الحدیث نومة بعد الجماع اوعب للماء ای احری ان یخرج کل مابقی منه فی الذکر ویستقصیه الوغب
واوك فتحی وغین معجمه نك سکونیله غراره یه دینور که خرار تعبیر اولنان ظرف معهوددر واو اسبابنك خرت ومرت واوفق
تفك مقوله سنه دینور واحمق و بیغر کسه یه دینور وضعیف البدن کمسه یه دینور وفرومایه ولئیم ورذل شخصه دینور
وایری ودیزمان ارکك دوه یه دیمکله ضد اولور ضدیتی ضعیف مقابله سنه مبنی در لکن حقیقتده شبه تضاد واردر
جمعی اوغاب کلور ووغاب کلور وطاب کبی مؤنثی وغبه در هایله الوغبة فتحاتله بودخی احمق وساده دل کشی یه دینور
الوغوبة واوك ضمیله دوه ایری وعظیم الهیکل اولمق معناسنه در یقال وغب الجمل وغوبة من الباب الخامس اذا ضخم
الوقب واوك فتحی وقافك سکونیله بعض قیارده اولان خلقی اویمه چقوره دینور که آنده یغمور صویی ایرکیلور
علی قول بعض یالین قیارده برقامت یاخود ایکی قامت مقداری اولان قویو طرزنده خلقی اویمه چقوره دینور که
مصنعه کبی انده صو جمع اولور ووقب بدنده اولان چقورلره دینور کوزلك واموز باشنك چقورلری کبی ووقب الفرس
آت قسمنك کوزلری اوستنده اولان چقورلردر که یاشلو اولان آتده پك چقورلنور ووقب المحالة چرخك ومقاره نك
ایك واوق کچره جك دلکلرینه دینور و وقب ووقوب مصدر اولور برنسنه غائب ونابدید اولمق معناسنه یقال وقب
الشیء وقبا ووقوبا من الباب الثانی اذا غاب ووقب احمق وابله کشی یه دینور یقال رجل وقب ای احمق وفرومایه
ونذل ودنی کمسه یه دینور یقال هو وقب ای نذل دنیّ وکذلك مصدر اولور بر چقوره کیرمك معناسنه یقال وقب الرجل
وقبا اذا دخل فی الوقب و برویه طوغری توجه واقبال ایدوب کلمك معناسنه در یقال وقب الرجل اذا اقبل وجاء
وقرا کولق بصمق معناسنه در یقال وقب الظلام علی الناس اذا دخل ووقب ووقوب کونش باتمق معناسنه در
یقال وقبت الشمس وقبا ووقوبا اذا غابت وآی کسوفه کیرمك معناسنه در که آی طوتلمقدر یقال وقب القمر اذا دخل
فی الکسوف ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب الایه اومعناه من شر ایر اذا قام حکاه الغزالی وغیره
عن ابن عباس معنای اوله کوره غاسقدن مراد قمردر ووقوبی کسوفه داخل اولمقدر ومعنای ثانی یه کوره غاسقدن
مراد ذکردر ووقوبدن مراد قیام وانتشاریدر که دخول فرجه باعثدر مترجم دیر که قمره غاسق اطلاقی کسوفیله
عالمی مظلم ایلمسنه مبنی در وذکره غاسق اطلاقی سیلان معناسنه اولان غسقاندن مأخوذدر قوامنه کلمش
آلت نه کونه فرجه سیلان ایلدیکی تذکر اولنه ومفسرین معانی سائره دخی ایراد ایلمشلردر الوقبة ثمره وزننده
وقب کلمه سنك مفردیدر که ذکر اولنان چقوره ودلیکه دینور و بعض خانه لرده اولان یوك باجه یه دینور که آندن ایچرو یه
کونش پرتوی کیرمیوب کولکه لك اوله و بو شمال طرفنه طوغری یاخود اشاغی قاتلرده اولان باجه اولور ووقبة الثرید
ووقبة الدهن ترید وباغ وضع اولنان قابده یاغ ایرکیلمك ایچون اورته سنه ایتدکلری چقوردن عبارتدر الایقاب
ایجاب وزننده آجقمق معناسنه در یقال اوقب الرجل اذا جاع و برنسنه یی وقبه یه ادخال ایلمك معناسنه در یقال اوقب
الشیء اذا ادخله فی الوقبة المیقب میزر وزننده قاطر بونجغنه دینور ودعه معناسنه الوقبی کردی وزننده احمقلر ایله
دائما صحبت وانس والفته دوشکون اولان کمسه یه دینور یقال هو وقبی ای مولع بصحبة الاوقاب ای الحمقی المیقاب
محراب وزننده صویی چوق ایچر اولان کمسه یه دینور واحمق و بیغز خاتونه علی قول دائما احمق ولدلر طوغورر اولان
خاتونه دینور وواسع الفرج اولان خاتونه دینور سیر المیقاب کوندزی کیجه یه قاته رق یورمکه دینور یقال ساروا
سیر المیقاب ای واصلوا بین یوم ولیلة بنو المیقاب میان عربده سب ودشنام تعبیراتندندر که والده سنه نسبتدر
ذکر اولنان میقاب معناسنه درکه بوسطال اوغلو دیمك اولور القبة عده وزننده قیون قسمنك بیوك اولان
شیرمایه سنه دینور پك کوچك قوزینك پنیرمایه سنه انفحه دینور بیوك کده شیردان وقرق بایر دیرلر الوقیب
نجیب وزننده آت قسمی یوررکن خایه سی قابندن ظهور ایدن آوازه دینور شارحك بیانه کوره بو معناده مصدر دخی
اولور الاوقاب همزه نك فتحیله ابله واحمق کمسه لره دینور که وقب لفظندن جمعدر واوقاب قاش البیت معناسنه در که
خرت ومرت مقوله سی او اسبابدر تکنه وچوملك وال دکرمنی کبی الوقباء صحراء وزننده وقصر ایله جائزدر
برموضع آدیدر الوقبی جمزی وزننده بنومازن قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر الاوقب دخول معناسندن
افعل در فروج نسایه آدمجه سنه دخول ایدن آلت تناسله اطلاق اولنور که کرکی کبی قوت وقوامندن ناشی اولور

يقال ذكراوقب اى ولاح فى الهنات الوكوب قعودوزننده والوكبان فتحاتله آهسته آهسته يوريمك معناسنه در
يقال وكب لرجل وكوبا ووكبانا من الباب الثانى اذامشى فى درجان ومنه الموكب كاسيذكر وهميشه برايشك اوزرينه
اولمق معناسنه در يقال وكب على الامر اذاواظب الموكب مسجدوزننده بربلوك كروه انسانى يه دينوركرك سوارى
وكرك پياده اولسون على قول دوه يه بنمش كروهه دينوركه دوه لرى وكنديلرى مزين وآراسته اوله لر تركيده آلاى تعبير
اولنور عادتا آهسته وسكونتله سيرلرى باعث تسميه در حالا آلاى پادشاهى يه موكب اطلاقى بوندندر يقال مرّ فى موكب
اى جاعة ركبانا اومشاة اوهوركاب الابل للزينة الايكاب ايجاب وزننده موكبه قوشيلوب آنلرايله يله جه كتمك
معناسنه در يقال اوكب فلان اذا لزم الموكب وقوش قالقوب اوچمغه باتمق معناسنه در على قول قونمغه يوزطوتدقده
ايكى قنادلرنى برى برينه چارپمق معناسنه در يقال اوكب الطائر ذاتهيأ للطيران اوضرب بجناحيه وهو واقع
وبركسه بى طارلتمق معناسنه در يقال اوكب فلانا اذا اغضبه المواكبه مفاعله وزننده موكب ايله برابرجه كتمك
على قول موكبه مبادرت ايلمك يعنى آنلره قوشلمغه شتاب ايلمك ياخود موكب ايله برابر بنمك معناسنه در يقال واكب الرجل
الموكب اذاسايرهم اوبادرهم اوركب معهم ودائما برايشك اوزرينه اولمق معناسنه در يقال واكب على الامر اذاواظب
الوكب ركب وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال وكب الرجل وكبا اذاقام وانتصب الوكب
فتحتينله كيرلنمك معناسنه در يقال وكب الثوب وكبا من الباب الرابع اذاوسخ وخرما كماله رسيده اولمغله قرارمق
معناسنه در يقال وكب التمر اذا اسودّ لونه حين نضج التوكيب تفعيل وزننده بودخى خرما نضج بولديغى وقتده
سياهلنمق معناسنه در يقال وكب التمر بمعنى وكب وناقه نك ممه سى باغلرنى برى برينه قريب صقجه بند ايلمك
معناسنه در يقال وكب الناقة اذاقارب فى الصرار الموكب تشديدكافله محدّث وزننده شول خرمايه دينوركه
كماله رسيدا ولمغله لونى سياهلنمش اوله الوكاب تشديدكافله كتان وزننده بنم كبى كثير الحزن اولان كشى يه دينور
يقال رجل وكاب اى الكثير الحزن ووكاب هذيل قبيله سندن برشاعردر المواكبة ذكر اولنان وكبدن اسم فاعلدر
قائمه معناسنه تأنيثى موصوف اعتباريله در ياخود مبالغه يه محمولدركه دائما ديكيلوب طوريجى نسنددن عبادر
المواكبة اسم فاعل بنيه سيله دائما موكب ايله برابر يورر اولان ناقه يه دينوركه اصلا كيروقالمز اوله على قول بيوتى
اوزادوب برده وشوب كريمليه رك يورراولان ناقه يه دينوركه دوه قسمنك شوق ونشاطله چاپغين يوريمسيدر يقال ناقة
مواكبة اذا كانت تساير الموكب اوتعنق فى سيرها الولوب قعود وزننده كيرمك معناسنه در يقال ولب فى البيت ولوبا
من الباب الثانى اذادخل فيه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال ولب اذا اسرع وبرنسنه يه يتشوب واصل اولمق معناسنه در
وبونفسه والى ايله متعدى اولور وصل ماده سى كبى يقال ولب الشئ واليه اذا وصله كائنا ما كان الوالبة
غالبه وزننده اكين فليزلرينه دينوركه اوّل نابت اولنلرك كوكلرندن توليد ايدر فراخ الزرع معناسنه اصول
امهاتنه دخوللرى باعث تسميه در ووالبة القوم ووالبة البقر والغنم بونلرك دوللرى ونسل واولادلريدر ووالبه برموضع
آديدر اولب احمد وزننده اندلس ديارنده بربلده در وآبه جابه وزننده اندلس اولكه سنده بربلده آديدر
التونيب تفعيل وزننده لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال ونبه تونيبا اذاوبخه الونب فتحتينله مراد قبيله سندن
بربطن اسميدر تابعين ومحدثيندن ثابت بن طريف الونبى اكا منسوبدر الوهب نهب وزننده والوهب تعب وزننده
والهبة عده وزننده باغشلمق معناسنه در يقال وهب الشئ له كودعه وهبا ووهبا وهبة اذا اعطاه بلاعوض
ولانفل وهبكه اوحكاه ابوعمرو عن اعرابى مؤلف ابتدا كودعه مثاليله وهب ماده سى دخى باب ثالثدن اولديغى
اشعار ايلمشدر صاحب مصباحك بيانه كوره ودع ماده سى فى الاصل باب ثانيدن اولمغله مضارعنده واو بين ياء وكسرة
واقع اولمغله واو ساقط اولمشدر بعده حرف حلق ايچون عين الفعلى مفتوح قلنمشدر پس وهب ماده سى دخى اول
كونه در ثانيا وهب ماده سى مفعول اوّله لام واسطه سيله متعدى اولمغله صله سز مفعولينه تعديه ايله وهبكه
ديمكدن منع ايلمشدر وبعضلر ابوعمرو ابن العلا براعرابيدن انطلق معى اهبك نبلا عبارتنى روايت ايلديكنى نقل
ايلمشدر شارح ديركه قول اوّل سيبويه مذهبيدر ومصباحده جعل كلمه سنى تضمينله تعديه ايلديكى مرسومدر كما يقال
وهبنى الله فداءك اى جعلنى لكن لم يسمع فى كلام فصيح ووهب فعلى باب مغالبه ده يعنى بخشش خصوصنده تفاضل
ايله مباحثده استعمال اولنور يقال واهبه فوهبه يهبه كيدعه ى بفتح الهاء ويهبه كيرثه اى بكسر الهاء اذا غلبه
فى الهبة بونده عينك فتحى وجه مذكور اوزره حرف حلق اولان هاء يه مبنيدر وكسرى اصلنه مبنيدر ومعتل اولمغله
باب اوّله منقول دكلدر وعربلر وهبنى الله فداءك ديرلر جعلنى معناسنه دركه مضمن درنده كه ذكر اولندى شارح ديركه
بوتضمين اولمغله همان ماضى صيغه سيله استعمال اولنور الواهب اسم فاعلدر بغشلايجى بخشنده معناسنه الوهاب

تشديد هايله كتان وزننده والوهوب صبور وزننده والوهابة تشديد ايله وهاى مبالغه ايله اندن مبالغه لردر كثير الهبه
معناسنه در الموهب مجلس وزننده والموهبة هايله اسملردر بخشش دينور يقال هو كثير الموهب والموهبة اى العطا
الاتهاب همزه نك وتاى مشدده نك كسريله هبه يى قبول ايلمك معناسنه در يقال وهبه له فاتهبه اى قبله بونك اصلى
اوتهب ايدى واو تايه قلب وادغام اولندى اتزن واتعد كبى زيرا فاء الفعللرى واودر التواهب تفاعل وزننده برى برينه
نسنه باغشلمق معناسنه در يقال تواهبوا اذاوهب بعضهم لبعض الموهبة مرتبه وزننده بخش اولنان نسنه يه دينور
عطيه معناسنه يقال هذه موهبة اى عطية وشول بغمورلى سحابه يه دينوركه طولغون اولمغله همان اوزرنده واقع
اولديغى يره افاضه مطر ايليه وموهبه يمنده شهر صنعا ناحيه سنده برحصار آديدر وبررجل آديدر وكوچكجه صوكولنه
دينوركه كولجك تعبير اولنور وبونده هانك كسريله ده لغتدر هب هانك فتحى وبانك سكون اوزره بناسيله ماده مرقومه دن فعل امردر بغشله وهبه ايله معناسنه واحسب واعدد معناسنه استعمال اولنور وبومعناده متصرف دكلدر
همان فعل امر اوله رق استعمال اولنور تقول هبنى فعلت كذا اى احسبنى واعددنى يعنى بنى حساب ايله كه شويله
ايتدم لسانمزده بنى فلان ايشى ايشلدى صاى تعبير اولنور مترجم ديركه كتب نحويه ده بوماده نك خلاصه سى
بودركه هب كلمه سى افعال قلوبه الحاق وآنده حقيقت عرفيه اولمشدر احسب واعدد معناسنه وبونك نقلى
مجاز بمرتبتين جهتيله در ومتصرف دكلدر وغالبا ايكى مفعوله تعديه ايدر وبونده صواب اولان ضمير متصل
الحاق اولنمقدر تقول هبنى فعلت وهبه فعل وبلاضمير استعمالنى بعضلر تجويز ايلديلر ويقال هبنى وهبونى
وهبينى يعنى همان اشبو وجوه ثلاثه ايله مستعملدر وبعضلر هب انى فعلت كذا عبارتنى تلحين ايلديلر لكن نحاته
مخالفدر زيرا بو افعال قلوبدن اولوب وافعال مرقومه دن انّ وانّ مفعولين مقامنه قائم اولدقلرى عند النحويين
اتفاقكرده در وعليه ماورد هب انّ ابانا كان حمارا واساسده هبه رجلا قداخطأ وهبه قدمات عنوانيله مرسوم
واجعله كلمه سيله مفسردركه ذكر اولنان وهبنى الله فداءك اى جعلنى قولندن مأخوذدركه وجه منصرود اوزره
مجاز بمرتبتين اولور وقال فيه سمعت خاد مالى من اليمامة يقول وقد وكف السقف يا سيدى هل اهب عليه
التراب بمعنى هل اجعل عليه ويقال للخيل هبى اى اقبلى وبوهيب ماده سنده مرسوم ومشروحدر الايهاب ايجاب
وزننده برايشك لوازمنى تهيئه وترتيب ايدوب حاضر وآماده قلمق معناسنه دركه مجازدر يقال اوهبه لك ايهابا
اذا اعدّه وبرنسنه نك طريق اخذى سهولت بولوب قابل اولمق معناسنه اولمغله متعدّى ولازم اولور يقال اوهب
لك الشئ اى امكنك ان تأخذه وبركسنه ايچون برنسنه دائمى اولمق معناسنه در يقال اوهب الشئ له اذادام
بونلرك مجموعى مجازدر وهب نهب وزننده وهيب زبير وزننده وهبان سحبان وعثمان وزنلرنده واهب
صاحب وزننده موهب مقعد وزننده اسامى رجالدندر وهبين يقطين وزننده برموضعدر وهبان بن بقية
سحبان وزننده محدثيندندر وهبان بن القلوص عثمان وزننده شعرادندر وهب بن منبه نهب وزننده تابعى
مشهوردر هانك فتحيله ده جائزدر واهب بنوسليم ديارنده برطاغ آديدر ويب ويل وزننده ومراد فيدركه
يازق وحيف وواى معناسنه در لكن رقت ومرحمت محلنده اولميوب لوم وشماتت وبددعا موقعنه مخصوصدر حيف
وويلدن قورتلسون وبلاسنى بولسون ديمك اولورنته كه ويح وويس كلمه لرى بونك مخالفيدركه كايازق اولدى
واه واه معناسنه در تقول ويبك بفتح الموحدة وويب لك برفعها وويب لزيد برفعها ايضا ووبياله بالنصب وويب له
بالجرّ وويبه بالكسر والاضافة الى الضمير وويب غيره بالكسر والاضافة الى الظاهر وويب زيد بالكسر والفتح
وويب فلان بكسر الباء ورفع فلان واشبو وجه اخير ابن اعرابيدن منقولدر بونلرك مجموعى الزمه الله ويلا اى عذابا
وخسارا معناسنه دركه حق تعالى آنى دائما معذب وآه واه ايچره قلسون ديمكدر وبونلرك اعرابلرى مغنى اللبيب
شروحنده مبسوطدر وويب تعجب مقامنده استعمال اولنورنته كه ويح كلمه سى دخى بويلجه در يقال ويبا لهذا
اى عجبا الويبة عيبه وزننده اكيالدن بكرمى ايكى ياخود بكرمى درت مدمقداره دينور ومد ميمك ضميله مكك
ماده سنده مشروحدر فصـــــل الهاء الهبّ هانك فتحى بانك شده سيله والهبوب قعود وزننده
والهبيب نجيب وزننده يل اسمك معناسنه در يقال هبت الريح هبا وهبوبا وهبيبا من الباب الاوّل اذا ثارت وهاجت
واو يقودن اويانمق معناسنه استعمال اولنور يقال هبّ من النوم اذا انتبه وشوق ونشاط وسرعتله اشوب كتمك معناسنه
استعمال اولنور يقال هبّ السائر من الانسان والدوابّ اذانشط واسرع الهباب كتاب وزننده بودخى نشاط
وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال هبّ السائر هبا وهبابا اذانشط واسرع وهب وهبوب وهباب كتمك معناسنه
استعمال اولنور تقول من اين هبيت هبا بامن الباب الاول اى من اين جئت وغائب ونابود اولمق معناسنه استعمال اولنور

مطلب

مطلب

تقول این هیت حناهیا من الباب الرابع ای این غبت عنا و بعض نسخه‌ده هیت عنا عنوانیله یعنی عن کلمه سیله
مرسومدر وحای مهمله ایله سعد قبیله‌سی لغتیدر که آنلر عینی حایه تبدیل ایدرلر مثلا عن بدلی حن ومع ونعم بدلی مع
ونحم دیرلر حروف حلقدن اولمغله تبدیل ایدرلر نته که هذیل قبیله‌سی حایی عینه تبدیل ایدوب مثلا حتی لفظنده عتی
تلفظ ایدرلر واساسده من این هیت یا فلان ای من این جئت وهبّ فلان حینا ثم قدم ای سافر عبارتیله مجازا اوله‌رق
ومثال ثانیده حینا بعد الحاء بای تحتیه ایله مرسوم اولمغله بو راده دخی حینا عبارتیله اولوب تغییر ناسخلهٔ حنا اولمقده
محتملدر لکن تفسیرنده عنا عنوانی آندن آبی اولمغله وجه مذکور اوزره سعد لغتنه محمول اولمق اوجهدر زیرا بعض
محللرده دخی مؤلفك بو کونه تلوینانی واقع اولمشدر و بر نسنه‌یه شروع وابتدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
هبّ فلان یفعل کذا ای طفق ونکه‌یی کچی‌یه یو کورمك ایچون چاغرمق معناسنه‌در تقول هیت بالتبس
ای دعوته لینزو وجوهر ینك هیته عنوانده یعنی بنفسه متعدی اولمق اوزره ثبت وایراد ایلمسی خطادر وهبّ وهبوب
قلج اوررکن دترمك معناسنه‌در یقال هبّ السیف اذا اهتز و برکسه مدّت مدیده غائب ونابود اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال هبّ الرجل اذا غاب دهرا وجنکده بوزلمق معناسنه استعمال اولنور یقال هبّ فی الحرب اذا انهزم الهبة
هانك کسریله حال وشان معناسنه‌در یقال انه لحسن الهبة ای الحال و بز ومندیل پاره سنه دینور جمعی هبب کلور
عنب وزننده وقلجك ضربه‌یه ایشلیوب نافذ وکارکر اولمسی حالتنه دینور یقال هو سیف ذو هبة ای ذو مضاء ونفوذ
وسحر هنکامندن باقی قلان بر ساعت زمانی‌یه دینور وزماندن بر مدّت غیر محدوده‌یه دینور تقول عشنا هبة من الدهر
ای حقبة واشبو ایکی معنای اخرده هانك فتحیله ده جائزدر الهب هانك فتحیله والهبة هایله والهبة هانك
کسریله و مجموعنده تشدیدایله کسمك معناسنه‌در یقال هبه السیف هبا وهبة وهبة اذا قطعه وهبه هانك
فتحیله برکره دیمکدر تقول رأیته هبة ای مرّة واحدة الهبیب نحیب وزننده والهباب کتاب وزننده
والهبة هانك کسری وبانك تشدیدیله تکه دیشی کچی‌یه یو کوردکن شوقندن هیجانه کلوب باغرمق معناسنه‌در
یقال هبّ التبس هبیبا وهبابا وهبة من الباب الثانی والاولی اذا نبّ للسفاد الاهتباب افتعال وزننده بودخی
تکه سفاد هنکامنده شوقندن باغرمق معناسنه‌در یقال اهتبّ التبس بمعنی هبّ و کسمك معناسنه‌در یقال
اهتبه اذا قطعه الهبهبة زلزله وزننده اهتباب ایله معنای اولده مرادفدر یقال هبهب التبس بمعنی اهتبّ
وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هبهب الرجل اذا اسرع و چوللرده سراب لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال
هبهب السراب اذا ترقرق وزجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال هبهبه اذا زجره واو یقودن اویانمق معناسنه‌در
یقال هبهب من النوم اذا انتبه و بوغزلمق معناسنه‌در یقال هبهب الکبش اذا ذبحه الهبهبیّ یای مشدّده ایله‌دوه
سورمکده خوش نوا وخوب نغمه اولان سوریجی‌یه وعکامه دینور یقال هو هبهبیّ ای حسن الحداء و کوزل خدمتلو
جست و پیشکار خدمتکاره دینور عجبا اویله خدمتکار وارمیدر یقال خادم هبهبیّ ای الحسن الخدمة وقصابه
دینور وچابك وچالاك انسان وحیوانه دینور وخاصة جست وسبکپا ارکك دوه‌یه دینور مؤنثی هبهبیه درهایله یقال جمل
هبهبیّ ای خفیف سریع وناقة هبهبیة ای سریعة وهبهبیّ قیون وکچی چوبانه دینور علی قول سورینك قوچنه
دینور الهبهب عبعب وزننده بودخی سریع وچالاك انسان وحیوانه دینور پس هبهبیّ نفسنه نسبت اولمش اولور
وهبهب جست وچابك قورده دینور ذئب خفیف معناسنه الهبهاب جبجاب وزننده بودخی جست وچابك انسان
وحیوانه دینور وچاغرغان صیاح کسیه دینور وسرابه دینور کهاشی وقیلرده چوللرده صوکبی لمعان ایدن پو صارقدر
وعرب صبیانه مخصوص بر اویون آدیدر الهباب سحاب وزننده هبا معناسنه‌در که کونشك شعاعندن هیجان ایدن
خرده خرده توزدر خلق اکا ذرّه تعبیر ایدرلر اوطه ایچره پنجره‌یه طوغری چکیلوب کیدر یقال صار هبابا ای هباء
التهبهب تزلزل وزننده ارغلانمق معناسنه‌در یقال تهبهب الشیء اذا تزعزع التهبب تفعل وزننده اثواب اسکیوب
بیریمك معناسنه‌در یقال تهبب الثوب اذا بلی الهبائب هانك فتحیله والاهباب احباب وزننده والهبب
عنب وزننده اسکیوب پاره لنمش ثوبه دینور یقال ثوب هبائب واهباب وهبب ای متقطع و بونلر ثیاب اخلاق قبیلندندر
هبیب زبیر وزننده اسامیدندر هبیب بن معقل اصحابدندر اسکندریه طریقنده واقع وادیء هبیب اکا مضافدر
المهباب محراب وزننده شول تکه‌یه دینور که سفاد وقتنده حرص وشوقندن دائما باغرر اوله یقال تیس مهباب
ای کثیر النبیب للسفاد الهبیب حبیب وزننده والهبوب صبور وزننده والهبوبة هایله شول یله دینور که
اسدکده توز وطپراق صاورر اوله التهبیب تفعیل وزننده اثوابی پك یرتمق معناسنه‌در یقال هبب الثوب تهبیبا
اذا خرّقه الهجب هانك فتحی و جیمك سکونیله طوار سورمك معناسنه‌در یقال هجب الدابة هجبا من الباب الثانی

اذا ساقها وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هجب الرجل اذا اسرع ودکنکله اورمق معناسنه‌در یقال هجبه
اذا ضربه بالعصا الهدب هانك ضمی ودالك سکونیله وضمتینله کوزك کیرپکنه دینور فارسیده مژکان درلر یقال
هو طویل الهدب والهدب ای شعر اشفار العین وثوب ومقعد مقوله سنك کنارلرنده اولان صچاغه و پوسکوله دینور
مفردی هایله هدبه‌در مؤلف هدبی خمل ایله و خملی هدب ایله تفسیر ایلمشدر لکن اصول سائره‌ده صچاق ایله و پوسکول
ایله مفسردر یقال طال هدب الثوب ای خمله الاهدب احدب وزننده کوزینك کیرپکی چوق کشی‌یه دینور یقال
رجل اهدب ای کثیر الهدب واوزون کیرپکلو کشی‌یه دینور یقال رجل اهدب ای طویل الهدب الهدب فتحتینله
کوزك کیرپکلری اوزون اولمق معناسنه‌در یقال هدبت العین هدبا من الباب الرابع اذا طال هدبها وهدب ارطی
مقوله‌سی اغاجك داللرینه دینور وارطی عند البعض آق قواق اغاجی وعلی قول غضا دیدکلری شجرك آجی نوعیدر
شارح دیر که هدب یپراغی اولمیان شجرك داللرینه مخصوصدر وهدب هردم تازه اولان شجر یپراغنه دینور سرو وچام
وایلغون یپراغی کبی مفردی هدبه درهایله وهدب النبات یپراقلری اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان چوبلرینه
وداللرینه دینور علی قول عریض اولمیان یپراغه دینور سرو وسکود وایلغین یپراغی کبی مفردی هدبه درهایله جمعی
اهداب‌در وهداب درکتاب وزننده قدح وقداح کبی وهدب مصدر اولور اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره
صارقمق معناسنه‌در یقال هدبت الشجر هدبا من الباب الرابع اذا طالت اغصانها وتدلت الهیدب صیقل وزننده زمینه
طوغری صاچاق صاچاق صارقیق اولان یغمورلی بلوده دینور علی قول صاچاق صاچاق اولان اتکلرینه دینور که
یاغارکن اول هیئتده کورینور وهدب کبی اثوابك صاچاغنه و پوسکولنه دینور وسلوك وصارقیق اولان
عورت فرجنه دینور وزنجیرلنوب آقان کوز یاشنه اطلاق اولنور که خطوط وخیوط شکلنده نزول وجریان ایدر
وهیدب عبد عمرو بن راشدك فرسی اسمیدر وعمل مانده کند وثقیل کشی‌یه اطلاق اولنور که من بعد ایشدن کوجدن
قالمش برایشه یرامز اولمش کسه‌در یقال فلان صار هیدبا ای عیاثقیلا الهدبد عتلّ وزننده بودخی عاجز ومانده
وثقیل کسیه دینور الهدّاب تشدیدایله رمّان وزننده هدب معناسنه‌در و یپراغی اولمیان نبات داللرینه یاخود
عریض اولمیان یپراقلره دینور هدب کبی قال فی الاساس قطع هدب الشجر وهدّابها ای اغصانها مفردی هدّابه‌در
هایله الهدب ضرب وزننده کسمك معناسنه‌در یقال هدب الشیء هدبا من الباب الثانی اذا قطعه وحیوانك سودنی
صاغمق معناسنه‌در یقال هدب الناقة اذا احتلبها واغاجدن میوه دیرمك معناسنه‌در یقال هدب الثمرة اذا اجتناها
الاهداب همزه‌نك کسریله بودخی اغاجك داللری اوزایوب صاچاق کبی یره صارقیق اولمق معناسنه‌در یقال اهدبت
الشجرة اذا طالت اغصانها وتدلت الهدباء حمراء وزننده شاخلری یره صارقیق اولان اغاجه دینور یقال شجر
اهدب ای متدلی الاغصان وشجرة هدباء الهدب کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الهیدبی سبسبی وزننده
آت یورویشندن برجنس یورویش اسمیدر که آنده جدّ وجهد وکوشش اولور چنالیه‌رق باشنی ایکی طرفه تحریك
ایده‌رك یورویشی اوله جقدر که ایکی طرفه صالنوب صارقه‌رق یورر ابن الهیدبی بر شاعر مشهوردر الهیدبی
حیدریّ وزننده چوق سوزلو مکثار و پر کو کشی‌یه دینور یقال رجل هیدبیّ الکلام ای کثیره الهدبیة عربیه
وزننده اعمال مدینه‌دن سوارقیه قریه‌سی قربنده بر صو آدیدر هدبه هانك ضمیله همزه وزننده بر قوش آدیدر
برهانده وتحفه‌ده خر خدا ایله یعنی تکری دوه جکی و پراشجکی دیدکلری بوجك ایله مفسردر هدبه جرعه وزننده
اسامیدندر هدبة بن خالد القبسی که کتّان وزننده هدّاب ایله معروفدر محدثیندندر وهدبة بن الخشرم شعرادندر
الهذب جذب وزننده اغاج وسائر نسنه‌نك زوائدنی قطع وازاله ایله اصلاح ایدوب پاکیزه وخالص ومنقح ایلمك
معناسنه‌در که رونق ولطافت وحسن قیافته افراغ اولنور فارسیده بو معنا پیراستن لفظیله تعبیر اولنور یقال هذب
الشجر وغیره هذبا من الباب الثانی اذا قطعه ونقاه واخلصه واصلحه وخرما اغاجندن لیفلری ازاله ایله پاکیزه
ورونقدار ایلمك معناسنه‌در که بو خاص اولور یقال هذب النخلة اذا نقی عنها اللیف وآقمق معناسنه‌در یقال هذب
الشیء اذا سال وهذب وهذابة سحابه وزننده یوریمکده وسائر ایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذب الرجل
وغیره هذبا وهذابة اذا اسرع وقوم وجماعت بیننده کفتکو وجغلتی چوغالمق معناسنه‌در یقال هذب القوم
اذا اکثر لغطهم التهذیب تفعیل وزننده هذب ایله معنای اولده مرادفدر لکن بو کثرتی متضمن‌در یقال هذب
الشیء تهذیبا بمعنی هذبه و یرایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هذّب الرجل اذا اسرع الاهذاب همزه‌نك
کسریله بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال اهذب الرجل اذا اسرع وسحاب یغموری سرعتله یاغدرمق
معناسنه‌در یقال اهذبت السحابة ماءها اذا اسالته بسرعة المهاذبة مفاعله وزننده بودخی سرعت ایلمك معناسنه‌در

يقال هاذب الرجل اذا اسرع المهاذب محاريب وزننده چابك وچالاك اولان دوه‌لره دینور مهذاب مفردیدر یقال
ابل مهاذیب ای سراع الهذب فتحتیله برنسنه‌نك صافی وخالص وناب اولمسنه دینور یقال مافی مودته
هذب ای صفاء وخلوص الهیذبی هیذبی وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی المهذب معظم وزننده تهذیبدن
اسم مفعولدر که زوائدی ازاله اولنمغله پاکیزه ومنقح اولمش نسنه‌یه دینور بو مناسبتله خلق وطبیعتی مثالب ومعایبدن
پاکیزه وکرد کدورتدن صافی ومنقح اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مهذب ای مطهر الاخلاق الهذربة
دحرجه وزننده چابك چابك چوق سوز سویلمك معناسنه در یقال هذرب الرجل الکلام اذا اکثر فی سرعة الهذیربی
مصغر بنیه سی وقصر یله دأب وعادت معناسنه در یقال هذه هذیرباه ای عادته الهذربان عنفوان وزننده
شول کشی‌یه دینور که تکلمده وخدمتده چست وچالاك اوله الهذلبة دحرجه وزننده سریع وخفیف وچالاك
اولمق معناسنه در یقال به هذلبة ای خفة وسرعة الهرب فتحتیله والمهرب مطلب وزننده والهربان
فتحاتله قاچمق معناسنه در شارحك بیاننه کوره اورکوب یاخود قورقوب قاچمقدر فرار لازم اولسون وکرك اولمسون
یقال هرب الرجل هربا ومهربا وهربانا من الباب الاول اذا فر وعربلر قازغك نصفی یره کچوب نابدید اولسه هرب
من الوتد نصفه دیرلر غاب معناسنه وهربك قوجایوب پیرفانی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرب الرجل
هربا من الباب الرابع اذا هرم التهریب تفعیل زننده قاچرمق معناسنه در تقول هربته انا تهریبا ای افررته الاهراب
همزه‌نك کسریله برایشده حدّی تجاوز ایلمك درجه سنده مبالغه وامعان ایلمك معناسنه در یقال اهرب فلان
اذا اغرق فی الامر وبرنسنه‌دن خائف اوله‌رق جدّ وجهد ایله کتمك معناسنه در یقال اهرب الرجل اذا جدّ فی الذهاب
مذعورا ویل طپراق صاورمق معناسنه در یقال اهربت الریح اذا اسفت التراب وبرکسه‌یی فراره مضطر وناچار ایلمك
معناسنه در یقال اهرب فلانا اذا اضطره الی الهرب الهارب اسم فاعلدر فرار ایدیجی دیمکدر بو مناسبتله صودن کلان
طواره اطلاق اولنور عادتا اوبه یه یاخود مرعایه طوغری سرعت ایلدکلرینه مبنی نته که صویه وارانه قارب اطلاق
اولنور ومنه یقولون ماله هارب ولاقارب ای صادر عن الماء ولاوارد یعنی فلانك صویه واروب کلان حیوانی یوقدر که
ونسنه‌یه مالك دکلدر دیمکدر وقال بعضهم معناه لیس احد یهرب منه ولااحد یقرب الیه یعنی کندیدن خوف ایدوب
تباعد ایدن ونفعی مأمولله طرفنه متقرب اولان کمسه سی یوقدر که الندن خیر وشر کلمز قطعا آدملکدن علاقه سی یوقدر
دیمکدر وبونی مقامنه مخصوص اولان تعبیراتدندر الهرب هانك ضمیله اشکنبه‌یی و بغرسقلری وبوکرکلری
احاطه ایدن یوفقه یاغه دینور که چوز تعبیر اولنور ثرب البطن معناسنه المهرب منبر وزننده آکجیلر آلاتندن
شول اغاجه دینور که چفت سوردکلری وقتده بری اوته تحریك ایدرلر بونی بعضلر اوکندره ایله بیان ایلدیلر الهاربیة
یای مشدّده ایله بنی هاربة بن ذبیان قبیله سنه مخصوص برکوچك صویك آدیدر الهرّاب شدّاد وزننده والمهرب
محسن وزننده اسامیء رجالدندر الهرجاب هانك کسریله هرجال وزننده والهرجبة قرشبة وزننده اوزون اولان
انسانه وحیوانه وسائر نسنه‌یه دینور وهرجاب برموضع آدیدر الهردبة دحرجه وزننده آغر آغر یلمك عدو ثقیل
معناسنه در یقال هردب الرجل اذا عدا ثقیلا الهردبّة تشدید بایله قرشبة وزننده قوجه قاری‌یه دینور عجوز معناسنه
ویورکسز قورقق وجبان کمسه‌یه دینور که درونی جوهر شجاعتدن خالی اولمغله وجودی اوفورلمش بوش طلوم
کبی برقیافت اوله الهرشبّة تشدید بایله قرشبة وزننده پك یاشلو قوجه قاری‌یه دینور الهوزب زای معجمه ایله
جوهر وزننده قوی وتوانا اولوب یوروییشی تند وشدید اولان دوه‌یه دینور وکرکس تعبیر اولنان قوشه دینور
الهیزب حیدر وزننده حدّتلو شیئه دینور ومنه لیث هیزب ای حدید الهازبی زانك کسری والفك قصری
ومدّیله برنوع بالق آدیدر الهزربة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه در یقال به هزربة ای خفة وسرعة
الهسب حسب وزننده ومرادفیدر که یتشمك کفایت معناسنه در تقول هسبك بمعنی حسبك شارحك بیاننه کوره
هاء حادن مبدله در الهصب غصب وزننده قاچمق معناسنه در یقال هصب الرجل هصبا من الباب الثانی اذا فر
الهضب ضاد معجمه ایله ضرب وزننده بولود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال هضبت السماء هضبا
من الباب الثانی اذا امطرت وکند وکاهل کودن دابه کبی آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال هضب الرجل
اذا مشی مشی البلید وسوزه کیرشوب طالمق معناسنه استعمال اولنور یقال هضب فی الحدیث اذا افاض الاهتضاب
افتعال وزننده والاهضاب اکرام وزننده بونلرده سوزه کیریشوب لاقردی‌یه طالمق معناسنه در یقال اهتضب
فی الحدیث واهضب اذا افاض الهضبة حزمه وزننده یر یوزینه منبسط اولان یالی آلچق یاصی طاغه وپاره دینور
علی قول یکپاره برقیادن خلق اولمش یالچین طاغه دینور یاخود سیوری نبه‌لو وصرپ اولوب اطرافندن منفرد اولان

طاغه دینور وبو همان قرمزی طپراقلو اولان طاغلر ارالغنده اولمغه مخصوصدر وهضبه یغموره دینور جمعی
هضب کلور عنب وزننده بدره وبدر کبی وهضاب کلور کتاب وزننده وجمع الجمعی اهاضیب کلور الهضب هجف
وزننده پك ترلکن اولان آته دینور کثیر العرق معناسنه وصلب وشدید اولان آته دینور الهضبب امیر وزننده سودی
آزجه اولان قیونلره وکچیلره دینور یقال غنم هضبب ای قلیلة اللبن الاستهضاب طاغ هضبه اولمق معناسنه در
یقال استهضب الجبل اذا صار هضبة قال فی الاساس علوت هضبة وهضابا واستهضب صار هضبا قال رؤبة
تمنعت ارکانه واستهضبا * الاهضوبة همزه‌نك ضمیله یغموردن برصاغانغه وبربوره‌یه دینور یقال اصابتهم اهضوبة
من المطر ای دفعة الهقب هانك فتحی وقافك سکونیله بوللق سعه معناسنه در الهقب هجف وزننده واسع الحلق
اولان انسان وحیوانه دینور که نارکبی لقمه‌یی یاغ کبی التقام ایدر ودوه قوشی وسائر حیواندن عظیم الجثه وطویل
اولانه دینور الهقهب سفرجل وزننده صلب وشدید اولان انسان وحیوانه دینور هقب عنب وزننده
برکلمه‌در که آتکله آت قسمی طورمق یایوریمك ایچون زجر وآزار اولنور الهکب هانك فتحی وکافك سکونی وفتحیله
استهزا ایلمك معناسنه در یقال هکبه هکبا من الباب الثانی اذا استهزأه الهلب هانك ضمیله مطلقا قیله دینور
شعر معناسنه علی قول قالین قیله یاخود آت مقوله سی دابه‌نك قویرقلری قیلنه یاخود خنزیرك قیلنه دینور که آتکله
خرّازلر بعض نسنه دیکرلر ترکیده فرچی تعبیر اولنور الهلب تعب وزننده برکسنه‌نك کوده سی پك قیللو اولمق
معناسنه در یقال هلب الرجل هلبا من الباب الرابع اذا کثر شعره الاهلب احمر وزننده کوده سی پك قیللو اولان
کشی‌یه دینور مؤنثنده هلباء دینور وچوق یغمورلی یله دینور یقال عام اهلب ای کثیر المطر وآت وبارکیر مقوله سنك
کسلمش قویرغنه دینور ذنب منقطع معناسنه وکوده سنده اصلا قیل اولمیان توییسزه دینور که معنای آتیدن مأخوذدر
وذکر اولندیغی اوزره پك قیللو اولانه ده دینمکله ضدّ اولور وبوقویرغده وصف اولور الهلب جلب وزننده
کوده‌دن قیللری یولمق معناسنه در یقال هلبه هلبا من الباب الثانی اذا نتف هلبه وسحاب قراغو ودپی مقوله سی
رطوبتله خلق اصلاتمق علی قول پیدرپی یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال هلبت السماء القوم اذا بلتهم بالندی
او مطرتهم مطرا متتابعا وآت اراسنی کسمیوب پیدرپی سکرتمك معناسنه در یقال هلب الفرس اذا تابع الجری
وبرکسنه‌یی مقاله کتوروب هجو وشتم ایلمك معناسنه استعمال اولنور که معنای اوّلدن مأخوذدر یقال هلبهم
بلسانه اذا هجاهم وشتمهم التهلیب تفعیل وزننده بودخی بدندن قیل یولمق معناسنه در یقال هلبه ای نتف هلبه
وبرکسنه‌یی هجو وذمّ وشتم ایلمك معناسنه در یقال هلبهم اذا هجاهم وشتمهم مشهور شعرادن ابو المهالبه مهلب
ابن ابی صفره بو معنادن ناشی مهلب ایله ملقب اولمشدر زیرا شعرای عصری کندیسنی هجو ایلشلردر یاخود منتوف
الشعر اولمسی باعث تلقیبدر التهلب تفعل وزننده والانهلاب انفعال وزننده بدندن قیللر یولنمق معناسنه در
یقال هلبه تهلبا فتهلب وانهلب الاهلاب همزه‌نك کسریله آت متتابعا سکرتمك معناسنه در یقال اهلب الفرس
اذا تابع الجری الهلوب صبور وزننده زوجنه محبه ومتقربه اولان خاتونه دینور وزوجندن تجنب وتباعد اوزره
اولان ناشزه‌یه دینمکله ضدّ اولور یقال امرأة هلوب ای متقربة من زوجها ویقال امرأة هلوب ای متجنبة من زوجها
قال فی النهایة قال عمر رضی الله عنه رحم الله الهلوب ولعن الله الهلوب فقرهء اولاده هلوب بیکانه‌دن متباعد اولوب
زوجنه تقرّب ومحبت اوزره اولان خاتوندر وثانیه‌ده آشنادار اولمغله آشناسنه مودّت والفت اوزره اولوب زوجندن
تباعد اوزره اولان ملعونه‌در وبو هجو وذمّ معناسنه اولان هلبدن مأخوذدر که هربری طرف آخردن ذمّ وقدحه
صلاحیتلو اولور اهلوب اسلوب وزننده دهر بن عمرو یاخود ربیعة بن عمروك فرسی اسمیدر واهلوب فنّ وصنف
وکونه معناسنه در جمعی اهالیب کلور که فنون واصناف دیمکدر الهلاّب تشدید لامله شدّاد وزننده یغمورلی
صوغوق روزکاره دینور که فورتنه تعبیر اولنور دفعی اولانه بوره تعبیر اولنور هلاّبه دخی دینور رهایله تقول اخذتنا
الهلاّب والهلاّبة ای الریح الباردة مع مطر وچوق یغمورلی یله دینور یقال عام هلاّب ای کثیر المطر الهلبة جرعه
وزننده والهلبّة تشدید بایله عتله وزننده شدّت شتاء معناسنه در تقول اتیته فی هلبة الشتاء وهلبّته ای فی شدّته
الهلاّب شدّاد وزننده والمهلب محدث وزننده والهلیب زبیر وزننده شهور رومیه‌دن کانون ثانیده معهود
کونلردر که بغایت بارد اولور یاخود هلبهء شتاده یعنی قیشك پك شدّتی هنکامنده معدود کونلردر اوّله کوره ریح بارده‌دن
مأخوذ اولور ومراد کانون ثانینك یکرمی الی کونلریدر ثانی‌یه کوره کانون اوّلك یکرمی بش یکرمی درت یکرمی
سکز یکرمی طقوز واتوزنجی کونلریدر هالب الشعر توی وقیل یولیجی دیمکدر بو مناسبتله قیش کونلرندن
برکونه اطلاق اولنمشدر نته که مدحرج البعر دخی آدن بریوم معهود لقبیدر دوه قیغنی کله کبی طوکدروب

بوارلدیغی باعث تلقیبدر الهلباء حمراء وزننده اهلب کلمه سندن مؤنثدر کودەسی قیللو خاتونه دینور ودبره اطلاق
اولنوراست معناسنه ومکه ایله یمامه بیننده برموضع آدیدرکه آنده عربلرک بر وقعەسی اولمشدر وهلباء هلبه کلمه سنه
تأکید اولورکه آفت عظمی دیمک اولور یقال هلبة هلباء ای داهیة دهیاء الهلابة ثمامه وزننده تو لدایدن ولدعقبنده
ایش وصوك تعبیر ایتدکلری در ینك یاتقندیسنه دینور غسالة السلی معناسنه لکن شارحك بیانه کوره آنکله برابر
ظهور ایدن چرکاب اولەجقدر الهالبة غالبه وزننده بغایت یغمورلی کیجه یه دینور یقال لیلة هالبة ای مطیرة الهلب
کتف وزننده اصحابدن ابو قبیصه یزید بن قنافة الطائی لقبیدرکرچه محدثون هانك ضمیله تقیید ایدرلر لکن صواب اولان
کنف وزننده اولمقدر مومی الیه مقدما اقرع اولمغله باشنده قیل اثری اولمیوب بعده صاحب المعجزات علیه
افضل الصلوات حضرتلری یدمؤیدلریله مسح بیورملریله قیللری نابت اولدیغندن هلب ایله ملقب اولمشدر الهلجاب
هرجاب وزننده بیوك قزغانه دینور قدر عظیمه معناسنه الهناء نون مشدده ایله جلنار وزننده بلهاء وورهاء
معناسنه درکه بلاهت وحماقتی اولان بون واوغوز خاتونه دینور جوهری تخفیفله تقییدنده واستشهاد ایلدیکی
شعرده وهم ایلمشدر مراد نابغەنك مجنونة هنباء بنت مجنون مصراعیدر وهنباء احمق ونادان کشی یه دینور الهنبی
قصر ایله ممدوده ده لغتدر المهنب منبر وزننده هبنقه کبی فائق الحمق اولان کشی یه دینور یقال هو مهنب ای فائق
الحمق الهنباء فتحتینله ومد ایله والهنبی قصر ایله اوغوز وحمقاء عورته دینور بو ایکی لغت ابن درید روایتیدر
یقال امرأة هنباء وهنبی ای حمقاء هنب هانك کسریله بر رجل آدیدر وبر مخنث اسمیدرکه رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری آنی مدینه دن نفی واجلا بیوردیلر وهنب جندل بن والق نام محدثك جدی اسمیدر الهنبثة تای
فوقیه ایله دحرجه وزننده برایشده کوشك دیره نوب سستلك وکاهللك ایلمك معناسنه در یقال هنبث فی امره
اذا استرخی وتوانی الهندب والهندبا هانك کسری ودالك فتحی وبعضا دال مکسور اولور والفك قصریله
ومدیله سبزهٔ معروف اسمیدر مفردی هندباة درها ایله بو نباتك طبیعتی معتدلدر وتناولی معده یه وجکره وطحاله نافع
وکوکنی ضماد عقرب صوقدیغنه باهر المنافع در ونبات مزبورك طابخی غاسلنه نسبت خطا جهتندن اکثردر یعنی
آنك مطبوخی منقوعنه نسبت خطا جهتندنا کثر وکیفیت وکمیت وتعاطی واستعمالنده هیئتنی ادراك ایلمیلره
ضرری نفعندن اوفردر مؤلف بونکله اشو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی الاحکام النبویة فی الصناعة الطبیة
وفی الحدیث کلوا الهندباء ولا تنفضوه فانه لیس یوم من الایام الا وقطرات من الجنة یقطرن علیه وکذا روی جعفر بن
محمد عن ابیه عن جده الحسین بن علی سمعت النبی علیه الصلوة والسلام یقول ما من ورقة من ورق الهندباء الا وعلیها
قطرة من الجنة پس اشو حدیثلردن ومؤلفك کلامندن مستنبط اولدیکه هندبایی غسل ونفض ایلدکلرنده ودع
اولان خاصه زائل اولور طبخ اولنورسه اثری بیله باقی اولمز بو جهتله غاسلی طابخدن ازید مخطی اولور حتی ابن سینا
دیدیکه صو ایله هندبایی غسل یاخود نفض ایلدکده قوت نافعه سنك کلی یاخود اکثری مفارقت ایدر وقالدیکه بعض
اطبا انده هندباء ماده سنی هدب ذیلنده رسم ایلدیلر مؤلف بوراده ذکر ایلدی ظاهرا نونك زیاده واصالتی مختلف فیه
اولدیغنه مبنی در و بعضلر رومی یاخود سریانی اولمسنه ذاهب اولدیلر و بو نباته فارسیده کاسنی وترکیده آجی مارول
وکونك دیرلر هندابه هانك کسریله بر خاتون آدیدرکه شعرادن ابو هندابة الکندی والدەسیدر وشاعر مرقومك
اسمی زیاددر الهنقب قافله جعفر وزننده بودورکسیه دینور الهوب صوب وزننده ایراقلق بعد معناسنه در
بو معنادندرکه عربلر فلان کسەیی قنده اولدیغی بیلمز بر یرده براقوب کلدم دیەجك یرده ترکته فی هوب دابر دیرلر
وبونده هانك ضمیله ده ز بازدر علی قول بونده صواب اولان تای فوقیه ایله اولمغله جوهری بای موحده ایله ثبت ایلمسی
وهم در هوت ارض منخفضه یه دینور شارح دیرکه قیل کلامیله جوهری یی توهیم ایلمك ملایمجه دکلدر وهوب چوق
سوزلو احمق وباوه کو کشی یه دینور وهوب آتشك علو بنه دینور زبانهٔ آتش معناسنه شارح دیرکه آتشك دخی اسمیدر
الاهوب اقرب وزننده یمن ساحلنده برموضع آدیدر الهویب کمیت وزننده یمنده شهر زبید قضاسنده برموضعدر
الهیبة غیبه وزننده والمهابة مخافه وزننده برنسنه دن یا برکسه دن صقنوب قورقمق معناسنه در عظمت
وجلالندن یاخود فی ذاته قورقنج وهیبتلو اولدیغندن نشئی اولور و بونلر اسملردر الهیب عیب وزننده والمهابة
کذلك مخافه وزننده مصدرلردر یقال هابه یهابه هیبا ومهابة مثل خافه یخافه یعنی من الباب الرابع اذا خافه واتقاه
الاهتیاب افتعال وزننده هیب معناسنه در یقال اهتابه بمعنی هابه الهائب والهیوب صبور وزننده والهیاب
شداد وزننده والهیب سید وزننده والهیبان سلمان وزننده والهیبان یای مشدده نك کسری وفتحیله
والهیابة تشدید یایله علامه وزننده شول کشی یه دینور که جبان وضعیف النفس اولمغله دائما ناسدن خوف وحذر

مطلب دقیق

ایدر اوله المهوب مقول وزننده والمهیب مکیل وزننده والهیوب کذلك صبور وزننده والهیبان کذلك
سلمان وزننده شول هیبتلو وعظمتلو آدمه دینورکه ناس کندیدن خوف وحذر ایدر اوله یقال رجل هائب وهیوب
وهیاب وهیب وهیبان وهیبان وهیابة ای یخاف الناس ویقال رجل مهوب ومهیب وهیوب وهیبان ای یخافه الناس
التهیب تفعل وزننده هیبت اظهاریله برکسه یی قورقتمق وصاقندرمق معناسنه در تقول تهیبنی فلان ای افزعنی
واخافنی وهیبت الوب قورقمق معناسنه در تقول تهیبته ای خفته الهیبان یای مشدده ایله ناسدن خوف وحذر
اوزره اولان کشی یه دینورکه ذکر اولندی وفی ذاته قورقق جبان وهر نسنه دن خوف ووهم ایدن کسیه دینور
وکچی تکه سنه دینور تس کبی وچست وخفیف وچالاك اولان انسان وحیوانه دینور وچوبانه دینور وطپراغه دینور
ودوه نك اغزنده مجتمع اولان کپوکه دینور وهیبان اصحابدن اسلمی القبیله بر ذات اسمیدر یانك تخفیفیله ده ز بازددر
وکاهی هیقان عنواننده تکلم ایدرلر المنهیب مکیل وزننده والمهوب مقول وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المتهیب متسبب وزننده بودخی ارسلانه اطلاق اولنور الهاب غاب وزننده یلانه دینور حیه معناسنه وهاب
برکلمه درکه دوه یی دوه یی هوب هوب دیه رك سوروب کوترر ایکن بر طرفه صاپدقده صاپمقدن زجر ایچون ایراد ایدرلر
الاهابة همزه نك کسریله دوه یی بو لدن صاپمقدن منع ایچون هاب دیمك معناسنه در یقال اهاب بالابل اذا زجرها
بهاب وآت قسمنی چاغرمق علی قول طور مقدن یابورمکدن زجر ومنع ایچون هاب دیو یاخود هب دیو آزار ایلمك
معناسنه در یقال اهاب بالخیل اذا دعاها او زجرها بهاب او بهب هبی فعل امر مؤنث بنیه سیله برکلمه درکه آت
وبارکیر کروهنی صاپدقلری سمتدن یوله کتوروب طوغری وعجله کتملری ضمننده زجر وآزار ایچون ایراد اولنور
یقال هبی یعنی یا خیل ای اقبلی واقدمی آت بردانه قصراق اولور ایسه ده صالحدر المهاب مناب وزننده والمهوب
مقول وزننده قورقنج ودهشتلو محله دینور یقال مکان مهاب ومهوب ای مخوف یهاب فیه واشو مهاب ومهوب
کلمه لری کویا که هوب الرجل قولی اوزره که مجهولدر بنا قلنمشلردر یاری واوه نقل اولند قد نصکره التهییب
تفعیل وزننده برنسنه یی برکسیه مهابتلو کوسترمك ومهابتلو بیلدرمك معناسنه در تقول هیبته الیه ای جعلته مهیبا
عنده فصل الیاء التحتیة الیاب خراب وزننده ومرادفیدرکه ویرانه معناسنه در یقال ارض یباب
ای خراب الیشب یانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله حجر معروف اسمیدر یشم فارسیدن معربدر ترکیده دخی یشم
دیرلر بعض بچاق قبضه سی یپارلر شارح دیرکه اعلاسی خطایی قسمیدرکه آتشده یانمز برآدمك اوزرنده بولنسه
صاعقه اصابت ایلمز یاطب یاسر وزننده اجاء نام طاغده بر بیجه صو آدیدر ما ایطبه فعل تعجب اوله رق مستعملدر
ما اطیبه معناسنه شارحك بیانه کوره مقلوب اولمغله متصرف دکلدر الایطبة موهبه وزننده یانك شدهسیله ده
لغتدر قیون قسمنك ارککه یك قیروب کو سمسی حالتنه دینور یقال اقبلت الشاة تهدی فی ایطبتها ای شدة
استحرامها مؤلف بونی طیب ماده سنده دخی رسم ایلمشیدی الیلب فتحتینله قلقانلره دینور ترسه معناسنه در
مفردی یلبه درها ایله علی قول دریدن اولان زرهلره وکیملره دینور یاخود برقاج دریدن دیکلمش باش کیمنه دینورکه
جنکده مغفر کبی خاصه باشه کیرلر ویلب فولاده دینورکه پولاد دمور اوله جقدر وخالص دمشق دموره دینور وشول
قلقانلره دینورکه کچه لردن دوزوب حشو ینه قوم وعسل تعبیه ایدرلر اعراب قلقانلریندر ومطلقا عظیم اولان شیئه
دینور و پوسته دینور جلد کبی یوب یانك موحدتینله مهدد وجندب وزنلرنده حضرت شعیب پیغمبرك علی نبینا وعلیه
السلام پدرلری اسمیدر یوب یانك ضمیله محمد بن عبد الله بن عیاض نام محدثك جدی اسمیدر تجزت الباء بعون ذی الالاء

❁ باب التاء الفوقیة ❁ فصل الالف ❁

الابت نبت وزننده والابوت قعود وزننده کون بغایت اسی اولمق معناسنه در یقال ابت الیوم وابت
ابتا وابوتا من الباب الرابع والاول والثانی اذا اشتد حره و برکسه صویی یاخود غیری نسنه یی پك چوق
ایچمکله طلوم کبی شیشوب قبارمق معناسنه در یقال ابت الرجل من الشراب اذا انتفخ وابت وصف اولور
کما سیذکر الابت نابت وزننده والابت کتف وزننده والابت سبت وزننده که فی الاصل مصدردر
پك اسی وکرمیتلو کونه دینور یقال یوم آبت وابت وابت ای شدید الحر ویقال لیلة آبتة وابتة وابتة
ای شدیدة الحر المأبوت مجرور وزننده ومرادفیدرکه اسی طوقنمش وحرارته اوغرامش کشی یه دینور یقال رجل
مأبوت ای محرور یعنی اصابه الحر الابتة جرعه وزننده شدت غضبه اطلاق اولنور یقال اخذته ابتة الغضب
ای شدته وسورته التأبت تفعل وزننده آتش یا الکلوب پك قزغین وکرمناك اولمق معناسنه در یقال تأبت الجمر
اذا احتدم الات همزه نك فتحی وتای فوقیه نك تشدیدیله خصمه دلیل و برهان و بینه وشاهد ایله غالب اولمق معناسنه در

يقال اته اتا من الباب الاول اذا غلبه بالحجة. و بركسنه نك باشى يارمق معناسنه در يقال اتّ رأسه اذا شدخه الارتة
جرعه وزننده حربا يعنى قيا كلرينك باشنده اولان تويلره دينور الارتان همزه نك ضمى ورانك فتحيله برموضع آديدر
الاست همزه نك كسرى وسينك سكونيله تمل واصل واساس معناسنه در بو مناسبتله است الدهر زمان قديمه اطلاق
اولنور نته كه اس الدهر دخى بو معناده استعمال اولنور يقال مازال فلان مجنونا على است الدهر واس الدهر اى على قدمه
ووجهه يعنى لم يزل يعرف بالجنون يعنى اوته دن برو مجنوندر وتقول فعلت ذلك على است الدهر اى على وجه الدهر يعنى
از قديم آتى بن ايده رم وايده رك كلدم شارح ديركه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولوب است كلمه سنك اصلى اس
اولمغله سينك بريسى تايه مقلوب اولديغنه ذاهب اولمشدر لكن بو غلطدر صواب اولان بونك اصلى سته اولمقدر كه
ها حذف اولنوب اولنه همزه عوض اولمشدر زيرا همزه سى موصوله اولمغله زائده درنته كه مؤلف سته ماده سى ذيلنده
دخى بو نلرى ثبت ايلمشدر انتهى واست الكلبة كريهه يه وداهيه يه اطـلاق اولنور تقول لقيت منه است الكلبة
اى ما كرهت ويقال وقع فى است الكلبة اى فى داهية واست المنى قيره وصحرايه اطلاق اولنور ودبر ومقعد معناسنه
اولان است كلمه سى سته ماده سنده مرسومدر واساسده بو نلرك مجموعى سته ماده سنده واست كلمه سندن مجاز وتفرع
اولمق اوزره مثبتدر اسيوت همزه نك ضمى وياى تحتيه ايله حضرموت قربنده برطاغ آديدر الاستىّ تركى وزننده
بزك وقماشك ارشنه دينور سدى معناسنه و بونك وزنى افعول اولمغله معتل بابى مقام ذكريدر بوراده رسمى وهمدر
شارحك بيانه كوره واهم معلوم دكلدر استواء دستواء وزننده نيسابور اعمالندن برقضا آديدر محدثيندن عمر بن
عقبة الاستوائى اورايه منسوبدر اشته همزه نك فتحى وشين معجمه نك سكونيله اهل اصفهاندن برجماعت محدثين
لقبلريدر الاصت همزه نك فتحى وصادك سكونيله برجنس نباتدن خالى اولمق معناسنه در يقال اصتت الارض
اصتا من الباب الثانى اذا لم يكن فيها بقل ولا كلأ الافت همزه نك فتحى وفانك سكونيله شول ناقه يه دينور كه هر بابده
صبر وتحملى وبقا ودوامى سائرلردن ازيد واوفر اوله وشول جست وچالاك دوه يه دينوركه اشوب يوريمكده سائرلره غالب
اوله وجنسى پاك صوى وكريم اولان دوه يه دينور و بونده همزه نك كسريله ده لغتدر وافت داهيه وآفته دينور
وعجب يعنى عجيب معناسنه اسمدر غريبدر كه فارسيده همزه نك مديله آفت داهيه وافند مسجد وزننده عجب
وعجيب معناسنه در وافت هذيل قبيله سندن برجماعت اسميدر ومصدر اولور صرف وتحويل ايلمك معناسنه يقال
افت فلانا عن كذا افتا من الباب الاول اذا صرفه عنه الافت همزه نك كسريله افك وافتراء معناسنه اسمدر يقال
ما ابين افته اى افكه الاقت همزه نك فتحيله والتأقيت تفعيل وزننده وقت وتوقيت معنالرينه دركه برنسنه
ايچون وقت وزمان تعيين ايلمكدن عبارتدر يقال اقته اقتا واقته تأقيتا بمعنى وقته وقوله تعالى واذا الرسل اقتت
قرأ اهل البصرة وقتت بتشديد القاف وقرأ ابو جعفر بالواو وتخفيف القاف وقرأ الباقون بالالف وتشديد
القاف الالت همزه نك فتحى ولامك سكونيله اكسلتمك معناسنه در يقال التّه حقه التا من الباب الثانى اذا نقصه
و بركسه يى ايشندن ياخود يولندن صرف ايدوب آليقومق معناسنه در يقال التّه اذا حبسه وصرفه يعنى
عن وجهه و بركسه آند ويرمك على قول آنك يمين ايلمسنى طلب ايتمك ياخود مدعاسنه آندن شهادت ايتمسنى
ايستمك معناسنه در يقال الت فلانا اذا حلفه اوطلب منه حلفا اوشهادة يقوم له بها والت بهتان ايلمك
معناسنه در يقال التّه اذا بهته الايلات ايجاب وزننده بو دخى اكسلتمك معناسنه در يقال آلته حقه ايلاتا اذا نقصه
كما يقال الاته الاتا وهو من اللات كما سيذكر الالتة جرعه وزننده آزويركى يه دينور عطية قليلة معناسنه
ويمين غموس معناسنه دركه صاحبى بحر كاهده طالديران يمينه دينور مراد على لاحق اوله رق يلان يره اولان
يميندر انى حبلى وزننده تفليس قربنده برقلعه آديدر الّبت همزه نك فتحى ولام مشدده نك كسريله
برموضع آديدر و بونك درّى كلمه سندن غيرى نظيرى يوقدر كه كوكب صفتيدر وابو زيد سكينه كلمه سنى دخى
روايت ايلمشدركه طمأنينت ووقار معناسنه در فقالوا عليه سكينة مصباحده بونى نوادردن شاذ اوله رق حكايت
ايلمشدر الامت همزه نك فتحى وميمك سكونيله حزر وتقدير معناسنه دركه برنسنه يى اعماله شروع ايلمزدن مقدم تخمين
واندازه ايلمكدن عبارتدر اولچومك وكسيلمك واورانلمق تعبير اولنور يقال امت الشىء امتا من الباب الثانى اذا قدره
وحزره وقصد ايلمك معناسنه در يقال امته اذا قصده وامت مرتفع محله دينور جاى بلند معناسنه وكوچك تپه لره وابو كلره
دينور تلال صغار معناسنه وبعض يرده اولان اينشلك ويوقشلق والحلق ويوكسكلكه دينور كه يوكرى وناهموار اولور
يقال بالمكان امت اى انخفاض وارتفاع ومطلقا برنسنه نك ذات وخليقه سنده اولان اختلافه دينور كه بعض يرى بعضنه
مخالف اولمقدن عبارتدر بعض يرى يوكسك وبعض يرى الچق ياخود طول وقصر مقوله سى اختلاف كبى جمعى امات كلور

همزه نك كسريله واموت كلور همزه نك ضميله وامت ضعف ووهن معناسنه در تقول سرنا سيرا لا امت فيه اى لا ضعف
ولا وهن وطريقه حسنه معناسنه در وامت برنسنه نك صررتنده اولان اكرىلك وقاچقلق مقوله سى عيب ونقيصه يه دينور
كرك آغرده وكرك ثوب وحجر مقوله سى نسنه لرده اولسون يقال به امت اى عوج وامت بر يرك بعض محلنك طراغى قالين
وبعض برينك يوفقه وانجه اولمسى حالتنه دينور وامت شك وشبهه معناسنه استعمال اولنور يقال الخمر حرمت لا امت فيها
اى لا شك فى حرمتها مؤلف مثال مزبور ايله اشبوان الله حرم الخمر فلا امت فيها حديثنه تلميح ايلمشدر و بو معناى اول
فرعيدر التأميت تفعيل وزننده بو دخى برنسنه يى قبل العمل اوچلبوب تقدير ايلمك معناسنه در يقال امته تأميتا
اذا قدره المأموت موقوت وزننده موقت معناسنه دركه نهايت وقتى تعيين اولنمش نسنه در مقدّر معناسندن مأخوذدر
يقال اجل مأموت اى موقت المؤمّت تشديد ميمله معظم وزننده طلونسنه يه اطلاق اولنور قاب طلو اولمغله خارج
وداخلنده امت وعوج حالتى قالمز پس تفعيل ازاله ايچوندر يقال سقاء مؤمّت اى مملو ومؤمّت شرّ وفتنه وعناد
مقوله سى احوالله متهم اولان كسيه اطلاق اولنور عيب وعوج معناسندن مأخوذدر يقال هو مؤمّت اى متهم بالشر
ونحوه الانيت همزه نك فتحيله ايكلمك انين معناسنه در يقال انت المريض انيتا من الباب الثانى اذا انّ وحسد ايلمك
معناسنه در يقال انت فلانا اذا حسده و برنسنه يى قبل العمل اوچلبوب اورانلمق معناسنه در يقال انت الشىء
اذا قدره وانيت صفت اولور محسود معناسنه المأنوت بو دخى محسود معناسنه در يقال رجل مأنوت وانيت
اى محسود فصـــــل البـاء الموحدة البتّ بانك فتحى وتانك تشديديله شول طيلسانه يعنى بيوك ردا كبى يون
وارقه شالنه دينوركه خز ديدكلرى تفتكدن وغيريدن منسوج اوله وخز مصباحك وسائر اصولك بيانه كوره فى الاصل
برجانورك يعنى دكز قيونك اسميدر بعده آنك يوكندن يعنى تفتكندن مصنوع شاله وصوفه اطلاق اولنمشدر
وارشى وارغاجى ايپك اولان قماشه ده خز اطلاق اولنور وبعضلر خزى حلالى ايله بيان ايلديلر كه ارشى ايپك
وارغاجى ايپليك يا يموق اوله يقال جاء وعليه بتّ اى طيلسان من خز ونحوه و بتّ ايكى قريه اسميدر وعراقده زاذان
قربنده برقريه آديدر احمد بن على الكاتب البتّى وعثمان الفقيه البصرى البتّى اورادندر وبتّ بغداد قضاسنده
بعقوبا ايله ابو هرز نام قريه ميانده برقريه آديدر و بتّ مصدر اولور كسمك معناسنه در يقال بتّ الشىء بتّا من الباب
الاول والثانى اذا قطعه وكسلمك انقطاع معناسنه در بو معنا شارحك بيانه كوره غريبدر و يقال السكران لا يبتّ
بضم الباء ولا يبتّ بكسرها ولا يبتّ من الافعال اى صار بحيث لا يقطع امرا وبتّ دكرمنى صول طرفه چويرمك
معناسنه درنته كه شزرصاغ طرفه چويرمكه دينور يقال طحن بتّا اى ابتدأ فى الادارة باليسار البتّى باى مشدده ايله
والبتات تاى مشدده ايله شدّاد وزننده ذكر اولنان بتّ ديدكلرى شال صتان كشى يه دينور محدثيندن عثمان البتّى
حرفت مزبوره يه منسوبدر و بتى صوف وتفتك مقوله سندن مصنوع منديله و پشكيره اطلاق اولنور كويا كه شال
مزبورنوعندن معدوددر ومنه الحديث فاتى بثلاثة اقرصة على بتّ اى منديل من صوف ونحوه او الصواب
بنى بالضم والنون اى طبق اوبنى بتقديم النون اى مائدة من خوص بته بانك فتحيله مغربده بلنسيه نام بلده اعمالندن
برقريه در ادبادن ابو جعفر البتى اورادندر و بته مصدر اولور كما سيذكر الابتات همزه نك كسريله كسمك معناسنه در
يقال ابتّ الشىء اذا قطعه الانبتات انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال بتّه فانبتّ اى قطعه فانقطع
و پيرلكدن ناشى كشينك ماده رجوليتى اولان نطفه منقطع اولسه انبتّ الرجل ديرلر انقطع ماء ظهره معناسنه
البتّة بانك فتحى وتانك شدّه سيله والبتات نبات وزننده بو نلرده قطع معناسنه مصدرلردر بمعنى فاعل و بمعنى
مفعول اولورلر موصوفى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال طلقها بتّة و بتاتا يعنى طلقة بتّة اى بتلة بائنة بوراده بتات مصدردر
و بته يالكز ذكر اولندقده مصدردر ووصف بالمصدر اولمق محتملدر قطع وانقطاع معنالرندن پس طلقة بتّة قاطعة
ومقطوعة سكنده اولور البتّة همزه نك قطعيله معرف ومجرد اوله رق قطعى المفاد اولوب تردد ورجعت احتمالى
اولميان ماده يى تأكيد ايچون ايراد اولنور تقول لا افعله البتّة و بتّة لكل امر لا رجعة فيه يعنى اوز كس آتى بن
ايتم اشبو نته كلمه سى وجه مذكور اوزره مصدردر وقطع معناسنه بو مقاملرده مفعول مطلق اولمغله وجوبا
محذوف اولان فعل ايله منصوبدر اقطع القطع الذى لا تردد ولا رجعة فيه ديمكدر و بو حرف تعريفله ومجرد
اوله رق استعمال اولنور وسيبويه نقلى اوزره حرف تعريف لازم اولمغله همزه سى مقطوعه در ومعرفا استعمالى
اكثردر البتات سحاب وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى و بتات زاد وتوشه يه دينور وجهاز معناسنه دركه
مهمات ولوازمدر واواسبابنه دينور ومتاع البيت معناسنه جمعى ابتّه كلور اعزّه وزننده و بتات برايشك اوزرنده
مباشر اولوب آنك تنظيمنه تقيد واهتمام ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال هو على بتات امر اى مشرف عليه

البات تشديدتايله آريق ومهزول معناسنه در واحمق وسيكمغز كشي يه دينور وسرخوشه دينور البتوت قعود
وزننده آريق ومهزول اولمق معناسنه در يقال بت الرجل بتوتا من الباب الثاني اذا صار مهزولا التبتيت تفعيل
وزننده بركسه يي آزقلندرمق معناسنه در يقال بتوه تبتيتا اذا زودوه التبتت تفعل وزننده آزق طوتمق معناسنه در
يقال تبتت الرجل اذا تزود وتمتع ايلمك يعني متاع بيت ايدنمك معناسنه دركه بتات مرقومدن مأخوذدر يقال تبتت الرجل
اذا تمتع بتي حتي وزننده نهروان اعمالندن حولايا نام قريه ورا سنده برقريه آديدر بتان تشديدتايله كتان وزننده
حران نواحيسندن برناحيه آديدر البتي باءك ضميله عربي وزننده ابو الحسن علي بن عبدالله بن شادان بن البتي دركه
مقرئ مشهوردر بركونده تلاوت شريفه يي افهام ايليه رك درت كرّه ختم شريف ايدوب لكن در دنجيده ثمني باقي
قالمشدر البحت باءك فتحي وحاي مهملهنك سكونيله مطلقا محض وخالص وصرف معناسنه دركه اوز تعبير اولنور
فارسيده بيغش دينور يقال شراب بحت اي صرف خالص ويقال عربي بحت اي خالص مؤنثي بحته درهايله
يقال عربية بحتة اي خالصة وعند البعض بونك تثنيه وجمع وتصغيري يوقدر البحوتة باءك ضميله برنسنه خالص
وبيغش اولمق معناسنه در يقال بحت الشيء بحوتة من الباب الخامس اذا صار بحتا المباحتة مفاعله وزننده
بركسيه محبت ومودتي خالص قلمق معناسنه دركه خلوص اوزره سومكدن عبارتدر يقال باحته الود اذا خالصه
وبركسيه بر امر مستوري كشف واظهار ايلمك معناسنه در يقال باحت فلانا اذا كاشفه ودابه يه برنوع اولمق اوزره
خالص اوت يدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال باحت دابته بالضريع اذا اطعمها اياه بحتا اي خالصا وضريع
شبرق ديدكلري تيكنك قورسنه دينور بحت باءك فتحي وحاءك سكونيله اساميدندر محمد بن علي بن بحت محدثيندندر
البحريت كبريت وزننده شول خالص وغش وشائبه دن مجرّد وپاكيزه شيئه دينوركه آني برنسنه ستر ايليه
يعني خلوصي عيان اوله يقال كذب بحريت اي خالص لايشوبه شيء من آثار الصدق البخت باءك فتحي وخاي
معجمهنك سكونيله جدّ وحظ معناسنه دركه اقبالدن وموافق طالعدن عبارتدر وبو فارسيدن معربدر يعني في الاصل
فارسي اولوب عرب دخي تكلم ايلمشلردر يقال له بخت قوي اي جدّ وبخت مصدر اولور اورمق معناسنه يقال بخته بختا
من الباب الاول اذا ضربه البخت باءك ضميله والبختية ياي مشدده ايله خراساني ديدكلري دوه لره دينوركه عربيله
عجميدن يعني ايكي اوركجلو دوه ايله عربي بيننده متولد اولان دوه لردر بو نلري اوزون اولور بو ديارلرده آكا بسرك تعبير ايدرلر
يقال بعير بخت وابل بختية بونك جمعي بخاتي كلور تشديد يا ايله وبخاتي كلور صحاري وزننده وبخات كلور حذف يا ايله
شارح ديركه بخت جمع جنسيدر مفردي بختي در روم ورومي كبي وجمعلر مفرد دينكدر واشبو بختي بخت نصره منسوبدركه
سلفده برشاه مشهوردر قدسده يتمش بيك يهودي قتل ايلمشدر ذكر اولنان دوه آنك تصرففكرده سيدر انتهى
وبخت اساميدندر عطاء بن بخت تابعيندندر وعبدالوهاب بن بخت وسلمة بن بخت محدثلردر البخات تشديد خايله
شداد وزننده ذكر اولنان بختي دوه ايله اقتنا واكتساب ايدن كشي يه دينور البخيت امير وزننده والمبخوت بخت
واقبالدن وصفدر طالعي ياور اولان مقبل ودولتمند آدمه دينور يقال رجل بخيت ومبخوت اي مجدود شارح ديركه
كرچه مؤلف بخت كلمه سنك معرب اولمسنه ذاهب اولمشدر لكن اين دريد عربيتنه قائلدر ووصف مذكوردخي آني
مؤيددر بخت نصر باءك ضمي ونصر سكر وزننده برشاه معروف اسميدركه نصر ماده سنده مرسومدر بخيت
زبير وزننده برجماعتك اسملريدركه اعلامدندر ومحمد بن عبدالله بن خلف بن بخيت البختيي محدثيندندر فن حديثده
جزؤ مؤلف صاحبيدر ويحيي بن عمر الكوفي كه كردي وزننده در عبادعباددندر البرت باءك ضميله طبرزد
ديدكلري معروف نبات شكرينك اسميدركه طبخ ثالثده عشري قدر تازه سود اضافه اولنوب منعقد اولنجه قيناديلن
شكردر واطبا بغايت پك وقاتي اولان قند مكرره اطلاق ايدرلر كه نبات شكري اوله جقدر وطبرزد كلمه سي تبرزد
فارسيدن معربدر سكرمز بورك كمال صلابتندن كنايه اولنمشدر وبرت بالتحريك دينور فاس كبي بونده باءك فتحيله ده لغتدر
وبرت استاد قولاغوزه دينور دليل ماهر معناسنه وبونده باءك حركات ثلاثيله لغتدر المبرت منبر وزننده بودخي
طبرزد شكرينه دينور البرت ضرب وزننده كسمك معناسنه در يقال برت الشيء برتا من الباب الثاني اذا قطعه
ومتحير اولمق معناسنه در يقال برت الرجل برتا من الباب الرابع اذا تحير البرتي حبنطي وزننده بد خوي وبد
مشرب كشي يه دينور المبرتي مسلنق وزننده محيل ومكار اولان بودور كشي يه دينور وشول غضوب مشرب
كشي يه دينوركه دائما چهره سي خشمناك ومنعبس اولوب كسه نك يوزينه نظر ايلمز اوله يقال رجل مبرتي
اي غضبان لاينظر الى احد وبرخصوص ايچون حاضر وآماده اولمش كشي يه دينور يقال هو مبرتي له اي مستعد
متهيء شارحك بيانه كوره ابرنتاء كلمه سندن اسم فاعلدر افعنلال بابي ملحقاتندندر بيروت حيدود وزننده شام

اولكه سنده برشهر معروف آديدر البرّيت راءك شدّه سيله سكيت وزننده خرّيت معناسنه دركه اوز واستاد
قولاغوزه دينور رهبر حاذق معناسنه ودوز وهموار بيابانه دينور شارحك بيانه كوره اصلي برية در وبريت بصره ده
ايكي موضع آديدر البرّيت باءك فتحي وراءك تشديديله برفرس اسميدر علي قول بو زبير وزننده در البرتة باءك ضميله
برايشده اوزلق مهارت وحذاقت معناسنه اسم ومصدر اولور يقال برت الرجل برتة من الباب الرابع اذا حذق ويقال به
برتة في الامر اي حذاقة الابرات همزه نك كسريله بودخي برايشده حاذق اولمق معناسنه در يقال ابرت الرجل
اذا حذق في صناعته برت باءك كسريله اساميدندر عبدالله بن برت محدثيندندر البرتيان باي نسبتله برتي
كلمه سندن تثنيه در واسط ايله بغداد ميانده برت نام قريه يه منسوب ديمكدر مراد قاضي ابو العباس احمد بن محمد
واحمد بن القاسم البرتيان دركه محدثلردر برهوت جلمود وزننده يمنده حضرموت ترابنده بروادي ياخود برقويينك
آديدر مترجم ديركه نهايه ده شرّ بئر في الارض برهوت حديثنك شرحنده بووجهله مرسومدركه برهوت باءك وراءك
فتحيله حضرموت ديارنده بر بئر عميقه دركه قعرينه نزول ممكن دكلدر وبونده باءك ضميله ده لغتدر لغت اوّله كوره
باء زائده اولور كه ارض منخفضه ياخود منع ماء معناسنه اولان رهو اولور وثانيه كوره باء اصليه اولور بست
باءك فتحي وسينك سكونيله اربل نام بلده ترابنده بروادي اسميدر وبست مصدر اولور مطلقا يورمك سير معناسنه
علي قول طواره مخصوص عنق ديدكلري اشكين يوروشدن زياده جه اولان يورويشه دينور ياخود سكر تمكده
سائرلري سبق ايلمكه دينور يقال بست البعير بستا من الباب الثاني اذا سار اوهو فوق العنق او السبق في العدو
بست باءك ضميله سبستان اعمالندن بربلده آديدر اعلامدن ابو حاتم محمد بن حبان واسحق بن ابراهيم القاضي
وحمد بن محمد الخطابي وابو الفتح علي بن محمد ويحيي بن الحسن والخليلان ابنا احمد القاضي والفقيه البستيون اورايه
منسوبلردر البستان باءك ضميله باغچه يه دينور حديقه معناسنه بستان كلمه سي بوستان معربيدر قوقولق معناسنه
بشت باءك ضمي وشين معجمه نك سكونيله خراسان اولكه سنده بربلده در محدثيندن صاحب المسند اسحق بن
ابراهيم الحافظ وحسن بن علي العلا ومحمد بن مؤمل واحمد بن محمد اللغوي الخارزنجي البشتيون اورايه منسوبلردر
بشيت امير وزننده فلسطين قضاسنده برقريه در بشتان باءك كسريله شهر نسف قضاسنده برقريه در المبعوث
مبعوث وزننده وآنده لغتدركه بعثدن اسم مفعولدر كوندرلمش فرستاده معناسنه پس بعث بعث معناسنه در
يقال هو مبعوث اي مبعوث البغت والبغتة باءك فتحي وغين معجمه لرك سكونيله والبغتة فتحاتله آنسزين بغأه
وناكهاني معناسنه اسملردر شارحك بيانه كوره بونلر في الاصل مصدرلردر اسم موقعنده استعمال اولنديلر يقال
جاء بغتا وبغتة وبغتة اي فجأة وبغت مصدر اولور آنسزين علي الغفله كلمك وناكهاني ايرشمك معناسنه يقال بغته
بغتا من الباب الثالث اذا فجئه المباغتة مفاعله وزننده بركسيه آنسزين صاتشمق معناسنه در ومشاركت ايچون
اولور يقال باغته اذا فاجأه الباغوت طاغوت وزننده نصارى طائفه سنك بيرامنه دينوركه پصقليه تعبير اولنور
مراد بيوك پصقليه لري اوله جقدر شارحك بيانه كوره سريانيدر وباغوت حيره قضاسنده برموضع آديدر
البقت باءك فتحي وقافك سكونيله قارشدرمق معناسنه در يقال بقت الاقط بقتا من الباب الاول اذا خلطه
المبقت معظم وزننده احمق وشوريده عقل اولان كشي يه دينور وعبدالله بن معاويه نك وبكار بن عبدالملك بن
مروانك لقبلريدر البكت باءك فتحي وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال بكته بكتا من الباب الاول اذا ضربه
بالسيف والعصا وغيره وبركسه يي ذم وتعيير ودشنام وتكدير مقوله سي ناخوش ادا ايله قرشولمق معناسنه در مثلا
بهي خبيث اوتانمدكمي تكريدن قورقمزمسن كلماتي كبي يقال بكته اذا استقبله بما يكره التبكيت تفعيل وزننده بودخي
بكت معناسنه در يقال بكته تبكيتا بمعني بكته وباشه قاقمق سرزنش وتقريع معناسنه استعمال اولنور يقال بكته
اذا قرّعه وبركسيه دليل وبرهانله غلبه ايدوب الزام واسكات ايلمك معناسنه در يقال بكته اذا غلبه بالحجة حتي
اسكته المبكت محدّث وزننده شول خاتونه دينوركه بركرّه اوغلان وبركرّه قيز طوغرمق عادتي اوله معقاب
معناسنه البلت باءك فتحي ولامك سكونيله كسمك معناسنه در يقال بلته بلتا من الباب الثاني اذا قطعه
وكسلمك معناسنه در يقال بلت الشيء بلتا من الباب الاوّل اذا انقطع وبلت بررجل آديدر البلت فتحتينله
بودخي كسلمك معناسنه در يقال بلت الشيء بلتا من الباب الرابع اذا انقطع الانبلات انفعال وزننده كسلمك
معناسنه در يقال بلت الشيء فانبلت اي قطعه فانقطع البليت سكيت وزننده ومرادفيدركه اكثري اينم وخموش
اولان كسه در يقال رجل بليت اي سكيت وعاقل ولبيب وهوشمند اولان آدمه دينور يقال هو بليت اي عاقل لبيب
البلاتة كرامه وزننده عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال بلت الرجل بلاتة من الباب الخامس اذا صار بليتا

الابلات همزه‌نك كسريله يمين ويرمك معناسنه‌در يقال ابلته يمينا اذا حلفه بلت صرد وزننده بر نوع قوش آديدركه
خلقی قنادلری محترق اولمغله يلككك وتويلك بريسی برقوشه طوقنسه آنده احراق ايدر قال فی النهاية فی حديث سليمان
علی نبينا وعليه السلام احشر والطير الا الشنقاء والرنقاء والبلت فالشنقاء الطير التی ترق فراخها والرنقاء
القاعدة علی البيض والبلت طائر محترق الريش ان وقعت ريشة منه فی الطير احرقته بو راده بعض نسخه‌ده تكرار واقع
اولمغله التفات اولنمیه مبلت مقعد وزننده بر موضع آديدر المبلت تشديد لامله معظم وزننده مزين ومهذب ومنقح
كلامه دينور يقال كلام مبلت ای مزين مهذب ومهر مضمون معناسنه‌دركه بركسنه‌نك ضامن اولوب درعهده ايلديكی
بدل نكاح اولان مبلغدن عبارتدر يقال مهر مبلت ای مضمون البلتأة قلسأة وزننده كسمك معناسنه‌در تقول بلتبته
بلتأة ای قطعته البلحة بانك ولامك كسريله بر نوع نبات آديدركه زمينه منبسط اولوب ياپراقلری يردن يوكسك
اولماز عصاره‌سيله ياخود مطبوخيله غرغره ايلك بوغازدن سلوكی اخراج واسقاط ايدر بو نباته تركيده سكل اوتی ديرلر
داللری انجه وقرمزی اولور بنت بانك ضمی ونونك سكونيله مغربده بلنسيه شهری قربنده بر قريه آديدر التبنيت
تفعيل وزننده بر كسنه‌دن بر ماده‌يی تكرار تكرار صوروب استخبار ايلك معناسنه‌در يقال بنت عنه تبنيتا اذا استخبر
واكثر السؤال عنه وخصمی تبكيت ايلك معناسنه‌در يقال بنته بكذا ای بكته وبركسنه مافی الضميری اولان
خبر وكلامك مجموعنی آخره سويلك معناسنه‌در يقال بنته الحديث اذا حدثه بكل مافی نفسه البوت توت وزننده
بر نوع شجردركه آغاجنه شبيه اولور بو شجر مفرداته كندس طبری اسميله مرسومدر بعض دیارده تركجه ازكيل
تعبير ايدرلر بوته هاءيله بلده مرو قضاسنده بر قريه‌در نسبتنده بوتقی ديرلر قافله محدثيندن اسلم بن احمد البوتقی اورايه
منسوبدر بونت بانك ضمی وواوك فتحی ونونك سكونيله مغربده بر بلده‌در اعلامدن اسمعيل بن عمر البونتی اورايه
منسوبدر البهت بانك فتحی وهانك سكونيله والبهت فتحتينله والبهتان بانك ضميله بركسنه ايشلمديكی ايشی
يا سويلمديكی سوزی اسناد ايله افك وافترا ايلك معناسنه‌در يقال بهته بهتا وبهتا وبهتانا من الباب الثالث اذا قال
عليه مالم يفعل اصول سائره‌ده بهتان اسم اولمق اوزره مرسومدر وبو ماده مدهوش ومتحير اولمق معناسندن مأخوذدركه
اولمقوله افترا صدمه‌سندن حيران ومدهوش اولور وجوهرينك بهتاندن مأخوذ اولان بهت ماده‌سی علی كلمه‌سيله
موصوله اولمامغله بهت عليه ديمديكندن ناشی شاعرك اشبو * سبی الحماة فابهتی عليها * مصراعنده واقع فابهتی عليها
كلامنی فابهتيها ايله تفسيری تصحيف وتحريفدر زيرا صواب اولان فابهتی عليها اولمقدر نونله كه نهيتدن فعل
امردر حيقرمق معناسنه شارح ديركه جوهری‌يه بونده ابن بری وصاغانی سابقلردر وبهت بانك فتحيله بر حجر معروف
آديدر اكا حجر البهت وحجر الضحك دخی ديرلر فارسيده باهت وتركيده آدم كولدرن طاشی ديرلر اكا نظر ايدن
بی اختيار خنده‌ناك اولور وبهت مصدر اولور بركسنه‌يی آنسزين علی الغفله طوتمق معناسنه يقال بهته بهتا
اذا اخذه بغتة وقول وفعلدن كسيلوب بت كبی اولمجه مدهوش ودنك ومتحير قالمق معناسنه‌در يقال بهت الرجل
وبهت وبهت بهتا من الباب الرابع والاول والخامس ويقال بهت علی بناء المجهول اذا انقطع وتحير شارحك بيانه
كوره مجهول صيغه‌سيله افصحدر المبهوت مسكوت وزننده متحير ومنقطع ومدهوش اولان كشی‌يه دينور بونده
اسم فاعل بنيه‌سيله باهت وبهيت ديمك جائزدكلدر شارح ديركه بناء مجهول ذكر اولنديغی اوزره افصح واشهر اولمغله
آندن مبهوت منصرف اولمشدر لكن معلومدن دخی تصريفی واقع اولمغله قياس اوزره باهت وبهيت منصرف
اولور البهيتة بانك فتحيله شول باطل ولغو وبيهوده‌يه دينوركه بطلانی انسانه موجب حيرت اوله يقال اتی
بالبهيتة ای بالباطل الذی يتحير من بطلانه وبلان سوزه دينور كذب معناسنه كه مرادلاعن اصل بركسنه‌يه اسناد وافترا
اولنسان مفترياتدن عبارتدرها نقله‌در البهت بانك ضميله بهيته معناسنه‌در يقال جاء بالبهيتة والبهت ای الكذب
البهوت صبور وزننده باهت معناسنه‌دركه سامعی افك وافترا ايله مبهوت وحيران ايدن كسنه‌يه دينور جمعی بهت
كلور ضمتينله وبهوت كلور بهتة طلحه وزننده اساميدندر عمر بن حميد بن بهتة محدثيندندر وهانك فتحيله زبانزددر
البيت زيت وزننده اوه دينور خانه معناسنه كرك قيلدن يعنی چادر والاچق وهوغ اولسون وكرك طاشدن
وكرپيجدن ياپلمش اولسون جمعی ابيات وبيوت كلور وجمع الجمعی اباييت كلور اقوال واقاويل كبی وبيوتات كلور واباوات
كلور مصغرنده بييت دينور وبيت دينور بانك كسريله يايه مجاورت ايچون بو بيت ديمك جائزدكلدر واو ايله معلوم
اوله كه بيت طاشدن وكرپيجدن ايسه لسانمزده اكا او واوطه تعبير اولنور قيل چادر ايسه قره او تعبير اولنور ومطهلو
وقوپيلو ياخود بيوت عديده‌يی مشتمل ايسه مربده دار ومنزل ولسانمزده قوناق تعبير اولنور واكر خوش‌نشين
ايسه اوته تعبير اولنور وفی الاصل بيت انسانك كيجه‌يه مخصوص مأواسنه موضوعدر بعده توسع اولنوب كيجه

اعتباری ساقط اولمشدر وجمعی اولان بيوت مساكنده وابيات منظومه‌دبيتلرنده عرف اولمشدر وبيت شرف وشان
معناسنه استعمال اولنور فارسيده خانمان ودودمان ايله تعبير اولنور يقال بيت بنی تميم فی بنی حنظلة ای شرفهما
ويقال هو من اهل البيوتات وبيت شريف وذيشان آدمه اطلاق اولنور يقال فلان بيت قومه ای شريفهم وبيت
مصدر اولور اولنمك معناسنه يقال بات الرجل يبيت بيتا اذا تزوج وبيت كوشكه اطلاق اولنور قصر معناسنه وبركسنه‌نك
اهل وعياله اطلاق اولنور باعث سكونتی اولديغيچون وكعبهٔ مكرمه‌يه اطلاق اولنور كه بيت الحرامدر وقبر ومزاره
اطلاق اولنور وخانه‌نك كليم ودوشك مقوله‌سی دوشمه‌لرينه اطلاق اولنور يقال تزوجها علی بيت ای فرش
بيت وايكی مصراعدن مركب منظومه‌يه اطلاق اولنور كويا كه سقف وعماد وسائر ادواتدن جمع وبنا قلنمش بيته
تشبيه اولنمشدر ياخود چادره تشبيه اولنمشدرنته كه اجزاسنه اسباب واوتاد اطلاقی بونی مؤيددر ومنه يقال ان الشاعر
يرضی بهدم بيته لا باخلال بيته المبيوت تشديد يا ايله خروب وزننده صوغوق صويه اطلاق اولنور عادتا اوزرندن كيجه
كچمش صو باردا اولديغی ملاحظه‌سيله كه حشم نسبته مخصوصدر تقول سقانی بيوتا ای ماء باردا وكيجه‌دن قالمش اتمكه
وسائر طعامه دينوركه بيات تعبير اولنور وشول ايشه دينوركه صاحبی كمال اهتمامندن ناشی كيجه‌لرده دخی آنك اوزرينه اوله
يقال له امر بيوت ای يبيت له صاحبه مهتما البائت فائت وزننده بودخی كيجه‌دن قالمش طعام وشرابه دينور فارسيده بخنی
دينور يقال خبز بائت ای غاب البيت بانك فتحيله والبيات ثبات وزننده والمبيت مقيل وزننده والبيتوتة شيخوخه
وزننده كيجه وقتی برايش كورمك وكيجه‌يی برايش ايله كچورمك معناسنه‌در يقال بات يفعل كذا ابيت ويبات بيتا وبياتا ومبيتا
وبيتوتة من الباب الثانی والرابع ای يفعله ليلا وليس من النوم يعنی كيجه اويومق بونك وضع معناسنده داخل دكلدر زيرا
بالمباشره اولان فعله مخصوصدر پس بات فلان بنام ديمك جائزدكلدر ومن ادركه الليل فقد بات مصباحك بيانه كوره
بات ماده‌سی ايكی معناده مستعملدر اشهری مدلولی اولان فعلك ليله اختصاصيدرنته كه ظل كلمه‌سی نهاره مخصوصدر
پس بات يفعل كذا افعله بالليل معناسنه‌در وظل يفعل كذا افعله بالنهار معناسنه‌در وبيتوته انجق سهر ليل ايله اولان فعل
وعمله مختصدر وعليه قوله تعالی والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما وازهری امام فراءدن نقل ايدركه بات الرجل
قولی سهر الليل كله فی طاعة او معصية معناسنه‌در وبات كلمه‌سنی نام لفظيله تفسير ايدنلر مخطيلردر زيرا عربلر بات
يرعی النجوم ديرلر نائم اولان كسه‌نك مراقبهٔ نجوم ايلمسی ممكن دكلدر خلاصه‌سی مدلولی اولان فعلده نوم داخل دكلدر
ومعنای ثانی صار معناسنه استعمال اولنور مثلا بات بموضع كذا ديرلر صاربه معناسنه كرك ليلده وكرك نهارده اولسون
فقهانك بات عند امرأته ليلة قوللری بومعنايه مبنيدركه صار عندها ديمكدر كرك نوم بولنسون وكرك بولنمسون
انتهی وتقول بت القوم وبهم وعندهم ای صرت پس بو معنای ثانی مذكوردندر البيتة بانك كسريله بناء نوع
وحالتدركه آندن كيجه لبث ايله تعبير اولنور يقال اباته الله احسن بيتة ای اباته بونده تنوين تنويع ايچوندر وبيته وبيت
هاسز سدرمق ايده‌جك قوت وغدايه دينوركه مراد اخشام طعمه‌سيدركه كيجه آنكله كذران ايدرلر كيد ايچون
ليلة مضاف قلنور يقال ماله بيت ليلة وبيتة ليلة ای قوت ليلة وتوسع اوزره مطلقا قوت وغدايه دخی اطلاق اولنور
الاباتة همزه‌نك كسريله كيجه لتمك وكيجه‌يی كچورتمك معناسنه‌در يقال اباته الله احسن بيتة ای اباته كما ذكر بو مثالده
بديعيه‌دن صنعت احتباك اولمق دخی محتملدركه اباته الله اباتة حسنة فبات احسن بيتة سبكنده دراخبارية ودعائية اولور
انبت الله نباتا حسنا نظم شريفی كبی التبييت تفعيل وزننده برخصوصی كيجه وقتی تدبير ايلك معناسنه‌در يقال
بيت الامر تبييتا اذا دبره ليلا وخرما اغاجنك زائد ونابجا اولان شاخلرينی ازاله ايله حسن قيافت ويرمك معناسنه استعمال
اولنور وبو معنای آيدن مأخوذدركه دشمنی شبخونله اهبه واشيالرينی سلب ايلمكدن عبارتدر يقال بيت النخل اذا شذبها
وكيجه اعدايی شبخون ايدوب بصمق معناسنه‌در يقال بيت العدو اذا اوقع بهم ليلا الاستباتة قوت ليل طلب ايلك
وقوت ايدنمك معنالرينه‌در بو مناسبتله فقر واحتياج معناسنده استعمال اولنمشدر زيرا اغنيا قوت ليل قيدندن مستغنی
اولور المستبيت مستريب وزننده آندن اسم فاعلدر فقير وكدايه اطلاق اولنور يقال فلان مستبيت ای فقير
ويقال فلان لا يستبيت ليلة ای ماله بيت ليلة المتبيتة منسيده وزننده كه تبيت كلمه‌سندن اسم فاعلدر بيت وزوجه
نائله اولان خاتونه دينوركه مراد اولی بارقلی قوجه‌يه نائله اولان خاتوندر يقال امرأة متبيتة ای اصابت بيتا وبعلا
وبونده بيت زوج معناسنه اولوب وبعل كلمه‌سی عطف تفسير اولمق دخی محتملدر التبيت تفعل وزننده بركسنه‌يی ايشندن
آليقومق معناسنه استعمال اولنور يقال تبيته عن حاجته اذا حبسه عنها البيوتة تشديد يا ايله تنوره وزننده سقوط
احتمالی اولميان ثابت ومحكم ديشه اطلاق اولنور يقال سن بيوتة ای لا تسقط يعنی لثباتها وقوتها كويا كه يرنده
اخشاملنوب قالمشدر بيات سحاب وزننده واسط قربنده بر سنجاق آديدر اعلامدن حسن ابن ابی العيناء

البياني اورايه منسوبدر فصـــل التاء الفوقيه تبت تشديد بايله سكر وزننده مشرقده نيجه بلادي مشتمل برملكت
آديدر مسك اذفر اورايه نسبت اولنور جغرافيا بياني اوزره بر واسع و لطيف ولايتدر بونده آهوي مسك اولور كرچه
غزال كبيدر لكن باشي خنزير باشنه وانغزنده فيل كبي ايكي ديشلري اولور وطشره چقار بونلري سوري ايله بيلرلر
هر سنه كوبكلرنده بر ورم پيدا اولوب نضج بولدقده بغايت يچشمكله بعض طاشلره سورتنه‌رك كوبكي دوشر
بونلر سنبل هندي اوتلامغله مسكي غايت فايق اولور التبوت بانك شدّه‌سيله تنور وزننده تابوت لفظنده لغتدر
تحت تانك فتحي وحاي مهمله‌نك سكونيله جهات ستّ اقسامندندر الت ديمكدر كه فوق معناسي اولان اوست
مقابليدر فارسيده زير دينور و بو ظرف اولور يعني ظرف مبهم اولور كه معناسي انجق اضافتله متبين اولور يقال هذا تحت
هذا واسم اولور بو صورتده ضم اوزره مبني اولور فيقال من تحت التحوت تانك ضميله اسم اولان تحت مذكورك
جمعيدر ارذال وسفلهٔ ناسه اطلاق اولنور اعالي واشراف مقابليدر ومنه الحديث لاتقوم الساعة حتى تهلك الوعول
وتظهر التحوت وهم الذين كانوا تحت اقدام الناس لايعلم بهم لحقارتهم التخت بخت وزننده شول ظرفه دينور كه
آنده اثواب وضع وحفظ اولنور جامدان تعبير اولنور التختة تانك ضميله لسانده اولان شول قبيح وفاحش پيه‌يلك
حالنه دينور كه افراط اوزره اولمغله حرفلري پك چوق ترديد ايده‌رك كوجله ادا ايده‌بيلور اوله يقال بلسانه تختة اي رتّة
قبيحة فيه من العيب التخت سمت وزننده برنوع نباتدر كه يمشي مأكولدر بورادة لا يؤكل نسخه‌لري غلطدر
تنّي تانك فتحي ونون مشدده‌نك كسريله فعل امر مؤنثدر بزي كوزل نسج ايله معناسنه‌در كه ابو جه طوقي ديمكدر يقال تنّي
اي جودي نسجك و بو بنيهٔ مذكوره اوزره مسموعدر مترجم دير كه ظاهرا بو تنّهٔ فارسيدن مأخوذدر تنّه فارسيده
اورمجك آغنه دينور وتنيدن طوقومق نسج معناسنه‌در التوت تانك ضميله فرصاد اسميدر كه تركيده دخي توت ايله
معروف ميوه‌در شارح دير كه فرصاد عربي وتوت عربي صحيح دكلدر لكن ادب الكاتب شرحنده مشرحدر كه
توث كلمه‌سي لفظ اعجمي معربدر اصلي توت در آخرده ثاي مثلثه ايله كذلك توذ در ذال معجمه ايله و بعضا اصلي اوزره
اشعارده وارد اولمشدر وبرهانده ثاي مثلثه ايله معرب اولمق اوزره مرسومدر مؤلف ثاي مثلثه ايله‌ده رسم ايلمشدر
وفرصادي ترد اوزره تفسير ايلمشدر ومصباحك بيانته كوره اهل بصره شجرينه فرصاد و يمشنه توت اطلاق ايدرلر
و بعضا ثاي مثلثه ايله‌ده تفوّه ايدرلر و بعضلر فرصادي قرمزي توت ايله بيان ايدرلر كه توت اعم اولور ومقدمة الادبده
قاره توت ايله مفسردر والحاصل توت كه تاي فوقيه ايله وتوث كه ثاي مثلثه ايله درفارسيدن ياخود سريانيدن
معربدر اعمدر وفرصاد اخص دركه سياه نوعنه ديرلر التوتياء لوبياء وزننده حجر معروف اسميدر كه سحق ايدوب كوزه
چكرلر شارحك بيانته كوره فارسيدن معربدر تويت زبير وزننده اساميدندر حولاء بنت تويت بن حبيب صحابيه‌در
التويتات مصغر بنيه‌سيله بنو تويت قبيله‌سي اشخاصنه اطلاق اولنور تيت ميت وزننده وتيّت تشديد ايله
ميّت وزننده مدينه قربنده بر طاغك آديدر وادبادن محمد بن الصاحب شرف الدين بن التيتي تانك كسريله‌در كذلك
تيتي كه فتحيله در محدثيندن منصور بن ابي جعفر الكشميهني لقبيدر مؤلف بونلرك نسبت ومعناسي بياندن ساكت اولمشدر
فصـــل الثاء المثلثة الثبات ثبات وزننده والثبوت قعود وزننده پايدار وبرقرار اولوب طورمق معناسنه‌در
يقال ثبت الشيء ثباتا وثبوتا من الباب الاول اذا دام واستقرّ الثابت والثبيت امير وزننده والثبت شكس وزننده
صفتلردر ثابت و پايدار اولان شيئه دينور وثابت اسامي رجالدندر وفقهادن احمد بن عبد الله بن احمد الثابتي
بدرينك جدّي اولان ثابته منسوبدر الاثبات همزه‌نك كسريله ثابت و پايدار ايلمك معناسنه‌در يقال اثبته اذا جعله
ثابتا وبرنسنه‌يه كنه وحقيقتي اوزره مطلع اولوب بيلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اثبت الشيء اذا عرفه حق
المعرفة وبركسه‌يي حركتنه بيمجال ايلمك وجهيله ضرب ايلمك ياخود جرح ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
ضربه حتى اثبته اي لا حراك به ولابراح ومنه قوله تعالى ليثبتوك او يقتلوك اي ليجرحوك جراحة لاتقوم معها
او يحبسوك و بونده حبس معناسي دخي مجازدر قال في البيضاوي ليثبتوك بالوثاق او الحبس او الاثخان بالجرح
وقرئ ليثبتوك بالتشديد التثبيت تفعيل وزننده بو دخي برشيئي برنده ثابت و برقرار قلمق معناسنه‌در يقال ثبت
الشيء بمعنى اثبته الثبيت امير وزننده ثابت و پايداره دينور نته كه ذكر اولندي ودليرو بهادر شهسواره اطلاق اولنور
فارس شجاع معناسنه جنكده فرار ايلميوب پايدار اولديغيچون سائر نسخه‌لرده يالكز شجاع ايله مفسر وفارسده صفت
واقع اولمشدر وثبيت عقل ورشد وتدبيري ثابت ومحكم اولان آدمه اطلاق اولنور كه افعال واقوالنده ذلات وسقطات
اثري اولمية يقال رجل ثبيت اي الثابت العقل وسكرتمك خصوصنده اوز وحاذق اولان آته اطلاق اولنور كه حذاقتي
سببيله توكز يمبوب سورجز اولور يقال فرس ثبيت اي ثقف في عدوه وثبيت اسامي رجالدندر الثبت شكس وزننده

ثابت معناسنه‌در كه ذكر اولندي وثبيت كبي دليرو بهادر شهسواره اطلاق اولنور وسكرتمكده حاذق اولان آته اطلاق
اولنور الثباتة كرامه وزننده والثبوتة خصومه وزننده جنكده عدودن روكردان اولميوب محل معركه‌ده ثابت
واستوار اولمق وجهيله دليرو بهادر اولمق معناسنه‌در يقال ثبت الرجل ثباتة وثبوتة من الباب الخامس اذا صار ثبيتا
شجاعا الثبات كتاب وزننده خاتونلرك يچه باغلرينه دينور شبام البرقع معناسنه وداته‌رك پالانلري طاربلوب بند ايليه جك
قايشه وصريمه دينور المثبت مكرم وزننده ذكر اولنان باغلر ايله بغلنمش پالانه دينور وخسته لكدن حركته بيمجال
اولان عليله دينور تقول رأيته مثبتا اي لاحركة به من المرض المثبت محسن وزننده فراشدن حركته قدرتي
اولميان آغر خسته‌يه دينور اولكي بوندن اشددر يقال مريض مثبت اذا ثقل فلم يبرح الفراش الثبات ثانك ضميله
شول علته دينور كه مبتلا اولديغي مريضي حركتدن عاجز ايليه يقال داء ثبات اي معجز عن الحركة المثابتة
مفاعله وزننده اثبات كبي برنسنه‌يي كما هو حقه ادراك ايلمك معناسنه‌در يقال ثابت الشيء اذا عرفه حق المعرفة
اثبيت ازميل وزننده بني يربوع ديارنده بريرك ياخود برصويك آديدر على قول بني المحل بن جعفر جماعتي ديارنده‌در
ابو ثبيت زبير وزننده كه يزيد بن مسهر كنيه‌سيدر وابو ثبيت الجماري وثبيت بن كثير وهاني بن ثبيت وعقبة بن ابي
ثبيت محدثلردر الاثبات همزه‌نك فتحيله ثقات معناسنه‌در كه موثوق به ومعتمد عليه اولان كسه‌لردر بونك مفردي
ثبت در فتحتينله اصل ثبت ثبات في الحرب معناسنه اسمدر بعده دليل وحجته اطلاق اولنمشدر بعده مجاز بمرتبتين
علاقه‌سيله ثقه ومعتمد عليه آدمه اطلاق اولنمشدر يقال هو ثبت اي ثقة والاعلام اثبات اي ثقات كما يقال فلان حجة
اذا كان ثقة وعرف محدثينده ثبت سند وسلسله‌لري قيد واثبات اولنمش سلسله نامه‌يه اطلاق اولنور
حالا مترجم فقيرك ايكي قولدن مظهر اولديغم خاتمة المحدثين عبد الله بن سالم البصري المكي ثبتيدر كه
في زماننا سند اعلى اكا منحصردر امام فربري طريقندندر بو فقير ايله امام بخاري بيننده اون ايكي شيخ كزين واردر
رحمهم الله تعالى والحمد لله حمدا كثيرا الاستثبات امورده عجله ايلميوب تأني ايلمك معناسنه‌در يقال
استثبت في امره اذا تأنى فيه ثبيتة جهينه وزننده اسماء نسواندندر ثبيته بنت ضحاك صحابيه‌در على قول بوثبينه‌در
نونله وثبيته بنت يعار صحابيه‌در وثبينه بنت حنظلة الاسلمية تابعيه‌در الثتّ ثانك فتحي وتانك تشديديله
جماع ايدركن يستهلين كشي‌يه دينور عذيوط دخي ديرلر و بو صفتدر يقال رجل ثتّ اي عذيوط وقبالرده
اولان باربغه وحلاغه دخي دينور المثرنتي اسم فاعل بنيه‌سيله معرندي وزننده رطوبتلو لحم وشحم كوده‌يه
دينور يقال بدن مثرنت اي مخصب الاثرنتاء اسرنداء وزننده بركسه‌نك كوكسي اتلو اولمق معناسنه‌در كه سموز
دوشلو تعبير اولنور يقال اثرنتى الرجل اذا كثر لحم صدره ذكر اولنان مثرنتي كلمه‌سي بوندن اسم فاعلدر مؤلف نظم
طبيعي اوزره رسم ايلمامشدر الثموت قبول وزننده بو دخي عذيوط معناسنه‌در كه جماع ايدركن حدثلين كشي‌يه
دينور الثنت ثانك ونونك فتحيله ات تعفن ايدوب قوقمق معناسنه‌در يقال ثنت اللحم ثنتا من الباب الرابع اذا انتن
ودوداق وديش اتلري سلپوكلنوب دائما قنار اولمق معناسنه‌در يقال ثنتت الشفة واللثة اذا استرخت ودميت
الثنتة فرحه وزننده دائما قنار اولان ديش اتنه دينور الثنتابة ثانك كسريله بدزبان وبدكوي وبدخوي كشي‌يه
دينور يقال رجل ثنتابة اي فحاش سيئ الخلق ثات كات وزننده يمن مخلافلرندن يعني ناحيه‌لرندن كه مراد
ايالت اوله جقدر بر مخلاف آديدر تركيده آندن ايل ايله تعبير اولنور اقيال يمندن ذو ثات الحميري اورايه منسوبدر وثات
اساميدندر فحول فضلادن ابو خزيمه ابراهيم بن يزيد الثاتي اجدادندن ثات بن رعين نام كسه‌يه منسوبدر الثهت
فتحتينله والثهات ثانك ضميله بركسه‌يي آواز ايله چاغرمق معناسنه‌در يقال ثهت فلانا ثهتا وثهاتا من الباب الرابع
اذا دعاه وصوّت به الثاهت ثابت وزننده بوغاز ديكنه على قول كوكسك اوسته دينور ياخود شول بوفقه‌دري يه دينور كه
يورك آنك ايچنده حركت ايدر يوركك قابي واورتوسيدر فارسيده اكا بوشش دل دينور فصـــل الجيم الجبت
جيمك كسري و بانك سكونيله بته دينور صنم معناسنه وكاهنه دينور كه كهانتي اولان كسه‌در مغيباتدن خبر ويرمك
قيدنده اولور اسلافده استراق سمع ايله شياطين كاهنلره حوادث آتيه‌دن اخبار ايلمرايله آنلر دخي ناسه خبر ويررلر ايدي
وجبت ساحر وجادويه دينور وسحره دينور كه سحر ساحردر وبي خير ومنفعت اولان خسيس ومكروه شيئه دينور اصل
بو معناي موضوعيدر ومطلقا معبود بالحق اولان خداي متعالدن غيري معبود اتخاذ اولنان شيئه دينور و بو معناي
اولدن اعم درز يرا اوثان فرجنه دخي پرستش ايدن اشخاص دخي وارد رشارح دير كه اشبو جبت كلمه‌سي عربي دكلدر
لكن عرب استعمال ايلمشلردر زيرا حرف ذولقي اولميه رق بر كلمه‌ده جيم وتاء جمع اولمامشدر بعضلر اصلي جبس اولديغنه
ذاهب اولديلر الجبت جيمك فتحي وتانك تشديديله تكه‌نك سموزلكي وآرقلغي بيلمك ايچون بدنني ال ايله

بوقلشدرمق معناسنه‌در یقال جت الکبش جتا من الباب الاول اذا جسه لیعرف سمنه من هزاله جرت جیمك ضمیله یمنده
صنعا قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن یزید بن مسلم الجرتی اورادندر واسمعیل بن ابراهیم بن الجرت که جیمك
کسریله‌در بودخی محدثدر جیرفت جیمك کسری ورانك فتحیله ایرانده کرمان اعمالندن برقصبه‌در فاروق
اعظم رضی الله عنه خلافتی وقتنده فتح اولنمشدر الاجتفات التفات وزننده برنسنه‌یی تمامیله سپوروب کوتورمك
معناسنه‌در یقال اجتفت المال اجتفاتا اذا اجترفه اجمع الجلت جلب وزننده اورمق معناسنه‌در یقال جلته
جلتا من الباب الثانی اذا ضربه الاجتلات افتعال وزننده اول معنایه‌در یقال اجتلته بمعنی جلته وبرنسنه‌یی
بالتمام ایچمك یاخود ییمك معناسنه‌در که سومورمك تعبیر اولنور یقال اجتلته اذا شربه او اکله اجمع المجلوت الالیة
شول قیونه دینور که قویرغی آزجه وچوق اوله خفیف الالیه معناسنه شارح دیر که بو جلت کلمه‌سندن اسم مفعولدر
وجلت قیونك قویرغی آزجه وسو بوجه اولمغله او بلغنه طوغری منحدر اولمق معناسنه‌در یقال جلتت الیته
اذا انحدرت فی فخذه وقیناقلری چلیمسز آدمه دخی وصف اولور الجلیت جلیدوزننده ومرادفیدر که قیراغویه
دینور شبنم معناسنه جالوت طالوت وزننده اسم اعجمی‌در عجمه وتعریف سببیله غیرمنصرفدر معلوم اوله که
جالوت عمالقه‌دن برجبار پادشاه ایدی مصر ایله فلسطین بیننده ساکن وبنی اسرائیل اوزره مستولی ایدی پیغمبر وقت
بولنان یوشع یا اشمویل واسطه‌سیله امر ربانی وارد اولوب داغنیق اسقایان عسکردن آنك یرینه علیم وجسیم وبالابلند
طالوت نام برکدا پادشاه اولوب عسکر قلیل ایله جبار مرقوم ایله جنك وقتال وحضرت داود بن ایشی اول هنکامده
راعی نابالغ اولوب پیغمبر وقت وحی ایله مشار الیه حضرتلرینك جبار مرسومی قتل ایده جکینه عارف اولمغله مشار الیه
حضرتلرینی جلب ایلیوب اثناء راهده اوچ دانه حجر یاد اوده سن بزمله اول جباری قتل ایلیه جکسن دیو تکلم ایلمریله
اول حجرلری استصحاب وفی الحقیقه انلر ایله مرسومك خانه حیاتنی خراب ایلدی بعده حسب الوعد طالوت
مشار الیه حضرتلرینی داماد ایلمشدر تفصیلی سوره بقره تفسیرنده مسطوردر جلتا جیمك ضمی ولام اولانك
فتحی وضمیله نهروان قضاسنده برقریه‌در جوت جوت جیملرك فتحی وواولرك سکونیله وتالرك مبنی اوله‌رق حرکات
ثلاثیله دوه قسمنی صو ایچمکه چاغره‌جق اصواتدندر علی قول دوه‌یی طورمقدن یاتمقدن زجر وآزاره مخصوصدر
الجوات غراب وزننده آندن اسمدر المجاوتة مفاعله وزننده والمجایتة یا ایله دوه قسمنی جوت جوت دیه‌رك صویه
چاغرمق یاخود زجر وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال جاوت الابل وجایتها اذا دعاها للماء بجوت جوت اوزجرها
ومجایته یا ایله واوی معاقبدر صیاع وصواع کبی جوتی طوبی وزننده اسامیدندر اسحق بن ابراهیم بن جوتی
محدثیندندر جبت جیمك کسریله نابلس اعمالندن برحصن اسمیدر فصـل الحاء المهمله حبته حانك
فتحی وبانك سکونیله اسماء نسواندندر حبته بنت الحباب انصار کرامك سلسله نسبلرندن برخاتوندر وحبته بنت
مالك صحابیه‌در امام اعظم تلامذه‌سندن امام ابو یوسف القاضی آنك نسلندندر حبتون حانك کسریله
موصل تراننده برطاغك آدیدر الحبریت بحریت وزننده شواییدن پاکیزه وعاری اولان شیئه دینور بحریت دخی
بومعنایه‌در یقال کذب حبریت ای بحریت الحت حانك فتحی وتانك تشدیدیله ثوب مقوله‌سی نسنه‌دن لکه مثللو
بلاشغی اوغوشدروب کیدرمك معناسنه‌در یقال حت المنی عن الثوب حتا من الباب الاول اذا فرکه وقشره
کذلك اغاجدن یپراغی وقبوغی صیرمق معناسنه‌در یقال حت الشجر اذا قشره واغاجدن یپراق دوکیلوب دوشمك
معناسنه‌در یقال حت الورق اذا سقط من الغصن وبرنسنه‌یی اشاغیه اندروب دوشورمك معناسنه‌در یقال حت
الشیء اذا حطه وحت وصف اولور یوکرك وصوی آته اطلاق اولنور کویا که سکرتمکی حت ایدوب طیران ایدر
کذلك چست وچابك دوه‌یه اطلاق اولنور وارکك دوه قوشنه اطلاق اولنور ومطلقا صوی وکریم وعتیق اولان
آته ودوه‌یه اطلاق اولنور کویا که شوائب نامرضیه‌یی کندیلرندن ازاله ایلدکلری ملاحظه‌سنه مبنی‌در واولمش
جکرکه‌یه اطلاق اولنور جمعی احتات کلور وحت بری برینه یاپشق اولمیان دانه دانه خرمایه اطلاق اولنور وحت
اصحابدن ابودجانه‌نك وکثیر بن الصلت نام کسه‌نك قلجلری اسمیدر وحت شیء ناچیز معناسنه استعمال اولنور
کویا که فازتی مقوله‌سی ملحوظدر تقول مافی یدی حت ای شیء الانحتات انفعال وزننده لکه مقوله‌سی ثوبدن
اوغوشدرلمغله ویپراق وقبوق اغاجدن صیرلمغله زائل اولمق معناسنه‌در یقال حته حتا فانحت انحتاتا التحات
تضاد وزننده که فی الاصل تفاعلدر انحتات معناسنه‌در التحتحت تزلزل وزننده بودخی اول معنایه‌در وانحتات
وتحات وتحتحت اغاجدن یپراق دوکلمك معناسنه‌در یقال انحت الورق وتحات وتحتحت ای سقطت الحت
حانك ضمیله اصلمش قاوده دینور یقال سویق محت ای ملتوت وحت کنده قبیله‌سندن منشعب برقبیله جك آدیدر

نسبنده

نسبنده حتی دینور وبوحت اول قبیله‌نك پدری ووالده‌سی اسمی دکلدر بلکه بربلد اسمی اولمغله آنکله تسمیه
اولنمشدر وحت قبلیه‌دن برطاغك آدیدر وقبلیه فتحتینله رساتیق مدینه‌دن قبله نام رستاقه منسوبدر جت حانك
فتحی وتای مشدده‌نك کسریله قوش اورکتمکه مخصوص اصواتدندر کبش کبی حتی شیء وزننده برحرفدر که غایت
معناسنه دلالت ایدر وتعلیل ایچون اولور والا کبی استثنا معناسنه اولور ومدخولنی جر ورفع ونصب ایدر
بناء علیه اوضاعی مختلف اولمغله امام فرا علیه الرحمه بن اباس حیاتدن عاری اولیورم هنوزدر وغمده حتی کلمه‌سنك
اوضاع مختلفه‌سندن برشبهه واشکال باقیدر یعنی وفات ایدنجه‌قدر آنك خدشه‌سندن خلاص اوله‌مدم آخرته اول
شبهه ایله کیدرم دیدیکی مرویدر وحتی عمان نام بلده ترانده برطاغك آدیدر حتاوة حانك فتحی وتانك تشدیدیله عسقلان
قضاسنده برقریه‌در الحتوت صبور وزننده خرماسی هنوز قورق ایکن دوکراولان اغاجه دینور المحتات مفتاح
وزننده بودخی اول معنایه‌در مؤلفك تفسیری معنای لازمیدر یقال نخلة حتوت ومحتات ای نثار الحتات سحاب وزننده
غریو وفریاد وهنکامه‌یه دینور یقال ماهذا الحتات ای الجلبة حتات غراب وزننده بصره ایالتنده برقطیعه یعنی مالکانه
اسمیدر که سلفده برکسنه‌یه مقطوع اولمشدر وحتات اسمادندر حتات بن عمرو وحتات بن یزید المجاشعی اصحابدندرلر
علی قول اولکی بائین موحده ایله حباب‌در وجوهری وهمندن ناشی ثانی‌یی حتات بن زید عنوانده رسم ایلمشدر وحتات
ابن یحیی محدثیندندر زمده حتان رمدماده‌سنده مرسومدر الحتحتة زلزله وزننده تیز تیز یورمك معناسنه‌در ومنه
المثل *شر السیر الحتحتة* ای السرعة الحتحات حثحاث وزننده ومرادفیدر که جست وچالاك معناسنه‌در الاحتات
همزه‌نك کسریله اغاج قورومق معناسنه‌در که یپراغی دوکلمك لازمیدر یقال احت الارطی اذا یبس وارطی مثالدر
الحذرفوت ذال معجمه وفا ایله عنکبوت وزننده نسنه معناسنه‌در یقال مایملك حذرفوتا ای شیئا وبومقام نفیه
مخصوصدر الحرت ضرب وزننده برنسنه‌یی ال ایله پك اوغوشدرمق معناسنه‌در یقال حرت الشیء حرتا من الباب
الاول اذا دلکه شدیدا وبرنسنه‌یی آغرشق کبی دکرمیلکنه کسمك معناسنه‌در یقال حرته اذا قطعه مستدیرا
وحرت دابه قسمی اربه وعلف اکل ایدر ایکن ظهور ایدن صوتدن حکایه اولور که خارت خارت یمك تعبیر اولنور
وحرت برکسه بدخوی وبدمشرب اولمق معناسنه‌در یقال حرت الرجل حرتا من الباب الرابع اذا ساء خلقه المحروت
مسکوت وزننده بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدکلری نباتك کوکنه دینور اصل الانجذان معناسنه الحرتة حانك ضمیله
خردل برونه طوتیلوب استشمام اولندقده دماغه تأثیریله تیزلکنی طویمق حالتنه دینور الحرتة حانك ضمیله همزه
وزننده اکول وپرخور اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل حرتة ای اکول الحرات سحاب وزننده آتش
علوینك کورلتوسنه دینور حوریت تکریت وزننده برموضع آدیدر وبونك کلام عربده نظیری یوقدر شارح
دیر که ابو حیاندن صولیت کلمه‌سی منقولدر الحفت حانك فتحی وفانك سکونیله برکسنه‌نك بوینی قیروب اوفاتمق وجهیله
هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال حفته حفتا من الباب الاول اذا اهلکه ودق عنقه وبرنسنه‌یی دوکوب اوفاتمق
معناسنه‌در بیر وقرنفل کبی یقال حفت الشیء اذا دقه الحفت کتف وزننده حفث لفظنده لغتدر که شیردانه
وقرق بایره دینور الحفیتاء حانك فتحیله همزه باینده ذکر اولندی مؤلف بونی کرچه اوراده احاله ایلمشدر لکن
باب مذکورده ذکر ایلمامکله ظاهرا نسیان ایلمشدر قالدیکه اصول سائره‌ده شیشمان اولان بودور کسه ایله مبیندر
واصمعی بیانه کوره بومهموز مقصوردر الحلتیت حانك فتحیله قراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور جلید وصقیع کبی
وطلویه دینور برد معناسنه الحلتیت تشدید لام ایله سکیت وزننده انجذان یعنی بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدکلری
نباتك صمغنه دینور که ادویه‌دندر وحلیت نجد اولکه‌سنده برموضع آدیدر یاخود بوقبیط وزننده‌در قافك ضمی
وبای مشدده‌نك فتحیله الحلتیت کبریت وزننده حلتیت کبی بودخی صمغ مذکوره دینور بین الاطباء بو اسمله
معروفدر الحلت ضرب وزننده تراش ایلمك معناسنه‌در یقال حلت رأسه حلتا من الباب الثانی اذا حلقه واسهال ایله
چقرمق معناسنه‌در یقال حلت بسلحه اذا رماه وبورج اوده‌مك معناسنه‌در یقال حلت دینه اذا قضاه وبوسندن
یوك یولمق معناسنه‌در یقال حلت الصوف اذا مرقه وبرکسه‌یه برنسنه ویرمك معناسنه‌در یقال حلت فلانا
اذا اعطاه وبرکسه‌یی دکنکله یا آخر نسنه ایله اوروب دوکمك معناسنه‌در یقال حلته کذا سوطا اذا جلده وداعما آته
بنوب ارقه‌سندن اینمامك وجهیله ملازم اولمق معناسنه‌در یقال حلت ظهر الخیل اذا لزمه حلیت زبیر وزننده
جهینه قبیله‌سی بلادنده برموضع آدیدر المحلات محراب وزننده شول دوه‌یه دینور که داعما یوکنی کیرو براغور اوله
یقال جمل محلات اذا کان یوخرحله الحلاتة حانك ضمیله یوك یولنتیسنه دینور نتافة الصوف معناسنه وحیوانك
طوغورمسی اپانده رحمنك طشره قذف ایتدیکی نسنه‌یه دینور که مقدمه ولادتیدر الحمت حانك فتحی ومیمك

سكونيله بك اسى كونه دينور يقال يوم حمت اى شديد الحر وبقال ليلة حمته اى شديدة الحر وحمت بك لذيذ خرمايه
دينور كاسبذ كر وحمت بركسه يى بركسه اوزره مسلط قلمق معناسنه استعمال اولنور شدت معناسى علاقه سيله
تقول حمت الله عليه حمتا من الباب الثانى اى صبك عليه الحموتة حانك ضميله كون ويا كيجه بك اسى وياتق اولمق
معناسنه در تقول حمت يومنا حموتة من الباب الخامس اذا اشتد حره الحميت امير وزننده مطلقا متين ومحكم اولان
شيئه دينور وشول باغ طلومنه دينور كه طلا ايله اصلاح اولنمش اولمغله متين ومحكم اولمش اوله وكوچك طلومه ياخود
تو بى وقيلى كيدرلمش ساده كوچك طلومه دينور وحميت بك طتلو خرمايه دينور التحموت تانك فتحيله بودخى طلا ايله
متانت بولمش باغ طلومنه دينور ويك طتلو خرمايه دينور الحامت بودخى بك طتلو خرمايه دينور يقال تمر حمت
وحامت وحميت وتحموت اى شديد الحلاوة الحمت فتحتيله جوزه فستق مقوله سى بوز ولوب طعمى تباه اولمق
معناسنه در يقال حمت الجوز وغيره حمتا من الباب الرابع اذا تغير وفسد التحمت تفعل وزننده بر شيئك رنكى خالص
اولمق معناسنه دركه شدت معناسندن مأخوذ در يقال تحمت لونه اذا صار خالصا الحنبريت شنبليد وزننده
خالص وبيغش معناسنه در يقال كذب وماء حنبريت اى خالص ظاهرا بو حبريت كلمه سندن مأخوذ دركه
نونى زائده در زياده لفظ مناسبتيله بك خالص ديمك اولور ومنه يقال ضاو حنبريت اى ضعيف ضاوى آريق ومهزول
معناسنه اولمغله كويا كه خالص مهزول در قوت وطاقت اثرى بوقدر ديمك اولور الحانوت نونله جالوت وزننده
ميخانه يه دينور دكان الخمار معناسنه وبو مؤنث در مذكر دخى اولور وخماره دخى دينور يعنى باده صتانه كه ميخانه جى
تعبير اولنور وبونك موضع ذكرى بو محلدر نسبتنده حانى دينور وحانوى دينور نونك فتحيله مؤلف بو نكلده نون بابنده
رسم ايدنلره تعريض ايلمشدر مصاحده مرسومدر كه حانوت كلمه سنك وزننده اختلاف اولنمشدر بعضلر عندنده
فعلوت در ملكوت كبى واوى الفه قلب اولندى وعند البعض اصلى حانوه در فعلوه وزننده كه عينك سكونى
ولامك ضميله عرقوه وترقوه كلمه لرى كبى استعمالى كثير اولديغندن واوى اسكان وهايى تايه ابدال اولندى تابوت كبى كه
اصلى تابوه در وفاراى عندنده حانوت فاعول در واصلى هاء در ماقبلنك سكونيله بناء تايه قلب اولنمشدر جمعى
حوانيت در وحانوت مؤنث در بيت ودكان تأويليله مذكر اولور وبونده حانه دخى لغتدر نسبتنده حانى دينور قياس
اوزره وحانوى دينور وحانوتى دينور كه حانوت نسبتيدر ومطرزى بيانته كوره حين ماده سندن مأخوذ دركه
هلاك معناسنه در زيرا خمر اعراض واموالك مهلكيدر اكابناء خمره حانيه ديرلر الحوت حانك ضميله بالغه دينور
سمك معناسنه جمعى احوات كلور وحوته كلور عنبه وزننده وحيتان كلور وحوت بروج فلكيه دن بر برج آديدر كه انده
كواكبدن حوت صورتى باعث تسميه در وحوت اسامىدندر حوت بن الحارث الاصغر كنده قبيله سندن بر بطن پدر يدر
وحوت بن سعى بن صعب رجال عربدندر وابو بكر عثمان بن محمد المعافرى كه ابن الحوت ايله متعارفدر محدثيندندر الحوتاء
حمراء وزننده بومرى وايرى بوكورلى خاتونه دينور يقال امرأة حوتاء اى الضخمة الخاصرة الحائت فائت وزننده دائما
ناسه لوم وتوبيخ وتعيير وتعييب ايدن كشى يه دينور المحاوتة مفاعله وزننده بركسه يى قهر وعنف وتذليل ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا راغمه شارح ديركه كرچه نسخه لرده راغمه عنوانده مرسومدر لكن غلطدر صحيح اولان راوغه عبارتيله
اولمقدر كه مراوغه دندر ومراوغه تلكو كبى بركسه يه مكر ورنك ودستان ايلمك معناسنه دركه برواوته اويون ايدوب
قوزنازلق ايلمكدن عبارتدر تلكولك ايلمك تعبير اولنور واقعا بعزده اصوللرده دخى راوغه عنوانده در حتى
اساسده ومن المجاز حاوتنى فلان عن كذا اذا خادعك عنه وراوغك ويقال ظل فلان يحاوتنى يخدعه اى يداورنى فعل
الحوت فى الماء عبارتيله مرسومدر ومحاوته مدافعه معناسنه در يقال حاوته اى دافعه ومشاوره معناسنه در يقال
حاوته اذا شاوره ومشاوره وجهيله ياخود بيع ونكاح مقوله سى معاملات ضمننده مواعده ايله مكالمه ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا كالمه بمشاورة او بمواعدة فى البيع ونحوه الحوت صوت وزننده والحوتان دوران وزننده قوش
وسائر جانور وصو وصيد مقوله سى نسنه نك اطرافنى دونوب طولشمق معناسنه در يقال حات الطائر والوحش
حوله يحوت حوتا وحوتانا اذا حام فصـــــل الخاء المعجمة الخبت نبت وزننده بطون ارضدن دائره سى واسع
يره دينور كه اطرافى طاغ وبايرمقوله سى يوكسكلك اولوب كندوسى دوزنو اولور اقلى وككيش اوله جمعى اخبات
كلور وجمع كثرتى خبوت كلور وخبت ديار شامده بر موضع وعنده شهر زبيد اعمالندن بر قريه وكلب قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر الاخبات اثبات وزننده صورى ومعنوى تذلل وتواضع ايلمك معناسنه در يقال اخبت الرجل اذا خشع
وتواضع مؤلفك بصائرده بيانته كوره اخبات فى الاصل خبت ديدكلرى ارض مذكوره يه قصد ونزول ايلمك معناسنه در
يقال اخبت الرجل اذا قصد الخبت ونزله نحو اسهل وانجد بعده تذلل ومسكنت وتواضع معناسنده استعمال اولندى

قال

قال الله تعالى واخبتوا الى ربهم الاية وقال فى الاساس ومن المجاز اخبتوا الى ربهم اى اطمأنوا اليه وهو يصلى بخشوع
واخبات وخضوع وانصات الخبيت امير وزننده حقير وكمتر نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ خبيت اى حقير
وخبيت خبيث لفظنده لغتدر خبت الجبش خانك فتحى واضافتله وخبت الجبش وصفيله حرمين شريفين
بيننده بر صحرا آديدر الخت خانك فتحى وتانك تشديديله مزراق مقوله سنى بركسه يه پيدر پى دورتوب صانجمق
معناسنه در يقال خت السنان اليه ختا من الباب الاول اذا طعنه مداركا وخت بر موضع آديدر واسامىدندر
ابن خت كه يحيى بن موسى در امام بخارى شيخيدر الخنت فتحتيله احيانا بدنه عارض اولان كوشكلك وقيرقلق
وفتور حالتنه دينور تقول اخذنى الخنت اى الفتور فى البدن الخنيت امير وزننده خسيس وكمتر وكمقدر اولان
شيئه دينور واكسك نسنه يه دينور يقال شهر خنيت اى ناقص الاختات همزه نك كسريله اوتانمق معناسنه در
يقال اخت منه اذا استحيى وبركسه نك حصه ونصيبنى لايقندن كمتر ويرمك معناسنه در يقال اخت فلانا اذا اخس
حظه ختى خانك ضميله ربى وزننده باب الابواب اعمالندن بر بلده آديدر خجسته خانك ضمى وجيمك فتحى
وسينك سكونيله اصفهان خلقندن برنيجه خاتون اسميدركه هر برى راويه احاديثدر واشبو خجسته كلمه سى اعجميه
يعنى فارسيه در قوتلو ومسعود ومبارك معناسنه در الخرت خانك فتحى وضمى وراءنك سكونيله قولاغك وسائر
نسنه نك دلبكنه دينور ايكنه وبالته دلبكلرى كبى وخرت كوكسك يانده بر كوچك ايكو كيكنك اسميدر كه كوكسك ايكى
طرفنده برقاچ دانه اولور اوكسوزجه ايكو تعبير اولنور وخرت لفظنك جمعى خروت واخرات كلور وخرت مصدر اولور
دلمك معناسنه يقال خرت الاذن خرتا من الباب الاول اذا ثقبها المخروت برونى ياخود دوداغى يريق انسان وحيوانه
دينور يقال هو مخروت اى المشقوق الانف او الشفة الخريت تشديد را ايله سكيت وزننده قولاغوزلقده حاذق
وماهر اولان كسه يه اطلاق اولنور ايكنه يوردیسى كبى كيزلو وطار جق يوللرى بيلوب ايشلديكى مناسبتيله مبنيدر
الخراتان خانك فتحيله اسد برجنده ايكى كوكبه اطلاق اولنور كه منازل قمردن زبرة الاسد نام منزلده واقعلردر
اسد صورتنك اموزلرى منزله سنده درلر كويا كه اسدك جوفنه ايكى دلك وضعنده لردر المخرت مقعد وزننده
طوغرى يوله اطلاق اولنور طريق مستقيم معناسنه كويا كه منفذ مستقيمى اولمغله سالكه اصلا منسد اولماز
همان طوغرى لغم كبى مرور ايدر تقول اخذنا مخرتا اى طريقا مستقيما الاخرات همزه نك فتحيله قولانلرك اوجلرنده
اولان حلقه لره دينور وبو ذكر اولنان خرتك جمعيدر مؤلف مسامحه ايلمشدر الخرت خانك ضميله والخرت
صرد وزننده اخرات معناسنه در وبونلرك مفردى خرته در جرعه وزننده وخرت جمع جنسيدر خرت برت
خانك وبانك كسرى وراءلرك سكونى وتانك اولانك فتحيله بر بلده آديدر فى الاصل اسمين اولوب بعد التركيب اسم واحد
قلنمشدر بو بلده ديار بكر ايالتندن حالا خربوت اطلاق ايتدكلرى بلده دركه اكا حصن زياد دخى ديرلر الخرت
خانك ضميله جست وچالاك اولان قورده وكوبكه دينور يقال ذئب خرت اى سريع وكذا الكلب خرته خانك فتحيله
همام نام كسه نك فرسى اسميدر خست دست وزننده فارس ايالتنده بر بلده آديدر الخفوت قعود وزننده ساكن
وايسم اولمق معناسنه در يقال خفت صوته خفوتا من الباب الاول اذا سكن وسكوت ايلمك معناسنه در يقال
خفت الرجل اذا سكت الخفات خانك ضميله آنسزين اولمك معناسنه دركه سويلركن ياحركت ايدركن ناكهانى
ساكت وساكن اولور يقال خفت الرجل خفاتا اذا مات بغاءة الخفت ضرب وزننده سوزى كيزلو وآهسته
سويلمك معناسنه دركه جهر مقابليدر يقال خفت بكلامه خفتا اذا اسره ويقال خفت بصوته اذا لم يرفعه وخفت
خبت معناسنه دركه ذكر اولندى المخافتة مفاعله وزننده والتخافت تفاعل وزننده بونلرده كيزلو وياجه
سويلمك وياجه سويلشمك معناسنه در يقال خافت بكلامه وبقرائه وبصوته وتخافت بمعنى خفت الخفت خانك
ضميله سذاب اسميدر كه سدف تعبير اولنان نباتدر الخافت فانك كسريله بغمورسز بلودة اطلاق اولنور
وبويسزا كينه اطلاق اولنور يقال زرع خافت اذا لم يطل الخفوت صبور وزننده آريق ومهزوله
خاتونه دينور على قول شول خاتونه دينور كه يالكز جه اولدقده استحسان اولنوب نسوان ايچره اولورسه
نظر قبول ايلمسيه مراد ضرورت كوزلى اوله جقدر يقال امرأة خفوت اى التى تستحسن وحدها لابين
النساء الاخفات همزه نك كسريله ناقه كبه قالديغى كونده طوغورمق معناسنه دركه سنه سى بر كون
تفاوت ايلمامش اولور يقال اخفتت الناقة اذا نتجت ليوم ملقحها خفتيان خانك ضميله اربل ايالتنده ايكى قلعه آديدر
الخلبيت لامك شده سيله سكيت وزننده حجاج مصر طريقنده قصبه نيماء قضاسنده ابلق فرد اسميله مشهور بر حصن
آديدر الخميت سمين وزننده ومراد قيدركه سموزه دينور الخنوت تشديد نونله سنور وزننده شول جلادتلو

بهادره دینور که عدو سندن انتقام آلمدقجه خواب راحت وآرام واستراحت نفسندن مسلوب اوله یقال هو خوت
ای جلد منکمش لاینام علی وتر وخنوت ابله وعاجز وچولپه کشی یه دینور وبر بحری جانور آدیدر وتوبه بن مضرس
نام شاعرك لقبیدر الخوت فوت وزننده والخوتان دوران وزننده شکاری قوش هوادن شکار اوزره سوزیلوب
اینمك معناسنه در یقال خات البازی یخوت خوتا وخوتانا اذا انقض علی الصید وبرشیئه نقصان ایرشدرمك معناسنه در
یقال خات الرجل ماله اذا تنقصه وعهد و پیمانی بوزمق معناسنه در یقال خات الرجل الرجل اذا نقض عهده
وخلف وعد ایلمك معناسنه در یقال خات الرجل اذا اخلف وعده وذخیره یی نقصان طوتمق معناسنه در
یقال خات فلان اذا نقص میرته وقوجایوب پیر اولمق معناسنه در یقال خات الرجل اذا اسن وطرد ایلمك معناسنه در
یقال خاته اذا طرده وقاپمق معناسنه در یقال خاته العقاب اذا اختطفه الاختیات افتعال وزننده بودخی
شکاری قوش شکار اوزره سوزیلوب اینمك معناسنه در یقال اختات البازی اذا انقض علی الصید ومکر وخدعه ایله
برنسنه یی اوغورلمق معناسنه در یقال اختات الذئب الشاة اذا اختلها فسرقها وبرکسه دن برتقریبله برسوز یا برخبر
قاپوب آلمق معناسنه استعمال اولنور یقال اختات منه الحدیث اذا اخذ منه فتخطفه الانخیات انفعال وزننده
اختیات ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال انخات البازی بمعنی اختات التخوّت تفعل وزننده برنسنه یه تدریجی
نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال تخوّت ماله اذا تنقصه وقاپمق معناسنه در یقال تخوّته اذا اختطفه وبرکسه دن
منفعل یاخود شرمنده اولمغله الفتی ترك ایلمك معناسنه در یقال تخوّت عنه اذا انکسر وترکه الخائتة فائته وزننده
طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور شکار اوزره سوزیلوب اندیکی وقتده الخوات فوات وزننده طوشنجل قوشنك
قنادلری آوازینه دینور ومطلقا صوت وآوازه علی قول رعد وسیل صوینی کورلتولرینه دینور الخوّات شدّاد وزننده
جریء ودلیر اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل خوّات ای جریء وشول کشی یه دینور که ساعت باشنه اکل
طعام ایدوب لکن چوق اکل ایلمز اوله یقال هو خوّات اذا کان یأکل کل ساعة ولا یکثر وخوّات اسماء رجالدندر
خوّات بن جبیر اصحابدندر وخوّات بن صالح مشار الیهك فرزند زاده سیدر وخوّات محدّثیندن عمرو بن رفاعه نك
جدّی اسمیدر المخاوتة مفاعله وزننده اوغرلین باقمق معناسنه در که دزدیده نکاه تعبیر اولنور آنك نظرندن
منظورك خبری اولمز تقول خاوت طرفه دونی ای سارقه الخبت خانك فتحی ویانك سکونیله والخبوت قعود
وزننده سلمك وسس ویرمك معناسنه در یقال خات الرجل یخبت خبتا وخبوتا اذا صوّت وخبت خوت لفظنده
لغتدر که برنسنه یه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات ماله یخبته بمعنی یخوته خبت خانك کسریله بلخ
قضاسنده برقریه آدیدر فصــــل الدال المهملة درست ضمتینله اسماء رجالدندر درست بن رباط الفقیمی
شعرادندر ودرست بن زیاد وفرزندی یحیی وفرزند زاده سی زکریا ودرست بن حمزه ودرست بن حکیم ودرست بن
سهل ودرست بن نصر الزاهد وابراهیم بن جعفر بن درست وجعفر بن درستویه محدّثلردر اشبو درست کلمه سی لفظ
فارسیدر صاغ وصحیح معناسنه در الدست دالك فتحی وسینك سکونیله دشت معناسنه در که اووه یه دینور وبودشت
معربیدر ودست رطوبتلق ثوبه وبرقات لباسه دینور ودست الورق بردسته کاغده دینور ودست مجلسك صدرینه
دینور وبو معنالرده دست کلمه سی فارسیدن معرّبدر یعنی فی الاصل فارسی اولوب عرب دخی اخذ وتصرف ایلدیلر
جمعنده دسوت دیدیلر اشبو دست لفظنك فارسیده اون بش معناسی واردر نته که برهان قاطع ترجمه مزده
مشروحدر ومقامات حریریده مثاللری مسطوردر دستوا دالك فتحی وتای فوقیه نك ضمی والفك قصریله
شهر اهواز قصبه سنده برقریه آدیدر نسبتنده دستوائی دیرلر نونله ودستوآئی دینور همزه ایله دوست دالك ضمیله که
بودخی لفظ فارسیدر القابدندر اعلام وافاضلدن قاسم بن نصر بن العابد لقبی وعبد الکریم بن عثمان بن محمد بن
یوسف العلاف جدّینك جدّی وبونك اصحابنك لقبیدر دستویه تانك وواوك فتحی ویانك سکونیله اسمادندر
ابو زرعه محمد بن محمد بن دستویه محدّثیندندر الدشت دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله دوز اووه یه دینور ذکر اولنان
دست بوندن معرّبدر بونلرك حالی تعریب ماده سنده بیان اولندی ودشت اربل ایله تبریز بیننده بربلده آدیدر واصفهان
قضاسنده برقریه در دشت الارزن شیرازده برموضعدر الدعت ضرب وزننده عنف وشدتله اوته قاقمق
معناسنه در یقال دعته دعتا من الباب الثالث اذا دفعه عنیفا الدغت دالك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
اولدرنجه قدر بوغازینی صقوب بوغمق معناسنه در یقال دغته دغتا من الباب الثالث اذا خنقه حتی قتله فصــــل
الذال المعجمة الذأت ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله پك شدتله بوغمق معناسنه در یقال ذأته ذأتا من الباب الثالث
اذا خنقه اشدّ الخنق الذعت عین مهمله ایله ذأت وزننده ومرادفیدر یقال ذعته ذعتا من الباب الثالث بمعنی ذأته

وطبراغه بله مك معناسنه در یقال ذعته اذا معکه فی التراب وشدتله دفع ایلمك معناسنه در یقال ذعته اذا دفعه عنیفا
الذمت سمت وزننده برکسه نك مزاجی ووجودی صحتی حالندن متغیر اولوب آرقلنمق معناسنه در یقال ذمت
الرجل ذمتا من الباب الثانی اذا تغیر وهزل ذیت وذیت ذالك فتحی ویانك سکونی وابن القطاع روایتی اوزره تانك
حرکات ثلاثیله وذیه وذیة ذالك فتحی ویانك تشدیدیله وذیا وذیا قصر ایله کیت وکیت معناسنه در که مبهم
وقصه خبردن کنایه در شویله شویله دیمکدر مثلا شویله شویله دیدیلر دیجك رده قالوا کیت وکیت وذیت وذیت وذیه
وذیه وذیا وذیا دیرلر مؤلفك کیت ماده سنده بیانته کوره بونلرك اصللری هادر که کیه وذیه ایدی وشارحك بیانته کوره
ذیت کلمه سنك اصلی ذیو ایدی واو حذف اولنوب حرفین اوزره قالدقده یایه شدّه ویرلدی اسم اولدیغیچون
بعده شدّه دن تاء عوض قلندی واکرتانی ازاله ایله ینه هاء اتیان اولنورسه یاخود الف ایراد اولنورسه شدّه اعاده
اولنوب ذیه وذیه وذیا وذیا دینور ذات اسمادندر عبد الرحمن بن احمد بن علك بن ذات فقیه ومحدّثدر
فصــــل الراء الربت فتحتینله برنسنه قپانوب بغلنمق استغلاق معناسنه در یقال ربت الشیء ربتا من الباب الرابع
اذا استغلق الربت نبت وزننده بسلمك تربیه معناسنه در یقال ربت الصبی ربتا من الباب الثانی اذا رباه التربیت
تفعیل وزننده بودخی بسلمك معناسنه در یقال ربت الربیب تربیتا اذا رباه وچوجق اویومق ایچون یانلرینه آهسته
آهسته اورمق معناسنه در که طاپله مق تعبیر اولنور یقال ربت الصبی اذا ضرب بیده علی جنبه قلیلا لینام الرت
رانك فتحی وتانك تشدیدیله صقندر برقومك رئیس وسرکرده سنه دینور جمعی رتان کلور رانك ضمی وتانك تشدیدیله
ورتوت کلور رانك ضمیله ورتوت خنازیره دینور که خنزیرك جمعیدر بوکده رت مفردیدر اساسك بیانته کوره
رت شدید وجریء اولان ارکك خنزیره دینور جمعی رتوت کلور یقولون کانهم الرتوت وهی ذکورة الخنازیر
وفحولها التی فیها شدّة وجرأة بعده رئیس ومهتر قوم معناسنده استعمال اولنمشدر یقال هو رت من الرتوت
ای من علیتهم وسادتهم الرتة رانك ضمی وتانك تشدیدیله لسانده اولان عجمه وحکله حالتنه دینور که لسانده
طوتقونلق اولمغله طلاقت وفصاحتله تکلم ایده میوب اداء مرامده عسرت چکر یقال فی لسانه رتة ای عجمة
وحکلة الرتت فتحتینله برکسه نك لسانده رته اولمق معناسنه در یقال رت الرجل رتتا من الباب الرابع
اذا کانت فی لسانه رته بونك وصفنده ارت ومؤنثنده رتاء وجمعنده رت دینور رانك ضمیله احمر وحمراء وحمر کبی
الارتات همزه نك کسریله حق تعالی برآدمی ارت قلمق معناسنه در یقال ارته الله ارتاتا فرتت هو الرتة
زلزله وزننده تاء حرفنده پیه یی اولمغله تت تت دیه رك تکلم ایلمك معناسنه در یقال رترت الرجل اذا تعتع فی التاء
الرتی رانك ضمی وتانك تشدیدیله ربی وزننده بیه یی خاتونه دینور لثغاء معناسنه الارت فتحتینله وصفدر
نته که ذکر اولندی وارت اسمادندر خباب بن الارت اصحابدندر وایاس بن الارت کرماء وشعرادندر
رسته رانك ضمی وسینك سکونیله حفاظدن عبد الرحمن بن عمر بن ابی الحسن الزهری الاصبهانی لقبیدر
اشبو رسته کلمه سی فارسیدر معانی کثیره سی واردر نته که ترجمه برهانده مشروحدر الرفت قافیله ضرب
وزننده برنسنه یی ریزه ریزه ایدوب اوفاتمق معناسنه در یقال رفت الشیء رفتا من الباب الثانی اذا کسره ودقه
وبو معناده لازم اولور قریلوب ریزه ریزه اولمق معناسنه یقال رفت العظم اذا انکسر واندق وکسلمك
معناسنه در یقال رفت الحبل اذا انقطع الارفتات افتعال وزننده رفت معنالرینه در یقال ارفتّ العظم
اذا انکسر واندق ویقال ارفتّ الحبل اذا انقطع الرفات غراب وزننده چوریوب ریزه ریزه اوفانمش
نسنه یه دینور حطام معناسنه یقال عظم رفات ای حطام الرفت صرد وزننده صمانه اطلاق اولنور تبن کبی
وهر نسنه یی ریزه ریزه خرد خشخاش ایدن شیئه دینور یقال فلان رفت طحن اولیده بمعنی مفعول ویا بده بمعنی
فاعلدر الرات کات وزننده بمعنی لغتده صمانه دینور تبن معناسنه جمعی روات کلور رانك ضمی وواوك شدّه سیله
فصــــل الزای المعجمة الزأت زانك فتحی وهمزه نك سکونیله برکسه نك دروتی غیظ وغضبله طولدرمق
معناسنه خصائصدندر یقال زأته غیظا من الباب الثالث اذا ملأه به الزت زانك فتحی وتانك تشدیدیله بزه مك تزیین
معناسنه در یقال زتت الماشطة العروس زتا من الباب الاول اذا زینتها التزتیت تفعیل وزننده زت معناسنه در
التزتت تفعل وزننده بزنمك معناسنه در یقال زتتها تزتیتا فتزتت ای تزینت الزعت ضرب وزننده بوغمق معناسنه در
یقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه وبونك باب ثالثدن اولمسی ظاهر اشوانددر یاخود زعت مشاکله سنه مبنیدر
الزعت زانك فتحی وعین مهمله نك سکونیله بودخی بوغمق معناسنه در یقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه
الزفت زانك فتحی وفانك سکونیله طولدرمق معناسنه در یقال زفت الاناء زفتا من الباب الاول اذا ملأه وبرکسه غیظ ایلمك

معناسنه‌در یقال زفت فلانا اذا غاظه وقوومق معناسنه‌در یقال زفته اذا طرده ودابه سورمك سوق معناسنه‌در
ودفع ومنع معنالرینه‌در و برکسیه محنت وشدت یتشدرمك ارهاق معناسنه‌در ورنج وزحمت ویروب یورمق اتعاب
معناسنه‌در وطولدرمق معناسندن مأخوذدرکه زفت الحدیث فی اذنه دیرلر افرغه معناسنه الزفت زانك کسریله
قار اسمیدرکه ترکیده دخی زفت ایله متعارفدر مؤلف کرچه قاری قیرایله وقیری اختلاف اوزره تفسیر ایلمشدر لکن
مفرداتده قار وقیر قاره صاقز ایله مفسردرکه اصلی عراق دیارنده اتی صولردن قینایوب چقر منعقد اولدقده زفت کبی
برنسنه اولور وزفت چام اغاجلرندن حاصل اولور ایکی نوعدر بری رطب وبری یابس در یابس اولان دخی یا مطبوخدر
یا بنفسه منجمد اولور اشجاردن بنفسه سیلان ایدنه زفت دیرلر طبخ وصناعتله اولانه قطران دیرلر وزفت بردواء یعنی
بردارو اسمیدرکه ادویه دندر و بو قاره صاقز دیدکلری نسنه اوله جقدرکه مرهملرده ادخال اولنور زفت بحری
دخی دیرلر وسائر خواصی دخی واردر بحره نسبتی یردن نفت یاغی کبی قینایوب چقدیغی مناسبتنه مبنی در المزفت
تشدید فا ایله معظم وزننده زفتلنمش نسنه‌یه دینور یقال جرة مزفتة ای مطلیة بالزفت الازدفات افتعال وزننده
برنسنه‌یی تمامه اخذ وقبض ایلمك معناسنه‌درکه مجموعنی زفت کبی استیعاب ایلمکدن عبارتدر یقال ازدفت
المال اذا استوعبه الزکت زانك فتحی وکافك سکونیله طولدرمق علی قول خاصة قربه طولدرمق معناسنه‌در
یقال زکت القربة زکتا من الباب الاول اذا ملأها و بو معنادندرکه زکتة الحدیث دیرسن اوعیته اتاه معناسنه
وزکت برموضع آدیدر التزکیت تفعیل وزننده زکت معناسنه‌در یقال زکت القربة تزکیتا اذا ملأها
الازکات همزه‌نك کسریله اول معنایه‌در یقال ازکتها بمعنی زکتها وطوغورمق معناسنه‌در یقال ازکتت
المرأة اذا ولدت المزکوت مسکوت وزننده مهموم وتاسه‌ناك آدمه دینور وقارنده عورطه سی اولان چکرکه‌یه دینور
وشدتلو صوغوقده اوغرایوب اوشومش اولان کمسه‌یه دینور الزمانة کرامه وزننده تمکینلو صاحب وقار اولمق
معناسنه‌در یقال زمت الرجل زمانة من الباب الخامس اذا وقر الزمیت امیر وزننده وقور وصاحب تمکین آدمه
دینور الزمیت سکیت وزننده که مبالغه‌در بغایت وقور ولکرلو اهل تمکین آدمه دینور یقال رجل زمیت کامیر
ای وقور ویقال رجل زمیت کسکیت ای اوقرمنه الزمت تشدید میمله زمج وزننده برقوش اسمیدرکه کونا کون
رنکلر ایله متلون کورینور شارحك بیاننه کوره توپلری سیاه وایاقلری ومنقاری قزل برقوشدر کونش طوقندجه
کونا کون رنکلر ایله نمایان اولور عامه‌نك بوقلمون دیدکلری بو اوله جقدر لکن مفردات سائره بیاننه کوره زمت
واقعا اول کونه برقوشدر هندستانده ایلا اول نام طاغده اولور وبوقلمون کلر هیئتنده برجانوردرکه اولدخی کونشده
جانفس کبی کونا کون رنکلر ایله کورینور الازمئنات اضمحلال وزننده ماده مزبوره‌دن مأخوذدر کونا کون
رنکلره کیرمك معناسنه‌در یقال ازمأنت یزمئنت ازمئنانا اذا تلون الوانا متغایرة کرك صوری اولسون وکرك معنوی
اولسون که تلون طبیعتدن ناشی اولور زناته نونله کتابه وزننده مغرب ایلنده بر بیوك قبیله آدیدر مشهور منجم
زناتی آنلردندر الزیت بیت وزننده معاویة بن سعدك فرسی اسمیدر وزیت برنوع یاغ اسمیدرکه زیتون یاغی دیدیکمزدر
وزیت مصدر اولور برنسنه‌یه زیتون یاغی قومق معناسنه تقول زت الطعام ازیته زیتا اذا جعلت فیه الزیت شارح تای
مشدده ایله ازته نسخه‌لرنی تخطئه ایلمشدر و برکسیه زیتون یاغی یدرمك معناسنه‌در یقال زاتهم ای اطعمهم الزیت
الزیتون شجر معروفدرکه زیتون اغاجی تعبیر اولنور شارح دیرکه میوه‌سنه وشجرینه زیتون اطلاق اولنور واحدی
زیتونه‌در وزیتون دمشق شامده واقع مسجدك اسمیدر علی قول جبال شامه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره
طور سیناده مناجاتکاه حضرت موسی اولان مسجد اوله جقدر وزیتون چین اولکه‌سنده بربلده آدیدر وصعید
قضاسنده برقریه‌در و بررجل آدیدر الزیتونة هاءیله بادیة شامده بربقعه آدیدر عین الزیتونه مغربده افریقیه
اولکه‌سنده برموضعدر احجار الزیت مدینه منوره‌ده برموضعدر قصر الزیت بصره‌ده برموضعدر المزیت
مبیت وزننده والمزیوت اصلی اوزره اسم مفعوللردر زیتون یاغی قونمش وآنکله یاغلنمش نسنه‌یه دینور الازدیات
ازدیاد وزننده زیتون یاغی سورنمك معناسنه‌در یقال ازدات الرجل ازدیاتا اذا ادهن بالزیت الازاتة همزه‌نك
کسریله برکسنه‌نك زیتون یاغی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ازاتوا اذا کثر عندهم الزیت الاستزاتة استزاده
وزننده زیتون یاغی ایستمك معناسنه‌در یقال استزات الرجل اذا طلب الزیت الزیتیة لبید بن عمرو الغسانی
فرسنك اسمیدر فصل السین السأت سینك فتحی وهمزه‌نك کسریله بوغمق معناسنه‌در یقال سأته
سأتا من الباب الثالث اذا خنقه السأتان شفتان وزننده بوغاز دلیکنك ایکی جانبنه دینورکه خنق ایدن کمسه‌نك
اورازه ایکی پرمقلری کلور سأت مفردیدر فتحتینله السبت نبت وزننده سکون وراحت ایلمك معناسنه‌در

یقال سبت الرجل یسبت من الباب الاول والثانی اذا استراح وسکن وکسمك معناسنه‌در یقال سبت الشیء اذا قطعه
وسبت دهر وزمانه دینور کما سیذکر وباش تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سبت رأسه اذا حلقه وباشده بوریلوب طوپ
اولان صاچدن برمقدارنی صالیورمك معناسنه‌در یقال سبت شعره اذا ارسله عن العقص وسبت دوه‌یه مخصوص
برکونه یوروییش اسمیدرکه مراد سیر سریعدر وسبت متحیر اولمق معناسنه‌در یقال سبت الرجل اذا حار وسبت
بوکرك صوی آته دینور وصف بالمصدردر قطع مسافه ایلدیکیچون یقال فرس سبت ای جواد وحدتلو حشاری
سرکش وکستاخ وجریء اوغلانه دینور یقال غلام سبت ای عارم جریء ویبون اورمق معناسنه‌در یقال سبت عنقه
اذا ضربه وسبت هفته کونلرندن برکون آدیدرکه فارسیده شنبه ولساننزده جمعه ایرتسی تعبیر اولنور جمع قلتی
اسبت کلور فلس وافلس کبی وجمع کثرتی سبوت کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قطع معناسندن مأخوذدر
زیرا حق جل وعلا ارض وسماواتك خلقته احد کوننی ابتدا ایدوب التی کون مدتده اتمام ویوم مزبورده خلق وایجاد
عملنی قطع ایلمکله سبت ایله مسما اولمشدر و بوراده یومدن مراد مقدار یومدر وتدریجی خلقی دلیل اختیار واعتبار
نظاردر وعباده تأنی اطفنی تعلیمه مبنی در وسبت اویقوجی کمسه‌یه دینور یقال رجل سبت ای کثیر النوم وبغایت زیرك
وداهیه اولان کشی‌یه دینور وسبت یهود طائفه‌سی سبت کوننه متعلق معیشت واکتسابدن منقطع اولمق مقوله‌سی
اموره قیام ومراعات ایلمك معناسنه‌در یقال سبت الیهود اذا قاموا بامره السبات غراب وزننده بودخی پك زیرك
وداهیه وعیار اولان کشی‌یه دینور واویقویه اطلاق اولنور علی قول غشیه کبی خفیجه اویقویه دینور یاخود اویقونك
ابتداسنه دینورکه هنوز دماغه استیلا ایلیه قلبه سرایت ایده جکدر پس قلبی دخی بصدقده سبات اطلاق اولنمز
شارح دیرکه بعض نسخه‌ده اوخفیفه عنوانده مرسوم اولمغله خفیف اویقو دیمك اولورکه امر غمه اوله جقدر
ونومه سبات اطلاقی مجازدر موجب راحت اولدیغنه مبنی در وقوله تعالی وجعلنا نومکم سباتا ای قطعا عن الاحساس
والحرکة استراحة للقوی الحیوانیة وازاحة لکلالها اوموتا لانه احد التوفیین ومنه المسبوت للمیت وبین الاطباء سبات
تعبیر اولنان عارضه بو معنادن مأخوذدر او یقودن کوزنی آچوب باشنی قالدرهمز اولور وسبات دهر وزمانه اطلاق
اولنور یقال مضی علیه سبت وسبات ای دهر وسبات بلاحرف تعریف ابراهیم بن دیس نام محدثك لقبیدر
ابناسبات لیل ونهاره اطلاق اولنور دهر معناسندن مأخوذدر شارح دیرکه ابناسبات فی الاصل ایکی برادر اولوب
بری شمسك محل طلوعنه اطلاع ایچون مشرق طرفنه ودیکری مغرب جانبنه عزیمت ایدوب من بعد بری برینه
ملاقاتلری میسر اولمامغله بعد الافتراق اجتماعلری وقوع بولمیانلر حقنده ابناسبات ضرب مثل اولمشدر بومناسبتله
لیل ونهاره اطلاق ایدرلر السبت سینك کسریله صغردریلرینه دینور جلود البقر معناسنه‌که مراد دباغت
اولنمش دریلردر جمیع انواعی اعتباریله در علی قول مطلقا دباغت اولنمش دری‌یه دینور بقرك وسائرك اولسون
یاخود قرظ ایله یعنی بلاموداله دباغت اولنمش دری‌یه مخصوصدر ترکیده کون تعبیر ایتدکلریدر شارحك بیاننه کوره
دباغتله تو یلرك حلق وازاله اولندیغنه مبنی در نعال سبتیه بو کمسنو بدر واول نعله دخی سبت اطلاق اولنور انسلاله
السبت سینك ضمیله خاتم چچکنه شبیه بر نبات آدیدر سینك فتحیله ده زبانزددر المسبت محسن وزننده اسباتدن
اسم فاعلدر اصلا حرکت ایلمیین یعنی حرکته مجال اولان کشی‌یه دینور شدت جراحت ومرض مقوله‌سی
عارضه‌دن ناشی یقال اصبح مسبتا ای لایتحرك وسبت کوننه داخل اولان کشی‌یه دینور کما یقال اسبت الرجل اذا دخل
فی السبت السبتة سینك فتحیله والسبت والسنبتة بونلرده سبت کبی زماندن برمدته اطلاق اولنور تقول
اقمت عنده سبتا وسبتة وسنبتا وسنبتة ای برهة کفرسبت شامدیارنده برموضع آدیدر المسبوت میته اطلاق اولنور
مقطوع الحیاة اولدیغیچون المنسبت اسم فاعل بنیه‌سیله شول تازه خرمایه اطلاق اولنورکه هر یری نضج بولوب
اولمش اوله‌که قوروقلق حالتی منقطع اولور یقال رطب منسبت اذا عمه الارطاب السنبتی حبنطی وزننده جری
ودلیر اولان انسان وحیوانه دینور یائی الحاق ایچوندر زیرا سنبتاة دخی دیرلر وسنبتی قبلانه اطلاق اولنور جر أتمبتاء
جمعی سبانت کلور نونك کسریله السبتة سینك فتحیله کچی‌یه دینور معزی معناسنه السبنتان سینك کسریله
احمق وعاجز کشی‌یه دینور الانسبات انفعال وزننده برنسنه سونوب اوزانمق معناسنه‌در یقال انسبت الشیء
اذا امتد ویقال فی وجهه انسبات ای طول وامتداد یعنی یوزنده سوبولك واردر السبتاء حمراء وزننده شول قیون
وکچی مقوله‌سنه دینورکه قولاقلری اوزون اوله‌رق یاخود قصه اوله‌رق یایغین اوله اول کونه قولاق آنده اولورسه کوکج
تعبیر اولنورکه دیکسنه طورمز اولور یقال شاة سبتاء ای منتشرة الاذن فی طول اوقصر وسبتاء اوه‌یه دینور
صحرا معناسنه سبته بلده وزننده مغربده بربلده آدیدر اندلس مقابلنده دوشر آق دکزدن بحر محیطه چقه جق

بوغاز آتك قريندهٔ اولمغله سبته بوغازى تعبير اولنور آندن سلفده اعلام وفيره ظهور ايلمشدر السبت فلز وزننده
شبت نعناسنه دركه ايكيسيده شود معربيدر وشود كسر تيله فارسيدر تركيده دره اوتى ديدكلرى نبات اسميدر
سبخت سينك وباى مشدده نك ضميله ابو عبيده نك لقبيدر مترجم ديركه ابو عبيده كه معمر بن المثنى البصرى
النحويدر علوم عربيه وفنون ادبيه نك ناقدو بصيرى وواقف وخبيرى ايدى يوزدن متجاوز تأليفاتى خصوصا كتاب
المجاز نام اثر فضائل آياتى واردر وسبخت سوخت فارسى معربيدركه سوختن دن ماضيدر سوختن دورتمك
وسانجمق معناسنه در مرحوم بغايت دلازار اولمغله لساندن صغير وكبير خلاص بولميوب هركسك حقنده طعن
وطنزى مقرر ايدى عامهٔ ناس لساندن خوف ايدرلر ايدى بر آدمه حرف انداز اولدقده حضار برى بوبنه
ابو عبيده نيز سوخت يعنى بنه صوقدى ودورتدى ديمكدر حتى اصمعى دخى مرقومك لساندن احتراز ايدر ايدى
وسبخت زموخت فارسى معربى اولمق دخى ممكندركه عقده معناسنه در مرقومك وزن طبع اشعارده وابهسى كتابه
اولمغله بربيتى انشاده قادر اوله ميوب وتلاوت قرآنده لحن وانعقادى وارايدى ايمدى اشبو ابو عبيده وجه مذكور
اوزره هابله در وبنه فن لغت وادبيه ده يكتا قاسم بن سلام كه لغتده غريب المصنف مؤلفيدر هاسز ابو عبيددر
رحمهما الله تعالى السبروت زنبور وزننده اصلا نبات اثرى اولميان قيريره دينور ارض قفر معناسنه يقال ارض
سبروت اى قفر لانبات فيه وقولهم ارض ساريت من باب ثوب اخلاق كويا كه اول يردن هر جزؤ اعتبار اولنمشدر
ويك آز وكز نسنه يه دينوركه برايشه يرايوب وبر برطوتمز اولور يقال مال سبروت اى قليل تافه وفقير وكدايه دينور يقال
رجل سبروت اى فقير وساده رو اوغلانه دينور جمعى ساريت كلور وسبارى كلور وبو نوادردندر السبريت كبريت
وزننده والسبرات نبراس وزننده والسبرت قنفذ وزننده بونلرده فقير وكدايه دينور بونلركده جمعلرى ساريت
كلور السبرتة دحرجة وزننده قانع وخرسند اولمق معناسنه در يقال سبرت الرجل اذا قنع المسبرت مدحرج
وزننده بوزنده وكوده سنده قيلى وتويى اولميان كشى يه دينور آق اغالر كبى يقال رجل مسبرت اى لاشعر عليه
السبريت شنليد وزننده بدخوى آدمه دينور سبرت جعفر وزننده طرابلس مغربده برچارشو آديدر الست
سينك كسرى وتانك تشديديله اعداد جمله سندن التى عدده دينور فارسيده شش مراد قيدر بونك اصلى سدس
ايدى سين تايه ابدال اولندقدنصكره دال تايه ادغام اولندى صاحب مصباحك بيانه كوره ست كلمه سنك مصغرنده
سديس وسديسه وجمعنده اسداس دينور وابن السكيت نقلى اوزره عندى ستة رجال وست نسوة دينور كذلك
عندى ستة رجال ونسوة دينوركه نسوة كلمه سى رجال اوزره معطوفيتله مجروردر بنم يانمده اوج رجل واوج خاتون
واردر ديمكدر كه عندى ثلاثة من الرجال وثلاث من النساء سبكنده در وعندى ستة رجال ونسوة دينوركه نسوة سنه
اوزره معطوفيتله مرفوعدر عندى ستة من الرجال ونسوة سوى هذه الستة سبكنده دركه بنم يانمده التى نفر رجال
وبرقاچ خاتون واردر ديمكدر كذلك هر عددلرده كه آندن ايكى جمع افراد اولنمق قابل اوله حال بو منوال اوزره در
وصمنا ستة من شوال دينورهايله اكر معدود اراده اولنور ايسه زيرا مذكردر وستا دينورهاسز اكر عدد اراده
اولنورسه وبوماده دن فاعل صيغه سى مراد اولندقده كه التنجى ديمك اولور سدس لفظى اصليسى اعتباريله سادس
وست كلمه سنه نظر ايله سات دينوركه اصلى سانت اولوب ادغام اولنمشدر وحرف مكرر آخر كلمه ده واقع اولدقده
اولك دلالتنه اعتمادا يايه قلب اولنمق حطرده سنه مبنى سادسده سادى دخى دينور تسنن وتسرر كلمه لرنده تسنى
وتسرى ديديكى كبى وقاعده دركه اسماء اعداد ماده لرنده مذكر ومؤنث جمع اولوب اكر مذكر سابق ايسه اسم عدد
مذكر قلنوركه هايله ايراد اولنور يقال عندى ستة رجال ونساء واكر مؤنث سابق ايسه مؤنث قلنور يقال عندى
ست نساء ورجال نته كه قام زيد وهند وقامت هند وزيد ديرلر سابق اعتبار اولنوب لفظ آنك اوزرينه مبنى اولور انتهى
الست سينك فتحيله بدوناسزا كلامه دينور وعيب ونقيصه يه دينور غريبدركه داله سد دخى بو معنايه اولمغله تانك
دالدن تبديله اولمق محتملدر ستى سينك كسريله بركلمه دركه قول وجاريه قسمى انكله قادينلرينه نداو خطاب ايدرلر
ياست جهانى تاويلنده دركه تملك كليدن كنايه در ياخود بولفظدر صواب اولان سيدتى ديمكدر پس شيدتى
لفظندن مخفف اولور بنم افندم ديمك اولور وستى بنت ابى عثمان الصابونى محدثه در ستيته جهينه وزننده
برنيجه خاتون اسمليدركه جمله سى محدثه لردر واحد بن محمد بن سلامة الستيتى محدثدر حصن ابن ستين ملاطيه
مقابلنده برحصن آديدر ظاهرا شمدى خرابدر ياخود اسم ديكر ايله مشتهردر زيرا اوراده حصن بطريق وحصن
منصور واردر لكن حصن ابن ستين ايله متعارف نسنه يوقدر ستيك سينك وتاى مشدده نك كسريله كه فارسى
اوزره متصرفدركه ستى مصغرى اوله جقدر زيرا فارسيده كاف اداة تصغيردر تعريبنده ياء مفتوح قلنمشدر بنت

مطلب

مطلب مهمه

معمر آنكله تسميه اولنمشدر كه محدثه در واحد بن محمد بن سته كه سينك فتحيله در محدثيندندر سجستان سينك
وجيمك كسريله وسينك فتحيله زبانزددر مشرق ديارنده برايالت آديدر ايرانك شرقسنده برايالت جسيمه دركه حالا
سيستان تعبير اولنور وسجستان معربيدر السحت سينك ضمى وحانك سكونيله وضمتيله لغتدر حرام معناسنه دركه
كسبى واكلى محظور اولان نسنه دن عبارتدر على قول سحت شول كسب خبيثه دينوركه صاحبنه عار ونقيصه يى
مستلزم اوله جمعى اسحات كلور يقال هو يأكل السحت اى الحرام او ما خبث من المكاسب فلزم عنه العار مؤلفك
بصائرده بيانه كوره اصل سحت برنسنه نك استيصال اوزره صويلمش قبوغنه دينور بعده صاحبنه عار ونقيصه يى مستلزم
اولان حرام ومحظورده استعمال اولنمشدر كويا كه صاحبنك دينى ومروتنى اهلاك واستيصال ايدوب ياخود بركتنى
ازاله ايلديكنه مبنى در وكسب خبيث نره بور ثمن كلب وخمر وخنزير مقوله سى مكاسبدر الاسحات اسكات وزننده
حرام كسب ايلمك معناسنه در يقال اسحت الرجل اذا اكتسب السحت وبرشيئى استيصال ايلمك يعنى تمامه
كيدرمك ياكوكندن قوپرمق معناسنه در يقال اسحت الشيء اذا استأصله وبركسنه نك قزانجى حرام ياخود خبيث
اولمق معناسنه در يقال اسحت تجارته اى خبث وحرمت بوراده واواو معناسنه در السحت ضرب وزننده
اسحات ايله ايكى معناى اولده مرادفدر يقال سحت الرجل سحتا من الباب الثالث اذا اكتسب السحت ويقال سحت
الشيء اذا استأصله وسحت قبوق ودرى مقوله سنى صويوب كيدرمك معناسنه در يقال سحت الشحم عن اللحم
اذا قشره وسحت خالص ويغش معناسنه استعمال اولنور كويا كه شوائبى استيصال اولنمشدر ومنه يقال برد سحت
اى صادق وهدر وتلف معناسنه استعمال اولنور يقال ماله ودمه سحت اى لاشيء على من اعدمهما بل يهدران وهو
من الاهلاك والاستيصال وسحت پيرتمش اسكى ثوبه اطلاق اولنور يقال ثوب سحت اى خلق المسحوت اذهاب
واستيصال اولنمش نسنه يه دينور يقال مال مسحوت اى مذهب بو معنادندركه هر نقدر اكل ايلسه اصلا شبع كلمين
كشى يه مسحوت الجوف اطلاق اولنور واكثرى تخمه وامتلايه مبتلا اولان كشى يه ده اطلاق اولنمغله ضد اولور زيرا
هضم ايلمامكدن نشئت ايدر لكن فى الحقيقه بينلرنده شبه تضاد واردر ومسحوت الجوف معده وبطنى واسع اولان
كشى يه اطلاق اولنور السحت مكرم وزننده بودخى استيصال وجهيله ازاله واذهاب اولنمش نسنه يه دينور مسحوت
كبى السحت ضمتيله والسحيت امير وزننده بونلرده مسحت معناسنه در يقال مال مسحوت ومسحت وسحت وسحيت
اى مذهب الاسحت احمر وزننده شول سنه يه دينوركه آنده اصلا اوت واوتلاق اثرى ظهور ايلميه اجدب كبى يقال عام
اسحت اى لارعى فيه السحناء جدباء وزننده ومرادفيدر كه اوتلاقدن خالى يره دينور يقال ارض سحناء اى لارعى
فيها السحتوت سينك ضميله باغى آزجه اولان سويقه يعنى قاوده دينور وك اسكى ثوبه دينور وبو مشق طراقلى چول
صحرايه دينور السحتيت كبريت وزننده بودخى باغى آزجه اولان قاوده دينور السحتى سينك فتحيله اسكى
ثوبه دينوركه مبالغه نفسنه منسوبدر سحيت زبير وزننده طرف اشرف حضرت رسالتپناهى يه رعين
قبيله سندن وارد اولان ايلچيلردن مبرح بن شهاب الرعينى نام كسه نك جدى اسميدر السحلوت زنبور وزننده
بى باك ولاابالييانه طور اولان عورته دينور مرأة ماجنه معناسنه ذكر اولنان سحت لفظندن مأخوذ در السخت
سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله قاتى وشديد معناسنه در شارح ديركه بو لفظ فارسيدر عرب دخى استعمال
ايلمشدر السخيت امير وزننده بودخى قاتى وشديد اولان شيئه دينور مؤلف مسامحه اوزره بيان ايلمشدر يقال شيء
سخت وسخيت اى شديد السخت سينك ضميله آت وقاطر كبى ذات الحوافر اولان حيوانك عقب تولدده
ياوريلرينك قارنلرندن ابتدا چقان مردار شيئه دينور نته كه قوزينك قارنندن چقانه ردج ومعصومدن چقانه
عقى دينور السختيت سينك كسريله سختيت وزننده ومراد فيدركه ذكر اولندى وشديد الارتفاع اولان
غباره دينور وياض وخاص اونه دينور ومطلقا قاتى وشديد اولان شيئه دينور السختوت صماقى كبى دوز
واملس اولان شيئه دينور السختيان سينك كسرى وفتحيله دباغت اولنمش كچى درسنه دينور وبو فارسيدن
معربدر تركيده دخى سختيان دينور اعلام سلفدن ايوب السختيانى اكا منسوبدركه سختيان فروش ايدى سختان
سلمان وزننده وسخيت زبير وزننده ايكى محدث اسميدر سبرت سينك ضميله مغربده بربلده آديدر سرته
جرعه وزننده اندلس اولكه سنك جوفنده يعنى وسطنده بربلده در قاسم بن ابى شجاع السرتى المحدث
اورايه منسوبدر السفت سينك فتحى وفانك سكونيله برنسنه يى چوق ايچوب لكن قانميوب صوسزلغى كتمز
اولمق معناسنه در يقال سفت الرجل سفتا من الباب الرابع اذا اكثر من الشراب ولم يرو السفت زفت وزننده
ومراد فيدر السفت كتف وزننده بركتسز طعامه دينور يقال طعام سفت اى لابركة فيه السقت سينك فتحى

وقافك سكونيله والسقت فتحتيله برنسنه بركنسز اولمق معناسنه در يقال سقت الشیء سقتا وسقتا من الباب الرابع
اذالم تكن فيه بركة السقت كتف وزننده بركنسز شيئه دينور السكت سينك فتحى وكافك سكونيله والسكوت
قعود وزننده والسكات سئوال وزننده خاموش اولمق معناسنه در كه ترك كلام ايلمكدن عبارتدر تركيده صوصمق
تعبير اولنور يقال سكت الرجل سكتا وسكوتا وسكاتا من الباب الاول اذا صمت وسكت كثير السكوت اولان كمسيه
دينور اطلاق بالمصدردر ومطرب نغمات ايدر ايكن ايكى نغمه نك ميانى صولق المقسزين فصل ايلمكه دينور بحو دارك
سكته تعبيرلرى بوندن مأخوذدر وسكت وسكوت اولمك معناسنه استعمال اولنور يقال سكت الرجل اذامات
الساكوتة سكوت معناسنه در مؤلف سكات اوزره عطف ايلمكله بودخى مصدر اولمق اقتضا ايدر لكن
اسم اولمق اغلبدر وساكوته كثير السكوت اولان كشى يه دينور السكيت حلتيت وزننده والسكيت سكين
وزننده والسكيت مصغر بنيه سيله كه تكبير ايچوندر والسكيت كافك تشديديله قبيص وزننده والساكوت
والساكوتة كما ذكر جمله سى كثير السكوت اولان كشى يه دينور السكات سينك ضميله مصدر درنته كه
ذكر اولندى وسكات وسكاته هايله موجب سكوت اولان شيئه دينور يقال رماه بسكات وسكاتة اى بما يسكته
وبركمسه بر مصلحتى بتورمك اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور كه سكوت وسكونى مستلزمدر يقال هو على سكات
الامر اى مشرف على قضائه وسكات شول يلانه اطلاق اولنور كه صوقدقجه يلان اولديغى بيلنمز اوله يعنى پك آهسته
وكيزلنه رك كلوب صوقار اوله الاسكات همزه نك كسريله متكلمك سوزى قالميوب منقطع اولمغله خاموش اولمق
معناسنه در يقال اسكت الرجل اذا انقطع كلامه فلم يتكلم قال الشارح يقال تكلم فلان ثم سكت فاذا افحم قيل اسكت
ويقال اسكته اذا جعله ساكتا السكتة سينك فتحيله بر مرض آديدر بو بر مرضدر كه بطون دماغده ومجراى ار واحده
روحك نفوذنى مانع سده كامله سبيله اعضا حس وحركتدن معطل اولور السكتة جرعه وزننده شول شيئه
دينور كه آنكله چوجق وسائر كمسنه لرآويوب اسكات اولنور يقال ماله سكتة لعياله اى ما يسكتهم به وسكتة قابده قلان
بقيه يه دينور السكيت كميت وزننده وكافك شده سيله لغتدر يارش آتلرندن الك صكره كلان آته دينور كه اونجسى اولور
صاحبى افتخاردن ساكت اولديغى ملاحظه سيله در الاسكات همزه نك فتحيله اجناس مختلفه دن مجتمع ناسه دينور كه
ديرتى تعبير اولنور اوباش معناسنه وبقايا معناسنه دركه هر شيئك بقيه لريدر وفصل صيف اواخرنده كلان ايام معتدله يه
دينور كه خريفه مجاور اولان ايامدر شارحك بيانه كوره اسكات لفظنك معناى اولده مفردى يوقدر سائرلرده مفردى
سكته در وبونلر بقيه معناسندندر السكت كتف وزننده شول كمسيه دينور كه * سو بلمز سو بلمز تمادر مكنونى سو يلر
ناطقه سنجه آز سو يلوب وشو يلدكده كوزل ومضبوط ومعتمد ارسو يلر اوله اصطلاح ده آز سو يلر اوز سو يلر تعبير
اولنور يقال رجل سكت اى قليل الكلام فاذا تكلم احسن المسكت معظم وزننده قيار اوقلرندن الك صكره يه قلان
اوقه دينور كه بهره ونصيبدن اسكات اولنمشدر السلت سينك فتحى ولامك سكونيله كودهدن بغرسقى صيروب
چقارمق معناسنه در يقال سلت المعى سلتا من الباب الثانى والاول اذا اخرجه بيده شارحك بيانه كوره بو ماده
برنسنه يى آخردن صيروب يا صويوب چقرمق معناسنه موضوعدر پس بغرسقى ال ايله صيقوب ايچنده كى
صيروب چقرمق معناسنه ده اولور بو كه كوره اخرجه قولى اخرج مافيه تأويلنده اولور وسلت بورن كسمك
معناسنه در يقال سلت الانف اذا جدعه وتراش ايلمك معناسنه در يقال سلت الشعر اذا حلقه ومطلقا كسمك
معناسنه در يقال سلت الشیء اذا قطعه وهدى دوه سنك قانن چقنجه قدر دريسنى بچاق ايله صويمق معناسنه در كه
علامت ايچون ايدرلر يقال سلت دم البدنة اذا قشره حتى اظهر دمها بعض نسخه ده دم الندبة واقع اولمغله
بدنده اولان جراحت آثرى ديمك اولور وسلت برمقله قابدن طعام بلاشغنى سلوب صيرمق معناسنه در يقال
سلت القصعة اذا مسحها باصبعه وقنه لى خاتون اللرندن قنه بقيه سنى صيروب آتمق معناسنه در يقال سلتت
المرأة الخضاب عن يدها اذا القت عن يدها العصم وبركمسيه اورمق معناسنه در كه در يعنى صيرمقى مستلزمدر
يقال سلت فلانا اذا ضربه واسهال اوزره چقرمق معناسنه در يقال سلت بسلحه اذا رمى الاستلات افتعال
وزننده بودخى قابدن طعام بقيه سنى برمقله سيلوب صيرمق معناسنه در يقال استلت القصعة اذا مسحها باصبعه
السلاتة ثمامه وزننده كاسه نك اطرافندن برمقله صيروب جمع ايتدكلرى طعام بقيه سنه و بلاشغنه دينور الانسلات
انفعال وزننده بركمسه آنسزين برآدمك الندن يا بر كروه ايچندن صيريلوب قورتلمق معناسنه در يقال انسلت عنا
اذا انسل من غير ان يعلم به المسلوت مسكوت وزننده شول كمسه يه دينوركه او وزرنده اولان ات صيريلوب
آلنمش اوله السلت سينك ضميله اربه يه دينور على قول بر نوع اربه اسميدر يا خود طعمنده آكسيلك اولان اربه يه دينور

بو آريه روميده طراغيس وفارسيده جو برهنه وتركيده پيغمبر اربه سى ديدكلرى بدر خرمندن حقد قده بعينه بغداى كبى
قابسز چقر اول نظرده كورنلر بغداى ظن ايدرلر اربه ايله بغداى بيننده متوسط اولور السلتاء حمراء وزننده
شول خاتونه دينور كه اصلا خضاب وحنا استعمال ايلمز اوله يقال امرأة سلتاء اى لا تختضب السلتة فلتة وزننده
ومرادفيدر كه ذكر اولنان سلت وانسلاتدن اسمدر صيريلوب قورتلمق حالتنه دينور بو معنايه مبنيدر كه عربلر فلان
بنى بكوب كيرويه براقدى كندى ديمجك يرده ذهب منى فلتة وسلتة ديرلر سبقنى وفاتى معناسنه و بو بيلمزلكله يا غفلت
سببيله يا اهمالدن نلشى ايش المدن چقدى كتدى مقامنده دخى ضرب اولنور الاسلت احمر وزننده بورنى بتون
قطع اولنمش كشى يه دينور يقال هو اسلت اذا كان قد اوعب جدع انفه واسلت ابو قيس نام شاعرك پدرى لقبيدر
السلحوت زنبور وزننده سحلوت معناسنه دركه بى باك وماجنه اولان عورته دينور السلكوت زنبور وزننده بر قوش
آديدر مؤلف بونى سلك ماده سنده جبروت وزنيله ثبت ايلمشدر السمت سينك فتحى وميمك سكونيله يوله دينور
طريق معناسنه يقال الزم هذا السمت اى الطريق واهل خير اولان ذاتك امر دينده اولان هيئته وحسن سيرته
اطلاق اولنور ومنه حديث عمر فينظرون الى سمته وهديه اى الى هيئته ومنظره فى الدين وحدس وظن وتخمينله
بر يولى طوتوب كتمك معناسنه در يقال سمت فلان سمتا من الباب الثانى والاول اذا سار على الطريق بالظن
وسمت كذلك مصدر اولور اقوال وافعالده ومذهب وسيرتده كوزل سلوك ايلمك معناسنه يقال سمت الرجل سمتا
من الباب الثانى والاول اذا نحى حسن النحو وبر نسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال سمت الشیء وسمت نحوه
اذا قصده وبركمسيه بر كلامك يا خود بر تدبير ورأيك وجه وطريقنى تهيئه وتسهيل ايلمك معناسنه دركه آنى ركاهلمق
تعبير اولنور يقال سمت لهم سمتا من الباب الثانى اذا الهم وجه الكلام والرأى ومحدثيندن يونس بن خالد
السمتى كه سمته منسوبدر هيئتى وامر دينده حسن سيرتى باعث نسبتيدر التسميت تفعيل وزننده بر نسنه اوزره
حضرت حق جل وعلانك اسم شريفنى ياد ايلمك معناسنه در يقال سمت على الطعام اذا ذكر اسم الله تعالى
عليه اسم شريفى آنك اوزرينه ذكر ايله بركتلنوب كويا كه اصلا نقص طارى اولميوب هيئت اولاسنه ارجاع ايچون
دعا ايلمك اولور وتسميت آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال سمت للعاطس اذا دعى له فقال
يرحمك الله عاطس عطسه سببيله هيئتندن منزعج اولمغله كويا كه جعلك الله على سمت حسن سبكنده اولور
و بونده شين معجمه ايله ده لغتدر بلكه اكثردر مترجم ديركه آدم صفى على نبينا وعليه السلام الوفى حضرتلرينك
دماغلرينه روحك وصولنده عطسه ريز اولمغله الحمد لله ديو حمد ايلدى حمدينه مجازات ومقابله ايچون
ملائكه على قول حضرت مولى يرحمك الله يا آدم بيورمغله الى الآن سنت اولمشدر واول عطسه الحكمة صدور
ايدوب اول حينده مسدود ومنعقد اولان الك واوياق يرلرى آچلوب روح اسانه بالغ اولمغله حمد الهى قلمشدر
ويرحمك الله عنوانيله مقابله شايسته رحمت ايديكنى وكندى يلردن ذلة صدور ايده جكنى تلميح اولديغى كتب
تفاسيرده مسطوردر وتسميت طريق مستقيمه ملازمت ايلمك معناسنه در يقال سمت فلان اذا لزم السمت
اى الطريق المستقيم مسمت النعل اياق قابنك بلندن اشاغى اوجنه وارنجه يه اطلاق اولنور يوله ابتدا
اول متوجه اولديغنه مبنى در سمت سمند وزننده صعيد اعمالندن بر قريه آديدر السمروت زنبور وزننده
اورون شيئه دينور الاسنات اسناد وزننده قيتلغه مبتلا اولمق معناسنه در يقال اسنت القوم اذا اجدبوا شارح ديركه
بو سنه لفظندن مأخوذدر كه قيتلغه اطلاق اولنور اصلى واو اولمغله تايه قلب اولنمشدر اسنت القوم ايله اسنى القوم
كلامنى فرق ايچون واسنى القوم ديمك قوم بر يرده برسنه مقيم اولدى معناسنه در فرادن منقولدر كه سنه لفظنك آخرنده
اولان هاء ثالثه ده واقع اولمغله اصليه ظنيله تايه قلب ايلديلر ومنه يقال اصابتهم السنت بالتاء لكن مؤلف اصلى هائى
وواوى اولديغنه ده ذاهب اولمشدر نته كه ماده لرنده ثبت ايلمشدر ومصباحك بيانى دخى اول كونه دركه سنه كلمه سى
محذوفة اللام در بر لغته كوره اصلى سنهه دركه هائيه در جمعى سنهات در سجده وسجدات كبى ولغت اخرايه كوره
واويه در اصلى سنوه در جمعى سنوات در وجمع مذكر سالم كبى سنون اوزره جمعلنور السنت كتف وزننده
بر كمسيه خير ومنفعتى اولميان كشى يه دينور جمعى سنتون كلور يقال رجل سنت اى قليل الخير بو راده قلت عدمدن
كنايه در السنتة فرحه وزننده والمسنتة محسنه وزننده نبات انبات ايلمز اولان خير ومنفعتسز يره دينور يقال ارض
سنتة ومسنتة اى لم تنبت و يقال عام سنت ومسنت اى جدب المسانته مفاعله وزننده يرده اوتلق اراشدروب كزمك
معناسنه در يقال سانتوا الارض اذا تتبعوا نباتها السنوت تنور وزننده والسنوت سنور وزننده كره ياغنه دينور
وپنيره دينور جبن معناسنه وباله دينور و بر نوع خرما اسميدر وطبخله قوام و يرلمش قوى شيره يه دينور لحر شيره سى

مطلب

كى وده اوتنه دينور سبت كبى ورازبايع اسمىدر كه رزنه تعبيراولنان نخمدر وكمون اسميدركه كمون ديدكلرى نخمدر
التسنيت تفعيل وزننده طعام طبخ اولنان تجربه يه كمون قومق وطعامى كمونلى قلمق معناسنه در يقال سنت القدر
اذا جعل السنوت فيها المسنوت مسكوت وزننده شول كشى يه دينور كه سنكله همدم ومصاحب ايكن اصلسز
وسببسز يره سكاطار يلوب انفعال ايدر اوله كه بدخو يلقدن نشئت ايدر يقال رجل مسنوت وهو من يصاحبك
فيغضب من غير سبب فصــــــل الشين المعجمة الشئبت همزه ايله امير وزننده چوق توكزيوب سورچن
آته دينور كه قوللرنده متانت اولمامقدن نشئت ايدر يقال فرس شئبت اى عثور وشول آته دينور كه فيج اياقلرنى
اوك اياقلرندن كيرويه بصار اوله كه معايبدندر يقال فرس شئبت اذا كان يقصر حافرار جليه الشبت طمر
وزننده دره اوتنه دينور كه معروفدر شبرت قنفذ وزننده اندلسده برقلعه در الشت شينك فتحى وتانك تشديديله
والشتات والشتيت شينلرك فتحيله طاغتمق وتارمار ايلمك معناسنه در يقال شت الشئ شتا وشتاتا وشتيتا
من الباب الثانى اذا فرقه وطاغلمق معناسنه لازم اولور يقال شت الشمل اذا تفرق الانشتات انفعال وزننده
والتشتت تفعل وزننده والاستشتات بونلرده طاغلمق معناسنه در يقال انشت الشئ وتشتت واستشت اذا افترق
التشتيت تفعيل وزننده والاشتات افعال وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شتت الله جمعهم واشته اى فرقهم
الشتيت امير وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وصفت اولور طاغلمش نسنه يه دينور وسيرك سيرك اولان ديشه
دينور جمعى شتى كلور كه فعلى وزننده در ومنه يقال قوم شتى اى فرقا من غير قبيلة يعنى بشقه بشقه قبيله دن اولان فرقه لردر
الشتات سحاب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى واسم اولور طاغنق وپراكنده معناسنه ومنه يقال جاء القوم
شتات شتات اى اشتاتا متفرقين بورادة شتات كلمه لرى حاليت اوزره منصوبلردر صفت ايله مأوللردر شتان شينك
فتحى وتانك تشديدى ونونك فتحيله ولغت قليله ده كسرى امام فراء دن منقولدر اسم فعل ماضيدر شتت فعلندن
مصروفه دركه باب خامسدن درآيرلوب بعيد اولدى معناسنه در شتان كلمه سنك مفهومنده تأكيد اولمغله پك
بعيد اولدى ديمك اولور يقال شتان بينهما برفع نون البين ونصب ويقال شتان ماهما وشتان ما بينهما وشتان ماعمرو
واخوه اى بعد ما بينهما وجه مذكور اوزره شتان كلمه سى فتح اوزره مبنيدر زيرا شتت فعلندن مصروف اولمغله ماضى
مقامنه قائمدر وبعضلر مصدريته ذاهب اولمغله نونى مكسور ايلديلر وسرعان ووشكان كلملرنده دخى فتحه
بورسمه دروشك وسرع كلملرندن مصروفلردر وابن السكيت ديديكه اصمعى ما ايله شتان ما بينهما قولنى انكار
ايلمشدر شتان بينهما وشتان عمرو واخوه ديمك كركدر لكن ابن برى رد ايلمشدر تفصيلى واقاويل سائره كتب نحويه ده
مشروحدر شتى ربى وزننده اسمادندر محمود بن شتى محدثيندندر الشخت شينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله
ذاتى وخلقى اولهرق بنيه وتركيبى انجه وآريق اولان چلمسز انسانه وحيوانه دينور صكره دن مهزول اولانه
اطلاق اولنمرخانك فتحيله ده لغتدركه حروف حلق اولديغنه مبنى در جمعى شخات كلور شينك كسريله الشخوتة
شينك ضميله بركسنه خلقى چلمسز انجه وآريق اولمق معناسنه در يقال شخت الرجل شخوتة من الباب الخامس
اذا كان شختا الشخيت امير وزننده بودخى شخت معناسنه در يقال رجل شخت وشخيت اى دقيق ضامر
لاهزالا وشخيت وشخيت سكيت وزننده وشخيت حلتيت وزننده هوايه آغان توزه وطلازه دينور كه هوايه طوغرى
دركلوب چقمش اوله التشخيت تفعيل وزننده برنسنه يى بتشدرمك معناسنه در يقال شخته اليه اذا ابلغه
الشرى مسنى وزننده برقوش آديدر الشمات والشماتة شينلرك فتحيله دشمنك كدر ومصيبتيله خرم
ومسرور اولمق معناسنه در يقال شمت الرجل شماتا وشماتة من الباب الرابع اذا فرح ببلية العدو واصول سائره ده
شماته اسم ولهرق مرسومدر الاشمات همزه نك كسريله بركسنه يى دشمنك غم ومصيبتى سببيله مسرور قلمق
معناسنه در يقال اشمته الله به اى جعله فرحا ببلية عدوه الشمانى صحارى وزننده والشمات شينك كسريله
نوميدوتهى دست كسه لره دينور كرك غنيمتدن وكرك آمال سائره دن اولسون يقال رجعوا شمانى وشماتا اى خائبين
بونلرك مفردلرى مسموع كلمدى الشوامت شينك فتحيله دابه نك اياقلرينه دينور قوائم معناسنه شارحك بيانه كوره
مفردى شامته در التشميت تسميت وزننده ومرادفيدر كه آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمكدر يقال
شمت العاطس اذا دعا له فقال يرحمك الله بو معناده مهمله ايله اكثردرنته كه سمت ماده سنده بيان اولندى شارحك
بيانه كوره شماتتى ازاله ايجوندر ابعدك الله عن الشماتة سكنده در ياخود قوائم ماده سندن مأخوذدر كه ثبات
على طاعة الله ايله دعا صادر ور اجعدر ياخود جمع معناسندن مأخوذدر وتشميت جمع ايلمك معناسنه در يقال شمت
بينهما اى جمع ياخود تخييب معناسنه ندر كه كذلك بابى ازاله ايچوندر وخائب ونوميد قلمق معناسنه در يقال

شمته اذا خيبه الاشتمات افتعال وزننده هنوز سموزمكه بشلمق معناسنه در يقال اشتمت بعيره اذا بدى سمنه التشمت
تفعل وزننده غنيمتدن تهى دست عودت ايلمك معناسنه در يقال تشمتوا اذا رجعوا خائبين من الغنيمة المشمت معظم
وزننده دائما السنه انامده ذكر بالخير ايله ياد ومظهر دعا وثنا وتحيت عباد اولان پادشاهه وامير ووالى مقوله سنه
اطلاق اولنور بناسى سلب ايچوندر يقال ملك مشمت اى محاسن حياه اذا دعا له بالتحية شنكات شينك كسريله
بربلده اسمى اولمق كركدر محدثيندن احمد بن عبد الخالق بن الشنكاتى وكامل بن عبد الجليل الشنكاتى اورادندر
برهان قاطعده بونونله شنكان اوله رق مرسومدر الشيتان شيطان وزننده چكركه دن وسائر اولمقوله جانوردن
جماعت قليله يه دينور فصــــــل الصاد الصت صادك فتحى وتانك تشديديله بركسنه يى عنف وقهرايله
اوته قاقق على قول ال ايله اورمق معناسنه در يقال صته صتا من الباب الاول اذا دفعه بقهر اوضربه بيده وپك
جبقرمق معناسنه در يقال صت الرجل اذا صر وصت كروه وجماعت معناسنه در تقول رأيت صتا من الناس
اى جماعة وبركسنه يى برداهيه يه اوغراتمق ياخود آزرده ومكدر اوله جق بركلامله ياخود افك وافترا ايله رنجيده
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال صته بداهية او بكلام اذا رماه به الصتيت صادك فتحيله سسه دينور
صوت معناسنه وجغلتى يه وغريو وفرياده دينور جلبه معناسنه وكروه وجماعته دينور صت كبى جوهرينك بو معناده
وفى الحديث قاموا صتيتين اى جماعتين عبارتيله ذكرى خطادر صواب اولان وفى اثر ابن عباس عنوانيله اولمقدر
شارح ديركه مؤلف كرچه اثر ايله حديث بينى فرق ايلمشدر لكن امام نووى وسائر بعض اصحاب اصول ترادفنه ذاهب
اولمشلردر نته كه صاحب نهايه دخى وفى حديث ابن عباس عنوانيله ثبت ايلمشدر وحديث مرقومك تمامى ان بنى
اسرائيل لما امروا ان يقتل بعضهم بعضا قاموا صتيتين اى جماعتين وصتين عبارتيله مرويدرنته كه ذكر اولندى
المصاتة مضاده وزننده والصتات صادك كسريله مخاصمه ومنازعه ايلمك معناسنه در يقال صاته مصاتة
وصتاتا اذا نازعه المصتيت مسكين وزننده امور ومصالحده ايشلك وجست وچيره آدمه دينور يقال رجل
مصتيت اى ماض الصت صادك كسريله ضد معناسنه دركه برنسنه نك مخالفيدر قيام وقعود كبى وفرقه وجماعته
دينور الصتة صادك ضميله بودخى ضد ومخالف معناسنه در الصتية صادك ضمى وياى مشدده ايله بورغانه دينور
على قول برنوع ثوب يمنى اسميدر الصنتيت صنديد وزننده جمع اولمش عسكر آلايه دينور كتيبه معناسنه وبرقومك
قدروشان ومنزلت صاحبى اولان سيد ومهترينه دينور كه صنديد لفظنده لغتدر التصات فى الاصل تفاعل وزننده
ربريله حرب وقتال ايلمك معناسنه در يقال تصات القوم اذا تحاربوا الصنتوت زنبور وزننده يالكز ويكتا اولان
آدمه دينور كه قوم وقبيله واقرباسى اولميه الصنت فتحيله صدد لفظنده لغتدر كه حذا ومقابل وبرابر معناسنه در
يقال هو بصنته اى بصدده التصحت حاى مهمله ايله تفعل وزننده اوتانمق معناسنه در يقال تصحت منه
اذا استحيى الاصخيتات خاى معجمه ايله اطمينان وزننده يارهنك شيشى اينوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اصخات
الجرح اذا سكن ورمه وخسته صاغالمق معناسنه در يقال اصخات المريض اذا برأ الصعت صادك فتحى وعينك
سكونيله اورته بويلو آدمه دينور مربوع القامه معناسنه صعت الربه رانك ضمى وبانك تخفيفيله كوكسنك
ايچريسى كه مرادوسطيدر ياخود ايكى يانلريله قارنك قاويشجق يرى لطيف ومناسب اولان كمسيه دينور لطيف
الجفره معناسنه حاصل معنا كوكسنك آينه سى مرطبانى قركبى خوشما ياخود هر يانى اويغون اندامى لطيف
ودلارادر ديمكدر يقال هو صعت الربة اى لطيف الجفرة بوراده ربه كلمه سنك اصلى ورب ايدى كه ما بين الضلعين
معناسنه در جفره كلمه سنه مشاكله راء مضموم اولدى بعده جفره معناسنده استعمال اولندى وتركيب مذكورده واقع
صعت كلمه سى معناى مذكوردن مأخوذدر كه لطافت واعتدالى مستلزمدر الصفنيت فايله حلتيت وزننده
والصفتات صادك كسرى وفانك سكونيله والصفت فلز وزننده والصفتان طرماح وزننده والصفتان
فانك تشديديله صليان وزننده ديزمان وجسيم وشديد اولان كشى يه دينور على قول اته طولو صيق وطقناز ياخود
وجودى قوى اولوب لكن اندامى يافشقسز كنده بدن كمسيه دينور وعلى رأى فلز وزننده قوت وشجاعتى سببيله
هركسه غالب اولان آدمه دينور الصفتة سكته وزننده غلبه وفيروزى معناسنه در التصفت تفعل وزننده
قوت وجلادت اظهاريله بهادرلنمق معناسنه در يقال تصفت الرجل اذا تقوى وتجلد التصفت تدحرج وزننده
تصفت معناسنه در يقال تصفت الرجل بمعنى تصفت الصلت صادك فتحى ولامك سكونيله وجود انسانيده
شول آلنه دينور كه غره كبى آچق وروشن وتابدار اوله يقال جبين صلت اى واضح براق على قول دوزوبارزوكشاده
اولانه دينور كه يومرى مقابليدر صفات مدايحدندر وصلت مجلا ومصيقل وآبدار اولان ايشلك زاغلو قلچه دينور

ووارسق ويتاغان مقولهسى بيوك بچاغه دينور بونده صادك ضميله ده لغتدر يقال ضربه بالصلت اى السكين الكبيرة
واموز ومصالحده اقداملو چيره وكاركذار آدمه اطلاق اولنور وصلت بر رجل آديدر ومصدر اولور آت اوينامق
معناسنه يقال صلت الفرس صلتا من الباب الاول اذا ركضه الصلوتة صادك ضميله بركيسه آچق وروشن
چهرهلو اولمق معناسنه در يقال صلت الرجل صلوتة من الباب الخامس اذا كان صلت الجبين المنصلت اسم فاعل
بنيهسيله والاصليت ازميل وزننده بونلرده زاغلو ايشلك وآبدار قلچه دينور ومنصلت امور ومصالحده قلچ كبى
ايشلك چيره ونافذ آدمه دينور بورادهاصليت افعيل وزننده صفتدر الاصلتى المعى وزننده والاصلات
همزهنك كسريله اسكاف وزننده كه صفتدر والمصلات محراب وزننده والمصلت منبر وزننده بونلرده
امور ومصالحده ايشلك ونافذ وكاركذار آدمه دينور الصلت صادك كسريله اوغرى يه دينور لص معناسنه
الصلتان فتحاتله نشاطلو واسكلو ويوركلو حديد الفؤاد آته دينور و بو فعلان وزننده وصفدر وصلتان اوچ نفر
شاعر آديدر برى عبديدر كه عبد القيس قبيله سندن وبرى ضبه قبيله سندن وبرى فهم بن مالك قبيله سندندر
الانصلات انفعال وزننده يوريمكده ياسكرتمكده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال انصلت فى سيره
اوعدوه اذا مضى وسبق الغير الصمت صادك فتحى وميمك سكونيله والصموت قعود وزننده والصمات
غراب وزننده خاموش اولمق سكوت معناسنه در يقال صمت المتكلم صمتا وصموتا وصماتا من الباب الاول اذا سكت
وعربلر لااصمت يوما الى الليل ديرلر نصبله ولااصمت يوم ديرلر رفعله ولااصمت يوم ديرلر جرايله لااصمت يوم تام الى الليل
معناسنه يعنى تماما بر كون كيجهيه قدر سكوت بوقدر شارح ديركه نصب حالنه كوره لااصمت يوما الى الليل مسكنده در
وجر حالنده اشكال يوقدر ورفع حالنده لااصمت يوم ديمك اولوركه ذكر المحل ارادهٔ حال اولور ومنه حديث على
رضى الله عنه انه عليه السلام قال لارضاع بعد فصال ولايتم بعد حلم ولااصمت يوما الى الليل الاصمات
همزهنك كسريله بودخى سكوت ايلمك معناسنه در يقال اصمت الرجل اذا سكت وسكوت ايتدرمك معناسنه
متعدى اولور يقال اصمته اى اسكته وبر نسنهنك ايچى بجوف ايلمهيوب مصمت قلمق معناسنه دركه تركيده صوم قلمق
تعبير اولنور كرك اول امردن ايلسون طوپ يوارلغى كبى وكرك صكرهدن صمصق طولدير وب صوم ايلسون تقول
اصمته اما اى جعلته مصمتا وترلا ايكى سنه متواليا زراعت اولنمامغله يكشوب يوركبى قاتى وغليظ اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اصمتت الارض اذا احالت آخر حولين التصميت تفعيل وزننده بودخى سكوت ايلمك
وسكوت ايتدرمك معنالرينه لازم ومتعدى اولور يقال صمت الرجل اذا سكت ويقال صمته اى اسكته الصمات
غراب وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى وصمات باعث صمت وسكوت اولان شيئه دينور يقال رماه بصماته اى
بما صمت منه وبر نير صوصهمق سرعت عطش معناسنه در يقال يأخذه الصمات اى سرعة العطش الصامت
اسم فاعلدر ساكت معناسنه در وبك قوى سوده وبوغورده اطلاق اولنور وبكرمى مهار دوه يه اطلاق اولنور
ومال جنسندن التونه وكومشه اطلاق اولنوركه صداسزجه اولان مال اوله حقدر نته كه حيواندن ماله ناطق
اطلاق اولنور مرادى ذى روح وذى روح اولان ماللردر يقال ماله صامت ولاناطق اى حيوان ولاغيره من المال الصموت
صبور وزننده آغر زرهه دينور درع ثقيل معناسنه كه لابس اولدقلرى حينده قاغشديسى اولماز وضربهيه كومبلوب
كيدن ايشلك قلچه اطلاق اولنور سيف رسوب معناسنه وشول موملى بال كومجنه اطلاق اولنوركه مجموع دليكلرى
بال ايله طلو اولوب اصلا بوش دليكى اولميه وصموت اصحابدن عباس بن مرداسك على قول خفاف بن ندبهنك فرسى
اسميدر وعربلر قلچ وبچاق كبيكدن دوغيوب كيكدن اوته ايشلدكده ضربة صموت ديرلر وصفيتله كه صوتى ظهور
ايتمامكله صموت اولور وعربلر قيرك بالدرى وطوغى انلى وطلو اولديغندن خلخال كركى كبى برلشوب يكشمك سبيله
يوريدكده جقشديسى اولميه جارية صموت الخلخالين ديرلر يقال جارية صموت الخلخالين اى غليظة الساقين
لايسمع لهما حس اصمت اربل وزننده بر كلمهدركه عربلر اسسز تنها يابانه وصف ايدرلر يقولون تركته ببلدة
اصمت وبصحراء اصمت وبوحش اصمت ويقولون تركته ببلدة اصمتة بالهاء بقطع الهمزة ووصلها مكسورة غير
منصرف فى الكل اى تركته بالفلاة اوبحيث لايدرى هو يعنى آنى تنها يابانده ياخود قنده اولديغى بيلنمز يرده ترك
ايدوب كلدم شارحك بيانه كوره عدم انصرافى علميت ووزن فعل ياخود تأنيث سببلرينه مبنى در واول مقوله محل
موحش اولمغله هر كس رفيقنه اصمت ديو صوت وتكلمدن منع ايلمسى باعث اطلاقدر وقالديكه همزهنك
قطعى افعالدن مأخوذ اولديغنه مبنى در لكن صمت مادهسى باب اولدن منصرف اولمغله امر حاضر همزهنك
ضميله اولمق مطرده درمكر كه تخفيفله ياخود مقطوع الهمزهيه اطراده مبنى اوله وتاء تأنيث موصوفنك ظاهر بنه نظرا

اسم مجراسنه جارى اولديغنه مبنى در المصمت مكرم وزننده ايچى بوش ومجوف اولميان شيئه دينور كره وطوپ
كله سى كبى كه صوم تعبير اولنور يقال شىء مصمت اى لاجوف له وشول قاپويه وكليد ايمش كليده دينوركه نه طريقله
بتداولديغى مبهم ونامعلوم اوله يقال باب وقفل مصمت اى مبهم يعنى قدابهم اغلاقه وعربلر الف مصمت ديرلر
متمم معناسنه نته كه الف كامل ديدكلرى كبى وبونده تفعيل بابندن اوله رق الف مصمت دخى ديرلر ويكرنك اولان
شيئهدخى مصمت اطلاق ايدرلر يقال ثوب مصمت اذا كان لايخالطه لونه لون الحروف المصمتة مر بنفل
كلمهسنده واقع التى حرفدن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور بوراده نسخهلرده ماعدا لفظى ساقطدركه طغيان
قلم نساخدر والحروف المصمتة مر بنفل عبارتيله مرسومدر صواب اولان ماعدا مر بنفل اولمقدركه ميم وراء
وباء ونون وفاء ولامدن ماعدا حرفدر ديمكدر پس بونلردن ماعدايه حروف مصمته اطلاق اولنور واشبو آلتى
حروفه حروف ذلاقه اطلاق اولنور نته كه شافيه شرحى چاربردى تفصيل اوزره تعريف وتمييز ووجه تسميهلرنى
بيان ايلمشدر الصمتة صادك ضمى وكسريله لغتدر شول شيئه دينوركه انكله صبيان قسمى آويديلوب اسكات
اولنه طعام وسائر اونجق كبى المصمت محسن وزننده شيبان النهدى نام كسهنك قلچى آديدر الصميت
ميمك شدهسيله سكيت وزننده ومرادفيدركه كثير السكوت اولان كسهيه دينور الصمات سحاب وزننده
شىء معناسنه استعمال اولنور فى الاصل باعث سكوت اوله جق نسنه معناسنه اولوب بعده مطلقا نسنه ده
استعمال اولندى تقول ماذقت صماتا اى شيئا الصمعوت عين مهمله دنصكره ياى تحتيه ايله عنكبوت وزننده
باشى سرد اولان آته دينوركه بر وجهله ضبطى قابل اولميه بونك وزنى فعليوت در ظاهر اصمع مادهسندندركه
كندى هواسنه تابع اولان خودسر وخودرأى اولمق معناسنه در الصنوت نونك شدهسيله سفود وزننده كوچك
شيئه دينوركه ايچنه خرما مقولهسى قورلر على قول قاروره نك غلافنه وقپاغنه دينور جمعى صنانيت كلور الاصنات
همزهنك كسريله متين ومحكم قلمق معناسنه در يقال اصنت الشىء اذا ارصه واحكمه الصنتيت صنديد وزننده
ومرادفيدركه ذيشان ومتعين اولان مهتر قومه دينور مؤلف بونى صنت مادهسنده دخى ذكر ايلمشدر نونك زيادهسنده
اختلاف اولديغنه مبنى وصنتيت الآيه دينور كتيبه معناسنه الصنبوت صادك ضميله فرد وجريد اولان كشى يه دينور
بودخى صنت مادهسنده بيان اولندى الصوت صادك فتحى وواوك سكونيله سسلمك معناسنه در يقال صات
الرجل يصوت وصات يصات كخاف يخاف صوتا اذا نادى وصوت اسم اولوركه سسه دينور بانك وآواز معناسنه
وذكر جميل ونام نيكو معناسنه استعمال اولنور كما سيذكر الاصاتة اصابه وزننده والتصويت تفعيل وزننده بونلرده
سسلمك معناسنه در يقال اصات الرجل وصوت بمعنى صات الصيت يانك شدهسيله سيد وزننده پك سسلو بلند
آواز شخصه دينور يقال رجل صيت اى شديد الصوت الصات مال وزننده صيت معناسنه در يقال رجل صات
وحمار صات اى صيت شارحك بيانه كوره بونك اصلى صائت اولوب عينى ساقط اولمشدر ياخود اصلى صوت
اولوب واوى الفه قلب اولنمشدر ذو صوت ديمكدر رجل مال ورجل نال كبى كه ذو مال وذو نوال تقديرنده در
وصيت كلمهسنك اصلى صيوت ايدى واو يايه قلب وادغام اولنمشدر وصات صوت كبى ذكر جميل معناسنه
استعمال اولنور الصيت صادك كسريله بودخى صوت وصات كلمهلرى كبى بين الناس ذكر جميل ونيكنام
معناسنه استعمال اولنور بونك اصلى صوت ايدى كه صادك كسريله واو يايه قلب اولنمشدر صوت مسموع
ايله ذكر جميل معناسنى فرق ايچون كويا كه فعل وزننده بناى مخصوصه وضع اولنمشدر وصيته دخى بو معنايهدر
ها ايله يقال له صوت فى الناس وصات وصيت وصيته اى ذكر حسن وصيت دمورجى چكجنه دينور مطرقه
معناسنه وقيوجى يه دينور صايغ معناسنه وقلچ وبچاق مقولهسنه جلا ويروب زاغلين كسيه دينور
المصوات محراب وزننده پك چيغريجى مصوت معناسنه در واحد وفرد معناسنه استعمال اولنور يقال
ما بالدار مصوات اى احد الانصيات انفعال وزننده ندا ايدن كسيه اجابت ايلمك معناسنه در يقال دعى
فلان فانصات اى اجاب واقبل وكيرلنه رك وسيرلنه رك كتمك معناسنه در يقال انصات الرجل اذا ذهب
فى تواروبلى بوكلمش كسهنك قامتى طوغرلمق معناسنه در يقال انصات المنحنى اذا استوى قامته مترجم ديركه
كتب امثالده * اعمر من نصر * مثلنك منشأى اولان نصر يوز طقسان سنه معمر اولوب بالجمله اركان وقوالرى
خلل ياب وموىلرى سفيد ودیشلرى ريزان اولدقدنصكره تجدد بولوب يكيدن تازه جوانلق درجهسنه
عودتله بالجمله ديشلرى بتوب وموىلرى سياه وقوت وجود وتاب وطراوتله يكى باشدن شاب يافع اولمغله بنه مدت
مديده بر وجه كامرانى خرامندهٔ كلشنسراى زندكانى اولمشدر مرقومك بو حالنى شعرادن برى اشبو منظومه ايله

اشعار ایلمشدر * ونصر بن دهمان الهنيدة عاشها * وتسعين حولا ثم قوم فانصاتا * وعاد سواد الرأس بعد
بياضه * وراجعه شرخ الشباب الذى فاتا * فعاش بخير فى نعيم وغبطة * ولكنه من بعد ذا كله ماتا * بوراده
هنيده كلمه سی كه تصغير بنيه سيله در يوز عدده اطلاق اولنور وانصياث بين الناس مشهور ونامدار اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال انصات به الزمان اذا صار مشهورا فصـــــل الضاد المعجمة الضغث ضادك
فتحى وغين معجمه نك سكونيله بر نسنه يى انياب ونواجذ ايله يعنى آزى ديشلر ايله واوته لرنده اولان درت ديشلر ايله
آغرده چوره رك چيكنمك معناسنه در يقال ضغثه ضغثا من الباب الثالث اذا لاكه بالانياب والنواجذ ضوت
صوت وزننده برموضع آديدر الضهت ضادك فتحى وهانك سكونيله بر نسنه يى شدتله باصوب چكنمك
معناسنه در يقال ضهته ضهتا من الباب الثالث اذا وطئه وطئا شديدا فصـــــل الطاء الطست طانك فتحى
وسينك سكونيله لكن تعبير اولنان قابه دينور كه ايچنده ال ونسنه يايقانور بونك اصلی طس اولمغله سين
ثانيه تايه قلب اولنمشدر شارح دير كه جمع وتصغيرنده طساس وطسيس دينور و بوطى قبيله سی لغتيدر لكن
مفردات سائره ده تشت فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدر طالوت جالوت وزننده برملك اعجمى اسميدر
علم عبرى در نته كه جالوت ماده سنده بيان اولندى فصـــــل الظاء المعجمة الظأت ظانك فتحى
وهمزه نك سكونيله بوغمق معناسنه در يقال ظأته ظأتا من الباب الثالث اذا خنقه فصـــــل العين
العبت سبت وزننده بر نسنه يى يورمق معناسنه در يقال عبت يده عبتا من الباب الاول اذا لواها العت
عينك فتحى وتانك تشديديله متكلم مخاطبه خطاب ايلديكى كلامى تكرار بتكرار ايراد ايلمك معناسنه در يقال
عته عتا من الباب الاول اذا ردد عليه الكلام مرة بعد مرة والحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال عته
بالمسئلة اذا الح عليه ولوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال عته بالكلام اذا وبخه المعاتة مضاده وزننده
والعتات عتاد وزننده بركسه ايله مخاصمه ايلمك معناسنه در يقال عاته معاتة وعتاتا اذا خاصمه العتعت بلبل
وزننده والعتعت ربرب وزننده اوغلاغه دينور جدى كبى وقوى وشديد اولان انسان وحيوانه دينور وتام
الخلقه طويل القامه آدمه دينور على قول مضطرب الخلقه يا قشقسز طويل القد آدمه دينور العتت
فتحتينله غلظت وخشونتله سوز سويلمكه دينور يقال ماهذا العتت اى الغلظ فى الكلام عت عت عيلرك
فتحيله اوغلاق چاغره جق صوتدن حكايه در العتعتة زلزله وزننده دلورمك جنون معناسنه در وعت عت ديه رك
اوغلاغى چاغرمق معناسنه در يقال عتعت الراعى اذا دعى الجدى بعت عت التعتت تفعل وزننده كلامى
طلاقت وسلاستله ادا ايده ميوب حروف وكلماتى ترديد وتكرار ايليه رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال تعتت
فى كلامه اذا لم يستمر فيه بل اكثر التردد عتى حتى وزننده وآنده لغتدر شارحك بيانته كوره هذيل وثقيف وسعد
لغتيدر العرت ضرب وزننده مزراق صلب وسخت اولمق على قول دتره يوب مضطرب اولمق معناسنه در يقال عرت
الرمح عرتا من الباب الاول والثانى اذا صلب او اضطرب و يلابيمق معناسنه در يقال عرت البرق وغيره اذا لمع و برق
و بر نسنه يى ال ايله اوغمق معناسنه در يقال عرت انفه اذا دلكه العرات شداد وزننده پك دتره يجى شديد الاضطراب
نسنه يه دينور يقال برق عرات ورمح عرات اى شديد الاضطراب العفت عينك فتحى وفانك سكونيله بر نسنه يى
بوروب قيرمق على قول اجزاسى طاغيلوب صاچيله رق قيرمق معناسنه در يقال عفت الشئ عفتا من الباب
الثانى اذا لواه وكسره او كسره بلا ارفضاض وعجمى كسه تكلفله عربى كلمات ايتمك يا خود الكندن ناشى كلامى
تام ووافى ادا ايده ميوب شكسته خرد مرد تكلم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال عفت فى كلامه اذا تكلف فى عربيته
او كسر ملكنة الاعفت احمر وزننده بون واحمق كشى يه دينور وصولاق آدمه دينور اعسر معناسنه العفتان تانك
شده سيله صفتان وزننده ومرادفيدر كه ماده سنده ذكر اولندى ومبالغه نفسنه نسبتله عفتانى دخى ديرلر العفية
عصيده وزننده ومرادفيدر كه بولماج آشنه دينور العلفوت جردحل وزننده والعلفوت زنبور وزننده والعلفتانى
اندرانى وزننده شول جسيم الجثه احمق و بيمغز كسيه دينور كه قوۀ مفكره سی اولمامغله لسانده صواب وخطا ورطب
و يابس هر نه كلور ايسه صاور راوله يقال رجل علفوت وعلفوت وعلفتانى اى جسيم احمق يرمى بالكلام على عواهنه
العمت سمت وزننده يوكى الده اكيرمك ايچون حلقه كبى دكرميجه دورمك معناسنه در يقال عمت الصوف عمتا من الباب
الثانى اذا لفه مستديرا ليجعل فى اليد فيغزل وقهر ايلمك معناسنه در يقال عمت فلانا اذا قهره و ركسه يى حاجتندن
كف ومنع ايلمك على قول اصلا قايرمه يه رق كوراو رشى كبى نيره سی كلورسه كلسون دكنكله اوروب چالمق
معناسنه در يقال عمت فلانا اذا كفه يعنى عن مراده او ضربه بالعصا غير مبال التعميت تفعيل وزننده عمت ايله

معناى اولده مرادفدر يقال عمت الصوف بمعنى عمته العميتة عينك فتحيله اكيرلمك ايچون الده دكرمى دورلمش
يوك دسته سنه دينور نته كه قبلدن اولورسه سليله و يوكدن اولورسه سبيخه دينور جمعى اعمته كلور وعمت كلور
ضمتينله وجمع جنسى عميت كلور هاسز العميت سكيت وزننده ظريف وحاذق اولان كورنجى يه دينور يقال رجل
عميت اى رقيب ظريف وسر خوشه دينور وضعيف الرأى اولان جاهل ونادانه دينور واعما كبى برجهته سلوكه رهياب
اوليان كسيه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون يعنى نيره يه وته سمته كيدجكنى بيلمز اولان آدمه دينور كه
حيرتده اولور يقال رجل عميت اى لا يهتدى الى جهة العنت فتحتينله بر نسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال
عنت الشئ عنتا من الباب الرابع اذا افسد وعنت اثم وكناه معناسنه اسمدر يقال فيه عنت اى اثم وهلاك معناسنه در
يقال وقع فى العنت اى الهلاك وانسانه بر زحمت ومشقت اوغرامق معناسنه در يقال عنت فلان عنتا اذا دخل
عليه المشقة و بركسه بر شدت ومحنته صتاشمق معناسنه در يقال عنت الرجل اذا القى الشدة وزنا ايلمك معناسنه در
ومنه قوله تعالى لمن خشى العنت منكم اى الفجور والزنا و بر نسنه يه وهى وضعف كلوب قيرلمق معناسنه در يقال
عنت العظم اذا وهى وانكسر وكناه قزانمق معناسنه در يقال عنت الرجل اذا اكتسب مأثما وقيريق كميك صاربلوب
اوكولدقدنصكره تكرار برسببله ينه قيرلمق معناسنه در يقال عنت العظم اذا انهاض بعد الجبر الاعنات همزه نك
كسريله بركسه يى بر محنت ومشقته اوغرامق معناسنه در يقال اعنته اذا اوقعه فى العنت اى المشقة وصاربلوب
اوكولمش كميكى تكرار شكست ايلمك معناسنه در يقال اعنت الشئ العظم المجبور اذا اصابه وهاضه التعنيت تفعيل
وزننده بركسه يه قسر وتشديد ايله اداسى وعهده سندن خروجى بغايت دشوار اولان برماده تحميل والزام ايلمك
معناسنه در يقال عنت فلانا اذا شدد عليه والزمه بما يصعب عليه اداؤه العنوت عينك ضميله حلى ديدكلرى
يعنى اشك كنكرى و بغدا يجق اوتى ديدكلرى اوتك قوريمشنه دينور كه مرعاندر ودور صحراده واقع يالكز ايچه اوزون
طاغه دينور وهر شيئك اولنه وابنداسنه دينور واوزرينه صعودى بغايت مشقتلو ودشوار اولان صرپ تپه يه و بايره
دينور العنوت صبور وزننده بودخى صعودى زحمتلو اولان صرپ تپه يه و بايره دينور يقال اكمة عنوت وعنوت
اى شاقة المصعد العنثة دحرجه وزننده بر نسنه دن اعراض ايلمك معناسنه در يقال عنثت عنه اذا اعرض
وچبش تعبير اولنان بر باشنده اوغلاغك بوينوزى بويلنوب بوكسلمك معناسنه در يقال عنثت قرن العتود
اذا ارتفع العانت عانس وزننده ومرادفيدر كه قوجديه وارميوب اوده قلان قارى قيزه دينور يقال امرأة عانت
اى عانس المتعنت متعند وزننده بركسه نك خطاسنى طوتمق قيدنده اولان كشى يه دينور تعنت بركسه نك
خطاوزله سنى طوتمق قيدنده اولمق معناسنه در يقال جاءه متعنتا اى طالبا زلته العنت كنف وزننده والمعنت
محسن وزننده والمعنت معظم وزننده صاربلوب اوكولدقدنصكره تكرار شكست اولان كميكه دينور المتعهت
متعهد وزننده عته وحمق و بلاهت صاحبى كسيه دينور شارح دير كه كويا كه متعته مقلو بيدر يقال رجل متعهت
اى ذو نيقة وتعته بوراده نيقه جق معناسنه در تزيين لباس معناسنه دكلدر فصـــــل الغين المعجمة الغت
غينك فتحى وتانك تشديديله بركسه يه برماده ايله زحمت ويروب رنجيده قلمق معناسنه در يقال غته بالامر غتا من الباب
الاول اذا كده و بركسه يى صويه طالدرمق معناسنه در يقال غته فى الماء اذا غطه والنى يا خود يكنى آغزه طوتمق
مقوله سى حالاته كولمكى اخفا ايلمك معناسنه در يقال غت الضحك اذا اخفاه وسوز ايله بركسه يى الجام واسكات ايلمك
معناسنه در يقال غته بالكلام اذا بكته وقابى آغزدن آيرميه رق صويى پيدر پى يودم يودم ايچمك معناسنه در
يقال غت الماء اذا شرب جرعا بعد جرع من غير ابانة الاناء عن فيه و بركسه يى مغموم وغصه ناك ايلمك معناسنه در
يقال غته اذا غمه واكربه و برآدمى بوكالدوب بوغمق معناسنه در يقال غته اذا خنقه ودابه يى برى اوته يى فاصله
سكرتمكله يوروب درمانده ايلمك معناسنه در يقال غت الدابة شوطا او شوطين اذا اتعبها فى ركضها و بعض شيئى
بعض شيئه تابع وتالى قلمق معناسنه در يقال غت الشئ الشئ اذا اتبع بعضه بعضا الغلت غينك فتحى ولامك
سكونيله عقد اولنان بازارلغى بوزمق اقاله معناسنه در يقال غلت البيع او الشرى غلتا من الباب الاول اذا اقاله
الغلت فتحتينله بكلش حساب ايلمك غلط معناسنه در على قول غلت حسابده وغلط سوزده اولان يكلشلغه
مخصوصدر يقال غلت فى الحساب غلتا من الباب الرابع وغلط فى القول شارح دير كه اوجه اولان غلط
طايله اعم در وتايله غلت حسابه مخصوصدر الاغلتاء اسرنداء وزننده بركسه يه شتم وضرب وقهر ايله حواله
وشر كثير ومستولى اولمق معناسنه در يقال اغلنتى فلان عليه اذا اعلاه بالشتم والضرب والقهر الغلتة
فلته وزننده كيجه نك اولنه دينور الغلتة جرعه وزننده غلت لفظندن اسمدر يكلشلق معناسنه در يقال به غلتة اى غلت

الاغتلات افتعال وزننده والتغلت تفعل وزننده برکسه‌یی غفلتله طوتمق معناسنه در یقال اغتلته وتغلته
اذا اخذه علی غرة الغمت سمت وزننده طعام ثقیل اولوب یورکی بصمقله معده‌یی بولندروب صاحبنی سرخوش کبی
شوریده دماغ ایلمک معناسنه در یقال غمه الطعام غمتا من الباب الثانی اذا اثقل علی قلبه فصیره کالسکران وصویه
طالدرمق معناسنه در یقال غمته فی الماء اذا غطه وبر نسنه‌یی اورتوب بوریمک معناسنه در یقال غمت الشیء اذا غطاه
وصو ایچرکن تنفس ایچون باشنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال غمت نفسا اذا رفع رأسه عند الشرب وبو مجازدر
کویا که صولوغنی صو ایله تغطئه ایدر الغمت فتحتینله ثقیل طعام یورکی بصمقله صاحبی سرخوش کبی بولانمق
معناسنه در یقال غمت الرجل غمتا من الباب الرابع اذا اثقل الطعام علی قلبه فصار کالسکران فصـــل الفاء
الافتأت افتعال وزننده برکیسه عندی اصلسز باطل سوز اسناد ایلمک معناسنه در که یلان آتمق تعبیر اولنور تقول
افتأت علی الباطل ای اختلقه وخود رأی اولمق معناسنه در یقال افتأت الرجل برأیه اذا استبد وفجأة وفات ایلمک
معناسنه در یقال افتئت الرجل علی بناء المفعول اذا مات فجاءة شارح دیر که بو ماده‌نك همزه‌سی ازهری نقلی اوزره
صحیحدر یعنی مهموزدر وابن شمیل نقلی اوزره نامعلومدر یعنی مهموز میدر یاخود فوت ماده‌سندنمیدر معین دکلدر
وابو زیدك روایتی اوزره کرچه مهموزیت اوزره مسموعدر لکن غیر مهموزی مهموزا استعمال واقعدر نته که حلأت
السویق دیرلر بن سویقه حلو قاتدم محلنده کذلك رثأت المیت دیرلر و بو دخی محتملدر که اصلی فوتدن اولیوب مهموز
اوله وجامع اللغه‌ده فأت وافتأت برأیه عبارتیله مهموز امرسومدر الفت فانك فتحی وتانك تشدیدیله بر نسنه‌یی پرمقلر
ایله ریزه ریزه خرد مرد ایلمک معناسنه در تریدلمک کبی یقال فت الشیء فتا من الباب الاول اذا دقه وکسره بالاصابع وفت
اسم اولور قیارده اولان چتلاغه دینور جمعی فتوت کلور کذلك مصدر اولور برشینك قوتنی ازاله ایله ضعیف قلمق
معناسنه در یقال فت فی ساعده ای اضعفه وبو مجازدر کویا که اعواننی کسر ایلمشدر الفتیت والفتوت فانك
فتحیله پرمقلر ایله ریزه ریزه طوغرانمش واوفانمش نسنه‌یه دینور یقال خبز فتیت وفتوت ای مفتوت الفتات غراب
وزننده برشینك اوفانتیسنه دینور یقال فتات الخبز ای ما تفتت الفتة فانك فتحی وضمیله فشق طورغنه دینور که
اوفادلدقدنصکره ایچنه قاو قویوب طوترق ایدرلر وبر مقدارجه خرما کومه‌سنه دینور کتله تمر معناسنه التفتت
تفعل وزننده ریزه ریزه اولمق معناسنه در الفتفتة زلزله وزننده دوه صویی قانمق مرتبه‌سندن آز ایچمک معناسنه در
یقال فتفت البعیر اذا شرب دون الری الفتافت فانك فتحیله ایکی اوچ کسه بیننده اولان فسلدی‌یه دینور که سائر اهل
مجلس نه استماع ونه فهم ایدهلر یقال بینهم فتافت ای سرار لا تسمع ولا تفهم لسانمزده فت فت نه سوهلشورلر تعبیری
بوندن مأخوذ اولمق کرکدر که فتافتك مفردیدر الفت فانك حرکات ثلاثیله طاغنق وپراکنده معناسنه در یقال
اهل بیت فت مثلثة الفاء ای منتشرون الفخت فانك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله آی آیدنه دینور ضوء القمر
معناسنه تقول جلسنا فی الفخت ای فی ضوء القمر وآشچی تنجره‌دن ات پارچه‌سی چقرمق معناسنه در یقال فخت
الطباخ اذا انسل القدرة من القدرة وفخت قپانه وفاقه دینور فخ کبی واولرك تاوانلرنده اولان کرمی دکرمی دلیکلره
دینور که عرب اولرینه مخصوصدر مراد طاملرنده اولان باجه‌لردر که آنلردن ایچرویه شعله نفوذ ایدر حمام قبه‌لرینك
باجه‌لری کبی وفخت مصدر اولور کسمك معناسنه یقال فخت الشیء فختا من الباب الثالث اذا قطعه وقابك قپاغنی
قالدروب آچمق معناسنه در یقال فخت الاناء اذا کشفه وبرکسه‌نك باشنه قلیجله چالمق معناسنه در یقال فخت رأسه
بالسیف اذا ضربه وفاخته دیدکلری قوش اوتمك معناسنه در یقال فخت الفاخته اذا صوتت الفاخته اوکیك
قوشنه دینور شارح حك یانه کوره مهتاب لوننده اولدیغی باعث تسمیه‌در وفاخته اسماء نسواندندر فاخته بنت ابی
طالب که خواهر حضرت مرتضادر وفاخته بنت عمرو وفاخته بنت الولید صحابیه‌لردر التفخت تفعل وزننـــده
اوکیك قوشنك یورویشی کبی یوریمك معناسنه در یقال تفخت الرجل اذا مشی مشی الفاخته وتعجب ایلمک یعنی عجب
وپندار ایله خود بینلك ایلمک معناسنه استعمال اولنور یقال تفخت فلان اذا تعجب الانفخات انفعال وزننده تاوان
دلنمك معناسنه در یقال انفخت السقف اذا انثقب الفرات فانك ضمیله بغایت طتلو وخوشکوار صویه دینور یقال
ماء فرات ای عذب جدا مؤلف فرات ایله عذب بینی مبالغه وجهیله فرق ایلدی زیرا بیانه کوره عذب ایچیمی خوش
طتلو وسکیجی صو اولوب وفرات بغایت عذب اولان صو اوله جقدر وذیل ماده‌ده ومیاه فرتان وفرات ای عذب
عبارتیله فرات لفظنك جمعی فرتان اولدیغی تصریح ایلمشدر که فانك کسریله در غراب وغربان کبی کذلك مثال
مزبورده فرات لفظی واحد وجمعه مقول اولدیغی اشعار ایلمشدر لکن جمیع تفاسیرده یکسر العطش لافرط
عذوبته عبارتیله مرسوم اولمغله لا محاله مفهومنده کسر وازاله فعلی معتبر اولمق مقرردر اکا تتبع اولنوب بالاخره

کشاف حاشیه‌سنی طیبی اشبو سمی بالفرات لانه یرفت العطش ای یکسره علی القلب یعنی یکفی فی اعتباره معنی الکسر
اشتقاق الفرات منه بالاشتقاق الکبیر کجبذ من الجذب عبارتیله ثبت ایلدیکنه ظفریاب اولندی یعنی فرات لفظی
مقلوب اولان رفت ماده‌سندن مأخوذدر دیمکدر وفرات وصفدر شجاع کبی مصباحك بیانه کوره نادرا فرتان اوزره
جمعلنور غراب لفظنه حمل ایله ومرادفی اولان عذب لفظنه محمول اولمغله مفرد وجمعه مقول اولور یقال ماء فرات
ومیاه فرات ومؤلفك سیاق رسمندن فروته عذب مفرط معناسنه اولوب فرات اندن مشتق اولمسی منفهم اولور وفرات
کوفه نهرینك اسمیدر مراد نهر مشهوردر که قالیقلا جبالندن شوغنی دره‌سندن حاصل اولوب بعده ترجان وارزنجان
سمتلرندن مرور و نهر مراد ایله جمع اولوب ملاطیه طرفندن روم قلعه و بیرة الفرات التندن هیت وحدیثه‌دن کربلایه
روان وآنده دجله ایله مجتمع اولوب بصره شرقیسندن کوفه قربنده بحر هرمزه منصب اولور مؤلف مسامحه ایلمشدر
تثنیه‌بندسیله فراتان فرات ایله دجیل نهریدر وفرات دکره اطلاق اولنور بحر کبی وفرات اعلام رجالدندر الفروتة
فانك ضمیله صوینك طتلو وخوشکوار اولمق معناسنه در یقال فرت الماء فروتة من الباب الخامس اذا عذب الفرت
فتحتینله برکسه‌نك هوشمند وصاحب رشد وروّیت ایکن عقل وادراکی صکره‌دن مختل وضعیف اولمق معناسنه در
یقال فرت الرجل فرتا من الباب الرابع اذا اضعف عقله بعد مسکة الفرت ضرب وزننده زنا ایلمک معناسنه در یقال
فرت الرجل فرتا من الباب الاول اذا فجر الفرتنا فانك فتحی والفك قصریله زناکار عورته دینور ماده‌ء مرقومه‌دن
مأخوذدر شارح دیر که مؤلف نونك زیاده‌سنه ذاهب اولمشدر وسیبویه عندنده رباعیدر لکن معروف اولان فرتنا
بر معنده عورت اسمیدر الفرت فانك کسریله سره تعبیر اولنان مقداره دینور که قارشدن کوچکدر فتر معناسنه
الفستات فسطاط وزننده ومرادفیدر که بیوك قاره چادره دینور بعده پادشاهلرك بیوك سایوان واوبه تعبیر اولنان چادرلرینه
دخی اطلاق اولنمشدر فارسیده خرکاه دینور وایکیسنده دخی فانك کسریله لغتدر الفلتة فانك فتحی ولامك سکونیله
هر آیك آخر کیجه‌سنه دینور علی قول شول آیك آخر کوننه دینور که آندنصکره کلان آی شهر حرام اوله مثلا جمادی
الاخره‌نك آخر کونی کبی وفلته برایش وبر نسنه خیال وخاطرده یوغیکن آنسزین ظهور ایلمک معناسنه اسمدر یقال کان
الامر فلتة ای فجاءة من غیر تردد وتدبر و بو معنای آیدن مأخوذدر الافلات همزه‌نك کسریله برکسه‌نك الندن یا بانغ
مقوله‌سی نسنه‌دن انسان یاخود حیوان آنسزین قاچوب قورتلمق و بوشنوب کتمك معناسنه در دوزاقدن والدن قوشك
قاچوب قورتلمسی کبی یقال افلتنی الشیء ای افلت منی یعنی انفلت وتخلص و بو معناده متعدی اولور یقال افلته
غیره ای اطلقه وخلصه التفلت تفعل وزننده بو دخی بر ورطه‌دن ناکهانی صیریلوب خلاص اولمق معناسنه در تقول
تفلت الطائر منی ای تخلص ومشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال تفلت الیه اذا نازع الیه و یقال اراه یتفلت
الی صحبتك ای ینازع الیها و ینتاق و برکسه اوزره ناکهانی آتیلوب صچرامق معناسنه در یقال تفلت علیه اذا توثب
الافتلات افتعال وزننده تفکرسز بالبداهه شعر وامثالی کلام سویلمك معناسنه در یقال افتلت الکلام اذا ارتجله
وآنسزین اولمك معناسنه در یقال افتلت فلان علی بناء المفعول اذا مات فجاءة و بر ایشه هنوز تهیئه اسبابنه
ایلمکسزین ناکهانی آکا صاشمق معناسه در یقال افتلت بامر کذا ای فوجیء به قبل ان یستعد له الفلتان فتحاتله
سرطان وزننده جنبشلو نشاطلو او یناق آته دینور و یاوز وصلب وشدید ودلیر اولان آته وآدمه دینور وفلتان اصحابدن
برینك اسمیدر که فلتان بن عاصم در و برقوش آدیدر که میمون شکار ایدر شارح بونی زمج ایله بیان ایلمشدر که فارسیده
دوبرادران وترکیده سکسك قوشی واونلکو قوشی دیدکلری شکاری قوشدر الفلوت صبور وزننده شول احرام
تعبیر اولنان کسوء عربیه دینور که کوچك اولمغله لابس اولانك اکننده ایکی اوجی برآرایه کلوب قاوشممغله بدننی
احاطه ایلمیه یقال کساء فلوت اذا کان لا ینضم طرفاه من صغره الفلات فانك کسریله مفاعله‌دن مصدر ثانیدر
برکسه‌یه آنسزین صاتشمق معناسنه در یقال فالته فلاتا اذا فاجأه افلت احمد وزننده وفلیت زبیر وزننده وفلیته
سفینه وزننـــده اسامیء رجالدندر الفلتان فانك کسریله وفتحاتله لغتدر والفلت صرد وزننده والفلت الام
مشدده ایله قنبر وزننده بوکرك آته دینور یقال فرس فلتان وفلت وفلت ای سریع الفلت فتحتینله برکسه‌نك الندن
قاچوب قورتلمق معناسنه اسمدر تقول مالك منه فلت ای لا تنفلت منه الفلتات حرکاتله ذکر اولنان فلته کلمه‌سنك
جمعیدر که بر نسنه آنسزین ظهور ایلمکه دینور بو مناسبتله من غیر رویة ظهور ایدن بادره وهفوه وزلّه‌ده استعمال
اولنمشدر ومنه یقال کثرت فلتات المجلس ای هفواته وزلاته ومنه فی صفة مجلس النبی علیه السلام لا تنثی فلتاته
ای زلاته ای لم یکن فی مجلسه زلات فتحفظ وتحکی المفهوت مبهوت وزننده ومرادفیدر که دم معارضه‌ده جوابی
قالیوب متحیرا خاموش قلان کشی‌یه دینور الفوت فانك فتحی وواوك سکونیله والفوات فانك فتحیله بر نسنه

الدن كتمك وكچوب صاوشمق معناسنه در شویله كه بردخی ادراكی متعذر اوله اصل فوت بردخی وصول وادراكی
ممكن اولامق وجهیله برشیئك انساندن كچوب دور اولمسی معناسیله موضوعدر یقال فاته الامر یفوت فوتا وفواتا
اذا ذهب عنه وعربلر هو فوت فمه وفوت رمحه وفوت یده دیرلر اول نسنه آنك كوزی كوروب الی یتشمدیكی یرده در
دیجك محلده مثلا بددعا مقامنده جعل الله رزقه فوت فمه اوفوت رمحه اوفوت یده دیرلر یعنی حق تعالی رزقنی شو
وجهله قلسون كه كوزی كورسون اغزی یاخود مزراغی یاخود الی ایرشمسون ویقال هو منی فوت الریح ای بحیث
لا تدركه الریح بورازده فوت لفظی ظرف مجراسنده در مكان فوت فمه تقدیرنده در وفوت هرایكی پرمغك اراالغنه
اطلاق اولنور وفوات موت فجأه معناسنه استعمال اولنور سبق معناسندن مأخوذ دركه فاتنی فلان بكذا دیرلر
سبقنی معناسنه كه بودخی مجاز در ومنه الحدیث مر بحائط مائل فاسرع فقیل یارسول الله اسرعت المشی فقال
اخاف موت الفوات ای موت الفجاءة الافتیات افتعال وزننده بركسه دن برنسنه فوت اولوب كچمك معناسنه در
یقال افتاته الامر بمعنی فاته وبركسه ایله مشورت واستیذان ایلمكسزین خود بخود بركار وعمله مباشرت ایلمك معناسنه
استعمال اولنور كه سبق معناسنه اولان فوتدن افتعالدر ومنه یقال فلان لا یفتات علیه علی بناء المفعول ای لا یعمل
دون امره یعنی فلان كسه كندی خبری وامر واذنی اولمدقجه امورندن برایش عمله كلمك جهتیله مسبوق اولمز
خلاصه سی بلا اذن خود بخود بركسه برخصوصه سابق اولمق ممكن دكلدر والحاصل یقال لكل من احدث شیئا
فی امرك دونك قد افتات علیك فیه كذلك بركسه دن معاونت طلب ایلمكسزین برایشه مباشرت ایلسه افتات
علی الامر دیرلر وبونلر تغلب معناسنی متضمن اولمغله علی كلمه سیله متعدی اولدیلر وافتیات بركمسه كندیلكندن
برنسنه پیدا ایلمك معناسنه استعمال اولنور كه بودخی سبق معناسندن مأخوذ در یقال افتات الكلام اذا ابتدعه
وبركسه اوزره برماده ایله حكومت ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال افتات علیه فی الامر اذا حكم علیه الافاتة
افاده وزننده بركسه دن برنسنه یی فوت ایتدرمك معناسنه در یقال افاته ایاه ای اذهب به عنه التفاوت تفاعل وزننده
ایكی نسنه نك بینی ایراقلشمق یعنی اوصاف جهتیله بری برینه مخلف وغیر متناسب اولمق معناسنه در كویا كه
احدهمانك وصفی آخری فوت وسبق ایلمش اولور یقال تفاوت الشیئان اذا تباعد ما بینهما واشبو تفاوت ماده سنك
مصدری اولان تفاوت لفظنده واوك حركات ثلاثیله لغتدر كلابیون واوی مفتوح ایدرلر وعنبری مكسور ایدرلر
وبوقیاسدن خارجدر وباب مزبوره منحصر دركویا كه واو اوزره ضمه یی استثقال ایلدیلر یله مفتوح ایدرلر وتوالی
وتوانی كبی بعض مصادر معتله یه قیاسله مكسور ایدرلر الفویت زبیر وزننده خودرای ومستبد بالفعل اولان
كمسه اطلاق اولنور تصغیری تعظیمه مبنی در مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل فویت وامرأة فویت ای منفرد
برأیه ولا یشاور التفوت تفعل وزننده برنسنه دن بعض محاسن فوت اولمغله عیب ونقیصه لو اولمق معناسنه در
ومنه قوله تعالی ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت ای اختلاف واضطراب وقرأ حمزة والكسائی من تفوت
قال السدی ای من عیب یقول الناظر لو كان كذا لكان احسن یعنی ما ابدع اولان خلق الهیده وضع انكشت
اعتراض ایده جك شونه دریری یوقدر وقال الفراء التفاوت والتفوت هما بمعنی واحد كالتعاهد والتعهد وهو الاختلاف
وعدم التناسب فان كلا من المتفاوتین فات عنه بعض ما فی الاخر وتفوت افتیات كبی بركمسه نك مالی مقوله سی
نسنه لرده امر واذنی اولمقسزین خود بخود تصرف واعمال ایلمك معناسنه دركه كندیلكندن اكا سابق اولمقدر
یقال تفوت علیه فی ماله اذا فاته به بودخی غلبه معناسنی متضمن اولمغله علی ایله صله لنمشدر فصل القاف القت
قافك فتحی وتانك تشدیدیله قوغجیلق ایلمك معناسنه در یقال فلان یقت الاحادیث قتا من الباب الاول ای نمها وقت اسم
اولور بونجه دیدكلری نباته دینور اسفست كبی علی قول قوریسنه دینور فصفص كبی وقت یلان سویلمك معناسنه در یقال
قول مقتوت ای مكذوب وبركمسه نك عمل وارادهسنی فهم ودرك ایلمك ایچون نهانیجه اكسه سنه دوشوب دربی اولمق
معناسنه در یقال قت الی فلان اذا اتبعه سرا لیعلم ما یرید وچوبان هیام علتنه اوغرامش دوه نك استدلال ایچون بولنی
قوقلمق معناسنه در یقال قت الراعی اذا شم بول البعیر المهیوم لیستدل وهیام صوصه لق تعبیر ایتدكلری علتدر وقت
برنسنه یی طولانی كسمك معناسنه در یقال قت الشیء اذا قده وآز ایتمك تقلیل معناسنه در یقال قت الشیء اذا قلله وحاضر
وآماده قلمق معناسنه در یقال قته اذا هیأه وآزجه آزجه بركدرمك معناسنه در یقال قت الشیء اذا جمعه قلیلا قلیلا
وبركمسه نك ایزینه دوشوب ازلمك معناسنه در یقال قت اثره اذا قصه التقتیت تفعیل وزننده بودخی قوغجیلق ایلمك
معناسنه در یقال قتت الحدیث اذا نمه وطیب مقوله سی متفرق اجزایی جمع وطبخله معجون ومركب ایلمك معناسنه در
یقال قتت الافاویه اذا جمعها وطبخها القتقتة زلزله وزننده كه مكرر دربری اوته سوز ایلتوب كتورمكله قوغجیلق

ایلمك معناسنه در یقال قتقت الرجل اذا نم القتیتی خصیصی وزننده بودخی مصدر در قوغجیلق ایلمك معناسنه در
ومبالغه وصف اولور قتات معناسنه كاسیذكر القتات شداد وزننده والقتوت صبور وزننده بونلرده قوغجی
وسخن چین اولان مفسده دینور قتیتی كبی علی قول اوچی دخی شول كمسه یه دینور كه كورنمز وبیلنمز یردن دائما
ناسك سوزلرنی دیكلر اوله كرك قوغجیلق ایلسون كرك ایلسون تركیده اكا دیكیجی تعبیر ایدرلر اخلاق سیئه دندر
یقال رجل قتات وقتوت وقتیتی ای نمام او یسمع احادیث الناس من حیث لا یعلمون سواء نمها اولم ینمها بوراده مؤلفك
یسمع قولی سینك ومیمك شده لریله در المقتت موقت وزننده شول زیتون یاغنه دینور كه ایچنه خوشبو ریاحین مزج
وطبخ اولنمش اوله علی قول سائر ادهان طیبه مزج اولنمش اوله ومنه الحدیث انه علیه السلام ادهن بزیت غیر
مقتت وهو محرم ای بحت لا یخالطه ریاحین اوادهان طیبة قته ضبه وزننده تابعیندن ابن قته دیمكله معروف سلیمان
ابن حبیب المحاربی والده سنك اسمیدر الاقتات افتعال وزننده برشیئی تمامه استیصال ایلمك معناسنه در یقال
اقتت الشیء اذا استأصله قتات غراب وزننده یمنده برموضع آدیدر القروت قعود وزننده سیلان ایدن قان بری بری
اوزره جمع اولوب قوریمق علی قول ضرب اثرندن بدنده درینك آلتنده كوكروب قالمق معناسنه دركه قان اوتورمق
تعبیر اولنور یقال قرت الدم وقرت قروتا من الباب الاول والرابع اذا یبس بعضه علی بعض او اخضر تحت الجلد
من الضرب القرت فتحتینله بركسه نك چهره سی حزن وكدر یاخود غیظ وغضب سببیله متغیر اولمق معناسنه در
یقال قرت الرجل قرتا من الباب الرابع اذا تغیر وجهه من حزن او غیظ وقرت اسم اولور بوزه دینور جمد معناسنه
القارت راءك كسریله مسكك بغایت اخف واعلاسنه دینور مغشوش اولانسك ثقیل اولور وقارت هر كوروب
بولدیغی نسنه یی اخذ ایدر اولان كشی یه دینور یقال رجل قارت ای یأخذ كل شیء وجده بعض نسخه ده یأخذ برنده
یأكل عنوانیله مرسومدر المقترت اقترتدن اسم فاعلدر قارت ایله معنای ثانیده مرادفدر قرتیا فتحاتله وبیای
مشدده ایله فلسطین سنجاغنده بربلده در قرتان فتحاتله برموضعدر فاروت هاروت وزننده برحصن آدیدر
القریت قریش وزننده ومرادفیدر كه بردشتده دینور قرات غراب وزننده تهامه ایله شام بیننده بروادی اسمیدر
القربوت قربوس وزننده ومرادفیدر كه اكرك اوك قاشنه دینور قربوت السرج ای قربوسه القلت قافك فتحی
ولامك سكونیله طاغلرده خلق اولمه چقوره دینور كه آنده صو ایركیلور وقلیل اللحم اولان كمسه یه دینور كه ایچه كمیكلی
وچلیمسز تعبیر اولنور القلت كتف وزننده بودخی قلیل اللحم اولان خلقی آریق آدمه دینور القلت تعب وزننده
هلاك اولمق معناسنه در یقال قلت الرجل قلتا من الباب الرابع اذا هلك المقلتة مهلكه وزننده ومرادفیدر كه محل
خطر وهلاكدر یقال وقع فی المقلتة ای المهلكة المقلات محراب وزننده همان بریاوری طوغوروب بردخی
منقطع اولان ناقه یه دینور واولادی طورمز خاتونه دینور یقال امرأة مقلات اذا كانت لا یعیش لها ولد الاقلات
همزه نك كسریله ناقه وخاتون مقلات اولمق معناسنه در یقال اقلتت الناقة والمرأة اذا صارت مقلاتا واقلات هلاك
ایلمك علی قول عرضه هلاك ایلمك معناسنه در یقال اقلته اذا اهلكه او عرضه للهلاك القلتة فلته وزننده سودی
حلاوتلی اولمیان حیوانه دینور كه علتدن ناشی اولور یقال شاة قلتة ای لیست بحلوة اللبن القلتین بحرین وزننده
یمامه ده برقریه آدیدر دارة القلتین برموضعدر قلته جرعه وزننده مصرده برقریه در الاقلعتات اسبطرار
وزننده صاچ پك قبور جقلنمق معناسنه در یقال اقلعت الشعر ای اقلعد قلهت جعفر وزننده وقلهات صقلاب
وزننده ایكی موضعلردر حضرموت دیارینك بوقری طرفنده بربلده اوله جقدر كه قلهت وقلهات دخی دیرلر
القنوت قعود وزننده طاعت وعبادت ایلمك معناسنه در وبه فسر قوله تعالی وقوموا لله قانتین ای طایعین وسكوت
ایلمك معناسنه در ودعا ایلمك معناسنه در وقیام فی الصلوة معناسنه در ونمازده كلام دنیویدن امساك ایلمك معناسنه در
بونلرك جمله سی باب اولدن مصوغدر شارحك بیانته كوره بونلر اطلاقات شرعیه دن اصل معناسی لزوم طاعتدر
وامساك عن الكلام دخی نمازه مخصوص در اذ جاء فی النهایة فی حدیث زید بن ارقم كنا نتكلم فی الصلوة حتی نزلت وقوموا
لله قانتین فامسكنا عن الكلام مترجم دیر كه صلوة وتره قنوت اطلاقی سائر نمازدن زیاده دعایی مشتمل اولدیغیچون یاخود
طول قیامی یاخود ایاك نعبد ولك نصلی ونسجد كلمه لرنی حاوی اولدیغیچون واول كلمه لری متضمن اولدیغیچون اول
دعایه ده قنوت اطلاق ایلدیلر بر روایتده سورة الخلع وسورة الحفد اسملریله ایكی سوره قرآنیه در امام سیوطی
در منثورده بعد المعوذتین آنلری تفسیر ایلمشدر الاقنات همزه نك كسریله بددعا ایلمك معناسنه در یقال اقنت الرجل
اذا دعا علی عدوه لكن سائر محلده مطلقا دعا ایله مفسردر وبعض نسخه ده وبعض امهاتده بوماده مابعدیله
ثلاثی عنوانده مرسومدر وبصائرده مزید ایله مثبتدر واقنات نمازده قیامی اوزاتمق معناسنه در یقال اقنت المصلی

اذا اطال القيام فى الصلوة وحج شريفه مداومت قلمق معناسنه در يقال اقنت الرجل اذا ادام الحج وچوق چوق
غزا وجهاد ايلمك معناسنه در يقال اقنت فلان اذا اطال الغزو ودركاه الهى يه تذلل وتواضع ايلمك معناسنه در
يقال اقنت الرجل اذا تواضع لله تعالى القناتة كرامه وزننده قليل الطعام اولمق معناسنه دركه اكول اولميوب
كمخوار اولمقدن عبارتدر يقال قنت الرجل قناتة من الباب الخامس اذا كان قليل الطعم اى الاكل القنبت
امير وزننده قليلة الاكل اولان خاتونه دينور يقال امرأة قنبت اى قليلة الطعم رجاله دخى اطلاق اولنور يقال
رجل قنبت اى بين القناتة وقنبت شول قربه يه دينور كه صيق ومتين ديكشلى اولمغله صوبى كركى كبى طوتوب
بر قطره سنى آقيتميه يقال سقاء قنبت اى مسيك بوراده مسيل نسخه لرى غلطدر زيرا امساك عن الكلام
معناسندن مأخوذ در ومسيك سكين وزننده در القنعات قافك كسريله يوزى قيللو كشى يه
دينور هويدى كردى كبى يقال رجل قنعات اى كثير شعر الوجه القوت قافك ضميله
والقيت قافك كسريله والقيتة والقائت والقوات سحاب وزننده بدنى طوتجق مقدار يعنى بدن انسانى
اكلنه سد رمق ايليه جك غدا وتوشه يه دينور قوتك جمعى اقوات كلور وقائت فى الاصل اسم فاعلدر القوت
قافك فتحيله والقوت قافك ضميله والقياتة قافك كسريله بركسه يى قوتلندرمك معناسنه در يقال قاتهم يقوتهم قوتا
وقوتا وقياتة اذا عالهم قياته نك اصلى قواته در كذلك قيت وقيته دخى واويلردر الاقتيات افتعال وزننده
قوت وغدا ايتمك معناسنه در يقال قات عياله فاقتاتوا القائت قوت وغدايه دينوركه ذكر اولندى وقائت
اوسلانه اطلاق اولنور وكفايت مقدارى ديرلكه اطلاق اولنور يقال هو فى قائت من العيش اى فى كفاية
المقيت مبين وزننده اسماء حسنادندر حافظ ونكهبان معناسنه در ومقتدر معناسنه دركه هر شيئه قادر در
هر كسه قوت وغدا اعطاسنه قدرتى اولديغى كبى مؤلفك بصائرده بيانته كوره اقاته دن مأخوذ دركه معناى
لازمى اولان حافظ وشاهد ديمكدركه هر كس قوت وغداسى اوزرينه لازم اولان كسلرى البته محافظه واقاته ايله
وجودلرنى حمايت ايلر ودائما اوزرلرنده قائم اولور كذلك اقتدار معناسى دخى معناى لازميدر ومنه قوله تعالى وكان الله
على كل شيء مقيتا اى حافظا وشاهدا وقيل مقتدرا القيتة قافك كسريله قوت معناسنه دركه ذكر اولندى
بو معنادندركه عربلر اقتت لنارك قيتة ديرلر اطعمها الحطب معناسنه الاستقاتة قوت وغدا استمك
معناسنه در يقال استقاته اى سأله القوت الاقاتة همزه نك كسريله قوت وغدا ويرمك معناسنه در
يقال استقاته فاقاته وبر نسنه يه كوج يتمك معناسنه استعمال اولنور نته كه ذكر اولندى يقال اقات على الشيء
اذا اطاقه فصـــل الكاف الكبت سبت وزننده بركسه يى يره چالمق معناسنه در يقال كبته كبتا
من الباب الثانى اذا صرعه وبركسه يى خجل ورسوا ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا اخزاه وبر نسنه دن
صرف ومنع ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا صرفه وكسر ايلمك معناسنه در يقال كبته اذا كسره
ودشمنى غيظ وكينه رد ايلمك معناسنه در يقال كبت العدو اذا ارده بغيظه وذليل ومهان ايلمك معناسنه در
يقال كبته اذا اذله المكتبت اكتبابدن اسم فاعلدر پرغم واندوه اولان كشى يه دينور يقال هو مكتبت
اى ممتلئ غما الكبريت كافك كسريله فعليل وزننده جنس احجاردن حجر معروف اسميدر كه آتش كبى
يانار ويقار ويا قوت احمره والتونه ده اطلاق اولنور بعضلر عندنده كبريت جواهر ارضيه دن بر نوع جوهر دركه
معدنى بلاد شرقيه دن تبت اولكه سنك وراسنده وادى نمل ديدكلرى محلده در معلوم اوله كه كبريت ديديكى
فارسيده وتركيده كوكرد تعبير ايدكلريدركه درت قسم اولور بياض وصارى وقرمزى وسياه اولور افضلى
قرمزى نوعيدركه كبريت احمر ديدكلريدر جواهر ارضيه دندر ووادى نملده اولور آنده كجى قدر قرنجه لر
اولور سباع كبى انسانه هجوم ايدوب پاره پاره ايدرلر كيجه لر بر قاچ فرسخ مسافه دن لمعان ايدر والآن موجود اولان
كوكردك ايوسى صارى اولاندركه چوق كوكردى تعبير اولنور بين الاطباء اصابعى ديرلر وآجق اولانه
بر كوكردى ديرلر وبعض اماكنده عيون حاره اولديغى حالده جريان ايدر طبخ ايله كبريت اولور بو قسمى
سياهه مائل اولور وايليجه وبانه تعبير اولنان اتش چشمه لرك منبعنده كوكرد طمرى اولمغله صواتشى نبع ايدر
وكيمياكران اكسير ذهبه كبريت احمر اطلاق ايدرلر وكبريتده اصل حار اطلاق ايدرلر نته كه زيبقه اصل بارد
ديرلر وبعض ارضك تراننده كبريتيت اولمغله كاه بكاه دخان وشعله كبى آثارى ظهور ايدر حتى ايتاليا جوارنده
آق دكزده سيجليا نين ارضنده واقع بر جبلدن اكثريا كثيف دخان ظهور ورو بعضا كمال شدت وحدتله
بر طرفدن چاتليوب ايچندن شعله فشان آتش صدور ايدوب اطرافى وآكافنى خاكستر ايدر الكبريتة

دحرجه وزننده دوه نك كوده سنه كوكرد سورمك معناسنه دركه بعض اجزا ايله خلط ايدوب سورلر يقال
كبرت بعيره كبرتة اذا طلاه بالكبريت الكتيت شتيت وزننده نجره قينار كن ظهور ايدن صوته دينوركه
كت كت ديو ظهور ايدر كذلك قينايان خمر ونبيذك صوته دينور وكنج دوه نك ابتدا بوكرمسنده ظاهر اولان صوته
دينور وخشمناك آدمك شدت غيظ وكينه سى هنكامنده كنج دوه بوكورمسنه شبيه صدرنده جولان ايدن كومولتى يه
دينور تقول سمعت سنه كتيتا اى صوتا فى صدره كصوت البكر من شدة الغيظ وكتيت بخيل وناكسه دينور ومصدر
اولور آهسته جه تأنيله يوريمك على قول آدملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معناسنه يقال كت الرجل
كتيتا من الباب الثانى اذا مشى رويدا وقارب خطوه فى سرعة وكت كافك فتحى وتانك تشديديله وكتيت دوه يايجه
بوكورمك معناسنه در يقال كت البعير كتا وكتيتا من الباب الثانى اذا صاح صياحا لينا وبركسه يى مغموم وتاسه ناك
ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا اساءه وبركسه يى تذليل وخاكسار ايلمك معناسنه در يقال كت فلانا اذا ارغمه
ونجره قينامق معناسنه در يقال كتت القدر اذا غلت وبركسه نك قولغنه بر سوز فسلده مك معناسنه در يقال
كت الكلام فى اذنه كتا وكتيتا من الباب الاول اذا اقره وساره وكت كوده سنده اتى آزجه اولان چلمسز آدمه دينور
اره وعورته اطلاق اولنور يقال رجل كت وامرأة كت اى قليل اللحم وكت صايمق معناسنه مصدر اولور ومنه المثل
لا تكته او تكت النجوم * اى لا تعده ولا تحصيه ويقال جاء فى جيش ما يكت اى لا يحصى الكتكتة زلزله وزننده
بو دخى يايجه ياخود آدملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال كتكت الرجل اذا مشى
رويدا وقارب الخطو فى سرعة وآهسته جه كولمك معناسنه دركه قهقهه دن دون اوله كت كت كولمك تعبير اولنور
يقال كتكت الرجل اذا ضحك دونا يعنى من القهقهة التكتكت تزلزل وزننده كتكته ايله معناى اولده مرادفدر
الاكتات همزه نك كسريله والاكتتات افتعال وزننده بونلرده قولغه فسلده مك معناسنه در يقال اكت الكلام
فى اذنه اكتاتا واكتته اكتتاتا اذا اقره وساره واكتتات ايشتمك معناسنه در يقال اكتت الحديث
اذا استمعه الكتة كافك ضميله مالك كثر وزرلنه دينور كرك صامت وكرك ناطق اولسون وكته بر كثر چيئك علميدر
بو جهتله مطلقا كثر وسودسز كجى قسمنه علم اوله رق اطلاق اولنور الكتة كافك فتحيله يرده اولان آزجه
يشلكه دينوركه مراد بر مقدارجه اوتلق اوله جقدر كتكت هدهد وزننده وكتكتى كافلرك ضمى وتاى ثانيه نك
فتحى واشباعله ايكيسيده غير منصرف اوله رق صبيان عربه مخصوص بر نوع لعبه يعنى اويون آديدر عدم انصرافه
علت علميت واعبه تأويليله تأنيثدر بوراده مؤلفك غير مجراتين تعبيرى غير منصرفين ديمكدركه اعراب ثلاثه مجرى
دكلدر الكتكت كافلرك فتحيله طوى قوشنك اوتمسندن حكايه در الكتكات كافك فتحيله چوق سوزلو
اوزان كشى يه دينور يقال رجل كتكات اى كثير الكلام الكتيتة عصيده وزننده ومراد فيدركه بولماج
آشنه دينور الاكحت حاى مهمله ايله احمد وزننده قصه بويلو بودور كشى يه دينور الكريت امير وزننده برسنه
تامه يه دينور يقال سنة كريت اى تامة شارح ديركه اشبو كريت كلمه سى مطلقا تام اولان ذات العده يه وصف اولوركه
تام وكامل معناسنه در يقال سنة كريت وحول كريت وشهر كريت اى تام تكريت تانك فتحيله بر بلده آديدر بو بلده
بغداد ايله موصل بيننده در بانيه سى اولان تكريت بنت وائل ايله مستماد واول بكر بن وائلك كه ديار بكر اكا مضافدر
خواهرى در وبونك تابى زائده اولمغله وزنى تفعيل در الكست كافك ضميله قسط لفظنده لغتدركه قسط هندى
ديدكلرى دارو اوله جقدر الكعت كافك فتحى وعينك سكونيله قصير القامه كشى يه دينور مؤنثنده كعته دينور ها ايله
الكعيت زبير وزننده بلبل قوشنه دينور جمعى كعتان كلور كافك كسريله تقول ما اطيب صوت الكعيت اى البلبل
وبوكيت كبى بنية تصغير اوزره موضوعدر الاكعات همزه نك كسريله شتاب وسرعتله كتمك معناسنه در
يقال اكعت الرجل اذا انطلق مسرعا واوتورمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اكعت الرجل اذا قعد وپرغضب
اوله رق سوار اولمق معناسنه در يقال اكعت فلان اذا ركب متغضبا من الغضب ابو مكعت محسن وزننده
بر شاعر كنيه سيدر الكعتة جرعه وزننده فاروره قباغنه دينور الكفت كافك فتحى وفانك سكونيله بركسه يى
سالك اولديغى جهتدن جهت اخرايه چويروب دوندرمك معناسنه در كرك ظاهرى وكرك معنوى اولسون
يقال كفته كفتا من الباب الثانى اذا صرفه عن وجهه وبر نسنه نك اجزاسنى دوشورب بربرينه ضم والحاق ايلمك
كذلك بر آدم بر نسنه يى كنديسنه ضم والحاق ايلمك معناسنه در يقال كفت الشيء اليه اذا ضمه وقبضه
قال فى الاساس كفت المتاع اذا جمعه وضم بعضه الى بعض وكفت الفراش ومنه الحديث اكفتوا صبيانكم بالليل
فان للشيطان خطفة وانتشارا اى ضموهم اليكم وكفت وكفات كافك كسريله وكفيت كافك فتحيله وكفتان

فتحاتله قوش قسمی قنادلرنی دیوشوروب وقیصوب سرعتله اوچمق کذلك انسان وسائر حیوان کرکی دیوشوروب
سرعتله سکرتمك معناسنه درکه معنای مذکوردن مأخوذ درضم وقبض بولندیغیچون یقال کفت الطائر
وغیره کفتا وکفاتا وکفیتا وکفتانا اذا اسرع فی الطیران والعدو وتقبض فیه وکفت وکفیت امیر وزننده بنیه سی
خرده دیوشورملی جست وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کفت وکفیت ای سریع خفیف دقیق
وکفت کوچك تنجره یه دینور بونده کافك کسریله ده لغتدر وبرنسنه نك ایچریسی طشره سنه دونمك معناسنه درکه
ترسنه دونمك تعبیر اولنور یقال اصلحه بالکفت وهو تقلب الشیء ظهرا لبطن وکفت اولمك موت معناسنه استعمال
اولنور قبره ضم اولنمق ملاحظه سیله یقال وقع فی الناس کفت ای موت ویقال کفت الله فلانا اذا امات وکفت قاتقسز
اتمکه اطلاق اولنور یقال اکل خبزا کفتا ای بلا ادم دائما معبشته ضم اولنمسی باعث اطلاقدر الانکفات
انفعال وزننده بولندیغی جهتدن جهت اخرایه منصرف اولمق معناسنه در یقال کفته فانکفت ای صرفه
عن وجهه فانصرف وکندیلکندن منصرف اولمق معناسنه درکه مطاوع اولمز یقال انکفت الرجل اذا انصرف
عن وجهه ودیوشورلمك انقباض معناسنه در یقال انکفت الشیء اذا انقبض وآت قسمی یمی وصوبی تقلیل ایله
اندامی وقارنی چکیلوب ضامر اولمق معناسنه درکه برانمق تعبیر اولنور یقال انکفت الفرس اذا ضمر واندام
واعضاد بوشورملی ودیرنکلی اولمق معناسنه در اعضاسی اول کونه ملززالخلق اولانه منکفت دیرلر یقال رجل
منکفت ای مجتمع الخلق التکفیت تفعیل وزننده بودخی برنسنه نك اجزاسنی دیوشوروب بری برینه یاخود
کندیسنه یناشدرمق معناسنه در یقال کفت الشیء اذا ضمه وقبضه الکفات کافك کسریله مصدر درنته که
ذکر اولندی وکفات شول موضعه دینور که آنده نسنه جمع وبری برینه ضم اولنور اوله ومنه یقال الارض کفات لنا
وقال تعالی الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا ای ذات کفت ای ضم وجمع یضمهم احیاء علی ظهورها وامواتا
فی بطونها قال البیضاوی کفاتا ای کافتة اسم لما یکفت ای یضم ویجمع او مصدر نعت به او جمع کافت کصائم وصیام
او جمع کفت وهو الوعاء اجری علی الارض باعتبار اقطارها وقال الراغب تجمع الناس احیاء هم وامواتهم وقیل تضم
الاحیاء التی هی الانسان والحیوانات والنبات والاموات التی هی الجمادات من الارض والماء وغیر ذلك مترجم دیرکه
بیضاوی تعبیرات مرقومه ایله کشافه وارد اولان مناقشه دن تفصی ایلمشدر زیرا کفات اسم موضع اولدیغی صورتده
عمل ایده مز زیرا اسماء امکنه وازمنه وآلات هر نقدر مشتق وافعال اوزره جاری ایسه لرده عامل اولمزلر وکفات
ومکافته مفاعله وزننده آتسز بن اولمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات کفاتا ومکافتة ای فجاءة ومکافته
برکسنه یه سکرتمکده یا آت قوشمقده مسابقه ایلمك معناسنه در یقال کافته اذا سابقه الاکتفات افتعال وزننده
برنسنه یی تمامه دیوشوروب اخذ ایلمك معناسنه در یقال اکتفت المال اذا استوعبه اجمع الکفات کتان وزننده
ارسلانه اطلاق اولنور الکفیت کافك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی وکفیت حیان بن قتادة السدوسی فرسنك
اسمیدر وکفیت شول دغارجغه وچانطه مقوله سنه دینور که قطعادلیکی ویرتغی اولمامغله ایچنه قونان شیئی ضایع
ایلمز اوله وبلا فاصله بری برینه ضمیمه ومجموع اولان مدار معاشه دینور که مراد چوق اولمیوب لکن آردی کسلمز اولان
مدار معاش اوله جقدر ومنه الحدیث حبب الیّ النساء والطیب ورزقت الکفیت ای ما اکفت به معیشتی یعنی اضمها
واصلحها الکفت کافك کسریله بودخی ایچنه قونان نسنه یی ضایع ایلمین دغارجق مقوله سنه دینور الکافت
فالك کسریله بر مغاره نك اسمیدر که سلفده مأوای لصوص ایدی نهب ایتدکلری امتعه واشیایی اوراده جمع وضم
ایدرلر ایدی الکفت صرد وزننده والکفتة کافك ضمیله همزه وزننده شول آته دینور که درت ایاغنی بربره
کتوروب طوپ کبی جمع اندامیله یدر یی بردن صیچرایوب آتیلور اولمغله اوزرنده استقرار ودیزکین ایله ضبط
ممکن اولمیه یقال فرس کفت وکفتة اذا کان یثب جمیعا فلا یستمکن منه لاجتماع وثبه المکفت محسن وزننده
شول کسه درکه ایکی زره کیوب آرالغنده مرجامه دخی کیمش اوله کفته هفته وزننده مقبره مدینه اولان بقیع الغرقد نام
محالك اسمیدر ناسی قبض ایلدیکیچون یاخود ترابی شوره اولمغله مدفونی سریعا اکل وافنا ایلدیکیچون اطلاق اولندی
الکلت کافك فتحی ولامك سکونیله برکدرمك معناسنه در یقال کلت الشیء کلتا من الباب الثانی اذا جمعه ودوکمك
معناسنه در یقال کلته فی الاناء اذا اصبه وآت اویناتمق معناسنه در یقال کلت الفرس اذا رکضه وآتمق معناسنه در
یقال کلت الشیء اذا رماه الکلت سکر وزننده فلت کلمه سنه اتباع اولور بونلرده صرد وزننده دخی لغتدرنته که
فلت ماده سنده ذکر اولندی یقال فرس فلت کلت ای سریع الکلتة کافك ضمیله همزه وزننده کفته معناسنه درکه
جمع اندامیله بردن صیچرایان آته دینور مؤلف بونده فلته کلمه سنه اتباع کونه رسم ایلمشدر لکن فلته ماده سنده بو معنایه

نصدی ایلمامشدر نهایت ترکیبدن تفرع اولور وبو اتباع دکلدر یقال فرس فلتة کلتة ای کفتة الاکتلات افتعال
وزننده ایچمك معناسنه در یقال اکتلت الماء اذا شرب الکلیت امیر وزننده والکلیت لامك شده سیله سکین
وزننده شول ایری واز ون طاشه دینور که آنکله صرتلانك اینی سد اولنور صیاد اینك اغزنی آنکله سد ایلدکدنصکره
موضع دیکردن حفر ایدوب اخذ ایدر الکلتة جرعه وزننده بغدای مقوله سی غلال خرمندن برحصه یه دینور که
برینك نصیبنه عائد اولور وهر نسنه دن برمقدار وبریغن وبرکومه شیئه دینور لسانمزده دخی مستعملدر مثلا برکلته
اوطون وبرکلته اوتلق تعبیر اولنور یقال کلتة من الطعام ای نبذة الانکلات انفعال وزننده دوکلمك معناسنه در
یقال انکلت الشیء اذا انصب وبرنسنه نك اجزاسی دیوشور یلوب بورشمق وبوزلمك معناسنه در یقال انکلت الشیء
اذا انقبض الکمیت زبیر وزننده شول قرمزی آته دینور که قرمزی بلغنه قنوء یعنی خالص اولمیان سیاهلق که قرامتق
تعبیر اولنور قارشمش اوله لسانمزده اکا خرمایی طوری تعبیر اولنور که رنکی قرامتق قرمزی اولور اثواب مقوله سنده
اکا کووز وآتدن قو یو اولورسه مور تعبیر اولنور واول آتك یلیسی وقویرغی سیاه اولور ورد ایله واشقر ایله
فرقی بودرکه رنك مذکور اولورسه که خرمایی طوری اوله جقدر کمیت دینور آتدن آچق اولورسه ورد دینور که فارسیده
کلکون وترکیده آچق طوری تعبیر اولنور ویلیسی وقویرغی قرمزی اولورسه اشقر دینور که ترکیده آل تعبیر اولنور
مؤلف من الخیل عنوانیله تصریح ایلدیکی شهرتنه مبنی در وبونك بنیه تصغیر اوزره وضعی سرخ وسیاه بیننده متوسط
وهر برینه قریب اولدیغیچوندر وبونك مذکر ومؤنثی برابردر فیقال مهرة کمیت بلا هاء وکمیت لوننده سواد وحمرت
اولان یعنی قرامتق قرمزی اولان باده یه اطلاق اولنور خوره اوزمندن اولان باده کبی یقال سقاه الکمیت وهو علی
فرس کمیت ای الخمر التی فیها سواد وحمرة علی الفرس الذی خالط حمرته قنوء وکمیت بن معروف وکمیت بن ثعلبه
وکمیت بن زید شعرادندر وکمیت عربده برنیجه فرسك اسمیدر الکمتة جرعه وزننده ذکر اولنان کمیت رنکنه دینور که
خرمایی طور یلقدر اثوابده کووزی تعبیر اولنور الکمت والکمتة کافلرك فتحیله والکماتة کرامه وزننده آت
کمیت اولمق معناسنه در یقال کمت الفرس کمتا وکمتة وکماتة من الباب الخامس اذا کان کمیتا وکمت درونده غیظ وکینه
کیزلمك معناسنه در یقال کمت الغیظ کمتا من الباب الاول اذا اکنه الکمیت تفعیل وزننده خمر وددری وثوب
وآت مقوله سنی صبغ وصنعتله کمیت قلمق معناسنه در یقال کمت الخمر والفرس وغیره علی بناء المفعول ای صیرت
بالصنعة کمیتا الکمیتة حبیبه وزننده برشیئك اصل واساسنه دینور یقال اخذ الشیء بکمیتته ای باصله الکماتی
زرابی وزننده ذکر اولنان خرمایی طوری آتلره دینور یقال خیل کماتی ای کمت وبو کماته یه منسوبدر وکمت کافك ضمیله
کویا کما کت لفظندن جمعدر احمر واشقر کلملر بنیه محمولدر الاکمات همزه نك کسریله والاکمتات احمرار
وزننده والاکمیتات احمیرار وزننده آت قسمی خرمایی طوری اولمق معناسنه در بنیه اخیرلرده شدت معتبردر
یقال اکمت الفرس اکماتا واکمت اکمتاتا واکمات اکمیتاتا اذا صار کمیتا الکنت کافك فتحی ونونك سکونیله قوی الخلقه
ومتین البنیه اولمق معناسنه در یقال کنت الرجل فی خلقه کنتا من الباب الاول اذا قوی الکنتی کرسی وزننده
قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وکبیر یعنی یاشلو آدمه دینور الکنتی نون زیاده سیله کنتی معناسنه در
یقال رجل کنتی وکنتنی ای کبیر مؤلف بونلری کون ماده سنده دخی رسم ایلمشکن ظاهری اعتبار ایله بوراده دخی
ثبت ایلدی وبونلر کون ماده سندن مأخوذ درنته که نهایه ابن اثیرده بو رسمه مسطوردر که وفی الحدیث انه دخل
المسجد وعامة اهله الکنتیون ای الشیوخ الذین یقولون کنا کذا وکان کذا وکنت کذا فکانه منسوب الی کنت یعنی
بو تعبیر کویا که کنت ماده سنه منسوبدر عرب آتدن تصرف ایلدیلر یاشلو پیر آدملرای جانم بر وقتده بن شویله اولمشیدم
شمدی بویله اولدم دیملریله قول مزبوره نسبتله پیر آدمه کنتی وه بالغة نون زیاده سیله کنتنی اطلاق ایلدیلر وبونلرك
نسبتلری خطا ایله کنت ماده سنده اولمق جائزدرکه بابالق سن اول شویله ایدك شمدی بویله مثلا خریف ومعتوه کبی
رمعنا اولدك قوانه منسوب اولور الاکتنات افتعال وزننده خضوع ورضا کوسترمك معناسنه در یقال اکتنت
الیه اذا خضع الیه ورضی منه الکنبث امیر وزننده شول مشکه دینور که دیکشلری صیق ومتین اولمغله صویی
امساك ایدر اوله یقال سقاء کنبث ای مسیك نته که قنبث دخی بو معنایه در الکنت فتحتیله سودطلومی چوق
استعمال اولنوب جابجا غسل وتنظیف اولنمامغله وسخناك ومتعفن اولمق معناسنه در یقال کنت السقاء کنتا
من الباب الرابع اذا خشن شارح اشبو خشن کلمه سنی حاء مهمله ایله تقیید ایلمشدر لکن مقتضای ماده خای معجمه ایله
اولمق اغلبدر الکنعت جعفر وزننده برنوع بالق آدیدر وبو اوسقور بت دیدکلری تکنلو بالق اوله جقدر کنعد
دخی دیرلر الکوتی رومی وزننده بودورکشی یه دینور وکوتی عدی بن الرعلاء نام شاعرك لقبیدر التکبیت تفعیل

مطلب

وزنده جوال و تصدیق مقوله‌سنك ایچنی طولدرمق معناسنه‌در یقال کیت الوعاء تکییتا اذا حشاه وبول اسباب
ومهماتی قولایلیوب آراسته ایلمك معناسنه‌در یقال کیت الجاز اذا یسره الاکیات اکیاس وزننده ومرادفیدرکه
بغایت رشد وفطانت صاحبی کمسه‌لره دینور شارح دیرکه تاء سیندن مقلوبه‌در واکیاس کیس لفظنك جمعیدر
کیت وکیت ذیت وذیت وزننده وآخرلرینك کسراوزره بنالریله لغتدر کذا وکذا معناسنه‌درکه قصهٔ مبهمه‌دن
کنایه‌در لسانمزده شویلجه وشویلجه ایله تعبیر اولنور بونلرك تای هادن مقلوبه‌در مترجم دیرکه ذیت وذیت دخی
بومعرضده‌در وبونلر جمله‌دن کنایه اولوب جمله ایسه فی ذاتها مستحق اعراب اولمامغله مبنی اولدیلر قالدیکه حریری
مرحومك درةده بیانی اوزره کیت وکیت کلمه‌سی افعالدن وذیت وذیت اقوالدن کنایه‌در پس قال فلان کیت وکیت
وفعل فلان ذیت وذیت دیمك جائز دکلدر لکن مؤلفك تفسیرینه کوره اعم اولور وشهاب دخی شرحنده بوقولی تأیید
ایلمشدر فصـــل اللام اللبت سبت وزننده بورمق معناسنه‌در یقال لبت یده لبتا من الباب الاول
اذا لواها وخاصة برکسه‌نك کوکسنه وقارننه ویانلرینه دکنکله اوروب چالمق معناسنه‌در یقال لبت فلانا اذا ضرب
صدره وبطنه واقرابه بالعصی اللت لامك فتحی وتانك تشدیدیله برنسنه‌یی دوکمك معناسنه‌در چرچینك بز
واسپجارك اجزادوکدکری کبی یقال لت الشیء لتا من الباب الاول اذا دقه وبرنسنه‌یی محکم چکوب بغلمق معناسنه‌در
یقال لته اذا شده واوثقه وبرشیئی ریزه ریزه اوفاتمق معناسنه‌در یقال لته اذا فته وبرشیئی ازمك معناسنه‌در یقال
لت الشیء اذا سحقه وقاوودی صو ایله یاخود یاغله اصلادوب بولامق معناسنه‌در یقال لت السویق اذا جدحه
وبرکسه برآدمه انتساب ایدوب اکا قرین وملازم اولمق معناسنه‌در یقال لت فلان بفلان علی بناء المفعول اذا لز به
وقرن معه وبو معنای اخیردن مأخوذدر اللتات لامك ضمیله اغاج قبوغنك اوفانتیسنه دینور وکندیسیله برنسنه
لت اولنه‌جق شیئه دینور چرچی طوقمغی وهاونلی کبی وسائر معنالرینه کوره اللات تانك تشدیدیله برصنم
آدیدر ابن عباس وعکرمه ومجاهد وابن المعتمر کبی برجماعت وجه مذکور اوزره تشدید ایله قرأت ایلدیلر قال الله تعالی
افرأیتم اللات والعزی الایه ذکر اولنان لات لت سویقدن اسم فاعلدر جاهلیتده برکشی وار ایدیکه دائما موسم حجده
اول بتك یاننده یاغله سویق کشکك ایدوب حجاجه اطعام ایدرایدی بعده آنك اسمیله اول بتی تسمیه ایلدیلر مترجم
دیرکه اصل اول بت رجل مرقومك صورتیدرکه محل مزبورده لت سویق ایدوب اطعام ایدرایدی لات ثقیف
قبیله‌سنك وعزی غطفان قبیله‌سنك بتلری ایدی بعده کثرة استعمال ایله تانی تخفیف اولندی وبعض مفسرین
عندنده لوی ماده‌سندن فعله‌در واوی الفه قلب اولنمشدر اکا طواف ایتدکلری باعث تسمیه‌در وعند البعض اصلی
لاه ایدی ها ایله که اله ومعبود معناسنه‌در هایی حذف اولندقده نصکره الله حقیقی عز شانه حضرتلرندن قصورینه بناء
علامت تأنیث اولان تاء الحاق ایدوب زعملرنجه وسیلهٔ قرب الهی اوله‌جق صنم مزبوره اطلاق ایلدیلر یاخود
تاء هادن مبدله‌در کیت کلمه‌سنك تاسی کبی وبعض اعلام قول اخیری ترجیح ایلدیلر پس لفظهٔ جلاله‌نك اشتقاقنه
ذاهب اولنلره کوره اصلی لاه اولمق ارجحدر زیرا عربلر صنملرینه لاه اطلاق ایلدیلرکه معبود دیمکدر احتجاب یاخود
ارتفاع معناسندن اولور ومؤلف بونی لیه ولوی ماده‌لرنده دخی رسم ایلمشدر اللتلتة زلزله وزننده یمین غموس
معناسنه‌درکه صاحبنی بحر کناهه طالدیران یمین کاذبه‌در مؤلف بونی اسم صورتنده ثبت ایلمشدر لکن مقتضاسی
مصدر اولمقدر اللحت لامك فتحی وحاء مهمله‌نك سکونیله دکنکله اورمق معناسنه‌در یقال لحته بالعصا لحتا
من الباب الثالث اذا ضربه بها واغاجك قبوغنی صویمق معناسنه‌در یقال لحت العصا اذا قشرها ولحت خالص
وغیر مغشوش معناسنه استعمال اولنور یقال بردبحت لحت ای صادق وبواتباع دکلدر اللخت لامك فتحی
وخاء معجمه‌نك سکونیله ایری جثه‌لو تومند کشی‌یه دینور یقال رجل لخت ای عظیم الجسم وایکی سبیلی
براولمش خاتونه دینور مرأة مفضاة معناسنه ولخت سخت کلمه‌سنه اتباع اولورکه پك شدید دیمك اولور یقال حر
سخت لخت ای شدید لزت لامك ضمی وزای معجمه‌نك سکونیله اندلسده برموضع یاخود برقبیله آدیدر
اللصت لامك حرکات ثلاثی وصادك سکونیله خرسزه دینور لص معناسنه جمعی الصوت کلور لصوص کبی
شارح دیرکه بوطی لغتیدرکه طس لفظنده طست دیرلر اللفت لامك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌یی
بوروب چویرمك معناسنه‌در یقال لفت الشیء لفتا من الباب الثانی اذا لواه وبرکسه‌یی تصمیم ایلدیکی
رأی وتدبیرندن صرف وتحویل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال لفت فلانا اذا صرفه عن رأیه واغاجدن قبوق
صویمق معناسنه‌در یقال لفت اللحاء عن الشجر اذا قشره واوقه‌اوبقون ومتلائم اولمیه‌رق همان اولدیغنه کوره یلك
یکورمك معناسنه استعمال اولنور یقال لفت الریش علی السهم اذا وضعه غیر متلائم بل کیف ما اتفق وجوبان

مواشی‌یه قنقیسی اولورسه اولسون مبالات ایتمیه‌رك کوراوروشی کبی اوروب چالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
هوای الراعی یلفت الماشیة ای یضربها لایبالی ایها اصاب الالتفات افتعال وزننده والتلفت تفعل وزننده
برنسنه‌یه طوغری یوزن چوروب یوزدوندرمکله توجه ایلمك معناسنه‌در یقال التفت الیه وتلفت اذا صرف وجهه الیه
لی وصرف معناسنه اولان لفت کلمه‌سندن مأخوذدر اللفت لامك کسریله شلغم دیدکلری سبزه‌یه دینور وبرنسنه‌نك
برشقه وبریانه دینور ومنه قولهم فلان لفته معك ای شقه وصغوه یعنی فلانك دائما بریانی سندن یکادرکه همیشه میل
واقبالی سنك طرفکه‌در دیمکدر وصغره دینور بقره معناسنه وشاشقین حمقاء عورته دینور ودیشی ارسلانك فرجنه
دینور ولفت حرمین بیننده قدیم نام موضعده واقع طاغده کائن برصرپ یوقشلو بیلاك آدیدر وبونده لامك فتحیله ده
روایتدر الالفت احمر وزننده بوینوزلری برینه بورلمش اولان تکه‌یه دینور یقال تیس الفت ای ملتو احد قرنیه
علی الاخر وصولاق آدمه دینور اعسر کبی وبون واحمق کمسه‌یه دینور اللفات سحاب وزننده بودخی احمق کشی‌یه
دینور اللفوت صبور وزننده شول خاتونه دینورکه برکسه‌نك تحت نکاحنده اولوب زوج اولدن یاننده ولدی اوله
همیشه توجهی ولد مزبوره اولمغله لفوت اطلاق اولنمشدر یقال امرأة لفوت ای لها زوج وولد من غیره وچهره‌سنك
خویلو بدزندکانی کمسه‌یه دینور وصاغیلورکن رام اولمیوب چارزلق ایدن ناقه‌یه دینورکه صاغان کمسه‌یی ایصیرر والیله
اباغیله تپمدلر وشول هوادار قاری‌یه دینورکه مجلسده نظری برپرده ثابت اولمیوب اورایه بورایه اماله وصرف ایدرتا که
سنی اغفال ایلمکله آخرکمسه‌یه تقریب غمز واشارتله ترکیم ویره یقال هی لفوت ای لا تثبت عینها فی موضع واحد
انما همها ان تغفل عنها فتغمز غیرك اللفتاء حولاء وزننده ومرادفیدرکه کوزی شاشی خاتونه دینور وکوزه‌ده وصف
اولور وبوینوزلری برینه بورق وطولاشق اولان دیشی کچی‌یه دینور اللفیتة لامك فتحیله قوامللی قویو بولماج
آشنه دینور علی قول حیس دیدکلری خرما وکشك وسمن ایله ترتیب اولنان اوماج آشنه شبیه چوربایه دینور تقول
اطعمنی اللفیتة ای العصیدة المغلظة اوهی مرقة تشبه الحیس اللفتة لامك ضمیله همزه وزننده شول چوبانه دینورکه
دائما مواشی‌یه مبالات ایلمیه‌رك اوروب چالار اوله اللوت صوت وزننده برکسه کندیدن سؤال اولنان شیئك غیرنی
خبر ویرمك یعنی سائلك مطلوبی اولان جوابی ترك ایدوب غیری سیاق اوزره جواب ویرمك معناسنه‌در کرك اسلوب
حکیم وکرك سائر کونه اولسون یقال لات الرجل یلوت لوتا اذا اخبر بغیر ما یسأل عنه وبرخبری کتم ایلمك معناسنه‌در
یقال لات الخبر اذا کتمه لوانة سحابه وزننده اندلسده برموضع وبرپرستانده برقبیله آدیدر لیت لامك فتحی ویانك
سکونی وآخرینك فتحی اوزره بناسیله کلمهٔ تمنی‌در یعنی برنسنه‌یی اومق معناسنه حرفدر فارسیده کاشکی وترکیده
نولیدی وشویله اولیدی دیمك مفهومنده مستعملدر وحروف مشبهه بالفعل جمله‌سندندر اسمنی نصب وخبرنی رفع
ایدر اکثری ممتنع ومحال اولان موادك تمنیسنه تعلق ایدر ممکن اولان محلده استعمالی قلیلدر وکاهی وجدت کلمه‌سی
منزلنه تنزیل اولنور یعنی ایکی مفعوله تعدیه ایلدیکی کبی بودخی اسم وخبرنی نصب ایدر یقال لیت زیدا شاخصا
وانی ولعل کبی بالذات یای متکلمه داخل اولوب لیتی دینور ونون وقایه ایله لیتنی دینور انی کبی اللیت لامك کسریله
بونك بریوزینه دینور صفحة العنق معناسنه یقال لفت لیته ای صفحة عنقه اللیت بیت وزننده واللوت صوت
وزننده برکسه‌یی توجه ایلدیکی جهتدن منع وصرف ایلمك معناسنه‌در یقال لاته یلیته لیتا ویلوته لوتا اذا حبسه
عن وجهه وصرفه الالاتة اقامه وزننده لیت معناسنه‌در یقال الاته عن وجهه یعنی لاته واکسلتمك معناسنه‌در
یقال ما الاته شیئا ای ما نقصه نته که همزه ایله التدن مأخوذ ایلات دخی بو معنایه‌در یقال الاته وآلته ای نقصه لات
تانك فتحیله نته کذا شبو ولات حین مناص کریمه‌سنده واقعدر لاء نافیه‌در تاسی زائده‌در ثمت کلمه‌سنده اولدیغی کبی
یاخود لیس کلمه‌سنه تشبیه اولنمغله آنده اسم فاعل اضمار اولنمشدر واشبو لات کلمه‌سی همان حین لفظنه مقرونا استعمال
اولنور وکاهی مراد ومنوی اوله‌رق حذف اولنور نته که مازن بن مالکك اشبو* حنت ولات هنت وانی لك مقروع
قولنده واقع اولمشدر مترجم دیرکه کلام مزبور امثالدندر مقروع عبد شمس نام برآدمك لقبیدر هیجمانه نام محبوبه‌نك
معشوقی ایدی امثال میدانیده مذکور اولان ایکی وجهك اخصری بودرکه مزبوره هیجمانه مقروع مرقومك
عاشقه‌سی ایدی برکون مقروع قبیلهٔ هیجمانه اوزره هجوم وشبخون ایلمك مراد ایلمکله هیجمانه برتقریبله واقفه اولمغله
پدری اولان عنبره خبر ویردکده رجال قبیله‌دن مازن بن مالك بطریق الهزل کلام مزبوری تفوه ایلدی یعنی هیجمانه
کرچه مقروعه مشتاقه اولوب دیداری شوقیله کلمسنی تخیل وتجسیم ایدر لکن ای هیجمانه سن مقروعه ظفریاب
وصال اولمق ممکن دکلدر حنت کلمه‌سی حنین لفظندن ماضی مؤنثدر آرزو واشتیاق معناسنه‌در ضمیر هیجمانه‌یه
راجعدر وهنت هنین لفظندن ماضیدر انین وناله معناسنه‌در بومثل قبل اوانه مطلوبه آرزومند اولان کمسه حقنده

ايراد اولنور مؤلفك بصائرده مغنی اللبيب خلاصه‌سی اوله‌رق بيانی اوزره بونك حقيقتنده وعملنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر لات كلمه‌سی فعل ماضيدر ديديلر نقص معناسنه بعده نفی ايچون استعمال اولنمشدر قلّ كلمه‌سی كبی وعند
البعض اصلی ليس ايدی علم وزننده ياء الفه قلب اولنوب وسين تايه ابدال اولنمشدر نات وناس كبی وعند البعض
لاء نافيه‌در وتاء تأنيث لفظ ايچون زياده قلنمشدر ثمّ وربّ كلمه‌لرنده زياده قلنديغی كبی ياخود معنای نفيی تأكيد ايچون
زياده قلنمشدر ياخود ساعت يامدّت ماده‌سنه تنبيه ايچون زياده قلندی كه لبست الساعة او المدّة حين مناص سكنده
اولور وبونده تحريكی التقاء ساكنين محذورينه مبنيدر وعلی قول لاء كذلك نافيه‌در وتاء حين كلمه‌سنك اولنه زياده
قلنمشدرنه كه مصحف عثمانيده او يلجه مشهود اولمشدر وعملی خصوصنده دخی اوچ مذهب واردر اوّل اصلا
عامل دكلدر اكر كنديسنی مرفوع ولی ايدرسه اول مرفوع محذوف الخبر مبتدا اولور ولا حين مناص كائن لهم تقديرنده
اولور وبو رفعله قرائت اولنديغنه كوره‌در ونصبله اولديغنه كوره فعل محذوفك مفعولی اولمغله ولا اری حين مناص
لهم تقديرنده اولور مذهب ثانی انّ كلمه‌سی كبی عمل ايدر يعنی اسمی نصب وخبری رفع ايدر ثالث ليس كبی عمل
ايدر وآنده اسم فاعل اوله‌رق خبر تقديرا اولنمغله ليس حين مناص حاصلا لهم تأويلنده اولور ومعمولنی بعضلر حين
لفظنه تخصيص ايلديلر وبعضلر مطلقا اسم زمانه تنصيص ايلديلر وبونك تفصيلی مغنی اللبيب شروحنده
مبسوطدر فصـــل الميم مؤتة ميمك ضمی وهمزه‌نك سكونيله مشارق شامده برموضع آديدر آنده جعفر
ابن ابی طالب رضی الله عنه شربت شهادت نوش ايلديلر قيصر روم اولان هرقل عسكريله اصحاب كرام بيننده
بر ملحمهٔ كبری واقع اولمشدر عسكر اسلام بش بيك ولشكر كفار ايكيوز بيك ايدی زيد بن حارثه وعبد الله بن رواحه
وجعفر شهيد اولدقدنصكره سنجاغی خالد بن الوليد آلوب نائرهٔ قتالی تهييج وبازارداد وستادی ترويج ايلديلر
بعونه تعالی اشدّ فضاحتله كفاری شكست وتارمار وقتی وافرينی طعمهٔ شير شمشير تبار ايلديلر ومؤته‌ده اعلا قلج
ياپيلور سيوف مؤتيه معروفدر المتّ ميمك فتحی وتانك تشديديله برنسنه‌يی چكوب ياخود سوندوروب اوزاتمق
معناسنه‌در مدّ لفظنده لغتدر يقال متّ الحبل متّا من الباب الاوّل بمعنی مدّه مدّا واپی قويی چرخنه وقاره‌يه صارمهوب
قوغه‌يی همان آنكله چكمك معناسنه‌در يقال متّ الحبل اذا نزعه علی غير بكرة وبركمسه‌يه قرابتله توسّل ايلمك
معناسنه‌در يقال فلان يمتّ اليك ای يتوسّل اليك بقرابة ومتّ وافر محدّثين اسملريدر المتمتة زلزله وزننده
بودخی بركمسه‌يه حرمت وقرابتله توسّل ايلمك معناسنه‌در يقال متمت الرجل اليه متمتة اذا توسّل اليه بقرابة
بومعناده متّ ومتمته مجازلردر كويا كه متوسّل اولان كمسنه نفسنی اكا مدّ ونزع ايدر الماتّة تشديد ايله آندن اسمدر
بركمسه‌يه قرابت ومحرميت جهتيله اولان حرمت ووسيله‌يه دينور يقال بينهما ماتّة ای حرمة ووسيلة متّی حتّی وزننده
علی قول فكّ ادغامله متّی يونس پيغمبر علی نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلری اسميدر شارح ديركه جمهور
محدّثين عندنده متّی حضرت يونسك والده‌لری اسميدر ومتّی محدّثيندن محمد بن يحيی المدنی جدّينك اسميدر ومتی
مخففا اولان متی كلمه‌سنده لغتدر كه اسم استفهام واسم شرط اولور المتات سحاب وزننده بركمسه‌يه مدار تقرّب
اوله جق شيئه دينور حرمت وقرابت كبی يقال ماله متات اليه ای ما يمتّ به اليه التمتّی تمطّی وزننده ومراد قيدر كه
كرنمك معناسنه‌در يقال تمتّی الرجل اذا تمطّی وكرنمك ايچون اپی زور وقوتيله كريله‌رك چكمك معناسنه‌در يقال
تمتّی فی الحبل اذا اعتمد فيه ليقطعه وبونك اصلی تمتّت ايدی تاء ثالثه‌ده يايه منقلب اولدی وتمتّت استعمالی مسموع اولمامشدر
مؤلف بونی معتل بابنده دخی ذكر ايلمشدر المحت ميمك فتحی وحاء مهمله‌نك سكونيله سخت وشديد اولان نسنه‌يه دينور
يقال شیء محت ای شديد ويك اسی كونه دينور يقال يوم محت ای حارّ وعاقل وهوشمند علی قول ذكا وفطنت صاحبی
زيرك آدمه دينور جمعی محوت كلور ومحتاء كلور كويا كه محيت لفظندن جمعدر ومحت محض وخالص معناسنه‌در يقال
عربی محت ای خالص المحاتة كرامه وزننده كون يك اسی اولمق معناسنه‌در يقال محت اليوم محاتة من الباب
الخامس اذا كان محتا الامحات همزه‌نك كسريله برآدمی بر غضب ايلمك معناسنه‌در كه شدّت معناسندن مأخوذدر
تقول لأمحتنّك ای لأملأنّك غضبا بعض نسخه‌ده ثلاثی عنوانده مضبوط اولمغله اكا كوره محت لفظندن وباب ثالثدن
اولور المرت ميمك فتحی وراءنك سكونيله اوت اثری اولميان چول وقير يابانه دينور علی قول شول چول ومرج ونمناك
ارضه دينور كه آنده اولان طپراغی اصلا قوريموب وقطعا اوتلاق اثری نابت اولميه جمعی امرات كلور وجمع كثرتی
مروت كلور ومرت قاشی قيلسز اولان كمسه‌يه اطلاق اولنور يقال رجل مرت ای لا شعر بحاجبه ومرت برنسنه‌يی الده
تخته‌سی كبی دوز واملس ايلمك معناسنه‌در يقال مرت الشیء مرتا من الباب الثانی اذا ملسه ودوه‌لری برطرفده آلارغه
ايلمك معناسنه‌در يقال مرت الابل اذا انحاها المروت صبور وزننده مرت ايله هم معنادر يقال مكان

مطلب

وارض مرت ومروت المرونة بودخی اول معنايه‌در يقال ارض مرونة ای مروت المرونة ميمك ضميله معنای
مزبوردن اسمدر المروت سفود وزننده بنو حسان بن عبد العزی يوردنده بروادی اسميدر وباهله ياخود كلب
قبيله‌سنه مخصوص بربلده آديدر مرت جبل وزننده آذربيجان اولكه‌سنده برقريه‌در ماروت هاروت وزننده
اسم اعجمی‌در علی قول ذكر اولنان مرونة لفظندن مأخوذ عربيدر مؤلف بونی وهاروتی بياندن سكوت ايلمشدر
بونلر قرآن كريمدن مسموعلردر كما قال الله تعالی وما انزل علی الملكين ببابل هاروت وماروت الآية بونلر فی الاصل
ايكی فرشته‌لردر كه عباده فتنهٔ ربانيه واقع اولديلر علی قول ايكی صالح كمسنه‌لردر كه ملكيت خصلتلرينه مبنی ملك ايله
تعبير اولنديلر وعلی قول ايكی شيطان آديدر وبونلر كويا كه فرشته اولوب صورت بشره تمثل وبرای امتحان كنديلرده
شهوت انسانی طبع وتركيب اولندقده زهره نام برخاتونه تعلق ايدوب اكا تعليم سحر واولدخی كنديلری معاصی واشراكه
اغرا وايقاع ايلدكدنصكره زهره تعلم ايلديكی سحر وافسون سببيله آسمانه صعود ايدوب حالا زهره تعبير اولنان
كوكب اول خاتون اولمق اوزره منقول اولان كلام يهود طائفه‌سندن محكيدر وبو رموز اوائلدن اولمق ملحوظدر يعنی
عقل وروح ايكی فرشته‌يه ونفس زهره‌يه تشبيه اولنوب وعقل وروحك نفس اماره‌يه مغلوب وداعيه اولديغی شهواته
مائل ومشعوف اولدقلری حسبيله مقتضای ذاتلرندن خروجلری رجالك نسوانه تعلق وتعشقلری حالتنه واول
سببله ذاتلرينه مترتب ومتوقع اولان كماله عدم بلوغله درجهٔ اصليه‌لرندن انحطاطلری زندانده حبس وجود حالتنه
تشبيه اولنمشدر كويا كه بركشی هرنقدر خير وطاعتی كثير اولوب واخلاق ملكيه ايله متصف ايسه‌ده نفس اماره‌يه
اطاعت وانقياد ايلدكده سماء سعادتدن حضيض بهيميته نزول ايدوب بو جهتله زلال انسی متكدّر ونار شوق ومحبتی
خموده متحوّل وبينه وبين المحبوب الحقيقی حجب ظلمات هجر وانقطاع حائل اولوب وبحر شهوانده غوطه‌خوار اولان
مرآة ناقصه حقنده نور توفيق الهی پرتوريز اولمغله حبل عنايت الهيه‌يه تمسك واعتصام ايلدكده حضيض عالم
طبيعتدن اوج سماء صفاء روحانيته ترقی ومنازل سنيه‌يه ومقامات ملكيه‌يه ارتفاع شرفنه مظهر اولهجغنه اشارت
ايلمشلر اولمه‌نته كه شيخ ابن سينا اشاراتنده ثبت ايلديكی اشبو * سلامان منی غدوة وعشية علی ماجد درّ المكارم ابسالی
بيننده سلامان وابسال ايله مضمون مذكورده رمز اولديغنه اشارت ايلمشدر انتهی المرمريت سلسبيل وزننده
آفت وداهيه معناسنه‌در يقال اصابه مرمريت ای داهية المصت ميمك فتحی وصادك سكونيله جماع ايلمك
معناسنه‌در يقال مصت الجارية مصتا من الباب الاوّل اذا نكحها وناقه‌نك يا قصراغك فرجنه ال صوقوب
رحمندن منی‌يی چكوب چقارمق معناسنه‌در صوی ناقه‌يه وقصراغه ناجنس آشدقده صاحبی اويله ايدر يقال
مصت الناقة اذا قبض علی رحمها فادخل يده فاستخرج ماءه المعت ميمك فتحی وعينك سكونيله اوغمق معناسنه‌در
يقال معته معتا من الباب الثالث اذا دلكه المقت ميمك فتحی وقافك سكونيله والمقاتة ميمك فتحيله بركمسه‌دن
برامر قبيح كورمكله اكا بغض ايلمك معناسنه‌در يقال مقته مقتا ومقاتة من الباب الاوّل اذا ابغضه ونكاح
المقت كه جاهليه نكاحنه‌در بركشی پدرينك خاتونی نكاح ايلمكدن عبارتدر واول كشی‌يه علی قول آندن حاصل
اولان مقتی دينور يای نسبتله قال الله تعالی ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم من النساء الا ما قد سلف انه كان فاحشة
ومقتا وساء سبيلا بغض معناسندن مأخوذدر وعربلر تعجب بنيه‌سيله فلان ما امقته عندی ديرلر اول كمسه‌نك
ممقوت ومبغوض اولديغنی اخبار مقامنده كه فلان بنم يانمده عجب مبغوضدر ديمك اولور وما امقتنی له ديرلر
فلان كمسنه بكا عجب ماقت ومبغض اولدی ديمك مقامنده التمقيت تفعيل وزننده بو دخی بركمسه‌يه بغض
ايلمك معناسنه‌در يقال مقّت فلانا اذا ابغضه المقيت امير وزننده والممقوت مفعول وزننده مبغوض
كمسه‌يه دينور يقال مقته فهو مقيت وممقوت ای مبغوض المكت ميمك فتحی وكافك سكونيله مقيم اولمق
معناسنه‌در يقال مكت بالمكان مكتا من الباب الاوّل اذا قام الاستمكات بدنده چقان سوجله وچبان
مقوله‌سی ارينلمك معناسنه‌در يقال استمكتت البثرة اذا امتلأت قيحا الملت ميمك فتحی ولامك سكونيله
برشیئی ايرغلوب برياوته دپرتمك معناسنه‌در يقال ملت الشیء ملتا من الباب الثانی اذا زعزعه وحركه
الاماليت اماليب وزننده جست وچالاك دوه‌لره دينور شارحك بيانی اوزره مفردی مسموع دكلدر المليت سكيت وزننده
مرخ نام شجرك يپراغنه دينور سنف المرخ معناسنه وسنف سينك كسريله خاصة شجر مرخ قوملك يپراغنه دينور
الموت ميمك فتحی وواوك سكونيله اولمك معناسنه‌در يقال مات الرجل يموت ويمات ويميت موتا من الباب الاوّل والرابع
والثانی ضدّ حيی مؤلفك بصائرده بيانه كوره لغت ثالثه بونسه‌دن منقولدر ومصباحك بيانه كوره بو باب مخصوص
اولميوب بلكه تداخل لغتين قبيلندندر تقول متّ بكسر الميم اموت ومثله من المعتل دمت تدوم وزاد ابن القطاع

مطلب

کدت تکودو تکاد وجدت تجود وتجاد وموت اسم اولور که اولومه دینور فارسیده مرك دینور اسم جنسدر واحدی
تا ایله‌در وموت ساکن واسم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ماتت الریح اذا سکنت واو یومق معناسنه استعمال
اولنور یقال مات الرجل اذا نام واثواب مقوله سی نسنه‌یر یوب چوریمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات الثوب
اذا بلی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حیات انواع عدیده ایله متنوع اولدیغی کبی موت دخی متنوعدر اولا موت انسان
وحیوان ونباتدن قوهٔ نامیه نك زوالنه اطلاق اولنور ثانی قوهٔ حساسه نك زوالنه اطلاق اولنور ثالث قوهٔ
عاقله نك زوالنه اطلاق اولنور که جهالت اوله جقدر وایاه قصد بقوله عز وجل انك لا تسمع الموتی رابع حیاتی
تکدیر ایدن حزن واندوهه اطلاق اولنور خامس او یقویه اطلاق اولنور وسکون معناسنه استعمال اولنور وچوریمك
معناسنه استعمال اولنور المیت سید وزننده والمیت یانك سکونیله اولمش کشی یه دینور که اولو تعبیر اولنور
فارسیده مرده دینور علی قول میت تخفیفله بالفعل اولمش کشی یه دینور ومیت تشدید ایله ومائت هنوز اولمیوب
لکن اولمك صددنده اولان کشی یه دینور که اولو مجل تعبیر اولنور جمعی اموات وموتی کلور جرحی کبی ومیتون
ومیتون کلور تشدید وتخفیفله مؤنثلرنده میته ومیته دینور تشدید وتخفیفله کذلك میت دینور هاسز اشبو میت کلمه سنك
اصلی میوت ایدی فیعل وزننده واو یایه قلب وادغام اولندی بعده تخفیفله میت دخی دیدیلر تخفیفی یا تخفیف یاخود
فرق مذکور ایچوندر ومصباحك بیاننه کوره اموات میتك جمعیدر که مخففدر بیت وابیات کبی وموتی مرضی وجرحی
بنیه سنه محمولدر من یعقل جمعیدر ومیتون ذکور عقلایه مخصوصدر ومیتات تشدید ایله اناث عقلا ایچوندر
وتخفیفله حیوان سائره ایچوندر المیتة میمك فتحی ویانك سکونیله حیواندن شول مرده یه دینور که اکا ذکاة یعنی ذبح
لاحق اولمامش اوله که ذبح آنك مطهری اولمغله مرده مردار تعبیر اولنور مثلا حتف انفه اولمش قیون کبی وبو
اطلاقات شرعیه دندر وبونك اصلی میته‌در تشدید ایله هاء اسمیه‌در المیتة میمك کسریله بناء نوعدر که حالت
وهیئته داله‌در اسانیرده آندن اولوش ایله تعبیر اولنور یقال مات میتة حسنة ما اموته فعل تعجبدر ما اموت قلبه
تأویلنده‌در که نه عجب مرده دلدر دیمك اولور زیرا معناسنده زیاده وتفاضله قابلیت اولمیان فعلدن فعل تعجب
تصرف اولنماز یقال ما اموته ای ما اموت قلبه الموات غراب وزننده اسمدر اولومه دینور موت معناسنه
شارح دیر که علل صیغه سندن اولمغله عموم موتده استعمال اولنور الموات سحاب وزننده جانسز نسنه یه دینور
بی روح معناسنه جماد کبی وبونك اصلی مصدردر وموات شول ارضه دینور که آنك مالکی اولمیه یعنی برکمسه نك
زراعت وحراثت کبی تحت تملکنده اولمیوب خرابه اوله ومنه الحدیث من احیا مواتا فهو احق به قال فی النهایة
الموات الارض التی لم تزرع ولم تعمر ولا جری علیها ملك احد الموتان فتحاتله حیوانك مخالفیدر که جانسز دیمکدر
ومنه المثل * اشتر الموتان ولا تشتر الحیوان * ای اشتر الارضین والدور ولا تشتر الرقیق والدواب پس مراد عقارات
اوله جقدر وعند البعض موتان شول ارضه دینور که هنوز حراثت وزراعت مقوله سیله احیا واعمار اولنمامش اوله
موات کبی ومنه الحدیث موتان الارض لله ولرسوله وهی الارض التی لم تحی بعد یعنی ارض مذکوره بیت الماله
عائده‌در وبو موات کبی تسمیه بالمصدردر مترجم دیر که اشبو موتان کلمه سنده اعلالك فقدانی نقیضی اولان حیوان
کلمه سنه محمول اولدیغنه مبنیدر وحیوان اضطرابه دال اولمغله اعلال اولنمامشدر الموتان میمك ضمیله بطلان وزننده
مواشی قسمنده واقع اولان موت عامه دینور که قیرغین تعبیر اولنور میمك فتحیله ده لغتدر یقال وقع فی المواشی موتان
لکن نهایه‌ده علی الاطلاق بیان اولنمشدر مجاز اولمق محتملدر الاماتة اقامه وزننده انسانك یاحیوانك ولدی اولمك
معناسنه‌در یقال اماتت المرأة والناقة اذا مات ولدها وبرکمسه نك دواب ومواشیلری هلاك اولمق معناسنه‌در یقال
امات القوم اذا وقع الموت فی ابلهم وکذا فی غنمهم واولدرمك معناسنه‌در یقال امات الشیء اذا اموته وبرنسنه نك
قیناد وب پشرمسی خصوصنده مبالغه وامعان ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال امات اللحم اذا بالغ فی نضجه
واغلائه المتماوت متفاوت وزننده تماوتدن اسم فاعلدر که تفاعل بابندندر کندی نفسنی اولو مجل کوسترمك
معناسنه‌در بومناسبتله مرائی صوفی یه اطلاق اولنمشدر ظاهرا کثرت عبادت وریاضتدن امارهٔ موت اولان کمال
ضعف ونحافت اظهار ایلدیکی کذلك قولا وفعلا دیبادن بخش صورتی ارائت ایلدیکی ملاحظه سنه مبنیدر
ومنه حدیث ابی سلمة لم یکن اصحاب محمد متحزقین ولا متماوتین فالمتماوت الناسك المرائی الموتان سکران
وزننده ذکری آتی موته دن وصفدر یانغین کشی یه ومجنون کشی یه دینور بومناسبتله بغایت غبی وکند ذهن وبلید
کشی یه میتان الفؤاد اطلاق اولنور مؤنثنده موتانه دینور رهایله یقال رجل موتان الفؤاد ای بلید وامرأة موتانة
الفؤاد الموتة میمك ضمیله بایغنلغه دینور غشی معناسنه که صرع مرضی کبی بعض عارضه دن نشئت ایدر اصل

ترکیده اوغمق تعبیر اولنور یقال اخذه الموتة ای الغشی ودلیلکه دینور جنون معناسنه وموته ارض شامده برموضع
آدیدر تنه که مات فصلنده ذکر اولندی بعضلر بلا همز روایت ایلدیکنه مبنی مؤلف بوراده تکرار ایلمشدر ذو الموتة
میمك ضمیله بنی اسده مخصوص برفرس اسمیدر المستمیت مستفید وزننده شول بهادره اطلاق اولنور که جنك
وقتال هنکامنده موتدن قطعا مبالات ایلمیه کویا که موته طالب ومتعرض اوله یقال هو مستمیت ای شجاع طالب للموت
وبرخصوص ایچون کمال تهالکندن ناشی طلبنده کرکی کبی دوشنوب نصب نفس وافراغ حوصلهٔ سعی واقدام
ایلین کشی یه دینور که کویا اکا ظفریاب اولمدیغی صورتده حیاتدن بی نصیب اولور یقال هو مستمیت للامر ای
مسترسل له ومستمیت یمورطه قبوغنك ایچنده اولان اینجه زاره اطلاق اولنور وبو استرخا معناسندن مأخوذدر که
استمات الشیء دیرلر استرخی معناسنه المماوتة مفاعله وزننده جنکده دشمنه قرشو صبر وثبات ایله مقاومت ایلمك
معناسنه استعمال اولنور یقال ماوت قرنه اذا صابره وثابته الاستمات شارح دیر که کرچه نسخه لرده بو عنوانده
مرسومدر لکن صواب اولان استماته اولمقدر هاء تعویضله اولوم ایستمك معناسنه‌در بومناسبتله برنسنه نك طلبی
ضمننده بی پروا هرسمته وهرطریقه سلوك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال استمات الرجل اذا ذهب فی طلب الشیء
کل مذهب ومهزول اولدقدنصکره ینه سمورمك معناسنه استعمال اولنور یقال استمات الرجل اذا سمن بعد هزال
بو دخی استرخاء معناسندن مأخوذدر زیرا استرخت حاله دیرلر سهلت وحسنت بعد الضیق والشدة معناسنه مؤلف
عادت غالبه سنه مخالف والمصدر الاستمات عبارتیله رسم ایلمکله البته برنکته یه مبنی اولمق منفهمدر کرچه قیاس
اولان شارحك بیانی اوزره استماته اولمقدر لکن مؤلفك بروجه مذکور ایرادی البته بردقیقه یی متضمن اولمغله ظاهرا
بو خلاف قیاس اوزره بلا تعویض وارد اولمق کرکدر والبته طلب موت خلاف طبع بلکه خلاف شرع اولمغله لفظنك
وضعه مخالفتی طبعه موافقت نکته سنه ده اشارت اولمق بعید دکلدر فصل النون النأت نونك فتحی وهمزه نك
سکونیله والنئیت نهیب وزننده نهیت معناسنه‌در که صقندی ایله ایکلمك معناسنه‌در علی قول ایندن آوازلو جه
ایکلمکه مخصوصدر وبوخسته ایکلدیسی دکلدر بلکه ارسلان وقپلان مقوله سنك یاتدقلری حالده صدرلرندن
خرلدی کبی سلوجه ظهور ایدن ایکلدی اوله جقدر کدی قسمنده دخی اولور کومولتی یه قریبدر یك دردناك آدمده
دخی ظهور ایدر یقال نأت ینئت نأتا من الباب الثانی علی غیر القیاس وینأت نأتا من الباب الثالث ونئیتا بمعنی نهت
اوهو اجهر من الانین ونأت حسد ایلمك معناسنه‌در یقال نأت فلانا اذا حسده النئات شداد وزننده ارسلانه
اطلاق اولنور النبت سبت وزننده نبات معناسنه‌در که اسم جنس‌در یرده بیتن هرنسنه یه دینور بعده ساقی اولمیانده
بلکه حیوانات مأکولی اولانده عرف اولمشدر که اوت تعبیر اولنور فارسیده کیاه دینور ونبت ونبات مصدر اولورلر
بیتلو اولمق معناسنه یقال نبتت الارض نبتا ونباتا من الباب الاول واوت بتمك معناسنه‌در یقال نبت البقل الانبات
همزه نك کسریله بودخی بیتلو اولمق معناسنه‌در واوت بتمك معناسنه لازم اولور یقال انبتت الارض انباتا وانبت
البقل وبتورمك معناسنه‌در یقال انبته الله فهو منبوت بوراده منبوت خلاف قیاس اوزره‌در احبه فهو محبوب کبی
مترجم دیر که اشبو والله انبتکم من الارض نباتا الایه کریمه سنده بعضلر مصدر ثلاثی مصدر مزید موضعنه وضع
اولندی دیدیلر تدریجی نشو ونما بولدقلرینه مبنی یاخود قدرت الهی یه نسبت همان نبات کبی برمعنا اولدقلرینه اشارت
ایچون وبعضلر نباتا لفظی حالدر دیدیلر واهل بیان عندنده صنعت احتباکی متضمندر که انبتکم انباتا فنبتم نباتا
سبکنده‌در وتازه اوغلانك قاسیغی قیلی بتمك معناسنه استعمال اولنور یقال انبت الغلام اذا انبتت عانته المنبت مجلس
وزننده اسم مکاندر وبو شاذدر زیرا باب اولدن اولمغله قیاس مقعد وزننده اولمقدر النبوت قعود وزننده تازه
قیزك ممه سی یومر یلنوب آغر شقلنمق معناسنه‌در یقال نبت ثدی الجاریة نبوتا اذا نهد المنبوت مزید اولان انبات
صیغه سندن غیر قیاس اوزره اسم مفعولدر بتمش وبتورلمش نسنه یه دینور بونده قیاس اولان منبت اولمقدر مکرم وزننده
یقال انبته الله فهو منبوت التنبیت تفعیل وزننده بسلمك وپرورده ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نبت الصبی
اذا رباه وشجر یاخود نبات دیکمك معناسنه‌در یقال نبت الشجر والحب اذا غرسه وتنبیت اسم اولور یرده بیتن
مطلقا کوچك وبیوك شجره دینور تانك کسریله ده جائزدر النابت بتمك شاننده اولان اوت وسبزه وشجر مقوله سنه
دینور ونابت اسمادندر ثابت بن زید واحمد بن نابت الواعظ وعلی بن نابت الاندلسی محدثلردر النبیت امیر وزننده
خبیث کلمه سنه اتباعا ذکر اولنور که پك حقیر ودنی وکثر دیمك اولور یقال شیء خبیث نبیث ای خسیس ونبیت یمنده
برجماعت پدرینك لقبیدر اسمی عمرو بن مالك ایدی النابتة برقبیله ودودمانده تازه ظهور ایدن اولاد صغاره اطلاق
اولنور یقال نبتت لهم نابتة ای نشأ لهم نشأ صغار النوابت ثوابت وزننده هنوز امور واحوالدن غافل دهره

بصر وتجربه سی سبق ایلمامش ناپخته تازه جوانلره اطلاق اولنور اغمار احداث معناسنه وبو نابته نك جمعیدر
یقال هم نوابت ای الاغمار من الاحداث شارح دیرکه حشویه طائفه سنه نابته ونوابت اطلاق اسلامده مذهبلرینك
حدوثنه مبنیدر البنبوت یعفور وزننده خشخاش اغاجنه دینور وبشقه بر بیوك شجر علی قول شجر خرنوب
اسمیدرکه یکی بونبوزی اغاجیدر مفرداتده بیانی نوعیله بیان اولنمشدر النبائث نبیثه نك جمعیدر اعضاد فلجان
معناسنه درکه ترلا و بستان کنارلرنده وایچلرنده جاری اولان کوچك خرقلرك طاشمسون دیو ایکی یانلرینه ایتدکلری
بازویه دینورکه فارسیده مرز تعبیر اولنور ترلا و بستان سنورلری کبی اولور کویا که بودخی بالهیئه نبات قسمندندر
بوراده غین معجمه وصاد ونونله اغصان الفلجان نسخه لری غلطدر صحیح اولان اعضادا ولمقدرکه عضدك جمعیدر
قال فی الاساس اعضاد الدبرة وهی جدورها التی تمسك الماء وامهات سائره ده دخی اعضاد عنوانده مرسومدر
وفلجان فانك ضمیله سواقی زرعه دینورکه ساقیه نك جمعیدر نته که تکمله ده مصرحا مسطوردر نابت بصره ده
برموضعدر محدثیندن علی بن عبد العزیز المؤدب البصری النابتی اورادندر ذات النابت عرفاتده برموضعدر
نباتی سکاری وزننده بصره ده برموضعدر نبات سحاب وزننده ونباته سحابه وزننده ونباته نونك ضمیله
ونبیت زبیر وزننده ونبت سبت وزننده ونبیته جهینه وزننده اسامیدندر نبیته بنت الضحاك صحابیه در
علی قول بوثای مثلثه ایله درنته که ثبت ماده سنده ذکر اولندی ومحدثیندن محمد بن سعید بن نبات النباتی جدینه
منسوبدر کذلك محدثیندن احمد بن محمد النباتی نباتات وحشایش خواصنی بیلدیکندن منسوب اولمشدر وشعرادن
حسین بن عبد الرحمن النباتی که نونك ضمیله در ابو نصر عبد العزیز بن عمر بن نباته دن تلمذ ایلمکله اکا نسبت اولنمشدر
وعبد الرحیم بن محمد بن اسمعیل بن نباته که خطیب ایله معروفدر بونك نوننك فتح وضمی بابنده اختلاف اولنمشدر وضمی
اکثر واثبتدر وعبدان بن نبیت المروزی که زبیر وزننده در محدثیندندر النثیت کتیبت وزننده ومراد قیدرکه
تجره کت کت قینامق معناسنه در نفیت دخی بومعنایه در یقال نثت القدر نثیتا ای کتت ونفتت کرچه مؤلف
نفت ماده سنده نفیتدن سکوت ایلمشدر لکن شارح قید ایلمشدر النت نونك فتحی وتانك تشدیدیله والنتیت
کتیبت وزننده افراط غضبدن ناشی برون دلیکلری شیشوب قاروب بوفلامق معناسنه در یقال نت منخره
غضبا اذا انتفخ النثنثة زلزله وزننده برکسه عن اصل نظیف و پاکیزه مشرب ایکن صکره دن کیرلولك ومردارلق
پیدا ایلمك معناسنه در یقال نثنث الرجل اذا اتقذر بعد نظافة التنتیت تفعیل وزننده برکلام وخبری بیان وتفسیر
ایلمك معناسنه در یقال نتت الخبر اذا فسره النتة نونك ضمی وتانك تشدیدیله بعض قیالرده اولان خدایی
اویمه دلیکه دینورکه یغمور صویی ایرکیلور النثت نونك وثای مثلثه نك فتحیله ثنت لفظندن مقلوبدر یقال نثت اللحم
نثثا من الباب الرابع وهو قلب ثنت اذا تغیر کما تقدم النحت نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله اغاج یونمق
معناسنه در یقال نحت العود ونحته نحتا من الباب الثانی والاول والرابع اذا براه مترجم دیرکه کلام عربده کلمهٔ
منحوته اولورکه اشبو نحت ماده سندندر وبعضا خلال تراجمده بو فقیر دخی تعیین ایلمشدر اصطلاحلرنده
نحت ایکی کلمه دن برکلمه تصویر ایلمکدن عبارتدر دولکرك ایکی اغاجی نحت ایدوب براغاج ترتیب ایلدیکی کبی مثلا
عبد الشمس قبیله سنه نسبتده عبشمی وعبد الداره نسبتده عبدری وامرء القیسه نسبتده مرقسی وتیم اللهه نسبتده تیملی
دیدکلری کبی کذلك صهصلق قولی صهل وصلق کلمه لرندن وشقحطب شق حطب لفظلرندن منحوتدر وحولقه
وبسمله وحمدله وسبحله وحیعله وجعفله که جعلت فداك کلمه لرندن منحوتدر بو بابده سیوطی مزهرده تفصیل
ایلمشدر ونحت طاش یونمقده دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی وتنحتون من الجبال بیوتا وقرأ الحسن وتنحاتون
یعنی باشباع الفتحة وهو بمعنی تنحتون قال فی البصائر وقرأ الحسن وتنحتون بفتح الحاء وزاد تنحاتون باشباع الفتحة وسیر
وسفر انسان وحیوانی زبون ومهزول ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نحت السفر البعیر اذا انضاه ویره چالمق
ویقمق معناسنه استعمال اولنور یقال نحت فلانا اذا صرعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال نحت الجاریة اذا نکحها
ونحت محض وخالص معناسنه در یقال برد نحت ای خالص ونحت طبیعت وسرشت معناسنه درکه تسمیه بالمصدردر
النحات غراب وزننده والنحیتة نونك فتحیله بونلرده طبیعت معناسنه درکویا که انسان آنك اوزرینه تراشیده
اولمشدر یقال هو کریم النحت والنحات والنحیتة ای الطبیعة ونحیته نثیت معناسنه درکه کوملیه شبیه ایکلدی یه
دینور النحیت نونك فتحیله بودخی نثیت معناسنه در تقول سمعت نحیته ونحیتا ای نثیتا ونحیت طراغه اطلاق اولنور
مشط معناسنه وکارلری آشمش کتمش دابه طرنغنه اطلاق اولنور یقال حافر نحیت ای ذاهب حروفه وبرجماعته
صکره دن دخیل اولان کسه یه اطلاق اولنور یقال هو نحیت القوم ای الدخیل فیه وسیر وسفردن زبون وناتوان

مطلب

اولمش

اولمش دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر نحیت ای منضی النحاتة نونك ضمیله اغاج یونقه سنه وطلاشنه دینور یونه وتراشه
معناسنه المنحت منبر وزننده اغاج یونجق آلته دینورکه رنده تعبیر اولنور وطاش یونجق آلته دخی اطلاق اولنور
النحایت جمع بنیه سیله برموضع آدیدر نحیت زبیر وزننده اسمادندر ولید بن نحیت جبلة بن زحر نام کسه نك
قاتلیدر النخت نونك فتحی وخای معجمه نك سکونیله نقر معناسنه درکه برنسنه یی اویمق وقوش منقاریله دانه
دیوشورمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء نختا من الباب الاول اذا نقره ویقال نخت الطائر الحب اذا نقره ونخ
معناسنه درکه برنجی قوش منقاریله ات دیتمکدن عبارتدر یقال نخت الشیء ونخت الطائر بمعنی نقر وتخ وسپتدن
بر ایکی خرما المق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت من الوعاء اذا اخذ منه تمرة او تمرتین وبرکسه نك
سویلدیکی سوزی کرکی کبی اراشدیروب اونه سنه واصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت القول
لاحد اذا استقصاه النصت نونك فتحی وصادك سکونیله خاموش اولمق معناسنه درکه مراد متکلم برکلام
آخری استماع ایچون سکوت ایلمکدر یقال نصت المتکلم نصتا من الباب الثانی اذا سکت النصتة جرعه
وزننده اسمدر سکوت حالته دینورکه صوصمه تعبیر اولنور الانصات همزه نك کسریله بودخی خاموش
اولمق معناسنه در یقال انصت الرجل بمعنی نصت وخاموش اولوب سویلین آدمك سوزینه قولاق طوتمق
معناسنه درکه خاص اولور یقال انصته وانصت له ای سکت له واستمع لحدیثه ومتکلمی اسکات ایلمك
معناسنه در یقال انصته اذا اسکته وچالغی مقوله سی لهو ومیل ایلمك معناسنه استعمال اولنورکه سبب سکوتدر
یقال انصت للهو اذا مال الیه الانتصات افتعال وزننده بودخی ساکت اولمق معناسنه در یقال انتصت
بمعنی نصت الاستنصات متکلمك سکوتی ایستمك معناسنه در یقال استنصته اذا طلب ان ینصت
النعت نونك فتحی وعینك سکونیله برشیئی وصف ایلمك یعنی متصف اولدیغی صفتنی ایراد ایله نشان
ویرمك معناسنه در یقال نعته نعتا من الباب الثالث اذا وصفه مؤلف مرادف اوله رق کرچه رسم ایلمشدر
لکن ابن اثیر نعتی وصف حسنه تخصیص ایلمشدر کما قال النعت وصف الشیء بما فیه من حسن ولا یقال فی القبیح
الا ان یتکلف متکلف فیقول نعت سوء والوصف فی الحسن والقبیح مکرکه ابن اثیرك قولی عرف استعماله محمول اوله
ونعتك صوی اولوب زیاده سیله بوکرك واقرانی سابق آته اطلاق اولنور وبو تسمیه بالمصدردر یقال فرس
نعت ای عتیق سباق الانتعات افتعال وزننده بودخی وصف ایلمك معناسنه در یقال انتعته اذا وصفه
المنتعت اسم فاعل بنیه سیله والنعتة نونك فتحی وعینك سکونیله والنعیت والنعیتة نونلرك فتحیله بونلرده
صوی وسباق آته اطلاق اولنورکه السنه ده منعوت وممدوح اولور النعاتة کرامه وزننده آت بغایت جنس وبوکرك
اولمق معناسنه در یقال نعت الفرس نعاتة من الباب الخامس اذا کان نعتا وبو معناده دردنجی بابدن تصرف
متکلفك تکلفنه محمولدر زیرا باب خامس افعال غریزیه یه مخصوص اولوب وحالت مزبوره خلقی وطبیعی اولور
الاستنعات برکسه دن برشیئك وصفنی ایستمك معناسنه در یقال استنعته الشیء اذا استوصفه له الانعات
همزه نك کسریله برکسه نعت ومدحی موجب حسن وجماله متصف اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر
یقال انعت الغلام اذا حسن وجهه حتی ینعت النعیت امیر وزننده ایکی شاعر لقبیدر وبنی سامة بن لوی جماعتندن
بر رجلك لقبیدر النعتة جرعه وزننده حسن وجمال جهتیله بغایت رفیع القدر اولان دلبره اطلاق اولنورکه
هرکسك ممدوحی اولور تقول عبدك او امتك نعتة ای غایة فی الرفعة یعنی بالحسن والجمال ناعتون یاخود ناعتین
جمع بنیه لریله برموضع آدیدر النغت نونك فتحی وغین معجمه نك سکونیله بدندن قیل چکمك معناسنه در یقال
نغت الشعر نغتا من الباب الثالث اذا جذبه النفت نونك فتحی وفانك سکونیله والنفتان فتحاتله
طارلمق یاخود طارغلقدن شیشوب قبارمق معناسنه درکه معنای آتیدن مأخوذدر یقال
نفت الرجل نفتا ونفتانا من الباب الثانی اذا غضب او نفخ غضبا امهات سائره ده نفیت کلمه سی
دخی مرسومدر نته که مؤلف قریبا نثت ماده سنده دخی اشارت ایلمشدر ونفت ونفتان ونفیت
تجره شدتله قینامق یاخود چوربا تجره نك اطرافنه یاپشمق معناسنه درکه چوق قینامقدن اولور
یقال نفتت القدر اذا غلت اولزق المرق بجوانبها ونفت اون ونشاسته مقوله سنه صوقونمغله قباروب
قالقمق معناسنه در یقال نفت الدقیق ونحوه اذا اصیب علیه الماء فنفخ النفیتة عصیده وزننده برنوع
طعامدرکه سخینه یعنی اوماج تعبیر اولنان طعامدن قویو اولور النقت نونك فتحی وقافك
سکونیله کمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال نقت المخ من العظم نقتا من الباب الاول اذا استخرجه منه

النكت نونك فتحى وكافك سكونيله چبوق ايله يره اوروب آنده اثر ايلمك معناسنه دركه مراد انديشه وتفكر
هنكامنده الده اولان چوب و چبوق ياخود پرمقله بلا قصد يره دور توب آنده اثر ونشان ايلمكدر يقال نكت
الارض بقضيب اوباصبع نكتا من الباب الاول اذا ضربها به فاثر فيها وآت يردن بوقرى پرتاوايده رك سكرتمك
معناسنه در يقال مر الفرس ينكث اى ينبو عن الارض فى عدوه وبركسه يى قفاسى اوزره يره چالمق معناسنه در يقال
نكت فلانا اذا القاه على رأسه الناكت ساكت وزننده بعض دوه نك ديرسكنده اولان انحراف حالتنه دينور كه
بورركن اول منحرف اولان ديرسك كوكسى مهره سنك يانلرينه چالنوب طوقنمغله اورايى جابجا پاره ليوب يره لندرر
تنه كه كوكسنده اولان مهره نك اكريلكى حالتنه ناحر دينوركه ديرسكنه طوقنور اولمغله ديرسكنه پاره ايدر مؤلف
وجوهرى بونى مسامحه اوزره بيان ايلشلردر اصل بونلر وجه مذكور اوزره اول انحراف حالتنه دينور قال فى الاساس
وبالبعير ناكت حاز ينكت بمرفقه حد كركرته النكتة نقطه وزننده ومرادفيدر جمعى نكات كلور نونك كسريله
ومعمورام كبى اشبونكته ونقطه برنسنه ده لونته مخالف واقع اولان خرده بنكدن ونشاندن عبارتدر خال كبى وضمن
عباره ده اولان نكته علميه بوندن مأخوذدر كه منطوقدن زائد لطيفه ومعنادر ونكته بعض آينه وقلج مقوله سنك
يوزنده اولان كيرو پاسه شبيه اثر ونشانه دينوركه جابجا نقطه شكلنده اولور يقال فى المرأة نكتة كبيرة وهى شبه الوسخ فيها
النكات شداد وزننده دائما اعراض ناسه زباندرازلقله طعن ايدن كسيه اطلاق اولنور يقال هو نكات اى طعان
فى اعراض الناس الانتكات افتعال وزننده بركسه قفاسى اوزره يره دوشمك معناسنه در يقال نكته فانتكت
اى القاه على رأسه فسقط المنكتة محدثه وزننده شول خرما قورغنه دينوركه جابجا بك دوشوب اولمه
بشليه آلاجه لنمش تعبير اولنور يقال رطبة منكتة اذا بدا فيها الارطاب مؤلف بسر ايله تمثيل ايلسيدى
تكلفدن آزاده اولور ايدى النمت سمت وزننده بر نبات آديدركه مأكول يمشى اولور النواتى دواتى وزننده
كميجى طايفه لرينه دينور ملاحون معناسنه مفردى نوتى درلوطى وزننده وملاح انشاء الله تعالى ماده سنده
الماح اولنور ونوتى معناى آتيدن مأخوذدر النات تخفيفله ناس وزننده ومرادفيدر شارحك بيانته كوره تاء
سيندن مقلوبدر هر ده مرسومدر كه يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر النوت فوت
وزننده كمال ضعفدن ناشى ايكى طرفه پوجايه رق تمايل ايله يوريمك معناسنه در يقال نات الرجل نوتا اذا تمايل
من ضعف كبى ملاحنه نوتى اطلاقى بوندن مأخوذدر زيرا كمى يى دومنله يايلكن اقدرمغله بر طرفدن بر طرفه اماله ايدرلر
النهيت نونك فتحيله والنهات نونك ضميله زئير وزحير معناسنه دركه ارسلان وقبلان مقوله سى كوموردنمكدن
عبارتدر وبوخشم وكينه حالتنده بعض آدمدن دخى ظهور ايدر يقال نهت نهيتا ونهاتا من الباب الثانى اذا زأر
وزحر شارح ديركه نهيت زئيردن دون اولور النهات شداد وزننده شدتله آكيرر اولان اشكه دينور يقال حمار نهات
اى نهاق وبك كوموردنجى انسانه وحيوانه دينور يقال رجل واسد نهات اى زحار بوراده زحار شدتله تنفس ايدنه
دخى اطلاقى محتملدر ونهات ارسلانه اطلاق اولنور ولاحق بن التجار نام كيسه نك فرسى اسميدر المنهت محسن
وزننده والمنهت منبر وزننده بونلر ده ارسلانه اطلاق اولنور الناهت ناحق وزننده بوغازه اطلاق اولنور
حلق معناسنه النبت بيت وزننده نوت معناسنه دركه ضعف ونحافتدن تمايل ايلمكدر واوى ويائيدر يقال نات
ينوت وينيت نوتا ونيتا اذا تمايل من ضعف وعلى بن عبد العزيز النابتى البصرى المؤدب محدثيندندر مؤلف بونى نبت
ماده سنده نابتى عنوانده رسم ايلمشيدى لكن اوراده بعض نسخه ده اسحق بن ابراهيم النابتى واقع اولمغله بوصورتده
نسخه مذكوره صواب اولور وشارحك بيانته كوره نابتى تحتيه ايله بصره ده بر موضعدر فصـــــــل الواو الوبت
واوك فتحى وباى موحده نك سكونيله بريرده طوروب اقامت ايلمك معناسنه در يقال وبت بالمكان وبتا من الباب الثانى
اذا اقام الوتة واوك فتحى وضمى وتاى فوقيه نك تشديديله والوتة واوك ضميله ورشان اوتمه سنه دينوركه اسملر در
ووروشان مؤلفه كوره ساق حر يعنى اركك قرى يه دينور وسائردن تحقيقمزه كوره يبانى كوكرجندن بوجك ومطوق
بر كوزل قوشدر كه بعض حبشه مقوله سى براده ابو ابدرلر اكا الافاخته ويزم ديارلرده قوسقو وق وبوسمتلرده قوقو ق
تعبير ايدرلر كه اوتمسندن حكايه در وعربلر صوتندن ساق حر ايله حكايه ايدرلر الوتاوت وساوس وزننده ومرادفيدركه
وسوسه نك جمعيدر يقال اخذته الوتاوت اى الوساوس شارحك بيانته كوره تاء سيندن بدل اولان لغتمدر
الوقت واوك فتحى وقافك سكونيله زماندن بر مقدار مفروضه دينور فارسيده هنكام وتركيده چاغ دينور وبو اكثرى
زمان ماضيده استعمال اولنور يقال مضى وقته وهو مقدار من الدهر مؤلف بصائرده نهاية الزمان المفروض
للعمل عبارتيله تفسير ايلمشدركه بر عمل مخصوص ايچون فرض وتقدير اولنان زمانك نهايتندن عبارت اولور انكيچون

دائما اول عمله مضاف ومقيد اوله رق استعمال اولنور وقت الفجر ووقت العصر كبى ووقت مصدر اولور برنسنه
ايچون زمان مخصوص تعيين وتحديد ايلمك معناسنه تقول وقت كذا كوجدت اذا جعلت له وقتا يفعل فيه ومنه قوله
تعالى ان الصلوة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا اى مفروضا فى الاوقات يعنى محدود الاوقات فرض اولدى كه فى شئ
من الاحوال وقتدن اخراجى جائز دكلدر الميقات ميمك كسريله بودخى وقت معناسنه دركه مراد عمل مخصوص
ايچون تعيين اولنان وقتدر قال الراغب الميقات الوقت المضروب للشئ والوعد الذى جعل له وقت وقد يقال
للمكان الذى يجعل وقتا للشئ پس مكان موقوته اطلاقى اتساعه مبنى اولور وميقاتك اصلى موقات ايدى وميقات اسم
زمان اولور وقت موعد معناسنه ومقدارتيت علاقه سيله اسم مكان اوله رق استعمال اولنور ميقات الحج
بومعنادندركه حاجك احرام قوشندقلرى محلدن عبارتدر اهل مدينه ذو الحليفه دن واهل عراق ذات عرق واهل
شام جحفه واهل نجد قرن واهل يمن يلملم نام موضعدن وبحر يلر رابغدن احرام ايدر اولورلر التوقيت تفعيل وزننده
بودخى برنسنه ايچون وقت تحديد وتعيين ايلمك معناسنه در يقال وقته كذا توقيتا اذا قدر له حينا ومنه قوله تعالى
واذا الرسل وقتت وقرئ اقتت والعرب تعاقب بين الهمزة والواو كقولهم وكدت واكدت وقرأ ابو جعفر بالواو
وتخفيف القاف وفى رواية عنه ووقتت على زنة فوعلت من الموافقة قال البيضاوى فى تفسيره اى عين لها وقتها الذى
يحضرون فيه للشهادة على الامم بحصوله فانه لا يتعين لهم قبله او بلغت ميقاتها الذى كانت تنتظره بوراده توقيت ايكى
كونه تفسير اولنمشدر شق اوله كوره تحديد وتعيين وقت ايله وشق ثانى يه كوره برشيئك وقت محدودينه منتهى قلمق ايله
مفسردر اوله كوره ذوات اوزره بدون الاضمار واقع اولماز وثانى يه كوره واقع اولور وجه اولده جعل الشئ ظرفا لنفسه
شائبه سى اولمغله ثانيدن ارجحدر الموقوت والموقت معظم وزننده اسم مفعوللردر محدود ومعين اولمش
وقت ديمكدر يقال وقت موقوت وموقت اى محدود ومحدود الوقت اولان شيئه وصف اولورنته كه آنفا كتاب
موقوته ذكر اولندى فاضيعسكرلرك توجيه موقتلرى بو بابدندر الموقت مجلس وزننده وقت ماده سندن مفعل در
يعنى مصدر ميمى واسم زمان واسم مكاندر معلوم اوله كه مصاحدن ملخصا مرسومدركه فعل ثلاثى سالم اكر باب
ثانيدن ايسه مصدر ميمى مفعل وزننده كلوركه عينك فتحيله در واسم زمان واسم مكان عينك كسريله كلور ومرجع
ومعذره مقوله سى شاذدر واكر مضاعف اولورسه مصدرنده فتح وكسر جائزدر مفر كلمه سى كبى اسم زمان واسم مكان
قياس اوزره مكسور اولور واكر معتل الفاء بالواو ايسه مصدر واسم زمان واسم مكان عينك كسريله اولور موعد كبى
مانحن فيه بو بابدندر واكر معتل العين بالياء ايسه سالم كبى مصدر مفتوح واسملر مكسور اولور وبعضا احدهما
آخر موضعنده مستعمل اولور واكر معتل اللام بالياء ايسه مصدر واسملر مفتوح اولور بوكه مخالف اولنلر شاذدر
واكر باب اولدن وثالثدن اولورسه كرك صحيح وكرك غير صحيح اولسون مصدر واسملر عينك فتحيله در نحو قعد مقعدا
وهذا مقعده وقلع مقلعا وهذا مقلعه وقام مقاما وهذا مقامه وبوندن ماعداسى شاذدر واكر باب رابع وسادس سالم الفاء
اولورسه مصدر واسملر عينك فتحيله در واكر معتل الفاء بالواو اولوب مستقبلنده ساقط اولورسه مطلقا عينك
كسريله در واكر مستقبلنده ثابت اولورسه يوجل كبى عند البعض مصدر مفتوح واسملر مكسور وعند البعض
مطلقا مكسور اولور واكر باب خامسدن ايسه مطلقا مفتوح اولور الوكتة سكته وزننده برنسنه اوزرنده اولان
لونته مخالف نكته ونقطه يه دينور يقال فى عينه وكتة اى نقطة الوكتة جرعه وزننده چقماقده كثرت استعمالله پيدا
اولان كدكه ورخنه يه دينور كرك طاش وكرك اغاج اولسون كه عربلر چقماغى مرخ اغاجندن اتخاذ ايدرلر شارح من البعير
كلمه سيله تقييد ايلمكله اكا كوره زند بيلكجه معناسنه اولمغين دوه نك برسببله بيلكجه سنده حادث اولان رخنه ديمك اولور
فرضة الزند معناسنه در الوكت وعد وزننده بك آزجه نسنه يه دينور شئ يسير معناسنه ومصدر اولور برنسنه ده
اثر ايلمك تأثير معناسنه يقال وكت الشئ وكتا من الباب الثانى اذا اثر فيه وطولدرمق معناسنه در يقال وكت القدح
اذا ملأه وآديمى خرده خرده وصيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقال وكت الرجل اذا قرمط فى المشى التوكيت
تفعيل وزننده بودخى طولدرمق معناسنه در يقال وكت القربة توكيتا اذا ملأها وخرما قورغى اولماغه بشلامقله
جابجا بكلشوب آلاجه لنمق معناسنه در يقال وكتت البسرة اذا بدت فيها نقط الارطاب الوكت واوك فتحيله
غماز لغه دينور سعايه ووشايه معناسنه الواكت ناكت وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الموكتة محدثه وزننده
والموكت هاسز توكيت مذكوردن اسم فاعلدر بكلنمش خرما قورغنه وصف اولورلر يقال بسرة موكتة وموكت
اى منكتة تذكيرى وصف خاص اولديغى اعتباريله در الموكوت شدت غم وتاسه دن تنشى بشره سى متغير اولمش كشى يه
دينور يقال رجل موكوت اى كذهنا الولت واوك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى اكسلتمك معناسنه در يقال

ولنه حقه ولتا من الباب الثانی اذا نقصه الایلات ایلاج وزننده ولت معناسنه در یقال اولت حقه یولت ایلاتا
اذا نقصه الوموت موقوت وزننده اندازه لنمش معروف ومقدر معناسنه در یقال شیء موموت ای معروف مقدر
الوهت واوك فتحی وهانك سکونیله برطاریره قصدرمق وصقشدرمق معناسنه در یقال وهته یهته وهتا
من الباب الثانی اذا ضغطه الوهتة وهده وزننده ایش اشاغی انکبه یره دینور رهبطه معناسنه الایهات ایلات
وزننده ات تعفن ایدوب قوقمق معناسنه در یقال اوهت اللحم اذا انتن فصل الهاء الهبیت
نبیت وزننده شول قورقق کشی یه دینور که برنسنه دن قورقوسندن عقلی کتمش اوله المهبوت هبیت معناسنه در
یقال هبت الرجل علی بناء المفعول فهو هبیت ومهبوت ای الجبان الذاهب العقل الهبت سبت وزننده اورمق
معناسنه در یقال هبته هبتا من الباب الثانی اذا ضربه واشاغی اندرمك معناسنه در یقال هبته اذا هبطه وبرکسنه یی
قدر ومنزلتندن ساقط ومنحط ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال هبت فلانا اذا طأطأه وحطه یعنی
من قدره ومنه حدیث عمر لما مات عثمن بن مظعون علی فراشه هبته الموت عندی منزلة حیث لم یمت شهیدا
ای حط من قدره فی قلبی الهبتة سبه وزننده ضعف معناسنه در یقال فی عقله هبتة ای ضعف الهت
هانك فتحی وتانك تشدیدیله سوزی طلاقت وانتظام اوزره متسلسل سویلمك معناسنه در مسطره دیزلمش
کلمات کبی یقال هت الکلام هتا من الباب الاول اذا سرده واثوابی یرتوب پارهلمك معناسنه در یقال هت
الثوب اذا مزقه وبرآدمك عرض وناموسنه تعرضله قولا یافعلا خلل ویرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال هت عرضه اذا مزقه بوراده الاعراض قولی الثیاب اوزره معطوفدر ودوکمك معناسنه در یقال هت
الماء اذا صبه وبرآدمك قدر ورتبه سنه کوره احترام ایلیوب اکرام واعزازده دونجه معامله ایلمك معناسنه در
یقال هت فلانا اذا حط مرتبته فی الاکرام وخاتون بلافاصله پیدرپی ایلك اکیرمك معناسنه در یقال
هتت المرأة اذا تابع الغزل واغاجك یپراقلرنی صیرمق معناسنه در یقال هت ورق الشجر بمعنی حته وقیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هت الشیء اذا کسره وفته الهتهتة زلزله وزننده بو دخی برنسنه یی قیروب
اوفاتمق معناسنه در یقال هتهت الشیء اذا کسره وفته وسوزی تیز تیز سویلمك معناسنه در یقال هتهت
فی کلامه اذا اسرع ودوه یه صواجرکن اقدامی خصوصنده هت هت دیو زجر وآزار ایلمك معناسنه در
یقال هتهت البعیر اذا زجره عند الشرب بهت هت المهت میمك کسری وهانك فتحیله والهتات
شداد وزننده چوق سوزلو خفیف الطبع کشی یه دینور یقال رجل مهت وهتات ای خفیف کثیر الکلام
هت هت فدفد وزننده دوه قسمنی صواجمکه سوق ایچون ایراد اولنان صوتدن حکایه در نته که جاره سأسأ دیرلر
قال الشارح ومنه المثل * اذا وقف البعیر علی الردهة فلا تقل له هت هت * ردهه رانك فتحیله حوض مقوله سنه
دینور مثل مزبور برآدمده اثر رشد وفطانت مشهودك اولدقده اکا نصیحت خصوصنده یك الحاح وابرام
ایلمه دیه جك یرده ضرب اولنور الهرت هانك فتحی ورانك سکونیله دورتمك وسانجمق معناسنه در یقال
هرت فلانا بالرمح هرتا من الباب الثانی والاول اذا طعنه برآدمك عرضنه طوقنمق معناسی بوندن یاخود تمزیق
معناسندن مأخوذدر نته که اصول سائره ده مسطوردر وهرت ای مهرا اولنجه قدر طبخ ایلمك معناسنه در
یقال هرت اللحم اذا بالغ فی طبخه حتی تهرأ واثوابی یرتوب پارلمك معناسنه در یقال هرت الثوب اذا مزقه
الهریت امیر وزننده بول وواسع نسنه یه دینور سائرا مهاتده واسع الشدقین عنوانیله مرسوم اولمغله
آوردلری بول وبیوك کسه دیمك اولور ظاهرا نسخه لردن ساقط در حتی نهایه ده وفی حدیث رجاء بن حیوة
لا تحدثنا عن متهارت ای متشدق مکثار من هرت الشدق وهو سعته عبارتیله مثبتدر وهریت ایکی سبیلی
بر اولمش خاتونه دینور یقال امرأة هریت ای مفضاة وارسلانه دینور وقطعا کتم اسرار ایلمین کسه یه دینور
یقال رجل هریت اذا کان لا یکتم سرا وشول کسه یه دینور که بدزبان اولوب دائما قبیح وناسزا سویلر اوله
یقال رجل هریت اذا کان یتکلم بالقبیح شارح بو ایکی معنایی متحد اعتبار ایلمشدر لکن اظهر اولان هر بری
مستقل در الهرت فتحتینله برنسنه واسع وسائر اصوله کوره برکسه بیوك آوردلو اولمق معناسنه در یقال
هرت هرتا من الباب الرابع اذا صار هریتا الهرت کتف وزننده والهروت صبور وزننده والهرات
شداد وزننده بونلرده ارسلانه دینور واسع الشدق اولدیغیچون الهرابیت هانك فتحیله رکایا معناسنه در که
دیوارسز واسع ودیبی یقین قویلره دینور رکایا رکیه نك جمعیدر وبو ذکر اولنان هریت کلمه سندن مأخوذ
اولمق ملحوظدر مترجم دیرکه کتاب مزهرده مفردی مسموع اولمیان جموع فصلنده بو وجه اوزره مرسومدر که

هرامیت دهناء ناحیه سنده برنیجه آبار مجتمعه یه اطلاق اولنور که لقمان بن عاد محفورلری اولمق اوزره مشهوردر
واصمعی ضریه نك یسارنده اولدقلرنی تصریح ایلمشدر پس مؤلفك تفسیری مخالف اولور الهفت هانك
فتحی وفانك سکونیله والهفات هانك ضمیله برنسنه خفتندن ناشی طاغیلوب اوچمق معناسنه در قوش
تویلری کبی یقال هفت الشیء هفتا وهفاتا من الباب الثانی اذا تطایر لخفته واندیشه وتفکرسز لسانه
نه کلورسه کثرت اوزره سوز سویلمك معناسنه استعمال اولنور ذکر من جمجمقه سی کبی یاخود قوله یاغچه سندن
بوشانمش آیو کبی یقال هفت الرجل اذا تکلم کثیرا بلا رویة وریزه ریزه وخرده خرده اولوب اشاغی یه
طوغری دوکیلوب دوشمك معناسنه در طاغدن طاشلر پارهلنوب دوشدیکی کبی یقال هفت الشیء اذا
انخفض واتضع ودق وهفت اسم اولور اطرافنه نسبت دوزواوتورافلی ارضه دینور وسرعتله اتوب
دوکیلن صاغانقلی یغموره اطلاق اولنور وحمق وافر معناسنه در یقال فیه هفت ای حمق وافر
المهفوت مبهوت وزننده متحیر آدمه دینور التهافت تفاعل وزننده برنسنه اوزره بالاختیار پیدرپی
دوشمك معناسنه در یقال تهافت علی الشیء اذا تساقط وتتابع شارحك بیاننه کوره اکثریا شر خصوصنده
مستعملدر پروانه نك چراغه تهافتی کبی الهفات سحاب وزننده احمق وبیغز آدمه دینور الهلت هانك
فتحی ولامك سکونیله برنسنه نك قبوغنی کیدرمك معناسنه در یقال هلت الشیء هلتا من الباب الاول
اذا قشره الانهلات انسلات وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال انهلت یعدو بمعنی انسلت الهلتی
سکری وزننده برنبات آدیدر الهلاتة ثمامه وزننده هنوز طوغمش قوزینك ایش وصوك تعبیر ایتدکلری دربنك
سیاه ومردار یاقنیسنه دینور الهلتاة هانك فتحیله یوردن یورده قونوب کوچر اولان طائفه انسانی یه دینور که
کوچراولی تعبیر اولنور ترکمانلر اولوس تعبیر ایدرلر یقال مرت علینا هلتاة وهی جماعة یقیمون ویظعنون الهلقت قافله
ولامك شده سیله جردحل وزننده یك آجلغه دینور یقال جوع هلقت ای شدید الهمت سمت وزننده ترید یاغ ایچره
اوریلوب غائب اولمق معناسنه در یقال همت الثرید همتا من الباب الاول اذا تواری فی الدسم الاهمات همزه نك
کسریله کولمکی یاخود سوزی اخفا ایلمك معناسنه در که یك یاپجه وکیزلوجه کولمکدن یاسویلمکدن عبارتدر یقال
اهمت الکلام والضحك اذا اخفاه الهنبتة هانك فتحی ونونك سکونیله برایشده سولپکلك وکوشکلك ایلمك معناسنه در
یقال هنبت الرجل فی امره اذا استرخی فیه وتوانی الهوتة هانك ضمی وفتحیله الحق وچقور یره دینور دره ایچی کبی
جمع جنسی هوت درهاسز التهویت تفعیل وزننده برکسه یه صوت بلند ایله چاغرمق معناسنه در که طورمسنی یا کلمه سنی
اراده یه مبنی اولور یقال هوت به تهویتا اذا صاح به التهییت یای تحتیه ایله تفعیل وزننده برکسه یه صوت اعلا ایله یا غه کل
دیو چاغرمق معناسنه در یقال هیت به تهییتا اذا صاح به ودعاه وبو ماده آتیه دن مأخوذدر هیت لك هانك
فتحی وآخرینك حرکات ثلاثیله ولغت قلیله ده هاء مکسور اولور اسم فعل امردر هلم معناسنه در که بروکل
دیمکدر کرچه هلم کلمه سی لازم ومتعدی اولور لکن بوراده لازم اراده اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بوننده مفرد وتثنیه
وجمع برابردر وعدد کندیدن نصکره ذکر اولنمغله لام تبیین ایچوندر سقیا لك ماده سنده اولدیغی کبی تقول هیت لك وهیت
لکما ولکم ولکن وبونك اسم فعل اولمسنده ومتصرف اولمسنده وآخرینك حرکاتنده اختلافات عدیده واردر بیضاوی
سوره یوسفده بسط ایلمشدر ومزهرده مرسومدر که هیت لك قبطیه ده یاسریانیه ویا عبرانیه ده تعال معناسنه اصلی
هیتلج ایدی هبت هانك کسریله عراقده بربلده آدیدر هات تانك کسریله اسم فعل امردر اعطنی معناسنه که
بکا ویر وبکا کتور دیمکدر یقال هات یارجل وهاتیا وهاتوا وهاتین مثل عاطین شارح دیرکه امام خلیل دیدیکه اشبو هات
کلمه سی آتی یؤتی ایتاء ماده سندن امردر همزه ثانیه الفه قلب اولنوب وهاء همزه یه معاقب اولمشدر ایا وهیا واراق
وهراق کبی وعربلرك ماهاتیك قوللری بونی مؤیددر الهیت هانك کسریله بغایت درین یره دینور بترغیا کبی ارض
غامضه معناسنه وهیت برمخنث یعنی مذکر سماعی اسمیدر که نبی اکرم علیه السلام حضرتلری آنی مدینه دن نفی واجلا
بیوردیلر علی قول بونون وبای موحده ایله هنب درنته که ماده سنده بیان اولندی فصل الیاء برت یانك فتحی
ورانك سکونیله عوف بن عیسی الفرغانی الفقیه الشافعی جدینك اسمیدر الیاقوت اقسام جواهردن جوهر معروف
اسمیدر وبو فارسیدن معربدر اصناف کثیره سی واردر احمر رمانی قسمی جمله دن اجود واعلادر شربی وسوسه
وخفقان وضعف قلبه نافع وتعلیقی جوددمه مانعدر الایهات همزه نك کسریله ات قوقمق معناسنه در یقال ایهت اللحم
اذا انتن هذا آخر حرف التاء والحمد لله تعالی فی الاخرة والاولی وصلی الله علی رسوله محمد وآله وصحبه اجمعین

* باب الثاء * فصل الالف *

الابث همزه نك فتحى وبانك سكونيله بركسه يى سلطان ووالى حضورنده فصل وسعايت كونه قالله كتوردك
معناسنه‌در يقال ابثه وابث عليه ابثا من الباب الثانى اذا سبعه عند السلطان الابث كتف وزننده اشر معناسنه‌در كه
شدت فرح وفرط نشاط كنديسنه مستولى اولمغله مست وسر بهوا اولان كشى يه ديئور مست مى اقبال اولنلر كبى
يقال رجل ابث اى اشر الابث فتحتينله دوه سودى ايچمكله يورك شبشوب وكوكل سرخوش كبى بولانمق
معناسنه‌در اول سودك مقتاد اولمينه كيفيتى بو يلجه‌در يقال ابث الرجل ابثا من الباب الرابع اذا شرب لبن الابل
حتى انتفخ واخذفيه كالسكر الاباثى سكارى وزننده شول دوه‌لره ديئور كه قارنلرى طوق اولمغله چوكوب اوتوردش
اوله‌لر يقال ابل اباثى اى بروك شباع شارح ديركه مفردى ابيث وابثه‌در المؤبثة مؤتفكه وزننده شول طلونه
ديئور كه سودايله طلوب على حاله شيشكن وطولغون قالمش اوله الاناثة والاناث همزه‌لرك فتحيله والانوث
قعود وزننده اوت كور وصيق اولمغله يرى برينه صارمشق اولمق معناسنه‌در يقال اث النبات اثاثة واثاثا واثوثا
من الباب الاول والثانى والرابع اذا كثر والتف وعورتك صغريسى كه قبح تعبير اولنور بيوك اولمق معناسنه‌در يقال
اثت المرأة اذا عظمت عجيزتها التأثيث تفعيل وزننده بريرى ياخود دوشك مقوله سى نسنه‌يى چكنيه‌رك دوزلنمك
معناسنه‌در يقال اثث الفراش وغيره تأثيثا اذا وطأه وورثه الاث همزه نك فتحى وثانك تشديديله والاثيث امير وزننده
عظيم وفراوان اولان نباته وسائر نسنه‌يه ديئور يقال نبت اث واثيث اى كثير عظيم جمعى اثاث كلور كرام وزننده
واثايث كلور مؤنثى اثيثه درهايله وجمع مؤنثى جمع مذكر كبيدر يقال امرأة اثيثة اى عظيمة العجيزة واثايث تنومند
على قول اوزون بويلو طولغون وتامة الاعضا اولان خاتونلره ديئور كه مفردى اثيثه‌در الاثاث سحاب وزننده خانه
متاعنه ديئور كه مطلقا خانه نك لوازم ومهماتى اولان اسبابدن عبارتدر فرش واوانى وسائر لوازمى كبى وبونك مفردى
يوقدر على قول اثاث كوترى ماله اطلاق اولنور غنم وابل وعبيد ومتاع بيت كبى مفردى اثاثه درهايله يقال نقل
الاثاث اى متاع البيت ولاواحدله اوالمال اجمع والواحدة اثاثة الاثافى اثافى وزننده ومراد قيدر كه ساج اياغنه
ديئور سه پا تعبير اولنور شارحك بيانته كوره ثاء فادن مبدله‌در واثافى بنى حبطات قبيله سنه مخصوص برفرس آديدر
اثاثه همزه نك ضمى وفتحيله بررجل آديدر واصحابدن مسطح نام ذاتك پدرى اسميدر الارث همزه نك كسريله
ميراث معناسنه‌در كه وارثه شرعا الديغى تركه ومخلفاتدن عبارتدر همزه واودن بدلدر يقال حاز الارث اى الميراث
اى المنتقل عن الميت شارح ديركه بونلرك اصللرى واو يدر وراثه‌دن مأخوذدر كه غيردن برآدمه من غير عقد مال
انتقالندن عبارتدر بعده ميتدن انتقال ايلمكده تخصيص اولندى واول منتقل اولان ماله ارث وميراث وتراث اطلاق
ايلديلر تراثك دخى اصلى وراث ايدى وميراثك اصلى موراث ايدى مال منتقلى آلت منزلنه تنزيل ايلديلر كويا كه ميتدن
وارثه آلت نقل اعتبار ايلديلر وارث اصل ومبنا عليه معناسنه‌در يقال هو من ارث صدق اى فى اصل صدق
ومتأخرينك متقدمندن وارث واخذ وضبط وحفظله عامل اولدقلرى امر قديمه يعنى حالات قوليه وفعليه وشرعيه
وعرفيه يه اطلاق اولنور ومنه الحديث انكم على ارث من ارث ابيكم ابراهيم يريد به ميراثهم ملته وارث آتش كولنه
اطلاق اولنور رماد معناسنه وبرشيئك بقيه سنه اطلاق اولنور التأريث تفعيل وزننده برجماعت بيننه فتنه وحروب
فسادوشورش القا ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه معناى آتيدن مأخوذدر يقال ارث بين القوم اذا اغرى وافسد
وآتش يافق معناسنه‌در يقال ارث النار اذا اوقدها الارث حرث وزننده بودخى آتش يافق معناسنه‌در
يقال ارث النار ارثا من الباب الاول اذا اوقدها التأرث تفعل وزننده آتش يانمق معناسنه‌در يقال تأرثت النار
اذا اتقدت الارث همزه نك ضميله برنوع تيكنلو اوت اسميدر وبودوه تيكنى نوعندندر ودوه يه بغايت برايوب
لكن صوكنده اوبوزايدر الارث صرد وزننده ايكى زمين ميانده اولان سنوره وفاصله نشانلرينه ديئور ارف معناسنه
وبوارثه نك جمعيدرنته كه ارف ارفه نك جمعيدر الارثة جرعه وزننده قزل تپه يه ديئور اكمة حمراء معناسنه
وشول فشق يه ديئور كه اوجاغك كولى يانده احضار ايدرلر تا كه وقت حاجتده طوترق ايدوب آنكله آتش ياقرلر
وارث كبى ايكى ارض ارالغنده اولان مرز وسنوره ديئور مؤلف ارث كلمه سى بونك جمعى اولديغى بياندن مشتغل
اولمشدرنته كه آنفا ذكر اولندى وطپراغى يومشق ودوزمكانه ديئور وقبون رنكلرندن نرقطه كبى آقلوقره‌لو آلاجه رنكه
ديئور الارث هاجر وزننده آقلوقره‌لو آلاجه اركك قيونه ديئور ارثاء مؤنثيدر رقطاء وزننده الاراث كتاب
وزننده آتشه ديئور وآتش ياقق ايچون احضار اولنان قاومقوله سى طوترغه ديئور الايناث همزه نك كسريله
ديشى طوغورمق معناسنه‌در يقال آنثت المرأة ايناثا اذا ولدت انثى المؤنث محدث وزننده ديشى طوغوران
خاتونه وسائر حيوانه ديئور المئناث محراب وزننده هربار ديشى طوغورمق عادتى اولان خاتونه وسائر حيوانه ديئور

شارح ديركه مذكرينده مئناث ديئور زيرا مفعال بنيه سنده مذكر ومؤنث مساويدر ومئناث مخنث كسيه اطلاق
اولنور كه مذكر سماعى تعبير اولنور وبومشق طپراقلو ارضه اطلاق اولنور كه منبت اوله كما سيذكر ومئناث ومئناثه
هايله كسمز وكند قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مئناث ومئناثة اى كهام الانيث امير وزننده ديشى دموره
ديئور كه ملايم اولور اركنه كه پولاد ودمشق تعبير اولنور ذكر اطلاق اولنور المؤنث مخنث وزننده ديشى يه ديئور كه
حق تعالى آنى ديشى خلق ايلمشدر ومؤنث مخنث كسيه اطلاق اولنور كه مذكر سماعى تعبير اولنور تقول تذكر
فى امر هذا المذكر المؤنث اى المخنث الانثيان انثى كلمه سندن تثنيه‌در بدن انسانيدن خايه‌لره وقولاقلره اطلاق اولنور
وبجيله وقضاعه قبيله لرينه اطلاق اولنور الانيثة خبيثه وزننده مئناث كبى طپراغى يومشق ومنبت يره اطلاق
اولنور يقال ارض انيثة ومئناث اى سهلة منبات التأنيث تفعيل وزننده والتأنث تفعل وزننده مؤنث كبى
سهولت وملايمتله معامله قلمق معناسنه‌در تقول انثت له تأنيثا وتأنثت له اى لنت له جميع حيوانك مؤنثلرنده ضعف
وسهولت اولمق علاقه سيله سهل وضعيف اولان نسنه‌لرى كا تشبيه اولنمشدر الانثى همزه نك ضميله فعلى وزننده
ديشى يه ديئور اركك مقابليدر وبو حبلى كبى مخصوصه‌در وعربلر برخاتونى كمالله وصف ايلسه‌لر امرأة انثى ديرلر كه
كامله ديمكدرنته كه رجل ذكر ديرلر كه كامل ديمكدر الاناث همزه نك كسريله انثى لفظنك جمعيدرنته كه
اناثى دخى جمعيدر همزه نك فتحيله كه نوادردندر واناث جماداته اطلاق اولنور موات معناسنه شجر وحجر كبى
مترجم ديركه مؤلف بومعنا ايله اشبو ان يدعون من دونه الا اناثا الاية كريمه سنه اشارت ايلمشدر بونده بعض مفسرين
حكم لفظى اعتبار ايلديلر زيرا معبود اتخاذ ايلدكلرى صنملرك اسملرى مؤنث ايدى لات وعزى ومنات كبى وبعضلر
حكم معنايى اعتبار ايلديلر كه ارجح اولان بودر زيرا صنملرى جمادات اولوب وجمادات منفعل اولملريله مؤنث
حكمنده اولورلر بونك ملخصا بسطى بودر كه مطلقا موجودات قسمى برى برينه اضافتله اوچ ضرب اوزره‌در اول
فاعل غير منفعل‌در كه همان بارى تعالى حضرتلريدر ثانى منفعل غير فاعل‌در كه جماداتدن عبارتدر ثالث من وجه
منفعل ومن وجه فاعل‌در ملائكه وانس وجن كبى زيرا بونلر حق تعالايه نسبتله منفعل وكنديلرينك مصنوعات
ومعمولاتلرينه نسبتله فاعللردر پس ذكر اولنان معبودلرى جمله جماداتدن منفعل وغير فاعل اولملريله حق جل وعلى انلره
اناث تسميه سيله تبكيت وكمال جهل وغفلتلرينه تنبيه ايلدى بوصورتده جماداته اناث اطلاقى حقيقى اولميوب اطلاقات
شرعيه يه مقارب برمعنا اولور وفلكده اولان خرده كواكبه اطلاق اولنورنته كه كبيرلرينه ذكور اطلاق اولنور
فصل الباء البث باك فتحى وثانك تشديديله برنسنه‌يى پايوب طاغتمق معناسنه‌در يقال بث الريح
التراب بثا من الباب اول والثانى اذا اثارته وفرقته وبرخبرى فاش وشايع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
بث الخبر اذا نشره وفرقه ودرونده اولان رازى بركسيه اظهار ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول بثثتك السر اى
اظهرته لك وبث منثور ومتفرق اولان خرمازه اطلاق اولنور مراد چوال ياخود سپت ايچره خوشجه وصقيجه كنز
اولنمامغله برى برينه ياپشق اولميوب طاغنق اولان خرمالردر وكنز خرمايى برقابه طولدروب اوزرينه برمقدار صورش
ايلدكدنصكره كركى كبى باصوب صقيلامغه ديئور بوكونه اولان خرما كوه‌دن مأمون ولذتى اوزره باقى اولور يقال
تمر بث اى متفرق منثور يعنى لم يجد كنزه واصمعى بونى فابده اولميوب طشره‌ده پراكنده طوران خرمالر ايله تفسير
ايلمشدر مصدر بمعنى مفعولدر وبث توز وطپراق مقوله سنى توزيدوب صاورمق معناسنه‌در يقال بث الغبار اذا هيجه
وبث حال وشان معناسنه استعمال اولنور عادتا اظهار اولنديغنه مبنيدر يقال هو حسن البث اى الحال وشدت
اوزره اولان حزن واندوهه اطلاق اولنور كه صاحبى صبر وتحمل ايده‌ميوب تشكى يه ناچار اوله ومنه قوله تعالى
انما اشكو بثى وحزنى الى الله بوراده مآل اعتباريله بمعنى مفعولدر ياخود شدتندن عقل وصبر وآرامى تفريق ايلمك
ملاحظه سيله بمعنى فاعل اولور الانبثاث انفعال وزننده مطاوعدر پايلوب طاغلمق معناسنه يقال بث الشئ
فانبث الابثاث همزه نك كسريله بودخى برنسنه‌يى پايوب طاغتمق وبرخبرى فاش وشايع ايلمك معناسنه‌در يقال بثه
وابثه بمعنى وراز مكتومى بركسيه اظهار ايلمك معناسنه‌در تقول ابثثتك السر اى اظهرته لك التبثيث تفعيل وزننده
بودخى ابثاث معناسنه‌در لكن مبالغه‌يى متضمندر يقال بثثا الخبر تبثيثا اذا بثه البثبثة زلزله وزننده برخبرى
هرطرفه فاش وشايع قلمق معناسنه‌در يقال بثبث الخبر اذا نشره وفرقه وغبار مقوله سنى توزيدوب صاورمق
معناسنه‌در يقال بثبث الغبار اذا هيجه المنبث انبثاثدن اسم مفعولدر طاغلمش نسنه‌يه ديئور بومناسبتله بايلمش
كشى يه اطلاق اولنور مغشى عليه معناسنه عقلى طاغلمق ملاحظه سيله درتقول ضربته فوقع منبثا اى مغشيا
عليه ياخود بايلوب برزمينه يايلديغى ملاحظه سنه مبنيدر الاستبثاث بركسه آخردن برخبرك ياخود برسر نهانك

مطلب

کندیسنه اظهار ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استبث الخبر اتاه اذا طلب الیه ان یبثه ایاه البحث بانك فتحی
وحای مهمله نك سكونیله برنسنه نك غور وحقیقتنه اطلاع ایچون صوروب آراشدرمق معناسنه در یقال بحث عنه
بحثا من الباب الثالث اذا فتش عنه اصل بحث طپراق ایچندن برنسنه یی اراشدرمق معناسنه موضوعدر وبحث
معدنه اطلاق اولنور كه آنده فلزات طلب اولنور یعنی مفعولدر وایری یلانه اطلاق اولنور طپراغی بحث ایلدیكیچون
الاستبحاث والابتحاث افتعال وزننده والتبحث تفعل وزننده برنسنه یی كركی كبی تفتیش ایلمك معناسنه در یقال
استبحث عنه وابتحث وتبحث بمعنی بحث عنه وابتحاث بحثه دیدكلری لعب آتی یی اوینامق معناسنه در یقال ابتحث الصبی
اذا لعب بالبحثة مباحث البقر بیان صغری اراشدیره جق محللر دیمكدر كه انسان وعمارت قسمندن خالی یاخود
نامعلوم اولان بیابان اوله جقدر ومنه المثل * تركته بمباحث البقر * ای بمكان قفر او مجهول یعنی بحیث لایدری این هو
البحثة نبذه وزننده والبحیثی بانك ضمی وحانك تشدیدیله سمیهی وزننده اطفاله مخصوص بر لعب آدیدر كه
بحثه ایله یعنی طپراغله اوینارلر طپراغی كومه كومه ایدوب برینك ایچنه برنسنه صقلارلر دیكری مظنه ایله بولمغه سعی
ایدرلر تركیده طپراغه كومه او یونی تعبیر اولنور البحاثة بانك ضمیله طپراغه اطلاق اولنور آنده كیزلو اراشدرلدیغی
حسبیله البحوث صبور وزننده سور قرآنیه دن سورهٔ توبه نك اسم آخریدر مترجم دیر كه سورهٔ مزبوره نك
اون بش اسمی وار در سورهٔ برآءه وتوبه ومقشقشه ومبعثره وبحوث كبی وبحوث اطلاقی منافقین احوالندن بحث واثاره یی
مشتمل اولدیغنه مبنیدر نهایه ده باء مضمومه ایله بحوث عنوانده بحثك جمعی اولهرق مرسومدر وفائقدن باء مفتوحه
ایله نقل ایلمشدر وبحوث شول دوه یه اطلاق اولنور كه یورركن اللریله طپراغی كیروسنه صاوروب آثار اوله الباحثاء نافقاء
وزننده كوسنك وعربطوشانی دیدكلری جانورك دلیكی اغزنده اولان طپراق یغننه شبیه طپراق كومه سنه دینور
اول جانورك یوه سنه نافقاء وقاصعاء دیرلر لكن بو اول یوه اولمیوب اكا شبیه اولانه دینور بحاث كتان وزننده بر رجل
اسمیدر كه بحاث بن ثعلبة بن خزیمة الانصاری اوله جقدر وعلی بن محمد البحاثی راوی ابن حبان اولان زوزنی
مرحومدن ابن حبانك مؤلفی كتاب التقاسیم والانواع روایت ایلمشدر وابن حبان بای مهمله ایله در البرث بانك فتحی
وراءنك سكونیله یومشق طپراقلو یره دینور ارض سهله معناسنه علی قول یومشق قومدن اولان طاغه وعند البعض
زیاده سیله یومشق ودوز وكوزل اولان ارضه دینور كه بغایت منبت وصوی اوله جمعی براث كلور بانك كسریله وابراث
كلور وبروث كلور وبرارث كلور علی قول وزن اخیر خطادر وبرث حاذق وماهر دلیل ورهبره دینور خریت معناسنه
البرثة فتحتیله بركسه صاحب ثروت وسامان اولمغله كوناكون نعمت فراوانله متنعم ومتمتع اولمق معناسنه در یقال
برث الرجل برثا من الباب الرابع اذا تنعم تنعما واسعا براثا بانك فتحیله بغداد قضاسنده نهر الملك ناحیه سنده بر قریه
علی قول بغدادك جانب غربیسنده بر اسكی محله آدیدر احمد بن محمد بن خالد وجعفر بن محمد وابو شعیب البراثیون
كه محدثلردر اورایه منسوبلردر وجامع براثی بغدادده بر موضعدر برعث عین مهمله ایله جعفر وزننده بادیه ده
بر موضعدر البرعث قنفذ وزننده كوته دینور كون واست كبی جمعی براعث كلور البرغوث غین معجمه ایله
زنبور وزننده معروفدر كه پیره دیدكلری سیاه وخرده جیوانه دینور فارسیده كیك دینور وبرغوث روم اولكه سنده
بر بلده آدیدر ظاهرا روم ایلیده برغوس محرفی بورغاز دیدكلریدر البرغثة دحرجة وزننده طحلبه شبیه بر رنك اسمیدر كه
بوز ایله قرامتق آق یننده اولورلساغرده نفتی دیدكلریدر برغوثك لونیدر یقال به برغثة ای لون كالطحلة البعث بحث وزننده
كوندرمك معناسنه در یقال بعثه بعثا من الباب الثالث اذا ارسله مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اصل بعث برنسنه یی برسمته
اثاره وتوجیه ایلمك معناسنه موضوعدر معانی سائره بوندن متفرعدر تعلق ایلدیكی نسنه نك اختلافی حسبیله مختلف
اولور بو جهتله ایكی نوع اولور بری بشری در دوه یی اثاره كبی كذلك بر آدمی بر خصوصه ارسال كبی وثانی
الهیدر بودخی ایكی كونه در بری عدمدن اعیان واجناس وانواع ایجاد ایلمك كبی بو جناب خالق بیچون حضرتلرینه
مخصوصدر ودیكری موتی احیا ایلمكدر كه بونده اقدار الهی ایله بعض انبیا واولیاء دخی مظهردر عیسی علیه السلام
وحضرت محمد علیه الصلوة والسلام كبی وقرآن كریمده سكز معنایه وارد اولمشدر كه الهام واحیاء موتی وایقاظ وتسلیط
ونصب حاكم وتعیین واخراج من القبور وارسال معنالریدر ومصباحك بیاننه كوره اول نسنه كه بنفسه منبعث اوله فعل اكا
بنفسه متعدی اولور كه بعثته دینور واكر بنفسه منبعث اولمز ایسه فعل اكا باء واسطه سیله متعدی اولور كه بعثت به دینور
پس رسول ارسالنده بعثته وكتاب وهدیه ارسالنده بعثت به دیرسن انتهی وبعث دوه نك باغنی چوزوب صالیورمك
معناسنه استعمال اولنور یقال بعث الناقة اذا اثارها یعنی حل عقالها فارسلها واو یقودن اویاندرمق معناسنه
استعمال اولنور یقال بعث فلانا من منامه اذا اهبه وبعث عسكره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در مبعوث اولمق

مطلب

ملاحظه

ملاحظه سنه مبنی در غینك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون نهر ونهر كبی جمعی بعوث كلور اهل سیر
بعث ایله سریه بینی فرق ایدرلر آنلرك عندنده حضرت رسول اكرم علیه السلام بولندیغی جهاده غزوه وجهاد
ایچون اوچدن مادون اوله رق ارسال بیوردقلری عسكره بعث واوچدن زیاده یه سریه اطلاق اولنور وبعث قبوردن
موتایی دیرلدوب قالدرمق معناسنه استعمال اولنور ومنه یبعث الله الموتی ای ینشره الابتعاث افتعال وزننده بودخی
كوندرمك معناسنه در یقال ابتعثه بمعنی بعثه الانبعاث انفعال وزننده كوندرلمك معناسنه در یقال بعثه فانبعث
البعث كتف وزننده كیجه لر اویومیوب تهجد اوزره اولان كشی یه دینور یقال رجل بعث ای متهجد سهران
البعث فتحتیله اویانق اولمق معناسنه در یقال بعث الرجل بعثا من الباب الرابع اذا ارق التبعث تفعل وزننده
انبعاث معناسنه در بو معنادندر كه شعرای عرب تبعث منی الشعر دیرلر بندن آب روان كبی شعر منبعث اولدی
دیمك مراده البعیث امیر وزننده عمرو بن معدی كربك فرسی اسمیدر وبعیث بن حریث وبعیث بن رزام وبعیث بن
بشر شاعرلردر المنبعث اسم فاعل بنیه سیله اصحابدندر اصل اسمی مضطجع اولمغله رسول اكرم علیه السلام
حضرتلری تغییر بیورمشلردر بعاث غراب وزننده وبانك حركات ثلاثیله منقولدر مدینه قربنده بر موضع آدیدر
وآنده بر ملحمه واقع اولمشدر یوم البعاث معروفدر الباعوث باغوث وزننده نصاری طائفه سنه مخصوص
استسقاء یعنی انقطاع مطر سنه لرنده استمطار ایلدكلری حالته دینور و بو اسم سریانیدر البغاث بانك حركات ثلاثی
وغین معجمه ایله بر نوع قوش اسمیدر كه توز رنكنده اولور یعنی بوز اولور جمعی بغنان كلور بانك كسریله غزلان وزننده
بو قوشی مردارخوار ایله بیان ایدرلر كه تركیده لوری قوشی تعبیر اولنور صیاد كلدر بطیء الطیران در وبغاث مطلقا
قوشلرك شریر اولنلرینه دینور شرار الطیر معناسنه كه قوشلرك لئیم والحق وصوت وصید مقوله سی خیر ومنفعتدن
عاری بلكه شر وضرر صاحبی اولان قسمندر قرغه وقرتال وچیلق ودلوجه طوغان قوشلری كبی كه خرسزلق
شریله یچنورلر پس بو معناده جمع اولور مفردی بغاثه در نعام ونعامه كبی وفی المثل * البغاث بارضنا یستنسر * ای
من جاورنا عز بنا یعنی شكاره مقتدر اولمیان ادنی قوشلر بزه مجاورت سببیله جلادت پیدا ایدوب نسر وكركس دیدكلری
صیاد قوش كبی صولت وسطوتله متصف عزیز اولورلر زمخشری بغاثی جمع اوله رق اوفق قوشلر ایله تفسیر ایدوب
مثل مزبوری مؤنث اوله رق تستنسر عنوانندهٔ ایراد ایلمشدر قالدیكه مؤلفه كوره تذكیر وتأنیث عنوانلریله ده ملایمدر
اوله كوره تذكیر اقتضا ایدر وثانی یه كوره تأنیث اقتضا ایدر ونسردن مراد فارسیده كركس وتركیده قاره قوش دیدكلری
صیاد قوشدر آق بابا دیدكلری ذكر اولنان مردارخوار نوعندندر شارح دیر كه بعضلر مثل مزبوری بز برالای عجزه
وناتوان كروهی یز كه ضعفاء دخی بزه اظهار قوتله حقارت واهانت ایدرلر دیمك معرضنده بیان ایلدیلر لكن صواب
اولان وجه اولدر وبغاث بر موضع آدیدر البغثاء حمراء وزننده بنك بنك آقلو قره لو دیشی قیونه دینور مذكرنده
ابغث دینور واجناس مختلفه دن مجتمع اخلاط ناسه اطلاق اولنور البغث فتحتیله قیون بنك بنك آلاجه اولمق
معناسنه در یقال بغث البغثان بغثا من الباب الرابع اذا صار ابغث وبغثت النعجة اذا صارت بغثاء البغثة جرعه وزننده
آندن اسمدر اقمهات سائره ده بغث فتحتیله برنسنه بوز رنكلی اولمق معناسنه وبغثه آندن اسم یعنی بوزاق معناسنه
اولمق اوزره مرسوم اولمغله مؤلفك عبارهٔ سنده قصور اولمق غالبدر الابغث احمر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
لونه بناء وابغث بر موضع آدیدر وبرقوش اسمیدر قره بناق دیدكلری صوقوشی اوله جقدر البغیث امیر وزننده
اریه ایله قارشق بغدایه دینور مؤلفك والطعام قولی زائددر زیرا طعام عرف عربده بغدایه اطلاق اولنور شارح دخی
تصحیح ایلمشدر البغیثاء تصغیر بنیه سیله دوه نك تركی برینه دینور كه هكبه وخرج آیلان یردر البقث مكث
وزننده برنسنه یی قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بقث امره وطعامه وكلامه بقثا من الباب الاول اذا خلطه
البلیث امیر وزننده مرعاده ایكی یللق قرارمش چاره دینور كه آندن دواب ومواشی منتفع اولمازلر دریزی كبی كه او دخی
حمض وساژ اولغله قوریمشنه دینور كه آندن دخی انتفاع اولنمز شارح دیر كه ثلیب دخی بو معنایه اولمغله مقلوب
اولمق غالبدر وبلیث دمیث لفظنه اتباع اولور كه نرم وملایم دیمكدر یقال شیء دمیث بلیث بلث بحث وزننده
سماك بن مخرمه نام كمسنه نك جدی اسمیدر وسماك عند البعض اصحابدندر البلعثة عینله بلكفه وزننده بدن انسانی
غلیظ وشثمان اوله رق صالق وسولیك اولمق حالتنه دینور یقال به بلعثة ای رخاوة فی غلظ جسم وسمن وبلعثه
شثمان اولوب سولیك وصالق اولان خاتونه دینور شارح دیر كه مذكرنده بلعث دینور بلكوث زنبور وزننده بر رجل
آدیدر بلاكث جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر البلكثة بلعثه وزننده بك اری سیاه ویكپاره قیایه دینور البلبیث
فیعیل وزننده بر نوع سمك بحری آدیدر البوث لوث وزننده بحث وتفتیش معناسنه در یقال باث عنه یبوث بوثا

اذا بحث و پراکنده ایلمك معناسنه در یقال باث متاعه اذا بدّده و بوث حوث لفظنه ردیف اوله رق استعمال اولنور
پراکنده و تارمار دیمك اولور ومنه المثل * ترکهم حاث باث * مکسورتین وحوث بوث مفتوحتین وحوثا بوثا بالتنوین
ای متفرّقین بونك تفصیلی بودرکه بوث کلمه‌سی حوث لفظنه که ظرف مکان اولان حیث کلمه‌سنده دخی لغتدر ردیفا
استعمال اولنور غالبا تشبیها آخرلری ضم اوزره مبنی اولور وکاهیجه استثقالا للضمة فتح اوزره منوّنا و بلا تنوین
استعمال اولنور وکاهی تخفیف ایچون مکسور اولور وکاهیجه واولری الفه قلب اولنور نته که حیص بیص کلمه‌لری
دخی بومنوال اوزره دروننه که یای تحتیه ایله بیث کلمه‌سی حیث کلمه‌سنه ردیف اولور که اصلی واودر و بونلر تفریق
وتبدید معناسنه فی الاصل مصدر اولوب بعده غایات کبی اسم وظرف اوله رق استعمال اولنمشدر که پراکنده

مطلب

وتارمار دیمکدر کتب نحویه‌ده بومقوله تراکیب باب مخصوصدر از جمله وقعوا فی حیص بیص ولقیته کفة کفة وصحرة
بحرة وجاری بیت بیت وآتیك یوم یوم وصباح مساء وتفرّقوا شغر بغر وشذر مذر وترکهم حوث بوث وحیث بیث
ترکیبلریدرکه جزء اوّل ثانیدن جزء ممتزلنده اولوب وثانی حرف عطفی متضمن اولدیغیچون مبنی اولدیلر و بونلر
موقعلرینه کوره حال ایله وظرف ایله مأوّللردر الاباثة اقامه وزننده بودخی بحث وتفتیش ایلمك معناسنه در
یقال اباث عنه اذا بحث الابتباث افتعال وزننده اباثه معناسنه در یقال ابتاث بمعنی اباث الاستباثة
برنسنه‌یی استخراج ایلمك معناسنه در یقال استباث الشیء اذا استخرجه البهثة جرعه وزننده بیان
صغرینه دینور و بهثه بنوسلیم قبیله‌سندن بررجل آدیدر کذلك بنوضبیعه‌دن بررجل آدیدر البهث بحث
وزننده برکسه‌یی بشر و بشاشتله یعنی کولریوز ایله وشوق ونشاطله قرشولمق معناسنه در یقال بهث الیه
بهثا من الباب الثالث اذا تلقاه بالبشر وحسن اللقاء التباهث تفاعل وزننده بهث معناسنه در یقال تباهث
الیه بمعنی بهث البهکثة دحرجه وزننده ایشی جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال بهکث فی العمل
اذا اسرع بیث حیث لفظنه ردیف اولور نته که آنفا ذکر اولندی یقال ترکهم حیث بیث ای متفرّقین
مؤلفك ای فرّقهم عبارتیله تفسیری مسامحه‌یه محمولدر فصـــــل الثاء التفث تانك وفانك فتحیله مؤلف
فی المناسك الشعث وما کان من نحو قص الاظفار والشارب وحلق العانة وغیرذلك عبارتیله تفسیر ایلمکله مسامحه‌یه
مقرون اطلاقات شرعیه‌دن اولدیغنی ایما ایلمشدر مرادی حجاجك احرامدن خروجلرنده قبل الاحرام و بعد
الاحرام محظور مباح اولان صاچه و بدنه باغ سور تمك وطرنق وبیق کسمك واوستره طوتمق مقوله‌سی اعماله مباشرت
ایلمکدر پس الشعث قولی ازالة الشعث تقدیرنده اولور زیرا شعث فتحتینله صاچ وصقال مدّت مدیده یاغلنموب
وطرانمدیغندن بری برینه یاپشوب کچه لنمك و توز وطپراقله آلوده و وسخناك و پژمرده اولمق معناسنه در قالدیکه
اشبو لیقضوا تفثهم الایه کریمه‌سنده بعض مفسرین تفثی وسخ ایله تفسیر ایلدیلرنته که اعرابینك بری آخره
ما اتفثك وادرنك دیمشدر بوکه کوره مضاف تقدیر اولنور که لیقضوا ازالة تفثهم سکنده اولور و بعضلر تفثی ازالة
وسخ ایله تفسیر ایلمکله تقدیره حاجت اولمز ومصباح صاحبی تفث الرجل اذا ترك الادّهان والاستحداد فعلاه الوسخ
عبارتیله تفسیر ایلمشدر کرچه ابوعبیده اشتباه ایلمشدر لکن وجه مذکور اوزره اعرابینك کلامی وقوعنه حجتدر پس
آیت مرقومه‌ده منصوص اولان قضا وتفث افعال عشره محللاتی اتیاندن عبارتدر وقضاء عنوانی بغایت
ملایمدر وهر حالده مصدر و باب رابعدندر وصاحب نهایه بوعباره ایله بیان ایلمشدر التفث ما یفعله المحرم بالحج
اذا حل کقص الشارب والاظفار ونتف الابط وقیل هو اذهاب الشعث والدرن مطلقا والرجل تفث وبیضاویده
ثم لیزیلوا وسخهم بقص الشارب والاظفار ونتف الابط والاستحداد عند الاحلال عبارتیله مرسوم اولمغله
سعدی چلبی دیمشدر که علماء لغت اشبو تفث ماده‌سنده اختلاف ایلدیلر بعضلر نفس وسخ معناسنه در دیدی

مطلب

و بعضلر ازالة وسخ ایله تفسیر ایلدی پس اوله کوره مضاف تقدیر اولنور که لیقضوا ازالة تفثهم تأویلنده اولور
وقضاء ایله تعبیری ازاله‌سنه مضروب ومعین اولان زمان کچمش اولمغله بعد ذلك ازاله قضاء مافات اولمش اولور
وابو السعود لیؤدّوا ازالة وسخهم اولیحکموها بقص الشارب وغیرذلك عبارتیله تفسیر ایلمکله وجه اولی ترجیح
ایدوب لکن قضایی اداء معناسنه حمل ایلدی وشق ثانیده دخی کذلك تأویل ایلدی پس مؤلفك الشعث وما کان
قولی وجه مذکور اوزره ازالة الشعث تقدیرنده اولوب وما کان قولی ازاله اوزره معطوف اولور سیوطی مزهرده دیدیکه
بعض الفاظ عربیه واردر که صدر اسلامده حادث اولوب اهل جاهلیت آنی بیلمزلر ایدی از انجمله تفث لفظیدر که
ابو عبیده‌نك روایتی اوزره اصلا برشعرده واقع اولمدیکه آنکله معنای مذکوره استدلال اولنه بلکه اهل لغت آنی تفسیر
قرآندن ادراك ایلدیلر التفث کتف وزننده باشی توز وطپراقله آلوده اولوب ومشط وادّهانی ترك سببیله

صاچی کچه لنمش کشی‌یه دینور یقال رجل تفث ای شعث مغبر التلبیث تانك فتحیله چوراق پرده‌یه بن خرما اغاجنه دینور
التوث تانك ضمیله فرصاد اسمیدر که توت تعبیر اولنان میوه‌در وابن فارس روایتی اوزره تای فوقیه ایله توت لفظنده
لغتدر و توث مرو قضاسنده برقریه آدیدر ادبادن بحر بن عبدالله بن بحر التوثی اورادندر وتوث اسفراین وفوشنج
قضالرنده برر قریه آدلریدر التوثة ها ایله توث لفظنك مفردیدر و بغدادده برمحله آدیدر محدثیندن محمد بن
احمد بن قیداس ومسعود بن علی ومحمد بن احمد بن علی الزاهد التوثیون اورایه منسوبلردر کفرتوثا جزیره‌ده
برموضعدر فصـــــل الثاء الثلث ثانك ضمی ولامك سکونیله وضمتینله اوچ جزؤدن برجزؤه دینور که
اوچده بر تعبیر اولنور تثنیه‌سنده ثلثان وجمعنده اثلاث دینور التلیث امیر وزننده بودخی ثلث معناسنه در الثلث
ثانك کسریله اغاجی واکینی اوچ کونده برکره صوارمغه دینور که بوکه مخصوصدر یقال سقی نخله اوزرعه الثلث
ای بعدالثنیا یعنی مرّة فی ثلثة ایام وثلث ناقه‌نك اوچنجی یاوریسنه دینور پس جوهرینك ولا یستعمل الا فی الاوّل قولی
منظور فیه‌در لکن جوهری معنای اوّله حصر ایلیوب بلکه بوصوارمق اغاج واکین قسمنه مخصوصدر دواب
صوارمقده استعمال اولنمز دیمکله اعتراض مذکورنا بجادر و بو اعتراض بعض نسخه‌لردن ساقطدر ثلاث ثای
اوّلك ضمیله ومثلث میمك فتحیله ثلاثة ثلاثة کلمه‌لرندن معدوللردر مترجم دیرکه سیبویه‌یه کوره عدل و وصفیتله

مطلب

وسائره کوره باعتبار الصیغة عدلك تکرری سببیله غیر منصرفلردر اوچر اوچر دیمکدر ایکی ثلاثه لفظندن بدل ثلاث
کذلك مثلث دیدیلر مثلا ایکی لباسی بوزوب برقالبنجه نیمتن یاپدیلر قالدیکه اشبو فانکحوا ما طاب لکم من النساء
مثنی وثلاث ورباع الایه کریمه‌سنده خطاب جمله‌یه وارد اولمغله توزیعی اقتضا ایلدیکندن هر بریکز نسوان
مطیبه‌دن ایکی یاخود اوچ یاخود درت نفرنی تزوج ایلمکده مرخص ومخیرلرسز دیمکدرنته که اقتسموا هذه الدراهم
مثنین مثنین وثلاثة وثلاثة قولندن منفهم اولان هر بری ایکی یاخود اوچ درهم آلمقدر وواو بدلی او کلمه‌سنی ایراد اولنسه
ناکحوندن هر بری اعداد مذکوره‌نك برینه اقتصار ایلمك منفهم اولور مقصود ایسه مشتبلرینه تعلیقله بلا تجاوز درت
نفره قدر تزوجی ترخیصدر وقالدیکه عصامك بیانه کوره ثلاث وزننده معدولیت همان اعداده بلکه اعداددن
بعض کلماته منحصردر لکن شهاب تخصیص مذکوری ردّ ایله فراد کلمه‌سنك دخی فرد وفرد معدولی اولدیغنی
تنصیص ایلمشدر لکن فراد کلمه‌سی دخی اعداد قبیلندن اولدیغی پوشیده دکلدر انتهی الثلث مکث وزننده
برکسه‌نك مالنك اوچده برینی الموق معناسنه در تقول ثلثت القوم ثلثا من الباب الاوّل ای اخذت ثلث اموالهم
و بر کروهك اوچنجیسی اولمق یاخود کندی نفسیله اوچ نفره یاخود اوتوز نفره تکمیل ایلمك معناسنه در تقول ثلثتهم
ثلثا من الباب الثانی ای کنت ثالثهم او کملتهم ثلاثة او ثلاثین بنفسی شارح دیرکه معنای اخیر کانوا تسعة وعشرین
فثلثتهم عنوانیله اعدادلرنی تصریحه محتاجدر الثالث اوچنجی دیمکدر وعربلرك ثالثة الاثافی قوللرنده
ثالثه‌دن مراد طاغك کنارندن بو یتوز کبی توموب چقمش طاش اوله جقدر که یاننه ایکی ایر یجه طاش چاتوب اوجاق
ایتمکله اول اوچنجیسی اولوب اوزرلرینه تنجره وضع ایدرلر واول طاشلره اثفیه دینور جمعی اثافی کلور بعده ثالثة
الاثافی داهیه عظیمه‌ده استعمال اولنمشدر یقال رماه الله بثالثة الاثافی ای بالداهیة العظیمة و بونك خلاف عاده
عدده مخصوص تأنیثی مذکر اولان حجر اعتباریله‌در الاثلاث همزه‌نك کسریله برنسنه اوچ دانه اولمق معناسنه در
یقال اثلث القوم اذا صاروا ثلاثة الثلوث صبور وزننده شول ناقه‌یه اطلاق اولنور که بر صاغمده سودی اوچ
قاب طولدررا اوله یقال ناقة ثلوث ای تملأ ثلاثة اوان اذا حلبت وشول ناقه‌یه‌ده دینور که ممه‌سنك اوچ امزکی
قورومش یاخود بر یسنك سودی منقطع اولمش یاخود بری ذاتنده کور اولمغله اوچندن صاغیلور اوله یقال ناقة ثلوث
اذا کانت قدیبس ثلاثة من اخلافها اوصرم خلف من اخلافها او تحلب من ثلاثة اخلاف المثلوثة ها ایله شول
مزاده‌یه یعنی صو طاشیدقلری طلومه وآزق طغارجغنه دینورکه اوچ دریدن دیکلمش اوله المثلوث هاسز ثلثی
اخذ اولنمش نسنه‌یه دینور یقال مال مثلوث ای اخذ منه ثلثه واوچ قاتدن بوکلمش ایپ مقوله‌سنه دینور یقال حبل
مثلوث ای فتل علی ثلاث قوی فارسیده اکاسه توی دیرلر المثلث تثلیثدن اسم مفعولدر طبخیله ایکی ثلثی کیدوب برثلثی
قالمش شرابه دینور اهل عشرت بیننده مثلث ایله متعارفدر کتب فقهیه‌ده حکم مخصوصی واردر دماغ ایدنلر مراجعتله
نشئه‌یاب اوله‌لر ومثلث اوچ کوشه‌لو شیئه دینور شکل مثلث معلومدر یثلث یضرب علی قول یمنع وزننده ویثلیث
یقطین وزننده وثلاث سحاب وزننده وثلاثان ثانك ضمیله برر موضع آدیدر الثلثان ظربان وزننده ولامك
فتحیله جائزدر عنب الثعلب اسمیدر که ایت اوزمی دیدکلری نباتدر ذوثلاث ثانك ضمیله وضین البعیر اسمیدرکه
قایشدن اورلمش یصی قولانه دینور استحکام ایچون اوچ قاتدن ایدرلر آنکله دوه‌یه محفه بند ایدرلر یوم الثلاثاء

ثائك فتحى وضمى والفك مديله سه شنبه كونيدركه هفته نك اوچنجى كونيدر شارح ديركه بونك مقتضاسى ثلاثه اولمقدر
لكن امتيازه مبنى هاء الفه قلب اولنمشدر اربعاء دخى بو بلجه در جمعى ثلاثاأت واثالث كلور التثليث
تفعيل وزننده خرما قورغنك ثلثى مقدارى اولمق معناسنه در يقال ثلث البسر تثليثا اذا ارطب ثلثه وقوشى آتى
يارش ميداننده اوچنجى مرتبه ده كلمك معناسنه دركه مصلى ديدكلرى ايكنجى آتدنصكره كلمكدر يقال ثلث الفرس
اذا جاء بعد المصلى المثلث محدث ومحسن وزنلرنده شول كمسنه يه اطلاق اولنور كه سلطان ووالى وحاكم عندنده
خلقى غمز وسعايت ايدراوله كندى نفسنى واول آدمى وسلطان ووالى بى عرضهٔ هلاك ايلد يكيچون اطلاق
اولنمشدر تقول تجنب عن فلان فانه مثلث اومثلث اى الساعى باخيه عند السلطان لانه يهلك ثلاثة نفسه واخاه
والسلطان فصــــل الجيم الجأث جيمك وهمزه نك فتحيله بركسه يرندن قالقاركن ثقلتله دپرنمك معناسنه در
پيرآدمك وحالك قيامى كبى على قول ارقه سنده آغر يوك اولمغله آغرلشمق وآغر دپرنمك معناسنه در يقال
جئث الرجل جئثا من الباب الرابع اذا ثقل عند القيام اوعند حمل شئ ثقيل الاجاثة اقامه وزننده بركسه يى
باردابه يى آغر يوك آغرلشدرمق معناسنه دركه يوك بصمق تعبير اولنور يقال اجاثه الحمل اجاثة اذا اثقله الجأث مكث
وزننده دابه نك يوكى آغر اولمغله ثقلتله باصق يوريوب كتمك معناسنه در يقال جأث البعير جأثا من الباب الثالث
اذا امر مثقلا وبركسه اخبار وحوادث نقل وبيان ايلمك معناسنه در يقال جأث الرجل اذا نقل الاخبار الجؤوث
قعود وزننده برنسنه دن خوف ايلمك معناسنه در يقال جئث الرجل على بناء المفعول جؤوثا اذا فزع الجأث
شداد وزننده بدخوى وبد مزاج كشى يه دينور يقال رجل جأث اى سيئ الخلق الانجئاث انفعال وزننده انجاج
دور يلوب يقلمق معناسنه در يقال انجأث النخل اذا انصرع جؤثه جرعه وزننده برقبيله آديدر جؤاثى كسالى
وزننده مدينة الخط اسميدركه هجر مملكتنده خطا يالتنك قصبه سيدر على قول بحرين اعمالندن برحصن آديدر
الجث جيمك فتحى وثانك تشديديله كسمك معناسنه در على قول اغاجى كوكندن چكوب قوپرمق معناسنه در يقال
جث الشجر جثا من الباب الاول اذا قطعه اوانتزعه واقتلعه من اصله وبرنسنه دن بلكليوب قورقمق معناسنه در
يقال جث الرجل اذا فزع واورمق معناسنه در يقال جث فلانا اذا ضربه وآرى بك وزردامق معناسنه در يقال جثت
النحل اذا رفعت دويها الجث جيمك ضميله بوكسكجه يره دينوركه كوچك تپه كبى اوله هويك تعبير اولنور وخرشاء
العسل معناسنه دركه بال اوزرنده يلاشوب قلان آرى ياور يلرى وقنادلرى مقوله سى تطهيرى لازم اولان چركدن
عبارتدر وچكر كه اولوسنه دينور ميت الجراد معناسنه وميوه غلافنه دينوركه قابجق تعبير اولنور وبالى مومنه على قول
آرى بلرك ياور يلرى وقنادلرى مقوله سندن باله قارشمش چركه دينوركه آنفا ذكر اولندى ياخود اوراده خرشادن مراد
مروق بال اوزره سود بوزى كبى چوكن انجمزاردمك اوله الجثيث امير وزننده خرما فدانندن اخذ وغرس اولنمش
فدانه دينور چكردكدن بتنه اطلاق اولنمز المجثة ميمك كسرى وجيمك فتحيله والمجثاث مفتاح وزننده شول
آلته دينوركه آنكله ذكر اولنان جثيث قطع وقلع اولنور اوله اصول سائره ده مطلقا هره تعبير اولنان آلتله مبين در
الجثة جيمك ضميله انسانك شخص وقالبنه دينور كوچك تپه معناسنه اولان جث لفظندن مأخوذدر يقال جثة
الانسان اى شخصه مصاحده جثه ياتان ياخود اوتوران انسانك قالبيله مفسردر قائما اولور ايسه طلل دينور وشخص
بونلردن اعمّ اولهرق مرسومدر ومفردات راغبده شخصه الناتئ عنوانيله مفسردركه آدمك طومالج قرالتيسى ديمكدر
كوچك تپه معناسندن مأخوذ در لكن قطع معناسندن مأخوذ اولمقده محتملدركه آدمك كسيكى اولان قرالتيسى
ديمك اولور الجث جيمك كسريله بلاء ومحنت معناسنه در التجثجث تزلزل وزننده صاچ كور وفراوان اولمق
معناسنه در يقال تجثجث الشعر اذا كثر وقوش سلكنمك معناسنه در يقال تجثجث الطائر اذا انتفض الجثجاث
جيمك فتحيله برنبات آديدر بعض مفرداتده بيان فسلكنى ايله مبين در وجثجاث كور وفراوان اولان صاچه دينور
الجثاجث علابط وزننده بودخى كور وفراوان صاچه دينور الجثجثة زلزله وزننده پيدرپى شمشك چاقمق
معناسنه در يقال جثجث البرق اذا اسلسل بحر المجتث اسم مفعول بنيه سيله بحور شعريه دن اون دردنجى بحردركه
مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن وزننده در بحر خفيفدن مقطوع اولديغيچون تسميه اولنمشدر الجدث حدث وزننده قبر
ومزاره دينوركه فارسيده كور وتركيده سين تعبير اولنور جمعى اجدث كلور افلس وزننده واجداث كلور الجدثة
فتحاتله آت وقاتر واشك ودومقوله سنك يورركن اياقلرى پاطردسنه دينور وآغرده اتى چيغنز ايكن ظهور ايدن صوتنه
دينور الاجتداث افتعال وزننده برمحلده قبر اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اجتدث الرجل اذا اتخذ جدثا الجربث
سكيت وزننده برنوع بالق آديدر بو بالغك حقيقتنده اختلافات كثيره واقعدر بعضلر مارماهى ايله بيان ايتديلركه

يلان بالغى اوله جقدر وبعضلر بو الق بر بالقدر ديديلر وبعضلر يايين بالغى ايله وبعضلر سازان بالغى ايله تفسير ايلديلر
الجرثى قرشى وزننده بركونه اوزم آديدر الجرثئة جيمك وثانك كسريله بوغازك بوغرتلغنه دينوركه فارسيده
ناى كلو ديرلر حنجره معناسنه التجرثى تسلقى وزننده كه الحاقيچوندر بركسه نك بوغازينك بوغرتلغى برعارضه
سببيله قباروب قالقمق معناسنه در يقال تجرثى الرجل تجرثيا اذا نتأت جرثئته اى حنجرته جرنث قنفذ وزننده
برموضع آديدر الجنث جنس وزننده اصل وبنياد معناسنه در يقال هوكريم الجنث اى الاصل الجنثى خنثى
وزننده قلجه دينور سيف معناسنه وزره وجوشن يبان آدمه دينور زرّاد معناسنه واعلا واجود ده وره دينور بونده جيمك
كسريله ده جائزدر التجنث تفعل وزننده بركسه اصل ونسبنك غيرى نسبه نسبتنى ادّعا ايلمك معناسنه در يقال
تجنث الرجل اذا ادّعى الى غير اصله وولدينك غيرى يى اوزليوب اكارقتله مهربانلق ايلمك معناسنه در يقال تجنث
عليه اذا رئمه واحبه وكيرلنمك ايچون ثوب مقوله سنه بورينوب صارلمق معناسنه در يقال تجنث الرجل اذا تلفف
على الشئ بواريه وقوش قنادلرنى سره رك كوكسنى يره ويروب ياتمق معناسنه در يقال تجنث الطائر اذا بسط جناحيه
وجثم الجنبثة جيمك ضمى ونونك سكونى وباى موحده نك فتحيله بركلمه دركه آنكله برامزوناشزه عورت صفتلنور
على قول سياه عورته ياخود پك ايرى تنومند عورته دينور دب البحر كبى الجوث فتحتينله بطنك كوكسه طوغرى
اوست طرفى ايرى وعظيم اولمق معناسنه دركه عورت بطنى كبى كورينور على قول بطنك قاسغه طوغرى
اشاغيسى صالق وسولك اولمق معناسنه دركه شيشمان حالتيدر الاجوث احمر وزننده صفت مذكوره اوزره
اولان كشى يه دينور الجوثاء حمراء وزننده مؤنثيدر وجوثاء اشكنبه باشنده شيردان وقرق بايرديدكلرى نسنه يه دينور
قبه معناسنه الجوث روث وزننده بودخى قرق بايره دينور جواثى كسالى وزننده كه بحرينده برحصار آديدر مهموز
اولمغله جأث ماده سنده ذكر اولندى جوهرى وهمده مبنى بوراده ثبت ايلمشدر شارح ديركه جوهرى ابن اثير كبى بعض
اعلامه اقتفا ايلمشدر جويث زبير وزننده بغداد قضاسنده برقريه آديدر جويث جيمك فتحى وواوك تشديديله بصره
اعمالندن بربلده آديدر فقهادن نصر بن بشر القاضى الجوّيثى اورادندر جوثه جيمك ضميله برموضع يا برقبيله آديدر
الجهث مكث وزننده بركسه خوف ياغضب ياشوق وطرب مقوله سى عارضه سببيله ترك وقار ايدوب خفت ايلمك
معناسنه در يقال جهث الرجل جهثا من الباب الثالث اذا استخفه الفزع اوالغضب اوالطرب فصــــل الحاء الحبث
كتف وزننده برنوع ييلان اسميدركه قوبرقسز اولور التحبث تاى فوقيه ايله تحديث وزننده وجود برعارضه
سببيله شكسته وفاتر وضعيف اولمق معناسنه در يقال حث بدنه وفيه تحبث اى تكسر وضعف الحث حانك
فتحى وثانك تشديديله بركسه يى برايشه ترغيب وتشويق ايدوب قندرمق معناسنه در يقال حثه على الامر حثا
من الباب الاول اذا احضه الاستحثاث والاحثاث همزه نك كسريله والتحثيث تفعيل وزننده بونلرده
قندرمق معناسنه در يقال استحثه واحثه وحثثه بمعنى حثه الحثحثة زلزله وزننده بودخى قندرمق معناسنه دركه
مراد تكرار بتكرار قندرمقدر يقال حثحثه عليه اذا احضه وبرنسنه يى برى اوته دپرتمك معناسنه در يقال حثحث
الميل فى العين اذا احرّكه وبولتده شمشك جابجا اوينايوب يلدرامق معناسنه در يقال حثحث البرق اذا اضطرب
فى السحاب الاحتثاث افتعال وزننده بودخى قندرمق معناسنه در وقندرلمق معناسنه اولمغله متعدى ولازم اولور
يقال احتثه على الامر فاحتث الحثوث حانك ضميله چوق نسنه يه دينور وچابك وسريع معناسنه در ووحشى
ياخود چركين بكى يه دينور وقندرمق حضّ معناسنه در وعسكر آلاينه دينور كتيبه كبى الحثيثى خليقى وزننده
مصدر دريك قندرمق معناسنه در يقال حثه حثا وحثيثى الحثوث صبور وزننده والحثيث جسنت وچابك
معناسنه دركويا كه برشيئه قندرلمغله اكاسعى وسرعت ايدر الحثحاث حانك فتحيله بودخى سريع وچابك معناسنه در
يقال رجل حثوث وحثيث وحثحاث اى سريع التحاث تحاب وزننده كه فى الاصل تفاعلدر برايشه برى برنى
تشويق وترغيب ايدوب قندرمق معناسنه در يقال تحاثوا عليه اى تحاضوا الحثاث حانك فتحى وكسريله فى الاصل
سرعت معناسنه در نته كه حثوث وحثيث آندن مأخوذدر بومناسبتله يته كى تعبير اولنان نوم قليله كه سريع الذهاب
اولور اطلاق ايلديلر ومنه يقال ما اكتحل فلان حثاثا وحثاثا اى ما نام كما يقال ما اكتحل غماضا وعند البعض
حثاث برفعله وسيلهٔ حث وترغيب اولان شيئه دينور بعده اويقويه سائق وباعث اولان شئ منوّمده استعمال ايلديلر
بناء عليه ضرب مثل اوله رق ما اكتحلت عينى حثاثا ديرلر ما نمت معناسنه يعنى اويقويه وسيله وسائق اوله جق منوّم
نسنه يه كوزم نائل اولمدى كه اويومدم ديمكدن كنايه در الحث حانك ضميله سمان اوقانتسنه دينور ويلدر ايچى
قومه وطپراغه دينور على قول درشت وياپس قوملغه دينور وقاتقسز اتمكه دينور واصلا نمامش قوربجه قاوده دينور

الاحث فتحتيله باديه ده برموضعدر الحدوث قعود وزننده والحداثة حانك فتحيله برنسنه مقدّم يوغيكن
صكره دن پيدا اولمق معناسنه دركه قدمك نقيضيدر يقال حدث الشئ حدوثا وحداثة من الباب الاوّل نقيض
قدم واشبو حدث فعلى اكرقدم فعلنه كه دالك ضميله درمقارنا ذكر اولنورسه اتباعا دالى مضموم اولور كه مشاكله
باشندر تقول اخذنى ماقدم وحدث ومنفردا ذكر اولندقده اصـل حركه سنه يعنى فتحه يه ردّ اولنمق واجبدر
مترجم ديركه حريرى درّه ده بووجه اوزره بيان ايلدكدنصكره ديمشدركه بين العرب ازدواجه رعايت ايچون بعض
مبانئ الفاظى تغيير ايدوب وعندالانفراد ينه اصوللرينه ردّ ايلمك استعمالاتندر وبونلر سماعـه موقوفدركه
عند البعض بشرط حقيقت اولمش اولورازجمله غداة كلمسى دخى بو بابدندركه جمعى غدوات در عشايا لفظنه
مقارن اولورسه غدايا وعشايا ديرلركرچه شهابك بونده مقاله سى واردر لكن انشاءالله تعالى محلنده بسط اولنور
كذلك هنانى ومرانى قوللرى كبى كه لدى الانفراد امرانى ديرلرنته كه ذكر اولندى كذلك فعلت به ماساءه وناءه قوللرى
كبى الحدثان حانك كسريله برنسنه نك اوّل وابتداسنه يعنى هنوز تازه لكى حالتنه وهنكامنه دينور يقـال كان
ذلك فى حدثان امره اى فى اوّله وابتدائه وحدثان الدهر زمانك نو بنو پيدا اولان نوائب ونوازلنه اطلاق اولنور
الحداثة حانك فتحيله مصدر درنته كه ذكر اولندى وحدثان كبى برشيئك اوّل وابتداسنه اطلاق اولنور تسميه
بالمصدردر الحوادث حادثه نك جمعيدركه نو بنو پيدا اولان وقايع ونوائب دهر بوقبلونه اطلاق اولنور الاحداث
همزه نك فتحيله حدثك جمعيدركه فتحتيله درامور حادثه معناسنه در بو مناسبتله دهرك نو بنو تكوّن ايدن نوب
ووقايعنه اطلاق اولنمشدر يقال نزلت به حوادث الدهر واحداثه اى نوبه واحداث اوائل سنـه ده ياغان يغمورلره
اطلاق اولنور حدث السنّ كتف وزننده وحديث السنّ امير وزننده تازه نوجوانه اطلاق اولنور يقـال
رجل حدث السنّ وحديث السنّ اى بين الحداثة والحدوثة فىّ شارح ديركه لحيانى وابن درستويه قولى اوزره
كتف وزننده حدث سنّ ايله وحديث بلاسنّ استعمال اولنمق قول عاميدر يعنى رجل حدث السنّ وحديث ديمك
جائزدكلدر وحديث يكى شيئه دينور يقـال ثوب حديث اى جديد وخبر وپيام معناسنه در يعنى انسانه يقظه
ومنامنده سمع ياخود وحى جهتندن بالغ اولان هركلامه اطلاق اولنور بوندن تركيده لاقردى ايله تعبير اولنور غيرقياس
اوزره جمعى احاديث كلور كويا كه احدوثه نك جمعى اولوب بعده حديثدن جمع اولنمشدر نته كه قطيع واقاطيع دخى
بويله در وجمعى حدثان دخى كلور حانك كسرى وضميله الحدّثى خليقى وزننده بو دخى خبر وداستان معناسـنه در
مصدر بمعنى مفعولدر الحدوث صبور وزننده والحدث ندس وزننده والحدث كتف وزننده والحدث
بشر وزننده والحديث سكيت وزننده مبالغه لردركثير الحديث اولان كشى يه دينور الحدث فتحتيـله برنسنه
يكى پيدا اولمق حالتنه دينور ويكى پيدا اولان شيئه دينور فقهانك ناقض طهارت اولان حالته حدث اطلاقى بوندن
مأخوذدر جمعى احداث كلور نته كه ذكر اولندى وحدث روم اولكه سنده بربلده آديدر الاحداث همزه نك
كسريله برنسنه يى يكيدن پيدا ايلمك معناسنه در يقال احدث الشئ اذا ابدأه ودمورك پاسنى سيلوب جلا وصيقل
ويرمك معناسنه در يقـال احدث السيف اذا جلاه وزنا ايلمك معناسنه دركه بونلر مجازدر يقال احدث الرجل
اذازنى المحادثة مفاعله وزننـده برى بريله سوزياداستان سويلشمك معناسـنه دركه لاقردى ايلمك تعبير اولنور
يقال حادثوا اى تحادثوا وقلجه جلاويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حادث سيفه اذا جلاه المحدّث محمد
وزنـنده صادق الحدس اولان كشى يه اطـلاق اولنور كه هميشه ظنّ وتخمين وفراستى مصيب اولور ومنه الحديث
قد كان فى الامم محدّثون فان يكن فى امتى احد فعمر بن الخطاب قال فى النهاية اى الملهمون كانّهم حدّثوا بشئ
فقالوه بولفظك اصل معناسى كنديسنه خبر ويرلمش ديمكدر نته كه اهل اسلام ميانده اولان مجذوبلرك حقنده
وارد اولان اشبو ذروا العارفين المحدّثين من امتى حديثنده بيورلمشدركه بنم امتمك مجذوبلرى كه اكثرى صورت
ديوانه ده عاقل عارف بالله اولوب بعض ملا ئكه مأمور اكنديلره واقعات امور واحوالدن خبر ويرملريله انلر دخى
وتيره مذكوره اوزره بعضا احوال غيبيه دن خبر ويررلر انلرك امورنى مولايه تفويضله حاللرى اوزره ترك ايليه سز
ديمكدر ظاهرا مخالف اولان بعض اطوارلرندن كف لسان اولنمق لازمدر وبعض خارج كسه لردن دخى اتفاق اموره
راست وموافـق اوله رق بى اختيار كلمات صدور ايدركه انطـاق حق تعبير اولنور پس متقلدين ومتشبهينك
وجـه محرّر اوزره اتفاقى چند كلمات منطـابقه سند فريفته اولمغله كرامته حمـل ايدوب شمع بى فروغنـه
پروانه اولمق روش عاقـلانه دن دوردر المحدث مكرم وزنـنده باديه ده ايكى صو و واسط و بغداد قضالرنده
ايكى قريه آديدر المحدثة هـايله برموضعدر الاحدوثه اضحوكه وزنـنده بين النـاس حوادث اولان خبر عجيبه

وكلام

وكلام وداسـتان غريبه دينور جمعى احاديث كلور ومنه قوله تعالى فجعلناهم احاديث اى اخبارا يتحدّثون بهـا
الحدث حانك كسريله هميشه قصه وداستان مقوله سى كلام سويليكسه دينور سلاطينك مصاحب وقصه خوانته
حدث الملوك اطـلاقى بوندندر يقال هو حدث الملك اى صاحب حديثه الحادث والحديثة حانك فتحيله
واحدث اجبل وزننده برموضع آديدر الحدثان فتحاتله اصحابدن اوس نام ذاتك پدرى اسميدر الحرث حانك فتحى
وراتك سكونيله كسب وكار ايدوب مال جمع ايلمك معناسنه در يقال حرث الرجل حرثا من الباب الاوّل والثانى
اذا كسب وجمع المال وبركشى درت خاتون آلمق معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الرجل اذا جمع بين اربع زوجات
وافراط ومبالغه اوزره جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث امرأته اذا بالغ فى جماعها وحرث اسم اولور شول
شاهراهه اطلاق اولنور كه ممرّد واباً اولمغله طرنقلريله دوكيلوب كوفته اولمش اوله واشك قسمنك ذكرلرينك دبنه
وكوكنه دينور وحرث كذلك مصدر اولور چوق تمكله واوسنه چوق وارمقله دابه يى زبونلدوب مهزول ايلمك
معناسنه كه مجازدر يقال حرث البعير اذا سار على ظهرها حتى اهزلها وترلايه تخم اكمك معناسنه در يقال حرث الرجل
اذازرع شارح ديركه حرث تخم اكمك وترلا سورمك معنـاسنه اولمغله زرعدن اعمدر وبو معناى موضوعيدر وحرث
آتش اوچرمك معنـاسـنه استعمال اولنور يقال حرث النار اذا حرّكهـا وخبر وضايع مقوله سنى تفتيش ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الخبر اذا فتشه وبرنسنه يى آكلايوب بيلمكه چالشمق معناسنه مستعملدر يقال
حرث الشئ اذا تفقه فيه وحراث تهيئه ايلمك معناسنه دركاسيدكر يقال حرث الرجل اذا هيأ الحراث الحرثة جرعه
وزننده والحراث سحاب وزننده يايك ايكى باشلرنده كيريش كچوره جك كرتكه دينور وحرثه ذكرك باشنده اولان
كرتكه ده اطلاق اولنور بنوحارثه برقبيله در حارثيون ايله معروفه جماعت كثيره انلردندر ذوحرث زفر وزننده
ملوك حميردن كه اذواء تعبير اولنور ابن حجر ياخود ابن الحارث الرعينىّ لقبيدركه جاهليه دندر مؤلف بونى تكرار
ايلمشدر حريث زبير وزننده اساميدندر حريث امير وزننده اساميدندر محمد بن احمد بن حريث البخارى
محدّثدر حرثان عثمان وزنـنده بررجل آديدر الحارث ارسلانه اطلاق اولنور ابو الحارث دخى ديرلر وحارث
حوران ترابنده برطـاغك قله سنك اسميدر الحارثان حارث بن ظالم بن جذيمه ايله حارث بن عوف بن ابى حارثه يه
اطلاق اولنور كذلك باهله قبيله سندن حارث بن قتيبه ايله حارث بن سهم نام كمسه لره اطلاق اولنور حارثه
وحويرثا تصغيرنيه سى والفله وحرّاث كتّان وزنـنده والمحرّث معظم وزننده اساميدندر الحراث كتاب
وزنـنده تمام پونولماش اولان اوقه دينور كه بر مقدارجه الدن چوب تصار لنمش لـكن تكميل اولنماش اولور
واوق تمره سنك دبنه دينور جمعى احرثه كلور الحرايث حريثه نك جمعيدر مكاسب معناسنه كه موقع كسب وكاردر
يقال خرجوا الى حرائثهم اى مكاسبهم وزبون ومهزول اولمش دوه لره اطلاق اولنور حرث صرد وزننده برارضك
اسميدر الحارثة غربى بغدادده برموضع معروفدر قاضى القضاة سعدالدين مسعود الحارثىّ كه ابن الحارث بن
مالك بن عبدان دراوراداندر بلحارث بانك فتحيله بنو الحارث بن كعب جماعتيدركه شواذ تخفيفاتندر كذلك
هر قبيله ده كه لام تعريف اظهار اولنه بورسمه تخفيف ايدرلر بلعنبر و بلهجيم كبى مترجم ديركه بو مبحوث قبيلندندر
نته كه محث ماده سنده بيان اولندى ابو الحويرث كه ابو الحويرثه دخى ديرلر محدّثيندن عبدالرحمن بن معاويه نك كنيه سيدر
المحرث منبر وزننده والمحراث محراب وزنـنده آتش اوچره جك كوسكى يه دينور الحربث باى موحده ايله
قنفذ وزننده برنبات آديدر الحركثة دحرجه وزننده ارغلامق معناسنـه در يقـال حركث الشئ اذا زعزعه
الحفث كتف وزننده قبه معنـاسنه دركه قرق باير وشيرداندكلرى شيئه دينور اشكنبه نك باشنده اولور جمعى
احفاث كلور وبرنوع پيلانه دينور كه بعينه طغار جق شكلنده اولور بابا كوش تعبير اولنور الحفثة فرحه وزننده
والحفث حانك كسريله بونلرده قرق باير ديدكلرى شيئه دينـور الحفاث رمّان وزنـنده برنوع پيلاندركه حفث
ديدكلرى مذكور پيلاندن ايرى اولور الحفاثية كراهيه وزنـنده ايرى وضخامتلو اولان شـيئه دينور الحلتبث
حلتبت وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الحنث حانك كسريله كناهه دينور اثم معناسنه معناى موضوعى بودر
يقال وقع فى الحنث اى الاثم وخلف يمين معنـاسنه دركه بركسه ايلديكى يمينك عهده سندن خروج ايليوب آنده كرفتار
فالمقدن عبارتدر يقال حنث فى يمينه حنثـا من الباب الرابع اذا لم يف بموجبها بونك خلافنه برّ اطلاق اولنور واول
كمسه لره حانث وبارّ دينور وباطلدن حقه كذلك حقدن باطله ميل ايلمك معنـاسنه در يقـال حنث الرجل اذا مال
من باطل الى حقّ وعكسه الاحناث همزه نك كسريله بركمسه يى يمينده حانث قلمق معناسنه در تقول احنثته احنانا
فحنث المحانث ميمك فتحيله كناه ومعصيت موقعلرينه دينور مخنثه فرديدر على قول مفردى غيرمسموعدر

التخنث تفعل وزننده حق تعالى یه قوللغه دورشمك یاخود اصنامدن عزلت ایتمك معناسنه در ومنه انه
صلى الله تعالى علیه وسلم یأتی غار حرا فیتحنث فیه ای یتعبد اللیالی ذوات العدد اومعناه یعتزل الاصنام
شارح دیر که محدثینك اللیالی ذوات العدد قیدی همان بیان واقع ایچون اولمغله قید اتفاقیدر اجزاء تفسیردن
دکلدر پس بومیل عن الباطل الى الحق معناسندن مأخوذ یاخود معنای آتیدن مأخوذدر مترجم دیر که
تعبد واعتزال اصنام معنالری معنای آتیدن مأخوذدر که معنای لازمیدر زیرا سلب گناهه عبودیت واعتزال اصنام
لازم گلور قالدیکه مؤلفك اللیالی ذوات العدد قولی حقیقت تعریفدن خارجدر صحیح بخاریده انه علیه السلام كان
یتحنث وهو التعبد اللیالی ذوات العدد عبارتیله مرسوم اولمغله قید مذکوری اجزای تفسیردن وهم ایلمشدر اول ایسه
تحنث کلمه سنك ظرفیدر ولیالیدن مراد ایام ولیالیدر که تغلیب اولنمشدر لیل خلوته انسب اولدیغیچون نته که طیبی
وسائر شراح بورسمه بیان ایلدیلر و تحنث تأثم معناسنه در که بناسی سلب ایچوندر گناهدن پرهیز ایلمك معناسنه در
یقال تحنث من كذا اذا تأثم منه حنبث جعفر وزننده بر رجل اسمیدر الحوث روث وزننده عرق الحوثاء اسمیدر
وحوثاء صحراء وزننده جگره واطرافنده اولان بورك واوبکن واود مقوله سی اعضایه دینکله حوث آنلرده اولان
طمرزه اطلاق اولنور وحوثاء سموز خاتونه دینور وحوث متفرق وتارمار معناسنه استعمال اولنور وبوث کلمه سی
اکا ردیف اولور نته که ماده سنده بیان اولندی ومنه المثل * ترکهم حوث بوث * وحیث بیث بفتح الحاء والثاء وحیث بیث
بکسر الحاء والباء وحاث باث بقلب الواو الفا وبکسر الثاء وحوثا بوثا بالتنوین ای فرقهم وبدده هم مؤلفك تفسیری
مسامحه یه مبنیدر صواب اولان متفرقین اولمقدر وحوث ضم اوزره بنا ایله حیث کلمه سنده لغت طائیه در الاحاثة همزه نك
کسریله والاستحاثة یردن طپراغی طاغیدوب ایچنده اولان شیئی ارامق معناسنه در یقال احاث الارض واستحاثها اذا
اثارها وطلب مافیها وبرنسنه یی تحریك ایدوب طاغتمق معناسنه در یقال احاث الشیء اذا حرکه وفرقه الحوثة حانك ضمیله
بر رجل آدیدر حیث حانك فتحی وآخرینك ضم اوزره بناسیله بر کلمه در که مکانه دلالت ایدر یعنی ظرف مکاندر حین
کلمه سی ظرف زمان اولدیغی کبی واخرنده حرکات ثلاثه ایله لغتدر کلمهٔ مزبوره اسم مبنیدر تحریکی التقاء ساکنینه مبنیدر
بعضلر غایاته تشبیهله ضم اوزره بنا قلدیلر وبعضلر استثقالا للضمة مع الیاء فتح اوزره وبعضلر خفت ایچون کسر اوزره
بنا ایلدیلر شارح دیر که حوث دخی حیث لفظنده لغت اولمغله یدی لغتی مشتملدر فصل الخاء الخبیث امیر وزننده
پلید ومردار وناخوش نسنه یه دینور که طیب مقابلیدر کرك محسوس وکرك معقول اولسون یقال شیء خبیث ضد طیب
والحق ودوباره جی خداع ومکار کسبه اطلاق اولنور یقال رجل خبیث ای ردی خب وآلوده وناتمیز یارانله الفت ایدن
کسنه یه دینور یقال رجل خبیث ای یتخذ اصحابا خبثاء الخبث خانك ضمیله والخبائة خدائه وزننده والخبایة کراهیه
وزننده برنسنه خبیث اولمق معناسنه در یقال خبث الشیء خبثا وخبائة وخبایة من الباب الاول اذا كان خبیثا وخبث
خانك ضمیله برکسه فرومایه ودوباره جی وشیطان ومکار اولمق معناسنه در یقال خبث الرجل خبثا من الباب المزبور اذا كان
ردیثا خبا الخابث خبیث ومحیل وبدکار کشی یه دینور مترجم دیر که سعدی چلبی سورهٔ هودده ضایق ماده سنده دیدیکه
مطلب
کشافك بیانی اوزره بومقوله ده ثبوت معناسی مراد اولورسه صفت وزننده اولوب واگر حدوث وعروض معناسی مراد
اولورسه فاعل وزننده ایراد اولنور ضیق وضایق وسید وساید کبی وابوحیان دیدیکه بوحکم الفاظ مذکوره یه مختص
دکلدر بلکه عموم اوزره در مطلقا ثلاثیدن ثبوت واستقرار ایچون بناء فاعل صوغ اولنورسه صفت وزننده اولور
حسن وقبیح وثقیل وفرح وسمین کبی واگر حدوث معناسی اراده اولنورسه فاعل وزننده اولور حاسن وقابح وثاقل
وفارح وسامن کبی پس ما نحن فیهده خابث وخبیث دخی بو بابدندر که خابث خباثتی عارض اولان شخصه وخبیث
جبلتنده خباثت اولان پلید مادرزاده دینور الخبثاء کرماء وزننده خبیثك جمعیدر المخبث محسن وزننده دائما
فرومایه وخبیث وناتمیز یارانله الفت ایدن کشی یه دینور المخبثان میمك وبانك فتحیله مخبث معناسنه در علی قول مخبثان اسم
معرفه در بلا حرف تعریف استعمال اولنور ونداىه مخصوصدر تقول یا مخبثان وللمرأة مخبثانة الاخباث همزه نك کسریله
برکسه مخبث اولمق معناسنه در یقال اخبث الرجل اذا صار مخبثا خبث لکع وزننده که خبیثدن معدولدر قمر خبیث
دیمکدر وبوندایه مخصوصدر یقال للذکر یا خبث ای یا خبیث خباث قطام وزننده که بودخی معدولدر نداىه نساده
استعمال اولنور یقال یا خباث ای یا خبیثة الاخبثان تثنیه بنیه سیله بول ونجسه اطلاق اولنور وعلی قول بخر ایله سهره
یعنی آغز قوقوسیله اویقوسزلغه یاخود اویقوسزلغله قلب صقندیسنه اطلاق اولنور الخبث خانك ضمیله زنا ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال خبث الرجل بالمرأة خبثا من الباب الخامس اذا زنی مصاحده باب اولدن مصوغدر الخابثة فاعله
وزننده مصدردر خباثت معناسنه در الخبثة خانك کسریله مصدر نوعیدر کرك قول وکرك جاریه سبی واسترقاقی حلال

اولیان طائفه دن اسیر اولمغله طیب ومباح اولیوب حرام وخبیث اولمق معناسنه در بوماده یه مخصوصدر نته که طیبه
بونك مقابلیدر یقال هذا سبی خبثة وولدت لخبثة وهذا العبد لاخبثة فیه وهی فی الرقیق ان لا یكون طیبة ای سبی
من قوم لا یحل استرقاقهم وبونك حرمتی عهد یاخود امان ویرلمش یاخود احراردن اولمق مقوله سی احوالدن ناشی
اولور الخبیث سکیت وزننده مبالغه در کثیر الخبث اولان کشی یه دینور یقال رجل خبیث ای کثیر الخبث جمعی
خبیثون گلور الخبیثی خطیبی وزننده مصدردر مبالغه ایچوندر خبث وخباثت معناسنه در وادی تخبث تانك وخانك
ضمی وبای مشدده نك کسریله وادی تخیب معناسنه در که ضر وبدندر باطل معناسندن کنایه در وادی تضلل وتهلك
دخی بویلجه در یقال وقعوا فی وادی تخبث ای فی الباطل وبونلر غیر منصرفلردر شبه وزن فعل وتعریف سبلرینه
مبنی که باطل وبیهوده ده علم اولمشلردر وبعضلر بونلرده خانك وضاد وهانك فتحیله روایت ایلدیلر لکن صحیح
اولان مضموم اولمقدر الخبث ضمتینله والخبائث خانك فتحیله که اشبو اعوذ بك من الخبث والخبائث حدیثنده
وارد اولدیلر مراد شیاطین طائفه سنك ذکور واناثلریدر خبث خبیثك وخبائث خبیثه نك جمعلریدر شارح دیر که
خبث لفظی تخفیف ایچون بانك سکونیله ده مرویدر وبعضلر معنای مصدری مراد ایله فجور وزنا مقوله سی خبائثدن
استعاذه بیورلدیغنه ذاهب اولمشدر بوکه کوره خبائثدن مراد سائر افعال مذمومه وخصال ردیه اولور الشجرة
الخبیثة که اشبو ومثل کلمة خبیثة کمثل شجرة خبیثة الایه کریمه سنده واقعدر مراد حنظلدر یعنی ابوجهل
قارپوزی دیدکلری آجی نباتدر یاخود کشوث درکه باغ صارمشغی دیدکلریدر که کوکی ویپراغی وکولکه سی
ویمشی اولمازبی خیر ومنفعت برنباتدر پس بونلره شجره اطلاقی مشاکله ایچوندر وشجرهٔ طیبه دن مراد خرما اغاجیدر
المخبثة میمك وبانك فتحیله مفسده معناسنه در که خبث وفساده باعث وداعی اولان نسنه در یقال الکفر مخبثة
الاخبعثاث اقشعرار وزننده ارسلان یورویشی کبی رفتار دلیرانه ایله یورمك معناسنه در یقال اخبعث فی مشیه
اخبعثاثا اذا مشی مشیة الاسد الخبنفثة خانك وبانك وفانك فتحیله کونك اسمیدر است ودبر معناسنه الخث
خانك ضمی وثانك تشدیدیله شول خار وخاشاکه وسیلندی یه دینور که سیل صوی کتوروب صویره باتوب
چکلدکدنصکره یرنده قالمش اوله وبك اسکی قوری بوصونه دینور الخثة غصه وزننده بومشق دوه قیغنه دینور
بعرهٔ لینه معناسنه وشول چاموره دینور که دوه قیغیله یاخود صغر تزکیله بوغرلمش اوله که آنکله ناقه نك ممه لری
امزکلرنی طلا ایدرلر تاکه کبسه یه قونوب صارلدقده صارقی آزرده ایلمیه واغاج قرنبسندن بر آوج ویرد سنه
قرتی یه دینور که آتش طوتغی ایدرلر بونده خانك فتحیله ده جائزدر التخثیث تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه در
یقال خثث الشیء تخثیثا اذا جمعه وبرنسنه یی مرمت واصلاح ایلمك معناسنه در یقال خثثه اذا رمه الاختثاث
افتعال وزننده محتشم اولمق معناسنه در یقال اختث الرجل اذا احتشم الخرثی خانك ضمی ورانك سکونیله
کردی وزننده اواسبابنه دینور اثاث البیت معناسنه علی قول متاع بیتك وغنا یمك ایشه یرامز اولان کترلرینه دینور
الخرثاء خانك کسریله بر نوع قرنجه در که رنکنده قزللق اولور صافی قزل قرنجه دکلدر بلکه قزل چلار بر نوع
قرنجه در الخرثاء خانك فتحیله شول خاتونه دینور که ایکی بوکورلری ایری اولوب کوده سنك اتلری صالق وسولپك اوله
الخنث کتف وزننده شول کمسیه دینور که ذاتنده وجودی ملایم وصالق وسولپك اولمغله یوررکن قیریلوب
بوکیلور اوله یقال هو خنث وهو من فیه الخناث ای تکسر وتثنی امهات سائره ده مافیه عنوانیله مرسوم اولمغله
مطلقا وصف مذکور اوزره اولان نسنه دیمك اولور الخنث فتحتینله برکسه خنث اولمق معناسنه در یقال خنث
الرجل خنثا من الباب الرابع اذا صار خنثا التخنث تفعل وزننده بودخی صالق وملایم کوده لو اولمغله قیریلوب بوکیلور
اولمق معناسنه در یقال تخنث بمعنی خنث وبرنسنه اکیلوب ایکی بوکلم اولمق معناسنه در یقال خنثه فتخنث
کماسیذکر الانخناث انفعال وزننده تخنث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخنث الرجل بمعنی تخنث الخنث
خانك کسریله جماعت متفرقه یه دینور تقول رأیت خنثا من الناس ای جماعة متفرقین وآزی دیشلرینه مجاور
اولان آوردك بوقریلی اشاغلی ایچ یوزینه دینور که بوکلم یریدر التخنیث تفعیل وزننده برنسنه یی اکوب ایکی بوکلم
ایلمك معناسنه در یقال خنث الشیء تخنیثا فتخنث اذا عطفه فتعطف المخنث مؤنث وزننده معروفدر که
زن خصلت اولان نامرد یادکاره دینور که اصطلاح ظرفاده مذکر سماعی تعبیر اولنور ذکر اولنان تخنثدن مأخوذدر
بونده اسم فاعل عنوانیله لغتدر نفسنی تخنث ایلدیکیچون واسم مفعول عنوانیله جائزدر پشت قبه لوطیلره بلنی
بوکدردیکیچون دیار مغرب اصطلاحنده انلره مظهر دیرلر ظای معجمه ایله واصل ترك لسانندنه کگز تعبیر ایدرلر فتحتینله
الخنائة خانك ضمیله والخنیثة بنیهٔ تصغیر ایله بونلرده مخنث تخصیصه دینور الخنث خانك فتحی ونونك سکونیله

برکسه‌یی سخریه ایدوب هزل واستهزا ایلمك معناسنه در یقال خثه خثا من الباب الثانی اذا هزئ به
وطلوملك اغزینی طشره قیوروب آندن آغزیله صو ایچمك معناسنه در یقال خنث السقاء اذا کسره الی خارج
فشرب منه الاختناث افتعال وزننده خنث ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اختنث السقاء بمعنی خنثه الخنثی
حبلی وزننده شول کمسه‌یه دینور که کندیده آلت ذکورت وهم آلت انوثت ایکیسی معا موجود اوله بونده
حکم غالبکدر بولك جریانی وبرینك اشتهاء وقوامی وحلم کبی واکر طرفین برابر ایسه اکا خنثای مشکل دیرلر
کتب فقهیه‌ده احکام مخصوصه‌سی مشروحدر جمعی خناثی کلور حبالی کبی وخناث کلور اناث کبی وخنثی عمرو بن
عدس نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر مترجم دیر که خنثی اوله‌رق برفرس مشهود مز اولمشدر کذلك مراهق برجوان وبرقوجه
قاری مشهود ومنظورمز اولمشدر الاخناث همزه‌نك فتحیله والخناث خانك کسریله خنثك جمعیدر که
فتحتینله درقیورمق معناسنه اسمدر ومنه اخناث الثوب وخناثه ای مطاویه ویقال اطو الثوب علی اخناثه وخناثه ای
علی مطاویه یعنی ثوبی بوکلرینه قیور واخناث الدلو وخناث الدلو قوغه‌نك اغزلرنده اولان اغاج ارالرندن
صودوکولجك یرلرینه اطلاق اولنور یقال افرغ الماء من اخناث الدلو ومن خناثه ای من فروغه مؤلف
لفظی اعتباریله دلوه تذکیر ضمیری ارجاع ایلمشدر ولغت قلیله‌ده مذکر اولور ذوخناثی خانك فتحی والفك
قصریله برموضعدر خنث خانك ضمی ونونك سکونیله برخاتون آدیدر وبو علمیت وتأنیثله غیر منصرفدر
المخناث مثناث وزننده شیوه وادا وناز ایله قیریلوب بوکیلیجی یشت مشرب نکاره دینور یقال امرأة مخناث
ای متکسرة خناث قطام وزننده معدولدر دائما وصف مزبور اوزره اولان نکاره دینور وبونده ابه
مخصوصدر خنث زفر وزننده بودخی معدولدر اول اداده اولان مذکره ندا اولنور وبونلر نقائص
تعبیر اتدیرلر یقال للمرأة یا خناث وللذکر یا خنث الخبث قنفذ وزننده پك خبیث وبدکار اولان کمسه‌یه دینور خبث لفظنه نون
زیاده قلنمشدر الخنابث علابط وزننده خائن ومذموم اولان کمسه‌یه دینور بوخنث لفظندندر یقال امرأة خنابث
ای مذمومة خائنة الخنطفة دحرجه وزننده صالنه‌رق رفتار ایله یورمك معناسنه‌در یقال خنطث الرجل اذا مشی
متبخترا الخنفثة قنفذه وزننده برکوچك بوجك آدیدر الخوث فتحتینله برکسه‌نك قارنی سولپك وصالقی اولمق
معناسنه‌در یقال خوث بطنه خوثا من الباب الرابع اذا استرخی وقارن ومعده طعام وشرابدن طولمق معناسنه‌در
یقال خوث بطنه اذا امتلأ یعنی من الطعام والشراب والفت وانسیت ایلمك معناسنه‌در یقال خوث به ای الفه
وانس به وبرکسه اخوث اولمق معناسنه‌در یقال خوث الرجل اذا صار اخوث الاخوث احمر وزننده قارنی صالق
وسولپك اولان کشی‌یه دینور الخوثاء حمراء وزننده مؤنثیدر وخوثاء بدنی نرم ونازك اولان تازه قیزه دینور یقال
جاریة خوثاء ای حدثة ناعمة خویث زبیر وزننده دیار بکر اعمالندن بر بلده‌در التخییث تفعیل وزننده قارن
بیوك وصالقی اولمق معناسنه در لسان العربده بو تفعل وزننده مرسومدر فصـــــل الدال الدأث دالك
فتحی وهمزه‌نك سکونیله نسنه یمك اکل معناسنه‌در یقال دأث الطعام دأثا اذا اکله مؤلفك اطلاقنه کوره باب اوّلدن
اولمقدر ومقتضای همزه باب ثالثدندر وآغرلشمق معناسنه‌در یقال دأث الشیء اذا ثقل وکیرلنمك معناسنه‌در
یقال دأث الثوب اذا دنس وکیرلتمك معناسنه متعدی اولور یقال دأث ثوبه اذا دنسه الدأث دالك کسریله
قلبده جایکیر اولمش شول حقد وکینه‌یه دینور که دکه حالله زائل ومنحل اولمیه یقال فی قلبه دأث ای حقد لاینحل
الدأثاء حمراء وزننده وهمزه‌نك فتحیله جائزدر جاریه‌یه دینور امه معناسنه فارسیده کنیزك وترکیٔ قدیمده
قرنق دیرلر جمعی دءات کلور مخففة دالك فتحیله مترجم دیر که مزهرده دأثاء اسم اولمق اوزره مرسومدر وهمزه‌نك
تحریکی حرف حلق اولدیغنه مبنی دروثأداء دخی جاریه‌یه دیمکله مقلوب ظن اولنور لکن دکلدر وعربلر احمق
ونادان کمسه‌یه ابن دأثاء اطلاق ایدرلر الدءائث خبائث وزننده اصول معناسنه‌در که اصلك جمعیدر ظاهرا
مفردی متکلدر الادأث احمد وزننده برقوملق آدیدر الدئشان دالك کسریله جاتوم معناسنه‌در که
بربندن آیرلمیان تنبل آدمه دینور یقال رجل دئشان ای جاثوم الدؤثی کردی وزننده دبوث معناسنه‌در که
قورمساقدر دیثی تصغیر بنیه‌سی والفك قصریله واسط قضاسنده برقریه‌در الدث دالك فتحی
وثانك تشدیدیله اوفق قطره‌لو ضعیف یغموره دینور که چیسنتی تعبیر اولنور ودث مصدر اولور صیاد صیده
قریب اولدقده اتوابه سیرلنوب آکسه سندن اوق یاخود قورشون آتمق معناسنه یقال دث الصیاد به
دثا من الباب الاول اذا رمی به متقاربا من وراء الثیاب وشدید ومولم ضربه ایله ضرب ایلمك معناسنه‌در
یقال دث فلانا اذا ضربه فالمه ودث بانه دینور جنب معناسنه‌واونه قاقمق معناسنه‌در یقال دثه اذا دفعه وعن علم اولمیوب

ظن وتخمینله سویلنن خبره دینور یقال هذا دث من خبر ای رجم منه وجسد انسانی وجع بطن حالتنده اولدیغی کبی
قیوریلوب بورلمق معناسنه‌در یقال دث الرجل علی بناء المفعول دثا وهو التواء فی الجسد شارح دیر که جنب انسانیده
اولان التوایه مخصوصدر واقعا نهایه‌ده دخی اویله‌در واندن مأخوذ اوله‌رق دثاثه کلمه‌سی لسانده اولان بورقلق
حالتیله تفسیر ایلمشدر الدثاث کتاب وزننده دث کبی بودخی ضعیف یغموره دینور تقول مطرنا دثاودثاثا ای مطرا
ضعیفا الدثاث رمان وزننده صپان طاشیله قوش اوروب صید ایدن صیاده دینور داث مفردیدر الدثة دالك ضمیله
آزجه زکام عارضه‌سنه دینور یقال اخذته الدثة ای الزکام القلیل الدحث حای مهمله ایله ندس وزننده برکلام وخبری
رابطه‌لو حسن نسق وانتظام اوزره تکلم ایدن آدمه دینور یقال رجل دحث ای الجید السیاق للحدیث الدرعث
جعفر وزننده پك یاشلو اولمغله حرکتده ثقیل وکران اولان انسان وحیوانه دینور الدعث بعث وزننده وجوده علت
ومرض یکیجه عارض اولمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا علی بناء المفعول اذا ابتدأ به المرض مؤلف اوّل
المرض عنوانیله تفسیر ایلمکله مسامحه ایلمشدر واول صداع وارتعاش وفتور واقشعرار مقوله‌سی مقدمات مرض
بدا اولمقدن عبارتدر مؤلف بوراده اسم وقریبا مصدر اولمق اوزره رسم ایلمکله تشویش ایلمشدر ودعث ایاقله
یاخود ال ایله یرك یوزینه طپراق آتمق معناسنه‌در یقال دعث الرجل دعثا من الباب الثالث اذا دق التراب علی وجه
الارض بالقدم او بالید الدعث دالك کسریله بریرده یابرقابده قلان صو بقیه‌سنه دینور وقلبده مضمر اولان کین
وحقد وعداوت معناسنه‌در جمعی ادعاث کلور ودعاث کلور دالك کسریله الادعاث همزه‌نك کسریله یوریمکده
افراط ومبالغه ایلمك معناسنه‌در که پك اوزون اوزادی کتمکدن عبارتدر یقال ادعث فلان اذا امعن فی السیر شارح دیر که
صواب اولان فی الشیء عنوانیده اولمقدر که مطلق اولور وادعاث ابقا ایلمك معناسنه‌در تقول ما ادعثت عنه شیئا ای
ما ابقیت ورنسنه اوغورلمق معناسنه‌در یقال ادعثه اذا سرقه التدعث تفعل وزننده برکسه درونده آخره کین وعداوت
بغلمق معناسنه‌در یقال تدعثت صدورهم اذا احنت بنودعثه دالك فتحیله عربده بربطندر الدعبوث زنبور
وزننده جیز وما بون شخصه دینور ظرفای مغرب مظهر تعبیر ایدرلر که مطهرلکه منزله‌سنده اولان نقطه‌لو سیدر یقال
هو دعبوث ای ما بون غر بیدر که ابنه علتنه ابتدا فرعون مبتلا اولمشدر ارغام انف وتذلیل ایچون چهره‌ٔ رعونتی خاکسار
اولمشدر الدلاث کتاب وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر
دلاث ای سریع وامرأة وناقة دلاث ای سریعة جمعی دلث دردالك ضمی ولامك سکونیله الاندلاث انفعال وزننده
برکسه اوزره کمال خشم وغضبله شتم ودشنام ایده‌رك حواله اولوب هجوم واستیلا ایلمك معناسنه‌در که اویوب اولاشمق
تعبیر اولنور تقول اندلث فلان علینا ای انخرق وانصب بو ترکیب دفع واندفاع معناسنه موضوع اولمغله معانیٔ سائره
آندن متفرعدر مؤلف بو ماده‌یی قاصرا ثبت ایلمشدر وبوراده انخراق دخی مجازدر اصل یرتلمق معناسنه‌در کمال
غضبدن چاکچاك اولمق درجه‌سنه وارمق معناسنه مستعملدر الدلیث دالك فتحیله آدیملری صیق صیق آتارق
یوریمك معناسنه‌در یقال دلث الرجل دلیثا من الباب الثانی اذا قارب خطوه الادّلاث همزه‌نك ودال
مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده برنسنه‌یی اورتوب بورینمك تغطئه معناسنه‌در یقال ادّلث جسده اذا غطاه
التدلث تفعل وزننده برخطرناك ایشه من غیر رویة صالدرمق معناسنه‌در یقال تدلث الیه اذا تقحم الدلثاء
حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینور که ضعفندن ناشی کردنی سوندروب اوزادر اوله یقال ناقة دلثاء اذا کانت تمد هادیها
من ضعفها الدلثه زمره وزننده سوری‌یه دینور ثله معناسنه المدالث میمك فتحیله جنکاهلره دینور مواضع
قتال معناسنه ظاهرا مفردی مدلثدر الدلبوث فتحتینله قربوس وزننده برنبات آدیدر وبو نبات سوسن بری
نوعندن عربیده سیف الغراب وترکیده قوزغون قلیجی دیدکلریدر الدلعث دالك کسریله جردق وزننده والدلعاث
قسطاس وزننده والدلعث سبطر وزننده شول ارکك دوه‌یه دینور که ذاتده قوی البنیه وتوانا وتنومند اولوب وکثرت
استعماله ذلول ورام اولمش اوله الدلعوث جردحل وزننده والدلعثی سبنتی وزننده پك ایری وضخم الهیکل
دوه‌یه دینور الدلاث علابط وزننده والدلامث علابط وزننده جست وسریع اولان انسان وحیوانه دینور الدلهث
جعفر وزننده والدلاهث علابط وزننده والدلهاث جلباب وزننده ارسلانه دینور الدلهثة دحرجه وزننده
سرعتله سائره سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال دلهث الرجل اذا اسرع وتقدم الدمث فتحتینله برنسنه نرم
وسهل وملایم اولمق معناسنه‌در یقال دمث المکان وغیره دمثا من الباب الرابع اذا سهل ولان الدماثة حداثه وزننده
برکسه ملایم مشرب اولمق معناسنه‌در که مجازدر فرق ایچون تفریق مصدر ایلدیلر یقال دمث الرجل دماثة
اذا سهل خلقه الادموث همزه‌نك ضمیله اوجاقده اتمك کومه‌جك یره دینور که ساده اتشی کول اولمغله یومشق اولور

التدميث تفعيل وزننده بو مشتق معناسنه در يقال دمّث المضجع اذا لينه وبر خبر وقصه ذكر ايلمك معناسنه در
تقول دمّث لى الحديث اى اذكر لى مؤلف همان ذكر الحديث ايله اكتفا ايلمشدر لكن اساسده مجاز اوله رق وتقول
دمّث لى ذلك الحديث حتى اطعن فى خوضه اى اذكر لى اوله حتى اعرف وجهه فاعلم كيف آخذ فيه عبارتيله مرسوم
اولمغله كويا كه اول خبر وكلامك متكلم اولنى فتح واشعار ايلمكله تليين وفهم مخاطبه تسهيل وتقريب ايلمش اولور
كه تمهيد مفهومنه مقاربدر الدهكث جعفر وزننده قصير القامه بودور كسنه يه دينور الدوثة روثه وزننده
عسكر بوزلمق هزيمت معناسنه در يقال وقع عليهم الدوثة اى الهزيمة الدهث مكث وزننده اوته قاقمق معناسنه در
يقال دهثه دهثا من الباب الثالث اذا دفعه دهثه دالك فتحيله بر رجل اسميدر الدهلاث دلهاث وزننده
ومرادفيدر الدهموث دالك ضميله كريم اولان كشى يه دينور يقال هو دهموث اى كريم التديث تفعيل وزننده ذلول
ورام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال ديثه تديثا اذا ذلله التديث تفعل وزننده پزونكلك ايلمك قياده معناسنه در
شارحك بيانه كوره عيالنه پزونكلك ايلمكه مخصوصدر كه قتمر پزونك اولور وپزونك پيشاونك فارسى محرّفيدر يقال
تديث فلان اذا فعل القيادة الديوث دالك فتحى ويانك تشديديله معلومدر كه بى غيرت وناموس قلتبان وقور مساغه
دينور يقال رجل ديوث اى لا غيرة له مادهٔ مزبوره دن مأخوذدر نهايه ده يحرم الجنة على الديوث حديثنده عند البعض
سريانى ومعرب اولمق اوزره مرسومدر الديثانى فتحاتله كابوس معناسنه دركه اويقوده انسانه عارض اولان
آغرلقدر آغر بصمه تعبير اولنور الديث دالك كسريله بر رجل آديدر الاديثان تثنيه بنيه سيله بر وادى اسميدر
الاديثون اخبثون وزننده بر موضعدر فصـــل الراء الربث مكث وزننده بر كسنه يى ايشندن آليقومق
معناسنه در يقال ربثه عن حاجته ربثا من الباب الاول اذا حبسه عنها التربيث تفعيل وزننده ربث معناسنه در
الربيث امير وزننده والمربوث ايشندن آليقونمش كشى يه دينور الاربيثاث افعيلال وزننده بر كسنه ايشندن
آليقونوب قالمق معناسنه در يقال اربأثّ الرجل اربيثاثا اذا احتبس وبر قومك مصلحتلرى ضعف سببيله صورتياب
اولميوب بطىء اولديغندن هر كس براقوب محلّ ربثه طاغلمق معناسنه در يقال اربأثّ امرهم اذا اضعف وابطأ حتى تفرّقوا
اساسده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر الربيثة كبيسه وزننده والربيثى خطيبى وزننده كه فى الاصل مصدر در
بر كسنه يى مصلحتندن حبس وتوقيفه سبب اولان شيئه دينور شارح ديركه ربيثه نك جمعى ربائث كلور ومنه الحديث
اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده فى الناس فاخذوا عليهم بالربائث اى ذكّروهم الحوائج التى تربثهم التربث
تفعل وزننده اوياتوب قالمق معناسنه در يقال تربّث فلان اذا تمكث الارتباث افتعال وزننده والاربثاث احرار
وزننده طاغلمق معناسنه در يقال ارتبث القوم ارتباثا واربثّ اربثاثا اذا تفرقوا ربث زفر وزننده ابن قاسط دركه
قضاعه قبيله سى سلسله سندندر الرثّ رانك فتحى وثانك تشديديله اسكيمش وچوريمش نسنه يه دينور واو اسبابندن
ايشه يرامز اسكى پوسكى نسنه يه دينور جمعى رثث كلور رعب وزننده ورثاث كلور سهام وزننده بو جمعلر مؤلفك
تنسيقى اوزره رسم اولنمشدر لكن شارح ذكرى آتى رثه دن جمع اولمق قيد ايلمشدر قربه وقرب ورهمه ورهام كبى
الارثّ همزه نك ورانك فتحيله والرثيث خبيث وزننده بونلرده اسكيمش چوريمش نسنه يه دينور يقال حبل رثّ
وارثّ ورثيث اى بال الرثة رانك كسريله بو دخى ايشه يرامز اسكى پوسكى او اسبابنه دينور وير ايشه صلاحيتلرى
اولميان احمق وضعيف وچوليه كسنه لره اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده نفوس زائده تعبير اولنور الرثاثة
حداثه وزننده والرثوثة سفوله وزننده اسكيوب ييرتمكله ايشه يرامز اولمق معناسنه در يقال رثّ الشىء
رثاثة ورثوثة من الباب الثانى اذا بلى ويقال رجل رثّ الهيئة اى باذّها خلقها ويقال فى هيئته رثاثة اى بذاذة
يعنى اوستى باشى كهنه پژمرده قيافت ديمكدر الارثاث همزه نك كسريله بو دخى اسكيوب ييرتمكله بدحال اولمق
معناسنه در يقال ارثّ الشىء بمعنى رثّ وبو معناده متعدى اولور يقال ارثّه غيره اذا جعله رثّا الارتثاث افتعال وزننده
يارهلو كسنه معركه دن هنوز جانى وار ايكن جاى امانه قالدرمق معناسنه در يقال ارتثّ فلان على بناء المجهول اذا حمل
من المعركة رثيثا اى جريحا وبه رمق اساسده رثّه معناسندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر كه ايشه يرامز ضعفاء ناس
معناسنه در ومرتثّ ايچون حكم حيات اولمغله احكام لازمه سى كتب فقهيه ده مشروحدر ويقال ارتثّ فلانا على بناء
الفاعل اوكسه طوارنى آرقلغندن ناشى بوغازلمق معناسنه در يقال ارتثّ فلان ناقته اذا نحرها من الهزال المرث ميمك
ضمى ورانك كسريله چادرينك ياخود سائر مصلحت ايچون قوللنديغى ايپ چورك اولان كسنه يه دينور وبو معنويه ده دخى
استعمال اولنور كه لسانمزده عهد وقولى سست اولان كسنه يه ايپ چورك تعبير اولنور يقال هو مرثّ وهو من رثّ حباله الرعثة
رانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله جائز دركوپه يه دينور كه قولاغه كوريلور قرط معناسنه جمعى رعاث كلور رانك كسريله

وخروسك منقارى آلتندن صارقان قرمزى ايكه اطلاق اولنور عثنون الديك معناسنه وخرمانك چيچكى فنجوغندن
دوزدكلرى مشربه يه دينور كه تلتله دخى ديرلر الترعث تفعل وزننده قولغه كوپه طاقمق معناسنه در يقال ترعثت
المرأة اذا تقرطت الارتعاث افتعال وزننده ترعث معناسنه در يقال ارتعثت المرأة بمعنى ترعثت الرعث
فتحتينله وعينك سكونيله جائز در بعض چپنك زنمه لرى يعنى قولقلرينك آلتلرنده صالنان دربلرك اوجلرى بياض
اولمق معناسنه دركه كوپه طرزنده اولور كه مراد خدايى كوپه لو اولمق اولور مؤلفك تفسيرى مسامحه اوزره در
يقال رعثت العنز ورعثت رعثا من الباب الرابع والثالث وهو ابيضاض اطراف زنمتى العنز ورعث اسم اولور زينت
ايچون محفه اطرافنه آويزه ايلدكلرى رنكين يوك پاره سنه دينور الرعثة جرعه وزننده بو دخى ذكر اولنان محفه
آويزه سنه دينور الراعوثة راعونه وزننده قويلرك اغزنده اولان بيوك طاشه دينور كه صوچكنلر آنك اوزرنده
طورورلر الارعوثة همزه نك ضميله راعوثة معناسنه در الرعثاء حمراء وزننده بر نوع اوزمه دينور كه اوزون چكردكلى
اولور وشول قيونه دينور كه قولقلرينك آلتلرنده دربدن خدايى كوپه لرى اوله يقال شاة رعثاء اذا كانت لها تحت اذنيها
زنمتان الرعث مكث وزننده بر كسنه يى بيلان جزؤ بجه صوقمق معناسنه در يقال رعثته الحية رعثا من الباب الثالث
اذا قرصته ونالت منه قليلا الرغوث غين معجمه ايله صبور وزننده هر امزكلو اولان حيوانه دينور مرضعه معناسنه
المرغث محسن وزننده رغوث معناسنه در يقال برذونة رغوث ومرغث اى مرضعة شارحك بيانه كوره رغوث
بمعنى مفعولدركه مرغوثة ديمكدر ياخود بمعنى مفعل دركه مرضع ديمكدر اليم مولم معناسنه اولديغى كبى الارغاث
همزه نك كسريله خاتون ياحيوان مرضعه اولمق معناسنه در يقال ارغثت اى صارت مرضعة وامزرمك معناسنه در
يقال ارغثت ولدها اى ارضعته وبر كسنه نك رغثاسنه مزراق ساپجمق معناسنه در يقال ارغثه اذا طعنه فى رغثائه
وبر كسنه يه پى در پى مزراق دوريمك معناسنه استعمال اولنور يقال ارغثه اذا طعنه بالرمح مرة بعد اخرى الرغث مكث
وزننده ولدانا سنى امزمك معناسنه در يقال رغث الولد امه رغثا من الباب الثالث اذا ارضعها وبر كسنه نك رغثاسى
آغرتمق معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا اشتكى رغثاءه وسائلره كثرت اعطاسيله مال توكنمك
معناسنه در يقال رغث فلان على بناء المجهول اذا كثر عليه السؤال حتى نفد ما عنده وبر كسنه يه پى در پى مزراق ساپجمق
معناسنه در يقال رغثه اذا طعنه مرة بعد مرة الارتغاث افتعال وزننده سود امزمك ارتضاع معناسنه در
يقال ارتغث امه اذا ارضعها الرغثاء رانك ضمى وغينك فتحيله عشراء وزننده ممه ده اولان سود طمرينه دينور كه
آندن سود ادرار ايدر على قول ممه نك آلتنده اولان سكيره دينور الرغاث غراب وزننده شول يره دينور كه طپراغى
يك يومشق اولمغله صوينى چكوب ايچر اولديغندن يك چوق يغموره محتاجدر كه اوزرندن صو آقوب كيدر اوله يقال
ارض رغاث اذا كانت لا تسيل الا من مطر كثير المرغث معظم وزننده پرمقده خاتم كچوره جك يره دينور الرفث
رانك وفانك فتحيله والرفوث قعود وزننده جماع ايلمك معناسنه در وفحش كلام سويلمك معناسنه در
وخاتونلره جماعه متعلق سوز سويلمك على قول يوزلرينه قرشو فحشياته متعلق سوز سويلمك معناسنه در يقال رفث
الى امرأته ورفث رفثا ورفوثا من الباب الاول والرابع والخامس اذا جامعها ويقال رفث ورفث اذا تكلم
بالفحش شارح ديركه بعضلر عندنده رفث فرجله اولورسه جماع ولسانله اولورسه وصال ومواعده وكوزايله اولورسه
غمز للجماع معناسنه مستعملدر مفردات راغبده بو وجهله مشروحدركه رفث جماع ودواعئ جماع مقوله سى
بى ادبانه تعبير اتدن ذكرى مستقبح اولان تعبيرى متضمن كلامدن عبارتدر وجماعدن كنايه اولور وافضاء معناسنى
متضمن اولديغيچون الى حرفيله ده تعديه ايدر يقال رفث الى امرأة ويقال ارفث الرجل كما يقال رفث اى صار ذا رفث
پس ايكى بابدن متعدى وباب خامسدن لازم اولور ورفث وارفاث متلازمين قبيلندن اولمغله احدهما آخر موضعنده
استعمال اولنور الارفاث همزه نك كسريله رفث معناسنه در يقال ارفث الرجل بمعنى رفث الرمث رانك كسريله
شورا ونلاغه دينور كه دوه قسمنه مخصوصدر ورمث شجر غضايه شبيه بر نوع شجر آديدر تركيده آجى ايلغين ديدكلرى
شجردر وكهنه لباسلو پژمرده قيافت كشى يه دينور يقال رجل رمث اى خلق الثياب وبلى كوشك وضعيف اولان
كشى يه دينور كه مراد جماعده بلى كوشك اولاندر يقال رجل رمث اى ضعيف المنى الرمث مكث وزننده بر نسنه يى
ال ايله صغايوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال رمث الشىء رمثا من الباب الاول اذا اصلحه ومسحه بيده الرمث
فتحتينله صال تعبير اولنان شيئه دينور كه اغاجلرى برى برينه محكم چاتوب ايرمقلرده اوزرينه ركوب ايله عبور ايدرلر
نته كه طولومالردن اولانه كلك تعبير اولنور يقال عبر الماء بالرمث وهو خشب يضم بعضه الى بعض ويركب فى البحر
حالا بيوك كميلر ارقه سنده بعض كراسته تحميل ايله چكوب كتوردكلرى صاله دخى اطلاق اولنور ورمث مصدر

اولور دوه ذكر اولنان رمث ديدكلرى نباتى اكل ايلمكله اسهالله دردنلك اولمق معناسنه در يقال رمثت الابل رمثا
من الباب الرابع اذا اكلت الرمث فاشتكت عنه ورمث حيوانك ممه سنده قلان سود بقيه سنه دينور وفضيلت ومزيت
معناسنه در يقال لفلان على فلان رمث اى مزية وباغ و بوغورد چاله جق يابق طلومنى آصمق ايچون بغلدقلرى
باغه دينور ورمث كذلك مصدر اولور قارشق اولمق معناسنه يقال رمث امرهم رمثا من الباب المزبور اذا اختلط
الرمثة فرحه وزننده والرمثى سكرى وزننده والرماثى سكارى وزننده شول دوه لره دينوركه شوراوت اوتلامغله
خسته اولمش اوله لر الترميث تفعيل وزننده سودى صاغوب ممه ده برمقدار بقيه آليقومق معناسنه در يقال
رمّث الحالب فى الضرع ترميثا اذا ابقى فيها شيئا و برنسنه اوزره زائد اولمق معناسنه در يقال رمّث على الخمسين
اى زاد شارح ديركه بو كونه محللرده اكثرى خمسينى استعمال ايتدكلرى وسط عمر اولديغنه مبنى در الارماث همزه نك
فتحيله چورك ايپه دينور يقال حبل ارماث اى ارمام اجزاسى اعتباريله جمع بنيه سيله ايراد اولنمشدر ثوب اخلاق كبى
المرمثة ميملك فتحيله رمث نام نبات مذكورك منبتى اولان يره دينور يقال ارض مرمثة اى تنبت الرمث الارماث
همزه نك كسريله بودخى سودى صاغوب ممه ده بقيه آليقومق معناسنه در يقال ارمث الحالب فى الضرع اذا ابقى
فيها شيئا ومطلقا ابقا ايلمك معناسنه در يقال ارمث فلان فى ماله اى ابقى وزائد وفاضل اولمق معناسنه در يقال ارمث
عليه فى المنطق اذا اربى عليه و بو مشتق معناسنه در يقال ارمث الشئ اذا لينه الاسترماث بودخى بقيه آليقومق
معناسنه در يقال استرمث فى ماله اذا ابقى المرموثة ميمك فتحيله شول قويى يه دينوركه آنده اغاجدن صال طرزنده
برطوره جق براوله يقال بئر مرموثة اذا كان لها مقام من خشب الرماثة رانك فتحى وميمك تشديديله يبان اكوزينك
اينكنه دينور المرموثاء ميمك فتحيله قارشقلق معناسنه اسمدر يقال هم فى مرموثاء اى فى اختلاط رمثه رانك
كسريله بررجل آديدر الرميثه مصغر بنيه سيله برموضع و بررجل اسملريدر الروثة رانك فتحى وواوك سكونيله روث
كلمه سنك واحدى كلمه سنك مفرديدر كه فشقى يه و تزكه دينور وروثه بغداى قلبورلندقده نصكره كبر وقلان خرده صاپلرينه
دينوركه مراد چورتى وچالقنتى اوله جقدر وانسانك برونى اوجنه دينور طرف الارنبه معناسنه الروث لوث وزننده
دابه تزسلمك معناسنه در يقال راث الفرس يروث روثا اذا جعس پس اقصى الارب مقدمه سنده روث اول حيوانات
نجسيدر كه اشكنه ده و بغرسقده اوله طشره چقدقده روث ديمزلر ديو خصايصدن عدى معدود دكلدر زيرا
آندن فعل دخى تصرّف اولنمشدر حتى مصاحده والخارج روث تسميه بالمصدر عنوانيله مصرّحدر المراث
ميمك فتحيله مبال وزننده دابه فسمنك دربنه دينوركه تزسليجك موضعيدر خوران معناسنه مؤلفك فرسه تخصيصى
ناملايمدر واصلى اوزره مروث دخى دينور مقعد وزننده روثه جهينه وزننده بين الحرمين برموضعدر الريث
ليث وزننده اگلنوب كيجكمك معناسنه در يقال راث الرجل يريث ريثا اذا ابطأ وريث مقدار معناسنه در
يقال ماقعد عندى الا ريثما قال كذا اى قدر ماقال و بعضا ما باخود ان مصدريه مقدر اوله رق استعمال اولنور
تقول ما يستمع لموعظتى الا ريث اتكلم اى قدر تكلمى وريث ابن غطفان اسميدركه برجماعت پدريدر الترييث
تفعيل وزننده بودخى اوبالنوب كيجكمك وايلق سور يمك معناسنه در يقال تريث فلان اذا ابطأ الاراثة اقامه وزننده
كيجكدرمك معناسنه در تقول ما اراثك اى ما ابطأ بك الترييث تفعيل وزننده بو مشتق معناسنه در
يقال ريث الشئ اذا لينه و يوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال ريّث الرجل او الفرس اذا اعيا الريّث
تشديد باايله كيس وزننده بطئ الحركة اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ريّث اى بطئ مريث العينين
معظم وزننده كه تريثدن اسم مفعولدر بطئ النظر اولان كشى يه دينور ضعف بصردن ياخود غيرى عارضه دن
ناشى الاستراثة برامرده واقع اولان حالى كيج عد ايلمك معناسنه دركه كيجكسمك تعبير اولنور يقال استراث الخبر
اى استبطأه فصل الزاى الزغبى غين معجمه ايله ديثى وزننده محدثيندن عمرو بن عثمان بن الحمصى
الزغبى نسبتيدر عطيه بن بقيه دن روايت حديث ايلمشدر ابو الفرج البغدادى راء مهمله ايله ضبط ايلمكله غلط
ايلمشدر شارحك بيانه كوره زغبث زبير وزننده بربطن اسميدر فصل الشين المعجمة التشبث
تفعل وزننده برنسنه يه پنجه ايله ياپشمق معناسنه در يقال تشبث به اذا تعلق ظاهرا بو ماده قرق اياق نام بوجك اسمى
اولان ذكرى آتى شبث لفظندن مأخوذ در و نهايه ده ثلاثى عنوانده دخى مرسومدر الشبث كتف وزننده
ياپشقان طبيعتلو ايلشكن كشى يه دينور الشبثة شبنك ضميله همزه وزننده قرن وهم ناسنه دائما ملازم اولوب
اصلا منفك اولميان كسه يه دينور ظاهرا بوندن مراد جنكده خصمنه صاريلوب دكه حالله آيرلشمز اولان كسه اوله جقدر
يقال رجل شبثة اى ملازم لقرنه لا يفارقه الشبث شينك كسريله دره اوتى ديدكلرى نباته دينور الشبث فتحتينله

اورمجكه دينور عنكبوت كبى وقرق اياق وچيان تعبير اولنان اياقلرى چوق بوجكه دينور جمعى شبثان كلور شينك
كسريله وشبث بلا حرف تعريف اسماندر شبث بن سعد اصحابدندر وشبث بن ربعى تابعيندندر شبث بن منصور
وشبث ايله ملقب اولان محمد بن عبد الرحمن محدثلردر شبيث زبير وزننده حلب ترابنده بركوچك طاغ آديدر
عمر بن هلال بن بطاح الشبيثى محدثدر وشبيث برصو آديدر وشبيث بن الحكم بن مينا كه محدثيندندر فرددر يعنى آندن
غيرى شبيث ايله مسمى بوقدر دارة شبيث زبير وزننده بنو الاضبط جماعتنه مخصوص برموضع آديدر الشبوث
تنور وزننده والشباث رمّان وزننده كلوب معناسنه دركه دمور چيلك فرغين دمور طوتدقلرى ماشه يه وقصاچه
دينور جمعى شبابيث كلور شبيثه جهينه وزننده برقريه آديدر شباث غراب وزننده اسماندندر شباث بن خديج
اصحابدندر ليلة عقبه ده تولد ايلمشدر الشث شينك فتحى وثانك تشديديله خوشبو بر نبات آديدركه آنكله درى
دباغت اولنور وشث بال يپان بال آريسنه دينور مؤلف والنحل العسال عنوانيله رسم ايلمكله وجه مذكور اوزره بال يپان
آرى ديمك اولور حياة الحيوانده ذكر اولنديغى اوزره بال آريسنك كيمى بال يپار وكيمى موم يپار وكيمى صو طاشيوب
بال اوزره رش ايدر وكيمى بيوت بنا ايدر وكيمى اوغل چقارر بو صورتده شث مخصوص بال يپان قسمنه دينور
ومجازا سائره ده اطلاق اولنور وطاغ تپه لرنده جابجا آيريلوب كنكره باروشكلنده قلان سيورى يه دينور جمعى
شثاث كلور شينك كسريله وشث بيان جوزينه دينوركه شجرى قصه وورقى سكود ورقنه شبيه اولور ورقيله دباغت
وقضبانيله اسپتاك اولنور شحيثا حاى مهمله ايله نعيثا وزننده كلمه سريانيه دركه آنكله انحترسز كليدلر وقيالو يرلر
فتح اولنور يعنى بركليده شحيثا ديه رك ياپشدقده آچلور مؤلف بونى ظاهرا اتكشير سواد ايچون تحرير ايلمشدر الشحاث
شدّاد وزننده كرچه شحاذ معناسنه استعمال ايدرلر لكن الحان عوامدندر وشحاذ ميم سائله دينور الشرث شينك
فتحى ورانك سكونيله والشرثة هاء ايله اسكى اياق قابنه دينور پاپوچ و يمنى وقلوره كبى شرثه مفرديدر الشرث
فتحتينله صوغوق تأثيريله الك صرتى قباروب چتلامق معناسنه در يقال شرثت يده شرثا من الباب الرابع اذا غلظ
ظهرها من برد فتشقق واوق ايوجه يونتامغله اكرى بوكرى قالمق معناسنه در يقال شرث السهم على بناء المجهول
اذا لم يسوّ الانشرات انفعال وزننده بودخى صوغوقدن الك ارقه سى قباروب چتلامق معناسنه در يقال
انشرثت يده بمعنى شرثت التشريث تفعيل وزننده بودخى اوق ايوجه يونتامغله اكرى بوكرى قالمق معناسنه در
يقال شرث السهم على بناء المجهول اذا لم يسوّ فى بريه الشرث كتف وزننده كركى كبى يلنوب غمزه دلبر كبى
شرتيز اولمش زاغلو قلجه دينور يقال سيف شرث اى محدد الشرنبث باى موحده ايله غضنفر وزننده اللرى
واياقلرى قالين اولان كسه يه دينور يقال رجل شرنبث اى الغليظ الكفين والرجلين وارسلانه دينور واسماندندر
الشرابث علابط وزننده شرنبث معناسنه در شربث عصفر وزننده عامه ايله بصره بيننده بروادى اسميدر
الشرفث قابله جعفر وزننده بركوچك شجر اسميدركه سودى اولور الشعث فتحتينله برنسنه و برماده طاغنق
پراكنده وبى نظام اولمق معناسنه در بونى مصدر واسم اوله رق رسم ايلمشلردر يقال شعث امره شعثا من الباب الرابع
اذا انتشر ويقال لم الله شعثكم اى جمع امركم المنتشر وشعث اشعث لفظندن مصدر اولور صاچ مدت مديده
ياغلنوب طراغامق سببيله توز وطپراقله آلوده اولوب كچه لنمك معناسنه يقال شعث الشعر شعثا من الباب المزبور
اذا اغبرّ وتغير وتلبد لقلة تعهده بالدهن والاستحداد الاشعث احمر وزننده شول كسه يه دينوركه صاچى مدت
مديده ياغلنوب طراغامغله توز وطپراقله آلوده اولوب كچه لنمش اوله يقال رجل اشعث اى المغبرّ الرأس واشعث قازيغه
اطلاق اولنور وتد معناسنه باشى طاغنق اولمق حسبيله وكدى اوتى ديدكلرى نباتك قورى يسنه اطلاق اولنور
طاغنق اولديغيچون واشعث اسماءندندر اشعث بن قيس بن معدى كرب واشعث بن عبد الملك كبى اشاعثه
واشاعث اطلاق اولنان جماعت اشعثه منسوبلردر التشعث تفعل وزننده پراكنده اولمق معناسنه در يقال تشعث
القوم اذا تفرقوا واخذ ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال تشعثه الدهر اذا اخذه يقال تشعث ماله اذا اخذه وطعامى
آزجه يمك معناسنه در يقال تشعث من الطعام اذا اكل منه قليلا وصاچ دهن وتنظيف مقوله سيله تعهد اولنمديغندن
توزلنوب كچه لنمك معناسنه در يقال تشعث شعره اذا تلبد شعث شينك ضمله برموضع آديدر الشعيثة شعثه
تصغيريله برصو آديدر الشعثان عطشان وزننده اشعث معناسنه دركه باشى توزلو و پژمرده اولان كشى يه دينور
يقال هو شعثان الرأس اى اشعثه التشعيث تفعيل وزننده بركسه دن دفع شر واذا عوذى ايلمك معناسنه در
يقال شعث منه تشعيثا اذا نضح عنه وذبّ اسناسنده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر تقول شعثت من فلان
شيئا اذا نقصت منه شعيث زبير وزننده اسماندندر شعيث بن محرز وشعيث بن عبد الله بن الزبيث وشعيث

بن مطير وابراهيم بن شعيث محدثيندندر وشعيث بن ابى الاشعث كه بنه محدثيندندر بعضلر باى موحده ايله روايت
ايلديلر ومحمد بن عبدالله وعبد الرحمن بن حماد الشعيثيان محدثلردر بلعنبر قبيله سنده ن شعيث نام بطنه
منسوبلردر ابو الشعثاء برجماعت كنيه سيدر المشعث معظم وزننده عروضيون اصطلاحنده شول عروضه
اطلاق اولنور كه وتدينك ايكى متحركندن برى ساقط اوله كويا كه وتدندن محلنك غيريسنده اولان حركه
اسقاط اولنمغله جزؤ متشعث اولمغين مشعث ايله تسميه اولندى اشبو تشعيث بحر خفيف ايله بحر مجتث
عروضنده جارى اولور مثلا فاعلاتن جزؤينك وتدى كه علادر احد متحركينى كه مثلا عيندر ساقط اولوب
فالاتن ياخود لام ساقط اولوب فاعاتن قالمغله مفعولن جزؤينه نقل اولنور شعثه جرعه وزننده ابن زهيردركه
جاهليه دندر شغاثى غين معجمه ايله حبالى وزننده عراقده برقريه‌در موفق الدين حسين بن نصر الضرير
النحوى كه تصانيف غريبه صاحبيدر اورادندر الشكوثا شينك فتحى والفك قصرى ومديله كشوثا
لفظنده لغتلردر كه باغ صرمشغى تعبير اولنان نباته دينور شلاثا حبالى وزننده بصره قضاسنده برقريه‌در
الشلثان سلطان وزننده ومرادفيدر يقال هوشلثان اى سلطان الشبث جعفر وزننده ارسلانه دينور
الشنابث علابط وزننده غليظ ويوغون اولان شيئه دينور وارسلانه دينور الشنبثة دحرجه وزننده
ايلشمك معناسنه در يقال شنبث الهوى قلبه اذا علق به شارحك بيانه كوره شبث ماده سنده‌ندر
الشكباث شينك وكافك فتحيله بر رجل ياخود برموضع آديدر محدثيندن احمد بن الربيع بن نافع الشكباثى
واحمد بن محمد الشكباثى اكا منسوبدر الشنث فتحتينله ايرى وغليظ اولمق شثن معناسنه‌در شارحك
بيانه كوره مقلوبدر الشوثى تصغير بنيه سى وقصر ايله برنوع خرما آديدر فصل الصاد الصبث مكث
وزننده برتنق كوملك مقوله سنى يماوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال صبث القميص صبثا من الباب الاول
اذا رقعه ورفاه فصل الضاد المعجمة الضبث مكث وزننده برنسنه‌يى پنجه ايله قاوره‌يوب طوتمق
واوجلمق معناسنه در يقال ضبث بالشئ ضبثا من الباب الثانى اذا قبض عليه بكفه واورمق معناسنه‌در
يقال ضبث فلانا اذا ضربه الاضطباث افتعال وزننده كه تاء طا يه قلب اولنمشدر بو دخى برنسنه‌يى
پنجه ايله قاوره‌يوب طوتمق واوجلمق معناسنه در يقال اضطبث به بمعنى ضبث الضبوث صبور وزننده
سموزلكى بيلمك ايچون اوستنه وضع يد اولنوب كوده سى برى اوته يوقلنان ناقه‌يه دينور يقال ناقة ضبوث
اذا كانت يشك فى سمنها فيضبث اى يجس باليد وضبوث ارسلانه دينور المضابث مميك فتحيله ارسلانك
پنجه لرينه دينور مخالب معناسنه مفردى مضبث در مخلب كبى يقال لطمه الاسد بمضابثه اى بمخالبه الضبثة
قبضه وزننده دوه‌يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه حلقه شكلنده اولوب ايلروسندن وكروسندن چزكيلر
اولمغله پنجه طرزنده اولور المضبوث ذكر اولنان تمغا ايله تمغالنمش اركك دوه‌يه دينور الاضباث همزه‌نك
فتحيله قبضات معناسنه دركه قبضه‌نك جمعيدر آوج معناسنه مفردى ضبثه در قبضه وزننده يقال اخذوه
بالاضباث اى القبضات الضباث غراب وزننده ارسلانك پنجه لرينه دينور براثن الاسد معناسنه وضباث
زيد ومنجى وعطيه نام كسنه لرك كه برادرلردر پدرلرى اسميدر جاهليه دندر وضبابث ارسلانه دينور الضبابثة
ضادك ضمى وبانك تشديديله شول بازويه دينوركه ايرى وقولاجى واسع وشديد اوله الضبث كتف وزننده
والمضبث منبر وزننده والمضطبث مضطرب وزننده ارسلانه دينور الضغث ضادك فتحى وغين معجمه‌نك
سكونيله برى برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ضغث الحديث ضغثا من الباب الثالث اذا خلطه
ودوه‌نك سموزلكنى بيلمك ايچون ال ايله اوركچنى يوقلمق معناسنه در يقال ضغث السنام اذا عركه ووركك
سسلنمك معناسنه در يقال ضغث الورك اذا صوت كرچه جميع نسخه لرده الورك عنوانيله دركه كاف ايله
مرسومدر كه يوچ كيكنه دينور آنك سسلنمسى بردرلو ملايم دكلدر غالبا الورل عنوانيله كه لام ايله دركلر تعبير
اولنان جانوره شبيه برنجه ديدكلرى جانور اولوب اقلام نساخ تغيير ايلمشلردر زيرا كلر كبى اول جانور دخى
اوتوب سسلنور وثوب مقوله سى نسنه‌يى اهتمامسزجه يايقمق معناسنه در يقال ضغث الثوب اذا غسله
ولم ينقه الضغوث ضبوث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال ناقة ضغوث اى ضبوث الضغث
ضادك كسريله بردمت اوتلغه دينوركه ياشى قوروسى قارشيق اوله جمعى اضغاث كلور اضغاث احلام
ديدكلرى رؤيا بوندن مأخوذدركه قارشيق اوله يعنى تعبير وتأويله صحت وصلاحيتى اولميان رؤيادن
عبارتدر الاضطغاث افتعال وزننده كه تا طايه منقلبدر طوتام طوتام ودمت دمت اوتلق دربوب ديوشورمك

معناسنه در يقال اضطغث الرجل الضغث اذا احطبه التضغيث تفعيل وزننده تمنين كبى اسمدر همان برك يوزنى
واوتلقلرى نمناك ايده جك مقدار يغموره دينور يقال اصاب الارض تضغيث من المطر وهو مايبل الارض
والنبات من المطر الضاغث جوهرى روايتى اوزره برنسنه‌يه بوريتوب وحوش كبى سسلنمكله صبيانى
قورقودر اولان آدمه دينور جوهرى بونده غلط ايلمشدر صواب اولان باى موحده ايله ضابثدر نته كه بابنده
ذكر اولندى شارح ديركه ازهرى وابن فارس ثاى مثلثه ايله رسم ايلديلر فصل الطاء الطث
طانك فتحى وثانك تشديديله صبيانه مخصوص برلعب اسميدر كه بيلرنده مطثه ديدكلرى بر دكنك ايله تخته
پاره سيله اويناررلر مراد فرلداق ديدكلرى اوله جقدر ومطثه مميك ضمى وطانك كسريله‌در الطحث بحث
وزننده برنسنه‌يى ال ايله اوته قاقمق معناسنه در يقال طحثه طحثا من الباب الثالث اذا دفعه باليد طخمورث
طانك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونى وراء مفتوحه ايله سلفده عظماى ملوكدن فريدون برپادشاه آديدر ديوز سنه
سرير آراى سلطنت اولمشدر كتب تواريخده هايله طهمورث عنوانده مرسوم وثالث سلاطين پيشداديان
وابن نوجهان بن هوشنك بن سيامك بن كيومرث اولمق اوزره مرقومدر فردوسى شهنامه ده ديوبند وصفيله
توصيف ايلمشدر الطرثوث زنبور وزننده ذكرك باشنه دينور ذكره معناسنه وبرنبات آديدركه مأكولدر تركيده
قولغان تيكنى وبين الاطباء رب الارض ورب الرياح ديدكلرى نباتدر قرمزيسى لذيذ ومأكول وبياضى
آجى اولور بونك برنوعى واردركه هند يدربل هندى وهند ابواسى تعبير اولنور التطرثث تدحرج
وزننده طرثوث ديوشورمك معناسنه در يقال تطرثث الرجل اذا اجتنى الطرثوث الطرث حرث
وزننده مطلقا تروتازه اولان نباته دينور الطرث طانك كسريله فرج نسوانده ديلاق تعبير اولنان
لحم زائدك اوجنه دينور طرف البظر معناسنه بوراده البطن نسخه سى غلطدر طريثيث تصغير بنيه سيله
نيسابور قضاسنده برقريه‌در الطرخثة خاى معجمه ايله دحرجه وزننده دكسزلك خفت ونزق معناسنه در يقال
به طرخثة اى خفة ونزق الطرموث زنبور وزننده سست وضعيف وناتوان كسنه‌يه دينور واتمك كولده پشمش
اتمكه وبوغاچه‌يه دينور آتش قورى وقزغين طاش اوزره پشمش اتمك وچقل بده سى بونوعدندر الطلوث
قعود وزننده آحمق معناسنه در يقال طلث الماء طلوثا من الباب الاول اذا سال التطليث تفعيل وزننده زائد
وافزون اولمق معناسنه در يقال طلث على كذا تطليثا اذا زاد الطلثة جرعه وزننده عقل وبدنى ضعيف اولان
جاهل ونادانه دينوركه صورى ومعنوى معطل اولور يقال هو طلثة اى جاهل ضعيف العقل والبدن الطلحثة
حاى مهمله ايله دحرجه وزننده بركسه‌يى خوشلنمديغى امر كريهه بيلاشدرمق معناسنه در يقال طلحث فلانا اذا الطخه
بامر يكرهه الطلخثة خاى معجمه ايله طلحثه وزننده ومرادفيدر على قول بو مطلقا برنسنه‌يه بيلاشدرمق معناسنه‌در
يقال طلخثه به اى لطخه به الطمث مكث وزننده قيزك بكارتنى ازاله ايلمك معناسنه در يقال طمثها طمثا
من الباب الثانى والاول اذا افتضها شارح ديركه بعضلر تدميه ايله اولان جماعه تخصيص ايلديلر وعليه قوله تعالى
لم يطمثهن انس قبلهم ولا جان اى لم يدمهن بالجماع وعن ابن عباس لم يطمث الانسية انسى ولا الجنية جنى وطمث
خاتون حيض كورمك معناسنه در يقال طمثت المرأة وطمثت طمثا من الباب الاول والرابع اذا حاضت ودكمك معناسنه دركه
مجازدر يقال ماطمث هذا المرتع قبلنا احد اى ما مسه وبه فسر قوله تعالى لم يطمثهن الايه وطمث كيره دينوردنس
معناسنه يقال ما بفلان طمث ريبة اى دنسها وبرنسنه فاسد وتباه اولمق فساد معناسنه در يقال ما فيه طمث اى فساد
الطامث نمازسز خاتونه دينور يقال امرأة طامث اى حايض مترجم ديركه لوحه ضميره قيد ايده جك نفايسدن شافيه
شرحى چاربرديه مرسومدركه اسم منسوب قبيلندن ايكى قسم اسم واردر برقسمى شول ذواتدر كه برشيئه ملابسه سى
كثير اوله ياخود اول شئ آنك صنعت ومعاشى اولمغله اكا مداوم اوله بو مقوله ذوات فعال اوزره بنا قلنور تشديد عينله زيرا
تشديد تكثيرى متضمندر مثلا عامل بتونه وبايع بتونه بتات دينور وعاج صاحبنه عواج ودوه جى يه جمال دينور
وبرقسمى برشيئه ملابس اولور لكن صفت تكثير اوزره اولمز بو مقوله فاعل اوزره صوغ اولنور مثلا تامر كبى كه ذوتمر
معناسنه دركه خرما صاحبى ديمكدر زيرا خرماجى يه تمار دينور ودارع كبى كه ذودرع يعنى زره صاحبى ديمكدر
وبونلره اسم فاعل نسبى ديرلر فعل اوزره جارى دكللردر همان ذوالشئ معناسنه مبنيلردر تمر يتمر ودرع يدرع
صيغه‌لرى وارد اولماسه‌در آنكيچون بو مقوله اسم فاعللر مؤنث اولمزلر مثلا جمل شائل وناقة شائل ديرلرنته كه
السماء منفطر الايه كريمه سى منفطرة عنوانده وارد اولمدى زيرا ذات انفطار معناسنه در كذلك بقرة لافارض
كريمه سنده ذات فروض معناسنه اولمغله فارضة وارد اولمدى ورجل كاس وطاعم دخى بو قبيلدندر وامام خليل

مطلب

دیدیکه عبثة راضیة دخی بو قبیلدندر که ذات رضا دیمکدر آنکچون مرضیة ایله ماولدر و آخرنده کی هاء
مبالغه یه محمول اولور علامه وراویه کبی و بونده مجازه محمول اولمقده جائزدر مبالغه نکته سنه مبنی وطالق وحائض
وطامث دخی بو قبیلدندر ذات طلاق وحیض وطمث معنالرینه در که بو فعللر برزمانده حدوث وعروضلرینه تعرض
اعتبارندن انلره حاصل وثابتدر دیمکدر واکر افعال مذکوره اوزره اجرا اراده اولنور سه تاء اتیانیله طالقة غدا
وحائضة الآن دیرسن کویا که تطلق غدا وتحیض الآن دیرسن وسیبویه دیدیکه بو مقوله لر شیء یاخود انسان لفظنك
صفتلریدر زیرا المرأة شیء یاخود انساندن عبارت اولمغله امرأة طالق قولی شیء او انسان طالق قوّه سنده در ومعانی
اوزره حمل جادّهٔ مسلوکه در وکوفیون عندنده بو مقوله دن تانك سقوطی مؤنثه مختص اولدیغنه مبنی درکه نسوانه
مخصوص صفتلردر لکن کوفیونك بو کلاملرینك طردی امرأة حاملة ومرضعة وعکسی رجل عاشق وامرأة عاشق
قوللریله ابطال اولنمشدر انتهی الطمثان فتحاتله اسمادندر واثلة بن الطمثان ایاد قبیله سنك نسبی رجالندندر
الطهثة جرعه وزننده عقلی سست وضعیف اولان کمسیه دینور هر نقدر جسیم وتنومند ایسه ده فصل
العین العبث فتحتینله لعب ولهو ایلمك معناسنه درکه بی فائده عملدن عبارتدر یقال عبث الرجل عبثا من الباب
الاول اذا لعب شارح دیرکه اصل عبث خلط معناسنه موضوعدر بعده امور واعماله لعب ولهو قارشدرمق معناسنده
استعمال اولندی واسم اوله رق استعمال اولنور که ضمننده جلب نفع یاخود دفع ضرر مقوله سی فائده اولمیان
عمله اطلاق اولنور العبث مکث وزننده قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال عبث الشیء بالشیء عبثا من الباب
الثانی اذا خلطه به وعبیثه اتخاذ ایلمك معناسنه درکه سیذکر یقال عبث الرجل اذا اتخذ العبیثة العبیثة هریسه
وزننده تارخانه تعبیر اولنان طعامه دینور که کش دیدکلری بوغورد قورسیله یاغ و بغدایدن اولور علی قول اربه
و بغدای وکشی بری برینه قاتوب اکجه حکرکه وضع وطبخله ترتیب ایلدکلری بر نوع طعام اسمیدر وعبیثة الناس
اجناس مختلفه دن مجتمع اوباش واخلاط ناسه اطلاق اولنور ونسبنده قارشقلق اولان کمسیه دینور یقال هو عبیثة
ای موتشب یعنی فی نسبه خلط العبیث سکین وزننده مبالغه در اکثرا اوقاتی بیهوده لعب ولهوه صرفله عبثه اشتغال
ایدن کمسیه دینور العبیث لطیف وزننده بر نوع ریحان اسمیدر العویث جوهر وزننده بادیه ده بر در بند آدیدر
عوثبان عینك فتحیله ابن زاهر بن مرادر که بدا ابن عامر نام کمسه نك جدیدر العثة عینك ضمی وثانك تشدیدیله
کوه تعبیر اولنان بوجکه دینور که یوك وکورك مقوله سنه اوشوب تباه و برباد ایدر جمع جنسی عث در وعثه قوجه قاری یه
اطلاق اولنور ودلی زفیر بدزبان عورته ده اطلاق اولنور مرأة بذیئة معناسنه شارح بذیئه نسخه سنی استحسان
ایلمشدر یقال امرأة عثة ای بذیئة و بون وجفاء عورته ده اطلاق اولنور العثّ عینك فتحی وثانك تشدیدیله یوك
مقوله سنه کوه اوشمق معناسنه در یقال عثت العثة الصوف عثا من الباب الاول اذا لحسته والحاح وابرام ایلمك
معناسنه در یقال عثه اذا الح علیه و یلان صوقمق معناسنه در عثته الحیة اذا عضته العثاث عینك کسریله
والمعاثة مضادّه وزننده که مفاعله مصدرلریدر بسته وشرقی وموال مقوله سی سرود ونغمه ترنم ایلمك معناسنه درکه
مراد ایرلامق اوله جقدر یقال عاث فی غنائه معاثة وعثاثا اذا ترنم وعثاث بر نوع انکرك یلابلرینه دینور که قوراق
سنه لرده بری برینی اکل ایدرلر شارحك بیانه کوره مفردی عث در عینك کسریله التعثث تفعل وزننده بو دخی
نغمه ترانه وترنم ایلمك معناسنه در یقال عثث فی غنائه تعثثا اذا ترنم العثعث ضعضع وزننده فساد وتباهی
معناسنه در یقال ما فیه عثعث ای فساد وعثعث مدینه ده بر طاغك آدیدر و برخوانده اسمیدر و بوح واوجه
تعبیر اولنان عضوك یومشق برینه دینور و یومشق یره دینور وشول قوم یغنبك صبرته دینور که آنده نبات اثری
اولیه العثعثة زلزله وزننده ارغلامق معناسنده در یقال عثعث الشیء عثعثة اذا حرکه ومقیم اولمق معناسنه در
یقال عثعث بالمکان اذا اقام ومیل ورکون ایلمك معناسنه در یقال عثعث الیه اذا رکن العثاعث عینك فتحیله
محن وشدائد معناسنه در یقال هذا زمان العثاعث ای الشدائد العثاء غراء وزننده یلانه دینور حیه معناسنه
التعاثث تفاعل وزننده ومرادفیدر که مواضعة علت اظهار ایلمك معناسنه در تقول تعاثثته ای تعاللته الاعتثاث
افتعال وزننده برکسه یی خیر ومنفعته نائل اولمقدن آلیقومق معناسنه در یقال اعتثه عرق سوء ای تعقله ان یبلغ
الخیر العثیثة مصغر بنیه سیله عث کلمه سندن که ذکر اولنان کوه تعبیر ایتدکلری بوجکه دینور مصغردر کوه جکز
دیمکدر ومنه المثل * عثیثة تقرم جلدا املسا * یعنی کوجك کوه املس دری یی انجق اکل یسیر ایله اکل ایده بیلور که تمام
تأثیر ایده مز دیمکدر بو مثل بر ایشی ایشلمك بابنده هر چند جهد واقدام و بذل اهتمام ایدوب لکن بروجهله عهده سندن
کلمکه اقتداری اولمیان کمسه حقنده ضرب اولنور عثلث عینك کسریله شام سواحلنده بر حصن آدیدر که

حصن احرد غکله متعارفدر العدث مکث وزننده برکسه نك خویی سهل وملایم اولمق معناسنه درکه یواشلق
وکوزل خویلولق تعبیر اولنور یقال به عدث ای سهولة الخلق عدثان عثمان وزننده بر رجل آدیدر العرث
حرث وزننده برنسنه یی برندن چکمك معناسنه در یقال عرث الشیء عرثا من الباب الاول اذا انتزعه وال ایله اوغمق
معناسنه در یقال عرثه اذا دلکه العرطنیثا دردبیسا وزننده بخور مریم نباتنك کوکنه دینور که ترکیده طکوز
اغرشغی تعبیر اولنور الاعفث اعفث وزننده چوق آچیلان یعنی اوتوروب قالقدقجه عورت یری چوق منکشف
اولان دیوشور کسز کشی یه دینور یقال رجل اعفث ای کثیر التکشف العنکث عینك وکافك فتحیله بر نبات
و بر رجل اسملریدر العکث مکث وزننده فی الاصل اجتماع والتیام معناسنه در لکن اصل بناسی السنة
عربده ترك واماته اولنمغله همین مزید اوله رق مستعملدر التعنکث تدحرج وزننده هر طرفدن کلوب برکلمك معناسنه در
یقال تعنکث القوم اذا اجتمعوا العکیث خبیث وزننده فیل دیدکلری حیوانك سدکنه دینور بول الفیل معناسنه
العلث عینك فتحی ولامك سکونیله قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال علث الشیء بالشیء علثا من الباب الثانی
اذا خلطه به و برکدرمك معناسنه در یقال علث الشیء اذا جمعه وارطی دیدکلری مبشه اغاجیله دری دباغت ایلمك
معناسنه در یقال علث السقاء اذا دبغه بالارطی وچقماقدن آتش چقمیوب کورو فرسز اولمق معناسنه در یقال
علث الزند اذا لم یور وعلث دجله نك شرقیسنده بر قریه آدیدر که علوثونه موقوفه در العلث فتحتینله شدت وتمادی
اوزره جنك ایلمك معناسنه در یقال علث القوم علثا من الباب الرابع اذا اقتتلوا بالشدة واللزوم العلیث امیر وزننده
قارشیق اربه و بغدای اوتندن یاپلمش اتمکه دینور تقول اکلنا علیثا ای خبزا من شعیر وحنطة العلاثة عینك ضمیله
کشك ایله صافی یاغی بری برینه خلط ایلمکله ترتیب اولنان طعامه دینور ومطلقا هر ایکی نسنه که بری برینه قارشمش
اوله علاثه دینور وعلاثه بنی الاحوص جماعتندن بر رجل آدیدر وشورادن بورادن نسنه جمع ایدر اولان کمسیه ده
علاثه دیرلر یقال هو علاثة ای یجمع من ههنا وههنا العلثة جرعه وزننده انسانك کفایت معاشی اولان شیئه دینور
علقه معناسنه بوراده علقه ایلشك معناسنه ده اولمق ممکندر زیرا تعلث تعلق معناسنه ده کلور یقال له علثة ای علقة
العلث کتف وزننده شول کمسه درکه پدرینك غیری یه منتسب اوله یعنی نسبنده قارشقلق اوله و برنسنه نك طلبکارینه
ملازم اولوب یاندن آیرلمیان کمسیه دینور مؤلف والملازم لمن یطالب عبارتیله رسم ایلمکله شارح دیرکه جمیع امهاتده
ملازم مطالب فی قتال وغیره عنوانده مرسومدر المعلث اسم فاعل بنیه سیله بو دخی پدرینك غیریسنه منتسب
یعنی نسبنده قارشقلق اولان کشی یه دینور یقال هو علث ومعلث ای منسوب الی غیر ابیه الاعتلاث افتعال
وزننده آتشی چقوب چقمدیغی نامعلوم اولان اغاجدن چقماق ایدنمك معناسنه در واعربلر چقماغی اغاجدن
اتخاذ ایدرلر مرخ وعفار کبی یقال اعتلث زندا اذا اخذه من شجر لا یدری ایوری ام لا ومنکوحه خصوصنده خیرلوسنی
تحری وانتخاب ایلیوب کفوی یاخود نه کونه اولور ایسه اولسون لاابالیانه تزوج ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
اعتلث الرجل اذا لم یتخیر منکحه قال فی الاساس یقال فلان غیر معتلث الزناد اذا کان متخیرا للمنکح التعلث تفعل
وزننده برکسه یه کید ومکر ایله بر جنحه عزو وتحمیل ایلمك معناسنه در یقال تعلث فلان لفلان الذنوب اذا تمحلها
و برنسنه یه ایلشوب تعلق ایلمك معناسنه در یقال تعلث به اذا تعلق و برنسنه یی متین ومحکم قلمیوب باشدن صاومه
یاپمق معناسنه در یقال تعلث السهم اذا لم یحکم صنعته الاعلاث همزه نك فتحیله علث لفظندن جمعدر عینك
کسریله اول زاد وتوشه یه دینور که شیء مخصوصدن اختیار وترتیب اولنموب اشیاء مختلفه دن مترتب اوله واعلاث
الشجر شول اغاج پاره لرینه دینور که آنلر ایله چقماق ایدینوب آتش چقاررلر تازه سی قوریسی قارشیق اوله العثوة
عینك فتحی وضمی ونونك سکونیله حلی دیدکلری نباتك که بغدایجق اوتی دیدکلریدر خاصه چوریمش قوریسنه
دینور که رعیه صلاحیتی اولمز جمعی عناثی کلور ترافی وزننده العنة عینك حرکات ثلاثیله عنوه معناسنه در
باعنائی بای موحده وآخرده الف قصریله بغداد قضاسنده بر قریه آدیدر التعویث تفعیل وزننده برآدمی بر ایشدن
آلیقومق معناسنه در یقال عوثه عن الامر تعویثا اذا ثبطه عنه وشروع ایلیه جکی ماده دن صرف وتحویل ایلمکله
نه کونه حرکت ایلیه جکنده متحیر ایلمك معناسنه در یقال عوثه عن الامر اذا صرفه حتی تحیر العوث غوث وزننده
تعویث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال عاثه عوثا بمعنی عوثه المعاث میمك فتحیله مذهب ومسلك معناسنه در یقال
اخذ معاثا مستقیما ای مذهبا ومسلکا مستقیما ووسعت ومسامحه معناسنه در تقول ان لی عن هذا الامر لمعاثا ای
مندوحة التعوث تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تعوث الرجل اذا تحیر العیث لیث وزننده
برنسنه یی فساده و یروب تباه ایلمك معناسنه در یقال عاث الشیء یعیث عیثا اذا افسده العیثة عینك فتحیله طپراغی

يومشق يره دينوروعيشه شريفده على قول جزيرده برقريه آديدر وشريف بلادعربده بغايت يوكسك برطاغدر
العثابث والعيوث صبوروزننده والعياث شدادوزننده ارسلانه دينور التعييث تفعيل وزننده برايشه شروع
ايلمك معناسنه دريقال عيث فلان يفعل كذا اى طفق وقرا كوله ده ياخود كورلمه دن اليوردامله برنسنه لر اشدرمق
معناسنه دريقال عيث فلان اذا اطلب شيئا باليد من غيران يبصره وبرنسنه مختلط ومشتبه اولمق معناسنه دريقال
عيثت طيره اذا اختلطت عليه التعيث تفعل وزننده صويى قاموق كرته سندن اشاغى ايچمك معناسنه دريقال تعيثت
الابل اذا شربت دون الرى عيثى عينك فتحى والفك قصريله عجبا معناسنه دركه تعجب كلمه سيدر يقال عيثى له
اى عجبا له فصل الغين المعجمة الغبث مكث وزننده كشكى ياغله اصلاتمق معناسنه در يقال غبث
الاقط بالسمن غبثا من الباب الاول اذا لته الغبيثة غينك فتحيله آدن اسمدر ياغله اصلانمش كشكه دينور
وغبيثه غبيثه ايله جمله معنالرنده مرادفدركه ذكر اولندى الاغبث ابغث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
الاغباث اغبرار وزننده توزكبى بوزرنكلو اولمق معناسنه دريقال اغبث الشئ اغبيثاثا اذاكان اغبث الغث
غينك فتحى وثانك تشديديله صفتدر آريق لاغر ومهزول معناسنه درغث وسمين متقابللردر يقال ضأن غث
اى مهزول الغثاثة غينك فتحيله والغثوثة غينك ضميله آريق وخيره وزبون اولمق معناسنه دريقال غثت الشاة
يغث ويغث غثاثة وغثوثة من الباب الثانى والرابع اذا هزلت وعربلر فلان مايغث عليه احد ديرلر مايدع احد الاسأله
معناسنه يعنى هركورديكى آدمدن جر وسؤال ايلمكه مجبولدركويا كه اعتقادنده مهزول المال يعنى ثروت ويساردن
عارى فقير وبى نوا كمسنه يوقدر مجموع ناس حيوان سمين كبى ذى قوت وذى غنادر كذلك فلان لايغث عليه شئ ديرلر
لايقول فى شئ انه ردئ فيتركه معناسنه يعنى فلان كمسنه نك عندنده اشياء دنيويه دن برشئ اصلا كمتر
وبى قيمت دكلدر جمله سى نفيس وفاخر اولمغله هرنه اولورسه اولسون آنى ترك ايلميوب برتقريبله اخذ ودرهميان
ايلمكه سعى ايلر مثل مزبورلر بغايت مرتكب ومتنزل وسفله خوى تلنكى كمسه لر حقلرنده ايراد اولنور
والغثاثة وغثوثة كلام فاسد وناخوش اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال غث الحديث اذا فسد
ويارهنك چركى آقمق معناسنه دريقال غث الجرح اذا سال غثيثه الغثيث امير وزننده بودخى آريق
ومهزول معناسنه درغث كبى وغثيث يارهده اولان صارى صو وارين وچورولكات مقوله سى چركه دينور
الاغثاث همزه نك كسريله غثاثه معنالرنده در يقال اغث اللحم واغث الحديث واغث الجرح بمعنى غث
الاستغثاث يارهنك ايچنده اولان چركى چقرمق معناسنه دريقال استغث الجرح اذا اخرج الغثيث
منه الغثيثة خبيثه وزننده عقل وشعورده اولان فساد وخلله دينور غثيث جرحدن مأخوذدر تقول
لبسته على غثيثة ونفس خبيثة اى على فساد عقل وغثيثه شول خرما اغاجنه اطلاق اولنوركه ميوه دار اولوب
لكن لذت وحلاوتى اولميه يقال نخلة غثيثة اذا كانت ترطب ولاحلاوة لها وبى خير ومنفعت اولان احمق ونادان
كمسيه دينوركه اصلا برايشه يراميه الغفة غصه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه الغثغثة زلزله وزننده آلات واسلحه سزجنك ايلمك معناسنه دركه ضعيفجه الدوكوشى اوله جقدر
يقال غثغث القوم اذا تقاتلوا بلا سلاح وبريرده مقيم اولمق معناسنه دريقال غثغث بالمكان اذا اقام فيه
الاغثاث افتعال وزننده طوار برمقدارجه چايرنى آلمق معناسنه دريقال اغتثت الخيل اذا اصابت
من الربيع اى نالت منه شيئا قليلا التغثيث تفعيل وزننده دوه تدريجله طاولنمغه بشلمق معناسنه دربونك بابى
ازاله ايچوندر تقشير وتجليد كبى تقول غثث بعيرى ثم غث اى سمن قليلا قليلا يعنى ازال غثاثته ببعض السمن
الغنث كتف وزننده والغناغث علابط وزننده ارسلانه دينور ذوغنث صرد وزننده غنى قبيله سى
يوردنده برصو ياخود ضريه نام قريه قورو سنده برطاغك آديدر الغرث فتحتينله آجقمق معناسنه دريقال غرث الرجل
غرثا من الباب الرابع اذا جاع الغرثان عطشان وزننده آج اولان كشى يه دينور جمعى غرثى كلور عطشى وزننده
وغراثى كلور صحارى وزننده وغراث كلور عطاش وزننده ومؤنثنده غرثى دينور جمعنده غراث دينور عطاش وزننده
پس جمع مذكر ايله مفرد مؤنث وجمع مذكر ايله جمع مؤنث مساويدر وعربلر امرأة غرثى الوشاح ديرلر اول خاتونكه
بلى انجه اولمغله وشاحنى طولدرميه ووشاح خاتونلره مخصوص حمائل طرزنده مزين قلاده در يقال هى
غرثى الوشاح اى دقيقة الخصر التغريث تفعيل وزننده آجقدرمق وآج قومق معناسنه دريقال
غرثه تغريثا اذا جوعه غورث جوهر وزننده ابن الحارث دركه برغزوه ده نبى بالسيف عليه الصلوة
والسلام حضرتلرينك على الغفله قلجلرنى صيروب جلاد وارطرف نبوى يه قصد وهجوم ايلديكى آدمه

حضرت

حضرت بارى عزشانه مزبورك كتفينى بيننده شر پنجه نوعندن زلخه ديدكلرى جراحتى احداث ايلمكله
متزلزل اولوب زمينه سرنكون اولمشدر وقعه مزبوره نك ملخصى بودركه غزوه ذات الرقاعده فخر عالم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى برشجر سايه سنه نزول وسيفنى شاخ شجره تعليق ايدوب تنهاجه راحتكزين
ايكن مزبور غورث برتقريبله سر وقت عاليلرينه رهياب اولوب همان اغاجدن تيغى اخذ ومن يمنعك منى
ديو حواله ايلدكده حضرت رسول اله دخى الله ديجك فى الحال جبريل امين مزبورك كتفينى بيننه ضرب
ايلمكله شر پنجه حدوث وبوزى اوزره زمينه مفروش اولدى حضرت رسالتپناه اول تيغ جكر كاهى آلوب
ومن يمنعك منى ديو حواله بيوردقده تظلم واسترحام ايلمكله تخليه سبيل بيورديلر ترجمه مز اولان سير معتبرده
اسمى دعثور ولقبى غورث اولمق اوزره مرسوم اولوب بعده زمان شرفياب اسلام اولديغى مرقومه در
الغلث علث وزننده ومعنالرنده مرادفيدركه ذكر اولندى الغلث فتحتينله بودخى علث كبى شدت اوزره
متمادى حرب وقتال ايلمك معناسنه دريقال غلث القوم غلثا من الباب الرابع بمعنى علث وچقماقدن
آتش چقميوب كور وفرسز اولمق معناسنه دريقال غلث الزند اذا لم يور الغلثى سكرى وزننده باديه
اشجارندن برآجى اغاج اسميدر ثمرى سباعى مهلكدر الغليث خبيث وزننده اول شيئه دينوركه زهر ايله
قارشدروب طعمه ايدرلر وآنكله نسر وعقاب صيد ايدرلر قرغه بوكن ايله ساترقوش صيد ايتدكلرى كبى
وغلث اوپه ايله قارشق بغدايه دينور المغلوث بودخى اوره ايله قارشق بغدايه دينور شارحك بياننه كوره
اره اوپله قارشق بغداى اتمكنه دينور تته كه مهمله ايله عليث دخى بو معنايه در وخرما ايله ياخود خرما قورغيله
دباغلنمش دريه دينور يقال سقاء مغلوث اى مدبوغ بالتمر اوالبسر الاغلنثاء اغرنداء وزننده بركمسه يه
ضرب وشتم ايدهرك شركير اولوب اوزرينه حواله ومستولى اولمق معناسنه دريقال اغلنثى عليهم اذا علاهم
بالضرب والشتم الغلث كتف وزننده شديد القتال اولان بهادره دينور ومجنونه دينور ونشئه دار طعامدن
ياشرابدن مست كبى كيفلنوب نشئه مند اولمش كمسيه دينور يقال جاء وهو غلث اى به نشوة عن الطعام
والشراب واول كشى يه دينوركه اويقويا صمغله اويوقليه رق ايكى طرفه تمايل وتكسر اوزره اوله الاغتلاث
اعتلاث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال اغتلث زندا بمعنى اعتلثه وچقماقدن آتش چقميوب فرسز
اولمق معناسنه دريقال اغتلث الزند اذا لم يور المغالث اسم فاعل بنيه سيله بودخى شديد القتال اولان
محارب دلاوره دينور الغمث فتحتينله صويى ايچوب صولوق آلمق معناسنه دركه ظاهرا صويى صولوقلنه رق
ايچمك اوله جقدركه عب مقابليدر يقال غمث الرجل غمثا من الباب الرابع اذا شرب ثم تنفس وبرنسنه
سببيله كوكل دونوب معده بولانمق معناسنه دريقال غمثت نفسه اذا خبثت ولقست التغمث تفعل وزننده
برشيئه ملازمت ومداومت ايلمك معناسنه دريقال تغمث اليه اذا لزمه وثقلت وبرمك معناسنه دريقال
تغمثه الشئ اذا ثقل عليه الغناث رمان وزننده عشرت ومنادمه خصوصنده آداب واطوارى خوب
ومستحسن اولان يارانه دينوركه جمعدر ظاهرا مفردى غانث دريقال هم الغناث اى الحسنوا الآداب
فى المنادمة غنث غينك فتحى ونونك سكونيله ابن اقيان بن القحم دركه بنى مالك قبيله سندندر التغويث
تفعيل وزننده واغوثاه ديو فرياد ايدهرك مدد خواه اولمق معناسنه دركه استغاثه دن اعم در يقال غوث الرجل
تغويثا اذا قال واغوثاه الغوث غينك فتحى وواوك سكونيله والغواث غينك ضميله وفتحى شاذدر آدن
اسملردر فرياد ايدهرك مدد ايستمكه دينور ومدد ونصرته دخى اطلاق اولنور يقال اجابوا غوثه وغواثه بالضم
والفتح ويقال هل عندك غوث وغواث شارح ديركه فتحك شذوذينه باعث اصواتك واصواته دلالت ايدن
كلماتك مجموعى ضمله وكسرايله اولور بكاء ونباح وصراخ ونداء كبى الاستغاثة بركمسه دن مدد ونصرت
استمك معناسنه در الاغاثة همزه نك كسريله والمغوثة معونه وزننده فرياده يتشوب مدد ايلمك معناسنه در
تقول استغاثنى فاغثته اغاثة ومغوثة مؤلف مغوثه لفظنى مصدر ثانى صورتنده رسم ايلدى لكن معونه كبى اسم
مصدردر مصدر موضعنده استعمال ايلديلر شارح ديركه استغاثه بالفعل وباء واسطه سيله تعديه ايدر ويقال
مااغثت به المضطر من طعام اونجدة اى من قوة الغياث غينك كسريله اسمدر فرياده يتشمك مدد ونصرت
معناسنه ماقبلنك كسره سنه مبنى واو ياء منقلب اولمشدر المغاوث ميمك فتحيله صواره اطلاق اولنور
مياه معناسنه بونك مفردى مغوث درمنبر وزننده كه وسيله غياث ديمكدر الغويث غينك فتحيله پك سكرتمكه
دينور يقال انك لذو غويث اى شدة عدو غياث غينك كسريله ومغيث مجيب وزننده اسماء رجالدندر المغيثة

معینه وزننده ایکی موضع اسمیدر المغیثة یای نسبتله بغداده برمدرسه اسمیدر یغوث یعوق وزننده مدحج
قبیله سنه مخصوص برصنم اسمیدر الغیث غینك فتحی ویانك سکونیله یغموره دینور علی قول شول یغموره دینورکه
مساحهٔ عرضی بر برید یعنی اون ایکی میل مسافه یه شامل اوله یقال نزل الغیث ای المطر اوالذی یکون عرضه
بریدا وغیث یغمور ایله نابت اولان چایره و چمنه اطلاق اولنور سببیت علاقه سیله یقال وقعت الماشیة
علی الغیث وهو الکلأ ینبت بماء السماء وغیث مصدر اولور یغمور یاغدرمق معناسنه یقال غاث الله البلاد یغیث غیثا
ای انزل بها المطر ویره یغمور نازل اولمق معناسنه در یقال غاث الغیث الارض اذا اصابها ونزل بها ویقال غیثت الارض
تغاث علی بناء المفعول فهی ای الارض مغیثة ومغیوثة واغاجك چچکلری اچغه بشلامق معناسنه استعمال اولنور
یقال غاث النور اذا اضاء وغیث اسماء رجالدندر غیث بن مریطه بنی عبس وغیث بن عام تمیم قبیله لرندندر المغیثة میمك
فتحیله والمغیوثة اصلی اوزره یغمور یاغمش یره دینور ومغیثه میمك فتحی وضمیله قادسیه ده برقویی آدیدر وایرانده یبهق
ناحیه سنده برقریه آدیدر الغیث صبب وزننده صیغهٔ مبالغه در شدتله یاغان مطر کثیره دینور وعربلر فرس ذوغیث دیرلر
کندیکه سکرتمسی آرتورر اولان صولقلی بوکرك آت دیمکدر یقال فرس ذوغیث اذا کان یزداد جریا بعد جری
وبئر ذات غیث دیرلر ذات ماده معناسنه که منبعی یاخود مجراسی اولمغله اصلا نقصان بولمیوب آلندقجه مدایدر
اولان قویو دیمکدر وغیث ابن عمر و بن الغوث در که طی قبیله سندندر مغیث ماوان میمك ضمیله بشقه برقویی آدیدر
ومغیث حضرت عائشه معتقه سی اولان بریره نك زوجی اسمیدر که اصحابدندر التغیث تفعل وزننده سمورمك معناسنه در
یقال تغیث البعیر اذا سمن فصـــل الفاء الفث فانك فتحی وثانك تشدیدیله برنبات آدیدرکه قیتلق وقتنده
آنك دانه لرندن اتمك یپارلر وفث شحم حنظل اسمیدرکه ابوجهل قارپوزینك ایچنده اولان اتیدر شجر حنظل
نسخه لری غلطدر وفث مصدر اولور طاغتمق معناسنه یقال فث الجلة فثا من الباب الاول اذا نثرها یعنی مافیها
من التمر وفث طاغنق نسنه یه دینور یقال تمر فث ای متفرق الانفثاث انفعال وزننده قیرلمق معناسنه در یقال
انفث العود اذا انکسر المفثة میمك وفانك فتحیله چوقلق کثرت معناسنه در ونما و برکت معناسنه استعمال اولنور
یقال طعام کثیر مفثة ای کثیر نزل ونزل فتحتینله در الافتثاث افتعال وزننده مقهور اولمق معناسنه در یقال ماافتثوا
علی بناء المفعول ای ما قهروا الفحث بحث وزننده برنسنه یی کرکی کبی تفتیش ایلمك معناسنه در یقال فحث
عنه فحثا من الباب الثالث اذا فحص الافتحاث افتحاص وزننده ومرادفیدرکه برنسنه یی صوروب اراشدرمق
معناسنه در یقال افتحث ما عنده ای افتحص الفحث کتف وزننده حفث معناسنه درکه اشکنبه اوزرنده
فرق یاپر وشبرداق دیدکلری نسنه در الفرث حرث وزننده هنوز اشکنبه ایچره اولان طوارترسنه دینور جمعی
فروث کلور وفرث کوچك رکوه یه دینور که کوندن وسختیاندن اولان مشربه در وفرث مصدر اولور کبه خاتون آش
یرمك حالتنده کوکلی بولانمق معناسنه یقال فرثت الحبلی فرثا من الباب الاول اذا غثت وطاغتمق وصاچمق معناسنه در
یقال فرث الجلة فرثا من الباب الاول والثانی اذا نثر مافیها من التمر ودیری انسان وحیوانك بغرینه اوروب بغرینی
طاغتمق معناسنه در یقال فرث کبده فرثا من الباب الثانی اذا ضربها وهو حی الانفراث انفعال وزننده بودخی
که خاتونك کوکلی بولانمق معناسنه در یقال انفرثت الحبلی اذا غثت نفسها ویقال انها لمنفرث بها وفرث کلمه سنه
مطاوع اولور که بغرینه اورلمغله بغری پاره پاره اولوب طاغلمق معناسنه یقال فرث کبده فانفرثت التفرث
تفعل وزننده بودخی کبه خاتونك کوکلی بولانمق معناسنه در یقال تفرثت الحبلی اذا غثت نفسها التفریث
تفعیل وزننده بودخی ذی روحك بغرینه اورمغله بغرینی پاره پاره ایدوب طاغتمق معناسنه در یقال فرث کبده
تفریثا یعنی فرثها الفراثة فانك ضمیله پاره لنمش جکرك ریزه لرینه دینور الافراث همزه نك کسریله جکری
پاره لیوب ریزه لرینی طشره القا ایلمك معناسنه در یقال افرث الکبد اذا شقها والقی الفراثة صحاحده افرث الکرش
عبارتیله مرسومدرکه اشکنبه یی یاروب ایچنده کی فضلاتی دوکمك معناسنه اولور وافراث برکسه یی داغمانا سی طعن
وتشنیع ایلمك عادتی اولان اشخاصه عرضهٔ ملامت ایلمك معناسنه استعمال اولنور که فرث مزلنده قلمق اولور
یقال افرث فلان اصحابه اذا عرضهم للائمة الناس الفرث فتحتینله طویمق معناسنه در یقال فرث الرجل فرثا
من الباب الرابع اذا شبع وطاغلمق معناسنه در یقال فرث القوم اذا تفرقوا الفریث کتف وزننده شول یره دینورکه
نه طاغ ونه دوز اوله یقال مکان فرث ای لاجبل ولاسهل فصـــل القاف القبث مکث وزننده برشیئی آوجلمق
ومجه ایله آلمق معناسنه در یقال قبث بالشیء قبثا من الباب الثانی اذا قبض قباث سحاب وزننده ابن رزین
اللخمی درکه محدثیندندر وقباث بن اشیم اصحابدندر مؤلف ترقی وجه اوزره صحابه یی تأخیر ایلمشدر القبعثی

شمردی

شمردی وزننده طبانی ایری وبیوك اولان آدمه دینور کذلك طبانلری وبقنه قلری ایری اولان ارکك دوه یه دینور
مؤنثنده قبعثاة دینور هایله وقبعثاة عفل معناسنه درکه بعض خاتونك فرجنده اولان یومری شیشدر خلق اولور
ذکرك نفوذینه مانعدر وبعضنده کبك اولورکه اکا قرن دیرلر ترکیده اول خاتونه آصلق تعبیر اولنور القث
قافك فتحی وثانك تشدیدیله چکوب کتورمك معناسنه در یقال قث الشیء قثا من الباب الاول اذا جره وطوار سورمك
معناسنه در یقال قث الابل اذا ساقها وبرنسنه یی چکوب دیبندن قوپرمق معناسنه در یقال قث الشجر اذا قلعه
وقث برنبات آدیدر الاقتثاث افتعال وزننده بودخی برنسنه یی چکوب قوپرمق معناسنه در یقال اقتثه ای اقتلعه
المقثة میمك وقافك فتحیله چوقلق کثرت معناسنه در فالِه مقثه ده لغتدر ومقثة بر یصی ودکرمی تخته درکه صبیان
آنکله بیلنرنده متعارف براو یون اوینارلر طشره ترکیسنده چقشاغی تعبیر ایدرلر القثاث غراب وزننده
متاع معناسنه در القثاث کتان وزننده قوغجی یه اطلاق اولنورکه جر ونقل کلام ایدر یقال رجل قثاث ای نمام
قثاث کتاب وزننده ذهبن بن قرضم نام صحابینك جدی اسمیدر محدثون قافك فتحیله تعبیر ایدرلر القبثی
خصبصی وزننده مصدردر جمع مال ایلمك معناسنه در یقال هو یقبث المال قبثی ای یجمعه القبثة والقباثة
قافلرك فتحیله کروه وجماعت معناسنه در یقال انتقل القوم بقبثتهم وقباثتهم ای بجماعتهم القثقثة زلزله وزننده
اوچکی تام قوللنوب مکیلی حق اوزره اولچمك معناسنه در یقال قثقث المکیال اذا اوفاه ویردن قازغی چقرمق
ایچون ایرغالمق معناسنه در یقال قثقث الوتد اذا حرکه لینزعه القحث بحث وزننده برنسنه یی بالتمام
سپوروب آلمق معناسنه در تقول قحثت الشیء قحثا من الباب الثالث ای اخذته عن آخره القرث حرث وزننده
کوچك رکوه یه دینورکه کوندن وسختیاندن یاپدقلری مطهره کبی صوقابیدر طشره ترکیسنده قالاز تعبیر
اولنور وقرث مصدر اولور برکسه یی پك غمکین وغصه ناك ایلمك معناسنه یقال قرثه الامر قرثا من الباب
الاول اذا کرثه القرث فتحتینله ال امکیله کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال قرث الرجل قرثا من الباب الرابع
اذا کد وکسب القریث قافك کسریله جریث وزننده ومرادفیدرکه برنوع بالقدرتنه که ذکر اولندی القرانا
قافك فتحی والفك قصریله والقریثا نعیما وزننده برنوع خرما اغاجك اسمیدرکه خرماسی تازه قورق ایکن بغایت
اطیب اولور قرعث جعفر وزننده بررجل آدیدر فی الاصل تقرعث ماده سندن مأخوذدرکه برکمك تجمع معناسنه در
یقال تقرعث القوم اذا تجمعوا الاقعاث همزه نك کسریله بیهوده اسراف مال ایلمك معناسنه در یقال اقعث
فی ماله اذا اسرف وچوق بخشش ویرمك معناسنه در یقال اقعث له العطیة اذا اجزلها القعث قافك فتحی وعینك
سکونیله آز ویرکی ویرمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال قعث له قعثة من الباب الاول اذا اعطاه قلیلا
لکن ضدیتی واضح دکلدر زیرا بری ثلاثی وبری مزیددر التقعیث تفعیل وزننده برنسنه یی بتمامه استیصال ایلمك
معناسنه در یقال قعثه تقعیثا اذا استأصله الانقعاث انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال قعثه فانقعث القعیث
امیر وزننده آزجه وقولایجه اولان شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر یقال شیء قعیث ای هین یسیر وپك چوق
سیل صوینه وپك چوق یغموره دینور الاقتعاث افتعال وزننده قازیلان قویدن چوق طپراق چقرمق معناسنه در
یقال اقتعث الحافر اذا استخرج ترابا کثیرا من البئر القعاث غراب وزننده برمرضدرکه قیون وکچی قسمنك برونلرنده
تحدث ایدر التقلعث تدحرج وزننده صولوجه بالحقدن ایاغنی چکوب قوپارر طرزنده یوریمك معناسنه در
یقال تقلعث فی مشیه اذا مر کأنه یتقلع من وحل القمعوث زنبور وزننده دیوث وقلتبانه دینور القنطثة دحرجه
وزننده خوف وفزع ایله سکردوب کتمك معناسنه در یقال قنطث الرجل اذا عدا بفزع القنعاث قنطار وزننده
یوزنده وسائر اعضاسنده قیلی چوق اولان کمسه یه دینور یقال رجل قنعاث اذا کان کثیر الشعر فی وجهه وجسده
التقبیث تفعل وزننده جمع ایلمك ومنع ایلمك معنالرینه در فصـــل الکاف الکباث سحاب وزننده اراك
اغاجنك که مسواك اغاجیدر یمشنك اولمشنه دینور الکبث فتحتینله ات بوزیلوب قوقمق معناسنه در یقال کبث
اللحم کبثا من الباب الرابع اذا تغیر واروح الکبث مکث وزننده اتك اوزرنی قپایوب اورتمکله قوقمق معناسنه در
تقول کبثت اللحم کبثا من الباب الاول ای غممته فتغیر وانتن الکبیث امیر وزننده والمکبوث قوقمش اته دینور
یقال لحم کبیث ومکبوث ای متغیر منتن الکنبث قنفذ وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور و بغایت بخیل
وناکسه دینور الکنبوث زنبور وزننده والکنابث علابط وزننده بونلرده زیاده سیله بخیل وجری شخصه دینور
یقال رجل کنبث وکنبوث وکنابث ای منقبض بخیل التکنیث تفعیل وزننده کمی یی یره اکوب ایچنده اولان اشیایی
بشقه کمی یه نقل ایلمك معناسنه در وبوکوچك کمیلرده اولور یقال کبث السفینة اذا جنحها الی الارض لیحول

مافيها الى اخرى الكبعثاة قبعثاة وزننده ومرادفيدركه فرج زنانده اولان شبشدر الكثّ كافك فتحى وثانك تشديديله
صيق وكور وقالين اولان شيئه دينور يقال شئ كثّ اى كثيف الكثيث امير وزننده كثّ معناسنه در بوندندركه
كور وصيق صقاللو كمسيه كه تخته صقال تعبير اولنوركثّ اللحيه وكثيث اللحيه اطلاق اولنور ويقال لحية كثة وكثاء
اى كثيفة الكثّ كافك ضميله جعيدر يقال قوم كثّ اللحية الكثكث كافلرك فتحيله والكثكث زبرج وزننده
خرده طاشلر ايله قارشيق طپراغه دينوركه مولوس تعبير اولنور الكثكثى كافلرك ضمى وفتحى والفك قصريله
صبيان عربه مخصوص برلعب آديدركه طپراقله اوينارلر الكاثّ تشديد ثايله حصاد اولان سنبله دانه لرينك
صحرا انبارلرندن نابت اولان اكينه دينور الكثاثاء كافك فتحى والفك مدّيله طپراغى چوق يره دينور الكثّ كافك
فتحى وثانك تشديديله مصدر اولوربردن درطوپ حدثلمك معناسنه يقال كثّ الرجل بسلحه كثا من الباب الاوّل
اذارمى به الكثاثة كثافه وزننده والكثوثة كافك ضميله والكثث كافك فتحيله صقالك ديبلرى كور
وصيق اوله رق قيللرى قصه وقيورجق اولمق معناسنه در يقال كثت اللحية كثاثة وكثوثة وكثثا من الباب الرابع
اذا كثرت اصولها وكثفت وقصرت وجعدت ويقال رجل كثّ اللحية كماذكرجمعى كثاث كلور كافك كسريله
الاكثاث همزه نك كسريله والكثكثة زلزله وزننده بركسه وجه مذكوراوزره طوپ صقاللو اولمق معناسنه در
يقال اكثّ الرجل وكثكث اذا صار كثّ اللحية الكحث بحث وزننده برنسنه يى ايكى پنجه لى طولدروب طبطلو
ويرمك معناسنه در يقال كحث له من المال كحثا من الباب الثالث اذا غرف له بيديه منه الكراث رمّان وزننده وكتان
وزننده پراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور فارسيده كندنا دينور شارح ديركه مائدۀ عبسويه ده ومائدۀ خضريه ده جمله
سبزه لر بولنوب لكن پراصه يوق ايدى الكراث سحاب وزننده برنوع اولو اغاج اسميدر طائف جبالنده مشهوردر
اولمشدر بو اغاج برنجيلر اغاجى ديدكلريدر اوزون و يومشق داللرى اولور قيرلسه سودى آقار حجازده كثيردر سودنى
طعامه اضافه ايلسه لر جذامه نافعدر وكراث برطاغك آديدر الكرث حرث وزننده بركسه يى غم وغصه بصمق
معناسنه در يقال كرثه الغمّ كرثا من الباب الاوّل والثانى اذا اشتدّ عليه الاكراث همزه نك كسريله كرث
معناسنه در يقال اكرثه الغمّ بمعنى كرثه الكريث امير وزننده شول كمسه دركه برماده دن حذر واندیشه ايله عزم
ومباشرتندن قيلوب رجعت ايلمش اوله يقال انه لكريث الامر اذا كعّ ونكص وكريث كارث معناسنه دركه مضطرب
ايديجى شديد ديمكدر يقال امر كريث اى كارث ظاهرا بو ماده دن باب رابع دخى وارد اولوب لكن مؤلف اكتفا ايلمش اوله
زيرا كريث كه صفتدر باب رابعى مقتضيدر ومقتضاى ماده دخى تأثر ومبيدر وبعضا بو مقوله يه متوهم صيغه تقدير
ايدوب آندن بنا ايدرلر الانكراث انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انكرث الحبل اذا انقطع الاكتراث
ذكر اولنان كرث لفظندن افتعالدر غمكين اولمق معناسنه در بومناسبتله برامر عظيمدن مبالات ايلمك وباك ويروا
چكمك معناسنده استعمال اولنمشدر تقول ما اكترث له اى ما ابالى به قال فى النهاية وفى حديث قسّ لم يخلناسدى من بعد
عيسى واكترث يقال ما اكترث له اى ما ابالى ولا يستعمل الا فى النفى وقد جاء ههنا فى الاثبات وهو شاذ الكريثاء كافك
فتحيله برنوع اطيب واعلا خرما قورغى اسميدر الكشوث كافك فتحى وضميله والكشوثى كافك فتحى والفك قصريله
ومدّيله جائزدر والاكشوث همزه نك ضميله واشبو لغت اخيره خلف يعنى ردّيه وساقطه در باغ صرمشغى تعبير اولنان
نباته دينور كه اغاجك داللرينه صارمشور برده كوكى و يپراغى و يمشى و كولكه سى اولمازبى خير ومنفعت كمسه يى اكا تشبيه
ايدرلر قال الشارح ومنه * هو الكشوث فلا اصل ولا ورق * ولا نسيم ولا ظلّ ولا ثمر * الانكلاث انفعال وزننده ايلرو
كچمك معناسنه در يقال انكلث الرجل اذا تقدّم المكلث منبر وزننده امور ومصالحده ايشلك نافذ وكاركذار آدمه دينور
يقال رجل مكلث اى ماض فى الامور الكلبث باى موحده ايله جعفر وزننده والكلبث قنفذ وزننده والكلبث علبط
وزننده والكلابث علابط وزننده بغايت بخيل وممسك ومنقبض شخصه دينور الكنثة كافك ضميله شول نوردجه
يعنى مرسين وسكود اغاجلرينك تازه چبوقلرندن دائره اولمش نسنه يه دينوركه اوزرينه خوشبو چچكلر ديزدكدنصكره
طومار كبى دوروب قفس طرزنده ايدرلر تازه قيزلر بهارايامنده اول كونه آرايش ايدوب صفا ايدرلر ونوردجه
كلمه سى نوردۀ فارسى معربيدركه نورديدن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش وبوكلمش نسنه يه دينور بعده وجه مذكور
اوزره قفس وسبت طرزنده انواع شكوفه دن مرتب اول نسنه يه اطلاق اولندى الكنبث قنفذ وزننده والكنابث
علابط وزننده والكنبوث زنبور وزننده طاش كبى پك وقاتى شيئه دينور وزياده سيله بخيل وناكسه دينور الكنبثة
دحرجه وزننده والتكنبث تدحرج وزننده بغايت بخيل وناكس اولمق معناسنه در يقال كنبث الرجل
وتكنبث اذا صار كنبوثا اى بخيلا منقبضا الكندث قنفذ وزننده والكنادث علابط وزننده صلب وشديد

نسنه يه دينور الكنفث قايله قنفذ وزننده والكنافث علابط وزننده قصير القامه بودور كشى يه دينور
الكوث لوث وزننده پاپوشه دينوركه اياغه كيلور قفش معناسنه وقفش كفش معربيدر التكويث تفعيل وزننده
اكين يكيجه درت بش دانه يپراقلنمق معناسنه در يقال كوّث الزرع اذا صار له اربع ورقات او خمس وقضاى حاجت
ايدن كمسه نجاستنى طوشان باشلرى قدر يعنى طوپاق طوپاق چقرمق معناسنه در يقال كوّث الرجل بغائطه اذا اخرجه
كرؤس الارانب بو معنانك مناسبت مأخذى معلوم اولمدى زيرا ماده ده طوشان يوقدر كه حتى باشنى دخى اخراج
ايليه كوثى طوبى وزننده عراقده برقريه آديدر شارح بيانى اوزره بابل قضاسنده اولوب ومولد حضرت ابراهيم
على نبينا وعليه التسليم اولمق اوزره مرويدر وكوثى مكه ده برمحله دركه بنوعبد الداره مخصوصدر الكوثة روثه
وزننده اوجوزلغه دينور خصب معناسنه الكاث تخفيف ثايله كاثّ معناسنه دركه مشدده در كثّ ماده سنده
بيان اولندى فصل اللام اللبث لامك فتحى وضمى وبانك سكونيله واللبث فتحتينله واللباث كتاب
وزننده واللباث واللباثة لاملرك ضميله واللبيثة لامك فتحيله بريرده اكلنوب طورمق معناسنه در يقال
لبث الرجل من الباب الرابع اذا مكث وبونك مصدرى بانك سكونيله كلمك قياسه مخالفدر زيرا باب رابعك مصدرى لازم
اولديغى صورتده حركه ايله كلمك قياسدر تعب كبى اللابث واللبث كتف وزننده اسم فاعلدر ماكث معناسنه
شارح ديركه لبث يولده ياغيرى محللرده اكثرى توقف ايدر اولان كشى يه دينور الالباث همزه نك كسريله والتلبيث
تفعيل وزننده بركسه يى مكث ايتدرمك معناسنه در يقال البثه ولبثه اذا امكثه اللبثة جرعه وزننده اسمدر اكلنوب
طورمق حالتنه دينور يقال طال لبثه اى توقفه التلبث تفعل وزننده بو دخى اكلنوب طورمق معناسنه در
يقال تلبث بالمكان اذا توقف الاستلباث كيج عدّ ايلمك معناسنه دركه كيجكسنمك تعبير اولنور يقال استلبثه
اى استبطأه اللبيث امير وزننده نبيث كبى خبيث لفظنه اتباع اولور يقال رجل خبيث لبيث نبيث اللباث سحاب
وزننده قوروب چكمسى آغر وكيج اولان يايه دينور يقال قوس لباث اى بطيئة اللبيثة لامك فتحيله مصدر درنته كه
ذكر اولندى وصفت اولور شول جماعته اطلاق اولنوركه قبائل متفرقه دن مجتمع اوله يقال جائت لبيثة من الناس
اى جماعة من قبائل شتى اللثّ لامك فتحى وثانك تشديديله الحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال لثّ عليه لثا من الباب
الاول اذا الحّ وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال لثّ بالمكان اذا اقام ومتصل يغمور ياغمق معناسنه در يقال لثّ المطر
اذا دام اياما ولثّ چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور ومصدر اولور نباته چه دوشمك معناسنه يقال لثّ الشجر اذا
اصابه الندى الالثاث همزه نك كسريله بو دخى الحاح ايلمك معناسنه در يقال الثّ عليه اذا الحّ وبريرده اقامت ايلمك
معناسنه در ومنه الحديث لاتلثوا بدار معجزة اى لاتقيموا بدار يعجزكم فيها الرزق والكسب والثاث برمدّت متصل يغمور
ياغمق معناسنه در يقال الثّ المطر اذا دام اياما اللثلثة زلزله وزننده الثاث معنالرينه در وضعيف وزبون اولمق
معناسنه در يقال لثلث الرجل اذا ضعف وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال لثلث فلانا اذا حبسه
وبرخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال لثلث فى الامر اذا تردّد فيه وكلامى ابانه واظهار ايليوب دلنى چينيه رك
مبهم سويلمك معناسنه دركه عوام تركيده ايمر يامر سويلمك تعبير اولنور يقال لثلث كلامه اذا لم يبينه وطپراغه بيله مك
معناسنه در يقال لثلثه فى التراب اذا مرّغه وطوار سورمك معناسنه در تقول لثلثت البعير اى كردته يعنى سقته شارح
لددته نسخه لرنى تخطئه ايلمشدر و برمقدارجه دكلندروب آرام وراحت ويرمك معناسنه در تقول لثلثوا بنا
على صيغة الامر اى روّحوا قليلا التلثلث تزلزل وزننده برخصوصده تردد ايلمك معناسنه در يقال تلثلث فى الامر اذا
تردّد وطپراغه بلنوب آغنه مق معناسنه در يقال تلثلث فى التراب اذا تمرّغ اللثلاث واللثلاثة لاملرك فتحيله
شول اوشكن بطئ الطبع تنبل كمسيه دينوركه برايش تكليف ايلدكده ايشته قالقدم ووار دم ديه رك صورت اجابت
كوستروب بنه كهالتله كيرولنوب تأخر ايدر اوله اصطلاح جزده اكاجان دوربوسى واشك ايكولى تعبير اولنور يقال
رجل لثلاث ولثلاثة اى بطئ كلما ظننت انه اجابك الى حاجتك تقاعس اللطث مكث وزننده الك عرضيله يعنى
ارقوريسيله ياخود بريصى اغاجله اورمق معناسنه در يقال لطثه لطثا من الباب الاول اذا ضربه بعرض الكف
او بعود عريض ويوزه سله اورمق معناسنه در يقال لطثه اذا صكه وركذرمك معناسنه در يقال لطث الشئ اذا جمعه
وركسيه طاش آتمق معناسنه در يقال لطثه بحجر اذا رماه ورايش برآدمه صرپلنوب كوجلك معناسنه در يقال
لطث الامر فلانا اذا اصعب عليه وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال لطث الشئ اذا افسد الملاطث مساجد
وزننده شول مواضعه دينوركه آنلرده ناس بربرينه حمله وضرب ايدر اوله لر ملطث مفرديدر الملاطث ميمك ضميله
دائما نسنه يركدربجى كشى يه دينور جامع معناسنه التلاطث تلاطم وزننده ومرادفيدركه موج دريا چارپشمق معناسنه در

يقال تلاطث الموج اذا تلاطم وناس اللريله برى برينه اورشمق معناسنه در يقال تلاطث القوم اذا تضاربوا بايديهم ملطث
منبر وزننده بر رجل آديدر الالعث همزه نك وعينك فتحيله در نمسى كج وثقيل اولان كمسيه دينور يقال رجل العث
اى ثقيل بطئ اللعث فتحتيله بركسه العث اولمق معناسنه در يقال لعث الرجل لعثا من الباب الرابع اذا صار
العث اللغيث غليث وزننده وايكى معناسنده دخى مرادفدر الالفث فاله العث وزننده شاشقين واحمق آدمه
دينور الاستلفاث بر مكتوم ومستور نسنه يى استخراج ايلمك معناسنه در يقال استلفث ما عنده
اذا استنبط وبر نسنه يى كركى كبى صوروب اراشدرمق معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا استقصاه
وبر نسنه يى كتم ايلمك معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا كتمه وايش بتورمك معناسنه در يقال استلفث
حاجته اذا قضاها واوتلاغك چايرلرنى بالجمله اوتاروب خالى قومق معناسنه در يقال استلفث الرعى
اذا لم يدع منه شيئا اللقث قافله مكث وزننده قارشدرمق معناسنه در يقال لقث الشئ لقثا من الباب الاول
اذا خلطه وسرعتله بر نسنه نك مجموعنى اخذ ايلمك معناسنه در يقال لقث الشئ لقثا من الباب الرابع اذا اخذه
بسرعة واستيعاب التلقيث تفعيل وزننده بودخى قارشدرمق معناسنه در يقال لقث تلقيثا اذا خلطه
اللكث مكث وزننده اورمق معناسنه در يقال لكثه لكثا من الباب الاول اذا ضربه وبركسه يه ياخود بر دابه يه
تحمل وطاقتدن زياده مضايقه وبر مكله زحمته كرفتار ايلمك معناسنه در تقول لكثته اى جهدته وحملت
عليه اللكاث غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص بر مرض آديدر كه آغزنده سيوجه كبى چبانلر ويارهلر پيدا اولور
ولكاث كرج مادەسى اولان براق طاشه دينور زيرا اوچ قسم اولور برى بياض وغير براق وبرى قرمزى
وبريسى براق وقات قات اولور كه اسفيداج الجصاصين تعبير ايدرلر لكاث بو اوله جقدر اللكث فتحتيله
دوه لكاث مرضنه اوغرامق معناسنه در يقال لكث البعير لكثا من الباب الرابع اذا اصابه اللكاث وبر شيئه
كير وچرك ياپشمق معناسنه در يقال لكث به الوسخ اذا لصق به اللكاثى لامك ضميله بغايت آق اولان
شيئه دينور لكاث مزبوره منسوبدر اللكاث رمان وزننده كرج پيان كمسيه دينور صناع الجص معناسنه
اللكثة فرحه وزننده سمز وطاولى ناقه يه دينور يقال ناقة لكثة اى سمينة اللوث روث وزننده زور وقوت
معناسنه در يقال ناقة ذات لوث اى قوة ولوث مصدر اولور باشه صارق صارمق معناسنه يقال لاث العمامة
على رأسه لوثا اذا عصبها ولوث شر وشور معناسنه در يقال وقع اللوث اى الشر وصغمق لوذ معناسنه در
يقال لاث بى لوثا اى لاذ وياره لره دينور جراحات معناسنه مفردى لوثه در هايله وحقد وكينه ايله اولان
مطالبانه دينور يقال بينهم لوث اى مطالبات بالاحقاد وشبه الدلالة معناسنه در كه مراد بينة ضعيفة غير كامله در
نته كه نهايه ده حديث قسامه ده اذا كان هناك لوث عبارەسنده لوثدن مراد بينة ضعيفة غير تامه اولمق
اوزره مشروحدر مثلا مقتول قبل الفوت بنى فلان ضرب وجرح ايلدى ديو اقرارينه شاهد واحدك شهادت
ايلمسى كبى ياخود بركسه ايله مقتول بيننده واقع خصومت ثابته اولديغنه ايكى شاهدك شهادت ايلمرى كبى كه بونلر
بينة غير كامله در وبونلر تلطيخ معناسنه در ولوث لقمه يى چرويش ياغنه بولايوب بانمق معناسنه در يقال لاث
اللقمة لوثا اذا مرغها فى الاهالة وبركسه خانه سنه ملازم اولوب دائما اوتورمق معناسنه در يقال لاث داره
اذا لزمها وبر نسنه يى اغزده برى اوته چويرەرك چيمك معناسنه در يقال لاث الشئ اذا لاكه فى فيه وبر خصوصده
آغرجه اوياندەرق دورنمك معناسنه در يقال لاث فى الامر اذا ابطأ ويبلا شدرمق معناسنه در يقال لاث ثوبه
بالطين اذا لطخه به وقارشدرمق معناسنه در يقال لاثه اذا خلطه وبر نسنه يى طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لاث الشئ اذا مرسه اللوثة لامك ضميله كوشكلك استرخاء معناسنه در وكيجكمك
بطؤ معناسنه در وحمق وبلاهت معناسنه در وحماقتدن ناشى برايشده اظهار غيرتله سرعت ايلمك هيج معناسنه در
ومس جنون معناسنه در كه قاره سودا كبى شوريده دماغ اولمق حالتندن عبارتدر يقال به لوثة اى مس جنون وبدنده
لحم وشحم كثير اولمغله سموزلك حالتنه دينور وضعيف وزبون اولمغه دينور وشول بچاوره يه دينور كه صبيان
آنلرى بر يره بركدروب آنكله اويون اوينارلر الالتياث افتعال وزننده اختلاط والتباس معناسنه در يقال
التاث الامر التياثا اذا اختلط والتبس وبر نسنه يه صاريلوب بورنمك معناسنه در يقال التاث برداءه اذا التف به
والتاث برأس القلم شعرة ديرلر قلمك اوجنه بر قيل صارلدى معناسنه والتياث ايشده اويالنوب آغر آغر دورنمك
معناسنه در يقال التاث فى العمل اذا ابطأ وسموروب قوتلنمك معناسنه در يقال التاث البعير اذا سمن وتقوى
واليقومق معناسنه در يقال التاثه عن كذا اذا حبسه عنه التلويث تفعيل وزننده بودخى اليقومق معناسنه در

يقال

يقال لوثه عن كذا اذا حبسه وبيلاشدرمق وآلوده قلمق معناسنه در يقال لوث ثيابه بالطين اذا لطخها به
وقاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال لوث التبن بالقت اذا خلطه به وبر نسنه يى طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لوث الشئ اذا مرسه الملاث ميمك فتحيله بر قومك سيد وسر كرده سنه دينور
التجاء معناسندن مفعلدر امور ومصالح عامه ده مرجع وملاذ اولديغيچون جمعى ملاوث كلور وملاوثة كلور
هايله وملاويث كلور شارح ديركه وزن اخير اشباع كسره اولمق غالبدر الملوث منبر وزننده ملاث معناسنه در
يقال هو ملاث وملوث اى شريف يلاث به الامور اللواثة لامك ضميله جماعت انسانيه دينور وخمير
تختەيه ياپشمامق ايچون آلتنه اكدكلرى اونه دينور كه اوروه تعبير اولنور وهر شيئه بيلاشور اولان نسنه يه دينور كه
بيلاشاق تعبير اولنور ومنه يقال فلان لواثة اى يتلوث ويتلطخ بكل ناس اللويثة لامك فتحيله بودخى
بر بلوك ناسه دينور وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور ليثه كبى اللواث غراب وزننده بودخى خميرالتنه
صاچيلن اونه دينور لواثه كبى الالواث همزه نك كسريله بر قوريمش نبات ايچره تازه نبات بتورمك معناسنه در
يقال الوثت الارض الواثا اذا انبتت الرطب فى اليابس الالوث همزه نك فتحيله سست وسلپوك وصالق
اولان كمسيه دينور يقال رجل الوث اى مسترخ وكوجلو قوتلو زورمند كمسيه دينمكله ضد اولور يقال رجل
الوث اى قوى وبطئ الحركه اولان كمسيه دينور واسانى تكلمده آغر اولان كمسيه دينور كه كلامى طوتغون
طوتغون تكلم ايدر يقال رجل الوث اى البطئ ويقال رجل الوث اى الثقيل اللسان بعض نسخه ده
بلا عاطف البطئ الثقيل اللسان وارد اولمغله ايكيسى بر معنا اولور لكن نسخه اولى اولادر الليث لامك
كسريله بر نبات آديدر واويا به قلب اولنمشدر الليثة كيسه وزننده قرغل صقاله دينور يقال لحية ليثة
اذا كانت قد اختلط شمطها ببياضها اللائث لابس وزننده واللاثى مقلوب اوله رق والليث سيد وزننده
برى برينه صارمشمش اوتلغه دينور يقال نبات لائث ولاث وليث اذا كان قد التف بعضه ببعض ولائث ارسلانه
دينور الالاثة اقامه وزننده بركسه نك يانه بر امانت قومق معناسنه در تقول الثت به مالى اى استودعته اياه
المليث معظم وزننده ششمانلقدن بطئ الحركه اولان كمسيه دينور يقال هو مليث اى بطئ لسمنه اللوثاء
لامك فتحيله شول دائمى يغموره اطلاق اولنور كه نباتلرى برى برينك اوزرينه ياتروب صارمشدرر اوله يقال
ديمة لوثاء اذا كانت تلوث النبات اى تلف بعضه على بعض اللهثان عطشان وزننده ومراد فيدركه صوسز
ديمكدر اللهثان فتحاتله واللهث فتحتيله واللهاث سماع وزننده صوصه مق معناسنه در يقال لهث الرجل
لهثانا ولهثا ولهاثا من الباب الرابع اذا عطش فهو لهثان اى عطشان اللهاث غراب وزننده صوسزلق
حرارتنه دينور تقول احرقنى اللهاث اى حر العطش وشدت موت معناسنه در وخرما ايراغنك ايچنده اولان
قرمزى قرمزى نقطه لره دينور كه خرده قور بجغز هيئتنده اولور وبو امام فراءدن منقولدر لكن قياس
اولان لامك كسريله اولمقدر نقاط وبرام كبى كه نقطه وبرمه نك جمعلريدر بودخى لهثه نك جمعيدر
نقطه وزننده كما سيذكر اللهث مكث وزننده واللهاث لامك ضميله يك صوسزلقدن ياخود تعب
ومحنتدن ياخود يورغنلقدن دلى طشره چقروب كهل كهل صولومق معناسنه در كه كلاب قسمنده كثير الوقوعدر
يقال لهث الرجل او الكلب لهثا ولهاثا من الباب الثالث اذا اخرج لسانه عطشا او تعبا او اعياء الالتهاث افتعال
وزننده بودخى لهث معناسنه در اللهثة جرعه وزننده تعب ومحنت معناسنه اسمدر وصوسزلغه دينور يقال به
لهثة اى عطش وخرما ايراغنده اولان قزل نقطه يه دينور نته كه ذكر اولندى اللهاثى غرابى وزننده بو زنده چوق
قرمزى خاللرى اولان كمسيه يه دينور اللهاث تشديدهايله عمال وزننده خرما ايراغندن قوصره سپتى پيان سپتجى يه
دينور الليث لامك فتحى وياءك سكونيله ارسلانه دينور وبر نوع اورمجكه دينور كه خرده اولور وصيحرايوب سينك
صيد ايدر وبغايت فصيح ومتكلم وبليغ آدمه اطلاق اولنور كه ضرب لسانه مالك اولوب محاوره ومجادله ده بى همتا اوله
يقال هو ليث اى لسن بليغ وليث بر قبيله پدرينك اسميدر كه ابن بكر بن عبدمناة اوله جقدر وليث عفر بن حرف راء
بابنده مذكوردر اللايث لابس وزننده بودخى ارسلانه دينور الليث لامك كسريله سر بن ايله مكه ميانده
بر موضعدر آنده بر وقعه اولمغله يوم الليث معروفدر وليث الليث كلمه سندن جمع اولور والليث ايضا وزننده دلير وبهادره
دينور اصل ليث ماده سى زور وقوت معناسنه موضوعدر التليث تفعل وزننده بركسه ارسلان هواسنده يعنى
ارسلان كبى شهامتلو وعصبيتلو اولمق معناسنه دركه ارسلان كوكللو اولمق تعبير اولنور يقال تليث الرجل اذا صار
ليثى الهوى التليث تفعيل وزننده تليث معناسنه در يقال ليث الرجل وليث على بناء المفعول بمعنى تليث المليث

منبر وزننده یاوز و شدید و زورمند کمسیه دینور الملیث معظم وزننده سموز اولوب رام ومذلل اولان حیوانه
دینور الملیث عصیفر وزننده تنومند اولوب تویلری پك چوق اولان دوه‌یه دینور اللیثة لامك فتحیله قوی
وشدید اولان دوه‌لره دینور یقال ابل لیثة ای شدیدة قویة فصل المیم متوث میمك فتحی وتای فوقیة
مشدده‌نك ضمیله سفود وزننده واسط ایله اهواز بیننده برقلعه آدیدر المث میمك فتحی وثای مثلثه‌نك تشدیدیله طلومدن
یاغ صزمق معناسنه‌در یقال مث النحی مثا من الباب الاول اذا رشح مافیه ومندیل ومقرمه مقوله‌سنه ال سیلمك
معناسنه‌در یقال مث یده اذا مسحها بمندیل ونحوه ویغه یاغلو نسنه بیلاشدرمق معناسنه‌در که طعام اکل ایدرکن
اولور یقال مث الشارب اذا اطعمه دسما مؤلف تفسیرده اشراب نزاکت ایلمشدر شاربدن مراد بیقدر ویاره‌نك چرکنی
کیدرمك معناسنه‌در یقال مث الجرح اذا نقی عنه غثیثته الممثة زلزاله وزننده بودخی طلومدن یاغ صزمق معناسنه‌در
یقال ممث النحی اذا رشح وفتیلی کرکی کبی یاغه بولامق معناسنه‌در یقال ممث الفتیلة اذا اشبعها بالدهن وقارشدرمق
معناسنه‌در یقال ممث امرهم اذا خلطه وبرنسنه‌یی ارغلامق معناسنه‌در یقال ممث الشیء اذا تعتعه وحرکه
وصویه طالدرمق معناسنه‌در یقال ممثه اذا غطه فی الماء وبرمقدارجه دینکلندرمك معناسنه‌در لثلثه کبی تقول
ممثوا بنا علی صیغة الامر ای لثلثوا المماث میمك کسریله ممث فعلندن بودخی مصدردر معنای مذکورلرده مشترکدر
ومیمك فتحیله اول معنالردن اسمدر المرث حرث وزننده برنسنه‌یی یومشبوب یاخود طراوتلنمك ایچون صویه
اصلاتمق معناسنه‌در یقال مرث التمر مرثا من الباب الاول اذا مرسه وچوجق پرمغنی آغزنده کوه‌لیوب چینمك
معناسنه‌در یقال مرث الصبی اصبعه اذا لاکها واورمق معناسنه‌در یقال مرث الرجل الرجل اذا ضربه وبرنسنه‌یی
آغزده صوروب امك معناسنه‌در یقال مرث الصبی الودع مرثا من الباب الاول والثانی اذا مصه ودع کوز بونجغنه
دینور ویومشمق معناسنه‌در یقال مرث الشیء اذا لینه وادویه مقوله‌سنی صویه اصلاتمق معناسنه‌در یقال مرث الدواء
فی الماء اذا انقعه وقوزی‌یی یاغلو ال ایله صغابوب اوخشامق سبیله بدرایحه پیدا ایلدیکندن اناسی آکامیل وحنین
ایلیوب متنفر اولمق معناسنه‌در یقال مرث السخلة اذا نالها بسهك فلم ترأمها امها لذلك اصل معنا قوزی‌یه زفیر
بیلاشدرمقدر اناسنك نفرتی تمه‌در التمریث تفعیل وزننده مرث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال مرث السخلة تمریثا
بمعنی مرثها وتمریث برنسنه‌یی ریزه ریزه ایلمك معناسنه‌در یقال مرث الثرید اذا فتته شارح غین معجمه ایله التغثیث نسخه‌سنی
استحسان ایلمشدر الممرث منبر وزننده خصومتده بانده صبور ومتثبت ومتین اولان کمسیه دینور وحلیم ومتانی
آدمه دینور والحلیم کلمه‌سنده واو ساقط اولان نسخه غلطدر المرث کتف وزننده ممرث معناسنه‌در یقال هو ممرث
ومرث ای الصبور علی الخصام ویقال ممرث ومرث ای الحلیم المرث فتحتینله برکسه ممرث اولمق معناسنه‌در یقال
مرث الرجل مرثا من الباب الرابع اذا صار ممرثا الممرثة معظمه وزننده چسنتی کبی ضعیف یغمور اصابت ایلمش
یره اطلاق اولنور یقال ارض ممرثة اذا کانت اصابها مطر ضعیف المغث میمك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله مرث
معناسنه‌در که برنسنه‌یی تازه‌لنمك ایچون صویه قومق معناسنه‌در یقال مغث التمر مغثا من الباب الاول اذا مرثه ویابجه
اورمق معناسنه‌در یقال مغثه اذا ضربه خفیفا وبرکسه‌نك عرض وناموسنی دیللیوب هتك ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مغث فلانا اذا هتك عرضه ومضغه ومغث شر وقتال معناسنه‌در یقال بینهم مغث ای شر وقتال بونك
جمعی مغاث کلور میمك کسریله ومغث صویه غرق ایلمك معناسنه‌در یقال مغثه فی الماء اذا غرقه وعبث معناسنه‌در که
ذکر اولندی یقال مغثه اذا عبثه ای خلطه المغث کتف وزننده کورش طوتمقده پهلوان اولان کمسیه دینور یقال
فلان مغث ای مصارع شدید الممغوث محموم کمسیه دینور یقال هو ممغوث ای محموم وشدتلو یغمور اصابتیله
یره یاتمش اوتلغه دینور پس مغث حماطوتمق وشدتلو یغمور اوتلغی یره یصلامق معناسنه اولور المغیث میمك فتحیله
ممغوث ایله معنای اخیرده مرادفدر ماغث وارث وزننده عتیبة بن الحارث نام کمسه‌نك لقبیدر المغاث میمك کسریله
والمماغثة مفاعله وزننده مخاصمه ومجادله ایلمك معناسنه‌در یقال ماغثه مماغثة ومغاثا اذا حاکه وخاصمه مغاث
غراب وزننده برشجر آدیدر که کوکندن ایکی قیراطی مقوی وصبه‌لدر عند البعض مغاث یبان ناری کوکیدر المکث
میمك حرکات ثلاثی وکافك سکونیله وکافك فتحیله والمکثی خصیصی وزننده والمکیثاء الفك
مدیله والمکوث والمکثان میملرك ضمیله بریرده اکلنوب طورمق معناسنه‌در یقال مکث الرجل
ومکث من الباب الاول والخامس اذا لبث مؤلفك بصائرده بیاننه کوره انتظاره مقرون لبث وآرام
معناسنه موضوعدر ووجه مصرود اوزره سکز مصدر اولور ومزهرده ضمتیله مکث لفظنی زیاده ایلمکله
طقوز مصدر اولور التمکث تفعل وزننده بودخی اکلنوب طورمق معناسنه‌در یقال تمکث الرجل اذا تلبث

وبرنسنه‌یه منتظر اولوب بکلمك معناسنه‌در یقال تمکث الرجل اذا تلوم المکیث امین وزننده وقار وتمکین صاحبی آدمه
دینور یقال رجل مکیث ای رزین ومکیث اصحابدن رافع ایله جندب نام ذاتلرك پدرلری اسمیدر کذلك جناب نام محدثك
پدری وحارث بن رافع نام محدثك جدی اسمیدر الملث میمك فتحی ولامك سکونیله برکسه‌یی طبعنه موافق خوش آمدی
لطف خطاب وچرب جواب ایله خوشدل ایلمك معناسنه‌در یقال ملثه ملثا من الباب الاول اذا طیب نفسه بکلام
والجاز ووفاسنه قصد ایلمیه‌رك دفع کونه یاخود استعمال ایچون برکمسیه برنسنه وعد ایلمك معناسنه‌در کار زمان
مواعیدی کبی یقال ملثه اذا وعده بلا نیة الوفاء وکیجه هنوز قرا کولغه بشلق معناسنه‌در که صولو قرارمق تعبیر
اولنور وبونده فتحتینله ده لغتدر ونه نقول اتیته ملث الظلام وملثه ای حین اختلط الظلام ویابجه اورمق معناسنه‌در
یقال ملث فلانا اذا ضربه خفیفا وسکرتمکدن ضعیف وفرومانده اولمق معناسنه‌در یقال ملث الارنب اذا ضعف
عن الجری الملثة جرعه وزننده بودخی کیجه هنوز قرارمغه بشلق حالتنه دینور الملث میمك کسریله جماعدن
طویمز اولان کمسیه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وامرأة ملث ای لایشبع عن الجماع المماثلة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمك معناسنه‌در یقال ماثله اذا داهنه وبرکسه ایله ملاعبه ایلمك معناسنه‌در یقال ماثله اذا لاعبه
ملث میمك ضمی ولام مشدده‌نك کسریله عراقده برقریه‌در الموث لوث وزننده والموثان فتحاتله برنسنه‌یه آخر
نسنه قاتمق معناسنه‌در یقال ماث الشیء بالشیء یموث موثا وموثانا اذا خلطه به وبرنسنه‌یی صویه اصلاتمق معناسنه‌در
ازمك ایچون یاخود یومشمق ایچون یقال ماث الشیء اذا اذافه فی الماء الانمیاث انفعال وزننده معنای مزبوردن
مطاوعدر یقال ماثه فانماث انمیاثا المیث لیث وزننده موث معناسنه‌در که آنفا ذکر اولندی یقال ماث الشیء یمیث میثا
بمعنی ماث یموث التمییث تفعیل وزننده میث معناسنه‌در یقال میثه تمییثا بمعنی ماثه الامتیاث افتعال وزننده میث
معناسنه‌در وملایم رفاه ومعیشته نائل اولمق معناسنه‌در یقال امتاث الرجل اذا اصاب لین المعاش وکشکی صو ایله
ازوب ایچمك معناسنه‌در یقال امتاث الاقط اذا مرسه فی الماء وشربه المیثاء میمك فتحیله دوز وملایم یره دینور جمعی
میث کلور میمك کسریله هیف وهیفاء کبی ومیثاء شام دیارنده برموضع آدیدر ذوالمیث میمك کسریله مدینه ترابنده
عقیق نام محلده برموضع آدیدر المیث کبش وزننده یومشق نسنه‌یه دینور یقال شیء میث ای لین التمیث تفعل
وزننده یریغمور سبیله یومشمق معناسنه‌در یقال تمیث الارض اذا امطرت فلانت المستمیث مستعمل وزننده
یمورطه‌نك قبوغی ایچره اولان انجه زاره دینور غرقیء معناسنه ثای فوقیه ایله مستمیت دخی بو معنایه‌در فصل
النون النأث نونك فتحی وهمزه‌نك سکونیله ایراق اولمق معناسنه‌در یقال نأث عنه نأثا من الباب الثالث اذا بعد
ونأث ومنأث که مقعد وزننده مصدر میمی در سعی ایلمك معناسنه‌در یقال نأث الرجل نأثا ومنأثا اذا سعی المنأث
مکرم وزننده ابعاد اولنمش نسنه‌یه دینور مبعد معناسنه پس انأث مصدری اولور اکرام وزننده النبث نبش وزننده
ومرادفیدر که یری ال ایله قازوب نسنه چقرمق معناسنه‌در یقال نبث الارض نبثا من الباب الاول اذا نبش وطارلمق
معناسنه‌در یقال نبث الرجل اذا غضب الانتباث افتعال وزننده نبث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انتبث الارض
بمعنی نبثها وال صونوب برنسنه‌یی آلمق معناسنه‌در یقال انتبث الشیء اذا تناوله واون وقاود ونشاسته مقوله‌سی نسنه
صویه قونمغله چوغالوب آرتمق معناسنه‌در یقال انتبث السویق ونحوه اذا ربی فی الماء وبر اوزره اوتوررکن اثوابنی
صغانوب یوقری چالمق وچرمك معناسنه‌در یقال انتبث الرجل اذا اقلص حالة قعوده النبث فتحتینله اثر ونشانه
دینور جمعی انباث کلور سبب واسباب کبی النبیثة خبیثه وزننده قازیلان قویودن وایرمقدن چقان طپراغه دینور
النبیث خبیث لفظنه تأکیدا اتباع اولور یقال خبیث نبیث ای شریر الانبوثة اضحوکه وزننده صبیان بیننده
برلعب آدیدر برچقوره برنسنه دفن ایدرلر چیقارن سائرینه غالب اولور النث نونك فتحی وثانك تشدیدیله برکلام
وخبری فاش وشایع قلمق معناسنه‌در یقال نث الخبر نثا من الباب الاول والثانی اذا افشاه ویاره‌یی یاغلمق معناسنه‌در
یقال نث الجروح اذا دهنه ونث نم ورطوبت سبیله کوشکلوب صالقیلمش دیواره دینور که وصف اولور وغث
کلمه‌سنه اتباع ومزاوجه اولور یقال کلام غث نث النثاث کتاب وزننده یاره‌یی یاغلیجق یاغه دینور یقال نث
الجروح بالنثاث ای الدهن النثنثة زلزله وزننده چوق ترلر اولمق معناسنه‌در یقال نثنث الرجل اذا عرق کثیرا
ومقرمه ایله ال سیلمك معناسنه‌در یقال نثنث الید اذا مسحها بعض نسخه‌ده بو نث عنواننده مرسومدر وطلوم
صزمق معناسنه‌در یقال نثنث الزق اذا رشح النثیث نونك فتحیله بودخی مصدردر طلوم صزمق معناسنه‌در
یقال نث الزق نثیثا من الباب الثانی اذا رشح النثاث تجار وزننده ناسی دائما فصل وغیبت ایدوب مثالب ومساویلرنی
نشر وافشا ایدن کمسه‌لره دینور نات مفردیدر یقال هم نثاث ای مغتابون المنثة میمك کسری ونونك فتحیله یاره

باعلدقلری یوك پاره سنه دینور النثیئة سفینه وزننده طلومدن وقربه دن صیزان صیزندی یه دینور النجث جمله
بحث وزننده ومرادفیدر یقال نجث عن الامر نجثا من الباب الاول اذا بحث وبرکسنه یه غیرت ویره رك فریاد ایله
مدد خواه اولمق معناسنه در یقال نجث فلان القوم اذا استعواهم واستغاثهم التنجث تفعل وزننده بودخی برنسنه نك
حالندن صوروب اراشدرمق معناسنه در یقال تنجث عنه اذا بحث النجاث شداد وزننده والنجث کتف
وزننده دائما اخبار وحوادث جستجو ایدن کمسنه یه دینور الاستنجاث استخراج معناسنه در یقال استنجث الشیء
اذا استخرجه وبرشیئه تصدی واقبال ایدوب آنك قیدنده اولمق معناسنه در یقال استنجث الشیء اذا تصدی له
الانتجاث افتعال وزننده بودخی استخراج معناسنه در یقال انتجث الشیء اذا استخرجه وسموزلك ظهور ایله بدن
قباروب شیشمك معناسنه در یقال انتجث المعز اذا انتفخ وظهر سمنه النجیثة نبیثه وزننده ومرادفیدر که قویی
وخرق ونهر مقوله سندن اخراج اولنان طپراغه دینور وفاش وشایع اولان قبیح ونالسزا خبره اطلاق اولنور وبرکسنه نك
وسع ومقدرتندن اظهار وافراغ اولنان تاب وطاقته اطلاق اولنور ومنه یقال بلغت نجیثته علی بناء المفعول ای بلغ
مجهوده النجیث امیر وزننده بطیء الحرکه اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع سبزه اسمیدر بونی سابحه ایله تفسیر
ایلمشلردر وکتم واخفا اولنان رازه دینور وهدف معناسنه در که نشان نصب اولنه جق طپراق کومه سندن عبارتدر
تیراندازلر یننده سپد تعبیر اولنور یقال رموا فی النجیث ای الهدف وهو تراب یجمع النجث نونك ضمی وجیمك سکونی
وضمیله زره دینور درع معناسنه وبورکك پرده سنه دینور که یورکی محیط اولان بوفقه زار اوله جقدر غلاف القلب
معناسنه وبرکسنه نك کندی بیت ومنزلنه دینور جمعی انجاث کلور التناجث تفاعل وزننده بری برینك اسرارنی فاش
وشایع قلمق معناسنه در یقال تناجثوا ای تباثوا النعث بعث وزننده ال ایله الملق معناسنه در یقال نعث الشیء نعثا
من الباب الثالث اذا اخذه الانتعاث افتعال وزننده نعث معناسنه در یقال انتعثه بمعنی نعثه الانعاث همزه نك کسریله
اسراف ایلمك معناسنه در یقال انعث فی ماله اذا اسرف وبریره کتمك ایچون یول اسبابنی تجهیز وترتیبه باشلمق
معناسنه در یقال انعث الرجل اذا اخذ فی الجهاز للسیر وبرخصوصده جد وجهد ایلمك معناسنه در یقال
هم فی انعاث ای دأبوا فی امرهم یعنی جدوا واجتهدوا النغث نونك فتحی وغین معجمه نك سکونیله دائمی
وشدید اولان شره دینور یقال اصابه النغث ای الشر الدائم الشدید النفث نونك فتحی وفانك سکونیله تفل معناسندن
اقل اوله رق اوفورمك معناسنه در که بوندن اوفلمك ایله تعبیر اولنور رقیه خوانلرك اوفلمسی کبی که توکرکسز اولور
وتفل آرجه توکرکله توف توف دیو اوفورمکدر که توفلمك تعبیر اولنور یقال نفث الراقی نفثا من الباب الاول والثانی
وهو کالنفخ واقل من التفل نفث الشیطان اشعار وغزلیاته اطلاق اولنور شارح دیر که اشعار اکاذیب قسمندن
اولمغله شیطانه مضافدر لکن مناجات ونعوت شریفه وادعیه جمله سندن معدود در تقول اعوذ بالله من نفث الشیطان
وهو الشعر النفاثات فی العقد ساحره لره اطلاق اولنور ایپی دوکوملیوب اکا افسونله اوفلدکلری ایچون مؤلفك
سواحر ایله تفسیری نفوس یاخود نساء اعتبارینه مبنیدر زیرا اکثری جادولق نسوان کاریدر ومنه قوله تعالی
ومن شر النفاثات فی العقد النفاثة نونك ضمیله مصدورك یعنی ضیق نفسی اولان کمسنه نك اغزندن صولویه رق
اخراج ایلدیکی اوفوره دینور که انکله استراحت ایدر * لابد للمصدور ان ینفث * مثلی بو معنادندر دردناك اولان کمسه
بث شکوا ایلمك معرضنده ضرب اولنور ونفاثه عربدن برجماعتك پدرلری اسمیدر ومسواکك آغزده قالوب
اوفوریلان پارهلرینه دینور که اوفورتی تعبیر اولنور النفیث خبیث وزننده یاره دن فشقروب چقان قانه اطلاق اولنور
یقال دم نفیث اذا کان نفثه الجرح انافث همزه نك فتحیله یمنده برموضع آدیدر النقث نونك فتحی وقافك سکونیله
برایشده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل فی الامر اوفی السیر نقثا من الباب الاول اذا اسرع وبرکسنه یی
سوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه در یقال نقث فلانا بالکلام ای اذاه به وپك خلط کلام ایلمك معناسنه در یقال نقث
حدیثه اذا خلطه کخلط الطعام وکمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال نقث العظم اذا استخرج مخه ومدفون
اولان شیء استخراج ایچون طپراغی قازمق معناسنه در وبو حقیقی ومعنوی اولور که برماده مستوره یی خارجه
چقروب بیلمك ایچون اشه لیوب ایچ یوزینی اراشدرمقدن عبارتدر یقال نقث الشیء اذا حفر عنه التنقیث تفعیل
وزننده والانتقاث افتعال وزننده بونلرده سرعت ایلمك معناسنه در یقال نقث الرجل تنقیثا وانتقث انتقاثا
اذا اسرع وانتقاث کمکدن ایلك چقرمق معناسنه در یقال انتقث العظم اذا استخرج مخه ومدفونی استخراج ایچون
طپراغی قازمق معناسنه در کرك حقیقی وکرك معنوی اولسون نته که انفاذ کر اولندی یقال انتقث الشیء اذا حفر عنه النقاث
قطام وزننده دیشی صیرتلان اسمیدر التنقث تفعل وزننده برکسنه دن کندی طرفنه میل ومهر ومحبت ایستمك

معناسنه در یقال تنقث الرجل المرأة اذا استمالها واستعطفها مترجم دیر که تفعل بابی استفعال کبی طلب ایچون دخی کلور
نته که شافیه اوائلنده مصرحدر زیرا برنسنه نك طلبی البته صوری ومعنوی تکلفی متضمندر النکث نونك کسریله
تکرار اکیروب ایپ ایلمك ایچون اسکی کلیملرك وپلاسلرك بوزیلوب چوزیلان بوزنتیسنه وچوزنتیسنه دینور نته که
مصاحك وسائر امهاتك بیانلرینه کوره ده نکث اول بوزیلوب چوزیلن کلیمك وپلاسك اسمیدر که بوزوتی تعبیر اولنور
پس مؤلفك تفسیری علی العاده مسامحه یه محمولدر نته که دیباجه شرحنده اشارت اولندی پس مؤلفك ان تنقض
اخلاق الاکسیة قولی الاخلاق المنقوضة سبکنده در بونك جمعی انکاث کلور نته که قریبا وحبل انکاث عبارهسیله
مؤلف دخی رسم ایلمشدر ونکث بشیر نام شاعرك پدری اسمیدر النکث مکث وزننده برنسنه یی بوزمق واوزمك
معناسنه در ایپك قاتلرنی چوزوب بوزمق وتسبیحی اوزمك کبی یقال نکث العهد والحبل نکثا من الباب الاول
والثانی اذا انقضه ومسواکك باشی طاغلمق معناسنه در یقال نکث السواك اذا تشعث رأسه الانتکاث افتعال وزننده
اوزلمك وبوزلمق معناسنه در یقال نکث الحبل فانتکث ای انتقض وبرایشدن فراغتله برآخر ایشه منصرف اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال انتکث فلان من حاجة الی اخری اذا انصرف النکیثة خبیثة وزننده نفس ناطقه یه
اطلاق اولنور یقال هو شدید النکیثة ای النفس ووعد وکلام وعهد مقوله سنده اولان خلف وخلاف حالتنه
اطلاق اولنور یقال قال قولا لانکیثة فیه ای لاخلف وطاقت ومقدورك نهایتنه اطلاق اولنور یقال صرف فیه
نکیثته ای اقصی مجهوده اصل نکیثه اوزیلوب بوزیلان نسنه یه دیمکله معانیء مزبوره بوندن مأخوذدر
ونکیثه شول خطهء صعبه یه یعنی امر عظیم ومشکله اطلاق اولنور که معاهد اولان جماعت اول بابده عهد
ویمانلرنی نکث ونقض ایده لر اوله لر یقال وقعوا فی النکیثة ای فی الخطة الصعبة التی تناکثوا فیها العهود ونکیثه
طبیعت وسجیته اطلاق اولنور وزور وقوت معناسنه استعمال اولنور الانکاث همزه نك فتحیله ذکر اولنان نکث
لفظندن که نونك کسریله در جمعدر اوزلمش وچوزیلوب بوزلمش نسنه یه دینور ومنه یقال حبل انکاث ای منکوث
وبوثوب اخلاق وحبل ارمام قبیلندندر النکاث غراب وزننده برکونه سیوجه لردر که دوه قسمنك آغزلرنده
ظهور ایدر النکاثة ثمامه وزننده مسواکك اغزده قلان پاره لرینه دینور وایپك چوزیلوب بوزلمش قاتنه وتلنه دینور
المنکث اسم فاعل بنیه سیله سموز ایکن آرقلنمش انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل وبعیر منکث ای مهزول
بعد سمن التناکث تفاعل وزننده بینلرنده اولان عهد ویمانی اوزشمك معناسنه در یقال تناکثوا عهودهم
اذا تناقضوها فصل الواو الورث واوك کسریله والوراثة کتابه وزننده والارث همزه نك کسریله که
اصلی ورث ایدی والرثة عده وزننده وفات ایدن کمسه نك مال متروکنه وارث اولوب آلمق معناسنه در یقال ورث
اباه یرثه کعده ورثا ووراثة وارثا ورثة من الباب السادس اصل وراثه برکسنه دن آخر کمسنه یه عقد وعقد مجراسنه جاری
اولان معامله سز مال وقنیه انتقالنه موضوع اولوب بعده میتدن انتقال ایلمکده استعمال غالب اولمشدر واول ترکه
موروثه یه میراث دینور که اصلی موراث ایدی وارث وراثته کویا که آلتدر وارث دینور همزه نك کسریله مصدر
اولدیغی کبی وتراث دینور تانك ضمیله اصلی وراث ایدی الایراث همزه نك کسریله میت برکسنه یه مالنی ترکله
وارث قلمق معناسنه در یقال اورثه ابوه ای جعله من ورثته مؤلفك تفسیرینه کوره همزه صیرورت ایچون اولور
امهات سائره نك بیانلرینه کوره متعدی اولور یقال اورثه ابوه مالا اذا جعله له میراثا التوریث تفعیل وزننده ایراث
معناسنه در یقال ورثه ابوه توریثا بمعنی اورثه وتوریث آتشی علولنمك ایچون اوچرمك معناسنه در تأریث کبی یقال
ورث النار اذا حرکها لتشتعل الوارث جمیع موجودات فنایه منقلب اولدقدنصکره باقی ودائم اولان مالك الملك عز
شانه حضرتلرینك اسماء صفاتیه سندندر والله الوارث الباقی بعد فناء الخلق وماجاء فی الدعاء النبوی اللهم امتعنی بسمعی
وبصری واجعله الوارث منی ای ابقه معی حتی اموت یعنی الهی بنی سمع وبصر ایله متمتع ومنتفع ایدوب وآنلردن هر برینی
یاخود امتاعی بن عازم جانب بقا اولنجه قدر صحیح وسالم اوله رق ابقا قیل ونهایه ده واجعلهما عبارتیله ده ورودی مرسومدر
الورثة فتحاتله وارثك جمعیدر ورثان سکران وزننده برموضعدر الورث تحرث وزننده تروتازه اولان شیئه دینور
یقال شیء ورث ای طری بنو الورثة واوك کسریله عربدن بر بطن در والده لرینه منسوبلردر الوطث واوك فتحی
وطانك سکونیله ایاقله یره محکم اورمق معناسنه در یقال وطث علی الارض وطثا من الباب الثانی اذا ضرب بها بارجل شدیدا
الوعث بعث وزننده شول دوز ویومشق یره دینور که نه صاقی قوم ونه طپراق اولوب ایکیسندن مرکب اولمغله ایاق
باتوب کومیلور اولدیغندن یوریمك پك دشوار اوله ومشقتلو صرب یوله دینور وقیزیلوب اوفانمش کبکه دینور وآرقلق
هزال معناسنه در الوعث کتف وزننده والموعث معظم وزننده بونلرده کوچ وصرب یوله دینور ووعث

ووعوثه واوك ضميله يول صرپ اولمق معناسنه در يقال وعث الطريق ووعث وعثا ووعوثة من الباب الرابع والخامس
اذا تعسر سلوكه الايعاث ايجاب وزننده وعث ديدكلرى ذكر اولنان مكانه ياخود صرپ يوله دوشمك معناسنه در
يقال اوعث الرجل اذا وقع فى الوعث واسراف ايلمك معناسنه در يقال اوعث فلان اذا اسرف فى المال الوعث
فتحتيله بدندن برعضو شكست اولمق معناسنه در يقال وعثت يده وعثا من الباب الرابع اذا انكسرت التوعيث
تفعيل وزننده بركسه يى وجهه سندن صرف ومنع ايلمك معناسنه در يقال وعث فلانا اذا صرفه وحبسه الوعثاء
واوك فتحيله زحمت و مشقت معناسنه در فى الاصل رملة وعثاء وطريق وعثاء ديرلر كه شاقه معناسنه در بعده مطلقا
مشقتده استعمال اولندى ومنه قول النبى عليه السلام اللهم انى اعوذ بك من وعثاء السفر اى من شدته ومشقته
الموعوث ناقص الحسب اولان كمسه يه اطلاق اولنور وعث عضودن مأخوذدر يقال رجل موعوث اذا كان ناقص
الحسب الوعثة واوك فتحى وعينك سكونيله سموز خاتونه اطلاق اولنور ذكر اولنان بومشقيه تشبيه اولنمشدر
يقال امرأة وعثة اى سمينة الوكاث كتاب وزننده والوكاث غراب وزننده تيزالدن مستعجل و ماحضر اولان
طعامه دينور يقال اطعمنا الوكاث والوكاث اى مايستعجل به من الغداء الاستيكاث طعام مذكوردن اكل ايلمك
معناسنه در تقول استوكثنا اى اكلنا من الوكاث الولث واوك فتحى ولامك سكونيله چسنتى كبى آزجه يغموره دينور ومحكم
ومؤكد اولميان عهده و پيمانه دينور يقال بينهم ولث من عهد اى شىء منه لبس بأكيد وتكنه ده قلان خير بقيه سنه دينور
وقربه وچناق مقوله سنده قلان صو بقيه سنه دينور كذلك قابده قلان نبيذ فضله سنه دينور وسست وضعيف وعده
دينور و بومعناده مصدر اولور تقول ولثت له ولثا اى وعدته عدة ضعيفة وكوز اغريسنك كوزده قلان اثر و نشانه سنه
دينور وتوجيه معناسنه در كه مالك مملوكنه انت حر بعد موتى ديمك يعنى موتنه معلقا آزاد ايلمكدن عبارتدر تدبير
كبى وبو عتق ضعيف اولمغله ولث اطلاق اولنمشدر لكن مؤلف توجيه ماده سنده معناى مزبوردن ساكت اولمشدر
الوالث وارث وزننده متصل ودائمى اولان شره اطلاق اولنور بقيه معناسندن مأخوذدر يقال شر والث اى دائم
ودين ثقيله اطلاق اولنور يقال دين والث اى مثقل الوهث وعد وزننده برايشه جد واصرار ايله توغل ايلمك
معناسنه در يقال وهث فى الشىء وهثا وهثه من الباب الثانى اذا انهمك فيه و برنسنه يى اياقله محكم چكنمك معناسنه در يقال
وهث الشىء اذا وطئه شديدا التوهث تفعل وزننده برايشده دورادور حركتله مبالغه وامعان ايلمك معناسنه در يقال
توهث فى الامر اذا امعن فصـــــل الهاء الهنبثة هانك وباى موحده نك فتحيله امر شديد وماده صعبه معناسنه در
اصول سائره ده برايش كوجلوب شدت بولمق ايله مفسردر كه مصدردر و كلام مختلط اولمغه دينور هبراثان هانك فتحيله
ايرانده دهستان قضاسنده برقريه در الهثهثة زلزله وزننده قارش مورش اولمق معناسنه در يقال هثهث الشى
اذا اختلط وظلم وستم ايلمك معناسنه در يقال هثهث الوالى اذا ظلم و برنسنه يى سرعتله ارسال ايلمك معناسنه در يقال هثهثت
السحابة بقطرها اذا ارسلته بسرعة و برشيئى اياقله پك بصوب چكنمك معناسنه در يقال هثهثه اذا وطئه شديدا
الهثهاث حثحاث وزننده چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس هثهاث اى سريع و قارشيق نسنديه
دينور يقال شىء هثهاث اى مختلط وطپراغى چوق اولان فضا ومكانه دينور يقال بلد هثهاث اذا كان كثير التراب
ويلانجى دروغى كمسه يه دينور يقال رجل هثهاث اى كذاب الهثاث شداد وزننده بودخى يلانجى يه دينور الهث
هانك فتحى وثانك تشديديله يلان سويلمك معناسنه در يقال هث الرجل هثا من الباب الاول اذا كذب الهرث
هانك كسريله اسكى جامه يه دينور ثوب خلق معناسنه هرث هانك ضميله واسط قضاسنده برقريه آديدر
الهلثى سكرى وزننده والهلثاء صحراء وزننده والهلثاءة هايله و بوايكى اخيرده هانك كسريله ده جائزدر والهلثة
زمره وزننده شول مجتمع كروه انسانى يه دينور كه برماده ضمننده غريو وفرياد و آوازلرى پرده بيرون اوله الهلاث غراب
وزننده بعض وقتده انسانه عارض اولان سستلك وكوشكلك وقيرقلق حالتنه دينور الهلثاة هانك فتحى وكسرى
وثاى مفتوحه ايله هلاث معناسنه در تقول اخذنى هلاث وهلثاة اى استرخاء يعترى الانسان هلثى سكرى وزننده
بصره ده برموضعدر مؤلف صحاحده مرسوم اولان هلبوث كلمه سنى كه فردوس وزننده در ترك ايلمشدر چوليه
واحمق و مغشوش كمسه يه دينور الهوثة روثه وزننده صوسز لغه دينور عطشه معناسنه در الهيث ميل وزننده
والهيثان فتحاتله بركمسه جزئى بجه نسنه ويرمك معناسنه در يقال هاث له يهيث هيثا وهيثانا اذا اعطاه شيئا يسيرا ودپرنمك
معناسنه در يقال هاث الشىء اذا تحرك وحاجت واقتضا قدر ماله دسترس اولمق معناسنه در يقال هاث من المال اذا اصاب
منه حاجته ومالى افساد ايلمك معناسنه در يقال هاث فى المال اذا افسد فيه و وير يلجك نسنه يى وزن وكيل و تقدير
ايلميوب بطريق آثار كبى عن جراف ويرمك معناسنه در يقال هاث له اذا حثى فى الاعطاء التهيث تفعل وزننده مطلقا

ويرمك معناسنه در يقال تهيث له شيئا اذا اعطاه الاستهاثة چوقسنمق معناسنه در يقال استهاث ما اعطاه اذا استكثره
وبرنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال استهاث المال اذا افسده الهيثة هيئه وزننده جماعت انسانى يه دينور
المهايثة مفاعله وزننده كثرت خصوصنده بركمسه ايله مجادله ايلمك معناسنه در كه برى برينه مثلا كثرت مال
وكثرت اتباع خصوصنده منازعه ايلمكدن عبارتدر كرك قالى وكرك حالى اولسون يقال هايثه اذا كاثره
المهايث اسم فاعل بنيه سيله دائما برنسنه دن چوق اخذ ايدر اولان كمسه يه دينور يقال رجل مهايث
اى كثير الاخذ فصـــــل الياء يافث قابله صاحب وزننده ابن نوح عليه السلام دركه ترك طائفه سنك
ويأجوج ومأجوج قوملرينك پدرلريدر آنك نسلندن منشعب اولمشلردر ايافث آثارب وزننده يمنده برموضع آديدر

باب الجيم

معلوم اوله كه گاه اولور كه جيم مفرده ياى مشدده و مخففه دن بدل اولور مثلا فقيمى وحجى كلمه لرنده فقيمج وحجج ديرلر
مترجم ديركه لغت مزبوره حنظله قبيله سى لغتيدركه يايى جيمه ابدال ايدرلر مثلا تميمى يرنده تميمج ديرلرتنه كه ابوعمردن
منقولدركه حنظله دن برآدمه سن نه قبيله دنسن ديو سؤال ايلدم من فقيمج ديدى كه فقيمى اوله جقدر انلرك
قنقيسندنسن ديدم من مرج ديديكه مرى اوله جقدرتنه كه اشبو * يارب ان كنت قبلت حجتج * فلا يزال ساجح يأتيك بج
بيتنده كذلك * خالى عويف وابو علج * المطعمان اللحم بالعشج * وبالغداة كسر البرنج * مصراعلرنده واقعدر بحجج
حجتى وبج بى وابو علج ابو على وبالعشج بالعشى والبرنج برنى مقامنده در وبرنى برنوع خرما اسميدر كذلك قضاعه قبيله سى
عينله ياء جمع اولسه يايى جيمه ابدال ايدرلر مثلا هذا الراعى خرج معى ديجك يرده هذا الراعج خرج معج ديرلر عجعجة
قضاعيه بين العرب متداوللدرتنه كه عنعنة قيس وتميم كه اوللرده واقع اولان همزه يى عينه ابدال ايدوب انك واسلم
يرلرنده عنك وعسلم ديرلر كذلك كشكشة ربيعه ومضردركه كاف خطاب مؤنثدن صكره شين معجمه ايراد ايدوب مثلا
رأيتكش ومررت بكش ديرلر فصـــــل الهمزه الابج ابد وزننده ومرادفيدر كه دهر ودائم معنالرينه در تقول
لا افعله ابج الاباج اى ابدا الاجيج همزه نك فتحى وجيمك كسريله آتش علولنمك معناسنه در يقال اجت النار اجيجا
من الباب الاول اذا تلهبت التأجج تفعل وزننده آتش كندى طوتشوب علولنمك معناسنه در يقال تأججت
النار اذا تلهبت وتأجج تأجيج كلمه سنه مطاوع اولور كاسيذكر التأجيج تفعيل وزننده آتشى علولندرمك
معناسنه در تقول اججت النار تأجيجا فتأججت اى الهبتها فتلهبت الائتجاج افتعال وزننده تأجج كبى بودخى
مطاوعدر وتأجج و ائتجاج كوندز بغايت اسى اولمق معناسنه استعمال اولنور التآج تجاب وزننده كه تفاعلدر
تأجج معناسنه در يقال تآج النهار وائتج وتأجج اذا اشتد حره الاج همزه نك فتحى وجيمك تشديديله دوه قوشى
قنادلرى كورلبوب خشليه رق سكرتمك معناسنه در كه مجازدر كويا كه آتش علوى كبى كورليه رك سكردوب
كتمسى باعث تشبيهدر يقال اج الظليم اجا من الباب الثانى والاول اذا عدا وله حفيف ودشمن اوزره آتش علوى
كبى حمله وهجوم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اج الرجل بفك الادغام من الباب الثالث اذا حمل على العدو
شارح ديركه تضعيفله ده وارددر وغير قياس اوزره باب ثالثدن ورود ايتمشدر الاجة همزه نك فتحيله قارشقلق
اختلاط معناسنه دركه مراد اختلاط ناسدر كه كورلتويى موجب اولور يقال وقع القوم فى اجة اى فى اختلاط
وتقول سمعت اجة القوم اى حفيف اختلاطهم واضطرابهم واجه زياده سيله اسيلك حالتنه دينور شدت حر معناسنه
الاجاج همزه نك ضميله طعمنده آجيلقله طوزلولق اولان صويه دينور دكز صويى كبى شوراب وتلخاب معناسنه
لسانى ياقد يغيچون اطلاق اولنمشدر يقال ماء اجاج اى ملح مر الاجوج قعود وزننده صو اجاج اولمق
معناسنه در يقال اج الماء اجوجا من الباب الاول اذا صار اجاجا الايجاج ايجاب وزننده صويى اجاج ايلمك
معناسنه در تقول آججت الماء ايجاجا اى جعلته اجاجا يأجج يسمع وزننده وينصر ويضرب وزننده
مكه مكرمه يه سكز ميل مسافه ده برموضع آديدر اليأجوج يفعول وزننده آتش علوى كبى ياخود دوه قوشى
كبى برى اوته يلوب يوپورر اولان كمسه يه دينور يقال هو يأجوج اى يئج هكذا ذكر اولنان اج كلمه سندن
مأخوذدر و يأجوج ومأجوج كه يافث بن نوح عليه السلام اولادندن ايكى قبيله دريعنى ايكى قبيله نك پدرلرى
اسملريدر ذكر اولنان اج كلمه سندن مأخوذدر يأجوج يفعولدرتنه كه ذكر اولندى ومأجوج مفعولدر كثرت
حركت واضطرابلرى باعث تسميه دربونلر وجه مذكور اوزره مهموزدر ومهموز اعتبار ايلميوب الفله تلفظ ايدنلر
الفلرى زائد اعتبار ايدوب ياجوج يجج وماجوج مجج كلمه لرندن مشتق فاعول اولديغنه ذاهب اولديلر ومنه قوله تعالى
ان يأجوج ومأجوج مفسدون فى الارض الاية وروئبة بن العجاج يايى همزه يه وهمزه يى الفه ابدال له آجوج وماجوج

عنوانیله قرأت ایلدی و ابو معاذ الف ثانیه‌یی میم ابدال ایله مجوج قرأت ایلمشدر که مج الماء لفظندن مأخوذ اولور مؤلف
بونده دخی اقتصار ایلمشدر قالدیکه مهموز اعتبار ایلمیلر یجج و مجج ماده سندن مأخوذدر قولنده مأخذ اولان
یجج ماده سنك معناسی معلوم اولمامشدر و مجج کلمه سی که ظاهرا مسامحه‌در اصل مج اولمقدر که صویی آغزدن طشره
پوسکورمك معناسنه اولمغله قوم مذکورك تفرق و انتشارلرینه مبنی اطلاق اولنمش اولور و بیضاوی مرحومك بیاننه
کوره یأجوج و مأجوج اسم اعجمیلردر غیر منصرف اولدقلرینه مبنی و علی قول عربیلردر وجه مذکور اوزره اج
الظلیم ماده سیندن یفعول و مفعوللردر منع صرفلری هر بری قبیله اسمی اولمغله تعریف و تأنیث سببلرینه مبنیدر
وراغبك بیاننه کوره یأجوج اج الظلیم یاخود اجیج نار ماده سندن و مأجوج موج ماده سندن مأخوذدر کثرت
اضطرابلری حسبیله نار مضطرمه‌یه و میاه متموجه‌یه تشبیه اولنمشلردر لکن موجدن اولدیغی صورتده وزنی
نامعلومدر والحاصل بونلرده وجه مذکور اوزره اختلاف ایلدیلر لکن اغلب اولان بلا همز اسم اعجمی اولمقدر طالوت
وداود وهاروت کبی بعده عربلر همزه ایله تلفظ ایلدیلر الاجوج صبور وزننده مضیء و تابان شیئه اطلاق اولنور
اجیج ناردن مأخوذدر یقال جوهر اجوج ای مضیء نیر الاذج همزه‌نك فتحی و ذال معجمه‌نك سکونیله مشروبی پك
چوق ایچمك معناسنه‌در یقال اذج الرجل اذجا من الباب الاول اذا اکثر من شرب الشراب بوراده شرابدن مراد
مطلق مشروبدر ابذج اجد وزننده خوزستانده بر بلده‌در مؤلف یای تحتیه ایله یذج ماده سنده ایذج اهواز
ناحیه‌لرندن بر بلده‌در دیو ذکر ایلمکله ظاهرا بوراده سهوه محمولدر الارج حرج وزننده والاریج امیر
وزننده والاریجة هایله رایحه طیبه‌یه دینور تقول فغمنی ارج اللطیمة وأریجها وأریجتها ای رایحتها الطیبة
وارج واریج مصدر اولور رایحه طیبه پك قوقمق معناسنه یقال ارج الطیب ارجا واریجا من الباب الرابع
اذا فاح و یقال ارج المکان اذا فاحت منه رایحة طیبة التأریج تفعیل وزننده کسکین رایحه‌لو طیبك
رایحه سنی اطرافه نشر ایدوب قوقمق معناسنه‌در بعده اغرا و تحریش ایله ناسی بری برینه دوشورمك معناسنده
استعمال اولندی یقال أرج بینهم اذا اغراه و حرشه و تأریج اسم اولور عند الکتاب حساب دیوانه متعلق بر نسنه‌در ذکری
آتی اوارجه‌دن مأخوذ و منصر قدرکه اوارجه‌یی ترتیب ایلمکدن عبارتدر الارج هرج وزننده بودخی اغرا و تحریش
معناسنه مستعملدر یقال ارج بینهم ارجا من الباب الاول بمعنی ارج تأریجا الارجان فتحاتله خلقی بری برینه دوشوروب اغرا
وافساد ایدن کسه‌یی اوته‌یلوب یوپورمق معناسنه‌در یقال ارج المغری ارجانا اذا سعی ارجان هیبان وزننده فارس
اولکه‌سنده بر بلده آدیدر الاراج شداد وزننده یلانجی کذاب کسه‌یه اطلاق اولنور و دائما ناسی بری برینه دوشورر
اولان مفسد و مغری شخصه دینور یقال هو اراج ای کذاب و یقال هو اراج بین الناس ای مغر بینهم المؤرج معظم وزننده
ارسلانه دینور المؤرج محدث وزننده ابو فید عمرو بن الحارث السدوسی لقبیدر بکر و تغلب قبیله‌لری بیننه القای
فساد ایله تأریج حرب و قتال ایلدیکی باعث تلقیبدر شارح دیرکه مرقوم نحاة بصرییندندر الاوارجة همزه‌نك فتحی
وراءنك کسریله سلاطین دیوانلرینه متعلق مفردات دفترینه دینور و بو فارسی آواره معربیدرکه ناقل معناسنه‌در
زیرا انجیذخ تعبیر اولنان پراکنده و متفرق دفتردن که ناس اوزره ثابت اولان حساب آنده ثبت و قید اولنور مرقوم
اوارجه تعبیر اولنان دفتر مضبوطه نقل اولنور بعده جریده اخراجاته نقل اولنور و بر مقتضای حساب دیوانی
اوارجه متعدد اولور مترجم دیرکه برهانده آوار لفظی دیوانه متعلق دفتر حساب ایله و آواره هایله دیوانه متعلق پراکنده
مفردات دفتریله بیان اولنمشدر اوارج آواره معربیدر حالا دولت علیه‌ده روزنامه دیدکلری اوله جقدر وانجیذخ
همزه‌نك و ذال معجمه‌نك فتحیله انجیده معربیدرکه فی الاصل متفرق و منقطع معناسنه‌در بعده پراکنده مفردات
دفترینه اطلاق اولنمشدر و ذکر اولنان تاریج تاریك معربیدرکه ابوابی مشتمل مسوده‌یه دینور خلاصه حالا دولت
علیه‌ده دفتردار طرفنده ذمت دفتری و عسکری و علوفه‌خوار و اسهام و وظائف و موقوفات و سائر دفترلر انجیذخ
اوله جقدر و روزنامه و باش محاسبه مقوله‌سنك دفترلری اوارجه اوله جقدر و تاریج هر فرقه‌نك اسامی و وظائفی
مقید مسوده دفتری اوله جقدر تفصیلنی اهل قلم بیلور الازج همزه‌نك و زای معجمه‌نك فتحیله برکونه بنا و عمارت
اسمیدر جمعی آزج کلور همزه‌نك مدیله افعل وزننده و آزاج کلور افعال وزننده و ازجه کلور قیله وزننده اصول
سائره‌ده ازج طولانی یاپلمش بنا ایله مفسردر خان کبی که فارسیده اکا آهنك دیرلر و ماده آتیه بونی مشعردر باب الازج
فتحتینله بغدادده بر محله‌در التأزیج تفعیل وزننده طولانی بنا و عمارت یاپمق معناسنه‌در یقال ازج تأزیجا
اذا بناه و طوله الازوج قعود وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال ازج الرجل وازج ازوجا من الباب الاول
والرابع اذا اسرع و استعانت ایدن کسه‌یه اعانت خصوصنده بطائت ایدوب آغرجه دیرنمك معناسنه‌در تقول ازج عنی

ای تثاقل حین استعنته الازج کتف وزننده مست سرور اولان کسه‌یه دینور که شادمرك درجه سنده فرحناك
اولاندر طغیانه مؤدیدر یقال رجل ازج ای اشر پس مصدری ازج اولور فتحتینله که باب رابعدندر الاسج همزه‌نك
وسینك ضمیله جست و چابك ناقه‌لره دینور بونك اصلی وسج‌در واو همزه‌یه ابدال اولنمشدر مفردی وسوج‌در
صبور وزننده الاشج شین معجمه مشدده‌نك فتحیله زج وزننده کندره یعنی آق کونلکه شبیه بر دارو اسمیدر
ترکیده چادر اوشاغی دیدکلری صمغ اوله جقدر اوشه فارسی معربیدر الاج فتحتینله اسنی اولمق معناسنه‌در یقال
اج الیوم اججا من الباب الرابع اذا حر و صوصه‌مق معناسنه‌در یقال اج البعیر اذا عطش واج اسم اولور پك اسی
و کرمی اولنسنه‌یه دینور یقال صیف اج ای شدید الحر و بو تسمیه بالمصدردر واج بر موضع آدیدر الاج همزه‌نك
فتحی و میمك سکونیله پك یورمك معناسنه‌در یقال اج الرجل اذا سار شدیدا الاوج همزه‌نك فتحی و واوك سکونیله
یوجه‌یه و یوکسکه دینور هبوط مقابلیدر مترجم دیرکه اوج کلمه سی اوك فارسی معربیدر منجمین اصطلاحنده‌در
کواکبك زمینه نهایت بعدی اولان درجه‌دن عبارتدرکه فلك جزؤینك سطح محدبی فلك حامله مماس اولان
نقطه اوله جقدر مقابلنه حضیض دیرلر و مفاتیح علومده اوك لفظ هندیدر بعد ابعد معناسنه‌در بعده منجملر تعریب
ایلدیلر نته که یونانیده افیجیون دینور و بعد اقرب معناسنه اولان حضیضه افریجیون دیرلر ایج همزه‌نك کسریله
فارس دیارنده بر بلده‌در فصل الباء الباج بانك فتحی و همزه‌نك سکونیله برکسه‌یی یاخود بر نسنه‌یی
جهتندن صرف و تحویل ایلمك معناسنه‌در یقال بأجه بأجا من الباب الثالث اذا صرفه و حیقرمق معناسنه‌در یقال
بأج الرجل اذا صاح و بأج درلو ولون و کونه معناسنه‌در جمعی بأجات کلور تقول اجعل البأجات بأجا واحدا ای لونا
وضربا واحدا شارح دیرکه بو معناده بأج باها لفظندن معربدرکه فارسیده الوان اطعمه معناسنه‌در بعده مطلقا
درلو وصنف و کونه معناسنده استعمال اولندی انتهی و بعضا اشبو بأج کلمه سی مهموز اولمز یعنی بعضلر اصلنی
بوج اعتباریله واوی الفه ابدال ایدرلر و بأج عدیل و برابر معناسنه کلور یقال هم فی امر بأج ای سواء قال الشارح
و یقال الناس بأج واحد ای شیء واحد و یقال جعل الکلام بأجا واحدا ای وجها واحدا و فی حدیث عمر رضی الله عنه
لاجعلن الناس بأجا واحدا ای طریقة واحدة و قیاسا واحدا باباج بای موحده ایله هامان وزننده محمد بن
الحسن نام محدثك جدی اسمیدر الابتجاج ثای مثلثه و جیمله اشرباب وزننده وجوده یاخود قلبه کسل و فتور
عارض اولمغله آغرلشوب کوشکلمك معناسنه‌در تقول ابثأججت ابثیجاجا ای استرخیت و ثاقلت البج بانك
فتحی و جیمك تشدیدیله یارمق معناسنه‌در یقال بج القرحة بجا من الباب الاول اذا شقها و مزراغله دورتمك معناسنه‌درکه
مراد نافذ اولیه‌رق دورتمکدر یقال بج فلانا اذا طعنه بالرمح و عربلر اوتلاق طوارلری بوکورلری متوسع اولوب چتلامق
درجه سنده طاولندرسه بج الکلاء الماشیة دیرلر شق معناسندن مأخوذدرکه توسعی دخی متضمندر اساسده و من المجاز
قولهم للماشیة قد بجها الکلاء اذا فتق خواصرها سمنا عبارتیله مرسومدر المبججة محججة وزننده ابتجاجدن
اسم مفعول یاخود اسم فاعلدر چوق چایر اوتلامغله بوکورلری یارلمق درجه سنده وسعتلنمش ماشیه‌یه دینور یقال
ابتجت الماشیة وهی مبتجة الابج اجح وزننده کوزینك شقی واسع اولان کشی‌یه دینور یقال رجل ابج العین
اذا اتسع شقها البجة بانك فتحیله برکونه سیوجه‌درکه کوزده عارض اولور و بجه بر بتك آدیدرکه مشرکلر پرستش
ایدرلر ایدی و بجه دم الفصید اسمیدر که جاهلیتده دوه‌نك طمرندن فصد و قانی بغرسقلر ایچره حفظ ایدوب
قتلق هنکامنده پشوروب تغدی و مهمانلره اطعام ایدرلر ایدی ذکر اولنان شق معناسندن مأخوذدر و منه الحدیث
اخرجوا صدقاتکم فان الله قد اراحکم من الجبهة والسجة والبجة بوراده جبهه‌دن مراد مذلتدر و سجه بر صنم آدیدر
بجانه رمانه وزننده اندلس اولکه سنده بر بلده‌در امام نسائی اصحابندن مسعود بن علی البجانی اورادندر البخ
بانك ضمیله قوش یاورینه دینور فرخ الطائر معناسنه و زهیر بن جناب نام کسه‌نك قلیجی اسمیدر بج بانك فتحیله
بر رجل اسمیدر البجباج والبجباجة بانك فتحیله شول ملحم کسه‌یه دینور که سمیزلکندن یورورکن اتلری دترهیوب
مضطرب اوله و بجباج اری و بیوك یغنه و خرمنه دینور یقال رمل بجباج ای مجتمع ضخم و بجباجة الحق و یکشاق
و بوش بوغاز آدم مولوزینه دینور یقال رجل بجباجة ای ردیء مهذار البجبجة زلزله وزننده بجی بجی دیو چوجغی
اوخشایوب اوتمق معناسنه‌در مؤلف بونی شیء یفعل عند مناغاة الصبی عبارتیله بیان ایلمکله مسامحه
واقتصار ایلمشدر زمخشری مقدمة الادبده بجبج الصبی بنواخت کودك را عبارتیله رسم ایلمکله مصدر اولدیغی
مصرحدر البجج ضمتینله یاریلوب چتلامش باغ طولملرینه دینور زقاق مشققة معناسنه ظاهرا مفردی
ابج‌در المباجة مفاعله وزننده قرن و همتاسیله میدانه چقوب مزراغله اوغراشوب صواشمق معناسنه‌در

طمن رمح معناسندن مأخوذ در تقول باجند مباجة فبجبجة ای بارزته فغلبته پس بو باب مغالبه دندر
التبجیج ترزل وزننده برکسه شیشمان اولمغله کوده سنك اتی صالنق وسولپك اولمق معناسنه در یقال تبجبج لحمه اذا کثر
واسترخی البجابج علابط وزننده شیشمان کسیه دینور یقال رجل بجابج ای بادن منتفخ بجبج هدهد وزننده
اسامیدندر بجبج بن خداش که مغربیدر محدثیندندر البحزج حای مهمله وزای معجمه ایله جعفر وزننده بوزاغی یه
دینور شارح دیر که بیان اکوزینك بوزاغیسی اوله جقدر دیشیسنه بحزجه دینور و بحزج قارنی بیوك بودور کشی یه
دینور وکنج دومه یه دینور المبحزج مدحرج وزننده شول قیامش صویه دینور که نهایت درجه ده اسی اوله البخدجة
خای معجمه ایله دحرجه وزننده آپشی آچه رق یورمك معناسنه در یقال بخدج فی المشی ای بتفحج و یفرحج البخدج
جعفر وزننده شیشمان انسان وحیوانه دینور یقال بکر بخدج ای سمین منتفخ و بخدج بر رجل آدیدر الابدوج
اسلوب وزننده اکر قلتاغنك ایکی طرفلو تکلتوکچه سنه دینور ابدوده فارسی معربیدر البذج بانك وذال معجمه نك فتحیله
بر یاشنده قوزی یه دینور که طوقلی تعبیر اولنور عتود معز کیبدر که بر یللق اوغلاق در چپش تعبیر اولنور جمعی بذجان
کلور بانك کسریله البادروج ذال معجمه نك فتحیله بقلهٔ معروفه اسمیدر که تره خراسانی دیدکلری نباتدر فسلکن
انواعندندر تقویت قلب خصوصنده بعدیل وطبیعتی قابض لکن فضلاته مصادف اولورسه مسهلدر و بو بادروك
معربیدر البرج بانك ضمیله رکن معناسنه در که بر نسنه نك قوی ومحکم اولان جانبیدر یقال له برج قوی ای رکن
وحصن معناسنه در که طابیه وقله وشانص و بلانقه وحصار مقوله سی تحصن ایده جك محللردن عبارتدر یقال
النادالی برج ای حصن و بروج فلکیه نك مفردیدر که هر بر نه برج تعبیر اولنور مؤلف بصائرده قصر ایله یعنی کوشك ایله
تفسیر ایدوب ومعانیء آتیه آندن مأخوذ اولمق اوزره رسم ایلمشدر از جمله برج که فتحتینله کوزك بیاضی سوادینی احاطه
ایلمکله سواد برج کبی قالمق ومتسع اولمق معناسیکه برج فلکی کبی اولمق کبی کاسیذ کر قالدیکه بروج فلکیه فلك
ثامنده اعتبار اولنان اون ایکی مواقع مخصوصهٔ کواکبدن عبارتدر آنده مجتمع اولان کواکبك هیئت اجتماعیه لرندن
متشکل اولدقلری صورته مضاف اولمشلردر برج حمل و برج ثور وجوزاء کبی و برج اسامیدندر برج بن مسهر الطائی
شعرادندر و برج اصفهان قضاسنده بر قریه آدیدر عثمان بن احمد الشاعر وکبار محدثیندن ابو نعیمك اصحابندن
غانم بن محمد اورادندر وشدید البرد بر بلده نك دخی اسمیدر ودمشق شام قضاسنده بر موضعدر محدثیندن عبدالله بن
سلمه اورادندر ونواحیء حلبده بر قلعه یاخود بر قضا اسمیدر مترجم دیر که جوار حلبده مسقط رأسمز اولان عینتاب
قضاسنده واقعدر برج الرصاص دیمکله معروفدر حالا اثر قلعه سی موجود در ناحیه باشی بر قریه اولمشدر و برج شام
اولکه سنده بانیاس ایله مرقیه بیننده بر موضع آدیدر ابو البرج قاسم بن حنبل الذبیانی لقبیدر که شاعر اسلامیدر
البرج فتحتینله کوزك بیاضی سوادینی بالتمام دائره وار محدق ومحیط اولمق معناسنه در شویله که بر جانبه امالهٔ چشم
ایلسه سوادندن اصلا بر نسنه غائب اولمیه کویا که سوادی برج کبی مسور کذلك بیاضی متسع اولور یقال برجت
عینه برجا من الباب الرابع اذا کان بیاضها محدقا بسوادها کله و برج اسم اولور حسن وجمال صاحبی مهلقا محبوبه دینور
وآفتاب کبی ظاهر وروشن ومعلوم نسنه یه دینور جمعی ابراج کلور سبب واسباب کبی و برج کذلك مصدر اولور برکسه نك
وسعت معیشت سببیله ترفه وتعیشی واسع وفراوان اولمق معناسنه در یقال برج الرجل برجا من الباب الرابع اذا اتسع
امره فی الاکل والشرب وغیرهما برجان عثمان وزننده روم طائفه سندن بر جنسك اسمیدر مطرزی مغربده ناسدن
بر طائفه در که بلادلری قسطنطنیه یه قریب و بلاد صقالبه انلره مقاربدر دیو بیان ایلمشدر و خریده ده ارض برجان
ارض عظیمه در اهالیسی بر قوم طاغیه وفاسقه در ودیارلری شمال جانبنده داخله در دیو مرسومدر قالدیکه بونلردن
وسائر کتب جغرافیادن منفهم اولدیغی اوزره برجان بغدان معربیدر که طونه نهرینك وراسنده ارض وطائفهٔ
معروفه در کرچه بوجاق معربی اولمقده قابلدر لکن وجه مذکور اوزره بغدان معربی اولمسی اغلبدر و بر معروف اوغرینك
آدیدر حساب البرجان کذلك بانك ضمیله اهل حساب بیننده بر عددك جذرا وجذرینی استحصالدن عبارتدر
جداء ذال مهمله ایله غراب وزننده نفسنه ضرب اولنان عددك مبلغنه دینور که مجذور دخی دیرلر وجذر نفسنه ضرب
اولنان عددك اصلیدر مثلا اون عدد کندی نفسنه ضرب اولندقده مبلغی یوز اولور ایشته جذر اون وجداء یوز
اوله جقدر پس یوزك جذری سؤال اولندقده اون ایله واونك جداسی استحصال اولندقده یوز ایله جواب ویریلور
حساب البرجان بوندن عبارتدر ابن برجان هیان وزننده صوفیه دن بر مفسردر الابراج همزه نك کسریله
برج یاپمق معناسنه در یقال ابرج الرجل اذا بنی برجا التبریج تفعیل وزننده ابراج معناسنه در یقال برج تبریجا یعنی
ابرج البارج خارج وزننده استادکی قوللنان کمجی یه دینور یقال هو بارج ای ملاح فاره البارجة هابله بیوك

جنك کمیسنه دینور که اوستی آچق اولور که مراد انبار سز وکوپشته سز اولاندر اوائل کمیلری خصوصا عرب
کمیلری بو دیار کمیلر ینه موافق اولمز و بغایت شریر وشر قضا کمیسه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال رجل بارجة
ای شریر التبرج تفعل وزننده خاتون کندیسنی تزیین ایلدکدنصکره طشره چقوب اندام وآرایشنی رجاله اظهار
ایلمك معناسنه در یقال تبرجت المرأة اذا اظهرت زینتها ومحاسنها للرجال مؤلفك وجه مسرودی اوزره بصائرده
بیانه کوره اشبو تبرج بنیه سی برج مذکوردن متصرفدر صور کواکب ایله بروج فلکیه آراسته اولمغله حسن وزینته
اعتبارا صور بروجیه یی نقش وتصویر ایله کونا کون قماش نسج وآندن لباس اتخاذ ایلدیلر ومنه قولهم ثوب مبرج
اذا صورت علیه بروج و بو معنایه مبنی تبرج لفظی تصریف اولنوب حسن وزینتده برج فلکی یه متشبه اولمق
معناسنده استعمال اولندی ومنه قولهم تبرجت المرأة ای تشبهت بالبرج فی اظهار المحاسن وقیل ظهرت من برجها
ای قصرها پس معنای ثانی یه کوره بناسی سلب ایچون اولور ومنه قوله تعالی ولا تبرجن تبرج الجاهلیة الاولی الایه
بیضاوی ولا تبخترن فی مشیکن عبارتیله تفسیر ایلمشدر الابریج ابریق وزننده باغ چقارمق ایچون سود چالقیه جق
قابه دینور که یایق تعبیر اولنور برجه جرعه وزننده سنان بن ابی حارثه نك فرسی اسمیدر ومغربده بر بلده آدیدر
علی بن محمد الجذامی المقری البرجی اورادندر البرذج بانك وذال معجمه نك فتحیله بردهٔ فارسی معربیدر که حریدن
اسیر واسترقاق اولنان قول وقراوش جنسنه دینور وشیراز قضاسنده بر قریه آدیدر بردیج بلقیس وزننده آذربیجان
اولکه سنده بر بلده در البرزج زای معجمه ایله قرطق وزننده ترکیده پروز تعبیر اولنان نسنه یه دینور که قطیفه وقماش
مقوله سنده اولور زئبر معناسنه و بو پروزهٔ فارسی معربیدر البارنج رانك فتحی ونونك سکونیله نارجیل اسمیدر که
هندستان جوزیدر البرنج هرقل وزننده بردوای معروف آدیدر بودوا برنج کابلی و برنك کابلی ایله معروف دوابی
دانه در که دوز ومدور وسیاه و بر مقدار آجی وفلفلدن خرده وداخلی بیاض اولور شارحك بیانه کوره بارنج و برنج
عجمیدن معربلردر البرنامج بانك فتحیله حساب مجموعه سی اولان دفتره دینور برنامهٔ فارسی معربیدر مترجم دیر که
مشارق شریفده زمام برسم فیه متاع التجار وسلعهم عبارتیله مفسر اولمغله کمرکجی طرفندن بازرکان
امتعه سی قید اولنان مفردات دفتری دیمك اولور که فیئاتیله مقید اولور تا که بیعی وکمرکنی اکا کوره تنظیم ایدرلر
وبرهانده برنامه سرنامه ایله مفسردر که مکتوبك عنوان والقابندن عبارتدر البزج بانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله
اوکونمك مفاخره معناسنه در یقال بزج الرجل بزجا من الباب الاول اذا فاخر و برکسه یی برکسه اوزره قشقرتمق
معناسنه در یقال بزج علی فلانا اذا حرشه المبازجة مفاعله وزننده بو دخی مفاخره معناسنه در یقال بازج الرجل اذا
فاخر التبازج تفاعل وزننده بری بریله فخر ومباهات ایدشمك معناسنه در یقال تبازج الرجلان اذا تفاخرا التبزیج
تفعیل وزننده بر نسنه یی تزیین وتحسین ایلمك معناسنه در یقال بزجه تبزیجا اذا زینه وحسنه البزیج امیر وزننده دائما
احسان مقابلنده حسن مکافات ایدن آدمه دینور یقال رجل بزیج ای مکافیء علی الاحسان بزج فتحتینله اسامیدندر
مبارك بن زید بن بزج محدثیندندر بوازیج بانك فتحیله تکریت نام بلده قربنده بر بلده آدیدر اصحاب کرامدن جریر
بن عبدالله البجلی رضی الله عنه یدیله فتح اولنمشدر فقهادن منصور بن الحسن البجلی الحریری ومحمد بن عبد الکریم
البوازیجیان اورادندر بزرج بانك وزای معجمه نك ضمیله و بانك فتحیله جائزدر اعلام اشخاصدندر بزرك فارسی
معربیدر که اولو وعظیم دیمکدر ظاهرا بانك فتحی علامت تعریبدندر نته که بزرجمهر نوشروانك وزیری اولان حکیمك
اسمیدر وعبد الرحمن بن بزرج حفاظ غرائبدندر بسفایج بانك فتحیله بو اسمله معروف دوایی برکوك اسمیدر داخلنده
فستغه شبیه یشل بر نسنه اولور طعمنده عفوصت وحلاوت وار درما لیخولیا وجذام مرضلرینه نافعدر بس پایه معربیدر
عقده لری صچقلی اولمق حسبیله بس پایه اطلاق اولنمشدر بسفاردانج بانك ونونك فتحیله مغاث نام نباتك یمشنه
دینور بسفاردانه معربیدر ومغاث محلنده ذکر اولندی بوسنج بانك ضمی وسین مهمله نك فتحیله بوشنك فارسی
معربیدر که ایرانده شهر هرات ایالتنده بر بلده آدیدر محمد بن ابراهیم الامام واسفندیار بن الموفق وابو الحسن الداودی
اورادندر و بوسنج شهر ترمد قضاسنده بر قریه آدیدر محدثیندن ابو حامد احمد بن محمد بن الحسین اورادندر بطنج
طای مهمله ایله جعفر وزننده احمد بن محمد المحدث المتکلم الاشعری جدینك اسمیدر البطماج بانك کسری وطای
معجمه نك سکونیله شول ثوبه دینور که ایکی اوج قطیفه کبی صچاقلی یاخود اورته سی قطیفه طرزنده خاولی وایکی
طرفی ایکی درلو ارغاجدن منسوج اوله البعج بانك فتحی وعینك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بعج الشیء بعجا
من الباب الثالث اذا شقه وعشق ومحبت عاشقی بغایت آشفته حال ایدوب کمال اوزره محزون واندوهناك ایلمك معناسنه
استعمال اولنور شویله که چاکچاك اولمق درجه سنه ابلاغ ایلیه یقال بعجه الحب اذا اوقعه فی الحزن وابلغ الیه الوجد

وعربلر فلان کمسه‌سکا افراط اوزره پند و نصیحت قلدی دیجک یرده بعج بطنه لکدیرلر بالغ فی نصحه معناسنه
التبعیج تفعیل وزننده بو دخی یارمق معناسنه درکه کثرتی متضمندر یقال بعجه تبعیجا اذا شقه المبعوج والبعیج
امیر وزننده یارلمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مبعوج وبعیج ای مشقوق وبعیج شول خاتونه دینورکه درونده هرنه وارایسه
زوجنه کشف واظهار ایدر اوله کویا که کندی قارنی یاروب ایچنده اولانی زوجنه نثر ایدر اولور یقال امرأة بعیج اذا کانت
بعجت بطنها لزوجها ونثرت البعج کتف وزننده شول ضعیف وناتوان کمسه‌یه اطلاق اولنور که ناتوانلغندن قارنی یارق
کمسه کبی یورر اوله یقال رجل بعج کانه مبعوج البطن من ضعف مشیه الانبعاج انفعال وزننده یارلمق معناسنه‌در
یقال انبعج الشیء اذا انشق وسحاب پیدرپی بوره‌ازلیله اجزاری آیریلوب منفرج اولسه انبعج السحاب دیرلر انفرج
من الودق معناسنه التبعج تفعل وزننده انبعاج ایله معنای حقیقی ومجازیده مرادفدر الباعجة درهنک آچلوب کشاده
ومتسع اولان یرینه دینور باعجة القردان قافک کسریله بادیه‌ده بر موضع معروف آدیدر بعجة حمزه وزننده اسماءدندر
بعجة بن زید اصحابدندر وبعجة بن عبد الله تابعیندندر وبعجة بن قبس منصور عباسی طرفندن بنو کلبک جبایت صدقاتی
خصوصنه مأمور اوالی اولمشیدی بنو بعجه بانک ضمیله برقبیلهٔ معروفه‌در التبغنج تونله تدحرج وزننده
تغنج کلمه‌سنک مفهومندن اشدّ وابلغدر محبوب ومعشوق افراط اوزره ناز وشیوه وادا وعشوه ایلمک معناسنه اولور
یقال تبغنجت المرأة وهو اشدّ من التغنج البلوج ولوج وزننده صباح یری اغاروب روشن اولمق معناسنه‌در
یقال بلج الصبح بلوجا من الباب الاول اذا اضاء واشرق الانبلاج انفعال وزننده والتبلج تفعل وزننده
بونلرده بلوج معناسنه‌در یقال انبلج الصبح وتبلج بمعنی بلج الابلاج همزه‌نک کسریله بلوج معناسنه‌در یقال ابلج
الصبح بمعنی بلج وبر مبهم نسنه‌یی آچوب ایضاح ایلمک معناسنه‌در یقال ابلجه اذا اوضحه وفرجه ای کشفه الابلج
اعرج وزننده پک واضح وپدیدار اولان شیئه دینور ومنه یقال حق ابلج ای متضح والابلج آچق قاشلو کشی‌یه دینور
نته که چاتق قاشلویه اقرن دیرلر یقال رجل ابلج ای بین البلج بین حاجبیه الابلیجاج اشمیزاز وزننده برنسنه
زیاده‌سیله واضح وروشن اولمق معناسنه‌در یقال ابلاجّ الشیء ابلیجاجا اذا اتضح البلجة بانک ضمی وفتحیله آیدنلغه
دینور ضوء معناسنه وآچق قاشلولغه دینور که قرن مقابلیدر یقال به بلجة ای نقاوة مابین الحاجبین البلج فتحتینله
اچق قاشلو اولمق معناسنه‌در یقال بلج الرجل بلجا من الباب الرابع اذا صار ابلج وشادان اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال بلج الرجل اذا فرح البلج ضرب وزننده اچمق معناسنه‌در یقال بلج الباب بلجا من الباب الثانی
اذا فتحه وبلج برننک اسمیدر وبر رجل ادیدر وبلج کوچک یوزلو بشاشتلو کشاده‌روی آدمه اطلاق اولنور تسمیه
بالمصدردر یقال رجل بلج ای طلق الوجه ابلوج السکر اسلوب وزننده وبلیج السفینه سکین وزننده ایکسی
دخی معرّب‌لردر مؤلف عادتی اوزره سکوتندن بشقه شارحلر دخی سکوت ایلمشلردر قالدیکه ابلوج طبخ ثالثده مبالغه
اولنان شکره دینور که قندمکرر تعبیر اولنور حالا نبات شکری دیدکلریدر معرّبی همزه‌نک ضمیله‌در وبلیج بیلهٔ فارسی
معرّبیدرکه کمیجیلرک کوندورمردی اغاجی دیدکلری اوزون صیریغه دینور آنکله کمی‌یی وقایغی صیغ یرلردن وقیلردن
دفع ایدرلر وبعضنک اوجی کورک کبی یصی اولور لهجه صاحبی بونی دومنجی ایله بیان ایلمشدر فانظر بلجان
سحبان وزننده بصره‌ده بر موضع آدیدر ومروقضاسنده برقریه آدیدر بلاج کتّان وزننده بر رجل اسمیدر البلج
ضمتینله شول کمسه‌لره دینور که وجودلرنده قسمات یعنی برانده قیل اثری اولمیه وقسمات قسم لفظندن جمعدر مؤلف ماده‌سنده
اختلاف اوزره تفسیر ایلمشدر لکن بوز معناسنه اولمغی تقدیم ایلمشدر ابلج مفردیدر البابونج فالوذج وزننده
بابونه فارسی معرّبیدر که پاپادیه تعبیر اولنان شکوفه‌در کثیر المنفعه‌در البنج بانک کسریله هر شیئک اصل وبنیادینه دینور
یقال رجع الی بنجه ای اصله بنج کنج وزننده سمرقند قضاسنده برقریه آیدر وبر نبات معروف اسمیدر که مسبت
ومخدّردر وبو حشیش حرافیشک یعنی عربیده مقب وترکیده کوردیدکلری نباتک که اولدخی مسکر ومخدّردر غیریدر نبات
مزبور ترکیده باک وتخمنه باک تخمی دیدکلری نبات اوله جقدر عقل وادراکی افساد ایدوب سرسم وشوریده دماغ ایدر
بنکیلک دیدکلری حالتک محدثیدر اسرار وغنچه وغبار وحشیش وورق الخیال وطلای قلندریه ومدامهٔ
حیدریه کبی اسامیلری واردر اورام حارّدن عارض اوجاعی مسکن وثبور واوجاع اذنه نافعدر وبو اوج نوع
اولور اخبثی سیاه بعده قرمزی اولانیدر اسلمی بیاض نوعیدر قانون الادب صاحبنک بیاننه کوره بشیوز اللی
تاریخلرنده عربده شیخ حیدر نام کمسه اشاعت ایلدی دیو مقریزی بیان ایدر اصابه‌ده بیرزطن نام هندی زمان
کسرا ده اول دیارده ایجاد ایلدی صکره بلاد اسلامه کلوب بوسببدن یمن طرفلرنده شهرت بولدی دیمشدر
التبنیج تفعیل وزننده برکسه‌یه بنج مذکوری یدرمک معناسنه‌در یقال بنج فلانا اذا اطعمه البنج وکلک قوشی

کندی یوه سنده اوتمک معناسنه‌در یقال بنجت القبجة اذا صاحت من جحرها الابناج همزه‌نک کسریله
برکمسه براصل کریمه انتساب ادّعا ایلمک معناسنه‌در یقال ابنج الرجل اذا ادّعی الی اصل کریم البنج ضرب
وزننده اصله رجوع ایلمک معناسنه‌در یقال بنج الرجل بنجا من الباب الاول اذا رجع الی اصله البنفسج
بنفشهٔ فارسی معرّبیدر تازه‌سنی استشمام محرور المزاج اولنلره نافع وشمّه صداع ومن خواب خوب ایراثنده مفید
ومرّباسی ذات الجنب وذات الرئه امراضنه وسعال وصداعه بغایت انفعدر مصباح بیاننه کوره وزنی
فعللدر که لام مکرردر البهجة لهجه وزننده کوزللکه دینور حسن وبها معناسنه اسمدر یقال هوذو بهجة
ای حسن البهاجة کرامه وزننده کوزل وخوب لقا اولمق معناسنه‌در یقال بهج الغلام بهاجة من الباب الخامس
اذا حسن البهیج امیر وزننده پک کوزل ودلبر اولان محبوبه دینور وهمیشه مسرور وشادان اولان کشی‌یه دینور که
باب آتیدن مأخوذدر البهج کتف وزننده بودخی دائماشن وشادان کشی‌یه دینور المبهاج میمک کسریله
مبالغه‌در زیاده‌سیله خوب وحسندار اولان خاتونه دینور وسموز دوه اورکجنه اطلاق اولنور حسن واطافتی
مستلزم اولدیغیچون تقول رأیت ناقة لها سنام مبهاج ای سمین بورادهٔ سمینه نسخه‌لری غلطدر البهج نهج
وزننده برکمسه‌یی شاد ومسرور ایلمک معناسنه‌در که سرور القاسیله چهره‌سنه حسن وکشایش ایراثندن عبارتدر
یقال بهجه بهجا من الباب الثالث اذا افرحه وسرّه الابهاج همزه‌نک کسریله بودخی شاد وفرحناک ایلمک
معناسنه‌در یقال ابهجه بمعنی بهجه وبرک اوتی نضارتلنوب خوشمنظر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال
ابهجت الارض اذا بهج نباتها البهج فتحتینله شاد ومسرور اولمق معناسنه‌در یقال بهج الرجل بهجا
من الباب الرابع اذا فرح فهو بهج وبهج الابتهاج افتعال وزننده بودخی شاد وفرحناک اولمق معناسنه‌در یقال
ابتهج به اذا سرّ به التباهج تفاعل وزننده باغچه‌نک چیچکلری فراوان اولمق معناسنه‌در که حسن ونضارت
ولطافتی مستلزمدر یقال تباهج الروض اذا کثر نوره التبهیج تفعیل وزننده برنسنه‌یی کوزل ایلمک وکوزللندرمک
معناسنه‌در یقال بهج الله وجهه ای حسنه المباهجة مفاعله وزننده برکمسه‌یه حسن وجمال خصوصنده مفاخره
ایلمک معناسنه‌در که کوزللک صاتمق تعبیر اولنور یقال باهجه مباهجة اذا باراه وباهاه الاستبهاج بومفرّح نسنه
سببیله شاد ومسرور اولوب یوزی کوزی کولمک معناسنه‌در یقال استبهج به اذا استبشر البهرج جعفر وزننده
مطلقا ایشه یرامز کوتو وباطل وکثرشئه دینور یقال شیء بهرج ای باطل ردیء ویقال درهم بهرج ومبهرج ای ردیء
الفضة زیف شارحدیر که بو نبهرهٔ فارسی معرّبی اولمق اوزره منقولدر ومغربده مرسومدر که بهرج نبهرهٔ فارسی
معرّبیدرکه اداة نفی اولان نونی اسقاط وهایی جیمه ابدال ایله تعریب ایلدیلر فی الاصل بهره سز دیمکدر بعده
کومشی آلچق وکثر اولان علی قول کومشی غشنه غالب اولاندر همده استعمال ایلدیلر وابن اعرابیدن سکهٔ
مبطله‌یه دینیدیکی منقولدر بعده مطلقا ردیء وکثر ومبذول وهدر وباطل نسنه‌لرده دخی مستعار اولدی وبعضا
نونی اسقاط ایلیوب نبهرج دخی تلفظ ایدرلر ونهایه‌ده بعضلردن منقول اوله‌رق فی الاصل نبهلهٔ هندیه اولوب که
ردیء وکثر معناسنه‌در بعده فارسی‌یه نقل ایله نبهره اولوب بعده تعریبله بهرج اولمشدر امّهات سائره‌ده همان
درهم قیدی اوله‌رق مرسوم اولوب لکن مؤلف الباطل والردیء عبارتیله علی الاطلاق تفسیر ایلمشدر پس شیء
بهرج ودرهم بهرج عنوانی صحیحدر وصرّة القتاواده بورسمه مرسومدر که زیف شول اقچه‌درکه کلکندن آنی
بیت المال ردّ ایلیه ونبهرج تجارک ردّ ایلدیکی اقچه‌در وستوقه غشی غالب اولان اقچه‌در انتهی وبهرج کامه‌یه
مباح ویبدریغ اولان شیئه دینور ومنه قول اعرابیّ وقد نظر الی دجلة فقال انها لبهرج لکلّ احد ای المباح
البهرجة دحرجه وزننده برکسه‌یی جادّهٔ قاصده‌دن کج طریقه صاپتمق معناسنه استعمال اولنورکه بطلانه
ایقاع ایلمش اولور یقال بهرج بهم الدلیل اذا عدل بهم عن الجادّة القاصدة الی غیرها ویقال بهرج
الشیء علی بناء المفعول اذا اخذبه علی غیر الطریق وبرنسنه‌یی هدر ایلمک معناسنه استعمال اولنور ومنه قول
ابی محجن لابن ابی وقاص بهرجتنی ای هدرتنی باسقاط الحدّ عنّی مؤلف ایجاز ایلمشدر نهایه‌ده وفی حدیث
ابی محجن لما شرب الخمر قال لابن ابی وقاص امّا اذا بهرجتنی فلا اشربها ای الخمر عبارتیله مسطوردر
المبهرج مدحرج وزننده شول حامی وصاحبسز مهمل صویه وچشمه‌یه اطلاق اولنورکه آندن برکسه منع اولنمیه
یقال ماء مبهرج ای مهمل للواردة لایمنع عنه وهدر اولان قانه اطلاق اولنور یقال دم مبهرج ای مهدر البهرامج
بانک ومیمک فتحیله برنوع نبات اسمیدرکه ایکی نوع اولور قرمزی ویشل وایکی نوعیده خوشبودر بو نبات خلاف
بلخی اوله جقدرکه ترکیده لیلاق تعبیر اولنور بیاض وقرمزی ومور نوعی اولور بهرامهٔ فارسی معرّبیدر

البوح موح وزننده والبوحان موجان وزننده یوبیلوب فروماندہ اولمق معناسنه‌در یقال باح البعیر یبوح بوحا و بوحانا اذا اعیی وشمشك آچلوب چاقق معناسنه‌در یقال باح البرق اذا انکشف وحیقرمق معناسنه‌در یقال باح الرجل اذا صاح التبوح تفعل وزننده والتبویج تفعیل وزننده والانبیاح انفعال وزننده بونلرده شمشك آچلوب یلدرامق معناسنه‌در یقال تبوّج البرق و بوّج وانباح بمعنی باح البائجة رائجه وزننده آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور جمعی بوائج کلور ومنه یقال انباجت علیهم بوائج ای انفتقت دواه یعنی صاعقه کبی اوزرلرینه داهیه‌لر چتلایوب اندی البائج خارج وزننده اویلقده برطمرك اسمیدر نسأ دیدکلری طمردن منشعب اولور باجه حاجه وزننده افریقیه اولکه‌سنده بر بلده آدیدر فقیه ومحدّث عبدالله بن محمد الباجیّ وامام ومصنف ابوالولید سلیمان بن خلف الباجیّ اورادندر و باجه اندلس اولکه‌سنده بر بلده آدیدر ومحدثیندن اسمعیل الشیرازی پدرینك اسمیدر که ابن باجه دیمکله معروفدر فصـــــل التاء الفوقیة الترج تانك فتحی ورانك سکونیله برنسنه‌ایله تستر ایدوب کیزلنمك وصقلنمق معناسنه‌در یقال ترج الرجل ترجا من الباب الاوّل اذا استتر وترج بر ارسلانی چوق برك اسمیدر ومنه المثل * اجرأ من الماشی بترج * الترج فتحتینله برکسیه برنسنه مشکل ومشتبه اولمغله اشکال واشتباهده قالمق معناسنه‌در یقال ترج الرجل ترجا من الباب الرابع اذا اشکل علیه شیٔ من علم وغیره الاترجّ والاترجّة همزه‌نك ورانك ضمی وجیمك تشدیدیله والترنجه والترنج تانك ورانك ضمی ونونك سکونیله معلومدرکه ترکیده اغاج قاونی تعبیر اولنان میوه‌یه دینور طعمی حامض وشهوت نسوانی مسکن ولونی جالی وبلغمدن حادث اولان کلفی مزیل وقشرنی ثیاب ایچره وضع کوه طلاسنی مانعدر ترکیده ترنج و پورتقال دیدیکمزه فارسیده نارنك وعربیده نارنج دیرلر شارح دیرکه ترنج لفظنك کلام عربده نظیری عرند کلمه‌سیدر ولیث بونك اصلی اترجّ اولدیغنی روایت ایلمشدر واغاج قاونك خاصهٔ لازمه‌سندندرکه بولندیغی خانه‌یه جن طائفه‌سی کیرمزحتی قوریمش قبوغی دخی مانع دخولدر آنکیچون طاعون اثنامنده خانه‌یه استصحاب ایدرلر الترنجة تانك فتحیله شدیده معناسنه‌در یقال ریح ترنجة ای شدیدة الترنج امیر وزننده سکیرلری شدید ومتین اولان کسه‌یه دینور یقال رجل تریج ای شدید الاعصاب التلج صرد وزننده طوشنجل قوشنك یاوریسنه دینور اصلی ولج ایدی الاتلاج همزه‌نك کسریله ادخال معناسنه‌در یقال اتلجه فیه اذا ادخله فیه بونك اصلی ایلاج ایدی التنجیّ تانك ضمی ونونك سکونیله برنوع قوش آدیدر توّج بقم وزننده بر ارسلانی چوق برك آدیدر وفارس اولکه‌سنده بر بلده آدیدر التاج اکلیل معناسنه‌درکه سلاطین سالفه‌نك باشلرینه کیدکلری مجوهر کسومه‌یه دینور جمعی تیجان کلور تانك کسریله شارح دیرکه مؤلف اکلیلی تاج ایله تفسیر ایلدکد نصکره وشبه عصابهٔ تزین بالجواهر عبارتیله‌ده تذییل ایدوب بورادہ همان اکلیل ایله بیان ایلمشدر قالدیکه اصول سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره وشبه عصابهٔ قولی عطف تفسیردر وتاج لفظی فی الاصل فارسیدر وعجمه مخصوص باش کسوسیدر یعنی ملوك عجمك زروز بورایله مزیّن باشلرینه کیدکلری کسوتدرکه سلفده هر اقلیمك پادشاهلری برکونه ترتیب ایدرلر ایدی بعده لفظ مزبوری عرب دخی اخذ وعمامه‌لو باش کسوتنده استعمال ایلدیلر زیرا معمم باش کسوتی عربلرك امراء وملوکلرینه مخصوص ایدی وحالیا سلاطین عثمانیه حضراتنك سرسعد افسرلرنده سرغوجلوم تصع قلنسوه تاج پادشاهیدر وفارسیده مطلقا تاجه افسر دینور ومنه الحدیث العمائم تیجان العرب زیرا اکثری بادیه نشین اولمغله مکشوف الرأس اولورلر وتاج خلفای عباسیه‌دن معتضدبالله خلیفه‌نك سرایی اسمیدر التتویج تفعیل وزننده برکسیه تاج کیدرمك معناسنه‌در التتوّج تفعل وزننده تاج کیمك معناسنه‌در یقال توّجه فتتوّج ای البسه التاج فلبس التوح موح وزننده یرمق وایاق مقوله‌سی نسنه بر یومشق یره کومیلوب باتمق معناسنه‌در تقول تاجت اصبعی فیه ای ثاخت تاجه هابله برخاتون اسمیدرکه بروقعهٔ غریبه‌سی واردر شفر ماده‌سنده مذکوردر التاجیة بغداد شهرنده برمزارستاندر تاج الملك ابوالغنایم بناکرده‌سی اولان مدرسه‌یه منسوبدر وکوفه‌ده برنهرك اسمیدر ذوالتاج رؤسای عربدن التی نفرکسه لقبیدرکه ابواحیحه سعیدبن العاص ومعبدبن عامر وحارثةبن عمرو ولقیط بن مالك وهوذة بن علی ومالك بن خالد نام کسه‌لردر التائج نسب اوزره اسم فاعلدر صاحب تاج دیمکدر تامر ولابن کبی یقال امام تائج ای ذوتاج المتاوج میمك فتحیله متوجك جمعیدرکه اسم مکاندر باشده صارق صاریلجق یره دینور زیرا عربلر عمامه‌یه تاج اطلاق ایدرلر نته‌که جندل نام راجزٔ شاعرك اشبو * وهنّ یعمین من الملاج * بقرد مخر نطم المتاوج * ارجوزه‌سنده که دوه اوصافنده انشاد ایلمشدر واقعدر یعنی اول دوه‌لر اغزلرینك کپوکلرینی باشلرینه آتمغله باشلرنده صارلمش صارق هیئتنده

ایدرلر فصـــــل الثاء المثلثة الثؤاج نباح وزننده قیون قسمنك آوازینه دینور الثأج ثانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله قیون مله‌مك معناسنه‌در یقال ثأجت الغنم ثأجا من الباب الثالث اذا صاحت الثائجة مله‌یجی قیونلره دینور مفردی ثائج در جمعی ثوائج وثائجات کلور ثأج ثانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله بحرین قطعاسنده برقریه آدیدر الثبج ثانك وبای موحده‌نك فتحیله اعضاء بدنیه‌دن یغرنی ایله صرتك اراغنه دینورکه ارقه‌نك اورته‌سی اوله جقدر یقال ضربه فکسر ثبجه ای مابین الکاهل الی الظهر وهرنسنه‌نك وسط ومعظمنه دینور دریانك انکین یری کبی و بغرتلق قوشنك کوکسنه دینور و ثبج مصدر اولور کلامی سیاق وسباقنه باقیه‌رق نسق واحد اوزره سویلیوب تلوین وتفنن واضطراب اوزره پریشان سویلمك معناسنه‌در یقال ثبج الکلام ثبجا من الباب الاوّل اذا لم یأت به علی وجهه ویازوبی بین وواضح یازمیوب شوریده ومشوّش یازمغله فهم واستخراجدن مهمل ایلمك معناسنه‌در مصنفلرك مسوّده‌لری کبی یقال ثبج الخطّ اذا عمّاه وترك بیلنه وثبج برقوش آدیدرکه بتون کیجه ناله ایدرکبی فریاد ایلر وملوك یمندن برینك اسمیدرکه ملوك معا صرندن بری کندی اوزرینه سفر ایلمکله نامردلکندن ناشی فقط کندیسی واهل وعیالنه استیمانله صلحه طالب اولوب سائر زیردستانی خارج ازصلح قومغله خصمی دخی قول مزبور اوزره کندیسنه واهل وعیالنه قصد ایلیوب قلمرو حکومتنده واقع بالجمله ناسی نهب وغارت ایلمشدر بین العرب عارض فی قومه ثبجا مثلی سائر اولمشدر کندی قومندن ضرر اعدایی دفع ایلمین بی حمیت حقنده ضرب اولنور التثبیج تفعیل وزننده ثبج ایله ایکی معنای اوّلده مراد فدر یقال ثبج الکلام والخطّ تثبیجا بمعنی ثبج وتثبیج چوبان ودوه‌جی مقوله‌سی کسه صوپاسنی ارقوری صرتنه والرنی آنك اردینه وضع ایله طیانمق معناسنه‌درکه یورغونلق حالتنده اویله‌جه ایدرلر یقال ثبج الراعی بالعصا اذا جعلها علی ظهره و جعل یدیه من ورائها التثبج تفعل وزننده تثبیج ایله معنای اخیرده مراد فدر یقال تثبج بالعصا بمعنی ثبج الثبجة فتحاتله کزیده ایله کمتر بینده اولان ماله دینور هاء نقلیه‌در ومنه کتابه علیه السلام لوائل بن حجر انطوا الثبجة ای المتوسطة بین الخیار والرذال الاثبج احمر وزننده یصی یغرینلی علی قول یغرینسی چقق طرزنده یومری وطومالج اولان کشی‌یه دینور یقال رجل اثبج ای عریض الثبج اونائثه الاثیبج احیمر وزننده که حدیث شریفده وارد اولمشدر اثبج کلمه‌سنك مصغریدر قال فی النهایة وفی حدیث اللعان حین لاعن هلال بن امیة امرأته قال علیه السلام ان جائت به اثیبج حمش الساقین فهو لزوجها بوضمیری حمله راجعدر الثجّ ضرب وزننده اباقلرینك اوجلری اوزره چوملوب اوتورمق معناسنه‌در یقال ثبج الرجل ثبجا من الباب الثانی اذا اقعی علی اطراف قدمیه الاثبیجاج اطمینان وزننده طبطلو اولمق معناسنه‌در یقال اثبأجّ السقاء اثبیجاجا اذا امتلأ وبرکسه‌نك وجودی ایری اوله‌رق صالق وسلپوك اولمق معناسنه‌در یقال اثبأجّ الرجل اذا ضخم واسترخی المثبجة معظمه وزننده بایقوشه یاخود قرتال قوشنه دینور ثباج کتاب وزننده یمنده برطاغك آدیدر ثباج کتان وزننده برموضع اسمیدر الثجّ ثانك فتحی وجیمك تشدیدیله والثجوج ثانك ضمیله صو شورلدایه‌رق آقق معناسنه‌در یقال ثجّ الماء ثجا وثجوجا من الباب الاوّل اذا سال وثجّ متعدّی اولور یقال ثجّ الماء اذا اساله مصباحده لازمی باب ثانیدن ومتعدّیسی باب اوّلدن اوله‌رق مرسوم وشورلدایه‌رق دوکمك ایله مفسردر وثجّ خاصهٔ عرفاتده قربان قانی آقق معناسنه‌در ومنه الحدیث افضل الحجّ العجّ والثجّ ای سیلان دم الهدی شارح دیرکه مؤلف بوراده سیلان ایله تفسیر ایدوب لکن صواب اولان اساله معناسنه متعدّی اولمقدر زیراعجّ تلبیه‌ده رفع صوت ایلمك اولمغله ثجّ قربان قانی آقتمق معناسنه منتظم اولور الانثجاج انفعال وزننده والتثجثج تزلزل وزننده بونلرده صو شورلدایه‌رق آقق معناسنه‌در یقال انثجّ الماء وتثجثج بمعنی ثجّ الثجه ثانك فتحیله شول باغچه‌یه ومرغزاره دینورکه ایچنده صوحوضلری وصوبندلری وسائرکونه صوبی بند ایده‌جك یرلری اوله که انلردن زمینه صودوکیلور اوله جمعی ثجات کلور المثجّ میمك کسریله مسلّ وزننده متکلم وسخندان خطیبه اطلاق اولنورکه صوکبی سلس القول اوله یقال خطیب مثجّ ای مفوّه الثجیج امیر وزننده سیل صوینه دینور الثجیجة عجیبه وزننده هنوز سود ایچره اولان کره یاغنه دینورکه اله وطلومه یاپشور اوله المثجج معظم وزننده طلومده اولان شول سوده دینورکه حرارتدن یابرودتدن یاغی طلومه یاپشمغله مجتمع اولمامش اوله یقال وطب مثجج ای لم یجتمع زبده یعنی لزق اللبن فیه من حرارة او برودة ولم یجتمع زبده الثحج ثانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله برنسنه‌یی شدّتله چکوب کتورمك معناسنه‌در یقال ثحج الشیٔ ثحجا من الباب الثالث اذا جرّه جرّا شدیدا

التخیخ خای معجمه ایله مدحرج وزننده کوده سنك اتی صالنق وسلپوك اولان انسان وحیوانه دینور شویله که یورر کن
حرکت واضطراب ایدر اوله یقال رجل متخیخ ای رهل اللحم الاثرنباج افرنباج وزننده ومراد فیدر که قوزی
بریان اولور ایکن دریسنك اوجلری قوز بمغه بشلمق معناسنه‌در یقال اثرنبج جلد الحمل اذا شوی فیبس اعالیه
الثعج فتحتیله سفر اوزره اولان کروه انسانی یه دینور پس بو اسم جمع اولور تقول رأیت ثعجا ای جماعة فی السفر
الثفج ثانك فتحی وفانك سکونیله سمه واحمق اولمق معناسنه‌در یقال ثفج الرجل ثفجا من الباب الاول اذا حمق
الثفاجة سحابه وزننده سمه کمسیه دینور که ادراکدن بی بهره اوله یقال رجل ثفاجة مفاجة ای احمق مائق
ومفاجه کلمه سی تأکیددر الثلج ثانك فتحی ولامك سکونیله قاره دینور که فارسیده برف دیرلر وثلج مصدر اولور
قار یاغدرمق معناسنه تقول ثلجتنا السماء ثلجا من الباب الاول ای امطرت الثلج علینا واصلاتمق معناسنه استعمال
اولنور یقال ثلج الشیء اذا نقعه وبله وثلج اسامیدندر ربیع بن ثلج شعرادندر ومحمد بن عبدالله بن ابی الثلج امام بخاری
مشایخندندر ومحمد بن شجاع الثلجی فقیه ومبتدعدر بنو ثلج بر قبیله‌در جبل الثلج دمشق ظاهرنده بر طاغدر
الثلاج حلاج وزننده قار صتان کمسیه دینور وبر رجل اسمیدر المثلجة مرتبه وزننده اسم مکاندر قار باصیلان یره
دینور که قارلق تعبیر اولنور کرك یرده اولسون وکرك قارلق تعبیر اولنان نسنه اولسون الاثلاج همزه‌نك کسریله
قار یاغدرمق معناسنه‌در یقال اثلجتنا السماء ای القت علینا الثلج وقارلو اولمق معناسنه‌در تقول اثلج یومنا اذا صار
ثلوجا وقلب اضطرابدن مطمئن اولوب آرام وسکونت بولمق معناسنه استعمال اولنور که یورك صوغومق تعبیر
اولنور تقول اثلجت نفسی ای اطمأنت وقویی حفر ایدر کن رطوبتلو بالچغه ایرمك معناسنه استعمال اولنور
یقال حفر الحافر حتی اثلج ای بلغ الطین وبر کمسه‌یی شاد ومسرور ایدوب یورکنی صوغوتمق معناسنه استعمال
اولنور تقول اثلجت فلانا ای فرحته وقاره طوتلمق معناسنه‌در یقال اثلج الرجل اذا اصاب الثلج ومحمومدن حما زائل
اولوب حرارتندن خلاص اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال اثلجت عنه الحمی ای اقلعت وچشمه‌نك یاخود قویینك
صویی کسلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که ثلج اولمغله جریاندن قالمش اولور یقال اثلج ماء البئر ای اقلع یعنی
انقطع وبر کمسه‌یی مطلوبنه ظفریاب ایلمك معناسنه‌در که قلبنی اول دغدغه‌دن مطمئن ومتبرد ایدر یقال اثلجه ای افلجه
الثلوج قعود وزننده والثلج فتحتیله بونلرده خاطر دغدغه وخلجاندن قورتیلوب آرام واطمینان بولمق
معناسنه‌در که یورکدن حرارت اضطراب مندفع اولوب یورك صوغومقدن عبارتدر تقول ثلجت نفسی وثلجت ثلوجا
وثلجا من الباب الاول والرابع اذا اطمأنت وثلج فتحتیله شاد ومسرور اولمق معناسنه‌در که یورکی صوغومغی مستلزمدر
یقال ثلج الرجل ثلجا من الباب الرابع اذا فرح المثلوج الفؤاد ذهن وضمیری کند وبلید اولان آدمه اطلاق اولنور
نه که ذکی وذهینه توقد واشتعال فؤاد ایله موصوف اولور یقال رجل مثلوج الفؤاد ای بلید الثلاجی غرابی
وزننده قارکبی بغایت آق اولانه شبه اطلاق اولنور یقال نصل ثلاجی ای شدید البیاض الثلج کتف وزننده
صوغوق شیئه اطلاق اولنور یقال ماء ثلج ای بارد الثمج دمج وزننده بر نسنه‌یی قارشدرمق معناسنه‌در یقال ثمج الشیء
ثمجا من الباب الثانی اذا خلطه المثمج محسن وزننده رنکارنك نقش ونکار ایله آلاجه ایشلین جلاهه دینور تخلیط
معناسندن مأخوذدر یقال رجل مثمج ای یشی الثیاب الوانا المثمجة هاء ایله مؤنثیدر نقشجی قادینه دینور الثوج موج
وزننده جوال طرزنده بر ظرف اسمیدر که خرما پراغندن اوروب آنکله طپراق وکرج مقوله سی نسنه طاشیرلر
فصـــــل الجیم الجأج جیمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله بر نسنه‌دن قورقغله کیدر کن ایرکیلوب طورمق
معناسنه‌در یقال جأج الرجل جأجا من الباب الثالث اذا وقف جبنا الجبج جیمك فتحی وبانك سکونیله بعد الضعف
سموروب تومند اولمق معناسنه‌در یقال جبج الرجل وغیره جبجا من الباب الاول اذا عظم جسمه بعد ضعف جج
جیمك ضمیله لج وزننده محدثیندن منصور بن نافع البخاری لقبیدر الجرج حرج وزننده یوزك وبلازك مقوله سی
نسنه محلنده بول کلمکله بری اوته دونوب اویناق معناسنه‌در یقال جرج الخاتم فی اصبعه جرجا من الباب الرابع اذا جال
وقلق لسعته وجرج غلیظ وسنکین یره دینور ویولك جاده لرینه دینور مفردی جرجه‌در وجرج کذلك مصدر
اولور که اولنان یرده یاخود جاده ده یورمك معناسنه یقال جرج الرجل جرجا اذا مشی فی الجرج الجرجة جرعه
وزننده خرجه شبیه بر ظرفك آدیدر جمع جنسی جرج در بلا هاء کرچه شارح مصحف اولدیغنی تلمیح ایلمشدر لکن جرجه
کرزه فارسی معربیدر که کوچك طغار جغه وطوربه به دینور جریج که بنیه تصغیر ایله بر رجل اسمیدر آندن مأخوذدر
بنو جرجه بر جماعت مکیه‌در ویحیی بن جرجه محدثدر جرج هاسز فارس اولکه سنده بر بلده‌در وجرج فقهاء
اندلسدن محمد بن سعیدك جدی اسمیدر جرجان عثمان وزننده ایرانده بر بلده آدیدر الجرجانیة خوارزم ایالتنك

دارالملکی اولان شهرك اسمیدر کرکانج معربیدر جرجه فتحاتله یرموك وقعه سنده روم لشکرینك سرعسکری
اسمیدر که شرفیاب اسلام اولمشدر جریج امیر وزننده اسامیدندر شبث بن قیس بن جریج الفزاری شاعر حطیئه‌نك
ممدوحیدر التجریج تفعیل وزننده ایاق قایدرمق وطایندرمق معناسنه‌در یقال جرجه تجریجا اذا ازلقه جرمازج
جیمك فتحیله ایلغین اغاجنك یمشنه دینور کزمازك معربیدر ثمرة الاثل معناسنه در مطبوخی ایله مضمضه دیش اتلرنی
تقویت ودیش آغریسنی تسکین ایدر دیدیلر جسمیرج جیمك فتحی وسین مهمله‌نك سکونیله دوای معروف آدیدر که
وجع عینه نافعدر بو چشمیزك معربیدر که چشمك وچشمه زن تعبیر اولنان دار ودر کوز ادویه سندندر الجلجة
فتحاتله جمجمه معناسنه‌در که کاسهٔ سر تعبیر اولنور باشی کاسه کبی مشتمل اولان کمیکدن عبارتدر قفا کمیکی تعبیر اولنور
وباشه دخی دینور رأس معناسنه جلج هاسز جمعیدر مجازا رؤسای ناسه‌ده اطلاق اولنور الجاجة حاجه وزننده
بر نوع بونجغه دینور که بغایت الجق وبی قیمت اولور جوزاهنج جیمك وهانك فتحیله بر دوای هندی آدیدر
بوجبلاهنك معربیدر که جبل هندی تعبیر اولنان دوادر جیج جیمك کسریله دوه سنی صویه کتورن کمسه‌نك
دوه سنه اداء دعوت اولان جیء جیء دیمکدن حکایه‌در که همزه سنی تلیین ایدنلرك یاخود جئه ومجیء کلمه سندن مأخوذ عد
ایلمیلرك قوللرینه مبنی‌در فصـــــل الحاء المهملة الحبج حانك فتحی وبانك سکونیله بر نسنه ناکهانی ظهور
ایلمك معناسنه‌در یقال حبج الامر حبجا من الباب الثانی اذا بدا وظهر بغتة وبر نسنه‌یه پك یقلشوب چاتمق معناسنه‌در
یقال حبج الیه اذا دنا وقابلایی احاطه ایلمك وچوره سنی قوشاتمق معناسنه‌در یقال حبجه اذا اکتنفه وپك پك یوریمك
معناسنه‌در یقال حبج الرجل اذا سار شدیدا وضرطه‌لمق معناسنه‌در یقال حبج ای حبق واورمق معناسنه‌در
یقال حبجه اذا ضربه الحبج کتف وزننده دائما ضرطه‌لر اولان ضرطه‌زن کمسیه دینور الاحباج همزه‌نك
کسریله بو دخی بر نسنه آنسزین ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال احبج الامر اذا بدا وظهر بغتة وکورنمك کرته سنه
کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال احبج الشیء اذا اقرب واشرف حتی رؤی وممه‌نك سود طمرلری قالقوب ادرار
ایلمك معناسنه‌در یقال احبجت العروق اذا شخصت ودرت الحبج حانك کسریله جماعت انسانی‌یه دینور
وقبیله‌نك جمعیتکاهلرینه دینور حانك فتحیله‌ده جائزدر الحبج فتحتیله دوه عرفج دیدکلری نباتی اوتلامغله
قارنی شیشمك معناسنه‌در عرفج سودلکن نوعندن بش پرمق دیدکلری نباتدر یقال حبج البعیر حبجا
من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه عن اکل العرفج وحبج دوه‌نك بطننده طور طوب اولان قیغه دینور که
علتدن ناشی اولور حتی بعضا مخرجندن چقمامغله هلاك اولور وحبج دوه قسمنك بوکورلرینه مخصوص بر نوع
داغك اسمیدر وبر شجر حجازی آدیدر الحبج ضمتیله مدینه‌ده بر موضعدر حباج سحاب وزننده شجر عنب
اسمیدر که ماده سنده بیان اولندی الحبرج قنفذ وزننده بر نوع صوقوشنك اسمیدر جمعی حبارج کلور وحبارج
کلور الحبارج علابط وزننده طوی قوشنك ارککنه دینور الحج حانك فتحی وجیمك تشدیدیله قصد وآهنك
ایلمك معناسنه‌در یقال حجه حجا من الباب الاول اذا قصده وبر نسنه‌دن فراغت ایلمك معناسنه‌در تقول حججت
عن الامر ای کففت عنه وبریردن کلمك معناسنه‌در یقال حج فلان اذا قدم ومیل ایله یاره‌یی یوقلمق معناسنه‌در یقال
حج الجرح اذا سبره بالمحجاج ومعارضه دلیل وبرهانله غالب اولمق معناسنه‌در یقال حج فلانا اذا غلبه بالحجة وبر کمسه‌یه
بار بر محله چوق تردد ایدوب واروب کلمك معناسنه‌در یقال حج بنو فلان فلانا اذا اکثروا الاختلاف والتردد ومبنای
اسلام اولان ارکان خمسه‌دن بر رکنك ماده سی اولان نسك مفروضی اداء ایچون خاصة مکهٔ مکرمه‌یه قصد وتوجه
ایلمك معناسنه‌در که قصد معناسندن مأخوذدر یاخود تردد معناسندن مأخوذدر یقال حج البیت اذا قصده اقامة
للنسك الحاج تشدید ایله والحاجج فك ادغامله کعبهٔ معظمه‌یی موسم مخصوصده مع النیة زیارت وطواف
ونسك حجی ادا ایدن کشی‌یه دینور والحمد لله علی ذلك جمعی حجاج کلور زائر وزوار کبی وحجیج کلور غازی وغزی کبی
وحج کلور حانك ضمیله بازل وبزل کبی مؤنثنده حاجه دینور هاء ایله جمعی حواج کلور یقال امرأة حاجة ونسوة حواج
شارح دیر که اول خاتونلر که اداء حج ایلمشلر انلره حواج بیت الله دیرلر اضافتله واکر اداء حج صددنده اولوب هنوز
اداء حج ایلمدیلر ایسه حواج بیت الله دیرلر اضافتسز لفظ حواج غیر منصرف اولمغله ظاهرا اکرچه منون دکلدر
لکن تنوین ملحوظدر معنای مزبوری افاده ایچوندر نه که اضافتله زید ضارب عمرو وتنوینله ضارب عمروا ترکیبلرینك
دخی فرقلری بو کونه‌در مترجم دیر که کسائی امام ابو یوسفدن ما الفرق بین قوله انا سارق ثوب فلان بالاضافة وقوله
انا سارق ثوب فلان دیو سؤال ایلدکده اضافت صورتنده ماضی معناسنه اولمغله مقر سرقت اولدیغندن جزاء
لازمدر بلا اضافه‌ده مستقبل معناسنه اولمغله سرقت صددنده اولدیغندن نسنه لازم دکلدر دیو جواب ویرمشلردر

وبابله حاجی کلمه سی دخی صحیحدر اصلی حاجج اولوب جیم یایه مبدل اولمشدر حرف مضاعفی یایه ابدال بین العرب
جلهٔ استعمالدندر تظنن وتظنی ودسس ودساو وتلعع وتلعا کبی ودرّه‌ده حریرینک قدم سایر الحاج قولنک شرحنده
حاج بوراده حجاج معناسنه اسم جمعدر آنکیچون سایر لفظنک اضافتی صحیح اولدی کذلک حاج مفرد دخی اولور
حاضر وسامر کبی دیو رسم ایلمکله حاج لفظی مفرد کبی اسم جمع دخی اولور ایمش انتهی الحج حانک کسریله حج
معناسندن اسمدر الحجة حانک کسریله بناء مرّه در بر کرّه حج ایلمک معناسنه در وبو قیاسه مخالفدر زیرا قیاس اولان
فتحیله اولمقدر وحجه سنه یه اطلاق اولنور حلول علاقه سنه مبنی یقال مضت ثلاث حجج کوامل ایکیسنکده جمعی
حجج کلور حانک کسریله ذوالحجه که شهر معروفدر کویا مجموع شهور سنه‌نک تمامی اولمغله مسمادر وحجه قولغنک یومشغنه
دینور حانک فتحیله ده جائزدر یقال ضرب حجته ای شحمة اذنه الحجة حانک فتحیله بر نوع بونجق یاخود انجویه
دینورکه نسوان کوپه ایدوب قولقلرینه آویزه ایدرلر الحجة حانک ضمیله دلیل وبرهانه دینور مقصده مستقیمی مبین
اولدیغیچون کرک عقلی ونقلی وکرک اقناعی اولسون حجت قاضی بو معنادندر یقال غلب علیه بالحجة ای البرهان
المحجاج میمک کسریله دلائل وبراهین سردیله علم جدلده ماهر اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل محجاج ای جدل
ومحجاج جراحک یاره‌یی یوقلیه جق دمور میلنه دینور الاحجاج همزه‌نک کسریله برکسه‌یی حج ایچون بال کوندرمک
معناسنه در تقول احججت فلانا ای بعثته لیحج وحجة الله واو قسم وحای مفتوحه وآخرینک جریله عربلرک
یمینلرندندر یقولون وحجة الله لا افعل بوراده حجه مصدردر والذی فرض الحج سککنده در الحجحجة زلزله وزننده
برپرده مقیم اولمق معناسنه در یقال حجحج بالمکان اذا اقام به وتوجه ایلدیکی مرامدن رجعت ایلمک معناسنه در یقال
حملوا علی القوم ثم حجحجوا ای نکصوا وسویلمک مراد ایلدیکی کلامی لسانه آلمیشکن علی الفور برملاحظه ضمننده
دلنی چیکه‌رک فراغت وامساک ایلمک معناسنه در که مجمجه مفهومنده در یقال حجحج الرجل اذا اراد ان یقول مافی نفسه
ثم کف وامسک عنه الحجوّج حانک وجیمک وواو مشدده‌نک فتحیله جزوّر وزننده شول یوله دینور که بردوزه یه راست
وهموار اولمیوب گاه اکری وگاه طوغری کیده یقال طریق حجوّج ای یستقیم مرّة ویعوج اخری الحجج ضمتینله
چوق تردد اولنوب چکنانمکدن ناشی چقورلنمش یوللره دینور یقال طرق حجج ای محفرة ومیل ایله یوقلنمش یاره‌لره
دینور یقال جراح حجج ای مسبورة شارحک بیانه کوره حجیج مفردلریدر الحجاج حانک فتحی وکسریله جانب
معناسنه در وچهره ده قاش ککنه دینورکه قاش آنک اوزرنده نابت اولور وحجاج الشمس حاجب الشمس کبی کونش
طلوع ایدرکن اک اول ظهور ایدن کنار منزلنده جزؤ مرئیسنه اطلاق اولنور یقال بدا حجاج الشمس ای حاجبها
الاحجّ غضب وزننده دنی وناکس وبی خیر ومنفعت کمسه‌یه دینور الاحجّ ازجّ وزننده‌دک وسخت معناسنه در
یقال رأس احجّ ای صلب وصلابت ومتانتدن ناشی اصلا ترلمز اولان آته دینور یقال فرس احجّ ای احقّ حجاج
شدّاد وزننده بر رجل آدیدر وبیهق ناحیه سنده برقریه اسمیدر یحجّ مضارع بنیه سیله فقهاء قیرواندن ابوعمران
موسی بن ابی حاج الفاسی لقبیدر التحاجّ تحابّ وزننده خصومت ونزاع ایدشمک معناسنه در که هر بری ابراز
حجت ایدمرک مجادله‌دن عبارتدر یقال تحاجا اذا تخاصما الحدج فتحتینله ابوجهل قربوزینه دینور حنظل کبی وقاونک
کوچک تازه دولکنه دینور که کلک دخی دیرلر وتازه جه اولان قطب وبعض نسخده یه کوره عطب نام نباتک تیکنلرینه
دینور قطب یموق اغاجنه دینور وعطب چوبان طراغی دیدکلری نباتدر که ایکیسیده تیکنلو اولور وبونده حانک
ضمیله ده جائزدر الحدج حانک کسریله یوکه دینور حمل معناسنه که فارسیده بار دینور یقال شدّ علی البعیر
الحدج ای الحمل ومحفه طرزنده نسوانه مخصوص برمرکوب آدیدر جمعی حدوج کلور واحداج کلور الحداجه
حانک کسریله بودخی ذکر اولنان مرکوبه دینور بو ظاهر اشبرینه دیدکلری اوله جقدر که طریق حجازده نسوان وجواری
سوار اولورلر بعضلر عماری ایله بیان ایلمکله محفه اولور وحالا رومده قوجودیدکلرینه ده اطلاق اولنور وحداجه
مرکوب مرقومک ادوات لازمه سنه دینور قولان وسائری کبی الحدج ضرب وزننده دوه‌یه حدج مزبوری یوکلتمک
معناسنه در یقال حدج البعیر حدجا من الباب الاول اذا شدّ علیه الحدج واورمق معناسنه در یقال حدجه اذا ضربه
وبرکسه‌یه اورمق ایچون اوق آتمق معناسنه در یقال حدجه بالسهم اذا رماه به وبرکسه‌یه تهمت غیر واقعه اسناد ایلمک
معناسنه در یقال حدجه بالتهمة اذا حملها علیه ورماه بها ومشتری یه غبن وتغریر الزام ایلمک معناسنه در یقال حدجه
ببیع سوء ومتاع سوء اذا الزمه بیعا غبن فیه اساسک بیانه کوره حنظل معناسنده اصلدر معانیء سائره آندن متفرّعدر
مثلا حدج وحداجه که مرکوب مذکوردر دوه‌یه نسبت آجی اولمغله اطلاق اولنمشدر وحدج حانک فتحیله برکسه‌یه
حنظل آتمقدر بعده حقیقی ومعنوی نسنه آتمقده استعمال اولنمشدر کذلک اورمق وغبن ایلمک مرارتلری علاقه سیله

اخذ اولنمشلردر الاحداج همزه‌نک کسریله بودخی دوه‌یه حدج یوکلتمک معناسنه در یقال احدج البعیر اذا شدّ علیه
الحدج الحدجة فتحاتله بر قوش آدیدر بغرتلق قوشنه شبیه اولور ابوحدیج زبیر وزننده لکلک قوشنک کنیه سیدر
وحدیج اسمادندر ابوشباث حدیج بن سلامه اصحابدندر التحدیج تفعیل وزننده حدتله قیه قیه باقمق معناسنه در
یقال حدجه ببصره ای حدقه محدوج وحدّاج کتّان وزننده اسامیء رجالدندر الحدرجة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی محکم بوکمک معناسنه در یقال حدرج الحبل اذا فتله واحکمه المحدرج مدحرج وزننده یوزی دوپدوز
واملس نسنه‌یه دینور یقال شیء محدرج ای املس وقمچی‌یه دینور الحدرجان حانک کسریله قصیر القامه
بودور کمسه‌یه دینور وبر رجل آدیدر الحدرج جعفر وزننده کس وکسه معناسنه در یقال ما بالدار من حدرج
ای احد الحرج فتحتینله اغاجلری صیق وفراوان اولان طاربره دینور که اوق ایشلمز اورمان کبی صیقلغندن
چوبانلر وارمق ممکن اولمیه یقال دخلوا فی الحرج ای المکان الضیق الکثیر الشجر وحرج گاهه اطلاق اولنور طارلغی
مستلزم اولمق ملاحظه سیله در یقال وقع فی الحرج ای الاثم شارح دیرکه گنهکاره حارج دینور نسب اوزره زیرا فعلی
یوقدر پس حرج اثم معناسنده اسم اولور لکن مصباحده حرج الرجل حرجا من الباب الرابع اذا اثم عبارتیله
ورودنی تصریح ایلمشدر وحرج بلی انجه ناقه‌یه دینور ویردن یاپمه کر یملو ناقه‌یه دینور واولمش جسدی قالدردقلری
تخته‌یه دینور که بریرینه بغلیوب تابوت کبی میتی اوزرینه یوکلدوب کوتررلر نسکره تعبیر ایلدکلری اوله جقدر
بعض دیار ترکیه ده کاصلاجه تعبیر ایدرلر یقال نقله بالحرج وهو خشب یحمل فیه الموتی وحرج حرجه لفظندن
جمع اولور که چتلق اغاج قورولغنه دینور وحرجه دوه سوروسنه دینور وحرامق حرمه معناسنه در یقال به حرجة
ای حرمة وحرج مصدر اولور حرام اولمق معناسنه که فعلی ضیق اولور یقال حرجت الصلوة علی الحائض حرجا
من الباب الرابع ای حرمت وحرج شول ناقه‌یه دینورکه طاولی وسموز بولنمق ایچون کندیسنه بنلیوب وارکک دوه
چکلمیه وحرج کوز قاشوب خیره لنمک معناسنه در که منافذ بصر تنک اولور یقال حرجت العین اذا حارت وهر طرفدن
توز وطلاز صیقشوب کیرشمک معناسنه مستعملدر یقال حرج الغبار اذا انضمّ الحرج کتف وزننده بودخی صیق
اغاجلقه دینورکه طارلغندن چوبان واصل اولمق ممکن اولمیه وشول دلیر وبهادره دینورکه حرب وقتالدن اصلا منفک
ومهزوم اولمیه کویا که جنکدن نکول کندیسنه مضایقه ویرر اوله یقال هو حرج ای لا یکاد یبرح من القتال الحرج
حانک کسریله بودخی گاهه دینور اثم معناسنه وشول ایلره دینورکه شبکه طرزنده ایدوب آنکله یرتجی جانورلری
صید ایدرلر وقوریمق ایچون ایپ اوزره سرلمش ثوبه دینور جمعی حراج کلور حبال وزننده وحرج قاطر بونجغنه دینور
ودعه کبی وصیادک تازی یه شکاردن تعیین ایلدیکی حصهٔ طعمه‌یه دینور شارح دیرکه کلبک صید ایلدیکی شکاردن
کندیسنه ده حصه ویرکه قانقسین دیبجک یرده احرج کلبک فانه ادعی للصید دیرلر الحرج حانک ضمیله بر موضع آدیدر
الحرجان حانک کسری وتثنیه بنیه سیله ایکی کمسه‌در بری بنی عمرو بن الحارث قبیله سندندر ودیکری غیرمذکوردر
المحرّج معظم وزننده شول کلبه دینورکه بوینده قاطر بونجغی دیزلمش خالطه سی اوله یقال کلب محرّج ای مقلد
بالحرج الاحراج همزه‌نک کسریله حرام ایلمک معناسنه در تقول احرجت الصلاة علی الحائض ای حرّمتها
وبرکسه‌یی گاهه قومق معناسنه در تقول احرجت فلانا ای آثمته وبرکسه‌یی برنسنه‌یه مضطر وناچار ایلمک معناسنه در
تقول احرجته الیه ای الجأته جمله‌سی مضایقه معناسندن مأخوذدر المحراج میمک کسریله پک صوغق کیجه‌یه
اطلاق اولنور که صیق وطاربرله صوقلمغه باعث اولور یقال لیلة محراج ای شدیدة القرّ حارج یمنده بر موضعدر
حراج الظلماء حانک کسریله زیاده سیله کثیف ومتراکم اولان ظلمته اطلاق اولنور حراج ذکر اولنان حرجک
جمعیدرکه صیق اغاجلغه دینور یقال طرقوا فی حراج الظلماء ای ما کثف منها الحرجوج حانک ضمیله سموز اولوب
یردن یاپمه کر یملو ناقه‌یه دینور علی قول یاوز وشدید اولانه یاخود انجه بللو ویرامش آتش یورکلو ایشلک ناقه‌یه دینور
وبارد وشدید روزکاره دینور التحریج تفعیل وزننده صقشدرمق ومضایقه‌یه کرفتار ایلمک معناسنه در یقال حرّجه
تحریجا اذا ضیقه حریج امیر وزننده سمرة بن جندب بن هلالک جدّی اسمیدر الحرجة جرعه وزننده کوچک
قوغه‌یه اطلاق اولنور شارح دیرکه مؤلف تجنب معناسنه دال اولان تفعل بابندن تحرّج ماده سنی اهمال ایلدیکه
مشهوردر گاهدن پرهیز ایدوب صقنمق معناسنه در یقال تحرّج زید اذا تجنب الحرج ای الاثم الحربج بای موحده ایله
عصفر وزننده والحرباج درباس وزننده مطلقا ایری ودیرمان شیئه دینور الحرازج حانک فتحی وزای معجمه‌نک
کسریله جذام قبیله سی یوردنده برنجه صویه اطلاق اولنور الحشرج شین معجمه ایله جعفر وزننده چاقللو یرده
اولان اشمه‌لره دینور وشول برداغه دینورکه مکه برداغی کبی یوفقه ونازک ولطیف ونظیف اولمغله صوینی سوزر اوله

تقول سقاني بالحشرج بالكوز الرقيق الحارى و بعض طاغلرده اولان خلق اويمه چقوره دينور كه يغمور صويى
آبر كيلوب طورنه كوزى كبى طورى وصافى اولور وحشرج اعلام نابسدندر وكذا ان الارض معناسنه در كه كوفدكى تعبير
اولنان كوشك طاشلره دينور مفردى حشرجه در هايله وحشرجه دحرجه كبى مصدر اولور محتضر خسته
موت حالنده غرغرهٔ نفس ايلمك معناسنه يقال حشرج المريض اذا غرغر عند الموت وردّد النفس ومركب آوازنى
بوغازنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال حشرج الحمار اذا ردّد صوته فى حلقه مؤلف بونلرى مسامحةً اسم صورتنده
رسم ايلمشدر لكن مصدرلردر الحضج حانك كسرى وضاد معجمه نك سكونيله دوه صواردقلرى حوض ايچره
باقى قلان صويه دينور حانك فتحيله ده لغتدر وناحيه معناسنه در يقال فى حضج منه اى ناحية الحضج ضرب
وزنده آتش ياقمق معناسنه در يقال حضج النار حضجا من الباب الاول اذا اوقدها واورمق معناسنه در يقال
حضجه اذا ضربه وغرق ايلمك معناسنه در يقال حضج الشىء فى الماء اذا اغرقه ويلمك معناسنه در يقال حضج
الرجل اذا عدا وقارنه چنلا يوب يرتلجق نسنه صوقمق معناسنه در يقال حضجه اذا ادخل بطنه ما كاد ينشق منه
المحضج منبر وزننده آتش اوچره چك كوسكى به دينور ودائما يولدن صاپوب عدول ايدر اولان كمسه وحيوانه
دينور كه يولجه كتمز اولور يقال هو محضج اى حائد عن الطريق الانحضاج انفعال وزننده نهايت غضبدن
پر آتش اولمق معناسنه دركه چنلا يوب يرتلمغه مشرف اولور يقال انحضج الرجل اذا التهب غضبا و يربوزينه
يايلوب منبسط اولمق معناسنه در يقال انحضج اى انبسط الحضاج كتاب وزننده شول طلومه دينور كه برنسنه به
طيانمش اوله الحضاج غراب وزننده شول كمسه دينور كه بلى ارقه سندطوغرى اكيلوب وقارنى طشره چقق اوله
يقال رجل حضاج اى المنقوس الظهر الخارج البطن التحضيج تفعيل وزننده كلامده تضجيع كيدر يعنى
برسوزى تماميله ادا ايلميوب برطرفه يايملو وميللو اوله رق اكسك وقاصر سويلمك معناسنه در يقال حضج الكلام
تحضيجا وهو شبه التضجيع وبو ذكر اولنان حضج معناسندندر كه ناحيه به دينور الحفنجى علندى وزننده
كوشك وحوليه كمسه دينور كه اصلا برايشه يرامز اوله يقال رجل حفنجى اى رخو لاغناء عنده يعنى لانفع فيه الحفضج
زبرج وزننده والحفضاج درباس وزننده والحفاضج علابط وزننده ششمان اولوب قارنى صالقى اولان كمسه دينور
الحفضاج حانك وفانك كسريله حفضج معناسنه در احفضجه دحرجه وزننده سمورمك معناسنه در يقال هو معصوب
ما احفضج على البناء للمجهول اى ماسمن الحفلج عملس وزننده والحفالج علابط وزننده آيشى آيرق كمسه دينور كه
ايافلرى بر برنه يقين اولوب پاچه سى آيرق اولور افحج معناسنه در الحفليج قنديل وزننده بودور كمسه دينور
الحفالج حانك فتحى ولامك كسريله خرده دوه لره دينور حفلج مفرديدر عملس وزننده الحفلج جعفر وزننده وجودنى
برى اوته تحريك ايدوب صالنه رق يورر اولان كمسه دينور يقال هو حفلج اذا كان يحرك جسده اذا مشى الحفنج نونله
عملس وزننده بودور كشى يه دينور الحلج حانك فتحى ولامك سكونيله پموغك چكيت تعبير اولنان دانه سنى چقرمق
معناسنه در يقال حلج القطن حلجا من الباب الاول والثانى اذا خلص الحب عنه كرچه معناسى ظاهر اولديغندن مؤلف
تفسيرندن سكوت ايلدى لكن مصاحبدن منفهم خصوصا زمخشرى مقدمة الادبده حلج فلخميدن پنبه عبارتيله كه
پموغك چكردكنى چقرمق معناسنه در بيان ايلمكله اول كونه ترجمه اولندى و پموق آتمغه ندف دينور بزم حلاج ديديكمز
نداف اوله جقدر و بعضا احدهما آخر مقامنده استعمال اولنور و بتون كيجه ياخود بتون كوندز طوروب كتمك
معناسنه استعمال اولنور كويا كه زمانمز يورى حلاجلمش اولور يقال حلج القوم ليلتهم اذا ساروها وخروس
قنادلرنى كروب ايه رق طاوغه بصمق قصديله اوزرينه يورمك معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الديك اذا نشر
جناحيه ومشى الى انثاه للسفاد وايكى يشور ركن اوقلاغو ايله برطرفه چويرمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه محلاج
ايله پموغى چويرر يقال حلج الخبزة اذا دوّرها بالمحلاج واورمق معناسنه استعمال اولنور تقييد واطلاق علاقه سيله
يقال حلجه بالعصا اذا ضربه بها وضرطه لمق معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الرجل اذا حبق وآزجه آزجه يعنى
كسيك كسيك يوريوب كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال حلج الرجل اذا مشى قليلا قليلا الحلاّج پموق
حلاجلين يعنى چكردكنى چقاران استاده دينور بو ديارلرده حلاج ديديكمز نداف اوله جقدر كه پموق آتان كمسه در
عربستان سمتلرنده حلاج بشقه وندّاف بشقه در واحدهما آخر موقعنده دخى زباز ددر الحليج والمحلوج
حلاجلنمش پموغه دينور الحلجة حانك فتحى ولامك سكونيله مسيره ومسافه معناسنه استعمال اولنور تقول بيننا
وبينهم حلجة بعيدة اى مسيرة المحلاج معراج وزننده اياغى چابك اشكين اشكه اطلاق اولنور تيز تيز يوريمكله
كويا كه پموق حلاجلر ويوفقه آچاجق اوقلاغو يه اطلاق اولنور تشبيه طريقيله وحرملة بن معقل نام كمسه نك

فرسى اسميدر و پموق حلاجليه جق نسنه يه دينور كه مراد پموقدن دانه چقاره جق آلتدر اناطوليده و بزم ديارلرده
چرچير تعبير اولنور برطرزه چرخدر دانه لو پنبه يى آنك اغزينه و يروب چويررلر دانه لرى برى طرفه دوكيلوب اوته طرفه
خالص پنبه سى دوكيلور ايشته محلاج اول چرخ اوله جقدر المحلج منبر وزننده بودخى اشكين اشكه اطلاق اولنور
واوزرنده پموق حلاجليه جق نسنه يه دينور تخته وطاش وحصير كبى و بكره و چرخ ايكنه دينور المحلجه هايله
بودخى اوزرنده پموق حلاجلنه جق شيئه دينور ما يحلج عليه معناسنه الحلاجة حانك كسريله حلاجلق حرفته دينور
الحليجة خديجه وزننده ايچنده خرما اصلادلمش سوده دينور كه اكل ايدرلر على قول ياقده چالقنمش آيران اوزره
اولان ياغه دينور ياخود ياغ طلومنك صقند يسنه دينور وقنه صقنديسنه دينور عصارة الحناء معناسنه واوزرينه
سود صاغلمش كره ياغنه دينور الحلوج صبور وزننده لمعان ايدن سحابه دينور كه شمس اصابتيله التماع ايدر التحلج تفعل
وزننده هواده سحاب بارقه لمعان ايده رك او ينايوب حركت ايلمك معناسنه در يقال تحلج الحلوج اذا ابترق واضطرب
وتحلج خلجان ودغدغهٔ قلب معناسنه استعمال اولنور ومنه قول عدىّ بن حاتم لا يتحلجن فى صدرك طعام ضارعت
فيه النصرانية اى لا يدخلن قلبك منه شىء فانه نظيف شارح ديركه نهايه ده وفى حديث عدىّ قال له النبى عليه السلام
عبارتيله مرسوم اولمغله كلام مرفوع حديث اولور ومعناى مزبور ذكر اولنان حركت واضطراب معناسندن مأخوذدر
ومنه يقال دع ما تحلج فى صدرك اى ما شككت فيه واختلجت المحلج مكرم وزننده تيز الدن حاضر ودرپيش اولان
شيئه دينور كويا كه دانه سى چكلمش پنبه مز لنده اولور يقال نقد محلج اى وحىّ حاضر الحلج ضمتينله اكول و پرخور
كمسه لره دينور ظاهرا مفردى حلوج در سحاب بارقه يه ياخود پنبه دن دانه چكنلره تشبيه اولنمشدر يقال قوم حلج
اى كثير والاكل الاحتلاج افتعال وزننده بركسه نك ذمتنده اولان حقنى تخليص واخذ ايلمك معناسنه دركه حلج
قطندن مأخوذدر يقال احتلج فلان حقه اذا اخذه التحميج تفعيل وزننده برنسنه يه شدّت ودقتله ديكه ديكه باقمق
معناسنه در يقال حمج الرجل اليه اذا نظر اليه بشدّة وكوز چقورلنوب ايچرو يه باتيق اولمق معناسنه در يقال حمجت
عينه اذا غارت وخشم وغضبدن ناشى چهره متغير اولمق معناسنه در يقال حمج وجهه اذا تغير من الغضب
شارح ديركه بعضلر بو معانىٔ ثلاثه يى معناى واحد عدّ ايلمكله تحميج غضبدن ناشى چهره متغير وكوز ايچرو يه غائر
اوله رق شدّتله ديكه ديكه باقمق معناسنه اولور مؤلفك حرف ترديد ايله وادامة النظر عنوانى قول ثانى يى تأييد ايدر پس
قول اوّله كوره عادتى اوزره تشويش وتخليط اولور انتهى وعند البعض تحميج برنسنه دن ياخود بركسه دن خوف
وفزع سببيله ياخود برآدمه تنبيه وتهديد سببيله كوزلرينك سياهنى آقداروب چويره رك وكوزلرنى بلردوب آيره رق
خيلى زمان ديكه ديكه وقيه قيه دقتله باقمق معناسنه در يقال مازال يحمج فلان اى يديم النظر مع فتح العينين وادارة
الحدقة فزعا او وعيدا او تحميج صكره دن آر بقليوب مهزول اولمق معناسنه در يقال حمج الرجل اذا هزل الحموج
صبور وزننده كيك وصغن مقوله سى حيوانك كوچك ياوريسنه دينور شارحك بيانه كوره جيرانك وآهونك وصغنك
ياوريلرينه مخصوص در وجه مذكور اوزره نظر ايدر اولدقلرى حسبيله الحملجة دحرجه وزننده ايپى محكم بوكمك
معناسنه در يقال حملج الحبل اذا فتله شديدا الحملاج حانك كسريله قيومجى كور وكنه دينور منفاخ الصائغ
معناسنه اساسك بيانه كوره حلج القطن ماده سندن مزيده دركما قال وكانما تنفخ فى الحملاج وهو المنفاخ كانه يحلج النار
الخنج حانك فتحى ونونك سكونيله برنسنه يى برطرفه اكمك معناسنه در يقال خنج الشىء خنجا من الباب الثانى
اذا اماله وايپى محكم بوكمك معناسنه در يقال خنج الحبل اذا فتله شديدا و بركسيه برحاجت ومهمه عارض وحادث اولمق
معناسنه در يقال خنجته حاجة اى عرضت له و بو معناى اوّلدن مأخوذ اولمق غالبدر الاخناج همزه نك كسريله
بودخى برشيئى برجانبه اكمك معناسنه در يقال اخنجه اذا اماله و برطرفه اكلك معناسنه لازم اولور يقال اخنج الشىء
اذا مال وسكون بولمق معناسنه در يقال اخنج الشىء اذا سكن وكيزلمك معناسنه در يقال اخنج الخبر اذا اخفاه وسرعت
ايلمك معناسنه در يقال اخنج الرجل اذا اسرع وحين تكلمده كلامى مخنثلر اداسى كبى بوروب قيورمق معناسنه در
يقال اخنج كلامه اذا لواه كايلويه المخنث الخنج حانك كسريله اصل واساس و بنياد معناسنه در يقال عاد
الى خنجه اى اصله الخناج كتان وزننده مخنث كمسه يه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور پشنى پشت خمه اماله ايدر
اولديغيچون اطلاق اولنمشدر الاختناج افتعال وزننده بودخى برطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال اختنج
الشىء اذا مال الخنجة مكنسه وزننده ادواتدن برنسنه نك اسميدر ظاهرا برشيئى برطرفه اكه جك آلت اوله جقدر
باغچوانلرك ككه ديدكلرى آلتلرى كبى الخنبج زبرج وزننده بته دينوركه پيره نك برادريدر قل كبى الخنبج قنفذ
وزننده والخنابج علابط وزننده بومرى ووجودى طولغون قوندا انسان وحيوانه دينور ساۤئراشبابه ده وصف اولور

يقال رجل وجاروشى خنبج وخنابج اى ضخم ممتلئ الخنابج خانك فتحيله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل
معناسنه مفردى مرسوم اولمامغله ظاهرا خنبج در قنفذ وزننده ياخود مفردى نامسموعدر الخنيبج مصغر
بنيه سيله غنى قبيله سى يوردنده بر صو آديدر خندج قنفذ وزننده بر رجل آديدر وخندج شول پاكيزه ومنبت قوم ساله
دينور كه تراب طيب كبى الوان نبات انبات ايدر اوله الخناديج سرابيل وزننده طولانى اولان قوم يغنلرينه
على قول قصه قصه اولان قوملقلره دينور مفردى خندج وخندوجه در حارك ضميله الخنادج خانك فتحيله
عظيم الجثه اولان دوه لره دينور الخنضج ضاد معجمه ايله زبرج وزننده شول كوشك وسست طبيعت چولپه وهمل
كشى يه دينور كه اصلا برايشه يراميوب والندن خير ومنفعت كلمز اوله يقال رجل خنضج اى رخو لاخير عنده الحوج
حانك فتحى وواوك سكونيله سلامت معناسنه دركه آفات ظاهريه و باطنيه دن سالم اولمقدن عبارتدر يقولون
حوجا لك اى سلامة شارحك بيانه كوره بو لغت يمانيه در وحوج محتاج اولمق معناسنه در يقال حاج اليه يحوج
حوجا يعنى احتاج شارح دير كه بعضلر ما احوجه كلمه سنى كه فعل تعجبدر شذوذه حمل ايلديلر كويا كه ثلاثيدن انصياغى
اولمامغله و بعضلر بعد حذف الزوائد احتاج ماده سندن صوغ تكلفنى ارتكاب ايلديلر ثلاثيدن ايسه وجه مذكور
اوزره مصوغ اولديغى واقع اولمغله مرقوملرك كلاملرى استقرا ناقصدن ناشى اولديغى ظاهردر الاحتياج افتعال
وزننده محتاج اولمق معناسنه در يقال احتاج اليه احتياجا اى صار محتاجا اليه و برنسنه يه شوق ورغبتله ميل ومحبت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال احتاج اليه اى انعاج الاحواج همزه نك كسريله كه اصلى اوزره در
بودخى محتاج اولمق معناسنه در يقال احوج اليه بمعنى احتاج ومحتاج ايلمك معناسنه متعدى اولور تقول احوجته انا
اى جعلته محتاجا الحوج حانك ضميله فقر وفاقه معناسنه در الحاجة جيمك فتحيله معلومدر كه كشينك محتاج
اولديغى شيئه دينور فارسيده بايسته وتركيده كركلو تعبير اولنور جمع جنسى حاج كلور هاسز وجمع صيغى حاجات
وحوج كلور حانك كسرى وواوك فتحيله وحوائج كلور غير قياس اوزره ياخود بو لغت مولده در ياخود تقدير مفرد
اوزره يعنى كويا كه حائجه دن جمع ايلديلر شارح مولده قولنى تخطئه ايلمشدر زيرا اشبو ان لله عبادا خلقهم لحوائج
الناس حديثنده وارد اولمشدر وامام خليل كتابنده راح فصلنده يقال يوم راح على التخفيف من رائح فطرح الهمزة
كما خففوا الحاجة من الحائجة الا تراهم جمعوها على حوائج عبارتيله صحتنى اثبات ايلمشدر مترجم دير كه حريرى
درة‌ده حاجت لفظنك جمعنده حوائج ديدكلرنى توهيم ايليوب لكن شرحنده شهاب حاجتدن ازيد اطاله ايله ديمشدر كه
حاجه لفظنك عند الخليل اصلى حائجه اولمغله جمعنده حوائج دينور وحائجه عنوانى عربدن مسموعدر لكن استعمالى
نادردر وابن جنى مسموعيتنى انكار ايله حائجه يى تقديرا مفرد اعتبار ايلدى و بعضلر حوائج حوجا لفظنك كه حاجه
معناسنه در جمعى اولمسنه ذاهب اولدى بوكه كوره قياس جمعى حواجى اولوب لكن قلب اولنمغله يعنى ياء تقديم
اولنوب حوائج اولور الحاصل اقوال ثلاثه مذكوره اوزره حوائج صحيح و فصحا كلامنده وارد اولمشدر ومنه الحديث
اطلبوا الحوائج عند حسان الوجوه الحوجاء صحرا وزننده بودخى حاجت ولازمه معناسنه در ومنه تقول مالى فيه حوجاء
ولا لوجاء وتقول مالى فيه حويجاء ولا لويجاء بصيغة التصغير اى حاجة بورا ده لوجاء كلمه سيده حاجت معناسنه مستعملدر
نته كه ماده سنده مبيندر وعربلر ما فى صدرى حوجاء ولا لوجاء ديرلر لامرية ولاشك معناسنى مراد ايدرلر زيرا درونه
عارض اولان ريبه وكمان محتاج الازاله اولمغله مبالغة كا اطلاق ايلديلر و يقولون كلمة فاردة حوجاء ولا لوجاء اى كلمة
قبيحة ولا حسنة كما يقولون كلمة فاردة على بيضاء ولا سوداء مؤلفك بوراده تفسيرى لف ونشر مشوشدر الحاج
ساج وزننده بر نوع تيكنلك آديدر تركيده دوه تيكنى ديدكلرى بدركه اوزرنده قدرت حلواسى ياغار مفردى حاجه در هايله
التحوج تفعل وزننده محتاج اولديغى حاجت ومهمه طلبنده اولمق معناسنه در يقال تحوج الرجل اذا طلب الحاجة
ويقال خرج فلان يتحوج اى يتطلب ما يحتاج التحويج تفعيل وزننده سالكى سلوك ايلديكى طريقدن
صرف وتحويل ايله صاپدرمق معناسنه در يقال حوج به عن الطريق اذا عوجه بو ماده اضطراب الى الشئ
معناسنه موضوع اولمغله معانى مذكوره بالجمله اكا مبتنيدر پس اشبو تحويج طريق آخره محتاج قلمق معناسنى متضمندر
ياخود بناسى ازاله ايچون اولمغله محتاج سلوك اولديغى طريقدن حاجتنى سلب ايلمك اولور وتقول حوجت له
اى لفلان اى تركت طريق فى هواه الحويجاء مصغر بنيه سيله حوجاء كلمه سندن تصغيردر نته كه ذكر اولندى
وحويجاء جاده يه مخالف بوغاج يوله اطلاق اولنور كه حينا قتضاده اكا سلوك اولنور تقول خذ حويجاء
من الارض اى طريقا مخالفا ملتويا ذو الحاجتين محمد بن ابراهيم بن منقذ نام كسه نك لقبيدر كه اول خلفاء عباسيه
اولان عبدالله السفاح جنابنه ابتدا اول بيعت ايلمشدر هر كون ايكى حاجتنى روا ايلمك بابنده عهد ايلملريله مرقوم

مطلب

آنكله

آنكله ملقب اولمشدر الحيج حانك فتحى وياءنك سكونيله حوج لفظنده لغتدر كه واوى ويائى اولور يقال حاج الرجل
يحيج بمعنى حاج يحوج الحاج ساج وزننده دوه تيكنه دينور نته كه آنفا ذكر اولدى وبو يائيه در شارح دير كه پس
واويه ده ذكرى متدافع اولمش اولور الاحياج همزه نك كسريله كه اصل اوزره در والاحاجه اقامه وزننده
بر ذكر اولنان تيكنلك انبات ايلمك معناسنه در يقال احيجت الارض واحاجت اذا انبتت الحاج الحييج زبير
وزننده ذكر اولنان حاج كلمه سندن مصغردر فصل الخاء المعجمة الخبج خانك فتحى وباءنك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال خبجه خبجا من الباب الاول اذا ضربه وضرطه لمق معناسنه در يقال خبج الرجل اذا حبق
وجماع ايلمك معناسنه در يقال خبجها اذا جامعها الخباجاء خانك فتحى والفك مديله كثير الضراب اولان
يعنى پك قوتلو ومايه لو اولمغله ديشى يه چوق آشار اولان آيغره وارككدوه يه دينور واحمق وسكمغز كشى يه
دينور الخبج كتف وزننده بودخى احمق آدمه دينور الخنبجة قنفذه وزننده كويه دينوردن معناسنه
وبو معربدر يعنى خمچه فارسيدن ياخود خنب لفظنك مصغرى اولان خنبكدن معربدر پس كوچك كويه
اطلاق اولنمق مقتضاى ماده در الخبربج باى موحده وراء مهمله ونونله سفرجل وزننده نرم ونازك بدنه دينور
جسم ناعم معناسنه يقال جسم خبربج اى ناعم بوراده ياءيله نسخه لرى غلطدر صواب اولان وجه مذكور اوزره در
نته كه عباب ومحكمده اويله مقيددر الخبربجة هايله غدا كوزل اولمق يعنى ماكول ومشرب دائما خوش ونفيس
اولمق معناسنه در الخبجة خانك فتحى وباءنك سكونيله دحرجه وزننده سلوك ايلديكى طريقده شك واشتباه
ايدن آدمك يوروشى كبى آديملرى صيق صيق آنه رق آهسته جه كيدركن يورمك معناسنه در يقال ذهب فلان
يخبعج اى يمشى مشية متقاربة كمشية المريب الخجوج صبور وزننده زياده سيله سرد وشديد اسن روزكاره
دينور كه اوغراديغى نسنه يى شق ويا دفع ايدر اوله على قول طوغرى بردوزه يه اسميوب بورى لو بورى لو طولاشق اسر
اوله يقال تهب الخجوج اى الريح الشديدة المر او الملتوية فى هبوبها الخجوجاة خانك وجيمك فتحيله بودخى خجوج
معناسنه در الخج حج وزننده اوته قاقمق دفع معناسنه در يقال خج الشئ خجا اذا دفعه ويارمق معناسنه در يقال خج
الحطب اذا شقه وبورلمق معناسنه در يقال خج ساعده اذا التوى وجماع ايلمك معناسنه در يقال خجها اذا جامعها
واسهال‌له چقرمق معناسنه در يقال خج اذا رمى بسلحه وطپراق صاورمق معناسنه در يقال خج برجلها اذا نسف بها
التراب الخجخجة زلزله وزننده غم وخوف مقوله سى عارضه سببيله بوزيلوب ملول ومنقبض اولمق معناسنه در يقال
تخجخج الرجل اذا انقبض وكيزلنمك معناسنه در يقال تخجخج فلان اذا استخفى وذكر اولنان ريح خجوج اسمك معناسنه در
يقال الريح تخجخج اى تهب خجوجاوده وبى چالك چوكرتمك معناسنه در يقال خجخجوا الابل اذا اناخوها سرتعاود رونده
مضمر اولان قول واندیشه يى كتم ايلمك معناسنه در يقال خجخج الرجل اذا لم يبد ما فى نفسه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال خجخج المرأة اذا جامعها الخجاجة خانك فتحى وجيمك تشديديله والخجاجة ثراره وزننده احمق لايعقل كشى يه
دينور كه سويلديكنى وآخرك سوزنى ادراك ايلمز اوله يقال رجل خجاجة وخجخاجة احمق لايعقل الخجوجى
خانك وجيمك فتحيله اياقلرى پك اوزون اولان كسه يه دينور كه بوقريسى قصه اولمغله تصلق ونازبا اولور يقال
رجل خجوجى اى الطويل الرجلين يعنى المفرط فى الطول الخداج كتاب وزننده ناقه كونى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى
دوشورمك معناسنه در يقال خدجت الناقة خداجا من الباب الاول والثانى اذا القت ولدها قبل تمام الايام شارح
دير كه اشبو خداج ماده سى خصايصدن دكلدر بلكه هر ذات ظلف وحافرده عام اولمغله مؤلف الناقة الدابة عنوانيله
ذكر ايلمك اولى ايدى نته كه محكمده اويله مرسومدر خداج كه ثلاثيدر وجه مذكور اوزره قبل تمام مدة الحمل القاء
ولده مخصوصدر كرك تام الخلقه وكرك ناقص الخلقه اولسون اول ناقه يه خادج واول ولده خديج دينور واخداج كه
مزيددر ناقص الخلقه ولد ابانته مخصوصدر كرك تمام المده وكرك ناقص المده اولسون نته كه مؤلف دخى تصريح
ايلمشدر اول ناقه يه مخدج واول ولده مخدج دينور ومعتاده اولان ناقه يه مخداج دينور هر حالده خداج واخداج نقصانه
دال اولمغله بالاستعاره مطلقا نقصانده استعمال اولنورلر انتهى و خداج نقصان معناسنه استعمال اولنور ومنه صلاته
خداج اى نقصان مؤلف مثال مزبور ايله اشبو كل صلاة ليس فيها قرأة فهى خداج وكل صلاة لم يقرأ فيها فاتحة
الكتاب خداج حديثلرينه اشارت ايلمشدر خداج لفظى وجه مذكور اوزره مصدر اولمغله حذف مضاف ايله ذات
خداج تأويلنده اولوب ياخود مبالغة مصدر ايله وصف اولمشدر الخادج خارج وزننده شول ناقه يه دينور كه
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم كوشكنى القا ايلمش اوله وبو اوصاف مختصه دندر ياخود فاعل نسبيدر الخديج امير وزننده
مدت حملى تمام اولمزدن مقدم ظهور ايدن دوه كوشكنه دينور الاخداج همزه نك كسريله ناقه ناقص الخلقه كوشك

لقا ایلمك معناسنه‌در هر نقدر مدت حملی تمام ایسه‌ده یقال اخدجت الناقة اذا جاءت بولد ناقص وان کانت ایامه تامة
کرچه اخداج لفظندن وجه مسرود اوزره بو معنا حقیقی ومعنای آتی مجازی اولوب لکن تشویش اذهان ایچون
مجازی‌یی تقدیم ایلمشدرنته که اضطراب عادتلریدر وعربلر اشبو موسم صیفك یغموری قلیل وناقص اولدی دیه‌جك یرده
اخدجت الصیفة دیرلر که معنای مزبوردن مستعاردر بو مثالی ابو عبیده اخدجت الشتوة عنوانیله ذکر ایلمشدر
واساسده اخدجت الضبعة عبارتیله مرسومدر ضبعه چفتلکه دینور المخدج محسن وزننده ناقص الخلقه کوشك
طوغورن ناقه‌یه دینور کرك مدت حملی تمام وکرك نقصان اولسون المخدج مکرم وزننده ناقص الخلقه طوغان
دوه کوشکنه دینور کرك کونی تام وکرك ناقص اولسون ومخدج ناقص معناسنه استعمال اولنور یقال رجل مخدج
الید ای ناقصها ومخدج اسامیدندر مخدج بن الحارث کنانه قبیله‌سندن بر بطن پدرینك اسمیدر محدثیندن
رفیع المخدجی آنلردندر الخدلجة خانك ودالك ولام مشدده‌نك فتحیله قوللری وبالدرلری قبق طولمه‌سی کبی
طولغون اولان خاتونه دینور یقال امرأة خدلجة ای ممتلئة الذراعین والساقین الخروج دخول وزننده والمخرج
میمك وراءنك فتحیله که مصدر میمی‌در بر مکاندن طشره چقمق معناسنه‌در یقال خرج من موضعه خروجا ومخرجا
من الباب الاول اذا برز منه ومخرج کلمه‌سی اسم مکان اولور یقال خرج مخرجا لطیفا مؤلفك بصائرده بیانه کوره
خروج که بروز معناسنه‌در کرك خارج اولان مقرندن وکرك حالندن اولسون ومقری دخی کرك دار وبلده وکرك
ثوب اولسون وحالی دخی کرك فی نفسه وکرك فی اسبابه الخارجه حالی اولسون واخراج که طشره چقرمق معناسنه‌در
اکثری جواهر واعیانده مستعملدر کقوله تعالی انکم مخرجون وتکوین موقعنده استعمال اولنور که صفت فعلیه‌در
کقوله تعالی فاخرجنا به ازواجا من نبات شتی وتخریج که تفعیلدر اکثری علوم وصناعاتده مستعملدر وخرج وخراج که
ثلج وسحاب وزننده‌در غلهٔ ارضدن واستغلال اولنان عبد وغلام غله‌سندن خارج وحاصل اولان نسنه‌یه دینور که
خارج اسمیله تسمیه اولنمشدر بعده ارض خراجیه اوزره ضرب اولنان ضریبه‌ده یعنی رسم زمینده غالب اولمشدر
بو مناسبتله اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان جزیه‌یه دخی اطلاق اولنمشدر فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة
خراج رأسه انتهی وخروج یوم قیامتك اسمیدر که مراد یوم الخروج اوله‌جقدر کما قال البیضاوی فی تفسیر قوله تعالی
ذلك یوم الخروج ای من القبور وهو من اسماء یوم القیمة وقد یقال للعید وخروج شعرده یعنی عروضیون اصطلاحنده
صله‌دنصکره ملفوظ اولان الف حرفنه اطلاق اولنور مثلا * عفت الدیار محلها فمقامها * مصراعنده
قافیه میم وصله هاء وخروج الفدر ز پراوی حرفلرندن آنکله خروج اولنور وعند الاخفش خروج حروف لینه‌در که
واو ویاء والفدر المخرج میمك ضمی وراءنك فتحیله که اولور که افعال بابندن مصدر میمی اولور چقرمق معناسنه
یقال اخرجه اخراجا ومخرجا وکاهی اسم مفعول اولور وکاهیجه اسم مکان اولور زیرا فعل ثلاثیدن متجاوز اولسه
اسم مکاننده میم مضموم اولمق مطرده‌در کما یقال هذا مدحرجنا الخرج خانك فتحی وراءنك سکونیله والخراج
سحاب وزننده وخانك ضمیله جائزدر اتاوه معناسنه‌در که اموال ناسدن جبایت اولنان مبلغدر خراج کلمه‌سنك جمعی
اخراج کلور واخاریج واخرجه کلور ازمان وازمنه کبی ظاهر اخاریج جمع الجمع‌در عجبیدر که مؤلف خراجی اتاوه ایله که
تفسیر بالاخفی‌در واتاوه‌یی خراج ایله که دوری متضمندر وجزیه‌یی خراج ارضله ورسم رؤس اهل ذمتله تفسیر ایدوب
وجه اقناع اوزره تبیین ایلمامشدر اساسده ادی اتاوة ارضه وضربت علیهم الاتاوة ای الجبایة عبارتیله مرسوم اولمغله
اتاوه اتی یأتی ماده‌سندن منشعب اتاء کلمه‌سندن که ریع وفضل وفیض معناسنه‌در مأخوذ اولمغله فی الاصل ریع وفضل
مال معناسنه اولوب بعده حسب المرسوم طرف سلطانه ادا اولنان خراج وجزیه‌ده استعمال اولنمشدر وخرج
وخراج وجه مذکور اوزره بر معنایه‌در نول ونوال کبی وعند البعض خرج خراجدن اخص‌در که خرج رسم رأسه
مخصوصدر وخراج رسم رأس ورسم ارضدن اعمدر وعند البعض علی العکس‌در والحاصل خراج فی الاصل غلهٔ
ارضدن وغلهٔ عمل عبددن خارج وحاصل اولان نسنه‌نك اسمیدر بعده مقاسمه یاخود وظیفه جهتیله طرف سلطاندن
ارض اوزره ضرب اولنوب هر سنه جانب میری‌یه مأخوذ اولان رسم مرسومه کذلك اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان
جزیه‌یه اطلاق اولندی فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة خراج رؤسهم وتاتارخانیه‌ده مشروح اولدیغی
اوزره اراضی اوچ قسمدر ارض مملکت وارض عشریه وارض خراجیه‌در قسم اول ملك پادشاه‌در ثانی ملك مسلمین‌در
ثالث ملك اهل ذمتدر اخیرنده بیع وهبه ووقف ووصیت وارث مقوله‌سی تصرفات بالجمله جائزدر قسم اولده جائز
دکلدر واراضیٔ عشریه ارض عربدر کذلك اهل وسکانی طوعا مسلم اولان یاخود عنوة فتح اولنوب بین الغزاة تقسیم
اولنان ارضدر واراضیٔ خراجیه بصره‌دن ماعدا سواد عراقدر کذلك مکه‌دن ماعدا فتح اولنوب اهل وسکانی آنده

مطلب

مطلب

تقریر

تقریر اولنان یاخود اهالیسیله امامك عقد مصالحه ایلدیکی ارضدر وخراج ایکی نوعدر بری خراج مقاسمه‌در که
نصف وخمس وسدس کبی بعض خارجدر که ارضك طاقت وتحملنه کوره‌در وبری خراج وظیفه‌در که واجب اولان
ارض مذکوره‌دن انتفاع تمکننه تعلقله درعهدهٔ ذمت اولاندرنته که حضرت عمر رضی الله عنه صو بالغ اولان
بر دونم تارلایه حنطه وشعیردن بر صاع وبر درهم وضع ایلمشدر وجزیه لفظی عند البعض فارسی اولان کزیت معربیدر
وعند الاکثر عربیدر طائفه معناسنه اولان جزء یاخود قضا وکفایت معناسنه اولان جزاء ماده‌سندن مأخوذدر
خراج ارضه واهل ذمت رؤسنه ضرب اولنان کسیه اطلاق اولنمشدر لکن خراج ضریبهٔ ارضده وجزیه ضریبهٔ
رؤسده متعارف اولمشدر انتهی وقوله صلی الله علیه وسلم الخراج بالضمان ای غلة العبد للمشتری بسبب انه
فی ضمانه یعنی عبد مشترانك عملیله حاصل اولان غله ومنفعت مشترینك اولور تصویر مسئله بودر که برکمسنه آخردن
بر عبد اشترا ایدوب بر مدت آنی استغلال یعنی اعمال ایله بر مقدار غله ومنفعت استحصال ایلدکدنصکره عبد مزبورك
شرعا ردی موجب بر عیب قدیمنه که آنی بایعی ستر واخفا ایدوب یاخود اکا مطلع دکل ایدی مشتری اول عیبه واقف
اولدقده عبد مزبوری تمام ثمنیله بایعنه رد ورجوع یعنی کیرو ویروب ویردیکی اقچه‌یی تماما استرداد ایدر وعبد
مزبورك وجه مذکور اوزره عملیله استحصال اولنان غله بالجمله مشترینك اولور بایع آنی طلبه قادر اولمز زیرا عبد مشتری
یدنده اولدیغی مدتده تلف وهلاك اولسه ضماننده اولمغله کندی مالندن اولمش اولوب بایع اوزره برنسنه ترتب
ایلمز ایدی وحدیث مرقوم الغرم بالغنم حدیثی کبی جوامع الکلم اقسامندندر بالضمان قولنده باء سببیه‌در
مقدر مستحق کلمه‌سنه متعلق اولمغله الخراج مستحق بالضمان تقدیرنده‌در یاخود باء مقابله ایچوندر ومضاف محذوفدر
بقاء الخراج فی مقابلة الضمان تقدیرنده‌در که منافع المبیع بعد القبض تبقی للمشتری فی مقابلة الضمان اللازم علیه
بتلف المبیع سبکنده‌در و بونده عبد تمثیل طریقیله درامه وسائر اعیان املاککده جاریدر وفقهاء عظام حکم مزبور
اوزره فروع کثیره بنا ایلمشلردر خلاصه کرك خراج وکرك اراضیٔ مذکوره وجزیه وسائر مذکوراتك محلی کتب فقهیه
اولوب تفصیل واحکامی آنده مشروح اولمغله بو راده استطرادا بو قدرجه اجمال اولنمشدر من رام فلیراجع ثمه
الخرج سرج وزننده خراج معناسنه‌در که ذکر اولندی وخرج هنوز ظهور ونشئت ایلدیکی حینده سحابه
اطلاق اولنور وکیسه‌دن چقان مصرفه اطلاق اولنور که دخل وایراد مقابلیدر لسانمزده دخی خرج اطلاق اولنور
یقال له خرج کثیر ای خلاف الدخل وخرج یمامه‌ده بر موضع آدیدر الخرج خانك ضمیله معروف قابدر که فارسیده
خرجین وترکیده دخی خرج ایله متعارفدر هکبه‌دن بیوك اولور جمعی خرجه کلور خانك کسری وراءنك فتحیله جحر
وجحره کبی وخرج دیار تمیمده بر وادی اسمیدر الخرج فتحتینله برنسنه آقلو قاره‌لو آلاجه اولمق معناسنه‌در اکثری
حیوانده مستعملدر کویا که آره‌لقدن لون واحد خارج اولور مؤلف بونی اسم صورتنده رسم ایدوب لکن مصدر اولمق
غالبدر الاخرج احمر وزننده آقلو قاره‌لو آلاجه اولان حیوانه دینور مؤنثنده خرجاء دینور یقال کبش اوظلیم اخرج
ای به بیاض وسواد ویقال نعامة خرجاء لسانمزده دخی اول طونده اولان آته اخرج تعبیری شایعدر واخرج چوبان
آلداتیجی تعبیر اولنان قوشه دینور مکاء کبی الاخرجاج احمرار وزننده والاخریجاج احمیرار وزننده حیوان
آقلو قاره‌لو آلاجه اولمق معناسنه‌در یقال اخرج الظلیم واخراج اذا کان اخرج المخرجة منقشه وزننده شول
ارضه اطلاق اولنور که جابجا بعض یرلرنده نبات اولوب وبعض یرلری آچق اوله کویا که آره‌لقلرندن قطعه
اخراج اولنمش اوله یقال ارض مخرجة اذا اصاب نبتها فی مکان دون مکان التخریج تفعیل وزننده برنسنه‌یی
طشره چقرمق معناسنه‌در بعده مجازا بعض افعال واحوالده استعمال اولنمشدر ازجمله آتیا ذکر اولنان
معناده استعمال اولنمشدر کذلك برسنه ظرفنده هم اجوزلق وبوللق وهم قیتلق اولمقده استعمال اولنور کویا که
آره‌لقدن حالتینك بریسی تخریج اولنور یقال عام فیه تخریج ای خصب وجدب ویقال عام مخرج ومواشی مرعانك
بر مقدارنی اکل وبر مقدارنی ترك وابقا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال خرجت الراعیة المرعی
اذا اکلت بعضا منه وترکت بعضا واستاد کندی شاکردنی حرفنده دستور ویروب بشقه چقرمق کذلك
خواجه افندی طالبنه بعد تکمیل النسخه اذن واجازت ویروب کندی کبی خواجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور
بونلر هر بری علم وصنعتنده استاد کامل اولدقدنصکره اولور یقال خرجه فی الأدب اذا دربه وعلمه فجعله خریجا
وغلام مکتب یازی بوز تعبیر اولنان مشق ودرس لوحنك بعض یرنی یازوب وبعض یرنی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور
اطفال مکتب خصوصا عرب بسنانده بر لوحه اتخاذ ایدوب رسملری ومشقلرنی اکا یازوب بعد التعلم آنی سیلوب درس
آیلرنی کتب ایدرلر نو آموزلره خواجه‌لری ترقیم ایدرلر یقال خرج الغلام اللوح اذا کتب بعضا وترك بعضا اساسده

دیر که بر کتابک فصول وابوابی قید اولنمیوب برلری آچق قالسه اول کتابه مخرّج اطلاق اولنور پس تخریج بو معنایه ده
استعمال اولنور وتخریج عمل وصنعتی بکرنک ویک نسق ویک اسلوب ایلمیوب بری برینه مخالف کونا کون ایتمک
معناسنه استعمال اولنور یقال خرّج العمل اذا جعله ضروبا والوانا یعنی یخالف بعضه بعضا الخریج قبیل وزننده
اطفال عرب بیننده بر لعب آدیدر آنده احدهما آخره قطام وزننده خراج خراج دیرلر وجه تسمیه دخی بودر
بریسی الده برنسنه اخذ ایدوب آخره اخراجیله امر ایدر الخراج غراب وزننده مطلقا بدنده چقان قرحه لره
وچبانلره دینور یعنی ورم حارک مادّه سی متحلل اولمیوب ایرین بغلسه اکا خراج اطلاق اولنور بعض تعلیقاتده مؤلفک
بوراده الخراج القروح عبارتنه مفردی جمع ایله تفسیر ایلمکله صحاحک بو مقامده عباره سی آندن اولادر بو حرف
اندازلق ایلمشدر مصباحده مصرّح اولدیغی اوزره خراج جمع ومفردی خراجه اولمغله جمعی جمع ایله تفسیر اولمش
اولور الخرجة خانک ضمیله همزه وزننده مقرّنده آرام ایلمیوب قپوجیلر کتخداسی کبی اکثری کیروب چقر اولان کمسیه
دینور یقال رجل خرجة ای کثیر الخروج والولوج دخول خروجک لازمیدر لکن سائر امهاتده ولجه کلمه سی دخی
منضم وملحقدر ومقتضای مادّه دخی اویلجه اولمقدر الخارجیّ شول کمسیه دینور که اصل وذاتنده شرف
وسیادت یوغیکن یعنی فرومایه ایکن بنفسه شان وسیادت پیدا ایلمش اوله بدائه احوال اقراندن خروجی باعث
تسمیه در ووصف مذکور گاه اولور که مدیحه اولور اکر کندیدن اعلی کمسه نک رتبه سنه خروج ایلمش ایسه وذمیمه
اولور منزلهٔ ادنایه خروج ایلمش ایسه بنو الخارجة عربدن بر بطن معروفدر نسبتنده خارجیّ دینور امّ خارجه
جاهلیه ده بجیله قبیله سندن بر خاتون ایدی که *اسرع من نکاح امّ خارجه* مثلنک منشأی ایدی قتی وافر قبیله آندن
تولد ایلمشدر نکاحی بغایت اسرع ایدی همان برکسه کلوب کندیسنه اداة نکاح جاهلی اولان خطب دیسه کندیسی
دخی نکح دیوب اکا تسلیم اولور ایدی اکثا ایلدیکی خارجه من بوره نک صدری اوغلیدری لکن کیمک اثر نطفه سی
اولدیغی معلوم دکلدر علی قول پدری بکر بن یشکر بن عدوان بن عمرو بن قیس عیلاندر الخروج صبور وزننده شول
آته اطلاق اولنور که یونی اوزون اولمغله دائما یونی قوّتله کروب اوزاده رق دیزکنه سورمکله دیزکنی فرسوده ومضمحل
ایدر اوله بو تقریبله دائما دیزکندن خروجی باعث تسمیه در وخروج دائما سائر دوه لردن بشقه جه آلارغه محلده چوکوب
یتار اولان ناقه یه اطلاق اولنور جمعی خرج کلور ضمتینله و بو فعول بمعنی فاعل اولمغله تذکیر وتأنیثی مساویدر
الخوارج خارجه نک جمعیدر که چقیجی وچقمق شانندن اولان نسنه در تأنیثی موصوف اعتباریله در بو معنادندر که
عربلر برتازه جوانک ذاتنده مرکوز اولان مایهٔ نجابتی وواپهٔ رشد ورشتی ظهور ایدوب عاقلانه رأی وتدبیره ورتق
وفتق اموره شروع وابتدار ایلدکده خرجت خوارجه دیرلر ظهرت نجابته وتوجه لابرام الامور معناسنه وجمعیت
خصائل وافعال وآثار اعتباریله درو عربلر قسراق آت وجاریه وقانجق اشک مقوله سی ماله خوارج المال اطلاق ایدرلر
بیع واستعمال ایلمملریله کویا که ملک ومالرندن خارج عدّ واعتبار ایدرلر وخوارج اهل اهواء وبدعتدن قوم
معروفدر که ناسدن یعنی جماعت مسلمیندن خروج ایلدیلر مذهب جهتنده کندیلرینه مخصوص مقالهٔ هذیان
آمیزلری واردر معلوم اوله که اوزرینه جماعت اتفاق ایتدکلری امام حقک اوزرینه خروج ایدن کمسیه خارجی دیرلر
کرک اول خروج صحابه وقتنده وکرک تابعین زماننده وکرک هر وقتده اولسون واول طائفه یه خارجه وطوایفنه خوارج
اطلاق اولنور وآنلر یدی فرقه در فرقهٔ اولی محکمه در که وقت تحکیمده امام علی کرم الله وجهه اوزره خروج ایلدیلر
وفرقهٔ ثانیه بیهسیه در که بیهس بن الهیصم وتوابعیدر حجاج آنک دست وپارنی قطع وقتل ایلمشدر بو خصوصده
عدلی واقع اولمشدر فرقهٔ ثالثه ازارقه در و بونلر نافع بن الازرق نام شخصک اتباعیدر فرقهٔ رابعه نجداندر که نجدة بن
عامر الحنفی توابعیدر وبونلرک بعضنه عاذریه اطلاق ایدرلر که فروعک جهالتنده ناسی معذور عدّ ایدرلر فرقهٔ خامسه
اصفریه در که زیاد بن الاصفر اتباعیدر فرقهٔ سادسه اباضیه در که عبدالله بن اباض اتباعیدر فرقهٔ سابعه عجارده در که
عبدالکریم بن عجرد توابعیدر وبونلردن هر بری نیچه فرقه یه منشعب اولمشلردر تفصیلی ملل ونحل نام کتابده مشروحدر
الاخراج همزه نک کسریله طشره چقرمق معناسنه در یقال اخرجه ای ابرزه معلوم اوله که درّة الغواصده مشروح
اولدیغی اوزره حرف تعدیه اولان باء ایله همزه نک فرقی خصوصنده نحویونک اختلاف ایلدیلر اکثری اتحاده ذاهب
اولدیلر مثلا اخرجت زیدا وخرجت بزید قوللری مطلقا زیدی بن دن طشره چقردم معناسنه در کرک متکلم برابر چقسون
کرک چقمسون دیدیلر لکن امام مبرّد فرقنه ذاهب اولمغله اخرجت زیدا قولنی حملته علی الخروج ایله تفسیر ایلدی که
بن زیدی طشره چقردم دیمکدر دفع به طرد باخود سائر عمل ایله اولور متکلمک بالمعیه خروجی مدلول ومفهومدن
خارجدر اما خرجت به دیدکده بنم خروجمه مقارن وملابس چقردم معناسنه در که بن برابرجه اوله رق چقروب

مطلب

مطلب

ایلندم

ایلندم دیمکدر لکن قول اوّل اصحّدر زیرا ذهب الله بنورهم الآیه کریمه سنده معنی صحیح اولمز وشهاب بعضلردن
همزه نک اعمیتنی نقل ایلمشدر ومنه المثل *کلّ من ذهب بشیء فقد اذهبه* ولیس کل من اذهب شیئا فقد ذهب به
وزمخشری وبیضاوی باء ایله تعدیه نک همزه دن ابلغ اولدیغنه ذاهبلردر استصحاب واستمساک معناسنی متضمن
اولدیغیچون نته که آیت مرقومه نک تفسیرنده تصریح ایلمشلردر انتهی والاخراج خراج ویرمک معناسنه در یقال
اخرج فلان اذا ادّی خراجه واقلو قاره لو الاجه دوه قوشی صید ایلمک معناسنه در یقال اخرج الرجل اذا اصطاد
الخرج من النعام ولونی سیاهه مشرب بیاض اولان خاتون تزوّج ایلمک معناسنه در ابوینک بری بیاض وبری سیاه
اولدقده اول کونه اولور و بعضا سیاه عربلرده دخی واقع اولور که بر صنف مخصوصدر عربیده اکا خلاسیه دینور کویا که
بیاضدن برمایه اختلاس ایلمشدر اصطلاحمزده اکا حبشی تعبیر اولنور خطابی تعبیر اولنان بکرداغی انلرده بولنور
بغایت مقبولدر یقال اخرج فلان اذا تزوّج بخلاسیّة وبرکسه برمقداری اجوزلق وبرمقداری قیتلق اولان سنه یه
اوغرامق معناسنه در یقال اخرج فلان اذا مرّ به عام ذو تخریج ومواشی اوتلاغک برمقدارنی اکل وبرمقدارنی ترک ایلمک
معناسنه در یقال اخرجت الراعیة اذا اکلت بعض المرتع وترکت بعضه الاستخراج والاختراج افتعال
وزننده ایچرودن برنسنه یی کندویه طوغری چقرمق معناسنه در محسوس ومعقولده زبا ترددر قویدن
صوو طپراق وکتابدن معانی چقرمق کبی یقال استخرجه واخترجه اذا استنبطه سبنی طلب ایچون دخی اولور
التخرّج تفعل وزننده شاکردی استاد بشقه چقرمق معناسنه اولان تخریج مذکوردن مطاوعدر که فن
وحرفتده تحصیل کمال ایلمکله استاذی اذن ودستور ویرمکین بشقه چقمق معناسنه در یقال خرّجه فی الادب
فتخرّج الخرّیج عنّین وزننده وجه مذکور اوزره بشقه چقمش شاکرده دینور وبو بمعنی مفعولدر نته که
عشیق کلمه سی دخی عاشق ومعشوقه اطلاق اولنور یقال هو خرّیج فلان ای مخرّجه مبالغه ایله تعبیری وصفنده
کماله مبنی در وفنّ اسناد حدیثده مند اول اولان خرّیج دخی بمعنی مفعولدر المخترجة افتعالدن اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنور که ارکک دوه خلقتنده ظهور ایلمش اوله یقال ناقة مخترجة اذا خرجت
علی خلقة الجمل ومنه الحدیث انّ ناقة صالح علیه السلام کانت مخترجة الاخرجان تثنیه بنیه سیله بنو عامر
دیارنده ایکی جبل معروفدر اخرجه همزه نک ورانک فتحیله برمعروف قویی اسمیدر که برطاغک دبنده
محفوردر خراج قطام وزننده جریبة بن الاشیم نام کمسه نک فرس مؤنثی اسمیدر المخارجة مفاعله وزننده
مساهمه بالاصابع معناسنه در که پرمق حسابیله برنسنه یی بولشمقدر مثلا بینلرنده معهود اولان نسنه دن بریسی
پرمق حسابیله برمقدارنی کندویه اخراج ایدوب دیکری دخی اول حساب اوزره افراز ایلمکدر مناهده دخی
بو معنایه در مترجم دیرکه اوائلده عربده خصوصا علی الدوام طائفهٔ اعرابده کتابت اولمامغله حساب وقسمت
مقوله سی نسنه لری بینلرنده معهود اولان پرمق حسابیله محاسبه ایدرلر وحساب مرقوم برقاچ کونه اولور اصابع
یمنایی آحاد ویسرایی عشرات اعتبار ووضع معهود اوزره ضرب محاذاة طریقیله ضرب ایدوب آندن عدد مطلوب
استخراج ایدرلر وبر طریقی کتب نحویه ده ذکر ایتدکلری دوالّ اربعک برقسمی اولان عقود جهتیدر که اساتذهٔ
کثیره یه بو حقیر سؤال ایدوب بیانندن سکوت ایلمشلردر بعد زمان مخصوص رساله سنه ظفریاب اولنمشدر
مجملی بودر که ید یمنا اصابعندن خنصر وبنصر ووسطی عقد آحاده مخصوصدر سبابه وابهامی عقد عشراته
وید یسرا اصابعندن سبابه وابهام عقد مأته وخنصر وبنصر ووسطی عقد الوفه مخصوصدر پس عدد
واحد اراده سنده ید یمنانک جمیع اصابعنی بسط ایدوب یالکزجه خنصری آوجی ایچره ضمّ ایدر یعنی یومار
واثنین اراده سنده بنصری دخی یوموب وثالث اراده سنده وسطایی دخی یومار که بو اوچک ضمی اوچ عدده
اشارت اولور ورابع اراده سنده بنصر ووسطایی مضموما ترک ایدوب همان خنصری رفع ایدر وخامسده
وسطایی ضمّ وخنصر وبنصری رفع ایدر وسادسده فقط بنصری ضمّ وخنصر ووسطایی رفع ایدر
وسابعده بنصر ووسطی مرفوع اولوب خنصرک عقد اسفلنی یعنی اشاغی مفصلنی ضمّ واوجنی آوجی
ایچره مدّ ایدر واحد ایله فرقی بو جهتله در وثامنده بنصری دخی وجه مذکور اوزره ایدر وتاسعده وسطایی دخی
اویلجه ایدر واوّل عشرات اولان اونده سبابه نک طرنغی اوجنی ابهامک اوجنک ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه
شکلنده کوستورر ویکرمیده ابهامک اوجنی سبابه ایله وسطی آرالغنه قصدروب لحم زائد فرج هیئتنده
کوستورر واوتوزده سبابه نک اوجنک ایچ طرفنی ابهامک اوجنک ایچ طرفنه ضمّ ایدوب یردن ایکنه آلورکبی
اولور وقرقده ابهامی سبابه اوزره برمقدارجه آشور رشویله که سبابه نک اوجی ابهامک یساری طرفندن کوکنه

مطلب لطیف

طوغری کلور والیده ابهامی باطن سبابه‌یه طوغری مدّ ایدر والتمشده ابهام وسبابه‌یی مدّ ایدوب عقداوّللرینك
باطنلرینی بری برینه ضمّ ایدر شویله که تیرانداز اوق آتدیغی وقتده اوقی طوتدیغی شکلده اولور وتمشده ابهامك
طرنغی اوجنی وسط سبابه‌نك باطندن اورته مفصله صفیحه‌سنه ضمّ ایدوب سبابه‌نك اوجنی اوزرینه آشوری طوتار
وسکسانده ابهامی سبابه اوزره کرکی کبی آشور شویله که ابهامك اوجنك ایچ طرفی سبابه‌نك طشره طرفندن
چاقی دبنه طوغری کلکله سبابه بوموملش قالور قرقدن فرقی بو جهتله در وطقسانده سبابه‌نك اوجنی دبنه
طوغری کرکی کبی بوکوب ضمّ ایدر وبونلره آحاد دخی ضمّ اولنور مثلا اتوز اوج عدد اراده سنده اتوزده ذکر
اولنان وجه اوزره یردن ایکنه آلورکبی باطن طرف ابهامی باطن طرف سبابه‌یه کوشکجه ضمّ ایلدکدنصکره
اوچ اشارتی اولان خنصر وبنصر ووسطانی آوجی ایچره قبض ایدر آحاد سائره دخی بو قیاس اوزره در
وعقد مأت اصابع یسرانك سبابه وابهامنه مخصوصدر یمناده اون عدد شمالده یوز اولور که سبابه‌نك طرنغی
اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه شکلنده اراءت ایدر کذلك یمناده یکرمی یسراده ایکیوز
اولور طقوز یوزه قدر اول قیاس اوزره در وعقد الوف یسرانك خنصر وبنصر ووسطاسنه مخصوصدر که
یمناده آحاد محلیدر پس یمناده برعدد یسراده بیك اولوب ویمناده ایکی یسراده ایکی بیك اولور هکذا طقوز بیکه قدر
وآندن زیاده اولور ایسه عشرات ومأت عقودندن استعاره واستضمام اولنور ایشته نحو بونك عقود اطلاق
ایدکلری بو اوله جقدر فاحفظها وکن من الشاکرین وادع لمن بیّنها علی الوجه المبین التخارج تفاعل وزننده
چقشمق معناسنه درکه مراد شرکانك بعضی خانه وبعضی ارض اوزره کذلك ورثه‌نك کیمی نقود وکیمی عروض اوزره
صلح وقبض ایله چقشمقدر کتب فقهیه‌ده خصوصا هدایه‌ده فصل مخصوص ایله احکام کثیره‌سی مشروحدر
یقال تخارجوا بالتخارج وهوان یأخذ بعض الشرکاء الدار وبعضهم الارض الخرّاج شدّاد وزننده خروجدن
مبالغة فاعلدر عربلر اکا ولّاج کلمه‌سنی که ولوجدن مبالغه در ضمّ ایدوب متصرّف امور واحوال وکثیر الظرف
والاحتیال اولان کیمسه‌یه اطلاق ایدرلر حیا ومبالات ایلیوب هر محله دخولك طریقنی بولمغله دخول وخروج ایله امورنی
تنظیم ایلدیکیچون یقال رجل خرّاج ولّاج ای کثیر الظرف والاحتیال الخاروج ساروج وزننده برمعروف خرمالق
آدیدر خرجه فتحاتله برصو آدیدر خرجه جرعه وزننده اسامیدندر عمر بن احمد بن خرجه محدّثیندندر الخرجاء
صحراء وزننده مکه ایله بصره بیننده برمنزل آدیدر که آق وقاره طاشلقدر باعث تسمیه بودر خرجان خانك فتحی
وضمیله اصفهانده برمحله آدیدر خارزنج رانك سکونیله نیسابور ایالتنده بربلده در امام خلیل تألیفکرده‌سی
اولان کتاب العین تکمله‌سنك صاحبی احمد بن محمد البشتی الخارزنجی اورادندر الخرفج والخرافج خانك ضمیله
والخرفاج والخرفیج خانك کسریله رغد العیش معناسنه درکه وسعت ورفاه اوزره اولان خوش دیرلکه دینور
وخرفیج تروتازه ونرم ونازك اولان شیئه دینور یقال نبت اوجسم خرفیج ای غضّ ناعم المخرفج مدحرج وزننده بول
نسنه‌یه دینور یقال وعاء اوعیش مخرفج ای واسع الخرفج علبط وزننده سموز انسان وحیوانه دینور یقال خروف
خرفج ای سمین الخرفجة دحرجه وزننده برنسنه‌یی کثرت اوزره آلمق معناسنه در یقال خرفج الشیء اذا اخذه
اخذا کثیرا الخزرج خانك وزای معجمه‌نك فتحیله زید بن عامر نام کمسنه‌نك لقبیدر مزبور اصحابدن دحیة بن خلیفه‌نك
سلسله‌نسبی رجالندندر اصل خزرج عظیم الجثه اولمق معناسنه در مرقومك جثه‌سی پك عظیم اولمغله انکله تلقیب
ایلدیلر المخزاج محراب وزننده شول ناقه‌یه دینور که سموروب طاولندقده دریسی کویا که ورملنمش کبی اوله
الخزرج جعفر وزننده برنوع یلك علی قول جنوب یلنك اسمیدر که لدوس اقسامندن بو دیارلرده قبله یلی تعبیر
ایتدکلریدر وخزرج ارسلانه دینور وانصار کرامدن برقبیله‌نك اسمیدر نته که اوس دخی آنلردن برقبیله در ایکیسی
برادرلردر والدهلری قیله نام خاتوندن حارثة بن ثعلبه‌نك اوغللریدر والدهلرینه نسبتله ابنا قیله دیو شهرت یافته لردر
الخزرجة دحرجه وزننده آغشمق معناسنه در یقال خزرجت الشاة اذا اجمعت التخزلج لامله تدحرج وزننده
سرعتله یوریمك معناسنه در یقال تخزلج فی مشیه اذا اسرع الخسیج سین مهمله ایله امیر وزننده یولك ایپندن
طوقنمش آلاجه یاخود آبا وکلیمه دینور که قوی ومحکم اولور الخسفوج سین وفا ایله حیزبون وزننده حبّ
القطن یعنی پموق چکردکنه دینور که چکیت تعبیر اولنور وچورك اغاج کراسته‌سنه دینور علی قول شجر عشر
کراسته‌سنه مخصوصدر وعشر زفر وزننده حجاز وعمنده نابت برشجردر که سکر العشر آندن حاصل اولور
الخسفوجة هاء ایله کمی دومنه دینور سکّان سفینه معناسنه یقال قعد الملّاح عند الخسفوجة ای سکّان السفینة
التخضج ضاد معجمه ایله تفعّل وزننده آغشمق معناسنه در یقال تخضجت الشاة اذا اجمعت وحمت الانخضاج

انفعال وزننده برنسنه برطرفه طوغری چارپق کبی اکیلوب میل ایلمك معناسنه در یقال انخضج خفه اذا زاغ
الاخضاج همزه‌نك کسریله بوزمق معناسنه در یقال اخضجوا الامر اذا نقضوه الخضربج قندیل وزننده
قاون بستانه دینور مبطخه معناسنه بعض نسخه‌ده مطبخه عنوانده مرسوم اولمغله اولدخی صحیحدر زیرا بطیخ
وطبیخ ایکیسیده برمعنایه در الخفج خانك وفانك فتحیله دوه قسمنه مخصوص برمرضدر شارحك بیانه کوره
فالقار کبی ایاقلری لرزه‌ناك اولور که ضعفدن ناشیدر وخفج بو معناده مصدر اولور یقال خفج البعیر خفجا من الباب
الرابع اذا اصابه الخفج وخفج برنوع آجل نبات اسمیدر که ربیع موسمنده نابت اولور مفردی خفجه در مفرداتده بیان خردلی
ایله مبیندر وخفج جماع ایلمك معناسنه در یقال خفج المرأة اذا جامعها وبورغنلقدن انجکلر آغریمق معناسنه در
یقال خفج فلان اذا اشتکی ساقه تعبا خفاجه خانك فتحیله بنی عامر قبیله‌سندن بربطن آدیدر الخفیج امیر وزننده
شول صویه دینور که بلنلو ونه آجی اوله قویی صولری کبی هاء شریب معناسنه وضعیف وزبون آدمه دینور التخفج
تفعّل وزننده برطرفه طوغری اکیلمك معناسنه در یقال تخفج الشیء اذا مال الخنفج قنفذ وزننده والخنافج علابط
وزننده وجودی زیاده سیله اتلو تنومند آدمه دینور یقال رجل خنفج وخنافج ای کثیر اللحم الخفنجی حبنطی
وزننده شول کمسه‌یه دینور که سست وسولپوك وحولیه اولمغله اصلا خیر وشرّه یرامز اوله الخفرجة دحرجه وزننده
غدا خوب ونفیس اولمق معناسنه در الخفرنج سفرجل وزننده نرم ونازك شیئه دینور یقال غصن خفرنج ای ناعم
الخلج خانك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌یی کندویه طوغری چکمك معناسنه در یقال خلج الشیء خلجا من الباب
الثانی اذا جذبه وکوزنی یاقاشنی اوینادرق اشارت ایلمك معناسنه در یقال خلجه بعینه اوحاجبه اذا غمزه وبرنسنه‌یی
یرندن چکوب قوپارمق معناسنه در یقال خلج الشیء اذا انتزعه اساسك بیانه کوره جذب ونزع معناسنده حقیقت
اولوب غمز وسائر معانی برر ملابسه ایله آندن متفرعدر وخلج تحریك ایلمك معناسنه در یقال خلج الشیء اذا حرّکه
وبرنسنه ایله مشغول قلمق معناسنه درکه مشغله‌یه جذب ایلمکدن عبارتدر یقال خلج فلانا اذا شغله ویقال خلجته
امور الدنیا ای شغلته ودورتمك وسانجمق معناسنه در یقال خلجه بالرمح اذا طعنه وجماع ایلمك معناسنه در یقال
خلجها اذا جامعها بو ایکی معنا لازم جذب اولمق مناسبتیله در وولدنی یاخود ناقه‌سنك کوشکنی سوددن کسمك
معناسنه در یقال خلج فلان اذا فطم ولده اوولد ناقته اساسده خلجت المرأة ولدها فطمته کمال یقال جذبته
عبارتیله مرسوم اولمغله کذلك مجازیتی مشعردر الخلوج قعود وزننده کوز وسائر اعضا سکریمك معناسنه در
یقال خلجت عینه خلوجا من الباب الثانی والاوّل اذا طارت الاختلاج افتعال وزننده بودخی اعضا سکریمك
معناسنه در یقال اختلجت عینه بمعنی خلجت الخلج فتحتینله برکسه‌نك وجودی ککلری چوق ایشلمکدن یاخود
اوزون اوزادی یوریمکله یورلمقدن ناشی آغریوب صزلمق معناسنه در یقال خلج الرجل خلجا من الباب الرابع
اذا اشتکی عظامه من عمل او من طول مشی وتعب وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال خلج الشیء اذا فسد
الخلوج صبور وزننده شول ناقه‌یه دینور که کوشکی کندیسندن فطم یاخود ذبح وهلاك سببیله نزع اولنمغله
سودی چکلمش اوله یقال ناقة خلوج ای اختلج عنها ولدها فقلّ لبنها وشول ناقه‌یه دینور که بغایت جست ورونده
اولمغله یوردکی کویا که یوریمکی جذب ونزع ایدر اوله یقال ناقة خلوج اذا کانت تخلج السیر من سرعتها معنای
اوّلده بمعنی مفعول وثانیده بمعنی فاعلدر وخلوج پراکنده علی قول صویی چوق بلوده دینور یقال سحاب خلوج
ای متفرّق او کثیر الماء الخلیج امیر وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه اوزون اوزادی چکیلوب کندیکی ایچون
اطلاق اولنمشدر ونهر شکلنده دریادن چکیلوب آیرلمش قطعه‌یه دینور که کورفز تعبیر اولنور خلیج ازمیر وخلیج
استنبول کبی یقال عبر الخلیج وهو النهر وکذا شرم من البحر وخلیج اغاجدن اولان چناغه دینور مرادی بیوك چناقدرکه
ماء کثیر جذب ایدر وایپه دینور حبل معناسنه جذب شانندن اولمق حسبیله وخلیج عدولی تعبیر اولنان
کیدن کوچکجه برنوع کمی‌یه دینور وعدولی فتحتینله بحرینده عدول نام قریه‌یه منسوب برکونه کوچك کمی‌یه اطلاق ایدرلر
وخلیجك جمعی خلج کلور خانك ضمیله وخلیج مکه‌ده برطاغك آدیدر الاخلج اعرج وزننده بودخی ایپه اطلاق اولنور
التخلج تفعّل وزننده کاه صاغه وکاه صوله اکیله رك وبوجالیه‌رق زحمتله یوریمك معناسنه در کویا که برثقیل نسنه‌یی
جذب ونزع ایدرکبی یقال تخلج المفلوج فی مشیته ای تفکك وتمایل یعنی کانما یجتذب شیئا مرّة یمنة ومرّة یسرة وبری اونه
حرکت واضطراب ایلمك معناسنه در یقال تخلج الشیء اذا اضطرب وتحرك الاخلیج همزه‌نك کسریله جست وچابك صوی
آته اطلاق اولنور واخلیج برنبات آدیدر مراد اوندك نباتیدرکه مخدّر در مخلّج دخی دیرلر الخلج ضمتینله عربدن برقومدرکه
عدوان بن قیس عیلان کروهندن ایدیلر امیر المؤمنین فاروق اعظم رضی الله عنه آنلری حارث بن مالك بن

النضر بن كنانه يه الحاق ايلدى عدواندن منتزع اولدقلر ايچون خلج ايله تسميه اولنديلر وخلج بدنلرى رعشه دار اولان
كمسه لره دينور خليج مفردبدر واصل ونسبلرى مشكوك ومشتبه اولان كروه وجماعته دينور نسبلرى خصوصنده
منازعه اولد يغيچون التخالج تفاعل وزنده چكشدرمك معناسنه در بومناسبتله برماده ضمننده شك وشبهه يه
دوشمك معناسنده استعمال اولنور كه عجبا بويلميدر يوخسه شو يلميدر ديو قلبى برى اوته چكشدرمكدن عبارتدر
تقول تخالج فى صدرى شئ اى شككت فيه شارح ديركه بركمسه يى غموم وهموم هرطرفدن استيعاب ايتدى ديجك
يرده تخالجته الهموم ديرلر كويا كه غمك برى برطرفه ورى برطرفه چكر المختلج اسم مفعول بنيه سيله قليل اللحم
اولان وجهه وصف اولور كويا كه اتى منتزع عدر يقال وجه مختلج اى قليل اللحم الخلج فلز وزنده بعيد محله
اطلاق اولنور خلج دمل وزنده بررجل اسميدر وعبد الملك بن خلج اتباع تابعيندندر خلج كتف وزننده
ايكى لغته كوره ده زبانزددر كه ديكرى خاى مكسوره ايله اولور برشاعر لقبيدر الخلج خانك ضميله قيس بن حارث
نام كمسه نك لقبيدر الخلاج كتاب وزننده بركونه قملو قماش آديدر المخالجة مفاعله وزننده خاطرى برنسنه نك
فكر واند يشه سى برى اوته چكشدرمك معناسنه در تقول خالج قلبى امراى نازعنى منه فكر ابو الخليج امير وزننده
تابعيندن عائذ بن شريح الحضرمى كنيه سيدر وخليج العقيلى هارون رشيد فصحاسندندر الخلنج سمند وزننده
برشجر آديدر وبو معربدر جمعى خلانج كلور بوشجر برنوع چام اغاجيدر كه آندن چناق وقواطه مقوله سى
دوز يلور ايلغين اغاجنه شبيه اولور دمور جيلرك اكثرى كومورى آندن اولور وبو خلنك فارسى معربيدر
المخلوجه ميمك فتحيله صاغه وصوله مزراقله دورتمك معناسنه در وبو اسمدر وراست ومصيب اولان رأى
وفكر وتدبيره دخى مخلوجه دينور يقال جاء بمخلوجة اى رأى مصيب بونده هاء اسميه ياخود مبالغه ايچوندر
وبو مجازدر كويا كه آراء وافكار جمله سندن صحت واحكام واصابتى سببيله خلج ونزع اولنمش رأى وفكر صائبدر
ديمكدر ياخود مصلحتك صاغنه وصولنه ضرب انديشه ايله صورت تدبير ايلدكلرى مناسبتنه مبنى در الخمج فتحتيله
مرضدن ياخود تعبدن ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه دركه فرسز اولمق تعبير اولنور يقال خمج الرجل خمجا
من الباب الرابع اذا فتر يعنى من مرض اوتعب وات قوقمق معناسنه در يقال خمج اللحم اذا انتن وخرمابوزلمق
معناسنه در يقال خمج التمر اذا افسد كذلك بركمسه نك دين وعقيده ومذهبى ياخود خوى ومشربى فاسد وتباه
اولمقده استعمال اولنور يقال خمج دينه اوخلقه اذا افسد وبركمسه يى سوء بالذكر ايله ذم وقدح ايلمك معناسنه در
يقال خمج فلانا اذا اساء ذكره وخمج بررجلك اسميدر خماجان خانك ضميله فارسده كازرين قضاسنده برقريه
وشيرازقربنده برموضع آديدر الخمجة فرحه وزننده شول ناقه يه دينور كه برعلتدن ناشى قطعا صو ايچمز اوله
يقال ناقة خمجة اى ماتذوق الماء لعلة المخمج معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال رجل مخمج الاخلاق
اى فاسدها خناج تونله غراب وزننده برقبيله آديدر خنج قفل وزننده فارس اولكه سنده بربلده در الخزرجة
زاى معجمه ايله دحرجه وزننده كبرودماغ ايلمك تكبر معناسنه در يقال خزرج علينا اذا تكبر خزرج جعفر وزننده برموضعدر
كاخيرج دخى ديرلر باى تحتيه ايله خوجان خانك ضميله نيسابور نواحيسندن استوا نام ناحيه نك قصبه سى
اسميدر نيسا بورده شيخ الحنفيه اولان ابو عمر والعراقى وصاعد بن محمد الاستوائى الخوجانيان اورادندر
فصـل الدال المهملة الدبج دالك فتحى وبانك سكونيله نقش وتزيين ايلمك معناسنه در يقال دبجه
دبجا من الباب الاول اذا نقشه الديباج ديناروزننده قماش معروف اسميدر وبوديباى فارسى معربيدركه
تركيده دخى ديبا تعبير اولنور ارش وارغجى ايبك اولور ومعربا ندنه اصل فارسيسى ديو باف اولوب بعده اختصار ايله
ديبا بعده تعريبله ديباج اولمق اوزره مرسومدر وعربلر بعد الاخذ اصلنى باى مشدده ايله دباج تخيل ايدوب بعده
كذاب وزننده اولان مصدره عدم التباس ايچون كويا كه باى اولايى يايه قلب ايلديلرتنه كه دينار كلمه سنده دخى
بورسمه بيان ايدرلر ومصباحك بيانته كوره ديباج وجه مذكور اوزره معرب اولوب بعده كثرت استعماله عرب
تصرف ايدوب آندن صيغه اتخاذ ونقش وتزيين معناسنه استعمال ايلديلر مثلا باب ثانيدن اوله رق دبج الغيث
الارض دبجا ايديلر يغمور يرى سق ايدوب ازهار مختلفه انبات يعنى كونا كون شكوفه لر ايله يرى پرنقش ونكار
ايلدى معناسنه ووزننده اختلاف اولنمشدر عند البعض وزنى فيعال دركه يا زائددر وعلى قول اصلى دباج در
تضعيفله باى موحده نك برى يايه ابدال اولنمشدر اوله كوره جمعى دبابيج در باى تحتيه ايله ثانيه كوره دبابيج در
باى موحده ايله كذلك اساسك بيانته كوره ديباج ماده سندن متصرف اولان مواد مجازدر مثلا يقولون دبج المطر
الارض يدبج بالضم ودبجها تدبيجا اذا زينها بالرياض انتهى وديباج لفظنك جمعى ديابيج كلور ياى تحتيه ايله

ودبابيج كلور باى موحده ايله ذكر اولنان اختلافه مبنى در وديباج كنج وتازه ناقه يه اطلاق اولنور توبلرى يومشق
واندامى لطيف اولمغله قماش مذكوره تشبيه اولنمشدر المدبج معظم وزننده ديباجلنمش يعنى ديباجه تزيين
اولنمش نسنه يه دينور يقال طيلسان مدبج اى مزين بالديباج وباشى وخلقت وبنيه سى چركين وقبيح اولان انسان
وحيوانه دينور يقال رجل وبعير مدبج اى قبيح الرأس والخلقة ظاهر ابونك بناسى ازاله ايچوندر ياخود ضدله
مسمادر ومدبج بايقوش انواعندن برنوعه اطلاق اولنور كه باشى بيوك اولور تركيده يلاق ديدكلريدر وبرنوع
صوقوشنه دينور كه يلكلرى منتفخ وباشى چركين اولور الدبج سكين وزننده احد وفرد معناسنه در وبو ديباج
لفظندن مأخوذدر زيرا افراد انسانى بلاد وديارك مدار زينتلريدر وبو مقام نفيه مخصوصدر يقال مافى الدار
دبج اى احد شارح ديركه مؤلف ديباجه لفظندن سكوت ايلمشدر اساسك وشراح مقاماتك بيانلرينه كوره
ديباجه ديباج كبى خوب ودلكش اولان رخساره اطلاق اولنور ايكيسنه ديباجتان دينور بعده كتاب وقصيده نك
رخسار موقعنده اولان محللرينه ديباجه اطلاق اولنمشدر صنايع بدايع ايله محبر ومزين اولدقلريچون واطلاق
وتقييد علاقه سيله مطلقا رخساره دخى استعمال ايدرلر يقال فلان يصون ديباجتيه وهما خداه ويقال
لهذا الكتاب ديباجة حسنة اذا كانت محبرة الدجيج دالك فتحيله يابجه يابجه يوريمك معناسنه در يقال دج
دجيجا من الباب الثانى اذا دب فى السير شارح ديركه ابن سكيت روايتى اوزره دجيج جماعته مخصوصدر واحده
استعمال اولنمز فيقال مر القوم يدجون دجيجا انتهى ودجيج بركمسه بازركانلق ايلمك معناسنه دركه سير وسفرى
مستلزمدر يقال دج فلان اذا تجر وپرده يى صالبورمك معناسنه در يقال دج الرجل اذا ارخى الستر الدج
حج وزننده خانه نك سطحى يغموردن آقق معناسنه در يقال دج البيت دجا اذا وكف الدجج ضمتينله زياده سيله
قرا كولق شدت ظلمت معناسنه دركه اسمدر ودجج طاشى وطپراغى سياه اولان طاغلره دينور بو كه كوره
دجوج لفظندن جمع اولور الدجة دالك ضمى وجيمك تشديديله بودخى بغايت قرا كولق شدت ظلمت معناسنه در
الدجدج هدهد وزننده والدجاجى دالك ضميله بغايت سياه اولان شيئه دينور تأكيد سواد ايچون ايراد اولنور
يقال اسود دجدج ودجاجى اى حالك الديجوج دالك فتحيله والدجداجة والدجوجى دالك فتحى وياى
نسبتله قرا كوومظلم معناسنه در يقال ليلة ديجوج ودجداجة اى مظلمة ويقال ليل دجوجى اى مظلم ويقال بحر
دجداج على التشبيه اى مظلم الدجوجاة دالك وجيمك فتحيله يردن يابمه كر علو ناقه يه اطلاق اولنور ارخاء ستر
معناسنه اولان دجيجدن مأخوذدر يقال ناقة دجوجاة اى منبسطة على الارض المدجج محدث وزننده والمدجج
معظم وزننده سلاحله آراسته اولان كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل مدجج ومدجج اى شاك فى السلاح قال فى النهاية
وفى حديث وهب خرج جالوت مدججا فى السلاح اى عليه سلاح تام سمى به لانه يدج اى يمشى رويدا لثقله وقيل لانه
يتغطى به من دججت السماء اذا تغيمت ومدجج ومدجج كرپى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور التدجج تفعل
وزننده سلاحلنمك معناسنه در يقال تدجج فى شكته اذا دخل فى سلاحه التدجدج تزلزل وزننده قرا كولنمق
معناسنه در يقال تدجدج الليل اذا اظلم الدجدجة زلزله وزننده بودخى قرا كولنمق معناسنه در يقال دجدج
الليل اذا اظلم ودج دج ديو دجاجه چاغرمق معناسنه در يقال دجدج الرجل اذا صاح بالدجاجة بدج دج الدجاجة
دالك فتحيله ومثلث اولور يعنى دالك حركات ثلاثيله ده لغتدر معروف خانكى قوشه دينور ارككنه وديشيسنه
اطلاق اولنور تركيده ارككنه خروس وديشيسنه طاوق تعبير اولنور پس تاسى وحدت ايچوندر حمامة وبطه كبى كه
مفرد ايله جمع جنسى بى فرق ايچوندر شارحك بيانته كوره جمعى دجج كلور عناق وعنق وكتاب وكتب كبى وبعضا
دجايج دخى كلور وبو ماده آهسته يوريمك معناسندن مأخوذ در ودجاجه بربومق ايپلكه اطلاق اولنور وكشينك
عيالنه اطلاق اولنور كه رزق ونفقه لرى وظيفه لازمه سى اولان اشخاصدن عبارتدر يقال لفلان دجاجة اى عيال
ودجاجه بركمسه نك اسميدر ذو الدجاج بنى الحارث جماعتندن برشاعرك لقبيدر وابو الغنائم ابن الدجاجى
وسعد الله بن نصر واوغللرى محمد وحسن وحفيدى عبد الحق بن الحسن وعبد الدائم بن عبد المحسن الدجاجيون
محدثيندندر الدجمان رمضان وزننده مواشيدن شول سود امى ياورى يه دينور كه آناسنك اكسه سنده يابجه يابجه
يوريوب كيدر اوله مؤنثى دجمانه در هايله الداج حاج وزننده اصلى داجج ايدى دجيج لفظندن اسم فاعلدر كه آهسته
يوريمك معناسنه در بعده مطلقا يوريمكده استعمال اولنمغله داج سير وسعى ايدن كمسه يه اطلاق اولنور بعده عربلر
بونى حاج كلمه سى كبى جمع معناسنده استعمال الله مكارون يعنى كراجيلره وحجاج وتجارك خدم واعوانه وسير وسفر
اوزره اولان تجاره اطلاق ايلديلر ومنه الحديث يعنى حديث ابن عمر انه رأى قوما فى الحج لهم هيئة انكرها فقال هؤلاء

الداجّ وابسوا بالحاجّ قال المؤلف الداجّ المكارون والاعوان والتجار وقال فى النهاية الداجّ اتباع الحاجّ كالخدم
والاجراء والجمالين لانهم يدجون على الارض اى يدبون ويسعون فى السفر واما ماقال له رجل يارسول الله ماتركت
من حاجة ولاداجة الاّاتيت فعناه ماتركت شيئا دعتنى اليه نفسى من المعاصى الاّ وقد ركبته وداجة اتباع لحاجة وجاء
فى رواية بالتشديد قال الخطابى الحاجة القاصدون البيت والداجة الراجعون والمشهور بالتخفيف دجوجى
هيولى وزننده عربستانده برموضع آديدر التدجيج تفعيل وزننده كوك يوزى قابلايى بلوتلمق معناسنه دركه
ظلمتى مستلزمدر يقال دججت السماء تدجيجا اذاغيمت دجوج صبور وزننده قبس قبيله سى يورندده برطاغ آديدر
الديدجان دالك فتحيله بوك دوه سنه دينور جوله معناسنه الدحج دالك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
برنسنه يى براوزره چكوب سوريمك معناسنه در يقال دحج الشئ دحجامن الباب الثالث اذاسحبه وجماع ايلك
معناسنه در يقال دحج الجارية اذاجامعها الدحرجة دالك فتحيله والدحراج دالك كسريله يوارلمق
معناسنه در التدحرج تانك فتحيله يوارلنمق معناسنه در يقال دحرج الشئ دحرجة ودحراجا فتدحرج
اى تتابع فى حدور المدحرج اسم مفعول بنيه سيله يوالق نسنه يه دينوركه يوارلنمق شانندندر طوپ يوالغى
كبى يقال شئ مدحرج اى مدوّر الدحروجة دالك ضميله اوصرغان بوجكنك فندق طرزنده يوارليوب
كوزدبكى بوالغه دينور الدروج دالك ضميله والدرجان فتحاتله يوريمك معناسنه در يقال درج الرجل
دروجا ودرجانا من الباب الاوّل اذامشى شارح دير كه اساسك وراغبك بيانته كوره بوماده درجه يه يعنى نردبان
پايه سنه صعود ايدر كبى آهسته آهسته يوريمكه موضوعدر انكچون صبيان وشيوخك يوريمسنه تخصيص ايلديلركه
ايمكلبه رك يوريمكدن عبارتدر واقعا مصباحده دخى بورسمه مرسومدر انتهى ودروج ودرجان برقوم وجماعت
منقرض اولمق يعنى چكوب توكنمك معناسنه در يقال درج القوم اذاانقرضوا وبركسه كيروده اصلا نسل وذريتى
قالميه رق وفات ايلك معناسنه در وعند البعض بركسه مسلوكى اولان يولنه قطعا توقف وعدول ايلميه رك طوغرى
صاوشوب كتمك معناسنه در يقال درج فلان اذالم يخلف نسلا اومضى لسبيله شارح دير كه امهات سائره ده بونلرك
هر برى معناى مخصوص اوله رق مرسومدر پس بوراده اوكلمه سنده همزه طغيان قلمه محمول اولور وكبه ناقه سنه سى
كذران ايدوب هنوز وضع حمل ايلميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال درجت الناقة اذاجازت السنة ولم تنتج وطومار
وثوب مقوله سنى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال درج الكتاب اذاطواه لكن اصول سائره ده بومعنا درج
عنوانيله مرسومدر كه دالك فتحى وراك سكونيله درجا اول دوريلان شيئه دخى درج اطلاق ايلديلركه تسميه
بالمصدر در الاندراج انفعال وزننده بودخى انقراض معناسنه دركه برقوم وقبيله بالجمله چكوب اصلا اعقاب
واخلافلرى قالمامقدن عبارتدر خلفاء عباسيه كبى يقال اندرج القوم اى انقرضوا الدرج دالك فتحى وراك
سكونيله بودخى بركسه طوغرى يولنه چكوب كتمك معناسنه در يقال درج الرجل درجا من الباب الرابع اذامضى
لسبيله وبوكسك درجه ومرتبه لره صعود ايلمك معناسنه دركرك حسى اولسون نردبان پايه لرى كبى وكرك معنوى اولسون
مراتب عليه كبى يقال درج فلان اذاصعد فى المراتب ودين ومذهبدن ياخود كلامدن طريق واضحه ملازمت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال درج فلان اذالزم المحجة من الدين اوالكلام ودائما درّاج اتى يمك معناسنه در
يقال درج الرجل اذادام على اكل الدرّاج ويل برنسنه اوزره شدّتله اسوب اوغرامق معناسنه در شويله كه اول
نسنه يى هوايه قالديروب اوكنده وجه ارض اوزره چكوب كيدر قبله يقال درجت الريح بالحصى درجامن الباب الاوّل
اذاجرت عليه جرا شديدا ودرج خطاطلرك وسائر كاتبلرك يازو يازدقلرى طوماره دينوردورلديكيچون وبونده فتحتينله
جائزدر راغبك بيانته كوره درج كتاب وثوب مقوله سنى دورمك معناسنه در دورلمش نسنه يه ده اطلاق اولنور شدكه
طىّ دخى بويلجه در اسمله مصدر بينى فرق ايچون بعضا تحريك ايدرلر پس حاليا خطاطلرك درج تعبير ايلدكلرى
محافظه ايچون آخر كاغد ايچره وضع وطىّ اولنديغنه مبنى در الادراج همزه نك كسريله بودخى كبه ناقه سنه سنى
چكروب هنوز طوغورميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال ادرجت الناقة اذاجازت السنة ولم تنتج وكاغد وثوب
مقوله سى نسنه يى دورمك معناسنه در يقال ادرج الطومار اذاطواه شارحك بيانته كوره درج وادراج دورمك
معناسنده مجازدر زيرا نسنه يى دورمك درجه درجه اولور انتهى وادراج قويدن قوغه ايله صويى آهسته آهسته
تأنيله چكمك معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج الدلو اذامتح بها فى رفق وناقه نك ممه سى اوجلرنى صاروب بغلمق
معناسنه استعمال اولنور يقال ادرج بالناقة اذاصرّ اخلافها التدريج تفعيل وزننده بودخى دورمك معناسنه در
يقال درّج الكتاب تدريجا اذاطواه وبركسه يى بغايت صقشدرمغله بى تاب وتوان ايلمك معناسنه دركويا كه درجه درجه

نهايت

نهايت طاقت وغايت محنته ابلاغ ايلمكدر تقول درّجنى الطعام والامر اى ضقت به ذرعا وبرشيئى يابرآدمى برنسنه يه
درجه درجه تأنيله واردرمق معناسنه در يقال درّجه الى كذا اى ادناه منه الدرّاج كتّان وزننده قوغجى يه
اطلاق اولنور نمّام معناسنه مجلس بمجلس كزوب نقل مقال ايلديكيچون وكرپى تعبير اولنان جانوره اطلاق اولنور
ودرّاج برموضع آديدر الدرّاج رمّان وزننده تركيده تحريفله تراج تعبير اولنان قوش اسميدر جثه ده ككلكه قريب
وخوشمنظر واتى نازك برقوشدر وبوسوكلون ديدكلرى دكلدر سوكلونه مشابهدر فارسيده درّاجه تراج وسوكلونه تذرو
وعربلر معرّب اوله رق تدرج ديرلر ودرّاجه دراجه دخى لغتدر هاءيله حمام وحمامه كبى ارككنه وديشيسنه اطلاق
اولنور الدروج صبور وزننده بغايت سرعتله اسوب كذران ايدن يله دينور يقال ريح دروج اى سريعة المرّ
المدرج مخرج وزننده اسم مكاندر مسلك وطريقه معناسنه در الدرج برج وزننده نسوانك خردوات وضع
ايلدكلرى قوتويه دينور حفش النساء معناسنه مفردى درجه در هايله جمعى درجه درعنبه وزننده وادراج كلور
اتراس وزننده الدرج فتحتينله يوله دينور طريق معناسنه جمعى ادراج كلور سبب واسباب كبى بومعنادندركه عربلر
فلان كلديكى يولدن ينه دونوب كتدى ديجك يرده رجع ادراجه ديرلر بونده بعضلر همزه نك كسريله روايت ايتديلر
فتحه يه كوره وجه مذكور اوزره درجك جمعيدر مبالغة ياخود هرجزؤى برطريق اعتبارينه مبنى جمع اولمشدر وكسره يه
كوره حذف مضاف اعتبار اولنوب رجع مثل ادراجه اى مجيئه عنوانيله مأوّل اولور لكن فتحه افصحدر يقال رجع
ادراجه ويكسراى فى الطريق الذى جاء منه كذلك عربلر ذهب دمه ادراجا ديرلر دمى هدر وتلف اولوب
كتدى ديجك يرده الدوارج خوارج وزننده طوارك قوائمنه يعنى اياقلرينه اطلاق اولنور مفردى دارجه در
الدرجة دالك ضميله شول پچاوره دن درطوپ دورلمش قونداغه دينوركه آنى ناقه نك فرجنه ودبرينه ادخال ايدرلر
برمدّت كوزى وبورنى بغلو اوله رق اول حال اوزره ترك ايدرلر تاكه ناقه يى ولادت بورپسى كبى بورى طوتمغله اول حينده
كوزينك وبورننك بندلرنى چوزوب واول پچاوره يى اخراج ايتدكدنصكره برآخر ناقه نك ياوريسنك كوده سنه
كركى كبى سوروب اول ناقه يه اشمام ايدرلر آندن كندى ولدينك رائحه سنى حس ايله كندى ولدى قياس ايدوب
اكا باقيلور بوعملى ناقه نك ياوريسى ضايع اولوب برآخر ياوريه كنديسنى ياقمق مراد ايلدكده ايدرلر تاكه بوجهتله
سودنى چكميوب كما فى الاوّل ادرار اوزره اولور آغزينه بغلدقلرى باغه غمامه وبورننه بغلدقلرينه صقاع ديرلر
وعند البعض درجه شول پچاوره دركه ناقه نك داخل فرجنده درد ووجع ظهور ايلدكده ايچنه ادويۀ مناسبه وضع
ايدوب ناقه نك فرجنه ادخال ايدرلر جمعى درج كلور صرد وزننده وماجاء فى الحديث كنّ يبعثن بالدرجة فيها الخرق
تحتشى بها الحائض محشوّة بالكرسف بدرجة الناقة يعنى حائضك پنبه ايله محشوّه اوله رق طوتندقلرى خرقه يى
ذكر اولنان درجۀ ناقه يه تشبيه ايلديلر ولفظ مز بورعنبه وزننده درجه عنوانيله ده مرويدركه معناسى آنفا ذكر اولندى
يعنى نسوانك خردوات قوتولرى اوله جقدر وقاضى ابوالوليد الباجى فتحاتله ضبط ايلمشدر لكن وهم وظن اولنور
الدرّاجة جبانه وزننده چوجق عربه سنه دينوركه يكيجه يوريمكه بشلدقده آنكله تعليم ايدرلر شارح دير كه كرچه
نسخه لرده الحال عنوانيله مرسومدر لكن محكمه مالمجلة عبارتيله مرقومدر مترجم دير كه شارح غالبا چوجق عربه سنه
حال اطلاق اولنديغندن ذهول ايلمشدر ودرّاجه دبابه يه دينوركه سلفده حصار جنكنده آنك آلتنه كيرلنوب يابجه
يابجه سوره رك حصار دبنه واررلر ايدى نته كه مادّه سنده بيان اولندى الدرجة دالك ضميله والدرجة فتحاتله
والدرجة دالك ضميله همزه وزننده وبونده جيمك تشديديله جائزدر والادرجة اسكفه وزننده نردبانه دينور
مرقات معناسنه شارح دير كه تسمية الكلّ باسم البعض قبيلندندر الدرّج سكر وزننده زحتلو مشقتلو امور
عظيمه يه اطلاق اولنور درجه درجه نهايت جهد وطاقته بلوغ ملاحظه سنه مبنى در يقال ركب الدرج اى الامور
العظيمة الشاقة مؤلف بونى سكر وزنيله تقييد ايلدى لكن ركع ايله تقييد ايلسه انسب ايدى زيرا بو دارجك جمعيدر
الدرّيج سكين وزننده طنبوره شبيه برنوع سازك اسميدر عربلره مخصوصدر الاستدراج استفعال وزننده بركسه يى
رنك وخدعه ايله فريفته ايلمك معناسنه دركه اول كسه يى ترتيب ايلديكى مكر ودامه درج ياخود تقريب ايلمكدن
عبارتدر يقال استدرج فلانا اذاخدعه اصل استدراج بركسه يى آهسته آهسته بردرجه دن درجۀ اخرايه اصعاد
كذلك برشيئه شيئا فشيئا تقريب ايلمك معناسنه در پس بوراده رنك ومكر ايله تخييل وتسويل ايلديكى رتبۀ خسار
وهلاكه اصعاد ياخود قلبنى آهسته آهسته اختلاسله ورطۀ مرتبه يه تقريبدن عبارت اولور اساسده بعضلردن
هلاكى مراد ايلمك معناسنه منقولدركه موت وهلاك معناسنه اولان درجدن مأخوذ اولور واستدراج بركسه يى
برنسنه يه نردبان پايه لرى كبى درجه درجه تقريب ايلمك معناسنه در يقال استدرجه الى كذا اذاادناه منه وبركسه يى

مطلب

مضطرب و بیقرار ایلمکله سر اسمه اوله‌رق جابجا کشت وکذاره مضطر قلمق معناسنه درکه مشی معناسندن مأخوذدر
یقال استدرجه اذا اقلقه حتی ترکه یدرج علی الارض و یکی طوغورمش حیوان یاوریسنی اکسه‌سنه دوشوروب آهسته
آهسته یورتمك معناسنه در یقال استدرجت الناقة اذا استتبعت ولدها بعدما القته من بطنها واستدراج الله تعالی العبد
انه کلما جدد خطیئة جدد له نعمة وانساه الاستغفار اوان یأخذه قلیلا قلیلا ولا یباغته یعنی اشبو سنستدرجهم
من حیث لا یعلمون کریمه‌سنده واقع استدراج الهی بر بنده جرم وخطیئه‌سنی تجدید ایلدکجه حضرت حق جل وعلا
اکا ادامهٔ صحت واقبال ودولت مقوله‌سی نعمت واحساناتی تجدید ایدوب شکر وتوبه واستغفارنی اونتدرمقله
معاذالله تعالی غضب وعذابنه درجه درجه تقریب ایلمکدن عبارتدر آخرندن قطع نظر دنیاده دخی اثری
مشاهده اولنور وعند البعض اول بنده‌یی قلیلا قلیلا تدریجله اخذ واهلاك ایدوب بغتة اخذ ایلمامکله امهال
ایلمکدن عبارتدر درجه درجه نردبانه اصعاد ایلمك کبی مؤلف بصائرده واستدراج الله المرء جره قلیلا قلیلا الی العذاب
عبارتیله ده بیان ایلمشدر مآل بردر وراغب بعضلردن سنطویهم طی الکتاب عبارتیله مفسر اولدیغنی نقل ایلمشدرکه
اغفالردن عبارت اولور واستدراج یل برکسه‌یه یا بر نسنه‌یه شدتله ارقه‌سندن طوقنمغله اوکنه قاتوب یده‌رك بنفسه
یورر کبی سوریدوب یورتمك معناسنه در یقال استدرجته الریح اذا جعلته کانه یدرج بنفسه یعنی علی وجه الارض
من غیران ترفعه الی الهواء درجه دالك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر جومانة الدراج حانك فتحی ودراج
رمان وزننده در بعضا کتان وزننده‌در باززدر طریق بصره‌ده بر موضع آدیدر مدرج معظم وزننده ذات عرق ایله عرفات
بیننده بر موضعدر ابو دراج رمان وزننده علی بن محمد نام محدث مشهورك کنیه‌سیدر الدرج دالك ضمیله
شول امور عظیمهٔ مشکله‌یه دینور که تشبث ایدنلری عاجز وفرومانده ایلیه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الدرج جبل
وزننده شول ایلچی‌یه اطلاق اولنور که صلح وصلاح ایچون ایکی آدم یاخود ایکی فرقه بیننده متوسط اوله یقال جاء
فلان درجا ای سفیرا بین اثنین للصلح الدرجات فتحاتله پایه ومرتبه‌لردن طبقاته اطلاق اولنور که نردبان قدملری کبی
بعضی بعضندن بلند اولور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره درجات درجه‌نك جمعیدر فتحاتله نردبان پایه‌سنه دینور
بعده منزلهٔ رفیعه ومرتبهٔ عالیه‌ده استعمال اولنمشدر نته که فلکده درجات نجوم دخی اکا تشبیه اولنمشدر اهل هیئت
مدار نجومی اوچیوز التمش قسمه تقسیم وهر برینه درجه اطلاق ایلدیلر وانلری دخی اون ایکی برجه توزیع ایلدیلر که
هر برج اوتوز درجه وهر درجه التمشر دقیقه وهر دقیقه التمشر ثانیه وهر ثانیه التمشر ثالثه‌دن عبارتدر هکذا
الی العاشره مترجم دیرکه درجات مذکوره فلك اعظمده که لسان شرعده عرش اطلاق اولنور معتبردر نته که اهل
تحقیق اشبو رفیع الدرجات ذو العرش کریمه‌سنده اکا اشارت اولدیغنی تصریح ایلدیلر یرا رفیع حسابده اوچیوز
التمشدر الدارج خارج وزننده شول توزه طپراغه اطلاق اولنور که شدید روزکار آثار ورسوم خانه اوزره صاوروب
تمام بوربوب احاطه ایلدکدنصکره برابرجه اوکنه قاتوب یوریده یقال تراب دارج اذا اصار تغشیه الریاح رسوم الدیار
وتیره وتدرج به الدرجة دحرجه وزننده سرکشلکدن وچتینلکدنصکره یواشیوب رفق وملایم اولمق معناسنه در
یقال درج الرجل او الفرس اذا لان بعد صعوبة وناقه ولدنی اوزلیوب یاقلمق معناسنه در یقال درجت الناقة اذا رئمت
ولدها وبطؤ وسرعتسز سکونت اوزره یوریوب کتمك معناسنه در یقال درجت الناقة اذا دبت دبیبا الدرابج علابط
وزننده کبر واد ایله صالنی صالنی یوریین کشی‌یه دینور یقال هو درابج ای مختال متبختر فی مشیه الدردجة دحرجه
وزننده ناقه کندی یاوریسنه یاقلمق معناسنه در یقال دردجت الناقة اذا رئمت ولدها وایکی کمسه محبت جهتنده بری
برینه موافقت ایلمك معناسنه در که یکدیکری صدق وصفوتله سومکدن عبارتدر فاذا توافقا فی مودتهما یقال
قد دردجا الدرمجة میمله درمجه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال درمجت الناقة بمعنی دردجت الدرامج
درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الادرماج همزه‌نك کسری ومیمك شده سیله بریره اجازتسز کستاخانه
کیرمك معناسنه درکه خلاف ادبدر یقال ادرمج علیهم اذا دخل بغیر اذن ادرمج کلمه‌سنك اصلی ادرنمج ایدی که دروج
ماده‌سندندر و بر نسنه ایچره اطرافدن کیرلنوب نهان اوله‌رق صوقلمق معناسنه در یقال ادرنمج فیه اذا دخل مستترا فیه
الدروازج دالك وسینك فتحیله دروازه کاه فارسی معربیدر که آت ایرینك اوك قاشندن یونه وارنجه‌یه دینور که
ایکی طرفلوارك تفه سنك فضله اتکیدر الدرابج نونله درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الدیزج دالك
وزای معجمه‌نك فتحیله آت انواعندندر و بودیزه فارسی معربیدر که دالك کسریله در تعریب اولندقده دالی مفتوح
قلدیلر مؤلف خیل مذکور نه رنکله متصف اولدیغنی بیان ایلمدی لکن باب میمده ادغم شول آتدر که یوزی ودوداقلری
سیاهه مائل اولوب واول سیاهلق سائر جسدنده اولان سیاهلقدن اشد اوله سائر جسدنده اولان سیاهلق قورشونی

مطلب

دقیقه

سیاه اولور واکا فارسیده دیزه دیزلر دیو بیان ایلمشدر کذلك لغات فارسیده دیز مطلقا رنك ولون وخاصة یاغز تعبیر
اولنان لونله وقرامتق بوز ایله مفسردرکه اولدخی یاغز اوله جقدر مؤلفك وجه مذکور اوزره بیاننه کوره یاغز اوله جقدر
و بو آته مخصوص دکلدر بعض ذئب وحمارده دخی اولور وفارسیده شبدیز دیدکلری پك سیاه اولاندرکه اکا قاره
یاغز تعبیر اولنور نهایت مؤلفك بیاننه کوره سائر اعضاسی قرامتق کوکجل بوز اولوب چهره‌سی قویو اولان یاغز اولور
وصاحب مجمع مطلقا سیاه رنك اولان حیوانله تفسیر ایتمشدر که بنه یاغز اوله جقدر المدسج محسن وزننده
والمدتسج محدث وزننده بر نوع کوچك بوجك اسمیدرکه اورمجك کبی نسج ایدر الاندساج انفعال وزننده یوز
اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال اندسج الرجل اذا انکب علی وجهه المدسج میمك ضمی ودالك تشدیدیله
منسج کلمه‌سی کبیدر یعنی اول معنایه در بعض نسخه‌ده کالمدسج عنوانیله مرسومدر لفظ مذکور ادساجدن اسم
فاعلدر اصلی اندسج ایدی تاء افتعال داله قلب وادغام اولنمشدر و بو منسج معناسنه درکه انتساجدن اسم فاعلدر
نسج اولنمش بز وقماش مقوله‌سنه دینور ذکر اولنان بوجکه بو معنادن اطلاق اولنمشدر الدستجة دالك فتحیله
دستهٔ فارسی معربیدر حزمه معناسنه درکه بر باغ و بر قبضه و بر دمت نسنه‌دن عبارتدر جمعی دساتج کلور مترجم دیرکه
فارسیده دسته بر نسنه‌نك صاپنه‌ده دینکله آندن دخی معرب اولور الدستج دالك فتحیله دستی معربیدرکه الده دوران
ایدن وال ایله استعمال اولنان قابه دینور صوو یکمز مقوله‌سی وضع ایندکلری کوچك کوچکه دستی اطلاق بوکه مبنیدر
فارسیده خاصة اکا سبوی دیرلر الدستینج دالك ونونك فتحیله دستینه معربیدرکه یارق معناسنه درکه یاره معربیدر
یصی بلازکه وقول باغنه دینورکه نسوان عرب بلکجه‌لرینه کچوررلر الدعج دالك وعینك فتحیله والدعجة دالك
ضمی وعینك سکونیله کوز واسع اوله‌رق سیاهی شدید ووافر اولمق معناسنه درکه محاسن عیوندندر آهو کوزی کبی
امهات سائره‌ده دعج مصدر ودعجه اسم اولمق اوزره مرسومدر یقال دعجت العین دعجا من الباب الرابع اذا صار
شدید السواد مع سعتها شارح دیرکه بعضی اصولده دعج ودعجه کوزك بیاضی وسوادی کمال اوزره اولمقله مبین درحتی
اساسده بو وجهله مرسومدر لکن مقدمة الادبده دعج سیاه چشم شدن عبارتیله مفسر وهو ادعج وعین دعجاء ایله
مذیل اولمغله عینه وصاحبنه وصف اولور الادعج احمر وزننده بشره‌سی پك سیاه اولان کشی‌یه دینور اسود
معناسنه زمخشرینك ومصباحك بیاننه کوره ادعج دعج مذکوردن وصف اولمغله پك سیاه چشم اولان کشی‌یه
دینور مؤنثنده دعجاء دینور وعینه دخی وصف اولور یقال امرأة دعجاء وعین دعجاء وپك سیاه اولان شیئه مجازا ادعج
اطلاق ایدرلر یقال لیل ادعج پس مؤلفك اسود ایله تفسیری مجازا اولور ونهایه‌ده فی صفته علیه السلام فی عینیه دعج
حدیثنده السواد فی العین وغیرها یرید ان سواد عینیه کان شدیدا وقیل الدعج شدة سواد العین فی شدة بیاضها
عبارتیله مبین اولمغله قول اوله کوره مطلقا شدت سواد معناسنه اولمغین مؤلفك اسود ایله تفسیری حقیقت
اولور لکن بنه نهایه‌ده ومنه حدیث الخوارج آیتهم رجل ادعج وقد حمل الخطابی هذا الحدیث علی سواد
الجلد جمیعه وقال انما تأولناه علی سواد الجلد لانه قد روی فی خبر آخر آیتهم رجل اسود عبارتیله وارد اولمغله اسود
ایله تفسیرنا ویل اولمغین مجازا اولور الدعجاء دالك فتحی وعینك سکونیله جنون معناسنه در شارحك بیاننه
کوره فعلاء وزننده مصدردر نته که بعضلر نعماء کلمه‌سنك مصدریتنه ذاهب اولدیلر عنقریب مدعوج مجنون
معناسنه اولمق بونی مؤیددر ودعجاء وصف اولور لیلهٔ محاقك اول کیجه‌سنه اطلاق اولنور که آیك یکرمی سکزنجی
کیجه‌سیدر شدت سواده بشلدیغی کیجه‌در دهماء دخی دیرلر یکرمی طقوزنجی‌یه سرار آخر لیاله فلته دیرلر
دعیج زبیر وزننده بر رجلك علمیدر المدعوج مفلوج وزننده مجنونه دینور که نور عقلی زائل اولمشدر یقال رجل
مدعوج ای مجنون الدعسجة دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال دعسج الرجل اذا اسرع الدعلجة
دحرجه وزننده بری اوته کیدوب کلمك تردد وآمد شد معناسنه یقال دعلج الیه اذا تردد الیه بالذهاب والمجیء قال فی النهایة
وفی حدیث فتنة ازد ان فلانا وفلانا یدعلجان باللیل الی دارك ای یختلفان یعنی بتردد دان بالذهاب والمجیء پس اولطه
اورمغه ده اطلاق اولنور ودعلجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال دعلج اللیل اذا اظلم و بر نسنه‌یی چوق آلمق معناسنه در
یقال دعلج الشیء اذا اخذه کثیرا و یوارلمق معناسنه در یقال دعلجه ای دحرجه واطرافدن صو جمع ایلمك معناسنه در
یقال دعلج فی حوضه اذا جبی فیه الدعلج جعفر وزننده ایچی طلو چواله دینور والوان ثیابه دینور که رنکارنك ثوب
وقماشدن عبارتدر و بیهوده و بیکار سر سری کشت وکذار ایدن کمسه‌یه دینور وکثیر الاکل انسان وحیوانه دینور
و بری برینه سو یکنوب تقویت و یرمکله کوروفراوان اولمش قوتلو اولنلغه وچاره دینور وخوب چهره وخوشلقازم
وناز کیدن تازه جوانه دینور وقرا کولغه دینور وقورده دینور ذئب کبی وحماره دینور واکسه‌سندن سورلدکده مطیع

اولميان اونكو وسركش ناقه‌يه دينور ودعلج عامر بن الطفيل وعمرو بن شريحك فرسلرى اسميدر ودعلج بر بولدن
ياخود بريردن كلوب كيدن انسان وحيوانك ايزينه دينور ودعلج برجماعتك اسميدر الدغبجة غين معجمه وباى
موحده ايله دحرجه وزننده دومزى هركون صويه كتورمك معناسنه در يقال دغبج المال اذا اوردها كلّ يوم تأنيث
ضميرابل اعتباريله‌در زيرا عند الاعراب مال دوه قسمندن عبارتدر ودائما نفسنى ناز ونعيم واكل وشرب نفيسله پرورده
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال هم يدغبجون انفسهم اى هم فى النعيم والاكل يعنى كلّ يوم المدغبج مزعفر وزننده
بدنى شيشمان انسان وحيوانه دينور دغبج جعفر وزننده مرّان قربنده برموضعدر الدغبجة نونله دحرجه وزننده
خاصةٔ عورت قسمى افراط اوزره سموزلكدن وجودى ايرى وعظيم اولوب حركت وقيام خصوصنده آغرلشمق
معناسنه در يقال دغبجت المرأة اذا عظمت واثقلت وآدملرى صيق صيق وخرده خرده آتارق يورمك معناسنه در
يقال دغبج الرجل اذا مشى متقاربا ودوه‌لر براوغوردن صويه هجوم ايلمك معناسنه در يقال دغبجت الابل اذا كرّت
على الماء وبرى اوته كلوب كتمك معناسنه در يقال دغبج الرجل اذا اقبل وادبر الدلج فتحتينله والدلجة دالك
ضمى وفتحيله كيجه‌نك اوّلنده قالقوب يوله كتمك حالتنه دينوركه اسملردر الادلاج همزه‌نك كسريله كيجه‌نك اوّلنده
قالقوب يوله كتمك معناسنه در يقال ادلج القوم ادلاجا اذا ساروا من اوّل الليل الادّلاج همزه‌نك ودال مشدده‌نك
كسريله كيجه‌نك آخر وقتنده قالقوب يوله كتمك معناسنه در وبو افتعال بابندندر ادّكار كبى يقال ادّلج القوم اذا ساروا
من آخر الليل اساسده فتحتينله دلج ودالك فتحيله دلجه اخشامدن قالقوب بتون كيجه كتمك ودلجه دالك ضميله كيجه‌نك
آخرنده كتمك معنالرينه اسم اولمق اوزره واوّلدن فعل افعال بابندن يقال ادلج القوم اذا ساروا الليلة كلّها وثانيدن فعل
افتعال بابندن يقال ادّلجوا بالتشديد اذا ساروا فى آخر الليل عبارتيله مرسومدر حتى قنفذه ابومدلج اطلاقى بتون كيجه
كزوب يوريدوكنه مبنى در ونصاحده دخى بووجه اوزره مبين در ونهايه‌ده عليكم بالدلجة فانّ الارض تطوى بالليل
حديثنده هى سير الليل يقال ادلج بالتخفيف اذا سار من اوّل الليل وادّلج بالتشديد اذا سار من آخره والاسم منهما الدلجة
والدلجة بالضم والفتح ومنهم من يجعل الادّلاج بالتشديد لليل كله وكانه المراد فى هذا الحديث لانه عقبه بقوله فانّ الارض
تطوى وانشدوا لعلى رضى الله عنه * اصبر على السير والادلاج فى السحر * وفى الرواح على الحاجات والبكر * فجعل
الادلاج فى السحر عبارتيله مسطور اولمغله مختلف فيه اولد يعنى اشعار ايلمشدر واقعا شهاب دخى بونده اهل لغتك
اختلافنى تصريح ايلمشدر حتى ابن درستويه دلجه ودلجه كه فتحه وضمه‌ايله‌در مطلقا كيجه كتمك معناسنه در كرك اول ووسط
وكرك آخر اولسون ديو تنصيص وبو بابده امام ثعلبى تغليط ايلديكنى بيان ايلمشدر پس مؤلفك بيانى قاصر اولور انتهى
الدالج خارج وزننده شول كسه‌در كه قويى باشندن قوغه‌يى آلوب دوككك ايچون حوضه كتورر اوله ودوه‌لرك
صاغيلن سودلرنى اوته‌ده بيوك قابلره نقل ايدن كسه‌يه دينور الدلوج ولوج وزننده اشبو ايكى معنادن مصدردر
قويى باشندن قوغه‌يى آلوب دوككك ايچون حوضه كوترمك وصاغيلن سودلرى آلارغه‌ده بيوجك قابلره نقل ايلمك
معنالرينه در يقال دلج الرجل دلوجا من الباب الاوّل اذا اخذ الدلو ومشى بها من رأس البئر الى الحوض ليفرّغها فيه ويقال
دلج اذا نقل اللبن اذا حلبت الابل الى الجفان المدلج والمدلجة ميملرك ودالك فتحيله اسم مكانلردر قويى ايله صو
دوكيلجك حوض ماينده دينور المدلج وابومدلج كه محسن وزننده‌در كرپى‌يه اطلاق اولنور بتون كيجه كزوب يوريديكى
ايچون بنو مدلج كنانه‌دن برقبيله‌در المدلجة مكنسه وزننده شول بيوك علبه‌يه يعنى كوللك تعبير اولنان قابه دينوركه
صاغيلن سود اكا نقل اولنور لكن بونك بناسى آلت اولمغله معناى مذكور قياسه مخالف اولور المدلجة مرتبه وزننده
دلوجدن اسم مكاندرتنه كه ذكر اولندى ومدلجه وحشى جانور اينه اطلاق اولنور كناس الوحشى معناسنه آهو ياتاغى كبى
الدولج جوهر وزننده بو دخى وحوش اينه دينور وز برزمين تعبير اولنان ايزبه‌يه ولغم كبى يره دينور الدلجان
رمضان وزننده جوق جكركدره اطلاق اولنور مدّلج ميمك ضمى ودال مشدده‌نك فتحيله مطلب وزننده
ابن المقدام اسميدر كه محدّثيندندر دليج زبير وزننده ودلاّج كتّان وزننده اسماء رجالدندر الدموج دخول
وزننده برنسنه شيء آخره كيروب آنده محكم يرلشمك معناسنه در يقال دمج الشيء دموجا من الباب الاوّل اذا دخل
فى الشيء واستحكم فيه ويقال دمج الوحش فى الكناس وآدملرى صيق صيق آتارق سرعتله سكردوب كتمك
معناسنه در يقال دمجت الارنب فاسرع تقارب قوائمها فى الارض شارحك بيانه كوره ارنب مثالدر بعير وسائر
حيواناتده دخى مستعملدر وفعلك تأنيثى ارنبك مؤنثه تخصصى قولنه مبنيدر الاندماج انفعال وزننده والادّماج
همزه‌نك ودال مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده والادرمّاج همزه‌نك ورانك كسرى وميمك تشديديله كه
فى الاصل ادرنماج ايدى احرنجام وزننده نون ميمه قلب وادغام اولنمشدر بو نلرده برنسنه ايچره كيروب آنده كركى كبى

يرلشمك معناسنه‌در يقال اندمج الشيء وادّمج وادرمّج اذا دخل فى الشيء واستحكم فيه الدمج دالك فتحى وميمك سكونيله
اورلمش صاچه دينور ضفيره معناسنه شارح ديركه مادهٔ مزبوره انطوا وستر معناسنه موضوع اولمغله معانئ سائره
آندن متفرّع در الدمج دالك كسريله صيق دوسته دينور يقال هودمج فلان اى خدنه ومثل ونظير معناسنه در
يقال هودمجه اى نظيره المندمج اسم فاعل بنيه‌سيله مدوّر نسنه‌يه دينور يقال نصل مندمج اى مدوّر التدامج
تفاعل وزننده برخصوصده يار دملشمق معناسنه در يقال تدامجوا عليه اذا تعاونوا الدامج خارج وزننده
قرانكو مظلم معناسنه در يقال ليل دامج اى مظلم المدماجة ميمك كسريله باشه صاريلان صارغه اطلاق اولنور
عمامه معناسنه اساسده بونلرك مجموعى مجاز اولمق اوزره مرسومدر انطوا معناسندندر الدمّيجة دالك ضمى
وميم مشدده‌نك فتحيله اويقوجى وخانه‌سنه ملازم تنبل كشى‌يه دينور تغليظ ايچون تضعيف اولنمشدر يقال هو دمّيجة
لا خير فيه اى نوّام لازم لمنزله الدمّاج غراب وزننده والدمّاج كتّاب وزننده سرّا واقع اولان على قول قوىّ ومحكم
اولان صلح ومصالحه‌يه وصف اولور يقال صلح دماج ودمّاج اى خفىّ او محكم بو دخى مجازدر الادماج همزه‌نك
كسريله برنسنه‌يى برثوب ايچره دوروب صارمق معناسنه در يقال ادمجه اذا لفّه فى ثوب بعض شرّاحك دمج وادماج
اطلاق ايتديكلرى طريقه كه متندن جزكى‌يى رفع ايليه‌لر يكسخن كلام مرصّف اولور بو معنادن مأخوذدر تحفهٔ ابن
حجر كبى المدمج مكرم وزننده قار اوقنه اطلاق اولنور ومدملج معناسنه دركه عنقريب مشروحدر دماج
غراب وزننده برموضع آديدر الدملج جندب وزننده ايكى لغتنه كوره‌ده يعنى دالك ولامك ضمى ودالك ضمى ولامك
فتحيله والدملوج زنبور وزننده بازوبنده وقولجاغه دينور معضد معناسنه الدملجة دحرجه وزننده والدملاج
دحراج وزننده صانع بدنده ايشلديكى ايشى دوزلدوب هر طرفنى وجه لايق اوزره راست وهموار ايلمك معناسنه در
قيومجينك يا يديغى بلازكى تسويه‌سى كبى يقال دملج الشيء دملجة ودملاجا اذا سوّى صنعته الدماليج دالك فتحيله
صلابتلو پك يرلره دينور دملوج مفرديدر المدملج مدحرج وزننده بغايت دوز واملس اوله‌رق برى برى ايچره
درطوب دورلمش كره شكلنده بو اراق نسنه‌يه دينور مدرج املس معناسنه دوز بو اراق طاشه وكله‌يه وطوپه مدملج
اطلاقى بو كه مبنيدر صحاح مترجمنك صبرنجق دوز يول ايله تفسيرى المدرج كلمه‌سنك ميمى مفتوح وهم ايلديكنه
مبنى در ميم ايسه مضموم اولمغله مطوىّ معناسنه در الدملج عصفر وزننده معاذ بن عمرو بن الجموح انصارينك فرسى
اسميدر الدناج دالك كسرى ونونك تخفيفيله برايشى ياخود برخصوصى قوند ومحكم واستوار ايلمك معناسنه در
يقال دنج الامر دناجا من الباب الاوّل اذا احكمه الدنج ضمتينله عقلاء معناسنه دركه عاقل وهوشيار جماعته دينور
كلمهٔ مذكوره داناه آيدن متصرّف اولمق محتملدر يقال هم دنج اى عقلاء الدناج دانا فارسى معرّبيدركه بيليجى
عالم معناسنه در ومحدّثيندن عبدالله بن فيروز البصرى لقبيدر الداخج دارج وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
يقال تراب داخج اى دارج ادهج احمد وزننده نجمه‌نك يعنى ديشى قيونك قسمنك اسميدركه آنكله تسميه ايدرلر
وصاغمق ايچون چاغردقلرنده ادهج ادهج ديو چاغررلر الدهبرّج دالك وباى موحده‌نك وراى مشدده‌نك فتحيله
ده بره فارسى معرّبيدركه عشرريشات يعنى اون يلك ديمكدر فارسيده ده اون عدد و پر پره باى فارسيهٔ مفتوحه ايله يلكه
دينور بو لفظ ابونواسك صقر وصفنده سويلديكى اشبو * بين خوافيه الى الدهبرّج * ينهس سير المقود المحملج * بيتنده
واقعدر الدهرجة دحرجه وزننده سرعتله يوريوب كتمك سير سريع معناسنه در يقال دهرج الرجل اذا سار
سريعا الدهمجة دحرجه وزننده بردوزه‌يه يوريموب قارشق يوريمك على قول آدملرى صيق صيق آتارق تيز تيز
يوريمك معناسنه در يقال دهمج البعير اذا مشى مختلطا وقارب خطوه واسرع وباشلو سالخورده كسنه بوقاعيله يوردكى
يابجه يابجه وآغر آغر يوريمك معناسنه در يقال دهمج الشيخ اذا مشى كانّه فى قيد وبركسه‌يه برخبر اوزره كندى عندندن
برازسوز ضمّ وزياد ايلمك معناسنه در يقال دهمج الخبر اذا زاد فيه يعنى من عنده الدهمج جعفر وزننده وسعتلو
وسهولتلو اولان شيئه دينور واسع سهل معناسنه ومطلقا قورومى وبايوسى عظيم اولان نسنه‌يه دينور الدهامج
علابط وزننده بو دخى عظيم الخلقه اولان شيئه دينور وايكى اور كلودوه‌يه دينور وآدملرنى خرده خرده آتارق سرعتله
يوريين انسان وحيوانه دينور الدهانج نونله دهامج وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الدهنجة دهمجه وزننده
وجمله معنالرنده مرادفيدر الدهنج جعفر وزننده وفتحاتله لغتدر زمرّد كبى برنوع جوهرك اسميدر اشبو دهنج دهنهٔ
فارسى معرّبيدر تركيده دهنه فرنكى ديمكله متعارفدر باقر وكومش معدنلرنده وسائر معادنده ايچره‌دن تكوّن ايدر
بر حجردر التون معدننده زبرجدك تكوّنى كبى وانواعى واردر الدوح موج وزننده بركسه‌يه خدمت ايلمك معناسنه در
يقال داح الرجل دوحا اذا خدم الداحة حاجه وزننده عسكرك تابعلرينه دينور خدّام ومكار وجمال كبى تأبعى

جماعت اعتباریله درمؤلف بونی دج مادّه سنده دخی ایراد ایلمشدر که دجیج معناسندندر بوراده دوج مادّه سندن
فی الاصل دائجه اولوب بعد القلب اعـلال اولنمشدر ودیج آیدن مأخوذ یائی اولمق احتمال غالبدر وداجه حاجت
صغیره معناسنه در یعنی مقتضی اولان شیئك یسیر وصغیرینه دینور که پك لزومی اولمیوب ناچیز مقوله سی اوله جقدر
علی قول داجه حاجه لفظنه اتباع ومزاوجه اوله رق ایراد اولنور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال
فی النهایة وفی حدیث انه قال له رجل ماترکت من حاجة ولاداجة الاّاتیت تتمه که دج مادّه سنده بیان اولندی
الدوّاج رمّان وزننده والدوّاج غراب وزننده اوستلك تعبیر اولنان لباسه دینورکه جمله اثواب اوزره کیلور
سامینك بیانه کوره فراجه کبی جمله لباس اوزره کیلوب جمیع اجزاء بدنی ستر ایدن لباسدر یقال ثوب دواج ای سابغ
غطی جسده کله وزمخشری مقدّمة الادبده جامهٔ زبرین ایله تفسیر ایلمشدر که اوستلك اوله جقدر حالا بنش تعبیر
ایلدیکمز لباس دخی آندندر شارحك بیانه کوره فارسیدن معرّبدر والحاصل دواجه فراجه یه و سائر اوست لباسنه
شاملدر الدیج دالك فتحی و یای تحتیه نك سکونیله والدیجان فتحاتله آزجه آزجه یورمك معناسنه در یقال
داج الرجل یدیج دیجا ودیجانا اذا مشی قلیلا ودیجان صغیر وخرده دوه لره دینورکه بیوکلرك اکسه لرنده کیدرلر
وچکرکه کروهنه اطلاق اولنور وبونلر رمضان کبی اسم اولمشلردر فصــــل الذال المعجمه الذأج ذالك فتحی
وهمزه نك سکونیله صوبی شدّتله برصولقده چکوب ایچمك معناسنه در علی قول آزجه آزجه ایچمك معناسنه
اولمغله ضدّ اولور یقال ذأج الماء وذئج ذأجا من الباب الثالث والرابع اذا جرعه شدیدا اوشربه قلیلا قلیلا ضدّ
مؤلفك بونی اضداددن عدّی غیر ملایمدر زیرا اختلاف مزبور قولینه کوره در اصل ضدّ قرء کلمه سی کبیدر که حیض
وطهر معناسنه در وذأج بوغزلمق معناسنه در یقال ذأج العصفور اذا ذبحه ویرتمق معناسنه در یقال ذأج
السقاء اذا خرقه وقزارمق معناسنه در یقال ذأج الورد اذا احمرّ الذؤج صبور وزننده پك قرمزی نسنه یه
دینور قانئ کبی احمر کلمه سنه اکثری تأکید اولور یقال احمر ذؤوج ای قانئ الانذأج انفعال وزننده یرتلق
معناسنه در یقال انذأجت القربة اذا تخرّقت الذجّ حجّ وزننده ایچمك معناسنه در یقال ذجّ الماء اذا شربه
وسفردن ودیار غربتدن وطنه کلمك معناسنه در یقال ذجّ فلان اذا قدم من سفر الذاجّ حاجّ وزننده آندن اسم
فاعلدر سفردن کلان کشی در الذحج ذالك فتحی و حای مهمله نك سکونیله قبوقلی شیئك قبوغنی چقرمق
معناسنه در سحج کبی یقال ذحجه ذحجا من الباب الثالث اذا سحجه ای قشره وشدید یل برآدمی طوردایغی یردن آخر
یره سورکدروب کوترمك معناسنه در یقال ذحجت الریح فلانا اذا جرّته من موضع الی آخر مذحج مجلس وزننده
فی الاصل یمنده برتپه اسمی اولوب مالك وطیّ نام برادرلری والده لری آنك یاننده طوغورمغله شعبه لری اولان قبیله
مذحج ایله تسمیه اولندی جوهری بونی اشبو جیم بابنك میم فصلنده ثبت ایلمشدر هرنقدر میمك اصالتنی امام سیبویه
جانبنه احاله ایلدیسه ده غلط ایلمشدر الاذحاج همزه نك کسریله مکث واقامت ایلمك معناسنه در تقول اذحجت
بالمکان ای اقمت قال الشارح و یقال اذحجت المرأة علی ولدها اذا اقامت علیه بعد موت بعلها فقیل منه مذحج
اسم قبیلة الذعج ذالك فتحی وعینك سکونیله شدّتله اوته قاقق معناسنه در یقال ذعجه ذعجا من الباب الثالث
اذا دفعه شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذعج جاریته اذا جامعها الذلج ذالك فتحی ولامك سکونیله صوبی
یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال ذلج الماء ذلجا من الباب الاوّل اذا جرعه الذوج موج وزننده ایچمك
معناسنه در یقال ذاج الماء یذوج ذوجا اذا شربه الذیج ذالك فتحی و یانك سکونیله بودخی ایچمك معناسنه در پس
واوی و یائی اولور یقال ذاج الماء یذیج ذیجا اذا شربه الذیاج علاج وزننده باده مجلسنده همدم اولمق معناسنه
معناسنه در و بو مفاعله بابندن مصدردر یقال ذایجه ذیاجا اذا نادمه فصــــل الراء المهملة الربج رانك فتحی
و بای موحده نك سکونیله والربج جوهر وزننده کوچك وخفیف اولان درهمه یعنی اقچه یه دینور شارح دیرکه
اهل بصره بیننده متداولدر و لفظ مزبور فارسیدن دخیلدر بو جهتدن مؤلف درهم صغیر خفیف عنوانندده یعنی
منکرا ایراد ایلسه انسب ایدی تا که تنوین تنویعه حمل ایله بر نوع اقچه اسمی اولدیغی ظاهر اولور ایدی الرباجة
رانك فتحیله کند ذهن وبلید ونادان اولمق معناسنه در و بو مصدردر لکن مؤلف فعلنه تصدّی ایلمامشدر ظاهرا
بلادت مادّه سنده اعتبار ایله باب خامسدن مأخوذ باب رابعدن مصوغدر الرّاج خارج وزننده کرکی کبی تاب
وطراوتی بولوب اوزلنمش نباته دینور یقال صلیان راج ای ممتلئ ریّان الارباج همزه نك کسریله قصیر القامه
بودور اولادیدا ایلمك معناسنه در یقال اربج الرجل اذا جاء بنین قصار مؤلفك بنین ایله تعلیلی تغلیبه محمولدر
التربّج تفعل وزننده خاتون زوجندن صکره اره وارمیوب اولادی اوزره قیام وآنلرك درد و مؤنتلرینه صبر واهتمام

ایلمك معناسنه در یقال تربّجت المرأة علی ولدها اذا اشبلت الرباجیة تخفیفله کراهیه وزننده حمق و بلاهتی اولان
خاتونه دینور وبورباعیه وشناحیه کبی اسمدر الرباجی رانك فتحی و بانك تخفیفیله شول وجودی ایری و یا قسقسز
و غلیظ کسیه دینور که منزلی قریه ایله بادیه بیننده اوله بعض نسخه ده الضخم الجافی و بعضنده الضخم والجافی
عنوانندده مرسوم اولمغله نسخهٔ ثانیه یه کوره مطلقا ایری وغلیظ و دیرمان کشی یه کذلك قبا وغلیظ وناتراش اولوب
بین القریة والبادیه اقامتکزین اولان کشی یه دینور والحاصل مؤلف الرباجیّ الضخم الجافی وفی بعض النسخ والجافی
الذی بین القریة والبادیة عبارتیله رسم ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی لکن بو عبارده چندان ذائقه اولمامغله
بالضروره استقراء اولنوب لکن شفاء صدر حاصل اولمدی ظاهرا بوراده تحریف وسقاطه کبی برغبار وار در اکثر
مأخذلرده خصوصا صحاحده رجل رباجیّ یفخر باکثر من فعله عبارتیله مرسوم اولمغله قولی فعلنه غالب اولان
لافجی کسنه اولمش اولور خلاصه بو مقام مشوّش و بی نظامدر ولفظ مزبور ظاهرا رباجهٔ مذکوره یه منسوبدر پس
مؤلفه کوره نه شهری ونه بدوی اولمغله ایکی طرفك توره سندن اولمامغین بر معجون ثقیل وبی رابطه ووخیم شخص اولور
الاربجان همزه نك کسریله بر نوع نبات آدیدر الرتج رانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله قاپویی بغلمق معناسنه در که
سورکو ومندال وکلید مقوله سیله قپایوب بند ایلمکدن عبارتدر یقال رتج الباب رتجا من الباب الاوّل اذا اغلقه
الارتاج همزه نك کسریله بودخی رتج معناسنه در یقال ارتج الباب بمعنی رتجه وتکلم ایدن کسیه سوز بغلنمق معناسنه در که
حصر اولمق تعبیر اولنور و بو مجاز در یقال ارتج علی المتکلم بضم الهمزة یعنی علی بناء المجهول اذا استغلق علیه
الکلام فلم یقدر علی اتمامه کرچه مؤلف همزه نك ضمنی تقیید ایلمیوب همان ضبطیله اکتفا ایلمشدر لکن مصباحده
وسائر امهاتده وهو مبنیّ للمفعول مخفف عنوانیله مشروح اولمغله وجه مذکور اوزره تصریح اولنمشدر وارککه
چکلمش ناقه رحمی ارککك منیسی اوزره عقد وبند ایلسه ارتجت الناقة دیرلر اغلقت رحمها علی الماء معناسنه
زیرا منی طوتدقده رحمك آغزی منسدّ اولمغله کویا که ناقه کندیسی قپامش اولور کذلك ارتجت الدجاجة
دیرلر امتلأ بطنها بیضا یعنی طاوغك قارنی یمورطه ایله طولدی معناسنه که یمورطه لر ایله طولمغله کویا که یمورطه
مجلنی سدّ ایتمش اولور ودریا جوش وخروش ایلمکله صوبی طاشوب هر یری بوریوب ستر واحاطه ایلمك معناسنه استعمال
اولنور کویا که واره جق وچقه جق یرلری بتون سدّ واغلاق ایدر یقال ارتج البحر اذا هاج وکثر ماؤه فغمر کل شیء
و بلیهٔ قحط وغلا هر محله عامّ و شامل اولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که مخرج ومخلص یرلری بالجمله سدّ ایلمشدر
یقال ارتجت السنة اذا اطبقت بالجدب و قار ویغمور مقوله سی متصل یاغوب هر یره محیط وشامل اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الثلج اذا دام واطبق وخصب ورخا هر یره عامّ وشامل اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال ارتج الخصب اذا عمّ الارض و دیشی حیوان کبه اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال
ارتجت الاتان اذا حملت و بو اغلاق رحم مشابهه سیله همان متحددر الرتجان فتحاتله چوجق یوریمکه بشلمق معناسنه در
یقال رتج الصبیّ رتجانا من الباب الاوّل اذا درج الرتج فتحتینله بودخی متکلم سوزسوز یلرکن حصر اولمق
معناسنه در یقال رتج المتکلم رتجا من الباب الرابع اذا استغلق علیه الکلام ورتج بیوك قاپویه دینور باب عظیم
معناسنه رتاج دخی دینور الارتتاج افتعال وزننده والاسترتاج استفعال وزننده بونلرده سوزسویلرکن حصر
اولمق معناسنه در یقال ارتتج علی المتکلم واسترتج علیه کلاهما علی بناء المفعول اذا استغلق علیه الکلام الرتاج
کتاب وزننده بیوك قاپویه دینور باب عظیم معناسنه وشول قپالو بیوك قاپویه دینورکه اوچه کوچك قاپوسی اوله که
آندن ایشلنه باور یلی قاپو وقوز یلی قاپو تعبیر اولنور ورتاج مکهٔ مکرّمه نك اسمیدر لکن نهایه ده ومنه الحدیث جعل
ماله فی رتاج الکعبة ای لها فکنی عنها بالباب لانّ منه یدخل الیها عبارتیله مرسوم اولمغله اضافت بیانیه اوزره
رتاجله کعبه کاپه اولنمشدر و بو عنوان کمال تعظیمی مشعر درتنه که درکاه پادشاه وعتبهٔ علیه وسدّهٔ سنیه عنوانلری
تعظیم ایچون ایراد اولنور کذلك اساسده جعل ماله فی رتاج الکعبة اذا جعله هدیا الی الکعبة قال الشاعر * اذا اخلفونی
فی علیة اجنحت * یمینی الی شطر الرتاج المضبب * ای حلفت بالکعبة عبارتیله ومصباحده جعل فلان ماله فی رتاج
الکعبة ای نذره هدیا ولیس المراد نفس الباب عنوانیله مرسوم اولمغله مکه یه ده رتاج اطلاقی مدخل کعبه اولمق
علاقه سیله مجاز اولمق اغلبدر ورتاج قوندو صمصق محکم وطقناز اولان شیئه اطلاق اولنور ومنه یقال ناقة رتاج
الصلا ای وثیقة وثیجة یعنی یانجق انلری صمصق طقناز و محکمدر المراتج میمك فتحیله طاره جق یوللره اطلاق اولنور
مرتج مفردیدر منهج وزننده الرتاج رانك فتحیله قیالره دینور صخور معناسنه مفردی رتاجه در رانك کسریله
شارح دیرکه بونده هاسز رتاج نسخه سی غلطدر زیرا فعال فعائل اوزره جمعلنمز المرتجة مکرمه وزننده که ارتاجدن

اسم مفعولدر کثیر النبات اولان ارضه وصف اولور یقال ارض مرتجة ای کثیرة النبات الرویتج مصغر بنیه سیله
بر موضع آدیدر الرتج رانك کسریله حرام وممنوع اولان شیئه اطلاق اولنور که غیرك تصرفنه وجه وسبیل
مسدود اوله نته که غلق دخی بو معنایه مستعملدر وخلافه طلق اطلاق اولنور یقال مال رتج وغلق وهو خلاف
طلق یعنی حرام ممنوع لاسبیل الیه واوته سی چقمز دیبسز صوقاغه وصف اولور یقال سکة رتج ای لامنفذلها
الرج رانك فتحی وجیمك تشدیدیله برنسنه‌یی بری اوته تحریك ایدوب صرصمق معناسنه‌درکه متعدیدر ولازم اولور
صرصلق تحرك واهتزاز معناسنه یقال رج الشیئ رجا من الباب الاول فرج ای حرکه وهزه فتحرك واهتز
ومنه قوله تعالی اذا رجت الارض رجا ای حرکت حرکة شدیدة وآکیقومق معناسنه‌در یقال رجه عن الامر
اذا حبسه عنه وخانه‌یه قاپو یاپمق معناسنه‌در یقال رج الباب اذا بناه الرجرجة زلزله وزننده شدتله بری اوته
اوینایوب حرکت واضطراب ایلمك معناسنه‌در یقال رجرج الشیئ اذا اضطرب لکن اساسده بو متعدی
اولمق اوزره مرسومدر ورجرجه یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال رجرج الرجل اذا اعیی الارتجاج
افتعال وزننده والترجرج تزلزل وزننده بونلرده بری اوته شدتله حرکت واضطراب ایلمك وچالقنمق معناسنه‌در
یقال ارتج البحر ارتجاجا وترجرج اذا اضطرب وهاجت امواجه قال الشارح وفی النهایة وفی الحدیث من رکب
البحر اذا ارتج فقد برئت منه الذمة ای اضطربت امواجه وفی بعض الروایة فلا دیه له یعنی دریا تلاطم اوزره
ایکن کمی‌یه وقایغه بنوب عزیمت ایدن کمسنه کندی دمنی هدر ایلمش اولور پس نفسنی هلاکه القا ایلمکله دعواسی
کندی ملاحظه ایلسون الرجرجة رانك کسریله حوض دبنده قلان صو بقیه سنه دینور امهات سائره‌ده
چالقندرق متکدر اولان صو بقیه سیله مفسردر ومقتضای ماده دخی بو یلجه اولمقدر ورجرجه جنکاهده اولان
جماعت کثیره‌یه یعنی چوق عسکره اطلاق اولنور دریا کبی چالقندقلری حسبیله سائر امهاتده بو رجراجه عنواننده
مثبتدر ورجرجه توکرکه اطلاق اولنور براق معناسنه وعقل وادراکدن بی بهره اولان کمسنه‌یه اطلاق اولنور بیهوده
حرکت واضطرابه مبنی یقال هو رجرجة ای لاعقل له رجرج فلفل وزننده بر نبات آدیدر الرجاج سحاب
وزننده آریق ومهزول وزبون قیونلره وچپیلره اطلاق اولنور ضعفلرندن بری اوته صالنوب یقلدقلری ایچون مفردی
رجاجه‌در ها ایله ورجاج کذلك ضعیف وناتوان اولان انسانلره ودوه‌لره دینور یقال ناس رجاج وابل رجاج ای ضعفاء
ویقال نعجة رجاجة ای مهزولة شارح دیر که مؤلف والابل یرینه والمواشی دیسه انسب ایدی الرجاء رانك
فتحی وجیمك تشدیدیله سموزلکدن اورکچی بیوك اولوب تیرل تیرل دترهین ناقه‌یه دینور یقال ناقة رجاء ای عظیمة السنام
ومرتجته کرچه بعض نسخه‌ده تأنیث عنوانیله ومرتجها واقعدر اولدخی صحیحدر که مضاف الیهدن اکتساب
تأنیث ایلمش اولور الرجراج رانك فتحیله بردواء اسمیدر رجراجه ها ایله بحرین قضاسنده بر قریه آدیدر
ارجان همزه‌نك وراء مشدده‌نك فتحیله علی قول رجان که رانك فتحی وجیمك شده سیله‌در بر بلده آدیدر که فارس
اولکه سنده‌در ورجان کتان وزننده نجد ترابنده بر وادی آدیدر الارجاج همزه‌نك کسریله قصراغك
طوغرمسی زمانی یتك یقلشوب یانجقلری دترهیوب اضطرابه باشلمق معناسنه‌در یقال ارجت الفرس ارجاجا اذا قربت
وارتج صلاها فهی مرج اصله مرجج وصف خاص جمله سندن اولمغله بلا هاء واردا اولمشدر الردجان
فتحاتله درجان معناسنه‌درکه مؤلفه کوره مطلقا یوریمك وسائره کوره پیر واختیار یاخود صبی یورویشی کبی
اهسته‌جه ایمکلیه رك یوریمك معناسنه‌در یقال ردج ردجانا من الباب الاول بمعنی درج درجانا الردج
فتحتینله شول مردار نسنه‌یه دینور که عقب ولادتده هنوز برنسنه اکل ایلمزدن مقدم قوزینك یاخود آت قولونك
قارنندن یعنی دبرندن چقر مراد فضله سی اوله جقدر نته که چوجقدن ابتدا چقان فضله‌یه عقی دیرلر الاوندج
همزه‌نك وراء ودالك فتحیله وهمزه‌نك کسریله زباندرد سیاهه دموره بو یانمش کونه دینور جلد اسود معناسنه که
آندن بعض نسنه اتخاذ اولنور وبورنده فارسی معربیدر ترکیده دخی رنده‌و بعض دیارده قارقین تعبیر ایتدکلریدر
لکن اول صاغرینك کاری وکوتوسیدر الارداج همزه‌نك فتحیله که روبه نام شاعرك اشبو * کانما سروالی
فی الارداج * مصراعنده واقعدر ذکر اولنان ارندج دیمکدر مترجم دیر که بوراده ارداج ارندج معناسنه
کلور دیمك دکلدر بلکه شاعر وزن وقافیه ایچون ارندج لفظندن ارداج لفظنه عدول ایلدی پس مرادی ارندج
دیمکدر زیرا عربك جمله استعمالاتندن بری دخی بودر که بعضا اقامت وزن شعر وتسویه قافیه ایچون اسماء
وافعالك عدد حروفلرنی بسط یعنی زیاده وقبض یعنی نقص ایدرلر وبعضا بنای آخره عدول ایدرلر مثلا اشبو
ولیلة خامدة خمودا * طخیاء تغشی الجدی والفرقودا * بیتنده فرقد کلمه سندن عصفور وزننده فرقود کلمه سنه

مطلب

واو

واو زیاده سیله وفا بی ضمیله عدول ایتدکلری کبی ومانحن فیه دخی بو قبیلدندر ونقص ایتدکلری اشبو * غرثی
الوشاحین صموت الخلخل * مصراعنده واقع خلخل کبی که خلخالدن مختصردر لسان عربده بو مقوله استعمالات
پك چوقدر اول امردن عرف شایعه استناد اولنمامق واجبه دندر البرندج بای تحتیه‌نك فتحیله شول قاره بویایه
دینور که آنکله خف مقوله سی نسنه بویانور یاخود زاج تعبیر اولنان قاره بویانك اسمیدر بو دخی معربدر
اریدجان رانك ودالك فتحیله بازرکان یوکلرنی کوترن یوك دوه‌لرینه دینور الرعج رانك فتحی وعینك سکونیله
برکمسنه‌نك مال ومنالی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال رعج ماله رعجا من الباب الرابع اذا کثر وبر آدمی مضطرب وبیقرار
ایلمك معناسنه‌در یقال رعج فلانا رعجا من الباب الثالث اذا اقلقه وشیمشك پیدرپی چاقمق معناسنه‌در یقال رعج
البرق اذا تتابع لمعانه وحق تعالی بر آدمی صاحب ثروت ویسار قلمق معناسنه‌در یقال رعج الله سبحانه فلانا ای جعله
موسرا الارعاج همزه‌نك کسریله بو دخی برکسنه‌یی مضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه‌در یقال ارعجه اذا اقلقه
ورفاه ویسار صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال ارعجه الله تعالی فارعج ای صار موسرا الارتعاج افتعال وزننده دپرمك
معناسنه‌در یقال ارتعج الرجل اذا ارتعد ومال چوغالمق معناسنه‌در یقال ارتعج المال اذا کثر ودره صو ایله طولمق معناسنه‌در
یقال ارتعج الوادی اذا امتلأ الرفوج فا ایله صبور وزننده خرما اغاجنك بوداقلری کسلدکدن صکره آدم اموزی شکلنده
یرنده قلان او مجه بداق دبنه دینور وبو ازد قبیله سی لغتیدر الرمج رانك فتحی ومیمك سکونیله قوش نجسنی آتمق
معناسنه‌درکه صاغنمق وچقرمق تعبیر اولنور شکاری قوشلرك حالیدر یقال رمج الطائر رمجا من الباب
الاول اذا القی ذرقه الرامج خارج وزننده شول قوشه دینور که صیادلر آنی دام ایچره وضع ایدوب آنکله شکاری
قوش صید ایدرلر ملواح دخی دیرلر ترکیده موصطره وپرلاق تعبیر اولنور الترمیج تفعیل وزننده یازویی
یازدقدن صکره برنسنه ایله افساد ایلمك معناسنه‌در هنوز مرکبی یاش ایکن طپراق ویرمق سورمك کبی یقال رمج
ما کتب ترمیجا اذا افسده الرماج سحاب وزننده مزراغك بوغوملرینه دینور الرانج نونك کسریله وقلیلا
مفتوح اولور بر نوع املس خرما اسمیدر تعضوض دیدکلری خرما کبی مفردی رانجه‌در ها ایله وهندستان جوزینه
دینور رنجان سحبان وزننده مغربده بر بلده آدیدر اعلامدن محمد بن اسمعیل بن عبد الملك الرنجانی اورادندر
الرواج رانك فتحیله انجه ومتاع مقوله سی میان خلقده رایج اولوب یوریمك معناسنه‌درکه چکمك تعبیر اولنور که
کساد مقابلیدر یقال راج الشیئ یروج رواجا اذا نفق وروزکار برجهتده برقرار اولمیوب قارشق اسمکله نه سمتدن
اسوب کلدیکی نامعلوم اولمق معناسنه‌در یقال راجت الریح اذا اختلطت فلا تدری من این تجیئ الترویج تفعیل
وزننده برنسنه‌یه رواج ویرمك معناسنه‌در تقول روجته ترویجا ای نفقته الرواج کتان وزننده شول انسان
وحیوانه دینور که صوسزلقدن ناشی حوضك اطرافنی کزینوب طولاشور اوله الرهج رانك فتحی وهانك سکونیله
وهانك فتحیله جائزدر زیرا حرف حلقیدر توزه دینور غبار معناسنه وصوسز بلوده دینور سحاب بلاماء
معناسنه مفردی رهجه‌در ها ایله وشور وشغب وشره وفتنه‌یه اطلاق اولنور الرهیج رانك کسریله ضعیف
البنیه انسان وحیوانه اطلاق اولنور ونرم وناز کبدن آدمه اطلاق اولنور الرهجوج رانك ضمیله رهیج معناسنه‌در
یقال رجل رهیج ورهجوج ای ضعیف وکذا ناعم الارهاج همزه‌نك کسریله توز قوپرمق معناسنه‌در
یقال ارهج الرجل اذا اثار الغبار وبرکسه خانه‌سنی چوق بخورلمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارهج الرجل
اذا اکثر بخور بیته بعض نسخه‌ده ثلاثی اوله رق اذا کثر عنوانده مرسومدر وبلوط چوق یغمور دوکمك معناسنه‌در
یقال ارهجت السماء اذا همت بالمطر اشبو همت کلمه سنی شارح تخفیفله تقیید ایلمکله همی بهمی ماده سندن اولور
وتشدید ایله‌ده جائزدرکه هم حلب ابن معناسنه اولمغله آندن مستعار اولور ویقال نوء مرهج کمحسن من الارهاج
ای کثیر المطر ونوء ماده سنده شرح اولنمشدر الرهوجة رهوکه وزننده بر نوع یوریمك معناسنه‌درکه مراد دابه‌نك
یورغه یوریمسیدر مترجم دیرکه زمخشری مقدمة الادبده رهوج الفرس رهوار رفت اسب یعنی آت یورغه یوریدی
عنوانیله ثبت ایدوب وابن درید جمهره‌ده رهوج کلمه سنی هملاج ایله تفسیر ورهوار فارسی معربیدر دیو تحریر ایلمکله
رهوار فارسیده یورغه یورویشلی دابه‌یه دینور که ترکیده تحریفله رهوان دخی دیرلر پس رهوجه آندن متصرف اولور
الرهمج جعفر وزننده مطلقا واسع نسنه‌یه دینور الراهنامج راهنامه فارسی معربیدرکه کتاب الطریق دیمکدر
مراد بحریلرك پوصله وقارتی تعبیر ایتدکلریدرکه آنکله طریق دریاوی لیمانلر بیلنور تقول علیك بالراهنامج وهو الکتاب
یسلك به الربابنة البحر ویهتدون به فی معرفة المراسی وغیرها فصل الزای المعجمة الزأج زانك فتحی
وهمزه‌نك سکونیله میانه ناسی افساد ایله بری برینه قشقرتمق معناسنه‌در یقال زأج بینهم زأجا من الباب الثالث

اذا حرش الزأبج جعفر وزننده جله و مجموع معناسنه درکه زأبج دخی بو معنایه در یقال اخذ الشیء
بزأبجه وزأبجه ای اخذه کله الزبرج زانك وبانك کسریله زینت وآرایشه دینور کرك نقش ووشی ایله و کرك جواهر
مقوله سیله اولسون وزبرج التونه دینور ذهب معناسنه وشول یوفقه سحابه دینور که آنده حمرت اوله المزبرج
مدحرج وزننده بك زینتلو دیمکدر زبرجه دن اسم مفعولدر یقال زبرج مزبرج ای مزین الزبردج زانك وبانك
فتحیله زبرجد دیدکلری جوهره دینور شارحك بیاننه کوره مقلوبدر زبنج زانك وبانك ونون مشدده نك فتحیله
سفنج وزننده شعرادن ابراهیم بن هرمه نك راویسی اسمیدر مؤلفك راویه قولنده هاء مبالغه ایچوندر الزج زانك
ضمی وجیمك تشدیدیله دیرسك اوجنه دینور که قول بوکلدکده یرسکك او جندن طومیلان کمیکك باشیدر اساسك
بیاننه کوره معنای ثانیدن مأخوذدر وزج مزراغك اشاغی طرفنده اولان دمور حربه یه دینور که یره رکز اولنور جمعی زجاج
کلور زانك کسریله جل وجلال کبی وزججه کلور فیله وزننده وزج برموضع آدیدر وازج کلمه سندن جمع اولور کما سیذکر
وزج اوق تمرننه دینور بونك جمعی کذلك زججه وزجاج کلور الزج زنك فتحیله برکسیه مزراغك اشاغی دموری
ایله دورتمك معناسنه در یقال زج فلانا اذا طعنه بالزج وآتمق معناسنه در یقال زج بالشیء اذا رماه ودوه قوشی
یلوب سکرتمك معناسنه در یقال زج الظلیم اذا عدا الازجاج همزه نك کسریله مزراغك اشاغی اوجنه
دمور حربه یکورمك معناسنه در تقول ازججت الرمح ای جعلت له زجا الزجاج غراب وزننده وحرکات ثلاثه لغتدر
صرچه یه دینور فارسیده آبکینه دینور الزجاج شداد وزننده صرچه ایشلین کمسیه دینور که شیشه جی تعبیر
اولنور الزجاجی تخفیفله ویای نسبتله صرچه صتان کمسیه دینور صاحب الاربعین ابو القاسم بن ابی حرث
ویوسف بن عبدالله اللغوی المصنف المحدث وعبدالرحمن بن احمد الطبری وابو علی حسن بن محمد بن العباس
وفضل بن احمد بن محمد الزجاجیون محدثلردر وابو القاسم عبدالرحمن بن اسحق النحوی الزجاجی که جمل نام
کتابك مؤلفیدر زانك فتحی وجیمك تشدیدیله در شیخی واستاذی اولان ابو اسحق ابراهیم الزجاجه منسوبدر که
نحویوندن امام مشهوردر المزج میمك کسری وزانك فتحیله قصه کوندره دینور که مزراق هیئتنده اولور الزجج فتحتیله
اینانك قاشی انجه واوزون اولمق معناسنه در یقال زج حاجبه زججا من الباب الرابع اذا دق فی طول الازج فتحتیله آندن
وصفدر انجه اوله رق اوزون قاشلو کشی یه دینور که قلم قاشلو تعبیر اولنور اجزای حسندندر مؤنثنده زجاء دینور یقال رجل
ازج وامرأة زجاء ای دقیق الحاجبین فی طول وازج سیرك آدیملو علی قول کوزلری اوزره بیاض یلکی اولان دوه قوشنه
دینور جمعی زج کلور زانك ضمیله التزجیج تفعیل وزننده قاشلری جنبس ایله دوزلدوب انجه واوزون یاپمق معناسنه در که
نسوانك وبولوق یشلرك کاریدر یقال زجج الحاجب اذا دققه وطوله تطویلی انجلدکده اوزون کورنمك جهتیله در
الزجج ضمتبله ایشلمکه آلشمش ذلول وزبون اشکلره اطلاق اولنور جبر مقتله معناسنه وتمرنلنمش حربه لره وخشت
ومزراق مقوله لرینه دینور ظاهرا ازج مفردیدر زج لاوة زانك ضمیله صمان نام محلده برموضع آدیدر زجاج الفحل ارکك
دوه نك آزی دیشلرینه اطلاق اولنور زجاج رماحه تشبیه اولنمشدر شارح دیرکه محکمده مطلقا انیاب ایله مفسر اولمغله
خصیصه فحل دکلدر احجار الزجاج همزه نك فتحی وزانك کسریله کذلك صماده برموضع آدیدر الازدجاج
افتعال وزننده قاشلرك اوجلری کوزلرك قویرقلرینه قدر کلوب چاتمق معناسنه در یقال ازدج الحاجب اذ دجاجا
اذا تم الی ذنابی العین المزجوج میمك فتحیله دریدن اولان شول قوغه یه دینور که پك بیوك اولمغله دوندرمسی
ممکن اولماسفین ایکی دودا قلرنی بری برینه قاوشدروب بعده دیکرلر الزرج درج وزننده مزراغك اشاغی
حربه سیله دورتمك معناسنه در یقال زرجه زرجا من الباب الاول بمعنی زججه وزرج بعض لغتده چوق آتلرك
کورلتوسنه وجلبه واصواتنه دینور الزرجون زانك وراانك فتحیله قربوس وزننده اوزم آصمه سنه علی قول
چبوقلرینه دینور وباده یه دینور خمر کبی و بعض قبالرده واقع خدایی او یمه چقورلرده برکش طوری وصافی یغمور
صوینه دینور جوهری بولغتی وهمنه مبنی نون بابنده ذکر ایلمشدر وزنی فعلول ظن ایلمشدر بلکه وزنی فعلوندر نته که
راجزك اشبو * هل تعرف الدار لام الخزرج * منها فظلت الیوم کالمزرج * بیتنده مزرج ترزیجدن اسم مفعولدر
نشوان یعنی سرخوش معناسنه در کندیدن فعل تصرف اولنمغله نونی ساقط اولمشدر پس نونی زائده اولمغله مقامی
اشبو جیم بابیدر شارح دیرکه زرجون زرکون فارسی معربی اولمغله بو الفاظ عجمی بی تصرفدر وزرکون فارسیده
التون رنکلو دیمکدر که صاری دیمکدر زرنج سمند وزننده ایرانده سجستان ایالتنك قصبه سی اسمیدر زرنوج
زانك فتحی وراانك سکونیله ترکستانده اوزجند نام شهرك وراسنده بربلده آدیدر زرنوق دخی دیرلر الزعج زانك فتحی
وعینك سکونیله برکسه یی مضطرب و یقرار ایلمك معناسنه در یقال زعجه زعجا من الباب الثالث اذا اقلقه و برنسنه یی

یرندن قوپرمق معناسنه در یقال زعجه اذا قلعه من مکانه وطرد ایلمك معناسنه در یقال زعجه اذا طرده وچیقرمق
معناسنه در یقال زعج الرجل اذا صاح الازعاج همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی یرندن قوپرمق معناسنه در
الانزعاج انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال ازعجه فانزعج ای قلعه عن مکانه فانقلع مصاحده ازاله عن موضعه
عبارتیله مفسر اولوب بعضلر مطاوعی کلیوب بلکه مطاوعنده ازعجه فشخص دینلدیکنه ذاهب اولدقلرنی
وخلیل وفارابی لفظندن مطاوعی کلدیکنه قائل اولدقلرنی نقل ایلمشدر پس اکا کوره ازعاج برنسنه یی یرندن عنفله
آیرمق معناسنه اولور الزعج فتحتیله قلق واضطراب معناسنه درکه بیقرار اولمقدن عبارتدر یقال زعج الرجل زعجا
من الباب الرابع اذا قلق المزعاج میمك کسریله شول خاتوندر که بریرده آرام وقرار ایلمز اوله الزعبج بای موحده ایله
جعفر وزننده والزعبج زبرج وزننده آق بلوده علی قول یوفقه وخفیف بلوده دینور ومطلقا خوب ودلکش اولان
شیئه دینور وزعبج زیتون اسمیدر الزعلجة دحرجه وزننده بدخو یلق سوء الخلق معناسنه در الزغبج غین معجمه
وبای موحده ایله جعفر وزننده عنم یعنی زیتون جبلی یمشنه دینور که نبق یعنی عربستان کراسی دیدکلری میوه نك
خرده لری شکلنده اولور ابتدا ایشل بعده بیاض بعده سیاه اولور وطعمی دارچین آجیسی کبی آجترق طتلو اولور
وآندن مربی اتخاذ اولنور الزغلجة زعلجه وزننده ومرادفیدر که آنفا ذکر اولندی لکن مهمله سی اصوبدر الزلج زانك
ولامك فتحیله ولامك سکونیله جائزدر اباق قایوب طایمق معناسنه در زلق کبی یقال زلج قدمه زلجا من الباب الرابع بمعنی
زلق الزلج زانك فتحی ولامك سکونیله والزلیج زانك فتحیله یره اباغی پك بصمیوب ککلك قایارطرزنده خفت وسرعتله
یوریوب کتمك معناسنه در یقال مر فلان یزلج زلجا وزلیجا من الباب الثانی اذا خف علی الارض وزلج مزلاج ایله قاپویی
قپایوب بغلمق معناسنه در یقال زلج الباب زلجا اذا اغلقه بالمزلاج الزالج خارج وزننده شدت ومحنتلردن قورتلمش
آدمه اطلاق اولنورکویا که قایوب خلاص اولور وصو بی شدتله ایچر اولان کمسیه اطلاق اولنور وبغایت املس
وهموار اولمغله همان یایدن قایوب چیقر اولان اوقه دینور یقال سهم زالج اذا کان یتزلج عن القوس الزلوج صبور وزننده
بودخی ذکر اولنان اوقه اطلاق اولنور لکن اساسده وسهم زالج ای یزلج علی وجه الارض ثم یمضی عبارتیله مثبت اولمغله
یر یوزنده قایارق کیدوب نشانه وارمیوب صاوشوب کچر اولان اوق اوله جقدر شارح دخی یزلج علی وجه الارض
ولم یقصد الرمیة عبارتیله بیان ایلمشدر التزلج تفعل وزننده یرطاینجق اولمغله اباق قایمق معناسنه در یقال تزلج
قدمه بمعنی زلج ومشروبی شدت ومبالغه اوزره ایچمك معناسنه استعمال اولنور کویا که مجموعنی حنجره دن تزلیج ایدر
یقال تزلج النبیذ اذا الح فی شربه المزلج معظم وزننده آز نسنه یه اطلاق اولنور کویا که الدن قایوب کیدر
یقال شیء وعطاء مزلج ای قلیل وشول کمسیه اطلاق اولنور که برقوم وجماعته صکره دن ملحق وملصق اولوب
فی الاصل اول زمره دن اولمیه وخلق وخلق جهتنده کامل اولمیوب ناقص اولان کشی یه اطلاق اولنور وهرشیئك
الحاق ودون اولانه اطلاق اولنور وبخیل وناکسه اطلاق اولنور کویا که زمره انساندن تزلیج اولنمشدر وصاف
وخالص اولمیان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور یقال حب مزلج ای غیر خالص المزلاج مفتاح وزننده والزلاج
کتاب وزننده مغلاق معناسنه درکه کلیده دینور لکن مزلاج ال ایله آچیلوب انختره محتاج اولمیان ومغلاق انجق
انختر ایله آچیلور اولان کلیده مخصوصدر اساسده الغاز طریقیله یقال المزلاج یغلق به الباب ولا یغلق عبارتیله قول
مزبوره تلمیح ایلمشدر فافهم ومزلاج صغریسی اتسز وآریق اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مزلاج ای رسحاء
الزلوج صبور وزننده یایدن چابك قایوب کیدر اولان اوقه دینورنته که ذکر اولندی وچابك وچالاك انسان وحیوانه
اطلاق اولنور یقال رجل وفرس زلوج ای سریع وزلوج عبدالله بن جحش الکنانی نام کمسه نك فرسی یاخود ناقه سی
اسمیدر وبغایتله املس اولمغله الدن چابك قایوب کیدن اوقه اطلاق اولنور یقال قدح زلوج ای سریع الازلاق
من الید مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وزلوج دور ودراز یوقشه اطلاق اولنور یقال عقبة زلوج ای بعیدة طویلة
الازلاج همزه نك کسریله بودخی قاپویی مزلاج ایله بند ایلمك معناسنه در یقال ازلج الباب اذا اغلقه بالمزلاج
التزلیج تفعیل وزننده برکسه آغزندن برسوز چیقروب بین الناس فاش وشایع ایلمك معناسنه در کویا که
آغزندن میانه ناسه قایدرمشدر یقال زلج کلامه تزلیجا اذا اخرجه وسیره ای افشاه بین الناس وهمان کفایت مقداری
شیء ایله کچنمك خصوصنی صاوشدرمق معناسنه در استعمال اولنور یقال فلان یزلج عیشه ای یدافعه بالبلغة
الزلجی جمزی وزننده والزلیجة ولیجه وزننده جست وچابك ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة زلجی
وزلیجة ای سریعة الزلجان فتحاتله سبق وتقدم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال زلجه زلجانا اذا تقدمه
الزلج ضمتبله صبر نجق اولان یالچین قیاره اطلاق اولنور صخور ملس معناسنه ظاهرا ازلیج مفردیدر

مزلج مقبل وزننده عبدالله بن مطر نام شاعرك مخلصیدر منظومه‌سی اولان اشبو * تلاقی بها یوم الصباح عدوّنا
اذا اكرهت فیها الاسنة تزلج * بیتی تلقبنه باعث اولمشدر واقعا بعض شعراء منظومه‌سی سببیله ملقب اولمق عادات
عربندرنته كه كتاب مزهرده آنكیچون فصل مخصوص مرسومدر الزمج زانك فتحی ومیمك سكونیله طولدرمق
معناسنه‌در یقال زمج القربة زمجا من الباب الاوّل اذا ملأها وناس بینی افساد ایدوب یری یرینه دوشورمك
معناسنه‌در یقال زمج بین القوم اذا حرش وبربره دستورسز كستاخانه كیرمك معناسنه‌در یقال زمج علیهم اذا دخل
بلا اذن الزمج فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال زمج الرجل زمجا من الباب الرابع اذا غضب الزمج كتف وزننده
والمزمّج ازمیجاجدن اسم فاعل اوله‌رق طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل زمج ومزمّج ای غضوب
الزمجی زانك ومیمك كسریله زمكی وزننده قوشك قویرغی دبنه دینور اصل ذنب الطائر معناسنه‌ندر كه زمكی دخی
بو معنایه‌در الزمّج دمّل وزننده برنوع یرتجی قوش اسمیدر فارسیده اكا دوبرادران دیرلر زیرا بریسی شكاردن
عاجز اولنجه اوبر جفتی یتشوب اكا اعانت ایدر جوهری وهمنه مبنی فارسیده‌ده برادران دینور دیو رسم ایلمشدر
دوبرادران ایكی برادر وده براد ران اون برادرلر دیمكدر بو قوشه تركیده اوتلكو وسكسك قوشی تعبیر اولنور
لونی صاروبه مائل وصوتی كوپك اینكی صوتنه شبیهدر كوچك قوزیلری وجوجقلری قاپوب كوترر آنكیچون
بزم دیارلرده اكا اوشق قبان تعبیر اولنور اكثری كیجه كلوب یاقدن جوجقلری اختطاف ایدر شارح دیر كه
برجنس قوش دخی واردر كه زمج الماء دیرلر مصرده اكا نورس دیرلر كوكرجین جثه‌سنده وبیاض اولور قاره بطاق كبی
صویه طالوب بالق صید ایدر الزأمج زانك فتحی وهمزه‌نك سكونیله زأمج وزننده ومراد فیدر كه جمله ومجموع
معناسنه‌در یقال اخذه بزأمجه ای بزأمجه ای كله الزمجة زانك ومیمك كسریله اركك دوه قوشنك منقاربنه دینور
المزمهج هاءله مقشعرّ وزننده خوشمنظر وتاب وطراوتلو چوق چایره دینور یقال كلأ مزمهج ای انیق ناضر
كثیر الزنج زانك فتحی ونونك سكونیله وزانك كسریله زبا نزددر والمزنجة میمك ونونك فتحیله والزنوج زانك
ضمیله قاره‌لردن برطائفه‌در زنجی مفردیدر فارسیده زنكی واولكه‌لرینه زنكبار دینور بو جهتله معرّب اولمسی
اغلبدر واولكه‌لری ماورای صعیده ده خط استوا تحتنده‌در الزنج فتحتینله یك صوسه‌مق علی قول زیاده‌سیله
صوسزلق چكمكله بغرسقلری منقبض اولوب مرام اوزره طعام وشرابدن قالمق معناسنه‌در یقال زنج الرجل
زنجا من الباب الرابع اذا عطش شدیدا اوهو ان تقبض امعاؤه ومصارینه من العطش ولا یستطیع اكثار الطعم
والشرب المزنج معظم وزننده آزنسنه‌یه دینور یقال عطاء مزنج ای قلیل زنج زانك ضمیله نیسابورده برقریه
آدیدر زنجان سحبان وزننده اذربیجان اولكه‌سنده بر بلده آدیدر محدثیندن محمد بن احمد بن شاكر وشیخ الحرم
امام سعید بن علی بن الحسن وابو القاسم یوسف بن علیّ الزنجانیون اورادندر الزناج كتاب
وزننده عوض ومكافات ایلمك معناسنه‌در یقال زانجه زناجا اذا كافاه زنج زبیر وزننده محدثیندن ابو غسان
محمد بن عمروك لقبیدر الزنفلیجة زانك كسری ولامك فتحیله والزنفالجة یایی الفه قلبله والزنفلیجه
قسطبیله وزننده كنف دیدكلری ظرفه شبیه برظرف آدیدر وكنف كافك كسریله ایچنه خردوات وضع اولنان
طوبره ودغارجق مقوله‌سی ظرفدر ولفظ مزبور زین بیله فارسی معرّبیدر مفردات فارسیده زین پیله كه تخفیفله
زنبیله دخی دیرلر محفه طرزنده اغاجدن دوزلمش برجفت ظرف ایله مفسردر كه ایچنه میوه وسبزوات مقوله‌سی
قیوب طواره یوكلدرلر وبرنوعی واردر كه حصیردن وقیلدن نسج ایدرلر آنی باغچوانلر قوللنورلر بو جهتله
حالا اوزمجیلرك وباغچوانلرك دابه اوزره نسنه طاشیدقلری چفته سپدلرده اطلاق اولنور وزین بیله بای عربی
وفارسیله وصف تركیبیدر اصلی بیله زین ایدی كه اكر طوبره‌سی دیمكدر اوائلده آت قسمنه تخصیص ایلدكلرندن
اكره تخصیص اولنوب بعده دواب سائره‌یه ده تحمیل ایلدیلر وزنفلیجه آندن معرّبدر بعده تصرّفله زنفالجه
وزنفلیجه دخی دیدیلر مزهرك بیاننه كوره وزنلری فنعلیله وفنعالله وفنعلیله‌در الزنفجة زانك فتحی ونونك
سكونیله آفت وداهیه معناسنه‌در الزوج زانك فتحی وواوك سكونیله اش معناسنه‌در كه چفت اولان شیئك هر برندن
عبارتدر بو جهتله بعل وحلیله‌یه یعنی خاتونك ارینه وارك خاتوننه اطلاق اولنور وتصریح تأنیث ایچون ارك خاتوننه
زوجه دخی اطلاق اولنور هاءله نته كه بعل كلمه‌سی دخی بویله‌در یقال هو زوجها وهی زوجه وزوجته وهما
زوجان یعنی ایكی اشیدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره زوج لفظی اش اولان حیواناتده ذكر واناثدن هر برینه اطلاق
اولنور هو زوجه دیرلر كه بو آنك اشیدر دیمكدر كذلك حیواناتده وسائر اشیاده هر ایكی قرینه یعنی اشلك ایكیسنه بردن
زوج اطلاق اولنور مثلا خف ونعل كبی كه تركیده بوندن چفت ایله تعبیر اولنور فرد مقابلیدر كه تك دیمكدر كذلك

لون وشكل مقوله‌سی اوصافده آخره مماثل یاخود مضادّ اولانك هر برینه زوج اطلاق اولنور بو جهتله بعل
وبعله‌دن هر برینه زوج دیرلر وهاءله زوجه لغتی ردیه‌در زوجك جمعی ازواج وزوجه‌نك جمعی زوجات‌در واشبو
احشروا الذین ظلموا وازواجهم كریمه‌سنده ازواج ظلمه‌یه افعاللرنده مقتدی اولان اقران ایله مفسردر كذلك
ولا تمدّنّ عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم كریمه‌سنده اشباه واقران ایله مفسردر ومن كلّ شیء خلقنا زوجین
كریمه‌سنده زوجین عنوانی بالجمله اشیاء جوهر وعرضدن وماده وصورتدن مركب اولوب مصنوعیتی مقتضی
تركیبدن عاری برنسنه اولمیوب والبته برصانعه محتاج وصانع دخی فرد اولدیغنه تنبیهی متضمندر وقرآن كریمده
بعض محلده ازواجدن مراد انواع متشابهه وبعض محلده اصناف وفرقه‌لردر وزوّجناهم بحور عین كریمه‌سی
وقرناهم بهنّ معناسنه‌در هرنقدر تزویج مفعولینه متعدّی ایسه‌ده بلاباء ورودی بیناده متعارف اولان مناكحه
طورندن خارج اولدیغنه تلمیح نكته‌سنه مبنی‌در ومصباحك ومغربك خلاصه‌سی بودر كه زوج شكل یعنی
برآخر شبئه طبع یاخود اوصافدن بروصفده شبه ونظیر اولان شیئه دینور كه آنكیچون نظیر اوله اصناف
والوان كبی یاخود نقیض اوله رطب ویابس وذكر وانثی ولیل ونهار وحلو ومرّ كبی وهر ایكیسنه ده كه چفت
تعبیر اولنور زوج اطلاق اولنور زوجان دینلدیكی كبی پس زوجان ایله برچفت كه ایكیدر وایكی چفت كه
دردر اراده اولنور وازهریدن نحویونك اثنینه زوج اطلاقنك انكارلری منقولدر حتی ابن انباری اطلاق
مزبوری تخطئه ایلمشدر زیرا عربلر مثلا زوج حمام وزوج خفاف دیمیوب انجق زوجان من حمام وزوجان
من خفاف عنوانیله تكلم ایلدكلرنی كذلك برچفت قوشك برینه زوج دیمیوب بلكه ارككنه فرد ودیشیسنه
فرده دیدكلرنی معرض احتجاجده نقل ایلمشدر وسجستانی دیمشدر كه واحده زوج اطلاقی جنسندن برآخرك
وجودیله مشروطدر مثلا هو زوجه دیرلر كه بو آنك اشیدر وهما زوجان دیرلر كه بو ایكی بری برینه اشدر وچفتدر
دیمكدر نته كه مؤلفكده مرادی بودر وزوج ار وعورتدن هر برینه اطلاق اولنور وبو لغت عالیه‌در نته كه قرآن
كریمده زوجه عنوانی وارد اولمامشدر وابو حاتم روایتی اوزره زوجه اهل نجد وزوج اهل حجاز لغتیدر ابن سكیت
نقلی اوزره علی العكس‌در وفقهانك هاءله استعمالی ایضاح ایچون وخوف التباس ایچوندر وتزویج كه تفعیل‌در
بنفسه مفعولینه متعدّی اولور كذلك تزوّج كه تفعلدر ایكی مفعوله تعدیه ایدر تقول زوّجت فلانا امرأة وبامرأة
فتزوّجها وتزوّج بها وباءیله تعدیه‌سی ازدشنوءه لغتیدر وفقهانك زوّجتها منه قوللری كه من كلمه‌سیله متعدّیدر
موجه دكلدر بو تفصیلدن مؤلفك اجمالی شرح وبسط اولنمشدر انتهی وایكی اشك هر برینه اطلاق اولندیغی
كبی ایكیسنه بردن زوج اطلاق اولنور نته كه زوجان دخی دینور یقال هما زوجان ویقال هما زوج شارح دیر كه
بو عربلرك هماسیان وهماسواء دیدكلری كبیدر انتهی وزوج فرد مقابلیدر كه چفت تعبیر اولنور شفع كبی یقال
زوج اوفرد ای شفع او وتر یعنی چفتمیدر تكمیدر وزوج محفه اورتوسنه دینور كه یولك ایپندن نسج ایدرلر چفت
اولمسی یاخود ایكی رنك ایپدن ایشلندیكی حسبیله‌در ودیباجه مثللو نسنه‌لرك لونته اطلاق اولنور قال فی الاساس
خلق الله النبات ازواجا ای اصنافا والوانا وخلق فیها من كلّ زوج ای من كلّ لون التزویج تفعیل وزننده
چفتلندرمك وبری برینه اش قلمق معناسنه اولمغله برخاتونی بركسیه نكاحله چفت ایلمك معناسنه مستعملدر
تقول زوّجته امرأة ویقال زوّجته بامرأة ای انكحته امرأة وقوله تعالی وزوّجناهم بحور عین ای قرناهم بهنّ
یعنی وجه آتی اوزره تزویج وتزوّج لغت عالیه‌ده مفعولینه بنفسه متعدّی ایكن آیت مرقومه‌ده باء واسطه‌سیله
تعدیه ایلمسی تزویج قرن والصاق معناسنی متضمن اولدیغنه مبنی اولمغله زوّجناهم قرناهم والصقناهم سبكنده‌در
بیضاوی بایی سببیته دخی حمل احتمالنی اشعار ایلمشدر وراغبك بیاننه كوره زوّجناهم حوراً عنوانده وارد اولمدیغی
جنتده واقع تزویج حور حالا بیزده متعارف اولان مناكحه وتیره‌سنده اولمدیغی نكته‌سنه مبنی‌در التزوّج تفعّل
وزننده چفتلنمك واش اولمق معناسنه اولمغله برخاتونی نكاحله آلمق معناسنده مستعملدر تقول تزوّجت امرأة
وبامرأة كرك تزویج وكرك تزوّج صیغه‌لری وجه مذكور اوزره بنفسه ومفعول ثانی‌یه باءایله متعدّی اولورلر
علی قول باءایله تعدیه‌لری لغت قلیله‌در كه وجه مرسوم اوزره ازدشنوءه لغتیدر مؤلفك وبها قولی زوّجت
وتزوّجت مثاللرینك ایكیسنده‌ده ناظردر وضمیر مؤنث امرأه‌یه راجع اولمغله وبامرأة ای بالباء دیمكدر وتزوّج برنسنه‌یه
كیریشوب قارشمق معناسنه استعمال اولنور یقال تزوّجه النوم ای خالطه المزواج میمك كسریله كثیرة التزوّج
اولان خاتونه دینور یقال امرأة مزواج ای كثیرة التزوّج وزوجلری چوق خاتونه اطلاق اولنور كه ام خارجه
دیدكلری عورت كبی اوج كونده بربوشانوب غیریسنه واران ملعونه اوله جقدر ومحتملدر كه بری برندن خبرسز

چوق اره ده وارمش اوله هندستانده برعورت اوندن زیاده اره واروب نوبتلشدكلری محكیدر یقال امرأة مزواج
ای كثیرة الزوجة ای الازواج پس زوجه عنبه وزننده ازواج كبی زوجك جمعی اولور لكن نوادردندر الازواج
همزه نك فتحیله زوجك جمعیدر نته كه ذكر اولندی وقرناء معناسنه استعمال اولنور كه قرینك جمعیدر ومنه قوله
تعالی احشروا الذین ظلموا وازواجهم ای قرنائهم الزاج معروف طوزدر كه قاره بویه تعبیر اولنور انواعی واردر
وبو زاك فارسی معرّبیدر وزاج محدثیندن احمد بن منصور الحنظلی لقبیدر الزیج زانك كسر ومدّیله بناء اپنه
دینور كه چرپی ایپی تعبیر اولنور معمارلرك كونیه تعبیر ایتدكلری آلته معلق ایپدر كه اوجنده شاقولی اولور فنّ هندسه
حكمنجه راست وكج مبانی آنكله وزن وادراك ایدرلر وبو زیك فارسی معرّبیدر مترجم دیر كه زیك لفظی فارسیده
ایكی معنایه دربری بنا ومعمار تخته سنه وصحیفه سنه دینور كه آنده رسم صورت بنا طرح اولنور وبری بنا اپنه دینور كه
چرپی ایپی تعبیر اولنور وزیج كلمه سی جیم فارسیله آلتی معنایه كلور بری شول ایپلكره دینور كه استاد نقشكارلر نقشلری
آنكله طرح ایدرلر پس اهل نجومك استخراج ایتدكلری كتاب علم سیر كواكب كه زیج تعبیر اولنور معانئ ثلاثهٔ
مذكوره نك هر برندن اخذ اولنمق ممكندر وبعضلر دیدیلر كه زیج زه معرّبیدر كه وتر معناسنه در علم مزبور توتیر وتقویسی
مشتمل اولمغله بوندن دخی اخذ اولنمق محتملدر الزّوج موج وزننده معناسی مفصلا بیان اولندی وزوج مصدر
اولور میانه ناسی افساد ایدوب بری برینه قشقرتمق معناسنه یقال زاج بینهم یزوج زوجا اذا حرّش المزاوجة
مفاعله وزننده ازدواج معناسنه در كه بری برینه ایش اولمق وجفت اولمق معناسنه در یقال زاوجا مزاوجة
ای ازدوجا وازدوج كلمه سی افتعالدر اصلی ازتوج ایدی الزّهزج زای معجمه ایله جعفر وزننده جن طائفه سنك
سسلرندن وجویلدیلرندن حكایه در جمعی زهازج كلور تقول سمعت زهازج الجنّ ای عزیفهم وجلبتهم مؤلفك
وجلبتها عنوانیله ایرادی طائفه اعتبارینه مبنی در الزّهلج تدحرج وزننده مزراغك بوغوملری وسائر یرلری
طوغری واو یغون اولمق معناسنه در یقال تزهلج الرمح اذا اطّرد الزّهلجة دحرجه وزننده مدارا ایلمك معناسنه در
تقول لم ازل ازهلجه حتی لان ای اداریه فصـــل السین السبجة جرعه وزننده والسبجة ولیجه وزننده
سیاه آبایه وسیاه كلیمه دینور وبكسر وبقاسز اولان عرب كوملكنه دینور بقیره معناسنه شارح دیر كه بعض امّهاتده
سبجه وسبیج شی معرّبی اولمق اوزره مرسومدر كه فارسیده كیجه لك ثوبه دینور وسبجة القمیص كوملكك
نیرزلینه وقولتقلری آلتنه اوریلان پارچه لره دینور كه خشتك تعبیر اولنور التسبیج تفعل وزننده سیاه آبا كیمك
معناسنه در یقال تسبج الرجل اذا لبس السبجة السبیج امیر وزننده بودخی یقاسز یكسز عرب كوملكنه دینور
المسبج معظم وزننده انلو كلیمه دینور یقال كساء مسبج ای عریض السبرجد دحرجه وزننده رایشی پوشیده
ومستور ایلمك یعنی خلقدن صقلامق معناسنه در یقال سبرج علی الامر اذا عمّاه سابروج بانك فتحی ورانك
تشدیدیله بغداده برموضع آدیدر السبجونة سینك فتحی وبانك سكونیله تلكی دریسندن معمول بركونه فروه
یعنی كورك اسمیدر وبو آسمان كون معرّبیدر كه كوك رنكلی دیمكدر پس كوك یاخود مائی اولور اول رنكده تلكی
كوركی نامعروف اولمغله لفظ مزبور شكونه معرّبی اولسه پك ملایم اولور كه كیجه رنكلی دیمك اولور كه مراد
سیاهدر زیرا سمور كبی سیاه تلكی موجوددر خصوصا مكه اوغلاغی دریسندن یاپدقلری كورك معلومدر اكر تلكی
دریسیله مقید اولمسه سنجاب ویبون محتمل ایدی بوندن بشقه آسمان كون لفظندن تعریب مذكور محض تكلفدر
الاسناج والاسنیج همزه لرك كسریله ماسوره تعبیر اولنان دلیك قامشه دینور كه جولهه لر اكا طوقونجق ایپلكی
صاروب مكوكه ادخال ایدرلر مترجم دیر كه اسنیج ستره فارسی معرّبیدر واستاج آندن مشبعدر اسنجه همزه نك
فتحیله مغربده بربلده آدیدر السج حج وزننده فضلهٔ طبیعی صویق اولمق معناسنه در كه مراد لینت اوزره حدث ایتمكدر
یقال سجّ الرجل وغیره من الباب الاوّل اذا رقّ غائطه ودیوار صوامق معناسنه در یقال سجّ الحائط اذا طینه
المسجة میمك كسریله اسم آلتدر دیوار صوایجق تخته ماله یه دینور السجة سینك فتحیله برصنم آدیدر نته كه بجه دخی
برغیری صنم آدیدر وسجه وسجاج كه سحاب وزننده شول سوده دینور صو چوق قونمغله پك یوفقه وطوری اوله
السج ضمتیله اوسی یالچقله صوانمش سطوحه دینور كه كارگیرخانه لرده اولور طابات مدّره معناسنه در ونفوس
طیبه معناسنه در ظاهرا مفردی اسج در السجسج عنبروزننده نه اسی ونه صوغوق اولان كونه دینور كه معتدل
اولور یقال یوم سجسج ای لاحرّ ولاقرّ ونه پك ونه ملایم اولان یره دینور یقال ارض سجسج ای لیست بصلبة ولاسهلة
وطلوع فجر ایله طلوع شمس ماینینه دینور ومنه حدیث ابن عباس فی صفة الجنة وهواؤها السجسج وغلط الجوهری
فی قوله الجنة سجسج شارح دیر كه حدیث آخرده نهار الجنة سجسج عبارتیله وارد اولوب محدثین ای معتدل لاحرّ ولاقرّ

اولا ظلمة فیه ولا شمس اوزره كالنور الذی بین طلوع الفجر والشمس عبارتلریله تفسیر ایلمكله جوهرینك استشهادی
حذف مضاف محمول اولمق محتملدر السبح سینك فتحی وحای مهمله نك سكونیله برنسنه نك دریسنی یاخود قبوغنی
صیروب صویمق معناسنه در یقال سحجه سحجا من الباب الثالث اذا قشره ویقال اصابه شیء فسحج وجهه یعنی
اكا برنسنه طوقنمغله یوزینك دریسنی صیروب صویدی وسحج باشك صاچنی آهسته جه طرامق معناسنه در یقال سحج
فروة رأسه اذا سرّحه لینا وتیز تیز یورمك معناسنه در یقال مرّ یسحج ای یسرع ودابه یه مخصوص برنوع سكرتمك
معناسنه در كه پك سكرتمكدن دون اولور كه لنك سكرتمسی اوله جقدر یقال سحج الفرس اذا جری دون الشدید
الانسحاج انفعال وزننده سحج كلمه سندن كه دری وقبوق صیروب صویمق معناسنه در مطاوع اولور یقال سحج
جلده فانسحج التسحیج تفعیل وزننده تكثیر ایچوندر چوق صویمق یاپك صویمق معناسنه در التسحج تفعل
وزننده آندن مطاوعدر یقال سحج قشره فتسحج المسحج معظم وزننده ایصریلوب یاطرملانمغله كوده سنك دریسی
بوزلمش انسان وحیوانه دینور اكثری حمار قسمی بری برنی قاپوب ایصرمغله آنلره وصف ایدرلر یقال حمار مسحج
ای معضض مكدّح السحاج شدّاد وزننده شول دوه یه دینور كه دائما طبانلرنی یره سوروب طرملامقله طراغنی
صیرر اوله یقال بعیر سحاج اذا كان یسحج الارض بخفه المسحج والمسحاج میملرك كسریله ذكر اولنان
سحج دیدكلری سكرتمكله سكردر اولان حیوانه دینور یقال حمار مسحج ومسحاج ای یجری دون الشدید ومسحج
دوا كركرك اغاج یوندقلری كسر وتبر مقوله سی آلته دینور ومسحاج هر كلامده آند ایچوب یمین ایدر اولان یمینجی
عورته دینور كه بری بری آردنجه یمین اسراع ایدر یمینك كثرتی كلامك كذبنه شاهد مقصد قدر یقال امرأة مسحاج
ای حلوف تسحج الایمان ای تسرعها سحوج سحون وزننده برموضعدر السحوج صبور وزننده مسحاج
كبی بودخی یمینجی قاریه دینور السحاوج سینك فتحی وخای معجمه نك تخفیفیله شول خالی ارضه دینور كه نه یول
بوله جق اعلام ونشانلری ونه ایچه جك صویی اوله كه چول تعبیر اولنان بیابان اوله جقدر وبو جمع صورتنده مفرددر
السدج سینك فتحی ودالك سكونیله بركیسه برنسنه ضمننده بدكمان ایلمك معناسنه در یقال سدجه بالشیء سدجا
من الباب الاوّل اذا ظنّه به السدّاج شدّاد وزننده یلانجی یه دینور كذّاب معناسنه التسدّج تفعل وزننده
قصدا یلان پیدا ایلمك معناسنه در یقال تسدّج فلان ای تكذّب وتخلّق الانسداج انفعال وزننده یوز اوزره قپانوب
دوشمك معناسنه در یقال انسدج الرجل اذا انكبّ علی وجهه الساذج ذال معجمه ایله ساده معرّبیدر كه بی نقش اولان
شیئه دینور شارح دیر كه بوندن الفاظ عربیه اخذ ایتمشلر در ازجمله سداجه لفظی سهولت وحسن خلق معناسنه
استعمال ایدرلر حسن الخلق اولان آدم نقوش ردیه دن ساده دل اولمق ملابسه سیله وكثرت استعمالدن ذالی اهمال
ایلدیلر سرنج عرند وزننده اكراددن برقبیله آدیدر محدثیندن ابو منصور محمد بن احمد بن مهدی السرنجی
ویدرلری اول قبیله دندر السراج كتاب وزننده معروفدر كه فتیلی یانار چراغه دینور قندیل واكا ملحق موم وچرا
كبی شارحك بیاننه كوره جمعی سرج در ضمتیله یقال اطفأ السراج ای المصباح وكونشه اطلاق اولنور كه سراج
نهاردر یقال طلع السراج ای الشمس شارحك بیاننه كوره بوماده ضیاء معناسنه موضوعدر وسراج اعلام ناسدندر
السرج سینك فتحی ورانك سكونیله صاچ اورمك معناسنه در یقال سرجت المرأة شعرها سرجا من الباب الاوّل
اذا ضفرت ویلان سویلمك معناسنه در اساسده بو معنا مجاز اولمق منفهم اولور یقال سرج الرجل اذا كذب وسرج
آت اكرینه دینور زین اسب معناسنه مؤلف سرج لفظنی ذكر ایدوب تفسیرندن سكوتی معروف اولدیغنه مبنی یاخود
نسخه لردن ساقط اولمشدر یقال شدّ علی الفرس سرجه ای رحله التسریج تفعیل وزننده بودخی صاچ
اورمك معناسنه در یقال سرّجت المرأة شعرها اذا ضفرت وبرنسنه یی خوب وكوچك ایلمك معناسنه استعمال اولنور كه
سراج كبی تابدار ایلمكدن عبارتدر یقال سرّجه تسریجا اذا بهجه وحسنه السرج فتحتیله برآدمك چهره سی
كوزل وتابدار اولمق معناسنه در یقال سرج الرجل سرجا من الباب الرابع اذا حسن وجهه وكذب سویلمك معناسنه در
یقال سرج الرجل اذا كذب الاسراج همزه نك كسریله دابه یی اكرلمك معناسنه در تقول اسرجتها ای الدابة
اسراجا اذا شددت علیها السرج السرّاج شدّاد وزننده اكر یاپان كسیه دینور كه لسانمزده دخی سرّاج تعبیر اولنور
ویلانجی یه اطلاق اولنور كذّاب معناسنه السراجة سینك كسریله سراجلق حرفتنه دینور سریج زبیر وزننده
برمعروف حدّاد اسمیدر كه قلچ یاپارایدی سیوف سریجیه اكا منسوبدر شارح دیر كه نته كه * وفاجاومرسنا مسرّجا
مصراعی بوكونه تصرّف ایدرلر وابو سعید محمد بن القاسم بن سریج وابو العباس احمد بن عمر بن سریج كه عالم وفقیه
عراق ایدی وهیثم بن خالد السریجیون علمادندر سرج سینك فتحی ورانك سكونیله معنالری ذكر اولندی وسرج

اسماء رجالدندر سرج ابن ابراهیم الخلیل علی نبینا و علیه صلوة الجلیل دروالده سی قطورا بنت یقطن در ساره
جنابلری وفاتندنصکره تزوج ایلدیلر ویوسف بن سرج وصالح بن سرج ومحمد بن سنان بن سرج محدثلردر وسرج
بر موضع آدیدر السرجج سینك ضمی وجیمك فتحیله ترتب وزننده دائم وجاودان معناسنه‌در السرجوج
سینك ضمیله احمق و یغزکشی یه دینور السرجیجة سینك کسریله والسرجوجة سینك ضمیله سرشت
وطبیعت معناسنه‌در یقال الکرم من سرجیجته وسرجوجته ای من خلقه وطبیعته سرجه جرعه وزننده
سمیساط نام قلعه قربنده بر موضعدر وحلب قضاسنده بر قریه‌در ونصیبین ایله دنیسر نام بلده بینده بر حصن آدیدر
سروج صبور وزننده حران قربنده بر بلده‌در السردجة دحرجه وزننده بر نسنه‌یی ترك واهمال ایلمك معناسنه‌در یقال
سردجه سردجة اذا اهمله السرنج سمندوزننده صنعت انواعندن بر نوع مصنوعه اسمیدر فسیفساء کبی وفسیفساء
منقش تپه جاملرینه دینور شارحك بیاننه کوره سه رنك معربیدر که اوج دورلو دیمکدر لکن نه اولدیغی معلوم اولمدی
وسرنج بر دوای معروف آدیدر که بعضا سیلقون ندخی اطلاق ایدرلر ترکیده سلوکن دیدکلری قرمزی بویه‌در که یانمش
قلایدن وقورشوندن معمول اولور جراحاته نافعدر مترجم دیرکه فارسیده اکاسرنج دیرلر برنج وزننده وزیل تعبیر اولنان
چالتی یه‌ده دیرلر السرهجة دحرجه وزننده اباء وامتناع ایلمك معناسنه‌در یقال سرهج عنه اذا ابی وامتنع وایپ مقوله‌سی
نسنه‌یی محکم بوکمك معناسنه‌در یقال سرهج الحبل اذا فتله شدیدا المسرهج مدحرج وزننده بغایت محکم
بوکلمش ایپه دینور یقال حبل مسرهج ای مفتول فتلا شدیدا السفتجة سینك ضمیله قرطقه وزننده بر آدمك
کندی بلده سنده مالی اولمغله بلدهٔ مزبوره‌ده کندیسنه اداواعطا ایلمك قولیله برکسه اول آدمه دیار آخرده مال
ویرمکه دینور بوندن غرضی امن طریقدر بو عمل بزم اصطلاحمزده پولیچه تعبیر ایلدیکمز اوله جقدر که سفتجه اول
پولیچه‌در و بو سفته فارسی معربیدر قالدیکه مؤلف مسامحه ایله قاصر تعریف ایلمشدر امهات سائره‌ده بر تاجر یاخود
بلدهٔ اخرایه کیدن کسه خطر طریقدن یاخود عسرت محافظه‌دن ناشی بلدهٔ مزبوره‌ده مالی یاخود شریك وصدیقی
اولان برکسه‌یه بلدهٔ مذکوره‌ده کندیسی یا شریکی یا صدیقی ادا ایلمك قولیله اقچه یاغیری مال ویرمکله مفسردر
اصل فارسیده سفته دیار اخرایه کوندریلن نسنه‌یه دینور هدیه اولسون بضاعه اولسون بعده عمل مزبورده وبووجه
اوزره ویریلن مالده استعمال ایلدیلر کتب فقهیه‌ده بیچه احکامی مشروحدر حالا آینده وروندهٔ بیننده مشروحدر
السفتجة دحرجه وزننده مادهٔ مزبوره‌دن منصرف قدر اقچه‌یی پولیچه ایلمك معناسنه‌در یقال سفتج فلانا اذا عامله
بالسفتجة وهی ان یعطی مالا لاحد وللاخذ مال فی بلد المعطی فیوفیه ایاه ثمه فیستفید امن الطریق السفج سینك
فتحی وفانك سکونیله یل پك اسمکه دینور یقال ما اشد سفج هذه الریح ای شدة هبوبها الاسفیداج همزه‌نك کسریله
اسپیداب فارسی معربیدر ترکیده تحریفله استوبج و بعض دیارده آغلق دید کلری نسنه‌در که یانمش قلای وقورشونك
رمادندن حاصل اولور قورشوندن معمول اولانك احراقنده مبالغه اولنسه سلوکن حاصل اولور ودارویٔ مزبور
ملطف یعنی حرارت معتدله سیله ماده‌یی مرقق وجلاءدر یعنی ماده ایله سطح عضوك ماییننه کیروب یاپشمش
وقورومش رطوبتلری مزیلدر السفلج عملس وزننده اوزون شیئه دینور السفنج نونله عملس وزننده جست
وچابك اولان ارکك دوه‌قوشنه دینور و برقوش اسمیدرکه ککلك کبی پك قابوب کیدر بوراده عباره طائر کثیر الاسنان
عنوانیله مرسوم اولمغله بورسمه ترجمه اولندی وحیاة الحیوانده کثیر الاسنان عبارتیله مرقوم اولمغله دیشلری چوق
برقوش دیمك اولور السفنجة دحرجه وزننده بر شیئك بهاسنی درساعت ویرمك که طرنغی دینده و یرمك تعبیر اولنور
یقال سفنج له سفنجة اذا عجل نقده الاسفنج همزه‌نك کسری وفانك فتحیله بر نوع شجرك عروقیدرکه متعفن
قروح وجراحاته نافعدر اشبو اسفنج جمع مفرداتده سونکر ایله مفسردرکه معروفدر حقیقتنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر دکزده بر حیواندر هلاك اولدقده امواج دریا ساحله آثار و بعضلر دریا کوکیدر و کیمی بر نباتدر دریاده نابتدر
دیدیلر ومفردات طبیده‌ده توصیفی مؤلفك توصیفنه مطابقدر واکثر اصولده همزه‌نك وفانك کسریله مقیددر السکباج
سینك کسریله سکبای فارسی معربیدرکه سرکه لو آش دیمکدر اتی سرکه ایله طبخ ایلمك وجهیله ترتیب ایدرلر ترکیده
اکشی آش دیدکلریدر السکبینج سینك کسریله بر دوای معروف آدیدر بو سکبینهٔ فارسی معربیدر آت قاصنبی
تعبیر اولنان صمغدرکه ادویه‌دندر السلج سینك فتحی ولامك سکونیله والسلجان فتحاتله یوتمق معناسنه‌در
یقال سلج اللقمة سلجا وسلجانا من الباب الرابع اذا بلعها شارح دیرکه برکسه دین ایدینوب طلب اولندقجه مطل وامتناع
ایلدکده عربلر الاکل سلجان والقضاء لیان دیرلر وسلج وسلجان دوه قسمی سلج دیدکلری نباتی اکل ایلمکله اسهاله
اوغرامق معناسنه‌در یقال سلجت الابل سلجا وسلجانا من الباب الرابع والاول اذا استطلقت عن اکل السلج وممااتمك

معناسنه‌در یقال سلج الفصیل الناقة سلجا من الباب الرابع اذا رضعها وسلج ویرکی یه دینور عطاء معناسنه سجل کبی
السلجان سینك ولام مشدده‌نك کسریله صلیان وزننده بوغازه دینور السلجان سینك ولام مشدده‌نك ضمیله
قمحان وزننده والسلج سینك ضمیله قبروزننده براوتدرکه اوتلیان دوه‌یی اسهاله اوغرادر التسلج تفعل
وزننده والاستلاج افتعال وزننده مشروبی افراط ومبالغه اوزره ایچمك معناسنه‌در کویا که بوغازنی لبریز ایلر
یقال تسلج الشراب واستلجه اذا الح فی شربه کانه ملأ به سلجانه وتسلج برنسنه‌یی اشتها ایله یوتمق معناسنه‌در یقال
الطعام طیب فیتسلج ای یتبلعه السلالیج سینك فتحیله پك اوزون چنار اغاجلرینه دینور ظاهرا مفردی سلج در
سلم وسلالیم کبی السلیجة ولیجه وزننده ساجه معناسنه‌در که ترکیده بنی تعبیر ایتدکلریدر قپولرده ودولاب
قنادلرنده اولور السلجن سینك کسری ولام مشدده‌نك وجیمك سکونیله سنخف وزننده کعك اسمیدرکه ترکیده
کاك دیدکلریدر معروفدر السلج صرد وزننده بر نوع اصداف بحریه‌درکه ایچلرنده مأکول برشیٔ اولور ترکیده
استریه دیدکلریدر مفردی سلجه‌در السلیج امیروزننده والسلجلج سفرجل وزننده والسلجلج قذعمل وزننده
پك خوش وسهل المساغ اولمغله همان چیکنمزین یوتیلور اولان طعامه دینور یقال طعام سلیج وسلجلج وسلجلج
ای طیب یتسلج ای یتبلع یعنی بلاعسر سلعوج فربوس وزننده بر بلده آدیدر السلمج جعفر وزننده اوزون وانجه
اولان اوق تمرنه دینور جمعی سلامج کلور السلمج بودخی جعفر وزننده اوزون شیئه دینور السماجة سینك
فتحیله چرکین وقبیح اولمق معناسنه‌در یقال سمج الشیء سماجة من الباب الخامس اذا قبح السمج ضخم
وزننده والسمج خشن وزننده والسمیج امیر وزننده چرکین وبدمنظر اولان شیئه دینور جمعلری سماج کلور
ضخام وکرام کبی وسمج ضخم وزننده وسمیج پك دسومتلو بیره وخبیث الطعم اولان سوده دینور التسمیج تفعیل
وزننده برنسنه‌یی چرکین قلمق معناسنه‌در یقال سمجه تسمیجا اذا جعله سمجا سمنجان کسرتینله طخارستان
اولکه‌سنده بر بلده آدیدر السمحج حای مهمله ایله جعفر وزننده بلی اوزون اولان قصراغه ودیشی اشکه دینور
وکثیر الشحم وغلیظ اللحم اولان قصراغه دینور وبو ماده بونلرك دیشیلرینه خاصدر وسمحج اوزون یایه دینور السمحاج
سینك کسریله بودخی بللری اوزون اولان قصراغه ودیشی اشکه دینور السمحوج سینك ضمیله کیندار اولان
اوزون آدمه دینور طویل بغیض معناسنه السمحجة دحرجه وزننده مطلقا اوزونلغه دینور نه اولورسه اولسون
یقال به سمحجة ای طول السمرج سفنج وزننده والسمرجة هایله اوچ کره‌ده جزیه وخراجی استخراج ایلمك یعنی
اوچ قسط ایله یا اوچ دفعه مباشرتله مجموع رسم وخراجی استیفا ایلمکه دینور علی قول جبایت جزیه وخراج اولنان
کونك اسمیدر مترجم دیرکه سمرج کلمه‌سی فارسیدن معربدر ظاهرا سه مرمعربیدر که سه اوچ ومر حساب وشمار
معناسنه‌در عربلر اخذ وتعریب ایدوب معنای مزبورده استعمال ایلدیلر و بعض اصولده ثلاث مرات اوچ نوعله
مبیندرکه اعلا واوسط وادنادر لکن بو جزیه‌یه مخصوصدر خراج ارض مقوله سنده متمشی اولمز مکرکه آینده اوچ
قسم ایده‌لر و بعض امهاتده سمرج سرای کزینت ایله یعنی جزیه‌دار قوناغیله مفسردر کویا که عادتا اوچ طبقه اولوب
بالاسی جزیه‌دار محلی واوسطی خدام واسفلی محبس اولمق اعتباریله السمرجة دحرجه وزننده ویرمك معناسنه‌در
تقول سمرج له ای اعطه شارحك بیاننه کوره مادهٔ مرقومه‌دن متصرف اولمغله خراج ویرمکه مخصوصدر السمعج
جعفر وزننده دسومتلو خوشمزه اولان سوده دینور السملج عملس وزننده خفیف وچابك انسان وحیوانه دینور
وخوشمزه سوده دینور و بر نوع اوته دینور که طوارمرعاسندندر ولطیف ونازك اوته دینور واوزون اولوب مدور اولان
شیئه دینور مسملج کبی کاسبذکر السماالج علابط وزننده بودخی خوش طعم اولان سوده دینور تقول سقانا السملج
والسمالج ای اللبن الحلو السملاج سمار وزننده نصارا بصقلیه‌لرندن بر بصقلیه‌نك اسمیدر السملجة دحرجه
وزننده مشروبی آزجه آزجه سهولتله ایچمك معناسنه‌در تقول سملجته فی حلقی ای جرعته جرعا سهلا المسملج
مدحرج وزننده بودخی اوزون اولوب مدور اولان شیئه دینور شملج کبی یقال رجل سملج الذکر ومسملجه
ای مدوره طویله السمهجة دحرجه وزننده سوزه یلان قاتمق معناسنه‌در یقال سمهج کلامه اذا کذب فیه
وبرنسنه‌یی رایج قلمق معناسنه‌در یقال سمهج الدراهم اذا روجها وکوندرمك معناسنه‌در یقال سمهج الشیء اذا ارسله
وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال سمهج الرجل اذا اسرع وایپ محکم بوکمك معناسنه‌در یقال سمهج الحبل
اذا فتله شدیدا ومبالغه وشدتله یمین ایلمك معناسنه‌در یقال سمهج الرجل اذا شدد فی الحلف بونده متعدی اولمقده
محتملدر السمهج جعفر وزننده والسمهیج زنجبیل وزننده صوقاتلمش علی قول دسومتلو خوشمزه سوده دینور
یقال لبن سمهج وسمهیج ای خلط بالماء اودسم حلو المسمهج مدحرج وزننده معتدل الاعضاء اولان آته دینور

سماهج سبنك فتحيله عمان ايله بحرين بيننده بر موضعدر اشباعله سماهيج دخى ديرلر ياخود سماهيج اكا قريب بشقه
بر موضعدر السماهج علابط وزننده شول سوده دينوركه نه يك طتلو ونه طعمى متغير اولمش اوله كه ميانه اولمغله
الجمه كلور اوله يقال لبن سماهج عماهج اى لبس بحلو ولا آخذ طعم لكن مؤلف عماهجى لبن خاثر ايله تفسير ايلمشدر
پس بوراده لبندن مراد يوغرد اولور السمهاج سبنك كسريله يلانه دينور كذب معناسنه السنج سبنك ونونك
ضميله عناب اسميدركه معروف ميوه در السناج كتاب وزننده مومدن وچراغدن ديواره وسائر نسنه يه صوانمش
تتون اثرينه دينوركه ايس تعبير اولنور فارسيده دوده دينور يقال لابد للسراج من السناج وهو اثر دخان السراج
فى الحائط وچراغه دينور سراج كبى بو معنا ابن سيده دن منقولدر السنج سبنك فتحى ونونك سكونيله برنسنه يى
لوننه مغاير اولان آخر رنكه صوامق يا بيلاشدرمقله اكا آلوده ايلمك معناسنه در يقال سنجه سنجا من الباب الاول
اذا لطخه بلون غير لونه السنيج امير وزننده بو دخى چراغه دينور سنج سبنك كسريله مرو ايالتنده بر قصبه در
محدثيندن سليمان بن سعيد وحافظ ابو على الحسين بن محمد وحافظ محمد بن ابى بكر ومحمد بن عمر السنجيون اورادندر
سنج سبنك ضميله ايرانده باميان قضاسنده بر قريه در سنجان عمران وزننده خراسان اولكه سنده بر قصبه در
سنجة الميزان سبنك فتحيله چكى طاشنه دينوركه تراز وكفه سنه مقدار موزوناتى بيلمك ايچون وضع اولنور كرچه اكا
صنجه دخى دينور لكن سين لغتى آندن افصحدر معلوم اوله كه اكا فارسيده دخى سنجه ديرلر طارتمق معناسنه اولان
سنجيدن كلمه سندن مأخوذدر ياخود سنكه معربيدر پس وجه مذكور اوزره ترازونك كفه سنه وضع اولنان درهم واوقه
وبطمان مقوله سنك مجموعنه اطلاق اولنور وسنجه ازورق قابقده اولان دنك طاشنه اطلاق اولنور وسنجه قبيله
مضر ديارنده بر نهرك اسميدر سنجه سبنك كسريله محدثيندن حفص بن عمر الرقى لقبيدر السنجة سبنك ضميله
آق وقاره دن مركب الاجه لغه دينور رقطه معناسنه جمعى سنج كلور حجره وحجر كبى المسنج معظم وزننده چبوقلى
وقلملى قماشه دينور يقال برد مسنج اى مخطط السنباذج سبنك ضمى وذال معجمه نك فتحيله بر حجردركه آنكله قلجك
پاسى آچيلور واوسترهچر خلنور وديشلره جلا وبريلور اشبو سنباذج سنباده نك فارسى معربيدر تركيده نجر نفله زونپاره
ديدكلريدركه معدنى چين جزيره لرنده در الساج عاج وزننده برشجر آديدر مصباحك بياننه كوره ساج برشجر
عظيمدركه منبتى هندستاندر بلاد آخره آندن مجلوب اولور مفردى ساجه وجمعى ساجات در وزمخشرى نقلنه كوره
ساج بر سياه شجر سنكيندركه هندستاندن مجلوب اولور جمعى سيجان در نار ونيران كبى وبعضلر آبنوسه شبيه بر سياه
اغاجدر لكن سياهلغى آبنوس درجه سنده دكلدر ديديلر وبنه مصباح آبنوسى شجر معروفدر هندن جلب اولنور
وبو معربدر عربيده ساسم دينور جعفر وزننده ديو نقل ايلمشدر ومفردات طبيه دن تحفه صاحبى تمام فرق ايدوب
ديمشدركه آبنوس آبانس يونانيدن معربدر عناب اغاجنه شبيه برشجردر ثمرى اوزمه شبيه وصارى وحلاوتلى وپراغى
صنوبر يپراغنه مشابه وهردم تازه اولور هندى نوعنده بياض جزكيلر اولور وحبشى نوعى سياه وقتى ودوز اولور
وبو معتبردر وساج هندستانده اولور چنار اغاجنه شبيه قرمزى وسياهه مائل وقتى وكثير الورق رايحه سى خوش
بر اغاجدر اهل هند ساكونه ديرلر بو ديارده زاج اغاجى ديو مشهور اولان اغاج ظن اولنور ثمرى فوفل قدر ومستطيل
اولور وبعض مفرداتده هند چنارى وبعضلر هند آردجى ديرلر ديو مبيندر خلاصه سى آبنوسدن بشقه برشجردر
وساج يشل على قول سياه طيلسانه دينور وطيلسان باشه واموزه آتيلان ردايه دينوركه حالا بزلرده شال بورونملكه
طيلسان اكا دخى اطلاق اولنور عربلر اموزلرندن بللرينه قدر بوروندكلرى ثوبه ردا وباشلريله اموزلرينه بوروندكلرينه
طيلسان ديرلر السوج موج وزننده والسواج سبنك ضميله والسوجان فتحاتله تأنيله آهسته آهسته
يورمك معناسنه در يقال ساج الرجل يسوج سوجا وسواجا وسوجانا اذا سار رويدا وسوجان برى اوته اياق اولطه سى
چالمق معناسنه در يقال ساج سوجانا اذا ذهب وجاء سوج جور وزننده وسواج غراب وزننده ايكى موضعلردر
ابو سواج غراب وزننده ضبه قبيله سندن بنو عبد مناة بن بكرك برادريدركه بذوه نام فرس مشهورك فارسى ايدى
المسوج معظم وزننده دكرمى نسج اولنان كليمه دينور يقال كساء مسوج اى اتخذ مدورا السهج نهج وزننده
طيب ازمك معناسنه در يقال سهج الطيب سهجا من الباب الثالث اذا سحقه وپل شدتله اسمك معناسنه در يقال
سهجت الريح اذا اشتدت وپل شديد اسمكله يرك يوزنى صيروب صوپورمق معناسنه در يقال سهجت الريح الارض
اذا قشرتها وبتون كيجه يوله كتمك معناسنه مستعملدر يقال سهج القوم ليلتهم اذا ساروها السيهج صيقل
وزننده والسيهوج طيهوج وزننده والسهوج صبور وزننده والسهوج جهور وزننده شديد اسن يله دينور
المسهج مخرج وزننده يل اوغراغى اولان يره دينور يقال مكان مسهج اى ممر الريح المسهج منبر وزننده شول فضول

كسيه دينوركه هر حق وباطل خصوصنده قطعا لسانى طورميوب سويلر اوله وبليغ وفصيح وسخندان كسيه دينور
يقال رجل مسهج اذا كان ينطق فى كل حق وباطل ويقال هو مسهج اى مصقع الاساهيج اساليب وزننده
انواع مختلفه بوروشه دينور يقال يمشى اساهيج اى ضروبا مختلفة سيج كتف وزننده جزيرة العربده شحر
ايالتنده بر بلده آديدر السياج كتاب وزننده باغچه ديوارى كبى دائرا مادار اولان ديواره دينور ومطلقا
هر نسنه نك چوره سى كندوسيله احاطه قلنان شيئه دينور خرمالق وباغ وباغچه اطرافنه طاشدن ياخود
تيكنلى چاليدن چكيلان ديوار كبى بزم ديارلرده سياج باغ وبستانلره چاليدن چكيلان ديوارده متعارفدر كذلك ديوارك
تپه سنه چكيلان چالى ديواره ده اطلاق ايدرلر كويك مقوله سى كزوب يورمسون ديو چكرلر التسييج تفعيل وزننده
بستان وباغه دائرا مادار سياج چكمك معناسنه در يقال سيج الحائط تسييجا اذا سوره بالسياج بوراده حائط بستاندر
لكن اساسده سوج على النخل والكرم عنوانيله مرسوم اولمغله واوى ويائى اولديغنه اشارت اولنمشدر سيجان
سبنك كسريله ابن فدوكس دركه بنو جشمدن بر كسه در ووهب بن منبه بن كامل بن سيج سبنك فتحى ياخود كسريله در
ياخود فتحتينله درهمامك برادريدر ايكيسيده يمن اولكه سنده شيخ الشيوخ ايديلر فصل الشين المعجمة
الشأج شينك فتحى وهمزه نك سكونيله محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شأجه الامر شأجا من الباب الثالث
اذا احزنه الشج فتحتينله بناسى يوكسك قاپويه دينور سراى قاپوسى كبى على قول مطلقا قپولره دينور ابواب
معناسنه مفردى شجه درهايله الاشباج همزه نك كسريله كيرو رد ايلمك معناسنه در آچق قاپويى كيرو چويرمك
كبى يقال اشجه الشىء اذا رده يعنى الى مكانه الشج حج وزننده باش يارمق معناسنه در يقال شج رأسه شجا من الباب
الاول والثانى اذا كسره وكمى كيدركن دكزى يارمق معناسنه استعمال اولنور يقال شجت السفينة البحر اذا شقته
بوراده تذكير ايله شقه نسخه لرى غلطدر وقطع مسافه ايله يول آلمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه ياروب اوته
كچمشدر يقال شج المفازة اذا قطعها وشرابه صو قاتمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه مزجله شرابى شق ايلمشدر
يقال شج الشراب اذا مزجه بالماء الشجة شينك فتحيله باش يارغنه دينور الاشج همزه نك وشينك فتحيله جبهه سى
يارلمش كشى يه دينور يقال رجل اشج اى بين الشجج فى جبينه اثر الشجة وبو جبهه سى يارلمشه مخصوصدر مقدمة
الادبده بو ماده باب رابعدن دخى مصوغ اولديغى مصرحدر مؤلف كرچه آندن سكوت ايدوب لكن اشجك
تفسيرنده بين الشجج عنوانيله تلميح ايلمشدر لكن بو عنوان اكثرى مصوغ اولميانه اشارتدر نته كه شرح ديباجه ده
اشعار اولندى واشج كلمه سنك دخى مقتضاسى باب رابعدن متصرف اولمقدر پس شجج بر آدمك باشى يارلمق معناسنه
اولور الشجاج شينك كسريله مفاعله دن مصدردر بر برينك باشلرنى يارمق معناسنه در يقال وقع بينهم
شجاج اى شج بعضهم بعضا شجى جزى وزننده صقصغن ديدكلرى قوشه دينور عقعق كبى التشجيج
تفعيل وزننده برايشه عزيمت صادقه ايله عزم ايلمك تصميم معناسنه در يقال شجج على الامر اذا صمم عليه الاشج
فتحتينله اسماندر الاشج العصرى اصحابندندر واشج برجماعتك اسميدر الشجوجى شينك وجيمك فتحى والفك
قصريله بغايت اوزون اولان كشى يه دينور كويا كه هوايى شق ايدر الشحيج حاى مهمله ايله نعيق وزننده والشحاج
شينك ضميله والشحجان فتحاتله قاطر آكرمق وقرغه اوتمك معناسنه در يقال شحج البغل والغراب شحيجا
وشحاجا وشحجانا من الباب الثالث والثانى اذا صوت وشحيج قرغه قسمى باشلولنمغله آوازى بوغوق وغليظ
اولمق معناسنه در يقال شحج الغراب اذا اسن وغلظ صوته بنات شحاج شداد وزننده قاطرلرك كنيه لريدر
بنات عنوانى ديشيلرينه مصروف دكلدر على الاطلاق درنته كه آتلره بنات صهال تعبير ايدرلر وبونلرده مفرد ايله
تعبير غير مسموعدر المشحج منبر وزننده والشحاج كتان وزننده يبان اشكنه دينور وشحاج اساميدندر
طلحة بن الشحاج محدثدر بنو شحاج ازد قبيله سنده ايكى بطندر الاستشحاج قرغه دن اوتمك طلب
اولنمق معناسنه در عربلر قرغه نك صوتيله فال ايلدكلرينه مبنى بر خصوصه مباشرتدن اول قرغه نك اوتمسنه
منتظر اولور ومنه يقال الغربان مستشحجات بالبناء للمفعول اى يستشحجن فيشحجن الشرج فتحتينله قوغه
وچوال وخرج مقوله سنك قولپلرينه دينور عرى معناسنه كه عروه نك جمعيدر شارحك بياننه كوره بو مفرددر جمعى
اشراج كلور پس مؤلفك الشرج العرى عبارتيله رسمى جنس اعتبارينه مبنى اولور وكذا فى الاساس عقد شرج العيبة
اى عراها وشرج دره نك آچلوب وسعتلنديكى يره دينور منفسح الوادى معناسنه وصمان اوغريسنه دينور مجرة
السماء معناسنه فلكده يول شكلنده نمايان اولان بياضلقدركه خرده كواكب سحابيه نك اجتماعندن پيدا اولور
وشرج عورتك فرجنه دينور ويارلمش يايه اولان يارغه دينور وطوارك خايه لرينك بريسى آخرندن بيوك اولمق معناسنه در

الشرج شينك فتحى وراك سكونيله بلوك وفرقه معناسنه در يقال اصبحوا فى هذا الامر شرجين اى فرقتين
وقاره طاشلقدن دوزيره جارى اولان صو آقديسنه دينور جمعى شراج كلور شينك كسريله وشروج كلور وشرج
ايكى كسه اورتق اولمق شركت معناسنه در يقال شرجه فى الامر شرجا من الباب الاول اذا شركه وبرنسنه يه شئ
آخر قاتمق معناسنه در يقال شرج الشراب بالماء اذا مزجه وبركدرمك معناسنه در يقال شرج الشئ اذا جمعه
ويلان سويلمك معناسنه در يقال شرج الرجل اذا كذب وجامدان وطوبره وكيسه مقوله سنك قولپلرنى برى برينه كچوروب
بند ايلمك معناسنه در يقال شرج الخريطة اذا داخل بين اشراجها وشدها وشرج مثل ومانند معناسنه در
يقال هذا شرج هذا اى مثله وكونه ونوع معناسنه در يقال هما شرج واحد اى نوع وكرپجى برى برينك يانه دزمك
معناسنه در يقال شرج اللبن اذا نضد بعضه الى بعض وشرج يمنده بر وادى آديدر وبنو عبس قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر الاشراج همزه نك كسريله بودخى كيسه وطوبره مقوله سنك قولپلرنى برى برينه كچوروب باغلمق
معناسنه در تقول اشرجت الخريطة اى داخلت بين اشراجها وشددتها التشريج تفعيل وزننده اشراج
معناسنه در يقال شرّج الخريطة اى اشرجها ولباسى سيرك ديكمك معناسنه در يقال شرّج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة الشريج امير وزننده مثل ونظير معناسنه در كويا كه ايكى يارلمش نسنه نك
بر پاره سيدر يقال هو شريجه اى مثله شراج كتاب وزننده اسماندر سعد بن شراج محدث بقرئ در وفرددر
يعنى بو اسمده بوندن غيرى وارد اولمامشدر شراجه سحابه وزننده بودخى اسماندر زيد بن شراجه عوف
الاعرابى نام محدثك شيخيدر شرج العجوز برد العجوز وزننده قرب مدينه ده بر موضع آديدر وزرزر بن صهيب الشريجى
محدثدر موضع مذكوره منسوبدر الشريجة وليجه وزننده خرما داللرندن نسج اولنور بر ظرفدر كه قاون وسائر
سبزوات طاشيرلر وشريجه شريجدن اتخاذ اولنان يايه دينور وشريج اوزونلغنه يارلمش اغاجك بر پارمه سنه دينور
ايكى پاره سنه شريجان دينور وشريجه كوكرجين قفسنه دينور كه قامشدن دوزرلر بورالرده طاوق وسائر قوش قفسلرينه ده
اطلاق اولنور واوقه صارلمش شول سكير صارقيسنه دينور كه اوقك يلكى اكا ياپشديريلور الشريجى شريجه منسوب
ديمكدر على بن محمد الشريجى محدثدر الشرجة حمزه وزننده ساحل يمنده بر بلده در وشول چقوره دينور كه اسمه طرزنده
قازوب ايچنه دربلر باندقدنصكره صوقويوب آندن دوه لرى صوارلر بو عملى قومسال ياخود طپراغى يومشق
يرلرده ايدرلر الانشراج انفعال وزننده ايكى يارلمق معناسنه در يقال انشرج الشئ اذا انشق يعنى نصفين
الشريجان شينك فتحى وتثنيه بنيه سيله برى برينه مخالف اولان ايكى رنكه دينور يقال له شريجان اى لونان مختلفان
وقاش اغاجلرينك برى برينه مخالف اولان ايكى چبوقلرينه دينور يقال لهذه البردة شريجان اى نيرها خطان
المشارجة ايكى نسنه برى برينه بكزه مك معناسنه در يقال شارجه اى شابهه ويقال شارجا اى شابها ومنه يقال
فتيات متشارجات اى متساويات فى السن التشرج تفعل وزننده برنسنه شئ آخره كيريشوب قاتلمق معناسنه در
يقال تشرج اللحم بالشحم اذا تداخل الاشرج احمر وزننده خايه سنك برى ديكرندن بيوك اولان حيوانه دينور
يقال دابة اشرج اى بينة الشرج اى احدى خصيتيه اعظم من الاخرى الشطرنج شينك كسريله معروف
اويوندر شينك فتحى جائزدكلدر وسين مهمله ايله ده لغتدر وبو شطارتدن ياخود تشطيردن مأخوذدر على قول
معربدر برهان قاطعده مرسوم اولديغى اوزره شترنك معربيدر كه فى الاصل يبروح الصنم اسمى اولوب نبات مزبور
ايكى شكلى مشتمل اولمغله بو مناسبتله لعب مزبوره اطلاق ايلديلر وآنى حكيم داهر هندى على قول اوغلى صيصه
اختراع ايلمشدر بو جهتله اعجميه در واصحى بودر معربنده شينك كسرى جردحل بابنه الحاق ايچوندر الشبطرج
شينك كسريله بردار وى معروف اسميدر وبو حزك هندى معربيدر دار وى مزبور تركيده سركله ديرلر بر نباتك
كوكيدر وجع مفاصله وبرص وبهق عارضه لرينه نافعدر الشفارج علابط وزننده شول كوچك تپسى يه وطبقه
دينوركه اوزرينه نقل ونواله قونمش صحنلر وخرده طبقلر دزيلوب مجلسه كله كه مراد نقل ونواله مقوله سى
قويجق كوچك تپسى وطبق اوله جقدر وبو پيشارج معربيدر مترجم ديركه مفردات سائره ده شفارج غازبلر
حلواسى ديدكلرى حلوا ايله ده مفسردر الشافانج نونك فتحيله شابانك معربيدر كه بر نوف ايله متعارف اولان نبات
آديدر بو نبات بنفسج الكلاب وبين الاطباء شابانك ايله متعارفدر شلج ثلج وزننده تركستانده بر قريه آديدر محدثيندن
يوسف بن يحيى الثلجى اورادندر الشمج دمج وزننده قارشدرمق معناسنه در يقال شمج الشئ شمجا من الباب الاول
اذا خلطه وايودرمك معناسنه در يقال شمجه اذا استعجله وديكشى سيرك سيرك ديكمك معناسنه در يقال شمج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة الشماج سحاب وزننده نسنه معناسنه در تقول ماذقت شماجا اى شيئا شارح ديركه

شماج فى الاصل اوزومك بعد الاكل آندقلرى كترينه دينور ايدى بعده مطلقا ناچيز نسنه ده استعمال ايلديلر پس
مؤلفك مطلق شئ معناسنه ثبتى قاصردر ومزهرك بيانه كوره مقام نفيه مخصوصدر الشمجى فتحتينله والفك قصريله
بشكى وزننده جست وچالاك ناقه يه دينور يقال ناقة شمجى اى سريعة بنو شمجى بن جرم قضاعه دن بر جماعتدر
جوهرى وهمنه مبنى بنو شمج عنوانيله رسم ايلمشدر وبنو شمخ بن فزاره خاى معجمه وميم ساكنه ايله در كذلك جوهرى غلط
ايلمكله ذيباندن بر جماعتدر دبو رسم ايلمشدر الشمرجة دحرجه وزننده ديكشى اهماله ديكميوب سيرك وكوشك
خرجى ديكمك معناسنه در يقال شمرج الثوب اذا باعد بين الغرز واساء خياطته وطفل صغيره دايه سى كوزل پرورش
وكما ينبغى رعايت ايلمك معناسنه در يقال شمرجت الحاضنة الصبى اذا احسن حضانته وخلط كلام ايلمك
معناسنه در يقال شمرج كلامه اذا خلطه المشمرج حسن حضانه معناسنه اولان شمرجه دن اسم مفعولدر
بونكله اصحابدن مشمرج بن خالد السعدى ملقب اولمشدر الشمرج قنفذ وزننده والشمروج زنبور وزننده
انجه وبوفقه طوقنمش ثوبه وجل وپلاسه دينور الشمراج شينك كسريله شمراج وزننده صدق ايله مخلط
اولان يلانه دينور يقال كذب شمراج اى مخلط بالصدق الشماريج شينك فتحيله باطل وبيهوده وساقط اولان
نسنه لره دينور اباطيل معناسنه شمراج مفرديدر الشنج فتحتينله اركك دوه يه دينور جمل معناسنه وشنج مصدر
اولوردى بورشمق معناسنه يقال شنج جلده شنجا من الباب الرابع اذا تقبض الانشناج انفعال وزننده والتشنج
تفعل وزننده بونلرده درى بورش بارش اولمق معناسنه در يقال انشنج جلده وتشنج اذا تقبض التشنيج تفعيل
وزننده بورشدرمق معناسنه در تقول شنجته تشنيجا اى قبضته الشنج كتف وزننده دريسى بورشق انسان
وحيوانه دينور درى يه ده وصف اولور يقال فرس شنج النسا اى منقبضه يعنى بوطلرينك دريسى بورشق اولان
آت كه مدبحه دندر زيرا بوطلرى بورشق اولنجه بوطلرى اتلرنده يومرى يومرى يرلر اولمغله شلوار هيئتنده اولور
آتك اياقلرى سست اولميوب متين اولور المشنج معظم وزننده بر رجلك علميدر شنج شينك كسريله محدثيندن
خلاد بن عطانك جديدر وابو بكر بن عبد الله بن محمد الشنجى بغدادده رباط الشونيزيه شيخيدر ومحدثدر
الشهدانج شينك فتحيله كه شاهدانج دخى ديرلر قنب تخميدر كه تركيده كندر وكنور تخمى تعبير اولنور شهدانه
وشاهدانه فارسى معربيدر نباتنه بنك واسرار وحشيش وورقنه غنچه تعبير ايدرلر درت كونده برطوبتان ستمه يه وبهق
وبرص علتلرينه نافع ومعده ده متكون حب القرع ديدكلرى خرده قورتجغزلرك اهلاك وازاله سنه اكلا وخارجدن
بطن اوزره وضعا مفيددر شاهترج شاهترۀ فارسى معربيدر كه تركيده شاهتره ديدكلرى نباتدر آندن حب دوزرلر
بيراغى وتخمى اكلا جرب وحكه يه نافع ومطبوخنى شرب حميات عتيقه ومزمنه يى دافعدر شاذنج ذال معجمه نك
فتحيله معروفدر اشو شاذنج شادنه معربيدر كه تركيده قان طاشى ديدكلرى حجردر اكتحالى قروح عينه نافعدر شيج
شينك كسريله ميل وزننده بر محدث اسميدر كه طاووس جنابلرندن روايت حديث ايلمشدر فصـل الصاد
المهملة الصوبج صادك فتحى وضميله اوقلاغو يه دينور وبو معربدر يعنى چوچه فارسى معربيدر الصج صادك
فتحى وجيمك تشديديله دمورى آخر دموره اورمقله چات دبو سسلندرمك معناسنه در يقال صج الرجل صجا من الباب
الاول اذا ضرب حديدا على حديد فصوتا الصجج ضمتينله برى برينه اوريلان دمورلردن ظهور ايدن صوته دينوركه
چاردى تعبير اولنور الصاروج اخلاطيله ممزوج اوله رق نوره يه دينوركه خرزمه تعبير اولنور ازالۀ شعر ايدركرج
وزرنيخله خلط ايدرلر اصل صاروج آلجى يه دينوركه جامجيلر وسائرلرى استعمال ايدرلر كلس دخى دينور بوراده
نوره يه ده اطلاق اولنمشدر سارو معربيدر ومؤلف كلس لفظنى صار وجله تفسير ايلمكله صاروج آلجى يه وخراسانى يه
اطلاق اولنديغنى اشعار ايلمشدر نته كه تصريج ماده سى دخى بونى مشعردر واكاجبسين دخى ديرلر وصو بوجيلرك
لوك تعبير ايتدكلرى نسنه ده اطلاق اولنور التصريج تفعيل وزننده بر يره آلجى سورمك معناسنه دركه آلجيلق تعبير اولنور
يقال صرّج الحوض تصريجا اذا طلاه بالصاروج صرمنجان صادك فتحيله جرمنكان معربيدركه ترمد
نواحيسندن بر ناحيه آديدر المصعنج اسم مفعول بنيه سيله ديكيلوب طوران نسنه يه دينوركه مدور وصيرنجق
وهر برى دوز ومصيقل اوله جامع اسطوانه سى وميل كبى يقال ماهذا المصعنج بهذا المكان وهو المنصوب
المدملك الصولجان صادك ولامك فتحيله چوكانه دينور محجن معناسنه جريد بازلر وچاوشلر قوللنورلر وباغچوان
ككه سنه ده اطلاق اولنور كه اوجى اكرى اغاجدر آنكله داللرى چكرلر وبو چوكان فارسى معربيدر تركيده اكافاراغى
تعبير اولنور جمعى صوالجه كلور الصلج ثلج وزننده كومش ارتمك معناسنه در يقال صلج الفضة صلجا
من الباب الاول اذا اذابها واوغمق معناسنه در يقال صلج الذكر اذا دلكه واورمق معناسنه در يقال صلجه بالعصا

اذا ضربه بها الصلج فتحتينله صاغرلق صمم معناسنه‌در الاصلج احمر وزننده فتى وصبر نجق اولان شيئه
دينور مجلا طاش كبى وصاغره دينور اصم معناسنه و بوخاى معجمه ايله اصلخ مصحفى دكلدر پس صلج مصدر اولور
التصالج تفاعل وزننده مواضعه صاغرلق ياپمق معناسنه‌در يقال تصالج فلان اذا تصامم الصولج جوهر
وزننده والصولجة هايله كومشه دينور ومطلقا خالص وصافى و بيغش اولان شيئه دينور الصلج ضمتينله
تام العيار صحيح وخالص اقجه‌لره دينور الصلجة صادك ضمى ولام مشدده‌نك فتحيله زلجه وزننده ايپك قوردينه
دينور كه بوجك دخى ديرلر فيلجه معناسنه وفيلجه پيله معربيدر الصليجة وليجه وزننده پوطه‌ده تصفيه
اولنمش خالص كومش سبيكه‌سنه دينور صليجا زليخا وزننده برر جلك علميدر الصلهج جعفر وزننده
ايرى قيابه دينور وبلوز وشديد ناقه‌يه دينور الصمجة فتحاتله قنديله دينور جمعى صمج در هاسز و بو معربدر
شارحك بيانته كوره روميه‌دن معربدر صومج جوهر وزننده ياخود صومجان برموضع آديدر ياخود بوحاى
مهمله ايله‌در الصملج عملس وزننده سخت وشديد اولان شيئه دينور الصنج صادك فتحى ونونك سكونيله
تركيده زيل تعبير ايتدكلريدر كه برنجدن دوزرلر كوچك طبق طرزنده ايكى آلتدر وزرا مهترلرى نوبت اثناسنده
برى برينه چالوب سسلندررلر كذلك صنج فارسيده وتركيده چنك ديدكلرى سازه دينور كه تللو اولور حالا عجم
ديارنده متعارفدر اوله كوره سنج وثانى‌يه كوره چنك معربيدر چلان استاد سازنده‌يه صناجه ديرلر وعربلر صنج ايله
نامدن كنايه ايدرلر آوازى مناسبتيله ومنه تقول ما ادرى اى صنج هواى اى الناس الصنج ضمتينله شيرى
ديدكلرى اغاجدن مصنوع چاناقلره وقواطه‌لره دينور وشيرى على قول آبنوس اغاجلريدر الاصنوجة اضحوكه
وزننده يوغور يلور ايكن جكيلن خميرتلنه دينور كه كان حلواسنك تلى كبى سونوب اوزانور الصناجة صادك
فتحى ونونك تشديديله اوتلدن آخرينه قدر مهتاب اولان كيجه‌يه اطلاق اولنور بوراده صناجه صاحب زيل ديمك
معناسندن مستعاردر بدر اولمش قمرى زيله تشبيه ايلديلر يقال ليلة قمراء صناجة اى مضيئة وصناجه وجه
مذكور اوزره زيل چلان مهتره ياخود چنك چلان استاد سازنده‌يه دينور اعشى بن قيس نام شاعرك جودت
شعرى ورقت طبيعى سببيله صناجة العرب اطلاق ايتمشلردر مزهرك بيانته كوره دائما كندى اشعاريله تغنى ايدر
اولديغى باعث تلقيبدر ابن الصناج محمد بن يوسف بن عبد العظيم در الصنوج قعود وزننده برنسنه‌يى
اصل ومنشأنه رد وارجاع ايلمك معناسنه‌در يقال صنج فلان الناس صنوجا من الباب الاول اذا ارد كلا منهم
الى اصله ودكلكه اورمق معناسنه‌در يقال صنج بالعصا اذا ضربه بها التصنيج تفعيل وزننده يره چالمق معناسنه‌در
يقال صنجه به تصنيجا اذا صرعه صنجه كنجه وزننده ديار مضر ايله ديار بكر بيننده برنهرك آديدر وصنجة الميزان كه
چكى طاشنه دينور معربدرته كه سنجه دخى دينور ماده سنده بيان اولندى الصنهاج والصنهاجة صادك
كسريله شول قوله دينور كه قوللقده عريق اوله يعنى آباء وامهاتى قول جنسى اوله يقال عبد صنهاج وصنهاجة
اى عريق فى العبودية وصنهاجه مغربده برطائفه‌در كه صنهاجة الحميرى اولادندن منشعبلردر الصوجان صادك
فتحى وواوك سكونيله ارقده او كورغه كمكلرى مرطب اولميوب تخته كبى ياپس اولان انسان وحيوانه دينور ومنه
يقال نخلة صوجانة اى يابسة كرة السعف يعنى داللرى قورى وسرد اولان خرما اغاجى وصوجان ناس معناسنه
استعمال اولنور يقال اى صوجان هواى اى الناس الصيهج صلهج وزننده ومراد فيدر كه ذكر اولندى
الصيهوج طيفور وزننده دوز وصبر نجق اولان شيئه دينور كرك يصى وكرك مدور اولسون ومنه يقال بيت صيهوج
اى املس الصهابج صادك ضميله قيللرى و تويلرى قومرال اولان انسان وحيوانه دينور يقال و برصهابج اى صهابى
الصهريج قنديل وزننده والصهارج علابط وزننده تركيده صادك فتحيله صهريج ونونله صهرنج ديدكلرى
زيرزمينده اولان صوخزينه‌سنه دينور المصهرج اسم مفعول بنيه‌سيله خراسانى كرجله صوانمش صهريجه
دينور صهرجه صادك فتحيله قاهرهٔ مصرك شمال طرفنده ايكى قريه اسمليدر الصباحة صناجه وزننده
ومراد فيدر كه مهتاب كيجه‌يه دينور يقال ليلة صباحة اى مضيئة فصــل الضاد المعجمة الضج ضادك
فتحى وجيمك سكونيله برآدم كندى كنديسنى بوغرلقدن ياخود ضربه سببيله هيمان يره چالمق معناسنه‌در
يقال ضج فلان ضجا من الباب الاول اذا القى نفسه على الارض من كلال اوضرب الاضجاج همزه‌نك كسريله
غريو وفرياد ايلمك معناسنه‌در كرك واحد وكرك كثير اولسون يقال اضج القوم اذا صاحوا وجلبوا فاذا جزعوا
وغلبوا فضجوا ضجيجا كاسيذكر الضجيج ضادك فتحيله مغلوب اولمغله صبر وتحمل ايده ميوب فرياد ايلمك
معناسنه‌در يقال ضج القوم ضجيجا من الباب الثانى اذا جزعوا وغلبوا فضجوا و يقال اضج فلان وضج فلان

الضجاج سحاب وزننده برآدمى برايشه جبر وزور ايلمك قسر معناسنه‌در وضجاج فيل كمكنه دينور عاج كبى وبرنوع
بونجق آديدر الضجاج صادك كسريله مفاعله‌دن مصدردر برى بريله غوغا وشر وشور ايدشمك معناسنه‌در
نته كم مضاجه دخى كه مفاعله وزننده‌در بو معنايه‌در يقال ضاجه مضاجة وضجاجا اذا شاغبه وشاره وضجاج
برصمغ مأكول آديدر ومطلقا شول شجره دينور كه زهرناك اولمغله آنكله قوش وبرنجى جانور تسميم اولنور
الضجوج صبور وزننده صاغيلوركن بوكوروب فرياد ايدن ناقه‌يه دينور التضجيج تفعيل وزننده كتمك على قول
برطرفه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه‌در يقال ضجج الرجل تضجيجا اذا ذهب اومال وذكر اولنان شجر ايله كه
مراد ورقى يا ثمرى اوله جقدر طبورى ياخود برنجى جانورى زهرلمك معناسنه‌در يقال ضجج الرجل اذا سم الطائر والسبع
الضرج ضادك فتحى وراىنك سكونيله يارمق معناسنه‌در يقال ضرجه ضرجا من الباب الاول اذا شقه وبلاشدرمق
معناسنه‌در يقال ضرج الثوب بالدم اذا لطخه به وبرنسنه‌يى يره براقمق معناسنه‌در يقال ضرج الشئ اذا القاه
الانضراج انفعال وزننده يارلمق معناسنه‌در يقال ضرجه فانضرج اذا انشق و بولانمق معناسنه‌در يقال
انضرجت لنا الطريق اذا اتسعت وايكى ياخود زياده نسنه‌لرك آرالرى آچق وايراق اولمق معناسنه‌در يقال
انضرج ما بينهم اذا تباعد وبرنجى قوش صيد اوزره سوز يلوب اتمك معناسنه‌در على قول پك ريح ومشقتله اخذ ايلمك
معناسنه‌در كه چنلامق درجه‌سنده اولور يقال انضرجت العقاب اذا انقضت على الصيد او اخذت فى شق التضرج
تفعل وزننده بيلاشمق معناسنه‌در يقال ضرج الثوب فتضرج اى لطخه فتلطخ وچتلايوب يارلمق معناسنه‌در
يقال تضرج البرق اى تشقق واغاجك چيچكى يارلوب اچق معناسنه استعمال اولنور يقال تضرج النور اذا تفتح
وآدمك يكاغى پك قزارمق معناسنه‌در كه اضريج معناسندن مأخوذدر يقال تضرج الخد اذا احمار وخاتون
طشره‌يه كزوب زينتنى ناسه اظهار ايلمك معناسنه‌در يقال تضرجت المرأة اذا تبرجت المضروجة ميمك فتحيله
شق واسع اولان كوزه وصف اولور يقال عين مضروجة اى واسعة الشق التضريج تفعيل وزننده برنسنه‌يى
اشاغى‌يه صالبورمق معناسنه‌در يقال ضرج الجيب تضريجا اذا ارخاه ومركوبى غارت ويغما قصديله سكرتدرمك
معناسنه‌در يقال ضرج الابل اذا ركضها فى الغارة وكلامى تزيين وتحسين ايدوب منقح ومذهب سويلمك معناسنه‌در
يقال ضرج الكلام اذا حسنه وزوقه وبر معقوله سى نسنه‌يى قرمزى‌يه بويامق معناسنه‌در يقال ضرج الثوب
اذا صبغه بالحمرة وبرونه اوروب قان ايله آلوده قيلمق معناسنه‌در يقال ضرج الانف بالدم اذا ادماه الاضريج
همزه‌نك كسريله بركونه كليمه دينور كه صارى ايپ ايله طوقنمش اولور وارش وارغاجى قرمزى ايپكدن طوقنمش
حرير ثوبه دينور وصوى ويوكرك آته دينور وقرمزى بويايه دينور المضرج محدث وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
المضارج ميمك فتحيله مشاق ومتاعب معناسنه‌در يقال ركب المضارج اى المشاق وكهنه لباسلره دينور مضرج
مفرديدر الضريج امير وزننده يك سكرتمكه دينور يقال عدو ضريج اى شديد ضارج عارج وزننده
برموضعدر الضريجى جعفرى وزننده زيوف اقچه‌يه دينور يقال درهم ضريجى اى زائف مؤلف بونى ياء تحتيه ده
جيم ذيلنده‌دخى ذكر وجوهرى‌يه تعريض ايلمشدر لكن نسبته وتعريضنه تعرض ايلمامشدر الضولج جوهر وزننده
كومشه دينور لكن صواب اولان صاد مهمله ايله اولمقدر الضمج ضادك فتحى وميمك سكونيله تقاطر ايده جك
درجه‌ده بدنه طيب سورمك معناسنه‌در يقال ضمج جسده ضمجا من الباب الاول اذا لطخه بالطيب حتى كانه يقطر
وضمج برنوع كوچك بوجك اسميدر كه بغايت بدرايحه اولوب وزهرناك اولمغله آرى كبى آدمى صوقار مفردى
ضمجه‌در الضمج فتحتينله مأبون وحيز كسه ترسنه شهوتلنوب روسبى كبى آلته قيرنمق معناسنه‌در يقال ضمج المأبون
ضمجا من الباب الرابع اذا هاج وضمج بر آفتدر كه انسانه اصابت ايدر ويره ياپيشوب ياپشمق معناسنه‌در يقال ضمج
بالارض ضمجا اذا الصق بها الاضماج همزه‌نك كسريله بو دخى يره ياپشمق معناسنه‌در يقال اضمج بالارض
يعنى ضمج الضمعج جعفر وزننده يومرى بدنلو بنيه واعضاسى تمام خاتونه دينور كذلك اول شكل اوزره اولان
دوه‌يه دينور شارح ديركه بونى جوهرى مؤنثه تخصيص ايلمشدر واقعا هرده صفات نسواندن اولمق اوزره مثبتدر
الضوج موج وزننده دره‌نك بورغاج يرينه دينور جمعى اضواج كلور وضوج مصدر اولور برطرفه ميل ايدوب
صاپمق معناسنه يقال ضاج الشئ ضوجا اذا مال و بولانمق معناسنه‌در يقال ضاج الوادى اذا اتسع التضوج
تفعل وزننده دره‌نك بورغاجلرى كثير اولمق معناسنه‌در يقال تضوج الوادى اذا كثر اضواجه الانضياج انفعال
وزننده بودخى بولانمق معناسنه‌در يقال انضاج الوادى اذا اتسع الضوجان والضوجانة ضادك فتحيله
صوجان وصوجانه معناسنه‌در كه صاد مهمله‌ده ذكر اولندى الاضهاج همزه‌نك كسريله كبه حيوان باوزوسنى

دوشورمك معناسنه در يقال اضحجت الناقة اذا القت ولدها الضبوح قعود وزننده والضيحان هيجان وزننده
بر طرفه ميل وعدول ايلمك معناسنه در پس بو ماده واوى و يائى اولور يقال ضاح يضيح ضبوحا وضيحانا اذا مال
فصـــــل الطاء الطبج طانك و بانك فتحيله احمق اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب
الرابع اذا حمق وطبج طانك و بانك فتحيله حماقت مستحكم اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب المزبور
اذا استحكم حماقته بو زاده مؤلف ماده مذكوره يى مثال ايله ذكر ايلدكدنصكره و الطبج استحكام الحماقة عبارتيله
رسم ايلمكله خليجه تشويش وتتبع اولنوب بعده نهايه ده الطبج استحكام الحماقة وقد طبج يطبج فهو اطبج عنوانيله
بولنمغله بو باب رابعدن اولديغى امضا اولندى و باش و بوش قباق كبى ايچى فووق شيئه اورمق معناسنه در يقال طبج
رأسه اذا ضربه التطبج تفعل وزننده كونا كون انواع واساليب كلام ايراد ايده رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال
تطبج فى الكلام اذا تفنن وتنوع الطبيجة سكينه وزننده دبر ومقعده ديتور الطباهجة طانك فتحيله لحم مشرح
يعنى شرحه شرحه ديلمش اته ديتور مؤلف كتابى دخى لحم مشرح ايله تفسير ايلمكله طباهجه دخى كباب ديمك اولور نته كه
بعض مفرداتده مصرحا كباب ايله مفسردر و بو تباهه فارسى معربيدر لكن برهانده نازك ومهر ايشمش ات ايله وتحفه ده
ياغ ايچون قزاردلمش ات ايله مفسردر ومقدمة الادبده خايكينه يعنى قايغنه ايله مبيندر الطرج طانك فتحى وثاى
مثلثه نك سكونيله قرنجه يه ديتور نمل معناسنه الطازج تازه فارسى معربيدر كه قارت مقابليدر يقال شئ طازج
اى طرى وراست ودرست و پاكيزه سوزه ديتور الطسوج سفود وزننده ناحيه معناسنه در واوزاندن بردانقك كه
دنك تعبير اولنور ربعى مقداره ديتـور تسوى فارسى معربيدر زمخشرى بيانته كوره يكرمى درت حبه بر دينار در
و ديناركى سدسى كه درت حبه در بردانق در و بردانقك ربعى كه بر حبه در طسوج در لكن مؤلفه كوره ايكى حبه اولور
نته كه مكك ماده سنده بيان ايلمشدر وحبه ايكى اربه در كه برچكردكدر وخردل برآربه نك سدسيدر واوج
خردل بر بنجدر طفسوج طانك ونونك فتحيله نهر دجله كارنده بر بلده در الطنوج طانك ضميله صنوف
معناسـنه در يقـال الناس طنوج اى صنوف وكراريس معناسنـه در كه كراسه نك جمعيدر جزء تعبير ايلديكمز
اوراق مجتمعه در كه عادتا اون كاغد اولور و بو معنازده لفظ مز بورك مفردى يوقدر طنجه كنجه وزننده بحر مغرب
ساحلنده بر بلده آديدر الطيهوج طيفور وزننده عربيده سلكان ديدكلرى قوشك اركگنه ديتور و بو تيهو معربيدر كه
تركيده چيل قوشى ديدكلريدر مؤلف سلكانى ماده سنده بشقه تفسير ايلمشدر لكن جمع مفرداتده طيهوج چيل
قوشيله مبيندر فصـــــل الظاء المعجمة الظج حج وزننده استغاثه واستمداد ايدن كمسنه نك
فريادى كبى جنكده فرياد ايلمك معناسنه در يقال ظج الرجل ظجا من الباب الاول اذا صاح فى الحرب صياح المستغيث
واكرجنكك غيريده فرياد ايدرسه ضج الرجل ديرلر ضاد معجمه ايله نته ذكر اولندى فصـــــل العين العبجة
عينك و بانك فتحيله اراذل واوباش ناسدن شول شخصه ديتور كه بغض وكين ايله مجبول اولمغله ناسه دائما ز باندرازلق
ايدوب و نه ديديكنى بيلن واصلا برايشه يرامز فضول ومذموم اوله يقال هو عبجة اى بغيض طغام لا يعى ما يقول
ولا خير فيه الثبج عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله و فتحتيله جائزدر ثعج معناسنه در كه سفر براولان كروه انسانى يه
ديتور مؤلفك والجماعة من الناس قولى الثعج قولنى عطف تفسيردر و كيجه دن بر مقداره ديتور يقال مر ثعج
من الليل اى قطعة وتدريج و تأنى ايده رك شرب مشروبه دوام ايلمك معناسنه در كه آزجه آزجه ايچرك چوق ايچمكدن
عبارتدر يقال عثج الرجل عثجا من الباب الثانى اذا ادام الشرب شيئا بعد شئ العثجة جرعه وزننده بو دخى
سفرده اولان جماعته ديتور العثجج عينك فتحى وثانك سكونيله جمع كثير معناسنه در العثوثج سفرجل وزننده
عظيم الجثه اولوب جسيم وچالاك اولانه ديتور العثجج نونله والعثوجج جمله بونلرده عثوثج معناسنه در
الاعثجاج اعثيثاب وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال اعثوجج الرجل اذا اسرع العج حج وزننده
والعجيج عينك فتحيله بلند آواز ايله حيقرمق معناسنه در يقال عج الرجل عجا وعجيجا من الباب الثانى والرابع اذا صاح
ورفع صوته قال الشارح ومنه الحديث افضل الحج العج والثج فالمراد رفع الصوت فى التلبية وعج و عجيج ناقه يى
عاج عاج ديه رك زجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال عج الناقة اذا زجرها فقال عاج عاج وقوم فنون واطوارلرنده دكوبى
چوغالتمق يعنى اكثر فنون واوضاعلرى بنوب اتمك اولمق معناسنه در و بو توز صاورمق معناسندر يقال عج القوم
اذا اكثروا فى فنونهم الركوب و يل شديد اسم كله توزى هوا يه صاورمق معناسنه در يقال عجت الريح اذا اشتدت فاثارت
الغبار العجعجة زلزله وزننده بلند آواز ايله تكرار تكرار حيقرمق معناسنه در يقال عجعج الرجل بمعنى عج تكرر معنا ماده نك
مقتضاسيدر و دوه ضربدن ياخود حمل ثقيلدن ناشى باغرمق معناسنه در يقـال عجعج البعير اذا ضرب فرغا او حمل

علبه ثقيل فرغا مترجم ديركه عجعجه مناسبتيله اشبو فائده تحريرى مناسب كورلدى سيوطى مزهرده ديديكه افصح لغات
لغت قريش اولديغنك وجهى بودركه قبائل عرب زمان جاهليتده حج ايچون هر موسمده جمع اولورلر ايدى قريش
آنلرك كلاملرنى استماع ايدوب فصيح اولانى اخذ وقبيح اولانى ترك ايدرلر ايدى لهذا قريشده لغت فصيحه مجتمعه
اولوب قبائل سائره لغت قبيحه دن خالى اولمديلر كشكشه شين معجمه ايله وكسكسه سين مهمله ايله وعنعنه و فحفحه ووكم ووهم
وعجعجه واستنطاء ووتم وشنشنه ولخلخانيه وطمطمانيه كبى كشكشه ربيعه ومضر قبيله سنده دركه كاف خطاب
مؤنثدنصكره شين معجمه ذكر ايدرلر مثلا البكش و بكش ديرلر وكسكسه قبيلتين مذكورتين كاف خطاب
مذكردنصكره سين مهمله ايله البكس و بكس ديرلر وعنعنه قيس وتميم قبيله لرنده دركه اولده واقع اولان همزه يى عينه
تبديل ايدرلر انك لفظنده عنك واسلم كلمه سنده عسلم ديرلر و فحفحه هذيل قبيله سنده دركه حاى مهمله يى عين ايدرلر حتى
كلمه سنده عتى ديرلر ووكم ووهم ايكيسيده بنو كلب لغتنده دركافدن اول ياء تحتيه ياخود كسره اولسه كافى مكسور ايدرلر
وهادن اول ياء ياخود كسره اولسه هايى مكسور ايدرلر وعجعجه قضاعه قبيله سنده دركه ياى مشدده يى جيمه تبديل ايدرلر
تميمى لفظنده تميمج ديرلر بعضلر عين حرفنه مقارنته تخصيص ايدرلر مثلا راعى معى يرنده راعج معج ديرلر واستنطاء
سعد بن بكر وهذيل وازد وقيس وانصار عين ساكنه طا حرفنه مقارن اولورسه نونه تبديل ايدرلر اعطى كلمه سنده
انطى ديرلر ووتم يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر وشنشنه كذلك يمنده كاف مطلق شينه تبديل
ايدرلر لبيك لفظنده لبيش ديرلر ولخلخانيه الفلرى تخفيف ايدرلر مثلا ماشاء الله يرنده مشا الله ديرلر وطمطمانيه حمير
قبيله سنده دركه حرف تعريف يرنده ميم تلفظ ايدرلر طاب الهواء يرنده طاب مهوا ديرلر و بونلرى موقعلرنده مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر الاعجاج همزه نك كسريله بودخى قومك اكثرى فن واسلوبلرى بنوب اتمك و يل مشتد اولمغله
توزى صاورمق معنالرينه در المعج ميمك ضمى وعينك كسريله والعجاج شداد وزننده طلازلو كونه وصف
اولوركه آنده يل مشتد اولوب توزى طپراغى هوايه صاوره يقال يوم معج وعجاج اى فيه اعجاج وعجاج هر صاحب
صوت اولانك بلند آواز ايله سسلنور اولانه ديتور يقال رجل ونهر وقوس وفحل عجاج اى صياح وعجاج القايدندر
عجاج بن رؤبه شاعر مشهوردر كند وسيله پدرينه تغليبا عجاجان اطلاق اولنور المعاجيج ميمك فتحيله شديد
اسن يللره ديتور يقال رياح معاجيج اى شديدة شارحك بيانته كوره مفردى معج در ميمك كسرى وعينك فتحيله
العجة عينك ضميله قايغنه تعبير اولنان طعامه ديتور كه يمورطه ايله ترتيب اولنور فارسيده خايكينه ديتور و بومولد در
عربى صحيح دكلدر العجاج سحاب وزننده يون واحمق كمسيه ديتور و توزه ديتور غبار معناسنه مفردى عجاجه در
عربلر فلان قبيله اوزره شبخون ايلدى ديجك يرده لف عجاجته عليهم ديرلر كذلك بولنديغى عمل و مصلحتدن
فراغت ايتدى ديجك يرده لبد عجاجته ديرلر وعجاج تونه ديتور دخان معناسنه واوند وخذله وفرومايه اشخاصه ديتور
يقال هو من العجاج اى رعاع الناس وعجاجه هاء ايله چوق وعظيم دوه سورسنه ديتور تأنيثى جماعت اعتبار يله در
يقال ابل عجاجة اى كثيرة عظيمة العجعاج عينك فتحيله بو دخى بلند آوازلو نسنه يه ديتور عجاج كبى وصوى
ونجيب اولان ياشلوجه آته ديتور العاج حاج وزننده بو جبللرايله طلوبوله اطلاق اولنور رفع صوتى ياخود كثرت
غبارى موجب اولمق ملاحظه سيله يقال طريق عاج اى ممتلئ التعجيج تفعيل وزننده بر يرى دخانله طولدرمق
معناسنه در التعجج تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال عجج البيت من الدخان اذا ملأه فتعجج اى ملأ منه العدرج
عملس وزننده جست وسريع انسان وحيوانه ديتور وعدرج بر رجل اسميدر وكس وكمسه معناسنه در يقال ما بالدار
من عدرج اى احد العذج عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله ايچمك معناسنه در يقال عذج الماء عذجا
من الباب الاول اذا شربه و يقال عذج عاذج مبالغة كقولهم جهد جاهد المعذج منبر وزننده شول كمسه دركه
ذاتنده غيرت وحميت اولوب لكن بدخوى وبد مزاج اوله ودائما ناسه لوم وتوبيخ ايدر اولان كمسيه ديتور يقال رجل
معذج اى غيور سيئ الخلق وكذا كثير اللوم العذجة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال عذج السقاء
اذا ملأه و چوجغى كوزل غدا ايله بسلمك معناسنه در يقال عذج ولده اذا احسن غداءه العذلوج عينك ضميله
كوزل غدا ايله پرورده ولده ديتور يقال ولد عذلوج اى حسن الغداء المعذلج مدحرج وزننده اته طلو تروتازه اولوب
شكل واندامى خوب ودلكش اولان جوانه ديتور مؤنثنده معذلجه ديتور يقال شاب معذلج اى ممتلئ ناعم حسن الخلق
و يقال جارية معذلجة العذلاج عينك كسريله خوش ونرم ونازك ديرلكه ديتور يقال عيش عذلاج اى ناعم
العروج قعود وزننده والمعرج ميمك ورانك فتحيله كه مصدر ميمى در يوقرى چقمق معناسنه در يقال عرج الرجل
عروجا ومعرجا من الباب الاول اذا ارتقى و بر كمسه نك يا بر حيوانك اياغنه بر نسنه اصابت ايلمكله آغسيه رق يوريمك

مطلب

معناسنه‌در یقال عرج الرجل اذا اصابه شیٔ فی رجله فخمع واکر آغسقلغی خلقی اولور ایسه عرج فلان دیرلر فرح
بابندن مصدری عرج اولور فتحتینله علی قول بونده مثلث اولور یعنی اول ورابع وخامس بابندن ایراد اولنور الاعرج
احمر وزننده ذاتی طوپال وآغسق اولان کشی‌یه دینور مؤنثی عرجاء درجمعی عرج کلور عینك ضمیله وعرجان
کلور عینك ضمیله یقال رجل اعرج ای بین العرج من عرج وعرجان واعرج قرغه‌یه اطلاق اولنور الاعراج
همزه‌نك کسریله آغسق ایتمك معناسنه‌در یقال اعرجه الله تعالی ای جعله اعرج وبرکسه ایچون عرج دوه‌لر حاصل
اولمق معناسنه‌درکه صاحب عرج اولمقدر یقال اعرج فلان اذا حصل له ابل عرج شارح دیرکه کرچه عرج کلمه‌سی
جمیع نسخه‌ده عینك ضمیله وابل کلمه‌سندن مؤخر اوله‌رق مضبوطدرکه اعرجك جمعیدر لکن صواب اولان حصل له
عرج من الابل عنوانیده اولمقدر عینك فتحیله که سوری وقطیعه معناسنه‌درکه سیدکر واعراج کونش باتدیغی وقته
داخل اولمق معناسنه‌در یقال اعرج الرجل اذا دخل فی وقت غیبوبة الشمس وبرآدمه برسوری دوه ویرمك معناسنه‌در
یقال اعرج فلانا اذا اعطاه عرجا من الابل العرجان فتحاتله آغسق آدمك یوریمسنه دینور ظاهرا مصدردر
العریج امیر وزننده محکم واستوار اولمیان شیئه اطلاق اولنور یقال امر عریج اذا لم یبرم التعریج تفعیل وزننده
برنسنه‌یی برجانبه طوغری مائل قلمق معناسنه‌در آغسقلق معناسندن مأخوذدر یقال عرج البناء تعریجا
اذا میله ومقیم اولمق معناسنه‌در یقال عرج علی الشیٔ اذا اقام علیه وعرج علی المنزل دیرلر مطیه‌سنی آنده حبس
وتوقیف ایدوب کندی اقامت ایلسه وکون باتدیغی وقته کیرمك معناسنه‌در یقال عرج الرجل اذا دخل فی وقت
غیبوبة الشمس التعرج تفعل وزننده بودخی مقیم اولمق معناسنه‌در یقال تعرج علی الشیٔ اذا اقام علیه
وحبس المطیة علی المنزل الانعراج انفعال وزننده برطرفه میل ایدوب اکیلمك معناسنه‌در یقال انعرج الشیٔ
اذا انعطف المنعرج اسم مفعول بنیه‌سیله بوکری وبورغاج یره اطلاق اولنور یقال هذا منعرج الوادی ای
منعطفه یمنة ویسرة المعراج محراب وزننده والمعرج منبر وزننده والمعرج مقعد وزننده نردبانه دینور
سلم معناسنه وچیقه‌جق یره دینور مصعد معناسنه شارحك بیاننه کوره بونلرك جمعلری معاریج ومعارج کلور
ومعراج ومعرجك که میمك کسریله‌در اسم مکان اولملری مجازدر العرج فتحتینله خلقی آغسق وطوپال اولمق
معناسنه‌در نته‌که ذکر اولندی وکونش باتمق علی قول مغرب سمتنه طوغری میل ایلمك معناسنه‌درکه طولنمق تعبیر
اولنور یقال عرجت الشمس عرجا من الباب الرابع اذا غابت اوانعرجت نحو المغرب العرج کتف وزننده
شول دوه‌یه دینورکه طوغری بول ایلمز اوله یقال بعیر عرج ای لا یبول مستقیما دوه‌نك استقامتی بولی اکسه‌سنه طوغری
اولمقدر لطائفدندرکه دوه‌یه نیچون اصل طوغریسنه بول ایلمزسز دیو سؤال ایتدکلرنده قنی اندامم طوغریدر
دیو جواب ویرمشدر العرج عینك فتحی ورانك سکونیله یمنده بربلده آدیدر وهذیل قبیله‌سی دیارنده برموضع آدیدر
وطریق مکه‌ده برمنزل آدیدر عبدالله بن عمرو بن عثمان بن عفان العرجی الشاعر اورادندر مؤلف بوماده‌یی وبالفتح
عنوانیله رسم ایلمکله عادتی اوزره اولك فتحی وثانینك سکونیله تقیید اولندی زیرا دیباجه‌ده بیان اولندیغی اوزره
بالفتح دیدکده مراد رسم مزبوردر وبالکسر دیدکده اولك کسری وثانینك سکونیله‌در وبالضم دیدکده اولك ضمی
وثانینك سکونیله‌در وبالتحریك دیدکده فتحتینله‌در یاخود فتحاتله‌در بعض هامشده بووجه اعتراض نابجادر
وعرج دوه سوریسنه دینورکه سکسان قدردر علی قول سکساندن طقسانه قدر یاخود یوز اللی وآندن یوقاریجه
یاخود بشیوزدن بیکه قدر اوله وبومعناده عینك کسریله لغتدر جمعی اعراج کلور وعروج کلور العریجاء
مصغر بنیه‌سیله ومد ایله بك اسی اولان نصف نهار وقتنه دینور هاجره معناسنه ودوه قسمی صویه برکون نصف
نهارده وبرکون صباح وقتنده کلمکه دینور وآدم کونده براو بون طعام ایلمکه دینور یقال هو یأکل العریجاء ای کل یوم مرة
وعریجاء برموضع آدیدر المعرج معظم وزننده شول ثوبه وقماشه دینورکه چبوقلی اولوب لکن چبوقلری
یلان ایکوسی کبی برینه بورلمش وطولانمش اوله یقال ثوب معرج ای مخطط فی التواء عرج وعراج عینلرك
ضمیله معرفه وغیر منصرف اوله‌رق ضباع یعنی صرتلان وبالای قورد تعبیر اولنان جانورك کروهنه دینور قبیله منزلنه
تنزیل ایلمشلردر یعنی قبیله منزلنه تنزیل ایلملریله معرفه وتأنیث علتلرندن غیر منصرف اولدیلر آغسق صورتنده
رفتارلری باعث اطلاقدر العرجاء حمراء وزننده بودخی ضبع اسمیدر شراحك بیانی اوزره ذکر اولنان عرج وعراج
اسم جنس کبی اولمغله واحد وجمعنه اطلاق اولنور وکاهی تای وحدتله واحدینه اطلاق اولنور وعرجاء کلمه‌سی که
فی الاصل مؤنثدر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور مذکرنده اعرج دینمز وبوراده مؤنث مذکر اوزره تغلیب اولنمشدر
حریری درّه‌ده بووجه اوزره بیان ایلمشدرکه اصول مطرده‌دندرکه دائما مذکر اصالتنه بناء مؤنث اوزره تغلیب

لطیفه

اولنور الا ایکی ماده‌ده برعکس دربری تاریخ ماده‌سنده که لیالی ایام اوزره مغلبه دراسبق اولدیغنه مبنی وبری ضبع
عرجاء ماده‌سیدرکه ضبع مؤنثه مخصوص اولان اسمدر مذکرینه ضبعان دینور ضادك کسریله نته‌که مؤلف
دخی بوقولی ترجیح ایلمشدر کرچه شهاب شرحنده بونی بعض لغته تخصیص ایلمشدر لکن اکثر اصولده قول مزبور
ارجحدر پس عرجاء مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور وسبب تسمیه سموز اولوب مفاصللری کوشك اولدیغندن ناشی
رفتارلرنده اغسق هیئتنده تمایل اولدیغنه مبنیدر وفی الاصل وصف اولوب کاهی اسم اوله‌رق بالکلیه عرجاء
دخی اطلاق اولنور غلبهٔ استعمال سببیله ذوالعرجاء مزینه قبیله‌سی ارضنده برتپه‌نك آدیدر عراجه ثمامه
وزننده بررجلك اسمیدر عریجه حنیفه وزننده نهاوند حدودنده نسیر قلعه‌سنك صاحبی اولان نسیر بن دیسم
نام کمسه‌نك جدی اسمیدر بنوالاعرج برمعروف جماعتدر العرج عینك ضمیله محدثیندن جماعت کثیره
اسمیدر الاعیرج مصغر بنیه‌سیله برنوع یلانه دینورکه قولقلری صاغر اولوب واکا اصلا افسون تأثیر ایلمز
وافعی کبی انسان اوزره صیچرایوب آتیلور بغایت خبیث بریلاندر ولفظ مزبور امام لیث قولی اوزره مؤنث قلنمز جمعی
اعیرجات کلور العارج خارج وزننده غائب وناپدید معناسنه‌در العرمج عینك ورانك فتحیله یمن پادشاهی
حمیر بن سباء اسمیدر پس حمیر لقبی اولور الاعرنجاج افعنلال وزننده برایشده چالشوب جدّ واقدام ایلمك
معناسنه‌در یقال اعرنجج فی الامر اذا جدّ فیه العربج بای موحده ایله قنفذ وزننده ایری کوپکه دینور چوبان کوپکی کبی
کلب ضخم معناسنه شارح دیرکه تهذیبده شکاری کلبله مفسردرکه تازی تعبیر ایتدکلریدر عرطوج زنبور
وزننده برپادشاه آدیدر العرفج جعفر وزننده برشجر آدیدرکه دوزیرلرده بیتر مفردی عرفجه درهایله مفردانده
عرفج سادج بری ایله مفسردرکه بش پرمق دیدکلری نباتدر سودلکن اقساندندر وشیخ داود قناد ایله یعنی کورکن
اغاجیله بیان ایلمشدر لهیب آتشی زیاده‌سیله قرمزی اولور بوسببله آنکله بررجل تسمیه اولنمشدر العرافج عینك
فتحیله شول قومساللره دینورکه برطریقله مرور ایده‌جك یوللری اولمیه مفردی عرفجه‌در بنی العرفجة لامك فتحی
ویانك تشدیدیله عرب میاننده برکونه جماعه اطلاق اولنورکه بینلرنده معروفدر اصل معنا یولسز قوملق بورغاجی
دیمکدر قند تر وتد تر عرنجاء عینك فتحیله بنوعقیل جماعتی یوردنده برموضع یاخود برصو آدیدر العزج منع وزننده اوته
قاقمق معناسنه‌در یقال عزج فلانا عزجا من الباب الاول اذا دفعه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال عزج الجاریة اذا جامعها
وبیل ایله ترابی سوکوب آقدارمق معناسنه‌در یقال عزج الارض بالمسحاة اذا قلبها العسج نسج وزننده بوینی ایلری
طوغری سوندروب اوزاده‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال عسج الرجل عسجا من الباب الاول اذا مدّ عنقه فی مشیه
المعساج محراب وزننده بوینی سوندروب اوزاده‌رق یوریجی اولان انسان وحیوانه دینور یقال بعیر معساج ای یمدّ
عنقه فی السیر العوسجة عینك فتحیله یمنده برموضعدر وبلاد باهله‌ده برکومش معدننك اسمیدر وبرتیکنلك
آدیدر جمعی عوسج کلورکه جمع جنسدر ترکیده سنجان تیکنی وبعض یرده موسی اغاجی دیدکلری تیکنلو شجر
اوله‌جقدر العسج فتحتینله دوه قسمی ذکر اولنان عوسجه دیدکلری تیکنلکی اوتلامغله خسته اولمق معناسنه‌در
یقال عسجت المال ای الابل عسجا من الباب الرابع اذا مرضت من رعیة العوسجة عوسج جوهر وزننده طفیل بن
شعبك فرسی اسمیدر العواسج جمع بنیه‌سیله برقبیلهٔ معروفه‌در الاعسجاج احمرار وزننده برکسه بك پیر
وسالخورده اولمغله بلی بوکلمك معناسنه‌در یقال اعسج الشیخ اعسجاجا اذا امضی وتعوّج کبرا العسلج قنفذ
وزننده والعسلوج عینك ضمیله اغاج وآصمه دالرندن هنوز یشرمش تازه ویومشق ویشل چبوغه دینور
ومنه یقال جاریة عسلوجة النبات ای ناعمة ویقال قوام عسلج ای قدّ ناعم العسلجة دحرجه وزننده اغاج
تازه ویشل دالرو فلیزلر سورمك معناسنه‌در یقال عسلجت الشجرة اذا اخرجت العسلوج العسلج عملس
وزننده خوش ونفیس طعامه دینور علی قول رقیق اولانه دینورکه قویو وغلیظ اولمیاندر وعسلج بحرین
قضاسنده برقریه آدیدر العشنج نونله عملس وزننده ارکك دوه‌قوشنه دینور ظلیم کبی العشنج شین معجمه ایله
عملس وزننده دورك بوزلو چهره‌سی منقبض بدمنظر کسبه دینور یقال رجل عشنج ای المنقبض الوجه السیٔ
المنظر الاعصنج صاد ایله اصلع وزننده ومراد فیدرکه باشنك اوکی طازکل اولان کشی‌یه دینور العصلج
عملس وزننده انجکلری اکری اولان کسبه دینور یقال رجل عصلج ای المعوج الساق العضابج ضاد معجمه
وبای مثلثه ایله علابط وزننده والعضافج فا ایله صلب وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وایری وسموز انسان
وحیوانه دینور العضمجة عینك ومیمك فتحیله دیشی تلکی‌یه دینور ثعلبه کبی العفج عینك فتحی وکسریله
والعفج فتحتینله والعفج کتف وزننده انسان وحیوانك جوفلرنده شول نسنه‌یه دینورکه کیموس حالتنده کره

وضلة طعام معدەدن اکا انتقال ایدر کودن بغرسغی دیدکلری ککبش بغرسق اوله جقدر جمعی اعفاج کلور
الاعفج عفجی بیوك اولانه دینور العفج عینك فتحی وفانك سکونیله اورسق معناسنەدر یقال عفجه عفجا
من الباب الثانی اذا ضربه وجماع ایلمك معناسنەدر یقال عفج الجاریة اذا جامعها المعفج منبر وزننده کلام
وعملی ضبط وحفظ ایلمز اولان احمق آدمه دینور المعفاج مصباح وزننده والمعفجة مکنسه وزننده
دکنکه دینور عصا معناسنه العفجه فرحه وزننده شول مصلق طرزنده کوچك حوضه دینور که بیوك
حوضلرك یانلرنده اتخاذ اولنور حوضلرك صولری چکلدکده آندن شرب واخذ اولنور العفنجج عینك وفانك
فتحیله کودەسی ایری وکندوسی احمق ونادان اولان کمسه‌یه دینور وجست وچابك ناقه‌یه دینور التعفج تفعل
وزننده ینکج کبی اکری اکری یورمك معناسنه دریقال تعفج فی مشیه اذا انعوج الاعفنجاج افعنلال وزننده
سرعت ایلمك معناسنەدر یقال اعفنجج البعیر اذا اسرع العفشج شین معجمه ایله جعفر وزننده کودەسی
ایری اوزون بویلو کمسه‌یه دینور العفضج ضاد معجمه ایله جعفر وزننده والعفضاج عینك کسریله هلقام
وزننده والعفاضج علابط وزننده کودەسی سموز وکبی ارسلانی کبی ایری اولوب اکن سلوك وکوشك اولان
کمسه‌یه دینور وعفضج صلب وشدید اولان شیئه دینور العفضجة دحرجه وزننده جثەلو وسموز اولمق معناسنەدر
یقال هو معصوب ماعفضج علی المجهول ای ماسمن العلج عینك کسریله اشکه دینور عیر معناسنه مؤلف
عیری حمار ایله تفسیر وحمار وحشده مغلب اولمق اوزره بیان ایلمشدر وعلج قوی وسمین اولان بیان اشکنه دینور
سائر اصولك مقتضاسی ووضع مادەنك موجبی السمین القوی لفظی العیر وحمار الوحش کلمه‌لرینك هر برینه
وصف اولمقدر بو صورتده علج قوی وسمین اولان اشکه واو یلجه اولان بیان اشکنه دیمش اولور وعلج کاری قالین
وغلیظ اولان کردە اتمکنه دینور وکفار عجمدن که ماعدا العربدر کافر کشی‌یه دینور پس عربدن اولورایسه اطلاق
اولنمز یقال هو من الاعلاج ای من کفار العجم بعض اصولك بیانی اوزره اصلا بر دین ایله متدین اولمیانه اطلاق اولنور
وبعض عرب مطلقا کافره علج اطلاق ایدرلر ومغربده ومصباحده الضخم من کفار العجم عنوانیله مرسومدر جمعی
علوج کلور واعلاج ومعلوجاء وعلجه کلور عنبه وزننده وعلج قیم مال یعنی دواب ومواشی‌یه حسن تقید وتیمار
وپرورشلرنده دائما اهتمام اوزره اولان کمسه‌یه دینور یقال هو علج مال ای ازاؤه العلاج عینك کسریله والمعالجة
مفاعله وزننده برخصوصه جانسوب دورشمك معناسنەدر یقال عالجه علاجا ومعالجة اذا زاوله وخسته‌یه تیمار ایلمك
معناسنەدر یقال عالج المریض اذا داواه ومعنای اولده باب مغالبه‌ده ایراد اولنور یقال عالجه فعلجه علجا
ای غلبه فی المعالجة ای المزاولة الاستعلاج اعضا یاخود بدنك دریسی غلیظ اولمق معناسنەدر یقال
استعلج جلده اذا غلظ العلج کتف وزننده والعلج صرد وزننده والعلج خلد ورکع وزننده شول کارکذار
شدید وجسور کمسه‌یه دینور که امور ومصالحه غالب ومعترض اولنلری بر وجهله دافع اولور اوله یقال رجل علج
وعلج وعلج ای شدید صریع معالج للامور العلج فتحتینله خرما اغاجلرینك دیبلرنده چقان فدانلرینه دینور
العلجان عینك ضمیله مبشه اغاجنك جماعتنه دینور العلجان فتحاتله خاصة ناقه‌نك مضطرب اولمسنه دینور
وعلجان بر موضع آدیدر وبر نبات معروف اسمیدر که بادیه اوتلرندندر العالج خارج وزننده علجان اوتی رعی ایدن
دوه‌یه دینور وبر موضع آدیدر که آنده بر عظیم قوملق واردر رمل عالج مشهوردر العلجن ضیفن وزننده که نونی
زائدەدر اتی صمصق طقناز اولان ناقه‌یه دینور ولاابالیانه اولان عورته دینور مرأة ماجنه معناسنه یقال هی علجن
ای ماجنة مترجم دیر که بالمناسبة بعض محللرده دخی ذکر اولنمشدر که استعمالات عربدن بسط وقبض تعبیر اولنان
بر طریقه دخی واردر بسط زیاده وقبض نقصان ایلمکدن عبارتدر مثلا بر معناده مبالغه قصدینه مبنی کلمه‌نك
آخرینه میم یاخود نون حرفلرنی زیاده ایدرلر شدقم وزرقم ورعشن وعلجن کبی پس بوراده علجن بغایت باك
ومبالاتسز پرده بیرون عورت دیمك اولور فلیحفظ بنو العلیج زبیر وزننده وبنو العلاج عینك کسریله ایکی بطن
اسمیدر الاعتلاج افتعال وزننده ناس بری بریله طوتشوب یکدیکری نقش زمین ایدەرك جنك وقتال
ایلمك معناسنه دریقال اعتلج القوم اذا اتخذوا صراعا وقتالا وبرك نباتی بو بلنوب اوزامق معناسنەدر یقال
اعتلجت الارض اذا طال نباتها ودریانك موجلری بری برینه چارپشمق معناسنەدر یقال اعتلجت الامواج اذا التطمت
العلجانة فتحاتله شول طپراغه دینور که روزکار راغاجك دیبنه سوروب یغمش اوله وبر موضع آدیدر العلوج
صبور وزننده دورشه جك وچالشجق نسنه‌یه دینور بو مناسبتله طعامدن آغزده بری اوته چینوب دونده‌ره جك مقداره
اطلاق اولنور ومنه یقال هو علوج صدق ای الوك صدق ویقال ماتعلجت بعلوج ای ماتلکت بالوك بوراده فعول

بمعنی مفعولدر العلهجة دحرجه وزننده دریی چنبوب بوتمق ایچون آتشه طوتوب یومشتمق معناسنەدر اعرابلر
شدت قحط هنکامنده اکا مضطر اولورلر یقال علهج الجلد اذا لینه بالنار لیمضغ ویبلع العلهج جعفر وزننده
بر شجر آدیدر المعلهج مزعفر وزننده لئیم اولان احمق کمسه‌یه دینور وهجین معناسنەدر که ایکی مختلف جنسدن
متولد اولاندر انسانده هجنت پدری شریف ووالدەسی وضیعه یعنی جاریه اوله وآتده باباسی عربی واناسی بوز آت
اوله جوهری غلط ایدوب مادهٔ مزبورەده هانك زیادەسیله حکم ایلمشدر شارح دیر که عند ائمة الصرف هاء
زائدەدر العمج دعج وزننده تیز تیز یورمك معناسنەدر یقال عمج الرجل عمجا من الباب الاول اذا اسرع فی السیر وصوده
یوزمك معناسنەدر یقال عمج فلان اذا سبح فی الماء وبولده صاغه وصوله بوریله‌رق یورمك معناسنه‌در یلان یورویشی
کبی یقال عمج الرجل اذا التوی فی الطریق یمنة ویسرة التعمج تفعل وزننده بودخی یولده صاغه وصوله بوریله‌رق
اکری بوکری چالق یوریوب کتمك معناسنەدر یقال تعمج بمعنی عمج فی السیر العمج جبل وزننده والعمج سکر
وزننده یلانه دینور حیه معناسنه یورویشی باعث تسمیه‌در العوهج جوهر وزننده بودخی یلانه دینور العموج
صبور وزننده شول شیئه دینور که طوغری کتمیوب اکری بوکری بوریله‌رق طولاشق کیدر اوله یقال سهم عموج
ای یتلوی فی ذهابه العمضج ضاد معجمه ایله جعفر وزننده والعماضج علابط وزننده سخت وشدید آته ودوه‌یه
دینور العمهج جعفر وزننده والعماهج علابط وزننده پك قوی سوده دینور ومدمغ ومتکبر وخود بین کمسه‌یه
دینور ومطلقا اوزون شیئه دینور وچابك وسریع معناسنەدر وکودەسی لحم وشحمله طولغون انسان وحیوانه
دینور وبرینه صارمشمش تازه ویشل اوتلغه دینور جمعی عماهج کلور العمهوج جمهور وزننده بودخی
وجودی لحم وشحمله طولمش سموز انسان وحیوانه دینور العنج عینك فتحی ونونك سکونیله دوەنك راکبی
یولارینی قوتله چکوب قیج ایاقلری اوزره رد ایدوب آلیقومق یاخود چکوب کیر و دوندرمك معناسنەدر تا که
یولاره آلشوب کتمکده وطورمقده معلم اولوب باش اوکرنه یقال عنج البعیر عنجا من الباب الاول اذا جذب خطامه
فیرده علی رجلیه وذلك عند التعلیم قال الشارح ومنه المثل * عود یعلم العنج * وعود عینك فتحیله قوجه دوه‌یه دینور
بوندن اسم عنج در فتحتینله کما سیذکر الاعناج همزەنك کسریله عنج معناسنه در یقال اعنج البعیر بمعنی
عنج وبر امر ومصلحتك اطراف لازمه‌سنی ضبط وتوثیقله محکم ومتین قلمق معناسنەدر بو فی الاصل قوغه‌یه عناج
دیدکلری ایپ بکورمك معناسنه اولمغله معنای مزبور بوندن مستعاردر یقال اعنج الرجل اذا استوثق من اموره
واحکمها وبرکسه اوکورغه کلکنده وجع پیدا اولمغله آندن دردناك اولمق معناسنەدر عناج اول وجعه دینور
کما سیذکر یقال اعنج الرجل اذا اشتکی من صلبه العنج فتحتینله دوه‌یه وجه مذکور اوزره باش اوکرتمك معناسندن
اسمدر اول حالته اطلاق اولنور وعنج شیخ معناسنەدر غین معجمه ده لغتدر العناج کتاب وزننده شول ایپه
دینور که بیوك قوغه‌نك اشاغیسنه بند ایندکدنصکره بر اوجنی کتوروب قوغه‌نك آغزنده اولان اغاجه بند ایدرلر
تاکه قوللره پك زور کلیوب وقوللر یاخود آخر ایپ قوپدقده بو قوغه‌یی ضبط ایدر و خفیف اولان قوغه‌نك
عناجی شول سجمدر که قوغه‌نك برقولغی آنکله قوغه‌نك اغاجنه بند اولنور بو معنادندر که بی فکر ورویت تفوّه
اولنان نامضبوط سوزه عربلر قول لاعناج له دیرلر وعناج اوکورغه کلکلرینه وبله عارض اولان آغری‌یه دینور
وامر ومصلحته اطلاق اولنور تصرف مناسبتیله یقال عناج فلان الی فلان ای امره الیه یعنی یتصرف به وملاك الامر
معناسنه درکه بر ایشك قوام ودوامنه مدار ومبنا اولان نسنه‌دن واول ایشك مدیر ومدبری اولان کمسه‌دن
عبارتدر یقال هذا عناج امرك وفلان عناج امرك ای ملاکه العناجیج عناقید وزننده صوی وبوکرك آتلرهٔ ودوه‌لره
دینور عنجوج مفردیدر عنقود وزننده وعناجیج الشباب جوانلق حالتك اول هنکامنه اطلاق اولنور اوقات
اعتباریله جمع ایراد اولنمشدر یقال مضت عناجیج الشباب ای اوله العنجج عینك وجیمك فتحیله مطلقا عظیم اولان
شیئه دینور شارح دیر که بونده صواب اولان عنججع او لمقدر غضنفر وزننده العنجج عینك وجیمك ضمیله
فسلکن تعبیر اولنان ریحانه دینور ضیمران کبی المعنج منبر وزننده دائما امور ومصالحه متعرض اولوب کیریشن
آدمه دینور لکن مقتضای مادە آرقوربدن خلقك امور ومصالحنه صوقیلور اولان فضولجه کمسه اولمقدر یقال هو
معنج ای متعرض للامور عنبج عینك فتحی ونونك سکونی وفتحیله کبار اتباع تابعیندن محمد بن عبد الرحمن نام ذاتك
جدی اسمیدر العنجة فتحاتله محفه قپوسنك یانده اولان سوکه دمورینه دینور که ایکی دانه اولور العنج قنفذ
وزننده ثقیل وسلبوك وچولپه اولان احمق کشی‌یه دینور العنبوج عینك ضمیله عنبج معناسنەدر مؤلف کالعنبوج
فیما عبارتیله رسم ایلیوب لکن معنیین کذران ایلمامشدر جمیع نسخەلرده الاحمق الرخو الثقیل عنوانده مرسومدر

مكر كه اصل نسخه الاحق الرخو والثقيل ياخود الرخو الثقيل اولوب واو ساقط اولمش اوله بو صورتده عنبج وعنبوج
احمقه ياخود سولپوك اولان احمقه وثقيل آدمه ديمش اولور العنابج علابط وزننده اندامى تصلق وغليظ وناتراش
كمسه‌يه دينور يقال رجل عنابج اى جاف العنثج ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والعنابج علابط وزننده سموز وتنومند
اولان يشمش جوانه دينور كه كنج ايريسى تعبير اولنور العنفجيج زنجبيل وزننده آپشى آچق اولان ناقه‌يه على قول
باوز وحدتلو سركش ومنكر اولانه ياخود باشلو اولوب كوده سى ايرى ويومرى اولانه دينور العناهج
علابط وزننده اوزون اولان شيئه دينور العوج فتحتينله اكرى اولمق واكرلمك معناسنه در يقال عوج الشيء
عوجا من الباب الرابع ضد استقام العوج عنب وزننده آندن اسمدر اكريلكه دينور على قول هر نسنه كه ديوار
واغاج كبى منتصب واكرى اوله آنده عوج دينور فتحتينله ومنتصب اوليان نسنه ده كه مثلا ارض كبيدر ودين ومذهب
مقوله سنده عوج دينور عنب وزننده مؤلفك بصائرده بيانه كوره عوج فتحتينله بصر ايله ادراك اولنانده مستعملدر
خشب منتصب كبى وعوج عنب وزننده فكر وبصيرتله ادراك اولنانه مخصوصدر دين ومعاش ورأى وتدبير كبى
ومصباحك نقلنه كوره عوج فتحتينله اجسادده اولان خلاف اعتدالده مستعملدر وعوج معانى‌يه مخصوصدر وبيضاوى
تفسيرينه كوره عوج عنب وزننده منتصب اوليان معانى واعيانده وعوج منتصب اولان اعيانده مستعملدر حائط ورمح
كبى وبو مؤلفك بوراده اولان قول ثانيسنه موافقدر الاعوجاج احمرار وزننده بر نسنه فى ذاته بك اكرى اولمق
معناسنه در يقال اعوج الشيء اعوجاجا اذا انحنى يعنى من ذاته بو تفسير مصباحدن مأخوذدر آنده بو عبارتله مرسومدر كه
يقال اعوج الشيء اعوجاجا اذا انحنى من ذاته فهو معوج بتشديد الجيم وعوّجته تعويجا فهو معوّج بتشديد الواو
وتعوّج هو واما الذى انحنى بذاته فيقال اعوجّ اعوجاجا پس تعوّج كنديلكندن اكرلمك معناسنه اولوب تعويجدن
دخى مطاوع اولور التعويج تفعيل وزننده طوغرى نسنه‌يى اكمك واكرلتمك معناسنه در تقول عوّجته تعويجا
فهو معوّج فتعوّج هو وتعويج چكمجه وسائر ظرف مقوله سنه عاج اوتورتمق معناسنه در كه عاج آيدن مأخوذدر
يقال عوّج فلان الشيء اذا ركب العاج فيه التعوّج تفعل وزننده مؤلفك تمثيلى اوزره تعويجه مطاوعدر تقول
عوّجته فتعوّج الاعوج احمر وزننده اكرى اولان شيئه دينور مؤنثنده عوجاء دينور واعوج بدخوى وكج مشرب
اولان كشى‌يه اطلاق اولنور يقال رجل اعوج اى سيء الخلق واعوج بنى هلال جماعتنده بر آيغر آتك اسميدر
مقدّم كنده قبيله سنده اولوب آنلردن بنو سليم اخذ بعده بنو هلاله انتقال ايلمشيدى اعوجيات ديدكلرى آتلر
آنك نسلندندر واعوج غنى بن اعصر نام كسه نك آتى اسميدر العوجاء اعوجك مؤنثيدر زبون وآريق ناقه‌يه
اطلاق اولنور كه سفر وتعب سببيله خميده اولمشدر مؤلف الضامرة من الابل عنوانده رسم ايلمكله آكا كوره ضامر
ونحيف اولان دوه جماعتنه وصف اولور لكن اساسده العوجاء الناقة العجفاء عبارتيله مرسوم اولمغله آكا اقتدا
اولندى ايكيسده صوابدر وعوجاء بر باصتم طاغك آديدر كه طيء قبيله سنه مخصوص اولان ايكى طاغك حذاسنده در
وعامر بن جوين الطائى فرسنك اسميدر وبرنچه موضعلرك اسميدر وعوجاء يايه اطلاق اولنور قوس معناسنه
العوج موج وزننده والمعاج معاد وزننده اقامت ايلمك واقامت ايتدرمك معناسنه لازم ومتعدّى اولور يقال عاج
بالمكان عوجا اذا اقام به وعاج غيره بالمكان اذا اقامه به وطورمق معناسنه در يقال عاج السائر اذا وقف وكر ودونمك
معناسنه در يقال عاج عما عزم اذا رجع ودوه نك باشنى يولار ايله رسنته چويرمك معناسنه در يقال عاج الراكب البعير
اذا عطف رأس البعير بالزمام لكن امهات سائره ده مطلقا عطف واماله ايله مفسر در عاج كسر اوزره
مبنى اوله رق ناقه‌يه مخصوص زجر وآزار الفاظندندر العاج زبل اسميدر كه تركيده باغه تعبير اولنور طراق
وقوطو مقوله سى اتخاذ ايدرلر هندقبلو بغه سنك ارقه سيدر وعاج شول ناقه‌يه دينور كه يالكرى ملايم اولمغله
يوريمسى سهل ودونمسى وقوللانمسى لطيف اوله وعاج فيل كميكنه دينور كه بو ديارلرده فيل ديشى تعبير ايدكلريدر
بحيرى زرع وشجره قورد تقرّب واستيلاسنى دافع وهر كون بر هفته‌يه قدر ايكى درهمى صو ويال ايله ايچوب
هفته تمامنده جماع اولنسه عاقر خاتونك حملى باينده نافعدر العوّاج شدّاد وزننده عاج صاحبنه وعاج بايعنه دينور
ذو عاج بر وادى آديدر عوج بن عوق عينلرك ضميله سلفده بر رجل آديدر كه آدم عليه السلام حضرتلرينك
منزلنده يعنى نزول ايلديكى محلده توليد ايدوب موسى عليه السلام زمانه قدر معمر اولمشدى طول قامتى وعظم خلقتى
بابنده بعض قصاص مقوله سى مورّخلر شناعت مفرطه سرد ايلمشلردر مترجم ديركه وقبوله خواهشكر اولنلر
ابن خلدون مقدّمه سنه مراجعت ايلسونلر العويج امير وزننده عروة بن الوردك فرسى اسميدر العوجان فتحاتله
بر نهر اسميدر جبلا عوج عينك ضميله يمنده ايكى طاغدر دارة عويج زبير وزننده بين العرب بر خانمان معروفدر

العوهج جعفر وزننده بيونى اوزون اولان حيوانه دينور كرك دوه وقوشى وكرك دوه وآهو اولسون وكنج ناقه‌يه دينور
واياقلرى پك اوزون اولان دوه قوشنه دينور وشول كيكه دينور كه ايكى بوكورلرنده سياه خطلرى اوله ويلانه دينور
ومهره قبيله سنه مخصوص بر اركك دوه يعنى بوغور اسميدر العواهج خوارج وزننده عربدن بر قوم آديدر العيج
عينك فتحى وياءنك سكونيله قايرمق معناسنه در تقول ما اعيج به عيجا اى ما اعباء وراضى وخشنود اولمق معناسنه در
تقول ما عجت به اى لم ارض به وقانمق معناسنه در تقول ما عجت بالماء اى لم ارو ومنتفع اولمق معناسنه در تقول
ما عجت بالدواء اى لم انتفع شارح ديركه بعضلر بو ماده‌يى مقام نفيه تخصيص ايلديلر لكن اثباتده دخى وارودى
مشهود اولمشدر فصل الغين المعجمة الغبج غينك فتحى وبانك سكونيله صويى بردن ايچميوب نفس بنفس
ايچمك معناسنه در يقال غبج الماء غبجا من الباب الرابع اذا جرعه الغبجة غينك ضميله جرعه وزننده ومرادفيدر كه
بر يودم صويه دينور الغسلج سبنله جعفر وزننده بنج اسود اسميدر كه بانك تخمى ديدكلرى دانه نك سياه نوعيدر وايكى امر
وخصوص بينده متوسط اولان امر وخصوصه دينور وداد سز بيمزه طعام وشرابه دينور الغسلج عملس وزننده
بو دخى بيمزه وداد سز طعام وشرابه دينور تقول اطعمنا غسلجا وغسلجا اى ما لا طعم له من الطعام والشراب الغضلجة
دحرجه وزننده اتى طوزلمبوب وطبخى كركى كبى خوشجه ايلميه رك تاتارى پشورمكه دينور يقال غضلج اللحم اذا لم يملحه
ولم ينضجه ولم يطيبه الغلج غينك فتحى ولامك سكونيله آت اختلاط واختلافسز بر دوزه‌يه صو كبى سكرتمك
معناسنه در يقال غلج الفرس غلجا من الباب الاوّل اذا جرى بلا اختلاط المغلج منبر وزننده صو كبى هموار سكردر اولان آته
دينور وتيره ده ديشى اشك كورسه هيمان اوزرينه هجوم ايدر اولان حشارى اشكه دينور يقال عير مغلج اى سلاّل لعانته
التغلج تفعل وزننده بغى وظلم ايلمك معناسنه در يقال تغلج فلان على فلان اذا بغى عليه وظلم ودائه صويى ايچدكدنصكره
بلانمق معناسنه در يقال تغلج الحمار اذا شرب وتلمظ بلسانه الاغلوج اسلوب وزننده تر وتازه اولان نهاله دينور
الغلج ضمتينله دلبر وخوب منظر جوانلره دينور شاب حسن معناسنه در ظاهرا لفظ مزبور جمعدر مفردى اغلج در
مؤلفك الشباب قولى شابك جمعى اولور ياخود غلج وشباب مفرد در يكيتلك وجوانلق ديمكدر الغمج دعج وزننده
والغمج فرح وزننده صويى يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال غمج الماء غمجا وغمج غمجا من الباب الثانى والرابع
اذا جرعه الغمجة غينك فتحى وضمى وميمك سكونيله بر يودم صويه دينور جرعه معناسنه الغمج كتف وزننده
شول دوه كوشكنه دينور كه اناسنك پاچه لرى ارالغنه كيروب ممه امر اوله وطتلو اوليان صويه دينور المغمج معظم
وزننده بو دخى طتلو اوليان صودر يقال ماء غمج ومغمج اى ليس بعذب الغملج جعفر وزننده والغملج عملس
وزننده والغمليج قنديل وزننده والغملوج زنبور وزننده والغملاج سرداب وزننده والغمالج علابط وزننده
بلكن طبيعتلو كسيه دينور كه حالت واحده اوزره برقرار اولميه كاه عالم قرائنه دوروشوب قارىء وكاه شاطر كاه سخى وكاه بخيل
وكاه جبه شجيع وكاه جبان اولور اوله مؤنثنده غملجه دينور كذلك جعفر وزننده وعملج دينور عملس وزننده وغمليجه
دينور غينك كسريله وغملوجه دينور غينك ضميله الغماهج علابط وزننده وجودى ضخم املو سموز كسيه دينور
الغنج غينك ضمى ونونك سكونيله والغنج ضمتينله والغناج غراب وزننده ناز وشيوه‌يه دينور شكل ودلال كبى
يقال بها غنج وغنج وغناج اى شكل الغنج غينك فتحى ونونك سكونيله ناز وشيوه ايلمك معناسنه در يقال غنجت
الجارية غنجا من الباب الرابع اذا دلّت التغنج تفعل وزننده نازلنمق وشيوه كارلق ايلمك معناسنه در يقال تغنجت
الجارية اذا تدللت المغناج محراب وزننده والغنجة فرحه وزننده نازنده وشيوه كار محبوبه‌يه دينور الغنج فتحتينله
هذيل قبيله سى لغتنده پير وسالخورده كشى‌يه دينور شيخ معناسنه مهمله ده لغتدر الغنج غينك ضميله والغناج
كتاب وزننده دخان النؤور معناسنه در كه چويد واپچ ياغى ايسنه دينور قوللرينه نعل ودوكون ايدنلر آنكله توتسوايدرلر
سياه اولمق ايچون غندجان غينك ودالك فتحيله فارس ايالتنده بر صوسز چولده واقع بر بلده در الغوج
موج وزننده بر نسنه اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در يقال غاج الغصن غوجا اذا انثنى وتعطف ومنه يقال فرس
غوج اللبان اى واسع جلد الصدر كوكسنك دريسى واسع اولدقده درى هر طرفه اكيلوب بوكيلور وبو صفتده
اولان آت سهل العطف اولمغله هر جانبه دوندرمسى آسان اولور التغوّج تفعل وزننده غوج معناسنه در يقال تغوّج
الغصن بمعنى غاج فصل الفاء الفوتنج فانك ضميله پوتنك فارسى معرّبيدر كه تركيده يارپوز
ديدكلرى نباتدر مؤلف اعلامه حرف تعريف ادخالى ضمننده جوهرى‌يه تعريض ايدر لكن محال عديده ده كنديلرى
دخى بولمشدر الفاثج ثاى مثلثه ايله خارج وزننده كبه ناقه‌يه دينور وكبه قالميان سموز ناقه‌يه دخى كله اضداددن
اولور لكن سمن وصفيله تقابل تام اولمديغى ناستيردر وفاثج اوركجى بيوك سموز ناقه‌يه دينور الفثج فانك فتحى

وثانك سكونيله اكسلتمك معناسنه در يقال فتج الشئ فتجا من الباب الاول اذا نقصه واتسى صويه صوغوق
صو آقشدرمغله قزغنلغنى كسر ايلمك معناسنه در يقال فتج الماء الحارّ بالماء البارد اذا كسر حرّه وآغرلنمق معناسنه در
حمل ثقيل ياخود سائر عارضه سببيله يقال فتج الرجل اذا اثقل التفتيج تفعيل وزننده بودخى آغرلنمق معناسنه در يقال
فتج الرجل تفتيجا اذا اثقل كرچه اثقال حمل ثقيل تحميل ايلمك معناسنه ده اولوب لكن شارحك وضع مادّه مناسبتى
اشعارينه مبنى اول كونه ترجمه اولنمشدر الافتاج همزه نك كسريله ترك ايلمك معناسنه در يقال افتجه اذا تركه ويك يورلمغله
هارهار صولومق معناسنه در يقال افتج الرجل اذا اعيا وانبهر ويقال افتج على بناء المجهول الفجّ فانك فتحى وجيمك
شده سيله ايكى طاغك ارالغنده اولان واسع يوله دينور مؤلف بصائرده ديديكه فجّ ايكى طاغ ارالغنده اولان آچق يره
دينور بعده طريق واسعده استعمال اولندى جمعى فجاج كلور فانك كسريله وفجّ مصدر اولور يايك كريشنى بغرندن ايراق
وميدانلو قلمق معناسنه تقول فججت القوس فجا من الباب الاول اى رفعت وترها عن كبدها وآچشى آيرمق معناسنه در
تقول فججت مابين رجلىّ اى فتحت الفجاج غراب وزننده بودخى ايكى طاغ ميانده اولان واسع يوله دينور
تقول اخذنا فجا وفجاجا اى طريقا واسعا بين الجبلين الافجاج همزه نك كسريله فجاج ديدكلرى طريق مذكوره كيتمك
معناسنه در يقال افجّ الرجل اذا سلك الفجاج وآچشى آيرمق معناسنه در تقول افججت مابين رجلىّ اى فتحت
وسرعت ايلمك يعنى چابك يوريمك معناسنه استعمال اولنور يقال افجّ الرجل اذا اسرع يعنى فى مشيه وقوش چفرمق
معناسنه در يقال افجت النعامة اذا رمت بصومها وچفتجى ترلايى صبان ايله يك سوكوب يارمق معناسنه در يقال
افجّ الارض بالفدّان اذا شقها شقا منكرا الفجّ فانك كسريله والفجاجة فانك فتحيله خام ميوه يه دينور وفجّ قاربوزه
دينور بطيخ شامى معناسنه الفجاء فانك فتحى وجيمك تشديديله كه افجّ كلمه سندن مؤنثدر والمنفجة منبثة وزننده
كريشى بغرندن آچق وميدانلو اولان يايه وصف اولور يقال قوس فجاء ومنفجة اذا بان وترها عن كبدها المفاجّ
ميمك ضميله اصلى مفاجج در آچشى آيره رق يورين كسنه يه دينور يقال هو يمشى مفاجا اى مباعدا مابين رجليه
التفاجّ تشديد جيمله تفاعل وزننده آچشى آيره رق يوريمك معناسنه در يقال تفاجّ الرجل اذا مشى مفرجا بين رجليه
بناسى واحد ايچوندر ابن اثيرك بيانه كوره مبالغه يى متضمندر الفجج فتحتيله آچشى آيرق اولمق معناسنه در مقتضاى
تمثيل باب رابعدندر وبو فجج صفتى ذكرى آتى حاى مهمله ايله فحج صفتندن اقبحدر كه بويك آچشاق اولمقدر الافجّ
الدّ وزننده آچشى آيرق كشى يه دينوركه آچشاق تعبير اولنور مؤنثى فجاء در يقال رجل افجّ اى بيّن الفجج الفجفج
فدفد وزننده والفجفج هدهد وزننده والفجفاج خلخال وزننده چوق سوزلو لافزن بوش بوغاز كسنه يه دينوركه
عهده سندن اوليان شئ ايله بيهوده لاف وتفاخر ايدر الفجّ ضمتيله ثقيل وكرانجان كسنه يه دينور الاجخج همزه نك
كسريله دره يه على قول واسع اولانه دينور وطاره چق دره يه ديمكله اضداددن اولور شارح ديركه عامه
عرب هر دره يه اجخج ديرلر وبعض لغتده واسع اولانه وبعض لغتده ضيق وعميق اولانه ديمكله ضدّيتى غير مسلّمدر
الفجه فانك ضميله ايكى نسنه نك ارالغنده اولان آچقلغه دينور فرجه معناسنه المفجّ ميمك ضميله وفانك كسريله
انفجاجدن اسم فاعلدر شول دابه طرنغنه اطلاق اولنوركه مدوّر وايچريسى بوش اوله كه مدحدر يقال حافر مفجّ
اى مقبب الفحج فانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فحج الرجل فحجا من الباب
الثالث اذا تكبر واياقلرك اوجلرى برى برينه يقين اولوب اوكجه لرى ايراق اوله رق يوريمك معناسنه در يقال فحج
فى مشيته اذا تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه التفحيج تفعيل وزننده بودخى وجه مذكور اوزره يوريمك
معناسنه در الفحج فتحتيله بركسنه اياقلرينك اوجلرى قريب واوكجه لرى بعيد اولمق وجهيله آچشاق اولمق
معناسنه در كه باب رابعدندر الافحج اعرج وزننده وصف مذكور اوزره آچشاق اولان كشى يه دينور مؤنثى فحجاء در يقال
رجل افحج اى بيّن الفحج وهو تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه التفحّج تفعّل وزننده آچشى آيرمق معناسنه در يقال تفحّج
الرجل اذا فرّج بين رجليه شارح ديركه تفحيج دخى بو معنايه در الافحاج همزه نك كسريله قصد ايلديكى نسنه دن كيرو
طورمق وكيرو لنمك معناسنه در يقال افحج عنه اذا احجم وبرنسنه دن رجوع واعراض ايلمك معناسنه در يقال افحج عنه
اذا انثنى وصاغمال حيوانى صاغاركن اللريله پاچه لرنى كروب آچشى آيرمق معناسنه در يقال افحج الحالب حلوبته اذا فرّج
مابين رجليها الفخج فانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال فخج الرجل فخجا من الباب الثالث
اذا تكبر الفخج فتحتيله ذكر اولنان فحج كبى بودخى بركسنه آچشاق اولمق معناسنه در لكن بو آندن اسوء واقبحدر كه يك
آچشاق اولمقدن عبارتدر يقال فخج الرجل فخجا من الباب الرابع بمعنى فحج لكنه اسوء من الفحج الفودج هودج وزننده
ومرادفيدر كه محفه يه دينور وعروسه يعنى كلينلره مخصوص بر نوع مركب آديدر وبو هودج شكلنده اولوب مخصوص

كلينلرى بندروب محل زفافه ايلتورلر كه قوچوا اوله جقدر وفودج الناقة ارفاغيدر يعنى ناقه نك قصق برلريدر كه پاچه لرى
ديبلريدر صتان تعبير اولنور يقال ناقة واسعة الفودج اى الارفاغ مفردى فودجه در الفودجات جمع بنيه سيله
بر موضع آديدر الفوذنج فانك ضمى وذال معجمه نك فتحيله بر نبات آديدر وبو معرّبدر اشبو فوذنج پودنه فارسى
معرّبيدر كه يارپوز ديدكلريدر وفوتنج دخى ديرلر مؤلف كرچه مغايرت صورتنده ايراد ايلدى لكن مفرداتلرك بيانه
كوره ايكيسى بردر واقسامى واردر الفرج فانك فتحى ورانك سكونيله بركسنه نك غمّ وغصه سنى كشف وازاله ايلمك
معناسنه در يقال فرج الله الغمّ فرجا من الباب الثانى اى كشفه بو مادّه فتح وتفريق معناسنه موضوع اولمغله معناى
مزبور مجاز اولور وفرج انسانك عورت برينه اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره فرج پاچه نك آرالغنه دينوب
بعده قبل ودبره اطلاق اولنمشدر مابين الرجلين اولدقلرى ايچون حتى كثرت استعمالله معناى موضوع مثابه سنده
اولمشدر ومصباحك بيانه كوره انفراج وانشاحلرى باعث تسميه در وكيده رك خاتونك قبلنده اغلب اولمشدر باريق
مناسبتى اكا پك ملايمدر وفرج دربند تعبير اولنان كدككه هر خوف وخطر محلنه اطلاق اولنور وبو معنا مستعار در
يقال فلان يسدّ به الفرج اى يحمى به الثغر وآتك پاچه لرى ارالغنه دينور شارحك بيانه كوره آته تخصيصك وجهى
معلوم دكلدر قال فى الاساس ملأ فروج دابته اذا احضرها وهى مابين قوائمه وفرج موصل ايالتنده برقضا آديدر
واضاح نام محل بانده بر طريقك اسميدر الفرجان تثنيه بنيه سيله خراسان اولكه سيله سجستان اولكه سى ياخود
خراسانله سند اولكه سيدر سلفده ايكيسيده سرحدّ اسلامى اولدقلرى ايچون اطلاق اولنمشدر التفريج تفعيل
وزننده بودخى غمّ وغصه يى كشف وازاله ايلمك معناسنه در يقال فرّج الله غمى اى كشفه وبركسنه يك پيرفانى
اولمق معناسنه استعمال اولنور بو معنا كدك معناسنه اولان فرجدن مأخوذدر زيرا وجودى وحياتى خلل ياب
اولور يقال فرّج الرجل اذا هرم الفرج فانك ضمى ورانك سكونيله والفرج ضمتيله اصلا سر صاقلمز اولان
كسنه يه دينور فانك كسريله ده لغتدر يقال لا تفش سرّك اليه فانه فرج اى لا يكتم سرّا وكريشله بغرينك ارالغى كشاده
وميدانلو اولان يايه دينور وهمان برقات ثوب ايچره اولان خاتونه اطلاق اولنور وفرج خرج وزننده فارس اولكه سنده
بر بلده آديدر محدثيندن حسن بن علىّ الفرجىّ اوراددندر الفارج خارج وزننده والفريج امير وزننده
بونلرده قبضه دن كريشى ميدانلو اولان يايه دينور وفارج شول ناقه يه دينوركه ولادتدن يكى منفرج ومتخلص اولمغله
اركك دوه يه بغض ونفرت ايليه وفريج پك ظاهر وآشكار اولان شيئه اطلاق اولنور بارز معناسنه شارحك بيانه كوره
البارد نسخه لرى كه داله در غلطدر واقعا مادّه نك ملايمتى يوقدر وفريج شول ناقه يه اطلاق اولنوركه ابتداء حملى
اولان ولدى يكيجه وضع ايلمش اوله الفرجه فانك حركات ثلاثيله غمّ وغصه دن تفصى يعنى خلاصلغه دينور
مصباحك بيانه كوره فرجه فانك ضميله ارالقده اولان آچق موضعه دينور كرك ايكى وكرك زياده نسنه لرك آرالقلرى
كبى وفرجة الحائط كه ديوارك بناسنه عارض اولان خلل وكدكدر كذلك كافك ضميله در وفرجه فانك فتحيله
مصدر در معانى يه مخصوص صدر كه شدتدن قورتلمق معناسنه در وبونده ضمّ ايله ده لغتدر وازهريدن فانك كسريله
فرجه دخى منقولدر پس مؤلفك حركات ثلاثيله قولى متفق اولور خلاصه فانك ضميله هم اسم وهم مصدر اولور
كدره كبى وفتحى وكسريله مصدرلر درجه ونشده كبى بو مناسبتله ابن خلكان تاريخنده منقول اولان قضيه رسم
اولندى ابو عمرو بن العلادن محكيدر كه برزمانده حجاج ظالمدن يمن ديارينه فرار وآنده اون سنه مقدارى قرار ايلدم
بركون بر صحرايه چقوب كشت وكذار ايدركن كوردم بر عرب برآخر عربه ملاقى اولوب ترحيب وتأهيلدن صكره
مژده كيم حجاج فوت اولوب عالم شرّ وشورندن خلاص اولدى ديوب اشبو بيتى انشاد ايلدى * ربما تجزع النفوس
من الامر * له فرجة كحلّ العقال * فرجه يى فتح فا ايله قرأت ايلدى ابو عمرو ايدركه بو كلامى استماع ايلديكمده
قنقيسندن مسرور اوله جغمى بيلدم حجاجك فوتى خبرندنمى يوخسه فرجه نك فتح فا ايله اولديغنى كوش ايلديكمدنمى
زيرا بن فرجه يى ضمّ فا ايله تلفظ ايدر ايدم وغلط اولمق خاطرمه كلور ايدى پس فتح فا ايله كوش ايلديكمده مشكلم حل
اولوب شفاى صدر حاصل اولدى لكن قول مؤلف وازهرى موجبنجه غلط اولمديغى متعيندر انتهى وفرجه
الحائط كه ديوارده وديوار مقوله سنده اولان رخنه وخللدن عبارتدر فانك ضميله دركه اسمدر جمعى فرج كلور ظلم
وظلمه كبى الافرج اعرج وزننده شول كسنه يه دينوركه قيناقلرى پك بيوك اولمغله برى برينه قاوشمز اوله بو وصفت
اكثرى حبشه ده اولور وافرج اكثرى عورت يرى منكشف اولور اولان ديو شورمسز پريشانجه آدمه دينور بو معنادن
اسم فرج در فتحتيله يقال رجل افرج اى به فرج اى الذى لا يزال ينكشف فرجه وافرج الثنايا اوك ديشلرى سيرك
ديمكدر يقال رجل افرج الثنايا اى افلجها المفرج محسن وزننده پيچلى طاوغه دينور يقال دجاجة مفرج

ای ذات فراریج وشول کمسیه دینور که بك استاد تیرانداز ایکن صکره هزیمته وهن وتغیر عارض اولوب تیرانداز لغنده
خلل کلمش اوله بنو مفرج برقبیله در المفرج مکرم وزننده شول مقتوله دینور که قریه لردن یعنی شنلکدن
بعید اولان خالی صحراده بولنمغله قاتلی نامعلوم اوله کذلك شول کمسیه دینور که اسلامه کلوب وبرکسه ایله موالاة ایلیوب
یعنی مولی الموالاة اتخاذ ایلمامش اوله ومنه حدیث العقل علی المسلمین عامة ولا یترك فی الاسلام مفرج ای اذا جنی
کان علی بیت المال لانه لا عاقلة له نهایه نك بیاننه کوره حدیث مرقومده واقع مفرج جیمله وحای مهمله ایله ده
مرویدر اصمعی حای مهمله ایله او لمسنه ذاهبدر نته که حاء بابنده مؤلف دخی ذکر ایدر وابو عبیده ایکی روایتی
دخی تصحیح ایلمشدر الحاصل شنلکدن بعید صحراده بولنان مقتولك که قاتلی معلوم دکلدر دمی هدر
وباطل اولمیوب بیت المالدن لازم کلور کذلك اسلامه کلوب وموالاة اتخاذ ایلمین آدمك عاقله سی اولمامغله
جنایت ایلدکده جنایتی بیت المال اوزره لازم کلور المفرج معظم وزننده طراغه اطلاق اولنور
مشط معناسنه ودیرسکیله قولتغی ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کمسیه دینور الفروج صبور وزننده
شول دابه یه دینور که ایکی کوشه سنده اولان اکری برلری یا به فصیلی طاره جق اولمیوب آرالغی آچق ومیدانلو
اوله الفرّوج تنور وزننده کوچك چوجق کوملکنه دینور واکسه سندن یرتماجی اولان قفتانه دینور که
وسته کیلور بو حالا فراجه دیدیکمزدر که فارسیده فرجی دیرلر اوائلده یرتماجی اکسه سنده اولور ایدی صکره
سمدیکی هیئت معهوده یه کیرمشدر قال الشهاب الفرّوج هو الفرجی بالترکیة وقد لبسه النبی علیه السلام
کما فی المشارق وقال فی النهایة انه علیه الصلوة والسلام صلی وعلیه فرّوج من حریر هو القباء الذی فیه شق
من خلفه وفرّوج طاوق پلیجنه دینور بو معناده سبوح وزننده دخی لغتدر یومورطه دن انفراجی باعث تسمیه در
تفاریج تفاریق وزننده تفرجه نك جمعیدر تانك ورانك کسریله قفتانك یرتماجنه وطرابزون پرمقلرینك
ارالقرینه دینور وتفاریج الاصابع پرمقلرك آرالقرینه دینور التفرجة تانك ورانك کسریله تفاریجك
مفردیدر نته که ذکر اولندی وتفرجه وتفراجه تارك کسریله والتفرجاء نون مکسوره ایله قورقق وضعیف
القلب کمسیه اطلاق اولنور که همان جنکدن آلارغه یه منفرج اولور یقال رجل تفرجة وتفراجة وتفرجاء ای جبان
ضعیف الافراج همزه نك کسریله برنسنه دن آلارغه اولوب یانندن برسمته آچلوب آیرلمق معناسنه در یقال
افرج الناس عن الطریق والقتیل اذا انکشفوا حدیث مرقومده واقع مفرج بو معنادن مأخوذ در وافراج
برمکانی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال افرجوا عن المکان اذا ترکوه فراوجان فانك فتحیله مروقضاسنده
برقریه آدیدر الفرج فتحتینله محمد بن یعقوب الفرجی نام زاهد مشهورك جدی اسمیدر جدینه منسوبدر
الافرنباج احرنجام وزننده بریان اولان قوزینك دریسنك کنارلری قورمغه بشلمق معناسنه در یقال افرنبج
جلد الحمل اذا شوی فیبس اعالیه الفرتاج تای فوقیه ایله قرطاس وزننده دوه قسمنه مخصوص برتمغا آدیدر
وطی قبیله سنه مخصوص برموضع آدیدر الفرجحة حای مهمله ایله دحرجه وزننده آیشنی آیره رق یوریمك
معناسنه در یقال فرجح فی مشیه اذا تفحج الفرجی فانك فتحی وقصر ایله فرشحه حالتنه شبیه یوریمکه دینور
وفرشحه ناقه صاغیلورکن آیشنی آیرمغه دینور یقال یمشی الفرجی وهی شبه الفرشحة الافرنجة همزه نك کسریله
افرنك معربیدر که حالا افرنك تعبیر اولنان طائفه در مراد فرانسز قومی اوله جقدر خذلهم الله تعالی و بونده قیاس
اولان رانك مکسور اولمقدر اسفنط وزننك مخرجنه اخراج ایچون کرچه آنکده فاسنك فتحی لغتدر لکن کسری
اعلادر الفاسج فانج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی وشول ناقه یه دینور که بوغور تعجیل ایلمکله چکلمه وقتدن
مقدم اکا آشمش اوله وحست وچابك کنج ناقه یه دینور التفسیج تفشیح وزننده که شین معجمه ایله در
ومرادفیدر که ذکر اولنور الافساج همزه نك کسریله برنسنه یی بوشلیوب ترك وفراغت ایلمك معناسنه در تقول افسج
عنی ای ترکنی وخل عنی الفشج فانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طوار تبوّل ایلمك ایچون پاچه لرنی کروب آیرمق
معناسنه در یقال فشج الحمار فشجا من الباب الثانی اذا فرج بین رجلیه لیبول التفشیج تفعیل وزننده والتفشج
تفعل وزننده اول معنایه در وتفشج آیشنی آیره رق یوریمك معناسنه در یقال فشج فی مشیه اذا تفحج الفشفارج
فانك فتحی وکسریله برنوع طعام آدیدر وبو فعفالك وزننده مترجم دیرکه ظاهرا بو پیشاره معربیدر که پشمانی
حلوا تعبیر اولنان حلوادر التفضج ضاد معجمه ایله تفعل وزننده سیلان ایلمامك وجهیله فیللرك دیبلری
ترلیوب نمناك اولمق معناسنه در یقال تفضج الرجل عرقا اذا عرقت اصول شعره ولم یسل مثال مزبور تصبب
الفرس عرقا کبیدر که عرقا کلمه سی تمیزدر وبك سمورمکدن باغی یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفضج

جسده

جسده بالشحم اذا اخذ مأخذه فانشقت عروق اللحم فی مداخل الشحم یعنی شول درجه ده سموروب طاولندی که
کوده سنده کرکی کبی باصه جق برلرنی باصوب صقشدرمغله مضغه لر ارالرنده یاغلرك مداخلنده اولان اتلرك طمرلری
یاریلوب چتلادی لسانمزده سموز اکدن یاغی یارلمق تعبیر اولنور وحیوانك کوده سنك اتی اکسیلوب مهزول اولمق
معناسنه در یقال تفضج بدن الناقة اذا تخدّد لحمها تخدّد لحم کوده نك اتی اکسیلوب مهزول اولمق معناسنه در که
اول صورتده چقور چقور اولور نته که مؤلف خدّ مادّه سنده بیان ایلمشدر بو خسه بك سموز اکدن اولو قلمق
معناسنه دکلدر کرچه مادّه نك اکا دخی مساعده سی واردر وتفضج بولالمق معناسنه در یقال تفضج الشیء
اذا توسع الانفضاج انفعال وزننده بو دخی قیللرك دیبلری ترلیوب نمناك اولمق معناسنه در یقال انفضج عرقا
یعنی تفضج وبره نك وجبانك آغزی یاخود ایچریسی آچلوب آیرلمق معناسنه در یقال انفضجت القرحة
اذا انفرجت وظلمت یاخود سبس وبولود برطرف اولمغله افق آسمان عیان اولمق معناسنه در یقال انفضج الافق
اذا تبین وکوبك چتلایوب آچلمق معناسنه در یقال انفضجت السرة اذا انفتحت وقوعه وقربه مقوله سنك
ایچنده اولان صویك مجموعی آقق معناسنه در یقال انفضجت الدلو اذا سال مافیها وبرایش کوشیوب وهن
وضعف بولمق معناسنه در یقال انفضج الامر اذا استرخی وضعف وافراط اوزره سمورمك معناسنه در یقال
انفضج البدن اذا سمن جدّا الفضیج امیر وزننده تره اطلاق اولنور عرق معناسنه المفضاج محراب وزننده
عفضاج معناسنه در که وجودی ایری وسموز اولوب سست وسولپك اولان کمسه در الفلج فانك فتحی ولامك
سکونیله فوز وظفر معناسنه در یقال فلج الرجل علی خصمه فلجا من الباب الاوّل والثانی اذا ظفر علیه وفاز
قال الشارح وفی المثل * من یأت الحکم وحده یفلج * یعنی حاکم حضورینه خصمسز تنهاجه واران آدم فوز بولور
زیرا آنی تکذیب ایدر یوقدر فی زماننا عرض رشوت ایلدیکنه مبنیدر وفلج بولمك معناسنه در یقال فلج الشیء
بینهم اذا قسمه وبرنسنه یی نصفندن یاروب ایکی پاره قلمق معناسنه در یقال فلج الشیء اذا شقه نصفین وچفتجی
زراعت ایچون ترلایی سوکوب سورمك معناسنه در یقال فلج الاکار الارض اذا شقها للزراعة وجزیه وخراج
فرض وتقدیر ایلمك معناسنه در یقال فلج الجزیة اذا فرضها مؤلفك وفی الجزیة قولی والفلج فی الجزیة تقدیرنده در
ونهایه نك بیاننه کوره فلج دیدکلری ذکری آتی مکیالدن مأخوذدر وبو معنا اشبو ان عمر رضی الله عنه بعث
حذیفة وعثمن بن حنیف الی السواد ففلجا الجزیة علی اهلها حدیثنده وارد اولمشدر اهل سواد خراجلرنی
غلالدن ادا ایدر اولملریله مکیال مزبوردن فرض وتقدیر معناسی اخذ اولنمشدر وفلج بصره ایله ضریه بیننده
برموضع آدیدر الافلاج همزه نك کسریله بو دخی فوز وظفر بولمق معناسنه در یقال افلج الرجل علی خصمه
اذا ظفر وفاز وظفریاب ایلمك معناسنه در یقال افلجه الله علیه ای اظفره وخصم اوزره ایراد ایلدیکی دلیل وبرهانی متین
وراست وروشن قلمق معناسنه استعمال اولنور یقال افلج برهانه اذا قوّمه واظهره الفلج والفلجة فانك ضمیله فلج
وافلاجك معنای اوّللرندن اسمدر فوز وظفر معناسنه در یقال لمن الفلج والفلجة ای الظفر والفوز التفلیج تفعیل وزننده
بو دخی بولمك معناسنه در یقال فلج الشیء تفلیجا اذا قسمه الفلج فانك کسریله برمعروف اولچك آدیدر نهایه ومغربده
بو وجهله مرسومدر که فالج لامك فتحیله برنوع اولچك آدیدر سریانی اولان فالقامعربیدر فلج دیدکلری اولچکدن کبیردر
کرّ معدّلك ایکی خمسیدر وتهذیبده فالج کرّ کبیرك نصفی وفلج سریانیده فالفا دیدکلری اولچکدر دیو مبیندر وفلج
نصف معناسنه در که ایکی بولنان شیئك یاروسیدر فانك فتحیله ده جائزدر ویقال هما فلجان ای نصفان الفلج فتحتینله
ایکی ایاقلرك ارالقلری آچق وکرکی اولمق معناسنه در که آیشاق اولمقدن عبارتدر ودیشلر سیرك اولمق معناسنه در
امّهات سائره دن بونلر باب رابعدن مصوغ وعضوین مرقومینه وصاحبلرینه وصف اوله رق مرسومدر مثلا یقال
فلج الرجل وفلج ثغره وفلج نهر صغیره اطلاق اولنور جوهری لامك سکونیله تقیید ایلمکله غلط ایلمشدر افلج
الاسنان سیرك دیشلی کشی یه دینور فلج مرسومدن صفتدر بونده البته اسنان لفظنك ذکری لازمدر دفع التباس
ایچون یقال رجل افلج الاسنان ای متباعد ما بینها وافلج قوللرینك ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کشی یه دینور یقال رجل
افلج ای البعید ما بین یدیه جوهری ما بین الثدیین عنوانده یعنی ممه لرینك ارالغی آچق اولانه تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر
الفالج خارج وزننده شول ایکی اورکچلو عظیم الجثه ارکك دوه یه دینور سند اولکه سندن مخصوص ضراب ایچون
اطراف ممالکه جلب اولنور ترکیده بوغور تعبیر اولنور وفالج نصیبلو غالب وفائز اولان اوقه اطلاق اولنور نهایه ده
وفی حدیث سعد فاخذت سهمی الفالج ای القامر الغالب ویجوز ان یکون السهم الذی سبق به فی النضال عبارتیله
مرسوم اولمغله قمار اوقندن ونشان اوقندن اعم اولور وفالج معاذ الله تعالی برمرض آدیدر که اعضا کوشیوب بدنك بریانی

طوتمز اولور خلط بلغمینك انصبابی سبیله مسالك روحك قپانمسندن اولور نصف اعضایی شق ایلدیکیچون اطلاق
اولنمشدر یقال اصابه الفالج وهو استرخاء لاحد شق البدن لانصباب خلط بلغمی تنسد منه مسالك الروح وفالج اسماء
رجالدندر فالج بن خلاوه عربدن برکسنه در که* انا منه فالج بن خلاوة* مثلنك منشأیدر اصلی بودر که بین العرب
یوم الرقم ایله متعارف اولان یوم ملحمه ده انیس نام سرکرده اسیرلرنی قتل ایدرکن مزبور فالجه سندخی انیسه معاونت
ایلرمیس دیدکلرنده انا بریء منه دیمکله من بعد برمادهدن تبری ایدن کمسه انا منه فالج بن خلاوة دیمك مثل قالمشدر
المفلوج ذکر اولنان فالج مرضنه مبتلا کشی یه دینور یقال فلج الرجل علی بناء المجهول فهو مفلوج الفلوجة
سفوده وزننده سواد عراقده واقع قریه یه دینور جمعی فلالیج در فلالیج السواد ای قراها وفلوجه زراعت ایچون
نطس اولمش تارلایه اطلاق اولنور وعراقده برموضع آدیدر الفلیجة سفینه وزننده چادرك شقه‌لرندن برشقه یه دینور
الفلوج تنور وزننده یازیجی یه اطلاق اولنور کاتب معناسنه یقال هو فلوج ای کاتب مترجم دیرکه بو ماده البته
فلج ماده سندن مأخوذ در ظاهر انقسیم معناسندن اولمق کرکدر هله فوز وظفر معناسی کاتبه کوره بعیددر زیرا کاتب
ایله احتیاج همعدد در و برموضع آدیدر المفلج معظم وزننده راست ومستقیم اولمیان نسنه یه اطلاق اولنور کویا که
صاپدیغی یردن ایکی بولنمشدر یقال امر مفلج ای غیر مستقیم ومفلج الثنایا اوك دیشلری سیرك اولان کمسیه دینور یقال رجل
مفلج الثنایا ای منفرجها افلیج ازمیل وزننده برموضعدر فلجه حمزه وزننده مکه ایله بصره بیننده برموضعدر
التفلج تفعل وزننده یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفلجت قدمه اذا تشققت الفنج فانك ونونك ضمیله
فنج معناسنه درکه ثقیل وبیزه کمسه‌لره دینور فنج بقم وزننده تابعیندن برذاتدرکه آندن شیخ الیمن وهب بن منبه
روایت ایلمشدر و ثقه برمحدث اسمیدر فنج جبل وزننده فنك معربیدرکه فارسیدر ترکیده قارصق تعبیر اولنان
جانوره دینورکه در یسندن اعلا کورك اولور الفنزج فانك وزای معجمه‌نك فتحیله عجمه مخصوص برکونه رقص
اسمیدرکه ال اله آلوب رقص ایدرلر پنجه معربیدر ترکیده صره رقصی تعبیر اندکلریدر مترجم دیرکه فنزج کذلك پنجه
معربیدرکه اهل فرسك مسترقه دیدکلری ایام خمسه در وآنلر اهنود اشنود اسفند هشت هشتویش در
اهل تقویم بیننده مستعملدر الفوج موج وزننده کروه وجماعت معناسنه در جمعی فؤوج کلور فانك ضمیله
وافواج کلور وجمع الجمعی افاوج وافاویج کلور یقال قداقبل فوج من الناس ای جماعة وفوج مصدر اولور
رایحهٔ طیبه یایلوب فوقمق معناسنه فوح معناسنه لغتدر یقال فاج المسك یفوج فوجا اذا فاح ای انتشرت رایحته
وکوندز صوغوق یاخود سرین اولمق معناسنه در یقال فاج النهار اذا برد الافاجة افاده وزننده سرعتله یوریمك
معناسنه در یقال افاج الرجل اذا اسرع وسکرتمك معناسنه در یقال افاج الفرس اذا عدا ودوه‌لری بلوك بلوك
وکروه کروه صویه صالیورمك معناسنه در یقال افاج الرجل اذا ارسل الابل علی الحوض قطعة قطعة الفائجة
ایکی یوکسك یرك یاخود ایکی تپه‌نك ارالغنده اولان ککش یره دینور وجماعت معناسنه در الفیج فانك فتحی ویانك
سکونیله پیك فارسی معربیدرکه برمحلدن محل آخره تحریرات کوترن پیاده در اصطلاحمزده ساعی تعبیر اولنور
وجماعت انسانی یه دینور واسماء والقاب رجالدندر احمد بن حسن الفیج وهبة الله الفیج وابو رشید الفیج واحمد بن محمد
الاصبهانی ابن الفیج محدثلردر وجماعت معناسنده فیج کلمه سنك اصلی فیج ایدی کیس وزننده بعده تخفیف اولندی
هین وهین کلمه‌لری کبی جمعی فیوج کلور علی قول فیوج زندان بکجیلرینه دینور که دائما زندانه کیروب چیقوب
حراست ایدرلر پس جمع صیغه‌سی انلره مخصص اولمشدر بونلردخی پیك مقوله‌سی سرهنکلردر حالا رکاب سلطانیده
اولان پیکلر سرعتله امر وکلام سلطانی یی اجرا ایچون مرتبدر مؤلفك اصلنی بیانی واوی اولدیغنه تلمیحه مبنیدرکه
اصلی فویج ایدی کریم وزننده واو اوزره کسره‌نك ثقلتندن ناشی کسره حذف اولنوب کلمه ده واو ویاء مجتمع اولمق
قاعدهٔ مشهوره‌سنه مبنی واو یایه قلب وادغام اولنمشدر نته که جید وسید کلمه‌لری دخی بویله در ومعلوم اوله که
سیوطی علیه الرحمه‌نك اتقانده ومزهرده بیان ایلدیکی اوزره بعض معربات واردرکه عرب آنی تملك وآنده اشتقاق
وتصریفله تصرف ایدرلر مثلا لجام کلمه‌سی که الکام معربیدر جمعنده لجم دیدیلر کتاب وکتب کبی وآندن فعل وصیغه
تصرف ایدوب الجمه الجاما وتلجم تلجما دیدیلر کذلك دیوان لفظی دواوین اوزره جمعلندروب وآندن فعل
اخذ ایدوب دون تدوینا دیدیلر حتی دینار کبی دیوان لفظی استعمالده تمکنله کویا که معرب دکلدر بلکه عربیدر
دیوادعایه مبنی اصلی دوان اولوب واونك بری یایه ابدال اولندی دیو ادعائی حکم ایلدیلر پس ذکر اولنان پیك
معربی فیج دخی بوقبیلدن اولور کویا که سرعت معناسندن مأخوذ در بناء علیه جمعنده فیوج دیدیلر التفویج
تفعیل وزننده تبرید معناسنه در برد نهار معناسنه اولان فوجدن مأخوذ در تقول لست برایح حتی افوج

مطلب

ای ارد عن نفسی یعنی کوندز سرینلنوب نفسم برمقدار مستریح اولمدقچه بن کیدیجی دکلم الاستفاجة
استخفاف واستسراع معناسنه در یقال استفیج فلان علی بناء المجهول ای استخف الفیهج صیقل وزننده
باده یه دینور خمر معناسنه وباده اولچدکلری پیمانه یه دینور وسوزکویه دینور مصفاة معناسنه فهرج جعفر
وزننده فهره معربیدرکه اصطخر ایالتنده چول طرفنده واقع برقضا اسمیدر القیج فانك فتحی ویانك سکونیله چقور
اولوب یاطملی واوتورافلی دوز یره دینور فصـــــل القاف القبج قافك فتحی ویانك سکونیله ککلك قوشنه
دینور حجل کبی مفردی قبجه درکه ارککنه ودیشیسنه اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره کبك فارسی معربیدر القجقجة
زلزله وزننده عربه مخصوص برلعب آدیدرکه اکا عظم وضاح دخی دیرلر القربج قرطق وزننده دکانه دینور حانوت
معناسنه نته که کربج دخی بو معنایه در شارحك بیاننه کوره بونلر کلبهٔ فارسی معربیدر المقرعج مسرهد وزننده
اوزون شیئه دینور القطاج سحاب وزننده والقطاج کتاب وزننده کی هلاطنه ویلامود بنه دینور قلس السفینه
معناسنه القطج مزج وزننده کی هلاطنی محکم بوکمك معناسنه در یاخود هلاط ایله قویدن صوچکمك معناسنه در
یقال قطج الرجل قطجا من الباب الاول اذا احکم فتل القطاج او استقی من البئر بالقطاج القولنج قافك فتحی وضمی
ولامك فتحیله و بعضا مکسور اولور یاخود دائما مکسوردر امعا یه متعلق برمرضدرکه مولم وموجع وخروج ریحه
ودفع طبیعی یه مانعدر لسانمزده دخی قولنج تعبیر اولنور مزهرك بیاننه کوره بو معربدر یعنی کولنج معربیدر زیرا الفاظ
عربیه ده قاف وجیم مجتمع اولمز و بعض مفردات طبیه ده ذکر اولندیغی اوزره مرض مزبور قولون دیدکلری ایکنجی
بغرسغه عارض اولور طبیعی محتبس ایلمکله ریاح وفضلاتك خروجی متعسر اولور قنوج سنور وزننده هندستانده
بر بلده در سلطان محمود غزنوی فتح ایلمشدر القنفج قافك وفانك کسریله سموز ودوشکلی دیشی اشکه دینور
قاح اسمادندر احمد بن قاح محدثدر فصـــــل الکاف الکأج کافك فتحی وهمزه‌نك سکونیله برکسنه‌نك
حماقتی مزداد اولمق معناسنه در یقال کأج الرجل کأجا من الباب الثالث اذا ازداد حمقه الکئاج کتاب وزننده
بغایت بوناك واحمق ونادانلق معناسنه در یقال به کئاج ای حماقة وفدامة الکثج کافك فتحی وثای مثلثه‌نك
سکونیله طعامدن کفایت مقداری یمك علی قول اطرافدن جلب ذخائر ایدوب چوغالتمق معناسنه در یقال کثج
من الطعام کثجا من الباب الثانی اذا اکل منه ما یکفیه او امتار منه فاکثر مؤلفك تفسیر مذکوری استخدامه محمولدر زیرا
قول اولده واقع طعامدن مراد طعام مأکولدر وثانیدن که ضمیر ایله مکنیدر مراد بغدای مقوله‌سی ذخیره در زیرا عربلر
اول مقوله غله یه طعام اطلاق ایدرلر ده وه به مال اطلاق ایتدکلری کبی الکجة لجه وزننده اطفاله مخصوص برلعبدرکه
بچاوره بی طوب ایدوب اوینارلر حالا بودیارلرده قایشدن یسارلر الکج بج وزننده طوب اوینامق معناسنه در
یقال کج الصبی کجا اذا لعب بالکجة الکجکجة زلزله وزننده بودخی برکونه لعبدرکه است الکلبه دخی دیرلر بعض
مفرداتده کجه بوکونه مبیندرکه برمندیل مقوله‌سنی بوکوب اوتورانلرك ارقه‌لرندن طولاندررلر اکا سبو شدرو کوتنه قویدم
اویونی تعبیر ایدرلر کج کافك ضمیله اسماددندر قتیبة بن کج بخارالو برمحدثدر و یوسف بن احمد بن کج القاضی که
کافك فتحیله درائمهٔ شافعیه دندر الکدج کافك فتحی ودالك سکونیله مشروبی افراطله کتموب کفایت مقداری ایچمك
معناسنه در یقال کدج الرجل کدجا من الباب الاول اذا شرب من الشراب کفایته الکذج کافك وذال معجمه‌نك
فتحیله کدهٔ فارسی معربیدرکه خانه ومأوی معناسنه در فارسیده میکده میخانه دیمکدر الکرج فتحتینله جود
وشجاعتله مشهور ابو دلف العجلی نام امیرك بنا کرده‌سی بربلده درکه همدان ایله اصفهان بیننده در و دینور قضاسنده
برقریه آدیدر وکرج مصدر اولور اتمك مقوله‌سی نسنه کوفلمك وچکلنمك معناسنه یقال کرج الخبز کرجا من الباب
الرابع اذا افسد وعلته خضرة الکرج کافك ضمیله قبر وزننده کرهٔ فارسی معربیدرکه آتك طایئه دینور مهر معناسنه
الکرجی یای نسبتله مخنث ومأبون شخصه اطلاق اولنور انسان طایلاقلریله اوغراشدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر
یقال هی کرجی ای مخنث الکرارجة کافك فتحیله والکربج قرعمل وزننده برنوع یشل وقصه‌جه بالق
آدیدر بعضلرك بیاننه کوره اوصقمری بالغیدر الاکراج افتعال وزننده والتکریج تفعیل وزننده والتکرج
تفعل وزننده بونلرده برنسنه کوفلنوب چکلنمك معناسنه در یقال اکترج الخبز وکرج وتکرج اذا افسد وعلته
خضرة مترجم دیرکه فارسیده ذکر اولنان کوفه کره دیمکله کرج آندن معرب اولوب بعده متصرف اولمق بعید دکلدر
الکربج قرطق وزننده قربج کبی بودخی چارشو دکاننه دینور حانوت معناسنه علی قول بقال دکاننده اولان
صاتلق متاع واشیاسنه دینور مترجم دیرکه فارسیده دکانه کربه دیمکله کربج وقربج آندن معربدر الکوسج کافك
فتحی وضمیله معلومدرکه فارسیده و ترکیده کوسه تعبیر اولنور صقالی آزکمسه در و بو معربدر وکوسج بردرلو بالغك

اسميدر كه بحق طرزنده خرطومى اولور بو بالق اوقيانوسده اولور عظيم الخلقه وزيانكار وصائل بر بالقدر وبو اسمله
معروفدر وكوسج ديشلرى اكسك اولان كسيه دينور يعنى مادرزاد بكرمى سكز ديشى اولان كسيه دينور شارح ديركه
كوسجلرك ديشلرى ناقص اولور وآغر يورويشلو اياغى كند وبطئ اولان باركيره دينور الكوسجة دحرجه
وزننده بركسه كوسه اولمق معناسنه در يقال كوسج الرجل اذا صار كوسجا الكستيج برقع وزننده كستب فارسى
معربيدر كه صوصم يوصه سنه دينور تركيده كسبه تعبير اولنور الكستيج كافك ضميله كستى معربيدر شول قالين
ايبه دينور كه ذمى طائفه سى اوست اوبنك اوزرندن قوشانورلر وبوزنار ديدكلرى ايبك غيريدر لكن مؤلفك
ذمى يه تخصيصنك وجهى معلوم اولمدى زيرا خطلفا نصارا طائفه سى قوشانورلر صاحب دررك بيانه كوره كستيج
پرمق غلظتنده ايبدن اولور وزنار ابريشمدن اولور وبعضلر بونى مجوس طائفه سنه تخصيص ايلديلر الكستيج برقع
وزننده كستهٔ فارسى معربيدر كه بردست مقدارى ليفه دينور الكشعثج شين معجمه وثاى مثلثه ايله والكشعطج
سفرجل وزنلرنده ايكيسيده مولده درعربى صحيح دكللردر غريبدركه مؤلف معنالرندن ساكت اولمشدر
بونى بعض مفرداتده عرب طائفه سى بيننده متولد اولان رومى كسه ايله بيان ايلمشلردر وبعض نسخه لرده فايله
وثاى فوقيه ايله مرسوم اولمغله آنلره كوره كشفت معربى اولمق محتملدركه يهود هاورسنه دينور الكلج فتحتينله ذاتنده
كريم اولوب وبهادر وشجيع اولان آدمه دينوركه وصفينى جامعدر لسانمزده كلش تعبيرى بوندن محرف ظن اولنور يقال
هو كلج اى كريم شجاع وكلج ضبه قبيله سندن برجوانمرد وكريم آدم آديدر الكلج ضمتينله ياوز وشديد اولان آدملره دينور
الكيلجة كافك ولامك فتحيله بر نوع اوچلك آديدركه حبوبات اوچلور جمعى كيالجه وكيالج كلور مغربك
بيانه كوره التيوز درهم وزنى مستوعب اولان اوچلكدر بونى بعض اصولده كيله تعبير اولنان كوچك اوچلك ايله
تفسير ايلمشلردر وكيلجه محمد بن صالح نام محدثك لقبيدر الكمج فتحتينله اوبلغك صغرى يه طوغرى واران اوجنه دينور
الكندوج كافك فتحيله كندو معربيدر كه مخزن شكلنده ياپدقلرى نهانخانه دركه ايچنده متاع واشياء حفظ ايدرلر
اصل كندو فارسيده نسنه صاقلمق ايچون ياپدقلرى ديوارلو بيوك صندوق شكلنده تخته دن وچاموردن اولان ظرفه
دينوركه تركيده صربون وپتك وقوان تعبير اولنور مانجانه يه وفيچويه ده اطلاق اولنور وظرف مذكوره طشره لرده
ذخائر مقوله سى وضع ايدرلر وآرى قوغانه كندو اطلاقى تشبيه طريقيله در وكر وديوار بنا ايدن بنالرك السنه لرنده
زبارد اولان كندجه تعبيرلرى مولده درلفظمز بورى چاتى معناسنه استعمال ايدرلر واكاقندسه دخى ديرلر
الكاكنج كافك فتحيله خراسان شهرى اولان هراة نام بلده جبالنده نابت بر شجرك صمغيدر جمع صمغلرك الطفيدر
طعمنده حلاوت وطبعنده كافورى برودت واردر ملين وقروح مثانه يه واورام حارّه يه نافعدر مؤلف عنب مادّه سنده
اشبو كاكنجك شجر ياخود نبات اولديغنى ايما ايلمشيدى بوندن بشقه جمع مفرداتده ايت اوزمى نوعندن قنبل اوتى
ديدكلرى نباتله مفسر ومستعمل اولان دانه لرينك قرمزى قشريدر ديو محرّردر بستانى وجبلى نوعى اولور طائف
وسائر محاللرده دخى نابتدر الكنافج علابط وزننده چوق شيئه دينورنه اولورسه اولسون واننه طلوسموز انسان
وحيوانه دينور ودانه لرى كور وصيق خوشه يه وسنبله يه دينور فصـــــل اللام اللاج لامك فتحى وبانك
سكونيله يره چالمق معناسنه در يقال لبج به الارض لبجا من الباب الاول اذا صرعه ويقال لبج به على بناء المجهول
اى صرع يعنى كندى كندسنه بى اختيار يره يقيلوب دوشدى واورمق معناسنه در يقال لبجه بالعصا اذا ضربه بها
اللبيج امير وزننده يره اورلمش ملبوح معناسنه در بو معنادندر كه عربلر برك لبيج ديرلر اوبه نك باجمله دوملرى اوبه نك
چوره سنده يره اورلمش كبى چوكوب اوتورسه لر برك باركاك جمعيدر يقال برك لبيج اى باركة حول البيوت اللبجة
جرعه وزننده واللبجة ضمتينله واللبجة فتحاتله دموردن دوزلمش برقاچ چنكللى بركونه بيوك اولطه دركه بعينه
پنجه شكلنده اولور اراقلرنى آبروب اورته سنده ات قويوب صنعتله انى كريش ايله بندايدرلر قورد صادلرى آنى قوردك
ممرّ ينه وضع ايدرلر قورد كلوب اته صالديغى كبى اول چنكللر چكه سنه و بيونه سانجلوب قصاح كبى صقوب وكريش
دخى بيونه صاريلوب درساعت قوردى زبون ايدوب يره چلار جمعى لبج كلور فتحتينله والج كلور صرد وزننده
اللباج كتاب وزننده ضعيف العقل احمق ونادانه دينور اللجاج واللجاجة لامك فتحيله خصومت معناسنه در
مراد خصومتده عناد ايلمكدر زيرا شؤلفك بصائرده بيانه كوره مزجور وممنوع اولديغى خصوصده تمادى وعناد
معناسنه موضوعدر تركيده بوندن اونكولك ايله تعبير اولنور يقال لججت يافلان تلج لجاجا ولجاجة من الباب الرابع
ويقال لججت تلج من الباب الثانى اى تماديت وعندت فى الخصومة ولجاجه آجلغك شدتندن يورك اوينامغه دينور
يقال فى فؤاده لجاجة اى خفقان من الجوع اللجوج صبور وزننده واللجوجة هايله كه مبالغه ايچوندر واللججة

لامك ضميله همزه وزننده يك عنود ومخاصم كسيه دينوركه اونكو تعبير اولنور اللعلجة زلزله وزننده والتلعلج تزلزل
وزننده كلامى سلاست وطلاقتله ادا ايليوب آغزنده لقمه چيزر كبى ترديد ايدرك صارمشق سويلمك معناسنه درمتهم
آدمك دلنى چينيرك اهمتنى سويلديكى كبى يقال لجلج فى الكلام وتلجلج اذا تردّد فيه شارح ديركه تلجلج كلامه ده صفت
اولور سوز اغزده ياخود ايچروده تردّد ايلمك معناسنه ومنه حديث على رضى الله عنه الكلمة من الحكمة يكون فى صدر
المنافق فتلجلج حتى تخرج الى صاحبها اى تتحرك فى صدره وتقلق حتى يسمعها المؤمن فيأخذها ويعيها وتلجلج برآدمك
ياخود كنديك مغصوب اولان خانه سنى الندن آلمق معناسنه در يقال تلجلج داره منه اذا اخذها اللج لامك ضميله
جماعت كثيره يه اطلاق اولنور شارح ديركه بو مادّه تردّد الشئ بعضه على بعض وترديد الشئ معناسنه موضوع
اولمغله معانئ سائره آندن متفرّعدر مثلا خصومت وعناد معناسى فراغت ايليوب آنده ثبات اوزره تردّد ايلمكى متضمندر
وجماعت كثيره البته برى اوته تردّد ايدرلر پس بونده لج اسم جمع اولور ومعظم ماء تردّد امواجنه مبنى در انتهى ولج بحر
ونهرك معظمنه يعنى انكين يرينه دينور ومنه قوله تعالى بحر لجى ويكسر اتباعا للجيم تخفيفا ولج فلجه اطلاق اولنور
آب وتابنك تموّجنه مبنى ودره نك بر طرفنه دينور وطاغك خشونتلو صرب يرينه دينور وعمرو بن عاصك قلجى اسميدر
ولج پك سياه اولان دوه نك وصفنده مبالغهٔ ايراد اولنور كويا كه معظم بحر كبى تموّج اوزره در يقال جمل ادهم لج مبالغة
اللجه هايله بودخى جماعت كثيره يه وبحر ونهرك انكين يرينه اطلاق اولنور وآيينه يه وكومشه اطلاق اولنور اللجة
لامك فتحيله ناسك غريو وفرياد وچغليلرينه دينور يقال ماهذه اللجة اى الاصوات والجلبة التلجيج تفعيل وزننده
صويك انكين يرينه طالمق معناسنه در يقال لجج الرجل اذا خاض اللجة اليلنجوج واليلنجج يانك ولامك فتحيله
والالنجج والالنجوج همزه نك ولامك فتحيله واليلنجوج يانك فتحى ولامك سكونيله واليلنجوجى ياى نسبتله
والالنجيج واليلنجيج واليجيج لامسز واليجوج مجموعى عود اغاجنه دينوركه تبخير اولنور بخورى سست
وضعيف اولان معده يى مقوّيدر الالتجاج افتعال وزننده اصوات وسائر نسنه قارشق وشوريده اولمق اختلاط
معناسنه در يقال التجت الاصوات اى اختلطت الملتجة محتجه وزننده سياهى شديد وقوى اولان كوزه اطلاق
اولنور يقال عين ملتجة اى الشديدة السواد وچايرى وچمنى پك قوى اولمغله شديد الخضره اولان يره اطلاق اولنور
الالجاج همزه نك كسريله غريو وفرياد ايلمك معناسنه در يقال الجت الابل اذا صوّتت ورغت الاستلجاج
بركسه نك ذواليد اولديغى نسنه يى خصومتله ادّعا ايلمك معناسنه در يقال استلج متاع فلان اذا ادّعاه ويميننده
صدق وصوابنى زعم ايله كفارت ايليوب عناد واصرار ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استلج بيمينه اذا لج فيها
ولم يكفرها زاعما انه صادق قال فى النهاية وفى الحديث اذا استلج احدكم بيمينه فانه آثم له عندالله من الكفارة هو
استفعل من اللجاج ومعناه ان يحلف على شئ ويرى ان غيره خير منه فيقيم على يمينه ولا يحنث ولا يكفر فذاك آثم له وقيل
هوان يرى انه صادق فيها مصيب فيلج فيها ولا يكفرها مؤلف معناى ثانى يه ذاهب اولمشدر معلوم اوله كه يمين اولنان
نسنه دن خيرلو وافضل اولانه كفارتله انتقال اولنمق لازمدر زيرا اشبو من حلف على يمين فرأى غيرها
خيرا منه فليأت الذى هو خير وليكفر يمينه حديثيله اولبابده امر صادر اولمشدر التلجيج تفعل وزننده
استلجاج ايله معناى اولده مرادفدر يقال تلجج متاع فلان اذا ادّعاه اللجح لامك وحاى مهمله نك فتحيله
فلج فنه ايلشوب يابشمق معناسنه در يقال لحج السيف لحجا من الباب الرابع اذا نشب فى الغمد ولحج كوزدن
اقان چرك وچپاغه دينور غمص معناسنه اللحج كتف وزننده طاره جق شيئه اطلاق اولنور
يقال مكان لحج اى ضيق الملاحج ميمك فتحيله ملحجك جمعيدر مضايق معناسنه كه طاريرلر ديمكدر
اللحج مقصد وزننده والملتجح ملتجأ وزننده صغنه جق وپناه كتوره جك يره دينور ملجأ معناسنه اللحج لامك
فتحى وحانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لحجه لحجا من الباب الثالث اذا ضربه وكوز دكورمك معناسنه در يقال
لحجه بعينه اذا اصابه بها وصغنمق معناسنه در يقال لحج اليه اذا لجأ ولحج ساحل يمنده عدن ابين قربنده بربلده در
بانيسى اولان لحج بن وائل بن قطن اسميله مسمادر الالحاج همزه نك كسريله التجاء ايتدرمك معناسنه در يقال
الحجه اليه اى الجأه الالتحاج افتعال وزننده الحاج معناسنه در يقال التحجه اليه اى الجأه اللحج لامك ضميله
خانه نك بركوشه سنه دينور يقال قعد فى اللحج اى زاوية البيت وكوزك دائره اولان چقورينه دينوركه خانهٔ چشم
تعبير اولنور كفة العين معناسنه اكاوقبه دخى دينور تركيده كوزك اويومى تعبير ايدرلر بو معناده لامك فتحيله ده
جائزدر وطاغ ديبلرنده وبعض دره لرده اولان شول دليك طرفنده چقوره دينوركه اغزى طار اولوب كيروسى
واسع اولور جمعى الحاج كلور اللحوجة دحرجه وزننده بركسه مافى الضميرى اولان كلام وخبرى تخليط

وتشویش ایده رك صورت اخراده اظهار ایلمك معناسنه در یقال لحوج علیه الخبر اذا خلطه فاظهر غیر ما فی نفسه
التلحیج تفعیل وزننده لحوجه معناسنه در یقال لحج علیه الخبر بمعنی لحوج الحجیجاء تصغیر بنیه سیله استثناء
معناسنه مستعملدر یقال بیع او یمین ما فیها الحجیجاء ای مثنویة یعنی قطعی المفاددر یمینده استثناء انشاء الله دیمكدن
عبارتدر و بو تلحیج مذكورك معناسندن مأخوذ ومقام نفیه مخصوصدر اللخج لامك وخای معجمه نك فتحیله كوزك
چوق چرك و چپاق بغلمق معناسنه در شویله كه استقذار اولنه یقال لخجت عینه لخجا من الباب الرابع وهو اسوء
الغمص ومنه یقال عین لخجة علی قول بونده صواب اولان خائین معجمتین ایله اولمقدر اللذج لامك فتحی وذال
معجمه نك سكونیله صویی آزجه آزجه یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال لذج الماء لذجا من الباب الاول اذا جرعه
وبركسه دن ابرام والحاحله نسنه ایستمك معناسنه در یقال لذج فلانا اذا الح علیه فی المسئلة اللزج فتحتینله
واللزوج قعود وزننده برنسنه خام حلوا كبی یاپشق اولمغله صونوب اوزانمق معناسنه در یقال لزج الشیء لزجا
ولزوجا من الباب الرابع اذا تمطط وتمدد و یاپشق نسنه طوتقال كبی برشیئه صوانوب یاپشمق معناسنه در یقال
لزج به اذا غری به وتقول اكلت عسلا فلزج باصابعی ای علق التلزج تفعل وزننده برنسنه صواشق و یاپشاق
اولوب یاپشكلنمك معناسنه در یقال تلزج النبات اذا تلجن نته كه خام چیچكی مقوله سنده مشاهده اولور و باشك
صاچنی خوشجه كركی كبی غسل ایلمامك سببیله بالكلیه كیردن پاك اولمیوب جابجا كیرلو قالمق معناسنه در یقال
تلزج الرأس اذا غداغبرنی عن الوسخ وذلك اذا غسله ولم ینق وسخه و بو معنا مجازیدر اللزجة لامك فتحی
وزانك سكونیله واللزجة فرحه وزننده واللزیجة سفینه وزننده طوتقال كبی یاپشاق كسیه دینور كه یاپشدیغندن
دكه حالله منفك اولمز یقال رجل لزجة ولزجة ولزیجة ای ملازج لایبرح اللعج لامك فتحی وعینك سكونیله
برنسنه خاطرده خلجان ایدوب اوینامق معناسنه در یقال لعج الشیء فی الصدر لعجا من الباب الثالث اذا خلج
ودری بی آتشه طوتاركن یاقق معناسنه دركه بو یاقمقدن تركیده كوتندرمك ایله تعبیر اولنور نته كه آتشه طوتیلان
هاولی وكاغد مقوله سنده دخی واقع اولور یقال لعج الجلد اذا احرقه وضرب ایله مضر و بك بدننی آچتمق معناسنه در
یقال لعج البدن بالضرب اذا آلمه ومنه یقال ضرب لاعج ای مولم الملاعجة مفاعله وزننده بركسه حقنده برماده
یك مشتد اولمق معناسنه در شویله كه درونی آزرده والمناك ایلیه یقال لاعجه الامر اذا اشتد علیه الالتعاج افتعال
وزننده برحادثه یاخود برغم وغصه سببیله یانوب یاقلوب دردناك اولمق معناسنه در یقال التعج الرجل اذا ارمض
من هم الالعاج همزه نك كسریله آتش ایله اوطونی طوتشدرمق معناسنه در یقال العج النار فی الحطب
اذا اوقدها المتلعجة متوهجه وزننده شول شهوانی عورته دینور كه آلات دردیله فرجی فرون كبی قزغین اولوب
علوی دماغنه چیقراوله آنجق آتشنك تسكینی كیرطوملبه سیله ممكن اوله یقال امرأة متلعجة ای شهوانیة متوهجة
حارة الفرج الالفاج همزه نك كسریله مفلس و بی مایه اولمق معناسنه در یقال الفج الرجل الفاجا اذا افلس
الملفج میمك ضمی وفانك فتحیله آندن اسم فاعلدر مفلس اولان كشی یه دینور و بو قیاسه مخالفدر یقال الفج الرجل
فهو ملفج شارح دیر كه مسهب و محصن ومهتر ومسهم كلمه لری دخی بو كونه قیاسه مخالفدر والفاج برآدمی بیكانه
وناهله مضطر وملتجی قلمق معناسنه در یقال الفجه الیه وهو غیر اهله ای الجأه واحوجه اللفج لامك فتحی
وفانك سكونیله ذل وحقارت معناسنه در یقال به لفج ای ذل المستلفج اسم مفعول بنیه سیله ملفج معناسنه دركه
مفلس و بادید ستدر سین طلب ایچون دكلدر بو دخی اسم فاعلدر ملفج كبی و بو نلردن اسم مفعول دخی فانك فتحیله
واردر وشدت خوفدن ناشی یوركی برندن اوینامش كسیه دینور وكمال ضعف وهزالدن یره یاپشی قالمش كسیه
دینور كه مرادبرندن قلدامغه مجالی اولمیان آدمدر یقال رجل مستلفج ای لاصق بالارض هزالا اللمج لامك فتحی
ومیمك سكونیله آغزك اطرافیله اكل ایلمك معناسنه در كه مراد بنه جك نسنه آزجه اولمغله آغزی طولدرمیوب
اوك دیشلریله یاخود آغزك برطرفیله یمكدر حتی ابو زید بونی حمار قسمنه تخصیص ایلمشدر كه حمار قصه اولمغله
اوك دیشلرینك اوجلریله قوپاروب اكل ایلمسیدر یقال لمج الشیء لمجا من الباب الاول اذا اكله باطراف فمه بوراده
اطراف لفظنك جمعیتی اجزاسی اعتبارینه مبنی در نته كه شابت مفارق رأسه تركیبی دخی بو یلجه در ولمج جماع
ایلمك معناسنه در یقال لمج المرأة اذا جامعها الملامج میمك فتحیله ملاغم معناسنه دركه آغز ایچره دل یتشدیكی اطرافنه
دینور مؤلفك وما حول الفم قولی عطف تفسیردر اللماج سحاب وزننده بك آزجه وناچیز یه جك دینور چیمنی
تعبیر اولنور ذواق كبی تقول ماذقت لماجا ولا لماجا ای شیئا حقیرا اللمجة جرعه وزننده صفرالق وقهوه آلتی
تعبیر اولنان آزجه یه جكدر كه اركن آنكله تعلل اولنور تقول اطعمنا لمجة وهی ما یتعلل به قبل الغداء التلمج

تفعل وزننده جزئیجه قهوه آلتی اكل ایلمك معناسنه در یقال تلمج الرجل اذا اكل اللمجة اللمیج امیر وزننده
كثیر الاكل اولان كسیه وكثیر الجماع اولان كسیه دینور اللامج لمیج معناسنه در اللمج دمج وزننده واللمج كتف
وزننده واللمیج امیر وزننده سمج ماده سنه اتباعا ذكر اولنور یقال شیء سمج لمج وسمج لمج وسمیج لمیج ای قبیح جدا
الملمج معظم وزننده متین ودوز وهموار اولان مزراغه دینور یقال رمح ملمج ای ممرن مملس اللمهج سمهج وزننده
یك یاغلو واوزلو خوشمزه سوده دینور یقال لبن سمهج لمهج ای دسم حلو و بو اتباع دكلدر اللهج فتحتینله برنسنه یه
یك حریص وآرزومند اولمغله دائمی اكا دوشكون اولمق معناسنه در یقال لهج بالشیء لهجا من الباب الرابع
اذا اغری به فثابر علیه بو ماده ده حث وترغیبله یعنی قندرلمغله حریص اولمق لازم دكلدر زیرا اغری به تركیبی كه
بناء مجهول اوزره در بنفسه دوشكون حریص اولمق معناسنه در نته كه ماده سنده مبیندر الالهاج همزه نك كسریله
بركسه نك دوه لرینك كوشكلری انالرینی اتمكه یك دوشكون اولمق معناسنه در یقال الهج زید اذا لهجت فصاله
برضاع امهاتها اول اثناده ناقه نك ممه لرینی بند ایدرلر اللهجة جمره وزننده وهانك فتحیله لغتدر دله دینور لسان
معناسنه یقال فلان فصیح اللهجة وصادق اللهجة ای اللسان شارح دیر كه بعضلر لهجه یی جایكاه سخن ایله
یعنی سوزسویلركن لسانك استعمال اولنان یری ایله تفسیر ایلدیلر كه مراد لساندن مخارج حروف اولان یرلردر
و بعضلر سوزسویلدیكی حالده لسانه تخصیص ایلدیلر الالهیجاج اجبرار وزننده برنسنه یك قارش مورش
اولمق معناسنه در یقال الهاج الشیء الهیجاجا اذا اختلط یعنی بعضه ببعض و بوعیو بدندر وعربلر الهاجت
عینه دیرلر اختلط بها النعاس معناسنه یعنی كوزینه او یقو اثری كیریشوب كوزی او یقوایله مختلط اولسه كذلك
الهاج اللبن دیرلر یوغورد چالنان سودقو یلنوب اجزاسی بری برینه قاریشوب او یولمق درجه سنه وارد قده
لكن هنوز ایوجه قو یلنوب یوغورد كرته سنه وارمش اوله اللهوجة دحرجه وزننده برایشی محكم ایلمیوب
سست وكوشك یاپمق و برمصلحتی كوشك طوتمق معناسنه در یقال لهوج الامر اذا لم یبرمه بوراده وانقولی مرحوم
ابرام ایلمك معناسیله بیان ایلمكله وهن ولهوجه سی ظاهردر و بریان اتی كركی كبی نضج بولدرمیوب چیكجه
پشورمك علی قول طبخنده مسامحه باغفلت ایلمكله نرم ونازك ایتمیوب قاتی و بیزه پشورمك معناسنه در یقال لهوج
الشواء اذا لم ینضجه اولم ینعم طبخه اللهجة جرعه وزننده لمجه معناسنه دركه صفرالق وقهوه آلتی یه دینور تقول
اكلنا لهجة ای لمجة التلهیج تفعیل وزننده بركسبه قهوه آلتی یدرمك معناسنه در یقال لهج الضیوف اذا اطعمهم
اللهجة بعض نسخه ده اطعمهم اتاه واقع اولمغله تذكیری طعام یاخود مأكول اعتباریله اولور الملهج معظم
وزننده شول كسه یه دینور كه یك اویقوجی اولمغله كار وعملدن عاجز ومعطل اولور اوله یقال رجل ملهج ای ینام
ویعجز عن العمل التلویج تفعیل وزننده یولدن صاپدرمق معناسنه در تقول لوج بنا عن الطریق تلویجا
ای عوج اللوجاء صحراء وزننده واللویجاء تصغیر بنیه سیله حوج ماده سنده ذكر اولندیلر و بونلر لوج كلمه سندن
مأخوذلردر كه آغزده برشیئی بری اوته چویروب دوندرمك معناسنه در بعده ذكر اولنان معنایده استعمال
اولندیلر تقول لجت الشیء الوجه لوجا اذا ادرته فی فیك فصل المیم المأج میمك فتحی وهمزه نك سكونیله
احمق ومضطرب اولان كشی یه دینور كه حماقتدن برماده ده مستقر اولمیوب دائما اضطراب اوزره اوله یقال
هو مأج ای احمق ومضطرب وقتال واضطراب معناسنه در یقال رأیت القوم فی مأج ای فی قتال واضطراب
وآجی وشورابه صویه دینور المؤوجة كدورة وزننده صوآجی وشور اولمق معناسنه در یقال مؤج الماء مؤوجة
من الباب الخامس اذا كان مأجا ای اجاجا فهو مأج ای اجاج و بو شكس صیغه سندندر مأجج فعلل وزننده
برموضع آدیدر المتوج تای فوقیه ایله صبور وزننده اوزون اوزادی ایراق عقبه یه دینور تقول سرنا عقبة متوجا
ای بعیدة بونده حای مهمله ایله ده لغتدر متیجه میمك كسریله سكینه وزننده افریقیه اولكه سنده بر بلده در
المثج میمك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله قارشدرمق معناسنه در یقال مثج الشیء مثجا من الباب الاول اذا خلطه
ویدرمك معناسنه در یقال مثج فلانا اذا اطعمه وقو یینك مجموع صوینی چكمك معناسنه در یقال مثج البئر
اذا نزحها ای ماءها و بركسبه جوانمردلك ایدوب عطیه بخش ایلمك معناسنه در یقال مثج بالعطیة اذا سمح بها
المج میمك فتحی وجیمك سكونیله آغزدن صو وشربت مقوله سنی طشره پوسكوروب آتمق معناسنه دركه پوسكورمك
تعبیر اولنور یقال مج الشراب من فیه مجا من الباب الاول اذا رماه شارحك بیاننه كوره اشوبج ماده سی آغزدن
صو یی نسنه آتمغه مخصوصدر نته كه صو یق اولمیانی آتمغه لفظدیرلر بعض ادبانك هذا كلام تمجه الاسماع
قوللری استعاره یه مبنی در قال فی النهایة ومنه الحدیث انه اخذ حسوة من ماء فمجها فی بئر ففاضت بالماء الرواء

ای صهباوج غلال جنسندن ماش تعبیر اولنان غله اسمیدر شارحك بياننه كوره مج ماش معربیدر وماش لفظنی
عرب دخی اخذ وتلفظ ایدرلر الانمجاج انفعال وزننده صبو یق نسنه سر پلوب صچرامق معناسنه در یقال
انمجت نقطة من القلم اذا ترششت الماج حاج وزننده شول پیر وسالخورده یه دینور كه پیرلكدن ناشی دائما آغزندن
سالیاری سیلان ایدر اوله یقال شیخ ماج ای یسیل لعابه كبرا وهرما وقوجه ناقه یه دینور دائما حلقندن صو سیلان
ایلدیكیچون المجاج غراب وزننده آغزدن دفع والقا اولنان توكرك وسالیاره دینور وباله اطلاق اولنور
وبعضا اكا مضاف الیهی تصریحله مجاج النحل اطلاق ایدرلر ومجاج المزن یغموره اطلاق اولنور المجاج
سحاب وزننده خرما سالقمنك چوبنه دینور عرجون معناسنه المجمجة زلزله وزننده سویلیه جكی سوزی خوشجه
بیان ایدمیوب آغزندن متصل توكرك آثار كبی مش پاش ادا ایلمك معناسنه در یقال مجمج الرجل فی خبره اذا لم یبینه
وكاتبك حروفلرنی خوشجه عیان ایلیوب چیره شك ومشوش یازمق معناسنه در یقال مجمج الكتاب
اذا ثبجه ولم یبین حروفه وبركسه ایله مكالمه ده راست وصواب اولان مسلكه كتمیوب یكلش وخطا وغیر واقع
سوزلر ایله آنی حالدن حاله رد وتحویل ایلمك معناسنه در یقال مجمج فلان بفلان اذا ذهب فی الكلام معه مذهبا
غیر مستقیم فرده من حال الی حال وقال فی الاساس مجمج فی خبره اذا لم یشف الامجاج همزه نك كسریله آت هنوز
هیجان تام پیدا ایدوب قیزمقسزین قوشی آتی كبی بردن اوزون اوزادی سكرتمه بشلمق معناسنه در یقال امج الفرس
اذا بدأ بالجری قبل ان یضطرم وبلاد سائره یه سیر وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال امج زید اذا ذهب فی البلاد
واغاجلره صو یورمك معناسنه در كه فصل بهارده اولور یقال امج العود اذا جری فیه الماء المج ضمتیله
سرخوشلر دیمكدر سكاری معناسنه وبال اروی لرینه دینور المجج فتحتیله آوردلر كوشمك استرخاء الشدقین
معناسنه وبو پیر فانیلره عارض اولور واصمه ده وباغده اوزم قسمی نضج بولموب كماله ایرمكه دینور كه اوزوم اولمق
تعبیر اولنور قال فی النهایه وفی الحدیث لاتبع العنب حتی یظهر مججه ای بلوغه ویقال مجج العنب تمججا اذا طاب
وصار حلوا مؤلف تمججك بو معنایه ورودندن سكوت ایلمشدر المجاج میمك فتحیله سست ومسترخی شیئه دینور
المجمج مسلسل وزننده اته طلو طقاز عضوه دینور كه طولقونلقدن دترر اوله یقال كفل مجمج ای مرتج
التمجمج تزلزل وزننده عضو اته طلو اولمغله قرمان قوبرغی دترمك معناسنه در یقال تمجمج الكفل اذا ارتج
التمجیج تفعیل وزننده بركسه نك معیوب ومتهم اولمسنی قصد ایلمك معناسنه در یقال مجج فلان بفلان اذا اراده
بالعیب المج میمك ضمیله صاغیلوركن طاشلر اوزره صچرایان بال نقطه لرینه دینور اجوج همزه نك مدیله ویمجوج
ضمیله یاجوج ومأجوج كلمه لرنده لغتدر نته كه اجج ماده سنده ذكر اولندی المح میمك فتحی وحای مهمله نك سكونیله
ات ودری واغاج مقوله سنی صویمق معناسنه در یقال مح اللحم محجا من الباب الثالث اذا قشره وكذا العود
وبرنسنه یی یومشمق ایچون ال ایله اوغمق معناسنه در یقال مح الحبل اذا دلكه لیلین وكذا الادیم وجماع ایلمك معناسنه در
یقال مح المرأة اذا جامعها ویلان سویلمك معناسنه در یقال مح الرجل اذا كذب وباغ چقرمق ایچون یایق تعبیر اولنان
طلومده سودی چالقمق معناسنه در یقال مح اللبن اذا مخضه وبرنسنه دن برشیئی سیلوب كیدرمك معناسنه در
یقال مح شیئا عن شیء اذا مسحه ویل بریوزندن طپراغی صیروب كوترمك معناسنه در كه معنای اولدن مأخوذدر
یقال ان الریح تمح الارض ای تذهب بالتراب حتی تتناول من ادمتها ترابها المماحجة مفاعله وزننده والمحاج
میمك كسریله بركسه نك حقنی یاخود اكا ایلدیكی وعدی اوزادوب تسویف وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال ماحجه
مماحجة ومحاجا اذا ماطله المحوج مخوف وزننده اوته سی ایراق اولان عقبه یه دینور یقال عقبة محوج ای بعیدة
مخاج كتاب وزننده مالك بن عوف النصری نام كسنه نك فرسی اسمیدر وابو جهل ملعونك دخی فرسی اسمیدر
المخج میمك فتحی وخای معجمه نك سكونیله قویی ایچره قوغه یی طولمق ایچون بری اوته چالوب دپرتمك معناسنه در
یقال مخج الدلو مخجا من الباب الثالث اذا اجتذب بها ونهزها حتی تمتلیء وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
مخج المرأة اذا جامعها التمخج تفعل وزننده صویی بری اوته چالقیوب دپرتمك معناسنه در یقال تمخج الماء اذا حرك
مدج میمك ضمیله قبر وزننده برنوع دكز بالغنك اسمیدر اكا مشق دخی دیرلر المدلوج دملوج وزننده ومرادفیدر كه
ماده سنده ذكر اولندی التمذج ذال معجمه ایله تفعل وزننده قاون وقرپوز مقوله سی نضج بولوب اولمق معناسنه در
یقال تمذج البطیخ اذا نضج وطولمق معناسنه در یقال تمذج الاناء اذا امتلأ وبرنسنه شیشوب قبارمق معناسنه در
یقال تمذج الشیء اذا انتفخ وبولالمق معناسنه در یقال تمذج الشیء اذا اتسع التمذیج تفعیل وزننده طار نسنه یی
بولالتمق معناسنه در یقال مذج تمذیجا ای وسعه مذحج مجلس وزننده ذحج ماده سنده ذكر اولندی جوهری

وهمنه مبنی بوراده ثبت ایلمشدر هرنقدر سبویهه اسناد ایلمش ایسه ده المرج میمك فتحی ورانك سكونیله شول
اوتلو صولو چایرلغه وچمزاره دینور كه آنده طوارلر رعی اولنور اوله مثلا اسكدار وراسنده ابراهیم اغا چایرلغی وكاغد
خانه چایرلغی كبی ذكری آتی مرج دیدكلری محللر بوندن مأخوذدر ومرج مصدر اولور طواری اوتلامق ایچون مسیب
ایدوب مرعایه صالیورمك معناسنه یقال مرج الدابة مرجا من الباب الاول اذا ارسلها للرعی ومنه قوله تعالی
مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لایبغیان ای خلاهما لایلتبس احدهما بالآخر قال البیضاوی ای ارسلهما من مرجت
الدابة اذا ارسلتها والمعنی ارسل البحر الملح والبحر العذب یلتقیان ای یتجاوران ولایتماس سطوحهما واقعا نهر نیلك
بحر سفیده قاوشدیغی مترجم حقیرك مشهودی اولمشدر كه وافر محله قدر امتزاج واتحاد ایلمیوب یول كبی نمایان
اوله رق كیدر حتی طعمی دخی متغیر اولمدیغی منقولدر بحر فارسه منصب اولان دجله دخی اول رسمه اولدیغی محكیدر
نته كه حالا اسلامبولده كاغد خانه صوینده وبعض سیل صولرنده دخی صورت مزبوره مشهوددر وبعضلر بحرینی
بحر فارس ایله كه هرمز دكزیدر وبحر روم ایله كه قلزم دكزیدر تفسیر ایلدیلر اكا كوره التقاری بحر محیطده اولور
اسلافده شام ومصر وحبش اولكه لری قیاصرهٔ روم ممالكی اولمغله بحر قلزمه بحر روم اطلاق ایلدیلر ومرج برنسنه یی
شیء آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال مرج الشیء بالشیء اذا خلطه به مؤلفك بصائرده وراغبك مفرداتده
بیاننه كوره مرج بو معنایه موضوعدر مثلا مرغزاره اطلاقی اختلاط نباته مبنیدر وارسال الدابة وسائر معانی آندن
متفرعدر مرج الخطباء خراسانده بر مرغزاردر مرج راهط شامده بر مرغزاردر مرج القلعه بادیه ده در مرج الخلیج
مصیصه نواحیسنده در مرج الاطراخون كذلك مصیصه ده در مرج الدیباج مصیصه یه قریب یرده در مرج الصفر
صادك ضمیله قبر وزننده دمشق ترابنده در مرج عذراء ینه دمشق ترابنده در مرج فریش فانك كسری ورانك
شده سیله اندلس دیارنده در مرج بنی هميم زبیر وزننده صعید مصرده در مرج ابی عبیده موصل شرقیسنده در
مرج الضیازن رقه یه قریبدر مرج عبد الواحد جزیره ده در غریبدر كه اشهر مروج اولان مرج دابقدن كه حلب
قربنده در مؤلف سكوت ایلمشدر الامراج همزه نك كسریله بو دخی مرج كبی طواری مسیب ایدوب چایره
صالیورمك معناسنه در یقال امرج الدابة اذا ارسلها للرعی ومنه امرج البحرین قال الشارح قال الاخفش ویقول قوم
امرج البحرین مثل مرج البحرین فعل وافعل بمعنی وامراج كبه ناقه ولدنی هنوز صولك تعبیر اولنان دغارجق ایچره
هنوز او یوشمش قان اوله رق دوشورمك معناسنه در كه هنوز خلقتی مصور اولمامشدر بونده دخی اختلاط ملاحظه سی
واقعدر یقال امرجت الناقة اذا القت الولد غرسا ودما وطواری اوتلاتمق معناسنه در یقال امرج الدابة اذا رعاها
وعهد ویمانه وفا ایلمیوب غدر ایلمك معناسنه در یقال امرج العهد اذا لم یف به المرج فتحتیله چوبانسز كندی
باشلرینه اوتلیان صالمه دوه یه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال ابل مرج وبعیر مرج
اذا كانت ترعی ولاراعی لها وفاسد وتباه اولمق معناسنه مصدر اولور یقال مرج الامر مرجا من الباب الرابع
اذا فسد وبرنسنه متمكن اولمیوب بری اوته بیقرار اولمق معناسنه در یول یوزكك پرمقده اوینامسی كبی تقول مرج
الخاتم فی اصبعی اذا قلق واختلاط واضطراب معناسنه در یقال مرج الامر اذا اختلط واضطرب ومنه
الحدیث كیف انتم اذا مرج الدین وعربلر بینهم هرج ومرج دیرلر كه بینهم اختلاط وفتنة وتهویش واضطراب
معناسنه در بونده رانك سكونی هرج كلمه سنه مشاكله یه مبنیدر المریج امیر وزننده قارش مورش نسنه یه دینور
یقال امر مریج ای مختلط وشول تازه نهاله دینور كه اغاج بداقلرینك ارالقلرینه كیرشمش اوله یقال خوط مریج
ای متداخل فی الاغصان یعنی قد التبست شناغیبه الطویلة وشول آق ویومشق كمكجكزه دینور كه حیوان
بوینوزینك وسطنده توموب چقر واول بوینوزك ماده سندن دكلدر جمعی امرجه كلور المارج خارج وزننده
تونسز آتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی وخلق الجان من مارج من نار ای خلق الجن او ابا الجن
من صاف من الدخان وقوله تعالی من نار بیان لمارج قال البیضاوی فان المارج فی الاصل المضطرب من مرج اذا
اضطرب پس آتشدن مراد دخاندن خالص لهیب ساطع اولور كه فارسیده زبانه تعبیر اولنور حركت واضطرابی باعث
اطلاقدر بعضلر اختلاط معناسندن مأخوذ اولمغله قزل وصاری ویشل علولری بری برینه مختلط اولان لهیبدر
دیدیلر مؤلف دخی بصائرده لهیب مختلط ایله تفسیر ایلمشدر وفتوحاتده مرسومدر كه مارج هوا ایله ممتزج آتشدر كه
اكا هوای مشتعل اطلاق اولنور ابو الجن اولان جان آندن مخلوقدر كه ایكی عنصردن مركبدر بری هوا وبری آتشدر
مطلب
نته كه ابو البشر دخی ایكی عنصردن آفریده در كه بری خاك وبری آب در چون آب ایله خاك ممتزج اولدقده اكا طین
اطلاق اولنور وهوا وآتش مختلط اولدقده اكا مارج اطلاق اولنور وبشر جنسنده تناسل القاء آب ایله اولدیغی كبی

جن طائفه سنده دخی القاء هوا ایله حاصل اولور وجانّ ایله حضرت آدمك خلقی ماینی التمش بیك سنه مقداریدر
وشرح مفتاحده تعریف المسند الیه بحثنده وجعلنا من الماء کل شیء حی الایه کریمه سنی جعلناه مبدأ کل شیء حی جنس
الماء عبارتیله تفسیر وبورسمه تحریر ایلمشدر که زوایانده وارد اولدی که حضرت حق جلّ وعلا ملائکه یی صودن
خلق ایلدیکی ریحدن وجنی صودن خلق ایلدیکی آتشدن وحضرت آدمی صودن خلق ایلدیکی ترابدن خلق ایلمکله
هر ذی حیاتك مبدأی صو اولدیغی مقرّر اولور انتهی المرجان میمك فتحیله خرده انجولره دینور صغار اللؤلؤ
معناسنه مفردی مرجانه در ومنه قوله تعالی یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان قال البیضاوی ای کبار الدرّ وصغاره
وقیل المرجان الخرز الاحمر مصباحده قول اوّل ازهریدن وثانی طرطوشیدن منقولدر که حالا مبانمزده مرجان تعبیر
اولنان قرمزی نسنه در دریادن چقار حجر وشجر میانه برزخدر ومؤلفك باب ذالده بسذ مرجاندر دیدیکی مزبور
خرز احمر اوله جقدر که عرفه مبنی در ومصباحده وزنی فعلان اولمق اوزره مرسومدر مترجم دیر که مرجان ذکر اولنان
قرمزی یه بجغه اطلاق اولنمق مقتضای مادّیه نظرا ارجحدر زیرا اول حجر وشجردن مختلط نسنه در ومرجان بر نوع
نبات ربیعی اسمیدر که بقول انواعندندر بونکده مفردی مرجانه در ومرجانه اسامیء نسواندندر سعید بن مرجانه
تابعیندندر پدری اسمی عبد الله در الممراج میمك کسریله شول ناقه یه دینور که عادتی امراج اوله یعنی قارنده
یاورسی هنوز دم ایکن القا ایلمك عادتی اوله یقال ناقة ممراج ای عادتها الامراج وامور ومصالحنی منتظم طوتموب
مختلط وشوریده ومختلّ ایدر اولان سرسم کسیه دینور یقال رجل ممراج ای یمرج اموره المرتج تای فوقیه ایله
جعفر وزننده مردار سنج اسمیدر که درعقب ذکر اولنور وبو مرتخ لفظندن مصحف دکلدر خای معجمه ایله سکین
وزننده در اولدخی بو معنایه در وبونده اوجه اولان میمی مضموم اولمقدر زیرا مرده‌ء فارسی معرّبیدر المردار سنج میمك
ضمیله مردار سنك فارسی معرّبیدر کاهجه رای اسقاطیله مرداسنج دخی دیرلر ترکیده مرده سنك دیدکلریدر که
قلایدن وقورشوندن معمول اولور معروفدر المزج میمك فتحی وزای معجمه نك سکونیله بر نسنه یی شیء آخره قاتمق
معناسنه در یقال مزج الماء بالشراب مزجا من الباب الاوّل اذا خلطه به وقشقرتمق معناسنه در یقال مزج فلانا
علی فلان اذا حرّشه علیه المزج میمك کسریله آجی بادامه دینور لوز مرّ معناسنه وباله دینور عسل معناسنه
جوهری بو معناده میمك فتحیله تقیید ایلمکله غلط ایلمشدر یاخود اول لغت ضعیفه در المزیج امیر وزننده بودخی
آجی بادامه دینور المزاج کتاب وزننده بر شیئه قاتیلوب قارشدرلمغله باعث ترکیب اولان شیئه دینور قاتق تعبیر اولنور
صوری ومعنویدن اعمدر معنویده کیفیت تعبیر اولنور مثلا مزاج الشراب ما یمزج به یعنی شرابه مزج اولنان نسنه در
صوکبی ومزاج البدن ما رکب علیه من الطبایع یعنی طبایع اربعه دن بدنك مدار ترکیبی اولان طبیعتدر مادّهء بدنه ممزوج
اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر معلوم اوله که عند المحققین مزاج بدن عناصر اربعه نك اجزالری بری برلرینه تماسّ ومترکب
ومتجانس اولوب بینلرنده فعل وانفعال وقوعندن کیفیات اربع بیننده حاصل بر کیفیت متوسطه در وایکی کونه در برینه
مزاج اوّل وبرینه مزاج ثانی دیرلر مزاج اوّل اولدر که عناصر مرکبه دن بلا واسطه حاصل اوله ومزاج ثانی برقاچ نسنه لرك
اجتماع وامتزاجلرندن حادث اولور که اول نسنه لردخی عناصردن مرکب اولوب هر برنده اولان قوّت آخرده
اولان قوّته مخالف اولور مثلا حرارت وبرودت ورطوبت ویبوست مزاجدر کذلك دموی وصفراوی وبلك مزاجدر وسوء
مزاج دیدکلری اشبو مزاجك متغیر اولمسیدر صوغوقدن یا صیجقدن ویا سائر عارضه دن اولور آنکیچون علاجده
تعدیل مزاجه محتاجدر وسوء مزاج یا حار یا بارد دریا رطب یا یابس یا مفرد یا مرکبدر بونلردن هر بری مادّی یا غیر
مادّی در ومطلقا مرض اوچ جنسدر برینه سوء مزاج وبرینه مرض ترکیب وبرینه تفرق اتصال دیرلر ومادّی دیدکلری
اخلاط اربعه نك برندن اولور وغیر مادّی اخلاطدن اولمش دکلدر بونك تفصیلی قانونده مشروحدر ومزاج
برناقه نك اسمیدر وقادسیه وقرعا میانده واقع مغیثه شرقیسنده علی قول کوفه یولنده قعقاع نام محلك یمیننده بر موضع
آدیدر الموزج هودج وزننده خف اسمیدر که معروف ایاق قابیدر موزه معرّبیدر معلوم اوله که فارسیده موزه
چیلاق ایاغه کیلن خفه دینور قالدیکه مؤلف موزج لفظنی خف ایله وموق لفظنی خف اوزره کیلان خف غلیظ ایله
وجرموق لفظنی خف اوزره مطلقا کیلان خف ایله تفسیر ایلمکله مؤلفه کوره بزم مست وسمرقند طرفنك صوقمان
ونسوانك چدك ودرویشانك طوماق دیدکلرینه خف وموزج دینور که بونلر چیلاق ایاغه کیلور وخفه خفقدن
مأخوذدر وموق مست اوزره کیلان چزمه یه وادیکه وپوستاله دینور که بونلر غلیظ اولور وموزج وموق موزهء فارسی
معرّبیدر وجرموق کذلك مست اوزره کیلان چزمه وپوستاله وسائر مقوله اوست ایاق قابنه دینور وایکی قات اوزره
کیلانده اطلاق اولنور مثلا بزم کیدیکمز ترلکه که شرط مسح بولنورسه مؤلفه کوره خف وموزج دینور اوزرینه

مطلب

مطلب

مست

مست کیلورسه موق دینور وآنك اوزرندن کیلان چزمه یه جرموق دینور که سرموزه معرّبیدر اوائلك کیدکلرینك
اشکالی شمدی معلوم دکلدر لکن نوعی باقیدر اوائلده مست وصوقان اوزرندن خارچین وخارکش نام بر ایاق قابی
کیرلر ایدی که شمدیکی چزمه برنده ایدی حالا بزم قالچین دیدیکمز خارچین محرّفیدر ومست دیدیکمز مس فارسیدن
محرّفدر که ایاق باغنه دینور ونهایه ده موزج کذلك خف ایله مفسردر وقاضیخانك ان لبس الجرموق فوق الخفین
تعبیرینه بزم دفعهء ثانیه تمثیلمز مطابقدر خلاصه چیلاق ایاغه کیلانه خف وموق وموزج دینور آنك اوزرندن کیلانه
کرك ادیم وکرك سائر نسنه دن اولسون جرموق دینور وبعضا جرموق چیلاق ایاغه کیلورسه حکما اکادخی خفّ
اطلاق اولنور آنك اوزرندن نسنه کیلورسه اکا جرموق اطلاق اولنور مسح مسئله سنه متعلق اولمغله بو وجه اوزره
اشباع اولندی پس جرموقی خف ایله بیان ایدن بعض فقهاء جهت مذکوره یی اعتبار ایلمشدر وموزج کلمه سنك
جمعی موازجه کلور های عجمه ایله وموازج کلور التمزیج تفعیل وزننده بر کسیه نسنه ویرمك معناسنه استعمال
اولنور یقال مزّجه ای اعطاه شیئا ویشل سنبله صرارمغه باشلمق معناسنه استعمال اولنور یقال مزّج السنبل
اذا اصفرّ بعد الخضرة الممازجة مفاعله وزننده اوکونمك مفاخره معناسنه در که مجازدر یقال مازج فلان
فلانا اذا فاخره الموازج میمك فتحیله بر موضع آدیدر المشج میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله بر نسنه یی شیء آخره
قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال مشجه به مشجا من الباب الاوّل اذا خلطه المشج قتیل وزننده والمشج
سبب وزننده والمشج کتف وزننده والمشج میمك کسریله شیء آخر ایله مختلط نسنه یه دینور بونلرك
مجموعنك جمعی امشاج کلور ومنه قوله تعالی انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج ای مختلطة بماء المرأة ودمها
ودمدن مراد دم حیضدر وجمعیتیله ورودی مجموع اعتباریله در وآنلرك هر بری خواص ورقّت وقوام جهتیله
مختلفة الاجزاء در وامشاج انسانك کوبکنده مجتمع اولان اوساخ مقوله سنه دینور المعج میمك فتحی وعینك سکونیله
سرعتله کتمك معناسنه در یقال معج الرجل معجا من الباب الثالث اذا اسرع یعنی فی السیر ومیلی سرمه دانلق ایچره
اویناوب دپرنمك معناسنه در یقال معج الململ فی المکحلة اذا حرّکه وجماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
معج الجاریة اذا جامعها ودوه کوشکی اتمك ایچون اناسنك ممه سنی باشیله اوراق آغزینی آچوب اطرافندن اراشدرمق
معناسنه در یقال معج الفصیل ضرع امّه اذا لهزه وفتح فاه فی نواحیه لیستمکن ومعج قتال واضطراب معناسنه در
تقول ترکت القوم فی معج ای فی قتال واضطراب المعجة نعجه وزننده جوانلق هنکامنك اوائلنه دینور که دلو قانلولق
تعبیر اولنور یقال فعل فی ذلك فی معجته ای فی عنفوان شبابه التمعج تفعل وزننده قیورلمق واکیلوب بوکلمك
معناسنه در شارحك بیاننه کوره تمعج مقلوبیدر یقال یتمعج السیل والحیة فی مرورهما ویتمعجا ای یتلوّی ویتثنی
المغج میمك فتحی وغین معجمه نك سکونیله رك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال مغج الرجل مغجا من الباب
الثالث اذا عدا وسار المفج میمك فتحی وفانك سکونیله احمق اولمق معناسنه در یقال مفج الرجل مفجا
من الباب الاوّل اذا حمق المفاجة ثفاجه وزننده ومرادفیدر که دنك وسمه اولان کسیه دینور یقال رجل مفاجة
ثفاجة الملج میمك فتحی ولامك سکونیله چوجق آغزینك اوجیله اناسنك ممه سنی طوتوب اتمك معناسنه در یقال
ملج الصبیّ امّه وملجها ملجا من الباب الاوّل والرابع اذا تناول ثدیها بادنی فمه واملوج دیدکلری چکرده کی آغزده
چیکنمك ایچون بری اوته دوندرمك معناسنه در یقال ملج الرجل ملجا من الباب الرابع اذا لاك الاملوج فی فیه وناقه نك
سودی چکلمکله کیروسنده بر طوزلوجه نسنه قالمق معناسنه در که آنی طادان طوز طعمی بولور یقال ملجت الناقة
اذا ذهب لبنها وبقی شیء یجد من ذاقه طعم الملح الامتلاج افتعال وزننده ولد آغزیله ممه یی چکوب صورمق معناسنه در
یقال امتلج الفصیل اللبن اذا امتصه الاملاج همزه نك کسریله امزرمك معناسنه در یقال املجه اذا ارضعه
الملیج امیر وزننده رضیع معناسنه در که سود امن ولددر وجلیل القدر آدمه دینور وریف مصرترابنده بر قریه آدیدر
الاملج اعرج وزننده قره یاغز آدمه دینور اسمر معناسنه واوتسز صوسز خالی قیریه دینور قفر معناسنه
وبر دوا اسمیدر که امله معرّبیدر که فارسیدر هندستانده نابت بر شجرك ثمریدر بین الاطباء املج هندی دیمکله متعارفدر
داخلنده اولان چکردکی ازاله اولنوب قشری استعمال اولنور لبن ایچره اصلانمش اولورسه اول سوده شیر املج دیرلر
جماعی مقوّی وبلغمی مسهل ویورکه وکوزه ومعده یه وبواسیره بغایت انفعدر الملجان سکران وزننده شول کسیه
اطلاق اولنور که کمال لؤم ودنائتندن ناشی ناقه یی صاغدیغی صورتده جوارده اولنلر سود طلب ایدرلر دیو صاغموب
آغزیله ممه سندن امر اوله یقال رجل ملجان ای یرضع ابله لؤما الملج میمك ضمیله مقل چکردکنه دینور مراد مقل مکی
دیدکلری میوه نك که دوم اغاجنك ثمریدر چکردکی اوله جقدر اکا املوج دخی دیرلر وملج عربستانده احساء نواحیسندن

برناحیه آدیدر الملج ضمّیله سودامرکریه اوغلاقلره دینور جداء رضیع معناسنه المالج آدم وزننده دبوارصوایچق آلته
دینور که ماله تعبیراولنور وماله فارسی اولمغله مالج معرّبیدر ومالج محدثیندن محمدبن معاویه‌نك جدّی لقبیدر الاملوج
همزه‌نك ضمیله سرو یپراغنه شبیه برنوع یپراق آدیدر که بادیه اشجارندن برشجرك یپراغیدر جمعی امالیج کلورواملوج ملج
کبی مقل مکی چکردکنه دینور ملنجه میمك کسری ونونك سکونیله اصفهانده برمحله آدیدر الاملیجاج احمیرار وزننده
والاملأجاج ازبئرار وزننده چوجق نشوونما بولمغله سربلوب میدانه چقمق معناسنه در یقال املاجّ الصبیّ واملأجّ
اذاطلع المنج میمك فتحی ونونك سکونیله شول خرمادانه‌لرینه دینور که ایکیسی اوچی برارادہ عکله‌بری برینه یاپشق
اوله ومنج منك فارسی معرّبیدر که بنك وباك نخمی تعبیر اولنان مسکر ومخدّر دانه اسمیدر المنج میمك ضمیله ماش
تعبیر اولنان غله‌نك یشل وتازه اولانه دینور منوجان میمك فتحیله کرمان ایالتنده بربلده در منجان مرجان
وزننده اصفهان قضاسنده برقریه‌در الموج میمك فتحی وواوك سکونیله اسمدر دکزك طالغه‌سنه دینور جمعی امواج
کلور شارحك بیاننه کوره موجه موجدن اخص در وموجه‌نك جمعی موجات کلور وبومادّه اضطراب معناسنه
موضوع اولمغله معانیٔ سائره آندن متفرّعدر وموج مصدر اولور دکز جوش وخروشه کلوب طالغه‌لنمق معناسنه
یقال ماج البحر یموج موجا اذا اضطرب وموج برشاعر تغلبی اسمیدر وموج حقدن باطله میل وعدول ایلك
معناسنه استعمال اولنور یقال ماج فلان عن الحقّ اذاعدل عنه الموجة هایله موج واحد معناسنه درکه ذکر
اولندی بومعناندرکه موجة الشباب دیرلر عنفوان شباب معناسنه یقال فعل ذلك فی موجة شبابه ای فی عنفوان شبابه
الموجی سکری وزننده شول آتشین ناقه‌یه دینور که سرعت سیر ایچون جدّ وجهدندن ناشی حرکت قوائمی
مختلف اولمغله کوکسلکی وقولان ایپلری بری اوته مضطرب اولوب چالقنور اوله یقال ناقة موجی ای ناجیة قد جالت
انساعها الاختلاف یدیها ورجلیها المؤوج قعود وزننده دیزکسکی که دیزقپاغی تعبیر اولنور دری ایله اتك بیننده
مضطرب اولوب اوینامق معناسنه‌در موج معناسندن مأخوذدر یقال ماجت الداغصة مؤوجا اذامارت
بین الجلد واللحم ماجه حاجه وزننده ائمهٔ حدیثدن ابن ماجه دیمکله معروف صاحب السنن والتفسیر والتاریخ
قزوینی حافظ محمدبن یزیدك پدرلری لقبیدر جدّی دکلدر ایکیوز طقسان اوچ تاریخنده عازم دارالسلام اولمشدر
معلوم اوله که بین المحدثین حافظ یوز بیك حدیث شریفه متنا واسنادا علمی محیط اولان ذاته دینور وعندالبعض
کتب سته‌ازبرنده اولان کسه‌در وحجت اوچیوز بیك حدیثه محیط وحاکم جمیع احادیث مرویّه‌یه متنا واسنادا محیط
اولانه اطلاق اولنور المهجة میمك ضمی وهانك سکونیله قانه علی قول خاصة بورك قانه دینور دم القلب معناسنه ومنه
یقال دفق الله مهجته ای اهلکه وجانه دینور یقال خرجت مهجته ای روحه الامهج والامهجان همزه‌لرك وهالرك
ضمیله والماهج خارج وزننده یوفقه سوده ویوفقه ایچ یاغنه اطلاق اولنور المهج میمك فتحی وهانك سکونیله ممه ام‍مك
معناسنه در یقال مهج الولد امّه مهجا من الباب الثالث اذارضع وجماع ایلك معناسنه در یقال مهج جاریته اذانکحها
وبرکسه علیل اولدقدنصکره تندرست اولمغله چهره‌سی کوزللنمك معناسنه در یقال مهج الرجل اذاحسن وجهه بعد
علة الامتهاج افتعال وزننده برکسه‌نك بدنندن جان چقمق معناسنه در یقال امتهج الرجل علی بناء المجهول
اذاانتزعت مهجته ای روحه الممهوج البطن قارنی صالقی وسلپوك اولان کشی‌یه اطلاق اولنور یقال
رجل ممهوج البطن ای مسترخیه الميج میمك فتحی ویانك سکونیله قارشق اولمق اختلاط معناسنه در یقال ماج امره
یمیج میجا اذااختلط میجی میمك کسریله‌عینی وزننده اصحابدن نعمان بن مقرّنك جدّی اسمیدر فصل النون النؤوج
قعود وزننده سیر وذهاب معناسنه در یقال نأج فی الارض نؤوجا من الباب الثالث اذاذهب النئیج نونك فتحیله
یل اوینامق معناسنه در یقال نأجت الریح نئیجا من الباب المزبور اذاتحرّکت ویل سسلنه‌رك سرعتله مرور ایلمکه
دینور یقال للریح نئیج ای مرّسریع بصوت وبرکسیه اول کونه یل طوقنمق معناسنه در یقال نئج القوم علی بناء المجهول
اذااصابتهم ریح ذات نئیج وتضرّع ونیاز ایلك معناسنه در یقال نأج الی الله اذاتضرّع وبایقوش اوتمك معناسنه در
یقال نأج البوم اذانأم ای صاح واوکوز بوکورمك معناسنه در یقال نأج الثور اذاخار النّؤوج صبور وزننده
حرکت اوزره اولان یله دینور یقال ریح نؤوج ای متحرّکة النأج نونك فتحی وهمزه‌نك سکونیله یمکی آهسته وکوشك
یمك معناسنه در یقال نئج الرجل نأجا من الباب الرابع اذااکل اکلاضعیفا المنؤج معطوف وزننده ومرادفیدر
وبوحدیث وکلامه وصف اولور یقال حدیث منؤوج ای معطوف یعنی بعضه علی بعض النأجات نأجه‌نك
جمعیدرکه کیجه اوتن قوشه دینور ومنه نأجات الهام ای صوایحها النأج شدّاد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
النباج بای موحده ایله شدّاد وزننده شدید الصوت اولان انسان وحیوانه دینور ومنه یقال کلب نباج ونباجیّ

مطلب

کفرابیّ ای نباح وسویق فارشدیره جق آلته دینور مجدح معناسنه صوتی اعتباریله در النباجة هایله دبر ومقعده
اطلاق اولنور است معناسنه ضرطه‌سی آوازینه مبنی در یقال کذبت نباجته ای استه نباج کتّاب وزننده بادیه‌ده
برقریه‌در زهاددن یزیدبن سعید وسعیدبن برید النباجیّ اورادندر وبرید زبیر وزننده در ونباج بنه بادیه‌ده برقریه
اخرادر النباج غراب وزننده ضرطه‌یه دینور ردام کبی ونباج ونبیج نونك فتحیله کوپك اوروشنه دینور نباح معناسنه
منبج مجلس وزننده برموضع آدیدر بلکه فرات ایله حلب میاننده بربلده‌در اکاسره بناسیدر تمورلنك خراب کرده‌سیدر
وحالا ناحیه‌لرنده بعض معمورجه قریه‌لر واردر وبومن به لفظندن معرّبدرکه فارسی در بن‌ه ایویم ونه خوبم دیمکدر
واکانسبتده منبجانیّ وانبجانیّ دیرلر بارك فتحیله غیرقیاس اوزره ومنه یقال کساء منبجانیّ وانبجانیّ وثرید انبجانیّ
دیرلر آنده سخونت یعنی صیجقلق اولسه یقال ثرید انبجانیّ ای به سخونة الانبجان همزه‌نك وبانك فتحیله شول
خمیره دینور که تمام مایه سنی آلوب قباروب کوله‌لنمش اوله یقال عجین انبجان ای مدرك منتفخ واشبو انبجان کلمه‌سنك
اروبان لفظندن غیری نظیری یوقدر مؤلف بونلری خای معجمه فصلنده دخی ثبت ایدوب لکن افصحنی اشارت
ایلمامشدر وخای معجمه‌ده مأخذی ملایمدر لکن جیمله اولانك مأخذی معلوم دکلدر ونهایه‌ده دخی عجین انبجان
وخبزة انبجانیة عنوانیله که خای معجمه ایله درمرسومدر وابن حجر بخاری شرحنده بووجه اوزره رسم ایلمشدر که
انبجانیّ برنوع قالین کلیمه دینور که اوجنده علمی اولمز وثعلبدن روایت ایدرکه انبجانی لفظنده همزه‌نك فتح وکسری
جائزدر یقال کبش انبجانیّ ای کثیرالصوف ملتفه وابوموسی المدنیّ بونی منبج شهرنه منسوب ایلدکلرینی انکار
ایلمشدر آنك نسبتنده همان منبجانی دیرلر انبجانی قول عامّه‌در دیدی لکن مطرّزی مؤلفه موافقت ایلمشدر که غیر
قیاس اوزره انبجانیّ دخی دینور وبنه نهایه ده همزه بابنده ایتونی بانبجانیة ابی جهم حدیثی تفسیرنده مرسومدر که انبجانی
بانك کسریله وفتحیله دمرویدر منبج نام بلده‌یه منسوبدر میمی همزه‌یه مبدل اولمشدر وعندالبعض انبجان اسمنده
برموضعه منسوبدر وبوقول اشبه‌در زیراقول اوّل تعسّف متضمن در وذکراولنان انبجانیه‌دن مراد بوکدن منسوج
برنوع غلیظ عبادرکه هاولی اولوب وطرازسز اولور المنبج منبر وزننده شول فضول ولافزن کمسنه‌یه دینور که
ایشلمیه جکی شیئی لسانیله اعطا ایدر یعنی بیهوده وعد ایدوب وعهده‌سندن کلممز اوله یقال رجل منبج ای المعطی
بلسانه مالایفعله النبجة فتحاتله تپه‌یه دینور اکمه معناسنه جمعی نباج کلور نونك کسریله النابجة خارجه وزننده
آفت وداهیه معناسنه در وجاهلیت اهلنه مخصوص برطعام آدیدر که دوه‌توینی سودایچره وضع ایدوب تمام اصلنوب
بومشدقدنصکره اکل ایدرلر ایدی واکانبیج دخی دینور امیر وزننده الانبج احمد وزننده وبانك کسریله‌ده جائزدر
انب فارسی معرّبیدر که هندستانه مخصوص برشجرك ثمریدر وبواسمله معروفدر الانباج همزه‌نك کسریله خلط
کلام ایلمك معناسنه‌در یقال انبج الرجل اذاخلط فی کلامه ودائمانپه‌لر اوزره اوتورر اولمق معناسنه در یقال انبج
فلان اذاقعد علی النباج ای الأکام النبج ضمّتینله قاره‌قیلدن اولان غرائره یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفلره دینور
النبج نونك فتحی وبانك سکونیله یاره‌دن ارین چقمق معناسنه در یقال نبجت القبحة نبجا من الباب الاوّل اذاخرجت
ونبج شول قوغه‌لق وحصیراوتی دیدکلری اوته دینور که کمی تخته‌لرینك آرالقلرینه طقایوب قلفات ایدرلر عربستان
کیلرنده ایدرلر بودیارلرده کتان ایله ایتدکلری کبی التنبج تفعل وزننده والانتباج افتعال وزننده عضو ورملنوب
شیشمك معناسنه در یقال تنبج العظم وانتبج اذاتورّم النیجان فتحاتله وعید معناسنه درکه تکدیر وتحسیر وعدیله
تخویف ایلمکدن عبارتدر ومنه لانیجانه خلجان ای لاوعیده اضطراب ناباج محدّثیندن عبدالله بن خالدك لقبیدر
کذلك علیّ بن خلف نام محدّثك پدری لقبیدر النبریج قندیل وزننده شول قوچه دینور که خصیه‌لری اخراج اولنمغله
انغش اولوب واصلا یوکی قرقلیه وبونبریدهٔ فارسی معرّبیدر شارح دیرکه مقتضای تعریب نبریدج اولوب لکن تخفیف
ایچون دالی حذف اولنمشدر النبهرج نونك وبانك فتحیله نبهرهٔ فارسی معرّبیدرکه بکمز قلب اقچه‌یه دینور وهرشیئك
زیوفنه‌ده اطلاق اولنور بومادّه بهرج ذیلنده فی الجمله اشباع اولندی النتاج نونك فتحیله حیوان کندیسی یاوری
طوغورمق معناسنه‌درکسه معاونت ایلمکسزین یقال نتجت الناقة علی بناء المجهول نتاجا من الباب الثانی
اذاوضعت ولدها وبوفعل مجهوله مخصوصدر ومصباحك بیاننه کوره ناقه‌یه مخصوص دکلدر بلکه جمیع بهایم
وضعنی مشتملدر ونهایه‌ده دخی بوکونه مرسومدر وآندن اسم نتاج درکتاب وزننده ووضع حمل ایدن بهیمه‌یه متوجه
وولدنه نتیجه ومامیلق ایدن کسه‌یه ناتج دینور یقال نتجها نتجا من باب ضرب اذاولدها وبوفعلده اصل اولان ایکی
مفعوله تعدیه ایلمکدر یقال نتجها ولدا زیرا ولدها ولدا معناسنه‌در وکاه اولورکه بناء مفعول اولوب فاعلی حذف
ومفعول اوّلی فاعل مقامنه اقامه اولنمغله بهیمه ایچون تصریف اولنور یقال نتجت الناقة ولدا اذاوضعته وبعضا

مفعول ثانی دخی محذوف اولور انفهامه بناء یقال نتجت الشاة ومفعول اوّل حذف اولنوب مفعول ثانی فاعل مقامنه
قائم اولمقده جائزدر فیقال نتج الولد وقد یقال نتجت الناقة ولدا بالبناء للفاعل علی معنی ولدت او حملت وبرهرده
بیان اولندیغی اوزره ابتداء مبنیّ للمفعول اوله رق وارد اولمشدر ابن قتیبه ادب الکاتب نام کتابنده آنکچون باب مخصوص
عقد ایلمشدر هر برینه امعان ودقّت اولندقده بر رنکته بولمق ممکندر مثلا اشبو نتاج مادّه سنده عادتا مامی عملیله
صورتیاب اولمغله حیوانک اولابده اصلا مدخلی اولمدیغنه اعتبار اولنور انتهی النتج نونک فتحی وتانک
سکونیله قیون وناقه مثللو حیواناتی ابه لك ایدوب طوغورتمق معناسنه در یقال نتج الناقة اهلها نتجا
من الباب الثانی اذا ولدها فهو ناتج الانتاج همزه نک کسریله بو دخی بهایم قسمی طوغورمق معناسنه در
یقال انتجت الناقة علی بناء المجهول اذا وضعت وطوارك طوغورمق زمانی کلوب چاتمق معناسنه در یقال
انتجت الفرس علی البناء للفاعل انتاجا اذا حان نتاجها وبرکسنه قتنده طوغورمق اوزره اولان ناقه اولمق
معناسنه در یقال انتج القوم اذا کانت عندهم ابل حوامل نتج بوراده دومیه تخصیص اکثره مبنیدر النتوح
صبور وزننده انتاج اولدن مصوغدر قیاس اوزره همان طوغورمق اوزره اولان قسراغه وسائر بهیمه یه دینور
وبونده قیاس اولان منتج اولمقدر محسن وزننده لکن قیاسه مخالف وارد اولمشدر یقال هی نتوح ولا یقال
منتج وقالوا لبس فی الکلام افعل وهی فعول الا هذا المنتج مجلس وزننده اسم زماندر طوار طوغوروب دول
دوکجك وقته دینور یقال حان منتجها ای الوقت الذی تنتج فیه النتیجة ولیجه وزننده دوله دینور فارسیده
زه وزاد دینور جمعی نتایج کلور منطقیونک صغری وکبری اقتراندن حاصل اولان قضیه یه نتیجه اطلاق ایتملری
بو معنادندر وعربلر همزاد اولان حیواناته نتایج اطلاق ایدرلر برنسنه نك نتیجه وولیده لری اولمق حسبیله تقول
غنمی نتایج ای فی سنّ واحدة الانتتاج افتعال وزننده کبه حیوان کندی باشنه بر نا معلوم یره واروب طوغورمق
معناسنه در یقال انتتجت الناقة اذا ذهبت علی وجهها فولدت حیث لا یعرف موضعها التنتج تفعل وزننده
طوغوران حیوان ولد چقمق ایچون نفسنی قصوب صقندیلمق معناسنه در که ترکیده ایکنمك تعبیر اولنور کاف
عجمیله یقال تنتجت الناقة اذا زحرت لیخرج ولدها المنجة مکنسه وزننده دیره اطلاق اولنور اخراج ما فی البطن
ایلدیکیچون المنتجة تای مثلثه ایله مکنسه وزننده دیره اطلاق اولنور نتج ما فی البطن یعنی اخراج فضلات ایلدیکیچون
پس نتج اخراج معناسنه اولور بو معنادندر که عربلر خرج فلان منتجا دیرلر منبر وزننده خرج وهو یسلح سلحا
یعنی صچارمق چقدی طشره یه معناسنه اساسده بو تای فوقیه ایله قعد منتجا ای قاضیا حاجته فکانه جعل ذلك
نتاجاله عنوانیله مرسومدر النتج نونک فتحی وثانک سکونیله برآدمك قارننه بچاق ایله اورمق معناسنه در یقال
نتج بطنه بالسکین نتجا من الباب الثانی اذا وجأه النتج نونک کسریله شول قورقق بی زهره کمسیه دینور که
اصلا کندیدن خیر ومنفعت وبر ایشه یرامق متصوّر اولمیه النتج ضمتیله اتمات سوید معناسنه در که دبر
ومقعدلردن کا یه در ام سوید مقعدك کنیه سیدر الاستنتاج مجهول اولان بوك دنکلرینك بریسی کوشیوب
صالقیمق معناسنه در یقال استنتج احد العدلین اذا استرخی النج نونک فتحی وجیمك تشدیدیله والنجیج
نونک فتحیله چبان وباره مقوله سنك ایچنده اولان چرك وارین سیلان ایلمك معناسنه در یقال نجت القرحة نجا
ونجیجا من الباب الثانی اذا سالت بما فیها اساله مجازا قرحه یه اسناد اولنمشدر وسرعتله کتمك معناسنه در یقال
نجّ الرجل اذا اسرع فهو نجوج النجنجة زلزله وزننده منع ایلمك معناسنه در یقال نجنج فلانا عنه اذا منعه
وتحریك ایدوب چالقمق وصارصمق معناسنه در یقال نجنجه اذا حرّکه وبرخصوصه دروننده قصد ایدوب لکن عزم
ومباشرت ایلمیوب تردّد اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نجنج فلان الامر اذا همّ به ولم یعزم علیه
ودوه لری تکرار بتکرار حوض اوزره چویروب دوندرمك معناسنه در یقال نجنج الابل اذا ردّدها علی الحوض
وبرقورقو وقتنده آرام ایلمیوب بری اوته کزینوب اولطه ایلمك معناسنه در یقال نجنج الرجل اذا جال عند الفزع
وبدوی طائفه سی یایلاق مرغزارده یایلیوب بعده صوله اوزره قونمغه عزم ایلمك معناسنه در یقال نجنج القوم
اذا صافوا فی المربع ثم عزموا علی محضر المیاه التنجنج تزلزل وزننده دپرنوب چالقنمق معناسنه در یقال
تنجنج الشیء اذا تحرّك وتحیّر اولمق معناسنه در یقال تنجنج الرجل اذا تحیّر جوهری بونی استرخاء معناسیله
تفسیر ایلمکله غلط ایلمشدر زیرا اول تنجیج کلمه سیدر بائین موحّد تینله شارح دیرکه ابن فارس دخی جوهری کبی
بیان ایلمشدر النجوج صبور وزننده سرعت معناسنه اولان نجّ مذکوردن فعولدر سریع معناسنه در
النخج نونک فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال نخج الرجل المرأة نخجا من الباب الثالث

اذا باضعها وسیل صوینی دره نك کنارلرینه چارپمغله کورلده مك معناسنه در یقال نخج السیل فی الوادی اذا اصطدم
فی سند الوادی وصوّت مؤلف بوراده والسیل وتصویته فی سند الوادی عباریله تفسیر ایلمکله والسیل
وتصویته قولی نحاتك انجبنی زید وکرمه قوللری بابندندر تخصیصی مفیددر انشاء الله تعالی دال بابنده فرند مادّه سنده
بو ترکیب تفصیل اولنور وقویی ایچره قوغه یی طولمق ایچون بری اوته چالوب تحریك ایلمك معناسنه در یقال نخج
الدلو اذا خضخضها فی البئر ومقعد سسلمك یعنی ضرطه لمق معناسنه در یقال نخج استه اذا صوّت الاستنخاج
بر نسنه ملایمت پیدا ایلمك معناسنه در یقال استنخج الشیء او المکان اذا لان بعد صلابة النخیجة ولیجه وزننده
سودك ابتدا کره یاغی آلندقدنصکره طلوم ایله دوه یه تحمیل اولنوب محلنه وارنجه حرکتدن مجدّدا تکوّن ایدن
بو فقه جه کره یاغنه اطلاق اولنور النورج جوهر وزننده صبان دمورینه دینورکه چفتجی آلتیدر نیرج دخی دیرلر
واسی وقنده اوده کورینی سرابه دینور وخرمن چیلرك دوکن وخرمن عربه سی وجرجر تعبیر ایتدکلری آلته
دینورکه آنکله خرمن دوکرلر کرك تخته دن وکرك دموردن اولسون النورجة دحرجه وزننده بری اوته اولطه ایله
کلوب کتمك معناسنه در وبوقو غجیلقده دخی استعمال اولنور که بری به اوته یه کلوب کیدوب نقل کلام ایلکدن
عبارتدر یقال نورج فلان اذا اختلف اقبالا وادبارا وکذا فی الکلام وهی النمیمة والمشی بها النیرج نورج وزننده
ومرادفیدر که صبان دمورینه دینور وقوغجی یه دینور عام معناسنه واشکین صوی ناقه یه دینور وسرعت وتردّد ایله
یلمك معناسنه در یعنی بردوزه یه یلموب بری اوته سرعتله یلوب یورمق معناسنه در یقال عدا فلان عدوا نیرجا
ای بسرعة وتردّد النیرجة نورجه وزننده ومرادفیدر که آلقا یان اولندی وجماع ایلمك معناسنه در یقال
نیرج المرأة اذا جامعها النیرنج نونک کسری ورانك فتحیله سحر وافسونه شبیه برکونه اخذ وتلبیسه اسمیدر
سحر جمله سندن دکلدر اشبو نیرنج نیرنك فارسی معرّبیدر وبو سحرك وسیمانك غیریدر بونك مادّه سی چابکلکدر
وبعض ادهان وابخره ایله صور عجیبه اظهار ایلمکدر واکا کوز باغجیلق تعبیر اولنور یقال هو یعرف النیرنج وهو اخذ
کالسحر ولیس به حالا بو دیارلرده اکا خیالبازو حقه باز تعبیر اولنور بعض ورای عقلده اعمال اظهار ایدرلر وبو سیمیادن
بشقه در زیرا سیمیا خواصه متعلقدر النارنج رانك فتحیله نارنك فارسی معرّبیدر که ثمر معروفدر تورنج تعبیر اولنان
میوه در پورتقالده اطلاق اولنور فارسیده تورنجه وپورتقاله بالنك واغاج قاونه ترنج دینور وعربیده اغاج قاونه اترج دینور
النزج نونک فتحی وزای معجمه نك سکونیله رقص ایلمك معناسنه در یقال نزج الغلام نزجا من الباب الاوّل اذا رقص
النیزج صیقل وزننده لحم زائدی اوزون وسبوری اولان عورت فرجنه دینور یقال لا حلاوة فی النیزج وهو جهاز المرأة
اذا کان نازی البظر طویله النسج نونک فتحی وسینك سکونیله طوقومق معناسنه در اورمك دخی آنده داخلدر
یقال نسج الثوب نسجا من الباب الثانی والاوّل اذا حاکه وکلامه تناسق وتناسبله زینت وحسن نظام وقیافت ویره رك
دوزوب قوشمق معناسنه استعمال اولنور یقال نسج الکلام اذا لخصه وزوّره وبر محل اوزره طولا وعرضا
ایکی درلو یل اسمك معناسنه استعمال اولنور کویا که لحمه وسدی ایله نسج ثوب ایدر یقال نسجت الرّیح الرّبع اذا تعاورته
ریحان طولا وعرضا ویقال الرّیحان تنسجان الرّبع النساج شدّاد وزننده بز والاجه طوقیان جلهایه
دینور واورویجی یه دینور کرك زره اورن وکرك سائر نسنه اورن اولسون وبلایجی یه اطلاق اولنور نسج کلام
ایلدیکیچون النساجة نونک کسریله طوقوبجیلق واوروجیلك صنعتنه دینور المنسج مقعد وزننده
والمنسج مجلس وزننده اسم مکاندر نساج کارخانه سنه دینور المنسج منبر وزننده شول آلتدر که طوقومق
ایچون اوزرینه بزچکیلور ترکیده دستکاه محرّفی ترکاه تعبیر اولنور شارح دیرکه منسج جولهاطراغنده اطلاق
اولنور ومنسج الفرس آتك اموزی باشندن اشاغی یه یعنی کوردکی آلتنه اطلاق اولنور ایکی طرفلو سکیرلی
وطمرلر اوراده بری برینه قاوشوب منتسج اولدیغیچون النسیج امیر وزننده فعیل بمعنی مفعولدر که منسوج
معناسنه در وعربلر فلان آدمك علم ومعرفتده یاخود هنر وصنعتده نظیری یوقدر بیهمتادر دیجك یرده هو
نسیج وحده دیرلر زیرا ثوب زیاده فاخر اولسه کمسه آنك متوالی اوزره آخرینی نسج ایلیه من النسوج صبور
وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که بغایت رفق وسهولت اوزره هموار مشی ایدر اولمغله اوزرنده اولان یوك
حرکت واضطراب ایلمز اوله علی قول شول ناقه یه دینورکه تند وشدید یورر اولمغله اوزرنده اولان یوکی اموزی
باشنه سلکوب آتار اوله یقال ناقة نسوج اذا کانت لا یضطرب علیها الحمل او التی تقدّمه الی کاهلها لشدّة سیرها
النسج ضمتیله سجاده لره اطلاق اولنور نسج مفردیدر النشج نونک وشین معجمه نك فتحیله صو آقدیسنه دینور
مجرای ماء معناسنه جمعی انشاج کلور النشیج نونک فتحیله سسنی چقارمیوب من غیر نحیب بوغلارق وبکاء

بوغازنده طقانوب قصله رق آغلمق معناسنه در یقال نشج الباکی نشیجا من الباب الثانی اذاغص بالبکاء فی حلقه
من غیر انتحاب واشك آوازنی اظهار ایلیوب صدرنده کر کردونده رك اوقرامق معناسنه استعمال اولنور یقال نشج
الحمار اذاردد صوته فی صدره وطلوم وتنجره مقوله سنك ایچنده اولان نسنه واقر واقر قینامق معناسنه استعمال
اولنور یقال نشج القدر والزق اذاغلامافیه حتی سمع له صوت وخواننده ایکی آوازه سنك میاننی برمقدار فصل
ایدوب اوّلکی آوازه یی نغمه ایله اوزاتمق معناسنددر یقال نشج المطرب اذافصل بین الصوتین ومد یعنی مد صوته
بالنغمة وقوربغه قسمی آغزنی آچیوب سسنی بوغازنده تردید ایلیه رك ورق ورق اوتمك معناسنه استعمال
اولنور یقال نشج الضفدع اذاردد نقیقه النوشجان نونك ضمیله برقبیله یاخود بر بلده آدیدر النضج نونك
ضمی وضاد معجمه نك سکونیله والنضج نونك فتحیله میوه وات مقوله سی کرکی کبی پخته اولوب نصابنی بولمق
معناسنه در یقال نضج التمر واللحم نضجا ونضجا من الباب الرابع اذاادرك مصباحده بونلر اسم اولمق ومصدری نعب
وزننده اولمق اوزره مرسومدر وکبه ناقه نك سنه سی بچوب هنوز حامل اوله رق قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
نضجت الناقة بولدها اذاجاوزت السنة ولم تنتج النضیج والناضج اسم فاعلدر کرکی کبی پخته اولوب نصابنی
بولمش ات ومیوه مقوله سنه دینور ورأی وتدبیری متین وکامل اولان آدمه عربلر نضیج الرأی اطلاق ایدرلر
یقال هو نضیج الرأی ای محکمه الانضاج همزه نك کسریله برنسنه یی کرکی کبی پشوروب نصابنی بولدرمق
معناسنه در تقول انضجته اذاجعلته نضیجا التنضیج تفعیل وزننده بودخی ناقه نك سنه ولادتی بچوب هنوز
حامل قالمق معناسنه در یقال نضجت الناقة بولدها تنضیجا بمعنی نضجت المنضج محدث وزننده ذکر اولنان
ناقه یه دینور المنضاج مفتاح وزننده کباب شیشنه دینور سفود معناسنه النعج نونك وعینك فتحیله والنعوج
ضمیله آق نسنه نك آقلغی قارکبی خالص وصافی اولمق معناسنه در یقال نعج اللون نعجا ونعوجا من الباب الاوّل
اذاخلص بیاضه ونعج فتحتیله سمورمك معناسنه در یقال نعج البعیر نعجا من الباب الرابع اذاسمن وقیون اتنی
یمکدن یورکه تخمه کبی ثقلت عارض اولمق معناسنه در اعراب طائفه سی دوه اتنه مألوف اولملریله قیون اتنی
استثقال ایدر یقال نعج الرجل اذااکل لحم الضأن فثقل علی قلبه الناعجة دوزوطپراغی یومشق یره دینور وآق
تویلو ناقه یه دینور وجست وچابك رونده ناقه یه دینور وشول ناقه یه دینورکه اوزرنده نعاج وحش یعنی کاوکوهی
صید اولنوراوله زیاده سیله چابك اولدیغندن نشئت ایدر النعجة حمزه وزننده دیشی قیونه دینور جمعی نعاج
کلور نونك کسریله ونعجات کلور فتحاتله شارحك بیاننه کوره بونك لفظندن مذکری یوقدر مذکری ضأن درننه که
عکرشه دیشی طوشانه ولقوه دیشی عقاب قوشنه مخصوصدر وعربلر بقر وحشی یه نعاج الرمل اطلاق ایدرلر
مفردی نعجه درکه نعجة الرمل دیرلر وبقر وحشیدن غیری یه اطلاق ایلمزلر ونعجه اسامیدندر ابو نعجه مشاهیر
شعرادن صالح بن شرحبیل کنیه سیدر واخنس بن نعجة الکلبی کذلك شعرادندر الانعاج همزه نك کسریله
برکسه نك دوه سی سمورمك معناسنه در یقال انعج القوم اذاسمنت ابلهم منعج مجلس وزننده برموضع آدیدر
جوهری وهمنه مبنی فتح عینله ضبط ایلمشدر النفج نونك فتحی وفانك سکونیله والنفجان فتحاتله طوشان
یرندن صچرایوب آتلمق معناسنه در یقال نفج الارنب نفجا ونفجانا من الباب الاوّل اذاثار کرچه اصول موجوده ده
وجه مذکور اوزره ارنب ایله تمثیل اولنوب لکن مصباحده نفج الارنب وغیره نفوجا عنوانیله مرسومدر ونفج
یاوری یمورطه دن چقمق معناسنه در یقال نفجت الفروجة اذاخرجت من بیضتها و برنسنه یی یوقری قالدرمق
معناسنه در یقال نفج الثدی القمیص اذارفعه بعضلر بونی برنسنه بیومکله وشیشمکله اوزرنده اولان شیئی
یوقری قالدرمغه تخصیص ایلدیلر مثال مزبورکبی ونفج یل شدّت وقوّتله ظهور ایلمك معناسنه در یقال
نفجت الریح اذاجاءت بقوة النفاج شدّاد وزننده والمتنفج انتفاجدن اسم فاعل بنیه سیله شیشکن متکبر
کسیه اطلاق اولنور رفع معناسندن مأخوذدر النفیج سکیت وزننده اصلاح ایچون میانه قومه دخول
وتوسط ایدن اجنبی آدمه دینور علی قول میانه قومه داخل اولوب نه اصلاح ونه افساد ایدن آدمه دینور
جمعی نفج کلور ضمتینله النافجة خارجه وزننده کثیر المطر اولان سحابه یه دینور عادتا باعث مطر اولان ریح
اسمیله مسمادر ونافجه ایکو ککلرینك ارقه طرفنه کلن اوجنه دینور نوافج جمعیدر وقیز اولادینه اطلاق اولنور
بنت معناسنه وبوذکر اولنان رفع معناسندن مأخوذدرکه تکبیر وتوسیعی متضمن در مهرانجه سیله پدرینك مالنی
مرتفع ومعظم ایلکله اطلاق اولنمشدر زیرا اعراب طائفه سی مهری آلوب قیزی عریان تسلیم ایدرلر ونافجه مسك
قاننه دینورکه مسك کوبکی اوله جقدر و بونافه فارسی معربیدر لکن مصباح عربیتنه ذاهب اولمشدر ونافجه تند وشدید

ظهور ایدن یله دینور النفیجة سفینه وزننده یایه دینور النفاجة کتابه وزننده جامه نك یکلری آلتنده اولان مربع
رقعه یه دینورکه یك قپاغی تعبیر اولنور یقال رقع الثوب بنفاجة وهی رقعة مربعة تحت الکم النفاجة رمانه وزننده
والنفجة نونك ضمیله جامه تیریزینه دینور توسیع ثوب ایلدیکیچون النفج ضمتینله ثقلاء ناسه دینور النافج
تعاشیب وزننده جامه تیریزلرینه دینور دخاریص معناسنه ظاهرا شعار بر وتعاشیب کبی مفردی نامسموعدر
الانفاج همزه نك کسریله سود صاغارکن قابی ممه دن ایراقجه طوتمق معناسنه درکو یوکی قباروب قالقمق
ایچون و بو الباد مقابلیدرکه ممه یه اقرب طوتمقدر یقال انفج الحالب اذاابان الاناء عن الضرع عند الحلب الانفجانی
انبجانی وزننده حدّ واندازه سندن ومقتضای صفت وجبلتندن خارج مفرط بالقول اولوب دائما فخر ومباهات
ومواعیدی غایات ایدر اولان حکه حالی فضول و بوش بوغاز کسیه دینور رفع معناسندن مأخوذدر یقال هو
انفجانی ای مفرط فیمایقول المنافج میمك فتحیله عظامات معناسنه درکه عرب نسوانی بیوك کورنمك ایچون
قیچلرینه بغلدقلری قوندا قلره دینور منفج مفردیدر نفج الحقیبة ضمتینله هکبه سی بیوك دیمکدر بومناسبتله قیچی
بیوك اولان عورته اطلاق اولنور یقال امرأة نفج الحقیبة ای ضخمة الارداف والمآکم جمع بنیه سی اجزاء واطراف
اعتباریله در النافج اسم فاعل نسبیدر ایری وبدسه اطلاق اولنور صوت جیر کبی یقال صوت نافج ای غلیظ
جاف التنفج تفعل وزننده عهده وسعنده اولمیان مفاخر ایله بیهوده وفضولانه لاف وکزافله تمدح وافتخار ایلمك
معناسنه در یقال تنفج الرجل اذاافتخر بما لیس عنده الاستنفاج برنسنه یی اخراج واظهار ایلمك معناسنه درکه
رفع معناسندن مأخوذدر تقول ما الذی استنفج غضبك ای اظهره واخرجه النفرج زبرج وزننده والنفراج
والنفرجة والنفراجة نونلرك کسریله ونفرجاء بومعرفه اوله رق قورققی بی زهره وجبان کسیه دینور
النفریج قندیل وزننده چوق سوزلو مکثار کسیه دینور یقال رجل نفریج ای مکثار النفرجة دحرجه وزننده
چوق سویلیوب اوزانلق ایلمك معناسنه در یقال نفرج الرجل اذااکثر الکلام النیلج نونك کسریله شول ایچ یاغی
تونه دینورکه بدنه نعل کسنلر کوکرمك ایچون آنکله توتسوایدرلر ظاهرا بو نیله فارسی معربیدر النموذج نونك
وذال معجمه نك فتحیله نموده یاخود نمونه معربیدر برنسنه نك مثالنه دینورکه اورنك تعبیر اولنور آندن اول نسنه نك حالی
معلوم اولور کذلك برنسنه دن برمقداره دخی دینورکه آنکله ده اول نسنه نك حال وصفتی متعین اولور مثلا چوقه نك
اورنکی کبی که چشیت وموصطره دخی تعبیر اولنور و بونده همزه ایله انموذج دیمك لحن در النوج موج وزننده
برکسه عملنده ریا ایلمك معناسنه در یقال ناج الرجل نوجا اذارآی بعمله النوجة موجه وزننده زوبعه معناسنه درکه
قاصرغه تعبیر اولنان یله دینور ناج اسامیدندر ناج بن یشکر بن عدوان برقبیله درکه اکا نیجه علماء ورواة احادیث
منسوبدر الو بندجان نونك وبانك ودالك فتحیله ایرانده شابور ولایتنك قصبه سی آدیدر النهج نونك فتحی
وهانك سکونیله آچق وواضح یوله دینور یقال اخذ النهج ای الطریق الواضح ومصدر اولور هارهار صولومق
معناسنه یقال نهج الرجل نهجا من الباب الثانی اذابهر وتتابع نفسه واثوابی اسکیمك معناسنه در یقال نهج الثوب نهجا
من الباب الثالث اذااخلقه واثواب کندی اسکیمك معناسنه در یقال نهج الثوب مثلثة الهاء اذابلی یعنی هانك
حرکات ثلاثیله که باب ثانی وثالث ورابعدن متصرفدر ونهج برنسنه عیان وآشکار اولمق معناسنه در یقال نهج الطریق
والامر نهجا من الباب الثالث اذاوضح وعیان وآشکار ایلمك معناسنه در یقال نهج الامر اذااوضحه و یوله سلوك
ایلمك معناسنه در یقال نهج الطریق اذاسلکه المنهج مقعد وزننده والمنهاج محراب وزننده بونلرده آچق
و بللو یوله دینور طریق واضح معناسنه النهج فتحتیله بودخی هارهار صولومق معناسنه در یقال نهج الرجل
نهجا من الباب الرابع اذابهر الانهاج همزه نك کسریله برنسنه واضح وعیان اولمق معناسنه در یقال انهج الطریق
والامر اذاوضح وواضح وعیان قلمق معناسنه در یقال انهج الامر اذااوضحه ومرکوبی اولان دابه نك اوزرینه چوق
وارمغله یوروب صولوتمق معناسنه در یقال انهج الراکب الدابة اذاسار علیها فانبهرت ولباسی اسکیمك معناسنه در
یقال انهج الثوب اذااخلقه ولباس کندی اسکیمك معناسنه در یقال انهج الثوب اذابلی کرك نهج وکرك انهاج
بومعنالرده مجازدر الاستنهاج یول مسلوك اوله رق شاهراه اولمق معناسنه در یقال استنهج الطریق اذاصار
نهجا وبرکسه نك مسلکنه سلوك ایلمك معناسنه درکرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال استنهج فلان سبیل
فلان اذاسلك مسلکه النهرج جعفر وزننده واسع یوله دینور یقال طریق نهرج ای واسع النهرجة دحرجه
وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال نهرج المرأة اذاجامعها فصـــل الواو الوأج واوك فتحی وهمزه نك
سکونیله یك آجقمق جوع شدید معناسنه در الموتج تای مثناة ایله معظم وزننده لوی قربنده برموضعدر

الوثيج ثاى مثلثه ايله نسيج وزننده صمصق قالين وطقناز اولان شيئه دينور كرك وجود وكرك سائر نسنه اولسون
يقال شئ وثيج اى كثيف ومكتنز الوثاجة كرامه وزننده وثيج اولمق معناسنه در يقال وثج الشئ وثاجة من الباب
الرابع اذا كان وثيجا الاستيثاج نبات كمالنى بولوب وچوغالوب كورلنمكله برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال
استوثج النبت اذا علق بعضه ببعض وتم ومال يعنى دواب ومواشى چوغالمق معناسنه در يقال استوثج المال اذا كثر
ومالى چوغالتمق معناسنه در يقال استوثج الرجل اذا استكثر من المال الموثجة ايثاجدن اسم فاعل بنيه سيله
چايرى چوق وكور اولان ارضه دينور يقال ارض موثجة اذا كانت كثيرة الكلأ الموثوجة ايپلكى وطوقمسى
كوشك اولان ثيابه دينور يقال ثياب موثوجة اذا كانت رخية الغزل والنسج غريبدر كه مقتضاى تركيب ثياب موثوجه
صيق ومحكم اولانه دينمكدر مؤلف الرخوة الغزل والنسج عبارتيله تفسير ايلمكله وضع ماده يه مخالفدر حتى اساسده
ثوب وثيج اى محكم النسج عنوانيله مبين در مگر تكلفله كثافت صفتى تحميل اولنه الوج واوك فتحى وجيمك
تشديديله سرعت ايلمك معناسنه در يقال وج الرجل وجا من الباب الاول اذا اسرع ووج بردوا آديدر تركيده اكبر
ديدكلرى كوك اوله جقدر وبغرتلق قوشنه دينور ودوه قوشنه دينور وطائف ترابنده بروادى اسميدر كه
محترق واحجدين نام ايكى طاغ اراغنده واقعدر ومنه الحديث آخر وطأة وطئها الله تعالى بوج يعنى آخر غزوة
واخذة اوقعها الله تعالى بالكفار كانت بوج يريد غزوة حنين لا الطائف جوهرى ابتدا وج طائفده بربلده
آديدر دىمكله غلط ايلدى ثانيا مراد طائف غزوه سيدر دىمكله غلط ايلدى وحنين وج حذاسنده بروادیدر وغزوهٔ
طائفده قتال واقع اولمامشدر مترجم ديركه كتب سيرده غزوهٔ طائف آخر غزوهٔ نبوى اولوب گرچه غزوهٔ تبوك
ختام مغازيدر لكن آنده حرب وقتال اولمامق اوزره مرسومدر ووج شهر طائفك زمينى اسمى اولوب عمالقه دن
وج بن عبد الحى نام امير اورايه نازل اولمغله اسميله مسمى اولديغى مصرحدر شارح ديركه بو نسخه صحيح وعتيق
صحاح نسخه لرنده وادبالطائف عنوانده مثبت اولديغى مشهودمز اولمشدر بوندن بشقه اكثر اهل غريب غزوهٔ
طائفله بيان ايلديلر الوجح ضمتيله جست وچالاك دوه قوشلرينه دينور الوجح واوك وحاى مهملهنك فتحيله
صغنجق يره دينور ملجأ معناسنه ومصدر اولور صغنمق معناسنه يقال وجح الرجل اليه وجحا من الباب الرابع اذا التجأ
الايجاح همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در تقول اوجحته اى الجأته الوجحة فتحاتله بك ذربن يره دينور
جمعى اوجاح كلور الودج واوك ودالك فتحيله بوينده بر طمر آديدر يقال قطع ودجه وهو عرق فى العنق
اكثر اصولك بيانه كوره بو طمر شاه طمرينك ايكى طرفنده واقع ايكى طمردركه ايكيسنه ودجان ديرلر ابن اثير
وابو الهيثم بوغاز چقورينك ايكى طرفنده ايكى غليظ طمردركه وريدان دخى ديرلر وآنلرجان طمرلريدر ديو بيان
ايلديلركه شاه طمرلرى اوله جقدر ومصاحده ديركه ودج اخدع ديدكلرى طمردركه ذابح آنى قطع ايلمكله وجودده
حيات اثرى قالمز ديرلركه جسدده بر طمر واردركه انقطاعى باعث مماتدر وآنك هر عضوده راسمى واردر بوينده
ودج وورىد ديرلر وآرقه ده نياط ديرلر وبلك ايچ يوزنده ابهر ديرلركه يورك اكا متصلدر وبطنده وتين ديرلر واويلقده
نسأ وآياقده ابجل وقولده اكحل وبالدرده صافن ديرلر ومقدمة الادبده اخدع ايله وريد رك كردن يعنى بيون طمرى ايله
وودجان دورك بودردوسوى وريد يعنى وريدك ايكى طرفنده واقع ايكى طمر ايله مفسردر خلاصه عند الاكثر
وريدن بشقه ايكى طمردركه عند الغضب منتفخ اولورلر وودج سبب ووسيله معناسنه استعمال اولنور يقال
فلان ودجى الى فلان اى سببى ووسيلتى اليه الودجان ودج مرقومك تثنيه سيدركه ذكر اولندى وودجان
ايكى برادره اطلاق اولنور يقال هما ودجان اى اخوان الوداج واوك كسريله بودخى ذكر اولنان بيون طمرينه
دينور ودج كبى الودج واوك فتحى ودالك سكونيله حيوانك ودج ديدكلرى ذكر اولنان طمرنى كسمك معناسنه در
يقال ودج الدابة ودجا من الباب الثانى اذا قطع ودجها واصلاح ايلمك معناسنه در يقال ودج بين القوم اذا اصلح
التوديج تفعيل وزننده بودخى ودج ديدكلرى طمرى كسمك معناسنه در وتوديج ترمد قربنده بربلده آديدر الاوارجة
همزه نك فتحيله ديوان اصحابنك دفترلرينه دينوركه خراج وميرى وسائر واردات ديوانيه ثبت اولنور حالا دوات
عليه ده دفتردار وبيوك روزنامه ومحاسبه جيان مقوله سنك روزنامه سى اوله جقدر شارح ديركه مؤلف بونى ارج
ماده سنده دخى ذكر ايلدى اكر وزنى افاعله ايسه محل ذكرى بورادر واكر فواعله ايسه اورادر پس مؤلف ايكى
احتماله رعايت ايلدى لكن اواره معربى اولمغله همزه سى اصليه دركه افاعله اولور الوسيج نسيج وزننده
دوه كنديلره مخصوص بر كونه بورويشله يورىمك معناسنده در يقال وسج البعير وسيجا من الباب الثانى وهو سير
للابل ووسيج تركستانده بر موضع آديدر الوسوج عسوج وزننده ومرادفيدركه رونده اشكين دوه يه دينور

يقال ابل وسوج اى سريعة الوساج عساج وزننده ومرادفيدركه سريع معناسنه در يقال جمل وساج عساج
اى سريع ووساج اساميدندر عقبة بن وساج محدثيندندر وبكير بن وساج شعرادندر الايساج همزه نك كسريله
دوه يى اقدام ايدوب سرعتله يوريتدرمك معناسنه در تقول اوسجت البعير اذا حملته على الوسيج الوشيجة وسيجه
وزننده اغاج كوكنك زيرزمينده سورن طمرينه دينور وشول تسكره شكلنده ظرفه دينوركه ليفدن مشبك آغ كبى
اوروب ايكى اغاج اراغنه بند ايلدكدنصكره آنكله خرمن برينه بچلمش اكين دمتلرنى طاشيرلر ووشيجه عقيق
مدينه سنده بر موضع آديدر وعربلر بر قوم وقبيله ايچره صكره دن دخيل اولان جماعته وشيجة القوم اطلاق ايدرلر
معناى اولدن مأخوذدر يقال هم وشيجة القوم اى حشوهم الوشيج وثيج وزننده مزراق اغاجنه دينوركه
مرادقارغى كسدكلرى سازاقدر واوركى يه دينور بومناسبتله رحم وقرابتك برى برينه اوركى كبى مشتبك اولمسنه
اطلاق اولنور الواشجة برى برينه اوركى كبى كيريشوب مشتبك اولمش رحم وقرابته دينور يقال بينهم واشجة
اى رحم مشتبكة الوشج واوك فتحى وشينك سكونيله قرابت آخره اوركيلمك معناسنه در يقال وشجت بك
قرابته وشجا من الباب الثانى اذا اشتبكت واورمك معناسنه در يقال وشج محمله اذا شبكه بقد ونحوه لئلا يسقط
منه شئ التوشيج تفعيل وزننده بودخى اورمك معناسنه اولمغله قرابتى برى برينه اوركى طرزنده مشتبك ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال وشج الله قرابته بكم توشيجا اى شبكه الولوج قعود وزننده والِلجة عده وزننده
دخول معناسنه در يقال ولج البيت يلج ولوجا ولجة اذا دخل شارح ديركه سيبويه ديديكه اشبو ولج ماده سى متعدى
ايكن مصدرى ولوج اولمق ولجت فيه معناسنى اراده يه مبنيدر پس سيبويه اسقاط وسطه ذاهب اولمشدر
اما محمد بن يزيد بغير وسط تعديه سنه ذاهب اولمشدر انتهى الاتلاج افتعال وزننده بودخى دخول ايلمك معناسنه در
يقال اتلج البيت اتلاجا اذا دخل الايلاج همزه نك كسريله والاتلاج واوى تايه قلب ايله ادخال ايلمك معناسنه در
تقول اولجته ايلاجا واتلجته اتلاجا اى ادخلته الوليجة واوك فتحيله بر كسنه نك دخيله سى وبطانه وخاصه سى
اولان يعنى امور ومصالحنه دخيل وخاصه وهمرازى اولان كشى يه دينور على قول بيكانه دن اوله رق امور ومصالحنده
معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه اطلاق اولنور كه مراد كتخدا اوله جقدر قال الشارح ومنه قوله تعالى
ولم يتخذ من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنين وليجة الاية فالوليجة البطانة والدخيلة وخاصتك من الرجال مؤلف
بصائرده وليجه بر كشينك اهلندن اولميه رق معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه دينور ديو ثبت ايلمكله عندنده
معناى ثانى مرجح اولور ويقال هو وليجتهم اى لصيق بهم الولجة فتحاتله شول كسمه لك تعبير اولنان مغاره يه دينوركه
ابناء سبيل يغمور مقوله سى عارضه دن اوراده تستر ايدرلر ودره نك بوغاز برنه دينور معطف الوادى معناسنه جمعى
اولاج كلور وولج كلور فتحتيله كه جمع جنسيدر الوالجة دبيله معناسنه دركه مؤلفه كوره آفت وداهيه يه وجوف
انسانيه عارض اولور بر نوع علته دينور ظاهرا بوراده مراد علت مزبوره اولمغله ووجع فى الانسان قولى والرجل المولوج
قولندن مقدم اوله رق عطف تفسير اولمق اقتضا ايدر پس تأخيرى تغيير نساخدر وعند الاطباء دبيله بر شيشدركه
ايچنده ماده منصب اوله جق يرى اولور وبو اوج كونه اولور تفصيلى كتب طبيه ده مشروحدر المولوج ذكر اولنان
والجه علتنه مبتلا كشى يه دينور يقال ولج الرجل على بناء المفعول وهو مولوج اى مصاب بالوالجه التولج
جوهر وزننده وحشى جانور اينه دينوركه اكا ولوج ايدرلر شارح سيبويه دن نقل ايدركه بونك اصلى وولج اولمغله
وزنى فوعل در تاء واودن مبدله در زيرا كلام عربده اسم اوله رق تفعل يوقدر الولج ضمتيله نواحى معناسنه دركه
ناحيه نك جمعيدر وصوقاقلره دينور ازقه معناسنه وبال قوتاره جق كيجه لره دينور مغارف العسل معناسنه ولوج
مفرديدر اواكيلرده بمعنى مفعول وثالثده بمعنى فاعلدر الولج فتحتيله قوملقده اولان يوله دينور التلج صرد
وزننده طوشنجل قوشنك ياوريسنه دينور بونك اصلى ولج ايدى واو تايه ابدال اولندى التوليج تفعيل وزننده
حيل عقوديه دن بر حيله در صورتى بوردكه بر كشى مالنى حال حياتنده بعض اولادينه تخصيص واعطا ايدر تا كه
ناس ايشيدوب من بعد كنديدن قرض ياخود هبه وجهيله بر نسنه طلب وسؤال ايلميه لر شارح ديركه بو مواضعه
اولمغله بر امرى اظهار وامر آخرى ابطان اولمغله توليج اطلاق اولنمشدر ومنه ابطل مالك التوليج فى العقود
وهو جعل المال فى حياته لبعض ولده فيتسامع الناس فينقدعون عن سؤاله ولواج واوك فتحى ولام ثانيه نك كسريله
بدخشان اولكه سنده بربلده در الوماج كتان وزننده فرجه دينوركه عورت يريدر لكن بونده اصح اولان
حاى مهمله اولمقدر الونج واوك ونونك فتحيله ذوالاوتار اولان ساز قسمندن بر نوع سازك اسميدر على قول لاغوته
تعبير اولنان سازه دينور ياخود معرف معناسنه مطلقا سازه دينور شارحك بيانه كوره ونه معربيدركه زبل تعبير

اولنان ساز در وونج نسف قضاسنده بر قریه آدیدر ونه معرّبیدر الوهج واوك فتحی وهانك سكونیله والوهجان
فتحاتله آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال وهج النار تهج وهجا ووهجانا من الباب الثانی اذا اتقدت مؤلفك مثالده
فعلی مذكر وتفسیرده مؤنث ایرادی نار لفظنك تذكیر وتأنیثی اعتبارینه مبنیدر الوهج فتحتینله معنای مذكوردن
اسمدر یالك معناسنه در یقال للنار وهج شدید التوهج تفعل وزننده آتش بنفسه علولنوب مشتعل اولمق معناسنه در
یقال توهجت النار اذا توقدت ومسك مقوله سی طیب وعطرك رایحه سی كرمیلنمك معناسنه استعمال اولنور یقال
توهجت رایحة الطیب اذا توقدت وپارلاق نسنه پارلدامق ویلدرامق معناسنه استعمال اولنور یقال توهج الجوهر
اذا تلألأ الوهیج واوك فتحیله آتشك یانوب علولنمسی حالتنه دینور یقال للنار وهیج ای توقد الوبج واوك فتحی
وبانك سكونیله چقنجلرك صبان اوقی دیدكلری اغاجه دینور مؤلف خشبة الفدّان عبارتیله تفسیر ایلمكله صبان اوقی
دیدكلری اولور لكن قانون الادبده فارسیده سمه تركیده زیوله دیدكلری اغاج ایله مفسردر لكن درست دكلدر
فصـــــــل الهاء التهبج هانك وبانك فتحیله ورم طرزنده بر حالته دینور كه بعض ناقه نك ممه سنده واقع اولور
التهبیج تفعیل وزننده بر عضوی بعض عارضه ایله شیشورمك معناسنه در یقال هبجه تهبیجا اذا ورمه مادهٔ
مرقومه دن مأخوذدر التهبج تفعل وزننده آندن مطاوعدر المهبج معظم وزننده ثقیل النفس اولان
كمسه اطلاق اولنور الهبیج امیر وزننده شول كیكه دینور كه ایكی یانلرنده كی قارننك تویلری ایله ارقه سی میانیدر
لونه مخالف ایكی اوزون خطلری اوله الهوبجة جوهره وزننده بطن ارضه یاخود یوكسك یرلرك وسطنده واقع
دوزواو توراقلی یره دینور ودره نك نهایت بولدیغی یره دینور كه دفع واساله ایلدیكی سیلندی طشره یه اورادن
مندفع اولور وصو ایركیلجك یرلرده حفر اولنان كوچك حوض كبی یرلره دینور كه یغمورلر یاغوب صو چوغالدقده
صونی اوراده آقیدوب بر زمان آلوردن ایچرلر مؤلف وان یحفر عنواننده ایراد ایلمكله كرچه ظاهرا مصدر
صورتنده درلكن عادتی اوزره مسامحه ایلمشدر كه وجه مذكور اوزره اول چقورلرك اسمیدر الهوابج هانك فتحیله
بمامه ده بر نیچه باتجه لره اطلاق اولنور الهیج هانك فتحی وبانك سكونیله اورمق معناسنه در یقال هبجه هبجا من الباب
الثالث اذا ضربه بونك باب ثالثدن ورودی شاذدر الهبیخ هانك وبانك وبای مشدده نك فتحیله هبیخ لفظنده
لغتدر كه خای معجمه ایله دربی خیر ومنفعت اولان كمسه یه دینور الهبرج هانك فتحی وبانك سكونیله سریع وخفیف
اولان یوروشه دینور ومتكبر ومختال اولان كمسه دینور وقارشق وناهموار یوررا اولان كمسه دینور ومنقش الاجه
تویه دینور ویومری جثه لو سموز تونسد آدمه دینور بو معناده هانك ورانك كسریله ده لغتدر وقوجه اكوزه
وقوجه كیكه دینور الهبرجة دحرجه وزننده ثیاب مقوله سنه نقش ایلمك معناسنه در یقال هبرج الثوب
اذاوشی وقارشق ناهموار چالق چالق یوریمك معناسنه در یقال هبرج الرجل اذا مشی مختلطا المهبرج مسرهد وزننده
شول پای كریشنه دینور كه كثرت استعمالدن صرتی فرسوده اولوب جابجا پروز لنمكله فاسد وتباه اولمش اوله
الهجیج اجیج وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی هاء همزه دن مبدله در ودرین دره یه دینور وشول دور ودراز
ارضه دینور كه آنده سلوك ایدنلر آن اقدم شورایی قطع ایده یم دیو استعجال ایدرا اوله وكاهنلرك وفالجیلرك یا اوزره
جزدكلری جزكی یه دینور كه احكاملرینه متعلق اولور جمعی هجان كلور رمان وزننده وهج وهجیج مصدر اولورلر
بنایی یقمق معناسنه یقال هج البیت هجا وهجیجا من الباب الاوّل اذا هدمه الاهجیج اكلیل وزننده بودخی
درین دره یه دینور هجاج قطام وزننده وآخرنك فتحیله جائز درارض طویله معناسنه اولان هجیج مذكوردن
مأخوذدر كندی باشنه كتمك معناسنده استعمال اولنمشدر بوندندر كه عربلر بركمسه مشورتسز خود بخود كندی
رأیله برخصوصه مباشرت یاخود رهبر ورفیقسز بر طریقه عزیمت ایلدكده فلان ركب هجاج دیرلر ركب رأسه
معناسنه صحاح مترجمنك بوراده ترجمه سی اغربدر هجاجك تثنیه بنیه سیله بر لفظدر كه بركمسه یی بر نسنه دن
كف ومنع صددنده اولدقده ایراد اولنور وبو دوالیك وحنانیك وهذاذیك كلمه لری كبی بلا واحد تثنیه اولمرق مستعمل
اولان الفاظدندر كویا كه مكرّر او مؤكد امنع ایدر وبو وادیٔ عمیق معناسنه اولان هجیج لفظندن مأخوذدر كویا كه
صقن صقن پیشكاهكده مهلكه وارد یمك وادیسنده در الاستهجاج استعجال معناسنه در یقال استهجه ای استعجله
وبركمسه مشورتسز رأی خودیله مستبد اعامل اولمق معناسنه در یقال استهج فلان اذا ركب رأیه الهجاجة سحابه وزننده
شول غباره دینور كه اوكنه كلن نسنه لری طپراقله اورتوب باصدرر اوله واحمق وناداڭ كمسه یه دینور الهجهاج
والهجهاجة هانك فتحیله بونلرده احمق وبیعقل آدمه دینور هجهج هانك فتحی وجیملرك سكونیله قیون وكچی قسمنه
مخصوص زجر وآزار اصواتندندر جوهری بونی فتح اوزره مبنیدر دیمكله غلط ایلمشدر استشهاد ایلدیكی اشبو

بفرق بخشیه بهجهج ناعقه مصراعنده * شاعر ضرورت وزن ایچون تحریك ایلمشدر هجاوهج هانك فتحیله كوپك
قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتنده درتركیده اوش یرنده در وآخرلری تنوینله ده جائزدر الهجهجة زلزله
وزننده برتچی جانوری زجر وكف وتخویف ایچون حیقرمق معناسنه در یقال هجهج بالسبع اذا صاح به ودوه یی هیج
هیج دیو زجر وآزار ایلمك معناسنه در یقال هجهج بالجمل اذا زجره فقال له هیج وهجهجه خاصةً اكراد طائفه سنك
جنك وقتال اثناسنده غریو وفریاد وغلغله لرندن حكایه در الهجهاج هانك فتحیله اوركك حیوانه دینور
وكوكره یوب بوكورمسی تند وشدید اولان اركك دوه یه دینور واوزون دوه یه واوزون آدمه دینور وناتراش كنده
واحمق كمسه دینور وداهیه وآفته دینور الهجهج فدفد وزننده اصلا نبات اثری اولمیان طپراغی پك اولان یوره
یره دینور یقال ارض هجهج ای صلبة جدبة الهجهج علبط وزننده قوجه قیونه دینور ونه طتلو ونه شور اولان صویه
دینور كه ایچلمواولور ماء شروب معناسنه الهجاهج علابط وزننده ایری وضخا متلونسنه یه دینور التهجهج
تزلزل وزننده ناقه نك طوغورمق وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال تهجهجت الناقة اذا دنا نتاجها الهج
هانك ضمیله یوندرغه دینور كه چفت اوكوزینك یوینه كچربلور الاهتجاج افتعال وزننده برخصوصده اوزون
اوزادی اوزرینه اولوب توغل وتمادی ایلمك معناسنه در یقال اهتج فی الامر اذا تمادی فیه الهدجان فتحاتله
والهداج غراب وزننده پیر وسالخورده كمسنه صارصله رق آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال هدج الشیخ
هدجانا وهداجا من الباب الثانی اذا مشی رویدا فی ارتعاش الهدّاج شدّاد وزنـنده والهدجدج سفرجل
وزنـنده صارصله رق آهسته جه یوریین پیر آدمه دینور الهدجة فتحاتله ناقه یاوریسنه حنین وشفقت ایلمك
معناسنه درشارحك بیاننه كوره مصدردر المهداج محراب وزنـنده ولدنه پك حنین ورقت ایدن ناقه یه دینور
الهودج جوهر وزنـنده سفرده نسوان طائفه سنه مخصوص بركونه مركوب اسمیدر وبو محفه دن بشقه در
بومدوّر واوستی قبه لو اولور كه حج بولنده كی محمل وبورالرده حالاقوجی تعبیر ایتدیكمز اوله جقدر كه كیده رك
نزاكت پیدا ایلمشدر هدجان مرقوم معناسندن مأخوذدر التهدّج تفعل وزننده پیر وضعیف كسه لرك دتره یه رك
ظهور ایدن آوازه لری ضعفدن ناشی كسیك كسیك ظهور ایلمك معنـاسنه در یقـال تهدّج صوته اذا تقطع
فی ارتعاش وناقه ولدینه حنین ورقت ایلمك معناسنه در یقـال تهدّجت الناقة اذا تعطفت علی الولد الهدوج
صبور وزننده شول شجره یه دینور كه دبی بوفقه اولمغله ایچنده كی تیز قیار اوله یقال قدر هدوج ای سریع الغلیان
هدّاج كتّان وزننده زیب بن شریف نام كسه نك فرسی اسمیدر وبر قبیله پدرینك اسمیدر المستهدج اسم فاعل
بنیه سیله پك عجول اولان كمسیه دینور یقـال رجل مستهدج ای عجلان المستهدج دالك فتحیله مصدر میمی در
استعجال معناسنه در الهرج هانك فتحی ورانك سكونیله ناس فتنه واختلال وحرب وقتال هنكامه سنه دوشمك
معنـاسنه در یقـال هرج الناس هرجا من البـاب الثانی اذا وقعوا فی فتنة واختلاط وقتل لسانمزده دخی ناس
بری برینه دوشوب هرج ومرج اولدی تعبیری واردر هرج لفظنه مزاوجةً مرج رانك سكونیله تلفظ اولنور
نهایه نك بیـاننه كوره اصل هرج برنسنه نك كثیر ومتسع اولمسنه موضوعدر وسائرلرك بیاننه كوره خلط معنـاسنه
موضوعدر وهرج قاپویی آچق براقمق معناسنه در یقـال هرج الباب اذا تركه مفتوحا وسوزه طالوب چوغالتمق
علی قول خلط كلام ایلمك معنـاسنه در یقال هرج فلان فی الحدیث اذا خاض فاكثر او خلط فیه وجمـاع ایلمك
معناسنه در یقال هرج جاریته هرجا من الباب الاوّل والثانی اذا جامعها مترجم دیر كه بو معنادندر كه عربلر كثرت
جماع ضمننده بات فلان یهرجها لیلته جمعاء دیرلر یعنی كیجه نك جمیع اوقاتنده جماع ایلدی كه چوق جماع ایلدی
دیمكدر جمعاء كلمه سی لیله نك تأكید معنویسیدر وانقولی مرحومك بو محلنه نظر اولنه وآت صوكبی بردوزه یه اشوب
یاخود سكردوب كتمك معناسنه در یقال هرج الفرس اذا جری الهرج فتحتینله دوه حرارت هوانك شدتندن
یاخود چوق قطران سورلمكله آنك ثقلتندن باشی چكزنوب وكوزلری قرار وب سركشته ویابغین اولمق معناسنه در
یقال هرج البعیر هرجا من البـاب الرّابع اذا سدر من شدّة الحرّ او كثرة الطلاء بالقطران الهرج هانك كسریله
احمق وبون آدمه دینـور ومطلقا ضعیف وزبون اولان شیئه دینور الهرجة هانك كسریله ملایم پایه دینور كه
كباده تعبیر اولنور التهریج تفعیل وزننده دوه یی اسی هواده پك سوروب یورمقله سركشته قلمق معنـاسنه در
یقـال هرّج البعیر اذا حمله علی السیر یعنی فی الهاجرة حتی سدر وبرتچی جانور اوزره حیقروب اوغراشدیغی
نسنه دن كف وزجر ایلمك معنـاسنه در یقال هرّج بالسبع اذا صاح به وزجره وخمر یاخود نبیذ شاربنی باشدن قاره
ایلمك معنـاسنه در یقال هرّج النبیذ فلانا اذا ابلغ منه الاهراج همزه نك كسریله بودخی دوه یی اسی وقتده پك

بورمقله سركشته قلمق معناسنه در يقال اهرج البعير يعني هرجه المهرج منبر وزننده والهراج شداد
وزننده صوكي ر ونده ودونده اولان آته دينور الهراجة هانك فتحي ورانك تشديديله لاقردي يه طالمش جماعته
دينور الهربجة دحرجه وزننده براش محكم ومتين ايشلنمبوب كوشك وكوتي ايشلنمكه دينور الهردجة دحرجه
وزننده چابك يورمك معناسنه در يقال هردج الرجل اذا مشي سريعا الهزج هانك وزاى معجمه نك فتحيله
اسمدر خوش آوازه ايله ترنم وترانه لى شرقى وبسته مقولهسى سرود وغنايه دينور كه سامعي طربناك ايدوب خاطرنى
كل كبي كشاده وخندان ايليه وبوغوقلجه اولان آوازه دينور ومطلقا الفاظى متدارك ومتقارب اوله رق منتظم
اولان كلامه دينور علم عروض ابحرندن بحر هزج بومعنايه مبنى اطلاق اولنمشدر زيرا اجزاسى متقاربدر
وهزج مصدر اولور خوانده وجه مذكور اوزره بسته وكفته سويلمك معناسنه در يقال هزج المغني هزجا
من الباب الرابع اذا ترنم اى انشد الهزج الاهزاج همزه نك كسريله شاعر بحر هزج وزننده شعر سويلمك
معناسنه در يقال اهزج الشاعر اذا اتى بالهزج كما يقال ارمل وارجز التهزج تفعل وزننده والتهزيج تفعيل
وزننده بونلرده ترانه لى نغمات ايلمك معناسنه در يقال تهزج المطرب وهزج اذا انشد الهزج وتهزج اوق
تان كسه يايى قوروب كشاد ويردكده كريشى طنقرده مق معناسنه استعمال اولنور يقال تهزجت القوس
اذا صوتت عند الانباض الهزيع امير وزننده كيجه دن برمقداره دينور يقال مضى هزيع من الليل اى هزيع
الهزابج علابط وزننده صق صق برى برى اردنجه ظهور ايدن آوازه دينور تقول سمعت صوتا هزابجا اى متداركا
ويوك ميمى زائده در بوصورتده مؤلف جوهرى كبى هزج ماده سنده ثبت ايلمك انسب ايدى الهزبجة
دحرجه وزننده متابعا سوز سويلمك معناسنه در واختلاط صوت معناسنه در الهزلاج هانك كسريله
جست وچابك قورده دينور الهزلج عملس وزننده جست وچالاك معناسنه در يقال ظليم هزلج اى سريع
الهزلجة دحرجه وزننده اختلاط صوت معناسنه در هسنجان هانك وسينك كسريله عجم اولكه سنده برقريه
اديدر التهضيج تفعيل وزننده دواب ومواشينك رعى وپرورشنى خوشجه ايتميوب برى بكر رجه ايلمك معناسنه در
يقال هضج ماله تهضيجا اذا لم يجد رعيها تأنيث ضمير دواب ومواشى اعتباريله در الهضيج امير وزننده كوچك
جوجقاره دينور يقال صبيان هضج اى صغار ظاهرا ابو حسيل كبى بلا مفرد وارد اولان كلماتدندر الاهليلج همزه نك
كسرى ولام ثانيه نك فتحى وقليلا كسريله ثمر معروف اسميدر مفردى اهليلجه در هايله اشيوزهليله ديدكلري معروف
داروردر صارى نوعنه صارى هليله وسياهنه قاره هليله ديرلر كه تمام نضج بولانيدر ويرنوعنه كابلى ديرلر مرتبايسى اولور
خاق انواعى مزيل وحواسى حافظ وصداعى دافع ومعده يه وجودى برخانه ده مدتره اولان كدبانو وجودنه معادلدر
الباخ خارج وزننده بيهوده مرؤيالر كورر اولان شخصه دينور يقال رجل هابخ اى البكثير الاحلام بلا تحصيل
الهبج فلج وزننده اياتليسان ماده لرى خبرويرمك معناسنه در يقال هلج فلان هلجا من الباب الثاني اذا اخبر
بما لا يؤمن به وهلج اسماءندر كه محمد بن العباس الملحي نام محدثك جدى اسميدر الهليج هانك ضميله تأويل وتعبيره
صلاحيتى اولميان رؤيالره دينور كه اضغاث احلام تعبير اولنور الاهلاج همزه نك كسريله اخفا ايلمك معناسنه در
يقال اهلج الشئ اذا اخفاه الهلباجة هانك كسريله كى ارسلانى كبى جنسى ايرى واحمق وناتراش ونادان وصفركبى
اكول خلاصه ظاهرى وباطنى مجموعه مساوى وعيوب وجامع هرشر وقبح اولان كسيه دينور يقال رجل هلباجة
اى احمق ضخم فدم اكول جامع كل شر شارح دير كه خلف احمردن منقولدر كه براعرابيدن هلباجه يى سؤال ايلدم
هلباجه شول احمق كسه در كه جنسى يك ايرى وايا قلرى يوك وبغايت اكول اوله ديدى بعده لوك اعرابى يه برقاچ
دفعه دخى تصادف ايلدم هر دفعه سنده تفسيرنه بر وصف دخى ضم وزياده ايلر ايدى دفعه اخراده هلباجه شول
كسه در كه حسى ومعنوى جميع اوصاف قبيحه يى جامع مجموعه مكروهات اوله ديو ختام ويردى انتهى وهلباجه يك
قويوسوده ويوغورده دينور الهلبج علابط وزننده والهلابج علابط وزننده بونلرده يك قويو سوده ويوغرده
دينور الهمج فتحتينله برنوع اوفق سينكه دينور كه سيورى سينك طرزنده اولور اشك وقيون وكچى قسمنك يوزلرينه
كوزلرينه اوشرلر كه مباوسى تعبير اولنور وزبون ومهزول قيون وكچى قسمنه دينور مفردى همجه در هايله وشاشقين
وچولپه واحمق كسه لره دينور يقال رجل همجة اى احمق ورجال همج اى حمق وقوجه ديشى قيونلره دينور وآجلغه
دينور جوع معناسنه ومعاش خصوصنده اولان سوء تدبيره دينور الهامج مبالغه همج كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور يقال همج هامج كما يقال شعر شاعر وهامج برى برينه قاريشوب صاچيلوب طوران شيئه دينور سر كرده سز
اجناس مختلفه انسان كروهى وچوبانسز حيوان سوريسى كبى الهمج هانك فتحى وميمك سكونيله دوه صوتى

دفعه واحده ده ايچوب قانمق معناسنه در يقال همجت الابل همجا من الباب الاول اذا شربت منه حتى رويت
الاهماج همزه نك كسريله اخفا معناسنه در يقال اهمجه اذا اخفاه وآت جد واقدامله سكرتمك معناسنه در يقال
اهمج الفرس اذا جد فى جريه الهميج امير وزننده كنج كيكه دينور وچويك قارنلو على قول اموزينك ايكى طرفلرنده
لونه مخالف خطلرى اولانه ياخود بروجع سببيله چهره سى پژمرده اولمش كيكه دينور الاهتماج افتعال وزننده
حرارتدن ياخود غيرى عارضه دن ناشى ضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال اهتمج الرجل اذا ضعف من حر
اوغيره وبركسه نك چهره سى پژمرده اولمق معناسنه در يقال اهتمج وجهه اذا ذبل الهمرجة دحرجه وزننده
برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در وخفت وسرعت معناسنه در وناسك غربووغوغا وشماطه سنه دينور وباطل
وبيهوده معناسنه در وبرخبرى قارشق شوريده سويلمك معناسنه در الهمرجان عنفوان وزننده بودخى اخلاط
ناسك غوغا وغربونه دينور الهمرج عملس وزننده كاركذار وامور ومصالحده ماضى اولان ايش ارى آدمه دينور
الهملاج هانك كسريله يورغه باركيره دينور كه رهوار تعبير اولنور وشول آريق قيونه دينور كه زبونلغندن كگلرنده
ايلك قسمى اولميه يقال شاة هملاج اى لامخ فيها الهزالها الهملجة دحرجه وزننده يورغه يورمك معناسنه در
وبوفارسيدن معربدر لكن مصاحده عربى اولمق اوزره مرسومدر اسم فاعلنده مهملج وغير قياس اوزره هملاج
دينور المهملج مدحرج وزننده صعو بنسز رام ومنقاد شيئه دينور يقال امر مهملج اى مذلل منقاد التهنج
تفعل وزننده ولد ناسك ارحنده يكيجه جانلنوب حركته بشلمق معناسنه در يقال تهنج الفصيل اذا تحرك واخذت
الحياة فيه الهوج فتحتينله بويى اوزون اوله رق احمق وخفيف الطبع ودكسز وسريع الحركه يل قوان اولمق
معناسنه در يقال هوج الرجل هوجا من الباب الرابع اذا كان طويلا فى حمق وطيش وتسرع الاهوج احمر وزننده
آندن صفتدر الهوجاء حمراء وزننده مؤنثيدر وهوجاء شول ناقه يه اطلاق اولنور كه بنفسها داءما سرعتله يورر
اوله كويا كه هوج وحماقتى اولمغله كندوسنى اتعاب ايدر وچادرلرى يرندن قوپاروب برهوا ايدر اولان ريح شديده يه
دينور جمعى هوج كلور هانك ضميله الهيج هانك فتحى وياءنك سكونيله والهيجان فتحاتله والهياج هانك
كسريله برنسنه توز كبى يرندن قوپوب توزيمق معناسنه در يقال هاج الشئ هيجا وهيجانا وهياجا من الباب
الثاني اذا ثار وتوزيمق معناسنه متعدى اولور يقال هاجه اذا اثاره ودوه قسمى صوصه مق معناسنه در كه هيمانه
سببدر يقال هاجت الابل اذا عطشت ونبات قوريمق معناسنه استعمال اولنور يقال هاج النبت اذا يبس الاهتياج
افتعال وزننده والتهيج تفعل وزننده بونلرده برنسنه يرندن قوپوب توزيمق معناسنه در يقال اهتاج الشئ
وتهيج بمعنى هاج الهائج خارج وزننده شهوتى حركت ايتمش آيغره دينور وكيركين اركك دوه يه دينور وزياده سيله
ثوران اوزره اولان خشم وغضبه اطلاق اولنور الهيجاء صحراء وزننده وقصر ايله جائزدر جنك وجداله دينور
يقال وقعت بينهم الهيجاء والهيجى اى الحرب الهياج علاج وزننده مفاعله دن مصدردر قتال ومقاتله
معناسنه در يقال هايجه هياجا اى قاتله الهياج شداد وزننده اساميدندر هياج بن بسطام وهياج بن عمران
محدثلردر التهايج تفاعل وزننده اوغراش ايچون برى برى اوزره صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال تهايجوا
اذا تواثبوا للقتال المهياج محراب وزننده وطننه بغايت چكنوب آرزومند اولان ناقه يه دينور وداءما سائر دوه لردن
مقدم صو صار اولان اركك دوه يه دينور الهاجة ديشى قوربغه يه دينور جمعى هاجات كلور ظاهرا مؤنثا
وارد اولان الفاظدندر اصلى هائجه در يوم هيج اضافتله يوم ثوران ديمكدر كه فورتنه وطوفان كونى اوله جقدر
تقول يومنا يوم هيج اى يوم ريح اوغيم ومطر الهائجة شول ارضه اطلاق اولنور كه چايرى وسبزواتى قوريمش
ياخود صرارمش اوله يقال ارض هائجة اذا يبس بقلها او اصفر الاهاجة افاده وزننده اوتلرى قوريمق
معناسنه در يقال اهاجت الريح النبت اذا ايبسته الاهياج اصلى اوزره يرى اوتلرى قوريمش بولمق معناسنه در
يقال اهيج الارض اذا وجدها هائجة النبات هيج هانك كسرى وجيمك كسر اوزره بناسيله وهج هانك
كسرى وجيمك سكونيله ناقه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر فصل الباء
التحتية يأجج يمنع ويضرب وزنلرنده برموضع آديدر ويواجج ماده سنده دخى ذكر اولندى سيبويه جعفر
وزننه ملحق يعنى ياء زائده اولمامغله رباعيدر ديدى ايذج احمد وزننده اهواز ايالتنده بربلده در وسمرقند
قضاسنده برقريه در اليارج رانك فتحيله نسوانك بلازك تعبير ايتدكلرى زينته دينور قلب وسوار دخى
ديرلر شارحك بيانته كوره يارهء فارسى معربيدر ويارج اسماءندر هذيل بن نصر بن يارج محدثيندندر الايارجة
همزه نك كسرى ورانك فتحيله بين الاطباء بركونه معجون مسهل ومعروف اسميدر جمعى ايارج كلور وبوايارهء يونانى

معربیدر دوای الهی دیمکدر مترجم دیرکه کویاکه قوت مسهله نك سائر افعالدن ازید قدرت سبحانی یه
اختصاصی اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وابتدا ایارجلری تألیف ایدن فیلقریوس حکیمدر سائرلری دخی مؤلفنه
اضافتله مشهوردر ایارج جالینوس وایارج بقراط کبی یاج جیمك سکونی وبعضا کسریله صقلیه ده برقلعه آدیدر
وصقلیه صادك وقافك کسریله حالا بحر سفیدده سجلیا وچجلیا دیدکلری جزیرهٔ کبیره درکه انالیاحذاسنده واقعدر

باب الحاء المهملة فصــــل الهمزة

الاجاح همزه نك حرکات ثلاثیله پرده یه واورتویه دینور ستر معناسنه الاحّ همزه نك فتحی وحانك تشدیدیله
اوکسورمك معناسنه در یقال احّ الرجل احّا من الباب الاول اذا سعل الاحاح همزه نك ضمیله صوسزلغه دینور
ودرونده مضمر اولان غیظ وعداوت وکینه یه دینور وغمّ وغصه دن یورکده عارض اولان درد والم وسوزشه دینور
الاحیحة والاحیح همزه لرك فتحیله بونلرده غمّ وحزندن یورکده پیدا اولان وجع والم وسوزشه دینور الاحاح
همزه نك کسریله درد دروندن شکایته دالّ اولان یااحاح لفظی چوق سویلمك معناسنه در یاویلی دیدکلری کبی یقال
احاح زید اذا اکثر من قوله یااحاح بونك اصلی یااحاحی ایدی یاء ترخیم اولندی التأحیح تفعیل وزننده بوغاز آریلمق
معناسنه در یقال احی الرجل اذا تنحنح وبونك اصلی احح ایدی استثقال احاء ثانیه یایه مبدل اولدیغنه که تظنن
کلمه سنده نون ثانیه یایه قلبله تظنی اولمشدر احیحه تصغیر بنیه سیله ابن الجلاح درکه انصار دندر الازوح زای
معجمه ایله قعود وزننده برنسنه بوزیلوب دیوشورلمك معناسنه در یقال ازح الشیء ازوحا من الباب الثانی اذا تقبض ودنا
بعضه من بعض وکیرولنوب اویالنمق وکیجکمك معناسنه در یقال ازح الرجل اذا تباطأ وتخلف وایاق سورچوب
قایمق معناسنه در یقال ازحت القدم اذا زلّت وبدنده طمر آتوب اوینامق معناسنه در یقال ازح العرق
اذا اضطرب ونبض التأزح تفعل وزننده بودخی کیرولنمك وکیروچکلمك معناسنه در یقال تأزح الرجل اذا تخلف
وتقاعس الازوح صبور وزننده مکارم خصال ومحاسن فعالدن متخلف اولان بی مایه شخصه دینور یقال رجل
ازوح ای متخلف عن المکارم وحرون آته دینور که سوردکجه کیروسنه کیدر اولور یقال فرس ازوح ای حرون الاشح
همزه نك وشین معجمه نك فتحیله طارلمق معناسنه در یقال اشح الرجل اشحا من الباب الرابع اذا غضب الاشحان
غضبان وزننده ومرادفیدرکه طارغین وخشمناك آدمه دینور مؤنثنده اشحی دینور غضبی کبی الاشاح همزه نك
کسری وضمیله وشاح معناسنه درکه نسوان عربه مخصوص حمایل طرزنده آویزهٔ کرداندر که نسوان عربك کردانلغی
اولهجقدر افیح فایله امیر وزبیر وزنلرنده مذحج قبیله سی بلادنه قریب برموضعدر الامحان فتحاتله یاره شدّت
وجعدن صانجوب زوقولمق وصیزلمق معناسنه در یقال امح الجرح امحا من الباب الثانی اذا اضرب بوجع الانح
همزه نك فتحی ونونك سکونیله والانیح مدیح وزننده والانوح قعود وزننده شدّت مرضدن یاخود ضیق
نفس اولمقدن ناشی افراط ثقلتدن صقندی ایله ایکلر کبی ایقیلمق معناسنه در یقال انح الرجل انحا وانیحا وانوحا
من الباب الثانی اذا زحر من ثقل یجده من مرض او بهر الآنح راکع وزننده اندن اسم فاعلدر جمعی انح کلور رکع
وزننده الانح کتف وزننده والانوح صبور وزننده والانح همزه نك ضمیله قبر وزننده شول ناکسه دینورکه
کندیدن برنسنه طلب اولندقده بردن ردّ ایده میوب بخلی سببیله تنحنح ایدر اوله یقال رجل انح وانوح وانح اذا سئل
عنه تنحنح بخلا والانوح شول آته دینورکه سکردرکن ایکلر کبی بوغازندن صوتی کیرکیر ایدر اوله یقال فرس انوح
اذا جری قرقر الآنحة جارحه وزننده قصبه بولو بودور خاتونه دینور شارح دیرکه عبابده مذکری دخی مرسومدر
انحه همزه نك ضمیله قبره وزننده یمامه ده بر قریه آدیدر الآح باب وزننده یمورطه نك بیاضنه دینورکه مأکولدر
وآح اوکسورن شخصك اوکسورمسی صوتندن حکایه در ایحی وایحی همزه نك فتحی وکسری ویانك قصریله
خاصة تعجب کلمه لریدرکه اوق اتان تیرانداز نشانه اوردقده پسند واستحسان موقعنده ایراد اولنور آح
همزه نك مدی وحانك کسر وتنوینله علی قول آح که همزه نك مدی وحانك فتحیله برنسنه دن اکراه ایدوب
ایکره نن کیمسه سویلنور برکلمه درکویاکه استکراه ایده جك نسنه دکلدر یمورطه نك بیاضی کبی لطیفدر ردیو
تنفردن تبعید ایدر فصـــــل البــاء البجح بانك وجیمك فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال
بجح بالشیء بجحا من الباب الرابع اذا فرح به ویقال بجح به بجحا من الباب الثالث لکنها ضعیفة التبجیح تفعیل
وزننده شادان ایلمك معناسنه در التبجح تفعل وزننده آندن مطاوعدر تقول بجحته تبجیحا فتبجح
البحة بانك ضمی وحانك تشدیدیله سس بوغقلغی عارضه سنه دینورکه سس چتاللنوب یاخود بوغوقلنور
بعضانك شدید اولوب بالکلیه حفیقه دن قالور حدّتلو وباطوزلو خلطلك بوغازه انصابندن وصوغوقدن

وسائر عارضه دن تحدّث ایدر البحح فتحتینله برکسه نك سسی وجه مذکور اوزره بوغلمق معناسنه در تقول بححت
ابحّ بححا من الباب الرابع اذا اخذته بحة وخشونة وغلظ فی صوته البحّ بانك فتحی وحانك تشدیدیله والبحح کذلك
فتحتینله والبحاح کتاب وزننده والبحوح والبحوحة بالرك ضمیله والبحاحة بانك فتحیله بونلرده اول
معنایه در تقول بححت بحا وبححا وبحاحا وبحوحا وبحوحة وبحاحة من الباب الثالث پس فتحتینله بحح ایکی بابدن
دخی مصدردر الابحّ همزه نك وبانك فتحیله باب رابعدن صفتدر بوغوق سسلو کشی یه دینور شارح دیرکه
کرك خلقی وکرك عارضی اولسون مؤنثنده بحه دینور که اصلی بححه در وبحاء دینور وابحّ مسکوك التونه اطلاق
اولنور دینار معناسنه وسموز کیسه یه اطلاق اولنور وعود غلیظه اطلاق اولنور مؤلف ومن العیدان الغلیظة
عبارتیله ثبت ایلمکله عیدان عودك جمعیدرکه کسلمش اغاج کراسته سنه دینور کذلك طنبور ولاغوته دیدکلری
سازلره دینور شارحك بیانه کوره مراد سازمذکوردر لکن سبب اطلاق غلظ صوت اولمغله کراسته یه وقالین
آوازه لو سازمذکوره ده اطلاقی ملایمدر وابحّ قاراوقنه اطلاق اولنور قدح معناسنه جمعی بحّ کلور بانك ضمیله وابحّ
هذیل قبیله سندن برشاعر لقبیدر الابحاح همزه نك کسریله آوازی بوغمق معناسنه در یقال ابحه الصیاح
اذا جعله ابحّ البحبوحة بانك ضمیله برمکانك وسطنه دینور یقال قعد ببحبوحة المکان ای وسطه التبحبح تزلزل
وزننده برمحله کیروب آنده تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال تبحبح الرجل اذا تمکن فی المقام والحلول فیه وخانه
ومنزلك اورته سنه وارمق معناسنه در یقال تبحبح الدار اذا توسطها یعنی صار الی وسطها البحبحة زلزله وزننده
بودخی برمحله کیروب تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال بحبح الرجل بمعنی تبحبح وبحبحه جماعت انسانی معناسنه در
الابتحاح افتعال وزننده اجوزلق وبوللق معناسنه در یقال هم فی ابتحاح ای فی سعة وخصب البحبحی یای نسبتله
نفقه ومعاشی کذلك قوناغی ومنزلی واسع آدمله ره دینور بونلر بحبوحه دن مأخوذلردر بحبح فدفد وزننده
تابعیندن بحبح القصاب دیمکله معروفدر البحباح بانك فتحیله طول وعرضی بس برابر اولان شیئه دینور ثیاب
اولسون غیریسی اولسون یقال شیء بحباح ای مستو طوله وعرضه بحباح بانك فتحی وآخرینك کسری اوزره بناسیله
برکلمه درکه برنسنه تمام اولوب توکندیکنی اخبار ایچون تلفظ اولنور یعنی توکندی قالمدی دیجك یرده بحباح دیرلر
قیل لبعض بنی عامر ابقی عندکم شیء فقال بحباح ای لم یبق شیء البحاحة بانك فتحیله چرکین وبدمنظر اولان عورته
دینور یقال امرأة بحاحة ای سمجة البحاء سحاء وزننده ابحّ کلمه سنك مؤنثیدرکه ذکر اولندی وبحاء بادیه ده
بربوکسك تپه نك اسمیدر البحیح بانك فتحیله شحیح لفظنه اتباع ومزاوجه ایچون ایراد اولنور یقال رجل شحیح
بحیح ای بخیل البدح مدح وزننده کسمك معناسنه در یقال بدح الشجر بدحا من الباب الثالث اذا قطعه ویارمق
معناسنه در یقال بدح العود اذا شقه واورمق معناسنه در یقال بدح فلانا اذا ضربه وبرایشی بالبداهه یعنی آنسزین
ایشلمك معناسنه در یقال بدح فلان بالامر اذا بدهه ورازی عیان ایلمك معناسنه در یقال بدح بالسرّ اذا باح به وخاتون
نازوادا ایله نازکانه نونهال کبی اکیلوب بوکیله رك رفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال بدحت المرأة اذا مشت مشیة
حسنة فیها تفکك ویوکك آغر اولمغله حیوان تحملندن عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بدح البعیر اذا عجز
عن الحمل وبرخصوص یك ثقیل اولمغله صاحبنی بصمق معناسنه در یقال بدح الامر ای فدح وتقول بدحنی الامر
ای فدحنی یعنی اثقلنی وبدح برنوع بالق آدیدر التبدح تفعل وزننده بودخی نکارنازنین روش نازکانه ایله یوریمك
معناسنه در یقال تبدحت المرأة بمعنی بدحت البداح سحاب وزننده ارض متسعه یه علی قول یومشق طپراقلو
اولانه دینور البدحة جرعه وزننده حولو یه دینور ساحه معناسنه البدح بانك کسریله ککبش اوه یه دینور
المبدوح والابدح احمد وزننده بونلرده اول معنایه در وابدح اوزون آدمه دینور وبانلری عریض اولان دابه یه
دینور البیدح صیقل وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بیدح ای بادن ابو البدّاح کتان وزننده تابعیندن
ابن عاصم الانصاری کنیه سیدر بدیح زبیر وزننده عبدالله بن جعفر بن ابی طالبك عتقاسندندر وبرخواننده
اسمیدر که بغایت خوب آواز اولمغله نغماته دمساز اولدقده سائر خواننده لر قطع اصواته مجبور اولورلر ایدی البدحاء
بطحاء وزننده اویلق دیبلری وچایلری واسع اولان دابه یه دینور یقال دابة بدحاء ای الواسعة الرفغ التبادح
تفاعل وزننده بری برینه سرد وقاتی اولمیوب کوشك نسنه لر آتشمق معناسنه در ومنه حدیث بکر بن عبدالله کان
الصحابة یتمازحون حتی یتبادحون بالبطیخ فاذا حزبهم امر کانوا هم الرجال اصحاب الامر شارح بالبطیخ لفظنی
مقشره کلمه سیله تفسیر ایلمشدر یعنی اصحاب کرام بری بریله مزاح ولطیفه ایدرلر ایدی حتی قاون قاربوز قبوغی
آتشرلر ایدی واکر اول اثناده برامر مهمّ حادث اولسه همان ترك مزاح ایدوب وقاره رجعت وارباب امور ومصالح

صورتنه دخول ایله امر مذکورک تنظیم وتمشیتنه مبادرت ایدرلر ایدی ابدح احمد وزننده ودبیدح دال اولانك ضمی وثانیه نك فتحیله باطل و بیهوده نك اسمیدر فی الاصل وسعت معناسندن مأخوذدر یقال اکل ماله بابدح ودبیدح ای بالباطل ومنه قال الحجاج لجبلة قل لفلان اکلت مال الله بابدح ودبیدح فقال له جبلة خواسته ایزد بخوردی بلاش ماش یعنی سن خدای متعالك مالنی اصلسز بیهوده اکل ایلدك ظاهرا جبلهٔ مرقوم اهل فرس اولمق کرکدر خواسته واو معدوله ایله فارسیده ماله دینور بلاش ماش بلاشیء وماشیء مقصرلریدر البذح بانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بذح لسان الفصیل بذحا من الباب الثالث اذا شقه لئلا یرتضع شارحك بیاننه کوره لئلا یرتضع کلمه سی حقیقت تفسیردن خارج تکمیل اولمغله بذح مطلقا یارمق معناسنه در وردی وقبوق مقوله سنی صویمق معناسنه در یقال بذح الجلد عن العرق اذا قشره و بذح اسم اولور یاریغه دینور جمعی بذوح کلور شقوق معناسنه البذح بانك کسریله خاصة مقطوع الید اولان کمسه نك بدنده اولان کسکلکه دینور البذح فتحتینله یورکن او یلقلر بری برینه سورتمکله پشوب دریسی بوزلمق معناسنه در یقال بذح فخذه بذحا من الباب الرابع اذا سحج وکفایت واغنا ایلمك معناسنه در یقال لو سألتهم مابذحوا بشیء ای لم یغنوا شیئا التبذح تفعل وزننده بلوتدن یغمور یاغمق معناسنه در که تشقق معناسنك لازمیدر یقال تبذح السحاب اذا امطر یعنی سحاب یاریلوب یغمور یاغدی البرح بانك فتحی ورانك سکونیله شدت وشر واذی معناسنه در یقال لقی منه برحا ای شدة وشرا واذی و یقال لقی منه برحا بارحا مبالغهٔ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو ماده براح لفظندن منشعبدر که سبزه وشجر و بنادن خالی اولان بارز مکان متسعه دینور بعضا ظهور معناسی اعتبار اولنور مثلا فعل ذلك براحا دیرلر صراحا معناسنه کذلك برح الخفاء دیرلر ظهر معناسنه کویا که مرئی اولان مکان واسعه حاصل اولمشدر و برح دیرلر ذهب فی البراح معناسنه وریح شدیده یه بارح اطلاقی بو معنادندر کذلك صیده بارح اطلاقی دخی بوندندر نهایت تعیین ایچون صیادك صاغ طرفندن ظهور ایدوب صول طرفنه مرور ایدن صیده تخصیص اولنمشدر که صیاد منحرف اولمغله رمی ایده مزلکا بناء آنکله تشأم ایدرلر بونك مقابلنه سانح اطلاق اولنور ولیلهٔ ماضیه یه بارحه اطلاقی دخی آندندر وما برح دیرلر ثبت فی البراح معناسنه واصل برح ذهب فی البراح معناسنه اولمغله ما اقام فی مکانه معناسنی مستلزم اولمغین مقتضاسی نفی اولدیغندن زال معناسنه مستعملدر حرف نفی تصدر ندنه البته اثبات حاصل اولمغله مابرح مازال معناسنه اولور که عند النحویین افعال ناقصه جمله سندندر وذکر اولنان صیدبارحدن معنای تشأم متصور اولمغله آندن شدت ومشقت معناسی اخذ اولندی انتهی البرحین بانك حرکات ثلاثی ورانك فتحیله دواهی وشدائد معناسنه در کویا که برح لفظندن جمعدر مبالغهٔ جمع سالم صورتنده استعمال اولنمشدر رنج وشدت نکابنده اهل قصد اولان عقلاء مزلنده اولدیغنی ایذان ایچون نته که بلغین کلمه سی دخی بویله در یقال لقی منه البرحین مثلثة الباء ای الدواهی والشدائد و بو جمع سالم کبی معرب اولور البرحة جرعه وزننده پك کزیده ناقه یه اطلاق اولنور جمعی برح کلور صرد وزننده شدتی باخود کزیده لکنك ظهوری اعتباریله مبنیدر یقال هذه برحة من البرح ای ناقة من خیار الابل البارح یازموسمنده اسن اسی یله دینور جمعی بوارح کلور ریح مرقومه نك ابتداسی ایارك بکرمنجی کوندن اولوب تموز ابتداسنه دك ممتد اولور نته که تقویملرده اشارت ایدرلر یقال حان هبوب الریح البارح وهو الریح الحارة فی الصیف و بارح سانح مقابلیدر که صیادك صاغ طرفندن ظهور وصولنه طوغری مرور ایدن صیده دینور عرب بار بونکله تشأم ایدرلر تقول لقیت بارحا من الصید وهو مامر من میامنك الی میاسرك و بو رنج وشدت معناسندندر ومنه المثل * انما هو کبارح الاروی * یضرب للنادر اروی یبان کچیلرینه دینور صرپ طاغلرباشلرنده ساکن اولملریله صیاد قسمی آنلری نه بارحه ونه سانحه کوررلر انجق مدت مدیده ده برکره کوره بیلورلر بناء علیه نادر وکیاب اولان نسنه حقنده مثل مزبوری ضرب ایدرلر و بارح اسمادندر بارح بن احمد بن بارح الهروی محدثندر البروح صبور وزننده والبریح امیر وزننده بونلرده بارح کبی صیادك صولنه کیدن صیده دینور و بریح ابن خزیمه درکه صاحب قبیله اولان تنوخك سلسله نسبندندر البارحة دون کیجه یه دینور فارسیده دوش دیرلر اوتی کیجه یه بارحهٔ اولی دینور فارسیده پرندوش دینور البرحاء بانك ضمی ورانك فتحیله که جمع وزننده مفرددر مطلقا شدت رنج واذی معناسنه در یقال اخذته برحاء الحمی وغیرها ای شدة اذاها التبریح تفعیل وزننده برحاء لفظندن منصرفدر رنجیده ایلمك وزحمت و برمك معناسنه در یقال برح به الامر تبریحا اذا جهده التباریح تانك فتحیله تعاشیب کبی مفردی اولمیان کلماتدندر کویا که اسم استعمال اولنان تبریح لفظندن جمعدر شدائد معناسنه مستعملدر ومنه تباریح الشوق ای توهجه وتوقده البراح سحاب

وزننده اصلا زرع وشجری وسبزه لیده چك نسنه سی اولمیان ارض متسعه یه دینور ورأی منکره یعنی پك عظیم اولان رأیه اطلاق اولنور که اصلا پروزی اولمیه وظاهر وآشکار اولان امر وماده یه دینور و براح عنوارة بن عامر بن لیثك والده سی اسمیدر واکافارة الجبل اطلاق ایدرلر ایدی و براح مصدر اولور مقامندن زائل اولوب برکیش صحرایه وارمق معناسنه یقال برح الرجل مکانه براحا من الباب الرابع اذا زال عنه وصار فی البراح افعال ناقصه دن اولان مابرح بوندندر وعربلرك لابراح قولی که لا زوال دیمکدر لاریب کلمه سی کبیدر که نفی جنس ایچون اولان لا ایله منصوبدر ولا لبس معناسنه اولمغله رفعی دخی جائزدر وارسلانه و بهادر کمسنه یه حیل براح اطلاقی کویا که شجاعت وجلادتلرندن ناشی هر بری کندلر ایله برلرنده مشدود اولمغله برنسنه دن خوف ایلیوب مقاملرنده ثابتقدم اولدقلری ملاحظه سنه مبنیدر و براح کیزلو ایش آشکار اولمق معناسنه در یقال برح الخفاء براحا من الباب المزبور اذا وضح الامر شارحك بیاننه کوره بو کلام مثلدر که برایش آشکاره یه چقدقده عربلر برح الخفاء دیرلر زال الخفیة ووضح الامر معناسنه البرح بانك فتحی ورانك سکونیله طارلمق معناسنه در یقال برح الرجل برحا من الباب الاول اذا غضب البروح قعود وزننده صیدصیاده صولندن دوندوروب چکمك معناسنه در که مراد صاغدن کلوب صول طرفه کتمکدر یقال برح الظبی بروحا اذا ولاك میاسره ومر الابراح همزه نك کسریله برکیسه یی برنکره ونادر نسنه متعجب قلمق معناسنه در یقال ابرحه کذا ای اعجبه وتعظیم واکرام ایلمك معناسنه در یقال ابرحه اذا اکرمه وعظمه الیبروح یاء تحتیه نك فتحی و باء موحده نك سکونیله اصل اللفاح البری اسمیدر یعنی لفاح بری دیدکلری نباتك کوکنه دینور که انسان صورتنه شبیه اولور بو کوك بین الاطباء یبروح الصنم وتحریفله عبد السلام دیدکلری کوك اوله جقدر بری برینه متعانق ایکی انسان صورتنده در طبیعتی مسبت ومخدردر قیل دیشنی آنکله آلتی ساعت مقداری آتش اوزره قینانسه لر تلیین ایدر و بپراغیله برش زحمتی اوغوشدرسه لر یاره ایتمکسزین ازاله ایدر اکثر نسخه لرده بیروح عنوانده مرسومدر که بای موحده نك تقدیمیله در آنی اخراج ایدن کمسه هلاك اولدیغیچون بو اسمله مسمادر ایکی نسخه یه کوره ده برح ماده سندندر که شدت معناسنه در لکن تحفة المؤمنین ترجمه سنده یبروح یای تحتیه نك تقدیمیله لفظ سریانی اولوب ذو الصورتین معناسنه اولمق اوزره مسطوردر بیرح ضیغم وزننده ابن اسد در که تابعیندندر بیرحی فیعلی وزننده مدینه ترابنده بر ارضك اسمیدر محدثین بونی تصحیف ایدوب بئرحاء دیرلر مؤلف آخر کابده الف لینه بابنده دخی ذکر ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث ابی طلحة احب اموالی الی بیرحی اختلفت فیها الفاظ المحدثین وقال الزمخشری انها فیعلی من البراح وهی الارض الظاهرة البرح عنب وزننده برکسه یی رنج ومحنته دوچار ایدن شیئه دینور یقال امر برح ای مبرح مشدد البرح بانك ضمیله بر بطن آدیدر محدثیندن سوادة بن زیاد البرحی آندندر البرح فرح وزننده بودخی کنده قبیله سندن بر بطندر محدثیندن قاسم بن عبد الله البرحی آندندر ابن برح امیر وزننده طیوردن قرغه نك کنیه سیدر وآفت وداهیه نك کنیه سیدر نته که بنت بارح دخی دیرلر بریح زبیر وزننده بر بطن آدیدر برح هند وزننده ابن عسکردر که اصحابندر وعسکر برقع وزننده در برحی جرحی وزننده برلفظدر که اوق اتان کمسه نشانه دن خطا ایلدکده سویلنور نته که اصابت ایلدکده مرحی دیرلر برحی رنج ومحنت معناسندن ومرحی فرح معناسندن مأخوذدر یقولون للرامی برحی ام مرحی یعنی هل اخطأت فاصابك البرح ام اصبت فاصابك الفرح برحه حمزه وزننده صرحه ماده سنده مذکوردر بریح بربط وزننده بر موضع آدیدر که امرای عربدن نعمان بن منذرك عمی عمرو بن مامه نك قبری آنده در البطح بانك فتحی وطانك سکونیله برکیسه یی یوزی اوزره سرکی کبی یقوب براقمق معناسنه در یقال بطحه بطحا من الباب الثالث اذا القاه علی وجهه الانبطاح انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال بطحه فانبطح ودره آچلوب بولالمق معناسنه در یقال انبطح الوادی اذا استوسع البطیح کتف وزننده والبطیحه والبطحاء والابطح شول واسع صواقندیسنه دینور که آنده خرده چای وچقل طاشلری اوله البطحك جمعی اباطح کذلك آنك وبطحانك جمعلری غیر قیاس اوزره کتاب وزننده بطاح وبطیحه نك بطائح کلور مؤلف تشویش ایلمشدر البطح فی الاصل کرچه صفت اولوب لکن اسم منزلنه تنزیل اولنمشدر قریش البطاح که اضافتله در قریش قبیله سندن شول فرقه ایدی که مکهٔ مکرمه ده اخشبان دیدکلری طاغلرك ارالغنه قونارلر ایدی وقریش الظواهر خارجه قونارلر ایدی واکرملری قریش البطاح ایدی التبطح تفعل وزننده سیل صویی بطحاء مذکوره ده یایلوب متسع اولمق معناسنه در یقال تبطح السیل اذا اتسع فی البطحاء البطاح غراب وزننده بر علت آدیدر که حمادن تحدث ایدر برسامه شبیه بر علتدر اول علته اوغرایانه بطاحی دیرلر و بطاح بنی یربوع جماعتنه مخصوص برمنزل آدیدر بطحان عثمان وزننده مدینه ده بر موضعدر علی قول بانك فتحی وطانك کسریله در بطحان فتحاتله بنو تمیم

دارنده برموضعدر البطحة بانك فتحى وطانك سكونيله انسانك مقدار قامتنه اطلاق اولنور بطح مذكوردن
مأخوذ اولمغله يره يوزنده سريلوب يتان آدمك بوينى قدر ديمك اولور نته كه قامت قيامدن مأخوذدر يقال هو بطحة
رجل اى قامته التبطيح تفعيل وزننده بريره چقل وچاى طاشى دوشه مك معناسنه در كوياكه چقل دوشه مكله
اول يرى بطحاء طرزنده قلمش اولور ومنه الحديث كان عمر رضى الله عنه اول من بطح المسجد اى القى الحصى فيه
ووثره اى فرشه البطحة جرعه وزننده خصلت حسنه وسجيت صادقه معناسنه استعمال اولنور وسعت معناسندن
مأخوذدر يقال هذه بطحة صدق اى خصلة صدق البطح بانك ضميله ابطح لفظندن جمع آخردر كه مؤلف اكا تعرض
ايلمامشدر اوسع اولان نسنه لره اطلاق اولنور ومنه الحديث كانت كمام الصحابة بطحا اى لازقة بالرأس غير ذاهبة
فى الهواء كمام كافك كسريله كمه نك جمعيدر بوراده قلنسوه معناسنه اولمغله اصحاب كرامك باش كسوه لرى
واسع اولديغندن باشلرينه تمام كيلوب يا پشق اولور ايدى باشلريندن يوقرى طورمز ايدى البلح فتحتينله خرمانك
بسرايله خلال حالتلرى بيننده اولان آلاجه خرماقورغنه دينور كه يشل وهنوز صرار وب طنلولنمش اولور لطافت
رايحه سيچون طبلره ادخال ايدرلر خرماده التى مرتبه واردر ابتدا طلع بعده خلال و بلح و بسر ورطب وتمردر
زهاددن احمد بن طاهر بن بكران بن البلحى كه تحديث ايلمشدر اكا منسوبدر الابلاح همزه نك كسريله خرما اغاجى
بلح ديديكى قورغه كلمك معناسنه در يقال ابلح النخل اذا صارما عليه بلحا البلح صرد وزننده بك قوجه كركس
قوشنه دينور على قول آندن بيوك برقوشدر كه يلكلرى خلقى محترق اولمغله يلكنك بريسى برقوش يلكلرى ايچره
دوشسه احراق ايدرجمعى بلحان كلور صردان وزننده اساسده واسمه بالفارسية هماى اى هميون ويقال مر البلح
فحجى تمثاله اى وقع على ظله عنوانيله مرسوم اولمغله اكا كوره هما قوشى اولور لكن مترجم فقير حلبده تجار
هندك برنده ميته سنى كوردم باشى وبالجمله سائر اعضاسى وقنادلرى ويلكلرى تام ايدى رنكى مائى به قريب
وجثه سى طغان مقدارنده لكن طولانى ايدى حتى قويرغنده منقش جيغه سى وار ايدى اول جيغه ايچون كاردن
برى وافر التونه آنى اشترا وسلطان سليم مرحوم حضرتلرينه اهدا ايلدى يلكلرنده اصلا احتراق اثرى يوغيدى
وآنك يانده برقرنجه كله سى دخى سير اولندى بيوجك كدى باشى قدر ورنكى مجلا سياه وكوزلرى واغزى بعينه
كدى كوزى واغزى مقدارنده وايكى بوينوزى وار ايدى اورته پرمق مقدارنده ايدى انتهى البلح بانك فتحى
ولامك سكونيله باش طپراق قوريمق معناسنه در يقال بلح الثرى بلحا من الباب الثالث اذا يبس البلوح قعود
وزننده يوريلوب عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در يقال بلح الرجل بلوحا اذا عجز وصو چكيلوب زائل اولمق
معناسنه در يقال بلح الماء اذا ذهب وعهده غدر ايلمك معناسنه در يقال بلحت خفارته اذا لم تف لسان العرب
صاحبى بلح لفظنى كذب وجحد وانكار معنالريله ده تفسير ايلمكله معناى مذكور بونلردن مأخوذ اولمق محتملدر
التبليح تفعيل وزننده بودخى يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال بلح الرجل تبليحا اذا اعيى البلوح
صبور وزننده صويى چكيلوب صوغلمش قويويه دينور وقطع رحم ايدن كمسنه دينور البالح صالح وزننده
شول يره دينور كه طپراغى صوى اولمامغله نسنه انبات ايلميه البلحلح بانك ولاملرك فتحيله چقوراغى اولميوب
بصتم ويايوان اولان چناغه وقواطميه دينور التبالح تفاعل وزننده برمادّه يى انكار ايدشمك معناسنه در يقال
تبالحا اذا تجاحدا بلحاء زلبخاء وزننده اسليح نباتنك اسميدر و بعض نسخه ده نبات كالاسليح عنوانده مرسومدر
البلدحة دحرجه وزننده بركسه كندوسنى مصروع كبى يره چالمق معناسنه در يقال بلدح الرجل اذا ضرب
بنفسه الارض ووعده وفا ايلميوب خلف ايلمك معناسنه در يقال بلدح فلان اذا وعد ولم ينجز العدة التبلدح
تدحرج وزننده بودخى وعده خلف ايلمك معناسنه در يقال تبلدح الرجل اذا وعد ولم ينجز البلدح شردح
وزننده تنومند خاتونه دينور يقال امرأة بلدح اى بادنة و بلدح جده بولنده مكه مكرمه طرفنده واقع بر وادى ياخود
برجبل آديدر ومنه المثل * لكن على بلدح قوم عجفى * اصلى بودر كه نعامه ايله ملقب بيهس نام كمسه برقومى
خصب وراحتده كوروب كندى قومى كه بلدح نام محلده بورده متكلر ايدى شدت وجدب ومحنتده اولمغله آنلره
تأسف وتحزن جهتيله كلام مزبورى تكلم ايليوب بعده مثل سائر اولمشدر امثال ميدانيده منشأى وجه ديكر ايله
مشروحدر الابلنداح احرنجام وزننده برمكان بولالوب ايوان اولمق معناسنه در يقال ابلندح المكان اذا اتسع
وحوض يقلمق معناسنه در يقال ابلندح الحوض اذا انهدم البلندح بانك ولامك فتحيله سموز بودوره دينور البلطحة
بلدحه وزننده ومراد فيدر يقال بلطح الرجل بمعنى بلدح البلاطح علابط وزننده سلاطح لفظنه اتباعا ذكر
اولنور يقال سلاطح بلاطح البنح بانك فتحى ونونك سكونيله اتى پاره ليوب بولك بولك بولك معناسنه در يقال بنح اللحم

بتحا من الباب الثالث اذا قطعه وقسمه البنح ضمتينله عطايا معناسنه در اصلى منح ايدى ميم بايه مبدل اولمشدر البوح
بانك ضميله اصل و بنياد معناسنه در يقال هو كريم البوح اى الاصل وآلت تناسله وفرجه دينور ونفس وذات معناسنه در
يقال هو كريم البوح اى النفس وجماع معناسنه در وشورش واختلاط معناسنه در يقال هم فى بوح اى اختلاط
و بوح كونشك اسميدر ظهور معناسندندر يقال انورمن بوح اى الشمس مؤلف مجردا عن اللام و بوح اسم
الشمس عبارتيله غير منصرف اوله رق رسم ايلمشدر كه علم ومؤنثدر شارح ديركه بعضلر بونى باى تحتيه ايله اولان
يوحدن مصحفدر ديديلر لكن دكلدر بودخى مخصوص اسم شمس دركما قال فى النهاية وفى الحديث هل طلعت بوح يعنى
الشمس بالباء التحتية وهومن اسمائها كبراح وهما مبنيان على الكسر وقد يقال بالباء الموحدة لظهورها الباحة
ساحه وزننده صويك بيوك وكوم وانكين يرينه دينور وساحه معناسنه در كه خانه نك حولو تعبير اولنان يوره سى
عرصه سيدر اساسك بيانه كوره جمعى بوح كلور بانك ضميله ساحه وسوح كبى ومنه المثل * ابنك ابن بوحك يشرب
من صبوحك * اى الذى ولد فى عراصك يعنى اصل ولد زاده صلبك اولان ولددر يوخسه ربيب وحفيد و يامقر اولان
ولد وليد صلبى كبى دكلدر وباحه يك چوق وجمعيتلو اولان خرما اغاجلرينه دينور الاباحة افاده وزننده برنسنه يى
بركسه حلال قلمق يعنى تناول واستعمالنده مرخص ومخير ايلمك معناسنه در پس بونك مرجعى برآدم كندى ملكى
اولان نسنه يى اخذه اذن ودستور و يرمك اولوركه حظر ومنع مقابليدر زيرا احلال وتحريم شارع طرفنه متعلقدر
و بو اظهار معناسندن مأخوذدر نته كه حلال حل عقده دن مأخوذدر تقول ابحتك الشئ اى احللته لك واباحه
اظهار ايلمك معناسنه در يقال اباح سره اذا اظهره البوح بانك فتحى وواوك سكونيله والبؤوح قعود
وزننده والبؤوحة هايله كيزلو نسنه عيان اولمق معناسنه در يقال باح الشئ بوحا وبؤوحا وبؤوحة من الباب الاول
اذا ظهر و بو باء حرفيله متعدى اولور يقال باح بسره اذا اظهره البؤوح صبور وزننده ما فى الضميرنى كتم ايميوب
دائما خلقه اظهار و بيان ايدن كمسه يه دينور يقال رجل بؤوح اى مظهر بما فى صدره البيحان سكران وزننده
والبيحان يانك تشديديله بونلرده بؤوح معناسنه در اصللرى بوحان و بيوحان ايدى حرف حلق مجاورتيله واو يايه
قلب اولندى الاستباحة برنسنه يى مباح وحلال عد ايلمك معناسنه در بو مناسبتله برقومك مجموعنى استيصال
وجهيله قتل واهلاك ايلمك معناسنده استعمال اولندى يقال استباحهم اى استأصلهم باح راح وزننده بركاتب
معروف لقبيدر كه رساله باحيه نك مؤلفيدر شارحك بيانه كوره اصفهانى الاصل درديلم امراسندن برينك كاتبى ايدى
ادب واشعارده يكانه زمان ايدى باح بما فى الفؤاد باحا قولى سبب تلقيب اولمشدر البواح سحاب وزننده ظاهر
وعيان معناسنه در يقال امره بمعصية بواحا اى ظاهرا مكشوفا المبيح اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور
بوحك بانك فتحيله ويسك لفظى كبى كلمه رحم ورقتدر بركسه نك حالنه آجيوب مرحمت اتدكده تلفظ اولنور سكا
يازيق حيف ودريغ ديمكدر و بو نفس وذات معناسندن مأخوذدر يقولون بوحك وهى كلمة ترحم كويسك البياح
كتاب وزننده والبياح كتان وزننده برنوع بالق آديدر البوحى صرعى وزننده ومرادفيدر كه يره چالنمش كمسه لر
ديمكدر بو يح لفظندن جمعدر صريع وصرعى كبى مقولده استعمال اولنور استباحه كبى مجازدر يقال تركهم بوحى
اى صرعى بيحان ريحان وزننده برقبيله پدرينك اسميدر ابل بيحانيه اكا منسوبدر و بيحان دائما سرنى اظهار ايدن
كمسه يه دينور نته كه ذكر اولندى التبيح تفعيل وزننده اتى پاره ليوب بلوك بلوك ايلمك معناسنه در يقال بيح
اللحم تبييحا اذا قطعه وقسمه و بركسه يه بركز لوجه رازى اشعار ايلمك معناسنه در يقال بيح به اذا اشعره سرا پس
بو معناده واوى و يائى اولور ياخود اصلى واوى اولوب وجه مذكور اوزره يايه منقلب اولدى البياحة يانك تشديديله
بالق طونجق آغه وطوره دينور شبكة الحوت معناسنه فصل التاء الفوقية التحتحة زلزله وزننده برى اوته
قلدانوب حركت ايلمك معناسنه در وحركت سير ومشى صوتندن كه اياق طاوشى تعبير اولنور حكايه اولور لكن
يابجه اولان صوتدن حكايه دركه طپردى تعبير اولنور تقول سمعت تحتحة سيره اى صوت حركته التحتح
تزلزل وزننده يرندن حركت ايلمك وقلدامق معناسنه در يقال ما يتحتح من مكانه اى ما يتحرك الترح فرح وزننده
وضديدر كه غم وهم معناسنه در اسم ومصدر اولور يقال ما الدنيا الا فرح وترح اى هم ويقال ترح به ترحا من الباب الرابع
اذا غم به وحزن و يوكسك يردن اشاغى به ايمك معناسنه در تقول مازلنا الليلة فى ترح اى هبوط وفقر واحتياج معناسنه در
يقال به ترح اى فقر التترح تفعل وزننده غملنمك معناسنه در يقال تترح به اذا غم الترييح تفعيل وزننده مغموم
ومكدر قلمق معناسنه در يقال ترحه ترييحا اذا احزنه واغمه الترح كتف وزننده قليل الخير اولان كمسه يه اطلاق اولنور
سائلى محزون ايلديكيچون بوراده قلت عدمدن كنايه در يقال هو ترح اى قليل الخير المترح معظم وزننده كركى كبى

بو بابه طوتمش بو باتوثوبه دینور یقال ثوب مترّح ای مصبوغ صبغا مشبعا وشدّت وصعوبتلو اولان وجه معاشه دینور
یقال عیش مترّح ای ضیق شدید وآرالق آرالق کسیلور اولان آزجه سیل صو یینه دینور المترح محسن وزننده
شول کمسیه دینور که دائما معجب ومفرّح اولمیوب مکدّر اولان نسنه لری کوروب ایشیدراوله تارح آدم وزننده
ابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه صلوة الجلیل حضرتلرینک پدرلری اسمیدر وآزر عموجه لریدر الشحة تانک ضمی
وشین معجمه نک سکونیله جدّ معناسنه درکه حظ ونصیبدر بعض نسخه ده جدّ لفظی مکسور امضبوط اولمغله سعی
واهتمام دیمک اولور وغیرت وحمیت معناسنه در قال الطرماح الشاعر * ملا بائصاتم اعتریه حمیة * علی تشحة من ذائد
غیرواهن * ای علی حمیة غضب وبونک اصلی وشحه ایدی واو تایه مبدل اولمشدر وتشحه جبن وخوف وفرق علی قول
حرد معناسنه درکه خشم وغضب دیمکدر وخبث نفس معناسنه در وحرص وطمع معناسنه در بونلرده اسمدر
التشح فرح وزننده ذکر اولنان معنالرک مجموعندن مصدردر مؤلف مسامحه اوزره سرد ایلمشدر الاتشح احمر وزننده
آنلردن صفتدر یقال رجل اتشح ای متصف بالتشح التفاح رمّان وزننده فواکهدن الما یه دینور فارسیده
سیب دینور که ترکیبی الما ایله همشماردر وبو تفحه دن مأخوذدر که رائحهٔ طیبه یه دینور المتفحة مزرعه وزننده
الما لق اولان یره دینور التفاحتان تثنیه بنیه سیله بدنده ایکی اوجه ده اولان اویلق باشلرینه اطلاق اولنور که الماجق
تعبیر اولنور هر برینه تفاحه دینور التوح لوح وزننده متهیّئ وآماده اولمق معناسنه در یقال تاح له الشیّٔ یتوح توحا
اذا تهیّأ التیح تانک فتحی ویانک سکونیله بودخی متهیّئ وآماده اولمق معناسنه درکه واوی ویائی اولور یقال تاح له الشیّٔ
یتیح تیحا اذا تهیّأ مصباحده سهل وتیسر عبارتیله مفسر اولمغله مآللری بردر وتیح ایکی طرفه میلان ایده رک یورمک
معناسنه در یقال تاح فی مشیته اذا تمایل الاتاحة افاده وزننده تهیئه قلمق معناسنه در یقال اتاحه الله فاتیح
ای هیأه فتهیأ وتهیئهٔ الهیدن مراد تقدیر اولمغله امّهات سائره ده تقدیر ایله مفسردر مؤلف دخی متاح معناسنده
تصریح ایدر المتیح منبر وزننده شول فضول کمسیه دینور که اوزرینه لازم اولمیان بیهوده ومالا یعنی یه دائما تعرض
ایدراوله علی قول دائما بیله لره واقع اولان کمسیه دینور وشول آته دینور که شوق ونشاطندن بری اوته جولان ومیلان
ایده رک یورر اوله التیاح شدّاد وزننده والتیحان تانک کسر ومدّیله والیحان تانک کسری ویای مشدده نک
فتحیله بونلرده متیح معنالرینه در المتیاح محراب وزننده کثیر الحرکه اولوب دائما نا سزا ایشلره تعرض ایدن
فضول وکستاخه دینور وامر مقدّر معناسنه در المتاح مباح وزننده بودخی امر مقدّر معناسنه در یقال امر متاح
ومتاح ای مقدّر ابو التیاح شدّاد وزننده تابعیندن یزید الضبعی کنیه سیدر انس بن مالکدن روایت ایلمشدر
فصـــل الثاء المثلثة الثحثحة زلزله وزننده شول بوغوق سسه وخرلدی یه دینور که بوغازک اوجنده کوچک
دلک یاندن ظهور ایدر مؤلفک بیانته کوره اسمدر لکن شارحک تمثیلنه کوره مصدردر اول کونه صونله سسلنمک
معناسنه در یقال فی صوته ثحثحة ای فیه بحة عند اللهاة الثحثاح ثانک فتحیله ثحثاث معناسنه درکه ذکر اولندی
یقال قرب ثحثاح ای ثحثاث الاثعنجاج افعنلال وزننده بغمور متمادی بری بری اوزره یاغمقله سیل اولوب
اقمق معناسنه در یقال اثعنجج المطر اذا سال وکثر ورکب بعضه بعضا فصـــل الجیم الجبح جیمک فتحی
وبانک سکونیله قرعه وقمار توعندن آشیق آتمق معناسنه درکه بزد یارلرده شش اوینامق تعبیر اولنور یقال جبح
القوم بکعابهم جبحا من الباب الاول اذا ادره وابها لینظروا ایها یخرج فائزا وجبح جیمک حرکات ثلاثیله آری قسمنک
بال یاپدقلری قوغانه دینور جمعی اجبح کلور افلس وزننده واجباح کلور الجحّ جیمک فتحی وحانک تشدیدیله
برنسنه یی یایوب دوشه مک معناسنه در یقال جحّ الشیّٔ جحا من الباب الاول اذا بسطه وجحّ اکل ایلمک معناسنه در
کما سیذکر یقال جحّ الرجل اذا اکل الجحّ الجحّ جیمک ضمیله بورشق کوچک قاونه علی قول اول کونه ابو جهل قر پوزینه
دینور الاجحاح همزه نک کسریله حامل قسمنک وضع حملی قریب اولمغله قارنی بیومک معناسنه در یقال اجحت المرأة
اذا حملت فاقربت وعظم بطنها و بو ماده فی الاصل یرتجی جانورلک وجه مذکور اولمسنه مخصوص اولوب بعده
تعمیم اولنمشدر المجحّ آندن اسم فاعلدر صفت خاصه در ومنه الحدیث انّ کلبة کانت فی بنی اسرائیل مجحا
فعوی جراؤها فی بطنها الجحجم غضنفر وزننده والجحجاح جحجاث وزننده برقومک سید وذیشانه دینور جمعی
جحاجح وجحاجحه وجحاجیج کلور وجحجم ناکس وبی مروّت شخصه دینور فسل معناسنه الجحجح هدهد وزننده
ایری جثه لو فوج قیونه دینور الجحجحة زلزله زننده برخصوصک نهایتنه بالغ اولمغه سعی وابتدار ایلمک
معناسنه در یقال جحجح الرجل الشیّٔ اذا استقصاه وبادر الیه وبرنسنه دن فارغ اولوب کیرو طورمق معناسنه در
یقال جحجح عن الامر اذا کفّ عنه وبرنسنه دن قورقغله قیصلوب کیرو دونمک معناسنه در یقال جحجح عن القرن

اذا نکص جح جح جیملرک فتحی وضمی وحالرک سکونیله قیون قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر المجدح
منبر وزننده سویق یعنی قاووت کلری قاورلمش بغدای یا اونی ازوب بولایوب قارشدیره جق کوچک طوقمغه
دینور ومجدح منازل قمردن دبران دیدکلری منزله دینور علی قول برکوچک یلدز اسمیدر که دبران ایله ثریا میاننده
اولور وبو معناده میمک ضمیله ده لغتدر شارحک بیانته کوره قول اوّل ارجحدر وذکر اولنان دبران دیدکلری یلدزلر
جمله نجوم دندر نصکره طلوع ایدرلر ولهذا مجدح وحادی النجوم دخی دیرلر حادی سوریجی دیمکدر وآنلر تور برجنده
بش یلدزدرکه سنام الثور دخی دیرلر ایارک یکرمی التیسنده طالع اولوب سقوطی تشرین ده اولور انتهی ومجدح
دوه یه مخصوص بر نوع تمغا اسمیدرکه او یلقلرینه باصیلور الاجداح همزه نک کسریله دوه نک او یلقنه مجدح
دیدکلری تمغای مذکور بصمق معناسنه در یقال اجدح الابل اذا وسمها بالمجدح وقاودی صو ایله ازوب بولامق
معناسنه در یقال اجدح السویق اذا لته المجادیح میمک فتحیله انواء معناسنه درکه رقیباسی اولان کواکب
طلوعنده ساقط اولان کواکبه دینورکه نوء ماده سنده بیان اولندی شارح دیرکه مفردی مجدح در منبر وزننده
یاء اشباع ایلمشدر یقال ارسلت السماء مجادیح الغیث ای الانواء المجدوح میمک فتحیله فصد اولنمش دوه نک
قانه دینورکه زمان جاهلیتده صقلیوب قطا یامنده آنی بعض مخلوطاتله تناول ایدرلر ایدی الجدح مدح وزننده
سویق صو ایله قارشدروب بولامق معناسنه در یقال جدح السویق جدحا من الباب الثالث اذا لته الاجتداح
افتعال وزننده جدح معناسنه در یقال اجتدح السویق بمعنی جدحه التجدیح تفعیل وزننده برنسنه یه برشیء
بیلاشدرمق معناسنه در یقال جدّحه تجدیحا اذا الطخه المجدّح معظم وزننده صوقاتلمش نسنه یه دینور یقال
شراب مجدّح ای مخوّض جدح کسرتینله یکی قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر الجداح محراب
وزننده ساحل بحر معناسنه درکه ذکر یا البسیدر وبو مجازدر جدح سویق معناسندندر الجرح جیمک فتحی ورانک
سکونیله یاره لمق معناسنه در یقال جرحه جرحا من الباب الثالث اذا کلمه وکسب وکار ایلمک معناسنه استعمال
اولنور یقال جرح الرجل اذا اکتسب اساسک بیانته کوره بو معنا مجازدر تأثیر جارحدن مستعار اولمغله اعمال
ید ورجل ایله اولان اکتسابه مخصوصدر عوامل اولان ایدیٔ وارجل انسانه جوارح اطلاقی دخی مکسوبده تأثیر
ایتدیکی علاقه سنه مبنی در وبرکسیه قدح وطعن یاشتم ایله زبان درازلق ایدوب دلازار ایلمک معناسنه استعمال
اولنورکه جراحات سناندن اشدّ اولور یقال جرح فلانا اذا سبعه وشتمه وحاکم شاهدک کذب یاخود فسق مقوله سی
تهمتدن ناشی عدالتنی اسقاطله شهادتنی ردّ ایلمک معناسنه مستعملدر یقال جرح القاضی شاهدا اذا اسقط عدالته
وجرح یاره لنمق معناسنه در یقال جرح الرجل جرحا من الباب الرابع اذا اصابته جراحة وشاهد مردود الشهادة
اولمق معناسنه در یقال جرح الشاهد اذا جرحت شهادته التجریح تفعیل وزننده بودخی یاره لمق معناسنه در
کثرتی یاخود شدّتی متضمندر یقال جرّحه تجریحا بمعنی جرحه الجرح جیمک ضمیله اسمدر یاره یه دینور جمعی
جروح کلور وندرت اوزره اجراح کلور الجراح کتاب وزننده جراحه نک جمعیدر که بودخی یاره یه دینور الجریح
امیر وزننده یاره لو مجروح معناسنه در مذکر ومؤنثه وصف اولور زیرا فعیل بمعنی مفعولدر یقال رجل وامرأة جریح
ای مجروح جمعی جرحی کلور قتیل وقتلی کبی الاجتراح افتعال وزننده بودخی اعمال جوارحله اکتساب ایلمک
معناسنه در یقال اجترح الرجل اذا اکتسب الجوارح جارحه نک جمعیدر کواسب معناسنه در مکسوبده تأثیری
علاقه سیله بو مناسبتله قصراق آتلره اطلاق اولنور تا جله اصحابنه کسب مال ایلدکلری ایچون وکسب وکار ایلدکده
آلت اولان اعضاء انسانی یه اطلاق اولنورکه مراد ایدی وارجلدر مترجم دیرکه آغزده داخلدر زیرا بعض قوالرسوز

لطیفه

صاتوب اقچه قزانورلر ندمای کبار کبی وتعیینجی بشلرک کونلری دخی داخلدر مدخول اولدیغی کبی وشکاری
اولان یرتیجی قوشلره وجانورلره دخی جوارح اطلاق اولنور وعربلر هذه الناقة والاتان من جوارح المال دیرلر
شابة مقبلة الرحم معناسنه یعنی کنج اولمغله طوغوروب اصحابنه کسب مال ایلدن دوابدندر وبو معنای اسقدن
شعبه در الاستجراح عیب وفساد یعنی معیوب وفاسد اولمغله جرح ورده مستحق اولمق معناسنه در یقال استجرح
الشیّٔ اذا صار معیوبا وفاسدا الجرّاح شدّاد وزننده بر رجل علمیدر الجرجحة دحرجه وزننده مؤلف دیرکه
ظن ایدرمکه بیون اوزاتمق معناسنه در یقال جرجح عنقه کانه اطاله شارح دیرکه بولغتی فراء ذکر ایدوب
معناسنی تفسیر ایلمامشدر اکابناء مؤلف ظن ایله تفسیر ایلمشدر الجرداح والجرداحة جیملرک کسریله باشی
سیوریجه تپه لره دینور باشی یومری اولمیوب سو بو سیوری اولان کمسیه مجردح الرأس اطلاقی اکا تشبیهله در
الجرزح جیمک فتحی وزای معجمه نک سکونیله برکسنه برنسنه یه ایلشوب طوغری کندی ایشنه کتمک معناسنه در یقال

جرح الرجل جرحا من الباب الثالث اذا مضى لحاجته وعطيهٔ كثيره ويرمك على قول بركسبه طانشميه رق خود
بخود ويرمك معناسنه در يقال جرح الرجل لفلان اذا اعطاه عطاء جزيلا او اعطى ولم يشاور احدا وآهو وجيران
قسمى يتاغنه كيرمك معناسنه در يقال جرحت الظباء اذا دخلت كناسها ويپراق سلكمك ايچون اغاجه اورمق
معناسنه در يقال جرح الشجر اذا ضربه ليحت ورقه وكندى مالندن برآخر آدمه برمقدار بولوب ويرمك معناسنه در
يقال جرح له من ماله جرحة اى قطع له قطعة وجرح وبركو به اطلاق اولنور عطيه معناسنه كه وصف بالمصدردر
يقال اعطاه جرحا جزيلا اى عطية كثيرة الجرحة جرحه وزننده مالدن برقطعه يه دينور الجرح جبل وزننده
والجرح كتف وزننده رأى ورشد وكياست درجه سنه بالغ اولان اوغلانه دينور يقال غلام جرح وجرح اذا نظر
وتكايس جطح كسرتين وحانك سكون اوزره بناسيله قرى معناسنه مستعملدر كه قراردن امر حاضر مؤنثدر
طوردمكدر بوكلمه بى ځن كبى صاغان كمسه كچى سر كشلك ايلدكده تكلم ايدرلر على قول كوچك ديشى قوزيلره
ديرلر كچى يه ديمز الجلح جيمك فتحى ولامك سكونيله طوار اغاجك يوقرى داللرنى كيروب قبوقلرنى صويمق
معناسنه در يقال جلح المال الشجر جلحا من الباب الثالث اذا رعى اعاليه وقشره الجوالح جوارح وزننده قارغى
قاشلرلك وحصير اوتلرينك باشلرندن ينبه كبى اوچوب كيدن نسنه لره دينور جالحه مفرديدر تركيده توزاق تعبير اولنور
المجالحة مكالحه وزننده ومرادفيدر كه ازغضوب بدچهره اظهار ايلمكدر كه مكاشفه معناسندن مأخوذدر يقال جالحه
اى كالحه وبراشى آچقلق معناسنه در يقال جالح بالامر اذا جاهره وعداوتى عيان ايلمك معناسنه در كه آچقدن
دشمنلك ايلمكدر تقول جالحنى فلان اى كاشفنى بالعداوة ومكابره معناسنه در يقال جالحه اذا كابره المجالح اسم فاعل
بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور وقيش ايامنده سودويرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور قوت وغزارتى كشف ايلديكيچون
جمعى مجاليح كلور ومجاليح شول قحط وغلاسنه لرينه اطلاق اولنور كه طوارلرى هلاك ايدر اوله المجلاح مفتاح وزننده
شول جلادتلو طيانقان ناقه يه دينور كه قوراق سنه لره تحمل ايدوب سودنى چكمز اوله الجلح فتحتينله باشك ايكى
جانبنده قيل آزى اولمامق وجه اوزره كل اولمق معناسنه در كرك خلقى وكرك عرضى اولسون يقال جلح الرجل جلحا
من الباب الرابع اذا صار منحسر الشعر من جانبى رأسه اول رجله اجلح دينور زمخشرى باشك اوكنده قيل اولميان ايله
ومنرى باشك اوكنك ايكى طرفنده قيل اولميانله تفسير ايلمشدر المجلح محدث وزننده اكول كمسه به اطلاق اولنور
قابى كل باشه دوندر ديكيچون يقال رجل مجلح اى اكول الجلح معظم وزننده اكل اولنمش نسنه يه اطلاق اولنور
الاجلح احمر وزننده باشى وجه مذكور اوزره كل اولان كشى يه دينور وتپه سى قبه لو اولميوب مسطح اولان قوچى يه
ومحفه يه اطلاق اولنور واطرافنده قورقولق تعبير اولنان ديوارى اولميوب كشاده اولان طامه اطلاق اولنور كه كار كير
بونده اولور بازمو سمنده كيجه طاملرده ياتارلر قال الشارح وفى الحديث من بات على سطح اجلح فلا ذمة له اى على سطح
لم يحجر بجدار الجلح جيمك ضميله سكر وزننده بو بنوز سز صغره اطلاق اولنور يقال بقر جلح اى بلا قرون كرچه مؤلف
وزن مذكور ايله تقييد ايلمشدر لكن امهات سائره ده جيمك ضمى ولامك سكونيله مضبوطدر كه اجلح وجلحاء كلمه لرندن
جمعدر يقال ضأن اجلح وبقرة جلحاء وبقر جلح الجلاح غراب وزننده اوكنه نه كلورسه سپوروب كوترر اولان
سيل صوينه اطلاق اولنور يقال سيل جلاح اى جراف التجليج تفعيل وزننده برشيئه تصميم همت ايله اقدام ايلمك
معناسنه در يقال جلح على الشئ اذا اقدم عليه وصمم وبرنجى جانور برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در
يقال جلح الاسد على القوم اذا حمل عليهم الجلواح جيمك كسريله ارض واسعه يه دينور جلحاء صحراء وزننده
بغداد قضاسنده برقريه وبصره ترابنده برموضع آديدر الجلحاءة جيمك كسريله قطعا نسنه انبات ايلمين كل يره
دينور الجليحة جيمك فتحيله اعراب قسمنه مخصوص برنوع طعامدر كه صاغى ياغه سود صاغوب قارشدررلر
كوره مزكبى اولمغله اكل ايدرلر الجليحاء غبيراء وزننده غنى قبيله سنه مخصوص بركونه شعار وعلامتدر كه
شخونده برى برنى آنكله ادراك ايدرلر الجلحمة دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه درميمى زائده در يقال جلحم
رأسه اذا حلقه الجلبح زبرج وزننده آفت وداهيه يه دينور وزشت وبدلقا قوجه قارى يه دينور الجلادح علابط
وزننده يك اوزون شيئه دينور جمعى جلادح كلور جيمك فتحيله جوالق وجوالق كبى الجلندح سمندل وزننده بغايت ثقيل
وناتراش وناساز كمسه يه دينور الجلندحة جيمك ضميله قوى وشديد وطيانقان اولان ناقه يه دينور اركگنه اطلاق اولنمز
يقال ناقة جلندحة اى صلبة شديدة الجمح جيمك فتحى وميمك سكونيله والجموح قعود وزننده والجماح جمال
وزننده راكبى ضبطه قادر اولمامق وجهيله آت سركش وباشى سرد اولوب راكبنى اسلمز اولمق معناسنه در يقال
جمح الفرس جمحا وجموحا وجماحا من الباب الثالث اذا اعتز فارسه وغلبه وخاتون مطلقه دكل ايكن زوجندن اذنسز

اقرباسى خانه سنه كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال جمحت المرأة زوجها اذا خرجت من بيته الى اهلها
قبل ان يطلقها وشتاب وسرعتله كتمك معناسنه در يقال جمح الرجل اذا اسرع وآشق اوينيان چوجق برآشقله
آخر آشغى اوروب يرندن آيرمق معناسنه در يقال جمح الصبى الكعب بالكعب اذا رماه حتى ازاله عن مكانه الجموح
صبور وزننده باشى پك سرد ياوز آته دينور يقال فرس جموح اذا كان يعتز فارسه ويغلبه وجموح اسماندندر ومسلم
ابن عمر والباهلى فرسنك اسميدر وجموح كندى هوس وهواسنه تابع اولوب اصلا نصح وتربيه ايله رد ومنعى قابل اولميان
كمسه به اطلاق اولنور يقال رجل جموح اذا كان يركب هواه فلا يمكن رده الجماح رمان وزننده جنكدن منهزم
اولمش عسكره اطلاق اولنور كه رد وارجاعلرى ممكن اولمز جماح مفرديدر وجماح اسم اولور تعليم اوقنه دينور كه
تمرنسز اولوب واوجى فندق كبى طوپاق اولور نشاندن كيرو مردود اولور وملاعب اطفالدن شول ملعبه يه دينور كه
براغاج تپه سنه ميوه قصدر وب آنكله ينلرنده لعب ايدرلر وشول نباته دينور كه حلى وصليان ديدكلرى اوت كبى
اطرافنده يومشق قلچقلرى وخوشه طرزنده پوسكللرى اوله خلاصه سى تازه انكنار شكلنده اوله جمعى جماميح كلور
وبعض اشعارده ضرورت ايچون جامح كلمشدر جماح كتان وزننده جميح زبير وزننده وجمح زفر وزننده
اسماء رجالدندر وجميح زبير وزننده آلت تناسله دينور وجمح زفر وزننده بنو نمير يوردنده برطاغك آديدر جمح
جيمك كسريله اساميدندر عبد الله بن جمح برشاعر عبقسى در يعنى عبد القيس قبيله سندندر الجنوح قعود وزننده
ميل ايلمك معناسنه در يقال جنح اليه جنوحا من الباب الثالث والاول والثانى اذا مال اليه وبرآدمك قولنه طوقنمق
معناسنه در يقال جنح فلانا اذا اصاب جناحه وكيجه ظهور ايلمك معناسنه در يقال جنح الليل اذا اقبل ودوه نك آغر
يوك بصمقله ككركى شكست اولمق معناسنه در يقال جنح البعير على بناء المجهول اذا انكسرت جوانحه لثقل حمله
الاجتناح افتعال وزننده بودخى برشيئه ياخود برطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال اجتنح اليه بمعنى جنح
واجتناح فى السجود مصلى سجده ده ايكى اللرينك آيه لرينه چوكوب قوللرنى يره فرش ايلميه رك يردن يوقريجه
ديرسكلرنى رفع ايدوب وبطنك ايكى طرفنه قصدرميه رق قولتقلرنى قوغوشجه طوته رق بعينه قناد شكلنده
طوتمق معناسنه دركه بو وضع اوزره امر شرعى صادر اولمشدر يقال اجتنح الساجد اذا اعتمد على راحتيه مجافيا
للذراعين غير مفترشهما وناقه سرعتله يوريمك على قول شدت سرعت واندفاعدن آياقلرى كوكسنه طوقنه رق
طورطوب ديو شور لمش كبى اكسه سى اوكنه طيانمق وجه اوزره يلمك معناسنه در يقال اجتنحت الناقة اذا اسرعت
اوكان مؤخرها مسندا الى مقدمها لشدة اندفاعها وآنده اجتناح دائما بريانه طوغرى ميل واعتماد ايده رك
سكرتمسندن عبارتدر كه تك ديزكين ديدكلرى آت كبى كه كيمى صاغنه وكيمى صولنه اعتماد ايده رك سكردر يقال
يجتنح الفرس اذا كان حضره واحدا لاحد شقيه يجتنح اى يعتمد عليه فى حضره الاجناح همزه نك كسريله
بودخى ميل ايلمك معناسنه در يقال اجنح اليه اذا مال وبرنسنه يى اماله قلمق معناسنه در يقال اجنحه اذا اماله
الجوانح جانحه نك جمعيدر كوكس تخته سنك آلتنده اولان ايكى طرفلو كوچك قبورغه كمكلرينه دينور كه كگرك
تعبير اولنور اوجلرى اكريجه اولديغى باعث تسميه در ومنه يقال هذا امر تنقض منه الجوانح وهى الضلوع تحت
الترائب مما يلى الصدر الجناح جيمك فتحيله قوشك قنادنه دينور وانسانك اللرينه اطلاق اولنور جمعى اجنحه
كلور واجنح كلور افلس وزننده كذلك انسانك بازولرينه وقولتقلرينه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برجانبنه اطلاق
اولنور مثلا دره نك ايكى جانبنه جناحى الوادى اطلاق اولنور وبرشيئك نفس وحقيقتنه اطلاق اولنور يقال
جناح الشئ اى نفسه وقناد شكلنده انلو ويصى ديزلمش انجو ديزيسنه دينور كه آويزه ايدرلر على قول مطلقا
نظام واحد اوزره ديزلمش ديزى يه دينور وكنف وحمايه وپناه معناسنه استعمال اولنور يقال فلان فى جناح فلان
اى فى ذراه وكنفه وحمايته وبرشيئك سمت وناحيه سنه اطلاق اولنور وبرنسنه نك برطائفه سنه وبربلوكنه اطلاق
اولنور وبونده جيمك ضميله ده جائزدر وپنجره يه اطلاق اولنور يقال اشرع فلان جناحا الى الطريق اى روشنا
ومنظرا وجناح حوفران بن شريك نام كمسه نك فرسى اسميدر كذلك بنوسليم جماعتنده برفرس ومحمد بن مسلمة
الانصارى وعقبة بن ابى معيط فرسلرى آديدر وبر رجل اسميدر وجناح سياه چهره عورته اطلاق اولنور وعربلر
جناح كلمه سنى بعض كنايه واستعاره وجهيله استعمال ايدرلر مثلا وطنلرندن مفارقت ايدوب كتديلر ديجك يرده ركبوا
جناحى الطائر ديرلر فارقوا اوطانهم معناسنه وبركسه برخصوصده بغايت جد وسعى واقدام ايلسه ركب جناحى
النعامة ديرلر وسفر اراده سنده يز ديجك يرده نحن على جناح السفر ديرلر جناح جناح مكررا كچى قسمنى صاغمق
ايچون چاغرمقده تكلم اولنور سياه خاتون معناسندن مأخوذدر ذو الجناحين ايكى قناد صاحبى ديمكدر جعفر بن

ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر طیار کبی مؤته ملحمه سنده کفار روم ایله مقاتله ایدوب ایکی قوللری
بریده اولدقدنصکره شهید اطائر روح پرفتوحلری جانب عرش برینه پریده اولمغله حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حقلرنده ان الله قد ابدله بیدیه جناحین یطیر بهما فی الجنة حیث یشاء بیورملریله ذوالجناحین ایله ملقب
اولدیلر ذوالجناح اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن شمر بن لهیعة الحمیری لقبیدر الجناح جیمك ضمیله گناه واثم
معناسنه در طریق حقدن باعث میل اولدیغیچون یقال لاجناح علیه ای لااثم شارح دیرکه بعضلر جناح گناه
لفظندن معربدر دیدی لکن مرجوحدر الجنح جیمك کسریله بودخی جانب وچوره وکنف وحمایه وناحیه
معنالرینه در وجنح اللیل کیجه دن برطائفه ومقداره اطلاق اولنور میل وذهابی ایچون و بونده جیمك ضمیله ده
جائزدر یقال مضی جنح من اللیل ای طائفة منه وجنح بر رجل اسمیدر الجناح کتان وزننده برسرای عظیم آدیدرکه
ابومهدیه نام کمسه ظاهر بصره ده بنا ایلمشیدی التجنح تفعل وزننده اجتناح کبی بودخی مصلی سجده ده قوللرنی
یاتورمیوب وصفندرمیوب قناد طرزنده طوتمق معناسنه درنته که تصویر اولندی یقال تجنح الساجد بمعنی اجتنح
جنادح علابط وزننده ابن میمون درکه اصحابندندر مصر فتحنده بولنمشدر الجوح جیمك فتحی وواوك سکونیله
قربوزه دینور بطیخ شامی کبی و جوح مصدر اولور استیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه یقال جاحتهم السنة
تجوح جوحا اذا اهلکتهم واستأصلتهم و یولدن صاپمق معناسنه در یقال جاح الرجل اذا عدل عن المحجة الاجاحة
همزه نك کسریله والاجتیاح افتعال وزننده بونلرده استیصال وجهیله هلاك ایلمك معناسنه در یقال اجاحوهم
واجتاحوهم ای اهلکوهم واستأصلوهم الجائحة رایحة وزننده دواب ومواشی قسمنی اهلاك واستیصال ایلین آفت
وشدته دینور یقال جاحتهم الجائحة المجوح منبر وزننده هرشیئی استیصال وجهیله هلاك ایدن نسنه یه دینور الجاح
پرده یه دینور ستر معناسنه اصلی جائح ایدی مستوری بالتمام ستر ایلدیگیچون اطلاق اولندی الاجوح اجوف وزننده
مطلقا واسع نسنه یه دینور جمعی جوح کلور جیمك ضمیله التجویح تفعیل وزننده اباغی طاشر قدوب فرسوده قلمق
معناسنه در تقول جوحت رجلی ای احفیتها فصـــل الحاء المهمله الحدحة علة وزننده بودور خاتونه
دینور یقال امرأة حدحة ای قصیرة الحر حانك کسری ورانك تخفیف وتشدیدیله والحرة هایله خاتونك فرجنه
دینور بونلرك اصلی حرح ایدی آخرده حا ایله روسی فرجی کبی کثرت استعمالدن تخفیف اولندی جمعنده اصلی
اوزره احراح دینور وحرون دینورلدون ومئون کبی وتثنیه ده حری دینور وحرحی دینور حانك کسری ورانك
فتحیله بدوی وعدوی کبی وحرح دخی دیرلر سنه دیدکلری کبی وسنه بیوك فرجلی دیمك اولمغله حری وحرحی که
منسوبلردر فرجی بیوك خاتون دیمکدر وحرح کتف وزننده درفرج دوشکونی اولان نابکار کمسه یه دینور یقال
رجل حرح ای حریص علی الحر الحرح جرح وزننده خاتونك فرجنه طوقنمق معناسنه در یقال حرح المرأة حرحا
من الباب الثالث اذا اصاب حرها المحروحة فرجنه طوقنلمش خاتونه دینور حح حانك کسری ونونك سکونیله
قیون وکچی قسمنه مخصوص زجر وآواز اصواتندندر الحیحاء حانك کسریله برکلمه درکه کتب صرفده حاحیت
حیحاء عبارتیله تمثیل اولنوب لکن تفسیر معناسنه تعرض ایلمدیلر واخفش دیدیکه بونك عاعیت عیعاء وهاهیت هیهاء
کلمه لرندن غیری نظیری یوقدر شارح دیرکه حیحاء مفاعله دن مصدر ثانیدر عیعاء وهیهاء کبی اصواتدن منتصر قدر
عیعاء قیون قسمنی عی عی دیه رك سورمك وهیهاء که همزه ایله هأهأه دخی دینور دوه یی علفه عکه هی هی دیو چاغرمق
یاخود هأهأ دیو سورمکدن حکایه اولمغله حیحاء دخی تکه یی یاخود حماری صویه چاغرمقدن حکایه درنته کیم مؤلف
ماده لرنده بیان ایلمشدر فصـــل الدال التدبیح تفعیل وزننده رکوع هیئتنده ارقه یی بسط ایدوب باشی
اشاغی یه طوغری یك اکمك معناسنه در یقال دبح الرجل تدبیحا اذا بسط ظهره وطأطأ رأسه وبو حمار طوروشیدر
ومنه الحدیث نهی ان یدبح الرجل فی الرکوع کما یدبح الحمار و ذلیل اولمق معناسنه در یقال دبح الرجل اذا ذل وبومعناده
و بر الماسی طپراق آلتنده قبارمغله طپراق طومالوب قالقمق معناسنه در یقال دبحت الکمأة اذا انقبضت عنها الارض
وماظهرت بعض نسخه ده انفخ عنواننده اولمغله تذکیری تراب اعتباریله اولور وتدبیح برکسه داغ خانه سنه ملازم
اولوب تقاعد سپاهیسی کبی طشره چقمز اولمق معناسنه در یقال دبح الرجل فی بیته اذا لزمه فلم یبرح الاندباح انفعال
وزننده تدبیح ایله معنای اولده مرادفدر الدبیح سکین وزننده احد وفرد معناسنه در یقال ما بالدار دبیح ای احد
وجمیله دبیح دخی بو معنایه در ومقام نفیه مخصوصلردر المدبحة محدثه وزننده ارقه سی قنبور لنمش قوملغه اطلاق
اولنور یقال رملة مدبحة ای حدباء جمعی مدابح کلور کرچه مؤلفك وشارحك ضبط وتقییدلری اوزره ثبت اولندی
لکن وزنمز بورك جمعی قیاسه مخالفدر وهر بلرك اکل ماله بالدبح ودیسدح قوللری بدح ماده سنده بیان اولندی

الدح دالك فتحی وحانك تشدیدیله برنسنه یی طپراغه کوموب صاقلمق معناسنه در یقال دح الشیء فی الارض
دحا من الباب الاول اذا دسها و جماع ایلمك معناسنه در یقال دح المرأة اذا نكحها ای جامعها وبرکسه نك قاقوب
قفاسی اوزره یره یقمق معناسنه در یقال دح فلانا اذا دعه فی قفاه وبو معنادندرکه عربلر دعها معها دیجك یرده دحها
محادیرلر یعنی اول خاتونی موجودی ودر عهده سی اولان اموال واشیاسیله ترك وفراغت قیل شارح دیرکه اصلی دعها
معها اولمق دخی محتملدر لغت سعدیه ده عین حایه قلب اولنور ومجانست ایچون هاء دخی حایه قلب اولنمش اولور
الاندحاح انفعال وزننده برنسنه یابو انلنوب بولالمق معناسنه در یقال اندح الشیء اذا اتسع الدحداح والدحداحة
داللرك فتحیله والدحدح فدفد وزننده والدحادح دالك ضمیله والدحیدحة تصغیر بنیه سیله والدودح
جوهر وزننده والدحدحة بحبحه وزننده بك قصه بویلو بودور کشی یه دینور الدحوح صبور وزننده
ایری جثه لو تومند عورته وناقه یه دینور دحندح داللرك کسریله برکوچك بوجك آدیدر وصبیانه مخصوص
برلعب اسمیدر برکوب وضع معهود اوزره دحندح دحندح دیرلر بری خطا ایدرسه برایاغی اوزره یدی کره سکرك
دولانور دح دح داللرك کسری وحالرك سکونیله دح دح حالرك تنوینلریله برکلمه درکه برنسنه یی برتقریبله اقرار
ایدن کمسه یه سویلنور اقرار ایلدك من بعد ایسم اول چالمه فائده سی یوقدر موقعنده سویلرلر یقال للمقر دح دح
ودح دح ای اقررت فاسکت الدودحة حوقله وزننده سمورمك معناسنه در یقال دودح الرجل اذا سمن الدرح
جرح وزننده دفع ایلمك معناسنه در یقال درحه درحا من الباب الثالث اذا دفعه الدرح فرح وزننده بك قوجه مق
معناسنه در یقال درح الرجل درحا من الباب الرابع اذا هرم الدرح کتف وزننده آندن صفتدر مذکر ومؤنثه
وصف اولنور یقال رجل وناقة درح ای هرمة الدرحایة دالك کسریله قارنی بیوك شیشمان بودوره دینور یقال
رجل درحایة ای قصیر سمین بطین الدربحة دحرجه وزننده برقورقو سببیله سکردوب قاچمق معناسنه در یقال
دربح الرجل اذا عدا من فزع وباشی اشاغی یه بك اککله بلی قنبور لدوب بوکرلمك معناسنه در یقال دربح الرجل اذا حنی
ظهره وطأطأ رأسه وتذلل ایلمك معناسنه در یقال دربح فلان اذا تذلل الدردح زبرج وزننده برشیئه دوشکون
حریص اولان کمسه یه دینور وبك پیر فانی اولان عجوزه کذلك رجله دینور تذکیر وتأنیثی مساویدر یقال شیخ وعجوز
دردح ای هم الدردحة هایله طول وعرضی برابر اولان عورته دینورکه قبلو بغه هیئتنده اولور جمعی درادح کلور
وشول ناقه یه دینورکه بك قوجه لقدن بالجمله دیشلری کیدوب چنه سی چنه سنه یاپشمش اوله الدلح دالك فتحی
ولامك سکونیله انسان وحیوان آغر یوك آلتنده آدیملری آچه میوب خرده خرده امکلیه رك یورمك معناسنه در
یقال دلح الرجل وغیره دلحا من الباب الثالث اذا مشی بحمله منقبض الخطو لثقله الدلوح صبور وزننده یغموری
چوق بلوده دینور یقال سحابة دلوح ای کثیرة الماء جمعی دلح کلور ضمتینله قدوم وقدم کبی الدالح بودخی
اول معنایه در یقال سحاب دالح ای کثیر الماء جمعی دلح کلور رکع وزننده ودوالح کلور کواهل کبی التدالح تفاعل
وزننده ایکی کمسه براغر شیئه براغاچ گچوروب برابرجه کوترمك معناسنه در صریق حماللرینك فچی و باغ ایدکی
کوتردکلری کبی یقال تدالحاه فیما بینهما اذا حملاه علی عود دولح جوهر وزننده برخاتون آدیدر الدلح
صرد وزننده چوق ترلین آته دینور یقال فرس دلح ای الکثیر العرق الدلبحة دربحه وزننده ومرادفیدرکه
باشنی اکوب بلنی قنبور لتمق معناسنه در یقال دلبح الرجل اذا حنی ظهره وطأطأه یعنی رأسه التدمیح تفعیل وزننده
باشنی اشاغی یه بك اکمك معناسنه در یقال دمح الرجل تدمیحا اذا طأطأ رأسه الدمحمح سفرجل وزننده یووالق
دوز نسنه یه دینور طوپ کله سی کبی الدملحة دحرجه وزننده ومرادفیدرکه یووارلمق معناسنه در یقال دملح الحجر
اذا دحرجه الدملحة دالك ومیمك ضمیله ایری جثه لو اتنه طولو طقناز طوباج خاتونه دینور الدنوح قعود وزننده
ذلیل اولمق معناسنه در یقال دنح الرجل دنوحا من الباب الثالث اذا ذل التدنیح تفعیل وزننده دنوح معناسنه در
الدنح دالك کسریله نصاری طائفه سنه مخصوص بر یصقلبه آدیدر شارح دیرکه گرچه بونی عرب تکلم ایدرلر
لکن عربیتی مظنوندر مترجم دیرکه لفظ مزبور سریانیدر کانون ثانینك آلتنجی کوننه دینورکه آنده نصاری طائفه سی
خاچلرنی صویه براقورلر واول کون یصقلبه لری اولمغله اکا اطلاق اولنور سریانیده طلوع معناسنه درکه مراد
اردن نهرندن طلوع حضرت عیسادر الدنح سنبل وزننده بدخوی وبد مزاج کمسه یه دینور الداح راح
وزننده منقش چوجق اوینجاغنه دینورکه آنکله چوجقلری آویدوب اکلندررلر ومنه الدنیا داحة وهو نقش یلوح
للصبیان یه لو نه وبر قاچ قات قیتان مقوله سندن اورلمش بلازکه دینورکه نسوان بلکجه لرینه گچوررلر وخلوق
دیدکلری طیبه دینورکه حجازده متعارف فدز واکوز مقوله سنك صرتلرنده اولان آلاجه لغه وخطوط منقشه یه

دینور الدوحة جره وزننده اولو اغاجه دینور شجرهٔ عظیمه معناسنه جمع جنسی دوح کلور الدوح ذالك
فتحی وواوك سكونیله انسانك قارنی بویوب اشاغی صارقق معناسنه در یقال داح بطنه یدوح دوحا اذا عظم
بطنه واسترسل واغاج بویوب اولولنمق معناسنه در یقال داحت الشجرة اذا عظمت الدائحة رائحه وزننده
بویوب اولولنمق اوزره اولان شجره یه دینور الانداح انفعال وزننده بودخی قارن بویوب اشاغی صارقق معناسنه در
یقال انداح بطنه بمعنی داح التدویح تفعیل وزننده طاغتمق معناسنه در یقال دوّح فلان ماله اذا فرّقه الدیحان
ریحان وزننده چکرگه یه دینور جراد کبی فصـــل الذال المعجمة الذبح ذالك فتحی وبانك سكونیله والذباح ذالك
فتحیله یارمق معناسنه در یقال ذبح الشیء ذبحا وذباحا من الباب الثالث اذا شقه اصل معنای موضوعی بودر و برنسنه یی
یاروب آیرمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذبحه اذا فتقه و بوغزلمق معناسنه در یقال ذبح الشاة اذا نحرها
و برکسه نك صقالی چنه لرنده وآلت دوداغنك آلتنده بتیوب همان آككی آلتنده بوغازنه طوغری بتوب صارقق اولورسه
ذبحت اللحیة فلانا دیرلر گویا که لحیه بچاق کبی یاخود اثر ذبح کبی بوغازنده نابت ونمایان اولمشدر اول کمسه
قورصاغندن صقاللو تعبیر اولنور مؤلفك بوراده فهو مذبوح بها قولی بو معنایه متعلقدر بها ضمیری لحیه یه راجعدر
وذبح بوغمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذبحه اذا خنقه وكوپ مقوله سنی یاروب دلمك معناسنه مستعملدر یقال ذبح
الدنّ اذا بزله الذبح ذالك كسریله بوغازلنه جق حیوانه دینور قربانلق قیون كبی قال الشارح ومنه قوله تعالی وفدیناه
بذبح عظیم وهو ما یذبح الذبح صرد وزننده والذبح عنب وزننده برنوع منار آدیدر مراد بیاض نوعیدر وذبح
صرد وزننده بیان هاء چنه دینور جزر بری معناسنه وبرشقه نبات آدیدر الذبیح امیر وزننده بوغزلنمش حیوان
مذبوح معناسنه در فعیل بمعنی مفعولدر وغلبهٔ اسمیتی مؤنثنده هاء ادخالنی موجب اولمشدر وجمع شریفده
وقربان بیرامنده قربان ایلمكه صلاحیتی اولان حیوانه دینور كه بچاغه كلور حیوان تعبیر اولنور وذبیح اسمعیل علی نبینا
وعلیه السلام حضرتلرینك لقبلریدر قصه لری معلومدر انا ابن الذبیحین حدیثنده بری مشار الیه وبریسی
حضرت رسول اكرمك پدرلری عبد الله بن عبد المطلب جنابلریدر عبد المطلبك اولاد ذكوری اولمامغله اون نفره
بالغ اولدقده برنی قربان ایلمك اوزره نذر وعهد ایلمشیدی بعده اولاد مطلوبه یه نائل اولوب اونجیسی عبد الله اولمغله
نذرینه وفا ایلمك جهتیله ذبح مراد ایلدكده بعض عقلاء دلالتیله اون دوه ایله قرعه ایدوب اونجی دفعه ده دوه اولمق
اوزره ظهور ایلمكله فدا طریقیله یوز دوه قربان ایلدی بو ملابسه ایله اكا دخی ذبیح اطلاق اولندی الاذباح همزه نك
وذال مشدده نك كسریله قربانلق قیون ایدنمك معناسنه در بو افتعال بابندندر تاء افتعال ذاله قلب وادغام اولنمشدر
یقال اذّبح الرجل اذا اتخذ ذبیحا التذابح تفاعل وزننده ناس بری برنی ذبح ایلمك معناسنه در یقال تذابح القوم
اذا ذبح بعضهم بعضا المذبح مقتل وزننده اسم مكاندر بسملگاه معناسنه قناره تعبیر اولنور وپرده اولان شول
یاربغه اطلاق اولنور كه برقارش مقداری اوله جمعی مذابح كلور المذبح منبر وزننده بوغزلنه جق بچاغه دینور
الذباح رمان وزننده ایاق پرمقلرینك ایچ یوزلرنده عارض اولان یارقلره دینور كه بك الم ویرر وبونده غراب وزننده
لغتدر الذباح غراب وزننده سمیتلو بر نبات آدیدر وبر وجع اسمیدر كه بوغازده حادث اولور كما سیذكر المذابح
میمك فتحیله مذبحك جمعیدر كه اسم مكاندر ومذابح محرابلره ومقصوره لره كه نصاری معابدلرنده اولور ونصاری
كابخانه لرینه اطلاق اولنور محال قربیت اولدقلری ایچون وبو اطلاق قبل الاسلامدر الذابح دوه نك بوینك یصیلغندن
بوغازی اوزره یاصیلور بر داغ یاخود برد اغلغی اسمیدر وشول قیلاره وتویلره اطلاق اولنور كه طماقله حلقومدن
ذبح اولنه جق محلك ارالغنده نابت اولور سعد الذابح فلكده ایكی براق كوكبدر كه منازل قمردندر میانه لری برذراع
مقداری وبرینك گویا كه بوغازنده بر كوچك كوكب واردر كه گویا آنی ذبح ایدر شكلنده مرئیدر ذبحان عثمان وزننده
یمنده بر بلده در وبر جماعت آدیدر واصحابدن عبید بن عمرونك جدی اسمیدر التذبیح تذبیح وزننده ومرادفیدر كه
ركوعده باشی بلك اشاغی یه اكك معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام نهی عن التذبیح
فی الصلوة والمشهور بالدال المهملة كما ذكر الذبحة ذالك ضمیله همزه وزننده والذبحة عنبه وزننده والذبحة
ذالك كسریله كسره وزننده والذباح كتاب وزننده والذباح غراب وزننده كه بوتكرار در بوغازده حادث
اولور بروجع آدیدر علی قول بعض اسباب عارضه سیله ماده سی قاندر كه بوغازده مجتمع اولمغله بوغاز شیشوب علیلی
خنق واهلاك ایدر وبو خناق انواعندن خناق كلبی دیدكلریدر الذحّ ذالك فتحی وحانك تشدیدیله آلت ایاسیله اورمق
معناسنه در یقال ذحّ فلانا ذحّا من الباب الاول اذا ضربه بالكفّ وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذحّها
اذا جامعها ویارمق معناسنه در یقال ذحّ الحطب اذا شقه وبرنسنه یی دوكوب خرد ایتمك معناسنه در یقال ذحّ

الفلفل اذا دقه الذحذحة زلزله وزننده آدملری صیق صیق آتارق سرعتله یورمك معناسنه در یقال ذحذح
الرجل اذا قارب خطوه مع سرعة ویل طپراغی توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال ذحذحت الریح التراب اذا سفته
الذوذح كوكب وزننده بلی كوشك آدمه دینور كه قبل الایلاج انزال ایدر اوله علی قول عنین وبی رجولیت اولانه
دینور الذحذح هدهد وزننده والذحذاح خنجاث وزننده قارنی بیوك بودوره دینور الذرّاح زنّار وزننده
والذرّوح قدّوس وزننده والذرّیح سكّین وزننده والذرّوح سفّود وزننده والذروح صبور وزننده
والذراح غراب وزننده والذرّح قبّر وزننده والذریحة كنبسه وزننده والذرنوح ذالك ونونك ضمیله
والذرحوح ذرنوح وزننده والذرحرح ذالك ورا لرك ضمیله ورا لرك فتحیله فعلعل وزننده ورای ثانیه نك تشدیدیله
لغتدر برقرمزی بوجك اسمیدر كه سیاه سیاه نقطه لری واردر ذباب كبی طیران ایدر وسمومدندر تركیده قدوز بوجكی
دیدكلریدر جمعی ذراریح كلور الذرح جرع وزننده طعامه ذكر اولنان بوجكی قاتمق معناسنه در كه تسمیم ایچون
ایدرلر یقال ذرح الطعام ذرحا من الباب الثالث اذا جعل الذراح فیه وبرنسنه یی یله طوتوب صاورمق معناسنه در
یقال ذرح الشیء فی الریح اذا ذرّاه التذریح تفعیل وزننده بودخی طعامه قدوز بوجكی قاتمق معناسنه در یقال ذرّح
الطعام بمعنی ذرح وبكی طلومی رایحه سی كیدوب طیب اولمق ایچون چامورایله صوامق معناسنه در یقال ذرّح الاداوة اذا
طلاها بالطین لتطیب رائحتها الذریحی وزیری وزننده بك قرمزی دیمكدر احمر لفظنی مؤكددر ماده مذكوره دن مأخوذدر
یقال احمر ذریحیّ ای ارجوان الذریح امیر وزننده الچق طاغلره دینور هضاب معناسنه مفردی ذریحه در هایله وذریح
رارکلك دوه آدیدر ابل ذریحیات اكا منسوبلردر وبر جماعتك پدری اسمیدر وبر جماعت آدیدر ذریح زبیر وزننده حمیر
قبیله سندن بر محدّث آدیدر الذرح فرح وزننده بر شجر آدیدر آندن دوه یه سمر اتخاذ ایدرلر ذرح زفر وزننده یزید السكونی
نام شاعرك پدری اسمیدر وذو ذرایح اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردن برینك لقبیدر وبنو تمیم قبیله سندن بر متعین سركرده نك
لقبیدر المذرّح معظم وزننده صو بی غالب اولان سوده و باله اطلاق اولنور یقال لبن وعسل مذرّح ای غلب علیه الماء
الذرّاح سحاب وزننده صو قاتلمش سوده دینور یقال لبن ذراح ای ضیاح اذرح افلس وزننده كه رانك ضمیله درشام
اولكه سنده اجرباء نام قصبه یاننده بر بلده در ما بینلری اوچ مرحله در دینلر غلط ایلمشدرنه كه جرب ماده سنده بیان
اولندی التذقّح قافله تفعل وزننده بر كسه یه بی اصل بر جرم وجنحه عزو واسناد ایلمك معناسنه در یقال تذقّح له اذا تجرّم
وتجنّی علیه ما لا یذنبه ویقال فلان متذقّح للشرّ ای متلفّح ای مفترٍ بما لم یذنبه الذقّاحة ذالك ضمی وقافك تشدیدیله
دائما ناسه افترا ایدوب ایشلمدیكی جرم وجنایت اسناد ایدر اولان كمسه یه دینور الذلّاح رمّان وزننده صو قاتلمش
سوده دینور الذوح ذالك فتحی وواوك سكونیله عنف وشدّتله یورتمك معناسنه در یقال ذاح الرجل یذوح
ذوحا اذا سار عنیفا وقیون وكچی مقوله سی دواب ومواشی یی بر كدرمك معناسنه در یقال ذاح الغنم ونحوها
اذا جمعها التذویح تفعیل وزننده دوه سوریسنی طاغتمق معناسنه در یقال ذوّح ابله تذویحا اذا بدّدها وبرنسنه یی
تفریق ایلمك معناسنه در یقال ذوّح ماله اذا فرّقه المذوح منبر وزننده عنف وشدّتله طوار سورن كمسه یه دینور
فصـــل الراء الربح رانك كسری وبانك سكونیله تجارتده فائده ایتمك معناسنه در یقال ربح التاجر فی تجارته
ربحا من الباب الرابع اذا استشفّ والربح والربح فتحتینله والرباح سحاب وزننده اسملردر نفس فائده یه دینور مثلا
تجارتدن بش درهم انتفاع ایلسه اكا دینور والربح فتحتینله بیع وتجارت ایچون جلب اولنان آت ودوه سوریسنه
دینور كه جلب تعبیر اولنور والربح یاغه دینور شحم معناسنه ودوه یاور یسنك كوچكلرینه دینور فصلان صغار معناسنه
مفردی رابح در علی قول مفرددر مطلق دوه كوشكنه دینور فصیل معناسنه جمعی رباح در رانك كسریله جمل
وجمال كبی الرابحة فائده لو تجارته وصف اولور یقال تجارة رابحة ای یربح فیها وبو لیل نائم قبیلندن اسناد
مجازیدر المرابحة مفاعله وزننده برمتاعه آلدیغی بهادن یعنی سرمایه دن فضله فائده ویرمك معناسنه در
تقول رابحته علی سلعته ای اعطیته ربحا شارح دیر كه دور شرعی دیو فقهانك تعلیم ایلدكلری اوزره استدانه
واستقراض ایدن كمسه الدیغی نقدی رضاسیله برمقدار ضمیمه ایله ادا ایلمكدر كه اول زیاده یی ربادن تخلیص ایچون
اولقدر قیمتلو برمتاعی صاحب نقددن اشترا و بهاسی اولمق اوزره نقده ضم وجمله سی دین مشروع اولوب صكره
اول متاعی مدیون دخی بر كسه یه هبه ایدوب اولدخی صاحب اوّلنه اعطا ایدر وبو صورت تقرّر ایدوب تعامل ناس
بیك سنه یه قریبدر كه بویله اوله كلمشدر تعامل ناس اجماع منزله سنده در تعامله قدم بولنان امری انكارده خطر
مقرّردر انتهی الرتّاح تشدیدیله رمّان وزننده اوغلاغه دینور واركك میمونه دینور وصغیر وخرده دوه كوشكنه
دینور ربّ رتّاح رانك ضمی واضافتله برنوع خرما اسمیدر الربح صرد وزننده دوه كوشكنه دینور واوغلاغه

مطلب

دبنور و بر نوع قوش آدیدر الارباح همزه‌نك كسریله مهمانه دوه كوشكلری ذبح ایلمك معناسنه در یقال
اربح فلان اذا ذبح لضیفانه الفصلان وناقه‌یی اركن و بردخی نصف نهار وقتنده صاغمق معناسنه در یقال اربح
الرجل الناقة اذا حلبها غدوة ونصف النهار رباح سحاب وزننده بر جماعت آدیدر واندلس اولكه‌سنده بر قلعه
آدیدر محمد بن سعد اللغوی وقاسم بن الشارب الفقیه و محمد بن یحیی النحوی اورادندر الرباحی صباحی وزننده
بر جنس كافور آدیدر جوهری صحاحده رباح بر كوچك جانوردر كه كافور آندن صاغیلور دیو بیانی محض خلف
یعنی غلط فاسددر و بعض صحاح نسخه‌لری اصلاح اولنوب دوه یرینه بلده تحریر اولنمغله اولدخی غلطدر زیرا
كافور بر شجرك صمغیدر كه شجرك جوفنده تكون ایدر شجر ارغلاندقده یرندن قوپوب بری برینه چارپلوب
خشردایه‌رق طشره صاچلوب استخراج اولنور مترجم دیر كه مفرداتده بو رسمه مرسومدر كه كافور بر قاچ قسم
اولور رباحی وقیصوری وموتی دیرلر اعلاسی رباحی قسمیدر كه آق وجرمه مائل ومصطكی‌یه شبیه اولور بلاد هنددن
سرندیبده نابت بر شجرك صمغیدر ابتدا رباح نام پادشاه زماننده بولنمغله اكا نسبتله رباحی اطلاق ایلدیلر التربیح
تفعیل وزننده بر كسه خانه‌سنده میمون بسلمك معناسنه در یقال ربح الرجل اذا اتخذ رباحا ای القرد فی منزله التربح
تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تربح الرجل اذا تحیر ربیح زبیر وزننده اسامیدندر ربیح بن عبد الرحمن
بن ابی سعید الصحابی الخدری فرددر یعنی همنامی یوقدر رواة احادیثندندر الرجوح قعود وزننده والرجحان
رهان وزننده ترازونك بر كوزنده اولان موزون طرف دیگرندن زیاده اولمغله آغر كلوب اشاغی‌یه میل ایلمك معناسنه دركه
آغمق تعبیر اولنور یقال رجح المیزان رجوحا ورجحانا من الباب الثالث والاول والثانی اذا مال الارجاح همزه‌نك
كسریله والترجیح تفعیل وزننده مشتری‌یه میزاندن آغر وآرتق كذلك برنسنه‌یی برینه دیگرندن زیاده ویرمك
معناسنه در یقال ارجح لفلان ورجح له اذا اعطاه راجحا الراجح والرجاح سحاب وزننده صغریسی بیوك خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة راجح ورجاح ای عجزاء ورجاحك جمعی رجح كلور ضمتینله المرجوحة میمك فتحیله
والارجوحة اضحوكه وزننده والرجاحة رمانه وزننده والرجاحة ثمامه وزننده صالنجغه دینور ایپدن
قوروب صالنورلر الترجح تفعل وزننده برنسنه آغر كلمكله بر طرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در وباء حرفیله
متعدی اولور یقال ترجحت الارجوحة بالغلام اذا مالت وصالنجق كبی بری اوته كیدوب كلمك وصالنمق معناسنه در
یقال ترجح الشیء اذا تذبذب ودوه بوزغارلكن بری اوته صالنوب ارغالنمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترجح
البعیر اذا اهتز فی رتكانه الارتجاح افتعال وزننده بودخی بر طرفه آغمق معناسنه در یقال ترجحت بالغلام الارجوحة
فارتجح ای مال ودوه بوزغارلكن بری اوته ارغلنمق معناسنه در یقال ارتجح البعیر اذا اهتز فی رتكانه وصغریسی
بیوك خاتونك یورركن صغریسی بری اوته كیدوب كلسه ارتجحت روادفها دیرلر تذبذبت معناسنه المراجحة مفاعله
وزننده قنقیسی آغر كلور دیو طارتشمق معناسنه دركرك حقیقی وكرك معنوی اولسون و بو باب مغالبه‌ده استعمال
اولنور تقول راجحته فرجحته ای كنت ارزن منه الاراجیح اراجیف وزننده ارجوحه‌نك جمعیدر واراجیح چول
بیابانه اطلاق اولنور آنده كیدن كسه‌لری وحیوانلری یوروب ارجوحه كبی صالندیغیچون ودوه‌لرك بوزغاركن
بری اوته صاللنوب ارغلنمه‌لری حالته دینور مفردی ارجوحه‌در المراجیح مرجاحك جمعیدر ذات اراجیح
اولان دوه‌لره دینور یقال ابل مراجیح ای ذات اراجیح وحلم ورزانت صاحبی آدملره اطلاق اولنور یقال رجال
مراجیح ای حلماء ومیوه‌سی بك چوق اولان خرما آغاجلرینه اطلاق اولنور یقال نخل مراجیح ای مواقیر
الرجح رانك ضمی وجیمك سكونیله وبعض نسخه‌ده ركع وزننده مضبوطدر هر حالده راجحك جمعیدر
ثرید ایله یاخود ات ایله طپطلو اولان كاسه‌لره اطلاق اولنور یقال جفان رجح ای مملوءة ثریدا ولحما وكثرت
وازدحاملرندن حركت وسیرلری ثقیل وآهسته اولان عسكرلره اطلاق اولنور یقال كتائب رجح ای جرارة ثقیلة
مرجح مقعد وزننده ومراجح اسماء رجالدندر الرحح رانك وحاء مهمله‌نك فتحیله آت وقاطر مقوله‌سنك
طرنقلرنده بر مقدارجه وسعت اولمغه دینور كه محامددندر یاك زیاده‌سی كه یایوان اولمقدر وطارلغی كه كوچك
ومنقبض اولمسیدر معایبدندر الرحح ضمتینله یول ویایوان كاسه‌لره دینور الارح اصح وزننده طبانلری دوز
اولان كشی‌یه دینور كه كرلی اولمز یقال رجل ارح ای لا اخمص لقدمیه وبقندقلری یصی ویایونجه اولان طاغ كچیسنه
وحیرانه دینور الترحرح تزلزل وزننده مطوار قسمی تبول ایلمك ایچون آیشمق معناسنه در یقال ترحرح الفرس اذا فحج
قوائمه لیبول الرحرح والرحراح والرحرحان زلزال فتحیله یول ویایوان اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء رحرح
ورحراح ورحرحان ای واسع منبسط عیش رحراح بوندن مأخوذدر ورحرحان عكاظ نام محله قریب بر طاغك آدیدر

بنوعمك آنده بر وقعه‌لری اولمغله یوم رحرحان معروفدر الرحة رانك وحاء مشدده‌نك فتحیله بیلانه دینور جیه
معناسنه بونك اصلی رحیه ایدی یاء حایه قلب وادغام اولندی الرحرحة زلزله وزننده بر كسه قصد ایلدیكی خصوصك
قعر ونهایتنی بك اراشدرمیوب كركی كبی اوزرینه دوشمیه‌رك مسامحه‌لو طوتمق معناسنه در یقال رحرح الرجل اذا لم یبالغ
قعر ما یریده و بر كلامی تصریح وایضاح ایلمیوب كنایه وتعریضله سویلمك معناسنه در یقال رحرح بالكلام اذا عرض
ولم یبین و بر شیئی بر كسه قتنده آچیوب وطمبوب ستر ایلمك معناسنه دركه آچیرده قومق تعبیر اولنور یقال رحرح فلان
عن فلان اذا استردونه الردح مدح وزننده حشم نشین طائفه‌سی چادرلرینك اكسه‌سنه برشقه دخی صوقشدرمق
علی قول اوزرینه بالچق صبوامقله متكاثف قلمق معناسنه در یقال ردح البیت ردحا من الباب الثالث اذا ادخل شقة
فی مؤخره او كاثف علیه الطین وردح وجع خفیفه دینور یقال اخذه ردح ای وجع خفیف وثابت ومستقر اولمق
معناسنه در ومنه یقال ما صنعت فلانة فیقال فی جوابه سدحت وردحت قوله سدحت ای اكثرت من الولد وردحت
ای ثبتت وتمكنت یعنی عند زوجها كذلك سدح الرجل وردح دیرلر حاجت ومرامنه نائل اولدی معناسنه كذلك
سدحت المرأة وردحت دیرلر زوجی عندنده وقع وقدر وحرمت بولدی دیمكدر یعنی بونلرك جمله‌سی ثبات واطمینان
معناسندندر الارداح همزه‌نك كسریله ردح ایله معنای لوحده مرادفدر یقال اردح البیت بمعنی ردحه الردحة
جرعه وزننده كوچر طائفه‌سنك چادرلری اكسه‌سنه چكدكلری ستره‌یه دینور حرم ایچون یاخود كیلار وخزینه ایلمك
ایچون چكرلر علی قول صكره‌دن صوقشدریلن پارچه‌یه دینور و بوللق حالتنه دینور یقال لك عنه ردحة ای سعة
الرداح سحاب وزننده صغریسی وقیناقلری ملحم وثقیل اولان خاتونه دینور وبیوك چناغه دینور ولشكر جراره دینور كه
كثرت وازدحامندن سیر وحركتلری آهسته وآغر اوله ودالری بداقلری واسع ومنبسط اوله آغاجه دینور استا نكوی
چناری كبی وبوكی آغرارك دوه‌یه دینور كه یوك بصمغله آغرلنمش اوله وایری قوبرقلی قوچه دینور واجوزلق و بوللق
یره دینور وعظیم وثقیل اولان فتنه‌یه دینور جمعی ردح كلور ضمتینله ومنه قول علی رضی الله عنه ان من ورائكم امورا
متماحلة ردحا ویروی ردحا بالضم والتشدید ای امورا متطاولة وفتنة ثقیلة عظیمة الردحی كردی وزننده كوی بقالنه
دینور یقال هو ردحی ای بقال القری المردح مرجل وزننده مصدر میمیدر بوللق معناسنه در یقال لك عنه
ردحة ومردح ای سعة الرداحة سحابه وزننده صرتلان صیدی ایچون صحراده یاپدقلری كوملی‌یه دینور الردح
فتحتینله زمان مدید معناسنه در یقال اقام ردحا من الدهر ای زمنا طویلا ردیح زبیر وزننده ردحان فرحان
وزننده اسامیدندر الرزوح زای معجمه ایله قعود وزننده والرزاح سحاب وزننده دوه یورغنلقدن یاخود بك
زبونلقدن طورغون وفرومانده اولمق معناسنه در یقال رزحت الناقة رزوحا ورزاحا من الباب الثالث اذا سقطت
اعیاء او هزالا الرزح مدح وزننده مزراغك دیب دموریله سانجمق معناسنه در یقال رزح فلانا بالرمح اذا زجه به
الترزیح تفعیل وزننده دوه‌یی زبونلدوب دوشكون ایلمك معناسنه در تقول رزحت الناقة اذا هزلتها الرزحی
مرضی وزننده والرزاحی نصاری وزننده والمرازیح مصابیح وزننده والرزح سكر وزننده زبونلقدن دوشكون
اولان دوه‌لره دینور یقال ابل رزحی ورزاحی ومرازیح ورزح ای ساقطة من الهزال المرزح میمك كسریله مطلقا صوت
معناسنه در جوهری شدید الصوت ایله بیان ایلمكله غلط ایلمشدر المرزح مقعد وزننده مقطع بعید یعنی اوزون اوزادی
مقصد ومنزله دینور كه دوه اكا واصل اولنجه قدر زبون وفرومانده اولور وارض مطمئنه‌یه دینور المرزح منبر وزننده
اصمه‌لق وهرك تعبیر اولنان آغاجه دینور كه آنكله اصمه چبوقلرینی یردن قالدررلر رزاح سحاب وزننده ابن عدی
ابن كعب اسمیدر كه عربدن بر قبیله‌نك پدری ایدی رزاح كتاب وزننده ابن ربیعة بن حرام بن ضبه‌در رازح خولان
قبیله‌سندن منشعب بر قبیله پدریدر وعاصم بن رازح محدثندندر واحمد بن علی بن رازح جاهلیدر الرسح فتحتینله
قیناقلرك واویلقلرك اتلری بك آز وصیریق اولمق معناسنه در یقال رسح الرجل رسحا من الباب الرابع اذا قل لحم
عجزه وفخذه الارسح احمر وزننده اوتوراق یرینك واویلقلرینك اتی بك آز اولان كشی‌یه دینور وقورد قسمنك
صغریلری اتی قلیل وخفیف اولدیغندن ارسح اطلاق اولنور الرسحاء حمراء وزننده ارسحك مؤنثیدر ورسحاء چركین
عورته اطلاق اولنور عند العرب قبحی بیوك عورت معتبر اولمق حسبیله جمعی رسح كلور حمراء وحمر كبی یقال امرأة
رسحاء ای قبیحة الرشح رانك فتحی وشین معجمه‌نك سكونیله ترلمك معناسنه در یقال رشح الجسد رشحا من الباب الثالث
اذا عرق وآهو شوق وشطارتندن بری اوته صچرایوب اوینامق معناسنه در یقال رشح الظبی اذا قفز واشر وآزجه نسنه
ویرمك معناسنه استعمال اولنور كه معنای اولدن مأخوذدر باء حرفیله متعدیدر یقال لم یرشح له بشیء ای لم یعطه المرشح
منبر وزننده والمرشحة هاءیله تكلتویه ترجمه‌سوندیو تكلتی آلتنه قودقلری ترلك تعبیر اولنان كچه‌یه دینور كه تكلتی كچه‌سی

اوله جقدر فارسيده نمد زين دير لر و بعضيسنده اولماغله تكلتي مرشحه اولور بو مناسبتله اياغه كيلان تراكده ده اطلاق
اولنور الرشيح امير وزننده تره دينور عرق معناسنه و برنبات آديدر اتمهات سائرده مطلقا نبات ايله مفسردر الترشيح
تفعيل وزننده بسلمك وتربيه ايلمك معناسنه دركه بركسه ده امر مخصوصه استعداد حصوله سعى ايلمكدن عبارتدر يقال
رشح الصبي اذا رباه ومنه يقال هو يرشح للملك على بناء المجهول اى يربى و يؤهل له وترشيح دواب ومواشى به تقيد وحسن
رعايت وتيمار ايلمك معناسنه در يقال رشح المال اذا احسن القيام عليه و كيك باور يسنى طوغرديغى ساعتده اوزرنى يلامق
معناسنه در يقال رشحت الظبية ولدها اذا لحسه من الندوة ساعة ولده الترشح تفعل وزننده باورى قوتلنوب اناسيله
يوريمكه بشلمق معناسنه در يقال ترشح الفصيل اذا قوى على المشى مع امه فهو راشح وامه مرشح زيرا اناسى يوريمكه
تربيه ايله آلشدرر الراشح وجه مذكور اوزره قوتلنوب اناسيله يوريمكه بشلين باورى به دينور ومطلقا بر يوزنده كزن
حشرات واهوامه دينور وشول طاغه اطلاق اولنور كه دبندن صو رشح ايدوب دائما نمناك اوله جمعى رواشح كلور
وبعض احجار ارالقلرندن تركبى صيزوب سيلان ايدن صو صيزنديسنه دينور ورواشح نعل الشاة معناسنه دركه
قيون قسمنك ممه لرى اوجلرنده اولان سكيل طرزنده خرده زائده يه دينور الارشح ارجح وزننده بغايت
حدت ذهن وذكا وفطنت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ارشح فؤادا اى اذكى الاسترشاح چايرك
بويلنوب اوزامسنه منتظر اولمق معناسنه در يقال يسترشحون البقل اى ينتظرون ان يطول فيرعوه وقوزى
واوغلاق مقوله سنى بيوتمك ايچون تقيد ايدوب بسلمك معناسنه در يقال يسترشحون البهم اى يربونه ليكبر واوت
بويلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در يقال استرشح البهمى اذا علا وارتفع المسترشح شينك فتحيله اسم مكاندر
قوزى واوغلاق بسلنه جك يره دينور الرصع رانك وصادك فتحيله انسان وحيوانك اكسه لرنده ايكى اوجه نك
وقنا قلرينك مابينى صيق اولمق معناسنه دركه آنده صناتى طار تعبير اولنور غير محمود در الارصع وصف مذكور
اوزره اولان اركككه دينور مؤنثنده رصعاء دينور الرضح رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله چقل وچكردك
مقوله سنى قانى نسنه يه قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضح الحصى والنوى رضحا من الباب الثالث اذا كسره
الترضح تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال رضحه فترضح الرضح رانك ضميله آندن اسمدر اوفانمش چكردكه
دينور مرضوح معناسنه الرضيح امير وزننده بودخى مرضوح معناسنه در مؤلفك بو راده والنوى المرضوح
قولى عطف تفسيردر المرضاح مفتاح وزننده طاش وچكردك مقوله سنى قيره جق طاشه دينور نوى الرضح
هوى المدح وزننده قيرمق ايچون اوردقلرنده صچرايان چكردكلره دينور الارتضاح افتعال وزننده عذر ديلمك
معناسنه در يقال ارتضح من كذا اذا اعتذر الارفح فاعله اصلح وزننده شول بوينوز لو قوچ وتكه مقوله سنه دينور كه
بوينوزلرينك ارالغى آچق اولوب وقولقلرينه طوغرى قيوريلوب كتمش اوله الترفيح تفعيل وزننده ترفى
معناسنه دركه تاهل ايدن كمسنه يه بالرفاء والبنين يعنى برى بريكزايله حسن امتزاج ايدوب دوللو دوشلو اوله سز ديو
دعا ايلمكدن عبارتدر يقال رفحه ترفيحا اذا قال له بالرفاء والبنين ورفح كلمه سنك اصلى رفأ ايدى قرب مخرج سببيله همزه حايه
مبدل اولدى الرفاحة رانك فتحيله كسب وتجارت معناسنه در قال الشارح ومنه تلبية الجاهلية جئناك للنصاحة
لمربأت للرفاحة الترفح تفعل وزننده امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال ترفح لعياله اذا اكتسب
الترفيح تفعيل وزننده مالك اوزرينه اولوب رعايت واصلاحنه قيام واهتمام ايلمك معناسنه در يقال رفح ماله
اذا اصلحه وقام عليه الرفاحي صاحي وزننده مالى تقيد ورعايتله كما ينبغى كوروب كوزه دن آدمه دينور يقال هو
رفاحي مال اى ازاؤه الركح مدح وزننده برنسنه يه سو يكنوب طيانمق معناسنه در يقال ركح عليه ركحا من الباب الثالث
اذا اعتمد واستند عليه الاركاح همزه نك كسريله ركح معناسنه در يقال اركح عليه بمعنى ركح وطياندرمق على قول
صغندرمق معناسنه در يقال اركحه اليه اى اسنده او الجأه الارتكاح افتعال وزننده بودخى سو يكنوب طيانمق
معناسنه در يقال ارتكح عليه اذا اعتمد عليه واستند الركوح قعود وزننده برنسنه يه ميل وركون ايلمك معناسنه در
يقال ركح اليه ركوحا اذا ركن ورجوع وانابه ايلمك معناسنه در يقال ركح اليه اذا اناب الركح رانك ضميله طاغك ركن
وناحيه سنه دينور جمعى ركوح كلور واركاح كلور وخانه نك ساحه وحولوسنه دينور وتمله دينور اساس كبى بونك جمعى
اركاح كلور الركحة جرعه وزننده بودخى ساحة خانه يه دينور وحاقده باقى قلان تريد قطعه سنه دينور المرتكحة
مرتكبه وزننده تريد ايله صمصوق طولمش كاسه يه دينور يقال جفنة مرتكحة اى مكتنزة بالثريد المركاح مصباح
وزننده شول ايرو سمره دينور كه آتك ودوه نك ارقه لرنده كروقايوب قاچار اوله يقال سرج ورحل مركاح اى يتأخر
عن ظهر الفرس والبعير الركحاء حمراء وزننده غليظ ومرتفع اولان ارضه دينور الاركاح ركح لفظندن

جمعدر كه ذكر اولندى واركاح بيوت رهبانه دينور كه مناستر ده وكليساده پاپاسلرك حجره لرندن عبارتدر ركاح
رانك كسريله بر كلبك آديدر و بنو ثعلبة بن سعددن بر كسه نك فرسى اسميدر ركاح سحاب وزننده بر موضعدر
التركح تفعل وزننده بر محلده مضايقه سز اوتورمق معناسنه در يقال تركح فى الدار اذا توسع وتصرف ايلمك
معناسنه در يقال تركح فى المعيشة اذا تصرف ولبث واقامت ايلمك معناسنه در يقال تركح فى المكان اذا تلبث الرمح
رانك ضميله معروفدر كه مزراغه دينور فارسيده نيزه واصل تركيده سكودير لر جمعى رماح كلور رانك كسريله
وارماح كلور ورمح فقر وفاقه يه اطلاق اولنور مزراق كبى جكره تأثيرى مناسبتيله مؤلف بو معنايى فصل وتشويش
ايلمشدر يقال به رمح اى فقر وفاقة الرمح مدح وزننده مزراقله سانجمق معناسنه در يقال رمحه رمحا من الباب
الثالث اذا طعنه بالرمح وطوار فيح اياغيله تپه اورمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمحه الفرس اذا رفسه وچكركه
خرده چقل طشلرينى اياغيله كيروچلمك معناسنه استعمال اولنور يقال رمح الجندب اذا ضرب الحصى برجليه وشمشك
چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال رمح البرق اذا لمع الرماح شداد وزننده مزراق يپان استاده دينور يقال هو رماح
اى متخذ الرمح يعنى صانعه ورماح بن ميادة بر شاعر مشهوردر الرماحة كتابه وزننده مزراقجيلق صنعتنه دينور
الرامح مزراق صاحبنه دينور كه مزراقلو تعبير اولنور يقال رجل رامح اى ذو رمح و بو اسم فاعل نسبيدر وايكى
اوزون بو ينوزى اولان اكوزه ثور رامح اطلاق اولنور السماك الرامح سينك كسريله فكه وقصعة المساكين ديدكلرى
صورت شماليه نك اوك طرفنده بر كوكب اسميدر بونك اوكنده بر كوكب دخى واردر كه آنك رمحيدر ديرلر اكا بناء سماك رامح
اطلاق ايلديلر و بو منازلدن دكلدر وحذاسنده بر كوكب دخى واردر كه سماك اعزل ديرلر اوكى بوش اولديغيچون وسماك
رامح بغايت حمر تلودر الرماح رانك كسريله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندى وعربلر دوه قسمى يك طاولنوب سمورسه
ياخود ناقه نك سودلو اولوب صاغمال اولسه اخذت الابل رماحها ديرلر كويا كه اول حالت سببيله صاحبى ذبحدن منع
ايتمش اولور الرميح زبير وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وعصايه اطلاق اولنور ومنه يقال اخذ فلان رميح ابى سعد
اى اتكأ على العصا هرما وابو سعد لقمان حكيمك كنيه سيدر كه ابتدا عصا استعمال ايدن اودر على قول بك قوجه لغك
كنيه سيدر ياخود مرثد بن سعدك كنيه سيدر كه طرف رسالتپناهه وفود ايدن وفد عادك بر يسيدر پيرلكندن عصا
استعمال ايدر ايدى ذو الرميح كذلك زبير وزننده عرب طوشانى انواعندن بر نوعه اطلاق اولنور كه اياقلرى
اوزون اولور ذو الرمحين عمرو بن مغيره نك لقبيدر اياقلرى اوزون اولديغيچون كذلك مالك بن ربيعة بن عمروك لقبيدر
جنكلرده هرالنه مزراق آلوب ايكيسنى دخى قوللنور ايدى و يزيد بن مرداس السلمى وعبد بن قطن نام كمسنه لرك دخى
لقبلريدر الارماح همزه نك فتحيله رمحك جمعيدر كه ذكر اولندى وارماح دهناء نام محلده صرتلرى قنور اوزون
اوزادى بر بيجه قوم يغنلرينه اطلاق اولنور رماح الجن رانك كسريله طاعونه اطلاق اولنور رماح العقرب
عقربك قويرغنده اولان ايكنه لرينه اطلاق اولنور ذارة رمح رانك ضميله بنو كلاب يوردنده بر موضعدر ذات رمح
اول موضعك لقبيدر رماح غراب وزننده بر موضعدر عبيد الرماح وبلال الرماح ايكى رجلك لقبلريدر
ملاعب الرماح شجعان عربدن عامر بن مالك بن جعفرك لقبيدر كه ملاعب الاسنة ديمكله متعارفدر لبيد شاعر
مرثيه سنده يعنى اشبو * لوان حيا مدرك الفلاح * ادركه ملاعب الرماح * بيتنده قافية ايچون ملاعب الرماح
عنوانيله نظم ايلمشدر الرماحة جمازة وزننده اوقى شدتله آتيلان صلب ومتين يايه اطلاق اولنور يقال قوس رماحة
اى شديدة الدفع ابن رمح هذيل قبيله سندن بر آدمدر ذات الرماح ضبه قبيله سنده بر قصراق آديدر كه بر نسنه دن
اوركوب بلكلديكى وقتده اهل قبيله برى برينه غنائم ظهوريله مژده ايدرلر ايدى الرنح رانك فتحى ونونك سكونيله
باش دونمك معناسنه در تقول اخذنى الرنح اى الدوار وكوچك سرچه قوشى طرزنده شول نسنه يه دينور كه باشك
دماغنده اولور واول دماغدن آبروجه كبى اولور المرنحة مذبحه وزننده كمينك كوكسنه دينور صدر السفينة
معناسنه الترنح تفعل وزننده مستلكدن ياخود غيرى عارضه دن يمين وشماله تمايل ايده رك و بو وجه اوزره رق
يوريمك معناسنه در يقال ترنح الرجل اذا تمايل سكرا وغيره ومشروبى آزجه آزجه صورورق ايچمك معناسنه در
يقال ترنح الشراب اذا تمزز الارتناح افتعال وزننده ترنح ايله معناى اولده مرادفدر الترنيح تفعيل وزننده برنسنه
اوزره بايغين كبى قالنوب دوشمك ياخود بايلوب بيخود اولمق ياخود كلكرينه وهن وخلل كلمكله سرخوش كبى وجودنى
طوتاميوب ايكى طرفه تمايل ايده رك يوريمك معناسنه در يقال رنح عليه ترنيحا على بناء المجهول اذا غشى عليه
او اعتراه وهن فى عظامه فتمايل المرنح معظم وزننده ذكر اولنان عارضه ترنيحه مبتلا كمسنه يه دينور وعود اغاجنك
يك اطيب واعلاسنه دينور الترنجح تدحرج وزننده آغزده برسوزى دوندرمك معناسنه دركه اظهار ايلموب آغز

ایچره اداره ایلمکدن عبارتدر که مراد امق اوله جقدر یقال ترجح الرجل اذا ادار الکلام فی فیه الروح رانك ضمیله
مابه حیاة الانفس یعنی مادّهٔ حیات اولان ودیعهٔ الهیه یه دینور که جان تعبیر اولنور وحکماء اکا نفس اطلاق ایدرلر
وروح لفظی مذکردر نفس اعتباریله مؤنث دخی اولور مترجم دیر که روح معنای آیدن مأخوذ در عند المتکلمین
برجسم لطیف وشفافدر که بالذات زنده در بدنه سرایتی گلابك گله سرایتی کبیدر دبوب هبوط وعروج وبرزخده
تردد ایلمسیله احتجاج ایدرلر وبعضیلری روح عرضدر واول حیاتدن عبارتدر که بدن آنك وجودیله حی اولور دیرلر
وفلاسفه واکثر صوفیه دیرلر که روح جسم وعرض دکلدر بنفسه قائم برجوهر مجرددر متحیز دکلدر تدبیر وتحریك کبی
تصرف ایله بدنه تعلق ایدر داخل وخارج دخی دکلدر وعند الاطباء روح دمدن عبارتدر مطالب عالیهٔ امام رازیده
خصوصا سیوطی مرحومك روح رساله سنده مبسوطدر انتهی وروح قرآن عظیم الشانه اطلاق ووحی الهی یه
اطلاق اولنور وجبریل امینه اطلاق اولنور الروح ایله جبریل همشماردر وحضرت عیسایه اطلاق اولنور ونفخ
معناسنه در که نفس ایله اوفورمك واوفلمکدر وامر نبوته دخی روح اطلاق اولنور باعث حیات روحانی اولدیغیچون
وحضرت رب العالمینك حکم وامرینه اطلاق اولنور وروح برملك اسمیدر که یوزی انسان یوزی وجسدی ملائکه
صورتنده در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره روحك حقیقتی برلطیفهٔ ربانیه وعناصر عالم علویدن برعنصر شریفدر که
مدد الهی ایله عالم سفلی یه متصل ودرجات حیوانات وتفاوت حالات حسبیله حیوان قسمنه متعلق اولور وانسان
نوعی صورتده ومعنا وصفتده اکمل جنس حیوان اولمغله اکا متصل اولان روح افضل ارواح اولور واول لطیفه نك
حقیقتنه وقوف طور عقول بشرتك ماوراسیدر نهایت عوارض ممیزه سیله ادراك حد امکانده در وارواح نوع ایله
متنوعدر حیوانی وطبیعی ونفسانی در روح حیوانینك مرکزی قلبدر وطبیعینك مرکزی دم ونفسانینك مرکزی
دماغ در وروح حیوانی جمیع اعضایه شراین دیدکلری عروق ضوارب واسطه سیله واصل اولور وروح طبیعی
اطراف بدنه اورده واسطه سیله واصل اولور ونفسانی تپه دن قدمه قدر اعصاب واسطه سیله منشور اولور وروح
حیوانینك ثمره سی حیات وراحتدر وطبیعینك قوت وقدرتدر ونفسانینك حس وحرکتدر انتهی الروح رانك
فتحی وواوك سکونیله راحت وآسایش معناسنه در ورحمت معناسنه در ومنه قوله تعالی لا تیأسوا من روح الله ای
من رحمته وسرین وملایم اسن روزکارك وجوده طوقندقده وبردیکی سرینلکه وصفا وانبساطه دینور تقول وجدت
روح الشمال ای برد نسیمها الروح فتحتیله بول اولمق معناسنه در یقال روح الشیء روحا من الباب الرابع اذا وسع
وخاصة ایاقلرك ارالغی بول اولمق که آیتاق اولمق تعبیر اولنور واوجه‌لری برینه قریب اوله لکن بو فجج دیدکلری
آیتاقلقدن دوندر که اول معایبدندر وبو جزئیجه‌در اول آدمه اروح دینور که وصفدر وکان عمر رضی الله عنه اروح
وروح راح کلمه سندن جمع اولور خادم وخدم کبی وپراکنده اوچان قوشلره علی قول اخشام هنکامنده یوه‌لرینه
رجعت ایدن قوشلره اطلاق اولنور الروحانی رانك فتحی وواوك سکونیله باد نسیم اوغراغی اولان یاخود راحت
وآسایشلو اولان خوش ودلکش مقامه دینور که روحه منسوبدر الف ونون تغییر نسبدر مبالغه‌یی متضمندر
یقال مکان روحانی ای طیب الروحانی رانك ضمیله کندیده روح وحیات اولان شیء در که جانلو دیمکدر
روحه منسوبدر وملائکه یه وجن طائفه سنه نسبتده کذلك روحانی دینور بلا جسد روح اولدقلریچون که
جسمانی مقابلیدر جمعی روحانیون کلور الریح رانك کسریله یله دینور که هوای متحرکه دن عبارتدر
فارسیده باد وترکیده یل دیرلر جمعی ارواح کلور واوایله وار یاح کلور یایله وریاح کلور وریح کلور عنب وزننده
وجمع الجمعی اراویح واراییح کلور شارح دیر که اصلی روح ایدی واوك ماقبلی مکسور اولمغله یایه قلب اولندی
وقرآن کریمك قواعدندر که ریح مفرداشداند وعقوبانده وریاح جمعا لطائف وانعامانده وارد اولمشدر عادتا ریح
واحده مضره ومهلك اولوب ریاح متعدده نك هبوبی موجب اعتدال اولدیغیچون کذلك هلاك اولان امم سالفه ریح
واحده ایله تباه اولدیلر ومنه الحدیث کان علیه السلام یقول اذا هاجت الریح اللهم اجعلها ریاحا ولا تجعلها
ریحا واما قوله تعالی الله الذی یرسل الریح فتثیر سحابا فالاظهر فیه الرحمة وقریء بلفظ الجمع وهو الاصح وریح
استعاره وجهیله غلبه وقوت ورحمت ونصرت ودولت معنالرینده استعمال اولنور وخوش وطیب شیئه اطلاق
اولنور وقفوبه دینور رایحه معناسنه وریح مصدر اولور کون یا کیجه‌نك روزکارلو اولمق معناسنه یقال راح الیوم
یراح ریحا من الباب الرابع اذا اشتد ریحه لکن مصباحده وسائر امهاتده راح یراح روحا عنواننده مثبتدر الراح
روزکاری شدید طوفانلو کونه دینور یقال یوم راح ای شدید الریح بونك اصلی رایح ایدی قلب وابدال ایله راح دینلشدر
نته که هار کلمه سنده هار دینور الریح کیس وزننده خوش وملایم روزکارلو کونه دینور یقال یوم ریح ای طیب الریح

مطلب

مطلب

الروح رانك فتحی وواوك سکونیله راحت ورحمت معنالرینه درکه ذکر اولندی وروح مصدر اولور برنسنه‌یه
یل طوقنمق معناسنه یقال راحت الریح الشیء تراحه روحا من الباب الرابع اذا اصابته ویقال ریح الغدیر علی بناء
المفعول اذا اصابته الریح وریح بولمق معناسنه در یقال راح الشجر اذا وجد الریح وروزکاره کیرمك یعنی روزکارلو یره
وارمق علی قول روزکار طوقنمغله هلاك اولمق معناسنه در یقال ریح القوم علی بناء المفعول اذا دخلوا فی الریح
او اصابتهم فجاحتهم الاراحة همزه نك کسریله بو دخی روزکاره کیرمك معناسنه در یقال اراح القوم اذا دخلوا
فی الریح وبر کسه‌یی راحت وآسوده قلمق معناسنه در یقال اراح الله العبد اذا ادخله فی الراحة وحق صاحبنه حق
ومطلوبنی رد وادا ایلمك معناسنه در یقال اراح فلان علی فلان حقه اذا ردّه علیه ویقال اروح علی الاصل ودوه‌لری
اخشامه قرشو یتاقلرینه چویرمك معناسنه در یقال اراح الابل اذا ردها الی المراح بضم المیم وبرنسنه تعفن ایدوب
قوقمق معناسنه در یقال اراح الماء واللحم اذا انتنا واولمك معناسنه استعمال اولنور یقال اراح فلان اذا مات وصولق آلمق
معناسنه در یقال اراح الرجل اذا تنفس ویوریلوب فرومانده اولدقدنصکره دکلنوب راحت وآسوده اولمق معناسنه در
یقال اراح الرجل اذا رجعت الیه نفسه بعد الاعیاء وصار ذا راحة وبرشیئك رایحه سنی بولمق معناسنه در یقال اراح الشیء
اذا وجد ریحه ویقال اراح الصید اذا وجد ریح الانسی ویقال اروح علی الاصل الرایحة قفوبه دینور وقانه
اطلاق اولنور یقال ما فی وجهه رایحة ای دم واخشامه قریب یوالرینه ویتاقلرینه رجعت ایدن قوشلره ودوه‌لره اطلاق
اولنور وبعد الزوال یاغان یغموره اطلاق اولنور ورایحه مصدر اولور فاعله وزننده دوه قسمی اخشام وقتی یتاغنه دونمك
معناسنه در یقال راحت الابل تراح رائحة الریحان رانك فتحیله فسلکن تعبیر اولنان خوشبو نباته دینور
علی قول مطلقا خوشبوی اولان نباته یاخود اوچلرینه یاخود یپراقلرینه دینور که محل رایحه‌در وولده اطلاق اولنور
ورزق ومعیشته اطلاق اولنور ومنه قولهم سبحان الله وریحانه بالنصب فی کلیهما بو راده ریحان رزق معناسنه در
اسبح الله واسئل رزقه سبکنده در مؤلفك ای استرزاقه قولی سئوال فعلنك تقدیرینه اشارتدر وبو راده مصدر اول
غیر متصرف ومنصوبدر ومصدر ثانی معطوفدر کرچه بعضلر سبحان لفظنك اسم مصدریتنه ذاهب اولدیلر
وریحانیون برنیجه محدثین کرامدر که بونلردر محمد بن عبد الوهاب وعبد المحسن بن احمد الغزالی وعلی بن عبیدة
المتکلم المصنف واسحق بن ابراهیم وزکریا بن علی وعلی بن عبد السلام الریحانیون علیهم الرحمة وریحان استرزاق
معناسنه استعمال اولنور یقولون سبحان الله وریحانه نصبوهما علی المصدر یریدون تنزیها له تعالی
واسترزاقا وهو عند سیبویه من الاسماء الموضوعة مواضع المصادر الریحانة هایله جنوه اسمیدر که فارسیده
آذریون دیدکلری شکوفه‌نك بیانی نوعیدر وبر طوتام فسلکنه دینور الراح باده‌یه دینور خمر معناسنه وسرور
وشادی معناسنه در تقول فقدت راحی فی الشباب ای ارتیاحی وراحه‌دن جمع جنسی اولور که ال آیه‌سنه دینور
کف معناسنه که جمعنده راحات دینور عربلر فلانی برنسنه‌یه مالك اولمدیغی حالده براقوب کلدم دیجك یرده ترکته
علی انقی من الراحة دیرلر وراح بارز وهموار اولان یرلره اطلاق اولنور که نباتی چوق انبات ایدر اوله بونکده مفردی
راحه‌در الراحة هایله راحك مفریدر که ذکر اولندی وراحه کلبنه دینور عرس معناسنه وحولویه دینور ساحه کبی
واثواب بوکنه دینور تقول اطوه علی راحته ای طیه الاول وراحه یمنده برموضع آدیدر وحرض قربنده برموضع وخزاعه
بلادنده برموضع آدیدر آنده بروقعه اولمغله یوم راحه معروفدر وراحه مصدر اولور کریم وسخی آدم آخره احسان
ایلدیکیچون صفالنوب شوق ایله جنبش ونشاطلنمق معناسنه یقال راح فلان للمعروف ای الاحسان یراح راحة
من الباب الرابع اذا اخذته له خفة وار یحیة ای هشة وبرایشی خفت یدایله یعنی جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال
راحت یده لکذا اذا خفت ومنه قوله علیه السلام من راح الی الجمعة فی الساعة الاولی فکأنما قرب بدنة ومن راح
فی الساعة الثانیة الحدیث لم یرد رواح النهار بل المراد خف الیها واسرع شارح دیر که رواح مطلق کیتمك معناسنه در
استعمال اولنمغله بو راده اول معنادخی بجادر وراحه آت ایغرلنمق معناسنه کلور یقال راح الفرس یراح راحة اذا صار
حصانا ای فحلا واغاج یپراق یارمق معناسنه در که یپراقلری کورنمکه باشلمقدن عبارتدر یقال راح الشجر اذا تفطر بورق
وبرشیئك رایحه سنی آلمق معناسنه در یقال راح الشیء یریحه ویراحه اذا وجد ریحه وبرکسه‌دن عطیه واحسانه
نائل اولمق معناسنه در یقال راح منك معروفا اذا ناله وراحه ورحه معناسنه کلور کما سیذکر المراح میمك ضمیله
اراحه‌دن اسم مکاندر وزنی مفعل دردوه وقیون مقوله سنك کیجه‌یه مخصوص یتاغنه دینور الریاح سحاب وزننده
باده‌یه دینور راح کبی یقال شرب الراح والریاح ای الخمر التروح تفعل وزننده نبات نشو ونما بولمق معناسنه در
یقال تروح النبت اذا طال وصوقر ینده اولان نسنه‌دن رایحه بغلمق معناسنه در یقال تروح الماء اذا اخذ ریح غیره

لفربه ورواح وقتنده بوله كتمك ياخود برايش ايشلمك معناسنه در تقول تروحنا اى سرنا فى الرواح او عملنا فيه و تقول تروحتهم اى ذهبت اليهم رواحا الترويحة تسليمه وزننده ليالئ رمضانه مخصوص تراويح نمازينك هر درت ركعتنه اطلاق اولنور و بو راحت كلمه سندن تفعيله دركه مرّة واحده در نته كه تسليمه سلامدن تفعيله در تسليمتين بيننده برمقدار آرام واستراحت اولنمغله تسميه اولنمشدر اطلاقات شرعيه دندر الاسترواح اصلى اوزره والاستراحة راحتلنمك معناسنه در يقال استروح الرجل واستراح اذا وجد الراحة واسترواح رايحه سنى آلمق ايچون برنسنه يى شدّتله قوقلمق معناسنه در يقال استروح الشئ اذا اشتمه و بركسنه يا برنسنه يه باقلوب كاليله مأنوس اولوب آنكله الفت وآرام ايلمك معناسنه در يقال استروح اليه اذا استنام يعنى سكن اليه الارتياح افتعال وزننده سرور و نشاط وانبساط معناسنه در يقال ارتاح به اذا اسرّ ونشط ورحمت معناسنه در و يقال ارتاح الله له برحمته اى انقذه من البلية المرتاح ميمك ضميله يارش آتلرينك بشنجيسنه دينوركه اون رأس اولور مجلى مصلى مسلى تالى مرتاح عاطف مؤمّل حظى لطيم سكيتدر ومرتاح قبس الجيوش الجدلى نام كسه نك فرسى اسميدر المراوحة مفاعله وزننده ايكى ايشى مناوبه ايله يعنى بركره برنى بركره ديكرنى ايشلمك معناسنه دركه كويا برينه انتقال ايلدكده اول برنى راحت ايلمش اولور يقال راوح بين العملين اذا عمل هذا مرّة وهذا مرّة وقيامده كاه براياق وكاه او براياق اوزره طيانوب طورمق معناسنه دركه هر برنده ديكرنى ترويح ايلمش اولور يقال راوح بين الرجلين اذا قام على كل واحدة منهما مرّة ومراوحه بين الجنبين ياتقده كاه برياني وكاه او برياني اوزره دونوب ياتمقدن عبارتدر يقال راوح بين الجنبين اذا انقلب من جنب الى جنب المروحة مرحمه وزننده چول بيابانه اطلاق اولنور مفازه كبى تفأله مبنى در وشول يره دينوركه آنده هر طرفلو روزكار اسراوله فارسيده بادخيز و بادغيس دينور المروحة مكنسه وزننده اسم آلتدر يلپازه يه دينور مروح دخى دينور هاسز الرواح والرواحة راءك فتحيله والراحة والمرايحة ميمك ضميله والرويحة سفينه وزننده شئ مجهوله يقين واطلاع تحصيلندن ناشى سرور ونشاط بولمغه دينور مؤلفك سردى وشارحك بيانى اوزره بونلر اسم مصدرلردر لكن مرايحه مفاعله اولمغله ظاهرا اسم اوله رق مستعملدر ورواح وروح قعود وزننده ورواح ورياحه كتابه وزننده آندن مصدرلردر يقال راح لذلك الامر يراح رواحا وروحا وراحا ورياحة من الباب الرابع اذا اشرف له وفرح ورواح اخشام وقتنه على قول زوالدن كيجه يه قدر وقته دينور وتقول رحنا رواحا وتروحنا اى سرنا فيه او عملنا كاذكر ويقال خرجوا برياح من العشي ورواح وارواح اى باول ورواح روح كبى وقت مز بوردده بريره كتمك معناسنه در تقول رحت القوم واليهم وعندهم روحا ورواحا اى ذهبت اليهم رواحا وعربلر اول ايشى بن قولا يلقله ايشلرم ديجك يرده افعله فى سراح ورواح ديرلر فى سهولة معناسنه بودخى بعد الزوال بريره كتمك معناسنه در يقال روحتهم ترويحا اى ذهبت اليهم رواحا الرواح رايحه نك جمعيدركه قوقويه دينور كرك خوش وكرك ناخوش اولسون ورواح وقتنده يغان يغموره اطلاق اولنور الريحة كيسه وزننده والريحة حيله وزننده ميشه اغاجلرينك ديلرنده سنه ماضيه دن قالمش نباته ياخود يغمورسز همان برودت هوا ايله نابت اولان نباته دينور الروحاء صحراء وزننده بين الحرمين برموضع آديدركه مدينه يه اوتوز ياخود قرق ميل مسافه در ورحبه شام قضاسنده برقريه آديدر و بغدادغر بسنده نهر عيسى اعمالندن برقريه در وروحاء قعرى آزجه يابوان چناغه وقواطه يه دينور يقال قصعة روحاء اى قريبة القعر رواحه سحابه وزننده اساميدندر عبدالله بن رواحه اصحابدندر بنو رواحه عربدن بربطن در ابو رويحه جهينه وزننده بلال حبشى رضى الله عنه حضرتلرينك بالمواخاة قرنداشيدر روح مدح وزننده بررجل آديدر الروحان سحبان وزننده بنوسعد بلادنده برموضعدر روحان فتحاتله برموضعدر الروحة دوحه وزننده سربن وخوش هوا كيجه يه دينور يقال ليلة روحة اى طيبة الاروح والاريح اوسع وزننده بول شيئه اطلاق اولنور يقال محمل اروح واريح اى واسع الارتواح افتعال وزننده مناوبه ايله ايشلمك معناسنه در يقال هما يرتوحان عملا اى يتعاقبانه روحين رانك ضميله شامده جبل لبنان قربنده برقريه در دبنده قس بن ساعده نك قبرى واردر الرباحيه رانك كسريله واسط قضاسنده برقريه در رياح كتاب وزننده اساميدندر رياح بن الحارث تابعيندندر ورياح بن عبيدة الكوفى محدثلردر مشاهير محدثيندن ثابت البنانى معاصرلريدرور رياح بن يربوع برقبيله پدريدر وفاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك جدّى اسميدر و بريدة بن الحصيب وجرهد اسلمى نام كسه لرك جدلرى اسميدر مسلم بن رياح اصحابدندر وتابعيندن برذات آديدر واسمعيل بن رياح وعبيدة بن رياح وعبيد بن رياح وعمر بن عمر رياح البصرى والخيار وموسى ابنا رياح وابو رياح منصور بن عبدالحميد محدثلردر ورياح بن الربيع الاسدى ورياح بن عمر والعبسى والصواب القيسى وزياد بن رياح التابعى

اسملرنده

اسملرنده بعض محدثين باى موحده ايله ضبط ايلديلر وامام بخارى ومسلم صحيحلرنده زياد بن رياحدن غيرى مذكور دكلدر وهمان اشراط الساعه حقنده ابو هريره دن برحديث روايت ايلمشدر وامام بخارى تاريخنده باى موحده ايله حكايت ايلمشدر وعمران بن رياح الكوفى وزياد بن رياح البصرى وقاضئ بصره احمد بن رياح وامام مالك شيخى رياح بن عثمان وصاحب عكرمة بن عمار اولان عبدالله بن رياح بونلرده دخى اختلاف اولنوب بعضلر باى موحده ايله ضبط ايلديلر وسيار بن سلامه وابن ابى العوام وابو العالية الرياحيون محدثلردر ظن ايدرمكه تميمدن بربطن اولان رياحه منسوبلردر رويحان مصغر بنيه سيله فارس اولكه سنده برموضعدر المراح ميمك فتحيله رواحدن اسم مكاندر شول موضعه دينوركه قوم آندن ياخود اكا رايح اولورلر مقتضاى ماده ذهاب واياب وقت رواحده اولمقدر نته كه نهايه ده معدى كلمه سنى تنظير ايلمشدر الاريحى همزه نك فتحيله واسع الخلق ودريادل اولان آدمه دينور يقال رجل اريحى اى واسع الخلق الاريحية هايله سخى وجوانمرد اولان آدم بركسنه يه عطيه واحسان ايلدكده كندوسى خرّم و پرنشاط اولمق خصلتنه دينور يقال اخذته الاريحية اذا ارتاح للندى اريح احمد وزننده شام ديارنده برقريه در اريحاء زليخا وكربلاء وزنلرنده شام اولكه سنده بربلده در

فصل الزاى المعجمة

زبح زانك وباى موحده نك فتحيله جرجان ايالتنده برقريه در محدثيندن ابو الحسن على بن ابى بكر بن محمد اورادندر الزجح سجع وزننده ومرادفيدركه سيذكر يقال زجحه زجحا من الباب الثالث اذا سجحه الزح زانك فتحى وحانك تشديديله برشيئى يرندن برطرف ايلمك معناسنه در يقال زحّ الشئ زحّا اذا انحاه عن موضعه و برنسنه يى عجله اوته قاقوب بروچكمك معناسنه در بجقى كبى يقال زحّه اذا دفعه وجذبه فى عجلة الزحزحة زلزله وزننده برنسنه يى ابراقلشدرمق معناسنه در يقال زحزحه عنه اذا باعده عنه التزحزح تزلزل وزننده آندن مطاوعدر يقال زحزحه فتزحزح الزحزح غبغب وزننده ايراقلق معناسنه در يقال هو بزحزح منه اى ببعد الزحزاح زانك فتحيله بعيد معناسنه در و برموضع آديدر الزرح جرح وزننده بركسنه نك باشنى ياغيرى عضوينى اوروب يارمق معناسنه در يقال زرحه زرحا من الباب الثالث اذا شجه الزرح فتحتينله بريردن آخر يره آيرلمق معناسنه در يقال زرح الرجل زرحا من الباب الرابع اذا زال من مكان الى آخر الزروح واو ايله جعفر وزننده والزروحة هايله كوچك تپه يه ياخود دوشكلو يصتم تپه يه ياخود اكرى اولان قوم يغنه دينور جمعى زراوح كلور المزرح مقعد وزننده جابجا الجقلو وچقورلو اولان ارضه دينور الزراح رمّان وزننده حركتلرى جست ونشاطلو اولان كسه لره دينور الزمح زانك فتحى وفانك سكونيله ميمون مسنه دينور الزلح زانك فتحى ولامك سكونيله باطل وبى اصل شيئه دينور يقال شئ زلح اى باطل وزلح مصدر اولور برشيئك چاشنيسنى بيلمك ايچون طاتمق معناسنه يقال زلح الشئ زلحا من الباب الثالث اذا طعمه التزلح تفعل وزننده زلح معناسنه در يقال تزلح الشئ بمعنى زلحه الزلح ضمتينله بيوك كاسه لره دينور الزلحلح سفرجل وزننده خفيف الجسم اولان آدمه دينور ودرين اولميان دره يه دينور الزلحلحة هايله بوفقه آچلمش اتمكه دينوركه بازلماج تعبير اولنور و يابوان چناقه وقواطه يه دينور الزلنقح قافله سفرجل وزننده بدخوى كشى يه دينور الزنح زانك ضميله قبر وزننده لئيم وناكس شخصه دينور وضعيف وزبون كمسه يه دينور و بوى قصه اندام وقيافتى ياقشقسز كمسه يه دينور وسياه وزشت و بدچهره كمسه يه دينور الزوح جوهر وزننده زمح معناسنه در الزمحن سجل وزننده والزمحنة سجله وزننده بخيل و بدخوى شخصه دينور الزمّاح رمّان وزننده بر بيوك قوش آديدركه بشكدن چوجقلرى قاپوب كوتورر شارح ديركه بو قوش جاهليت زماننده مدينه ده بعض يوكسك يره كلوب حرب حرب ديو چاغرر ايدى وخرماره يك تعرّض ايدر ايدى بركون بركسنه اوق ايله اوروب هلاك ايلدكده نصكره اتى اطراف قومشوره دخى تقسيم ايلديلر هر كيم اكل ايلديسه هلاك اولدى الترميح تفعيل وزننده ذكر اولنان قوشى اولدرمك معناسنه در يقال زمّح فلان اذا قتل الزمّاح الزامح راجح وزننده قومه دينور رمل معناسنه اسمدر شارح دمل نسخه سنى تحريفه حمل ايلمشدر و بوكاهل وغارب كبى اسمدر الزنح زانك فتحى ونونك سكونيله مدح ايلمك معناسنه در يقال زنحه زنحا من الباب الثالث اذا مدحه ودفع ايلمك معناسنه در يقال زنحه اذا دفعه و بركسنه يى برمعامله ضمننده صقشدرمق معناسنه در يقال زنحه اذا ضايقه فى المعاملة الزنح ضمتينله اولكه وكلكه جزا ومكافات ايدن آدملره دينور يقال هم زنح اى مكافئون على الخير والشر التزنح تفعل وزننده تنحنح فى الكلام معناسنه دركه چكه سى آچلوب بردوزه يه هارل هارل سوز سويليوب ركويلك ايلمكدن عبارتدر يقال تزنح الرجل اذا تفنح فى الكلام وصوبى مرّة بعد اخرى ايچمك معناسنه در يقال تزنح الماء اذا شربه مرّة بعد اخرى ولاف وكذافله نفسنى قدر ودرجه سندن عالى كوسترمك معناسنه در يقال هو يتزنح

ای یرفع نفسه فوق قدره التزنیح تفعیل وزننده بودخی صوبی مرة بعد اخری ایچمك معناسنه در یقال زنّح الماء
بمعنی ترنّح الزنوح صبور وزننده جست وچالاك ناقه یه دینور المزانحه ممادحه وزننده ومرادفیدر یقال زانحه
اذامادحه الزوح زانك فتحی وواوك سكونیله دوه‌لری پراكنده ایلمك معناسنه در یقال زاح الابل یزوح زوحا
اذافرّقها ودوه‌لری بركدرمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال زاح الابل اذا جمعها و برمحلدن آیریلوب
اراقلشمق معناسنه در یقال زاح عن مكانه اذازال وتباعد الازاحة ازاله وزننده برایشی بتورمك معناسنه در
یقال ازاح الامر اذاقضاه و برشیئی برندن آیروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال ازاح الشیء اذاازاغه من موضعه
ونحاه الزواح رواح وزننده كتمك معناسنه در یقال زاح زواحا اذاذهب وزواح برموضع آدیدر زانك ضمیله ده
زبانزددر الزیح زانك فتحی ویانك سكونیله والزیوح قعود وزننده والزیوح قبول وزننده والزیحان
نزوان وزننده برمحلدن كیدوب ایراق اولمق معناسنه در یقال زاح الرجل یزیح زیحا وزیوحا وزیوحا وزیحانا
اذابعد وذهب الانزیاح انفعال وزننده اول معنایه در یقال انزاح بمعنی زاح الازاحة همزه‌نك كسریله
برندن كیدروب ایراغ ایلمك معناسنه در پس واوی و یائی اولور تقول ازحته ای اذهبته وابعدته فصـــل
السین السبح مدح وزننده والسباحة كتابه وزننده صوده یوزمك معناسنه در یقال سبح بالنهر وفیه سبحا
وسباحة من الباب الثالث اذاعام وسبح برایشدن فارغ اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال سبح عن الامر سبحا
اذافرغ وتحصیل معاش خصوصنده بری اوته دونشدروب تقلب ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال سبح
الرجل سبحا اذا تصرّف فی معاشه قال الشارح ومنه قوله تعالی ان لك فی النهار سبحا طویلا ای فراغا طویلا
وقیل منقلبا ونصرّفا فی المعاش وبری قازمق معناسنه استعمال اولنور یقال سبح فی الارض اذاحفرفیها واویومق
معناسنه استعمال اولنور یقال سبح الرجل اذانام وسكون وآرام بولمق معناسنه در یقال سبح اذاسكن وناس
هرطرفه طاغلوب بری اوته دونشدرمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال سبح القوم اذاتقلبوا وانتشروا فی الارض
ودورودراز كتمك معناسنه در یقال سبح الرجل اذا ابعد فی السیر وسوزی چوق سویلمك معناسنه در یقال سبح
الرجل فی الكلام اذا اكثرفیه بونلرك مجموعی مجازدر السابح والسبوح صبور وزننده اسم فاعلدر یوزیجی كشی یه
دینور جمعی سبحاء كلور كرماء وزننده و بوایكیسنكده جمعیدر شاعر وشعراء و ودود وودداء كبی السباح شدّاد
وزننده مبالغه در یك یوزیجی آدمه دینور جمعی سباحون كلور السابحات سابحه‌نك جمعیدر سفینه یه اطلاق
اولنور ومنه قوله تعالی والسابحات سبحا وهی السفن اوارواح المؤمنین تخرج بسهولة اوالنجوم تسبح ای تمرّ
سریعا فی مجاری الفلك الاسباح همزه‌نك كسریله یوزدرمك معناسنه در یقال اسبحه اذا عوّمه السوابح
آتلره اطلاق اولنور اللریله یوزركبی سیرایتدكلرندن ناشی و بونك مفردی سابحدر فارس وفوارس كبی سبحان الله
تسبیح معناسنه در كه علم مصدردر حق تعالایی صاحبه‌دن یعنی زوجه‌دن وولددن وسائرنقایصدن تنزیه وتقدیس
معناسنه دالدر وسبحان كلمه‌سی معرفه اولمغله غیرمنوّنه درزیراعلم تسبیحدر ومصدریت اوزره منصوبدركویاكه
ابرّئ الله من السوء براءة سكنده دركه حق تعالایی بالتأكید والمبالغة صفات نقایصدن وشان الوهیته منافی
اضافاتدن كاملیله تنزیه وتقدیس ایدرم یعنی بو یلجه اعتقاد واقرار ایدرم دیمكدر وعند البعض امتثال
امرشریفنه سرعت وطاعت وعبادتنه سعی ومبادرت ایدرم دیمكدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره تسبیح كه
تقدیس الهی معناسنه در سباحه‌دن مأخوذدر عبادت الهی یه سرعت ایلمك معناسنده استعمال اولنوب
بعده قولی وفعلی عباداتده تعمیم اولنمشدر وسبحان لفظی فی الاصل غفران كبی مصدردر بعده تسبیحده علم
اولمشدر ومصدر اوله‌رق دخی استعمال اولنور انتهی وعربلر برنسنه‌دن تعجب مقامنده سبحان من كذا دیرلر تعجباله
معناسنه اكرمقام استحسان ایسه بونك خالقنی بوخلق بدیع ایچون مخصوص تسبیح ایدرم دیمك اولور واكرمقام
استهجان ایسه بوندن حضرت باری بی تنزیه ایدرم دیمك اولور یاخودتهكما تسبیح اكاسنداولور وسبحان نفس وذاته
اطلاق اولنور ومنه یقال انت اعلم بمانی سبحانك ای فی نفسك وسبحان ابن احمددر كه هارون رشید اولادندندر وسبحان
مصدر اوله‌رق استعمال اولنور كه علی الاصل در یقال سبح الرجل سبحانا من الباب الثالث اذا قال سبحان الله
التسبیح تفعیل وزننده بودخی سبحان الله دیمك یعنی حق تعالایی تنزیه وتقدیس ایلمك معناسنه در یقال سبح الرجل
اذاقال سبحان الله ونماز قلمق معناسنه استعمال اولنور كه جزؤیله تسمیه قبیلندن اولور ومنه قوله تعالی فلولا انه كان
من المسبحین ای المصلین السبوح والقدّوس سینك وقافك ضمه‌لری و بانك ودالك شدّه‌لریله ابنیهٔ مبالغه‌دندر اسماء
صفات الهیه‌دندر هربار وهر لسانده تسبیح وتقدیس اولندیغیچون وبونلرده سینك وقافك فتحه‌لری دخی جائزدر مصاحبده

مرسومدركه كلام عربده فاء مضمومه وعین مشدده مضمومه ایله سبوح وقدوس وذرّوح وستوق وفاروق كلمه‌لرندن غیری
بوقدر واوج اولكیلرده فانك فتحیله ده جائزدر السبحات ضمتیله مواضع سجوده اطلاق اولنور مفردی سبحه‌در
غرفه وغرفات كبی محلّ تسبیح اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وسبحات وجه الله ایله انوار جمال الهی مراد درمؤلف
بونكله اشوحدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة ومنه الحدیث قال جبریل علیه السلام ان لله دون العرش سبعین
حجابا لودنونامن احدها لاحرقتنا سبحات وجه ربنا وفی حدیث آخر حجابه النوروالنار لوكشفه لاحرقت سبحات
وجهه كلّ شیء ادركه بصره فسبحات وجهه تعالی جلاله وعظمته وقیل انوار وجهه تعالی وهی فی الاصل جمع سبحة
وقیل سبحات الوجه محاسنه لانك اذارأیت الوجه الحسن قلت سبحان الله وقیل معناه تنزیه له ای سبحان وجهه
وقیل انّ سبحات وجهه كلام معترض بین الفعل والمفعول ای لوكشفها لاحرقت كلّ شیء ادركه بصره فكأنه
قال لاحرقت سبحات الله كلّ شیء كما تقول لودخل الملك البلد لقتل والعیاذ بالله كلّ من فیه واقرب من هذا كله انّ المعنی
لوانكشف من انوار الله التی تحجب العباد عنه شیء لاهلك كلّ من وقع علیه ذلك النور كما خرّ موسی صعقا وتقطع الجبل
دكا لما تجلی الله سبحانه وتعالی السبحة جرعه وزننده حالا تسبیح تعبیر ایلدیكمز دیزی بونجقلره دینوركه مجموعنده
علم اولمشدر مدار تسبیح اولدیغی باعث تسمیه در وسبحه دعا معناسنه استعمال اولنور كذلك تطوّع یعنی نافله نمازه اطلاق
اولنور فرض نمازنده تسبیحات نافله اولوب ونافله نماز تسبیحات كبی نافله اولمغله اطلاق اولنمشدر السبحة سینك فتحی
وبانك سكونیله پوستدن اتخاذ اولنان اثوابه دینور وسبحه رسول اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك فرسلری
اسمیدر كذلك جعفر بن ابی طالبك ودیكر برآدمك فرسلری اسمیدر وسبحة الله ایله جلال وعظمت الهی اراده اولنور
شارح دیر كه بوضمله دركه جمعی سبحات درتنه كه ذكراولندی بورادة فتحیله ذكری اختلالدر المسبح معظم وزننده
قوی وشدید ومتین اولان شیئه اطلاق اولنور عادتا حقنده سبحان الله دیو تعجب اولندیغیچون ومنه یقال كساء مسبح
ای قوی شدید السابح یوزیجی آدمه دینوركه ذكر اولندی وسابح القابدندر احمد بن خلف السابح محدّثیندندر
وبركه بن علی السابح الشروطی واحمد بن خلف بن محمد ومحمد بن سعید وعبدالرحمن بن مسلم ومحمد بن عثمان
البخاری السبحیون كه سینك ضمیله در محدّثلردر السباح كتان وزننده بردوه اسمیدر سباح سحاب وزننده بنوسلیم
معدنی یاننده برارضك آدیدر السبوحة صبور وزننده یوزیجه دینور وربیعة بن جشم نام كمسه‌نك فرسی اسمیدر
السبوحة هایله مكهٔ مكرمه‌نك اسمیدر علی قول عرفاته بردره‌نك آدیدر المسبح محدّث وزننده بررجل آدیدر
وامراء مصریه‌دن امیر مختار محمد بن عبیدالله المسبحی صاحب تصانیف كثیره دردر تیوز تاریخی رجالندندر السبادح
سینك فتحی ودالك كسریله بركلمه دركه قلت طعامده استعمال اولنور یقال اصبحنا سبادح ولصبیاننا عجاعج من الغرث
یعنی بوصباح طعاممزبك قلیل اولمغله چوجقلرمز آجلقدن فریاد ایلدیلر السبج سینك وجیمك فتحیله والسجاحة
رجاحه وزننده محبوبك رخساری تروملایم وحسن اعتدال اوزره اوزونجه وانلری آزجه اولمق معناسنه دركه
كمال تناسب جمالدر یقال سبج الخدّ سبجا وسجاحة من الباب الرابع اذاسهل ولان وطال فی اعتدال وقلّ لحمه
السبج ضمتیله سهل وملایم شیئه دینور یقال مشی مشیا سبجا ای لینا وسهل وایشلك یوله اطلاق اولنور سهولتنه مبنی
وقدر واندازه معناسنه در یقال بیوتهم علی سبج واحد ای علی قدر واحد السبیج امیر وزننده بودخی سهل
وملایم شیئه دینور السبج سینك ضمی وجیمك سكونیله ایشلك یوله دینور السبیجة سفینه وزننده بودخی قدر
واندازه معناسنه در وخوی وطبیعت معناسنه در یقال الكرم من سجیحته ای طبیعته السجاح غراب وزننده
عنصر هوایه اطلاق اولنور السنجاح كتاب وزننده یماج وقرشو تجاه معناسنه در تقول قعدت سجاح وجهه
ای تجاهه الاسبج ارجح وزننده خوب ومعتدل القیافة اولان كشی یه ونسنه یه دینور یقال غلام وشیء اسبج ای حسن
معتدل السبیجة صفیحه وزننده خوی وخلق معناسنه در المسبوحة والمسبوح بونلرده خوی وخصلت
معناسنه در ومسبوح جهت معناسنه در السبجاء حمراء وزننده قورومی تام واندامی كامل ارقه‌سی اوزونجه
ناقه یه دینور السبج سجع وزننده ومرادفیدر كه كوكرجین اوتمك معناسنه در یقال سجعت الحمامة سجحا من الباب
الاوّل اذاسجعت وبركسیه تعریض وكنایه ایله سوز سویلمك معناسنه در یقال سجح له بكلام اذاعرّض له التسجیح
تفعیل وزننده بودخی تعریض كلام ایلمك معناسنه در الانسجاح انفعال وزننده مسامحه ومساهله ایلمك
معناسنه در تقول انسجح لی فلان بكذا ای انسمح الاسجاح همزه‌نك كسریله وجه لطیفله عفو وصفح ایلمك
معناسنه در ومنه اذاملكت فاسجح ای احسن العفو المسجح منبر وزننده بررجل آدیدر سجاح قطام وزننده
بنویربوعدن برخاتون اسمیدركه ادّعای نبوّت ایلمشیدی اول خاتون اواخر عصر سعادتده ادّعای نبوّت ایدن مسیلمة

الكذاب زماننده ظهور وعاقبت شرفند اسلام اولدی السح سينك فتحی وحانك تشديديله صومقوله سنی
دوكك معناسنه در يقال سح الماء سحا من الباب الاول اذا صبه وسح وسحوح صو يوقريدن اشاغی يه آقق
معناسنه در يقال سح الماء سحا وسحوحا اذا سال من فوق وسح قسب اسميدر كه كثر خرمايه دينور علی قول
آغزده طاغيلور اولان قوری خرمايه دينور وسح اورمق معناسنه در يقال سح فلانا اذا ضربه ودكنكله دوكك
معناسنه استعمال اولنور يقال سحه اذا جلده و بغايت سمورب طاولنمق معناسنه در يقال سح الرجل اذا سمن
غاية السمن التسحيح تفعيل وزننده والتسحسح تزلزل وزننده والتسح تفعل وزننده بونلرده صو يوقريدن
اشاغی يه آقق معناسنه در يقال سح الماء وتسحسح وتسح اذا سال من فوق السح سينك ضميله بودخی آغزده
طاغيلان قوری خرمايه دينور الساحة تشديد حايله والساح هاسيز والسحاح كتاب وزننده والسحاح
غراب وزننده كه بو شاذ در مطلقا سموز انسان وحيوانه دينور يقال شاة ساحة وساح وغنم سحاح وسحاح ای سمان
المسح ميمك كسری وسينك فتحيله يك يوكرك واشكنلو آته اطلاق اولنور كويا كه سير وجريی صب ايدر يقال فرس
مسح ای جواد السحسح غبغب وزننده والسحسحة هايله قوناغك عرصه سنه دينور كه خالی ميدانيدر
ساحه كبی وسحسح صاغانقلی يغموره دينور السحساح سينك فتحيله بودخی صاغانقلی يغمور در السحساحة
هايله ياش دوكن كوزه اطلاق اولنور يقال عين سحساحة ای صبابة للدمع السحاح سحاب وزننده عنصر
هوايه دينور السدح مدح وزننده برنسنه يی ياوزره ياتروب وياپوب اوزاتمق معناسنه در حيوانی بوغزلمغه
ياتورمق كبی يقال سدح الشیء سدحا من الباب الثالث اذا ذبحه و بسطه علی الارض وبرنسنه يی ياني اوزره ياتورمق
معناسنه در طلوقربه يی ياتورمق كبی يقال سدح الشیء اذا اضجعه وبركسه يی يوزی اوزره يره چالمق معناسنه در
يقال سدحه اذا صرعه علی الوجه وصرتی اوزره يره براقمق معناسنه در يقال سدحه اذا القاه علی الظهر ودوه يی
چوكرمك معناسنه در يقال سدح البعير اذا اناخه وبرمحلده اقامت ايلمك معناسنه در يقال سدح بالمكان اذا اقام
ومشكی طولدرمق معناسنه در يقال سدح القربة اذا ملأها و قتل ايلمك معناسنه در يقال سدح فلانا اذا قتله وخاتون
زوجندن رغبت واعتبار بولمق معناسنه در يقال سدحت المرأة اذا حظيت من زوجها وخاتونك اولادی كثير اولمق
معناسنه در يقال سدحت المرأة اذا كثرت ولدها الانسداح انفعال وزننده يوز اوزره يقمق وارقه اوزره يره چالمق
معنالرندن مطاوعدر يقال سدحه فانسدح وهو منسدوح وسديح التسديح تفعيل وزننده بودخی قتل ايلمك
معناسنه در يقال سدحه اذا قتله السادحة سحابة شديده يه دينور كه مراد شدتله ياغان يغموری اوله جقدر اوزرينه
دوشديكی نبات مقوله سنی يره چالوب ياتوردیغی ايچون السادح اهل خصب ورخا اولان كشی يه دينور يقال
فلان سادح ای مخصب وسادح برقبيله اسميدر السرح سينك فتحی ورانك سكونيله يابانده صالمه اوتلايوب كزن
مواشی يه دينور مال سائم معناسنه وبو تسميه بالمصدر در يقال له سرح ای مال سائم وسرح وسروح مواشی مرعايه
كيدوب نفسها اوتلامق معناسنه در يقال سرح المال سرحا وسروحا من الباب الثالث اذا سام ای رعی بنفسه وسوم
مواشی يی اوتلامق ايچون مرعايه صاليورمك معناسنه در تقول سرحت المواشی ای اسمتها يعنی ارسلتها للرعی
وسرح برنوع شجر عظيم اسميدر نجد ديارنده نابت وصاری يمشلری اولور مفردی سرحه در كاسيدكر ومطلقا
بيكنسز شجره علی قول بك اوزون شجره دينور وفناء خانه يه ده سرح اطلاق اولنور كه حولو واواوكی تعبير اولنان
ميداندر وسرح تغوط ايلمك معناسنه در يقال سرح الرجل اذا سلح ومثانه دن بول فشقرمق معناسنه در يقال
سرح بوله اذا انفجر ودرونده مضمر اولان شيئی اظهار ايلمك معناسنه در يقال سرح ما فی صدره ای اخرجه وكوندرمك
معناسنه در يقال سرح فلانا اذا ارسله وسرح اساميدندر عمر بن سواد واحمد بن عمرو بن السرح واوغلی عمرو وحفيدی
عبد الله كه سرحيون ايله متعارفلردر محدثلردر وسرح بشقه بر رجلك علميدر التسريح تفعيل وزننده بودخی
طواری اوتلامق ايچون مرعايه صاليورمك معناسنه در يقال سرح المواشی تسريحا اذا اسامها وزوجه يه طلاق
ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سرح زوجته اذا طلقها وتسهيل ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال سرحه
اذا سهله وصاچی طرامزدن مقدم چوزوب صاليورمك معناسنه مستعملدر يقال سرح الشعر اذا حله وارسله
قبل المشط السراح سحاب وزننده تطليق معناسندن اسمدر طلاق معناسنه تبليغ وبلاغ وتطليق وطلاق كبی
وسراح حافظ مشهور ابی حفص عمر بن شاهينك جدی اسميدر المنسرح اسم فاعل بنيه سيله صرتی اوزره
ياتوب پاچه سنی آيرمش اولان كشی يه دينور انسراحدن اسم فاعلدر يقال انسرح الرجل اذا استلقی علی قفاه
وفرج رجليه ومنسرح لباسندن صويونوب عريان اولان كشی يه دينور يقال انسرح الرجل اذا خرج من ثيابه وصار

عريانا ومنسرح عروضدن برجنس يعنی بر بحر اسميدر كه تفعيلی آلتی كره مستفعلن مفعولات مستفعلن در لساننده
سهولتله جری وانسراحی سببيله اطلاق اولنمشدر وجست وچابك انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل وفرس
منسرح ای سريع السرباح جريال وزننده پك اوزون شيئه دينور وحكر كه به دينور وبركلبك آديدر ام سرباح
امرأء مكه دن دراج بن زرعة الصابی نام اميرك خاتونی كنيه سيدر المسروح سرابه اطلاق اولنور كه اشيی وقتلرده
ايراقدن صو هيئتنده كورينور كويا كه يابانه صاليورلمش حيواندر ذوالمسروح برموضع آديدر السريحة سفينه
وزننده شول صربمه وترشه يه دينور كه آنكله طلوم وقربه واياق قابی مقوله سی ديكيلور وسيلان ايدن قاندن اوزون
اوزادی طريقه شكلنده خطه اطلاق اولنور وفارسيده خيابان ديدكلری اوزون اوزادی ايكی طرفی صيق اغاجلو
طريقه يه دينور وپاره لنمش لباسدن پاره اوزون دلمنه دينور جمعی سرايح كلور المسرح منبر وزننده طراغه اطلاق
اولنور مشط معناسنه ومسرح اساميدندر سوده بنت مسرح صحابيه در علی قول بوشين معجمه ايله در المسرح مقعد
وزننده مرعايه دينور السريح امير وزننده ايرسز چلاق آته دينور يقال فرس سريح ای عری السرح ضمتيله
جست وچابك آته دينور يقال فرس سرح ای سريع وكيجكدرمبوب چابك وبريلان بخششه دينور يقال عطاء سرح
ای بلا مطل ورفق وسهولتلو يوروپشه دينور يقال مشية سرح ای سهلة السرحة طلحه وزننده شول قانجق
اشكه دينور كه حمل كرته سنه بالغ اولوب لكن هنوز حامل اولميه وسرحه بركلبك آديدر ومحدثيندن عمر بن سعيدك
جدی اسميدر جوهری برموضعك اسميدر ديمكله غلط ايلمشدر زيرا اول شين معجمه ايله در واستشهاد ايلديكی لبيدك
اشبو* فسرحة فالمرانة فالخبال * مصراعنده دخی غلط ايلمشدر زيرا خای معجمه وبای تحتيه ايله ضبط ايلمشدر اصح
اولان حای مهمله وبای موحده ايله اولمقدر كه حبال رمل مراددر كذلك سرحه برشجر آديدر كه اكا آء دخی دينور
عاج وزننده ديمكله غلط ايلمشدر زيرا سرحه شجرك واآء آنك ثمری اسميدر كه اوزم طرزنده اولورتنه كه باب همزه اولنده
بيان اولنديغی اشبو سرحه مؤلفك اوائل ماده ده والسرح شجر عظام ديديكی سرحك مفردی اوله جقدر شارح
ديركه سرحه برموضع اسمی اولديغی مراصد ولسان العرب صاحبلری دخی ثبت ايلمشدر وخبال خای معجمه وبای
تحتيه ايله بنو تميم ديارنده برموضعدر وشاعرك مرادی بودر ديوان لبيد شراحی بو معنا ايله بيان ايلديلر السرحان
سينك كسريله قورده دينور ذئب كبی سرحال دخی دينور وارسلانه دينور وبركلبك آديدر وعمارة بن حرب البحتری
ومحرز بن نضله نام كسه لرك فرسلری اسميدر وسرحان الحوض وسط حوضه اطلاق اولنور جمعی سراح كلور ثمان
كبی وسراح كلور ضباع كبی وسراحين كلور خزاعيل كبی ذنب السرحان قوردقويرغی ديمكدر تشبيه طريقيله
فجر كاذبه اطلاق اولنور كه فجر صادقدن مقدم ظهور ايدن شفق مستطيلدر ذوالسرح شرح وزننده حرمين
بيننده بر وادی آديدر السرح فرح وزننده برخصوصك تمشيتنده رفق وسهولتله عزيمت ايلمك معناسنه در يقال
سرح الرجل سرحا من الباب الرابع اذا خرج فی اموره سهلا المسرح معظم وزننده بر رجلك علميدر بنو مسرح
محدث وزننده عربدن بر بطندر سراح قطام وزننده برقصراق آديدر سراح كتان وزننده محلق بن حنتمك
فرسی اسميدر سرح كتب وزننده بنو العجلان يوردنده برصو آديدر السرتاح تای فوقيه ايله قرطاس وزننده
صوی وكريم واصيل اولان ناقه يه وطپراغی يومشق خالص ومنبت اولان ارضه صفت اولور يقال ناقة سرتاح
ای كريمة ويقال ارض سرتاح ای منبات سهلة السرجوحة سينك وجيمك ضميله اسلوب ونسق ووتيره معناسنه در
يقال هم علی سرجوحة واحدة ای استوت اخلاقهم السردح سينك ودالك فتحيله دوز وهموار يره دينور وطپراغی
ملايم يره دينور كه نصی ديدكلری نبات انبات ايدر اوله السرداح والسرداحة سينلرك كسريله طويله ياخود
كريمه ياخود عظيمه ياخود سمينه ياخود قورومی نام واندامی كامل قوتيه وشديده اولان ناقه يه دينور جمعی سرادح
كلور وسرداح مغيلان اغاجندن بلوك وجماعته دينور مفردی سرداحه در هايله كه بر بلوك ديمكدر السردحة
دحرجه وزننده اهمال ايلمك معناسنه در يقال سردح الرجل الشیء اذا اهمله السرفح سينك وفانك فتحيله
برشيطان آديدر السطح سينك فتحی وطانك سكونيله خانه نك طامنه دينور كه فارسيده بام دينور وهر شيئك اوستنه
دينور كه فارسيده فراز دينور اصل سطح يايوب دوشمك معناسنه مصدر در طام مقوله سی مبسوط اولديغندن
سطح ايله تسميه اولندی كه تسميه بالمصدر در جمعی سطوح كلور وسطح شامده كسوه وغباغب نام قريه لر بيننده برموضع
آديدر كه آنده صاحب الناقه ايله ملقب قرامطه دن ابو القاسم نام كسه نك بروقعه سی اولمشدر خلفادن مكتفی بالله
زماننده واقع اولمشدر وسطح مصدر اولور دويدوز دوشه يوب ياعمق معناسنه يقال سطح الشیء سطحا من الباب الثالث
اذا بسطه وسركی كبی يره چالمق معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا صرعه وياني اوزره اوزادوب ياتورمق

معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا اضجعه وطامى وسائر شيئى دوزلدوب هموار قلمق معناسنه در يقال
سطح سطوحه اذا سواها وكوچك قوزى يى اناسيله برابرجه صاليورمك معناسنه در يقال سطح السخل اذا ارسله
مع امه التسطيح تفعيل وزننده بو دخى طام مقوله سنى سبورى ويومرى قلميوب دوز ويصى قلمق معناسنه در
يقال سطح سطوحه اذا سواها المسطيح امير وزننده يره دوشمش مقوله اطلاق اولنور وشول كمسنه اطلاق
اولنور كه ارقه سى اوزره اوزانمش ياخود دوشوب سرلمش اولوب لكن ضعفندن يا مقعد اولديغندن بطىء القيام
اوله وصو طلومنه اطلاق اولنور مزاده معناسنه وا كاسطيحه دخى دينور هايله وسطيح بنو ذئب قبيله سندن
جاهليتده بركاهن آديدر كه باشندن غيرى جسدنده اصلا كمك قسمى يوق ايدى مزبورك اسمى ربيع ايدى بعثت نبويدن
مقدم طلوع آفتاب رسالتى اخبار ايلمشيدى او جيوز سنه معمر اولدى ليلهٔ مولد نبويده نوشروانك سقوط شرفات
ايوانى خصوصنى آندن استكشاف ايلديلر وجودنده اصلا كميك اولمامغله بيره كوتردكده بوغچه كبى دوروب بوكرلر
ايدى وغضبناك اولدقده شيشوب قالقار ايدى المسطوح بودخى يره سرلمش مقوله اطلاق اولنور السطاح
رمان وزننده بر نبات آديدر ومطلقا يوزينه يايلوب منبسط اولان نباته دينور قاون وقربوز وقباق كبى المسطح منبر
وزننده خرما سروب قوريده جق يره دينور جرين معناسنه كويا كه خرمانك بسطنه آلتدر وچادرك والاچغك
دير كنه اطلاق اولنور كه آنلره آلت سطح اوله جقدر وشول دوز ياجين قيايه دينور كه اطرافنه طاشدن ديوارچوروب
آنى حوض طرزنده ايدرلر يغمور صويى مجتمع اولمق ايچون وتنكه دن ياپلمش برنوع صوبرداغنه دينور كه بريوزى
يومريجه وبريوزى يصى اولور اهل سفر استصحاب ايدرلر بورداق بعينه قبلو بغه هيئتنده وباشى يصى وآغزى واسع
اولور فارسيده اكا كشف ديرلر حالا بعض حجاج آنكله ماء زمزم كتورررلر ومسطح دوم اغاجنك قبوغندن اوريلمش
حصيره دينور وبغداى قاوره جق يوك تاوه يه دينور وشول اغاجه دينور كه اصمه نك ايكى طيا قلرى اوزره ارقورى
ياتروب اصمه نك قوللرنى آنك اوزرندن آتارلر وخمير آچه جق تخته يه دينور كه يصديغاج تعبير اولنور ومسطح ابن
اثاثه دركه اصحابيدر المسطح معظم وزننده يك يصى يايوان برونه اطلاق اولنور يقال انف مسطح اى منبسط جدا
السفح سينك فتحى وفانك سكونيله بر موضع آديدر وسفح طاغك يوره سنه دينور يقال سفح الجبل اى عرضه
المضطجع على قول طاغك كوكنه دينور اصل الجبل معناسنه ياخود اسفلنه دينور كه اتكى اوله جقدر دامن كوه
معناسنه ياخود طاغك دبنه دينور حضيض الجبل معناسنه جمعى سفوح كلور اشبو سفح كلمه سى فى الاصل انصباب
معناسنه مصدر اولمغله تسميه بالمصدردر كويا كه موضع مزبور فوق جبلدن مسفوح اولمشدر وسفح مصدر اولور
صو وقان مقوله سنى دوكوب آقتمق معناسنه يقال سفح الماء والدم سفحا من الباب الثالث اذا اراقه ويقال سفح
الدمع سفحا وسفوحا اذا ارسله وسفح وسفوح وسفحان فتحاتله صو مقوله سى كندى بوشانوب دوكلمك معناسنه
لازم اولور يقال سفح الدمع سفحا وسفوحا وسفحانا اذا انصب السافح آندن اسم فاعلدر جمعى سوافح كلور
يقال دمع سافح ودموع سوافح وبوفوارس قبيلندندر التسافح تفاعل وزننده زنا ايدشمك معناسنه در السفاح
قتال وزننده والمسافحة مقاتله وزننده بونلرده زنا ايلمك معناسنه در يقال تسافحا وسافحا وسافحها اذا زنيا
وفجرا زنايه سفاح اطلاقى نطفه تلف وهدره منصب اولمق ملاحظه سنه مبنيدر وبوندن مأخوذ اوله رق عربلر
اجروا سفاحا ديرلر يارش اهلى آتلرنى اوكدولسز مجانا يارشه قوشديلر ديمك برده السفاح كتان وزننده كثير
العطاء آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سفاح اى معطاء وفصيح وسخنور آدمه اطلاق اولنور وسفاح خلفاء
عباسيه نك اولى اولان عبدالله بن محمدك لقبيدر بغايت خونريز اولمغله ملقب اولمشدر وعرب وسائرندن برينك
لقبيدر وجيد بن بحدل نام كمسه نك قلجى اسميدر السفوح سينك ضميله سفحك جميدر بو مشق قباره
اطلاق اولنور السفيح امير وزننده قالين وصيق آبايه وكليمه اطلاق اولنور كه صويى نشف ايليوب اوزرندن
سيلان ايدر وقار او قلرندن براوقك آديدر كه نصيبى يوقدر هدر يره مسفوحدر وجواله اطلاق اولنور جوالق
معناسنه المسفوح شول دوه يه اطلاق اولنور كه يره اوزاديلوب ياتورلمش اوله وواسع وغليظ اولان نسنه لره اطلاق
اولنور وصخر بن عمرو بن الحارثك فرسى اسميدر المسفح محدث وزننده شول كمسه اطلاق اولنور كه دائما كندى نفسنه
فائده سى اولميان بيهوده عمله مشغول اوله التسفيح تفعيل وزننده آندن مصدردر يقال هو يسفح تسفيحا اى يعمل عملا
لايجدى عليه المسفوحة قولتقلرى كنكش اولان ناقه يه وصف اولور يقال ناقة مسفوحة الابط اى واسعته الاسفح
اصلع وزننده ومرادفيدر كه باشنك اوك طرفى كل اولان كشى يه دينور السفحة سينك وفانك فتحيله صلعه معناسنه دركه
باشك اوكنده قيل اولمامق وجهيله اولان كللك حالتنه دينور الاسفح اصلع وزننده وجمعنه كورا ولان كل كشى يه دينور

السلاح كتاب وزننده والسلح عنب وزننده والسلحان سلطان وزننده آلت حربه دينور اسم جامعلردر
على قول دموردن اولان آلت حربه مخصوصدر قلج ومزراق كبى وسلاح لفظى مذكردر آلت تأويليله مؤنث دخى
اولور جمعى اسلحه دركه صيغهٔ جمع مذكردر حمار واحمره كبى ومؤنثك جمعى سلاحات درو خاصةً قلجه اطلاق اولنور
وكريش چكورلدك يايه دينور ودكنكه اطلاق اولنور عصا معناسنه التسلح تفعل وزننده سلاحپوش اولمق
معناسنه در يقال تسلح الرجل اذا لبس السلاح المسلحة مملحه وزننده دربنده وسرحده اطلاق اولنور ثغر معناسنه
اصل مسلحه جبخانه يه دينور بو علاقه ايله دربند وسرحده اطلاق اولنور وسلاحلو عسكره اطلاق اولنور
محل سلاح اولدقلريچون السالح صالح وزننده سلاح صاحبى يعنى سلاحلو آدمه دينور نسب اوزره اسم فاعلدر
يقال رجل سالح اى ذو سلاح وتازه چايراوتلامقله اسهاله اوغرامش ناقه يه دينور كه سلحدن مأخوذدر يقال ناقة
سالح اذا كانت قد اسلحت من البقل السلاح غراب وزننده انسان ترسنه دينور نجو معناسنه شارح رقيق اولانه
تخصيص ايلمشدر السلح سينك فتحى ولامك سكونيله حدثلمك معناسنه در يقال سلح سلحا من الباب الرابع اذا تغوط
شارح دير كه مؤلفك مقتضاى كلامى سلح تغوط كبى انسانده دخى مستعملدر لكن مصباحك بياننه كوره طير وبهايمه
مخصوصدر بلكه صيويق حدثلرينه مخصوصدر كه تركيده چقرمق وصاغنمق تعبير اولنور وانسانده اسهال اوزره
اولورسه بالتشبيه استعمال اولنور الاسلاح همزه نك كسريله بودخى يستهلمك معناسنه در يقال اسلح بمعنى سلح الاسليح
ازميل وزننده براوت آديدر كه اوتليان حيوانك سودى فراوان اولور بونبات اسليح ايله متعارفدر كه خاى معجمه ايله در
السليح جريح وزننده يمنده برقبيله در سيلحون جيرون وزننده يمنده برقريه در عامه تحريفله سالحون ديمكله
مؤلف منع ايلمشدر السلح صرد وزننده ككلك قوشنك ياوريسنه دينور جمعى سلحان كلور سينك كسريله صرد
وصردان كبى السلح فتحتينله كوللرده يغلان يغمور صويننه دينور التسليح تفعيل وزننده بركسه يى سلاحلندرمك
وخاصة قلج قوشاتمق معناسنه در تقول سلحته السيف اى جعلته سلاحه وياغ طلومنى سلح ديدكلرى آتى الذكر
طلا ايله سوروب اوغشدرمق معناسنه در يقال سلح نحيه اذا دلكه بالسلح سلاح سحاب وزننده ياخود قطام
وزننده خيبر قلعه سنك طرف اسفلنده برموضعدر وبنو كلاب يوردنده برصو آديدر كه آندن ايچنلر اسهاله مبتلا اولورلر
هديه اسملرى كبى سلحين سرمين وزننده يمنده برحصن آديدر كه سكسان تار تخنده بنا اولمشدر السلح سينك
ضميله دهناء نام محلده بنو سعد يوردنده برصو آديدر وبرطلا آديدر كه آنكله ياغ طلوملرنى دلك ايدرلر ديكش يرلرى
منسد اولمق ايچون مسلحه معظمه وزننده برموضع آديدر السلطح قنفذ وزننده طاشسز وقيارسز وچقورسز
دوز واملس طاغه دينور السلاطح علابط وزننده يك يصى وعريض اولان شيئه دينور يقال شيء سلاطح اى عريض
ومراد قبيله سى ديارنده بر وادى آديدر السلنطح سمندل وزننده والمسلنطح ميمك ضمى وطانك كسريله فضاى
واسعه دينور شارح دير كه بونلر سطحدن مزيد اولمغله مقامى سطح ماده سيدر السلوطح سين ولامك فتحيله
برموضعدر السلطحة سينك فتحيله كوده سى عريض اولان خاتونه دينور يقال جارية سلطحة اى عريضة
الاسلنطاح احرنجام وزننده بوزاوزره قپانوب دوشمك معناسنه در يقال اسلنطح الرجل اذا وقع على وجهه وبرنسنه
بولالوب يايوانلنمق معناسنه در يقال اسلنطح الوادى اذا اتسع السماح سينك فتحيله والسماحة هايله
والسموح والسموحة سينلرك ضميله والسمح مدح وزننده والسماح كتاب وزننده سخى وجوانمرد اولمق
معناسنه در يقال سمح الرجل سماحا وسماحة وسموحا وسموحة وسمحا وسماحا من الباب الخامس اذا جاد وكرم مقدمة
الادبده حسن وفتح بابلرندن اوله رق مرسومدر ومصباحده همان فتح بابندن مثبت وسمح بكذا اذا جاد واعطى
عنوانيله مفسردر وهرحالده باء حرفيله متعديدر السمح شكس وزننده آندن صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مصغرنده سميح دينور زبير وزننده وسميح دينور يانك تشديديله وجمعنده سمحاء دينور كرماء وزننده كويا كه سميحك
جمعيدر ومسامح دينور كويا كه مسماحك جمعيدر ومؤنثنده سمحه دينور هايله وجمعنده همين سماح دينور عطاش
وزننده يقال رجل سمح وامرأة سمحة ونسوة سماح لاغير پس انشار دار لق صورتنده بعض كاتبك كريمانه تعبيرينه
معادل سمحانه تعبيرلرى غلطدر الاسماح همزه نك كسريله بودخى جوانمرد اولمق معناسنه در يقال اسمح
الرجل بمعنى سمح وسركش انسان وحيوان يواشيوب رام ومنقاد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال اسمحت قرونته
اذا ذلت نفسه ويقال اسمحت الدابة اذا لانت بعد استصعاب السمحة سينك فتحى وميمك سكونيله جومرد خاتونه
دينور كه ذكر اولندى وسرداوليان يايه اطلاق اولنور يقال قوس سمحة اى مواتية وشول ملته اطلاق اولنور كه
آنده ضيق وشدت اولميوب احكامى سهل ويسرى مشتمل اوله كه مراد ملت اسلاميه در ومنه الحديث بعثت بالحنيفية

السمحة السهلة وسمحة جعفر طيارك فرسى اسميدر وسمح دوكومى اولميان دوز وهموار اغاج دالنه اطلاق اولنور يقال
عود سمح اى لاعقدة فيه التسميح تفعيل وزنده رفق وسهولتله يوريمك معناسنه در يقال سمح تسميحا اذا سار سهلا
ومرزاغى طوغرلتمق معناسنه در يقال سمح الرمح اذا ثقفه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمح اذا اسرع
وبرنسنه دن قاجمق معناسنه در يقال سمح اذا هرب وبرخصوصده صعوبت كوستورميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال سمح فى الامر اذا ساهل المسامحة مفاعله وزنده بودخى برخصوصده عنف وشدت وصعوبت ايلميوب
رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال سامحه فى الامر اذا ساهله السماح كتاب وزنده سختياندن ومشبندن
اولان چادرلره دينور المسمح مقعد وزنده سماحتدن كه سهولت معناسنه در اسم مكاندر بومناسبتله مضايقه سى
اولميان محل واسعده استعمال اولنمشدر ومنه يقال ان فى الحق لمسمحا اى متسعا ومندوحة عن الباطل سمحه جرعه
وزنده اسماندر سمحه بن سعد وسمحة بن هلال ايكى كمسه در سميحه جهينه وزنده مدينه ده صوبى چوق
برقويى آديدر التسامح تفاعل وزنده برى برينه صعوبت ومضايقه كوستورميوب سهولت ومساعده وجهيله
معامله ايدشمك معناسنه در يقال تسامح القوم اذا تساهلوا ابو السمح مدح وزنده خدام دركاه حضرت
مصطفودن برذاتك كنيه سيدر وبرتابعى كنيه سيدركه اسمى عبد الرحمن ولقبى دراج ايدى السنح سينك
ضمى ونونك سكونيله اوغورلولق يمن وبركت معناسنه در يقال به سنح اى يمن وبركة ومدينه قربنده
برموضع آديدركه حضرت صديقك آنده برباب مسكنى وارايدى موضع مزبورده متمكن بنى حارثدن تزوج ايدر حسبيله
ومحدثيندن خبيب بن عبد الرحمن السنحى اورا دندر وسنح الطريق يولك اورته سنه دينور يقال ذهب عن سنح
الطريق اى عن وسطه السنوح قعود وزنده والسنح صلح وزنده والسنح ضمتيله بركسه نك خاطرينه
بركونه رأى وانديشه ياخود اوكنه برايش عارض وبديدار اولمق معناسنه در تقول سنح لى رأى سنوحا وسنحا
وسنحا من الباب الثالث اى عرض وبرسوزى تصريح وبيان ايلميوب كنايه وتعريضله سويلمك معناسنه در يقال
سنح بكذا اذا عرض ولم يصرح وبركسه يى رأى وتدبيرندن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال سنح فلانا
عن رأيه اذا صرفه ورده وبرنسنه بركسه يه سهل وآسان اولمق معناسنه در تقول سنح الشعر لى اى تيسر وبرآدمى
بركوجلكه دوشوروب برشر ومحنته اوغراتمق معناسنه در يقال سنح به وعليه اذا احرجه واصابه بشر وسنوح
صيد صيادك صول طرفندن ظهور ايدوب صاغ طرفنه مرور ايلمك معناسنه در صياده صاغ طرفى كلوب روحك
ضديدرنته كه ذكر اولندى وعربلر بونكله تفأل ايدرلر يقال سنح الظبى سنوحا ضد برح السانح صيادك صولندن
ظهور وصاغنه مرور ايدن صيده دينوركه آنكله تيمن ايدرلر بارح مقابليدر ومنه المثل * من لى بالسانح بعد البارح
اى بالمبارك بعد الشوم برصياد اوزره ظبى بارح مرور ايدوب تطير ايله متألم اولدقده رفيقلرى تسليه وتطييب ايچون
الم چكمه شايد برسانح دخى ظهور ايدر ديد كلرنده مثل مزبورى ايراد ايلدى بركسه دن برنسنه ضمننده آزرده دل
اولانه غم چكمه آندن خوشدل دخى اولورسون موقعنده ضرب اولنور السنيح امير وزننده سانح معناسنه در
والجوبه على قول انجو دير لمزدن مقدم دزه جك رشته يه دينور ديرلركه نصكره عقد دينور ومطلقا حلى وزينته
دينوركه نسوان اتخاذ ايدرلر سنيح زبير وزننده بررجل آديدر الاستنساح برماده يى كركى كبى جست
وجو ايدوب آراشدرمق معناسنه در تقول استسمحته عن كذا اى استفحصته التسنخ تفعل وزننده اول معنايه در
وبرنسنه يه اكسه چوروب آرقه ويرمك معناسنه در يقال تسنخ من الريح على صيغة الامر اى استدبرمنها يعنى
ولهاظهرك سنحان سينك كسريله يمن مخلافلرندن يعنى ايالت عد اولنان ناحيه لرندن برناحيه آديدر وبردجلك
اسميدر اسنخج سينك ونونك فتحيله كيجه لر اصلا اويقو اويومز اولان كمسه يه دينور يقال رجل سنخج اى لاينام
الليل السنطاح قرطاس وزننده فرجى واسع اولان ناقه يه دينور الساحة باحه وزننده ناحيه معناسنه دركه
برشيئك برسمتنده اولان آلارغه جه محلدن عبارتدر وحشم نشين اوبه لرينك ارالقلرنده اولان آچق ميدانه دينور
شهر خانه لرينك حولو تعبير اولنان عرصه لرينه اطلاق بوندن مأخوذ در جمعى ساح كلوركه جنسيدر وسوح كلور
سينك ضميله وساحات كلور السيح سينك فتحى ويانك سكونيله والسيحان فتحاتله صويريوزنده آقوب كتمك
معناسنه در يقال ساح الماء يسيح سيحا وسيحانا اذا جرى على وجه الماء وكولكه برطرفه دونوب يوريمك معناسنه دركه
بعد الزوال حالتيدر يقال ساح الظل اذا فاء وسيح خاصة ظاهرده يعنى يريوزنده جريان ايدن صويه دينوركه تسميه
بالمصدر در ويول يول قملو نسج اولنمش كليمه وعبايه دينور وسيح بنو حسان بن عوف يوردنده برصو آديدر
ويمامه ده اوچ وادى آديدر السياحة كتابه وزننده والسيوح قعود وزننده والسيحان فتحاتله والسيح

سير وزننده ترهب وعبادت ايچون يريوزنده كزوب يوريمك معناسنه در سياحت رهابنة قديمه وحالا سياحت
درويشان بوندندر يقال ساح الرجل سياحة وسيوحا وسيحانا وسيحا اذا ذهب فى الارض ومنه المسيح بن مريم على نبينا
وعليه السلام وذكرت فى اشتقاقه خمسين قولا فى شرحى لصحيح البخارى وغيره واقعا مؤلف بصائرده دخى
اللى كونه اقوال سرد ايلمشدر لكن اول واثبتى لفظ سريانيدر اصلى مشيحادر شين معجمه ايله عربلر تعريب
ايدوب مسيح ديديلر وحالا يهود طائفه سى دجاله مشيح اطلاق ايدرلر مشيح ظهور ايدوب بزه سركرده اوله جقدر
ديو منتظرلردر سريانيده مشيح مبارك معناسنه اولمغله دجال دخى اول طائفه عندنده ميمون اولديغندن اطلاق
ايلديلر السائح اهل سياحت اولان كمسه يه دينور ودائما صائم ومساجد ومعابده ملازم اولان كمسه يه اطلاق
اولنور يقال رجل سائح اى صائم ملازم للمساجد المسيح معظم وزننده صرتى جزكيلو مخطط اولان چكركه يه
دينور وچوقلو الاجه قماشه دينور ومخطط برده كبى متنده انجه انجه يوللرى اولان طريقه اطلاق اولنور وبيان
اشكنه اطلاق اولنور قاريله يانلرى بيننده اوزون اوزون خطلرى اولمق حسبيله سيحان ريحان وزننده شام ديارنده
برنهر آديدر مصيصه قربندن جريان ايدن نهردركه تحريفله جيحان صويى تعبير ايدرلر وبصره ترابنده دخى
برنهر دركه ساحين دخى ديرلر وبلقاء قضاسنده برقريه دركه مرقد موسى عليه السلام آنده در سيحون جيحون
وزننده ماوراء النهرده وهند ستانده برنهرك آديدر المساح مفتاح وزننده دائما غمازلق وشر وشورش وفتنه
بازلقله سيرودور ايدن مفسده اطلاق اولنور يقال هو مسياح فاجتنبوه اى يسيح بالنميمة والشر فى الارض الانسياح
انفعال وزننده بولالمق معناسنه در يقال انساح باله اى اتسع قلبه واثواب پاره پاره ييرتلوب يارلمق معناسنه در يقال
انساح الثوب اذا تشقق وسموز لكدن قارن يوروب برهيقين صالقيلوب صارقمق معناسنه در يقال انساح
بطنه اذا كبر ودنا من السمن الى الارض الاساحة اباحه وزننده صويى آقتمق معناسنه در يقال اساح نهرا
اذا اجراه وآت قويرغنى اشاغى صاليويرمك معناسنه در يقال اساح الفرس بذنبه اذا ارخاه جوهرى بومعناده لفظ
من بورى شين معجمه ايله رسم ايلمكله غلط ايلمشدر شارح ديركه سائر بعض اهل لغت دخى اعجامله جزم ايلديلر
جبل سياح اضافتله كتان وزننده شام وروم بينى فاصل برطاغدر السبوح سينك ضميله يمامه ده برقريه در ومسلم بن
على السبحى كه سينك كسريله در محدثيندندر فصـــل الشين المعجمة الشبح شينك وبانك فتحيله وبانك سكونيله
شخص معناسنه دركه انسانك وسائرك مرئى اولان قالب وجسدندن عبارتدر سواد دخى دينور فارسيده كالبد وتركيده
قرالتى تعبير اولنور جمعى اشباح وشبوح كلور الشبحان شبعان وزننده اوزون شيئه دينور الشباحة كرامه وزننده
بركسه عريض بازولى اولمق معناسنه در يقال شبح الرجل شباحة من الباب الخامس اذا كان شبح الذراعين ومشبوحهما
اى عريضهما قال فى النهاية فى صفته عليه السلام انه كان مشبوح الذراعين اى طويلهما وقيل عريضهما
وفى رواية شبح الذراعين التشبيح مدح وزننده يارمق معناسنه در يقال شبح الشئ شبحا من الباب الثالث اذا شقه
ودرى وايب مقوله سنى قازقلرا القلرينه اوزادوب چكمك معناسنه در يقال شبح الجلد اذا مده بين اوتاد شارح ديركه
شبح مطلقا برنسنه يى اوزاتمق معناسنه در مؤلف تشويش ايلمشدر وشبح الداعى ديرلر دعا ايدن كمسه اللرنى كوكه
طوغرى قالدروب اوزاتدقده وبركمسه اوكنده اياق اوزره ديكيلى ويرمك معناسنه در تقول شبح لنا فلان اذا مثل
وشبح مرتفع البناء قاپويه دينور وبوده فتحتيله ده جائزدر اشباح المال دوه وقيون وسائر مواشيدن معروف ومتعين
اولانلرينه اطلاق اولنوركه كوزه كورينور اوللرى اوله جقدر المشبح معظم وزننده قبوغى كيدرلمش نسنه يه دينور
يقال شئ مشبح اى مقشور وقوى ومحكم كليمه وعبايه دينور التشبيح تفعيل وزننده برآدمك پير اولمغله باصره سى
خيره نك اولديغندن برقرالتى بى چنال كورمك معناسنه در يقال شبح الرجل اذا كبرفرأى الشبح شبحين وبرنسنه يى
انلولتمك معناسنه در يقال شبح الشئ اذا جعله عريضا الشبحان فتحاتله منقله نك يعنى كريج وچامور طاشيه جق
تسكره نك ايكى طرفنه كچور يلان ايكى اغاجه دينور الشباح دوه سمر ينه ارالرى آچق ارقورى استوار ايتدكلرى
اغاجلره دينور شباح كتان وزننده اجا نام جبل يانندا برواديدر الشح شينك حركات ثلاثى وحانك تشديديله
مصدردر حرصه مقارن بخل معناسنه دركه طبيعى اوله تقول شححت يارجل به وعليه تشح من الباب الرابع كبرت
تبرو وشححت تشح من الباب الاول كمددت تمد وشححت تشح من الباب الثانى كعففت تعف اى بخلت وحرصت
الشحاح جبان وزننده والشحيح امير وزننده والشحشح فدفد وزننده والشحشاح حثحاث وزننده
والشحشحان صعصعان وزننده حرصه مقارن بخل وامساك صاحبى اولان كمسه يه دينور وشحاح وشححه جمعلرى شحاح
كلور كبار كبى واشحه كلور اصحه كبى واشحاء كلور اطباء كبى الشحشح غبغب وزننده واسع بيابانه دينور وبرنسنه اوزره

مداوم ومواظب اولان کمسه یه دینور وبدخوی و بدمزاج کشی یه دینور وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصیح و بلیغ اولان
خطیبه دینور وشجیع وبهادر آدمه دینور وغیرت وحمیتلو آدمه دینور وکثیر الصوت اولان قرغه یه دینور
وشول یره دینور که طپراغی نشاف اولمغله اجراسی مطر کثیره محتاج اوله وازجه یغموردن صویی آقوب کیدر اولان
یره دینمکله اضداددن اولور وجست وچالاك جاره دینور بو معناده هدهد وزننده دخی لغتدر وچابك اوچان
بغرتلق قوشنه دینور وپك اوزون آدمه دینور الشحشاح زحزاح وزننده باشلدیغی ایشه مجد ومواظب اولان مقدام
آدمه دینور وغیرت وحمیت صاحبی آدمه دینور وشول خاتونه دینور که بغایت کوجلو قوتلو اولمغله مرد مثابه سنده اوله
یقال امرأة شحشاح کانها رجل فی قوتها الشحشحان معمعان وزننده بو دخی غیرتلو آدمه دینور واوزون کمسه یه دینور
الشحشحة زلزله وزننده صاقنمق معناسنه در یقال شحشح منه اذا حذر وکوجکن دیدکلری قوش اوتمك معناسنه در
یقال شحشح الصرد اذا صوت ودوه صوتی کوکسنده تردید ایدرك کوکرهمك معناسنه در یقال شحشح البعیر
اذا ردد هدیره وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در یقال شحشح الطائر اذا طار سریعا المشاحة مفاعله وزننده
برنسنه بر کمسه عندنده پك معتبر اولدیغندن آخره ویرمیوب ضنت ایلمك معناسنه در یقال شاح فلان به علی فلان
اذا ضن به ومنه قول المؤلفین لامشاحة فی الاصطلاح التشاح تفاعل وزننده ایکی کمسه برنسنه ضمننده بری برینه
بخل وضنت ایدشمك یعنی اول نسنه یی هر بری آخری آلمیوب کندوسی آلمق مرادنده اولمق معناسنه در یقال تشاحا
علی الامر ای لا یرید ان یفوتهما یعنی یرید کل منهما الاستبثار به ویقال تشاح القوم فی الامر اذا شح بعضهم علی بعض
حذر فوته المشحشح مسلسل وزننده بی خیر ومنفعت اولان مهمل کمسه یه دینور الشحة صحه وزننده فی الاصل
مصدردر اسم مفعول معناسنه مستعملدر ومنه قولهم اوصی فلان فی صحته وشحته ای فی حاله التی یشح علیها الشحایح
صفایح وزننده سودی پك آز اولان ناقه لره اطلاق اولنور مفردی شحیحه در یقال ابل شحایح ای قلیلة الدر الشحاح
کتاب وزننده آتشی چقمیان چقماغه دینور یقال زند شحاح اذا کان لا یوری وپك آز صویه اطلاق اولنور یقال
ماء شحاح ای نکد غیر غمر الشدح مدح وزننده سمورمك معناسنه در یقال شدح الرجل شدحا من الباب الثالث
اذا سمن الشدحة جرعه وزننده والمشتدح مرتجل وزننده وسعت معناسنه در تقول لك عنه شدحة ومشتدح
ای سعة ومندوحة الاشدح افسح وزننده بول نسنه یه دینور الانشداح انفعال وزننده ارقه اوزره یاتوب
پاچه لری آیرمق معناسنه در یقال انشدح الرجل اذا استلقی وفرج رجلیه الشودح جوهر وزننده کریملو یوردن
یابمه ناقه یه دینور یقال ناقة شودح ای طویلة علی الارض الشادح واسع معناسنه در یقال کلأ شادح ای واسع
المشدح مقعد وزننده فرجه دینور حر معناسنه وسعتی ایچون الشوذح ذال معجمه ایله جوهر وزننده ذکر اولنان
شودح ایله مرادفدر الشرح جرح وزننده مشکل ومبهم ومخفی مقوله سنی کشف واظهار ایلمك معناسنه در یقال
شرح الغامض شرحا من الباب الثالث اذا کشفه وکسمك معناسنه در یقال شرح اللحم اذا قطعه وآچمق
معناسنه در یقال شرح الباب اذا فتحه وفهم ایلمك معناسنه در یقال شرح الکلام اذا فهمه وبکر قیزك
بکارتنی ازاله ایلمك یاخود خاتونی ارقه سی اوزره یاتروب جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال شرح البکر اذا اقتضها
او جامع المرأة مستلقیة وبرشیئی بولاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال شرح الشیء اذا وسعه التشریح تفعیل وزننده
برنسنه یی دلیم دلیم کسمك معناسنه در یقال شرح الشیء اذا قطعه الشرحة حمزه وزننده والشریحة والشریح
طولانی کسیلوب دیلمش ات دلیمنه دینور وشرحه آهو مقوله سی شکارك اتنه دینور که کرچه بر مقدار قوریوب لکن
یصدرمه کرتمه سنه وارمیه رق کتوریله المشروح چوللرده کوربنن سرابه اطلاق اولنور المشرح مقعد وزننده
فرجه اطلاق اولنور الشریح زبیر وزننده بو دخی فرجه اطلاق اولنور وشریح اسمادندر وابو محمد عبد الرحمن بن
احمد بن محمد بن ابی شریح الانصاری الشریحی که امام بغوی اصحابندندر اندن روایت احادیث ایلمشدر جدی
اولان شریحه منسوبدر وعبد الله بن محمد وهبة الله بن علی الشریحیان محدثلردر المشرح منبر وزننده ابن
عاهان درکه تابعیندندر وسوده بنت مشرح صحابیه در علی قول بو سبیله در الشارح اکنی قوشلردن حفظ وحراست
ایدن بکجی یه دینور شراحیل شینك فتحیله بر رجل اسمیدر شارح دیرکه جبرائیل کبی کویا که اسم جلاله اولان ایل
کلمه سنه مضافدر بنده شراحین دخی دینور شرحه طلحه وزننده ابن عوه در که بنو اسامة بن لؤی قبیله سندن
بر بطن بدر بدر بنو شرح جرح وزننده بر بطن ادیدر شراحه سراقه وزننده همدان قبیله سندن بر خاتوندر که
امام علی کرم الله وجهه حضورنده زنا ایلدیکنی اقرار ایلمکله رجم اولندی ودیکر بر خاتون اسمیدر که ام سهله دیمکله
معروفه در محدثه در شراح کتان وزننده بر رجل آدیدر الشرداح قرطاس وزننده طبانلری غلیظ وعریض اولان

کشی یه دینور یقال رجل شرداح القدم ای غلیظها عریضها وشیشمان اولمغله وجودی صالق وسلپوك اولان آدمه
دینور واوزون وجثه سی عظیم اولان دوه یه وعورته دینور المشرطح اسم فاعل بنیه سیله دائما ارضدن ارضه
سیر وسفر ایدن کمسه یه دینور الشرمح جعفر وزننده والشرمحی نفسنه نسبتله کوجلو قوتلو آدمه دینور وپك
اوزون آدمه دینور جمعی شرامح وشرامحه کلور الشرمح عملس وزننده بو دخی پك اوزون آدمه دینور شرماح
قرطاس وزننده نهاونده قریب بر قلعه آدیدر الشرمساح کسرتینله مصرده بر قریه در الشرنفح فایله
سمندر وزننده ایاغی چابك رونده آدمه دینور شرمت تعبیر اولنور که شیرمرد محرفیدر شطح شینك وطای مشدده نك
کسریله ارکك اوغلاغی زجر وآزاره مخصوص اصواتندر المشفح معظم وزننده شول بدبخت ومحروم کمسه یه
دینور که کسب وکوششنده جزئی وکلی اصلا بر خیر ومنفعته دسترس اولمز اوله الشفلح عملس وزننده کنارلری غلیظ
وصالق وکوشك اولان فرج نسوانه دینور وبرونك دلکلری واسع ودوداقلری قالین وصالق اولان کمسه یه دینور بعض
زنکی عربلر کبی وفرجنك دوداقلری ایری وفرجی بول اولان خاتونه دینور وکبره یمشنه دینور وبر شجر آدیدر که اوزدکنده
درت دانه کسکین بچاق کبی چقمش بوداقلری اولور که هر بریله قیون ذبح اولنور ویمشی زنکی عرب کله سی قدر
اولور وشفلح خرمانك هنوز قورق اولمزدن مقدم یاروب آچان یمشنه دینور الشقحة شینك فتحی وقافك سکونیله
خاصة کلبك فرجنه دینور الشقحة جرعه وزننده دیشی کلبك ممه لری امزکنه دینور طبیة الکلبة معناسنه
وقزللغی متغیر یعنی پك قزل اولمیوب صارویه مائل اولان خرما قورغنه دینور شینك فتحیله ده جائزدر وشقره معناسنه در که
چهره قومرال اولمقدر آنده آل اولمقدر الاشقح آندن صفتدر اشقر معناسنه در الشقح مدح وزننده قیرمق
معناسنه در یقال شقح الشیء شقحا من الباب الثالث اذا کسره وکلب تبول ایچون ایاغنی قالدرمق معناسنه در
یقال شقح الکلب اذا رفع رجله لیبول الاشقاح همزه نك کسریله ایراق ایلمك معناسنه در یقال اشقحه اذا ابعده
وخرما قورغی رنکلنمکه بشلمق معناسنه در یقال اشقح البسر اذا لون واغاجك میوه لری رنکلنوب اولمغه یوزطوتمق
معناسنه در یقال اشقح النخل اذا ازهی التشقیح تفعیل وزننده بو دخی خرما قورغی قزارمغه بشلمق معناسنه در
یقال شقح البسر اذا لون الشقحاء صفراء وزننده بیاضی خالص اولمیان کوکه وصف اولور یقال رغوة
شقحاء ای غیر خالصة البیاض الشقح شینك ضمیله قبح لفظنه اتباعا ذکر اولنور علی قول قبح معناسنه اولمغله
تاکید اولور یقولون قبحا له وشقحا اتباع او بمعنی ویفتحان ویقال شیء قبیح شقیح ویقال جاء بالقباحة والشقاحة
ویقال قعد مقبوحا مشقوحا مترجم دیرکه سیوطی مزهرده اتباع ومزاوجه حرف عطفله وارد اولمق عند الاکثر ممنوع
وعند البعض جائزدر دیدی وشقح ککرم ای قبح پس بو ذکر اولنانلرده اختلاف مذکور اوزره در الشقاح رمان
وزننده بر نبات آدیدر وکوپکك کوتنه دینور است الکلب معناسنه بو راده هایله الکلبة نسخه سی غلطدر الشقیح
امیر وزننده خسته لکدن یکیجه افاقت بولمش کمسه یه دینور الاشقاح همزه نك فتحیله کوپکلرك کوتلرینه یاخود
اوردلرینه دینور مفردی شقح در شینك کسریله یقال طعن کاشقاح الکلاب ای ادبارها واشداقها المشاقحة مشاتمه
وزننده ومرادفیدر که برکسیه سوکمك وسوکشمك معنالرینه در یقال شاقحه ای شاتمه وشاقحا ای شاتما الشقحیة عرنیه
وزننده قرمزی کسوه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال حلة شقحیة ای حمراء نسبة الی الشقحة الشوکحة
جوهره وزننده او یمه قپوطر زنده اولان شبثه دینور جمع جنسی شوکح در شلح شینك کسریله عکبرا نام قریه قربنده بر قریه
آدیدر محدثیندن آدم بن محمد الشلحی اورادندر الشلحاء حمراء وزننده وقصر ایله جائزدر کسکین قلجه دینور جمعی
شلح کلور حمراء وحمر کبی تأنیثی آلت اعتباریله در التشلیح تفعیل وزننده لباسدن صویوب جلاتمق معناسنه در
وبو سواد عراق لغتیدر یقال شلح فلانا اذا عراه المشلح معظم وزننده جام جامکانه دینور مسلخ الحمام معناسنه الشنح
شینك ونونك ضمیله سرخوشلر سکاری معناسنه در مفردی شناح در رباع وربع کبی الشناحی والشناح والشناحیة
شینلرك فتحی واخیر کراهیه وزننده جسیم وطویل اولان دوه یه دینور وشناح کنج دوه یه دینور یقال بکر شناح کثمان ای فتی
بونده اجتماع ساکنین ایچون یاء حذف اولنمشدر اصلی شناحی ایدی ویقال بکرة شناحیة التشنیح تفعیل وزننده لوم
وتشنیع وتقبیح ایلمك معناسنه در یقال شنح علیه اذا شنع التشویح تفعیل وزننده انکار ایلمك معناسنه در یقال
شوح الشیء اذا انکره الشیح شینك کسر ومدیله بر نبات آدیدر فارسیده درمنه وترکیده یاوشان دیدکلری اوتدر ویمنه
مخصوص بر کونه قماش آدیدر وامور ومصالحده اوزرینه دوشوب جد وجهد ایدر اولان آدمه دینور وبغایت
صقنجی چورك تخته یه بصمز اولان آدمه دینور یقال رجل شیح ای حذر الاشاحة همزه نك کسریله بر یاوشانلو اولمق
معناسنه در یقال اشاحت الارض اذا انبتت الشیح وبر خصوصده جد وسعی واقدام ایلمك معناسنه در یقال اشاح

علی حاجته اذا جدّ وجهد جوهری واشاح الفرس بذنبه ای ارخاه عبارتیله ده ثبت ایلمکله تصحیف ایلمشدر وآنی
لیثك کتاب العین تکمله سندن اخذ ایلمشدر آنده صواب اولان سین مهمله ایله اولمقدر غریبدر که مؤلف منقول عنه
اولان کتابی بعد الذکر تصحیف جوهری یه اسناد ایلمشدر الشایح بودخی امور ومصالحده جدّ واقدام ایدن آدمه دینور
وعار وناموس صاحبی غیور آدمه دینور المشیح مبیح وزننده شایح ایله معنای اولده مرادفدر واکسه سنده اولان
آدملری کندوایله یله جه کتمکدن منع وتبعید ایلیه رك بر آدمه طوغری توجه واقبال ایدن کمسه یه دینور اشاحه دن اسم
فاعلدر قال ابن الاثیر ومنه الحدیث انه علیه السلام قال اتقوا النار ولو بشق تمرة ثم اعرض واشاح المشیح الحذر والجادّ
فی الامر وقیل المقبل الیك المانع لما وراء ظهره الشیح شینك فتحی ویانك سکونیله بر خصوصده چالشمق معناسنه در
یقال شاح علی حاجته یشیح شیحا اذا جدّ المشایحة مفاعله وزننده والشیاح شینك کسریله بودخی شیح
معناسنه در یقال شایح علی حاجته مشایحة وشیاحا اذا جدّ ومقاتله معناسنه در یقال شایح الرجل اذا قاتل الشیحان
سکران وزننده غیرتلو حیتلو آدمه دینور وبك اوزون آدمه دینور بونده کسر ایله ده جائزدر وجدّ واقدام وسرعتله
سکردن آدمه دینور ویاوز وشدید النفس اولان آتشلو آته دینور وقدس شریف حوالیسنده بر جبل عالی اسمیدر
الشیاح کتاب وزننده قیتلغه دینور قحط معناسنه وصاقنمق حذر وپرهیز معناسنه در وهر خصوصده جدّ وجهد ایلمك
معناسنه در الشیحة شینك کسریله بر تپه ده فید نام قلعه شرقیسنده بر صو آدیدر وحلب قضاسنده بر قریه آدیدر
محدثیندن یوسف بن اسباط وعبد المحسن بن محمد التاجر آزاد کرده سی بدر وآنك اوغلو محمد بن بدر واحمد بن
سعید بن حسن واحمد بن محمد بن سهل المحدّثون الشیحیّون اورادندر المشیوحاء الفك مدّی وقصریله یاوشان
دیدکلری نبات مذکورك منبتی اولان ارضه دینور ومشیوحاء مدّ ایله ومشیحی قصر ایله بر جماعت بر خصوصده ابتدار
واستعجال یاخود اختلاط واختلال اوزره اولمغه دینور یقال هم فی مشیوحاء ومشیحی من امرهم ای فی امر یبتدرونه
اوفی اختلاط وبونلر معبوراء کبی اسم یاخود مشیوخاء ومشیحا کبی جمع اولمق غالبدر کویا که جدّ وجهد معناسنه
اسم اولان شیح لفظندن جمعلردر التشییح تفعیل وزننده صاقندرمق معناسنه در یقال شیحه اذا حذره ومضایقه
ویرمك جهتیله خصمه نظر ایلمك معناسنه در یقال شیح خصمه اذا نظر الیه مضایقة ذو الشیح شینك کسریله
یمامه ده وجزیره ده بر موضعلردر ذات الشیح بنو یربوع دیارنده بر موضعدر اشیح احمد وزننده یمنده بر حصن
آدیدر فصـــــل الصاد الصبح صادك ضمی وبانك سکونیله فجر وقتنه دینور که طك یری اغاروب شفق
سوکدیکی وقتدن عبارتدر که مراد فجر صادقدر فی الاصل طك یرینك اغارمسیله حاصل اولان آیدیندن عبارت
اولوب اتساعا اول وقته اطلاق اولنمشدر وعلی قول صبح اوّل نهاره دینور جمعی اصباح کلور وتقول اتیته لصبح
خامسة بالضم ویکسر وهو بالاضافة ای لصباح خمسة ایام یعنی بشنجی کونك صباحنده اکا کلدم الصبحة
سفینه وزننده والصباح فلاح وزننده والاصباح همزه نك کسریله که فی الاصل مصدردر والمصبح مکرم
وزننده بونلرده اوّل نهاره دینور که فارسیده بامداد دیرلر مؤلفك وهو الصبیحة قولنده ضمیر اوّل نهاره راجعدر
مصباحده صباح اوّل نهاره کذلك مساء مقابلنه اطلاق اولنوب وثعلبدن صباح عند العرب نصف لیل اخیردن
زواله قدر ومساء زوالدن نصف لیل اوّلك آخرینه قدر وقتدن عبارت اولدیغی منقولدر الاصباح همزه نك
کسریله صباح وقتنه کیرمك معناسنه در یقال اصبح الرجل اذا دخل فی الصباح واصبح صار معناسنه استعمال
اولنور یعنی فعل تام اولدیغی کبی فعل ناقص اولور که وقت صباحه دلالت ایلیوب امسی واضحی کبی همان صار
معناسنه اولور ومدخولی جملهٔ اسمیه اولوب اوّلی اسمیت اوزره مرفوع وثانی خبریت اوزره منصوب اولور یقال
اصبح فلان عالما ای صار وعربلر بر آدمه غفلتدن بیدار اول کوزکی آچ تیقظ وتبصر قل دیجك یرده اصبح یا فلان دیرلر
التصبیح تفعیل وزننده بر کمسه یه عم صباحا یعنی صباحك خیر اولسون دیمك معناسنه در یقال صبحهم ای قال
لهم عم صباحا اشبو عم کلمه سی عینك کسریله امر حاضر اولان انعم کلمه سندن مختصردر کن ذا نعومة صباحا
سبکنده در شارح دیر که بو تعبیر تحیت جاهلیه در وتصبیح بر محله صباح وقتنده کلمك معناسنه در یقال صبحهم
اذا اتاهم صباحا وبر کمسه یه صبوح ایچورمك معناسنه در یقال صبحهم اذا سقاهم صبوحا وتصبیح ارکن تناول
ایده جك قوت وغدانك اسمیدر که تفعیل وزننده بنا قلنمشدر تنویر وترعیب وتمتین کبی تقول قرّب تصبیحنا
ای غداءنا وبر کسه یی کیجه یورییوب صباح وقتی منزل مقصوده ایصال قلمق معناسنه در تقول صبحت القوم الماء
ای سریت بهم حتی اوردتهم ایاه صباحا الصبح صادك ضمیله اسمدر که ذکر اولندی ومصدر اولور بر یره صباح
وقتنده کلمك معناسنه یقال صبحهم صبحا من الباب الثالث اذا اتاهم صباحا الصبوح صبور وزننده ارکدن

صاغیلان

صاغیلان سوده دینور ادبانك صباح وقتی ایچلن باده یه صبوح اطلاقی بوندندر غبوق مقابلیدر وصبوح کیجه دن
صباحه قلان شرابه دینور وصباح وقتنده صاغیلن ناقه یه دینور یوم الصباح یوم الغارة معناسنه استعمال اولنور
یعنی دشمنه باصقین اولنان کوندر زیرا اکثری ارکن باصقین ایتملریله خصوصا شبخون اولنلر واصباحاه دیو استغاثه
وفریاد ایلدکلری ملابسه سیله الصبحة جرعه وزننده وصادك فتحیله جائزدر صباح اویقوسنه دینور
نوم الغداة معناسنه وصباح وقتنده تناول اولنان جزئیجه قهوه آلتی یه اطلاق اولنور یقال احضرنا الصبحة
وهی ما یتعلل بها غدوة وحمرته یاخود شبهه یه یاخود صهبه یه مائل سیاهلغه اطلاق اولنور که وقت مز بورك
لونیدر وبو کومشی بیاض اوله جقدر الاصبح احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده صبحاء دینور حمراء وزننده
واصبح ارسلانه اطلاق اولنور ومادرزاد اولان قومرال قللره وتویلره اطلاق اولنور الاصبیحاح احمرار وزننده
قیللر وتویلر خلق قومرال اولمق معناسنه در یقال اصباحّ الشعر اذا کان اصبح الصبح فتحتبنله والصبحة
صادك ضمیله بودخی اول معنایه در یقال صبح الشعر صبحا وصبحة من الباب الرابع اذا کان اصبح وصبح محلا
دمور پارلدایوب لمعان ایلمك معناسنه در یقال صبح الحدید اذا برق التصبح تفعل وزننده صباح وقتنده
اویومق معناسنه در یقال تصبح الرجل اذا نام غداة وارکندن جزئیجه قهوه آلتی تناول ایلمك معناسنه در یقال
تصبح زید اذا تعلل بشیء غدوة ذاصباح وذاصبوح ارکن دیمکدر تقول اتیته ذاصباح وذاصبوح ای بکرة
وبونلر همین ظرف اوله رق استعمال اولنورلر که ظرف غیر متمکن اولور وقت صاحب هذا الاسم سبکنده اولور
پوشیده اولمیه که عربلر بعض بو یله مقاملرده ذات کلمه سنی اضافه وبعضا اتیانی حذف ایدرلر کرمانی تاریخ عتبی
شرحنده دیدیکه ذات لفظی کاهی وجود ایله مرادف اولور جمعی ذوات کلور ولفظ ذات مؤنثدر زیرا فی الاصل
مؤنثه صفت استعمال اولنور یقال امرأة ذات جمال پس اضافتدن قطع اولندقده دخی تأنیثده ابقا ایلدیلر ومیدانی
هادی للشادی نام تألیفنده دیدیکه عربلر لقینه ذات یوم دیرلر آنی کونلردن بر کونده کوردم وذات مرة بر کره ده
کوردم وذات سنة بر یلده وذات شهر بر آیده وذات لیلة بر کیجه ده وذات غداة بر صباحده وثانی اسقاطیله ذاصباح
وذامساء وذاصبوح وذاغبوق دیرلر وذات الزمین وذات العویم دیرلر مصغر بنیه سیله زمانلردن بر زمانجق ایچره
ومیان سنه ده دیمکدر وکاهی لفظ ذات طرف وناحیه معناسنه استعمال اولنور ذات الیمین وذات الشمال کبی وحال
وحقیقت معنا رینه اولور کما قال الله تعالی واصلحوا ذات بینکم یعنی الحال التی بینکم انتهی المصبح مذهب
وزننده که صبحدن والمصبح مکرم وزننده که اصباحدن اسم مکان وزمانلردر موضع اصباحه یعنی افقده شفق
طلوع ایدن موضعه دینور کذلك فجر وقتنه دینور المصباح مفتاح وزننده چراغه دینور که آلت تنویر وضیادر
یقال اصبح مصباحا ای سراجا وشول ناقه یه دینور که پك توانا اولمغله قوتندن ناشی یتاغنده صباحلیوب نهار
مرتفع اولمدقجه مرعایه کتمز اوله زیرا ضعیف اولنلر همان ارکندن مرعایه هجوم ایدرلر وانلو ویصی مزراق یملانه
دینور وبر نوع بیوك کاسه یه دینور که آنکله صبوح ایچرلر واکا مصبح دخی دیرلر منبر وزننده الصبوحة صبوره
وزننده صبوح کبی دائما صباحله صاغیلور اولان ناقه یه دینور الصباحة ملاحه وزننده حسن وجمال صاحبی
اولمق معناسنه در یقال صبح الغلام صباحة من الباب الخامس اذا کان ذا جمال الصبیح شریف وزننده
والصباح غراب وزننده والصباح رمّان وزننده والصبحان سکران وزننده صاحب جمال وخوبلقا
محبوبه دینور الصبحان فتحاتله صبوح شربنه تعجیل ایدن آدمه دینور یقال رجل صبحان اذا کان یعجل الصبوح
الاصبحی یای نسبتله بر نوع قامچیدر که ملوك یمندن ذو اصبح نام ملکه منسوبدر ومشار الیه امام مالك بن انسك
اجدادندندر الاصطباح افتعال وزننده چراغ یاقمق معناسنه در یقال اصطبح الرجل اذا اسرج وصبوح
ایچمك معناسنه در یقال اصطبح الرجل اذا شرب الصبوح المصطبح والصبحان سکران وزننده صبوح ایچمکه
مداوم اولان آدمه دینور الاستصباح چراغ ایدنمك وچراغ اویاندرمق معناسنه در یقال استصبح الرجل اذا استسرج
الصباحیة غرابیه وزننده یصی مزراق یملانلرینه دینور الصبحاء حمراء وزننده والمصبح محدّث وزننده
ایکی قسراق آدیدر الصباحی غرابی وزننده بك قرمزی شیئه دینور یقال دم صباحی ای شدید الحمرة الصباح
غراب وزننده قندیلك شعله سنه دینور بنو صباح غراب وزننده بر بطن آدیدر ذو صباح بر موضع آدیدر
واقیال حمیردن بر ملکك لقبیدر صباح وصبح صادلرك ضمیله مدینه قربنده نملی نام محلّ قرشوسنده
ایکی صو آدیدر وصباح بن طریف جاهلیه دندر صباح سحاب وزننده ابن هذیل درکه امام زفرك برادریدر
وصباح بن خاقان بر کریم معروفدر امّ صبیح صادك ضمیله مکه نك کنیه سیدر الصابح روشن وآشکار معناسنه

مطلب

مستعملدر یقال حق صایح ای بین صحیحه طلحه وزننده دیار بکر ایالتنده برقلعه آدیدر الصح صادك ضمی وحانك
تشدیدیله والصحة صادك کسریله والصحاح صلاح وزننده ذهاب المرض یعنی بدندن مرض وعلت
زائل اولوب صاغ ودرست اولمق معناسنه‌در کذلك هرنسنه کسر ورخنه مقوله‌سی عیب ونقیصه‌دن بریٔ وسالم اولمق
معناسنه‌در یقال صح الرجل صحا وصحة وصحاحا من الباب الثانی اذا ذهب مرضه ویقال صح الشیٔ اذا بریٔ من کل
عیب شارح دیرکه صحه اسم مصدر دخی اولور صاغلق معناسنه کرچه مؤلف ذهاب المرض ایله تفسیر ایلدی
لکن صحت بدنده برحالت طبیعیه‌در که موضعلرندن افعال مجرای طبیعیلری اوزره سالم اوله‌رق صدور ایدر وبوندن
معانیٔ سائره‌مستعار اولمشدر صحت صلوة وصحت معاملات کبی بوجهتله عن زوال المرض اولدیغی کبی عن ابتداء
الامر دخی اولور الصحیح والصحاح جبان وزننده آدن صفتلردر صحیحك وصحاحك جمعلری صحاح کلور
صادك کسریله وصحیحك جمعی اصحاء کلور اطباء کبی وصحایح کلور صفایح کبی الاصحاح همزه‌نك کسریله
برآدمك اهل وعیالی کذلك دواب ومواشیلری صاغ اولمق معناسنه‌در یقال اصح الرجل اذا صح اهله وماشیته وصاغالتمق
وصاغ قلمق معناسنه‌در یقال اصح الله فلانا ای ازال مرضه المصحة میمك فتحی وصادك فتحی وکسریله جائزدر
صحته سبب ووسیله اولان شیئه دینور ومنه الحدیث الصوم مصحة ای یصح به الصحصح غبغب وزننده دوز
وهموار یره دینور ارض مستویه معناسنه وبحرین قضاسنده برموضع آدیدر وتیم الله بن ثعلبه اولادندن محرزك پدری
اسمیدر وتیم قبیله‌سندن برجماعتك پدری اسمیدر وطیٔ قبیله‌سندن برجماعتك پدری آدیدر الصحصاح
والصحصحان معمعان وزننده بونلرده دوز وهموار ارضه دینور وصحصحان حلب ایله تدمر بیننده برموضع آدیدر
صحاح الطریق فلاح الرفیق وزننده شول یوله اطلاق اولنور که صرب ودرشت اولوب سهولت بولمامش اوله آنده
قطع‌سیر وسلوك اولنمدیغندن نشئی صرپلغنده باقی اوله تسمیه بالتفأل قبیلندن یاخود اباق صد ماتیله علی‌باب
اولمدیغندن ناشی اوله الصحصحة زلزله وزننده ظاهر وعیان اولمق معناسنه‌در یقال صحصح الامر اذا تبین
المصحصح اسم فاعل بنیه‌سیله حقوق ومودتی درست وصحیح اولان آدمه دینور ودائما ترهات واباطیل بیدا ایدر
اولان کمسه‌یه دینور که بوصحاصحه‌ندر الصحیح امیر وزننده اسد بن الرهیص الطائینك فرسنك اسمیدر الصحصح
والصحصوح صادك ضمیله شول کمسه‌یه دینور که دائما امور واحوالك دقایق وحقایقنی تتبع ایدوب غور وکنهنه
اطلاعله ضبط وادراك ایدر اوله یقال رجل صحصح وصحصوح اذا کان یتتبع دقایق الامور فیحصیها ویعلمها
الترهات الصحاصح وصفیله وترهات الصحاصح اضافتله باطل وبیهوده دیمکدر یقال مذهب اهل السنة
هو المذهب الصحیح وهو الحق الصریح وسائر المذاهب ترهات صحاصح لاسداد ولاصحایح ای الاباطیل التی لا اصل له
زمخشری تجاوز الله عنه بومثالی مذهب اهل العدل عنوانیله ثبت ایلمکله مترجم عنوان مزبوره تبدیل ایلمشدر کندیلری
معتزله اولمغله مذهبلرینه مذهب عدل تسمیه ایلمشدر لکن غریبدر که اشبو دقیقه‌یی مطالعه ایلمامشدر زیرا بوجهتله
مذهبلری فرع واهل سنت مذهبی اصل اولور زیرا عدل وعلمیت علتلریله معلولا غیرمنصرف اولور الصدح مدح
وزننده والصداح صادك ضمیله بلند آوازایله نغمه ایلمك معناسنه‌در کرك انسان کرك طیور اولسون یقال صدح الرجل
والطائر صدحا وصداحا من الباب الثالث اذا رفع صوته بغناء الصیدح صیقل وزننده والصدوح صبور وزننده
والصداح صادك فتحیله والمصدح منبر وزننده پك سسلی بلند آواز انسان وحیوانه دینور وصیدح ذوالرمه نام
شاعرك ناقه‌سی اسمیدر وشدید الصوت اولان آته دینور بونك ذکری تکرار قیلنمشدر الصدحة صادك فتحی وضمیله
والصدحة فتحاتله تسخیر ایچون افسون ایلدکلری بونجغه دینور الصدح فتحتینله یاباندە یول بیلمك ایچون وضع ونصب
اولنان نشانه دینور میل کبی واسرخالی مکانه دینور وشول کوچك تپه‌یه دینور که بغایت سخت وسنکین قیالق اوله
وبرنوع میوه اسمیدر که عنابدن قرمزی اولور وبرنوع حجر عریضه دینور شارح ك بیانه کوره مطلقا حجر عریضه دیمکدر
وسیاه نسنه‌یه دینور جمعی صدحان کلور صادك کسریله الاصدح ارسلانه اطلاق اولنور الصرح صادك فتحی
ورانك سکونیله کوشکه دینور قصر معناسنه وهر بنای عالیه صرح اطلاق اولنور سائر ابنیه‌دن صریح وخالص
اولدیغیچون یقال بنی صرحا ای قصرا وکذا کل بناء عال وصرح بخت نصر نام ملکك شهر بابل قربنده مخصوص
برکوشکی اسمیدر وصرح مصدر اولور برایشی آچقلق واظهار وعیان ایلمك معناسنه یقال صرح الامر صرحا
اذا بینه واظهره الصرح فتحتینله هرشیئك خالصنه دینور که مغشوش اولمیه الصریح امیر وزننده بودخی
صاف وخالص اولان شیئه دینور وخالص النسب کمسه‌یه اطلاق اولنور جمعی صرحاء کلور کرماء وزننده وصرایح
کلور نجایب وزننده وصریح عبد یغوث بن حربك فرسی اسمیدر وبنونهشل ولخم قبیله‌لرینه مخصوص بر فرس

مطلب

آدیدر الصراح صادك فتحی وضمیله صریح معناسنه‌در یقال لبن صرح وصریح وصراح ای خالص وصراح
صادك ضمیله اسم اولور برکیسه‌یه روبرو سوکك وسوزسویلمك حالتنه دینور مصدری قریبا ذکر اولنور وصریح
معناسنه اوله‌رق مجاز اطرفده دخی استعمال اولنور یقال کأس صراح ای لم تشب بمزاج ویقال کلام صراح
ای خالص الصراحة صادك فتحیله والصروحة ضمه برنسنه خالص وصاف اولمق معناسنه اسملردر
وصراحه بومعنادن مصدر اولور یقال صرح نسبه صراحة من الباب الخامس اذا خلص المصارحة مفاعله
وزننده والصراح صادك ضمی وکسریله برکیسه‌یه آشکاره برایش ایلمك وآشکاره سوزسویلمك وسوکك معناسنه‌در
یقال شتمه مصارحة وصراحا ای مواجهة ومصارحه برکیسه قلبنده اولان مضمری اظهار ایلمك معناسنه‌در
یقال صارح بما فی نفسه اذا ابداه التصریح تفعیل وزننده برکلامی ظاهر وعیان سویلمك معناسنه‌در که
کنایه وتعریض مقابلیدر یقال صرح الکلام خلاف عرض وبرایشی ظاهر وعیان قلمق معناسنه‌در
یقال صرح الامر اذا بینه وبرماده یاخود خاصه حق ظاهر وعیان اولمق معناسنه‌در بوجهتله متعدی ولازم اولور
یقال صرح الحق اذا انکشف وشرابك کپوکی کسیلوب خالص اولمق معناسنه‌در یقال صرحت الخمر اذا ذهب
زبدها وعربلر صرحت بجلی ای سماء دیرلر بلبحورسز اولوب خطوشدتی خالص اولدقده وتصریح اوق اتان کمسه
نشاندن مخطی اولمق معناسنه استعمال اولنور که خطاسی منکشف اولور یقال صرح الرامی اذا رمی ولم یصب
ومافی الضمیری اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال صرح بما فی نفسه اذا ابداه الاصراح همزه‌نك کسریله بودخی
برماده‌یی ظاهر ونمایان ایلمك معناسنه‌در یقال اصرح الامر اذا بینه المصراح مفتاح وزننده شول ناقه‌یه دینور که
سودی کپوکسز اوله که خالص اولور یقال ناقة مصراح ای لا ترغی الصراحیة صادك ضمی ویانك تشدیدیله
باده قوللنه جق قابه دینور یاء نسبت مبالغه ایچوندر فارسیده اکا پیاله دینور ویانك تخفیفیله صراحیه خالص باده‌یه دینور
وصراحیة الکلمات کلمة خالصه دیمکدر نته که صراح دخی دینور المصرح محدث وزننده بولودسز ایلاز کونه
اطلاق اولنور یقال یوم مصرح ای بلا سحاب الانصراح انفعال وزننده برماده آچغه چقمق معناسنه‌در
یقال انصرح الحق اذا بان الصراح رمان وزننده اوجاق چکرکه‌سنه شبیه برقوش آدیدر که لجمی ما کولدر
صرواح واوایله قرطاس وزننده یمنده برحصن آدیدر که بلقیس ایچون حضرت سلیمان علی نبینا وعلیه السلام
امریله جن طائفه‌سی بنا ایلدیلر الصمارح علابط وزننده خالص وصافی معناسنه‌در میمی زائده‌در الصرحة
صادك فتحیله بارز وآشکاره دیمکدر یقال خرج لهم صرحة برحة ای بارزا لهم ویقال ان خروج صرحة برحة
لکثیر بالفتح فی اخرهما وبالتنوین معا وبالجر الصردح جعفر وزننده والصرداح قرطاس وزننده مکان مستوی‌یه
دینور الصرادحی سرادق وزننده صرح لفظندن مزید اولمغله پك ظاهر وعیان اولان شیئه دینور ومنه یقال
ضرب صرادحی ای شدید بین الصرنفح قایله سمندل وزننده حیقریجی بلند آوازه دینور صیاح معناسنه‌در کرك
انسان وکرك سائری اولسون الصرنقح قافله صرنقح وزننده شول شهامتلو شدید الشکیمه آدمه دینور که قطعا
رنك وخدعه‌یه مغبون اولمیوب وشدت وشهامتندن ناشی بدوعهده‌سنده اولان نسنه‌یه برکسه طرفندن طمع وامید
تعلق ایلمز اوله یعنی نه حیله ایله ونه جبر وزور ایله برنسنه‌سی آلنمز اوله یقال هو صرنقح ای الشدید الشکیمة الذی لا یخدع
ولا یطمع ماعنده وظریف آدمه دخی دینور المصطح منبر وزننده اوتلاق وچایر قسمندن عاری صحرایه دینور
وخرمن دوکك ایچون تسویه ایتدکلری مکانه دینور الصفح صادك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌نك برجانبنه
دینور یقال قعد فی صفح المجلس ای جانبه وصفح الجبل طاغك یاصتی اولان صرته وبوره‌سنه دینور که آرقاج تعبیر
اولنور وصفح الانسان آدمك برپانه دینور جنب وپهلو معناسنه یقال ضرب علی صفحه ای جنبه وصفح الوجه
یوزك یاصتی اولان بریدر که اوزونلغنك مقابلیدر یقال نظر الیه بصفح وجهه ای عرضه کذلك صفح السیف قلجك
یاصتی بریدر که آغزینك واوزونلغنك مقابلیدر بونده ضمه‌ده جائزدر جمعی صفاح کلور صادك کسریله وصفح بنوکلب
جاعتندن بررجل آدیدر وصفح مصدر اولور ترك واعراض ایلمك معناسنه یقال صفح عنه صفحا من الباب الثالث
اذا اعرض عنه وترکه وکناهی عفو ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که کناهندن صفحه وجهیله اعراض ایدر
یقال صفح عنه اذا عفی عنه ودوه‌لری بربر حوض اوزره عرض وامرار ایلمك معناسنه‌در یقال صفح الابل علی الحوض
اذا امرها علیه واحدا واحدا وسائلی رد وتخییب ایلمك معناسنه استعمال اولنور که اعراض وجه ایلمش اولور
یقال صفح السائل اذا رده وقلجك آغزیله اورمیوب یصتیله یعنی یوزیله اورمق معناسنه‌در یقال صفح بالسیف
اذا ضربه مصفحا ای بعرضه وبرکیسه مشرو باتدن برنسنه ایچورمك معناسنه‌در یقال صفح فلانا اذا سقاه ای

شراب كان و برنسنه‌يى يصيلدوب انلولتمك معناسنه در يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا ومتعدد نسنه لرى
رد وعرض ايلمك معناسنه در يقال صفح القوم اذا عرضهم واحدا واحدا و يقال صفح ورق المصحف اذا عرضها
واحدا واحدا و برشيئه امعان له نظر ايدوب آنى تأمل ايلمك معناسنه دركويا كه هر صفحه‌لرينه نظر ودقت ايتمش اولور
يقال صفح فى الامر اذا نظر فيه   الاصفاح   همزه‌نك كسريله بودخى سائلى ردّ ايلمك معناسنه در يقال اصفح
السائل اذا ردّه و برشيئك آخر يوزنى چويرمك معناسنه در يقال اصفح الشئ اذا قلبه   التصفيح   تفعيل وزننده
برنسنه‌يى عريض قلمق معناسنه دركرك ابتداء امرده وكرك صكره‌دن ايلسون يقال صفح الشئ اذا جعله عريضا
والرى برينه چالمق معناسنه دركه صفحهٔ كفّى صفحهٔ كفّ آخره اورمقدر يقال صفح بيديه اى صفق قال
فى الاساس التسبيح للرجال والتصفيح للنساء   التصفح   تفعل وزننده بودخى برشيئه امعان نظر ايله باقوب آنده
تأمل ايلمك معناسنه در صفح كبى كويا كه صفحه صفحه باقوب دقت ايدر يقال تصفح فيه اذا نظر فيه   الصفوح   قعود
وزننده ناقه‌نك سودى چكيلوب سودسز قالمق معناسنه در يقال صفحت الناقة صفوحا اذا ذهب لبنها شارحك
بيانه كوره ناقه مثالدر غنم وبقر مقوله‌سنده دخى جاريدر   الصافح   سودى چكلمش ناقه‌يه دينور وصف خاصدر
المصافحة   مصافحه وزننده اسلشمك ايچون ايكى آدم برى برينك اللرنى طوتشمق معناسنه دركه يكديكرك صفحهٔ
كفنى طوتوب وصفحهٔ وجهله مقابله ايدرلر   التصافح   تصافح وزننده مصافحه معناسنه در يقال صافحا وتصافحا
اى اخذ كل واحد بيد صاحبه   الصفيح   امير وزننده كوكه اطلاق اولنور سماء معناسنه ومنه ملائكة الصفيح
الاعلى وهر يصى نسنه‌نك يوزينه دينور كاغد يوزى كبى   المصفح   مكرم ومعظم وزنلرنده يصى وانلو شيئه دينور
يقال وجه هذا السيف مصفح ومصفح اى عريض وشول آدمه اطلاق اولنور كه باشنك ايكى يانلرى يصيجه وجبينى
يومريجه اوله و برطرفه طوغرى اماله اولنمش نسنه‌يه دينور وآخر يوزى چويرلمش نسنه‌يه دينور وقصبه‌سى يعنى كيكى
معتدل اولان برونه اطلاق اولنور كه دوزجه اولوب سمرلى اولميه وشول باشه اطلاق اولنور كه صدغينى يعنى طولون
تعبير اولنان كه قولقلر ايله قاشلرك ارالغيدر صقشدريلوب يصّم اولمغله جبهه سيله قفاسى ارالغى اوزون اوله
مرادسوريجه وايكى طرفى باصيق ياصّم اولان باشدر ومصفح شول قلبه دينور كه آنده ايمان ونفاق مجتمع اوله كويا كه
مؤمن طرفنه بريوزيله وكفار جانبنه بريوزيله اقبال وتلقى ايدر ومنه الحديث القلوب اربعة فقلب اغلف فذاك قلب
الكافر وقلب منكوس فذاك قلب رجع الى الكفر بعد الايمان وقلب اجرد كالسراج يزهر فذاك قلب المؤمن وقلب
مصفح اجتمع فيه الايمان والنفاق   ومصفح قمار اوقلرندن النجى اوقه دينور وسهل وحسن اولان يوزه اطلاق اولنور
الصفوح   صبور وزننده كريم وعفوّ اولانه دينور يقال هو صفوح اى كريم وعفوّ وشول خاتونه اطلاق اولنور كه دائما
زوجى ديدارندن بلا سبب اعراض وامتناع ايدوب يان ويرر اوله كويا كه يانيله سماحت ايلمش اولور پس صفوح رجالده
مدحه ونسوانده ذمه‌در   الصفاح   صفيحه‌نك جمعيدر يصى نسنه‌لره دينور وقبائل رأسه اطلاق اولنور كه كاسهٔ
سرك مشتمل اولديغى كيك قطعه‌لريدر كه برى برينه كويا كه صكره‌دن ياپشدرلمشدر   وصفاح برموضع آديدر وصفائح
الباب الواحى يعنى قپودرينك ماده‌لرى اولان تخته‌لردر بعده قپودرينه‌ده اطلاق اولندى پس هر قپودرينه صفيحه دينور
وصفائح يوزلرى انلو قلجلره دينور و بسيطه ومحراب طاشى كبى يوفقه‌جه يصى طاشلره دينور   الصفاح   رمان وزننده
بودخى يوفقه‌جه يصى طاشه دينور قيو آغزينه قونيلان طاش قپاق كبى واوركجى پك بيوك اولان دوه‌يه دينور
جمعى صفاحات كلور وصفافيح كلور وصفاح باديه‌ده ذروه نام محل قربنده برموضع آديدر   المصفحة   معظمه
وزننده شول سودلو طواره دينور كه سودى آز اولمغله ممه‌ده يغلمق ايچون برقاچ كون صاغلميه يقال ناقة مصفحة اى مصراة
وقلجه دينور بونده محدثه وزننده دخى جائزدر جمعى مصفحات كلور   الصفح   فرح وزننده خدّ اعتدالدن خارج
جبهه‌ده اولان يصيلغه دينور يقال فى جبهة فلان صفح اى عرض فاحش   الاصفح   آندن صفتدر مؤذن مدينه
ابراهيم الاصفح آنكله ملقب اولمشدر   الصفاح   كتاب وزننده يكاقلرك عرضى جهتنده سيلنمش وصيرنمش كبى
اولان يصيلغنه دينور كه اول سببله يكاقلرك اتساعى حدّى متجاوز اولور و بو آت قسمنده كريهه‌در وصفاح طائفه
مكه بيننده واقع جبل نعمان حذاسنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور   المصافح   اسم فاعل بنيه سيله شول اسير شهوته
دينوركه الله كچن نسوانله زنا ايدر اوله كرك حرّه وكرك جاريه اولسون يقال رجل مصافح اذا كان يزنى بكل امرأة
حرّة او امة   الصقح   صادك وقافك فتحيله باشك اوكى طاز كل اولمق معناسنه در صلع معناسنه   الاصقح   آندن صفتدر
مؤنثى صقحاء در   الصقحة   فتحاتله آندن اسمدر وجه مذكور اوزره اولان طازلغه دينور   الصلاح   فلاح وزننده
والصلوح   قعود وزننده   والصلاحة   كرامه وزننده برنسنه فاسد و تباه اولميوب ايو اولمق معناسنه دركه اصل تركيده

اوكات اولمق تعبير اولنور يقال صلح الشئ وصلح صلاحا وصلوحا وصلاحة من الباب الثالث والخامس ضدّ فسد
مصباحده باب اولدن دخى مرسومدر مؤلف دخى ذكر ايدر وصلاح برنسنه برشيئه براشق واويغون اولمق معناسنه در
تقول هذا الشئ يصلح لك صلاحا من الباب الاول اى من بابنك   الصلح   صادك كسرى ولامك سكونيله كه صفر
وزننده اولور   والصالح   والصليح   آندن صفتلردر فاسد وتباه اولميوب ايو اولان شيئه دينور   الاصلاح   همزه‌نك
كسريله برنسنه‌يى ايو وصالح قلمق معناسنه دركرك ابتداى امردن وكرك فسادنى ازاله ايله صكره‌دن
قلسون كه اوكارمق تعبير اولنور يقال اصلحه ضدّ افسده و برآدمه ايولك ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال
اصلح اليه اذا احسن اليه   الصلح   صادك ضميله بارشقلق معناسنه اسمدركه طرفين فساد ونزاعى قالدروب
مابينلرى ايو اولمقدن عبارتدر سلم كبى و بومذكردر نقيضى اولان حرب اوزره حملا مؤنث دخى اولور يقال وقع
بينهما الصلح ووقعت اى السلم وصلح برجماعتك اسميدر   صلح   صادك كسريله منسان قربنده برنهر آديدر   المصالحة
مفاعله وزننده   والصلاح   صادك كسريله طرفين جدال وفسادى ترك ايدوب بارشمق معناسنه در   الاصطلاح
افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر   والاصتلاح   اصلى اوزره كه قاعده‌نك خلافيدر بونلرده مصالحه
معناسنه در افتعال بابى مشاركت ايچون دخى كلور يقال صالحه وصالحا مصالحة وصلاحا واصطلحا واصتلحا اى توافقا
التصالح   تفاعل وزننده بودخى صلحلشمك معناسنه در يقال تصالحا تصالحا و يقال اصالحا بونك اصلى تصالح ايدى
تدارك وادّارك كبى   صلاح   قطام وزننده و بعضا منصرف اولور مكه مكرمه‌نك اسميدر   المصلحة   ميمك ولامك فتحيله
برامرك خيريت وصلاحنه باعث وداعى اولان شيئه دينور مفسده مقابليدر جمعى مصالح كلور يقال رأى الامام
المصلحة فى ذلك اى ما يحمل على الصلاح   الاستصلاح   برنسنه‌نك ايو اولمسنى ايستمك كذلك برنسنه‌يى ايو وصالح
كورمك معناسنه در يقال استصلح الشئ نقيض استفسد   صلاح   اسمادندر روح بن صلاح برمحدثدر صالحان
اصفهانده برمحله در   الصالحية   شهر رها قربنده برقريه‌در و بغداده برمحله و برقريه اسملريدر ودمشق ظاهرنده
ومصر ديارنده برقريه آديدر   صلح   صادك ضميله   وصلاح   ومصلح   محسن وزننده   وصليح   زبير وزننده
اسامئ رجالدندر مؤلف صالح اسمندن سكوت ايلمشدر بصائرده بيانه كوره ابتدا آنكله مسمى اولان صالح عليه السلام
دركه ابن عبيد بن اسف در ثمود قومنه مبعوث اولمشدر   الصلنباح   صادك ولامك كسريله سقنطار وزننده برنوع
انجه واوزون بالق آديدر   الصلدح   جعفر وزننده يصى طاشه دينور بسيطه كبى ومنه يقال جارية صلدحة
اى عريضة   الصلندحة   صادك ولامك فتحيله طبانقان ومتين اولان ناقه‌يه دينور و بوار ككنه اطلاق اولنمز يقال
ناقة صلندحة اى صلبة   الصلودح   صادك ولامك فتحيله متين وشديد نسنه‌يه دينور   الصلطح   جعفر وزننده
ايرى وضخام ملونسنه‌يه دينور   الصلطحة   هايله كوده‌سى انلو وعريض اولان خاتونه دينور   الاصلنطاح
احرنجام وزننده بولالمق معناسنه در يقال اصلنطحت البطحاء اذا اتسعت   المصلطح   مسرهد وزننده
والصلاطح   علابط وزننده پك عريض اولان شيئه دينور يقال نصل مصلطح وصلاطح اى عريض و يقال صلاطح
بلاطح اتباعا   الصلوطح   صادك ولامك فتحيله برموضع آديدر   الصلفحة   دحرجه وزننده اقچه‌يى بصيرت اوزره
زيوف وصلاحنى بيلمك ايچون برى اوته دوندرمك معناسنه در يقال صلفح الدراهم اذا قلبها   الصلافح   صادك
فتحيله اقچه‌لره دينور دراهم معناسنه و بونك مفردى يوقدر   المصلفح   مدحرج وزننده ياصّم باشه دينور يقال رأس
مصلفح اى عريض   الصلنفح   سمندل وزننده چاغرغان كسيه دينور   الصلنقح   قافله سمندل وزننده صرنقح
معناسنه دركه ذكر اولندى   الصلمحة   دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در يقال صلمح رأسه اذا حلقه
المصلمحة   مدحرجه وزننده باشنده اصلا قيل اثرى اولميان خاتونه وصف اولور يقال جارية مصلمحة الرأس اى زعراء
كويا كه باشى تراش اولمش كيدر   الصمح   لمح وزننده حرارت هوانك شديد اولمغله باشدن نفوذ ايله دماغى ارتمك
درجه‌سنده تأثير ايلمك معناسنه در يقال صمحه الصيف صمحا من الباب الثالث والثانى اذا اذاب دماغه بحرّه واورمق
معناسنه در يقال صمحه بالسوط اذا ضربه و برآدمه برماده ضمننده غلظت وخشونتله معامله ايلمك معناسنه در
كرك قولى وكرك فعلى اولسون يقال صمحه اذا اغلظ له فى المسئلة وغيرها   الصماح   غراب وزننده متعفن و بدرايحه
اولان تره دينور عرق منتن معناسنه وقولتق رايحه‌سنه دينور كه اولدخى منتن اولور و يا قى‌يه دينوركى معناسنه واكا صماحى
دخى دينور نفسنه نسبتله فارسيده داغ ديرلر وصماح برجانور آديدركه آق طوشاندن وعلى قول تيون ديدكلرى
حيواندن كوچرك اولور واياغك چتلاغنه دوا ايچون اريدلوب مرهم كبى وضع اولنان ايچ ياغى پاره‌سنه دينور
الصمحاء   جرباء وزننده طپراغى درشت اولان ارضه دينور   الاصمح   احمر وزننده شول بهادره دينوركه ميدان

محاربه ده دلاورلك باشلرینه كرز وجله ایله ضرب ایدهرك حواله اوله صومحان صولجان وزننده بر موضع آدیدر
الصحصح صادك ومیمك فتحیله والصحصحی یای نسبتله شول متین وشدید آدمه دینور كه كورلك كمكلری وسائر
اعضالری صیق ودیوشوركلی ومجتمع اوله وقصیر القامه كیسه دینور وباشی كل آدمه دینور وباشی تراش اولمش كیسه دینور
الصموح صبور وزننده سخت وشدید نسنه یه دینور یقال حافر صموح ای شدید الصمحمة دحرجه وزننده حرارت
هوا اشتداد اولمق معناسنه در تقول صمحمة یوم ما اذا اشتد حره الصمیدح سمیدع وزننده پك اسی كونه دینور وصلب
وشدید نسنه یه دینور الصمادحی والصمادح صادلرك ضمیله بونلرده صلب وشدید نسنه یه دینور وهر شیئك
خالصنه دینور وصمادح ارسلانه دینور وآچق وواضح یوله دینور الصندح صندل وزننده بسیطه كبی یصی طاشه دینور
صنابح علابط وزننده بر بطن پدر بنك اسمیدر اصحاب كرامدن صفوان بن عسال آنلردندر وصنابح بن الاعسر كذلك
اصحابدندر الصوح صادك فتحی وضمی وواوك سكونیله دره نك ایكی طرفنده دیوار مثابه سنده اولان دیك قیسنه
دینور حائط الوادی معناسنه وطاغك اتكنه علی قول دیوار هیئتنده طوران دیك یوزینه دینور وصوح مصدر اولور
یارمق معناسنه تقول صحت الشیء صوحا ای شققته الانصیاح انفعال وزننده آندن مطاوعدر تقول صحته
فانصاح وآی طوغوب تابدار اولمق معناسنه در یقال انصاح القمر اذا استنار التصوح تفعل وزننده یارلمق
وچتلامق معناسنه در یقال تصوح الشیء اذا تشقق وبدنده قیللر دوكلمك معناسنه در یقال تصوح الشعر اذا تناثر
نته كه باللام تصلح دخی بو معنایه در وسبزه وبقول مقوله سنك باشلری قوریمق معناسنه در یقال تصوح البقل اذا یبس
من علاه التصویح تفعیل وزننده قورتمق معناسنه در یقال صوحته الشمس اذا جففته اصل سبزه مقوله سنی
قورتمق معناسنه اولوب بعده تعمیم اولنمشدر الصواح غراب وزننده كرجه دینور جص معناسنه وخاصه
آت قسمنك تریله دینور عرق الخیل معناسنه وصویی غالب سوده دینور ومرتفع ارضه دینور نجوه معناسنه بعض
نسخه ده رخوه عنوانده مرسوم اولمغله طپراغی كوشك یر دیمك اولور وصواح خرمانك چچكنه دینور الصاحة
ساحه وزننده اصلا نبات انبات ایتمز اولان بی خیر ومنفعت ارضه دینور ومنه یقال هذه الساحة كانها الصاحة
وصاحه بر جبل یاخود برنیجه یصی كوچك طاغلره اطلاق اولنور كه عقیق مدینه قربنده كائنلردر الصواحة رمانه
وزننده بدندن یارلوب دوكیلن قیللره دینور المنصاح میمك ضمیله منبعدن یاخود مجراسندن طاشقن اولوب
بریوزنده جاری اولان صویه دینور صاحات سرات طپراغنده برنیجه طاغلردر صاحنان بر موضعدر الصوحان
صادك ضمیله قوری نسنه یه دینور ومنه نخلة صوحانة ای كزة السعف بنو صوحان عبد القیس قبیله سندن
برجماعتدر الصیح صادك فتحی ویانك سكونیله والصیحة هایله والصیاح صادك كسری وضمیله
والصیحان فتحاتله نهایت قدرت مرتبه ده آواز بلندایله چیقرمق معناسنه در یقال صاح الرجل یصیح صیحا
وصیحة وصیاحا وصیاحا وصیحانا اذا صوت باقصی الغایة ومنه المثل * غضب فلان من غیر صیح ولا نفر * ای قلیل
ولا كثیر یعنی آزدن چوقدن موجب غضب اوله جق بر حالت یوغیكن بیهوده غضبناك اولدی دیمكدر صیح وجه
مذكور اوزره چاغرمق ونفر طاغلمق معناسنه در اصل مثل لقیته قبل صیح ونفر عنوانده ایدی كه هنوز ناسك سسی
وشماطه سی وخانه لردن طشره طاغلمسی یوغیكن اكا بولشدم دیمكدر مراد قبل الفجر ملاقات اوله جقدر بعده
بوندن انتقال ایله سائر محللرده دخی بلا شیء دیمكدن كنایه ایله استعمال ایلدیلر وعربلر صاحت النخلة دیرلر طالت
معناسنه وصاح العنقود دیرلر استتم خروجه من كمته وطال وهو غض یعنی صالقم قبجوقلرندن تمامیله چقوب
وهنوز تر وتازه اولدیغی حالده اوزامغه باشلمق معناسنه كویا كه بونلر انا النخلة وانا العنقود دیو ندا ایدرلر وبرقوم
بلكلیوب خوف ودهشتله دیكلردن چیكبلر دیمك یرده صیح بهم دیرلر مجهول بنیه سیله وهلاك اولدیلر دیمك یرده صیح فیهم دیرلر
ایچلرنده جابجا ندبه وفریاد وفغان ظهوری ملاحظه سنه مبنیدر اكا بناء فی حرفیله استعمال اولنمشدر وصیحه عذابه
اطلاق اولنور امم سالفه دن بعضلری صیحه جبریل ایله هلاك اولدقلری چون المصایحة مفاعله وزننده والتصایح
تفاعل وزننده بر برینه چیقرمق معناسنه در یقال صایح القوم وتصایحوا اذا صاح بعضهم ببعض وتصایح جابجا
یارلمق معناسنه در یقال تصایح غمد السیف اذا تشقق الصایحة رایحه وزننده میت اوزره نوحه ایدن قاریلرك
صیحه سنه دینور التصیح تصوح وزننده ومرادفیدر كه ذكر اولندی التصییح تفعیل وزننده تصویح
معناسنه در یقال صیحته الشمس یعنی صوحته الصیاح صیحه دن مبالغه اسم فاعلدر وصیاح بر نوع عطر یاخود
طیب انواعندن باشك صاچنی غسل ایده جك بر كونه نسنه در وصیاح بر رجلك علمیدر الصیاحیة هایله یمامه ده
بر خرمالق آدیدر الصیحانی ریحانی وزننده مدینه یه مخصوص بر نوع خرما آدیدر صیحان نام قوچ قیونه

منسوبدر كه دائما آنك اغاجنه ربط اولنور ایدی علی قول اول قوچك اسمی صباح ایدی كتان وزننده پس نسبت
مزبور تغییرات نسب قبیلندندر نته كه صنعاء شهرینه نسبتده صنعانی دیرلر نونله فصل الضاد المعجمة الضبح
ضادك فتحی وبانك سكونیله والضباح ضادك ضمیله آت قسمی سكرتدركن كشنمكدن واوقره مقدن بشقه آغزندن
هارلتی ایله یاخود اح اح دیه رك سلمك معناسنه در كه اول سسه هارلتی تعبیر اولنور آنك صیق صیق نفسندن
پیدا اولور علی قول ضبح تقریب دیدكلری سكرتمكدن دون وسهل اوله رق سكرتمك معناسنه در كه دورتلمك تعبیر
اولنور یقال ضبحت الخیل ضبحا وضباحا من الباب الثالث اذا اسمعت من افواهها صوتا لیس بصهیل ولا حمحمة
او عدت دون التقریب ومنه قوله تعالی والعادیات ضبحا وضبح آتش بر نسنه نك ظاهرینه تأثیر ایله لونی سهلجه
تغییر ایلمك معناسنه در كه كویندرمك تعبیر اولنور یقال ضبحت النار الشیء اذا غیرته ولم تبالغ الانضباح انفعال
وزننده آندن مطاوعدر یقال ضبحته النار فانضبح الضبح ضادك كسریله كوله دینور رماد معناسنه الضباح
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندی وضباح خاصه تلكو سسنه دینور وبر موضع آدیدر وبر محدث اسمیدر
المضبوحة منكوحه وزننده چاقمق چاقه جق طاشه دینور الضبیع امیر وزننده ریب بن شریق وشویعر ایله
ملقب محمد بن حمران وحازوق الحنفی الخارجی واسعر الجعفی وداود بن متمم نام كسه لرك فرسلری اسمیدر ضبیح
زبیر وزننده حصین بن جمام وخوات بن جبیرك فرسلری اسمیدر ضبح مدح وزننده عرفاته بر موضعدر كه اهل
وقوفك اوائلی اورادن بوشانوب كیدرلر ضباح شداد وزننده ابن اسمعیل الكوفی وابن محمد بن علی دركه
محدثلردر الضبحاء حمراء وزننده شول یایه دینور كه طوغرلتمق ایچون آتشه كوستورلمكله فی الجمله آتش تأثیر وتغییر
ایلمش اوله المضابحة مفاعله وزننده رو بروی برینه قبیح قبیح سوزلر سویلمك مقابحه ومكالحه معناسنه در واحد
وزیاده ایچون اولور یقال ضابحه ای قابحه وكالحه الضحضحة زلزله وزننده ایراقدن سراب یلدرامق
معناسنه در یقال ضحضح السراب اذا ترقرق وضحضحه جری سراب معناسنه در كه سرابك اقار صو هیئتنده
كورنمسندن عبارتدر مؤلفك ترتیبنه كوره بو معناده اسمدر وظاهر وعیان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال
ضحضح الامر اذا تبین التضحضح تزلزل وزننده بو دخی سراب یلدارمق معناسنه در یقال تضحضح السراب
اذا ترقرق الضح ضادك كسری وحانك تشدیدیله كونشك نور وضیاسنه دینور كه زمین اوزره واقع اوله مؤلفك
الشمس وضوؤها تعبیری اجنبی زید وكرمه قبیلندندر قال الشارح ومنه الحدیث لا یقعدن احدكم بین الضح والظل
فانه مقعد الشیطان وضح اصلا ستره سی اولمیوب صحرا كبی آچق وبارز وظاهر یره دینور ودائما كونش طوقنور اولان
یره دینور كه كونی تعبیر اولنور ومنه المثل جاء بالضح والریح ای بما طلعت علیه الشمس وما جرت علیه الریح ولا تقل
بالضیح یعنی فلان اوزرلرینه كونش طوغوب واوزرلرینه یل اسن نسنه لری آلوب كلدی كه مراد اموال كثیره كتوردكنی
اشعاردر وعامه یا ایله بالضیح عنوانده تفوه ایتملریله مؤلف نهی ایلمشدر الضحضاح ضادك فتحیله آزجه صویه
دینور ماء یسیر معناسنه علی قول همان طوپوغه قدر چقان یا بالدرك نصفنه قدر چقانه یاخود آدمی بویلیان
صویه دینور وضحضاح هذیل لغتنده كثیر معناسنه در یقال غنم ضحضاح ای كثیر الضحضح غبغب
وزننده بو دخی آزجه صویه دینور وضحضح كه هدهد وزننده سرابك اقار صو هیئتنده كورنمسنه
دینور كه اسملردر الضرح جرح وزننده بر نسنه یی یرندن اوته قاقوب بر طرف ایلمك معناسنه در یقال ضرح
الشیء ضرحا من الباب الثالث اذا دفعه ونحاه وشاهدك شهادتنی جرح والغا ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول ضرح
شهادة فلان عنی ای جرحها یعنی دفعها عنی وطوار ایاقلریله تپمه اورمق معناسنه در یقال ضرحت الدابة
اذا رمحت وقبر قازمق معناسنه در یقال ضرح للمیت ضرحا اذا حفر له ضریحا وضرح دری یه دینور جلد
معناسنه الضراح كتاب وزننده بو دخی طوار ایاقلریله تپمه اورمق معناسنه در یقال ضرحت الدابة ضراحا
من الباب الاول اذا رمحت الضروح صبور وزننده تپه كن طواره دینور یقال دابة ضروح ای رموح واوقی
پك سوره كن اولان یایه اطلاق اولنور یقال قوس ضروح ای شدیدة الدفع للسهم الضروح قعود وزننده بازار
كاسد اولمق معناسنه در یقال ضرحت السوق ضروحا اذا كسدت الاضراح همزه نك كسریله بازاری كساده
ویرمك معناسنه در تقول اضرحت السوق ای اكسدتها بونی مؤلف تكرار ایلمشدر ور قسنه یی افساد ایلمك
معناسنه در یقال اضرحه اذا افسده وابعاد ایلمك معناسنه در یقال اضرحه اذا ابعده الضرح فرح وزننده
فاسد وتبهكار كشی یه دینور یقال رجل ضرح ای فاسد وبعید معناسنه در یقال نیة ضرح ای بعیدة ضراح
قطام وزننده اسم فعل امردر اضرح معناسنه كه ایراق اول دیمكدر نته كه نزال انزل معناسنه در الضرح امیر

وزننده بعيد معناسنه در وقبره على قول قبرك وسطنده اولان ياريغه وعلى رأى لحدى اولمبوب شق اولان قبره
دينور الضراح غراب وزننده بيت معمور اسميدر كه سماء رابعه ده در قال الشارح فى النهاية الضراح بيت فى السماء
حيال الكعبة المضارحة مفاعله وزننده برى برينه سب ودشنام ايلمك معناسنه در يقال ضارحه اذا سابه
ونسنه آتشمق معناسنه در يقال ضارحه اذا راماه وبرى برينه قريب اولمق معناسنه در يقال ضارحه اذا قاربه المضرحى
ميمك ورانك فتحيله قنادلرى اوزون اولان چاقره دينور يقال صقر مضرحى اى طويل الجناح وكريم الاصل وقديمى
خاندان اولان مرد ذيشانه دينور ومطلقا آق اولان شيئه دينور واوزون نسنه يه دينور وبر رجل اسمى يعنى لقبيدر كه
برشاعر مشهوردر المضرح ياسز اوله رق بودخى قنادلرى اوزون چاقره دينور ضريح زبير وزننده اسمادندر
عرفجة بن ضريح اصحابدندر على قول شين معجمه ايله شريح در المضطرح اسم مفعول بنيه سيله برطرفه آتلمش
نسنه يه دينور يقال شئ مضطرح اى مرمى فى ناحية ضارح وضراح شداد وزننده ومضرح محدث وزننده
اسامئ رجالدندر ضريحه سفينه وزننده برموضع آديدر الضيح ضادك فتحى وياك سكونيله باله دينور عسل
كبى ونضج بولمش مقل اسميدر كه حجاز ويمنه مخصوص ميوه معروفدر وصوبى چوق بوفقه سوده دينور وضيح
مصدر اولور سوده صوقاتمق معناسنه تقول ضحت اللبن اضيح ضيحا اذا مزجته بالماء وبر محل خالى قالمق معناسنه در
يقال ضاحت البلاد اذا خلت الضياح سحاب وزننده بودخى صوبى چوق بوفقه سوده دينور التضييح والتضويح
تفعيل وزننده برآدمه صوبى چوق بوفقه سود ايچورمك معناسنه در تقول ضيحت فلانا وضوحته اى سقيته
الضياح وسوده صوقاتمق معناسنه در تقول ضيحت اللبن اذا مزجته بالماء الضح ضادك كسريله ضح معناسنه دركه
كونى يه دينور وضح كلمه سى ريح لفظنه اتباع ومزاوجه ايله ذكر اولنور نته كه ضح ماده سنده بيان اولنور مؤلف
ضح لفظنى اوراده عامه يه عزو ايلمكله بوراده ضح معناسنده ذكر ايلدكدنصكره ريح لفظنده مزاوج ايلمشدر
مكركه واتباع للريح قولى الضح قولنه عطف تفسير ترتيب اولنه كه محض تكلفدر وارتكاب اولنمديغى صورتده
تناقض دركاردر قالديكه ابن اثير اشبو لومات يومئذ كعب عن الضح والريح لورثه الزبير حديثنده ويروى
عن الضيح عنوانيله ده مروى اولديغنى تصريح وبو روايت صحيح اولديغى صورتده ضحى الشمس قولندن مقلوب
اولور ديو بيان ايلمشدر التضيح تفعل وزننده سوده صوقاتمغله ضياح اولمق معناسنه در يقال تضيح اللبن
اذا صار ضياحا وبركسه ضياح ايچمك معناسنه در يقال تضيح الرجل اذا شرب الضياح الضاحة ساحه وزننده
رؤيت وبصر معناسنه در ياخود كوزه دينور تقول ماجود ضاحتك اى بصرك اوعينك المضيوح نسنه
قاتلمش شيئه دينور ومنه يقال عيش مضيوح اى ممذوق يعنى مغشوش غير خالص ضياح شداد وزننده
اسمادندر محمد بن ضياح محدثيندندر وابو الضياح الانصارى كه اسمى نعمان بن ثابتدر اصحاب بدردندر المتضيح
اسم فاعل بنيه سيله شول كسيه دينور كه حوضك صوينك اكثرى ايچيلوب بعض نسنه ايله مختلط برمقدارجه صوبى
قالدقدنصكره حوضه ورود ايليه مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر من لم يقبل العذر ممن تنصل اليه صادقا
كان اوكاذبا لم يرد على الحوض الا متضيحا اى متاخرا عن الواردين يجئ بعد ماشربوا ماء الحوض الا قليله فيبقى
كدرا مختلطا بغيره كاللبن المخلوط بالماء فصـــل الطاء المهملة المطح باى موحده ايله معظم وزننده سموز آدمه
دينور الطح طانك فتحى وحانك تشديديله يايمق معناسنه در يقال طح الشئ طحا من الباب الاول اذا بسطه وبرشيئى
اوكجه ايله سوريوب كوترمك معناسنه در يقال طح الشئ اذا سحجه بعقبه الطحطحة زلزله وزننده والطحطاح
زلزال وزننده قيرمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا كسره وبرنسنه يى تلف واهلاك قصديله پريشان وپراكنده
قلمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا فرقه وبدده اهلاكا كاساسده طحطحهم الزمان اهلكهم وبددهم وطحطح ماله
اذا فرقه عبارتيله مرسومدر وطحطحه آهسته آهسته كولمك معناسنه دركه قص قص كولمك تعبير اولنور يقال طحطح
الرجل اذا ضحك ضحكا دونا الطحطحة طانك كسريله شئ معناسنه در على قول قيله دينور يقال ماعليه طحطحة
اى شئ اوشعر الاطحاح همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال اطحه اذا اسقطه وآتمق معناسنه در يقال اطحه
اذا رماه الطحطاح سلسال وزننده ارسلانه دينور الطحج ضميله مساحج معناسنه دركه مسحك جميدر دولكر ارك
رنده ارينه دينور الانطحاح انفعال وزننده يايلمق معناسنه در يقال انطح الشئ اذا انبسط المطحة مذبه وزننده
قيونك طرنغنك كيروسنه على قول قيونك اياغنده آغرشق طرزنده برنسنه دركه آنكله برى سوروب كيدر
مراد بقندغنك آردنده اولان يومرجغه نسنه در الطرح جرح وزننده برنسنه يى يره براقمق والندن آتمق معناسنه در
يقال طرحه وطرح به طرحا من الباب الثالث اذا رماه وابعاد ايلمك معناسنه در يقال طرحه اذا ابعده الاطراح

تشديد طايله افتعال وزننده بودخى طرح وابعاد ايلمك معنارينه در يقال اطرحه بمعنى طرحه التطريح تفعيل
وزننده طرح معناسنه در تشديدى تكثير ايچوندر يقال طرحه بمعنى طرحه وبنايى سمايه طوغرى بلند ومرتفع
ياعق معناسنه استعمال اولنور كويا كه زميندن ابعاد ايلمشدر يقال طرح البناء اذا طوله اى رفعه الى السماء نته كه
طرمحه دخى بو معنايه در الطرح طانك كسريله والطرح طانك ضميله قبر وزننده والطريح امير وزننده
ايشه يرامديغندن ناشى بيانه آتلمش كتر شيئه دينور يقال شئ طرح وطرح وطريح اى مطروح يعنى لقلة الاعتداد به
الطرح فتحتيله مكان بعيده دينور ومنه يقال نية طرح اى بعيدة وطرح مصدر اولور بدخوى اولمق معناسنه يقال
طرح الرجل طرحا من الباب الرابع اذا ساء خلقه ورفاه ووسعت اوزره تنعم وتعيش ايلمك معناسنه در يقال طرح
الرجل اذا تنعم تنعما واسعا الطروح صبور وزننده بودخى مكان بعيده دينور واوقى ايراق سورن يايه اطلاق اولنور
يقال قوس طروح اى ضروح وصالقملرينك صاپلرى اوزون اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة طروح اذا كانت
عراجينها طويلة وشول كشى يه دينور كه هرنه وقت جماع ايلسه خاتونى كبه ايدراوله كه ولد طرح ايدر اولور يقال رجل
طروح اى محبل يعنى اذا جامع احبل الطراح سحاب وزننده بودخى مكان بعيده دينور الاطريح ازميل وزننده
يوكسك اوركجه دينور يقال سنام اطريح اى طويل يعنى الى السماء المطرح منبر وزننده حدت بصرنى اولان كوزه
اطلاق اولنور كه منظورى ايراقدن تشخيص ايدر يقال طرف مطرح اى بعيد النظر واوزون مزراغه اطلاق اولنور
يقال رمح مطرح اى طويل وشول آيغره وبوغوره اطلاق اولنور كه بلى پك اوزون اولمغله ضراب حالنده موقع منيسى
ديشينك رحمندن بعيد اوله يقال فحل مطرح اذا كان بعيد موقع الماء من الرحم الطرحة طانك فتحيله ردا وطيلسانه
اطلاق اولنور كه باشه واموزه طرح اولنان شال مقوله سندن عبارتدر المتطرح اسم فاعل بنيه سيله ضعف وفتور
سببيله زمينه دوشوب بقليجى ديمكدر ومنه يقال مشى فلان متطرحا اى كمشى ذى الكلال طراح سحاب وزننده
وشداد وزننده ومطروح ومطرح معظم وزننده وطريح زبير وزننده اسامئ رجالدندر الطراحى صراحى
وزننده بعيد معناسنه در يقال سير طراحى اى بعيد المطارحة مفاعله وزننده اهل مجلس برى برينه مسائل مشكله
القا سيله محاوره ايلمك معناسنه در شعر ونغماتده دخى استعمال اولنور يقال طارح القوم اذا القى بعضهم المسائل على بعض
وكذا فى الشعر والغناء طرحان سحبان وزننده بصره نواحيسنده صيمره نام محلده برموضع آديدر الطرشحة شين
معجمه ايله دحرجه وزننده استرخاء معناسنه دركه ستلنوب سلبوك وكوشك اولمقدن عبارتدر ويقال ضربه حتى طرشحه
شارح ديركه اكر طرشحه استرخاء معناسنه ايسه صواب اولان مثالده حتى طرشح عنوانيده اولمقدر واكر ارخاء معناسنه ده
كلور ايسه مؤلف اشارت ايلمك لازم ايدى الطرموح زنبور وزننده اوزون شيئه دينور الطرماح سمار وزننده اصيل
ونسبى عالى وبين الناس علو نسبله مشهور ومتعارف اولان آدمه دينور يقال هو طرماح اى العالى النسب المشهور وامور
ومصالحده طامح يعنى صاحب امعان ونظر اولان دور انديش آدمه دينور وطرماح بن الجهم برشاعر مشهوردر
وبشقه برشاعرك دخى لقبيدر بو محلده صحاح ترجمه سنده سقطه واردر الطرمح طانك وميمك فتحيله آديملرنى سيرك
سيرك آتان انسان وحيوانه دينور الطرمحانية يانك تخفيفيله بويكلمك تكبر معناسنه در ومنه يقال مشية طرمحانية
اذا كان فيها زهو وكبر الطرمحة دحرجه وزننده بنايى هوايه طوغرى مرتفع يابمق معناسنه در يقال طرمح البناء
اذا طوله يعنى الى السماء الطفح طانك فتحى وفانك سكونيله والطفوح قعود وزننده قاب مقوله سى نسنه طاشوب
دوكلمك درجه سنده باشلو طولمق معناسنه دركه فارسيده سرشار ولبريز مرادفيدر يقال طفح الاناء طفحا وطفوحا من الباب
الثالث اذا امتلأ وارتفع يعنى حتى يفيض وطفح بو معناده متعدى اولور يقال طفح الرجل الاناء طفحا اذا ملأه وكبه خاتون
وسائر حيوان مدتى تمام اوله رق ولد طوغورمق معناسنه استعمال اولنور كه اعضا واندامى كامل اولمغله كويا كه
جثه سى طو بطلو اوله رق طوغورمش اولور يقال طفحت المرأة بالولد طفحا اذا ولدته لتمام ويل برنسنه يى هوايه
آغدروب قالدرمق معناسنه دركه باشلو طولدرمق معناسندن مأخوذدر رفعى متضمن اولديغيچون يقال طفحت
الريح القطنة اذا سطعت بها وكتمك معناسنه استعمال اولنور تقول اطفح عنى اى اذهب عنى آنفا ذكر اولنان سطع ريح
معناسندن ياخود بندن زائل اولوب آخر مكانى طولدر دقيقه سندن استعمال اولنه الطافح طو بطلو طاشقين
قابه دينور ومنه قولهم سكران طافح اى ممتلئ من الشراب التطفيح تفعيل وزننده والاطفاح افعال وزننده بونلرده
برقابى باشلو طولدرمق معناسنه در يقال طفح الاناء واطفحه بمعنى طفحه الطفاحة طانك ضميله قينايان تنجره نك
يوزينه كلان كپوكنه دينور المطفحة ميمك كسريله كندوسيله قينايان تنجره دن كپوك آلنه جق كپچه يه دينور
الاطفاح طانك تشديديله افتعال وزننده تنجره نك كپوكنى آلمق معناسنه در يقال اطفح القدر اذا اخذ طفاحتها

الطفحان سكران وزننده شول طبطلو قابه دينور كه ايچنده كى نسنه كنارلرندن طاشوب دوكيلور اوله يقال اناء
طفحان اى يفيض من جوانبه ويقال قصعة طفحى الطفاح شداد وزننده مبالغه اسم فاعلدر يك طولدروب
طاشريجى ديمكدر بو مناسبتله يوكرك ودونده حيوانده استعمال اولنور كويا كه سكرتمكى طاشرر اولور يقال ناقة
طفاحة القوايم وفرس طفاح القوايم اى سريعتها يعنى عداء الطفاح كتاب وزننده اسمدر طلوقابك طلوسى ديمكدر
يقال طفاح الارض اى ملؤها الطافحة يابسه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريلهدر كويا كه رطوبتى طاشوب
دوكلمكله اصلا رطوبت اثرى قالمامشدر ومنه قولهم ركبة طافحة للتى لايقدر صاحبها ان يقبضها يعنى بركونه
قوبقورى فرجدر كه بردرلو اله كلوب اولامغله اوخشيان آدم آوجلمغه قادر اوله مز الطلح طانك فتحى ولامك سكونيله
برنوع شجر عظيم اسميدر اكا طلاح دخى دينور كتاب وزننده مفردى طلحه درهايله بو شجر تيكنلو مبشه اغاجى انواعندندر
اساسده وسائر مفرداتده مغيلان اغاجيله مفسردر بيضاوى دخى مغيلان ايله تفسير ايلمشدر صحاح مترجمنك تيكنلو بيوك
اغاجلره دينور ديمسى نابجادر وطلح طلع لفظنده لغتدر كه خرمانك چيچكنه دينور كه ابتدا ظهور ايدر وموز اغاجنده طلح
دينور قال الشارح فسر قوله تعالى وطلح منضود بشجر الموز وهو شجر عند العرب حسن اللون لخضرته وصفوته وريح نوره
وموز آنك ميوه سيدر كه كوچك خيار طرزنده وانجير لذتنده اولور وطلح معده سى طعامدن خالى آچ آدمه اطلاق اولنور
وحوض دبنده قلان بولانق صويه دينور وطلح وطلاحه صراحه وزننده مصدر اولور يك يورلوب درمانده
اولمق معناسنه يقال طلح البعير طلحا وطلاحة من الباب الثالث اذا اعيا وبو معناده متعدى اولور يقال طلح زيد بعيره
اذا اتعبه وطلح بو يخدن صفت اولور يورغون فرومانده انسان وحيوانه دينور وطلح مدينه ايله بدر بيننده برموضع آديدر
الطلاح كتاب وزننده بو دخى طلح ديدكلرى شجر مزبوره دينور كه مغيلان اغاجيدر الطلاحية طانك كسرى
وتغيير نسب اوزره ضميله طلاح نام شجر مرقوم اوتليان دوه لره دينور يقال ابل طلاحية اذا كانت ترعى شجرة الطلاح
الطلحة فرحه وزننده والطلاحى سكارى وزننده طلاح اوتلامغله قارنلرنده وجع پيدا اولان دوه لره دينور
يقال ابل طلحة وطلاحى اذا كانت تشتكى بطونها من رعى شجرة الطلاح وطلحه شجر طلاح منبتى اولان ارضه
دينور كه مغيلانزار تعبير اولنور يقال ارض طلحة اى كثيرة الطلاح الطلح فرح وزننده برآدمك معده سى طعامدن
خالى اولمق معناسنه در يقال طلح الرجل طلحا من الباب الرابع اذا صار طلحا اى خالى الجوف من الطعام ويقال طلح
الرجل كعنى يعنى على بناء المفعول فهو طليح وطلح نعمت معناسنه در يقال هو فى طلح اى فى نعمة وطلح برموضع آديدر
الطلحية طانك فتحى ولامك سكونيله كاغددن برپيراغه دينور وبو لغت مولده در عربيه دكلدر حالا لسانمزده طلعه
تعبيرى محرفدر الاطلاح اصلاح وزننده طوار بغايت يورلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال اطلح البعير
اذا اعيا وبو معناده متعدى اولور يقال اطلح بعيره اذا اتعبه التطليح تفعيل وزننده اطلاح معنالرينه لازم ومتعدى
اولور وبركسه يه ابرام والحاح ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه اتعابى مستلزمدر يقال طلح عليه اذا الح الطلح
طانك كسريله بو دخى صفتدر يورغون وفرومانده طواره دينور مذكر ومؤنثى برابردر يقال جمل طلح وناقة طلح اى
معيى ومتعب وطلح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور كه طوارلره اوشوب پاپشور قرادخى ديرلر وبو معنادندر كه دواب
ومواشينه كركى كبى تفيد وتيمار ورعايت ايدن آدمه طلح مال اطلاق ايدرلر كويا كه كنه نك طواره ملازمتى كبى بو دخى
دواب ومواشى يه ملازمتله اهتمام ايدر يقال هو طلح مال اى ازاؤه كذلك بالطبع زندوست اولوب دائما زنانه تبعيت
وآنلر ايله انس والفت ايدن يادكاره طلح نساء اطلاق اولنور يقال هو طلح نساء اى يتبعهن وطلح آريقلنمش مهزول
وزبون طواره دينور ومواشى بى يوروب اتعاب ايدر اولان چوبانه دينور الطليح امير وزننده بو دخى صفتدر يورغون
درمانده طواره دينور يقال جمل طليح وناقة طليحة اى كالة ويقال راكب الناقة طليحان على بناء التثنية اى هو والناقة
يعنى ناقه واو زننده راكب اولان آدم ايكيسيده يورغونلر در ماقبلى دلالت ايلديكيچون معطوف حذف اولنمشدر
وطليح كنه تعبير اولنان بوجكه دينور طلح كبى الطالح يورغون ناقه يه دينور الطلح ركع وزننده والطلائح
صفائح وزننده جمعلردر فرومانده دوه لره دينور يقال ابل طلح وطلائح اى كالة الطلاح طانك فتحيله صلاحك
ضديدر كه آزغون وفاسد وتبهكار اولمق معناسنه در يقال طلح الرجل طلاحا من الباب الاول ضد صلح فهو طالح
ومنه قولهم لولا الصالحون لهلك الطالحون الطليحتان تثنيه وتصغير بنيه سيله طليحة بن خويلد ايله برادرينه
اطلاق اولنور طلحه حمزه وزننده اساميدندر طلحة بن عبيد الله اصحابدندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
احد وقعه سنده طلحة الخير ايله وذات العشيره غزوه سنده طلحة الفياض ايله وحنين ملحمه سنده طلحة الجود ايله
تسميه بيوردبلر وطلحة بن عبيد الله بن عثمان التيمى كذلك اصحابدندر وطلحة بن عبيد الله بن خلف كه والده سى صفية بن

الحارث بن طلحة بن ابى طلحة بن عبدمناف اولمغله طلحة الطلحات اطلاق اولنمشدر طلح الغبارى غين معجمه نك
فتحيله بنو سنبس جماعته مخصوص برموضع آديدر ذوطلح فتحتينله ومطلح مطلع وزننده برموضعدر
طليح زبير وزننده حجازده برموضعدر مطلوح بجيله قبيله سنه مخصوص برقريه در ذوطلوح قعود وزننده بنو
وديعة بن تيم اللهه يدندر وبرموضع آديدر الطلافح طانك فتحيله انلو يعنى نسنه لره دينور عراض معناسنه مفردى
طلفح در الطلافح علابط وزننده بوفقه ايلكه دينور مخ رقيق معناسنه الطلفحة دحرجه وزننده برنسنه يى
تنكه كبى بوفقلمق معناسنه در يقال طلفح الشئ اذا ارقه الطلنفح غضنفر وزننده آچ كسه يه دينور جايع معناسنه
وبغايت يورغون وفرومانده كسيه دينور الطمح لمح وزننده والطماح كتاب وزننده والطموح قعود وزننده
برنسنه يه كوز ديكه بقمق معناسنه در يقال طمح بصره اليه طمحا وطماحا وطموحا من الباب الثالث اذا ارتفع وبو باء
حرفيله متعدى اولور كه بركسه برنسنه يه كوزنى قالدروب ديكه بقمق معناسنه يقال طمح ببصره اليه اذا استشرف له
وخاتون زوجنه سر كشلك ايلمك معناسنه در يقال طمحت المرأة اذا جمحت على زوجها فهى طامح وبرشيئى آلوب
كوترمك وايلتمك معناسنه در يقال طمح به اذا ذهب به وبرشيئك طلبى خصوصنده امعان ومبالغه ايلمك معناسنه در
يقال طمح فى الطلب اذا ابعد فيه الطامح زوجنه سر كشلك ايدوب قاچنور اولان خاتونه دينور ومطلقا عالى
ومرتفع نسنه يه دينور يقال جبل طامح اى مرتفع الاطماح همزه نك كسريله برنسنه يه كوزى يوقرى قالدروب
ديكه بقمق معناسنه در يقال اطمح الرجل بصره اليه اذا رفعه الطماح كتاب وزننده سر كشلك ايلمك معناسنه در
كرك خاتون زوجنه وكرك دابه صاحبنه ايلسون يقال طمحت المرأة والدابة طماحا اذا نشزت وجمحت التطميح
تفعيل وزننده آت اللرنى هوايه قالدرمق معناسنه دركه شاخلنمق تعبير اولنور يقال طمح الفرس اذا رفع يديه وهوايه
طوغرى جوكدروب ايشه مك معناسنه استعمال اولنور يقال طمح ببوله اذا رماه فى الهواء الطمح طانك كسريله كه
صاحب بن عباد محيط نام كتابنده برشجر ايله تفسير ايلمشدر بونده صواب اولان ظاء وخاء معجمتله اولمقدر بنو الطمح
فتحتينله برقبيله در الطمحات فتحاتله وميمك سكونيله ده جائزدر محن وشدائده اطلاق اولنور يقال اصابته
طمحات الدهر اى شدائده ابو الطمحان القينى فتحاتله برشاعر معروفدر الطماح كتان وزننده يك حرص
وشره صاحبى كسيه اطلاق اولنور كه هر شيئه كوز ديكر اولور يقال رجل طماح اى شره واسد قبيله سندن بررجل
آديدر كه امرء القيس پدرينك قاتللرندن اخذ انتقام ايچون امداد طلبيله قيصر رومه التجا ايلدكده قبيله مزبوره
مرسومى قيصره ارسال وحقنده بعض مكر ودسيسه اعماليله بالآخره امرء القيسى تسميم ايلديلر الطماحية شداديه
وزننده سميرا نام محل شرقيسنده برصو اسميدر الطمخ طانك ونونك فتحيله دوه علفدن بيقمق معناسنه در يقال طمخت
الابل طمخا من الباب الرابع اذا بشمت وسمورمك معناسنه در يقال طمخت الابل اذا سمنت طماح سحاب وزننده مصرده
برقريه در الطوح لوح وزننده هلاك اولمق على قول هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال طاحت المال يطوح طوحا
اذا هلكت او اشرفت على الهلاك وبو بابده دخى كلور يقال طاح يطيح طيحا بمعنى طاح يطوح طوحا
وطوح دوشمك معناسنه در يقال طاح الشئ من يده اذا اسقط ويابانده يول آزوب سر كشته وحيران اولمق معناسنه در
يقال طاح فلان اذا تاه فى الارض التطويح تفعيل وزننده بركسه يى يول آزدروب حيران وسر كشته كزدرمك
معناسنه در يقال طوحه اذا توهه ويقال طوحته الطوائح اى قذفته القواذف كاسيذكر وبركسه يه دكنكله اورمق
معناسنه در يقال طوحه اذا ضربه بالعصا وبر دخى كلمز يره كوندرمك معناسنه استعمال اولنور يقال طوح فلانا
اذا بعثه الى ارض لايجئ منها وبرشيئى هوايه القا ايلمك معناسنه دركه هوايه صالمق تعبير اولنور اهلاكى موجبدر
حسى ومعنويدن اعمدر يقال طوح به اذا القاه فى الهواء وبركسه يى مهلكه اولان چول بيابانه حمل وسوق ايلمك
معناسنه در يقال طوح بزيد اذا حمله على ركوب مفازة مهلكة التطوح تفعل وزننده تطويحدن مطاوعدر برآدم
يولدن آزدرلمغله اويكا بويكا حيران وسركشته كزوب يوريمك معناسنه در يقال طوح فلانا فتطوح اى توهه فرمى
هو بنفسه ههنا وههنا الطوائح طانك فتحيله مهلكه يه القا ايديجى حوادثه اطلاق اولنور يقال طوحته الطوائح
اى قذفته القواذف ولايقال المطوحات وهو نادردر زيرا مفردى مطوحه در طائحه دكلدر شارح ديركه بورياح
لواقح قبيلندندر زمخشرى مطيحات ايله تفسير ايلمشدر المطواح مصباح وزننده دكنكه دينور عصا معناسنه الطوح
فتحتينله بعيد معناسنه در يقال نية طوح اى بعيدة المطاوح ميمك فتحيله مطاحه نك جمعيدر آته جق يرلره دينور مقاذف
كبى التطاوح تفاعل وزننده اويكا بويكا آتشدرلمق معناسنه در يقال تطاوحت بهم النوى اى ترامت الاطاحة
همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال اطاح شعره اذا اسقطه وبرنسنه يى ازاله وافنا ايلمك معناسنه در يقال

اطاحه اذا افناه واذهبه المطاوحة مفاعله وزننده برنسنه‌یی آتشمق معناسنه‌در یقال طاوحه به اذا رماه به
الطیح طانك فتحی و یانك سكونیله طوح معناسنه‌در كه ذكر اولندی یقال طاح یطیح بمعنی طاح یطوح وطیح
صبان اوقنك دبنده اولان اغاجه دینور كه صبان اككی تعبیر اولنور الطیحة صیحه وزننده ناسك پراكنده
و پریشان اولملرینه باعث اولان امور عظیمه و حوادث جسیمه‌یه دینور یقال اصابتهم طیحة ای امور فرقت بینهم
التطیح تطویح وزننده برنسنه‌یی تلف وضایع اوله‌جق یره آتمق معناسنه‌در یقال طیح بثوبه اذا رمی به فی مضیعة
و بر كسنه‌یی یول آزدروب بیابانده سرگشته و حیران كزدرمك معناسنه‌در یقال طیح فلانا اذا توهه و برشیئی ضایع
ایلمك معناسنه‌در یقال طیحه اذا ضیعه الاطاحة همزه‌نك كسریله هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال اطاح ماله
اذا اهلكه و ماده مزبوره واویه و یائیه‌در كه ذكر اولندی المطیح معظم وزننده فاسد و تباه اولمش نسنه‌یه دینور
فصل الفاء الفتح فانك فتحی و تای فوقیه‌نك سكونیله قپالو نسنه‌یی آچمق معناسنه‌در یقال فتح الباب فتحا من الباب
الثالث ضد اغلقه مؤلفك بصائرده بیانه كوره فتح ازالهٔ اغلاق معناسنه موضوعدر و بو ایكی كونه‌در بری بصر ایله
ادراك اولنور فتح باب و فتح قفل كبی و بری بصیرتله ادراك اولنور فتح غم و كدر كبی و بو دخی ایكی كونه‌در بری امور دنیویه‌ده
اولور القاء سرتله تفریج غم و اعطاء مال ایله ازالهٔ فقر كبی ثانی علوم مستغلقه‌نك كشف و اظهارنده استعمال اولنور
و بو دخی ایكی كونه‌در بری علوم ظاهره‌یی استكشار و معانیلرینی تحقیق ایله اولور ثانی علم لدنی سمتنه فتح باب قلب ایله اولور
و فتح حكومت و قضا معناسنه استعمال اولنور كه دعاوی مغلقه‌یی فصل و كشف ایدر و ظفر و نصرت معناسنه استعمال
اولنور كه فتح باب غنیمت اولور انتهی و فتح ماء جاری‌یه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر صو كونكنی یاخود بندی آچوب
اجرا ایلمك معناسنه‌در كه بمعنی مفعول اولور و نصر و امداد معناسنه‌در یقال فتح الله علی نبیه ای نصره و منه قوله
تعالی فقد جاءكم الفتح ای النصر و كفاردن قهر ایله اولكه و ممالك آلمق معناسنه مستعملدر یقال فتح المسلمون
دار الحرب اذا غلبوا علیها و تملكوها قهرا كویا كه باب مغلق اولمغله فتح ایلدیلر یاخود اوسبیله باب غنیمتی آچدیلر و فتح نبع
دیدكلری اغاجك یمشنه دینور كه چتلنبكه شبیه اولور و نبع قیین اغاجیدر كه آندن اوق دوزیلور و فتح اوائل بهارده یاغان
یغموره اطلاق اولنور بو دخی تسمیه بالمصدردر فاتح معناسنه‌در و فتح اوقك تمرن كوره‌جك یرینه اطلاق اولنور و حكومت
و قضا معناسنه استعمال اولنور مادهٔ مغلقه‌یی یاخود موقع حق كشف ایلدیكیچون یقال فتح الحاكم بینهما اذا قضی
و فصل و ناقه‌نك ممه‌سی دلیكی بول اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال فتحت الناقة اذا اصارت فتوحا شارح دیر كه كرچه
نسخه‌لرده كمنع عنوانیله ممثل اولوب لكن اصل كتاب اولان عبابده بناء مجهول‌له مقیددر التفتیح تفعیل وزننده
بو دخی آچمق فتح معناسنه‌در بناسی تكثیر ایچوندر یقال فتح الابواب بمعنی فتح الافتتاح افتعال وزننده فتح
معناسنه‌در یقال افتتح الباب بمعنی فتح و برنسنه‌یه آغاز و ابتدا ایلمك معناسی بوندن مأخوذدر افتتاح صلوة كبی
و ناقه‌نك ممه‌لری دلیكی واسع اولمق معناسنه‌در یقال افتتحت الناقة اذا اصارت فتوحا الفتاحة فانك فتحیله بو دخی
نصر و امداد معناسنه مصدردر یقال فتح الله علیه فتحا و فتاحة ای نصره الفتاحه فانك كسری و ضمیله بو دخی
حكومت و قضاء معناسنه‌در شارحك بیانه كوره بونلر اسمدر حكومت معناسنه یقال فلان ولی الفتاحة ای الحكومة
بو جهتله قاضی‌یه فتاح اطلاق اولنور الافتاح همزه‌نك كسریله ناقه‌نك ممه‌سی دلیكی بول اولمق معناسنه‌در
یقال افتحت الناقة اذا اصارت فتوحا الفتح ضمتینله دائما آچیق اولان بیوك قاپویه دینور خاندان قاپوسی كبی
یقال باب فتح ای واسع مفتوح و بو غلق مقابلیدر كه دائما مسدود اولان قاپویه دینور باب بخیل كبی قال فی الاساس
فناء الله فتح و باب الله فتح و فتح آغزی بول شیشه‌یه اطلاق اولنور و آغزینك طقاجی و باغی و غلافی اولمیان
شیشه‌یه دینور الاستفتاح نصرت طلب ایلمك معناسنه‌در و منه قوله تعالی ان تستفتحوا فقد جاءكم الفتح
ای ان طلبتم النصر و برنسنه‌یی آچمق معناسنه‌در یقال استفتح الباب بمعنی افتتح المفتاح مصباح وزننده و المفتح
منبر وزننده اسم آلتلردر كلید آچه‌جق انخزه‌دینور شارحك بیانه كوره مفتاحك جمعی مفاتیح و مفتحك جمعی مفاتح كلور
و مفتاح دوه قسمنك اویلغنه و یوینه باصیلان انخزشكلنده تمغایه اطلاق اولنور المفتح مقعد وزننده خزینه‌یه دینور
گنجینه معناسنه و كنز و دفینه‌یه دینور و مخزنه دینور بو تكرار قیلندندر جمعی مفاتح كلور و منه قوله تعالی ما ان مفاتحه لتنوء
بالعصبة ای خزائنه المفاتحة مفاعله وزننده جماع ایلمك معناسنه مستعملدر كشف عورت سبیله یقال فاتح الرجل المرأة
اذا جامعها و مرافعه و محاكمه ایلمك معناسنه‌در یقال فاتح فلان فلانا اذا قاضاه ای حاكمه التفاتح تفاعل وزننده حاضر
بالمجلس اولنلردن كیزلوجه ایكی آدم بر بریله فسلدی كونه آهسته‌جه مصاحبت ایلمك معناسنه‌در یقال تفاتحا كلاما
بینهما اذا تخافتا دون الناس الحروف المنفتحة صطضظ حرفلرندن یعنی صاد و ضاد و طاء و ظاء حرفلرندن ماعدا

حروفه اطلاق اولنور بو درت حروفه مطبقه دینور ماعداسنده لسانله طماق بینی منفتح اولمغله منفتحه اطلاق
ایلدیلر حروف مطبقه‌ده لسان منطبق علی الحنك اولمغله صوت منحصر اولور اما منفتحه‌ده صوت منحصر
اولمز و بونلرده بین الانحصار والجری اولان حروف دخی واردر الفتاح شداد وزننده قاضی و حاكمه اطلاق
اولنور قضاء معناسنه اولان فتح و فتاحه‌دن مأخوذدر یقال هو فتاح بینهما ای حاكم الفاتحة برشیئك اولنه
اطلاق اولنور یقال قرأ فاتحة السورة و خاتمتها الفتحی سكری وزننده معامله‌دن حاصل اولان ربح و فائده‌یه
اطلاق اولنور الفتوح صبور وزننده مطر وسمیك یعنی بهار یغمورینك اولنه اطلاق اولنور و ممه سنك دلیكی
واسع اولان ناقه‌یه دینور الفتحة جرعه وزننده بر آدم مالك اولدیغی مال و ملك ایله یاخود متصف اولدیغی
علم و ادب و هنر ایله خلقه تفاخر و مباهات ایلیه‌رك دور و دراز كلماتله آچلمق حالتنه دینور تقول ما هذه الفتحة التی
اظهرتها و هی تفتح الانسان بما عنده من ملك و ادب یتطاول به فتاح كتان وزننده برقوش آدیدر شارحك بیانه
كوره قویرق صلان دیدكلریدر جمعی فتاتیح كلور بغیر الف و لام الفتاحیة غرابیه وزننده بر بشقه قوشك
اسمیدر المفاتیح جمع بنیه‌سیله سموز ناقه‌یه دینور جمعنده مفاتیحات دینور یقال ناقة مفاتیح و انیق مفاتیحات
ای سمان ظاهرا سموز ناقه عند العرب وجوهله وسیلهٔ منافع و مفتاح فوائد اولمغله جمع بنیه‌سیله اطلاق ایدوب
بعده مفاتیحات اوزره جمعلندردیلر الفواتح فاتحه‌نك جمعیدر كه برشیئك اولنه اطلاق اولنور و منه فواتح القرآن
ای اوائل السور الفتح فانك فتحی و ثای مثلثه‌نك كسریله نخث وزننده و مرادفیدر كه اشكنبه باشلرنده فرق بایر
و شیردان دیدكلری نسنه‌در جمعی افتاح كلور الفتح فانك ضمی و جیمك سكونیله بر قبیله اسمیدر پدرلرینك اسمی
فجوح ایدی صبور وزننده الفحیج صحیح وزننده والتفحاح تذكار وزننده والفح فانك فتحی و حانك تشدیدیله
انكرك یلانی آغزیله فسلدامق معناسنه‌در یقال فحت الافعی فحیحا و تفحاحا و فحا من الباب الاول والثانی اذا صاتت
من فیها بوندن اسم بنه فحیح‌در كه انكرك فسلدیسنه دینور و فحیح اویوركن پوفلمق معناسنه‌در یقال فح
النائم اذا نفخ فی نومه الفح ضمتینله قاروب فسلدایان انكرك یلانلرینه دینور كه قرغنلقلری وقتده اولور
الفحفحة زلزله وزننده بر آدمه دوستلغی درست و خالص قلمق معناسنه‌در یقال فحفح فلان الیه اذا صحح المودة
و اخلصها و بر آدمك سسی بر مقدار بوغلق معناسنه‌در یقال فحفح الرجل اذا اخذته بحة فی صوته و اویوركن
پوف پوف دیو پوفلمق معناسنه‌در یقال فحفح النائم اذا نفخ فی نومه الفحفاح سلسال وزننده بر مقدار جه سسی
بوغلمش كشی‌یه دینور و فحفاح جنته بر نهرك اسمیدر الفحة فانك ضمیله بهارات قسمندن بور ودارچین
مقوله‌سنك سطح لسانده احداث ایلدیكی حرارته دینور یقال لفحة هذا الفلفل یسیرة ای حرارته الفدح مدح
وزننده برنسنه بر آدمه ثقلت ویروب بصمق معناسنه‌در یقال فدحه الدین فدحا من الباب الثالث اذا اثقله الفوادح
فادحه‌نك جمعیدر كه آدمی بصوب ثقلت ویریجی امور عظیمه و شدیده‌یه دینور و منه یقال نزل بهم فوادح الدهر
ای خطوبه و فادحه نازله و مصیبت و حادثه‌یه اطلاق اولنور الافداح همزه‌نك كسریله برنسنه‌یی ثقلت ویریجی
كوج و مشكل بولمق معناسنه‌در یقال افدح الامر اذا وجده فادحا ای مثقلا صعبا الاستفداح افداح
معناسنه‌در یقال استفدحه بمعنی افدحه التفدح ذال معجمه ایله تفعل وزننده والانفداح انفعال وزننده دابه
تبول ایچون پاچه‌لرینی آیروب كرمك معناسنه‌در یقال تفذحت الناقة وانفذحت اذا تفاجت لتبول الفرح
فتحتینله سونمك سرور و بطر معناسنه‌در یقال فرح به فرحا من الباب الرابع اذا سر و بطر مؤلفك بصائرده
بیانه كوره والبطر كلمه‌سی عطف تفسیر كبی اولوب لكن مصباحده معنای مخصوص اولمق اوزره مرسومدر
اولا مسرور و شادان اولمق معناسنه‌در و منه قوله تعالی فرحین بما آتاهم الله ثانیا اشر و بطر معناسنه‌در كه فرط
اقبال و مسرتدن مست كبی لاابالیانه حوصله‌یی طاشرمقدن عبارتدر هنوز آخوردن چقمش پرو زیده آتك و طایك
و مستمی اقبال و دولت اولان شخصك اوضاعی كبی تركیده اكا كوره‌لك و بوطورلق و طاشقنلق تعبیر اولنور
و علیه قوله تعالی ان الله لا یحب الفرحین ثالثا راضی و خوشنود اولمق معناسنه‌در و علیه قوله تعالی كل حزب بما لدیهم
فرحون انتهی الفرح كتف وزننده والفرح ندس وزننده والمفروح والفارح والفرحان عطشان
وزننده آندن صفتلردر مسرور و شادان كشی‌یه دینور فرحان كلمه‌سنك جمعی فراحی كلور فانك فتحیله سكاری كبی
و فرح كلمه‌سنك جمعی فرحی كلور كویا كه مریض اوزره محمولدر كه جمعنده مرضی دینور مؤنثلرنده فرحه دینور
و فرحی دینور عطشی كبی و فرحانه دینور هایله الافراح همزه‌نك كسریله بر آدمی مسرور و شادان ایلمك معناسنه‌در
یقال افرحه اذا سره وهم و دین كبی ثقیل برنسنه آدمه ثقلت و ضجرت و یرمك معناسنه‌در كه نشاطنی ازاله‌یی موجبدر

پس بونده همزه سلب ایچون اولور یقال افرحه الدین ای اثقله التفریح تفعیل وزننده بودخی فرح ویرمك
معناسنه‌در یقال فرحه اذا سره المفراح میمك کسریله دائما شاد و شادمان اولان کشی‌یه دینور الفرحة
فانك ضمی و فتحیله اسمدر مسرت معناسنه که سوینج تعبیر اولنور و برنسنه ایله تفریح و تبشیر اولنسان آدمك ویردیکی
مژدکانه جائزه‌یه دینور تقول عندی لك فرحة ان بشرتنی وفرحتنی المفرح مکرم وزننده فقیر و مغلوب اولان
کسیه دینور که همزه‌سی سلب ایچوندر مسلوب الفرح دیمکدر و قطعا نسب و ولاسی معلوم اولمیان بی وجود آدمه
دینور مؤلف بو معنایی اشبو حدیثدن اخذ ایلمشدر عن عبدالله بن جعفر قال ذکرت امنا یتمنا و جعلت تفرح له ابن اثیر
دیمشدر که ابوموسی لفظ مزبوری حاء مهمله ایله بولدیغی نقل ایلمشدر لکن طبرانی بوندن اضراب ایدوب خلال
احادیثه قید ایلدی قالدیکه اگر فی الحقیقه حاء مهمله ایله ایسه ذکر اولنان افراحدن اولور که ازاله ایچوندر اول
مقوله بیکس آدم واقعا همیشه محزون و مغموم اولور واگر جیمله ایسه مفرج لفظندن مستقبل اولور که قوم و عشیرتی
اولمیان بیکس و تنها آدمه دینور پس والده‌سنك مرادی بونلرك پدرلری جعفر شهید اولوب بویله بیکس قالدیلر
دیمکدر حتی جوابنده فخر عالم علیه السلام انخافین العیلة وانا ولیهم بیوردیلر انتهی ومفرح ایکی قریه ارالغنده بولنان
مقتوله دینور که قاتلی معلوم اولمیه مؤلف بو نکته‌ده اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر العقل علی المسلمین عامة ولا یترك
فی الاسلام مفرح نهایه‌نك تحقیقنه کوره عند الاکثر بو جمله‌ده حاله‌ده مر و بدر مسلوب القصاص اولمغله کویا که
دائما مغموم و مزال الفرحدر الفرحانة فانك فتحیله آق منارهٔ دینور المفرّح محدث وزننده دوای معروفدر مراد اطبانك
معجون مفرح تعبیر ایتدکلریدر که انجو و سائر مفرحاتله ترکیب ایدرلر الفرساح سین مهمله ایله قرطاس وزننده
ارض عریضهٔ واسعه‌یه دینور الفرشاح شین معجمه ایله فرساح وزننده و مرادفیدر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر
وزشت و بدلقا قوجه قاری‌یه دینور و اول صفتده اولان ناقه‌یه دینور و آت و قاطر مقوله‌سی دوابك یصی و یایوان
اولان طرنغنه دینور و یغمورسز بلوده دینور یقال سحاب فرشاح ای لامطر له التفرشح تدحرج وزننده
دیشی حیوان سودی صاغیلورکن پاچه‌لرنی آیروب کرمك معناسنه‌در یقال تفرشحت الناقة اذا تفحجت للحلب
الفرشحة دحرجه وزننده والفرشحی قصر ایله مصدر اوله‌رق که نوادردندر صیچرامق علی قول او یلقلرنی
یره بسط والصاق ایده‌رك صالق و یایوان اوتورمق یاخود پاچه‌لرنی آچوب کرمك معناسنه‌در یقال فرشح الرجل
فرشحة وفرشحی اذا وثب اوقعد مسترخیا فالصق فخذیه بالارض اوفتح بین رجلیه ابن اثیر قول اخیری اختیار
ایلمشدر الفرشیح قندیل وزننده آلت تناسله دینور الفرطحة فرشحه وزننده برنسنه‌یی یصیلتمق معناسنه‌در
یقال فرطح الشیء اذا عرضه الفرطاح قرطاس وزننده والمفرطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور گرچه
جوهری بو رسمه ثبت ایلیوب لکن سهو ایلمشدر صواب اولان مفلطح اولمقدر لامله شارح دیرکه لامله و راایله
ورودی دیوانلرده مثبتدر الفرفح فانك فتحیله اجه تخته‌سی کبی هموار و املس یره دینور الفرکحة فرشحه
وزننده انسانك ایکی قیناقلری ارالغی آچق و میدانلو اولمق معناسنه‌در الفرکاح قرطاس وزننده والمفرکح
مسرهد وزننده شول آدمه دینور که مقعدینك ایکی طرفلری قالقق اولمغله دبری طشره طومالج اوله یقال رجل
فرکاح ومفرکح اذا ارتفع فدرواسته وخرج دبره الفسحة وسعه وزننده و مرادفیدر که بوللغه دینور و بو اسمدر
یقال فیه فسحة ای وسعة الفساحة کرامه وزننده واسع اولمق معناسنه‌در یقال فسح المکان فساحة من الباب
الخامس اذا وسع الفسیح طویل وزننده والفساح فانك ضمیله طوال کبی والفسح ضمتینله جنب کبی
والفسحم قنفذ وزننده که میم زائده‌در مبالغه ایچوندر آندن صفتلردر واسع نسنه‌یه دینور وفسح وفسحم
واسع الصدر و دریادل آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فسح وفسحم ای واسع الصدر الافساح همزه‌نك کسریله
بودخی واسع اولمق معناسنه‌در یقال افسح المکان بمعنی فسح التفسح تفعل وزننده والانفساح انفعال
وزننده بول اولمق معناسنه‌در یقال تفسح المکان وانفسح اذا اتسع مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر و تفسح
مجلسده یری اوته چکیلوب بر آدمه اوتوره‌جق یر آچمق معناسنه‌در یقال تفسح له فی المجلس اذا وسع له الفسح
فتح وزننده بودخی مجلسده بر آدم ایچون یری بول اتمق معناسنه‌در یقال فسح له فی المجلس فسحا من الباب الثالث
اذا وسع له وفسح سلطان و والی مقوله‌سنك ابناء سبیله ویردکلری خط جواز یعنی مرور تذکره‌سی کبی کاغده
دینور که منزل فرمانی وکرك خلاصی مقوله‌سی کاغدلردر تضییقدن خلاصه سببدر وفسح بو معناده مصدر
اولور فسح یازوب ویرمك معناسنه یقال فسح له الامیر فی السفر اذا کتب له الفسح و آدملری سیرك سیرك آتمق
معناسنه استعمال اولنور یقال فسح الرجل اذا باعد خطوه الفیسحی فانك و سینك فتحی والفك قصریله اسمدر

آدملری سیرك آتمغه دینور یقال هو یمشی الفیسحی ای یباعد خطوه التفاسح تفاعل وزننده اهل مجلس
روانه چکیلوب صکره‌دن کلان آدمه بر بولا لتمق معناسنه‌در یقال تفاسح القوم له فی المجلس اذا توسعوا
المنفسح اسم فاعل بنیه‌سیله مواشیسی چوق اولان آغیله و ماندره‌یه اطلاق اولنور یقال مراح منفسح اذا کثرت
نعمه ای ماشیته الفشح فانك فتحی و شینك معجمه‌نك سکونیله آیشنی آیرمق معناسنه‌در یقال فشح الرجل
فشحا من الباب الثالث اذا فرج ما بین رجلیه و برنسنه‌دن عدول واعراض ایلمك معناسنه‌در یقال فشح عنه
اذا عدل التفشیح تفعیل وزننده فشح معنالرینه‌در التفشح تفعل وزننده حیوان صاغیلورکن آیشنی آیرمق
معناسنه‌در یقال تفشحت الناقة اذا تفاجت و جماع ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تفشح جاریته اذا جامعها
الانفشاح انفعال وزننده تفشح ایله معنای اولده مرادفدر فشاح قطام وزننده دیشی صرتلان اسماسندندر
الفصح فانك فتحی و صادك سکونیله والفصاحة کرامه وزننده ظهور و بیان معناسنه‌درکه برنسنه بللو و آشکار
اولمقدن عبارتدر اصل ماده سودك کوپکی کیدوب خالص قالمق معناسنه موضوع اولوب بعده مطلقا برنسنه‌نك
شائبه‌دن خالص اولمسنده استعمال اولنمشدر بو مناسبتله متکلم جری و طلیق اللسان اولوب کلامی بین ولحن
و خطادن سالم و خالص اولمقده استعمال اولندی کلمهٔ مفردیه و کلامه و متکلمه وصف اولورنته که کتب
معانیده مشروحدر یقال فصح الرجل فصاحة من الباب الخامس اذا کان فصیحا و فصاحت اعجمی اولان
کمسنه عربیه تعلم ایلمکله لحن وخطادن سالم عبارهٔ عربیه ایله مخاطبك فهم وادراك ایده‌جکی کلام تکلم ایدر اولمق
علی قول ذاتنده عربی ایکن قواعد واقیسه‌یه زیاده‌سیله آشنالق تحصیل ایلمکله فصاحتی مزداد اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال فصح الاعجمی فصاحة اذا تکلم بالعربیة وفهم عنه او یقال فصح الرجل اذا کان عربیا
فازداد فصاحة الفصیح امیر وزننده والفصح شکس وزننده آندن صفتلردر فصیحك جمعی فصحاء کلور
کرماء کبی و ایکسنکده جمعلری فصاح کلور کرام وصعاب کبی وفصح کلور ضمتینله رغیف ورغف وسحل
وسحل کبی مؤنثنده فصیحه دینور جمعی فصاح کلور فانك کسریله وفصائح کلور التفصح تفعل وزننده بودخی
عربی اولان کمسنه پك فصاحت بیدا ایلمك معناسنه‌در یقال تفصح الرجل اذا کان عربیا فازداد فصاحة
شارح دیرکه تفصح قدرتی یوغیکن فصیحلك اظهار ایدوب تکلفله فصاحت صاتمق معناسنده وارد اولور
الافصاح همزه‌نك کسریله فصاحت و بلاغتله تکلم ایلمك معناسنه‌در یقال افصح الرجل اذا تکلم بالفصاحة
و سودك کوپکی کیدوب خالص و صافی قالمق معناسنه‌درکه اصل ترکیبك موضوعی بو معنادر علی قول یکی
طوغورمش حیوانك سودندن آغوزی کسیلوب من بعد سودی خالص اولمق معناسنه‌در یقال افصح
اللبن اذا ذهبت رغوته اوانقطع اللباء عنه وجاء اللبن الخالص بعد وطوارك سودی آغوزی کیتمکله خالص کلمك
معناسنه‌در یقال افصحت الشاة اذا خلص لبنها کذلك مثانه‌دن بول طوری ظهور ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال افصح البول اذا صفا و نصاری طائفه‌سی بیوك پصقلیه ایتمك معناسنه‌در یقال افصح النصاری
اذا جاء فصحهم و جریری اغاروب عیان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال افصح الصبح اذا استبان و کلامی
چپارزلو سویلیوب آچق و ظاهر ادا ایلمك معناسنه‌در یقال افصح الرجل اذا بین یعنی کلامه او مراده اظهر
ولم یجمجم و برنسنه واضح و آشکار اولمق معناسنه‌در یقال افصح الشیء اذا وضح الفصح فانك کسریله آیلز
و آچق کونه دینور که هواده قطعا بردو سحاب و بخار اثری اولمیه یقال یوم فصح ای بلاغیم ولاقر وفصح نصاری
بیراملرندن بر بیرام اسمیدر مصباحك بیاننه کوره بیوك پرهیزدن چقوب ماه نیسانده ابتدا کلری پصقلیه‌درکه
قزل یومورطه تعبیر اولنور المفصح محسن وزننده فصح ایله معنای اولده مرادفدر التفصیح تفعیل وزننده
بودخی سودك کوپکی کتمك معناسنه‌در یقال فصح اللبن اذا ذهبت رغوته الفصح فتح وزننده برنسنه بللو و عیان
اولمق معناسنه‌درنته که اول ماده‌ده ذکر اولندی بو معنادندرکه فضحك الصبح فضحا دیرلر صباح یری کرکی کبی
آچلوب ضیاسی منتشر اولدقده الفضح فانك فتحی و ضاد معجمه‌نك سکونیله برکسه‌نك مستور اولان عیوبنی افشا ایله
رسوای ایلمك معناسنه‌در یقال فضحه فضحا من الباب الثالث اذا کشف مساویه و صباح یری کرکی کبی اغاروب
آچلمق معناسنه استعمال اولنور که کورنمین نسنه‌لری آچیغه چقارر یقال فضح الصبح اذا بدا او یقال فضحك الصبح
یعنی فضحك الافتضاح افتعال وزننده رسوای اولمق معناسنه‌در یقال فضحه فافتضح ای انکشف مساویه
الفضیحة سفینه وزننده والفضوح فضول وزننده والفضوحة هایله والفضاحة سحابه وزننده
والفضاحة کتابه وزننده آندن اسملردر رسوایلق معناسنه الفضح فرح وزننده برنسنه افضح اولمق یعنی پك

آق اولیوب شکر رنك اولمق معناسنه در معنای مزبوردن تصرف اولنمشدر یقال فضح الشیء فضحا من الباب الرابع
اذا صار افضح الافضح احمر وزننده بك بیاض اولمیان آق نسنه یه دینور که شکر رنك تعبیر اولنور که بوزمتق اولور
وافضح ارسلانه ودوه یه اطلاق اولنور اکثری لون مزبورده اولدیغیچون الفضحة جرعه وزننده آندن اسمدر
شکر رنکلك دیمکدر الافضاح همزه نك کسریله صباح یری اغاروب آچلمق معناسنه در یقال افضح الصبح
اذا بدا وخرمانك قورقلری صرار وب قزرمغه بشلمق معناسنه در یقال افضح النخل اذا احمر واصفر یعنی ثمرته
الصبح الفضح فتحتیله قزل شفق غالب اولان صباح یرینه دینور الفضیح امیر وزننده دواب ومواشینك
تیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایلیوب تقصیر وتهاون ایدن کمسنه یه دینور یقال هو فضیح فی المال ای سیء القیام علیه
الفضوح صبور وزننده پك رسوای کمسنه یه دینور یقولون للمفتضح یا فضوح بونده حرف نداء خصیصه دکلدر
اساسده بمعنی فاعل اولمق اوزره ده مرسومدر یقال الخمر فضوح لشاربها فاضحه برموضع اسمیدر فاضح مکه
قربنده برموضع ونجدا ولکه سنده شریف نام محلده بروادی اسمیدر الفطح فانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی
تنکه کبی یصی قلمق ویصیلتمق معناسنه در یقال فطح الشیء فطحا من الباب الثالث اذا جعله عریضا ودکنکله
اورمق معناسنه در یقال فطحه بالعصا اذا ضربه بها وکه خاتون ولدنی همان بردن طوغوری ویرمك معناسنه در
یقال فطحت المرأة بالولد اذا رمت به واغاج وکراسته مقوله سنی یونوب یصیلتمق معناسنه در یقال فطح العود وغیره
اذا براه وعرضه التفطیح تفعیل وزننده برنسنه یی پك یصیلتمق معناسنه در الفطح فتحتیله باش وبرون اوجی
یصی اولمق معناسنه در یقال فطح رأسه وارنبته فطحا من الباب الرابع اذا صار عریضا وخرما اغاجی میوه طوتمق
معناسنه در یقال فطح النخل اذا القح الافطح احمر وزننده باشی یصی اولان کذلك برونك اوجی یایوان اولان
کشی یه دینور یقال رجل افطح ای بین الفطح بو سببله اوکوزه افطح اطلاق اولنور وافطح بلکلری اکری اولان کمسنه یه
دینور افدع معناسنه وقیا کلرینه دینور حرباء کبی الفطوح صبور وزننده ایری قارنلو ناقه یه دینور یقال ناقة فطوح
ای ضخمة البطن التفقح قافله تفقح وزننده ومرادفیدر که برنسنه کندیلکندن آچلمق معناسنه در یقال تفقحت
الوردة ای تفتحت الفقح فتح وزننده کوپك انیکی هنوز کوزنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو فقحا من الباب
الثالث اذا فتح عینیه اول ما یفتح وهو صغیر وترکیسه نك فقحه سنه طوقمق معناسنه در یقال فقح فلانا اذا اصاب
فقحته وبرنسنه یی ادویه سفوف ایدرکبی سفوف وغبار ایلمك معناسنه در یقال فقح الشیء اذا سفه کما یسف الدواء
ونبات وشجر مقوله سی چیچك آچمق معناسنه در یقال فقح النبات اذا ازهی وازهر التفقیح تفعیل وزننده بودخی
کوچك انیك ابتدا کوزلرنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو بمعنی فقح الفقاح قافك شدّه سیله رمّان وزننده
برنوع دوایی نبات آدیدر علی قول مکه آریغنك چیچکنه دینور یاخود هر نباتك یکی آچمش چیچکنه دینور وخلقت
واندامی کوزل خوشلقا محبوبه یه دینور الفقحة حمزه وزننده بودخی هر نباتك یکی آچمش چیچکنه دینور
ودبر حلقه سنه دینور علی قول واسع اولانه دینور جمعی فقاح کلور قافك کسریله وفقحه ال ایاسنه دینور راحه معناسنه
وبدنه بورنجك احرام مندیلنه وفوطه یه دینور که حاجیلر بورنورلر یقال جاء وعلیه الفقحة ای مندیل الاحرام
الفقاحة سحابه وزننده بودخی ال ایاسنه دینور التفاقح تفاعل وزننده ارقه یی ارقه یه ویرمك معناسنه درکه
فقحه لری بری برینه مقابل اولور یقال تفاقحوا ای جعلوا ظهورهم الی ظهورهم المنفقح متهیء وزننده شر وفساده
یانوب آماده اولان کمسنه یه دینور یقال هو متفقح للشر ای متهیء الفلح فتحتیله والفلاح سحاب وزننده فوز
وظفر معناسنه در ونجات وخلاص معناسنه در وخیر ونعمده ورفاه وراحتده دائم وباقی اولمغه دینور وسحوره
اطلاق اولنور که رمضانده تمجید طعامیدر صومك بقاسنه سبب اولدیغیچون بو معنالرده فلاح افلاحدن اسمدر
نجاح انجاحدن اسم اولدیغی کبی وفلح فلاحدن مخففدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره فلاح ماده سی یارمق معناسنه
موضوعدر سائر معانی برر مناسبتله آندن متفرعدر مثلا فوز وظفر فعلی کویا که مطلبه تأثیر ایله شق ایلمشدر ودوام وبقا
مثلا زمانی شق ایدوب اچنده قرار ایدر وطعام تمجید بقاء معناسندن منشعبدر وقالدیکه فلاح که فوز وظفر وادراك
آمال معناسنه در دنیوی واخروی اولور دنیوی حیات دنیویه نك مدار تطیبی اولان سعاداته ظفریاب اولمقدن
عبارتدر عمر وبقاء وغنا وعزت ودولت کبی واخروی درت نسنه درکه بقاء بلا فناء وغنا بلا فقر وعزت بلا ذلت وعلم
بلا جهل در انتهی الفلح مدح وزننده یارمق معناسنه در یقال فلح الفلاح الارض فلحا من الباب الثالث اذا شقها
ومنه المثل * الحدید بالحدید یفلح * ای یشق ویقطع ومکر وحیله ایلمك معناسنه درکه مکوربنه مکر ایله غالب یاخود مکر ایله
خلاص اولور یقال فلح فلانا اذا مکره وبخش معناسنه درکه وکسنه نك متاعنی مرادلکدکل ایکن مواضعة مشتری

اولوب آخر مشتریلر زیاده رغبت ومیل ایله آرتق بهایه آلسونلر دیو آرتورمقدن عبارتدر که حقنده نهی شرعی وارد
اولمشدر یقال فلح الرجل اذا نجش وفلح یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوح کلور یقال فی رجله فلوح ای شقوق
الفلاحة کتابه وزننده فلح مذکور ایله نجش معناسنده مرادفدر که بیان اولندی وفلاحه اکنجیلك صنعتنه دینور
الفلح فتحتیله آلت دوداق یریق اولمق معناسنه درکه اکا مخصوصدر یقال فلحت الشفة السفلی فلحا من الباب
الخامس اذا صارت مشقوقة صفتنده افلح دینور الفلاّح شدّاد وزننده اکنجی طائفه سنه دینور ملاح معناسنه
کمی ایله شق بحر ایتدکلریچون واکنجی یه دینور اکار معناسنه شق ارض ایتدکلریچون ومکاری یه دینور شق مسافه
ایتدکلریچون الافلاح همزه نك کسریله فلاح بولمق یعنی مطلوبه ظفر بولمق وقورقدیغی نسنه دن یاخود عقابدن
وغم ومحنتدن قورتلمق ونعمت وراحتده دائم اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی قد افلح المؤمنون وبرنسنه ایله تعیش
ایلمك معناسنه در یقال افلح بالشیء اذا عاش به التفلیح تفعیل وزننده استهزا ایلمك معناسنه در یقال فلح به
اذا استهزأ به ومکر ایلمك معناسنه در یقال فلح به اذا مکر به الفلحة فتحاتله اکین اکمك ایچون نطس اولمش حاضر
ترلایه دینور الفلیحة سفینه وزننده مرخ دیدکلری اغاجك یاریق یپراغنه دینور الاستفلاح فوز وفلاح بولمق
معناسنه در یقال استفلح به اذا فاز به بو معنایه مبنی عند العرب استفلحی بامرك تعبیری که فوزی بامرك معناسنه در
الفاظ طلاقدندر قید ازدواجدن خلاصله بالاستقلال کندی امر ومصلحتکه ظفریاب اول دیمکدر شارح
دیرکه بوکنایاتندر وجاهلیه یه مخصوص ایدی الفلاحة فانك فتحیله اکنجیلکه دینور حراثت معناسنه شارح
دیرکه بونی فتحله تقیید سهودر جمیع امهاتده فانك کسریله مقیددر که اسمدر اکنجیلك صنعتنه دینورنه که ذکر
اولندی مفلح محسن وزننده وفلاح سحاب وزننده وفلیح زبیر وزننده وافلح احمد وزننده اسامی
رجالدندر الفلندح غضنفر وزننده بوغون شبثه دینور وحضرمی المشجعی نام شاعرك پدری اسمیدر
الفلطحة قرطحه وزننده برنسنه یی یایوب یصیلتمق معناسنه در یقال فلطح القرص اذا بسطه وعرضه
الفلطاح قرطاس وزننده والمفلطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور یقال رأس فلطاح ومفلطح
ای عریض وفلطاح برموضع آدیدر الفقفحة قافله دحرجه وزننده قابده اولان مشروبك مجموعنی بردن ایچمك
یاخود ماکولك جمله سنی سپوری یمك معناسنه در یقال فلقح ما فی الاناء اذا شربه او اکله اجمع الفلقحی جوهری
وزننده ناسك یوزینه کولن کمسنه یه دینور یقال رجل فلقحی ای یضحك فی وجوه الناس التفلقح تدحرج وزننده
یوزه کولوب اظهار بشر وبشاشت ایلمك معناسنه در یقال فلان یتفلقح الی الناس ای یستبشر الیهم الفنح فانك
فتحی ونونك سکونیله صو یی قانمه جق مرتبه ده ایچمك معناسنه درکه قانمامقدن عبارتدر یقال فنح الفرس فنحا
من الباب الثالث اذا شرب دون الری فنطح جعفر وزننده بر رجل آدیدر الفوح فانك فتحی وواوك سکونیله
والفؤوح قعود وزننده والفوحان فتحاتله والفیح فانك فتحی ویانك سکونیله والفیحان فتحاتله خوش
رایحه قوقوب یایلمق معناسنه در یقال فاح المسك یفوح ویفیح فوحا وفؤوحا وفوحانا وفیحا وفیحانا من الباب
الاول والثانی اذا انتشرت رایحته وبو رایحه طیبه یه مخصوصدر عند البعض اعمدر وقینامق معناسنه در یقال
فاحت القدر اذا غلت ویاره دن قان فشقرمق معناسنه در یقال فاحت الشجة اذا نفحت بالدم وفیح بوللق سعه
معناسنه در الافاحة همزه نك کسریله قینا تمق معناسنه در تقول افحت القدر ای اغلیتها وبدندن قانی فشقردوب
آقیتمق معناسنه در یقال افاح الدم اذا هراقه الافیح افیع وزننده والفیاح سحاب وزننده واسع معناسنه در
یقال بحر افیح وفیاح ای بین الفیح واسع فیاح قطام وزننده غارت وشبخونك اسمیدر ومنه یقولون فیحی فیاح
علی بناء الامر ای اتسعی یا غارة یعنی یا خیل الغارة علی الاعداء وانتشری الفیحاء حمراء وزننده دار واسعه یه
دینور وحوایج وبهاراتی مکمل چوربایه دینور الفیح فانك فتحی ویانك سکونیله واو یه ده لغتدر که ذکر اولندی وفیح
وفیوح قعود وزننده بهار موسمی هر بلاد واراضی یغمورلو واکین وچایر وسائر نباتات چوق اولوب خصب ورخا ولمق
معناسنه در ومنه یقال فاح الربیع فیحا وفیوحا اذا اخصب فی سعة البلاد بوراده ربیعدن مراد بهار یغموری دخی اولور
وبو معنا وسعت معناسندندر الفیاحة فانك فتحی ویانك تشدیدیله ممه لری بیوك وسودی فراوان اولان حیوانه دینور
یقال ناقة فیاحة اذا کانت ضخمة الضرع غزیرة اللبن فیحان ریحان وزننده بنی سعد دیارنده برموضعدر فیحه
صبحه وزننده مزینه قبیله سی یوردنده برموضعدر فیحونه میمونه وزننده برخاتون آدیدر الافاحة اراحه وزننده
سر یلتمك معناسنه در تقول افح عنك من الظهیرة ای ابرد بو غلیان معناسنه اولان فوح لفظندن افعالدر همزه سی
سلب ایچوندر برمقدار توقف ایدوب اویله اتسیلکنی صاوشدروب هوا سرینلدکده کیده سن دیمکدر فصل القاف

القبح قافك ضمى وبانك سكونيله چركينلك معناسنه اسمدر كه حسن مقابليدر قافك فتحيله ده لغتدر يقال به قبح
ضد الحسن وقبح وقبح مصدر اولورلر چركين اولمق معناسنه القباح قافك ضميله والقبوح قعود وزننده
والقباحة فصاحه وزننده والقبوحة قافك ضميله بونلرده مصدرلردر چركين اولمق معناسنه يقال قبح الشىء
قبحا وقبحا وقباحا وقبوحا وقباحة وقبوحة من الباب الخامس ضد حسن القبيح امير وزننده وصفدر زشت
وچركين شيئه دينور جمعى قباح كلور وقباحى كلور سكارى وزننده وقبحى كلور قتلى وزننده مؤنثنده قبيحه دينور
جمعى قبائح كلور وقباح كلور قافك كسريله وقبيح بازو كمككنك ديرسك باشنده اولان اوجنه دينور على قول بالدر
ايله اويلغك قاوشه جق يرينه دينور ايكى طرفنه قبيحان ديرلر وبازوده بيلكك دخى واردر كه حسن ديرلر يقال ضرب
حسنه وقبيحه واول قبيح ديدكلرينه قباح دخى ديرلر سحاب وزننده القبح مدح وزننده خيردن وحسن حالدن
بعيد ومحروم ايلمك معناسنه دركه لعنت مرادفيدر يقال قبحه الله قبحا من الباب الثالث اى نحاه عن الخير فهو مقبوح
ومنه قوله تعالى من المقبوحين اى المبعدين عن الخير والموسومين بحالة منكرة وقبح چبان وسيولجه مقوله سنى
دشوب ايرينى وچركنى چقرمق معناسنه در يقال قبح البثرة اذا فضخها حتى يخرج قيحها وقيرمق معناسنه در
يقال قبح البيضة اذا كسرها قبحا له فعلى محذوف مصدريت اوزره مفعولدر نته كه شقحا لفظنى اتباعله قبحا له
وشقحا ديرلر خدا آنى خيردن بعيد ايلسون ديمكدر شقح ماده سنده بيان اولندى الاقباح همزه نك كسريله بر قبيح
ايش ايشلمك معناسنه دركه قباحت ايتمك تعبير اولنور يقال اقبح الرجل اذا اتى بقبيح الاستقباح برنسنه يى قبيح
كورمك معناسنه دركه چركنسمك وچركين صايمق تعبير اولنور يقال استقبحه ضد استحسنه التقبيح تفعيل
وزننده برنسنه يى ياخود بركسنه نك عملنى بكنميوب قبحه نسبتله وجه قباحتنى بيان ايلمك معناسنه در يقال قبح عليه
فعله اذا بين قبحه القباح رمان وزننده آيويه اطلاق اولنور دب كبى المقابحة مفاعله وزننده سوكشمك
معناسنه استعمال اولنور يقال قابحه اذا شاتمه القبيحة قبيحك مؤنثيدر كه ذكر اولندى وعربلر ممه لرينك دلكلرى
واسع اولان ناقه يه قبيحة الشخب اطلاق ايدرلر وبو قبح البثره معناسندن مأخوذدر كه ذكر اولندى قبحان
سلمان وزننده بصره ده بر محله در القح قافك ضمى وحانك تشديديله لوم وكرمدن خالص اولانه دينور يعنى خالص
لئيمه دينور كه آنده اصلا كرم اثرى اولميه كذلك خالص كريمه دينور كه آنده لامتدن اثر اولميه يقال لئيم قح وكريم قح
اى خالص ومطلقا خالص اولان شيئه دينور مؤلفك وكل شىء قولى والخالص من كل شىء تقديرنده در وبو كونه تطويلى
طريقة ايجازه منافيدر يقال عربى قح اى محض وجافى نسنه يه دينور كه يالقسقسز كنده وناتراش وغليظ نسنه در كرك
انسان وكرك سائرى اولسون صحاح مترجمى بويله محللرده جافى يى جفاكار وستمكار ايله ترجمه سى خصوصا بو محلده
تعبيراتى نابمحلدر يقال رجل وشىء قح اى جاف بونده قطعا ظرافت ونزاكت اثرى اولمامغله خالص غليظ وناتراش
اولمش اولور وقح خام قاونه وقربوزه دينور القحاحة فصاحه وزننده والقحوحة قافك ضميله اسملردر
خالصلق معناسنه وقحوحه مصدر اولور خالص اولمق معناسنه يقال قح الشىء قحوحة من الباب الاول
اذا خلص القحاح غراب وزننده بو دخى محض وخالص معناسنه در يقال اعرابى قح وقحاح اى بين القحاحة
والقحوحة خالص ويقال قحاح الامر اى فصه وخالصه واصله شروح واتهپاتدن منفهم اولديغى اوزره اصل قح
كلمه سى امصاره دخول واهل بلد ايله مختلط اولميان اعرابى يه موضوع اولوب بعده خلوص ومحضيت جهتندن اخذ ايله
هر خالص نسنه يه وفظاظت وغلظتى جهتندن هر غليظ وجافى يه اطلاق ايلديلر القحقحة زلزله وزننده سس
بوغازده يرى اوته برده دايدوب دونشدرمك معناسنه در خرلدى كبى يقال صوته يقحقح اى يتردد فى حلقه وميمون
قسمى كولمك معناسنه دركه كولرشكلنده صرتمسندن عبارتدر يقال قحقح القرد اذا ضحك القحقح هدهد
وزننده دبرى احاطه ايدن كمكه دينور يقال اشتكى قحقحه وهو العظم المطيف بالدبر وبر موضع آديدر القحقاح
سلسال وزننده والمقحقح اسم فاعل بنيه سيله شديد معناسنه در يقال قرب قحقاح ومقحقح اى شديد
القحيح قافك فتحيله صوتى عبث وجرع جهتلريله ايچمكدن زياده وجهله ايچمكه دينور شارح ديركه مؤلف
بونى محيط ابن عباددن اخذ ايدوب لكن غافل بولنمشدر ابن عباد كبى زيرا بو القحقح فوق القف تعبيرندن مصحفدر كه
ذكر اولنديغى اوزره سكردن كمكيدر قب ديدكلرى كمكدن بو قريجه اولور حتى صغانى دخى بونده ابن عبادى
رد ايلمشدر القدح قافك كسريله هنوز يلك وتمرن چكورلمامش اوقه دينور ابن اثير بو رسمه ترتيب ايلمشدر كه
اوق قسمى ابتدا كسلدكده قطع دينور بعده يونلدقدنصكره برى دينور طوغرلدقدنصكره قدح وتمرن ويلك
چكورلدكدنصكره سهم دينور انتهى قمار اوقنه قدح ديدكلرى بو جهتله در جمعى قداح كلور قافك كسريله وجمع

قلتى

قلتى اقدح كلور واقاديح كلور كه جمع الجمعى اوله جقدر وقدح غنى قبيله سنده بر فرس اسميدر القدح فتحتينله
شول صوقابنه دينور كه استيعاب ايلديكى صو ايكى آدمى قانديره على قول صغير وكبيرنى جامع اسمدر كه اسم جنس
اولور كرك اغاجدن وكرك طپراقدن وبللوردن اولسون تركيده كاسه وبرداق وچناق تعبير ايتدكلريدر اسكره دخى ديرلر
جمعى اقداح كلور القداح شداد وزننده قدح دوزن آدمه دينور مؤلفك ومتخذه قولى وصانعه معناسنه در
القداحة كتابه وزننده قدحجيلك صنعتنه دينور القدح مدح وزننده بر كسنه نك عرضنه يانسبنه دخل وطعن
ايلمك معناسنه در يقال قدح فى نسبه قدحا من الباب الثالث اذا طعن فيه وتمرن چكورر ايكن اوقى تمرنك دبيله يارمق
معناسنه در يقال قدح فى القدح اذا خرقه بسنخ النصل وچقماق چاقمق معناسنه در يقال قدح بالزند اذا رام الايراء به
وقدح اغاجده وديشده اولان قورد يكنيه دينور كه رخنه سى اوله جقدر وبو تسميه بالمصدردر وقادح دخى دينور كما سيذكر
وقدح كوز ايچنده باتوب چقورلنمق معناسنه دركه دائره سى قدح كبى اولور يقال قدحت عينه اذا غارت الاقتداح
افتعال وزننده بو دخى چقماق چاقمق معناسنه در يقال اقتدح بالزند بمعنى قدح وكبچه ايله چولمكدن طعام قوپارمق
معناسنه در يقال اقتدح المرق اذا غرفه بالمقدحة وبر ماده ده اعمال فكر وبر رأى وتدبير ايلمك معناسنه
استعمال اولنور كه معناى اولدن مأخوذدر يقال اقتدح الامر اذا دبره المقدح منبر وزننده والقداح شداد
وزننده والمقداح مصباح وزننده چقماق دمورينه دينور وقداح شداد وزننده وقداحه هاايله چقماغك
طاشنه دينور ومقدح منبر وزننده كفچه يه دينور كه آشچيلر قوللنور القادح قدح كبى بعض اغاجده وديشده اولان
قورد يكنيه دينور كه رخنه سى اوله جقدر يقال وقع فى الشجر والسن قدح كما ذكر وقادح اى اكال وقادح بعض اغاجده
اولان چتلاغه اطلاق اولنور القادحة هاايله ديشه واغاجه دوشن قورتجغزه دينور القدحة غرفه
وزننده كبچه ايله بر طالدرملق طعامه دينور تقول اعطنى قدحة من المرق اى غرفة القدوح صبور وزننده سبنكه
دينور ذباب معناسنه وصوبى ال ايله آلمق قابل اولان قويى يه اطلاق اولنور الاقدح احمر وزننده بو دخى سبنكه دينور
ذباب معناسنه القديح امير وزننده چورباية دينور على قول چولمك دبنده قالوب كبچه ايله آلنمسى زحمتلوجه اولان
بقيه يه دينور التقديح تفعيل وزننده آتى ارقلمق تضمير معناسنه دركه بو آرقلمغه براندرمق وآتى يراق ايتمك تعبير
اولنور مسافه بعيده يه ياخود جنكه كيده جك اولدقده چندروز مقدم يمنى تقليل وهر كون كزديروب وسكرتدرمكله
براندررلر كويا كه آتى قدح كبى يعنى اوق كبى ضامر وحديد ايلمك اولور يقال قدح الفرس تقديحا اذا ضمره وكوز
چقورلنوب ايچنه باتمق معناسنه دركه كاسه كبى اولور يقال قدحت عينه اذا غارت القدحة قافك كسريله
اقتداح ناردن اسمدر يعنى چقماق چاقمه دينور ومنه ماورد فى الحديث لو شاء الله لجعل للناس قدحة ظلمة
كما جعل لهم قدحة نور يعنى خداى متعالك اراده علية سى تعلق ايلسيدى ناس اوزره بر چاقم ظلمت ارسال ايدوب
ظلمت ايچره ابقا ايدر ايدى نته كه بر چاقم نور عنايت ايلمكله بو كونه نور وضيا ايچره ابقا ايلدى وقدحه رأى وتدبير
معناسنه اسمدر القدحة قافك فتحى ودالك سكونيله قدح زند معناسندن بناء مره در چقماغى بر كره چقماق
معناسنه در القداح كتان وزننده تر وتازه نباتك اوجنه دينور وبو نجه ديدكلرى نباتك تازه وملايم قلبرلرينه دينور
وتميم ديارنده بر موضع آديدر ذو مقيدحان تصغير بنيه سيله ابن الهان دركه ملوك يمندن بريدر المقاذحة
ذال معجمه ايله مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه در يقال قاذحه اذا شاتمه التقذح تفعل وزننده بر آدمه شر كير
اولوب شر اظهار ايلمك كه شر صاتمق تعبير اولنور يقال تقذح له بشر اذا تشرر القرح قافك فتحى وضميله سلاح
مقوله سنك طوقنمسيله بدنه عارض اولان يارهيه دينور مفردى قرحه در على قول قافك فتحيله آثارينه يعنى يارهيه وضميله
آندن حاصل اولان درد والمه دينور وقرح وقرح بدنده چقان يارهلره دينور وقرح قافك فتحيله مصدر اولور ياره لمق
معناسنه يقال قرحه قرحا من الباب الثالث اذا جرحه وبدنده يارهلر چقرمق معناسنه در يقال قرح الرجل قرحا
من الباب الرابع اذا خرجت به القروح وقرح بدنده چقان شول قبارجغه وسيولجه يه دينور كه فساده واروب
آزيمش اوله وشول اويوزلق علتنه دينور كه پك شديد اولمغله عارض اولديغى دوه كوشكلرنى هلاك ايدر اوله وقرح
لغو وباطلى حقله مقابله وابطال ايلمك معناسنه استعمال اولنور نته كه جرح دخى بو معناده مستعملدر قاضينك
ابطال شهادت كاذبه ايلديكى كبى كويا كه سيف حقله آنى زخمدار ايدر يقال قرحه بالحق اذا استقبله به وصو اولميان
محلده قويى قازمق معناسنه استعمال اولنور كه ارضى بيهوده مجروح ايدر يقال قرح بئرا اذا حفرها فى موضع
لا يوجد فيه الماء القريح جريح وزننده ومرادفيدر كه مجروح معناسنه در وخالص معناسنه در يقال شىء
قريح اى خالص مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وهنوز پيدا اولوب قالقمغه باشلين بولوده دينور وقرع ابن المخل اسميدر كه

سامة بن لوی القرشی نسبنك رجالندندر وقريع السحابه بلودك صوينه دينور المقروح مبنك فتحيله
يدننده يارهلری اولان كسيه دينور وشول يوله اطلاق اولنوركه پك چوق ايشلنكله چكنوب آشنمش اوله يقال
طريق مقروح ای اثرفيه فصار ملحوبا الاقراح همزهنك كسريله بركسهنك دوهلری قرح علتنه اوغرامق يعنی پك اويوز
اولمق معناسنهدر يقال اقرح القوم اذا اصاب ابلهم القرح ای الجرب الشديد وقرحهيه مبتلا ايلمك معناسنهدر يقال
اقرحه الله ای جعله قريحا و بتون طرنقلی طوار قارح اولمق معناسنهدر يقال اقرح الفرس اذا صار قارحا كما سيذكر
القرحة جرعه وزننده بدنده حادث اولان يارهيه دينوركه ذكر اولندی وقرحه آت قسمنك آلننده اولان غرّهدن
يعنی صباح الخير تعبير اولنان بياضدن آزجه اولان آقلغه اطلاق اولنور وقرحه برشيئك اوّل وابتداسنه اطلاق
اولنوركه هنوز ظهور ايلمديكيدر غرّه كبی تقول وصلنا قرحة الربيع او الشتاء ای اوّله القرحاء حمراء وزننده
شول باغچهيه اطلاق اولنوركه جابجا اشجاری بياض چيچكلر آچمش اوله يقال روضة قرحاء ای فيها نوّارة بيضاء
القرحان عثمان وزننده برنوع منتار اسميدركه كوچك و بياض اولانيدر آق منتار و يللی منتار تعبير اولنور مفردی
اقرح ياخود قرحانهدر وقرحان شول دوهيه دينوركه اصلا اويوز اولمامش اوله وشول چوجغه دينوركه اصلا
چيچك وقزامق چقرممش اوله يقال بعير قرحان اذا كان لم يجرب قط و يقال صبیّ قرحان اذا لم يجدّر الواحد
والجمع سواء والتامافی حديث عمر رضی الله عنه قرحانون فهی لغية مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر
لما اراد عمران يدخل الشام وهی تستعر طاعونا فقيل له انّ من معك من اصحاب محمد قرحان وفی رواية قرحانون
وهی لغية يعنی وجه مذكور اوزره مفرد وجمعی برابر اولمغله جمع صورتی لغت ضعيفه متروكهدر و بوراده قرحاندن
مراد اصلا و باء چقرميان آدملر ديمكدر بجرب علتی كورميندوهيه تشبيه اولنمشدر و بوراده قرحان كلمهسی خالص
معناسنه اولان قراح وقريحدن مأخوذدر وقرحان برنسنهدن خارج و برئ الذمه اولانه اطلاق اولنوركه بودخی
خلوص معناسندندر تقول انت قرحان من هذا الامر ای خارج وهركز جنك وجداله حاضر اولمامش آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل قرحان اذا كان لم يشهد الحرب قطّ و ياره اصابت ايلمش كسيه اطلاق اولنمغله معنای
اوّل ايله ضدّ اولور يقال رجل قرحان اذا مسته القروح بو معناده قرحهدن مأخوذدر و بو معناده مذكر و مؤنث
اولور القراحی غرابی وزننده قرحان كبی برمادّهدن خارج و بری اولان آدمه دينور واصلا حرب وقتال
كورمين كسيه دينور و بدوی اولميوب قريه وقصبهده ملازم اولان قروی آدمه دينور المقارحة مفاعله وزننده
دوروا ولمق معناسنهدر غرّة الفرس معناسندن مأخوذدر يقال قارحه اذا واجهه القارح آزی ديشنی يارمش
بتون طرنقلی دابّهيه دينوركه ديشلری تمام بتدكدنصكره اولورته كه اوّل كرتهيه واران دوهيه بازل دينور جمعی
قوارح كلور وقرّح كلور ركّع وزننده وشاذ اوله رق مقاريح كلور ومؤنثنده قارح دينور مذكری كبی وقارحه
دينور هايله وقارح آزی ديشنهده دينوركه بتون طرنقلی حيوان آنكله قارح اولور شارح ديركه بتون طرنقلی حيوان
آزيسنی ياردقده يقرح ديرلر ودوه آزيسنی ياردقده يبزل دينور وچتال طرنقلی ياردقده يصلغ دينور وقارح ارسلانه
اطلاق اولنوروكريشدن مابينی ميدانلو اولان يايه دينور وكبهلكی بللو اولان ناقهيه دينور القروح قعود وزننده
والقرح فرح وزننده بتون طرنقلی دابّه آزيسنی ياروب قارح اولمق معناسنهدر يقال قرح الفرس قروحا وقرح
قرحا من الباب الثالث والرابع اذا صار قارحا علی قول قروح وقرح دابّه مذكورهنك ديشلری بالجمله بتون تمام
اولمق ياخود رباعيه ديدكلری ديشلرك اوته يانندهاولان ديشی دوشورمك معناسنهدر و رباعيه اوّلكی ديشلرك
اكسهسنده اولان دورت ديشدركه آنك اكسهسنده اولان ديش دوشدكدنصكره يرنده آزی ديشی نابت اولور
بونلرك مجموعنك مرجعی بردر معلوم اولهكه چتال طرنقلی حيوانه ظلف دينور ودوه وفيل كبی طرنغی اولميانه خف
دينور و بتون طرنقلی يه حافر دينور وحافرلك بر ياشندهاولانه حولی دينور ايكی ياشندهاولانه جذع واوچ ياشندهاولانه
ثنی درت ياشندهاولانه رباعی و بش ياشنه كيرنه قارح دينوركه آزيسنی ياروب ديشلری تمام اولانيدر وقروح ناقهنك
حملی بللورمك معناسنهدر يقال قرحت الناقة قروحا اذا استبان حملها القراح سحاب وزننده صافی صويه دينور
آب ناب معناسنه كه اكا برنسنه قارشمامش اوله وهر خالص و بيغش نسنهيه دينور وشول ارضه دينوركه آنده قطعا صو
واغاج اثری اولميوب خالص براوله جمعی اقرحه كلور اجوبه وزننده وزرع ياخود غرس ايچون نطس اولنوب تعمير
واصلاح اولنمش حاضر تارلايه دينور وقراح بغداد اولكهسندهدرت محلك اسميدر القرواح قرطاس وزننده
والقرياح يائله والقرحياء قافك كسريله جربياء وزننده بونلرده زرع وغرس ايچون نطسلنوب اصلاح اولنمش
تارلايه دينور وقرواح اياقلری اوزون اولان ناقهيه دينور واوزون اولوب بدنی بغايت دوز واملس اولان خرما

اغاجنه دينور جمعی قراويح كلور وشول دوهيه دينوركه صوبی بيوك دوهلر ايله ايچمكدن امتناع ايدوب كوچكلری
كلدكده آنلر ايله بيلهجه ايچراوله وآچق و بارز فضاء وميدانه دينوركه اوزرنده سمايه حائل اولان سقف وشجر
مقولهسی نسنه اولميه كه تحت السماء تعبير اولنور القرحان سلمان وزننده ارسلانه دينور القريحة سفينه وزننده
قويدن الك اوّل استخراج اولنان صويه دينور تقول شربت قريحة البئر ای اوّل ما استنبط منها وقريحه انسانك
مجبول اولديغی طبيعته اطلاق اولنور يقال لفلان قريحة جيدة ای طبيعة مفتاح شرحنده علامهٔ شيرازی
ديمشدركه طبيعته قريحه اطلاقی مجاز بمراتبدر زيرا اصل قريحه قرح وحفر اولنان قويی يه دينور بعده الك اوّل
استنباط اولنان شيئه اطلاق اولنور بعده ابتداع اولنان شعر وخطبه مقولهسنه آندن محلی اولان طبيعته اطلاق
اولنمشدر لكن ابتداء امردن بره تشبيه اولنمق اخصر طريقدر وقريحه هرنسنهنك اوّلنه اطلاق اولنور تقول
اخذت قريحة الشیء ای اوّله و باكورته القرح قافك ضميله يارهلره دينوركه ذكر اولندی وقريحه كبی قويدن
ابتدا استنباط اولنان صويه دينور وهرشيئك اوّلنه وتازهسنه اطلاق اولنور وآيك اوّلندن اوچ كونهدينور الاقتراح
افتعال وزننده بالبداهه يعنی بی توقف و بی تفكر سوز سويلمك معناسنهدر تقول اقترحت خطبة ای ارتجلتها
ومن غير سماع برنسنه استنباط ايلمك معناسنهدركه مراد كنديلكندن استخراج ايلمكدر تقول اقترحت الشیء
اذا استنبطته من غير سماع و برنسنهيی اورندلوب اختيار ايلمك معناسنهدر تقول اقترحت الشیء اذا اجتبيته
واخترته وقريحهدن برنوظهور نسنه پيدا ايلمك معناسنهدر تقول اقترحت الامر ای ابتدعته و بركسهدن برنسنهيی
تحكم طريقيله ايستمك معناسنهدر تمكن الحصولمی دكلمی فكر ايلمكسزين بر حاجتك ايسه ويررسن ديمك كبی
يقال اقترح عليه بكذا اذا تحكم واصلا ركوب اولنمامش دوهيه ركوب ايلمك معناسنهدركه الك اوّل كنديسی بنمش
اولور يقال اقترح البعير اذا ركبه قبل ان يركب وصو اولميان يرده قويی قازمق معناسنهدركه بو قرحهدن مأخوذدر
يقال اقترح بئرا اذا حفرها فی موضع لا يوجد فيه الماء ذو القروح شعرای جاهليهدن مشهور امرء القيس بن
حجرك لقبيدر مرسوملك پدری قتل اولندقده استمداد ايچون قيصر رومه التجا ايدوب اولدخی حسن رعايتله
برمدّت يانندهابقا و نيازينه مساعده ايله ديارينه ارجاع ايلدی عقبندن بعض حسادك افسادينه مبنی قيصر متغير
اولمغله اكسهسندن برمسموم خلعت ارسال والباس ايلمكله سمك تأثيرندن وجودنده قرحهلر حادث اولوب متأثرا
فوت اولمغله علتی خلالنده ذو القروح ايله ملقب اولدی شارح ديركه سيوطی روايتنه كوره امرء القيس ذو الفروج ايله
ملقبدركه فاء وجيمله در اصلا اركك اولادی اولميوب مجموعی قيز اولادی اولديغنه مبنی ملقب اولمشدر ذو القروح
ذو الفروج مصحفيدر ذو القرح فتحتيله شعرادن كعب بن خفاجه لقبيدر القرحاء حمراء وزننده ايكی فرس
اسميدر قراح غراب وزننده بحرين ولايتنده قطيف نام بلدهنك دريا جهتنده اولان ساحلی اسميدر واوراده
برقريه آديدر القريحاء مصغر بنيهسيله بتيراء وزننده اياغك اوجی كبی برنسنهدركه آت قسمنك قارننده اولور
وقريحاء البعير دوهنك قورساغنه دينوركه انسانك معدهسی يرندهدر المقرّحة محدّثه وزننده هنوز ادراك ايدن
تازه خرماره دينور وشول دوهلره دينوركه اغزلرنده قرحهلر پيدا اولمغله دوداقلری سولپوك وصارقق اوله يقال
ابل مقرّحة اذا حدثت فی افواهها قروح فتهدّلت لذلك مشافرها اقرح همزهنك فتحی وراءنك ضميله برموضعدر
قرحياء جربياء وزننده برموضعدر ذو القرحی سكری وزننده وادی القری نام محلده برموضعدر القراحيان
قافك ضمی وتثنيه بنيهسيله ايكی بوكوره دينور خاصرتان معناسنه التقرّح تفعل وزننده حاضرلنمق معناسنهدر
يقال تقرّح له اذا تهيّأ القردح قافك ودالك ضميله بركونه قاش آديدر وقافك فتحيله زنبازدر وايری ميمونه دينور
القردوح زنبور وزننده بودخی ايری ميمونه دينور القردحة دحرجه وزننده بركسه كنديدن مطلوب اولان شيئی
اقرار ايلمك معناسنهدر يقال قردح الرجل اذا اقرّ بما يطلب منه وتذلّل ايلمك معناسنهدر يقال قردح الرجل اذا تذلّل
القردوحة والقردحة قافلرك ودالرك ضميله شول جوزطرزنده يومر يجيهككه دينوركه بلوغه مقارب اولان
اوغلانك بوغازی چقورنده ظهور ايدر يقال راهق الغلام فبدت قردوحته وقردحته ای العظم كالجوزة تظهر
فی حلق المراهق المقردح اسم فاعل بنيهسيله قوشی آتلرينك اوتجبسندن صكره كلان آته دينوركه خارجدر
الاقرنداح ذال معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمه فضولی برجرم وجنايت اسناد ايلمك معناسنهدر تقول اقرنذح لی
فلان ای تجنّی علیّ المقرنذح اسم فاعل بنيهسيله شرّ وفساده آماده اولان كسيه دينور يقال هو مقرنذح
ای مستعدّ للشرّ القرزح قافك وزای معجمهنك ضميله برنوع شجر آديدر و برفرس اسميدر وعرب نسوانته مخصوص
بركونه لباس آديدر القرزحة قنفذه وزننده بودوروزشت و بی اندام خاتونه دينور و برنوع سبزه و بركونه كوچك

شجر آدیدر القرشحة شین معجمه ایله دحرجه وزننده یقین یقین صیچرامق معناسنه در یقال قرشح الرجل اذا وثب
وثبا متقاربا القزح قافك کسریله صوغان تخمنه دینور وتجره حوایجنه دینور تابل معناسنه طوز و بور و نخود
وکون کبی بونده قافك فتحیله ده جائزدر القزاح عطار وزننده ذکر اولنان حوایجك صاتیجسنه دینور وقزح قافك
کسریله یلانك ترسنه دینور خرء الحیة معناسنه القزح مدح وزننده تجره یه طعام حوایجی قومق معناسنه در
یقال قزح القدر قزحا من الباب الثالث اذا جعل القزح فیها وقزح وقزوح قعود وزننده کوپك قسمی بولنی بردن
دفع ایدوب ایشه مك معناسنه در که سیك تعبیر اولنور یقال قزح الکلب ببوله وقزح قزحا وقزوحا من الباب الثالث
والرابع اذا ارسله دفعا وقزح وقزحان فتحاتله چولمك کندیدن چقان طعام مقوله سنی طملاتمق معناسنه در که
قباغی آچلدیغی کبی طاشمقدن عبارتدر یاخود اسناد مجاز بدر هنوز چقار ایکن طملاتمق حسبیله یقال قزحت القدر
قزحا وقزحانا اذا اقطرت ما خرج منها کرچه نسخه لرده القدر کلمه سی مرفوعا واقطرت ساکنا مضبوطدر لکن
قزحت متکلم واقطرت مخاطب صیغه سی اولسه تکلفدن سالم اولور بلکه بو صواب اولمق غالبدر وقزح کوپك
قسمك بولنه دینور تسمیه بالمصدردر ومرتفع اولمق معناسنه در یقال قزح الشیء قزحا اذا ارتفع ومنه سعر قازح التقزیح
تفعیل وزننده بو دخی تجره یه طعام حوایجی قومق معناسنه در یقال قزح القدر اذا جعل القزح فیها وکلامه کذب
فانمقسزین حسن وزینت ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال قزح الحدیث اذا زینه واغاجك بمشی چوق
اولمق ایچون دینه بول قومق معناسنه در اکینه وسبزه یه اوکق ایچون کوبره دوکدکلری کبی اغاجك دبنه ده بول
وضع ایدرلر یقال قزح اصل الشجرة اذا بول له یعنی جعل فیه بولا لیکثر ثمرها وتقزیح اسم اولور بعض نباتك یاخود
اغاجك داللرینك اوجلرنده کوپك پنجه سی کبی خرده ومتشعب پیدا اولان شعبه یه دینور القزیح امیر وزننده
ملیح لفظنه اتباعا ذکر اولنور یقال ملیح قزیح المقزحة مکنسه وزننده مملحه دن یعنی طوزلق تعبیر اولنان ظرفدن
برکونه یه دینور که مراد ایچنه بور ودارچین امثالی حوایج وضع اولنان ظرفدر طوزلق یانده بولنك دیدکلری
اوله جقدر فارسیده افزاردان دیرلر التقازیح تانك فتحیله طعام حوایجنه دینور اباز برمعناسنه و بو تعاشیب کبی مفردی
نامسموعدر القزحة جرعه وزننده صاری وقرمزی ویشل رنکلردن اولان اوزون اوزون خط وطریقه یه
دینور جمعی قزح کلور غرفه وغرف کبی وقزحه یوکسکلك ارتفاع معناسنه در قوس قزح زفر وزننده علایم
سماویه غلطی الکم صاغمه تعبیر اولنان دائرهٔ هوائیه یه دینور که اوقات رطبه ده حادث اولور ذکر اولنان قزحه دن
مأخوذدر وجه مذکور اوزره طرایق ملونه یی مشتمل اولدیغیچون یاخود ارتفاعی سببیله تسمیه اولنمشدر
وعند البعض قزح سحاب اوزره موکل اولان فرشته نك اسمیدر علی قول ملوك عجمدن برینك اسمیدر قوس بونلرك
برینه مضاف اولنمشدر شارح دیر که قزح برشیطانك اسمی اولمغله قوس قزح تعبیرندن نهی نبوی واقع اولمشدر
روی عن ابن عباس لاتقولوا قوس قزح فان قزح اسم شیطان ولکن قولوا قوس الله انتهی وقزح زفر وزننده مزدلفه ده
برطاغك اسمیدر مصاحك بیانه کوره تقدیرا قازحدن که عالی معناسنه در معدول اولمغله عدل وعلمیتله غیر منصرفدر
وقوس قزح منصرفدر زیرا قزحه نك جمعیدر وعند البعض اسم فرشته یاخود اسم شیطان اولمغله غیر منصرفدر
القازح عالی ومرتفع معناسنه در ومنه یقال سعر قازح ای عال وبو مجازدر وقازح فازق کبی صلب ومتین اولانه ذکره
دینور التقزح تفعل وزننده نبات چتال چتال چوق داللو بداقلو اولمق معناسنه در یقال تقزح النبات اذا تشعب
شعبا کثیرة المقزح معظم وزننده انجیر اغاجنه شبیه برنوع شجرك اسمیدر که بادیه اشجارندندر القزاح غراب
وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص برمرضك اسمیدر القوازح قازحه نك جمعیدر مرتفعه معناسنه بو مناسبتله
صو یوزنده حادث اولان قبارجقلره اطلاق اولنمشدر یقال تکثرت قوازح الماء ای نفاخاته القساحة فساحه
وزننده والقسوحة فسوحه وزننده برنسنه پك اولمق معناسنه در یقال قسح الشیء قساحة وقسوحة من الباب
الثالث اذا صلب وبرکسه نك ذکری قوی اولمغله چوق چوق قوامه کلمك معناسنه در یقال قسح الرجل اذا اکثر
انعاظه وبوکمك معناسنه در یقال قسح الحبل اذا فتله الاقساح همزه نك کسریله بو دخی برکسه قوام ذکری کثیر اولمق
معناسنه در یقال اقسح الرجل بمعنی قسح القسح فتحتینله قوریمق یبس معناسنه در علی قول بعد الانزال ذکرك انعوظ
قائم طورمسنه دینور القساح غراب وزننده مقسوح معناسنه در که صلابتلو شیئه دینور المقاسحة مفاعله وزننده
بری برینه یبس وشدتله معامله ایلمك معناسنه در که سرتلنمك وسرتلشمك تعبیر اولنور یقال قاسحه اذا یابسه
ای عامله بالیبس والشدة القاسح بوغون شیئه دینور یقال ثوب قاسح ای غلیظ قشاح شین معجمه ایله قطام
وزننده دیشی صرتلانه دینور القاشح قاسح وزننده ومرادفیدر که غلیظ دیمکدر یقال ثوب قاشح ای قاسح

القشاح غراب وزننده قوری شیئه دینور یابس معناسنه القفح قافك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی کریه
کوروب آندن یکرنمك معناسنه در یقال قفحه قفحا من الباب الثالث اذا کرهه وطعامی جانی ایستمیوب امتناع
ایلمك معناسنه در یقال قفح عن الطعام اذا امتنع عنه وبرنسنه یی دوا اسفوف ایدر کبی یومشق دوکوب سفوف ایلمك
معناسنه در یقال قفح الشیء اذا استفه کما یستف الدواء القفیحة سفینه وزننده اوز رینه قیون سودی صاغلمش
تازه کره یاغنه دینور القفحاء حمراء وزننده چتال چتال هوایه آغان غباره دینور یقال عجاجة قفحاء وهی
ان تری شعوبا یتشعب منها القلح فتحتینله والقلاح غراب وزننده دیشلره عارض اولان صاری بلغه دینور قلاح
اسمدر قلح مصدردر دیشلر صرارمق معناسنه یقال قلحت الاسنان قلحا من الباب الرابع اذا اصفرت التقلیح
تفعیل وزننده علاجله دیشلرك صفرتنی کیدرمك معناسنه در که سلب ایچوندر قردت البعیر کبی ومنه المثل * عود یقلح
علی بناء المجهول ای تنقی اسنانه وتعالج من القلح عود قوجه دوه یه دینور که دیشلری صرارر مثل مزبور سعی
بیفائده ده ضرب اولنور مترجم دیر که کتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره دیشلرك لونی متغیر اولمسی فاسد بخاردن

مطلب

یاخود متعفن اولمش خلطدن نشئت ایدر یانمش کیك بوینوزی ومرجان هر برندن یارمشر درهم وانجو ومصطکی
وایرساهر برندن بر ردرهم ومسك درت بغدای بونلری انجه سحق ایدوب برقاج دفعه دیشلره سوره لر تغیرنی ازاله ایدوب
بغایت جلا ویرر القلح قافك کسریله کیرلو لباسه دینور ثوب وسخ معناسنه القلح قافك فتحیله قوجه
حماره دینور الاقلح احمر وزننده دیشی صرارمش کشی یه دینور مؤنثی قلحاء در وبوق بوجکنه دینور واقلح بن
یسام البخاری محدثیندندر وعاصم بن ثابت بن ابی الاقلح اصحابدندر التقلح تفعل وزننده قحطا تامنده دیار بدیار
کزوب رنج وزحمتله کسب وکار ایلمك معناسنه در که محنتدن دیشلرنی صرارددر یقال تقلح فلان البلاد اذا تکسب فیها
فی الجدب القلحم اردب وزننده که قوجه یه دینور موضع ذکری میم بابیدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر
القلفحة فایله دحرجه وزننده برنسنه نك مجموعنی سپوری یمك معناسنه در یقال قلفح الطعام اذا اکله اجمع القمح
قافك فتحی ومیمك سکونیله حبوبات بغدایه دینور بر معناسنه شارح دیر که زمخشری فائقده دیدیکه قمح اصلنده
رفعت معناسنه در حنطه یه اطلاقی حبوباتك ارفع واعلاسی اولدیغیچوندر وقمح مصدر اولور برنسنه یی سفوف کبی
خرد ایدوب آوجیله آغزینه آتمق معناسنه یقال قمح السویق قمحا من الباب الرابع اذا استفه الاقتماح افتعال
وزننده قمح معناسنه در یقال اقتمحه بمعنی قمحه القمیحة قریحه وزننده جوارشه اطلاق اولنور که سفوف
وجهیله تناول اولنان ادویه دن عبارتدر وجوراش کوارش فارسی معربیدر که هضم ایچون تناول اولنان داروden
عبارتدر تقول اقتمحت القمیحة ای الجوارش القمحة جرعه وزننده قمحه دن آغز طلوسی اولانه دینور وقمحه
ورس اسمیدر که یمن زعفرانی دیدکلری داروdر وعتیق شرابك یوزینه چوکن غبار کبی کوفه دینور وزعفرانه دینور
القمحان قافك ومیم مشدده نك ضمیله عنفوان وزننده ومیمك فتحیله لغتدر بو دخی یمن زعفرانه علی قول عتیق
شراب اوزره چوکن توز کبی کوفه وزعفرانه دینور القموح قعود وزننده دوه حوض اوزرنده صویی ایچمیوب
باشنی یوقری قالدروب طوتمق معناسنه در کرك ابتدای امردن وکرك ایچوب قاندقدنصکره اولسون یقال قمح البعیر
قموحا اذا رفع رأسه عند الحوض وامتنع من الشرب التقمح تفعل وزننده والانقماح انفعال وزننده قموح
معناسنه در القامح قموحدن اسم فاعلدر جمعی قمح کلور رکع وزننده وقامح مطلقا صودن کاره اولوب امتناع
ایدنه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون ونه علتدن ناشی اولورسه اولسون ویك صوسزلقدن بغایت سست
وفاتر اولمش دوه یه دینور المقامحة مفاعله وزننده دوه صویه کلوب برعارضه سببیله صوایچمیوب اعراض
وامتناع ایلمك معناسنه در تقول قامحت ابلك اذا وردت ولم تشرب لداء او برد وهی ناقة مقامح وابل مقامحة
وبورائع ومربع کبی بلاهاء وارد اولان صفاتدندر الاقماح همزه نك کسریله باشنی یوقری قالدروب کوزی
اشاغی یه طوغری دیکمك معناسنه در یقال اقمح الرجل او البعیر اذا رفع رأسه وغض بصره وبرونی کوکه طوتمق معناسنه
استعمال اولنور که خود بینلکدن کنایه در یقال اقمح بانفه اذا شمخ به وغلال سنبله سی اوزلنمك معناسنه در یقال
اقمح السنبل اذا جری فیه الدقیق وبغدای سنبله سی کمالی بولمق معناسنه در یقال اقمح البر اذا صار قمحا نضیجا
وکردنی بند ایچره اولان اسیر باغك مضایقه سندن باشنی اشاغی یه اندره میوب دائما یوقری طوتدرمق معناسنه در
یقال اقمح الغل الاسیر اذا ترك رأسه مرفوعا لضیقه قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی فهم مقمحون ومنه حدیث
علی کرم الله وجهه قال له النبی علیه السلام ستقدم علی الله انت وشیعتك راضین مرضیین ویقدم علیه عدوك
غضابا مقمحین ثم جمع یده الی عنقه یریهم کیف الاقماح وکذا فی النهایة واقماح نبیذ ایچمك معناسنه در که رفع رأسی

مستلزمدر یقال اقمح النبیذ اذا شربه بو ایکی معناده بعض نسخه‌ده اقمح عنوانیله که افتعالدندر واقع اولوب لکن
شارح استصواب ایلمامشدر القماح کتاب وزننده والقماح غراب وزننده ذکر اولنان مقامحه‌دن اسملردر که
دوه صودن امتناعله باشنی یوقری قالدرمغه دینور بو جهتله شهور رومیه‌دن کانون اول وثانی یه شهر قماح وقماح
اطلاق ایلدیلر زیرا شهر مزبورده صوغوق بغایت شدید اولمغله دوه قسمی صو ایچمکدن امتناع ایدرلر قال
فی الاساس ومن ذلک قالوا الشیبان وملحان وهما من اشد اشهر الشتاء برداشهرا قماح لمقامحة الابل فیها عن برد الماء
وشیبان وملحان کانون اول وثانی اسملریدر صحاح مترجمی شهر اقماحک الفنی تثنیه یه حمل ایلیوب اقماح فهم
ایلدیکندن بشقه شدت برد ایله تفسیری یک بارددر القمعی ضیزی وزننده والقمحاة هایله ذکرک باشنه
دینور فیشه معناسنه القمحانة قافک کسریله انسانک باشندن اکسه سیله قفا چقورینک ارالغنه دینور
التقمیح تفعیل وزننده برکسه کندی ذمتنه اداسی لازم کلان چوق نسنه‌دن طالبی آزجه نسنه ایله صاوق
معناسنه درمثلا بر آدمه بیک غروش ویره جکی وار ایکن برتقریبله بشیوز غروشله قپادوب صاومق کبی یقال
قمح فلانا اذا دفعه بالقلیل عن کثیر یجب له القنح قافک فتحی ونونک سکونیله برنسنه یی چوکان کبی
بوکوب اکمک معناسنه در یقال قنح الشیء قنحا من الباب الثالث اذا عطفه کالمحجن وصودن قانمغله
چکیلوب باشنی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال قنح الشارب اذا روی فرفع رأسه ریا وصودن
قاندقدنصکره کوکلسز زوراکی ایچمک معناسنه در یقال قنح الشارب اذا تکاره علی الشرب یعنی بعدالری
وبر آغاج یونوب آلتندن صوقشدرمغله قپو یی یوقری قالدرمق معناسنه در که مفتاحسز قپونک اولوجه‌له
اوکجه‌سنی جقروب آجقدن عبارتدر یقال قنح الباب اذا نحت خشبة فرفعه بها الاقناح همزه‌نک کسریله قنح
ایله معنای اخیرده مراد فدر یقال اقنح الباب بمعنی قنح التقنح تفعل وزننده بودخی قاندقدنصکره مع السکراهه
ایچمک معناسنه در یقال تقنح الشارب اذا تکاره علی الماء القناحة رمانه وزننده برکونه انحتره دینور که اوزون
واکری اولور اکری باغچه قپولری کلتدر بنه ایدرلر التقنیح تفعیل وزننده قناحه دیدکلری انحتری قپویه
اویدرمق معناسنه در تقول قنحت الباب اذا اصلحت القناحة علیه القوح قافک فتحی وواوک سکونیله یاره ایرینلشمک
معناسنه در یقال قاح الجرح یقوح قوحا اذا صارت فیه المدة وسپورمک معناسنه در یقال قاح البیت اذا کنسه
التقوح تفعل وزننده بودخی یاره ایرینلشمک معناسنه در یقال تقوح الجرح اذا صارت فیه المدة التقویح تفعیل
وزننده سپورمک معناسنه در یقال قوح البیت اذا کنسه الاقاحة همزه‌نک کسریله برکسه آخر آدمک طلب وسؤال
ایلیه‌جکی نسنه‌یی بعد السؤال ویرمک اوزره جزم وتصمیم ایلمک معناسنه در یقال اقاح الرجل اذا صمم علی المنع بعد
السؤال القاحة ساحه وزننده ومرادفیدر جمعی قوح کلور سوح کبی وقاحه مدینه قربنده برموضع آدیدر القیح
قافک فتحی ویانک سکونیله قان قارشمامش صافی ایرینه دینور مده معناسنه وقیح مصدر اولور یاره ایرین طوتمق معناسنه
یقال قاح الجرح یقیح قیحا بمعنی قاح یقوح قوحا پس واوی ویائی اولور التقیح تقویح وزننده ومرادفیدر التقیح
تقوح وزننده ومرادفیدر الاقاحة اقاحه مذکوره ایله مرادفدر پس بو ماده‌لر واویه ویائیه‌در فصل الکاف
الکبح کافک فتحی وبانک سکونیله مرکوب اولان دابه‌یی طوردرمق ایچون لجامنی کروچکوب قاصمق معناسنه در یقال
کبح الدابة کبحا من الباب الثالث اذا جذب بلجامها لتقف قال فی الاساس لبس کبح الصعب الشرس الا باللجام
الشکس نسخه‌لردن باب اشارتی ساقط اولمغله اتمهات سائره‌دن اخذ اولنمشدر وکبح قلیجله چالمق معناسنه در یقال
کبحه بالسیف اذا ضربه به وبرکسه‌یی عزم ایلدیکی حاجتندن رد ایلمک معناسنه استعمال اولنور که معنای اولدن
مأخوذدر یقال کبح فلانا اذا رده عن الحاجة الاکباح همزه‌نک کسریله کبح ایله معنای اولده مرادفدر یقال
اکبح الدابة بمعنی کبحها وشامخ وعالی اولمق معناسنه در یقال اکبح البناء علی بناء المفعول اذا کان مکبحا ای شامخا
الکبح کافک ضمیله مصل دیدکلری یوغرد صوینی انواعندن سیاه نوعیدر که ترکلر قره قروت وچوکلک تعبیر ایدرلر
علی قول رخبین اسمیدر که مائیتلبنی طبخله تغلیظ ایلمکله حاصل اولور ترکیده لور تعبیر اولنور المکبح معظم
وزننده شامخ وعالی نسنه‌یه دینور یقال انه لمکبح ای شامخ الاکبح احمر وزننده تند وشدید حیوانه دینور یقال بعیر
اکبح ای شدید المکابحة مفاعله وزننده بر آدمه سوکمک وسوکشمک معناسنه در یقال کابحه اذا شاتمه الکابح
کالح وزننده شول نطیر وتشأم اولنان نسنه‌در که بر آدمک قرشوسنه ظهور ایلیه وجهه‌سندن رد ایتدیکیچون اطلاق
اولنمشدر جمعی کوابح کلور یقال تطیر من الکابح وهو ما استقبلک مما یتطیر منه الکتح کافک فتحی وتای فوقیه‌نک
سکونیله طعامی طویجه قدر یمک معناسنه در یقال کتح الطعام کتحا من الباب الثالث اذا اکله حتی شبع

ویل برکسه‌نک اوزرینه طپراق توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال کتحت الریح فلانا اذا سفت علیه التراب
عند البعض کتح یل برکسه‌نک اوزرندن لباسنی چکوب کوترمک معناسنه در یقال کتحت الریح فلانا اذا نزعته
ثیابه وچکرکه یرده اولان نباتی سپوریوب بتورمک معناسنه در یقال کتح الدبا الارض اذا اکل ما علیها وکتح
کدحدن دون یعنی طرملامقدن آزجه چقل وجودی بره‌لمک معناسنه در یقال کتحه الحصی وهو دون الکدح ووجودک
دریسنه اصابتله تأثیر ایلمک معناسنه در یقال کتح الجلد اذا اصابه فاثر فیه واول مؤثر اولان شیئده کتح اطلاق اولنور
مؤلف بیانده استقصار ایلمشدر الکتحة کافک فتحی وثای مثلثه‌نک سکونیله نوع انساندن آزجه جماعته دینور
یقال جائت کتحة من الناس وهی من الناس جماعة غیر کثیرة التکاتح تکافح وزننده قلج ایله رو برو جنک ایلمک
معناسنه در یقال تکاتح الجیش بالسیف اذا تکافحوا به الکثح مدح وزننده کون آچمق معناسنه در یقال کثح عن استه
اذا کشف یعنی عنه الثوب ویل برکسه‌یه اوزره طپراق صاورمق معناسنه در یقال کثحت الریح علیه التراب اذا سفته
وبرکسه‌نک مالنی نهب ایدوب مجموعنی سوپوری کوترمک معناسنه در یقال کثح من المال ما شاء اذا کسح ای اخذ کله
وبرکدرمک معناسنه در یقال کثح الشیء اذا جمعه وطاغتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال کثحه اذا فرقه التکثیح
تفعیل وزننده بودخی کون آچمق معناسنه در یقال کثح عن استه بمعنی کثح التکثح تفعل وزننده برکسه‌یه چقل
طاشلر ایله اورمق معناسنه در یقال تکثح بالحصی اذا تضرب به الکح کافک ضمیله قح وزننده ومرادفیدر که خالص
دیمکدر یقال عربی کح ای قح وخالص وعربیة کحة ای قحة ام کحة شول خاتوندر که آیت فرائض آنک حقنده نازل
اولمشدر مزبوره صحابیه‌در اصحابدن اوس بن ثابت الانصاری زوجه‌سی ایدی مومی الیه احد غزوه‌سنده شهید
اولوب مزبوره ایله اوچ قیزنی ترک ایلدی عمزاده‌لری جاهلیت عادتی اوزره جمیع مخلفاتنی اخذ وزوجه ایله صغاری
محروم ایلدکلرنده اشبو وللنساء نصیب الایه کریمه‌سی نازل اولمشدر فخر عالم علیه السلام حضرتلری مال مزبوره
وضع ید ایلمامری بابنده امر بیورملریله توقف ایدوب بعده یوصیکم الله الایه کریمه‌سی نازل اولمغله ام کحه‌یه ثمن
وقیزلره ثلثان وباقی مزبورلره اعطا اولندی الکحکح هدهد وزننده والکعکح سمسم وزننده یک قوجه قاری‌یه
دینور وقوجه ناقه‌یه دینور الکح ضمتیله قوجه قاریلره دینور شارحک بیانی اوزره مفردی کحاء در الکدح
مدح وزننده برکسه امک چکوب کندی نفسی ایچون سعی وکوششله برایش ایشلمک معناسنه در یقال کدح فی العمل
کدحا من الباب الثالث اذا سعی وعمل لنفسه خیرا او شرا وکد وطرملامق معناسنه در یقال کدح وجهه
اذا خدش عند البعض برکسه‌نک جانه شین وعیب ویره جک برنسنه ایلمک علی قول ضربه ایله یاخود سائر نسنه
ایله افساد ایلمک معناسنه در یقال کدح وجهه اذا عمل به ما یشینه او افسده وکسب وکار ایلمک معناسنه در یقال
کدح لعیاله اذا کسب وطراق ایله صاچی بری برندن آیرمق معناسنه در یقال کدح رأسه بالمشط اذا فرج شعره وکدح
طرملامقدن پیدا اولان طرنق یاره‌سنه دینور که طرمق تعبیر اولنور وبو تسمیه بالمصدر در یقال به کدح ای خدش جمعی
کدوح کلور التکدیح تفعیل وزننده بودخی یوزی طرملامق یاخود جانه عیب ونقیصه ویره جک برایش
ایتمک معناسنه در یقال کدح وجهه اذا خدشه او عمل به ما یشینه الاکتداح افتعال وزننده امک چکوب
کسب وکار ایلمک معناسنه در یقال اکتدح لعیاله اذا اکتسب التکدح تفعل وزننده طرملانمقدن ناشی
اعضاره لنمک معناسنه در یقال تکدح الجلد اذا تخدش المکدح معظم وزننده طرملانمش دیمکدر ومنه یقال له
حمار مکدح ای معضض کودح جوهر وزننده بر رجل اسمیدر کدراح قرطاس وزننده برموضع آدیدر
الکذح کافک فتحی وذال معجمه‌نک سکونیله یل طاش وطپراق صاوروب آتمق معناسنه در یقال کذحته الریح کذحا
من الباب الثالث اذا رمته بالحصی والتراب الکرح کافک کسریله پاپاس صومعه‌سنه دینور که خلوتخانه‌سیدر
جمعی اکراح کلور الکارح والکارحة انسانک بوغازینه دینور الاکیراح همزه‌نک ضمی وکافک فتحیله نصاری
طائفه‌سنک بصقلیه کونلرنده چقوب واره جقلری مواضعه دینور که آیازمه مقوله‌سی یرلر اوله جقدر یقال النصاری
خرجوا الی الاکیراح وهی مواضع یخرج الیها النصاری فی اعیادهم مترجم دیر که لفظ مزبور عبرانی یاخود سریانی
اولمق اغلبدر الکربحة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه در یقال کربحه اذا صرعه وآغر آغر سکرتمکه دینور که
کردحه دیدکلری سکرتمکدن دون اولور الکرنحة تای فوقیه ایله کربحه وزننده یقمق ویره چالمق معناسنه در یقال
کرنحه اذا صرعه التکرنح تدحرج وزننده سرعتله یوریوب کتمک معناسنه در یقال تکرنح فی مشیته اذا مر مرا
سریعا الکردح زوج وزننده قوجه قاری‌یه دینور وصلب ومتین کشی‌یه دینور الکرداح قرطاس وزننده یوکرک
انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کرداح ای سریع العدو الکردحة کرنحه وزننده آدن اسمدر چابک

سكر تمكه وچابك سكردشه دينور وكردحه يره چالمق معناسنه در يقال كردحه اذا صرعه الكرداح كافك ضميله
بودور آدمه دينور التكردح تدحرج وزننده ومرادفيدر كه يوارلنمق معناسنه در يقال تكردح الشيء اذا تدحرج
وتكرنح معناسنه دركه ذكر اولندي الكردحاء كافك كسري والفك مديله كرچه قياس اولان فتحلي وخيزلي كبي
مقصور اولمقدر برنوع يوروشه دينوركه آدملري اوفق اوفق آته رق تيز تيز يورمك اوله جقدر المكردح مدحرج
وزننده بغايت متذلل ومتصاغر ومتواضع آدمه دينور المكرفح فاليه مدحرج وزننده خلقي زشت وبي اندام ونازيبا
كشي يه دينور مشوّه معناسنه الكرمحة كرنحه وزننده ومرادفيدر كه آهسته آهسته سكرتمك معناسنه در تقول
كرمحنا في آثارهم اي عدونا متثاقلا الكسح مسح وزننده سپورمك معناسنه در يقال كسح البيت كسحا من الباب
الثالث اذا كنسه وبل بر يوزندن طپراغي صپرمق معناسنه در يقال كسحت الريح الارض اذا قشرت عنها التراب
وعاجز اولمق معناسنه دركه پك آغسقلق معناسندن مأخوذدر يقال به كسح اي عجز وپك آغسق اولمق معناسنه در
يقال في رجله كسح اي ظلع شديد ويقال جمل مكسوح اي به ظلع شديد ما اكسحه فعل تعجبدر ما اثقله معناسنه كه
تعجب آغر يورويشلي ديمكدر معناي مزبوردن مأخوذدر الاكتساح افتعال وزننده برآدمك جميع مالني سپوري
اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اكتسحوهم اي اخذوا اموالهم كله المكسحة مكنسه وزننده ومرادفيدر كه
سپورگيه دينور الكساحة كافك ضميله سپورندي يه دينور كناسه معناسنه والزرده اولان چولاقلق واياقلرده اولان
كوترملك حالتنه دينور يقال به كساحة وهي الزمانة في اليدين والرجلين الكسح فتحتينله بركسنه نك الي چولاق
ياخود اياغي كوترم اولمق معناسنه در يقال كسح الرجل كسحا من الباب الرابع اذا صار اكسح الاكسح احمر وزننده
والكسحان سكران وزننده والكسيح امير وزننده والكسح زبير وزننده الي چولاق ياخود اياغي كوترم اولان
كشي يه دينور واكسح طوباله وآغسقه دينور جمعي كسحان كلور كافك ضميله وكسيح امير وزننده عاجز كسيه دينور
الكساح غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برعلت آديدر كه اياقلرني آغسق ايدر المكسح معظم وزننده قبوغي
صويلمش نسنه يه دينور يقال عود مكسح اي مقشر المكاسحة مفاعله وزننده مشاربه شديده معناسنه در يعني هر بري
مشروبي سپوري ايچمك يقال كاسحا مكاسحة اذا شاربا شديدة الكسح كتف وزننده نامرد كسيه دينور كه
لدي الاستعانه اعانه ايلمز اوله يقال رجل كسح اذا استعنته لا يعينك المكسحة معظمه وزننده عمامه ده برموضع
آديدر وبو سين وشين ايله وفتحه لر وكسره لر ايله ده زبانزددر الكشح شين معجمه ايله كسح وزننده بدنده خاصره ايله ضلع
خلفك يعني بوكور ايله اكسه ايكوننك كه قصه ايكودر ارالغنه دينوركه بوش بوكور تعبير اولنور فارسيده تهيگاه دينور
بومعنادندر كه فلان كسه شو ايشي ستر واضمار ايلدي ديجك برده طوى كشحه على الامر ديرلر وبندن اعراض
ايدوب الفت ومحبتي قطع وترك ايتدي ديجك برده طوى كشحه عني ديرلر وكشح قاطر بو بجعنه دينور ودع كبي جمعي
كشوح كلور وكشح بوكوره عارض اولان كشح علتندن ناشي بوكوره باقي ايلمك معناسنه در يقال كشح فلان
على بناء المجهول اذا كوي من داء الكشح وهو مكشوح وكشح بركسيه دشمنلك ايلمك معناسنه دركه ادبار كشح ايله
اعراضي مستلزمدر يقال كشح له بالعداوة اذا عاداه وناسي طاغتمق معناسنه دركه كشحلرني دوندرمكي مستدعيدر
يقال كشح القوم اذا فرقهم وطوار قويرغني پاچه سي ارالغنه صوقمق معناسنه در يقال كشحت الدابة اذا ادخلت
ذنبها بين رجليها وسپورمك معناسنه در يقال كشح البيت اذا كنسه وناس طاغلمق معناسنه در يقال كشح القوم
عن الماء اذا تفرقوا الكشح فتحتينله برعلتدر كه بوش بوكوره عارض اولور كه اكا باقي ايله تدبير ايدرلر على قول ذات
الجنب ديدكلري علتدر المكشوح علت مزبوره يه مبتلا كشي يه دينور مكشوح المرادي نام كسنه بوسبيله ملقب
اولمشدر الكشاح كتاب وزننده بركونه تمغا اسميدر كه دوه نك بوش بوكورينه اوريلور الكاشح قلبنده كينه وعداوتي
اضمار ايدن كسيه دينوركه مبطن وخبرجي تعبير اولنور يقال رجل كاشح اي مضمر العداوة المكاشحة مفاعله
وزننده معادات معناسنه در يقال كاشحه اذا عاداه التكشح تفعل وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال تكشح
المرأة اذا جامعها المكشاح مفتاح وزننده بالتديه دينور وقلجك آغزينه دينور المكشح منبر وزننده مكشاح
معناسنه در التكشيح تفعيل وزننده برشيئك قبوغني كيدرمك معناسنه در يقال كشح الشيء اذا قشره وبوش
بوكور باقي اورمق معناسنه در يقال كشح الابل اذا كوي كشحه الكشوح صبور وزننده ملكه سبا اولان بلقيسك
سليمان على نبينا وعليه السلام طرفنه اهدا ايلديكي يدي قبضه قلجدن برينك اسميدر مجموعي بونلردر ذو الفقار
صمصامه رسوب مجزوم ضرس الحمار ذو النون كشوح دربوقلجي فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه
انتقال ايلمشدر الانكشاح انفعال وزننده ناس طاغلمق معناسنه در يقال انكشحوا عن الماء اذا تفرقوا المكشحة

معظمه وزننده مكسحه ده لغتدر كه برموضع آديدر الكفيح امير وزننده بركسنه نك كفؤ ومماثلنه دينور وخاتونك زوجنه
وهمفراشنه دينور وناكهان ظهور ايدن مهمانه دينور الاكفح اسود وزننده ومرادفيدر كه سياه نسنه يه دينور الكفح
مدح وزننده برشيئك اورتوسني كيدروب آچمق معناسنه در يقال كفحه كفحا من الباب الثالث اذا كشف عنه غطاءه
واورمق معناسنه در يقال كفحه بالعصا اذا ضربه بها وطواري طوردرمق ايچون لجامني چكمك معناسنه در يقال
كفح لجام الدابة اذا جذبه يعني لتقف ورو برو اولمق معناسنه در يقال كفح فلانا اذا واجهه وبركسه يي آنسزين اوپمك
معناسنه در يقال كفح المرأة اذا قبلها مفاجاة وخجل وشرمسار اولمق معناسنه در يقال كفح الرجل عنه كفحا من الباب
الرابع اذا خجل وقورقق اولمق معناسنه در يقال كفح الرجل اذا جبن الاكفاح همزه نك كسريله بودخي طواري
طوردرمق ايچون لجامني كيرو چكمك معناسنه در يقال اكفح لجام الدابة اذا جذبه ورد وصرف ايلمك معناسنه در تقول
اكفحته عني اي رددته المكافحة مفاعله وزننده والكفاح قتال وزننده بودخي رو برو اولمق معناسنه در يقال
كافحه مكافحة وكفاحا اذا واجهه رو برو جنك ايلمك معناسي اطلاق وتقييد علاقه سنه مبنيدر وفي الحديث القدسي
اعطيت محمدا كفاحا اي اشياء كثيرة من الدنيا والاخرة پس بو معناي لازميله تفسيردر كه حق تعالي نك معطئ
حقيقي اولوب عزت وجلالنه وحضرت محمدك قدر ومنزلتنه مبني كفاحا بالذات عطا ايلمك اشياء كثيره اعطاسني
مستلزمدر وقال في النهاية وفي حديث جابر ان الله كلم اباك كفاحا اي مواجهة ليس بينهما حجاب ولا رسول
وكفاح آنسزين اوپمك معناسنه در يقال كافح المرأة اذا قبلها مفاجاة الكلوح والكلاح كافلرك ضميله ترش رولق
اراسنده صريتمق معناسنه دركه دوداقلري چكيلوب اوك ديشلري نمايان اولمقدن عبارتدر كه ترشرولغك
بدلكي ويك بيزه لكيدر يقال كلح الرجل كلوحا وكلاحا من الباب الثالث اذا تكشر في عبوس التكلح تفعل
وزننده كلوح معناسنه در يقال تكلح الرجل بمعني كلح وتبسم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال تكلح الرجل
اذا تبسم وشمشك پيدرپي چاقمق معناسنه استعمال اولنور يقال تكلح البرق اذا تتابع الاكلاح همزه نك كسريله
بودخي كلوح معناسنه در يقال اكلح الرجل بمعني كلح وبو معناده متعدي اولور تقول اكلحته انا اي جعلته متكلحا
الكلحة فتحاتله اطرافيله دائرا مادار آغزه اطلاق اولنور يقال ما اقبح كلحته اي فمه وحواليه الكلاح غراب
وزننده وكلاح قطام وزننده سنه مجدبه يه يعني قوراق وقيتلق يله دينور الكولح جوهر وزننده چركين وبدچهره
كمسيه دينور يقال رجل كولح اي قبيح الكالح يوزني بورتروب تعبس ايدن ترش رو كشي يه دينور وسخت
وشديد زمانه اطلاق اولنور يقال دهر كالح اي شديد المكالحة مفاعله وزننده شدت ايلمك معناسنه در ومنه
يقال كالح القمر اذا لم يعدل عن المنزل يعني آي نازل اولديغي منزلدن عدول وانصراف ايلمدي كويا كه شدت
وتعصب ايلدي الكلنحة دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور كلنح جعفر وزننده بر رجل آديدر الكلدحة
كلنحه وزننده ومرادفيدر الكلدح جعفر وزننده پك ومتين آدمه دينور وقوجه قاري يه دينور الكلمح كافك
وميمك كسريله طپراغه دينور الكمح كافك فتحي وميمك سكونيله مركوب اولان دابه يي توقيف ايچون لجامني
كيرو چكمك معناسنه در يقال كمح الدابة كمحا من الباب الثالث اذا كبحها الاكماح همزه نك كسريله كمح معناسنه در
يقال اكمح الدابة بمعني كبحها واصمه چبوغي يپراقلنمغه بشلمق معناسنه در يقال اكمح الكرم اذا تحرك للايراق وعالي
وشامخ اولمق معناسنه در يقال اكمح الرجل على بناء المجهول اذا كان مكمحا اي شامخا الكومح جوهر وزننده
قيناقلري بيوك اولان آدمه دينور وشول كسه يه دينوركه ديشلري ايري وبري بري اوزره اولمغله آغزني طولدرديغندن
كلامي غليظ غليظ تكلم ايدر اوله الكبوح كبوس وزننده پارلق نسنه يه دينور يقال وجه كبوح اي مشرق
وطپراغه دينور المكمح مكرم وزننده شامخ وعالي شيئه دينور وقد اكمح كما ذكر المكاميح مصابيح وزننده
ولادتي قريب اولان ناقه لره دينور مكماح مفرديدر الكومحان كافك فتحيله ايكي قومسال معروف طاغلرك
اسميدر الكنتح نون وتاي فوقيه ايله جعفر وزننده احمق وبغيز آدمه دينور الكنثح ثاي مثلثه ايله كنتح
وزننده ومرادفيدر الكنسح كافك وسينك كسريله والكنسيح قنديل وزننده برنسنه نك اصل ومادّه سنه
دينور الكوح كافك فتحي وواوك سكونيله خصمنه جنكده غالب اولمق معناسنه در يقال كاحه يكوحه كوحا اذا قاتله
فغلبه وصوبه ياخود طپراغه طالدرمق معناسنه در يقال كاحه اذا غطه في ماء او تراب المكاوحة مفاعله
وزننده بودخي خصمنه جنكده غالب اولمق معناسنه در يقال كاوحه بمعني كاحه وآشكاره سوكشمك معناسنه در
يقال كاوحه اذا شاتمه وجاهره التكويح تفعيل وزننده بودخي قتالده غالب اولمق معناسنه در يقال كوّحه
يعني كاحه وصنعب انسان وحيواني بواشمق معناسنه در يقال كوّحه اذا ذلّله ورد ايلمك معناسنه در يقال

كوحه اذاردە الاكاحة همزه‌نك كسريله بودخى خصمه غالب اولمق معناسنه‌در يقال اكاحه بمعنى كاحه
وويرمك معناسنه‌در يقال ما اكاحه اى ما اعطاه التكاوح تفاعل وزننده ايكى كمسه برى برينه شر وشور
وفساد ايراثنه دورشمك وبرى برينه اويوب اولاشمق معناسنه‌در يقال تكاوحا اذا تمارسا فى الشر بينهما الكاح
والكيح كافك كسريله طاغك آرغاج برينه دينوركه بوره تعبير اولنور جمعى اكاح وكيوح كلور الكواح كتاب
وزننده ماله كمال اوزره تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور مالدن مراد دواب ومواشيدر يقال هو كواح مال اى ازاؤه
الكيح فتحتينله غلظت وخشونت صاحبى اولمق معناسنه‌در الكيح كافك كسريله خشن وغليظ اولان شيئه
دينوركه كرونأنيثى مساويدر ومبالغة بوندن وصفله اكيح دخى دينور يقال اسنان كيح ويقال كيح اكيح اى خشن
غليظ كما يقال يوم ايوم الكيح كافك فتحى وياءك سكونيله قلج ضربيه‌يه تأثير ايدوب ايشلمك معناسنه‌در يقال
ماكاح فيه السيف اى ماحاك الاكاحه همزه‌نك كسريله كيح معناسنه‌در يقال ما اكاح اى ما كاح وهلاك
ايلمك معناسنه‌در يقال اكاحه اذا اهلكه فصـــــل اللام اللبح لامك وباءك فتحيله بهادرلق
شجاعت معناسنه‌در وبر رجل اسميدركه حديث كتابلرنده مذكوردر ومنه تباعدت شعوب من لبح فعاش ايامأ
لكن نهايه‌ده جمله مرسومدر ولبح پير وسالخورده كشى‌يه دينور الملبح مدح وزننده والالباح اكرام وزننده
والتلبيح تفعيل وزننده بركسه لبح يعنى پير واختيار اولمق معناسنه‌در يقال لبح الرجل لبحا من الباب الثالث
والبح ولبح اذا شاخ لباح غراب وزننده برموضع آديدر اللتح لامك فتحى وتاء فوقيه‌نك سكونيله بركسه‌نك
بدننه ياخود چهره‌سنه چقل طاشلريله اوروب يره لندرمك ياخود كوزنى چقرمق معناسنه‌در يقال لتحه لتحا
من الباب الثالث اذا ضرب جسده او وجهه بالحصى اوفقأ عينه وبرآدمه بدنكاه ايله باقمق معناسنه استعمال اولنور
يقال لتحه ببصره اذا رماه به كما يقال رماه بعينه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال لتح جاريته اذا جامعها وبركسه‌نك
مجموع مالنى سپورى غصب ايلمك معناسنه‌در يقال لتح فلانا اى ماترك عنده شيئا الا اخذ وال ايله اورمق معناسنه‌در
يقال لتحه بيده اذا ضربه بها اللتح فتحتينله آجقمق معناسنه‌در يقال لتح الرجل لتحا من الباب الرابع اذا جاع
اللتحان سكران وزننده آجقمش آدمه دينور لتحى صفتدر مؤنثى لتحى دركه سكرى كبى يقال رجل لتحان وامرأة لتحى اى جايع اللاتح
صاحب وزننده واللتاح غراب وزننده واللتحة لامك ضميله همزه وزننده واللتح كتف وزننده بغايت زيرك وهوشمند
وآتش ذهن اولان آدمه دينور يقال رجل لاتح ولتاح ولتحة ولتح اى عاقل داهية الالتح اصلح وزننده معناى مز بوردن
مأخوذدر شول شاعره اطلاق اولنوركه بغايت صاحب دقت اولمغله مضامين ومعانى‌يه شعراى سالفه‌دن ازيد متصرف
اوله يقال هو التح شعرا منه اى اوقع على المعانى منه قال الشارح ومنه قول الاصمعى كان جرير التح اصحابه هجاء
اللجح لامك ضمى وجيمك سكونيله برنسنه‌دركه دحل طرزنده قويينك ودره‌نك دبنده اولور دحل دره‌لرده اولان
آغزى طار وكيروسى بول چقوره دينكله بوندن مراد قويينك ودره‌نك دبلرنده حوض طرزنده اولان چقوردر
اللجح فتحتينله كوزك اوست قپاغى‌نك آنلو وقالين اولمغه ياخود چپاقلو وشيرلغانلو اولمغه دينور لخص ياخود غمص
معناسنه يقال فى جفنه اوفى عينه لجح اى لخص اوغمص وكوزك اوست قپاغنك بوقريسنه دينوركه قاش آنك كارى
اوزره نابت اولور عير العين معناسنه الالحاح همزه‌نك كسريله پك ابرام ايلمك معناسنه‌در يقال الح السائل
فى السؤال اذا الحف وبلود وفرت اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه استعمال اولنور يقال الح السحاب اذا دام
مطره واركك دوه حرون اولمق معناسنه‌تنه كه خلا ناقه‌ده خاصدر يقال الح الجمل اذا حرن كما يقال خلأت الناقة
وبنك طوارى يورلمغله آغرلنوب كيرولنمك معناسنه‌در يقال الحت المطى اذا كلت فابطأت وپالان دابه‌نك صرتنى
صوروب ياغر ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال الح القتب على ظهر الدابة اذا عقر ظهرها الملحاح مفتاح
وزننده شول پالانه دينوركه دابه‌نك صرتنى ياغر ايدر اوله‌يك بصديغندن ناشى يقال قتب ملحاح اى عقور لظهور
الدواب الملحة زلزله وزننده بر يردن اصلا قلد اميوب دائمى پايدار اولمق معناسنه‌در مادهٔ مذكوره‌دن مأخوذ
ومكرردر يقال لحلح القوم لحلحة اذا لم يبرحوا مكانهم ولحلحه قورى شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در يقال
خبزة لحلحة اى يابسة التلحلح تزلزل وزننده لحلحه ايله معناى اولده مرادفدر يقال تلحلح القوم بمعنى لحلحوا اللحح
فتحتينله كوز قپاقلرى چپاقدن برى برينه ياپشمق معناسنه‌در يقال لحت عينه لححا من الباب الرابع اذا لصقت
بالرمص شارح ديركه بو ادغامله ده لغتدر اللاح واللحح كتف وزننده واللحلح غضب وزننده طار وصقشق
يره دينور يقال مكان لاح ولحح ولحلح اى ضيق اللح لامك فتحيله معناى آتيه‌دن صفتدر زكى ياپشق وصقشق
اولان شيئه دينور ومنه تقول هو ابن عمى لحا وابن عم لح اى لاصق النسب اولدمحا كلمه‌سى حاليت اوزره منصوبدركه

ماقبلى معرفه‌در وثانيده صفتدر وبونك مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر واكر
اول كمسه‌نك قرابتى متصل اولميوب همان اقرباء وعشيرتندن اولورسه هو ابن عم الكلالة وابن عم كلالة ديرسن ولح
اصلى اوزره مصدر اولور قرابت متصل اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال لحت القرابة بيننا لحا اذا لصقت
الملحلح ململ وزننده برقومك سيد وذيشاننه دينور يقال هو ملحلح اى سيد اللحوح اتمك قطايفنه شبيه برطعامدركه
سود ايله اكل اولنور يمن اطعمه سندندر اللدح مدح وزننده ال ايله اورمق معناسنه‌در يقال لدحه لدحا من الباب
الثالث اذا ضربه بيده ولطح معناسنه‌دركما سيذكر التلزح تفعل وزننده بركسه اكشى نار وارك مقوله‌سى
اكل ايدركن يانده اولان آدمك آغزى صولنمق معناسنه‌دركه تشهيدن نشئت ايدر يقال تلزح فوه اذا تحلب
من اكل رمانة اواجاصة يعنى حامضة اللطح سطح وزننده ال آياسيله اورمق ياخود ملايمله او خشاركبى
ارقه‌يه اورمق معناسنه‌در يقال لطحه لطحا من الباب الثالث اذا ضربه ببطن كفه اوضربا لينا على الظهر
ويره چالمق معناسنه‌در يقال لطح به اذا ضرب به الارض ولطح لطخ كيدر يعنى آنك كبى اسمدركه بيلاشغه دينور
لكن بوقوريوب قازنمغله اثرى قالميوب همان يرى بللو اولان بيلاشغه دينور يقال به لطح منه وهو كاللطخ اذا جف
وحك فلم يبق له اثر اللفح سفح وزننده قلجله اورمق معناسنه‌در يقال لفحه بالسيف لفحا من الباب الثالث
اذا ضربه به شارحك بيانه كوره قلجله يالجه اورمغه مخصوصدر ولفح ولفحان فتحاتله آتشك اسيلكى چالوب ياقمق
معناسنه‌در يقال لفحته النار بحرها لفحا ولفحانا اذا احرقت مؤلفك بصائرده بيانه كوره معناى اول بوندن مستعاردر
اللفاح رمان وزننده برنبات معروف آديدركه بادنجانه شبيه اولور ويبروح الصنم ديدكلرى نباتك ثمرينه دينور
مفردات طبيه‌ده ايكيسى براولمق اوزره مرسومدركه فارسيده شابيزك دينور عطرتلو وحلا وتلو اولور ومؤلف
برح ماده سنده يبروح لفاح برى كوكنه دينور ديو رسم ايلمكله بوراده مناسبسزجه‌در انجق بعض مفرداتده لفاح
فارسيده دستنبوى ايله مفسر اولديغى رسيدهٔ نظردركه تركيده شمامه ديدكلرى اوله جقدر اللقح لامك فتحى
وقافك سكونيله واللقح فتحتينله واللقاح سحاب وزننده ناقه كندوسنه چكيلن بغورك نطفه‌سنى قبول ايدوب
كبه قالمق معناسنه‌در يقال لقحت الناقة لقحا ولقحا ولقاحا من الباب الرابع اذا قبلت اللقاح بوراده لقاح كتاب
وزننده اسمدر اللاقح صاحب وزننده كبه قلان ناقه‌يه دينور جمعى لواقح دركه فاسخ وشامخ كبى صفات مختصه سندندر
وجنك عظيمه حرب لاقح اطلاق ايدرلر يقال بينهم حرب لاقح اى شديدة عظيمة اللقوح صبور وزننده بودخى
كبه قالمش ناقه‌يه دينور جمعى لقح كلور ضمتينله ولقوح لقاح لفظندن مفرد اولوركه مطلقا دوه‌يه دينور ابل
معناسنه وصاغمال ناقه‌يه على قول طوغوردقدنصكره ايكى ياخود اوچ آيه قدر لقوح بعده لبون دينور اللقاح
سحاب وزننده خاصة ديشى خرمايه اوردقلرى آشى‌يه دينور زمخشرينك بيانه كوره اركك خرمانك چچكنى
سفوف كبى خرد ايدوب ديشى خرمانك چچكى قبجوغنه اكوب ادخال ايدرلر خرما آشيسى بو اوله جقدر ولقاح
اركك خرمانك چچكنه اطلاق اولنوركه آنكله آشى اوريلور وملوك وامرأ وضابطلرينه مطيع ومنقاد اولميان
جماعت وعسكره على قول جاهليتده سبى واسراصابت ايلمامش قبيله وجماعته دينور اللقاح كتاب وزننده
دوه‌لره دينور ابل معناسنه لقوح مفرديدركه ذكر اولندى ولقاح نفوس ناطقه‌يه دينور بونده مفردى لقحه‌در لامك
كسريله اساسك بيانه كوره بومجازدر ولقاح ديشى‌يه چكيلان اركك دوه‌نك نطفه‌سنه دينور اللقحة لامك
كسرى وقافك سكونيله نفس وذات معناسنه‌دركه ذكر اولندى ولقوح معناسنه‌دركه صاغمال دوه‌يه دينور بونده
لامك فتحيله ده جائزدر جمعى لقح كلور عنب وزننده ولقاح كلور لامك كسريله ولقحه طوشنجل قوشنه دينور
وقرغه‌يه دينور وامزكلى خاتونه اطلاق اولنور اللقح فتحتينله مطلقا كبه قالمق معناسنه استعمال اولنور
تقييد واطلاق علاقه‌سيله يقال لقحت المرأة والنخلة لقحا من الباب الرابع اذا حملت ولقح لقاح كبى اركك خرمادن
آلنان آشينك اسميدر الملاقح ميمك فتحيله اركك دوه‌لره دينور مفردى ملقح‌در محسن وزننده وقارنده ياوريسى
اولان ناقه‌لره دينور بونك مفردى ملقحه‌در قافك فتحيله مكرمه وزننده الملاقيح مصابيح وزننده ياورى انالرى
اولان ناقه‌لره دينور بونكده مفردى ملقحه‌در وملاقيح ناقه‌نك قارننده اولان ياوريلره على قول اركك بغور دوه‌نك
صلبنده اولان مايه‌لره دينور بونك مفردى ملقوحه‌در مصباحك بيانه كوره بناء مفعول اولان لقحت بالولد
صيغه‌سندن متصرف اولمغله اصل اولان ملقوح به اولمقدر لكن حرف جرى حذف ايدوب اسميت ايچون
هاء ادخال ايلديلر التلقح تفعل وزننده كبه اولميان ناقه كندوسنى كبه صورتنده كوستورمك معناسنه‌در
يقال تلقحت الناقة اذا ارت انها لاقح ولم تكن وبرآدمه بى اصل برجرم وجنايت اسناد ايلمك معناسنه‌در تقول

تلقیح ید علی ای تجنی علی مالم اذنبه واللر بله اشارت ایده رك تكلم ایلمك معناسنه در یقال تلقح یداه اذا اشار بهما
فی التكلم الالقاح همزه نك كسریله دیشی خرمایه آشی اورمق معناسنه در یقال القح القوم نخلهم ای لقحوها یعنی وضعوا
طلع الذكور فی طلع الاناث مؤلفك لقحوا عنوانیله تفسیرندن بو معناده ثلاثی اوله رق دخی مستعمل اولدیغی منفهم اولور
والقاح كبه قلمق معناسنه در ومنه یقال القحت الریاح الشجر اذا احملتها فهی ای الریاح لواقح وملاقح مؤلف بصائرده
وارسلنا الریاح لواقح كریمه سنی ذوات لقاح ایله تفسیر ایلمشدر كه وجه مذكور اوزره لاقحك جمعیدر نسب اوزره
لابن وتامر كبی ریاح رطوبتی حامل اولوب آندن سحابه مج وایصال ایله سحاب دخی امطار ایلمكله حملی جهتیله لواقح وج
وایصالی سببیله ملاقح اطلاق اولنمشدر كه ملقحه نك جمعیدر كه اسم فاعلدر شارح دیر كه عند الزمخشری ملقوحك
وعند الازهری ملقوحه نك جمعیدر كه رطوبتله كبه لنمش دیمك اولور وطوائح مطیحات معناسنه اولدیغی كبی لواقح
ملقحات معناسنه اولمق محتملدر التلقیح تفعیل وزننده القاح نخله معناسنه در یقال لقح النخلة بمعنی القحها
الاستلقاح دیشی خرمانك آشی اورلمق وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال استلقحت النخلة اذا آن لها ان تلقح
الملقح معظم وزننده مجرب ومهذب آدمه اطلاق اولنور كویا كه احوال عالمی كماهی ادراكله عقل ونفسی ملقح
اولمشدر یقال رجل ملقح ای مجرب قال فی الاساس جرب الامور فلقحت عقله ویقال النظر فی العواقب یلقح
العقول وفلان ملقح منقح ای مجرب ومهذب اللقیح شقیح وزننده واكا اتباعا ذكر اولنور یقال شقیح لقیح اتباعا كامر
اللكح لامك فتحی وكافك سكونیله یومرقله یاخود اكا شبیه حالتله اورمق معناسنه در یقال لكحه لكحا من الباب الثالث
اذا وكزه اوضربه شبیها به اللمح لامك فتحی ومیمك سكونیله برنسنه یه لمعهٔ برق كبی چالوب آلمه باقمق معناسنه در كه
نظر منظورك كنه وتمامنه متعلق اولمز یقال لمح الیه لمحا من الباب الثالث اذا اختلس النظر یعنی ابصره بنظر
خفیف ولمحان فتحاتله وتلماح تانك فتحیله بلدرامق معناسنه در یقال لمح البرق والنجم لمحا ولمحانا وتلماحا
اذا لمع اللامح واللموح صبور وزننده والتلماح شداد وزننده آندن صفتلردر بلدرایجی رخشان شیئه دینور
صیغهٔ اخیره مبالغه در الالماح همزه نك كسریله بودخی چالوب آلمه باقمق معناسنه در یقال المح الیه بمعنی لمح
وبرنسنه یی بلدرامق وبلدرایجی قلمق معناسنه در یقال الحمه اذا جعله یلمح ای یلمع وكوزل خاتون كندی چهره سنی
[illegible] اولان ارككه لمعهٔ برق كبی آچوب كوستورمك معناسنه استعمال اولنور كه بعض خوبلقا نكارلرك فعلیدر
بر تقریبله یوزنی لمعهٔ برق كبی آچوب جزئیجه عرض جمال ایلدكدنصكره ینه دفعی ستر ایدر یقال الحت المرأة
من وجهها اذا امكنت من ان یلمح تفعل ذلك الحسناء تری محاسنها ثم تخفیها اللمح الباصر امر واضح معناسنه
مستعملدر تقول لارینك لمحا باصرا ای امرا واضحا وبوا كثری وعید وتهدید محلنده سویلنور سكار ای العین
كوستوریم كبی الملامح میمك فتحیله غیر قیاس اوزره لمحه نك جمعیدر محاسن ومشابه كبی ولمحه اسمدر لمعه معناسنه
بعده برنسنه نك آخر نسنه یه مشابهتنده استعمال اولندی كویا كه مشبهده مشبه بهدن لمعه واثر موجوددر بعده هر برنده
مشابهت اولدیغی اشعار ایچون جمع صیغه سیله تعبیر ایلدیلر یقال فی فلان لمحة من ابیه ای شبه ویقال فیه من ابیه
ملامح ای مشابه یعنی خلق وخلقی پدرینه مشابهدر وملامح انسانك چهره سنده نمایان اولان خوبلق وچركنلك
آثارینه اطلاق اولنور تقول اعجبنی ملامح وجهه ای مابدا من محاسنه اومساویه الملماح رمان وزننده حدت
بصری اولوب شكار قولاینك ادراك ایدن جست وچالاك طغیان واسبر وشاهین مقوله سنه دینور الالمحی المعی
وزننده كه نفسنده هر كوردیكی نسنه دن اغماض ایلیوب نظر ایلمكه متصدی اولان كمسه یه دینور یقال رجل
الحی اذا كان یلمح كثیرا الالتماح افتعال وزننده لمح كبی اختلاس نظر ایله باقمق معناسنه در ومجهول بنیه سیله اختلاس
بصره استعمال اولنور كه نظر قاپمق تعبیر اولنور یعنی دلبر محبوبه نظر ایتدكده نظرك آنده قالور كویا كه نظری اول
اختلاس ایدر یقال التمح بصره علی بناء المفعول ای ذهب به اللوح لامك فتحی وواوك سكونیله مطلقا یصی صحیفه یه
دینور كرك تخته وكرك كمك اولسون جمعی الواح كلور وجمع الجمعی الاواویح كلور واوزرینه یازو یازیلان یصی كوركه كمكسنه
[illegible] مطلقا اوزرینه یازو یازیلان یصی نسنه یه دینور ولوح عناصر اربعه دن عنصر هوایه دینور
[illegible] علادر ولوح مصدر اولور لمحه معناسنه كه چالوب المه باقمقدن عبارتدر تقول لحت الیه الوح لوحا
ای لحت الیه ولوح لامك ضمیله ولواح غراب وزننده ولووح قعود وزننده ولوحان فتحاتله صوصه مق
معناسنه در یقال لاح الرجل لوحا ولوحا ولواحا ولووحا ولوحانا اذا عطش ولوح ظاهر اولمق معناسنه در یقال لاح الشیء
یلوح لوحا اذا بدا وشمشك چاقمق معناسنه در یقال لاح البرق اذا اومض وسفر یاخود صوسزلق برآدمك چهره سنی
بوزمق معناسنه در یقال لاحه العطش او السفر اذا غیره وكورمك معناسنه در تقول لمحته ای ابصرته الالتیاح

افتعال وزننده صوصه مق معناسنه در یقال التاح الرجل اذا عطش الالاحة اقامه وزننده بودخی ظاهر وعیان
اولمق معناسنه در یقال الاح الشی اذا بدا وشمشك بلدرامق معناسنه در یقال الاح البرق اذا اومض وپارلاق نسنه
پارلدامق معناسنه در یقال الاح سهیل اذا تلألأ وبرنسنه دن قورقوب صاقنمق معناسنه در یقال الاح منه اذا خاف
وحاذر وبرشیئی پارلداتمق معناسنه در یقال الاح بسیفه اذا لمع به وهلاك ایلمك معناسنه در یقال الاح فلانا اذا اهلكه
التلویح تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی پارلداتمق معناسنه در یقال لوّح بسیفه اذا لمع به وسفر یاخود صوسزلق
برآدمك چهره سنی بوزمق معناسنه در یقال لوّحه السفر او العطش اذا غیره وامساك بدن ایده جك مقداری
غدا ایدرمك معناسنه در تقول لوّح الصبیّ علی بناء الامر ای قته بما یمسكه وبرشیئی آتشده قزدروب قزغین ایلمك
معناسنه در یقال لوّحه بالنار اذا احماه وقوجه لق صاچ وصقالی اغارتمق معناسنه استعمال اولنور یقال لوّح الشیب
فلانا اذا بیضه الملواح میمك كسریله اوزون شیئه دینور وآریق حیوانه دینور ضامر معناسنه وتیز آرقلیان خاتونه
دینور یقال امرأة ملواح ای سریعة الهزال وكوكس تخته سی وكوركلری وقبورغه لری بیوك اولان انسان وحیوانه
دینور یقال رجل وبعیر ملواح ای عظیم الالواح وملواح عمرو بن ابی سلمه نك قلجی اسمیدر وشول بایقوشه دینور كه طوغان
مقوله سی قوش صید ایدنلر آنك ایاغنه ایپ بغلیوب كومله دن طشره صالیورزلر وكاهجه بری اوته چكوب تحریك ایدرلر
شكاری قوشلر صید ظنیله اكا هجوم ایدوب پاكرفتهٔ دام حرص اولورلر وسائر قوش ایله ده صید ایدرلر قوشی قوش ایله صید
ایدرلر مثلی معلومدر حالا بغچه لرده اسكتی مقوله سی قوشلری قفصده كی قوش ایله صید ایدرلر فارسیده اكا پایدام وتركیده
موصطره وپرلاق تعبیر اولنور وملواح تیز تیز صوصر اولان انسان وحیوانه دینور الملوح منبر وزننده والملیاح
یاء تعاقبیله مفتاح وزننده بونلرده تیز تیز صوصیانه دینور مذكر ومؤنثی مساویدر یقال رجل وبعیر ملواح وملوح وملیاح
ای سریع العطش اللوحی عطشی وزننده صوسزداته لره دینور یقال ابل لوحی ای عطشی الواح السلاح پارلدامق
شانندن اولان اسلحه یه دینور قلج وخنجر كبی الملوّح معظم وزننده ثابت بن قیس الانصاری قلجنك اسمیدر وبر رجل
اسمیدر الاستلاحة استقامه وزننده متبصر اولمق معناسنه در یقال استلاح فی الامر اذا تبصر الملتاح میمك ضمیله
التاحدن اسم فاعلدر لون بشره سی كونشدن یاخود سموم كبی عارضه دن متغیر اولان آدمه دینور اللیاح سحاب وزننده
واللباح كتاب وزننده صبح معناسنه استعمال اولنور ظهورینه مبنی وبیان اوكوزینه دینور ثور وحشی معناسنه
وحمزه رضی الله عنه حضرتلرینك قلجی اسمیدر وپك آق نسنه یه دینور ویقال ابیض لیاح ای ناصع بورادهٔ تأكیددر
فصل المیم المتح تای فوقیه ایله مدح وزننده قویدن قوغه ایله صوچكمك معناسنه در یقال متح الماء متحا
من الباب الثالث اذا نزعه وبو قویینك آغزنده طوروب چكمكه مخصوصدرته كه میح ایچنه انوب دبندن آلمغه
مخصوصدر قال الشارح سئل الاصمعیّ عن المتح والمیح فقال الفوق للفوق والتحت للتحت ومتح بركسه یی یقمق
معناسنه در یقال متحه اذا صرعه وبرشیئی كوكندن قوپرمق معناسنه در یقال متحه اذا قلعه وكسمك معناسنه در
یقال متحه اذا قطعه واورمق معناسنه در یقال متحه اذا ضربه وبلمك معناسنه در یقال متح بالمرأة اذا جبق
وچقرمق معناسنه در یقال متح بسلحه اذا رمی به وچكركه بورطلق ایچون قویرغنی یره كوتمك معناسنه در یقال
متح الجراد اذا رزّ فی الارض لیبیض وكون اوزامق معناسنه در یقال متح النهار اذا ارتفع ای طال وامتدّ التمتیح
تفعیل وزننده بودخی چكركه بورطلق ایچون قویرغنی یره كوتمك معناسنه در یقال متح الجراد بمعنی متح الامتاح
همزه نك كسریله تمتیح معناسنه در یقال امتح الجراد بمعنی متح المتوح صبور وزننده بكره وچرخله صویی چكیلور
اولان قویی یه دینور كه درین اولور یقین اولوب صویی ال ایله آلنور اولان قویی مقابلیدر یقال بئر متوح اذا كانت
یمدّ منها بالید علی البكرة ومسافهٔ بعیده یه اطلاق اولنور یقال عقبة ای مسافة متوح ای بعیدة المتاح كتان وزننده
اوزون شیئه دینور یقال لیل متاح ای طویل واوزون اوزادی كیدوب كندجه یوریمسی آرتوررر اولان آته اطلاق
اولنور یقال فرس متاح ای مدّاد الامتتاح افتعال وزننده برنسنه یی دبندن چكوب چقرمق معناسنه در متح الماء
معناسندندر تقول امتحته ای انتزعته یعنی من اصله التمتح تفعل وزننده دابه اللر یله نقالیه رق یوریمك معناسنه در
ایپ ایله قویدن صوچكن آدمك اللری كبی یقال الابل تمتح فی سیرها ای تتروّح بایدیها المجح میمك فتحی وجیمك
سكونیله خودبینلك ایلمك معناسنه در یقال مجح الرجل مجحا من الباب الثالث اذا تكبر وشادان اولمق معناسنه در
تقول مجحت بذكره مجحا من الباب الرابع ای بجحت المجاح كتان وزننده خودبین ومتكبر كمسه یه دینور التمجح
تفعل وزننده بودخی تكبر معناسنه در یقال تمجح اذا تكبر المجاح كتاب وزننده مالك بن عوف النضریّ وابو جهل
بن هشامك فرسلری اسمیدر المحّ میمك فتحی وحانك سكونیله یپرامش لباسه دینور ثوب بالی معناسنه ومحّ مصدر

اولور توب بیروب چوریمك معناسنه المح فتحتیله والمحوح قعود وزننده بونلرده مصدرلردر مح معناسنه
یقال مح الثوب محا ومحیحا ومحوحا من الباب الرابع والثانی اذا بلی المح میمك ضمیله خالص معناسنه در قح کبی
ویمورطه نك صاروسنه دینور که محه دخی دینور هایله علی قول یمورطه نك مطلق ایچنه دینور المحاح غراب
وزننده آجلق جوع معناسنه در المحاح کتان وزننده کذاب کسیه دینور وشول کسیه دینور که قولیله سنی
ارضا ایدوب فعله کوترمز اوله یعنی مواعید ایله سنی خوشدل ایدوب انجاز ایلمز اوله یقال رجل محاح اذا کان یرضیك
بقوله ولا یفعل امحاح سحاب وزننده دومرعی ایلیه جك شوراوتلری قلیل اولان ارضه دینور المحمح غبغب
وزننده والمحماح سلسال وزننده خفیف وسبك مشرب وشلفه اولان کسیه دینور که وقور مقابلیدر ویك بخیل
وناکسه دینور الامح ابح وزننده سموزه دینور سمین معناسنه المحمحة زلزله وزننده دوستلغی خالص قلمق
معناسنه در یقال محمح فلانا اذا اخلص مودته التمحمح تزلزل وزننده شادان اولمق معناسنه در یقال تمحمح
الرجل اذا ابتهج وحامل خاتونك طوغورمسی یقلشمق معناسنه در یقال تمحمحت المرأة اذا دنا وضعها محاح میمك
فتحی وحانك کسراوزره بناسیله بحاح معناسنه در که برشیئك بتوب قالمدیغنی اخبار ایچون سویلنور یقال محاح
وبحاح اذا لم یبق شیء المدح میمك فتحی ودالك سکونیله والمدحة میمك کسریله اوکمك ستایش معناسنه در
یقال مدحه مدحا ومدحة من الباب الثالث اذا احسن الثناء علیه مصباحده مرسومدر که مدح برآدمی خلقیه
یاخود اختیاریه اولان صفات جمیله سی سبیله حسن ثنا ایلمك معناسنه اولمغله حمددن اعم در وخطیب تبریزیدن
منقولدر که مدح عربلرك امتدحت الارض قوللرندن مأخوذدر اتسعت معناسنه پس مدحته کلمه سی وسعت شکره
معناسنه اولور انتهی التمدیح تفعیل وزننده والامتداح افتعال وزننده بونلرده مدح معناسنه در یقال مدحه
وامتدحه بمعنی مدحه وامتداح یارض یاخود انسان وحیوانك بوکورلری قباروب بولالمق معناسنه در یقال
امتدحت الارض والخاصرة اذا اتسعتا ویقال فیها اتمدحت کاذکرت وبو فی الاصل امتدح ایدی تاء میمه قلب
وادغام اولنمشدر التمدح تفعل وزننده بودخی مدح معناسنه در یقال تمدحه بمعنی مدحه وممدوح اولمقدن
محظوظ اولمغله تکلفله مدحه شایان بعض اوضاع واطوار اظهار ایدوب ممدوح اولمغی ایستمك معناسنه در یقال
تمدح الرجل اذا تکلف ان یمدح وماللك ومتصف اولمدیغی نسنه لر ایله اوکونمك معناسنه در یقال تمدح الرجل
اذا افتخر وتشبع بما لیس عنده وبر یاخود انسان وحیوانك بوکورلری بولالمق معناسنه در یقال تمدحت الارض
والخاصرة اذا اتسعتا وجوهری امدحت کلمه سی اندحت لفظنده لغتدر دیمکله وهم ایلمشدر شارح دیرکه صغانی
وابن بری جوهری کبی وضع مزبوری تقریر ایلدیلر المدیح امیر وزننده والمدحة میمك کسریله والامدوحة
اضحوکه وزننده وسیله مدح اولان شیئه دینور جمعی مدائح کلور وامدوحه نك جمعی امادیح در الممدح محمد
وزننده یك ممدوح اولان آدمه دینور یقال رجل ممدح ای ممدوح جدا المذح میمك وذال معجمه نك فتحیله
یبان تاری چیکندن حاصل اولان عسله یعنی شیره ولعابه دینور ومذح مصدر اولور یورورکن او یلقلری برینه
سورتمك علی قول او یلق دیبلرینك یاخود قیناقلرك ارالقلری بری برینه سورتمکله پشوب آجشمق معناسنه در که
سموزلکدن نشئت ایدر یقال مذح الرجل مذحا من الباب الرابع اذا اصطکت فخذاه او احترق ما بین رفغیه او ما بین
الیتیه وخایه برنسنه یه سورتمکله جابجا چتلامق معناسنه در یقال مذح الرجل اذا انشققت خصیته لاحتکاکها بشیء
الامذح احمر وزننده بونلردن صفتدر ومنتن وبدرایحه اولان شیئه دینور یقال شیء امذح ای منتن ویقال ما امذح
ریحه ای ما انتنه وبو فعل تعجب در التمذح تفعل وزننده برنسنه بی آغزده صور وب اتمك معناسنه در یقال تمذحه
اذا امتصه وصوبی پك چوق ایچمکله بوکورلر قباروب قالقمق معناسنه در یقال تمذحت خاصرتاه اذا انتفختا رتا المرح
فرح وزننده کوره و بوطوراولمق معناسنه در که سروری طاشرمقدن عبارتدر آخوردن چقمش پرور یده آت ومست می
اقبال اولمش اسدر اجلودولتمدان صفتیدر یقال مرح الرجل مرحا من الباب الرابع اذا اشر وبطر وکبرواوا ایلمك
معناسنه در یقال مرح الرجل اذا اختال وشوقلی وسرورلی شن وشوخ ونشاطمند اولمق معناسنه در یقال مرح اذا انشط
وصالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال مرح الرجل اذا تبختر وکوز بولانوب شدت اوزره یاشی سیلان ایدر اولمق
معناسنه در یقال مرحت عینه اذا فسدت وسالت شدیدا المراح کتاب وزننده معنای اولدن اسمدر شدت ایله
سونج حالتنه دینور المرح کتف وزننده والمریح سکین وزننده آندن صفت ومبالغه در بغایت شادان آدمه دینور
جمعلری مرحی کلور سکری وزننده ومراحی کلور سکاری وزننده ومرحون کلور الممرح منبر وزننده والممراح
مفتاح وزننده والمروح صبور وزننده شن وشوق آور ونشاطمند آته دینور یقال فرس ممرح وممراح ومروح

ای نشیط وممراح طیب التراب اولان ارضه دینور که نباتی تیز انبات ایدر اوله وشول کوزه دینور که سقط اولمغله یاشی
چوق سیلان ایدر اوله ومروح صبور وزننده شول یایه دینور که پك لطیف ونازك اولمغله تماشا ایدنلری فرحناك ایدر
اوله یاخود اوقی حسن وسهولتله ارسال ایلمکله کویا که کندیسی نشاطلنور اوله اوله کوره بمعنی فاعل ثانی یه کوره
بمعنی مفعولدر یقال قوس مروح ای تمرح رأو وها لحسنها او کان بها مرحا لحسن ارسالها السهم الامراح همزه نك
کسریله جنبش ونشاطه کتورمك معناسنه در یقال امرح الکلأ الفرس اذا انشطه المرحان فتحاتیله فرح
وسرور معناسنه در یقال مرح الرجل مرحانا من الباب الرابع اذا فرح وضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال
مرح الرجل اذا ضعف وکوز سقط اولمغله دائما صولنوب یاشی آقار اولمق معناسنه در یقال مرحت العین اذا فسدت
وسالت شدیدا مرحی میمك فتحی وقصر ایله برح ماده سنده ذکر اولندی که اوق آتان کسنه نشانه اوردقده تحسین
ایچون سویلنور ومرحی شعرادن عبدالله بن الزبیرك ناقه سی اسمیدر التمریح تفعیل وزننده بغدای خرمنی سپورکه
ایله طپراق مقوله سندن پاك ایلمك معناسنه در یقال مرح الطعام ای البر اذا نقاه من العفا بالمکانس ودری یی یاغلمق
معناسنه در کرك کندی بدنی وکرك آخر دری اولسون یقال مرح الجلد اذا دهنه وجدید طلوم وقربه ایچره دیکش
یرلری رطوبتله یاپشوب طوتلمق ایچون صوطولدرمق معناسنه در یقال مرح المزادة الجدیدة اذا ملأها ماء لیذهب
مرحها ای لتنسد عیونها ولا یسیل منها شیء وجنکاهك معظم ومعرکه گاه اولان یرینه وارمق معناسنه در یقال مرح
الرجل اذا صار الی مرحی الحرب بو معناده همان مرحی لفظندن اخذ اولنمشدر لکن اشتقاق جهتیله دکلدر مترجم
دیرکه مرحی رحی کلمه سندن اسم مکاندر مدار رحی معناسنه بعده معظم جنکاهه اطلاق اولنمشدر نته که رحی ماده سنده
مرسومدر پس تمریح آندن مشتق اولمق ممکن دکلدر بلکه همان مرحی لفظنك جوهرندن اخذ واستعمال اولنمشدر
زیرا دائره اخذ دائره اشتقاقدن اوسعدر صرفیون انکا اشتقاق اکبر اطلاق ایدرلر مرحیا میمك وراء وحانك فتحیله
مرحی کبی تیرانداز اداى تحسیندر نته که برح ماده سنده ذکر اولندی وبرموضع آدیدر الممرح معظم وزننده
اوزملی یاخود کرونلی وچار داقلی آصمه یه اطلاق اولنور یقال کرم ممرح ای مثمر او معرش مریخ زبیر وزننده
مدینه ده بنو قینقاع جماعتنه مخصوص بر اطم یعنی برقوله اسمیدر مراح کتاب وزننده مدره طرزنده اوج عیدطاغ
یوللریدر که بری برینه ناظرلر در آنلردن سیل صولری سیلان ایدر المرحة میمك کسریله انباره دینور که زبیب
مقوله سی قورلر المزح میمك فتحی وزای معجمه نك سکونیله لاغ ولطیفه وشقا ایلمك معناسنه در یقال مزح الرجل مزحا
من الباب الثالث اذا دعب ومزح اکین خوشه سنه دینور سنبل معناسنه المزاح والمزاحة میملرك ضمیله اسملردر
لاغ ولطیفه یه دینور الممازحة مفاعله وزننده والمزاح میمك کسریله بری بریله لاغ ولطیفه ایلمك معناسنه در یقال
مازحه ممازحة ومزاحا اذا داعبه التمازح تفاعل وزننده ممازحه معناسنه در یقال تمازحا اذا تداعبا الامزاح
همزه نك کسریله اصمه یه کرویت ایلمك معناسنه در یقال امزح الکرم اذا عرشه التمزیح تفعیل وزننده اوزم
رنکلنمك معناسنه در که بك دوشمك تعبیر اولنور یقال مزح العنب اذا لون واصمه اوزم ویرمك معناسنه در یقال مزح
الکرم اذا اثمر لکن بونده صواب اولان جمیله اولمقدر المسح میمك فتحی وسینك سکونیله برصیویق یاخود
بیلاشق نسنه یی کیدرمك ایچون اوزرینه ال سوروب صغه مق معناسنه در مؤلف بوراده امرار الید علی الشیء السائل
والمتلطخ لاذهابه عبارتیله تفسیر ایلمکله بوکونه ترجمه اولندی لکن بصائرده امرار الید علی الشیء وازالة الاثر عنه
وقد یستعمل فی کل واحد منهما عبارتیله بیان ایلمکله مطلقا برنسنه یه ال سوروب صغه مق و یاش یاخود بیلاشقك اثرنی
ال ایله سیلمك معنالرینه ده اولور که هر بری معنای مخصوص اولور ومنه تقول مسحت یدی بالمندیل واساسده مسحه
بالماء والدهن ومسح رأسه امر یده علیه ومسح یده علی رأس الیتیم عنوانیله مرسوم اولمغله ایکی معنایه ده اشارت
اولنمشدر ومسح برکسه یی فریفته ومغبون ایلمك ضمننده خوش آمدی ودلنشین ومطبوع سوز سویلمك معناسنه
استعمال اولنور که کوکلنی صغه مق اولور یقال مسحه ای قال له قولا حسنا لیخدعه به وفی الاساس فلان یمسح رأس
فلان ای یخدعه وطرامق معناسنه استعمال اولنور یقال مسح ذوائبها اذا امشطها وکسمك معناسنه مستعملدر
یقال مسحه بالسیف اذا قطعه به وحضرت خالق یچون برنسنه یی مبارك ومیمون یاخود مشئوم وملعون یراتمق
معناسنه اولمغله ضد اولور بونلرده مجاز درید عنایتیله یاخود ید غضبیله مسح ایلمشدر یقال مسحه الله تعالی
ای خلقه مبارکا حسنا ویقال مسحه ای خلقه ملعونا قبیحا حضرت عیسی ایله دجال ملعونه مسیح اطلاقنك
برمأخذی دخی بونلردر ومسح یلان سویلمك معناسنه استعمال اولنور یقال مسح فلان اذا کذب واورمق
معناسنه استعمال اولنور یقال مسحه اذا ضربه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر مس کلمه سی کبی یقال مسحها

اذا جامعها واو لجمك ذرع معناسنه در شارحك بيانته كوره براو لجمكده خاصدر يقال مسح المساح الارض اذا ذرعها
ودوه يتون كون طور منوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال مسحت الابل اذا ساوت يومها وفي الاساس مسحت الابل
يومها اذا سارت سيرا شديدا ودوه يي بغايت يوروب زبون وفرومانده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مسح الابل اذا اتعبها
وادبرها اى هزلها التمسيح تفعيل وزننده بو دخى مسح معناسنه دركه برنسنه يه ال سورمك معناسنه در وبركسه يى
الداتمق جهتيله مزاجنه موافق خوش آمدى سوز سويلمك معناسنه در ودوه يى يك يورمغله زبون و بيحال ايلمك
معناسنه در التمسح تفعل وزننده بو دخى مسح يد معناسنه در وبرنسنه يه سورنمك معناسنه در
وبرنسنه ايله تبرك ايلمك معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال فلان يتمسح به اى يتبرك به
لفضله وعبارلر فلان كسنه نك اصلا برنسنه سى يوقدر مفلس ومجرددر ديجك يرده فلان يتمسح ديرلر يعنى لاشئ معه
كانه يمسح ذراعيه التمساح تانك فتحيله مصدردر كذب معناسنه يقال مسح مسحا وتمساحا اذا كذب
المساحة ميمك كسريله بو دخى يرى اولچمك معناسنه در يقال مسح الارض مسحا ومساحة اذا ذرعها مصباحك
بيانته كوره مساحه اسمدر اولچو يه دينور المسح ميمك كسريله چوله و پلاسه دينور تقول رأيته يقعد على المسح اى البلاس
واولو بو له اطلاق اولنور جادة معناسنه جمعى مسوح كلور المسح فتحتينله لباس خشونتلى اولمغله ديزلرك
ايچ طرفلرى سورينه رك پشوب آجشمق على قول يوررکن بو طلرى برينه سورتوب پشمك معناسنه در يقال مسح
الرجل مسحا من الباب الرابع اذا احترق باطن ركبتيه لخشونة الثوب او اصطكت ربلتاه الامسح احمر وزننده
آدن صفتدر مؤنثنده مسحاء دينور المسيح امير وزننده عيسى على نبينا وعليه السلام دريمن و بركتى سببيله تسميه
اولنمشدر وبونك اشتقاقى باينده مشارق الانوار اوزره اولان شرحده وسائر مؤلفاتمده اللى كونه وجه ذكر و بيان ايلدم
نته كه سوح ماده سنده دخى بيان اولندى مترجم ديركه اوجهى عبرانيدر مشيح لفظندن معربدر نته كه موسى موشى
لفظندن وشام سام لفظندن معربدر انتهى ومسيح دجالك دخى لقبيدر اوغورسزلغندن ناشى على قول دجاله مسيح
ديرلر سكين وزننده ومسيح كومش قطعه سنه اطلاق اولنور وتره اطلاق اولنور عرق معناسنه ويك طوغرى
سوزلو آدمه دينور صديق معناسنه وسكه ونقشى سيلنمش اقچه يه دينور ودهن مقوله سيله ممسوح اولان شيئه دينور
ومسيح ممسوح بالبركة وممسوح بالشؤم معناسنه در وكثير السياحه آدمه اطلاق اولنور وكثير الجماع اولانه ده اطلاق اولنور
وممسوح الوجه معناسنه دركه چهره سنك برطرفنده كوزى وقاشى سيلك اولان كسه در ويك خشونتلى منديله
وشمله يه دينوركه بغلقده وصارمقده خشونتندن ناشى مس ومسح ايدرلرتا كه ياتوب هموار اوله ومسيح كذاب كسنه يه
دينور المسيح سكين وزننده بو دخى كثير السياحه آدمه دينور الماسح كثير الجماع اولان كشى يه دينور وكذابه
دينور المسيح منبر وزننده والتمسح ممسح وزننده بو دخى كذاب شخصه دينور المسحاء حمراء وزننده دوزاولوب
خرده چقل طاشلق اولان ارضه دينور يقال ارض مسحاء اى مستوية ذات حصى صغار وقيچى آريق اولان خاتونه
دينور امرأة رسحاء معناسنه شارح ارض رسحاء نسخه سنى تخطئه ايلمشدر ودوزطبان اولان خاتونه دينور يقال امرأة
مسحاء اى لااخمص لها بونك مذكرنده امسح دينور ومسحاء ممه لرى يى حجم اولان خاتونه دينوركه سيلك ممه لى تعبير
اولنور وبر كوزى كور اولان خاتونه دينور عوراء معناسنه وكوزلرى بادامى اولميوب سيلك اولان خاتونه دينور وكزه كن
خاتونه دينوركه صوقاغه چقدقده كزوب طولا نمديغى برقالمبه يقال امرأة مسحاء اى سيارة فى سياحتها وپلاچى
قارى يه دينور كذابه معناسنه التماسح تفاعل وزننده برى برنى تصديق ايلمك على قول بيع وشرا عقدنده بايع ومشترى
ال طوتشمق معناسنه در يقال تماسحا اذا تصادقا او تبايعا فتصافقا المماسحة مفاعله وزننده صورى ومنافقانه
برى برينه رفق وملايمتله مكالمه ايلمك معناسنه در يقال ماسحا اذا لاينا فى القول غشا التمسح تانك كسريله مارد
وخبيث اولان كسنه يه دينور ومداهنه جى يلتاق كسنه يه دينور التمساح تانك كسريله برايرى جانوردركه قبلو بغه يه
شبيه اولور نيل مصرده وسند اولكه سنده واقع نهر مهرانده اولور بو جانور كلر هيئتنده اولوب لكن يك بيوك اولور
وديرسى بغايت خشن واللرى واياقلرى واردر فارسيده اكانهنك دينور فك اعلانك حركتى ايكى حيوانه
مخصوصدر برى تمساح وبرى ققنس در المسحة سفينه وزننده اكثر طرفنده اولان صارقق صاحبه اطلاق اولنور
وبايه اطلاق اولنور جمعى مسايح كلور ومسحة من الظهران قربنده بر وادى آديدر المسحة حمزه وزننده
برشيئك اثر ونشانته اطلاق اولنور عادتا ال ايله سيلنن يرده اثرونشان قالديغنه مبنيدر تركيده آندن سيلك ايله تعبير اولنور
بعده چهره ده اولان جمال وهزالك اثر ونشانته اطلاق اولنمشدر يقال عليه مسحة من جمال او هزال اى شئ
منه يعنى اثر ظاهر منه ذو المسحة اصحابدن جرير بن عبد الله البجلى لقبيدر نورانى جمال اولديغندن ملقب

اولمشدر كويا كه جالنده مسحة ملك واقع اولمشدر قال فى النهاية وفيه يطلع عليكم من هذا الفج من خير ذى يمن به
مسحة ملك فطلع جرير البجلى يقال على وجهه مسحة ملك او جمال اى اثر ظاهر منه ولا يقال ذلك الا فى المدح
لكن مؤلف تعميم ايلمشدر الممسوح قعود وزننده بريره كتمك معناسنه در يقال مسح فى الارض اذا ذهب فيها
تل ماسح قنسرين قضاسنده برموضعدر الامتساح افتعال وزننده قيندن قلجى صيرمق معناسنه در يقال امتسح
السيف اذا استله الامسوح اسلوب وزننده اخشاب سفينه دن هر اوزون تخته يه دينور المشح ميمك وشين
معجمه نك فتحيله او يلقلرك ايچ طرفلرى برى برينه سورتوب پشمك ياخود ديزلرك ايچ يوزينه خشونتلى لباس سورنمكله
پشوب آجشمق معناسنه در نته كه مسح دخى بو معنايه در باب وصفتى آنك كبيدر الامشاح همزه نك كسريله يل يك
قوراق اولمق معناسنه در يقال امشحت السنة اذا اجدبت وصعبت وهوادن بولود آچلوب ايازلنمق معناسنه در
يقال امشحت السماء اذا انقشع السحاب منها المصوح قعود وزننده كيدوب منقطع ونابود اولمق معناسنه در يقال
مصح الرجل مصوحا من الباب الثالث اذا ذهب وانقطع قال الشارح ويقال مصحت الدار اذا اندرست وانمحى
اثرها ومصوح يردن صو صيزمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مصح الندى اذا رشح لكن ضديتى منظور
فيه در وآنك بوقاغيلقلرى قيللرينك كوكلرى متين اولمغله يولونمقدن وتوكلمكدن امين وسالم اولمق معناسنه در يقال
مصحت اشاعر الفرس اذا رسخت اصولها فامنت ان تنتف ولباس اسكيمك معناسنه در يقال مصح الثوب اذا اخلق
ونباتك چيچكلرينك رنكى بوزلمغه بشلمق معناسنه در يقال مصح النبات اذا ولى لون زهره وكولكه چكيلوب قصالمق
معناسنه در يقال مصح الظل اذا قصر ومعناى اولده باء حرفيله متعدى اولور كيدرمك معناسنه يقال مصح
بالشئ اذا ذهب به وحرف جرسز دخى متعدى اولور يقال مصح الله مرضك اى اذهبه وطوارك سودى چكلمك
معناسنه در يقال مصح لبن الناقة اذا ذهب التمصيح تفعيل وزننده بو دخى كيدرمك معناسنه در يقال مصح الله
مرضك اى اذهبه المصح فتحتينله كولكه بوقصلوب قصالمق معناسنه در يقال مصح الظل مصحا من الباب الرابع
اذا انقص ورق الامصح احمر وزننده آندن صفتدر يقال ظل امصح اى ناقص رقيق المصاحات ميمك
ضميله غرابات وزننده كه مصاحك جمعيدر شول دوه كوشكلرينك دريلرينه دينوركه ايچنى قتيق ايله طولدروب
ياورى هيئتنده ناقه نك يانته وضع ايدرلرتا كه هلاك اولمش ياوريسى ظنيله سود ويرمكدن امتناع ايلميه المضح
ضاد معجمه ايله مدح وزننده بركسه نك عرض وناموسنه شين ونقيصه ويرمك معناسنه در يقال مضح عرض فلان
مضحا من الباب الثالث اذا شانه وبركسه اوزرندن برنسنه يى دفع ايلمك معناسنه در يقال مضح عنه اذا ذب عنه ودوه
سوديسى بيانه پراكنده اولمق معناسنه در يقال مضحت الابل اذا انتشرت وقربه وطلوم مقوله سى صيزمق معناسنه در
يقال مضحت المزادة اذا رشحت وكونشك پرتوى هريره شامل اولمق معناسنه در يقال مضحت الشمس اذا انتشر شعاعها
الامضاح همزه نك كسريله مضح ايله معناى اولده مرادفدر يقال امضح عرضه اذا شانه المضرح والمضرحى
ميمك وضادك فتحيله چاقر طغانه دينور مؤلف بونى ضرح ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر المطح سطح وزننده ال ايله
اورمق معناسنه در يقال مطحه مطحا من الباب الثالث اذا ضربه بيده وجماع ايلمك معناسنه در يقال مطح المرأة
اذا جامعها الامتطاح افتعال وزننده دره نك صويى قباروب طاشقين اولمق معناسنه در يقال امتطح الوادى
اذا ارتفع وكثر ماؤه الملح ميمك كسريله معروفدركه طوزه دينور فارسيده نمك ديرلر وملح لفظى مؤنثدر قليلا مذكر اولور
وملح مصدر اولور امزرمك رضاع معناسنه در يقال ملحت فلانة فلانا اذا ارضعته وعلم معناسنه استعمال اولنوركه
اسمدر ما به اللذة اولد بغيحون وعلمايه اطلاق اولنوركه دينك طوزلريدر وكوزللك معناسنه در وايح باغنه دينور
شحم معناسنه اساسك بيانته كوره مجازدر طوزيين طوارك بدننده شحم پيدا اولمق حسبيله وملح سموزلكه اطلاق اولنور
سمن معناسنه وحرمت وذمام معناسنه استعمال اولنور يقال بينهما ملح اى حرمة وذمام وعهد وملح شوراق
طوزلو صويه دينور دكز صويى كبى عذب مقابليدر قال المؤلف فى البصائر يقال ماء ملح ولا يقال ماء مالح مصباحك
بيانته كوره بو معناده ملح ملوحتدن اسم فاعلدر اصلى ملح ايدى كتف وزننده نته كه خشونتدن خشن كلمشدر حتى
اصلى اوزره وهذا ملح اجاج عنوانده دخى قرأت اولنمشدر بعده كثرت استعمالدن تخفيفله اكا اقتصار اولندى
واهل حجاز املح الماء املاحا تركيبنك اسم فاعلنده غير قياس اوزره مالح ديرلر ابقل الموضع فهو باقل كلديكى كبى
وتهذيبك خلاصه سى بودركه ملوحه فعلى باب اولدن وثالثدن دخى وارد اولمغله قياس اوزره البته مالح وارددر واهل حجاز
بو صيغه اوزره تكلم ايدرلر انتهى وملح لفظنك جمعى ملحه كلور هايله كه تأنيث جمعدر وملاح كلور ميمك كسريله واملاح
كلور وملح كلور ميمك كسرى ولامك فتحيله التملح تفعل وزننده سمورمك معناسنه در يقال تملح البعير اذا سمن التمليح

تفعیل وزننده تملح معناسنه در یقال ملح الرجل یعنی تملح وطعامه طوزی مقدارندن زیاده قوترمق معناسنه در یقال ملح القدر
اذا اکثر ملحها وشاعر شعرنده خوش آینده مضمون یاخود بر تعبیر دلنشین ایراد ایلمك معناسنه در یقال ملح الشاعر
اذا اتی بشیء ملیح وتملیح دوه بر مقدارجه سمورمك معناسنه در یقال ملح الجزور اذا سمن قلیلا المِلحة میمك کسریله
ملح کبی حرمت وذمام ویمان معناسنه استعمال اولنور یقال بینهما ملح وملحة ای حرمة وحلف وفی الامثال * فلان
ملحه علی رکبته * ای لاوفاء له اوسمین اوحدید فی غضبه شارح دیرکه قول اول دیزاوزرنده اولان طوزادنی سبیله
پریشان ونابود اولمسندن مأخوذدر وقول ثانی یه کوره ملح شحم معناسنه اولوب زنجی طائفه سنك اکثری سموز لکلری
رکبه وفخذلرنده اولمغله آنلره تشبیه اولنمشدر وقول ثالث قول اول شعبه سندندر که ادنی نفخ ایله طوز قسمی طوزوب
قالقدیغی کبی اولدخی جزئی سبیله هیجانه کلوب خشم وحدت ایدر دیمکدر وزمخشری اساسده کثیر الخصومات
اولاندن کنایه ایلمشدر یعنی مخاصم ومقاتل اولوب قطعا جراحتدن باك و پرواسی یوقدر یاره لندقده یاره سنه اکمك ایچون
ابتدا طوزنی حاضر ایدوب منظرهٔ ناسده اولان رکبه سی اوزره وضع ایدر و بعضلر بوراده ملح حرمت معناسنه در دیدی
پس اکا کوره بی حرمتلکدن کنایه اولورا کا مجالس اولدقده احترام ورعایت ایدر مجلسدن قالقوب کتدکدنصکره
رفض حرمت ایدر دیمکدر که مرجعی قول اول اولور که وفاسز دیمکدر وملحه بر رجل اسمیدر و بر شاعر آدیدر که ملحة
الجرمی ایله متعارفدر المَلیح امیر وزننده شوراق صویه دینور ملح کبی وملاحتدن صفت اولور خوب ودلبر معناسنه
وملوحتدن وصف اولور طوزلو وطوزلنمش نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ای مملح یعنی طوزلنمش بالق که صلاموره
ایدرلر و یقال قلیب ملیح ای ماؤه ملیح الاملاح همزه نك کسریله شورصویه کلمك معناسنه در یقال املح الرجل
اذا ورد ماء ملحا وطتلو صو شور اولمق معناسنه در یقال املح الماء اذا صار ملحا وکان عذبا ودابه یه شورصو ایچورمك
معناسنه در یقال املح الابل اذا سقاها ماء ملحا وطعامه طوزی قدرندن زیاده قوترمق معناسنه در یقال املح القدر
اذا اکثر ملحها المُلوحة میمك ضمیله والمَلاحة کرامه وزننده والمُلوح قعود وزننده صو شور اولمق
معناسنه در یقال ملح الماء وملح ملوحة وملاحة وملوحا من الباب الخامس والثالث والاول اذا صار ملحا وملاحه
کوزل وخوب چهره اولمق معناسنه در یقال ملح الغلام ملاحة من الباب الخامس اذا حسن المُلّاح امیر وزننده
بونلردن صفتدر المُلّاح میمك ضمیله کبار وزننده والمَلاح کبار وزننده که آندن ابلغدر یك کوزل آدمه دینور
ملیحك جمعی ملاح کلور کرام کبی واملاح کلور اشراف کبی وملاحون وملاحون کلور المَلح میمك فتحی ولامك
سکونیله غیبت ایلمك معناسنه در که مجازدر یقال ملحه ملحا من الباب الثالث اذا اغتابه وقوش پرواز ایدرکن قنادلرنی
تیرتیر اوله رق چوق چوق اوینانمق معناسنه در یقال ملح الطائر اذا اکثر سرعة خفقانه بجناحیه وقیون مقوله سنی بریان
ایلمك ایچون آتشی صوده خشلوب دریسندن تویلرنی ازاله ایلمك معناسنه در یقال ملح الشاة اذا سمطها وامزرمك
معناسنه در یقال ملح الولد اذا ارضعه و بر نسنه یی طوزلمق معناسنه در یقال ملح السمك والقدر اذا طرح فیه الملح مذکر
ضمیری تغلیب ایچوندر و یقال فیه ملح ملحا من الباب الثانی وطواره شوراق طپراق یدرمك معناسنه در که اکثری کبی
قسمنه بلاد ایلر یقال ملح الماشیة اذا اطعمها سبخة الملح وهی ملح وتراب المَلَح فتحتینله آتك قیج ایاغنده اولان سکیرده که
اکر بجد تعبیر اولنور حادث اولور بر مرض آدیدر وملح بر موضع آدیدر وسیاهله مختلط آق اولمق معناسنه در که نعتده
املح دینور المَلّاحة میمك فتحی ولامك تشدیدیله والمُملّحة میمك ولامك فتحیله طوزتکون ایدن یره دینور که طوزله
تعبیر اولنور المَلّاح شداد وزننده طوزصتان کسبه یاخود طوز صاحبنه دینور وکمی طائفه سنه دینور طوزلو
دکز صونه ملازمتندنمی ولیمان و بوغاز یتسه دینورکه نهر و بحرك بوغازلرنی اصلاح ایلمك درعهده ایدر یقال هو
ملاح نوتی و یقال هو من الملاحین ای متعهد النهر لیصلح فوهته المِلاحة کتابه وزننده کمیجیلك ویتسلك صنعتنه
دینور المُلّاحیة میمك ضمی ولامك تشدیدیله والمُلّاح رمان وزننده بر نبات آدیدر ترکیده یبان نخودی دیدکلریدر
المِلاح کتاب وزننده سفینه یی اجرا ایدن روزکاره دینور وطوربه یه دینور ومزراق یلمانه دینور وارالقده اولان پرده یه
دینور ستره معناسنه و بویراز بلی عقبنده لدوس اسمکه دینور و یغمور یاغارکن یره عارض اولان سربتلکه دینور ومفاعله
بابندن مصدر ثانی اولور برخاتونك ممه سنی امیك مراضعه معناسنه وناقه نك فرجی آغریدقده علاج وتدبیر ایلمکه دینور
وطوزلو صواره دینورکه ملحك جمعی اولور المُلاحی غرابی وزننده و بعضا مشدد اولور بر نوع بیاض اوزمه دینورکه
اوزون اولور پرمق اوزمی تعبیر اولنور و بر نوع انجیره دینور وارا کدن یعنی مسواك اغاجنك یمشندن بر کونه یه دینورکه
آنده بیاض وحمره وشبهه اولور المَلحة طلحه وزننده دریانك انکین یرنه دینور لجة البحر معناسنه المُلحة جرعه وزننده
مهابت وبرکت معنالرنه در وملح لفظندن مفرداولورکه خوش ودلکش ولطیف کلامه دینور وسیاهله ممزوج آقلغه

دینورکه الاجه لقدر و یك کوك کوجلك معناسنه اسمدر شدت زرق معناسنه الاملح احمر وزننده آقلی قاره لی
الاجه قوچه دینور ملح وملحه دن صفتدر مؤنثنده ملحاء دینور یقال کبش املح ای مختلط البیاض والسواد و یقال
نعجة ملحاء الاملحاح احمرار وزننده قیون آقلو قاره لو قیر الاجه اولمق معناسنه در یقال املح الکبش املحاحا
اذا کان املح ملحان میمك کسریله سلفده جمادی الاخره آینك اسمیدر وشهور رومیه دن کانون ثانی اسمیدر نته که
کانون اوله شیبان دیرلر ایکیسیده بیاض ثلجله ابیض اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر و ملحان یمنده بر مخلاف یعنی
بر ایالت وناحیه آدیدر وسلیم قبیله سی دیارنده بر طاغك آدیدر المَلحاء حمراء وزننده املحك مؤنثیدرکه ذکر اولندی
وبتون ییراقلری دوکلمش اغاجه اطلاق اولنور وارقده یغرنیدن اشاغی صغری یه کلنجه ارقه نك اتنه دینور وعظیم
عسکره والایه اطلاق اولنور کتیبهٔ عظیمه معناسنه لمعان سلاح ملاحظه سیله وملحاء ملوك شامدن آل منذره
مخصوص بر مرتب عسکرك اسمیدر و یمامه ده بر وادی اسمیدر المملوح والمُملّح معظم وزننده ملیح کبی طوزلنمش
نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ومملوح ومملح ای جعل فیه ملح الاستملاح برنسنه یی خوب وملیح عد ایلمك
معناسنه درکه کوزلسمك تعبیر اولنور یقال استملحه اذا عده ملیحا ذات الملح بر موضع آدیدر قصر الملح
خوارزمی قربنده بر موضع آدیدر که عجملر اکا ده نمك دیرلر مُلَیح زبیر وزننده هرات قضاسنده بر قریه یه در وخزاعه دن
بر جماعت آدیدر امیلح مصغر بنیه سیله بنو ربیعة الجوع جماعتی یوردنده بر صودر و بر موضع آدیدر الملوحة سفوده
وزننده حلب قضاسنده بر قریهٔ کبیره در مُلَیحه جهینه وزننده بر موضعدر الامتلاح افتعال وزننده
طوغری سوزه یلان قاتمق معناسنه درکه قیون کبی آلاجه ایلمش اولور یقال امتلح الرجل اذا خلط کذبا بحق
الامیلاح جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر ما امیلحه فعل تعجبك مصغریدر ما احسنه معناسنه بونه کوزلجه دردیمکدر
بو ایکی کلمه دن غیری فعل تعجب مصغرا وارد اولمامشدر شارح دیرکه بو بصریون مذهبنه مبنیدرکه فعل تعجبده
افعل کلمه سنك فعلیتنه ذاهبلردر اما کوفیون اسمیتنه ذاهب اولمغله مطلقا تصغیرنی تجویز ایلمشلردر المُمالحة
مفاعله وزننده بری بریله طعام اکل ایلمك معناسنه استعمال اولنورکه طوز اتمك یمك تعبیر اولنور یقال مالح فلان
فلانا اذا آکله و یقال هو یحفظ حرمة الممالحة وامزرمك معناسنه در یقال مالحته اذا ارضعته و بو مشارکت ایچون
اولدقده بری برینك چوجغنی امزرمك معناسنه اولور یقال مالحتا اذا ارضعتا ولدهما مِلحتان میمك کسریله اودیهٔ
قبلیه دن بر وادی اسمیدر المَنح منع وزننده ویرمك معناسنه در یقال منحه الشیء منحا من الباب الثالث والثانی
اذا اعطاه ایاه و بر آدم ماشیه سنك بوك و یاغی وسود وولدی مقوله سی منافعنی بر آخر آدمه منتفع اولمق ایچون عاریه
جهتیله تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال منحه الناقة اذا جعل له وبرها ولبنها وولدها المِنحة میمك کسریله
معنای مزبوریندن اسمدر و ویرکی یه دینور عطیه معناسنه ووجه مذکور اوزره ویریلن ناقه یه دینور المَنیحة سفینه وزننده
بودخی اسمدر ذکر اولنان ناقه یه دینور الاستمناح استعطاء معناسنه درکه عطیه ایستمکدن عبارتدر یقال استمنحه
اذا طلب عطیته المَنیح امیر وزننده قمار اوقلرندن بر اوقدر که آنك نصیبی یوقدر وینه قمار اوقلرندن شول اوقه
دینورکه فائز اولمغله تبرکا وتفألا استعاره ایدرلر علی قول نصیبلو اولان اوقه دینور ومنیح بنی تیم برادری قویمك فرسی
اسمیدر وقیس بن مسعود الشیبانی فرسنك اسمیدر و بر رجل آدیدر المَنیحة هابله فقعس نام کسنه نك فرسی اسمیدر
الامناح همزه نك کسریله دابه ومواشینك طوغورمق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال امنحت الناقة
اذا دنی نتاجها المُمنح محسن وزننده طوغورمسی یقلشمش حیوانه دینورکه وصف خاصدر المَمانح اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنورکه سائرلرك سدی چکلدکدنصکره ینه اول سد و یرر اوله ومنقطع اولمیان ممتد
یغموره اطلاق اولنور الامتناح افتعال وزننده عطیه آلمق معناسنه در یقال امتنح الرجل اذا اخذ العطاء
و یقال امتنح مالا اذا رزقه التمنح تفعل وزننده بر آدمه مال اطعام ایلمك یعنی تصدق ایلمك معناسنه در تقول تمنحت
المال ای اطعمته غیری ومنه حدیث ام زرع فاکل واتمنح الممانحة مفاعله وزننده کوز متصل یاش دوکمك معناسنه
مستعملدر یقال مانحت العین اذا اتصلت دموعها المانح والمناح اسامیٔ رجالدندر المیح میمك فتحی و یانك
سکونیله والمیحوحة شیموعه وزننده برکونه خوب ونازك یوریمك معناسنه درکه مراد صالنی صالنی کوکلکه سنه
باقه رق یوریمکدر یقال ماح الغلام میحا ومیحوحة اذا مشی یتبختر وینظر فی ظله اساسك بیاننه کوره قویدن قوغه یی
ال ایله طولدرمق معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن مأخوذدر ومیح قازیورویشی کبی نازکانه رفق وسهولتله
یوریمك معناسنه در یقال ماح الرجل اذا مشی مشیة البطة وقویینك صویی یك آز اولمغله ایچنه انوب قوغه یی ال ایله
طولدرمق معناسنه در یقال ماح الرجل اذا دخل البئر فملأ الدلو لقلة مائها و فائده لندرمك معناسنه در یقال

ماحه اذا نفعه ومسو اكلمك معناسنه در يقال ماح فاه بالسواك اذا استاك ومسواكله اغزدن توكرك وساليار چقرمق
معناسنه در يقال ماح من فيه الريق بالمسواك اذا استخرجه به وشفاعت قلمق معناسنه در تقول مح لى عند السلطان
اى اشفع لى ووبرمك معناسنه در يقال ماحه اذا اعطاه المياحة كتابه وزننده بودخى ويرمك معناسنه در يقال
ماحه يميحه ميحا ومياحة اذا اعطاه الامتياح افتعال وزننده ويرمك معناسنه در يقال امتاحه اذا اعطاه وحرارت
ياخود شدت عمل حيوانى غرق عرق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال امتاحت الشمس زفرى البعير اذا استدرت عرقه
قال فى الاساس امتاحه الحر والعمل اى عرقه المماحة مفاعله وزننده برى بريله الفت ومخالطت ايلمك معناسنه در يقال
مايحه اذا خالطه الماحة ساحه وزننده ومرادفيدر كه حولو يه دينور الماح يمورطه نك صاريسنه على قول بياضنه دينور
الميح ميمك كسريله چكردكى يومشق اولان كز خرمايه دينور شيص النخل معناسنه التميح تفعل وزننده ايشه اركبى يوزى
يره مائل آهسته وناز كانه يوريمك معناسنه در يقال مر فلان يتميح اى يتكفؤ المياح كتان وزننده عقبة بن سالمك فرسى
اسميدر التمايح تفاعل وزننده هر طرفه تمايل ايده رك يوريمك معناسنه در يقال تمايح السكران اذا تمايل الاستماحة
عطيه ايستمك ياخود شفاعت رجا ايلمك معناسنه در تقول استمحته اى سألته العطاء او سألته ان يشفع لى
المايح مرداس بن حوى نام كمسنه نك فرسى آديدر فصـــــل النون النبح نونك فتحى وبانك سكونيله
والنبيح نونك فتحيله والنباح نونك ضميله والنباح نونك كسريله والتنباح تانك فتحيله كوپك اورومك وكيك وتكه
ويلان سسلنوب مله مك معناسنه در يقال نبح الكلب والظبى والتيس والحية نبحا ونبيحا ونباحا ونباحا وتنباحا
من الباب الثالث والثانى اذا صات مصاحده نباح غراب وزننده اسم اولمق اوزره مرسومدر كوپك وكيك سسنه دينور
الانباح همزه نك كسريله والاستنباح كوپكى اوردرمك معناسنه در تقول انبحته واستنبحته اى حملته على النباح
النبوح نونك ضميله اوبه خلقنك غريو وهنكامه سى وكوپكلرينك اصواتنه دينور كه مجموعى يردن مسموع اولور
تقول سمعت نبوح الحى اى ضجتهم وعامعهم من كلاب بو راده نبوح نبحك جمعيدر كه اسم اوله رق مستعملدر
اساسك بيانه كوره اصل نبح ونباح كلب صوتنه كه اورومك تعبير اولنور موضوعدر بعده كيك مقوله سى حيوان
اصواتنده دخى استعمال اولندى ونبوح جماعت كثيره يه اطلاق اولنور النباح كتان وزننده على المرتضى
رضى الله عنه حضرتلرينك مؤذنلرى اولان عامرك پدرى اسميدر ونباح شديد الصوت اولان كشى يه اطلاق
اولنور وكوز بونجغى ديدكلرى بونجقلره دينور كه مكه دن جلب اولنوب نسوان قلاده لرى ارالقرينه ديزرلر مفردى
نباحه در ابو النباح محدثيندن محمد بن صالح كنيه سيدر النباح رمان وزننده قرقره وترديد ايله اوتمسى چوق
اولان چاوش قوشنه اطلاق اولنور النباح غراب وزننده مصدر واسمدر نته كه ذكر اولندى ونباح اسودك يعنى
بابا كوش تعبير اولنان برنوع ايرى سياه بلانك آوازينه اطلاق اولنور النبحاء حمراء وزننده باغرغان كيكه اطلاق
اولنور ظبية صياحه معناسنه ذو نباح غراب وزننده تمن نام نبه قربنده شربه ديدكلرى محلده برياصتم طاغك
آديدر النتح نونك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله تره دينور عرق معناسنه ونتح ونتوح قعود وزننده مصدرلردر
بدندن ترچقمق معناسنه يقال نتح العرق نتحا ونتوحا من الباب الثانى اذا خرج من الجلد وطلومدن ياغ صزمق
معناسنه استعمال اولنور يقال نتح الدسم من النحى اذا رشح وكذا الندى من الثرى يعنى نمناك طپراقدن رطوبت
صزدى وبو معناده متعدى اولور صزدرمق معناسنه يقال نتحه الحر اذا رشحه ونتوح نتح لفظندن كه اسم اوله رق
مستعملدر جمع اولور صموغ الاشجار معناسنه كه اغاج يوصلرينه دينور اغاجدن ترشح اتدكيچون النتحة مكنسه
وزننده كونه اطلاق اولنور است معناسنه الانتاح همزه نك وتانك كسريله جوهرى كرچه بونى نتح معناسنه
تفسير ايلمشدر لكن آنك بو ماده يه مناسب معناسى بوقدر بونده اوچ كونه غلط ايلمشدر اول تركيب يعنى نتح ماده سى
صحيحدر يعنى معتل دكلدر آنكيچون انتياحك انده مدخلى ومطاوعتى بوقدر زيرا انتياح نوح ياخود نوحدن افتعال
اولور نتحدن انتتاح اولملودر ثانيا انتياحك عربيده معناسى بوقدر ثالثا استشهاد ايلديكى اشبو * رقشاء تنتاح اللغام
المزبدا * ارجوزه سنده روايت ميمله تمتاح عنوانده در نوتله دكلدر شارحك بيانه كوره نسخهٔ موثوقهٔ صحاحده
الانتتاح عنوانده مشهود مزدر كه افتعالدر وارجوزه ده اصل نتح اولوب اشباع اولنديغى غالبدر نته كه سايغدر
مترجم صحاح بو هنكامه لردن غفلتله افعال بابندن اوله رق رسم ايلمشدر النتوح يعسوب وزننده برقوش آديدر
النجاح نونك فتحيله والنجح نونك ضميله اسملردر ظفر بالشئ معناسنه كه حاجت ومطلوب اولان ايش بتمك
وبر آدم كندى حاجته ظفرياب اولمق معنالرينه در النجح نونك فتحى وجيمك سكونيله ذكر اولنان معنالردن مصدردر
ايش كندى بتمك وطالبك ايشى بتمك معناسنه تقول نجحت الحاجة نجحا من الباب الثالث اذا ظفرت بها ويقال

النجح

انجح الله طلبتك فنجحت هو اى قضيت مؤلف بو ماده يى دخى اقتصار ومضايقه اوزره رسم ايلكله اساسدن
ومصباحدن وشارحدن تحقيق اولنه رق ترجمه اولنمشدر وبر كوچ مصلحت سهولت بولمق معناسنه در يقال
نجح امره اذا تيسر وسهل الانجاح همزه نك كسريله بو دخى بر آدمك ايشى بتمك معناسنه در يقال انجحت الحاجة
اذا قضيت وحاجتنى رواقلمق معناسنه در يقال انجح الله حاجته اذا قضيها وبر كسه حاجتنه ظفرياب اولمق
معناسنه در يقال انجح زيد اذا صار ذا نجح وانجاح غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال انجح بك الباطل اى غلبك
فاذا غلبته فانجحت به المنجح محسن وزننده ايشى بتن وايش بتورن آدملره دينور جمعى مناجيح ومناجح كلور
التنجح تفعل وزننده والاستنجاح بركسه دن كندى حاجتنى روا ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال تنجح الحاجة
واستنجحها اذا تنجزها قال فى الاساس استنجحنى حاجته وبالله استفتح واياه استنجح وتنجز قضاء حاجتنى طلب ايلمك
معناسنه اولمغله صحاح مترجمنك بوراده وتنجز ماده سنده حاجت بتورمك معناسنه ترجمه لرى نابجادر حتى بنه
زمخشرى اساسده استنجحه حاجت رواكردن خواست ازوى يعنى آندن حاجتنى روا اتمكى ايستدى عنوانيله
ومصباحده تنجز الحاجة اذا طلب قضاها ممن وعده اياها عنوانيله تفسير ايلمشدر النجيح امير وزننده فكر درست
ورأى صواب معناسنه مستعملدر يقال رأى نجيح اى صواب وايش بتوريجى آدمه دينور يقال رجل نجيح اى منجح
وسير شديد وسريع معناسنه استعمال اولنور كه موصل منزل مقصوددر يقال سير نجيح اى شديد الناجح بو دخى
سير سريعه وصف اولور ومتيسر اولان مطلوبه دينور التناجح تفاعل وزننده پدر پى صادق رؤيالر كورمك
معناسنه مستعملدر يقال تناجحت احلامه اذا تتابعت بصدق نجيح امير وزننده ونجيح زبير وزننده ونجاح
سحاب وزننده ومنجح محسن وزننده اساميدندر عبد الله بن نجيح كه امير وزننده در محدثيندندر النجاخة نونك
فتحيله صبر معناسنه مستعملدر كه ظفر مقصودى مستلزمدر ومنه نفس نجيخة اى صابرة النجخ نونك فتحيله
بوغاز خرلدامق كبى بوغازك ايچ طرفندن ايچروده سسى ترديد ايلمك معناسنه در بوغازه بلغم طيقاندقده اولور
يقال نخ الرجل نخخا من الباب الثانى اذا ردد صوته فى جوفه ونخيخ شخيخ لفظنه اتباع اولور يقال فلان شحيح
نجيح اى بخيل جدا النخنخة زلزله وزننده والتنخنخ تزلزل وزننده بونلرده نخيخ معناسنه در لكن بونلر مكرر
اولمغله ايچ ايچ دبو بوغازى مكررا خرلدادوب سسلندرمك اولور يقال نخنخ الرجل وتنخنخ بمعنى نخ زمخشرى
اوكسور مكله تفسير ايلمشدر كويا كه معناى لازميدر وفقهاء بلا عذر تنحنحى مفسدات صلواتدن عد ايلمشلردر
بونلرى وانقولى قارن كورلده مكله ترجمه ايلمسى اغربدر ونخنخه بر آدمى وجه قبيحله رد ايلمك معناسنه استعمال
اولنور يقال نخنخ السائل اذا رده ردا قبيحا النخ نونك فتحى وخانك تشديديله دابه يى سرعتله يورتمك معناسنه در
زجر ايله ياسوطله يا اغرايله يقال نخ الجمل نخا من الباب الاول اذا حثه اى اسرعه النحاحة نونك فتحيله صبر وثبات
معناسنه در وجود وسخاء معناسنه در وبخل ودنائت معناسنه كلمكله ضد اولور النحانحة جحاجحة وزننده
بخيل ولئيم اولان جماعته اطلاق اولنور كنديلردن برنسنه طلب اولندقده نحنحه حلق اتدكلريچون مفردى
نحنح در يقال قوم نحانحة اى بخلاء لئام قال فى الاساس هؤلاء من اقوام غير اقزام وجحاجحة غير نحانحة وعربلر ما انا
بنحنح النفس عن كذا ديرلر ما انا بطيب النفس عنه معناسنه كويا كه نحنحه ايله بلغمدن پاك اولمش بوغازه تشبيه
اولنمشدر نحيح زبير وزننده ابن عبد الله در كه بنى دارم جماعتندن بر شخص جاهليدر الندح مدح وزننده
والندح نونك ضميله چوقلق كثرت معناسنه در وبوللق سعه معناسنه وككبش ومتسع اولان يره دينور وطاغك
مقابليه كلن ديوار كبى ركنه دينور سند الجبل معناسنه جمعى انداح كلور وندح نونك فتحيله مصدر اولور بولاتمق معناسنه
يقال ندحه ندحا من الباب الثالث اذا وسعه ومنه قول ام سلمة لعايشة رضى الله عنهما قد جمع القرآن ذيلك فلا تندحيه
اى لا توسعى الذيل بخروجك الى البصرة وارادت قوله تعالى وقرن فى بيوتكن ولا تبرجن الاية الندحة جرعه
وزننده والندحة جرعه وزننده والمندوحة ميمك فتحيله والمنتدح ميمك ضمى ودالك فتحيله بونلرده بوللق سعه
معناسنه در وبول يره دينور مندوحه ومنتدح اسم مفعوللردر ياخود اسم مفعول معناسنه مصدرلردر تقول من ذلك
لك ندحة وندحة ومندوحة ومنتدح اى سعة قال الشارح ومنه حديث عمران بن الحصين ان فى المعاريض لمندوحة
عن الكذب يعنى برسوزى توريه وكنايه طريقيله سويلكده كذبدن خلاص وبرائت واردر كه كذبدن عد اولنمز مراد
يلان سويليه جككه كنايه وتوريه والغاز جهتيله سويله ديمكدر الندح نونك كسريله آغرلق ثقل معناسنه در
وايراقدن كورينن شبحه دينور بنو منادح جهينه قبيله سندن بر بطن در التندح تفعل وزننده توسع معناسنه در كه
بوللق وناس مجلسده سيرك سيرك كنكبش اوتورمق معناسنه در بو مناسبتله قيون وكچى قسمى بغايت طوقلقلرندن

ناشی صقشیوب سیرك سیرك ککبش باعق معناسنده استعمال اولنمشدر یقال تندحت الغنم من مرابضها
اذا تبددت واتسعت من البطنةشارح دیرکه مأخذ قاموس اولان عبابده فی مرابضها ومسارحها عنوانیله مثبت
اولمغله بوراده من فی معناسنه درپس تندح مرابضه مخصوص اولیوب مرعاده دخی طوق اولدقلرنده هربری
برطرفه چکیلورلر وآج اولدقلرنده بردانه اوتلق اوزره مجموعی هجوم ایلدکدن بشقه مجتمعا اوتلامق عادتلریدر
واساسده تندحت الغنم فی مرابضها اذا انتدت واتسعت من البطنة عنوانیله مرسومدرکه طوقلقدن بری برندن
چکیلوب متسع اولدیلر دیمکدر پس وانقولی وقانون الادب مترجمنك ترجمه لری عجیبدر ندح اسامیدندر
الاندحاح همزه نك کسری ونونك سکونیله بونك موضع ذکری دحح فصلی اولوب لکن جوهری غلط ایلمکله
بوراده رسم ایلدی فی الحقیقه دحح ماده سندن انفعالدر الاندیاح بودخی انداح کلمه سندن مصدر دربونکده
موضعی دوح ماده سیدر جوهری بونده دخی غلط ایدوب بوراده ذکر ایلدی مترجم دیرکه زبیدی مرحومك لحن
العوام کتابنده مشروح اولدیغی اوزره ابتدا وهم مزبور ابو عبیدده واقع اولمشدر جوهری دخی من غیر ملاحظة
آندن صحاحه نقل وثبت ایلمشدر النزح نونك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والنزوح قعود وزننده بعید اولمق
معناسنه در یقال نزحت الدار نزحا ونزوحا من الباب الثالث والثانی اذا بعد ونزح قویینك مجموع صوینی چکمك
یاخود دبنده برمقدارجه صوقالنجه چکمك معناسنه در یقال نزح البئر اذا استقی ماءها حتی ینفد او یقل وبو معناده
لازم اولور یقال نزحت البئر فهی نازح وبرآدم دیارندن غیبت بعیده ایله غائب اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نزح به
علی بناء المجهول اذا ابعد عن دیاره غیبة بعیدة وبرآدمك یارجاعتك هپ قویلرینك صولری چکیلوب بتمك معناسنه در
یقال نزح القوم اذا نزحت آبارهم الانزاح همزه نك کسریله بودخی قویینك صوینی توکنجه قدر یاخود آزجه
قالنجه قدر چکمك معناسنه در یقال انزح البئر بمعنی نزحها النازح والنزح ضمتینله والنزوح صبور وزننده
ایراق اولان شیئه دینور وصوینی چکلمش قویی یه دینور النزح فتحتینله بولانق صویه دینور وصوینك اکثری
چکلمش قویی یه دینور النزیح امیر وزننده بعید معناسنه در یقال بلد نزیح ای بعید المنزحة مکنسة وزننده قوغه یه
وصو چکمکده قوغه منزلنده اولان شیئه دینور طولمبه بقراجی کبی المنتزح میمك ضمی وزانك فتحیله مصدر
یاخود اسم مکاندر یقال هو بمنتزح ای بعد جوهری ابن هرمه نام شاعر کندی اوغلنك مرثیه سنده * فانت من الغوائل
حین ترمی * ومن ذم الرجال بمنتزاح * بیتنك الفنی اشباعه حمل ایلمشدر مرثیه تعبیرنده سهو ایلمشدر زیرا شاعر اول
قصیده ایله قاضی جعفر بن سلیمانی مدح ایلمکله قصیده مدحیه اولور المنازیح مصابیح وزننده دیارندن بعید اولان
اشخاصه دینور منزاح مفردیدر یقال قوم منازیح ای بعیدون من اوطانهم النازح اسمادندر محمد ابن نازح
محدثیندندر لیث بن سعیددن روایت ایلمشدر النسح نونك فتحی وسینك سکونیله والنساح غراب وزننده
خرمانلاشندن و باشلرنده اولان قبوقلردن زنبیل وسپت دیبلرنده قلان خرث مرت مقوله سنه دینور ونسح مصدر
اولور صاورمق معناسنه یقال نسح التراب نسحا من الباب الثالث اذا اذراه النسح فتحتینله طمع ایلمك معناسنه در
یقال نسح به نسحا من الباب الرابع اذا طمع به المنساح مصباح وزننده طبراق آناجق وطبراق صاوره جق
کورکه دینور نساح سحاب وکتاب وزنلرنده یمامه ده بر وادی آدیدر آنده بر وقعه اولمغله یوم نساح بین العرب
معروفدر نسیح نونك ضمی و یای مشدده نك کسریله کویا که نسیح لفظندن مصغردر ینه یمامه ده بر وادی آدیدر
النشح نونك فتحی وشین معجمه نك سکونیله والنشوح قعود وزننده قانمق مرتبه سندن آز ایچمك علی قول طلوم
کبی طولمق درجه سنده ایچمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال نشح الماء نشحا من الباب الثالث اذا شربه دون
الری او شربه حتی امتلأ لکن بو اختلافه مبنی اولمغله مؤلفك اضداددن تعدادی منظور فیهدر روداته یه برمقدارجه
صوسزلغی تسکین ایده جك قدر صو ایچورمك معناسنه در یقال نشح الخیل اذا سقاها ماءقنأ غلتها النشوح
صبور وزننده آزجه صویه دینور النشح ضمتینله سرخوشلره اطلاق اولنور نشوح مفردیدر النشاح کتان
وزننده شول طلومه وقربه یه اطلاق اولنور که صوایله طلو اولمغله طشره رشح ایلیه یقال سقاء نشاح ای ممتلئ
نضاح النصح نونك ضمیله والنصاحة فصاحه وزننده والنصاحیة کراهیه وزننده اوکوت ویرمك معناسنه در
یقال نصحه ونصح له نصحا ونصاحة ونصاحیة من الباب الثالث اذا وعظه مؤلفك بصائرده بیانه کوره بو ماده
ایکی معنایه موضوعدر بری خلوص ونقاء وبری التیام ورفاء معناسیدر ناصح منصوح له اولانه قولنی اخلاص ایلمك
مناسبتیله بندو وعظده استعمال اولندی یاخود خیاط ثوب یرتوقی رفو واصلاح ایلدیکی کبی ناصح منصوح لهك
حالنی اصلاح ایلمکله پند ونصیحتده استعمال اولندی ونصیحت که اوکوده دینور اسمدر منصوح لهك دنیوی

مطلب

واخروی بالجمله خیرنی اراده دن عبارتدر وجیز اسمادندر جمیعت معانی بی متضمن برکلمه در فلاح لفظی کبی دنیا واخری
خیرنی اجمع اولمغله کلام عربده عدیلی یوقدر نته که مدار دین اولان اشبو الدین النصیحة لله ولرسوله ولکتابه ولائمة
المسلمین وعامتهم حدیثی ناطقدر قالدیکه نصیحت لله حضرت حقك وحدانیتنه صحت اعتقاد وعبادات وطاعاتنده
اخلاص نیتدن عبارتدر ونصیحت للرسول فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك رسالت ونبوتنی تصدیق
وشرعنی تقبل وامر ونهینه انقیاد ایلمکدن عبارتدر ونصیحت للکتاب قرآن مبینی تصدیق ومنطوی اولدیغی احکامله
عمل قلمقدن عبارتدر ونصیحت للائمة امام المسلمین اولنلره شرعه موافق اوامر ونواهیلرنده اطاعت وبغی وخروجدن
مجانبت ایلمکدن عبارتدر ونصیحت للعامة هرکسی مصالحلرینه ارشاد وخیره دلالتدن عبارتدر انتهی ونصح برنسنه
خالص وبیغش اولمق معناسنه در یقال نصح الشیء اذا خلص ولباس دیکمك معناسنه در یقال نصح الخیاط الثوب
اذا خاطه وعربلر نصح الرجل الری دیرلر صوینی ایچوب کرکی کبی سیراب اولدی معناسنه که خلوص معناسندن مأخوذدر
نته که اساسده نصحت الابل الری ای صدقته عبارتیله مجاز اولمق اوزره مرسومدر ونصح الغیث البلد دیرلر یغمور شمول
اوزره یاغمغله قطعا آچق وارالق قالمامق وجهه اوزره هر یرده متصل چایرلر ونباتلر نابت اولدی معناسنه که
خیاطت معناسندن مأخوذدر ترزی اصلا نوبده فتق وخلل ترك ایتمیه رك لباسی دیکوب ملتئم ایلدیکی مناسبتنه
مبنیدر الناصح والنصیح امیر وزننده پند ونصح ایدن آدمه دینور ناصحك جمعی نصح کلور رکع وزننده ونصاح
کلور قطاع کبی وناصح الجیب درونی غل وغشدن پاکیزه صافدل آدمه اطلاق اولنور جیبدن مراد قلبدر وناصح
خالص باله اطلاق اولنور وترزی یه دینور خیاط معناسنه وناصح حارث بن مراغه یاخود فضالة بن هندك فرسی
اسمیدر وسوید بن شداد فرسی آدیدر وناصح ونصیح اسامیء رجالدندر التنصح تفعل وزننده بودخی جامه
دیکمك معناسنه در یقال نصح الثوب اذا خاطه وناصحلمك معناسنه در یقال تنصح فلان اذا تشبه بالنصحاء النصیحة
سفینه وزننده نصح ونصاحتدن اسمدر اوکوده دینور فارسیده پند دیرلر النصاح شداد وزننده والناصحی مبالغة
نفسنه نسبتله ترزی یه دینور خیاط کبی النصاح کتاب وزننده لباس دیکجك رشته یه دینور جمعی نصح کلور ضمتینله
ونصاحه کلور نونك کسریله شارح دیرکه جمعنده اولان کسره والف مفردنده اولنلرك غیریدر دلاص کلمه سی کبی
وهاء تأنیث جمع ایچوندر ونصاح شبیة القاری پدرینك اسمیدر المنصحة والمنصح میملرك کسریله اسم آلتلردر
ایکنه یه دینور مخیطه کبی المتنصح اسم مفعول بنیه سیله یمالو لباسه دینور یقال ثوب متنصح ای مترقع وهربری
محکم دیکلمش جامه یه ده دینور یقال ثوب متنصح ای مخیط جیدا المنصوحة شول ارضه اطلاق اولنور که
هر طرفنده کرکی کبی یغمور یاغمقله چایر وچمنلری بری برینه متصل اولوب اصلا خالی بری قالمامش اوله یقال ارض
منصوحة ای مجودة متصلة النبات الانصاح همزه نك کسریله صویه قاندرمق معناسنه درکه ذکر اولنان
نصح ری معناسندن مأخوذدر یقال انصح الابل اذا ارواها النصاحات نونك کسریله جمالات وزننده دریلره
دینور جلود معناسنه مفردی نصاحه در بری برینه دیکلدیکیچون اطلاق اولنمشدر ومیمون آغنه اطلاق اولنور که
میمون صیادلری برقاچ ایپلری شبکه طرزنده حلقه حلقه ایدکدنصکره برمحله نصب وآنکله صید ایدرلر ونصاحات
سراة قضاسنده برنیجه طاغلرك آدیدر النصحاء صحراء وزننده برموضعدر منصح منبر وزننده بربلده در
المنصحیة میمك وصادك فتحیله تهامه ده برصو آدیدر منصح مسکن وزننده برموضعدر الانتصاح افتعال وزننده
نصیحتی قبول ایلمك معناسنه در یقال انتصح الرجل اذا قبل النصح التوبة النصوح صبور وزننده توبه صادقه
دیمکدر یاخود رجوع وتوبه ایتدیکی گناهه بردخی رجوع ایلمامك یاخود توبه ایلدیکی گناهی بردخی ارتکاب ایلمامکه
قصد نیتله مقرر اولان توبه دن عبارتدر مؤلف بو نکله اشبو توبوا الی الله توبة نصوحا کریمه سنه اشارت ایلمشدر
بیضاوی دیرکه نصوح ابنیهء مبالغه دندر توبه ایله نفسنه نصح ایدن تائبك صفتیدر بعده مبالغة اسناد مجازی
جهتیله توبه یه وصف اولمشدر امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن سؤال ایتدکلرنده آلتی نسنه دن عبارتدر
دیدیلرکه ذنوب ماضیه یه ندامت وفرائض فائته یی قضا ورد مظالم واستحلال خصوم وذنوبه عائد اولمامغه عزیمت
وسابقده نفسی معصیتده ایلدیکی کبی من بعد طاعات الهیه ده تربیه ایلمکدر النضح نونك فتحی وضاد
معجمه نك سکونیله صوسرپمك وصولمق معناسنه در یقال نضح البیت نضحا من الباب الثانی اذا رشه وبر مقدارجه
صوایله صوسزلغی نوعا تسکین ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نضح عطشه اذا سکنه وایچوب قانمق
علی قول قانمقدن دون ایچمك معناسنه درکه بو نلرده مجازدر جکرینه صو سرپمش اولور یقال نضح الرجل اذا روی
او شرب دون الری ضد لکن اختلافه مبنی اولمغله ضدیتی مسلم دکلدر واکین واشجار مقوله سنی سقاده سبله

صوارمق معناسنه مستعملدر يقال نضح النخل اذا سقاها بالسانية و برآدمه اوق سرپمك معناسنه مستعملدر يقال
نضح فلانا بالنبل اذا رماه واغاج ييراقلرى ظهورنده يارلمق معناسنه دركه ييراق يارمق تعبير اولنور بودخى مجازدر
كويا كه اغاج ييراقلرى سرپمش اولور يقال نضح الشجر اذا تفطر ليخرج ورقه وتازه اكين سنبله سى اوزلنمكه
بشلمق معناسنه مستعملدر يقال نضح الزرع اذا ابتدأ الدقيق فى حبه وهو رطب وتبوّل ايدركن او يلقلره بول
طوقندرمق معناسنه مستعملدر يقال نضح بالبول على فخذيه اذا اصابهما وسپنده اولان خرمالرى بوشالدوب
صاچمق معناسنه مستعملدر يقال نضح الجلة اذا نثر مافيها و برمسلط نسنه يى صاووب دفع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال نضحه عنه اى ذبه ودفعه ونضح وتنضاح تانك فتحيله قربه دن صوصزمق معناسنه در يقال نضحت
القربة نضحا وتنضاحا من الباب الثالث اذا رشحت وكوز بيكار كبى ياش فشقرمق معناسنه دركه بونلرده مجازدر
يقال نضحت العين اذا فارت بالدمع الانضاح همزه نك كسريله بودخى تازه اكين دانه لرى اوزلنمكه بشلمق
معناسنه در يقال انضح الزرع بمعنى نضح و برشيئه برنسنه بيلاشدرمق معناسنه مستعملدر كرك حقيقى وكرك معنوى
اولسون يقال انضح عرضه اذا لطخه المناضحة مفاعله وزننده بودخى برحواله نسنه يى صاومق معناسنده در
يقال ناضحه عنه اذا ذبه ودفعه الانتضاح افتعال وزننده بودخى كوز بيكار كبى ياش فشقرمق معناسنه در يقال
انتضحت العين بمعنى نضحت ومتوضى بعد الوضوء وسوسه شيطانى يى دفع ايچون عورت يرينه برمقدار صو سرپمك
معناسنه مستعملدر يقال انتضح المتوضئ اذا نضح ماء على فرجه بعد الوضوء التنضح تفعل وزننده انتضاح ايله
معناى اولده مرادفدر يقال تنضحت العين بمعنى انتضحت و برمضايقه لى نسنه دن صيرلوب چقمق معناسنه دركه
سربلمك معناسندن مأخوذدر يقال تنضح منه اذا انتفى وتنصل الاستنضاح بودخى بعد الوضوء عورت يرينه
برمقدار صو سرپمك معناسنه مستعملدر يقال استنضح المتوضئ بمعنى انتضح النضوح صبور وزننده
والنضيحة جهينه وزننده اوقيك ايراق سورن متين يايه اطلاق اولنور يقال قوس نضوح ونضيحة اى طروح
نضاحة بالنبل ونضوح آغزاوتنه دينور وجور معناسنه آغزك نيره سنه وضع اولنورسه اولسون و برنوع طيب
اسميدر النضاح شداد وزننده سقاده سنى شدتله سوروب تيز تيز زرع واشجار صوارر اولان سقايه دينور ونضاح بن
اشيم الكلبى بر جلدر المنضحة مكنسه وزننده زرافه معناسنه دركه اكين واغاج و باغچه صواره جق آلته دينور كه
باقردن وتوجدن اولور باغچوانلرك تنكه دن كوزكوز سطللرى كبى النطح سطح وزننده بو ينوزلى حيوان
بو ينوزيله اورمق معناسنه دركه سوسمك تعبير اولنور يقال نطحه الكبش نطحا من الباب الثالث والثانى اذا ضربه
بقرنه ونطح منازل قمردن شرطان اسميدركه حمل برجنده مصور اولان حمل صورتنك ايكى بو ينوزى مثابه سنده در
وبو تسميه بالمصدردر اكا ناطح دخى ديرلر الانتطاح افتعال وزننده مشاركت ايچوندر تناطح كبى بو ينوزلو
حيوانلر سوسشمك معناسنه در يقال انتطحت الكباش اى تناطحت النطيحة نصيحه وزننده سوسلمكدن
هلاك اولمش ديشى حيوانه دينور منطوحه معناسنه در مذكرنده نطيح دينور لكن مؤلف بصائرده نطيحه
منطوحه معناسنه اولوب آخرنده كى هاء فريسه واكيله كبى اسميت ايچون اولمق اوزره ثبت ايلمشدر ونطيح صيادك
قرشوسندن ظهور ايدوب كلن شكاره اطلاق اولنور كرك قوش وكرك سائر جانور اولسون كويا كه صيادى بو ينوزيله
استقبال ايدر و بو عند الصياد مشؤمدر ونطيح اوغورسز مشؤم كشى يه اطلاق اولنور كه مجازيمدر تبين در وجبهه سنده
ايكى دائره سى يعنى چفته سى اولان آته اطلاق اولنور كه كريه ونامبارك عد ايدرلر جنديلر چفته لو تعبير ايدرلر بردانه
اولورسه مسعود اعتبار ايدرلر الناطح نطح ديدكلرى مذكور منزل قمره اطلاق اولنور وصيادك اوكندن ظهور ايدن
صيده اطلاق اولنور نطيح كبى وناطح بو ينوزلو حيوانه دينور ومنه يقال ماله ناطح ولا خابط اى شاة ولا بعير برنسنه يه
مالك دكلدر ديمك برده ضرب اولنور النواطح ناطحك جمعيدر محن وشدائده اطلاق اولنور بو ينوزلو سوسن
حيوانه تشبيهله يقال كلأك الله من نواطح الدهر اى حفظك من شدائده النطحة فتحه وزننده بناء مرّه دركه
بركره سوسمك معناسنه در وجنك وقتل معناسنده استعمال اولنور ومنه الحديث فارس نطحة او نطحتان ثم
لا فارس بعدها ابدا اى فارس تنطح مرة او مرتين ثم يزول ملكها يعنى اهل فرس كه مجوسيلردر اهل اسلامله بركره
ياخود ايكى كره حرب وقتال ايدرلر بعده سامان ملك ودولتلرى زائل وجمعيت وسلطنتلرى مضمحل اولور
شارحك بيانه كوره فارس اهل فارس تقديرنده در ونطحة ونطحتان كلمه لرى بعض امهاتده رفعله و بعضده نصبله
مضبوطدر رفع روايته كوره لهم نطحة تقديرنده در ونصبه كوره تنطح نطحة تقديرنده در بو صورتده نصبلرى
فعل محذوفدن مصدريت اوزره اولور نطحه ماده سى فعله دال اولديغيچون حذف اولنمشدر و بونده نطحتان

كلمه

كلمه سنك الى احوال ثلاثه ده تثنيه نك الفله ورودى لغتنه مبنيدر ساحران لفظى كبى انتهى الانطاح طاى معجمه ايله
انضاح وزننده وآنده لغتدر كه اكين خوشه سى اوزلنمكه بشلمق معناسنه در يقال انطح السنبل اذا جرى فيه الدقيق
النفح نونك فتحى وفانك سكونيله والنفاح نونك ضميله والنفحان فتحاتله طيب وعطرك رائحه سى يايلمق
معناسنه در يقال نفح الطيب نفحا ونفاحا ونفحانا من الباب الثالث اذا فاح و يل اسمك معناسنه مستعملدر يقال
نفحت الريح اذا هبت واساسده نفحت الريح اذا نسمت وتحركت اوائلها عنوانيله مرسومدر وطمرك قانى آتيلوب
فشقرمق معناسنه مستعملدر يقال نفح العرق اذا نزى منه الدم و برنسنه يى ايراقدن قلچ صالوب چالمق معناسنه
مستعملدر كويا كه همان رائحه سى واردردن چالار يقال نفح الشئ بسيفه اذا تناوله يعنى من بعيد و بركمسيه نسنه
و يرمك معناسنه مستعملدر يقال نفح فلانا بشئ اذا اعطاه وكيسونى برى اوته صالوب تحريك ايلمك معناسنه
مستعملدر مطيب اولمغله كويا كه رائحه سنى نشر ايدر يقال نفح اللمة اذا حركها النفحة لحجه وزننده تاء وحدتله
برفوقام رائحه طيبه يه دينور و براسيمله دينور كه نفس آلمقدن روح ايدر واستعاره جهتيله شر وكريهه ده دخى
استعمال اولنور نفحة لعذاب آندن برقطعه ديمكدر مؤلف بو نكته اشو آيت كريمه يه اشارت ايلمشدر قال الله تعالى
ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك اى قطعة منه ونفحه خالص سوده اطلاق اولنور النفوح صبور وزننده
سودى فراوان ناقه يه اطلاق اولنور كه صاغمقسزين همان سودى ادرار ايدر اوله عطاء معناسندن مأخوذدر
واوقى يك ايراق سورن يايه اطلاق اولنور النفيحة نونك فتحيله نفوح ايله معناى ثانيده مرادفدر ونبه لك يعنى
ايلغين آغاجك بر بداغنه دينوركه آندن ياى اتخاذ ايدرلر المنافحة مكافحه وزننده ومرادفيدركه رو برو مخاصمه ايلمك
معناسنه دركرك لسان ايله وكرك ايد وآلات ايله اولسون يقال نافحه اذا كافحه وخاصمه نفح بالسيف معناسندن مأخوذدر
الانفحة همزه نك كسرى وفانك فتحى وحانك تخفيفيله وقليلا حاء مشددا اولور كذلك قليلا فاء مكسور اولور والمنفحة
ميمك كسريله والبنفحة باى موحده نك كسريله برنسنه دركه كوچك سود امن اوغلاغك قارننده چقار سود ايله
اصلانمش يوك پارچه سنه صقلدقده پنير كبى منجمد اولوب قاتيلنور اوغلاق اولامغه بشلدقده اول قورصق
اولور تركيده اكا پنير مايه سى وقورصق مايه سى تعبير اولنور جوهرى اشو انفحه يى كرش ايله تفسير ايلمكله سهو ايلمشدر
شارح ديركه جوهرى مطلق كرش ايله بيان ايلمامشدر كه سهوه عزو اولنه بلكه اوغلاق نسنه يدكدن صكره اكا
كرش دينور ديو كلمه مؤلفك كلاميله متحددر انتهى واشو پنير مايه سى هر حيوانده اولور خصوصا طاوشك
پنير مايه سنى محمومك ابهامنه تعليق مدار شفادر والنفحة لفظنك جمعى انافح كلور النفيح فتحيله تعبيد معناسنه در
يقال نبه نفح اى بعيدة النفيح سكين وزننده والمنفح منبر وزننده برقومك اقربا وتعلقاتندن دكل ايكن آنلره
صكره دن دخيل ومختلط اولانه دينور يقال رجل نفيح ومنفح اى معن الانتفاخ افتعال وزننده برآدمه مخاصمه
وجهيله معترض ولمق معناسنه در يقال انتفح له اذا اعترض له وموضع آخره منقلب اولمق معناسنه در يقال انتفح
الى موضع كذا اى انقلب اليه النفاح شداد وزننده هر كسنه منعم وكثير النفع اولان خيرلو آدمه دينور يقال رجل
نفاح اى نفاع منعم على الخلق وخا بونك زوجنه دينور الانفحة همزه نك وفانك فتحيله بادنجانه شبيه برشجر آديدر
النقح نونك فتحى وقافك سكونيله كمكدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال نقح العظم نقحا من الباب الثالث اذا
استخرج مخه و برنسنه نك قبوغنى كيدرمك معناسنه در يقال نقح الشئ اذا قشره وآغاج دالنك دوكلرنى يونوب
دوزلتمكله اصلاح وهموار قلمق معناسنه در يقال نقح الجذع اذا شذبه عن ابنه ونقح بازموسمنده هواده ظهور ايدن
آق بلوده دينور التنقيح تفعيل وزننده بودخى كمكدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال نقح العظم بمعنى نقحه
وآغاجك دالنى يونوب دوكلرى دوزلتمك وهموار ايلمك معناسنه در يقال نقح الجذع بمعنى نقحه وتنقيح الشعر بوندن
مأخوذدر كه بيكانه الفاظ وحشو تابدن وتعبيرات بارده ومعانى شارده دن پاكيزه ومهذب قلمقدن عبارتدر يقال نقح
الشاعر شعره اذا هذبه قال الشارح خير الشعر الحولى المنقح غريبدركه وانقولى وقانون الادب مترجمى حولى كلمه سنى
سنه معناسنه حمل ايله شعرك خيرلوسى يلمنده چقوب الفاظ ثقيله دن پاك اوله ديو تفسير ايلمشدر بوراده حول ايسه
حذاقت ودقت نظر معناسنه در الانتقاح افتعال وزننده بودخى كمكدن ايلك چقرمق معناسنه در يقال
انتقح العظم بمعنى نقحه الانقاح همزه نك كسريله تنقيح شعر معناسنه در يقال انقح الشعر بمعنى نقحه وقحط
وضرورت اثناسنده بيع ايچون قلچك زينتنى صويوب چقرمق معناسنه استعمال اولنور يقال انقح الرجل اذا اقلع
حلية سيفه فى الجدب والفقر المناقحة منافحه وزننده ومرادفيدركه مخاصمه معناسنه در يقال ناقحه اذا نافحه
كويا كه برى برينك قوللرنى بوداويوب دريلرنى صويارلر النقح فتحتيله طاشى طپراغى اولميان خالص قومه دينور

التنفح تفعل وزننده برحیوانك ضعف وزبونلغندن وجودنده شحم وقوتی آزالمق معناسنه‌در یقال تنفح شحمه
اذاقل النكاح نونك كسریله وطئ معناسنه‌در كه جماع ایلمكدر وجماعك اباحتی ایچون برخاتونی انشابه
موضوع شرعی اولان تزوجت وزوجت قوللریله كندویه زوج یعنی اش ایلمك معناسنه‌در وبوظرفیده جاری
اولور كه برخاتون براری كندوسنه وجه مذكور اوزره جفت ایلمك معناسنه ده اولور یقال نكح الرجل المرأة نكاحا
من الباب الثالث والثانی اذا وطئها ویقال نكحها اذا عقدها وزوجها للوطئ ویقال نكحت المرأة اذا تزوجت وهی
ناكح وناكحة ای ذات زوج ویقال للمرأة حلت فانكحی ای فتزوجی معلوم اوله كه كتب فقهیه‌ده نكاح لفظی فی الاصل
ضم وجمع معناسنه اولمق اوزره مرسومدر كما قال الشاعر * ان القبور تنكح الایامی * النسوة الارامل الیتامی * ومغربك
بیانه كوره وطئ معناسنده حقیقت اولوب سببیت علاقه‌سیله عقده وتزوجده دخی استعمال اولندی لكن مصباحك
بیانه كوره غلبه ومخامره معناسنه اولان نكح دواء ونكح نعاسدن یاخود انضمام معناسنه اولان تناكح اشجار

مطلب

ماده‌سندن یاخود نكح المطر معناسندن مأخوذ اوله بوصورتلرده عقد وجماعك هربرنده حقیقت اولمز فی الواقع
معنیء مزبوریندن هربری بلاقرینه منفهم اولمز مثلا نكح فی بنی فلان قولی عقدی مشعردر ونكح زوجته قولی جماعی
مفیددر وبوكیفیت مجاز علامتلریدر واكر معانیء مذكوره‌دن مأخوذ كلدر دینور ایسه البته اشتراك مرجح
اولورز برا قسمیندن هربری انجق مع القرینه منفهم اولور لكن * المجاز خیر من الاشتراك * مؤداسنجه برینك مجازیتنه
قائل اولمق اسلمدر وراغبك مفرداتده تقریرینه كوره اصل عقد معناسنه موضوعدر جماع آندن مستعاردر بونك
صورت عكسی محالدر زیرا تعاطیء جماعی استفتاح ایتدكلری كبی ذكر وتصریحنی دخی استقباح ایتملریله اسماء
جماعك مجموعی كنایه ایتمشلردر پس غیر مستفظعی مستفظعدن استعاره ایلمك محالدر ومؤلف بصائرده الوطئ
وقد یكون للعقد قولیله عكسنی تلمیح ایلمشدر انتهی ونكاح كوزه او یقو غلبه ایدوب پینكی فارشمق معناسنه‌در مؤلفك
عادتی اوزره بومجازدر یقال نكح النعاس عینه اذا غلبها وبره یغمور یك تأثیر ایدوب ثری اطلاق اولنان نمناك
طپراغه قدر وارمق معناسنه مستعملدر یقال نكح المطر الارض اذا اعتمد علیها وبوراده اعتماد لفظی عمدالثری
ماده‌سندن مأخوذدر كه یغمور ثرایه تأثیر ایدوب اصلاتمق معناسنه‌در الناكح والناكحة وجه مذكور اوزره
ذات زوج اولان خاتونه دینور یقال امرأة ناكح وناكحة ای ذات زوج پس طالق وحایض كبی نسب اوزره مبنیدر
ونهایه‌نك بیانه كوره همان فعلدن اسم بنا ایتدكلری صورتده ناكحه دیرلر هایله والابلاهاء ناكح خاصدر فیقولون
نكحت وهی ناكحة انتهی الاستنكاح بودخی كندوسنه خاتونی عقد ونكاح ایلمك معناسنه‌در یقال استنكح المرأة
بمعنی نكحها الانكاح همزه‌نك كسریله برخاتونی براره تزویج ایلمك معناسنه‌در یقال انكح المرأة اذا زوجها یعنی
غیره النكح نونك ضمی وكسریله اسمدر نكاح معناسنه‌در زمان جاهلیتده كلمهء مزبوره الفاظ نكاحدن ایدی بركشی
برخاتونه خطب دیدكده خاتون نكح دیوب بینلرنده عقد ونكاح متحقق اولور ایدی وزمان مزبورده ام خارجه نام برخاتون
وار ایدی كه بركشی كندیسنه خطب دیدكده بی توقف نكح دیوب اول آدمه وارر ایدی بوجهتله ضرب مثل اولوب
بك سریع نسنه حقنده اسرع من نكاح ام خارجه دیو ضرب ایلدیلر النكحة نونك ضمیله همزه وزننده والنكح
هاسز كثیرالنكاح اولان كشی یه دینور یقال رجل نكحة ونكح ای كثیرالنكاح النكح مدح وزننده خاصه جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال نكحها نكحا اذا بضعها المناكح مقابح وزننده نسوانه اطلاق اولنور بالقوة یاخود
منكوح اولدقلری حسبیله قال الشارح ومنه المثل * ان المناكح خیرها الابكار * التناوح تفاعل وزننده بری برینه
مقابل اولمق معناسنه‌در یقال تناوح الجبلان اذا تقابلا النوح نونك فتحی وواوك سكونیله والنواح نونك
ضمیله والنیاح كتاب وزننده والنیاحة كتابه وزننده والمناح مراح وزننده میت اوزره فریاد وفغان ایدرك
آغلمق معناسنه‌در كه تركیده صاغی صاغمق تعبیر اولنور یقال ناحت المرأة زوجها وعلی زوجها تنوح نوحا
ونواحا ونیاحا ونیاحة ومناحا اذا بكت علیه بصیاح وعویل وبوندن اسم نیاحه‌در مصدری كبی كه صاغی
تعبیر اولنور ونوح نغماتیله كوكرجین اوتمك معناسنه استعمال اولنور یقال ناحت الحمامة اذا سجعت النوح
كذلك نونك فتحی وواوك سكونیله كه صحب وزننده‌در والانواح اصحاب وزننده والنوح ركع وزننده والنوائح
نوائب وزننده والنائحات میت اوزره صیحه وفریاد ایله آغلیان قاریلره دینور وبونلر نائح ونائحه‌نك جمعیدر كه
اوكی تخصیص وصفه مبنیدر رنده كه مغیب ومغیبه دخی دیرلر زوجی غائب ایدن خاتونه فالدیكه عرب استانده نوائح
دیرلر برطاقم قاریلر اولور كه اجرتله میتك خانه‌سنده وجنازه ارقه‌سندن میتك محاسننی ذكر ایده‌رك فریاد ایله بكا
ایدوب كیدرلر تركیده صاغوجیلر تعبیر ایدرلر المناحة میمك فتحیله اسم مكاندر محل نیاحته دینور تقول كنا فی مناحة

فلان ای موضع نیاحته الاستناحة سینك تأكیدی ایچون اولمغله نوحه ایلمك معناسنه‌در یقال استناح اذاناح
وقورد اولومق معناسنه‌در یقال استناح الذئب اذاعوی واغلمق معناسنه‌در یقال استناح الرجل اذابكی وبركمسه‌دن
آغلمق ایستمك معناسنه‌در یقال استناحه اذا استبكاه التنوح تفعل وزننده محفه یوسكلی كبی صارقق نسنه
بری اوته او بنایوب دپرنمك معناسنه‌در كه تقابل معناسندن مأخوذدر یقال تنوح الشیء اذا تحرك وهو مقدم ل نوح
نونك ضمیله كلمهء اعجمیه‌در بر پیغمبر ذیشان اسمیدر خفتی ایچون منصرفدر یعنی عجمه وتعریف ایله كرچه غیر
منصرف اولمق لازمدر لكن وسطنك خفتی یعنی سكونی ایكی سببك برینك ثقلتنه مانع اولمغله منصرف اولمشدر
لوط وهود كلمه‌لری دخی بویلجه‌در وخطیب اسحق بن محمد النوحی وخطیب اسمعیل بن محمد النوحی كه محدثلردر
جدلری اولان نوح نام كمسه‌یه منسوبلردر النوائح جمع بنیه‌سیله برموضع آدیدر النیح نونك فتحی ویانك سكونیله
بدنك كمكلری تازه ورطب ایكن پكشمك معناسنه‌در كرك صغیرك وكرك كبیرك اولسون یقال ناح العظم ینیح نیحا
اذا اشتد بعد الرطوبة من الكبیر والصغیر ونیح ونیحان فتحاتله اغاجك تازه داللری بری اوته تمایل ایلمك
معناسنه‌در یقال ناح الغصن نیحا ونیحانا اذا تمایل النیح كیس وزننده پك وشدید كمكه دینور یقال عظم
نیح ای شدید التنییح تفعیل وزننده كمكی پكشدرمك معناسنه‌در یقال نیح الله عظمه ای شدده وكمكی اوفاتمق
معناسنه كلمكله ضد اولور یقال نیح الله عظمه ای رضضه وبرنسنه ویرمك معناسنه‌در تقول مانیحته بخیر ای ما اعطیته
شیئا ظاهرا بوتشدید عظم معناسندن مأخوذدر كه مظهر اعطا اولان كمسیه عطیه مایهء قوت اولور حتی نیحه
نونك كسریله زور وقوت معناسنه مستعملدر فصل الواو الوتح مدخ وزننده والوتح فرح وزننده
والوتح كتف وزننده پك آزجه وناچیز اولان شیئه دینور یقال شیء وتح ووتح ووتح ای قلیل تافه الوتیح امیر وزننده
وتح معناسنه‌در الوتح مدح وزننده مصدر اولور وبركی بی ناچیز ایلمك یعنی پك ناچیز نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال
وتح عطاءه یتح وتحا اذا جعله وتحا وبونده وعد كبی واودن آخرنده هاء عوضیله تحه دخی دینور الایتاح همزه‌نك
كسریله بودخی وتح معناسنه‌در یقال اوتح عطاءه بمعنی وتحه وبرآدمك مالی آفت اصابتیله آزالمق معناسنه‌در یقال
اوتح فلان اذا اقل ماله یعنی من اصابة الآفة وبرآدمی فوق الغایه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه‌در یقال اوتح
فلانا الغاجهده وبلغ منه الوتاحة واوك فتحیله والوتوحة واوك ضمیله وبركی پك ناچیز اولمق معناسنه‌در یقال
اوتحه فوتح وتاحة ووتوحة من الباب الخامس ای كان قلیلا تافها الوتحة فتحاتله ذكر اولنان وتحك واحدیدر
شیء حقیر وناچیزه دینور یقال ماغنی عنه وتحة ای شیئا الوجاح واوك حركات ثلاثی وجیمله پرده‌یه دینور یقال
لیس دونه وجاح ای ستر الموجح معظم وزننده شول دری‌یه دینور كه اصلا قبوری وبورشغی اولمیوب اججه
تخته‌سی كبی املس وهموار اوله وبغایت تقه‌لی صیق ومحكم اولان بزه دینور وملجأ معناسنه‌در مناوینك تقییدینه
كوره میمك ضمیله‌در كه اسم مفعولدر الجاء واضطرار اولنمش آدمه دینور نسخه لرك ضبطنه كوره فتحیله‌در كه
اسم مكاندر صغنجق یره دینور وكرچه الجاء ماده‌سندن ملجأ اسم مكان دخی اولور لكن ابن الاثیرك تقریرندن اسم
مفعول اولمق مستباندر الوجیح امیر وزننده بودخی تقه‌لی محكم بزه دینور الموجوح ارقه‌سندن رد ایله
قانمش قپویه دینور یقال باب موجوح ای مردود پس مأخذی اولان وجح قپویی ارقه‌سندن اورتمك معناسنه اولمش
اولور كه وجاح مذكوردن مأخوذدر الوجح فتحتینله مغاره‌یه شبیه یره یعنی كسمه لكه دینور كه یغموردن اورایه
التجا اولنور الوجاح سحاب وزننده یاخین قیایه دینور صفاء املس معناسنه ومرئی اولان شیئك ابتداء امرده نظره
تعلق ایدن یرینه دینور كه ظهور معناسندن مأخوذدر ومنه تقول لقیته ادنا وجاح وهو اول شیء یری الایجاح
همزه‌نك كسریله برنسنه ظاهر وعیان اولمق معناسنه‌در یقال اوجح الشیء اذا ظهر وبدا وقویی قزان كسه یاخین
قیایه وارنجه قازمق معناسنه‌در یقال اوجح الحفار اذا بلغ فی الحفر الوجاح وبول یاخود دفع طبیعی آدمی تقاضا
ایدوب صقشدرمق معناسنه‌در یقال اوجح البول زیدا اذا ضیق علیه وبرآدمی برنسنه‌یه مضطر ایلمك معناسنه‌در
یقال اوجحه الیه اذا الجأه وبریره پرده چكورمك معناسنه‌در یقال اوجح البیت اذا ستره ای ارخی علیه الستر التوجیح
تفعیل وزننده بودخی ظاهر وعیان اولمق معناسنه‌در یقال وجح الشیء اذا ظهر وبدا الوحوحة وعوعه وزننده
آوازی بوغوق وطوتقون اوله‌رق سویلمك معناسنه‌در یقال وحوح الرجل وحوحة اذا صات بصوت فیه بحح وشدت
برددن ال اوشومكله آغز ایله الی هاولمق معناسنه‌در یقال وحوح الرجل اذا نفخ فی یده من شدة البرد والنفوخ
مرحومك وحوحه یی ابتدا اسم اوله‌رق بعده صوغوقدن ششمك ایله ترجمه‌سی غریبه علی الغریبه‌در الوحوح
واوك فتحیله جلد وچالاك وحدید النفس وماضی الهمه عزوم وكاركذار آدمه دینور یقال هو وحوح ای منكمش

حديد النفس وقوى زورمند آدمه دینور یقال رجل وحوح ای قوی و بلند آوازاولان کوپکه دینور وخفیف
وسبکمشرب آدمه دینور وقور مقابلیدر یقال هو وحوح ای خفیف و بر قوشك اسمیدر الوحواح سلسال
وزننده وحوح ایله اوج اولکی معنالرده مرادفدر التوحوح تزلزل وزننده قوش قسمی یمورطه سی اوزره
کمال رقت ومحافظه سندن ناشی چلقنوب آورلمق معناسنه در یقال توحوح الظليم فوق البيض اذا رئمها واظهر
ولوعه بها وظليم دوه قوشنك ارککنه دینور خروسدن ماعدا قوشلرده نوبتله ارککلری دخی یمورطه اوزره
یتارلر وح واوك فتحی وحانك سکونیله صغر قسمنه مخصوص زجر وآزاراصو آنندر ترکیده هو و تعبیری
برنده در ووح تشدید حایله قازغه دینور وتد معناسنه وبرفقیر آدم اسمیدر ومنه المثل * هو افقر من وح * ای منه
اومن الوتد قازغکده برك وبار وشاخی اولماغله فقره مناسبدر ووح برموضع آدیدر الایداح همزه نك کسریله
مطلقا اقرار ایلمك علی قول برامر باطلی اقرار ایتمك وعلی رأی کندو سنی قائد اولان کمسیه ذل وانقیادنی اقرار
ایلمك معناسنه در مثلا ضابط آدمنه انقیادنی اقرار ایلمك کبی یقال اودح الرجل اذا اقر او بالباطل او بالذل والانقیاد
لمن یقوده و برآدمه سر فرو قیلوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در یقال اودح له اذا اذعن وخضع وانقاد وحوضی
ترمیم واصلاح ایلمك معناسنه در یقال اودح الحوض اذا اصلحه و دوه طاولنوب خوشحال اولمق معناسنه در
یقال اودحت الابل اذا سمنت وحسنت حالها وقوچ قسمی قیونلره یوکورمیوب طورمق معناسنه در یقال اودح
الکبش اذا توقف ولم ینز الودحة فتحاتله وتحة وزننده ومراد فیدر که شیء حقیره دینور تقول مااغنی عنی
ودحة ای وتحة الوذح واوك وذال معجمه نك فتحیله قیون قسمنك نجسندن وبولندن قوبرغی تویلرینه یاپشوب
قوروبی قلان شیئه دینور که چقلداق تعبیر اولنور مفردی وذحه در هایله جمعی وذح در واوك ضمیله بدنه وبدن کبی
وبوندن فعل نصر قبله وذح مصدر اولور قیون چقلداق طوتمق معناسنه یقال وذحت الشاة توذح وتیذح کوجل
یوجل وبیجل وذحا من الباب الرابع اذا صارت ذات وذحة و وذح او یلقلرك ایچ طرفی بری برینه سورنمکله پشمك
معناسنه در یقال وذح الرجل اذا احترق باطن فخذیه الوذح مدح وزننده ذوح معناسنه در که عنف وشدتله
یوریوب کتمکدر یقال و ذح الرجل یذح وذحا بمعنی ذاح الوذاح سحاب وزننده خاصة شول روسپی وفاجره یه
دینور که قول جنسلرینه اویار اوله قیون چقلداغی کبی یقال هی وذاح ای فاجرة تتبع العبيد الوذحة فتحاتله
ودحه وزننده ومرادفیدر تقول مااغنی عنی وذحة ای ودحة الاوذح احمر وزننده لئیم وفرومایه یه دینور یقال عبد
اوذح ای لئیم وذح زبیروزننده بشر تمیمی نام شاعرك پدری اسمیدر الوشاح واوك ضمی وکسری وشین معجمه ایله
نسوان عرب حلیاتندن شول کردانلغه دینور که انجودن وسائر جواهردن هرایکی دانه نك ارالغنه نوع آخردن
بردانه توسیط ایده رك ایکی قورد یزرلر واول ایکی قوردك بریسنی آخری اوزره منضم ومعطوف ایدرلر کذلك
وشاح شول حلی یه دینور که برعریض مبشین پاره سنی انواع جواهر ایله ترصیع وتزیین ایدوب خاتونلر آنی حمائلی
طاقنورلر وواوی همزه یه ابدالله اشاح دخی دیرلر جمعی وشح کلور ضمتینله واوشحه کلور و وشائح کلور وکنایه
طریقیله انجه بللو خاتونه غرثی الوشاح اطلاق ایدرلر یقال هی غرثی الوشاح ای هیفاء وغرثی آچ
خاتونه دینور التوشح تفعل وزننده والائتشاح افتعال وزننده که واوتا یه قلب اولنمشدر خاتون
وشاح طاقنمق معناسنه در یقال توشحت المرأة وائتشحت اذا تلبست الوشاح وقلج قوشانمق معناسنه مستعملدر
یقال توشح بسیفه اذا تقلد ویقال توشح بثوبه مؤلف توشح ثوبی تبیین ایلمامشدر مطرزی بیاننه کوره آندن
عبارتدر که ثوبی وشاح کبی صاغ قولتوغندن آلوب صول اموزینك اوزرینه القا ایدرلر محرم احرامی اوبلجه ایتدیکی کبی
وقصارلر بزی اوبلجه صاردیغی کبی التوشیح تفعیل وزننده خاتونه وشاحه طاقمق معناسنه در تقول وشحتها ای قلدتها
الوشاح کتاب وزننده شیبان النهدی نام کسه نك قلجی اسمیدر ذوالوشاح عمربن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلرینك قلجی اسمیدر وبنوسوم بن عدی جماعتندن برینك لقبیدر الوشاحه کتابه وزننده قلجه اطلاق اولنور
واشح ازدقیله سندن بربطن در وشحی سکری وزننده بنی عمرو بن کلاب یوردنده برصودر الوشحاء
حمراء وزننده شول سیاه دیشی کچی یه دینور که پهلوسنده حمائل طرزی بیاضلق اوله الوضح واوك وضاد
معجمه نك فتحیله صباح برینك وآیك آیدنلغنه دینور یقال جاء فی وضح الصبح ای فی بیاضه و یقال رکبت فی وضح
القمر ای فی ضوئه شارح دیرکه کاهجه مطلقا ضوء و بیاض مراد اولور ومصباحك بیاننه کوره بو معنالرده باب
رابعدن مصدر دخی اولور انتهی ووضح برص دیدکلری عارضه یه ده اطلاق اولنور که ابرشلق تعبیر اولنور بشره ده
پول پول حادث اولان بیاضلقدر وبعض آتك جبهه سنده اولان غره یه اطلاق اولنور که صباح الخیر تعبیر اولنان

بیاضلقدر ترکیده صقر تعبیر اولنور کذلك بعض آتك ایاقلرنده سکیل تعبیر اولنان آقلغه اطلاق اولنور تحجیل معناسنه
ووضح بنی عمرو بن کلاب یوردنده برصو آدیدر و پیرلکدن صاچ وصقاله عارض اولان آقلغه اطلاق اولنور شیب
معناسنه ومغشوش اولمیان درهم صحیحه اطلاق اولنور وآچق ایشلك یوله اطلاق اولنور وسوده اطلاق اولنور وبرنوع
نسوان زینتنك اسمیدر که صافی کومشدن دوزیلور جمعی اوضاح دینور ووضح خلخاله ده اطلاق اولنور وبرمقدار جه
خرده چاره اطلاق اولنور نته که لمعه لفظی دخی بوندن استعمال اولنور الوضوح قعود وزننده والضحة عده
وزننده والضحة ضادك فتحیله برنسنه روشن وعیان اولمق معناسنه در یقال وضح الامر یضح وضوحا
وضحة وضحة اذا بدا وظهر وانکشف فهو واضح ووضاح الواضح آندن اسم فاعلدر روشن وعیان اولان
شیئه دینور وآقچل دوه یه اطلاق اولنور که پك بیاض اولمیه الوضاح مبالغه اسم فاعلدر پك روشن وعیان
اولان شیئه دینور و بشره سی بیاض خوب سیما آدمه اطلاق اولنور وکوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه
ووضاح جذیمة الابرش نام کسه نك لقبیدر وجودنده برص اولدیغیچون و بربری الاصل برکسه نك لقبیدر که بنوامیه
موالیسندن ایدی وضاحیه نام قریه اکا منسوبدر عظم وضاح عینك فتحیله اطفال عربه مخصوص براویوندر
چوجقلر بری النه بربیاض کمك آلوب کیجه قرا کولغنده علی العمیاء برطرفه آتار سائرلری هرطرفه پرا کنده اولوب
جست وجو ایدرلر بولان چوجق سائرلره غالب اولور واول کمکی آرارکن عظم وضاح ضحن الليلة ولاتضحن
بعدها دیو فریاد ایدرلر بکرالوضاح صباح نمازینه اطلاق اولنور نته که تی دهمان پنسونمازینه اطلاق اولنور
الاستیضاح ایراقده کی نسنه یی کوره بیلورمیم دیو الی کوز اوزره قویوب بقمق معناسنه در یقال استوضح الشیء
اذا وضع یده علی عینیه لینظر هل یراه مؤلف مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر و برکسه دن برمبهم نسنه یی ایضاح وعیان
ایلمکی ایستمك معناسنه در یقال استوضح فلانا امرا اذا سأله ان یوضحه له المتوضح اسم فاعل بنیه سیله اصلا
اختفا ایلمیوب دائما آشکاره کزن آدمه دینور و یولك آچغنده یعنی اورتاسنده کیدوب بربره قویتولمز اولان آدمه
دینور وپك بیاض اولمیان آقچل دوه یه دینور واکا متوضح الاقراب دخی دیرلر الواضحة شول دیشلره اطلاق
اولنور که ضحك حالنده عیان و مرئی اوله ومنه یقال مارك الله له واضحة ای سنا او اسنانا تبدو عند الضحك توضح
ایضاحدن مضارع معلوم بنیه سیله امره نام موضعله اسود العین نام قوم تپه بیننده برموضع آدیدر الوضحة فتحاتله
دیشی اشکه دینوراتان کبی الموضحة اسم فاعل بنیه سیله شول باش یارغنه اطلاق اولنور که باش کمکنك وضحنی یعنی
بیاضنی اظهار ایلیه که کمکه قدر تأثیر ایلمش اولور شارحك بیاننه کوره بونده قصاص ترتب ایدر وشارحك
بیاننه کوره باش یاریغی اون برمرتبه در ۱ حارصه درکه یرتیلوب قان چقمیه ۲ دامعه درکه قان چیقه اما سیلان
ایلمیه ۳ دامیه درکه قان سیلان ایلیه ٤ متلاحمه درکه دریدن صکره اتی دخی یاریله ٥ باضعه درکه انجق دریسی یرتلمش
اوله ٦ موضحه درکه کوکه دك یاریله ۷ ملطاء درکه قصری دخی جائزدر دری واتی تمام یرتیله لکن جلد رقیق
یرتیلیه که اکا سمحاق دینور ۸ هاشمه درکه کمك دخی قیریله ۹ منقله درکه کمك یرندن اوینامش اوله ۱۰ آمه درکه
کمکدن ایچرو اولان جلده که ام الدماغدر اکاقدر یاریله ۱۱ دامغه درکه دماغه دك اول دری دخی یاریله بونلرك کتب
فقهیه ده احکام مخصوصه لری واردر الاواضح همزه نك فتحیله ایام بیضه اطلاق اولنور که هرآیك اون اوچ
واون درت واون بشنجی کیجه لریدر بونك اصلی وواضح ایدی واو همزه یه منقلب اولمشدر مفردی واضحه در قال
فی النهایة امر النبی علیه السلام بصیام الاواضح ای ایام اللیالی الاوضح وهی البیض الوضیحة سفینه وزننده دوه
وقیون قسمنه دینور که نعم دخی دینور مؤلفه کوره نعم دوه وقیون قسمنه یاخود خاصة دوه یه دینور لکن زمخشری یه کوره
دوه وصغر وقیون وکچی یه اطلاق اولنور ووضیحه نك جمعی وضائح کلور الوضح مدح وزننده که حیوانك حملی ظاهر
اولمغله محلرینك باشلری قراروب سود لنمکه بشلمق معناسنه در یقال وضحت الابل باللبن وضحا اذا لمعت الوطح
سطح وزننده شول چرك وچامور وچقلداق مقوله سنه دینور که قیون وکچی مقوله سنك بقنه قلرینه و یرنجی قوشلرك
پنجه سینه قصیلش اوله امهات سائره ده بو فتحتینله مضبوطدر ووطح مصدر اولور برکسه یی ایکی ال ایله زور وعنف
ایده رك اوته قاقوب یتی ویرمك معناسنه یقال وطحه یطحه وطحا من الباب الثالث اذا دفعه بیدیه عنفا التواطح
تفاعل وزننده بری برینه شر کیر اولمق واویوب اولاشمق یاخود مقاتله ایلمك معناسنه در یقال تواطح القوم اذا تداولوا
الشر بینهم اوتقاتلوا ودوه لر حوض اوزره صقشمق معناسنه در یقال تواطحت الابل الحوض اذا ازدحمت علیه
الوطیح شریف وزننده قلاع خیبردن برقلعه آدیدر الوقاحة قافله فصاحه وزننده والوقوحه واوك ضمیله
والقحة قافك کسریله والقحة قافك فتحیله والوقح وعد وزننده برنسنه پك ومحکم ومتین اولمق معناسنه در یقال

مطلب

وقح الحافر ووقح ووقاحة ووقوحة وقحة وقحة ووقحا من الباب الخامس والرابع والثانى اذا صلب
و برکسه ادبسز کستاخ وبی حیا اولمق معناسنه استعمال اولنور که قاتی یوزلولکدر یقال وقح الرجل اذا قل
حیاؤه الواقح اسم فاعلدر پك ومحکم شیئه دینور و بو مادّه اکثری حافرده استعمال اولنور یقال حافر واقح ای صلب
الاستیقاح والاقاحة افاده وزننده بونلرده برنسنه صلب ومتین اولمق معناسنه در یقال استوقح الحافر واوقح
بمعنی وقح الموقح معظم وزننده شول آدمه اطلاق اولنور که فنی چوق حوادث شدیده کورمکله پخته وکار آزموده
اولوب امور واحوالده استحکام پیدا ایلمش اوله یقال رجل موقح ای مجرّب وفی الاساس کدّته البلایا حتی استحکم
الوقاح سحاب وزننده صلابتلو پك شیئه دینور یقال حافر وقاح ای صلب جمعی وقح کلور واوك ضمیله بو معنادندر که
عربلر اصلار کوبدن فاترا ولیوب طیانقان اولان فارسه وقاح الذنب اطلاق ایدرلر که قویرغی محکم دیمکدر
یقال رجل وقاح الذنب ای صبور علی الرکوب التوقیح تفعیل وزننده حوضی کرچلر ایله وطاشلر ایله اقتضا ایدن
یرلرنی ترمیم واصلاح ایلمك معناسنه در که صلابت معناسندندر یقال وقح الحوض اذا اصلحه بالمدر والصفایح وطوارك
طرنغی ارنمش ایچ یاغیله کرکی کبی یاغلیوب پکشدرمك معناسنه در یقال وقح الحافر اذا صلبه بالشحم
المذاب الوکح واوك فتحی وکافك سکونیله برنسنه یی طبانله کرکی کبی چکنمك معناسنه در یقال وکح
الشیء برجله وکحا من الباب الثانی اذا وطئه وطأ شدیدا الوکح ضمیله ایری پلیچلره دینور فراخ غلیظه
معناسنه الاستیکاح قوش یاوریلری ایر یلشمك معناسنه در یقال استوکحت الفراخ اذا استغلظت
شارحك بیانه کوره وکح کلمه سی نسبت اوزره والکك یاخود وکوحك جمعیدر واستیکاح مسئول اولان شیئه بخل
وامساك ایلمك معناسنه در که غلظتدن نشئت ایدر یقال سأله فاستوکح ای امسك ولم یعط الاوکح احمر وزننده
طاشه وطپراغه اطلاق اولنور الایکاح همزه نك کسریله یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال اوکح الرجل
اذا اعیا وطپراغی طاشه وارنجه قدر قازمق معناسنه در یقال اوکح فی حفره ای بلغ الحجر وعطیه یی کسمك معناسنه در
یقال اوکح العطیة اذا قطعها وبرایشدن فراغت ایدوب کیرو چکلمك معناسنه در یقال اوکح عن الامر اذا کف عنه
الولح واوك فتحی ولامك سکونیله دابّه به طاقتدن از ید یوك یوکلمك معناسنه در یقال ولح البعیر یلح ولحا ولحة
من الباب الثانی اذا حمله مالایطیق الولیحة سفینه وزننده غراره دینور که قیلدن اوریلور ظرف معر وفدر وچوله
دینور که آت صرتنه آتیلور جل معناسنه جمع جنسی ولیح وجمع بنیه سی ولایح در الوماح کتان وزننده خاتون فرجنك
یارغنه دینور الومحة لمحه وزننده بدنده کونش تأثیرندن حادث اولان اثره دینور کونش یانغی اوله جقدر المواحة
مفاعله وزننده بری برینه اوبمق معناسنه در یقال واحه مواحة اذا وافقه ویح واوك فتحی ویانك سکونیله کلمهٔ رحم
وشفقتدر وای ویازیق وحیف دیمکدر که برآدمك حالنه آجیوب رحم ورقت ایتدکده سویلنور یقال ویح لزید
بالرفع وویحا لزید بالنصب رفع صورتنده ویح مبتدا مابعدنده اولان ظرف خبریدر ومسوّغ ابتداء تنوینندن
یانکیردن منفهم اولان تعظیم اراده سیدر یاخود بومقوله کلمات امثال قبیلندن اولمغله جهت ترکیبی مقطوع النظردر
یاخود دعا مقامنه قائمدر یاخود تعجب معناسنی متضمندر ونصبی صورتی اضمار فعله مبنی در تقدیر کلام کویا که حکایه
طریقیله الزمه الله ویحا دیمك اولور ویقال ویح زید وویحه بونلر نصب واضافتله در بنه اضمار فعل ایله منصوبدر
ویقال ویحما زید بالحاق کلمة ما عند البعض اصلی وی کلمه سیدر که اداة تعجبدر کاهی حایه موصول اولوب ویح دینور که
رحم وشفقت محلنده ایراد اولنور وکاهی لامه موصول اولوب ویل دینور که کلمهٔ عذاب اولور وکاهی باء موحده یه
متصل اولوب ویب دینور که ویل معناسنه در وتعجب ایچون اولور وکاهی سینه متصل اولوب ویس دینور که کلمهٔ
رأفتدر شارح دیر که هایه وخای معجمه یه دخی موصول اولورنه که مؤلف ویخ مادّه سنده ذکر ایلمشدر فصل الباء یوح
ویوحی یارك ضمی وتأنیده الفك قصریله کونشك اسملرندندر یقال جعلك الله اعمی من نوح وانورمن یوح ای شمس

❀ باب الخاء المعجمة ❀ فصل الهمزة ❀

التأبیخ توبیخ وزننده ومرادفیدر که لوم وسرزنش ایلمك معناسنه در یقال ابخه تأبیخا ای وبخه وعذله شارحك بیانی اوزره
همزه واودن مبدلدر الاخیخة سفینه وزننده اون وصاقی یاغیله یاخود زیتون یاغیله ترتیب اولنان طور بجه بولماجك
اسمیدر که بوزه کبی ایچیلور اخ همزه نك فتحی وخانك تشدیدیله کلمهٔ تکرّه وتأوّه در که آه دیمکدر غیظدن یاحزندن
ناشی سویلنور یقال ضربه واوجعه فقال اخ پس بو اصواتدن اولور وآه معرّبی اولمق اغلبدر زمخشری مقدّمة
الادبده چنین مکن عبارتیله تفسیر ایلمشدر که شویله ایلمه دیمکدر مثلا بر کمسه دن برنامعقول حرکت صدور ایتدکده
آنی استکراهله نیچون بویله ایتدك نیچون ایده یورسن مقامنده کذلك برمادّه دن اظهار حزن ایلدکده سویلنور

لسانمزده آخ تعبیر اولنور همزه نك مدّیله مثلا آخ آدم نیچون سوزدکلمزسن دینور واخ همزه نك فتحی وکسریله
نجسه دینور قذر معناسنه واخ کلمه سندن مخفف اولور که برادره دینور اخ همزه نك کسری وخانك سکونیله دوه یی
چوکرمك ایچون تفوّه اولنان صوتدن حکایه در وکخ معناسنه در که الکدن براق دیمکدر اطرح معناسنه وبو ایکیده بعضا
همزه لری مفتوح اولور وبونلر اصواتدندر آخا همزه نك ضمی وخانك تشدیدیله بصره ده برموضعدر که نیچه نهر
وقرایی مشتملدر الارخ همزه نك فتحی ورانك سکونیله والتأریخ تفعیل وزننده والمؤارخة مفاعله وزننده
کتابت مقوله سی عمله تعیین وقت ایلمك معناسنه در یقال ارخ الکاتب الکتاب ارخا من الباب الاوّل وارّخه تأریخا
وآرخه مؤارخة اذا وقته الارخة جرعه وزننده آندن اسمدر تعیین اولنان وقته دینور حالا لسانمزده تاریخ تعبیر
ایدیکمزدر تاریخ ایسه مصدر اولان تأریخدن محرّفدر اشبو مادّه مؤلفك اطلاقنه کوره عربی صرف اولور بعضلر
اختلاف ایلمشلردر بعضلر مسودّهٔ دفتر دیوان اسمی اولان تاریك فارسیدن معرّبدر دیدیلر هله ماه وروزه دن مورّخ
کلمه سی معرّبدر دینلر غرابت ایلمشدر قالدیکه ابتدا وضع تاریخ فاروق اعظم رضی الله عنه امریله اولمشدر که امام
علی دلالت ایلمشدر درّة الغواصده ومصباحده مثبت اولاندرر کرایما یه دندر که بیان تاریخی عربلر لیالیدن اعتبار
ایدرلر زیرا آیمی اولدقلری حسبیله تعیین ایامده حساب بیلمدکلرندن ناشی هلالك ظهورینه تمسك ایدرلر هلال ایسه
کیجه ظهور ایدر بو جهتدن لیل عندلرنده نهاره سابقدر وتاریخ کتابی تعیینده مثلا لعشرین خلت من الشهر الفلانی
ولخمس وعشرین خلون عنوانلرنده تحریر ایلك اوهامدندر صواب اولان ابتدای ماهدن نصفنه قدر خلت وخلون
عنوانیله ونصف ثانیده بقیت وبقین عبارتیله رسم اولنمقدر ونقایسدندر که مثلا کتابت ایچون تاریخ وضع ایلسه لر
ازجمله ماه رجبك اوّل کوننده وضع ایتسه لر کتبت فی غرّة رجب وایکنجی کونده کتبت للیلتین خلت من رجب
واوچنجی کونده لثلاث لیال خلون دیمك لازمدر تا اونجیده لعشر لیال خلون دیوب بعده لاحدی عشرلیلة خلت
من رجب دیمك کرکدر تا اون بشنجیده لخمسة عشر لیال بقین ویکرمنجیده لعشر لیال بقین کذلك لخمس لیال بقین
ولیلتین بقیتا ولیلة بقیت دیمك کرکدر واکر شهردن مثلا ایکی ساعت باقی قالدقده کتابت تمام اولسه فی عقب شهر فلان
دینور عینك فتحی وقافك سکونیله اکر تمام شهرده ختام بولورسه فی عقب شهر دینور کتف وزننده یاخود فی عقبان شهر
دینور غضبان وزننده خذها وکن من الشاکرین الارخ همزه نك فتحی وکسری ورانك سکونیله ارکك صغره
دینور کاونر معناسنه ارخ فتحتیله اجأ نام جبل قربنده برموضع آدیدر الارخی همزه نك ضمی ویانك تشدیدیله کیج
صغره دینور که طانه تعبیر اولنور الاراخ کتاب وزننده عند البعض بیان اوکوزینه دینور ارخ مفردیدر همزه نك
فتحیله الارخیة کردیّه وزننده صغن یاوریسنه دینور الازخ همزه نك فتحی وزای معجمه نك سکونیله ارخ افعلنده
لغتدر که ارکك اوکوزه دینور اضاخ ضاد معجمه ایله غراب وزننده برموضع آدیدر بقعه اعتباریله مؤنث دخی اولور
الافخ همزه نك فتحی وفانك سکونیله برآدمك یافوخنه اورمق معناسنه در یقال افخه افخا من الباب الاوّل اذا ضرب
یافوخه الیافوخ یاقوت وزننده باشك مقدمیله مؤخری بینك ککلری قاوشدیغی یره دینور که کوچك چوجقلرك
بومشق اولمغله حرکت ایدر ترکیده بنقلدیق وایمك تعبیر اولنور جمعی یوافیخ کلور یقال ضرب یافوخه وهو حیث
التقی عظم مقدّم رأسه ومؤخره بو صورتده اصلی یفخ یعنی فاء الفعلی یاء اولمغله وزنی یفعول اولور پس موضع ذکری
یاء فصلی اولور جوهری وهمنه مبنی بوراده رسم ایلمشدر شارح دیر که وزننك یفعول وفاعول اولمسی مختلف اولمغله
جوهری وهمدن سالمدر انتهی ویافوخ اللیل کیجه نك معظمنه یعنی تمام حکم ظلمتی افراغ ایلدیکی وقته اطلاق اولنور
وسطی کرنه سنه طوغریدر تقول سرینا یافوخ اللیل ای فی معظمه مؤلف باشك اوکیله اکسه ککلرینك قاوشدیغی یر
اعتباریله معظم لیالده استعمال ایلمشدر واساسده ضرب یافوخ اللیل اذا سری فی اوّله عبارتیله مرسوم اولمغله
اول مطلقا باشی علاقه ایلمشدر پس وانقولینك کیجه اوزونه دخی دینور قولی قاصردر الایتلاخ افتعال وزننده
برنسنه شوریده وقارش مورش اولمق معناسنه در یقال ایتلخ الامر علیهم اذا اختلط وچایرلر پك چوغالوب اوزامق
معناسنه در یقال ایتلخ العشب اذا عظم وطال مؤلف واو فصلنده ولخ کلمه سنی التفاف عشب ایله تفسیر ایلمکله ایتلاخ
آندن مأخوذ اولمق اغلبدر واختلاط معناسنه التفاف ملایمدر وایتلاخ قارنده ریح بری اوته دپرنمك معناسنه در که
اختلاطی مستلزمدر یقال ایتلخ مافی البطن اذا تحرّك قال الشارح وسمع له قراقر وسودا کشیمك معناسنه در یقال
ایتلخ اللبن اذا حمض التأوّخ تفعل وزننده قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال تأوّخه اذا قصده ایخ همزه نك
کسر ومدّی وخانك کسرا وزره بناسیله اخ لفظی کبی دوه یی چوکرمکه مخصوص صوتدر فصل الباء
بخ بانك فتحی وخانك جرّیله اصواتدندر برنسنه یی استعظام محلنده سویلنور مثلا بو ایش پك عظیم اولدی وعظیمدر

طلب

دیمك یرده بخ دیرلر عظم وفخم محلنده درکه استعجابی متضمندر وکاه اولورکه مبالغه ایچون تکرار ایدوب بخ بخ دیرلر
اول کسر وتنوینله وثانی سکونلهدر ومفردنده قلیلا سکونله تلفظ اولنور و بخ دینور کسر ایله و بخ دینور جرّ ایله و بخ
دینور ضم وتنوینله و بخ بخ دینور ایکیسده ساکن اوله رق بخ بخ تشدید وجرّ ایله مکرّرا رضا واعجاب محلنده
یعنی پك قبول واستحسان مقامنده استعمال اولنور یاخود مدح وفخر محلنده سویلنور فارسیده خوشا خوشا
ونیکا نیکا وزهی زهی ایله ادا ایدرلر ولسانمزده په په دینورکه آندن محرّفدر شارح دیرکه کاه اولورکه مبالغه وصف
ایدرلر کما قال العجاج * فی حسب بخ وعزّ اقعسا * کما یقال رجل افّة لمن یتأفف به وبوندن بخبخه قصر قیله برنسنه یی
استحسان موقعنده بخ بخ دیمك معناسنه استعمال ایدرلر تقول بخبخت فلانا اذا قلت له بخ بخ انتهی التبخبخ
تزلزل وزننده هوانك اسیلکی سکون وآرام بولمق معناسنه در یقال تبخبخ الحرّ اذا سکن وقیون وکچی قسمی
اولدقلری یرده قرار ایلمك معناسنه در یقال تبخبخت الغنم اذا سکنت حیث کانت البخبخة زلزله وزننده دوه
اسریوب کوکرهمك معناسنه درکه آوازنی حکایه ایلمکدر یقال بخبخ البعیر اذا هدر ولوبله اسیلکنی صاوشدروب
سر بلنمك معناسنه درکه اول وقتده یوله کتموب سرینلکه قدر تحمل ایلمکدن عبارتدر یقال بخبخ الرجل اذا برد
من الظهیرة وبدنه هزال کلمکله پك آرقلقدن اتلری چتردامق معناسنه در یقال بخبخ لحمه اذا صار یسمع له صوت
من هزال بعد سمن واو یوردکن بخ بخ دیو موشلدامق معناسنه در یقال بخبخ فی النوم اذا غطّ البخّ بانك فتحی
وخانك تشدیدیله آدمك دارغنلغی کچمك معناسنه در یقال بخّ الرجل اذا سکن من غضبه واو یقوده موشلدامق
معناسنه در یقال بخّ فی النوم اذا غطّ وبخ وصف اولور سریّ وذیشان اولان آدمه دینور یقال رجل بخّ ای سریّ
المبخبخة اسم مفعول بنیه سیله ایچریلری ککبش اولان قارنلو دوه لره دینور یقال ابل مبخبخة ای عظیمة الاجواف
البخیّ بانك فتحی وخانك تخفیفی وقلیلا تشدیدیله شول اقچه یه دینورکه آنده بخ لفظی مرسوم اوله نته که مع کلمه سی
منقوش اولانه معمعیّ دینور یقال درهم بخیّ ای کتب علیه بخ شارح دیرکه کرچه معمعی یه قیاسله بخبخی دیمك
لازم ایدی لکن خاء حرفی لسانده ثقیل اولمغله افراده قصر ایلدیلر مترجم دیرکه خلاصة الفتاواده ومغربده
مشروح اولدیغی اوزره درهم بخیّ ضاربی اولان بخ نام امیره یاخود کلمهٔ استجاده واستحسان اولان بخ لفظنه
منسوب اوله یاخود پك صافی وجید اولدیغندن هر کورن بخ بخ دیر اوله البدیخ دال ایله امیر وزننده عظیم الشان آدمه
دینور جمعی بدخاء کلور یقال هو بدیخ ای العظیم الشان البدخ بانك فتحی ودالك سکونیله والبداخة کرامه
وزننده عظیم الشان اولمق معناسنه در یقال بدخ الرجل وبدخ بدخا وبداخة من الباب الثالث والرابع
والخامس اذا کان بدیخا التبدّخ تفعل وزننده یوکلمك واولولنمق معناسنه در یقال تبدّخ الرجل اذا تعظم وتکبر
البیدخة بانك فتحیله اته طلوطقنلر خاتونه دینور یقال امرأة بیدخة ای تارّة بیدخ بیدق وزننده برخاتون آدیدر
البذخ بانك وذال معجمه نك فتحیله تکبرلك ایلمك معناسنه در اصل بذخ علوّ ورفعت معناسنه موضوع اولمغله
معنای مزبور آندن مأخوذدر یقال بذخ الرجل بذخا من الباب الرابع اذا تکبر وبو کسلمك معناسنه در یقال بذخ الشیء
اذا علا التبذّخ تفعل وزننده بذخ معناسنه در الباذخ عالی معناسنه در یقال جبل وشرف باذخ ای عال
جمعی بواذخ کلور فوارس کبی یقال جبال بواذخ ای شوامخ البیذخ بیدق وزننده تومند خاتونه دینور یقال
امرأة بیذخ ای بادنة وبیذخ برمعروف خرمالق آدیدر بذخ فتحتینله وبذخ کسرتینله بخ معناسنه درکه ذکر
اولندی البذخ بانك کسریله والبذخ کتف وزننده والبذّاخ کتّان وزننده آغزندن دغارجغنی چقاره رق
اسریوب کوکرهین دوه یه دینور یقال بعیر بذخ وبذخ وبذّاخ ای هدّار مخرج لشقشقته البذاخیّ غرابیّ وزننده
عظیم اولان شیئه دینور یقال شیء ورجل بذاخیّ ای عظیم البذلخة دحرجه وزننده والبذلاخ دحراج وزننده
فعله چقرمیه جغنی سویلمك معناسنه درکه لاف وکذافله وعدیی انجاز ایلمکدن عبارتدر یقال بذلخ الرجل بذلخة
وبذلاخا اذا قال ولم یفعل المبذلخ اسم فاعل بنیه سیله والبذلاخ بانك کسریله لافزن کسیه دینور یقال رجل
مبذلخ وبذلاخ اذا کان یقول ولا یفعل البربخ بای موحده ایله فرفخ وزننده صوبك منفذ ومجراسنه دینورکه صو یولی
اوله جقدر وصو یولنه دوشدکلری کنکه وکنکلر ایله دوشنمش کاریزه دینور مفردی بربخه در وبربخ برموضع آدیدر
البرخ بانك فتحی ورانك سکونیله نماء وبرکت وفضل وزیادت معناسنه در ورخیص اولان نرخ وسعره دینور یقال
کیف اسعارهم فیقال برخ ای رخیص شارح دیرکه ابن دریددن بونك اصلی عبرانی یاخود سریانی اولدیغی
منقولدر انتهی وبرخ قهر وغلبه معناسنه در یقال برخه برخا من الباب الثانی اذا قهره وبرکسه نك بیوتی کذلك بلنی
شکست ایتمك معناسنه در یقال برخ عنقه او ظهره اذا دقّه وقلجله برآدمه اوروب اتنك برمقدارنی کسدرمك معناسنه در

یقال برخه اذا قطع بعض لحمه بالسیف البریخ امیر وزننده بلی قیرلمش مکسور الظهر معناسنه در التبریخ تفعیل
وزننده خضوع ومسکنت ایلمك معناسنه در یقال برّخ الرجل الی فلان اذا خضع البرزخ بانك وزای معجمه نك فتحیله
ایکی نسنه اراسنده حاجز وحائل اولان فاصله وحجابه دینور بو مناسبتله وقت موتدن قیامته قدر یعنی دنیا وآخرت بیننده
اولان عالمه اطلاق اولنور وبرزخ لفظنك جمعی برازخ کلور شارحك بیاننه کوره برزن فارسی معرّبیدرکه کوچه
وطریق واسع معنارینه در وبرازخ الایمان اوّل ایمانله آخری ماببنی یاخود شك ایله یقین بیننده عبارتدر مؤلف
بونکله اشو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة ومنه حدیث عبدالله وقد سئل عن الرجل یجد الوسوسة فقال
تلك برازخ الایمان یرید بین اوله وآخره فاوّله الایمان بالله ورسوله وادناه یعنی آخره اماطة الاذی عن الطریق او اراد
مابین الشك والیقین البرزخ بانك وزای معجمه نك فتحیله کوکس چقوب ارقه داخل اولمق وجهیله قنبور اولمق
معناسنه در یقال برزخ الرجل برزخا من الباب الرابع اذا خرج صدره ودخل ظهره الابرزخ آندن صفتدر مؤنثنده
برزخاء دینور احدب وحدباء کبی وبرزخاء عوف بن کاهل الاسلمیّ فرسنك اسمیدر التبریخ تفعیل وزننده برکسیه خضوع
وسرفرو قلمق معناسنه درکه معنای مزبوردن منصرفدر یقال برّخ له اذا استخذی التبارخ تفاعل وزننده
برنسنه دن فچقلیوب کیرو قالمق معناسنه در یقال تبارخ عن الامر اذا تقاعس وبرکسه نك صغریسی طشره یه
طوغری چقق وطومالج اولمق معناسنه در یقال تبارخت المرأة اذا اخرجت عجیزتها براخه بانك ضمیله
برموضع آدیدرکه آنده صدیق اکبر حضرتلرینك بر وقعه لری اولمشدر یعنی زمان خلافتلرنده تنبی ایدن طلیحة
بن خویلد ایله اهل اسلام میاننده برجنك عظیم واقع اولمشدر خالد بن الولید سرعسکر ایدی اهل اسلام غالب
اولوب بعده طلیحه زمان فاروقیده شرفیاب اسلام اولمشدر البرخ بانك فتحی وزانك سکونیله جرف معناسنه درکه
برنسنه یی کورومك وسپوری آلوب کوتورمکدن عبارتدر شارح مناوی دیرکه برخ محیط ابن عباده جزف ایله مقیددرکه
برنسنه یی بلاوزن وکیل وحساب کیفما اتفق اخذ ایلمکدن عبارتدر هر حالده مصدردر یقال برخ الشیء برخا
من الباب الثانی اذا جرفه او جزفه البرمخة دحرجه وزننده کبر ایلمك معناسنه در یقال برمخ الرجل اذا تکبر
البطّیخ بانك کسری وطانك تشدیدیله قاون تعبیر اولنان فاکهه یه دینورکه هوایه اوزامیوب یر یوزینه منبسط
اولان سبزوات جمله سندندر مفردی بطیخه در وبو قرپوزه دخی شامل اولوب فرق ایچون قرپوزه بطیخ شامی
وبطیخ هندی اطلاق ایدرلر اصل عربیده قرپوزه فجّ دینورنته که بیان اولندی مصباحك بیاننه کوره بانك فتحی
عامه درزیرا اوزان عربیده فعّیل یوقدر واهل حجاز طایی تقدیمله طبیخ دیرلر وبطیخ اسمندندر محمد بن ابی بکر
بن بطیخ شامیّ الاصل ومحدثیندندر آنك اصحابندن حدیث اخذ وروایت ایتمشدر المبطخة میمك وطانك
فتحیله وطانك ضمیله جائزدر قاون بستاننه دینورکه قاونلق تعبیر اولنور پس طانك ضمیله مقبره کبی اولور الابطاخ
همزه نك کسریله برآدمك قاونی کثیر اولمق معناسنه در یقال ابطخ القوم اذا کثر عندهم البطیخ البطخ بانك
فتحی وطانك سکونیله یلامق معناسنه در یقال بطخ الشیء بطخا من الباب الاوّل اذا لعقه الباطخ آندن اسم
فاعلدر بوندندرکه عربلر احمق وبیغز آدمه باطخ الماء اطلاق ایدرلر صو قسمی یلامق شاندن اولان نسنه لردن
اولمدیغیچون البطاخیّ غرابیّ وزننده ایری جثه لو یومری آدمه اطلاق اولنور بطیخدن منصرفدر یقال رجل
بطاخیّ ای ضخم البطخة فرحه وزننده یومری جثه لو ایری جماعته اطلاق اولنور انسان اولسون حیوان
اولسون یقال ابل ورجال بطخة ای ضخام البلخ فتحتینله بو کلمك معناسنه در یقال بلخ الرجل بلخا من الباب
الرابع اذا تکبر التبلّخ تفعل وزننده بلخ معناسنه در یقال تبلّخ بمعنی بلخ البلخ بانك کسری و فتحیله که جلف وصعب
کبی صفتلردر خودبین ومتکبر بادکاره دینور البلخ بانك فتحیله شجر سندیان اسمیدرکه بلوط اغاجی نوعندندر
عربستان مبشه سی و بعض دیارده تحریفله زندکان اغاجی تعبیر ایدرلر وبلخ اوزونلق طول معناسنه در یقال فی قامته
بلخ ای طول وبلخ دیار شرقیده بر بلدهٔ معروفه آدیدر البلاخ غراب وزننده بو دخی شجر سندیانه دینور البلیخ
بانك ضمیله بلیخ لفظنك جمعیدرکه جزیرهٔ ابن عمرده جاری برنهرك آدیدر واکابلخ دخی دیرلر ضمتینله وابالخ وبلیخات
وبلایخ دخی دیرلرکه جمله سی جمع بنیه سیله درانهار کثیره انصبابیله عظیم اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر البلخاء
حمراء وزننده بون خاتونه دینور بلهاء کبی یقال امرأة بلخاء ای حمقاء البلاخ بانك کسریله قیچلری بیوك
اولان خواتینه اطلاق اولنور یقال نسوة بلاخ ای ذوات اعجاز ظاهرا مفردی بلیخه در البلاخیة غرابیه
وزننده وجودی بیوك یاخود قومی ایچره شرف ومنزلتی اولان خاتونه دینور یقال امرأة بلاخیة ای عظیمة
او شریفة بلخان فتحاتله ابیورد قربنده بر بلده در البلخیة فتحاتله برشجر آدیدرکه ایریلنوب ناراغاجنه

شبيه اولور وخوشمنظر چيچكلرى اولور تركيده ليلاق ديدكلرى شجر اوله جقدر البوخ بانك فتحى وواوك سكونيله
مشتعل اولان آتش سكون بولمق معناسنه در وسكون غضبده دخى استعمال اولنور يقال باخ النار والغضب
يبوخ بوخا اذا سكن ويورلوب فرومانده اولمق معناسنه مستعملدر يقال باخ الرجل اذا اعيا البؤوخ قعود
وزننده اتى بوزلمق معناسنه در يقال باخ اللحم بؤوخا اذا تغير البوخ بانك ضميله شورش واختلاط معناسنه در
يقال هم فى بوخ اى فى اختلاط الاباخة اباحه وزننده آتشى سويندرمك معناسنه در تقول ابخت النار اى اطفأتها
فصـــل التاء التخ تانك فتحى وخانك تشديديله صوصم بوصه سنه دينوركه كسبه تعبير اولنور واكشى
خميره دينوركه مايه تعبير اولنور التخوخة تانك ضميله خمير اكشيمك ومايه لنمق معناسنه در يقال تخ العجين تخوخة
من الباب الاول اذا حمض الاتخاخ همزه نك كسريله مايه ايچون خميرى اكشيتمك معناسنه در يقال اتخ
العجين التختخة زلزله وزننده بيلك لكنت معناسنه در التختاخ دخداخ وزننده والتختخانى الخلخانى
وزننده بيلى آدمه دينور يقال رجل تختاخ وتختخانى اى الكن التاخ تشديد خا ايله طعامه اشتهاسى
اولميان كسه يه اطلاق اولنوركه تخوخت خميردن مأخوذدر معده سنه حموضت عروضى سببيله طعامه بى اشتها
اولور يقال اصبح تاخا اى لايشتهى الطعام تخ تخ تانك كسرى وخانك سكونيله طاوق وخروس قسمنه
مخصوص صوت آزاردركه لسا نمرده كش كش ايله اداولنور الترخ تانك فتحى ورانك سكونيله حجام بواسيجه ملايمت
اوزره نشترايله درى يى آزدن يرتوب قان آلمق معناسنه در يقال ترخ الحجام ترخا من الباب الثالث اذا شرطه
ولم يبالغ فى التشريط التنوخ نونله قعود وزننده برمكانده اقامت ايلمك معناسنه در يقال تنخ بالمكان تنوخا من الباب
الاول اذا اقام التنيخ تفعيل وزننده تنوخ معناسنه در يقال تنخ بالمكان بمعنى تنخ تنوخ صبور وزننده
برقبيله در مادۀ مذكوره دن فعولدر موضعلرنده بالجمله اجتماع واقامتلرندن ناشى تسميه اولنمشدر جوهرى وهمندن
ناشى نوخ ماده سنده ذكر ايلمشدر شارح ديركه جوهرى بنه اقامت معناسنه اولان اناخه دن اخذ ايلمكله وهمى
مدفوعدر التخ فتحتينله باغلى طعامى چوق يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در يقال تخ الرجل تخخا من الباب
الرابع اذا اتخم الاتناخ همزه نك كسريله طعامدن امتلا ايلمك معناسنه در يقال اتنخه الدسم اذا اتخمه المتانخة مفاعله
وزننده جنكده خصمنه مقاومت ايلمك معناسنه در يقال تانخه فى الحرب اذا ثابته التوخ تانك فتحى وواوك سكونيله
برمق ياخود اياق خمير كبى برشيئه ياخود بركوشك شيئه باتوب كومولمك معناسنه در يقال تاخت الاصبع فى الشئ الوارم
اوالرخو توخا اذا خاضت التيخ شيخ وزننده متيخه ايله يعنى عصا ايله اورمق معناسنه در يقال تاخه يتيخه تيخا بالمتيخة
اذا ضربه بالعصا ويقال وتخه وتخا المتيخة مكنسه وزننده والميتخة يانك تقديميله والمتيخة سكينه وزننده عصايه
دينور على قول خرما اغاجندن اولان جريده ياخود عرجون اسميدركه خرماسالقمنك چوپى اوله جقدركه دبنده اولور
فصـــل الثاء المثلثة الثلخ ثانك فتحى ولامك سكونيله اوكوز قسمى بهارده چاير اوتلامغله اسهال اولوب بوركى
سورمك معناسنه در يقال ثلخ البقر ثلخا من الباب الثالث اذا رمى خناه ايام الربيع الثلخ فتحتينله برنسنه يه بيلاشوب
آلوده اولمق معناسنه در يقال ثلخ الثوب ثلخا من الباب الرابع اذا تلطخ التثليخ تفعيل وزننده بيلاشدرمق
معناسنه در تقول ثلخته تثليخا اذا لطخته الثوخ ثانك فتحى وواوك سكونيله والثيخ شيخ وزننده برمق ياخود
اياق برشيئكين ياخود خمير وچامور كبى نسنه يه باتوب كومولمك معناسنه در نته كه تاى فوقيه ايله ده لغتدر يقال ثاخت
الاصبع ثوخا وثيخ ثيخا اذا خاضت فى وارم اورخو فصـــل الجيم الجبخ جيمك فتحى وبانك سكونيله قار
اويناد قلرى آشقلرى مقتضاسى اوزره جولان ايتدرمك معناسنه در يقال جبخ القامر الكعاب جبخا من الباب
الثانى اذا اجالها الاجباخ همزه نك فتحيله برقاج امكنه يه اطلاق اولنوركه آنده خرما قلرواردر نته كه طرفه الجارة
اشو * ان الجرامق ترجوان ندس لكم * باب الندخ ضباع بين اجباخ * بيتنده ذكر ايلمشدر الجخ جيمك فتحى
وخانك تشديديله برير دن آخر يره نقل ايلمك معناسنه در يقال جخ الرجل جخا اذا تحول من مكان الى آخر ومصلى
سجده ده قارنى يره ياتورميوب يوقرى طوتر اولديغى حالده بازولرنى يانه قصدر ميوب قوغوش طوتمق معناسنه در
يقال جخ المصلى فى صلاته اذا رفع بطنه وفتح عضديه عن جنبيه وچوكد برهرك ايشه مك معناسنه در يقال جخ ببوله
اذا رمى به ويوروركن اياقله طپراق صاچوب صاورمق معناسنه در يقال جخ برجله اذا نسف بها التراب ويان اوزره
ياتوب ايشه رك واعضاسى صالبوره رك اوزانوب ياتمق معناسنه در يقال جخ الرجل اذا اضطجع متمكنا مسترخيا
وجماع ايلمك معناسنه در يقال جخ جاريته اذا مسحها اى جامعها وجخ صفت اولور هلباجه معناسنه كه ماده سنده
بيان اولندى وثقيل وناتراش كسيه دينور يقال رجل جخ اى وخم ثقيل الجخجخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك

معناسنه در يقال جخجخ جاريته اذا جامعها وضميرده منوى اولان ماده يى سويلميوب كتم ايلمك معناسنه در يقال
جخجخ الرجل اذا كتم ما فى نفسه وبركيسه يه حيقروب ندا ايلمك معناسنه در يقال جخجخ به اذا صاح ونادى وبرنسنه يى
استحسان مقامنده جخ جخ ديمك معناسنه دركاسيذكر يقال جخجخ الرجل اذا قال جخ جخ وبرشيئك معظمنه يعنى
عظيم ومجتمع اولان يرينه كيرمك معناسنه در دكرك انكنى وناسك مجتمع يرى كبى يقال جخجخ الرجل اذا دخل فى معظم
الشئ وبرآدمى يقوب يره چالمق معناسنه در يقال جخجخ فلانا اذا صرعه التجخجخ تزلزل وزننده بودخى جماع
ايلمك معناسنه در يقال تجخجخ جاريته اذا جامعها وكوشيوب سست ومسترخى اولمق معناسنه در يقال تجخجخ
الرجل اذا استرخى وكيجه قرا كوسى بصمق معناسنه در يقال تجخجخ الليل اذا تراكم ظلامه جخ بخ وزننده
ومرادفيدركه كلمهٔ رضا واستحساندر نته كه ذكر اولندى الجفخ جيمك فتحى وفانك سكونيله فخر وكبر ايلمك معناسنه در
يقال جفخ الرجل جفخا من الباب الثالث اذا فخر وتكبر الجفاخ شداد وزننده خودبين ومتكبر شخصه
دينور المجافخة مفاخره وزننده ومرادفيدر يقال جافخه اى فاخره الجلخ سلخ وزننده سيل صوينى دره يى
طولدرمق معناسنه در يقال جلخ السيل الوادى جلخا من الباب الثالث اذا ملأه ويره چالمق معناسنه در يقال جلخ به
اذا صرعه وبركسه نى اصروب وطرملايوب برهلمك معناسنه در يقال جلخ بطنه اذا سحجه وجماع ايلمك معناسنه در
يقال جلخ جاريته اذا نكحها اى جامعها وبرشيئى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال جلخ الشئ اذا مده وبركسه يى
قلجله اوروب برمقدار اتى كسدرمك معناسنه در يقال جلخ فلانا بالسيف اذا قطع من لحمه بضعة الجلاخ غراب
وزننده دره يى طولدرن سيل صوينه دينور يقال سيل جلاخ اى جراف وجلاخ بررجل آديدر الجلواخ جيمك
كسريله واسع صو ايله ممتلى اولان دره يه دينور مجالخ مساكن وزننده تهامه ده برووادى آديدر الاجلخاخ احمرار
وزننده بدن ضعيف وزبون اولوب كمكلر سست اولمغله حركتدن قالمق معناسنه در يقال اجلخ الشيخ اجلخاخا
اذا ضعف وفترت عظامه فلا ينبعث ومصلى سجده ده بازولرنى يانلرندن آيروطوتمق معناسنه در يقال اجلخ المصلى
فى السجود اذا فتح عضديه يعنى عن جنبيه الاجلنخاء اسلنقاء وزننده بناء بند بند سوكيلوب چوكمك معناسنه در
يقال اجلنخى الجدار اذا تقوض وبرك الجمخ جيمك فتحى وميمك سكونيله كبر وفخر ايلمك معناسنه در يقال جمخ
الرجل جمخا من الباب الاول اذا فخر وتكبر الجامخ خودبين ومتكبر كسيه دينور جمعى جمخ كافور ركع وزننده
المجامخة مفاخره وزننده ومرادفيدر يقال جامخه اذا فاخره الجنبخ قنفذ وزننده ايرى ويوغرى جثه لو آدمه دينور
واك اوزون آدمه وسائر نسنه يه دينور ويوكسك شيئه دينور وايرى كهله ره دينور مفردى جنبخه درهاء ايله الجندخ
قنفذ وزننده ايرى چكركه يه دينور الجوخ جيمك فتحى وواوك سكونيله سيل صوينى اوكنه كلن نسنه يى سوكوب
قوپرمق معناسنه در يقال جاخ السيل الوادى اذا اقتلع اجرافه يعنى دره نك يارلرنى سوكوب قوپردى التجويخ تفعيل
وزننده جوخ معناسنه در يقال جوخ السيل الوادى بمعنى جاخ وبركسه يى يقمق معناسنه استعمال اولنور يقال
جوخه اذا صرعه التجوخ تفعل وزننده بناء ويارمقوله سى چوكمك معناسنه در يقال تجوخت البئر اذا انهارت
ويارهدن قان قيامق معناسنه در يقال تجوخت القرحة اذا انفجرت الجوخان سلمان وزننده خرمايى سروب
قوريده جق يره دينور جرين معناسنه الجوخة جيمك ضميله چقوره دينور حفره معناسنه جوخى سكرى وزننده
جوارى واماء اسماسندندركه محبوبه لرينه تسميه ايدرلر وجوخى واسط اعمالندن برقريه آديدر خولدن محمد بن عبد الله
الجوخانى اورادندر وبو صنعانى كبى نونله در وزباله قربنده برموضع آديدر بونده مدايله ده ذ بازدر الجيخ شيخ
وزننده جوخ معناسنه دركه ذكر اولندى فصـــل الخاء الخنوخ تونله صبور وزننده على قول
اخنوخ همزهٔ مفتوحه ايله ادريس نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اسميدر مؤلفك بصائرده
بيانه كوره كلمهٔ مزبوره سريانيدر كثير العبادة معناسنه درو ادريس دخى عند الاكثر اعجميه در يونانيده اسمى اطرسمين در
حياتده اولاندرت پيغمبرك بريدركه ادريس وعيسى وخضر والياس دردرت نبى سرياننك بريدركه اوحى آدم وشيث
ونوح دز نبوت وحكمت وسلطنت جهتلرنى جامع اولمغله مثلث بالنعمه اطلاق اولنمشدر علوم رياضيه كنديلرينك
اثر معتبرلريدر الخوخة خانك فتحى وواوك سكونيله اوطه نك ديوارنده اولان باجه يه دينوركه آندن ايچرويه اشيق كيرر
وايكى خانه ارالغنده برى برينه كچه جك كوچك قپو طرزنده دليكه دينوركه اوزرنده تخته قپوسى اولميوب آچق اوله قومشو
دليكى تعبير اولنور وخوخه دبره اطلاق اولنوركه بدنك باجه سيدر وبركونه يشل قاشه دينور وشفتالويه دينور جمع جنسى
خوخ در الخوخاء صحراء وزننده والخوخاة هاء ايله احمق وبيمغز آدمه دينور جمعنده خوخاؤن دينور الخوبخبة بلهبه
وزننده آفت وداهيه يه دينور روضة تخاخ مكه ايله مدينه بينده برموضع آديدر وخاخ كلمه سى منصرف وممنوع اولور يعنى

بالعلمية مكان وبقعه اعتبارلريله منصرف وغير منصرف اولور واحمد بن عمر الحاخي القطربلي محدثيندندر في الاصل
موضع مزبوره منسوبدر الاخاخة همزه نك كسريله چابر قسمى پك آزجه اولديغندن حتى درجه سنده اولمق
معناسنه در يقال اخاخ العشب اذا حتى وقل يعنى كانه دخل في الحوخة فصــــــل الدال التدبيخ تفعيل وزننده
ركوع هيئتنده اوله رق باشنى اشاغى يه پك اكوب آرقه سنى طومالتمق معناسنه در نته كه تدبيخ دخى بومعنايه در يقال دبخ
الرجل تدبيخا اذا قبب ظهره وطأطأ رأسه الدباخ رمان وزننده بين اطفال العرب براويون آديدر تركيده
خربنده اويونى ديدكلريدر الدخ دالك فتحى وضمى وخانك تشديديله تتونه دينور دخان معناسنه الدخدخة زلزله
وزننده سركش انسان وحيوانى يواشتمق ورام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال دخدخه اذا ذلله وكفه ومنع ايلمك
معناسنه در تقول دخدخ عنى كذا اى كفه وآديملرى صيق صيق آتارق يورمك معناسنه در يقال دخدخ الرجل
اذا قارب الخطو ويوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال دخدخ الرجل اذا اعيا قال الشارح ويقال دخدخ
البعير اذا برك من اعياء بوصورتده وانقولينك اعيا كلمه سنى متعدى يه حمل ايله يورغون ايتمك معناسيله ترجمه سى وهمدر
ودخدخه سرعتله يورمك معناسنه در يقال دخدخ الرجل اذا اسرع يعنى في المشى ودخدخه تونى دفع ايلمك
معناسنه در تقول دخدخ عنى الدخان اى كفه الدخداخ سلسال وزننده بركوچك بوجك آديدر ودخداخ
بشار بن برد نام شاعرك برادرى اسميدر وامام مالك تلاميذندن خداش نام محدثك پدرى اسميدر الدخ الواندن
كدورتلى سياه رنكه دينوركه قرامتق اولور تتون رنكى كبى كه قهوه رنكى تعبير اولنور وبوندن فعل تصرف قبله نعتنده
ادخ دينور يقال لونه دخ وهو ادخ اى سواد وكدرة الدخدخ هدهد وزننده والدخادخ علابط وزننده
بودور كشى يه دينور يقال رجل دخدخ ودخادخ اى قصير ودخدخ ودخدوخ واو زياده سيله اصواتدندر برآدمى
اسم واسكات ايلمك محلنده آزار ايله براد اولنوركه صوص ديمك يرنده در سوزنى آغزنده قومق موقعنده سويلنور
اذا ارادوا ان يقدعوا الرجل ويردوا كلامه في فيه قالوا له دخدخ ودخدوخ التدخدخ تزلزل وزننده بوزيلوب
بورتمق معناسنه در يقال تدخدخ الرجل اذا انقبض الدرنجة دحرجه وزننده ديشى كوكرجين چفتلشمك
ضمننده اركگنه رام اولمق معناسنه در يقال درنجت الحمامة لذكرها اذا طاوعته للسفاد وركوع هيئتنده اوله رق باشنى
اكوب آرقه سنى بسط ايلمك معناسنه در يقال درنج الرجل اذا طأطأ رأسه وبسط ظهره الدخ فتحيله سمورمك
معناسنه در يقال دخ الرجل دخاً من الباب الرابع اذا سمن الدخ كتف وزننده والدخوخ صبور وزننده آتدن
وصفلردر الدخ ركع وزننده والدواخ دواب وزننده داخلك جمعيدر طاولنوب سمز وقوت صاحبى دوه لره
دينور يقال ابل دخ ودواخ اى مخصب الداخ خصب ورخا صاحبى آدمه دينور جمعنده داخون دينور الدخخة
دالك ضميله همزه وزننده والدلاخ غراب وزننده قحبه يوك اولان خاتونه دينور يقال امرأة دلخة ودلاخ
اى عجزاء جمعى دلاخ كلور دالك كسريله الدلوخ صبور وزننده پك چوق ميوه طوتمش خرما آغاجنه دينور دمخ
دالك فتحى وميمك سكونيله برطاغك آديدر ودمخ مصدر اولور مرتفع اولمق معناسنه يقال دمخ الشئ دمخا
من الباب الثالث اذا ارتفع وبرآدمك باشنى يارمق معناسنه در يقال دمخ رأسه اذا شدخه الدامخ نه اسى ونه صوغوق
اولان معتدل كيجه يه دينور يقال ليل دامخ اى لاحار ولابارد دماخ غراب وزننده اعرابه مخصوص براويون آديدر
دماخ كتاب وزننده نجد اولكه سنده برنجد طاغلره دينور التدميخ تفعيل وزننده خضوع ومسكنتله سرفرو قلمق
معناسنه در يقال دمخ له تدميخا اذا خضع وذل وطأطأ رأسه وبرآدم كندى خانه سنده دوام اوزره اقامتكزين اولمق
معناسنه در يقال دمخ فلان اذا اقام في بيته وقاوون وقربوز مقوله سى سبزوات بالجمله اوكوب تمبوب كبى باتوب وكيمى
چقمق معناسنه در يقال دمخت البطيخة اذا انهزم بعضها وخرج بعضها وقفا كديكى بيوك اولوب قولاق
توزلرينك اوزرلرينه چوكك اولمغله قولاق توزلرى ايكى يانلرنده اولان ككلرك اكسه لرينه طوغرى صوقيلوب
كيركين وباتيق اولمق معناسنه در يقال دمخت ذفراه اذا اشرفت قمحدوته عليها ودخلت هى خلف الخششاوين
المدمخ محدثون نسده دائما الخسيسات سويلين بذزبان كسنه يه دينور يقال رجل مدمخ اى فحاش وباشى دوز اولوب
نضاريسلى يعنى چاقر چقور اولان آدمه دينور يقال رجل مدمخ اذا كان في رأسه انخفاض وارتفاع الدمخان
فتحاتله آغر يوك سببيله ايكلوب زحمت وثقلته يورمك معناسنه در يقال دمخ الرجل دمخانا اذا تثاقل في المشى
بالحمل الدنخ دالك ونانك فتحيله ايرى وبومرى نسنه يه دينور وبرجل اسميدر الدوخ دالك فتحى وواوك
سكونيله خوار وذليل اولمق معناسنه در يقال داخ الرجل يدوخ دوخا اذا ذل وشهرلرى كزوب قهر وغلبه ايله سكاننه
استيلا ايلمك معناسنه در يقال داخ البلاد اذا قهرها واستولى على اهلها التدويخ تفعيل وزننده واوى يايه

قلبله

قلبله تدييخ دخى لغتدر دوخ ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال دوخ البلاد وديخها بمعنى داخها وتدوخ ذليل ايلمك
معناسنه در يقال دوخه اذا اذله الدائخ اصلى داوخ ايدى پك قرانكو كيجه يه دينور يقال ليل دائخ اى مظلم الديخ
دالك كسريله خرما صالقمنه دينور جمعى ديخه كلور ديك وديكه كبى فصــــــل الذال المعجمة الذوذخ
ذال معجمه ايله كوكب وزننده حين جماعده حدثلين كشى يه دينوركه قوه ماسكه نك ضعفندن نشئت ايدر عذيوط
معناسنه وعنين آدمه دينور الذخذاخ سلسال وزننده بالطبع مفتش اولان كسنه يه دينوركه هرشيئى
صورشدروب آراشدرر اوله يقال رجل ذخذاخ اى منقب عن كل شئ اى باحث مفتش الذخذخان معمعان
وزننده چوق سوز بيلور طلاقتلو فصاحت وبيان صاحبى متكلم آدمه دينور يقال رجل ذخذخان
اى ذو المنطق المعرب ذاذخ تاريخ وزننده حلب اعمالندن برقريه آديدر الذمخ فتحيله والذمخ عنب
وزننده برنوع آغاجك يمشى اسميدر الذيخ ديك وزننده قورده دينور ذئب كبى وجرئ وذليرآدمه دينور
وآيغرآته دينور وكبر ونخوت معناسنه در وبرقزل كوكب آديدر وخرما صالقمنه دينور وپك تويلو اولان اركك
صرتلانه دينور ديشيسنه ذيخه دينورها ايله جمعى ذيوخ كلور واذياخ كلور وذيخه كلور عنبه وزننده التذييخ تفعيل
وزننده تذليل معناسنه در يقال ذيخه تذييخا اذا ذلله وديشى خرما آشى بى طوتمامقله ميوه دن بوش قالمق معناسنه در
يقال ذيخت النخلة اذا لم تقبل الابار المذيخة مسبعه وزننده قوردلره دينور ذئاب معناسنه وبوذيخ لفظندن جعلدر
شيخ ومشيخه كبى الاذاخة همزه نك كسريله برمحلك چوره سنى دور وطواف ايلمك معناسنه در يقال اذاخ بالمكان
اذا طاف به ودار فصــــــل الراء الربيخ امير وزننده ايرى دوه سمزينه دينور قتب ضخم معناسنه جوهرى الضخم
من الرجال قولنى جمله وهم ايلديكدن رجل ضخم ومسترخى ايله تفسير ايلمكله غلط ايلمشدر اكر المسترخى قولى اولمسيدى
تحريف ناسخه حمل اولنور ايدى الربوخ صبور وزننده شول خاتونه دينوركه جماع حالنده بايلوب بيخود اولور
اوله وبوشدت شهوته ممازج رخاوتدن نشئت ايدر يقال امرأة ربوخ اذا كانت يغشى عليها عند الجماع الربخ
فتحيله خاتون ربوخ اولمق معناسنه در يقال ربخت المرأة ربخا من الباب الرابع اذا صارت ربوخا يغشى عليها
عند الجماع ودوه قسمى قومسالده شدت ومحنتله بورولوب زحمت چكمك معناسنه در يقال ربخت الابل في الرمل
اذا اشتد عليها السير فيه الرباخ راءك فتحيله ربخ ايله معناى اولده مرادفدر يقال ربخت المرأة رباخا من الباب
الثانى اذا صارت ربوخا الارباخ همزه نك كسريله ربوخ اولان جاريه اشترا ايلمك معناسنه در يقال اربخ الرجل
اذا اشترى جارية ربوخا وقوملق قالين وكثيف اولمق معناسنه در يقال اربخ الرمل اذا تكاثف ومحن وشدائده
اوغرامق معناسنه در يقال اربخ الرجل اذا وقع في الشدائد التربخ تفعل وزننده كوشيوب صالقيلمق معناسنه در
يقال تربخ الرجل اذا استرخى رابخ نجد اولكه سنده برموضع آديدر مربخ محسن وزننده باديه ده برقوملق آديدر
الرتوخ تاءك فوقيه ايله قعود وزننده چامور وخمير مقوله سى نسنه صيويق اولمق معناسنه در يقال رتخ الطين
والعجين رتوخا من الباب الاول اذا رق وبرمحلده مقيم اولمق معناسنه در يقال رتخ بالمكان اذا اقام به وقصد ايلديكى
خصوصدن تخلف ايلمك معناسنه در يقال رتخ عن الامر اذا تخلف الارتخ احمر وزننده قورى نسنه يه دينور
يقال جلد ارتخ اى يابس الرتخ كتف وزننده شول كنه يه دينوركه طوارك دريسنك اوستلرنى ياروب ياپشور اوله
يقال قراد رتخ اذا كان يشق اعلى الجلد فيلزق به الرتخ راءك فتحى وتانك سكونيله رتخ لفظيله ايكى معنالرنده دخى
مرادفدركه ذكر اولندى الرتخة فتحاتله ردغه معناسنه دركه صولو وصيويق بالچقه دينور الرخاخ خاى معجمه ايله
وسعتلو برلكه دينور يقال عيش رخاخ اى واسع وطپراغى كوشك يره دينور يقال ارض رخاخ اى رخوة نته كه
رخاء دخى بومعنايه دركه اول معتلدر ورخاخ ككيش يره دينور ارض متسعه معناسنه على قول طپراغى كسكلى
شبشكين يره دينوركه اياقله چكنديكجه اياق التنده قبريلوب اوفانور اوله وآنده يورمك عسير اولور ورخاخ كلمه سنك
جمعنده رخاخى دينور ظاهر ارخاخ مقلوبيدر الرخ راءك ضميله يومشق تروتازه نباته دينور ورخ سطرنج
مهره لرندن برمهره آديدر جمعنده رخخه دينور قرط وقرطه كبى ورخ بربيوك قوش آديدر كه كركدن ديدكلرى بيوك
جانورى قاپوب كوترر بونى خطا وهند اقليملرنده اولور ديو حكايه ايدرلر وضخامتنه دائر مبالغه عظيمه ذكر ايدرلر
ورخ نيسابور شهرينك ارباع نواحيسندن برربعك آديدر اعلامدن هارون بن عبد الصمد الرخى النيسابورى
اورادندر الارخاخ همزه نك كسريله برخصوصده مبالغه ايلمك معناسنه در يقال ارخ في الامر ارخاخا اذا بالغ فيه
الارتخاخ افتعال وزننده كوشيوب سلوكلمك معناسنه در يقال ارتخ الرجل اذا استرخى ورأى وفكر وتدبيرده
مضطرب اولمق معناسنه در يقال ارتخ رأيه اى اضطرب الرخرخ غبغب وزننده والرخراخ سلسال وزننده

صبويق چاموره دينور يقال طين رخرخ ورخراخ اى رقيق المرخ مضطر وزننده كجكين سرخوشه اطلاق
اولنور يقال سكران مرتخ اى طافح رتخان رمّان وزننده مرو قضاسنده بر قريه آديدر رتخه رانك ضميله بر موضعدر
الرخ رانك فتحيله برنسنه يى اياقله چكيمك معناسنه در يقال رخ الشيء رتخا من الباب الاوّل اذا وطئه ومشروبه
صو قاتمق معناسنه در يقال رخ الشراب اذا امزجه بالماء الردخ رانك فتحى ودالك سكونيله باش يارمق معناسنه در
يقال ردخ رأسه بمعنى شدخه الردخ فتحتيله اوزلو ياپشقان بالچغه دينور ردغ معناسنه الرزخ رانك فتحى
وزاى معجمه نك سكونيله مزراغك ديب دمو ريله دورتمك معناسنه در يقال رزخه رزخا من الباب الاوّل اذا زجه
بالزج الرسوخ قعود وزننده يرنده ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال رسخ الشيء رسوخا اذا ثبت مؤلفك
قاعده سنه كوره باب اوّل اولمق لازمدر لكن امهات سائره ده باب ثالثله مقيددر وكولك صويى چكيلوب يره باتمق
معناسنه استعمال اولنور يقال رسخ الغدير اذا نش ماؤه ونضب فذهب ويغمورك رطوبتى قعر زمينه تأثير ايدوب
تا كه نمناك اولان طپراغه ايرشمك معناسنه مستعملدر يقال رسخ المطر اذا انضب نداه فى الارض فالتقى الثريان وثريان
فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه در الارساخ همزه نك كسريله برنسنه يى يرنده ثابت واستوار قلمق معناسنه در يقال
ارسخه اذا اثبته الرصوخ رسوخ وزننده ومرادفيدر يقال رصخ فى الامر بمعنى رسخ الرضخ رانك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله بك نسنه يى قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضخ الحصى رضخا من الباب الثالث والثانى
اذا كسرها وآزجه عطيه ويرمك معناسنه در يقال رضخ له اذا اعطاه اعطاء غير كثير وبرنسنه يى زور ايله يره چالمق
معناسنه در يقال رضخ به الارض اذا جلده بها وبينوزلو حيوانلر سوسشمك معناسنه در يقال رضخت التيوس
اذا اخذت فى النطاح ورضخ شول خبره دينور كه برينده كوشنزد اولوب لكن استيقان اولنمامغله مجمل ومبهم قاله
عطيه قليله معناسندن مأخوذدر ومنه يقال هم يترضخون الخبر المرضاخ مفتاح وزننده شول طاشه دينور كه
آنكله خرما چكردكنى قيررلر دوه يه يدرمك ايچون المراضخة مفاعله وزننده برنسنه يى مع الكراهه ويرمك
معناسنه در يقال راضخ زيد شيئا اذا اعطاه كارها وبرى برينه طاش آتمق معناسنه در يقال راضخ فلان فلانا
اذا راماه بالحجارة الارتضاخ افتعال وزننده عجمى الاصل اولوب بعده عرب ايچره نشئت ايدن آدمك لسانى
هر نقدر عربى يه ياتقين ايسه ده بنه تكلمده عجم لسانى چالمق معناسنه در اصل ارتضاخ عطيه قليله يه نائل اولمق
معناسنده اولمغله معناى مزبوره آندن مأخوذدر يقال هو يرتضخ لكنة عجمية اذا نشأ معهم ثم صار الى العرب فهو ينزع
الى العجم فى الفاظ ولو اجتهد التراضخ تفاعل وزننده آتشمق معناسنه در تقول تراضخنا اى ترامينا الرفوخ رانك وفانك
ضميله آفات ودواهى يه دينور ظاهرا مفردى رافخ در الرافخ وسعتلو خوش ديركه دينور يقال عيش رافخ اى رافغ
الرخ رانك كسريله طوب چتلق اغاجلغه دينور الرمخاء حمراء وزننده رمخ مذكورى اونلامغه دوشكون اولان
قبون قسمنه دينور الرمخة عنبه وزننده والرمخة بسره وزننده خرمانك بكلمش قورغنه دينور بلح معناسنه جمعى
رمخ كلور عنب كبى ورمخ كلور صرد كبى الارماخ همزه نك كسريله خرما اغاجى رمخ ويرمك معناسنه در يقال ارمخت
النخلة اذا اثمرت الرمخ وسركش آدم يواشيوب رام اولمق معناسنه در يقال ارمخ الرجل اذا لان وذل وطوار قوجالمغه
يوز طوتمق على قول يك طاولنوب ايلكلرى طولقون اولمق معناسنه در يقال ارمخت الدابة اذا اخذت فى السن
اوانقت الرنخ رانك فتحى ونونك سكونيله يك سست وفاتر اولمق معناسنه در يقال رنخ الرجل رنخا من الباب الاوّل
اذا افتر فتورا الترنيخ تفعيل وزننده سركش انسان وحيوانى رام ايلمك معناسنه در يقال رنخه اذا ذلله الترنخ
تفعل وزننده ال ايله ياپشوب طوتمق معناسنه در يقال ترنخ به اذا تشبث به التروخ تفعل وزننده چامور بتاغنه
دوشمك معناسنه در يقال تروخ فى الطين اذا وقع فيه الريخ شيخ وزننده والريوخ قعود وزننده بركمسه كوشيوب
صالقيلمق على قول آيشى آريلوب قاوشدرمقدن عاجز اولمق معناسنه در يقال راخ الرجل يريخ ريخا وريوخا
اذا استرخى او تباعد ما بين فخذيه حتى عجز عن ضمهما الترييخ تفعيل وزننده سست وزبون قلمق معناسنه در
يقال ضربوا فلانا حتى ريخوه اى وهنوه المريخ معظم وزننده مرداسنج اسميدركه مرده سنك تعبير اولنان
داروى معروفدر وقطر داق كبى شول ملايم كيكه دينوركه بوينوزك ديب طرفنده كى ايچنده اولور بياض
كميكدر واكا مريخ دخى دينور امير وزننده جمعى امرخه در ريخ ديك وزننده خراسانده بر موضع ياخود
نيسابورده بر ناحيه در محدثيندن محمد بن القاسم بن حبيب الصفار وذريتلرى كه هب محدثلر در بخون ايله
مشتهرلر در اورادندر فصــــــل الزاى المعجمة الزتوخ تاى فوقيه ايله قعود وزننده كنه ديدكلرى بوجك
آبرلمق ايچون كندو سنه ياپشان آدمه ياپشمق معناسنه در يقال زتخ القراد زتوخا من الباب الاوّل اذا شبث

بمن علق به الزخ زانك فتحى وخانك تشديديله بركسه يى براو برق يره قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال زخه زخا
من الباب الاول اذا اوقعه فى وهدة وبركيمه غيظ وغضب ايتمك معناسنه در يقال زخ زيد اذا اغتاظ وصچرامق
معناسنه در يقال زخ الرجل اذا وثب وچوكديره رك ايشه دك معناسنه در يقال زخ ببوله اذا رماه ودوه يى عنف
وشدتله سوروب كتمك معناسنه در يقال زخ الحادى اذا سار بالابل سيرا عنيفا وجماع ايلمك معناسنه در يقال زخ
المرأة اذا جامعها وزخ وزخيخ آتش كوزى يلدرامق معناسنه در يقال زخ الجمر زخا وزخيخا من الباب الثانى
اذا برق المزخة ميمك كسرى وفتحيله بر آدمك خاتوننه دينور آلت جماع ومحل جماع اولديغيچون الزخة زانك
فتحيله مزخه معناسنه در فعله بمعنى مفعولدر المزخة ميمك وزانك فتحيله اسم مكاندر خاتونك فرجنه دينور
الزخزخة زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك معناسنه در يقال زخزخ المرأة اذا جامعها الزخاخة سحاقه وزننده
جماع هنكامنده فرجندن صو فشقردان قارى يه دينور يقال امرأة زخاخة اذا كانت تزخ بالماء عند الجماع الزرنيخ
زانك كسريله حجر معروفدر كه تركيده زرنيق تعبير اولنور بياض وقرمزى وصارى نوعى اولور وزرنيخ صعيد
اولكه سنده بر قريه آديدر الزلخ زانك فتحى ولامك سكونيله صيرنجق يره دينور كه ياشلغندن ياخود ياپشلغندن
اياق طوتمامغله قايوب كيدر اوله مزله ومزلقه كبى وبراوق آتمى مسافه يه دينور غلوة السهم معناسنه وزلخ مصدر
اولور مزراغك ديب دموريله دورتمك معناسنه يقال زلخه بالزج زلخا من الباب الثانى اذا زجه الزلخ كتف وزننده
بودخى صيرنجق وطاينجق يره دينور الزلخ فتحتيله سمورمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخا من الباب الرابع
اذا سمن الزلخة زانك ضميله قبره وزننده قيرراق تعبير اولنان نسنه در زحلوفه معناسنه باديه ده قيرراقلرى
ديك اشاغى صيرنجق ير اوله جقدر وزلخه بر كونه وجع اسميدر كه انسانك آرقه سنه عارض اولوب كتدكجه يومر يلنور
غليظ اولور مبتلا اولان آدم العياذ بالله تعالى حركتدن قالور الزلخان زانك فتحى ولامك سكونيله والزلخان
فتحاتله يورمكده يولداشلره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخانا وزلخانا من الباب الاوّل اذا تقدم
فى المشى زليخا زانك فتحيله صاحبهٔ حضرت يوسف عليه السلام اسميدر التزليخ تفعيل وزننده بر يرى
بالچين صيرنجق ايلمك معناسنه در يقال زلخه تزليخا اذا املسه الزمخ زانك فتحى وميمك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در
يقال زمخ الرجل زمخا من الباب الثالث اذا تكبر الزامخ يك يوكسك شامخ معناسنه در يقال جبل زامخ اى شامخ
وباشلو او لچولمش اوچكه اطلاق اولنور يقال كبل زامخ اى وافر الزموخ صبور وزننده والزمخ فتحتيله
ايراق ويك صرب يوقشه دينور يقال عقبة زموخ وزمخ اى بعيدة شديدة زميخ زانك ضميله قبيط وزننده يمن
ايالتنده بر قصبانك آديدر الزنخ زانك ونونك فتحيله ياغ بوزلمق معناسنه دركه رايحه سى متعفن اولور يقال زنخ
الدهن زنخا من الباب الرابع اذا تغير وتازه قوزى واوغلاق سود امركن بوغازنه سود طورمقدن ياخود بوغازى
قورمقدن ناشى باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال زنخ السخل اذا رفع رأسه عند الارتضاع من غصص
اويبس حلق الزنخ كتف وزننده رايحه سى بوزلمش ياغه دينور يقال دهن زنخ اى متغير الزنوخ قعود وزننده
زنوخ معناسنه دركه ذكر اولندى يقال زنخ القراد زنوخا من الباب الاول والثانى بمعنى زنخ التزنخ تفعل وزننده
تكلمده آچلمق واولوق كبى بوشالمق معناسنه در يقال تزنخ فى الكلام اذا تفنخ كويا كه فارسيده اولان زنخ كلمه سندن
متصرفدر وتزنخ تكبر معناسنه در يقال تزنخ الرجل اذا تكبر الزنخة فرحه وزننده افراط اوزره صوسزلقدن
بغرسقلرى چكيلوب وقارنلرى طار الوب بوكورلرى برى برينه ياپشمش اولان دوه لره دينور يقال ابل زنخة
اذا ضاقت بطونها عطشا زواخ غراب وزننده بر موضع آديدر مكان وبقعه اعتباريله منصرف وغير منصرف
اولور الزيخ شيخ وزننده والزيخان فتحاتله جور وظلم ايلمك معناسنه در يقال زاخ الرجل زيخا وزيخانا
من الباب الثانى اذا جار وظلم واولديغى محلدن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زاخ عن المكان اذا تنحى الازاخة
همزه نك كسريله اولديغى يردن آلارغه ايتمك معناسنه در يقال ازاخه اذا نحاه التزيخ تفعل وزننده يرندن
آيرلمق معناسنه در يقال تزيخ عن مكانه اذا تزيل فصــــــل السين التسبيخ تفعيل وزننده تخفيف معناسنه در
ذكرى آتى سبيخ قطندن مأخوذدر يقال سبخ الله عنك الحمى تسبيخا اى خففها وتسكين معناسنه در يقال
سبخ الله الحر اى سكنه وحلاجلنمش پنبه ويوك مقوله سنى اكبرمك ايچون اوزون اوزون دورمك معناسنه در
يقال سبخ القطن ونحوه اذا لفه يعنى لتغزله المرأة وطمروجعدن ناشى شدتله آتمقدن وآغريدن ساكن اولمق
معناسنه دركه راحته منقلب اولور يقال سبخ العرق اذا سكن من ضربان والم قال الشارح سمعت اعرابيا
يقول الحمد لله على تسبيخ العرق واساغة الريق ومشغله دن فارغ وخالى اولمق معناسنه در يقال سبخ الرجل

اذا كان فارغا ونوم شديد معناسنه دريقال سبخ الرجل اذا نام شديدا واتى ساكن اولمق معناسنه دريقال
سبخ الحر اذا سكن وفتر السبخ سبنك فتحى وبانك سكونيله بودخى مشاغلدن فارغ اولمق معناسنه در
ومنه قرئ قوله تعالى ان لك فى النهار سبخا طويلا اى فراغا وسبخ نوم شديد معناسنه دريقال سبخ الرجل سبخا
من الباب الاول اذا نام شديدا وايراقلمق معناسنه دريقال سبخ الرجل اذا تباعد السبيخ امير وزننده اوزرينه مرهم
مقوله سى دواقونمق ايچون يصلنمش پموق پاره سنه دينور مفردى سبيخه درهاله وحلاجلند قدنصكره اكيرلمك ايچون
اوزون اوزون دورلمش پموق سبيكه لرينه دينور كه طشره تركبسنده بدرك تعبير اولنور وقوشلرك توكيلوب هواده
اوچان بلكنه دينور جمعى سباخ كلور السبخة فتحاتله بانك سكونيله ده لغتدر طبراغى چوراق يره دينور جمعى
سباخ كلور سبنك كسريله وسبخه بصره ده برموضع آديدر عباد عباددن فرقد بن يعقوب السبخى اورادندر وسبخه
چوق طوران صوپك يوزينه چوكن بوصون مقوله سى نسنه يه دينور الاسباخ همزه نك كسريله يرچوراق اولمق
معناسنه دريقال اسبخت الارض اذا كانت سبخة ويرى سباخه يعنى چوراق طبراغه وارنجه قدر قازمق معناسنه در
يقال اسبخ فى حفره اذا بلغ السباخ التسبيخ تفعيل وزننده اتى ساكن اولمق معناسنه دريقال تسبخ الحر اذا سكن
وفتر السخاخ سحاب وزننده طبراغى يومشق وصوى وپاكيزه اولان ارضه دينور كه هرنه كه زرع وغرس اولنسه
سريع انشو ونما بولور غريبدر كه وانقولى سخاخ الارض اللينة الحرة قولنده واقع حره كلمه سنى حانك فتحيله وهم
اتمكله حرارتى ملايم اولان بر ايله ترجمه ايلمشدر اول ايسه حاى مضمومه ايله دركه ارض طيبه ديمكدر وسخاخ ماوراء
النهرده برموضع آديدر السخاخيخ سبنك فتحيله سخاخ معناسنه دركه صوى ومنبت وطبراغى يومشق يره دينور
السخاء خانك تشديديله رخاء وزننده ومرادفيدر كه طبراغى يومشق يره دينور جمعى سخاخى كلور رخاخى كبى السخ
سبنك فتحى وخانك تشديديله سير وحفر مقوله سى عملرده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه دريقال سخ فى الحفر والسير
سخا من الباب الاول اذا امعن وحكركه يمورطلمق ايچون قويرغنى يره كومك معناسنه در يقال سخت الجرادة
اذا غرزت ذنبها فى الارض جمع اتمهامده وشروحده بومعناسخ ايله مقيد اولمغله وانقولينك سخاخ ايله ترجمه سى وهمدر
السخ سبنك ضميله كلمهٔ عجميده وعربيده مستعملدر اوزاندن يكرمى درت بطمان مقداره دينور الانسداخ انفعال
وزننده يايلمق معناسنه دريقال انسدخ على الارض اذا انبسط السربخ باى موحده ايله جعفر وزننده ارض
واسعه يه دينور وشول ارضه دينور كه آنده برطرفه يول بولنميوب هر طرفه اوه اولمغله اكادوشنلر كراه اولور اوله يقال
ارض سربخ اى مضلة السربخة دحرجه وزننده بى تمكين وخفيف مشرب اولمق معناسنه دريقال سربخ
الرجل اذا خف ونزق وتانى ايله آهسته آهسته يوريمك معناسنه دريقال سربخ الرجل اذا مشى رويدا واويله اتيلكنده
برمحله يوريوب كتمك معناسنه دريقال سربخ الرجل اذا مشى فى الظهيرة السرباخ قرطاس وزننده واسع بيابانه
دينور يقال مهمه سرباخ اى واسع المسربخ مسرهد وزننده بعيد يره دينور يقال مكان مسربخ اى بعيد
السردوخ سبنك ضميله اوزرينه صودوكلن يعنى تروتازه اولمق ايچون صوده اصلديلن خرمايه دينور الاسفاناخ
همزه نك كسريله سبزهٔ معروفدر تركيده تحريفله اسپناق ديدكلريدر طبيعتى ملين وبرمقدار جالى يعنى ماده ايله سطح
عضوك بيننه كيروب يابشمش وقورومش رطوبتلرى مزيل وغساله يعنى رطوبت وسيلانى سببيله سطح عضودن
فضلاتى منقى در وبل وكوكس آغريلرينه نافعدر السلخ سبنك فتحى ولامك سكونيله مذبوحك دريسنى يوزوب
چقرمق معناسنه دريقال سلخ الشاة سلخا من الباب الاول والثالث اذا كشط جلدها وانسان آرقه سندن لباسنى
صويمقده دخى استعمال اولنور يقال سلخت المرأة درعها اذا نزعت ومنه سلخ الله النهار من الليل اى استله يعنى حق تعالى
نهارى ليلدن صيروب چقردى وسلخ آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال سلخ الشهر اذا مضى وآبى
آخره يتشدرمك يعنى آيك آخرينه واصل اولمق معناسنه مستعملدر يقال سلخ فلان شهره اى امضاه وصارفى آخره
ونبات صراروب قورمغه بشلدقدنصكره يشيرروب تازه لنمك معناسنه مستعملدر يقال سلخ النبات اذا اخضر
بعد الهيج وبلان قاوله مق معناسنه دريقال سلخت الحية اذا انسرى عن سلختها بوراده مؤلف فعلينك برنى مؤنث
وبرنى مذكر ايرادى حيه لفظنك تأنيث وتذكيرنه مبنيدر وسلخ آيك آخر كوننه اطلاق اولنور كه تسميه بالمصدر در
ياخود بمعنى مفعولدر ومذبوحدن يوزيلوب طلوم چقاريلن دري يه دينور المسلوخ دريسى يوزيلوب
چقرلمش قيونه دينور الانسلاخ انفعال وزننده ذبيحه نك دريسى يوزيلوب چقرلمق معناسنه دربو مناسبتله سلخ
كبى آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال انسلخ الشهر اذا مضى وكوندز كيجه دن صيريلوب چقمق معناسنه
مستعملدر يقال سلخ الله النهار من الليل فانسلخ السلخة ذكر اولنان سلخك مفرديدركه طلوم چقاريلن دري يه

وبلانك قاوتعبير اولنان صويلمش دريسنه دينور المنسلخ ميمك ضمى ولامك فتحيله بودخى سلخ كبى آيك آخر كوننه
اطلاق اولنور السالخ شول اوبوز علتنه اطلاق اولنور كه اصابت ايلديكى دوه نك دريسى صويلوب چقار اوله
وسالخ سياه يلانه دينور كه پك ايرى اولور بهر سنه قاولديغيچون اطلاق اولنمشدر ومؤنثنده اسوده دينور سالخه ايله
صفتلنمز يقال اسود سالخ واسودان سالخ يعنى لاتثنى فى الصفة ويقال اساود سالخة وسوالخ وسلخ كركع وسلخة بالهاء
الاسلخ احمر وزننده باشنك اوكى كل اولان آدمه اطلاق اولنور اصلع معناسنه ويك قرمزى چهره لو آدمه اطلاق
اولنور السليخة سفينه وزننده بركونه عطر اسميدركه كويا كه صويلمش قبوقدر بونك حقيقتى هند وعمانده نابت
برشجر داللوينك قشريدر بعضا دارچين ايچلرنده دخى بولنور وبوبدى قسم اولور عنبر قبوغى ديدكلرى قرمزى نوعيدر
واكا قرفة الدار صينى دخى ديرلر وسليخه هنوز طوغمش ولده اطلاق اولنور وبان ديدكلرى اغاجك مسك وسائر طيب ايله
تربيه اولنمسزين ساده دهننه دينور وبان تركيده سورقون اغاجى وبك اغاجى ديدكلرى سهى وموزون برشجردر وسليخة
الرمث مرعاى دوابدن رمث ديدكلرى شجرك مرعى اولميان يرينه دينور كه قبوغندن صويلمشى اولور المسلاخ ميمك كسريله
خاصة يلانك صويلمش دريسنه دينور كه قاوتعبير اولنور بهر سنه بركره قاوليوب چقرديغى كوملكدن عبارتدر وهنوز يمشى
يشل وخام ايكن دوكيلور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور ويوزلمش دري يه دينور اهاب معناسنه السليخ امير وزننده
شول كشى يه دينور كه شديد الجماع اولوب لكن كبه ايلمز اوله يقال رجل سليخ مليخ اى شديد الجماع ولا يلقح ووادى اولميان
بمزه نسنه يه دينور طبراق وطاش كبى يقال شئ سليخ مليخ اى لاطعم له بوراده من لاطعم نسخه لرى غلطدر نته كه مليخ
ماده سنده مالايله مثبتدر السلاخة سبنك فتحيله دادسزلغه دينور يقال فيه سلاخة ملاخة اى ليس له طعم السلخ
فتحتينله ايلك اكبر دكلرى ايكده فلان ايلك بقيه سنه دينور الاسلخاخ احرار وزننده يان اوزره اوزانوب
ياتمق معناسنه درصويلمش درى كبى يقال اسلخ الرجل اسلخاخا اذا اضطجع الاسليخ ازميل وزننده بر نبات آديدر
السماخ سبنك كسريله صماخ وزننده ومرادفيدر كه بوراده مراد قولقدر وسماخ شيشه آغزينك باغنه دينور عفاص
معناسنه السمخ سبنك فتحى وميمك سكونيله برآدمك قولغنه اوروب ايشتمكدن آليقومق معناسنه دريقال سمخه
سمخا من الباب الثالث اذا اصاب سماخه فعقره واكين طبراقدن هنوز ياروب كورنمك معناسنه در يقال سمخ الزرع
اذا طلع اولا السمخة سبنك كسريله اكينك طبراقدن اوچ كوسترمسى هيئتنه دينور كه بناء نوعدر يقال ان هذا
الزرع لحسن السمخة بوكويا كه ذكر اولنان سماخدن مأخوذدر شيشه نك آغزى باغى شبشمك اوجنده جزؤ بجه
مرئى اولمق مناسبتنه مبنيدر السملوخ سبنك ضميله صملوخ معناسنه دركه قولق دليكنك ايچ طرفيدر وبغدايجق
اوتى ديدكلرى اوتك داللرندن قوپريلان تازه فليزه دينور السملاخ سبنك كسريله سملوخ ايله معناى اولده مرادفدر
السماخى سبنك فتحى وياى مشدده ايله دادسز وبمزه اولان سوده وسائر طعامه دينور وشول سوده دينور كه
طلوميله يوغرد اولمق ايچون چقور ايچره موضوع اوله السنخ سبنك كسريله برنسنه نك اصل ومباسنه دينور
يقال فلان لاسنخ له اى لا اصل له وسنخ السن ديشلرك كوكنه ومنبتنه دينور وسنخ الحمى استمه عارضه سنك سورت
وحدتنه اطلاق اولنور وسنخ خراسانده برقريه آديدر اعلامدن ذاكر بن ابى بكر السنخى اورادندر السنوخ رسوخ
وزننده ومرادفيدر كه ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال سنخ الشئ سنوخا بمعنى رسخ السنخ فتحتينله برنسنه
بوزلمق تغير معناسنه دريقال سنخ الدهن سنخا من الباب الرابع بمعنى زنخ اى تغير وطعامى چوغه كتمك معناسنه در
يقال سنخ من الطعام اذا اكثر السناخة سبنك فتحيله والسنخة فتحاتله بدو متعفن رائحه يه دينور يقال له سناخة
وسنخة اى ريح منتنة وسناخه كير وپاسه دينور وسنخ معناسنه ودباغت اثرلرينه دينور كه متعفن اولور السنخ كتف
وزننده سنغه سى چوق وخيم يره دينور يقال بلد سنخ اى مخمة سانخ نصر بن احمد نام محدثك جدى اسميدر على قول
بوحاى مهمله ايله در التسنيخ تفعيل وزننده نسنه ايستمك معناسنه در يقال سنخ منه الشئ اذا اطلبه السنختان
سبنك ضمى ونونك سكونيله ايكى آدم بوى مقداروى اولان قويى يه دينور شارحك عبابدن نقلى اوزره ترجمه اولندى
المسنيخ مسرهد وزننده مسربخ معناسنه دركه ذكر اولندى واويله اتيلكنده يوله كيدن آدمه دينور السوخ
سبنك فتحى وواوك سكونيله اياق يوردكن چاموراق كبى يومشق يره باتوب كوملمك معناسنه دريقال ساخت قوائم
الحمار تسوخ سوخا بمعنى ناخت وبرنسنه صويك دبنه چوكمك معناسنه مستعملدر يقال ساخ الشئ فى الماء اذا رسب
السيوخ والسووخ قعود وزنلرنده والسوخان فتحاتله قعر زمينه باتمق معناسنه دركه خسف اولمق تعبير اولنور
يقال ساخت الارض بهم سيوخا وسووخا وسوخانا اذا انخسفت بونده با ايله متعدى اولمغله مؤلف لازميله تفسير ايلمشدر
السواخية علابطه وزننده چوق چامورلغه دينور السوّاخ غراب وزننده والسواخى سبنك ضمى وواوك

تشديدى والفك قصريله شقارى وزننده چامور بتاغنه دينور يقال صارت الارض سواخا وسواخى اذا صارت ذات
سواخية وسواخى كلمه سنك مصغرنده سو بوخه دينور وجوهرى سواخى على وزن فعالى اى كثر بها زراغ المطر
قولى يعنى سواخى حيارى كبى فالك فتحيله فعالى وزننده در ديمسى غلطدر التسوخ تفعل وزننده بتاقلغه دوشمك
معناسنه در يقال تسوخ الرجل اذا وقع فى السواخ سوخ سينك ضميله برقريه آديدر السيخ شيخ وزننده
والسيخان فتحاتله رسوخ وثبات معناسنه در يقال ساخ الشئ يسيخ سيخا وسيخانا اذا رسخ و برمق ياخود اياق چامور كبى
يومشق يره كومملك معناسنه در يقال ساخت قدماه اى ثاخت السياخ كتاب وزننده چاموردن ياپو يپان بناره دينور
بناة الطين معناسنه شارح مناوى ديركه سياخ سائر امهاتك بيانى اوزره مفرددر بناء الطين معناسنه جمعى سيوخ در

فصـــــل الشين المعجمة الشخ شينك فتحى و بانك سكونيله سود صاغيلوركن ظهور ايدن فشر ديسندن
حكايه در تقول سمعت شخ اللبن اى صوته عند الحلب الشخ شينك فتحى وخاى معجمه نك تشديديله ايشه مك معناسنه در
يقال شخ الصبى شخا اذا بال وسود صاغيلوركن فشردامق معناسنه در يقال شخ اللبن اذا صات عند الشخب
واو يوركن موشلدامق معناسنه در يقال شخ فى نومه اذا غط الشخشخ شينك فتحيله حين تبولده بولى چبوق كبى
اوزادى چوكدرمك معناسنه در يقال شخ ببوله شخيخا اذا امتد كالقضيب الشخشخة زلزله وزننده شخشخ معناسنه در
يقال شخشخ ببوله يعنى شخ به و شخشخه سلاح وكاغد خاشردیلرینه وقغشديلرينه دينوركه حكايه درو بوندن مصدر
دخى اولور خشخشه كبى و شخشخه چوكمش ناقه كوكسنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال شخشخت الناقة اذا رفع
صدرها وهى باركة الشخشاخ سلسال وزننده بولى چبوق كبى اوزادى چوكدرر اولان كمسه يه دينور الشدخ
شينك فتحى ودالك سكونيله قباق وقاون كبى رطب نسنه يى قيرمق على قول باش وكمك مقوله سى يابس نسنه يى قيرمق
معناسنه در يقال فى الاول شدخ البطيخ او الحنظل شدخا من الباب الثانى و يقال فى الثانى شدخ رأسه او العظم
شدخا اذا كسره وصحاح ونهايه وسائر بعض امهاتده قاون وباش كبى ايچى بوش نسنه يى كسر ايله مقيددر كرك رطب
وكرك يابس اولسون واساسده تو يعله شئ اجوفى كسر و يارخص وملايم نسنه يى صقوب اوفاتمغله مقيددر كه اولدخى
اجوف اوله تا كه حنظل ايله تمثيلى آنى مشعردر وشدخ ميل ايلمك معناسنه در شارحك بيانه كوره طريق مستقيمدن
ميل وانحراف ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال شدخ الرجل اذا مال عن القصد وآتك آلنده
اولان بياض برونه قدر ممتد اولوب يايلمق معناسنه در يقال شدخت غرة الفرس اذا انتشرت وسالت سفلا و بركسه نك
مشدخه يعنى بورغاج برينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال شدخ فلانا اذا اصاب مشدخه التشدخ تفعل
وزننده والانشداخ انفعال وزننده شدخك معناى اولندن مطاوعلردر يقال شدخ الحنظل فتشدخ وانشدخ اى
انكسر الشادخة آتك آلندن برونه قدر ممتد اولان غره يه دينور الاشدخ احمر وزننده شادخه سى اولان اركك
آته دينور مؤنثنده شدخاء دينور واشدخ ارسلانه دينور المشدخ معظم وزننده هنوز رطب اولماش خرما قورغنه
دينوركه ال ايله صقلنجه قيريلوب اوفانور اوله و بيونك بورغاج برينه دينور مقطع العنق معناسنه الشدخة نبذه وزننده
تروتازه نباته دينور الشداخ شينك ضميله طوال وطياب وزننده كه مبالغه در وشينك فتحيله ده بعضا يازردر يعمر بن عمرو
الكنانى لقبيدر جاهليتده حكام عربدن ايدى كعبه مكرمه نك توليتى خصوصنده قصى ايله خزاعه بيننده نزاع واقع اولمغله
كيدرك ضرب لسان حرب سنانى مؤدى اولوب بالاخره مرقومه مراجعت اولدخى دماء خزاعه يى تحت قدمنه شدخ
يعنى هدر وابطال ايله قصى طرفنه حكم ايتمكله شداخ ايله تلقيب اتديلر اساسك بيانه كوره عربلر شدخ دماءهم
تحت قدمه ديرلر دملرنى هدر وابطال ايتدى معناسنه كه ذكر اولنان غرة شادخه دن مأخوذدر اشداخ همزه نك
فتحيله عقيق مدينه ده بر وادى اسميدر الشادخ تروتازه كنج اوغلانه دينور وشادخ اعتدالدن منحرف اولان
شيئه دينور يقال امر شادخ اى مائل عن القصد الشذخ فتحتينله خلقتى ناتمام اولان دوشوكه اطلاق اولنور
الشاذباخ ذال معجمه نك كسريله شهر نيسابورك اسم قديميدر روم وقضاسنده برقريه آديدر الشرخ شرح
وزننده هر شيئك اصلنه وعرقنه دينور و برشيئك سوريجه تومو چقان اوجنه دينور حرف ناتئ معناسنه مثلا
شرخا الفوق ديرلر ثنيه بنيه سيله اوق كزينك كرتكك ايكى جانبنه كه توسكيجه اولور وشرخا الرحل ديرلر سمرك
اوك واكسه قاشلرينه وشرخ جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور تقول فعلته شرخ شبابى اى فى ريعانه
واوله و بهرسنه تولدايدن دوه ياوريلرينه دينور وانسانك ولدينه دينور يقال هو شرخ فلان اى نجله وهنوز
صوار لماش واوق يكورلماش ساده تمرنه دينور وشرخ شارخ لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبى نوجوانلر
ديمكدر وشرخ ياشداشه دينور همزاد معناسنه يقال هو شرخه اى تربه ولدته ومثل ومانند معناسنه در يقال هما

شرخان اى مثلان جمعى شروخ كلور وشرخ وشروخ قعود وزننده دوه قسمى آزى ديشنى يارمق معناسنه در
يقال شرخ ناب البعير شرخا وشروخا من الباب الاول اذا شق البضعة الشارخ تازه دلوقنلو يه دينور شاب
معناسنه الشروخ شينك ضميله شرخك جمعيدركه ذكر اولندى وشروخ ايرى ميشه اغاجلرينه دينوركه تيكنلو
اولور مغيلان كبى وقولهم شروخ شرخ كركع للمبالغة پس بونكده مفردى شرخ در بنو شرخ بر بطن اسميدر
الشرباخ باى موحده ايله قرطاس وزننده سولپو كلنوب فاسد وتباه اولمش مناره دينور الشرداخ شرباخ وزننده
طبانى بيوك وانلو اولان آدمه دينور يقال رجل شرداخ القدم اى عظيمها وعريضها الشلخ شينك فتحى ولامك
سكونيله اصل وعرق معناسنه در يقال انه لكريم الشلخ اى الاصل والعرق وانسانك ولدينه على قول نطفه سنه
دينور قال الشارح ومنه قول لبيد * ذهب الذين يعاش فى اكنافهم * وبقيت فى شلخ كجلد الاجرب * وشلخ عورتك
فرجنه دينور وشلخ مصدر اولور قلجله بركسه يى اوروب اتى قو پرمق معناسنه در يقال شلخه بالسيف شلخا من الباب
الاول اذا هبره به شالخ هاجر وزننده جد ابراهيم على نبينا وعليه التسليم اسميدر الشمخ شينك فتحى وميمك
سكونيله والشموخ قعود وزننده يك يوكسك و بلند اولمق معناسنه در يقال شمخ الجبل شمخا وشموخا من الباب
الثالث اذا علا وطال يعنى الى السماء مؤلفك عادتنه كوره كرچه باب اولدن اولمق لازمدر لكن اصول سائره ده باب
ثالث ايله مقيددر وشمخ وشموخ تكبر ايلمك معناسنه استعمال اولنور رفع انف مناسبتيله يقال شمخ الرجل بانفه اذا تكبر
وشمخ بن فزاره عربدن بر بطن آديدر جوهرى تصحيفله جيم بابنده ذكر ايلمشدر الشمخ فتحتينله بعيد اولان قصد
ونيته اطلاق اولنور يقال نية شمخ اى بعيدة الشماخ شداد وزننده اسمادندر شماخ بن حليف وشماخ بن المختار
وشماخ بن العلا وشماخ بن عمرو وشماخ بن ضرار وشماخ بن ابى شداد شاعرلردر شميخ زبير وزننده بر رجل
اسميدركه ابو عامر ايله مكنى در الشامخ يوكسك وعالى نسنه يه دينور يقال جبل شامخ اى شاهق وعز وتعظيمله
برونى يوقرى طوتان يادكاره اطلاق اولنور يقال رجل شامخ اى رافع انفه عزا جمعى شمخ كلور ركع وزننده وشامخ
بر رجل اسميدر الشموخ صبور وزننده ايراق مسافه يه اطلاق اولنور يقال مفازة شموخ اى بعيدة الشمراخ
شينك كسريله والشمروخ شينك ضميله چوپلوصالقمه دينوركه اوزرنده خرما ياخود اوزوم اوله وشمراخ طاغك
تپه سنه دينور و پك يوكسك بلوتلره دينور وآت قسمنك آلنده اولان غره يه يعنى بياضه دينوركه انجه واوزون
اولوب برون دلكلرينك ارالغنه قدر اينوب لكن دوداغنه وارمش اوله تركيده اكاصقر تعبير اولنور و بو وجه اوزره
اولان آته شمراخ اطلاق اولنمز جوهرى اطلاق اولنور ديمكله غلط ايلمشدر ذو الشمراخ مالك بن عوف النضرى
نام كمسه نك فرسى اسميدر الشمراخية خوارجدن بر طائفه دركه عبد الله بن شمراخ اصحابيدر الشمرخة دحرجه
وزننده دالدن صالقم كسمك وصالقم صيرمق معناسنه در تقول شمرخ العذق على بنية الامر اى اخرط شماريخه
بالمخلب قطعا الشناخ كتاب وزننده طاغك برطرفه طوغرى سيوريلوب چقان برونه دينور المشنخ معظم
وزننده تيكنلرى آريتلانمش خرما اغاجنه دينور التشنيخ تفعيل وزننده خرمانك تيكنلرنى آريتليوب پاك ايلمك
معناسنه در يقال شنخ عليه نخله تشنيخا اذا نقى عنه سلاءه الشندخ قنفذ وزننده طقناز كوده لى اوزون وشديد
اولان انسان وحيوانه دينور وارسلانه دينور وآتشلو ياوز آته دينور وشول طعام وضيافته دينوركه بر جديد
قوناق بنا ايدن ياخود سفردن كلن ياخود ضايعى بولان كمسه ترتيب ايدر تركيده بقياز تعبير اولنور الشنداخ شينك
ضميله والشنداخ شينك كسريله والشندخة والشنداخى شينلرك ضميله بونلرده طعام مذكوره دينور
الشندخة دحرجه وزننده وجه مذكور اوزره شندخ ديدكلرى طعام ضيافتى ترتيب ايلمك معناسنه در يقال
شندخ الرجل اذا عمل الشندخ الشيخ شينك فتحى و يانك سكونيله والشيخون سيحون وزننده سيماسنده پيرلك
ظاهر اولان يعنى پير وسالخورده اولان كشى يه دينور على قول اللى ياخود اللى برياشندن آخر عمره قدر ياخود
سكسانه قدر شيخ اطلاق اولنور شيخك جمعى شيوخ كلور وشيوخ كلور شينك كسريله كه مجاورت يايه مبنى در
واشياخ كلور وشيخه كلور عنبه وزننده وشيخه كلور صبيه وزننده وشيخان كلور ضيفان وزننده ومشيخه كلور
ميمك و يانك فتحيله ومشيخه كلور ميمك فتحى وشينك كسريله ومشيوخاء كلور مد ايله ومشيخاء كلور ميمك فتحى وشينك
كسريله ومشايخ كلور مصابح بيانه كوره مشيخه ميمك و يانك فتحيله اسم جمعدر مشايخ آنك جمعيدر وشيخك
مصغرنده شييخ دينور وشيخ دينور يا ايچون شينك كسريله وقليلا شويخ دينور واو ايله جوهرى قليلا ورودنى
درك ايلمامكله شويخ كلديكنى انكار ايلمشدر لكن جوهرى صحاح لغت قيدنده اولمغله نوادره مبالات ايلمديكى
بياندن مستغنيدر وشيخ لفظنك مؤنثنده شيخه دينور هايله وشيخ بر شجر آديدر وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور وشيخه

هايله اسد وحنظله قبيله لرينك بلادنده برياض قوملق آديدر ذوالحرق الطهوى نام شاعرك قول صحيح اوزره
اشبو * ومن جوه بالشيخة اليقصع * مصراعنده مذكور شيخه دن مراد ذكر اولنان قوملقدر مترجم ديركه مصراع
مزبورك صدرى * ويستخرج اليربوع من نافقائه * مصراعيدر واستاد ومرشده شيخ اطلاقى علم وفضيلتده اكبر
اولديغندندر الشيخان ياى نسبتله وتثنيه بنيه سيله عبداللطيف بن نصر وعبدالله بن محمد بن عبدالجليل نام
كمسنه لردركه شيخ ميهني حضرتلرينه منسوبلردر الشيخ فتحتينله والشيوخة شينك ضميله والشيوخية ياى
مشدده ايله والشيخوخة شينك فتحيله والشيخوخية ياى مشدده ايله مصدرلردر انسان قوجه مق معناسنه در يقال
شاخ الرجل شيخا وشيوخة وشيوخية وشيخوخة وشيخوخية اذا صار شيخا التشييخ تفعيل وزنده بودخى قوجامق
معناسنه در يقال شيخ الرجل بمعنى شاخ وبرآدمى تعظيم قصديله ياشيخ ديو چاغرمق ومحاوره ده ياشيخ ديه رك خطاب
ايلمك معناسنه در يقال شيخه اذا دعاه شيخا وقال له ياشيخ تبجيلا وبركمسه يى تعييب ايلمك معناسنه در يقال شيخ عليه
اذا عابه وبرآدمى رسواى وبدنام ايلمك معناسنه در يقال شيخ به اذا فضحه التشيخ تفعل وزنده قوجالمق معناسنه در
يقال تشيخ الرجل اذا صار شيخا الاشياخ شيخك جمعيدر كه ذكر اولندى ومنه قولهم اشياخ النجوم اى اصولها
مراد سبعه سياره در قال الشارح وهى الدرارى اى السيارات رستاق الشيخ اصفهانده برموضعدر شيخان
تثنيه بنيه سيله مصعب بن عبدالله نام محدثك لقبيدر ومدينه ده برموضع آديدركه احد ملحمه سنده لشكرگاه حضرت
رسول الله ايدى عليه السلام السيخة شينك كسريله برصرب عقبه آديدر طبراغنك بياض اولمسى باعث تسميه در
الشاخة قد واندامى معتدل اولان آدمه دينور فصـل الصاد الصيخة صادك وياك فتحيله سبخه معناسنه دركه
شوراق يره دينور وصيخة القطن سيخه دركه محلنده ذكر اولندى الصخ صادك فتحى وخانك تشديديله برقاتى ويك
نسنه يى برمجوف اولميوب مصمت اولان شيئه اورمق معناسنه در مثلا طاش ودمور ودكنك مقوله سنى
برقيايه اورمق كبى يقال صخ الحديد على الصخرة صخا من الباب الاول اذا ضربه بها وصخيخ وجه مذكور
اوزره اوربلان قيانك سسلنمك معناسنه در يقال صخت الصخرة صخا وصخيخا اذا صاتت حين قرعت بالشئ الصلب
صخه هايله آندن اسمدركه قيانك آوازندن حكايه در لسانمزده طاقردى تعبير اولنور تقول سمعت للصخرة المقروعة
صخة اى صوتا وصخ وصخيخ قرغه دوه نك ياغرنى برونيله دورتشدرمك معناسنه دركه ككمك تعبير اولنور يقال صخ
الغراب اذا طعن دبرة البعير الصاخة خانك تشديديله شول شديد صيحه وآوازه دينوركه شدتندن قولقلرى صاغر
ايدر اوله وصاخه قيامته وداهيه يه اطلاق اولنور قيامته اطلاقى نفخۀ صور حسبيله در مبالغة قيامته وصف
اولور وصاخه اسناد مجازى اوزره مصمه معناسنده اولور زيرا مصم حقيقتده مسمع اولاندر وبو صخ كلمه سندن
مأخوذدركه قولغى صاغر ايلمك معناسنه در مجازا آواز شديده ده استعمال اولنمشدر يقال صخه صخا اذا ضرب اذنه
فاصمها ويقال صاح بهم صيحة تصخ الاذان وداهيۀ شديده يه اطلاقى دخى سماعنه قولقلر طيانمديغنه مبنى در مؤلف
اقتصار وجهى اوزره ثبت ايلمشدر الصرخة صادك فتحى وراتك سكونيله صيحۀ شديده يه دينور قال فى الاساس
لها عولة كعولة الثكلى وصرخة كصرخة الحبلى وصرخه مؤذنك اذانه اطلاق اولنور كه حقيقت شرعيه در
تقول سمعت الصرخة الاولى اى الاذان الاول الصراخ غراب وزنده حيقرمق ياخود شدتله حيقرمق
معناسنه اسمدر ومصدر اولور يقال صرخ الرجل صراخا من الباب الاول اذا صاح او شديدة التصرخ
تفعل وزنده تكلفله حيقرمق معناسنه در يقال تصرخ الرجل اذا تكلف الصراخ الصارخ مدد وفرياده
يتشن آدمه دينور مغيث معناسنه در فريادرس تعبير اولنور ومدد استين دادخواهه دينور مستغيث معناسنه
بوصورتده ضد اولور اساسده صراخ صوت مغيث وصوت مستغيث ايله مفسر اولمغله صارخ وصريخ آنلردن
مأخوذدر وصارخ خروسه اطلاق اولنور الصريخ امير وزنده بودخى صارخ معناسنه دركه مغيث ومستغيثه
دينور المصرخ محسن وزنده مدد واغاثه ايدن واعانت ايدن آدمه دينور الاصطراخ افتعال وزنده
مشاركت ايجوندر برى برينه فريادايدشمك معناسنه در يقال اصطرخ القوم اذا تصارخوا اى صرخ بعضهم
بعض الصارخة فاعله وزنده مصدر در فرياده يتشمك معناسنه در يقال صرخه صارخة اذا اغاثه وصارخه
استغاثه صوتنه دينور تقول سمعت صارخة القوم اى صوت استغاثتهم الصراخ كتان وزنده طاوس قوشنه
اطلاق اولنور چاغرغان اولديغيچون صرخ قفل وزنده برطاغك اسميدر الصربخة دربخه وزنده خفت
وترق معناسنه دركه بى تمكين وسبكمشرب اولمقدر الاصلخ اصلح وزنده اصلا ايشتمز اولان صاغره دينور يقال
رجل اصلخ اى اصم جدا لا يسمع البتة بونك مأخذى صلخ در فتحتينله يقال صلخ الرجل صلخا من الباب الرابع

واصلخ

واصلخ اويوزاركك دوه يه دينور مؤنثنده صلخاء دينور يقال جمل اصلخ وناقة صلخاء وابل صلخى ويقال جرب صالخ
اى سالخ يسلخ جلد البعير التصالخ تفاعل وزنده مواضعه صاغرلق كوسترمك معناسنه در يقال تصالخ الرجل
اذا تصام الصلوخ صبور وزنده مهلك وقتال اولان داهيه يه اطلاق اولنور يقال داهية صلوخ اى مهلكة
الاصلخاخ اجرار وزنده يان اوزره اوزانوب ياتمق معناسنه در يقال اصلخ الرجل اصلخاخا اذا اضطجع الصماخ
كتاب وزنده والاصموخ اسلوب وزنده قولغك دليكنه دينور وقولغك كنديسنه ده دينور ومنه تقول هذا
كلام يولم صماخى واصموخى وهو خرق الاذن والصماخ ايضا الاذن نفسها شارح ديركه كل اذن ولود وكل صماخ
بيوض ديرلر يعنى ولدى بطننده حاصل اولان ذى روحده اذن تعبير اولنور ويموطه سنده پيدا اولانده صماخ دينور
حتى صحاحده كل سكاء تبيض وكل شرفاء تلد ديمشدر وصماخ آزجه صويه دينور تقول عندى صماخ اى قليل من الماء
صماخ غراب وزنده برصو آديدر الصمخ صادك فتحى وميمك سكونيله برآدمك صماخنه اورمق معناسنه در يقال
صمخه صمخا من الباب الاول اذا اصاب صماخه ويومرقله برينك كوزينه اورمق معناسنه در يقال صمخ عينه
اذا ضربها بجمع كفه وچهره يه كونش طوقنمق ياخود كونش چالمق معناسنه در يقال صمخت الشمس وجهه اذا
اصابته او اشتد وقعها عليه الصمخة فرحه وزنده كوده سى تروتازه ومطرا اولان محبوبه يه دينور يقال امرأة
صمخة اى غضة الصماخة جبانه وزنده اشكنبه نك باشنده شيردان وقرق باير تعبير اولنان شيئه دينور قطنه معناسنه
الصمخ صادك كسريله قوريجه برنسنه دركه قيون قسمى طوغوردقدنصكره جه مه لرينك امزكلرنده اولور بو اشيجه
شق ايدرلر آندنصكره خالص سود كلمكه بشلر اكامه يوصى تعبير ايدرلر مفردى صمخه در هايله الصملاخ صادك
كسريله والصملوخ صادك ضميله قولق دليكنك ايچنه دينور وقولق چركنه دينور الصمالخ علابط وزنده
پك قويى سوده دينوركه يوغردكبى قاتيلنمش اوله الصمالخى سمالخى وزنده ومرادفيدركه ذكر اولندى
صمالخ النصى بغدايجق اوتنك كوكلرندن ايچنه اولان فليزلرينه دينور الصنخ صادك كسريله سنخ وزنده
ومرادفيدركه ذكر اولندى الصنخ كتف وزنده اصناخى يعنى ديشلرينك كوكلرى چقمش اغزه دينور يقال فم صنخ
اذا خرجت اصناخه الصناخية غرابيه وزنده ايرى وبومرى جثه لو كمسه يه دينور يقال رجل صناخية اى ضخم
الصنخة فتحاتله كير وپاسه دينور يقال فى ثوبه صنخة اى درن الصاخة تخفيفله اعضاده اولان كمكى جانور
اصرمقدن ياخود برنسنه طوقنمقدن عارض اولان شيشه دينوركه اثرى قالمش اوله وداهيه يه دينور جمعى صاخات
وجمع جنسى صاخ در الاصاخة همزه نك كسريله برسوزه قولق طوتوب دكلمك معناسنه در يقال اصاخ له
اصاخة اذا استمع له الصوّاخ رمان وزنده بتاقلق يره دينور يقال بلد صواخ اذا كان تصوخ فيه الارجل الصوخ
سوخ وزنده ومرادفيدركه اياق چامور مقوله سى يره باتمق معناسنه در يقال صاخت الرجل بمعنى ساخت فصـل
الضاد المعجمة الضخ ضادك فتحى وخانك تشديديله كوزياش دوكمك معناسنه در يقال ضخت العين ضخا من الباب
الاول اذا دمعت وبولى چوق كدرمك معناسنه در يقال ضخ ببوله اذا امده وصوسرپمك معناسنه در
يقال ضخ الماء اذا نضحه المضخة ميمك كسريله شول قامشه دينوركه ايچنه برطيقاج اغاج صوقغله ايچندن
صو فشقردرلر چوجق ملاعبندندر الضردخ ضادك كسرى ودالك فتحيله عظيم اولان شيئه دينور الضرداخ
قرطاس وزنده بغايت صوى وعالى جنس اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة ضرداخ اى صفية كريمة الضمخ
ضمخ وزنده بدنه تقاطر ايدر درجه سنده طيب سورمك معناسنه در يقال ضمخ جسده بالطيب ضمخا من الباب
الاول اذا لطخه به حتى كادت يقطر التضميخ ضمخ معناسنه در يقال ضمخ بدنه بمعنى ضمخ الانضماخ انفعال
وزنده والاضطماخ افتعال وزنده والتضمخ تفعل وزنده طيب سورنمك معناسنه در يقال انضمخ
بالطيب واضطمخ وتضمخ اذا تلطخ به الضمخة ضادك كسريله سموز خاتونه ياخود سموز ناقه يه دينور وشيره سى
تقاطر ايدن تازه خرمايه دينور ضاخ باديه ده برموضع آديدر الضاخة خانك تخفيفيله آفت وداهيه يه دينور
فصـل الطاء الطبخ طانك فتحى وباك سكونيله پشورمك معناسنه در كرك بريان وكباب وقاورمه جهتيله
وكرك تنجره ده پشورمك جهتيله اولسون يقال طبخ اللحم طبخا من الباب الاول والثالث اذا انضجه الانطباخ
انفعال وزنده والاطباخ همزه نك وطاى مشدده نك كسريله افتعال وزنده مطاوعلريدر پشمك معناسنه
يقال طبخه فانطبخ واطبخ واطباخ افتعال وزنده طبخ اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اطبخ الرجل اذا اتخذ طبيخا
المطبخ مقعد وزنده اسم مكاندر آشخانه يه دينور المطبخ منبر وزنده اسم آلتدر تنجره يه دينور الطباخ كتان
وزنده آشجى يه دينور الطباخة كتابه وزنده آشجيلق حرفته دينور الطباخة كناسه وزنده طبخ اولنوركن

شجره‌نك فوران ایدوب دوكیلن كپوكنه دینور الطبیخ امیر وزننده منصفدن یعنی یاریسی قالنجه قیناديلن شرابدن
بر نوعه دینور یقال هو یشرب الطبیخ وهو ضرب من المنصف وكرجه وطوغله یه اطلاق اولنور یقال اتلف ماله
فی الطبیخ ای الجص والآجر الطبخ طانك ضمیله قبر وزننده عذاب فرشته‌لرینه اطلاق اولنور كه طبخ
اجساد عصاة وكفاره مأمورلردر طابخ مفردیدر الطباخ سحاب وغراب وزنلرنده برنسنه‌نك محكم واستوار لغنه
دینور وزور وقوت معناسنه در وسموزلك معناسنه در یقال ما فی فعله طباخ ای احكام ولیس له طباخ ای قوة
وفی بدنه طباخ ای سمن الطبیخ سكین وزننده قاونه دینور بطیخ كبی شارحك بیاننه كوره حجازیون لغتیدر الطابخ
شدید الحراره اولان حمایه اطلاق اولنور یقال به الحمی الطابخ ای الصالب الطابخة اوبله اسبتنه اطلاق اولنور
هاجره معناسنه وطابخه عامر بن الیاس بن مضرك لقبیدر طابخ الحر اسبنك سمومنه اطلاق اولنور یقال ظهرت
طابخ الحر ای سمائمه الطباخیة كراهیه وزننده والطباخیة غرابیه وزننده اتنه طلوكنج خاتونه علی قول
كوزل وعقل ورشد صاحبه‌سی قادینه دینور یقال امرأة طباخیة وطباخیة ای شابة مكتنزة او عاقلة ملیحة المطبخ
محدث وزننده كلر قسمنك الت اولكی یاوریسنه دینور شارح دیر كه اول لفظی سهودر صواب اولان ثالث اولمقدر كه
او جنجی یاشنه كیرن ولدی دیمك اولور انتهی ومطبخ اتنه طلوكنج دلو قنلو یه دینور التطبیخ تفعیل وزننده صبی
نشو ونما بولوب یال وبال صاحبی اولمق معناسنه در یقال طبخ الصبی اذا ترعرع وكبر الاطبخ احمر وزننده
والطبخة نبذه وزننده جاقنده متانت واستحكامی یعنی پك شاشقین احمق اولان آدمه دینور یقال رجل اطبخ وطبخة
ای مستحكم الحمق المطابخ جمع بنیه سیله مكه‌ده برموضع آدیدر الطبراخ قرطاس وزننده علی بن ابی هاشم نام
محدثك پدری لقبیدر علی قول میمله طمراخ در الطخ طانك فتحی وخانك تشدیدیله برنسنه‌یی آتوب ایراقلشدرمق
معناسنه در یقال طخ الشیء طخا من الباب الاول اذا رماه وابعده وجماع ایلمك معناسنه در یقال طخ جاریته اذا جامعها
المطخة میمك كسریله برتخته پاره سیدر كه چوجقلر برطرفنی یوفقلدوب آنكله چلیك كبی اوینارلر بوپرال آیاسی قدر
دكرمی ومنقش تخته در كه دایرامادار كرتوب كرنكسنه ایپ صاروب یری اوته السندن اتارق اوینارلر بزم دیارلرده
اكا چقشاغی تعبیر ایدرلر الطخوخ قعود وزننده بدخویلق وبدمزاجلق شرس وسوء معاشرت معناسنه در
مقتضای بنیه بو مصدر اولمقدر الطخطاخ سلسال وزننده بدخوی وبدمزاج كسنه یه دینور وطخطاخ الحلی
نسوانلرك خلبالری آوازنه دینور كه جغشدی تعبیر اولنور وبری برینه صقشوب قات قات متكاثف اولان ظلمانی
سحابه دینور وبر رجل اسمیدر الطخاطخ علابط وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در المتطخطخ اسم فاعل
بنیه سیله پك سیاه نسنه یه دینور وضعیف البصر اولان آدمه دینور الطخطخة زلزله وزننده طاغنق نسنه‌نك
اجزاسنی بری برینه ضم والصاقله دوزلتمك معناسنه در یقال طخطخ الشیء اذا سواه وضم بعضه الی بعض وطخطخه
خنده ایدن كسه‌نك طخ طخ دیه رك كولمسندن حكایه در قهقهه كبی الطرخة شرجه وزننده شول بیوك
حوض طرزنده مصلقه دینور كه حوضك یاغیری صویك مجراسی یاننده اتخاذ اولنور كه حوضدن یاغیری مجرادن
اكا كلوب اقتضاسی اوزره اورادن مزرعه یه یاخود باغچه یه اجرا اولنور ولفظ مزبور دخیلدر یعنی عربی خالص
دكلدر طرخان سلمان وزننده وبوند ه طانك ضمی وكسری جائز دكلدر هر نقدر اهل حدیث ضمله وكسر ایله استعمال
ایدرلر ایسه ده وبو اهل خراسان لغتیدر شریف وذیشان اولان رئیسك اسمیدر یعنی آنلره اطلاق اولنور
جمعی طراخنه كلور مترجم دیر كه لفظ مزبور ترخان فارسی معربی اولمق ظن اولنور كه سلاطینه خدمات
پسندیده‌سی سبق ایلمكله مطلوبات دیوانیه‌دن معاف ومسلم وهر وجهله مرخص تام اولوب رجا
وشفاعتلری مقبول اولان آدمه دینور كه عتلرنده وزارتدن پایه‌لو در ومؤلف بطریق ماده سنده دیگر كونه
بیان ایلمشدر انتهی الطرخون طانك فتحیله ترخون معربیدر كه كوكی عاقرقرحا دیدكلری دارودر تنا ولی شهوت
جماعیه‌یی قاطعدر بو نبات لسانمزده دخی طرخون تعبیر اولنان سبزه در وعاقرقرحا آنك بیابانی نوعنك
كوكیدر الطریخ سكین وزننده طوزلنوب صلاموره یاصیلان كوچك بالقره دینور كه طرهوز دیدكلری اوله جقدر
طرخاباذ طانك فتحیله جرجان قضاسنده برقریه‌در طرخ آباد معربیدر الطرخة تای مثلثه ایله درنجه وزننده خفت
ونزق معناسنه در كه وقار وتمكین وزانك مقابلیدر الطلخ بلخ وزننده شول سیل صوبی كوردیكی چامورلو
بولانق صویه دینور كه آنده جابجا دغوص یعنی صوجولهاسی وایت بالغی دیدكلری سیاه وخرده بوجكلر قالمغله ایجمسی
ممكن اولمیه وطلخ مصدر اولور برشیئه یاخود برآدمه ذكر اولنان چاموری بیلاشدرمق معناسنه در یقال طلخ
الشیء اذا لطخ الطلخ به وبرنسنه‌یی قرارتمق معناسنه در یقال طلخ الشیء اذا سوده وكتابی بوزوب افساد ایلمك

معناسنه در یقال طلخ الكتابة اذا افسدها ونجس بیلاشدرمق معناسنه در یقال طلخه بالقذر اذا لطخه به
الطلخاء حمقاء وزننده ومرادفیدر كه بون خاتونه دینور وطلخاء مصرده برموضع آدیدر دمیاطه موصل اولان
شاخ نیل اوزره واقعدر الاطلخاخ احمرار وزننده كوز یاشله طولمق معناسنه در یقال اطلخ دمع عینه اذا اغرورق
وكوز یاشی آقق معناسنه در یقال اطلخ دمعه اذا سال الطمخ طانك فتحی ومیمك سكونیله كبر ونخوت ایلمك
معناسنه در یقال طمخ الرجل طمخا من الباب الاول اذا تكبر الطمراخ طانك فتحیله علی بن هاشم نام محدثك
پدری اسمیدر علی قول بای موحده ایله درنته كه ذكر اولندی الطنخ طانك ونونك فتحیله یاغلی طعامی چوق
یمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در یقال طنخ الرجل طنخا من الباب الرابع اذا بشم واتخم وغلب علی قلبه الدسم
وسمورمك معناسنه در یقال طنخ الرجل اذا سمن التطنیخ تفعیل وزننده والاطناخ همزه‌نك كسریله تخمه
وامتلا ایلمك معناسنه در یقال طنخه تطنیخا واطنخه اطناخا اذا اتخمه الطنخة حركاتله احمق وبیمغز كسنه یه دینور
الطنخ طانك كسریله كیجه دن بر بلوكه دینور یقال مر طنخ من اللیل ای طائفة الطمالیخ طانك فتحیله طاغنق
ویوفقه بولودلره دینور بو ماده برمقتضای ترتیب طنخ ماده سندن مقدم ایرادی اولنمق لازم ایكن جمیع نسخه لرده
بو محلده اولمغله آنلره اقتفا اولندی طوخ طانك ضمیله مصراولكه سنده اون درت موضع آدیدر الطوخ
طانك فتحی وواوك سكونیله بركسیه برقبیح وناسزا سوز سویلمك یا بركریه ایش ایتمك معناسنه در یقال طاخ فلانا
یطوخ طوخا اذا رماه بقبیح من قول او فعل الطیخ شیخ وزننده قبیح نسنه یه بیلاشوب آلوده اولمق معناسنه در
كرك حسی وكرك معنوی اولسون یقال طاخ الرجل یطیخ طیخا اذا تلطخ بالقبیح وبو معناده متعدی اولور یقال طاخ
فلانا اذا الطخه بالقبیح وبیو كلمك معناسنه در یقال طاخ فلان اذا تكبر وبیهوده وباطل ایشه دورشمك معناسنه در
یقال طاخ الرجل اذا انهمك فی الباطل التطیخ تفعل وزننده بودخی بركریهه یه بیلاشمق معناسنه در یقال تطیخ
فلان اذا تلطخ بالقبیح التطییخ تفعیل وزننده برفنا وچركین شیئه بیلاشدرمق معناسنه در یقال طیخ فلانا
اذا الطخه بالقبیح وسموزلك كوده‌یی لحم وشحم ایله طولوم كبی طولدرمق معناسنه در یقال طیخه السمن اذا ملأه
شحما ولحما وبركسه‌یی عذاب ومحنت بصوب هلاك ایلمك معناسنه در یقال طیخ العذاب علیه اذا الح علیه
فاهلكه الطیخة طانك فتحی ویانك سكونیله بردرلو ایشه یرامز اولان احمق آدمه دینور یقال رجل طیخة ای احمق
لاخیر فیه وفتنه واختلاله دینور تقول اتانا فلان زمن الطیخة ای الفتنة المطیخ معظم وزننده فاسد وتباه اولمش
نسنه یه دینور یقال شیء مطیخ ای فاسد واوزرینه قطران سورلمش دوه یه دینور یقال بعیر مطیخ ای مطلی
بالقطران الطیخ طانك كسریله ضحك صوتی حكایه در تقول قالوا طیخ طیخ مبنیا علی الكسر ای قهقهوا
فصـــــل الظاء المعجمة الظمخ عنب وزننده چنار آغاجی صورتنده بر آغاجك اسمیدر مفردات طبیه‌ده ثمر
شجرة خور ایله مبیندر كه حور رومی دیدكلری بیدر كهربا آنك صمغی اولدیغی منقولدر وظمخ طیء قبیله سی
لغتنده انجیر آغاجنه دینور مفردی ظمخه در هایله یاخود سكون میمله در كسره وكسر كبی وكاهی جمعنده دخی میم
ساكن اولور تینه وتین كبی فصـــــل العین المهملة العهعخ عینلرك ضمیله برنوع شجردر كه كندوسیله وبپراغیله
تداوی اولنور بعض لغویون عینله اولدیغی انكار ایدوب خای معجمه ایله خعخع در دیدیلر واهل بیان كتابلرنده
خانك تقدیمیله عهعخ عنوانده مرسومدر لكن غلطدر لفظ مزبوری اهل معانی فصاحت بحثنده تنافر حروفه
تمثیل ایلمشلردر لكن ها ایله هعخع عنوانده رسم ایلمشلر بله مؤلفك عینی تقدیمله ایرادی مخالف اولور مكر تحریف
نساخه محمول اوله وشراح هانك كسری وخانك كسر وفتحیله تقیید ایلمشلردر وبونی براعرابینك تركت ناقتی ترعی
الهعخع قولندن اخذ ایلدیلر فصـــــل الفاء الفتخة فانك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونی وفتحیله برنوع خاتم
كبیر اسمیدر كه ال وایاق پرمقلرینه كچورلر علی قول خاتم كبی كومشدن برحلقه در نسوان عرب پرمقلرینه
طاقنورلر جازده معادن سبعه دن یاپیلوب كلن حلقه‌لر كبی آكر قاشی اولور سه خاتم دینور مانحن به اولد یغیچون
بزم دیارلرده دخی متعارفدر اكا زهكیر محرفی زیكیر تعبیر ایدرلر نسوان باش پرمقلرینه طاقنورلر جمعی فتخ كلور كه
جمع جنسیدر وفتوخ كلور وفتخات كلور فتحاتله الفتخ فتحتینله مفاصل اعضا ملایم وكوشك اولمق معناسنه در
علی قول ال ایاسی وطبان طویل وعریض اولمق معناسنه در یقال فتخ الرجل فتخا من الباب الرابع اذا استرخت
مفاصلها ولانت او كان عریض الكف والقدم فی طولهما وفتخ بعض دوه قسمنك خلقی دیزلرنده وانجكلرنده
اولان اكریلكه شبیه حالته دینور كه نوعا اكر بجه كورینور خلقی اولان اكریلكه طرق دینور وفتخ صداسی
اولمیان چكراغی یه ودف پولنه دینور الافتخ احمر وزننده پنجه لری یصی وبیوك اولان ارسلانه دینور معنای

آق اولبوب شکر رنك اولمق معناسنه در معنای مزبوردن تصرف اولنمشدر یقال فضح الشیء فضحا من الباب الرابع
اذا صار افضح الافضح احمر وزننده ابك بیاض اولیان آق نسنه یه دینور که شکر رنك تعبیر اولنور که بوزمتق اولور
وافضح ارسلانه ودوه یه اطلاق اولنور اکثری لون مزبورده اولدیغیچون الفضحة جرعه وزننده آدن اسمدر
شکر رنکلك دیمکدر الافضاح همزه نك کسریله صباح یری اغاروب آچلمق معناسنه در یقال افضح الصبح
اذا بدا وخرمانك قورقلری صراروب قرزمغه بشلمق معناسنه در یقال افضح النخل اذا احمر واصفر یعنی ثمرته
الصبح الفضح فتحتینله قزل شفق غالب اولان صباح یرینه دینور الفضیح امیر وزننده دواب ومواشینك
تیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایلیوب تقصیر وتهاون ایدن کمسه یه دینور یقال هو فضیح فی المال ای سیء القیام علیه
الفضوح صبور وزننده بك رسوای کمسه یه دینور یقولون للمفتضح یا فضوح بونده حرف نداء خصیصه دکلدر
اساسده یعنی فاعل اولمق اوزره ده مرسومدر یقال الخمر فضوح لشاربها فاضحه بر موضع اسمیدر فاضح مکه
قربنده بر موضع ونجد اولکه سنده شریف نام محلده بر وادی اسمیدر الفطح فانك فتحی وطانك سکونیله بر نسنه یی
تسکه کبی یصی قلمق و یصیلتمق معناسنه در یقال فطح الشیء فطحا من الباب الثالث اذا جعله عریضا ودکنکله
اورمق معناسنه در یقال فطحه بالعصا اذا ضربه بها وکه خاتون ولدنی همان بردن طوغوری ویرمك معناسنه در
یقال فطحت المرأة بالولد اذا رمت به واغاج وکراسته مقوله سنی یونوب یصیلتمق معناسنه در یقال فطح العود وغیره
اذا براه وعرضه التفطیح تفعیل وزننده بر نسنه یی بك یصیلتمق معناسنه در الفطح فتحتینله باش وبورون اوجی
یصی اولمق معناسنه در یقال فطح رأسه وارنبته فطحا من الباب الرابع اذا صار عریضا وخرما اغاجی میوه طوتمق
معناسنه در یقال فطح النخل اذا القح الافطح احمر وزننده باشی یصی اولان کذلك بورننك اوجی یاپوان اولان
کشی یه دینور یقال رجل افطح ای بین الفطح بوسبیله او کوزه افطح اطلاق اولنور وافطح بلکلری اکری اولان کمسه
دینور افدع معناسنه وقیا کلر ینه دینور حرباء کبی الفطوح صبور وزننده ایری قارنلو ناقه یه دینور یقال ناقة فطوح
ای ضخمة البطن التفقح قافله تفقح وزننده ومرادفیدر که بر نسنه کندیلکندن آچلمق معناسنه در یقال تفقحت
الوردة ای تفتحت الفقح فتح وزننده کوپك انیکی هنوز کوزنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو فقحا من الباب
الثالث اذا فتح عینیه اول ما یفتح وهو صغیر و بر کمسه نك فقحه سنه طوقمق معناسنه در یقال فقح فلانا اذا اصاب
فقحته و بر نسنه یی ادویه سفوف ایدر کبی سفوف وغبار ایلمك معناسنه در یقال فقح الشیء اذا سفه کما یسف الدواء
ونبات وشجر مقوله سی چیچك آچمق معناسنه در یقال فقح النبات اذا ازهی وازهر التفقیح تفعیل وزننده بودخی
کوچك اینك ابتدا کوزلرنی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو بمعنی فقح الفقاح فانك شدّه سیله رمان وزننده
بر نوع دوائی نبات آدیدر علی قول مکه آر یغنك چیچکنه دینور یاخود هر نباتك یکی آچمش چیچکنه دینور وخلقت
واندامی کوزل خوشلقا محبوبه یه دینور الفقحة حمزه وزننده بودخی هر نباتك یکی آچمش چیچکنه دینور
ودبر حلقه سنه دینور علی قول واسع اولانه دینور جمعی فقاح کلور فانك کسریله وفقحه ال ایاسنه دینور راحه معناسنه
و بدنه بورنجك احرام مندیلنه وفوطه یه دینور که حاجیلر بورنورلر یقال جاء وعلیه الفقحة ای مندیل الاحرام
الفقاحة سحابه وزننده بودخی ال ایاسنه دینور التفاقح تفاعل وزننده ارقه یی ارقه یه ویرمك معناسنه درکه
فقحه لری بری برینه مقابل اولور یقال تفاقحوا ای جعلوا ظهورهم الی ظهورهم المتفقح متهیء وزننده شر وفساده
یابنوب آماده اولان کمسه یه دینور یقال هو متفقح للشر ای متهیء الفلح فتحتینله والفلاح سحاب وزننده فوز
وظفر معناسنه در ونجات وخلاص معناسنه در وخیر ونعمده ورفاه وراحتده دائم وباقی اولمغه دینور وسحوره
اطلاق اولنور که رمضانده تمجید طعامیدر صومك بقاسنه سبب اولدیغیچون بو معنالرده فلاح افلاحدن اسمدر
نجاح انجاحدن اسم اولدیغی کبی وفلح فلاحدن مخففدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره فلاح ماده سی یارمق معناسنه
موضوعدر سائر معانی بر رمناسبتله آندن منفرعدر مثلا فوز وظفر فعلی کویا که مطلبه تأثیر ایله شق ایلمشدر ودوام وبقاء
مثلا زمانی شق ایدوب ایچنده قرار ایدر وطعام تمجید بقاء معناسندن منشعبدر وقالدیکه فلاح که فوز وظفر وادراك
آمال معناسنه در دنیوی واخروی اولور دنیوی حیات دنیویه نك مدار تطیبی اولان سعاداته ظفر یاب اولمقدن
عبارتدر عمر وبقاء وغنا وعزت ودولت کبی واخروی درت نسنه درکه بقاء بلا فناء وغنا بلا فقر وعزت بلا ذلت وعلم
بلا جهل در انتهی الفلح مدح وزننده یارمق معناسنه در یقال فلح الفلاح الارض فلحا من الباب الثالث اذا شقها
ومنه المثل * الحدید بالحدید یفلح * ای یشق و یقطع ومکر وحیله ایلمك معناسنه درکه مکور بنه مکر ایله ظفر یاخود مکر ایله
خلاص اولور یقال فلح فلانا اذا مکره و بخش معناسنده در که کسنه نك متاعنی مراد ایلدکی ایکن مواضعه مشتری

اولوب آخر مشتری لرزیاده رغبت ومیل ایله آرتق بهایه آلسونلر دیو ارتورمقدن عبارتدر که حقنده نهی شرعی وارد
اولمشدر یقال فلح الرجل اذا بخش وفلح یار یغه وچتلاغه دینور جمعی فلوح کلور یقال فی رجله فلوح ای شقوق
الفلاحة کتابه وزننده فلح مذکور ایله بخش معناسنده مرادفدر که بیان اولندی وفلاحه اکینجیلك صنعتنه دینور
الفلح فتحتینله آلت دوداق یریق اولمق معناسنه درکه اکا مخصوصدر یقال فلحت الشفة السفلی فلحا من الباب
الخامس اذا صارت مشقوقة صفتنده افلح دینور الفلّاح شدّاد وزننده کجی طائفه سنه دینور ملّاح معناسنه
که ایله شق بحر ایتدکلریچون واکینجی یه دینور اکار معناسنه شق ارض ایتدکلریچون ومکاری یه دینور شق مسافه
ایتدکلریچون الافلاح همزه نك کسریله فلاح بولمق یعنی مطلوبه ظفر بولمق وقورقدیغی نسنه دن یاخود عقابدن
وغم ومحنتدن قورتلمق ونعمت وراحتده دائم اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی قد افلح المؤمنون و بر نسنه ایله تعیش
ایلمك معناسنه در یقال افلح بالشیء اذا عاش به التفلیح تفعیل وزننده استهزا ایلمك معناسنه در یقال فلح به
اذا استهزأ به ومکر ایلمك معناسنه در یقال فلح به اذا مکر به الفلحة فتحاتله اکین اکمك ایچون نطس اولمش حاضر
یرلایه دینور الفلیحه سفینه وزننده مرخ دیدکلری اغاجك یاریق یپراغنه دینور الاستفلاح فوز وفلاح بولمق
معناسنه در یقال استفلح به اذا فاز به بو معنایه مبنی عندالعرب استفلحی بامرك تعبیری که فوزی بامرك معناسنه در
الفاظ طلاقدندر قید ازدواجدن خلاصله بالاستقلال کندی امر ومصلحتکه ظفریاب اول دیمکدر شارح
دیرکه بوکنایاتندر وجاهلیه یه مخصوص ایدی الفلاحة فانك فتحیله اکینجیلکه دینور حراثت معناسنه شارح
دیرکه بونی فتحیله تقیید سهودر جمیع امهاتده فانك کسریله مقیددر که اسمدر اکینجیلك صنعتنه دینور نته که ذکر
اولندی مفلح محسن وزننده وفلاح سحاب وزننده وفلیح زبیر وزننده وافلح احمد وزننده اسامی
رجالدندر الفلندح غضنفر وزننده بوغون شبثه دینور وحضرمی المشجعی نام شاعرك پدری اسمیدر
الفلطحة فرطحه وزننده بر نسنه یی یابوب یصیلتمق معناسنه در یقال فلطح القرص اذا بسطه وعرضه
الفلطاح قرطاس وزننده والمفلطح مسرهد وزننده یصی باشه دینور یقال رأس فلطاح ومفلطح
ای عریض وفلطاح بر موضع آدیدر الفقحة قافله دحرجه وزننده قابده اولان مشروبك مجموعنی بردن ایچمك
یاخود ماکولك جمله سنی سپوری یمك معناسنه در یقال فلقح ما فی الاناء اذا شربه او اکله اجمع الفلقحی جوهری
وزننده ناسك یوزینه کولن کمسه یه دینور یقال رجل فلقحی ای یضحك فی وجوه الناس التفلقح تدحرج وزننده
یوزه کولوب اظهار بشر و بشاشت ایلمك معناسنه در یقال فلان یتفلقح الی الناس ای یستبشر الیهم الفنح فانك
فتحی ونونك سکونیله صویی قانمیه جق مرتبه ده ایچمك معناسنه درکه قانمامقدن عبارتدر یقال فنح الفرس فنحا
من الباب الثالث اذا شرب دون الری فنطح جعفر وزننده بر رجل آدیدر الفوح فانك فتحی وواوك سکونیله
والفووح قعود وزننده والفوحان فتحاتله والفیح فانك فتحی و یانك سکونیله والفیحان فتحاتله خوش
رایحه قوقوب یایلمق معناسنه در یقال فاح المسك یفوح ویفیح فوحا وفووحا وفوحانا وفیحا وفیحانا من الباب
الاول والثانی اذا انتشرت رایحته و بو رایحهٔ طیبه یه مخصوصدر عند البعض اعمدر وقینامق معناسنه در یقال
فاحت القدر اذا غلت و یاره دن قان فشقرمق معناسنه در یقال فاحت الشجة اذا نفحت بالدم وفیح بوللق سعه
معناسنه در الافاحة همزه نك کسریله قینا تمق معناسنه در تقول افحت القدر ای اغلیتها و بدندن قانی فشقردوب
آقیتمق معناسنه در یقال افاح الدم اذا هراقه الافیح افیح وزننده والفیاح سحاب وزننده واسع معناسنه در
یقال بحر افیح وفیاح ای بین الفیح واسع فیاح قطام وزننده غارت وشبخونك اسمیدر ومنه یقولون فیحی فیاح
علی بناء الامر ای اتسعی یا غارة یعنی یا خیل الغارة علی الاعداء وانتشری الفیحاء حمراء وزننده دار واسعه یه
دینور وحوائج وبهاراتی مکمل چوربایه دینور الفیح فانك فتحی و یانك سکونیله واو یه ده لغتدر که ذکر اولندی وفیح
وفیوح قعود وزننده بهار موسمی هر بلاد واراضی یغمورلو واکین وچایر وسائر نباتات چوق اولوب خصب ورخا اولمق
معناسنه در ومنه یقال فاح الربیع فیحا وفیوحا اذا اخصب فی سعة البلاد بو راده ربیعدن مراد بهار یغموری دخی اولور
و بو معنا وسعت معناسندندر الفیاحة فانك فتحی و یانك تشدیدیله ممه لری بیوك وسودی فراوان اولان حیوانه دینور
یقال ناقة فیاحة اذا کانت ضخمة الضرع غزیرة اللبن فیحان ریحان وزننده بنی سعد دیارنده بر موضعدر فیحه
صیحه وزننده مزینه قبیله سی یورد نده بر موضعدر فیحونه میمونه وزننده بر خاتون آدیدر الافاحة اراحه وزننده
سر یلمك معناسنه در تقول افح عنك من الظهیرة ای ابرد بو غلیان معناسنه اولان فوح لفظندن افعالدر همزه سی
سلب ایچوندر بر مقدار توقف ایدوب اویله اسیلکی صاوشدروب هوا سرینلدکده کیده سن دیمکدر فصـل القاف

بای مشدّده ایله معلّم ی بیوك اولان خاتونه دینور یقال امرأة فرضاخة وفرضاخیة ای عظیمة الثدیین المفرضخ
مسرهد وزننده ضعیف وناتوان کسیه دینور یقال رجل مفرضخ ای ضعیف الفرفخ فانك فتحیله پرپهن
فارسی معربیدرکه سمزاوته دینور وپرپهن عریض الجناح معناسنه اولمغله نبات مزبورك یپراقلری نوعا عریض
اولدیغندن اطلاق ایلدیلر وفرفخ بغدای کسمکلرینه دینورکه خرمنده دوکن ایله دوکولدکدنصکره کیر وقلان خرده
صاپلریدر مفردی فرفخه در الفرنخة دحرجه وزننده سرکش ایکن یواشیق معناسنه در یقال فرنخ الرجل
والفرس اذالان بعد صعوبة وحیوان اورکوب قاجدقدنصکره سکون وآرام بولمق معناسنه در یقال فرنخ
الفرس اذاسکن بعد النفار الفسخ نسخ وزننده ضعیف اولمق معناسنه در یقال فسخ الرجل فسخا من الباب
الرابع اذاضعف وبیلامك جهل معناسنه در یقال فسخ الشیء اذاجهله وبرنسنه‌یی الدن طرح ایلمك معناسنه در یقال
فسخه اذاطرحه ورأی وتدبیری افساد ایلمك معناسنه در یقال فسخ رأیه اذافسده وعقد ورأی وعهد مقوله‌سنی
بوزمق معناسنه در یقال فسخ البیع والرأی اذانقضه وبری برندن آیروب طاغتمق معناسنه در یقال فسخ
الشیء اذافرقه وفسخ ضعیف العقل کذلك ضعیف البدن اولان آدملره دینور تسمیه بالمصدردر مؤلفك والبدن
قولنده‌کی واو او معناسنه در وکندی خصوص ومصلحتنه صالح اولمیوب یعنی مقصودی اولان حاجتنه قائم
وطریق تحصیلنه یولبله سالك وعازم اولمیوب تکاسل ایله یاخود نادانلقله طوتدیغندن مرادینه ظفر بولمز اولان
کسیه‌ده دینور یقال رجل فسخ اذاکان لایظفر بحاجته ولایصلح لامره وفسخ اعضانك مفاصلنی یعنی اکلرنی
برندن آیروب چقرمق معناسنه در یقال فسخ یده فسخا من الباب المزبور اذا ازال المفصل عن موضعه شارحك
بیاننه کوره بدمثالدر مطلقا اعضاده مستعملدر وانقولینك یدی ازاله ایلمك معناسنه در قولی نابجادر الفسیخة حمزه
وزننده فسخ کبی یودخی عقلی ضعیف اولانه کذلك بدنی ضعیف اولانه اطلاق اولنور الفسیخ امیر وزننده فسخه
معناسنه در الانفساخ انفعال وزننده منعقد اولان ماده بوزلمق معناسنه در یقال انفسخ العزم والبیع والنکاح
اذا انتقض الفسخ فتحتنله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال فسخ الشیء فسخا من الباب الرابع
اذافسد التفسخ تفعل وزننده تویلر دریدن کذلك دری اتدن وات کمکلردن آیریلوب طاغلمق معناسنه در
وبو مبنه مخصوصدر ذی حیاتده استعمال اولنمز یقال تفسخ الشعر عن الجلد اذازال وتطایر مؤلف مثالده اقتصار
ایلمشدر ومنه قول الفقهاء وتفسخت الفأرة فی البئر وتفسخ انسان وحیوان آغر یوك کوترمکدن بیتاب وتوان اولمق
معناسنه در یقال تفسخ الربع تحت الحمل اذاضعف وعجز ربع صرد وزننده بهار وقتنده طوغمش دوه‌کوشکنه
دینورکه اوّل نتاجدر وانقولینك آلتی یاشنده اولان دوه‌لر ایله تفسیری غریبدر الفشخ شین معجمه ایله فسخ وزننده
ال ایله برکسه‌نك باشنه اورمق علی قول چهره به‌شمار اورمق معناسنه در یقال فشخه فشخا من الباب الثالث
اذاضرب رأسه بالید اوصفعه وظلم ایلمك معناسنه در یقال فشخه اذاظلمه واویونده یلانسو یلمك معناسنه در یقال
فشخ الصبی فی اللعب اذا کذب فیه التفشخ اعضا ومفاصلی کوشدوب صالقیلتمق معناسنه در یقال فشخ الرجل
اذاارخی مفاصله الفصخ صاد مهمله ایله فسخ وزننده صورتاغباوت یعنی بیلمزلك اظهار ایتمك معناسنه در
یقال فصخ عنه فصخا من الباب الثالث اذاتغابی عنه وبرعضولك اکنی برندن آیرمق معناسنه در یقال فصخ یده
یعنی فسخها ومعامله‌ده الدانمق معناسنه در یقال فصخ فلان علی بناء المجهول اذاغبن فی البیع الفصیخ امیر وزننده
والفصیخة هایله والفاصخة رأینده مصیب اولمیان کج ذهن وغلط اندیش کسیه دینور معنای مزبوردن
مأخوذدر یقال رجل فصیخ وفصیخة وفاصخة ای غیر مصیب الرأی وفاصخه‌نك جمعی فواصخدر وبونلرده‌کی
هاء راویه وطاغیه وهیوبه کبی مبالغه ایچوندر الفضخ فانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله
ایچی بوش نسنه‌یی قیرمق معناسنه درکه خصانصدندر قبق وباش وقاون کبی یقال فضخ البطیخ
اوالرأس فضخا من الباب الثالث اذاکسره وشدخ معناسنه درکه مؤلفه کوره رطب یاخود یابس
نسنه‌یی قیروب اوفاتمق معناسنه در یقال فضخه بمعنی شدخه وکوز چقارمق معناسنه استعمال
اولنور یقال فضخ عینه اذافقأها وفضخ الماء حین ازالده منینك دیك دیك آتمسندن عبارتدر مؤلف
بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث علی قال له اذارأیت فضخ الماء
فاغتسل ای دفقه یریدبه المنیّ الافتضاخ افتعال وزننده فضخ ایله ایکی اوّلکی معنالرده مرادفدر
یقال افتضخه بمعنی فضخه الافضاخ همزه‌نك کسریله صالقمك صقیلوب شراب ایچون شیره‌سی آلنه‌جق وقتی
کلوب چاتمق معناسنه در یقال افضخ العنقود اذاحان ان یعتصر الفضیخ امیر وزننده اوزم شیره‌سنه دینور

وبرکونه شرابه دینورکه خرداولمش خرماقورغندن ایدرلر آتشه کوسترمکسزین وصویی غالب اولان سوده
دینور المفضخة مکنسه وزننده شول طاشه دینورکه آنکله خرماقورغنی ازوب آندن شیره اتخاذ ایدرلر
وواسع قوغه‌یه دینور یقال دلو مفضخة ای واسعة المفاضخ میمك فتحیله فضیخ دیدکلری ذکر اولنان شرابی
باصه‌جق قابلره دینور مفردی مفضخدر مقعد کبی الانفضاخ انفعال وزننده برنسنه‌یو لالوب آچلمق ومبدا انلمق
معناسنه در یقال انفضخت القرحة وغیرها اذا انفتحت واتسعت وشدّتله آغلمق معناسنه در یقال انفضخ
زید اذابکی شدیدا وقوغه صویی عنف وشدتله آتارکبی دوکمك معناسنه مستعملدر وقوغه‌یه اسناد مجازیدر یقال
انفضخت الدلو اذادفقت مافیها من الماء ودوه‌نك اورکجی یارلمق معناسنه در یقال انفضخ سنام البعیر اذا انشدخ
الفضوخ صبور وزننده شاربنی سرخوش وعقلنی ووجودنی شکسته ومغشوش ایدن شرابه اطلاق اولنور
یقال شراب فضوخ اذاکان یفضخ شاربه ای یکسره ویسکره الفقخ فانك فتحی وقافك سکونیله والفقاخ
کتّاب وزننده خاصة باشه یاخود مطلقا ایچی بوش نسنه‌یه اورمق معناسنه در یقال فقخه فقخا وفقاخا من الباب
الثالث اذاضربه الفلخ سلخ وزننده سلع معناسنه درکه برشیئی ایکی یارمق معناسنه در یقال فلخه فلخا من الباب
الثانی اذاسلعه کرچه مؤلف سلع لفظنی مصدر اوله‌رق ذکر ایلمامشدر لکن مصباحده شق معناسنه تصریح
ایلمشدر وبعض نسخه‌ده کسعه عنواننده مرسوم اولمغله برکسه‌نك دبرینه ال ایله یاخود ایاقله اورمق معناسنه اولور
لکن نسخه اولی اکثرنده مرقومدر وفلخ برمبهم ومستور نسنه‌یی واضح وعیان قلمق معناسنه در یقال فلخ الامر
اذااوضحه الفیلخ صیقل وزننده ذکرمنه دینورکه ایکی طاشدن عبارتدر علی قول صود کرمنك برطاشنه
دینورکه ایکیسنه فیلخان دینور وخاصة دکرمنك آلت طاشنه دینور التفلیخ اورمق معناسنه در یقال فلخه
تفلیخا اذا ضربه الفنخ فانك فتحی ونونك سکونیله قهر وغلبه ایلمك معناسنه در یقال فنخه فنخا من الباب
الثالث اذاقهره وتذلیل وتحقیر ایلمك معناسنه در یقال فنخ فلانا اذاذلّله وبرکسه‌نك وجودی کمکنی قناتمقسزین
ویارمقسزین خرد ایلمك معناسنه در یقال فنخ عظمه اذافتته من غیرشقّ ولاادماء التفنیخ تفعیل وزننده
فنخ ایله ایکی معنای اوّللرده مرادفدر یقال فنخه تفنیخا بمعنی فنخه المفنخ منبر وزننده شول غالب وزبردست
آدمه دینورکه دائما اعداسنی قهر وغلبه ایله تذلیل ایدوب اکثرا وقاتده باشلرنی کوزلرنی شکست ایدراوله الفنیخ امیر
وزننده کوشك وضعیف وزبون اولان آدمه دینور الفنشخة شین معجمه ایله دحرجه وزننده یوریلوب فرومانده
اولمق معناسنه در یقال فنشخ الرجل اذا اعیا وبرخصوصدن کیرولنمك معناسنه در یقال فنشخ عن الامر
اذاتأخر عنه وتبوّل ایدرکن پاچه‌لرنی کرمك معناسنه در یقال فنشخ الرجل اذافحج بین رجلیه عند البول
وپیر واختیار اولمق معناسنه در یقال فنشخ الرجل اذاکبر وشاخ المفنشخ اسم فاعل بنیه‌سیله شول سلپوك
آدمه دینورکه دائما اوبوقلایوب یقیلور اوله التفنشخ تدحرج وزننده پاچه‌لری کروب آیرمق معناسنه در یقال
تفنشخت المرأة اذا باعدت بین رجلیها فنشخ فانك وشینك فتحیله بورجلك علیدر الفوخان فتحاتله یل اسمك
علی قول سسلنه‌رك اسمك معناسنه در یقال فاخت الریح تفوخ فوخانا اذا سطعت اواذاکان لها صوت ویللنمك
معناسنه در یقال فاخ الرجل اذاخرجت منه ریح الافاخة همزه‌نك کسریله فوخان ایله معنای ثانیده مرادفدر
یقال افاخ الرجل بمعنی فاخ وهوایی سربلندرمك معناسنه مستعملدر تقول افخ عنا من الظهیرة ای ابرد الفیخة
فانك فتحی ویانك سکونیله سکرجه‌یه دینورکه اسکره تعبیر اولنان کوچك چناغه دینور ومثانه بولامغه دینور
وفیخة الحرّ اسیلکك شدّتی وسورتنه دینور وفیخة النبات اوتلرك چوغالوب بری برینه صارمشیق اولمسنه دینور
تقول آذتنی فیخة الحرّ ای شدّته وتقول اعجبتنی فیخة النبات ای کثرته والتفافه الفیخ شیخ وزننده والفیخان
فتحاتله فوخان معناسنه درکه ذکر اولندی یقال فاخت الریح تفیخ فیخا وفیخانا بمعنی فاخت تفوخ وفیخ صاچلوب
طاغلمق معناسنه در یقال فاخ الشیء اذاانتشر الافاخة همزه‌نك کسریله متأسف وپشیمان اولمق معناسنه در
یقال افاخ الرجل اذاسقط فی یده واعراض ایدوب یوزچویرمك معناسنه در یقال افاخ من فلان اذاصدّعنه
ای اعرض وواویه مذکوره کبی بودخی یللنمك علی قول ضرطه ایله برابرجه حدثلمك معناسنه در یقال افاخ
الرجل اذاضرط اواحدث مع خروج الریح قال فی النهایة وفی الحدیث انه خرج یرید حاجة فاتبعه بعض اصحابه
فقال تنحّ عنی فانّ کل بائلة تفیخ ای نفس بائلة پس تبوّل ایدن آدم قرینده طورمق آدابه مخالف اولمغله
جائز دکل ایمش فصل القاف القفخ قافك فتحی وفانك سکونیله والقفاخ کتّاب وزننده فقخ معناسنه درکه
ذکر اولندی القفخة حمزه وزننده کوسمکله ارککه طالب اولان اینکه دینورکه دوکه سمش تعبیر اولنور یقال

بقرة قفخة اى مستحرمة القفيخة سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعام اسميدركه خرما ايله وچرويش
باغيله ترتيب اولنور الاقفاخ همزه نك كسريله اينك كوسنيوب دوكه يه كلمك معناسنه در يقال اقفخت البقرة
اذا استحرمت كذلك ديشى قورد اركككه قزمق معناسنه در يقال اقفخت الذئبة اذا ارادت السفاد القفاخ
غراب وزننده اتنه طلوقور ومى كوزل خوش اندام خاتونه دينور القلخ سلخ وزننده والقليخ قافك فتحيله
اركك دوه كوكرمك معناسنه در يقال قلخ البعير قلخا وقليخا من الباب الثالث اذا هدر وقلخ برقورى نسنه يى
برآخر قورى شيئه اورمق معناسنه در يقال قلخ الرجل اذا ضرب يابسا على يابس وشجر ونبات مقوله سنى كوكندن
قوپاروب چقرمق معناسنه در يقال قلخ الشجرة اذا قلعها وقلخ قوجه اشكه دينور واسرمش دوه يه دينور واچى
بوش قاشه دينور التقليخ تفعيل وزننده قامچى ايله اورمق معناسنه در يقال قلخ فلانا بالسوط اذا ضربه به
ونبات يكشمك معناسنه در يقال قلخ النبت اذا اشتد قلاخ غراب وزننده يمنده برموضع آديدر وقلاخ اسماددر
قلاخ العنبرى برشاعردر بنو العنبر قبيله سندندر وقلاخ بن زيد كذلك برشاعردر وقلاخ بن حزن سعد قبيله سندن
برشاعردر جوهرى استشهاد ايلديكى بيتى قلاخ سعديه اسنادى صحيح دكلدر زيرا اول قلاخ عنبرينكدر
جوهرينك ايراد ايلديكى بيت بو اوله جقدر * انا القلاخ فى بقائى مقسما * اقسمت لا اسأم حتى تسأما * وسعدينك
بيتى بودر * انا القلاخ بن جناب بن جلا * ابو خناثير اقود الجملا * وجناب قلاخك جديدر قلخ قلخ فتحتيله اصواتدندر
اركك دوه نى ديشى يه چكدكلرى هنكامده ايراد ايدرلر الاقفاخ همزه نك كسريله كبر ونخوتله برونى هوايه طوتمق
معناسنه در يقال اقخ الرجل بانفه اذا تكبر وشمخ وتعظم ومتكبر كسه لرك اوتوروشى كبى اوتورمق معناسنه در
يقال اقخ الرجل اذا جلس كالمتعظم القنفخ حنظل وزننده برنبات آديدر وشدتلو آفت وداهيه يه دينور
بومعناده قافك كسريله ده جائزدر القوخ فوخ وزننده بركسه نك ايچريسى برمرض سببيله فاسد وتباه اولمق
معناسنه در يقال قاخ جوفه قوخا اذا فسد من داء القاخ پك مظلم وسياه كيجه يه دينور يقال ليلة قاخ اى سوداء

فصـــل الكاف الكخ كافك فتحى وخانك تشديديله والكخيخ كافك فتحيله اويقوده كخ كخ ديو خيرلدامق
معناسنه در يقال كخ النائم فى نومه كخا وكخيخا من الباب الثانى اذا غط كخ كخ كافلرك فتحى وكسريله وخالرك سكونيله
وتشديدلريله وتنوينلريله لغتدر وبو اصواتدندر چوجق قسمنى برنسنه يمكدن وبرنسنه آلمقدن وبرمردار شيئه يپلاشمقدن
زجر ومنع ايچون تلفظ اولنور قال فى النهاية ومنه الحديث اكل الحسن او الحسين تمرة من تمر الصدقة فقال له النبى
عليه السلام كخ كخ يعنى حضرت حسن ياخود حسين زكاته محسوب آستانهٔ سعادته مجلوب اولان خرمالردن
بردانه سنى آلوب اكل مراد ايتدكده اهل بيت اموال صدقاتدن منزه اولدقلرينه بناء رسول اكرم عليه السلام
حضرتلرى صقين اكل ايلمه برينه براق ديو زجر ومنع ايلدى و بونك تكررى تأكيد ايچوندر ولفظ مزبور على قول
اعجمى معربدركه اسم فعل امر اولور كرخ كافك فتحى ورانك سكونيله بغداده برمحله آديدر كرخ باجدا حاى
مهمله نك ضمى ودالك تشديديله سر من رأى قصبه سنده كه حالا سامره تعبير اولنور برقريه در كرخ جدان جيمك
ضمى ودالك تشديديله خانقين قرينده برقريه دركه خانقين ايله شهرزور ميانده در امام كرخى اورادندر كرخ الرقه جزيرة
ابن عمرده برقريه در كرخ ميسان ميمك فتحيله سواد عراقده برقريه در كرخ خوزستان ايرانده برشهر معروفدركه
كرخه دخى ديرلر كرخ عبرتا عينك و بانك فتحيله نهروان قضاسنده برقريه در كرخينى الف مقصوره ايله اربل
قرينده بر بوكسك تپه اوزره برقلعه آديدر الكراخة سحابه وزننده حصير پاره سنه دينور وبو سواد عراق لغتيدر
الكارخ رانك كسريله صوسوق ايدن كسيه دينوركه صو يولجى تعبير اولنور يقال هو كارخ اى يسوق الماء
كروخ صبور وزننده هرات قضاسنده برقريه در اكيراخ مصغر بنيه سيله برموضعدر ياخود بو حاى مهمله ايله در
كرخايا كافك فتحيله برصو حصه سنك اسميدركه عراقده نهر عيسانك برشاخندن آلوب تحتنده اولان اراضى يى سق
وافاضه ايدر الكشخان قرنان وزننده وكافك كسريله ديوث وقرمساق كسيه دينور التكشيخ تفعيل وزننده
والكشخ كافك فتحى وشينك سكونيله بركسه يه كشخان ديمك معناسنه در تقول كشخته تكشيخا وكشخته كشخا
اذا قلت له يا كشخان الكشمخة كافك وميمك فتحيله ملاح اسميدركه يبسان نخودى ديدكلرى نباتدر بغايت
طيب وتروملايم اولورا كل ايدرلر الكشملخ كافك ضمى وميم ولامك فتحيله بودخى نبات مذكوره دينور الكفخ
كافك فتحى وفانك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال كفخه بالعصا كفخا من الباب الثالث اذا ضربه بها
وقفخ معناسنه دركه ذكر اولندى يقال كفخه بمعنى قفخه الكفخة نفخه وزننده طوبلنمش بغايت آق وخالص
كره ياغنه دينور المكفخ منبر وزننده قوى وشديد اولان شيئه دينور يقال رجل وجمود مكفخ اى قوى الكمخ

كافك فتحى وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلمك معناسنه در يقال كمخ بانفه كمخا من الباب الثالث اذا تكبر واسهال
اوزره يستهلك معناسنه در يقال كمخ به اذا سلحه وفارس دبركنى چكوب آتى آليقومق معناسنه در يقال كمخ اللجام
اذا كبحه الكامخ هاجر وزننده برنوع ادام يعنى قاتيق اسميدر آش وكامخ كامهٔ فارسى معربيدر مرى دخى ديرلركه
سلفده يكونا كون نباتلردن و بغداى واون وسوددن تارخانه كبى ترتيب ايدوب طعامى تشهيه وهضم ايچون
برابرجه تناول ايدرلر ايدى حالا بو طرفلرده ترشى وطراطور وصلاطه مقوله سى وهند و پارمغللو آنك مقامنده اولمغله
بونلره ده اطلاق اولنور مفردات طبيه دن تحفة المؤمنين ترجمه سنده مفصلا مشبر وحدر حالا بديلر صفره لرينه ترشى
مقامنده اولمقوله دادسز برشى كتوروب يمك ارالقلرنده تناول ايدرلر حتى منقولدركه بر بدوى يه خبز ايله كامخ
كتوردىلر مقدما كامخى كورمش ايدى ماهذا ديو سؤال ايلدكده انه كامخ ديمكله بدوى قد عرفت انه كامخ فايكم
كمخ به يعنى كامخ اولديغنى بيلدم انجق بونى كيم كمخ يعنى تغوط ايلدى ديدى زيرا كمخ تغوط معناسنه كلورننه كه
ذكر ايلدى پس بدوى كامخ لفظى كمخدن مأخوذ نجس ديمك فهم ايلدى و ينه براعرابى يه كامخ ويردكلرنده
بونى ندن يارلر ديو سؤال ايلدى آنلرده بغداى ايله سوددن ياپيلور ديدكلرنده ابوان كريمان فما انجب يعنى پدر ومادرى
كريم ونجيب اما كندوسى ناخلفدر ديدى الكماخ غراب وزننده كبر وتعظم معناسنه اسمدر كماخ سحاب
وزننده روم اولكه سنده بر بلده آديدر على قول كمخ در الفسز بلدهٔ مزبوره ارض روم ايالتنده درارزنجان ايله
مابينلرى برمرحله در الاكاخ افعال وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الكوخ كافك ضميله والكاخ
كوچر اوبلرك سازلقدن اوستى اورتج طرزنده چاتمه اولرينه دينوركه باجه سى پنجره سى اولمزكرد وتركان طائفه سى
هوغ تعبير ايدرلر جمعى اكواخ وكوخان كلور وكيخان كلور كافك كسريله وكوخه كلور عنبه وزننده

فصـــل اللام اللبخ لامك فتحى وبانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لبخه لبخا من الباب الثالث
اذا ضربه وبركسه دن برنسنه يى اخذ ايلمك معناسنه در يقال لبخ الشئ منه اذا اخذه وقتل ايلمك معناسنه در يقال
لبخه اذا قتله وبرآدمدن برنسنه يى اخذ ايلمك ضمننده حيله دوزمك معناسنه در يقال لبخ الرجل اذا احتال للاخذ
وسوكمك معناسنه در يقال لبخه اذا شتمه اللبخة فتحاتله برشجر عظيم آديدركه ميوه سى خرمايه شبيه ولذيذ اولور
لكن طعمى برمقدار كراهتلودر بركسه آنك يمكلش كراسته لرنى طاغتسه درحال رعاف عارض اولور وايكى تخته سى
برابر ايله كتوريلوب بربرينه ضم و وصل اولنسه يكپاره برتخته اولور ابو باقل حضرميدن منقولدركه انبياء
بنى اسرائيلدن بر پيغمبر ذيشانك ديشلرينك ديبلرينه چوركلك عارض اولمغله دركاه الهى يه اشتكا ايلملريله ذكر
اولنان لبخه تناول ايله وحى اولندى وآندن تناول ايليوب شفاياب اولديلر ومنقولدركه مقدما فارس اولكه سنده
نشئت ايدوب طعمى سميتلو ايدى بعده مصر ديارينه نقل اولنوب باذنه تعالى سميتى زائل اولدى شجر مزبور حالا
صعيد مصرده پك چوقدر چنار اغاجى شكلنده اولور ولبخ اسميله مشهوردر اللبوخ قعود وزننده جسدبك اتلو
سموز اولمق معناسنه در يقال لبخ جسده لبوخا اذا كثر لحمه اللبيخ امير وزننده وجودى ملحم اولان كشى يه
دينور يقال رجل لبيخ اى لحيم اللباخية غرابيه وزننده لحيمه خاتونه دينور اللبيخة سفينه وزننده كوبك
مسكنه دينور التلبخ تفعل وزننده كوبك مسكيله طيبلنمك معناسنه در يقال تلبخ الرجل اذا تطيب باللبيخة
اللباخ كتاب وزننده شمار ايله بربرينه اورشمق معناسنه در يقال لابخه لباخا اذا لاطمه وضاربه اللتخ
لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بيلاشدرمق معناسنه در يقال لتخه بالشئ لتخا من الباب الثالث اذا لطخه
ويارمق معناسنه در يقال لتخه اذا شقه وبرآدمى قامچى ايله دوكوب دريلرنى پاره پاره صيرمق معناسنه در يقال
لتخه بالسوط اذا سحله وشق جلده وقشره التلتخ تلطخ وزننده ومرادفيدركه بيلاشمق معناسنه در يقال
تلتخ بالشئ اذا تلطخ اللتخة فرحه وزننده آفت وداهيه يه دينور اللتخان عطشان وزننده آج كسيه دينور
جايع معناسنه اللخ لامك فتحى وخانك تشديديله برسوزى راست ودرست سويليوب التباس وابهاملو سويلمك
معناسنه در يقال لخ فى كلامه لخا من الباب الاول اذا جاء به ملتبسا مستعجما وكوزك ياشى چوق اولمق معناسنه در
يقال لخت عينه اذا كثر دمعها وبرآدمه شمار اورمق معناسنه در يقال لخ فلانا اذا لطمه واتباع ايلمك معناسنه در يقال لخ
فى الجبل اذا تبعه وبرخبرى كركى كبى صورشدروب اوته سنى اراشدرمق معناسنه در يقال لخ الخبر اذا تخبر واستقصاه
وبربرى قازار ايكن اكرى كتمك معناسنه در يقال لخ فى الحفر اذا مال فيه وطيب سورمك معناسنه در يقال لخ فلانا بالطيب
اذا طلابه الالتخاخ افتعال وزننده برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در يقال التخ الامر اذا اختلط وتلفلر
بربرينه صارمشمق معناسنه در يقال التخ العشب اذا التف الملتخ مضطر وزننده بگكين سرخوشه اطلاق

اولنورشوریده دماغ اولدیغیچون یقال سکران ملتخ ای طافح ولا تقل ملطخ مؤلف بونکله جوهری یه تعریض
ایلمشدر لکن جوهری عامه یه عزو ایلمشدر اللخلخانیة نطق وتکلمده اولان عجمه ولکنت حالتنه دینور که
فصاحت وطلاقتله ادا اولنمامقدن عبارتدر یقال به لخلخانیة ای عجمة فی منطقه اللخلخانی یای نسبتله لساننده
عجمه اولان آدمه دینور یقال رجل لخلخانی ای غیر فصیح مزهرده مسطور اولدیغی اوزره عنعنه قیس وتمیم
لغتنده اولدیغی کبی لخلخانیه شحر وعمان عربلرینک لغتنده در که مثلا ماشاءالله دیجک یرده مشا الله وعجعجه
قضاعه قبیله سی لغتنده در که یای مشدده یی میمه ابدال ایدرلر مثلا تمیمی یرینه تمیج دیرلر انتهی اللخة لامك وخای
مشدده نك فتحیله مردار وآلوده خاتونه دینور یقال امرأة لخة ای قذرة منتنة اللاخ تشدید خایله وحای مهمله ایله ده
لغتدر اشجاری صقشمش وبری برینه صارلمش قوریلق چتلق دره یه دینور یقال واد لاخ ای ملتف المضایق
یعنی کثیر الشجر مؤتسب وخای معجمه نك تخفیفیله الخی کلمه سندن که افعل در اشتقاق کبیر ایله آندن مأخوذ اولور که
اکری ومعوج معناسنه در اسمعیل علیه السلام قصه سی ضمننده ابن عباس حضرتلرینك روایت ایلدکلری
حدیثده ذکر اولنان اوج لغاتلده مرویدر مؤلفك مرادی اشبو حدیثدر قال فی النهایة وفی حدیث اسمعیل وامه
هاجر والوادی یومئذ لاخ ای ضیق ملتف بالشجر والحجر متضایق وقیل هو لاخ بالتخفیف ای معوج الفم ویروی
بالحاء المهملة اللخوخ صبور وزننده معیوب اولان شیئه دینور یقال اصل لخوخ ای معیوب لخلخان لاملرك
فتحیله برقبیله آدیدر اللطخ لامك فتحی وطانك سکونیله مردار نسنه بیلاشدرمق معناسنه در یقال لطخه
بکذا لطخا من الباب الثالث اذا لوثه وبرآدمه برشر وکریهه عزو واسناد ایلمك معناسنه در که معنوی آلوده قلمقدر
یقال لطخ بشر علی المجهول اذا رمی به شارحك بیاننه کوره بناء معلوم اوزره ده مستعملدر ولطخ برمقدارجه
نسنه یه اطلاق اولنور کویا اله بیلاشجق مقدار که بر بیلاشم تعبیر اولنور فی الاصل مصدر اولوب اسم قلنمشدر
یقال فی السماء لطخ من السحاب ای قلیل منه وتقول سمعت لطخا من خبر ای یسیرا اللطخة لامك ضمیله همزه
وزننده واللطخ سکین وزننده بون واحمق آدمه دینور لطخه نك جمعی لطخات کلور اللطخ کتف وزننده
طعامی اوسته باشنه وصاچنه صقالنه توکوب بیلاشدیره رق اکل ایدن کمسه یه دینور یقال رجل لطخ ای قذر
الاکل اللطوخ صبور وزننده بیلاشدیره جق نسنه یه دینور اللفخ لامك فتحی وفانك سکونیله برکسه نك باشنه
دکنکله اورمق علی قول چهره سنه سله ایله اورمق معناسنه در یقال لفخه علی رأسه لفخا من الباب الثالث
اذا ضربه بالعصا اولطمه التلمخ تفعل وزننده قربحه دن بر بدسوز پیدا ایدوب سویلمك معناسنه در یقال تلمخ
الرجل بکلام قبیح اذا اتی به الملاخة مفاعله وزننده واللماخ لامك کسریله شمارلشمق معناسنه در یقال
لامخه ملامخة ولماخا اذا لاطمه اللوخ لامك فتحی وواوك سکونیله قارشدرمق معناسنه در یقال لاخه یلوخه
لوخا اذا خلطه الالتیاخ افتعال وزننده قارشمق معناسنه در یقال لاخه فالتاخ ای اختلط وبوغورلمش خمیر
مایه لنمق معناسنه در یقال التاخ العجین اذا اختمر اللواخة واللیاخة لاملرك کسریله سود ایله بیله جه ارنمش
کرماغنه دینور کسره یه مجاورتله واو یایه ابدال اولندی فصـــــل المیم المخ لخ وزننده برنسنه یی یرندن
چکوب چقرمق معناسنه در یقال متخ الشیء متخا من الباب الثالث والاول اذا انتزعه من موضعه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال متخ المرأة اذا جامعها وکسمك معناسنه در یقال متخ الشیء اذا قطعه واورمق معناسنه در یقال
متخه اذا ضربه وابعاد ایلمك معناسنه در یقال متخه اذا ابعده وبوکسلمك معناسنه در یقال متخ الشیء اذا ارتفع
وچکرکه یمورطلمق ایچون قوریغی یره کومك معناسنه در یقال متخت الجرادة فی الارض اذا غرزت ذنبها لتبیض
واسهالله حد ئملك معناسنه در یقال متخ بسلحه اذا رمی به وبرمحلده ثابت واستوار اولمق معناسنه در یقال متخ فی الشیء
اذا رسخ وبعض نسخه ده معنای اول عقبنده کامتاخه کلمه سی مرسوم اولوب لکن امتاخ لفظی موخدن یاخود متخدن
افتعال اولمغله بومادیه ملایم اولمدیغی ظاهر در المتیخة سکینه وزننده دکنکه دینور وانجه رك اولان قوللق
صوپاسنه وطوبقه یه دینور المتیخ سکین وزننده اوزون وبومشق اغاج کراسته سنه دینور یقال عود متیخ
ای طویل لین المخ میمك ضمی وخای معجمه نك تشدیدیله کمکده اولان ایلیکه دینور یقال بالعظم مخ ای نقی
وبینی یه اطلاق اولنور دماغ معناسنه وکوزك بیاض وسیاهنی جامع شحمه یه اطلاق اولنور وبرفرسك اسمیدر
ومخ هر شیئك محض وخالصنه دینور جمعی مخاخ کلور میمك کسریله ومخخه کلور عنبه وزننده یقال هو مخه
ای خالصه ومخ ایلیك کبی یومشق نسنه یه اطلاق اولنور لکن بو معناده متاوی میمك فتحیله تقیید ایلمشدر
التمخخ تفعیل وزننده والتمخخ تفعل وزننده والامتخاخ افتعال وزننده والمخمخة زلزله وزننده کمکدن

ایلیك چقرمق معناسنه در یقال مخخ العظم وتمخخه وامتخه ومخمخه اذا اخرج مخه المخیخ امیر وزننده ایلکلی
کمکه دینور یقال عظم مخیخ ای ذو مخ ویقال شاة مخیخة ای ذات مخ الامخاخ همزه نك کسریله کمیك ایلکلنمك
معناسنه در یقال امخ العظم اذا صار فیه مخ وسمورمك معناسنه مستعملدر یقال امخت الشاة اذا سمنت واغاجه
صو یوریوب تاب وطراوتلنمك معناسنه مستعملدر یقال امخ العود اذا ابتل وجری فیه الماء واکین اوزلنمك معناسنه
مستعملدر یقال امخ الزرع اذا جری فیه الدقیق المخاخة میمك ضمیله کمکدن صورلمقله آغزه کلن ایلیکه دینور
المخاخ میمك فتحیله کزیده وتوانا دوه لره دینور مفردی مخیخ در یقال ابل مخاخ ای خیار الممخ مجب وزننده
امر طویل دیمکدر یقال امر ممخ ای طویل شارح مناوی دیرکه طویل کلمه سی تحریف ناسخدر عبابده وسائر
امهاتده طائل عنوانده در که مفید معناسنه در واقعا مقتضای ماده دخی اوبلجه اولمقدر المدخ مدح وزننده
اولولق عزت وعظمت معناسنه در ومعونت تامه معناسنه در که کماینبغی مدد واعانت ایلمکدر یقال مدخه
مدخا من الباب الثالث اذا اعانه تاما المادخ والمدیخ امیر وزننده والمتمادخ عزیز وعظیم اولان آدمه دینور المدوخ
صبور وزننده والمتمادخ برایشی تأنیله طوتمیوب عجله ایله ایشلر اولان کمسه یه دینور یقال رجل مدوخ ومتمادخ اذا کان
یعمل الشیء بعجلة التمادخ تفاعل وزننده والامتداخ افتعال وزننده بغی وطغیان ایلمك معناسنه در یقال تمادخ علیه
اذا بغی وتمادخ برخصوصدن آغرلشوب کبرولنمك معناسنه در یقال تمادخ عنه اذا تثاقل وتقاعس التمدخ تفعل
وزننده طوغری یوریمیوب یلان کبی هر طرفه صاپه رق یوریمك معناسنه در یقال تمدخت الناقة اذا تعکست فی سیرها
وبوکلنمك معناسنه در یقال تمدخ الرجل اذا تکبر وبك سمروب طاولنمق معناسنه در یقال تمدخت الابل اذا امتلأت سمنا
المذخ میمك وذال معجمه نك فتحیله بیان ناربنك چچکنده اولان لزوجتلی شیره یه دینور که آغزه آکوب صورمقله تلذذ
ایدرلر التمذخ تفعل وزننده ذکر اولنان شیره یی اموب صورمق معناسنه در یقال تمذخ الرجل اذا تمصص
المذخ وطوغری یوریمیوب یلان کبی هر طرفه صاپه رق یوریمك معناسنه در یقال تمذخت الناقة والرجل اذا تعاکسا
فی السیر بو راده میمله تماکس نسخه لری غلطدر المرخ میمك فتحی وراتك سکونیله برشجردر که سریع الوری در
یعنی چقماق کبی چاقلدقده همان آتش چقار معلوم اوله که بادیهٔ عربده شجر العفار دیرلر براغاج واردر ومرخ دیرلر

مطلب

براغاج دخی واردر که عربلر آنلردن چقماق اتخاذ ایدرلر مرخ چقماق دموری وعفار طاشی منزلنده در ومنه قوله تعالی
الذی جعل لکم من الشجر الاخضر نارا الایة قال البیضاوی کالمرخ والعفار یسحق المرخ علی العفار وهما
خضراوان یقطر منهما الماء فتنقدح النار فسبحان الملك القادر وآنلردن دوزیلن چقماغه زند وزنده دیرلر که بانده
مشرو حدر وسنه المثل * فی کل شجرة نار واستمجد المرخ والعفار * ومرخ مصدر اولور لطیفه ومزاح ایلمك معناسنه در
یقال مرخه مرخا من الباب الثالث اذا مزحه وبدنی مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در یقال مرخ جسده
اذا دهنه بالمروخ ومرخ برموضع آدیدر المروخ صبور وزننده بدنه سوریلوب اوغشدیریلجق شیئه دینور کرك دهن
وکرك ادویه مقوله سی اولسون التمریخ تفعیل وزننده بودخی جسده مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در
یقال مرخ جسده اذا دهنه بالمروخ الامراخ همزه نك کسریله خمیر مقوله سی نسنه یی صولوجه ایلمکله یوفقه
قلمق معناسنه در یقال امرخ العجین اذا ارققه ذو الممروخ برموضع آدیدر المریخ سکین وزننده مرداسنج اسمیدر که
مرده سنك تعبیر اولنان دار ودرو مریخ احمق وبیغر کمسه یه دینور وبرنوع اوزون اوقه دینور که درت یلکلی اولور ترکیده
منزل اوقی دیدکلریدر که فارسیده تیر پرتابی دیرلر ومریخ سبعهٔ سیاره دن برکوکب اسمیدر که فلك خامسده اولور فارسیده
بهرام دینور سهم مذکور ایله تسمیه اولنمشدر فوقنده اولان ایکی کوکبه نسبتله سریع السیر اولدیغیچون وعند البعض
لونده حمرت وصفرت اولمغله مریخه یعنی مرداسنجه تشبیه اولنمشدر ومریخ سرت اولیوب ملایم اولان اغاجه دینور
المرخ قبیل وزننده بو بتوزك ایچنده اولان کوچك بو بتوزه دینور که قطرداق کبی یومشق وبیاض اولور المرخ
کتف وزننده یومشق آغاجه دینور ودهن وطیبی چوق سور بتور اولان آدمه دینور یقال رجل مرخ ای کثیر الادهان
مارخه ماریه وزننده سلفده برخاتون ایدیکه ناسدن یك حیا وتستر ایدر ایدی برکون آنی برقبر نبش ایدرکن
کورد کلرنده هذا حیاء مارخة دیملریله ضرب مثل اولمشدر المرخة جرعه وزننده خرما قوروغندن بلح یاخود بسر
دیدکلری قورغه دینور جمعی مرخ کلور غرفه وغرف کبی الامرخ احمر وزننده شول حیوانه دینور که بدننده بنك
بنك آق وقرمزی نقطه لری اوله یقال ثور امرخ اذا کانت به نقط بیض وحمر المرّخ سکر وزننده حیوان قوریغنه
دینور مرخ زبیر وزننده حارث بن دلف نام کمسه نك فرسی اسمیدر المارخ جاری معناسنه در یقال ماء مارخ
ای جار ومجری معناسنه در یقال رجل مارخ ای مجری الماء المرخاء حمراء وزننده نشاط وشطارت وجنبشدن

سرعتله اشوب كيدر اولان ناقه‌يه دينور مرختان ميمك فتحيله ومرخ فتحتينله برموضع آديدر مرخات عرفات
وزننده يمن دكزنده برليمان آديدر ذومرخ فتحتينله حجازده بردره آديدر ذومراخ سحاب وزننده بروادى آديدر
المسخ فسخ وزننده برشيئك صورتنى برزشت وچركين صورته تحويل ايلمك معناسنه‌در يقال مسخه مسخا من الباب
الثالث اذا حوّل صورته الى اخرى اقبح ومنه يقال مسخه الله قردا وبودعائيه اولمق ويهود قصه‌سنه اشارت اولمق
محتملدر كما قال الله تعالى وجعل منهم القردة والخنازير الاية يعنى يهود طائفه‌سندن اهل سبتى حق تعالى ميمون
صورتنه وكفار مائدهٔ عيسايى خنزير صورتنه مسخ ايلدى على قول اصحاب سبتك جوانلرنى ميمون وپيرلرنى خنزير
صورتنه مسخ ايلدى ومسخ طوارى يك اوسنه واروب يورمقله مهزول وبى‌تاب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
مسخ الناقة اذا اهزلها وادبرها اتعابا المسخ ميمك كسريله كه صغر وزننده صفتدر والمسيخ امير وزننده صورتى
صورت قبيحه‌يه محوّل اولان كمسه‌يه دينور ومنه حديث ابن عباس الجانّ مسيخ الجنّ والجانّ الحيات الرقاق ومسيخ
چركين چهره‌لو انسانه وسائر اشيايه كذلك ملاحت وصباحتى اولميان كمسه‌يه دينور وبيمزه وبى طعم اولان ات وفاكهه
مقوله‌سنه اطلاق اولنور يقال رجل وشيء مسيخ اى مشوّه الخلق ورجل مسيخ اى لاملاحة له ولحم او فاكهة
مسيخ اى لاطعم له وضعيف وزبون كمسه‌يه واحمق وبيمغز آدمه اطلاق اولنور الماسخى يای مشدّده ايله يايجى‌يه دينور
قوّاس معناسنه الماسخية يايلره دينور فى الاصل ماسخه نام يايجينك ياپديغى يايلره اطلاق اولنوب بعده اعلا
يايلره دخى استعمال اولندى حتى مطلق يايجى‌يه ده ماسخى ديديلر واول ازد قبيله‌سندن براستاد يايجى ايدى
الممسوخ صغريسنك اى آزجه وچليسز اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس ممسوخ اى قليل لحم الكفل ويقال
امرأة ممسوخة العجز اى رسحاء المسيخة ميمك كسريله برنوع بساط آديدر الامساخ همزه‌نك كسريله اعضاده
اولان شيش طاغلمق معناسنه‌در يقال امسخ الورم اذا انحلّ الامتساخ افتعال وزننده قلج صيرمق معناسنه‌در
يقال امتسخ السيف اذا استله الانمساخ انفعال وزننده آريق اولق معناسنه‌در ومنه قول الخيال بكره انمساخ
جماة الفرس اى ضموره وجمات آتك بوطاتنه دينور الامسوخ همزه‌نك ضميله برنبات معروف آديدر كه تركيده آت
قوريغى وبوغوملجه اوت ديدكلريدر تسمين بدن وتحسين لون وتنقيهٔ رحم ايچون نافعدر وطبيعتى يابس وقابض در
المصخ مسخ وزننده وآنده لغتدر يقال مصخه مصخا بمعنى مسخه وبرنسنه‌يى طشره چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال
مصخ الشيء اذا انتزعه وبرشيئى المق معناسنه‌در يقال مصخه اذا اخذه الامتصاخ افتعال وزننده والتمصخ تفعل
وزننده بونلرده اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال امتصخه وتمصخه اذا اخذه الامصوخة اضحوكه وزننده ثمام ديدكلرى
نباتك يپراغنه دينور جمع جنسى امصوخ در وجمع بنيه‌سى اماصيخ كلور الامصاخ همزه‌نك كسريله ذكر اولنان نبات يپراقلنمق
معناسنه‌در يقال امصخ الثمام اذا اخرجت اماصيخه المصوخة ميمك فتحيله ممه‌لرينك كوكلرى صالقى وصولپك اولان
قيونه دينور مصاخ رمّان وزننده برنبات آديدر كه صوغان قشرى كبى قشرلرى اولور الامّصاخ همزه‌نك وميم
مشدّده‌نك كسريله كه فى الاصل افتعال بابندندر ولد اناسى رحمندن صيريلوب منفصل اولمق معناسنه‌در
يقال امّصخ الولد امّصاخا اذا انفصل عن امه اى عن رحم امه المضخ ميمك فتحى وضاد معجمه‌نك
سكونيله بدنى سرتاپا طيب ايله آلوده ايلمك معناسنه‌در يقال مضخ الرجل جسده مضخا من الباب الثالث
اذا لطخه بالطيب والقول صاد مهمله ايله اولان مصخ ماده‌سنى ضاد معجمه ايله وهم ايلديكندن ناشى ضاد معجمه ايله
تقييدى خطادر المطخ لطخ وزننده طعامى چوق اكل ايلمك معناسنه‌در يقال مطخ الرجل مطخا من الباب
الثالث اذا اكل كثيرا ويالامق معناسنه‌در يقال مطخ العسل اذا لعقه وقويودن قوغه ايله صو چكمك معناسنه‌در
يقال مطخ الماء اذا متحه من البئر بالدلو وال ايله اورمق معناسنه‌در يقال مطخ بيده اذا ضربه بها وبرآدمك عرض
وناموسنى تلويث ايلمك معناسنه‌در يقال مطخ عرضه اذا دنّسه ومطخ حوض دبنده قلان صولو باجقه دينور كه
آندن صو ايچمك قابل اولميه الماطخ كوشك وصالق سكردر اولان آته دينور المطاخ كتّان وزننده احمق وبيمغز
آدمه دينور يقال رجل مطاخ اى احمق ومنكر شخصه دينور مطخ مطخ ميملرك وطالرك كسرى وخالرك سكونيله
اصواتدندر يلان سويلينه سوزك كذب وباطلدر مقامنده سويلنور الملخ سلخ وزننده شدتله يوريوب كتمك
معناسنه‌در يقال ملخ الرجل ملخا من الباب الثالث اذا سار شديدا واكثرى باطل وبيهوده ايشلره سعى وتردد ايلمك
معناسنه‌در يقال يملخ فلان فى الباطل اى يتردد فيه ويكثر وبرنسنه‌يى پنچه ايله ياخود ديش ايله طوتوب چكمك
معناسنه‌در يقال ملخ الشيء اذا جذبه قبضا وعضا وبوردكن شيوه ايله اكيلوب قيرلمق معناسنه‌در يقال
ملخت المرأة اذا انثنت وتكسرت وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال ملخ المرأة اذا جامعها وطعامك دادى بوزلمق

معناسنه‌در يقال ملخ الطعام اذا زنخ وآت قسمى شوق وشطارتله كلوب اويناموق معناسنه‌در يقال ملخ الفرس اذا لعب
وكچى تكه‌سى كندى بولنى ايچمك معناسنه‌در يقال ملخ التيس ببوله اذا شربه واركك حيوان چوق آشمقدن
ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه‌در يقال ملخ الفحل اذا جفر عن الضراب الملوخ قعود وزننده والملاخة ملاحه
وزننده بونلرده ملخ ايله معناى اخيرده مرادفلردر يقال ملخ الفحل ملخا وملوخا وملاخة اذا جفر عن الضراب
المليخ امير وزننده شول اركك حيوانه دينور كه آشديغى ديشيلرى كبه ايدر اوله يقال فحل مليخ اى بطىء الالقاح
وفاسد وتباه اولمش نسنه‌يه دينور وضعيف وزبون آدمه دينور وطعمى اولميان بيمزه وناخوش نسنه‌يه دينور الامتلاخ
افتعال وزننده برنسنه‌يى يرندن چكوب چقرمق معناسنه‌در يقال امتلخ الشيء اذا انتزعه وقيندن قلجى صيرمق
معناسنه‌در يقال امتلخ سيفه اذا استله ودابه‌نك باشندن لجامنى صيروب چقرمق معناسنه‌در يقال امتلخ اللجام
اذا اخرجه من رأس الدابة التملخ تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال تملخ الشيء اذا فسد
بومعنادندر كه بلى كوشك اولان آدمه متملخ الصلب اطلاق اولنور يقال رجل متملخ الصلب اى موهونه وتملخ
برنسنه‌يى يرندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در يقال تملخت العقاب عينه اذا انتزعتها الممالخة مفاعله وزننده
ارشمك واويناشوب ملاطفه ايلمك معناسنه‌در يقال مالخه اذا لاعبه ومالقه الملاّخ شدّاد وزننده قاچمق عادتى
اولان كوله‌يه دينور يقال غلام ملاّخ اى اباق مستملخ اسم فاعل بنيه‌سيله ابن عكرمة بن ابى ذؤيب الهذلى در
الموخ ميمك فتحى وواوك سكونيله دارغنلق ساكن اولمق معناسنه‌در يقال ماخ الغضب يموخ موخا اذا سكن ماخ
بخاراده برمحله آديدر ومحدثيندن احمد بن خنب البخارى جدّينك اسميدركه ماخك دخى ديرلر ماخان برجلك
علميدر ومرو قضاسنده برقريه‌در ماخوان واو معدوله ايله بشقه برقريه‌در الميخ شيخ وزننده صالنه رق
يورمك معناسنه‌در يقال ماخ يميخ ميخا اذا تبختر فى المشى التميخ تفعل وزننده ميخ معناسنه‌در يقال تميخ بمعنى ماخ
فصل النون النخ نونك فتحى وباى موحده‌نك سكونيله قيون وكچى وسائر حيوانده وانسانده چقان چيچك
عارضه‌سنه دينور وكثرت عملدن الده وپرمقلرده چقان قبارجغه دينور وبونده فتحتينله لغتدر وقوغه‌لق وحصير
اوتى تعبير اتدكلرى نباتك كوكنه دينوركه قحط ايامنده اكل ايدرلر النابخة نابغه وزننده سوزيلور متخنور ومتكلم
آدمه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال رجل نابخة اى متكلم وخودبين ومتكبر كمسه‌يه دينور وارض بعيده‌يه دينور يقال
ارض نابخة اى بعيدة النبخاء حمراء وزننده يوكسك يره دينور ارض مرتفعه معناسنه وشول طپراغى كوشك
ارضه دينوركه قومدن اولميوب بلكه يك وطاشلق يردن اوله يعنى اطرافى يك وطاشلق اولوب كنديسى كوشك اوله
جمعى نباخى كلور حبالى وزننده الانباخ همزه‌نك كسريله ارض مذكوره‌ده اكين اكمك معناسنه‌در يقال انبخ الرجل
اذا زرع فى النبخاء ونبخ ٢ كل ايلمك معناسنه‌دركه حصير اوتنك كوكيدرتنه كه ذكر اولندى يقال انبخ الرجل اذا اكل
النبخ ومايه‌سى اكشيوب فاسد اولمش خمير يوغورمق معناسنه‌در يقال انبخ الخباز اذا عجن عجينا انبخانا النبوخ
قعود وزننده خميرك مايه‌سى يك اكشيوب فاسد اولمق معناسنه‌در يقال نبخ العجين نبوخا من الباب الثانى اذا حمض
وفسد النباخ كتّان وزننده والانبخان همزه‌نك وبانك فتحيله مايه‌سى يك اكشيوب فاسد اولمش خميره دينور
مزهر سيوطيده انبخان صفت اوله رق وزنى افعلان اولمق اوزره مرسومدركه همزه‌سى زائده در مؤلف جمله
انبجان كلمه‌سنك اروناڭ لفظندن غيرى نظيرى يوقدر ديمكله اشبو انبخان لفظى آنى هادمدر الانبخانى ياى
مشدّده ايله شول تريده دينوركه هنوز صيجق وبوغلرى چقراوله على قول كاك ايله وزيتون ياغيله مرتب اوله رق
اوجاقده قباروب قالقمغله اوزرينه صوغوق صودوكيلوب بنه كوشيوب سمنش اوله يقال ثريد انبخانى اذا كان له
بخار وسخونة او هو يسوّى من الكعك والزيت فينتفخ فيصب عليه الماء فيسترخى مؤلفك مستقبل بنيه‌لريله ايرادى
مسامحه كونه محضا تعريفه مبنيدر الانبخانية زيادهٔ هايله كه موصوف اعتباريله درايرى اتمكه دينور ياخود كوچ
قرصى كبى قالين ودكرمى اولان اتمكه دينوركه صومون ديدكلريدر يقال خبزة انبخانية اى ضخمة او كانها كور الزنابير
النبخة نبذه وزننده نكته معناسنه‌دركه پرمقله ياچوقله يره ايتدكلرى نشانه دينور نونك ضميله ده لغتدر وآتش
وچراغ ياقه جق كبريته دينور وكمى تخته‌لرينك ارالرينه وضع واستوار ايلدكلرى حصير اوتى قيتغنه دينوركه آنك
اوزرينه قلفات ايدرلر وبونده فتحاتله لغتدر الانبخ احمر وزننده غليظ وناتراش وبدهيكل قبا آدمه دينور
ولوبى بغايت كدورتلو قرامتق چوق طپراغه دينور النتخ نونك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله برنسنه‌يى
يرندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در يقال نتخ ضرسه نتخا من الباب الثانى اذا نزعه وقلعه وپرتجى قوش
منقاريله اتى ديدوب چكمك معناسنه‌در يقال نتخ البازى اللحم اذا خطفه بمنسره وطوقومق معناسنه‌در

يقال تنخ الثوب اذا نسجه وبرنسنه يه كوز آقداروب التفاتله باقمق معناسنه در يقال تنخ اليه ببصره
اذا نظر اليه المنتاخ منقاش وزننده ومرادفيدركه جنبسترهٔ يه دينور المتنخ متنفس وزننده
متغلي معناسنه دركه دائما غاليه ديدكلري طيب سوربنور اولان كشي يه دينور النجخ نونك فتحي وجيمك سكونيله
فخر ومباهات ايلمك معناسنه در يقال نجخ الرجل نجخا من الباب الثالث اذا فخر وبرقازمق معناسنه در يقال
نجخ البئر اذا حفرها ونوء هيجان ايلمك معناسنه در مرادزعم اعراب اوزره نوءك سقوطيله يغمور ياغمقدر نته كه
نوء ماده سنده تفصيل اولندي يقال نجخ النوء اذا هاج وسيل صويي شدتله كلكله دره نك ديواري مزلنده اولان
كارلرني اوروب صوينك اورته سنه آتمق معناسنه در يقال نجخ السيل اذا دفع في سند الوادي فحذفه في وسط الماء
النجاخ غراب وزننده اوكسرك كسه نك اوكسركي آوازينه دينور الناجخ والمنجخ محدث وزننده سيلو
اوكسرن كسيه دينور وناجخ كورلده يجي دكزه دينور ودكزمد ايلدكده صوينك ساحله طوقنديغندن حاصل
اولان كورلتويه دينور النجوخ صبور وزننده بودخي كورلتولي دكزه دينور النجاخة نونك فتحي وجيمك
تشديديله شول خاتونه دينوركه جماع هنكامنده فرجي سسلنوب اوتراوله على قول فرجي پك صولو اولمغله جماع
اولنوركن منديل ايله برطرفدن چقان رشحاتي سيلراوله ياخود حين جماعده بغرسقلرينك اوجلري اوينايوب
ورق ورق ايدرك سسلنوراوله يقال امرأة نجاخة اذا كان لفرجها صوت عند الجماع اوهي الرشاحة التي
تمسح الابتلال اوالتي ينجخ سرمها كانتجاخ سرم الدابة اذا صوت بو راده نجاخه وانتجاخ ذكر اولنان
نجاخدن مأخوذ در النجخة سفينه وزننده شول كرمياغنه دينوركه يايغك اطرافنه يا پشوب طوپلنمه التناجخ
تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در يقال تناجخا اذا تفاخرا ودكزك وايرمغك طالغه لري بري اوته چالقنه رق كنارلرده كي
يارلري هدم واسقاط ايلمك معناسنه در يقال تناجخ الموج اذا اضطرب حتى اثر في الاجراف منجخ محسن وزننده
اوزون اوزادي برقوملق آديدر النخ نونك فتحي وخانك تشديديله شدتله يوريمك معناسنه در يقال نخ الرجل نخا
من الباب الاول اذا سار سيرا عنيفا ونخ شول دوه لره دينوركه زكات آلان كسنه نك يانته چوكريلورتا كه زكاتلريني اخذ ايليه
ونخ برنوع اوزون دوشمه آديدر مفرداتده احرام وولنسه ديدكلري تويلو دوشمه اوله جقدر كه فارسيدن معرب درونخ دوه يي
چوكرتمك ايچون اخ اخ ديمك معناسنه در يقال نخ بالابل ونخنها اذا قال لها اخ اخ لتبرك النخ نونك ضميله والنخاخة
ثمامه وزننده ايلكه دينور مخ معناسنه النخة نونك فتحيله بركسه نك رقيقنه يعني عبد مملوكنه دينور كرك كوله
وكرك جاريه اولسون وايشلين صغرلره دينوركه چفت صغرلري اوله جقدر بقر عوامل معناسنه وبونده نونك ضميله
لغتدر ونخه اشكره دينور حمر معناسنه وبونده نونك حركات ثلاثيله لغتدر واوده بسلنن مطلقا حيوانانه دينور
وچوبانلره دينور رعاء معناسنه نونك ضميله ده جائزدر ودوه جيلره دينور جمالون معناسنه وشول خبره دينوركه
حق ياخود باطل اولديغي معلوم اولميه وخفيف يغموره دينور وزكات ديوشورن كسه زكاتي ديوشوردكدنصكره
كندي نفسيچون اجرت بهاء التون آلمق معناسنه در واول التونه ده نخه دينور النخنخة نونك فتحيله نخنخه
معناسنه دركه ذكر اولندي النخنخة زلزله وزننده برنسنه يي آلارغه ايلمك معناسنه در يقال نخنخ الشيء اذا نحاه
وشدتله يوريوب كتمك معناسنه در يقال نخنخ زيد اذا سار شديدا ودوه يي اخ اخ ديه رك چوكرمك معناسنه در
يقال نخنخ الابل اذا بركها التنخنخ تزلزل وزننده دوه چوكمك معناسنه دركه نخنخه دن مطاوعدر يقال نخنخ الابل
فتنخنخت اي بركت نخيخ امير وزننده اسمادندر سعد الدين نخيخ بزم اصحابمز يعني شافعي المذهب اولان
خراسان فقهالرينك جدي در حديث شريفده روايتي ونظم اشعارده مهارتي وارايدي الاندخ احمر وزننده قليل
الكلام اولان احمق وسمه آدمه دينوركه سوز بيلمديكندن وادراك ايلمديكندن ايسم اولوب طورر المندخ منبر
وزننده شول بيعار كسيه دينوركه فحش وهرزه سوز بلمنكدن وسوز بلمكدن اصلا مبالاتي اولميه يقال رجل مندخ
اي لايبالي بما قيل له من الفحش اوقال التندخ تفعل وزننده عهدهٔ تملك واقتدارنده اولمديغي نسنه ايله
فضولانه فخر وكذاف ايلمك معناسنه در يقال تندخ الرجل اذا تشبع بما ليس عنده الندخ مدح وزننده برنسنه يه
عنفله چاتوب چارپمق معناسنه دركز ده برقايغك آخره چاتوب چارپمسي كبي يقال ندخه ندخا من الباب الثاني
اذا صدمه ومنه يقول راكب البحر ندخنا ساحل كذا الانداخ همزه نك كسريله برنسنه يي عنفله آخر نسنه يه
چاتديروب چارپدرمق معناسنه در يقال اندخه به اذا صدمه به وكذا يقول راكب البحر اندخنا المركب الساحل
اي صدمناه به النذخ نونك فتحي وذال معجمه نك سكونيله شدتله سعي ايدوب كتمك معناسنه در يقال نذخ العير
نذخا من الباب الثالث اذا سعى شديدا الانذاخ همزه نك كسريله نذخ معناسنه در يقال انذخ بمعنى نذخ النوذخ

جوهر وزننده قورقق آدمه دينور جبان معناسنه النسخ فسخ وزننده برنسنه يي برندن زائل قلمق معناسنه در يقال
نسخه نسخا من الباب الثالث اذا ازاله مؤلفك بصائرده بيانته كوره نسخ برنسنه آخر نسنه يي متعقب اوله رق زائل قلمق
معناسنه موضوعدر ظلك شمسي وشمسك ظلي وشيبك شبابي ازاله سي كبي بعضا بوندن ازاله منفهم اولوركه بالكليه
اولكي زائل ايدر وبعضا اثبات منفهم اولور نسخ كتاب كبي كه برمكتوبك صحيفهٔ اخرايه صورتنك نقلي كبي وبعضا
ازاله واثباتدن ايكيسيده منفهم اولور انتهى ونسخ برنسنه يي تغيير ايلمك وبوزمق معناسنه در يقال نسخت
الريح آثار الدار اذا غيرتها وبرنسنه يي ابطال ايدوب آخر نسنه يي آنك مقامنه قائم قلمق معناسنه در يقال نسخ
الشيء اذا ابطله واقام شيئا مقامه ومسخ معناسنه دركه برنسنه نك صورتني براقبح صورته تحويل ايلمكدن عبارتدر
يقال نسخه بمعنى مسخه وبركتابي قرشوسنده نسخه ايدوب صورتني يازمق معناسنه در يقال نسخ الكتاب اذا كتبه
عن معارضة وبرنسنه يي آخر محله نقل وتحويل ايلمك معناسنه در يقال نسخ ما في الخلية اذا حوله الى غيرها
الانتساخ افتعال وزننده والاستنساخ بونلردخي بركتابك نسخه سني آلمق معناسنه در يقال انتسخ الكتاب واستنسخه
اذا كتبه عن معارضة النسخة نونك ضميله منقول منه اولان اصل مكتوبك اسميدر التناسخ تفاعل وزننده
والمناسخة مفاعله وزننده بري برني ازاله ايله متعاقب اولمق معناسنه در ومنه التناسخ والمناسخة في الميراث
يعني فرضيونك مناسخه اطلاق ايتدكلري مسئله بو معنادندركه برميتك وارثلري دخي قبل تقسيم التركه فوت
اولمغله مال متروك اخرورثه لره انتقال ايلمكدن عبارتدر وتناسخ الازمنه زمانلرك آنا فانا حالدن حاله تحول وتداولندن
عبارتدر على قول قرنلرك پيدرپي انقراض وانقضاسندن عبارتدركه بري برني نسخ وازاله ايله متعاقب اولورلر وتناسخه
اطلاق اولنان طائفه دخي بو معنادندر طائفهٔ مرسومه تناسخ ارواحه قائل وحشر ونشري منكر اولملريله تكفير اولنورلر
النسخة سفينه وزننده والنسخة جهنيه وزننده بعيده معناسنه در تأنيثي موصوف اعتباريله در يقال
بلدة نسخة ونسخة اي بعيدة النسوخ نونك ضميله قادسيه ده برقريه آديدر النضخ نونك فتحي وضادك سكونيله
صو سرپمك معناسنه در يقال نضخه نضخا من الباب الثالث اذا رشه بعضلر عندنده بو نضخ ايله مراد فدركه
اولدخي صو سرپمك معناسنه در على قول مهمله نك مفهومندن دوندركه مهمله كركي كبي صولامق
وبو صو سرپمكدر ونضخ صو پيكاردن شدتله قينايوب چقمق على قول اشاغيدن يوقرويه فشقرمق معناسنه در
يقال نضخ الماء اذا اشتد فورانه من ينبوعه اوما كان من سفل الى علو ودشمن اوزره اوق سرپمك معناسنده مستعملدر
يقال نضخ النبل في العدو اذا فرقها ونضخ شول عطر وطيب اثرينه دينوركه تو بده وسائر نسنه ده قالمش اولور
يقال بي فيه نضخ منه وهو اثر يبقى في الثوب وغيره من الطيب النضاخ كتان وزننده فراوان يغموره اطلاق اولنور
يقال غيث نضاخ اي غزير النضخة نبذه وزننده تاي وحدتله مطره معناسنه در پس نضخ مطر معناسنه در
النضاخ نونك كسريله مفاعله دن مصدر در بري برينه صو سرپمك معناسنه در يقال ناضخه مناضخة ونضاخا
اذا نضخ كل واحد منهما الانتضاخ افتعال وزننده صو صاچلمق معناسنه در يقال انتضخ الماء اذا ترشش
المنضخة مكنسه وزننده اسم آلتدر زراقه يه دينوركه عامه نضاخه ديرلر وزراقه زاي مضمومه وراي مشدده ايله
بغچوانلرك باغچه صولدقلري آلته دينوركه تنكه دن سوزكي يچورلمش قوغه اوله جقدر طشره تركبسنده چفرق
تعبير اولنور ونفتجيلر دخي انكله نفت ياغي قوللنورلر بو مناسبتله حريق طولمبه سنه ده منضخه اطلاقي ملايمدر النطخ
نونك كسري وطانك سكونيله شر كلمه سنه اضافتله استعمال اولنور صاحب شر ديمكدر يقال هو نطخ شر
اي صاحبه النفخ نونك فتحي وفانك سكونيله اوفورمك معناسنه در يقال نفخ بفمه نفخا من الباب الاول اذا اخرج
منه الريح ويللنمك معناسنه استعمال اولنوركه فم اسفل ايله اوفورمكدر يقال نفخ بالمرأة اذا ضرط ونفخ ارتفاع
الضحى يعني نهار مرتفع اولوب قبا قوشلق وقتنه وارمق معناسنه مستعملدر شارح ديركه مؤلفك مأخذي اولان
محكمده انتفخ النهار اذا علا عبارتيله مرسوم اولوب مؤلف آندن تصرفله ثلاثي اوله رق ثبت ايلمشدر لكن اخلال
ايلمشدر انتهى ونفخ فخر وكبر معناسنه استعمال اولنور يقال رجل ذو نفخ اي فخر وكبر شارح ديركه متعظم كسنه تعظم
ايدرك نفس ونفسني جمعله پو فلديغي حسبيله نفخ كبر وفخر معناسنه استعمال اولندي ياخود شيطان درونه نفخ يعني
خوديتك القا ايلمكله لازمي اولان كبر معناسنده استعمال اولندي واساسده نفخ شدقيه تكبر عنوانيله مرسومدر
التنفيخ تفعيل وزننده پك اوفورمك معناسنه در يقال نفخ الرجل بفمه بمعنى نفخ لكن هي للكثرة النفيخ امير وزننده
آتش اوفلمكه مؤكل ومعين اولان كسيه دينور المنفاخ ميمك كسريله اسم آلتدر كوروكه دينور الانفخ احمر
وزننده بادخايه كشي يه دينوركه دبه تعبير اولنور طوربه شبشوب قبارر ماده سي ريح غليظه در تركيده قاوج دينور

يقال رجل انفخ اى فى خصيتيه نفخة النفخة نونك حركات ثلاثى وفانك سكونيله اسمدر اوفورك ديمكدر
وقارن شيشكنلكنه اطلاق اولنور يقال به نفخة اى انتفاخ بطن النفخاء نجلاء وزننده ومرادفيدركه
ذكر اولندى و نفخاء ابا قده الحكك يوقر يسنه اطلاق اولنوركه قبا الدر اوله جقدر الانفخان والانفخانى
همزه لرك ضمى وكسريله كه فاء همزه لرة تابعدر شيشمان كشى يه اطلاق اولنور مؤنثلرى هاء ايله در يقال رجل انفخان
وانفخانى اى ممتلئ سمنا و يقال امرأة انفخانة وانفخانية النفخ ضمتيله تنومند كنج ايريسى داوقنلويه دينور
النفاخ رمان وزننده برعلت حادثه دن ناشى بدنه عارض اولان شيشه دينور يقال به نفاخ اى ورم من داء يحدث
النفاخة رمانه وزننده نهر وجدول وچشمه مقوله سنده صويك يوزينه چقان خرده چقلاره اطلاق اولنور كرچه
مؤلف حباره ايله تعبير ايلدى لكن مقتضاى ماده صويك يوزنده پيدا اولان قبرجق اولمق ملايمدر ونفاخه
برشيشكن شيشه دينوركه بالق قسمنك قارننده اولور بالغك اول نصاب وكاليدركه آنك سببيله صويى دفع ايدرك
مكث وجريان ايدر بونى بالق قورسغى ديدكلريله بيان ايلمشلردر المنفوخ بيوك قارنلو كسيه اطلاق اولنور
وشيشمان آدمه اطلاق اولنور نفاخ كتان وزننده مغرب زميننده بربلده آديدر النقاخ قافله غراب وزننده بغايت
صافى وبارد وخوشكوار اولان صويه دينور يقال شرب النقاخ اى الماء البارد والعذب الصافى و مطلقا خالص
و بيغش اولان شيئه دينور يقال هذا نقاخ العربية اى خالصها وامن وعافيت وآسايشله اولان اويقويه دينوركه
خواب راحت تعبير اولنور النقخ نونك فتحى وقافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال نقخه نقخا من الباب
الثالث اذا ضربه وباشى دماغه قدر يارمق معناسنه در يقال نقخ دماغه اذا كسره اول ياريغه دامغه دينور
الانتقاخ افتعال وزننده كمكدن ايليك چقرمق معناسنه در يقال انتقخ الرجل المخ اذا استخرجه الانقخ احمر
وزننده بينسى آز اولان انسان وحيوانه دينور مكتب خواجه سى كبى يقال ظليم انقخ اى قليل الدماغ النقخة
فتحاتله پك سموزلكندن آغر آغر يوريين ناقه يه دينور يقال ناقة نقخة اذا كانت تثاقل فى مشيها سمنا النقاخ
رمان وزننده باشك قولقله قواق طوزلرى بيننده اولان كمك طرفلرندن اوك جانبنه طوغرى اولان يرينه دينور يقال
اشتكى نقاخه وهو مقدم القفا من الاذن والحششاء النكخ نكخ وزننده يومرقله برآدمك بوغازينه اورمق معناسنه در
يقال نكخ فى حلقه نكخا من الباب الثالث اذا لهزه التنوخ تفعل وزننده اركك دوه ناقه يى آشمق ايچون چوكرمك
معناسنه در يقال تنوخ الجمل الناقة اذا اركبها للسفاد و بو معناده لازم اولور يقال تنوخت الناقة اذا بركت
الاناخة همزه نك كسريله بو دخى دوه يى چوكرمك معناسنه در يقال اناخ الناقة اذا ابركت لكن الاناخه مطلقا دوه يى
چوكرمك معناسنه در وجه مذكور اوزره ناقه يه مخصوص دكلدر الاستناخة دوه چوكمك معناسنه در يقال
اناخ الناقة فاستناخت وتنوخت اى بركت ولا يقال ناخت ولا اناخت شارح ديركه چوكمك معناسنه اناخه استعمالى
كثيردر النوخة نوحه وزننده اقامت معناسنه اسمدر معناى مذكوردن مأخوذدر المناخ ميمك ضميله
اسم مكاندر دوه يى چوكرده جك يره دينور مبرك الابل معناسنه المنخ ميمك فتحيله ارسلانه دينور النائخة ارض
بعيده معناسنه در ذومناخ منار وزننده اذواء تعبير اولنان اقيال يمندن لهيعة بن عبد شمس نام ملكك لقبيدر
تنوخ تانك فتحيله برقبيله آديدركه تنخ ماده سنده ذكر اولندى جوهرى وهمدن نلثى بو ماده رسم ايلمشدر
فصـــــل الواو التوبيخ تفعيل وزننده لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در وبخه نبذه وزننده لوم وسرزنش
معناسنه اسمدر يقال وبخه توبيخا اذا لامه وعذله و برآدمى مرتكب اولديغى كارك وخامتى عنف وشدتله افاده ايدرك تهديد
ايلمك معناسنه در يقال وتخ فلانا اذا انبه وهدده الوتخ واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال
وتخه بالعصا وتخا من الباب الثانى اذا ضربه بها الوتخة فتحاتله صولو وصيوق بالچقه دينور وخل معناسنه
وشى معناسنه در يقال ما اغنى عنه وتخة اى شيئا الميتخة ميمك كسريله دكنكه دينور عصا معناسنه الايتاخ همزه نك
كسريله رنجت ومشقته اوغرايوب رنجيده اولمق معناسنه در تقول اوتخت منى يا فلان اى بلغت منى يعنى اجهدت
اصل ايتاخ ذكر اولنان بالچقه دوشمك معناسنه اولمغله بو معنا آندن مأخوذدر الوتخة واوله وتاى مثلثه نك فتحيله
صودن اولان بالچغه واصلا قلغه دينور يقال فى الحوض وتخة اى بلة الوتخة وثيقه وزننده هر جنسدن برى بريله
مخلوط اولمش تازه چابرلغه دينور وات باغنه مختلط اولان بو قفه كه دينور مؤلف مارقى من الطعام واختلط
بالودك عبارتيله ثبت ايدوب لكن شارح عبارته من الطعام عنوانيله مرسوم اولمغله من العظام نسخه سى غلط
اولديغنى تنصيص ايلمشدر اكا كوره ات باغيله مختلط اولمش صيوق طعام ديمك اولور چور باكبى و واقعا مقتضاى
ماده شارحك قولى اولمق ملايمدر و وثخه صيوق چامورلى ارضه دينور يقال ارض وثخة اى ذات وحل

ويوغورد كبى پك قويو سوده دينور الموثوخ والموثخ معظم وزننده ضعيف الخلقه كسيه اطلاق اولنور ذكر اولنان
صيوق معناسندن مأخوذدر يقال رجل موثوخ الخلق ودوتخه اى ضعيفه الوخ واوك فتحى وخانك تشديديله
ناخوشلق الم معناسنه در وقصد واراده معناسنه در الوخوخة زلزله وزننده برجنس قوشك اوتمسندن حكايه در
الوخواخ سلسال وزننده قارنى صالق ودريسى كوكبش اولان آدمه دينور يقال رجل وخواخ اى مسترخى البطن
متسع الجلد وعنين وبى رجوليت كسيه دينور وضعيف وناتوان كشى يه دينور واوشنكن آدمه دينور كسلان معناسنه
وكوشك خرمايه دينور الورخ واوك فتحى ورانك سكونيله برنوع شجردركه مرخ ديدكلرى شجرمذ كوره شبيه
اولور الوريخة سفينه وزننده اصلاق يره دينور يقال ارض وريخة اى مبتلة وصيوق خميره دينور الاستيراخ
والتورخ تفعل وزننده يراصلاق اولمق معناسنه در يقال استورخت الارض وتورخت اذا ابتلت وتورخ خمير
صولو وصيوق اولمق معناسنه در يقال تورخ العجين اذا استرخى الورخ فتحتينله بودخى خمير صيوق وكوشك
اولمق معناسنه در يقال ورخ العجين ورخا من الباب الرابع اذا استرخى الايراخ ايراد وزننده خميرى صيوق وكوشك
قلمق معناسنه در تقول اورخت العجين اذا ارخيته الورخة فرحه وزننده چايرلرى كور وبرى برينه صارمشق
اولان يره دينور يقال ارض ورخة اى ملتفة العشب التوريخ تفعيل وزننده تأريخ لفظنده لغتدركه برنسنه يه تعيين
وقت ايلمك معناسنه در يقال ورخ الكتاب بمعنى ارخه الوسخ واوك وسينك فتحيله كيرلنمك معناسنه در
يقال وسخ الثوب يوسخ ويأسخ وييسخ وسخا من الباب الرابع اذا علاه الدرن مصاحبك يانينه كوره وسخ اسم
دخى اولور كيره وپاسه دينور الاستيساخ والتوسخ تفعل وزننده والاتساخ افتعال وزننده كه فى الاصل
اوتساخ ايدى بونلرده كيرلنوب پاسلنمق معناسنه در يقال استوسخ الثوب وتوسخ واتسخ بمعنى وسخ الايساخ
همزه نك كسريله والتوسيخ تفعيل وزننده متعديلردر كيرلتمك معناسنه يقال اوسخ الثوب ووسخه اذا جعله
وسخا وسخاء صحراء وزننده برموضعدر الوشخ واوك فتحى وشين معجمه نك سكونيله كوتو وضعيف وكمز
اولان شيئه دينور نه اولورسه اولسون وخرماسپنه دينور الوشخة فتحاتله خرما يپراغندن اورلمش زنبيل وسبت
مقوله سى ظرفه دينور الوصخ واوك وصاد مهمله نك فتحيله وسخ وزننده ومرادفيدركه كير و پاسه دينور الوضوخ
ضاد معجمه ايله صبور وزننده شول صويه دينوركه همان قوغه نك يارسى مقدارى كبى اوله الوضخ مدح وزننده
قوغه يه يارسى مقدارينه طوغرى صو قومق معناسنه در يقال وضخ الدلو وضخا من الباب الثانى اذا جعل الماء
فيها شبيها بالنصف الايضاخ همزه نك كسريله وضخ معناسنه در يقال اوضخ الدلو بمعنى وضخها وقويدن
آزجه صو چكمك معناسنه در يقال اوضخ له اذا استقى قليلا وقويينك صويى آزالمق معناسنه در يقال اوضخت البئر
اذا قل ماؤها المواضخة مفاعله وزننده والوضاخ واوك كسريله والتواضخ تفاعل وزننده قويدن صو
چكمك وسكرتمك ويوريمك مقوله سى حالتلرده يارشمق معناسنه در يقال واضخ صاحبه مواضخة ووضاخا اذا باراه
فى الاستقاء والعدو والسير و يقال تواضخا اذا تبارى فى السقى والسير شارح ديركه فى الاصل استقاء ماده سنه موضوع
اولوب بعده مطلقا معارضه ده استعمال اولندى التواطخ طاى مهمله ايله تفاعل وزننده نيجه كمسه لر برنسنه يى
الدن اله دوراندرمك معناسنه در يقال تواطخ القوم الشئ اذا تداولوه بينهم الوليخ امير وزننده برنوع كتان بزنه
دينور الولخة فرحه وزننده والوليخة وليمه وزننده والمؤتلخة مؤتفكه وزننده اصلاق و ياش يره دينور يقال
ارض ولخة ووليخة ومؤتلخة اى ورخة والوليخه يوغورد كبى پك قويى سوده دينور وصيوق چاموره دينور
الاستيلاخ يرياشاروب اصلاق اولمق معناسنه در يقال استولخت الارض اذا ابتلت الومخة نبذه وزننده
آتش كبى جكره تأثير ايدن دلسوز لوم وتوبيخه دينور مؤلفك والوبخة قولى عذله يى مفسردر يقال ما هذه الومخة
اى العذلة المحرقة والوبخة ويخ ويخ وزننده ومرادفيدركه اداة رحم ورقتدر نته كه محلنده ذكر اولندى ويخ
وويخ وويس وويه وويل وويب اخواتدركه التى كلمه دن عبارتدر بدنجيلرى بو قدر شارح ديركه عول وبس كلمه لرى
دخى بونلردندرنته كه مؤلف جمله سنى ماده لرنده بيان ايلمشدر وكوفيون عندنده ويك ووين كلمه لرى دخى بونلردندر
فصـــــل الهاء الهبيخة باى موحده وياى تحتيه ايله عملسه وزننده جاريه يه دينور ودايه يه وسود آناسنه دينور
واتنه طلوتر وتازه محبوبه يه دينور الهبيخ عملس وزننده چولپه وصالق احمق كشى يه دينور واصلا برايشه يرامز
اولان كسيه دينور وبيوك دره يه وبيوك چايه وايرمغه دينور وبرده اسميدر وتر وتازه نوجوانه دينور الهبيخى هانك
كسرى والفك قصريله اسمدر صالنه رق يوريشه دينور يقال يمشى الهبيخى وهى مشية فى تبختر الاهبياخ
اجلواذ وزننده صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال اهبيخ الرجل اهبياخا اذا مشى فى تبختر هخ هانك كسرى

وخانك سكونيله تنحنح ايله بوغازنى آريتلمسان آدمك صوتنـده حكايه در هيخ هانك كسر ومدّى وخانك كسر
اوزره بناسيله ايخ كبى دوه قسمنى چوكرده جك صوتدن حكايه دركه هيخ هيخ وايخ ايخ ديه رك چوكردرلر التهييخ
تفعيل وزننده طعامك اتى ياغنى چوق قومقله يك ياغلو يامق معناسنه در يقال هيخ الهريسة تهييخا اذا اكثر
ودكها ونكه بى يكى يه آشنغه قندرمق معناسنه در يقال هيخ التيس اذا حثه على السفاد الهيخ قنب وزنـنده
شول اركك دوه يه دينوركه چوكرمك ايچون كنديسنه هيخ هيخ ديدكجه باغر راوله فصـــــل الياء بتاخ تاى
فوقيه ايله سحاب وزنـنده برموضع ياخود برقبيله آديدر محدّثيندن احمدبن محمدبن يزيد البتاخى اورادندر
اليفخ نفخ وزننده بركسه نك يافوخنه يعنى باشده بتقلده يق تعبير اولنـان يرينه اورمق ياطوفنمق معناسنه در يقال
يفخه يفخا اذا اصاب يافوخه فهومبفوخ مؤلف بونى افخ ماده سنده تفصيل ايلمشدر الاينـاخ همزه نك كسريله
ناقه يى اركك دوه ايله مجامعت ايچون اينخ اينخ ديه رك چاغرمق معناسنه در يقال اينخ الناقة اذا دعاها الى الضراب
فقال لها اينخ اينخ واينخ همزه نك كسرى ونونك فتحى وخانك كسرى اوزره بناسيله در يوخ يانك فتحى وواوك سكونيله
ليث لغوى بونى ذكر ايدوب لكن نه معنايه اولديغنى تفسير ايلمشدر و بونك بناسى اوزره يوم كلمه سندن غيرى وارد
اولمدى ديمشدر شارحك بيانـنه كوره يوح لفظندن مصحفدر كه شمس اسماسندندر تجزت الخاء بعون مفيض الآلاء

❊باب الدال المهملة❊ فصـــــل الالف❊

الابد همزه نك وباى موحده نك فتحيله دهر معنـاسنه دركه زمان طويل وامد ممدوددن عبارتدر جمعى آباد كلور
همزه نك مدّيله وابود كلور همزه نك ضميله مؤلفك بصائرده بيانـنه كوره ابد متجزّى اولميان زمان ممتدك مدّتندن
عبارتدر زمان متجزّى اولور ابد متجزّى اولمز مثلا وقع فى زمان كذا دينور فى ابد كذا ديمز پس ابد آخرك انضمامى قابل
اولمـامغله تثنيه وجمعلنمسى كرچه ممكن اولميوب لكن اسم جنسى بعض افرادينه تخصيص ايتدكلرى كبى بونى دخى
بعض مشمولاتنه تخصيصله جمع وتثنيه سنه مساغ بولديلر حتى بعضلر بونك جمعى مولّد عدّ ايلديلر و شارح ديركه
ابد ظرف زماندر وقت بيغايه مستقبلده مستعملدر ضدّى ازل ماضيده مستعملدر ودهر معناسنه ده استعمـال اولنوركه
زمان ممتدّدن عبارتدر و بونلر جمعلرينه مضاف اولوب ابد الآباد وازل الآزال دينور ايكى معناى سرمدى جامع كلمه لردر
وابد لفظندن بعض مشتقات تصريف ايدوب آنلره تأكيد ايچون مضاف ايدرلرنته كه مؤلف دخى سرد ايلمشدر وانسى
وابد همشه ودائم معناسنه استعمال اولنور ابدى دائمى ديمكدر ومنه يقال لا آتيه ابد الابدية وابد الآبدين كعابدين
وابد الابدين كارضين وابد الابد بفتحتين وابد الابيد كالعبيد وابد الآباد وابد الدهر وابيد الابيد كلهـا بمعنى يعنى
تأكيد لدوام الامر كما يقال دهر الداهرين وعوض العائضين وابد قديم ازلى معناسنـه دركه صفات الهيه دندر
الاوابد همزه نك فتحيله وحوشه يعنى وحشى جانورلره اطلاق اولنور عادتا حتف انفه هلاك اولمدقلرى جهتدن
كويا كه دائميلردر زيرا اكثرى ضربه صياد كبى و برينك تسلطى كبى آفات عارضه دن هلاك اولورلرنته كه بيلانك
موت طبيعيسى اولمـامغله حالى اوزره ترك اولنسه طول حياتله زنده اولور بنـاء عليه اكا حيه اطلاق اولنمشدر شارحك
بيانـنه كوره مفردى آبده در مؤنثنده آبده دينـور عابد وعابده كبى پس توحّش معناسى اشتقاق كبير جهتيله بوندن
مأخوذدر انتهى واوابد آفات ودواهى يه اطلاق اولنور ذكرى مدّت مديده السنه ده باقى اولديغى حسبيله وقوافى
شرّده يعنى فصاحت و بلاغتى جهتيله تنظيرو سيرولكى قابل اولميان اشعاره اطلاق اولنور بلاد بعيده يه منقول ومتحف
اولديغنه مبنى بوراده قافيه دن مراد شعر در جزء اصيل ايله كل اراده اولنمشدر قال فى الاساس فلان مولع باوابد الكلام
وهى غرائبه و باوابد الشعر وهى التى لا تشاكل جودة الابد ركع وزنـنده اوابد كبى وحشى جانورلره اطلاق اولنور
الابد فتحتينله اسمدركه ذكر اولندى و برباشنده كى ولده دينور وابد مصدر اولور طارلمق معناسنه يقـال ابد الرجل
ابدا من الباب الرابع اذا غضب وتوحّش ايلمك معناسنه در يقـال ابد البهيم اذا توحّش الابد ابل وزنـنده والابد
كتف وزننده والابد قنو وزننده طوغورغان حيوان وانسانه دينور يقـال اتان وامة ابد وابدوابداى ولود و يقال
ناقة ابدة اى ولود وابد ابل وزننده كه كسرتينله درجاريه يه دينوركنيزك معناسنه واوركك متوحشه ديشى اشكه دينور
الابدان همزه نك كسرى وتثنيه بنيه سيله جاريه ايله قصراق آته اطلاق اولنور الايبد امير وزننده برنوع نبات
اسميدركه مرعادندر ابّده همزه نك ضمى وبانك تشديديله قبره وزننده اندلس اولكه سنده بربلده در مأبد مجلس
وزننده برموضعدر جوهرى باء تحتيه وهيله غلط ايدوب ميد فصلنده ذكر ولاجل الاستشهاد انشاد ايلديكى
بيتده آنى تصحيف ايلمشدر التأبد تفعل وزننده وحشتلنمك معناسنه در يقال تابد الرجل وغيره اذا توحّش و برمكان
اسسز خالى وتنها قالمق معناسنـه در يقال تابد المنزل اذا اقفر اى خلى من اهله وچهره سپيلنمك معناسنـه در يقال

ابد الوجه اذا كلف و برآدمك قوت شهوانيه سى قليل وضعيف اولمغله مدّت مديده تأهل ايلميوب اركن طورمق
معناسنه در يقال تأبد الرجل اذا طالت عزبته وقلّ اربه فى النساء اى فى التمتع بهنّ الابود قعود وزننده توحّش
ايلمك معناسنه در يقال ابدت البهيمة ابودا من البـاب الثانى والاوّل اذا توحّشت و برمحلده مقيم اولمق معنـاسنه در
يقال ابد بالمكان ابودا من الباب الثانى اذا اقام به وشاعر شعرنده مأنوس الاستعمال اولميـان ومعناسى متعارف اولميان
غريب و وحشى تعبيرات ايراد ايلمك معنـاسنه در يقـال ابد الشاعر اذا اتى بالعويص فى شعره ومالا يعرف معناه
المؤبدة محسنه وزننده وحشى وسركش اولان دوه لره دينور يقال ابل مؤبدة اى وحشية متعاصة التأبيد تفعيل
وزننده باقى ومخلد قلمق معناسنه در يقـال ابده تأبيدا اذا خلده ومنه يقال فلان وقف ارضه وقفا مؤبدا اذا جعلها
بحيث لا تباع ولا تورث الآبدة عابده وزننده داهيه و بليه يه دينوركه مدّت مديده دللرده داستان اولوب قالور اوله
مؤلف بونى اوابد ضمننده ايراد ايلمشدر الاتاد تاى فوقيه ايله كتّاب وزننده شول اپه دينوركه سركش اينكى صاغمق
مراد ايلدكده ضبطى ايچون آنكله اياقلرنى بند ايدرلر اتيده جهينه وزننده برموضع آديدر الاثيداء ثاى مثلثه ايله
رتيلاء وزننده عكاظ نام محلده برمكان آديدر الاجاد جيمله كتّاب وزنـنده كوچك قصه كرطر زنده اولان مقوّس
نسنه يه دينور اتيهات سائره ده كوچك كمر ايله مفسردر قاپولرك عتبه عليـارى كبى الاجد ضمتينله عنق وزننده
شول ناقه يه دينوركه وجودى قوىّ وقورومى و بنيه سى محكم وصيق اولوب قبورغه لرى برى برينه بتشك اولمغله
يكپاره كبى اوله كه بغايت قوىّ وتوانا اولور و بوناقه يه مخصوصدر اركك دوه يه وصف اولمز يقال ناقة اجد اذا كانت
قوية موثقة الخلق متصلة فقار ظهرها الايجاد همزه نك كسريله ناقه يى وصف مذكور اوزره قوند وقوى قلمق
معناسنه در يقال آجد الله الناقة اذا قوّاها بعده برنسنه يى مطلقا قوىّ ومحكم قلمق معناسنده استعمـال اولندى
يقـال آجده الله بعد ضعفه اى قوّاه واشبو ايجاد كلمه سنك همزه سى يايه قلبله ايجاد تلفظ اولنور الموجد مكرم
وزنـنده قوىّ ومحكم اولان شيئه دينور يقـال بناء موجد اى محكم اجد كسرتينله دوه قسمنه مخصوص زجر
وآزار كلمانـندندر الاحد همزه نك وحاى مهمله نك فتحيله واحد معناسنه دركه اوّل عدد حسابدر فارسيده يك
وتركيده برتعبير اولنور يقال احد واثنان واحد عشر واحدى عشر ويوم الاحد كه هفته كونلرندندر برنجى كوندر خلق
سمـاوات وارضينه بدأ الهى واقع اولديغى كوندر كه برنجى كون ديمكـدر بعده آنده علم اولمشدر و يومك اضافتى
اضافة العام الى الخاص قبيلندندر واحد لفظنك جمعى آحاد كلور واحدان كلور همزه نك ضميله على قول بونك جمعى
يوقدر پس آحاد واحدان واحدك جمعى اولور شاهد واشهاد وحاجر وحجران كبى وعند البعض احد ايله آنجق ذات
اجلّ واعلى وصفلنور زيرا بو اسم شريف حق تعالى يه خاص وخالصدر مؤلف بونيده ايجاز ايلمشدر لكن بصائرده
بيانـنه كوره احد لفظى ايكى كونه استعمال اولنور برى نفى وبرى اثبات مقامنده در نفيه مختص اولان استغراق جنس
ناطقين ايچون اولمغله قليل وكثيره شامل اولور على طريق الاجتماع والافتراق پس مافى الدار احد قولى مافيها واحد
ولا اثنان فصاعدا لا مجتمعين ولا مفترقين ديمكدر بوسبيله اثباتده استعمالى صحيح دكلدر زيرا متضادّينك نفى صحيح
اولوب اثباتى صحيح اولمز مثلا فى الدار احد قولنده واحد منفردك اثباتيله مجتمع ومفترق اوله رق مافوقك دخى اثباتى
لازم كلور بوايسه ظاهر الاحاله در ومافوق واحده شمولى ايچون مامن احد فاضلين قولى صحيح اولـور خلاصه سى
احد ايله نفى مقـامنده مخـاطب اولمغه صالح شخص اراده اولنور وواحد وجمع ومـذكر ومؤنث مساوى اولور

تركيده آندن كس وكمسه ايله تعبير اولنور واثبـات مقامنده اوچ كونه استعمال اولنـور اوّل عشراته مضموم واحد ده
استعمـال اولنور احد عشر واحد وعشرين كبى ثانى اوّل معناسنه مضاف ومضاف اليه اوله رق استعمـال اولنور
كقوله تعالى اما احدكما فيسقى ربه خمرا وكقولهم يوم الاحـد اى يوم الاوّل و يوم الاثنين ثالث وصف مطلق
اوله رق استعمـال اولنور و بوهمين ذات اقدس ربّانى وصفنه مخصوصدر كما قال الله تعالى قل هو الله احد و بونك
اصلى وحـدايدى واوايله لكن وحـد غيرده دخى استعمـال اولنور واشو وصف خاص الهى اولان احديتك
مآلى صفت سلبيه دركه شريك ونظيردن منزّه ومبرّا در ديمكدر نته كه بيضاوى عليه الرحمه سوره اخلاص تفسيرنده
ديمشدر كه احد مجموع صفـات جلاله يعنى هر نقدر صفـات سلبيه وارايسه جملـه سنه دلالت ايدر نته كه لفظة
جلاله جميع صفـات كماله يعنى بالجمله صفـات ثبوتيه وسلبيه يه دلالت ايدر محشى سعدى چلبى ديمشدر كه قاضينك
تعبيرندن منفهم اولان بودر كه بوراده احد كلمه سنك همزه سى واودن مقلوبه در زيرا اصلية الهمزه اولان احد اثباتده
همـان كل كلمه سنه مقرونا استعمال اولنور وعلى القارى امام زجاجدن بورسمه نقل ايدركه احد كلمه سنك اصلى
وحـدايدى يعنى باب خامسدن وحد يوحد صيغه سندن اسم فاعلدر حسن كلمه سى حسن يحسن بنيه سندن اسم

فاعل اولدیغی کبی عربلر واو مفتوحه‌یی استثقال ایلدکلریله واوی همزه‌یه ابدال ایلدیلر وشاح واشاح ووسماء اسماء کبی
پس زجاجك قولی علی الاطلاق اولوب وجوه مذکوره استعمالیاتدن اولور ومقاله‌ٔ قومه تمام اتندندر که احدایله
واحدك فرقی وار در احدنفی موضعنده نفی عامی مقتضی اولور مثلا ما رأیت احدا دیدکده متکلم افراد انسانیدن
بر فردی کورممش اولور و واحد نفی خاصی اقتضا ایلدکله ما رأیت واحدا دیدکده بر شخصی کورممش مافوقنی
کورمش اولور واسم احد عند الاطلاق ذات اقدس الهی‌یه خاصدر حتی رجل احد دیمك جائز دکلدر و نشوان بن
ابی سعید الحمیری شمس العلوم نام کتابنده بو زمینه اوزره پرتو افشان بیان اولمشدر که احد کلمه‌سی واحد معناسنه‌در
وبونده اوچ قول واردر ابتدا اول معناسنه در یوم الاحد کبی ثانی اصلی واحد ایدی واو همزه‌یه مبدل اولدقدنصکره
همزهٔ ثانیه حذف اولندی ثالث احد وحد معناسنه و وحد واحد معناسنه‌در و بونك تفصیلی اوائل متعلقات
الفعل بحثنده شرح مفتاح وتقدیم مسند ایله بحثنده مطوّلده مشروحدر و مصباحده دخی مبسوطدر انتهی
واحد کلمه‌سنك مؤنثنده احدی دینور لکن منفرد استعمال اولنمز مثلا احدی عشرة واحدی و عشرون دینور
احدی الاحد تأنیده همزه‌نك کسری و حانك فتحیله که احدانك جمعی اوله جقدر فوق الغایه مشکل و شدید
وهائل نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال نزلت به احدی الاحدای امر متفاقم و بونده تأنیث داهیه اعتباریله‌در
احد الاحدین همزه‌لرك وحالرك فتحیله و واحد الاحدین و واحد الاحاد واحدی الاحد بونلرك مجموعیده
لامثل له معناسنه‌در یعنی فضیلتله منفرد اولنلر بیننده مثل و نظیری یوقدر دیمکدر که لسانمزده یکدانه‌لر
یکدانه‌سی تعبیر اولنور یقال فلان احد الاحدین و واحد الاحدین و واحد الاحاد واحدی الاحدای لامثل له
وهو ابلغ المدح واحدی الاحد عقل قبول ایتمیه‌جك امر منکر عظیمده استعمال اولنور یقال اتی باحدی الاحدای
بالامر المنکر العظیم الاحد همزه‌نك فتحی وحانك سکونیله عهد و پیمان ایلمك معناسنه‌در یقال احد الرجل احدا
من الباب الرابع اذا عهد احد ضمتینله مدینهٔ منوّره قربنده بر جبل معروف اسمیدر اطراف جبالدن توحدی
باعث تسمیه‌در مصباحك بیاننه کوره بقعه توهمیله مؤنث وغیر منصرف اولور لکن ضعیفدر احد فتحتینله
علی قول دال مشدّده ایله نجد اولکه‌سنده بر موضعدر و بو حد ماده‌سنده دخی مذکوردر الاستیحاد یالکز اولمق
انفراد معناسنه‌در یقال استاحد الرجل اذا انفرد وعربلر ما استأحد به دیرلر لم یشعر به معناسنه که اکا شعور وادراکه
منفرد اولمدی دیمکدر الاتحاد اتفاق وزننده که تاء واودن مبدله‌در بو دخی منفرد اولمق معناسنه‌در یقال اتحد
الرجل اذا انفرد شارح دیرکه اتحاد اشیاء متعدده اجتماعله بر اولمق معناسنه‌ده کلور انتهی احاد احاد همزه‌لرك
ضمی ودالرك فتحیله واحدا واحدا یعنی بر بر ردیمکدر و بونلر لفظا ومعنا معدول اولملریله غیر منصرفلردر یقال
جاء القوم احاد احادای واحدا واحدا اتنده که ثلاث ورباع دخی بویلجه‌در التأحید تفعیل وزننده بر عدده
واحد زیاده قلمق معناسنه‌در یقال احد العشرة اذا صیرها احد عشر وایکی‌یی دخی زیاده‌یی جمعله بر ایلمك
معناسنه‌در یقال احد الاثنین اذا صیرهما واحدة مؤلفك بو راده واحدة لفظنی تأنیثله ایرادی ظاهرا معدوده
نظریله همزه قیاس ایلدیکندن بشقه امهات سائره ده اشبو حدیث آتی الذکرده مؤنثا مثبت اولمغله اکا سبق
ذهنی یاخود خاصة تلمیحنه مبنیدر وهو مر علیه السلام بسعد وهو یشیر فی التشهد باصبعین فقال احد احد یا سعد
ای اشر باصبع واحدة مؤلف دیرکه اثمه‌دن مرویدر که واحد لفظنك کندی جنسندن یعنی لفظندن تثنیه‌سی
یوقدر کذلك اثنین لفظنك کندی جنسندن واحدی یوقدر المستأخذ خای معجمه واسم فاعل بنیه‌سیله بر مرضدن
ناشی ملول ومتألم اوله رق درداند وهله باشنی اشاغه اکوب منقبض اولان کسنه‌یه دینور یاخود بونده صواب اولان
ذال معجمه ایله اولمقدر که مطلقا ساکین وخاضع ورمد و وجعدن سر بزمین اولان آدمه دینور کاسیذکر ان شاء الله
تعالی الاد همزه‌نك کسری ودالك تشدیدیله والادة هاء ایله عجب معناسنه‌در که مراد عجیب اولان نسنه‌در
ترکیده طکاق تعبیر اولنور و حدی متجاوز فظیع وقبیح نسنه‌یه دینور یقال جاء باد وادة ای عجب وکذا امر فظیع
وآفت وداهیه‌یه دینور وعقل قبول ایلیه‌جك منکر نسنه‌یه دینور جمعی اداد کلور همزه‌نك کسریله واددکلور عنب
وزننده واد قهر وغلبه وزور وقوت معنالرینه‌در الاد همزه‌نك فتحی ودالك تشدیدیله بو دخی شیء منکره دینور
وغلبه و قوت معنالرینه‌در که اسمدر و مصدر اولوردو ه بو کورملك معناسنه یقال اد البعیر ادا من الباب الاول
اذا هدر و ناقه یاورسنه اوزلیوب چکملك معناسنه‌در یقال ادت الناقة اذا حنت یعنی الی ولدها ور نسنه‌یی سوندروب
اوزاتمق معناسنه‌در یقال اد الشیء اذا مده وسیر و ذهاب معناسنه‌در یقال اد فی الارض اذا ذهب فیها ور کسنه‌یه
بر مشکل بلا اصابت‌شمق معناسنه‌در یقال ادته الداهیة ادا من الباب الاول والثانی والرابع اذا دهته التأدد تشدد

وزننده ور ادفیدر که بر نسنه قایلمق وسردلمك معناسنه‌در یقال ناد دالامر اذا تشدد اد د عمرو زننده یمنده بر قبیله
پدرینك اسمیدر و بو منصرفدر وضمتینله لغتدر ادّ همزه‌نك ضمیله ابن طابخه‌در که بر بشقه قبیله‌نك پدری پدر ارد
فردوزننده خراسان بلادندن بوسنج قضاسنده بر قریه آدیدر ارد همزه‌نك ضمیله فارس ایالتنده بر بلده‌در اردستان
همزه‌نك فتحیله اصفهان قربنده بر قریه‌در اردشیر همزه‌نك فتحیله ملوك مجوسدن بر شاه اسمیدر ازد همزه‌نك
فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله ابن الغوث اسمیدر که یمندن بر قبیله‌نك پدری ایدی و بونده افصح اولان سینله اولمقدر
انصار کرام بالجمله آنك نسلندندر وقبیلهٔ مزبوره اوچ صنفدر ازدشنوءه وازدعمان وازدسراةدر وازدین الفتح الکشی
محدثیندندر وکش کافك فتحیله‌در الاسد همزه‌نك وسینك فتحیله معروفدر که ارسلانه دینور جمعی آساد کلور همزه‌نك
مدیله واسود کلور همزه‌نك ضمیله واسد کلور همزه‌نك ضمی وسینك سکونیله ضمتیندن مخففدر وا آسد کلور همزه‌نك
مدیله که افلس وزننده‌در واسدان کلور همزه‌نك ضمی وسینك سکونیله ومأسده کلور مشیخه کبی مؤنثنده اسده دینور
هاء ایله واسد مصدر اولور ارسلانی کوردکده دهشتلنمك معناسنه یقال اسد الرجل اسدا من الباب الرابع اذا دهش من رؤیة
الاسد وارسلان کبی جریء ودلیر اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال اسد الرجل اذا صار کالاسد یعنی
فی الجرأة والشجاعة وخشم وغضب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا غضب وسفاهت اوزره اولمق
معناسنه مستعملدر یقال اسد الرجل اذا سفه واسد ایله نیجه کمسه‌لر مسمادر اسد بن خزیمه مضردن بر قبیله پدریدر
واسد بن ربیعة بن نزار بر قبیلهٔ اخری پدریدر المأسدة میمك وسینك فتحیله جمعدر که ذکر اولندی ومأسده
اسم مکان اولور ارسلان یتاغی یره دینور الاسد همزه‌نك فتحی وسینك سکونیله فتنه وشقاق القاسیله میانه ناسی
افساد ایلمك معناسنه‌در یقال اسد فلان اسدا من الباب الثانی اذا افسد بین القوم وشتم وآزار ایله بر آدمی رنجیده
وآزرده ایلمك معناسنه‌در یقال اسد فلانا اذا سبعه واسد ازد لفظنده لغت فصیحه‌درنته که ذکر اولندی ذو الاسد
فتحتینله بر رجل لقبیدر که لقمان بن عادك برادری اوله جقدر الاسده فرحه وزننده خطیره معناسنه‌درکه
آغیله دینور وصیده او کرنوب باولیمش کلب معلمه دینور ضاریه معناسنه ترکیده قانقمش وباولیمش تعبیر اولنور الاستیساد
ارسلانلمق یعنی ارسلان کبی اظهار دلیری وشجاعت ایلمك معناسنه‌در یقال استأسد الرجل اذا صار کالاسد
و بر مهول نسنه اوزره ارسلان کبی جرأت وصولت ایلمك معناسنه‌در یقال استأسد علیه اذا اجترأ علیه و نبات
واشجار کورلنوب نشوونما ایله هر طرفه شاخلر وفلیزلر صالمق معناسنه مستعملدر یقال استأسد النبت اذا طال و بلغ
ای قوی والتف وذهب کل مذهب و برکسه‌یه اوزره برینی قشقرتمق معناسنه استعمال اولنور یقال استؤسد الرجل علیه
علی بناء المجهول اذا هیج علیه ای اغری الایساد همزه‌نك کسریله بر نسنه اوزره انسان وحیوانی قشقرتمق معناسنه‌در
یقال آسد الکلب علیه واوسده ایسادا اذا اغراه شارحك بیاننه کوره اوسده کلمه‌سنك واوی همزه‌دن منقلبه‌در
التأسید تفعیل وزننده ایساد معناسنه‌در یقال اسده علیه تأسیدا بمعنی آسده الاساده همزه‌نك کسر
وضمیله وساده معناسنه‌در که یصدیغه دینور الاسدی کرسی وزننده بر نوع نبات اسمیدر شارح دیرکه صواب اولان
ثیاب اولمقدر اسید امیر وزننده اصحاب کرامدن یدی نفر وتابعیندن بش نفر ذوات اسملریدر اسید زبیر وزننده
بو دخی اسامیدندر اسید بن حضیر واسید بن ثعلبه واسید بن یربوع واسید بن ساعده واسید بن ظهیر واسید بن ابی
الجدعاء که عبد الله ایله معروفدر واسید بن اخی رافع بن خدیج واسید بن سعیه بالجمله اصحاب کرامدندر علی قول
اسید بن سعیه امیر وزننده‌در وعقبة بن اسید تابعیندندر اسید مصغرا یای مشدده ایله سید ماده‌سنده مرسومدر
اسد آباد همدان قربنده بر بلده وینسابور قضاسنده بر قریه اسمیدر الاصدة همزه‌نك ضمی وصادك سکونیله
کوچك عرب قیزلرینه مخصوص بر کونه کوچك کوملك اسمیدر علی قول یوك قفتان آلتندن کیلن کوچك زبونه
وایچلکه دینور واکا اصیده دخی دینور سفینه وزننده ومؤصده دینور معظمه وزننده التأصید تفعیل وزننده
ذکر اولنان قیصی یاخود زبونی کیدرمك معناسنه‌در تقول اصدته تأصیدا ای البسته الاصدة الاصدة همزه‌نك
کسریله قومك جمعیتکاهنه دینور یقال هذه اصدة القوم ای مجمعهم و بونك جمعی اصد کلور کسره وکسر کبی
الاصید امیر وزننده اواوکنه دینور فناء معناسنه الاصیدة سفینه وزننده حیوانات آغیلنه دینور خطیره معناسنه
الایصاد همزه‌نك کسریله قپویی قپایوب باصرمق معناسنه‌درنته که واو ایله‌ده لغتدر یقال آصد الباب
واوصده ایصادا اذا اغلقه الاصاد کتاب وزننده طاغ ارالقلرنده اولان چقوره دینور که آنده صوار کلوب قالور
وجوملك وسائر نسنه‌لرك قپاقلرینه دینور طباق معناسنه ظاهر امفردی اصده‌در همزه‌نك کسریله الاصدة
همزه‌نك مدیله بو دخی اصاد معناسنه‌در ذات الاصاد همزه‌نك کسریله بر موضع آدیدر الاطد همزه‌نك وطانك

فتحیله شجر عوسجه یعنی موسی اغاجنك قیرلمش كراسته لرینه دینور التأطید تفعیل وزننده ثابت و پایدار ایلمك
معناسنه در توطید كبی یقال اطدالله ملكه ای ثبته الافد همزه نك وفانك فتحیله برایشده عجله وسرعت
ایلمك یعنی تیز تیز طوتمق معناسنه در یقال افد الرجل افدا من الباب الرابع اذا عجل واسرع و برایشده اویالنوب
آغرد پرنمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال افد الرجل اذا ابطأ وبرنسنه نك یقین كلوب چاتمق معناسنه در
یقال افد الشیء اذا دنا وازف وانقولینك تخصیصی بلامخصصدر زیرا الترحل قولی مثالدر وافد اجل وامد
معناسنه در كه برنسنه نك غایت مدتندن عبارتدر یقال ضرب له افدا ای اجلا وامدا الافد كتف وزننده
معانیٔ مزبوره دن صفتدر مستعجل ومبطیٔ كمسنه لره دینور الاستیفاد بودخی برنسنه نك یقین كلوب چاتمق
معناسنه در یقال استأفد الشیء اذا دنا وازف الافدة فتحاتله تأخیر معناسنه در المؤفد محدث وزننده تأفیددن
اسم فاعلدر كه تأخیر ایلمك معناسنه در ومنه یقال خرج مؤفدا ای فی آخر الشهر او الوقت و بو ذكر اولنان اجل وامد
معناسندن مأخوذ اولمق دخی محتملدر الاكد همزه نك فتحی وكافك سكونیله خرمن دوكمك معناسنه در یقال اكد
الحنطة اكدا من الباب الاول اذا داسها التأكید تفعیل وزننده توكید لفظنده لغتدر كه تقویت واحكام معناسنه در
یقال اكد الشیء تأكیدا ای وكده وقواه تأكید نحویون بوندن مأخوذدر الاكید امیر وزننده محكم ومتین شیئه دینور
یقال امر اكید ای وثیق الأكاید همزه نك فتحیله والتأاكید تفاعیل وزننده شول تصمه لره وصیریمله لره دینور كه
آنلرایله آت ایرینك قاشی ایرك ایكی طرفلرینه صاریلوب بند اولنور اكاید لفظنك مفردی اكاددر كتاب وزننده
وتأاكیدك مفردی تأكید در كه تمتین كبی اسم قلنمشدر و بونده وكاید وتواكید دخی لغتدر الالدة همزه نك كسریله
ولده لفظنده لغتدر كه یاشداشه دینور وولد لفظندن جمع اولور التألد تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در
یقال تألد الرجل اذا تحیر الالادة ولادة وزننده وآنده لغتدر یقال الدالصبی الادة بمعنی ولد ولادة الامد
همزه نك ومیمك فتحیله غایت ومنتهی وانجام معناسنه در كه صوك تعبیر اولنور یقال بلغ الشیء امده ای غایته ومنتهاه
ویقال امد مأمود ای منتهی الیه شارحك بیانه كوره مأمود ضرب وزننده امد لفظندن مفعولدر كه غایته رسید
اولمق معناسنه در وامد طارلمق معناسنه در یقال امد علیه امدا من الباب الرابع اذا غضب علیه الآمد جامد
وزننده خیر ومنفعتله یاخود شر ومضرتله مملو اولان كمسنه دینور كویا كه هر برنی نهایته ابلاغ ایلمشدر یقال
رجل آمد ای مملوء من خیر او شر وطلوكی یه اطلاق اولنور سفینة مشحونه معناسنه وآمد ثغورده یعنی سرحد عراق
وعربده بر بلده آدیدر كه حالا دیار بكر ایالتنك قاعده سیدر نهایت حدودده وقوعی باعث تسمیه در التأمید
تفعیل وزننده برنسنه یه نهایت مدت بیان وتعیین ایلمك معناسنه در یقال امده تأمیدا اذا بین له الامد مثل اجل
تأجیلا المؤمد معظم وزننده شول قربه یه اطلاق اولنور كه ایچنده بر یودم بیله صو اولمیه نهایت خلوه بالغ
اولمش اولور یقال سقاء مؤمد ای مافیه جرعة ماء الامدة عمده وزننده هر شیئك بقیه سنه اطلاق اولنور
الامدان همزه نك ضمی وكسری ومیمك تشدیدیله كه اسحمان واضحیان وزننده در بر موضع آدیدر و بر یوزنده جاری
اولان صویه دینور و بو اوچ لفظك رابعی یوقدر شارح دیر كه مراد اولی همزه ایله اوله رق وزن مزبورده بو اوچدن غیری
وارد اولمامشدر پس عنفوان وصلیان مقوله سیله اعتراض وارد اولمز مترجم دیر كه اخوان كلمه سیله منقوض اولور
نته كه مزهرده وافعلان اسما اخوان وصفة اسحمان عنوانیله مرسومدر وغریبدر كه مؤلف سحم ماده سنده
اسحمان كلمه سنی زبرقان ایله وزن ایدوب ضمی تخطئه ایلمشیكن بوراده مضموما ثبت ایلمشدر انده نونله عمده
وزننده اندلس اولكه سنده بر بلده در فقهاء وحفاظدن یوسف بن عبدالعزیز الاندی كه ابن دباغ ایله مشتهردر اورادندر
الاندرورد والاندروردیة همزه نك وواوك فتحه لریله بركونه آیاق طونیدر كه اچ طونك اوزرندن كیلور شلوار
وچقشیر كبی كه چرپچه اولور علی قول تبانه دینور كه اصل اچ طونیدر طومان دخی دینور كه تبان محرفیدر وكلمهٔ
مزبوره اعجمیه در عرب استعمال ایلمشلردر الاود همزه نك وواوك فتحیله اكری اولمق معناسنه در یقال
اود الشیء اودا من الباب الرابع اذا اعوج الآود آدم وزننده كه افعلدر آندن صفتدر اكری شیئه دینور مؤنثنده
اوداء دینور حمراء كبی الاود همزه نك فتحی وواوك سكونیله برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در تقول
ادت العود اودا من الباب الاول اذا عطفته واود واوود قعود وزننده بر آدمی بر امر مشكل فوق الغایه ثقلته دوشوروب
زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنه مستعملدر كویا كه بلنی ایكی قات ایدر یقال آده الامر یؤده اودا واوودا اذا بلغ
منه المجهود وفی البیضاوی قوله تعالى ولا یؤده حفظهما الآیة ای ولا یثقله مأخوذ من الاود وهو الاعوجاج
بوراده وانقولینك ثقیل اولمق قولی ثقیلدر واود برجانبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الشیء اذا مال ورجوع

ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آد الفیء اذا رجع كویا كه ایكی قات اكمكله ارقه سنه رجوع ایلمشدر واود بر رجل
اسمیدر الانئیاد انفعال وزننده اود كلمه سندن مطاوعدر اكیلوب ایكی قات اولمق معناسنه در تقول ادت العود
فانأد ای عطفته فانعطف التأوید تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در التأود
تفعل وزننده تأویددن مطاوعدر تقول اودته فتأود و برنسنه بر آدمه ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تأوده الامر
اذا ثقل علیه التأدی تفاعل وزننده بودخی ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تأداه الامر اذا ثقل علیه المآود
مفاعل وزننده آفات ودواهی یه اطلاق اولنور ثقلت ومحنتی سببیله یقال رماه باحدی المآود ای الدواهی شارحك
محكمدن نقلنه كوره مفردی یوقدر اود همزه نك ضمیله بادیه ده بر موضع آدیدر الاوید همزه نك فتحیله ناسك
شماته سنه وجغلتی وكورلتوسنه دینور تقول سمعت اوید القوم ای ازیزهم وحسهم ذواود همزه نك فتحی وواوك
سكونیله اذواء اطلاق اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر اسمی مرثد ایدی التیوز سنه یمنده پادشاهلق ایلمشدر الاید
كید وزننده قوی ومشتد اولمق معناسنه در یقال آد الشیء یئید ایدا اذا اشتد وقوی واید اسم اولور قوت وصلابت
معناسنه یقال ذو اید ای قوة واید مدینه ده بر موضعدر الآد همزه نك مدیله كه اصلی اید ایدی بودخی صلابت
وقوت معناسنه در المؤایدة مفاعله وزننده قوی قلمق وتقویت ویرمك معناسنه در تقول آیدته مؤایدة
اذا قویته وبه قریٔ قوله تعالى اذ ایدتك بروح القدس ای قویتك التأیید تفعیل وزننده بودخی تقویت
معناسنه در تقول ایدته تأییدا ای قویته فهو مؤید ومأید ای قوی مؤید مكرم وزننده در كه مؤایده دن اسم
مفعولدر قیاس اولان مؤاید اولمقدر لكن بو بلجه غیر قیاس اوزره مسموعدر الایاد كتاب وزننده آلت تأیید
ومدار تقویت اولان شیئه دینور وحصن ومعقل وپرده وكنف وهواء وملجأ معنالرینه استعمال اولنور ومنیع وحصین
طاغه اطلاق اولنور وشول طپراغه اطلاق اولنور كه حوضك وچادرك دائرا مادار چوره سنه دوكرلر تا كه قوتیله
حوضك صوینی طشره یه جریاندن و یغمورك صوینی چادره دخولدن منع ایلیه واطرافدن مرتفع اولان قومه دینور
وعسكرك صاغ قولنه وصول قولنه اطلاق اولنور ایكیسنه ایادان دینور یقال كر علی ایادی العسكر وهما
جناحاه وایاد معد قبیله سندن منشعب بر جماعت آدیدر وبك چوق دوه لره اطلاق اولنور مؤلفك وكثرة الابل قولی
والابل الكثیرة سبكنده در المؤید مؤمن وزننده امر عظیمه دینور یقال امر مؤید ای عظیم وآفت وداهیه یه
دینور جمعی موائد كلور التأید تفعل وزننده قوتلنمك معناسنه در صوری ومعنوی یه شاملدر یقال
تأید الرجل به اذا تقوی به الاید كبس وزننده ذكر اولنان اید صیغه سندن صفتدر قوی وشدید معناسنه در

فصل الباء

البجود جمله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال بجد بالمكان بجودا من الباب
الاول اذا اقام به ودواب ومواشی اصلا او تلاقدن آیرلمیوب همیشه ملازمت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بجدت
الابل اذا لزمت المرتع التبجید تفعیل وزننده بودخی اقامت ایلمك معناسنه در یقال بجد بالمكان بمعنی بجد البجدة
نبذه وزننده اصل واساس معناسنه در یقال هو بجدته ای اصله وصحرا و بیابانه دینور و برایشك اچ یوزینه دینور
یعنی برفعلك مستور وخفی اولان سمتنه دینور كه هر كس اكا محرم اولمیه یقال هو عالم ببجدة امرك ای دخلته وباطنه
وبو معناده بانك ضمیله وضمتینله لغتدر و بجده علم وشعور معناسنه استعمال اولنور كه بر محلده اقامتك لازمیدر ومنه یقال
عنده بجدة ذلك ای علمه بو مناسبتله برنسنه نك حقیقت ثابته سنه اتقان وجهیله مطلع وعالم اولان آدمه امثال طریقیله
ابن بجده اطلاق اولنور یقال هو ابن بجدتها ای عالم بذلك الامر بوراده ضمیر امر مرقومك حقیقتنه عائد یاخود
فی الاصل ارضه راجع اولمغله وتیرهٔ مثل اوزره جاری اولمشدر وحاذق وهادی رهبر حقنده دخی ایراد اولنور كه
ضمیر ارضه یاخود طریقه ارجاع یاخود من غیر ملاحظة مثل طریقه سیله ایراد اولنور مثلا فلان بو یولده یاخود
مطلقا رهبرلك ایده بیلورمی دیدكلرنده هو ابن بجدتها درلر یعنی حاذق واستاذ رهبردر دیمكدر كذلك تقوه ایلدیكی
سوزنده ثابت و برقرار اولان كمسه حقنده دخی ایراد اولنور فلان كمسه قطعا سوزندن نكول ایلمز سویلدیكی سوزده
ثبت اوزره در دیجك یرده هو ابن بجدتها درلر البجد بجد وزننده جماعت انسانی یه دینور یقال مر علیه
بجد ای جماعة و یوز رأس دخی ازید آت قسمنه دینور البجاد كتاب وزننده شول كلیمه وآبایه دینور كه یول یول
مخطط نسج اولنمش اوله بعض غزواتده فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلاغوزلغی خذمتیله شرفیاب
اولان عبدالله ذو البجادین جنابلرینی آنكله تلقیبی ایكی شقه بجادی ازار وردا اتدكلرینه مبنیدر و شعرادن طفیل
البجادی جدی اولان بجاد نام كمسنه یه منسوبدر بجودات بانك فتحیله بنو سعد دیارنده برنیچه مواضع معروفه اسمیدر
بجدد قعدد وزننده اسامیدندر ثوبان بن بجدد فخر انام علیه السلام حضرتلرینك موالیسندندر بجید

زبیر وزننده بر رجل اسمیدر ام بجید حو أبنت یزید کنیه سیدر که صحابیه در ابن بجدان عثمان وزننده
تابعیندندر وعمر بن بجدان اصحابدندر بجد بانك وجیم مشدده نك کسریله که جلق و حص وحلز وزننده
در بر موضع آدیدر کلمات مذکوره نك خامسی بوقدر ابجد همزه نك فتحیله که حروف هجایی جامع کلمانك اولیدر
فی الاصل ابجد وهوز وحطی وکلمن وسعفص وقرشت که آلتی نفردر مدین اولکه سنده شاهلر ایدی کلمن
جمله سنك رئیسی یعنی شهنشاهی ایدی و بونلر شعیب علیه السلام قومندن ایدیلر یوم ظله ده جمله سی هلاك اولدیلر
حتی مرسوم کلمن نام شاهك قزی پدرینه مرثیه اوله رق اشبو کفته یی نظم وانشاد ایلمشدر * کلمن هدم رکنی * هلکه
وسط المحله * سید القوم اتاه * الحتف نارا وسط ظله * جعلت نار علیهم * دارهم کالمضمحله * اسلاف ابتدا کتابت
عربیه حروفنی بونلرك اسملرینك حروفی عدد نجه وضع ایدوب بعد زمان ثخذ وضظغ حروفلرینه ده ظفریاب اولملریله آنلره
ردیف ایلمکله بو التی حروفه روادف اطلاق ایلدیلر شارح دیرکه اصل ابجدك اسمی ابوجاد ایدی تکرر حروف سیبیله قصر
ایلدیلر حتی حروف ابجاده تعبیری بوندندر البخنداة خای معجمه ایله علنداة وزننده و البخندی قصر ایله کمکلری وسکیرلری
تام اولوب جثه واندامی یرلو یرنده اولان خاتونه دینور جمعی بخاند کلور الابخنداء اعلنداء وزننده دوه قسمی عظیم الهیکل
اولمق معناسنه در یقال ابخندی البعیر اذا عظم ویقال ابخندت الجاریة اذا تم قصبها التبدید تفعیل وزننده
طاغتمق معناسنه در یقال بدد الشیء تبدیدا اذا فرقه و یوریلوب بی تاب اولمق علی قول او توردیغی یرده او یوقلمق
معناسنه در یقال بدد زید اذا اعیا اونعس وهو قاعد لایرقد التبدد تفعل وزننده طاغلمق معناسنه در یقال
بدد الشیء فتبدد ای تفرق و برنسنه یی حصه حصه بولشمك معناسنه در یقال تبددوا الشیء اذا اقتسموه بددا
ای حصصا وتبدد نسوانك زینتی کوکسنك هر یرنی احاطه واستیعاب ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
تبدد الحلی صدر الجاریة اذا اخذه کله بداد بداد بانك فتحی ودالك کسر اوزره بناسیله و بداد بداد فتح
اوزره مبنی اوله رق و بددبدد کذلك مفتوح اوله رق و بددا بددا منون اوله رق طاغنق طاغنق معناسنه در
یقال جاء الخیل بداد بداد و بداد بداد و بددبدد و بددا بددا ای متفرقة شارح دیرکه بونلر حال موقعنده در متبدده
سکنده در قالدیکه شرح تسهیلده مشروح اولدیغی اوزره کسر ایله بدادبداد کلمه سی علم جنسدر بو دخی نکره ایله
متاولدر یعنی متبددة تأویلیله حالدر انتهی البد بانك فتحی ودالك تشدیدیله آیرمق معناسنه در یقال بد رجلیه
بدا من الباب الاول اذا فرقهما و بد یورلمق تعب وکلال معناسنه در تقول عرض لی منه بد ای تعب و برکسه یی
برنسنه دن کف ومنعله تبعید و برطرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال بد فلان صاحبه عنه اذا ابعده وکفه
وتجافی به البادید والابادید تانك وهمزه نك فتحیله بونلرده طاغنق طاغنق دیمکدر یقال ذهبوا ابادید وبادید
ای متبددین ویقال طیر ابادید وتبادید ای متفرقة ولفظ مزبور جوهری اوزره متصحف اولوب یعنی جوهری
تصحیف ایلمکله یای تحتیه ایله یبادید عنوانده رسم واشبو * یروتی خارجا طیر یبادید * صورتیله استشهاد ایلمشدر
بو ابسه طیر الیبادید درکه نونله واضافتله در وقافیه مکسوره در وبیت مذکور عطارد بن قران نام شاعرکدر شارح دیرکه
مؤلف بو تعقیبی تکمله صغانیدن اخذ ایدوب لکن صغانی ینادید وتبادیدر وایتلرنی اعتراف ایلمشدر و بونلر جمع
اقصاردر عبادید وشعارير کبی مفردلری مسموع دکلدر انتهی الابد همزه نك وبانك فتحیله ذکری آتی بدد کلمه سندن
صفتدر ایکی قوللری یانلرندن ککبش ومیدانلو اولان یاخود عظیم الخلقه اولمغله اعضاسی بری برندن متباعد
یاخود او یلقلرینك ارالقلری ککبش وکشاده اولان کیشی یه دینور یقال رجل ابد ای متباعد الیدین او عظیم
الخلق المتباعد بعضه من بعض اوالمتباعد مابین الفخذین جوهری لفظ مزبور ضمننده استشهاد ایلدیکی اشبو
الدبمشی مشیة الابد * مصراعنده غلط ایلمشدر زیرا صواب اولان * بداء تمشی مشیة الابد * عنوانده اولمقدر
زیرا رخاتون وصفنده نظم اولنمشدر وابد جولهایه اطلاق اولنور حایك معناسنه ترنسیج ایدرکن میانه فخذینی
آچق طوتدیغیچون والری‌نك ارالقلری آچق ومیدانلو اولان آته دینور الابد الزنیم ارسلانه اطلاق اولنور
اللرینك ارالغی میدانلو اولدیغیچون ابد دائم کبی و یاکز کردیکیچون زنیم ایله توصیف اولندی البدد فتحتیله
برکسه ابد اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال بدد الرجل بددا من الباب الرابع اذا صار ابد و بدد معارضه
وجهیله مبایعه ایلمکه دینورکه بری برینه بالمقابله برنسنه بیعندن عبارتدر یقال بایعه بددا اذا باعه معارضة یعنی
عارضه بالبیع و بد تاب وطاقت معناسنه در کما سیذکر وحاجت معناسنه در یقال ماله بد ای حاجة البد بانك
کسریله مثل ونظیر معناسنه در یقال ماله بد ای مثل البدید والبدیدة بارك فتحیله بونلرده مثل وهمتا
معناسنه در و بدید شول ایچی طولمش نسنه یه دینورکه آتی وطواری ناصمسون دیو قلطاغك و بالانك آلتنه قورلر

اکرده تکلتو و بالانده تپلکی تعبیر اولنور ایکی طرفنه بدیدان وهر برینه بدید دینور بداد دخی دیرلر کما سیذکر و بدید
خرج تعبیر اولنان ظرفه دینور و ککبش بیابانه دینور مفازة واسعه معناسنه و بدیده بلا وداهیه یه دینور البد
بانك ضمیله سبوری سبنکه دینور بعوض معناسنه وصنمه دینور که فارسی اولان بت لفظندن معربدر جمعی بدده
کلور قرده وزننده وابداد کلور افراد وزننده و بتخانه یه دینور بیت الصنم معناسنه وحصه ونصیب معناسنه در
البداد بانك کسریله بو دخی حصه ونصیب معناسنه در و بدید معناسنه در که ایر و پالان آلتلرینه قویلان حشوه
دینورکه ذکر اولندی ایکیسنه بدادان دینور وشول یکه پارچه سنه دینورکه طوارك یاغری اوستنه قورلر و بداد
مصدر اولور سفرده رفیق اولان آدملر عارفانه طریقی اوزره هر بری بر مقدار نسنه اخراج ایدوب حوائج ومهماتلرینه
صرف ایلمك معناسنه درکه قوماده تعبیر اولنور کما سیذکر البداد بانك ضمیله والبدة کذلك بانك ضمیله بونلرده
حصه ونصیب معناسنه در جوهری بانك کسریله تقیید ایلمکله تخطئه اولنمشدر و بد غایت وانجام معناسنه در
لابد لافراق ولامحاله معناسنه در و بد فراق معناسنه اولوب لاء نفی داخل اولمغله فراق منفی ولزوم لازم اولدیغندن
لازمدر والبته دیمك اولور شارحك بیانه کوره بونك استعمالی نفیه مخصوص وصدر اثبانده مولددر مصنفین عبارتلرنده
کثیر الوقوعدر ومتنوعا ایراد ایدرلر مثلا لابد لهامن قوانین ولابد منه ولابد وان یکون کبی لابد ثابت اوکائن
تقدیرنده در و ترکیب اخیرده واقع واو من معناسنه در علی قول زائددر تزیین کلام ایچون یاخود لانك اسمیله خبری
بیننده کی لصوقی تأکید ایچون یاخود تثنیه بد اولان بدان کلمه سنه التباس وهمی ایچون زیاده قلنمشدر وعند البعض
واو عاطفه در مقامه مناسب معطوف علیه تقدیر اولنور مثلا لابد ان یورد وان یکون کبی وتعبیر مذکوردن
فارسیده چاره نیست ایله ادا اولنور انتهی البدادة بانك فتحیله اسمدر والبداد بانك کسریله که مفاعله دن
مصدر در رتبه که ذکر اولندی والمبادة مفاعله وزننده بونك اوچیده رفقاء سفردن هر بری عارفانه وجهیله
قانده ایلمك معناسنه در یقال باد القوم بدادا ومبادة اذا اخرج کل واحد منهم شیئا ثم جمع فانفقوه بینهم بوندن
اسم بداده در ووجه مذکور اوزره علی طریق المعارضه مبایعه ایلمك معناسنه در یقال باده مبادة و بدادا اذا بایعه
معارضة الباد تشدیدداله او یلغك ایچ یوزینه دینورکه بوط اوله جقدر البداء زناء وزننده فرجك کنارلری
ایری و یومری اولان خاتونه دینور یقال امرأة بداء ای ضخمة الاسکتین الابتداد افتعال وزننده ایکی کسنه
برنسنه یی یاخود برکسه یی ایکی طرفدن طوتمق علی قول ایکی طرفدن کلوب حواله اولمق معناسنه در یقال
ابتدا ابتدادا اذا اخذاه من جانبیه واتیاه منهما و بونده مفردینه سیله ابتده دیمك صحیح اولمز زیرا حصه معناسندن
مأخوذدر وقال فی الاساس السبعان یبتدان الرجل اذا اتیاه من جانبیه والضاربان یبتدان المضروب والتوأمان
یبتدان امهما ای یرتضعان ثدیها البدة بانك فتحیله والبدة بانك کسریله بدد کبی تاب وطاقت معناسنه در
یقال ماله به بدة وبدة و بدة ای طاقة بدبد بارك فتحیله بخ بخ وزننده ومرادفیدر که په په دیمکدر رتبه که ذکر اولندی
التباد فی الاصل تفاعل وزننده هر کس جنکاهده قرن وهمتاسنه صاتشمق معناسنه در یقال تباد الجیش
اذا اخذوا اقرانهم لکل رجل رجل مؤلف لکل رجل قولیله مقابلة جمع ضمننده اولان توزیعه اشارت ایلمشدر
البداد سحاب وزننده فی الاصل فرقه معناسندن منشعب حصه معناسنه اولوب بعده جنکاهده اولان قرن وهمتاده
استعمال اولندی ومنه یقال لقی الجیش بدادهم ای اخذوا اقرانهم لکل رجل رجل ومنه یقال لوکان البداد لما اطاقونا
ای لو بارزناهم رجل ورجل یعنی بر بر برمیدانده اوغراش ایلسك یدی آنلر بزه مقاومت ایده مزلر ایدی سلفده ایکی عسکر
بر بر برمیدانده هر کس همتاسیله جنك ایتمك عادتلری ایدی ومناسبت مذکوره حسبیله بداد مبارزه معناسنده استعمال
اولندی که هر کس همتاسیله محاربه دن عبارتدر بداد قطام وزننده اسم فعل امردر جنکاهده هر کس بر بر قرن
وهمتاسیله اوغراش ایلسون دیمکدر یقولون یاقوم بداد بداد ای لیأخذ کل رجل قرنه الاستبداد مستقل
و باشلو باشنه اولمق معناسنه در یقال استبد فلان برأیه اذا انفرد ومنه المثل * من استبد برأیه فقد هلك * الابداد
همزه نك کسریله یره طوغری ال اوزاتمق معناسنه در یقال ابد یده ابدادا اذا مدها الی الارض وعطیه دن هر کسه
حصه سنی ویرمك معناسنه در یقال ابد العطاء بینهم اذا اعطی کلا منهم بدته ای نصیبه بدبد فدفد وزننده
برموضع آدیدر بدید زبیر وزننده جلزة بن مکروه نام شاعرك جدی اسمیدر البرد بانك فتحی ورانك سکونیله
صوغوقلغه دینورکه اسمدر حر مقابلیدر کما سیذکر ومنه قول الشاعر * فان شئت حرمت النساء سواکم * وان شئت لم اطعم نقاخا ولا بردا * ...

مطلب

اولور يقال ماء برد اى بارد وبرد او يقويه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى لا يذوقون فيها بردا اى نوما مؤلفك بصائرده
بياننه كوره حرّ حركت واضطراب مختص اولديغى كبى برد دخى ثبوت وسكون مخصوص اولمغله كاه ثبوت
وسكونده وكاهى آنلرك ملايملرنده ومعرضلرنده استعمال اولنور نته كه ثبوت ونوم وموت ولزوم وضعف معنالرنده
استعمالى بوراده دخى مثبتدر پس نومه برد اطلاقى نائمك ظاهر جلدينه برودت عروضى ياخود نائمه سكون طريانى
علاقه سنه مبنى در و برد آغز يارينه اطلاق اولنور اعراب هر لطيف نسنه يه برد و بارد اطلاق ايدرلر زيرا باديه حارّه ده ماء
بارد اعز وكياب اولور بو مناسبتله محبوبك آغزى يارينه برد اطلاق ايليوب بعده تعميله مطلقا توكرك ده دخى استعمال
ايلديلر ومنه قوله * برود الثنايا واضح الثغر اشنب * و برد بر كيسه يا بر نسنه يه صوغوق طوقنوب اوشمك معناسنه در
تقول بردنا الليل وعلينا اى اصابنا برد وموت معناسنه مستعملدر ميته فقدان روح سببيله برودت ياخود سكون عارض
اولديغيچون يقال برد الرجل اذا مات ووجوب ولزوم معناسنه استعمال اولنور كه ذكر اولنان ثبوت معناسى اوله جقدر
يقال برد حق على فلان اى وجب ولزم وآرقلنوب مهزول اولمق معناسنه مستعملدر سكون معناسندن مأخوذدر
يقال برد مخه اذا هزل وا كما يله دمورى اكه لمك معناسنه در يقال برد الحديد اذا سحله مؤلفك بصائرده بياننه كوره
برد قتل معناسنه مستعمل اولمغله سحل معناسى بوندن مأخوذدر كه مجاز بر تبتين اولور كما تقول بردته اى قتلته وكوزه
سرمه چكمك معناسنه در يقال برد العين اذا كحلها و بو معنا برود لفظندن منصرّ فدر كه صبور وزننده در بر نوع
سرمه يه وتوتيايه اطلاق اولنور كه حرارت عين دفعى ايچون ايچنه بعض مبرّد دار ومزج ايدوب كوزه چكرلر آندن
تصرّ فله اول كحل وتوتيايى كوزه چكمكه برد اطلاق ايدوب بعده تعميم ايلديلر و برد اتمك وسائر طعام اوزره
صو دوكمك معناسنه در كه مراد اتسى اولان اتمك وطعامدر صوغتمق ايچون دوكمك اوله جقدر يقال برد الخبز اذا صب
عليه الماء و برد فلج ضر بديه ايشليوب كيرودونمك معناسنه مستعملدر كه سكون معناسندن مأخوذدر يقال برد
السيف اذا نبا وضعيف وزبون اولمق معناسنه مستعملدر يقال برد زيد اذا ضعف ويقال برد على بناء المجهول
و بر كيسه بريد كوندرمك معناسنه در كما سيذكر يقال برده اذا ارسله البريد و برد بر طاغ و بر صو و بر موضع اسملريدر
البرودة سهوله وزننده بو دخى صوغوقمق معناسنه در يقال برد الماء برودة من الباب الخامس اذا كان باردا
البارد والبرود صبور وزننده والبراد بانك ضمّيله والمبرود برد كبى بونلرده صوغوق ديمكدر يقال ماء برد وبارد
وبرود وبراد ومبرود بوراده برد مبالغة وصفدر نته كه ذكر اولندى وبارد ومبرود باب اولدن وصفدرلكن مبرود صكره دن
صوغومش اولاندر وبرود وبراد باب خامسدندر براد برود دن ابلغدر وباردبى تعب حاصل اولان خوش وكوارا دبرلكه
اطلاق اولنور باديهٔ حارّه ده ماء بارد كياب اولمغله دسترس اولدقده نه كونه صفابخش اولمق حسبيله اعراب هر خوش
ولطيف وعزيز نسنه يه بارد اطلاق ايدرلر ومنه عيش بارد اى هنيء و برود ومبرود صوغومق ايچون اوزرينه
صو دوكلمش اتمك وطعام مقوله سنه دينور وبرود خاوى اولميان ثوبه اطلاق اولنور يقال ثوب برود اذا لم يكن له زئبر التبريد
تفعيل وزننده صويى صوغوتمق على قول خاصة قار ايله صوغوتمق معناسنه در يقال برّد الماء اذا جعله باردا او خلطه
بالثلج وضعيف وزبون قلمق معناسنه استعمال اولنور نته كه مأخذى ذكر اولندى يقال برّده المرض اذا اضعفه
الابراد همزه نك كسريله صوغوق نسنه كتورمك معناسنه در يقال ابرده اذا جاءبه باردا و برآدمه صوغوق صو
ايچورمك معناسنه در يقال ابرده اذا سقاه باردا وسرينلك وقتى اولان آخر نهار هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال
ابرد الرجل اذا دخل فى آخر النهار وتقول جئتك مبردين اى فى آخر النهار وضعف ويرمك وضعيف وبيحال ايلمك
معناسنه در يقال ابرده المرض اذا اضعفه و بر محله بريد كوندرمك معناسنه در يقال ابرد فلانا اذا ارسله بريدا البرد
فتحتينله طلو يه دينور كه كوكدن يغار حبّ الغمام دخى ديرلر و يقال برد القوم على بناء المفعول اذا وقع بهم البرد و برد
بر موضع آديدر البرد كتف وزننده والابرد احمر وزننده طلو ياغديران بلوده دينور يقال سحاب برد وابرد اى ممطر
البرد المبردة مكرمة وزننده والمبرودة طلو ياغمش وطلو اورمش يره دينور يقال ارض مبردة ومبرودة اذا وقع بها البرد
البرد بانك ضميله بر نوع مخطط يعنى چبوقلى قماش آديدر برديمانى زبانزددر جمعى ابراد كلور وابرد كلور وبرود كلور
و بر نوع آبايه دينور كه احرام كبى بدنه بورينورلر و بو جمعدر مفردى برده در وحالا بو ديارلرده خرقه تعبير ايتديكمز
لباسه ده برده اطلاق اولنور ومنه المثل * هما فى بردة اخماس * اى يفعلان فعلا واحدا مؤلفك خمس ماده سنده بيانى اوزره
خمس خانك كسريله ملوك يمندن بريدر كه برد خمس ديدكلرى معروف قماشى الك اوّل اول نسج ايتدردى وعند البعض
بر كونه قماشدر كه طولى اش ذراع اولور ايكى آدم برى بريله كمال محبت وصداقتله يكدل و يكجهت اولدقلرنده مثل
مزبورى ضرب ايدرلر كويا كه ايكيسى ثوب واحد ايچره بكوجوددر ديمكدر وبنه امثالدندر كه ايكى كسه مخاصمه

وشقاق ومعادات ده شدت و يكديكره ابراث شر ومضرت ايلسه لر وقع بينهما قد برود يمنة ديرلر يمنة يانك ضمى وسكون
فتحيله يمن لفظنك واحديدر كه يمن ديارنده منسوج قماشلره دينور بغايت قوى ومستحكم اولمغله بر تلمسى پك دشوار
وانجق بر حادثهٔ عظيمه اصابتنه موقوف اولور و برده بر رجل اسميدر البرّادة جبانه وزننده صوصوغوده جق
قابه دينور كه بو ديارلرده قارلق تعبير اولنور وصوصوغومق ايچون بردق آصدقلرى چنكاله وآصقى يه دينور
مؤلف وكوازة يبرّد عليها عبارتيله رسم ايلمكله اصول سائره دن كوازه كوزه آو يز معربى اولوب وتعريف مذكور ايله
معرّف اولمغله وجه مذكور اوزره ترجمه قلندى حتى اهل طائف اكا طهيان ديرلر ديو مصرّحدر ومعرّب اولمديغى
صورتده كوازه صوصوغتمق ايچون بردق وضع ايتدكلرى سه پا مقوله سى يرديمك اولور جبانه قبيلندن اولور الابردة
همزه نك وراءنك كسريله بر عارضه اسميدر كه انسانك ايچريسى برودت اوزره اولور البردة بانك فتحى وراءنك
سكونيله وفتحيله لغتدر تخمه وامتلاء علتنه دينور طبيعتى ومعده يى تبريد ايلديكيچون و برده ديشى قيونك عليدر
ونسف قضاسنده بر قريه آديدر محدّثيندن عزيز بن سليم البردىّ اورادندر وشيراز اولكه سنده بر قريه آديدر
الابتراد افتعال وزننده بر كيسه سرينلمك ايچون صوغوق صودوكنمك ياخود بوركنى صوغتمق ايچون صوغوق
صو ايچمك معناسنه در يقال ابترد فلان الماء اذا صبه عليه باردا او شربه ليبرّد كبده التبرّد تفعل وزننده صوغوق
صويه كيروب طورمقله سرينلمك معناسنه در يقال تبرّد فى الماء اذا استنقع فيه الابردان تثنيه بنيه سيله صباح
واخشامه اطلاق اولنور سرين اولدقلريچون نته كه بردين دخى ديرلر وابردان ظل وفيئه اطلاق اولنور البراد
بانك ضميله والبرود قعود وزننده بر نسنه دن فتور كلمك معناسنه در كه ايشدن صوغومق تعبير اولنور يقال برد الرجل
عنه برادا وبرودا اذا فتر المبرد منبر وزننده اكه يه دينور سوهان معناسنه قتل معناسنه اولان برددن اسم آلتدر البرادة
بانك ضميله اكه آغزندن توكيلن اكنتى يه دينور البردىّ فردىّ وزننده قوغه لق وحصير اوتى ديدكلرى سازلغه
دينور كه آندن حصير نسج اولنور مصباحك بياننه كوره بو برد لفظنه منسوبدر البردىّ كردىّ وزننده بر جنس
اعلا خرما آديدر رفارسيده سنك اشكنك ديدكلريدر ومحمد بن احمد بن سعيد الجيانى البردىّ محدّثيندندر لكن بو برده يه
منسوبدر البريد فريد وزننده اولاق ايچون منزلخانه لرده مرتب اولان آتلره وقاطرلره دينور كه منزل طوارى تعبير
اولنور ورسول معناسنه در كه بر محله كوندريلن ايلچى واولاق وساعى مقوله سيدر ودرت فرسخ مسافه يه دينور كه
اون ايكى ميل مسافه دن عبارتدر هر فرسخ اوچ ميل مسافه در بعض نسخه ده فرسخان عنوانده مرسوم اولمغله
شارح دير كه كتب لغتده بريد فرسخان ايله مفسر اولوب مؤلفك فراسخ اربعه ايله تفسيرى حقيقت شرعيه در
قالديكه لساندن ونهايه دن وفائقدن وشرحدن مستفاد اولديغى اوزره بريد كلمه سى فارسى اولان بريده دم كلمه سندن
مخفف ومعرّبدر كه قويرغى كسلمش ديمكدر سلفده منزل طوارلرينك علامت ايچون قويرقلرنى قطع ايدرلر ايدى
بعده اول بريده راكب اولان ايلچى يه واولاغه ده اطلاق اولندى كيده رك سكتين بينه يعنى ميانه سى ايكى ياخود
درت فرسخ مسافه يى مشتمل اولان ايكى منزلخانه نك ميانه ده اطلاق اولندى سلفده هر ايكى ياخود درت فرسخ
محلده بر رمنزلخانه مرتب اولور ايدى و بو تعبير لسانمزده منزل ايله معبردر كه اصل منزل اسم مكاندر منزل آتنده
واولاقده دخى مستعملدر پس مؤلفك المرتب قولى البغل المرتب تقديرنده در شارح دير كه سلفده منزل حيوانى
قاطره مخصوص ايدى حتى شارح المرتب قولنى فى ثغر او رباط ونحو ذلك وكان يرتب فى كل سكة بغال عبارتيله تقييد
ايلمشدر و بعض امهاتدن منفهم اولان بودر كه بريد ذكر اولنان ثبوت ولزوم معناسنه اولان برددن مأخوذدر طريق
معلومه سنه ملازم اولان اولاغه وايلچى يه اطلاق اولنوب بعده بو مناسبتله هر سريع ورونده يه واول جمله دن
اولاغك مركوبنه اطلاق اولندى حتى قوشك ايكى جناحنه ده بريدان اطلاق ايلديلر بعده اولاقلرك مكان
مخصوصلرينه ده اطلاق ايلديلر ومؤلفك واثنى عشر ميلا قولى عطف تفسيريدر انتهى و بريد فرانق يعنى دائما
ارسلانك اوكنده كيدن قره قولاق تعبير ايتدكلرى جانوره ده اطلاق اولنور ارسلانك اوكنجه پيك كبى انذار ايچون
حيقره رق كتديكيچون زيرا آنك سسنى ايشيدن حيوانلر ارسلان كله جكنى حسّ ايله بر طرف اولورلر كذلك بريد
منزل آتلرى اوزره تعيين اولنان سوريجيلره اطلاق اولنور كه اولاقلرك اوكلرنجه چابارلر سكة البريد خوارزم
شهرنده بر محله در محدّثيندن ابراهيم بن محمد بن ابراهيم ومنصور بن محمد الكاتب البريديّان اورادندر بردى جمزى
وزننده دمشق شامده جارى نهرلرك اعظمى اولان نهرك اسميدر مخرجى زبدانى ناحيه سنده در وحجازده بر جبل
وحلب قضاسنده بر قريه وطرسوس ترابنده بر نهر آديدر برديا فتحتينله وياى مشدّده ايله شامده بر موضع
ياخود بر نهرك اسميدر تبرد زبرج وزننده بر موضع آديدر بردّون فتحتينله ودال مشدّده ايله عنده ذمار قضاسنده

مطلب

برقريه آديدر البردة فتحاتله بيكارك اورته سنه ديتور تقول شربت من بردة العين اى من وسطها وبردة بنت موسى
بن نجيح دركه محدثه در بردة الضأن بانك ضميله برنوع سوده اطلاق اولنور البرداء كرماء وزننده دتره ديجى اسمه
علتنه اطلاق اولنور اوشمه ايله كلديكيچون مترجم ديركه مزهرده بيان اولنديغى اوزره رحضاء دخى بو وزننده دركه
تراپله كلن اسمه علتنه ديتور و بونلر صعداء ونفساء وعشراء كبى فعلاء وزننده وارد اولان مؤنثدر زيرا
حمى مؤنثدر يقال اخذته البرداء اى الحمى بالقرة ذوالبردين بانك ضميله عامر بن احيمرك لقبيدر ومشاهير اسخيادن
ربيعة بن رياحك لقبيدر الابيرد مصغر بنيه سيله حميرقبيله سندن برآدم ايدى كه بنى سليم قبيله سنه كيدوب
واوراده قتل اولندى وابيرد اليربوعى شعرادندر وابيرد بن هرثمة العذرى شاعر آخردر البارده اعلام نسواندندر
برداد صلصال وزننده اسمادندر ابراهيم بن برداد محدثيندندر بردان سلمان وزننده سمرقند قضاسنده برقريه در
بردان فتحاتله برموضعدر و بردان ابراهيم بن سالم القرشى التيمى المدنى لقبيدر بدرندن حديث روايت ايلمشدر
صحيح بخاريده مذكوردر و بردان نخلهٔ شاميه ده بر پيكار آديدر وسماوه ده برصوآديدر ونجد بلادنده عقيل قبيله سى
يورنده برصوآديدر وحجازده بنونصر قبيله سى يورنده برصوآديدر و بغداد قضاسنده برقريه در حافظ ابوطاهر
السلفى شيخى ابوعلى محمد البردانى اورادندر وكوفه قضاسنده برقريه در وطرسوس ترابنده برنهر ومرعش جوارنده
برنهر وتباله ده دارة جلجل حذاسنده برقويى و عنده نهد بلادنده برموضع و يمامه ده برموضع وحمى قضاسنده
برجوراق صوآدلريدر الابرد احمر وزننده قپلانه اطلاق اولنور قتال اولديغيچون جمعى ابارد كلور مؤنثى برده در
بردالخيار فردالديار وزننده محدثيندن برينك لقبيدر بردانيه فتحاتله بلد اسكاف نواحيسنده برقريه در القدوة
احمد بن مهلهل البردانى الحنبلى اورادندر البردى جهنى وزننده كه ايوب بن عبدالرحيم بن البردى البعلى ايله
مشتهردر محدثيندندر اصحابندن بزلر حديث روايت ايده رز كه متأخريندندر واوس بن عبدالله البريدى كه
زبيرى وزننده در جدى اولان بريدة بن الحصيب الصحابى حضرتلرينه منسوبدر وسرخاب البريدى رواة
حديثندندر و بريده و برادشداد وزننده اسماميدندر ابوالابرد تابعيندندر اسمى زياد ايدى بردشير اردشير وزننده
كرمان ايالتنده بربلده در بانيسى اسمى اولان اردشير ايله مسمى اولوب بعده تعريب اولندى بردرايا بانك ودالك
فتحيله نهروان بغداد اعمالندن برموضع اسميدر البرجد جمله قنفذ وزننده قالين كليمه وآبايه ديتور برجد
ابجد وزننده عربدن برآدمك لقبيدر بردجرد بانك فتحى ورانك ضمى وجيمك كسريله همدان قربنده بربلدهٔ
معروفه در البرخداة بانك ضمى ورانك فتحى وخانك سكونيله اتنه طلوبدنى تروتازه ونازك اولان خاتونه ديتور
برقعيد زنجبيل وزننده موصل قربنده بربلده در البرند فطحل وزننده شول قلجه ديتور كه آنده اثر قديم يعنى
دمورى چكلوركن بريرنده اثر قالمش اوله على قول برند فرند وزننده ومرادفيدر كه قلجك جوهرينه ديتور
طبان وخراسانى قلجلرده اولور ورانك فتحيله ده لغتدر كه فطحل وزننده اولور وعرعرة بن البرند وهاشم بن
البرند محدثلردر المبرندة اسم فاعل بنيه سيله وجودى اتلوشيشمانجه خاتونه ديتور يقال امرأة مبرندة
اى الكثيرة اللحم برذه بانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله نسف اعمالندن برقريه آديدر نسبتنده بزدى
وبزدوى ديتور واوزياده سيله معمر بندن قريه مرقومه دهقانى يعنى سركردهٔ اهاليسى اولان منصور بن محمد بن
قرينه ياخود مزينه كه بوصحيحدر اورادندر امام بخاريدن جامع صحيحى تحديث ايدن محدثلرك الآخريدر البعد
بانك ضمى وعينك سكونيله ايراقلق معناسنه اسمدر قرب مقابليدر يقال بينهما بعد اى ضد قرب و بعد
مصدر اولور ايراق اولمق معناسنه يقال بعد الشىء بعدا من الباب الخامس ضد قرب وموت معناسنه استعمال
اولنور يقال بعد الرجل اذا مات وعربلر بددعا موقعنده بعدا له ديرلر ابعده الله معناسنى اراده ايدرلر كه حق تعالى
اولكسه يى يردن بعيد ايليسون بردخى آنى كورميه لم ديمكدر نته كه سحقا له ديرلر بو معناده و بونلرده مختار اولان
مصدريت وزره منصوب اولمقدر بنوتميم فعله بعد له وسحق له ديرلر و بعد وبعاد كتاب وزننده كه بودخى مصدردر
لعن ونفرين معرضنده استعمال اولنور كه خبردن ياخود حياتدن بعيد اولسون ديمك اولور يقال بعدا له وبعادا
اى لعنا و بعد و بعده هايله رأى وحزم وفكر درست معناسنه استعمال اولنور كه دورادوراندبشه نك لازميدر
يقال انه لذو بعد و بعدة اى ذو رأى وحزم و بعده بعد كبى ايراقلق معناسنه اسمدر تقول بيننا بعدة من الارض
ومن القرابة البعد فتحتينله بودخى ايراق اولمق معناسنه در يقال بعدت الدار بعدا من الباب الرابع ضد
قربت وهلاك اولمق معناسنه در يقال بعد الرجل بعدا اذا هلك و بعد ايراق معناسنه اولور كه مبالغة وصف
بالمصدر در يقال منزل بعد اى بعيد البعد والباعد والبعاد بانك ضميله صفتلردر ايراق اولان شيئه ديتور

بعيد كلمه سنك جمعى بعداء كلور كرماء كبى و بعد كلور ضمتينله رغيف ورغف كبى و بعدان كلور رغفان كبى وكاهجه
باعد كلمه سى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال بعد باعد مبالغة و يقال تنح غير بعيد وغير باعد وغير بعد بفتحتين
اى كن قريبا يعنى برمقدار آلارغه جه اول اتماك ايراغه كتمه ديمكدر المبعد ميمك كسريله منجل وزننده دائما
دور ودراز سفر ايدن آدمه ديتور يقال رجل مبعد اى بعيد الاسفار الابعاد همزه نك كسريله بعيد ايلمك معناسنه در
يقال ابعده ضد قربه و بددعاء موقعنده استعمال اولنور يقال ابعده الله اى نحاه عن الخير يعنى حق تعالى آنى
خيرو فلاحدن بعيد ايليسون و يقال ابعده الله اى لعنه يعنى حق تعالى آنى رحمتدن بعيد ايليسون المباعدة مفاعله
وزننده والبعاد قتال وزننده والتبعيد تفعيل وزننده بعيد ايلمك معناسنه در يقال باعده مباعدة و بعادا
و بعده تبعيدا بمعنى ابعده الابعد اقرب وزننده والبعد صرد وزننده ذم وقدح معرضنده خير ومنفعت معناسنه
استعمال اولنور يقال انه لغير ابعد و بعد اى لاخير فيه اصل ابعد و بعد غور وكنه وقعر معناسنده مستعار اولمغله
معناى مزبوره كالازم كلمشدر پس فلان غير ابعد و بعد قولى فلان ايچون برخصوصده غور يعنى برايشك كنه وحقيقتنه
اطلاع ايده جك ذهن ونظرى يوقدر انديشه سى يوفقه ساده دل آدم اولمغله ايشه كوجه صالح دكلدر ديمكدر
و يقال ما عنده ابعد او بعد اى طائل و فائدة شارح ديركه بورادهٔ ما كلمه سى الذى معناسنه اولمغله آنك قتنده اولان
نفع ومطلوب سائرلرده اولاندن ابعددر ديمك اولور ياخود نافيه يه حمل ايله آنك يانده غور وحقيقتلو برمنفعت
يوقدر ديمك اولور بعد صكره ديمكدر كه قبل مقابليدر مفردا ذكر اولنورسه مبنى ومضافا ذكر اولنورسه معرب
اولور وحكى من بعد بالجر وافعل بعدا بالنصب و يقال جئت بعيد يكما اى بعدكما الاستبعاد ايراقلشمق معناسنه در
يقال استبعد عنه بمعنى تباعد وايراق عد ايلمك معناسنه دركه ايراقسمق تعبير اولنور يقال استبعد الشىء اذا عده
بعيدا البعيد زبير وزننده بعد لفظندن مصغردر بعيدات جمعيدر دويرات كبى تركيده آندن صكره جه ايله
تعبير اولنور ومنه يقال رأيته بعيدات بين اى بعيد فراق ومكبرا وله رق بعيدات بين دخى ديرلر شارحك بيانته كوره
برآدم بركسه يى بردفعه كوروب بعده مفارقت ايليوب ينه كوروب مفارقت ايلدكدنصكره بردخى كوردكده رأيته
بعيدات بين ديركه فراق صكره جه لرنده كوردم ديمكدر كه حاصلى آرالق آرالق كوردم ديمك اولور بو راده تصغير
تقريبى مفيددر كه ما بينك فاصله لى اولمز زيرا ظرف تصغيرى تقريبى متضمندر و بونك جمعى غير قياس اوزره در
زيرا مذكردر اما بعد بركلمه در كه خطباى عرب امراء محضرنده انشاد ايلدكلرى خطبه ده بعد الدعاء ايراد
ايدرلر بعد دعائك تقديرنده در ابتدا داود عليه السلام على قول كعب بن لوى تكلم ايلمشدر پس مؤلفينك
ديباجه لرده اما بعد قوللرى بعد البسملة والحمدلة والتصلية تقديرنده اولور الاباعد اقارب مقابليدر كه نسب
جهتندن ايراق يعنى ايراقدن خصم اولان كسه لره ديتور بعدان سحبان وزننده يمنده برناحيه آديدر
بغداد داللرين مهملتين ايله وبغداذ ذاللرين معجمتين ايله وهر برنى آخر اوزره تقديمله كه درت لغت اولور وبغدان نونيله
و بغدين تثنيه بنيه سيله ومغدان ميمله كه مجموعى يدى صورتدر مدينة السلام اسميدر كه عراقك دار الملكى
اولان شهر بهشت آباد اوله جقدر شارح ديركه مشهورى بغداددركه كلمهٔ فارسيه در بغ صنم اسمى اولمغله عطيهٔ
صنم ديمكدر وبرهان قاطعده باغ داد مخففى اولمق اوزره مرسومدر و بعضلر ذال معجمه ايله بغذان و بغذين ومغذان
و بغدام و بهداد صورتلرينى دخى زياده ايله اون ايكى يه ابلاغ ايلمشدر سلفده نهر شطك حذاسنده قوشلر قلعه سى
ديدكلرى محله ايدى بعده منصور دوانقى حالا موجود اولان سوادى بنا واسم دجله وادى السلام اولمغله شهر
مزبورى دخى مدينة السلام ايله مسمى ايلدى التبغدد تدحرج وزننده بغداده منتسب اولمق يعنى بن بغداديم
ديمك ياخود بغداد اهلنه تشبه ايلمك يعنى بغدادلولنمق معناسنه در يقال تبغدد الرجل اذا انتسب الى بغداد
او تشبه باهلها شارح ديركه بو ماده دن بغداده ده لفظى بغداده منسوب جماعته اطلاق اولنور هياطله واحامره
قبيلندندر باغنده برقريهٔ معروفه در واسط قرالرندندر بافد سكون فاايله كه اجتماع ساكنينله دركرمان ايالتنده
بربلده در يافت معربيدر البلد فتحتينله والبلدة لامك سكونيله مكهٔ مكرمه شرفها الله تعالى اسميدر شارح
ديركه تفخيما ثريايه النجم اطلاقى قبيلندندر مؤلفك بصائرده بيانته كوره بلد و بلده محيط ومحدود ومعين اولان شول مكانه
ديتوركه قطان وسكاننك اجتماع واقامتلريله متأثر اوله جمعى بلاد و بلدان كلور شهره بلده اطلاقى بو جهتله در وآبادان
اولميان مفازه يه بلده اطلاقى موطن وحوش وترابه موطن حشرات ومقبره يه موطن اموات اولديغنه مبنى در
وحاجبين بينده اولان آچقلغه بلده اطلاقى محدود اولان مكان مذكوره تشبيهله دركذلك دوه نك كوكسى سهره سنه
بو جهتله در وكاه اولوركه صدر انسانده مستعار اولور وذكر اولنان تأثر اعتباريله اثر ونشان معناسنه استعمال

اولنور واقامت اعتباریله لزوم والزام معنالرینه استعمال اولنور وموطننه ملازم اولان کسه غیر موطنده
متحیر اولمق مناسبتیله تحیر و دهشت وانجماد ذهن معنالرینه استعمال اولنورا الحاصل هرجزؤ تعریفندن
بر وجه اعتباریله بر معناده استعمال اولنور انتهی واطرافدن مستحیز ومتمیز ومتعین اولان هر قطعهٔ ارضه بلد
وبلده اطلاق اولنور کرك عامر یعنی آبادان وکرك عامر یعنی شنلکدن وبنادن وزراعت واشجار مقوله‌سی
عمارت اثرندن خالی اولسون وطپراغه اطلاق اولنور وبلد قبر ومزاره ومزارستانه اطلاق اولنور وخانه وسرایه
اطلاق اولنور ودوه قوشنك یواسنه دینور که آنده یمورطه چقاررو بلد جزیرهٔ ابن عمرده برشهرك اسمیدر کذلك فارس
اولکه‌سنده برشهر وبغداد قضاسنده برقریه آدیدر وحمی ضریه‌ده برطاغك اسمیدر وبلد جسدده وسائر
نسنه‌ده اولان اثر ونشانه دینور یقال فی جلده بلدای اثر بو معناده جمعی ابلاد کلور اثر وآثار کبی وبلد کوکسه
اطلاق اولنور صدر معناسنه وال آیه سنه اطلاق اولنور ومنازل قمردن برمنزل اسمیدر که نعایم ایله سعد ذابح
نام منزللر مابینده کواکبدن ساده برقطعه‌در وکاهجه آندن منصرف اولوب قلاده‌یه نزول ایدر که آلتی عدد
کواکب مستدیره‌دن عبارت وقوس شکلنده‌در وبونلر قوس برجنده‌در وبلد کمجیلرك اسقندیل تعبیر ایتدکاری
نسنه‌یه دینور که قورشوندن مصنوع یوالق شاقول کبی برشیء در آنکله دکزك صوینی قیاس ایدرلر یقال قاس
الملاح الماء بالبلد وهو هنة من رصاص یقبس بها الملاح الماء وبلد مطلقا ارضه اطلاق اولنور جزؤك اسمی کله اطلاق
ایلدیلرو بلد مصدر اولور قاشلرك اراسی قیلدن ساده آچق اولمق معناسنه نته که بلده دخی بو معنایه دربانك ضمیله یقال
بلدالرجل بلدا او بلدة من الباب الرابع اذا کان ابلج بعض امهاتده ضمله بلده اسم اوله‌رق مقیددر وبلد برنسنه‌نك
اصل وعنصرینه اطلاق اولنور وشول یره اطلاق اولنور که آنده اصلا برچقور واوجاق مقوله‌سی حفر اولنموب
وقطعا آتش یانوب بریرنی تغییر ایلمامش اوله یعنی خلقت اصلیه‌سی اوزره اوله وبوغازك چقوریله چوره‌سنه یاخود
وسطنه دینور وجنس مکانه دینور عراق وشام کبی که ولایت واولکه اوله جقدر آندن جزؤ مخصصه یعنی مفرز
اولان برقطعه‌یه که معمور ومأهول در بلده دینور هاله بصره ودمشق کبی پس بلدة دمشق من بلد الشام وبلدة
القاهرة من بلد مصر عنوانده تعبیر اولنور وبلده اندلس دیارنده برشهر آدیدر شیوخ معتزله‌دن سعید بن محمد
البلدی اورادندر وبلد فتحتینله کذلك مصدر اولور ناس برارض ایچون بری بریله قتال ایده‌رك آکا ملازمت ایلمك
معناسنه‌در که آنده اقامت ضمننده بری بریله مقاتله ایلمکدن عبارتدر یقال بلد القوم وبلدوا بلدا من الباب الرابع
والاول اذا لزموا الارض یقاتلون علیها البلود قعود وزننده بریرده دوام اوزره مقیم اولمق علی قول اول یری
بلده ایدنمك معناسنه‌در یقال بلد بالمکان بلودا من الباب الاول اذا اقام به ولزمه او اتخذه بلدا الابلاد همزه‌نك کسریله
برآدمی برنسنه‌یه علی الدوام ملازم قلمق معناسنه‌در یقال ابلده ایاه اذا الزمه وبرکسه‌نك دابه‌سی بلید اولمق معناسنه‌در
یقال ابلد القوم اذا صارت دوابهم بلیدة ویره یاپشمق معناسنه‌در کرك حقیقی اولسون وکرك معنوی اولسون که
کمال فقر وفاقه‌دن کنایه اولور یقال ابلد القوم اذا لصقوا بالارض المبالدة مفاعله وزننده بری برینه قلجله یاخود
دکنکله اورشمق معناسنه‌در یقال بالده مبالدة اذا بالطه بالسیوف او العصی التبلد تفعل وزننده که کند
وکاهل المق معناسنه‌در که بلادت آیه‌دن مأخوذدر تجلد مقابلیدر یقال تبلد الرجل والدابة ضد تجلد وتبلد
ندامتدن ناشی های مدد دیو اللری بری برینه چالمق معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا اصفق یدیه وسرکشته ومتحیر
اولمق معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا تحیر وبرنسنه‌یه تحسر وتأسف وتلهف ایلمك معناسنه‌در یقال تبلد الرجل
اذا تلهف ویره دوشمك معناسنه‌در یقال تبلد الرجل اذا سقط الی الارض وآخر کسه‌نك بلده‌سنه یا ارض محدوده‌سنه
مسلط اولمق معناسنه‌در یقال تبلد الامیر اذا تسلط علی بلد الغیر وقطعا شنلکی اولمیان بلده‌یه نزول ایلمك معناسنه‌در
یقال تبلد القوم اذا نزلوا ببلد مابه احد وتأسفدن ناشی ایکی اللرنی آرقه‌سنه دوندرمك معناسنه‌در یقال تبلد
الرجل اذا قلب کفیه البلادة جلاده وزننده برکسه فهمسز واذعانسز کند وناقص العقل وکوردل اولمق
معناسنه‌در یقال بلد الرجل وبلد بلادة من الباب الخامس والرابع اذا کان بلیدا البلید امیر وزننده والابلد
کند ذهن وکاهل وکوردل اولان کشی‌یه دینور که فطن وذکی مقابلیدر مؤلف تبلدی تجلده مقابل تفسیر ایدوب
بونلری آنك مضمونه احاله ایلمکله بلادت جلادت مقابلی اولمش اولور لکن جمیع امهاتده هم جلادت وهم
فطانت مقابلی اوله‌رق مبین در وبلید اشکنسز قاراندابه‌یه دینور که هرنقدر رکض وتحریك اولنسه نشاطلنوب
اسمز اوله یقال جمل وبرذون بلید ای لاینشط تحریك وابلد عظیم الجثه دیزمان کسه‌یه دینور که بلادت آنك
لازمه‌سندندر یقال رجل ابلد ای العظیم الخلق الملود معتوه وفرتوت آدمه دینور التبلید تفعیل وزننده

بطالیندن اولمق معناسنه‌در که امور دنیویه واخرویه‌دن اصلا برشیئه توجه ایلمیوب بیکار اولمقدن عبارتدر یقال
بلد الرجل تبلیدا اذا لم یتجه لشیء وجود وسخادن بی بهره اولوب دائما بخل وامساك اوزره اولمق معناسنه‌در
یقال بلد فلان اذا بخل ولم یجد وبرآدم کندیسنی یره چالمق معناسنه‌در یقال بلد الرجل اذا ضرب بنفسه
الارض وبلوت امساك مطر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بلدت السحابة اذا لم تمطر ویارش آتی کیر وقالمق
معناسنه‌در یقال بلد الفرس اذا لم یسبق البلندی بانك ولامك فتحی وقصر ایله یك عریض اولان شیئه دینور
المبلندی اسم فاعل بنیه‌سیله صلب وقوی اولان ارکك دوه‌یه دینور وکوده‌سی اتلو کثیر اللحم انسان وحیوانه دینور
المبلد محسن وزننده اسکیدن قالمش حوضه دینور البلدة بانك ضمیله آچق قاشلو اولمق معناسنه‌در که ذکر
اولندی وبو بلد معناسی اولان ارض محدوده‌دن مأخوذدر واول مناسبتله یوزك دائره جهرئی اولان چهره‌سنه
وقلغنه اطلاق اولنور یقال ما املح بلدة وجهه ای هیئته بلدود قربوس وزننده مدینه‌نواحیسنده برموضع
آدیدر البلد بانك ضمیله حصاة القسم اسمیدر کرك التوندن وکومشدن وکرك قورشوندن اولسون وحصاة
القسم شول خرده طاشلره دینور که سفرده یاخود صوعزیز اولدیغی یرلرده برقاب ایچره وضع واوزرینه آنلری
اورته جك قدر صو دوکرلر وبو طریقله بینلرنده تقسیم ایدرلر واکا مقله دخی دیرلر شارح دیرکه التوندن ونحاسدن
خرده چقل کبی بندقه‌لر دخی دوزرلر البلند سمندوزننده قنه اغاجنك کوکنه دینور البند بانك فتحی ونونك
سکونیله بیوك سنجاغه دینور علم کبیر معناسنه شارحك بیانی اوزره فارسیدن معربدر جمعنده بنود دینور سنجاغك عربیده
لواء ورایه کبی اسملری واردر لکن لواء بیراقده مستعملدر وکوچك سنجاقده دخی مستعملدر ورایه بند کبی بیوك سنجاقده
مستعملدر وعلم جمله‌سنه عامدر سرعسکر اولان رایه‌یه ولواء سرعسکره تابعدر وبرسنجاق بکنه منصب اولمغه
چسپان حکومتکاهده‌ده لواء اصطلاح اولمشدر لکن هر اولکه‌ده تعبیرلر مختلفدر رومدیارنده بند ولواء وسنجاق
وشامده جند وحجازده عرض وعراقده کوره واهوازده طسوج وجبالده که اصفهان اولکه‌سیدر رستاق ویمنده
مخلاف تعبیر اولنور انتهی وبند مستعمل اولان حیله ومنصوبه‌یه دینور که فند وزننده تعبیر اولنور وصوسدینه دینور که
صوبندی تعبیر اولنور بونلر فارسیدن مأخوذدر وبند برموضع آدیدر وشطرنج اوبوننده فرزایله منعقد اولان بندقه
دینور البند بانك کسریله امم سالفه‌دن سند نام کسه‌نك قرنداشلری اسمیدر که برجماعت ایدی مترجم دیرکه کتب
تواریخده یرفین بن یقطن بن حام بن نوحك هند وسند وبند نام اوچ اوغلو وار ایدی که هند هندستانی وسند
سندستانی اختیار وآباد ایلدیلر دیو مشردر وجدر البنودة سفوده وزننده کوبه دینوردر معناسنه بندویه
نفطویه وزننده اعلام رجالدندر عوف بن بندویه ومحمد بن بندویه محدثلردر البود بانك فتحی وواوك سکونیله
قویی‌یه دینور بئر معناسنه بهدی سکری وزننده مشاهیر عربدن ابن سعد بن الحارث بن ثعلبه‌در وبهدی یاخود ذوبهدی
برموضع آدیدر ام بهد بنت ربیعه‌در که برمعروفه خاتوندر البواهد نواهد وزننده آفات ودواهی‌یه دینور البواد
بانك فتحیله والبید کید وزننده والبیاد بانك فتحیله والبیود قعود وزننده والبیدودة حیدوده وزننده برکسه
منقطع اولمق وجه اوزره کیتمك معناسنه‌در که نام ونشانی نابود ونابیدا اولمقدن عبارتدر یقال باد الرجل یبید بیدا
وبیدا وبیادا وبیودا وبیدودة اذا ذهب وانقطع اصول سائره‌ده هلاك ایله مفسر اولوب مؤلفك مآل تفسیری
دخی اودر وبیود کونش باتمق معناسنه استعمال اولنور یقال بادت الشمس بیودا اذا غربت البیداء صحراء
وزننده چول بیابانه دینور فلاة کبی جمعی بید کلور عبد وزننده وبونده قیاس اولان بیداوات اولمقدر زیرا بیدوزنی
تکسیر صفاتدر وبیداوات وزنی تکسیر اسمادر وبیداء بین الحرمین بردوز ارضك آدیدر البیدانة سکرانه
وزننده دیشی بیان اشکنه دینور که اسم اولور علی قول بیداءده یعنی تنها بیابانده ساکن اولانه دینور پس جوهری
وهمندن ناشی اسم اوله‌رق رسم ایلمشدر جمعی بیدانات کلور بید بانك فتحی ویانك سکونی ودالك فتحی اوزره
بناسیله وبایده بانك اشباعیله غیر معناسنه‌در یقال فلان کثیر المال بید انه وباید انه بخیل ای غیر انه وعلی معناسنه
اولور یعنی استعلا ایچون اولور لکن اصول سائره‌ده مع معناسیله مثبتدر ومن اجل معناسنه اولور که آندن
اوتوری ایله تعبیر اولنور ومنه قوله علیه السلام انا افصح العرب بید انی من قریش وبید کثر طعامه دینور یقال
طعام بید ای ردیء بیدان میدان وزننده بررجل آدیدر وبرموضع یاخود بنو جعفر بن کلاب جماعتنه
مخصوص برصو آدیدر فصل التاء تبرد زبرج وزننده برموضع آدیدر التریدی فریدی وزننده تریده
منسوب دیمکدر که مراد عمر بن محمد نام شاعردر شارحلرك بیانته کوره بو مصحفدر صواب اولان زای معجمه ایله اولمقدر که
عنده برپلده‌در ماترید تانك ضمیله بخاری قضاسنده برقریه‌در امام الهدی ابو منصور محمد بن محمد بن محمود المفسر

مطلب

المتكلم الماتريدي اورادندر التقدة تانك كسرى وفتحيله كزبره اسميدر كه كشنش ديدكلرى نباتدر وكرويا يعنى
قرمان كيمونى وطتلوجه اوت ديدكلرى نباته دخى دينور التفرد زبرج وزننده بودخى كرويا اسميدركه قرمان
كيمونيدر على قول مجموع ابزاره دينور اسم جنسدر التالد صاحب وزننده والتلد تانك فتحى وضمى ولامك
سكونيله وفتحتيله لغتدر والتلاد كتاب وزننده والتليد امير وزننده والاتلاد همزه‌نك فتحيله والمتلد مكرم
وزننده بركسه‌نك خانه زادى اولان قول وجاريه ودواب ومواشى مقوله سنه دينوركه مال قديم تعبير اولنور وبو طارف
وطريف مقابليدركه مال حادث تعبير اولنور التلود قعود وزننده مال قديم اولمق معناسنه دريقال تلد المال تلودا
من الباب الاول والثانى اذا كان تالدا وبريرده مقيم اولمق معناسنه دريقال تلد بالمكان تلودا من الباب الاول اذا اقام به
شارحك بيانى اوزره بونلرده تاء واودن مبدله‌در الاتلاد همزه‌نك كسريله مالى تليد ايلمك يعنى يانده توليد ايله
مال قديم صاحبى اولمق معناسنه دريقال اتلد المال اتلادا اذا انتج عنده وكان ذا مال تالد المتلد معظم وزننده
اسكيدن قالمش نسنه‌يه اطلاق اولنوركه چوقدنكى تعبير اولنور يقال خلق متلد اى قديم التليد امير وزننده
والتلد فتحتيله شول كسيه دينوركه بلاد عجمده يعنى ديار اسلاميه‌نك غيريده تولد ايدوب كوچك ايكن دار اسلامه
كتورلمكله دار اسلامده نشو ونما بولمش اوله چركس وكورجى غلاملرى وجاريه‌لرى كبى فى الاصل عجمده تولد
ايدوب كوچك ايكن عرب اولكه سنه كتوريلوب اوراده نشو ونما بولمش اولانه دينور بعده عربدن دار اسلامه
كايه اولندى كرك عبد وجاريه وكرك سائرى اولسون فى الاصل قول جنسنه مخصوصدر اكر عبد ايسه مذكر بنيه سيله
وجاريه ايسه تليده وتلده عنوانيله اولورنته كه مولد ومولده بلاد اسلاميه ده متولد اولان عبد وجاريه‌يه اطلاق
اولنور قال فى النهاية وفى حديث شريح ان رجلا اشترى جارية وشرط انها مولدة فوجدها تليدة فردها
والمولدة التى ولدت فى بلاد الاسلام فى الواقع اكرماده‌ء مذكوره ده عرض وقيمته مؤثر اولور ايسه رد اولنور والا
ابقا اولنور واشبو ماده‌لر واوى اولوب معناى مذكوره دلالت وفرق ايچون تايه قلب اولنمشدر وتلد فتحتيله
مصدر اولور بريرده مقيم اولمق معناسنه يقال تلد بالمكان تلدا من الباب الرابع اذا اقام به الاتلاد اكراد وزننده
عبد القيس قبيله سندن منشعب بربيجه بطنلره اطلاق اولنور التلد تانك ضميله طوشنجل قوشنك ياوريسنه
دينور التليد تفعيل وزننده مال جمع ايدوب وبركيسه‌يه برنسنه ويرميوب بخل وامساك ايلمك معناسنه دريقال
تلد فلان تليدا اذا جمع ومنع يعنى جمع مالا ومنع عن غيره تليد امير وزننده وتليد زبير وزننده اساميدندر
التود تانك ضميله باديه اشجارندن برشجر آديدر ذو التود برموضع آديدركه ذكر اولنان شجرك منبتى اولمغله آنكله
تسميه اولنمشدر التيد زيد وزننده رفق وسهولت وتأنى معناسنه دريقال تيدك ياهذا اى اتئد يعنى ترفق
ولا تعجل اتئد وأد ماده سندن اولمغله بونك دخى اصلى واودر ويقال تيدك زيدا اى امهله واشبو تيدك كلمه سى
مصدردر وكاف مجرور دريا خود اسم فعل امردر وكاف خطابيه‌در رويدك كبى وابن مالك اسم فعل اولمغه حصر
ايلمشدر ويقال تيد زيد بجر زيد وبو مصدر اولمغه مبنيدركه فضرب الرقاب قبيلندن اولور تيدد تانك ودالك
فتحيله برموضعدر فصـــــل الثاء المثلثة الثأد فتحتيله زيرزمينده اولان ياش طپراغه دينور ثرى معناسنه
وياشلغه دينور ندى معناسنه وصوغوقلغه دينور وثأد مصدر اولور نمناك اولمق معناسنه يقال ثئد الشئ ثأدا
من الباب الرابع اذا ندى واوشومك معناسنه يقال ثئد الرجل اذا برد وثأد فتحتيله وهمزه‌نك سكونيله جائزدر
امر قبيح معناسنه‌در وبومشق اولان خرماقورغنه دينور وتر وتازه وملايم اولان نباته اطلاق اولنور ومزاجه موافق
اولميان ناخوش مكانه اطلاق اولنور ياش يركبى الثئد كتف وزننده نمناك يره دينور يقال مكان ثئد اى ند واوشومش
وصوغوق كجمش كيسه دينور يقال رجل ثئد اى مقرور الثئدة فرحه وزننده تر وبومشق وطولغون
اويلغه وصف اولور يقال فخذ ثئدة اى ريا ممتلئة الثأداء حمراء وزننده جاريه‌يه اطلاق اولنور اساسك بيانته
كوره عربلر تحقير محلنده يا ابن الثأداء ديرلر يا ابن الرطبه ديدكلرى كبى كه اداة دشنامدر كويا كه فاجره اولمغله فرجى
اصلاقورى قالمديغنى كنايه ايدرلر وبن عاجزدكلم ديجك يرده ما انا ابن ثأداء ديرلر زيرا اولاد جاريه اكثرى عجز ايله
وضعف رأيله متصف اولورلر وبوراده مراد عرب جاريه سى اولاديدر وثأداء بون خاتونه اطلاق اولنور يقال
امرأة ثأداء اى حمقاء الثأدة نبذه وزننده كوده سى اتلو خاتونه اطلاق اولنور رطبه كبى الثأده جهاله وزننده
سموزلك سمن معناسنه‌در رطوبت كبى يقال فيها ثأدة اى جهالة الثرد برد وزننده اتمكى خرده خرده
طوغرمق معناسنه‌در يقال ثرد الخبز ثردا من الباب الاول اذا فته شارح ديركه تهذيبده ومصباحده اتمكى
طوغرميوب اتصو ينده اصلامق ايله مفسردر وثريد اكا ديرلر بو حسبه مؤلفك قولنه كوره يالكز طوغرمش اتمك

اولمق اولور وبو جمله‌يه مخالفدر واقعا اساسده دخى ثردت الخبز وهوان تفته ثم تبله بمرق عبارتيله مؤسسدر انتهى
وثرد ثوبى بويه ايچره طالدرمق معناسنه دريقال ثرد الثوب اذا غمسه فى الصبغ وطشاقلى حيوانك مكه سهولت
كلمك ايچون طشاقلرنى اوغوشدرمق معناسنه دريقال ثرد الخصية اذا دلكها مكان الخصاء وذبيحه‌يى بوينى
طمرلرنى قطع ايتمكسزين يعنى كوربچاغله چباليه‌رق قتل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثرد الذبيحة اذا قتلها
من غير ان يفرى اوداجها وثرد ضعيف يغموره دينور وبرنبات آديدر الاثراد همزه‌نك وتاى فوقيه
مشدده‌نك كسريله والاثراد ثاى مثلثه ايله كه ايكيسده فى الاصل افتعال وزننده در اتمكى ترید ايلمك معناسنه‌در
يقال اثرد الخبز واثرده اذا جعله ثريدا شارحك بيانى اوزره اشبو اثرد اصلده اثترد ايدى افتعل وزننده
مخرجلرى متقارب اولان ثاء وتاء حرفلرينك اجتماعى مستوجب ادغام اولوب وثاى مثلثه مهموسه وتاى فوقيه
مجهوره دن اولمغله ادغامك صحتنه مانع اولديغندن ثاى مثلثه تايه وتاء ثاى مثلثه‌يه قلب وادغام اولنديلر التثريد
تفعيل وزننده بودخى حيوانى بيون طمرلرنى كسمكسزين قتل ايلمك معناسنه دريقال ثرد الذبيحة بمعنى
ثردها وتثريد آزجه بيلاشغه دينور تمنين كبى اسمدر يقال اصاب الارض تثريد من مطر اى لطخ خفيف
وتثريد مجروحى جنكاهدن زخمدار اوله‌رق اوردوسنه كوتروب كتمك معناسنه دريقال ثرد فلان على بناء المجهول
من المعركة اذا حمل مرتثا الاثردان عنفوان وزننده والمثرودة والثرودة صبوره وزننده ثريده‌يه دينوركه تريد
تعبير اولنان طعامدر اتصوينه اتمك طوغره مقله ترتيب اولنور ثريد معروف اولديغندن مؤلف ابتدا اكا تعرض
ايلمدى ومثروده ومثرده معظمه وزننده برمقدار يغمور ياشاردیسى اصابت ايلمش يره دينور يقال ارض مثرودة ومثردة
اذا كانت قد اصابها لطخ من مطر الثرد فتحتيله ايكى دوداق ياريق اولمغه دينور يقال فى شفته ثرد اى تشقق
مثرود محدث مشهور عيسى بن ابراهيم الغافقى جدينك اسميدر المثراد محدث وزننده شول كسيه دينوركه
حيوانى طاشله ياخود كمك ايله ذبح ايليه كه منهياتدندر على قول بچاغى كسكين اولميان قصابه دينوركه بودخى
منهياتدندر المثراد مفتاح وزننده ذكر اولنان آلته دينور الثريد امير وزننده غبار كبى شرابك بوزنده تكوتن
ايدن شيئه دينوركه كوبده اسكيدجه پيدا اولور الاثرنداء اغرنداء وزننده بركسه‌نك كوكسى اتلو اولمق معناسنه در
يقال اثرندى الرجل اذا كثر لحم صدره ابو ثراد سحاب وزننده صلحادن عوذ بن غالب المصرى كنيه سيدر
الثرمدة دحرجه وزننده اتى جيكجه پشورمك ياخود كوله بوله‌مق معناسنه دريقال ثرمد اللحم اذا اساء عمله
ولم ينضجه اولطخه بالرماد وثرمده دوه مرعاسى اولان شوراوت نوعندن براوتك اسميدر ثرمداء مد ايله برموضع ياخود
بنى سعد ديارنده برصو آديدر ثرمد سرمد وزننده اجا نام طاغده برشعب اسميدر الثعد رعد وزننده تازه
خرمايه دينور رطب كبى على قول ارطاب غالب اولان يعنى اولمق درجه سنه بالغ اولان قورغنه دينور وتازه سبزه وتره
مقوله سنه دينور وبومشق نسنه‌يه دينور يقال ثرى ثعد اى لين وعربلر فلان كسه‌نك آزدن چوقدن برنسنه سى يوقدر
ديجك يرده ماله ثعد معد ديرلر اى قليل ولا كثير معد دخى ثعد معناسنه‌در المثعئد مطمئن وزننده وجودى پالوده كبى
تروتزه اولان تازه اوغلانه دينور يقال غلام مثعئد اى ناعم الثفافيد فاليه سراويل وزننده قات قات اولمش بياض
بلوطلره دينور ولباسك ايچ يوزنده اولان آستارلرينه دينور على قول اعرابه مخصوص برنوع لباسلره دينور وعند البعض
رشتنك آلتنه صاقلدقلرى اشياء خفيه‌يه دينور ياخود اشبو ثفافيد كلمه سى فنافيدر يعنى آندن مقلوبدر پس مقلوب
اولديغى صورتده يا عباديد وشماطيط كبى مفردى مسموع دكلدر ياخود ثفيد مقوله سى مفرد ايله مقدر ومقلوب
اولديغى صورتده مفردى اصلنك مفردى اولور المثافيد مصابيح وزننده بودخى جامه‌لرك آستارلرينه دينور
شارحك قولنه كوره مفردى مثفد در ميمك كسريله التثفيد تفعيل وزننده لباسى آستارلمق معناسنه در يقال
ثفد درعها تثفيدا اذا بطنه نسخه لرده ضمير تأنيثله بطنها عنوانده مرسوم اولمغله غلطدر زيرا درع الحديد
مؤنث ودرع المرأة مذكردر كذلك درعه نسخه لرى غلطدر ثكد ثانك فتحى وكافك سكونيله بنوتميم يورنده
برصو آديدر ثكد ضمتينله بشقه برصو آديدر الثلد ثانك فتحى ولامك سكونيله فيل قسمى صبو نق ترسلمك
معناسنه دريقال ثلد الفيل ثلدا من الباب الثانى اذا سلح رقيقا شارح ديركه بوفيله مخصوصدر سائرحيوانده
استعمال اولنمز الثمد ثانك فتحى وميمك سكونيله وفتحتيله لغتدر والثماد كتاب وزننده اصل وماده سى اولميان
آزجه صويه دينوركه كيروسى كلمز اولور على قول بعض طاشلق مقوله سى درشت يرلرده ايركيلوب قلان برمقدارجه
صويه دينور ياخود قيش موسمنده ظهور وياز هنكامنده زائل اولان صويه دينور وثمد ثمد وزننده مصدر اولور صويى
ثمد اوله‌رق اتخاد ايلمك معناسنه‌دركه برچقور مقوله سنى يره برمقدار صو ايركيلدوب حفظ ايلمكدر يقال ثمد الرجل

الماء ثمدا من الباب الاول اذا اتخذه ثمدا بان جعل ماء المطر فی الرکایا والاحفار وصو بی آز ایتمق معناسنه در
بو مناسبتله ثمدته النساء دیرلر نزفن ماءه معناسنه که خاتونلر فلانك ماء صلبنی افنا ایلدیلر دیمکدر اول آدمه مثمود دینور
کاسیذکر وثمد سمورمك معناسنه در یقال ثمد الرجل اذا سمن الاثماد همزه نك کسریله والاستثماد بونلرده
ثمد معناسنه در یقال اثمد الرجل الماء واستثمده یعنی ثمده واستثماد بر آدمدن عطیه واحسان طلب ایلمك معناسنه
استعمال اولنور که مال کثیرندن شیء قلیل ایستمکدر یقال استثمده اذا طلب معروفه قال فی الاساس استثمدنی فلان
فثمدت ای استعطانی فاعطیت الاثماد اعثاد وزننده والاثماد ثانی مشدده ایله آز آزجه صو بکلمك معناسنه در
یقال اثمد الرجل واثمد اذا ورد الثماد واثمد کلمه سنك اعلالی اثرد ماده سنده بیان اولندی المثمود محمود وزننده
شول صویه دینور که کثرت وازدحامدن توکنمکه قریب اولوب همان بر مقدارجه قالمش اوله یقال ماء مثمود اذا انفد
من الزحام علیه الا اقله وشول کسبه اطلاق اولنور که کندیدن پك چوق استعطا ولنمغله و یرمکدن موجودی
توکنمش اوله یقال رجل مثمود اذا کان قد سئل فافنی ماعنده عطاء ای سأله الناس فاعطاهم کثیرا حتی فنی ماله وشول
کشی یه اطلاق اولنور که کثرت جماعدن خاتونلر صلبنده اولان نطفه سنی قطع وافنا ایلمش اوله یقال رجل مثمود
اذا کان قد ثمدته النساء ای نزفن ماءه یعنی منیه الاثمد همزه نك ومیمك کسریله سرمه طاشنه دینور حجر الکحل معناسنه
بو دیارلرده سرمهٔ اصفهانی دیو مشهوردر قلای ایله ممزوج بر سیاه طاشدر ابوسی اصفهانده طاغ اتکلرنده اولور
مغرب دیارنده دخی اولور سحقله سرمه ایدوب کوزه چکرلر اثمد احمد وزننده ومیمك ضمیله ده جائزدر بر موضع آدیدر
شارح دیر که امرء القیسك اشبو * تطاول لیلك بالاثمد * ونام الخلی ولم ترقد * بیتنده اثمد موضع مذکوردر الاثمعداد
اصمعداد وزننده سمورمك معناسنه در یقال اثمعد الرجل اذا سمن ثمود صبور وزننده قدمادن بر قبیله آدیدر
غیر منصرفدر قبیله اعتباریله ومنصرف اولور ابو قبیله اسمی اولمق اعتباریله وثانك ضمیله ده جائزدر وقرآن کریمده
ضمله ده قرأت اولنمشدر وبونلر قوم صالح علیه السلامدر المثمعد مضمحل وزننده بشره سی ظاهر وکشاده
وهیئتی لطیف ونرم ورنکین ونازك اولان چهره یه دینور که شعرانك جانبخش اوندقلری روی دلارادر یقال وجه
مثمعد ای ظاهر البشرة الحسن السحنة الثمعد سرمد وزننده چهره سی وصف مذکور اوزره اولان تازه
اوغلانه دینور یقال غلام ثمعد اذا کان وجهه مثمعدا المثمغد غین معجمه ایله مثمعد وزننده کوده سی پك یاغلو
سموز اوغلانه دینور یقال جدی مثمغد ای ممتلیء شحما الثندوة ثانك ضمی وفتحی ودالك ضمیله ممه نك اتنه
علی قول کوکسه دینور مؤلف بونی همزه بابنده دخی ذکر ایلمشیدی وحریری درة ده بونی رجال ممه سنه وثدیی
نسوان ممه سنه تخصیص ایدوب لکن شهاب شرحنده شواهد ایله منع ایلمشدر الثوهد جوهر وزننده شول
اوغلانه دینور که سموز وقورومی واندامی تام وبلوغه مقارب اوله مؤنثی ثوهده در هایله الثهمد سرمد وزننده
وجودی ایری وسموز خاتونه دینور وثهمد بر موضع آدیدر الثهود ثوهد وزننده ومرادفیدر ظاهرا مقلوبدر

فصـــل الجیم

الجحد جیمك فتحی وحای مهمله نك سکونیله والجحود قعود وزننده بر نسنه یی بیلورکن
انکار ایلمك معناسنه در یقال جحده حقه وبحقه جحدا وجحودا من الباب الثالث اذا انکره مع علمه یهود طائفه سنه
جحود اطلاقی نبوت رسالتپناهی بیله رك انکار ایتدکلرینه مبنیدر وجحد عن علم وانکار عن جهل اولور وجحد
وجحود بر کسنه یی بخیل بولمق معناسنه در یقال جحد فلانا اذا صادفه بخیلا وجحد قلت خیر معناسنه در که
مراد فقر وضیق معاشدر الجحد فتحتینله بر نسنه نك آز اولمق معناسنه در یقال جحد الشیء جحدا من الباب الرابع
اذا قل ونکد ونبات اوزامیوب بودور قالمق معناسنه در یقال جحد النبت اذا لم یطل وبر کسنه فقر وضیق معاش
وزره اولمق معناسنه در یقال جحد الرجل اذا قل خیره الجحد جیمك ضمیله بودخی فقر وقلت خیر معناسنه در
الجحد کتف وزننده والجحد سعد وزننده والاجحد اسعد وزننده قلیل الخیر اولان یعنی فقر وفاقه سی اولان
کسیه دینور یقال رجل جحد وجحد واجحد ای قلیل الخیر اساسده قلت خیر فقر ایله بخلدن عبارتدر دیو مشروحدر
وجحد کتف وزننده کوده سی قالین وقصه اولان آته دینور یقال فرس جحد ای غلیظ قصیر مؤنثنده جحده دینور
هایله جمعی جحاد کلور کتاب وزننده الجحاد شداد وزننده شول کشی یه دینور که بلی پك اولمغله کچ انزال ایدر اوله
یقال رجل جحاد ای بطیء الانزال الجحادی غرابی وزننده ایری وعظیم الهیکل اولان شیئه دینور الجحادیة
هایله سود ایله طولو بطلو اولان قربه یه دینور وخرما ایله یاخود بغدای ایله طلو اولان غراره یه یعنی چواله دینور الجخادی
خای معجمه ایله غرابی وزننده شول صحن تعبیر اولنان یایوان قابه دینور که اکا سود صاغیلور وایری ویومری
کوده لو دوه یه دینور علی قول مطلقا ایری ودیزمان شیئه دینور ابوجخاد غراب وزننده چکرکه نك کنیه سیدر

الجدّ جیمك فتحی ودالك تشدیدیله بابانك باباسنه وآنانك باباسنه دینور ترکیده دده وبیوك بابا تعبیر اولنور جمعی
اجداد کلور وجدود وجدوده کلور عمّ وعمومه کبی مؤلفك بصائرده بیانه کوره جدّ ماده سی اصل قطع ارض مستویه
معناسنه موضوعدر سعی وجهد وقطع خاص وقطع ثوب لازمی اولان یکیلمك وبو مناسبتله لیل ونهار وطریقه
وقطع مسافه ضمننده اولان اعانه ملابسه سی فیض الهی که غنا وبخت ونصیب وشان معین اولان عظمت
وبو مناسبتله اب کبیره اطلاقی آندن متفرعدر انتهی وجدّ بخت وطالع نیك معناسنه در یقال فلان ذو جدّ ای بخت
وحظّ ونصیب معناسنه در تقول جددت به اجدّ جدّا من الباب الرابع اذا حظظت به وقدر ووقع وحظوه
معناسنه در قال الشارح ومنه الحدیث قمت علی باب الجنة فاذا عامة من یدخلها الفقراء واذا اصحاب الجدّ
محبوسون ای ذو الحظّ والحظوة ورزق وقسمت معناسنه در یقال هو مجدود ای مرزوق واولولق عظمت
معناسنه در یقال جدّ فی عیون الناس جدّا من الباب الثانی اذا عظم وجدّ ایرمق کنارینه دینور که قیی تعبیر
اولنور نهرك عرضی اوراده منقطع اولور وبرك یوزینه دینور که سیر ایله قطع اولنور وپك نصیبلو قسمتی بول آدمه
دینور تسمیه بالمصدردر یقال رجل جدّ ای عظیم الحظّ ویغموردن طام آقمق معناسنه در یقال جدّ البیت جدّا
من الباب الثانی اذا وکف عن المطر وبونده جیمك کسریله لغتدر کویا که سقف پیدرپی طاملتمغه جهد ایدر
وجدّ کسمك معناسنه در یقال جدّ الشیء جدّا من الباب الاول اذا قطعه وخرما کسمنه دینور که تسمیه بالمصدردر
جداد دخی دینور کاسیذکر شارح دیر که کرچه صرام نخل ایله مفسردر لکن آنده متعارف اولان جداددر جدّ
اول معناده مصدر اوله رق وارددر یقولون جدّ النخلة جدّا اذا صرمه انتهی الجدّ جیمك کسریله بودخی
ایرمق قیینه دینور شاطیء نهر معناسنه ومصدر اولور چالشوب چبالمق معناسنه یقال جدّ فی الامر جدّا
من الباب الثانی اذا اجتهد وبر نسنه یی کرچکدن ایشلمك معناسنه در که هزل ولاغ ولطیفه مقابلیدر یقال جدّ
فی الامر جدّا من الباب الاول والثانی ضدّ هزل وعجله ایلمك معناسنه در یقال جدّ فی الامر اذا عجل وتحقیق ایلمك
معناسنه در یقال جدّ فلان اذا حقق ومبالغه وامعان اولنان امر محققه اطلاق اولنور یقال عذاب جدّ ای محقق
مبالغ فیه ویقال فلان عالم جدّ عالم ای متناه بالغ الغایة وعربلرك اجدّك لاتفعل قولی همین مضاف اوله رق
استعمال اولنور وبو قسمی متضمندر جیم مکسور اولورسه مخاطبك حقیقتنه یمین ویرمك اولور که سنك ذاتك
وحقیقتك ایچون دیمك اولور وفتحی صورتنده بخت واقبالنه استحلاف اولور وواو ایله وجدّك لاتفعل دیدکده
جیم مفتوح اولور شارح دیر که واو صورتنده قسم ظاهردر وآنده جد کلمه سی مجرور اولور لکن اولکی صورتلرده
اختلاف اولنمشدر هر حالده همزه استفهامیه در اصمعی یه کوره اجدّ منك ایدی باء حذف اولنوب جدّ نزع
خافض اوزره منصوب اولدی سنك حقیقتکه یاخود بختکه یمین ویرم که بونی ایشلمز میسن دیمك اولور وابو عمرو
ومالك اجدّا منك ایله تفسیر ایلمکله نصبی مصدریت اوزره اولور بوکا کوره جیم دائما مکسور اولور حاصل
معنا بونی کرچکدن اوله رقمی ایشلمزسن دیمك اولور پس مؤلف اصمعی قولنی اختیار ایلمشدر وتسهیل وارتشافده
بونك تفصیلات متنوعه سی مبسوطه در الجدّه جیمك کسریله بودخی ساحل نهره دینور وبرك یوزینه دینور
وکوپك بوینه بکر دکلری قلاده یه دینور که خالطه تعبیر اولنور وجدّه مصدر اولور یکی اولمق معناسنه یقال
جدّ الثوب جدّة من الباب الثانی اذا صار جدیدا وخرقه یه ده جدّه اطلاق اولنور کاسیذکر الجدّة جیمك
ضمیله بودخی نهرك قیینه دینور ومکه یه مجاور بحرك خاصة ساحلی اسمیدر واوراده بعینه بر موضع آدیدر که
حالا کسر ایله جدّه تعبیر اولنان بندردر وجدّه اوزون اوزادی طریقه یه دینور شارح دیر که جمعی جدد کلور
صرد وزننده ومنه قوله تعالی ومن الجبال جدد بیض وحمر ای طرائق تخالف لون الجبل وعلامت ونشانه
دینور تقول عرفت من جدّته ای من علامته وبعض حمارك صرتنده اولان شول خلقی چزکی یه دینور که لوننه
مخالف اولور وذکر اولنان طریقه یاخود چزکی معناسندن مأخوذ اوله رق برکسه خود بخود بر رأی ایدوب اکا
عامل اولسه رکب فلان جدّته من الامر دیرلر وبر موضع آدیدر وجدّه خرقه یه اطلاق اولنور کسر ایله جدّه کبی
یقال ماعلیه جدّه وجدّه ای خرقة الجدید امیر وزننده بودخی برك یوزینه اطلاق اولنور وپك نصیبلو آدمه
دینور یقال رجل جدید ای عظیم الحظّ وترکاهدن هنوز کسلمش بزه دینور که قطع معناسندن مفعولدر یقال
ثوب جدید ای کما جدّه الحائك بوراده کما لفظنك کافی مبادرت ایچوندر بو مناسبتله هر یکی نسنه یه جدید اطلاق
اولنمشدر جمعی جدد کلور سریر وسرر کبی وجدید اولومه اطلاق اولنور مقطوع ومجزوم اولدیغیچون یاخود قاطع
اولدیغیچون وجدید یمامه ده بر نهرك اسمیدر الجدد فتحتینله بودخی برك یوزینه دینور وبو فقه قوملغه دینور وبرنوع

بومری کبی عارضه‌یه دینور که دوه قسمنك بوینلرنده حادث اولور وطپراغی قالین دوز وهموار ارضه دینور الجدّ
جیمك ضمیله بودخی پك نصیبلو آدمه دینور وکاه اولور که مبالغة نفسنه نسبتله جدّی دخی دیرلر وجدّ جدّه کبی
مکه‌نك ساحلنه دینور وهر شیئك جانبنه دینور وسمزلکه دینور وتوانمندلکه دینورو برنوع میوه اسمیدر که طلح میوه‌سنه
شبیه اولور مفردنده جدّه دینور وچایرلقده واقع اولان قویی‌یه دینور وصویی چوق اولان قویی‌یه وصویی آز اولان
قویی‌یه دخی که ضدّ اولور وآزجه صویه دینور وبیابانك براوجنده اولان صویه دینور وقدیم صویه دینور وبرموضع
آدیدر المجدود بودخی پك نصیبلو آدمه دینور الجداد جیمك کسریله خرما کسمنه دینور صرام النخل معناسنه
وجداد جدّ ولفظندن جمع اولور که ضمله در قلاص وقلوص کبی سمز قانجق اشکه دینور الجداد جیمك فتحیله
بودخی خرما کسمنه دینور یقال حان جدّ النخل وجداده وجداده ای صرامه الاجداد همزه‌نك کسریله
خرما کسمی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اجدّ النخل اذا حان جداده وسعی وکوشش ایلمك معناسنه در
یقال اجدّ فی الامر اذا اجتهد وبرنسنه‌یی کرچکدن عن جزم ایشلمك معناسنه در جد کبی یقال اجدّ فی الامر
ضدّ هزل وبرنسنه‌یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در یقال اجدّ الثوب اذا صیره جدیدا وطپراغی قالین دوز یره
کیتمك معناسنه در یقال اجدّ الرجل اذا سلك الجدد ویول غلیظ ومستوی اولمق معناسنه در یقال اجدّ الطریق
اذا صار جددا وعربلر فلان نسنه‌دن اعراض ایدوب آنی ترك ایلدم دیه‌جك یرده اجدّت قرونی منه دیرلر ترکته
معناسنه قرون نفس ناطقه‌یه دینور بوراده اجداد تحقیق واحکام معناسنه اولمغله اجدّت نفسی لرفض
والاعراض منه تقدیرنده در یاخود قطع معناسندن مأخوذدر اصمعی اجدّ فلان امره بذلك عبارتنی احکمه ایله
تفسیر ایلمشدر التجدید تفعیل وزننده والاستجداد بونلرده برنسنه‌یی یکیلمك ویکیدن یاپمق معناسنه در
یقال جدّد الثوب واستجدّه بمعنی اجدّه التجدّد تفعّل زننده یکیلنمك معناسنه در یقال جدّده فتجدّد وطوارك
ممه‌سندن سودی چکیلوب توکنمك معناسنه در که انقطاع معناسندن مأخوذدر یقال تجدّد الضرع اذا ذهب
لبنه الجدّة جیمك فتحیله ذکر اولنان جدّك مؤنثیدر آنانك آناسنه وبابانك اناسنه دینور وبو جدّ وجدّه کلمه‌لری وجه
مسرود اوزره صفتلردر برکلمه‌سی کبی الجدّاد رمّان وزننده کهنه لباسلره دینور شارحك بیانی اوزره کداد فارسی
معربیدر وبری برینه بند اولمش نسنه‌یه دینور ایپ واغاج دالّلری مقوله‌سی کبی وکوچك طاغلره دینور جبال صغار
معناسنه شارح دیرکه صواب اولان حبال اولمقدر حای مهمله ایله الجدّاد کتّان وزننده میخانه‌جی‌یه اطلاق اولنور
بائع الخمر معناسنه عقولی قطع ایلدیکیچون الجدّیدان والاجدّان تثنیه بنیه‌لریله لیل ونهاره اطلاق اولنور
الجدجد جیملرك فتحیله طپراغی پك اوله‌رق دوز وهموار اولان ارضه دینور جدجد هدهد وزننده چکرکه‌یه
شبیه برکوچك پرنده آدیدر ترکیده آغستوس بوجکی واوراق بوجکی دیدکلریدر وبرنوع سیوبلجه اسمیدر که کوزلك
سیاهنك کوکسنده ظهور ایدر وبو بین الاطباء نقاطات دیدکلری اوله‌جقدر که طبقه قرنیه‌ده حادث اولور داری کبی
اوفه‌جق صولوجه سیوبلجه‌در وجدجد جندبه شبیه بربوجك آدیدر ترکیده اوجاق چکرکه‌سی دیدکلریدرکه عربیده
صرّار اللیل دخی دیرلر کیجه‌لر دوروب دراز فریاد ایدر وجدجدك اتی‌یه دینور حرّ عظیم معناسنه الجدّاء جیمك
فتحی ودالك تشدیدیله ممه‌سی کوچك اولان خاتونه دینور یقال امرأة جدّاء اذا کانت صغیرة الثدی وقولغی کسیك
دابه وماشیه‌یه دینور وبر عارضه سببیله سودی چکلمش حیوانه دینور یقال شاة جدّاء اذا کانت ذاهبة اللبن واصلا
صو قسمی اولمیان بیابانه دینور یقال فلاة جدّاء ای لاماء فیها وجدّاء حجازده برقریه آدیدر الجدّاء جیمك
کسریله طائف ترابنده ال آیه‌سی کبی دوز واصلا تستّر ایده‌جك وقوبتوله‌جق شجر وحجر مقوله‌سی نسنه‌سی
یوق آچق برموضع اسمیدر واکا جدّ وجدّان دخی دیرلر بومناسبتله عربلر ملتبس ومشتبه ومشکوك
اولدقده نصکره واضح ومستبان اولان ماده حقنده مثل طریقیله صرّحت بجدّاء وبجدّاء انصرافله وبجد عدم
انصرافله وبجدّان دیرلر وضح بعد الالتباس معناسنه ترکیب اوله کورتاء تأنیث جدّاء ضمیریدر تراکیب اخیره‌یه کوره
قصه‌دن یاخود خطه‌دن عبارتدر وجدّ لفظنده انصراف موضع وعدم انصراف بقعه اعتباریله‌در الجدود
صبور وزننده سودی آزالمش قیونه دینور یقال نعجة جدود اذا قلّ لبنها وبرموضع آدیدر المجادّة تشدید
دال ایله مفاعله وزننده برکسه ایله حقیت ادعاسیله خصومت ایلمك معناسنه‌در که هر بری حق بنم طرفمده‌در دیو
ادعا ایلمکدن عبارتدر یقال جادّه فی الامر اذا حاقّه الجادّة یولك اولو برینه دینور که وسطندن عبارتدر
معظم الطریق معناسنه جمعی جوادّ کلور بعض امهاتده مطلقا اولو یول ایله مفسردر که شاهراه تعبیر
اولنور یقال اخذ الجادّة ای معظم الطریق جدّ الاثافی وجدّ الموالی جیملرك ضمیله عقیق مدینه‌ده ایکی

موضعدر جدّان جیمك ضمیله برموضعدر وجدّان بن جدیلة بن اسد ربیعة الفرس قبیله‌سندن بربطن کبیرك
پدریدر الجدیدة جیمك فتحیله مصرده ایکی قریه‌در الجدیدة مصغرا حصن کبیی قربنده برقلعه حصینه اسمیدر
وبجد بلادنده باغلو باغچه‌لو برموضع آدیدر ظاهر انجد غلطدر که موضع مزبور حجازده‌در که حالا برقریه عظیمه‌در
وجدیده سماوه‌ده برصو آدیدر اجداد همزه‌نك فتحیله بادیه‌ده برموضعدر ذو الجدّین عبدالله بن عمرو بن الحارث
ایله فارس الضحیاء دیدکلری عمرو بن ربیعه‌یه اطلاق اولنور بوراده جدّ نصیب معناسنه‌در جدید زبیر وزننده
ابن خطاب الکلبی درکه تابعیندندر مصر فتحنده حاضر اولمشدر الجرد فتحتینله اصلا نبات اثری اولمیان
قیر صحرا وفضایه دینور اساسك بیاننه کوره بو ماده صویونمق معناسنه موضوعدر معانیء سائره آندن متفرعدر
وفضای مزبوره جرد اطلاقی تسمیه بالمصدر در تقول نزلنا فی جرد ای فی فضاء بلا نبات وجرد مصدر اولور عرصه
ومکان نباتدن خالی اولمق معناسنه یقال جرد المکان جردا من الباب الرابع اذا کان اجرد وآت اوفق توپلو
اولمق معناسنه‌در یقال جرد الفرس اذا کان اجرد وجرد بنو تمیم بلادنده برموضع آدیدر وجرد دوابه مخصوص
برعیب اسمیدر علی قول بو ذال معجمه ایله‌در که آرد سکیری شیشکن اولمقدر وجرد چکرکه‌یی چوق یمکدن قورداشنی
دیدکلری بچیکه مبتلا اولمق معناسنه‌در یقال جرد الرجل اذا شری جلده من اکل الجراد الجرد فرد وزننده
بودخی نبات اثری اولمیان مکانه دینور وصف بالمصدردر یاخود صعب کبی صفتدر یقال مکان جرد ای لانبات به برنسنه‌نك
قبوغنی صویوب کیدرمك معناسنه‌در یقال جرد العود جردا من الباب الاول اذا قشره ودرینك توپلرنی یولوب قوپرمق
معناسنه‌در یقال جرد الجلد اذا نزع شعره وبرکسه‌دن برنسنه ایستیوب ممنوع ومحروم اولمق علی قول مسئولی مع الکراهه
ویرلمك معناسنه‌در یقال جرد القوم اذا سألهم فمنعوه واعطوه کارهین وصویوب چیپلاقمق معناسنه‌در که معنای اصلیدر
یقال جرد زیدا من ثوبه اذا عرّاه وپموغی حلاجلمق معناسنه‌در یقال جرد القطن اذا حلجه وجرد اسکی لباسه دینور تسمیه
بالمصدردر ثوب اسکیدکده هاورلری دوکیلوب املس اولور یقال ثوب جرد وبردة جرد ای خلق وجرد فرج وذکردن
هر برینه اطلاق اولنور وقلقانه اطلاق اولنور ومالدن بقیه قلانه اطلاق اولنور وآرقه‌یه دینور الاجرد احمر وزننده بودخی
اوتسز قیر یره دینور یقال مکان اجرد ای لانبات فیه وتویسز آدمه دینور یقال رجل اجرد ای لاشعر علیه واوفق
وبوفقه توپلو آته دینور که جیده‌در یقال فرس اجرد ای قصیر الشعر ورقیقه وپارشده سائرلری سبق ایدر اولان آته اطلاق
اولنور کویا که سوریدن مجرّد اولور یقال فرس اجرد ای سباق واجرد تامّ وکامل معناسنه استعمال اولنور نقصاندن
متجرد اولدیغیچون یقال یوم اجرد ای تامّ وکذا الشهر والعام ویقال مارایته مذ اجردان ای یومان اوشهران
تامان واجرد دبنون طرنقلی حیوانك ذکرینه اطلاق اولنور قابندن صویلوب چقدیغی ایچون وآرقه‌یه دینور
جرد کبی یقال رمی فلان علی اجرده ای علی ظهره اکثری اعراب طائفه‌سنك صرتی آچق اولور الجرداء حمراء
وزننده والجردة فرحه وزننده نبات اثری اولمیان ارضه دینور یقال ارض جرداء وجردة ای لانبات فیها وجرداء صافی
شرابه اطلاق اولنور که صودن متجرد اولور یقال خمر جرداء ای صافیة التجرید تفعیل وزننده قوراقلق
یری نباتدن خالی قلمق معناسنه‌در یقال جرّد القحط الارض اذا جعلها جرداء وبرنسنه‌نك قشرنی صویمق
معناسنه‌در یقال جرّد العود اذا قشره ودرینك توپلرنی قوپروب قالدرمق معناسنه‌در یقال جرّد الجلد
اذا نزع شعره وایستدیکی نسنه‌دن محروم اولمق یاخود مع الکراهه نائل اولمق معناسنه‌در جرد کبی یقال جرّد القوم
اذا سألهم فمنعوه واعطوه کارهین وصویوب چیپلاقمق معناسنه‌در یقال جرّد زیدا من ثوبه اذا عرّاه وپموغی
حلاجلمق معناسنه‌در یقال جرّد القطن اذا حلجه وقلجی قیندن صیرمق معناسنه‌در یقال جرّد السیف اذا سلّه
ویازویی نقطه واعراب مقوله‌سی ضابطه‌دن خالی یازمق معناسنه‌در یقال جرّد الکتابة اذا لم یضبطه وحجّ قران
ایلیوب حجّ افراد ایلمك معناسنه‌در یقال جرّد الحجّ اذا افرده ولم یقرن وکهنه اثواب کیمك معناسنه‌در یقال
جرّد الرجل اذا لبس الجرود ای الخلقان الجارود فاعول وزننده که ابنیهء مبالغه‌دندر بغایت قوراق سنه‌یه
اطلاق اولنور که هر یری نبات اثرندن مجرّد اولور یقال سنة جارود ای مقحطة یعنی تجرد النبات واوغورسز شوم
قدم کسیه اطلاق اولنور که اوغرادیغی یری خیردن خالی ایدر اوله یقال رجل جارود ای مشئوم یعنی یجرّد الخیر بشؤمه
وجارود اصحابدن بشر بن عمرو العبدی لقبیدر جرد مرضنه اوغرامش دوه‌لرنی آلوب دایلرینه فرار ایلمکله
مرض مزبور دایلرینك دوه‌لرینه سرایتله جمله‌سی هلاك اولمغین جارود ایله تلقیب ایلدیلر وجرد جیمك ضمیله
برمرضدر که دوه‌لرك توپلری ودریلری قاولیوب قیزل اتی ظاهر اولور واکثری هلاك اولور الجارودیة
زیدیه‌دن برطائفه‌در که ابو جارود زیاد بن ابی زیاد نام کسیه منسوبلردر شارح دیرکه امام باقر حضرتلری

مرسومه سرحوب تسميه ايلشيدى كه دريادده ساكن برشيطان آديدر وطائفهٔ مسفوره مذاهب زايغه يه ذاهبلردر
ازانجمله امامتى امام على حضرتلرينه نصّ ايله حصر ايلملريله مخالفت ايدنلرى تكفير ايدرلر وحسنين
حضرتلرندنصكره امامتى شورادر درلر التجرّد تفعل وزننده صويوب جيلانمق معناسنه‌در يقال
جرّدز يدامن ثوبه فتجرّد وقينبان نسنه‌نك قينامسى ساكن اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال تجرّد
العصير اذا سكن غليانه وسنبله قبجوقلرندن چقمق معناسنه مستعملدر يقال تجرّدت السنبلة اذا خرجت من لفائفها
و برايشه سعى واقدام ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه خفت ايچون صويوب وتشمير ساق ايلمك لازميدر
يقال تجرّد زيد لامره اذا جدّ فيه وحجاجه تشبه ايلمك معناسنه مستعملدر احرام ايچون صويمق مناسبتيله يقال
تجرّد بالحج اذا تشبه بالحاج مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر قال عمر رضى الله عنه تجرّدوا بالحج وان لم
تحرموا اى تشبهوا بالحاج الانجراد انفعال وزننده بودخى صويمق معناسنه‌در يقال جرّدز يدا فتجرّد وانجرد
شارح ديركه كرچه مؤلفك تمثيلندن مطاوع اولمق ظاهر درلكن اصمعى ديديكه انجراد مطاوع دكلدر بلكه
ابتداء اصويمق تعرّى معناسنه‌در پس مطاوع اولدقده صويلمق و برأسه اولدقده صويمق ايله تعبير اولور
وانجراد آت اوفق و يوفقه تويلى اولمق معناسنه‌در يقال انجرد الفرس بمعنى جرد و يول ياخود يورمك‌نك
اوزايوب ممتد اولمق معناسنه مستعملدر بر يره صاپوب ياخود ايلشمكدن منجرّد اولديغيچون يقال انجرد به السير اذا
امتدّ شارح ديركه بورادهٔ السيل نسخه‌سى محرّف در واقعا اساسده انجرد بنا السير اذا امتدّ وطال من غير لىّ على شئ
عبارتيله مؤسسدر الجردة جيمك ضميله والمجرّد معظم وزننده والتجرّد رانك فتحيله اوچى دخى حاصل
بالمصدر اولان صويقونلق معناسنه‌در يقال امرأة بضّة الجردة والمجرّد واى بضّة عند التجرّد يعنى
صويقونلغى يك نازكدر واشبو متجرّد كلمه‌سى رانك فتحيله مصدر در لكن حاصلى مراددر واكر راء مكسور اولورسه
آندن جسم اراده اولنور الجريدة سعيده وزننده اوزون اولان خرما دالنه دينور كركياش وكرك قورى اولسون
على قول يپراقلرى ازاله اولنمشنه دينور لكن آغاجندن كسلمش اولانيدر و بو مفرد در جريد جمع جنسى در تركيده
جريد تعبير اولنان دكنك بوندن مأخوذدر وجريده ايچلرندن اصلا پياده اولميان سوارى آلاينه اطلاق
اولنور پياده‌دن مجرّد اولديغيچون ومال بقيه‌سنه اطلاق اولنور وجريدا جرد كبى زمان تامّ وكامل معناسنه
استعمال اولنور نقصاندن مجرّد اولديغيچون يقال يوم جريد اى تامّ ومارأيته مذ جريدان اى مذ يومين اوشهرين
بوراده مذاسم وجريدان خبريدر الجرد جيمك ضميله بودخى ايچلرنده پياده اولميان سوارى بلوكنه اطلاق اولنور
يقال خيل جريدة وجرد اى لارجالة فيها الجرادة سحابه وزننده برخاتون آديدر وعبدالله بن شرحبيل
وابو قتاده حارث بن ربعى وسلامة بن نهار بن ابى الاسود نام كسنه‌لرك فرسلرى آديدر وعامر بن طفيلك فرسى
اسميدر كه كنديدنصكره سرح بن مالكك آلمشدر جرادة العيار برمشهور فرس اسميدر على قول عيار اولك
ديشلرى كدك برآدم ايدى برديرى چكركه طوتوب اكل ايلمكه مبادرت ايلدكده ديشنك كدكندن هر ارزحمتله قورتلوب
قاچقله جرادة العيار برتقريبله برمضيقدن خلاص اولانك حقنده مثل اولدى الجرادتان ايكى چنكى خاتونلر ايدى كه
مكنده اولورلر ايدى على قول نعمان بن منذر نام اميرك چنكيلرى ايدى المجرّد معظم وزننده والجردان جيمك
ضميله اجرد كبى بونطر نقلى حيوانك ذكرينه اطلاق اولنور على قول جميع حيواناته شاملدر وجردان لفظنك
جمعى جرادين كلور الجرّاد جلاّ دوزننده يوح قابلره جلا وصيقل ويرن و پاسنى آچوب تصفيه ايدن آدمه اطلاق
اولنور قانون الادب مترجمنلر و يينه مال تعبيرنى ضرطه ايله تفسيرى اغربدر الاجرّد كسرتين ودال مشدّده ايله
اكبرّ وزننده و بعضا تخفيفله احمد وزننده زباتردر برنبات اسميدر كه انكله منارة استدلال اولنور الجراد سحاب
وزننده چكركيه دينوركه معروفدر مذكرومؤنثه اطلاق اولنور يرك يوزنى نباتدن تجريدى باعث تسميه‌در
شارح ديركه بو اسم جنس در مفردى جراده در بقر و بقره كبى تأنيث وتذكيرى يكساندر پس مذكرنده حقّى لفظ
آخردن اولمقدركه واحد مذكر جمعه ملتبس اولميه زيرا اسماء كثيره‌سى واردر انتهى وجراد برموضع و برطاغ
آديدر وجراد ناس معناسنه استعمال اولنور يقال مادرى اىّ جراد هاره اى اىّ الناس ذهب به اوغرى يى
جراده تشبيه ايلديلر المجرودة چكركسى چوق برديه دينور يقال ارض مجرودة اى كثيرة الجراد المجرود چكركه
يمكدن قارنى وجعتك اولان آدمه دينور يقال جرد الرجل على بناء المجهول اذا شكى بطنه عن اكل الجراد
فهو مجرود وچكركه اصابت ايلمش اكينه دينور يقال جرد الزرع اذا اصابه الجراد فهو مجرود الجرادىّ
غرابىّ وزننده صنعاء يمن فضاسنده برقريه‌در الجرادة جيمك ضميله بصره ايله يمامه بيننده برقومسال آديدر

جراد

جراد غراب وزننده بنوتميم ديارنده برصو آديدر داراجرد جيمك كسريله ايكى موضع آديدر بو دارابكرد
معرّبيدر ابن جرده جيمك فتحيله بغداد مالدارلرندن برمعروف آدم ايدى جرادى فرادى وزننده برموضع
آديدر جردان عثمان وزننده عمقين بيننده بروادى اسميدر المتجرّده اسم فاعل بنيه‌سيله نعمان بن منذرك
زوجه‌سى اسميدر جرود صبور وزننده دمشق ترابنده برموضعدر اجارد همزه‌نك ضميله وجارد طارد وزننده
برموضع اسملريدر الاجرهداد اصمعداد وزننده سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال اجرهدّ الرجل
فى السير وغيره اجرهدادا اذا اسرع و برنسنه سونوب اوزامق معناسنه‌در يقال اجرهدّ الشئ اذا امتدّ
وطال ومستمرّ ودائم اولمق معناسنه‌در يقال اجرهدّ الشئ اذا استمرّ و يرنبات اثرندن خالى اولمق معناسنه‌در
يقال اجرهدّت الارض اذا لم يوجد فيها نبت ويل بغايت قحط وصعوبت اوزره اولمق معناسنه‌در يقال اجرهدّت
السنة اذا اشتدّت وصعبت اى غلب عليها القحط الجرهدة دحرجه وزننده يوريمكده پك سرعت ايلمك
معناسنه‌در شارحك بيانى اوزره مصدردر مجرهد سرعتله يورر اولان رونده‌يه دينور وجرهده بيوك صودستبسنه
دينور جرّه معناسنه وجرهدّه دخى لغتدر مرزبه وزننده الجرهد جعفر وزننده والجرهد سنبل وزننده
نشاطلو جست وچابك رونده‌يه دينور وجرهد بن خويلد اصحابدندر الجسد جيمك وسينك فتحيله انسانك
وجنّ وملائكه‌نك جسم و بدننه دينور مؤلفك بصائرده بيانه كوره جسد جسمدن اخص در ذوى العقوله
مخصوصدر لكن جسم ابعاد ثلثه‌يى مشتمل اولمغله سائر حيوان وجماداته اطلاق اولنور پس سائره اطلاقى
تشبيه وجهيله اولور وجسد لون صاحبى اولانه وجسم صووهوا كبى لونى اولميانه اطلاق اولنور بو جهتله دم
وزعفرانه اطلاق ايلديلر انتهى وجسد زعفرانه دينور و بنى اسرائيلك بوزاغبسنه اطلاق اولنور كه سامرى حليّاتدن
دوزوب جبريل امين حضرتلرينك آتى اياغى آلتندن الديغى طپراق بركتيله مظهر حيات اولوب واكا عبادت
ايلديلر كما قال تعالى فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار پس جسد كلمه‌سى بدل اولور بعضلر ذا جسد ايله
تأويل ايلديلر وجسد قوريمش قانه اطلاق اولنور ومصدر اولور برنسنه‌يه قان ياپشمق معناسنه‌در يقال
جسد الدم به جسدا من الباب الرابع اذا لصق به الجساد كتاب وزننده بودخى زعفرانه دينور الجسد كتف
وزننده والجاسد والجسيد امير وزننده بونلرده قوريمش قانه دينور المجسد مكرم وزننده والمجسّد معظم
وزننده زعفرانله بوياتمش نسنه‌يه دينور يقال ثوب مجسد ومجسّد اى مصبوغ بالزعفران ومجسّد معظم وزننده
شول آوازه‌يه اطلاق اولنور كه نغمات لطيفه وترنمات محسنه اوزره نقش وتركيب اولنمش اوله كويا كه نغمات
رنكيله تجسيد اولنمشدر يقال صوت مجسّد اى مرقوم على نغمات ومحسّنة المجسد منبر وزننده جبلاق بدنه
مماس وملتصق اولان لباسه دينور كوملك وازار كبى الجساد غراب وزننده بروجع اسميدر كه انسانك بطننه
عارض اولور شارحك بيانه كوره بورك صيرنديسى اوله جقدر جسداء صحراء وزننده بطن جلذانده برموضع
آديدر ذوالمجاسد ميمك فتحيله عامر بن جشمك لقبيدر ابتدا ثيابنى زعفرانله صبغ ايدن اولدر الجلسد جوهرى
بو كلمه‌يى كرچه بوراده ذكر ايلدى لكن سديد وموجه دكلدر لامى اصليه‌در الجضد جيمك فتحى وضادك
معجمه‌نك سكونيله جلد معناسنه‌در كه جست وبهادر آدمه دينور اصلى جلد ايدى عربلر لامى ضاده ابدال
ايدرلر يقال رجل جضد اى جلد الجعد رعد وزننده قيورجق صاچه وصقاله دينور سبط مقابليدر على قول
قصه اولانه دينور يقال شعر جعد وهو خلاف السبط او القصير منه وجعد قيورجق صاچلى كشى‌يه وصف
اولور مؤنثنده جعده دينور يقال رجل جعد وامرأة جعدة اذا كان فى شعره جعودة وجعد تمساك طبراغه اطلاق
اولنور لينتى سبيله متراكم اولمق ملاحظه‌سيله در يقال ثرى جعد اى ند ويك قوى وغليظ اولان چوربا و بولامج
مقوله‌سى طعامه اطلاق اولنور يقال حيس جعد اى غليظ وحيس خرمايى وياغى وكشكى خلطله مرتب اولور
برطعام آديدر وجعد كريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جعد اى كريم اساسك بيانه كوره عربلر
جعودت شعرايله موصوف اولمغله عربيتدن كنايه ايدرلر وجعد وجعد اليدين بخيل شخصده اطلاق اولنور
يقال رجل جعد كريم ورجل جعد وجعد اليدين اى بخيل وفرومايه ولئيم الحسب اولان كمسه‌يه جعد القفا
اطلاق اولنور ميدان مكارمده سرفراز اولمديغيچون يقال فلان جعد القفا اى لئيم الحسب و پرمقلرى قصير اولانه
جعد الاصابع اطلاق اولنور وجعد سو بوا اولميوب دورك اولان يوزه و يكاغه وصف اولور يقال خدّ جعد اى غير اسيل
وجعد تويى پك چوق اولان دوه‌يه اطلاق اولنور يقال بعير جعد اى كثير الوبر واغزنده قات قات كوپك يغلمش
دوه‌يه جعد اللغام اطلاق اولنور يقال بعير جعد اللغام اى متراكم الزبد ومغول وحبنى يوزلى كبى دكرمى

وبی ملاحت اولان یوزه وصف اولور یقال وجه جعد ای مستدیر قلیل اللحم وجعد اسامیٔ رجالدندر الجعودة
ضمتیله والجعادة سعاده وزننده صاچ قیورجق اولمق معناسنه‌در یقال جعد الشعر جعودة وجعادة
من الباب الخامس ضد سبط * التجعد تفعل وزننده صاچ قیورجقلنمق معناسنه‌در یقال تجعد الشعر اذا صار
جعدا وبورشوب بورتلمق معناسنه مستعملدر یقال تجعد الشیٔ والرجل اذا تقبض التجعید تفعیل وزننده
صاچی قیورجق ایلمك معناسنه‌در یقال جعد شعره اذا جعله جعدا المجعد معظم وزننده‌دك قویی
اولان چور بامقوله‌سنه اطلاق اولنور جعد کبی یقال حبس مجعد ای غلیظ ابو جعده وابو جعاده ثمامه وزننده
ساعدن قوردك کنیه‌سیدر بنو جعده بر جماعتدر شاعر مشهور نابغة الجعدی آنلردندر الجعدة وعده وزننده
دا شی قوزی‌یه دینور رخل معناسنه الجعادید صنادید وزننده برصاری وغلیظ وقوری نسنه‌در که بعینه
بنیر کبی رطوبتلو ورخاوتلو اولور هنوز طوغورمش طوارك ممه‌سندن آغوز چقمزدن اقدم مجه اول ظهور ایدر جعید
زبیر وزننده اسماء رجالدندر الجلد جیمك کسریله والجلد فتحتیله هر حیوانك دریسنه دینور مسك معناسنه
جمعی اجلاد وجلود کلور وجلد انسانك آلت تناسلنه اطلاق اولنور کنایه وجهیله وبه فسر قوله تعالی وقالوا
لجلودهم لم شهدتم علینا الآیة ای لفروجهم الاجلاد جلدك جمعیدر کما ذکر اولندی وعربلر اجلاد الانسان
وتجالید الانسان دیرلر آدمك وجودینك جماعت شخصنی وجسمنی یعنی مجموع اعضاسنی اراده ایدرلر یقال
ما اشبه اجلاد فلان وتجالیده باجلاد ابیه وتجالیده واجلاد جلیدك دخی جمعیدر کما سیذکر المجلد معظم
وزننده شول کیکه دینور که بالکلیه اتی زائل اولوب همان اوزرنده بر دری قالمش اوله یقال عظم مجلد اذا لم یبق
علیه الا الجلد ومجلد کیلی یاخود وزنی معلوم بر مقدار معین حمل یعنی یوکه دینور که ارقه‌ده یاخود دابه‌یه تحمیل
اولنور یعنی بین العرب مکیل وموزوندن بر مقداره دینور که بیلنرنده معلومدر شارحك بیانی اوزره اللی یوز رطل مقداریدر
ومجلد ضربدن قطعا باك وپرواسی اولمیان آته اطلاق اولنور یقال فرس مجلد اذا کان لا یفزع من الضرب
التجلید تفعیل وزننده بوغازلنمش دوه‌نك دریسنی یوزوب چقرمق معناسنه‌در وبوخصاًتصدندر وبناسی
سلب ایچوندر یقال جلد الجزور اذا نزع جلده الجلد جیمك فتحی ولامك سکونیله قامچی ایله اورمق معناسنه‌در
یقال جلده جلدا من الباب الثانی اذا ضربه بالسوط وبرکسه‌نك دریسنه طوقنمق یا اورمق معناسنه‌در
یقال جلده اذا اصاب جلده اصل معنا بودر بعده بوندن مجلد تصریف ایلدیلر که اسم آلتدر قامچی‌یه اطلاق
ایلدیلر بعده قامچی ایله اورمق معناسنی بوندن تفریع ایلدیلر وجلد برآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال جلده علی الامر اذا اکرهه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جلد جاریته
اذا جامعها وبلان صوقمق معناسنه مستعملدر یقال جلدته الحیة اذا لدغت وجلد وصف اولور یاوز وقوی
وبهادر آدمه دینور جلید کبی شارح دیر که اصل جلد مصدردر آدمك دریسی قوت اکتساب ایلمك معناسنه بعده
مبالغة وصف ایدوب وآندن جلادت تصریف ایلدیلر وجلد بر مدوشمك معناسنه‌در که ضربك لازمه‌سیدر یقال جلد به
علی بناء المجهول اذا سقط الی الارض الجلد فتحتیله جلد لفظنده لغتدر که ذکر اولندی وجلد هلاك اولمش دوه
یاوریسنك یوزلمش دریسنه دینور که ایچی تمام دیدکلری اوتلق قتغیله طولدروب بعینه یاوری شکلنه کیرمکله
اناسنه عرض ایدرلر آنی کندی یاوریسی اولمق تخیلیله سائر دوه‌نك یاوریسنه حنین ایدوب وسودنی چکمز اولور
علی قول جلد مرد اولمش یاوریننه شول دریسنه دینور که سائر یاوری‌یه کیدروب اول یاوریسی هلاك اولان
ناقه‌یه عرض ایدرلر آنی استشمامله کندی یاوریسی قیاس ایدوب اکا یاقیلور وجلد طپراغی پك وصرتی دوز وهموار
اولان ارضه دینور وشول قیونه دینور که هر طوغوردیجه قوزیسی هلاك اولور اوله وایچلرنده کوچکلری اولمیان
بیوك دوه سورینه دینور واولاد والبانی اولمیان قیون وکچی‌یه ودوه‌یه دینور وجلد شدت وزور وقوت معناسنه
اسم اولور وبو معناده مصدر اولور کما سیذکر کذلك مصدر اولور برقراغیلی اولمق معناسنه یقال جلدت الارض جلدا
من الباب الرابع اذا اصابها الجلید الجلادة کرامه وزننده والجلودة جیمك ضمیله والجلد فتحتیله والمجلود
محلوف ومعقول کبی مصدر اوله‌رق جست ودلیر وبهادر اولمق معناسنه‌در یقال جلد الرجل جلادة وجلودة
وجلدا ومجلودا من الباب الخامس اذا کان ذا شدة وقوة الجلد سعد وزننده والجلید امیر وزننده آندن
وصفلردر اول تسمیه بالمصدردر ثانینك جمعی اجلاد کلور وجلداء کلور کرماء کبی وجلاد کلور کبار کبی التجلد
تفعل وزننده فی ذاته جلادتی یوغیکن تکلفله جلادت کوستورمك معناسنه‌در یقال تجلد فلان اذا تکلف الجلد
الجلاد کتاب وزننده صاب وکبیر خرما اغاجلرینه دینور وبك سودلو ناقه‌لره دینور علی قول سودلری ودولری

اولمیانلرینه دینور شارحك بیانه کوره مفردی جلده در بلده وزننده الجلدة فتحاتله بو دخی طپراغی پك وصرتی
دوز یره وداٸما یاوریسی هلاك اولان قیونه دینور المجالید محاریب وزننده بو دخی سودی فراوان اولان دوه‌لره
دینور مجلاد مفردیدر المجلد منبر وزننده شول دری پارچه‌سنه دینور که نوحه کار قاریلر آنکله چهره‌لرینه اوره‌رق
افغان ایدرلر جمعی مجالید کلور ظاهرا غیر قیاس اوزره المجالدة مفاعله وزننده آلت حرب ایله اورشمق معناسنه‌در
یقال جالدوا بالسیوف اذا تضاربوا الجلید امیر وزننده جست وبهادره دینور که ذکر اولندی وجلید قراغی
تعبیر اولنان رطوبته دینور که رطب هوا ارده یره ساقط اولور فارسیده شبنم دینور الاجلاد همزه‌نك کسریله یر
قراغیلی اولمق معناسنه‌در یقال اجلدت الارض اذا اصابها الجلید وقراغی‌یه طوتلمق معناسنه‌در یقال اجلدوا
علی بناء المجهول اذا اصابهم الجلید وبرکسه‌یی برشیئه مضطر وناچار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجلده الیه
اذا الجأه واحوجه المجالد اسم فاعل بنیه‌سیله محدثیندن ابو سعید مجالد بن سعید بن عمیر الهمدانی الکوفی‌دركه
اتباع تابعیندندر امام شافعی آنك حقنده کان مجالد یجلد بیوردیلر بوراده یجلد مجهول اوزره یکذب معناسنه‌در که
یرمی بالکذب دیمکدر اورمق معناسندن مستعاردر یاخود ضرب وتعزیرك ملزومی اولان ظن یاخود تهمت معناسنه
مستعملدر حتی اساسده فلان یجلد بخیر ای یظن به عنوانیله مرسومدر الاجتلاد افتعال وزننده قابده اولان صویك
مجموعنی اچمك معناسنه‌در کویا که دریسی ایله ترك ایلمامکدر یقال اجتلد ما فی الاناء اذا شربه کله جلدان
وجلداء جیملرك کسریله جدان وجدان معناسنه‌در یعنی حجازده بر بارز موضع اسملریدر جدآء وجدان کبی اکا
جلدان وجلداء دخی دیرلر ومنه المثل * صرحت بجلدان وجلداء * کما ذکر فی جدان بنو جلد سعد وزننده
بر جماعتدر جلود قبول وزننده اندلسده بر قریه‌در حفص بن عاصم الجلودی اورادندر تما صحیح مسلم روایتندن
احمد بن محمد بن عیسی الجلودی النیسابوری جیمك ضمیله‌در جوهری وهمنه مبنی ولا تقل بالضم قولیله نهی
ایلمشدر شارح دیر که نیسابورده سکة الجلود نام محله‌یه منسوبدر المجلد محدث وزننده کتاب جلدلین استاده دینور
الجلندی حبنطی وزننده والجلندد داله فاجر وزننا کار کمسه‌یه دینور بونی عاجز ایله تفسیر ایدنلر تصحیف
ایلمشلردر الجلندی مغرندی وزننده بغایت صلب ومتین انسان وحیوانه دینور جلنداء جیمك ضمی ولامك
فتحی ومد ایله سلفده عمان اولکه‌سنك شاهی اسمیدر الف مقصورا اوله‌رق لام مضمومه ایله ده زبانزددر جوهری وهمنه
مبنی الف قصری ولامك فتحیله تقیید ایلمشدر نته کما اعشی دیمشدر * وجلنداء فی عمان مقیما * ثم قیسا فی حضرموت
المنیف * جلد سعد وزننده وجلید زبیر وزننده وجلده جیمك کسریله ومجالد اسماء رجالدندر
وعبد الله بن محمد بن ابی الجلید که امیر وزننده‌در محدثیندندر الجلبدة عربده وزننده آت کروهنك کورلتولرینه
وهنکامه‌لرینه دینور تقول سمعت جلبدة الخیل ای اصواتها الجلخمد سفرجل وزننده غلیظ نسنه‌یه دینور یقال
شیٔ ورجل جلخمد ای غلیظ المجلخد خای معجمه ایله مسبطر وزننده آرقه‌سی اوزره اوزانوب یاتان کمسه‌یه دینور
یقال رجل مجلخد ای مستلق بس اجلخداد آرقه اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در الجلخدی حبنطی وزننده اصلا
رایشه یرامین بی خیر ومنفعت شخصه دینور یقال رجل جلخدی ای لا غناء عنده یعنی لا خیر ولا نفع فیه جلسد
جعفر وزننده والجلسد معرف اوله‌رق برصنم آدیدر الجلعد جعفر وزننده صلب وشدید اولان انسان
وحیوانه دینور ویردن یاتمه اشکه دینور وقوجه قاری‌یه دینور وقبس بلادنده بر موضع آدیدر الجلعدة دحرجه
وزننده سرعتله قاچوب کتمك معناسنه‌در یقال جلعد الرجل اذا اسرع فی الهرب وبرکسه‌یی یقوب یره اوزاتمق
معناسنه‌در تقول جلعدت فلانا ای صرعته ومددته صریعا الاجلعداد اسبطرار وزننده یره چالنمغله اوزانوب
یاتمق معناسنه‌در یقال اجلعد الرجل اذا امتد صریعا الجلاعد علابط وزننده یاوز وتوانا اولان ارکك دوه‌یه
دینور جمعی جلاعد کلور جیمك فتحیله الجلفدة فایله جلبده وزننده منفعتی اولمیان بیهوده شماطه وغریبو وجلبه‌یه
دینور یقال لیس فیه الا جلفدة ای الجلبة التی لا غناء فیها الجلمد جعفر وزننده قیایه دینور صخر معناسنه ویاوز
وشدید آدمه دینور هایله جلمده دخی دینور یقال رجل جلمد وجلمدة ای شدید وصغره دینور بقره معناسنه
وضخامتلو دوه سورینه یاخود قوجه اولنلرینه دینور ویوز رأسدن متجاوز اولان برسوری قیونه دینور الجلمود
عنقود وزننده بو دخی قیایه وایری یاخود یاشلو اولان برسوری دوه‌یه دینور الجلمد زبرج وزننده اتان الضحل
معناسنه‌در که آزجه صوایچره توملوب چقمش قیایه دینور الجلمدة هایله طاشلق یره دینور یقال ارض جلمدة
ای حجرة الجلامید جلمودك جمعیدر که قیاره دینور وعربلر فلان اوزره فلان ثقلتنی طرح ایلدی دیجك یرده
القی علیه جلامیده دیرلر ذات الجلامید بر موضع آدیدر الجمد جمد وزننده والجمود قعود وزننده طوکمق

معناسنه‌در يقال جد الماء وكل سائل وجد جدا وجودا من الباب الاول والخامس ضد ذاب وجد وصف
اولور كه طوكن شيئه ديثور مبالغة تسميه بالمصدردر وجد وجود بخيل اولمق معناسنه مستعملدر كه خير واحسانى
جارى اولمز يقال جد الرجل وجد جدا وجودا اذا بخل وجد كسمك معناسنه مستعملدر فى الاصل طوكدرمق معناسنه
اولمغله جريانى قطع معناسندن متصوردر يقال جد الشئ اذا قطعه وواجب ولازم ومستقر اولمق معناسنه مستعملدر
طوكمق معناسندن مأخوذدر تقول جد حق على فلان اى وجب الجامد جموددن اسم فاعلدر يقال ماء جامد وجد
وعربلر آلتون وكومش مقوله سى ماله كه صامت دخى ديرلر جامد اطلاق ايدرلر نته كه ناطقه كه حيوان مقوله سى
مالدر ذائب اطلاق ايدرلر يقال لك جامد هذا المال وذائبه اى صامته وناطقه وسعيد بن ابى سعد الجامدى زاهد
مشهوردر وحديثده روايتى دخى واردر التجميد تفعيل وزننده برنسنه طوكمق ايسته مك يعنى طوكمق اوزره
اولمق معناسنه‌در يقال جمد الماء اذا حاول ان يجمد الجمد فتحتينله قاره اطلاق اولنور ثلج كبى وجامد لفظندن جمع
اولور خدم وخادم كبى وجمد طوكمش صويه ديثور كه بوز تعبير اولنور و بوكسكجه يره اطلاق اولنور جمعى اجماد
وجماد كلور جيمك كسريله وجمد ابن معدى كرب دركه كنده قبيله سى ملوكندندر وجمد بغداد قضاسنده برقريه
آديدر الجماد سحاب وزننده قوراق يره اطلاق اولنور كه اصلا يغمور طوقنمامش اوله وقوراق سنه‌يه ديثور كه آنده
اصلا يغمور ياغمامش اوله مؤلفك الارض والسنة لم يصبها مطر قولنده لم يصبها قولى ايكيسنك قيديدر اساسده
وسنة جماد وارض جماد لا حيا فيها اى لا مطر عنوانيله مرسومدر وجماد كندوكاهل ناقه‌يه اطلاق اولنور و بو حصان كبى
مؤنث وصفى فعالدر وجماد سودسز ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة جماد اى لا لبن فيها و برنوع ثوب اسميدر بونده
جيمك كسريله ده‌ژ بازردر وعربلر بخيل كسيه جماد الكف اطلاق ايدرلر يقال فلان جماد الكف اى بخيل جماد
قطام وزننده بخيل شخصى ذم وقدح معرضنده ايراد اولنور و بو مصدردن معدول فعل امردر جامد الحال
اولمقدن خالى اولمسون ديمكدن قال فى الاساس جماده دعاء على البخيل بجمود الحال ونقيضه حماد له جمادى
حبارى وزننده شهور عربيه اسملرندندركه ايكى آيدر برى جمادى الاولى برى جمادى الآخره‌در و بو معرفه
ومؤنثدركه غير منصرفدر جمعى جماديات كلور قبل الاسلام جمادى الاولى‌يه جمادى خمسه ديرلر ايدى محرمدن
بشنجى آى اولمق حسبيله وجمادى الآخره‌يه جمادى سته ديرلر ايدى وقت اسلامده اولى وآخره‌يه تبديل اولندى
مترجم دير كه تأنيثى عين اعتباريله‌در سلفده شهور اثنا عشرك برر اسملرى وار ايدى نته كه جمادى الاولى حنين
وآخره رنى ايله مسما ايدى وسائرلرى دخى محللرنده مرسومدر مؤتمر وناجل وولصان كبى دفعه ثانيه ده اسامئ

مطلب

شهور وضعنى مراد ايلدكلريله اول هنكامده امساك سماء سببيله انجماد عيون وقوعنا اولمغله شهرين مذكورينه
جمادى اطلاق ايلديلر آندن صكره جريان انهار وسائر اسباب تعظيمله عندلرنده معظم و عاليمقدار اولمق حسبيله
رجب ديديلر وتشعب قبائل ياخود اشعاب عود وقوعنه مبنى شعبان وشدت حرارت زماننده رمضان ديديلر
وشول اذناب ناقه ياخود كوچ وقتنه تصادف ايلكله شوال وترك رحلت وفراغ محاربه اتامنه ذوالقعده وزيارة كعبهٔ
معظمه هنكامنه ذوالحجه وترك وتحريم غارت اتامنه محرم وضعف اركان وصفرت وجوه والوان ياخود برى برنى
غارتله ديارلرنى صفر وخالى قويدقلرى وقتنه صفر و بهار وقتنه ربيع وتثنيه‌سنده ربيعان ديديلر وجمادى
علميت وتأنيثله غير منصرفدر اوّلده اولى وثانيده آخره ايله متصف اولور متقدمه ومتأخره معناسه‌در ثانيده اخرى
ديمديكى واحده معناسنه اولمغله متقدمه ومتأخره‌يه شامل اولمغين التباسى مشتمل اولور ومعلوم اوله كه رمضان
اسماء حسناى الهيه‌دن اولديغى بعض محققين ثبت ايلديلر كما فى جواهر التفسير و فى الحديث لا تقولوا رمضان
ولكن انسبوه كما نسبه الله وفى الفتوحات لا تقولوا رمضان فان رمضان من اسماء الله تعالى پس اضافت شهر ايله
شهر رمضان تعبيرى بو نكته‌يه مبنى‌در وربيع آيلرينه دخى شهر مضاف اولور كه موسم بهار معناسنه اولان ربيعدن
امتيازه مبنى‌در پس محرم صفر شهر ربيع الاول وشهر ربيع الاخر ورجب وشعبان وشهر رمضان ديه‌رك تعداد
اولنور انتهى وجمادى باشسز كوزه وصف اولور كه صاحبنك قسوة قلبندن ياشدت حزنندن نشئت ايدر يقال
عين جمادى وظلت العين جمادى اى جامدة لا تدمع الجمود صبور وزننده بو دخى معناى مزبورده وصف اولور
يقال عين جمود ورجل جامد العين اى قليل الدمع كناية عن قسوة القلب الجمد جيمك ضمى وضمتينله بوكسكجه
ارضه اطلاق اولنور اجمد اجمد وزننده ابن صحبان دركه اصحابدندر الجوامد اراضى بينلرنده اولان حدلره
وسنور وفاصله‌لره اطلاق اولنور مفردى جامده‌در جمد جمد وزننده اسمادندر جمد الكندى اصحابدندر
جماد كتاب وزننده برمحدثدر جمد عنق وزننده نجد ترابنده برجبل آديدر جمدان عثمان وزننده مكه بولنده

ينبع ايله عيص بيننده برطاغ آديدر وباديه‌ده اجم نام موضعله ثنيهٔ غزال بيننده بر وادى آديدر الجماد كتان وزننده
كسيجى قلجه ديثور قطع معناسندندر يقال سيف جماد اى صارم الاجماد همزه‌نك كسريله طوكدرمق
معناسنه‌در بو مناسبتله الزام وايجاب معناسنده مستعملدر نته كه ثلاثيسى لزوم و وجوب معناسنه مستعملدر
تقول اجمدت حق عليه اى اوجبته والزمته المجمد محسن وزننده پك بخيل وممسك شخصه ديثور يقال رجل
مجمد اى بخيل متشدد يعنى المبالغ فى البخل وقمار او بوننده امين على قول قوم بينلرنده امين ومعتمد اولان كسيه ديثور
وجمادى آينه داخل اولمش كسيه ديثور و بى خير ومنفعت اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل مجمد اى قليل النفع
بو راده قلت عدمدن كنايه‌در المجامد مجاور وزننده خانه سى بنشك قومشويه اطلاق اولنور ايكيسيده دائما
برى برى جوارنده كويا كه منجمد اولوب برقرار اولورلر تقول هو مجامدى اى جارى بيت بيت الجمعدة جيمك
وعينك فتحيله بر يرده بركش طاش كومه‌سنه ديثور ياخود بو ابن عباددن تصحيفدر يعنى ابن عباد محيط نام كتابنده
بونى آنكله تفسير ايلدى لكن جمعره‌دن تصحيف ايتمشدر الجند جيمك ضميله عسكره و بر آدمك اعوان وانصارينه
ديثوركه حزب وجيش كبى اسم جمعدر جمعى جنود كلور مؤلفك بصائرده بيانته كوره جند فتحتينله ارض غليظه‌يه
موضوع اولمغله آندن اخذ ايله غلظت اعتبارينه مبنى عسكره واتباع واعوانه جند اطلاق ايلديلر جيمك ضميله
انتهى وجند شهر ومدينه‌يه اطلاق اولنور وخلقدن على حدة يعنى بشقه بشقه صنفه اطلاق اولنور
يقال هذا جند قد اقبل وهؤلاء جند قد اقبلوا نته كه امت لفظى دخى بوكونه‌دركه مجموعه و برصنفدن اولان
رجل واحده اطلاق اولنور وفى المثل * ان لله جنودا منها العسل * شارح دير كه اشتر نخعى رضى الله عنه كه شجعان
اصحابدن وامير المؤمنين على المرتضى كرم الله وجهه طرفندن اولوب صفين وقعه‌سنده شاميلرى بغايت
تضييق وشيرازهٔ جمعيلرنى تمزيق درجه‌سنه كلمشيدى ناكهان عسل زهرناك تناول ايلكله وفات ايتمكين
معاويه جانبلرى حقنده بو مثلى ايراد ايلدى الجند فتحتينله طپراغى غليظ يره ديثور و برنوع طاشلره ديثور كه
رخاوتده چاموره شبيه اولور وجند يمنده بربلده آديدر وجند بن شهران معافر قبيله‌سندن بر بطندر وعلى بن
جند محدثلرندندر جند بجم وزننده نهر سيحون اوزرنده بربلده‌در جنده عمده وزننده وجناد كتان
وزننده اسمادندر خلاد بن جنده وهيثم بن جناد محدثلردر جناده ثمامه وزننده برنيچه اصحاب كرام اسمليدر
جنيد زبير وزننده اسماء والقابدندر جنيد بن عبدالرحمن و برادرى حميد اصحابدندر وجنيد سلطان
طائفهٔ صوفيه اولان ابو القاسم سعيد بن عبيد حضرتلرينك لقبيدر اجنادين تثنيه بنيه‌سيله دمشق
ناحيه‌سنده بر موضعدر جنديسابور موضع آخردر كه اهواز ولايتندندر الجيد كيس وزننده ايو و بهتر شيئه ديثور كه
كوتو وكمتر مقابليدر يقال شئ جيد ضد ردى جمعى جياد وجيادات كلور كه بو جمع الجمع در و جيائد كلور
فارسيده نيكو ديثور مصباحك بيانته كوره عند البصريين بونك اصلى جيود ايدى شريف وزننده وعند
الكوفيين جيود ايدى الجودة جيمك ضميله والجودة جيمك فتحيله برنسنه ايو اولمق معناسنه‌در يقال جاد الشئ
يجود جودة وجودة اذا صار جيدا و بر آدم ايو ايش ايشلمك معناسنه‌در قول وفعله شاملدر يقال جاد فلان اذا اتى
بالجيد وآت اشكنى كوزل ودپرنشى خوش وسكرتمسى اعلا اولمق معناسنه‌در يقال جاد الفرس جودة وجودة
اذا صار جوادا كما سيذكر وجوده جيمك فتحيله صوصه‌مق على قول صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمق
معناسنه‌در يقال جيد الرجل يجاد على بناء المجهول جودة اذا عطش اواشرف على الهلاك اساسك بيانته
كوره عطشه‌يه جوده اطلاقى تفأله مبنى‌در مهلكه‌يه مفازه اطلاقى كبى وجوده امر غمق معناسنه‌در يقال جاد
الرجل اذا نعس و بركسه‌يه شوق وآرزو ايله منجذب ومنساق اولمق معناسنه مستعملدر عطش معناسندن مأخوذدر
تقول انى لاجاد اليك اى اشتاق واساق اساسده انى لاجاد الى لقائك وانه ليجاد الى فلانة اى يشتاق اليها كما تقول
يظمأ پس مؤلف تشويش اوزره ثبت ايلمشدر وجوده ضمله يمنده بر وادى اسميدر الاجاده اراده وزننده
والاجواد اصلى اوزره برنسنه‌يى ياراپشى ايو قلمق وايو كورمك معناسنه‌در يقال اجاد فلان الشئ واجوده
اذا جعله جيدا و برايو ايش ايشلمك يا برايو نسنه‌يه دا قلمق معناسنه‌در يقال اجاد فلان اذا اتى بالجيد وجود وكرم
جهتيله بركسه‌يه نسنه و يرمك معناسنه‌در يقال اجاده درهما اى اعطاه اياه وآت جواد اولمق معناسنه‌در يقال
اجود الفرس اجوادا على الاصل اذا صار جوادا وفرس جواد صاحبى اولمق معناسنه‌در يقال اجاد فلان واجود
اذا صار ذا جواد و بر كوزل و بار يغموره مظهر اولمق معناسنه‌در يقال اجيدت الارض على المجهول اذا اصابها
مطر جود وجواد وسخى ولد حاصل ايلمك معناسنه‌در يقال اجاد فلان بالولد اذا ولده جوادا وايو ورايج الجه و يرمك

معناسنه در يقال انجاده النقد اذا اعطاه جيادا المجواد مفتاح وزننده دائما ايشى ايو ايدر اولان كسيه دينور
يقال صايغ مجواد اى مجيد وخوش آينده ومتين وركين شعر نظم ايدن شاعره ده وصف اولور يقال شاعر مجواد
اى مجيد الاستجاده برنسنه يى ايو بولمق ياخود ايو نسنه طلب ايتمك معناسنه در يقال استجاد الشئ اذا وجده
او طلبه جيد او برآدمدن جود وكرم ايستمك معناسنه در يقال استجاده اى طلب جوده فاجاده وفرس جواد طلب
ايلمك معناسنه در يقال استجاد الفرس اذا طلبه جوادا الجواد سحاب وزننده صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور
مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل جواد اى سخى وامرأة جواد اى سخية جمعى اجواد واجاود كلور وجود كلور
جيمك ضميله قذل وقذال كبى وجوده كلور هاله وجواد اشكنى ودپرنشى كوزل صوى و يوركك آته اطلاق اولنور
جمعى جياد كلور يقال فرس جواد اى بين الجودة رائع الجود جيمك ضميله جوانمردلك ايلمك معناسنه در يقال
جاد الرجل جودا اذا تكرم وجود آجلغه اطلاق اولنور ذكر اولنان عطشه كبى تفأل قيلنمشدر وجود برقلعه
آديدر التجويد تفعيل وزننده آت جواد اولمق معناسنه در يقال جوّد الفرس اذا صار جوادا شارح ديركه تجويد
برنسنه يى كوزل ايلمك وخوشجه يابمق معناسنه كلور مثلا تجويد حروف حرفلرك هر برنى مخرجلرندن صفتلريله
ادا ايلمكدن عبارتدر انتهى الجود جيمك فتحيله چوق يغموره على قول فوقنده يغمور اولميان يعنى عادتا آندن زياده
ياغماز اولان يغموره دينور بوراده جود جائدك جمعيدر صحب وصاحب كبى وكاه اولور كه جود سحابه وصف اولور
تقول هاجت سماء جود وتثنيه سيله ده ايراد اولنور يقال مطرتان جودان وتقول مطرنا مطرتين جودين پس بونلرده
جمعيت قطرات اعتباريله در وجود وجؤود قعود وزننده كوزيك چوق ياش دوكمك معناسنه در يقال جادت العين
جودا وجؤودا اذا اكثر دمعها وجان ويرمك اوزره اولمق معناسنه در يقال جاد بنفسه اذا قارب ان يقضى وبرآدمه عشق
ومحبت غالب اولمق معناسنه در يقال جاده الهوى اذا شاقه وغلبه وبرآدم برآخر آدمه جود وكرمده غالب
اولمق معناسنه در يقال جاد فلان فلانا اذا غلبه بالجود المجودة مقوله وزننده ايو ونافع يغمور ياغمش يره دينور
يقال جيدت الارض واجيدت فهى مجودة التجاويد ايو ونافع يغمورلره دينور كه شدتى وضررى وفورتنه سى
اولميه واشبو تجاويدك مفردى يوقدر تعاشيب كبى المجيد مبين وزننده ذكر اولنان جود وجؤود كلمه سندن اسم
فاعل مزيدر موت حاضر معناسنه يقال حتف مجيد اى حاضر كذلك ايو ايتمك معناسنه اولان اجاده دن دخى
اسم فاعلدر يقال شاعر مجيد الجواد غراب وزننده اسمدر صوسزلغه ياخود پك شديد اولان صوسزلغه دينور
مصدرى ذكر اولندى يقال اخذه الجواد اى العطش او شدته وامزغمغه دينور نعاس معناسنه المجود مقول
وزننده پك صوصمش ياخود صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمش انسان وحيوانه دينور يقال جيد الرجل يجاد
فهو مجود اى عطش او اشرف على الهلاك كما ذكر الجودى جيمك ضميله جزيرهٔ ابن عمرده موصل قربنده
برطاغدر كه طوفانده سفينهٔ نوح عليه السلام اكا ايناشوب اوراده مستقر اولدى واجا نام جبل يانده برطاغك دخى
اسميدر ابو الجودى تابعيندن برذاتدر اسمى غير معروفدر وشعبة بن حجاجك شيخى اولان حارث بن عميرك كنيه سيدر
الجادى زعفران اسميدر التجاود تفاعل وزننده بحث وجدال ايدنلر قنقيسك دليل وبرهانى اجود
واصلحدر ديو هر برى نظر ودقت ايلمك معناسنه در يقال تجاود القوم اذا نظروا ايهم اجود حجة الجودياء
جيمك ضمى ومداله كلمه دينور الجيد جيمك كسريله يائى اولمغله عنقريب ذكر اولنور بجوده باى موحده نك
فتحيله نيم ديارنده برموضعدر جوجواده جيملرك فتحيله طى قبيله سى ديارنده برموضعدر ابجاد يعنى عبث
وباطله اطلاق اولنور كوياكه حروف مقطعاتدن معنا ومفهوم مستفاد اولمديغنه مبنى در يقال وقع القوم فى ابجاد اى
فى باطل الجهد جيمك فتحى وضمى وهانك سكونيله تاب وطاقت معناسنه در يقال افرغ جهده وجهده اى طاقته
ورنج ومشقت معناسنه در يقال اصابه منه جهد اى مشقة وجهد غايت ونهايت معناسنه مستعملدر طاقت
معناسندن مأخوذدر ومنه يقال اجهد جهدك اى ابلغ غايتك يعنى غايت مقدوركى صرف ايدوب چالشه بيلديككك
قدر چالش مصباحك بيانه كوره غايت معناسنه اولان جهد انجق فتحيله در وجهد مصدر اولور چالشمق معناسنه
يقال جهد فى الامر جهدا من الباب الثالث اذا جدّ وبرآدمى يادابه يى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در
يقال جهد دابته اذا بلغ جهدها وبركسه يى امتحان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد زيدا اذا امتحنه
ومرض مريضى زبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر يقال جهد المرض فلانا اذا هزله وسودك
بالجمله ياغنى اخراج ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جهد اللبن اذا اخرج زبده كله وطعامه اشتها ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام اذا اشتهاه وطعامى چوغه كتمك معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام

اذا اكثر من اكله وقوله تعالى واقسموا بالله جهد ايمانهم اى بالغوا فى اليمين واجهدوا جهد البلاء جيمك فتحيله كه
كان النبى عليه السلام يتعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وشماتة الاعداء حديثنده وارد در مراد اول حالت
شديده در كه اكا مبتلا اولان كسه موتى اكا ترجيح واختيار ايدر ياخود فقر وفاقه ايچره كثرت عيالدن عبارتدر
الاجتهاد افتعال وزننده چالشوب صرف مقدور ايلمك معناسنه در يقال اجتهد فى الامر اذا جدّ وبذل الوسع
الاجهاد همزه نك كسريله بو دخى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال اجهد دابته اذا بلغ جهدها
وطعامه اشتها ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجهد الطعام اذا اشتهاه وصاچ وصقاله قيرچايك يوريوب چوغالمق
معناسنه مستعملدر يقال اجهد الشيب اذا كثر واسرع ويربارز وظاهر اولمق معناسنه در يقال اجهدت الارض
اذا برزت وبرنسنه عيان وآشكار اولمق معناسنه مستعملدر كه جدّ وجهدك لازميدر يقال اجهد الحق اذا ظهر
ووضح وبرخصوصده حزم واحتياط ايلمك معناسنه در كه مبالغهٔ فكرك لازميدر يقال اجهد فى الامر اذا احتاط
وبرنسنه آخر نسنه يه قارشمق معناسنه دركه تفريقى متعبدر يقال اجهد الشئ اذا اختلط يعنى بغيره وبركسه مالنى
طاغيدوب افنا ايلمك معناسنه دركه محنتى موردر يقال اجهد ماله اذا افناه وفرقه وخصومت وعداوت بابنده
بذل وسع ايلمك معناسنه در يقال اجهد العدو اذا جدّ فى العداوة ويك يقين اولمق معناسنه در يقال اجهد لى القوم
اذا اشرفوا زيرا قومك قريبتى ثقلى موجبدر وبرنسنه يا ايش تولكنه كلوب حصولى ممكن وآسان اولمق معناسنه در
يقال اجهدلك الامر اى امكنك الجهد فتحتينله بركسه نك وجه معاشى پك ضيق وشدت اوزره اولمق معناسنه در
يقال جهد عيشه جهدا من الباب الرابع اذا نكد واشتدّ الجاهد جهد لفظنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال
جهد جاهد مبالغة الجهاد سحاب وزننده شول پك يره دينور كه آنده اصلا نبات اثرى اولميه يقال ارض جهاد اى صلبة
لا نبات بها اول يره تركيده پور تعبير اولنور وجهاد مسواك اغاجنك يمشنه دينور الجهاد قتال وزننده والمجاهدة
مقاتله وزننده دشمن دينله حرب وقتال ايلمك معناسنه در كه مراد مقاتله ده افراغ وسع ايلمكدر يقال جاهد الاسلام
مجاهدة وجهادا اذا قاتلوا مع العدو الجهادى قصارى وزننده ومرادفيدر كه جهد وسعى وصرف مقدورك
نهايتنه دينور تقول جهادك ان تفعل اى قصاراك الجهيدى مصغر بنيه سيله مقصورا جهد معناسنه در
عجيلى عجله وعهيدى عهد معناسنه اولديغى كبى تقول لابلغن جهيدى اى فى الامر اى جهدى يعنى غاية جهدى
بوراده تصغير تعظيم ايچوندر مزهرده بيان اولنديغى اوزره عهيدى وعجيلى وجهيدى ولغيزى ومريطى مقوله سى
مصغر ومقصور اوارد اولان الفاظك آخرلرنده واقع ياء ادات تصغير دكلدر بلكه بونلر خضارى وشقارى مقوله سى
اسمايه محمول اولنمشدر الجهيد سعيد وزننده شول مرعايه اطلاق اولنور كه مجموعنى دواب ومواشى اوتليوب
بتورمش اوله يقال مرعى جهيد اذا صار قد جهده المال التجاهد تفاعل وزننده برمادّه ضمننده بذل مقدور
ايلمك معناسنه در يقال تجاهد فى الامر اذا بذل وسعه بوراده تفاعل ثلاثى معناسنه در توانى كبى الجيد جيمك
كسريله بوينه دينور عنق معناسنه على قول بوينده قلاده كچره جك يره ياخود بوينك اوكنه دينور مقدّم العنق
معناسنه جمعى اجياد وجيود كلور وجيد خاتونلرك بوكدن اولان كوچك ايش لباسنه دينور الجيد فتحتينله
بركسه نك كردنى اوزون ياخود انجه رك اوزون اولمق معناسنه در يقال جاد الغلام يجاد جيدا من الباب الرابع اذا طال
جيده اودقّ مع طول الاجيد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده جيداء وجيدانه دينور جمعى جودكلور جيمك
ضميله واجيد بن عبد الله محدثيندندر اجياد همزه نك فتحيله برقبون آديدر ومكه ترابنده برارض ياخود برطاغك آديدر
تبع يمنك خيلى يعنى آتلرى اوراده آرام ايتملريله اجياد ايله تسميه اولندى شارح ديركه كويا جواد جمعى اولان اجياد ايله
مسما اولمشدر لكن جوادك جمعى جياد وجيدك اجياد اولمغله مؤلفك بو توجيهى سديد دكلدر بلكه امر اى عربدن
مضاض اوراده عمالقه دن يوز نفر كسه نك بوينلرنى اورمغله اجياد ايله تسميه اولندى ونهايه ده جياد عنوانده
مرسومدر مؤلفك توجيهى اكا ملايم اولور فصل الحاء المهملة الحتود تاى فوقيه ايله قعود وزننده اقامت
ايلمك معناسنه در يقال حتد بالمكان حتودا من الباب الثانى اذا اقام وحتود جمع اولور مشارع معناسنه دركه
نهردن صو آله جق وصويه كيره جك يرلردر حتد مفرديدر فتحتينله الحتد ضمتينله شول كوزه دينور كه اصلا صويى
منقطع اولميه كه مراد شيرلغانلو كوز اوله جقدر يقال عين حتد اذا كانت لا ينقطع ماؤها جوهرى بوراده
عينى پيكاره حمل ايلمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه زبيدى مختصر العين ده جوهرى يه موافقت ايلمشدر وحتد
ضمتينله هبونمسلقه يه دينور كه سلاق علتنه اوغرامش كوزلردر وسلاق برعلتدر كه اكثرى كوزك پيكارنده ظهور
ايدر حدقه لورطوبتدر كيدرك يابلوب كوزك فساد ينه مؤدى اولور علامتلرى كوز قپاقلرى قزاروب غليظ اولمقدر

وكاهجه كبرك بنى برك تقرحنه مؤدى اولور اول كوزه شپل تعبير اولنور وبو معناده حند جمعدر حند مفرديدر
فتحتيله كذلك حنود مفرديدر صبور وزننده وحند ضمتيله برشيئك اصل وجوهر ومادهسنه دينور المحتد منزل
وزننده اصل وبنياد معناسنهدركه اقامت معناسندن اسم مكاندر يقال فلان من محتد صدق اى اصل صحيح
ومحتد سرشت وطبيعته اطلاق اولنور يقال كريم المحتد اى الطبع الحتد كتف وزننده هر شيئك خالص
الاصل وپاك جوهر اولانه دينور يقال هو حتد اى خالص الاصل الحتد فتحتيله برنسنهنك اصل وجوهرى
خالص وپاكيزه اولمق معناسنهدر يقال حتد الشئ حتدا من الباب الرابع اذا كان حتدا التحتيد تفعيل وزننده
برنسنهيى خالص الاصل وافضل اولديغيچون اختيار ايلمك معناسنهدر تقول حتدت الشئ اذا اخترته لخلوصه
وفضله الحد حانك فتحى ودالك تشديديله ايكى نسنه بيننده حاجز وحائل اولان شيئه دينور كه احدهما آخره
مختلط ومتعدى اولمغه مانع اولور تركيده سنور تعبير اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل ماده منع معناسنه
موضوعدر وحد برشيئك غايت ومنتهاسنه دينور تماديدن مانع اولديغيچون يقال هذا حد الارض اى غايتها
ومنتهاها وهر شيئك كسكين اولان برنه دينور قلجك آغزى كبى كه برطرفنك منتهاسيدر يقال ضربه بحد السيف
وحدته وبونلر تسميه بالمصدردر وحد الانسان آدمك بأس ونجدت وقوتندن عبارتدر كه غيرك تسلطنه مانعدر
وحد الشراب بادهنك سورتندن وتيزلكندن عبارتدر كه شربه مانعدر شاعرانهسى كسكين شراب غمومى چابك
دفع ايدر وحد دفع ومنع ايلمك معناسنهدركه معناى اصليدر يقال حده عنه حدا من الباب الاول اذا دفعه
ومنعه وجرم وجنايت ايدن كمسهيه دخى اول قباحته كنديسى معاودتدن وسائره بالعبره ارتكابدن مانع اولور شى ايله
تأديب وتعزير ايلمك معناسنهدركه مراد حد شرعى اوره مقدردر يقال حد المذنب اذا ادبه بما يمنعه وغيره عن الذنب
وبو تأديب دخى حد ايله مسمادر كه تسميه بالمصدردر جمعى حدود كلور ومنه حدود الله تعالى وبو اسم فاعل
معناسنهدركه حلال ايله حرام بينى فاصل وتقرب وتعدى يه مانع اولورلر وانسانه عارض اولان غضب وبطش
وتيزلك حالتنه دينور وبو معناده حده وحدت كه شدت وزننده درمصدر اولور تقول حددت عليه حدا وحدة
من الباب الثانى اذا غضبت عليه وبرنسنهيى آخر نسنهدن فصل وتميز ايلمك معناسنهدركه اختلاطى منع ايلمكدر
يقال حد الشئ عن الشئ اذا ميزه عنه مؤلفك عن الشئ قولى عن الشئ الآخر تقديرنده اولمغله اعادهء معرفه
خدشهسى وارد اولمز وبچاق مقولهسى آلتى بيلكى يه سورمكله ياخود آغزينى اكهلمكله كسكين ايلمك معناسنهدر يقال
حد السكين حدا اذا شحذها بحجر او مبرد فحدت حدة اى شحذها فتشحذت مؤنث ضميرلرى سكين كلمهسنه
راجعدر كه مذكر ومؤنث اولور مؤلفك بصائرده حددت السكين اى رققت حده عنوانيله بيان ايلمكله كسكين ايلمك
معناى لازمى اولور وبو اعتبار ايله من حيث الخلقه ياخود من حيث المعنى كسكنلكده استعمال اولنور ديو ثبت
ايلمشدر حدت بصر وحدت ذهن كبى وحد وحداد كتاب وزننده خاتوننز وجى وفاتندنصكره عدتى هنكامنده
باس طوتوب زيب وزينتى ترك ايلمك معناسنهدركه نفسنى آرايشدن منع ايدر يقال حدت المرأة حدا وحدادا من الباب
الثانى والاول اذا تركت الزينة للعدة اى لاجل كونها فى عدة زوجها المتوفى الحدد فتحتيله دفع ومنع ايلمك معناسنهدر
حد كبى يقال دون ما سألت عنه حدد اى منع قال فى الاساس مالى عنده حدد اى بد وحدد طارلمق معناسنه
مستعملدر يقال حد عليه حددا من الباب الثانى اذا غضب عليه پس حداد غامله وفك ايله استعمال اولنور وباطل
وبيهوده معناسنه استعمال اولنور كه اهل رشدى ارتكابدن منع ايدر ومنه يقال دعوة حدد اى باطلة وخبر حدد
اى باطل كاذب وحدد ارض يمامهده برطاغك وكلب قبيلهسى ديارنده برارضك اسميدر الحدة شده وزننده انسانه
عارض اولان تيزلك وكسكينلك حالتنه اطلاق اولنور وطارلمق معناسنه استعمال اولنور تقول حددت عليه
حدا وحدة كما ذكر وبچاق مقولهسى آلت بيلنوب كسكين اولمق معناسنهدر تقول حددت السكين حد الحدت حدة
الحديد امير وزننده همحد وهمسنور معناسنهدركه برى برينه متصل ومجاور اولان ارض ومكانك بيدركه فاصلهلرى
مشترك اوله صاحبلرى كه ايكيسنك برسنورى اولمغله مشترك الحد اولورلر تقول دارى حديدة داره اى حدها
كحدها وحديد دموره دينور جمعى حدائد وحديدات كلور صلابتى جهتيله نفسنى رخنهدن منع ايلديكيچون
ياخود غيرى منع ودفع ايلديكيچون ياخود حدت شاندن اولديغيچون اطلاق اولندى وحديد كسكين شيئه دينور
يقال سكين حديد وحديدة وناب حديد وحديدة ورجل حديد الطبع واللسان وكويشى كسكين رائحهلو اولان
حيوانه حديد الجرة اطلاق اولنور يقال ناقة حديدة الجرة اذا كانت توجد فيها رائحة حادة اى ذكية المحادة
مشادة وزننده مفاعله بابندن اسم فاعل مؤنثدر حديد معناسنهدركه همسنور اولان ارض ياخود داره دينور

تأنيثى موصوف يا مسند اليه اعتباريلهدر تقول دارى حديد داره ومحادتها اى حدها كحدها ومحادة مصدر اولور
مغاضبه معناسنه يقال حاده محادة اذا غاضبه ومخاصمت ومخالفت معناسنهدر يقال حاده اذا عاداه وخالفه الحداد
شداد وزننده دمورجى يه دينور آهنكر معناسنه وزندانجى يه دينور سجان معناسنه محبوسى خروجدن منع
ايلديكيچون ياخود زنجير وبوقاغى كبى دمورلر ايله اوغراشديغيچون وقپوجى يه دينور بواب معناسنه كه بو دخى
منع واردر ورود بابه اطلاق اولنور وبرايرمق آديدر الاستحداد استعداد وزننده اوستوره طوتنمق معناسنهدركه
كنايهدر يقال استحد الرجل اذا احتلق بالحديد وغضبه كلمك معناسنهدر يقال استحد عليه اذا غضب الاحداد
همزهنك كسريله برنسنهيى كسكين ايلمك معناسنهدر يقال احد السكين بمعنى حدها وحداد كبى خاتونك عدت
ايچره آرايشى ترك ايلمك معناسنهدركه ذكر اولندى يقال احدت المرأة بمعنى حدت التحديد تفعيل وزننده
بو دخى كسكين ايلمك معناسنهدر يقال حدد السكين بمعنى احدها وياغمور كيمى ياغمغله اكين وقتدن كيرو
قالمق معناسنهدركه خروجنى منع ايدر يقال حدد الزرع اذا تأخر خروجه لتأخر المطر وبرنسنهيه قصد ايلمك
معناسنهدركه عزم وتوجهى كسكين ايدر يقال حدد اليه وله اذا قصد الاحتداد افتعال وزننده كسكينلمك
معناسنهدر تقول حددت السكين فاحتدت وغضبه كلمك معناسنه مستعملدر يقال احتد الرجل اذا غضب
الحداد غراب وزننده والحداد رمان وزننده صيغهء مبالغهلردر پك كسكين شيئه دينور يقال سيف وسكين
حداد وحداد ويقال رجل حديد وحداد من قوم احداء واحدة وحداد بالكسر پس احداء واحده وحداد حديدك
جمعيدر وبوراده حدت لسانده وفهم وذكاده وغضبده وطبيعتده اولور حداد حديه حداد قطام وزننده در
وحديه بنيه تصغيريله دركه ايكيسى مركب اولهرق بركسهنك طلعت وديدارينى استكراه موقعنده ايراد اولنور يقولون
حداد حديه لمن يكرهون طلعته بوراده حداد اسم فعل امردر ممنوع اول ديمكدر وحديه حدأهدن مصغردركه
چيلق قوشنه دينور المحدود خيردن ممنوع ومحروم اولان كمسهيه اطلاق اولنور كذلك شردن دخى محروم اولانه
دينور الحد حانك ضميله بو دخى خيردن محروم اولانه دينور امهات سائرهده محدود مباحات ومحرماتدن محروم يعنى
حلال وحرامدن بى بهره اولانه مفسر كه مرادا فقر فقير ديمكدر جمله محدودك ضديدر وحد حانك ضميله
محدوددن اخص دركه مباحاتدن بى بهره ديمكدر يقال رجل محدود وحد اى محروم وممنوع عن الخير ورجل محدود
اى عن الشر الحاد كسكين شيئه دينور يقال رائحة حادة اى ذكية وحاد زوجندنصكره ماتمله زيب وزينتى ترك
ايدن خاتونه دينور كه ثلاثيدندر المحد احداددن اسم فاعلدر بو دخى حاد معناسنهدر وبونلر صفات
مختصهدندر يقال امرأة حاد ومحد اذا تركت الزينة للعدة لام توقيتيهدر ابو الحديد حروريه طائفهسندن
بركسهدر ام الحديد كهدل نام شاعرك زوجهسيدر حدة حانك ضميله برموضعدر الحدة حانك ضميله كنيه
وصبه معناسنهدركه برطوپاق نسنهيه وبرصاغم يا برايچم سود مقولهسنه دينور سائل آنكله دفع اولور الحدادة سحابه
وزننده كشينك زوجهسنه اطلاق اولنور خلاف رضادن منع ايدر اولديغيچون الحداد سحاب وزننده كه عربلرك
حدادك ان تفعل كذا قولنده واقعدر غايت وجهد معناسنه مستعملدر يقال حدادك ان تفعل كذا اى قصارك يعنى
غاية جهدك معلوم اوله كه جهد وجهاد وحماد وحمادى وحداد وقصار وقصارى مقولهسى الفاظ كه عربلر بركسهيه
برايشى البته ايشلمسى بابنده كركى كبى اقدام ايلدكلرنده مثلا قصارك ياخود غناماك ان تفعل كذا ديرلر
نهاية النهايه اول ايشى ايتمك كركسن ديمكدر مجموعندن غايت مراد ايدرلر لكن هر برنده معناى ماده معتبردر مثلا جهدك
ان تفعل كذا غاية جهدك وحمادك ان تفعل كذا غايتك وفعلك المحمود وقصارك غايتك المقصور ديمكدر وبونلر
مثل مجراسندهدر وحدادك غايتك الممنوعة عن ان لاتفعل غيره سبكندهدر بونلر غاية الغايه معناسنده
وضع عرفى ايله مستعمللردر المحد ميمك وحانك فتحيله والمحتد مشد وزننده مصدر ميميلردر منع معناسنهدر
تقول مالى عنه محد ومحتد اى بد ومحيد يعنى فراق وانصراف لازميله مفسردر بنو حدان فدان وزننده ابن قريع دركه
تميم قبيلهسندن بربطندر شعرادن اوس الحدانى اورادندر حدان حانك ضميله اساميدندر حسن بن حدان
محدثيندندر وذو حدان بن شراحيل وذو حدان بن شمس وسعيد بن ذى حدان تابعيندندر وحدان بن شمس وذو حدان
قبيلهء همدان انسابنك رجاللرندندر حده حانك فتحيله مكه ايله جده بيننده برموضعدر سلفده اكا حداء ديرلر ايدى
وصنعاء قربنده برقريه آديدر الحدادة سحابه وزننده بسطام ايله دامغان بيننده برقريهدر الحداديه شداديه وزننده واسط
قضاسنده برقريهدر حدوداء جلولاء وزننده بلاد عذرهده برموضعدر الحدحد فدفد وزننده بو دوركسهيه دينور
الحدبد علبط وزننده پك قويو سوده دينور كه يوغرد كبى اوله يقال لبن حدبد اى خاثر الحدبدى حانك ودالك

فتحی والفك قصریله عجب معناسنه در كه تعجب اولنه جق نسنه یه دینور یقال حدنبدی ای العجب ابو حدرد
حانك وراتك فتحیله اصحابدن سلامه بن عمیر بن ابی سلمة الاسلمی كنیه سیدر بوندن غیری عینك تكریریله فعلع وزننده
وارد اولمامشدر الحرد حانك فتحی وراتك سكونیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال حرده حردا
من الباب الثانی اذا قصده ومنع ایلمك معناسنه در یقال حرده اذا منعه ودلمك معناسنه در یقال حرد الخشب اذا ثقبه
وحرد وصف اولور حارد وحرید كبی كاسبذكر وحرد طارلق معناسنه در یقال حرد علیه وحرد حردا من الباب
الثانی والرابع اذا غضب التحرید تفعیل وزننده بودخی منع ایلمك معناسنه در یقال حرّده اذا منعه وایپك
واورغانك بوكوملرنی بری بری ایچره صوقشدرمغله دكرمیلتمك معناسنه در یقال حرّد الحبل اذا ادرج فتله بجاء
مستدیرلو برنسنه یی اكمك یعنی كمر كبی مقوّس قلمق معناسنه در یقال حرّد الشیء اذا عوّجه یعنی جعله كهیئة الطاق
وخشم نشین طائفه سنك هوغ تعبیر ایتدكلری اوه نزول واقامت ایلمك معناسنه در یقال حرّد زید اذا آوی الی كوخ مسنم
مؤلفك مسنم قولی صفت كاشفه در خاء بابنده بیان اولندی الحرد فرد وزننده والحارد والحرد كتف وزننده
والحرید امیر وزننده والمتحرّد متجرّد وزننده ناسدن كنار كیر اولان آدمه دینور یقال رجل حرد وحرد وحرید
ومتحرّد ای معتزل عن الناس ومتنحّ و یقال حیّ حرید ای منفرد اما لعزته اولقلته یعنی شول جماعتدر كه عزت
ومناعتلرندن یاخود قلتلرندن ناشی قبیلهٔ دیگره قارشمیوب بشقه جه قونوب كوچر اوله وحریدك جمعی حراد كلور
وحرداء كلور كرام وكرماء كبی وحرد كتف وزننده وحارد خشمناك آدمه دینور وحرد اسماندندر زیاد بن الحرد
عمرو بن العاص موالیسندندر وحرد شول كریشه دینور كه بعض قاتلری بعضندن اوزون اوله یقال وتر حرد
اذا كان بعض قواه اطول من بعض الحرود قعود وزننده قومندن عزلت ایدوب بشقه جه قونوب كوچمك
معناسنه در یقال حرد الرجل والحیّ حرودا اذا اعتزل عن قومه وانفرد یعنی نزل منفردا ومتنحیا ولم یخالطهم
وحرود ایلرك اوجلرینه دینور بونك مفردی حرددر حانك كسریله الحردان غضبان وزننده ومرادفیدر
الحرد حانك كسریله دوه نك كسلمش اوركجندن برپارچه یه دینور ودوه قسمنك دبرینه دینور مبعر بعیر معناسنه
واكا حرده دخی دینور هایله وحرد قوریدلوب صلاموره اولان بالغه دینور المحاردة مفاعله وزننده والحراد
حانك كسریله دوه قسمنك سودی كسلمك علی قول آز المق معناسنه در یقال حاردت الابل محاردة وحرادا
اذا انقطعت البانها اوقلّت و بل یغمور آزجه اولمغله قوراقجه اولمق معناسنه در یقال حاردت السنة اذا قلّ ماؤها
یعنی مطرها الحرود صبور وزننده والمحارد محارب وزننده والمحاردة هایله سودی كسلمش
یاخود آزالمش ناقه یه دینور یقال ناقة حرود ومحارد ومحاردة ای بیّنة الحراد یعنی منقطع الدرّ اوقلیله الحرد
فتحتینله برعلتدر كه دوه نك اياقلرینه یاخود اللرینه عارض اولور یوررکن اياقلرینی یا اللرینی سلكوب یره اوره رق كیدر
علی قول اللرینك باغ یرنده اولان سكیرینه یبوست كلمكله ضعیف اولدیغندن ایستدیكی یره بصه میوب خبط ایدر
وحرد زرهلو آدمه اكنده اولان زره ثقلت ویروب بصمقله انبساط اوزره یوریمكه قادر اولمیوب یاصقن یوریمك
معناسنه در یقال حرد الرجل حردا من الباب الرابع اذا ثقل الدرع علیه فلم یقدر علی الانبساط فی المشی وكریشك بعض
قاتلری بعضندن اوزون اولمق معناسنه در یقال حرد الوتر اذا كان بعض قواه اطول من بعض الحردیّ كردیّ وزننده
والحردیّة هایله سازلقدن اورلمش چیت تعبیر ایتدكلریدر كه ینه سازلقدن چویرلمش آغیلك دیواری اوزره بند
اولنور كه سقف كبی اوزری آنكله اورتیلور غریبدر كه بوراده مؤلف حاصة الحظیرة التی تشدّ علی حائط القصب
عباریله ثبت ایلمكله قامشدن چویرلمش آغیل دیواری اوزرینه بند اولنان سازلق دیمك اولور شارحك تفصیلنه
كوره ترجمه ایلدیكمز وجه سالف اوزره در لكن مؤلف صائرده الحردیّ حظیرة من قصب عباریله رسم ایلمكله
قامشدن وسازلقدن چویرلمش آغیل دیمك اولور قامشی بری برینه عرضا وصل واحكام ایله دیوار ایدرلر كه اكا چیت
تعبیر ایدرلر ومصباحده الحردیّ حزمة من قصب تلقی علی خشب السقف كلمة نبطیة عنوانیله مرسوم اولمغله
آغیلك وهوغ تعبیر ایتدكلری سازلق اوك سقفلرنی اورتدكلری سازلق طوتامی دیمك اولور كه اولكی ترجمه یه
اقربدر بعده ینه مصباحده وعن اللیث انه یقال هرویّة قال وهی قصبات تضمّ ملویة بطاقات من الكرم یرسل
علیها قضبان الكرم عنوانیله مرقوم اولمغله ینه سازلقدن اورلمش چیت دیدكلریدر كه آصمه لره كرویت ایدرلر
الحاصل فهم عاجزانمز اوزره سازلقدن یاپیلان چاتی وچارطاق وكرویتدر كه آغیل وهوغ سقفلرینه وآصمه لره
وضع واستوار ایدرلر وحردیّ لفظنك جمعی حرادیّ در المحرّد معظّم وزننده كوچر اوبلرك هوغ تعبیر ایتدكلری

اوه دینور كه اوستی چاتی اولمغله اوركجلو اولور مؤلفك المسنم قولی صفت كاشفه در واكری یعنی كمر طرزنده
مقوّس نسنه یه دینور وشول آلاچق وهوغ مقوله سی اوه دینور كه سقفی ذكر اولنان حرادیّ دیدكلری
كرویت ایله اورتلمش اوله التحرّد تفعّل وزننده كونك اوزرنده اولان تویلری كیدرمك معناسنه در یقال
تحرّد الادیم اذا القی ماعلیه من الشعر الحرد حانك ضمیله بك چابك اوچان بغرتلق قوشلرینه دینور
شارحك بیاننه كوره خصائصدندر یقال قطا حرد ای سراع الاحراد همزه نك كسریله برنسنه یی یالكز
قلمق معناسنه در كه زمره سندن آیروب بشقه جه قلمقدن عبارتدر یقال احرده اذا افرده وچابك چابك یوریمك معناسنه در
یقال احرد فی السیر اذا اغذّ الاحرد همزه نك فتحیله بخیل ولئیم شخصه دینور الحریداء سویداء وزننده
بنو ابی بكر بن كلاب بلادنده برقوملق آدیدر وحریداء برسكیر آدیدر كه طوارك اياغنك باغ یرنده و بوقاغیلغنده حادث
اولمغله اياغی كوشدوب صالقی ایدر الحرداء حمراء وزننده علت مزبوره یه اوغرامش دابه یه دینور كه یكه رك
یورر شارحك بیاننه كوره بو عنقریب ذكر اولنان حرد علتیدر وحرداء آندن صفتدر الحرادید حانك
فتحیله ایلرك اوجلرینه دینور حرود كبی حردود مفردیدر المحارد میمك فتحیله دوه نك دودقلرینه دینور مشافر
معناسنه محرد مفردیدر منبر وزننده الانحراد انفعال وزننده یلدز آقق معناسنه در یقال انحرد النجم اذا انقضّ
كویا كه زمره سندن انفراد ایدر و یلدز آقق تعبیری تعبیر عامیدر حقیقی بشقه كونه در حردان عثمان وزننده
دمشق قضاسنده برقریه در المحرد مجلس وزننده دوه نك مفصل عنقنه علی قول صرتنده پالان اوریله جق
یرینه دینور حرداء صحراء وزننده بنی نهشل بن الحارث لقبیدر الحردة حانك كسریله ساحل یمنده
بربلده در الحرافد حانك فتحی وفانك كسریله كزیده دوه لره دینور حرفد مفردیدر جعفر كبی الحرقدة
حانك وقافك فتحیله بوغاز ایچره اولان دوكومه دینور كه خارجده كورینن یومریجه در الحرقد زبرج وزننده
آغزده دلك كوكنه دینور اصل اللسان معناسنه الحراقد خرافد وزننده ومرادفیدر الحرمد
جعفر وزننده والحرمد زبرج وزننده لون ورایحه سی متغیر اولمش سیاه چاموره دینور المحرمدة
اسم فاعل بنیه سیله ایچنده سیاه چاموری چوق اولان پیكاره دینور یقال عین محرمدة ای كثیرة الحمأة
الحزد حانك فتحی وزای معجمه نك سكونیله حصد معناسنه در كاسبذكر الحسد فتحتینله والحسود قعود
وزننده والحسادة سحابه وزننده برفاضل ومتنعم آدمك نعمتی وفضیلتی كندوسنه متحوّل اولمسنی یاخود
آندن زائل ومسلوب اولمسنی تمنی ایلمك معناسنه در یقال حسده الشیء وحسد علیه حسدا وحسودا وحسادة
من الباب الثانی والاول اذا تمنّی ان تتحوّل الیه نعمته وفضیلته او یسلبهما شارح دیر كه غبطه ایله فرق بو جهتدندر
زیرا غبطه برآدمك نائل اولدیغی نعمتك مثلی كندیده دخی اولمغی تمنی ایلمكدر ینه اول آدمده اول نعمت برقرار اولمق
اوزره اهل عزیمت بونیده محظوراتدن عدّ ایدرلر وغبطه یه حسد اطلاقی عرف اولده شایع ایدی حتی مؤلف
اغبطه یی حسد ایلمده تفسیر ایلمشدر انتهی وتقول حسدنی الله ان كنت احسدك ای عاقبنی علی الحسد پس جزاء
حسد حسد ایله تسمیه اولنمشدر نته كه جزاء سیئة سیئة ایله مسمادر التحسید تفعیل وزننده بودخی حسد معناسنه در
یقال حسّده بمعنی حسده الحاسد آندن اسم فاعلدر جمعی حسّد كلور ركّع كبی وحسّاد كلور فسّاق كبی وحسده
كلور فسده كبی الحسود صبور وزننده وصفدر حسد جبلیسی اولان شخصه دینور جمعی حسد كلور ضمتینله
التحاسد تفاعل وزننده بری برینه حسد ایلمك معناسنه در یقال تحاسدوا اذا حسد بعضهم بعضا الحشد
حانك فتحی وشین معجمه نك سكونیله بركدرمك معناسنه در یقال حشد الشیء حشدا من الباب الثانی والاول اذا جمعه
واكینك جمله سی بتمك معناسنه در یقال حشد الزرع اذا نبت كله وناس بری برینه تعاون خصوصنده عجله
وسرعت ایلمك علی قول چاغرلمرله سرعتله اجابت ایلمك یاخود برخصوص ایچون هر طرفدن كلوب بركمك
معناسنه در یقال حشد القوم اذا خفّوا فی التعاون اودعوا فاجابوا مسرعین او اجتمعوا لامر واحد وناقه
ممه سنده سودی یاوری یه ویرمیوب وادرار ایلمیوب یغمق معناسنه در یقال حشدت الناقة اذا حفلت اللبن فی ضرعها
وحشد جماعته اطلاق اولنور وشینك فتحیله ده جائزدر الاحشاد همزه نك كسریله والاحتشاد افتعال وزننده
والتحاشد تفاعل وزننده بونلر دخی ناس بركمك معناسنه در یقال احشد القوم واحتشدوا وتحاشدوا اذا اجتمعوا
الحشود صبور وزننده شول ناقه یه دینور كه ممه سنده سودی تیز بركدر اوله یقال ناقة حشود اذا كانت تسرع
جمع اللبن فی ضرعها وشول ناقه یه دینور كه هرچه كلد كده كبه قاله اصلا برنده بوش قالمیه یقال ناقة حشود
اذا كانت لا تخلف قرعا واحدا ان تحمل الحشد كتف وزننده شول مروتلو آدمه دینور كه درعهده سی اولان

سعى ومدد وعون وبذل مال مقوله سى عنايتى قطعا ترك ودريغ ايلمز اوله يقال رجل حشد اذا كان لايدع
عند نفسه من الجهد والنصرة والمال وشول دره يه دينور كه از يغموردن آنده صو آقوب كيدر اوله طپراغنك
پكلكندن اقتضا ايدر يقال واد حشد اذا كان يسيل من ادنى مطر وهر كز صويى منقطع اولميان چشمه يه دينور
يقال عين حشد اذا كانت لاينقطع ماؤها المحتشد اسم فاعل بنيه سيله ذكر اولنان حشد ايله معناى اولده مرادفدر
الحشاد سحاب وزننده شول يره دينور كه طپراغى پك اولمغله ادنى يغمور ياغسه آقوب كيدر اوله على قول طپراغى
كوشك اولمغله پك چوق يغمور ياغمد بجه آقمز اوله يقال ارض حشاد اذا كانت تسيل من ادنى مطر اولاتسيل
الا عن ديمة الحاشد شول كسيه دينور كه ناقه نك هر بار صاغمسى وقيام وتيمارى خصوصنده اهمال وفتور ايلمز
اوله وچوق يمش طوتمش خرماداله اطلاق اولنور يقال عذق حاشد اى الكثير الحمل وبر كوچك قبيله آديدر
حشاد كتان وزننده بر وادى اسميدر المحشود شول آدمه اطلاق اولنور كه خلق امرينه مطيع اولملريله هر بار
خدمتنه سرعت وشتاب ايدوب مجتمع اوله لر يقال رجل محشود اى مطاع يحفون لخدمته اى يسرعون ويجتمعون اليه
الحصد سعد وزننده والحصاد سحاب وزننده والحصاد كتاب وزننده اكين وچاير مقوله سنى بچمك معناسنه در
يقال حصد الزرع والنبات حصدا وحصادا وحصادا من الباب الثانى والاول اذا قطعه بالمنجل واولمك معناسنه در
يقال حصد الرجل اذا مات الاحتصاد افتعال وزننده حصد معناسنه در يقال احتصد الزرع بمعنى حصده
الحاصد اسم فاعلدر اكين بچن آدمه دينور كه اوراقجى تعبير اولنور جمعى حصد كلور فسدكبى وحصاد كلور
حصادكبى الحصاد سحاب وزننده مصدردركه ذكر اولندى واكينك بچم وقتنه دينور حانك كسريله ده جائزدر
وبر نبات آديدر كه قيون وكچى قسمى ايچون پپراقلرى سلكلوب ديوشور يلور وحصاد بچلمش اكينه ده دينور
الحصد فتحتينله بودخى بچلمش اكينه دينور وبر نبات آديدر وقورمش اوتلغه دينور وايپ محكم بوكلمك معناسنه
مصدر اولور يقال حصد الحبل حصدا من الباب الرابع اذا اشتد فتله وكريش وايپ وزره مقوله سى متانت
اوزره اوربلوب قوى ومحكم اولمق معناسنه در يقال حصد الوتر والحبل والدرع اذا استحكم صناعته الحصيد
امير وزننده والحصيدة هاليه بونلرده بچلمش اكينه دينور وحصيده اكينك بچم يرندن اشاغيسنه طوغرى برلرينه
دينوركه اوراقلرينه اوراق ايشلمز اولور كوكنه قريب آكيرلرى اوله جقدر واكينلو ترلايه ده دينور مزرعه معناسنه
الاحصاد همزه نك كسريله اكينك بچم وقتى كلوب چاتمق معناسنه در همزه حينونت ايچوندر يقال احصد الزرع
اذا حان ان يحصد وايپى بوكمك معناسنه در يقال احصد الحبل اذا فتله الاستحصاد احصاد ايله معناى اولده
مرادفدر يقال استحصد الزرع بمعنى احصد وطارلمق معناسنه در يقال استحصد الرجل اذا غضب وناس
هر طرفدن كلوب برى برينه انضمامله بركمك معناسنه دركه معناى آيدن مأخوذدر يقال استحصد القوم
اذا اجتمعوا وتضافروا وايپ محكم بوكلمك معناسنه در يقال استحصد الحبل اذا استحكم اى فتل محكما المحصد
مجمل وزننده شول قورمش اكينه دينور كه هنوز كركى اوزره يرنده قائم اوله ومحكم بوكلمش ايپه دينور يقال
حبل محصد اى شديد الفتل بو علاقه ايله رأى وفكر وتدبيرى متين اولان آدمه محصد الرأى اطلاق اولنور يقال
رجل محصد الرأى اى شديده الاحصد احمر وزننده والحصد كتف وزننده والمستحصد اسم فاعل
بنيه سيله بونلرده محكم بوكلمش ايپه دينور الحصداء حمراء وزننده حلقه لرى صيق وكوزلرى طار وبغايت
محكم واستوار اولان زرهه دينور يقال درع حصداء اى ضيقة الحلق محكمة ويپراقلرى فراوان اولان اغاجه
دينور يقال شجرة حصداء اى كثيرة الورق المحصد منبر وزننده اوراغه دينور منجل كبى الحضد حانك
وضاد معجمه نك ضميله والحضد صرد وزننده حضض اسميدركه حولان هندى ديدكلرى داروى در الحفد
حانك فتحى وفانك سكونيله والحفدان فتحاتله ايشده كوجه مك جست وچابك دپرنوب سرعت ايلمك معناسنه در
يقال حفد الرجل حفدا وحفدانا من الباب الثانى اذا خف فى العمل واسرع وبر آدمه خدمت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال حفد فلانا اذا خدمه وحفدان خبب ديدكلرى يور يشدن دونجه يوريمكه دينور حفد كبى كه
فتحتينله دركاسيذكر الاحتفاد افتعال وزننده بودخى حفد وحفدان معناسنه در يقال احتفد الرجل اذا خف
فى العمل واسرع الحفد فتحتينله حافدك جمعيدر كه بر كسنه نك خدم واعوان وانصارينه دينور يقال هم حفده اى
خدمه واعوانه وحفد حفدان كبى خببدن دون اولان يوريمكه دينور كه مراد سرعتله آدمى صيق صيق وتيز تيز
تيز جه آته رق يوريمكدر يقال حفد الرجل حفدا وحفدانا اذا مشى دون الخبب الاحفاد همزه نك كسريله بودخى
ذكر اولنان يورويشله يوريمك معناسنه در يقال احفد الظليم بمعنى حفد وبر كسنه يى سرعت ايتدرمك معناسنه در

يقال احفده اذا حمله على الاسراع الحفدة فتحاتله كذلك حافدك جمعيدر بر آدمك بناتنه يعنى قيز اولادينه
على قول اولاد اولادينه دينور وعلى رأى اصهارينه يعنى دامادلرينه دينور خدمتنده مسرع اولدقلرى ايچون ومنه
قوله تعالى وجعل لكم من ازواجكم بنين وحفدة الاية وحفده آلاجه ونقشكارى ايشلينلره اطلاق اولنور
سرعتلرى ايچون الحفيد امير وزننده بودخى بر آدمك ولد ولدينه دينور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر تركيده اكا
طورون تعبير اولنور المحفد مجلس على قول منبر وزننده بركونه ظرفدر كه دابه قسمنه آنكله يم ويريلور طوربه كبى
ومحفد مجلس وزننده مطلقا اصل وبنياد معناسنه در خاصه دوه اوركجك اصلنه يعنى كوكنه ودبنه دينور وآلاجه
ومنقش ثوب وقماشك آلاجه سنه ونقشنه دينور مؤلف ووشى الثوب عبارتيله رسم ايلمكله شارح ديركه فى الحقيقه آلاجه
مراددر ياخود ثوب موشى تأويلنده دركه آلاجه ثوب ديمك اولور ومحفد يمن اولكه سنده برقريه آديدر المحتفد
معتفد وزننده سريع القطع اولان قلجه اطلاق اولنور يقال سيف محتفد اى سريع القطع المحفد منبر وزننده
ثوبك اوجنه دينور وبر نوع پيمانه اسميدر كه آنكله نسنه اولچيلور شارحك بيانته كوره قنقل ديدكلرى اولچكدر
محفد مقعد وزننده يمنده سحول قضاسنده برقريه در المحفود مخدوم معناسنه دركه كنديسنه خدمت اولنان
آدمدر يقال رجل محفود اى مخدوم الحفرد زبرج وزننده جوهردانه سنه دينور حب الجوهر معناسنه وبر نوع
نبات آديدر الحفندد سفرجل وزننده شول ماله يعنى دواب ومواشى صاحبنه دينور كه اوزرلرينه حسن قيام
يعنى تقيد وتيمارى خصوصنده كوزل اهتمام ايدر اوله الحقد حانك كسريله والحقد حانك فتحى وقافك سكونيله
والحقد فتحتينله والحقيدة عقيده وزننده عداوتى قلبنده امساك ايلمك يعنى درونده كين طوتمق معناسنه در
يقال حقد عليه وحقد عليه حقدا وحقدا وحقيدة من الباب الثانى والرابع اذا امسك عداوته فى قلبه
وتربص لفرصتها اى لاجراء عداوتها وحقد حانك كسريله اسم اولور كين معناسنه جمعى احقاد وحقود كلور
وحقايد كلور وحقد فتحتينله يغمور قطعا ياغميوب محتبس اولمق معناسنه در يقال حقد المطر حقدا من الباب الرابع
اذا احتبس وبلود يغمور ياغدرميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال حقدت السماء اذا لم تمطر ومعدنده ماده قالميوب
برنسنه چقمز اولمق معناسنه در يقال حقد المعدن اذا انقطع فلم يخرج شيئا ودابه پك سموروب لحم وشحمله بدنى
طولمق معناسنه در يقال حقدت الناقة اذا امتلأت شحما التحقد تفعل وزننده بر كسيه درونده كين طوتوب
اجراسنه فرصت كوزتمك معناسنه در يقال تحقد عليه بمعنى حقد عليه الحقود حسود وزننده پك كيندار اولان
كسيه دينور يقال رجل حقود اى كثير الحقد الاحقاد همزه نك كسريله بر آدمى آخر حقدنه كيندار ايلمك
معناسنه در يقال احقده اذا اصيره حاقدا ومعدندن فلزاته متعلق نسنه آرايوب بولمامقله صفر اليد اولمق معناسنه در
يقال احقد القوم اذا طلبوا من المعدن شيئا فلم يجدوه الاحتقاد اعتقاد وزننده بودخى يغمور قطعا ياغميوب محتبس
اولمق معناسنه در يقال احتقد المطر اذا احتبس المحقد محتد وزننده ومرادفيدركه اصل وبنياد معناسنه در
الحقلد علبس وزننده پك بخيل وناكس ونامرده دينور يقال رجل حقلد اى ضيق بخيل مؤلف بصائرده ضيق كلمه سى
بخل معناسنه ده مستعمل اولمغله مثلا ضيق بخيل قوللرنده مبالغه يى مفيد اولور ديو بيان ايلمكله وانفولينك
حقلدى خلق طار اولان بخيل ايله ترجمه سى مضايقه لودر وحقلد ضعيف وبيحال كسيه دينور وزهير نام شاعرك
شعرنده واقع اولان حقلد آثم وكناهكار ياخود حقد وعداوت معناسنه در كرچه مجموع نسخه لرده الاثم لفظى
مداله مضبوطدر لكن مقتضاى ترديد آثم وكناهكار اولمق اغلب ملحوظدر ومؤلفك قول زهيردن مرادى اشبو بيتدر
نقى تقى لم يكثر غنيمة * بنهكة ذى قربى ولا بحقلد * نته كه مغنى اللبيب صاحبى باب خامسده بو وجه اوزره رسم
ايلمشدر كه بر وقتده ابو حيان ايله بر محلده اجتماعمز اولمغله بيت مزبورده واقع ولا بحقلد لفظنك معطوف عليهندن
بكا سؤال ايلدى بندخى ابتدا حقلدك معناسنى بيله مدم ديو لغته مراجعت اولندقده حقلد سيء الخلق معناسنه
اولديغى معلوم اولمغله پس ولا بحقلد قولى شيء متوهمه معطوفدر زيرا لم يكثر غنيمة قولى لبس بمكثر غنيمة سبكنده در
ديدكده پسند واستعظام ايلدى بوصورتده مؤلفك قولنه ايكى وجهله مخالفدر وبونك وزنى فعلل در الحقلد
زبرج وزننده بدخوى وثقيل وكرانجان اولان كسيه دينور يقال رجل حقلد اى سيء الخلق ثقيل الروح الحكد
حانك فتحى وكافك سكونيله اصلنه رجوع ايلمك معناسنه در يقال حكد الشيء الى اصله حكدا من الباب الثانى
اذا رجع اليه الاحكاد همزه نك كسريله كيرولنوب برشيئه طيانمق معناسنه در يقال احكد الرجل اليه اذا تقاعس
واعتمد اليه المحاكدة محاكمه وزننده احكاد معناسنه در يقال حاكد اليه بمعنى احكد المحكد محتد وزننده
ومرادفيدر كه اصل وبنياد معناسنه در وصغنه جق يره دينور ملجأ معناسنه الحلبد زبرج وزننده بردن باغه قصه

مطلب

دوه‌یه دینور مؤنثی حلبده‌در الحلبدة علبطه وزننده ایری کوده‌لو قبونلره دینور یقال ضأن حلبدة ای ضخمة
حلبد مفردیدر الحلقد قافله زبرج وزننده بدخوی وکرانجان کسیه دینور حقلد کبی المحالید مقالید وزننده
سودلری چکلمکه باشلامش دوه‌لره دینور یقال ابل محالید ای ولت البانها مفردی نامذکوردر الحمد حانك فتحی
ومیمك سکونیله شکر وسپاس معناسنه‌در مراد ثناء جمیلدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حمد ثناء بالفضیله‌دن
عبارتدر مدحدن اخص وشکردن اعمدر زیرا مدح بالاختیار ومسخرا یعنی خلقة جمیله مقابلنده واقع اولور
مثلا جود وسخا مقابلنده اولدیغی کبی طول قامتی وحسن وصباحتی مقابلنده دخی مدح اولنور وحمد بوراده
همان جود وسخا مقابلنده اولور حسن مقابلنده اولمز وشکر همان نعمت واحسان مقابلنه مخصوصدر
پس هر شکر حمد اولوب هر حمد شکر دکلدر وهر حمد مدحدر وهر مدح حمد دکلدر ولغوی وعرفینك متعلق
ومدلول ومورد جهتلریله فرقلری دیباچ کتب مصنفینده مبسوط ومشحوندر انتهی وحمد جزاء وعوض ومکافات
معناسنه استعمال اولنور ورضا وخوشنودلق معناسنه استعمال اولنور واوزرینه لازم کلن حقی ومنت نعمتی
ادا ایلمك معناسنه استعمال اولنور المحمد مجلس وزننده والمحمد مقعد وزننده والمحمدة میم ثانیه‌نك
کسریله والمحمدة میم ثانیه‌نك فتحیله بونلرده حمد معناسنه مصدرلردر یقال حمده حمدا ومحمدا ومحمدا ومحمدة
ومحمدة من الباب الرابع شارح دیرکه محمده اسم دخی اولور ما یحمد به معناسنه که سبب حمد اولان خصلتدن عبارتدر
محامد بونك جمعیدر وحمد برنسنه‌یی پسندیده بولمق معناسنه اولور یقال حمد الارض اذا صادفها حمیدة وتقول
احمد الیك الله ای اشکره عندك معلوم اوله که کلام مزبورده واقع حمد لفظی الی ایله صله‌لنمغله بعضلر مؤلف کبی تاویل
ایلدیلر وبعضلر الی مع معناسنه اولمغله احمد معك الله دیمکدر دیدیلر وبعضلر اشکر الیك نعم الله ایله تاویل
ایلدی وبعضلر انهی فعلی تضمینیله انهی الیك حمد الله دیمکدر دیدیلر انتهی وحمد محمود معناسنه وصف بالمصدر
اولور یقال رجل حمد ومنزل حمد ای محمود وامرأة حمدة ای محمودة بونده مصدریت مقطوع النظردر المحمود
والحمید فعیل بمعنی مفعولدر مؤنثی حمیده‌در وبونده هاء الحاقی فاعل معناسنه اولانه تشبیهله‌در وحمید اسماء
رجالدندر الاحماد همزه‌نك کسریله برآدمك امری حمده مؤدی اولمق وعاقبت امری محمود اولمق معناسنه‌درکه
همزه صیرورت ایچوندر علی قول مدح وثنا اولنه‌جق ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال احمد الرجل اذا صار امره
الی الحمد او فعل ما یحمد علیه وبرنسنه‌یی دلخواه اوزره پسندیده بولمق معناسنه‌در یقال احمد الارض
اذا صادفها حمیدة وبرآدمك فعل ومذهبندن راضی اولوب لکن نشر واشاعه‌دن ابسم اولمق معناسنه‌در
یقال احمد فلانا اذا رضی فعله ومذهبه ولم ینشره للناس بوراده واو معناسنه‌در وبرآدمك ایشلدیکی ایش
کندی عندنده پسندیده اولمق معناسنه‌در یقال احمد الرجل امره اذا صار عنده محمودا یعنی ایشنی کوزل ایلمکله
بکندی التحمید تفعیل وزننده که تکثیر ایچوندر مکررا حمد وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال حمد الرجل
اذا حمد الله مرة بعد مرة ومنه محمد علیه الصلوة والسلام کانه حمد مرة بعد مرة الحماد مبالغه‌در یقال انه لحماد لله
عز وجل ای کثیر الحمد حماد قطام وزننده مصدردن معدولدر حمد وشکر ایلمك معناسنه‌در تقول حماد له
ای حمدا وشکرا له کلمهٔ معدوله مبالغه‌یی متضمن اولمغله مؤلف شکری دخی ارداف ایلمشدر حمادی قصاری
وزننده وحماد الف مقصوره‌سز قصار وزننده غایت ومنتها معناسنه‌در یقال حمادك ان تفعل وحمادی ان افعل کذا
ای غایتك وغایتی معلوم اوله که حماد ماده‌سنده نوعا بسط اولندیغی اوزره بو وزنلرده اولان بعض الفاظ موزونی
اولان قصاری وقصار کلملرینه حمل ایله غایت ومنتها معناسی اراده وهر ماده‌نك مدلولی دخی اعتبار اولنور
وقصاری دخی بوکونه‌درکه عاقبت مقصوره دیمکدرو بونلر لازم الاضافه‌در پس حمادك لفظی عاقبتك المحموده
قوه‌سنده‌در وبونلر استعمالات عربیه‌ده شایعدر احمد اسعد وزننده حمید زبیر وزننده حامد حماد کتان
وزننده حمید امیر وزننده حمد سعد وزننده حمدون حمد بن حمدان سلمان وزننده حمدی سکری وزننده حمود
تنور وزننده حمدویه دالك وواوك فتحی ویانك سکونیله بونلرك مجموعی اسماء رجالدندر شارح دیرکه حمدویه
اهل لغت عندنده وجه مذکور اوزره‌در لکن محدثین دالك ضم ومدی ویانك فتحیله تلفظ ایدرلر یحمد یمنع
وزننده ویحمد اعلم لفظنك آتیسی یعنی مستقبلی وزننده برقبیله پدرینك اسمیدرکه ثلاثی ومزیددن زبانزددر
جمعنده یحامد دینور یعنی کیدرك قبیله اسمی اولمغله جماعتنه یحامد دیرلر بونده هاء تأنیث جمع الحاقیله یحامده
دیمك موجه ایدی مهالبه کبی لکن شاذدر یاخود هر فردی یحمد اعتبارینه مبنیدر الحمدة فتحاتله آتش علونك
کورلتوسنه دینور تقول سمعت حمدة النار ای صوت التهابها المحمد اسم فاعل بنیه‌سیله بك اتسی دیمکدر معناسی

مزبور بوندن مأخوذدر شارح دیرکه احمد احتدم مقلوبی اولوب بعده تصریف وذکر اولنسان حمد دخی بوندن
اخذ وغضب معناسی دخی تفریع اولندی یقال یوم محتمد ای شدید الحر حامده جامه وزننده یمامه‌ده بر ناحیه‌در
الحمدیة نواحی بغدادده برقریه‌در واسکندریه نواحیسندن ارض برقه‌ده بر بلده‌در وافریقیه‌ده زاب ناحیه‌سنده
بر بلده‌در وکرمان ایالتنده بر بلده‌در وتونس قربنده برقریه‌در وری شهرنده بر محله‌در ومغربده ایالت مسیله‌نك
مدینه‌سی اسمیدر ویمامه‌ده برقریه‌در التحمد تفعل وزننده امتنان ایلمك معناسنه‌در تقول هو یتحمد علی
ای یمتن الحمدة حانك ضمیله همزه وزننده چوق حمد ایدن آدمه دینور یقال رجل حمدة ای مکثر الحمد للاشیاء
الحمد فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال حمد الرجل حمدا من الباب الرابع اذا غضب الاحمد اسعد وزننده
افعل تفضیلدر ومنه المثل * العود احمد * ای اکثر حمدا زیرا اکثری برنسنه‌یه کرکی کبی تجربه وخبرت ویقین تحصیل
ایلمدکجه اکا عودت اولنمز بو وجهله اکا رجوع بغایت محمود وموافق اولمغله مؤدی حمد کثیر اولور پس احمد قولی
اکسب للحمدلة تأویلنده اولور یاخود معناسی برآدم لطف واحسان ایلسه البته مظهر حمد وثنا اولور واکر ینه
احسان ایلمکه عودت ایدرسه اولکیدن ازید حمد وثنایه مؤدی اولور بو توجیهلره کوره بمعنی فاعلدر وعند
البعض احب کلمه‌سی کبی بوراده بمعنی مفعولدر احسان ابتداء محمود واکرا کا عودت ایدرسه بغایت محمود اولمغه
احق والیقدر دیمك اولور مثل مزبوری ابتدا خداش بن حابس ایراد ایلمشدر بنی ذهل قبیله‌سندن رباب نام
محبوبه‌نك تزوجنه طالب اولدقده فقرینه مبنی قیزك پدر ومادری رد واباء ایلملریله مزبور دخی برمدت ترك ایدوب
لکن عشق ومحبتی اولمغله تحمل ایده‌میوب ینه کوی دلارا دیه‌رك آرامکاهلری جانبنه توجه ایلمکله اوبه‌لرینه
تقرب ایلدکده نظم ایلدیکی ابیاتی که اشبو * الا لیت شعری یا رباب متی اری * لنا منك نجحا او شفاء فاشتفی * بیتی
اول جمله‌دندر انشادینه ابتدار ایدوب درون خیمه‌ده رباب شعر مذکوری کوش وحفظ وخداشك مقصودی معلوم
اولدی علی الصباح پدرمه کلوب بنی خطبه وطلب قبل خبریله برآدم ارسال ایلدکده نصکره والده‌سنه هل انکح
الا من اهوی والتحف الا من ارضی یعنی بن محبت ایلمدیکم وراضی وخشنود اولمدیغم آدمدن غیری‌یه می تزویج
اولنه‌جغم دیدکده مادری لا دیدی پس قضیه بویله ایسه بنی خداشه تزویج ایدك دیدکده مادری خداش
قلیل المال اولمغله سنی اکا نیجه ویره‌لم دیدی رباب اذا جمع المال السیء الفعال فقبحا للمال دیمکله مادرینی
الزام ایلدی بو جانبدن خداش دخی علی الصباح اوبه‌لرینه کلوب اختطاب ایلدکده ربابی تزویج
ایلملریله خداش * العود احمد * والمرأة ترشد * والورد یحمد * دیمکله من بعد کلام مزبور ضرب مثل اولدی
محمود قرآن کریمده سورهٔ فیلده مذکور اولان فیلك اسمیدرکه ابرهه دیدکلری تبهکار آنکله هدم
بیت الله الحرام قصدیله مکه‌یه اعتزام ایلمشیدی مکه‌یه تقرب ایلدکده فیل مزبور بروك ایدوب هرنقدر اقدام
ایتدیلر ایسه توجهدن روکردان اولوب عاقبت جنود ابابیل ایله مخذول وکعصف مأکول اولدیلر احمد وجه مذکور
اوزره اسمادندر احمد بن محمد بن یعقوب بن حمدویه محدثیندندر بوراده حمدویه حانك ضمی ومیم مشدده‌نك ودالك
مدیله‌در یاخود حمدوه‌در یاسز حمدونه زیتونه وزننده هارون الرشید مرحومك دخترلری اسمیدر وحمدون بن
ابی لیلی محدثدر حمدیه عربیه وزننده ابو الحصیندن راوی مسند امام احمد اولان ابراهیم بن محمدك جدی
اسمیدر الحمردة سلسله وزننده حوض دبنده قلان بولانق چامورلی صویه دینور الخند عنق وزننده اشمه
تعبیر اولنان خرده قویلره دینور مفردی خنوددر قبول وزننده الخنجد قنفذ وزننده اوزون اوزادی قوم یغنه
دینور الحنجود زنبور وزننده بوغازك دلیکنه دینور که هوا کیروب نفس آله‌جق مجرادر حنجره کبی وبرنوع
اوزون شیشه‌یه دینور که ایچنه کوزاوتی کبی سفوفلر قورلر وکوچك سپت شکلنده برکونه ظرف اسمیدر الحود
حانك فتحی وواوك سکونیله حید لفظنده لغتدرکه عنقریب مذکوردر پس واوی ویائی اولور حاود واوك
کسریله حدان قبیله‌سندن منشعب برقبیله آدیدر المحاودة مفاعله وزننده برآدمه اسمه علی اصلا اصالیور مبوب
مستولی اولمق معناسنه‌در یقال فلان تحاوده الحمی ای تعهده حود هود وزننده بر موضعدر الحید کید وزننده
والحیدان جولان وزننده والمحید مصیر وزننده والحیود قعود وزننده والحیدة قعده وزننده والحیدودة شیخوخه
وزننده برنسنه‌دن میل وعدول ایلمك وصاپمق معناسنه‌در یقال حاد الرجل عنه یحید حیدا وحیدانا ومحیدا وحیودا وحیدة
وحیدودة اذا مال وحید کید وزننده اسم اولور برشیئك جوانبندن تومسك اولان یرینه دینور که بادی نظرده دیوار کبی
اوراسی مشخص اولور مراد هر شیئك یومری اولان یری اوله‌جقدر مثلا باشده قفا چقوریندن یوقریجه ایکی طرفلی
قناد طرزنده اولان ککلرك هر بری کبی تقول ضربت علی حیدة رأسه وحیدی رأسه وهما العجرتان فی جانبیه کذلك

قولغك اطرافنده وجوددن زياده اولان كمك كبي كه سردو توسسك محللريدر وحيد الجبل طاغك كوكسنده ياخود
كارنده قناد كبي برطرفه مرتفع اولان يره دينور ومطلقا پك اكرى اولان ايكو وقبورغه كمكنه دينور و بونلر تسميه
بالمصدردر محللرندن برطرفه مائل اولديغيچون اطلاق اولندى وحيديان كچيسك بوينوزنده اولان دوكومه و بوغومه
اطلاق اولنور ومطلقا بوينوز وطاغ وتپه مقوله سنده اولان طومالج تومسكه دينور جمعى حيود واحياد كلور وحيد
كلور عنب وزننده وحيد مثل ونظير معناسنه در حانك كسريله ده لغتدر الحيدان سحبان وزننده طوار قسمى
بوركن اياقلرندن برطرف اولان چقل طاشلرنه دينور وحيدان بر رجل آديدر الحيد فتحتيله طعامه دينور
وقيون قسمنك باوريسى ولادت دمنده قارننده ايليشوب خروجى دشوار اولمق حالتنه دينور الحيدى جمزى
وزننده خودبين ومختال كسه نك يورويشنه دينور يقال يمشي حيدى اى مشية المختال وحيدى وحيد كبس وزننده
شول اركك اشكه دينور كه شطارت وجنبشندن كندى كولكه سندن اوركوب برطرفه صاپوب صچرار اوله
يقال حمار حيدى وحيد اذا كان يحيد عن ظله نشاطا مذكر اوصافنده اشبو حيدى لفظندن غيرى فعلى وزننده
وارد اولمامشدر شارح ديركه ولطى ووقرى وقفطى وجمزى كلمه لرى دخى وزن مذكور اوزره در ولطى شديد
الدفع كشي يه ووقرى قيون چوبانه وقفطى كثير النكاح اولان كشي يه وجمزى سريع حماره دينور حيده كيده
وزننده حيد حانك كسريله احيد احمد وزننده حياده سعاده وزننده اسمادندر حيدعور عينك ضمى
وواوك تشديديله ياخود حيدقور ياخود حيدخور يمنده برطاغدر كه آنده برمغاره واردر ايچنده سحر تعلم اولنور
المحايدة مفاعله وزننده والحياد حانك كسريله برنسنه دن برطرف اولمق معناسنه در يقال حايده محايدة
وحيادا اذا جانبه الحياد سحاب وزننده شئ معناسنه در ياخود برصاغم سوده دينور يقال ما ترك حيادا
اى شيئا او شخبا من اللبن الحيدة كيده وزننده برنسنه يه كج نظر ايلمكه دينور تقول ما نظر الى الا نظرا الحيدة
اى نظر السوء يعنى فيه حيدودة حيدى حياد فيحى فياح وزننده بورادن برطرف اول برجانبه عدول ايله ديمكدر كه
حيدوده ايله امردر وحياد قطام وزننده في الاصل داهيه يه خطابدر بعده دفع اول ثقلت واستيلا بى ترك ايت ديجك
يرده مثل اولمشدر كرك مذكر وكرك مؤنث اولسون التحييد تفعيل وزننده برنسنه يى اكرى بوكرى قلمق
معناسنه در يقال قد السير لحيده اذا جعل فيه حيودا فصل الخاء المعجمة الاخبنداء اسرنداء وزننده
انسان وسائر حيوان فيل كبي بيوك جثه لو وصلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اخبندى البعير اذا عظم وصلب
وكودمك سكيرلرى تام وكامل اولمق معناسنه در يقال اخبندى الرجل اذا تم قصبه الخبنداة حبنطاة وزننده
كوده سنك سكيرلرى تام ووافر اولان ياخود اتنه طلوصيق كوده لو على قول قيناقلرى قرمان قبونى قوريغى كبي طولغون
اولوب آغرلغندن چكه مز اولان خاتونه دينور يقال جارية خبنداة اى تامة القصب اوتارة ممتلئة اوثقيلة الوركين
وقباق طولمسى كبي طولغون ودكرمى بالدره دخى وصف اولنور يقال ساق خبنداة اى مستديرة ممتلئة بونك مذكرى
خبندى در حبنطى وزننده جمعى خبائد وخبنديات كلور الخدان خانك فتحى ودالك تشديديله وتثنيه بنيه سيله
والخدتان خانك ضميله يوزده كوزلرك قويرقلرندن آوردك نهايتنه قدر يره دينور ياخود بورنى صاغ وصولدن
محيط ومكتنف اولان يرلر ياخود كوزك خانه سندن چكه مكنه قدر يره دينور تركيده يكاق وفارسيده رخسار دينور
اختلاف مذكورك مرجعلرى متحددر مفردى اولان خد مذكردر اذن وعينه مقيس دكلدر زيرا تعدد حقيقيسى
يوقدر ايكى يكاق بريوزدر وخد يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه خد مذكوردن مستعاردر وجماعت انسانيه
اطلاق اولنور جبهه كبي يقال مضى خد من الناس اى جماعة ويرده اولان اوزون اوزادى حفره يه يعنى ياريغه
وخندكه اطلاق اولنور وكوچك نهر وجدوله اطلاق اولنور وهودج ومحفه نك صفحه سنه يعنى صاغلو صوللو
اخشابنك يوزلرينه اطلاق اولنور جمعى اخده كلور وخداد وخدان كلور خانك كسريله وخد مصدر اولور
برشئ برنسنه يه تأثير ايدوب بر ايلمك معناسنه يقال خد الدمع في خده خدا من الباب الاول اذا اثر فيه
الخدة خانك ضميله ذكر اولنان خد نك مفرديدر كه يكاغه دينور لغت قليله ده وخد كبي يرده اولان اوزون
اوزادى خندكه وياريغه دينور الاخدود اسلوب وزننده بودخى يرده اولان اوزون ياريغه وخندكه دينور جمعى
اخاديد كلور واخاديد قامچى ايله ضرب اولنسان شخصك كوده سنده حادث اولان اثراره دينور كه اوزون اوزادى
ياريق وچتلاقلر اولور التخديد تفعيل وزننده والتخدد تفعل وزننده كوده نك اتى مهزول اولوب ازالمق معناسنه در
كويا كه هر برى اخدود كبي اولور يقال خدد لحمه وتخدد اذا هزل ونقص وتخديد بو معناده متعدى اولور يقال
خدد السير لحمه اذا هزله ونقصه وتخددات بورشمق معناسنه در يقال تخدد اللحم اذا تشنج خداء دالك تشديديله

برموضعدر الخدود حدود وزننده طائف نواحيسندن برناحيه در خد العذراء شهر كوفه نك لقبيدر خدد
زعروزننده بنوسليم يوردنده برموضعدر وهجر ترابنده برصو آديدر الخداد كتاب وزننده دوه قسمنك خدينه مخصوص
برنقشا آديدر وبرموضع اسميدر خدخد هدهد وزننده وخدخد علبط وزننده بربوجك آديدر المخادة
مفاعله وزننده برآدمه غيظ وكين حسبيله عملنده معارضه ايلمك معناسنه در يقال خاده مخادة اذا احنق عليه فعارضه
في عمله الخريد فريد وزننده والخريدة هايله والخرود صبور وزننده اصلامش اولنمامش يعنى دامنه دست
رجال طوقنمامش بكر قيزه دينور على قول بغايت اهل حيا و پردكى اولمغله مجلسده اكثرى ساكت واپسم وآوازى
نرم وآهسته اولان قيزه دينور بنات زمانه كبي تقول رأيت خريدا وخريدة وخرودا اى بكرا لم تمس او الخفرة الطويلة
السكوت الخافضة الصوت المتسترة جمعى خرائد كلور وخرد كلور ضمتيله وخرد كلور ركع وزننده كويا كه اسم
فاعلدن جمعدر وخريد شرم وحيا اثرينه مقرون نرم وملايم وآهسته سسه دينور كه قيز سسى تعبير اولنور يقال
صوت خريد اى لين عليه اثر الحياء وخريده دلنمدك انجويه اطلاق اولنور يقال لؤلؤة خريدة اذا كانت لم تثقب
الخرد فتحتيله قيز خريد اولمق معناسنه در يقال خردت الجارية خردا من الباب الرابع اذا صارت خريدا
وخرد اوزون اوزادى خاموش اولمق معناسنه دركه خريده معناسندن متفرعدر يقال خرد الرجل اذا طال سكوته
التخرد تفعل وزننده بودخى قيز خريده اولمق معناسنه در يقال تخردت الجارية بمعنى خردت خرد فرد
وزننده سعد بن زيد مناة نام كسه نك لقبيدر الاخراد همزه نك كسريله اوزون اوزادى سكوت ايلمك معناسنه در
يقال اخرد الرجل اذا سكت طويلا واوتانمق معناسنه در يقال اخرد الغلام اذا استحيى ولهو ولعبه مائل اولمق
معناسنه در يقال اخرد الى اللهو اذا مال اليه وذل وحقارتدن ناشى خموش اولمق معناسنه در يقال اخرد الرجل
اذا سكت من ذل لا حياء الخربد علبط وزننده اكشى وبغايت قويو يوغرده دينور المخرمد اسم فاعل
بنيه سيله مقيم يعنى دائما خانه سنده اقامته ملازم آدمه دينور ودائما باشنى يره اكوب خاموش واپسم طوران
كسه يه دينور خوبزنداد خانك ضمى وزاى معجمه نك كسرى وميمك فتحى ونونك سكونيله امام ابو بكر
المالكى الاصولى پدرينك اسميدر الخضد خانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله اغاجك دالنى يارمقسزين
وآيرمقسزين قيرمق معناسنه در كرك ياش وكرك قورى اولسون يقال خضد العود رطبا او يابسا خضدا
من الباب الثاني اذا كسره ولم يبن مؤلفك بصائرده بياننه كوره اكثر استعمالى رطب وملايم نسنه ده در وخضد
كسمك معناسنه در يقال خضد الشئ اذا قطعه ودوه قسمى بر آخر دوه ايله اوغراشوب بيونى باصوب اكمك
معناسنه مستعملدر يقال خضد البعير عنق آخر اذا اثناه واغاجك تيكنلرنى كسوب كيدرمك معناسنه در
يقال خضد الشجر اذا قطع شوكه وبرنسنه يى شدتله سسلنديره رك اكل ايلمك على قول خيار وهاويج مقوله سى
كورك وياش نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال خضد زيد اذا اكل اكلا شديدا او شيئا رطبا كالقثاء والجزر الانخضاد
انفعال وزننده والتخضد تفعل وزننده خضدك معناى اولندن مطاوعلردر يقال خضد العود فانخضد وتخضد
اى انكسر بلا ابانة وانخضاد ميوه مقوله سى پاره لنوب طاغلمق معناسنه در يقال انخضدت الثمار اذا تشدخت الخضد
فتحتيله ميوه قسمى صولوب پژمرده اولمغه دينور وخضد شول درد و وجعه دينور كه اعضايه عارض اولوب
لكن كسر اولمغه بالغ اولمز يعنى وجوده شكستلك ايراث ايده جك درجه ده اولمز وشجردن كسلمش ياش وتازه
بداغه على قول قرلمش بداغه دينور وخضد بر نبات آديدر وخضد نبات قسمنده اولان كوشكلكه وضعف
وتوانى يه دينور بو جهتله خيار مقوله سى نسنه ده اولان كوركلكه ده دينور كه تكسرى موجبدر الخضاد سحاب
وزننده خضد كبي وجع مزبوره دينور وبر شجر آديدر اليخضود يعفور وزننده بودخى آغاجدن قيرلمش بداغه
دينور الخضد كتف وزننده والمخضود قيام وحركتدن عاجز وفرومانده آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خضد
ومخضود اى عاجز عن النهوض المخضد منبر وزننده شديد الاكل اولان كسه يه دينور كه پك پك و بدبد سسلنديره رك
اكل ايدر يقال رجل مخضد اى شديد الاكل الاخضد احمر وزننده والمتخضد اسم فاعل بنيه سيله اكيلوب
بوكيلن شيئه دينور تازه چبوق كبي الاخضاد همزه نك كسريله طاى قسمى جنبشندن و بوطورلغندن اغزنده
اولان لجامك طماغنى چكه يه چالوب ايكى طرفه چكشدرمك معناسنه در يقال اخضد المهر اذا جاذب المرود
نشاطا ومرحا الاختضاد افتعال وزننده دوه يه بواشيق ايچون بورنسه لق چوروب بنمك معناسنه در يقال اختضد
البعير اذا خطمه وركبه الخفد خانك فتحى وفانك سكونيله والخفد فتحتيله والخفدان فتحاتله يوريمكده
سرعت ايلمك يعنى تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال خفد الرجل وخفد خفدا وخفدا نا من الباب الاول

والرابع اذا اسرع فی مشیه الخفیدد فعیلل وزننده جست وسریع انسان وحیوانه دینور وارکك دوه قوشنه
دینور ظلیم کبی جمعی خفادد وخفادید وخفیددات کلور وخفیدد ابو الاسود بن حمران نام کسه‌نك فرسی اسمیدر
الخفدود بهلول وزننده والخفدد قنفذ وزننده براسه قوشنه دینور خفاش کبی وخفدود بر بشقه قوشك
دخی اسمیدر الاخفاد همزه‌نك کسریله ناقه‌یاوری یعنی ناقص دوشورمك معناسنه‌در یقال اخفدت الناقة
اذا اخدجت وکبه اولیان ناقه کندیسنی کبه صورتنده کوستورمك معناسنه‌در یقال اخفدت الناقة اذا اظهرت
انها حامل ولم تکن الخفود صبور وزننده ناقص یاوری دوشوردر اولان ناقه‌یه دینور خفدان سرطان وزننده
بر موضعدر الخلد والخلود قعود وزننده بقاء ودوام یعنی ابدی ودائمی قالمق معناسنه‌در یقال خلد خلدا
وخلودا من الباب الاول اذا دام وبقی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره خلد وخلود برشیء تغیر وفساد اعتراضندن
متبری وسالم اوله‌رق حالت اصلیه‌سی اوزره باقی اولمق معناسنه موضوعدر بو جهتله تغیر وفسادی پك کیج اولان
نسنه‌یی عربلر خلود ایله وصف ایدرلر ازجمله اثامه خوالد اطلاق ایدرلر طول مکثی حسبیله یوخسه دوام وبقاء
اعتبارینه مبنی دکلدر زیرا فانیدر وبو مناسبتله دوام وبقاء معناسنه‌ده استعمال ایدرلر عصاتك خلود فی النار ولمری
طول مکث اعتباریله‌در وخلد جنته اطلاق اولنور وصف بالمصدردر یاخود دار الخلدتأویلنده‌در تقول ادخلنا الله
الخلد ای الجنة وخلد بر نوع طوبغار قوشنه دینور وکوزسز صیچانه علی قول کوزسز برکوچك جانوره دینورکه
قبرلرده پراکنده ساکن اولور صوغانی وپراصه‌یی پك سومکله دلیکی آغزینه وضع ایدرلر رایحه‌سنی آلدقده
چقوب صید ایدرلر وبونده خانك فتحیله‌ده لغتدر مؤلف بوجانوری کرچه تردید ایله ذکر ایلدی لکن ایکیسی
بردرکه ترکیده کوستبك وکور صیچان وکوزسز سپل تعبیر ایدرلر ترلالری دلك دلك ایدرلر معروفدر اوست دوداغنی
تعلیق جای ربعه نافع ودماغنی کل یاغیله دوکوب طلا ایلسه‌لر برص وبهق وتمرکی واویوز وصراجه وکلف
وسائر بشره امراضنه مفیددر واشبو خلد لفظنك جمعنده مناجد دینورکه لفظنك غیریدر نته‌که خلفه لفظنك
جمعنده مخاض دینور وخلد بلازکه دینور سوار معناسنه وکوپه‌یه دینور قرط معناسنه جمعی خلده کلور قرده
وزننده وخلد تابعیندن عبدالرحمن الحمصی لقبیدر وبغدادده منصور خلیفه‌نك برکوشکی اسمیدرکه خراب
اولوب یری بر محله اولدی خلد تسمیه‌سی برفائده‌یی مفید اولمدی اورایه نیچه کسه‌لر منسوبلردر لکن مشایخ صوفیه‌دن
جعفر الخلدی اورایه منسوب دکلدر بلکه آنك لقبیدر الخلدة فتحاتله بودخی کوپه‌یه دینور قرط کبی الخلد
فتحتینله خاطره دینور بال معناسنه وکوکله دینور قلب معناسنه ونفس ناطقه‌یه دینور بقاء انسانیله باقی اولدقلریچون
الخلود قعود وزننده خلد کبی دائمی اولمق معناسنه‌درنته‌که ذکر اولندی وخلد ضرب وزننده وخلود کیج
قوجه‌مق معناسنه استعمال اولنور یقال خلد الرجل خلدا وخلودا من الباب المزبور اذا ابطأ عنه الشیب
وقداسن وبر یرده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال خلد بالمکان وخلد الیه اذا اقام ورکون للبقاء معناسنی
متضمن اولمغله الی حرفیله صله‌لندی کماسیذکر الاخلاد همزه‌نك کسریله بودخی کیج قوجه‌مق معناسنه‌در
یقال اخلد الرجل اذا ابطأ عنه الشیب وبریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال اخلد بالمکان والیه اذا اقام مؤلف
بصائرده ولکنه اخلد الی الارض الآیه کریمه‌سنی رکن الیها ظاناً انه یخلد فیها عبارتیله تفسیر ایلمکله میل ورکون
فعلی تضمین ایلمشدر بو جهتدن الی ایله دخی صله‌لنور واخلاد برنسنه‌یه علی الدوام ملازمت ایلمك معناسنه‌در
یقال اخلد بصاحبه اذا لزمه وبرنسنه‌یه میل ایلمك معناسنه‌در یقال اخلد الیه اذا مال لکن بو معنا تضمینه
مبنی اولدیغی آنفا ذکر اولندی التخلید تفعیل وزننده اخلاد ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال خلد الرجل
وخلد بالمکان بمعنی اخلد الخوالد جمع اوله‌رق صاج ایاقلری تعبیر اولنان طاشلره اطلاق اولنور اثافی معناسنه
اوبه کوچدکدنصکره یرلرنده قالدقلریچون وطاغلره وطاشلره اطلاق اولنور المخلد معظم وزننده تخلیددن
اسم مفعولدر ومنه قوله تعالی یطوفون علیهم ولدان مخلدون الآیه ای مقرطون اومسورون اولا یهرمون ابدا
ولا یتجاوزون حد الوصافة خلد وجمعنده کور اوزره کوپه‌یه وبیلازکه دینمکله تخلید آندن مأخوذ اولمش اولمغین
کوپه‌لیلر یاخود بیلازکلیلر یاخود هرکز بیرلك یوزنی کورمیوب وتازه جوانلقله خدمته سزاوارلق هنکامنده
برقرارلردر دیمکدر خالد وخویلد وخالده ومخلد مقعد وزننده وخلید زبیر وزننده ومخلد بنصر
وزننده وخلاد کتان وزننده وخلد حمزه وزننده وخلیده جهینه وزننده اسامیء ناسدندر ومسلمة بن
مخلد که معظم وزننده‌در اصحابدندر الخالدان خالد بن نضلة بن الاشتر ایله خالد بن قیس بن المضلل مراد اولور
غریبدرکه مؤلف جزاره خالداتی دیباجه‌ده یاد ایتمشیکن موقعنده سکوت ایلدی مترجم فقیر اوراده بیان ایلمشدر

الخمد خمد وزننده والخمود قعود وزننده آتشك قوری سونمیه‌رك علوی ساکن اولمق معناسنه‌در یقال خمدت
النار وخمدت تخمد ارخمودا من الباب الاول والرابع اذا سکن لهبها ولم یطفأ جمرها وخمد وخمود بایلوب بیخود
اولمق معناسنه مستعملدر یقال خمد المریض اذا اغمی علیه قال الشارح ومنه قوله تعالی خامدون کنایه عن موتهم
وحانك شدت وبحرانی دیکلمك معناسنه مستعملدر یقال خمدت الحمی اذا سکن فورانها الاخماد همزه‌نك
کسریله آتشك علونی بصدرمق معناسنه‌در تقول اخمدت النار ای سکنت لهبها وساکن وساکت
اولمق معناسنه مستعملدر همزه صیرورت ایچوندر یقال اخمد الرجل اذا سکن وسکت الخمود تنور
وزننده آتشك علوی ساکن اولوب قوری منطفی اولمامق ایچون دفن ایتدکلری یره دینور اوجاق ایچی کبی
الخود خانك فتحی وواوك سکونیله خلقت واندامی خوب خوشلقاو پالوده کبی تر وتازه ونرم ونازکیدن محبوبهٔ رعنایه
دینور یقال عنده خود ای حسنة الخلق الشابة الناعمة جمعی خودات کلور وخود کلور خانك ضمیله وحسین بن
علی بن خود محدثیندندر التخوید تفعیل وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال خود الرجل اذا سار
سریعا ودیشی دوه سورسنه پغور صالیورمك معناسنه‌در یقال خود الرجل اذا ارسل الفحل فی الابل وبرمقدار
طعامه یعنی غلال وذخائره نائل اولمق معناسنه‌در یقال خود الرجل من هذا الطعام اذا نال شیئا منه التخود
تفعل وزننده اغاجك تازه دالی برطرفه میلان ایلمك معناسنه‌در یقال تخود الغصن اذا تثنی ای تمیل خود شمر
وزننده برموضع آدیدر وزن فعل وعلمیتله غیر منصرفدر الخید عید وزننده رطبه اسمیدرکه یونجه‌یه دینور لکن بوراده
مراد هنوز باش ویرمدك تازه اکیندرکه قصیل تعبیر اولنور وبونك اصلی خوید فارسی ایدی تعریب وتغییر ایدوب خید
دیدیلر فصل الدال المهملة الدأدأة زلزله وزننده لهو ولعب ایلمك معناسنه‌در یقال دأدد الغلام یدأدد
دأددة اذا لهی ولعب الدد دالك فتحی وثانیه‌نك تخفیفیله لهو ولعب معناسنه‌در بونده اوچ لغت واردر بری مذکوردر
وبری ددا درقفا وزننده وبری ددن درفتحتینله ونونله یقال هذا ددودددا وددن قال فی النهایة وفی الحدیث ما انا من دد
ولا الدد منی ای ما انا فی شیء من اللهو واللعب ولاذلك منی یعنی من اشغالی ودد برموضع آدیدر وبرخاتون اسمیدر
وزماندن برمقداره دینور یقال مضی دد من الدهر ای حین وبودیده ماده سنده دخی اعاده اولنور انشاالله تعالی
الددد کنف وزننده که طرماح نام شاعرك اشبو * واستطرقت ظعنهم لما احزأل بهم * آل الضحی ناشطا من داعب
ددد * بیتنده واقعدر لاهی ولاعب معناسنه‌در صفت اوچ حرفله تمام اولمدیغه متمکن اولدیغیچون کندی جنسندن
دال ثالثه ایله اتباع ایلمشدر وناشط ایله مرادی شوق نازعدر شارح دیرکه بونده برلغت دخی واردرکه دال ثانیه‌نك ضمی
وآخرده نونله‌در بعضلر منقوص وبعضلر مکمل دیدیلر معتل بابنده دخی مثبتدر دمامینی شرح تسهیلده تفصیل
ایلمشدر الدرد فتحتینله آغزده دیشلر دوکیلوب کتمك معناسنه‌در یقال درد الرجل دردا من الباب الرابع
اذا ذهبت اسنانه ومصباحده وبقیت اصولها عبارتیله مذیلدر صفتنده ادرد ومؤنثنده درداء دینور کذلك درداء
سنه دخی وصف اولور الدرداء حمراء وزننده وصف مؤنثدرکه ذکر اولندی ودرداء وردم دالك کسری
ومیم زیاده‌سیله قوجه ناقه‌یه دینور علی قول پك قوجه لقدن دیشلری دوکیلوب همان دیبلرنده اثرلری قالمش اوله‌که
یمی کوه‌لیه‌رك یراولور یقال ناقة درداء ودردم ای مسنة او لحقت اسنانها بدردرها شارح دیرکه دردم لفظنك اصلی
درداء ایدی میمه ابدال وتخفیفا کسر ایله دردم دیدیلر وبوتأکیدی متضمندر انتهی مؤلف تای فوقیه ایله کتیبة کانت لهم
عبارتیله قید ایلمکله کتیبه عسکر آلاینه دینمکین اول کونه ترجمه اولندی وانقولی غالبا تای مثلثه ایله رؤیت یاخود ظن
ایلمش اولمغله قوم یعنی ایله تفسیر ایلمشدر فلینظر ودرداء بین العرب برکتیبهٔ مخصوصه یعنی برآلای اسمیدر الدردی
کردی وزننده برنسنه‌نك دبنه چوکن تفلنه وبو صه‌سنه دینورکه طورطو تعبیر اولنور وطورطو دردی محرفیدر
تقول لاتشرب دردی الزیت وهو ما یبقی فی اسفله الدرید زبیر وزننده ادرد کلمه‌سنك مرخما مصغریدر وبونکله
بعض کسه‌لر مسمادر ابو الدرداء عویمر بن مالك الانصاری وزوجه‌سی ام الدرداء خیرة بنت ابی حدرد الاسلمی
صحابی وصحابیه‌در شارح دیرکه ابو الدرداء زهاد اصحابدندر شامك فتحنده ابتدا بونلر قاضی اولدی اصح اقوال اوزره
اتوز ایکی تاریخنده رحلت ایدوب باب الصغیرده دفن اولندی وبعضلر مدینهٔ منوره‌یه عودت ایلدی دیدیلر مترجم
دیرکه حالا اسکدار قبرستاننده ابو الدرداء مرقدی اولمق حکایتی بابی اصلدر یاخود بشقه اول کنیه‌ده برذاتك اولمق
کرکدرنته‌که حالا اسلامبولده نیچه اصحاب مراقدی سویلنور آنلرك حضرت ابو ایوبدن غیریسی ثابت دکلدر لکن
هر برینك روحانیتلرینه توجهله فاتحه اهداسی مانع دکلدر روحلری قنده ایسه بهرحال واصل اولور تعصبك عالمی
یوقدر دعد دالك فتحی وعینك سکونیله ام حبین یعنی قباکلری دیدکلری کلرك لقبیدر وبرخاتون اسمیدر

متصرف وغير متصرف اولور جمعى دعود كلور ودعدات كلور دالك فتحيله وادعد كلور افلس كبى شارح ديركه
هند كلمه سى دخى لغت فصيحه ده متصرف وغير فصيحه ده غير متصرفدر ورجالده زيد وعمرو علم جنس مثابه سنده
مستعمل اولديغى كبى نسوانده دخى هند ودعد اول مثابه ده مستعملدر نته كه تراجم نقول فتاوده متداولدر دنباوند
دالك ضميله كرمان ترابنده برطاغك آديدر عامه دماوند ديرلر ورى نواحيسنده دخى برصرب ويوكسك طاغك آديدر
ابو الحنكه نام كمسه سحر ونيرنجاتله مشتغل اولديغيچون حضرت عثمان آنى اورايه نفى وتغريب ايلدى الدودة
دالك ضميله معلومدركه كوچك قورتجغزه دينور كه دانه لرده وميوه لرده حاصل اولور خرده بوجكدر فارسيده
كرم ديرلر كاف فارسينك كسريله جمع جنسى دود كلور وجمع بناسى ديدان كلور دالك كسريله الدود دالك فتحى
وواوك سكونيله كه فى الاصل فتحتيله در برنسنه قورتلنمق وقورد دوشمك معناسنه در يقال داد الطعام يداد دودا
من الباب الرابع اذا صار فيه الدود الاداده والتدويد والتديد ياء معاقبه سيله تفعيل وزننده بونلرده دود
معناسنه در يقال اداد الطعام ودوّد وديّد بمعنى داودويد چوجق قيراق ايله اوينامق معناسنه در يقال دوّد الصبى
اذا لعب بالدوداة كما سيذكر دودان دالك ضميله بردره آديدر ودودان بن اسد برقبيله پدريدر ابودواد غراب
وزننده اياد قبيله سندن برشاعردر وقاضى احمد بن ابى دواد رجل معروفدر وابو دواد يزيد الراسبى وابو دواد جويرية بن
الحجاج وابو دواد عدى بن الرقاع شاعرلردر ومحمد بن على بن ابى دواد محدثدر الدوّاد رمان وزننده كوچك
قورتجغزه دينور صغار الدود معناسنه وضرطه يه دينور وجست وچالاك آدمه دينور داود فالون وزننده اسم
عجميدركه بر پيغمبر ذيشان اسميدر الدوداة دالك فتحى وواوك سكونيله غربو وفرياد ناسه دينور تقول سمعت دوداة
الناس اى جلبتهم وقيراغه دينور ارجوحه معناسنه دويد زبير وزننده اسمادندر دويد بن زيد جاهليه دن بركمسه دركه
درتيوز اللى سنه معمر اولدى زمان اسلامى معتوه وبى شعور اولديغى وقتده ادراك ايلدى احتضارى حالنده اشبو
ارجوزه يى انشاد ايلدى * اليوم يبنى لدويد بيته * لوكان للدهر بلا ابليته * اوكان قرنى واحدا كفيته * يارب
نهب صالح حويته * ورب غيل حسن لويته * ومعصم مخضب ثنيته * ودويد بن طارق محدثدر فصـــــل الذال
المعجمة ذرود درهم وزننده برطاغ آديدر الذود ذالك فتحى وواوك سكونيله والذياد كتاب وزننده طوارسورمك
معناسنه در يقال ذاد الابل يذود ذودا وذيادا اذا ساقها ودفع وطرد ايلمك معناسنه در يقال ذاده اذا طرده ودفعه وذود
اوچ دوه دن اونه قدر على قول اون بشه وعلى رأى يكرمى يه ياخود اوتوزه وارنجه ياخود ايكى ايله طقوز نفر بيننده
اولان دوه لره دينور ذود كلمه سى بو معناده مؤنثدر وهمان مؤنثلره اطلاق اولنور يعنى كروه مذكور مجموعى ناقه اولمغه
محتاجدر ومفرد وجمعى برابردر على قول جمعدر مفردى يوقدر ياخود مفرددر جمعى اذواد در وعربلرك الذود
الى الذود ابل قوللرى كما مثالدندر انده ذود كلمه سنك اثنين موضعنده اولديغنه دلالت ايدر زيرا اثنين تثنيه ضم اولندقده
جمع اولور شارح ديركه ليس فيما دون خمس ذود من الابل صدقة حديثنده ذكور واناثه عام اولمغله اناثه تخصيصلرى
موجه دكلدر مؤلف بونده ابوعبيده اتباع ايلمشدر سائر اهل لغت تعميم ايلديلر ومثل مزبورك دلالتى دخى منظور
فيهدر زيرا آنده الى مع معناسنه در ياخود مقدر مضموم لفظنه متعلقدر ومثل مزبور آز نسنه ايله آز نسنه مجتمع اولدقده
چوق اولور ديجك يرده ضرب اولنور الذائد اسم فاعلدر سائق ودافع وطارد معنالرينه در جمعى ذوّد كلور
ركع كبى وذوّاد كلور حساد كبى وذاده كلور قاده كبى وذائد حرون ديدكلرى فرس مشهور نسلندن برآتك اسميدر
وجبيب بن اسافك قلجى اسميدر وذائد حرمت وحقيقتى حامى اولان حميتلو آدمه اطلاق اولنور يقال فلان ذائد
اى حامى الحقيقة شالب شين وعارى دافع اولديغيچون وذائد امرء القيس بن بكر نام شاعرك لقبيدر اشبو
اذود القوافى عنى ذيادا * ذياد غلام غوى جرادا * بيتنى نظم وانشاد ايلديكيچون تلقيب ايلديلر الذوّاد كتان
وزننده بودخى حامى الحقيقه اولان آدمه دينوركه مبالغه در وذوّاد اقبال حميردن ذى مرحب نام اميرك
قلجى آديدر وذوّاد بن ابى الرقراق برشاعردر وذوّاد بن علبه محدثدر وذوّاد بن المبارك صاحب ذكر ومنقبتدر
وابو الذوّاد برامير در رواة حديثدندر المذود منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور يقال هو حديد المذود
اى اللسان وطواره يم ويره جك عملك وآخوريدكلرى يره دينور ومذود الثور صغرك بوينوزينه اطلاق اولنور
ومذود برطاغك آديدر ذياد كتاب وزننده اسمادندر محدّر بن ذياد اصحابدندر وذياد بن عزيز شعرادندر ذويد
زبير وزننده اسمادندر عبدالله بن معقل بن ذويد اصحابدندر وعبدالله بن ذويد وليد بن مسلك شيخيدر وفروة
بن مسيك بن ذويد اصحابدندر المذاد ميمك فتحيله اسم مكاندر اوتلاغه دينور مرتع معناسنه طوارسوق
اولنديغيچون الاذادة همزه نك كسريله برآدمه حرم ومتعلقاتنك حمايتى ضمننده اعانت ايلمك معناسنه در تقول

اذدت فلانا اذا اعنته على ذياد اهله قال الشارح وهذا كما تقول اطلبته اذا اعنته على طلبته فصـــــل الراء المهملة
الرأد رانك كسرى وهمزه نك سكونيله ياشداشه دينور ترب معناسنه تقول هذا رئدى اى تربى وقرنى فى السن وطارلق
معناسنه در يقال وقع فى الرئد اى الضيق واغاج دبندن چقان فلبزله دينور الرأد والرأدة رانك فتحى وضمى
وهمزه نك سكونيله والرؤدة صبوره وزننده والرادة تسهيل همزه ايله تازه ودلبر محبوبه يه دينور يقال
جارية رأد ورؤد ورأدة ورؤدة ورأدة اى شابة حسنة ورأد سعد وزننده چكه ككك دبنه دينور ورؤد رانك
ضميله تؤده معناسنه دركه برايشده تأنى ورفق وسهولتله عمل وحركت ايلمكدن عبارتدر ورأد ماده سنده مرسومدر
يقال عليك بالرود اى التؤدة نته كه واو ايله رود دخى بو معنايه در الترأد تفعل وزننده والارتئاد افتعال وزننده
محبوبك بدنى نازكلكدن پالوده كبى دردرتره مك معناسنه در يقال ترأد الغلام وارتأد اذا اهتز بدنه نعمة وترأد
يل صاغه صوله اويناريق چارزاسمك معناسنه در يقال ترأدت الريح اذا اضطربت اى تمايلت يمينا وشمالا
ويرلكدن ياخود ضعفدن نشئ يرندن دتره يه رك قالقمق معناسنه در يقال ترأد زيد اذا قام فاخذته رعدة وتازه آغاج
دالى هر طرفه ميلان ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال ترأد الغصن اذا تفيأ وتذبل وبيون بورلمق معناسنه در يقال ترأد
العنق اذا التوى رائد الضحى عائد وزننده ورأد الضحى سعد وزننده وهمزه نك تسهيليله دخى زبانزددر قوشلق وقتنك
ارتفاعنه يعنى ارتفاعى وقتنه دينوركه قباقوشلق تعبير اولنور تقول لقيته رائد الضحى ورأد ورادة اى وقت ارتفاعه
اساسده ديديكه رأد الضحى نهارك خمس اولنده شمسك ارتفاعى وضوئنك انبساطى وقتندن عبارتدر وكاشاب النهار
دخى ديرلر وبوجاريه رأده معناسندن مأخوذدر پس بوكه كوره كنج قوشلق وقتى اولمق غالبدر ورأد الارض يرك نبات
شغوله سندن خالى اولميدركه كويا بى موى اولان تازه يه تشبيه اولنمشدر تقول اعجبنى رأد هذه الارض اى خلاءها الربود
قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ربد بالمكان ربودا من الباب الاول اذا اقام به وآليقومق وحبس ايلمك
معناسنه در يقال ربده اذا حبسه ظاهرا بونده مصدرى ربد اولمق كركدر عبد وزننده المربد منبر وزننده
محبس معناسنه دركه حبس اولنه جق محلدر كويا كه كنديسى حابس وآلت حبس اعتبار اولنمغله اسم آلت وزننده
كلمشدر ومربد خرمايى سروب قوريده جق يره اطلاق اولنور جرين معناسنه وبصره ده برموضع آديدر الربدة
رانك ضمى وبانك سكونيله بوزه مائل بولانق رنكه دينور مراد قرامتق كول رنكيدركه كدورتلو سحاب لونيدر قرامتق
بوز تعبير اولنور يقال به ربدة اى لون الى الغبرة الاربداد احمرار وزننده والاربيداد احميرار وزننده قرامتق
بوز رنكلى اولمق معناسنه در يقال اربدّ الشئ واربادّ اذا كان لونه ربدة وآقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در
يقال اربدّ الثور واربادّ اذا كان مربدا كما سيذكر الربداء حمراء وزننده والاربد احمر وزننده ربده دن وصفلردر
قرامتق بوز رنكلو نسنه يه دينور مؤلف اشارتله بحمشدر يقال شاة ربداء ومعز اربد اذا كان فى لونه ربدة وربداء
داهيه منكره يه اطلاق اولنور يقال داهية ربداء اى منكرة وشول ديشى كچى يه دينور كه لونى سياه اولوب قرمزى
بنكلرى اوله يقال عنز ربداء اى سوداء منقطة بحمرة پس مذكرنده اربد دينور بورنكده كچى مقبول دكلدر داهيه
معناسى بوندن مأخوذدر واربد برنوع يلانه دينوركه بغايت موذى وخبيث اولور بو ر يلان ديدكلرى اوله جقدر
وابدر ارسلانه اطلاق اولنور واربد بن ضابئ واربد بن شريح واربد بن ربيعه شاعرلردر واربده ياخود اربد التميمى
تابعيندندر الترّبد تفعل وزننده برنسنه نك لونى بوزلمق معناسنه در يقال تربد لونه اذا تغير وكوك يوزى بلوتلنمق
معناسنه در يقال تربدت السماء اذا تغيمت وبركمسه چهره سنى اكوب يوزى اكشيمك معناسنه در يقال تربد الرجل
اذا تعبس الربد صرد وزننده قلج دمورنده اولان جوهره دينور فرند معناسنه المتربد اسم فاعل بنيه سيله
اربد كبى ارسلانه اطلاق اولنور الربيد امير وزننده كوپ ودستى مقوله سنه اصنف اوزره باصيلوب اوزرينه
صوسرپدكلرى خرما اصقنه دينور الربيدة سفينه وزننده اچنده سجلات حفظ ايلدكلرى ظرفه اطلاق اولنور
دفتر صندغى كبى الرابد خزينه داره اطلاق اولنور خازن معناسنه حابس مال اولديغيچون المربد معظم وزننده
آقلو قاره لو آلاجه نسنه يه دينور يقال ضأن مرتد اى مولع بسواد وبياض مربد النعم منبر الحرم وزننده مدينه قربنده
برموضع آديدر الرثد رانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله متاعى اصنف ايلمك معناسنه در يقال رثد المتاع رثدا من الباب
الاول اذا نضده يعنى وضع بعضه على بعض الرثيد امير وزننده والمرثود والرثد فتحتيله برى برى
اوزره ديزلوب اصنف اولمش متاعه دينور الارتثاد افتعال وزننده رثد معناسنه در يقال ارتثد المتاع بمعنى
رثده ومنه يقال تركتهم مرتثدين ما تحملوا بعد اى ناضدين متاعهم يعنى بن آنلرى هنوز متحمل اولدقلرى متاعلرينى
اصنف ايدر اولدقلرى حالده براقوب كلدم ديمكدر الرثد رانك كسريله بريرده مقيم اولان جماعته دينور الرثد

فتحتیله ضعفة یاسه دینور تقول ترکا علی الماء رثدا اما یطیقون تحملا ای ضعفة ورثد مصدر اولور بولانمق و بولانق
اولمق معناسنه یقال رثد الماء رثدا من الباب الرابع اذا کدر الارثاد همزه نك کسریله بودخی بولانق اولمق معناسنه در
یقال ارثد الماء بمعنی رثد و بر جماعت بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال ارثد القوم اذا اصار وارثدا وقوبی قازان کسه
نمناك طپراغه ایرشمك معناسنه در یقال احتفر فلان حتی ارثد ای بلغ الثری المرثد مقعد وزننده کریم آدمه دینور
وارسلانه دینور و بر رجل آدیدر وملوك یمندن برینك اسمیدر که آلتیوز سنه سلطنت سورمشدر یرثد یمنع وزننده
بر وادی اسمیدر الرجد رانك فتحی و جیمك سکونیله دتره مك معناسنه در کرك صوغوقدن و کرك خوفدن اولسون
یقال رجد الرجل رجدا علی بناء المجهول اذا ارتعش الترجید تفعیل وزننده رجد معناسنه در یقال رجد ترجیدا
علی بناء المجهول کذلك بمعنی رجد الارجاد همزه نك کسریله بر آدمی دترتمه طوتمق معناسنه در یقال ارجد الرجل
علی المجهول ای ارعد الرجاد کتان وزننده خرمن یرینه اکین دمتی طاشیان آدمه دینور یقال هو رجاد ای نقال
السنبل الی البیدر الرجاد کتاب وزننده بچیلن اکین دمتلرنی خرمن یرینه طاشیمق معناسنه در یقال رجد الرجل
رجادا من الباب الاول اذا انقل السنبل الی البیدر الرخودة رانك و واوك فتحیله و اکثر نسخه لرده خای معجمه نك ضمیله
مضبوطدر بو مستعلق وتازه و ترلك لین ونعومت معناسنه در واجوزلق و بوللق خصب و رفاه و وسعت عیش
معناسنه در الرخود اردب وزننده انلوجا نلو ککلری نرم و بدنی نازك محبوبه دینور یقال غلام رخود ای لین العظام
سمین مؤنثی رخودة در هابله الرد رانك فتحی و دالك تشدیدیله والمرد میمك و رانك فتحیله والمردود معقول و محلوف
کبی مصدر اولهرق والردیدی خطیبی و خلیفی وزننده کیرو دوندرمك معناسنه در یقال رده ردا و مردا و مردودا و ردیدی
من الباب الاول اذا صرفه یعنی عن وجهه الرداد سحاب وزننده و رداد کتاب وزننده آندن اسملردر کیرو دوندرمکه
دینور و عربلر رد علیه الشیء دیرلر اول نسنه یی آندن قبول ایلمسه ورد فلانا دیرلر قولنده یاخود فعلنده تخطئه ایلسه
ورد کوتو و کمتر شیئه اطلاق اولنور که وصف بالمصدر در یقال شیء رد ای ردیء ولسانده اولان طوتقلغه دینور که
کلامی سلاست وطلاقتله ادا ایده میوب کویا که حروفی کیرو چویره رك تکلم ایدر یقال فی لسانه رد ای حبسة
المردودة اسمیله اطلاق اولنور که باش تراش ایدرلر موسی معناسنه بو کیلوب صاپنه رد اولندیغیچون موسی
مؤنث اولمغله مردوده عنوانده وارد اولمشدر پس چاقی یه ده اطلاق اولنور و چاقی چاکی محرر قیدر و مردوده طلاق
ویرلمش خاتونه اطلاق اولنور پدری خانه سنه ارجاع اولندیغیچون یقال امرأة مردودة ای مطلقة الردی
حبی وزننده بودخی مطلقه خاتونه دینور الرد رانك کسریله برشیئك عمادینه اطلاق اولنور که اکا اعتماد ایدر
اکا ظهرنی رد ایدیکیچون یاخود کندیسنك عوارضنی و حوادثنی اول عماد رد و دفع ایلدیکیچون یقال هو رده
ای عماده الردة رانك فتحیله چرکنلك قبح معناسنه در که مردودیتی مستلزمدر یقال فی وجهه ردة ای قبح
الردة رانك کسریله ارتداد لفظندن اسمدر که مرتدلکه دینور کما سیذکر یقال قتلوا اهل الردة ای الارتداد
عن الدین ورده طوارك طوغورمزدن اقدم مجه ممه سی سود ایله طولمسنه دینور که مقدما چکیلن سودینك رجعتندن
عبارتدر ورده ذقنده یعنی اککده اولان کیرولك یعنی ایچری طوغری قاچقلق و باصقلغه دینور کویا که
اوزایه جق ایکن رجعت ایدوب قالمشدر یقال فی ذقنه ردة ای تقاعس وطاغدن کیرو عکس ایدن صدایه
اطلاق اولنور تقول سمعت ردة الجبل ای صداه ودوه نك ایکنجی مرتبه ده صو ایچمسنه اطلاق اولنور یقال شربت
الابل ردة ای عللا الترداد تانك فتحیله تردید معناسنه در که کثرت رد یعنی تکرار ایلمکدن عبارتدر و بو ثلاثیدر
یقال رده تردادا ای ردده اشبو ترداد و تجوال و حثیثی و رمیا وزنلری که ثلاثیدن مصدرلردر تکثیر ایچوندر المرتد
معظم وزننده بر خصوصده حیران و سرکردان اولمش آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مرتد ای حائر بائر الارتداد
افتعال وزننده کیرو دونمك معناسنه در یقال ارتد علی اثره اذا رجع رانك کسریله رده بوندن اسمدر نته که ذکر
اولندی مؤلف بصائرده دیدیکه رده وارتداد کلدیکی یولدن کیرو دونمك معناسنه در لکن رده کفره رجوع
وارتداد اعم اولهرق مستعملدر یقال هو من اهل الردة فاقتلوه و یقال ارتد عن طریقه اذا رجع و یقال ارتد
عن دینه المرادة مفاعله وزننده بر نسنه یی برکسه اوزره کیرو رد وارجاع ایلمك معناسنه در یقال راد الشیء
علیه مرادة اذا رده علیه الارد فتحتیله که افعل تفضیلدر انفع معناسنه مستعملدر کویا که بك نافع اولمغله
مرة بعد اخری کندوسی کیرو رد ایدوب اخذ ایدر و بو احب کبی محبوبدن منصرف قدر یقال شیء ارد له ای انفع له
للرادة والمردة میمك و رانك فتحیله فائده و منفعت معناسنه مستعملدر یقال لا رادة فیه ولا مردة ای لا فائدة
قال فی الاساس ما رد علیك هذا ای لا ینفعك و یقال ضیعة کثیرة الرد والمرد ای الریع ورادة عرنه وطریقه

مقوله سنك اوکنده اولان ایکی منحرف آغاجلر بیننده ازقوری اوزاندقلری آغاجه دینور که عربه اوقی تعبیر اولنور
المرد اسم فاعل بنیه سیله شهوت پرست آدمه دینور یقال رجل مرد ای شبق وطالغه سی چوق دکزه دینور یقال
بحر مرد ای مواج وطارغین کیسه دینور یقال رجل مرد ای غضبان وعزوبت یعنی ارکنلکی علی قول غربت
وسفری مدت مدیده متمادی اولمش آدمه دینور یقال رجل مرد ای الطویل العزوبة او الغربة و یاش یرده اوتورمقدن
متاثر اولمغله فرجی و ممه سی شبشوب قبارمش اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مرد اذا کانت قد انتفخ ضرعها
وحیاؤها لبروکها علی ندی و یبوك ممه لی قیونه دینور یقال شاة مرد ای اضرع وصویی پك چوق ایچمکله
شبشوب آغرلنمش اولان ارکك دوه یه دینور یقال جمل مرد اذا اکثر من شرب الماء فثقل جمعی مراد کلور
المردود بودخی عزوبتی یاخود غربتی اوزامش آدمه دینور الردد عنق وزننده چرکین آدملره دینور یقال رجال
ردد ای قباح مفردی ردید در صدد و صدید کبی الردید امیر وزننده یغموری آقش بوش بلوده دینور یقال سحاب
ردید ای هریق ماؤه الاسترداد برکسه دن بر نسنه نك کیرو رد اولنمسنی ایسمك معناسنه در یقال استرده الشیء اذا طلبه
وسأله رده رداد کتان وزننده بر مجبر یعنی قیریق چیقق صاریجی استادك اسمیدر بعده هر مجبره اکا نسبتله
ردادی اطلاق اولنمشدر الرشد رانك ضمیله والرشد فتحتیله والرشاد فساد وزننده طوغری یول
بولوب سلوك ایلمك معناسنه در کرك حسی و کرك معنوی اولسون یقال رشد الرجل و رشد رشدا و رشدا و رشادا من الباب
الاول والرابع اذا اهتدی و رشد طریق حقده تصلب و تثبت جهتیله مستقیم اولمق معناسنه در که معنوی جهتیدر
اطلاقات شرعیه دندر یقال فلان علی الرشد ای الاستقامة علی طریق الحق مع تصلب فیه الاسترشاد
رشد و رشاد معناسنه در یقال استرشد الرجل بمعنی رشد بوراده استفعال ثلاثی معناسنه در و استرشاد رشد و هدایت
طلب ایلمك معناسنه در یقال استرشد الرجل اذا طلب الرشد الرشدی جمزی وزننده اسمدر رشد و رشاد بولمغه
دینور الارشاد همزه نك کسریله طوغری یول کوسترمك معناسنه در یقال ارشده الله تعالی ای هداه الرشید
امیر وزننده اسماء صفات الهیه دندر مرشد معناسنه در که طوغری یوله هادی و امور مقدره سنده حسن التقدیر
دیمکدر والله الرشید الهادی الی سواء الصراط والذی حسن تقدیره فیما قدر بوراده مرشد معناسنه اولمغله فعیل
بمعنی مفعل در و رشید اسکندریه قربنده بر قصبه آدیدر و بر رجل اسمیدر الرشیدیة یای نسبتله بر طعام معروفدر
هارون رشیده منسوبدر فارسیده اکا رشته دینور که رشته حلواسی اوله جقدر که حالا کتان حلواسی دیدکلریدر
نته که مأمونیه حلواسی اوغلی مأمونه منسوبدر المراشد میمك فتحیله مقاصد طرق معناسنه در که منزل
مطلوبه موصل اولان طوغری یوللردر مفردی مرشددر مقصد وزننده یقال هو یهدی الی المراشد ای مقاصد
الطرق الرشدة رانك فتحی و کسریله حلالزاده لك معناسنه مستعملدر زنیه مقابلیدر که حرامزاده لك دیمکدر
یقال ولد لفلان ولد لرشدة ضد زنیة پس ابن رشده حلالزاده دیمکدر ام راشد فاره نك کنیه سیدر وراشد
ورشد قفل وزننده ورشید امیر وزننده ورشید زبیر وزننده ورشد جبل وزننده ورشدان سحبان
وزننده ورشاد سحاب وزننده ومرشد مقعد وزننده ومرشد مظهر وزننده اسامی رجالدندر الرشادة
سحابه وزننده قیایه دینور صخره معناسنه و آوجی طولدیرن طاشه دینور که آیه له تعبیر اولنور جمع جنسی
رشاد در حب الرشاد رانك فتحیله حرف اسمیدر که تره تحمیدر و حرف قفل وزننده حرمان معناسنه اولمغله
تفألا حب الرشاد اطلاق ایلدیلر سلیم و مفازه کبی الراشدیة بغداد قضاسنده بر قریه در بنورشدان رانك
فتحی و کسریله بر بطن اسمیدر مقدما بنوغیان ایله مسمی اولمغله فخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری
تفألا تغییر وغیان لفظنه محاکی و مشاکل اولمق ایچون بنورشدان اطلاق بیوردیلر الرصد قصد وزننده
والرصد فتحتیله بر نسنه یی مطمح نظر ایدوب کوزتمك معناسنه در یقال رصده رصدا و رصدا من الباب
الاول اذا رقبه الترصد تفعل وزننده رصد معناسنه در یقال ترصده بمعنی رصده الراصد اسم فاعلدر
و راصد ارسلانه اطلاق اولنور شکار اوزره صچرایوب قاپمغی کوزتدیکیچون الرصید امیر وزننده مطلقا
یرتجی جانوره اطلاق اولنور علاقه مذبوره یه مبنی الرصود صبور وزننده شول ناقه یه دینور که
سائر دوه لر صو ایچنجه قدر مکث ایله آنلرك تکمیل اولمسنی کوزه دوب بعده ایچر اوله یقال ناقة رصود اذا کانت
ترصد شرب غیرها لتشرب هی الارصاد همزه نك کسریله برکسه ایچون بر نسنه یی آماده قلمق معناسنه
استعمال اولنور کویا که اول نسنه یی اکا مترقب قیله جق بر طریقه وضع ایدر تقول ارصدته له اذا اعددته له و ایولکله
یاخود کلکله عوض و مکافات ایلمك معناسنه استعمال اولنور بودخی علاقه مذکوره قبیلندندر تقول ارصدت له خیرا

اوشر اذا كا فأته المرصاد مفتاح وزننده شول يوله وشول مكانه دينوركه آنده ديدبان دقوله سى اوتوروب دشمنى كوزه درلر مؤلف بصائرده ديديكه مرصاد رصده مخصوص مكاندر مبالغة كوياكه آلت رصد اعتبار اولنمشدر مضمار وميقات دخى بوقبيلدندر ومرصاد مبالغه اولور كما قال تعالى ان ربك لبالمرصاد اى المكان الذى يترقب فيه الرصد و يجوزان يكون صيغة مبالغة كالمطعان والمعوان الرصدة جرعه وزننده ارسلان صيد ايلمك ايچون قازيلن چقوره اطلاق اولنور زبيه معناسنه وقلج باغنده اولان حلقه يه دينوركه توجدن وكومشدن اولور الرصدة جره وزننده بردن باغن صاغانقلى يغموره دينور الرصد فتحتينله مصدردرنته كه ذكراولندى ورصد جمع اولور راصدون معناسنه وبو حرس وحارس وخدم وخادم كبيدر يقال قوم رصد اى راصدون ورصد آزجه يغموره وآزجه چاره دينور جمعى ارصاد كلور المرصدة محسنه وزننده شول يره دينوركه آنده برمقدارجه چاراوله يقال ارض مرصدة اذا كان بها شئ من رصداى كلأ وعند البعض مرصده شول يره دينوركه اكا يغمور باغمقله آنده چاير بتمك مأمول اوله يقال ارض مرصدة اذا كانت مطرت وترجى لان تنبت رصد رانك ضمى وصاد مشدده نك كسريله يمنده برقريه آديدر الرضد رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله متاعى برى برى اوزره استف ايلمك معناسنه در يقال رضد المتاع رضدا من الباب الاول اذا نضده الارتضاد افتعال وزننده آندن مطاوعدر يقال رضده فارتضد الرعد رانك فتحى وعينك سكونيله سحابدن مسموع اولان صوته دينوركه كوك كورلتوسى تعبير اولنور صوت السحاب معناسنه على قول رعد برفرشته اسميدركه سحابى سوق ايلمكه مأموردر كورلده يرك سحابى موضع مأموره سوق ايدرنته كه حادى يعنى نغماتله دوه سورنكسه حداء ونغماتله دوه يى سوروب كوترر شارح ديركه تعريف اول شرعيه وحكميه وثانى شرعية محضه در ورعد مصدر اولور كوك كورلده مك معناسنه يقال رعد السحاب رعدا من الباب الثالث والاول اذا صات وعربلر زيد فلانى وعيد شديد ايله تهديد وتخويف ايلدى ديجك يرده رعدله زيد وبرق ديرلر تهدده معناسنه نته كه لسانمزده كورلده يوب شاقيدى تعبيرى واردر وبو برق كلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وفلان خاتون زيب وزينتله پرآرايش اولدى ديجك يرده رعدت فلانة وبرقت ديرلر تحسنت وتزينت معناسنه عادتا شمشك چاقوب كوك كورلده دكده هركس نظر ايدر اولمق ملاحظه سنه مبنى در الراعدة كورلده يجى سحابه يه دينور ومنه المثل *ومنه صلف تحت الراعدة مؤلف بونى صلف ماده سنده رب صلف عنوانيله ذكر ايلمشدر و بو امثالدندر صلف فتحتينله قلت فيض وخير معناسنه اولمغله مكثار يعنى پك لافزن اولوب لكن اصلا خير ومنفعتى اولميان بخيل حقنده ضرب اولنور مؤلف موضع مزبورده ايكى مضرب دخى بيان ايلمشدر الارعاد همزه نك كسريله بركمسه يى وعيد ايله كندى طرفندن قورقتمق على قول عنف وزجر وتنبيهاتله قورقتمق معناسنه دركه اولده قورقويه دوشورمكدر يقال ارعد زيدا اذا اوعده او تهدده وكوك كورلتوسنه اوغرامق معناسنه در يقال ارعد الرجل اذا اصابه رعد وبرآدمى دترتمه طوتمق معناسنه در صوغوقدن ياخود قورقودن يقال ارعد فلان على المجهول اذا اخذته الرعدة وقوم يعنى اشاغى صيريلوب دوكلمك معناسنه در دترمك معناسندن منشعبدر يقال ارعد الكثيب على المجهول اذا انهال الارتعاد افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال ارتعد الرجل اذا اضطرب الرعدة رانك كسرى وفتحيله آندن اسمدر مضطر بلغه دينور ودترمكه دينور لرزه معناسنه المرعد مكرم وزننده اشاغى يه صيريلوب دوكيلور اولان قوم يغنه دينور يقال كثيب مرعد اى منهال الرعديد رانك كسريله والرعديدة هايله قورقق كمسنه اطلاق اولنور يقال رجل رعديد ورعديدة اى جبان وبدنى تروتازه ونازك محبوبه يه اطلاق اولنور يقال جارية رعديد ورعديدة اى رخصة وپالوده يه اطلاق اولنور تقول اطعمنا الرعديد اى الفالوذ الرعاد كتان وزننده برنوع بالق اسميدركه قچن برآدم اكا مس ايلسه الى درساعت اويشوب دتره مكه بشلر اول بالق ديرى اولدقجه وحوق سوزلو بركوكسبه دينور الرعيداء مصغر بنيه سيله بغدايدن آيرتلنوب آتيلان بكانه دانه لره دينور زوان وقرموق كبى الرعودد سفرجل وزننده برناقه آديدر المرعدد اسم فاعل بنيه سيله مبرم سائله دينور يقال سائل مرعد اى ملحف فى السؤال ذات الرعد والصليل حرب وقتالدن كنايه در صليل قلج آوازيدر يقال جاء بذات الرعد والصليل اى الحرب ذات الرواعد آفت وداهيه يه اطلاق اولنور الترعد تفعل وزننده دترمك معناسنه در يقال ترعدت الالية اذا ترجرجت الرغد رانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله والرغد فتحتينله سهولت ورفاه ووسعت اوزره اولان ديرلكه دينور يقال عيشة رغد ورغد اى واسعة طيبة ورغد فتحتينله ورغادة سعاده وزننده مصدرلردر ديرلك رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه يقال رغد عيشه ورغد رغد اورغادة

من الباب الرابع والخامس اذا طاب واتسع ورغد فتحتينله راغد لفظندن جمع اولور خدم وخادم كبى يقال قوم رغد ونساء رغداى ذووعيش رغد الارغاد همزه نك كسريله مواشى بى اوتلاقده مسيب براقق معناسنه دركه بكنديكى كبى خودسر اوتليوب كزه يقال ارغد وامواشيهم اذا تركوها وسومها وبرآدم خصب ورفاه اوزره اولمق معناسنه در يقال ارغد القوم اذا اخصبوا الرغيدة عقيده وزننده سود بولماجنه دينوركه سودى قينادوب اون جالمغله مرتب اولور المرغاد ميمك ضمى ودالك تشديديله ارغيداد لفظندن اسم فاعلدر شول طارغين آدمه دينوركه غضبندن جواب ويرمز اوله يقال هو مرغاد اى غضبان لا يجيبك وشول خسته يه دينوركه علتى هنوز پك مشتد اولميوب لكن وجودنده صارصلمه پيدا اوله يقال مريض مرغاد اذا كان لم يجهد وفيه ضعضعة قال الشارح قال النضر يقال ارغاد الرجل فهو مرغاد وهو الذى بدأبه الوجع فانت ترى فيه يبسا وفترة وضعضعة ومرغاد كركى كبى اويقوسنى استيفا ايلمكسزين بيدار اولمش كمسيه دينوركه هنوز خميازه سى واويوشقلغى باقى اولور يقال نائم مرغاد اذا لم ينقض كراه وشول كمسيه دينوركه برخصوص ايچون رأى وتدبيرنده شك وتردد اوزره اولوب نه كونه رأى ونه درلو حركت ايده جكنى بيلمز اوله يقال رجل مرغاد اى شاك فى رأيه لا يدرى كيف يصدره كذلك هرشوريده ومختلط وپريشان اولان شيئه مرغاد دينور مصدرى ارغيداددركه ذكر اولندى الرغيداء رعيداء وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى الارغلداد اقشعرار وزننده رغد مذكوردن افعلال درزياده سيله رفاه ووسعت معاش اوزره اولمق معناسنه در يقال ارغلد الرجل اذا رغد عيشه مبالغة الرفد رانك كسرى وفانك سكونيله اسمدر عطا وبخشش وصله وجائزه يه دينور يقال هو عظيم الرفد اى العطاء والصلة الرفد رانك فتحى وفانك سكونيله بيوك ووسعتلو كاسه يه دينور رانك كسريله ده لغتدر وعربلر فلان وفات ايلدى ديجك يرده هريق رفده ديرلر نته كه بو معناده صفرت وطابه وكفئت جفنته دخى ديرلر بدنى جاندن خالى اولدى ديمكدن كنايه در ورفد رانك فتحيله مصدر اولور عطيه ويرمك معناسنه يقال رفده رفدا من الباب الثانى اذا اعطاه ورفد طوارك پالانى ايچنه رفاده قومق معناسنه در يقال رفد للدابة اذا جعل فى اكافها رفادة الارفاد همزه نك كسريله ياردم ايتمك معناسنه در يقال ارفده اذا اعانه ونسنه ويرمك معناسنه در يقال ارفده اذا اعطاه وطوار پالانه رفاده قومق معناسنه در يقال ارفد للدابة اذا جعل لها رفادة الرفادة رانك كسريله آت ايرندبه اولان اكرم ديدكلرى يچه كبى شيئه دينوركه سمرك التنه وضع ايدرلر طوارك سمر صرتى سورمسون ايچون وياره صاردقلرى بچاوره يه دينور وزمان جاهليتده قريش بينده واقع اولان عارفانه يه دينوركه بهرسنه بينلرندن بقدر الوسع برمقدار مال اخراج ايدوب آنكله غلال وزبيب اشترا وحجاج ايچون مهيا وحجاج ورودنده اطعام ايدرلر ايدى الرافدان تثنيه بنيه سيله دجله ايله فراته اطلاق اولنور كثير الفيض اولدقلريچون الارتفاد افتعال وزننده كسب وكار ايلمك معناسنه در جلب رفدى مستلزمدر يقال ارتفد المال اذا اكتسبه الاسترفاد ياردم ايستمك معناسنه در يقال استرفده اذا استعانه الترافد تفاعل وزننده برى بريله ياردلشمق معناسنه در يقال ترافدوا اذا تعاونوا الترفيد تفعيل وزننده برآدمى اولولمق معناسنه در يقال رفده اذا سوده وعظمه وترفيد هروله يه يعنى يلمكه شبيه برنوع يورويشه دينور تمتين كبى اسمدر المرافيد ميمك فتحيله سودلرى هركز منقطع اولميان قيونلره اطلاق اولنور يقال شاة مرافيد اذا كانت لا ينقطع لبنها الرفود صبور وزننده بمعنى فاعلدر برصاغمده سودى بيوك چناغى طولدرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة رفود اى تملأ الرفد بحلبة واحدة بنوارفده ارفله وزننده حبش طائفه سندن برجنس در الرفدة حمزه وزننده سوارقيه ده برصودر رفيده جهينه وزننده بركوچك قبيله دركه الرفيدات ديرلر نته كه آل هبيره يه الهبيرات ديرلر رافد ورفيد زبير وزننده ومرفد مظهر وزننده اسامى رجالدندر الروافد سقف بيته وضع اولنان اخشابه دينور الرقد رانك فتحى وقافك سكونيله والرقاد رانك ضميله والرقود قعود وزننده اويومق معناسنه در يقال رقد الرجل رقدا ورقادا ورقودا من الباب الاول اذا نام لكن رقاد كيجه اويقوسنه مخصوصدر ورقد ورقود اعمدر ورقد سعد وزننده باديه ده برطاغ آديدركه آندن دكرمن طاشلرى قطع اولنور الرقود رانك ضميله والرقد ركع وزننده راقدك جمعيدركه نائم معناسنه در يقال رجل راقد وقوم رقود ورقد اى نيام اليرقود يعفور وزننده اويقوجى كمسيه دينور يقال رجل يرقود اذا كان يرقد كثيرا المرقد محسن وزننده منوم دارويه دينوركه شرب وتناول ايدنى اويودر اولور يقال ناوله الطبيب مرقدا اى دواء يرقد شاربه واوچق يوله دينور شاهراه معناسنه كه دوز ولطيف اولمغله دابه راحت كيدوب راكبى استراحتدن اويوراولور المرقد مقعد وزننده اسم مكاندر ياتوب اويويجق يره دينور مضجع معناسنه مزاره اطلاقى بومناسبتله در قال الشارح ومنه قوله تعالى ياويلنا من بعثنا

من مرقدنا الارقاد همزه نك كسريله اويوتمق معناسنه در يقال ارقده اذا انامه و بر يرده مقيم اولمق معناسنه
استعمال اولنور فى الاصل همزه سى صيرورت ايچوندر يقال ارقد بالمكان اذا اقام به الرقدان فتحاتله جنبش
ونشاطدن ناشى شطارتله برى اوته قالقيوب صيچرامغه دينور الارقداد ارمداد وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال ارقد الرجل اذا اسرع المرقدى مرعزى وزننده امور ومصالحنده چست وچالاك اولان آدمه دينور
يقال رجل مرقدى اذا كان يسرع فى اموره و بو ارقداد مذكوردن مفعلى وزننده در بوراده وانقولى مرحوم
اويقويه وارمشدر الراقود ماعون وزننده بيوك كوپه دينوركه خم خسروانى تعبير اولنور على قول ايچى زفتلى
اشاغيسى سيورى وسو بواولان نوعنه دينوركه يوقريسى قارنلو اولور تقول عندى راقود خلا وهودن كبير
اوطويل الاسفل يسيع داخله بالقار شارح ديركه جوهرى بونى معربدر ديدى لكن اصلنى بيان ايلمدى اتمهات
سائره ده عربى اوله رق مثبتدر ومبالغه در يك او بودخى ديمكدر عن اصل ايچى طلا اولمش بيوك نبيذ كوپنه دينور
ايدى كه شاربنى البته رقده سكر وسكونه مبتلا ايدر بعده مطلقا بيوك كوپده استعمال ايلديلر وراقود بركوچك
بالق آديدر الرقيدات تصغير بنيه سيله بنوكلب يوردنده برصو آديدر الرقدة رانك فتحى وقافك سكونيله فى الاصل
مصدر بناء مره در بومناسبتله اون كون مقدارى هوانك پك اتسى اولمسنده استعمال اولندى كويا كه اول اثنانده هوا
تحرك ايليوب نائم اولور تقول اصابتنا رقدة من حر اى قدر عشرة ايام الترقيد تفعيل وزننده طوار قسمنه
مخصوص بركونه يوروشه دينور ظاهرا راحت اسمى اوله جقدركه راكبنى او يودر رقاد غراب وزننده وراقد
صاحب وزننده اساميدندر الركود قعود وزننده طورمق سكون وآرام معناسنه در يقال ركد الماء والريح ركودا
من الباب الاول اذا سكن وثبت وترازو كفه لرى بس برابر اولمق معناسنه مستعملدر كه حركت ايلمز اولور يقال ركد الميزان
اذا استوى الركود قبول وزننده سودى اصلا كسلميوب دائمى اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة ركود اذا دام
لبنها ولا ينقطع وطو بطلو چناغه اطلاق اولنور يقال جفنة ركود اى ملأى الرماد سحاب وزننده والرمداء
رانك ودالك كسريله والارمداء اربعاء وزننده آتش كولنه دينور خاكستر معناسنه الارمد احمر وزننده كول رنكنده
اولان شيئه دينور يقال رمد الشئ رمدا من الباب الرابع اذا كان فى لون الرماد فهو ارمد وارمد رماد لفظنه تاكيد اولور
كاسيذ كروكوزى آغريين آدمه دينور رمد آتيدن وصفدر الرمداء حمراء وزننده ارمدك مؤنثيدر ونعامه يه يعنى دوه
قوشنه اطلاق اولنور رمادى اللون اولديغيچون الرمد رانك ضميله سيورى سينكه اطلاق اولنور الرمدد زبرج
وزننده والرمدد درهم وزننده والرمديد حنديد وزننده ارمد كبى رماد لفظنه تاكيد اولور ياخود رماددن معناى
وصفيت اخذ اولنمغله هالك ديمك اولور يقال رماد ارمد ورمدد ورمديد اى كثير دقيق جدا اوهالك الارماد
همزه نك كسريله فقير وكدا اولمق معناسنه در و بو اتراب كبيدر يقال ارمد الرجل اذا افتقر وقيتلغه دوچار اولمقله
طوارلرى هلاك اولمق معناسنه در يقال ارمد القوم اذا امحلوا وهلكت مواشيهم وديشى طوارك قبل النتاج ممه سى
سودلو اولمق معناسنه در يقال ارمدت الناقة اذا اضرعت وبركسه نك كوزنى آغرتمق معناسنه دركه رمد آتيدن
مأخوذدر يقال ارمد الله عينه اى جعلها رمداء الترميد تفعيل وزننده بودخى طوارك ممه سى قبل النتاج
سودلى اولمق معناسنه در يقال رمدت الناقة اذا اضرعت الرمد كتف وزننده چوق طورمقله متغير اولمش
صويه دينور يقال ماء رمد اى آجن الرمد فتحتينله كوز آغريمق معناسنه در يقال رمدت عينه رمدا من الباب الرابع
اذا هاجت ويقال رمد الرجل اذا هاجت عينه الارمداد احمرار وزننده رمد معناسنه در لكن بو ابلغدر يقال
ارمد الرجل وارمدت عينه ارمدادا الرمد سعد وزننده والارمد والمرمد محمر وزننده كوز آغريسنه مبتلا
كشى يه دينور مؤنثى رمداء در عينه ورمأيه وصف اولور بنو الرمد سعد وزننده وبنو الرمداء ايكى بطنلردر
وابو الرمداء البلوى اصحابدندر بلى قبيله سندندر الرمد سعد وزننده والرمادة سعادة وزننده انسان
ودواب ومواشى قسمى هلاك اولمق معناسنه در يقال رمدت الغنم رمدا من الباب الثانى اذا هلكت من برد
اوصقيع كويا كه كول كبى اولديلر ومنه عام الرمادة فى ايام عمر رضى الله عنه هلكت فيه الناس والاموال من القحط
المرمئد مشمئز وزننده امور واعمالده ايشلك ونافذ وجارى آدمه دينور يقال رجل مرمئد اى ماض جار الرمادة
سحابه وزننده يمنده وفلسطين ومغرب زمينده برموضع آديدر ومكه ايله بصره بيننده بربلده در وحلبده
برمحله وبلخ قضاسنده برقريه ونيسابورده برقريه ياخود برمحله وبرقه ايله اسكندريه بيننده بربلده آديدر رمادان
رانك فتحيله برموضعدر رمدة حسان كسرة فتان وزننده راو فورملك ناچيز شيئه اطلاق اولنور يقال
ما تركوا الارمدة حسان اى لم يبق منهم الا ما دلك به يديك ثم تنفخه فى الريح بعد حته الرند رانك فتحى ونونك

سكونيله بر نوع خوش رايحه لو شجر اسميدر وعود اغاجنه دينور ومرسين اغاجنه دينور آس كبى بعض لغات سائره ده دفنه
اغاجى ويبان مرسنى اغاجيله مفسردر ورند عربستانه مخصوص برنوع ظرفدركه كوچك چوال طرزنده خرما يپراغندن
اورولور اشاغيسى واسع و يوقريسى مخروطى اولور آنكله خرما طاشورلر ذو رندد حجاج بصره
جاده سنده برموضع آديدر محمد بن عمر بن ابراهيم بن شبيب الرندى اوراده در رنده زبده وزننده
اندلسده تاكرنى ولايتنده برحصن آديدر خطيب اندلس اولان عبد الله بن عاصم وبزم شيخ مشايخمز
اولان احمد بن ابى العافية الرندى اورادندر الرهد رانك فتحى وهانك سكونيله برنسنه نى پك ازمك
معناسنه در يقال رهد الشئ رهدا من الباب الثالث اذا سحقه شديدا الرهادة سعادة وزننده
تر ونازك كلمكه دينور الرعيدة عقيدة وزننده و جودى كل كبى تر وتازه ونرم ونازك اولان كنج محبوبه يه دينور
يقال امرأة رهيدة اى شابة رخصة ناعمة ورهيدة خرده بلغوردن اولان سودلو آشه دينور تقول اطعمنا رهيدة
وهو البر يدق ويصب عليه اللبن الرهودة رفق وملايمتله معامله ايلمكه دينور الترهيد تفعيل وزننده
برحماقت عظيمه اظهار ايلمك معناسنه در يقال رهد الرجل اذا اتى بالحماقة العظيمة المرهود سست وكوشك
نسنه يه دينور يقال امر مرهود اى لم يحكم وتقول تركتهم مرهودين اى غير عازمين ولا حازمين على امر الرود رانك
فتحى وواوك سكونيله والرياد كتاب وزننده طلب ايلمك معناسنه در يقال راده يروده رودا وريادا اذا طلبه
وروى برى اوته كلوب كيتمك تردد معناسنه دركه آمدشد ايتمك وواطه ايلمك تعبير اولنور يقال راد الرجل اذا ذهب
وجاء ورياد الابل دوه قسمنك مرعاده برى اوته كيتمسندن عبارتدر يقال رادت الابل ريادا اذا اختلفت مقبلة
ومدبرة الارتياد افتعال وزننده بودخى طلب ايلمك معناسنه در يقال ارتاد الشئ اذا طلبه المراودة والرواد
مفاعله بابندن ديلك مشيئت معناسنه در يقال راوده مراودة ورودا اذا شاء مؤلفك بصائرده بيانه كوره رود ورياد
برنسنه نك طلبنده رفق وسهولتله تردد ايلمك معناسنه موضوعدر سائر معانى آندن متفرعدر الريد رانك كسريله
ديلمكه دينوركه اسمدر مشيئت معناسنه الارادة اعاده وزننده ديلك معناسنه در يقال اراد الشئ اذا شاء
الرائد ذكرمن النه اطلاق اولنوركه ال دكرمنك صاپى اوله جقدر يدا آرجى معناسنه اوته بروبه كيدوب
كلديكيچون واوتلاق آرامق ايچون ايلرويه كوندردكلرى آدمه اطلاق اولنور المراد ميمك فتحيله والمستراد
مستراح وزننده اسم مكانلردر اوتلاقده دوه لرك تردد ايلدكلرى موضعه دينور الرادة عادة وزننده كه اصلى
رائدة در والرودة ثمامة وزننده والرائدة زائدة وزننده شول خاتونه دينوركه دائما قونشولرك اولرنى طولاشور اوله
يقال امرأة رادة ورودة ورائدة اى طوافة فى بيوت جاراتها الرودان فتحاتله مصدردر خاتون قونشواولرنى چوق
طولشمق معناسنه در يقال رادت المرأة رودانا اذا اكثرت الاختلاف الى بيوت جاراتها الراد تسهيل همزه ايله
رائد معناسنه دركه ذكر اولندى و بوراد كلمه سى اصلنده رودايدى فتحتيله كه فعل بمعنى فاعلدر بعده واو الفه
منقلب اولدى يقال رجل راد اى رائد المرود منبر وزننده سرمه ميلنه دينور سرمه داندن سرمه آرايجق آلتدر
وآت كلرنده دوران ايدن دموره دينوركه صولوق اوله جقدر و بكره نك دمورا بكسنه دينوركه آنك اوزرنده دوران
ايدر الرود رانك ضميله مهل وتانى معناسنه در يقال امش على رود اى على مهل رويد كلمه سى بوندن مصغردر
الارواد همزه نك كسريله والمرود مكرم وزننده والمرود مخرج وزننده كه مصدرلردر برايشى رفق وتأنيله
آهسته جه طوتمق معناسنه در يقال ارود فى السير اروادا ومرودا ومرودا اذا رفق الرويد والرويداء والرويدية
بونلرده رفق وسهولت معناسنه در مؤلف بوراده اقتصار ايلمشدر وبو بعضلرك ارواددن مرخمدر ديملرى ملايم
دكلدر زيرا وجهمذكور اوزره رود كلمه سى كه راء مضمومه ايله مهل وتانى معناسنه در پس رويد كلمه سى آندن
مصغردر يا بوده و بواشجه ديمكدر يقال مشى رويدا ورويداء ورويدية اى على رفق و يقال رويدا اى مهلا ويقال
رويدك عمرا اى امهله واشبو رويد كلمه سى افعل يعنى امر معناسنه اولورسه كاف خطاب داخل اولور يعنى
اسم فعل امر اولورسه كاف خطاب داخل اولور و بودرت وجه اوزره مستعملدر برى اسم فعل امر اولور
تقول رويدك عمرا اى امهله ثانى صفت واقع اولور يقال ساروا سيرا رويدا ثالث حال واقع اولور يقال
سار القوم رويدا بوراده معرفه يه متصل اولمغله صفت اولمغه صلاحيتى اولمديغندن حال قلنمشدر رابع مصدر
اولور يقال رويد عمرو بالاضافة ويقال رويدكنى والمخاطبة رويدكنى ورويدكانى ورويدكونى ورويدكننى
الرود رانك فتحى وواوك سكونيله والرائدة ملايم اسن يله دينور يقال ريح رود ورائدة اى لينة الهبوب رفق
معناسنه در رود بوراده وصف بالمصدردر ماثريد ثانك ضميله سمرقنده برمحله آديدر الروند الصينى سحل

وزننده داروی معروفدر اطبا الف زیاده سیله راوند اطلاق ایدرلر وحالا راوند ایله متعارفدر چین دیارندن کلکله
راوند چینی دیرلر راوند اصفهان نواحیسنده برموضعدر واعلامدن احمد بن یحیی الراوندی مروالرود شهرینك
اهالیسندندر ابن رواد شداد وزننده تابعیندندر اسمی عبد العزیزدر الرید زید وزننده طاغك برطرفندن
اوزانوب چقان سیوری وتومسك برینه دینور جمعی ریود کلور الریدة هایله والرادة عاده وزننده والریدانة
زانك فتحیله ملایم اسن یله دینور واویده لغتدر یقال ریح ریدة ورادة وریدانة ای رود وریده یمنده بر بلده در
وحضر موت اولکه سنده ایکی قریه وقنسرین قضاسنده برقریه در ریدان میدان وزننده قنسرین قضاسنده
برحصن آدیدر فصـــل الزای المعجمة الزأد زانك فتحی وهمزه نك سكونیله برآدمی برقورقنج نسنه ایله بلكلتمك
معناسنه در یقال زأده زأدا من الباب الثالث اذا افزعه المزؤد مسعود وزننده برقورقنج نسنه دن بلكلیوب قورقمش
آدمه دینور یقال زئد الرجل علی بناء المجهول فهو مزؤد ای مذعور الزؤد زانك ضمی وضمتینله اسمدر قورقنج
نسنه دن عارض اولان قورقویه دینور که ترکیده آندن بلك ایله تعبیر اولنور فارسیده بالك دیرلر الزبد زانك وبانك
فتحیله کپوك که دینور صوك وسائر شیئك اولسون وزبد یمنده برطاغ آدیدر وقنسرین قضاسنده برقریه در وحمص
شهرینك اسم قدیمیدر یاخود حمص قضاسنده برقریه در و بغـداد غربیسنده برموضع آدیدر وزبد سعد بن
ابی وقاص رضی الله عنه حضرتلرینك ام ولدی اسمیدر الازباد همزه نك کسریله برنسنه کپوکلنمك معناسنه در
یقال ازبد البحر اذا اصار ذا زبد وآغاج بیاض چچكلر ایله چچكلنمك معناسنه مستعملدر یقال ازبد السدر
اذا نور یعنی کازبد علی الماء الزبد زانك ضمیله والزباد رمان وزننده کره یاغنه دینور که قیونك و یکی
قسمنك سودندن یایقله اخراج اولنور کپوکه مشابه اولدیغیچون آندن مأخوذ اولـدی کذلك قمیغه ده اطلاق
اولنور مصاحك بیانه کوره لبن یقردن استخراج اولنانه ده اطلاق اولنور دوه لبندن استخراج اولنانه حباب
دینـور وزبده هایله زبددن اخص در الزبد عبد وزننده کره یاغی یدرمك معناسنه در یقال زبده زبدا من الباب
الاول اذا اطعمه الزبد وسود طلومنی یاغی چقمق ایچون چالقمق معنـاسنه درکه یایقمق تعبیر اولنور یقال زبد
السقاء اذا مخضه لیخرج زبده وبرکسه یه چوق نسنه بخش ایلمك معناسنه مستعملدر کثرت جهتیله تشبیه اولندی
یقال زبدله زبدا من الباب الثانی اذا رضخ له من ماله المزدبد افتعـالدن اسم فاعلدر کره یاغنك صاحبنه دینور
الترید تفعیل وزننده آورد کپوکلنمك معناسنه درکه مکثارك حالیدر یقال زبد شدقه اذا تزبد التزبد تفعل
وزننده تزبید معنـاسنه در وبوتمق معناسنه استعمـال اولنور که قایمق کبی بوتمق در علی قول برشیئك زبده
وخلاصه سنی آلمق معنـاسنه در یقال تزبد الشیء اذا ابتلعه او اخذ صفوته وآندا ایچمکه شتاب وسرعت ایلمك
معناسنه مستعملدر که همان قایمق یودرکبی یوتمغه ایومکدر یقال تزبد الیمین اذا اسرع الیها زباد رمان وزننده
وزبادی حواری وزننده برنبات آدیدر امهات سائره ده سکرلی یبراق ایله مبیندر وزباد خبری اولمسان یعنی
بوفقه اولوب یاغسز اولمغله ایشه یرامیان سوده دینـور مزبد محدث وزننـده بر رجل اسمیدر زبید زبیر
وزننـده ابن الحارث درکه محدثیندندر صحیحین رجالنده بوندن غیری زبید یوقـدر وزبید مدحج قبیله سندن
بربطن درکه عمرو بن معدی کرب قومیدر امام ذهری اصحـابندن محمد بن الولید ومحمد بن جزء وصاحب
القالی محمد بن الحسین اللغوی وایکی فرزندلری که آنلرده لغویلردر بطن مزبور رجالندندر زبید امیر وزنـنده
یمنده بر بلده در محدثیندن موسی بن طارق ومحمد بن یوسف ومحمد بن شعیب اورادندر زبیدان بانك ضمیله
فیعلان وزننده برموضع آدیدر الزباد سحاب وزننـده عطر معروف اسمیدر که قلیه مسك تعبیر ایتدکلریدر
فقهاء ولغویون زباد بردابه در که آندن طیب حلب اولنوردیمللریله تعریفنده غلط ایلدیلر برادابه مذکوره دیدکلری
کدیدر که مراد بیان کدیسیدر زباد آندن حاصل اولان طیبك اسمیدر واول طیب مذکور کدینك قویرغی التنده
واویلقلرنده دینه طوغری رشحه یعنی تردراتیدر آنی طوتوب زیاده سیله تحریك ایله مضطرب ایلدکدنصکره وجودندن
عرق ترشح ایلکله اول موضعلرندن تراتی قاشق قبوغیله یاخود بر محاوره ایله صیروب اخذ ایدرلر مترجم دیرکه
اول کدی هند وحبشه یبابانده اولور واکا مسك کدیسی تعبیر اولنور مکه یه تجارلر قوبرقلرنی کتوروب بیع ایدرلر
بعینه مسك کبی قوقار خلق آلوب امتعه ایچره وضع ایدرلر مشهوددر اولمشدر ومنقولدرکه آنی تجیز وتحریکله
عرقناك ایدوب آنك درسندن جمع ایدرلرسنه تمامنه قدر سمور وب قوتلنور واکر برسنه ترك ایلسه لر سبب هلاکی اولور
اول تعریفی اکا دوای موقت معنوی اولور ایمش وزباد مغرب ده بر بلده آدیدر وزباد اسماندندر زباد بن کعب جاهلیدر
وزبادبنت بسطام بن قیس ولید بن عبد الملکك زوجه سیدر ومحمد بن احمد بن زباد علی قول ابن زبد محدثندر وقول ثانی

اشهردر ابو الزبد زانك ضمیله محمد بن المبارك العامری کنیه سیدر زبد کتف وزننده حوفزان نام کسه نك قریبی
اسمیدر زبده عمده وزننده بنت الحارثدر که بشر حافینك همشیره سیدر وحسن بن محمد بن زبده محدثدر زبد عبد
وزننده ابن سناندر که محدثدر زبیده جهینه وزننده هارون رشیدك زوجه سیدر که جعفر بن منصورك دختریدر
الزبیدیة طریق مکه ده مغیثه یه قریب بر برکه آدیدر و بلاد جبالده برقریه وواسط قضاسنده برقریه و بغداد ده
برمحله وآندن آشاغیجه ده بر بشقه محله آدیدر الزبرجد سفرجل وزننده جوهر معروف اسمیدر یعنی جواهردن
بریشل طاشدر زمرد کبی لکن آچق رنك اولوب فستقی تعبیر اولنان لونله ملوندر قیس بن حسان بن ثابت بك حسن
وجمال صاحبی اولمغله زبرجد ایله ملقب اولمشیدی الزرد فرد وزننده یوتمق معناسنه در یقال زرد اللقمة زردا
من الباب الرابع اذا ابلعها و بوغازی صیقوب بوغمق معنـاسنه در یقال زرده زردا من الباب الاول اذا خنقه وزره
اورمك معناسنه در یقال زرد الدرع اذا اسردها وزرد اسفراین قضاسنده برقریه آدیدر الازدراد افتعال وزننده
بودخی یوتمق معناسنه در لکن تکلفی متضمندر یقال ازدرد اللقمة بمعنی زردها مؤلف ابتلعها ایله تفسیر ایلسیدی
انسب ایدی المزرد معقد وزننـده بوغازه اطلاق اولنور محل زرد اولدیغیچون المزرد منبر وزننده والزراد
کتاب وزننده شول ایپه دینور که آنکله دوه نك بوغازنی قصارلرتا که کوشنی دفع ایدوب راکبنی آلوده ایلمیه وزراده طلقا
بوغازی بوغه جق ایپ وکریش مقوله سنه دینور مخنقه معناسنه المزرد محدث وزننده شماخ نام شاعرك برادری
اقبیدر زرده حمزه وزننده درتنك قضاسنده برقلعه وشیرازده برطاغ آدیدر الزرد کتف وزننده لقمه یی چابك
یودار اولان کشی یه دینور یقال رجل زرد ای سریع الابتلاع الزردان فتحـاتله نسوان فرجنه دینور کیرلری
یوتدیغیچون یاخود طارلغندن کیرلری بوغدیغیچون وجه ثانی عموم اوزره وصف اوله مزمکر اطلاقی توسع بالمجازه
محمول اوله وظاهر ابو قطوان کبی وصفدر الزرد فتحتینله اورلش زرهه دینور فعل بمعنی مفعولدر الزراد شداد
وزننده زره اوریجی کسیه دینور سراد معناسنه زرند سمند وزننده کرمان ایالتنده بر بلدهء معروفدر واصفهانده
برقریه در محمد بن العباس النحوی اورادندر ومدینه قربنده برموضعدر الزراوند زانك فتحیله دوای معروف آدیدر
ایکی نوع اولور ارکك نوعنه زراوند طویل ودیشی نوعنه زراوند مدحرج دیرلر الزغد زانك فتحی وغین معجمه نك
سكونیله دوه زیاده سیله کوکره یوب بوکورمك معناسنه در یقال زغد البعیر زغدا من الباب الثالث اذا هدر شدیدا وطلومی
آغزندن یاغ چقمق ایچون صقمق معناسنه در یقال زغد سقاءه اذا عصره حتی یخرج الزبد من فیه و برآدمك بوغازنی
صقمق معناسنه ده استعمال اولنور یقال زغد فلانا اذا عصر حلقه و برکسه یی برآدم اوزره اشعوا ایده رك قشقرتمق
معناسنه مستعملدر یقال زغده بالكلام علیه اذا حرشه علیه الزغید امیر وزننده طلوم صقلدقده آغزندن چقان
یاغه دینور الزغاد شداد وزننده طاشقین ایرمغه دینور یقال نهر زغاد ای زخار کثیر الماء الازغاد همزه نك کسریله
امزرمك معناسنه در یقال ازغدته اذا ارضعته المزغد مشمرز وزننده دارغین آدمه دینور یقال رجل مزغد
ای غضبان الزغد فتحتینله دیرلکه دینور یقال زغد رغدا ای عیش رغد الزغبد زانك وبانك فتحیله کره یاغنه دینور
زبد معناسنه الزغردة دحرجه وزننده دوه قسمی کورلتوسنی ایچریسنده تردید ایلیه رك کوکره مك معناسنه در
یقال زغرد البعیر اذا هدر مرددا فی جوفه الزفد زانك فتحی وفانك سكونیله طولدرمق معناسنه در یقال زفد الاناء
زفدا من الباب الاول اذا ملأه وآنه اریه یی چوق ویرمك معناسنه در یقال زفد فلان فرسه شعیرا اذا اکثر علیه الزمرد
ضمات ثلاث وتشدید را ایله زمرذ اسمیدر که ذال معجمه ایله در مؤلف زمرذی زبرجد ایله تفسیر ایلمشدر که بو ارسطو قولیدر
وسائرلری عندنده زبرجد آلتون معدننده تکون ایدر یشل وصاف اولور کم رنك اولانه مصری ویشله مائل صاری یعنی
فستق رنکنه قبرسی وقرمزی یه مائل صاری یه که جمله دن اکثردر هندی دیرلر وزمرد آلتون وغیری معدننده تکون ایدر
برقاچ قسم اولور بری ذبابی درکه لونی یشل سینکه شبیه اولور غایتده صاف وصونی کسکیندر کویا تموج ورقص ایدر
وبرینه ریحانی دینور و برینه فستقی دینور و برینه صابونی دینور بیاضه مائل یشل اولور و بعضلر بو قسمی زبرجد
نوعندن عد ایدرلر الزمرد زانك ومیمك فتحیله فعلل وزننـده رجل مؤنث ومرأه مذکره دیمکدر وبو معربدر
یعنی زن مرد فارسی معربیدر که عورت صفتنده اولان ارککه وارکك شیوه سنده اولان عورته اطلاق اولنور الزماورد
زانك ضمیله وزدماده سنده مرسومدر الزند قند وزننده قولك اوجنك ال ایله قاوشدیغی یره دینور که بیلك کمکی
اوله جقدر وایکیسنه زندان دینور شارح دیرکه سرجه یرمق جانبندن اولانه کوع وباش یرمق طرفندن اولانه کرسوع
ومجموعنه زند دیرلر واورایه بلکجه تعبیر اولنور و بیلکه ساعد دینور انتهی وزند مرخ وعفار نام شجرلردن اهل بادیه نك
دوزدکلری چقماغه دینور که ایکی دانه اولور اوستنده کی کویا ارکك وآلتنده کی دیشی اولور بری برینه سوره رك آتش

چقرلر اوسنده اولانه زند والتده اولانه زنده دیرلر وایکیسنه زندتان دینز یعنی زندان دینور که مذکر تغلیب اولنور جمعی
زناد کلور زانك کسریله وازند کلور افلس وزننده وازناد کلور وعربلر بر خصوصده کندیسنه یاری ومعاونتله ایشنك
حصولپذیر اولمسنه باعث اولان آدمه ورت بك زنادی دیرلر وزند بر تیکنلو آغاج اسمیدر مفرداتده شجر غار ایله مبین درکه
دفنه اغاجی اوله جقدر وزند بخارا قضاسنده بر قریه در محدثیندن احمد بن محمد بن حمدان بن عازم الزندی اورادندر
وثوب زندیجی دیدکلری بز اورادن چقر وزند نجد بلادنده بر طاغك آدیدر واسامی رجالدندر زند بن الجون مشهور
ادیب وشاعر ابو دلامه نك اسمیدر مترجم دیرکه مزبور ابو دلامه صاحب نوادر حکایات وناظم ابیات پر نکات
مورد لطائف ومضحکات ظریف وادیب بر ذات ایدی عباسیه دن سفاح ومنصور ومهدینك ندماسندن ایدی جمله
لطائفندندر که منصور خلیفه نك عمسی قبری وفات ایلدکده حزن وملال ایله دفننه حاضر اولوب قبری کنارنده
قعود وجنازه ورودینه منتظر ایدی بو اثناده ابو دلامه کلوب خلیفه یه یقین اوتوردقده منصور خطاب ایدوب
ای ابو دلامه بورایه نه حاضرلدك دیوب قبره اشارت ایلدی ابو دلامه خلیفه نك عمسی قبرتی حاضرلدم دیدکده
خلیفه بی اختیار خنده ناك اولدی انتهی وزند بن اعراق الثری نسب عدنان رجالندندر وزند مصدر اولور طولدرمق
معناسنه یقال زند السقاء زندا من الباب الاول اذا ملأه زندنه منکنه وزننده بخاری قضاسنده بر بشقه
قریه در زندرود اصفهانده بر ایرمق آدیدر زند ورد واوك فتحیله واسط قربنده بر قریه در حالا خرابه در
زنده حمزه وزننده روم اولکه سنده بر بلده در زند فتحتینله بر موضع آدیدر وزند درجه یه دینور که ناقه نك جوفنه
صوقدقلری قوند اقدر نته که ماده سنده بیان اولندی وزند مصدر اولور صوصه مق معناسنه یقال زند الرجل زندا
من الباب الرابع اذا عطش المزند معظم وزننده بغایت بخیل وناکس شخصه دینور که مجازدر یقال رجل
مزند ای بخیل ضیق ونسبی متهوم اولان شخصه اطلاق اولنور یقال هو مزند ای دعی وانسز جه اولان ثوبه دینور
یقال ثوب مزند ای قلیل العرض التزنید تفعیل وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال زند الرجل اذا کذب و بر آدمه
استحقاقندن زیاده اشکنجه ایلمك معناسنه در یقال زند فلانا اذا عاقبه فوق حقه وطولدرمق معناسنه در یقال
زند السقاء اذا ملأه وچقماق چاقمق معناسنه در یقال زند الرجل اذا اوری زنده وتزنید ناقه نك فرجنی ایکی جانبدن
کوچك خلاللر ایله خلاللیوب بعده قیللر ایله بغلیوب قاوشدرمغه دینور بونی ناقه طوغوردکن رحمی طشره یه
چقدقده ایدرلر وتزنیدزیاده ایلمك معناسنه مستعملدر تقول ما زندك احد علیه ای ما زیدك الازناد همزه نك کسریله
زیاده اولمق معناسنه در یقال ازند الشیء اذا زاد وزیاده قلمق معناسنه در تزنید کبی تقول ما ازندك احد علیه
وما ازندك ای ما زیدك ودردندن افاقت بولمش آدم ینه اول دردینه رجوع ایلمك یعنی آغریسی نکس ایتمك معناسنه در
یقال ازند الرجل فی وجعه اذا رجع الیه الترند تفعل وزننده برکسیه جواب ویرمکده اضطراب ایله تنکدل ودمبسته
اولمق معناسنه مستعملدر یقال ترند الرجل اذا ضاق بالجواب ودارلمق معناسنه مستعملدر یقال ترند الرجل اذا غضب
زندینا زانك فتحیله نسف قضاسنده بر قریه در زندان سحبان وزننده هرات اعمالندن مالین قضاسنده
بر قریه در ومرو قضاسنده بر قریه در ومصیصه قضاسنده بر ناحیه در الزهد زانك ضمی وهانك سکونیله
والزهادة سعاده وزننده بر نسنه یه رغبتسز اولمق معناسنه در یقال زهد فیه وزهد وزهد زهدا وزهادة من الباب الثالث
والرابع والخامس ضد رغب وعند البعض زهادة دنیا وزهد امر دینده اولان پرهیزه مخصوصدر الزهد زانك فتحی
وهانك سکونیله بر نسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال زهد الشیء زهدا من الباب الثالث اذا حزره وخرصه
الازهاد همزه نك کسریله بودخی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال ازهده بمعنی زهده الزهد فتحتینله زکات
ماله اطلاق اولنور الزهید امیر وزننده آز نسنه یه دینور یقال شیء زهید ای قلیل وتنك مشرب کسبه دینور یقال
رجل زهید ای ضیق الخلق وقلیل الاکل آدمه دینور یقال رجل زهید ای قلیل الاکل وطاره جق دره یه دینور
یقال واد زهید ای ضیق الزاهد عابد وزننده زهد لفظندن اسم فاعلدر که پرهیزکار دیمکدر وزهید کبی خلق
طار آدمه دینور واسماء رجالدندر زاهد بن عبد الله وابو الزاهد الموصلی محدثلردر الازدهاد افتعال وزننده
بر نسنه یی آز نسبق معناسنه در یقال ازدهد الشیء اذا عده قلیلا التزهید تفعیل وزننده برکسه یی بر نسنه یه
رغبتسز قلمق یعنی رغبتنی صرف ایله آندن پرهیز ایتدرمك معناسنه در یقال زهد فلانا فیه وعنه ضد رغبه و برکسه یی
بخله سوق یاخود بخله نسبت ایلمك معناسنه در یقال زهد فلانا اذا بخله التزاهد تفاعل وزننده بر آدمی هر طرفدن
احتقار ایلمك معناسنه در یقال تزاهدوا فلانا اذا احتقروه الزاد عاد وزننده آزیغه دینور توشه معناسنه الزود
زانك فتحی وواوك سکونیله آزق طوتمق معناسنه در یقال زاد الرجل یزود زودا اذا اتخذ الزاد المزود منبر وزننده آزق

اطـــــبفه

قوبجق طغار جغه دینور توشه دان معناسنه جمعی مزاود کلور الازادة همزه نك کسریله والتزوید تفعیل
وزننده برکسه یی آزقلندرمق معناسنه در التزود تفعل وزننده آزقلنمق وآزق طوتمق معناسنه در تقول ازدت
المسافر وزودته فتزود رقاب المزاود عرب بینده عجم طائفه سنك لقبیدر اکثری مزود قرمزی سختیاندن اولمغله
طائفهٔ عجم دخی قزل بکزلو اولدقلرندن اطلاق ایلدیلر یاخود مزود کبی بیونلری اوزون یاخود طلو مزود کبی جثه لری
غلیظ اولدقلرندن اطلاق اولنه زویده جهینه وزننده مهالبه دن برخاتون آدیدر زواد کتان وزننده اسمادندر
زواد بن علوان وزواد بن محفوظ القریعی محدثلردر ازواد الرکب اوچ آدمك لقبی ایدی بری مسافر بن ابی عمرو
وبری زمعة بن الاسود وبری ابو امیة بن المغیره در بونلر بولده اولدقلرنده اهل قافله قطعا زاد طریق اتخاذ ایلیوب
مجموعنی کندیلر اداره واطعام ایدرلر ایدی زاد الرکب برفرس اسمیدر که سلیمان نبی علیه السلام درکاهنه ازد
قبیله سی وفود ایتدکلرنده اول آتی آنلره احسان ایلمشلر ایدی ذورود ضمه رایله حمیر امراسندن سعید نام امیرك
لقبیدر حضرت صدیق رضی الله عنه مدت خلافتلرنده یمن اهالیسنك دفعهٔ ثانیه ردتلری مسموعلری اولدقده
موی الیهه امرنامه تحریر وتسییر ایلمشلر ایدی الزید زانك فتحی وکسری ویانك سکونیله والزید فتحتینله والزیادة
زانك کسریله والمزید مصدر میمی اوله رق والزیدان میدان وزننده که بو شاذ درشأن لفظی کبی مجموعی
آرتمق معناسنه در یقال زاد الشیء زیدا وزیدا وزیادة ومزیدا وزیدانا اذا نمی وفضل جوهری زانك فتحیله
زواده لفظنی دخی ذکر ایلمکله تصحیف ایلمشدر زیرا اول رای مهمله ایله زواره وزیاره کلمه لریدر نموذ کرندن عاری اوله رق
شارح دیرکه جوهری کسائی راویسی اولان یعقوبدن روایت ایلمکله ناقل مأمون الغوائل در انتهی ومادهٔ مزبوره
متعدی دخی اولور آرترمق معناسنه یقال زاده الله خیرا فزاد التزید تفعیل وزننده بودخی ارترمق معناسنه در
یقال زیده فزاد الازدیاد افتعال وزننده آرتمق معناسنه در یقال زیده فازداد لکن بونلر زیاده یی متضمن در اساسده
بو متعدی اوله رق دخی مثبتدر قال تقول ازددت مالا ای زدته الاستزادة بر آدمی عطاسنده مقصر عد ایلمك
استقصار معناسنه درکه معنای آتینك ملزومیدر یقال استزاده اذا استقصره اساسده فلان یستزید فلانا ای یستقصره
ویشکوه عبارتیله واقع اولمغله ترجمه ده ضمیر آدمه ارجاع اولندی واستقصرت فلانا دینورسه تقصیردن مأخوذ
واستقصرت الثوب دینورسه قصردن مأخوذ اولور واستزاده برکسه دن بر نسنه یی آرترمسنی ایستمك معناسنه در یقال
استزاد فلانا اذا طلب منه الزیادة التزید تفعل وزننده اسعار غالی بهایه چقمق معناسنه در یقال تزید السعر اذا غلا ویلان
سویلمك یعنی سوزینه یلان قاتمق معناسنه در یقال تزید فی حدیثه اذا کذب ودابه قسمی عنق دیدکلری یورو یشدن
زیاده جه یوریمك معناسنه در وعنق فتحتینله دابه بیونلرینی اوزادوب یره دوشنه رك صوکبی روان اولمغه دینور که اکثری
کیجه لرده دوه قسمی اویله یوریوب منزل آلورلر یقال تزیدت الناقة اذا سارت فوق العنق وکلام وسائر نسنه لرده
تکلفله زیاده ایلمك معناسنه در یقال تزید فی کلامه وغیره اذا تکلف الزیادة فیه التزاید تفاعل وزننده تزید ایله معنای
اخیرده مرادفدر المزادة میمك فتحیله صو مشکنه وطلومه دینور راویه معناسنه علی قول ایکی دریدن دیکیلوب کیکیش
اولمق ایچون آرالغنه بردری دخی ضم وزیاده ایتدکلری مشکه وطلومه دینور جمع جنسی مزاد وبنیه سی مزاید کلور شارح
دیرکه قول اخیر بر مقتضای ماده اصوبدر زیرا اوله کوره واوی اولمق اقتضا ایدر صو دخی زاد جمله سندن اولدیغنه بناء
وثانی یه کوره زیادهٔ مرقومه یه مبنی یاخود صوفی ذاته اعز اولوب خصوصا بادیه ده مادهٔ حیات اولمغله زیاده اولمسنه تفألا
اطلاق اولنمش اولور الزوائد پالانك کیروسنده اولان زمعات یعنی برازبالانك ماده سندن اولمیان زائد نسنه لره اطلاق اولنور
ذو الزوائد ارسلانه اطلاق اولنور سباع سائره دن زاوئدی اولدیغیچون واصحابدن جهنی الاصل بر ذاتك لقبیدر
زید وزید زبیر وزننده وزیاد زانك کسریله وزیاد شداد وزننده وزیاده وزیاده هایله وزیدکا ومزید
میمك فتحیله وزیدلا زیادهٔ لایله وزیدویه عمرویه کبی اسماء رجالدندر زیادان زانك کسریله بر نهر و بصره اعمالندن
بر ناحیه آدیدر زیدان سحبان وزننده اهواز ایالتنده بر بلده در و یمنده بر کوشك وکوفه ده بر موضع آدیدر ابو زیدان
بر دوای معروف اسمیدر شارح فاوانیا ایله یعنی عود الصلیب ایله بیان ایدر که شقایق کوکیدر لکن مفرداتده
همزه سز بوزیدان مستعجله ایله مبین درکه تلکی طشاغی دیدکلری کوکدر زیداون زانك وواوك فتحیله سوس
قضاسنده بر قریه در یزید مضارع بنیه سیله دمشقده بر نهر آدیدر الزیدان میدان وزننده بصره ده بر نهردر
الیزیدیه شروان شهرینك اسم قدیمیدر الزیدی یمامه ده بر قریه در الزیدیه بغداد قضاسنده بر قریه در
وبنی نمیر قبیله سی یوردنده بر صودر الزیادیه زانك کسریله قیروان شهرنده بر محله در زید بر موضع آدیدر
ووجه مذکور اوزره اسماء دندر زید بن علی بن حسین ابن علی بن ابی طالب در محدثیندن زیدیون دیدکلری

جماعت مذهب باخود نسب جهتيله اكا منسوبلردر وزيد بن عبد الله الزيدى زيد بن ثابت نسلندندر حروف
الزيادة عند الصرفيين اليوم تنساه حرفلريدر شارح ديركه حروف مزبوره يى يوز اتوزدن زياده تراكيبله تركيب ايلديلر
از انجمله مازيدن حروف زياده ندر ديو سؤال ايتدكلرنده اشبو * هويت السمان فشيبنى * وقد كنت قدما هويت
السمان * بيتنى قرأت ايدوب سؤال ايدنلر فهم ايلمامكله تكرار استجواب ايلدكلرنده سألتمونيها فاعطيتكم ثلثة
اجوبة ديديلر تزيد تانك فتحيله ابن خلوان دركه برقبيله پدريدر تزيديه ديدكلرى برود آنلره منسوبدر واول قماش
قرمزى ايكله چبوقلى اولور الزيائد زانك فتحيله زيادات معناسنه در يقال ابل كثيرة الزيائد اى الزيادات
وبو اسم مصدر اولان زياده نك جمعيدر فصـــل السين المهملة الاسأد ابعاد وزننده بك سرعتله كتمك
على قول قطعا صباحه قدر نزول ايلمامك اوزره بتون كيجه يردوزمده سوروب كتمك معناسنه در وعلى رأى دوه قسمى
بتون كيجه وكوندز يوريوب كتمكه مخصوصدر يقال اسأد اسأدا اذا اغذّ فى السير او سار ليلته بلا تعريس
او هو سير الابل الليل مع النهار قال فى الاساس بات يسئد السير ليلته كلها يديمه السأد فتحتينله ايچمك معناسنه در
يقال سئد الماء سأدا من الباب الرابع اذا شرب وياره هو النوب آزتمغله وجعى نكس ايلمك معناسنه در يقال
سئد جرحه اذا انتقض اى نكس السئد كتف وزننده آزيدوب نكس ايدن ياره يه دينور يقال جرح سئد
اى منتقض السأد سينك فتحى وهمزه نك سكونيله والسأد فتحتينله بوغمق معناسنه در يقال سأده سأدا
وسأدا من الباب الثالث اذا خنقه السؤدة عمده وزننده بكتلك وكنجلك چاشنيسندن وقوتندن قلان بقيه يه
دينور يقال للمرأة بها سؤدة اى بقية من الشباب المسئد منبر وزننده ياغ طلومنه دينور السؤاد غراب وزننده
بر علت آديدر كه شورصويى چوق ايچمك سببيله انسانه ودوه وقيون مقوله سنه عارض اولور المسئود مسجود
وزننده ذكر اولنان سؤاد علتنه مبتلا اولانه دينور يقال سئد الرجل او البعير والغنم على بناء المجهول فهو مسئود
اذا اصابه السؤاد السبد سينك فتحى وبانك سكونيله تراش ايلمك معناسنه در يقال سبد الشعر سبدا من الباب
الاول اذا حلقه الاسباد همزه نك كسريله سبد معناسنه در يقال اسبد الشعر بمعنى سبده ونصى ديدكلرى
بغدايجق اوتك اسكيلرى كوكلرنده تازه سى بتمك معناسنه در يقال اسبد النصى اذا نبت حديثه فى قديمه
التسبيد تفعيل وزننده اسباد ايله ايكى معناده دخى مرادفدر وتسبيد باشه ياغ سورتمكى ترك ايلمك معناسنه در يقال
سبد الرجل اذا ترك الادهان فى رأسه وقوش ياوريسى تويلنمكه بشلمق معناسنه در يقال سبد الفرخ اذا بدا ريشه
وتراش اولمش باشك قيللرى قباروب بتمكه بوز طوتمق معناسنه در يقال سبد الرجل اذا بدا شعر رأسه وباشك
صاچنى چوزوب اصلاتدقدنصكره طرامبوب واورميوب اوبلجه حالى اوزره ترك ايلمك معناسنه در يقال سبد رأسه
اذا سرّح شعره وبلّه ثم تركه السبد سينك كسريله ساعدن قورده دينور وآفت وداهيه يه دينور فلان كسه اوغريلر ايچره
داهيه در ديمجك يرده هو سبد اسباد ديرلر السبد فتحتينله برمقدارجه قيله دينور بو معنادندركه فلانك آز چوق
نسنه سى يوقدر ديمجك يرده ماله سبد ولا لبد ديرلركه مراد كچى وقيون ودوه مقوله سى مالدن برشيئه مالك دكلدر
ديمكدر السبد صرد وزننده قاسيغه دينور تراش مناسبتيله ودوه لر صو ايچمكه كلدكده صو بولاتمامق ايچون
حوضى سد ايتدكلرى توبه دينور وبر نوع قوش آديدركه تويلرى بغايت يومشق اولمغله صرتنه ايكى قطره
صو طملسه همان آقوب كيدر اولور شارح ديركه ابو منجوب اصمعيدن سبد خطاف برّى اولديغنى حكايه ايلمشدر
وسبد مكه قربنده برموضع آديدر وسبد اوغورسزلغه دينور شؤم معناسنه وسبد بن رزام بن مازن عربدن بركسه در
السبد كتف وزننده اوتلانمش چاير بقيه سنه دينور الاسباد همزه نك فتحيله برنوع سياه ثياب اسميدر سبد
مفرديدر سينك كسريله ونصى ديدكلرى اوتلرك ابتدا ظهور ايدن اوجلرينه دينور السبندى حبنطى وزننده
بك اوزون شيئه دينور وجرئ ودلير اولان انسانه وحيوانه دينور وساعدن قپلانه دينور جمعى سباند وسبانده
كلور وعند البعض سبندى بيكار صاحب لهو وبطالت تهكار شخصه دينور اسبردة دحرجه وزننده تراش
ايلمك معناسنه در يقال سبرد شعره اذا حلقه وناقه هنوز تويلنمدك ياورى دوشورمك معناسنه در يقال سبردت
الناقة اذا القت ولدها لا شعر عليه المسبرد اسم فاعل بنيه سيله تويلنمدك ياورى دوشورن ناقه يه دينور ساتيدا
تاى فوقيه نك كسريله كه يزيد بن مفرّغ نام شاعرك اشبو * فدير سوى فساتيدا فبصرى * فحلوان المخافة فالجبال
بيتنده واقعدر ميافارقين ترابنده برطاغك اسميدر اصلى ساتيد ما ايدى شاعر ضرورت ايچون ماىى حذف ايلمشدر
پس بوراده آنى ذكر واصلنه تنبيه لازم اولمغله ثبت وبيان اولندى السجود قعود وزننده خضوع وتواضع
وتذلل ايله سرفرو قلمق معناسنه در يقال سجد له سجودا من الباب الاول اذا خضع شارح ديركه سجود فى الاصل

معناى مزبوره موضوعدر ركن نماز اولان سجود اطلاقات شرعيه دندر زيرا زمينه وضع جبهه دن اعظم
خضوع ومسكنت اولمز انتهى وسجود اياق اوزره ستون كبى ديك طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
سجد الرجل اذا انتصب الاسجاد همزه نك كسريله باشى اشاغه ايدوب اكيلمك معناسنه در طاپو قلمق كبى
يقال اسجد الرجل اذا طأطأ رأسه وانحنى وقپاقلرنى قيپراق برنسنه يه متصل نظر ايلمك معناسنه در يقال
اسجد له اذا ادام النظر اليه فى امراض اجفان بوراده امراض اجفان غضّ اجفان معناسنه دركه مجازدر
المسجد مقعد وزننده جبهه يه اطلاق اولنور وآراب سبعه نك مجموعنه مساجد اطلاق اولنوركه سجده حالنده
يره دكن اعضاى سبعه در وآنلر جبهه وايكى ال وايكى ديز وايكى اياقدن عبارتدر المسجد مجلس وزننده
وجيمك فتحيله جائزدر معروفدركه نماز قيله جق محلدر فارسيده مزكت دينور وقاعدهٔ مطرده دندركه
هر فعل كه باب اولدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مكان ومصدر ميمى عينك فتحيله مفعل
وزنى اوزره در مدخل كبى الآ برنيجه كلمه ده عينك كسرنى التزام ايلديلر فتحى دخى جائزدر هر نقدر عربدن
مسموع دكل ايسه ده وآنلر اشبو مسجد ومطلع ومشرق ومسقط ومفرق ومجزر ومسكن ومرفق ومنبت ومنسك
كلمه لريدر وشول فعل كه باب ثانيدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مكان عينك كسريله ومصدر ميمى فتحيله كلور
مثلا نزل منزلا ديرسن زانك فتحيله نزول معناسنه وهذا منزله ديرسن زانك كسريله محل نزول معناسنه السجد
فتحتينله اياق برعارضه سببيله شيشمك معناسنه در يقال سجدت رجله سجدا من الباب الرابع اذا انتفخت الاسجد
احمر وزننده آندن صفتدر الاسجاد همزه نك فتحيله اسود بن يعفر نام شاعرك قولنده يعنى اشبو * من خمر
ذى نطف اغنّ منطق * وافى بها كدراهم الاسجاد * بيتنده واقعدر مراد يهود ياخود نصارى طائفه سيدر ياخود
جزيه معناسنه در ياخود دراهم الاسجاد بركونه مخصوص اقچه دركه اكا صورتلر ضرب ونقش ايدوب بت پرستلر
سجده ايدرلر شارح ديركه اكاسرهٔ عجم سكه لرى ايدى كه كندى صورتلرنى ضرب ايدوب كورنلر اكا اظهار
خضوع ايدرلر ايدى حالا اوروپا قراللرينك سكه لرى كبى الساجد اسم فاعلدر سجده ايدن آدمه دينور بو معنادندركه
عربلر فاتر وخسته نما كوزه ساجده اطلاق ايدرلر يقولون عين ساجدة اى فاترة ونخلة ساجدة ديرلر خرما اغاجنك
ميوه سى بك فراوان اولمغله يره طوغرى مائل اولدقده السجد ركع وزننده ساجدك جمعيدر وقوله تعالى وادخلوا
الباب سجدا اى ركعا قال البيضاوى اى منطأمنين مخبتين او ساجدين لله تعالى شكرا على اخراجكم من التيه
مؤلف نماز قيله جق سجاده ماده سنى ظاهر اموّله اولديغيچون ذكر ايلمامشدر عربيده خمره اطلاق اولنوركه
اطلاقات شرعيه دندر قالديكه سجاده فى الاصل سجده كار اولان جبهه ده واقع اثر ونشانه اطلاق اولنوب بعده
موضع سجده اوله جق معهود دوشمه ده استعمال اولندى آخرنده كى تا نقليه در ياخود دباغه وخماره كبى شذوذا اسم
مكان اولان فعاله بابندندر ساجرد جيمك كسريله شهر قاشان قربنده برقريه آديدر وبو شيخ قضاسنده بشقه
برقريه در السجدد قنفذ وزننده شديد ومارد كسيه دينور السخد سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله اتى
نسنه يه دينور يقال ماء سخد اى حارّ السخد سينك ضميله ولد ايله آنا قارنندن چقان صارى وغليظ صويه دينور
السخدود زنبور وزننده ياوز وحمه تلو آدمه دينور يقال رجل سخدود اى حديد المسخد معظم وزننده برعارضه
سببيله مخمور كبى دماغ وقوارينه غلظت ووجودينه فتور وثقلت عارض اوله رق بكزى صارارمش يوزى كوزى
ششمش آدمه دينور يقال اصبح فلان مسخدا اى خاثر النفس مصفرا ثقيلا مورّما وانقولينك ثقيل وصارى بكزلو
اولان كسه ديديكنه نظر اولنه التسخيد تفعيل وزننده اغاجك يپراقلرى رطوبتلنمكله برى برينك اوزرينه
بنكشيوب قاتلنمق معناسنه در يقال سخد ورق الشجر تسخيدا على بناء المجهول اذا ندى وركب بعضه بعضا
السخود جعفر وزننده نرم ونازك بدن تازه جوانه دينور يقال شباب سخود اى ناعم التسديد تفعيل وزننده
برنسنه يى اوزونلغنه طوغرلتمق معناسنه در برآدمه طوغرى مزراغى طوغرلتمق كبى يقال سدّد الرمح نحوه تسديدا
اذا قوّمه وبرآدمى قولا يا فعلا راست وصوابه توفيق ايلمك معناسنه در يقال سدّد فلانا اذا وفّقه للسداد اى الصواب
من القول والعمل السداد سحاب وزننده راست وصواب اولان شيئه دينور تقول قلت له سدادا اى صوابا
وسداد مصدر اولور راست وصواب اولمق معناسنه يقال سدّ الشيء سدادا من الباب الثانى اذا صار سديدا
اى مستقيما وسداد اسماءندر سداد بن سعيد السبعى حديث روايت ايلمشدر السدّ سينك فتحى ودالك تشديديله
برشيئك كديكنى ياپوب محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال سدّ الثلمة سدّا من الباب الاول اذا اصلحها واوثقها
وسد طاغه اطلاق اولنور معناى آيدن مأخوذدركه تسميه بالمصدردر وايكى نسنه ارالغنده حاجز وحائل اولان

شیشه اطلاق اولنور بو معناده سینك ضمیله ده جائزدر علی قول ضمله خلق او لانه وفتحله انسان عملیله اولانه اطلاق
اولنور شارح دیرکه قرآن کریمده بین السدین والسدین ومن بین ایدیهم سدا وسدا قرأتلری بو جهتندر وسد عیب
ونقیصه یه اطلاق اولنور معیوبی تکلمدن منع ایلدیکیچون جمعی اسده کلور قیاس اولان سدود اولمق ایکن غیرقیاس
اوزره کلمشدر یقال هو بریء من الاسدة ای العیوب ومابه سدة ای عیب یسد فاه فلا یتکلم لکن اساسده بو سداد عنوانیله
مرسومدر بو معنادندرکه لاتجعلن بجنبك الاسدة دیرلر لاتضیقن صدرك فتسکت عن الجواب کمن به عیب من صمم
او بکم معناسنه یعنی صاغراق ودلسزلك نقیصه سی اولنلر کبی جوابدن تکدل اولوب سکوت ایلمه دیمکدر وسد
قورقو رجبوقدن اورلمش سله تعبیر اولنان ظرفه دینور الاستداد افتعال وزننده طوغرلمق معناسنه در یقال
استد الشیء اذا استقام قال الشارح ومنه * اعلمه الرمایة کل یوم * فلما استد ساعده رمانی * اصمعی بونی شین معجمه
ایله روایت ایلمشدر واستداد کدك ودلیك مقوله سی نسنه قپانمق معناسنه در یقال استدت عیون الخرزة اذا انسدت
الاسداد همزه نك کسریله راست وصوابه دوش اولمق یاخود راست وصوابی طلب ایلمك معناسنه در یقال اسد الرجل
اذا اصاب السداد اوطلبه السدد فتحتینله طوغری اولمق معناسنه در یقال سد الشیء سددا من الباب الرابع
اذا استقام السداد سینك کسریله شیشه نك آغزی طیقاجنه وطپاسنه دینور وسائر بو مقوله نك آغزلری
باغنه کذلك جید ودربند مقوله سنك آغزنی بند ایدن عسکره ومحافظه اطلاق اولنور مایسد به الشیء معناسنه در
وعربلرك سداد من عوز واصبت سدادا من عیش قوللرنده کذلك کسریله درکه احتیاج رخنه سنی سد ایده جك
نسنه دیمکدر سدرمق کبی وعوز احتیاج معناسنه در و بونلرده قلیلا مفتوح اولور علی قول فتحی لحن وخطادر
حریری درة الغواصده بو کونه بیان ایلدیکه نضر بن شمیل المازنی برکیجه مأمون خلیفه نك حضورنده محاورات
ادبیه یه مشغل ایکن مناسبتله احوال نسوان بابنده مأمون حدثنا هشیم عن مجاهد عن الشعبی عن ابن عباس قال قال
النبی علیه السلام اذا تزوج الرجل المرأة لدینها وجمالها کان فیها سداد من عوز حدیثنی سینك فتحیله قرأت ایلدیلر
نضر همان حدثنا عوف بن جبلة عن الحسن عن علی بن ابی طالب قال قال النبی علیه السلام اذا تزوج الرجل
المرأة لدینها وجمالها کان فیها سداد من عوز عنوانیله که سینك کسریله در قرأت ایلدکده همان مأمون استوا
وکسر ایله قرائتك وجهندن استنبا ایلمکله نضر مفتوحه نك لحن اولدیغنی بیان ایلدی پس مأمون بنی لحین ایلمك
مناسیمیدر دیدکده حاشا حدثم دکلدر لکن لحن جناب شریفکزده واقع اولمدی بلکه هشیم فی ذاته لحانه اولمغله
بو خطا آندن صادر اولدی دیوب فتحله استقامت وکسر ایله سد ثلمة احتیاج ایده جك بلغه معناسنی افاده ایلدکده
مأمون واقف حال اولمغله قبح الله من لا ادب له دیوب وزیری اولان فضل بن سهله خطابا نضره اللی بیك درهم
اعطا ایلمسی بابنده تذکره تحریر ونضره ترفیقا برسرهنك ایله ارسال ایلدی فضل قصه یه واقف اولدقده
اوتوز بیك درهم دخی کندی علاوه ایلمکله نضر برمجلسده سکسان بیك درهمه نائل اولدی انتهی وسداد
ناقه نك ممه سی دلکلرنده قوریوب قلان سوده اطلاق اولنور وسداد بن رشید الجعفی محدثدر السد سینك
ضمیله هوا یوزنی طوتان سیاه بولوده اطلاق اولنور جمعی سدود کلور وشول دره یه اطلاق اولنور که آنده ایری طاشلر
وقیالر اولمغله یغمور صولری آنده برمدت اریکلوب قالور اوله جمعی سدده کلور سینك کسریله وسد کولکه یه اطلاق
اولنور شعاعی سد ایلدیکیچون وسد قبیله غطفان یوردنده واقع برکوچك طاغده برصو آدیدر و یمن اولکه سنده
برحصن اسمیدر وسدد رمه یه دینور وسد اسد لفظندن جمع اولور سد وبند ایدیجی نسنه لره دینور ومنه یقال جراد سد
ای کثیر سد الافق سد ای جراب سینك کسریله عقبة منادن اشاغیجه ده برموضعدر که منایه کیدنه نك صاغ طرفنده کی
مقبره سمتنده دوشر سد قناة بردره آدیدر که شعبه نام محله منصب اولور السد سینك کسریله راست ودرست سوزه دینور
یقال کلام سد ای صحیح السدة سینك ضمیله قوناغك قپوسنه دینور باب الدار معناسنه سدة اولنور اولدیغیچون جمعی سدد
کلور صرد وزننده امام مشهور اسمعیل الکوفی السدی مسجد کوفه نك قپوسی ایشکنده نسوان نقابلری بیع ایلمکله سده یه
منسوب اولمشدر شارح دیرکه زمخشری سدة بی سرای قپوسنك اوستنده کی اورتو ایله تفسیر ایلدی که صوندرمه
وصچاق تعبیر ایتدکلری اوله جقدر وابو عمرو قپو اوکنده اولان صفه وسد ایله بیان ایلمشدر اهل بادیه عندنده
چادر قپوسنك فناسیدرکه درکاه تعبیر اولنور پس مؤلفك تفسیری اهل حضره کوره اولور وسدة مسدود
اولان کرلو شابقه سنده دینور که مراد سد اولنمش کرلو شابنده دینور محراب ومسدود پنجره وصفه لجلری کبی
وسده برونه مخصوص برطوتقنلق عارضه سنه دینور که استنشامدن منع ایدر اطباء سدة مسامات بوندن
اخذ ایلدیلر السداد غراب وزننده بودخی ذکر اولنان سدة علتنه دینور السدد ضمتینله شول بیوك

مطلب

وکشاده

وکشاده کوزلره اطلاق اولنور که حدت نوری اولمامغله منظوری ایو جه کوره مز اوله واقعا بعض لقمه کوزلرده اولور
مفردی سادة در یقال عین سادة وعیون سد ای مفتحة لاتبصر بصرا قویا علی قول سادة شول کوزه اطلاق اولنور که
معاذ الله تعالی آقلق عارض اولمغله بصری زائل اولوب رؤیتدن معطل ومن بعد قاره سی عودتندن محروم قاله
وساده پك قوجه ناقه یه اطلاق اولنور جماد کبی قالدیغیچون وانسانك صارقق صاچنه اطلاق اولنور
المسد میمك فتحیله بستان ابن عامر اسمیدر جوهری وهمندن ناشی بستان ابن معمر عنوانده رسم ایلدی لکن
جوهری اصمعیدن نقل ایلمکله مؤلفك توهیمی نابجادر سدین سجین وزننده ساحلده بربلده در الاسداد
همزه نك فتحیله سدك جمعیدر که حاجز وحائل معناسنه در بو معنادندرکه فلانه یوللر قپانوب نه سمته کیده جکنی
بیلمز اولدی دیجك یرده ضربت علیه الارض بالاسداد دیرلر السرد فرد وزننده والسراد کتاب وزننده
مشین وسختیان مقوله سی نسنه دیکمك معناسنه در یقال سرد الادیم سردا وسرادا من الباب الثانی والاول اذا خرزه
ودلمك معناسنه در یقال سرد الشیء اذا ثقبه وجنك لباسی اولان زره اورمك معناسنه در یقال سرد الدرع
اذا نسجه وسرد لفظی مطلقا اورلمش زرهلره وسائر حلقه حلقه اورلمش نسنه لره اسم جامعدرکه وصف بالمصدردر
یقال جاؤا وعلیهم سرد ای دروع وسرد کلامی جواهر منظومه کبی حسن ادا ایله متصلا ومنتظما سوق ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال سرد الحدیث اذا اجاد سیاقه وسرداز دبلادنده برموضع آدیدر وسرد متصلا اوروج
طوتمق معناسنه مستعملدر یقال سرد الصوم اذا تابعه التسرید تفعیل وزننده سرد ایله ایکی معنای اولده
مرادفدر السرد فتحتینله برآدم پیدرپی اوروج طوتر اولمق معناسنه در یقال سرد الرجل سردا من الباب
الرابع اذا صار یسرد صومه السرندی سبنتی وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك وشدید ودلیر اولان
آدمه دینور مؤنثنده سرنداة دینور هایله وسرندی تیم قبیله سندن برشاعر آدیدر الاسرنداء اغرنداء وزننده
ومرادفیدرکه برآدمه شرکیر وغالب ومستولی اولمق معناسنه در یقال اسرنداه اذا اعتلاه واغرنداه السراد
سحاب وزننده پك اولان خرما قورقلرینه دینور خلال صلب معناسنه مفردی سراده در وشول خرمایه دینورکه
اغاجی صوسز قالمغله جودتنه مضر اولمش اوله الاسراد همزه نك کسریله خرما آغاجی پك قورق طوتمق
معناسنه در یقال اسرد النخل اذا صار ذا سراد سردد قنفذ وزننده وسردد جندب وزننده وسردد
جعفر وزننده تهامه ده بروادی آدیدر سارده وارده وزننده ابن یزید بن جشم در انصار کرامك نسبی رجالندندر
ابن مسرد منبر وزننده ابن جاریه دیمکدر یاخود ابن قینه دیمکدر که چنکی ومطربه زاده در کلمات شتومدندر اوله کوره
جاریه قسمی دیکش دیکر اولدقلرندن ثانی یه کوره سرد نغمات ایدر اولدقلرندن ناشیدر قال فی الاساس هو ابن
مسرد ای ابن امة لانها من الخوارز السرید امیر وزننده پاپوشچیلرك بیز تعبیر ایتدکلری آلته دینور اشفی کبی شارح
دیرکه بیزه مسرد ومسراد دخی دینور سردانیه بحر مغربده برجزیره کبیره اسمیدر حالا سردنیا دیدکلریدرکه
سبته داخلنده قورسقه اطه سنه قریبدر سرد رود سینك فتحیله همدان قضاسنده برقریه در السرمد جعفر
وزننده دائم وجاوید معناسنه در یقال عیش سرمد ای دائم واوزون کیجه یه اطلاق اولنور یقال لیل سرمد ای طویل
مترجم دیرکه امام رازی قولی اوزره سرمد سرد لفظندن مأخوذدرکه توالی وتعاقب معناسنه در زمان تعاقب
اجزاء حسبیله مستمر اولدیغیچون سرد ایله تسمیه اولنوب بعده مبالغة میم زیاده اولندی انتهی وسرمد حلب
اعمالندن برموضع آدیدر السرندی آنفا سرندماده سنده نونك زیاده سنه مبنی ذکر اولندی وموضع ذکری
بو محلدر ترتیب هجایه مبنی السرهدة دحرجه وزننده طفلك غداسنی کوزل ایدوب خوشجه پرورده ایلمك
معناسنه در یقال سرهد الصبی اذا احسن غداءه ودوه نك اورکجی کسمك معناسنه در یقال سرهد السنام
اذا قطعه المسرهد مدحرج وزننده سموز اورکجه دینور یقال سنام مسرهد ای سمین ومسرهد بر رجل آدیدر
معظم وزننده مسدد نام محدثك پدری اسمیدرکه سلسله سی بورسمه در مسدد بن مسرهد بن مجرهد بن مستربل
بن مغربل بن مرعبل بن مطربل بن ارندل بن سرندل بن غرندل ماسك بن المستورد الاسدی در مترجم دیرکه احمد بن علیه
ابو نعیمه نسب مذکوری سرد ایلدکده هذا رقیة العقرب دیو جواب ایلمشدر السعد سینك فتحی وعینك سکونیله
والسعود قعود وزننده قوتلو وفرخنده ومبارك اولمق معناسنه در تقول سعد یومنا سعدا وسعودا من الباب الثالث
اذا عین مثلثة یعنی یمن کلمه سنك عیننده حرکات ثلاث جاریدر وسعد مدینه قربنده برموضع آدیدر وحجازده برطاغك
اسمیدر وبربلده آدیدرکه آنده زره ایشلنور عند البعض برقبیله درکه دروع سعدیة اکا منسوبدر وسعد ثلث اللبنه
یعنی لباسك قولتقلری آلتنه وضع ایتدکلری خشتك تعبیر اولنان مربع الشکل پارچه نك ثلثنه دینورنه که

سعیدز بیروزنده‌ر بعنه دینور کاسیذ کر وسعدمبارك وفرخنده نسنه‌یه دینور که وصف اولور جمعی سعود کلور
وسعود النجوم یعنی سعد لفظنك مضاف اولدیغی کواکب اوندر سعدبلع سعدالاخبیه سعد الذابح
وسعد السعود که بودرت منازل قمردندر مترجم دیر که لطائفدندر که ملك اشرفك حضورنده ادبادن شهاب
قوصی حاضر ایکن ناکاه سعد الدین نام طبیب داخل اولدقده ملك شهابه خطاب ایدوب اشبو سعد حقنده
نه‌دیرسن دیدی شهاب دخی یامولانا اکر اشبو سعد مجلسکزده بولنورسه سعد السعود اولور واکر برسماط
باشنده بولنورسه سعدبلع اولور واکر مهمان خیمه‌سنده اولورسه سعداخبیه واکر اهل اسلامدن برخسته‌یه واررسه
سعدذابح اولور دیدیکی لطیفه‌یك دلپسند اولمشدر انتهی وسعد ناشره وسعد الملك وسعد البهام وسعد الهمام
وسعد البارع وسعدمطر در وبوالتی منازلدن دکلدر واشبوذکر اولنان سعوددن هرسعد ایکیشر کوکبدر که
میانه‌لری ناظره نسبت برذراع مقداری مشاهده اولنور مترجم دیر که دورت کوکب اول که منازلدندر جدی
ودلو برجلرنده‌در سعدبلع اسفندارمذ ماه جلالینك اون برنجی وشباطك اون ایکنجی کونی طلوع ایدر وسعداخبیه
فروردنماهك ایکنجی ومارتك اونبجی کونی وسعدذابح بهمنماهك یکرمی سکزنجی وکانون ثانینك اوتوزنجی کونی
وسعد السعودینه اسفندارمذماهك یکرمی دردی وشباطك یکرمی بشنجی کونی طلوع ایدر انتهی وقبائل
عربدن سعود چوقدر سعد تمیم وسعد قیس وسعد هذیل وسعد بکر کبی وامثالدندر که* بکل وادبنو
سعد* دیرلر منشأی بودر که اضبط بن قریع السعدی کندی قومندن روکردان اولوب آخر قبائله انتقال ایلدی
لکن آنلری بکمیوب ینه قومنه رجوع وکلام مزبوری ایراد ایلدی وآندن مرادی سعد بن زید بن مناة
بن تمیم ایدی که کندی قبیله‌سی آندن منشعبدر یعنی قنقی قبیله‌یه واردم ایسه بزم قبیله رجالی کبی آنلرده ناموافقدر
وینه امثالدندر که اسعدام سعید دیرلر زبیر وزننده محبوبعیبدر مکروهمیدر خیرمیدر شرمیدر دیجك
موقعده ضرب اولنور منشأی بودر که ضبة بن اد‌نك سعد وسعید نام ایکی اوغلو وارایدی برکون دوه‌لرنی ارامق ایچون
بیابانه کندیلر بروقتدنصکره سعید کلوب سعد نابدید اولمغله دائما ضبه قرشودن برقرالتی کورسه اسعدام
سعید در ایدی عربلر اخذ ایدوب آنکله تشأم ایدر اولدیلر وسعد بنوملکان جماعتنه مخصوص برصنم اسمیدر وامام علی
کرم الله وجهه حضرتلرینك* اوردها سعد وسعد مشتمل* ماهکذا یا سعد تورد الابل* قولی شرع ماده‌سنده
مرسومدر السعد زبیر وزننده لباس قولتقلرینه اوردقلری خشتك تعبیر اولنان مربع پارچه‌نك ربعنه دینورنته که ثلثنه
سعد دینور که ذکر اولندی الاستسعاد برنسنه‌یی اوغورلو عد ایلمك ویمنلو طوتمق معناسنه‌در یقال استسعد به
اذا عده سعدا السعادة کرامه وزننده نیکبخت وخوب طالع اولمق معناسنه‌در شقاوت مقابلیدر که بدبخت
اولمقدن عبارتدر نته که سعود منحوسه مقابلیدر یقال سعد الرجل سعادة من الباب الرابع وسعد علی بناء المجهول
فهو سعید علی الاول ومسعود علی الثانی ضد شقی وسعیدا سمادندر وسعید ارمغه دینور نهر معناسنه کذلك مسعود
اسماء رجالدندر الاسعاد همزه‌نك کسریله برآدمی سعادتلو قلمق معناسنه‌در یقال اسعده الله تعالی فهو مسعود
ولا یقال مسعد نته که احب واحم واجن صیغه‌لرنده محبوب ومحموم ومجنون دیرلر واسعاد مددواعانت ایلمك
معناسنه‌در یقال اسعده اذا اعانه لبیك وسعدیك ای اسعادا بعد اسعاد نته که لبیك کلمه‌سی الباباً لك بعد الباب
معناسنه‌در لبیك کلمه‌سی که تثنیه اوله‌رق کافه مضاف اولمشدر وبوتلاثیدر علی قول الباب کلمه‌سنك زوائدی
حذف اولنمشدر کذلك سعدیك کلمه‌سنده دخی اسعادك زوائدی حذف اولنمشدر وبونلر مصدر مثنی اولمغله فعللرینك
حذفی ملتزمدر وسعدیك کلمه‌سی انجق لبیك کلمه‌سنه مقرونا ذکر اولنور نته که اشبو حدیثده وارد اولمشدر کان
علیه السلام یقول فی افتتاح الصلوة لبیك وسعدیك والخیر بین یدیك والشر لیس الیك پس معنالری طاعتکده مکررا
یعنی علی الدوام مقیم وخدمتکده ملازم ومداوم اولورم دیمکدر زیرا اسعاد اعانه معناسنه اولمغله بوراده اعانتده قیام واهتمام
ایدن کمسه کبی خدمت عبودیتکده علی الدوام قیام واقدام ایدرم یاخود خدمت عبودیتکده سائر خدمه‌یه اسعاد
واعانت ایدرم دیمکدر الاسعد احمد وزننده سعادتدن افعل تفضیلدر مؤنثی سعدی در بشری وزننده
بنو اسعد بربطن در السعدانة سینك فتحیله کرکرة البعیر معناسنه‌در که دوه‌نك کوکسنده اولان دکرمی مهره در
وکوکرچین قوشنه علی قول برمخصوص کوکرچین اسمیدر وعربلره مخصوص پاپوش تصمه‌سنك آلت عقده‌سنه
دینور که مراد اوکجه‌سی باغنك دوکومیدر وسعدانة الاست دبرك سیاه دائره‌سنه وصفره‌سنه دینور وسعدانة المیزان
ترازو کوزلرینك آلتنده اولان دوکوملرینه دینور اعرابك ترازولری ایپدن دوزیلور وسعدانات که سعدانه‌نك جمعیدر
آت قسمنك قوللری سکیرلرینك آلتلرنده بعض طرنق طرزنده اولان مهره‌لره اطلاق اولنور وسعدانه خاتونلرك ممه‌لری

باشلرنده دینور مؤلف کرچه بونی تصریح ایلمدی لکن سعدان لفظنك وصف آتیسندن منفهم اولمشدر
الساعدان انسانك بیلکلرینه دینور که دیرسکدن کفه قدر اولان مقداردن عبارتدر عملده کفه مساعده‌لرینه
مبنی درسغ بیلکیه دینور که بیلازك موضعیدر وعضد دیرسکدن اوموزه وارنجه مقداره دینور که قول تعبیر اولنور
وبعضلر ساعده دخی قول تعبیر ایدرلر وساعدی الطائر قوشك ایکی قنادندن عبارتدر السواعد صویك نهره
یاخود بحره منصب اولدیغی مجرالرینه دینور مفردی ساعده‌در وبدنده‌کی کلره ایلك جریان ایده‌جك مجرالره دینور
السعد سینك ضمیله والسعادی حباری وزننده طب معروف اسمیدر که ترکیده طوپلق دیدکلری کوکدر
اوکولسی مشکل اولان یاره‌لرده استعمالی کثیر المنفعه‌در وسعد یمامه قربنده برموضع آدیدر وبطاغك اسمیدر
ساعده ارسلان اسماسندندر وبررجل آدیدر بنو ساعده خزرج قبیله‌سندن برجماعت آدیدر مدینه‌ده برصفیه‌بنا
وآنده ابوا ایدرلر ایدی السعیده سینك فتحیله جاهلیتده بربیت ایدی که اکا حج وطواف ایدرلر ایدی السعیدیة
مصرده برقریه‌در ویمن قماشلرندن برجنس قماش آدیدر السعد ضمتیله برنوع خرما اسمیدر السعد فتحتیله
جبل ابی قبیس آلتنده جاری برصو آدیدر ومکه ایله منا بیننده برسازلق آدیدر السعدان سلمان وزننده برنوع
اوت اسمیدر که دوه مرعالرینك افضلیدر دمورتیکننه شبیه تیکنلی وآقاغی آندن اکثر وورقی آندن الین اولور
اوجلرنده خرده تیکنلری اولمغله ممه اجکنی اکا تشبیهله سعدانة الثدی دیرلر ومنه المثل* مرعی ولا کالسعدان* یعنی
خوش اوتلاقدر لکن سعدانه عدیل اولمز برمزیتلو نسنه‌دن ازید نسنه‌یی افاده موقعده ضرب اولنور السعد
تفعل وزننده سعدان مذکوری آره‌مق معناسنه‌در یقال تسعد الرجل اذا طلب السعدان سعدان سبحان وزننده
اسعاددن اسم مصدردر نته که سبحان کلمه‌سی تسبیحدن اسم مصدردر ومنه یقال سبحانه وسعدانه ای اسبحه
واطیعه الساعدة چرخده بکره‌یی طوتان اغاجه دینور سعد مسعود مسعده مساعد سعدون سعدان
اسعد سعود ضمتیله اسماء رجالدندر سعاد غراب وزننده وسعده وسعیده وسعیده جهینه وزننده
اسماء نسواندندر الاسعد اویوزه شبیه برعلت آدیدر که دوه قسمنه عارض اولوب دریلری جابجا یاریلوب چتلارلر
وتأثیرندن دوه‌یه ضعف وهرم عارض اولور وبوتسمیه تفأل قبیلندندر السعاد کتان وزننده ابن سلیمان درکه
محدثدر المسعودة بغدادده ایکی محله آدیدر بنوسعدم جعفر وزننده مالك بن حنظله قبیله‌سندن بربطن در
میمی زائد اولمغله محلی بومقامدر دیرسعد برموضعدر حمام سعد حجاج کوفه طریقنده برموضعدر
مسجد سعد قادسیه یاننده مغیثه ایله قرعاء بیننده برمنزل آدیدر السعدیة بنو سعد بن الحارث جماعتنه
مخصوص برنزولکاه آدیدر وبنو عمرو بن ساعده یوردنده برموضع وعمامه‌ده بنو رفاعه یوردنده برموضع وبنو اسد
یوردنده برقویی وبنو کلاب دیارنده برصو وبنو قریظ دیارنده برصو آدیدر وحلب قضاسنده ایکی قریه آدیدر که
سعدیه علیاء وسعدیه سفلی اطلاق اولنور السعدی سکری وزننده حلب قضاسنده برقریه وجیلهٔ
بنی مزیدده برموضع آدیدر السعدتین مغربده شهرمهدیه قربنده برقریه‌در خلف نام شاعر اورادندر اسعرد
همزه‌نك وعینك کسریله بربلده آدیدر المسندة زینب بنت المحدث سلیمان بن هبة الله خطیب بیت لهیا اورادندر
بیت لهیا صحراء وزننده شامده برقریه‌در السغد سینك ضمی وغین معجمه‌نك سکونیله سمرقند ترابنده مفرح باغ
وبساتین دلکشا ومثمر اشجار پر صفالی مشتمل اماکن نزهتفزا اسمیدر محدثیندن کامل بن مکرم وعلی بن حسین
واحمد بن حاجب اورادندر معلوم اوله که اشبو وادی سغد سمرقنددن بخارا جانبنه سکز مرحله قدر ممتد اولوب
جمله اشجار مشتبکه وانهار جاریه وچمنزارلر در بو وادینك وسطی قریه‌لر وباغ وباغچه‌لر ودلکشا بستانلر
ایکی جانبی مزارع ووراسی مراعی ومرانع در آثار صورکارنده چمنستان وباغچه‌لر ایچره قصور دلستان وحوضلر
ونشیمنکاهلر ایلمشلر اولقدر مسافه بالجمله مسیرهٔ نزهتکاهدر بالجمله خیابان اولمغله اراقلرده اولان قریه‌لر
اوزرینه وارمینجه نمایان اولمز مشهور اولان مسائر اربعك بریدر ایکنجیسی ابله اوچنجیسی شعب بوان دردنجی غوطهٔ
دمشق‌در السغد سینك فتحی وغینك سکونیله وجود شیشمك معناسنه‌در یقال سغد الرجل علی بناء المجهول
اذا ورم وسغد ملایم یغموره دینور یقال رماه الله بسغد مغد ای بمطر لین مغد لفظی اتباعدر الساغدة
ساعده وزننده والمسغدة اسم مفعول بنیه‌سیله سوددن کرکی کبی اشیقا ایله ایکی آنا قوزیسی کبی
بغایت سمورمش دوه کوشکلرینه دینور یقال فصال ساغدة ومسغدة ای رواء من اللبن سمان
سغدان عثمان وزننده بخاری قضاسنده برقریه‌در سغادی سکاری وزننده برنبات آدیدر
السفاد کتاب وزننده ارکك دیشی‌یه آشمق وچفتلشمك معناسنه‌در یقال سفد الذکر علی الانثی وسفد سفادا من الباب

الثانی والرابع اذا نزا شارحك بیانی اوزره سباع ودوابّ وطیوره مخصوصدر انسانده مجازا استعمال اولنور
الاسفاد همزه‌نك كسریله اركك حیوانی دیشی‌یه چكوب آشدرمق وچفتلشدرمك معناسنه‌در یقال اسفد تیسه
علی العنز اذا انزاه علیها التسافد تفاعل وزننده حیوانلر بری برینه اركك‌لك ایدوب آشمق معناسنه‌در یقال
تسافدت السباع اذا سفد بعضهم علی بعض السفود تنور وزننده دموردن اولان كباب شیشنه دینور معنای
مزبوردن مأخوذدر كبابه سافد كبی ایلشدیكنه مبنی‌در التسفید تفعیل وزننده اتی كباب ایتمك ایچون شیشه
صابلیوب دیزمك معناسنه‌در یقال سفد اللحم اذا نظمه فی السفود للاشتواء مؤلفك اذا نظمه فیها قولنده
ضمیر مؤنث حدیده‌یه راجعدر الاستسفاد طواره اكسه‌سی طرفندن كلوب بنمك معناسنه مستعملدر یقال
استسفد بعیره اذا اتاه من خلفه فركبه التسفد تفعل وزننده دوه‌یه اكسه سكیرینه باصوب بنمك معناسنه‌در
یقال تسفد البعیر اذا نعرقبه الاسفند همزه‌نك كسری وفانك فتحی وكسریله باده‌یه دینور خمر معناسنه
شارح دیر كه اشبو اسفند كذلك اسفنط كلمه‌سنك اكثر لغویون رومیدن معرّب اولمق اوزره ثبت ایلدیلر السقدد
قاوله قعدد وزننده یارانمش ویراغی بولمش آته دینور فرس مضمر معناسنه الاسقاد همزه‌نك كسریله والتسقید
تفعیل وزننده آتی یاراندرمق معناسنه‌در یقال اسقد الفرس وسقده اذا ضمره السقدة عقده وزننده والسقیدة
جهینه وزننده قیاقوشی تعبیر اولنان باشی قزل قوشه دینور حمره كبی سقده‌نك جمعی سقد كلور صرد وزننده
وسقیده‌نك سقیدات كلور سكده حمزه وزننده افریقیه دكزینك ساحلنده بر بلده آدیدر سكندان میدان
وزننده مروقضاسنده بر قریه‌در سكلكند سمرقند وزننده طخارستان اولكه‌سنده بر ایالت آدیدر فقهادن علی بن الحسین
السكلكندی اورادندر السلخد خای معجمه ایله جردحل وزننده والسلخداة خنداة وزننده قوی وتوانا ناقه‌یه
دینور جمعی سلاخد كلور السلقد قافله جردحل وزننده والسلقدة قرشبة وزننده احمق ونادان كمسه‌یه دینور
وصالقی وچولپه آدمه دینور ودراغین آدمه دینور وساعدن قورده دینور وطونی آل آته دینور واكول وشروب اولان
عبد البطن كشی‌یه دینور مؤنثی هایله‌در السلقد قافله زبرج وزننده یرانمش ویراغی بولمش آته دینور فرس
مضمر معناسنه بو ماده‌یی سائر اهل لغت اهمال ایدوب كتابلرینه ثبت ایلمدیلر السلقدة دحرجه وزننده آتی
یراندرمق معناسنه‌در یقال سلقد الفرس اذا ضمره السمود قعود وزننده تكبرندن ناشی باشنی قالدروب یوقری
طوتمق معناسنه‌در كه صورتمق تعبیر اولنور اول كمسه‌یه صورتقان وصورودااق تعبیر اولنور یقال سمد الرجل
سمودا من الباب الاول اذا رفع رأسه تكبرا ویوكسلمك معناسنه‌در یقال سمد الشیء اذا علا وجدّ واقدام ایله یوریوب
كتمك معناسنه‌در یقال سمدت الابل اذا جدّت فی السیر وبرایشه مداومت اوزره سعی وجهد ایدوب دورشمك
معناسنه‌در یقال سمد فی العمل اذا دأب فیه وحیران وسركردان دیكیلوب طورمق معناسنه‌در یقال سمد
الرجل اذا قام متحیرا وعبث اشتغال لهو ولعب ایلمك معناسنه‌در كه حزن وسرور جهتیله اولور یك حزنندن
الی برایشه وارمیوب بیهوده لهوایله مشتغل اولور وسرور جهتی سازچالمق وبسته اوقومق مقوله‌سیدر بوجهتله
سازنده وخواننده‌یه سامد اطلاق ایدرلر یقال سمد الرجل اذا لهی السماد سحاب وزننده كوللو قارشق
كوبره‌یه وفشقی‌یه دینور كه تارلاره وبستانلره چكرلر وفشقی خشكی محرّفیدر التسمید تفعیل وزننده تارلایه ذكر اولنان
كوبره‌یی چكمك معناسنه‌در یقال سمد الارض اذا جعل فیها السماد وباشك مجموع قللنی تراش ایلمك معناسنه‌در یقال سمد
الشعر اذا استأصله ای حلقه كله السوامد سواعد وزننده كدروبه‌نك اشبو * سوامد اللیل خفاف الازواد * مصراعنده
واقعدر دوایم السیر معناسنه‌در جوهری غلط ایدوب قارنلرنده علف اولمیان دوه‌لر ایله تفسیر ایلدی زیرا اول خفاف
الازواد قولنك تفسیریدر وانقولی مرحوم بو لفظی اهمال ایلمشدر السمد عمد وزننده دائم وسرمد معناسنه‌در
تقول هولاك سمدا ای سرمدا السمید سعید وزننده حوّاری اسمیدر كه خاص اتمكه دینور وبو ذال معجمه ایله
افصحدر الاسمداد احمرار وزننده والاسمیداد احمیرار وزننده غضبدن ناشی طلوم كبی شیشوب قبارمق
معناسنه‌در یقال اسمدّ الرجل واسمادّ اذا ورم غضبا سمدان همدان وزننده برحصن آدیدر السمرود زنبور
وزننده اك اوزون شیئه دینور الاسمعداد اقشعرار وزننده برغضب اولمق معناسنه‌در یقال اسمعدّ الرجل
اذا امتلأ غضبا وبرعضو شیشمك معناسنه‌در یقال اسمعدّت انامله اذا تورمت الاسمغداد غین معجمه ایله
اسمعداد معنارینه‌در السمغد حضجر وزننده اركان واعضاسی قوی وشدید اولان اوزون آدمه دینور
واحمق ونیغز كمسه‌یه دینور ومتكبر شخصه دینور یقال رجل سمغد ای طویل شدید الاركان ویقال رجل سمغد
ای احمق وكذا متكبر السمند سبنك وسینك فتحیله آته دینور فرس معناسنه وبو لفظ فارسیدر عربده دخی استعمال

ایدرلكن فارسیده رنكی قوله اولان اته ایله مبیّن‌در سمندو دالك ضمّی واشباعیله روم اولكه‌سنده برقلعه آدیدر
شارح دیر كه حالا بلغراد دیدكلریدر لكن بلغراد قربنده سمندره دیدكلری اولمق غالبدر سمندور آخرده رایله
هندستانده ملتان قربنده بر بلده آدیدر السمهد جعفر وزننده قوری وپك اولان شیئه دینور السمهدد سفرجل
وزننده ایری كوده‌لو جسیم دوه‌یه دینور الاسمهداد اسمعداد وزننده دوه‌نك اورگجی بیوك اولمق معناسنه‌در
یقال اسمهدّ سنام البعیر اذا اعظم السند سبنك ونونك فتحیله طاغك اتكندن یوقری اولوب دیوار كبی
متوجهك مقابله‌سنه كلن یرینه دینور یقال نزلوا قرب سند الجبل وهو ما قابلك منه وعلی عن السفح وبركسه‌نك
معتمدینه كذلك ملجأ وپناهنه دینور دلیل وبرهانه سند اطلاقی بو معنادندر كه مدّعی‌یه اكا طیانور پس معتمد
حسّی ومعنویدن اعمدر یقال هو سنده ای معتمده وهو قوی السند وسند برنوع قماش یمنی اسمیدر جمعی اسناد
كلور علی قول مفرد وجمعی برابردر التسنید تفعیل وزننده ذكر اولنان قماشدن دیكلمش جامه كیمك معناسنه‌در
یقال سند الرجل تسنیدا اذا لبس السند السنود قعود وزننده برنسنه‌یه آرقه ویروب طیانمق معناسنه‌در
یقال سند الیه سنودا من الباب الاول اذا اعتمد وطاغك یوقریسنه چقمق معناسنه‌در یقال سند فی الجبل
اذا صعد وبرنسنه‌یه یاقلشمق معناسنه‌در یقال سند الرجل للخمسین اذا قارب لها وناقه قویرغنی قالدروب
صغریسنك صاغنه صولنه اورمق معناسنه‌در یقال سند ذنب الناقة اذا خطر فضرب قطاتها یمنة ویسرة
یعنی كندی عملیله قویرغی یوقری قالقوب بری اوته اوردی التساند تفاعل وزننده والاستناد افتعال
وزننده بونلرده برنسنه‌یه سویكنوب طیانمق معناسنه‌در یقال تساند الیه واستند اذا اعتمد وبو معنادندر كه عربلر
برعسكر جنك وغزایه توجه ایتدكلرنده فرقه فرقه اولوب هر فرقه‌لر بشقه بشقه بیراقلر آلتنده عزیمت ایلسه‌لر
خرج الجیش متساندین دیرلر كه هر فرقه بر بیراغه تساند ایتمش اولور الاسناد همزه‌نك كسریله بودخی طاغه
چقمق معناسنه‌در یقال اسند فی الجبل اذا صعد وبرنسنه‌یه برشیئی یا برآدمی سویكندروب طیامق معناسنه‌در
تقول اسندته الیه اذا جعلته متكأ الیه كذلك برآدمی طاغه چقرمق معناسنه‌در تقول اسندته فی الجبل اذا اصعدته
وبركلام وخبری برآدمه عزو ونسبت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسند الحدیث الی قائله اذا عزاه وبو اصعاد
معناسندن مأخوذدرنته كه رفع دخی بو معنایه مستعملدر بالایه مرفوع اولدیغیچون المسند مكرم وزننده قائلنه
اسناد اولنان كلام وخبره دینور یقال حدیث مسند ای مرفوع الی قائله جمعی مساند كلور وامام شافعیدن مسانید
كلدیكی مرویدر ومسند دهر وزمانه اطلاق اولنور هر شیء اكا اسناد اولندیغیچون ودعی معناسنه‌در كه بورادن نسبی متهم
یعنی حرامزاده دیمكدر ومسند حمیر قبیله‌سنه مخصوص برنوع یازویه دینور تقول رأیت مكتوبا بالمسند كذا وهو خط
حمیر ومسند برطاغك اسمیدر المسندیّ یاایله محدثیندن عبدالله بن محمدك لقب منسوبیدر احادیث مسنده‌یی تتبع
واستقرا ایدوب احادیث مرسله ومقطوعه‌یه نظر ایلمدیكندن تلقیب وتنسیب اولندی معلوم اوله كه بعض اسناد
حدیث سلسله سندده بعض راوی اسقاط اولنور اگر اول سقط سندك مبدأنده واقع اولوب حدیث آندن ایلرویه اسناد
اولنورسه اكا حدیث معلق دیرلر مثلا بخاری حضرتلرینك قال یحیی عن كثیر عن عمر بن الحكم عن ثوبان عن ابی هریره
اسناده‌نده اولدیغی كبی واگر سقط سندك آخرنده یعنی تابعیدن اوته اصحابدن اولورسه اكا حدیث مرسل دیرلر
مثلا سعید بن المسیب حضرتلرینك قال النبیّ علیه السلام عنوانده ایراد ایلدیكی كبی واگر مبدأ وآخردن واقع
اولورسه منقطع دیرلر واگر اسناد صحابه كرامدن برینه منتهی اولورسه موقوف واگر تابعین وتبع تابعینه منتهی
اولورسه اول سنده مقطوع دیرلر وعلیّ القاری منقطعی مرسل ومعضل ومعلقه شامل تعریف ایلمشدر انتهی
السنید سعید وزننده بودخی مسند كبی دعی معناسنه‌در كه متهوم النسب كسه‌در سنید زبیر وزننده بر محدث لقبیدر
حسین بن داود المصیصیّ اوله جقدر السناد كتاب وزننده قوی وطیانقلی ناقه‌یه اطلاق اولنور وسناد
عروضیون اصطلاحنده شعرك ردفینی بری برینه مخالف اولمقدن عبارتدر جوهری مثالده غلط ایلدی وروایت
یعنی استشهاد ایلدیكی بوقطعه‌در * فقدالج الحدور علی العذاری * كانّ عیونهنّ عیون عین * فانك فاتی اسفا
شبابی * واصبح رأسه مثل اللجین * زیرا جوهری لجین لفظنی مصغر بنیه‌سیله تقیید ایلمكله بیت اوّلده واقع عین
لفظنه كه عینك كسریله‌در مخالف عدّ ایلمشدر لجین ایسه بورادا امین وزننده اولمغله سناددن سالمدر ولجین
شیره‌سی قویلنمق ایچون دوكولن خاتم چچكنه دینور كه بورادا مراد معنای مزبوردر وعیب مزبورده قافیه‌نك هر بری
برجركه‌یه مستند اولمغله سناد اطلاق ایلدیلر المساندة مفاعله وزننده شاعر شعرنده سناد ارتكاب ایلمك
معناسنه‌در یقال ساند الشاعر اذا نظم شعره بالسناد وبركسیه معاونت ومظاهرت ایلمك معناسنه مستعملدر

مطلب

يقال ساند فلانا اذا عاضده وكانفه ومكافات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ساند على العمل اذا كافاه سنداد
سينك كسرى وفتحيله بر نهر معروف آديدر على قول عذيب نام محلده بر قصرك اسميدر السندان سلمان وزننده
دمورجى اورسنه دينور شارحك بيانى اوزره سندان سينك كسريله فارسيدر معربنده سينى مفتوح اتديلر وسندان
عباس نام محدثك اوغلى اسميدر السندان سينك كسريله عظيم وشديد اولان آدمه دينور كذلك عظيم وشديد
اولان قورده دينور السندانة هالمديشى اشكه دينور السند هندوزننده بلاده معروفه اسميدر على قول انساندن
بر طائفه آديدر كه اولكهٔ مزبورده ساكن اولملريله اولكهٔ مزبور آنلر ايله تسميه اولندى مفردنده سندى دينور
هندى كبى شارح ديركه سند اقليم معروفدر سند بن حام اسمندن مأخوذدر اقليم هندده مجاوردر وسند
هندستانده بر نهر كبير اسميدر واندلسده بر ناحيه آديدر ومغربده بر بلده آديدر سند قندوزننده باجه ايالتنده
بر بلده در السندى سينك كسريله امويه دن هشامك فرسى اسميدر وهارون خلافتنده شحنهٔ بغداد اولان
ابن شاهك نام كسه نك لقبيدر السندية مغيثه غربيسنده بر صو آديدر وبغداد قضاسنده بر قريه آديدر
محدثيندن محمد بن عبد العزيز السندوانى اورادندر سند ايله سنديه نسبتلرنى فرق ايچون تغيير ايدوب سندوانى ديديلر
المساندة اسم فاعل بنيه سيله كوكسى واوكى ارسلان اوكى كبى بلند اولان ناقه يه دينور على قول اعضاسى برى برينه
مساند اولانه يعنى سوليك واعضاسى دوشوك اولميوب ديرنكلو وطقناز اولانه دينور سنديون سينك كسرى
ودالك فتحيله مصرده ايكى قريه در برى فوّه اقليمنده ودیگرى شرقيه ده واقعدر السود سينك ضميله والسودد
سينك ضمى ودالك فتحيله والسؤدد همزه ايله قنفذ وزننده سيادت معناسنه در شارحك بيانه كوره مؤلف
تشويش ايلمشدر زيرا سود وسودد وسيادت مصدرلردر برآدم قومى بيننده اولو وعظيم القدر اولمق معناسنه در
وبو سوادن مأخوذدر كه جماعت كثيره امورنى متولى اولمقدن عبارتدر وسؤدد قنفذ وزننده اسمدر اولواق
وسركردهلك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سودا وسؤددا وسيادة اذا مجد السيد جيد وزننده آندن صفتدر
اولو ومهتر وسركرده آدمه دينور جمعى سادة كلور كه اصلى سيده ايدى وسيائد كلور تبيع وتبايع كبى وسيد وسيد
كسرتيله امعٌ وزننده باشلو كچى يه دينور السائد قائد وزننده سيد معناسنه در كه قومك اولوسنه دينور على قول
رتبه سى سيددن دون اولانه دينور مثلا سيد بر بلده ده عين الاعيان وشيخ البلد وسائد ايكنجى اعيان كبى كذلك
والى وكتخدا كبى وسر عسكر ايله بيك باشى كبى مترجم ديركه اشبو وضائق به صدرك الايه كريمه سنده صاحب
كشاف ايتديكه بوراده ضائق لفظى ضيق اوزره اختيارك وجهى بودركه ضيق عارض غير لازم اولورسه
آندن ضائق ايله تعبير اولنور رسول اكرم عليه السلام افسح الصدر اولمغله مقام ضائق مقامىدر سيد وجواد
كلمه لرى دخى بورسمه در اگر سيادة وجود صفت ثابته سى ايسه سيد وجواد واگر حادث ايسه سائد وجائد ايله
تعبير اولنور كذلك هر ثلاثيدن ثبوت واستقرار ايچون مبنى اولان بنيهٔ وصف اوزره مبنى اولور وحدوث معناسى اراده
اولندقده فاعل اوزره بناقلنور مثلا حسن مادّه سنده حسن وحاسن وثقلت ماده سنده ثقيل وثاقل وفرح مادّه سنده
فرح وفارح وسمن مادّه سنده سمين وسامن دينور كذا فى الحاشية السعدية الاسادة همزه نك كسريله
والاسواد اصلى اوزره بر كسنه سيد اوغلان حاصل قلمق على قول اسود اللون اوغلان حاصل قلمق معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اساد الرجل واسود اذا ولد غلاما سيدا او غلاما اسود لكن ضديتى منظور فيهدر زيرا اختلاف
قولينه مبنيدر الاسود احمر وزننده سواد ايله متصف يعنى سياه اولان شيئه دينور واپرى وبيوك ييلانه دينور بو نوعى
سياه اولديغنه مبنيدر وسرچه قوشنه دينور كه مراد اركگيدر واسود القوم جماعتك پك اولو وجليل الشان
اولاننه دينور كه سيادتندر يقال هو اسود القوم اى اجلهم واسود القلب سواد قلب معناسنه در كما سيذكر
السهم الاسود كندوسيله تيمن وتفأل اولنه جق سهم مبارك اطلاق اولنور كويا كه قديمدنبرو اللرك كثرت اصابتندن
قرارمش اولور ياخود عربلر اخضره اسود اطلاق ايدوب واخضر كثير الخير معناسنه مستعمل اولديغنه مبنيدر
يقال رمى فلان بسهمه الاسود وهو المبارك يتيمن به اسود العين واسود النساء واسود العشاريات واسود الدم
واسود الحمى بر جبل آديدر الاسوداد احمرار وزننده والاسويداد احميرار وزننده قرارمق معناسنه در
يقال اسودّ الشئ واسوادّ اذا صار اسود السوادية سينك فتحيله بودخى سرچه قوشنه دينور الاسودان
تثنيه بنيه سيله خرما ايله صويه اطلاق اولنور ويلان ايله عقربه اطلاق اولنور الاستياد افتعال وزننده بر قومك
سيدوذيشانى قتل على قول اسير ايلمك معناسنه در يقال استاد وابنى فلان اذا قتلوا سيدهم او اسروه وعند البعض
سيد قومدن تزوج ايچون قيز ديلمك معناسنه در يقال استادوا بنى فلان اذا خطبوا اليه السواد سحاب وزننده

مطلب

اسمدر سياه لونه دينور بو مناسبتله هر شيئك شخصنه دينور كه حيوان ايسه ر وحدن قطع نظر شبح وقالبيدر قرالتى
تعبير اولنور تقول رأيت سواد اى شخصا وسواد مال كثيره اطلاق اولنور وسواد البلده شهرك ناحيه لرنده اولان
كوى كند وچفتلكلرندن عبارتدر يقال خرجوا الى سواد المدينة وهو قراها يعنى ما حولها من القرى والريف
وانساندن جميلو عدد كثيره وجمهور عظيمه اطلاق اولنور ومنه الحديث عليكم بالسواد الاعظم وهو الكثير
من الناس عامتهم وسواد القلب كه حبة القلب دخى ديرلر بوركده اولان سياه نقطه يه دينور كه فارسيده دانهٔ دل ديرلر
اكا سوداء القلب واسود القلب وسويداء القلب دخى دينور يقال اجعل هذا فى سواد قلبك وسوداء واسوده
وسويدائه اى فى حبته وسواد بر رجل آديدر وسواد العراق اول اولكه نك قصبات وقرالرندن عبارتدر كه بصره ايله
كوفه بيننده اولاندن عبارتدر وسواد بلقاء قربنده بر موضع آديدر السواد سينك كسريله فسلدشمك معناسنه در
سينك ضميله ده لغتدر لكن اوّله كوره مفاعله دن مصدردر فسلدى ايدن آدملر برى برينه سواد وشخصنى
قريب ايتدكلرى ايچون تقول ساودته سوادا اى ساررته وثانى يه كوره اسمدر السواد غراب وزننده قيون وكچى
قسمنه عارض اولور بر مرضدر يقال سئد الغنم على بناء المجهول فهو مسئود كذلك انسانه عارض اولور بر علتدر كه
خرمايى پك چوق يمك سببيله جكر آغريسندن عبارتدر وسواد بكز صرارمغه وبكزه عارض اولان صاريلغه دينور
وطرنغه عارض اولان يشللكه دينور كه چوراق صوايچمكدن حادث اولور وسواد مصدر اولور علت مزبوره يى مورث
اولان صويى ايچمك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سوادا اذا شرب ماء مسودة كما سيذكر السيد سينك
كسريله ارسلانه دينور وسباعدن قورده دينور السيدانة سينك كسريله بودخى قورده دينور السويداء
مصغر بنيه سيله حبة القلب درتنه كه ذكر اولندى وسويداء حوران قضاسنده بر قريه آديدر امام غزالى
اصحابندن عامر بن دغش اورادندر ومدينه قربنده بر موضع وآمد ايله حرّان بيننده بر بلده وحمص ايله حماة بيننده
بر قريه آديدر السوداء اسود لفظندن مؤنثدر وسوداء القلب سويداء دركه ذكر اولندى الحبة السوداء شونيز
اسميدر كه چورك اوتى ديدكلرى داروى انفعدر وسوداء حمص قضاسنده بر ايالت آديدر التسوّد تفعل وزننده
اولنمك معناسنه مستعملدر يقال تسوّد الرجل اذا تزوج اُمّ سويد مصغر بنيه سيله دبرك كنيه سيدر السود
سينك فتحى وواوك سكونيله شول طاغ طورغنه دينور كه دوز وقره طاشلق اوله آندن بر قطعه يه سوده دينور
هايله وبو مناسبتله بعض نسوانه تسميه اولندى وسود قيس قبيله سى يوردنده بيچه جباله اطلاق اولنور التسويد
تفعيل وزننده دلير وجسور اولمق معناسنه در يقال سوّد الرجل اذا جرء وسادات قتل ايلمك معناسنه در يقال
سوّد فلان اذا قتل السادة واسكى پلاسى دوه نك باغرينه قومق ايچون دوكوب يومشتمق معناسنه در يقال
سوّد المسح البالى اذا دقه ليداوى به اوبار الابل اسوده همزه نك وواوك فتحيله بر صو آديدر اسوده افئده وزننده
بر نيچه جبال ومواضعه اطلاق اولنور سود سينك ضميله بر رجل اسميدر بنوسود بر قاج بطندر سيدان سينك
كسريله برنيه آديدر وسيدان بن مضارب محدثندر المسوّد معظم وزننده اهل باديه نك بر كونه طعاميدر كه
بغرسقلر آكوب ناقه نك طمرنى فصد ايلمكله ايچنى قانيله طولدروب آغزنى بندوبريان ايدرلر قيتلق طعاملرندندر
المساودة مفاعله وزننده برى برينه كيد ومكر ايلمك معناسنه در يقال ساوده اذا كايده وارسلانى قوغوب
سورمك معناسنه در يقال ساود الاسد اذا طرده واوتلق آزوقصه اولمغله طوارحتى اوزره قوپاره ميوب آغزيله برى
اوته چيغنى كبى چكشدرمك معناسنه در يقال ساودت الابل النبات اذا عالجته بافواهها ولم تمكن منه لقصره وقلته
وبر كسنه ايله اولولق ياخود سياهلق خصوصنده بحث ايدوب اكا غالب اولمق معناسنه در يقال ساود فلانا
اذا غالبه فى السودد او السواد السوادية سينك فتحيله كوفه قضاسنده بر قريه در السودتان سينك فتحيله
بر موضعدر اسيد ياى مشددهٔ مكسوره ايله علم شخصدر اسيده زبيده وزننده عمرو بن ربابه نك قزيدر المسودة
ميمك وواوك فتحيله مفعله وزننده شول صويه دينور كه ايچن آدم ذكر اولنان سواد علتنه مبتلا اوله يقال
ماء مسودة اى يصاب عليه السواد يعنى من شربه ابو سوده كنيه در عثمان بن ابى سوده محدثيندندر مترجم ديركه
مؤلف عليه الرحمه سهم اسودى ذكر ايدوب حجر اسودى اهمالى غرائبدندر تبركا بالاجمال ذكر اولنوركه حجر اسود
بيت شريفك ركن طرفنه منسوب كوشه سنده موضوع بر سياه طاشدر ابتداء جنتدن حضرت آدمه انس ايچون
اخراج اولنان اشيانك بريدر الست بربكم خطابنده قالوا بلى اقرارلرى آنك درونه وديعه قلنمغله آنى تجديد ايچون
استلامله حجاج طوافه ابتدا ايدرلر فى الاصل نور محض بر جوهر عالمتاب ايدى اهل جاهليت ملامسه سيله اويله رنكه
كيرمشدر السهد سينك ضمى وهانك سكونيله اويانقلق معناسنه اسمدر كه مراد اويقوسزلقدر ارق كبى

السهد فتحتيله مصدردر اويانق اولمق معناسنه يقال سهد الرجل سهدا من الباب الرابع اذا ارق اى لم ينم
السهد ضمتيله اويقوسى آزاولان آدمه دينور يقال رجل سهد اى قليل النوم التسهيد تفعيل وزننده برآدمى
اويانق ايلمك يعنى اويوتمامق معناسنه در تقول سهدته تسهيدا اذا جعلته اسهد ويقال سهده الهم والوجع
المسهد معظم وزننده آندن اسم مفعولدر السهدة سينك فتحيله اويانقلق يقظه معناسنه در كرك ظاهرى
وكرك باطنى اولسون كه غفلت مقابليدر يقال هوذوسهدة اى يقظة بومعنادندركه فلان كسه دن كلام ياخود
خبرجهتيله براعتماد اولنه جق حالت مشاهده ايلمدم ديجك يرده مارأيت منه سهدة ديرلر يا غافل آدمك قول وفعلى
مغشوش واوهن اولور اساسده مارايت منه سهدة اى نبهة للخير ورغبة فيه عنوانيله مرسومدر الاسهد احد
وزننده افعل تفضيلدر بومناسبتله بغايت بصيرت وتيقظ وحزم وتدبير صاحبى آدمه اطلاق اولنور تقول هواسهد
رأيا منك اى احزم وايقظ السهد مهدوزننده كوزل وخوش نسنه يه دينور يقال شئ سهد مهد اى حسن
مهدمزاوجه ايچوندر اويانقلق حالتى غفلتدن كوزل اولمغله معناى مزبور تصوير اولنمشدر السهود جهور
وزننده تازه وناز كدن جوانه دينور على قول بلند قامت قوى وشديد دلوقانلويه دينور معناى مزبوردن
مصوردر يقال غلام سهود اى غض حدث اوطويل شديد الاسهاد همزه نك كسريله خاتون برصقندى ايله
ولدى طوغورمق معناسنه در يقال اسهدت المرأة بالولد اذا ولدته بزحرة واحدة سهدد سينك ودالك فتحيله
برطاغك اسميدر وبوغير منصرف قدرشارحك بيانينه كوره صخره ياخود بقعه اعتبارينه مبنى در لكن بعيددر
سهيد اميروزننده ابوحاتم بن حبانك جدى اسميدر سيد فتحتيله ابيورد قضاسنده برقريه آديدر فصل
الشين المعجمة الشخدود حاى مهمله ايله سرسوروزننده بدخوى آدمه دينور يقال رجل شحدود اى سيئ
الخلق شخدد خاى معجمه ايله جعفر وزننده بررجل آديدر الشدة شينك كسرى ودالك تشديديله اشتداد
معناسندن اسمدر قاتيلق وسردلك حالتنه دينور فارسيده سختى مرادفيدر الشدة شينك فتحيله جنكده
خصم اوزره حمله ايلمك معناسنه در يقال شد على العدو شدة من الباب الاول اذا حمل عليه شارح ديركه
صحاحده بومعنا شد ايله مرسومدر وشدة بناء مره ايله مصرحدر الشد شينك فتحيله سكرتمك معناسنه دركه
سيرده شدت ايتمكدن عبارتدر يقال شد الرجل شدا من الباب الاول والثانى اذا عدا وشد النهار
كوندزك ارتفاعندن عبارتدركه قبا قوشلق اولمقدر يقال شد النهار اذا ارتفع شارح النار
نسخه سنى تخطئه ايلمشدر واقعا جميع امهاتده النهار عنوانيله مثبتدر وقال فى الاساس إنا ناشد النهار
وشد الضحى وهوارتفاعه وشد برنسنه يى قوى ومحكم قلمق معناسنه در يقال شد عضده
اى قواه وبرنسنه يى محكم بغلمق معناسنه دراصل معناى موضوع له بودر سائر معانى بوندن مأخوذدر يقال شده
اذا اوثقه يعنى عقد قويا الاشتداد افتعال وزننده برنسنه قاتى ومحكم اولمق وقاتيلمق معناسنه در يقال شده
فاشتد وسكرتمك معناسنه مستعملدركه سيروسرعتده شدت ايلمكدر يقال اشتد الفرس اذا عدا التشدد
تفعل وزننده قاتيلمق وسردلنمك معناسنه در يقال تشدد الشئ اذا اشتد وبرايشى قاتيلق وسردلكله طوتمق
وقاتيلق ايلمك معناسنه در يقال تشدد فلان الامر اذا اشتد فيه المشادة مفاعله وزننده بودخى برخصوصى
سردلكله وقاتيلقله طوتمق معناسنه در ومنه الحديث لن يشاد الدين احد الاغلبه اراد غلبة الدين عليه
اى من يقاومه ويكلف نفسه من العبادة فوق طاقته وهومثل الحديث الآخر ان هذا الدين متين فاوغل فيه برفق
مترجم ديركه مكه مكرمه ده مجاور تمز اثناسنده مكتب خواجه لرندن بررفيق وقرين زواراپدى زعمنجه مجاهده
قصديله كيجه لر حرم شريفده چيلاق طاش اوزره بيشگاه بيت شريفده قعود وتوجه ومراقبه كونه اعمال
نفسيه سنه اكباب ايدرايدى اشبو حديث شريفى تلقين ايله مشاده دن زجرايتدكجه بوفقيرك رخاوتنه حمل ايله منتهى
اولموب كندكجه تشددنى تشديد ايلدى چندروزكذرانده چيلاق طاشدن وجودى متأثر اولوب ديزلرينه صزى
علتى عارض وقعود وقيامدن بيچاره محروم اولدى انتهى المتشدد اسم فاعل بنيه سيله بك بخيل وناكسه اطلاق
اولنوركه مالنى حقانيت اوزره بذل وانفاقدن تشدد ايدن مردمذمومدر يقال رجل متشدد اى بخيل الاشد همزه نك
فتحى وشينك ضميله وهمزه نك ضميله زبانزددر ولفظ مزبوراشبو حتى يبلغ اشده الآية كريمه سنده واقعدر
مرادقوت يعنى كمال قوت وطاقتدركه انسانده اون سكز ايله اوتوز ياشك بيننده اولور ولفظ مزبور جمع بناسى
اوزره مفرددر آنك كلمه سى كبى كه ابكيسيده افلس وزننده مفردلردر وبونلرك نظيرى يعنى ثالثى يوقدر على قول
اشد كلمه سى جمعدر لفظندن مفردى يوقدر ابابيل وعباديد كبى وعلى رأى مفردى شده در شينك كسريله مع هذا

فعله

فعله بنيه سى افعل وزنى اوزره جمعلمز وعند البعض مفردى شددر شينك فتحيله كلب واكلب كبى وبعضلرينه كوره
مفردى شددر شينك كسريله ذئب واذؤب كبى حال بوكه اشبو شد وشد كلمه لرى عربدن مسموع دكلدر پس بوكونه
تقدير قياسه مبنى در مؤلفك وهمزه نك ضميله جائزدر قولى ظاهرا شينك ضمه سنه تبعيته مبنى در مترجم ديركه بيضاوى
عليه الرحمه سوره انعامده وهوجمع شدة كنعمة وانعم اوشد كصر واصر وقيل مفرد كآنك عباريله وسوره
احقافده حتى اذا بلغ اشده كريمه سنده اذا اكتهل واستحكم قوته وعقله عنوانيله رسم ايلمشدر انتهى
وعبد الباسط صاحب كشافك ثم لتبلغوا اشدكم كريمه سنده وحده لان الغرض الدلالة على الجنس والاشد
كمال القوة والعقل وهومن الفاظ الجموع التى لم تستعمل لها واحد قولنده وفيه مناقضة لقوله وحده ومقتضاه
ان الاشد مفرد لاجمع قوليله نقض ايراد ايلمشدر لكن اوراده وحده ضميرى نخرجكم طفلا كريمه سنده واقع طفل
لفظنه راجعدر انتهى الشديد اميروزننده شدتدن وصفدر قاتى وسرد نسنه يه دينور وقوى ومحكم شيئه
دينور وبهادر ودلاوره اطلاق اولنور وبخيل وناكسه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وشديد صديق اكبر
حضرتلرينك مواليسندندر وشديد بن قيس محدثيندندر شديد زبيروزننده برشاعر آديدر شداد كتان
وزننده بررجل آديدر الحروف الشديدة سكز حرفدن عبارتدركه اجدت طبقك كلامى جامعدر وبوحروف
رخوه مقابليدر اسكانى حالنده جرى صوت تماما محتبس اولمغله شدتله متصف اولمشدر الاشداد همزه نك
كسريله بركسه ايله دابه شديده اولمق يعنى تندوشديد دابه صاحبى اولمق معناسنه در يقال اشد الرجل اذا كانت معه
دابة شديدة وعربلر اشهد لقد كان كذا ديرلر ذالك شده سيله واشد لقد كان كذا ديرلر تخفيفله اشهد ديجك يرده
اولده هايى داله قلب وثانيده تخفيف ايدرلر اشد افعل تفضيل بنيه سيله يوسف صديق على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك برادرلرى اسميدر شارح ديركه اخوه يوسف عليه السلام جمله تفاسير وسيرده اون برنفر اولمق
اوزره مثبتدر اشد ايله مسما ولانى بوقدر مؤلفك مأخذى عجبانه در ابو الاشد برپهلوان كنيه سيدر وبرمحدث
كنيه سيدر على قول بوسين مهمله ايله در الشرود قعودوزننده والشراد شينك ضميله والشراد شينك كسريله
طوان اوركوب قاچمق معناسنه در يقال شرد البعير شرودا وشرادا من الباب الاول اذا نفر مترجم ديركه
اساسده ومن الكناية قال النبى عليه السلام لخوات رضى الله عنه اما يشرد بعيرك فقال اما منذقيده الاسلام فلا كلامى
خوات حضرتلرينك برقصه سنه اشارتدركه * اشغل من ذات النحيين * مثلنك منشأيدر اصلى بودركه جاهليه ده
بنوتيم قبيله سندن برخاتون اسواق عربدن برينه برقاچ طلوم ياغ كتوروب صاتمق اراده سنده ايكن خوات
بن جبير جنابلرى كه هنوز مظهر شرف اسلام اولمامشيدى محل مزبوره كلوب اول خاتونى كوردكده حسن وجمالنه
تعلقله توقانه كلدى پس ياغ اشترا ايلمك شبوه سيله خاتونك يانته كلوب طلومك برنى چوزدروب چاشنيسنه باقدى
آنى بكنميوب ديكرنى چوزدردى آنى دخى بكنميوب غيريسنه انتقال صورتنده اولدى شمدى چوزلمش
طلوملرك اغزلرى خاتونك ايكى النده قالمغله همان اكسه سنه چكوب طونسز خاتونه مباشرت وقضاى وطر ايلدى
خاتون نه ياپسون اطرافده كسه يوقدركه فرياد ايده طلوملرى صاليورسه ياغ كيدر حاصلى خواه وناخواه باغى بوتدى
بعدزمان خوات شرفياب اسلام اولوب وقصه مذكوره مسموع حضرت نبوى اولمغله اكا كنايه بيورديلر
انتهى الشارد والشرود صبوروزننده شروددن صفتدر شاردك جمعى شرد كلور فتحتيله خدم وخادم كبى
وشرودك جمعى شرد كلور ضمتيله زبور وزبر كبى وشرود بين الشعراء بك مطبوع ونكره ونادره اولديغندن
ضرب مثل كبى ديار بديار منتشر اولان اشعاره اطلاق اولنور يقال قافية شرود اى سايرة فى البلاد بوراده قافيه دن
مراد شعردركليت وجزئيت علاقه سنه مبنى در التشريد تفعيل وزننده دابه يى اوركيدوب قاچرمق معناسنه در
بومناسبتله قوغوب سورمك معناسنده استعمال اولندى يقال شرده اذا طرده وطاغتمق معناسنه استعمال
اولنور يقال شرد شملهم اذا فرق جمعهم وبرآدمك عيب ونقيصه سنى ناسه نشر وتشهير ايلمك معناسنه
استعمال اولنور يقال شرد بفلان اذا اسمع الناس بعيوبه الاشراد همزه نك كسريله مطرود قلمق معناسنه در
يقال اشرده اذا جعله شريدا اى طريدا بنو الشريد اميروزننده سليم قبيله سندن بربطندر الشقدة
شينك كسرى وقافك سكونيله بربنات آديدركه ياغلو وسودلو اولور الشكد شينك فتحى وكافك سكونيله
ويرمك معناسنه در يقال شكده اتاه شكدا من الباب الاول اذا اعطاه الشكد شينك ضميله اسمدر ويركى يه
دينور بخشش وعطا معناسنه وشكر معناسنه دركه على وجه التعظيم ثنا ايلمكدن عبارتدر الاشكاد همزه نك
كسريله والتشكيد تفعيل وزننده بونلرده ويرمك معناسنه در يقال اشكده وشكده اذا اعطاه واشكاد مالك كثرتى

قرانمق معناسنه‌در یقال اشکد فلان اذا اقتنی رذال المال الشمردی حبرکی وزننده براوت یاخود برشجر آدیدر
الشمرداة هایله جست ور ونده ناقه‌یه دینور الشمرذاة ذال معجمه ایله شمرداة معناسنه‌در الشهادة سعاده
وزننده برنسنه‌نک حقیقتنه مطلع اولوب قطعی بیلمک معناسنه‌در یقال شهد الرجل وشهد شهادة
من الباب الرابع والخامس اذا اخبر قطعا بوراده خبر علم معناسنه‌در وکاه اولورکه تخفیف ایچون هابی اسکان‌له شهد
الرجل دیرلر مؤلفک بصائرده بیانه کوره شهود وشهادة حضور مع المشاهدة معناسنه موضوعدر واول بصر
ایله و بصیرت ایله اولورکه علم اوله جقدر و بعضا حضور مجرّدده استعمال اولنور لکن حضور مجرّدده شهود
و حضور مع المشاهده‌ده شهادة لفظی استعمال اولیدر وشهادة که شاهدلک اوله جقدر بصر ایله یا بصیرت ایله
مشاهده سبیله حاصل اولان علم واطلاعدن ناشی صادر اولان قولدن عبارتدر وکاه اولورکه قسم مجراسنه اجرا
اولنور تقول اشهد بالله انه کذا ای احلف وبالله لفظندن مجرّد دخی مستعملدر انتهی وشهادت برامری کوروب
یاخود بیلدیکی وجه اوزره خبر ویرمک معناسنه‌درکه طانقلق ویرمک تعبیر اولنور یقال شهد لزید بکذا شهادة
من الباب الرابع اذا ادّی ماعنده من الشهادة وقوله تعالی شهد الله انه لا اله الا هو الآیة ای علم الله او کتب الله
او قال الله معنیٰ اخیرین معنای لازمیدر وقول المؤذن اشهد ان لا اله الا الله ای اعلم وابیّن ان لا اله الا الله وشهادة
اسم اولور فی سبیل الله قتل اولنمغه دینور کاسیذکر وعربلر بن یمین ایدرم دیجک یرده اشهد بکذا دیرلر احلف
معناسنه نته‌که ذکر اولندی الشهود قعود وزننده برمحله حاضر اولمق معناسنه‌درکه غیبت مقابلیدر
یقال شهد المجلس شهودا من الباب الرابع اذا حضره الشاهد آتدن اسم فاعلدر حاضر معناسنه جمعی شهود
کلور وشهد کلور ركّع کبی وشاهد شهادتدن دخی اسم فاعلدرکه فارسیده کواه وترکیده طانق دیرلر بونک جمعی
شهد کلور صحب وصاحب کبی وجمع الجمعی شهود واشهاد کلور بومعناد ندرکه عربلر ناقه‌نک طوغوردیغی یرده
قلان دم وصولک واش دیدکلری دری وسائر آثار وعلاماتنه شهود الناقه اطلاق ایدرلر وشاهد اسماء نبویه دندر
علیه الصلوة والسلام وشاهد لسانه اطلاق اولنور وفرشته‌یه یعنی حفظه‌یه اطلاق اولنور وجمعه کوننه اطلاق
اولنور ویلدزه اطلاق اولنور وآنک جنس اولوب یوکرکلکنه دلالت ایدن سکرتمسی حالتنه اطلاق اولنور
وولد طوغدیغی حینده برابرجه ظهور ایدن سموک طرزنده غلیظ صویه اطلاق اولنور وچابک مجربلن امرو مصلحته
اطلاق اولنورکه فوریجه حاضر اولور وصلوة الشاهد مغرب نمازیدرکه یلدز کورنمکه بسلر مترجم دیرکه وشاهد
ومشهود کریمه‌سنده معانی مزبوره‌نک اکثریله مفسردر انتهی الاستشهاد برآدمدن برماده‌یه شاهدلک
ایلمسنی ایسنمک معناسنه‌در یقال استشهده اذا سأله الشهادة وشهید اولمق معناسنه‌در یقال استشهد فلان
علی بناء المجهول اذا قتل فی سبیل الله الشهید امیر وزننده شاهد وکواه معناسنه‌در وبونده شینک کسریله ده
زبانزددر قال الشارح ومنه قوله تعالی معها سائق وشهید ای من شهد له وعلیه وشینک کسری هرفعیل
وزنی که عینی حرف حلق اوله کرک وصف وکرک جامد اولسون فاء الفعلک کسریله ده سائغ اولمق مطرّده‌سنه
مبنیدر وشهید شهادت خصوصنده امین وموثوق به اولان کسه‌یه دینور وشهید اسماء حسنادندر علمندن اصلا
برنسنه غائب اولیوب مجموع اشیاء علمنده حاضر اولان ذات اجلّ واعلانک اسم شریفیدر والله الشهید لا یغیب
عن علمه شیء وشهید عرف شرعده فی سبیل الله مقتول اولانه اطلاق اولنور فعیل بمعنی مفعول وبمعنی فاعلدر واکا
شهید اطلاقی غسلنه یاخود تقلنه ملائکهٔ رحمت حاضر اولدقلرینه مبنیدر یاخود حق جلّ وعلی وملائکه‌لری
آنک جنت ایله منعم اولمسی خصوصنده شاهد اولدقلرینه مبنیدر یاخود یوم قیامتده امم خالیهٔ سالفه حقنده استشهاد
اولنان ذواتدن اولدیغیچوندر یاخود شاهده اوزره یعنی متأثرا ارض اوزره ساقطا اولدیغیچون یاخود کویا که وفات
ایتیوب حضور الهیده حاضر وزنده اولدیغیچون یاخود عالم ملک وملکوتی مشاهده ایلدیکنه مبنیدر وشهیدک
جمعی شهداء کلور کرماء وزننده الشاهدة هایله ارضه اطلاق اولنور المشاهدة مفاعله وزننده برنسنه‌یی
روبرو کورمک معناسنه‌در یقال شاهده اذا عاینه المشهد محسن وزننده اری یاندن کلمش خاتونه دینور
مغیبه مقابلیدر یقال امرأة مشهد اذا کانت قد حضر زوجها التشهد تفعل وزننده نمازده یعنی قعده‌ده کلمهٔ
شهادتی مشتمل اولان تحیاتی اوقومق معناسنه‌درکه وضع شرعیدر یقال تشهد المصلی اذا قرأ التحیات
فی الصلوة المشهود جمعه کونی علی قول قیامت کونی یاخود عرفه کونیدر مراد وشاهد ومشهود آیت
کریمه‌سنده واقع مشهود اوله جقدر الشهد مهد وزننده باله دینور عسل معناسنه شینک ضمیله ده جائزدر
شهد معناله آندن اخص در جمعی شهاد کلور شینک کسریله شارحک بیانه کوره شهد کومج بالنه دینور وشهد

خزاعه قبیله‌سندن بنو المصطلق جماعتی یوردنده برصویک آدیدر الاشهاد همزه‌نک کسریله برنسنه‌یی حضوره
کتورمک معناسنه‌در یقال اشهده اذا احضره وقیز بالغه اولمغله حیض کورمک معناسنه‌در یقال اشهدت
الجاریة اذا حاضت وادرکت وبرکسه‌دن مذی کلمک معناسنه‌درکه ملاعبه یا مطلوب نفسی تخیل ویا مذاکره
ومشاهده ایله تلذذدن ناشی ذکردن ماء مقید کلمکدن عبارتدر یقال اشهد الغلام اذا امذی وشهید اولمق
معناسنه‌در یقال اشهد الرجل علی بناء المجهول اذا قتل فی سبیل الله التشهید تفعیل وزننده بودخی ذکردن
مذی کلمک معناسنه‌در یقال شهد الرجل اذا امذی المشهد مکرم وزننده اشهاد مذکوردن اسم مفعولدر
معرکه‌ده شهید اولان آدمه دینور المشهد مقعد وزننده والمشهدة هایله والمشهدة هانک ضمیله ناسک حاضر
اولاجق یرلرینه دینور یقال هذا مشهد القوم ومشهدتهم ومشهدتهم ای محضرهم شهید زبیر وزننده اسامیدندر
الشیخ الزاهد عمر بن سعد بن شهید امیر حمص ایدی واحمد بن عبد الملک بن شهید ادیب مشهوردر قرطبی الاصل در
حانوت العطار نام کتابک مؤلفیدر التشوید تفعیل وزننده کونش طوغوب یوکسلمک معناسنه‌در التسوّد
تفعل وزننده تشوید معناسنه‌در یاخود بونلر ذال معجمه ایله‌در الشید شینک کسریله دیوار صیوایجق کرج وبالچق
مقوله‌سی صوایه دینور جوهری تعمیم معرضنده من طین او بلاط عنوانیله رسم ایتمکله غلط ایلمشدر صواب
اولان ملاط اولمقدر میمله زیرا بلاط قالدرم طاشنه دیمکله آنکله دیوار صوانمز وملاط چامور
دینورکه آنکله دیوار صوانور الشید کید وزننده دیواری صوا ایله صوامق معناسنه‌در یقال شاد
الحائط یشیده شیدا اذا طلاه بالشید وهلاک اولمق معناسنه‌در یقال شاد الرجل اذا هلک
المشید متین وزننده ذکر اولنان صوا ایله صوانمش بنایه دینور یقال حائط وقصر مشید ای معمول
یعنی مبنیّ بالشید وبو مکیل کبی اسم مفعولدر المشید مؤیّد وزننده مطوّل یعنی هوایه طوغری رفع واعلا
اولنمش بنایه دینور جوهرینک مشید امیر وزننده واحد ایچون ومشید مؤیّد وزننده جمع ایچوندر
دیمسی غلطدر زیرا جمع ایچون اولان مشیده‌درکه مشیدک جمعیدر شارح دیرکه اولا جوهری قول مزبوری
کسائیدن نقل ایلمشدر ثانیا واحد ایچون وجمع ایچون دیمسی استعماله مبنیدر ومثال اولەرق ایراد اولنان
فی بروج مشیدة کریمه‌سنده بروج جمع اولمغله صفتی مؤنثا ایراد اولندی پس مشیده لفظی مشیدک جمعیدر
دیمک اغربدر قال البیضاوی ای فی قصور وحصون مرتفعة وقرئ مشیدة باسم الفاعل وصفا لها
بوصف فاعلها کقولهم قصیدة شاعرة ومشیدة من شاد القصر اذا رفعه الاشادة همزه‌نک
کسریله برشیء رفع صوتله چاغرمق معناسنه‌در اساسک بیانه کوره اشاده بنایی یوکسک یاپمق معناسنه‌در
بعده برآدمک ذکرنی عالی ایلمک یعنی عیانا مدح وثنا ایله مشهور ونامدار ایلمک معناسنه استعمال اولندی
یقال اشاد بذکره اذا رفعه بالثناء علیه واشاد علیه قبیحا وتقبیح دیرلر برکسه‌نی امرمکروهله ذکر وتشهیر
ایلسه واشاد صوته وبصوته دیرلر بلند آواز ایله چاغرسه انتهی واشاده غائب اولان نسنه‌یی تعریف ونداء
ایلمک معناسنه مستعملدر یقال اشاد بالضالة اذا عرّفها وهلاک ایلمک معناسنه‌در یقال اشاده اذا اهلکه
الشیاد کتاب وزننده خاصه‌ده‌وه قسمنی چاغرمق معناسنه‌در یقال شاد بالابل یشید شیادا اذا دعاها وبدنه
طیب قسمنی اوغوب یدرمک معناسنه‌درکه ذکر اولنان صوامق معناسندن مأخوذدر یقال شاد الطیب بجلده
اذا دلکه التشیید تفعیل وزننده بودخی بدنه کرکی کبی طیبی اوغوب یدرمک معناسنه‌در یقال شید الطیب ببدنه
اذا دلکه به فصل الصاد المهملة الصخد صادک فتحی وخای معجمه‌نک سکونیله جهره‌یی کونش
چالوب یاقمق معناسنه‌در یقال صخدته الشمس صخدا من الباب الثالث اذا احرقته وکوچکن دیدکلری قوش اوتمک
معناسنه‌درکه عربلر آنکله تشأم ایدرلر یقال صخد الصرد اذا صاح اساسده بونی مجاز اولەرق صخدت الهامة
عنوانیله ذکر ایلمشدرکه بایقوشک اوتمسی خرابیله عربلر تشأم ایلدکلرینه مبنیدر الصخود قعود وزننده برکسه‌نک
کلامنه قولاق طوتوب دیکلمک معناسنه‌در یقال صخد الیه صخودا اذا استمع الصخد فتحتینله هوانک اسی
اولمق معناسنه‌در یقال صخد النهار صخدا من الباب الرابع اذا اشتدّ حرّه الصیخود حیدود وزننده والصخدان
سکران وزننده خانک فتحیله ده‌زبانزددر پک اسی کونه دینور یقال یوم صیخود وصخدان ای شدید الحرّ وصیخود
وصیخاد بغایت پک وقاتی قیایه دینورکه کولنک مقوله‌سی آلات کارایلمز اوله یقال صخرة صیخود وصیخاد
ای شدیدة الصیخد صیقل وزننده عین الشمس معناسنه‌درکه چشمهٔ آفتابدر شعاعک قیناپوب مستفیض
اولدیغی یری اوله جقدر الاصخاد همزه‌نک کسریله اسی هوایه داخل اولمق معناسنه‌در یقال اصخد الرجل

اذا دخل في الحر وقيا كلرى كونشك حرارتيله اصمق معناسنه در يقال اصخد الحرباء اذا اصطلى بحر الشمس
جانورمذ كورك كوزى بغايت بارد اولمغله دائما اصمق ايجون كوزنى كونشدن دور ايلمز آنكچون آفتاب پرست
اطلاق ايدرلر المصخدة مبك وخانك فتحيله نصف النهار وقتنه دينور كه پك اسى اولور جمعى مصاخد كلور
صيخد صادك فتحى وخانك سكونيله بر بلده آديدر بلده نك و يليله غير منصرف دخى اولور الصيخدون خيزبون
وزننده پكلك صلابت معناسنه در لكن وزن مزبور اسم وصفته مخصوص اولمغله مؤلفك صلابتله كه معناى مصدريدر
وجهى معلوم اولمدى مقتضاسى صلب عنوانيله صفت اولمقدر الصاخد فرد ضعيف وبى اهل وبى يار
اولان ادمه دينور يقال واحد فاحد صاخد اى صنبور فاحد لفظى واحده مزاوج اولمغله ظاهرا صاخد لفظى دخى
اكا مزاوج اولمق غالبدر الصدود قعود وزننده بر نسنه دن يوز چويروب اعراض ايلمك معناسنه در يقال صد عنه
صدودا من الباب الاول اذا اعرض عنه الصد صادك فتحيله بر آدمى بر نسنه دن منع وصرف ايلمك معناسنه در
يقال صد فلانا عن كذا صدا اذا منعه وصرفه عنه الاصداد همزه نك كسريله بو دخى منع وصرف ايلمك
معناسنه در يقال اصد فلانا عن كذا اذا منعه وصرفه وياره وچبان مقوله سى ايرنلمك معناسنه در يقال
اصد الجرح اذا قيح الصديد صادك فتحيله فرياد ايلمك معناسنه در يقال صد الرجل صديدا من الباب الاول
والثاني اذا ضج وصديد ياره دن اقان صارى صويه دينور وقيناية رق قوبيلنوب قاتيلنمش اتى صويه دينور
الصدد فتحتينله بر نسنه نك قرشوسنه دينور كذلك قربنه دينور يقال داره صدد داره اى قبالته وقربه وبو ظرفيت اوزره
منصوبدر قال في الاساس دارى صدد داره وبصددها اى قبالتها واخذت من صدد اى قرب وانا بصدد من هذا
الامر التصديد تفعيل وزننده ال چالمق معناسنه در يقال صدد الرجل اذا صفق وبو صدد لفظندن مأخوذدر كه
المرئي برينه مقابل اولور التصدد تفعل وزننده بركسه نك ارقورى اوكنه كلمك معناسنه دركه تعرض ايلمك تعبير
اولنور يقال تصدد له اذا تعرض وبونلرك دال ثانيه لرى يايه ابدال له تصديه وتصدى دخى دينور صددمذ كوردندر
لكن وجه مزبور بعضك قوليدر حتى معتل بابنده مؤلف دخى صدايه مقابله ايلمك ملاحظه سنه مبنى تعرض ايله
تفسير ايلمشدر الصداد رمان وزننده يلانه اطلاق اولنور يولده تعرضنه ياخود سلوكدن منعنه مبنى وصداد
حشراتدن برجانوردر على قول سام ابرصك اسميدر كه يلانه آغو وبرن ديدكلرى كلر اوله جقدر جمعى صدائد كلور
وصداد صويه واره جق يوله دينور الصداد كتاب وزننده خاتونلرك تستر ايچون طوتندقلرى جار مقوله سى ستره يه
دينور الاصطداد افتعال وزننده خاتون صداد مذكور ايله پرده لنمك معناسنه در يقال اصطدت المرأة اذا احتجبت
بالصداد صداء تشديد ايله عداء وزننده صداء لفظنده لغتدر كه بر مخصوص قويى ياخود صويى طتلو براسمه
آديدر ماء ولا كصداء مثلى آندن در نته كه باب همزه ده بيان اولندى الصد صادك فتحى وضميله طاغه دينور
ودره نك برقيسنه دينور ايكى قيسنه صدان دينور الصدان صادك ضمى وتثنيه بنيه سيله اوق كرينك ايكى
طرفلو كرتكنه دينور شرخا الفوق معناسنه يقال وضع السهم بين الصدين اى بين الشرخين الصدود صبور
وزننده تازه قيزلرك پرده لنمزدن مقدم كيدكلرى قصه لباسه دينور مجول معناسنه واول سرمه وتوتيا مقوله سنه
دينور كه آينه اوزره اوغوب كوزه چكرلر صدصد فدفد وزننده بر خاتون آديدر صداصد علابط وزننده هذيل
قبيله سنه مخصوص بر طاغك آديدر الصرد فردوز نده خالص ويغش اولان نسنه يه دينور حتى حب صرد
لا الغرض اولان محبتدر ومنه تقول احبك حبا صردا اى خالصا وطاغلرك مرتفع اولان يرينه دينور ومزراق
بلمالرنى مزراغه قاقدقلرى برچينه دينور وعسكر عظيمه دينور وبونده فتحتينله ده لغتدر وصرد صوغوقه
دينور سرد فارسى معربيدر وصرد مصدر اولور اوق آنديغى نسنه يه كورمك معناسنه يقال صرد السهم
الرامى صردا من الباب الاول اذا انفذه المصراد مفتاح وزننده صوغوقه پك متحمل اولان آدمه دينور
وصوغوقه متحمل اولميان آدمه دينمكله ضد اولور يقال رجل مصراد اى قوى على البرد ويقال رجل مصراد
اى ضعيف على البرد ومصراد يلمانى تيز اولمغله آتيلى شيئه كوب ايشلراولان اوقه دينور كاسيذكر وقيريره دينور كه
اثر نبات وشجردن خالى اوله يقال ارض مصراد اى لا شجر بها ولا شئ يعنى من النبات الصرد كتف
وزننده صوغوقه متحمل اولميان آدمه دينور ودائما صرتنك ايره كلن يرى باغر وجدا اولور اولان آته دينور
يقال فرس صرد اذا كان ذبرموضع السرج منه كما سيذكر وشول سوده دينور كه صوغوق چالمغله يايلوب اصلا اويمه
يعنى يوغرد اولميه يقال لبن صرد اى ينتفش لا يلتئم الصرد فتحتينله تنه اوشمك معناسنه در يقال صرد الرجل
صردا من الباب الرابع اذا وجد البرد سريعا وآتك ايره كلن يرى باغر اولق معناسنه در يقال صرد الفرس

اذا دبر موضع السرج منه فهو دبر وطلومدن سودى يايقده كره ياغى طوپلنميوب پاره پاره چقمق معناسنه در
يقال صرد السقاء اذا اخرج زبده متقطعا وكوكل بر نسنه دن صوغويوب فارغ اولمق معناسنه مستعملدر تقول صرد
قلبي عنه اذا انتهى واوق نشاندن خطا ايلمك معناسنه در يقال صرد السهم اذا اخطأ واوقك يلمانى ايلان شيئه
ايشليوب بچمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال صرد السهم اذا انفذ حده لكن ضديتى منظور فيهدر الاصراد
همزه نك كسريله بو دخى اوق نشانه كچورمك معناسنه در يقال اصرد الرامى السهم اذا انفذه الصارد نشانه
نافذ اولان اوقه دينور يقال سهم صارد اى نافذ وصارد اصحابدن عاصم بن ثابت بن ابى الاقلح جنابنك قلجى اسميدر
المصرد مكرم وزننده نشاندن خطا ايدن اوقه دينور يقال سهم مصرد اى مخطئ الصرد صادك ضمى ورانك
فتحيله ايرى باشلو بر قوش آديدر كه سرچه قوشلرنى شكار ايدر بعضلر ديديكه ابتدا قوشلردن رضاى بارى ايچون
صائم اولان بو قوشدر جمعى صردان كلور صادك كسريله بو قوش تركيده كوچكن ديدكلريدر كه آلاجه اولور
تويلرندن يلبازه ايدرلر وصرد آت قسمنك صرتنده اولان باغر وجدا وصاغالدقدنصكره برنده قلان بياض نشانه
دينور الصردان تثنيه بنيه سيله دل آلتنده اولان ايكى طمره اطلاق اولنور كه دلك قوامليدر سياه اولور بعضلر
دل آلتى اولدم ديو آندن فصد ايدرلر الصريدة فريده وزننده شول ديشى قيونه دينور كه صوغوق تأثير ايلمكله
ضعف وضرر ايراث ايلمش اوله جمعى صرائد كلور الصراد رمان وزننده والصريد قبيط وزننده يغمورى
اولميان يوفقه جه بلوده دينور التصريد تفعيل وزننده آز اچمق معناسنه در يقال صرده اذا قلله وقائق
مرتبه سندن دونجه صوارمق معناسنه در يقال صرده اذا سقاه دون الري المصطرد مضطرب وزننده بغايت
كيندار ومبطن وشديد الغيظ آدمه دينور كه دوه كينلو تعبير اولنور يقال رجل مصطرد اى حنق شديد الغيظ
الصرداء صحراء وزننده بر طاغ آديدر الصمرد زبرج وزننده ميمى اصليه اولمغله موضع ذكرى بو محل دكلدر
مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر الصرخد خاى معجمه ايله جعفر وزننده باده يه دينور خمر كبى وشام
ديارنده بر بلده آديدر كه اكا خمر نسبت اولنور صرفند صادك وفانك فتحيله ساحل بحر شامده بر بلده در الصعود
قعود وزننده نردبان وطام مقوله سى يوكسكه چقمق معناسنه در يقال صعد فى السلم صعودا من الباب الرابع اذا رقى
التصعيد تفعيل وزننده طاغه چقمق معناسنه در يقال صعد فى الجبل وعلى الجبل تصعيدا اذا رقى واشبو
طاغه چقمق معناسنده ثلاثينك استعمالى عربدن مسموع اولمدى لكن مصباحك بيانه كوره لغت قليله در وتصعيد
انكبه يره طوغرى انمك معناسنه دركويا كه بناسى سلب ايچوندر يقال صعد فى الوادى اذا انحدر وبر نسنه يى ارتمك
معناسنه در يقال صعد السمن اذا اذابه الاصعاد همزه نك كسريله آفاقدن مكه مكرمه يه كلمك معناسنه در يقال
اصعد الحاج اذا اتى بمكة مؤلفك بصائرده وشارحك بيانلرينه كوره فى الاصل امكنه مرتفعه يه كتمك معناسنه در
مثلا بصره وشام طرفلرندن نجد وحجاز ديارينه كتمك كبى بعده مكه يه عزيمته تخصيص ايلديلرينه كه على العكس
عزيمته انحدار ايله تعبير ايلديلر مثلا عارضنا الحاج فى مصعدهم ديرلر حاجه مكه يه كيدكلرنده راست كلدك معناسنه
وعارضنا الحاج فى منحدرهم ديرلر بصره وشام طرفلرينه رجعتلرنده تصادف ايلدك معناسنه انتهى واصعاد ايراق
كتمك معناسنه مستعملدر يقال اصعد فى الارض اذا امضى وبو وجه مذكور اوزره امكنه مرتفعه يه كتمك معناسنه اولوب
بعده ارض بعيده يه كتمكده استعمال اولندى واصعاد تصعيد كبى انكبه يه طوغرى انمك معناسنه دركه همزه سى
ازاله ايچوندر يقال اصعد فى الوادى اذا انحدر وناقه صعود اولمق معناسنه در يقال اصعدت الناقة اذا صارت
صعودا وناقه يى صعود قلمق معناسنه در تقول اصعدت الناقة اذا جعلتها صعودا كما سيذكر التصعد تفعل
وزننده والتصاعد تفاعل وزننده بر آدمه بر مشقتلو نسنه رنج وزحمت ويرمك معناسنه در عقبه معناسنه اولان
صعود آندن مأخوذدر تقول تصعدنى الشئ وتصاعدنى اى شق على الاصعد همزه نك كسرى وصاد
مشدده نك فتحى وعين مشدده نك ضميله والاصاعد همزه نك كسرى وصادك تشديدى وعينك ضميله والاصطعاد
همزه نك وطانك كسريله بو كسه كه چقمق صعود معناسنه در مؤلف بونه ايجاز ايلمشدر اصعد كلمه سى اصعد يصعد
كلمه سندن مصدر دركه اصلى تصعد يتصعد ايدى تاء تفعل صاده قلب وادغام له حسب القاعده اولنه همزه وصل
مكسوره ادخال اولندى واصاعد كلمه سى اصاعد يصاعد صيغه سندن مصدر در بونكده اصلى تصاعد يتصاعد
ايدى نته كه اطهر واثاقل كلمه لرينك اصللرى تطهر وتثاقل ايدى وبونكله مؤلف اشبو كانما يصعد فى السماء
الاية كريمه سنه تلميح ايلمشدر كه ابن كثير ثلاثى عنوانده وحفص يصعد عنوانده كه اصلى يتصعد ايدى وابو بكر
يصاعد عنوانده قرأت ايلدى واصطعاد اصطعد كلمه سندن مصدر دركه افتعالدر تاء طايه قلب اولنمشدر وبونلر

بكلى متضمندر الصعود صبور وزننده چقمق شاندن اولان طاغ و زدبان و باروته مقوله سى يره دينور
هبوط مقابليدر جمعى صعد كلور زبور وزبر كبى وصعائد كلور عجوز وعجائز كبى وشول ناقه يه دينور كه بوسنه
ناقص الخلقه ياورى دوشورمكله كچن سنه كى ياورى يسنه باغلمش اوله وجهنمده برطاغك آديدر وصرب وكوچ بوقشه
دينور يقال عقبة صعوداى شاقة الصعوداء جلولاء وزننده بودخى كوچ وصرب بوقشه دينور بنات صعده
حمره وزننده يبان اشكلرينه اطلاق اولنور يوكسك طاغلرده ايوا ايتدكلرى ايچون نسبتده غير قياس اوزره صاعدى
ديرلر وصعده شول قارغى يه دينور كه دوز وهموار بتمكله طوغرلتمغه محتاج اولميه وقانجق اشكه اطلاق اولنور وبرنوع
قصه ويمانى عريض خشت طرزنده حربه يه دينور آله كبى وصعده برديشى كچى اسميدر وذويب بن هلالك فرسى
اسميدر ويمنده بر موضع آديدر محدثيندن محمد بن ابراهيم بن مسلم الصعدى اوراليدر وبنو سلول يوردنده واقع ايكى
طاغك جوفنده برصو آديدر وبنو عوف يوردنده برصو آديدر الصاعد صعوددن اسم فاعلدر وعربلرك بلغ كذا
فصاعدا قوللرى فافوق ذلك معناسنه در مترجم ديركه تلويحك ان صيغة الجمع موضوعة للاثنين فصاعدا قولنده
حسن چلبى مرحومك بيانه كوره فاء عاطفه در وصاعدا حالدر عاملى مضمردر فذهب الموضوع صاعدا تقديرنده در
تنه كه اخذته بدرهم فصاعدا فذهب الثمن صاعدا تقديرنده در انتهى وصاعد بلقاء بن قيس الكنانى وصخر بن
عمروك فرسلرى آديدر الصعداء صحراء وزننده والصعدد قنفذ وزننده رنج ومشقته اطلاق اولنور الصعداء
صادك ضميله برحاء وزننده اوزون اوزادى صولوق آلمغه دينور كه مراد بر ضجرتدن متأثر ايچنى چكدكده نصكره
اوزون اوزادى صولوق آلمق اوله جقدر يقال تنفس الصعداء اى تنفس طويلا الصعيد سعيد وزننده طپراغه
دينور على قول يرك يوزنه دينور وجه ارض معناسنه جمعى صعد كلور ضمتينله وصعدات كلور كه جمع الجمع
اوله جقدر يقال قعد على الصعيد اى التراب او وجه الارض وصعيد يوله دينور طريق معناسنه ومنه اياكم
والقعود بالصعدات وبو امام على المرتضى كلاميدر مراد ممر الناس اولان طريقلرده قعوددن تحذيردر
وصعيد قبر ومزاره دينور ومصر اولكه سنده نيجه بلادى يعنى ولاياتى اسميدر كه طولا اون ايش مرحله مسافه يى
مشتملدر ووادى القرى قربنده بر موضع آديدر آنده مسجد نبوى واردر عليه السلام صعائد صادك ضميله
بر موضعدر الصعد فتحتينله سخت وشديد معناسنه در المصعد معظم وزننده آتش ايله معمول اولان شرابه دينور
اذابه معناسنه اولان تصعيددن مأخوذدر يقال شراب مصعد اى عولج بالنار اطبائك واهل كافك تصعيد تعبيرلرى
بوندن مأخوذدر كه برنسنه نك لطيفنى آلمق ايچون اجزاسنى آتش ايله تسخين وتدخيندن عبارتدر المصعاد
ميمك كسريله خرما اغاجنه چقمجق كنده دينور كه ايپدن نردبان طرزنده دوزرلر حابول دخى ديرلر
صعد صادك ضميله وصعدد هدهد وزننده وصعادى حبارى وزننده وصعيداء مريطاء وزننده بر موضع آدلريدر
الصعادية غرابيه وزننده كوده سى اوزون ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صعادية اى طويلة صغد
صادك ضمى وغين معجمه نك سكونيله سمرقند قربنده بر موضع آديدر بو سغد اوله جقدر كه ذكر اولندى وبخارا ترابنده
بر موضعدر صغدبيل باى موحده نك كسريله ارمنيه اولكه سنده بر بلده در نوشروان عادل بنا ايتديدر مترجم
ديركه جغرافياده بو شهر يالكز دبيل عنوانيله مرسومدر برمعمور شهردر ارمنيه نك پاى تختى قديمى ايدى آنده
اعلا قرمز چقر الصفد صادك فتحى وفانك سكونيله بوقاغو ايله محكم بند ايلمك معناسنه در يقال صفده
صفدا من الباب الثانى اذا شده واوثقه الاصفاد همزه نك كسريله والتصفيد تفعيل وزننده صفد
معناسنه در يقال اصفده وصفده بمعنى صفده الصفد فتحتينله ويركى يه دينور عطيه معناسنه بند معنوى
اولديغيچون وبوقاغويه دينور جمعى اصفاد كلور قيود معناسنه ومنها يقال الصفد صفد اى العطاء قيد ولنك
بوراده والاصفاد القيود عبارتيله صفد لفظنك جمعنه واشبوا مقرنين فى الاصفاد آيت كريمه سنه اشارتدر الصفاد
كتاب وزننده اسير بند ايده جك باغه دينور الصفرد زبرج وزننده ابو المليح اسميدر كه طويغار قوشى ديدكلرى جبان
قوشدر الاصفعيد همزه نك كسرى وفانك فتحيله خراسان اسماسندندر الصلد صادك فتحى وكسرى ولامك
سكونيله نهايت پك وطايجق نسنه يه دينور مرمر وصماقى طاش كبى يقال حجر وارض صلد اى صلب املس
واصلا ترلز اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس صلد اذا كان لا يعرق وصلد مصدر اولور طوار سكردركن
ايكى اللرنى شدتله يره اورمق معناسنه در يقال صلدت الدابة صلدا من الباب الثانى اذا ضربت بيديها الارض
فى عدوها وطاغه چقمق معناسنه در يقال صلد فى الجبل اذا صعد وآزى ديشلرى برى برينه سورلمكله قجرداماق
معناسنه در يقال صلدت انيابه اذا صوتت صريفها وبرك اولمق معناسنه در يقال صلدت الارض اذا صلبت

وطاس كونى كل باش پارلده مق معناسنه در يقال صلدت صلعته اذا برقت الصلودد سفرجل وزننده بودخى
صلد كبى پك وطايجق شيئه دينور الصلود صبور وزننده صلد كبى بودخى ترلز اولان آته دينور كه ذميمه در
وصلود يالكز منفرد نسنه يه دينور يقال شئ صلود اى منفرد ودبى قالين اولمغله كيچ قينار اولان چوملكه وتنجره يه
دينور يقال قدر صلود اى البطيئة الغلى وسودى آز اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صلود اى بكيئة
وخوف وفزعدن طاغه فرار وصعود ايدن آدمه دينور الصالدة فجردايان آزى ديشه دينور جمعى صوالد
كلور الاصلاد همزه نك كسريله برك اولمق معناسنه در يقال اصلدت الارض بمعنى صلدت الصلود قعود
وزننده چقماقدن سس چقوب آتش چقمز اولمق معناسنه در يقال صلد الزند صلودا من الباب الثانى اذا صوت
ولم يور الصلادة جلاده وزننده بخيل اولمق معناسنه در يقال صلد الرجل صلادة من الباب الرابع اذا بخل
التصليد صلاده معناسنه در يقال صلد الرجل اذا بخل الصليد امير وزننده يالكز نسنه يه دينور منفرد معناسنه
ويلدرايجى شيئه دينور يقال شئ صليد اى بريق المصلاد محراب وزننده سودى پك آز ناقه يه دينور وشول
ناقه يه دينور كه كرچه طوغورر اولوب لكن سودسز اوله الصلداء صادك كسريله والصلداءة هاء ايله طپراغى
پك وقالين اولان يره دينور يقال ارض صلداء وصلداءة اى غليظة صلبة الصلاد كتان وزننده آتش سز
چقماغه دينور يقال عود صلاد اذا كان لا ينقدح يعنى منه النار بدويلر چقماغى مرخ وعفار اغاجندن اتخاذ
ايتدكلرى محللرنده بيان اولندى المصلد محسن وزننده شول سوده دينور كه ياغ بيلا شقلى قابه صاغلمقله
يوزنده كوپوكى اولميه الصلدة صادك فتحى ولامك سكونيله جلادتلو ناقه يه دينور يقال ناقة صلدة اى جلدة
صلدد جعفر وزننده يمنده ياخود رحرحان قربنده بر موضعدر الاصليد ازميل وزننده بخيل وناكسه دينور
يقال هو اصليد اى بخيل الصلخد خاى معجمه ايله جعفر وزننده والصلخد خضجر وزننده والصلخد جردحل
وزننده والصلخاد قرطاس وزننده والصلخدى سبنتى وزننده والصلاخد علابط وزننده قوى وتوانا
ياخود شهامتلو جست وچالاك اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل صلخد وصلخد وصلخد وصلخاد وصلخدى
وصلاخد اى صلب قوى او شهم ماض الاصلخداد اقشعرار وزننده اياق اوزره ديكلوب طورمق معناسنه در
يقال اصلخد الرجل اصلخدادا اذا انتصب قائما الصيلخود فيلسوف وزننده ياوز ناقه يه دينور يقال
ناقة صيلخود اى شديدة الصلغد غين معجمه ايله جردحل وزننده قزل برونلى آدمه دينور متقشر الانف معناسنه كه
قشرتدن مأخوذدر شدت حمرت معناسنه الصمد صمد وزننده قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال صمده
واليه صمدا من الباب الاول اذا قصده واورمق معناسنه در يقال صمده اذا ضربه ويره برنسنه يى ديكمك معناسنه در
يقال صمده اذا نصبه وصمد ضباب قبيله سى يوردنده برصو آديدر وطپراغى قالين يوكسك يره دينور يور با ركبى
ويوزى كونش چالوب ياقمق معناسنه در يقال صمدت الشمس وجهه اذا اثر لفحها فيه وشيشه نك اغزنى
طاپه ايله ياخود درى ايله بند ايلمك معناسنه در يقال صمد القارورة صمدا من الباب الثالث اذا جعل لها سدادا
اوعفاصا شارح ديركه شرطسز باب ثالثدن ورودى اغربدر الصمد فتحتينله قومك اولوسنه وعاليشاننه دينور
دركاهى ارباب حاجاته مقصد اولديغيچون يقال هو صمد القوم اى سيدهم ودائم وجاويد معناسنه در ورفيع وعالى
معناسنه در وايچى طلو شيئه دينور مصمت معناسنه كه مجوف مقابليدر قال الشارح وفى النهاية من اسماء الله تعالى
الصمد وهو السيد الذى انتهى اليه السودد وقيل هو الدائم الباقى وقيل الذى لا جوف له وقيل الذى يصمد اليه
فى الحوائج اى يقصد راغب اصفهانى بوراده بردقيقه ايراد ايلمشدر يعنى حق تعالايه لا جوف له معناسنه اولان
صمد اطلاقنك وجهى بودركه چون لا جوف له اولان شئ ايكى قسم اولور برى انساندن دون اولور جمادات كبى
وبرى انساندن عالى اولور نصارى طائفه سى ايسه حضرت عيسايه الوهيت اسناد ايلديلر پس الله الصمد
قول شريفى اسناد مذكورك ردينه تنبيهدر كه بو معنايه وامه صديقة كانا يأكلان الطعام قول شريفيله
اشارت بيورلدى وشول آدمه دينور كه جنك وقتال هنكامنده اصلا صوصه يوب آجقمز اوله وشول قوم وجماعته
دينور كه اصلا كار وحرفتلرى ومدار معاش اوله جق نسنه لرى اولميه اصحاب صفه كبى الصماد كتاب وزننده
شيشه نك طاپه سنه وطقاجنه على قول دريدن اولان آغزى باغنه دينور وصماد مفاعله بابندن مصدر اولور
اورشمق معناسنه يقال صامده صمادا اذا جالده وضاربه وصارقدن غيرى باشه صاردقلرى نسنه يه صماد
دينور شمله ومنديل كبى الصمدة حمزه وزننده شول قيايه دينور كه دبى يره كوموملش وباشى ير ايله برابر اوله
على قول باشى يردن يوكسك اوله وشول ناقه يه دينور كه نيجه يللر حكيلوب لكن كبه قالميه يقال ناقة صمدة اى متعبطة

لم ينتفخ المصمود اسم فاعل بنيه سيله غليظ اولان شيئه دينور المصمد معظم وزننده مقصود معناسنه در كه
قصد اولنمش نسنه در پس تصميد دخی قصد معناسنه در لكن مبالغه یی مشتملدر ومصمد شول صلب وقوند
نسنه يه دينور كه آنده اصلا وهن وضعف اثری اولميه يقال شیء مصمد ای ما فيه خور المصماد محراب وزننده
شول ناقه يه دينور كه صوغوق وقوراق وقتلرده دخی سودی منقطع اولميه يقال ناقة مصماد ای باقية على القرّ
والجدب دائمة الرسل جمعی مصامد كلور ومصاميد كلور الصمخدد خای معجمه ايله سفرجل وزننده والصمخدد
قرعمل وزننده خالص و بيغش نسنه يه دينور ومنه يقال انت في صمخدد قومك ای في صميمهم الاصمخداد
اصلخداد وزننده غضبدن شيشوب قبارمق معناسنه در يقال اصمخدّ الرجل اذا انتفخ غضبا الصمرد
زبرج وزننده سودی پك چوق ناقه يه دينمكله ضد اولور الصماريد صماديد وزننده
طراغی پك اولان يوريرلره دينور وسموز قيونلره وكچيلره دينور وآريق وزبون اولنلرينه دينمكله ضد اولور
مفردی صمرد مذكوردر الاصمعداد اصمخداد وزننده پك سرعتله كتمك معناسنه در يقال اصمعدّ الرجل
اذا انطلق سريعا المصمعدّ مشمعلّ وزننده ارسلانه دينور الصمغد غين معجمه ايله سجل وزننده صلب
وشديد اولان انسان وحيوانه دينور المصمغدّ مشمعلّ وزننده بدنی شيشكن آدمه دينور كرك سموزلكدن
وكرك مرضدن اولسون يقال رجل مصمغدّ ای منتفخ من شحم او مرض الصندد نوبله زبرج وزننده بهادر
اولان سيد وذيشان آدمه دينور على قول حليم وبعلى رأی جوانمرد وكريم ياخود حسب ونسب صاحبی
شريف آدمه دينور يقال رجل صندد ای سيد شجاع او حليم او جواد او شريف وطاغك برطرفندن
برون كبی بالكزجه چقان سيوری اوجنه دينور وصندد تهامه ده برجبل آديدر الصنديد قنديل وزننده يودخی
فی نفسه بهادر اولان عاليشان آدمه دينور يقال رجل صنديد ای سيد شجاع وشدتلو يله وصوغوقه اطلاق اولنور
يقال اصابتهم ريح صنديد وبرد صنديد ای شديد وايری قطره لو يغموره اطلاق اولنور يقال غيث صنديد ای عظيم
القطر وغالب وزبردست آدمه اطلاق اولنور جمعی صناديد كلور وحمايت عسكر ايدن شجعانه صناديد اطلاق
اولنور شارح وجماعة العسكر نسخه سنی تخطئه وحماة العسكر نسخه سنی تصويب ايلمشدر وصنديد شدت
حره دخی اطلاق اولنمغله مبالغة يوم حامی الصناديد ديرلر شديد الحر معناسنه صندوداء صادك فتحيله شامده
برموضعدر التصويد تفعيل وزننده صاد حرفنی يازمق معناسنه در يقال صوّد الكاتب تصويدا اذا كتب
الصاد مؤلفك بصائرده بيانه كوره صاد سين مخرجنه مجاور حرف مخصوصدر مذكر ومؤنث اولور جمعی اصواد
وصادات كلور وطقسان عدده دال اولور وكاهيجه بركلمه دن مختصر اولور كه اكا صاد كافيه اطلاق اولنور المص
وكهيعص كبی وبری دخی صاد ضروره دركه بعض بيه بی كسه تاء موقفنده تلفظ ايدر وبری دخی صاد لغوی دركه
خروسه دينور كذلك باقر تجربه يه دينور ودوه يه مخصوص برعلت آديدر وقيل في قوله تعالى ص والقرآن
ذي الذكر الآية هو الحرف وقيل معناه تلقه بالقبول من صاديت كذا الصهد مهد وزننده صخد لفظنده لغتدر كه
برنسنه یی كونش چالوب ياقق معناسنه در يقال صهدته الشمس صهدا من الباب الثالث اذا صخدته الصيهد
صيقل وزننده حر هوادن ناشی ايراقدن يابانده آقار صو شكلنده كورينن شيئه دينور سراب جاری معناسنه
ركيده ايلغم سالغم تعبير اولنور وصيهد زياده اسيلكه دينور واوزون شيئه دينور وشول يابانه دينور كه صوينه
ظفرياب اولنميه ايراق يامخوف ياخود صوسز اولديغيچون وايری وباشی اكری اولان آلت تناسله دينور وصيهد عين
ايله حضرموت ينده برموضع آديدر الصيهدان فتحاتله هوانك اسيلكی شديد اولمق معناسنه در الصيهود
طيهوج وزننده اوزون شيئه دينور وصوينه ظفرياب اولنميان يابانه دينور ورفعتدن ناشی ال ايرشمين نسنه يه اطلاق
اولنور ومنه يقال عز صيهود ای منيع الصهود جهور وزننده جسيم وتنومند آدمه دينور يقال رجل صهود
ای جسيم الصيد قيد وزننده آو آولمق معناسنه در يقال صاد الظبي يصيده ويصاده صيدا من الباب الثاني
والرابع اذا اصطاده ای تناوله بالظفر وتقول صدت فلانا صيدا اذا اصدته له وصيد مصيد معناسنه دركه صيد
وشكار اولنمش نسنه در على قول ممتنع وبی مالك اولانه اطلاق اولنور كه مراد وحشی وحلال اولان شكاردر وبو فعل
بمعنی مفعولدر ياخود تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه قوله تعالى لا تقتلوا الصيد وانتم حرم وصيد يمنده
ربوكسك طاغك آديدر اول طاغده موصل يوقشه نقيل صيد اطلاق ايدرلر وصيد كذلك مصدر اولور برآدمی
يا برحيوانی اصيد قلمق معناسنه تقول صدته صيدا اذا جعلته اصيد كما سيذكر الصيدان ميدان وزننده قلز آيدن
باقره دينور نحاس كبی والتونه دينور ذهب معناسنه وطاشدن ياپلمش چوملكه دينور الصيدانة هايله غول يابانی يه

دينور وبدخوی قاری يه دينور وچوق سوزلو يكشاق قاری يه دينور يقال امرأة صيدانة ای السيئة الخلق وكذا الكثيرة
الكلام الصيداء صحراء وزننده ارض غليظه يه دينور وصيداء ساحل شامده بربلده آديدر وحوران قضاسنده
بشقه بربلده آديدر وصداء لفظنده لغتدر كه برقويی يا براسمه آديدر همزه بابنده ذكر اولندی وصيداء برمحبوبه
اسميدر كه شاعر ذو الرمه اشعارنده انكله تشبب وتغزل ايدر ايدی وصيداء كوفكی طاشه دينور كه اندن چوملك
دوزرلر بنو الصيداء اسد قبيله سندن بربطن آديدر المصيد منبر وزننده والمصيدة هايله والمصيدة
معبثه وزننده آغه ودوزاغه دينور كه انكله شكار طوتيلور الصيد فتحتينله برآدمك بيونی برطرفه اكريجه اولمق
معناسنه در يقال صيد الرجل صيدا من الباب الرابع اذا صار اصيد ای مائل العنق الاصيد احمر وزننده آندن
وصفدر ابن صائد على قول ابن الصياد بركسه دركه دجال اولمسی ظن اولنور مترجم ديركه مصابيح شريفده اشراط
ساعت بحثنده ابن الصياد عنوانيله مرسوم وقصه سی مبسوطدر يهود طائفه سندندر زمان سعادتده تولد ايلدی
عبد الله بن عمر وجابر حضرتلری مزبورك دجال اولمسی بابنده يمين ايلديلر الصيود قبول وزننده بغايت
آوجی يه دينور يقال كلب صيود وصقر صيود ای صياد وصيود برفرس مشهور آديدر الصيود تنور وزننده
نشانه طوغری واروب اصابت ايدر اولان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم صيود ای صائب الصاد والصيد
صادك كسريله وفتحتينله لغتدر برعلت آديدر كه دوه قسمنك باشنه عارض اولمغله منقادی اولمش آت كبی دائما برونلری
آقوب وباشی متصل يوقری طوتر ويقال بعير صاد ای ذو صاد نته كه رجل مال ديرلر ذو مال معناسنه مترجم
ديركه مزهرده بو باب مخصوصدر يقال رجل مال وامرأة مالة ای ذو مال وبعير صاد وناقة صادة وهاع وهاعة
ولاع ولاعة وصاد معدنياتدن توجه دينور وباقره دينور على قول باقرك برنوعنه دينور ودوه نك ايكی كوزی
ارالغنده برطمر اسميدر كه علت مذكوره اكا عارض اولور جمعی اصياد وجمع الجمع اصايد كلور الاصادة افاده
وزننده دوه يه رنج واذا ايلمك معناسنه در يقال اصاد البعير اذا آذاه وذكر اولنان صيد علتنه دوا ايلمك معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اصاده اذا داواه من الصيد الاصيد احمر وزننده بيونی برطرفه مائل اولان كسيه دينور كه
ذكر اولندی يقال رجل اصيد ای مائل العنق وصاد ديدكلری مرض مزبوره مبتلا دوه يه دينور يقال بعير
اصيد ای به الصاد واصيد پادشاهه اطلاق اولنور سربلند اولديغيچون وكبر ودماغندن ناشی باشنی يوقری طوتوب
صورودر اولان كسيه اطلاق اولنور مرض مزبوره مبتلا دوه يه تشبيهله در واصيد ارسلانه اطلاق اولنور
المصطاد والصياد بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور فصـــل الضاد المعجمة الضأد ضادك فتحی
وهمزه نك سكونيله خصومت ايلمك معناسنه در يقال ضأده ضأدا من الباب الثالث اذا خصمه وضأد خاتونك
فرجنه دينور الضؤد والضؤدة ضادلرك ضمی وهمزه لرك سكونيله والضؤودة ضمتينله اسملردر
زكام علتنه دينور الضؤاد زكام وزننده مصدردر زكام علتنه اوغرامق معناسنه در المضؤد مسعود
وزننده زكام علتنه اوغرامش كسيه دينور يقال ضئد الرجل ضؤدا على بناء المفعول فهو مضؤد ای مزكوم
الاضآد اسعاد وزننده زكام علتنه اوغرامق معناسنه در يقال اضأده ای ازكمه ضئيده سعيده وزننده برصو آديدر
الضبد ضادك وبای موحده نك فتحيله غيظ وغضب معناسنه در الضبد عبد وزننده خرمانك تازه سيله قورغنی
بری برينه قاتمق معناسنه در يقال ضبد الرجل ضبدا من الباب الاول اذا خلط بين الرطب والبسر التضبيد
تفعيل وزننده برآدمه اغضاب ايده جك برنسنه ذكر ايلمك وخاطرينه كتورمك معناسنه در يقال ضبد فلانا
اذا ذكر ما يغضبه الضدّ ضادك كسری ودالك تشديديله والضديد امير وزننده مثل ونظير معناسنه در
يقال هو ضدّه وضديده ای مثله ومخالف معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال هو ضدّه وضديده ای
مخالفه وكاه اولور كه ضد ايله جماعت اراده اولنور ومنه قوله تعالى ويكونون عليهم ضدا مؤلفك بصائرده
بيانه كوره ضد لفظی اسمدر جمعی اضداد كلور عند الاخفش مفرد وجمع اولور كما في قوله تعالى ويكونون
عليهم ضدا ای منافين بغوی عون ايله تفسير ايلمشدر زيرا آدمك معينی عدوسنه مضاد اولور وعكرمه
اعدا ايله تفسير ايلدی واهل لغت متقابلاتی اربعی ضد قسمنه ادخال ايلديلر كه بری تقابل تضاددر سواد وبياض
كبی وبری تضايفدر ضعف ونصف واب وابن كبی وبری وجود وعدمدر عمی وبصر كبی وبری ايجاب وسلبدر
كل انسان ههنا وليس كل انسان ههنا كبی الضدّ ضادك فتحيله خصمه غالب اولمق معناسنه در يقال ضدّه
في الخصومة ضدا من الباب الاول اذا غلبه وبركسه دن برنسنه یی رفق وسهولتله صرف ومنع ايلمك معناسنه در
يقال ضدّه عنه اذا صرفه ومنعه برفق وطولدرمق معناسنه در يقال ضدّ القربة اذا ملأها الاضداد همزه نك

كسريله طارلمق معناسنه در يقال اضدّ الرجل اذا غضب بنوضدّ ضادك كسريله عاد قومندن برقبيله در المضادّة مفاعله وزننده مخالفت ايلمك معناسنه در يقال ضادّه مضادّة اذا خالفه المتضادّان يكديكره مخالف اولان ايكى نسنه لره دينور ضرغد غين معجمه ايله فرقد وزننده برطاغ ياخود برمقبره اسميدر على قول غطفان قبيله سنه مخصوص برحرّه يعنى قره طاشلق اسميدر منصرف وغيرمنصرف اولور الضغد ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله بركمسه نك بوغزنى ياخود بوغازنى صقمق معناسنه در يقال ضغده ضغدا من الباب الثالث اذا خنقه اوعصر حلقه الضفد فايله وفد وزننده ال آياسيله برآدمه اوردق معناسنه در يقال ضفده ضفدا من الباب الثانى اذا ضربه بباطن كفه الضفادى ضادك فتحى ودالك كسر ومدّيله ضفادع معناسنه در كه ضفدعك جمعيدر قورباغه يه دينور ياء عيندن مبدله در نته كه ثعالب لفظنده ثعالى دخى دينور مترجم ديركه مزهرده ابدال باب مخصوصدر ازجمله سادسده سادى وخامسده خامى وارانبده ارانى ديرلر انتهى الاضفيداد اصميداد وزننده طارغنلقدن شيشوب قبارمق معناسنه در يقال اضفأدّ الرجل اذا انتفخ غضبا الضفند نونك شدّه سيله سفنج وزننده قارنى بيوك وجودى سولپك وصالق آدمه دينور يقال رجل ضفندد اى رخو بطين الضفندد سفرجل وزننده ايرى جثه لو احمق كمسه يه دينور يقال رجل ضفندد اى ضخم احمق الضماد والضمادة ضادلرك كسريله مرهمله يارە يه صاردقلرى صارغى يه دينور يقال ضمّد جرحه بالضماد والضمادة اى العصابة الضمد حمد وزننده يارە يى مرهملو باغ ايله بغلمق معناسنه در يقال ضمد الجرح ضمدا من الباب الاول والثانى اذا شدّه بالضمادة وباشه دكنكله اورمق معناسنه در يقال ضمده بالعصا اذا ضرب بها على رأسه اساسده ضمد رأسه بالسيف عنوانده مجازا وله رق مرسومدر عمه دخى بو قبيلدندر وضمد تازه اوته وقورى اوته ديمكله ضدّ اولور يقال شبعت الابل من ضمد الارض اى من رطبه ويابسه وقيون وكچى قسمنك كزيده وخيارينه وكثر وردالنه ديمكله كذلك ضد اولور ومداجاة ومدارا معناسنه درخاتون ايكى دوست اتخاذ ايدنمك يعنى ايكى اويناش ايدنمك معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذ در اساسده ضمدت فلانة اذا جمعت بين زوجها وبين خدنها او اتخذت خدنين عنوانيله مرسومدر التضميد تفعيل وزننده بو دخى يارە يى مرهملو باغ ايله بغلمق معناسنه در يقال ضمد الجرح بمعنى ضمده التضمد تفعل وزننده يارەلو آدم مرهملو باغله بغلنمق معناسنه در يقال ضمده فتضمد الضمد فتحتينله قورنمق معناسنه در يقال ضمد الشىء ضمدا من الباب الرابع اذا يبس ودر ونده كين طوتمق معناسنه در يقال ضمد عليه اذا حقد وضمد بركمسه نك ذمتنده باقى قلان حقه دينور تقول لنا عند فلان ضمد اى غابر يعنى باق من الحق من معقلة اودين الاضماد همزه نك كسريله بركدرمك معناسنه در يقال اضمد القوم اذا جمعهم وعرفج ديدكلرى اغاجك يپراقلرى طومور جقلنوب لكن هنوز اوج وبرميوب جوفنده طورمق معناسنه در يقال اضمد العرفج اذا تجوّفته الخوصة ضماد كتاب وزننده بر رجل اسميدر الضمد ضادك كسريله دوسته دينور خدن معناسنه الضاد حروف هجادن عرب قومنه مخصوص برحرفدر الضوادى هوادى وزننده خوش آمد سوزلره دينور كه مخاطب آنكله چوجق كبى آويديلور وله ظاهرا مفردى ضاديه در الضهد مهد وزننده قهر ايلمك معناسنه در يقال ضهده ضهدا من الباب الثالث اذا قهره الاضطهاد افتعال وزننده ضهد معناسنه در يقال اضطهده بمعنى ضهده الاضهاد همزه نك كسريله بركمسه يه جور وستم ايلمك معناسنه در يقال اضهد به اذا جار عليه المضطهد مضطرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الضهيد ضادك وبانك فتحيله صلب وشديد اولان آدمه دينور كه جبار وقهار اوله يقال رجل ضهيد اى صلب شديد وضهيد برموضع آديدر على قول بو صاد مهمله ايله در وبوندن غيرى فعيل وزننده مسموع دكلدر شارح ديركه عثيد كلمه سى دخى واردر الضهدة عمدة وزننده شول زبون آدمه دينوركه هركسه مقهور اولور اوله يقال هو ضهدة لكل احد اى يقهره كل من شاء فصـــــل الطاء المهملة الطرد فرد وزننده سوروب ايراق ايلمك معناسنه در يقال طرده طردا من الباب الاوّل اذا ابعده وبونده فتحتينله لغتدر ودوه لرى اطرافدن سوروب جويره لنطو بلمق معناسنه در يقال طرد الابل اذا ضمّ من نواحيها وقوغمق معناسنه در تقول طردته اى نفيته عنى وبرقوم اوزره اوغرايوب كچمك معناسنه مستعملدر تقول طردتهم اى اتيتهم وجزتهم الطرد كتف وزننده شول ايركلمش بغمور صوينه دينور كه ايچنه طوار كيروب تلويث ايتمش اوله الطرد فتحتينله حيله وخدعه ايله يا آلات وشكارى ايله آو آولمغه دورشمك معناسنه در يقال طرد الصياد طردا من الباب الرابع اذا زاول الصيد الطريد بعيد وزننده خرما اغاجنك چوپنه دينور واوزون كونه اطلاق اولنور يقال يوم طريد اى طويل وبر آدمك شول ولدينه اطلاق اولنور كه ديكر ولدندن صكره جه توكد ايتمش اوله ثانى اولى طرد ايتمش اولور واو كنه ده طريد اطلاق اولنور

مطرود معناسنه وليل ونهاره طريدان اطلاق اولنور يكديكرى طرد ايلديكيچون الطرّاد شدّاد وزننده والمطرّد معظم وزننده بونلرده اوزون كونه اطلاق اولنور يقال يوم طرّاد ومطرّد اى طويل وطرّاد بركونه كوچك كمى يه دينوركه بغايت سرعتله كيدر قرلنغج كبى وواسع مكانه اطلاق اولنور يقال مكان طرّاد اى واسع ودونوككبش طامه اطلاق اولنور يقال سطح طرّاد اى مستو واسع وشول امامه اطلاق اولنوركه نمازلرده قرأتى تطويل ايلمكله جماعتى اوصندروب طرد ايدر اوله يقال امام طرّاد اذا كان يطوّل على الناس القرأة حتى يطردهم وطرّاد محدّثيندن برجماعتك اسملريدر الطريدة فريده وزننده آردندن قوغولوب سوريله رك اخذ وشكار اولنمسنه سعى واقدام اولنان صيد وفرارى مقوله سنه دينور وحراميلرك سرقت ايدوب سوروب ايلتديكلرى دوه سورينه اطلاق اولنور وايكيجيلرك واوجيلرك قوغوش آغاجى تعبير ايتدكلرى آلته دينوركه مادّه سى برقاشدر بركسكين نسنه سى اولمغله آنكله ايكلرى واوقلرى يونوب پرداخت ايدرلر وانسزجه اوزون اوزادى چارلغه دينور وحريردن اوزونلغنه بولنمش شقه يه اطلاق اولنور واطفال عربه مخصوص براويون آديدر عامه آكامسه وضبطه ديرلر اوينيان اوشاغك الى آخرك باشنه ياموزينه دكرسه مسه اولور واكر آياغنه طوقنورسه اسن اولور وطريده اصلدوب اوجاق وفرون سيلدكلرى پچاوره يه دينور المطردة مكنسه وزننده بودخى ذكر اولنان پچاوره يه دينور الطراد كتاب وزننده والمطرد منبر وزننده قصه مزراغه دينوركه حربه تعبير اولنور آنكله بيوك شكارلره مبادرت ايدرلر وطراد وطارده مفاعله دن مصدرلردر حرب وصوا شده دلاورلر برى برينه حمله ايلمك معناسنه در هرنقدر طرديوق ايسه ده لزوم عاديسى ملاحظه سنه مبنى در يقال طارد الاقران مطاردة وطرادا اذا حمل بعضهم على بعض ويقال هم فرسان الطراد طرّاد رمّان وزننده برموضع آديدر الطردة طانك كسريله ايكى سوارى برى برينه بركرّه حمله ايلمك معناسنه دركه بناء مرّه اولور لكن قياس فتحله اولمقدر بنوطريد امير وزننده وبنو مطرود عربدن ايكى بطن آديدر الطردين طانك ضميله اكراد طائفه سنه مخصوص برطعام آديدر المطردة ميمك فتحى وكسريله يولك آچق وايشلك يرينه وايشلك يوله دينور يقال اخذ المطردة اى محجة الطريق التطريد تفعيل وزننده قامچى بى اوزادوب سوندرمك معناسنه در يقال طرّد السوط اذا مدّه الاطراد ابعاد وزننده بركمسه نك طردوابعادى ياخود شهردن نفى واخراجى بابنده امر ايلمك معناسنه در يقال اطرده الامير اذا امر بطرده او باخراجه عن البلد ومسابقه خصوصنده ايكى طرفلو بحث ايلمك معناسنه در يقال اطرد المسابق صاحبه اذا قال له ان سبقتنى فلك على كذا وان سبقتك فلى عليك كذا الاستطراد مكيده دن برنوعدر مراد خصمه قاچه مق كوستورمكدر كه حيل حربيه دندر الكرّ بعد الفرّ مفهوميدر زيرا انهزام صورتى كوستورلدكده دشمن مغرور اولوب لاابالیانه سوروب كلوركن يردن دونوب اوزرلرينه هجوم اولندقده اكثرى برزده وپريشان اولورلر يقال استطردوا لهم اذا اظهروا الانهزام ليحملوا عليهم المطارد ميمك فتحيله تهامه ده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور الاطراد همزه نك وطاى مشدّده نك كسريله افتعال وزننده برقاچ نسنه برى برينه تابع اولوب نسق واحد اوزره چكيلوب كتمك معناسنه در يقال اطّرد الامر اذا تبع بعضه بعضا وجرى وبرايش طوغريلوب يولنه كيرمك واو يوب درست اولمق معناسنه در يقال اطّرد الامر اذا استقام الطود طانك فتحى وواوك سكونيله طاغه على قول اولو طاغه دينور جمعى اطواد كلور وطوده كلور قرده وزننده مؤلفك بصائرده بيانى اوزره قول ثانى يه كوره كالطود العظيم كريمه سنده عظيم ايله وصف سائرجبال عظيمه يه نسبتله اولور وطود بويوكسك قوملغه اطلاق اولنور كه تپه طرزنده اولور وطود برآدمك علميدر وعرفات اوزره مشرف برطاغك اسميدر كه يمنده صنعاء شهرنه قدر ممتد اولمشدر وصعيد مصر قضاسنده بربلده آديدر وطود مصدر اولور ثابت وپايدار اولمق معناسنه يقال طاد الشىء يطود طودا اذا ثبت ابن الطود يوكسك طاغلردن يوارلنوب دوشن ايرى قيايه وبيوك طاشه دينور الطاد آغر وثقيل نسنه يه دينور واسر يمش دوه يه دينور المطادة ميمك فتحيله ايراق بيابانه دينور المطاود ميمك فتحيله متالف معناسنه دركه مهلكه وخطرناك اولان يرلردن عبارتدر يقال ذهبوا فى المطاود اى المتالف التطويد تفعيل وزننده والتطود تفعل وزننده بلاد وقصباتى طولشوب كزمك معناسنه در يقال طوّد الرجل وتطوّد اذا طوّف يعنى فى البلاد المطوّد معظم وزننده بعيد معناسنه در يقال مكان مطوّد اى بعيد الانطياد انفعال وزننده برنسنه هوايه طوغرى اوزانوب يوكسلمك معناسنه در ومنه يقال بناء منطاد اى مرتفع ذاهب فى الهوى صعدا فصـــــل العين المهملة العبد عينك فتحى وبانك سكونيله مطلقا انسانه اطلاق اولنور كرك حرّ وكرك بنده اولسون شارحك بيانه كوره مربوب اولديغنه مبنى در وراغبك بيانه كوره عابد معناسنه وصف بالمصدردر وعبد برقاچ كونه در برى بحكم الشرع عبددر كه بيع وابتياعى صحيح اولان

انساندر ثانی عبد بالایجاددر که حق تعالایه مخصوصدر ثالث عبد بالعبادة والخدمه‌در و بو ایکی کونه‌در بری عبدالله
علی الاخلاص در ثانی عبد الدنیا واعراضهادر وایاه قصد النبی علیه السلام بقوله * تعس عبد الدرهم تعس
عبد الدینار * وعبد لفظی عابددن ابلغدر و مسترق اولان عبدك جمعی عبید کلوب و عابد معناسی ملحوظ اولان عبدك
جمعی عباد و سائر کونه جموع مذکوره‌در پس عبید حق تعالایه مضاف اولدقده عباددن اعم اولور ولهذا قال الله تعالی
وما انا بظلام للعبید پس بونده عبد الشمس وعبد اللات ایله تسمیه اولنانلر دخی داخلدر مبالغه بو جهتله ناظردر
وعبد قول جنسنه دینور مملوك معناسنه که حر مقابلیدر ولام زیاده سیله عبدل دخی دینور جمعی عبدون کلور
وعبید کلور عینك فتحیله واعبد کلور افلس کبی وعباد کلور عینك کسریله وعبدان کلور عینك ضمیله
وعبدان کلور کسرتینله ودالك شده سیله ومعبده کلور مشیخه کبی ومعابد کلور محاسن کبی وعبداء وعبدی
کلور کسرتینله ودالك تشدیدی والفك مدی وقصریله وعبد کلور ضمتینله وعبد کلور ندس وزننده ومعبوداء
کلور مشیوخاء کبی جمع الجمعی اعابد کلور مترجم دیر که مؤلف عبد لفظنك جمعی اون درت و بر دخی جمع الجمع اولمق اوزره
ثبت ایلمشدر وابن مالك ایکی بیتده اون اولمق اوزره نظم ایدوب وسیوطی طقوز دخی استدراك له اشبو منظومه سنده
بیان ایلمشدر * جموع لعبد لابن مالك نظمها * وزدت علیها مثلها فاستفد وجد * عباد عبید جمع عبد واعبد * اعابد
معبوداء معبدة عبد * كذلك عبدان وعبدان اثبتا * كذاك العبدی وامدد ان شئت ان تمد * وقد زید اعباد عبود
عبدة وخفف بفتح والعبدان ان تشد * واعبدة عبدون ثمت بعدها * عبیدون معبودی بقصر فخذ تسد * وشارحك
بیاننه کوره عبد وصف اولوب لکن اسمیت غالب اولمشدر انتهی وعبد بر نوع خوشبو نبات اسمیدر دوه قسمی آندن بغایت
خوشلنور وقصه ویصی ثمرنه عبد اطلاق ایدرلر وعبد بنی اسد یوردنده بر طاغك اسمیدر و بشقه برده بر طاغك دخی
اسمیدر وطی بلادنده بر موضعدر العبدیة یای مشدده ایله والعبودة والعبودیة والعبادة کتابه وزننده طاپمق
وقوللق ایلمك طاعت معناسنه در که فی الاصل انقیاد وخضوع معناسنه در واوزان ثلاثهٔ اخیره مصدرلردر
یقال عبدالله تعالی عبودة وعبودیة وعبادة من الباب الاول اذا طاع له طاعة وعربلر عبدت به اوذیه دیرلر
بنیهٔ مجهول ایله اغریت معناسنه که بن آنی رنجیده ایلمکه اغرا اولندم دیمکدر شارحك بیاننه کوره بو ترکیب حرص یاخود
غضب معناسندن مأخوذ درپس موقعی باب رابع ماده‌سی اولور الدراهم العبدیة سلفده بر جنس اقچه ایدی که
حالا متداول اولان اقچه‌دن افضل ووزننده ارجح ایدی العبد فتحتینله طارلمق معناسنه‌در یقال عبد علیه عبدا
من الباب الرابع اذا غضب شارح دیر که وانا اول العابدین کریمه سنده غضب ایدنلر ایله ده تفسیر اولنمشدر
وعبد زیاده سیله اویوز اولمق معناسنه در یقال عبدت الابل اذا جربت شدیدا وپشیمان اولمق معناسنه در
یقال عبد الرجل اذا ندم و برکسه کندی نفسنه بر تقصیر سببیله لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه‌در یقال عبد علی نفسه اذا لام
وحریص اولمق معناسنه‌در یقال عبد له اذا حرص وانکار ایلمك معناسنه‌در یقال عبد ماقاله اذا انکره العبدة
فتحاتله زور وقوت معناسنه‌در یقال به عبدة ای قوة وسمیزلك سمن معناسنه‌در یقال ناقة ذات عبدة ای قوة وسمن
ودوام و بقاء معناسنه‌در یقال ماله عبدة ای بقاء وطیب ازدکلری سماق طاشه دینور وعبده عار و حمیت معناسنه در
یقال اخذته عبدة ای انفة ذو عبدان نحوان وزننده اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر عبدان
كذلك فتحاتله یمنده بر قاج نواحی آدیدر عبدان سحبان وزننده مرو قضاسنده بر قریه‌در خواهرزاده
دیمکله معروف امام فاضل عبد المجید بن عبد الرحمن ابو القاسم اورادندر قاضی ابو الحسین علی بن الحسن الدهقانی
مرحومك همشیره‌زاده‌سیدر وعبدان برکسه اسمیدر که بصره ترانده بر نهر حفر ایتدرمشدر نهر عبدان اکا مضافدر
عبید زبیر وزننده بر فرس اسمیدر واسماء رجالدندر عبدان سلیمان وزننده بر وادی آدیدر بنو العبید
زبیر وزننده بر بطن آدیدر نسبتنده عبدی دینور هذیل وهذلی کبی ام عبید زبیر وزننده خالی وتنها بیابانه علی قول
اصلا معمور اصابت ایلمین چول بیابانه اطلاق اولنور یقال وقعوا فی ام عبید ای الفلاة او الخالیة او ما اخطأها المطر
العبیدة جهینة تصغیرایله فرق بار و شیردان دیدکلری نسنه‌یه دینور کرش معناسنه ام عبیده سفینه وزننده واسط قربنده
بر قریه آدیدر که سید احمد الرفاعی قدس سره حضرتلرینك مرقدلری اوراده‌در عبود تنور وزننده براوتونجی
کسه اسمیدر که اوطون دیوشوردیکی یرده بر هفته متصل اویومشدر وبر موضع و بر جبل آدیدر وحدیث معضلده
یعنی اشبو ان اول الناس دخولا الجنة عبد اسود یقال له عبود حدیثنده وارد اولان عبودك قصه‌سی بودر که سلفده
حضرت حق جل وعلا بر شهر اهالیسنه بر پیغمبر ارسال ایلدی واکا عبود نام بر عبد اسوددن غیری کمسه ایمان کتورمدی
وقوم بر چاه عمیق حفر ایدوب نبی مشار الیهی اکا القا و چاهك اغزینه بر صخرهٔ صماء وضع ایتدیلر عبود دخی بو هر کون

طاغدن اوطون کتوروب فروخت وآنکله مأکولات ومشروبات اشترا ایلدکدنصکره اول چاهك آغزینه کلوب
صخره‌یی رفع وکتوردکی نسنه‌یی ادلا ایدر ایدی بر کون عادتی اوزره اوطون دیوشوروب یورلمغله استراحت ایچون
جانب ایسری اوزره یاتمش ایدی یدی سنه متصل اویودی چون خوابدن بیدار اولدی یاتدیغی نهاردن همان بر ساعت
مقداری اویودی قیاسیله اوطونی یوکلنوب شهره کلدی واوطونی فروخت ایدوب چاه مرقومه کلدی اول پیغمبری
آنده بولمدی مکر کندوسی اویقوده ایکن قوم مزبوره توفیق وهدایت ظهور ایتمکله اول پیغمبری چاهدن اخراج
ایلمشلر ایدی آنلردن دائما عبودی سؤال ایلدکده لا ندری این هو دیو جواب ویررلر ایدی من بعد نومهٔ عبودیه
ضرب مثل اولدی ابن عبود محدثیندندر المعبد منبر وزننده دمور بیله وچپایه دینور مسحاة کبی العبابید
عینك فتحیله هر فرقه‌سی بر سمته پراکنده اولان کروه کروه پیاده وسواری‌یه دینور عبادید دخی بو معنایه‌در و بونلرك
لفظلرندن مفردلری یوقدر وعبابید وعبادید تپه‌لره دینور آکام معناسنه وایراق یوللره دینور وعبادید بر موضع
آدیدر وایکی قیناغك اطرافنه دینور یقال مذراکبا عبادیده ای مذرویه عابود قدس قربنده بر بلده‌در عابد
بر طاغك آدیدر وعابد بن عمر بن مخزوم قریشدن بر کسه‌در عبدالله بن السائب الصحابی وعبدالله بن المسیب
المحدث العابدیان آنك نسلندندر العباد عینك کسریله عربدن برنیجه قبائل متفرقه‌در که حیره نام محلده
نصرانیت اوزره اتفاق واجتماع ایلدیلر بونده عینك فتحی غلطدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر
الاعباد همزه‌نك کسریله بر آدمی بر کسه‌یه قول ایلمك معناسنه‌در کرك حقیقی وکرك مجازی اولسون تقول اعبدنی
فلان فلانا ای ملکنی اياه وقول ایدنمك معناسنه‌در تقول اعبدنی ای اتخذنی عبدا وناس بر آدمك باشنه اوشوب
دوکك معناسنه‌در یقال اعبد القوم بالرجل اذا ضربوه یعنی اجتمعوا علیه فضربوه وناس برکمك معناسنه‌در
یقال اعبد القوم اذا اجتمعوا و بر آدمك مرکوبی یوریلوب قالمق معناسنه‌در یقال اعبد به علی المجهول ای ابدع
وکلت راحلته العبادیة شدادیه وزننده مرج نام محلده بر قریه آدیدر عبادان عینك فتحی و بانك شده‌سیله
عراقده بر جزیره آدیدر که آنی دجله‌نك ایکی شعبه‌سی احاطه ایلمشدر اورادن بحر فارسه منصب اولور قال الشارح
ومنه المثل * ولیس وراء عبادان قریة * عباده عینك فتحی و بانك تشدیدیله بر جاریه و بر مخنث اسمیدر المعبد معظم
وزننده مطلقا مذلل اولان شیئه دینور یول اولسون غیری اولسون یقال بعیر معبد وطریق معبد ای مذلل
ومکرم ومحترم معناسنه اولمغله ضد اولور بونده بناء تفعیل ازاله ایچوندر ومعبد قازغه اطلاق اولنور وحشاری
اولان ارکك حیوانه دینور وشول بلده‌یه دینور که بالکلیه عمرانیتی زائل اولمغله آنده قطعا اثر ونشان وآب واشجاره
دائر نسنه قالمامش اوله وقطرانله یاغلنمش دوه‌یه دینور التعبید تفعیل وزننده ذکر اولنان معبد لفظندن تفعیلدر
وتعبید دابه اورکوب قاچمق معناسنه‌در یقال عبد البعیر اذا ذهب شاردا واکلمك معناسنه‌در یقال ما عبد
ان فعل کذا ای مالبث وقول ایدنمك معناسنه‌در یقال عبد فلان اذا اتخذ عبدا الاعتباد افتعال وزننده
والاستعباد قول ایدنمك معناسنه‌در یقال اعتبد الرجل واستعبد اذا اتخذ عبدا ویقال فلان اعتبده الطمع
واستعبده ای اتخذه عبدا التعبد تفعل وزننده حضرت باری‌یه قوللق ایلمك معناسنه‌در که لازمهٔ دین اسلامی
ادایه تکلفله سعی واهتمام ایتمکدن عبارتدر یقال تعبد الرجل اذا تنسك وسرکشلك ایلمك معناسنه‌در یقال
تعبد البعیر اذا امتنع وصعب وطواری بیمجال ایدنجه‌قدر آرقه سندن قوغوب کتمك معناسنه‌در یقال تعبد البعیر
اذا طرده حتی اعیا وقول ایدنمك معناسنه‌در یقال تعبد فلانا اذا اتخذه عبدا المعبدة معظمه وزننده زفت ایله
قلفاتلنمش سفینه‌یه دینور یقال سفینة معبدة ای مقیرة عبدة بن الطیب حمزه وزننده بر رجل آدیدر علقمة بن
عبده فتحاتله بر رجل در العبدی عبد القیس قبیله‌سنك نسبتیدر عبقسی دخی دیرلر نته که عبد الشمس
قبیله‌سنه نسبتده عبشمی دیرلر العبدان ایکی عبد اللهه اطلاق اولنور بری عبدالله بن قشیردر که اعور
دیدکلریدر وابن لبینی ایله معروفدر که بنیهٔ تصغیر ایله‌در ودیکری عبدالله بن سلمة بن قشیردر که سلمة الخیر دیمکله
معروفدر العبیدتان عینك فتحیله عبیدة بن معاویة بن قشیر ایله عبیدة بن عمرو بن معاویه‌در العبادلة عینك
فتحیله عبدالله بن عباس وعبدالله بن عمر الفاروق وعبدالله بن عمرو بن العاص بن وائل حضراتیدر عبدالله
بن مسعود عبادله‌دن دکلدر جوهری غلط ایتمکله عبادله‌دن عد ایلمشدر شارح دیر که اللی قدر صحاح
نسخه‌لرینه مراجعت ایلدم برنده دخی ابن مسعودك ذکرینه تصادف ایلمدم غالبا مؤلفك نسخه‌سنده زیادهٔ محرفه
واقع اولمشدر وعبادله لفظی نحت طریقیله عبداللهك جمعیدر عبدل کلمه‌سنك جمعی دکلدر ومؤلف لام
ماده‌سنده عباده‌یی درت عد ایلمشدر عبدالله بن الزبیر حضرتلرینی دخی درج ایلمشدر انتهی العبدل زیادهٔ

لامله عبد معناسنه درکه ذکراولندی وعبدل حضرموت شهرینك اسم قدیمیدر ذوعبدان سحبان وزننده
اعبودبن السکسك جماعتندن برامیرك لقبیدرکه اذواء یمندندر عباد کتاب وزننده وعباد غراب وزننده ومعبد
مسکن وزننده وعبدید حلتبت وزننده واعبد افلس وزننده وعباد کتان وزننده وعبید زبیر وزننده
وعبیدهاباله وعبید سعید وزننده وعبیدهاباله وعبده حمزه وزننده وعبده عمده وزننده وعباده ثمامه وزننده
وعبدل زیادهٔ لامله وعبدك زیادهٔ کافله وعبدوس واو وسینله اسامیٔ رجالدندر العبرد قنفذ وزننده والعبرد
علبط وزننده والعبردة علبطه وزننده والعبارد علابط وزننده سمین ورم ونازکبدن محبوبه یه دینورکه تزاکتندن
بدنی پالوده کبی دردرد ترزاوله یقال جاریة عبرد وعبرد وعبردة وعبارد ای بیضاء ناعمة ترتج من نعمتها وعبرد
قنفذ وزننده یوفقه وکثراولنلغه دینور یقال عشب عبرد ای رقیق ردیٔ العبرود زنبور وزننده والعبارد
علابط وزننده تازه ویومشق داله دینور یقال غصن عبرود وعبارد ای ناعم لین ویقال شحم عبرود اذا کان
ترتج ای یضطرب سمنا العتید تای فوقیه ایله عبید وزننده تدارك اولنوب حاضر ومهیا اولان شیئه دینور
یقال شیٔ عتید ای حاضر مهیاء وعتید اسماء رجالدندر عتید بن ضرار شعرادندر المعتد مکرم وزننده بودخی
حاضرلنمش نسنه یه دینور یقال شیٔ معتد ای معدّ العتادة سعاده وزننده والعتاد ثبات وزننده حاضر
وآماده اولمق معناسنه در یقال عتد الشیٔ عتادة وعتادا من الباب الخامس اذا تهیأ وعتاد عدّه معناسنه درکه
تدارکی سهم اولان ساز وساماندن عبارتدر یات ویراق تعبیر اولنور یقال قداعدّ عتاده ای عدّته وبیوك وککبش
کاسه یه دینور التعتید تفعیل وزننده والاعتاد اکرام وزننده حاضر ومهیا قلمق معناسنه در تقول عتدت الشیٔ
واعتدته اذا هیأته العتد فحتبنله والعتد کتف وزننده سکرتدرمك ایچون تهیئه اولنمش آته دینور علی قول
شدید وتام الخلقه اولان آته دینور یقال فرس عتد وعتد ای معدّ للجری او شدید تام الخلق عتید زبیر وزننده برموضعدر
العتدة شول طبله یه یاخود قتویه دینورکه ایچنه طیب وضع اولنه بویدان وعنبردان معناسنه کرك عروسك وکرك
سائرکسه نك اولسون العتدة تحفه وزننده عتاد کبی یات ویراغه دینور عدّه معناسنه جمعی اعتدکلور عتائد
علابط وزننده جازده برموضعدر العتود صبور وزننده سدراغاجنه یاخود طلح اغاجنه دینور وبریاشنده
اوغلاغه دینورکه جبش تعبیر اولنور جمعی اعتده کلور وعدّان کلور عینك کسریله اصلی عتدان ایدی التعتد
تفعل وزننده صانع صنعتنده دقت واهتمام ایله اظهار حذاقت ایلمك معناسنه در یقال تعتد فی صنعته اذا تأنق
عتود درهم وزننده عینك فتحیله ده زبانزددر بروادی اسمیدر وزن مزبورده خروع ودرود وعتور کلمه لری
دخی وارد اولمشدر جوهری وهمنه مبنی خروع کلمه سندن ماعدایی سلب ایلمشدر شارح دیرکه وزنین اخیرین
متفق دکلدر عتید جعفر وزننده برموضع آدیدر وبررجل اسمیدر عینك کسریله ده زبانزددر العجد عینك
ضمیله قوری اوزمه دینور وباش اوزمك دانه سنه دینور عینك فتحیله ده جائزدر علی قول قوری اوزمه شبیه
برمیوه آدیدر العجد عینك فتحیله قوری اوزمك دانه سنه علی قول ایشه برامیان کثرینه دینور العجد فحتبنله
قرغه لره دینور غربان معناسنه مفردی عجده درها بله المتعجد متهجد وزننده طارغین وتیز مشرب وآتشین
آدمه دینور یقال رجل متعجد ای غضوب حدید العجرد جعفر وزننده جست وچالاك وسبکپا آدمه دینور
وغلیظ وشدید انسان وحیوانه دینور یقال هو عجرد ای خفیف سریع وکذا غلیظ شدید ویمنده ذمارقضاسنده
برقریه آدیدر وبررجل اسمیدر وعبدالکریم بن العجرد خوارج طائفه سنك سرکرده سیدر اصحابنه عجارده
اطلاق اولنور وعجرد ذکره دینور العجارد علابط وزننده بودخی ذکره دینور المعجرد اسم فاعل والمعجرد
اسم مفعول بنیه لریله جلاق عریان معناسنه در العجرد عملس وزننده جریٔ ودلیر آدمه دینور وصویونمش
مجرد کسیه دینور العنجرد عینك وجیمك فتحی ورانك کسریله بدزبان وسلیطه علی قول خبیثه یاخود بدخوی
قاری یه دینور یقال هی عنجرد ای سلیطة او خبیثة او السیئة الخلق العجلد علبط وزننده والعجالد علابط
وزننده قوی سوده دینور التعجلد تدحرج وزننده برخصوص عظیم ومشتد اولمق معناسنه در یقال تعجلد
الامر اذا عظم واشتد جوهری عنجد ماده سنی وهمنه مبنی بومقامده ذکر ایلمشدر العدّ عینك فتحی ودالك تشدیدیله
صایمق معناسنه درکه اعدادی بربرینه ضم ایلمکدن عبارتدر یقال عدّ الدراهم عدّا من الباب الاوّل
اذا احصاها العدد فحتبنله والعدید تدید وزننده آندن اسملردر صایی دیمکدر فارسیده شمار دینور وعدد
صایلمش نسنه یه دینور معدود معناسنه که فعل بمعنی مفعولدر وعدد انسانك سنین عمرینه اطلاق اولنورکه عدّ
اولنور شارح دیرکه برخاتون جوانلقده الفت ایلدیکی برآدمی بعد زمان کوردکده قنی اول اوتلکی شباب وجلادتك

نیجه اولدی دیوسئوال ایلمکله شخص مزبور من طال امده وکثر ولده ورق عدده ذهب جلده کلامیله جواب
ویرمشدر وعدید قرن معناسنه مستعملدرکه برآدمك کفو وهمتاسنه دینور وعدید القوم اول قومك عشیرتندن
اولمیوب لکن آنلردن معدود اولان اجنبیّ الاصل کمسیه دینور یقال فلان عدید القوم ای یعدّ فیهم ولیس منهم
ویای کریشنك طنقردیسنه دینور وعمیره قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر العدّ عینك کسریله شول ماء جاری یه
دینورکه آنك اصل وماده سی قطعا منقطع اولمیه بیکار صویی کبی وعدّ کثرت معناسنه استعمال اولنورکه عادتا
کثرتندن تعداد اولنمغی آدم خواهشکر اولور یقال انهم لذو عدّ ای کثرة وقدیم اولان قویی یه دینور وکفو وهمتا
معناسنه مستعملدر العداد کتاب وزننده بودخی قرن وهمتا معناسنه در وویرکی یه اطلاق اولنور بخشش
معناسنه وجنون اماره سنه وآشفته لك علامتنه دینورکه ناس اکا خیال تعبیر ایدرلر یقال به عداد ای مسّ من الجنون
وعداد مفاعله دن مصدر اولور مناهده معناسنه که پرمقله حساب ایلمکدر وعداد موت وقتنه اطلاق اولنورکه
انفاس معدوده نك انقضاسی زمانیدر وعداد القوس یای کریشنك طنقردیسنه دینور ویلان صوقدیغی یرك
سنه سی تمامنده تکرار وجعی عودت ایلمك حالتنه دینورکه مبتلاسی اول کونی صایوب کلور مترجم دیرکه مطلقا
زهر تناول ایدنلرده بوحالت ظهور ایدرتته که فخر الانام علیه السلام حضرتلری خیبرده تناول بیوردقلری
شاة مسمومه لقمه سنك هرسنه وقتی کلدکده وجعی حرکت ایدرایدی کاسبذکر ویوم عداد جمعه یاخود فطر
یاخود اضحی کونیدر وعداد دفتر دیوانده برکروه زمره سنده معدود اولمقده استعمال اولنور یقال عداد فلان
فی بنی فلان ای یعدّ منهم فی الدیوان وفلان کمسیه آیده برکرّه ملاقی اولدم دیجك یرده لقیته عداد الثریا دیرلر مرّة
فی الشهر معناسنه قمرك آیده برکره ثریا منزلنه نزولیله آیده بردفعه کورشدیکندن کنایه ایدرلر العدیدة سعیده
وزننده حصه وبهره معناسنه مستعملدر یقال له منه عدیدة ای حصة الایام المعدودات که اشبو ایاما معدودات
الآیة کریمه سنده واقعدر مراد ایام تشریقدرکه عید اضحانك اوّل کوننده ن صکره کلن اوچ کوندر اوّل کوننه
یوم النحر دینور العدّة عینك کسریله فی الاصل مصدردر بعده معدود معناسنه استعمال اولندی بومناسبتله
صایلمق شانندن اولان جماعت معناسنه مستعمل اولدی کرك عددی معلوم اولسون کرك اولمسون وآندن ترکیده
نیچه ایله تعبیر اولنور ومنه عندی عدّة کتب ای جماعة کتب وتقول رایت عدّة رجال وعدّة نساء ای جماعة
وعدّة المرأة یعنی مطلقه یاخود زوجی وفات ایلمش خاتونك عدّتی ایام اقراسی وایام احدادیدرکه ایام معدوده در
مراد طلاقله یوزکون وزوجك موتیله یوزاوتوزکوندر مدّت مزبوره نك انقضاسندن مقدّم زوج آخره عقد
اولنمز یقال هی فی العدّة وهی ایام اقرائها وایام احدادها علی الزوج العدّان عینك فتحی وکسریله برنسنه نك
دور وهنکامنه اطلاق اولنور علی قول اوّل وقتنه یاخود افضل اوقاتنه اطلاق اولنور یقال کان ذلك فی عدّان
شبابه وعدّان ملکه ای فی زمانه وعهده اواوّله اوافضله الاعداد همزه نك کسریله لوازم ومهماتی تدارك
ایدوب حاضر ومهیا قلمق معناسنه در یقال اعدّ الشیٔ اذا هیأه العدة عینك ضمیله یات ویراغه دینورکه
برنسنه نك لوازم ومهماتندن عبارتدر یقال اخذ عدّته ای هیئته وعدّه وعدّ هاسز بعض نوجوانلرك یوزلرنده
مرجمك کبی خرده خرده ظهور ایدن سیوجه لره دینورکه بلوغ هنکامنده اولورنمش دخی دینور ناس اکا یکتلك
چبانی تعبیر ایدرلر التعدید تفعیل وزننده برنسنه یی اقتضای زمان ایچون یات ویراق ایدوب آماده قلمق
معناسنه در یقال عدّد المال تعدیدا اذا جعله عدّة للدهر الاستعداد برامرك وقوعنه یراقلنوب آماده اولمق
معناسنه در یقال استعدّ له اذا تهیأ التعادّ فی الاصل تفاعل وزننده والتعدّد تفعل وزننده شیٔ معدود
اوزره زیاده اولمق معناسنه در یقال هم یتعادّون ویتعدّدون علی الف ای یزیدون علیه المعدّان میمك
وعینك فتحیله که تثنیه در آتك صرتنك ایکی طرفنده تکلتوکلن یرلرینه دینور ومعدّ ابن عدنان درکه ابو العرب در
علی قول میمی اصلیه در زیرا فعلنده تمعدد دیرلر التمعدد تمسکن وزننده معدّ قبیله سنه تشبه ایدوب
آنلرکبی مسکنت اوزره اولمق یاخود آنلره نسبت ادّعا ایلمك یاخود انلرکبی معاش قلیله صبر وقناعت ایلمك
معناسنه در یقال تمعدد الرجل اذا تزیا بزیّ معدّ او تنسب الیهم او تصبر علی عیشهم جوهری اشبو تمعددوا
واخشوشنوا حدیثنی حضرت عمردن موقوفا ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر صواب اولان قال النبیّ علیه السلام
عنوانیله مرفوعا ذکر ایلمکدر ابن ابی حدرد عنوان مذکور ایله روایت ایلمشدر وتمعدد اوغلان یال
ویال صاحبی اولوب وجودی تمام قوّت واعضا واندامی غلظت بولمق معناسنه مستعملدر یقال تمعدد
الغلام اذا شبّ وغلظ المعیدیّ معدی کلمه سنك مصغریدر اصلنده دالك تشدیدیله اولوب یاء تصغیر ایله

ایکی تشدیدك اجتماعنی استثقال ایلدکلرندن دالی تخفیف ایلدیلر ومنه المثل * تسمع بالمعیدی خیر من
ان تراه * وبعضلر لا ان تراه عبارتیله حکایت ایتدیلر یعنی معیدی دیدکلری کمسه‌یی سنك ظهر غیبدن
سماعك رأی العین رؤیتکدن خیرلو وانسبدر قول ثانی‌یه کوره تسمع کلمه‌سی ان ناصبه‌دن
تجرید اولنوب قیاس اوزره مرفوع ومعنای امر ایله مأوّلدر اسمع به ولا تره سبکنده‌در قالدیکه معیدی دیدکلری
بلغادن برکسه ایدی نعمان بن منذر حضورنده وصف اولنمغله برکون مجلسنه احضار ایدوب لکن معیدی قصیر القامه
وعظیم الجثه عبوس وناز یبا اولمغله چشم نعمانده محتقرا ولمغین معیدی بو شیوه‌یی فهم ایلمکله همان * انما المرء باصغریه
ای بلسانه وقلبه * اذا نطق نطق ببیان * واذا قاتل قاتل بجنان * دیدی نعمان بو کلامی کوش ایلدکده تسمع بالمعیدی
کلامنی ایراد ایلمکله من بعد ضرب مثل اولدی ذو معدّی بن بریم اذواء یمندن برینك لقبیدر العدد عنب وزننده
عداد لفظندن مخففدر که یلان صوقدیغی برك سنه‌سی تمامنده وجعی دپرنمکه دینور المعادّة فی الاصل مفاعله
وزننده والعداد قتال وزننده یلان صوقدیغی برك سنه‌سی تمامنده وجعی دپرنمك معناسنه‌در که مبتلاسی عندنده
ایام معدوده‌در یقال عادّته اللسعة معادّة وعدادا اذا اتته لعداد ومنه الحدیث مازالت اکلة خیبر تعادّنی
وعاقبت اکلهٔ مرقومه سبب شهادتلری اولدی العدعدة زلزله وزننده شتاب وسرعتله یوریمك معناسنه‌در
یقال عدعد الرجل اذا اسرع واعجل فی المشی و بغرتلق قوشی اوتمك معناسنه‌در یقال عدعد القطاء اذا صوّتت
عدعد فدفد وزننده قاز قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر العرد فرد وزننده مرمر میل کبی دیکیلوب
طوران صلب وشدید نسنه‌یه دینور واشکه دینور حمار معناسنه وقوام بولمش ذکره اطلاق اولنور و بیونك کوکنه دینور
مغرز العنق معناسنه وعرد مصدر اولور نبات مقوله‌سی نسنه یرندن ظهور ایدوب قالقمغه بشلمق معناسنه یقال عرد النبت
والناب وغیره عردا من الباب الاول اذا طلع وارتفع و برنسنه‌یی ایراغه آتمق معناسنه‌در یقال عرد الحجر اذا رماه بعیدا
وقورقوب قاچق معناسنه‌در یقال عرد الرجل عردا من الباب الرابع اذا هرب العردة عینك ضمیله همزه وزننده
بنو صخر یوردنده برقدیم صو یاخود برتپه اسمیدر که دیبنده صو واردر العردات فتحاتله بجیله قبیله‌سی یوردنده
بر وادی آدیدر عراد سحاب وزننده بر نبات آدیدر وصلب وغلیظ اولان نباته دینور العرادة سحابه وزننده
چکرکه‌یه دینور وحالت معناسنه‌در یقال هو فی عرادة خیر ای فی حالة خیر وعراده ابود واد الایادی وربیع بن زیاد الکلبی
وکلحبة العرنی نام کمسه‌لرك فرسلری اسمیدر وبرکسه اسمیدر که آنی جریر هجو ایلمشدر العرّادة سجاده وزننده
سلفده حصار آلاتندن برآلت اسمیدر که منجنیقدن کوچك اولور آنکله ده یوالق آتیلور ایدی وعرّاده نصیبین قربنده
برقریه آدیدر العرّاد کتّان وزننده ماغر بن مجالد نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر ومحدثیندن احمد بن محمد بن موسانك
جدّی اسمیدر العرید فرید وزننده بعید معناسنه‌در یقال مکان عرید ای بعید ودأب وعادت معناسنه‌در
یقال له عرید حسن ای عادة العروند عینك وراء مشدده‌نك ضمی واو ولك فتحیله صنعا ایالتنده برحصن آدیدر
العرداد مقداد وزننده فیله دینور که حیوان معروفدر وصلا بتلود لاوره دینور وشول ایری دکنکه دینور که
برهدیکوب اکا آت ودوه بغلرلر العرند سفرجل وزننده والعرند ضمتیله قس قتی پك نسنه‌یه دینور قیا کبی العرد
کتف وزننده والعردّ عتلّ وزننده بونلرده عرند معناسنه‌در التعرید تفعیل وزننده بودخی قورقوب قاچمق
معناسنه‌در یقال عرّد الرجل اذا هرب واوق آتیلان شیئه ایشلیوب کچمك معناسنه‌در یقال عرّد السهم فی الرمیة
اذا انفذ منها و برآدم سلوك ایتدیکی یولی ترك ایتمك معناسنه‌در که مراد آنی بوشلیوب بشقه‌یه صاپمقدر یقال عرّد الرجل
اذا ترك الطریق یعنی وانحرف عنها وفلکده کوکب ارتفاع بولمق معناسنه‌در یقال عرّد النجم اذا ارتفع و یلدز وسط
سمادن زوال وغروبه میل ایلمك معناسنه‌در یقال عرّد النجم اذا مال للغروب بعد تکبد السماء عرده حمزه وزننده برموضعدر
العارد منتبذ معناسنه‌در که فرقهٔ دیکردن آلارغه اولمش منتحی ومتحیز دیمکدر مولی بنی فزاره اولان جحل نام شاعرك اشبو
تری شئون رأسه العواردا * مصراعنده واقع عوارد کلمه‌سی یکدیکردن منتبذ ومتحیز دیمکدر یاخود غلیظه
دیمکدر جوهری ضمیر تأنیثله رأسها عنوانیده انشاد ایلمکله غلط ایلمشدر زیرا شاعر آنی برجمل وصفنده ایراد ایلمشدر
العربدّ قرشبّ وزننده وباءك کسریله جائزدر مطلقا تند وشدید اولان شیئه دینور ودأب وعادت معناسنه‌در وانکرك
یلانك ارککنه دینور وخاصة برنوع یلانه دینور که قرمزی اولوب لکن کمسه‌یی صوقوب آزرده ایلمز علی قول برنوع قزل
وخبیث وموذی یلان اسمیدر وعربلر رکبت عربدّی دیرلر مضیت فم الوعلی شیء معناسنه یعنی برنسنه‌یه طولشوب
ایلشمیه‌رك یل کبی کچوب کتدم دیمکدر و بوذکر اولنان شدید معناسنه‌دندر العربد زبرج وزننده یلانه دینور
حیه معناسنه ودرشت وخشن اولان ارضه دینور العربدة دحرجه وزننده بدخویلق ایلمك معناسنه‌در که

مراد بزم عشرتده همدمیله الفتسزلك ایدوب بدمستلك ایلمکدر یقال عربد فلان اذا اظهر سوء الخلق ولم یعاشر بندیمه
العربید قندیل وزننده والمعربد اسم فاعل بنیه‌سیله مجلس عشرتده ندیم وحریفنه بدمستلك ایدوب رنجیده ایدر
اولان کمسه‌یه دینور یقال هو عربید ومعربد ای موذ ندیمه فی سکره العرجد جمله برقع وزننده والعرجدة طرطبة
وزننده والعرجود زنبور وزننده خرما صالقمنك چوبنه دینور وعرجود اوزمدن ابتدا خرد وخرده سکیل
طرزنده ظهور ایدنه دینور عرجده حنظله وزننده بر رجل اسمیدر العرقدة قافله دحرجه وزننده ایپ مقوله‌سنی
محکم بوکمك معناسنه‌در یقال عرقد الحبل اذا فتله شدیدا العزد عینك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال عزد جاریته عزدا من الباب الثانی اذا جامعها العسد عینك فتحی وسینك سکونیله یوله کتمك
وکرمك معناسنه‌در یقال عسد الرجل عسدا من الباب الثانی اذا سار وایپ مقوله‌سنی پك محکم بوکمك معناسنه‌در
یقال عسد الحبل اذا فتله فتلا شدیدا وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال عسد جاریته اذا جامعها العسود عینك کسریله
قتول وزننده یلانه آغوورن دیدکلری کلرك ارککنه دینور ویلانه دینور وقوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور
العسودة هایله برکونه آق بوجکدر که تازه کلینلرك وقزلرك پرمقلری اوجلرینی اکا تشبیه ایدرلر قوملقلرده اولور جمعی
عساود وعسودات کلور واول بوجکك کنیه‌سی بنت النقادر نونك فتحیله العسجد جعفر وزننده فلزاتدن
آلتونه دینور ذهب کبی و بالجمله جوهر قسمنه اطلاق اولنور اسم جنس‌در انجو و یاقوت وسائرلری کبی یقال له عسجد
کثیر وهو الذهب والجوهر کله کالدرّ والیاقوت وایری ویوموری دوه‌یه دینور العسجدیّة یای مشدده ایله مشاهیر
عربدن دیناری دیدکلری کمسه‌نك آتی دوللرندن برآتك اسمیدر و برموضع آدیدر ودوه کوشکلرینك بیوکلرینه دینور
وآلتون یوکلو دوه‌لره اطلاق اولنور یقال ابل عسجدیّة اذا کانت تحمل الذهب و بکلك اولوب همان امراء وملوکه
مخصوص وموکبلرنده مرکوبلری ویدکلری اولان دوه‌لره اطلاق اولنور رکاب الملوك معناسنه فی الاصل نعمان بن منذر
نام امیرك موکبنده زیب وزینتله کندی بنوب وچکدکلری دوه‌لره دینور ایدی بعده مطلقا رکاب الملوك اولنلرینه
اطلاق اولندی العسقد قافله قنفذ وزننده اوزون واحمق کمسه‌یه دینور یقال رجل عسقد ای طویل احمق وفیل کبی
صیق کوده‌لو وایری واندامی یاقشقسز تصلق آدمه دینور یقال هو عسقد ای تارّ جا فی الخلق العشد
عینك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله برکدرمك معناسنه‌در یقال عشد الشیء عشدا من الباب الثانی اذا جمعه
العصد قصد وزننده بورمق معناسنه‌در یقال عصده عصدا من الباب الثانی اذا لواه وجماع ایلمك معناسنه‌در
یقال عصد المرأة اذا جامعها و برآدمی برخصوصه جبر واکراه ایلمك معناسنه‌در یقال عصد فلانا اذا اکرهه علی الامر
وعصدنی یه دینور الاعصاد همزه‌نك کسریله بودخی بورمق معناسنه‌در یقال اعصد الحبل اذا لواه و برکسه‌نك
قاچق مرکبنه چکمك ایچون کندی ارکك مرکبنی اعاره ایلمك معناسنه‌در تقول اعصدنی حمارك علی بناء الامر
ای اطرقنی یعنی اعـ نی اتاه لانزیه علی اتانی العصود قعود وزننده اولمك معناسنه‌در یقال عصد الرجل وعصد
عصودا من الباب الرابع والاول اذا مات العاصد قاصد وزننده اولورکن باشنی اموزی طرفنه بوروب دوندیرن
ارکك دوه‌یه دینور که دوه قسمنك حالیدر یقال صار جمله عاصدا ای لوی عنقه عند الموت العصیدة قصیده
وزننده معروفدر یعنی بولماج آشنه دینور ومحدثیندن برجماعتك لقبیدر العصید عینك کسریله حذیم وزننده
حیز وما بون یادکاره دینور که مذکر سماعی تعبیر اولنور یقال فلان عصید ای مأبون وعصید حذیفة بن بدر یاخود
حصن بن حذیفه‌نك لقبیدر العصوّد واوك شدّه‌سیله شمردل وزننده اوزون نسنه‌یه دینور یقال یوم عصوّد
ای طویل العصودّ قرشبّ وزننده وجودی انجه‌رك باریکبدن خاتونه دینور و بو معناده‌در که فلان کمسه استشاره‌سز
خود بخود کندی رأیله عمل ایلدی دیجك یرده رکب عصودّه دیرلر رکب رأیه معناسنه شارح رأسه نسخه‌لرنی
تخطئه ایلمشدر کویا که رأینی نحافت بدنی اولان خاتونه تشبیه ایلدیلر العصواد عینك کسری وضمیله چتین
خویلو شدید وتند مشرب وشریر کسه‌یه دینور کرك رجل وکرك مرأة اولسون یقال رجل وامرأة عصواد ای عسر
شدید صاحب شرّ وتعب ومحنت ایراثیله فرومانده ایدن شیئه دینور یقال ورد عصواد ای تعب وامر عظیم
دینور یقال هم فی عصواد ای امر عظیم العصاوید عصوادك جمعیدر وعصاوید جنکده همان کندی اقران
وهمتالریله اوغراشوب سائره التفات ایتمز اولان پهلوانلره دینور یقال قوم عصاوید فی الحرب اذا کانوا یلازمون
اقرانهم ولا یفارقونهم وعصاوید الکلام هموار اولمیوب طولاشق و بورغاج وچیره‌شك سوزلره دینور وعصاوید
الظلام قات قات کثیف ومتراکم اولان ظلمتلره دینور کذلك بری برینه صقشمش مزدحم ومتراکب اولان دوه‌لره دینور
وصوسز دوه‌لره دینور العصودة دحرجه وزننده والتعصود تدحرج وزننده حیقره‌رق جنك وقتال ایلمك

معاسنه در یقال عصود القوم وتعصود وا اذا صاحوا واقتتلوا العصلد جعفر وزننده والعصلود زنبور
وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور العضد عینك فتحی وضمی وکسری وضاد معجمه نك سکونیله والعضد
کتف وزننده والعضد ندس وزننده والعضد عنق وزننده دیرسکدن اموز باشنده کوره که وارنجه اولان
عضوه دینورکه قول تعبیر اولنور رفارسیده بازو دینور جمعلری اعضد واعضاد کلور یقال ضرب عضده وعضده
وعضده الی غیرها وهو مابین المرفقین الی الکتف وعضد ندس وزننده برنسنه نك برناحیه سنه اطلاق اولنور
ومعین وناصر معناسنه استعمال اولنور مفرداً وجمعاً استعمال اولنور تقول هم عضدی واعضادی ای معینی وناصری
نته که ساعد دخی بو معناده استعمال اولنور وعرب لر فت فلان فی عضده دیرلر کسر من نیات اعوانه وفرّقهم عنه
معناسنه یعنی بازوسنده اولان شیئی دیره ریزه ایتدی که اعوان وانصاری حقلرنده نیتلرنی نقضله باشندن آنلری
پراکنده ایلدی دیمکدن کنایه در الاعضاد عضدك جمعیدر که ذکر اولندی واعضاد الحوض واعضاد الطریق
حوضك و یولك ایکی طرفلرینه ایکی بازوکبی نصب و بنا اولنان دیوارلرینه اطلاق اولنور کذلك مطلقا هر شیئك
اعضادی اول مقوله سدّ و بنادن عبارتدر وعضد ندس وزننده وعضید امیر وزننده خرما اغاجنك طریقه سنه
یعنی صره سنه اطلاق اولنور بونك جمعی عضدان کلور غربان وزننده العضد عینك فتحی وضادك سکونیله
کسمك معناسنه درکه مراد اغاجك دالرنی کسوب بودامقدر اصابت بالعضد معناسندن مأخوذدر یقال عضد
الشجر عضداً من الباب الثانی اذا قطعه مؤلفك اطلاقنه کوره عموم معناسنده مستعمل اولور وعضد برکسیه
باردم ایتمك معناسنه مستعملدرکه قول قناد اولمق تعبیر اولنور یقال عضده عضداً من الباب الاوّل اذا اعانه
ونصره و برآدمك قولنه اورمق وقولنه طوقنمق معناسنه در یقال عضد فلانا اذا اصاب عضده و برآدم قول آغریسنه
مبتلا اولمق معناسنه در یقال عضد فلان علی بناء المجهول اذا اشکی عضده ودوه نك صرتنی سمر بصوب یاغر وجدا او
ایلمك معناسنه در یقال عضد القتب البعیر اذا عضه فعقره ودوه لرك اطرافندن کلوب طوپلمق معناسنه در یقال
عضد الرکائب اذا اتاها من قبل اعضادها وضمّ بعضها الی بعض العضد کتف وزننده حوضك دیوارینه
قریب اولان آدمه دینور وقولی آغریین کسیه دینور وشول ارکك اشکه دینورکه پك حشاری اولمغله دیشی اشکلر
اوزره هر طرفدن هجوم ایدوب قاجغه مجال و یرمیوب درطوپ برآرایه برکدر راوله العاضد بو دخی ذکر اولنان
حشاری اشکه دینور یقال حمار عضد وعاضد اذا کان یضمّ الاتن من جوانبها وعاضد یولده دائما طوارك برجانبنده
کیدن آدمه دینور کمنه ایلروسنه ونه کیروسنه کچر وشول ارکك دوه یه دینورکه ناقه نك قولندن آغریله طتوب چوکرراوله که
آشمق ایچون ایدر العضد فتحتینله کسلمش یابودانمش اغاجه دینور شجر معضود معناسنه فعل بمعنی
مفعولدر و برعلت آدیدرکه دوه قسمنك قوللرینه عارض اولور و یقال عضد البعیر عضداً من الباب الرابع اذا اصابه
العضد المعضد منبر وزننده آغاج کسجك آلته دینور وقولجغه وبازو بنده دینور یقال فی عضده المعضد ای الدملج
وشول قلجه دینورکه اغاج مقوله سی نسنه لر کسمکله مبتذل قلنمش اوله المعضدة مکنسه وزننده اقجه کیسه سنه
دینور یقال جاء وعنده معضدة ای همیان الدراهم الاعضد قولی انجه اولان آدمه دینور دقیق العضد معناسنه
و برقولی قصه اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اعضد اذا کانت احدی عضدیه قصیرة بو مثالدن مؤلف
عضد لفظنك تأنیثنه اشارت ایلمشدر لکن مصباحك بیاننه کوره عضد اهل تهامه عندنده مؤنث و بنو تمیم عندنده
مذکردر العضدة فرحه وزننده قولی قصه اولان اله وصف اولور یقال ید عضدة اذا قصرت عضدها
العضاد عینك فتحیله رباع وزننده که منقوص در حالت نصبده یایی اعاده اولنور بو بی قصه کودهسی صمصق وطفناز
طوباج اوغلانه دینور یقال غلام عضاد ای قصیر مکتل مقتدر الخلق وتقول رایت عضاداً کرباعیا وعضاد
رباع وسحاب وزنلرنده قوللری قالین وتصلق اولان خاتونه دینور یقال امرأة عضاد وعضاد ای غلیظة العضد
سمجتها وعضاد سحاب وزننده بودرکسیه دینور اراولسون عورت اولسون یقال رجل وامرأة عضاد ای قصیر
العضاد کتاب وزننده والمعضاد مفتاح وزننده قولجغه و بازو بنده دینور ومعضاد دهره تعبیر اولنان دمور
آلته دینورکه اوراق شکلنده اولور چوبانلر آنکله دوه لر ایچون اغاج بداقلرنی کسرلر مؤلفك بونی عضادترتیبنده ثبت
ایلمکله تشویش ایتدیکنی شارح تصیص ایلمشدر ومعضاد قصابك ساطورینه دینورکه آنکله کمك قیرارلر
ومطلقا قول باغنه اطلاق اولنور قولجق کبی وطوتساغك قولنه بند ایتدکلری کند کبی وشول قلجه اطلاق
اولنورکه دائما آنکله اغاج مقوله سی کسمکله متذل قلنه عضدان عثمان وزننده برقلعه آدیدر عضیدة
الظهری جهینه وزننده برمحدث اسمیدر وظهری ظانك کسریله در العضید بقطین وزننده بربقله آدیدر

بونبات خندریلی دیدکلریدرکه هندباء برّی یه شبیه اولور الاعضاد همزه نك کسریله والتعضید تفعیل وزننده
آتدیغی اوقی نشانه اوره میوب صاغه یاصولنه صاپمق معناسنه در یقال رمی السهم فاعضد اذا ذهب یمینا وشمالا
المعضد معظم وزننده شول ثوبه دینورکه قول برنده علم وطرازی اوله المعضد محدّث وزننده بریاندن اولمغه
بشلامش خرما قورغنه دینور الاعتضاد افتعال وزننده برنسنه یی قوله آلمق معناسنه در تقول اعتضدت
الشیء ای جعلته فی عضدی و برکسه دن معاونت طلب ایلمك معناسنه در تقول اعتضدت به ای استعنت به
الاستعضاد ثلاثی معناسنه درکه اغاج کسمك معناسنه در یقال استعضد الشجرة اذا اعضدها واغاجدن
میوه دوشورمك معناسنه مستعملدر یقال استعضد الثمرة اذا اجتناها العضادیّ عینك حرکات ثلاثیله قولی
بیوك اولان کشی یه دینور یقال رجل عضادیّ ای عظیم العضد العضدیّة فتحاتله فیدشر قبسنده برصو
آدیدر التعاضد تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه در یقال تعاضدوا اذا تعاونوا المعاضدة معاونه
وزننده ومراد فیدر یقال عاضدوا ای عاونوا العطوّد عملس وزننده شدتلو ورنج ومشقتلو کوچ نسنه یه دینور
یقال سفر عطوّد ای شدید شاق بو مادّه صحاحده وسائرده عطرّد مادّه سنده ذکر مرسومدر وخماسی یه
ملحق اولدیغی مصرّحدر ومزهر ده مزید ثلاثی وصفت اوله رق مرقومدر پس مؤلف مقام مناسبنده ثبت ایلمشدر
وعطوّد سیر سریع معناسنه در یقال سیر عطوّد ای سریع وشول اولو وایشلك یوله دینورکه آنده سالك دیلدیکی
یردن عزم وسلوك ایدراوله یقال طریق عطوّد ای بیّن لاحب یذهب فیه حیث مایشاء ونجیب واصیل دآمه دینور
واوزون طاغه واوزون کونه دینور وزاغلمش کسکین تمرنه و یلمانه دینور وسنهٔ تامه یه و یوم تامه دینور یقال مضت
علیه سنة عطوّد ای کریت وذهب یوما عطوّدا ای اجمع العطرّد عملس وزننده عطوّد معنالرینه درکه ذکر
اولندی عطارد عینك ضمیله خنس اقسامندن یعنی سیاره جمله سندن برکوکب آدیدر سماء سادسه ده اولور
وعطارد لفظی منصرف وغیر منصرف اولور مؤلفك سماء سادسه ده اولور دیمسی یوقریدن آشاغی یه عدّ
اعتباریله درکه خلاف متعارفدر سریع السیر اولدیغی باعث تسمیه در مادهٔ مرقومه دن مأخوذدر وعطارد بنو تمیم
قبیله سندن بر رجل اسمیدرکه متعلقاتیله ابو رجاء عمران بن ملحان نام کمسه نك قومی ایدی وعطارد بن حاجب
بن زراره شول کمسه درکه برحلهٔ فاخره سی وار ایدی برکون فاروق اعظم حضرتلری اول حله یی پازارده مزاد
اولورکن کورمکله رسول علیه السلام حضرتلرینه حلهٔ مزبوره یی اشترا ایورسکز جمعه کونلرنده تلبس ایوررديکز
دیدیلر وقوس مادّه سنده مزبورك منقبه سی مسطوردر العطرود زنبور وزننده عده یعنی موعود یاخود عدّه
وعتاد طرزنده اولان شیئه دینور ومنه تقول عطرده لنا علی بناء الامر واجعله لنا عطرودا ای صیره لنا عندك کالعدة
او کالعدّة والعتاد العفد عینك فتحی وفانك سکونیله والعفدان فتحاتله ایکی ایاغی برابرجه بریره کتوروب
سکرتمکسزین پرتاوایلمك معناسنه در یقال عفد الرجل عفدا وعفدانا من الباب الثانی اذا صفّ رجلیه فوثب
من غیر عدو وعفد کوکرجین قوشنه دینور علی قول کوکرجینه شبیه برقوشدر الاعتفاد افتعال وزننده برآدم
کندی اوزرینه سکنك قپوسنی بند ایدوب برکسه دن سئوال ایلمیه رك ایچروده آجندن هلاك اولمق معناسنه در وبونی
قحط سنه لرده اعراب طائفه سی ایدرلر ایدی حیث وعصبیتلرندن کسه دن سئوال ایلمیوب آجلقلرندن هلاك اولمغی
اختیار ایدرلر ایدی یقال اعتفد الرجل اذا اغلق بابه علی نفسه فلا یسأل احدا حتی یموت جوعا ولق رجل جاریة تبکی
فقال مالك قالت نریدان نعتفد واعتقاد اعتقاد لفظنده لغتدر یقال اعتفد کذا ای اعتقده العقد عینك فتحی وقافك
سکونیله دوکم بغلمق معناسنه درکه دوکمك ودوکلمك تعبیر اولنور حسی ومعنویدن اعمدر یقال عقد الحبل والبیع
والعهد عقدا من الباب الثانی اذا شدّه وفلان کسه فلانه صغنوب پناه کتوردی دیجك یرده عقد فلان عنقه
الی فلان دیرلر وعقد برنسنه یی حساب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عقد الحاسب اذا حسب وکفیل وضامن
اولمق معناسنه مستعملدر تقول عقدت له ای کفلت وعهد معناسنه مستعملدر تقول عقدته علیه ای عاهدته
وعقد وصف اولور آرقه سی دیرنکلو محکم ومتین ارکك دوه یه دینور یقال جمل عقد ای موثق الظهر العقد فتحتینله
بجیله دن علی قول یمندن برقبیله آدیدرکه بشر بن معاذ وابو عامر عبد الملك بن عمرو اول قبیله دندر وعقد مصدر
اولور برآدمك لساننده طوتقونلق اولمق معناسنه که طلاقتله تکلمه مقتدر اولمز یقال عقد الرجل عقدا من الباب
الرابع اذا کان فی لسانه عقدة وچفتلشمش دیشی کوپکك فرجی ارککك آلتنه یاپشوب صغمق معناسنه در یقال
عقدت اللعوة اذا انشبت ظبیتها بیسرة قضیب الثمم وعقد درطوپ اولمش قوم کومه سنه دینور الاعقد
احمر وزننده لساننده طوتقلق اولان کشی یه دینورکه پلتك تعبیر اولنور واعقد کوپکه اطلاق اولنور وقویرغی

بوغاج قورده اطلاق اولنور العقد کتف وزننده بودخی درطوپ ایرکلمش قوم یغنلرینه دینور مفردی عقده در
ولساننده طوتقنلق اولان آدمه دینور وشول ارککه دوه یه اطلاق اولنور که کوده سی قصه وعمله صبور یعنی
طیانقان ومتحمل اوله العقدة فتحاتله آغزده دلك کوکنه اطلاق اولنور اصل اللسان معناسنه العقد عینك
کسریله قلاده یه دینور که کردانلقدر جمعی عقود کلور یقال جائت وفی عنقها عقد من الدر ای قلادة شارح
درکه عقد فی الاصل مصدردر عقدمذکورکبی بعده عقده مناسبتیله قلاده یه اطلاق اولندی المعقد منزل وزننده
دوکم یرینه دینور ومنه قولهم هومنی معقد الازار ای قریب المنزلة العاقد قوینك حریمنه دینور که دائرامادار
فرق ذراع چوره سندن عبارتدر یقال بنی فی عاقد البئر ای حریمها وماحولها وعاقد شول آهویه اطلاق اولنور که
اویومق ایچون بیوتی اکمش یاخود باشنی پاچه سی آراغنه صوقشدرمش اوله وشول ناقه یه اطلاق اولنور که دول
طوتدیغنی بعض علامتله اقرار واظهار ایلمش اوله العقداء حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور وقویرغی
دوکملمش طرزنده یعنی طوپاق اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة عقداء اذا اصار ذنبها کانه معقود العقدة
عمده وزننده اسمدر دوکمه دینورکه فارسیده کره دیرلر وعقده ولایت معناسنه مستعملدر که بربلده یه
والی اولمقدن عبارتدر عقد لواء یاخود بیعت معقوده ملاحظه سیله در جمعی عقد کلور صرد وزننده قال
فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه قال هلك اهل العقد ورب الکعبة یعنی اصحاب الولایات
علی الامصار من عقد الالویة للامراء وفی حدیث ابی هلك اهل العقدة ورب الکعبة یرید البیعة
المعقودة للولاة وعقده شول عقار وضیعه مقوله سنه اطلاق اولنور که صاحبی آنی کندی ملکی اولمق اوزره اعتقاد
ایلمش اوله ودوکم یرینه دینورکه آنك اوزرینه دوکیلور وولایت وسلطنت وخلافت مقوله سی حالات ایچون عقد
اولنان بیعته اطلاق اولنور نته که ذکر اولندی وچوق وصیق اغاجلق یره کذلك چتلق خرما لغه اطلاق
اولنور ومنه المثل *هو آلف من غراب عقدة* یعنی اشجاری کثیر وفراوان اولان برك قرغه سندن زیاده الفتلو
ومونسدر زیرا اول برك قرغه سی کثرت اشجاردن غیری یره نقل وایوا ایلمز وعقده دومزه اوتلغی کافی اوتلاغه
اطلاق اولنور که اوراده بغلوب سائر محله کتمزلر وعقده کلمه سی هرارض مخصبه یه اسم اولمغله منصرف
اولور اسم جنس اولدیغیچون وبعینها برارضك علمی اولمغله غیر منصرف اولور وعقده مدار معاش
یعنی برآدمك وجه معاشی اکا منوط ومعقود اولان شیئه اطلاق اولنور علمانك اربه لقلری کبی یقال هو عقدة
معاشه وهی مافیه بلاغ الرجل وکفایته وکوبکك ذکرینه اطلاق اولنور وارض مخصبه یه دینورکه ذکر اولندی
وعقده وجوب ولزوم معناسنه مستعملدر ومنه عقدة النکاح والبیع وغیرهما ای وجوبه واوتلاقده شول چایره
اطلاق اولنورکه سنهٔ ماضیه دن قالوب بهار موسمنده تازه لنه جنة المرعی معناسنه وشول دواب ومواشی یه
دینورکه اوتلوق مقوله سی علفلری قالمامغله اغاج اوتلامغه مضطر اوله لر والده اولان صنق یره اطلاق اولنورکه
برعارضه ایله شکسته اوله وعقده یزد قربنده بربلده آدیدر وعقدة بنت معزبن بولان طیء نسلندندر عربدن
عقدتون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر وطرماح نام شاعر آنلردندر وعقده بررجل آدیدر وعقدة الجوف
وعقدة الانصاب ایکی موضعدر العقد صرد وزننده عقده نك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر خشم وکینه یه
عقده اطلاق ایدرلر ومنه یقال تحللت عقده اذا سکن غضبه عقد صرد وزننده یاخود کتف وزننده بصره
ایله ضریه بیننده برموضعدر بنوعقیده جهینه وزننده برقبیله در العقدان فتحاتله برنوع خرما آدیدر
البناء المعقود شول بنایه اطلاق اولنورکه دیوارنده جابجا قبوطرزنده کمرلر عقد اولنمش اوله وآنلری عظیم
بنالرده تقویت واستحکام ایچون طرح ایدرلر نته که بعض حصار وسرای عظیم دیوارلرنده مشهوددر قال
فی الاساس بناء معقود ومعقد اذا جعل له عقود ای طاقات معطوفة کالابواب الیعقید یقطین وزننده
آتشده قواملنمش باله دینور وبال ایله قوام بولمش طعامه دینور عقیده کبی یقال اتی بالیعقید وهو عسل یعقد بالنار
وکذا طعام یعقد بالعسل العقید امیر وزننده معاقد معناسنه درکه بری برندن مفارقت ایلمامك اوزره
عهد وپیمان ایدن کسه لرك هربریدر احدهما آخرك عقیدیدر حلیف دخی دیرلر یقال هو عقیده ای معاقده
وعقید ومعاقد معاهد معناسنه درکه برنسنه نك یا برامرك حفظ ونگاهنی عقد قلبله ملتزم اولان کسه در یقال
هو عقیده ومعاقده ای معاهده وعربلر بالطبع کریم اولانه عقید الکرم وبالطبع لئیم اولانه عقید اللؤم اطلاق
ایدرلر ذکر اولنان معاهد معناسندن مأخوذدر یاخود بمعنی مفعولدر العنقاد عینك کسریله والعنقود
زنبور وزننده صالقمه دینورکه دانه عقد ایلمسی باعث تسمیه در اوزم واراك وبطم اغاجلرینك صالقمی کبی التعقید

تفعیل وزننده یك دوکملمك یاخود چوق دوکملمك معناسنه در وبرنسنه یی قویلنجه قدر قینادوب قوامه کتورمك
معناسنه در تقول عقدت العسل اذا اغلیته حتی غلظ وبنا وعمارتی معقود ایلمك معناسنه در تقول عقدت
البناء اذا جعلت له عقودا ای طاقات کما ذکر الاعقاد همزه نك کسریله بودخی نسنه یی قینادوب قوامه
کتورمك معناسنه در تقول اعقدته ای اغلیته حتی غلظ الاستعقاد دیشی خنزیر کوسنومك معناسنه در
یقال استعقدت الخنزیرة اذا استحرمت المعقد محدث وزننده ساحر وجادویه اطلاق اولنور نفث عقده
ایلدیکیچون تقول اعوذ بالله من شر المعقد ای الساحر المعقد معظم وزننده غامض ومشکل کلامه اطلاق اولنور
تعقید لفظی وتعقید معنوی بوندن مأخوذدر یقال کلام معقد ای غامض التعقد تفعل وزننده برنسنه قویلوب
قوام بولمق معناسنه در یقال تعقد الدبس اذا غلظ وبرنسنه یاپلمش قپوکری طرزنده اولمق معناسنه در یقال
تعقد قوس قزح اذا صارت کعقد مبنی وتعقد فی البئر ایچریسی طاشله اورلمش قویینك اشاغیسنده اولان طاشلری
چقوب یوقریسی دبنده صوایر کلجك یره کیرمکدن عبارتدر الاعتقاد اعتفاد وزننده ومرادفیدرکه دوکملمك
معناسنه دربو مناسبتله برنسنه یه کوکل بغلمق معناسنه مستعملدر که قلب اکا قرار داده اولوب تمکن قلمقدن
عبارتدر یقال اعتقد کذا ای عقد علیه القلب واول ربط قلب ایلدیکی شیئه عقیده اطلاق اولنور هاء اسمیتله
واعتقاد عقار وچفتلك وسائر مال وعلاقه کسب وپیدا ایلمك معناسنه درکه عقدهٔ مذکوره دندر یقال اعتقد الرجل
ضیعة ومالا اذا اقتناهما التعاقد تعاهد وزننده ومرادفیدرکه عهدلشمکدر یقال تعاقدوا اذا تعاهدوا
وکوپك چفتلشدکدنصکره بری برینه بغلنمق معناسنه در دیشینك منیسی یك لزوجتلی اولدیغندن یاپشوب
ارککنك آلتی ششورمکله کلیدلنور دیرلر یقال تعاقدت الکلاب اذا تعاظلت المعقود رأی ثابت معناسنه
مستعملدر یقال ماله معقود ای عقد رأی المعقاد بونجق دیزیسنه دینورکه اطفالك بیونلرینه تعلیق ایدرلر
عقدان عثمان وزننده فرزدق نام شاعرك لقبیدر بودور اولدیغیچون ملقب اولمشدر العکدة عمده وزننده
قویروق صوقنده اولان یوچ کمکنه دینورکه مرجمك مقداری برکمکدر عصعص دخی دیرلر فاتحهٔ خلقت آدم
وخاتمهٔ فناء وعدم اولدیغی مرویدر وعکده زور وقوت معناسنه در یقال به عکدة ای قوة وکلر اینه دینور
جحر الضب معناسنه العکدة فتحاتله آغزده لسانك کوکنه دینور وجوفده یورکك کوکنه دینور وشول قوش یلکنه
دینورکه اتمك طبخ ایدنلر آنکله اتمکه جابجا نقطه طرح ایدرلر العکد عقد وزننده برنسنه نك وسطنه دینور
یقال عکد الشیء ای وسطه وعکد مصدر اولور برخصوص امکانه کلوب تولکنی بولمق معناسنه تقول عکدنی
الامر عکدا من الباب الثانی ای امکننی وصغنمق معناسنه در یقال عکد الیه اذا لجأ الاعکاد همزه نك کسریله
بودخی صغنمق معناسنه در یقال اعکد الیه اذا لجأ المعکد مسجد وزننده صغنه جق برملجأ معناسنه المعکود
بریرده علی الدوام مقیم وملازم اولان آدمه دینور وممکن وقابل اولان شیئه دینور ومحبوس کسیه دینور ودائمی
حاضر وثابت اولان طعامه دینور العکد فتحتینله کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال عکد الضب
والبعیر عکدا من الباب الرابع اذا سمن وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه در یقال عکد به اذا لزق العکد کتف
وزننده سموز کلره ودوه یه دینورکه معناسی مزبوردن وصفدر مؤنثی عکده درهایله وعکد بری بری اوزره
بغلمش قوری اغاج یغندیسنه دینور الاستعکاد بودخی کلر ودوه قسمی سمورمك معناسنه در یقال استعکد الضب
والبعیر یعنی عکد وقوش قسمی یرتجی قوشك خوفندن برنسنه یه التجا ایله منضم اولمق معناسنه در یقال
استعکد الطائر اذا انضم الی الشیء مخافة الجوارح عکاد سحاب وزننده یمنده شهر زبید قربنده برطاغ آدیدر
اهل وسکانی هنوز لغت فصیحه اوزره برقرارلردر اختلاط الحاضرن احترازایله غربایی یانلرنده اوچ کوندن
زیاده ابوا ایلمزلر الاعتکاد افتعال وزننده بریره یاخود برایشه علی الدوام مهم ایدوب ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکده اذا لزمه العکردة دحرجه وزننده سموروب قوتلنمك معناسنه در یقال عکرد الغلام اذا سمن
وقوی ومرکوب اولان دابه راکبنی کرها کندی مألوف اولدقلری شیوه لرینه مضطر ایلمك معناسنه در تقول
عکردت ناقتی ای رجعت بی قبل الافها وانا کاره العکرد جعفر وزننده والعکرد برقع وزننده والعکرد
علبط وزننده والعکرود عصفور وزننده بلوغی متقارب علی قول اتلو جانلو اوغلانه دینور یقال غلام
عکرد وعکرد وعکرود ای متقارب الحلم اوسمین العکلد علبط وزننده والعکالد علابط وزننده یك قویی
سوده دینور عند البعض لامی زائده در العلد عینك فتحی ولامك سکونیله بیون سکیرینه دینور ویك قاصقی
شیئه دینور یقال شیء علد ای صلب شدید وعلد مصدر اولور صلب وشدید اولمق معناسنه یقال علد الشیء

علدا من الباب الرابع اذا صلب واشتد العلداة عينك كسريله برموضعدر العلندی حبنطی وزننده
مطلقا بوغون وغليظ اولان شيئه دينور عينك ضميله ده لغتدر ومبشه اغاجی نوعندن مغيلان كبی براغاجك
اسميدر مفردی علنداة وجمعی علاندكلور وضمتيله علندی دخی ديرلر العلادی عينك ضميله فرادی وزننده
باوز وشديد دوه يه دينور العلود عينك كسريله قتول وزننده بيوك نسنه يه دينور كبير معناسنه ورزانت ووقار
صاحبی سيد وسركرده يه دينور يقال هو علود ای سيد رزين وقور العلودة هايله سركش آتلره دينور واول
آتلره دينوركه اكسه سندن سورلمدكجه يدلمیه وبك قوجه دوه يه دينور الاعلنداء اسرنداء وزننده دوه غليظ وشديد
اولمق معناسنه در يقال اعلندی الجمل اذا غلظ واشتد المعلندد عندماده سنده مرسومدر العلودة دحرجه
وزننده بركسه برنده دائمی ثابت اولمق معناسنه در شويله كه بركسه تحريكنه قادر اولميه يقال علود الرجل اذا لزم
مكانه فلم يقدر احد علی تحريكه الاعلواد اجلواذ وزننده برآدمك وجودی غليظ وشديد اولمغله آغر اولمق
معناسنه در يقال اعلود الرجل اذا غلظ واشتد وروزن العلكد زبرج وزننده عجوز داهيه يه دينور ظاهر اداهيه
صفت كاشفه در وبودور وششمان كوزه خوار ايشه يرامز قاری يه دينور العلكد قرشب وزننده ايج باغنه دينور
العلكد علبط وزننده بك قوی سوده دينور العلكد جعفر وزننده والعلكد زبرج وزننده والعلكد علبط
وزننده والعلاكد علابط وزننده غليظ شيئه دينور العلنكد سفرجل وزننده صلب وشديد اولان
شيئه دينور العلمادة والعلماد عينلرك كسريله اوزرنده اكرلمش ايپلكی يومق ايده جك شيئه دينور جمعی
علامده وعلاميد كلور العلهدة دحرجه وزننده جوجغك غداسنی كوزل ايدوب خوشجه تربيه وتغديه ايلمك
معناسنه در تقول علهدت الصبی اذا احسنت غداءه العمود ثمود وزننده معروفدر كه ديركه دينور ستون معناسنه
جمعی اعمده كلور وعمد كلور ضمتيله وعمد كلور فتحتيله و بو قصد معناسندن مأخوذدر وعمود القوم برقومك قوام
اموری اولان سيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هو عمود قومه ای سيد هم وعمود السيف قلجك صرتنده
اولان اوزون اوزون طريقه يه اطلاق اولنور كه بعض قلجده اوچ دانه اولور اوجنه قدر چكيلور وعمود الجيش
سرعسكر وسپهسالاره اطلاق اولنور رئيس العسكر معناسنه بعض نسخه ده رسيل العسكر عنوانده مرسوم اولمغله
عسكرك طليعه سی وچرقه جيسی ديمك اولور وعمود البطن انسانك كوكسنده رهابه ديدكلری دل كبی كمكدن
كوبكك اشاغيجه سنه قدر ممتد اولان طمره اطلاق اولنور علی قول آرقه يه اطلاق اولنور كه بطنك قوامی
ومداری انسا كيدر اسناسده قول ثانی ملتزمدر وعمود الكبد برطمردر كه جكری سقی ايدر پس ماساريقا طمری
اوله جقدر زيرا اطباء ديرلر كه اخلاط اربعه كه صفرا وسودا ودم وبلغمدن عبارتدر صورت تكوّنی بو وجه اوزره دركه
اكل وشرب اولنان نسنه معده ده بعد الهضم صافيسی اطراف معده ده منشعب ماساريقا تعبير اولنان
خرده طمرلر اعانه سيله آق جكره واصل وآنده تكرار طبخله هضم اولدقد نصكره صافيسی قان اولوب جميع اعضايه
غدا وقوّت اولمق ايچون تقسيم اولنور وجكرده حين طبخده اسفله رسوب ايدن تفلی سودا اولوب اوزرنده حاصل
ونخته كوپوك صفرا وآنك فوقنده خام كوپوك بلغم اولور انتهی وعمود السنان يلمانك ايكی اغزينك اورته سنده
تو سكيجه چكيلن اوزون طمره اطلاق اولنور وعمود الاذن قولاغك معظم وقوامنه اطلاق اولنور كه كرتلكی اوله جقدر
وعمودك حزين واندوهنا كه اطلاق اولنور كويا كه شدت حزنندن ستون كبی بی عقل وجان اولوب ياخود قيام
وقعوده مجالی اولمامغله برنسنه يه طيانه رق قيام وقعود ايدر اولديغنه مبنيدر تقول رأيته عمودا ای حزينا شديد
الحزن وعمود الظليم دوه قوشنك اياقلرندن عبارتدر عمود البئر اوزرينه چرخ وضع ايتدكلری ايكی طرفلو
ميللردن عبارتدر وعمود السحر بحر وزننده بورك طمرينه اطلاق اولنور كه وتين ديدكلريدر وعربلر اعتماد
ايتدكلری وجه اوزره رأی وتدبيرلرنی تقرير وتقويم ايلملريله مصلحتك سمت راستنه سلوك ايتديلر ديجك يرده استعملوا
علی عمود رأيهم ديرلر علی وجه يعتمدون عليه معناسنه العميد امير وزننده بودخی برقومك سيد وذيشاننه دينوركه
امور ومصلحتلرنده صمد ومقصدلريدر العماد كتاب وزننده طيانه جق نسنه يه وديركه دينور وعمود كبی رئيس عسكره
ياخود رسيل عسكره دينور وابنية رفيعه يه دينور مفردی عماده در هايله بو معناده عماد مذكر ومؤنث اولور وعربلر فلان
طويل العماد ديرلر زائرين ومسافرينه منزلی علامتلو ونشانلو اولمغله سائرلرندن متعين وممتاز ديمكدن كنايه ايدرلر كويا كه
چادرينك ديركك اوزونلغيله خانه انلغنی اراده ايدرلر واهل اخبيه يه كه چشم نشينلردر اهل العماد اطلاق ايدرلر
علی قول اهل العماد ابنية رفيعه اصحابيدر العمدة زبده وزننده والعمدان سلطان وزننده رئيس العسكر
ياخود رسيل العسكر معناسنه در عمود وعماد كبی نته كه ذكر اولندی وعمده اعتماد اولنه جق شيئه دينور العمد نجد

وزننده سقف وخيمه وديوار مقوله سنه ديرك قومق معناسنه در يقال عمد السقف عمدا من الباب الثانی اذا اقامه بعماد
وقصد ايلمك معناسنه در كه سهو وخطا مقابليدر كه شروع ايلديكی كاری جد ايله ملحوظ ومقصود ايلمكدن
عبارتدر يقال عمد للشیء اذا قصده ومرض مريضی زبون ودردناك ايلمك معناسنه در يقال عمد المرض فلانا
اذا اضناه واوجعه وثقلت ويرمك معناسنه در يقال عمده اذا فدحه ودوشورمك معناسنه در يقال عمد الشیء
اذا اسقطه وبركسه يه عمود ايله اورمق معناسنه در يقال عمده اذا ضربه بالعمود وبرآدمك عمود بطننه اورمق
معناسنه در يقال عمد فلانا اذا ضرب عمود بطنه ومحزون ايلمك معناسنه در يقال عمده اذا احزنه وتعجب معناسنه
استعمال اولنور تقول انا اعمد منه ای اتعجب مترجم ديركه ابن فارس فقه اللغه ده عربلرك اعمد من سيد قتله قومه
كلاملرنده اعمد كلمه سنك معناسی هنوز معلوم اولمدی ديمشدر مؤلفك تفسيرينه كوره تعجب معناسنه اولور
ونهايه ده عجب معناسنه ده اولديغی مصرحدر انتهی وعربلر اول ايشی بن جد ويقين جهتيله ايشلدم ديجك
يرده فعلته عمدا علی عين وفعلته عمد عين ديرلر قال الشارح قال الصغانی وهذا احتراز ممن يری شبحا فيظنه
صيدا فيرميه فانه لا يسمی عمد عين لانه انما تعمد صيدا علی ظنه الاعماد همزه نك كسريله بودخی سقف وخيمه
مقوله سنك آلتنه ديرك وضعيله طوردرمق معناسنه در يقال اعمد السقف اذا اقامه بعماد الانعماد انفعال
وزننده آندن مطاوعدر ديركه آلنمق معناسنه در يقال اعمد الجدار فانعمد التعمد تفعل وزننده بودخی برايشی
قصد ايلمك يعنی جد وعزيمتله شروع ايلمك معناسنه در يقال تعمد الشیء اذا قصده العمد فتحتيله طارلمق
معناسنه در يقال عمد الرجل عمدا من الباب الرابع اذا غضب آنفا ابن فارسك نقل ايتديكی كلامه نهايهٔ ابن اثيرده
مصادفه اولندی مكر كلام مزبور ابو جهل ملعونك ابن مسعود حضرتلری مسفوری قتل ايدركن تفوّه
ايلمش ابن اثير تعجب معناسيله وبعضلردن غضب ياخود توجع معناسيله بيان ايلمشدر انتهی وعمد برنسنه يه
دوام وجهيله ملازمت ايلمك معناسنه در يقال عمد به اذا لزمه ودوه نك اورکجی چوق بنلمكدن ناشی طشره سی
صاغ ولهرق ايچريسی دردناك اولمق معناسنه در يقال عمد البعير اذا انفضخ داخل سنامه من الركوب وظاهره
صحيح وطپراق يغموردن پك اصلانمق معناسنه در يقال عمد الثری اذا بلّه المطر حتی اذا قبضت عليه تعقد لنداوته
يعنی طپراق يغموردن شول درجه ده اصلاندی كه آلوب صقسه لر طورطوپ اولور وعمد دابه يه چوق بنمكدن ايكی
قيناقلر قباروب دريلری صيرلمق معناسنه در يقال عمدت الدابة من الركوب اذا ورمتا واختلجتا عمد الثری
كتف وزننده ياش طپراقلو مكان ديمكدر بونكله كثير الاحسان اولان آدمه كنايه ايدرلر يقال فلان عمد الثری
ای كثير المعروف المعمود والعميد امير وزننده والمعمد معظم وزننده درد عشق ومحبتدن زار وزبون
اولان آشفته حاله اطلاق اولنور يقال رجل معمود وعميد ومعمد اذا كان قد هدّه العشق ومعمد آلتنه ديرك
وضع اولنمش سقف وخيمه مقوله سنه وصف اولور يقال خباء معمد ای منصوب بالعماد وبرنوع قماش
آلاجه سنه دينوركه نقش وزماني اوزون اوزون عمود هيئتنده اوله يقال وشی معمد وهو ضرب منه ای علی هيئة العماد
العمدّ عتلّ وزننده والعمدانی علانی وزننده انلو جانلو كوجلو قوتلو كنج ايريسنه دينور مؤنثی هايله در
يقال غلام عمدّ وعمدانی وجارية عمدّة وعمدانية ای شاب ممتلئ شبابا المعمودية تخفيف يا ايله
نصاری طائفه سنه مخصوص برصو اسميدركه يكی طوغمش چوجقلرنی اكا طالدررلر بو عمل سائر طائفه نك
ختانلری منزلنده دركه ختان آنلره موجب تطهير اولديغی كبی عمل مزبور دخی نصاری آيينلرنده مدار طهارتدر
مترجم ديركه معموديه كلمه سی معمو ذيث معربيدر كه ذال معجمه ايله در عبرانيده طهارت معناسنه در نصاری
طائفه سنك هر كليسا ومناسترلرنده مرمردن مبنی برحوض اولمغله كشيش برتنها وقتده آنی صو ايله طولدروب
ايچنه طوز ياخود بلسان ياغی القا ايدرتا كه تعفنه مانع اوله پس بركسه تنصر ايلدكده بعض اعيان نصاری
محضرنده كشيش بدكيش اول كسه يی قرشوسنده اقامت واول صويه بعض انجيل آيتلرنی قرأت ايلدكدنصكره
لسانلرنجه اولبوس ايله يعنی تثليثه دائر بعض اعتقادات باطله ايله اكا امر وتنبيه اولدخی تلقیء بالقبول ايدوب بعده
اول صودن اخذ ومرسومك اوزرينه ايشته بن سنی اب وابن وروح القدس اسميله تغطيس وتطهير ايده بورم
بو لرشاهد اولسونلر ديه رك اول صوبی آنك اوزرينه صب ايلدكدنصكره برمنديل ايله مسح ايدر وچوجقلری
ولادتلرينك سكزنجی كونی تغطيس ايدرلر پدر ومادرلری چوجغی آلوب كشيش حضورينه كوررلر كشيش
دخی ذكر اولنان هذيانی تقرير ايلدكجه بالوكاله پدر ومادری تصديق وقبول ايدرلر واول صوبی طوز ياخود بلسان
تعفندن حفظ ايلمكله عدم تعفنی كشيشك بركتنه عزو ايدرلر بودخی ايقاد قنديل كبی شعبدهٔ رهبانه دندر انتهی

وادی عمد هادیء جد وزننده حضرموت ترابنده بر وادی آدیدر التعمید تفعیل وزننده سیل صوینی ایرکلمك
ایچون اوکنی طوتمق معناسنه‌در تقول عمدت السیل اذا سددت جریته بتراب ونحوه حتی یجتمع فی موضع الاعتماد
افتعال وزننده طیانمق معناسنه‌در یقال اعتمد علی الشیء اذا اتکأ وفلان کسه بتون کیجه اصلا طورمیوب صباحه قدر
سوروب کندی دیجك برده اعتمدلیلته دیرلر کویا که تمام لیلی عماد اتخاذ ایلمشدر المعمد مکرم وزننده والعمدان
جلبان وزننده اوزون شیئه اطلاق اولنور عور العماد غین معجمه‌نك فتحیله مکه‌یه قریب بنوسلیم یوردنده
برموضعدر عماد الشبی شین معجمه‌نك فتحی وقصر ایله مصرده برموضعدر العمادیه موصل شمالیسنده برقلعه
آدیدر عمود غریفه غین معجمه‌نك کسری ورانك سکونیله غنی قبیله‌سی ارضنده برطاغك آدیدر عمود المحدث
معظم وزننده محارب قبیله‌سی یوردنده برصودر عمود سوادمه مغربده واقع برطاغدر که جمله طاغلردن اطولدر
عمود الخفیرة حانك فتحیله برموضعدر عمود البان وعمود السفح ایکی اوزون ویوکسك طاغلردر که تپه‌لرینه
انجق قوش قسمی چیقه‌بیلور عمود الکود کافك فتحی وواوك سکونیله بنوجعفر یوردنده برصودر العمرّد
عملس وزننده اوزون شیئه دینور وقوی اولوب چتین خویلو اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عمرّد ای شرس
الخلق قوی وخبیث موذی قورده دینور وخبیث وداهیه اولان کسه‌یه دینور وشول صوی واصیل اولان دوه‌یه
دینور که راحله اتخاذ ایدرلر وعمرّد وعلة بن شراحیل نام کسه‌نك فرسی اسمیدر ومشرح ومخوس وجد وابضعه
نام کسه‌لرك قرقرنداشلری اسمیدر مز بورلره سید انام علیه السلام حضرتلری لعن ونفرین ایلدیلر العنجد
جعفر وزننده والعنجد قنفذ وزننده والعنجد جندب وزننده قوری اوزمه دینور علی قول برنوعنه یاخود
سیاه اولانه دینور یاخود کززوکوتو اولانه دینور العنجدة دحرجه وزننده یاش اوزم عنجد اولمق معناسنه‌در
یقال عنجد العنب اذا صار عنجدا المعنجد اسم فاعل بنیه‌سیله طارغین وتیز مشرب آدمه دینور یقال رجل
معنجد ای غضوب حدید عنجد وعنجده اسامیدندر جوهری بو ماده‌یی وهمسندن ناشی نه ثلاثی ونه رباعی
اوله‌رق ذکر ایلمامشدر لکن جوهری عقد ماده‌سی عقبنده مزید ثلاثی اوله‌رق ذکر ایلمکله مؤلفك توهمی نابجادر
العنود قعود وزننده طوغری یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال عند عن الطریق وعند عنودا من الباب
الاول والرابع والخامس اذا مال وطمردن قان کسلمیوب متصل آقمق معناسنه مستعملدر یقال عند العرق اذا سال
فلم یرقأ وطوار سوریدن آیریلوب یالکزجه اوتلامق معناسنه مستعملدر یقال عندت الناقة اذا رعت وحدها
وبر آدم حق بیله‌رك ردّ ومخالفت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عند الرجل اذا خالف الحق وردّه عارفا به اساسك
بانه کوره بو معنایه موضوعدر ماعداسی بوندن متفرّعدر الاعناد همزه‌نك کسریله بودخی طمردن قان دیکلمیوب
متصل آقمق معناسنه‌در یقال اعند العرق بمعنی عند وبیدرپی قوصمق معناسنه‌در یقال اعند فی قیئه اذا اتبع بعضه
بعضا وبر آدمه موافقت جهتیله معارضه ایلمك معناسنه‌در که آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر مبارات
دخی بو معنایه‌در یقال اعند فلانا اذا عارضه بالوفاق ومخالفت جهتیله‌ده معارضه ایتمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور
یقال اعند فلانا اذا عارضه بالخلاف مصباحده بو معانده عنوانیله مرسومدر العنید امیر وزننده والعاند
شول کسه‌در که حق بیله‌رك خلافنی ایشلر اوله ترکیده اونکو تعبیر اولنور کفر عنادی بوندندر وعاند دائما یولدن
صاپان دوه‌یه اطلاق اولنور جمعی عند کلور رکع وزننده المعاندة مفاعله وزننده مفارقت ومجانبت معناسنه‌در
یقال عانده اذا فارقه وجانبه ومعانده وعناد بر آدمه مخالفتله معارضه ایلمك معناسنه‌در یقال عانده معانده
وعنادا اذا عارضه بالخلاف وبرشیئه ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال عانده اذا لازمه عند عینك حرکات
ثلاثی ونونك سکونی ودالك فتحیله براسمدر که مکان قرب وحضوره دلالت ایدر حسی وکرك معنوی اولسون ترکیده
آندن قتنده ایله وفارسیده نزد ایله تعبیر اولنور وبو ظرف غیر متمکندر مقتضای اضافت اوزره زمانی اولور واکا حروف
جارّه‌دن انجق من حرفی داخل اولور تقول جئت من عنده وکاه اولور که ظرف اولمیه‌رق
استعمال اولنور یقال عندی کذا فیقال ولك عند بارفع وکاه اولور که آنکله قلب ومعقول اراده اولنور یعنی کاهجه
حضور قلبی‌یه دلالت ایدر که اعتقاد معناسنه استعمال اولنور تقول عندی کذا ای فی قلبی واعتقادی کذا وکاهجه
معقولده یعنی حضور حسی‌یه ظرف اولدیغی کبی حضور معنوی‌یه‌ده ظرف اولور یقال عنده خیر اوشرّ وکاه اولور که
آنکله اغرا اولنور یعنی اسم فعل امر اولور اغرا وتحضیض معناسنه تقول عندك زیدا ای خذه ولا تقل الی عنده
والی لدنه یعنی بو ایکی کلمه‌یه وجه مسرود اوزره من حرفی مخصوص اولمغله الی حرفیله لحن وخطادر حریری
درّة الغواصده بو وجه اوزره تحقیق ایلمشدر که عند کلمه‌سنه حروف جارّه‌دن همان من حرفی داخل اولورز برا من امّ

حروف

حروف جارّه‌در وهر بابك امّ واصلی اولان کلمه ایچون مخصوص مزیت وامتیاز اولدیغی درکاردرته که مکسور
اولان انّ کلمه‌سنك خبرینه لام دخولیله ممتاز اولوب وافعال ناقصه‌دن کان کلمه‌سنك خبری فعل ماضی اولمغله
متعین اولدی وعند کلمه‌سی ملك وحکم وفضل واحسان معنالرینده‌ده استعمال اولنور انتهی وعند کلمه‌سی
کذلك عینك حرکات ثلاثیله ناحیه معناسنه‌در العند فتحتینله جانب معناسنه‌در یقال جاء من عنده ای من جانبه
العنود صبور وزننده یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور یقال سحابة عنود ای کثیرة المطر وشول قمارا وقنه
اطلاق اولنور که سائر اوقلرك جهتلرینه مغایر نصیبلو ظهور ایلیه العندأوة همزه بابنده ذکر اولندی
العندد جندب وزننده والعندد قنفذ وزننده چاره معناسنه‌در که آندن خلوّ وافتراق ممکن دکلدر
تقول مالی عنه عندد وعندد ای بدّ وافتراق وعندد جندب وزننده حیله ومحیص معناسنه‌در تقول لیس لی فیه عندد
ای حیلة ومحیص وقدیم معناسنه‌در که چوقدنبرو اولان شیئه دینور یقال شیء عندد ای قدیم المعلندد
اسم مفعول بنیه‌سیله بودخی چاره معناسنه‌در تقول مالی عنه معلندد ای بدّ وخلوّ وطریق وسبیل معناسنه‌در تقول
مالی الیه معلندد ای سبیل المعلندد اسم فاعل بنیه‌سیله صو واوتلاق اثری اولمیان قیر اراضی‌یه دینور الاستعناد
قیء وغثیان غلبه ایلمك معناسنه‌در یقال استعنده القیء اذا غلب علیه وسرکش دوه وآت مقوله‌سی یولاری وباغی
اسلیوب زورلمق معناسنه‌در یقال استعند البعیر والفرس اذا غلبا علی الزمام والرسن وخلق اراسنه کیروب دکنکله
هرکسه چالوب اورشدرمق معناسنه‌در یقال استعند عصاه اذا ضرب بها فی الناس وبرکسه حیا ایتمکسزین ناس
اراسنده زنا ایلمك معناسنه‌در یقال استعند الذکر اذا زنی به فیهم ذوی العقول اولان بونی ارتکاب ایلمامکله آلته
اسناد اولندی واستعناد طلومی برطرفه اکوب ایچنده اولان شیئی آغزندن ایچمك معناسنه‌در یقال استعند السقاء
اذا خنثه فشرب من فیه وقصد وآهنك ایلمك معناسنه‌در یقال استعند فلانا اذا قصده عناد وعناده عینلرك
فتحیله اسماء رجالدندر عنده حمزه وزننده بنو مهره‌دن برخاتوندر علقمة بن سلمه‌نك والده‌سیدر العویند
دریهم وزننده بنو خدیج جماعتنه مخصوص برقریه‌در وبنو عمرو بن کلاب وبنو نمیر جماعتلرینه مخصوص برصودر
عنقود زنبور وزننده براکوزك علمیدر وصالقم معناسنه اولان عنقود عقد ماده‌سنده ذکر اولندی مؤلف
بونکله اولکه خماسی وثانینك مزید ثلاثی اولدیغنه اشارت ایلمشدر العنکد جعفر وزننده بك نسنه‌یه دینور
واحمق کسه‌یه دینور یقال رجل عنکد ای احمق العود والعودة عینلرك فتحیله والمعاد میمك فتحیله کیرو
دونمك رجوع معناسنه‌در یقال عاد الیه یعود عودا وعودة ومعادا اذا رجع مؤلفك بصائرده بیانه کوره منصرف
اولدیغی نسنه‌یه رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر واول بالذات یا بالقول یاخود بالعزیمة اولور واشبو اولتعودنّ
فی ملتنا الآیه کریمه‌سی لتصیرنّ الی ملتنا عبارتیله تفسیر ایلمشدر زیرا عربلر عاد علیّ من فلان مکروه دیرلر صار منه
الیّ معناسنه وبو مجازکونی اولور لکن بیضاوی تغلیبه حمل ایلمشدر که جماعت واحد اوزره مغلبدر حضرت
شعیب ایله قومی مخاطب اولمشدر انتهی وعود صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال عاده اذا صرفه وردّ ایلمك
معناسنه‌در یقال عاد السائل اذا ردّه وعود وعیاد وعیاده عینلرك کسریله خسته خاطرنی صورمغه وارمق معناسنه‌در
مرّة بعد اخری وارلدیغیچون یقال عاد المریض عودا وعیادا وعیادة اذا زاره وعود عائد لفظندن جمع اولور صحب
وصاحب کبی وعود برنسنه‌یی نوبت بنوبت ایشلمك معناسنه‌در که عادت ایدنمك تعبیر اولنور یقال عاد الشیء
اذا انتابه ای صیره عادة ورایشه ایکنجی دفعه‌ده بشلمق معناسنه‌در که تکرار ایلمك تعبیر اولنور یقال عاده اذ ابدأه
ثانیا قال الشارح ومنه * بدأتم فاحسنتم فاثنیت جاهدا * فان عدتم اثنیت والعود احمد * وعود قوجه دوه‌یه وقوجه
قیونه اطلاق اولنور کندیلرك عمل وسیره معاودتلری یاخود کندیلره سنبنك معاودتی اعتبارینه مبنی‌در بونك جمعی
عیده وعوده کلور فیله وزنلرنده یاء کسره مجاورتنه مبنی‌در وعود قدیم اولان یوله اطلاق اولنور معاودهء سلّاك
اعتباریله وبونلر وصف بالمصدردر یقال اخذ عود الطریق ای قدیمها وعود ابیّ بن خلف وابو ربیعة بن ذهل
نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر وعود سیادت قدیمه‌یه اطلاق اولنور که اباعن جد خاندان قدیم اولمقدن عبارتدر
ناسك خانمانلرینه معاودتلری یاخود سیادتك نسللرینه معاودتی اعتباریله‌در یقال له عود السودد ای قدیمه وعربلر
برکسه کندیکی یردن قطعا فصل وتراخی ایتمکسزین همان ایزی اوزره عودت ایلسه رجع عودا علی بدء ورجع
عوده علی بدئه دیرلر وبونلر عائدا ثانی وبلنده درته که وحده متوحدا اسکنده در وکندیکك یرده مکث ایتیوب بنه
عودت ایدرسن دیجك یرده لك العود والعواد بالضمّ والعودة دیرلر وفی المثل * زاحم بعود اودع * ای استعن علی
حربك بالمشایخ الکمل عود دوجه مذکور اوزره یاشلو دوه‌یه دینمکله بو راده مراد سالخورده آدملردر انلر تجربه کار وامور

دیده اولمرله محاربه خصوصنده کامل بیرلک رأی وتدبیرلرندن استعانتده مزاحمه واهتمام ایله یاخود محاربه
قیدندن فراغت ایله دیمکدر * کارها راست کند مردم دانا بسخن * که بصد لشکر جرار میسر نشود * العباد کتاب
وزننده عیادهٔ مریض معناسنه درکه ذکر اولندی وعود کبی بر ایشه دفعهٔ ثانیه ده یعنی تکرارا باشلمق معناسنه در یقال
عاد الشیء عودا وعیادا اذا بدأ ثانیا العوادة عینک ضمیله بودخی عیادهٔ مریض معناسنه مصدردر وعود ورجوع
معناسنه در وجماعت طعامدن فارغ اولدقدنصکره بر آدمه مخصوصا اعاده اولنان طعامه اطلاق اولنور مثلا طعام
عقبنده وارد اولان مهمانه خاصة اعاده اولنان طعام کبی یقال جاء له بالعوادة وهی ما اعید علی الرجل من طعام
یخص به بعد ما یفرغ القوم العوّاد قطاع وزننده والعوّد رکع وزننده عود کبی بونلرده عائدک جمعیدر که
خسته یه عیادت ایدنلردر المعود مقول وزننده والمعوود اصلی اوزره عیاده سنه کلدکلری خسته یه دینور
الاعتیاد افتعال وزننده بر نسنه یی عادت ایدنمک معناسنه در یقال اعتاد الشیء اذا انتابه ای صیره عادة لنفسه العود
عینک ضمیله خشب معناسنه درکه شجردن کسلمش اغاجدر برنده ینه عودت ایده جکی اعتباریله در جمعی عیدان
کلور واعواد کلور وبو مناسبتله خاصة لاغوته دیدکلری سازه اطلاق اولنمشدر کذلک تبخیر ایلدکلری عود اغاجنه
اطلاق اولنمشدر ودل دبنده اولان کمکه اطلاق اولنور العوّاد شدّاد وزننده لاغوته چلان سازنده یه دینور
العودان تثنیه بنیه سیله سیدانام علیه السلام حضرتلرینک منبر منوّر وعصای مکرّملرینه اطلاق اولنور ام العود
عینک ضمیله اشکنبه اوجنده شیردان دیدکلری نسنه نک کنیه سیدر عاد صار معناسنه درکه افعال ناقصه دندر
یقال عاد کذا ای صار مترجم دیرکه بو مجازکونی اولوب بعده افعال ناقصه جمله سنه الحاق ایلدیلر رجع وزار معناسنه
اولورسه فعل تام اولور عاد دادوزننده سلفده برقبیله اسمیدرکه هود علیه السلام قومیدر پدرلری اسمیله مسمادر
قوم وقبیله تأویلیله منصرف وغیر منصرف اولور وعاد خلق معناسنه استعمال اولنور تقول ما ادری ای عاد هو ای
ای خلق عاد بوراده غیر منصرفدر العادیّ یای نسبتله قدیم شیئه اطلاق اولنور کویا که عاد قومنه منسوبدر
بئر عادیه بوندندرکه صکره دن حفر اولنموب قدیمدن قلان قویی اوله جقدر العید عینک کسریله بر آدمه
معتاد ومألوف اولان شیئه دینورکه کیدر کیدر ینه کلور همّ ومرض وحزن وسائر حالات کبی وجمعیت ناس اولان
یوم معروفه دینورکه بیرام تعبیر اولنور سنه ده ایکی کرّه ایدر بری بعد الصوم که عرفه سی عرفیدر وبری اضحیه درکه
عرفه سی شرعیدر عودتدن مأخوذدر شارحک بیانه کوره جمعی اعیاددر خشب معناسنه اولان عودک
جمعنه ملتبس اولمامق ایچون یا یه ابدال اولندی وعید طاغ اشجارندن برشجر آدیدر وبر معروف ارکک دوه نک اسمیدر
نجائب عیدیه آنک نسلندندر یاخود عیدی بن ندغی بن مهرة بن جیدان یاخود عاد بن عاد یاخود عادی بن عادی
نام کسیه یاخود بنو عید بن الآمری جماعتنه منسوبلردر التعیید تفعیل وزننده بیرام ایلمک معناسنه در
یقال عید القوم اذا شهدوا العید العیدان عینک فتحیله اوزون خرما اغاجلرینه دینور مفردی عیدانه در
رسول انام علیه السلام حضرتلرینک کیجه لر اوردک مثابه سنده قوللندقلری چناق اول نوع اغاجدن ایدی
وعیدان برموضع آدیدر وبر رجل اسمیدر المعاد میمک فتحیله مصدردرکه ذکر اولندی ومعاد اسم مکان اولور
عالم آخرته اطلاق اولنورکه مرجع ومصیردر وحج شریفه ومکهٔ مکرمه یه وجنت اعلایه اطلاق اولنور وبکلیهما
فسر قوله تعالی انّ الذی فرض علیک القرآن لرادّک الی معاد اصل معاد عودت اولنه جق مکانه دینور
مرجع معناسنه وواریله جق یره دینورکه صیرورتدندر مصیر معناسنه العائدة فائده وزننده معروف واحسانه
وصله وعطیه یه اطلاق اولنور وعطف وشفقته اطلاق اولنور ومنه یقال فلان کثیر العائدة ای المعروف والصلة
والعطف وفائده ونفعت معناسنه مستعملدر ومنه یقال هذا اعود علیک ای انفع التعوید عواده دیدکلری طعام
مذکوری اکل ایلمک معناسنه در یقال عوّد الرجل اذا اکل العوادة وبر آدمه بر نسنه یی معتاد ایتدرمک معناسنه در یقال
عوّده ایاه اذا جعله یعتاده ودوه قوجه مق معناسنه در یقال عوّد البعیر اذا صار عودا العادة دأب ودیدن
معناسنه درکه توره تعبیر اولنور عاد وعید کسر ایله جمعیدر یقال له عادة حسنة ای دیدن التعوّد تفعل وزننده
والمعاودة والعواد عینک کسریله بر نسنه یی عادت ایدنمک معناسنه در یقال تعوّد الشیء وعاوده معاودة وعوادا
اذا جعله من عادته الاعادة افاده وزننده بودخی برشیئی عادت ایدنمک معناسنه در یقال اعاد الشیء بمعنی تعوّد وکیرو
دوندرمک معناسنه در یقال اعاده الی مکانه اذا ارجعه وتکرار ایلمک معناسنه در یقال اعاد الکلام اذا کرّره الاستعادة
عادت ایدنمک معناسنه در یقال استعاد الشیء بمعنی تعوّد وبر کسه دن برفعلی ینه ایشلمکی طلب ایلمک معناسنه در
یقال استعاده اذا سأله ان یفعله ثانیا وبر کسه دک عودت ایلمسنی ایستمک معناسنه در یقال استعاده اذا سأله ان یعود

المعاود اسم فاعل بنیه سیله بر نسنه یه مواظب ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور دائما کاعودتی اعتباریله در
وبطل وبهادر آدمه اطلاق اولنور کرّ وحملاتده معاوده سنه مبنی در المعید میمک ضمیله مطیق وتوانا آدمه اطلاق
اولنور وبالدفعات ناقه لره آشان ارکک دوه یه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وامور آشنا وکار آکاه مجرّب
وحاذق آدمه اطلاق اولنور یقال هو معید ای عالم بالامور حاذق مترجم دیرکه مدرّسین اصطلاحنده معید تعبیری
اعاده دن مأخوذدرکه درسنی طالب علمه بردخی تقریر وتذکیر ایدن کسه در اول طالبه مضاف دیرلر ومصر آتی کبی
کرکی کبی تعلیم وتأدیب اولنمش رام وذلول آته مبدیء ومعید اطلاق ایدرلر یقولون فرس مبدیء ومعید وهو الذی
قد ریض وذلل وادّب نه طرفه اجاله اولنسه همان دلخواه اوزره جولان ایلدیکی ملاحظه سنه مبنی در وبالدفعات
غزا وجهاد ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مبدیء معید اذا کان قد غزی مرّة بعد مرّة وشول آدمه اطلاق
اولنورکه طورا بعد طور امور واحواله تجربه سی سبق ایلمش اوله یقال فلان مبدیء معید اذا کان قد جرّب الامور
مرارا المتعید متسبد وزننده ظلوم وستمکار کسیه اطلاق اولنور یقال هو متعید ای ظلوم وطارغین آدمه دینور
یقال رجل متعید ای غضبان ودائما ناسه جنایت وافترا ایدن شخصه اطلاق اولنور وهر کسی وعید ایله ایعاد ایدر
اولان کسیه اطلاق اولنور ذوالاعواد همزه نک فتحیله غویّ بن سلامة الاسدیّ یاخود ربیعة بن مخاشن یاخود
سلامة بن غوی نام کسه نک لقبیدر مزبورک مضر قبیله سی اوزره موظف ومعین خرجی اولمغله بهرسنه کندیسنه
ادا ایدرلر ایدی وقتا که پیرناتوان اولدقده تسکره اوزره وضع وتابوت کبی اعوادلر بنه آلوب میاه عربی دوراید رک وظیفهٔ
مزبوره یی جبایت ایدرلر ایدی علی قول ذوالاعواد اکثم بن صیفی نام کسه نک جدّی لقبیدرکه اهل زماننک اعزّ
وامنعی ایدی سریرینه بر خائف کلوب التجا ایلسه مادّهٔ خوفندن امین وبر ذلیل کلسه عزیز وبر جایع کلسه شبعان
اولور ایدی عادیاء مدّ ایله سموءل بن حیا نام کسه نک جدّی اسمیدر جران العود جیمک کسری وعینک فتحیله
بر شاعر لقبیدر قوجه دوه نک یونی دیمکدر عواد قطام وزننده اسم فعل امردر عد معناسنه درکه عودت ایله
دیمکدر نزال انزل معناسنه اولدیغی کبی التعاود تفاعل وزننده جنکاهدن هر عسکر کندی اوردوسنه عودت ایلمک
معناسنه در یقال تعاودوا فی الحرب اذا عاد کلّ فریق الی صاحبه العواد عینک حرکات ثلاثیله کندیسنه
عودت اولنه جق شیئه دینور ومنه یقولون عد الینا فلک عندنا عواد حسن ای لک ما تحبّ معوّد الحکماء
مروّج العلماء وزننده معاویة بن مالک نام کسه نک لقبیدر اشبو * اعوّد مثلها الحکماء بعدی * اذا ما الحقّ فی الاشیاع نابا
بیتنی نظم وانشاد ایلدیکیچون تلقیب ایلدیلر معوّد الفتیان ناجیة الجرمی نام شاعرک لقبیدر نجدة الخارجی
طرفندن عاشر تعیین اولنان کسه یی دوکدکده اولدخی اکا بد معامله ایلمکله قلج ایله چالوب قتل واشبو * اعوّدها
الفتیان بعدی لیفعلوا * کفعلی اذا ما جار فی الحکم تابع * بیتنی انشاد ایلمکله لقب مرقومله ملقب اولدی التعید تفعل
وزننده چشم زخم اولان کسه نظر ایتدیکی شیئه نظری طوقنمق ایچون شدّتله بدنظر ایلمک معناسنه در یقال
تعید العائن علی المعیون اذا تشهق علیه وتشدّد لیبالغ فی اصابته بعینه وخاتون اللرینی اوینادرق کدی کبی
اورتقلرینک بوزلرینه آتیلوب دشنام ودلازار ایلمک معناسنه در یقال تعیدت المرأة اذا اندرأت بلسانها علی ضرّاتها
وحرّکت یدیها عیدان السقاء عینک کسریله شاعر مشهور احمد بن حسین المتنبیّ پدرینک لقبیدر سبب تلقیبی
باب همزه ده ذکر اولندی العهد مهد وزننده وصیت ایلمک واصمرلمق معناسنه در یقال عهد الیه عهدا
من الباب الرابع اذا اوصاه وبر کسیه بر خصوصده تقدّم ایلمک معناسنه در یقال عهد الیه فیه اذا تقدّم وعهد
موثق معناسنه درکه بر کسه یی اینا ندروب اعتماد ویره جک سوزدن عبارتدر فارسیده اکا پیمان دیرلر یقال بینهما عهد
ای موثق وآند ویمین معناسنه در وولیّ الامر طرفندن ولاة وحکامه تحریرا اولنان مکتوبه اطلاق اولنورکه عهدنامه
تعبیر اولنور ووصیت معناسندن مأخوذدر زیرا احکام شرعیه یه رعایت واحوال عباده نهج عدالت اوزره نظر ودقت
وصیتلرنی متضمن اولور وحق وحرمتی حفظ ورعایت ایلمک معناسنه در یقال عهد الحرمة اذا رعاه وحفظه
وامان وذمّت معناسنه درانکیچون داراسلامه امان ایله داخل اولان حربی یه ذوعهد اطلاق اولنور وبر کسه ایله
بولشمق التقاء معناسنه در تقول عهدته بمکان کذا ای لقیته وتقول عهدی به بموضع کذا ای لقائی وبیلمک معناسنه در
تقول عهدته ای عرفته وتقول الامر کما عهدت ای کما عرفت وعهد معهد معناسنه درکه بر نسنه ضمننده عهد وپیمان
واقع اولمش منزله دینور تسمیه بالمصدردر وبهار موسمنده اول یاغان یغموره دینور وشول یغموره دینورکه بر یغموردن
صکره یاغوب اوّلکی یغمورک آخرنک رطوبتنه بوینک اوّلی ادراک ایتمش اوله وزمان وهنکام معناسنه در تقول
کان ذلک فی عهد شبابی وفی عهد فلان ای فی زمانه ووفاء وانجاز معناسنه در یقال عهد وعده اذا وفاه وخدای

متعالی برلمك توحيد معناسنه در ومنه قوله تعالى الا من اتخذ عند الرحمن عهدا وهو توحيد الله تعالى وعهد
ضمان وكفالت معناسنه در تقول عهد الىّ فلان فى كذا اذا ضمن المعاهدة مفاعله وزننده بركسه ايله عهد
وپیمان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالى واوفوا بعهد الله اذا عاهدتم الآية المعهد مقعد وزننده
مكان عهد در شارح دیر كه مطلقا محضر ومشهد ناس اولان محله ده اطلاق اولنور العهدة عينك فتحيله
والعهدة عينك كسريله والعهاد كتاب وزننده بونلرده اوّل بهار یغموری نه دینور المعهود اوّل بهار
یغموری یاغمش مكانه دینور یقال عهد المكان على بناء المجهول فهو معهود اى مطر باوّل مطر الوسمىّ
العهیدی عینك ضمی وهاء مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده والعهدان عمران وزننده بونلرده
ضمان وكفالت معناسنه اسملردر التعهد تفعل وزننده والتعاهد تفاعل وزننده والاعتهاد افتعال
وزننده برنسنه نك محافظه سنی درعهده التزام ایلمكله اصلا آندن غفلت اوزره اولمیوب دائما احوالنی تفقد
ومحافظه سنی تجدید وتأكید ایده رك كوروب كوزتمك معناسنه در یقال تعهده وتعاهده واعتهده اذا تفقده
واحدث العهد به شارح دیر كه بو مطر بعد مطر معناسنه اولان عهد ماده سندن مأخوذدر ویقال تعهد
ضیعته وتعاهدها واعتهدها اذا تحفظ بها وجدّد العهد بها العهدة عمده وزننده عهد وامان تحریر
اولنمش صحیفه یه دینور كه عهدنامه تعبیر اولنور كذلك بیع وشرا ماده سی محرّر اولان ورقه دینور حجت وتمسك كبی
وخطّ وكتابتده اولان ضعف ورداءت حالتنه دینور یقال فى خطه عهدة اى ضعف كذلك عقل وادراكده
اولان ضعف ونقصانه دینور یقال فى عقله عهدة اى ضعف وعهده مقام نفیده رجعت معناسنه مستعملدر
تقول لا عهدة لى اى لا رجعة وعهده بر كونه كفالته اطلاق اولنور كه اوزرینه آلمق وبوینه آتمق تعبیر اولنور كفالت
عادیه در مثلا تقول عهدته على فلان اى ما ادرك فیه من درك فاصلاحه علیه الاستعهاد بركسه دن درعهده
ایلدیكی برشیئك یا برامرك رویت ومحافظه مقوله سی حالاتی اتمام ورعایت ضمننده دلخواهی اوزره شرط آلوب
موجبجه وثیقه تحریر ایلمك معناسنه در یقال استعهد من صاحبه اذا اشترط علیه وكتب علیه عهدة وبركسیه
كندی طرفندن هر وجهله مأمون اولمق ایچون برآخر آدمی ضامن وكفیل ایلمك معناسنه در یقال استعهد
فلانا من نفسه اذا ضمنه حوادث نفسه العهد كتف وزننده امور وولایاتی متعاهد اولان آدمه دینور كه
پادشاه ووالی اوله جقدر یقال هو عهد وهو من یتعاهد الامور والولایات العهید امیر وزننده بركسه ایله
عهد وپیمان ایدن كشی یه دینور معاهد معناسنه احدهما آخرك عهیدیدر یقال هو عهیده اى معاهده
وروزكار كورمش قدیم وعتیق نسنه یه دینور یقال شئ عهید اى قدیم عتیق بنو عهاده ثمامه وزننده
بر بطن در الاعهاد همزه نك كسریله برآدمی وسوسه واندیشه ایلدیكی ماده دن تأمین وتبرئه ایلمك معناسنه در
تقول انا اعهدك من اباق هذا العبد اى ابرّئك واؤمنك وبركسیه برنسنه ضمننده كفیل اولمق معناسنه در تقول
انا اعهدك من هذا الامر اى اكفلك المعهدة معظمه وزننده نفضه اصابت ایتمش اولان یره دینور ونفضه
عمده وزننده شول یغموره دینور كه بریرك بعضنه اصابت ایدوب وبعضنه اصابت ایلمامش اوله یقال ارض معهدة
اذا اصابت فداصابتها النفضة من المطر العیدانة عینك فتحیله پك اوزون اولان خرما اغاجنه دینور وبو وواى
وبائیدرنه كه ذكر اولندی جمع جنسی عیدان در فصل الغین المعجمة الغدّة غینك ضمی ودالك تشدیدیله
والغدد صرد وزننده كوده ده یعنی دری ایله اتیننده حادث اولان هر بومر بجه عقده یه دینور كه اطرافی شحم اولور
برتعبیر اولنور كتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره بعضا قواق آرده نده وقولتقلرده وقاسقلرده محدث ایدر وبونلره
اورام مغابن اطلاق اولنور اما خلق ایچنده قواق آرده نده اولانه شدید ایسه باشدن اینه وبازمه وقولتقلرده اولانه
كوك ممه سی وقاسقلرده اولانه خیارجق تعبیر ایدرلر بونلر اتی ورملردر ماده نك اول موضعه بحران طریقیله
انصبابندن ویا بعض اعضاء رئیسه نك اول موضعه دفعندن نشئت ایدر بونلرده وجع اولور مؤلفك تعریفی
وجهی اولمیان عقده در كه برتعبیر اولنور اكثری بدنك بر برنده برحیان ظهور ایلسه بحرانندن اورلرده اوبلجه عقده
پیدا اولور پس اورام مرقومه یه غدّه تعبیری عرفیدر انتهی وغدّه هر سكیر ار الغده سخت وصلب قطعه یه دینور
جمعی غدد كلور صرد وزننده وغدّه وغدد فتحتیله دوه قسمنك طاعونه دینور على قول غدّه همان
دوه نك قارننده حادث اولور كردنده ویا جدار بند سرایت ایلدكده هلاك اولور جمعی غداد كلور غینك كسریله
وغدّه اورو بومری دیدكلری بیوك عقده یه دینور كه بیوك وبوغازك خارجنده تحدّث ایدر ساعه دخی درلر
ودوه نك اوركجیله آلتنده اولان شحمنه دینور وبرنلوك ماله یعنی دواب ومواشی یه اطلاق اولنور جمعی غدائد

كلور الغدّ مدّ وزننده والاغداد والتغدید دوه غدّه چقرمق معناسنه در یقال غدّ البعیر على بناء المجهول
واغدّ واغدّ على المعلوم والمجهول وغدّ على المجهول فهو مغدود وغاد ومغدّ اولا یقال مغدود اذا صار
ذا غدّة واغداد طارلمق معناسنه در یقال اغدّ علیه اذا غضب اساسده بو مجازا اوله رق اذا انتفخ من الغضب كانه
بعیر به غدّة عبارتیله مرسومدر واغداد برآدمك دوه سی غدّه چقرمق معناسنه در یقال اغدّ القوم اذا غدّت
ابلهم وتغدید برآدم كندی حصه ونصیبنی آلمق معناسنه در یقال غدّد فلان تغدیدا اذا اخذ نصیبه وبو معنای
آتیدن مأخوذدر الغدائد والغداد غینك كسریله انصباء معناسنه در كه نصیبك جمعیدر بونلركده مفردلری
غدّه در المغداد میمك كسریله مبالغه در چوق چوق طاریلور اولان یاخود دائمی الغضب اولان آدمه دینور
مذكر ومؤنثه وصف اولور یقال رجل وامرأة مغداد اى كثیر الغضب اودائمه غداود غینك ضمی وواوك
فتحیله سمرقندده برمحله در الغرد فتحتیله بلند آواز ودلكش الحانله نغمات ایلمك معناسنه در وبو اكثری
قوش قسمنده مستعملدر یقال غرد الطائر غردا من الباب الرابع اذا رفع صوته وطرّب به وغرد برنوع منتاره دینور
غرده كبی كما سیذكر التغرید والاغراد والتغرّد بونلرده غرد معناسنه در یقال غرّد الطائر واغرد وتغرّد
بمعنى غرد الغرد غینك كسریله جلف وزننده والغرد كتف وزننده والمغرّد محدّث وزننده والغرّید
سكیت وزننده آواز بلند والحان دلپسندایله نغمات ایدن قوشه وخواننده یه دینور الاستغراد نغمه وترانه
ایلمسنی ایستمك معناسنه در ومنه یقال استغرد الروض الذباب اذا دعاه بنعمته اى بنضارته الى ان یغرّد الغرد فرد
وزننده سازلقدن اولان اوه دینور تركمان اوی كبی خصّ دخی دینور وغرد عباسیه دن متوكل خلیفه نك سرّ من رأى
قصبه سنده برسرای دلاراسی اسمیدر وغرد وغرده فتحتیله وغرد غینلرك كسریله وغراد وغراده
غینلرك فتحیله والمغرود میمك ضمیله برنوع منتار اسمیدر كه كوچك نوعی اوله جقدر اوّللرك جمعی غرده كلور
عنبه وزننده وغراد كلور غینك كسریله ومغرودك جمعی مغارید كلور المغروداء میمك فتحیله ذكر اولنان
منتاری چوق یره دینور یقال ارض مغروداء اى كثیرة المغارید الاغرنداء اسلنقاء وزننده بركسیه شتم
وضرب وقهرایله غلبه واستیلا ایدوب اكا حواله وشر كیر اولمق معناسنه در یقال اغرنداه وعلیه اذا علاه بالشتم
والضرب والقهر وغلبه الغرقد فرقد وزننده برنوع بیوك شجر على قول عوسج یعنی سنجان تیكنی دیدكلری
شجرك بیوكنه دینور مفردی غرقده در هایله وآنكله تسمیه ایدرلر وبقیع الغرقد كه مدینهٔ منوره مقبره سیدر فى الاصل
شجر من بورك منبتی اولمغله اكا مضاف اولمشدر وغرقد یمورطه نك ایچیله قبوغی بیننده اولان انجه وآق زاره دینور
الغزید غینك كسری وزای معجمه نك سكونیله جذیم وزننده ابری سسلو شدید الصوت معناسنه در على قول
بو غزید مصحّفیدر كه سكیت وزننده در غرد ماده سنده آنفا بیان اولندی وغزید تروتازه اولان نباته دینور یاخود
بو معناده رای مهمله ایله در المتغلد متقلد وزننده بللمش عتیق آغویه دینور كه تناول ایدنی على الفور هلاك
ایدر اوله یقال سم متغلد اى متعتق غیر ملبث لصاحبه الغمد غینك كسریله قلجك قنه دینور جفن السیف
معناسنه جمعی اغماد كلور وغمود كلور الغمدّان ضمتیله ودالك تشدیدیله غمد معناسنه در الغمد جمد
وزننده قلجی قنه قودق معناسنه در یقال غمد السیف غمدا من الباب الثانى والاول اذا جعله فى الغمد الاغماد
همزه نك كسریله غمد معناسنه در یقال اغمد السیف بمعنى غمده واشیاء متعدده یی بری برینك ایچنه صوقشدرمق
معناسنه مستعملدر كویا كه بری برینه غمد ایدر یقال اغمد الاشیاء اذا ادخل بعضها فى بعض الغمود قعود
وزننده عرفط دیدكلری اغاجك یپراقلری وافر وفراوان اولمق معناسنه در شو یله كه وفرتندن تیكنلری كورنمز اوله
یقال غمد العرفط غمودا من الباب الاول اذا استوفرت خصلته ورقا حتى لا یرى شوكها وقویینك صویی چكیلوب
كورنمز اولمق معناسنه در یقال غمدت الركیة اذا ذهب ماؤها الغمد فتحتیله قویینك صویی چوغالمق على قول
آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال غمدت البئر غمدا من الباب الرابع اذا كثر ماؤها اوقلّ لكن بو قولینه مبنى اولمغله
ضدّیتی غیر معقولدر التغمد تفعل وزننده قلجی قینه صوقمق معناسنه در بو علاقه ایله برشیئی برنسنه ایله
بوریوب ستر ایلمك معناسنه مستعملدر ومنه یقال تغمّده الله برحمته اى غمره بها ویقال تغمد فلانا اذا ستر ما كان منه
یعنی فلاندن صادر اولان زلّاتی ستر وتغطئه ایلدی وتغمد قابی طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال تغمد الاناء
اذا ملأه التغمید تفعیل وزننده بودخی ستر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال غمد فلانا اذا ستر ما كان منه الاغتماد
افتعال وزننده قلج قینه كیرمك معناسنه در بو مناسبتله برآدم كیجه یه داخل اولمق معناسنه مستعملدر یقال اغتمد
اللیل اذا دخل فیه برك الغماد بانك فتحى وكسرى وغینك حركات ثلاثیله برموضع آدیدر غینك فتحى امام فرّاء

حکایتیدر علی قول بو معمورهٔ ارضك منتهاسنده واقعدر قول اخیری ابن علیم باهر نام کتابنده ثبت ایلدی غمدان
عثمان وزننده یمنده صنعاء شهرنده برقصر عالی اسمیدر ملوك یمندن یشرح بنا کرده سیدر عجایب دهردن معدوددر
درت وجهی مشتملدرکه قرمزی وبیاض وصاری ویشل ایدی دروننده یدی تاوانلو برقصر دخی وار ایدی که
هر ایکی تاوانك ارالغی قرقر ذراع ایدی حضرت عثمان زمان خلافتلرنده هدم ایتدردی الغامدة اوزری
طپراقله قپانوب اورتلمش قویی یه اطلاق اولنور و بوعیشة راضیه قبیلندندر یقال بئر غامدة ای مندفنة واشباه ایله
طوبطلوکمی یه وصف اولنور غامد وآمد دخی دینور یقال سفینة غامدة وغامد وآمد ای مشحونة وغامد برقبیله
پدرینك اسمیدر غامد تونردیدکلری جماعت اکا منسوبلردر علی قول غامدمز بورك لقبیدر اسمی عمر بن عبدالله ایدی
قومی بینده بر امر عظیمی اصلاح له ستر ایلمسی باعث تلقیبدر الغمارید غینك فتحیله مغارید معناسنه درکه
غرد ماده سنده ذکر اولندی غمرود مفردیدر زنبور کبی غنجده قنفذه وزننده اصحابدن رافع بن حارثك والده سی
اسمیدر و بونده غنجره وجیم بدلی عنتره دخی دینورکه بو مهمله در الغید فتحتینله بیون برطرفه نهال تازه کبی
میلانلو اولوب یاتلرتر و نرم و نازك اولمق معناسنه درکه آهو و محبوب دلجو صفتلریدر یقال غید الغلام غیدا
من الباب الرابع اذا مال عنقه ولانت اعطافه الغیداء حمراء وزننده نرم و زا کتندن نهال تازه کبی هر طرفه
تمایل ایدرك یوررر اولان محبوبه یه دینور یقال جاریة غیداء ای متثنیة لینا التغاید تفاعل وزننده هر طرفه
تمایل ایدرك یورمك معناسنه در یقال تغایدت المرأة فی مشیته اذا تمایلت وتثنت لینا الاغید احمر وزننده
ملایمتدن برطرفه میلان ایدن تر و تازه نباته اطلاق اولنور و نباتی چوق یره دینور وشول کمسیه دینورکه اوتوردیغی
یرده او یقویه وارمغله بیونی برجانبه میلان ایلمش اوله غیدان میدان وزننده یمنده برموضعدر وغیدان الشباب
جوانلغك اول هنگامنه دینور تقول فعلته فی غیدان شبابی ای اوله الغادة ساده وزننده شول محبوبه یه دینورکه
تروتازه و نازك اولمغله نهال نورسته کبی هرطرفه تمایل ایدرك یوررر اوله یقال امرأة غادة ای ناعمة لینة بینة الغید
و تروتازه فدانه دینور و برموضع آدیدر غیدغید غینلرك کسریله مکرر ابر کمسه یی پك عجله ایلمك بابنده تکلم ایدرلر
یقولون غیدغید ای اعجل وجه مذکور اوزره میلان معناسندن مأخوذدر فصل الفاء الفؤاد غراب
وزننده یورکه دینور قلب معناسنه و بومذکردر جمعی افئده کلور علی قول فؤاد مری یه یعنی قزل اویکنه
متعلق اولان نسنه لره دینور جگرو ریه و یورك کبی و بوندن فائك فتحی و واو ایله ده لغتدر لکن غریبدر وفؤاد تحرق
وتوقد معناسنه اولان تفؤد آیدن مأخوذدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قلبه فؤاد اطلاقی تفؤد اعتبارینه مبنیدر
وعند البعض قلب اخص درتنه که ذکر اولندی ومنه قوله علیه السلام اتاکم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین
افئدة اشبو حدیث بیاننده ابن اثیر قلب ایله تفسیر ایلمشدر وعند البعض فؤاد وسط قلب یاخود غشاء قلب ایله
اولدیغی رسم ایلمشدر وعند المحققین قلب که اصل جانب ایسرده مودع صنوبری الشکل جسمانیدن عبارتدر
ترکیده یورك دینور اکا متعلق اولان لطیفهٔ ربانی یه که محل اسراردر فؤاد دینور ترکیده اکا کوکل تعبیر اولنور انتهی
الفأد فائك فتحی و همزه نك سکونیله اتمکی پشمك ایچون کوله کومك معناسنه در یقال فأد الخبز فأدا من الباب
الثالث اذا جعله فی الملة وای آتش ایچره کباب وبریان ایلمك معناسنه در یقال فأد اللحم فی النار اذا شواه
و برکسنه نك یورکنه اورمق و کوکلنه طوقنمق معناسنه در یقال فأدزیدا اذا اصاب فؤاده وخوف برآدمی جبان
ایلمك معناسنه درکه برنسنه دن خوف ایلمکله من بعد اولمقوله نسنه لردن قورقر اولور یقال فأد الخوف فلانا
اذا جبنه الافتئاد افتعال وزننده بو دخی اتی آتش ایچره کباب ایلمك معناسنه در یقال افتأد اللحم فی النار
اذا شواه وآتش یاقمق معناسنه در یقال افتأد القوم اذا اوقدوا نارا الافؤود همزه نك ضمیله الخوص وزننده
اتی کوله ده پشمش اتمکه دینور و کوله ده اتمك پشورمك ایچون یاپدقلری اوجاغه دینور المفتأد اسم مفعول
بنیه سنده بو دخی کوله ده پشمش اتمکه دینور المفأد منبر وزننده والمفاد مصباح وزننده والمفأدة مکنسه
وزننده کباب شبشنه دینور واوجاق قارشدیره جق کوسکویه دینور جمعی مفائد کلور الفئید فرید وزننده
آتشه اطلاق اولنور کباب پشوردیکی مناسبتیله وکباب اولمش انه و کوله ده پشمش اتمکه دینورکه بونلرده بمعنی
مفعولدر و یورکسز جبان آدمه دینور المفؤود مفعول وزننده فئید ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر و یورکندن
دردی اولان آدمه یاخود دردلو یورکه دینور یقال فئد الرجل او الفؤاد علی المجهول اذا اشتکاه اووجع فهو
مفئود التفؤد تفعل وزننده آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال تفأدت النار اذا تحرق وتوقد ذکر اولنان
فؤاد بوندن مأخوذدر الفأد فتحتینله بو دخی برکسه یورکندن دردلو اولمق یاخود یورك آغریمق معناسنه در

یقال فئد الرجل او الفؤاد فأدا من الباب الرابع اذا اشتکی فؤاده اووجع الفثائد ثاثین مثلثین ایله بری بری
اوزرینه قات قات یغلمش آق بلود پاره لرینه دینور واثواب آسترلرینه دینور بطائن ثیاب معناسنه مؤلف مفردلرینه
تعرض ایلمامشدر ظاهر افثاددر یاخود تعاشیب قبیلندندر التفثید تفعیل وزننده جامه یی آسترلمق معناسنه در
یقال فثد درعه اذا بطنه الفثافید ایکنجیده فا ایله فثاثید معناسنه درنه که ثفافید دخی بو معنایه در الفدید
فائك فتحیله بلند آواز ایله یاخود قتی آواز ایله حیقرمق علی قول قیون سوریسی سکردرکن آیاقلری سسلنمك
یاخود قیونلر چوبانلر ایله بیله جه سکردرکن آیاقلری سسلنمك یاخود حفیف کبی سسلنمك معناسنه در
وحفیف حای مهمله ایله قوش اوچارکن قناتلرندن ظهور ایدن سسه دینور یقال فد الرجل فدیدا من الباب الثانی
اذا رفع صوته اوصات شدیدا اوهو صوت عدو الشاء اوصوت عدوها مع رعاتها وحداتها اوصوت کالحفیف وفدید
سکرتمك معناسنه در یقال فد الرجل اذا عدا و برآدمی وعید ایله تهدید ایلمك معناسنه در تقول هو یفدلی و یعد
ای یوعدنی الفدفدة زلزله وزننده فدید ایله معنای اولده مرادفدر یقال فد فد الرجل بمعنی فد و برقورقنج
نسنه دن قورقغله قاچوب کتمك معناسنه در یقال فدفد الرجل اذا عدا هاربا من سبع اوعدو الفداد شداد
وزننده ایری سسلو قالین وتصلق تکلم ایدن کشی یه دینور یقال رجل فداد ای صبت جافی الکلام و یره پك پك
باصوب پاط پاط یوررر اولان کمسیه دینور و بیك بهاره قدرکه یوز ایکیوز یا بشیوز یا طقوز یوز یا بیك نفر دوه یه مالك
اولان آدمه دینور غریو و شماطه معناسندن مأخوذدر یقال هو فداد ای مالك المئین من الابل الی الالف ومتکبر
وخودبین شخصه دینور جمعی فدادون کلور و فدادون دوه جیلره وصغر تماجلره و چوبانلره و اشکجیلره و اکینجیلره
واصحاب و بره یعنی بدوی طائفه سنه اطلاق اولنور و اکینلرنده ودواب ومواشیلرنده بلند آواز ایله حیقرر اولان آدملره
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث ان الجفاء والقسوة فی الفدادین وانقولینك جفاء لفظی جیمك فتحیله
وهم وظلمه بیانی عجیبدر زیرا بو جیمك ضمیله ناتراشلق وغلظت وقبالق معناسنه در و فدادون دوه لری چوق اولان
آدملره دینور الفدادة هایله قوربغه یه اطلاق اولنور وقورقق جبان کمسیه اطلاق اولنور هر نسنه دن باغرر
اولدیغیچون بونده دالك تخفیفیله ده جائزدر الفدفد هدهد وزننده والفدفد علبط وزننده بونلرده ایری
سسلو تصلق وقالین تکلم ایدن کمسیه دینور وفدفد علبط وزننده هدبد معناسنه درکه پك قویو سوده دینور
فداده سلاله وزننده برقوش آدیدر الفدفد غغب وزننده بیابانه دینور وطپراغی پك وغلیظ ومرتفع اولان مکانه
دینور ودوز و هموار یره دینور و بر رجل آدیدر الفدی فائك فتحی ودالك تشدیدیله حوران قضاسنده برموضعدر
حضرت عثمان نسلندن اولوب هارون رشید ایامنده ادعای خلافت ایدن سعید بن خالد العثمانی اورادندر التفدید
کبر و ادا ایله یوریمك معناسنه در یقال فدد الرجل اذا مشی کبرا و بطرا و صانجی طائفه سی صاتدیغی شیئی چاغرمق
معناسنه در یقال فدد البایع اذا صاح فی شراه الفرد فائك فتحی وراءنك سکونیله نصف الزوج معناسنه درکه
چفتك یاریسی دیمکدر ترکیده تك تعبیر اولنور یقال هذا فرد ای نصف الزوج و یالکز یکانه و یکدانه اولان شیئه
دینور متحد معناسنه جمعی فراد کلور فائك کسریله یقال هذا شیء فرد ای متحد ودنیاده مثل ونظیری اولمیان
کمسیه دینور بیهمتا معناسنه جمعی افراد کلور و فرادی کلور سکاری وزننده که بو غیر قیاس اوزره در کویا که فردان
لفظندن جمعدر یقال سیف فرد ای لانظیر له مترجم دیرکه آستانهٔ امن آشیانه یه ورود مزدن چند روز مرورنده
اجلاء کرامدن برذاتك زیارتنه وار یلوب مجلسلری علماء ایله غاص اولمغله مکر بینلرنده بیضاوی مرحومك سورهٔ
بقره ده رؤیت بحثنده وذلك للمؤمنین فی الاخرة والافراد من الانبیاء فی بعض الاحوال فی الدنیا عبارتنده واقع الافراد
ماده سنك استکشافی متداول ایمش بالدفعات معاطات کؤس مباحثات وقوعندن صکره کما کان مشکل اوله رق علی حاله
قالدقده بو فقیر صاحب مجلسدن رعایت ادبله بعد الاستیذان بو مقوله بسط لسان بیان ایلدیکه اولا بیضاوی
حضرتلرینك متصوفه اولدیغی عندکزده مقررمیدر دکلمیدر دیو سؤال مزی بعد التصدیق اشبو افراد عنوانی بو راده
تصوف اصطلاحنه مبنی در دیدیکمزده بین الاحجاف والاقبال استکشاف صورتی ابراز ایلملریله بو رسمه تفصیله
ابتدار اولندیکه بو راده افرادن مراد فخر الانام علیه الصلوة والسلام حضرتلریدر را کمل افراد نوع انسانی اولمغله
احد وشفع ووتر فردیتلرنی جامعدر کذلك اول ما خلق الله نوری حدیثی موجبنجه اول مخلوق و کنت نبیا وآدم
بین الماء والطین حدیثی مقتضاسنجه اول انبیاء ولکن رسول الله وخاتم النبیین الآیه کریمه سی مقتضاسنجه
خاتمیت فردلرنی جامعدر واوتیت جوامع الکلم حدیثی اشبو کلیت وجمعیته اشارتدر اکا مبنی لسان حقیقتده ذات
شریفلرینه افراد تعبیر اولنور بیضاوی دخی اهل حقایقدن اولمغله جوهرا وصیغة افراد عنوانیله ثبت ایلمشدر

دیو تفریر ایلدیکمزده تعبیرات مذکوره سامعه‌لرنی قرع ایلدیکندن ناشی محل بیان التماسلرنده شیخ اکبر قدس سره
الانور حضرتلری فصوصده فص محمدیه‌یی کلمهٔ فردیه ایله ترتیبلری اکا اشارت اولوب شراح دخی وجه مذکور
اوزره مع الزیاده بسط وتفصیل ایلمشلردر دیدیکمزده درحال فصوصی وشروحنی احضار ومراجعت وواقف کیفیت
اولدقلرنده سکوت ایله کویا که شاباش محمدت اولدیلر ✻ صائب دوچیز می شکند شان شعررا ✻ تسلیم بی وقوف وسکوت
وقوفند ✻ انتهی وفرد چهره‌ده چکه کملکلرینک برینه اطلاق اولنور ایکیسنه فردان دینور وعربه مخصوص شول
پاپوشه اطلاق اولنور که تصمه‌سی قات قات دیکلموب همان بالک قات و بغایت یوفقه ونازک اوله قال فی النهایة
وفی الحدیث جاء رجل یشکو رجلا من الانصار شجه فقال یا خیر من یمشی بنعل فرد اوهبه انهدة ونهد لا تسبین
سلبی وجلدی اراد النعل التی هی طاق واحد ولم تخصف طاقا علی طاق ولم تطارق وهم یمدحون برقة النعال
وانما یلبسها ملوکهم وساداتهم فاراد یا خیر الاکابر من العرب وفرد یالکز شبئه دینور منفرد معناسنه کما سیذکر
وعربلر فلانه یالکز اولدقلری حالده بولشدم دیجک یرده لقیته فردین دیرلر وفرد برموضع آدیدر واسماء رجالدندر
زیاد بن الفرد یاخود ابن ابی الفرد اصحابدندر وحفص الفرد المصری جبریه طائفه‌سندن برکسه‌در وفرد عبدالله بن
رواحه حضرتلرینک قلجی اسمیدر الفارد والفرد سرد وزننده که ذکر اولندی والفرد جبل وزننده والفرد
کتف وزننده والفرد ندس وزننده والفرد عنق وزننده والفردان سحبان وزننده والفرید حلیم
وزننده والفرود قبول وزننده جمله‌سی یالکز منفرد معناسنه‌در وفارد اشجار سائره‌دن بشقه جه آلارغه‌ده
نابت شجره اطلاق اولنور یقال شجرة فاردای متنحیة یعنی انفردت عن سائر الاشجار وسوریدن بشقه جه اولان
آهویه اطلاق اولنور یقال ظبیة فارد ای منفردة عن القطیع وفارد برموضع ادیدر و بغایت ابیض واعلا اولان
شکره دینور یقال سکر فارد ای اجود وابیض وفارد نجد بلادنده برطاغک آدیدر الفاردة والمفراد مصباح وزننده
والفرود صبور وزننده اوتلاقده یالکزجه اوتلر اولان ناقه‌یه وصف اولور یقال ناقة فاردة ومفراد وفرود اذا کانت
تنفرد فی المرعی افراد النجوم وفرود النجوم آفاقده طلوع ایدن کواکبه اطلاق اولنور که مراد آفاقده جابجا تابان
اولان دراری کواکبدر لمعانلری سببیله کواکب سائره‌دن منفرد وممتاز اولورلر التفرید تفعیل وزننده برآدم علم دیننده
فقیه وعالم اولوب اختلاط ناسدن انزوا وعزلت وامر ونهی الهی‌یی رعایت ایچون اختیار وحدت ایلمک معناسنه‌در یقال
فرد الرجل تفریدا اذا تفقه واعتزل الناس وخلا لمراعاة الامر والنهی ومنه الحدیث طوبی للمفردین وسبق المفردون
وهم المهترون بذکر الله تعالی وهم ایضا الذین هلکت لداتهم وبقواهم حدیث اولده مفردوندن مراد وجه مذکور
اوزره ناسدن عزلت ایدن فقهادر وحدیث ثانیدن مراد عشق الهی ایله وجده کلوب دائما ذکر الله ایله طربناک
اولان ذواتدر وهمزاد واقرانلری بالجمله آخرته کیدوب کندولری یالکزجه اسلا وعبادت اوزره قائم اولان ذوات دخی
اراده اولنور نهایه‌ده اشبو عبارتله مرسومدر سبق المفردون وفی روایة طوبی للمفردین قیل وما المفردون قال الذین
اهتروا فی ذکر الله وقیل فرد اذا تفقه واعتزل الناس وخلا بمراعاة الامر والنهی وقیل هم الهرمی الذین هلک اقرانهم
من الناس وبقوا یذکرون الله عز وجل اوخنجی معنا طوبی لمن طال عمره وحسن عمله حدیثنه اقربدر پس بو معنالرده
تفرید اطلاقات شرعیه‌دن اولور ومفرد شول سواره اطلاق اولنور که یاننده همان کندی دوه‌سی اوله یقال راکب
مفرد ای معه غیر بعیره الفرود قعود وزننده برخصوصده یالکزلق ایلمک معناسنه‌در که مراد یالکز
باشنه ایشلمکدر یقال فرد فلان بالامر وفرد وفرد فردا من الباب الاول والرابع والخامس اذا تفرد به الافراد
همزه‌نک کسریله فرود معناسنه‌در یقال افرد بالامر اذا تفرد به وبر نسنه‌یی کروهندن آیروب بشقه جه چقرمق
معناسنه‌در یقال افرده اذا عزله وبرکسیه ایلچی کوندرمک معناسنه‌در که یالکزجه اولور یقال افرد الیه
رسولا اذا جهزه وخاتون ایکیز طوغورمیوب بردانه طوغورمق معناسنه‌در یقال افردت المرأة اذا وضعت واحدا
وهی مفرد اشبو مفرد سائر حیوانلرده ده وصف اولور لکن ناقه‌یه اطلاق اولنمز زیرا ناقه قسمی قطعا ایکیز
طوغورمز الانفراد انفعال وزننده بودخی برماده‌ده تفرد ایلمک معناسنه‌در یقال انفرد بالامر اذا تفرد به الاستفراد
انفراد معناسنه‌در یقال استفرد بالامر اذا انفرد به وبرکسه ایله یالکزجه اولمق معناسنه‌در یقال استفرد فلانا
اذا انفرد به وبرشیئی زمره‌سی ایچندن آیروب بشقه جه قلمق معناسنه‌در یقال استفرد الشیء اذا اخرجه من بین اصحابه
الفراد غراب وزننده والفراد کتاب وزننده والفرادی سکاری وزننده وفراد رباع وزننده وفراد فانک
فتحیله ایکیسیده غیر منصرف اوله‌رق وفردی سکری وزننده بربر دیمکدر یقال جاء القوم فرادا وفرادا
وفرادی وفراد وفراد وفردی ای واحدا بعد واحد بونلرک مفردلری فرد لفظیدر فتحتینله وفرد کلمه‌سیدر کتف وزننده

وفریددر وفردان در سکران وزننده مفردلری فرد اولمق جائزدکلدر که فانک فتحی وراءنک سکونیله در کرچه
نسخه‌لرده فراد کلمه‌سی دخی موجوددر که فانک فتحیله غیر منصرف اوله‌رق لکن بصائرده مثبت دکلدر
ولقد جئتمونا فرادی الآیه کریمه‌سنک تفسیرنده صیغ مزبوره‌یی ثبت ایدوب وفراد عنوانیله ده قرأة اولندیغنی نقل
ایلمشدر که فانک ضمیله در ثلاث ورباع صیغه‌سنه تشبیها اعراب اجرا اولنمامشدر وفردی مرضی کبی فریدک
جمعیدر کذلک فرادی اساری کبی فریدک جمعیدر وبعضلر بونک معدولیتنه ذاهب اولدیلر فرد سرد وزننده
وفرد کرد وزننده وفرد قرد وزننده وفرده حمزه وزننده وفردی جمزی وزننده وفارد والفردات ضمتینله برر موضع
آدلریدر وفرده تمره وزننده بادیه‌ده برطاغک آدیدر وطی قبیله‌سی دیارنده برطاغک آدیدر وجرم قبیله‌سی یوردنده
برصو اسمیدر علی قول بو قافله‌در الفرید امیر وزننده یکتا ویکانه یعنی اقران وامثالی یوق وصف وطورنده بردانه
دیمکدر ویالکزجه تنها معناسنه‌در وشول بیوجک آلتون تکمه‌یه دینور که انجو ایله قارشیق آلتون دیزیسنده آلتون
ایله انجو ارالغنه دیزلمش اوله که فاصله اولور فارسیده اکا جاورسه دینور جمعی فرائد کلور وفرید وفریده بردانه نفیس
جوهره اطلاق اولنور نه درلو جوهر اولورسه اولسون وشول انجو دیزیسنه دینور که آره‌لقلری غیری نسنه ایله
فصل اولنمش اوله وفرید شول اوکورغه کمکلرینه دینور که یالکزجه اولوب بیوندو کمککنک که دوه‌نک سمری
آغاجنک اوجی آتک اوزرینه کلور آشاغیسنده اولان آلتی عددا وکورغه کمکنک نهایتیله قویرق دبندن بروجه اولان آلتی
عدد اوکورغه کمکلرینک ارالغنده اولور هر برینه فریده دینور مجموعنه فرائد دخی دینور الفراد شداد وزننده
فرید دیدکلری ذکر اولنان انجو دیزیسی صنان کذلک ایشلین آدمه دینور الفردود سرسور وزننده برنجه
کواکبه دینور که ثریانک اکسه سنده صره واردی مرکوزلردر المفرد معظم وزننده آره‌لقلری فرید مذکور
ایله فصل اولنمش آلتون دیزیسنه دینور یقال ذهب مفرد ای مفصل بالفرید الفرند اد کسرتینله برشجر آدیدر
وبرموضع آدیدر که ذوالرمه نام شاعرک قبری آنده‌در الفوارد شول ناقه‌لره اطلاق اولنور که ارککک دوه‌لر آنلره میل
واشتها ایلمیه‌لر مفردی فارده‌در الفردین تثنیه بنیه‌سیله برنوع قارغی‌یه دینور الفردة همزه‌نک ضمیله همزه
وزننده شول آدمه دینور که یوله وبرمحله دائما یالکزجه کیدر اوله یقال رجل فردة اذا کان یذهب وحده الفردات
فانک ضمیله برمحلده اولان سیرک سیرک تپه‌لره اطلاق اولنور الفرد سرد وزننده والفرد کتف وزننده والفرید
والفرد فتحتینله والفردد جعفر وزننده جوهردار قلجه وصف اولور که بی نظیر اولور یقال سیف فرد وفرد
وفرید وفرد وفردد ای ذوفرند وفردد جعفر وزننده سمرقند قضاسنده برقریه آدیدر الفرثدة ثای مثلثه ایله
دحرجه وزننده برآدمک یوزی طولغون اتلو اولمق معناسنه‌در یقال فرثد وجهه اذا اکثر لحمه وامتلأ الفرشدة
شین معجمه ایله آیشاق اولمق معناسنه‌در یقال فرشد الرجل اذا باعد بین رجلیه الفرصد والفرصید فانک
کسریله قوری اوزمک ویاش اوزمک چکردکنه دینور الفرصاد فانک کسریله بودخی فرصد معناسنه‌در
وفرصاد توت اغاجنه علی قول میوه‌سنه یاخود قرمزی اولاننه دینور وبرنوع قزل بویه آدیدر الفرقد غرقد وزننده
صغر یاوریسنه علی قول بیبان صغرینک یاوریسنه دینور وشول معهود پرلاق یلدزه دینور که یوله کیدنلر آنکله اهتدا
ایدرلر یعنی سمت مسلوکی آنکله بولوب راه راستلردن عدول وانحراف ایلمزلر وبو قطب شمالی‌یه قریب ایکی کوکبدر که
هر برینه فرقد وایکیسنه فرقدان اطلاق ایدرلر فارسیده دوبرادران وترکیده ایکی قرداش تعبیر اولنور وبعض
اشعارده شدت اتصالنه بناء مفرد اوله‌رق وارد اولمشدر شارحک بیاننه کوره جمع اوله‌رق فراقد عنوانده دخی
وارد اولمشدر کویا که هر جزؤلری برکوکب عد اولنمشدر مترجم دیرکه اشبو وبالنجم هم یهتدون آیت کریمه‌سنده
نجمی خنس ایله وبعضلر ثریا وفرقدان وبنات نعش وجدی مثللودراری کواکب ایله تفسیر ایلدیلر زیرا ابن العرب
کواکب مذکوره وسهیل وشعری وعین الثور وقلب الاسد وعیوق مقوله‌سی کواکبلر هداة اولوب یعنی یمن وحجاز
طرفلرندن شام وعراق ومصر طرفلرینه ورود ایدنلر قطب شمالی طرفنده اولان کواکب براقه‌یی رهبر وعلی
العکس کیدنلر جنوبی جانبنده اولنلری منظر ایدرلر بو جهتله هر بری عندلرنده معهوددر اکا مبنی مؤلف والنجم الذی
عبارتیله ایراد ایلدیکه حرف تعریف عهد خارجی ایچوندر وهمان فرقدان قولی خصائص تراکیبندندر که دیباجه‌ده
ثبت اولندی انتهی وفرقد اسماء رجالدندر فرقد که برقبیله‌یه وبرمحله منسوب دکلدر وعتبة بن فرقد ایکیسیده
اصحابدندر وفرقد بخارا ایالتنده برموضع آدیدر الفرقود زنبور وزننده بودخی فرقد کبی علی الاختلاف بوزاغویه
دینور وذکر اولنان یلدزه دینور فراقد علابط وزننده بردره یولیدر که وادیٔ صفرایه منتهی اولور الفرند
کسرتینله قلجک جوهرینه والآسه دینور که دموری اعلا اولوب صونی کرکی بولدقده ظهور ایدر مؤلفک

مطلب

بوراده الفرند السيف و جوهره و وشيه عبارتيله تفسيرى اعجبنى زيدو كرمه تركيبى قبيلندندر و بعض محللرده بورسمه
تقييد ايلديكى عبارهء بو مقامه احاله اولنور ايدى ملخصى بودر كه اشبو اعجبنى زيدو كرمه تركيبندن مرادزيدك كرمنى
وصفدر زيدك ذكرنى تقديم ايتملرى كرمنه تعظيم و مبالغه نكته سنه مبنيدر زيرازيدك نفسى كرمنك ذكرينه وسيله
اولمشدر وظاهر وضمير ايله تقوى ياخود تخصيص اراده اولنمغله مبالغه يى متضمن اولور وبو تركيب بين العرب
عطف مخصوصدر والحاصل اعجبنى زيد وكرمه قولى اعجبنى كرم زيد قولندن ابلغدر نته كه بيضاوى سورهء جاثيه ده
فباى حديث بعد الله وآياته يؤمنون كريمه سى تفسيرنده اى بعد آيات الله وتقديم اسم الله للمبالغة والتعظيم كما فى قولك
اعجبنى زيدوكرمه عبارتيله نكتهء مرقومه تلميح وشيخ زاده وجه مشروح اوزره شرح وتصريح ايلمشدر كذلك
زمخشرى سورهء هودده افتراى شفاعت والهه مادهسنده من الآلهة وشفاعتها عبارتيله بيان ايلمكله
شارح كشاف طيبى مرحوم عطف وشفاعتها على الآلهة على منوال اعجبنى زيدوكرمه لان المفترى الشفاعة
لا الآلهة قوليله تصريح مراد ايلمشدر پس بو مقامده فرند خاصة قلج قسمنك آب و تابنه يعنى صوينه وآلا
تعبير اولنان جوهرينه دينور كه سراپا قلجك بوزنده مرئى اولور فتقول اعجبنى فرند هذا السيف اى جوهره ووشيه وفرند
قرمزى كله دينور حوجم معناسنه وبر نوع ثوب معروف اسميدر بو معناده پرند فارسى معربيدر لكن فارسيده پرند فتحتينله
منقش قماشه دينور وفرند ناردانه سنه دينور حب الرمان معناسنه الافرند همزهنك كسريله بودخى قلجك
جوهرينه وآلاسنه دينور الفرند فسكل وزننده طعامه قاتيلان حوايجه دينور نخودو بيروكون كبى ابزار معناسنه
جمعى فراند كلور الفرنداة كسرتينله بغرتلق قوشنه دينور فرنداد جحنبار وزننده ارض دهناده برطاغك
آديدر حذاسنده برطاغ دخى اولمغله ايكيسنه فرندادان اطلاق ايدرلر الفرهد قنفذ وزننده والفرهود زنبور
وزننده طقناز وغليظ الجثه آدمه دينور وانته طلوبدنى نرم ونازك جوانه دينور وارسلان ياوريسنه دينور
وهراندامى خوب ودلبر تازه جوانه دينور و بونده فانك وهانك فتحيله لغتدر وفرهود طاغ كچيسنك اوغلاغنه دينور
وفرهود بربطن پدرينك اسميدر كه يحمد قبيله سندن منشعبدر واضع فن عروض اولان امام خليل بن احمد
اول بطندندر نسبتنده فرهودى وفراهيدى ديرلر جمع بنيه سيله وفراهيد بنيه سى كوچك وخرده اولان قيونلره
دينور فرهاد فانك كسريله لكن فتحيله مشهوردر اسم اعجميدر فرهادوشيرين قصه سى مشهوردر فرهادجرد
جيمك كسريله مرو قضاسنده برقريه در وجرد لفظى كرد فارسى معربيدر كه عمل معناسنه در مؤلفك بيانه كوره
بوراده كرد كاف عربينك فتحيله اولمقدر لكن لغات فارسيه ده كاف عجمينك كسريله مرسومدر كه جمع معناسنه در
مضاف اليه تقديم اولنمشدر الفرزد فانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله فصد معناسنه در يقال لم يحرم من فرزدله
اى من فصدله ومعناسى عنقريب مذكوردر الفساد صلاح وزننده والفسود قعود وزننده برنسنه آزوب
تباه اولمق معناسنه دركه حد اعتدالدن خارج اولمقدن عبارتدر صلاح مقابليدر يقال فسد الشئ وفسد فسادا
وفسودا من الباب الاول والثانى والخامس ضد صلح وفساد برآدمك مالنى ظلما اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اخذ الامير مال فلان فسادا اى ظلما فساد بو معناده اسمدر وقورانقلغه وقحط وغلايه اطلاق اولنور يقال
فى السنة فساد اى جدب الفاسد اسم فاعلدر تباه اولمش نسنه يه دينور ذوفساد معناسنه الفسيد امير وزننده
باب خامسدن صفتدر فاسد معناسنه ايكيسنك جمعى فسدى كلور ساقط وسقطى ومريض ومرضى كبى ولم يسمع
انفسد يعنى انفعالدن دخى ورودنى قياس آبى دكل ايكن مسموع اولمامشدر المفسدة مصلحه وزننده وآنك
ضديدر كه برشيئك يار خصوصك تباه وفاسد اولمسنه باعث اولان شيئه دينور جمعى مفاسد كلور يقال هذا الامر
مفسدة له اى باعث لفساده بو وزنده اولان كلمات بالجمله ماده لرينه داعى و باعث معناسنه اولور مبخله ومجبنه
ومصلحه كبى وانقولى مرحوم برنسنه نك فسادنى ديلمك معناسيله ترجمه سى صلاحدن بعيددر التفسيد تفعيل
وزننده برنسنه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال فسده تفسيدا اذا افسده التفاسد تفاعل وزننده صلهء ارحامى
قطع ايدشمك معناسنه مستعملدر يقال تفاسدوا اذا قطعوا الارحام الاستفساد برنسنه نك فاسد وتباه اولمسنى
ايستمك معناسنه در يقال استفسد ضد استصلح الفصد قصد وزننده والفصاد كتاب وزننده قان چقمق
ايچون طمرى يارمق معناسنه دركه قان آلمق تعبير اولنور يقال فصد الحجام فصدا وفصادا من الباب الثانى اذا شق
العرق و برآدمه عطيه يى جزم وامضا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فصد له عطاء اذا قطعه له وامضاه المفصود
والفصيد فصد اولنان آدمه وطمره دينور يقال رجل وعرق مفصود وفصيد وفصيد اول طمردن چقان قانه
دينوركه اعراب طائفه سى دوه يى فصد وقاتى بغرسق ايچره حفظ ايدوب قتلق زماننده پشروب مهمانى آنكله

اطعام ايدرلر ومنه المثل * لم يحرم من فصدله * وتخفيف ايچون صادى اسكان ايدرلر اصل مثل بودركه ايكى آدم
براعرابى يه نزيل اولوب بشقه جه يتوتث ايلديلر اعرابى برنى وضع مذكور اوزره ضيافت ايليوب على الصباح
مهمان ديكر بوندن سؤال ايلديكه اخشام صاحب خانه سنى نه كونه طعام ايله ضيافت ايلدى اولدخى ماقريت
وانما فصدلى يعنى بن اطعمهء نفيسه ايله ضيافت اولنمدم همان بنم ايچون فصد ايلديلر ديدكده مهمان ديكر كلام
مزبورى ايراد ايلمكله مثل اولدى شئ يسير ايله قناعت موقعنده ضرب اولنور وكلام مذكور من فزدله عبارتيله ده
منقولدر نته كه آنفا ذكر اولندى و بعضلر من قصدله عنوانيله نقل ايلدى كه قاف ايله در اعطى قصدا ديمكدر كه
قليلا معناسنه در اول كمسه كه كندى ايچون راحله فصد اولنوب برمقدار قانيله متغدى ومكرم اوله البته ضيافتدن
محروم اولمز ديمك اولور بعض مقصودينه نائل اولان كمسه حقنده ضرب اولنور الافتصاد افتعال وزننده
فصد معناسنه در يقال افتصد العرق بمعنى فصده الفصيدة عصيده وزننده والفصدة عمده وزننده
قان ايله قارشدريلوب بوغرلمش خرمايه دينور كه اعراب طائفه سى بعض علت ايچون آنى صبيانه يدررلر الافصاد
همزه نك كسريله والانفصاد انفعال وزننده آغاجك يپراقلرينك كوزلرى ياريلوب طومور جقلنمق معناسنه
مستعملدر يقال افصدت الشجرة وانفصدت اذا انشقت عيون ورقها المنفصد منفصل وزننده والمتفصد
متوحد وزننده آقيجى صو يق نسنه لره اطلاق اولنور صووقان وتركى التفصيد تفعيل وزننده فى الاصل
مصدر اولوب بعده اسم اوله رق يارق وچتلاق معناسنه استعمال اولنمشدر ومنه يقال فى الارض تفصيد اى تشقق
وتخدد و بر يره برمقدارجه صو ايركلمك معناسنه مستعملدر المفصد منبر وزننده نيشتره دينور كه فصد آلتيدر
الفقد فانك فتحى وقافك سكونيله والفقدان فافك كسريله والفقود قعود وزننده موجود نسنه يى غائب
ايلمك معناسنه دركه كم ايتمك وياوى قلمق و يتورمك تعبير اولنور يقال فقد الشئ فقدا وفقدانا وفقودا من الباب الثانى
اذا عدمه وانقولى مرحومك غائب ايدوب ارامقله ترجمه سى غائب اوله جق ماده دندر الفقيد والمفقود غائب
اولان شيئه دينور وعربلر برآدم موت وفقد اندن بى باك اوله رق وفات ايلدكده مات فلان غير فقيد ولا حميد
وغير مفقود ولا محمود ديرلر غير مكترث لفقدانه معناسنه الافقاد همزه نك كسريله بركمسنه يه برنسنه سنى غائب
ايتدرمك معناسنه در يقال افقده الله اياه اى جعله مفقودا الفاقد شول خاتونه اطلاق اولنور كه زوجى ياخود
ولدى وفات ايلمش اوله على قول زوجى وفات ايلدكدنصكره بشقه داره وارمش اوله يقال امرأة فاقد اذا صارت
قدمات زوجها او ولدها او تزوجت بعد موت زوجها وفاقد شول اينكه اطلاق اولنور كه ياوريسنى يرتجى جانور
پاره لمش اوله يقال بقرة فاقد اذا صارت قد سبع ولدها الافتقاد افتعال وزننده والتفقد تفعل وزننده برآدم غائب
ايلديكى نسنه يى آراشدرمق معناسنه در يقال افتقد الشئ وتفقده اذا طلبه بعد غيبته الفقد فانك فتحى وقافك
سكونيله بر نبات آديدر بونده فتحتين جائزدكلدر ازهرى وهمنه مبنى فتحتينله تقييد ايلمشدر نبات مذكور تركيده
بش برمق وآيد اغاجى ديدكلريدر كه تخمنه حب الفقد ديرلر آيد تخمى معروفدر وفقد برنوع شربت آديدر كه قورى
اوزمدن ياخود بالدن ياخود باغ صرمشغى ديدكلرى نباتدن ترتيب ايدرلر الفقدد قنفذ وزننده بودخى شربت مذكوره
دينور التفاقد تفاعل وزننده برى برنى غائب ايلمك معناسنه در يقال تفاقد القوم اذا فقد وا بعضهم بعضا الافلود
فايله زنبور وزننده بالغ وتام الخلقه ومناسب الاعضا ونازك بدن اولان اتلو جانلو يتشمش كوزل اوغلانه دينور يقال
غلام افلود اى تام محتلم سبط ناعم سمين الفلهد جعفر وزننده والفلهد قنفذ وزننده والفلهود
زنبور وزننده والمفلهد مدحرج وزننده بلوغه يقلشمق صيق كوده لو انته طلو تازه اوغلانه دينور يقال
غلام فلهد وفلهد وفلهود اى حادر سمين راهق الحلم الفند فانك كسريله اولو طاغه على قول اولو طاغدن
طولانى برقطعه سنه دينور فانك فتحيله ده جائزدر وفند عرب خيالرندن شهل الزمانى لقبيدر وفند هركز بغمور
طوقنمامش ارضه دينور وآغاجك تازه دالنه وچبوغنه دينور ودرلو ونوع وكونه معناسنه در و بر يره مجتمع اولمش
قوم وجماعته دينور وفند حرمين شريفين بينده برطاغك اسميدر وعائشه بنت سعد بن ابى وقاصك آزادكرده سى
اولان ابو زيدك اسميدر * ابطأ من فند * مثلنك منشأيدر اصلى بودركه سيده سى اولان عائشه كه مدينه ده ساكنه ايدى
مزبورى اتمكجى فرونندن آتش كتورمك ايچون انه بركورك و يروب چارسويه كوندردى اولدخى چارسويه قريب
برمحله ده كورديكه مصرقاهره يه برقافله عزيمت ايده يور آنلره اتباع ايدوب مصره عزيمت و برسنه مصرده اقامت
ايلدكدنصكره مدينه يه عودت ايلدى بعد الوصول فروندن برمقدار آتش آلوب اوايينه شتاب وسرعتله كيدركن
اياغى سورچوب يقلمغله النده اولان آتش دوكيلوب پراكنده اولدقده تعست العجلة ديمكله اولدخى مثل اولمشدر

بعده بریره کیدوب کیجیکن کمسه حقنده ابطأ من فند ضرب مثل اولدی الفند فتحتیله پیرلکدن یاخود
بومرضدن ناشی دماغه اختلال کلمکله عقل وشعوره وهن وخلل طاری اولمق معناسنه درکه پیرلکدن اولانه بونامق
تعبیر اولنور یقال فند الرجل فندا من الباب الرابع اذا خرف وانکر عقله لهرم اومرض وسوزنده یاخود رأی وتدبیرنده خطا
ایلمك معناسنه در یقال فند فلان فی قوله اورأیه اذا اخطأ و یلان سویلمك معناسنه در یقال فند الرجل
اذا کذب الافناد همزه نك کسریله بو دخی ذکر اولنان فند معنالرینه در یقال افند الرجل بمعنی فند
وبرآدمك رأی وتدبیرنی تخطئه ایلمك معناسنه در یقال افند فلانا اذا اخطأ رأیه المفند محسن وزننده افناددن
اسم فاعلدر بونامش کشی یه دینور یقال فلان مفند ای منکر عقله من هرم و بو نسوانه وصف اولوب عجوز مفندة
دینمز زیرا نسوانك کنجلك هنکامنده دخی رأی ورشد وتدبیرلری اولمزکه حتی پیرلکده ضعف طاری اوله هر حالده ناقصات
العقل اولدقلری مسلمه در التفنید تفعیل وزننده برآدمی تکذیب ایلمك معناسنه در یقال فنده اذا کذبه وعجز و اعیا یه
نسبت ایلمك معناسنه درکه عاجز درالدن نسنه کلمز دیمکدن عبارتدر یقال فنده اذا عجزه و برکسه نك رأی
وتدبیرنی تخطئه ایلمك معناسنه در یقال فند فلانا اذا اخطأ رأیه وآتی براندرمق معناسنه در یقال فند الفرس
اذا ضمره و برآدمك عهده سنه برخصوص احاله ایدوب حصولنی آندن دیلمك معناسنه در یقال فند فلانا علی الامر
اذا اراده منه وعلی الدوام شرب شرابه ملازم اولمق معناسنه در یقال فند فی الشراب اذا عکف علیه وطاغك
سیوریجه برون کبی حقیان یرینه اوتورمق معناسنه در یقال فند فلان اذا جلس علی شمراخ الجبل المفانده
مفاعله وزننده والتفند تفعل وزننده بونلرده برکسه یی برمصلحته مؤکل ایدوب آندن حصولنی دیلمك معناسنه در
یقال فاند فلانا علی الامر وتفنده اذا اراده منه وتفند پشیمانلق کوسترمك معناسنه در یقال تفند منه اذا تندم
الافناد همزه نك فتحیله ارکان اللیل معناسنه در یعنی افناد فند لفظنك جمعیدرکه فانك کسریله در جبل یاخود
جبلدن برقطعه یه وطائفهٔ مجتمعه یه دینورکه ذکر اولندی بعده بومناسبتله کیجه نك برر رکن وطائفه سنه اطلاق
اولندی یقال مضی فند من اللیل ای رکن وطائفة منه ومضت افناد اللیل ای ارکانه وطوائفه ومنه الحدیث
صلی الناس علی النبی علیه الصلوة والسلام افنادا افنادا ای فرادی بلا امام وقیل جماعات جماعات وحزروا ای قدّروا
وخنوا ثلثین الفا ومن الملائکة ستین الفا لان مع کل ملکین وقوله صلی الله علیه وسلم تتبعونی افنادا افنادا یهلك بعضکم
بعضا ای تتبعونی ذوی فند ای ذوی عجز وکفر للنعمة نهایه ده بوعبارتله مرسومدر و فی الحدیث الاتی من اولکم وفاة
تتبعونی افنادا یهلك بعضکم بعضا ای جماعات متفرقین قوما بعد قوم واحده فند والفند الطائفة من اللیل ویقال هم فند
علی حدة ای فئة ومنه الحدیث اسرع الناس بی لحوقا قومی ویعیش الناس بعدهم افنادا یقتل بعضهم بعضا
ای یصیرون فرقا مختلفین ومنه الحدیث لما توفی رسول الله علیه السلام صلی علیه الناس افنادا ای فریقا
بعد فریق فرادی بلا امام الفندأوة فانك کسری ودالك فتحیله دولکر آلاتندن بغایت کسکین کسره دینور یقال
قدوم فندأوة ای حادة قدوم کلمه سی مؤنث سماعیدر الفندأیة باب همزه ده ذکر اولندی الفود فانك فتحی
وواوك سکونیله باشك قولقلره قریب ومشرف اولان سمتدن قیللری فراوان اولان یره دینور وباشك برطرفنه دینور
ایکیسنه فودان دینور بوعلاقه ایله مطلقا ناحیه معناسنه مستعملدر تقول قعدت فی فود الوادی ای ناحیته وبوکك
بردنکنه اطلاق اولنور عدل معناسنه وحواله دینورکه ظرف معروفدر وفوج وکروه معناسنه در یقال جاء فود
من الناس ای فوج وفود مصدر اولور قاتمق وقرشدرمق معناسنه یقال فاد الزعفران یفود فودا اذا خلطه به
واولمك معناسنه در یقال فاد فلان اذا مات نته که بونده فید دخی لغتدر کما سیذکر وفود برآدمك مالی زائل اولمق
علی قول مالی ثابت اولمق معناسنه در یقال فاد المال لفلان اذا ذهب اوثبت والاسم الفائدة نته که بائیه دن دخی لغتدر
پس فائده ثابت اولان ماله دینورکه قول ثانی یه ناظردر الاستفادة والتفید تفعل وزننده مال قزانمق معناسنه در
یقال استفاد المال وتفیده اذا اقتناه لکن مؤلف بائیه یی تخلیط ایلمشدر الافادة اراده وزننده برآدمه مال ویرمك
معناسنه درکه فائده لندرمکدن عبارتدر تقول افدته المال ای اعطیته ایاه وهلاك ایلمك معناسنه در تقول
افدت فلانا ای اهلکته وامته الفواد سحاب وزننده کوکله دینور فؤاد لفظنده لغتدر التفود تفعل وزننده طاغ
کچیسی طاغك تپه سنه چقمق معناسنه درکه فود اسدن مأخوذدر یقال تفود الوعل فوق الجبل اذا اشرف
المفواد والمفیاد مصباح وزننده افاده دن مبالغه در یقال رجل متلاف مفواد ویقال مفیاد ای متلاف مفید
بوراده افاده اهلاك معناسنه اولمغله متلاف اتباع وجهیله مؤکدر انفاع معناسنده ده ممکندر التفاود
تفاعل وزننده بری برینه افاده ایله فائده لشمك معناسنه در لکن صواب اولان تفایدا ولمقدر یا ایله یقال

هما یتفاودان العلم والصواب یتفایدان ای یفید کل صاحبه الفهد مهد وزننده سباعدن پارس
دیدکلری جانورك اسمیدر فارسیده یوز دینور جمعی فهود وافهد کلور وفهد دوه سمرینك وسطنده اولان
مبخه دینورکه کلب دخی دیرلر وفهد مصدر اولور برآدمك ایشنی غائبانه دلخواهی اوزره کوزلجه کورمك معناسنه
یقال فهد لفلان فهدا من الباب الثالث اذا عمل فی امره بالغیب جمیلا الفهدة هایله کوته دینور است معناسنه
وفهده عبید بن مالك النهشلی فرسنك اسمیدر الفهدتان تثنیه بنیه سیله دوه نك ایکی قولقلرینك اکسه لرنده
اولان ایکی طوماجه کلره دینور وفهدتا الفرس آت قسمنك کوکسنده اولان ایکی طرفلو یومریجه اتلره دینورکه
بالق طرزنده اولور الفهد فتحتیله برآدم اویویوب محافظه سی اوزرینه لازم اولان نسنه نك حفظندن
تغافل ایلمك معناسنه در پارس قسمی نوّام اولمغله آندن اخذ اولنمشدر یقال فهد الرجل فهدا من الباب
الرابع اذا نام وتغافل عما یجب تعهده وچوق اویومق وکرنمك مقوله سی حالاتده پارسه بکزه مك معناسنه در
یقال فهد الرجل اذا اشبه الفهد فی نومه وتمدده مترجم دیرکه پارس قسمی چوق اویومقده مثلدر یقال * اثقل
رأسا من فهد * وانوم من فهد * ملا خسرو علیه الرحمه درر ده امام سرخسیدن نقل ایلمشدرکه پارسده برنیچه
خصال خاصه واردر بری بودرکه صیدك ممرّ ومأواسی سمتنده پوصولنوب طورورتا که قولاینه کلدکده اوزرینه
هجوم وپرتاو ایدر وسائر حیوان شکاری کبی تعلیم ضمننده ضرب اولنمز بلکه برمعلم کلب شکار ایلدیکی جانوری
کل ایلدکده آنی پارسك حضورنده ضرب ایدرلر اول دخی اندن اعتبار واتعاظ ایدر واصلا خبیث نسنه یی
اکل ایلمز صاحبندن لحم طیب طلب ایدر وصیدك اکسه سندن برنیچه دفعه وثوب وهجوم ایدر یتشورسه فیها
واکر یتشمیه جکنی تیقن ایدرسه بیهوده اتعاب نفس ایلیوب عودت ایدر بنی آدم بونلر ایله متصف اولمق لایقدر
وحالا پارس ایله عراق طرفنده صید ایدرلر انتهی الفهد کتف وزننده والفهد ابل وزننده صفتدر پارسه
تشبه ایدن کشی یه دینور ثانیده فانك کسره سی هاء مجاورتنه مبنی در الفوهد ثوهد وزننده ومرادفیدرکه ذکر
اولندی مؤنثنده فوهده دینور الافهود اسلوب وزننده فوهد معناسنه در الافاهید جمع بنیه سیله ربده
بولنده برموضع آدیدر الفید صید وزننده صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال فاد الرجل یفید فیدا اذا تبختر
واولمك معناسنه در یقال فاد فلان اذا مات وبرکسه نك مالی ثابت وبرقرار اولمق علی قول زائل اولمق معناسنه در
یقال فاد المال لفلان اذا ثبت اوذهب وادویه واجزا مقوله سی نسنه یی صویه اصلتمق معناسنه در یقال فاد الزعفران
اذا دافه وبرنسنه دن صاقنمغله برجانبه عدول ایدوب یان ویرمك معناسنه در یقال فاد الرجل اذا حذر شیئا
فعدل عنه جانبا وفائده ومنفعت حاصل اولمق معناسنه در یقال فادت الفائدة اذا حصلت وفید اصلانمش
زعفرانه دینور مفید معناسنه وآت قسمنك دوداقلری اوستنده بتن تویلره دینور وفید طریق مکه ده برقلعه
آدیدر بانیسی اولان فید بن فلان ایله مسمادر وفید کولده یشمش اتمك اوزرندن کولی صیروب کیدرمك معناسنه در
یقال فاد الملة عن الخبزة اذا افادها ای ازالها فید القریات قافك ضمیله برموضعدر حزم فیده حانك فتحیله
برموضعدر التفید تفعل وزننده بودخی صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تفید الرجل اذا تبختر الفیاد
صبا وزننده ارکك بایغوشه دینور ودائما صالنه رق یورین آدمه دینور یقال رجل فیاد ای متبختر وشول
کمسه یه دینورکه النه کیرن طعامی اتمکه دوروب اکل ایدر اوله یقال اعرابی فیاد اذا کان یلف ما قدر علیه فیأکله
الفیادة هاء مبالغه ایله فیاد ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر الفائده زائده وزننده برآدمك علمدن یاخود
مالدن استفاده یعنی کسب وتحصیل ایلدیکی نسنه یه دینور جمعی فوائد کلور و بو فی الاصل اسم فاعلدر
و بو نفع معناسنه اولان فیددن مأخوذدر یقال حصلت منه فائدة وهی ما استفدت من علم اومال التفید تفعیل
وزننده فیادك یعنی بایغوشك اوتمسندن تشأم ایلمك معناسنه در یقال فید الرجل اذا تطیر من صوت الفیاد الافادة
اراده وزننده مال ایله فائده لنمك معناسنه در تقول افدت المال اذا استفدته و برکسه یه مال ویرمك معناسنه
اولمغله ضد اولور تقول افدت المال اذا اعطیته التفاید تفاعل وزننده مال ایله فائده لشمك معناسنه در یقال
هما یتفایدان بالمال ای یفید کل صاحبه ولا تقل یتفاودان کما مرّ فاید زاید وزننده برطاغك آدیدر فصل القاف
القتاد تای فوقیه ایله سحاب وزننده برنوع شجر اسمیدرکه بغایت پك ومتین اولوب ایکنه کبی تیکنلری اولور
ترکیده کون دیدکلریدرکه کبیر وصغیر نوعی اولور کثیرا دیدکلری صمغ صغیر نوعندن حاصل اولور * اصعب من خرط
القتاد * مثلندن مراد شجر مزبوردر القتادیة یای مشدده ایله قتاد مزبورك تیکنلرنی اوتلیان دوه لره دینور
مفردی قتادی در یقال بعیر قتادی وابل قتادیة اذا کانت تأکل شوك القتاد التقتید تفعیل وزننده قتاد اغاجی

كسوب تيكنلرنی یاقدقدنصكره دوه‌لره علف ایلمك معناسنه‌در یقال قند القتاد اذاقطعه فاحرقه فعلف الابل
القند فتحیله دوه‌لر وجه مذكور اوزره قتاددن اولان علف اكل ایلمك معناسنه‌در یقال قندت الابل قندا
من الباب الرابع اذااكلت العلف من القتاد القندة فرحه وزننده وجه مذكور اوزره علف قتاد اكل ایدن
دوه‌لره دینور القتادی سكاری وزننده قتاد یمكدن قارنلری درد ناك اولمش دوه‌لره دینور یقال ابل قتادی
اذاصارت قداشتكت من اكل القتاد جمعی اقتاد واقتد وقتود كلور شارح دیركه جمیع نسخه‌لرده سهو وسقط
واردر زیراجمیع امهاتده ومأخذ مؤلفده بومحلده قتدكلمه‌سی مرسوم وجموع مذكوره آنك اولمق اوزره مرقومدر
وقتد فتحتیله دوه‌سمرینك آغاجنه وتخته‌سنه دینور پس بومقامده والقتد خشب الرحل عبارتی ساقطدر
قتاده سحابه وزننده اسامیدندر ابوقتاده اصحابدن حارث بن ربعی السلمی كنیه‌سیدر وقتادة بن دعامه
تابعیندندر وقتادة بن النعمان وقتادة بن ملحان اصحابدندر وبكر بن وائل نام كمسه‌نك قصراغی اسمیدركه
زیم نام آتك اناسیدر قتائده علابطه وزننده برصرب بلاك یاخود بربوقش آدیدر علی قول هر بوقش عقبه‌یه
قتائده دینور تقتد تنصر وزننده حجازده برقریه یاخود براشمه آدیدر قتنده ضمتیله اندلسده بر بلده‌در قتاد
سحاب وغراب وزنلرنده بنوسلیم یوردنده برجبل عظیم آدیدر ذات القتاد فلج نام موضعك وراسنده
برموضعدر القتود قافك ضمیله برطاغك آدیدر القتادی صحابی وزننده خزرج قبیله‌سنده برفرس آدیدر
ذكراولنان قتاده دیدكلری فرسه منسوب دكلدر القترة دحرجه وزننده برآدمك بیاض مابجه‌سی یعنی
سودی وپنیروكش وقیمق مقوله‌سی نسنه‌لری چوق اولمق معناسنه‌دركه كثرت مواشی متفرعیدر یقال
قترد الرجل اذاكثرلبنه واقطه القترة قافك وراتك كسریله چوق ماله دینوركه مراد مواشیدر یقال علیه
قترة مال ای مال كثیر القترد زبرج وزننده والقنارد علابط وزننده والمقترد اسم فاعل بنیه‌سیله قیونی
كچیسی چوق اولان آدمه دینور یقال رجل قترد وقنارد ومقترد ای ذوغنم اگرچه جوهری وسائرلری بونلری
بورسمه ثبت وبیان ایلدیلر لكن مجموعی مصحفدر صواب اولان ثای مثلثه ایله اولمقدرنته‌كه عنقریب مرسومدر
وثای مثلثه ایله اولدیغنی ائمه لغتدن ابوعمرو وابن اعرابی وسائرلری تصریح ایلمشدر لكن جوهری ابوعبیده‌دن
روایت ایلمكله تای فوقیه ایله‌ده لغت اولمق محتملدر مؤلف اندن ساكت اولمشدر القند قافك وثای مثلثه‌نك
فتحیله قثابه یعنی عجوره شبیه برسبزه آدیدر علی قول عجوردن بر نوع یاخود خیاره دینور مفردی قنده‌در
هابله القند قصد وزننده ذكراولنان قندی یمك معناسنه‌در یقال قندالرجل قندا من الباب الثانی اذا اكل
القند الاقتاد افتعال وزننده بستاندن قند كسمك معناسنه‌در یقال اقتدالرجل اذاقطع القند مؤلف
الاقتاد القطع عنوانیله رسم ایلمكله مسامحه ایلمشدر القمرد برقع وزننده والقمرد زبرج وزننده والقمرد
جعفر وزننده والقنارد علابط وزننده اومتاعنه دینوركه خرت مرت تعبیراولنور رقاش البیت معناسنه
وقمرت جعفر وزننده وقمرد علبط وزننده وقمارد علابط وزننده ومقمرد اسم فاعل بنیه‌سیله قیونی
قوزیسی فراوان اولان آدمه دینور یاخود اسباب وتجملات خانه‌سی چوق اولانه دینور وقمرد زبرج
وزننده اصمه‌نك دبنده قوریوب قالمش خار وخاشاكه دینور وناس كثیره دینور القنارد شفارج
وزننده كوملك وقفتان مقوله‌سی لباسك اتكلری اوجلرینه دینور ذلاذل معناسنه القمرد جعفر
وزننده بولك پارچه‌لرینه دینور قطع الصوف معناسنه وشول كهنه وناچیز اومتاعنه دینوركه برمحله
كوچدكده اعتبار اولنموب برلرنده ترك اولنه یقال هوكالقمرد لایلتفت وهومالایحمل من المتاع عندالرحیل
القمحدة قافك وحای مهمله‌نك فتحیله دوه‌اورکجه یاخود اورکجك دبنه علی قول اورکجك ایكی بوكورلرینك مابیننه
دینور جمعی قحاد كلور قافك كسریله والقحدكلور المقحدة میمك وحانك فتحیله بودخی اورکجك دبنه دینور
القحد قصد وزننده دوه‌نك قحده‌سی اولمق معناسنه‌دركه مراد عن اصل بیوك اوركجلی اولمقدر علی قول اوركجی پك
بیودك معناسنه‌در یقال قحدالبعیر قحدا من الباب الثالث اذاصارله قحدة ای سنام كالقبة اوعظمت قحدته یعنی
بعدالصغر القحدة قافك فتحیله والمقحاد میمك كسریله بیوك اوركلی ناقه‌یه دینور یقال ناقة قحدة
ومقحاد ای كبیرة القحدة مقحادك جمعی مقاحید كلور شارح دیركه جمله قحد كذلك مقحاد وصف اولور وقحده
فی الاصل قحده ایدی فرحه وزننده القاحد واحد لفظنه اتباع اولور یقال واحد قاحد نته‌كه صحیح ماده‌سنده
ذكراولندی بنوقحادة ثمامه وزننده برقبیله‌در نوبربوع فارسلرندن یزید القحاد ته‌نك والده‌سی آنلردندر القحاد
كتان وزننده شول یالكزجه كشی‌یه دینوركه نه برادری ونه اولادی اوله یقال رجل قحاد ای لااخ له ولاولد القمحدوة

قافك ومیمك فتحیله رباعی اولمغله محلنده مذكوردر مؤلف بونكله جوهری‌یه تعریض ایلمشدر القد قافك فتحی
ودالك تشدیدیله برنسخه‌یی تمامه كسمك علی قول اوزونلغنه كسمك وعلی قول اوزونلغنه یارمق معناسنه‌در یقال
قدالشیء قدا من الباب الاول اذاقطعه مستأصلا ومستطیلا اوشقه طولا وقد صویلمش كوچك قوزی واوغلاق
دریسنه دینور ومنه المثل * مایجعل قدك الی ادیمك * ای ای شیء یضیف صغیرك الی كبیرك یعنی كوچك ایشكی
بیوكه قیاس ونسبت ایلمكه باعث ندر ادیمدن مراد جلد عظیمدر والی كلمه‌سی معنا اعتباریله‌در مؤلفك قولنه
كوره مقدر مضافا قولنه متعلقدر مثل مزبور طور وحدنی تجاوز ایدن فضول حقنده كذلك برامر حقیری
امر خطیره قیاس ایدن كمسه حقنده ضرب اولنور وقد قامچی‌یه اطلاق اولنور سوط معناسنه ومنه الحدیث
لقاب قوس احدكم وموضع قده فی الجنة خیر من الدنیا ومافیها اگرچه عنقریب كسرایله قدلفظنی دخی مؤلف
سوط ایله تفسیر ایلمشدر لكن نهایه‌ده لفظ حدیث كسرایله منصوصدر ومؤلف دخی بصائرده كسرایله تقیید
ایلمشدر لكن بصائرده قد قافك فتحیله مقدود معناسنه‌ده كلدیكنی اشعار ایلمكله بوتقدیرجه سوطه اطلاقی
صورت بولور وقد قدر یعنی مقدار واندازه معناسنه مستعملدر یقال هو علی قد ذاك ای قدره وبرآدمك قامته
اطلاق اولنوركه شخصنك اعتدال خلقی اوزره تقطیعی یعنی كسیمندن عبارتدر جمعی اقد كلور همزه‌نك فتحی
وقافك ضمیله وقداد كلور قافك كسریله واقده كلور اجله كبی وقدود كلور حدود كبی یقال غلام حسن القد
ای القامة وتقطیعه واعتداله وقد كذلك صدراولنور مسافر بیابانده قطع مسافه ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال قد المسافر الفلاة اذاخرقها ای قطعها ومتكلمك یاخود كدینك كلامنی قطع ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال قدالكلام اذاقطعه الاقتداد افتعال وزننده قد ایله معنای اولده مرادفدر یقال اقتد الشیء
اذاقطعه مستأصلا اومستطیلا اوشقه طولا وامور ومصالحده تدبیر وتمییز ایلمك معناسنه مستعملدر آندن
اصطلاح جزده كسوب بچمك ایله تعبیر اولنور یقال اقتد الاموراذادبرها ومیزها التقدید تفعیل وزننده قد ایله
بودخی معنای اولده مرادفدر یقال قدالشیء تقدیدا بمعنی قده الانقداد انفعال وزننده والتقدد تفعل وزننده
قد وتقدیده مطاوعلریدر یقال قدالشیء وقدده فانقد وتقدد ای انقطع مستأصلا اومستطیلا وانشق طولا
وتقدد آراء واهوالری مختلف اوله‌رق ناس فرقه فرقه اولمق معناسنه مستعملدر یقال تقدد القوم اذاصاروا فرقا مختلفة
الاهواء وبرنسنه قوریمق معناسنه مستعملدركه قدید آیدن مأخوذدر یقال تقدد الشیء اذایبس وناس پراكنده
اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال تقدد القوم اذاتفرقوا ولباس بیریوب پاره لنمك معناسنه مستعملدر یقال تقدد
الثوب اذاتقطع ودابه برمقدارجه آرقلمق علی قول آرقلدقدنصكره سمورمكه باشلمق معناسنه مستعملدر یقال
تقددت الناقة اذاهزلت بعض الهزال اوكانت مهزولة فابتدأت فی السمن اشبوایكی قول طریقه معناسنه
اولان قده‌دن مأخوذدر قول اوله كوره كوده‌سنده هزالدن وقول ثانی‌یه كوره شحمدن طریقه‌لر پیدا اولور
القد قافك ضمیله برنوع دكز بالغنك اسمیدر القد قافك كسریله دریدن یاپیلان قابه دینورنته‌كه خف آغاجدن
اولانه دینور وقد قامچی‌یه اطلاق اولنور فتحیله قد كبی كه ذكراولندی ودباغت اولنمامش خام دریدن اوزنلغنه
كسلمش قایشلره وصریملره دینور قامچی‌یه اطلاقی بوندندر مفردی قده‌در هایله وقده اوزون اوزادی طریقه‌یه
اطلاق اولنور وكلاب قبیله‌سی یوردنده برصوآدیدر بونده تخفیفله‌ده زبانزددر وقده آراء واهوالری مختلف اولان
فرقه‌لردن برفرقه‌یه اطلاق اولنور جمعی قددكلور عنب وزننده ومنه قوله تعالی كنا طرائق قددا ای فرقا
مختلفة اهواءها المقد میمك كسریله مدق وزننده دری دیلجك دمورآلته دینور بچقی كبی المقد میمك فتحیله مرد
وزننده یوله اطلاق اولنور طریق معناسنه وبواسم مكاندر ومكان مستوی‌یه اطلاق اولنور كویاكه اطرافدن
قد وتمییز اولنمشدر ومقد اردن قضاسنده برقریه آدیدر خمرمقدی اورایه نسبت اولنور جوهری غلط ایلمكله
دالنی تخفیف ومیم فصلنده مقد عنوانیله ثبت ایلمشدر شارح دیركه ازهری ابوعمرودن تخفیف داله روایت ایلمشدر
انتهی وشراب المقدی تخفیفله درذكراولنان مقدینك كه تشدیدایله درغیریدر مترجم دیركه نهایه‌ده بووجهله
مرسومدركه شراب مقدی تشدیدایله نصفی قالنجه طبخ اولنور برنوع شرابه دینور نصفندن قطع اولنان
شیئه تشبیه اولنمشدر وقلیلا دالی تخفیف اولنور پس جوهری‌یه ومؤلفه منافی اولورانتهی القداد غراب وزننده
برنوع قارن آغریسنك اسمیدر بوروكسنتی تعبیراولنان وجع اوله جقدركه بغرسقلر كسیلور قیاس اولنور
مقدمه باسوردر یقال اخذه القداد وهووجع فی البطن وقداد بن ثعلبة بن معاویه بجیله قبیله‌سندندر المقدود
ذكراولنان قداد علتنه مبتلا كشی‌یه دینور یقال قدالرجل علی بناء المفعول فهو مقدود ای اصابه القداد

القداد سحاب وزننده کرپی دیدکلری جانوره دینور قنفذ معناسنه وعرب طوشانسنه دینورکه ترلا صیچانی
دخی دیرلر بر نوع معناسنه اکینلری کسوب طوغرادقلریچون اطلاق ایلدیلر قدقد فلفل وزننده برطاغ
اسمیدرکه انده حجرالبرام یعنی کوفه‌کی تعبیر اولنان طاش معدنی واردر القدید زبیر وزننده برکونه کوچك قطعه
پلاس اسمیدر وبررجل آدیدر وبروادی اسمیدر وحرمین بیننده برموضع آدیدر وقیس الغاضری نام کمسه‌نك
فرسی اسمیدر قدقداء قافلرك ضمی وفتحیله برموضع آدیدر القدید حدید وزننده مشرر مقدد اولان یعنی دیلم دیلم
دیلنوب کونشده قوریدیلن علی قول اوزون اوزون دیلنن اته دینور لسانمزده پصدرمه تعبیر اولنان درعربیده
اشراره دخی دینور تقول اطعمنا القدید ای اللحم المشرر المقدد او ماقطع منه طولا وقدیدك اسکیمش ثوبه اطلاق
اولنور القدیدیون قافك فتحیله تباع عسکره یعنی برمحله اوردو ولشکر کندکده انلرك تابعلرینه اطلاق
اولنورکه مراد سپاه زمره سندن اولمیوب لکن اهل صنعتدن اولملریله بعض مصالح عسکری یی رؤیت ایچون
کیدرلر شعاب وبیطار وحداد وحلاق کبی حالا اردوی اسلامیه‌یه تعیین اولنان اصناف واهل حرفت قدیدیون در
وبونده قافك ضمی جائزدکلدر مترجم دیرکه نهایه‌ده ضم قافی تجویز ایلمشدر زیرا اشبو عبارتله مرسومدر القدیدیون
هم تباع العسکر والصناع کالحداد والبیطار بلغة اهل الشام هکذا یروی بفتح القاف وکسر الدال وقیل هو بضم القاف
وفتح الدال کانهم لخستهم یلبسون القدید وهو مسح صغیر وقیل هو من التقدد والتفرق لانهم یتفرقون فی البلاد للحاجة
وتمزق ثیابهم وتصغیرهم تحقیر لشانهم ویشتم الرجل فیقال له یاقدیدی یاقدیدی واساسده یقال
فی الشتیمة یاقدیدی یاقدیدی وهم القدیدیون تباع العسکر من الصناع عبارتیله مصغرا مرسوم اولمغله کذلك مؤلفه
مخالفدر انتهی مقداد مصباح وزننده ابن عمرو بن الاسود درکه اصحابدندر اسود مقدادی تربیه یاخود تبنی
ایلمکله کندیسنه نسبت اولنمشدر اسودی جدی ظنیله قراء حدیث لحن وخطا ایدرلر شارح دیرکه مقداد بن
الاسود ایله مشتهر اولمغله باعث نسبتی وجه مذکوره مبنیدر واسود ابن عبدیغوث بن وهب بن عبدمناف الزهریدر
قراء حدیثك خطالری عمرو ایله اسود بیننه ابن لفظنی توسیط ایتدکلرندن ناشیدر القدود طیفور وزننده
ارقه‌سی اوزون اولان ناقه‌یه دینورکه مادهٔ مرقومه‌دن مأخوذدر جمعی قبایدکلور الاستقداد بردوزیه
مستمر اولوب کتمك معناسنه در قده‌دن مأخوذدر یقال استقد الامر اذا استمر واستوی ودوه‌لر بولده وجه واحد
اوزره قطارلنوب اوق کبی طوغریلغنه چکیلوب کتمك معناسنه در یقال استقدت الابل اذا استقامت علی وجه
واحد قد قافك فتحی ودالك سکونیله برکلمه درکه حرفیه واسمیه اولور واسمیه ایکی وجه اوزره مستعملدر وجه
اول یکفی کلمه سنه مرادف اسم فعل مضارع اولور یتشور وکفایت ایدر معناسنه بوصورتده مدخولی منصوب
اولور مثلا قدنی درهم وقد زیدا درهم دینور یکفی معناسنه وجه ثانی حسب کلمه سنه مرادف اسم اولورکه کافی
معناسنه در فارسیده بس دینور بوصورتده غالبا یعنی عند البصریین مبنی اوله‌رق استعمال اولنور قد حرفیه‌یه
لفظده مشابه اولدیغیچون مثلا قدزید درهم دینور دالك سکونی وزید لفظنك جریله وکاهی یعنی عندالکوفیین
معرب اوله‌رق استعمال اولنور قدزید درهم دینور دالك رفعیله نه که حسبه درهم دینور رفعله وحرفیه اولان
قد سین وسوف کبی حرف تنفیسدن وجازم وناصبدن مجرد اولان فعل متصرف اخباری مثبته مخصوصدر بونلرك
مقابلنه داخل اولمز شارح دیرکه اشبو * لولا الحیاء وان رأسی قد عسی * فیه المشیب لزرت ام القاسم * بیتنده
عسی کلمه‌سی اشتد وظهر معناسنه متصرف اولمغله مادهٔ نقض اولمز انتهی اشبو حرفیه اولان قد کلمه‌سی التی معنایه
دلالت ایدر اول توقع یعنی مدخولی اولان فعل متوقع ومنتظر اولور مثلا قد یقدم الغائب کبی بو معناده ماضی‌یه
دخولی مختلف فیه‌در ثانی ماضی یی حاله تقریب ایچون اولور قدقام زید کبی ثالث تحقیق ایچون اولور کقوله تعالی
قد افلح من زکیها رابع نفی ایچون اولور ما لفظی کبی مثلا قدکنت فی خیر فتعرفه قولی کبی که تعرف لفظنك
نصبیله درماکنت فی خیر معناسنه در خامس تقلیل ایچون اولور قد یصدق الکذوب کبی سادس تکثیر
ایچون اولور اشبو * قد اترك القرن مصفرا اناماله * مصراعنده اولدیغی کبی جوهری قد کلمه سنی اسم قیلرسك
مشدد ایدرسن دیمکله غلط ایلمشدر زیرا انجق ایکی حرفدن مرکب اولوب آخری حرف علت اولان کلمه مشدد
اولور مثلا هو لفظنده هو دینور وتشدیدینك وجهی حرف علت مع التنوین ساکن اولمغله اسم حرف واحد
اوزره قالمامغه مبنیدر واما قد کلمه سیله برکسیه تسمیه اولنسه مثلا هذا قد ورأیت قدا ومررت بقد دینور تخفیفله
کذلك من وعن کلمه‌لری دخی بورسمه‌در بونلرك نظیری ید ودم وامثالیدر شارح دیرکه جوهرینك قولی اخفش
ونصر بونلرك برجماعت مذهبیدر مترجم دیرکه مؤلفك بو راده کلامی بصائره مخالفدر زیرا بصائرده دیمشدرکه

اکر

اکر قد کلمه سنی اسم قیلرسك مشدد ایدرسن مثلا کتبت قدا حسنة دیرسن کذلك لو وکی وهو کلمه‌لرنده دخی
حال بویلجه‌در زیرا حروف مزبوره‌نك نقصنه یعنی آخرلری ید ودم کبی ناقص اولدقلرینه دلیل اولمامغله اسم
اولدقلری حالده آخرلرینه کندی جنسلرندن برحرف زیاده قیلوب ادغام ایلمك واجب اولور القرد فتحتینله
یوکك ویپاغینك یولنسنه علی قول فنا وکثرلکندن قبول اولنمیوب آتیلانه دینورکه ایشه یرامز اولور مفردی
قرده درهایله که آندن برپاره دیمکدر ومنه المثل * عثرت علی الغزل باخرة فلم تترك بنجد قردة * یعنی اول نادان خاتون
انجام کار اکیرمك خصوصنك لزومنه مطلع اولوب بر حال مقتضی اولدیغی خاطرینه کلمکله کوره یغلرنده یوك
ویپاغی براغثیلرنی قومیوب بالجمله دیوشوروب اکیرمکه بشلدی مقدمندن ایسه اعلا یوك بولمغه وسعتی وار ایدی
مثل مزبور برحاجتی وقت امکانده ترك واهمال ایدوب بعد الفوت طلبی قیدنده اولان کمسه حقنده ضرب اولنور
ضیعت اللبن فی الصیف مثلنه مدانیدر وقرد یپراقلری صیرلمش خرماداننه دینور بونکده مفردی قرده‌در وقرد
شول خرده صاری توی کبی نسنه‌یه دینورکه طرثوث دیدکلری نباته یاپشق اولور وقرد مصدر اولور قیللر
قبور جقلنوب طورطوپ اولمق معناسنه یقال قرد الشعر قردا من الباب الرابع اذا تجعد ومبشین وسختیان دباغت
اولنورکن فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال قرد الادیم اذا حلم وبرکمسه عجزندن ناشی سکوت ایلمك معناسنه‌در
یقال قرد الرجل اذا سکت عیا ودیشلر صرارمق معناسنه‌در یقال قردت اسنانه اذا اصفرت وساقزك
دادی آزمق معناسنه‌در یقال قرد العلك اذا فسد طعمه وقرد شول خرده سحاب قطعه‌لرینه دینورکه
بیوك سحابك آلتنده اولوب بربرینه ملتئم اولمیه‌رق پاره پاره کورینور اوله ولسانده اولان تردد حالتنه دینورکه
طلاقتله بی پروا تکلم ایده میوب دلنی چینیه‌رك تکلم ایدر اولور یقال فی لسانه قرد ای لجلجة التقرد تفعل وزننده
بودخی قیللر قبور جقلنوب طوپلنمق معناسنه‌در یقال تقرد الشعر بمعنی قرد الاقراد همزه‌نك کسریله بودخی
برآدم عجزندن یاخود یورغنلقدن ناشی ساکت اولمق معناسنه‌در یقال اقرد الرجل اذا سکت عیا وساکن اولمق
معناسنه‌در یقال اقرد المتحرك اذا سکن وذل وخضوع ایلمك معناسنه‌در یقال اقرد الیه اذا ذل وخضع وکندوسنی
اولو صورتنده کوستورمك معناسنه‌در یقال اقرد الرجل اذا تماوت التقرید تفعیل وزننده اقراد ایله معنای
اولده مرادفدر یقال قرد الرجل اذا سکت عیا وطوارده کنه تعبیر اولنان بوجکی آریتلیوب قوپرمق معناسنه‌درکه
سلب ایچوندر یقال قرد البعیر اذا انتزع قردانه وتذلیل ایلمك معناسنه‌در یقال قرده اذا ذلله وخضوع وتواضع
ایلمك معناسنه‌در یقال قرد الیه اذا خضع وبرآدمی آلداتمق وریك ایلمك معناسنه‌در یقال قرد فلانا اذا خدعه
القرد فرد وزننده کسب ایله مال برکدرمك معناسنه‌در یقال قرد المال قردا من الباب الثانی اذا جمعه وکسبه
وطلومه یاغ یاخود سود جمع ایلمك معناسنه‌در یقال قرد فی السقاء اذا جمع فیه سمنا اولبنا وقردیونه دینور
عنق معناسنه وبو کرد فارسی معربیدر وقصه نسنه‌یه دینور القرد کتف وزننده بچه کبی بربری اوزره
درطوپ قاتلنوب منعقد ومتراکم اولان بلوده دینور یقال سحاب قرد ای منعقد متلبد وکوده‌سنك اتلری صمصیقی
طقناز اولمغله سلوکلکی اولمیان آته عربلر قرد الخصیل اطلاق ایدرلر خصیل اصیل وزننده اتلری برلوبرنده
اولان آته دینور وقردکنه دیدکلری بوجك اوشمش حیوانه دینور یقال بعیر قرد ای کثیر القرود المتقرد
متفرد وزننده بودخی شول خرده بولود پاره‌لرینه دینورکه بیوك بولودك جابجا آلتنده اولوب بربرینه
متصل اولمیه القراد غراب وزننده انسان ممه‌سنك دوکمجکنه دینور کذلك آت ممه‌سنك امزکنه دینور وکنه
تعبیر اولنان بوجکه دینورکه طواره استیلا ایدر جمعی قردان کلور قافك کسریله وقراد اسماندندر قراد بن صالح
بن غزوان واوغللری محمد وعبدالله محدثلردر القرد قافك ضمیله بودخی کنه دیدکلری بوجکه دینور القرود صبور
وزننده شول دوه‌یه دینورکه صاحبی کنه‌سنی آریتلدیغی حینده اورکوب وسرکشلك ایلمیوب اویلجه طورر اوله یقال بعیر
قرود اذا کان لاینفر عن التقرید القرد قافك کسریله معروفدر یعنی میمون تعبیر اولنان جانوره دینور فارسیده بوزینه دیرلر
جمعی اقراد وقرود کلور وقرد کلور وقرده کلور عنب وزننده وقرده کلور قبله وزننده وقرده کلور قافك فتحی ورانك کسریله
مصباحده عنب وزننده قرد مؤنث اولان قرده‌نك جمعی اولمق اوزره مرسومدر وقرد بن معاویه هذیل قبیله سندن
برکمسه درکه * ازنی من قرد * مثلنك منشأیدر بغایت زناکار کمسه ایدی علی قول مراد جانور مذکوردر زیرا میمون
حیوانلر ایچره زناکارلقله ممتازدر وعربلر شول زعم ایتدیلرکه زمان جاهلیتده برمیمون آخرك جفتیله زنا ایلمکله
سائرلری آکاه اولوب آنی رجم ایلدیلر القراد شداد وزننده میمون بسلین کمسه‌یه دینورکه میمونجی تعبیر اولنور
القردد مهدد وزننده برطاغك آدیدر وقردد مرتفع یره دینور جمعی قرادد کلور وقرادید کلور اشاعله وقردد

وجه واسلوب وطريقه معناسنه در يقال جاء بالحديث على قردده اى على وجهه القردوده قافك ضميله
بودخى مرتفع ارضه دينور و برموضع اسميدر وقردودة الظهر دابه نك ارقه سنك مرتفع اولان يرينه دينور وقردودة
الشتاء قيش موسمنك شدت وحدتندن عبارتدر تقول ماهذه ازحلة فى قردودة الشتاء اى فى شدته وحدته
القرديدة قافك كسريله پك سوزلو صلب الكلام آدمه دينور يقال رجل قرديدة اى صلب الكلام ودابه نك
صرتنده اولان طولانى خطه دينوركه اصل رنكنه مخالف اولور وكرديده معناسنه دركه سيذكر وانسانك باشنه
اطلاق اولنور وطاغك تپه سنه دينور قرد زفر وزننده برموضعدر قردى سكرى وزننده جزيرهٔ ابن عمرده
برموضع آديدر القردية عربيه وزننده حاجزايله معدن نقره بيننده برصو آديدر ذوقرد فتحتيله مدينه
قربنده برموضعدر آنده نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك صاغمال ناقه لرى رعى اولنمغله كفار اعرابدن
برطائفه اغاره ايلدكلرنده خبردار اولملريله اوزرلرينه غزا ايلديلر غزوهٔ ذى قرد معروفدر القرصد جعفر
وزننده كسمكه دينوركه صمانك ايريسيدر قصرى معناسنه فارسيده كفه دينور القرمد جعفر وزننده كندوسيله
طلا اولنور اولان شيئه دينور زعفران وكرج كبى و برنوع طاشه دينوركه جابجا يارقلرى اولور آتشده تمام پشدكدنصكره
آنكله ابنيه بنا ايدرلر امهات سائره ده بوكرج يابدقلرى طاش ايله مفسردر وقرمد آجر اسميدركه خزف مطبوخدر
تركيده طوغله تعبير اولنور مؤلفك ولاآجر قولى عطف تفسيردر وقرمد برموضع آديدر القرميد قافك كسريله
بودخى طوغله يه دينور تركيده كرميد دخى دينور وقرميد اردبه معناسنه دركه طوغله دن ياپلمش بيوك كاريزه دينور
واروبه معناسنه دركه طاغ كچيسنك ديشيسنه دينور ياخود اروبه اردبه مصحفيدر القرمود زنبور وزننده غضا نام
شجرك يمشنه دينور وطاغ كچيسنك اركگنه دينور القرمدة دحرجه وزننده قرمطه معناسنه دركه يازوبى
صيق صيق يازمق وآدملرى صيق صيق آتەرق يوريمكدن عبارتدر يقال قرمد الكتاب وقرمد فى المشى اذا قرمط
المقرمد مدحرج وزننده زعفران مقوله سى طلا سورلمش بزه دينور يقال ثوب مقرمد اى مطلى بشبه ازعفران
وطوغله ايله ياخود قرمد ديدكلرى حجر مذكور ايله ياپلمش بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مبنى بالآجر او الحجارة
يعنى بالقرمد و بلند وعالى بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مشرف عال القرهد قنفذ وزننده اتلو جانلو بدنى نرم
ونازك تازه جوانه دينور يقال غلام قرهد اى تار ناعم رخص القراهيد فراهيد وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
فاروندا رانك وواوك فتحيله اتباع تابعيندن كثيرك پدرى اسميدر القزد زاى معجمه ايله قصد وزننده ومرادفيدر
يقال قزده قزدا يعنى قصده القسود قافك كسرى ودالك تشديديله قتول وزننده بيونى قالين وقوى ومحكم
اولان كسيه دينور يقال رجل قسود اى الغليظ الرقبة القوى قسبند قافك ضمى وبانك فتحيله كه فعلل وزننده در
اهل لغت كرچه بونى ابنيه ده ذكر ايدوب لكن تفسيرينه تصدى ايلمديلر بنم عندمده بو كسبند فارسى معربيدركه
خاتونلرك حيض بزيدر ياخود كوسبند معربيدركه قيونه دينور القشبند شين معجمه ايله قسبند وزننده اوزون
بويلو كردنى عظيم آدمه دينور مؤنثنده قشبنده دينورها ايله يقال رجل قشبند اى طويل عظيم العنق ويقال امرأة
قشبندة ظاهرا بودخى لغت آخردن معربدر القشدة قافك كسريله قيماق ياخود كره ياغى سويق ايله وخرما ايله
طبخ اولنوب حلوا اولدقده دبنه چوكن بوصه كبى چوكندى يه دينور وقشده برنوع سود لو نبات آديدر و بوفقه
قيماغه ياخود كره ياغنه دينور القشادة قافك ضميله قشده ايله معناى اولده مرادفدر القشد كشط وزننده
ومرادفيدركه برنسنه يى شئ آخرك اوزرندن ازاله ايدوب اول شيئى آچمق معناسنه در يقال قشده اذا كشطه القصد
قافك فتحى وصادك سكونيله يول طوغرى اولمق استقامت طريق معناسنه در شارح ديركه فى الاصل بومعناده
مصدردر بعده وصف اولەرق استعمال اولنمشدر يقال سبيل قصد اى مستقيم كويا كه سالكك وجههٔ مقصدينه
قصد ايدر ومنه قوله تعالى وعلى الله قصد السبيل واعتماد ايلمك معناسنه در يقال قصد اليه اذا اعتمد و برنسنه يه
توجه وعزم وآهنك ايلمك معناسنه در يقال قصده وله واليه قصدا من الباب الثانى اذا امّه ومعتدلانه حركت
ايلمك يعنى برايشده وسط حاله رعايت ايدوب افراطدن مجانبت ايلمك معناسنه در يقال قصد فى الامر ضد افرط
اى لم يتجاوز فيه الحد ورضى بالتوسط وشاعر قصائد منظومه نظمنده ابياتى برى برينه مواصله اطاله ايلمك
معناسنه در يقال قصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد وقصد وصف اولور نه تنومند ونه انجه رك اولان معتدل
وجودلى كشى يه دينور يقال رجل قصد اى ليس بجسيم ولا بضئيل و برشيئى قيرمق معناسنه درنه كونه اولورسه
اولسون على قول يارسيندن قيرمغه مخصوصدر يقال قصد الشئ اذا كسره باى وجه كان او بالنصف وعدل
وداد ايلمك معناسنه در يقال قصد الرجل اذا عدل و بركسيه برمادّه ضمننده زور وجبر ايلمك معناسنه در يقال

قصد فلانا على الامر اذا قسره شارح سائر نسخه لرى تخطئه ايلمشدر الاقتصاد افتعال وزننده قصد كبى اعتدال
اوزره حركت ايلمك معناسنه در معتدل اولان كسه البته ره راستى قصد ايدر يقال اقتصد فى الامر ضد افرط
عدم تفريط بو كه لازم كلور واقتصاد شاعر قصائد منظومه سنده ابياتى برى برينه وصل ايله اطاله ايلمك معناسنه در يقال
اقتصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد المقتصد مقتدر وزننده والمقصد معظم وزننده وجودى نه ايرى
ونه انجه اولان آدمه دينور التقصيد تفعيل وزننده قصد كبى برنسنه يى قيرمق ياخود نصفندن قيرمق معناسنه در
يقال قصد الشئ اذا كسره او بالنصف الانقصاد والتقصد برنسنه قيرلمق معناسنه در يقال انقصد الرمح
وتقصد اذا انكسر القصد فتحتيله عوسج اسميدركه موسى اغاجى وسنجان تيكنى ديدكلرى شجردر وقصد
العوسج والارطى والطلح بو مقوله اغاجلرك تروتازه يومشق داللرينه اطلاق اولنور وقصد آجلغه دينور جوع
معناسنه ومغيلان كبى تيكنلو ايرى ميشه اغاجلرينك كوز موسمنده چچكلرينك طومور جقلمسنه على قول
هر تيكنلو اغاجك ابتدا نابت اولديغى حينده نباتنك ظهور ايلمسنه دينور القصادة سعاده وزننده
سمورمك معناسنه در يقال قصد البعير قصادة من الباب الخامس اذا سمن القصدة قافك كسريله
قيريلان نسنه دن برپارچه يه دينور جمعى قصد كلور عنب وزننده القصد كتف وزننده والقصيد
امير وزننده والاقصاد همزه نك فتحيله قيريق شيئه دينور يقال رمح اقصاد وقصيد واقصاد
اى متكسر شارح ديركه بوراده اقصاد عند الاخفش جمع وزنى اوزره كلن اوزاندندر وسائرلر عندنده
اجزاسنه نسبتله مصوغ اولان جمعدر ثوب اخلاق و قدر اعشار دخى بو يلجه درانتهى وقصيد
شول شعره اطلاق اولنوركه شطر ابياتى تامّ وكامل اولوب واوج بيت وآندن زياده اوله
على قول اون التى بيت ودخى زياده اوله حالا بين الشعراء هاء اسميله قصيده تعبير ايتدكلريدر لكن جوهرى قولى
اوزره قصيد قصيده نك جمع جنسيدر سفين وسفينه كبى مترجم ديركه شاعر شعرمز بورايله برمقصود قصد ايدراولمغله
قصيده اطلاق اولنمشدر ذكر اولنان مواصلهٔ ابيات معناسى دخى اول مقصده مبنى درنته كه صاحب معيار بورسمه
بيان ايلمشدر قالديكه طبع مستقيم وعلم عروض قويم اجتماعندن حاصل اولان اثر موزونه شعر ديرلر كه علم معناسنه در
شعوردن اولمغله طبعك كمال مدخلى اولمسنه دليلدر وشعرك انواعى واردر بيت رباعى قطعه مفرد مثنوى نظيره
تخميس تاريخ كبى فن بديعده اولان محسنات معروفدر بونلرك برى قصيده دركه قصد عازم ايله نظم اولنانلردر اكثر
ادباء عندنده يدى بيتدن زياده يه اطلاق اولنور و بعضا مطلعنده ياخود اواخره قريب خلالنده تغزل اولنور وكريزكه
مرامه انتقال ايلمكه مناسبت پيدا ايدن معنايى مفيد بربيتدر آندنصكره تاج كه شاعر مخلصى آنده ايراد ايدرصكره دعا
ايلرا كرتاريخى وارايسه اثناسنده ياخود آخرنده ايراد ايدر الك آخر بيتنه مقطع دينور و بيت القصيد مبنا عليه اولان
بيتدركه ابيات سائره دن رنكين وجودت طبعه تصادفله دلنشين اولور نته كه ديمشلردر ✻ قصيده ده براولور بيت
نادر المضمون ✻ انتهى وقصيد سموز ايلكه دينور يقال مخ قصيد اى سمين على قول سموزدن دون اولانه دينور كه نه سموز
ونه آرق اولانيدر وايلكلى ككه دينور يقال عظم قصيد اى ممخ وقوريمش اته دينور يقال لحم قصيد اى يابس وايلكلى
سموز ناقه يه دينور يقال ناقة قصيد اى سمين بهانق ودكنكه دينور عصا معناسنه وسموز اوركجه دينور واعمال
فكر وروِيّتله تنقيح وتهذيب اولنمش متين و پاكيزه شعره دينور يقال شعر قصيد اى منقح مجوّد القصود صبور
وزننده بودخى سموز ايلكه على قول معتدل اولانه دينور يقال مخ قصود اى سمين اودونه يعنى وفوق المهزول
القصيدة سفينه وزننده بودخى ايلكلى سموز ناقه يه ودكنكه دينور الاقصاد همزه نك كسريله آتيلان اوق
طوقنديغى شخصى همان قلداتميوب برنده هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصد السهم اذا اصاب فقتل مكانه
وفى الاساس اقصده السهم واقصاد بركسه يى مزراقله بلاخطأ اورمق معناسنه در يقال اقصد فلانا اذا طعنه
فلم يخطئه ويلان بركسه يى صوقديغى كبى دفعى هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقصدته الحية اذا لدغته فقتلته
المقصدة معظمه وزننده دوه قسمنه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدركه قولقلرينه باصيلور المقصد مكرم
وزننده شول آدمه دينوركه خسته اولوب على الفور وفات ايلمش اوله المقصدة محمده وزننده شول خاتونه دينوركه
وجودى عظيم واندامى تامّ ووافر اولمغله هركورن آدمى عجبانك ايدر اوله يقال امرأة مقصدة اى عظيمة تامّة
تعجب كلّ احد وبو يى برمقدار جه قصير اولان خاتونه دينور يقال امرأة مقصدة اى التى الى القصر القاصد
قريب معناسنه مستعملدر يقال سفر قاصد اى قريب اعتدال معناسندن مأخوذ در وعربلر بيننا و بين الماء ليلة
قاصدة ديرلر هينة السير معناسنه كه بطؤ وتعبسز بركيجه لك مسافه وارديمكدر القعود قافك ضميله والمقعد

مطلب

میمك وعینك فتحیله كه مصدر میمی در مطلقا اوتورمق جلوس معناسنه در علی قول قعود اباق اوزرندن اوتورمق
وجلوس یاتورکن یاخود سجده ده ایکن قالقوب اوتورمقدن عبارتدر قول اوله کوره یوقریدن آشاغی یه وثانی یه کوره
آشاغیدن یوقری یه انتقالله اولور یقال قعد الرجل قعودا ومقعدا من الباب الاول اذا جلس اوهو من القیام
والجلوس من الضجعة ومن السجود وباء حرفیله متعدی اولور یقال قعد به اذا اقعده وقعود قیام معناسنه كلمكله
ضد اولور یقال قعد الرجل اذا قام وقوش کوکسنی یره ویروب یاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال قعدت الرخمة
اذا جثمت وخرما اغاجی برسنه میوه طوتوب او برسنه بوش قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت النخلة اذا حملت
سنة ولم تحمل اخری و برآدم جنك وخصومتده کندی همتاسنه کوجی یتمك معناسنه استعمال اولنور یقال قعد
فلان بقرنه اذا اطاقه بوراده باء تعدیه ایچوندر و برکسه جنك ایچون اقرانی تهیئه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
قعد للحرب اذا هیألها اقرانها وفدان اوزدك بغلمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت الفسیلة اذا صار لها جذع
ای ساق وخاتون ولدو حیضدن ومعاملهء زوجیه دن قالمق معناسنه مستعملدر یقال قعدت المرأة اذا صارت قاعدا
كاسیذكر وقعود خاتون طول اولمق ایمه معناسنه در یقال قعدت المرأة اذا آمت وقعد كلمه سی افعال ناقصه دن صار
معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال حدّ دشفرته حتی قعدت كانها حربة ای صارت یعنی بچاغنی اول رتبه ده بیلدی كه
کویا كه مزراق یلمانی اولدی ومنه یقولون ثوبك لاتقعد تطیر به الریح ای لاتصیر الریح طائرة به ثوبك لفظی مضمر
اخفظ كلمه سیله منصوبدر الاقعاد همزه نك كسریله اوتورتمق معناسنه در یقال اقعده اذا جعله قاعدا واوتورن
آدمك بویی قدرقویی قازمق علی قول صویه وارمیوب بر یوزینه قریب قازوب او یلجه ترك ایلمك معناسنه در یقال
اقعد البئر اذا احفرها قدر قعدة اوتركها علی وجه الارض ولم ینته بها الماء و برآدمه خدمت ایلمك معناسنه استعمال
اولنور كه معنا مخدومی اقعاد ایدر یقال اقعد فلانا اذا خدمه و برآدمك نفقه ومؤنتنی کندی کسب واداره ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اقعد اباه اذا كفاه الكسب شارح دیر كه اقعاد اقامه معناسنه ده كلور یقال اقعده ای اقامه پس
بوذكر اولنان قیام معناسندن اولور المقعد میمك وعینك فتحیله مصدردر كه ذكر اولندی ومقعد ومقعده اسم
مكان اولور اوتوره جق یره دینور القعدة قافك كسریله بناء نوعدر لسانمزده آتدن اوتورش ایله تعبیر اولنور یقال
هو حسن القعدة ویقال بقعد قعدة الذب یعنی آیو اوتوروشی كبی اوتورر وقعده قاعد اولان كسه نك اوتوردیغی
مكاندن اخذ ایلدیكی مقداره دینور كه اوتورملق و برآدم اوتوره جغی بر تعبیر اولنور لكن اساسده طول انسان قاعد
عبارتیله مفسر اولمغله بئر مذكوره اكا مبنی ترجمه اولندی و بو معناده قافك فتحیله ده جائزدر وقعده برآدمك
صكره تولد ایدن ولدینه اطلاق اولنور كه خاتمه اولادیدر مذكر ومؤنث ومفرد وجمعی مساویدر یقال هو وهی وهم
قعدته ای آخر ولده ذوالقعدة قافك فتحی وكسریله شهور عربیه دن برشهرك اسمیدر كه شوال عقبنده كلور
اشهر حرمدندر شهر مذكور حلولنده عربلر سفر وجدالدن قعود ایلملرینه مبنی آنكله تسمیه ایلدیلر جمعنده ذوات
القعده دینور القعد فتحتینله خوارجه دینور امام علی كرم الله وجهه حضرتلرینه نصرتدن قعود ایتدكلرینه
مبنی اطلاق اولندی واول طائفه نك رأی ومذهبلرینه اتباع ایدنه قعدی دینور اساسده قعد خوارجدن برطائفه
اولمق اوزره مرسومدر كه امام علی یه نه نصرت ایتدیلر ونه محاربه ایتدیلر وقعد دفتر ودیوان سلاطین وامراده اسم
ورسملری اولمیان یعنی علوفه خوار وموظف اولمیان جماعته اطلاق اولنور كه سپاه وعسكری زمره سندن خارج
اولنلردر یقال قوم قعد ای لادیوان لهم وحرب وقتاله وغزا وجهاده كتمین اوتوراق زمره سنه اطلاق اولنور
یقال قوم قعد ای لایمضون الی القتال بولرده قعد قاعدك جمعیدر خدم وخادم كبی وقعد مفرد اولور انسانك نجس
وقاذوره سنه اطلاق اولنور ودوه نك بیلك كمكلرنده سستلك وكوشكلك اولمغه دینور یقال فی وظیف البعیر قعد
ای استرخاء القعدة فتحاتله نسوانه مخصوص بركونه مركب اسمیدر هودج ومحفه كبی وقاپچه یه دینور طنفسه
معناسنه ابنه اقعدی وقومی جاریه یه اطلاق اولنور اوتوراق قرزی دیمكدر یقال داره مملوة بابنة اقعدی وقومی
ای بالامة القعاد غراب وزننده والاقعاد همزه نك كسریله اسم اوله رق كوترملك علتنه دینور كه معاذ الله تعالی
حركتدن آلیقور اقعاد فی الاصل مصدردر یقال به قعاد واقعاد ای داء یقعده وقعاد واقعاد همزه نك فتحیله بر مرض
آدیدر كه دوه نك اویلقلری اكسه سنده اولان قبالقلرینه عارض اولوب دوه یی بصمغله یره مائل ایدر المقعد مكرم
وزننده كوترم آدمه دینور فارسیده زمینكیر دیرلر ومقعد اصطلاح عروضیده اقعاد عارض اولان شعره دینور كه
هر بیتنده زحاف واقع اوله علی قول بیتك عروضندن برعلت سببیله قوتی نقص اولنمش اوله یقال شعر مقعد وهو
كل بیت فیه زحاف اوما نقصت من عروضه قوة شارح دیر كه قول اول امام خلیل قولیدر لكن اكثری كتب عروضده

اقعادی بحر كامله تخصیص وعروضنك تنویع واختلافیله تنصیص ایلمشلردر ومقعد سلفده بر كسه اسمیدر كه
صنعتی اوقلره یلك پكورمك ایدی ومقعد نسر یعنی كركس دیدكلری قوشك یاوریسنه دینور وشول كركس قوشنه
دینور كه برزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یلكلری یولنمش اوله وشول تازه خاتون ممه سنه دینور كه یاتقین اولمیوب
قالقق اوله اقعاد اقامه معناسنه ده كلمكله ظاهرا بو آندن مأخوذدر یقال ثدی مقعد ای ناهد لم ینثن ومقعد الانف
بورنلرینك دلكلری ككبش اولان كشی یه دینور یقال رجل مقعد الانف اذا كانت فی منخریه سعة المقعدات
مكرمات وزننده قوربغه لره دینور ضفادع معناسنه تقول اسهرتنی المقعدات ای الضفادع و بغرتلق قوشنك
هنوز اوچمغه باشلامامش یاوریلرینه دینور القاعد اوزدك بغلمش خرما فدانته اطلاق اولنور علی قول ال یتشور
اولان خرما اغاجنه دینور یقال فسیلة قاعد اذا صار لها جذع اوهی النخلة التی تنالها الید وقاعد حبوباتله طوبطلو
چواله اطلاق اولنور وولددن وحیضدن ومعاملهء زوجیه دن قالمش خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة قاعد اذا قعدت
عن الولد والحیض والزوج مترجم دیر كه اشبو والقواعد من النساء اللاتی لایرجون نكاحا فلیس علیهن جناح الآیه
كریمه سنی بیضاوی العجائز اللاتی قعدن عن الحیض والحمل عبارتیله تفسیر ایلدكدنصكره والفاء فیه یعنی فی لیس
لان اللام فی القواعد بمعنی اللاتی اولوصفها به عبارتیله فاء دخولنی تعلیل ایلمشدر پس قول اول حدوث معناسی اراده
اولندیغنه مبنی اولورا كا كوره قواعد قاعده نك جمعی اولمق لازمدر نته كه حدوث معناسی مراد اولندقده مرضعه
دیرلرهاپله وقول ثانی حدوث معناسی مراد اولمدیغنه كوره دركه اسم موصول اولمز المؤمن الكافر كلمه لری كبی انتهی
القواعد قاعده نك جمعیدر قوایم وقائمه كبی وقواعد الهودج شول درت آرقوری اغاجه اطلاق اولنور كه هودج
انلرك اوزرلرینه تركیب واستوار قلنور القعدی قافك ضمی وكسری وعینك سكونیله عاجز آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل قعدی وقعدی ای عاجز قعید النسب سعید الحسب وزننده جد اكبرینه قریب الآباء اولان آدمه
اطلاق اولنور كه پدرلری معمر یندن اولمغله جد اعلاسنه واسطه سی آز اولور القعدد قنفذ وزننده والقعدد
جندب وزننده والاقعد احمد وزننده والقعدود زنبور وزننده بونلرده قعید النسب معناسنه در یقال
رجل قعید النسب وقعدد وقعدد واقعد وقعدود ای قریب الآباء من الجد الاكبر مترجم دیر كه بو مناسبتله سند اعلی
صاحبی اولان عالمه قعید الاسناد اطلاق اولنور وجه مذكور اوزره نسبده جد اكبر ایله مثلا زیدك میانه لرنده كلن
اجدادلری معمر یندن اولوب وآخر عمرلرنده ولد حاصل ایلملریله سائرلرك جد اعلالرینه موصل اولان واسطه لرندن
آنك واسطه سی آز اولمغله آنلردن اقرب اولور كذلك سند اعلی صاحبی دخی بورسمه اولور وسند اعلی عند العلماء
بغایت معتبر ومفتخردر بناء علیه اسلاف علماء سند اعلی تحصیلی ایچون بلاد بعیده یه سیر وسفر مشقتنی مرتكب اولورلر
ایدی بو فقیر دخی اساتذهء عدیده دن اجازتنامه یه نائل ایكن سند اعلا تحصیلی ایچون حجاز وعربستانه سفر وبتوفیقه
تعالی مدت مدیده دنبرو دلخواهمز اولان مطلبمزه ظفر میسر اولمشدر الحمد لله علی ذلك سائر اجازتنامه مزده نبی اكرم
سرلوحهء عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اوتوز اوچ واسطه ایله منتهی اولور وحالا بین العلماء متداول اولان
بومرتبه در وسند اعلایی مشتمل اولان اجازتنامهء مرقومه مزده اون التی واسطه ایله متصل اولور وبو امام فربری
طریقیدر كه معمر یندن نیچه مشایخ عظامی محتوی درازجله سكزنجی درجه ده شیخ عبد الكریم الفرغانی یوز قرق
سنه معمر اولمشدر كذلك اونیجی مرتبه ده بولنان یحیی بن عمار الختلانی یوز قرق اوچ سنه معمر اولمشدر رحمة الله
علی شیخی ومشایخه انتهی وقعدد قنفذ وزننده جد اعلاسنه بعید الاباء اولان كسیه اطلاق اولنمغله ضد
اولور یقال رجل قعدد ای البعید الاباء وقورقق اولوب مكارمدن قاعد اولان لئیم وفرومایه شخصه اطلاق اولنور
یقال هو قعدد ای جبان لئیم قاعد عن المكارم و بی نام و بی شهرت اولان خامل كمسیه اطلاق اولنور القعدی
والقعدیة قافلرك ضمی وكسری وعینلرك سكونیله والضجعی ضادك ضمی وكسری وجیمك سكونیله
و بونده هاایله ضجعیه دیمز والقعدة والضجعة قافك وضادك ضمیله همزه وزننده اكثرا وقاتی اوتوروب یاتمقله
كذران ایدن تنبل وكاهل كشی یه اطلاق اولنور یقال رجل قعدی وقعدیة وضجعی وقعدة ضجعة ای كثیر القعود
والاضطجاع القعود صبور وزننده چوبانك ایش دوه سنه دینور كه هر حاجتی ایچون اكا بنوب اورایه بورایه
قوللندیغی دوه دن عبارتدر فارسیده اكارخت دیرلر جمعی اقعده كلور وقعد كلور ضمتینله وقعدان كلور قافك كسریله
وقعاید كلور وقعود دوه قسمندن قلوص وبكره دینور نه مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر كه ابتدار كوبه صلاحیتنه مبنی در
و بكر كنج اركك دوه یه وقلوص ابتداء ركوبه صالح اولان كنج دیشی دوه یه دینور نه مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر امهات
سائره ده قلوص قعوده مقابل اولمق اوزره بو وجهله مرسومدر كه قلوص شول دیشی دوه در كه ابتداء ركوبه صالح

اوله نی مرتبه سنه وارنجه قدر بعده ناقه اطلاق اولنور وقعود شول اركك دوه دركه ابتداء ركوبه صالح اوله نی مرتبه سنه
وارنجه قدر بعده جمل اطلاق اولنور وقلوصه قعود اطلاق اولنمز پس مؤلفك قولی آنلره مخالف اولور وثنی بش یاشنی
بكوب آلتنجی یه كیرمش دوه در وقعود مطلق دوه كوشكنه دینور فصیل معناسنه القعودة هایله والقعدة عمده
وزننده قعود ایله معنای اولده مراد قدر وقعده اشكه اطلاق اولنور حمار معناسنه جمعی قعدات كلور ضمتیله وقعده آتك
ایرنه اطلاق اولنور سرج معناسنه ودابه نك پالانه اطلاق اولنور رحل معناسنه الاقتعاد افتعال وزننده چوبان دوه نك
برن قعده یعنی ایش دوه سی ایدنمك معناسنه دریقال اقتعده الراعی اذا اتخذه قعدة القعید امیر وزننده قنادلری هنوز
دوزلوب اوچق درجه سنه وارمش چكركیه دینور و یدره اطلاق اولنور اب معناسنه ومنه قولهم قعیدك لتفعلن كذا
ای بابك و بو بین العرب یمین در وقعیدك لفظی مقدر اقسم كلمه سیله منصوبدر وعربلرك قعیدك الله وقعدك الله
قوللری كه قافك فتحی وكسریله در بونلر قسم دكلدر بلكه استعطاف واسترحامی متضمن در زیرا جواب قسم ایله مجاب
دكلدر بلكه بونلر فعل موقعنده واقع مصدر منصوبلردر عربلرك عمرك الله قوللری كبی كه عمرك الله تعمیر امزلنده دركه
بن سكچون اللهدن عمر طویل نیاز ایدرم حق تعالی سكا اوزون عمر احسان ایلسون دیمكدر بونك كبی قعیدك الله
وقعدك الله قوللری قعدك الله تقدیریله سألت الله ان یحفظك سبكنده در و بو معنا حق تعالانك عن الیمین وعن الشمال
قعید قول شریفندن مأخوذدر كه اوراده قعید حافظ ونكهبان معناسنه در بومقامده بورسمه ترجمه ایلدیكمز بعض
نسخه نك هامشنده و بعضنك درونده مرسومدر وچند سطر مرورنده وقعدك الله و یكسر وقعیدك الله نشدتك الله
وقیل كأنه قاعد معك یحفظه علیك اومعناه بصاحبك الذی هو صاحب كل نجوی عبارتی واقع اولمغله قول اوله
مخالف زیرا قول ثانیده دخی جواب اولمیوب ومفهومی قسم در قالدیكه اساس ومزهر وسائر امهاتدن استنباط
اولندیغی اوزره جوابه مقارن اولان یمین در نته كه مؤلف دخی قول اولك استعطاف اولدیغی عدم جواب ایله
تعلیل ایلمشدر وجوابدن مجرد اولان یمین دكلدر پس قول ثانیده البته جواب ذكری لازمدر ظاهرا سهو یاخود
سقطات نسخ در ازجمله اساسده قعدك الله وقعیدك لا افعل ومزهرده لا آتیك عبارتیله مرسومدر پس معنا حفظ
وصونی دائماسنك همدمك یاخود جمیع اسراركه مطلع حاضر وناظرك اولان ذات اجل واعلایه سكا یمین و یررم كه
ملاشونی ایتمدكی یاخود صفت مذكوره ایله متصف اولان باری تعالی حقیچون بوایشی ایشلم یاخود سكا كلم
دیمك اولور وجه مذكور اوزره بونلرده فعل مضمر ایله منصوبلردر وابوسعید السیرافی دیمشدر كه قول مزبورك
مرجع وملخصی سألتك بقعدالله ای بوصفك ایاه بالثبوت والدوام فتأخذ قعدا وقعیدا سبكیدر كه قاعدهٔ بنادن
مأخوذدر وقعید مقاعد معناسنه دركه برآدمك جلیس وهمدمی اولان كسه در احدهما آخرك قعیدیدر وقعید
حافظ ونكهبان معناسنه مستعملدر و بونك مفرد وجمعی ومذكر ومؤنثی برابردر وشول صیده دینوركه صیادك
اكسه طرفندن ظهور ایلیه نطیح مقابلیدر القعیدة سعیده وزننده كشینك زوجه سنه اطلاق اولنور یقال
هی قعیدته ای امرأته وهكبه طرزنده پلاسدن برنسنه دركه اعراب طائفه سی آنك اوزرینه اوتوررلر مراد اسكمله
طرزنده بوكدن نسج اولنمش برنسنه دركه ایچنی طولدروب اوزرنده قعود ایدرلر بومناسبتله اسكمله یه واوتوراق
تخته سنه اطلاق اولنور وشول غرارهیه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه یاخود اكا شبیه ظرفه اطلاق اولنوركه ایچنه پصدرده
وكالك مقوله سی نسنه قورلر یرده اوتورمسی ملاحظه سنه مبنی در اینجی طلو اولورسه بالفعل والا بالاول اولور واوزون
اولیان قوملغه علی قول یره یاپشق اولان قوملغه اطلاق اولنور التقعد تفعل وزننده اوتورمق معناسنه در
بومناسبتله برآدمك مصلحتنده نصب نفس ایله قیام واهتمام ایلمك معناسنه استعمال اولنوركه سائر اموره قیامی
ترك ایدر یقال تقعد فلانا اذا قام بامره وقعود قیام معناسنده كلكله آندن دخی مأخوذ اولمق محتملدر وتقعد برآدمی
ایشندن آلیقومق معناسنه استعمال اولنور یقال تقعده اذا ریثه عن حاجته و برخصوصی طلبدن فارغ اولمق
معناسنه مستعملدر یقال تقعد عن الامر اذا لم یطلبه یعنی ترك طلبه المقعدد مدحرج وزننده بودخی مقعد كبی
كركس یاوریسنه دینور وزهرناك طعمه ایله صید اولنوب یلكاری بونولمش كركس قوشنه دینور المقعدة مكرمه
وزننده خرما یپراغندن اورلمش قوصره یه دینور وشول قویی یه دینوركه صویی ظهور ایلمامكله ترك اولنمش اوله
یقال بئر مقعدة اذا كانت قد حفرت فلم ینبط ماؤها المقعدان مكرمان وزننده بادیه اشجارندن برشجردركه
ثمری اولنمز التقعید تفعیل وزننده بودخی اقعاد كبی برآدمه خدمت ایلمك معناسنه دریقال قعده اذا خدمه
و برآدمك مؤنت ومهمه سنی رؤیت واداره ایلمك معناسنه دریقال قعد اباه اذا كفاه الكسب الاقعنداد افعنلال
وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه دریقال اقعندد بالمكان اذا اقام به القفد قافك فتحی وفانك سكونیله برآدمك

مطلب

اكسه

اكسه سنه سیله اورمق معناسنه دریقال قفده قفدا من الباب الثانی اذا صفع قفاه بباطن كفه و برایش ایشلمك
معناسنه دریقال قفد الرجل اذا عمل العمل الاقفد احمر وزننده بیونی كوشك وسلوك علی قول بیونی غلیظ
اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل اقفد ای المسترخی العنق اوالغلیظه وشول آدمه دینوركه اوكجه لری
ره بیشوب دكیه رك پرمقلرینك اوجلرینی بصه رق یورر اوله یقال رجل اقفد اذا كان یمشی علی صدور قدمیه من قبل
الاصابع ولا یبلغ عقباه الارض واللری واپاقلری قوری و پرمقلری قصه اولان آدمه دینور اكثری زنجیلرك
صفتیدر یقال هو اقفد ای الكز الیدین والرجلین القصیر الاصابع القفد فتحتینله انسان وحیوان اقفد اولمق
معناسنه دریقال قفد الرجل والبعیر قفدا من الباب الرابع اذا كان اقفد وقفد دوه قسمنك طبانی ایچ یوزه طوغری
مائل اولمق معناسنه دریقال قفد البعیر قفدا اذا كان مائل الخف الی الجانب الانسی فهو اقفد وقفد انسان
قسمنده آیاقلرینك اوكجه طرفی قوری وانجه وایلروسی قبا اولمق حسبیله اكسه طرفندن نظر ایدنه بادئ نظرده
ایلرویه كوریتور اولمقدن عبارتدر وطوار قسمنده قفد بلكجه لری دیك اولوب وطرنقلری اوزره میللو اولمقدن
عبارتدر كه بلكجه لری آكیلمامكله طرنقلرینك اوجلرینی بصه رق یورر بوحالت آرد آیقلرنده دخی اولور معایبدندر
اقفد بونلردن صفتدر وقفد صارغك اوجنی صالیورمیه رك باشه صارق صارنمغه دینور یقال اعتم بالقفد
اذا القی عمامته ولا یسدل عذبته القفداء صحراء وزننده بودخی اوجنی صارقتمیه رق صارق صارنمغه دینور
القفدانة فتحاتله سرمه دانلق غلافنه دینور ومبشبندن وسختیاندن اولان كیسه یه ودغارجغه دینوركه ایچنه
عطر مقوله سی نسنه قورلر یقال جعله فی القفدانة ای الخریطة من ادم للعطر وغیره القفعدد سفرجل وزننده
بودور آدمه دینور یقال رجل قفعدد ای قصیر القفند عملس وزننده قتی باشلو علی قول بیوك باشلو آدمه دینور
القفندد سفرجل وزننده عظیم الالواح اولان یعنی كوكس تخته سی وكورك مقوله سی كمكلری بیوك اولان آدمه
دینور جمعی مكسری قفاند وسالمی قفندون كلور یقال رجل قفندد ای العظیمة الالواح القلد قافك فتحی
ولامك سكونیله برنسنه یی بریره بركدرمك معناسنه دریقال قلد الماء فی الحوض واللبن فی السقاء والشراب
فی البطن قلدا من الباب الثانی اذا جمعه فیه و برنسنه یی برنسنه اوزرینه بوروب صارمق معناسنه دریقال قلد
الشئ علی الشئ اذا لواه وایپ بوكمك معناسنه در قلاده بوندن مأخوذ دریقال قلد الحبل اذا فتله و برآدمی
هر كون استمه طوتمق معناسنه دریقال قلدت الحمی فلانا اذا اخذته كل یوم واكینی صوارمق معناسنه دریقال
قلد الزرع اذا سقاه ودموری بوقلدوب تنكه ایلدكدنصكره برنسنه اوزرینه صارمق معناسنه دریقال قلد الحدیدة
اذا رققها ولواها علی شئ وقلد سوار مقلود معناسنه دركه سییذكر القلید امیر وزننده والمقلود بوكلمش ایپه
دینور یقال حبل قلید ومقلود ای مفتول وقلید نسنه بغلیه جق شریده دینور ومقلود تللری یاخود صحیفه لری
بربری اوزره صاریلوب بورلمش اولان بلازكه دینور قلد كبی یقال سوار مقلود وقلد ای ملوی الاقلید همزه نك
كسریله سركش ناقه نك برونه بچور دكلری برونسه لغه دینور والخزة دینور ومفتاح معناسنه مؤلفك بصائرده
بیاننه كوره كلید فارسی معربیدر جمعی غیرقیاس اوزره مقالید كلور ملامح ومحاسن ومشابه ومذاكیر كبی ومنه
قوله تعالی له مقالید السموات الآیة لكن بوراده مقلاد ومقلد دخی الخزة دیمك اوزره لغت مخصوصه اوله رق
ثبت ایلمكله مقالید مقلادك جمعی اولمق اوزره رسم ایلمشدر نته كه اكثر مفسرین اكا ذاهبلردر ومترجم دیركه
تفاسیرده آیت مذكوره ده مقالید سموات وارضدن مراد خزائنلریدر خیر وفیاضه دن عبارتدر بیضاویده مرسوم
اولدیغی اوزره حضرت عثمان رضی الله عنه مفخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه مقالید مذكوره دن
سؤال ایلدكلرنده لا اله الا الله والله اكبر وسبحان الله و بحمده واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا بالله هو الاول والاخر
والظاهر والباطن بیده الخیر یحیی و یمیت وهو علی كل شئ قدیر كلمه لریدر دیو جواب ایلدیلر یعنی اكا مداومت
ایدن سموات وارضینك خیر وفیضنه مظهر اولور بیوردیلر انتهی واقلید خرماسپدینك آغزینی صاروب
بغلدقلری شریده دینور وتوجدن دوزلمش تله دینوركه دوه نك برونه بچور دكلری برونسه لغه بچوروب اوجنی
بولارینه بند ایدرلر وكاهجه كوپه حلقه سنه دخی بند ایدرلر واقلید كردنه دینور عنق معناسنه جمعی اقلاد
كلور المقلاد مفتاح وزننده والمقلد منبر وزننده بونلرده اقلید كبی الخزة دینور نته كه ذكر اولندی
جمعلری مقالد ومقالید كلور ومقلاد خزینه یه اطلاق اولنور نته كه آیت مذكوره ده بیان اولندی
ومعنای اولدر كه فلان آدمك اموری بغایت تنك وشدید اولدی دیمجك یرده ضاقت مقالده ومقالیده دیرلر
ضاقت علیه اموره معناسنه ومقلد منبر وزننده مطلقا قابه دینور وعاء معناسنه وطوربه یه دینور مخلاة معناسنه

واولجکه دینور مکیال معناسنه واوجی اکری دکنکه دینور که چوکان طرزنده اولور باغچوانلرک کسکه لری کبی
واوراق کبی اکری اولان انخره دینور که فارسیده کوز کلید دیرلر القلاد کتاب وزننده اقلید کبی دوه برونسه لغنه
وبعضا کوپه یه کچور دکلری توج تله دینور القلداء حمراء وزننده کردنی اوزون ناقه یه دینور یقال ناقة قلداء
ای طویلة الاقلید یعنی العنق القلید سکیت وزننده مقلاد کبی بودخی خزینه وکنجینه یه دینور القلد قافک
کسریله جدّه یه کیدوب کلن مکهٔ مکرّمه قافله سنه دینور ومحموم اولان کسیه حمانک نوبتی کلجک کونه دینور علی قول
حمای ربعک که درت کونده بر طوتار نوبتی کوننه دینور قافلهٔ مزبوره یه بو مناسبتله قلد اطلاق ایلدیلر زیرا کیدوب
کلملری درت کون مدّتدر وسقی اولنه جق صو حصه سنه دینور یقال اخذ قلده ای حظه من الماء وانسان جماعته
دینور ودابّه قسمنک آلت تناسلنه دینور وهفته ده بر دفعه یغمور یاغمغه دینور تقول سقتنا السماء قلدا ای مطرتنا فی کل
اسبوع وقلد قواطه تعبیر اولنان قابه شبیه بر کونه قاب اسمیدر وذکر اولنان صو حصه سندن مأخوذ اولمق اوزره
فلان آدمه ایشیمی احاله وتفویض ایلدم دیمک یرده اعطیت فلانا قلد امری دیرلر فوّضت امری الیه معناسنه
القلدة قافک کسریله قشده معناسنه درکه ذکر اولندی القلادة قافک کسریله کردن بندده دینورکه حلی جنسندن
بوینه آوبخته ایدوب بالای سینه ده پالهنک کبی اولور کردانلق وکردانجلق تعبیر اولنور قتل معناسنه اولان قلد لفظندن
مأخوذدر یقال قلده قلادة وهی ما جعل فی العنق التقلد تفعل وزننده قلاده طاقنمق معناسنه در یقال
تقلدت المرأة اذا لبست القلادة تقلد امر وحکومت بوندندر که کردانه کبی بوینه آلمقدن عبارتدر ذو القلادة حارث
بن ضبیعه نک لقبیدر المقلد معظم وزننده بوینده قلاده کچوره جک یره دینور تقلیددن اسم مکاندر وبو کرلهٔ آته
اطلاق اولنور قوشده سائرلری سبق ایلدیکچون بوینه پیرایه کچوردکلرینه مبنی وقلج تقلد ایدنلرک اوموزلرنده
قلج باغنک یرینه دینور مقلد الذهب معظم النسب وزننده سادات عربدن برینک لقبیدر بنو مقلد بر بطن در
مقلدات الشعر معظم وزننده وقلائد الشعر شول اشعاره اطلاق اولنور که ناظمند نصکره روزکاره یادکار قاله
قلائد قلاده نک جمعیدر یقال بقیت منه مقلدات الشعر وقلائده ای البواقی علی الدهر التقالد تفاعل وزننده
حصه لری اولان صو بی نوبتلشمک معناسنه در یقال هم یتقالدون الماء ای یتنا وبونه الاقلاد همزه نک کسریله
غرق ایلمک معناسنه درکه انختر معناسنه اولان اقلید مذکوردن مأخوذدر یقال اقلد البحر علیهم ای اغرقهم
یعنی کأنه اغلق علیهم الاقلوّاد اجلوّاز وزننده اویقو بصمق معناسنه در یقال اقلوّده النعاس اقلوّادا
اذا غشیه الاقتلاد افتعال وزننده صویی ال ایله چالوب طولدروب آلمق معناسنه در یقال اقتلد الماء اذا غرفه
التقلید تفعیل وزننده بر آدمک بوینه قلاده طاقمق معناسنه در تقول قلدت المرأة قلادة اذا جعلتها فی عنقها
تقلید الولاة بو معنادندر یقال قلده الوالی العمل اذا فوّضه الیه کأنه جعل قلادة فی عنقه اصطلاح حجده آندن بوینه
طولامق ایله تعبیر اولنور وعلامت اولمق ایچون حج قربانک بوینه بر نسنه کچورمک معناسنه مستعملدر یقال
قلد البدنة اذا علق بعنقها شیئا لیعلم انها هدی الاقلعداد اصمعداد وزننده بر دوزه یه سیر وسیاحت ایلمک
معناسنه در یقال اقلعدّ الرجل اذا مضی علی وجهه فی البلاد وصاچ پک قیور جقلنمق معناسنه در یقال اقلعدّت
الشعر اذا اشتدّت جعودته قلقشنده قافلرک وشین معجمه نک فتحیله مصرده بر قریه در القمحدود قافک ومیمک
فتحی ودالک ضمیله انسانک قولقلری اکسه لرنده قفادن یوقری وقذالک اوسننده واقع توسکجه یومری یه دینورکه
آدم آرقه سی اوزره یاتنجه اوراسی یره کلور وقذالک مؤخرینه یعنی اکسه سنده دینور جمعی قاحدکلور وقذال
اکسه چقورندن قولغه وارنجه یره دینور پس بوندن مراد قولاق طوزلرنده اولان یومریجککلر در جوهری بونی قحد
مادّه سنده ذکر ایلمسی منظور فیه در شارح دیرکه ابن حیان دخی میمک زیاده سنه ذاهب اولمشدر القمد حمد وزننده
اباء وتمنع ایلمک معناسنه درکه سوز طوتمیوب سرکشلک ایلمکدن عبارتدر یقال قمد الرجل قمدا من الباب الثانی
اذا ابی وتمنع وبر خیر ایشده علی قول شرّ ایشده مقیم ومداوم اولمق معناسنه در یقال قمد الرجل اذا اقام فی خیر اوشرّ
القمد فتحتینله بر آدمک کردنی اوزون اولمق علی قول کردنی اوزون اوله رق ایری وقالین اولمق معناسنه در یقال قمد
الرجل قمدا اذا کان طویل العنق اوضخم العنق فی طول الاقمد احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده قمداء دینور
حمراء وزننده وقمدّ دینور عتلّ وزننده وقمده دینور هایله وقمدّانیه دینور ضمتینله وتشدید داله وقمدّ عتلّ وزننده
شدید القوام اولان ذکره دینور یقال ذکر قمد ای شدید الانعاظ القمد ضمتینله وتخفیف داله والقمدّ تشدید
داله والقماد غراب وزننده والقمدود زنبور وزننده والقمادی غرابی وزننده والقمدّان والقمدّانی
ضمتینله وتشدید داله شدید علی قول غلیظ اولان کشی یه دینور یقال رجل قمد وقمدّ وقماد وقمدود وقمادی وقمدّان

وقمدّانی ای شدید اوغلیظ الاقماد همزه نک کسریله بر نسنه یه بوینی سوندیروب بقمق معناسنه در یقال
اقمد الیه اذا اطمح الیه بعنقه وبر آدمه شبق وشهوت غلبه ایلمک معناسنه در یقال اقمد الرجل اذا انعظ وبر نسنه یی
آقتمق معناسنه در یقال اقمد الماء وغیره اذا اساله جوهری اقمهدّ مادّه سنی بورادده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر المقمعدّ
مشمعلّ وزننده شول اوکنکو ممتردکسیه دینورکه بر مادّه ضمننده اکابر آدم هر نقدر وسعی مرتبه سویلسه بر وجهله
نرم ورام اولمز اوله یقال رجل مقمعدّ وهو من تکلمه بجهدک ولا یلین لک ولا ینقاد وقارننک یوقریسی بیوک وآشاغیسی
سلبوک اولان کسیه دینور یقال رجل مقمعدّ اذا کان قد عظم اعلا بطنه واسترخی اسفله القمهد جعفر وزننده
شول کسیه دینورکه ذاتنده لئیم الاصل وفرومایه اولدیغی حالده بد چهره وزشت لقا اوله یقال رجل قمهد ای لئیم
الاصل القبیح الوجه القمهد قنفذ وزننده اولدیغی یردن اصلا آیرلمیوب دائمی مقیم اولان کسیه دینور یقال
هو قمهد ای مقیم لا یبرح الاقمهداد اقشعرار وزننده باشی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال اقمهدّ الرجل
وغیره اذا رفع رأسه وبر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اقمهدّ بالمکان اذا اقام وقوش قسمی یاوریسی بملرکن
یاوری دترشکلنده حرکت واضطراب ایلمک معناسنه در یقال اقمهدّ الفرخ اقمهدادا وهو شبه الارتعاد فیه اذا زقّ
القند قافک فتحی ونونک سکونیله والقندة هایله والقندید صندید وزننده شکر قامشنک
عصاره سندن منجمد اولان عسله یعنی شیره یه دینور مراد کمالیله اصلاح اولنمامش شکر اوله جقدر
وقند لفظی معرّبدر یعنی کند فارسی معرّبیدر اصل شکرک انواعی بوندن معمول اولور شکره نسبت
قند صافی یاغه نسبت کره یاغی منزله سنده در وهایله قنده اخص در وقندید صکره دن منصرفدر وقندید یمن زعفرانی
دیدکلری داروه یه دینور ورس کبی وباده یه دینور خمر کبی علی قول شول اوزم شیره سنه دینورکه ایچنه طیبه متعلق
بعض نسنه لر قویوب قار شدرلمش اوله تقول سقانا قندیدا ای خمرا وهو عصیر یجعل فیه افواه ثم یفتق وقندید
عنبره وکافوره ومسکه دینور وبر نوع طیبه دینورکه زعفران ایله معمول اولور یعنی رکنی زعفراندر وقندید بر آدمک کندی
حال وشانه دینور کرک نیک وکرک بد اولسون جمعی قنادید کلور ومنه یقال جاء بالامر علی قنادیده ای علی وجهه
القندد زبرج وزننده بودخی بر آدمک حال وشانه دینور یقال ما قندیده وقندده ای حاله المقند معظم
وزننده والمقنود والمقندی میمک ضمیله که اصلی مقندد ایدی قند مذکور ایله معمول اولان شیئه
دینور یقال سویق مقند ومقنود ومقندی اذا کان معمولا بالقند القندأو قافک کسریله باب همزه ده ذکر اولندی
سمرقند راء یابنده مرسومدر قناد سحاب وزننده واسط شرقیسنده بر موضعدر قند قافک کسریله
محدثیندن محمد بن سعیدک جدّی اسمیدر قندة الرقاع قافک فتحیله بر نوع خرما اسمیدر القند قافک ضمیله خصیه یه
دینور ظاهرا کند معرّبیدر قندین تثنیه سیدر اصمعینک خصه لری عظیم اولمغله ابو القندین ایله ملقب اولمشدر
القنفد قنفذ وزننده وآنده لغتدر که کرپی یه دینور القود قافک فتحی وواوک سکونیله والقیادة عیاده وزننده
والمقادة میمک فتحیله والقیدودة حیدوده وزننده والتقواد تذکار وزننده دابه یی اوکندن چکمک معناسنه درکه
یدمک تعبیر اولنور سوق مقابلیدر یقال قاد الدابة یقود قودا وقیادة ومقادة وقیدودة وتقوادا نقیض
ساقها وقود مصدردن منقول اسم جنس اولور بر بلوک آتلره اطلاق اولنور یدلمک شانلرندن اولمق حسبیله علی قول
مرکوب اولمیوب یولارلریله یدیلن آتلره اطلاق اولنور که بالفعل اولور یقال مرّ بنا قود من الخیل ای جماعة
اوهی التی تقاد بمقاودها ولا ترکب وقود کذلک مصدر اولور اون صوایله یاخود سائر شیء ایله طبخ اولنوب
طوپ طوپ یومقلنمق معناسنه یقال قید الدقیق علی بناء المجهول قودا اذا طبخ وتکتل وتکبب الاقتیاد افتعال وزننده
بودخی دابه یی یدمک معناسنه در ودابه منقاد اولوب یدکه کلمک معناسنه در یقال اقتادت الدابة فاقتادت وانقادت التقوید
تفعیل وزننده بودخی یدمک معناسنه در لکن تکثیری متضمن در یقال قوّد الدابة بمعنی قادها المقود مقول وزننده
والمقوود اصلی اوزره یدکه کلن دابه یه دینور یقال دابة مقود ومقوود الانقیاد انفعال وزننده دابه یدکی قبول ایلمک
معناسنه درکه یدلمک ویدکه کلمک تعبیر اولنور یقال قاد الدابة فانقادت وبر آدم سرکشلک ایلمیوب رام ومطیع اولمغله خضوع
وتواضع وسرفرو ایلمک معناسنه مستعملدر یقال انقاد له الرجل اذا خضع وذل ویول واضح وکشاده اولمق معناسنه
مستعملدر تقول انقاد لی الطریق اذا وضح القائد عائد وزننده دابه یی یدیجی آدمه دینورکه یدکجی تعبیر اولنور
جمعی قوّد کلور رکع وزننده وقواد کلور زوّار وزننده وقادة کلور سادة وزننده سر عسکره وچاوشه وبزونکه قائد
اطلاقی بو معناندر وقائد الجبل طاغک برونه اطلاق اولنور که بر طرفه طوغری چقان سیوری اوجندن عبارتدر
ومطلقا اوزون اوزادی ارضه وبر یوزینه طوغری اوزون اوزادی چکلمش طاغه اطلاق اولنور واکین ترلاسنده

اولان خرقلرك الكبو كه اطلاق اولنور سائرلری كويا كه قائددر وقائد قطب شمالی سمتنده بنات نعش صغری
تعبير اولنان يدی كوكبك اولنه دينور كه كواكب مزبوره نك آخری اوله جقدر زيرا تعداد اولندقده آخرندن بدء اولنور
كويا كه كواكب سائره نك قائديدر وايكنجسنه عناق ديرلر وآنك برجانبنده اولانه قائد صغير وايكنجسنه عناق
ديرلر وآنك سمتنده اولانه صيدق دينور كه بناتك وسطنده برخفی كوكبدر سهی ديدكلری بو كوكب اوله جقدر كه ضرب
مثلدر آنكله حدت بصر امتحان اولنور واوچنجسنه حوردير لر معلوم اوله كه اشبو بنات نعش صغری كه بنات
نعش كبری ديدكلری صورت شكلنده در وكبری قطب شمالی جوارنده دب اكبر صورتنده مركوز يدی كوكبدر كه
ديكر تعبير اولنور دوردنه نعش ديرلر مربع الشكل اولديغيچون واوزرنده اولان اوچ كوكبه بنات ديرلر كذلك
صغری دخی قطب جوارنده دب اصغر صورتنده مركوزلردر بونكده دوردنه نعش ديرلر فرقدان اول جمله دندر
ايلروسنده اولور بنلری ناظره نسبت برذراع مقداريدر بونلرك وراسنده ايكی خفی كوكب دخی واردر وبناتدن
ريسی جدی ديدكلری كوكبدر كه بناتك نهايتنده در ايكی ديكر كوكب خفيلردر مؤلفه كوره بو كه دلايعنی بوقدر
انتهی الاقادة اقاده وزننده يدمك ايچون برآدمك يدكنه آت ويرمك معناسنه در يقال اقاده خيلا اذا اعطاه
ليقودها بوراده مناسب اولان فرساً يدمك ايدی وقصاص ايلمك معناسنه دركه قاتلی مقتول مقابلنده قتل ايلمكدن
عبارتدر قود آتيدن مأخوذدر يقال اقاد القاتل بالقتيل اذا قتله به ويغمور فراوان اولوب هر طرفه شامل
اولمق معناسنه مستعملدر قيادتدن مأخوذدر يقال اقاد الغيث اذا اتسع وسبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اقاد فلان اذا تقدم المقود منبر وزننده كندوسيله طوار يديلجك يولار مقوله سنه دينور القياد قافك
كسريله والمقادة ميمك كسريله كه اصلی مقودة در بونلرده مقود معناسنه در وعربلر فلان آدمه زمام
اختيارنی تسليمله اكا كلی رام ومنقاد اولدی ديجك يرده اعطاه مقادته ديرلر القؤود صبور وزننده والقيد
ميت وزننده والاقود احمر وزننده يدكه كلوب صاحبنه بغايت رام ومنقاد اولان حيوانه دينور يقال فرس
وبعير قؤود وقيد واقود ای ذلول منقاد واقود بيونی سخت وشديد اولان آدمه اطلاق اولنور يديلن دابه ايكی طرفه
التفات ايده مديكی كبی بيونی شديد اولان كمسه ده ايكی طرفه سهولتله التفات ايده مزاساسده بو بيونی اوزون
كمسه ايله مفسردر كه ينه مجازدر وقود زاد وطعامه بخيل اولان كمسه يه اطلاق اولنور زيرا لئيم اولان كمسه طعام
اكل ايدركن ايكی طرفنه التفات ايلمز شايد برآشنا كوروب دعوت ايلمك اقتضا ايدر ديو يقال رجل اقود
ای بخيل علی الزاد واقودك اوزون طاغه اطلاق اولنور وشول كمسه يه اطلاق اولنور كه برنسنه يه توجه واقبال
ايلسه دكه حالله آندن منصرف اولميه معنای سابقدن مأخوذدر يقال هو اقود ای اذا اقبل علی شیء لم يكد ينصرف
عنه المقاد ميمك فتحيله اسم مكاندر اصلی مقود ايدی يده جك مكانه دينور بو معنادندر كه عربلر فلان نسنه يی
يا فلان كمسه يی صاغ طرفه آلدم ديجك يرده جعلته مقاد المهر ديرلر زيرا طای قسمی اكثری صاغ طرفدن
يديلوب چكيلور ومقاد صمان زنده بر طاغك آديدر القياديد قافك فتحيله كوده سی اوزون اولان
دشی مركبلره وسائر حيوانلره اطلاق اولنور قيدود مفرديدر يقال اتان قيدود وفرس قيدود ای طويل القيد
قافك كسريله والقاد قاب وزننده قدر ومقدار معناسنه در تقول بينهما وبينه قيد رمح وقاد رمح ای قدره
المقود معظم وزننده بودخی يك اوزون طاغه اطلاق اولنور القود فتحتينله قصاص معناسنه اسمدر كه قاتلی
مقتول مقابلنده قتل ايلمكدن عبارتدر فی الاصل مصدردر يقال طلب القود من القاتل ای القصاص وبو قياده
معناسندن منصرفدر مقصوص مربوطه اقياده اولنديغی ملاحظه سيله در وقود مصدر اولور انسان وحيوانك
آرقه سی اوزون اولمق معناسنه يقال قود الرجل والفرس قودا من الباب الرابع اذا اصار ظهره طويلا كذلك
بيونی اوزون اولمق معناسنه در يقال قود الرجل اذا صار عنقه طويلا اقود بولردن صفتدر القوداء حمراء
وزننده بيوك كمك ثنيه يه يعنی يلانه وكربوه يه وصف اولور يقال ثنية قوداء ای عالية القواد كتان وزننده حمير
لغتنده برونه دينور انف معناسنه قويد زبير وزننده اسامیدندر احمر بن قويد برر جل معروفدر القائدة
قاعده وزننده بر يوزينه اوزانوب دوشمش تپه يه اطلاق اولنور يقال اكمة قائدة ای ممتدة علی الارض القهد
مهد وزننده نقی اللون اولان يعنی رنكی خالص وصافی اولوب شائبه غش وكدورتدن پاكيزه اولان شيئه دينور
يقال شیء قهد ای النقی اللون واونی كدورتلو بياض اولان شيئه دينور كه شكر رنك ديدكلری بوز اوله جقدر يقال
شیء قهد ای ابيض اكدر وبرجنس قيونه دينور كه لونده قوم اللق غالب وقولقلری خرده اولور علی قول تو يی قوم الجه
وچهره سی بنفسجی اولور كه حجاز طرفنه مخصوصدر جمعی قهاد كلور قافك كسريله وعلی رأی بو يبنوزسز

اولان قيونه دينور كه چومار تعبير اولنور الاكلب الوجه نسخه لری شارحك بيانی اوزره خطادر صواب
اولان الاكلف اولمقدر فايله وقهد صغن كيكنك ياوريسنه دينور جوذر كبی وحذف معناسنه دركه حای مهمله
وذال معجمه نك فتحيله دربر نوع سياه وخرده قيونلره دينور بوراده سائر نسخه لره التفات اولنميه وقصه قو يرقلی
قيونه دينور روم ايلی قيونلری كبی وكوچك جثه لطيف ومطبوع اولان صغره دينور وطومورجق تركسه
وزننده دينور وقهد مصدر اولور بكجه دوشمبوب آدمی صقجه صقجه آتارق يوريمك معناسنه يقال قهد فی مشيته
قهدا من الباب الثالث اذا قارب فی خطوه ولم ينبسط قهد فتحتيله بر موضع آديدر قهاد كتاب وزننده بر موضع
آديدر قهيد زبير وزننده ابن مطرف دركه غفار قبيله سندندر اصحابدن اولمسی مختلف فيه در القهمد
جعفر وزننده فرومايه ودنی وخسيس اولان شخصه دينور وزشت وبدچهره كمسه يه دينور تقول لا تصحبه فانه قهمد
ای لئيم الاصل دنیء وكذا ذميم الوجه القيد صيد وزننده معلومدر كه بوقاغی يه دينور جمعی اقياد وقيود كلور
وطوتساغك قوللرنی آرقه سندن چكوب باغلدقلری باغه دينور وسمر اغاجلرنی بری برينه ضم ايلمك ايچون چكوب
صاردقلری صارغی يه ده اطلاق اولنور وقيد بنو تغلب قبيله سنده بر فرسك اسميدر وقيد السيف قلج باغلرينك
ديبلرنده اولان اوزون باغدن عبارتدر كه آنی كوچك بكره شكلنده نسنه لر طوتر قيد الاسنان ديش اتلرينه
اطلاق اولنور قيد الفرس دوه نك بيوننه مخصوص بركونه تمغادر كه آنك بوقاغوسی شكلنده باصيلور قيد الاوابد
يوكرك آته اطلاق اولنور بو كركلكی سببله وحوشه يتشوب حركتدن آليقوديغی ايچون وقيد مقدار معناسنه در
قاد دخی بو معنايه در لكن واويه ده قافك كسريله تقييد ايلمشيدی يقال بينهما قيد قوس وقاد قوس ای مقدارها
وقيد مصدر اولور باغلمق ومجهولا باغلنمق معناسنه در يقال قيد الرجل علی بناء المجهول قيدا بمعنی قيد المقيد
معظم وزننده تقييددن اسم مكاندر آتك اياقلرنده بوقاغی اورلجق يره دينور كه بوقاغيلق تعبير اولنور ونسوانك
اياقلرنده خلخال كيره جك يره اطلاق اولنور ومقيد اسم مفعول اولور باغلنمش دوه يه وسائر نسنه يه دينور جمعی
مقاييد كلور وشول موضعه دينور كه آنده اركك دوه يی بند ايدوب حالی اوزره تخليه وترك ايدرلر القيد كيس
وزننده شول انسان وحيوانه دينور كنديسنی باغلمق مراد ايلدكده سركشلك ايلميوب مساهله ايليه يعنی رام اوله
يقال هو قيد وهو من ساهلك اذا قدته وانقول اذا قدته كلمه سی قيادتدن وهم ايلمشدر فلينظر القياد كتاب
وزننده شول ايپه دينور كه آنكله دوه وسائر دواب بند اولنور التقييد تفعيل وزننده بوقاغی يه اورمق وبنده
چكمك معناسنه در بو مناسبتله منع معناسنده استعمال اولندی ومنه الحديث قيد الايمان الفتك ای ان الايمان
يمنع من الفتك بالمؤمن كما يمنع ذا العيث من الفساد يعنی مؤمنك ايمانی بر مؤمنی غيله قتل ايلمسنه مانع اولور نته كه ايمان
عن اصل مؤمن اولانی فساده شر وعدن مانع اولور وتقييد تأخيذ معناسنه استعمال اولنور كه افسونله بر آدمی
بند وتسخير ايلمكدن عبارتدر وتقييد الكتاب يازويه نقطه وحركه وضعيله ضبط ايلمكدن عبارتدر كه التباسه
مانع اولور يقال قيد الكتاب اذا شكله مترجم ديركه تقييد مذكور حادثدر سلفده بعض اشكال والتباسدن
ناشی اختراع اولنمشدر ازانجمله حضرت عثمان رضی الله عنه فتنه سنه سبب اولمشدر زيرا مصره ارسال ايلدكلری
محمد بن ابی بكر الصديقك يدنده اولان منشورنده فاقبلوه كلمه سنی فاقتلوه عنوانيله قرأت ايلملری اساس فتنه اولدی
وبو رسمه كاتبی اعجام واعراب وتقييد وتشديد مقوله سی علامتله معلم ايلمكی حجاج ظالمه نسبت غير واقعدر زيرا
محمد ابهری تصريحی اوزره قلم عربی يی اوچ كمسه وضع ايلدی اولا مرامر بن مرة وضع صور حروف ايلدی ثانيا
اسلم وصل وفصل ايله تركيب كلمات ايلدی ثالثا عامر بن خدره اعجام ونقط وشده ومد وجزم امثالی اشكال ترتيب
ايلدی وابو الاسود الدئلی آندن تعلم ايلدی انتهی تقيد تفعلدن قيدت كلمه سنك كه مؤنثدر مضارعی وزننده در
دوه رعيندن شور اولنغی چوق برارضك اسميدر دوه لری قيد ايدر اولديغيچون تسميه اولنمشدر مقيدة الحمار
خای معجمه ايله معظمة الخبار وزننده حرة يه اطلاق اولنور كه جاريه مقابليدر باش اورتوسيله قيد اولنمش ديمكدر
بعض امهاتده بو تركيبده الحمار كلمه سی حای مهمله ايله والحرة لفظی حانك كسريله مقيددر حرة قاره طاشلغه
ديمكله حمار قسمنك اشوب يوريمه جكی يرديمك اولور وبعض نسخه بو كه موافق وقول آتی بونی مؤيددر
بنو مقيده معظمه وزننده عقربلره اطلاق اولنور لسان العربده واصول سائره ده بنو مقيدة الحمار عنوانيله مرسوم
اولغله قاموس نسخه لرنده سقط واقعدر واقعا قره طاشلق عقرب معدنی اولديغی بی ريبدر القيد قافك
كسريله مقدار معناسنه در فتحله ده وواو ايله لغت اولديغی ذكر اولندی فصل الكاف الكأد كافك
فتحی وهمزه نك سكونيله غمناك ومحزون اولمق معناسنه در يقال كأد الرجل كأدا من الباب الثالث اذا كئب

مطلب

الکأداء لأداء وزننده شدت ومحنته دینور یقال وقع فی کأداء ای فی شدة وظلم وستم وحزن والم معنالرینه‌در
وبرنسنه‌دن صقنمق حذار واحتراز معناسنه‌در یقال هو اهل الکأداء ای الحذار وبك قرا کوکیجه یه دینور وصرب
یوقشه دینور کماسیذکر الکؤداء کافك ضمی وهمزه‌نك فتحیله صعداء معناسنه‌در که دردناك اولان آدمك ایچی
جکرك صولق آلمسندن عبارتدر التکأد تفعل وزننده برنسنه ضمننده بك رنج وزحمته اوغرایوب سوزناك اولمق
معناسنه‌در یقال تکأده الشیء اذا تکلفه وکابده وصلی به و برآدمه برنسنه مشکل ورنج ومشقتلو اولمق معناسنه‌در تقول
تکأدنی الامر ای شق علی التکاؤد تفاعل وزننده بودخی برنسنه مشقتلو وزحمتلو اولمق معناسنه‌در تقول تکاءدنی
الامر ای شق علی الکؤود صبور وزننده صرب یوقشه دینور یقال عقبة کؤود وکأداء ای صعبة الاکوئداد
اشمئزاز وزننده پیرلکدن ناشی وجود دتره‌مك معناسنه‌در یقال اکوأد الشیخ اذا ارعد کبرا المکوئد اسم فاعلدر
وجودی دتره‌ین پیر آدمه دینور الکبد کافك فتحی وبانك سکونیله والکبد کافك کسریله والکبد کتف وزننده
معی وفدرکه جکره دینور و بو مؤنثدر قلیلا مذکر واوره جمعی اکباد کلور وکبود کلور الکبد جمد وزننده برآدمك
جکر ینه اورمق معناسنه‌در که حقیقتده جکر اوزرینه اورمقدر یقال کبده کبدا من الباب الثانی والاول اذا ضرب کبده
وبرنسنه یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه‌در یقال کبده اذا قصده وبرودت هوانك تضییق ایله زحمت
ومشقته اوغرامق معناسنه‌در یقال کبد البرد القوم اذا شق علیهم وضیق الکباد غراب وزننده جکر آغریسنه
دینور قال الشارح ومنه الحدیث الکباد من العب وهو شرب الماء من غیر مص الکبد فتحتیله برآدم جکر
آغریسندن دردناك اولمق معناسنه‌در یقال کبد الرجل کبدا من الباب الرابع اذا الم یعنی من وجع الکبد وکبد قارن
بیوك اولمق معناسنه‌در یقال کبد بطنه اذا عظم وکبد عنصر هوایه دینور وشدت ومشقت معناسنه‌در
یقال لقی منه کبدا ای شدة ومشقة وکبد الرمل قوملغك وسطنه اطلاق اولنور وکبد السماء فلکك وسطنه
اطلاق اولنور یقال بلغت الشمس کبد السماء ای وسطها المکبود جکر آغریسنه مبتلا کمسنه‌یه دینور
یقال کبد الرجل علی بناء المجهول اذا اشتکی کبده فهو مکبود الکبد کتف وزننده انسان وحیوانك بکماله
جوفنه دینور که اجزاء جوفیه‌سی اوله جقدر یورك وجکر وطلاق وسائری کبی و برشیئك وسطنه ومعظم
وفراوان اولانی برینه دینور مثلا کبد البحر دریانك انکین یرندن عبارتدر وکبد القوس یایك علاقه‌سنك ایکی
طرفك ماپینه علی قول مقبضندن یعنی ال طوتان یرندن ایکی طرفلو بر اندازه مقداری یرینه دینور شارح دیرکه
امهات سائره‌ده یایك اورته یریله مفسردر که چاق اوق چقان موضعیدر یایك بغری تعبیر اولنور مؤلفك قول اولی
اصمعی قولیدر یعنی علاقه‌نك ایکی طرفك ماپینیدر که آندن برویه کلیه بعده ابهر بعده طائف بعده سیه دینورکه
کوشه کامده اولان اکریدر انتهی وکبد بنی کلاب یورتنده برقزل طاغ آدیدر وکبد بانه دینور جنب معناسنه ومحدثیندن
عبد الحمید بن ولید لقبیدر ثقلت وکرانی باعث تلقیدر دارة کبد بنی کلاب یورتنده برموضعدر کبد الوهاد
واوك کسریله سماوه‌ده برموضعدر کبد قنه قافك ضمیله غنی قبیله‌سی یورتنده برموضعدر کبد الحصاة برشاعر
لقبیدر الکبیداء تصغیر بنیه‌سیله والکبیداة هایله والکبداء صحراء وزننده والاکبد عبد وزننده بونلرده
وسط سمایه اطلاق اولنورکه خط نصف نهار فرض اولنان یریدر وکبداء صحراء وزننده ال دکرمنه دینور
وقبضه‌سی آوجی طولدیرن یایه دینور یقال قوس کبداء اذا کانت تملأ الکف مقبضها واورته‌سی ایری و یومری
وسیر وحرکتی بطیء اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة کبداء ای الضخمة الوسط البطیئة السیر بونك
مذکرنده اکبد دینور وکبداء ضخم الوسط اولان قوملغه اطلاق اولنور یقال رملة کبداء ای عظیمة الوسط
التکبد تفعل وزننده کونش فلکك اورته‌سنه وارمق معناسنه‌در یقال تکبد الشمس السماء اذا صارت فی کبدائها
وبرنسنه‌یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه‌در یقال تکبد فلان الامر اذا قصده وسود یوغرد کبی قتیلنمق معناسنه‌در
یقال تکبد اللبن اذا خثر التکبید تفعیل وزننده بودخی کونش فلکك وسطنه کلمك معناسنه‌در یقال کبدت الشمس
السماء اذا صارت فی کبدائها سود الاکباد قره جکرلو لر دیمکدر کو یا آتش کین وعداوت جکرلرینی یاقوب
کمور کبی سیاه ایلدیکی ملاحظه‌سیله اعداء ودشمنانه اطلاق اولنور یقال هم سود الاکباد ای الاعداء الاکبد
احمر وزننده وسطی ایری وسیر وحرکتی بطیء اولان کشی‌یه دینور واکبد برقوش آدیدر وجکر کاهی یومری
وقالقق اولان انسان وحیوانه دینور المکابدة مفاعله وزننده والکباد کافك کسریله برابرشدن رنج وزحمت
کورمك وآنك ضمننده بك مشقت چکمك معناسنه‌در یقال کابد الامر مکابدة وکبادا اذا قاساه الکابد آندن
اسمدر رنج ومحنته دینور وبو کاهل وغارب کبیدر یقال وقع فی کابد ای مقاساة الکبدة حمزه وزننده شول

بونجغه دینورکه افسونکران آنی تسخیر خصوصنده استعمال ایدرلر الاکباد کبد لفظنك جمعیدرکه جکرلر
دیمکدر نته که ذکر اولندی بو معنادندرکه برآدمه علم یاخود غیری نسنه طلبی ایچون بلاد بعیده‌دن واطراف
واکنافدن ناس ورود ایدراولسه‌لر فلان تضرب الیه اکباد الابل دیرلر الکتد کافك وتای فوقیه‌نك فتحیله
برکوکب آدیدر بوکوکب اسد صورتنك اموزنده واقعدر وکتد مکه‌ده برطاغك آدیدرکه مغمس جانبنده واقعدر
وکتد انسانك وآتك ارقه‌سنده ایکی کورکك قاوشدیغی یره دینور علی قول یاغرنی یه وعلی رأی یاغرنی ایله
ارقه‌نك آرالغنه دینور جمعی اکتاد وکتود کلور الکتد کتف وزننده بودخی ارقه‌ده علی الاختلاف ذکر اولنان
یره دینور بو ماده مطبوع اولان وانقولی نسخه‌لرنده ثای مثلثه ایله مضبوط اولمغله طبعی غلطدر الاکتد احمر
وزننده یوکسك یاغرنلی آدمه دینور یقال رجل اکتد ای المشرف الکتد تکتد تنصر وزننده برموضع آدیدر
الاکتاد همزه‌نك فتحیله جماعات معناسنه‌در علی قول اشباه وامثال معناسنه‌در یاخود شول کروهه دینورکه
بری برینك اکسه‌لرنده متتابعا سرعتله کیدر اوله‌لر یقال هم اکتاد ای جماعات او اشباه او سراع بعضها فی اثر بعض
وبونك مفردی یوقدر بوراده تأنیث ضمیری جماعت اعتباریله‌در الکد کافك فتحی ودالك تشدیدیله برایشده
رنج وشدت چکمك معناسنه‌درکه لازمدر یقال کد الرجل فی العمل کدا من الباب الاول اذا تعب و وقع
فی الشدة ومنه یقال حصل بجدك لا بکدك یعنی بو خصوص سنك مساعده بختکله حاصل اولدی بو خصوصه
امك چکوب سعی وزحمتکله دکلدر وکد برکسه‌دن برنسنه طلبنده الحاح وابرام ایلمك معناسنه‌درکه وجه آتی
اوزره معنای متعدیدن مأخوذدر یقال کد فی الطلب اذا الح و پرمقله اشارت ایلمك معناسنه‌در یقال کد الرجل
اذا اشار بالاصبع وصاچ طرامق معناسنه‌در یقال کد رأسه اذا امشطه وکد اسم اولور ایچنده نسنه دوکیلن
شیئه دینور هاون ودیبك کبی وکد کذلك مصدر اولور برکسه‌دن کد طلب ایلمك یعنی آنی رنج وتعبه اوغراتمق
و برخصوصده زحمت چکدرمك معناسنه یقال کد فلانا اذا طلب منه الکد پس بو معناده متعدی اولور
نته که امهات سائره‌ده وکده اتعبه لازم ومتعد عباریله مصرحدر وکد برنسنه‌یی ال ایله چکوب قوپرمق
معناسنه‌در جامد اولسون سائل اولسون یقال کد الشیء اذا نزعه بیده یکون فی الجامد والسائل الاکتداد
افتعال وزننده والاستکداد بونلرده برآدمك برخصوصده رنج وزحمت چکمسنی ایستمك معناسنه‌درکه مراد
رنج وزحمته اوغراتمقدر یقال اکتده فلانا واستکده اذا طلب منه الکد واکتداد بخل وامساك اوزره اولمق
معناسنه‌در یقال اکتد الرجل اذا امسك یعنی لاینال خیره الا بعسرة الکدة فتحاتله والکدکدة همزه وزننده
والکداة سلاله وزننده تجره دبنده یاپشوب قلان طعامه دینورکه چوملك یانغی تعبیر اولنور وکداده قشده
معناسنه‌درکه ذکر اولندی وبادیه‌ده مروت نام محلده بنو یربوع یورتنده برموضع آدیدر الکدید امیر
وزننده ایریجه دوکلمش طوزه دینور ملح جریش معناسنه وطوز قسمی بری برینك اوزره بوشالدیلوب دوکلدکده
صادر اولان صوتنه دینورکه خاشردی تعبیر اولنور تقول سمعت کدید الکدید مثل الحدید وهو الملح الجریش
وکذا صوته اذا صب وکدید حرمین بیننده برصو آدیدر وارضدن بطن واسعه دینور وطپراغی غلیظ اولان یره
دینورکه مروری عسیر اولور یوم الکدید بین العرب بر یوم معروفدر الکدة کافك کسریله بودخی طپراغی
غلیظ اولان ارضه دینور الکداد ثمام وزننده اشك کنکری و بغدا ایچق اوتی دیدکلری اوتك رعی ایلمکه
صلاحیتی اولمیانه دینور وکداد برآیغر اشك آدیدرکه بعض اشکلر آکا نسبت اولنور بنات کداد دیدکلری
اول اشکلر اوله جقدر الاکدة اعزه وزننده اوتلا نمش اوتلاق بقیه‌لرینه دینور مفردی کداده در ثمامه کبی
الاکداد همزه‌نك فتحیله والاکادید فرقه‌لر وسورولر و بلوکلر دیمکدر تقول رأیتهم اکدادا واکادید ای فرقا
وارسالا شارح دیرکه اصلی اکتاد ایدی که ذکر اولندی مفردی یوقدر واکادید اکدادك جمعیدر الکدکدة زلزله
وزننده والکدکاد زلزال وزننده افراط اوزره کولمك معناسنه‌در یقال کدکد الرجل کدکدة وکدکادا اذا افرط
فی الضحك وقلیچ جلا ویرن کسه قلیجك یوزینه مصقله سورمك معناسنه‌در یقال کدکد الصیقل اذا ضرب المدوس
علی السیف اذا جلاه وآغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال کدکد الرجل اذا تثاقل فی المشی وطرد شدید ایله طرد ایلمك
معناسنه‌در یقال کدکده اذا طرده طردا شدیدا الاکداد همزه‌نك کسریله بودخی بخیل وممسك اولمق معناسنه‌در
یقال اکد الرجل اذا امسك الکدود صبور وزننده صوبی زحمت ومشقتله آلنان قویی‌یه اطلاق اولنور یقال بئر
کدود اذا کانت لم ینل ماؤها الا بجهد الکدیدة هنیهه وزننده بنو ابی بکر بن کلاب یورتنده برصو آدیدر کدد
صرد وزننده بصره قربنده برموضعدر کدد جبل وزننده بنی سلیم دیارنده برموضعدر وکدد کند لفظنده

لغندر نته كه ذكر اولندى المكد ميمك كسرى وكافك فتحيله ذكر اولنان كد لفظندن اسم آلتدر طراغه
دينور مشط معناسنه التكديد تفعيل وزننده والتكدكد تزلزل وزننده كدكده كبى طرد شديد ايله طرد
ايلمك معناسنه در يقال كدكده وتكدكده اذا طرده طردا شديدا الكرد فرد وزننده بوينه دينور عنق كبى
على قول بيونك كوكنه دينور شارحك بيانى اوزره بو قصر ايله كردن فارسى معربيدر يقال ضرب كرده
اى عنقه او اصلها وكرد مصدر اولور طوار سورمك معناسنه يقال كرد الدابة كردا من الباب الاول اذا ساقها
ودشمنى آرقه سندن قوغوب كتمك معناسنه در يقال كرد العدو اذا طرده وكسمك معناسنه در يقال كرده اذا قطعه
ومنه شارب مكرود اى مقطوع الكرد كافك ضميله ناسدن بر طائفهٔ معروفه در جمعى اكراد كلور جدلرى
اولان كرد بن عمرو مزيقياء بن عامر بن السماء ايله بناملر در مترجم دير كه برهان ترجمه سنده بو فقير سبب تسميه لرنى
مفصلا بيان ايلمكله اكا مراجعت اولنه وكرد دبره معناسنه دركه ترلادن بر قطعهٔ محدوده در تركيده اولك تعبير اولنور
بردوغمدن آزاولور بستانلرده اولانه عربستان سمتنده مشاره و بو ديارلرده تخته تعبير ايدرلر جريب بردونم يره دينور
مؤلف كرد لفظنى دبره ايله ودبره يى مشاره ايله ومشاره يى كرد ايله تفسير ايلمسى اعجبدر الكردة هايله مفرديدر
وكرده بيضاء نام بلده قضاسنده بر قريه آديدر وكرد اساميدندر كرد بن القاسم ومحمد بن كرد الاسفرائنى ومحمد بن
الكريدى مصغر بنيه سيله وعبد الله بن القاسم كه كردين ايله ملقبدر محدثلردر الكرديدة كافك كسريله خرما تغنندن
قطعهٔ عظيمه يه دينور وخرما دنكنه دينور على قول خرما دنكنك ايكى كوشه لرنده قالمش خرمازه دينور جمعى
كراديد كلور وكراد كلور كافك كسريله وكرديد اسمادندر عبد الحميد بن كرديد موثوق به محدثدر الكرديه
كافك كسريله خرما دنكنك كوشه لرنده قلان خرمازه دينور المكاردة مفاعله وزننده جنكده برى بريله
مطارده ومدافعه ايلمك معناسنه در يقال كارده مكاردة اذا طارده ودافعه الكربدة عربده وزننده سكرتمكده
چالمق معناسنه در يقال كربد فى عدوه اذا جد فيه الكرمدة كربده وزننده سكرتمك معناسنه در يقال كرمد
فى آثارهم اذا عدا الكركيدة كافك كسريله كرديده وزننده ومرافيدر كه ذكر اولندى كزد كافك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر الكساد فساد وزننده والكسود قعود وزننده بر نسنه رايج اولمامق معناسنه دركه
بازارده بيع وشراده اولان حد معين قلت رغبات سببيله اعتباردن ساقط اولوب كچمز و يورمز اولمقدن عبارتدر
يقال كسد المتاع وكسد كسادا وكسودا من الباب الاول والخامس اذا لم ينفق الكاسد والكسيد آيدن اسم فاعللردر
كسيد باب خامسدندر وروايجى اولميان شيئه دينور يقال متاع كاسد وكسيد اى ذو كساد ويقال سوق كاسد
وكسيد واكسد سوق كلمه سنك تأنيثى غالبدر وكسيد آلحق ودون اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ كسيد
اى دون الاكساد همزه نك كسريله بازارده بيع وشرا اولميوب كاسد اولمق معناسنه در يقال اكسدت سوقهم
اذا صارت اكسد الكسد كافك ضميله قسط وزننده ومرادفيدر كه بو اسمله معروف دوانى كوك اسميدر
الانكساد انفعال وزننده قبون وكچى سوريسى برى برينه رجوع وملتحق اولمق معناسنه در يقال انكسدت الغنم
الى الغنم اذا رجعت اليها عم نايبدن مرادبنه كندى سورو سيدر اذا عبدت المعرفة يراد بها عين الاول قاعده سنجه
آخر سورى مراد اولنمق غير محتملدر فى الاصل بيعه عرض اولنان غنملر كاسد اولديغندن چوير وب بنه سوريلرينه
قاتلمق معناسنه اولوب بعده مطلقا سوريدن آيرلمش اغنام بنه كندى سوريلرينه قاتلمقده استعمال اولندى كستغدى
كافك ضمى وشين معجمه نك سكونى وتاى فوقيه نك فتحى وغين منقوطه نك فتحيله وقصر ايله رواة حديثدن بر ذاتدركه
كشنغدى الخطابى ديمكله معروفدر واوغلو محمد دخى روايت ايلمشدر و بزلر آنلرك اصحابندن روايت ايدرز يعنى
سلسلهٔ مشايخمزدندر شارح دير كه مؤلف شيخى سراج الدين عمر البلقينى مومى اليه محمددن روايت ايلمشدر
وكشنغدى فى الاصل لفظ تركى اولان كونش طوغدى لفظندن متصرفدر الكشد كافك فتحى وشينك سكونيله
بر نسنه يى ديش ايله كسمك معناسنه در هاوج كسمسى كبى يقال كشد الشئ كشدا من الباب الثانى اذا قطعه
باسنانه كقطع الجزر وناقه يى اوچ پرمقله صاغمق معناسنه در يقال كشد الناقة اذا حلبها بثلاث اصابع وكشد بر نوع
ماكول دانه آديدر الكشود صبور وزننده شول ناقه يه دينور كه ممه سى اوچ پرمقله صاغيلوب وسودى دلخواه اوزره
ادرار ايدر اوله وممه لرى قصه ودلكلرى طار اولان ناقه يه دينور يقال ناقة كشود اى ضيقة الاحليل القصيرة
الحلف الكشد ضمتينله كثير الكسب اولان آدملره دينور واهل وعيالى ايچون چالشوب وصلهٔ رحم ايدن كسه لره
دينور مفردى كاشد وكشود وكشد در فتحتينله الاكشاد همزه نك كسريله كره ياغنى اريدوب خالص صافى ياغ ايلمك
معناسنه در يقال اكشد الرجل اذا اخلص الزبدة الكعد سعد وزننده جواله دينور الكعدة هايله شبشه

قياغنه دينور الكاغد غين معجمه نك فتحى وكسريله معروفدر كه اوزرينه يازو يازيلور قرطاس دخى دينور
و بو فارسيدن معربدر تركيده دخى كاغد دينور الكلد كافك فتحى ولامك سكونيله متاع مقوله سى نسنه يى
برى برينك اوزرينه يغمق معناسنه در يقال كلد الشئ كلدا من الباب الثانى اذا جمع بعضه على بعض التكليد
كلد معناسنه در يقال كلد الشئ بمعنى كلده الكلد فتحتينله چقلسز ومولوزسز اولوب طپراغى پك وسخت اولان
يره دينور وقبلانه دينور نمر كبى وطپراغى غليظ اولان تپه لره على قول اول كونه اراضى يه دينور مفردى كلده در
كلده حمزه وزننده اسمادندر كلدة بن حنبل وحارث بن كلده اصحابدندر وكلده بين العرب بر طبيب معروف آديدر
وضرار بن فضالة بن كلده و پدرى وجدى شاعرلردر ابو كلده اركك صرتلانك كنيه سيدر الكلندى حبنطى
وزننده باشى يصى تپه يه دينور و بر موضع آديدر المكلندد والمكلندى اسم فاعل بنيه لريله شديد وغليظ اولان
انسانه دينور الاكلنداء اسرنداء وزننده والتكلد تجلد وزننده غليظ وشديد اولمق معناسنه در يقال
اكلندى الرجل وتكلد اذا غلظ واشتد الاكلنداد اسحنكاك وزننده بر آدم كندوسنى بر نسنه نك ياخود بر كسه نك
اوزرينه بردن آتوب براقق معناسنه در يقال اكلندد الرجل عليه اذا القى عليه بنفسه و بر نسنه صلابتلو اولمق
معناسنه در يقال اكلندد الشئ اذا صلب و بر آدم بر نسنه دن امتناعله تقبض ايلمك معناسنه در يقال اكلندد الرجل
اذا تقبض وامتنع الكالد كاسد وزننده چوقدانكى نسنه يه دينور يقال ذهب كالد اى قديم ابو كلهده كافك
فتحيله عرب كنيه لرندندر الكمدة عمده وزننده والكمد حمد وزننده والكمد فتحتينله لون بوزيلوب
صفوتى زائل اولمق معناسنه اسمدر يقال فى لونه كمدة وكمد وكمد اى تغير وذهاب صفاء وحزن شديده اطلاق اولنور
تغير لونه سبب اولديغيچون وكمد فتحتينله مصدر اولور حزن شديد سببيله يورك خسته ودردناك اولمق معناسنه يقال كمد
الرجل كمدا من الباب الرابع اذا مرض قلبه من الكمدة ولباس اسكيوب رنك ورونقى زائل اولمق معناسنه در يقال كمد
الثوب اذا اخلق واملاس الكامد والكمد كتف وزننده والكميد امير وزننده محزون وغمكين وخسته دل
كشى يه دينور الاكماد همزه نك كسريله بر آدمى حزن وغم خسته خاطر ايلمك معناسنه در يقال اكمده الهم
اذا غمه وامرض قلبه المكمود شاذ اوله رق آندن اسم مفعولدر و بو احبه فهو محبوب واجنه فهو مجنون
قبيلندندر يقال اكمده الحزن فهو مكمود الكمد حمد وزننده چرپجى بزى چرپمك معناسنه در يقال كمد القصار
الثوب من الباب الاول اذا دقه امهات سائره ده بزى ايوجه آغارتمه رق چرپمك ايله مفسردر ومقتضاى ماده دخى
او يلجه اولمقدر الكماد كتاب وزننده آندن اسمدر بز چرپمكه دينور وكماد شول كيرلو پچاوره يه دينور كه
آتشده قيزديروب وجعى اولان عضو اوزره ياقى كبى وضع اولنور عضوده اولان ريحدن وقارن سانجوسندن
آنكله استشفا اولنور الكمادة هايله كماد معناسنه در التكميد تفعيل وزننده ذكر اولنان كماد ايله وجعى اولان
عضوى قيزدرمق معناسنه در يقال كمد عضوه اذا سخنه بالكمادة الكمدة ضمتينله وتشديد الداله عليه وزننده
آلت تناسله دينور كرد جعفر وزننده سمرقند قضاسنده بر قريه آديدر الكمهدة قنفذه وزننده ذكرك باشنه
دينور كه اوجيدر على قول كرتكندن بو قرى يه دينور فيشله معناسنه الكمهد قنفذ وزننده كهده سى بيوك اولان
كشى يه دينور الاكمهداد اقهداد وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال اكمهد الفرخ بمعنى اقهد كابد
علابط وزننده چركين چهره يه دينور يقال وجه كابد اى قبيح الكنود قعود وزننده كفران نعمت ايلمك
معناسنه دركه شكر مقابليدر يقال كند النعمة كنودا من الباب الثانى اذا كفرها الكنود عنود وزننده كفران
نعمت ايدر اولان شخصه دينور فارسيده ناسپاس دينور يقال هو كنود اى كافر النعمة وكنود كافره اطلاق اولنور
وحاشا طرف ربانى يه لوم واعتراض ايدن تبهكاره دينور كه مصائب و بلياتى تعداد ايدوب مظهر اولديغى نعم
وفيوضاتى مسامحه ونسيان ايدر و بخيل وناكسه اطلاق اولنور وعاصى وكنهكاره اطلاق اولنور يقال
هو كنود اى كافر ولوام لربه تعالى وكذا البخيل وعاص واصلا بر نسنه انبات ايلمز اولان ارضه اطلاق اولنور يقال
ارض كنود اى لا تنبت شيئا وطعامى مسافرسز يالكز جه اكل ايدر اولان جرى يه اطلاق اولنور وسائل
ومستحقينه رفد وعطاسنى منع ايدن لئيمه اطلاق اولنور ودائما عبدنى ضرب ايدر اولان كسيه اطلاق اولنور
يقال هو كنود اذا كان يأكل وحده وكذلك يمنع رفده وكذلك يضرب عبده قال المؤلف فى البصائر قال الله تعالى
ان الانسان لربه لكنود قال الكلبى اى لكفور بالنعمة وقال الزجاج اى لكافر وقال الحسن الكنود اللوام لربه يعد
المصائب وينسى النعم وقال الخليل تفسير هذه الاية انه يأكل وحده و يمنع رفده و يضرب عبده پس بو صورتده صفات
ثلاثى مشتمل اولان كسه اولور وكنود زوجنك حق ومودتنه كفران ايدن قارى يه اطلاق اولنور يقال امرأة كنود

اى كفور للمودّة والمواصلة يعنى فى زوجها وكود بر رجلك علميدر كنده عمده وزننده سمرقند قضاسنده بر قريه در
كنده حمزه وزننده خجند نواحيسندن بر ناحيه اسميدر نسوانى حسن وجماله موصوفه در الكندة كافك كسريله
طاغك بر قطعه سنه دينور وكنده يمنده بر قبيله نك پدرى اولان ثور بن عفيرك لقبيدر كندى دخى ديرلر پدرينك
حق ونعمتنه كفرانله ترك ايدوب دايلرينه ملتحق اولديغيچون ملقب اولدى كاد كان وزننده ابن اودع الغافقى دركه
فخرا نام عليه السلام حضرتلرينك دركاهنه سفارتله وفود ايلمشدر الكند قندو زننده كسمك معناسنه در
يقال كند الشئ كندا من الباب الاول اذا قطعه الكنعد جعفر وزننده بر نوع دكز بالغى اسميدر لهجه صاحبى
اوسقور پوت ايله بيان ايلمشدر الكود كافك فتحى وواوك سكونيله منع ايلمك معناسنه در يقال كاده يكوده كودا
اذا منعه وكود ومكاد ومكاده ميملرك فتحيله قرب معناسنه در كه براشى هنوز ايشلميوب ايشلمكه قريب اولمقدن
عبارتدر آندن اصطلاحده ايشلمك ايستدى وايشليه يازدى ايله تعبير اولنور بونلرك فعلى اولان كاد يكاد افعال
مقاربه نك اربعه جمله سندندر يقال كاد زيد يفعل وكيدز يد يفعل كودا ومكادا ومكادة من الباب الرابع اذا قارب
ولم يفعل بورادهكيد كلمه سى مجهول دكلدر بر لغته مبنى دركه ماضى غائبده فتحه حرف اولاى كسره يه نقل ايدرلر
واشبو كاد مادّه سى كه فعل مقاربه درنفى اداتندن مجرّد اولورسه فعلك نفيى يعنى عدم وقوعنى انباء واشعار ايدر
واكر مقرون بالنفى اولورسه فعلك وقوعنه دلالت ايدر پس كاد زيد يفعل لم يفعل وما كاد يفعل فعل سبكنده اولور
وكاهجه اشبو كاد مادّه سى صلهٔ كلام اولور كه زائد اولور ومنه قوله تعالى لم يكد يراها اى لم يرها وبعضا
اراد معناسنه استعمال اولنور ومنه قوله تعالى اكاد اخفيها اى اريد ويقال عرف مايكاد منه اى مايراد منه وعربلر
بن آنى مهم عدّ ايدوب اكا يقلشم ديجك يرده لامهمة ولامكادة ديرلر لااهم ولا اكاد معناسنه وكود بذل جان ايلمك
معناسنه در يقال هو يكود بنفسه كودا من الباب الاول اى يجود يكود يجود وزننده بر موضع آديدر الاكوبداد
اشميزاز وزننده بر آدمك پير اولوب وجودى ديترر اولمق معناسنه در يقال اكوأدّ الرجل اذا شاخ وارتعش الكودة
حمزه وزننده طپراق وسائر نسنه كومه سنه دينور جمعى اكواد كلور التكويد تفعيل وزننده طپراغى ياسائر نسنه يى
بركدروب كومه ايلمك معناسنه در يقال كوّد التراب تكويدا اذا جمعه وجعله كثبة واحدة كواد غراب وزننده
وكويد زبير وزننده اسماء رجالدندر الكهد مهد وزننده والكهدان فتحاتله يوريمكده ياخود ايش اشلمكده
سرعت ايلمك معناسنه در يقال كهد الرجل كهدا وكهدانا من الباب الثالث اذا اسرع وسرعت ايتدرمك معناسنه در
تقول كهدته اى اسرعته وبر نسنه نك طلبنده الحاح واقدام ايلمك معناسنه در يقال كهد فى الطلب اذا الحّ وبغايت
يورلوب بيمجال اولمق معناسنه در يقال كهد الرجل اذا تعب واعيا وكهد رنج ومشقت معناسنه در يقال
اصابه جهد وكهد بمعنى واحد الكهود صبور وزننده سريع وچالاك معناسنه در كهود اليدين سريعة اليدين
ديمكدر كه چيره دست تعبير اولنور ومنه يقال اتان كهود اليدين اى سريعة الكوهد جوهر وزننده پيرلكدن
وجودى دترر اولان آدمه دينور يقال هو كوهد اى مرتعش كبرا الكهداء حمراء وزننده جاريه يه اطلاق اولنور
امه معناسنه خدمتده سرعتى باعث اطلاقدر الاكهاد همزه نك كسريله يورلمق معناسنه در يقال اكهد
الرجل اذا تعب ويورمق معناسنه متعدى اولور يقال اكهده اذا اتعبه الاكوهداد اقهداد وزننده ومرادفيدر كه
ذكر اولندى يقال اكوهدّ الفرخ بمعنى اقهدّ الكيد كافك فتحى وياتك سكونيله والمكيدة معيشة
وزننده بر آدمه مكر وخباثت ايلمك معناسنه در يقال كاده يكيده كيدا اذا مكره وحيله ايلمك معناسنه در يقال
كاده اذا احتال له وحرب وقتال معناسنه در احتيالى مشتمل اولديغيچون يقال كاده اذا حاربه وچقماق آتش
چقرمق معناسنه در يقال كاد الزند اذا اخرج النار وقوصمق معناسنه در يقال كاد الرجل اذا قاء وقرغه
جبالپرق اوتمك معناسنه در يقال كاد الغراب اذا اجتهد فى الصياح وجان ويرمك معناسنه در كه واوى دخى
بو معنايه در يقال كاد بنفسه اذا جاد بها وخاتون حيض كورمك معناسنه در يقال كادت المرأة اذا حاضت
وواوى اولان كود معناسنه در كه فعل مقارب اولور يقال كاد يفعل كذا اذا قارب وهمّ ويقال كيد يفعل
كما ذكر فى الواوية وتقول لا كيدا ولا هما اى لا اكاد ولا اهمّ كما ذكر التكايد تفاعل وزننده سردلك وقاتيلق
معناسنه در يقال فيه تكايد اى تشدّد وتكايد برى برينه مكر وخدعه ايدشمك معناسنه در يقال هما يتكايدان
اى يتماكران ولا تقل يتكاودان الاكتياد افتعال وزننده مكر وخدعه ايلمك معناسنه در يقال اكتاده اذا احتاله
فصل اللام اللبود قعود وزننده واللبد فتحتينله بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال لبد الرجل
بالمكان ولبد لبودا ولبدا من الباب الاول والرابع اذا اقام به وبر نسنه يه ياپشمق معناسنه در يقال لبد به ولبد به اذا لزق به

الالباد همزه نك كسريله بو دخى ياپشمق معناسنه در يقال البد بالارض اذا لزق وآتك اربنه تكلتو ياپمق
معناسنه در يقال البد السرج اذا عمل له لبدا وآتك صرتنه تكلتو قومق معناسنه در يقال البد الفرس اذا شدّ عليه اللبد
اى وضعه على ظهره وقربه يى چواله قومق معناسنه در چوالهلبيد دينور كما سيذكر يقال البد القربة اذا جعلها
فى جوالق وقپو مقوله سى يره كيرركن باشى اكمك معناسنه در يقال البد رأسه اذا طأطأه عند الدخول وبر نسنه يى
بر نسنه يه ياپشدرمق معناسنه در يقال البد الشئ بالشئ اذا الصقه به ودوه قسمنك موسم بهارده توپلرى يكيدن
ظهور ايدوب سمورمكه بوز طوتمق معناسنه در يقال البدت الابل اذا اخرجت اوبارها وتهيأت للسمن
واصلا منفك اولميه رق بصر مصلى موضع سجوده ملازم اولمق معناسنه مستعملدر يقال البد بصر المصلى
اذا لزم موضع السجود وبر تغه ياما اورمق معناسنه در يقال البد الخرق اذا رقعه اللبد صرد وزننده واللبد
كتف وزننده منزلندن هر كز آيرلميوب كسب وكار ايچون سير وحركت ايتمز اولان تنبل آدمه دينور كه كچه كبى
كويا كه يرينه ياپشق اولور يقال رجل لبد ولبد اذا كان لا يبرح من منزله ولا يطلب معاشا ولبد صرد وزننده
نسور لقمانك آخرى يعنى الك صكره يه قلان نسرينك اسميدر هلاك اولمز ظنيله تسميه ايلمشدر ونسر كركس
ديدكلرى قوشدر لقمان مزبور لقمان حكيمك غيريدر وبو عاد قومندندر عربلر شويله زعم ايدرلر كه قومى مزبور
لقمانى استسقا ايچون حرم شريفه ارسال ايدوب كندى حرمده ايكن قومى بالجمله مظهر قهر الهى اولمغله
مزبور كويا كه طرف ربانيدن ايكى مادّه ضمننده تخيير اولندى كويا كه مزبور حرمده حق جلّ وعلى دركاهندن
طول عمر نياز ايلمكله قومرال تو يلو طاغ اوكوزى ولدلرى اوله رق كيدى دانه هر برى اسمر ومطر اصابت ايلمين
اوتسز صوسز طاغده ايوا ايدر اوله لر آنلرى استصحاب يعنى هر برى هلاك اولدقده يرينه برنى استصحاب ايدوب
آنلرك مجموعنك عمرى قدر معمر اوله ياخود يدى دانه نسر اتخاذ ايده كه هر برى هلاك اولدقده يرينه ياوريلرندن
برنى اخذ ايدوب عمر طبيعى اوزره معمر اولوب اول هلاك اولدقده بر ياورى دخى اتخاذ ايليه خلاصه بو منوال اوزره
نسور سبعه نك عمرى مقدارى معمر اوله پس لقمان شق ثانى يى اختيار ايلدى وهر نسر سكسان سنه معمر
اولوب الك صكره قلانه بو هلاك اولمز عميله لبد اطلاق ايلدى بعده لبد دخى هلاك اولمغله لقمان دخى اكا پيرو
اولدى وهر برينك اسم مخصوصى وار در وعربلر آنكله تشأم ايدوب ياشومه موقعنده بالبد ديرلر ولبد صرد وزننده
ولابد ولبد سكر وزننده چوق ماله اطلاق اولنور يقال مال لبد ولابد ولبداى كثير لبدى ولبادى لاملرك ضمى
وبارك تشديديله وتخفيفيله بر قوش آديدر امهات سائره يبانه كوره بلدرجين قوشنه اطلاق اولنور اطفال عرب آنى
كوردكده لبادى لبادى البدى ديه رك اطرافنى دور ايدرلر اولدخى اولدبغى يره ياپشوب سينه رك طورمغله واروب
اخذ ايدرلر الملبد محسن وزننده دائما قويرغيله اويلقلرينه ضرب ايدن دوه يه دينور يقال بعير ملبد اى ضارب
فخذيه بذنبه التلبد تفعل وزننده يوك وياغى مقوله سى نسنه نك اجزاسى برى برينه كيريشوب كچه كبى ياپشمق
معناسنه دركه كچه لنمك تعبير اولنور يقال تلبد الصوف ونحوه اذا تداخل ولزق بعضه ببعض وقوش كوكسنى يره
ويروب ياتمق معناسنه مستعملدر يقال تلبد الطائر بالارض اذا جثم عليها اللبد واللبدة لاملرك كسريله واللبدة
عمده وزننده كچه يه دينور كرك يو كدن وكرك قيلدن اولسون جمعى الباد ولبود كلور اللباد كتان وزننده كچه جى يه دينور
ولبده لامك كسريله ارسلانك زبره سنده يعنى اموزلرى ارالغنده كچه كبى مجتمع ومتراكب اولان تو يلره اطلاق اولنور
بو جهتدن ارسلانه ذو لبده ديرلر مؤلفك وكنيته ذو لبدة قولنده كنيه دن مراد لقبدر ولبده صليان ديدكلرى اوتلغك
كوكنده كچه پارچه سى كبى نسنه يه اطلاق اولنور واو يلغك ايچ يوزينه اطلاق اولنور وچكركه سوريسنه اطلاق
اولنور وكوملكك كوكسنه اوردقلرى يوك يامه يه دينور على قول كوملكك ياقه سنى عماد قلرى بو كولمش ايلكه
دينور ولبده برقه ايله افريقيه بينده بر بلده آديدر اللبد لامك كسريله امر وشان وخصوص معناسنه در ومنه
يقال فلان لايحقّ امره اذا كان يتردّد فيه ولبد بساط معروف اسميدر كه حالا كچه تعبير ايتدكلرى دوشمه اوله جقدر
وتكلتو يه دينور كه آت اربنك ايچنه وضع اولنور ذولبد هذيل بلادنده بر موضع آديدر اللبد فتحتينله بو كه
دينور صوف معناسنه فارسيده پشم ديرلر ولبد مصدر اولور دوه قسمى اشك كنكرى ديدكلرى اوتى چوق اكل
ايتمكله امتلا اولمق معناسنه در كه كويش كتورمز اولور يقال لبد البعير لبدا من الباب الرابع اذا دعص من الصليان
اللبادة رمانه وزننده چوبان مقوله سنك كچه دن يغمورلقلرينه دينور كه كپنك تعبير اولنور حالا لباده ديدكلرى
لباس كه قبامه وخرقه دخى ديرلر آندن مأخوذدر اللبيد امير وزننده چواله دينور وطوربه يه دينور ولبيد اسماء
رجالدندر لبيد بن ربيعة بن مالك ولبيد بن عطارد بن حاجب ولبيد بن ارنم الغطفانى شاعرلردر مترجم ديركه * الاكل

شیء ما خلا الله باطل * وکل نعیم لا محالة زائل * بیتی ابیداولکدر لبید زبیر وزننده واپید کریم وزننده برقوش
آدیدر و ابو لبید بن عبده شاعر و فارس در اللبد جد وزننده بر مقدار یوکی دیدوب صوایله اصلندقد نصکره
کیچه کبی دیکوب آرقه ده اولان لباسی بر تمامق ایچون قلچ قننك اوجنه صارمق معناسنه در یقال لبد الصوف لبدا
من الباب الثانی اذا نفشه و بله بماء ثم خاطه وجعله فی رأس العمد وقایة للبجاد ان یخرقه التلبید تفعیل وزننده بودخی
لبد معناسنه در یقال لبد الصوف تلبیدا یعنی لبده و برتق نسنه یه یامه اورمق معناسنه در یقال لبد الکساء اذا رقعه
واحرامده اولان حاجی باشنك صاچی پریشان اولمیوب طوبلنمق ایچون صاچنه صمغ مقوله سی نسنه سوروب
یاپشدرمق معناسنه در یقال لبد المحرم رأسه اذا جعل فیه شیئا من صمغ لیتلبد شعره اللبدی لامك ضمی وبای
مشدده نك فتحی والفك قصریله بر یره مجتمع اولمش کروه انسانی یه اطلاق اولنور اللبود صبور وزننده کنه تعبیر
اولنان بوجکه اطلاق اولنور الالتباد افتعال وزننده آغاجك یپراقلری بری بری اوزره درطوب یاپشمق معناسنه در
یقال التبدت الورق اذا تلبدت ای تلبد بعضه علی بعض و آغاجك یپراقلری صیق و کور اولمق معناسنه در یقال التبدت
الشجرة اذا کثرت اوراقها اللابد والبد محسن وزننده و ابو لبد صرد وزننده و ابو لبد عنب وزننده ارسلانه دینور
اللتد لامك فتحی وتاء فوقیه نك سکونیله بر آدمك کوکسنه یومرقله اورمق معناسنه در یقال لتده بیده لتدا من الباب
الثانی اذا لکزه اللثد ثای مثلثه ایله لتد وزننده تریدی قاب ایچره بری برینك اوزرینه دوبدوز یغمق
معناسنه در یقال لثد القصعة بالثرید لثدا من الباب الثانی اذا جمع بعضه علی بعض وسوّاه ومتاعی استف
ایلك معناسنه در یقال لثد المتاع اذا نضده اللثدة لامك کسریله بدوی طائفه سندن کوچر اولمیان
مقیم قوم وجماعته دینور اللحد جحد وزننده قبرك بریانده اویلن یاریغه دینور جمعی الحاد ولحود
کلور لحدی اولمیان قبره ضریح دینور حالا بعض بلاد عربده لحد مغاره طرزنده بر مخزندر که میتلری آنك
درونه وضع واوزرنده هر برینك برابرینه علامت نصب ایدرلر ولحد مصدر اولور قبرك بریانی اویوب یارمق
معناسنه یقال لحد القبر لحدا من الباب الثالث اذا عمل له لحدا یعنی اذا شقّ من عرض القبر
ومیتی دفن ایلك معناسنه در یقال لحد المیت اذا دفنه و بر نسنه یه میل ایلك معناسنه در یقال لحد الیه اذا مال
الملحود مفعول وزننده بودخی لحد معناسنه در که شق اولان قبردر بو صفات غالبه دندر و یقال قبر لاحد وملحود
ای ذو لحد الالحاد همزه نك کسریله قبره لحد ایلك معناسنه در یقال الحد القبر اذا عمل له لحدا و بر نسنه دن میل
وعدول ایلك معناسنه در یقال الحد عنه اذا مال وعدل حقدن عدول ایدن مذهب باطل سالکنه ملحد اطلاقی
بو معنادندر و الحاد نزاع وجدال ایلك معناسنه در یقال الحد الرجل اذا ماری وجادل والحاد فی الحرم یعنی اشبو
ومن یرد فیه بالحاد الآیه کریمه سنده واقع الحاددن مراد مأمور اولدیغی اعمال وحرکاتده قصد وعدلی ترك ایلك
یاخود حاشا اشراك بالله یاخود ظلم وستم یاخود احتکار غلال ایلکدر یقال الحد الرجل فی الحرم ای ترك القصد فیما امر به
او اشرك بالله او ظلم او احتکر الطعام والحاد بر آدمه باطل سوزلر سویلیه رك تحقیر وآزار ایلك معناسنه در یقال
الحد بزید اذا ازری به وقال علیه باطلا الالتحاد افتعال وزننده بودخی بر نسنه یه میل ایلك معناسنه در یقال
التحد الیه اذا مال اللحود صبور وزننده اکری بوکری قازلمش قویی یه اطلاق اولنور یقال رکیة لحود ای زوراء
مخالفة عن القصد اللحادة لامك ضمیله لحانه وزننده ومرادفیدر که آغاج قبوغنك صو بتوسنه دینور وات پاره سنه
دینور الملاحدة مفاعله وزننده بری برینه کج نظر و کج درون اولمق معناسنه در یقال لاحد فلان فلانا اذا اعوج
کلّ منهما الملتحد التحاددن اسم مکاندر میل اولنه جق مکانه دینور بو علاقه ایله صغنه جق یره و آدمه اطلاق
اولنور ومنه قوله تعالی ولن اجد من دونه ملتحدا ای ملجأ اللدیدان لامك فتحیله تثنیه اوله رق قولقلردن
اوته جه بوینك ایکی یانلرینه دینور هر برینه لدید دینور یقال ضربه علی لدیدی عنقه ای صفحتیه دون الاذنین ولدیدان
هر شیئك ایکی جانبنه اطلاق اولنور مثلا لدیدی الوادی چایك ایکی قییسیدر جمعی ألدّه در اعزّه کبی ولدید خونی ایله
آغزك بر یانینه وضع اولنان دوایه اطلاق اولنور لدود کبی ولدید بنواسد یوردنده بر صو آدیدر التلدّد تفعل وزننده
تردّد وحیرتدن ناشی صاغه صوله بیون چویروب باقمق معناسنه در یقال تلدّد الرجل اذا تلفت یمینا وشمالا وتحیر
متلدّدا و یرده اکلنوب قالمق معناسنه در یقال تلدّد الرجل اذا تلبث المتلدّد اسم مفعول بنیه سیله بونه اطلاق
اولنور الملتدّ مرتدّ وزننده خلق وفراق معناسنه مستعملدر که تلفت عنق معناسندن مأخوذدر یقال ماله
عنه ملتدّ ای بدّ اللدود صبور وزننده لدید کبی آغزی آغر بین آدمك خونی ایله آغزینك بر یانینه وضع وسق اولنان
دوایه دینور جمعی ألدّه کلور اجله کبی واللدود بر کونه وجع اسمیدر که آغزده و بوغازده حادث اولور وشدید الخصومه

اولان آدمه دینور الألدّ مدّ وزننده واللدود قعود وزننده لدود دیدکلری ذکر اولنان آغز دواسی ترتیب ایلك
معناسنه در یقال لدّ اللدود لدّا ولدودا من الباب الاوّل اذا عمله ولدّ بر آدمك آغزی آغر یسنه خونی ایله بر یانندن
دوا وضع ایلك معناسنه در یقال لدّ فلانا اللدید اذا اصبّ فی احد شقی فمه اللدود و برکسه ایله خصومت ایلك
معناسنه در یقال لدّه اذا خصمه وحبس ایلك معناسنه در یقال لدّه اذا حبسه وشدید الخصومه اولمق معناسنه در
تقول لددت یا فلان لدّا ای صرت الدّ ولدّ چواله دینور الالداد همزه نك کسریله بودخی آغز آغر یسنه وجه
مذکور اوزره دوا وضع ایلك معناسنه در یقال الدّه الدادا بمعنی لدّه الملدود آغزی ایچره ذکر اولنان دوا وضع
اولنمش کسیه دینور یقال لدّ الرجل علی بناء المجهول فهو ملدود اللادّ واللدود خصومت معناسنه اولان لدّ
کلمه سندن اسم فاعلدر الألدّ همزه نك ولامك فتحیله بیونك طمرلری اوزون اولان دوه یه دینور یقال بعیر الدّ
ای طویل الاخدع ومتعند ومتمرّد شدید الخصومه آدمه دینور که اصلاحق وانصاف طرفنه میل ایلیه جمعی لدّ
کلور لامك ضمیله ولداد کلور لامك کسریله فی الاصل الدّ لدیدانی یعنی صفحهٔ کردنلری شدید اولان آدمدر که بیونی
بر طرفه کوجلکله چویراوله صکره خصم متمرّدده استعمال اولندی الالندد والیلندد فتحتیله بونلرده شدید
الخصومه مصرّ ومتعند آدمه دینور اللدیدة عدیده وزننده چیچکلر ایله مزیّن باغچه یه دینور روضهٔ زهراء معناسنه
الملدّ میمك کسری ولامك فتحیله عمرو بن عبدود نام کسه نك قلیچی اسمیدر لدّ لامك ضمیله فلسطین قضاسنده
بر قریه آدیدر حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام دجّال ملعونی آنك قپوسی اوکنده قتل ایده جکدر التلدید
تندید وزننده ومرادفیدر که بین الناس بر آدمی تشهیر ایلك معناسنه در یقال لدّد به بمعنی ندّد الالتداد افتعال
وزننده لدودی یعنی آغزه وضع اولنان دواء مذکوری یوتمق معناسنه در یقال التدّ الرجل اذا ابتلع اللدود
و بر نسنه دن میل وعدول ایلك معناسنه در یقال التدّ عنه اذا زاغ ومال اللسد لامك وسینك فتحیله واللسد
قصد وزننده حیوان یاوریسی آناسنك ممه سنده اولان سودی بالجمله امك معناسنه در یقال لسد الطلی امه ولسد لسدا
ولسدا من الباب الرابع والثانی اذا رضع ما فی ضرعها کله وقابی یلامق معناسنه در یقال لسد الاناء ولسده اذا لحسه
الملسد منبر وزننده کثیر اللسد اولان دوه کوشکنه وسائر یاوری یه دینور یقال فصیل ملسد ای کثیر اللسد اللغد
لامك ضمی وغین معجمه نك سکونیله واللغدود زنبور وزننده واللغدید لامك کسریله بوغازده اولان اتجکزه دینور که
مراد بوغازك داخلنده کوچك دلك اطرافنده اولان اتدر زنخدانله بوغازك ارالغنده اولور علی قول قولاق ایچره
زوائداته دینور که قولغك مادّه سندن زائددر قولاق ممه سی تعبیر اولنور یاخود آغزك چاق نهایتنده بوغازه قدر دائر
اولان اته دینور جمعی الغاد ولغادید کلور که ترتیب اوزره در عند البعض لغد قولغك آلت طرفندن یومشغنك
منتهاسنده اولان اته دینور که چکه کمکنك اوستیله قولاق یومشغنك ارالغنده اولان ات اوله جقدر اللغد وعد وزننده
یولدن صپان دوه یی یوله دوندروب کتورمك معناسنه در یقال لغد الابل لغدا من الباب الثالث اذا ردّها الی القصد
والطریق وقولاغی طوغرلتمق ایچون چکوب سوندرمك معناسنه در یقال لغد اذنه اذا مدّها لیستقیم و بر آدمی ایشندن
آلیقومق معناسنه در یقال لغد فلانا عن حاجته اذا حبسه المتلغد متعند وزننده کیندار ومبطن آدمه دینور
یقال رجل متلغد ای متغیظ الملاغدة مفاعله وزننده والالتغاد افتعال وزننده برکسه مراد ومقصودی اولان
شیئك غیریسنی النه آلمق معناسنه در مثلا مرادی اولان شیئه ال صوندقده النه غیریسی کچمك کبی یقال لاغده
والتغده اذا اخذ علی یده دون ما یریده لغده عمده وزننده اصفهانیّ الاصل بر ادیب ونحوی اسمیدر اللکد فتحتیله
بر نسنه یه کیر ولکه یاپشوب قالمق معناسنه در یقال لکد علیه الوسخ لکدا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به ظاهرا
لکه لکد محرّفی کیدر اللکد لامك فتحی وکافك سکونیله برکسیه ال ایله اورمق علی قول اوته قاقمق معناسنه در
یقال لکده لکدا من الباب الثانی اذا ضربه بیده او دفعه الملکد منبر وزننده هاون النه شبیه نسنه درکه آنکله بعض
اشیاء دوکیلور لهجه ده هاون الیله و بعض تراجمده طوقاج ایله مبین در الالکد احمر وزننده شول لئیم وخسیسه
اطلاق اولنور که کیر کبی قومنه ملصق اوله یعنی لئامتندن ناشی جهت تعیشی ثقلتله قومنه تحمیل ایدوب مخصوصه
مصارف ومسافر قیدندن آزاده اولان دون وناکسه دینور یقال رجل الکد ای ملصق بقومه لکاد کتان وزننده
بر رجل آدیدر اللکد کتف وزننده بخیل وبدخوی کسیه دینور یقال رجل لکد ای لحز الملاکد اسم فاعل
بنیه سیله شول ایاغی بوقاغیلی آدمه دینور که یوردکن ایاقلرنی بوقاغی کیروچکشدروب زحمت و برمکله بوقاغی ایله
اوغراشور اوله وملاکد بر رجل آدیدر التلکد تفعل وزننده بر آدمك بیونه صارلمق معناسنه در یقال تلکده اذا اعتنقه
و برکسه نك کوده سنك اتی قاتلنوب غلیظ وطقناز اولمق معناسنه در یقال تلکد فلان اذا غلظ لحمه واکتنز و برشیئك

بعض اجزاسی بعضه منضم اولوب یاپشمق معناسنه در یقال تلکد الشیء اذا لزم بعضه بعضا اللمد حمد وزننده
ذل ومسکنتله بر آدمه تواضع ایلمك معناسنه در یقال لمده لمدا من الباب الثانی اذا تواضع له بالذل و یوزه شمار اورمق
معناسنه در یقال لمده یعنی لدمه شارحك بیانته کوره مقلوبدر اللمدان سکران وزننده خوار وذلیل آدمه
دینور الالود اسود وزننده شول سرکش وطاغی یه دینور که قطعا عدل وحقانیت طرفنه میل ایلمیوب و برکسه نك
امر وفرمانه انقیاد ایلمز اوله یقال رجل الود ای لایمیل الی عدل ولا ینقاد لامر جمعی الواد کلور وشول شدید آدمه دینور که
برکسنه اطاعت وسر فرو ایلمز اوله یقال رجل الود اذا کان لا ینقاد لامر والودقاین وسرد یونه دینور اللود فتحتینله
برکسه الود اولمق معناسنه در که اصلا عدل وانصافه میل وفرمانه انقیاد ایتمز اولمقدن عبارتدر یقال لود الرجل لودا
من الباب الرابع اذا کان الود اللهد مهد وزننده یوك یك آغر اولمغله حاملنی بصمق معناسنه در یقال لهده الحمل
لهدا من الباب الثالث اذا اثقله ودابه یی یك اوزرینه واروب اتعاب ایلمکله زاروزبون ایلمك معناسنه در یقال لهددابته
اذا جهدها واحرثها و برنسنه یی یمك علی قول یلامق معناسنه در یقال لهد الشیء اذا اکله اولحسه و برکسه یی
ذل وحقارتندن ناشی اوته قاقشدرمق علی قول ممه لرینك و آرقه کورکلرینك دیبلرینه اورمق یاخود کوده سنی ال ایله
صقشدرمق معناسنه در یقال لهد فلانا اذا دفعه دفعة لذله اوضربه فی اصول ثدیه واصول کتفیه او غمزه ولهد دوه
قسمنك کوکسنه صدمه و یوك بصمه مقوله سی حادثه سببیله عارض اولان چتلاغه دینور و بوروم اسمیدر که طوارك
یانیله اموزی آرالغنده اولان انده حادث اولور و برعلت آدیدر که انسانك ایاقلرنده و بوطلرنده عارض اولور انفراج
وانشقاق کبی وثقیل ونادان واصلا برایشه یرامز عاجز وحقیر کسه یه دینور التلهید تفعیل وزننده لهد کبی بر آدمی
ذلتدن ناشی اوته قاقق یاخود ممه لرینك وکورکلرینك دیبلرینه اورمق یاخود ال ایله صقمق معناسنه در یقال لهده بمعنی
لهده الالهاد همزه نك کسریله ظلم وجور ایلمك معناسنه در یقال الهده اذا ظلمه وجاره وتحقیر ایلمك معناسنه در
یقال الهدبه اذا ازری به و برنسنه یه چوکوب آغرلغیله بصمق معناسنه در یقال الهد الی الارض اذا تثاقل الیها
وقتال وجدال اوزره اولان ایکی آدمك برنی طوتوب آخرنی خصمنه شر کیر اوله رق بوشلمق معناسنه در که برینه اهانت
ودیکرنی محافظه دن عبارتدر یقال الهد بفلان اذا امسك احد الرجلین وخلی الاخر علیه یقاتله اللهیدة عصیده
وزننده کوشکجه چالنمش بولماج آشنه دینور تقول اطعمنا اللهیدة ای العصیدة الرخوة اللهاد غراب وزننده
انجقرغه دینور فواق معناسنه اللیاد سحاب وزننده شیء معناسنه در تقول ما ترکت له لیادا ای شیئا بو کونه
محلرده تنوین تحقیر ایچوندر فصــــــل المیم المأد میمك فتحی وهمزه نك سکونیله تروتازه نبات آب وتاب
وطراوتی بولوب نرم تن جوان کبی تمایله یشلمق معناسنه در که بو حالت نیسان آینده صورت بولور یقال مأد النبات مأدا
من الباب الثالث اذا اهتز وتروی وجری فیه الماء ونعم ولان ومأد تروتازه نازکبدن آدمه ووصف مذکور اوزره
نهاله دینور یمؤود دخی دینور کاسیذکر پس وصف بالمصدر اولور ومطلقا نرم ونازك شیئه اطلاق اولنور وشول
صو صرندیسنه دینور که منبعدن قینامزدن اول یرلك یوزنده ترشح ایلیه الامآد همزه نك کسریله نباتی پرآب وتاب
ایلمك معناسنه در یقال امأد الری النبات اذا جعله مأدا الیمؤد یعفور وزننده بودخی تروتازه ونازکبدن آدمه
واول کونه نهاله دینور یقال رجل وغصن مأد و یمؤد ای ناعم غض مؤنثنده مأده کذلك یمؤد و یمؤده دینور و یمؤد برقویی
یاخود برموضع آدیدر الامتاد افتعال وزننده کسب ایلمك معناسنه در یقال امتأد خیرا اذا کسبه المثد مجید
وزننده بودخی تروتازه ونرم ونازك نسنه یه دینور یقال شیء مثید ای ناعم مأبد مزل وزننده سراة قضاسنده
بر بلده آدیدر المتود تای فوقیه ایله قعود وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال متد بالمکان متودا من الباب الاول
اذا اقام المثد میمك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله طاشلر وقیالر آرالغنده کیزلنوب آرالقلرندن سینه رك دشمن طرفنه
نظر ایله قومنه دیدبانلق ایلمك معناسنه در یقال مثد الرجل بین الحجارة مثدا من الباب الاول اذا استتر ونظر بعینه
من خلالها الی العدو ربأ للقوم و بر آدمی وصف مذکور اوزره دیدبان قلمق معناسنه در تقول مثدت فلانا اذا جعلته
مأثدا المأثد منزل وزننده دیدبانه دینور المجد میمك فتحی وجیمك سکونیله نیل الشرف والکرم یعنی بر آدم شان
وشرف وکرم وجلالته نائل اولمغه دینور که اسمدر بو ندن اولولقله تعبیر اولنور علی قول مجد انجق آباء واجداد ایله
قائم اولور یعنی نسبنده شرف وکرم اولمیان آدمه وصف اولمز هر نقدر کندیسی زماننك شرفنداسه ده لسانمزده آندن
کشی زاده لکله تعبیر اولنور وعند البعض خاصة اصول وآباسیله قائمدر مثلا بر آدم زماننده شرفند اولمیوب لکن
اصول وآباسی متشرف اولسه مجد اول آدمه وصف اولور اکرچه زماننه کندی دخی شرفند ایسه نور علی نور اولور
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معناده مجد ذکری آتی مجد ابلدن مأخوذدر که مرعای واسعه بولنمسندن عبارتدر

پس بو مناسبتله سعهٔ کرم وجلالت معناسنه استعمال اولندی ومجد ومجاده مصدر اولور بر آدم اهل مجد اولمق معناسنه
یقال مجد الرجل ومجد مجدا ومجادة من الباب الاول والخامس اذا کان ماجدا فهو ماجد ومجید ومجد مجود معناسنه
کلور کاسیذکر ومجد تمیم بن غالب بن فهرك قزی اسمیدر بنو مجد دیدکلری جماعت آنك ذریتندر و بو غیر منصرفدر
قلیلا منصرف اولور الماجد والمجید صاحب مجد اولان آدمه دینور ماجد باب اولدن ومجید باب خامسدندر
وماجد چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء ماجد ای کثیر وخوشخوونازك مشرب وصاحب کرم آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل ماجد ای حسن الخلق سمح وماجد بر رجلك اسمیدر ومجید رفیع وعالی معناسنه در
وکریم وشریف الفعال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجید ای رفیع عال وکذلك الکریم والشریف الفعال
ومجید بن حیدة بن معد اشعریوندن بر بطن پدرینك اسمیدر الامجاد همزه نك کسریله والتمجید تفعیل وزننده
برکسه حقنده تعظیم وثنا ایلمك معناسنه در که اولولمق تعبیر اولنور یقال امجده ومجده امجادا وتمجیدا
اذا عظمه واثنی علیه وعطیهٔ کثیره ویرمك معناسنه در یقال امجد فلان العطاء ومجده اذا کثره وامجاد دوه قسمی
چایری چوق مرعایه او غرامق علی قول تازه چایردن طویمغه قریب اوتلامق معناسنه در یقال امجدت الابل
اذا وقعت فی مرعی کثیر او نالت من الخلی قریبا من الشبع وامجاد وتمجید دوه یی طویورمق علی قول قارنی طلوسی
یاخود قارننك نصفی طلوسی علف ویرمك معناسنه در که یاری طویورمق تعبیر اولنور یقال امجد الابل ومجدها
اذا اشبعها او علفها ملء بطنها او نصف بطنها التماجد تفاعل وزننده بر آدم کندی مجد وشرفنی یاد ایدوب
نا سه طفره لنمق معناسنه در یقال تماجد الرجل اذا ذکر مجده ونیجه کسه لر یکدیکرینه مجد وشرف جهتیله
تفاخر ایلمك معناسنه در یقال تماجد القوم اذا تفاخروا واظهروا امجادهم المجاد میمك کسریله مفاعله دن
مصدردر باب مغالبه ده استعمال اولنور که مجادت جهتیله یارشمقدن عبارتدر یقال ماجده مجادا اذا عارضه بالمجد
فمجده ای غلبه المجد میمك فتحی وجیمك سکونیله والمجود قعود وزننده بونلرده امجاد وتمجید کبی دوه قسمی
اوتلاغی فراوان یره دوشمك یاخود تازه چایردن طویمغه قریب اولمق معناسنه در یقال مجدت الابل مجدا ومجودا
من الباب الاول اذا وقعت فی مرعی کثیر او نالت من الخلی قریبا من الشبع ودوه یی کرکی کبی طویورمق علی قول
قارنی طلوسی یاخود نصفی طلوسی طویورمق معناسنه در که یاری طویورمقدر یقال مجد الابل اذا اشبعها او علفها
ملء بطنها او نصف بطنها مجید زبیر وزننده بر رجل آدیدر مجدوان نهروان وزننده نسف قضاسنده
بر قریه در مجدون میمك فتحی وکسریله بخارا قضاسنده بر قریه در ذو ماجد یمنده بر قصبه در الاستمجاد
فراوان اولمق معناسنه در ومنه المثل * فی کل شجر نار واستمجد المرخ والعفار * ای استکثر من النار بعض نسنه یی
بعض دیکر اوزره تفضیل معرضنده ضرب اولنور ابو ماجدة الحنفی تابعیندندر المخدة میمك فتحی وخای
معجمه نك سکونیله مدد ومعونت معناسنه در یقال هو محتاج الی مخدته ای معونته المد میمك فتحی ودالك
تشدیدیله سیل معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مد ماده سی برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه
موضوعدر بعده اکا مناسب اسملرده ومعنای مصدر یلرده استعمال اولندی ومصباحك بیاننه کوره بو راده سیل
کلمه سی اسمدر که سیل صویی دیمکدر جمعی مدود کلور کرچه مصدر دخی اولور یقال مد النهر مدا من الباب
الاول اذا سال ومد ارتفاع نهار معناسنه در که کون قباقوشلق اولمقدن عبارتدر و بو اسمدر نته کم اساسده اتینه
مد النهار وهو ارتفاعه عنوانیله مرسومدر معنای مصدری قریبا مذکور در ومد کاتب دیو یتدن مداد یعنی
مرکب المق معناسنه در استمداد کبی یقال مد الکاتب من الدواة اذا اخذ منها مدادا بالقلم للکتابة و بحرك یاخود
نهرك صویی چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه در که جزر مقابلیدر یقال مد البحر والنهر اذا کثر ماؤه کویا که
صویی اوزادوب سوندرمش اولور پس تفسیر مذکور معنای لازمیدر و برنسنه یی یایمق ودوشه مك معناسنه در یقال
مد الشیء اذا بسطه و یقال مد الله الارض ای بسطها و برشیئه کوزی قالدروب دقت ورغبتله صقجه نظر ایلمك
معناسنه در یقال مد نظره الیه اذا طمح ببصره الیه و برکسه یه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه در که وقتنی
اوزاتمقدن عبارتدر یقال مد المدیون اذا امهله و برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه در که معنای موضوع له در
یقال مد الشیء ومد به اذا جذبه ومطله وکون قباقوشلق اولمق معناسنه در یقال مد النهار اذا ارتفع و بر آدمه
یاردم ایلمك ویار و یاور اولمق معناسنه در کویا که آنك حیات ونفاسنی اوزاتمش اولور یقال مد زید القوم اذا صار لهم
مددا ومد مدی معناسنه مستعملدر که مراد مدی البصردر لسانمزده آندن کوز اریمی ایله تعبیر اولنور تقول
بینی و بینه قدر مد البصر ای مداه ودوه یه مدید ایچورمك معناسنه در یقال مد الابل اذا سقاها مدیدا کاسیذکر

وترلايه مداد يعني كوبره و فشق دوكمك معناسنه دركه ترلايه قوت ايراث ايدر يقال مدّ الارض اذا جعل فيها مدادا اى
سرقينا الامداد همزه نك كسريله بودخى بر آدمه برنسنه ضمننده مهلت ويرمك معناسنه در يقال امدّ فلانا اذا امهله
ورنسنه نك وعده سنى تأخير ايدوب اوزاتمق معناسنه در يقال امدّ اجله اذا اخره و بركمسيه برآدم غيرى كمسه تعيينى ايله
ياردم ايلمك معناسنه در يقال امدّ فلان الجند اذا انصرهم بجماعة غيره وويرمك معناسنه در يقال امده بمال اذا اعطاه
واعانه واغاثه معناسنه در يقال امده اذا اغاثه بعضلر عندنده ثلاثيدن اولان مدّ ماده سى شر ومكروهده وامداد ماده سى
خير ومحبوبده استعمال اولنور ومنه قوله تعالى ونمدّ له من العذاب مدّا وامددناهم بفاكهة ولحم مما يشتهون
وامداد كاتبه قلمه بر بازملق مركب ويرمك معناسنه در يقال امدّ الكاتب اذا اعطاه مدة قلم وياره ده مده يعني ايرين
پيدا اولمق معناسنه در يقال امدّ الجرح اذا حصلت فيه المدّة وعرفج ديدكلرى مبشه آغاجنه صو يوروب
طراوته بشلمق معناسنه دركه خصايصندندر يقال امد العرفج اذا جرى فيه الماء الامتداد افتعال وزننده
مطاوعدر برنسنه چكيلوب اوزانمق معناسنه در يقال مدا الحبل وبا الحبل فامتدّ الاستمداد مدكبى بودخى
دويتدن مركب آلمق معناسنه در يقال استمدّ الكاتب من الدواة اذا اخذ منها المداد وبرآدمدن مدد وعنايت ايستمك
معناسنه در يقال استمدوا الامير اذا طلبوا منه المدد التمديد تفعيل وزننده برنسنه يى پك چكوب سوندرمك
معناسنه در التمدّد تفعل وزننده تمديد معناسنه در يقال مدد الحبل وتمدده بمعنى مده وتمدد مطاوع اولور يقال
مدّده فتمدد المماده فى الاصل مفاعله وزننده والمداد قتال وزننده بونلرده برنسنه يى چكوب سوندرمك
معناسنه در يقال مادّ الشئ مماده ومدادا فتمدد ومادّه مماطله معناسنه دركه دين ووعده مقوله سنى اوزاتمقدن عبارتدر
يقال ماده ممادة اذا ماطله المديد امير وزننده چكيلوب سونمش نسنه يه دينور يقال شئ مديد اى ممدود
واوزون شيئه اطلاق اولنور يقال شئ مديد اى طويل جمعى مدد كلور ضمتيله ومديد عروضيون
اصطلاحنده ابحر عروضيه دن ايكنجى بحرك اسميدر بحر اول طويلدر اسباب واوتادينك طولى باعث
تسميه در ومديد دوه يه مخصوص بر علف آديدركه صويه اون ياخود صوصم يارمه قارشدروب دوه يه ايچوررلر
ومديد مكه قربنده برموضع آديدر وطوار يمنه دينور علف معناسنه المديدان تثنيه بنيه سيله عارض
عمامه نك اكسه سنده واقع ايكى طاغه اطلاق اولنور المداد ميمك كسريله يازو يازه جق مركبه دينور نفس كبى
وفشقيه وكوبره يه دينور سرقين معناسنه وچراغك ياغنه مدد ومداد اولان زيتون ياغى وشيرلغان مقوله سى ياغه
دينور واوزكه دينور مثال معناسنه يقال هذا على مداد واحد اى على مثال واحد وطريقه واسلوب ووتيره
معناسنه در يقال بنو ابيهم على مداد واحد اى على طريقة واحدة ومداد مابه المدّ معناسنه دركه كند وسيله
برنسنه چوغالوب فراوان اولان شئ اوله جقدر ومنه الحديث فى الحوض ميزابان مدادهما الجنة اى تمدها
انهار الجنة مداد قبس كتاب لبس وزننده اطفال عرب بيننده برلعب معروف آديدر المدمد غبغب
وزننده ايرمغه دينور نهر معناسنه واوزون قوملغه دينور حبل معناسنه شارح جبل نسخه سنى تخطئه ايلمشدر
المدّ ميمك ضميله ايكى رطل شئ صغان اولچك اسميدر على قول بررطل وثلث رطل مقدارى نسنه صغاندر
وعلى رأى معتدل الجسم اولان برآدمك ايكى آوجنك طلوسى مقدارندن عبارتدركه ايكيسنى بردن اوزادوب
طولدررقده استيعاب ايدر وبن بوكونه تجربه ايتدم وصحيح وموافق بولدم ومديد اولندانغى باعث تسميه در
جمعى امداد كلور ومدده كلور عنبه وزننده ومداد كلور ميمك كسريله شارح ديركه قول اول اهل عراق
وثانى اهل حجاز قوليدر انتهى وبعضلر سبحان الله مداد كلماته قولنده مداد كلمه سى بوندندر ديديلر يعنى ذكر
اولنان مدك جميعى قدر مابواز نها فى الكثرة عيار كيل اووزن تقديرنده در وسبحان الله مداد السموات دخى بوكونه دركه
تمثيل جهتيله كثرتدن كنايه در المدّة ميمك ضميله غايت وانجام معناسنه دركرك زماندن وكرك مكاندن اولسون
مدّ وامتداددن مأخوذدر يقال لهذه الامة والارض مدة اى غاية وزماندن برمقداره دينور برهه معناسنه تقول
اقمت عنده مدة اى برهة من الدهر ومدّه ديويتدن قلم اوزره آلنان بر بازمركبه دينور المدّة ميمك كسريله ياره ده
حادث اولان ايرنه دينور قيح معناسنه غليظ اولمغله سوندكيچون نته كه رقيقنه صديد دينور الامدود اسلوب
وزننده دأب وعادت معناسنه دركه اوزون اوزادى اعتياد اولنور يقال له امدود حسن اى عادة الامدّة اسنه
وزننده بر طوقوز چق ايلكك ارشلرينه دينور سدى معناسنه ظاهرا امدادك جمعيدر اسنه قرينه سيله وجولهه لرك چنبر
تعبير ايتدكلرى نسنه يه دينوركه اياكى طوقومغه بشلدقده دستكاهك ايكى طرفنده بزك ايكى جانبنى طوتان آلتدن
عبارتدر الامدّان كسرتينله افتان وزننده جوراق صويه دينور ماء ملح معناسنه ويردن صيزوب چقان صوضرندلسنه

دينور

دينور بو معناده قبلا ميمك تشديدى ودالك تخفيفيله لغتدر المدّان ميمك كسرى ودالك تشديديله بودخى چوراق
صويه دينور شوراب معناسنه المادّة شول زياده يه دينوركه مزيد اولديغى نسنه يه متصل اوله فارسيده وتركيده
مايه تعبير اولنور يقال مادّة الشئ وهى الزيادة المتصلة به المدمدة زلزله وزننده قورقوب قاچمق معناسنه در
يقال مدمد الرجل اذا هرب المرود والمرودة ميملرك ضميله والمرادة ميمك فتحيله عتو وطغيانده مقدم ومتثبت
اولمق على قول عتو وطغيانله متصف اولان صنف واشباهى جمله سندن خروج وامتيازايله عتو وطغيان
وعناد وعصيانك غايت وكالنه بالغ اولمق معناسنه دركه بين الطغاة منفرد وممتاز اولور يقال مرد الرجل ومرد مرودا
ومرودة ومرادة من الباب الاول والخامس اذا اقدم وعتا او بلغ الغاية التى بها يخرج من جملة ما عليه ذلك الصنف
مؤلفك بصائرده بياننه كوره بو ماده تجرد وتجريد معناسنه موضوع اولمغله مرود ومراده جنس خيراتدن
متعرى اولمق معناسنه دركه شروره تمحضى مستلزمدر ومبالغه ايچون بوندن تمرد صيغه سى دخى متصرفدر
مطلب
المارد والمريد اميروزننده والمتمرّد متعندوزننده آنلردن اسم فاعللردر ماردك جمعى مرده كلور كاتب وكتبه كبى
ومريدك جمعى مرداء كلور حنفاء كبى مترجم ديركه مشايخ طرق مريدلرينه كه صاحب اراده اولان طالب وسالكلرندن
عبارتدر بعض عوامك مرده تعبيرلرى خطادر زيرا مرده وجه مذكور اوزره ماردك جمعيدر مريدك جمعى مريدوندر
مثلا فلان شيخ مرده لريله كلديلر ديرلر بو ذميمه در مديحه دكلدر المرد فردوزننده كسمك معناسنه در يقال مرد الشئ
مردا من الباب الاول اذا قطعه وبرآدمك عرض وناموسنى هتك وخرق ايلمك معناسنه در يقال مرد فلانا اذا مزق عرضه
ومرد ومرود برنسنه يه على الدوام ادمان ايلمك وخوى وطبيعت ايدوب اكا ممارست قلمق معناسنه در يقال مرد
على الشئ مردا ومرودا اذا مرن واستمر وچوجق اناسنك ممه سنى اموب سودنى آزاتمغله يومشمق معناسنه در يقال
مرد الصبى ثدى امه اذا مرسه وايمكى يومشمق ايچون صويه اصلتمق معناسنه در يقال مرد الخبز اذا ماثه حتى يلين
ومرد مسواك اغاجنك تازه يمشنه دينور على قول پخته سنه دينور ومرد طوارى پك سورمك معناسنه در يقال
مرد الدابة مردا اذا ساقها شديدا وقايقجى وكيجى مردى ايله يعنى كندر ديدكلرى صريق ايله كمى يى وقايغى
صيغدن ياكاردن اوته قاقمق معناسنه در يقال مرد الملاح السفينة اذا دفعها بالمردى الامرد اسم وزننده
هنوز بيغى ترلمه بشلوب لكن چهرمسى آيينه كبى خطدن صاف اولان ساده روجوانه دينور مرد ماده سى تجرده
موضوع اولديغى ذكر اولندى يقال شابّ امرد اذا كان قد طرّ شاربه ولم تنبت لحيته المرد فتحتينله والمرودة
ميمك ضميله اوغلان امرد اولمق معناسنه در يقال مرد الغلام مردا ومرودة من الباب الرابع اذا صار امرد
ومريد اكلنه مداومت ايلمك معناسنه در يقال مرد الرجل اذا داوم على اكل المريد كما سيذكر التمرّد تفعل
وزننده برجوان خيلى زمان امرد قالدقدنصكره صقالى كلمك معناسنه در يقال تمرّد الغلام اذا بقى زمانا ثم التحى
وعتو وطغيان وعناد واستكبار اوزره اولمق معناسنه در ومنه المثل * تمرّد مارد وعزّ الابلق كما سيذكر * المرداء
حمراء وزننده شول قومساله اطلاق اولنوركه اصلا اوت بتورمز اوله ومرداء بلدهٔ هجر ترابنده برمخصوص قوملق
آديدر واصلا قاسغنده قيل بتمز اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مرداء اى لا اسب لها بوراده تاء فوقيه ايله
است نسخه لرى غلطدر صحيح اولان باء موحده ايله اولمقدركه شعر الركب معناسنه در ومرداء يپراقدن عارى اولان
آغاجه اطلاق اولنور يقال شجرة مرداء اى لاورق عليها ومرداء نابلس قضاسنده برقريه در الفك قصريله ده
زبانزددر مريداء مصغر بنيه سيله بحرين قضاسنده برقريه در التمريد تفعيل وزننده بنايى ياليين قبا كبى
دوز واملس ايلمك معناسنه در يقال مرد البناء تمريدا اذا املسه وسوّاه ومنه قوله تعالى صرح ممرّد من قوارير
الآيه اى مملس وبنايى يوكسك ياپمق معناسنه در ومنه يقال بناء ممرّد اى مطوّل يعنى الى السماء وتمريد وتمراد تذكار
وزننده كوكرجينه كومس ياپمق معناسنه در يقال مرّد للحمام تمريدا وتمرادا اذا جعل لها التمراد المارد عاتى
وطاغى يه دينور نته كه ذكر اولندى ويوكسك نسنه يه دينور يقال بناء مارد اى مرتفع و بو مجازدر ومارد تيماده
عارض نام جبل معروفك برون كبى چقان سيورى اوجلرنده برنيجه يوكسك سياه قيالرك آديدر ودومة الجندل
قضاسنده برحصار اسميدر نته كه تيماء قضاسنده ابلق نام برحصار دخى واردركه ايكيسده منيع ومتين حصن
حصينلردر ملكهٔ حيره اولان زبّاء نيجه زمان فتح وتسخيرلرى بابنده اقدام بى پايان ايدوب انجام كار عاجز ونوميد
اولمغله وجه مذكور اوزره تمرّد مارد وعزّ الابلق ديه رك يأس وحرماننه عودت ايلمشدر وكلام مزبور من بعد ضرب
مثل اولمغله عهدهٔ اقتداردن بيرون اولان عزيز وممتنع حقنده ايراد اولنور التمراد قرطاس وزننده كوكرجين
اونده اولان كومسه دينوركه آنده يمورطلر معروف قوشخانه كبى برى برينك اوزرنده منتسق اولورسه كه برج تعبير اولنور

تماریه اطلاق ایدرلر المردی کردی وزننده کمجیلرک وقایقجیلرک کوندرآغاجی دیدکلری اوزون صریغه دینور
مراد غراب وزننده برقبیله بدرینک لقبیدر اسمی یحابر ایدی عتو وتمردی سببیله مراد ایله ملقب اولدی المراد
سحاب وزننده والمرّاد کتّان وزننده بونه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعی مرارید کلور ماردون
جزیرهٔ ابن عمرده برقلعهٔ معروفه آدیدر اعراب بالحروف ایله معربدر حالت نصب وجرّنده ماردین دینور
تقول العجبنی ماردون ورایت ماردین ومررت بماردین قلعهٔ مزبوره حالا مردین ایله زبانزددر المرید امیر
وزننده سود ایچره اصلا دلش خرمایه دینور وصوقالمش سوده دینور المرّید سکیت وزننده
پك مارد ومتمرد اولان آدمه دینور یقال رجل مرّید ای شدید المرادة مرید زبیر وزننده مدینه‌ده برموضع آدیدر
ومرید الدلال وعبد الاول بن مرید وربیعة بن مرید واحمد بن مراد که غراب وزننده محدثلردر مارده مغربده
قرطبه اعمالندن برولایت آدیدر ثنیة مردان تبوك ایله مدینه بیننده برصرب بلاك آدیدر مرند سمند وزننده آذربیجان
ایالتنده بربلده‌در الامرخداد خای معجمه ایله اصمعداد وزننده برنسنه صالق وکوشك اولمق معناسنه‌در
یقال امرخدّ الشیٔ امرخدادا اذا استرخی المرز میمك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله صوغوقه دینور تقول مارأینا
فی هذا العام مرزا ای بردا وبرکونه جماع اسمیدر المسد میمك فتحی وسینك سکونیله ایپ بوکمك معناسنه‌در
یقال مسد الحبل مسدا من الباب الاول اذافتله ویولده بردوزه یه جدّ وتعبله سوروب کتمك معناسنه‌در یقال
مسد فی السیر اذا أدأب المسد فتحتیله دموردن اولان چرخ اوقنه وایکنه دینور وخرما لیفندن علی قول مقل نام
شجرك لیفندن بوکلمش ایپه دینور وعند البعض مطلقا بوکلمش ایپه دینور یاخود محکم ومتین بوکیلوب اورلمش
اولان ایپه دینور جمعی مساد کلور میمك کسریله وامساد کلور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مسد مصدر ومسد فتحتیله
اسمدر قبض وقبض کبی ممسود معناسنه‌در که پك محکم اورلمش ایپه دینور کما فی قوله تعالی فی جیدها حبل من مسد
یعنی جعل فی جیدها حبل حدید قدلوی لیاشدیدا الممسود ممدود وزننده وجودی قوندوقویّ واعصاب واندامی
دیرنکلوکشی یه اطلاق اولنور یقال رجل ممسود ای مجدول الخلق مؤنثنده ممسوده دینور المساد کتاب وزننده
مسئب معناسنه‌درکه یاغ طلومنه دینور ومساد مسد حبل معناسندن تصرّفله قوام معناسنه استعمال اولنور
ومنه یقال فلان احسن مساد شعرا ای احسن قوام شعره المصد قصد وزننده ممه‌امك معناسنه‌در یقال مصد
الصبی ثدی امه مصدا من الباب الاول اذا رضع وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال مصد المرأة اذا جامعها وبرنسنه‌یی
آغزه آلوب صورمق معناسنه‌در یقال مصد الشیٔ اذا مصه وکوك کورلمك معناسنه‌در یقال مصد السحاب اذا رعد
وصوغوق شدید اولمق معناسنه‌در یقال مصد البرد اذا اشتدّ وبو معناده فتحتیله لغتدر ومصد هوانك اسیلکی شدید
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال مصد الحرّ اذا اشتدّ وبرآدمی تذلیل وتحقیر ایلمك معناسنه‌در یقال مصد
فلانا اذا ذلّله ومصد یوکسك یاره دینور جمعی امصده کلور ومصدان کلور میمك ضمیله المصد فتحتیله والمصاد
سحاب وزننده بونلرده یوکسك یاره دینور ومصاد طاغك بلند اولان یرینه دینور ومخصوص برطاغك آدیدر
ونبیسة بن حبیب نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر وبررجل آدیدر بونده میمك ضمیله ده زبانزددر المصدة حمزه وزننده بغموره
دینور تاء وحدت جنسی ایچوندر تقول ما اصابتنا مصدة ای مطرة المضد میمك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله دکنکله
باشه اورمق معناسنه‌در یقال مضد رأسه اذا ضمده المضد فتحتیله حقد وکینه معناسنه‌در یقال فی قلبه له مضد ای
حقد المعد سعد وزننده برنسنه‌یی اوغورلین سرعتله قاپمق معناسنه‌در یقال معد الشیٔ معدا من الباب الثالث
اذا اختلسه وبرنسنه‌یی سرعتله برو یه چکوب کتورمك معناسنه‌در یقال معد الشیٔ اذا جذبه بسرعة وبرآدمك
معده‌سنه اورمق یا طوقنمق معناسنه‌در یقال معد فلانا اذا اصاب معدته وبرسمته کتمك وسیر وسیاحت ایتمك معناسنه‌در
یقال معد فی الارض اذا ذهب واوك دیش ایله برآدمك اتی اصرمق معناسنه‌در یقال معد لحمه اذا انتهسه وبرنسنه
فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال معد الشیٔ اذا فسد ومعد ومعود قعود وزننده برنسنه‌یی آلوب ایلتمك معناسنه‌در
یقال معد بالشیٔ معدا ومعودا اذا ذهب به ومعد ایری وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیٔ معد ای ضخم غلیظ وقالینلغه
دینور یقال فیه معد ای غلظ وترو تازه سبزه یه دینور وتازه خرمایه دینور ورونده وچابك دومه‌یه دینور ومعد اسماء
رجالدندر معد بن مالك طیّ قبیله سندن ومعد بن الحارث جشم قبیله سندندر ومعد تعدکلمه سنه اتباع اولور
یقال رطب تعد معدای رخص المعدة هاءله والتمعدة متمکنه وزننده بونلرده تر وتازه خرمایه دینور یقال رطبة
معدة ومتمعدة ای طریة الامتعاد افتعال وزننده معدایله ایکی اولکی معناده مرادفدر یقال امتعده اذا اختلسه
ویقال امتعده اذا جذبه بسرعة المعدة کلمه وزننده والمعدة میمك کسریله رعده وزننده جوف بدنده اکل اولنان

طعام بغرسقلره انمزدن مقدم واردیغی یره دینور که قورسق تعبیر اولنان ظرفدر اظلاف واخفاف صاحبی حیوانلرك
اشکنبه‌سی منزلنده‌در قوش قسمنده اولانه طاشلق تعبیر اولنور جمعلری معد کلور کتف وزننده که جمع جنسی‌در
ومعد کلور عنب وزننده ظاهرا بو جذب معناسندن یاخود فساد معناسندن مأخوذدر یقال اشتکی معدته ومعدته
وهی موضع الطعام قبل انحداره الی الامعاء وهولنا بمنزلة الکرش للاظلاف والاخفاف الممعود معده‌سی فاسد
اولمغله طعامی هضم ایتمز اولان آدمه دینور یقال معد الرجل علی بناء المجهول اذا ذربت معدته فلم تستمرئ الطعام
فهو ممعود المعدّ تشدید دال‌له مردّ وزننده یانه دینور جنب معناسنه وقارنه دینور بطن معناسنه وارقه‌ده کورك
تعبیر اولنان یرك آلتی یاننده اولان اته دینور وآتك ایکی یانلرنده راکبك اوکجه‌لری کلن یرلرك هر برینه دینور
وآتك کورکی آلتنده واقع برطمرك اسمیدر المعدّان تثنیه بنیه‌سیله آت قسمنك کورکلرینك باشلریله ایکی طرفلو صرتنك
نهایتلری آرالقلرینه اطلاق اولنور ومعدّ برکوچك قبیله اسمیدر مذکردر ومؤنث اولور قبیله تأویلیله نسبتنده
معدّی دینور ومنه المثل * تسمع بالمعیدی خیر من ان تراه * نته که عدماده‌سنده بیان اولندی التمعدد تدحرج وزننده
معدّ قبیله‌سنه تشبهله آنلرك قیافتنه کیرمك معناسنه‌درکه تنعم وعجمانه‌یه رغبت ایلمیوب خشن وغلیظ ملبوسات
وماکولاتنه قناعت ایلمکدن عبارتدر یقال تمعدد الرجل اذا تزیّا بزیّ المعدّ مؤلف بونی عدماده‌سنده دخی ذکر ایلدی
وتمعدد خسته صاغالمق معناسنه‌در یقال تمعدد المریض اذا برأ ومهزول سمورمکه یوزطوتمق معناسنه‌در یقال تمعدد
المهزول اذا اخذ فی السمن الممعد منبر وزننده اوزون اوزادی یلوب سکردن قورده وصف اولور یقال ذئب ممعد
ای یجذب العدو جذبا وبوجذب بالسرعه معناسندن مأخوذدر المغد میمك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله یاوری آناسنی امك
معناسنه‌در یقال مغد الفصیل امه مغدا من الباب الثالث اذا رضعها وبرنسنه‌یی آغزده صورمق معناسنه‌در یقال مغد
الشیٔ اذا مصه ومغد ومغد فتحتیله بدن سموروب لحم وشحم ایله طولمق معناسنه‌در یقال مغد البدن مغدا ومغدا اذا سمن
وامتلأ ومزاجه موافق غدا ومعیشت وجودی آب وتاب وطراوتله تروتازه قلمق معناسنه‌در یقال مغد بدنه العیش اذا غذاه
ونعمه ونبات وسائرنسنه بویلنوب بال وبال صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال مغد النبات وغیره اذا طال وخوش دیرلکده
نشو ونما ایله ذوق وصفاده اولمق معناسنه‌در یقال مغد الرجل فی ناعم عیش اذا عاش وتنعم وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال
مغد جاریته اذا جامعها ومغد تروتازه ونازك شیئه اطلاق اولنور یقال عیش وشباب وغصن مغد ای ناعم وانه طلو صمصق
طقنازدوه‌یه دینور یقال بعیر مغد ای تار لحیم ومطلقا ایری واوزن شیئه دینور وآت قسمنك آلنده واقع غرّه موضعنك
قیللرنی یرینه بیاض قیل بتمك ایچون یولمق معناسنه‌در یقال مغد موضع الغرّة من الفرس اذا انتتفه حتی یسمط
ومغد تنضب نام شجرك یمشی اسمیدر ویبوك قوغه یه دینور ولفاح دیدکلری نباتك اسمیدرکه ماده‌سنده بیان
اولندی وبادنجانه دینور بونده فتحتیله ده جائزدر وخیاره شبیه برمیوه آدیدر الامغاد همزه‌نك کسریله
مشروبی پك چوق ایچمك معناسنه‌در یقال امغد الرجل اذا اکثر من الشرب وامزرمك معناسنه‌در یقال
امغدت الصبیّ اذا ارضعته مغدان میدان وزننده بغداد لفظنده لغتدرکه شهر معروف اسمیدر نته که ماده‌سنده
بیان اولندی المقدّی میمك وقافك فتحی ودالك تخفیفیله برکونه شراب آدیدرکه بالدن معمول اولور شام دیارنده
واقع مقدنام قریه یه منسوب دکلدر زیرا قریهٔ مزبوره‌نك اسمی تشدید دال‌له‌در نته که قدماده‌سنده ذکر اولندی
جوهری وهمنددن ناشی اورایه نسبت ایلمشدر المقدیّة کذلك تخفیفیله برنوع بزآدیدر ثیاب مقدیّة بین العرب
معروفه‌در المکد عقد وزننده والمکود قعود وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال مکد بالمکان مکدا
ومکودا من الباب الاوّل اذا اقام به وناقه‌نك مدّت البانی اوزامغله سودی اکسلمك معناسنه‌در یقال مکدت
الناقة اذا انقص لبنها من طول العهد المکود صبور وزننده سودی دائم وبرقرار اولان ناقه یه دینور یقال
ناقة مکود اذا کانت دائمة الغزر وسودی آز اولان ناقه یه دینمکله اضداددن اولور یقال ناقة مکود ای قلیلة اللبن
یاخود قول ثانی لیث لغوینك اغلوطه‌لرندندر المکداء حمراء وزننده والماکدة سودی چوق اولان ناقه یه
دینور یقال ناقة مکداء وماکدة ای کثیرة اللبن الماکد اصلا منقطع اولمیان دائمی شیئه اطلاق اولنور یقال
ماء ماکد ای دائم لا ینقطع مکاده جبانه وزننده اندلسده بربلده‌در المکد میمك کسریله طراغه دینور مشط کبی
المکد میمك ضمیله مکودك جمعیدرکه ذکر اولندی الاماکید اسالیب وزننده ذمتده قلان دیت اقچه سنك
بقیه‌لرینه اطلاق اولنور امکود مفردیدر الملد میمك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌یی چکوب اوزاتمق معناسنه‌در
یقال ملد الشیٔ ملدا من الباب الاوّل اذا مدّه وملدا ملود واملید معناسنه‌در کاسیذکر وغول بیابانی یه دینور
التملد تفعیل وزننده میشین وسختیان مقوله‌سنی سورشدیره رك یومشتمق معناسنه‌در یقال ملد الادیم تملیدا

اذا مرته الملد فتحيله والملدان فتحاتله يكيتلك وتازه لك معناسنه در وتازه نهالك برى اوته صالنمسنه دينور الملد ميمك فتحى ولامك سكونيله والاملود اسلوب وزننده والامليد ازميل وزننده والاملدان عنفوان وزننده والاملدانى ياى مشدده ايله والاملد امرد وزننده والاملد قنفذ وزننده تر وتازه وناز كبدن جوانه دينور كذلك تر وتازه ومطرا نهاله دينور يقال شاب ملد واملود وامليد واملدان واملدانى واملد واملد اى ناعم لين وكذا غصن ويقال امرأة املود واملودانية وملدانية بالفتح واملودة وملداء اى ناعمة ملود صبور وزننده اوزجند قضاسنده برقريه در ياخود بوذال معجمه ايله در الامليد ازميل وزننده ال آيه سى كبى دوز واملس صحرايه دينور يقال قاع امليد اى املس امدان همزه نك وميم مشدده نك كسريله افعلان وزننده بر موضع آديدر مند ميمك ضميله صنعاء يمن قضاسنده برقريه آديدر مندد جعفر وزننده برموضعدر خوزمنداد خاى معجمه فصلنده ذكر اولندى ميمند ميمك فتحيله فيروزآباد قربنده برقصبه در وغزنه ايالتنده بشقه برقصبه در سلطان محمود بن سبكتكين وزيرى على بن احمد الميمندى او رادندر المهد عهد وزننده كوچك چوجق ايچون تهيئه وتوطئه اولنان موضعه دينور كه بشك تعبير اولنور فارسيده كهواره دينور يقال اضجع الصبى فى المهد وهو ما يهيأله ويوطأ ومهد ارضه اطلاق اولنور جمعى مهود كلور ومهد مصدر اولور يايوب دوشه مك معناسنه يقال مهد الفراش مهدا من الباب الثالث اذا بسطه وكار وكسب ايلمك معناسنه در يقال مهد الرجل اذا كسب وعمل المهاد كتاب وزننده بودخى ارضه اطلاق اولنور ودوشكه ودوشمه يه دينور فراش معناسنه جمعى امهده كلور ومهد كلور ضمتينله ومنه قوله تعالى الم نجعل الارض مهادا اى بساطا ممكنا للسلوك وقوله تعالى ولبئس المهاد اى بئس ما مهد لنفسه فى معاده المهد والمهدة ميملرك ضميله بشك كبى طومالج تومسك يره دينور على قول الحق اوله رق دوز ويومشق يره دينور جمعى مهده كلور عنبه وزننده وامهاد كلور التمهيد تفعيل وزننده يايوب دوشه مك معناسنه در يقال مهد الفراش تمهيدا اذا بسطه وبرايشى تسويه وتنظيم واصلاح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مهد الامر اذا سواه واصلحه وبر ماده ده عذر وبهانه بسط وبيان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مهدله العذر اذا بسطه ومعتذرك عذرنى تصديق ايله قبول ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مهد عذره اذا قبله الامتهاد افتعال وزننده بودخى امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال امتهد الرجل اذا كسب وعمل ودوه نك اوركجى يوكسك اوله رق دوشكلو اولمق معناسنه دركويا كه بشك طرزنده اولور يقال امتهد السنام اذا انبسط فى ارتفاع المهيد امير وزننده خالص وصافى كره ياغنه اطلاق اولنور مهدد جعفر وزننده اسماء نسادندر الامهود اسلوب وزننده قرموص معناسنه دركه شكار كوزتمك ايچون ياخود اتمك پشورمك ايچون ايچريسى بول واغزى طار چقوره دينور الممهد معظم وزننده شول صويه اطلاق اولنور كه نه اتسى ونه صوغوق اوله تركيده ايلى تعبير اولنور يقال ماء ممهد اى لاحار ولابارد التمهد تفعل وزننده متمكن وبرقرار اولمق معناسنه در يقال تمهد الرجل اذا تمكن الميد صيد وزننده والميدان فتحاتله دپرنمك معناسنه در يقال ماد الشئ يميد ميدا وميدانا اذا تحرك وبرطرفه ميل ايلمك معناسنه در يقال ماد الشئ اذا زاغ ونشوونما بولمق معناسنه در يقال ماد الشئ اذا زكا ومضطرب اولوب چالقنمق معناسنه در يقال ماد السراب اذا اضطرب وصالنمق معناسنه در يقال ماد الرجل اذا تبختر وبركسه يى زيارت ايلمك معناسنه در يقال ماد فلانا اذا زاره وبرآدمه ذخيره كتوروب ذخيره لندرمك معناسنه در يقال ماد قومه اذا مارهم وبرآدمه سرخوشلقدن ياخود كمى يه بنمكدن ناشى باش دونوب معده بولانمسى عارض اولمق معناسنه در يقال ماد الرجل اذا اصابه غثيان ودوار من سكر او ركوب بحر وسبزه ونباته قيراغى مقوله سى رطوبت طوقنمغله متغير اولمق معناسنه در يقال مادت الحنظلة اذا اصابها ندى فتغيرت المائدة فائده وزننده بغداى واريه مقوله سى ذخيره يه دينور طعام معناسنه بوراده طعامدن مراد ذخيره در واوزرنده بالفعل طعام حاضر اولان سفره يه وتپسى يه دينور طعام وضع اولنمايان ساده سفره يه وتپسى يه مائده اطلاق اولنمز بلكه اكا خوان دينور مؤلفك بصائرده بيانه كوره مائده فاعله بمعنى مفعوله در ياخود نسب اوزره در تحرك ياخود ذخيره معناسندن مأخوذدر مترجم ديركه ربنا انزل علينا مائدة من السماء الآية كريمه سنك ناطق اولديغى اوزره آسماندن مائدۀ عيسويه نازل اولمشدر يولى ويكنى يوق پشمش بالق اولوب باشى طرفنده طوز وقويرغى سمتنده سركه واطرافنده پراصه دن ماعدا انواع سبزه وبش دانه نان عزيز برينك اوزرنده زيتون وديكرنده بال وبرنده ياغ وبرنده پنير وبرنده پصدرمه وار ايدى ومائدۀ خضرته دخى پنير وخرما وانار وموز وعنب ورطب وپراصه دن ماعدا جمله بقول موجود ايدى فرق

مطلب

كونده

كونده بركره نازل اولور ايدى بردفعه غزوۀ تبوكده سرور كائنات عليه افضل الصلوات حضرتلريله ملا فى اولدقلرى كون رأس اربعين اولمغله على العاده مائده نزول ايلدكده اصحاب كرامدن حذيفه وانس دخى مائدۀ مرقومه يه حاضر اولمشلريله در ت نفر ذات خجسته سيرتنا ول ايلدكلرى تصريحكرده عسقلانيد ر انتهى ومائده تشبيه طريقيله سفره وسينى شكلنده اولان دائرۀ ارضيه يه اطلاق اولنور الميدة ميمك فتحيله مائده ايله ايكى اولكى معنالرده مرادفدر ميدى ميمك فتحى والفك قصريله من اجل معناسنه دركه آنكچون وآندن اوتورى ديمكدر يقال فعله ميدى ذلك اى من اجله شارح ديركه لسان العربده القسر ميد ذلك عنوانده مرسومدر وعربدن ميدى ذلك مسموع اولديغى تصريح ايلمشدر حتى امهات سائره ده انا افصح العرب بيد انى من قريش حديثنده ميدانى عبارتيله ده مرويدر انتهى الميداء ميمك كسريله والمد ميمك فتحى ودالك تشديديله قياس ومبلغ ومقدار معناسنه در تقول لم ادر ما ميداء ذلك الشئ ومده اى ما مبلغه وقياسه وميداء الطريق يولك ايكى جانبنه وبعدنه اطلاق اولنور تقول لم ادر ما قدر ميداء ذلك الطريق اى ما قدر جانبيه وما قدر بعده وميداء برنسنه نك حذاء ومقابلنه دينور يقال هذا ميداؤه وبميدائه وبميداه بحذف الهمزة اى بحذائه ميادة صيادة وزننده برسياه جاريه آديدر ورماح بن ابرد بن ثوبان نام شاعرك والده سى اسميدر والده سنه اضافتله ابن ميادة ايله مشهوردر الميدان ميمك فتحى وكسريله كه يايه مجاورتدن ناشى در معروفدر كه عرصۀ واسعه يه دينور جمعى ميادين در مسابقه ه حركتكاه اولديغى باعث تسميه در وميدان نيسابور شهرنده برمحله آديدر امثال وسائر تصانيف ادبيه صاحبى ابو الفضل محمد بن احمد الميدانى اورادندر كذلك اصفهانده برمحله آديدر ابو الفضل المطهر بن احمد المفيد المحدث اورادندر كذلك بغداده ده برمحله آديدر اعلامدن عبد الرحمن بن جامع وصدقة بن ابى الحسين ومحدثيندن برجماعت اورايه منسوبلردر وخوارزم شهرنده برمحله آديدر وشارع الميدان بغداده ده برمحله دركه حالا خرابه در وميدان برشاعر فقعسى آديدر الممتاد ممتاز وزننده مستعطى معناسنه دركه اسم فاعلدر ومستعطى معناسنه دركه اسم مفعولدر يعنى امتياد كلمه سندن كه ميددن افتعالدر هم اسم فاعل وهم اسم مفعول اولور امتياد استعطاء معناسنه در وجوهرينك مائد برطاغك آديدر ديمسى غلط صريحدر صواب اولان باء موحده ايله مأبد اولمقدر منزل وزننده كرك انتقاد ايلديكى كتب لغتده وكرك استشهاد ايلديكى بيتده مأبددر شارح ديركه معجم ومراصدده ياى تحتيه ايله اولمغله جوهرى غلطدن بريدر فصــــل النون النأد سحاب وزننده والنأدى حبالى وزننده والنؤود صبور وزننده آفت وداهيه يه دينور النأد سعد وزننده يردن چقان صوصزديسنه دينور نز معناسنه اسمدر ونأد مصدر اولور حسد ايلمك معناسنه يقال نأده نأدا من الباب الثالث اذا حسده ويردن صوصزمقله نمناك اولمق معناسنه در يقال نأدت الارض اذا نزت وبركسيه آفت وداهيه اوغرامق معناسنه در يقال نأدت الداهية فلانا اذا دهته النثد نونك وثاى مثلثه نك فتحيله جارى ومتحرك نسنه ديكمك معناسنه در يقال نثد الشئ نثدا من الباب الرابع اذا سكن وركد ويردن منار بتمك معناسنه در يقال نثدت الكمأة اذا نبتت النجد نونك فتحى وجيمك سكونيله اطراف وحوالىسندن مرتفع اولان ارضه دينور جمعى انجد كلور وانجاد كلور ونجود ونجد كلور ضمتينله ونجودك جمعى كه جمع الجمع اولور انجده كلور بو مناسبتله جزيرة العربده غورك يعنى ارض تهامه نك خلافى يعنى مقابلى اولان ارضه اطلاق اولنمشدر طرف اعلاسى تهامۀ يمن وطرف اسفلى ارض عراق وشام ايله محدود وحجاز طرفندن اولى يعنى رأس سنورى ذات عرق نام موضعدر اراضئ سائرۀ مذكوره دن ارتفاعى باعث تسميه در وبونده نجد لفظنك ضم جيمله ده زبانزد ومذكردر مترجم ديركه كتب جغرافياده مثبت اولديغى اوزره يمن اولكه سنك حدودى شرقده بلاد عمان وجنوبده بحر عرب وغربده بحر سويس وشمالده حجاز وبلاد هجردر اولكۀ مزبور درت قسمدر برى نفس يمن وبرى تهامه وبرى نجد وبرى احقاف در بحر طرفنده اولان غوردر واكا تهامه دخى ديرلر وتهامه يه ناظر اولان اماكنه سرواة ديرلر حدودى غربده بعض بحر سويس وجنوبده بحر عرب وشرقده نفس يمن وشمالده ارض حجازدر ومملكت حجاز نجد ايله تهامه بينى حاجزدر حدودى شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن يمن وشمالدن ارض شام وبلاد مكه ومدينه دن حجر وطائف وتبوك وسائردر ونجد مملكتى ايكى قسمدر برى نجد حجاز وبرى نجد عارض در نجد حجاز شرقيسنده واقع ولايتدر كه اون آلتى نواحيدن عبارتدر شيخ نجدى نسبت اولنان بلد ابليس بونده در ونجد عارض بغايت واسع يرلردر جبل العارض ديدكلرى طاغ بوندن بحر حالا عمارتيه طاغى تعبير ايدرلر انجق ايكى مدخلى واردر برى عيينه ده در وبريسى درعيه ده در برمدتدنبرو خروج وعقايد زايغه

ایله جزیرة العربه استیلا ایدن وهابی طائفه‌سی درعیه‌دندر صحیح البخاری حدیثلرندن قال النبی علیه السلام اللهم
بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال اللهم بارك لنا فی شامنا وفی یمننا قالوا وفی نجدنا قال هناك الزلازل والفتن
وبها یطلع قرن الشیطان حدیثنده دیار نجد منبت فتن ونفاق ومعرکهٔ شقاء وشقاق اولدیغی مصرّحدر
جناب رسالتپناه علیه صلوة الاله حضرتلری خاك مزبوردن نشئت ایلیجك اصحاب شرّ وشقوتی معجزه اولمق
اوزره اشعار بیورمشلردر واقعا بلاد مزبوره‌دن ابتدا شیخ نجدی صورتنده ابلیس لعین ظهور ایدوب بعده
آفتاب سپهر نبوتك سمت عقبایه میلانلری زماننده ادّعای نبوت ایدن مسیلمة الکذّاب وسائر مرتدّین دوزخ‌ماب
بعد زمان قرامطه طائفه‌سی واوتوز قرق سنه‌دنبرو وهابیون دیدکلری خوارج خروج وذروهٔ بغی وطغیانه
عروج ایلدیلر خذلهم الله تعالی انتهی ونجد یوکسك اوله‌رق آچق وایشلك یوله دینور یقال اخذ النجد
ای الطریق الواضح المرتفع ومعنای اوّلدندر که عربلر هو طلاع انجد وطلاع انجدة وطلاع نجاد وطلاع النجاد
دیرلر ضابط للامور غالب معناسنه نته که مراتب عالیه وامور سامیه‌یه عروج ایدن آدمه طلاع الثنایا اطلاق
ایدرلر ونجد خانه‌نك مدار زینتی وباعث رفعتی اوله‌جق دوشمه ومندر ومقعد ویصدق مقوله‌سی امتعه‌یه
اطلاق اولنور جمعی نجود کلور ونجاد کلور نونك کسریله ونجد حاذق وماهر قولاغوزه دینور وآغاج قسمندن
عاری اولان مکانه دینور ونجد مصدر اولور خصمه غلبه ایلمك معناسنه یقال نجده الرجل نجدا من الباب الثانی
اذا غلبه ونجد شبرم یعنی آغاج سودلکنی دیدکلری شجره شبیه بر شجر آدیدر ویمن اولکه‌سنك نهایتنده بلاد
مهره‌دن بر ارض مخصوصه اسمیدر ونجد شول دلیر وبهادره دینور که سائرلرك عاجز اولدقلری امر صعب
وعظیمه جری ونافذ ومقتدر اوله یقال هو نجد ای شجاع ماض فیما یعجز غیره وغمّ وغصه واندوه معناسنه‌در
ومصدر اولور یك ترلمك معناسنه یقال نجد البدن عرقا من الباب المزبور اذا سال ونجدمه‌یه دینور ثدی معناسنه
التنجید تفعیل وزننده خانه‌یی تزیین ایلمك معناسنه‌در که شاتی ترفیعدن عبارتدر یقال نجد البیت اذا زینه قال فی الاساس
بیت منجد ای مزین وبر کسه‌یی تقلبات زمان اهل تجربه ومحکم الرأی ایلمك معناسنه‌در یقال نجده الدهر اذا حنکه
النجد کتف وزننده والنجد عضد وزننده والنجید امیر وزننده بونلرده شجیع وپردل آدمه دینور که سائرلرك
عاجز اولدقلری امور عظیمه‌یه نفوذ وتمشیته مقتدر اوله ونجید مغموم وغصه‌ناك آدمه دینور منجود کبی معنای
سابقدن مأخوذدر وارسلانه اطلاق اولنور النجادة سعاده وزننده والنجدة سجده وزننده وجه مذکور اوزره
دلیر وبهادر اولمق معناسنه‌در یقال نجد الرجل نجادة ونجدة من الباب الخامس اذا کان نجدا المنجود مغموم
وغصه‌ناك آدمه دینور نجد مذکوردن مفعولدر یقال نجد الرجل علی بناء المجهول فهو منجود ای مکروب وهالك
ومقهور معناسنه‌در یقال صار منجودا ای هالکا النجد فتحتینله ترلمك معناسنه‌در یقال نجد الرجل نجدا
من الباب الرابع اذا عرق وبلید وکاهل وکندذهن اولمق معناسنه‌در یقال نجد الرجل اذا بلد وفرومانده اولمق
معناسنه‌در یقال نجد الرجل اذا اعیی الانجاد همزه‌نك کسریله نجد اولکه‌سنه وارمق یاخود نجد اولکه‌سنه
چقمق معناسنه‌در یقال انجد الرجل اذا اتی نجدا او خرج الیه وترلمك معناسنه‌در یقال انجد الرجل اذا عرق
وبر کسه‌یه معاونت ایلمك معناسنه‌در یقال انجد فلانا اذا اعانه وبلند ومرتفع اولمق معناسنه‌در یقال انجد البناء
اذا ارتفع وهوا آبازا اولمق معناسنه‌در یقال انجدت السماء اذا اصحت وبر آدم اهل وقومنه قریب اولمق معناسنه‌در
یقال انجد الرجل اذا قرب من اهله ودعوته اجابت ایلمك معناسنه‌در یقال انجد الدعوة اذا اجابها النجود
صبور وزننده بونی اوزون اولان ناقه‌یه ودیشی اشکه دینور علی قول کبه اولمز اولنلرینه دینور یقال ناقة نجود واتان
نجود ای طویلة العنق اولا تحمل وایشلك وروننده ناقه‌یه دینور که یولده سائرلری سبق وتقدّم ایدر اوله یقال ناقة نجود
ای ماضیة متقدّمة وسودی‌لك چوق اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة نجود ای مغزار ودائما یوکسك یره چوکوب
اوتورر اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة نجود اذا کانت تبرك علی المکان المرتفع وشول ناقه‌یه دینور که گویا سائر ناقه‌لر ایله
معارضه ایدرکبی آنلر سودی چوق ویرنجه بو دخی چوق ویرر اوله یقال ناقة نجود کانها تناجد الابل فتغزر
اذا غزرن ونبالت ومزیت اهلی اولان عاقله ولبیبه خاتونه دینور جمعی نجد کلور کتب وزننده ونجود اسامیدندر
عاصم بن ابی النجود بن بهدله قرّادندر وبهدله مومی الیهك والده‌سی اسمیدر النجدة سجده وزننده نجاده
معناسنه‌در که ذکر اولندی ونجده حرب وقتال معناسنه‌در که اسمدر یقال وقعت بینهم نجدة ای قتال وبهادرلق
شجاعت معناسنه‌در وبأس وشدت معناسنه‌در وقورقو وهول وفزع معناسنه‌در ونجده اسامیدندر نجدة بن عامر
الحنفی یمامه اهلندن بر خارجی اسمیدر اصحاب واتباعنه نجدات اطلاق اولنور فحسبانله النجاد کتاب وزننده

قلج

قلج باغنه دینور حمائل السیف معناسنه حسن کنایاتندندر که طویل القامه اولان آدمه طویل النجاد اطلاق ایدرلر
النجاد کتّان وزننده یورغانجی‌یه دینور که دوشك ومندر ویصدق مقوله‌سنی دیکوب طولدرر اولان کمسه‌در الناجود
کافور وزننده باده‌یه دینور خمر معناسنه‌در یقال شرب الناجود ای الخمر سبب شجاعت اولدیغیچون
اطلاق اولنمشدر وباده قونیلن قابه دینور جام وصراحی وباطیه وسائری کبی یقال روّق الخمر فی الناجود ای فی اناتها
وزعفرانه دینور وقانه دینور دم کبی المنجدة مکنسه وزننده اوکندره کبی خفیف دکنکه دینور که آنکله طوار اشوب
یوریمکه حثّ واغرا اولنور وشول تینکی آغاجلرینه دینور که قتیق کبی آنلر ایله دود سمرینك اکسه‌سنده اولان هکنه
طرزنده ترکیبسنك ایچنی طولدررلر المنجد منبر وزننده کوچك طاقجغزه دینور وبر نوع نسوان پیرایه‌سنه دینور که
فصوصله مزیّن اولور حقیقتی بر قلاده‌در که انجو وآلتون وبوزك قاشی کبی ذی قیمت احجار ایله یاخود قرنفل ایله
تزیین ایدرلر وبر قارش قدر انلو اولور خاتونلر حمائلی بیونلرینه کچوروب قلج باغی کلجك یردن ممه‌لری آلتنه دك نازل
اولور جمعی مناجد کلور المنجد معظم وزننده مجرّب معناسنه‌در که اسم مفعول عنوانیله در تقلبات دهریه ایله
احوال عالمه تجربه‌لری سبق ایلمش عارف وآگاه آدمه دینور یقال هو منجد ای مجرّب الاستنجاد یاردم ایستمك
معناسنه‌در یقال استنجده اذا استعانه وبعد الضعف قویّ وتوانا اولمق معناسنه‌در یقال استنجد الرجل اذا قوی
بعد ضعف وبر نسنه‌دن هیبتلندکدنصکره اکا دلیر اولمق معناسنه‌در یقال استنجد علیه اذا اجترأ علیه
بعد هیبة نجد مریع مجد سریع وزننده نجد خال خای معجمه ایله ونجد عفر ونجد کبکب بر موضع اسملریدر
نجد العقاب عینك کسریله دمشق قضاسنده بر موضعدر نجد الودّ واوك ضمیله هذیل بلادنده بر موضعدر
نجد برق یمامه‌ده بر موضعدر نجد اجأ طیّ قبیله‌سی یوردنده بر سیاه طاغك آدیدر نجد الشری
شین معجمه مفتوحه ایله بر موضع آدیدر النجود قعود وزننده بر نسنه بللو وعیان اولمق معناسنه‌در یقال
نجد الامر نجودا من الباب الاول اذا وضح واستبان ابو نجید عروة بن الورد نام شاعرك کنیه‌سیدر ابو نجید
زبیر وزننده عمران بن حصینك کنیه‌سیدر المناجد مناجده‌دن اسم فاعلدر مقاتل وجنکاور بهادره
دینور ومناجد معین ومددکاره دینور پس مناجده مقاتله ومعاونه معنالرینه‌در النواجد ناجده‌نك جمعیدر
کوده‌ده اولان یاغك اوزون اوزون طریقه‌لرینه دینور که سموزلکدن اولور التنجد تفعل وزننده یوکسلمك ارتفاع
معناسنه‌در یقال تنجد الشیء اذا ارتفع المناحدة حای مهمله ایله معاهده وزننده ومرادفیدر که برکسه ایله عهد
ایلمك معناسنه‌در یقال ناحده اذا عاهده وتقول هم یتناحدون ای یتعهدون الندّ نونك فتحی ودالك
تشدیدیله والندید نونك فتحیله والندود قعود وزننده والندد فتحتینله والنداد کتّاب وزننده حیوان
اورکوب قاچوب کتمك معناسنه‌در یقال ندّ البعیر ندّا وندیدا وندودا وندادا من الباب الثانی
اذا شرد ونفر وندّ بر نوع طیب اسمیدر علی قول عنبره دینور نونك کسریله ده لغتدر مفردات طبیه‌ده ندّ بخور انواعندن
بر طیب مرکب اسمی اولوب نجاشی مخترعاتندن اولمق اوزره مرسومدر فارسیده اکا کشنه وشمش پنجه دیرلر
وندّ یوکسك اولوب که دینور تلّ مرتفع معناسنه وچاموردن باشی یصی بیوك تپه‌یه دینور ویمنده بر حصارك اسمیدر
الندّ نونك کسریله مثل ومانند معناسنه‌در یقال ماله ندّ ای مثل جمعی انداد کلور ویقال هی ندّ فلانة ولا یقال ندّ فلان
لکن مصباحده ندّ وندید مثل مخالفه اطلاق اولنمق اوزره منصوصدر الندید امیر وزننده بو دخی مثل وهمتا
معناسنه‌در جمعی ندداء کلور حنفاء وزننده الندیدة ها ایله ندید معناسنه‌در جمعی ندائد کلور قصیده وقصائد کبی
التندید تفعیل وزننده بر آدمك مثالب ومعایبنی آشکاره لسانه آلمغله رسوای وتشهیر ایلمك معناسنه‌در که مادّهٔ
مرقومه‌دن مأخوذدر یقال ندّد به اذا صرّح بعیوبه وبر آدمه بدوفنا کلمات ایشتدرمك معناسنه‌در یقال
ندّد به اذا اسمعه القبیح وپراکنده ایلمك معناسنه‌در یقال ندّد الابل اذا فرّقها النادّ تشدید الله رزق
وروزی معناسنه‌در یقال لبس له نادّ ای رزق فی الاصل مال ناطقه اطلاق اولنوب بعده رزقده استعمال اولندی
الندد فتحتینله طاغنق پراکنده معناسنه‌در یقال ابل نددای متفرقة الانداد همزه‌نك کسریله پراکنده قلمق معناسنه‌در
یقال اندّ الابل اذا فرّقها الانادید والتنادید پراکنده‌لر وپریشانلر دیمکدر یقال ذهبوا انادید وتنادید اذا تفرّقوا
فی کلّ وجه وبونلرك تعاشیب وشعاریر کبی مفردلری مسموع دکلدر التنادّ تشدید الله فی الاصل تفاعل وزننده
طاغلمق تفرّق معناسنه‌در وبری برندن اورکمك تنافر معناسنه‌در ومنه قوله تعالی فی سورة المؤمن یوم التنادّ
بالتشدید وقرأ به ابن عباس وجماعة ای یندّ بعضهم من بعض نحو یوم یفرّ المرء من اخیه وقرأ الباقون بالتخفیف
من النداء یندد جعفر وزننده بر موضعدر ومدینهٔ منوره‌نك اسمیدر المنادّة مماده وزننده مخالفت معناسنه‌در

تقول ناددته منادّة اى خالفته النّرد فردوزننده لعب معروف آديدر و بو فارسيدن معرّبدر ملوك فرسدن اردشير بن
بابك وضع واختراع ايلمشدر آنكچون اكا اضافتله نردشير ديرلر مؤلف غريب اضافه ايلمشدر كتب تواريخده مبين
اولديغى اوزره اصل لعب مزبور ايكى زاره مخصوص ايدى كه كعبتين ديدكلريدر و بوارد شير اختراعيدر بعده
سائر پوللرى ولعبده اولان شيوه‌لرى بزرجمهر اختراع ايلدى ولعب مزبور يدى كونه در قارد كه فريد دخى ديرلر
زياد وستاره وخانه كير وطويل كه حالا طوله تعبير اتدكلريدر بو يارلرده اول متعارفدر وده هزار ومنصوبه‌در
قالديكه بوديارلرده كل بهار وكوست ديدكلرى انواع مذكوره‌دن ايكى كونه سيدر كه اسملرى مبدّلدر ونردبر كونه
جوال آديدر كه دبى واسع و يوقريسى مخروطى اولور خرما يبراغندن اور يلوب ديكلد كدنصكره اطرافنه
سراسر ليفدن اورلمش شريت صرتمغله طاش كبى محكم ومتين اولوب ديرك كبى ديكسنه طورر واصلا دوريلوب
يقلمز خرمادبوشورمى وقنده آنكله خرما نقل ايدرلر ونرد بر كونه تركيب آديدر كه طلا وجهيله آنكله مداواة اولنور
بو تركيب ضمادات انواعندندر اطبانك قرص نردى ديدكلريدر كه صندل احمر وفوفل وشياف ماميثا واسفيداج
قلعى وكل ارمنى وبزربنج ومرداسنج وخولان مكى و بوش دربندى وراوند و برجزء لفاح كوكى وافيون يارمشر
جزء صوايله قارشدروب طوله‌زارى كبى ترتيب ايلدكدنصكره كشنش صويى وكلاب وسركه ايله ضماد ايدرلر جميع
اورام حارّه‌يه نافعدر النّردىّ ياى نسبتله لعب نرده منسوب ديمكدر رواتدن عباس نردى كه هارون رشيددن
حديث روايت ايلمشدر لعب مزبورده يك ماهر ايدى النّشد نونك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله والنّشدة
والنّشدان نونلرك كسريله ضايع وغائب اولان شيئى آرامق معناسنه‌در كه آرايوب صورشدرمقدن عبارتدر
مالك ايله دلاّلك فعليدر كه مسترشد اولورلر يقال نشد الضالة نشدا ونشدة ونشدانا من الباب الاول اذا طلبها
وغائب اولان شيئى بولان آدم ندا ايله تعريف ايلمك معناسنه‌در يقال نشد الضالة اذا عرّفها وتعريف واجدك
فعليدر كه بن برنسنه بولدم صاحبنى بيلم صاحبى هركيم ايسه كلوب بعد الوصف بندن اخذ ايلسون ديو بالنفس ياخود
دلاّل واسطه‌سيله ندا ايلمكدن عبارتدر نته كه مزيددن انشاد دخى بو معناده‌در شارح ديركه ائمه‌دن كراع بو ايكى
معنانك ضدينه ذاهب اولمشدر انتهى و برشيئى كركى كبى بيلمك معناسنه‌در يقال نشد فلانا اذا عرفه معرفة و بر ماده‌نك
حقيقتنى طلب ضمننده برآدمدن يمين ايلمك ايستمك معناسنه‌در يقال نشد فلانا بالله اذا استحلفه يعنى سأله واقسم عليه
بالله ونشد برآدمه انشدك الله ديمك يعنى بر ماده‌نك كنه وحقيقتنى سؤال ضمننده الله ايچون والله عشقنه واللهى
سورسك طوغرى سويله معناسنه‌در يقال نشد فلانا اذا قال له انشدك الله اى سألتك بالله و يقال نشدك الله
بفتح الدال اى نشدتك بالله بو ماده نشده كلمه‌سى كه نونك كسريله‌در مصدر اولان نشده دن مخففدر عمرك الله
فعلك الله كبى فعلى حذف ومصدر موضع فعله وضع ومفعول اوّل اولان كافه مضاف اولمشدر واستعمالاتندركه
عربلر نشدتك بالله الاّ فعلت ديرلر كه فعلى اسم مستثنى موقعنه ايقاع ايدرلر كذلك حرف جرسز نشدتك الله
الاّ فعلت ديرلر كه مفعولنه متعدّ يدر دعوت منزلنده اولديغندن ياخود ذكرت معناسنى تضمين ايلدكلرندن ناشى
و بو ماده الاّ فعلت قولى مصدر ايله مأوّلدر كه الاّ فعلك ديمكدر ونشد فعلنده البته نفى تقديرى لازمدر زيرا استثناء
مفرّغدر پس ما اطلب منك شيئا من الاشياء الاّ فعلك سبكنده اولور المناشدة والنّشاد نونك كسريله برآدمه
يمين ويرمك معناسنه‌در يقال ناشده مناشدة ونشادا اذا حلفه الانشاد همزه‌نك كسريله ضايع اولان
شيئى بولان آدم تعريف ايلمك معناسنه‌در كه مثلا برجوهر غائب ايدن وارمى ديو ندا ايلمكدن عبارتدر نته كه ثلاثيسى
دخى بو معنايه كلديكى ذكر اولندى يقال انشد الضالة اذا عرّفها وضايعى كوستورمكه بيلن آدمدن دلالت
طلب ايلمك يعنى آرايوب صورشدرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال انشد الضالة اذا استرشد عنها
وشعر اوقومق معناسنه‌در يقال انشد الشعر اذا قرأه و برآدمى رو برو هجو ايلمك معناسنه‌در يقال انشدهم
اذا هجاهم التّناشد تفاعل وزننده بر برينه شعر اوقومق معناسنه‌در يقال تناشد القوم اذا انشد بعضهم
بعضا النّشدة نونك كسريله مصدردر نته كه ذكر اولندى واسم اولور سسه ديو يقال سمع نشدته اى صوته
النّشيد نونك فتحيله رفع صوت معناسنه‌در و بين القوم انشاد اولنان شعره ديو كه بمعنى مفعولدر الانشودة
همزه‌نك ضميله بو دخى انشاد اولنان شعره ديو جمعى اناشيد كلور ونشيدك جمعى نشايد كلور الاستنشاد
برآدمدن شعر اوقومق ايستمك معناسنه‌در يقال استنشده الشعر اذا طلب منه انشاده التّنشّد تفعل وزننده
برخبر وماده‌يى بيلمك ايچون ناسك مطلع اولميه‌جغى جهتلردن آراكله صورشدرمق معناسنه‌در يقال تنشّد
الاخبار اذا اراغها ليعلمها قال فى الاساس تقول تنشّدت الاخبار اذا كنت تريغ ان تعلمها من حيث لا يعلمها الناس

منشد محسن وزننده جبل رضوى ايله ساحل بيننده برموضع وطىّ قبيله‌سى جبالنده بشقه برموضع آديدر
النّضد نونك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌يى برى برى اوزره نظام اوزره يغوب استف ايلمك معناسنه‌در
يقال نضد المتاع نضدا من الباب الثانى اذا جعله بعضه فوق بعض فهو منضود ونضيد التّنضيد تفعيل
وزننده نضد معناسنه‌در يقال نضد متاعه تنضيدا بمعنى نضده فهو منضد النّضد فتحتينله برى برى اوزره
استف اولمش متاعه على قول كزيده وخيارينه ديو واوزرينه امتعه واثواب استف ايلدكلرى سريره ديو
واولواق شرف وشان معناسنه‌در و شريف وذيشان آدمه ديو وسموز ناقه‌يه ديو جمعى انضاد كلور وانضاد
القوم كروه وجماعته اطلاق اولنور كذلك قومك عدد وشمارينه ديو وانضاد الجبال طاغلرده برى برى اوزره
اولان ايرى و بيوك طاشلره وقياره اطلاق اولنور وانضاد السحاب برى برى اوزره قات اندرقات بلودلره اطلاق
اولنور النّضود صبور وزننده بو دخى سموز ناقه‌يه ديو النّضيدة قصيده وزننده يصدغه اطلاق اولنور
وساده معناسنه وايچى طوله اولان خانه متاعنه اطلاق اولنور شلته ومندر كبى نضاد قطام وزننده عاليه‌ده
برطاغك آديدر و بو مذكردر مؤنث دخى اولور بنو تميم غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر الانتضاد افتعال وزننده
بريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال انتضد بالمكان اذا اقام التّنضاد فاايله كساد وزننده والنّفد فتحتينله برنسنه
دوكنمك معناسنه‌در يقال نفد الشئ نفادا ونفدا من الباب الرابع اذا فنى الانفاد همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى دوكتمك
معناسنه‌در يقال انفد الشئ اذا افناه و برآدمك مال وذخيره‌سى دوكنمك معناسنه‌در يقال انفد القوم اذا فنى مالهم
وزادهم وقويونك صويى قالميوب بتمك معناسنه مستعملدر يقال انفدت الركية اذا ذهب ماؤها الاستنفاد
بو دخى برشيئى دوكتمك معناسنه‌در يقال استنفد الشئ اذا افناه الانتفاد افتعال وزننده ديوندن دائن
حقنى بالتمام اخذ واستيفا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتفد حقه اذا استوفاه وسود صاغمق معناسنه
مستعملدركه ممه‌دن سودى استيفا ايلمكدن عبارتدر يقال انتفد اللبن اذا حلبه المنتفد اسم فاعل
بنيه‌سيله جماعتدن الارغه اولان آدمه اطلاق اولنور كويا كه آنلردن نفسنى استيفا ايلمش اولور
يقال قعد فلان منتفدا اى متنحيا المنتفد اسم مفعول بنيه‌سيله كه اصل انتفاددن مصدر ميمى در
سعت وفسحت معناسنه‌در كه معناى مزبوردن مأخوذدر ومنه يقال فيه منتفد عن غيره اى مندوحة وسعة
المتنفّد تفعلدن اسم مفعول بنيه‌سيله كه اسم مكاندر نزاع وتشويش واضطراب اولنه‌جق محله ديو ونزاع
وخصومت معناسنه‌در ومنه يقال تجد فى البلاد متنفّدا اى مراغما ومضطربا النّقد نونك فتحى وقافك
سكونيله برنسنه اشتراسنده پيشين ودرساعت ويريلن اقچه‌يه ديو معناى مصدريدن مأخوذدر نسيئه مقابليدر
شارحك بيانه كوره جمعى نقود كلور يقال نقد جيد ونقود جياد ونقد مصدر اولور اقچه وسائر نسنه‌نك
زيوف وكثرتنى سچوب ايوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا من الباب الاوّل اذا ميّزها
يعنى ميّز جيدها من رديها و برنسنه‌نك قيمتنى پيشين ومعجلا ويرمك معناسنه‌در كه نظر نغى ديننده ويرمك تعبير اولنور
يقال نقده الثمن اذا اعطاه نقدا قال الشارح ومنه حديث جابر وجمله قال * فنقدنى ثمنه * اى اعطانيه نقدا معجلا
و برمقله جوز اوينمق معناسنه‌در كه مراد برمقله جوزك ايچنى چقرمقدر و بو مجازدر يقال نقد الجوز اذا نقره
بالاصبع ودوزاغه دوشمش قوش برونيله دوزاغه پيدرپى اورمق معناسنه‌در كه ككمك تعبير اولنور بو دخى مجازدر
يقال نقد الطائر الفخ اذا ضرب فيه بمنقاره اى بمنقاده و نقد وزن وعيارى تام اولان اقچه‌يه ديو وتسميه
بالمصدردر يقال درهم نقد اى وازن و برشيئه طوغرى اوغورلين باقمق معناسنه‌در ناقدك منقوده نظر ايلديكى كبى
يقال نقد الرجل الشئ والبه بنظره اذا اختلس النظر نحوه قال فى الاساس وهو ينقد بعينه الى الشئ اى يديم النظر
اليه باختلاس حتى لا يفطن له و يقال مازال بصره ينقد الى ذلك نقودا كانما شبه بنظر الناقد الى ما ينقده ونقد يلان
صوقمق معناسنه‌در يقال نقدته الحية اذا لدغته التّنقاد تذكار وزننده بو دخى مصدر ثلاثيدر اقچه وسائر نسنه‌نك
زيوف وكثرتنى سچوب ايوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا وتنقادا اذا ميّزها الانتقاد افتعال
وزننده بو دخى تنقاد معناسنه‌در يقال انتقد الدّراهم وغيرها اذا ميّزها واقچه‌يى قبض ايلمك معناسنه‌در كه مراد
نقدا وله رق آلمقدر يقال انتقد الدّراهم اذا قبضها يعنى نقدا وحوجق بو يوب يكت اولمق معناسنه‌در يقال
انتقد الولد اذا شب التّنقّد تفعل وزننده بو دخى برنسنه‌يى اوكورتلمك معناسنه‌در يقال تنقد الدراهم وغيرها بمعنى
نقدها النّقد نونك كسريله خيره وجوره اولمغله بويو مسى كيج اولان اوغلانه ديو نونك ضميله ده جائزدر يقال
غلام نقد ونقد اى بطئ الشباب قليل اللحم النّقد ضمتينله وفتحتينله برنوع شجر آديدر مفردى نقده‌در هاايله

مفرداتده نبات عصفر ایله مبیندر النقد فتحتیله برجنس قیون اسمیدر که قبیح الشکل اولورلر جمعی نقاد ونقاده کلور شارح دیر که بو قیون بحرین ولایتنه مخصوصدر آیاقلری پك قصه و بدشکل اولورلر * اذل من النقد * مثلندن مراد مذکور قیونلردر انتهی ونقد مصدر اولور آغزده دیشلر چوریوب اوفانمق وآشنمق معناسنه یقال نقد ضرسه نقدا من الباب الرابع اذا انکسر وائتکل مقد مة الادبده دیشه مخصوص دکلدر وطوارك طرناغی صویلوب بوزلمك معناسنه در که طاشر تعبیر قلنور یقال نقد الحافر اذا تقشر ونقد اسم اولور نقد مذکور کبی خیره وجوره اولان اوغلانه دینور که کیج بیوبوب ثمره ثمامه کله المنقاد منقار وزننده ومراد قیدرکه قوشك برونه دینور النقاه کتان وزننده نقد وتمییز دراهم ایدن آدمه دینور ونقد دیدکلری مذکور قیونلرك چوبانه دینور انقد احمد وزننده کرپی یه دینور قنفذ کبی وکاه اولور که کا حرف تعریف ادخال اولنور ومنه المثل * بات بلیلة انقد * زیرا کرپی قسمی بتون کیجه اویومیوب جولان ایدر مترجم دیر که انقد کلمه سنه حرف تعریف داخل اولمدیغی افکل کبی معرفه اولدیغنه مبنیدر وحرف تعریفك دخولی ذکر اولنان نقد ماده سندن که فتحتیله دیش چوریوب اوفانمق معناسنه وصف اولدیغنه مبنیدر حتی مستقصاده وقیل الانقد الذی تشتکی سنه من النقد وهو فساد فی الاضراس بخرقها وهو لا بناء عبارتیله مرسومدر انتهی وانقد قبلو بغه یه دینور النقدة نونك کسریله کرویا اسمیدر که قرمان کمونی دیدکلری نباتدر الانقدان همزه نك کسریله قبلو بغه یه دینور الانقاد همزه نك کسریله آغاج بپراقلنمق معناسنه در یقال انقد الشجر اذا اورق نوقد قریش نونك فتحیله نسف قضاسنده برقصبه در امام عبد القادر بن عبد الخالق النوقدی اورادندر نوقد خرداخن خای معجمه لرك ضمیله قضای مزبورده بشقه برقصبه در اعلامدن محمد بن سلیمان المعدل النوقدی اورادندر نوقد ساره برقصبه در فقهادن ابراهیم بن محمد بن نوح النوقدی اورادندر المناقدة مفاعله وزننده برکسه ایله محاسبه ده تدقیق واستقصا ایلمك معناسنه در یقال ناقده اذا ناقشه المنقدة مکنسه وزننده شول خرده سقسی یه دینور که اوزرنده جوز ایچلرنی اویارلر آلت منزله منزلدر النقردة دحرجه وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال نقرد بالمکان نقردة اذا ارب به وتقول مالك منقردا ای مقیما النکد فتحتیله برآدمك دیرلکی تنك ودشوار اولمق معناسنه در که رغد مقابلیدر یقال نکد عیشهم نکدا من الباب الرابع اذا اشتد وعسر وقویینك صویی آزالمق معناسنه در یقال نکدت البئر اذا قل ماؤها النکد نجد وزننده قرغه آوازی چقه بیلدیکی قدر او تمك معناسنه در ماده مذکوره دن مأخوذدر کویا که عهده اقتدارنده اولان آوازی افراغ ایدر یقال نکد الغراب نکدا من الباب الاول اذا استقصی فی شحیجه وبرآدمك حاجتنی منع ایلمك معناسنه در که مرادمطلبنه مساعده وقضا ایلامکدر یقال نکدزید حاجة عمرو اذا منعه اباها وسائله مسئولنی دریغ ایلمك یاخود مسئولندن آزنسنه ویرمك معناسنه در یقال نکد فلانا اذا منعه ماسأله اولم یعطه الا اقله وبرآدمك سئوالی کثیر ومنالی قلیل ویسیر اولمق معناسنه در یقال نکد الرجل علی بناء المجهول اذا کثر سئواله وقل نائله نکد کتف وزننده والنکد فتحتیله که تسمیه بالمصدردر والنکد شکس وزننده والانکد احمر وزننده اوغورسز بی خیر ومنفعت کسیه دینور یقال رجل نکد ونکد ونکد وانکد ای شؤم عسر یعنی لا خیر فیه ویقال قوم انکاد ومناکید ای مناحس قلیلوا الخیر النکد نونك ضمی وفتحیله آز ویرکی یه دینور یقال عطاء نکد ای قلیل ونکد نونك ضمیله سودی پك چوق اولان ناقه لره دینور بونده نکد نکداء کلمه سندن جمعدر وسودی اولمیان ناقه لره دیمکله اضداددن اولور معنای ثانی ابن فارسدن منقولدر معنای اولك سودلو اولمغله کویا که سائر ناقه لرك معاونتنی مانع اولدیغی ملاحظه سنه مبنیدر قال فی الاساس ناقة نکداء ای لا لبن لها وابل نکد ویقال للغزار نکد لئلا تعان ونکد شول ناقه لره دینور که یاوریلری طورمیوب اولمکله امزرمدکلری ایچون سودلری چوق اولور اوله یقال ابل نکد اذا کانت لا یبقی لها ولدها فیکثر لبنها لانها لا ترضع بونکده مفردی نکداء در المنکود پك آزویرکی یه دینور یقال عطاء منکود ای نزر قلیل نکیدی جلیپا وزننده روم دیارنده برشهر آدیدر که بقراط حکیمك مقریدر شهر مزبور حالا ناطولیده که سلفده روم عد اولنور ایدی قونیه قربنده نیکده دیدکلری شهردر فی الاصل فارسی اوله رق نیکده ایله مسمادر دخی دیرلر که ایو وکوزل قریه دیمکدر التناکد تفاعل وزننده بری برینی صربه چکوب چتنلك ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال تناکدا اذا تعاسرا المناکدة مفاعله وزننده برآدمه کوجلك وچتنلکله معامله ایلمك وصربه چکمك معناسنه در یقال ناکده اذا عاسره نمرود نونك ضمیله جبابره دن برشخص معروف اسمیدر شارح دیر که لفظ مزبور اعجمی دردال اهمال واعجامیله منقولدر وجبار مرسوم ابراهیم خلیل علی نبینا وعلیه سلام

الجلیل حضرتنی آتشه القا ایدن شخص مستحق التنکیل درکیانیاندن کاووس اولدیغی دخی محکیدر النود نونك فتحی وواوك سکونیله والنواد نونك ضمیله والنودان فتحاتله اویوقلقدن نشی بری اوته اکیلمك معناسنه در یقال ناد الرجل ینود نودا ونوادا ونودانا اذا تمایل من النعاس نواده قتاده وزننده یمنده برقریه در سام بن نوحك مرقدی آنده در التنود تفعل وزننده بری اوته حرکت ایلمك معناسنه در یقال تنود الغصن اذا تحرك ومنه نودان الیهود فی مدارسهم مؤلف بو نکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث لا تکونوا مثل الیهود اذا نشروا التوراة نادوا ای حرکوا رؤسهم واکتافهم پس قرآن کریم تلاوت ایدرکن اطفال مکتب کبی تحریك اعضادن اجتناب ایله سکونت واطمینان اوزره اولمق واجبه دندر نوند نون اولانك ضمی وثانیه نك سکونیله که النقاء ساکنینی متضمندر نیسابورده برمحله آدیدر رواتدن عبد الله بن جشاد النوندی اورایه منسوبدر باب نوند سمرقندده برمحله در محدثیندن احمد النوندی اورایه منسوبدر النهود قعود وزننده تازه قیز ممه سی تورنج کبی توموب آغر شقلنمق معناسنه در یقال نهد الثدی نهودا من الباب الثالث والاول اذا کعب وقیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة اذا کعب ثدیها وبرآدم اوتوردیغی یردن قالقمق معناسنه در یقال نهد الرجل اذا نهض التنهید تفعیل وزننده بو دخی قیز تورنج ممه لی اولمق معناسنه در یقال نهدت المرأة یعنی نهدت المنهد محدث وزننده والناهد والناهدة تورنج ممه لی قیزه دینور وناهد ارسلانه اطلاق اولنور نهد آیتدن مأخوذدر النهد مهد وزننده والنهد طلب وزننده دشمنه طوغری قصد وهجوم ایلمك معناسنه در یقال نهد لعدوه نهدا ونهدا اذا اصمدلهم ومهدی ارمغانی تعظیم یعنی هدیه عظیمه ترتیب ایلمك معناسنه در رفعتدن مأخوذدر یقال نهد الهدیة اذا عظمها ونهد بلند ومرتفع نسنه یه دینور وارسلانه دینور وکریم آدمه دینور وشول آته اطلاق اولنور که اندامی خوب ویاقشقلی وطاولی واوسته لکلی اوله ونهد یمنده برقبیله آدیدر الانهاد همزه نك کسریله بو دخی ارمغانی عظیم وفراوان ایلمك معناسنه در یقال انهد الهدیة اذا عظمها وبرقابی طولدرمق یاخود طولمغه یقین ایلمك معناسنه در یقال انهد الاناء اذا ملأه اوقارب ملأه النهودة سهوله وزننده آت قسمی نهد اولمق معناسنه در که ذکر اولندی یقال نهد الفرس نهودة من الباب الخامس اذا کان نهدا النهد نونك کسری وفتحیله سفرا اولان یولداشلرك کندی بینلرنده بروجه عارفانه علی السویه ترتیب واخراج ایلدکلری قانیه یه دینور یقال عاملوا بالنهد وهو ما تخرجه الرفقة من النفقة بالسویة فی السفر التناهد تفاعل وزننده یولداشلر قانیه ایدشمك معناسنه در یقال تناهد الرفقة اذا اخرجوا النهد النهدان سکران وزننده شول قابه دینور که برنسنه ایله طبطلو اولوب لکن اغزندن طاشمز اوله ترکیده سیله تعبیر اولنور علی قول استیعاب ایلدیکی نسنه آنك ایکی ثلث مقدارینه بالغ اوله یقال اناء نهدان ای ملأن لم یفض بعد او بلغ ثلثیه المناهدة مفاعله وزننده جنکده دشمنه مقابله ومقاومت ایچون حرکت وقیام ایلمك معناسنه در یقال ناهد عدوه اذا ناهضه وپرمق حسابیله حصه بولشمك معناسنه در یقال ناهدوا اذا ساهموا بالاصابع بوکه مخارجه دخی دیرلر ماده سنده تفصیل اوزره بسط وبیان اولندی نفایسدندر النهداء حمراء وزننده اطرافندن یوکسك اولان قومه دینور یقال رملة نهداء ای مشرفة النهیدة عصیده وزننده شول طعامه دینور که حنظل چکردککك اوزنی تمام قیناتوب نضج بولدقدنصکره اون ایله قارشدروب اکل ایدرلر النهید سعید وزننده یوفقه قایمغه دینور النهاد غراب وزننده مقدار معناسنه در یقال هذا نهاد مائة ای زهاؤها النهود قعود وزننده کعب ثدی معناسنه در که ذکر اولندی ونهود کوب کتمك معناسنه در نه حال وکیفیتله اولورسه اولسون یعنی بردوزه یه یاخود آرالقده قعود وآرام ایده رك اولسون یقال نهد الرجل نهودا اذا مضی علی کل حال نهاوند نونك حرکات ثلاثیله در فتحه وکسره صغانیدن وضمه لبابدن یعنی لباب مصنفی ابن اثیردن منقولدر ایرانده همدان جنوبسنده بلاد جبلدن بربلده آدیدر اصلی نوح آوند ایدی تخت ومسند نوح معناسنه زیرا اول شهر نوح بنا کرده سیدر یاخود اصلی اینهاوند ایدی این بو معناسنه وهاء اداة جمع ووند قابه قاجاغه دینور شهر مزبورده قاب قاجاق مقوله سی فراوان اولمغله کویا که آنکله مسمادر لکن فارسیده نهاوند بشهرستان معناسنه اولوب شهر مزبور سائرلره نسبت عظیم اولدیغی باعث تسمیه اولمق اقربدر فصل الواو الوأد واوك فتحی وهمزه نك سکونیله قیزی دیری ایکن قبره قویوب دفن ایلمك معناسنه در یقال وأد بنته وأدا من الباب الثانی اذا دفنها حیة شارح دیر که جاهلیه ده عربلر قیز اولادنی فقر ومجاعتدن یاخود لحوق عاردن ناشی دیری اوله رق قبره دفن ایدرلر ایدی وبعضلر مجاعت خوفیله اوغلانی دخی دفن ایدرلر ایدی واذا الموؤدة

سئلت كريمه سى اولبابده نازل اولدى ووأد و وئيد مطلقاسسه على قول بلند وشديد اولانه دينور تقول
سمعت للهدة وأدا ووئيدا اى صوتا اوعاليا شديدا وكوكره مش دوه بوكورمسنه دينور الوئيد والوئيدة
والمؤودة ديرى ايكن دفن اولنان قيزه دينور التؤدة تانك ضمى وهمزه نك فتحيله والوئبد واوك فتحيله
والتوءاد تذكار وزننده اسملردر رزانت وتمكين وتأنى معناسنه دركه خفت وعجله مقابليدر الاتاد همزه نك
وتاء مشدده نك كسريله كه افتعال وزننده در اصلى اوتأادايدى والتوءد تفعل وزننده برخصوصده عجله
وخفت ايلميوب تمكين وتأنى ايله آهسته آهسته دپرنمك معناسنه در يقال اتأد فى الامر وفى مشيه وتوأدا اتزن
فيه وتأنى وفعل ذلك فى تؤدة وبركسه دور ودراز سفر ايدوب نام ونشانى نابود وناپيدا اولسه توءدت عليه الارض
دير لغيته وذهبت به معناسنه الموائد ميمك فتحيله آفات ودواهى معناسنه در شارح ديركه اصلى مأاود
ايدى كه مقلوبدر وتؤده كلمه سنك دخى اصلى وءده ايدى تكأه ووكأه كبى الوبد فتحتينله برآدمك ديرلكى ضيق
وشدت اوزره اولمغله بدحال اولمق معناسنه در وبو وجه مذكور اوزره باب رابعدن مصدردر آنكله تنك عيش
وبدحال اولان كمسه صفتلنور يعنى فى الاصل مصدر اولوب مبالغة وصف بالمصدر اولمشدر بوجهتله مفرد
وجمعى مساويدر يقال رجل وبد اى سئ الحال ويقال رجال وبد وكاه اولوركه اوباداوزره جمعلنور نعت صحيح
توهمنه مبنى قال فى الاساس فلان فى وبد وهو سوء الحال وهو وبد وقوم اوباد اى محاويج و وبد برآدمك عيالى كثير
ومالى قليل اولمق معناسنه دركه معناى اول ايله متقاربدر يقال وبد الرجل وبدا من الباب الرابع اذا كثر عياله وقل ماله
ودارلمق معناسنه در يقال وبد عليه اذا غضب واتسى اولمق معناسنه در يقال وبد اليوم اذا حر وعيب ونقيصه
معناسنه در يقال مافيه وبد اى عيب واثواب اسكيوب پيريمك معناسنه در يقال وبد الثوب اذا بلى ووبد طاغلرده
اولان خلق اوبمه چقوره دينوركه آنده يغمور صويى ايركيلور الوبد عبد وزننده بودخى ذكر اولنان چقوره
دينور الوبد كتف وزننده آچ كسيه دينور جايع معناسنه وبد نظر كسيه دينوركه هرنيه نظر ايلسه
معاذالله تعالى اصابت ايدراوله اول كوزه عين الكمال تعبير اولنور يقال فلان وبد اى شديد الاصابة بالعين
المتوبد متبد وزننده بودخى نظرى شديد الاصابه اولان آدمه دينور الايباد همزه نك كسريله بالكزقلق
وبالكزراقق معناسنه در يقال اوبدوه اى افردوه الاوبد احمد وزننده برموضع آديدر المستوبد اسم فاعل
بنيه سيله برمكانى بيلمين آدمه دينور يقال هو مستوبد اى جاهل بالمكان وبدحال وتنك معاش كسيه دينور يقال
رجل مستوبد اى السئ الحال الوتد واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله والوتد فتحتينله والوتد كتف
وزننده آغاجدن دوزيلوب يره ياخود ديواره قاقيلان شيئه دينوركه قازق تعبير اولنور ووتد عروضيون اصطلاحنده
اوچ حرفى مشتمل اولان جزؤه دينور على كلمه سى كبى مؤلفك بيانى وتد مجموع ديدكلرينه كوره دركه ايكى متحرك
بعدهما ساكندر تفاعيلده فعو جزؤيدر وبرده وتد مفروق واردركه ايكى متحرك بينهما ساكندر مفعولات
جزؤندن لات كبى مابه القوام اولديغى سبب تسميه در و وتد انسانك هرقولاغنده عذار طرفندن مقدمنده واقع
خرده تومسكچه وسيورىجه كرتلكه اطلاق اولنوركو ياكه قولغك وتدى منزلنده درايكبسنه وتدان دينور ووتد
لفظنك جمعى اوتادكلور الواتد واحد وزننده وتدلفظنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال وتد واتد اى ثابت
الاوتاد وتدلفظنك جمعيدركه ذكر اولنندى واوتاد الارض طاغلره اطلاق اولنور كما قال الله تعالى وتبارك
والجبال اوتادا واوتاد البلاد رؤساء وسركارلرينه اطلاق اولنور واوتاد الفم آغزده اولان ديشلره اطلاق اولنور
الوتد وعد وزننده والتدة عده وزننده قازغى قاقمق معناسنه در يقال وتد الوتد يتد وتدا وتدة اذا ثبته
وقازق كندى يرلشمك معناسنه لازم اولور يقال وتد الوتد اذا ثبت والامر منه تد على زنة عد تقول تد وتدك بالميتدة
الايتاد همزه نك كسريله بودخى قازق قاقمق معناسنه در يقال اوتد الوتد اذا ثبته التوتيد تفعيل وزننده
بودخى متعدى ولازم اولور يقال وتد وتده اذا ثبته ووتد الوتد اذا ثبت هو وتوتيد الذكر آلت تناسلى قازق كبى
قوامه كتورمكدن عبارتدر يقال وتد ذكره اى انعظه الميتد منبر وزننده والميتدة هاايله قازق قاقجق طوقمقه
دينور الوتدات فتحاتله بنو عبدالله بن غطفان بورنده برنجه طاغلره اطلاق اولنور يوم الوتدات بين العرب
بريوم معروفدركه آنده بروقعه اولمشدر واتده فائده وزننده باديه ده برصو آديدر الوتدة فرحه وزننده نجد
ياخود دهناء راننده برموضع آديدر ليلة الوتدة فرحه وزننده بين العرب برليلة معروفه در آنده بنوتميم بنو عامر بن
صعصعه اوزره شبخون ايلكله بينلرنده قتال عظيم واقع اولمشدر الوجد واوك فتحى وجيمك سكونيله والجدة
عده وزننده والوجد واوك ضميله والوجود قعود وزننده والوجدان واوك كسريله والاجدان واوى همزه يه

ابدالله بولمق معناسنه دركه فارسيده يافتن دينور يقال وجد المطلوب كوعد ووجد كورم يجده بكسر الجيم
ويجده بضم الجيم ولا نظير لها يعنى فى المثال وجدا وجدة ووجدا ووجودا ووجدانا واجدانا اذا ادركه مؤلفك
بصائرده بيانه كوره وجود برقاچ نوع اولور ازجمله حواس خمسك بريله اولور نحو وجدت زيدا ووجدت طعمه
ووجدت صوته ووجدت خشونته ووجود بقوة الشهوه اولور نحو وجدت الشبع ووجود بقوة الغضب اولور
وجود حزن ووجود سخط كبى ووجود بالعقل او بواسطة العقل اولور معرفة الله ومعرفة النبوة كبى وحق جل
وعلا طرفنه منسوب اولان وجود علم مجرد معناسنه اعتبار اولنور زيرا حق تعالى جوارح وآلاتله موصوفيتدن
منزهدر كقوله تعالى وان وجدنا اكثرهم لفاسقين ومعدوم دخى وجه مذكور اوزره دروكاه اولوركه برشيئه تمكن
واقتداردن وجود ايله تعبير اولنور كقوله تعالى اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم اى حيث رأيتموهم وقوله تعالى
فلم تجدوا ماء فتيمموا معناه فان لم تقدروا على الماء كذلك غنا ويساردن جده ووجدان ايله تعبير اولنور وبعض
محققين موجوداتى اوچ نوعه تقسيم ايلدى اول شول موجوددركه مبدأ ومنتهاسى يوقدر و بوذات اجل
واعلادر ثانى مبدأ ومنتهاسى اولان موجوددر جواهر دنيويه كبى ثالث مبدأى اولوب منتهاسى اولمين
موجوددر نشأه آخره ده انسان كبى شارح ديركه صيغه مذكوره ده يجد كلمه سى كه جيمك ضميله دركه بنو عامر لغتيدر
واوك سقوطنه باعث فى الاصل بين الياء والكسره واقع اولمسيدر بعده جيمك كسره سى ضمه يه مبدل اولوب
ضمه عارضه يه اعتبار اولنمديغندن واو اعاده اولنمدى انتهى ومطلوب عنوانندن غيرى مال وساير منافع
مقوله سنه مسند اولدقده مصدرى واوك حركات ثلاثيله وجد وعده وزننده جده اولور زنكين اولمق معناسنه
يقال وجد المال وغيره وجدا ووجدا ووجدا وجدة اذا استغنى ووجد وعد وزننده وجده عده وزننده وموجده
موكبه وزننده طارلمق معناسنه در يقال وجد عليه يجد بكسر الجيم ويجد بضمها وجدا وجدة وموجدة
اذا غضب مؤلف بصائرده وجدان لفظنى دخى بعضلردن حكايه ايلمشدر ووجد وعد وزننده عشق ومحبت
معناسنه مخصوصدر يقال وجد به وجدا اذا احبه ويقال له بها وجد اى محبة اهل طريقك اصطلاحلرندن
اولان وجد بو معنادندر كذلك وجد محزون وغمناك اولمق معناسنه در لكن بونده ماضى مكسور العين
اولور يقال وجد به وجدا اذا حزن به باء سببيه در و وجد واوك حركات ثلاثيله زنكينلك غنى معناسنه اسمدر
يقال منعه من وجده اى من غناه ووجد حركات ثلاثه ايله صوايركلجك يره دينور جمعى وجاد كلور واوك كسريله
الايجاد همزه نك كسريله زنكين ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى اغناه وبرآدمى مطلوبنه نائل
ايلمك معناسنه دركه مطلوبنى بولدرمقدن عبارتدر يقال اوجد فلانا مطلوبه اذا اظفره به وبركسه يى
برخصوصه اكراه ايلمك يعنى زوراكى ايشلتمك معناسنه در يقال اوجده على الامر اذا اكرهه عليه وبعد
الضعف قوى قلمق معناسنه در يقال اوجده بعد ضعف اذا قواه ويقال آجده بقلب الواو الفا ووار
ايلمك معناسنه در يقال اوجده الله تعالى اى جعله موجودا الموجود يوغيكن وار اولان شيئه دينور
يقال وجد الشئ من العدم على بناء المجهول فهو موجود ولا يقال وجده الله وانما يقال اوجده الله
فوجد فهو موجود يعنى آنا اسم المفعول على زنة مفعول على خلاف القياس من المزيد مثل اجنه الله فهو مجنون
التوجد تفعل وزننده رنجش پيدا ايلمك معناسنه اولان وجددندر حزن معناسنه در يقال توجد السهر وغيره
اذا شكاه الوجيد وحيد وزننده دوز وهموار يره دينور يقال ارض وجيد اى مستو جمعى وجدان كلور واوك
ضميله الواحد حاى مهمله ايله اول عدد حسابدركه بر تعبير اولنور وبعضا تثنيه قلنوب واحدين دينور جمعى
واحدون كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره وحدت انفراد معناسنه در وواحد فى الحقيقه قطعا جزؤى اولميان
نسنه در بعده هر موجوده اطلاق اولندى حتى اعداد ومراتبك جمله سنى واحد ايله وصف ايلمك صحيحدر مثلا
عشرة واحدة ومائة واحدة والف واحد دينور پس واحد لفظ مشتركدر آلتى وجه اوزره استعمال اولنور اول
واحد فى الجنس او فى النوع دركقولنا الانسان والفرس واحد فى الجنس وزيد وعمرو واحد فى النوع ثانى واحد
بالاتصال اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك شخص واحد ويا من حيث الصناعه اولور كقولك حرفة
واحدة ثالث عديم النظير اولمق جهتيله واحد اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك الشمس واحدة
ياخود من حيث دعوى الفضيله اولور كقولك فلان واحد دهره ننه كه نسيج وحده دخى بو قبيلدندر رابع امتناع
التجزى جهتيله واحد اولاندر بودخى ياصغرندن ناشى اولور هباء كبى كه ذره تعبير اولنان غباردر ياخود صلابتندن
ناشى اولور الماس كبى خامس مبدأ اولمق جهتيله واحد اولاندر او لدخى يا مبدأ عدد اولور واحد اثنان كبى يا مبدأ

خط اولور النقطة واحدة کبی بونلرك مجموعنده وحدت عارضه در حق جل وعلی حضرتلری واحد ایله وصف
اولندقده معناسی تجزّی وتکثّردن منزّه در دیمك اولور واصعو بة هذه الوحدة قال الله تعالی واذا ذکر الله وحده
اشمأزت قلوب الذین لا یؤمنون وواحد ایله سائر نسنه دخی وصفلنور لکن احد ذات اجل واعلایه مخصوصدر
و بو مناسبتله محقق صمدانی محمد امین بن صدر الدین الشروانی صدّره الله تعالی فی سرادق قربه السبحانی
حضرتلرینك اخلاص شریف تفسیرنده صحیفه زیب اولدقلری نفیسه نك بو مقامده ثبتی مناسب کورلمشدر
خلاصه سی بودر که قل هو الله احد کلام درّی النظامنده سائر اسماء حسنی بیننده احد اسم شریفنك وجه ایثاری
ولفظهٔ جلال اوزره ترتیب واجراسنك نکته سی بودر که مقام مزبور مسئول عنه یعنی طائفهٔ قریش صف یا محمد ربك
الذی تدعونا الیه کلامیله استیصاف ایلدکلرندن ناشی وصف الهی یی مقتضی اولمغله جمیع صفات علیهٔ ربانیه ایله
وصف ایلمك مناسب اولوب لکن جهت تفصیلی کثرتندن ناشی متعذّر یاخود متعسر وبالجمله صفت جمالیه
وجلالیه یه راجع اولمق حسبیله ابتدا جمیع صفات کمالی مستجمع اولمق اعتباریله ذات جلیلك علمی اولان لفظهٔ
جلالی ذکر ایله صفات جمالیه یه اشارت بعده اسم احد ایله نعوت جلالیه یه الماح ایلدی زیرا احدیت کثرت نسبیه نك
قهر واضمحلالنه منبئ در کما قال الله تعالی لله الواحد القهار کویا که جوابلرنده حق جل شانه جمیع صفات جمال
ونعوت جلال الله متصف ذات اجلّ واعلادر دیمش اولدی و بو تعبیر وعد و وعیدی متضمن در وصفت جماله دالّ
اولانی تقدیم سبق وسعت رحمته اشارتدر قالدیکه احدی واحد اوزره ایثارینك دقیقه سی بودر که احدیت ذاته قیاسله
أخوذدر زیرا احدیت کرك عددی وکرك ترکیبی وتحلیلی وکرك بونلرك لازمی اولان جسمیت ولوازم جسمیت جهتلریله
اولهرق جمیع انحاء تعدددن عاریه بساطت صرفه در اما واحدیت انتفاء تعدد عددیدن عبارتدر مثلا زید واحددر
احد دکلدر وحق سبحانه وتعالی هم واحد وهم احد در لکن احدیتنك اعتباری واحدیتی اعتبارینك غیریدر

مطلب

تفصیلی بودر که موجود حقیقی واحددر که اول جملهٔ اعیانده علما وعیناساری اولان وجود حق مطلق وهویت
غیبیه در بو اعتبار ایله اکا علم وادراکك تعلقی ممکن دکلدر زیرا حجاب عزتده محتجبدر پس بو اعتبار ایله معرفتنه
خوض ومباشرت وطلبنه اظهار شوق ومحبت تضییع وقت وطلب محالدر بناء علیه حضرت باری عزّ اسمه
لسان رحمت وبیان ارشاد ایله ویحذرکم الله نفسه والله رؤف بالعباد بیوردیلر قالدیکه اول وجود حق ایچون
درجات تعینات ومراتب تنزلات وار در واول مراتب علمیهٔ اجمالیه وتفصیلیه ده و غیبت روحیه ومثالیه وشهودیه ده
ظهور وتجلی واعیان ثابته نك احکام وآثاریله انصباغی اوله جقدر کما قال تعالی رفیع الدرجات ذو العرش الایه
پس اول درجات تعینی وحدت صرفه وجمیع قابلیاته مشتمل قابلیت محضه در کرك جمیع صفات واعتباراتدن
تجرّد قابلیتی وکرك مجموعیله اتصاف قابلیتی اولسون وجمیع صفات واعتباراتدن تجرد حتی اعتبار تجرددن
دخی تجرد اعتباری مرتبهٔ احدیت والوهیتدر بو اعتبار ایله ذات جلیل احد وآله تسمیه اولنور و بو اعتبارك متعلقی
بطون ذات واولیت وازلیتدر وجمیع صفات واعتبار ایله اتصاف اعتباری مرتبهٔ واحدیت وربوبیتدر
بو اعتبار ایله ذات عزیز واحد ورب تسمیه اولنور و بو اعتبارك متعلقی ظهور ذات وآخریت وابدیتدر پس احدیت
کثرت نسبیهٔ وجودیه نك احدیت ذاتده انقطاع واستهلاکی مقامیدر اما واحدیت کثرت عینیه درهر نقدر
اوراده کثرت عینیت منتفی ایسه ده لکن کثرت نسبیه اوراده متعقلدر منشأ جمیع اعداد اولان واحد عددیده
نصفیت وربعیت وثلثیه متعقل اولدیغی کبی وجمیع تعینات وجودیهٔ غیر متناهیه مرتبهٔ واحدیتده متعقل اولان نسبت
معهوده نك مظاهر یدرته که جمیع مراتب عددیهٔ غیر متناهیه نك واحده نسبتی اویله در بو تقریردن اسم احدی
واحد اوزره ایثارك دقیقه سی ظاهر اولدی وقالدیکه توحید ایچون اوچ مرتبه وار در ادناسی توحید الافعالدر که
علم یقین یاخود عین یقین یاخود حق یقین ایله لا موثر فی الوجود الا الله حکمنی تحقیق ایلمکدن عبارتدر بو دخی
یا وراء حجاب قوت فکریه دن یاخود مشکوة نبوتدن اقتباسله صورتپذیر اولور اشبو مرتبهٔ توحید اول فتوحات
سلاک راه خدادر و بونك علامتی توکل محض در مرتبهٔ ثانیه مرتبهٔ توحید صفاتدر که جمیع قدرتی قدرت شاملهٔ الهیه ده
مستغرق وجملهٔ علمی علم کامل ربانیده مضمحل بیلمکدن عبارتدر بلکه هر کمال عکوس انوار کمال هویتدن برلمعه
اولدیغی تحققدن عبارتدر که شمس تجلی وجمیع اعیان اوزره نشر پرتو ایلدکده منتشر اولان کسه اول پرتو اثر
شمس اولوب اعیانك قابلیتی وشمسك پرتوینه مناسبتی حسبیله شعشعه ریز اولدیغی تحقق ایدر بو مرتبه مرتبهٔ اولادن
اعلا وآنی مستلزمدر مرتبهٔ ثالثه مرتبهٔ توحید ذاتدر که استهلاك وفنا فی الله ورجوع الی العدمیة الاصلیه مقامیدر
زیرا ارباب مکاشفه لا موجود الا الله وکل شیء هالك الا وجهه امرنی بالمشاهدة العیانیه رؤیت ایدرلر لانه بصیر

هالکا فی وقت من الاوقات بل هو کذلك ازلا وابدا وفی هذا المقام ینمحی الاشارة وینطمس العبارة * الله بس باقی هوس
وواحد متقدّم معناسنه استعمال اولنور کرك علم وفضیلتده جملهیه سابق ومتقدم اولسون وکرك سائر ناسه
متقدم اولسون یقال فلان واحد قومه بونك جمعی وحدان کلور واوك ضمیله واحدان کلور همزهٔ مضمومه ایله
واو همزه یه مبدلدر و واحد احد معناسنه کلور که یالکز وتك دیمکدر فرید کبی نظیر وهمتاسی یوق حتی اسماء
حسنادن واحد بو معنایه در الوحادة سعاده وزننده والوحودة والوحود واوك ضمیله والوحد والوحدة
وعد ووعده وزنلرنده والحدة عده وزننده یالکز قالمق معناسنه در که مراد بریجك اولمقدر یقال وحد الرجل وکعلم
ووحد ککرم یحد فیهما وحادة ووحودة ووحودا ووحدا ووحدة وحدة اذا بقی مفردا مؤلف کعلم وککرم عنوانیله تقیید
ایلمکله باب رابعه وخامسه اشارت ایلمشدر لکن شرّاح مراحك بیاننه کوره اصوب اولان وجود صیغه سی کبی کوردم
یاخود کورث عنوانیله تنظیر ایلمك ایدی و باب خامسده عین مضارعك مکسور اولمسی نظائری اولان یعد و یصف
صیغه لرینه اتباعه مبنی درزیرا معتل الفاء صیغه سنده وجد یجد صیغه سندن غیری مضموم العین یوقدر اولدخی لغت
بنی عامریه وضعیفه در وورث وورم وومق بابلری که مضارعده دخی مکسور العین در اصل باب رابعدن ایکن خلاف
قیاس اوزره کلدیلر و بو عقیل لغتیدر شارحك بیاننه کوره تداخل اللغتین قبیلندن اولور مصباحده باب ثانیدن
و باب خامسدن اولهرق مرسومدر قالدیکه باب خامسدن مضارعنده عینك کسری حرف حلق اوزره ضمه نك
استثقالنه مبنی اولمق وجدان مترجم حقیرده ارجحدر انتهی وعربلرك رأیته وحده کلامنده وحده لفظی که ضمیره
مضافدر مصدردر تثنیه وجمعی یوقدر بصریون عندنده حالیت اوزره منصوبدر مصدریت اوزره دکلدر
جوهری بصریون عندنده مصدریت اوزره منصوبدر دیمکله خطا ایلمشدر و بصریوندن یونس علی لفظنی
اسقاطله وحده لفظنی ظرفیت اوزره منصوب ایلدی یعنی اکا ذاهب اولدی وعند البعض اسم متمکن در مثلا
جلس وحده وعلی وحده وجلسا علی وحدهما ووحدیهما وجلسوا علی وحدهم وهذا علی حدته وعلی وحده
دینور علی توحده معناسنه وعربلر مدح مقامنده هو نسیج وحده دیرلر اضافتله یعنی مقدّما پك اعلا ونازك ثوبه
وصف ایدی که آنك منوالنده آخر ثوب وضع ونسج اولنمامغله یالکز طوقنمش دیمکدر بعده مطلقا بی نظیر
وبیهمتا اولان نسنه ده مثل اولمشدر کرك انسان وکرك سائر نسنه اولسون وذم وقدح معرضنده جحیش وحده وعییر
وحده دیرلر جحیش جحشك وعییر عیرك مصغریدر وتصغیر تعظیم ایچوندر غرائبدندر که مؤلف جوهری یی
تخطئه ایلمش ایکن بصائرده بعینها جوهرینك عبارتنی خود بخود ایراد وثبت ایدوب دیمشدر که رأیته وحده قولنده
وحده لفظی عند اهل الکوفة ظرفیت اوزره وعند اهل البصره فی کل حال مصدریت اوزره منصوبدر کویا که اوحدته
برؤیتی ایحادا تقدیرنده در آنی یالکز اولدیغی حالده کوردم دیمك اولور بعده وحده بو جمله نك مقامنه وضع اولندی و بعض
بصریون حالیت اوزره منصوبیتنه ذاهب اولدی وابن اعرابی تمکننه قائل اولدی انتهی التوحد تفعل وزننده بو دخی
بریجك یکانه اولمق معناسنه در بو باب تکلفی متضمن دکلدر مبالغه جلالت جهتنه محمولدر یقال توحد الرجل بمعنی وحد
قال الشارح ومنه توحد الله بالربوبیة وهو المتوحد بجلاله وعربلر توحده الله بعصمته دیرلر حق تعالی آنی مظهر
عصمت ایدوب امورنی غیره توکیل ایلمسون معناسنه التوحید تفعیل وزننده نسنه یی برقلمق معناسنه در یقال
وحده توحیدا اذا جعله واحدا ویطرد الی العشرة یعنی یقال ثناه وثلثه وربعه وخمسه الی عشرة وتوحید
الهی حق جل وعلانك واحد حقیقی اولوب شریك ونظیردن منزه اولدیغنی ایمان ایلمکدن عبارتدر یقال وحد الله
تعالی ای آمن به تعالی وحده بوندن لسانمزده برلمك ایله تعبیر اولنور والله الاوحد والمتوحد ای ذو الوحدانیة
الوحد والاحد فتحتیله والوحد کتف وزننده والوحید امیر وزننده والمتوحد یالکز یکانه و یکا
معناسنه در یقال رجل وحد واحد ووحد ووحید ومتوحد ای منفرد کتف وزننده وحدك مؤنثی وحده در الایحاد
همزه نك کسریله برنسنه یی یار کسه یی یالکز ایلمك معناسنه در بو مناسبتله اوحده للاعداء دیرلر ترکه معناسنه یعنی
دشمنه مقابل آنی یالکز براقدی دیمکدر وفلان آدم یالکزجه قالدی اهل واقرباسی قالمدی دیجك یرده اوحد الله
جانبه دیرلر بو وحده معناسنه وایحاد باری تعالی برآدمی علم وفضیلت وسائر مزیت جهتیله فرید عصر قلمق
معناسنه در یقال اوحد الله فلانا اذا جعله واحد زمانه وبردانه طوغورمق معناسنه در که ایکیز طوغورمق مقابلیدر
یقال اوحدت الشاة اذا وضعت واحدة الموحد ایحاد مذکوردن اسم فاعلدر بردانه طوغورر اولان خاتونه
وسائر حیوانه دینور صفت خاصه در مفرد کبی موحد میمك وحانك فتحیله احاد ووحاد همزه نك وواوك ضمه لریله
هر بری ایکی واحد لفظندن معدولدر غیر منصرفلردر ایکی کره ثلاثه یرینه ثلاث یاخود مثلث دیوب عدولله

غیر منصرف اولدقلری کبی و بونك سببی اختصاردر وآندن ترکیده بر بر ایله تعبیر اولنور یقال دخلوا موحد
موحد واحاد ووحاد ای واحدا واحدا الوحد شکس وزننده وصفدر یالکز باشنه اولان وحشی حیوانه دینور واصل
ونسبی معروف اولمیان بیوجود آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وحد اذا کان لا یعرف نسبه واصله المیحاد محراب
وزننده بری برندن آیرو بشقه جه اولان تپه لرك هر برینه اطلاق اولنور جمعنده مواحید دینور که بشقه جه بشقه جه
بر نیجه تپه لر دیمك اولور وجوهری المیحاد من الواحد کالمعشار من العشرة قولنده قدمی منهج صوابدن زایغ
اولمشدر زیرا بوندن مرادی اشتقاق بیان ایسه عدیم الجدوادر واکر معشار عشرة عشرة دیمکدر نته که میحاد فرد
فرد دیمکدر دیمك ایسه محض غلطدر زیرا معشار وعشر عینك ضمیله عشره دن واحددر یعنی بر جزؤدر لکن
میحاد ده واحددن واحد یعنی بر جزؤدر دیمك صحیح دکلدر الوحید امیر وزننده صفتدر نته که ذکر اولندی
ووحید بر موضع آدیدر الوحیدان تثنیه بنیه سیله قبیله قیس بلادنده ایکی صو آدیدر الوحیدة هاء ایله مدینه
نواحیسندن بر ناحیه در حرمین بیننده در الحدة عده وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وعربلر فعله من ذات
حدته وعلی ذات حدته ومن ذی حدته دیرلر من ذات نفسه ورأیه معناسنه یعنی آنی یالکزجه بشقه باشنه ایتدی
فرد واحدك مدخل ومشارکی یوقدر الاوحد واحددن وصفدر یکدانه دیمکدر ومنه والله الاوحد کما ذکر
ای ذو الوحدانیة وعربلر اوایش یکا مخصوص دکلدر بن آنده یالکزجه دکلم دیجك یرده لست فیه باوحد دیرلر و بونك
مؤنثنده وحداء دیمزلر احدی همزه نك کسریله احد کلمه سنك مؤنثیدر ودائما غیره مقارنتله استعمال اولنور معناسی
یالکز ایکن لفظی یالکز اولمز فیقال احدی عشرة واحدی وعشرون وعربلر کریم الآباء والامهات یعنی ایکی طرفدن
صوی واصیل اولان انسان ودوه وآت مقوله سنه هو ابن احداها دیرلر بوراده احدادن مراد والده در زیرا عربلر
واحدا نته دیرلر که یکانه وبیهمتا دیمکدر لسانمزده دخی اناسك بردانه سی تعبیر اولنور که مراد دریتیم کبی یکتا دیمکدر
وضمیر تأنیث امهاته راجعدر واحد الاحاد احد ماده سنده بیان اولندی احدی بنات طبق آفت وداهیه یه
اطلاق اولنور وییلانه اطلاق اولنور وجهی طبق ماده سنده مرسومدر بنو الوحید بنو کلابدن بر جماعتدر
الوحدان واوك ضمیله بر ارضك اسمیدر الوخد واوك فتحی وخاء معجمه نك سکونیله والوخدان فتحاتله
والوخید وجیف وزننده دوه قسمی سرعتله یوریمك علی قول دوه قوشی کبی ایاقلرینی قالدروب آتارق یوریمك
یاخود آدملرینی سیرك سیرك آتارق یوریمك معناسنه در یقال وخد البعیر وخدا ووخدانا ووخیدا من الباب الثانی
اذا اسرع فی السیر اورمی بقوائمه کمشی النعام او هو سعة الخطو فهو واخد ووخاد ووخود الود والوداد واوك
حرکات ثلاثیله والودادة سعاده وزننده والمودة محبه وزننده والمودة میمك کسریله والموددة فك ادغام ودالك
کسریله والمودودة معقوله وزننده سومك حب ومحبت معناسنه در تقول وددته بکسر العین وودته بفتحها اوده
بالفتح فیهما ودا وودادا بالتثلیث فیهما ووداده ومودة وموددة ومودودة من الباب الرابع والثالث
ای حبته و بوعض بعض صیغه سی کبی وجه مسرود اوزره باب رابعدن وشذوذ اوزره باب ثالثدندر
شارح دیرکه ترکیب مذکور لو کلمه سنه مقرونا استعمال اولنورسه تمنی معناسنه اولور ومنه قوله سبحانه وتعالی
یود احدهم لو یعمر الآیة ای یتمنی مصباحده موده اسم اولمق اوزره مصرحدر وباب ثالثدن وردنی کسائیدن
نقل ایلمشدر الود کذلك واوك حرکات ثلاثیله صفت مشبهه اولور بر وغر وحر کبی دوست ومحب معناسنه
یقال هو ودك مثلثا ای محبك وکثیر الحب اولان آدمه دینور که هر کسه وهر شیئه محبتی مبذول اولور یقال رجل
ود ای کثیر الحب و ود واوك ضمیله محبون معناسنه کلور یعنی جمع اولور غر کلمه سی اغرك جمعی اولدیغی کبی
بودخی اود کلمه سندن بالاعتبار جمع اولور یاخود حب کلمه سی کبی اسم جمع اولور یاخود وصف بالمصدر اولمغله
مفرد وجمعی اراده اولنور یقال قوم ود ای محبون الودید فرید وزننده بودخی دوست ومحب معناسنه در که
بمعنی فاعلدر الودود صبور وزننده والمود میمك کسری و واوك فتحیله کثیر الحب اولان آدمه دینور و بولر
مبالغه یی متضمندر ومود کلمه سی مخذم وملعب کلمه لری کبی مبالغه ایچون اولان اسم فاعلدر یقال رجل
ود ود ومود ای کثیر الحب شارح دیرکه ودود ودیددن ابلغ اولدیغنه مبنی اسماء حسناده مختار اولمشدر
یعنی عباد صالحینه رضاور حتی کثیر اولان حق جل وعلانك اسم شریفیدر و بمعنی مفعول اولمق دخی
جائزدر که محبوب فی قلوب الاولیاء دیمکدر الاوداء احباء وزننده ودیدك جمعیدر والاوداد ودك جمعیدر واوك
کسریله حب واحباب کبی والودید شارحك تصحیحنه کوره سبق قلم ناسخدر والاود واوك کسری وضمیله ودك
وودك جمعیدر قفل واقفال وذئب واذؤب کبی دوستان ویاران دیمکدر ود واوك فتحی وضمیله بر بتك اسمیدر

کما جاء فی التنزیل ولا تذرن ودا ولا سواعا ولا یغوث ویعوق ونسرا الآیة بونلرك هر بری بر صنم اسمیدر که قوم نوح
علیه السلام پرستش ایدرلر ایدی بعده هر برینك اسملری کفار عربه منتقل اولمغله اسماء مذکوره ایله مسمی
بر صنم اتخاذ ایتدیلر کلب قبیله سی ود اسمیله بر صنم اتخاذ ودومة الجندل حصننه وضع ایلدیلر راغب وجه
تسمیه سنده کرچه لمودتهم له اولاعتقادهم ان بینه و بین الباری مودة عبارتیله عربیتنه ذاهب اولمشدر لکن وجه
مذکور اوزره قوم نوحك اصنامی اولمغله هر بری اعجمی اولور الود واوك فتحیله قازغه دینور وتد معناسنه شارحك
بیاننه کوره اصلی وتد ایدی تاء داله قلب وادغام اولنمشدر وود بر طاغك آدیدر ودان فدان وزننده ابواء قربنده
بر قریه آدیدر صعب بن جثامة الودانی آنده ساکن اولمغله اورایه منسوب اولمشدر شارحك بیاننه کوره مزبور
طرف رسالتمداره هجرت واغتنام صحبت ایدوب ابن عباس وشریح بن عبید الحضرمی کندیدن روایت ایلدیلر
عهد خلافت شیخ اکبرده انتقال ایلدی وودان افریقیه ده بر بلده آدیدر ادباء وشعرادن علی بن اسحق الودانی
اورادندر وفید قربنده بر اوزون طاغك دخی آدیدر وسمرقند نواحیسنده بر رستاق وقصانك آدیدر الوداء
واوك فتحی ودالك شده سیله وبرقه وداء بانك ضمیله و بطن الوداء کرماء وزننده بر موضع آدیدر التودد تفعل
وزننده بر کمسه نك محبتنی کندوسنه جلب ایلمك معناسنه در که کندوسنی عمل وتدبیر ایله اکا سودرمکدن عبارتدر
بونك بناسی عمل متکرر فی المهله ایچوندر تفهم کبی یقال تودده اذا اجتلب وده و برآدمه دوستلق ومحبت کوسترمك
معناسنه در یقال تودد الیه اذا تحبب التواد فی الاصل تفاعل وزننده سوشمك معناسنه در یقال توادوا
اذا تحابوا المودة محبه وزننده مصدردر که ذکر اولندی ومودة کتاب ونامه یه اطلاق اولنور و به فسر قوله تعالی
تلقون الیهم بالمودة ای بالکتب قال البیضاوی تفضون الیهم المودة بالمکاتبة پس مؤلفك تفسیری تفسیر باللازم
او بالملزوم اولور وآیت مذکوره سوره ممتحنه نك اولیدر حاطب بن ابی بلتعه رضی الله عنه مکه اوزره عزم وغزو
حضرت نبوی یی مکتوب ایله قریشه آدم ارسال ایلمکله اعلام ایلدکده اولبابده آیت مرقومه نازل اولمشدر ومودة بر خاتونك
اسمیدر الورد فرد وزننده هر شجرك نوری یعنی چچکنه دینور بعده فارسی وترکیده کل تعبیر اولنان چچکده علم
غالب اولمشدر که عربیده حوجم دخی دینور مفردی ورده در هایله شارحك بیاننه کوره ورود آتی معناسندن مأخوذدر
زیرا ثمار سالدن ابتداء وارد چچکدر وورد کمیت ایله اشقر بیننده اولان آته یعنی سیاه طوری ایله آل بیننده اولان آته اطلاق
اولنور که آچق طوری تعبیر اولنور فارسیده کلکون دینور وورد لفظنك جمعی وردکلور واوك ضمیله ووراد کلور واوك
کسریله واوراد کلور وورد جری ودلیر آدمه اطلاق اولنور بونده وارد معناسنه در که اصلا خوف واندیشه ایلمیوب
هر شیئه ورود ایدر اولدیغنه مبنیدر وورد زعفرانه دینور وارسلانه اطلاق اولنور وردلوننده اولدیغیچون
وورد بجازده بر حصن آدیدر وبر شاعرك لقبیدر وعدی بن عمر والطائی وهذیل بن هبیره وحارث بن مشمت
العنبری وعامر بن الطفیل بن مالك نام کمسه لرك فرسلری اسمیدر واسامی رجالدندر الورودة بروده وزننده
آت ورد یعنی کلکون اولمق معناسنه در یقال ورد الفرس ورودة من الباب الخامس اذا کان وردا الوارد
ورد کبی جری ودلیر آدمه اطلاق اولنور وصویه کلن آدمه دینور جمعی وراد وواردون کلور کما سیذکر ووارد سابق
ومتقدم معناسنه مستعملدر وشجیع وبهادره اطلاق اولنور واوزون صارقق صاچه وصف اولور یقال شعر
وارد ای طویل مسترسل قال فی الاساس شعر وارد ای یرد الکفل بطوله المتورد اسم فاعل بنیه سیله بودخی
ارسلانه اطلاق اولنور ابو الورد آلت تناسلك کنیه سیدر کثرت ورودینه مبنی و بر شاعر مشهور کنیه سیدر
ومغیرة بن شعبه نك کاتبنك کنیه سیدر الورد واوك کسریله حمانك یعنی اسیتمه نك اسماسندندر علی قول یومنك
یعنی نوبتی کوننك اسمیدر ورود دن مأخوذدر وصویه وسائر نسنه یه مشرف اولمق یعنی یقین کلمك معناسنه در کرك
اکا داخل اولسون وکرك داخل اولمسون مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ورد لفظی بو معناده اسمدر مصدری
ورودر یقال ورد الماء ورودا اذا بلغه ووافاه من غیر دخول و یکون دخولا والاسم الورد بالکسر و بونك مقابلی
صدردر که صودن عودت ایلمکدر وورد قرآن کریمدن بر جزؤه اطلاق اولنور یعنی بر کون قرأت ایچون وظیفه
اتخاذ اولنان بر مقداره دینور حصه ماء معناسندن مأخوذدر صاحب نهایه نك بیاننه کوره قرآن کریمی
علی غیر التألیف سور مختلفه یه شامل مساویة الاوراق اجزاء ایدوب هر جزؤی بر کون تلاوت ایدرلر اول اجزانك
هر جزؤنه ورد دینور جمعی اوراد کلور نته که حزب واحزاب دخی بو رسمه در وورد بر سوری قوشه اطلاق اولنور
وعسکره اطلاق اولنور وصو حصه سنه دینور هر نوبتده اکا ورود اولدیغیچون وصو اراده سنده اولان
یعنی صویه متوجه اولان جماعته دینور مصباحك بیاننه کوره تسمیه بالمصدردر التورد تفعل وزننده

بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال تورّد الماء یعنی ورده وصودن حصه ایستمك معناسنه در یقال
تورّد الرجل اذا طلب الورد بوراده تفعل استفعال معناسنه در که مطرده در و برجماعت برمحله آزجه
آزجه و بلوك بلوك کلوب کیرمك معناسنه در حصه معناسنه اولان ورددن مأخوذدر یقال
تورّدت الخیل البلدة اذا دخلتها قلیلا قلیلا الاستیراد بودخی صویه ورود ایلمك معناسنه در یقال
استورد الماء یعنی تورّده و برآدمی مورده یعنی جادّهٔ طریقه یاخود صویه کلنجك یره احضار ایلمك معناسنه در
یقال استورده اذا احضره المورد الورّاد شدّاد وزننده وارد کبی بودخی صویه کلن آدمه دینور یقال ورد الماء
فهو وارد و ورّاد الواردة صوارادهٔ سنده اولان جماعته دینور یقال قوم ورد و واردة اذا کانوا یریدون الماء
وواردهٔ جادّهٔ طریقه اطلاق اولنور مفعول معناسنه در راضیه کبی یقال سلك الواردة ای الجادّة و بر بلده آدیدر
الموازدة مفاعله وزننده برآدمله برابر صویه کلمك معناسنه در یقال وارده اذا ورد معه المورِدة مرحله وزننده صویه
کلنجك یره دینور وجادّه‌یه اطلاق اولنور الوریدان سعیدان وزننده وریدك تثنیه سیدر بیونده ایکی طمره اطلاق
اولنور هر برینه ورید دینور جمعی اوردة و ورود کلور مترجم دیر که مؤلفك بصائرده بیاننه کوره وریدان بیونك
ایکی طرفنده باشدن واره‌ایکی طمردر که انسان غضبناك اولدقده مسواك کبی منتفخ اولور آیت کریمه ده واقع
حبل الوریددن مراد بونلرك هر بریدر اضافتی بیانیه در زمخشری بمعنی اللام اولمغی تجویز ایلمشدر واول ایکی
طمر ونین دیدکلری یورك طمرنه‌اوب متصل اولورلر و بونده ورید بمعنی فاعلدر باشدن وارد اولدیغیچون
یاخود بمعنی مفعولدر مورد روح اولدیغیچون وانقولی مرحوم غریب ترجمه ایلمشدر فلینظر الوردة واوك
فتحیله ورد لفظنك مفردیدر نته که ذکر اولندی ومنه یقولون عشیة وردة اذا احمرّ افقها وبو تشبیه جهتیله در
قال المؤلف فی البصائر عشیة وردة اذا احمرّ افقها عند غروب الشمس وکذلك عند طلوعها وذلك علامة الجدب
پس بو تعبیره کوره حمرت شدّت معناسندن کنایه اولور اولمغله خشکی ساله دخی تلمیحی متضمن اولور ومنه قوله
تعالی فاذا انشقت السماء فکانت وردة کالدهان ای کلون الورد یتلوّن الوانا یوم الفزع الاکبر کما یتلوّن الدهان
المختلفة وقیل اذا احمرّت السماء کالورد قامت القیمة ویقال وقع فلان فی وردة ای هلکة بوراده شدّتدن کنایه
اولان حمرتی ملاحظه‌یه مبنی در عین الورده رأس عین دیدکلری موضع اسمیدر که ماوراء النهر فراتده در الاوراد
حنین قربنده برموضعدر ورد فردوزننده وورّاد شدّادوزننده ووردان سحبان وزننده اسامیء رجالدندر
ووردان بر وادی آدیدر ونبی اکرم علیه السلام حضرتلرینك موالیلرندندر کذلك عمرو بن العاصك موالیسندندر
مصراولکه‌سنده سوق وردان دیدکلری قریه‌اکا مضافدر بنات وردان دوابّ معروفه در یعنی حمام بوجکی
دیدکلری بوجکلردر بنت وردان مفردیدر الایراد همزه‌نك کسریله انسانی یاحیوانی مورده یعنی صویه کلنجك یره
احضار ایلمك معناسنه در یقال اورده اذا احضره المورد مطلقا کتورمك معناسی بوندن مأخوذدر التورید تفعیل
وزننده آغاج چیچك آچمق معناسنه در یقال ورّدت الشجرة اذا نوّرت وخاتون یکاقلرنی کلکونه ایله کلکون ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال ورّدت المرأة اذا حمرت خدّها وردانه شهدانه وزننده بخاری قضاسنده برقریه در
الوردانیه کردانیه وزننده برقریه آدیدر الوردیة فردیة وزننده بغدادده برمقبره آدیدر ورده زرده وزننده
طرفه نام شاعرك والده سی اسمیدر واردات برموضع آدیدر الوارد ورووددن اسم فاعلدر که ذکر اولندی
بومعنادندر که عربلر برونك اوجی اوزون اولان کمسه‌یه وارد الارنبة اطلاق ایدرلر یقولون فلان وارد الارنبة
ای طویلها الایرداد احمیرار وزننده آت قسمی کلکون اولمق معناسنه در یقال ایرادّ الفرس اذا صار وردا
و بونك اصلی اورادّ ایدی واوساکنه‌نك ماقبلنك کسره سی یایه تبدیلنه سبب اولدی المستورد اسم فاعل بنیه سیله
ابن شدّاددر که صحابه دندر الزماورد زای معجمه‌نك ضمیله یمورطه ایله اتدن مرتب برنوع طعام آدیدر و بومعرّبدر
عامه زماورد دیرلر بوطعام ترکیده قادین بوطی وقاضی لقمه سی دیدکلریدر که قاورلمش ات وتره و یمورطه ایله
مرتب اولور خراسانده اکا نواله ونرجس المائده اطلاق ایدرلر و بوفارسیدن معرّبدر فارسیده بای مفتوحه ایله
بزماورددر بزم مجلسه دینور معربنده باء محذوفدر الوساد کتاب وزننده مطلقا سو یکنه جك و یصدنه جق
نسنه‌یه دینور متکاء معناسنه ووساد ووساده هاایله وواوك حرکات ثلاثیله خاصة باش یصدیغنه دینور مخدّه
معناسنه اصل مخدّه یوز یصدیغنه دینور که خدّ وضع اولنور بعده مطلقا باش وضع اولنوب یاندقلری یصدیغه
اطلاق اولندی وساد ووساده‌نك جمعی وسد کلور ضمتینله ووساید کلور وعربلر وساده ایله نومدن وعریض الوساده
ایله کثرت نومدن کنایه ایدرلر که بطالت وکهالت لازمه سیدر ومنه الحدیث انّ وسادك لعریض کنایة عن

کثرة النوم لانّ من عرض وساده طال نومه او کنایة عن عرض قفاه وعظم رأسه وذلك دلیل الغباوة زیرا عربلر
غبیّ و بلید آدمه عریض القفا کذلك عظیم الرأس اطلاق ایدرلر وقیافتنامه‌ده دخی بورسمه موصوفدر التوسّد
تفعل وزننده یصدغه یصدانمق معناسنه در یقال توسّد الوسادة اذا استند وقوله علیه السلام فی شریح
الحضرمی ذاك رجل لا یتوسّد القرآن یحتمل کونه مدحا ای لا یمتهنه ولا یطرحه بل یجلّه و یعظمه وذمّا ای لا یکب
علی تلاوته اکباب النائم علی وساده ومن الاوّل قوله علیه السلام لا توسّدوا القرآن ومن الثانی انّ رجلا قال
لابی الدرداء انّی ارید ان اطلب العلم فاخشی ان اضیعه فقال لان تتوسّد العلم خیر لك من ان تتوسّد الجهل
صاحب نهایه‌نك بیاننه کوره قرآنی توسّد ایتمز یعنی وساده اتخاذ ایلمز که مراد کیجه‌لر قرآنك اوزرینه یاتمز بلکه همه شب
او یومیوب قرآن تلاوتنه مواظبت ایلر دیمکدر لسانمزده دخی فلان شیئك اوزرینه یاتدی هیچ برکونه اسلدیکی واکا
دائر مقاله سی یوقدر تعبیری واردر بوکه کوره مدح اولوب وقرآنی متوسّد اولمش اولور وذمّ اولدیغنه کوره
کیجه‌لر قرآنی وساده‌یه بدل اتخاذ ایتمز دیمك اولور که نومدن کنایه اولور التوسید تفعیل وزننده برآدمی یصدغه
سو یکندرمك معناسنه در یقال وسّده الوساد فتوسّد الایساد همزه‌نك کسریله یوریمکده سرعت ایلمك
معناسنه در یقال اوسد فی السیر اذا اغذّ وکلبی شکاره قندروب قشقرتمق معناسنه در یقال اوسد الکلب
اذا اغراه بالصید ویقال آسده مهموزا وساده کتابه وزننده مدینه یولنده برموضعدر که شام طرفنده در
ذات الوسائد نجدارضنده برموضعدر الوصید سعید وزننده اوا وکنه و یوره‌سنه وحولویه دینور فناء معناسنه
وقپونك آلت ایشکنه دینور عتبه معناسنه وآغیل ظرزنده قپون وکچی یاتورمق ایچون طاشدن یاپلان
محوطه‌یه دینور که طاغلرده و بیانلرده یاپدقلری مانده‌ره اوله جقدر ووصید اصحاب کهف حضراتنك اختفا
ایتدکلری مغاره‌نك اسمیدر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بوقول بعضدر ووصید ایپه دینور حبل معناسنه
وکوکلری بری برینه یقین اولان صیق نباته دینور وطاریره وطارنسنه‌یه دینور ضیق معناسنه وآغزی قپاقله
قپانمش نسنه‌یه دینور مطبق معناسنه وایکی دفعه سنت اولمش آدمه دینور شارح دیر که حق عباره
والذی ختن مرّتین عنوانندن اولمقدر یقال غلام ورجل وصید اذا اصار قدختن مرّتین وآغاج دالرندن
چویرلمش آغیله دینور الوصد فتحتینله اورمق وطوقومق معناسنه در نسج کبی یقال وصد الثوب وصدا
من الباب الثانی اذا نسجه الوصّاد شدّاد وزننده اوروجی وطوقویجی کمسه‌یه دینور نساج معناسنه
الموصد معظم وزننده پرده‌یه دینور خدر معناسنه الایصاد همزه‌نك کسریله طوار ایچون آغیل ایدنمك
معناسنه در یقال اوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة وتازی یی وسائر شکاری جانوری آوه قشقرتمق معناسنه در
یقال اوصد الکلب وغیره اذا اغراه یعنی بالصید وقپویی اورتوب قپامق معناسنه در یقال اوصد الباب اذا اطبقه
واغلقه ویقال آصده مهموزا کما ذکر فی محله الاستیصاد بودخی طوار ایچون آغیل ایدنمك معناسنه در یقال
استوصد الرجل اذا اتخذ حظیرة الوصد وعد وزننده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وصد الشیء
وصدا من الباب الثانی اذا ثبت ومقیم اولمق معناسنه در یقال وصد بالمکان اذا اقام به التوصید تفعیل وزننده
تحذیر ایلمك معناسنه در یقال وصّده توصیدا اذا حذّره الوطد وعد وزننده والطدة عده وزننده برنسنه‌یی
مرکزنده کرکی کبی یرلشدروب متین واستوار ایلمك معناسنه در اساس واسطوانه کبی یقال وطد الشیء یطدوطدا وطدة
من الباب الثانی اذا اثبته وثقله و برشیئی شیء آخره ضم والحاق ایلمك معناسنه در یقال وطد الشیء لیه اذا ضمه و برمکانی
تسویه وتمهید ایلمك معناسنه در یقال وطدله منزلة اذا مهدها و یری پکشمك ایچون طباناق معناسنه در یقال وطد
الارض اذا ردمها لتصلب قال فی الاساس وطد المکان اذا ضربه بالمیطدة لیتصلب لاساس بناء وغیره ودائم اولمق
معناسنه در یقال وطد الشیء اذا دام و برنده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال وطد الشیء اذا ثبت ورسا وکزوب
یوریمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال وطد الرجل اذا سار ووطد وطیء لفظنده لغتدر که ایاقله چکنمك معناسنه در
بومناسبتله قهر و پایمال واستیصال ایلمکده استعمال اولنور ومنه فی روایة اللهم اشدد وطدتك علی مضر وفی روایة
وطأتك یعنی واحد ای خذهم اخذا شدیدا الوطید والمرطود مرکزنده ثابت واستوار قلنان شیئه دینور یقال
وطده وطدا فهو وطید وموطود التوطید تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌یی مرکزنده کرکی کبی یرلشدروب جوکرمك
معناسنه در التوطد تفعل وزننده اندن مطاوعدر یقال وطد الشیء فتوطد ای اثبته فثبت المیطدة میمك کسریله
شول یوك طوقمقه دینور که آنکله بنا علی وطیرانی کوشك اولان یری پکشمك ایچون ضرب اولنور الوطائد وطیده‌نك
جمعیدر ساج آیاقلرینه اطلاق اولنور اثافی معناسنه وجامع کبی بنیانلرده اولان قواعد واساطینه دینور المتواطد

متواتر وزننده شول دائم وثابت شیئه دینور که بعضی بعضنك اثر وعقبنده اوله زمان کبی وسخت وشدید نسنه یه دینور
العدة عینك کسریله والوعد وجد وزننده والموعدة مصدر میمی اوله رق والموعود مفعول وزننده
والموعودة مصدوقه وزننده قولله برنسنه یی ایده جك وایشلیه جك اولمق معناسنه در که برکیسه سوز ویرمك تعبیر اولنور
یقال وعده الامر و بالامر عدة ووعدا وموعدا وموعدة وموعودا وموعودة و یقال وعده خیرا وشرا یعنی وعد ماده سی
خیرده وشرده استعمال اولنور واکر خیر وشر لفظلری کلامدن اسقاط اولنورسه خیرده وعده دیرلر که مصدری
وعد وعده در وشرده اوعده دیرلر که مصدری ایعاد در کذلك وعد لفظنك مصدری اوله رق وعید دیرلر
خلاصه بلاقرینه اولدقده وعد خیرده وایعاد ووعید شرده استعمال اولنور وخیرده اوعده الخیر وشرده اوعده
بالشر عنوانیله ده محکی در ومنه یقال اوعده فضلا واوعده بالضرب وقالدیکه وعید کلمه سی وجه مذکور اوزره
مصدر درشره نیت ایلدیکنی وایصال مضرت ایلیه جکنی اخبار ایله قورقوو یرمکدن عبارتدر یقال وعده وعیدا
اذا هدده ودوه کوکره مك معناسنه استعمال اولنور کویا که صولته قصدایدر یقال وعد الفحل وعیدا اذا هدر
مصاحك بیانــه کوره عند العرب خلف وعد کذبدر وخلف وعید کرمدر زیرا وعد کرمدن حاصل اولمغله آنك
تغییری لأمت اولدیغندن روا ولایق دکلدر لکن وعید غضبدن حاصل اولوب وغضب ساکن وزائل اولور
مقوله سندن اولمغله وعیدك دخی سکون وزوالی درکاردر کذلك وعد حق العباد علی المولی ووفاء حق خصوصنده
حضرت باری اولی در ووعید حق الله اولمغله عفو وصفح جهتنده اکرم در واکر مؤاخذه ایدرسه کاه عباد جزاسی
اولمغله عدلدر المیعاد میقات وزننده اسم زماندر وقت وعد معناسنه در واسم مکان اولور ومصدر اولور مواعده
معناسنه واصول سائره ده وعد معناسیله مفسر در الایعاد همزه نك کسریله شره وایصال ضره نیت
ایلدیکنی اخبار ایله قورقتمق معناسنه در یقال اوعده اذا هدده التوعد تفاعل وزننده والاتعاد اتفاق وزننده
وعدلشمك معناسنه در عند البعض تواعد خیرده واتعاد شرده استعمال اولنور یقال تواعدوا واتعدوا اذا وعد بعضهم
بعضا اتعد اصلنده اوتعد ایدی واو تایه قلب وادغام اولندی وناس یقولون ائتعد یأتعد فهو مؤتعد بالهمز قال الشارح
کما فی ائتسر یأتسر ویقال اوتعد یاتعد فهو موتعد وایتسر یاتسر فهو موتسر واتعاد وعدی قبول ایلمك معناسنه
کلور تقول وعدته فاتعد المواعدة مفاعله وزننده واحد واشتراك ایچون اولور وباب مغالبه ده استعمال اولنور
یقال واعده الوقت والموضع فوعده ای کان اکثر وعدا منه باب مغالبه وعدو بیع ورمی بابلرندن غیریده البته باب اوله
خاصدر الواعد اسم فاعلدر ومنه یقال فرس واعد کانه یعدك جریا بعد جری و یقال سحاب واعد کانه وعد بالمطر
ویقــال یوم واعد کانه یعد بالحر او بالبرد اوله و یقــال ارض واعدة اذا کانت ترجی خیرها من النبت التوعد
تفعل وزنــنده وعید ایله قورقتمق معناسنه در یقال توعده اذا تهدده الوغد واوك فتحی وغین معجمه نك سکونیله
احمق وضعیف العقل ودنی وفرومایه اولان کمسنه یه دینور علی قول ضعیف الجسم کمسنه یه دینور یقال رجل
وغد ای احمق ضعیف رذل دنیء او الضعیف جسما وچوجغه دینور صبی کبی وقوم وجماعتك خدمتکارینه دینور
خادم القوم معناسنه جمعی اوغاد کلور و وغدان کلور واوك ضمیله ووغدان کلور واوك کسریله ووغد سبز واتدان
بادنجانه دینور مغد کبی وقمار اوقلرندن براوقك اسمیدر که آنك نصیبی یوقــدر وکوله یه دینور عبد کبی الوغادة
سعاده وزننده برکیسه وغد اولمق معناسنه در یقــال وغد الرجل وغادة من البــاب الخامس اذا کان وغدا المواغدة
مفاعله وزننده برلعب آدیدر ومواغده برآدمی تقلید ایله بعینه آنك کبی ایشلمك معناسنه در یقال واغده اذا فعل
کفعله ورفیق وقرینله برابر جه معارضه اوزره یوریمك معناسنه در که یوریمکده یارشمقدن عبارتدر یقال واغده
اذا جاراه وکاه اولور که مواغده برناقه نك سیرنده دخی تحقق ایدر ز برابر الی و برابا غی دیکر لرینه موافقت ومجارات ایدر
الوفد واوك فتحی وفانك سکونیله والوفود قعود وزننده والوفادة کتابه وزننده والافادة واودن بدل همزه ایله
الجیلك باخود سائر مصلحت ایچون بردولتدن بردولته یاخود امیر وسلطان حضورینه کلمك معناسنه در یقال وفد الیه ای
الی الامیر وعلیه وفدا وفودا ووفادة وافادة من البــاب الثانی اذا قدم وورد مؤلف کرچــه بوراده اطلاق ایلمشــدر
لکن بصائره ده بیانی اوزره ترجمه اولندی وسائر امهات دخی بصائره موافقدر وهو وافد وقوم وفود کشهود
ووفد کصحب جمع اصحــاب واوفاد ووفد کرکع واوز ون اوزادی یوکسك قوم تپه سنك ذروه سنده اولان
قوملغه دینــور که اطرافندن یوکسك وهر جانبه حواله اولور و بو مجازدر زیرا برقومك ایلچیسی بینارنده اهل رفعت
وشرف اولمق مطرده درو بوراده وفد مقرددر جمله ذروة الجبل نسخه لری غلطدر حای مهمله ایله الحبل در وانقولی
دخی جبل وهم ایلمشدر الوافد واحد وزننده وجه مذکور اوزره ایلچی یه و بر مصلحت ضمننده قومی طرفندن

امیر وسلطــانه کلان آدمه دینور ودوه لرك او کنجه وبغرتلق وسائر قوشلرك او کنجه کیدن دوه یه وقوشه اطلاق اولنور
ووافد آغزك هر طرفنده بناقدن شول موضعه اطلاق اولنور که طعام مضغ ایدرکن یومریلنوب یرلك حالنده دیشلر
دوکلدکدنصکره چقور انور ایکی طرفنه وافدان دینور* ومن شاب غار وافداه* ضروب امثالدندر وفلان پیر اولوب
دیشلری دوکلدی دیجك یرده غار وافداه دیرلر ترکیده آوردلری چوکدی تعبیر اولنور ووافد عربدن برکوچك قبیله
آدیدر الایفاد همزه نك کسریله برآدمی ایلچیلکله امیره یا سلطانه کوندرمك معناسنه در یقال اوفده الیه وعلیه
اذا ارسله وفدا و برنسنه بلند ومرتفع اولمق معناسنه در یقــال اوفد الشیء اذا اشرف وارتفع ومنه سنام موفد ای مرتفع
وآهو قسمی قولقلرنی دیکوب باشنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال اوفد الریم اذا رفع رأسه ونصب اذنیه و برنسنه
اوزره حواله ومشرف اولمق معناسنه در یقــال اوفد علیه اذا اشرف علیه وسرعتله کتمك معناسنه در یقــال
اوفد الرجل اذا اسرع بونلرك مجموعی وفادتدن مأخوذدر التوقد تفعل وزنــنده ارتفاعدن ناشی اطرافنه حواله
اولمق معنــاسنه در یقــال توقد علیه اذا اشرف التوفید تفعیل وزنــنده برآدمی ایلچیلکله یوللامق معناسنه در
یقــال وقده الیه وعلیه بمعنی اوفد المستوفد مستوفز وزنــنده ومرادفیدر که چوملوب اوتوران آدمه دینور که
برلشمیوب قالقمق اوزره آیاقلرنی دیکوب اوتورر یقال قعد مستوفدا ای مستوفزا بونك مصدری استیفاددر وانقولینك
آیاق اوزره اوتورمق تعبیری غریبدر بنو وفدان سحبان وزنــنده برجماعتدر الاوفاد وفدك جمعیدر که ذکر
اولندی وعربلرك وهم علی اوفاد قوللرنده واقع اوفاد وفدك جمعیدر که وفاده معناسندن مأخوذ سرعت وعجله
معناسنه اسمدرتته که اوفاز دخی بو معنایه در قال المؤلف فی البصائر امسینا علی اوفاد واوفاز ای علی سفر قد اشخصنا
الوقد واوك وقافك فتحیله آتشه دینــور نار معناسنه بصائرك بیانــنه کوره بو ابن فارسدن منقولدر ووقد مصدر اولور
آتش یانمق معناسنه الوقد وعد وزنــنده والوقود قعود وزننده والقدة عده وزنــنده والوقدان فتحاتله
بونلرده آتش یانمق معناسنــه در یقــال وقدت النار وقدا ووقدا ووقودا وقدة ووقدانا من البــاب الثانی
اذا اشتعلت الاتقاد اتفاق وزنــنده والتوقد تفعل وزنــنده والاستیقاد بونلرده آتش طوتشوب یانمق
معناسنه در یقــال اتقدت النار وتوقدت واستوقدت بمعنی وقدت وتوقد واستیقاد متعدی اولورلر آتشی یاقوب
علولندرمك معنــاسنه در تقول توقدت النار واستوقدتها ای اشعلتها الایقاد همزه نك کسریله بو دخی آتشی
یاقمق معناسنه در تقول اوقدت النار اذا اشعلتها وعربلر اوقدت للصبی نارا دیرلر ترکته معناسنه زیرا چوجق آتشه نظر
ایده رك آو یتوب کندی کندیسنه قالور و برسمته سفر ایدن کمسه حقنده حق تعالی آنی بر دخی کیرو دوندرمسون دیو
بددعا موقعنده ابعد الله داره واوقد نارا اثره دیرلر لا رجعه الله ولارده معناسنه شارحك بیانــنه کوره عربلر شر
ومضرتندن هراسان اولدقلری کمسه برجانبه سفر ایلدکده شر ومضرتی وجودیله اولمغی تفألا اکسه سندن آتش
ایقاد ایدرلر مبنای مثل بو عادتلریدر الوقود صبور وزنــنده والوقاد کتاب وزنــنده والوقید امیر وزنــنده
آتش یاقق اوطونه وسائر چورچوپه دینــور که طوترق تعبیر اولنور فارسیده آتش افروز دیرلر وقریء قوله تعالی
النار ذات الوقود بهن ای بالوقود والوقاد والوقید الوقاد شداد وزنــنده مبالغه در پك علولانیدیمکدر بو مناسبتله
ظریف وماضی وکار کذار آدمه اطلاق اولنور که اصطلاحمزده آتشین وآتشپاره تعبیر اولنور یقــال رجل وقاد
ای ظریف ماض ومضیء وتابدار اولان شیئه اطلاق اولنور الماس کبی وقلب وقاد آتش کبی حده تلوزیرك ونشاط
وفهم وفراستده سریع التوقد اولان ذهن وقلبه اطلاق اولنور یقــال له قلب وقاد ای سریع التوقد فی النشاط
والمضاء الحاده المتوقد ظریف وماضی وکار کذار آدمه اطلاق اولنور الوقدة واوك فتحیله نهایت مرتبه ده شدید
اولان اسیلکه اطلاق اولنور انکچون ایام باحوره ایام وقده اطلاق اولنور یقال طبختهم وقدة الصیف وهی اشد الحر
الوقیدیة سعیدیه وزنــنده برجنس کچی اسمیدر ایری وقزل تویلو اولور تویلری آتش کبی پارلدار واقد ووقاد
شداد وزنــنده ووقدان سلمان وزنــنده اسماء رجالدندر وابو واقد اللیثی که اسمی حارث بن عوفدر اصحابدندر
وآنك اوغلی واقدو بثقه ابو واقد اللیثی که اسمی صالح بن محمددر تابعیندندر وواقد بن ابی مسلم الواقــدی محدث
مشهوردر جدینه منسوبدر المیقــاد میقات وزنــنده آتشی چابك چقان چقماغه دینور یقال زند میقاد ای سریع الوری
وبو اسم آلتدر الوکود قعود وزنــنده مقیم اولمق معناسنــه در یقــال وکد بالمکان وکودا من البــاب الثانی
اذا اقام به الوکد واوك فتحی وکافك سکونیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقــال وکده اذا قصده و برنسنه یه
اصابت ایلمك معنــاسنه در یقال وکده اذا اصابه و برنسنه یی پکشدروب محکم قلمق معناسنه در یقال وکد العقد
اذا اوثقه ویقــال اکده بالهمز وطوارك پالانی قولان ایله حکوب بغلمق معنــاسنه در یقــال وکد الرجل اذا شده ووکد

مهمّ اولان مراد ومقصوده اطلاق اولنور مبالغةً وصف بالمصدردر یقال هو وكده ای مراده وهمه وقصده ووكد
حرمین بیننده برموضع علی قول جبال مكه دن خلاطی نام جبل اوزره مشرف بركوچك طاغك اسمیدر الوكائد
دابه نك پالانی صاروب بند ایتدكلری تصمه لره وصر یملره دینور مفردی وكاددر كتاب كبی ووكاد واوی همزه یه ابدالله اكاد
دخی دیرلر الوكد واوك ضمیله سعی وجهد ومشقت معناسنه اسمدر یقال صرف وكده ای سعیه وجهده وبر
كسه نك قصد ایلدیكی فعل وعمله اطلاق اولنور ومنه تقول مازال ذلك وكدی ای فعلی وفی النهایة ای دأبی وقصدی
التوكید تأكید وزننده ومرادفیدر كه محكم واستوار ایلمك معناسنده در یقال وكده وتوكیدا تأكیددن افصحدر
التوكد تأكد وزننده ومرادفیدر كه متانت واستحكام بولمق معناسنه دریقال توكد الامر بمعنی تأكد المواكدة اسم
فاعل بنیه سیله یورمكده چالیوب جدّ وجهد ایدر اولان ناقه یه دینور سعی وجهد معناسندن مأخوذدر یقال ناقة
مؤاكدة ای دائبة فی السیر المتوكد متوكل وزننده برخصوصك تمشیتنه قائم وآماده اولان آدمه اطلاق اولنور همّ وقصد
معناسندندر یقال ظلّ متوكدا بامر كذا ای قائما مستعدّا المیاكید والتواكید والتأكید جمع بنیه لریله آت اكرینك
قاشلرنی صاروب بغلدقلری صر یملره وتصمه لره دینور ظاهرا تعاشیب كبی بلا مفردلردر الولد واوك ولامك فتحیله
والولد واوك ضمیله والولد واوك كسریله والولد واوك فتحیله جمله سی برمعنایه در یعنی انسانك
وسائر حیوانك بنفسه وبحقیقته زاده سنه دینور كه دول ویاوری تعبیر اولنور تبنی واتخاذ جهتیله اولانه اطلاق
اولنمز مفرد وجمعی برابردر وكاه اولور كه جمعنده اولاد وولده دینور واوك كسریله والده دینور واوی همزه یه ابدالله
وولد دینور واوك ضمیله وبونلر فتحتینله ولدك جمعیدر ومن الامثال * ولدك من دمّی عقبیك * وبومؤنثه خطابدر
یعنی سنك ولدك انجق اول كسه در كه سنك ایكی اوكچه لركی قانله آلوده ایلمشدر مراد سنك لوخسه اولدیغك شخص در
تبنی ایلدیكك ولد سكا ولد حقیقی اولمز طفیل بن مالكك اوغلو عقیلی كبشه بنت عروه تبنی ایدوب بركون عقیل اصل
والده سنه كلمكله بربهانه ایله والده سی عقیلی ضرب ایتدكده كبشه كلوب بنم اوغلمی نیچون ضرب ایدرسن
دیو استصحاب ایلمكله عقیلك والده سی كبشه یه خطابا كلام مزبوری ایراد ایلدی وعربلر بیلم اولنه مقوله
كسه در دیجك یرده مادری ای ولد الرجل هودیرلر ای الناس معناسنه شارح دیركه زمخشری سورۂ لقمان
اواخرنده ولد ولده ولده دخی متناول اولور لكن مولود ولد حقیقی یه خاصدر دیو ثبت ایدوب لكن قول مزبور
فقهاء قولنه مخالفدر وصاحب مصباح ولدلفظی مفرد وتثنیه وجمع ومذكر ومؤنثه اطلاق اولنور دیو تسویه
ایلمشدر نته كه مؤلف دخی تنبیه ایلمشدر پس واقفك وقفت لولدی قولنده ولد تذكیر وتأنیثه متناول اولور الولید سعید
وزننده مولود معناسنه در كه مرادیكی طوغمش چوجقدر ومطلقا چوجغه اطلاق اولنور صبی معناسنه
وكوله یه اطلاق اولنور عبد معناسنه وبو ایكیسنك مؤنثلرنده ولائد دینور وولدان دینور واوك كسریله اساسك
بیاننه كوره ولائد ولیده نك وولدان ولیدك جمعیدر وكوله وجاریه یه ولید وولیده اطلاقی قبل الحلم دركه صبی یه ملحقلردر
ویقال یعنی من المثل * هذا امر لاینادی ولیده * مثل مزبور خیر وشرّه دائر اولان نسنه لرده ضرب اولنور یعنی
شیء معهوده اول مرتبه مشتغل ومستغرق اولمشلردر كه برچوجق اعزّ وانفس اشیالرینه الّنی اوزانسه زجر ومنع
ایچون اكا صیحه ایلمزلر پس برامر عجیبه كمال اشتغال واستغراق وقعنده ضرب اولنور مستقصاده ایكی قول دخی
مرسومدر بری مبادرت ایتدكلری ماده بغایت زور اولمغله اكا كبار ناس ندا ودعوت اولنوب صغاری ندا اولنمز پس برامر
قویّ وشدید باننده ضرب اولنور ثانی بغایت خصب ووفرت نعمت وغنیمته مظهر اولملریله ولدان اعزّ وانفسنی تناول
ایلسه لر زجر ومنع اولنمزلر بوكه كوره سعت ووفرتده ایراد اولنور امّ الولید دجاجه نك یعنی طاوغك كنیه سیدر الولاد
واوك كسریله والولادة هاءیله والالادة واوی همزه یه ابدالله واللدة عده وزننده والمولد موعد وزننده
طوغورمق معناسنه در یقال ولدت المرأة تلد ولادا وولادة والادة ولدة ومولدا اذا وضعت حملها وهی
والد ووالدة ویقال شاة والد ووالدة وولود وولودك جمعی ولددر واوك ضمیله كرچه مؤلف بوراده اتمه والد
ووالده اطلاق ایلدی كه صفات مختصه سلسله سنه ادخال ایتدی لكن بصائرده والاب یقال له والد والامّ والدة
ویقال لهما الوالدان یعنی بالتغلیب عنوانیله رسم ایلمشدر شارح دیركه والدی كذا معناسنه یعنی نسب اوزره
اولورسه والده یه دخی اطلاق اولنور الایلاد همزه نك كسریله طوغورمق معناسنه در تقول ولدت الشاة تولیدا
كما سیذكر فاولدت هی ای وضعت وهی مولد كمحسن من موالد وموالد شارح دیركه مؤلف كرچه موالید وموالدی
مولده جمع ترتیب ایلدی لكن قیاسه مخالفدر زیرا بونلر مولودك جمعلریدر مترجم دیركه مولودك جمعی
موالید وموالد كلدیكی كبی مولدك دخی كلور نته كه مفعلك مفاعل ومفعلانك مطافل كلور وموالید میامین

ومیاسیر كبی قیاسدر ومصباحده ایلادك همزه سی صیرورته حمل اولنمشدر قال واولدت المرأة ایلادا اذا حان
ولادها كما یقال احصد الزرع اذا حان حصاده التولید تفعیل وزننده طوغورتمق معناسنه در كه قابله فعلیدر یقال
ولدتها القابلة وتقول ولدت الشاة تولیدا فاولدت هی وتولید بسلمك تربیه معناسنه مستعملدر ومنه قول الله
عزوجل لعیسی علی نبینا وعلیه السلام انت نبیّ واناولدتك ای ربیتك فقالت النصاری انت بنیّ واناولدتك
تعالی الله عن ذلك علوا كبیرا بوراده ابتدا نبوّتدن مأخوذ اولان نبی كلمه سنی تصحیفله ابنك مصغری اولان بنیّ اولمق
اوزره قرأت ایلدیلر بعده تولیدی طوغورتمق معناسنه حمل ایلدیلر اللدة لامك كسریله مصدردر نته كه
ذكر اولندی ولده یاشداشه دینور ترب وهمزاد معناسنه یقال هو لدته ای تربه جمعی لدات ولدون كلور جمع
مصغرنده ولیدات وولیدون دینور لدات ولدوندن صحیح دكلدر نته كه بعض عرب غلط ایدوب اویلجه تفوّه ایلدیلر اماده
كلمه سنك اصلی ولد ایدی وعده وعده كبی كه مصدردر بعده اسم قلندی تصغیر وتكسیر كلماتی اصولنه ارجاع
ایلمكله مصغرنده ولید دینور بعضلر ظاهر لفظنه نظر ایله لدی دیملریله مؤلف غلطلرینه تنبیه ایلمشدر قالدیكه مؤلف
اشبو لده كلمه سنی معتل بابنده رسم وبونك موضع ذكری بورادر جوهری ولد بابنده ذكر ایلمكله وهم ایلدی
دیو جوهری یی توهیم ایدوب وبوراده كاتنبیه ایلمامشدر پس معتل اولدیغی صورتنده البته مصغری لدی اولمغله
مؤلف حفرۂ تغلیطنه كندی واقع اولمش اولور فتنبه ولدة ولادت وقتنه دینور یقال حانت لدتها ای وقت
ولادتها المولد موعد وزننده والمیلاد میقات وزننده بونلرده اسم زماندر ولادت وقتنه دینور مترجم دیركه
مطلب
مولد لفظی زمان ولادت مصطفی علیه الصلوة والسلام ایچون عرف اسلامده مخصص ومیلاد كلمه سی حضرت
عیسی علیه السلام ایچون مصطلح اولمشدر ومولد لفظی اسم مكان اولور المولّدة معظمه وزننده والولیدة
شول جاریه یه اطلاق اولنور كه عرب ایچره تولّد ایتمش اوله یعنی اصلی عجمدن اولوب كندیسی بین العرب تولّد
واولاد عرب ایله نشو ونما بولوب آنلرك آدابلریله متأدب اولمش اوله كلام مولّد بوندن مأخوذدر وجه شبه
عدم عراقت یعنی بی بهرۂ اصالت اولمقدر یقال كلام مولّد ای لیس من اصل لغتهم ومولّده صكره دن
محدثه اولان هر شیئه اطلاق اولنور هاء تأنیث موصوف اعتباریله در ومولّدون تعبیر اولنان شعرایه
حدوثلرینه سبنی مولّدا اطلاق اولنمشدر شارح قرافی بووجه اوزره ترتیب طبقات ایلمشدر كه شعرای عرب درت
مطلب
طبقه اوزره در اوّل جاهلیوندر كه اسلام زماننه ادراك ایلمدیلر امرئ القیس وعنتر كبی ثانی مخضرمون دركه
جاهلیه اولوب وزمان اسلامی ادراك ایدنلردر حسان وكعب كبی بونده اسلام شرطدر زیرا خضرمه قطع معناسنه
اولمغله كفردن منقطع اولملری لازمدر پس مسلم اولمیان جاهلیه یه ملحقدر ثالث مولدوندر فرزدق وجریر كبی
رابع محدثوندر معرّی وابن رومی كبی انتهی وعربلر ثابت ومحقق اولمیان شیئه كذلك واهی ومزوّر ومصنع اولان
شیئه مولد اطلاق ایدرلر ومنه یقال هذه بینة مولدة ای غیر محققة ویقال كتاب مولد ای مفتعل المولّد
محدّث وزننده ابه قادینه دینور قابله معناسنه الولودیة واوك ضمّ وفتحیله كه ثانی وصف اولور یاء مصدریه در
چوجقلق حالتنه اطلاق اولنور یقال فعل ذلك فی ولودیته ای فی صغره وستم وجفاء وقلت رفق وملایمت
معنالرینه مستعملدر كه صبیان افعالیدر ولید امیر وزننده ولاد كتاب وزننده اسماء رجالدندر بنو ولاده
كتابه وزننده برجماعتدر الومد واوك ومیمك فتحیله هوا راكد اوله رق اسی پك شدید اولمق معناسنه در علی قول
ومد شول رطوبته دینور كه حرارت هوانك شدّت وصمیمی هنكامنده كیجه لر دریا طرفندن ظهور ایدر وبو معناده
مصدر اولور وعند البعض ومد كیجه پك اسی اولمق معناسنه در یقال ومد اللیل ومدا من الباب الرابع اذا اشتدّت
حرّها مع سكون الریح او ندیت فی صمیم الحرّ من قبل البحر او اشتدّت حرّها وومد طارلمق معناسنه مستعملدر یقال
ومد علیه اذا غضب الومدة فتحاتله كیجه نك پك اسیلكنه دینور كه اسمدر الومد كتف وزننده والومدة
هاءیله ذكر اولنان ومده ایله متصف كیجه یه دینور یقال لیلة ومد وومدة ای ذات ومد تذكیری اختصاصه مبنی در
الوهدة واوك فتحی وهانك سكونیله والوهد هانك الحاقیله اوبرق یره دینور ارض منخفضه معناسنه جمعی
اوهد كلور ووهاد كلور واوك كسریله ووهدان كلور واوك ضمیله وبو نجد مقابلیدر یقال سار فی النجاد والوهاد
ووهده یرده اولان دره كبی درین چقوره اطلاق اولنور یقال وقع فی وهدة ای هوّة فی الارض اوهد احمد وزننده
اثنین كوننك اسم قدیمیدر كه بازار ایرته سی كونیدر جمعی اواهد كلور التوهید تمهید وزننده ومرادفیدر كه
بسط ایلمك معناسنده در یقال وهد الفراش بمعنی مهده التوهد تفعل وزننده اوبرق یر ماتمك معناسنده در بو مناسبتله
جماع ایلمكده استعمال اولندی یقال توهد المرأة اذا جامعها فصــــل الهاء الهد عبد وزننده

والهبيد امير وزننده ابو جهل قرپوزینه دینور حنظل کبی علی قول چکردکنه دینور وهبد مصدر اولور ابو جهل
قرپوزنی قیروب پشورمك معناسنه در یقال هبد الحنظل هبدا من الباب الثانی اذا کسره وطبخه اشبو ابو جهل
قرپوزی بادیه ده اولور بغایت آجی نسنه در بدویلر دیوشوروب قیررلر وچکردکنی چقروب بر یره وضع وبرنیجه کون
اوزرینه صو دوکه‌لکله مرارتنی ازاله ایلدکدنصکره ضرورت هنکامنده طبخ واکل ایدرلر واساسده هبید چکردکی
اولمق اوزره مرسومدر وهبد حنظل دیوشورمك معناسنه در یقال هبد الهبید اذا جناه وبر آدمه حنظل یدرمك
معناسنه در یقال هبد فلانا اذا اطعمه الهبید التهبد تفعل وزننده والاهتباد افتعال وزننده بونلرده
حنظل دیوشورمك معناسنه در یقال تهبد الرجل الهبید واهتبده اذا جناه الهوابد دائما حنظل دوشورر
اولان آدمله‌ره دینور هبود تنور وزننده بر آدم آدیدر وعمرو بن الجعید فرسی اسمیدر وبر صو اسمیدر که اکا
صیغهٔ جمعله هبایددخی دیرلر واول موضع اسمی دکلدر جوهری بونده وهم ایلمشدر الهبردانة هانك
کسری وبانك سکونیله سرین واورته‌سی یومری وصبق واطرافی دوز هندسه ایله قونمش تریده وصف اولور
یقال ثریدة هبردانة مبردانة ای باردة مصعنبة مسواة ململة بوراده مبردانه ازدواج ایچوندر الهجود قعود وزننده
اویومق معناسنه در یقال هجد الرجل هجودا من الباب الاول اذا نام مؤلف بصائرده سهر ایله ده تفسیر واضداددن
اولدیغنی تقریر ایلمکله معنای آتی آندن مأخوذ اولور الهجود صبور وزننده کیجه وقتنده اویانوب نماز قیلر
اولان آدمه دینور وبو اطلاقات شرعیه دندر یقال رجل هجود ای مصل باللیل جمعی هجود کلور راقد ورقود کبی
وهجد کلور رکع وزننده التهجد تفعل وزننده بودخی اویومق معناسنه در یقال تهجد الرجل اذا نام واویانمق
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال تهجد الرجل اذا استیقظ وجه مذکور اوزره سهر معناسنده موضوع اولمغله
تهجدی تأثم وتحرج قبیلنه ادراجه حاجت یوقدر التهجید تفعیل وزننده بودخی اویانمق معناسنه در یقال
هجد النائم اذا استیقظ واویاندرمق معناسنه در یقال هجده اذا ایقظه واویوتمق معناسنه در یقال هجده اذا نومه
وحوکش دوه قسمی بوینك ایچ یوزنی یره اوزادوب یاتورمق معناسنه در که اویقویی مستلزمدر یقال هجد البعیر
اذا القی جرانه بالارض الاهجاد ایجاد وزننده اویومق معناسنه در یقال اهجد الرجل اذا نام واویوتمق
معناسنه در یقال اهجده اذا انامه وبر آدمی اویور بولمق معناسنه در یقال اهجد الرجل اذا وجده نائما ودوه
بوینك ایچ یوزنی یره اوزادوب یاتورمق معناسنه مستعملدر یقال اهجد البعیر اذا القی جرانه بالارض هجد
هانك کسری وجیمك سکونیله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر لسانمزده کی داه کبی الهد هانك
فتحی ودالك شدیله والهدود قعود وزننده بنایی کورلتی ایله یقوب کوچورمك معناسنه در یقال هد البناء
هدا وهدودا من الباب الاول اذا هدمه شدیدا وکسره یعنی بشدة صوت ویك پیرفانی اولمق معناسنه لازم اولور یقال
هد الرجل یهد کمل یمل من الباب الرابع ویهد کیقل من الباب الثانی اذا هرم شارح دیر که هد پیرفانی یه ده اطلاق
اولنور مهدود معناسنه قال فی الاساس هدتنی هذا الامر وهد رکنی اذا بلغ منك وکسرك وهد کریم وجوانمرد
آدمه اطلاق اولنور بونده بمعنی فاعل وبمعنی مفعول اولمق محتملدر اوله کوره تیشهٔ جود ایله کندی مالنی هدم
ایدر وثانی یه کوره سائللر هدم ایدر وهد دوه کوکرمك معناسنه در یقال هد البعیر من الباب الثانی اذا هدر
وهد وهدد فتحتینله صوت غلیظ معناسنه در تقول سمعت هدا وهددا ای صوتا غلیظا شارح دیر که بو معناده
مصدردخی اولورلر وهد ضعیف وزبون آدمه اطلاق اولنور مهدود معناسنه وبونده هانك کسریله ده لغتدر
ینه مهدود معناسنه ذبح ومذبوح کبی جمعی هدون در هانك فتحی وکسریله وعربلر مررت برجل هدك من رجل
وهدك من رجل دیرلر حسبك من رجل معناسنه وبونده مفرد وجمع ومذکر ومؤنث مساویدر ویقال مررت
بامرأة هدتك من امرأة وبرجلین هداك وبرجال هدوك وبامرأتین هدتاك وبنساء هددنك ویقال انه لهد الرجل
بفتح الدال ای لنعم الرجل ویقال فلان یهد علی بناء المجهول اذا اثنی علیه بالجلد مؤلفك بصائرده وزمخشرینك
اساسده وسائر اصولارك بیانلرینه کوره هد وجه مذکور اوزره هدم شدید معناسنه در بو مناسبتله زور وجلادت
معناسنده استعمال اولندی مثلا لهد الرجل دیرلر لام تأکید ایله یك جلادتلو دیمك یرده فی الاصل هد غیره
سکنده اولوب بعده مثل مجراسنه اجرا ایلدیلر ومعنای مزبوردن نزع ایله مطلقا تعجب معناسنده استعمال
ایلدیلر ومنه ان ابا لهب قال لهد ما سحرکم صاحبکم ای عجب وکاه اولور که حسب معناسنه استعمال
اولنور کویا که کمال قوت وجلادتندن اول یالکزجه سکا اعانته کفایت ایدر سائردن استمداده حاجت
یوقدر دیمك معرضنده در وبونده ایکی قول واردر بری مصدر مجراسنه اجرا ایدرلر بونده تذکیر

وتأنیث

وتأنیث ومفرد وجمع مساوی اولور مثلا مررت برجل هدك من رجل دیرسن دالك کسریله ثانی فعل
اولورق تصرف ایدوب جمع وتثنیه وتذکیر وتأنیث احوالنه رعایت اولنور مثلا مررت برجل هدك
من رجل دیرسن ماضی اولورق وبرجلین هداك وبرجال هدوك وبامرأة هدتك وبامرأتین هدتاك
وبنساء هددنك دیرسن وکاه اولور که فعل مدح معناسنه استعمال اولنور ینه معنای مزبوردن منتزعدر یقال انه
لهد الرجل ای لنعم الرجل کذلك فلان یهد دیرلر مجهول بنیه سیله وبو موصوفك زور وجلادت وشدتنك وصفنده
کمال مبالغه‌یی متضمندر شول درجه ده جلد وزورمنددر که کویا کندی زور وجلادتی نفسنی هد وهدم ایتمك
اوزره در واصمعی بونی ماضی معلوم بنیه سیله نقل ایلمشدر قال یقال انه لهد الرجل اذا اثنی علیه بجلد وشدة کویا که
اوصافی بغایت عظیم اولمق حسبیله ناقلنی هدم ایدر دیو توجیه ایلمشدر فخذها وکن من الشاکرین الهاد
اسم فاعل بنیه سیله دکزدن کلن کورلتولی صوت شدیده اطلاق اولنور یقال سمع اهل الساحل هادا من قبل
البحر ای صوتا فیه دوی وبو فی الاصل اسم فاعلدر بعده صوت مرقومه اسم اولمشدر الهدادة هایله کوك
کورلتوسنه اطلاق اولنور الاهد فتحتینله والهدادة هانك فتحیله قورقق جبان آدمه اطلاق اولنور بوراده
افعل تفضیل احب لفظی کبی بمعنی مفعولدر وهداده اسمدر جمع جنسی هاسزدر یقال رجل اهد
وهدادة ای جبان هدد زفر وزننده ابن بدددر که بای موحده ایله زفر وزننده در حضرت موسی وخضر
علیهما السلام قصه‌لرنده غصبا سفینه‌لری اخذ ایدن پادشاهك اسمیدر وبو امام بخاری حضرتلرندن مرویدر
بیضاوی ملك مزبورك اسمی جلندی بن کرکر یاخود منولة بن جلندی الازدی اولمق اوزره رسم ایلمشدر الهدود
صبور وزننده طپراغی یومشق دوز یره دینور یقال ارض هدود ای سهلة بوراده مهدود معناسنه در کویا که
خشونتی هد اولنمشدر وهدودك صرب یوقشه دینور یقال عقبة هدود ای شاقة بوراده بمعنی فاعلدر کویا که
صعود ایدن دواب وانسانی کمال اتعابله هد ایدر وانکبه وانشیبه دینور حدور معناسنه فارسیده نشیب دینور
الهدبد امیر وزننده یك اوزون آدمه دینور الهدهد هالرك ضمیله مطلقا غرقره ایدن یعنی الحان ونغمات ایله اوتن
قوشه دینور وخاصة معروف قوشك اسمیدر که یاوش قوشی وایبك تعبیر ایتدکلریدر هدهده دن مأخوذدر کماسیذکر
واکا هدهددخی دینور علبط وزننده وهداهد دینور علابط وزننده وهدهد کثیر الهدهده اولان کوکرجین قوشنه
دینور بونلرك جمعی هداهد وهداهید کلور هالرك فتحیله الهدهد غبغب وزننده جن طائفه سنك اصواتنه
دینور که جویلدی تعبیر اولنور مفردی مسموع دکلدر یقال زعم انه سمع هدهد الجن ای اصواته بونك حقیقتی
جنجی خواجه‌لردن استماع ایلمك لازمدر التهدید تفعیل وزننده قورقتمق وقورقو ویرمك معناسنه در هد
مذکوردن مأخوذدر یقال هدده اذا خوفه الهدهدة زلزله وزننده دوه کوکره‌یه رك بوکورمك معناسنه در
یقال هدهد البعیر اذا هدر وآغاز والحان ایله قوش اوتمك معناسنه در یقال هدهد الطائر اذا قرقر وچوجغی
اویوتمق ایچون اناسی بری اوته تحریك ایدوب صاللمق معناسنه در یقال هدهدت الصبی امه اذا حرکته
لینام وبر نسنه‌یی یوقریدن اشاغیه طوغری صاوورمك ویوارلمق معناسنه در یقال هدهد الشیء اذا حدره من علو
الی سفل وتخیل معناسنه استعمال اولنور تقول یهدهد الی کذا علی بناء المجهول ای یخیل کویا که نفسنه اول کونه
آواز کلور یاخود عالم بالادن اویلجه سانح اولور هداهد علابط وزننده بر کوچك قبیله آدیدر ولطف
ومنفعت معناسنه استعمال اولنور یقال ما فی وده هداهد ای لطف یعنی آنك دوستلغی هدهده او قوش دکلدر
الهداهد هانك فتحیله رفق وتأنی معناسنه در تقول علیك بالهداهد ای الرفق الهداد سحاب وزننده
بودخی رفق وتأنی معناسنه در که شدت وعنف هد وهدمك لازمیدر ومنه تقول هدادیك بالتثنیة ای مهلا
وبو هذاذیك وحنانیك قبیلندندر که مهلا بعد مهل دیمکدر هد هانك فتحی ودال مشدده نك کسریله اشك قسمی
صو ایچرکن ترغیب واغرا ایچون ایراد اولنان اصواتندندر سأ کبی الهدة هانك فتحیله مکه ایله عسفان بیننده
علی قول طائف قضاسنده بر موضع آدیدر وکاهیجه تخفیف ایله هده دیرلر یاخود صواب اولان اده اولمقدر نته که
فصلنده ذکر اولندی هدید زبیر وزننده اسم جمعدر که رجال عربدندر التهاد تواد وزننده که تفاعلدر
ناس بری برینی معاقب بر محله کلمك یا کتمك معناسنه در کویا که کیروده‌کی ایلروده اولانی هد وهدم ایدر ومنه یقال
هم یتهادون ای یتتالون الهدهاد هانك فتحیله صاحب مسائل قاضی در یعنی قاضی یه مسائل سؤال ایدن
کمسه‌نك اسمیدر بر کیجه بر بلده قاضیسی قاطرینه بنوب یالکزجه باغچه‌یه کیدرکن بر اوغری قاضی افندیه
شرکیر اولوب بینهماده مسائل عدیده کذران وبالاخره جهت علمیه ایله افندی یی افحام ایلمکله ثلاثی مجرد کبی عریان

ایلمشدر مخصوص منقبه‌نامه‌سی وشیرین حکایه‌سی وار در الهدبد علبط وزننده والهدابد علابط وزننده
بك قویو سوده دینور که یوغردکبی اوله بو جهتله یوغرده دخی اطلاق اولنور وهدبد خفش معناسنه‌در که
بعض کوزده اولان خلقی کوچکلك وضعف بصردن عبارتدر یقال بعینه هدبد ای خفش وضعف عین بوراده
وضعف عین عطف تفسیردر وهدبد برنوع سیاه صمغك اسمیدر وضعیف البصر اولان آدمه دینور وعشا
معناسنه‌در که شبکور علتیدر طاوق قراکوسی تعبیر اولنور عمش معناسنه دکلدر جوهری بونده غلط ایلمشدر
شارح دیر که جوهرینك تفسیری بعض اهل لغت قولیدر الهرد فرد وزننده برنسنه‌یی یرتوب پاره‌لمق معناسنه‌در
یقال هرد الشیء هردا من الباب الثانی اذا مزقه وخرقه واتی زیاده سیله پشورمك علی قول بیریوب مهرا اولنجه
پشورمك معناسنه استعمال اولنور یقال هرد اللحم اذا انعم فی انضاجه او طبخه حتی تهرّی وبرنسنه‌یه کوچ یتمك
واکا قادر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال هرد الشیء اذا قدر علیه وهرد قارشقلق هرج معناسنه‌در یقال
وقعوا فی هرد ای هرج وبر آدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌در که مقراض لسانله جامهٔ عرضنی چاك چاك ایلمکدن
عبارتدر یقال هرد فی عرضه اذا طعن فیه وبرنسنه‌یی افساد وتباه ایلمك ایچون شق ایلمك معناسنه‌در یقال هرده
اذا شقه للافساد التهرید تفعیل وزننده بو دخی اتی مهرّا اولنجه پشورمك معناسنه‌در یقال هرّد اللحم اذا طبخه
حتی تهرّی وهردایله بویانمش جامه کیمك معناسنه‌در یقال هرّد الرجل اذا لبس المهرود الهرد فتحتیله ات
مهرّا اولنجه قدر پشمك معناسنه‌در یقال هرّد اللحم فهرد هردا من الباب الرابع اذا تهرّی الهرد هانك کسریله
دوه قوشنه دینور وساقط وعملمانده آدمه دینور الهرد هانك ضمیله کرکم اسمیدر که اکثر عندنده زردچوب
دیدکلری دارودر وبرنوع قرمزی چامور اسمیدر که آشی بویه‌سی کبی آنکله ده نسنه بویارلر وبرنوع کوك اسمیدر که
آنکله ده نسنه بویانور وبو عروق صفر دیدکلری صاری بویه اوله جقدر بعضلر ورس ایله بیان ایلدیلر الهردی
کردی وزننده ذکر اولنان هرد ایله بویانمش ثوبه دینور الهردیّة کردیّة وزننده حردیّة معناسنه‌در که محلنده
ذکر اولندی الهردة حمزه وزننده ابی بکر بن کلاب بلادنده برموضعدر الهردا هانك کسری والفك قصری
ومدّیله بر نبات آدیدر بو کشمیر جبالنه مخصوص بردوا ایکی کوك اوله جقدر الهیردان هانك فتحی ورانك
ضمیله اوغری یه دینور لص معناسنه وبر نبات آدیدر وبر رجل اسمیدر هردان عثمان وزننده برموضع وبر رجل آدیدر
الهرادة اراده وزننده ومراد فیدر که دیلمك معناسنه‌در ها همزه‌دن مبدلدر تقول هردت الشیء اهریده
هرادة ای اردته نته که اراق ماده‌سنده هراق یهریق دیرلر هالر همزه‌دن بدلدر الاهرد احمد وزننده یرتق
معناسنه اولان هرد مذکوردن افعل تفضیلدر وبمعنی مفعولدر یك یرتق نسنه‌یه دینور بو مناسبتله آوردی او سع
اولان آدمه اهرد الشدق اطلاق ایدرلر یقال هو اهرد الشدق ای اهرته الهسد فتحتیله ارسلانه دینور اسد کبی
ها همزه‌دن مبدلدر ودلیر وبهادر آدمه اطلاق اولنور جمعنده هساد دینور التهکید هانك کسریله تأکید
وزننده تشدید معناسنه‌در یقال هکد علی غریمه تهکیدا اذا اشتد علیه شارحك بیاننه کوره بونکده هاسی همزه‌دن
مبدلدر الهلد هانك فتحی ولامك سکونیله اسمه عارضه‌سی ناسی عموم اوزره طوتمق معناسنه‌در یقال هلد
الوعك الناس هلدا من الباب الاول اذا اخذهم وعمهم الهمود قعود وزننده اولمك معناسنه‌در معنای
آتیدن مأخوذدر یقال همد فلان همودا من الباب الاول اذا مات وآتش بالکلیه سونمك علی قول حرارتی ساکن
اولمق معناسنه‌در وبو معنای موضوعدر یقال همدت النار اذا طفئت او ذهبت حرارتها قال الشارح قال
الاصمعی خمدت النار اذا سکن لهبها وهمدت اذا طفئت البتة وهمود وهمد حمد وزننده ثوب چوق زمان
بوکیلی طورمقدن ناشی اسکیوب پاره‌لنمق معناسنه استعمال اولنور شویله که ظاهرا صحیح ظن اولنوب اله آلدقده
پریوب دوکیله یقال همد الثوب همودا وهمدا اذا تقطع من طول الطی یعنی اذا مسسته تناثر وبر عمران وشجر
ونباتدن مقوله‌سندن ونعمورفضندن عاری ارض موات اولمق معناسنه مستعملدر یقال همدت الارض اذا لم یکن
بها حیوة ولا عود ولا نبت ولا مطر وهی هامدة الاهماد همزه‌نك کسریله بریرده اقامت ایلمك معناسنه‌در
معنای مزبوردن مأخوذدر کویا که ذاهمود اولور یقال اهمد بالمکان اذا اقام به وسرعتله یوریمك معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال اهمد فی السیر اذا اسرع وبونده همزه سلب ایچوندر ضدیتی ثابت دکلدر وجماعت طعام
یمکه‌ردن کیرشمك معناسنه‌در که سکوتی واقامتی مستلزمدر یقال اهمد القوم فی الطعام اذا اندفعوا
وبرنسنه سکون وآرام بولمق معناسنه مستعملدر یقال اهمدت الریح اذا سکنت وبرنسنه‌یی تسکین ایلمك معناسنه‌در
یقال اهمدت الهدیّة غضبه اذا اسکنته وبرامر مکروه ونامعقول حقنده طنبوب ایشه طورمق معناسنه مستعملدر

یقال اهمد فلان اذا سکت علی ما یکره الهامد اسم فاعلدر شول نسنه‌یه دینور که طول مدت سببیله رنکسنه
تغیر وسواد کلوب چوریمش وپریمش اوله یقال شیء هامد ای بال مسودّ متغیر وقوریمش اوتلغه اطلاق اولنور یقال نبات
هامد ای یابس واصلا نباتاتی اولمیان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان هامد ای لا نبات به همدان سلمان وزننده
یمنده برقبیله آدیدر الهمید حمید وزننده برکسه اوزره دیوان امرا وسلاطیندن مکتوب ومرسوم اولان ماله یعنی علوفه‌یه
ووظیفه‌یه دینور یقال استوفی الهمید وهو المال المکتوب علیك فی الدیوان همد فتحتیله ضبه قبیله‌سی
یوردنده برصو آدیدر هند هانك کسریله والهنیدة مصغر بنیه‌سیله خاصة یوز مهار دوه‌نك اسمیدر علی قول
یوزدن زیاده وعلی رأی یوزدن آشاغی وعند البعض ایکیوز دوه‌نك اسمیدر وهند برخاتونك آدیدر جمعی اهند واهناد
وهنود کلور مترجم دیر که زمخشری مستقصاده ❊اعمر من نصر❊ مثلنك منشأی اولمق اوزره برغریبه نقل ایدر که
نصر بن دهمان نام برآدم وار ایدی یوز طقسان سنه معمر اولوب بنیه‌سی کمال اوزره فرسوده اولدقدنصکره اطرافیله
شبابیتی عودت ونیجه زمان خرامان کلشن سرای عافیت اولدی نته که سلمة بن خرشب الانماری اشبو ابیاتله اشعار ایلمشدر

ونصر بن دهمان الهنیدة عاشها	وتسعین حولا ثم قوّم فانصاتا
وعاد سواد الرأس بعد بیاضه	وراجعه شرخ الشباب الذی فاتا
فعاش بخیر فی نعیم وغبطة	ولکنه من بعد ذا کله ماتا

وزمخشرینك بیاننه کوره هند وهنیده مطلقا یوز عدده دینور نته که ابیات مذکوره‌ده واقعدر لکن جائزدر که
ابتدا مؤلفك قولی اوزره یوز دوه‌یه موضوع اولوب بعده علی الاطلاق استعمال اولنه وهند وجه مذکور اوزره
برخاتونك اسمی اولوب بعده نسوانده علم جنس کبی استعمال اولنور نته که رجالده زید وعمرو اویله مستعملدر وهند
تأنیث وعلمیتله ممنوع اولوب وخفت ایچون منصرف اولور وجمع مکسرنده هنود وجمع سالمنده هندات دینور
انتهی وهند بر رجل آدیدر بنو هند عربدن بربطندر وهند ناسدن برجیل وطائفه آدیدر که اولکه‌لرینه
هندستان تعبیر اولنور نسبتنده هندی دینور رومی وترکی کبی وهم مفردیدر وبونده هندك جمعی هنود کلور الاهاند
والهنادك هانك فتحیله رجال هنده دینور اهاند هندی وهنادك هندك لفظلرندن جمعدر که ایکیسنده فارسیلردر
اولده زوائد حذف اولنمشدر وهندك لفظنده کاف تصغیر یعنی تحقیر ایچوندر اکثر اهل هند مجوس اولدقلری ایچون
بعده عرب تعریب وبو کونه تصرف ایلدیلر الهندوانی هانك کسری وضمیله اهل هند یاپدقلری یعنی
هندستانده معمول قلیجه وسائر نسنه‌یه دینور یاء نسبت ایچوندر الف ونون تأکید نسبت وهانك ضمی
تغییر نسب ایچوندر قباطی کبی یقال سیف هندوانی ای منسوب الی رجال الهند یعنی معمول بها التهنید تفعیل
وزننده برخصوصده تقصیر وتوانی ایلمك معناسنه‌در یقال هند فی الامر اذا قصر فیه وبایقوش کبی چاغرمق
معناسنه‌در یقال هند الرجل اذا صاح صیاح البومة وبر آدمه بغایت بدادایله سوکمك معناسنه‌در یقال هند
فلانا اذا شتمه شتما قبیحا وشاتمه مقابله ایلیوب شتمنی هضمله سکوت ایلمك معناسنه‌در یقال هند الرجل اذا شتم علی
بناء المجهول فاحتمله وامسك عن الشتم وقلجی بلیوب کسکین قلمق معناسنه‌در یقال هند السیف اذا شحذه
ومباشرت ایلدیکی ایشدن فراغت ایلمك علی قول تأخر ایلمك معناسنه‌در یقال ما هند فلان عن امر ای ما کذب
اوتأخر بوراده تکذیب احجام عن الامر معناسنه‌در ونکار نازنین لطف ادا واظهار جمال عالم آرا وسائر شیوهٔ
خاطر ربا ایله بر بیچاره‌نك کوکلنی آلوب کندوسنه عاشق شیدا قلمق معناسنه‌در یقال هندته المرأة اذا اورثته
عشقا بالملاطفة هندوان هانك ودالك ضمیله ایرانده خوزستان ترابنده برنهر اسمیدر وبرموضع آدیدر درهندوان دالك
فتحیله بلخ شهرنده برمحله آدیدر فقیه حنفی امام ابو جعفر محمد بن عبد الله الهندوانی اورایه منسوبدر فارسیده هندولر
قپوسی دیمکدر هندمند هانك کسری ودال ومیمك فتحیله سیستان اولکه‌سنده برنهر اسمیدر واول برغریب
نهردر که اکا بیك عدد نهر منصب اولور ایکن اصلا ماده‌سنده تزاید ظاهر اولمز کذلك آندن بیك عدد نهر منشق اولور
ایکن قطعا نقصان شائبه‌سی مشاهده اولنمز شارح دیر که نهر مرقوم اهل عرفان بینده بحر علمه مثالدر هناد جاد
وزننده برمحدث آدیدر هناده هاایله اعلام نسواندندر دیرهند دمشق قضاسنده برقریه آدیدر وحیره ترابنده
ایکی موضع اسمیدر الهود هانك فتحی وواوك سکونیله برآدم ارتکاب ایتدیکی کاره پشیمان اولوب آندن حقه
توبه ورجوع ایلمك معناسنه‌در یقال هاد الرجل یهود هودا اذا تاب ورجع الی الحق مؤلفك بصائرده بیاننه
کوره اصل هود برنسنه‌دن رفق وسهولتله رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر مشی بالتأنّی وسکون وسائر معانی آندن
متفرعدر الهود فتحتیله هوده‌نك جمعیدر که دوه اورکجنه دینور اصلا ککی اولمیوب صافی لحم وشحم اولمغله ملایم

اولدیغیچون الهود هانك ضمیله یهود طائفه سنه دینور وهود بر پیغمبر ذیشان اسمیدر و یهود لفظی یهدان اوزره جمعدر یالك
ضمیله مؤلف بو راده یك ایجاز ایلمشدر بصائرده بیانه کوره هود هائدك جمعیدر تائبون معناسنه عائدك جمعی عود اولدیغی
کبی بعده یهود طائفه سنده اسم جنس اولمشدر وتعظیم ومبالغه یه مبنی آنکله بر نبی ذیشان مسمّا اولمشدر که اول هود بن
عابر بن شالح بن فالغ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در اکثر عندنده وجه مذکور اوزره عربیدر و عند البعض
نوح ولوط کبی اسم اعجمیدر وعند البعض اصل اسمی عابردر رفق وسکون ووقار ایله متصف اولدیغیچون هود
اطلاق اولندی و یهود مادّهٔ مرقومه دن مضارعدر طائفهٔ جحوده علم اولمشدر عبادت عجلدن تائب اولدقلری
ملاحظه سنه مبنی و بو علمیت ووزن فعل علتلریله یاخود امّت وقبیله اعتباریله غیر منصرفدر واکا حرف تعریف
دخولی جائزدر جمعیت اعتباریله وتنوین دخی داخل اولور زیرا وزن فعلدن باب اسمیه نقل اولنمشدر و نسبتنده
یهودی دینور زنج وزنجی کبی وواحدیدر وعند البعض یهود یهوذا معرّبیدر کویا که اکبر اولاد یعقوب علیه السلام
ایله تسمیه واکا نسبت اولنمشلردر وطائفهٔ مسفوره یه جحود اطلاقی رسالت حضرت محمّدی بی علیه الصلوة
والسلام عیاناً بیلورلر ایکن حسده مبنی انکار ایلدکلری ایچوندر انتهی التهوید تفعیل وزننده برکسنه یی یهود
دینه دوندرمك معناسنه درکه یهودی قلمقدر یقال هوّده تهویدا اذا حوّله الی ملة یهود نته که اثرده ثم ابواه
یهوّدانه وارد اولمشدر وجن طائفه سیله سویلشمك معناسنه در یقال هوّد الرجل اذا تجاوب الجن وزمزم ونازك ترانه
وترجیعله تغنی ایلمك معناسنه در یهودك توراة قرائتلری کبی یقال یهوّد الرجل ای یرجّع الصوت فی لین
وبرآدمی وجد وشوقه کتوروب طربناك وهوادار ایلمك معناسنه در یهود تورانی حزین ودوزصوت ومقابله
قرائت ایتمکله سامعی طربناك ایتدکلری کبی یقال هوّد فلانا اذا طرّبه والهاه وآهسته آهسته یورمك معناسنه در
یهودك عند القراءة حرکت خفیفه لری کبی یقال هوّد الرجل اذا مشی رویدا وشراب شاربی مست ایلمك معناسنه در
یانجه یانجه بخاری دماغه استیلا ایلدیکنه مبنی یاخود شرب الیهود مشربنه مبنی در یقال هوّده الشراب
اذا اسکره وتهوید نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هوّد الرجل اذا صوّت بصوت ضعیف لین
واتاق سوروب آغر آغر یورمك معناسنه در یقال هوّد فی السیر اذا ابطأ وسوزی یك آهسته سکون
وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هو یهوّد فی المنطق ای یسکن یعنی یؤدّی بسکون ورفق ومهل
ودومك اورکجی اتی یمك معناسنه در که هودهٔ مذکوردن مأخوذدر یقال هوّد الرجل اذا اکل السنام الهواده
هانك فتحیله لین ورفق وملایمت معناسنه در یقال هو علی هواده ای لین ورفق و بین القوم وسیلهٔ صلاح وموافقت
اولنمسی مأمول اولان شیئه دینور یقال هو بصیر هواده ای یرجی به الصلاح بین القوم ورخصت ومحاباة معناسنه در
التهواد تفعال وزننده مصدر ثلاثیدر تهوید کبی نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه در یقال هاد الرجل
تهوادا اذا صوّت بصوت ضعیف لین وسوزی سکون وملایمت اوزره سویلمك معناسنه در یقال هاد فی المنطق
تهوادا اذا اداه بسکون ورفق التهوّد تفعّل وزننده بودخی کلامی نرم وسکون اوزره سویلمك معناسنه در یقال تهوّد
فی المنطق اذا اداه بسکون و یهودی اولمق معناسنه در یقال تهوّد الرجل اذا صار یهودیا ومیانه ده رحمی یاخود
حرمتی قطع ایدیوب وصل ورعایت ایلمك معناسنه در یقال تهوّد الرجل اذا توصّل برحم اوحرمة المهاوده
مفاعله وزننده بینهماده اولان عداوتی ترکله بارشمق معناسنه در که رفق وملایمتك لازمیدر یقال هاوده اذا وادعه
وصالحه بوراده مواعده نسخه سی غلطدر وبری برینه میل وتوجه قلمق معناسنه در یقال هاوده اذا مایله
ویقال هاودا اذا مایلا ومعاودت معناسنه درکه هود مذکوردن مأخوذدر یقال هاوده اذا عاوده اهود
احمد وزننده اثنین کوننك اسم قدیمیدر اوهد کبی وبر قبیله آدیدر یهودا یای تحتیه نك فتحیله یوسف صدّیق
علیه السلام حضرتلرینك برادرلری اسمیدر که اکبر اولاد یعقوب علیه السلام در والده لری بشقه در لکن
عبرانیده ذال معجمه ایله یهوذا عنوانده مرسومدر الهید کید وزننده والهاد غیر قیاس اوزره یای الفه قلبله
برآدمی مهول وموحش نسنه ایله بلکلندرمك معناسنه در یقال هاده یهیده هیدا وهادا اذا افزعه وبرکسه یی
غصه ناك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا کرّبه و برنسنه یی تحریك ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا حرّکه وبرنسنه یی
اصلاح ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا اصلحه مؤلف وحرّکه واصلحه عنوانده رسم ایلمکله هر بری معنای
مخصوص اولمق اوزره ترجمه اولندی لکن زمخشری برنسنه یی اصلاح ایچون تحریك معناسنه رسم ایتمکله
اکا کوره ایکیسی بر معنا اولور حتی افساد ایچون تحریکده استعمال اولنمز دیو تصریح ایلمشدر ونهایه ده لاتهید تکم
الطالع المصعد حدیثنده اصل الهید التحریك دیدکدنصکره قیل له علیه السلام فی مسجده یا رسول الله هذه

فقال

فقال بل عرش کعرش موسی حدیثنده ای اصلحه وقیل هو الاصلاح بعد الهدم عبارتیله مختلف اولدیغنی
اشعار ایلمشدر زیرا هدم تحریك لازمیدر وسائر بعض امهاتدن دخی زمخشری قولی منفهم اولمغله ایکیسی معنای
واحد اولمق متأیددر وهید برنسنه یی یرندن ازاله ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازاله وبرطرفه صرف وتحویل
ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا صرفه ومضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه در یقال هاده اذا ازعجه وزجر ومنع
ایلمك معناسنه در و بعضلر یعنی یعقوب یهید کلمه سی انجق حرف نفی ایله استعمال اولنور مثبتاً استعمال اولنمز دیدی
تقول ما یهیدنی ذلك ای ما یزعجنی و بوندن مرادی همان صیغهٔ مستقبلدر مادّه دکلدر نته که احادیثده مثبتاً
وارد اولمشدر وهید وهید هانك کسریله وهاد دوه قسمنی طورمقدن زجر وآزاره مخصوص صوتدر ومعنای
مزبوردندر عربلر برکسه نك وضع وشانندن استفهام موقعنده هید مالك دیرلر دالك نصبیله ماشانك مقامنده
اصلی اهیدك یاخود تهیدنی هید ایدی ومنه تقول ضربته فما قال لی هید مالك ای لم یتغیر وما قال ماشانك ویقال
اتی فلان القوم فما قالوا له هید مالك ای ما حالك و بو هیءٔ مالك کبی مثل مجراسنده جاری اولمشدر وعربلر فلان
آدم بیلدیکنه وبیلمدیکنه احسان ایدر دیجك یرده فلان یعطی الهیدان والریدان دیرلر ای یعطی من عرف ومن لم یعرف
هیدان هیدن صفتدر مضطرب ایدن آدمه دینور که بوراده مراد استعطا ایله مضطرب ایدندر وریدان
راء مهمله ایله روددن مأخوذدر مشاکله بابله استعمال اولندی وهید وهاد حرکت معناسنه کلور یقال ماله هید
وهاد ای حرکة وهید مضطرب اولان شیئه دینور تسمیه بالمصدردر التهیید تفعیل وزننده هید ایله اوج
اولکی معناده مرادفدر یقال هیده تهییدا اذا افزعه وکربه وحرّکه واصلحه وسرعتله یورمك معناسنه در
یقال هید الرجل اذا اسرع فی السیر هیود صبور وزننده بر طاغك آدیدر ایام هید کید وزننده زمان
جاهلیه ده برموت عامه ایامیدر که اون ایکی بیك آدم فوت اولمشدر هیده هانك فتحیله بنی ابی بکر بن کلاب
یوردنده مضجع نام بلده نك یوقری سمتنده بردرین انکبه نك آدیدر فصل الیاء التحتیة الایبد
بای موحده ایله احمد وزننده بر نبات آدیدر که شعیر نباتنه شبیه اولور طوار قسمنه بغایت یرار
الیدّ دالك تشدیدیله ید مخففه ده لغتدر که اله دینور دست معناسنه نته که معتل بابنده مرسومدر
یرد فرد وزننده ادریس علیه السلامك پدرلری اسمیدر یزد یانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله شیراز ایله خراسان
بیننده بر بلده آدیدر یزدیون محدثیندن برجماعتدر که اکا منسوبلردر یزدود مردود وزننده بشقه بر بلده در یزد آباد
ری قضاسنده برقریه در ینده ندمادّه سنده ذکر اولندی یاقد صاحب وزننده حلب قضاسنده برقریه آدیدر

❊ باب الذال المعجمة ❊ فصل الهمزة ❊

الاخذ همزه نك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والتأخاذ تذکار وزننده برنسنه یی آلمق معناسنه در یقال اخذه اخذا
وتأخاذا من الباب الاول اذا تناوله مؤلفك بصائرده بیانه کوره اخذ حوز الشیء وتحصیله معناسنه موضوعدر
واول کاه اولور که تناول جهتیله اولور وآندن فارسیده ستادن وترکیده آلمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذه ای تناوله
وکاه اولور که قهر وغلبه جهتیله اولور وآندن فارسیده کرفتن وترکیده طوتمق ایله تعبیر اولنور یقال اخذته الحمی
ومعانیٔ سائره که بونلردن متشعبه در هر بری بو ایکی اصلی بر مناسبتله متضمن در انتهی واخذ سیرت وطریقت
معناسنه مستعملدر بونده مأخوذ معناسنه در که آدمك طوتدیغی سجیه وطریقه دیمکدر یقال ذهبوا ومن اخذ
اخذهم بفتح الهمزة وکسرها ورفع الذال ونصبها ویقال من اخذه اخذهم ویکسر ای من سار بسیرتهم
وتخلقوا بخلائقهم واخذ برآدمی بغتة طوتمق معناسنه استعمال اولنور مجرمی طوتمق کبی یقال اخذه اذا اوقع به
واشکنجه ایلمك معناسنه مستعملدر که معنای مزبورك لازمیدر یقال اخذه بذنبه ای عاقبه علیه الاخذ همزه نك کسریله
دوه قسمنه مخصوص برداغك اسمیدر که دوه یه برمرض وعلت عروضندن خوف واندیشه ایلدکلرنده بربانه
باصرلر کویا که آنکله کلجك مرض اخذ اولنمش اولور الاخذ ضمتینله کوز آغریسنه اطلاق اولنور طوتمق
معناسندن مأخوذدر لسانمزده دخی کوز آغریسی طوتدی کوزی طوتدی تعبیری زبانزددر راغب بونی کنایه قلمشدر
یقال به اخذ وبعینه اخذ ای رمد واخذ اخاذ واخاذه دن جمع اولور که همزه نك کسریله صوکولنه
اطلاق اولنور صویی آقیتمیوب طوتدیغنه مبنی در قال فی النهایة ومنه حدیث مسروق جالست اصحاب
رسول الله علیه السلام فوجدتهم کالاخاذ وهو مجتمع الماء وجمعه اخذ مثل کتاب وکتب وقیل هو جمع الاخاذة وهو
مصنع للماء یجتمع فیه الاخذ فتحتینله دوه کوشکی سوددن تخمه وامتلا اولمق معناسنه در که طوتمق معناسندن
مأخوذدر یقال اخذ الفصیل اخذا من الباب الرابع اذا اتخم من اللبن ودوه قسمی دلورمك معناسنه مستعملدر

يقال اخذ البعير اذا اعتراه جنون وكوز اغريمق معناسنه در يقال اخذت عينه اذا رمدت وبو معنا ابن السيد
روايتيدر الاخذة همزه نك ضميله سحر طرزنده بر كونه رقيه وافسونه دينور على قول بر نوع بونجغه دينور كه
افسونكارلر آنى اخذ وتسخير ناس ايچون اعمال ايدرلر افسون مزبور دخى تسخيره متعلقدر جادوقاريلرك اعمال
ايلدكلرى افسون ياخود بو نجق اوله جقدر يقال لفلانة اخذة تؤخذ بها الناس اى رقية اوخرزة وعربلر اخشام
نمازندنصكره جه اولان ساعته يعنى صولر قرارديغى وقته اخذة النار اطلاق ايدرلر زيرا ساعت مزبور اشر الساعه
اولمغله كويا كه بر آتش اولديغندن آندن چقماق چاقيلوب آتش آلمق ممكندر زعم ايدرلر ومنه يقال بادر بزندك
اخذة النار وافعا وقت مذكور خطرناكدر نته كه حديث شريفده اكفتوا صبيانكم بالليل وارد اولمشدر كه مراد زمان
انتشار ظلمتدر الاخيذ امير وزننده اسيره اطلاق اولنور طوتساق تعبير اولنور وشيخ غريبه اطلاق اولنور الاخاذة
همزه نك كسريله قلقانك ال ايله طوتجق يرينه اطلاق اولنور مقبض الجحفه معناسنه وشول ارضه اطلاق اولنور كه كشى
كندى نفسيچون جائز يعنى اتخاذ وتملك ايلمش اوله واكا اخاذ دخى دينور هماسز كذلك شول ارضه اطلاق اولنور كه
آخرك ملكى اولميه رق پادشاه جانب ميريدن بر آدمه اعطا وتمليك ايلمش اوله يقال هى لك اخاذة وهى ارض اعطاكها
الامام ليست ملكا لاخر واخاذ واخاذه اخذك مفرديدر كه ذكر اولندى الاخذ كتف وزننده شول دوه يه
اطلاق اولنور كه سمورمكه على قول قوجالمغه يوز طوتمش اوله يقال بعير اخذ اذا كان قد اخذ فيه السمن اوالسن
وشول سوده اطلاق النور كه اكشيمكه يوز طوتمغله حريفيت پيدا ايدوب دلى بورر اوله يقال لبن اخذ اى قارص الاخوذة
همزه نك ضميله سودا كشيوب طعمنده حريفيت پيدا اولمق معناسنه در يقال اخذ اللبن اخوذة من الباب الرابع
اذا حمض التأخيذ تفعيل وزننده سودى اكشتمك معناسنه در تقول اخذت اللبن تأخيذا اذا احمضته المآخذ
مصايد وزننده ومرادفيدر كه مصيده نك جمعيدر دوزاغه دينور يقال صاد الطير بالمآخذ اى بالمصايد المستأخذ
اسم فاعل بنيه سيله بردرد ووجع سببيله باشنى يره اكوب ساكت وصامت طوران دردناكه اطلاق اولنور وخضوع
واستكانت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مستأخذ اى مستكين خاضع ويك اوزون صاچه اطلاق اولنور
كويا كه بتون قدنى اخذ ايلمش اولور يقال شعر مستأخذ اى طويل المؤتخذ بودخى اسم فاعل بنيه سيله خضوع
واستكانتلو آدمه اطلاق اولنور المؤاخذة مفاعله وزننده بر آدمى صوچى مقابله سنده عقاب ايلمك معناسنه در
يقال آخذه بذنبه مؤاخذة اذا عاقبه ولاتقل واخذه شارح ديركه يمن لغتنده واوايله واخذه وارد در حتى قرآن كريمده
واوايله ده قرأت اولنمشدر الائتخاذ افتعال وزننده برى برنى طوتمق معناسنه دركه مشاركت ايچوندر يقال
ائتخذ القوم اذا اخذ بعضهم بعضا وكاه اولوركه همزه تايه قلب وادغام اولنوب اتخذ ديرلر كه مصدرى اتخاذ اولور
وبونده مشاركت معناسى يوقدر تركيده ايدنمك ايله تعبير اولنور مؤلف بصائرده ديركه بونده اختلاف ايلديلر
بعضلر تخذ يتخذ تخذا ماده سندن افتعالدر ديديلر تاى اصليه ايله تاى افتعال جمع اولمغله ادغام اولندى نته كه قاموسده
دخى فصل آتيده ثبت ايلمشدر وعند الاكثرين مهموز اولان اخذ يأخذ ماده سندن مأخوذدر وبو قول عند المؤلف
مرجوحدر آكا بناء بوراده ويقال ائتخذوا عنوانيله رسم ايلمشدر وكاه اولوركه اتخذ ماده سى جعل مجراسنه اجرا
اولنمغله مفعولينه تعديه ايدر ومنه قوله تعالى لاتتخذوا اليهود والنصارى اولياء الآية نجوم اخذ منازل
قمره اطلاق اولنور كه هر منزل نجمه كوكبه مشتملدر رقرى هر كيجه بر منزل اخذ ايدر على قول استراق سمع ايدن شياطينه
فرشته لرك رمى ايتدكلرى رجوم نجومدن عبارتدر الاستخاذ سينله اتخاذ معناسنه دركه ايدنمك تعبير اولنور
يقال استخذ ارضا اى اتخذها شارح ديركه استخذ اصلده اتخذ ايدى تاى اولايى سينه ابدال ايلديلر وعند
البعض استفعالدر تخفيفا تانك بريسى حذف اولندى الاذ همزه نك فتحى وذالك تشديديله كسمك معناسنه در
يقال اذ الشئ اذا من الباب الاول اذا اقطعه الاذوذ صبور وزننده يك كسيجى كسكين شيئه دينور يقال
سيف اذوذ وشفرة اذوذ بلاهاء اى قطاع وبو فعول بمعنى فاعل اولمغله تذكير وتأنيثى برابردر اذ همزه نك كسريله
بر كلمه دركه زمان ماضى يه دلالت ايدر وسكون اوزره مبنى در وبونك حقى جمله يه مضاف اولمقدر فارسيده آنكا مرادفيدر
تقول لقيتك اذ انت شاب يعنى سنك جوانلغك وقتنده سكا راست كلشيدم ديمك اولور واذ كلمه سى زمان ماضى ايچون اسم
اولوب بوصورتده اكثرى ظرف واقع اولور كقوله تعالى فقد نصره الله اذ اخرجه الآية وبعضا مفعول به واقع اولور
كقوله تعالى واذكروا اذ كنتم قليلا وبعضا مفعولدن بدل اولور كقوله تعالى واذكر فى الكتاب مريم اذ انتبذت الآية
بوراده اذ كلمه سى ذكر كلمه سنك مفعولى اولان مريم لفظندن بدل اشتمالدر وكاهى كندودن استغنا اولنمغه صالح
اولان بر اسم زمانه مضاف اليه اولور يومئذ كلمه سى كبى كه يوم لفظنده مضاف اليه اولمشدر اول كون ديمك اولور وحينئذ

وعائشذ

وعائشذ دخى بونك كبيدر بوصورتده اذ كلمه سى منون اولور ياخود استغنا اولنمغه صالح اولميان اسم زمانه مضاف اليه
اولور كقوله تعالى بعد اذ هديتنا وكاهى زمان مستقبل ايچون اسم اولور كقوله تعالى يومئذ تحدث اخبارها
وتعليل ايچون اولور كقوله تعالى ولن ينفعكم اليوم اذ ظلمتم ومفاجأة ايچون اولور اكر بينا وبينما كلمه لرندنصكره واقع
اولورسه نته كه اشو * استقدر الله خيرا وارضين به * فبينما العسر اذ دارت مياسير * بيتنده اولديغى كبى يعنى عسر
وشدت ارالغنده ايكن ناكاه يسر ومسرت ظهور ايدر واشبو اذ كلمه سنك ظرف زمان ياخود ظرف مكان ياخود مفاجأه
معناسنه حرف ياخود حرف زائد مؤكد اولمسى بابنده بين النحاة اقوال كثيره واردر كتب نحويه ده مبسوطدر الازاذ
زاى معجمه ايله سحاب وزننده بر نوع خرما اسميدر ازذ فتحتيله اساميدندر جابر بن ازذ وام بكر بنت ازذ رواة حديثدندر
فصـل الباء الموحدة البذ بانك فتحى وذالك تشديديله والبذيذة بانك فتحيله قهر وغلبه ايلمك معناسنه در
يقال بذه بذا وبذيذة من الباب الاول اذا غلبه وبذ كوه كه خرمايه دينور كه طاغيلور اولور جنس عدا اولنمز يقال
تمر بذ اى منتثر وبذ ايرانده اران ايله اذربيجان ايالتلرى بيننده بر ولايت آديدر كه آنده دائره سى اوچ دونم مقدارى بر محل
واردر ايچنده بر آدم طوره جق مقدار بر يرواردر كه آنده دعا مستجابدر وآشاغى طرفندن بر بيوك نهر جارى اولور كه جاى
عتيقه يه مبتلا اولنلراندن اغتسال ايلدكده حماسى زائل اولور وبذ بالكسر فرد معناسنه در فذ لفظنه مؤكد اوله رق
ذكر اولنور يقال فذ بذ اى فرد وبذ بذاذه دن وصف اولور پژمرده قيافت وپريشان شكل اولان آدمه دينور يقال
رجل بذ الهيئة وباذ الهيئة اى رثها ومثل ونظير معناسنه كلور يقال ماله بذ اى مثل البذيذة بانك فتحيله مصدردر
نته كه ذكر اولندى ونصيب وقسمت معناسنه در يقال اخذ بذيذته اى نصيبه وبذيذه پريشان حاللق وتنك معاشلق
معناسنه در يقال هو على بذيذة اى تقشف الابذ فتحتيله احد لفظنه مؤكد اولور بودخى پك يالكزجه ديمك اولور
يقال احد ابذ اى فرد البذاذة والبذاذ بارك فتحيله والبذاذ كتاب وزننده والبذوذة عمومه وزننده بدحال
وپژمرده قيافت اولمق معناسنه در تقول بذذت يارجل بذاذة وبذاذا وبذوذة من الباب الرابع اى سأت حالك
وهو باذ الهيئة وبذها اى رثها كما ذكر البذة بانك كسريله بذيذه كبى حصه ونصيب معناسنه در يقال اخذ بذته
وبذيذته اى نصيبه البذيذ بانك فتحيله بذ كبى مثل ومانند معناسنه در بذاذيك بانك وذالك فتحيله تثنيه بنيه سيله
وارد اولان كلماتدندر نته كه هذاذيك دخى بونك كبيدر هذاذيك هذ لفظندن مأخوذدر كه قطع معناسنه در وبذاذيك
بذ لفظندندر كه فرد معناسنه در بومناسبتلر ايله عربلر الناس هذاذيك وبذاذيك ديرلر ههنا وهنا معناسنه كه ناس
اوراده بوراده فرقه فرقه ويالكزجه يالكزجه طورورلر ديمكدر اصل هذاذيك قطعا بعد قطع وبذاذيك فردا بعد فرد
ديمكدر بعده موقع مزبورده استعمال اولندى وبو كونه مثنى وارد اولان كلمات ايچون مزهرده سيوطى باب مخصوص
عقد ايلمشدر المباذة مفاعله وزننده مبادرت ومسابقت معناسنه در تقول باذذته مباذة اذا بادرته الابتذاذ افتعال
وزننده مديوندن مطلوبنى آلمق معناسنه در تقول ابتذذت منه حقى اذا اخذته الاستبذاذ استبداد وزننده
ومرادفيدر كه مستقل وخودسر اولمق معناسنه در يقال استبذ بامره بمعنى استبد وبو فرد معناسنه اولان بذ مذكوردندر
البسذ سكر وزننده مرجانه دينور وبو معربدر حتى اولميه كه مرجان ديدكلرى نسنه يه حجر شجرى اطلاق اولنور
زيرا حجر وشجر بيننده برزخ قعر درياده نابت بر شيء در غواصلر كوكنه بر ايلكلى كند چكوب بعده طشره دن زور ايله
چكوب چقارورلر شمس وهوا طوقندقده جمودت وحمرت پيدا ايدر هندبده اكا متوالى ديرلر فارسى وتركيسى مرجان در
واصل عربيده مرجان انجونك خرده سنه دينور مؤلفك بوراده مرادى عربى صحيح اولاندكلدر وبعضلر كوكنه
مرجان وشاخنه بسد دينور ديو بيان ايلمشدر ومصاحده طرطوشى عربى اولديغنى اشعار ايلمشدر وبوبسد فارسى
معربيدر كه اعماله در بغداذ بونده بدى لغت واردر نته كه مهمله ده بيان اولندى البوذ بانك فتحى وواوك سكونيله
ناسه شركير اولوب تعدى ايلمك معناسنه در يقال باذ الرجل يبوذ بوذا اذا تعدى على الناس ومحتاج اولمق معناسنه در
يقال باذ الرجل اذا افتقر وتواضع ايلمك معناسنه در يقال باذ اليه اذا تواضع ابن بوذويه بانك وذالك وواوك
فتحيله بركسه دركه روايت حديث ايلمشدر التخذ تانك وخانك فتحيله آلمق اخذ معناسنه در يقال تخذ الشئ تخذا
من الباب الرابع بمعنى اخذه وقرئ قوله تعالى لوشئت لتخذت عليه اجرا وقرئ لاتخذت الآية واتخذ كلمه سى
اتخاذدن ماضيدر كه تخذ لفظندن افتعالدر تاى اصليه ايله تاى افتعال ادغام اولنمشدر نته كه ابن اثير ديمشدر كه
اتخاذ اخذدن افتعال دكلدر زيرا اخذدن اولسه فاء الفعلى همزه اولمق ملابسه سيله ماضيسنده ائتخذ دينور همزه ايله
وهمزه ايسه تايه ادغام اولنمز وبو جوهرى قولنه مخالفدر زيرا جوهرى ديديكه اتخاذ اخذدن افتعالدر ماضيده همزه
تليين وتايه قلب وادغام اولندى وبووجه اوزره شايع اولمغله تاء مبدله يى اصل كلمه دن اولمق توهميله آندن ثلاثى بنا

ایدوب تخذ یتخذ دیدیلر واهل عربیه جوهرینك خلافنه ذاهبلردر شارح دیرکه اکثر ائمهٔ لغت جوهری یه موافقدر
حتی زجاجی مادهٔ مزبوره‌یی بالکلیه انکار ایلمشدر وابن مالك شواذدن عد ایلمشدر نته کم تزر ازاردن واتمن امن دن
واتهل اهل دن شذوذ اوزره افتعالدر یالکز ابو علی الفارسی مادهٔ مرقومه‌یی ثبت ایلدی و بونك تفصیلی تسهیل
شروحنده مبسوطدر وخلاصه شرحنده ابن ام قاسم تصریح ایلمشدر وابو حیان اتخذ کلمه سنك اصلی اوتخذ ایدی
وتخذدن افتعالدر ولغت صحیحه‌در دیو اثبات ایلمشدر واقعا مؤلف دخی همزه‌یی اشعار ایلمشدر نته کم اخذ ماده سنده
ذکر اولندی وسعدی چلبی تاء واودن مقلوبه‌در قولی ظاهرا ابو حیان قولیدر لکن بیضاوی واتخذ افتعل من تخذ
کاتبع من تبع ولیس من الاخذ عند البصریین وقرأ ابن کثیر والبصریان لتخذت ای لاخذت واظهر ابن کثیر ویعقوب
وحفص الذال وادغمه الباقون عنوانیله ذکر ایلمکله قول مزبور مذهب بصریین اولدیغنی تصریح ایلمشدر ترمذ
ثمد وزننده بخاری قضاسنده برقصبه آدیدر ابن سمعانی انساب نام کتابنده ذکر ایلمشدرکه اهل معرفت ترمذك تاء
ومیمنی مضموما تکلم ایدرلر وترمذ اهالیسنك لساننده تانك فتحی ومیمك کسریله متداولدر وبعضلر تایی مفتوح وبعضلر
مضموم وبعضلر مکسورا تلفظ ایدرلر فصـــــل الجیم الجائذ عائذ وزننده جاذ آتیدن اسم فاعلدر صویی
قطع وتأنی ایلیدرك الجمیوب برصولقده ایچن آدمه دینور عباب معناسنه الجأذ جیمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله
صویی وجه مذکور اوزره ایچمك معناسنه‌در یقال جأذ الماء جأذا من الباب الثالث اذا عبه الجبذ نبذ وزننده برشیئی
بروچکمك جذب معناسنه‌در یقال جبذه جبذا من الباب الثانی بمعنی جذبه وبو جذب لفظندن مقلوب دکلدر بلکه
لغت مستقله‌در صحیحه‌در جوهری وسائرلری مقلوبیت دعوالرنده واهملردر الاجتباذ آندن افتعالدر جذب معناسنه‌در
یقال اجتبذه بمعنی جذبه الجبذه فتحاتله هنوز یومشبوب خشونتلی اولان خرما بنبسنه دینور جباذ قطام
وزننده منیه یعنی موته یاخود نیت جانذه یه دینور نفوسی جذب ایلدیکیچون ونیت صاحبنی مطلوبه جذب
ایتدیکیچون نته که جذاب دخی بو معنایه‌در وبو فعال وزننده‌در سیوطی مزهرده بونلر ایچون باب مخصوص
عقد وجباذ اسم منیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر الجنبذة جیمك وبانك ضمی وفتحیله یاخود بانك فتحی لحن‌در قبه
طرزنده یعنی مرتفع ومستدیر اولان شیئه دینور مؤلف کالقبة عنواننده ذکر ایلمکله وجه مذکور اوزره اولان شیٔ
دیمکدر یاخود جنبذه معناده قبه کبیدر یعنی مرادفدر دیمکدر شارحك بیاننه کوره بوراجحدر زیرا جنبذه کنبد
معربیدرکه قبه یه دینور هـاء وحدت ایچوندر وجنبذ نیسابور قضاسنده برقریه وفارس ایالتنده بربلده اسمیدر
وجنبذ بن سبع اصحـابدندر وقصر الجنبذ مدینه ده برقصرك آدیدر الانجباذ انجذاب وزنـنده ومرادفیدر
یقال انجبذ الیه اذا انجذب الجخوذة خای معجمه ایله دحرجه وزننده یلمك معناسنه‌در یقال جخوذ الرجل اذا عدا
الجذّ جیمك فتحی وذالك شدّه‌سیله سرعتله یورمك معناسنه‌در معنای آتیدن مأخوذدر یقال جذّ فی سیره جذّا
من الباب الاول اذا اسرع وبرنسنه‌یی بالتمام کسمك معناسنه‌در یقال جذّه اذا قطعه مستأصلا وقیرمق معناسنه‌در
یقال جذّه اذا کسره الجذاذ جیمك حرکات ثلاثیله آنلردن اسمدر کسیك وقریق نسنه‌یه دینور بمعنی مفعولدر
الجذجذة زلزله وزننده بو دخی برنسنه‌یی بتمامه کسمك معناسنه‌در یقال جذجذه اذا قطعه مستأصلا الجذاذ
والجذاذة جیملرك فتحیله برشیئك شیٔ آخر اوزره اولان فضل وزیاده سنه دینور کویا که مفضولی جذّ وقطع ایدر
یقال جذاذه وجذاذته علیه کذا ای فضله وزیادته الجذاذ غراب وزننده معدندن چقان آلتون جرلرینه دینورکه
آنلری دوبله آلتون حاصل اولور وآلتونك برنوعی واردرکه اوت کبی بتراکاعقیان دیرلر جردن حاصل اولمز الجذاذات
قراضات وزننده ومرادفیدرکه کسنتیلره وقرپنتیلره دینور تقول عندی جذاذات الفضة ای قراضاتها الجذّان
رمان وزننده جذّانه‌نك جمع جنسیدر برنوع کوشك طاشـه دینورکه کوفکی تعبیر ایتدکلری یدرکذان کبی جذّاء
جیمك فتحی وذالك شده‌سیله برموضع آدیدر وجذّاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم جذّاء ای لم توصل
رحم کلمه سنك تأنیثی قرابت اعتباریله‌در وجذّاء اوفانمش دیشه وصف اولور یقال سنّ جذّاء ای متهتمة الجذّة
جیمك ضمیله شیٔ معناسنه مستعملدر فی الاصل کیلمش نسنه‌نك پارسنه دینور یقال ماعلیه جذّة ای شیٔ بورادة ثوب
کسنتیسی معناسنه‌در کداوزرنده برپاره لباس مقوله‌سی یوقدر دیمکدر الجذیذ لذیذ وزننده والجذیذة هایله سویق
اسمیدرکه قاود تعبیر اولنان نسنه‌در وجذیذ مکدقر بنده برموضع آدیدر التجذیذ تفعیل وزننده برآدم نلسی کندوسنه
تابع ایلمك استیوب فرد واحد اکا تابع اولمیوب ابا قلمق معناسنه‌در یقال جذّذ الرجل تجذیذا اذا استتبع القوم فلم یتبعه
احد الانجذاذ انفعال وزننده کسلمك معناسنه‌در یقال انجذّ الشیٔ اذا انقطع الجرذ فتحتینله طوارك آردی صکرنده
عارض اولان مطلقا اورمه‌ده دینور الجرذ صرد وزننده برنوع صچان آدیدر بو بیوك نوعی اوله جقدرکه فندق صچانی

مقابلیدر جمعی جرذان کلور جیمك ضمیله مترجم دیرکه لطائفدندرکه عبد الملك اموی یه بر پیرزن * انّ بیتی لخال
عن الجرذان * عبارتنه مشتمل برعرضحال تقدیم ایلدکده مشارالیه دقیقه‌یه انتقال ایلمکله اکاقتی وافر اجناس ذخایر
احسان ایلدیلر الجرذة فرحة وزننده ذکر اولنان فاره‌سی چوق یره دینور یقال ارض جرذة ای کثیرة الجرذان
ام جرذان جیمك کسریله برنوع خرمایه اطلاق اولنور الجراذین جیمك فتحیله جرذانه‌نك جمعیدرکه جیمك
کسریله‌در برشقه خرمانك اسمیدر ذو اجراذ همزه‌نك فتحیله نجد بلادنده برموضعدر الاجرذ افیح وزننده
ومرادفیدرکه آیشاق کشی یه دینور الاجراذ همزه‌نك کسریله اخراج معناسنه‌در یقال اجرذه اذا اخرجه ویالکز
قلمق معناسنه‌در یقال اجرذه اذا افرده وبرنسنه‌یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه‌در یقال اجرذه الیه اذا اضطره
المجرّذ معظم وزننده اشمش یورتمش کار آزموده وامور دیده آدمه دینور یقال رجل مجرّذ ای مجرّب محنك اساسك
بیاننه کوره تجرید ذکری آتی جرذ قرحه معناسنه‌ندرکه تجرید اول قرحه‌یی ازاله ایلمك معناسنه‌درکه بابی سلب ایچوندر
ومنه یقال جرّذ الشجرة اذا شذبها کانه ازال جرذها ای عیبها اوابنها التی هی کالجرذان ومنه رجل مجرّذ ای قد هذبته
الامور وشذّبته الجرذ جیمك فتحی ورانك سکونیله یاره یاخود چبان جرذ دیدکلری ورم مزبور هیئتنده طومالوب
عقده پیدا ایلمك معناسنه‌درکه آغر شقلمق تعبیر اولنور یقال جرذت القرحة جرذا من الباب الاول اذا تعقدت
کالجرذ بعض نسخه‌ده کالجرذ قولی صرد وزننده مضبوط اولمغله اکا کوره بیوك فاره کبی متعقد اولمق معناسنه
اولور الجربذة دحرجه وزننده والجرباذ جیمك کسریله دوه وآت قسمنه مخصوص برکونه یوریمك علی قول
شیشمان آدمك یلیسی کبی آغر آغر یلمك یاخود قریب القدر یعنی آدیملری خرده خرده آتوب باشنی اشاغی طوته‌رق
وایاقلرنی آغر آغر چارزلونا منتظم حرکت ایتدیره‌رك طولاشقلو سکرتمك یاخود طرنقلرینك اوجلری طوپاق
اولمغله قالقق اوله‌رق یره یقین اولمقدن عبارتدرکه طرنقلری اوجلرنی بصه‌رق سکرتمك اولور المجربذ اسم فاعل
بنیه‌سیله علی الاختلاف المذکور جربذه‌سی اولان آته ودوه‌یه دینور یقال فرس مجربذ القوائم اذا کان له جربذة
الجرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ نسنه‌یه دینور الجرنبذة هایله والده‌سنك زوجی اولان یعنی یابالغی
اولان آدمه دینور یقال هو جرنبذة ای لامه زوج الجلوّذ عجوّل وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور انسان
وحیوان وسائر نسنه اولسون الجلذاء جیمك کسریله طپراغی غلیظ یره دینور یقال ارض جلذاء ای غلیظة الجلذاءة
هـایله ارض مذکوره دن برقطعـه درهاء مخصصه‌در جلذان جیمك کسریله طائف قربنده برحمی یعنی برچایر
قورولغنك اسمیدرکه طپراغی بغایت یومشق وزمینی ال آیه‌سی کبی هموارد‌ر الجلذیّ والجلاذیّ یالرك تشدیدیله
شـدید وغلیظ اولان دوه‌یه دینور واهل کار وصنعت اولان آدمه دینور ونصاری طائفه‌سنك کلیسا ومناسترلری
خدمتکارینه دینور خادم البیعه معناسنه وپاپاسه دینـور راهب معناسنه بوراده والرهبان نسخه‌لری شارح
تخطئه ایلمشدر وسرعتله اولان یورویشه دینور یقـال سار سیرا جلذیا وجلاذیا ای سریعا وجلاذی لفظنك جمعی
جلاذی کلور جیمك فتحیـله الجلذ جیمك ضمیله کوزسز صچانه دینورکه کوستبك دیدکلریدر جمعی مفردینك
غیری اوله‌رق مناجذ کلور بو خلد لفظندن مصحف دکلدر الاجلوّاذ افعوّال وزننده آتش کبی بغایت سرعتله
کتمك معناسنه‌در یقال اجلوّذ الفرس اذا مضی واسرع فی السیر وبغمور کتمك یعنی اوزون اوزادی کسیلوب قطعا یاغمز
اولمق معناسنه‌در یقال اجلوّذ المطر اذا ذهب یعنی امتدّ وقت تأخره وانقطاعه الجنبذ قنفذ وزننده نار اغاجنك
چیچکنه دینور شـارح دیرکه مؤلفك کالجلنار من الرمان قولی تشبیه فی المعنادرکه جلنار دیدیکی کبی جنبذ دخی دینور
قالدیکه جنبذ قبه یه دیمکله ارتفاعی متضمن اولدیغنه مبنی هر طومور جقلنمش چیچکه وخاصة نارك طومور جقلنمش
چیچکنه اطـلاق اولنمق اوزره امهات سائره‌ده مرسومدر انتهی وجنبذ کلمه سنك معانی سائره‌سی جبذ ماده سنده
مشروحدر واصالت نونه مبنی موضع ذکری بو مقامدر وجنبذ بن سبع یاخود سباع برکسه‌درکه نبی اکرم علیه السلام
حضرتلریله برکونك وقت صباحنده کافر اوله‌رق حرب وقتال واخشامنده مسلم اوله‌رق اعدا اسیله جنك وجدال ایلدی
وقعهٔ مزبوره غزوهٔ حدیبیه‌ده واقع اولمشدر الجوذیّ جیمك ضمیله کلیمه دینور کساء معناسنه الجوذیاء
جیمك ضمیله کمچی طائفه‌لرینك کیدکلری کبه‌یه وآبایه دینور الجهبذ جیمك وبانك کسریله نقاد وخبیر اولان
آدمه دینـور یقال هو جهبذ من الجهابذة ای نقاد خبیر شارح دیرکه جهبذ کلمه‌سی کهبد فارسی معرّبیدرکه
نقد دراهم خصوصنده ماهر وفایق اولان صرّاف ونقـاده دینور بعده غوامض اموره واقف ودقایق شناس
مرد عارفده استعمـال اولندی وتصریف ایدوب جهنده جهابذه دیدیلر واقعا برهان قاطعده بو معنایه وسمسار
معناسنه مرسومدر وسمسار بایع ومشتری بیننده اولان مباشجی یه دینور جبذه جیمك کسریله اسامیدندر محمد بن

احمد بن جیده ابن اعرابی راویسیدر فصـــــل الحاء المهملة التحبیذ تفعیل وزننده بر آدمه افعال مدحدن اولان حبذا کلمه سنی دیمك معناسنه در تقول لا تحبذنی تحبیذا ای لا تقل لی حبذا شارح دیرکه لفظ مزبور الفاظ مولدهٔ مبحوثه دندر و یقال حبذه تحبیذا اذا قال له حبذا کما یقال حمدل زید اذا قال الحمد لله وسبحل زید اذا قال سبحان الله الحذ حانك فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه یی بتمامه کسمك جذ معناسنه در یقال حذ الشیء حذا من الباب الاول بمعنی جذه الحذذ فتحتینله حیوانك قویرغی خفیف اولمق یعنی قیللری وتویلری آز اولمق معناسنه در نعتنده احذ دینور قال فی الاساس فرس احذ ای خفیف هلب الذنب او مقطوعه وحذذ اهل عروض اصطلاحنده زحافاتندر بحر کاملك متفاعلن جزؤینك آخرندن وتدی ساقط اولمغله متفا قالوب برینه فعلن نقل اولنمقدن عبارتدر معنای مزبوردن مأخوذدر الحذاء احذ کلمه سنك مؤنثیدر شول قصیده یه وصف اولور که بحر کاملدن اولمغله کندیسنده حذذ زحافی جاری اولمش اوله یقال قصیدة حذاء اذا کان فیها الحذذ وشول یمینه اطلاق اولنور که آند ایچن کمسه آنده اصلا توقف ایلمیوب سرعتله درساعت ادا ایتمش اوله یقال یمین حذاء اذا کانت یحلف صاحبها بسرعة همان دعوایی قطع ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر و یمین لفظی مؤنثدر وحذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم حذاء اذا صارت لم توصل وشول چابك ناقه یه وسائر دیشی حیوانه وصف اولور که روزکار کبی سرعتله مرور ایدوب آکا اصلا برنسنه ایلشور اولمیه یقال ناقة وفرس حذاء ای سریعة ماضیة لا یتعلق بها شیء بعض ادباءك دنیایه حذاء اطلاقی بو معنادندر وحذاء شول قصیده یه اطلاق اولنور که حدهدن چکلمش کبی عیب ونقیصه دن آزاده اولوب اصلا وضع انکشت اعتراض ایده جك یری اولمامغله مثل سائر کبی السنه و بلدانده سائر اوله بو جهتله اضداددن اولور یقال قصیدة حذاء ای سائرة لا عیب فیها کویا که تیغ بلاغتله شائبهٔ عیبی قطع ایلمشدر یاخود ذکر اولنان حیوان سریعه تشبیه اولنمشدر الاحذ ذکر اولنان حذذ لفظندن وصفدر قویرغنك قیللری وتویلری آز اولان ارکك حیوانه وحذذ جاری اولان جزؤ بحر کامله اطلاق اولنور واحذ تیز دست اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل احذ ای خفیف الید مباشرت ایتدیکی ایشی چابك قطع واتمام ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر وآریق وزبون حیوانه اطلاق اولنور قلت شعر ذنب معناسندن مأخوذدر یقال فرس احذ ای ضامر وشدید ومنکر وعظیم اولان امر وخصوصه اطلاق اولنور جمعی حذ کلور حانك ضمیله یقال امر احذ ای شدید منکر کمال شدت وفظاعتندن ناشی کویا که اشباه ونظائری منقطعدر که آنك کبی شدید ومنکر نسنه نك وجودی ممتنعدر یاخود آنك تدبیر وتدارك وکفایتی خصوصندن مقدور بشر منقطع اولدیغی ملاحظه سنه مبنیدر واحذ خاصة خمس سریعه اطلاق اولنور وخمس بشنجی کون صوایچر اولان دوه در یقال خمس احذ ای سریع وبو خصائصدندر الحذة حانك ضمیله اتپارچه سنه دینور قطع معناسندن مأخوذدر تقول اعطانی حذة من اللحم ای قطعة الحذحاذ حثحاث وزننده سرعتله اولان یوروشه دینور یقال قرب حذحاذ ای سریع وقرب فتحتینله تمام برکیجه یوریوب صویه ایرشمکه دینور الحرفذة حانك وفانك فتحیله صوی وکریم اولوب لکن آریق ومهزول اولان ناقه یه دینور جمعی حرافذ کلور الحضذ حانك وضاد معجمه نك ضمیله حضض لفظنده لغتدر که خولان دیدکلری دوایی داردر واسمیدر الحمذی غرابی وزننده شدت حر معناسنه در که مراد حر شدیددر مؤلف مسامحه ایلمشدر یقال حر حماذی ای شدید الحنذ حانك فتحی ونونك سکونیله والتحناذ تذکار وزننده قیون وقوزی وبوزاغی مقوله سنی بریان ایدوب کمال اوزره نضیج بولمق ایچون اوزرینه قزغین طاشلر وضع ایلمك معناسنه در یقال حنذ الشاة حنذا وتحناذا من الباب الثانی اذا شواها وجعل فوقها حجارة محماة لتنضجها مؤلف بو راده عبارهٔ مرسومه ایله تفسیر ایلمکله اولجه ترجمه اولندی لکن بصائرده بیانه کوره ایکی بیوك قزغین طاشلر ارالغنده طاشلری دکیشه رك بریانی چویره رك بریان ایلکدن عبارتدر وطاشلرك وضعی بریانك ازوجتی منصب اولمق ایچوندر وبو معنای آتیدن مأخوذدر قال الله تعالی فجاء بعجل حنیذ ای مشوی بین حجرین وانما یفعل ذلك لیتصبب عنه الزوجة التی فیه وهو من قولهم حنذت الفرس وقال البیضاوی الحنیذ المشوی بالرضف وقیل الذی یقطر ودکه مؤلف بصائرده وجه مذکور اوزره قولینی معنای واحد اولمق اوزره جمع ایلمشدر وصاحب اساس معنای مذکوری موضوع له ومعنای آتی یی مجاز عد ایلمشدر بو بریانك خلاصهٔ طریقی بودرکه برفرون یا تنور یاپوب ایچنده آتش ایقاد واوزرینه طاشلر وضع وبریانی آنك اوزرینه وبریانك اوزرینه کذلك قزغین قزغین طاشلر وضع ایدرلر انتهی وحنذ آتی بریا ایکی باش سکرتدکدنصکره ترلمك ایچون کونشده قرشو اوزرینه چول اورتمك معناسنه در یقال

حنذ الفرس اذا رکضه واعداه شوطا او شوطین ثم ظاهر علیه الجلال فی الشمس لیعرق و بویله کیدن آدمی کونش یاقوب قاوردق معناسنه مستعملدر یقال حنذت الشمس المسافر اذا احرقته وصهرته الحنیذ امیر وزننده ذکر اولنان فرون بریانه دینور علی قول بریان اولدقدنصکره هنوز یاغلو صویی تقاطر ایدن اتی بریانه دینور و وجه مذکور اوزره سکردیلوب ترلمك ایچون چوللنمش اولان آته دینور واکا محنوذ دخی دینور وحنیذ اصمش اتسی صویه اطلاق اولنور یقال ماء حنیذ ای مسخن وحنیذ ادهاندن برنوع دهنك اسمیدر وغسل مطیب معناسنه درکه نسوان عرب خام چچکی مقوله سی طیب قاتوب باشلرنی غسل ایتدکلری اتسی صودن عبارتدر وحنیذ بنو سعید دیارنده برصویك آدیدر حنذ فتحتینله مدینه قربنده برموضع یاخود بنی سلیم یوردنده برصو آدیدر حناذ قطام وزننده کونشك اسماسندندر الحنذة حانك ضمیله شدید اتسی یه دینور یقال اخذتنا الحنذة ای الحر الشدید الحنذوة قنفذه وزننده طاغك برشعبه سنه دینور الحنذیان حانك وذالك کسریله کثیر الشر اولان خیرسز کمسه یه دینور یقال هو حنذیان ای الکثیر الشر الحنذید حانك کسریله چوق ترلین آدمه دینور یقال رجل حنذید ای کثیر العرق المحنذی اسم فاعل بنیه سیله دلی زفیر بد زبان وشتام کمسه یه اطلاق اولنور که دلیله جکرلری احراق ایدر الاحناذ همزه نك کسریله شرابه صویی پك چوق قاتمق علی قول آزجه قاتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال احنذ الرجل اذا اکثر من المزاج فی الشراب او اقل لکن بونلر قولینه مبنی اولمغله ضدیتی غیر مسلمدر قال فی الاساس اذا سقیته فاحنذ له ای اسقه صرفا قلیل المزاج یحنذ جوفه الاستحناذ ترلمك ایچون کونشه قرشو یاتمق معناسنه در یقال استحنذ الرجل اذا اضطجع فی الشمس لیعرق حناذ کتان وزننده بررجلك اسمیدر الحوذ حانك فتحی و واوك سکونیله برنسنه یی حفظ وصیانت ایلمك حوط معناسنه در یقال حاذه یحوذه حوذا اذا حاطه وطواری سرعتله سورمك معناسنه در یقال حاذ الدابة اذا ساقها سریعا و برشیئی کوزه دوب محافظه ایلمك معناسنه در یقال حاذه اذا حافظ علیه الاحواذ همزه نك کسریله بو دخی عنف وسرعتله طواری سورمك معناسنه در یقال احوذ الدابة اذا ساقها سریعا و برکمسه اوزرنده اولان لباسی قاوشدروب برکدرمك معناسنه در یقال احوذ ثوبه اذا جمعه وکاسه جی یاپدیغی کاسه یی خفیف یاپمق معناسنه در یقال حاذ الصانع القدح اذا اخفه حاذ المتن ذالك تخفیفیله آتك صرتنده تکلتی کلن یره دینور که ایکی طرفلو اولور ایکیسنه حاذین دینور یقال استولی الحصان علی حاذی الفرس ای علی موضعی اللبد من متنها وحاذان آتك او یلقلری آردلرنده قویرغی صالدقده ایکی طرفلو دکن یرلره دینور وحاذ آرقه یه اطلاق اولنور خفیف الحاذ بو معنادندر که قلیل المال والعیال اولان آدمه اطلاق اولنور یوکی آز اولمغله آرقه سی خفیف اولور وحاذ برشجر آدیدر الاحوذی احمدی وزننده کار وعملده حاذق وجست وچیره دست اولان آدمه دینور سوق سریع معناسندن مأخوذدر یقال رجل احوذی ای خفیف حاذق وشول کمسه یه اطلاق اولنور که امور ومصالحده چالاك اولوب هرنه کونه امر ومصلحت اولور ایسه آکا غالب وقاهر اولمغله علی الکمال حقندن کلوب بهمه حال آنی یوروز سز رؤیت وتمشیت ایدوب واکا اصلا برنسنه حائل اولمیه و برمصلحت کندوسنه تعب وشدت ویرمیه مرحوم کرجی سلانیکی حسن آغا کبی یقال رجل احوذی ای مشمر للامور قاهر لها لا یشذ علیه شیء الحوید امیر وزننده بو دخی احوذی معناسنه در الحوذان سحبان وزننده بر نبات آدیدر بعض مفرداتده نیلوفر ایله مبیندر الحوذی حانك ضمیله اوکنده اولان حیوانی سیر وسرعتله حث والجا ایده رك قوغوب کیدن آدمه دینور الحواذ کتاب وزننده ایراقلق بعد معناسنه در یقال بینهما حواذ ای بعد الاستحواذ غالب ومستولی اولمق معناسنه در یقال استحوذ علیه اذا غلب علیه واستولی بو استحوذ العیر علی الاتان ای استولی علی حاذیها معناسندن مأخوذدر که حاذ جانب ظهر معناسنه در تنه که ذکر اولندی و بونده واو الفه قلب اولنمیوب استصوب کبی اصلی اوزره وارد اولمشدر الحاذة حاله وزننده ومرادفیدر یقال هما بحاذة واحدة ای بحالة حاذ کبی حال دخی آتك آرقه سنده تکلتی کلن یره دینور بعده مناسبت لفظیه ایله شان وحالت معناسنده استعمال اولندی الحیذوان حانك فتحی وذالك ضمیله ورشان اسمیدر که یبانی قومری نوعندن قوسقووق تعبیر اولنان قوشدر عربیده ساق حر دینور که ایکیسیده صوتیله مسمادر مؤلفه کوره ساق حر قرینك ارککنه دینور فصـــــل الخاء المعجمة الخذیذ شدید وزننده یاره نك صاری صویی آقمق معناسنه در یقال خذ الجرح خذیذا من الباب الاول اذا سال صدیده خربوذ خانك وراء مشدده نك فتحی و بانك ضمیله مکی الاصل محدث ولغوی اولان معروفك پدری اسمیدر الخرداذی خانك فتحیله خمر اسماسندندر شارحك بیانه کوره خورداذی فارسی معربیدر الخنذیذ خانك کسریله اوزون شیئه دینور طویل معناسنه و بوکسك

طاغك تپه سنه دينور و ايغره دينور فحل معناسنه و اتمش اكديج حيوان و انسانه دينور خصى معناسنه طوارده اكديج
وانسانده طواشى و خروسده املىق تعبير اولنور بو صورتده اضداددن اولور و خنذيذ مجيد و مفلق يعنى فصاحت
و بلاغتده يكانه و طرح مضامين و سوق معانى و تعبير دلنشينده مفرد زمانه اولان شاعر ماهره دينور يقال شاعر
خنذيذ اى مجيد مفلق و شول بهادره دينور كه جنكده اقرانى اوزره حمله و هجوم ايليه جكى سمتى اشكال و ابهام ايدر
اوله كه حيل حربيه دندر شجاع بهمه معناسنه بو زمخشرى يه كوره در و مؤلفه كوره نيره دن كتورلديكى مبهم اولان
بهادره دينور يقال هو خنذيذ اى شجاع بهمة و خنذيذ سخى و جوانمرد آدمه دينور و بلاغت و طلاقت صاحبى
خطيبه دينور و حليم و متأنى اولان سيد قومه دينور و عربك اتام و تواريخنه و انساب و اشعارينه بغايت عارف و واقف
اولان آدمه دينور اصمعى كبى و بدزبان و بذئ اللسان كسيه دينور و شول يله دينور كه شدتندن طوز و طپراغى هوايه
صاورر اوله اعصار ريح معناسنه و خنذيذ عقفان ضبابى نام كسه نك فرسى اسميدر الخنذوة خانك و ذالك ضميله
بودخى بوكسك طاغك باشنه دينور الخنذيان خانك و ذالك كسريله بودخى دلى زفير بدزبان آدمه دينور يقال رجل
خنذيان اى بذئ اللسان الخنذية دحرجه وزننده بر آدمه فحش و فنا سوز سويلمك معناسنه در يقال خنذى الرجل
خنذية اذا خرج الى البذاء تنه كه خنظيه دخى بو معنايه در جوهرى خنذيه يى معتل و خنظيه يى ظا بابنده ذكر ايلمشدر
حالا كه ايكيسده وادئ واحددندر يعنى معتل دكللردر برى ذالى و برى ظائى در التخنذذ تدحرج وزننده بى حيا و فتاك
و بى باك اولمق معناسنه در كه بركسه دن شرم و مبالات ايلميوب ديلديكنى ارتكاب ايدر اولمقدن عبارتدر يقال تخنذذ
الرجل اذا صار خليعا فاتكا الخوذة خانك ضميله جنك اسبابندن توغلغه يه دينور كه باشه كيلور مغفر معناسنه
جمعى خوذ كلور غرف كبى المخاوذة مفاعله وزننده مخالفت معناسنه در يقال خاوذه اذا خالفه و موافقت معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال خاوذه اذا وافقه التخاوذ تعاهد وزننده و مرادفيدر كه عهدلشمك معناسنه در يقال
تخاوذوا اذا تعاهدوا الخوذان خانك فتحيله خدمتكارانه دينور يقال هو من خوذان القوم اى من خدمهم
بو معنادندر كه عربلر بر آدم اصحاب فضل و مزيتدن تأخر اولندقده ذهب فلان فى خوذان الخامل ديرلر خواذ الحمى
خانك كسريله استمه نك وقت نامعلومده كلسنه دينور كه موقت اولمديغندن اولور الخائذ والمخاوذ اسم فاعل
بنيه لريله تحت قدرتدن خارج اولان شئ عزيزه دينور كه ذاتنده مطلوب و محتاج اليه اوله يقال امر خائذ لائذ و مخاوذ
ملاوذ اى معوز لائذ و ملاوذ اتباعدندر فصل الدال الديبوذ دالك فتحيله ايكى آرغاج اوزره طوقنمش
ثوبه دينور دو بود فارسى معربيدر ثوب ذونيرين معناسنه جمعى ديابوذ و ديابيذ كلور و كاهجه دال مهمله ايله ده تعريب
اولنور الداذى تشديد يا ايله شراب فساق اسميدر كه باده اوله جقدر شارح ديركه بودخى خردادى كبى معربدر
فصل الذال المعجمة الذاذى ياى مشدده ايله بر نوع نبات اسميدر كه اوزون صالقمى اولور كرچه ياى
نسبه ايله واردر لكن منسوب دكلدر فصل الراء الربذة فتحاتله شول يولك و يپاغى پارچه سنه دينور كه
آنكله دوه يه قطران سوريلور و شول مجاوره يه دينور كه آنكله قبو محبلرى ايشلدكلرى ايشه سوروب جلا ويررلر
رانك كسريله ده لغتدر و ربذه مدينه قربنده بر قريه آديدر كه ابوذر غفارى رضى الله عنه اوراده مدفوندر محدثيندن
موسى بن عبيده و برادرلرى عبدالله و محمد الربذى اورادندر و ربذه قامچينك اوجنه دينور و قايلق شدت
معناسنه در الربذة رانك كسريله اصلا بر ايشه يرامز خير و منفعتسز شخصه دينور يقال هو ربذة اى لا خير
فيه و شيشه نك اغزنى صاردقلرى صارقى يه دينور و زينت ايچون دوه و قيون مقوله سنك قولقلرينه تعليق
ايتدكلرى رنكين يولك پارچه سنه دينور و نسوانك حيض بزلرينه دينور و مطلقا مردار شيئه دينور جمعى ربذ
كلور عنب وزننده و رباذ كلور رانك كسريله الربذى فتحتينله و تشديد يا ايله ياى كرپشنه دينور
و قامچى يه دينور فى الاصل قريهٔ مزبوره ده كرپش و قامچى معمول اولمغله كيدرك مطلق اولمشدر الربذ فتحتينله
كار و عملده تيزدست اولمق معناسنه در يقال ربذت يده بالقداح ربذا من الباب الرابع اذا خفت الربذ كتف
وزننده رونده و سبكپا آته و دوه يه اطلاق اولنور يقال فرس ربذ اى خفيف القوائم ربذ العنان جنكدن منهزم
اولمغله يالكز باشنه قرار ايدن آدمه اطلاق اولنور تقول رأيته ربذ العنان يهرب اى منفردا منهزما الربذة فرحه
وزننده آز سرجه ديش اته وصف اولور خفت معناسندن مأخوذدر يقال لثة ربذة اى قليلة اللحم ذو ربذات
فرحات وزننده كلامنده عثرات و سقطاتى كثير اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ذو ربذات اى كثير السقط
فى كلامه الرباذية تخفيف يا ايله علانيه وزننده شر و شور و فتنه يه دينور يقال بين القوم رباذية اى شر و فتنة
المرباذ محراب وزننده والربذانى فتحاتله چوق سوزلو هرزه كو و هرزه چانه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل

مرباذ و ربذانى اى مكثار مهذار الارباذ همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اربذه اذا قطعه و ربذ نام
قريهٔ مزبوره ده معمول قامچيلر اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اربذ الرجل اذا اتخذ السياط الربذية الربذاء
صحراء وزننده بنت جرير بن الخطفى الشاعردر و بر جماعتك اسميدر ابو الربذاء عرب كنيه لرندندر الرذاذ
سحاب وزننده ضعيف ياغشلو يغموره على قول سكون و ملايمتله دائمى و قطره لرى غبار كبى بغايت خرده اولان
يغموره دينور عند البعض چه تعبير اولنان رطوبتدن صكره جه ياغان چسنتى يه دينور قال الاصمعى الطل ثم الرذاذ
فهو اقوى من الرذاذ و رذاذ مصدر اولور بولود وجه مذكور اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال رذت السماء
رذاذا اذا امطرت الرذاذ الارذاذ همزه نك كسريله بودخى مطر مذكور امطار ايلمك معناسنه در يقال ارذت
السماء بمعنى رذت و طلوم و يار مقوله سنك ايچنده اولنلرى طشره رشح و سيلان ايتدكده ارذ السقاء والشجة ديرلر
المرذ والمرذوذة اسم مفعول بنيه لريله ذكر اولنان چسنتى ياغمش يره دينور يقال ارض مرذ و مرذوذة اذا صارت
قد مطر عليها الرذاذ المرذ اسم فاعل بنيه سيله رذاذلو كونه دينور يقال يوم مرذ اى ذو رذاذ الروذة رانك فتحى
و واوك سكونيله برى اوته كيدوب كلمك معناسنه در كه اولطه ايلمك تعبير اولنور يقال راذ الرجل روذة اذا ذهب
وجاء راذان مدينه ترابنده بر موضع آديدر محدثيندن وليد بن كثير اورادندر و عراقده ايكى قضا آديدر برينه
راذان اعلى و برينه راذان اسفل ديرلر محمد بن حسن الزاهد راذان اعلادندر فصل الزاى المعجمة الزباذية
علانيه وزننده شر و فتنه يه دينور لكن بونده صواب اولان راء مهمله ايله اولمقدر تنه كه ذكر اولندى الزمرذ زانك
و ميمك و راء مشدده نك ضميله اجناس جواهردن زبرجد ديدكلرى جوهره دينور زمرد فارسى معربيدر شارح ديركه
مؤلف ارسطو قولى اوزره زمرذ ايله زبرجدى بر عد ايلمشدر سائرلرى تفريق ايدرلر و بعضلر زمردك بياضه مائل
يشل نوعنى كه صابونى تعبير ايدرلر بونى زبرجد نوعندن عد ايدرلر زيرا زمرد بش نوع اولور اعلاسى ذبابى نوعيدر كه
بغايت يشل و صاف و صوبى كويا كه رقص و تموج ايدر و بر نوعنه ريحانى و بريسنه فستقى اطلاق ايدرلر
و زبرجدك يشل و صاف اولانه مصرى و يشله مائل صارى اولانه قبرسى و قرمزى يه مائل صارى نوعنه هندى
ديرلر الحق نوعى بودر الزاذ ازاذ معناسنه در كه بر نوع خرما اسميدر زاذان اساميدندر منصور بن زاذان
بر محدث ذيشاندر و محمد بن ابراهيم بن زاذان الزاذانى الحافظ اصفهان محدثلرينك سندلريدر بنات زاذان
جميرك يعنى اشكلرك كنيه سيدر فصل السين السبذة فتحاتله زنبيله شبيه بر ظرفك اسميدر و بو معربدر
يعنى سبد فارسى معربيدر كه تركيده سپت تعبير ايتدكلريدر هاء وحدت ايچوندر اسبذ احمد وزننده هجر ايالتنده
بر بلده آديدر الاسابذة جهابذه وزننده فرس قديمدن بر جماعت آديدر اسبذ ديدكلرى بلدهٔ مرقومه ده ساكن
اولورلر ايدى مطرده دندر كه بر كلمهٔ عربيه ده سين و ذال معجمه مجتمع اولمز بناء عليه بو كلمه لر معربلردر السنباذج
سينك ضميله بيلكى طاشنه دينور حجر مسن معناسنه و بو معربدر يعنى سنبارهٔ فارسى معربيدر و سنباده تركيده
محرفى اولان صونپاره ديدكلريدر كه حكاكلر قوللنورلر لكن مؤلف باب جيمده قول مزبوره منافى ثبت ايلمشدر
اسفيذبان همزه نك فتحيله اصفهانده بر قريه آديدر و نيسابورده بشقه بر قريه آديدر محدثيندن عبدالله بن الوليد
اورادندر السميذ سميد معناسنه دركه ذكر اولندى و عبدالله بن محمد الدورقى و محمد بن على ابن اخت طبرزد
و بونك عمى مبارك بن على و ابو القاسم احمد بن احمد بن على البغدادى السميذيون كه سينك و ميمك كسريله در
محدثلردر فصل الشين المعجمة شبذ فتحتينله ابيورد قضاسنده بر قريه در حافظ رشيد الدين ابو بكر
احمد بن ابى المجد ابراهيم الخالدى الشبذى و حفيدى علامه شمس الدين ابراهيم بن محمد و اوغلو علامه
يحيى بن ابراهيم اول قريه دندر الشبرذى حبنطى وزننده جست و چابك دوه يه دينور مؤنثنده شبرذاة دينور
و شبرذى تغلب قبيله سندن بر رجل آديدر الشبرذة دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال شبرذ
الرجل اذا اسرع الشجذة شينك فتحى و جيمك سكونيله ضعيف ياغشلى بر مقدارجه چسنتى يه دينور يقال امطرت
السماء الشجذة اى المطرة الضعيفة المشجاذ مقلاع وزننده و مرادفيدر كه صپانه دينور شجاذ قطام
وزننده مشجاذ لفظندن معدولدر لكن مزهرده شجاذ لفظى مطرهٔ ضعيفه معناسنه مثبت اولمغله مؤلفك معدول
عنه قولنده ضمير شجذه لفظنه راجع اولمق اقتضا ايدر الاشجاذ همزه نك كسريله بر نسنه بركسه يه شدتلو
و صعوبتلو اولمغله آنى محنته اوغراتمق معناسنه در يقال اشجذه الشئ اذا اشتد عليه و آذاه و يغمور متصل
ياغدقدن صكره كسيلوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اشجذ المطر اذا انجم بعد الاثجام و بولودك يغمورى ضعيف
ياغمق معناسنه در يقال اشجذت السماء اذا ضعف مطرها الشحذ شينك فتحى و حاى مهمله نك سكونيله

قلج وبچاق مقوله‌سنی بیلوب کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال شحذ السکین شحذا من الباب الثالث اذا احدها
واجلق حرارتی معده‌یی اشعال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شحذ الجوع المعدة اذا ضرمها وطرد وتبعید ایلمك
معناسنه‌در یقال شحذ الرجل اذا طرده وبرکیسه تیز نظر ایله قیدقیه باقمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن
مأخوذدر یقال شحذه بعینه اذا رماه بها وعنف وشدتله طوار سورمك معناسنه‌در یقال شحذ الدابة
اذا ساقها شدیدا وطارلمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذدر یقال شحذ علیه اذا غضب وبرشیئك
قبوغنی صویمق معناسنه‌در یقال شحذه اذا قشره وسؤالده ابرام والحاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
شحذ فی السؤال اذا الح وهو شحاذ ملح ولاتقل شحات الاشحاذ همزه‌نك کسریله بودخی کسکین
ایلمك معناسنه‌در یقال اشحذ السکین بمعنی شحذها التشحذ تفعل وزننده بودخی طرد ایلمك
معناسنه‌در یقال تشحذه اذا طرده شارح اشبو تفعل نسخه‌سنی استدراکله تفعیل اولمق اوزره تصویب ایلمشدر
الشحذان فتحاتله طواری پك سورر اولان آدمه دینور سواق معناسنه وآج آدمه دینور جائع معناسنه وسعی
وسیرده جست وسبکپا کمسه‌یه دینور المشحاذ محراب وزننده دکرمی تپه‌یه دینور وارض مستویه‌یه دینور
وطاغك باشنه دینور الشحاذ شداد وزننده مبرم دلنجی‌یه دینور نته که ذکر اولندی بعضلر تای مثلثه ایله
شحات اطلاق ایتمکله مؤلف نهی ایلمشدر لکن شهاب درة الغواص شرحنده بعض اهل لغتك تصحیحنی تصریح
ایلمشدر وشحاذ القابدندر ابن ابی الفتح الشحاذ محدثلرندندر المشحذ منبر وزننده بیلکویه دینور مسن معناسنه
وطواری عنف وشدتله سورر اولان سوریجی‌یه دینور شحاذ کتاب وزننده اسمادندر محمد بن ابی شحاذ ضبه
قبیله‌سندن برشاعردر المشاحذة مفاعله وزننده ناقه ولادت هنگامنده بوری زحمتندن قویرغنی قالدیروب
شدتله ایکی طرفه بوز وب صارمق معناسنه‌در یقال شاحذت الناقة عند المخاض اذا رفعت ذنبها فالوته الواء شدیدا
الاشخاذ خای معجمه ایله اکرام وزننده کوپکی قشقرتمق معناسنه‌در یقال اشخذ الکلب اذا اغراه الشذ
شینك فتحی وذالك تشدیدیله والشذوذ قعود وزننده برطائفه‌نك ایچندن چقوب بشقه جه اولمق
معناسنه‌در یقال شذ الشیء شذا وشذوذا من الباب الاول والثانی اذا اندر عن الجمهور معلوم اوله که
مزهرك بیاننه کوره شذوذ اطراد مقابلیدر وکلام عربده شذوذ واطراد درت کونه‌در اول قیاس واستعمالده
معا مطرد اولور وغایهٔ مطلوبه بودر مثلا ضرب زید او قام عمرو کبی ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولور
مثلا یذر ویدع کلمه‌لرینك ماضیلری کبی ثالث استعمالده مطرد وقیاسده شاذ اولور مثلا اخوص الرمث واستصوبت
الامر کبی که واو الفه قلب اولنمامشدر رابع قیاس واستعمالده معا شاذ اولور مثلا مقوود ومعوود کلمه‌لری کبی
واوینله دربونکله اصلا احتجاج اولنمز زیرا بونده اصلین مفقوددر وقیاسده شاذ واستعمالده مطرد اولانله
استدلال صحیحدر واستعمالده شاذ وقیاسده مطرد اولانله تمهید احتجاج صحیح دکلدر زیرا رأسا مرفوض
مزلدر وبعض شاعرلك اکارجوعی جائزدر اجلل کلمه‌سی کبی انتهی وشذ کلمه‌سی متعدی اولور جمهوردن آیروب
بشقه جه قلمق معناسنه یقال شذه شذا کمده لاغیر یعنی من الباب الاول لامن الثانی اذا اندره عن جمهوره التشذید
تفعیل وزننده والاشذاذ همزه‌نك کسریله بونلرده شذ معناسنه‌در یقال شذذه واشذه بمعنی شذه واشذاذ برنادر
ونامطرد سوز سویلمك معناسنه مستعملدر یقال اشذ الرجل اذا جاء بقول شاذ وبرنسنه‌یی آلارغه وبرطرف ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اشذ الشیء اذا نحاه واقصاه الشذاذ رمان وزننده قلیل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبیله
ومنازلی ایچره اولمیان کمسه‌لره اطلاق اولنور مراد کندی قبیله‌لرنده وکندی یوردلرنده اولمیوب آخر قومك بیننده
اولان آدملردر که بیانجی تعبیر اولنور وبعض امهاتده شذاذ زخال وزننده مرسومدر که بونه جمعدر الشذان شینك
کسری وذالك تشدیدیله نبق آغاجنه دینور سدر کبی الشذان شینك فتحی وضمی وذالك تشدیدیله متفرق وپراکنده
اولان چقل طاشلرینه وسائر نسنه‌لره دینور یقال اصابه شذان الحصی ای ماتفرق منه شینك فتحیله اسم جمعدر
کذان لفظی کبی که کوفه‌کی طاشلرینه دینور وشذك ضمیله شاذ لفظندن جمعدر شاب وشبان کبی الشاذ
اسم فاعلدر جمهوردن سچیلوب چقان آدمه دینور کذلك حکم عامدن یاخود قاعدهٔ کلیه‌دن خارج ومتفرد اولانه
اطلاق اولنور که اصطلاح علومدندر نته که ذکر اولندی وشاذ هلال بن فیاض نام محدثك لقبیدر التشرید
تشرید وزننده ومرادفیدر وقوله تعالی فشرذ بهم من خلفهم الایة بالذال المعجمة قرأة الاعمش وقال ابن جنی
لم یمر بنا فی اللغة ترکیب شرذ وکان الذال بدل من الدال المهملة وقال البیضاوی وقرئ بالذال المعجمة وکانه مقلوب شذر
الشرنبذ غضنفر وزننده یوغون وغلیظ اولان شیئه دینور الشعوذة دحرجه وزننده تیز دستلك ایله برنسنه‌یی

مطلب

منظرهٔ ناسده حقیقتنه مخالف صورت آخرده کوسترمك معناسنه‌در که سحره شبیه برمعنادر حقه‌بازلق تعبیر
اولنور ماده‌سی همان چابکلکدر کوناکون شیوه‌لری واردرنته که بعض مشهودمز اولمشدر شارح دیرکه شعوذه وشعبذه
اهل بادیه لغتی دکلدر مترجم دیرکه لغت فارسیده شینك ضمیله شعبده مرسوم اولمغله ظاهرا شعوذه وشعبذه آندن
معربدر المشعوذ اسم فاعل بنیه‌سیله والمشعوذ اسم مفعول بنیه‌سیله حقه‌بازه دینور اسم مفعول بنیه‌سی مبالغه‌یه
محمولدر یقال هو مشعوذ ومشعوذ وعمله الشعوذة وهی خفة فی الید واخذ کالسحر یری الشیء بغیر ما علیه اصله فی رأی
العین الشعوذی یای مشدده ایله امرانك برطرفه ارسال ایلدکلری پیك وبریدك اثناء راهده ومحل مأمورنده
احوالنی تجسس ایچون خفیة ناظر کونه ارسال ایتدکلری آدمه دینور مؤلف والشعوذی رسول الامراء علی البرید
عبارتیله تفسیر ایلمکله بیان شارح اوزره اول کونه ترجمه اولندی لکن اساسده وقیل للبرید الشعوذی لخفته
عنوانیله مرسوم اولمغله مطلقا پیك وبریده اطلاق اولنور سرعتنه مبنی شعوذ جعفر وزننده اسامیدندر
غالب بن شعوذ وشعوذ بن عبد الرحمن وشعوذ بن خلیده محدثلردر وشعوذ بن مالك نعمان بن منذرك رهط
وجماعتندندر الشعبذة شعوذه وزننده وآنده لغتدر یقال شعبذ شعبذة بمعنی شعوذ وهو مشعبذ ای مشعوذ
شارح دیرکه شعبذه‌نك کنیه‌سی ابو العجب در سیمیا دخی بو نوعدندر آنك اهلنه کوز باغجی تعبیر اولنور اعمالنده
بالکر نفس انسانینك مدخلی واردر سحر وطلسم کبی افاعیل علویه‌یه تعلقی یوقدر الشقذان فتحاتله والشقیذ
امیر وزننده والشقذ کتف وزننده اویویه‌مز اولان آدمه دینور یقال رجل شقذان وشقیذ وشقذ اذا کان لاینکاد ینام
وشقذان وشقذ بدنظر آدمه دینور که هرنسنه‌یه نظر ایلسه کوزی اصابت ایدر اوله علی قول شدید البصر وسریع
الاصابه اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل شقذان وشقذ ای یصیب الناس بالعین او شدید البصر سریع الاصابة معلوم
اوله که اویویه‌مز اولان آدم شدید البصر اولمغله باقدیغی نسنه‌یه کوزی دکر اولور سمیت چشمی موجب سهر اولمغله
معاذ الله تعالی صاحبنه دخی جالب ضرردر ونظرك وقوعی اثرایله ثابتدر العین حق کبی نته که کوز انسانی
قبره ودوه‌یی قدره ادخال ایدر دیرلر واول کوزه عین الکمال تعبیر ایدرلر سلفده کمال نام برآدم کوزی پك دکر ایمش یاخود
نظر هرشیئك کمالنه تعلق ایلدیکنه مبنیدر وآنك اصابتی صاحبنك دناءت وخباثتنه کوره دکلدر صلحاده دخی
وقوعی جائزدر حتی نفی مسئله‌سیله عمل اولنمامشدر اصحاب کرامدن بعضلرده وقوعی وانسان عین الانسان علیه
صلوة الرحمن حضرتلرینك عتابی ووقت نظرده خالی الذهن ومعجب بولنموب ذاکر بولنوب بارك الله وماشاء الله کبی
نیجه ذکر الله لسانکزدن جاری اولمزدی تعلیم بیوردقلری واقعدر مع الغفله ذهن حالتنه تعجب لاحق اولدیغی آنده
نظر ایله عین عائده‌دن بر نیر مسموم کبی رشتهٔ باصره ممتد ومعیونه واصل اولوب درحال متأثر واول حالت ظاهر اولور
وبوقوت نفسیهٔ انسان اثریدر وحسود بالطبع اولان کمسه جلی بدنظر اولور حصنت نفسی وحصنتکم بالحی القیوم
الذی لایموت ابدا ودفعت عنی وعنکم السوء بالف لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم اثرایله ثابت برحصن
معنوی وعقب ارنب استخوانی دائما اوزرکده بولنمق سحر ونظر اصابتندن سپرصوری اولدیغی مجربدر
وپیشانیٔ صبی‌یه برالف یازلمق خواصدندر انتهی وشقذان حرباسیدر که قباکلری دیدکلری جانوردر جمعی
شقذان کلور شینك کسریله وقورده دینور ذئب کبی بونده شینك کسریله‌ده لغتدر الشقذ فتحتینله برآدم کوزی پك
دکر اولمق معناسنه‌در یقال شقذ الرجل شقذا من الباب الرابع اذا کان شقذانا ای عیونا وشقذ نسنه معناسنه‌در
یقال ماله شقذ ولانقذ ای شیء وعیب وخلل معناسنه استعمال اولنور یقال مابه شقذ ولانقذ ای عیب وخلل
وبونده شینك ونونك ضمه‌لریله‌ده جائزدر ونقذا تباعدر الشقذ شینك فتحی وقافك سکونیله بودخی قورده دینور
ذئب کبی ومصدر اولور برسمته کیدوب محلندن دور اولمق معناسنه کما سیذکر الشقذان شینك کسریله مجموع
حشرات وهوامه اطلاق اولنور وطوی قوشنك وبغرتلق قوشنك یاورولرینه دینور الشقذ صرد وزننده
قباکلرینك یاورولرینه دینور بومعناده شینك فتحی وکسریله‌ده جائزدر جمعی شقذان کلور صردان کبی وشقاذی
کلور صحاری کبی الشقذاء صحراء وزننده والشقذی جمزی وزننده بغایت آجقمش اولان طوشنجل
قوشنه دینور الاشقاذ همزه‌نك کسریله قوومق طرد معناسنه‌در تقول اشقذته فشقذ وشقذ شقذا من الباب
الثانی والرابع ای طردته فذهب کما مر المشاقذة مفاعله وزننده خصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال شاقذه
اذا عاداه الشمذ شینك فتحی ومیمك سکونیله والشماذ کتاب وزننده والشموذ قعود وزننده که فلان ناقه
کبه‌لکنی ارأت ایچون قویرغنی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شمذت الناقة شمذا وشماذا وشموذا من الباب
الثانی اذا القحت فشالت ذنبها لتری اللقاح وهی شامذ من شوامذ وشمذ وشمذ وشماذ ازار وسرار ویل مقوله‌سی

مطلب

توبی بوقری صغیوب چرەمك معناسنه مستعملدر یقال شمذ ازاره اذا رفعه یعنی الی رکبتیه وخرما اغاجی آشی
طوتمق معناسنه‌در یقال شمذت النخل اذا ابرّت وخاتون رحمنك خروجی خوفندن ناشی فرجنه بچاوره صوقمق
معناسنه‌در یقال شمذت المرأة فرجها اذا احشته بخرقة خشیة خروج رحمها الشامذ شمذ مذکوردن اسم
فاعلدر که فالمغله کبه لکنی ارأت ایچون قویرغنی قالدیرن ناقه‌یه دینور وصف خاصدر جمعی شوامذ وشمذ کلور
رکع وزننده وشامذ مطلقا که ناقه‌یه دینور خلفه معناسنه وعقربه دینور الشوامذ شامذك جمعیدر که ذکر
اولندی وشوامذ آشی طوتمش خرما اغاجلرینه دینور المشمذ منبر وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه الاشمذة
والیشمذة همزه‌نك ویانك ومیملرك فتحیله چالك اوچرا اولان قوشلره دینور الیشمذان یانك ومیمك فتحیله والشیمذان
شینك تقدیمیله قورده دینور ذئب کبی الاشتماذ افتعال وزننده قوچ دیشی قیونك قویرغنی قالدروب آشمق
ایچون اورشدرمق معناسنه‌در یقال یشتمذ الکبش ای یضرب الیة الاتی حتی ترتفع فیسفد الشمذة فتحاتله
آصمه‌نك قولنی آشیردقلری شیئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال الحبلة فی شمذتها وذلك انهم یدنون
الی الحبلة شجرة ترتفع علیها کلام مزبور مثل مجراسنده‌در برنسنه محل لایقنی بولدقده ایراد اولنور الشمرذی
شبرذی وزننده وجله معانیسنده مرادفیدر که ذکر اولندی وتغلب قبیله سندن بر رجلك اسمی اولان مذکور
شبرذی لفظنده دخی لغتدر که شبرذی دیدکلری کبی شمرذی دخی دیرلر الشمهذ جعفر وزننده کسکین نسنه‌یه
دینور حدید معناسنه وجست وچالاك اولوب آزی دیشلرینك اوجلری کسکین اولان کوپکه دینور الشمهذة
دحرجه وزننده برنسنه‌یی کسکین ایلمك معناسنه‌در یقال شمهذ السکین اذا احدّه ودموری تنکه کبی یوفقلتمق
معناسنه‌در یقال شمهذ الحدید اذا رققه شنبوذ شینك ونونك فتحیله اسماء اعجمیه‌دندر محمد بن احمد بن شنبوذ
قرّادن مستجاب الدعوة برذات ایدی وعلی بن شنبوذ بو دخی قرّادندر واحمد بن محمد بن شنبذ که جعفر وزننده‌در
قاضی شهر دینوردر ومحدثیندندر المشوذ منبر وزننده والمشواذ محراب وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه
جمعلری مشاوذ ومشاوید کلور ومشوذ پادشاهه وبرقومك سید وسرکرده سنه اطلاق اولنور یقال هو مشوذ
ای ملك اوسید الشیذة شینك کسریله بناء نوعدر که باشه صارق صارینش حالتنه دینور عمه کبی یقال فلان
حسن الشیذة ای العمة الاشاوذ اجاب وزننده خلق وناس معناسنه مستعملدر اشوذك جمعیدر صارق صارنمق
مناسبتیله تعمیم اولنمشدر ومنه یقال فلان خیر الاشاوذ ای الخلق اشوذ احمد وزننده ابن سام بن نوح
علیه السلامدر التشوید تفعیل وزننده برآدمك باشنه صارق صارمق معناسنه‌در تقول شوذته ای عممته وکونشك
غروبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شوذت الشمس اذا مالت للمغیب وکونشك اطرافنی صاروبه مائل
یغمورسز انجه ویوفقه بولتلر احاطه ایلمك معناسنه مستعملدر وبو قوراق سنه‌لرده اولور یقال شوذ السحاب
الشمس اذا عمها وصار حولها جلب سحاب رقیق لاماء فیه قال الشارح وفیه صفرة التشوذ تفعل وزننده
والاشتیاذ افتعال وزننده صارق صارنمق معناسنه‌در تقول شوذته فتشوذ واشتاذ ای عممته فتعمم واعتم

فصـــــل الصاد اصبهذان همزه‌نك وبانك فتحیله دیلم اولکه سنده بر بلده آدیدر الاصبهذیة عراق
دیارنده برنوع رایج اقچه‌نك اسمیدر اصبهذه منسوبدر که سپهذ فارسی معربیدر سر عسکر دیمکدر واصبهذیة
بغدادده بین الدربین برمدرسه اسمیدر فصـــــل الطاء الطبرزذ طانك وبانك فتحیله برنوع شکره دینور
کویا که اطرافندن تبر ایله اوریلوب قیرلمغه محتاج اولدیغندن انکله تسمیه ایلدیلر وبو نبات شکری دیدکلری متین
ومستحکم شکر اوله جقدر وبو تبرزد فارسی معربیدر اصمعیدن نونله ولامله طبرزن وطبرزل دخی منقولدر الطرمذة
طانك ومیمك کسریله والمطرمذ اسم فاعل بنیه‌سیله قولنی فعله اخراج ایلمز اولان لافزن کمسه‌یه دینور علی قول
تحقیق امور ایلمز اولان شخصه دینور که کوتاه نظر تعبیر اولنور یقال رجل طرمذة ومطرمذ اذا کان یقول ولا یفعل
ولا یحقق فی الامور الطرمذة دحرجه وزننده اندازه‌سندن خارج لاف وکذاف ایلمك معناسنه‌در یقال طرمذ
علیه فهو طرماذ وطرمذان بکسرهما ای صلف مفاخر نفاخ بومقوله آدمه فضول وآورد تعبیر اولنور الطفذ
طانك فتحی وفانك سکونیله قبر ومزاره دینور فتحتینله ده لغتدر جمعلری اطفاذ کلور وطفذ مصدر اولور میتی
قبره کومتك معناسنه‌در یقال طفذ المیت طفذا من الباب الثانی اذا رمسه وقبره طنبذ قنفذ وزننده مصرده
برقریه آدیدر عبد الملك بن مروانك سود قرنداشی مسلم بن یسار الطنبذی که تابعین ومحدثیندندر اورادندر یاقوت حموی
مشترك نام کتابنده ثبت ایلدیکی اوزره طنبذ ایکی موضعدر بری صعید مصرده بر بلده دردیکری تونس اولکه سنده
اقلیم محمودیه‌ده برموضعدر فصـــــل العین المهملة العشجذة شین معجمه ایله دحرجه وزننده بولودك

بغموری ضعیف اولمق معناسنه‌در یقال عشجذت السماء عشجذة اذا ضعف مطرها العنذبة سلقبه وزننده
قندرمق وقشقرتمق معناسنه‌در یقال عنذی به عنذبة اذا اغری العنذیان عینك وذالك کسریله بدخوی
قاری‌یه دینور یقال امرأة عنذیان ای سیئة الخلق العانذة چهره‌ده قولق ایله اکك کمکنك دبنه دینور که یوقری
طرفندن اولمغله ایکیسنك دیبلری بردر العوذ عینك فتحی وواوك سکونیله والعیاذ عینك کسریله والمعاذ
والمعاذة میملرك فتحیله صغنمق التجا معناسنه‌در یقال عاذ به یعوذ عوذا وعیاذا ومعاذا ومعاذة اذا التجأ ویقال
عوذ بالله منك ای اعوذ بالله منك وبرآدم برآدمی ضربله تخویف ایدوب لکن هنوز ضرب ایلمکسزین برتقریب
یدندن صیریلوب خلاص اولسه افلت منه عوذا دیرلر بعض نسخه‌ده بو فتحتینله مضبوط اولمغله اکا کوره کراهت
معناسندن منشعب اولور وعوذ اسماء رجالدندر العیاذ کتاب وزننده مصدردرنته که ذکر اولندی وعیاذ صغنجق
یره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر تقول هو عیاذی ای ملجأی وشول قوشه اطلاق اولنور که اخذینه مانع اولور
طاغ وسائر محله پناه ایتمش اوله بونده مصدر بمعنی فاعلدر وعیاذ آهو وسائر حیوان یقینده طوغورمش اولمق
معناسنه‌در که معاذ ولدا ولمقدن عبارتدر یقال عاذت الظبیة وغیرها عیاذا اذا کانت حدیثة النتاج المعاذ والمعاذة
میملرك فتحیله مصدرلردرنته که ذکر اولندی وعربلرك معاذ الله ومعاذة الله قوللری اعوذ بالله معاذا ومعاذة سبکنده‌در
یعنی مصدری فعلدن بدلدر هر نقدر فی ذاته فعله مقارن استعمال اولنمدیسه‌ده سبحان الله کبی ویقال معاذة الله
ومعاذ الله ومعاذ وجه الله ومعاذة وجه الله وهو مثل المعنی والمعناة والمأتی والمأتاة ومعاذ ومعاذه اسم مکان اولورلر تقول
هو معاذی ومعاذتی ای ملاذی ومعاذ اسامی رجالدندر ومعاذه هایله رقیه وحرز وافسونه دینور واسماء رجالدندر
وبنو الاقیشر جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر التعوذ تفعل وزننده والاستعاذة بونلرده صغنمق معناسنه‌در
یقال تعوذت بالله واستعذت بالله ای اعتصمت ولجأت به العائذ قریبا طوغورمش اولان حیوانه دینور که انسانده
نفسا مزلنده‌در عیاذ مذکوردن اسم فاعل مختص‌در جمعی عوذ وعوذان کلور حوران وحائر کبی
الاعاذة والاعواذ اصلی اوزره عیاذ کبی بو دخی آهو وسائر حیوانات یقینده طوغورمش اولمق معناسنه‌در یقال
اعاذت الظبیة وغیرها واعوذت بمعنی عاذت عیاذا وهی معیذ ومعوذ العوذة عینك ضمیله بو دخی رقیه وحرز
وافسونه اطلاق اولنور التعویذ عوذه معناسنه‌در تمتین کبی اسمدر جمعی تعاویذ کلور یقال عاذه بالمعاذة والعوذة
والتعویذ ای الرقیة العوذ فتحتینله صغنجق یره دینور ملجأ معناسنه وکراهت وناخوشی معناسنه‌در عواذ دخی
بو معنایه‌در سحاب کبی تقول ما ترکت فلانا الا عوذا وعواذا منه ای کراهة وعوذ آغاجدن اوفانوب دوکیلن یپراغه
دینور وناسدن سفله ورذال وفرومایه‌یه دینور العوذ سکر وزننده تیکنلك دیبلرنده یاخود طوارلر یتشمیه جك صرب
یرلرده بتمش اولان اوتلقلره اطلاق اولنور وکیکه یاپشق اولان اته اطلاق اولنور یقال اطیب اللحم عوذه ای ما عاذ
بالعظم وشول قوشلره اطلاق اولنور که اخذلرینه مانع اوله جق طاغ مقوله‌سی صرب یرلره التجا ایلمش اوله‌لر المعوذ
معظم ومحدث وزنلرنده بو دخی تیکنلك دیبلرنده یاخود طوارلر یتشمیه جك صرب یرلرده نابت اولان اوتلغه دینور
بنو عائذه وبنو عوذه وبنو عوذی عربدن بر بر بطن‌در عائذ الله برقبیله‌نك اسمیدر یاخود صواب اولان
عیذ الله اولمقدر سید وزننده عویذة مصغر بنیه‌سیله برخاتون آدیدر العاذ تنعیم قربنده سرف نام محلده برموضع
آدیدر العاذة هایله هذیل یاخود کنانه بلادنده برموضعدر التعاوذ تفاعل وزننده بری برینه صغنمق معناسنه‌در
یقال تعاوذ القوم اذا عاذ بعضهم بعضا المعوذ معظم وزننده بیونده قلاده کچره جك یره دینور که اسم مکاندر
محل تعویذدن عبارتدر ویوندن قطعا برطرفه ویرمحله آیرلمز اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة معوذ اذا صارت لاتبرح
فی مکان واحد واوه‌نك حوالیسنده اولان دوه مرعاسنه دینور المعوذتان اسم فاعل بنیه‌سیله سورهٔ فلق وسورهٔ ناسه
اطلاق اولنور هر بری تعویذی متضمن‌در العائذ والعائذة والمعوذ محدث وزننده اسماء رجالدندر عائذ الله
کبارتابعیندن ابو ادریس الخولانی اسمیدر سکة معاذ نیسابورده برمحله‌در عیذون سیحون وزننده صاحب
الامالی ابو علی اسمعیل بن علی القالی نام امام نحوینك جدی اسمیدر العوائذ فلکده درت عدد کوکب معهوده
اطلاق اولنور که مختلف تربیعله مرکوز ووسطلرنده برکوکب دخی واردر که اکا ربع دیرلر زفر وزننده العیذان
شیطان وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل عیذان ای السیء الخلق فصـــــل الغین المعجمة الغذ
غینك فتحی وذالك تشدیدیله یاره‌ده اولان چرك وهجران آقق علی قول یاره آزوب شیشمك معناسنه‌در یقال غذ
الجرح غذا من الباب الاول والثانی اذا سال بما فیه اوورم واکسلتمك معناسنه‌در یقال غذه اذا نقصه الاغذاذ
همزه‌نك کسریله بو دخی یاره‌ده اولان چرك آقق معناسنه‌در یقال اغذ الجرح بمعنی غذ وتیز تیز یورمك معناسنه‌در

يقال اغذ السير وفى السير اذا اسرع الغذيذة عينك فتحيله پاره ده اولان غليظ ايرينه دينور يقال سالت غذيذة الجرح اى مدته الغاذ شول جراحته دينور كه لا ينقطع ايشلوب سيلان ايدر اوله جسدك نيره سنده اولورسه اولسون وكوزده بر طمر آديدر كه دائما رطوبتى سيلان اوزره اولوب قطعا منقطع اولمز نته كه اكا حادث و باعث اولانه غرب ديرلر بين الاطباء ايكى جهتله اولور برى اكرى كوزك برون طرفنده اولان پكارنده بر چبان حادث اولوب آنده ماده مجتمع اولدقده سيلان ايدر فرخ وملأن ديدكلرى چبان كبى دائما عودت ايدر و بريسى كوزك قوت ماسكه سنك ضعفندن ياخود رطوبتى انضاج ايدر هاضمه سنك ضعفندن اولور وغاذ بو معنالرده كاهل وغارب كبى اسمدر وغاذ حس وادراك معناسنه در الغاذة هايله رماعة الصبى معناسنه در كه كوچك چوجغك تپه سنده بنقلدەيق ديدكلرى يومشق يره دينور نته كه اكا غاذيه دخى دينور ساريه وزننده لكن مؤلف معتل بابنده بوندن ساكت اولمشدر الغذغذة زلزله وزننده اكسلتمك معناسنه در يقال غذغذ منه اذا انقصه التغذغذ تزلزل وزننده برى اوته صچرامق معناسنه در يقال تغذغذ الظبى اذا وثب المغاذ ميمك ضميله شول صوسز دوه يه دينور كه صويى قوقليوب ايچمكدن امتناع ايدر اوله يقال بعير مغاذ اى عيوف يعاف الماء الغليذ غليظ وزننده ومرادفيدر الغنذية غنديه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال غنذى به بمعنى غندى به الغانذ بوغازده صوت مخرجنه دينور كه بوغازك ايچى اولمقحقدر مؤلفك الحلق ومخرج الصوت عنوانيله بيانى عادتى اوزره مسامحه يه محمولدر الغيذان شيطان وزننده ظن وحدسنده مصيب اولان صاحب فراسته دينور يقال فلان غيذان اى يظن فيصيب المغتاذ مغتاظ وزننده ومرادفيدر كه صاحب غيظ وكين اولان مبطن آدمه دينور يقال رجل مغتاذ اى مغتاظ فصــــــل الفاء الفخذ كتف وزننده انسان وحيوانده اوجه ايله باندرك ماببنى اولان عضوه دينور كه اويلق تعبير اولنور و بوند فخذ دخى لغتدر فانك فتحى وخانك سكونيله وفخذ دخى لغتدر فانك كسريله وفخذ كلمه سى مؤنثدر وفخذ بر آدمك اقرب عشيرتندن اولان جماعته اطلاق اولنور كه يك يقين خصمى اوله جقدر شارح دير كه بالجمله عشيرتك اولى شعب در بعده قبيله بعده فصيله بعده عماره بعده بطن بعده فخذدرك اول رأس در و فخذ بو معناده مذكر در زيرا نفر معناسنى متضمن در انتهى و فخذك جمعى افخاذ كلور و فخذ مصدر اولور بر آدمك اويلغنه اورمق ياطوقنمق معناسنه يقال فخذه فخذا من الباب الثالث اذا اصاب فخذه فخذ بالمجهول وهو مفخوذ التفخيذ تفعيل وزننده بر قوم وعسكرى مخذول و پريشان ايلمك معناسنه مستعملدر فى الاصل بر قبيله يى فخذ فخذ تفريق ايلمك معناسنه در يقال فخذ القوم تفخيذا اذا خذلهم وفرقهم و بر آدم عشيرتى فخذ فخذ چاغرمق معناسنه در يقال فخذ العشيرة اذا دعاهم فخذا فخذا الفخذاء حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه بغايت قوتلو اولمغله پاچه سى ارا سنه كيرن آدمى او يلقلريله صقوب ضبط ايدر اوله بچاره منكنه يه دوشمسه دونر يقال امرأة فخذاء اذا كانت تضبط الرجل بين فخذيها التفخذ تفعل وزننده تأخر معناسنه مستعملدر يقال تفخذ الرجل اذا تاخر الاستفخاذ بر آدمك بدنى طقناز واى سلوك اولمق معناسنه در يقال استفخذ اذا استخذى الفذ فانك فتحى وذالك تشديديله يالكز فرد و يكانه معناسنه در جمعى افذ اذوفذ وذ كلور يقال هو فذ اى فرد وقمار اوقلرندن اولكى اوقه اطلاق اولنور ونصيبى اولمق حسبيله شارحك بياننه كوره مجموعى اون اوقدر فذ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلا بونلر نصيبلودر سفيح منيح وغد بونلر بى نصيبدر وفذ طاغنق خرمادانه لرندن هر برينه اطلاق اولنور كه برى برينه ياپشق اولميه وفذ مصدر اولور طرد شديد معناسنه يقال فذه فذا اذا طرده شديدا المفذ اسم فاعل بنيه سيله يالكز بر قوزى طوغورن قيونه دينور افذاذ بر طوغورمق معناسنه در يقال شاة مفذ اذا اصارت قد ولدت واحدة المفذاذ ميمك كسريله بر دانه طوغورمق عادتى اولان قيونه دينور يقال شاة مفذاذ اذا كانت عادتها ان تلد واحدا الافذ اوزرنده يلكى اولميان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم افذ اى لبس عليه ريش الفنفذة زلزله وزننده بر كسه اوزرينه على الغفلة آتيلوب صچرامق ايچون كر پى كبى بوزيلوب كوچلمك معناسنه در يقال فنفذ الرجل اذا تقاصر ليثب خاتلا الاستفذاذ والتفذذ تفعل وزننده بر آدم بر ماده ده رأسه مستقل اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفذ به وتفذذ اذا استبد الفذاذى فرادى وزننده والفذاذ غراب وزننده والفذاذ رمان وزننده بر اكنده اولان اشخاصه اطلاق اولنور تقول اكلنا فذاذى وفذاذا وفذاذا اى متفرقين و بونلر فذ وفذيذك جمعلريدر فرادى وفراد كبى الفرهذ فانك وهانك ضميله فرهد معناسنه در كه ذكر اولندى الفرهوذ فانك ضميله والفراهيذ بونلرده فرهد معناسنه در على قول بونلرده صواب اولان دال

مهمله ايله اولمقدر القطذ فانك فتحى وطانك سكونيله بر كسنه يى بر نسنه دن زجر ومنع ايلمك معناسنه در يقال فطذه عنه فطذا من الباب الثانى اذا زجره الفلذ فانك فتحى ولامك سكونيله بر ادمه بلا تأخير ولا وعد بر نسنه و يرمك على قول چوق و يرمك ياخود براوغوردن و يرمك معناسنه در يقال فلذه من المال فلذا من الباب الثانى اذا اعطاه بلا تاخير ولا عدة او اكثر منه او اعطاه دفعة الفلذ فانك كسريله دوه نك جكرينه دينور كبد البعير معناسنه المفالذة مفاعله وزننده زنانه حرف اندازلق ايلمك معناسنه در كه معناى مز بوردن مأخوذدر يقال فلان ذو مطارحة ومفالذة اذا كان يفالذ النساء اى يطارحهن الفلذة فانك كسريله جكردن بر پاره يه دينور كذلك آلتون وكومش وات پاره سنه اطلاق اولنور جمعى افلاذدر كه طرح زائد اوزره در وفلذ كلور عنب وزننده وافلاذ الارض كنوز مدفونه يه اطلاق اولنور مؤلف بونكله حديث آتى يه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية وفى حديث اشراط الساعة وتقئ الارض افلاذ كبدها اى تخرج كنوزها المدفونة فيها الفالوذ والفولاذ فانك ضميله دمورك اركگنه دينور كه چليك وفارسى اوله رق پولاد تعبير اولنور شارحك بيانه كوره فولاذ پولاد معربيدر وفالوذ آندن منصرف قدر انتهى وفالوذ معروف حلوانك اسميدر كه پالوذه وتحريفيله شهر يلوك پلته تعبير ايتدكلريدر مترجم دير كه زجاج اماليده ديمشدر كه فالوذكه حلواى معروفدر سرطراط ومزعزع ولواص دخى ديرلر اما فالوذج اعجمى وفالوذق مولددر ومزهرده فالوذج پالوده فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدر المفلوذ پولاددن چكلمش آلته دينور يقال سيف مفلوذ اذا صار قد طبع من الفولاذ التفليذ تفعيل وزننده بر نسنه يى پاره پاره بولمك معناسنه در يقال فلذه تفليذا اذا قطعه الافتلاذ افتعال وزننده بر آدمك مالندن بر بولك و بر مقدار اخذ ايلمك معناسنه در تقول افتلذته المال اى اخذت من ماله فلذة الفانيذ پانيذ فارسى معربيدر كه قامش حلواسنه و پنير شكرينه دينور فصــــــــل القاف قباذ غراب وزننده ابو كسرى يعنى نوشروانك پدرى اسميدر كه فارسيده دال مهمله ايله در قباذيان بلخ ترانده بر موضع آديدر القباذية قبابولمش چوقدانكى نسنه يه اطلاق اولنور نته كه نوحى وعادى دخى زبانزددر و تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال حنطة قباذية اى عتيقة رديّة القذة قافك ضمى وذالك تشديديله اوقك يلكنه دينور ريش السهم معناسنه جمعى قذذ كلور غرف وزننده و پيره يه دينور برغوث كبى جمعى قذان كلور قافك كسريله وقذة ناقه نك فرجنك بر جانبنه دينور ايكى جانبنه قذتان دينور وانسانك وآتك قولغنه دينور وقذة بر كلمه در كه اطفال عرب بينلرنده معهود اولان شعار بر نام لعبى بلوك بلوك اويناد قلرنده لعبنا شعار بر قذة وقذة وقذان وقذان ديرلر قذة وقذان غير منصرفلردر شارحك بيانه كوره متفرقين معناسنه در القذذ صرد وزننده بو دخى پيره يه دينور برغوث كبى القذ قافك فتحيله اوقه يلك چكورمك معناسنه در يقال قذ السهم اذا الصق المقذ به و يلكك اطرافنى قرقوب دكرمى وهر طرفى دوبدوز و برابر اولمق اوزره پرداخت ايلمك معناسنه در يقال قذ الريش اذا قطع اطرافه وحرفه على نحو التدوير والتسوية وطاش واكا شبيه قاتى وغليظ نسنه آتمق معناسنه در يقال قذ الحجر اذا رمى به و يقال فى كل غليظ واكسه طرفندن ايكى قولغك ارالغنه اورمق معناسنه در يقال قذه اذا ضرب مقذه الاقذاذ همزه نك كسريله بو دخى اوقه يلك چكورمك معناسنه در يقال اقذ السهم اذا الصق القذة به الاقذ يلكلى اوقه دينور و يلكسز اوقه دخى دينور يقال سهم اقذ اذا كان عليه ريش و يقال سهم اقذ اى لا ريش عليه ومنه يقولون ماله اقذ ولا مريش اى شئ او مال ولا قوم و يلان كبى بغايت هموار يونولمش اوقه دينور كه اصلا بر يرنده ور بى وقاچغى اولميه يقال سهم اقذ اى المستوى البرى بلا زيغ المقذ ميمك كسريله اوق يلكنى پرداخت ايده جك آلته دينور وبچاغه اطلاق اولنور المقذ مرد وزننده اكسه طرفندن ايكى قولغك مابينه دينور و باشك مؤخرندن قيل بتديكى يرك نهايتنه دينور ومقذ بر موضع آديدر القذاذة ثمامه وزننده آلتون وساير نسنه نك اطرافندن كسيلن كسنتى يه وقرپنتى يه دينور المقذذ معظم وزننده مزين شيئه اطلاق اولنور وصاچنك و پرچمنك اوزون يرلرى قرقلوب تنظيم وتسويه اولنمش كسيه دينور وجست وخفيف الهيئه اولان آدمه اطلاق اولنور ومطلقا تسويه و پرداختله حسن ولطافت بولمش نسنه يه اطلاق اولنور كه فارسيده پيراسته دينور المقذوذ بو دخى مزين نسنه يه اطلاق اولنور المقذذة معظمه وزننده والمقذوذة آغرشق كبى دكرمى اولان قولغه وصف اولور يقال اذن مقذذة ومقذوذة اى مدورة التقذقذ تزلزل وزننده طاغده و پاره چقمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الجبل اذا صعد وقويى يه يا بر چقوره دوشوب هلاك اولمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الركية اذا وقع فيها فهلك و بر آدم مرشد ورهبرسز بلا دوية كندى باشنه سلوك ايلمك معناسنه دركرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال تقذقذ الرجل اذا ركب رأسه القاذة يلكلو

اوقلره دینور بومناسبتله اهل جنك بهادرلره اطلاق اولنور نتـه كه شاذه میانهٔ عسكرده طوره مز اولان جبان
اشخاصه اطلاق اولنور بو علاقه ایله عربلر فلان كسه بغایت شجیع و بهادر در كوزی كوردیكی كسه‌لری
همان طعمهٔ شمشیر ایدر دیجك یرده مایدع شاذة ولافاذة دیرلر شجاع یقتل من رأه معناسنه و بونفیه مخصوص
تعبیراتندندر القذّان رمّان وزننده باشك ایكی طرفنك قیللرنده پیرلكدن ناشی ظهور ایدن بیاضه اطلاق اولنور كذلك
قوش قسمنك قنادلرنده اولان بیاضه دینور القذاذات قافك ضمیله قرقلان اوق یلكـندن وسائر نسنه‌لردن
دوكیلن قرپنتیلره دینور شارح دیر كه بو آنفا ذكر اولنان قذاذه‌نك جمعی اولمغله تكراردر القشذة قشده وزننده
وجلهٔ معناسنده مرادفیدر كه مهمله ده بیان اولندی و بو ازهریدن منقولدر القمشذین كس میین وزننده
یمن لغتنده كوكه دینور سماء معناسنه القلذ فتحتینله كهله یه شبیه بر بوجك اسمیدر كه بهایم قسمنك كوده‌لرینه
یاپشوب هلاك ایلمدكجه آیرلمز تركیده صقرغه تعبیر ایدكلریدر كه كنه‌دن بشقه اولور القلذة فرحه وزننده
صقرغه اوشمش بهیمه یه دینور یقال بهیمة قلذة اذا كانت قدعلق بها القلذ القنفذ قافك ضمی وفانك ضمی
وفتحیله شیهم اسمیدر كه كرپی تعبیر اولنان جانورك اركگنه دینور مؤنثی قنفذه در هایله وقنفذ فاره یه دینور ودوه‌نك
قولقلری توزلرینه دینور و بركش یوكسك قوم یغننه دینـور وقوملغك وسطنده نابت آغاجه دینور وشول مكانه
دینور كه صیق و بری برینه صارمشق اوتلر بتوره قنفذ الدراج دیدكلری موضع معنای اخیردندر القنفذة هایله
مؤنثدر كه ذكر اولندی وقنفذه بنونمیر جماعتی یوردنده برصو آدیدر التقنفذ تدحرج وزننده برآدمه دكنكله
كرپی یه اورركبی اورمق معناسنه‌در یقال تقنفذه بالعصا اذا ضربه كما یضرب القنفذ القنافذ قنفذك
جمعیدر و اوزون اولمیان طوپاق طاغلره علی قول اوزنجه قوم یغنلرینه یاخود بعض یوللرده اولان باشی سیوری
تپه‌لره اطلاق اولنور قنفذ اللیل كیجه كرپیسی دیمكدر كرپی قسمی كیجه‌لر اویومیوب هرطرفی جولان
ایدر اولد یغیچون عربلر قوغجی ونقال مقال آدمه اطلاق ایدرلر یقولون هوقنفذلیل ای نمام اقیاذ جمع
بنیه‌سیله كه مرار فقعسی نام شاعرك اشبو ❊ كانها والعهد من اقیاذ ❊ اس جرامیز علی وجاذ ❊ بیتنده واقعدر
بر موضع آدیدر فصـــــــــل الكاف الكذّان كتّان وزننده برنوع طاشك اسمیدر كه كسك كبی یومشق اولور
تركیده كودكی تعبیر اولنور الاكذاذ همزه‌نك كسریله ذكر اولنان طاشلغه اوغرامق معناسنه‌در یقال
اكذّ القوم اذا اصاروا فی الكذّان الكذكذة زلزله وزننده پك قرمزیلق حمرت شدیده معناسنه‌در الكذّ كافك
فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه خشونتلی سمرت اولمق معناسنه‌در یقال كذّ الشیٔ كذّا اذا خشن الكاغذ
كاغد لفظنده لغتدر الكلواذ كافك كسریله موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینـه نازل اولان توراة
شریفك تابوتی اسمیدر كه صندوقهٔ سكینه‌در چمشیر آغاجنـدن ومذهب طولی اوچ ذراع وعرضی ایكی ذراع
مقداراید ی بوجهتله لفظ مزبور عبری اولور امّ كلواذ آفت وداهیه‌نك كنیه‌سیدر كلواذی كافك فتحی
والفك قصریله ومدّیله بغداد اسفلنده برقریه آدیدر كلواذ كافك فتحیله براضك اسمیدر الكنابذ علابط
وزننده شول آدمه دینور كه یوزی چینی ومغول یوزلری كبی دورك وایری وچركین اوله یقال رجل كنابذ ای جهم
ضخم الوجه قبیح الكاذة انسـان وحیوانك اویلقلرینك طشره طرفلرندن فرجلرینك چوره‌سنه علی قول
یانجق اتلرینه دینور كه قبات اوله چقدر جمع جنسی كاذدر وكاذه بغداد قضاسنده برقریه آدیدر ابو الحسین بن زرقویه
شیخی اولان موسوق الروایة اسحق بن محمد الكاذی اورادندر الكاذان والكوذان سكران وزننده بدنی یومری
یك سموز آدمه دینور التكویذ تفعیل وزنـنده بدنه طوتیلن فوطه كاذه دیدكلری عضو مذكوره ایرشمك معناسنه‌در
یقال كوّذ الازار اذا بلغ الكاذة وهوای الازار مكوّذ وتكویذ جماع ایدن انسـان وحیوان فرجك كاذه لرینه یعنی
یانلرینه دور تشدرمك معناسـنه‌در یقال كوّذ الناكح اذا كان طعن فی جوانب الركب ودكنكله دبره اورمق
معناسنه مستعملدر یقال كوّذه اذا ضرب بالعصا فی دبره الكاذیّ یای مشـدده ایله برشجر آدیدر كه چچكلریله
ادهـان تطییب اولنور بوشجر بلاد هند وعمّانده نابت وخرما آغاجنه شبیه وچچكی بغـایت خوشبو اولور یاغلر ایله
تربیه ایدرلر یاغنـه دهن كاذی دیرلر حجـاج مكه‌دن صونی كتوررلر دال مهمله ایله كادی صونی تعبیر ایدرلر
فصـــــــــل اللام اللجذ لامك فتحی وجیمك سكونیله نسنه‌یمك معنـاسنه‌در یقال لجذ الطعام لجذا من الباب
الاول اذا اكله وطوار چاری هنوز اوتلامق معنـاسنه‌در یقـال لجذ الحما اذا رعی ابتداء وطوار چاری دللرینك
اوجلریله اوتلامق معنـاسنـه‌در كه چایرك قصه اولمقدن اولور یقـال الماشیة تلجذ الكلأ ای تأكله باطراف
اللسـان وبرنسنه‌دن آزجه آلمق معنـاسنه‌در یقال لجذ منه اذا اخذ منه شیئا یسیرا وسائل كندوسنه بردفعه

ویردكـدن صكره یو زسزلك ایدوب تكرار تكرار دلنجیلك ایلمـك معناسـنه‌در یقـال لجذ فلان اذا اكثر من
سؤال بعـدان یعطی مرّة وقندرمق معنـاسنه‌در یقال لجذه اذا احضه ودل ایله یلامق معنـاسنه‌در یقال لجذه
اذا لحسه الملجاذ محراب وزنـنـده چایرلر قصه اولمغله دیشلری اوجلریله قوپاروب اكل ایدن طواره دینـور
یقـال دابّة ملجاذ اذا كانت تأخذ البقل بمقدّم فیهـا اللجاذ كتاب وزنـنـده قنـدرمه یه دینـور غراء
معنـاسنه اللذّة لامك وذال مشدده‌نك فتحیله نقیض الالم یعنی دادوخوشلق معنـاسنه‌در كه فارسیده مزه دینور
جمعی لذّات كلور مؤلف نقیض الالم عبارتیله تفسیر وامهات سائره‌ده لذّ الشیٔ صار شهیا وزمخشری مزه ایله تفسیر
ایلملریله وجه متعارف اوزره لذّه دادوخوشلق وچاشنی ومزه دیمك اولور شارح دیر كه لذّه مادّه سی شهوه یاخود اكا
قریب معنـایه موضوعدر كه تركیده وجه مذكور اوزره دادوخوشلق تعبیر ایتدكلریدر و بو كیفیت اوجاعدن سالمه
اولوب وانجق صحیح المزاج اولانده حاصل اولمغـله مؤلف ضدّ الألم عنوانیله تفسیر ایلدی ومؤلف المی وجع ایله
بیـان ایلمكله لذّه آنك نقیضی اولمز بلكه بشاعتك نقیضی اولور ولذّه باده یه اطـلاق اولنور خمر معناسنه اللذاذ
واللذاذة لاملرك فتحیله برنسنه‌یی دادلو وخوشمزه بولمق معنـاسنه‌در یقـال لذّ فلان الشیٔ ولذّ به لذاذا ولذاذة
من البـاب الرابع اذا وجده لذیذا وبرنسنه دادلو وخوشمزه اولمق معنـاسنه لازم اولور یقـال لذّ الشیٔ اذا صار لذیذا
الالتذاذ افتعال وزنـنـده والاستلذاذ بونلرده برنسنه‌یی خوشمزه بولمق معناسنه‌در یقـال التذّه والتذّ به واستلذّه
اذا وجده لذیذا اللذّ لامك فتحیله اویقویه اطلاق اولنور الملذیذ امیر وزنـنـده دادلو وخوشمزه شیئه دینور
بودادلولق حلاوت مفهومی دكلدر لذت عام وحلاوت خاصـدر فارسیده لذت وجه مذكور اوزره مزه وحلاوت
شیرینی مرادفیدر وطعم لذتدن اعمدر كه فارسیده چاشنی مرادفیدر ولذیذ باده یه اطلاق اولنور خمر معناسنه لذّ كبی جمعی
لذكلور لامك ضمیله ولذاذ كلور لامك كسریله یقال شرب اللذّ واللذیذ ای الخمر و بو كه لذت اسنادی ملدوغه سلیم
اطلاقی قبیلندندر اللذلاذ جلاج وزنـنـده كار وعملده جست وچیره دست وچالاك آدمه دینور یقـال رجل لذلاذ
ای سریع خفیف فی عمله ولذلاذ سـاعدن قورده اطلاق اولنور اللذلذة زلزله وزننده برآدم لذلاذ اولمق معناسنه‌در
یقـال لذلذ الرجل اذا صار لذلاذا روضهٔ ملتذّ اضافتله مدینه قربنده برموضع آدیدر الالذّة اعزّه وزننده ناسك
لذتی اخذایدن كسه‌لره دینور كه مرادناسك دائمـا ذوق ولذتلریله صفایاب اولان كسه‌لردر مؤلف الذین یأخذون
لذتهم عبـارتیله تفسیر ایلمكله عادتی اوزره ضمیر جمع ناسه راجعدر وجوهرینك اسم موصول اولان لذكلمه‌سنی بوراده
ذكری وهمدن ناشیدر زیرا آنك موضعی معتل بابیدر شارح دیر كه لذكلمـه‌سی الذی لفظنده لغت اولنجه موضع ذكری
بو محلّ اولمق مناسبدر بو مقوله‌لر جمع الاشباه والنظائر قبیلندندر اللمذ لامك فتحی ومیمك سكونیله لمج لفظنده
لغتدر كه اطراف فم ایله اكل ایلمك معناسنه‌در یقـال لمذ الرجل بمعنی لمج مترجم دیر كه مؤلف باب میمده تلام سحاب
وزنـنده تلامیذ دیمكـدر جوهری بو مادّه‌دن غیریسنی ذكر ایلمدی و بو تلام بو مادّه‌دن یعنی تلمذ بابندن دكلدر
انجق اول باب ذالدندر دیو عادتی اوزره من غیر رویّة جوهری یه حرف انداز اولور ایكن هفوة الكامل حفره‌سنـه
دوشمشدر زیرا باب ذالدن اولدیغی صورتده اگر تابی اصلیه ایسه بوراده تاء فصلنده ذكر اولنملو ایدی واگر زائده ایسه
اشبو لمذ مادّه‌سنده ثبتی لازم ایدی اشبو محال ثلاثه‌نك برنده اصـل وفرعنه تعرض ایلمیه‌رك جوهری یه سنك انداز
اعتراض اولمسی من العجایب در قالدیكه لسان العربده تلمذ مادّه‌سنده ثبتله التلامیذ الخدم والاتباع واحده تلمیذ
عبارتیله بیان ایلمكله تانك اصلیه اولمسنی تحقیق ایلمشدر وزمخشری مقدّمة الادبده دحرجه بابنده تلمذله تلمذة شاكردی
كرداورا عنوانیله ثبت ایلمكله تاء اصلیه اولوب وتلمذه شاكردلك معنـاسنه اولدیغی تصریح ایلمشدر وتلمیذ لفظنی
شاكرد ایله تفسیر وجمعی تلامیذ وتلامذه كلدیكنی بیاندنصكره زای معجمه ایله وتلماز مثله عنوانده ذكر ایلمشدر پس
تلمیذ تلمذه‌دن مأخوذ فعلیل اولور وقالدیكه جمعنك هایله تلامذه دخی كلمسی شاذ یاخود اسم اعجمی اولمق توهمنه
مبنی در وفعلیل فانك كسریله در وزمخشرینك تلمـاز دخی تلمیذ معناسنه در قولی كه تانك كسری وزای معجمه ایله در
اول لغت آخر در لمزدن مأخوذ وتابی زائده در اصل لمز كوز ایله اشارت معناسنه اولوب بعده آندن تلمز تصرف و برشیئی
مرّة بعد اخری طلب ایلمك معنـاسنده استعمال اولنمغله آندن تلمـاز اخذ وشاكرده اطلاق اولندی كرّة بعد اخری
طلب وتحصیل علاقه‌سنه مبنی در بعد ذا امیة بن الصلت نام شاعرك قصیدهٔ دالیهٔ مهمله‌سنده ❊ باولی قوی فمبتل
ومتلمد ❊ مصراعنك شرحنده شارحی متلمد متلمذ معنـاسنه در كه تلمذه‌دن اسم فاعلدر خادم معناسنه بومادّه‌ده
دالك اهمالیله ده لغتدر دیو بیـان ایلمشدر پس بو كه كوره تاء اصلیه اولوب ولغت مستقله اولور و بواهمـال صورتنده
تابی زیاده یه حمل ایدنه كوره لمد مادّه‌سندن مأخوذ اولور كه تواضع بالذلّ معنـاسنه‌در مناسبت معلومدر وذال معجمه

مطلب

صورتنده تايى زياده يه حمل ايدنه كوره اكل باطراف الفم معناسنه اولان لمذماده سندن مأخوذ اولوب شيئاًفشيئاً
علوم وصنايعى اطرافيله تعلم ايلمكده مستعار وبعده آندن تلميذ متصرف اولمش اولور كرچه بوكونه استعاره
واقعدر لكن تانك اصليه اولمسى وجه مسر وداوزره محققدر وقالديكه كرك جوهرينك وكرك مؤلفك التلام التلاميذ
حذف ذاله قوللرنده محذوفى همان ذاله حصرا اكتفاء قيلمشلردر زيرا ياء دخى محذوفدر مرادلرى بعض اشعارده
تلام عنواننده وارد اولمغله تلاميذدن مرخم اولديغى اشعاردر ازانجمله غيلان بن سلمه نك اشبو* وسربال مضاعفة
دلاص * قد احرز شكها صنع التلام * بيتنده * ومثل الحمايج بايدى التلام * مصراعنده اولديغى كبى بونلرده تانك
كسرى وفتحيله ده مرويدر كسره كوره تلام غلام وصايغ معناسنه در وفتحه كوره تلاميذدن مرخم اولورنته كه اشبو
درس المنابع فابان * مصراعنده المنالفظى المنازل مرخميدر كذلك اشبو * فكانما تدكى سنابكها حبا * مصراعنده
حبا كلمه سى حباحب مرخميدر كه نار الحباحب ديمكدر و بوكونه ترخيملر ضرورت شعردن ناشيدر وغير مقبولدر
خلاصه تلميذ لفظى ذالبدر ميمه تعلق يوقدر صورتنه رعاية جوهرى ميمده ثبت ايدوب مؤلف دخى جوهرى يه اعتراضى
ملتزم اولمغله كمال تهالكندن ناشى باب ذالده سهو وباب ميمده ثبت ايلمشدر تجاوز الله عنه پس سياق مرسومدن مستنبط
اولديغى اوزره تفعل وزننده تلمذ عنوانى خطا اولوب دحرجه وزننده تلمذه عنوانى صوابدر تقول تلمذ لفلان اذا صار تلميذا
له وتلاميذ لفظى اشعار قدماده وارد اولمشدر از جمله امية بن الصلت نام شاعرك * وبها تلاميذ على قذفاتها * حبسوا
قياما فالفرائص ترعد * بيتنده واقع وشارح ديوانى التلاميذ الخدم يعنى الملائكة عبارتيله بيان ايلمشدر وابو حنيفة
الدينورى كتاب النباتده لبيدك * فالماء يجلو متونهن كما * يجلو التلاميذ لؤلؤا قشبا * بيتنده التلاميذ غلمان الصناع عبارتيله
تفسير ايلمشدر كذلك مقامات حريريده * فوجدته محاذيا التلميذ * قولنده شارح شريشى التلميذ متعلم الصنعة والتلميذ
الخادم والجمع التلاميذ وطلبة العلم تلاميذ شيخهم عبارتيله شرح ايلمشدر واخى چلبى مرحوم صدر الشريعه شرحنده
التلميذ هو الشخص الذى يسلم نفسه الى معلم ليعلمه صنعته سواء كانت علما او غيره فيخدمه مدة حتى يتعلمها منه فيأكل
معه ويكون فى عياله وليس له اجرة معلومة عبارتيله جامعا تعريف ايلمشدر كه مراد شاكرد اوله جقدر لكن اكل عنوانى
بالاده ذكر اولنان مأخذه اشارت كبى بر معناطن اولنور كه صحيح اولديغى تنصيص اولنمشيدى وهذا القدر يكفى لاهل
اليقين فخذها وكن من الشاكرين اللوذ لامك فتحى وواوك سكونيله واللواذ لامك حركات ثلاثيله واللياذ كسرهٔ
لام مجاورتندن واوى بايه ابدال الله برنسنه يه پناه كتوروب طولده لنمق وآردنده صقلنمق معناسنه در كه صغنمق اوله جقدر
يقال لاذ بالشىء يلوذ لوذا ولواذا مثلثة ولياذا اذا استتر به واحتصن و برشيئك هر طرفنى قابلامق احاطه معناسنه در
يقال لاذ الطريق بالدار اذا احاط بها ولوذ طاغك بر جانبنه اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر يقال اعتصم بلوذ الجبل
اى بجانبه وطاغك دائر امادار چورهسنه اطلاق اولنور ودرهنك بوغاج يرينه دينور تقول نزلنا فى لوذ الوادى
اى منعطفه جمعى الواذ كلور ولوذ بعنده بر طاغك آديدر الملاوذة مفاعله وزننده بودخى بربره صغنمق معناسنه در
يقال لاوذ به ملاوذة بمعنى لاذ به وملاوذه ولواذ بركسه دن اوغورلنوب سيويمك معناسنه استعمال اولنور يقال
لاوذ عنه ملاوذة ولواذا اذا راغ قال فى الاساس ولا يقال راغ عن كذا الا اذا كان عدوله عنه فى خفية ومخافت
معناسنه در يقال لاوذه اذا خالفه وبرى برينه صغنمق معناسنه در يقال لاوذ القوم اذا لاذ بعضهم ببعض الالاذة
همزه نك كسريله بودخى احاطه معناسنه در يقال الاذ به اذا احاط الملاذ مكان وزننده والملوذة ميمك كسريله كه
آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر حصن ومعقله اطلاق اولنور كه التجا اولنه جق محل متيندن عبارتدر قلعه وحصار
وصرپ جبال كبى اللوذانية لامك فتحيله بودخى بركسه دن اوغورلنوب كيزلنمك معناسنه در ملاوذه كبى التلواذ
تذكار وزننده بودخى نيجه كسه لر برى برينه صغنمق معناسنه در و بونوادردندر ومعناى مزبوره اسمدر يقال
لهم تلواذ اى ملاوذة يلوذ بعضهم ببعض لوذان سحبان وزننده بر موضعدر ولوذان الشىء اول نسنه نك ناحيه سنه
دينور يقال نزل فى لوذان البلدة اى ناحيتها اللاذة برجنس قرمزى حرير قماش اسميدر كه چين ديارنده نسج
اولنور جمع جنسى لاذ كلور يقال جاء وعليه لاذة وهو ثوب حرير احمر صينى برهان قاطعده لاد دال مهمله ايله
غايتده نازك وخوش قماش ديبا ايله مفسر وعربيده دخى بو معنايه دبو مصرح اولمغله ظاهر اول بو اولوب ولاذ
آندن معربدر اللاوذ ميمك فتحيله مأزر معناسنه مستعملدر كه مئزرك جمعيدر فوطه يه و پشتماله دينور پس ملاوذ
ملوذك جمعيدر مشوذ ومشاوذ كبى لوذ الحصى لامك فتحيله بر موضع آديدر لاوذ واوك فتحيله ابن سام بن نوح
عليه السلامدر لوذان سلمان وزننده اسمادندر خزز بن لوذان بر شاعردر فصـــــل الميم المذمذة زلزله وزننده
يلان سويلمك معناسنه در يقال مذ مذ الرجل مذمذة اذا كذب المذمذ ميمك كسريله والمذيذ امير وزننده

يلانجى يه دينور يقال رجل مذمذ ومذيذ اى كذاب المذماذ خثحاث وزننده چاغرغان آدمه دينور صياح
معناسنه المذمذى ميمك فتحيله ظريف آدمه دينور يقال رجل مذمذى اى ظريف المرذ ميمك فتحى ورانك
سكونيله اتمكى بو مشتمق ايچون صويه قومق معناسنه در يقال مرذ الخبز مرذا من الباب الاول اذا مرثه الملاذ
شداد وزننده اكثر ياران زمانه كبى لافزن ومتصنع الفتى صورى وعدى موهوم حقوق ومحبى فوق الحلقوم اولان
شخصه دينور يقال رجل ملاذ اى مطرمذ متصنع لاتصح مودته اوبلسى شخصه روم مشرب تعبير اولنور
وملاذ جست وچالاك حيوانه دينور يقال ذئب ملاذ اى خفيف سريع الملوذ منبر وزننده والملذان فتحاتله
والملذانى ياى مشدده ايله بونلرده ملاذ ايله معناى اولده مرادفلردر الملذ ميمك فتحى ولامك سكونيله يلان
سويلمك معناسنه در يقال ملذ الرجل ملذا من الباب الثانى اذا كذب ومزراق سانجمق معناسنه در يقال ملذ فلانا
اذا طعنه بالرمح والك اوزرنى برنسنه ايله سيلمك معناسنه در يقال ملذه على يده اذا مسحه وآت قسمى سكردركن
الرينك موضعنه آياقلرى يتشمكه وسع مزيد بولمدق وجهيله قوللرنى غاية الغايه كريلوب سونديره رك سرعتله
سكرتمك معناسنه دركه يك يوكرك آتك حاليدر يقال يملذ الفرس اى يمد ضبعيه حتى لايجد مزيد اللحاق ويسرع
فى عدوه الملذ فتحتينله قرا كولق قارشمق معناسنه در يقال ملذ الظلام ملذا من الباب الرابع اذا اختلط
الامتلاذ افتعال وزننده برآدمدن بخشش آلمق معناسنه در تقول امتلذت منه كذا اذا اخذت منه عطية
منذ ميمك ضمى ونونك سكونيله كلمهٔ بسيطه در يعنى مركب دكلدر ضم اوزره مبنى در ومذ كلمه سى ميمك ضميله
منذ كلمه سندن محذوفدر سكون اوزره مبنى در و بونلرك بعضا ميملرى مكسور اولور و بونلرى اسم مجرور ولى
وتعقيب ايدر و بو صورتده حرف جر اولوب مابعدلرنى جر ايدرلر اكر مقام ماضى ايسه حرف جر اولان من
معناسنه اولور كه مارأيته مذ ومنذ اشهر كبى واكر مقام حاضر ايسه فى معناسنه اولورلر مارأيته منذ الليلة كبى
واكر معدود ايسه من والى معنالرينه اولورلر جميعا مارأيته منذ يوم الخميس كبى كه پنجشنبه كونندن بوكونه
كلنجه كورمدم ديمك اولور وكاه اولور كه بونلرى اسم مرفوع ولى ايدر كه بو حالت ثانيه در منذ يومان كبى
بو صورتده كنديلر مبتدا ومابعدلرى خبر اولوب حاضرده ومعدودده امد وغايت وماضيده اول مدت معنالرينه
اولورلر وعند البعض بونلر ظرفلردر مابعدلرندن كنديلر ايله اخبار اولنور بو صورتده بين بين معناسنه در
مثلا لقيته منذ يومان قولى بينى وبين لقائه يومان سبكنده در وكاه اولور كه بونلرى جملهٔ فعليه ولى ايدر كه
بو حالت ثالثه در نته كه اشبو * مازال مذ عقدت يداه ازاره * مصراعنده وارد اولمشدر ياخود جملهٔ اسميه ولى ايدر
نته كه * ولا زلت ابغى المال مذ انا يافع * مصراعنده واقع اولمشدر بو صورتلرده جمله يه ياخود جمله يه مضاف
اولان زمانه مضاف اوله رق ظرف اولورلر على قول بو صورتلرده كنديلر مبتدالردر جمله يه مضاف زمان تقدير
اولنوب واول كنديلره خبر اولورلر ومذ كلمه سنك اصلى وجه مذكور اوزره منذ ايدى التقاء ساكنين صورتنده
مذ لفظنك ذالنى ضمه يه ارجاعلرى اكا دلالت ايدر مذ اليوم كبى اكر فى الاصل حركه سى ضمه اولمسيدى قاعدهٔ
مطرده موجبنجه كسره يه رجوعى لازم ايدى و بوندن بشقه مصغرنده منيذ ديرلر وعند البعض مذ كلمه سى اكر
اسم ايسه اصلى منذدر واكر حرف ايسه كنديسى اصلدر يعنى برأسها مستقله در وكاهيجه ذالرك فتحيله
منذ اليوم ومذ اليوم ديرلر كه تخفيفه مبنى در وعلى قول منذ كلمه سى مركبدر اصلى حرف جر اولان من ايله طىّ
قبيله سى لغتنده الذى معناسنه اولان ذو كلمه سيدر واو حذف اولنوب ضمهٔ ذاله مزاوجه ايچون ميمى مضموم
قلنمشدر وعلى رأى من ايله اذ كلمه سندن مركبدر كثرت تداولدن ناشى تخفيفا همزه حذف اولنوب اجتماع ساكنين
ايچون ذالى مضموم قلندى وعند البعض اصلى من ايله اسم اشارت اولان ذا كلمه سيدر پس مارأيته مذ
يومان قولى من ذا الوقت يومان تقديرنده در واقوال مسروده نك مجموعى تعسف وجادهٔ دن خروج وتنكبى
متضمندر المأذى ياى مشدده ايله يك بياض باله على قول تازه سنه ياخود خالصنه ياخود جيد واعلاسنه
دينور آنه بالى كبى ونرم ونازك اولان زرهه دينور كه جنك لباسيدر وبالجمله سلاحه وآلت حربه دينور الماذية
ها ايله بودخى خشونتسز نرم ولطيف اولان زرهه دينور يقال درع ماذى ومماذية اى لينة سهلة درع لفظى
مذكر ومؤنث اولمغله وجه مذكور اوزره وصف اولمشدر وماذيه باده يه دينور خمر معناسنه الماذ تشديد ذال الله
نيكخو وناز كمشرب شوخ وشنكل و پاكيزه نفس وشيرين صحبت آدمه دينور يقال رجل ماذ اى حسن الخلق
وفكه النفس الميذ ميمك كسريله هندستانده بر طائفه اسميدر و بو ابن عباددن منقول ومنظوريه در
ميذ مبسر وزننده ايرانده يزد نام بلده قربنده بر بلده آديدر فصـــــل النون النبذ نونك فتحى وبانك

مبحث مذ ومنذ

سكونيله برنسنه‌يى الدن اوك طرفه على قول اكسه طرفه آتمق على رأى مطلقا آتمق معناسنه‌در و بو اول نسنه‌يه عدم اعتداد واعتباردن ناشى اولور يقال نبذ الشئ نبذا من الباب الثانى اذا طرحه من يده امامه اوورائه اوهوعام ونبذو نبذان فتحاتله بدنده طمر اوينامق معناسنه‌دركه طمر آتمق تعبير اولنور يقال ينبذ عرقه نبذا ونبذانا اى يضرب ضربانا ونبذ شئ قليل ويسيره اطلاق اولنور كه عدم اعتباردن ناشى الدن آتيلور شئ ناچيزدر و بو فى الاصل مصدردر اسم اولمشدر جمعى انباذ كلور يقال اخذ منه نبذا اى شيئا قليلا يسيرا ونبذ شراب قورمق معناسنه‌دركه كوپ مقوله‌سى نسنه‌يه خرما واوزم مقوله‌سنى برافوب اوزرينه صو ووضع و برزمان ترك ايلمكدن عبارتدر يقال نبذ النبيذ اذا القى التمر والزبيب فى الجر وغيره وترك عليه الماء ليصير نبيذا ويقال نبذ التمر والزبيب النبذة نونك فتحى وضمى و بانك سكونيله ناحية الشئ معناسنه‌دركويا كه اول ناحيه شئ مذكوردن برطرفه آتلمش كبيدر يقال جلس نبذة ونبذة اى ناحية النبيذ اميروزننده فعيل بمعنى مفعولدر الدن براقلمش وآتلمش غير معتبر نسنه‌يه دينور يقال شئ نبيذ اى ملقى لعدم الاعتداد وكوپه باصلمقله حاصل اولان خرما واوزم شيره‌سنه و باده‌سنه دينور شارح ديركه وجه مذكور اوزره منبوذ فى الظرف اولديغى وجه تسميه‌دركرك مسكر وكرك غير مسكر اولسون وكرك اوزمدن وخرمادن وكرك بالدن واربه و بغدايدن اولسون نهايت عرفده خمر اوزمك ونبيذ خرمانك شرابنده غالب اولمشدر انتهى الانباذ همزه‌نك كسريله والتنبيذ تفعيل وزننده بونلرده نبذ كبى شراب قورمق معناسنه‌در يقال انبذ التمر ونبذه بمعنى نبذه الانتباذ افتعال وزننده بودخى انباذ معناسنه‌در يقال انتبذ التمر بمعنى نبذه والارغديه چكلوب كناره كير اولمق معناسنه‌دركه نبذهٔ مذكوره‌دن مأخوذدر يقال انتبذ فلان اذا تنحى واعتزل ناحية وجنكده ايكى طرفك عسكرى بعد الكر برجانبه چكلمك معناسنه‌در بونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال انتبذ الجيش اذا تحيز كل من الفريقين فى الحرب المنبوذ ولدزنايه اطلاق اولنور كه حرامزاده درپيچ تعبير اولنور معناى آتيدن منشعبدر و بو معنا امر اكثرى يه محمولدر وشول صبى يه اطلاق اولنور كه والده‌سى يوله براقوب كتمش اوله اكثرى فقردن ممر الناس اولان يول اوزره ياخود حمام قپوسنه ومسجده براقوب اولادى اولمينلر ياخود اهل خيرات اولنلر آلوب تربيه ايدرلر وكاهيجه والده‌سى طفل حرامزاده‌يى دخى القا ايدرنته كه شاعر ديمشدر * اشك زيا كم زاهدان ريخت بخانهٔ خدا * چه بمسجد افكند طفل حرامزاده را * وفى الحديث صلى رسول الله عليه الصلوة والسلام على قبر منبوذ اى لقيط وروى على قبر منبوذ اى قبر بعيد من القبور قال الشارح ويعضد الثانية ماروى من طريق آخر انه مر بقبر منتبذ عن القبور فصلى عليه ومنبوذ آرقلغندن ناشى اتى اكله صالح اولميان قيون وكچى مقوله‌سنه اطلاق اولنور كه آتلمغه لايق اولور النبذة قصبه وزننده منبوذ ايله معناى ثالثده مراد قدرها اسميه‌در المنابذة مفاعله وزننده انتباذ كبى جنكده هر طرفك عسكرى برجانبه چكلمك معناسنه‌در يقال نابذ الجيش فى الحرب اذا تحيز كل من الفريقين ومنابذه فى البيع مثلا احدهما آخره انبذ الى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا وكذا ديمكله عقد معامله قلمقدن عبارتدر كه اكا بيع الالقاء دخى اطلاق ايدرلر ياخود كندى يدنده اولان مثلا ثوبى اكا رمى اولدخى بوكه مثلنى رمى ايله عقد شرا ايلمكدن عبارتدر ياخود اذا نبذت الحصاة اليك وجب البيع ديوب بعده القاى حصاة ايتمكله اولان انعقاددن عبارتدر معاملهٔ مزبوره معاطاة غير معقوده اولمغله آندن نهى شرعى صادر اولمشدر ومنه الحديث انه نهى عن المنابذة فى البيع وهو ان تقول انبذ الى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا وكذا قال فى النهاية ليجب البيع او ان ترمى اليه بالثوب ويرمى اليك بمثله او ان تقول اذا نبذت الحصاة وجب البيع المنبذة مكنسه وزننده يصدغه ومندره اطلاق اولنور اوتورمق ايچون طرح اولنديغيچون كويا كه آلت طرح ملاحظه اولنمشدر يقال جلس على المنبذة اى الوسادة الانباذ ارذال وزننده اوباش نامنه اطلاق اولنور كه طرح وتبعيد ايده‌جك ارذالدر نبذك جمعيدر يقال هم الانباذ اى الاوباش النواجذ نونك فتحيله آغزده ديشلرك نهايتنده اولان درت ديشه دينور كه يكرمى سكزدن زياده برر ديشدر بعد البلوغ حاصل اولور فوقانى وتحتانى دورت ديشدر على قول نواجذ انيابدر يعنى آزى ديشلريدر كه درت دانه سيورى ديشدر ايكيسى تحتانى ايكيسى فوقانيدر وعلى رأى آزى ديشلرينك اوته يانلرنده بتاشى اولان ديشلردر كه آنلرده درت دانه‌در ياخود اضراسك مجموعنه دينور مفردى ناجذدر شارح ديركه قول اول ارجحدر انتهى وعربلر عض على ناجذه ديرلر بلغ اشده معناسنه كه كمال قوتى هنكامنه بالغ اولدى ديمكدر زيرا ناجذ بلوغ وكمال وجود هنكامنده ظهور ايدر انكيچون اكا ضرس الحلم دخى ديرلر اكثرى يكرمى باشنده ظهور ايدر پس قول اول معتبر وارجح اولور و بر ديش دخى واردركه انسان يسرانا الله تعالى يوز باشنده وار نجه ديشلرك نهايتنده طلوع ايدر اكا قوزى ديشى تعبير ايدرلر النجذ نونك فتحى وجيمك سكونيله نواجذ ايله

برنسنه‌يى پك اصرمق معناسنه‌در يقال نجذه نجذا من الباب الثانى اذا عضه شديدا بالنواجذ و برآدمه برنسنه ضمننده الحاح وابرام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نجذه اذا الح عليه المنجذ معظم وزننده كوناكون حوادث چرخ بوقلمونه واقف اولمغله احوال عالمه تجربه‌سى يتكمش ييك و بدهره تحصيل وقوف ايلمش حقايقدان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل منجذ اى مجرب ويقال نجذته التجارب اى احكمته ومنجذ بليات كثيره‌يه دوچار اولمش آدمه اطلاق اولنور يقال فلان منجذ اذا اصار قد اصابته البلايا المناجذ ميمك فتحيله جلذ ماده‌سنده ذكر اولندى كه كوستبكه دينور زيرا لفظنك غيرندن جلذ كلمه‌سنك جمعيدر الانجدان همزه‌نك فتحى وجيمك ضميله بر نوع نبات آديدر كه سمومه مقاوم ووجع مفاصله بغايت نافع و بول ولبن وحيضى جذب وادرارده عجيب التأثيردر آنك ابيض نوعنك كوكى اشترغازدر كه دوه‌تيكنى ديدكلرى دوايى اوتدر مقطع دريعنى لطافتى سببيله خلط لزجى ايله سطح عضوك بيننده ونفس ماده‌نك آره لقلرينه نفوذ واجزاى صغاره تقسيمله دافعدر وملطف در يعنى حرارت معتدله‌سى سببيله ماده‌يى ترقيق ايدبجيدر اشبو انجذان انكدان فارسى معربيدر تركيده بالدرغان وحلتيت اغاجى ديرلر سياه و بياض نوعى اولور بياضى افضلدر النواخذة نونك فتحى وخاى معجمه‌نك كسريله ناخذاة لفظندن جمعدركه ناخداى فارسى معربيدركه ملاك سفينه يعنى كميلرك صاحبلرينه دينور ياخود وكلاسنه دينوركه كمى اصحابنك وكيللريدر قپودان تعبير اشدكلريدر رئيسه ده اطلاق اولنور وآندن فعل اشتقاقيله تنخذ فلان ديرلر ترأس وزننده كه قپودان اولدى معناسنه معلوم اوله كه ناخداى كلمه‌سى وصف تركيبى اولان ناوخدايدن مخففدركه صاحبى ديمكدر فى الاصل خداى ناو ايدى بعده كمى متصرفنده غالب اولمشدر ومنه ❁ موج خطردن اولمدى آسايشه مدار ❁ تا يانمه اوتور مشيدم ناخدالرك النذيذ نونك فتحيله ايشه‌مك معناسنه‌در يقال نذ نذيذا من الباب الاول اذا بال ونذيذ بروندن چقان سموكه ياخود آغزدن كلان بلغمه اطلاق اولنور النفاذ نونك فتحيله والنفوذ قعود وزننده برنسنه برآخر نسنه‌يه طوقنوب ايشلدكدنصكره اوته طرفنه چكوب صاوشمق معناسنه‌در يقال نفذ السهم الرمية نفاذا ونفوذا من الباب الاول اذا جاز عنها وخلص منها ونفاذ ونفذ اوق طوقنديغى نشانك ياخود سائر نسنه‌نك ايچروسنه ايشلوب كيروسى هنوز ايچروده اولديغى حالده اوجى اوته طرفندن چقمق معناسنه‌در يقال نفذ السهم من الرمية نفاذا ونفذا اذا خالط جوفها وخرج طرفه من الشق الآخر وسائره فيه ونفاذ نحويون اصطلاحنده اضمار ايچون اولان هاء وصلك حركه‌سندن عبارتدر اشبو ❁ تجرد المجنون فى كسائهى ❁ مصراعنده كسائه ضميرينك كسره‌سى كبى شارح ديركه ❁ رحلت سمية غدوة اجمالها ❁ مصراعنده هانك فتحه‌سى وبلد عامية اعماؤه ❁ مصراعنده هانك ضمه‌سى دخى نفاذدر و بو امام اخفشدن مأثوردر ونفوذ ونفاذ برآدم برجماعتك ارالغندن اوق كبى چكوب ايلرو صاوشمق معناسنه استعمال اولنور يقال نفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم قال الشارح وفى النهاية فى حديث ابن مسعود انكم مجموعون فى صعيد واحد ينفذكم البصر معناه انه ينفذ بصر الرحمن حتى يأتى عليهم كلهم قال الكسائى نفذنى بصره ينفذنى اى بلغنى وجاوزنى وقيل اراد ينفذهم بصر الناظر لاستواء الصعيد الانفاذ همزه‌نك كسريله اوقى نشاندن اوته چكورمك معناسنه‌در بو مناسبتله حكم وفرمانى روا واجرا ايلمكده مستعملدر يقال انفذ الوالى الامر اذا قضاه و برآدم برقومه واروب آنلردن اولمق على قول بولده كيدركن ارالرنى ياروب اورته‌لرنده يوريوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا صار منهم اوخرقهم ومشى فى وسطهم و برقومك ارالغندن اوق كبى صاوشوب ايلرويه كچمك معناسنه مستعملدر يقال انفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم النافذ نفوذدن اسم فاعلدر ايشلوب اوته كچر اولان شيئه دينور بو مناسبتله مسلك عام اولان طريقه وصف اولور يقال طريق نافذ اى سالك يعنى عام يسلكه كل احد وجميع امورنده يورغو كبى ماضى ومؤثر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل نافذ اى ماض فى جميع اموره ومطاع اولان حكم وفرمانه وصف اولور يقال امر نافذ اى مطاع النفوذ صبور وزننده والنفاذ شداد وزننده بونلرده جميع امورنده بغايت ماضى وجارى ونافذ اولان آدمه اطلاق اولنور النفيذ اميروزننده بودخى مطاع اولان حكم وفرمانه اطلاق اولنور يقال امر نفيذ اى مطاع النفذ فتحتينله انفاذ معناسنه اسمدر يقال امر بنفذه اى بانفاذه ويقال قام المسلمون بنفذ الكتاب اى بانفاذ مافيه ومنفذ مخرج ومخلص معناسنه‌دركه فعل بمعنى مفعلدر يقال اتى فلان بنفذ ماقال اى بالمخرج منه المتنفذ متنخب وزننده بوللق سعه معناسنه مستعملدر و بو مصدردر يقال فيه متنفذ اى سعة النوافذ بدنده نفس وذائقه فرج ياخود ترح ايصال ايدن جملهٔ مساماته اطلاق اولنور هر برسمه يعنى دليكه نافذه دينوركه اصرتان وخنابتان وفم و طبيجه‌دن عبارتدر اصرتان قواق دلكلريدر وخنابتان برون دلكلريدر وفم آغزدر وطبيجه جمله دبردر التنافذ تفاعل وزننده مدعى

ومدّعى عليه حاكمه مرافعه ومحاكمه ايدشمك معناسنه در يقال تنافذوا الى القاضى اذا خلصوا اليه يعنى ارتفعوا ته كه
هر برى حجت وبينه لرنى اظهار ايله محاكمه ده صرف مقدور ايليه لر دال مهمله ايله تنافدوا ديرلر النقذ نونك فتحى
وقافك سكونيله قورترمق معناسنه در يقال نقذه منه نقذا من الباب الاول اذا خلصه ونجاه وسلامت ونجات معناسنه
استعمال اولنور ومنه قولهم نقذا لك للعاثر وبو اصلده نقذك الله نقذا ايدى قال فى الاساس تقول العرب نقذا لك اذا دعوا له
بالسلامة الانقاذ همزه نك كسريله والتنقيذ تفعيل وزننده والاستنقاذ والتنقذ تفعل وزننده بونلرده
قورترمق معناسنه در يقال انقذه منه ونقذه واستنقذه وتنقذه اذا خلصه ونجاه النقذ فتحتيله قورتريلمش شيئه
دينور وبو فعل بمعنى مفعولدر قبض ونقض كبى يقال هو نقذه اى ما انقذه ونقذ مصدر اولور قورتلمق معناسنه يقال
نقذ الرجل منه نقذا من الباب الرابع اذا نجا وعربلرك ماله نقذ قولى شقذ مادّه سنده ذكر اولندى الانقذ احمد وزننده
كرپى يه دينور قنفذ معناسنه النقيذة قصيده وزننده دشمن اخذ وتملك ايلدكدنصكره تخليص واسترجاع
اولنان آته دينور ولباس جنك اولان زرهه اطلاق اولنور بونده بمعنى فاعلدر وذات الزوج اولان خاتونه اطلاق اولنور
منقوذه معناسنه در يقال امرأة نقيذة اى ذات الزوج منقذ محسن وزننده بر رجل اسميدر نقذه فتحاتله بر موضع آديدر
الناهيذ همزه نك فتحيله ابن عباد نقلى اوزره زهره يلدزينك اسميدر على قول بو دال مهمله ايله وفارسىّ غير معرّبدر
بو صورتده كلام عربيده مدخلى يوقدر شارح ديركه فارسيده ناهيددر دال مهمله ايله بعده تعريب ايدوب ناهيذ
وناهيذ ديديلر فصـــــل الواو الموبذان والموبذ ميمك ضمى وبانك فتحيله فقيه الفرس وحاكم المجوس
اولان كسه يه دينور جمعى موابذه در آخرنده اولان هاء عجمه ايچون يعنى اسم اعجمى معرّب اولديغنى اشعار ايچون الحاق
اولنمشدر مترجم ديركه مجوسك قاضى القضاة مقامنده اولانه موبدموبدان ديرلر تعريبله موبذ موبذان ديديلر ومؤلفك
حاكم المجوس قولى عطف تفسيردر زيرا فرسدن مراد فرس قديمدر كه آتش پرست مجوسلر ايدى عالملرى حاكم اولورلر
نته كه حالا يهودك عالم وحاكمنه عربيده حبر واسا لمرنده خاخام ونصارانك بطريق وپاپاس ديدكارى كبى وقالديكه
آخر موابذه الحاق اولنان هاء مذكوره مناسبتيله خفى اولميه كه جمعك آخرنه الحاق اولنان هاء اوچ موضعده
مطرده در اوّل اسم اعجمىّ معرّبدركه تعويض ايچون اولسون استاذ واساتذه كبى وكرك بلا تعويض اولسون
موبذ وموابذه وكيلج وكيالجه كبى ثانى مفردده اولان ياى نسبته تعويض ايچون الحاق اولنور اشعثى واشاعثه وقرمطى
وقرامطه ومهلبى ومهالبه كبى ثالث الف خامسه دن معوّض اولور حبنطى وحبانطه وعفرنى وعفارنه كبى
ومضاعفدن جبار وجبابره كبى قسم اولدنذر ومواضع مذكوره نك غيريده الحاق هاء قليلدر فحوله وحجاره كبى
ومؤلف كرچه اشبو موبذ مادّه سنى فصل واوده ثبت ايدوب لكن وجه مذكور اوزره معرّب اولمغله محلى فصل ميم
اولديغى ناپوشيده در الوجذ واوك فتحى وجيمك سكونيله طاغلرده اولان خدايى اويمه چقوره دينور كه آنده
صوار كيلور وحوضه اطلاق اولنور جمعى وجذان كلور واوك كسريله ووجاذ كلور كذلك واوك كسريله الوجذ
كتف وزننده وجاذى چوق يره دينور يقال مكان وجذ اى كثير الوجاذ الايجاذ همزه نك كسريله بر آدمى بر نسنه يه
ناچار ايلمك معناسنه در يقال اوجذه اليه اذا اضطره وجبر واكراه ايلمك يعنى بر فعلى بر آدمه زوراكى ايشلتمك معناسنه در
يقال اوجذه عليه اذا اكرهه الوذوذة زلزله وزننده سرعت وشتاب معناسنه در يقال وذوذ الرجل وذوذة اذا اسرع
ويقال مرّ الذئب يوذوذ اى يسرع الوذواذ خشخاث وزننده سرعتله تيز تيز يورر اولان آدمه دينور يقال رجل
وذواذ اى سريع المشى الورذ وعد وزننده كيجكمك واويالنمق معناسنه در يقال ورذ فى حاجته يرذ ورذا اذا ابطأ
الوقذ واوك فتحى وقافك سكونيله شدتله اورمق معناسنه در يقال وقذه يقذه وقذا اذا ضربه شديدا شارح
ديركه مضروبك اعضاسى فرسوده اولوب موته مشرف اولمق درجه سنده اورمق اوله جقدر انتهى وبر كسه يى يره
ياتق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا صرعه وبو اشمق وساكن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال وقذه الحلم والورع اذا
سكنه وبر آدمه غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا غلبه وبر كسه يى خسته وعليل اوله رق براقوب ترك ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا تركه عليلا الوقيذ امير وزننده والموقوذة آغاجله ضرب اولنه رق قتل اولنان قيونه
اطلاق اولنور كه جاهليه افعالندن ايدى يقال شاة وقيذ وموقوذة اى قتلت بالخشب فعيل بمعنى مفعول اولمغله تأنيث
وتذكيرى مساوى در ووقيذ بره چالنمش صريع معناسنه در وبطىء وثقيل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وقيذ اى بطىء
ثقيل وشول خسته يه اطلاق اولنور كه شدّت مرضدن اولمك درجه سنه وارمش اوله يقال مريض وقيذ اى الشديد
المرض المشرف على الموت الموقوذ بودخى اولمك مرتبه سنه وارمش خسته يه اطلاق اولنور يقال مريض موقوذ
اى شديد المرض مشرف على الموت الايقاذ همزه نك كسريله بودخى بر آدمى عليل اوله رق براقوب كتمك معناسنه در

مطلب

يقال اوقذه اذا تركه عليلا الموقذة معظمه وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنور كه صرار يعنى ولدى امتمك ايچون
ممه سنى صاردقلرى ايپلر ممه سنه تأثير ايلمكله بره لندرمش اوله على قول ولدى اموب لكن ممه سى پك يوك اولمغله
سودى آز چقار اولديغندن پك چكلمكدن وباشيله اورمقدن ممه سنده علت حادث اولمش ناقه يه دينور يقال ناقة
موقذة اذا كانت قد اثر الصرار فى اخلافها اولتى يرضعها ولدها ولا يخرج لبنها الا نزرا لعظم الضرع فيوقذها
ذاك ويأخذها له داء الموقذ مجلس وزننده بدنده اولان اوچ يره اطلاق اولنور كه مراد ضرب اولندقده بغايت
متأثر اوله جق يرلر اوله جقدر طوبوق ودز ودیرسك واوموز باشى كبى قال فى الاساس ضرب على موقذ من مواقذه وهى
المواضع التى يشتد عليها الضرب كالكعب والركبة والمرفق والمنكب جمعى مواقذ كلور الوقائذ واوك فتحيله
دوشمش قالدرم طاشلرينه اطلاق اولنور مفردى وقيذه در الولذ واوك فتحى ولامك سكونيله چاپك يوريمك
معناسنه در يقال ولذ الرجل يلذ ولذا اذا اسرع فى المشى وچاپك ديرنمك معناسنه در يقال ولذ الرجل اذا تحرك
سريعا الولاّذ شدّاد وزننده ملاذ معناسنه دركه ذكر اولندى الومذة واوك فتحى وميمك سكونيله پك خالص
وصاف اولان آقلغه دينور قار كبى پاض نق معناسنه فصـــــل الهاء الهبذ هانك فتحى وبانك سكونيله
يلمك معناسنه در يقال هبذ الرجل هبذا من الباب الثانى اذا عدا وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال هبذ الرجل
اذا اسرع فى المشى وقوش سرعتله اوچمق معناسنه در يقال هبذ الطير اذا اسرع فى الطيران الاهباذ
افعال وزننده والاهباذ اكرام وزننده والمهابذة مفاعله وزننده بونلرده مشى وطيرانده سرعت ايلمك معناسنه در
الهبابذة پك جست وچالاك اولان ناقه يه دينور الهذّ هانك فتحى وذالك تشديديله والهذذ فتحتينله والهذاذ
هانك ضميله بر نسنه يى چاپك كسمك على قول هر نسنه يى كسمك معناسنه در يقال هذّه هذّا وهذذا وهذاذا من الباب
الثانى اذا قطعه سريعا اوهو قطع كل شىء وچاپك چاپك اوقومق معناسنه مستعملدر يقال هذّ القرآن اذا اسرع
فى قرأته الاهتذاذ افتعال وزننده بودخى سرعتله كسمك معناسنه در يقال اهتذّه بمعنى هذّه الهذوذ صبور
وزننده والهذّاذ شدّاد وزننده بغايت كسيجى كسكين نسنه يه دينور يقال سيف هذوذ وهذّاذ اى قطّاع وهذّاذ
شول حيوانه اطلاق اولنور كه بغايت رونده اولمغله سائره سبق وتقدّم ايدر اوله يقال جمل هذّاذ اى سابق متقدّم
الهذهاذ خشخاث وزننده بودخى بغايت كسيجى قطّاع معناسنه در وصرب وبعيد اولان مسافه يه على قول
سريع اولان دوه يه دينور يقال قرب هذهاذ اى بعيد صعب او سريع وراده قرب صويه بر كيجه لك مسافه يه دينور
وكاعجه صويه كتور يلن دوه يه اطلاق اولنور الهذاهذ علابط وزننده والهذّ هانك ضميله بونلرده
بغايت كسيجى قطّاع معناسنه در هذاذيك تثنيه بنيه سيله قطعا بعد قطع معناسنه در اشبو هذاذيك قطع
معناسنه اسم اولان هذاذك تثنيه سيدر هجاجيك ولبيك مثللو تكرار وتأكيدى متضمن درهذّا بعد هذّ يعنى قطعا
بعد قطع ديمكدر ومزهرده بونلر ايچون باب مخصوص موضوعدر دواليك وحنانيك وهذاذيك وهجاجيك ولبيك
وسعديك كبى وبونلر عربدن تثنيه بنيه لريله صادر اولمشدر الهذاهذ هانك فتحيله شول كسه لره دينور كه
هر كوردكلرى شخصه هذا منهم اومن خدمهم يعنى بوده آنلردندر ياخود آنلرك اتباع ومتعلقاتندندر ديرلر كه
سعاة ووشاة مقوله سى اوله جقلردر وبو اسم اشارت اولان هذا لفظندن منتصر فدر كلمه مز بوره بى چوق تفوّه
ايلدكلرينه مبنى در الهرابذة موابذه وزننده هند قومنك كه سلفده مجوسى وحالا بعضيسى آتش پرستلردر آتشكده لرينك
قومه سنه يعنى خدامندن اولوب امور ومهماتنى رؤيت ايدن كسه لره على قول عظماسنه ياخود علماسنه
ياخود آتشكده لرده بالكز آتشك خدامنه يعنى كلخنبسنه دينور مفردى هربذدر زبرج وزننده وبو هربذ معرّب بيدر
الهربذة دحرجه وزننده دواته مخصوص بركونه يوريمكه دينور كه خبب ديدكلرى يورويشدن يواشجه اولور
وخبب على قول قوردلنكى ديدكلرى يورويشدر الهربذى هانك وبانك كسرى والفك قصريله صالنى يولانى
ادا ايله يوريمكه دينور وبنكج كبى يان يان يوريمكه دينور ومنه يقال عدى الجمل الهربذى اى فى شق شارح ديركه بونلر
فى الاصل هرابذه يورويشى كبى يوريمك اولوب بعده وضع مذكورده استعمال اولندى المهروذة ميمك فتحيله بر كلمه دركه
همان بلبل باغ ما اوحى عليه من التحيات اوفاها حضرتلرينك عيسى بن مريم عليه السلام آخر زمانده نازل اوله جقلرنى
مبين صادر اولان اشبو ينزل عند المنارة البيضاء شرقى دمشق فى مهروذتين حديثنده مسموع اولمشدر محدثين بين
ممصرتين عنوانيله تفسير ايلديلر وممصر اسم مفعول بنيه سيله بويه سى آچق صارى اولان ثوبه دينور وبعضلر دال
مهمله ايله روايت ايلمكله هردايله يعنى زرده چاوايله بويانمش جامه ديمك اولور قال فى النهاية بين مهرودتين اى فى شقتين
او حلتين قال ابن الانبارى القول عندنا بين مهروذتين اى بين ممصرتين الهماذى هانك فتحيله سرعت معناسنه در

وبو نسبت اوزره وارد اولان الفاظدندر وناقة سريعة يه دينور وشدت مطر وشدت حر معناسنه در يقال يوم
ذو همذى اى ذو شدة مطر وكذا ذو شدة حر الهمذانى فتحاتله چوق سوزلو كثير الكلام كشى يه دينور يقال رجل
همذانى اى الكثير الكلام وبردوزمه يوريموب اختلاط اوزره كونا كون يوريمكه دينور يقال يمشى همذانيا وهو اختلاط
نوع فى نوع الهمذان فتحاتله كوزل ولطيف يوريمكه دينور رسمان فى السير معناسنه وهمذان عجمده بر بلده در بانيسى اولان
همذان بن فلوج بن سام بن نوح عليه السلام ايله مسمادر حالا دال مهمله ايله متعارفدر الهنبذة هانك وبانك فتحيله امر شديد
معناسنه در جمعى هنابذدر الهوذة حوزه وزننده بغرتلق قوشنه دينور جمع جنسى هوذدر على قول هوذ معرفه اوله رق
بشقه بر قوشدر وبر رجل آديدر صاحب اليمامه ابن على الحنفى در الهاذة بر نوع شجردر جمعى هاذدر اليهوذى يهوديه لغتدر

❀ باب الراء ❀ فصـــل الهمزة ❀

الابر جبر وزننده والابار كتاب وزننده والابارة كتابة وزننده خرما اغاجنى واكنى اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع ابرا وابارا وابارة من الباب الاول والثانى اذا اصلحه شارح ديركه مؤلف تشويش
ايلمشدر زيرا بو ماده ابره دن مأخوذدركه ايكنه يه دينور مرتبة اولاده ديشى خرما آغاجنى اركك خرما طلعيله
آشيلامق معناسنه استعمال اولندى كويا كه اركك دن بر پاره آلوب ديشى يه ادخال ايدر بو جهتله ديشى خرمايى اصلاح
ايلكله ميوه يه قالور بعده زرع وسائر اشجار اصلاحنده استعمال اولندى انتهى وابر وابار اهلاك ايچون كوبكه
انمكله ايكنه يوتدرمق معناسنه دركه معناى موضوعدر يقال ابر الكلب اذا اطعمه الابرة فى الخبز وعقرب قويرغى
اوجنده اولان سميلو ايكنه سيله بر آدمى صوقمق معناسنه مستعملدر يقال ابرته العقرب اذا لدغت بابرتها اى طرف
ذنبها وبر آدمى فصل وغيبت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ابر فلانا اذا اغتابه وهلاك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ابر القوم اذا اهلكهم التأبير تفعيل وزننده بودخى خرما آغاجنى واكنى وجه مذكور اوزره اصلاح ايلمك
معناسنه در يقال ابر النخل والزرع تأبيرا بمعنى ابره الابرة همزه نك كسريله ايكنه يه دينور مسلة الحديد معناسنه
فارسيده سوزن ديرلر جمعى ابر كلور همزه نك كسرى وبانك فتحيله وابار كلور همزه نك كسريله وابرة العقرب صوقديغى
ايكنه سيدركه فارسيده نيش دينور وابرة العرقوب انسانك اوكچه سى اوزره اولان قالين سكيردن عبارتدركه
براوجى بالدره وبر اوجى اوكچه يه ملاصق اولور وابرة الذراع انسانك قولنك اوجنه اطلاق اولنور على قول قولدن
پرمقلر طرفنه طوغرى ممتد اولوب بيلكجه نك اوجيله مساوى اولان انجه رك كميكه اطلاق اولنور وابرة آت قسمنك
فيچ اياقلرنده اكر بحه تعبير اولنان سكيردن طوغنه قدر منحدر اولان سكيره اطلاق اولنور ومقل اغاجنك فدانته
اطلاق اولنور جمعى ابرات كلور همزه نك كسرى وبانك سكونيله وابر كلور همزه نك كسرى وبانك فتحيله وابرة نميمه
معناسنه مستعملدركه قوغ تعبير اولنور اسميدر يقال انه لذو ابرة اى نميمة وابرة انجير اغاجنه شبيه بر شجرك اسميدر
الاتار عطار وزننده ايكنه يانه وايكنه صتانه دينور على قول همان ايكنه يانه دينور ايكنه صتانه ابرى دينور
قبطى وزننده بونده بانك فتحى لحن وخطادر واتار پيره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه اشياف الابار اصناف
الكبار وزننده كوزادويه سندن بر دوانك اسميدر مفردات طبيه ده مرسوم اولديغى اوزره صفتى يانمش قورشون
ويانمش باقر واثمد وتوتياى هندى غبرحات وصمغ وكثيرا اسكر ز درهم وافيون ومر صاف يارمشر درهم كندر بش
درهم صوايله قارشدروب استعمال ايدرلر كوزده اولان قرحه يى اوكولديجيدر المئبر منبر وزننده ايكنه موضعنه
دينوركه ايكنه قودقلرى ظرفدر ايكنه دان تعبير اولنور وبو منبر كبى آلته مشبه اولان اسم مكاندر ومئبر نميمه وافساد
بين الناس معناسنه مستعملدر مئبره دخى بو معنايه درهايله جمعى مآبر كلور يقال انه لذو مئبر فى الناس اى ذو نميمة
وافساد وخرما آشبسنه دينور وانجد اوزون قوملغه اطلاق اولنور الابر فتحتنله صلاحيت بولمق معناسنه دركه
معناى مذكوردن مأخوذدر يقال ابر الشئ ابرا من الباب الرابع اذا اصلح آبر كامل وزننده سجستان ايالتنده
بر قريه آديدر محدثيندن محمد بن الحسين الحافظ الابرى اورادندر الائتبار افتعال وزننده بر آدم بر كيمسه دن كندى خرما
اغاجنك آشيلامسنى ياخود اكيننك اصلاح ايلمسنى طلب ايلمك معناسنه در يقال ائتبر فلانا اذا سأله ابر نخله او زرعه
وبو سؤالى متضمن اولمغله اتخاذ بناسندن منشعبدر والائتبار قويى قازمق معناسنه در يقال ائتبر البئر اذا حفرها
ابير زبير وزننده بر صو آديدر وابير اساميدندر ابير بن العلاء محدثيندندر وعصمة بن ابير وعويف بن الاضبط بن
ابير اصحابدندر بنو ابير بر قبيله در ابرين همزه نك فتحيله يبرين لفظنده لغتدركه بر قوملق آديدر الآبار همزه نك مديله
شهر واسط قصبالرندن بر قصبا آديدر ابار الاعراب اجفر ايله فيد بينده بر موضع آديدر المئبرة مكانسه وزننده
دوم اغاجندن ابتدا اسوروب چقان شاخه اطلاق اولنور ونجميه اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى المأبور ايكنه

بوتدرلشه وعقرب صوقمسنه دينور بو مناسبتله بر تهمتله متهم اولمش آدمه اطلاق اولنور ومنه قول على كرم الله وجهه
لست بمأبور فى دينى اى بمتهم فى دينى فيتألفنى النبى عليه الصلوة والسلام بتزويج فاطمة ويروى بالثاء المثلثة اى
لست ممن يؤثر عنه الشر قال فى النهاية قيل لعلى كرم الله وجهه الاتتزوج ابنة رسول الله عليه الصلوة والسلام
فقال مالى صفراء ولابيضاء ولست بمأبور فى دينى الاترور همزه نك ضمى وتاى فوقيه نك سكونيله تؤرور لفظنده
لغتدر كما سيذكر التأتير تفعيل وزننده توتير معناسنه دركه يايه چله چكورمكدر يايى قورمق تعبير اولنور يقال
اتر القوس تأتيرا بمعنى وترها توتيرا همزه واودن مبدله در اترار همزه نك ضميله تركستانده بر بلده در الاثر همزه نك
وثاى مثلثه نك فتحيله بر نسنه نك برنده قلان بقيه سنه دينور مثلا تقول رأيت اثر الدار اى بقيتها جمعى آثار وأثور
كلور وبو جنس در واحدى هايله در شارحك بيانى اوزره اصل اثر بر نسنه نك وجودينه دلالت ايدن نسنه يه
موضوعدر اول مناسبتله بقيه سنه اطلاق اولنوب وبر مناسبتله سائر معانى آندن متفرع اولمشدر انتهى واثر خبر
وحديث معناسنه مستعملدر كه منقول عنه دن بقيه در تقول سمعت منه الاثر اى الخبر حديث وسنته اثر اطلاقى
بو معنادندر تقول وجدت ذلك فى الاثر اى الحديث والسنة محدثيندن حسين بن عبد الملك وعبد الكريم بن منصور
الاثريان اكا منسوبلردر واثر واثر همزه نك كسريله اياغك برده قلان نشانه دينوركه ايز تعبير اولنور بو مناسبتله
صكره جه وبعد معناسنده استعمال اولندى يقال خرج فى اثر فلان واثره اى بعده يعنى عقبه لسانمزده آندن ايزنى
بصه رق ايله تعبير اولنور واثر فتحتنله مصدر اولور اصحاب وهمدملرى اوزره استئثار يعنى اشياء حسنة معهوده يى
يالكز كندى نفسى ايچون اختيار ايلمك معناسنه دركه كندى ايچون اول نسنه لرى استبقا ايلمكدن عبارتدر يقال
اثر الرجل على اصحابه اثرا من الباب الرابع اذا فعل الاستئثار اى اختار لنفسه اشياء حسنة معهودة بينه وبين اصحابه
وبر نسنه يه بشلمق شروع معناسنه دركه آنى ايشلمكله ابقا ايلمش اوله جقدر يقال اثر يفعل كذا اى طفق وامور
سائره يى ترك ايدوب خاصة بر خصوصه جزم طريقيله عزم ايلمك معناسنه دركه آنى امور سائره دن بقيه عد ايلمش
اولور يقال اثر على الامر اذا عزم وله تفرغ واثر علامت ونشانه اطلاق اولنور مناسبتى ذكر اولندى الايتثار
افتعال وزننده والتأثر تفعل وزننده بر يره كيدن آدمك ايزينه اويمق معناسنه در يقال ايتثر فلانا وتأثره اذا تبع اثره
التأثير تفعيل وزننده بر نسنه ده اثر ونشان قومق معناسنه در يقال اثر فيه تأثيرا اذا ترك فيه اثرا مثلا قلج ضربه ده
يرايتمك وايشلمك معناسنده اولان تأثير كذلك بر سوز آدمه تأثير ايلمك بو معنادن منشعبدر الآثار اثرك جمعيدر علامتلره
دينور يوللرده مسافه علاماتى اولان اعلام واميالة اطلاقى بو مناسبتله در الاثر امر وزننده همزه نك كسريله ده
لغتدر قلجك جوهرينه دينوركه علامت جودتى اوله جقدر يقال ما احسن اثر السيف اى فرنده جمعى اثور كلور
واثر واثارة كتابة وزننده واثره همزه نك ضميله مصدر اولورلر بر آدمدن بر كلام وحديث نقل وروايت ايلمك معناسنه
يقال اثر الحديث منه اثرا واثارة واثرة من الباب الثانى والاول اذا نقله ورواه فى الاصل اثر واثاره تتبع اثر معناسنه اولمغله
كويا كه حديثك ياخود محدثك اثرينه متتبع اولور واثر امر وزننده بوغور دوه ناقه يه چوق آشمق معناسنه مستعملدر
بو دخى تتبع اثر معناسندندر يقال اثر الفحل اثرا اذا اكثر من ضراب الناقة وبر آدمه اكرام ايلمك معناسنه در مكرمه
معناسنه اولان مأثره آتيه دن مأخوذدر يقال اثره اذا اكرمه الاثير همزه نك فتحيله اثر كبى بو دخى قلجك يوزنده
اولان جوهرينه دينور وخالص دوسته اطلاق اولنور يقال هو اثيرى اى من خلصائى وبو خلاصة السمن معناسنه
اولان اثر آتيدن مأخوذدر وكاه اولوركه اثير كثير لفظنه اتباعا ذكر اولنور يقال شئ كثير اثير كما يقال كثير بثير الاثرة
همزه نك ضميله مصدر در نته كه ذكر اولندى واثره استئثار دن اسم اولور فتحاتله اثره كبى كما سيذكر واسلافدن
متوارث اولان مكرمته اطلاق اولنور بقيه مناسبتيله يقال فلان له اثرة اى مكرمة متوارثة وسلفدن مأثور ومنقول
اولان علم بقيه سنه اطلاق اولنوركه روايت وكتابتله اثرى باقى قالور يقال هم على اثرة من العلم اى بقية منه يأثرونها
عن الاولين وقيتلغه اطلاق اولنور جدب معناسنه شدتى چوق زمان السنه ده باقى قالديغنه مبنى وحالت غير مرضيه يه
اطلاق اولنور بودخى اختصاص للنفس معناسنه اولان استئثار آتيدن اسمدر يقال له اثرة اى حال غير مرضية الاثر
همزه نك ضميله بدنده يارة اوكولدقدنصكره يرنده قلان اثر ونشانه دينور وچهرهٔ انسانيده اولان آب وتاب ورونقه
اطلاق اولنور قلجك جوهرينه اطلاق ايتدكلرى لفظدن متفرعدر وبو ايكى معناده ثانك ضميله ده زبانزددر يقال
ما احسن اثر وجهه اى ماؤه ورونقه واثر بركونه تمغا آديدركه دوه نك طبانلك ايچ يوزينه باصيلور دوه غائب
اولدقده ايزنى سوروب اول نشانله بولمق ايچون الاثر همزه نك كسريله ايره دينور نته كه ذكر اولندى واثر صافى
ياغك خلاصه سنه دينوركه كره ياغى اريديلوب سوزلدكده خلاصه قلان ياغدن عبارتدر بقيه مناسبتنه مبنى در

وبونده همزه نك ضمیله ده لغتدر الاثر همزه نك فتحی وثانك ضمیله عجز وزننده والاثر كتف وزننده كه ایكمسیده
صفتدر اصحاب ورفقاسی اوزره اشیاء حسنه یی استئثار یعنی آنلردن دریغ ایدوب همان كندی نفسیچون اختیار ایدر
اولان كمسیه دینور وبو انار استئثاردن اسم اولان اثره دن صفتلردر یقال رجل اثر واثر ای یستأثر علی اصحابه یعنی یختار لنفسه
اشیاء حسنة الاثرة فتحاتله والاثرة همزه نك ضمیله كما سیذكر والاثرة همزه نك كسریله والاثری حسنی وزننده
صفت مذكوره دنكه استئثار دندر اسملردر برنسنه خصوصنده مستقل ومستبد اولمق حالتنه دینور قال الشارح
ومنه الحدیث ستكون بعدی اثرة ای یستأثر بعضكم علی بعض والاستئثار التفرد بالشیء من دون غیره وقال فی النهایة
قال للانصار انكم ستلقون بعدی اثرة فاصبروا الها الاثرة بفتح الهمزة والثاء اسم من آثر یؤثر ایثارا اذا اعطا اراد انه یستأثر
علیكم فیفضل غیركم فی نصیبه من الفیء والاستئثار الانفراد بالشیء وقال فی الاساس وفی الحدیث سترون بعدی اثرة
ای یستأثر امراء الجور بالفیء واثره فتحاتله مأثور ومنقول اولان علم بقیه سنه اطلاق اولنور اثره كبی نته كه ذكر اولندی
المأثرة میمك وثانك فتحیله والمأثرة ثانك ضمیله اثره كبی اسلافدن متوارث اولان مكرمت ومفخرت یادكارینه
اطلاق اولنور جمعی مآثر كلور مفاخر وزننده یقولون مآثر العرب ای مكارمها ومفاخرها التی تؤثر وتذكر عنها الاثارة
سحابه وزننده اثره كبی علم بقیه سنه اطلاق اولنور كه روایت وكتابتله اثری باقی قالور قال الشارح ومنه قوله تعالی
اواثارة من علم الآیه قال البیضاوی اوبقیة من علم بقیت علیكم من علوم الاولین الاثیرة وقیره وزننده یرده یورركن
آیاغنك ایزی عظیم اولان دابه یه اطلاق اولنور یقال دابة اثیرة ای عظیمة الاثر فی الارض بحافرها الاثر فاعل وزننده
اثر وحدیث نقل وروایت ایدن آدمه دینور وشیء حسنی اصحابی اوزره استئثار یعنی اول امردن كندی نفسنه تخصیص
ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل آثر اذا كان یستأثر علی اصحابه كما فی مفردات الراغب اثره مزبوره دن فاعلدر
واثره بو علاقه ایله فضل وتقدم معنارینه مستعملدر پس آثر افضل واسم فاعل اوله رق مقدم معناسنه استعمال اولنور
ومنه قولهم فعل ذلك آثراما واثر ذی اثیر كلاهما علی بنیة الفاعل والاثیر علی زنة الامیر واول ذی اثیر واثیرة ذی اثیر واثره
ذی اثیر بضم الهمزة فی الاثرة واثر ذی اثیرین بكسر الهمزه والاثیرین بصیغة التثنیة واثر ذی اثیرین بالفتحات فی الاثر
وآثر ذات یدین وآثر ذی یدین كلاهما علی صیغة الفاعل كلها بمعنی اول كل شیء یعنی آنك فعلنی امورسائره اوزره
ترجیح واختیار ایله جملهٔ افعاله تقدیم ایلدم وجه مذكور اوزره اثیر فضل وتقدم معناسندن مأخوذ اولمغله بوراده قبل
ومقدم معناسنه در كذلك اثره واثر واثر مقدم معنارینه در ومثال اولده آثراما قولنده آثر اسم فاعلدر نصب اوزره در
یاخود فعلت وافعلت اوزره كلن افعالدن مؤثر معناسنه در وحالیت اوزره منصوبدر یاخود اثر عازم معناسنه در
وما كلمه سی زائده در محذوفدن عوضدر نته كه افعل هذا اما لا دیرلر كه افعل هذا ان لا یفعل هذا سبكنده در
وسائرلری ظرفیت اوزره منصوبلردر المأثور شول قلجه اطلاق اولنور كه یوزنده جوهر وسائر گونه مقبول
ومعتبر لكنه دار اثر ونشان اوله علی قول صرتی دیشی دموردن وآغزی پولاددن چكلمش اوله یاخود جن طائفه سنك
معمولی اوله یقال سیف مأثور اذا كان فی متنه اثر اومتنه حدید انیث وشفرته حدید ذكر اوهو الذی یعمله الجن وقول
علی رضی الله عنه ولست بمأثور فی دینی قد ذكر فی ابر الایثار همزه نك كسریله برنسنه یی اختیار ایلمك معناسنه در
یقال آثره ایثارا اذا اختاره وجه مذكور اوزره فضل معناسنه مستعار اولمغله آندن ایثار تفضل واختیار معنارینه
منشعب اولمشدر وایثار برنسنه یی برنسنه یه تابع ودرپی قلمق معناسنه در كه ایز معناسنه اولان اثردن مأخوذ در
یقال اثر كذا بكذا اذا اتبعه اياه التؤثور عصفور وزننده شول دمور داغنی یه دینور كه آنكله دوه نك طبانته
نقشا اوررلر تا كه غائب اولدقده آنكله ایزی معلوم اوله وثؤثور جلواز معناسنه در كه ضابط ومحتسب خدمتكارینه دینور
قول اوشاغی تعبیر اولنور قوللق كیجیسی وتفكجی باشی سرهنكلری وترسانه چاوشلری وكربجی یساقجیلری مقوله سیدر
ایز معناسنه اولان اثردن متصرفدر المئثرة مكنسه وزننده ثؤثور ایله معنای اولده مرادفدر الاستئثار برشیء
سائره وبرموجب كندی نفسنه تخصیص واختیار ایله آنده مستبد ومتفرد اولمق معناسنه در یقال استأثر بالشیء
اذا استبد به وخص به نفسه وبرلر استأثر الله بفلان دیرلر اول آدم وفات ایدوب حقنده مغفرت ربانی مرجو ومأمول اولسه
وبو كنایه در اول آدمی گویا كه حق تعالی بین الوری اختیار واصطفا ایله متفرد ایلدیكنه تفألدر ذو الآثار اسود نهشلی نام
كمسه نك لقبیدر كه مشاهیر شعرادندر هجوده یك ماهر اولمغله برقومی هجو ایلدكده هر كس هجوینی حفظ ایدر
اولمغله اول قومده گویا كه آثار ترك وابقا ایدر ایدی یاخود سائر شعرانك اشعارینه نسبت مزبورك اشعاری سائر ساعك
آثارینه نسبت ارسلانك آثارینه شبیه اولدیغیچون تلقیب اولندی الاثیر زبیر وزننده اسامیء رجالدندر اثیر بن عمرو السكونی
طبیب كوفیدر ومغیرة بن جمیل بن اثیر ابو سعید الاثیم شیخیدر الاجر زجر وزننده عاملك عملی مقابلی اولان عوض

وجرایه دینور جمعی اجور وآجار كلور مؤلفك بصائرده بیاننه گوره اجر واجره عامله عملی مقابلنده عائد اولان ثوابه دینور
گرك دنیوی وگرك اخروی اولسون لكن اجرت ثواب دنیویده واجر اخرویده خاص اولدی واجر واجرت ماده لری
من عقد اولان كذلك عقد مجراسنه جاری اولان عمله اطلاق اولنور وجزاء من عقد وغیر عقد اولانه اطلاق اولنور
كذلك نافع وضار مده اطلاق اولنور لكن اجر واجرت نافعه مخصوصدر وگاه اولور كه اجر ایله مهر نكاحدن كنایه
اولنور انتهی واجر مصدر اولور عامله عملی مقابلنده حسن مكافات ایلمك معناسنه یقال اجره اجرا من الباب الاول
والثانی اذا جزاه واجر ذكر حسن ونیكنام معناسنه استعمال اولنور اجر وحسن جزایی عادتا مستلزم اولدیغنه مبنی
قال الشارح ومنه قوله تعالی وآتیناه اجره فی الدنیا الآیه قیل هو الذكر الحسن واجر مهره یعنی نكاح مقابله سنده
منكوحه یه ویریلان اجره یه اطلاق اولنور كه كابین تعبیر اولنور قال فی الاساس ومنه قوله تعالی علی ان تأجرنی ثمانی حجج
ای تجعلها اجری علی التزویج یرید المهر وقوله تعالی وآتوهن اجورهن كنایة عن المهور واجر واجار كتاب وزننده
واجور قعود وزننده بدنده صنق كمیك اكری وعقده لی قالدیغی حالده اوكولمق معناسنه در یقال اجر العظم اجرا
واجارا واجورا من الباب الاول اذا برأ علی عثم وصنق كمیكی وجه مزبور اوزره صاروب اوكولتمك معناسنه در تقول
اجرت العظم ای جبرته علی عثم واجر برنسنه یی اجرتله كرایه ویرمك معناسنه در یقال اجر المملوك اجرا اذا اكراه
وثواب وجزا حاصل اولمق معناسنه در یقال اجر فلان فی اولاده علی بناء المفعول اذا ماتوا فصار وا اجره وثوابه
وقال فی الاساس اجر فلان ولده اذا ماتوا فكانوا له اجرا وصنق عضو صارلمق معناسنه در یقال اجرت یده علی بناء
المجهول اذا جبرت الاجارة همزه نك حركات ثلاثیله اجر كبی عمل مقابلی ویریلان جرایه دینور كه اسمدر الایجار
همزه نك كسریله بودخی عادله عوض وجزا ویرمك معناسنه در یقال آجره یوجره ایجارا اذا جزاه وبرنسنه یی
كرایه ویرمك معناسنه در یقال اجر المملوك اذا اكراه وایجار واوی اولان وجر افعالنده لغتدر كه مزراغله آغزه
دورتمك معناسنه در یقال آجره الرمح ایجارا بمعنی اوجره ای طعنه فی فیه المؤاجرة مفاعله وزننده بودخی برشیء
كرایه ویرمك معناسنه در یقال آجر المملوك مؤاجرة اذا اكراه شارح دیر كه زمخشری اساسده آجرنی فلان
داره فاستأجرتها وهو موجر ولا تقل مؤجر فانه خطأ قبیح ولیس اجر هذا علی فاعل ولكن افعل وانما الذی هو فاعل
قولك آجر الاجیر مؤجرة كقولك شاهره وعاومه عبارتیله معنای مزبورده مؤاجره یی تخطئه ایلمشدر لكن ابن قطاع
وسائر بعض ائمه دن ورودی مأثور اولمغله مؤلف دخی آنلره اتباع ایلدی واقعا مصاحده دخی ورودی مرسومدر
ومؤاجره فاجره عورت وشخص مأبون كندو سنه اجرتله فعل شنیع ایتدرمك معناسنه در كه فرج ودبرنی كرایه ویرمكدن
عبارتدر یقال آجرت المرأة مؤاجرة اذا اباحت نفسها باجر واجرتله ارغاد طوتمق وارغادلغه طوتلمق معنارینه در
تقول آجرته فاجرنی مؤاجرة ای صار اجیری الاجرة همزه نك ضمیله كرایه دینور كه اسمدر فارسیده مزد دینور اجرت قدم
اباق كراسیدر كه ایاق تری تعبیر اولنور الایتجار افتعال وزننده اجر وثواب طلبیله تصدق ایلمك معناسنه در
یقال ایتجر فلان ایتجارا اذا تصدق وطلب الاجر قال الشارح ومنه الحدیث فی الاضاحی كلوا وادخروا وأتجروا ای
تصدقوا طالبین للاجر وبونده ادغامله اتجروا جائز دكلدر زیرا بو اجردن مأخوذدر تجاره دن مأخوذ دكلدر الاستیجار
بركسه یی اجرتله ارغادلغه طوتمق معناسنه در تقول استأجرته ای اتخذته اجیرا الاجیر امیر وزننده اجرتله طوتیلان
ارغاده دینور الاجار همزه نك كسری وجیمك شدهسیله طامه دینور سطح معناسنه جمعی اجاجیر واجاجره كلور
نته كه نونله انجار دخی لغتدر جمعی اناجیر كلور الاجیری خصیصی وزننده دأب وعادت معناسنه در یقال ما اجیراه
كذا ای عادته الأجور فاعول وزننده والیاجور یای تحتیه ایله والاجور صبور وزننده والآجر همزه نك
مدی وجیمك ضمیله والآجر هاجر وزننده والآجر صاحب وزننده والآجرون همزه نك مدی وجیم
ورانك ضمه لری مجموعی آجر معناسنه در كه همزه نك مدی وجیمك ضمی ورانك تشدیدیله كرمیده دینور ومجموعی
معربلردر یعنی آكور فارسی معربلریدر آجر همزه نك مدی وجیمك فتحیله ام اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام
اسمیدر نته كه هاجر ایله معروفه در شارح دیر كه همزه هادن مبدلدر درب آجر همزه نك مدی وجیمك ضمیله
بغداده ایكی موضع اسمیدر الاخر همزه نك وخای معجمه نك ضمیله قدم لفظنك ضدیدر كه صغنله ایلرو معناسنه
اولمغله اخر كیرو معناسنه در یقال مضی قدما وتأخر اخرا وهر شیئك صوكنه دینور كما سیذكر واكسه وخلف
معناسنه مستعملدر یقال شق الثوب اخرا ومن اخرای من خلف التأخر تفعل وزننده والتأخیر تفعیل وزننده
والاستئخار كیرو لنمك وكیرو یه قالمق معناسنه در یقال تأخر الرجل واخر واستأخر ضد تقدم وتأخیر متعدی اولور
كیرولمك وكیرو یه قومق معناسنه تقول اخرته تأخیرا فتأخر الاخرة والمؤخرة محسنه وزننده بر شیئك كیروسنه

اطلاق اولنور بو معنادندر که کوزك قویرغنه آخرة العین ومؤخرة العین اطلاق اولنور تقول نظر الی باخرة عینه
ومؤخرتها ای بماولی اللحاظ ویقال بمؤخرها بالتثقیل قال الشارح وهذا قلیل وآخرة الرحل وآخر الرحل ومؤخر
الرحل معظم وزننده ومؤخرة الرحل معظمه وزننده وبونلرده تشدید وتخفیف وخانك فتحی وکسری جائزدر سمرك
آردقاشنه دینور که راکب اکا استناد ایدر قادمه مقابلیدر الاخران تثنیه بنیه سیله درت ممه لو حیوانك اویلقلری جانبنده
اولان ایکی ممه لرینه اطلاق اولنور الآخر فاخر وزننده صوك معناسنه در که اول مقابلیدر یقال اوله کذا وآخره کذا
ویقال جاء عن آخرهم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره آخر لفظی اول مقابلی اسمدر نهایته موضوعدر نته که اول کلمه سی بدایته
موضوعدر وبو آخر یا آخر اخور اصیغه سندن نسب اوزره اسم فاعلدر مؤنثنده آخره دینور ها ایله وآخر غائب معناسنه
استعمال اولنور یقال ابعد الله الاخر ای الغائب بوندن غرض حاضرینه دعادر الآخرة ها ایله آخرك مؤنثیدر وآخره
دار البقایه اطلاق اولنور که صفت غالبه در مراد نشأۀ ثانیه در نته که دار دنیا ایله نشأۀ ثانیه دن تعبیر اولنور وکاه اولور که
دار لفظی ترك اولنور کما فی قوله تعالی لیس لهم فی الآخرة الا النار وکاه موصوف اوله رق ذکر اولنور ومنه قوله تعالی
والدار الآخرة خیر الایة وعربلر سکا ایکنجی دفعه ده کلدم دیجك یرده اتیتك آخرة مرتین دیرلر الآخر امیر وزننده بودخی
آخر معناسنه در که اول مقابلیدر وغائب معناسنه ده استعمال اولنور آخر کبی حضوره فضیلتندن متأخر اولدیغیچون
وهر شیئك اك صکره سنه اطلاق اولنور کما سیذکر الآخر همزه نك مدی وخانك فتحیله غیر معناسنه در که فارسیده
دیکر مرادفیدر ایکی نسنه نك برینه نسبتله اول بریدر جمعی آخرون کلور واو ونون ایله واخر کلور همزه نك ضمی وخانك
فتحیله مؤنثنده اخری دینور همزه نك ضمیله واخراة دینور ها ایله جمعنده اخریات دینور کذلك اخر دینور همزه نك
ضمی وخانك فتحیله شارح دیر که آخر لفظی افعل وزننده افعل تفضیلدر فی الاصل اشد تأخرا معناسنه اولوب
بعده غیر معناسنه استعمال اولندی واخر لفظی که جمع آخر واخری در شروح کافیه ده معدولیتی وجمعیتی بابنده
کلمات کثیره مبسوطه در مؤلف وجه مذکور اوزره مذکرك دخی جمعی اخر کلور دیو رسم ایلمشدر بو جهتله بعضلرك
فعدة من ایام اخر آیت کریمه سنده نکته تطلبی لاطائل اولور وعربلر اتیتك آخر مرتین دیرلر ایکنجی دفعه ده سکا
کلدم معناسنه نته که آخرة مرتین دخی بو معنایه در که ذکر اولندی واخری آخره کبی دار بقایه که نشأۀ ثانیه در اطلاق
اولنور وعربلر لا افعله اخری اللیالی ولا افعل اخری المنون دیرلر ابدا معناسنی مراد ایدرلر الی آخر الدهر سبکنده در
ویقولون جاء اخری القوم یعنی من کان فی آخرهم ویقولون جاء فی اخریاتهم ای فی اواخرهم الاخرة فتحاتله وهمزه نك
ضمیله جائزدر والاخیر امیر وزننده نته که ذکر اولندی والاخر ضمتینله کذلك ذکر اولندی والاخریا همزه نك
وراءنك کسری ویانك تشدیدیله والاخریا همزه نك ضمیله والاخریا همزه نك وراءنك کسریله والاخریا
همزه نك مدیله مجموعی هر شیئك آخرینه اطلاق اولنور یقال جاء اخرة وباخرة واخیرا واخرا واخریا واخریا واخریا
وآخریا ای آخر کل شیء شارح دیر که مؤلفك باخرة قولندن معرف باللام اوله رق مستعمل اولماسی فهم اولنوب لکن
جار ومجرورك مجموعی حال اولمغله معرفا دخی استعمال اولندی الاخرة فرحه وزننده ویره سی معناسنه استعمال
اولنور تقول بعته باخرة ای بنظرة المئخار مصباح وزننده شول خرما آغاجنه اطلاق اولنور که میوه سی قیشك
وکسمك صوکلرینه قدر قالور اوله یقال نخلة مئخار اذا صارت یبقی حملها الی آخر الشتاء والصرام آخر آنك
وزننده ارانده دهستان ایالتنده بر بلده آدیدر اعلام رواتدن اسمعیل بن احمد وعباس بن احمد بن الفضل
اورادندر الآدر آدم وزننده والمأدور مغدور وزننده ادره علتنه مبتلا اولان آدمه دینور که عورت یرنده قیل بنك
درینك جوفنده اولان انجه زار کبی دری یرتلوب بغرسقلر خایه نك قابنه اینمکله خصیه سی قوغه کبی شیشوب قبارمش
اولور ترکیده دبه طشاق تعبیر اولنور وفتق مزبور همان صول طرفدن حادث اولور علی قول شول کمسنه دینور که
خصیه لرینك برنده فتق اصابت ایلمش اوله یقال رجل آدر ومأدور وهو من ینفتق صفاقه فیقع قصبه فی صفنه
ولا ینفتق الا من جانبه الایسر او من یصیبه فتق فی احدی خصیبه الادر فتحتینله مصدردر بر آدم دبه طشاق اولمق
معناسنه یقال ادر الرجل ادرا من الباب الرابع اذا صار آدر الادرة همزه نك ضمیله اسمدر دبه طشاقلغه دینور
وبونده فتحاتله ده جائزدر الادراء حمراء وزننده شول خصیه یه اطلاق اولنور که فتق اثری اولمیه رق بیوك اوله
یقال خصیة ادراء ای عظیمة بلا فتق المأدر مأدورك جمعیدر الادر همزه نك ضمیله آدرك جمعیدر یقال
قوم مأدر ای ادر آذار همزه نك وذال معجمه نك مدیله اسم اعجمیدر وشهور رومیه دن شهر سادس اسمیدر که حالا
مارت تعبیر اولنور تشرین اولدن عد ایتملریله شهر سادس اولور الأر همزه نك فتحی وراءنك تشدیدیله طوار سورمك
معناسنه در یقال ار الدابة ارا من الباب الاول اذا ساقها وطرد وتبعید ایلمك معناسنه یقال ار فلانا اذا طرده

وجماع ایلمك معناسنه در ارکبی ار ایلمك لطائفندندر یقال ارها اذا جامعها واسهال سبیله بورك سوروب
چیقرمق معناسنه در یقال ار السلح اذا رماه واسقطه شارح دیر که بو راده وسقوطه نسخه لری محرفدر صواب
اولان اسقاطه اولمقدر وار آتش یاقمق معناسنه در یقال ار النار اذا اوقدها وار شول چبوغه دینور که تیکنلو
میشه آغاجندن قوپاریلوب وتیکنلری ازاله واطرافی ملایم اولنجه قدر یره اوردقدنصکره صو ایله اصلادوب
اوزرینه طوزا کررلر وآنی رحمی لقاح قبولندن قلان ناقه نك رحمنه ادخال ایله دوا ایدرلر واکارار دخی دینور
همزه نك کسریله وار کلمه سی معنای مزبوردن مصدر اولور یقال ار الناقة ارا اذا فعل بها الار والارار الارة
هره وزننده آتشه دینور الاریر صریر وزننده قمار اوینارکن غلبه حیننده ماجن وکمسیاو لاابالی اولان قمارجی
شوق وجنبشله چاغروب باغروب هنکامه ایلمك علی قول مطلقا سسلنمك معناسنه در یقال ار الماجن عند القمار
والغلبة اریرا اذا صات او هو مطلق الصوت واریر اسم اولور اول صوته دینور ارار همزه لرك فتحیله قیون وکچی
قسمنی چاغره جق اصواتندندر الائترار افتعال وزننده استعجال معناسنه در یقال ائتر الرجل اذا استعجل المئتر
میمك کسری وهمزه نك فتحیله کثیر الجماع اولان آدمه دینور الازر همزه نك فتحی وزای معجمه نك سکونیله قبلامق
احاطه معناسنه در یقال ازر الشیء ازرا من الباب الثانی اذا احاطه وزور وقوت معناسنه در وضعف
وزبونی معناسنه اولمغله ضد اولور یقال رجل ذو ازر ای قوة وذو ازر ای ضعف شارحك بیاننه کوره مادهٔ
مذکوره ازار ماده سندن مأخوذدر که بله بغلدقلری فوطه وبشتمال مقوله سنه دینور پس احاطه معناسی وشد
ازاردن ملحوظ قوت معناسی کذلك ازار ذاتنده ثوب ضعیف اولمق حسبیله ضعف معناسی وعون وظهر معنالری
آندن منشعبدر انتهی وازر قوتلندرمك تقویه معناسنه در یقال ازره ازرا اذا قواه وازر ارقه یه اطلاق اولنور
یقال شد به ازره ای ظهره الازر همزه نك ضمیله بلده ازار بغلیه جق یره دینور معقد الازار معناسنه الازر همزه نك
کسریله اصل ومبنا معناسنه در یقال هو من ازر کریم ای اصل وازاره دینور کما سیذکر الازرة همزه نك کسریله
بناء نوعدر بردورلو وبر هیئتله ازار طوتنمق معناسنه در که حالته دالدر آندن لسانمزده طوتنش ایله تعبیر اولنور
یقال انه لحسن الازرة ای هیئة ایتزاره الازار همزه نك کسریله بدنه بورونجك چار وملحفه یه دینور وبو
مذکردر مؤنث دخی اولور وبعضا هاء تأنیثله ازاره دخی دینور شارح دیر که کرچه مؤلف مطلقا ملحفه ایله
تفسیر ایلدی لکن اصل ازار بلدن اشاغی طوتیلان فوطه وبشتمال مقوله سنه دینور نته که رداء بلدن یوقری
طوتیلان ثوبه دینور مثلا حاجك بلدن یوقری طوتندقلری احرام رداء وبلدن اشاغی طوتندقلری
ازاردر انتهی وازار لفظنك جمعی آزره کلور حمار واحمره کبی وازر کلور حمار وحمر کبی وازر کلور زانك
سکونیله وازار مطلقا آدمی ستر ایدن نسنه یه اطلاق اولنور انکیچون بر آدمك بیتنه ازار اطلاق ایدرلر
وازار عفاف وعصمت معناسنه مستعملدر یقال انها من اهل الازار ای العفاف ویقال هو عفیف الازار
وکشینك زوجه سنه اطلاق اولنور لباس کبی ودیشی قیونه اطلاق اولنور ودیشی قیونی صاغمق ایچون
چاغردقلری صوتدن حکایه اولور که ازار ازار دیو چاغررلر سکون راایله المئزر منبر وزننده بودخی ازاره دینور
لحاف وملحف کبی الایتزار افتعال وزننده ازار طوتنمق معناسنه در یقال ایتزر بالازار اذا لبسه ولا تقل اتزر
بادغام الهمزة فی التاء وقد جاء فی بعض الاحادیث ولعله من تحریف الرواة مؤلفك مرادی اشبو حدیثدر قال
فی النهایة وفی الحدیث کان یباشر بعض نسائه وهی مؤتزرة فی حالة الحیض ای مشدودة الازار وقد جاء
فی بعض الروایات وهی متزرة وهو خطأ لان الهمزة لا تدغم فی التاء التأزر تفعل وزننده بودخی ازار طوتنمق
معناسنه در یقال تأزر الرجل بمعنی ایتزر المؤازرة مفاعله وزننده بر آدمك احسانله حزنتی دفع ایلمك معناسنه در
یقال آزره مؤازرة اذا واساه وبر نسنه مقابل اولمق معناسنه در یقال آزره اذا حاذاه وبر آدمه یاردم ایلمك معناسنه در
یقال آزره اذا عاونه وبو معنالرده واو ایله موازره شاذدر ومؤازره اکین قوتلنوب بری برینه صرمشمق معناسنه
مستعملدر یقال الزرع یؤازر بعضه بعضا اذا تلاحق والتف التأزیر تفعیل وزننده برنسنه یی بورمك معناسنه در
یقال ازره اذا اعطاه وقوت ویرمك وقوتلندرمك معناسنه در یقال ازره اذا قواه ومنه یقال نصر مؤزر ای بالغ شدید
ازر هاجر وزننده اهواز ایله رامهرمز بیننده بر ناحیه آدیدر وسلفده بر صنمك اسمیدر وبعض لغات عربیه ده
آزر کلمه سی ذم ودشنام کلماتندندر وآزر ابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه سلام الجلیل حضرتلرینك عموجه لری اسمیدر
پدرلری اسمی تارخدر شارح دیر که قرآن کریمده آزره اب اطلاقی عادت عرب اوزره جاری اولمشدر بیضاویده بو وجه
اوزره مرسومدر که کتب تواریخده ذکر اولندیغی اوزره پدرلرینك اسمی تارخدر علی قول ایکیسیده علمدر اسرئیل

ويعقوب كبي وعلى رأى تارخ علم واز ر وصفدر شيخ ياخود معوج معناسنه ومنع صرف اعجمى اولوب موازننه محمول
اولديغنه مبنى در ياخود نعت عربيدر ازردن ياخود وزردن مشتق در واقرب اولان علم عجمى در وعند البعض
آزر برصنم آديدر كه مرسوم اكا عبادت ايدرايدى ملازمت عبادتنه مبنى اسميله مسما اولمشدر ياخود حذف مضافله
اكا اطلاق اولنمشدر كه عابد آزر تقديرنده اولور ياخود مراد صنم مزبوردر آزر كلمه سى مابعدينك مفسر اولديغى
فعل مضمر ايله منصوبدر انتهى وآزر ازاردن وصف اولور احمر وزننده شلوارلغى بياض اولوب آياقلرى سياه اولان
آته اطلاق اولنور على قول شلوارلغى وآياقلرى بياض اولانه ياخود شلوارلغى بياض اولوب آياقلرى نه درلو اولورسه
اولسون اطلاق اولنور يقال فرس آزر اذا كان ابيض الفخذين ولون مقاديمه اسود او هما واحد او اى لون كان لكن اساسده
وفرس آزر ابيض العجز فان نزل البياض الى الفخذين فهو مسرول وخيل ازر بكمر يعنى جمع عنوانده مرسومدر المؤزرة
معظمه وزننده شول ديشى قيونه وصف اولوركه آياقلرى شلوارلغه قدر سياه اولمغله كويا كه سياه شلوار كيمش اوله
يقال نعجة مؤزرة كانها ازرت بسواد الاسر همزه نك فتحى وسينك سكونيله برنسنه يى محكم بغلمق معناسنه در
يقال اسر الشئ اسرا من الباب الثانى اذا شده شارح ديركه اسر فى الاصل اسار ايله يعنى صرم ايله سمر اغاجنى چكوب
بغلمق معناسنه موضوعدر بعده مطلقا بغلمق و بو مناسبتله تقويه ويرمك وقوى قلمق واسير ايلمك معنالرى متفرع
اولمشدر انتهى واسر برشيئى صرم وسائر صار فى مقوله سيله صارمق معناسنه در يقال اسره اذا عصبه وانسانك خلق
وخلقنى محكم وقوى قلمق معناسنه مستعملدر يقال اسره الله اى خلقه ذا قوة وشدة فى الخلق والخلق و بو معناده
اسر اسم اولور ومنه قوله تعالى وشددنا اسرهم اى خلقهم قال البيضاوى فاحكمنا ربط مفاصلهم بالاعصاب
وقال المؤلف وشددنا اسرهم اى مفاصلهم او المراد مصرتى البول والغائط اذا خرج الاذى تقبضتا او معناه انهما
لا يسترخيان قبل الارادة تفسير اوله كوره حضرت حق جل وعلا بيوررلر كه بن عظيم الشان خلاق بيچون آنلرك مفاصلنى
برى برينه وصل وشد ايله متين واستوار ايلدم وتفسير ثانى يه كوره بول وغائط مجرالرندن هر برنى حدثلر چقدقدنصكره
بوزيلوب ديوشور يلور قلدم ياخود اخراج حدثى مراد لرندن مقدم سبيللرنى كوشيوب مسترخى اولمز ايلدم ديمكدر كه
حاصل معنا اولور الاسر همزه نك ضميله بول طوتلمق معناسنه درتنه كه حدث ديكرك انقباضنه حصر دينور
يقال اخذه الاسر اى احتباس البول شارح ديركه اسر اسمدر مصدرى اسردر فتحتينله يقال اسر الرجل اسرا
من الباب الرابع اذا احتبس بوله عود اسر وعود يسر ياى تحتيه ايله ياخود ثانى لحن وخطادر شول آغاج پاره سنه
اطلاق اولنوركه بولى طوتيلان آدمك قارنى اوزره وضع ايلسكله تدبير وتيمار ايدرلر اعراب ادويه سندندر
واول اغاج اعراب بيننده معروفدر ظاهرا حالا تسبيح دوزدكلرى يسر آغاجى اولمق كركدركه معروفدرتنه كه
كتب طبيه ده عود يسر عنوانده مرسومدر قال فى الاساس عولج فلان بعود الاسر وهو الذى يوضع على بطن
المأسور فيبرأ وتقول العامة عود يسر وهو خطأ الا ان يقصد به التفأل الاسر ضمتينله تخت آياقلرينه اطلاق اولنور
قوايم السرير معناسنه الاسر فتحتينله صرچه يه دينور زجاج معناسنه الاسار كتاب وزننده مطلقا باغه
وصارغى يه دينور مايشد به معناسنه جمعى اسر كلور ضمتينله شارح بونى اسير بند ايده جك قايشه تخصيص
ايلمشدر واسار يسار لفظنده لغتدركه يمين مقابليدر الاسير امير وزننده طوتساغه دينور اخيذ معناسنه كرك بغلو
اولسون وكرك اولمسون فى الاصل اسار ايله بغلو اولان طوتساغه دينوب بعده توسيع اولندى وخاصة بغلو اولانه
دينور مقيد معناسنه ومحبوس ومسجونه اطلاق اولنور جمعى اسراء كلور امراء وزننده واسارى كلور سكارى
وزننده واسارى كلور همزه نك فتحيله خباطى وزننده واسرى كلور مرضى وقتلى وزننده واسير برى برينه
صارمش نباته اطلاق اولنور يقال نبات اسير اى ملتف الاسرة عمده وزننده متين ومحكم زرهه اطلاق اولنور
درع حصينه معناسنه قوت معناسندن مأخوذدر وبرآدمك اقرب اولان رهط وعشيرتنه اطلاق اولنور مدار تقويت
اولديغيچون يقال هو من اسرة فلان اى رهطه الادنون التأسر تفعل وزننده برآدمى بربهانه ايله او بالندرمغله
مقصدندن آليقويوب كيجكدرمك معناسنه مستعملدر يقال تأسر عليه اذا اعتل وابطأ اسارون همزه نك فتحيله
عقاقيردندر بين الاطباء بو اسمله معروف نباتدركه ادويه دندر تركيده كدى اوتى تعبير اولنور اسير امير وزننده واسير
زبير وزننده واسيره جهينه وزننده اساميء رجالدندر اسرال همزه نك كسريله لام بابنده مرسومدر تأسير
السرج تباشير الفرج وزننده آتك ايرنى صاردقلرى صرعلره دينور شارحك بيانى اوزره تعاشيب كبى مفردى
نامسموعدر ياخود مفردى تأسيردر كه تمتين كبى اسمدر الاشتر شين معجمه وتاى فوقيه ايله طرطب وزننده كوفده
بعض علويه نك لقبيدر مراد زيد بن جعفردر ولفظ مزبور شترماده سنده مرسومدر الاشر فتحتينله شدت

ووفرت اوزره فرحناك اولمق معناسنه دركه طاشقنلق و بوطورلق تعبير اولنور يقال اشر الرجل اشرا من الباب
الرابع اذا مرح الاشر كتف وزننده والاشر ندس وزننده والاشر شكس وزننده وفتحتينله لغتدركه وصف
بالمصدر اولور والاشران سكران وزننده وفرت اوزره شادان اولان كشى يه دينور جمعلرى اشرون كلور شينك
كسريله واشرون كلور شينك ضميله واشر كلور ضمتينله واشرى كلور سكرى وزننده واشارى كلور خباطى وزننده
واشارى كلور سكارى وزننده المئشير مكثير وزننده كه ابنيه مبالغه دن بغايت جنبشلو وشاطر ونشاطمند انسان وحيوانه
دينوركه بوطور تعبير اولنور يقال رجل مئشير وناقة مئشير وجواد مئشير اى نشيط الاشر ضمتينله والاشر فتحتينله
ديشلرده اولان كسكنلكه ودقت ولطافته دينوركه خلقى واستعمالى اولور جمعى اشوركلور يقال فى ثغرها اشر واشر
وهو حسنه وتحزز اطرافه يكون خلقة ومستعملا اشر المجل زفر وزننده اوراق تعبير اولنان آلتك ديشلرينه دينور
الاشر حشر وزننده ديشلرى كسكين ايلمك معناسنه در يقال اشرت اسنانها اشرا من الباب الثانى اذا حززتها
اكثر قوجه قاريلر احداثه تشبه ايچون بعض نسنه لر ايله ديشلرنى تحديد وتجليه ايدرلر واشر بچقى ايله كراسته بچمك
معناسنه در يقال اشر الخشب بالمنشار اذا شقه التأشير تفعيل وزننده بودخى ديشلرى كسكينلتمك معناسنه در
يقال أشرت اسنانها تأشيرا اذا حززتها المؤتشرة والمستأشرة اسم فاعل بنيه لريله ديشلرى تأشير ايدر
اولان خاتونه دينور المؤشر معظم وزننده مطلقا بوفقلنوب كسكينلنمش نسنه يه اطلاق اولنور يقال
شئ مؤشر اى مرقق المئشار منشار وزننده وآنده لغتدركه بچقى يه دينور الآشرة عاشرة وزننده بچقى ايله
كسلمش نسنه يه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در و بو عيشة راضية قبيلندندر يقال خشبة آشرة اى مأشورة
التأشير تفعيل وزننده اسمدر چكركه نك ديش مقامنده اولان نسنه سنه دينوركه آنكله اصر ر جمعى تأشير كلور
تباشير وزننده الآشر عاشر وزننده چكركه نك بالدرلرنده اولان انجه ايكنلره دينور كذلك چكركه نك قويرغى
اوجنده اولان عقده يه دينوركه قوش چيناقلرى شكلنده اولور واكا اشره دخى دينور عمده وزننده ومئشار دينور
منشار وزننده اشيره سفينه وزننده مغربده بربلده در عبد الله بن محمد الحافظ النحوى اورادندر الاصر
عصر وزننده قيرمق معناسنه در يقال اصر الشئ اصرا من الباب الثانى اذا كسره و برنسنه يى برجانبه طوغرى
اكمك معناسنه در يقال اصر الشئ اذا عطفه و بركسه يى آليقومق حبس معناسنه در يقال اصر فلانا اذا حبسه
وچادره ذكرى آتى اصار ديدكلرى ايپ چكورمك معناسنه در يقال اصر البيت اذا جعل له اصارا الاصر همزه نك
كسريله عهد و پيمان معناسنه در و بو حبس معناسندن مأخوذدر كه بو ماده نك اصل موضوعيدر كسر وعطف
معنالرى دخى آندن مأخوذدر زيرا هر برنده حبس معناسى متصوردر مثلا كسرده طول ودرستلك حاللرندن
آليقومق وعطفده استقامتدن آليقومق ملحوظدر وعهد و پيمانده ناقضى ثواب وخيراتدن آليقومق متصوردر
واصرك جمعى آصار كلور تقول لا اصر بينى وبينه ويقال بينهم آصار يرعونها اى عهود واصركاهه اطلاق
اولنور مرتكبنى جنتدن آليقومق علاقه سيله يقال به اصر اى ذنب وآغرلق ثقل معناسنه در يقال حمل عنهم
الاصر اى الثقل بو معنالرده همزه نك ضمى وفتحيله ده جائزدر واصر برآدمى برنسنه يه ميل ايتديرن شيئه دينور
يقال هو اصره عليه اى ما يعطفه وطلاق ياخود عتق ياخود نذر ايله اولان يمينه اطلاق اولنور زيرا بونلر اثقل
ايمان اولمغله كفارتله خلاص متصوردكلدر قال فى النهاية وفى الحديث من حلف على يمين فيها اصر فلا كفارة لها
وهو ان يحلف بطلاق او عتاق او نذر واصر قولاغك دليكنه دينوركه كوپه كچوريلور جمعى آصار كلور همزه نك
مديله واصران كلور همزه نك كسريله الآصرة ناصره وزننده رحم وقرابته اطلاق اولنور سبب ميلان اولديغيچون
تقول ابس بينى وبينه آصرة اى رحم وقرابة ومنت واحسانه اطلاق اولنور تقول على منه آصرة اى منة جمعى
اواصر كلور و آصره چادرك اتكلرنى قازغه بند ايتدكلرى كوچك ايپه دينور الاصار كتاب وزننده والاصارة
هايله بونلرده چادرك اتكلرنى بند ايتدكلرى كوچك ايپه دينور جمعى اصر كلور ضمتينله واصار چادرك ايپنى
بكره جك قازغه دينور وزنبيله دينور واوتلغه دينور حشيش معناسنه وشول چوله وكليمه دينوركه ايچنه
بچلمش اوتلق وضع ايدرلر جمعى اصر كلور ضمتينله وآصره كلور افعله وزننده الايصر همزه نك فتحى وصادك
كسريله بودخى چادرك اتكلرنى بغلدقلرى كوچك ايپه دينور واوتلغه وايچنه اوتلق وضع ايلدكلرى پلاسه
دينور جمعى اياصر كلور المأصر مسجد ومرقد وزنلرنده حبسخانه يه وزندانه دينوركه اسم مكاندر محبس
معناسنه جمعى مآصر كلور مساجد وزننده وعامه معاصر ديرلر عينله وزن ثانى شاذدر الاصير امير وزننده
برى برينه متقارب اولان نسنه لرك هر برينه دينور كويا كه اصارلرى متقارب اولان چادرلرك هر برى كبى

وبری برینه صارمشوب طوپلنمش اولان صاچه دینور یقال شعر اصیر ای ملتف وکثیف وطویل اولان
صچاغه دینور یقال هدب اصیر ای کثیف طویل المؤاصر مجاور وزننده قومشویه دینور فی الاصل اصار
اصاره یعنی طناب طنابه همجوار اولانه دینوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی تقول هو جاری ومطانبی
ومؤاصری ومکاسری ای جاری المتآصر متناصر وزننده بری برینه همجوار اولان آدملره دینور یقال
ثم حی متآصرون ای متجاورون الایتصار افتعال وزننده نبات چوغالوب اوزامق معناسنه در یقال ایتصر
النبت اذا طال وکثر ویرلک نباتلری بری برینه متصل بتمك معناسنه در یقال ایتصرت الارض اذا اتصل نبتها
وبرنسنه کثیر العدد اولمق معناسنه در یقال ایتصر القوم اذا کثر عددهم الاطر همزه‌نك فتحی وطانك سکونیله
برنسنه‌یی اکوب ایکی بوکمك معناسنه در مثلا یایی قورمق ایچون اکمك کبی یقال اطر القوس وغیرها اطرا من الباب
الثانی والاول اذا عطفها واوقه اطره قلمق یعنی اوقك کزینه سکیر صاردق معناسنه در یقال اطر السهم
اذا جعل له اطرة واطر یایك وسحابك مقوس ومنحنی اولان یرینه دینور منحنی القوس والسحاب معناسنه وبو تسمیه
بالمصدردر واطر چادرك دائره سنه قصناق طرزنده قوشاق ایلمك معناسنه در که اکثری شریتدن ایدرلر یقال
اطر البیت اذا اتخذ له اطارا کالمنطقة حوله التأطیر تفعیل وزننده اطر ایله ایکی اوّلکی معنالرده مرادفدر یقال
اطر القوس تأطیرا واطر السهم تأطیرا بمعنی اطر وتأطیر قز قسمی اره وارمیوب چوق زمان اتاسی اونده اسکیوب
قالمق معناسنه در یقال اطرت البنت اذا بقیت فی بیت ابویها زمانا الاطیر امیر وزننده کناهه اطلاق اولنور
تقول آخذنی باطیر غیری ای بذنب غیری وطارلغه دینور یقال فیه اطیر ای ضیق وسوزه دینور کلام معناسنه
تقول سمعت منه اطیرا ای کلاما وایراقدن ظهور ایدن شره دینور یقال اصابه اطیر ای شر قد اتی من بعید
الاطرة عمده وزننده پارلمق ایچون اوق کزینك اوزرینه صاردقلری سکیره دینور وآلت تناسلك باشنك
کرداکرد چوره سنه اطلاق اولنور وطرنغك اطرافنی احاطه ایدن اته اطلاق اولنور وآت قسمنك پانجقلری
باشندن بوکورلری نهایتنه قدر ایلرودیکلری طمرك اوجنه دینور وچناق وچوملك قرقلرنی کنادایتدکلری
شیئه دینور که قاله یوغورلمش کولدن عبارتدر الاطار کتاب وزننده چادرك قوشغنه دینور وقلبور والك
وفوچی مقوله سنك قصناغنه وبرنسنه‌نك اطرافنه چوریلان پروازه وحاشیه سنه دینور واطار ذکر اولنان
اطره ایله ایکی معنای اوّلده مرادفدر وحلقه ودائره اولمش کروه انسانیه اطلاق اولنور وکروید باتمق ایچون
بوریلوب بوکیلن آصمه چبوقلرینه دینور که قصناق شکلنده ایدرلر وانسانك دوداغیله بیغنك قیللری بینی
فصل ایدن قوسه اطلاق اولنور که سنت وجهی اوزره بیق کسلنجه ظاهر اولور قال الشارح سئل عمر بن
عبد العزیز عن السنة فی قص الشارب فقال تقصه حتی یبدو الاطار واطار بالجمله هرنسنه‌یی احاطه ایدن شیئه
اطلاق اولنور التأطر تفعل وزننده بر یرده عوق اولوب قالمق معناسنه در یقال تأطر الرجل بالمکان اذا تحبس ومزراق
مقوله‌سی نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تأطر الرمح اذا انثنی وخاتون اصلا بر یره چقمیوب دائما خانه سنده
اقامت ایلمك معناسنه در یقال تأطرت المرأة اذا اقامت فی بیتها وبرنسنه اکریلمك معناسنه در یقال تأطر الشیء
اذا اعوج الانأطار انفعال وزننده بودخی اکریلمك معناسنه در یقال انأطر الشیء اذا اعوج المأطور مفطور
وزننده شول قویویه دینور که یاننده برقویی دخی اوله وبادیه ده شول صویه دینور که طپراغی یومشق یرده اولمغله چوکوب
یقلماسنق ایچون اطرافی احشاب ایله اوریلوب پکشدرلمش اوله المأطورة هایله دائرماداراقولبلو واغزی
قصناقلو کوله دینور که اکا سود صاغیلور اطربه همزه‌نك ورانك فتحیله مغربده بربلده آدیدر الافر
همزه‌نك فتحی وفانك سکونیله والافور قعود وزننده سکرتمك معناسنه در یقال افر الرجل افرا من الباب الثانی
اذا عدا وآهو کبی جنبش ونشاطندن صچرایوب قالقمق معناسنه در یقال افر الشاطر اذا وثب وبرنسنه شدتله
قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر اذا اشتد غلیانهما ودوه قسمی زبون وبی تاب اولدقدنصکره
سمیروب نشاطمند اولمق معناسنه در یقال افر البعیر اذا نشط وسمن بعد الجهد وخدمتده جست وچابك اولمق
معناسنه در یقال افر الغلام اذا خف فی الخدمة وطرد ایلمك معناسنه در یقال افر اذا طرد شارح دیر که کرچه
جمله نسخه‌لرده طرد عنوانیله مفسردر لکن تحریف قدر صواب اولان اطرد عبارتیله اولمقدرتنه که امهات سائره‌ده
بو رسمه مرسومدر الافر فتحتینله بودخی برنسنه شدتله قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر افرا
من الباب الرابع اذا اشتد غلیانهما ودوه بی تاب اولوب زبونلدقدنصکره وجود بولوب نشاطمند اولمق معناسنه در
یقال افر البعیر اذا سمن ونشط بعد الجهد الاستیفار افرایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استأفر البعیر بمعنی

افر

افر المئفر منبر وزننده جست وچابك خدمتکاره دینور الافرة ضمتینله ورانك تشدیدیله جماعت معناسنه در
تقول رأیت افرة من الناس ای جماعة وبلیه معناسنه در یقال وقع فی افرة ای بلیة وقارشقلق اختلاط معناسنه در
تقول ترکتهم فی افرة ای فی اختلاط وقایلق شدت معناسنه در وافرة الصیف یازموسمنك اولنه دینور وبو فعله
وزننده در وبونلرده فتحتینله ده لغتدر افران سلمان وزننده نسف قضاسنده برقریه آدیدر افر همزه‌نك
فتحی وفانك ضمی ورانك تشدیدیله عراقده بربلده در اقر همزه‌نك فتحی وقافك ضمیله بادیه ده بر وادی اسمیدر که دوه
مرعاسی اولان شور اوتلقلر ایله وصولر ایله مملو وآباداندر الاکرة همزه‌نك ضمی وکافك سکونیله کره لفظنده لغت
غیر فصیحه در که طوپه دینور الده اوینارلر وشول چقوره دینور که آنده صو ایرکیلوب طورلمغله آندن صافی
وطوری صو اخذ ایدرلر الاکر مکر وزننده والتأکر تفعل وزننده ذکر اولنان چقور قازمق معناسنه در
یقال اکر الرجل اکرا من الباب الاول وتأکر اذا حفر الاکرة الاکار شداد وزننده چفتجی‌یه دینور حراث
معناسنه اکر مذکوردن مأخوذدر صبان ایله یری سوکوب قازدیغیچون تسمیه اولندی واکارك جمعی اکره کلور
فتحاتله کویا که تقدیرا آکرك جمعیدر ناصر وزننده المؤاکرة مفاعله وزننده مخابره معناسنه در که تر لادن
حاصل اولان غلالك بعضی اوزره عقد مزارعتله بالاشتراك زراعت ایلمك معناسنه در یقال آکر الرجل مؤاکرة اذا خابر
الامر همزه‌نك فتحی ومیمك سکونیله والامار کتاب وزننده والآمرة عافیه وزننده بیورمق معناسنه در که نهی مقابلیدر
یقال امره وامر به امرا وامارا وآمرة من الباب الاول ضد نهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره امر وجه مذکور اوزره
مصدر اولور واسم مصدر اولور که فارسیده فرمان وترکیده بیورق وبیوردی تعبیر اولنور جمعی اوامر کلور وجمع
مذکور خلاف مطرده اولمغله بعضلر بوکونه تصحیح ایلدیلر که امر فی الحقیقه مأموربه اولمغله مفعول فاعله تحویل
اولندی نته که امر عارف وامر معروف وعیشة راضیة دیرلر بعده قیاس اوزره فاعل فواعل اوزره جمعلندی وعند البعض
حال وشان معناسنه اولان امردن فرق ایچون اوامر اوزره جمعلندی زیرا امر مذکورك جمعی اموردر وحال وشان
وحادثه معناسنه اولان امر افعال واقواله عامّ وشاملدر وعلی ذلك قوله تعالی الیه یرجع الامر کله ومصباحك
بیاننه کوره بیورمق معناسنه اولان امرك امر حاضرندن همزه حذف اولنوب مر بکذا دینور نته که کل وخذ کلمه‌لری
دخی بو نهجه در واکر حرف عطفله مذکور اولورسه همزه رد اولنوب وأمر بکذا دینور لکن کل وخذ کلمه‌لرنده
همان تخفیفله درکه همزه رد اولنمز انتهی وامر حادثه معناسنه استعمال اولنور که امر وفرمانك لازمه‌سیدر یقال
وقع وافی امر عظیم ای حادثة بونك جمعی امور کلور شارح دیر که حال وشان معناسی دخی بوندندر یقال امره
مستقیم ای حاله وشانه انتهی وامربك ووالی اولمق معناسنه کلور یقال امر فلان علینا وامر وامر امرا من الباب الاول
والرابع والخامس اذا ولی شارح دیر که مؤلف بونده اقتصار ایلمشدر زیرا باب اوّل ورابعك مصدرلری امردر
وباب خامسك مصدری اماره در همزه‌نك فتحیله وامره واماره همزه‌لرك کسریله آندن اسملردر انتهی الامرة همزه‌نك
کسریله معنای مزبوردن اسمدر بکلك که دینور یقال له امرة علینا ای ولایة جوهرینك امره کلمه‌سنی مصدر دیمسی
وهم در مترجم دیر که زمخشری دخی نشده کلمه‌سی کبی مصدر یتنه ذاهب اولمشدر الایمار ایجاب وزننده بودخی
بیورمق امر معناسنه در یقال آمره ایمارا بمعنی امره امرا وایمار حق تعالی برآدمك نسل ومواشیسنی چوق ایلمك
معناسنه در یقال آمره الله ایمارا ای کثر نسله وماشیته وقولهم امره کنصره لغیة غیر فصیحة وقوله علیه السلام
خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة ای مهرة کثیرة النتاج والنسل والاصل مؤمرة کمکرمة وانما هو للازدواج
اولغیة کما سیذکر الائتمار افتعال وزننده مطاوعدر امری قبول ایلمك معناسنه در که بویرق طوتمق تعبیر اولنور
یقال امره فأتمر ومشاوره ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا بری برینك امرینه امتثال ایدرلر وبونده افتعال اشتراك
ایچوندر یقال ائتمره فی امره اذا شاوره وهمّ وقصد ایلمك معناسنه مستعملدر وبه فسر القتیبی قوله تعالی ان الملأ
یأتمرون بك ای یهمون بك الامرة همزه‌نك فتحی ومیمك سکونیله بناء مرّه‌در تقول له علیّ امرة مطاعة ای له علیّ امرة
اطیعه فیها الامیر کبیر وزننده برقوم اوزره فرمانروا اولان آدمه دینور که اصطلاحمزده بك تعبیر اولنور یقال هو
امیر ای ملك بین الامارة بکسر الهمزة ویفتح مؤنثی امیره در هایله جمعی امراء کلور کرماء وزننده مؤلفك اماره ده کسر
همزه وفتح دیدیکی سابقا ذکر اولندیغی اوزره اسم ومصدر اولدیغنه مبنی در مترجم دیر که مستقیم زاده مرحومك
بیاننه کوره بای لفظی که ترکیده زنکین آدمه دینور اولاد عرب بونی بك وامیر معناسنده استعمال ایدرلر طومانبای
بلبای خیربای قایتبای کبی وامیر سید معناسنه اولمق ترکیده عرف اولمشدر اکرچه سیادت قوم امارتی مستلزمدر
لکن عربیده سیده شریف وساداته اشراف دیدکلری شرفده آل عبادر انتهی وامیر اعمایی یدوب کوترن آدمه

مطلب

اطلاق اولنورو قومشویه اطلاق اولنور وامیر مؤامر معناسنه درکه اسم مفعولدر مشاوردیمکدر که کندو سیله امور مشاوره
اولنان کسه دن عبارتدر ومنه الحدیث امیری من الملائکة جبریل ای صاحب مشورتی المؤمّر معظم وزننده تأمیردن
اسم مفعولدر امیر نصب اولنمش آدمه دینور یقال هو مؤمّر علینا ای مملك وسنور کسلمش مکانه دینور که امارة دن مأخوذدر
یقال مکان مؤمّر ای محدّد وارض مؤمّرة وعلامتلنمش نسنه یه دینور یقال شئ مؤمّر ای موسوم وتمرن نچکورلمش
قارغی یه اطلاق اولنور یقال قناة مؤمّر اذا صارت قد جعل فیها السنان ومسلط معناسنه مستعملدر
یقال فلان مؤمّر علیهم ای مسلط اولوا الامر یعنی امر وفرمان صاحبلری که مراد رؤسای قوم وعلمای عظامدر
مؤلف بونکله یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم الآیه کریمه سنه اشارت ایلمشدر
راغبك مفردانده بیانته کوره بونده اقوال عدیده واردر عند البعض مرادز من حضرت رسول اللهده کائن امراء
کرامدر وعلی قول ائمهٔ اهل بیتدر یاخوده مطلقا آمرون بالمعروفدر وابن عباس رضی الله عنهما فقهاء ومطیعون لله
اولان اهل دین ایله تفسیر ایلمشدر اشبو اقوال مذکوره نك مجموعی صحیحدر زیرا مطلقا ناسك مرتدع اولدقلری اولی
الامر درت صنفدر اول انبیاء عظامدر آنلرك حکمی عامه وخاصه نك ظاهر وباطنلرینه متعلقدر ثانی ولاة کرامدر
آنلرك حکمی عامه وخاصه نك همان ظاهرلرینه متعلقدر باطنلرینه مدخلی یوقدر ثالث حکماء بنامدر آنلرك حکمی
خاصه نك همان باطنلرینه در رابع وعاظ ونصاح ذوی الاحترامدر آنلرك حکمی عامه نك باطنلرینه در ظاهرلرینه
تعلقی یوقدر پس اولوا الامر اشبو اصناف اربعه نك جمله سی اولمغله اطاعتلری واجبه دندر انتهی الامر
فتحتیله والامرة هایله برنسنه کثرت وکمال بولمق معناسنه در یقال امر الشئ امرا وامرة من الباب الرابع اذا کثر وتمّ
مؤلفك بصائرده بیانته کوره بو معنا امر وامارة مذکوره دن مأخوذدر فی الاصل کثرت قوم وجماعت معناسنه مستعملدر
زیرا بر قوم وجماعت متکثر اولدقده تسویه وتعدیل امورلری ضمننده البته بر امیر وسایسه محتاج اولورلر بعده مطلقا
کثرت وکمالده استعمال اولندی وبرخصوص شدت بولمق معناسنه در یقال امر الامر اذا اشتد وخاصة بر آدمك
مواشیسی چوغالمق معناسنه در یقال امر الرجل اذا کثرت ماشیته وامر احد وفرد معناسنه درکه سیذکر الامر کتف
وزننده کثیر وفراوان اولان شیئه دینور یقال شئ امر ای کثیر ومبارك وفرخنده طالع آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
امر ای مبارك الاِمّر همزه نك کسری ومیم مشدده نك فتحیله امّع وزننده والاِمّرة هایله امّعه وزننده وهمزه لرك
فتحیله جائزدر شول ضعیف الرأی وکلیل التدبیر وبی رشد وروّیت کسه یه دینور که امور ومصالحنده بنفسه اهل حل
وعقد اولمامغله بالجمله امر ومراداتنده کیم نه دیرسه آنك رأینه تابع وتدبیرینه موافق اولور اوله یقال رجل امّر وامّرة
ای ضعیف الرأی یوافق کل احد علی ما یرید من امره کله قال فی الاساس رجل امّر ای لا رأی له یقول لکل احد مرنی
مترجم دیرکه بعض اصولده اشبو امّر کلمه سی منحوت اولمق اوزره مذکوردر کویا که اصلی انی امرؤ ایدی که بن بالکز
برکسه یم یعنی رأی وتدبیره قدرتم یوقدر معاونته محتاجم دیمکدر نته که امّع کلمه سی دخی انی معك لفظلرندن منحوتدرکه
استقلاله قدرتی اولمامغله هر کیم نه رأی ایدرسه بنده سنکله بیله یم سکا تابعم دیمکدر انتهی وامّر وامّرة کوچك قوزیلره
دینور الاَمَرة فتحاتله یوللرده اولان ایری طاشلره دینور کذلك علامته یعنی یوللرده و یابانلرده نشان ایچون نصب
اولنمش میللره دینور ومناره کبی یوکسك تپه یه دینور رابیه معناسنه جمع جنسی امردر هاسز الامارة والامار سحابه
وسحاب وزننده وعده کاهه دینور تقول بیننا امارة وامار ای موعد ووقت وساعت معناسنه در وعلم ونشان معناسنه در
یقال نصب امارة وامار ای علما بعده مطلقا علامت معناسنده استعمال اولندی قال فی الاساس قال الشاعر * اذا طلعت
شمس النهار فانها * امارة تسلیمی علیك فسلمی الاِمْر همزه نك کسریله عقل قبول ایلمیه جك درجه عجیب وعظیم
ومنکر اولان شیئه اطلاق اولنور یقال امر امر ای منکر عجب قال الشارح هو من قولهم امر الامر اذا کثر وکبر ومنه قوله
تعالی لقد جئت شیئا امرا ای منکرا عظیما الاَمَر فتحتیله که مذکر اولندی والتأمور تفعول وزننده والتؤمور
عصفور وزننده ایکیسنده دخی همزه ایله وهمزه سز ثابتدر احد وفرد معناسنه درکه فارسیده کس وترکیده کمسه دینور
یقال ما بالدار تأمور وتأمور وتؤمور ای احد شارحك بیانته کوره فی الاصل امّارة اولمق حسبیله نفس وقلبه اطلاق
اولنوب بعده احد وفرد معناسنده استعمال اولندی وتأمور رقابه اطلاق اولنور وعاء معناسنه یقال وضعه فی التأمور
ای فی الوعاء ونفس ناطقه یه وحبات اطلاق اولنور امّارة وباعث امر اولدیغیچون ویورکه اطلاق اولنور قلب معناسنه
ویورك حبه سنه وسویداسنه اطلاق اولنورکه دانه دل تعبیر اولنور تقول اجعله فی تامورك ای فی قلبك ویورکك حباتنه
وقانته اطلاق اولنور دم القلب معناسنه قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی موسی سعد اسد فی تاموریته التامورة
ههنا عرین الاسد وهو بیته الذی یکون فیه وهی فی الاصل الصومعة فاستعارها للاسد والتامورة والتامور علقة

مطلب

القلب ودمه فیجوز ان یکون اراد انه اسد فی شدة قلبه وشجاعته انتهی وعند البعض تامور مطلقا قانه دینور دم معناسنه
وزعفرانه دینور ورجده اولان ولده وولدتکوّن ایدن قانه دینورکه مشیمه اوله جقدر و پادشاهك وزیرینه اطلاق اولنورکه
امر ماده سندندر یقال هو تامور الملك ای وزیره وتازه قیزلرك یاخود صبیانك لعب وبازیچه لرینه اطلاق اولنور وپاپاسلرك
صومعه وناوسلرینه ده دینورکه وحدتخانه لری اوله جقدر وصویه دینور ماء معناسنه وارسلان یتاغنه دینور عرینة
الاسد معناسنه وباده یه دینور خمر معناسنه وابریقه دینورکه صو وضع اولنور وقوتویه دینور حقه کبی واشبو درت معنای
اخیرده هایله تامورة دخی لغتدر وبونك وزنی تفعول اولمغله موضع ذکری بو مقامدر جوهرینك توهمی کبی دکلدر
یعنی تایی زائده در جوهری اصلیه اعتبار ایلمکله وزنی فاعول قیاسیله تمر ماده سنده ایراد ایلمشدر فی الحقیقه اساسده
دخی وهو تفعول من الامر عنوانیله مرسومدر لکن نهایه ده جوهری کبی تمر ماده سنده مثبتدر التاموریّ تشدید
یا ایله والتأمریّ تانك فتحی وهمزه نك سکونی ومیمك ضمیله والتؤمریّ تانك ومیمك ضمیله انسانه اطلاق اولنور
تقول ما رأیت تامورّیا وتأمریا وتؤمریا احسن منه ای انسانا آمِر عامر وزننده ومؤتمر مقتدر وزننده ایام عجوزکه
شدت برد کونلریدر انك آخر کوننه دینور شارح دیرکه التجی کوننه آمر وبدنجیسنه مؤتمر دیرلر مجموعی بو ترتیب
اوزره درصن وصنبر ووبر ومطفی الجمر ومکفئ الظعن وآمر ومؤتمر حرف تعریفسز وحرف تعریفله شهر محرم
الحرامك اسم قدیمیدر جمعی مآمر ومآمیر کلور مساجد ومصابیح وزننده وبونلر غیر قیاس اوزره در امّره
امّعه وزننده بر بلده نك وبر طاغك آدیدر معنای لغویسی بوندن اقدمجه بیان اولندی وادی الامیر
مصغر بنیه سیله بر موضع آدیدر یوم المأمور بنوا الحارث جماعتنه مخصوص بر یوم معروفدر
المأمورة معموره وزننده که اشبو خیر المال مهرة مأمورة وسکة مأبورة حدیثنده وارد اولمشدر
کثیرة النتاج والنسل معناسنه درکه دوللی دوشلی فراوان دیمکدر مهره آت قولونه دینور
کره اسب معناسنه وسکه سینك کسریله صره واردی دیکلمش نخلستانه دینور ومأبورة ابردن
اسم مفعولدرکه ذکر اولندی قال المؤلف والاصل مؤمرة وانما هو لازدواج اولغیه کما سبق یعنی
فی الاصل تکثیر نسل معناسنه اولان ایماردن مزبور دن اسم مفعول اولوب مأبوره یه مشاکله وازدواج ایچون
مأموره عنوانده ایراد اولندی یاخود مأمور وجه مذکور اوزره امردن لغت ضعیفه اوله رق اسم مفعولدر
المؤامرة مفاعله وزننده والاستیمار بونلرده ایتمارکبی مشورت ایتمك معناسنه در یقال آمره فی امره ووامره بالواو
واستأمره اذا شاوره التأمّر تفعل وزننده بو دخی مشاوره معناسنه در یقال تأمّروا اذا تشاوروا وبرکسه اوزره تسلط
ایلمك معناسنه مستعملدرکه امیرلك معناسندن مأخوذدر علی ایله صله لنور یقال تأمّر فلان علیهم اذا تسلط
الیأمور یافوخ وزننده برنوع دابه بریه آدیدر علی قول اوعال یعنی طاغ کچیسی جنسندندر التأمیر تباشیر وزننده
مفاوزده اولان اعلام یعنی یابانده سمت طریق وساعت بیلمك ایچون نصب اولنان میللره ونشانلره دینور مفردی
تؤموردر عصفور وزننده بنو عبد بن الامریّ که عامریّ وزننده عربدن بر قبیله در نجائب عیدیه آنلره منسوبدر
الاوار غراب وزننده آتشك وکونشك اسیسنه دینورکه اسمدر تقول لفحنی اوار النار واوار الشمس ای حرّه
وصوسزلغه اطلاق اولنور یقال کادیغشی علیه من الاوار ای العطش نته که صوسزلغه حرّه دخی اطلاق اولنور
قال فی الاساس ویقال رجل اواریّ ای شدید العطش واوار تتونه اطلاق اولنور دخان معناسنه وآتش یالکنه
اطلاق اولنور تقول لفحنی اوار النار ای لهیبها وجنوب یعنی لدوس یلنه اطلاق اولنور حارّ اولدیغیچون جمعی
اورکلور همزه نك ضمیله الاورة فرحه وزننده اسیلکی شدید اولان ارضه دینور یقال ارض اورة ای شدید الحرّ
کذلك لدوس یلی شدتله اسر اولان یره دینور یقال ارض اورة ای شدید الجنوب الاستیوار برنسنه دن بلکلك
معناسنه در یقال استأور منه اذا فزع ودوه اوده اورکوب قاچمق معناسنه در یقال استأورت الابل اذا نفرت
فی السهل کما یقال استوأرت بتقدیم الواو اذا نفرت فی الحزن یعنی صرپ ودرشت یرده اورکوب قاچسه لر استوأرت
دینور لکن مؤلف وأر ماده سنده اذا تتابعت علی نفار واحد عبارتیله تفسیر ایلمکله بو کلامی منافی اولور واستیوار
فرارکولقده عجله ایلمك یعنی عجله وشتابله کتمك معناسنه درکه علو ودخان معنالرندن مأخوذدر یقال استأور الرجل
اذا عجل فی الظلمة کما یقال استوأر بتقدیم الواو لکن مؤلف وأر ماده سنده بو معنادن ساکت اولمشدر واستیوار
پك خشم وغضبه کلمك معناسنه مستعملدر یقال استأور القوم غضبا اذا اشتد غضبهم وبو حرارت وعلو معناسندندر
وحوکوب اوتورمش دوه صیچرایوب قالقمغه یاخود آدمجل دوه برکسه اوزره آتلمغه یاتوب طاورانمق معناسنه
مستعملدر یقال استأور البعیر اذا تهیأ للوثوب الاور جور وزننده شمال معناسنه درکه پویراز یلیدر یقال

هب الاوار اى الجنوب ويقال هب الاوراى الشمال واور السحاب بلودك برى اوله جنبش واضطراندن عبارتدر
تقول العجبنى اور السحاب ومورها اى اضطرابها واور مصدر اولور جماع ايلمك معناسنه يقال آر المرأة يؤر اورا
ويئرارا اذا جامعها لكن مؤلف ايراد ه سنده بو معنادن سكوت ايلمشدر الآر همزه نك مديله عار معناسنه در كه
ننك وناموسدر شارحك بياننه كوره همزه عيندن مبدله در آره ساره وزننده مزينه قبيله سى يوردنده برطاغك آديدر
وادى آره بنه ساره وزننده اندلسده بردره آديدر اواره ثمامه وزننده تميم قبيله سى يوردنده برصو ياخود برطاغ آديدر
اورياء بورياء وزننده بررجل آديدر شارح ديركه رجل مزبور بنى اسرائيلدندر داود نبى على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك مظهر افتتان اولدقلرى خاتونك زوجيدر الاهرة همزه نك وهانك فتحيله كوزل حاله دينور يقال
هو فى اهرة اى حال حسنة وهيئت وشكل وقيافت معناسنه در واوانينه دينور يقال ظعن ولم يبق اهرة اى اثاث بيت
جمع جنسى اهردرهاسز وجمع صيغى اهرات در حركات وزننده اهر قصر وزننده عجمده ارد بيل ايله تبريز بيننده
بربلده آديدر الاير خير وزننده معلومدر يعنى آلت تناسله دينور جمعى ايور كلور وآيار كلور مد ايله وآير كلور افعل
وزننده وايرصبا يلنه دينور يقال هب الاير اى ريح الصبا الاير همزه نك كسريله والاير سيد وزننده والاور
همزه نك ضميله والاوور صبور وزننده بونلرده صبا يلنه دينور الايار سحاب وزننده فلزات معدنياتدن توجه دينور
صفر معناسنه ايار شداد وزننده شهور روميه دن حزيران آيندن مقدم اولان آيك اسميدر كه مايس دخى اطلاق
اولنور بعض نسخه ده بعد حزيران مرسوم اولمغله غلطدر شارحك بياننه كوره لفظ مزبور فى الاصل رومى و يانك
تخفيفيله در الايار همزه نك كسرى و يانك شده سيله هوايه دينور كه عناصر دندر الاير كير وزننده ريح صبايه
دينور كه ذكر اولندى و بوغه دينور قطن معناسنه وكومش اكتيسنه دينور كه اكه لنوركن دوكلن براده سيدر
نحاتة الفضه معناسنه وابرغطفان ديارنده برطاغك آديدر الاباري همزه نك ضميله عظيم الاير يعنى كير كبير صاحبى
آدمه دينور تغييرنسبله كويا كه ايركثيره مالكدر المئير منبر وزننده كثير الجماع اولان آدمه دينور يقال رجل مئير
اى نياك ابابر همزه نك ضمى و يانك كسريله حوران قضاسنده برموضعدر فصـــــل البـاء الموحدة
البئر بانك كسريله معلومدر يعنى قويى يه دينور فارسيده چاه ديرلر و بئر لفظى مؤنثدر جمعى ابأر كلور همزه نك فتحى
و بانك سكونيله وآبار كلور كه مقلوبدر وابؤر كلور افلس وزننده وآبر كلور آمل وزننده كه وزنى اعفل در وجمع كثرتى
بئار كلور بانك كسريله البأر كتان وزننده قويى قازيجى كسيه دينور كه قويجى تعبير اولنور حفار البئر معناسنه
الابأر همزه نك كسريله احضار وزننده برآدم ايچون قويى قازمق وقويى پيدا ايلمك معناسنه در يقال ابأر فلانا
اذا جعل له بئرا البأر نصر وزننده قويى قازمق معناسنه در يقال بأر الرجل بأرا من الباب الثانى اذا حفر البئر
وبرنسنه يى صقلايوب كيزلمك على قول ادخار ايلمك معناسنه مستعملدر كه معناى ملزوميدر يقال بأر الشئ
اذا خبأه او ادخره وآخريه خير وحسنه تقديم ايلمك على قول كيزلوجه خير عمل ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال
بأر الرجل الخير اذا قدمه او عمله مستورا الابتئار افتعال وزننده بودخى قويى قازمق وقويى ايدنمك معناسنه در
يقال ابتأر الرجل بمعنى بأر كذلك بأر ايله معانئ سائره ده مرادفدر البؤرة حفره وزننده ومرادفيدر كه چقوره دينور
وآتش ياقه جق اوجاغه دينور كه صحراده چقور قازوب اوجاق ايدرلر وذخيره يه دينور كه ادخار اولنان نسنه در البئرة
بانك كسريله والبئيرة قصيره وزننده بونلرده ذخيره يه دينور تقول ابتأرت البؤرة والبئرة والبئيرة اى الذخيرة
الببر صبر وزننده ساعدن برجانور معروف اسميدر بوجانور بواسمله معروفدر وهندستانه مخصوصدر ارسلانك
دشمنيدر ديرلر جمعى ببور كلور و ببر كلمه سى اعجميدن معربدر مترجم ديركه بوندن بشقه ببر بر كوچك جانور كده
اسميدر كه كدى قدر اولور در يسندن كورك ايدرلر ببرويه عمرويه وزننده اسمادندر نصر بن ببرويه اسحق
ابن شاذان نام محدثدن روايت ايلمشدر البتر بانك فتحى وتاء فوقيه نك سكونيله كسمك على قول برنسنه يى دبندن
ياخود تمامه كسمك معناسنه در يقال بتر الشئ بترا من الباب الاول اذا قطعه اومستأصلا شارح ديركه امهات سائره ده
برنسنه يى قبل التمام كسمك ايله مفسردر كه ناقص براقق اولور الباتر ساتر وزننده والبتار ستار وزننده والبتار
غراب وزننده كه بودخى صيغۀ مبالغه در كسكين قلجه وصف اولور يقال سيف باتر وبتار وبتار اى قاطع الابتر احمر وزننده
قويرغى كسلمش اركك حيوانه دينور يقال جحش ابتر اى مقطوع الذنب مؤنثنده بتراء وجمعنده بتر دينور حمر وزننده
يقال ماهم الا كالحمر البتر وابتر برنوع خبيث يلانك اسميدر شارحك بياننه كوره قويرغى كوچك اولور وابتر فن عروضده
مثمن اولان بحر متقاربك دردنجى بيته ومسدس اولانك ايكنجى بيته اطلاق اولنور كه آنلرده بتر علتى جاريدر
مؤلف ابحاز ايلمشدر اولا بتر عروضيون اصطلاحنده قطع ايله حذفك اجتماعندن عبارتدر واول عند غير الزجاج

متقارب ايله مديده مخصوصدر ومؤلف زجاج قولنه ذاهب اولمشدر بحر متقاربك ايكى عروضى واردر برى صحيحه
وبرى مجزوءۀ محذوفه در وعروض اولانك درت ضربى واردر اولى صحيح ثانى مقصور ثالث محذوف رابع ابتردر مثالى
خليلىّ عوجا على رسم دار* خلت من سليمى ومن مية* بيتيدركه فعولن فع قالمشدر وعروض ثانيه نك ايكى ضربى
واردر اولى كندوسنه مماثلدر ثانى ابتردر مثالى* تعفف ولا تبتئس* فمايقض يأتيكا* بيتيدر وجمهور عندنده مديده
دخى جريان ايدركه فاعلاتن فاعل قالور انتهى وابتر معدم ومفلس ومفتقر آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ابتر اى معدم
وعقبدن قطعا نسل وذريتى قالميان كسيه اطلاق اولنور يقال رجل ابتر اى لاعقب له قال الشارح ومنه قوله تعالى
انّ شانئك هو الابتر اى انّ من ابغضك لبغضه لك هو الابتر الذى لاعقب له اذ لايبقى منه نسل ولاحسن ذكر پس عقب
نسل وذريته وحسن ذكر ومحمدته شاملدر وابتر خاسر وزيانديده يه اطلاق اولنور يقال فلان ابتر اى خاسر
وقولپسز آزيق چانطه سنه وقولپسز قوغه يه اطلاق اولنور يقال مزاد ودلو ابتر اى لاعروة له ومطلقا خير ونفعدن
منقطع وبى بهره اولان امر ومادّه يه وكار وعمله اطلاق اولنور يقال امر ابتر اى منقطع عن الخير قال الشارح ومنه الحديث
كلّ امر ذى بال لايبدئ فيه بحمد الله فهو ابتر ويقال خطبة بتراء اذا لم يذكر فيها اسم الله تعالى وحيواندن اشك
قسمنه وقول جنسنه ابتر اطلاق اولنور قلت خيرلرندن ناشى وايكيسنه ابتران دينور قال فى الاساس ليته اعارنا ابتريه
وهما عبده وعيره لقلة خيرهما وابتر مغيرة بن سعدك لقبيدر البتر فتحتينله حيوانك قويرغى كسلمك معناسنه در
يقال بتر ذنب الحمار بترا من الباب الاول فبتر هو اى قطعه فانقطع البترية كرديه وزننده زيديه كروهندن برطائفه نك
لقبيدركه ذكر اولنان مغيرة بن سعده منسوبلردر بترا ابترك جمعيدر الابتار همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در
يقال ابتره اذا اعطاه وويرميوب دريغ ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال سئله فابتره اى منع بو معنالرده قطع معناسنه
اولان بتردن مأخوذدر ايكيسنده قطعى مستلزمدر اولكيده ويرمكله لسان سائلى وثانيده مسئول وعطيه يى قطع
ايتمش اولور وابتار كونشك شعاعى شاخ شجر كبى ممتد اولديغى وقتده كه اول نهار اوله جقدر قوشلق نمازى قلمق
معناسنه مستعملدر وبو صلوة اشراق وقتيدر يقال ابتر المصلى اذا صلى الضحى حين تقضبت الشمس اى يمتد شعاعها
كالقضب قال فى الاساس البتيراء هى الشمس فى اول النهار لقلة ضوئها وابتار حق تعالى برآدمى ابتر قلمق يعنى نسل
وذريتدن وذكر وثنا ونام ومحمدتدن بى بهره ومحروم توفى ايلمك معناسنه در يقال ابتر الله الرجل اذا جعله ابتر الاباتر
علابط وزننده بودور آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اباتر اى قصير ونسل وذريتى اولميان آدمه اطلاق اولنور يقال
فلان اباتر اى لانسل له وقطع رحم ايدن كسيه اطلاق اولنور يقال هو اباتر اذا كان يبتر رحمه البتراء حمراء وزننده
ابترك مؤنثيدر ماضيه ونافذه اولان حجة وحديده يه وصف اولور يقال حجة وحديدة بتراء اى ماضية نافذة وبتراء تبوك
يولنده برموضع اسميدر كه قربنده مسجد نبوى واردر وخطبۀ بتراء اول خطبه دن عبارتدر كه آنده بسمله وتصليه ذكر
اولنميه يقال خطبة بتراء اذا لم يذكر الله فيها ولم يصل على النبى عليه السلام مترجم ديركه اهل ادب همزه يه عين بتراء
اطلاق ايدرلر زيرا كاسه سى منقطع عين شكلنده در البتيراء مصغر بنيه سيله كونشه اطلاق اولنور لكن اساسده وجه
مذكور اوزره اول نهاره مخصوصدر الانبتار انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انبتر الشئ اذا انقطع
وسكرتمك معناسنه مستعملدر يقال انبتر الرجل اذا عدا البترة بدره وزننده قانجق اشكه دينور اتان كبى بتيره
مصغر يدر بتران عثمان وزننده بنى عامر يوردنده برموضع آديدر بتر بانك ضميله زباله نام موضع اوزره مشرف
وممتد برنجه طاغلره اطلاق اولنور واندلس اولكه سنده برموضع آديدر بتير امير وزننده اندلسده مرسيه قضاسنده
برحصن آديدر بثيره سفينه وزننده قريش قبيله سندن ابن الحارث بن فهر اسميدر بترى كبرى وزننده
اسماندر عبد الله بن احمد بن بترى ومسلمة بن محمد البترى محدثلردر ايكنجى ذكر اولنان بتر نام موضعه منسوبدر البثر
بانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله وفتحتينله لغتدر چوق كثير معناسنه در وآز قليل معناسنده در غريبدركه مؤلف ضديتندن
سكوت ايلمشدر يقال شئ بثر اى كثير ويقال شئ بثر اى قليل و بثر بدنده چقان خرده سيولجه يه دينور خراج صغير معناسنه
جوهرينك صيغۀ جمع ايله صغار قولى غلطدر شارح ديركه بثر اسم جنس اولمغله جمعله تفسير شايع وذايعدر
حتى مؤلف خراج لفظنى ماده سنده بنيۀ جمع اولان قروح ايله تفسير ايلمشدر واقعا اساسده خرجت به بثرة فعصرها
وبجلده بثرشتى عبارتيله مرسومدر و بثر و بثور قعود وزننده و بثر فتحتينله مصدرلردر بدنده خرده سيولجه چقمق معناسنه
يقال بثر وجهه و بثر و بثر بثرا و بثورا و بثرا من الباب الاول الرابع والخامس اذا خرجت به بثرة و بثر بانك فتحى وثانك سكونيله
شول ارضه دينور كه طاشلرى عربلرك حره تعبير ايتدكلرى قاره طاشلغه شبيه لكن بونك طاشلرى بياض اوله وجه شبه
صيق وبربرى اوزره يغن طاشلق نيه اولمسيدر و بثر اشمه تعبير اولنان صويى يقين خرده قويلره دينور وذات عرق نام

مجلده بر صو یك یاخود بر موضعك آدیدر البثر كنف وزننده ماده مرقومه دن وصفدر بدننده سیولجه لر چقمش
آدمه دینور التبثر تفعل وزننده بودخی بر آدم بدننده سیولجه لر چقرمق معناسنه در یقال تبثر وجهه بمعنی بثر
البثیر امیر وزننده كثیر لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال شیء كثیر بثیر وكاه اولور كه مستقلا معنای مرقومده استعمال
اولنور بثر كلمه سی كبی یقال شیء بثیر ای كثیر الباثر شول صویه دینور كه من غیر حفر یر یوزنده ظاهر اوله یقال
ماء باثر ای باد من غیر حفر وحسود آدمه دینور یقال رجل باثر ای حسود المبثور حسد اولنمان كمسنه یه دینور
یقال هو مبثور ای محسود وپك زنكین آدمه دینور یقال فلان مبثور ای غنی جدا الابثرار اقشعرار وزننده
بربلوك سواری مسابقه ایچون یارشده جد واقدامله قوشمق معناسنه در یقال ابثأرت الخیل اذا ركضت للمبادرة
المبثراء صحراء وزننده بلاد بجیله ده برطاغك آدیدر كه سلطان الزاهدین ابراهیم بن ادهم علیه رحمة الرب الاكرم
آنده تعبد ایلمشدر الابثعرار ابثیرار وزننده ومرادفیدر كه آنفا ذكر اولندی یقال ابثعرت الخیل بمعنی ابثأرت
البجرة حجره وزننده مطلقا كوبكه دینور سره معناسنه كرك بیوك وكرك كوجك اولسون وبعض قارنده ویوزده
وبوینده دوكوم واوفق برطرزنده ظهور ایدن یومر یجه عقده یه دینور جمعی بجر كلور غرفه وغرف كبی بو معنادندر كه
بر آدم مجموع عیوبنی وكزلو وآشكاره اولان جمله امور واحوالنی كشف وبیان وذكر وعیان ایلدی دیجك برده
ذكر عجره وبجره دیرلر وعجره دخی عقده مذكوره یه دینور اساسده تقول القیت الیه عجری وبجری اذا اطلعته علی
معایبك لثقتك به واصل العجر العروق المتعقدة الناتیة والبجر ما تعقدت منها علی البطن خاصة عبارتیله مرسومدر
ابن بجرة سلفده بر میخانه جیدر كه شهر طائفده اولور ایدی وعبد الله بن عمرو بن بجره اصحابدندر وعقبة بن
بجره كه فتحاتیله در تابعیندندر وشبیب بن بجره كه كذلك فتحاتیله در برنلرد وخبیث ایدی كه ابن ملجم نام لعینله
امیر المؤمنین علی المرتضی رضی الله عنه حضرتلرینك شهادتی ماده سنده همدست مشاركت اولمشیدی لعنهما الله
تعالی الابجر احمر وزننده كوبكی طشره چقق اولان آدمه دینور وبو علتدن دكلدر بلكه خلقیدر اكا اصمه كوبك
تعبیر اولنور صفرمسی طشره چقق اولور یقال رجل ابجر اذا كانت قد خرجت سرته والابجر قارنی بیوك اولان آدمه
دینور یقال رجل ابجر ای عظیم البطن والابجر كلمه سنك جمعی بجر وبجران كلور بالرك ضمی وجیملك سكونیله
وابجر كبی هلاطنه وبلاور بند دینور وعنترة بن شداد فرسی اسمیدر وبر رجل آدیدر البجر فتحتینله بر آدم ابجر
اولمق معناسنه در یقال بجر الرجل بجرا من الباب الرابع اذا كان قد خرجت سرته ویقال بجر الرجل اذا كان
عظیم البطن وبر آدم قانمامق اوزره قارنی سود ایله یاخود صو ایله طلوم كبی طو یطلو اولمق معناسنه در یقال
بجر الرجل اذا امتلأ بطنه من اللبن والماء فلم یرو فهو بجر ككتف وبر ایشه مبادرتدن كوشبوب آغرلشمق معناسنه در
تقول بجرت عن هذا الامر اذا استرخیت عنه وتثاقلت البجر بالك ضمی وجیمك سكونیله شر وكریهه یه دینور
یقال هو اهل البجر ای الشر وامر عظیمه وخطب جسیمه كذلك تعجب اولنه جق امر عجیبه دینور جمعی اباجر
وجمع الجمعی اباجیر كلور یقال اتی بامر بجر ای عظیم وكذا عجب البجری والبجریة كردی وكردیه وزننده آفت
وداهیه یه دینور جمعی بجاری كلور بالك فتحیله قری وقاری كبی تقول لقیت منه البجاری ای الدواهی التبجر
تفعل وزننده مشروبی ایچمكده افراط ومبالغه ایلمك معناسنه در یقال تبجر النبیذ اذا الح فی شربه البجیر امیر
وزننده كثیر كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور یقال كثیر بجیر الابجیرار ابثیرار وزننده بودخی بر ایشدن یك فتور كلمكله
كوشبوب آغرلشمق معناسنه در تقول ابجأررت عن الامر ابجیرارا اذا استرخیت عنه وتثاقلت البجراء صحراء
وزننده ارض مرتفعه یه دینور البجرات فتحاتیله والبجیرات بنیه تصغیر ایله عقیق مدینه اوزره مشرف ومنتهی
اولان جبل شوراننده بر نیجه صویه اطلاق اولنور الباجر باهر وزننده ایچریسی شیشكن اولان آدمه دینور
منتفخ كبی یقال فلان باجر ای منتفخ الجوف باجر هاجر وزننده بر صنم آدیدر كه ازد قبیله سی پرستش
ایدرلر ایدی وجیمك كسریله زباندر بجیر زبیر وزننده ابن اوس الطائی درو بجیر بن زهیر كعب صحابی حضرتلرینك
برادریدرو بجیر بن بجره حمزه وزننده وبجیر بن ابی بجیر وبجیر بن عمران وبجیر بن عبد الله اصحابدندر ومحمد بن عمر بن
بجیر الحافظ وحفیدی احمد بن عمرو ومطهر بن ابی نزار البجیریان محدثلردر البحر بالك فتحی وحای مهمله نك سكونیله
مطلقا چوق صویه دینور ماء كثیر معناسنه وعند البعض فقط طوزلو شوراب اولان چوق صویه دینور جمعی
بحر وبحور وبحار كلور مصغرنده ابیحر دینور بحیر دینمز شارح دیركه بو شواذ تصغیردر وبحیر كرچه قیاس اوزره در
لكن قلیل الاستعمالدر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره فی الاصل بحر ماء كثیری جامع اولان مكان واسعه موضوع در
بعده كاهجه سعت مكانیه سی اعتبار اولنوب مثلا بحرت كذا دیرسن اوسعته معناسنه كویا كه وسعت بحر كبی آنی توسیع

ابتدم دیمكدر ومنه بحرت البعیر اذا شققت اذنه شقا واسعا بحیره اطلاق اولنسان ناقه بو معنادندر وبو مناسبتله
مطلقا واسع وبر نسنه ده متوسع اولان شیئه بحر اطلاق اولنور حتی بو كرك وواسع الجری اولان آته دخی بحر
تعبیر اولنور كذلك علومده متوسع اولان حبره ده بحر اطلاق ایدرلر وكاهجه بحردن ملوحتی اعتبار اولنوب ماء بحر
دیرلر ملح معناسنه وعند البعض بحر فی الاصل طوزلو صویه موضوعدر پس اشبو بحران هذا عذب فرات وهذا ملح اجاج
كریمه سی تغلیبه حمل اولنور انتهی وبحر كریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وصولقلی بو كرك آته اطلاق اولنور یقال
رجل بحر ای كریم وفرس بحر ای جواد واونلو صولو آبادان یره اطلاق اولنور مكان ریف معناسنه ورحم نسوانك عمقنه
یعنی اوغلان یتاغنك دیبنه اطلاق اولنور كثرت دم سیبله وبحر مصدر اولور یارمق معناسنه یقال بحر الارض بحرا
من الباب الثالث اذا شقها وخاصه قولق یارمق معناسنه در یقال بحر الناقة اذا شق اذنها بحیره بوندن مأخوذدر
كما سیذكر وبحر اسامی رجالدندر البحیرة عشیره وزننده شول ناقه یه یاخود دیشی قیونه اطلاق اولنور كه قولاغی علامت
ایچون شق اولنمش اوله زمان جاهلیتده بر ناقه یاخود قیون اون بطن یعنی اون دفعه طوغورسه قولاغنی شق ایدوب
تسییب وآزاد وركوب وذبح وانتفاعی جهتلرندن ترك ومعاف ایدرلر ایدی اكر حتف انفها هلاك اولورسه لحمنی
نسوان طائفه سنه تحریم ایدوب زمره رجال اكل ایدرلر ایدی بحیره دیدكلری بودر وعند البعض بحیره شول ناقه در كه
چوبانسز تخلیه وتسییب اولنمغله كندی باشنه صالمه اولنلیوب كزر اوله وعلی قول شول ناقه در كه بش دفعه
طوغوروب بشنجیسی اركك اولورسه اول ناقه یی ذبح ایدوب لحمندن نسوان ورجال اكل ایدرلر ایدی واكر بشنجیسی
دیشی اولورسه ناقه نك قولاغنی شق ایدوب لحم ولبن وركوب وبری مقوله سنی نفسلرینه تحریمله آزاد ایدرلر ایدی
وحتف انفها هلاك اولدقده لحمی نسوان طائفه سنه حلال اولور ایدی وعلی رأی بحیره سائبه نك دیشی اولان
باوریسیدر كه آنی دخی آناسی كبی آزاد ومعاف ایدرلر ایدی وسائبه ماده سنده بیان اولندی وبعضلر عندنده بحیره
قیون قسمنه مخصوصدر كه بش بطن طوغوردقده قولاغنی شق وآزاد ایدرلر ایدی مؤلف بصائرده همان قول
اوله حصر ایلمشدر نته كه بو راده تقدیم ایلمشدر ومنه قوله تعالی ما جعل الله من بحیرة ولا سائبة الایة وبحیره
سودی فراوان اولان دیشی حیوانه اطلاق اولنور جمعی بحائر وبحر كلور ضمتینله الباحر باهر وزننده احمق
وبیمغز آدمه دینور یقال رجل باحر ای احمق وخالص الحمره قانه دینور وبلانجی كذابه كمسنه یه دینور وفضول وكستاخ
وهرزه كاره دینور یقال هو باحر ای كذاب وكذا فضولی وخاصه رحم قانه دینور وسمه ومبهوت آدمه دینور
البحرانی بالك فتحی وحانك سكونیله بو دخی رحم قانه دینور نهایه ده كویا كه قعر رحم معناسنه اولان بحره
منسوب یاخود غلیظ وكثیر اولدیغندن دریایه منسوبدر دیو مرسومدر الف ونون مبالغه ایچون زیاده قلنمشدر
وبحرانی بحرین نام بلده نسبتیدر كما سیذكر البحرة بلده وزننده وهم ادفیدر وبحره الحق واوریق یره دینور وبحره
مدینه منوره نك اسمیدر وبحرین قضاسنده بر قریه آدیدر ومطلقا شول قریه یه اطلاق اولنور كه آنده نهر جاری
وماء نافع وثابت اوله یعنی اوتلو صولو آبادان اوله جمعی بحر كلور هاسز وبحار كلور بحرة الرغاء رانك ضمی وغین
معجمه ایله طائف ترابنده بر موضعدر وبحره بارز وآشكاره معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لقیه صحرة بحرة
ای بلا حجاب وبنوتان یعنی منون نامنصوب اولهرق دخی استعمال اولنور وصحره كلمه سی دخی بارز وبی حائل
معناسنه در وتركیب مزبور عند البعض حال ایله مأولدر وعند البعض مصدرلردر واوله كوره مركبدر وبحره تابعیه دن
صفیه محدثه نك والده سی اسمیدر وشعرادن معن بن معاویه نك جده سی اسمیدر وبحرین ترابنده بر موضع آدیدر وطائف
قضاسنده بر قریه آدیدر بحیر زبیر وزننده تهامه ده بر طاغك آدیدر واسد قبیله سندن بر رجل اسمیدر كه آندن
سفیان بن عیینه نام فقیه وزاهد آثار واخبار حكایت ایلمشدر وعلی بن بحیر محدثین تابعیندندر كذلك عاصم بن بحیر
علی قول بو امیر وزننده ابن بحیر در وعبد الرحمن بن بحیر محدثیندندر علی قول امیر وزننده وجمله بحیردر البحر
فتحتینله خوفدن ناشی سمه كبی متحیر ومبهوت اولمق معناسنه در یقال بحر الرجل بحرا من الباب الرابع اذا تحیر
من الفزع ویك صوصه مق معناسنه در یقال بحر الرجل اذا اشتد عطشه ووجودك اتی اریوب زائل ومهزول اولمق
معناسنه در یقال بحر الرجل اذا ذهب لحمه ودوه قسمی زبون وبی تاب اولوب چهره سی سیم سیاه اولنجه قدر جد
واقدامله سكرتمك معناسنه در یقال بحر البعیر اذا اجتهد فی العدو طالبا او مطلوبا فضعف حتی اسود وجهه
البحر كنف وزننده بو ذكر اولنان معنالردن وصفدر وسل مرضنه او غرامش كمسنه یه بحر دینور مرض مزبور
خلق ایچنده ورم وقوری خسته لك دیدكلری علتدر البحیر امیر وزننده بو دخی مرض سله مبتلا آدمه دینور یقال
رجل بحر وبحیر ای به السل وبحیردرت نفر تابعی اسملریدر واحمد بن محمد بن جعفر وحفیدی

سعيد بن محمد و مظهر بن بحير بن محمد و اسمعيل بن عون البحريون محدثلردر جدلرى اولان بحيره منسوبلردر بحيرى
بانك فتحى والفك قصريله وبحر صيقل وزننده وبحيره هايله اسماء رجالدندر البحور صبور وزننده شول آته
اطلاق اولنور كه كستدكجه سكرتمسى زياده جودت ايدوب اوزرينه قويه بو كونه آتك صولقلى بوكرك اولمغله كندكجه
آرتردر اولور يقال فرس بحور اذا كان يزيده الجرى جودة الباحور آيه دينور شق ظلمت ايلديكيچون يقال
طلع الباحور اى القمر و باحور و باحورا عاشورا وزننده شهور روميه دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينور كه
مراد شهر مرقومده معروف بديكوندر هوانك بغايت اسيلكى اولور كويا كه عالمى اسيلكله ياخود اسيلكى شق
ايدر مترجم دير كه امام سيوطى مزهرده بونى مولداتدن تعداد ايلمشدر بنات بحر شول بوفقه بلودلرك كنيه سيدر كه
موسم صيفدن مقدم نمايان اولور على قول صواب اولان خاى معجمه ايله اولمقدر جوهرى و همنه مبنى حاى مهمله
ايله ثبت ايلمشدر لكن مؤلف تردد ايله ذكر ايدركن جوهرى يى توهيمى نامستقيمدر البحران سلطان وزننده
اطباء تعبيراتندندر مولده در مترجم دير كه بين الاطباء خسته يه امراض حاده ده خصوصا حما بحره دفعة عارض
اولان حدت و شدته اطلاق اولنور ولفظ يونانى اولمق اوزره مرسومدر يقولون هذا يوم بحران مضافا ويوم باحورى
على غير قياس بو اصطلاح اطبادندر ليلهٔ بحران اول كيجه در كه مرض طبيعته غالب اولوب طبيعت مرض ايله
مقاومت و مصارعت ايدر مثلا دشمن برقلعه يى محاصره ايدوب يورويش صددنده اولدقده اهل قلعه اعدايى
رد و دفع و فريقينك مقاومت و مقاتلته تشبيه ايتمشلردر اول كيجه اطباء مريضه دوا و يمكدن احتما ايدرلر تا كه
طبيعت تدبير دوايه اشتغال سببيله مرض ايله كمال مقاومتده غفلت وفتور كلميه بلكه اذا خليت ونفسها بالجمله
قوتى دفع مرضه توجيه ايدوب باذنه تعالى اوله كه مرضى دفع ايده بيله و ليالىٔ بحران ابتدا اتام مرضدن عدد
اولنمق اوزره برقاچ ليالىٔ مخصوصه در و اوجود بحران يدنجى كيجه ده اولديغى كتب طبيه ده مذكوردر برامرك وجنك
ياغيرى حوادثك كمال شدتى و فصل طرفينى وقتنه دخى مجازا اطلاق اولنور البحرين تثنيه بنيه سيله بر بلده
آديدر بصره ايله عمان ميانده بربلده در نسبتنده بحرى و بحرانى دينور على قول بحرى ديمك مكروهدر بحره منسوب
اولانه مشتبه اولمامق ايچون محمد بن المعتمر و عباس بن يزيد البحرانيان محدثلردر الباحرة باهره وزننده
برنوع يكنلو اغاج آديدر و صوى و كزيده ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة باحرة اى صفية بحر بانك وحانك ضميله
اسامبدندر بحر بن ضبع اصحابدندر و ضبع دخى ضمتيله در و عمر بن محمود بن بحر الوازنانى كه جبل وزننده در
و عمزاده سى محمد و هشام بن بحران كه عثمان وزننده در محدثلردر الابحار همزه نك كسريله دريا سفرى
ايلمك معناسنه در يقال ابحر الرجل اذا ركب البحر و سل مرضنه يعنى قورى خسته لكه مبتلا اولمق معناسنه در
يقال ابحر الرجل اذا اخذه السل و بلاقصد بر آدمه مصادف اولمق معناسنه در يقال ابحر فلان اذا صادف
انسانا بلاقصد اى لرؤيته و بر آدمك برونى پك قزارمق معناسنه در يقال ابحر الرجل اذا اشتدت حمرة انفه و برك
صوايركيلجك محللرى چوق اولمق معناسنه در يقال ابحرت الارض اذا كثرت مناقعها و صو شور اولمق
معناسنه در يقال ابحر الماء اذا ملح و صوبى بغايت طوزلو و شور بولمق معناسنه در يقال ابحر الرجل الماء اذا وجده
بحرا اى ملحا الم يبغ الاستبحار دريا كبى ياپلوب منبسط اولمق معناسنه در يقال استبحر زيد فى العلم والمال
اذا انبسط و شاعر و قصه خوان و خطيب مقوله سى سوزده بحر كبى توسعله چوق سوز بولوب سويلمك معناسنه
مستعملدر يقال استبحر الشاعر اذا اتسع له القول التبحر تفعل وزننده دريالنمق معناسنه در كه كثرت و وسعتده
دريا كبى بيكران اولمقدن عبارتدر بو علاقه ايله بر آدم مال فراوانه مالك اولسه تبحر فى المال ديرلر و علم و دانشده
توسع و تعمق پيدا ايلسه تبحر فى العلم ديرلر بحرانه بانك فتحيله يمنده بر بلده در بحران بانك فتحى و ضميله
حجازده فرع ناحيه سنده بر موضعدر بيحر يمنع وزننده ابن عامردر كه اصحابدندر البحيرة مصغر بنيه سيله
يمامه ده بر موضع آديدر بحيرآباذ بانك فتحيله مرو قضاسنده برقريه در البحار نجار وزننده كميجى يه دينور
ملاح كبى جماعتنه بحاره دينور هاء جمعيتله يقال هو بحار و هم بحارة بنو بحرى سلمى وزننده بر بطندر
ذو بحار كتاب وزننده بر طاغك ياخود بر يومشق ودوز يرك اسميدر كه اطرافنى طاغلر احاطه ايلمشدر بحار بانك
كسريله منصرف اوله رق ومنع صرف دخى جائزدر بر موضع آديدر بحار غراب وزننده بشقه بر موضعدر
ياخود ذكر اولنان مكسوره ده لغتدر بحيره جهينه وزننده اون بش موضع اسميدر البحتر تاى مثناة ايله قنفذ
وزننده اعضا و اندامى دير نكلو طقناز و طوپاج اولان بودوره دينور يقال هو بحتر اى قصير مجتمع الخلق و بحتر بين
العرب بر معروف پوغورك آديدر كه آندن دوه لره دول آلورلر ايدى ابل بحترية اكا منسوبدر و بحتر اسمادندر بحترين

عبود بن عنيز طىء قبيله سندن بر طائفه نك پدريدر شاعر مشهور ابو عبادة البحترى آنلره منسوبدر جوهرى
و همندن ناشى عنيز كلمه سنى كه زاى معجمه ايله مصغر بنيه سنده در نونله عنين عنوانده رسم ايلمشدر شارح دير كه بعض
اصول صحاحده زا ايله مثبتدر و بحتر شعراى جاهليه دن جدى بن تدول نام كسنه نك جدى اسميدر التبحتر تدحرج
وزننده ذكر اولنان بحتر جماعتنه منتسب اولمق معناسنه در كه انلردنم ديو ادعا ايلمكدن عبارتدر يقال تبحتر
الرجل اذا انتسب الى البحترية البحثرة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده بر نسنه يى صاچوب پريشان ايلمك معناسنه در
يقال بحثر الشىء اذا بحثه و فرقه و مكتوم و مستور نسنه يى ظاهره كشف و استخراج ايلمك معناسنه در يقال بحثر
الشىء اذا استخرجه و كشفه و سود كسيلوب دانه دانه اولمق معناسنه در يقال بحثر اللبن اذا تقطع و تحبب و يقال
لبن مبحثر اى متقطع متحبب التبحثر تدحرج وزننده بحثره دن مطاوعدر يقال بحثر الشىء فتبحثر اى بحثه و فرقه
فتفرق البحدرى بانك و دالك ضمه لريله شول مفرق يعنى سوداورمش چوجغه دينور كه بو بومز اولور فارسيده
شيرزده ديرلر تركيده سودخيرمسى تعبير اولنور يقال صبى بحدرى اى مفرق لايشب البخر بانك فتحى و خاى معجمه نك
سكونيله فعل بخاردر يعنى بخار ماده سندن مصدر در بخارلنمق يعنى بوغلنمق معناسنه در يقال بخرت القدر بخرا
من الباب الثالث اذا اظهر بخارها البخر فتحتيله آغزده و سائر نسنه ده اولان بدو متن رائحه يه دينور شارحك
بيانه كوره آغز قوقوسنده مشهوردر و بو معناده مصدر اولور آغز و سائر نسنه بدقوقمق معناسنه يقال بخر الفم
مثلا بخرا من الباب الرابع اذا انتنت ريحه و آنكله صاحبى دخى متصف اولور و بخر علتندندر اسبابى كتب طبيه ده
مبسوطه در و مطلقا رائحهٔ منتشره يه بخر اطلاق اولنور الابخر احمر وزننده آغزى بدقوقان كشى يه دينور
مؤنثى بخراء در الابخار همزه نك كسريله بر آدمى بدرايحه لو نسنه ياخود مرض ابخر قلمق معناسنه در يقال
ابخره الشىء اذا صيره ابخر البخار غراب وزننده آتشى صودن و سائر آتشى نسنه دن نشئت ايدن دخانه دينور كه
بوغ تعبير اولنور تقول رايت بخارا و هو دخان من حار المبخور مخمور كسيه اطلاق اولنور كه بخار شراب
دماغنى سست ايلمشدر يقال شرب فصار مبخورا اى مخمورا الباخر باهر وزننده اكين صواريجى يه دينور
ساقى الزرع معناسنه بنات بخر بحر وزننده حاى مهمله ده ذكر اولندى كه قبيل موسم صيفده نمايان اولان
بوفقه بلودلرك كنيه سيدر مترجم دير كه مؤلف بونى ميم فصلنده بنات مخر عنوانيله ده ثبت ايلمشدر و ابن اثير مرصع
نام كتابنده بنات بخر و يقال بنات مخر عبارتيله ذكر وقبيل صيفده بيجه اتام افقلرده نمايان اولان آق و انجه بلودلر
ايله تفسير ايلدكدنصكره عند البعض دريا طرفندن باديه آفاقنده نشئت ايدن بلودلردن عبارتدر و آنلرك بعضنك
مطرى بعضندن اكثر اولور و على قول موسم صيفده اخشامدنصكره جه ناحيهٔ مشرقدن ظهور ايدن بوفقه
بلودلردر ديو بيان ايلمكله بنات بخر و خاى معجمه ايله بنات بخر و ميمله بنات مخر دخى صحيح اولور و مخر شق معناسنه در
ياخود ارسال الماء فى الارض معناسنه اولمغله انلردن مأخوذ اولور انتهى البخور صبور وزننده توتسويه
دينور كه انكله بخورلنوب تطيب اولنور عود و عنبر كبى و بخور بين الناس ميعهٔ سائله ده شعار قدر كه دوه حجازى
آغاجنك صمغيدر عسل لبنى دخى ديرلر كه تحربفله عسلبند تعبير اولنور يقال تبخر بالبخور و هو ما يتبخر به بخور مريم
برنوع نبات آديدر كه جلاء يعنى ماده ايله سطح عضوك ميانه كيروب ياپشمش و قوريمش رطوبتلرى زياده سيله ازاله
ايديجيدر و مفتح يعنى مجراده سدة ايراث ايدن ماده يى اخراج ايدوب نفوذ ايليه جك نسنه لرك نفوذنى تسهيل ايدر
و مدر يعنى بول و حيض و عرق و لبن كبى مائيلى اغذيه و فضول سياله يى اخراج ايدر و نفاعدر بو نبات بو اسمله
معروفدر كوكسنه طموز آغرشغى تعبير اولنور و بوندن ماعدا بخور الاكراد و بخور السودان نامنده بر نبات دخى واردر
البخراء صحراء وزننده شامده برارضك اسميدر و حجازده قليعه قربنده برماء منتنه نك اسميدر و برنوع نبات
اسميدر كه بخره دخى ديرلر مواشى علفندندر بخارا بانك ضمى والفك مدى و قصريله بر بلده اسميدر مترجم دير كه
بلاد ما وراء النهردندر بخار الغت فرس قديمده مجمع علم معناسنه اولان بخاردن مأخوذدر اسم قديمى محلث ايدى البخارية
بصره ده بر سكه يعنى بر صوقاق اسميدر كه زياد نام امير آنده بخارى الاصل بيك نفر عبداسكان ايلمشيدى بخار
غراب وزننده اسمادندر على بن بخار محدثيندندر و احمد بن محمد بن على البخارى كه محدثدر بخار عوده منسوبدر زيرا
خالمرده آنكله خلق تبخير ايدر ايدى و احمد بن بخار و على بن البخارى محدثلردر البخترة تاى فوقيه ايله
دحرجه وزننده والتبختر تدحرج وزننده بركونه كوزل يورويشله يورمك معناسنه در مؤلف تفسيرده مسامحه
ايلمشدر زيرا همان مشيهٔ حسنة عبارتيله بيان ايلمشدر جميع اصولده مرسوم اولديغى اوزره صالنه رق خرام و رفتار ايله
يورمك معناسنه در يقال بختر الرجل و تبختر اذا مشى مشية حسنة يعنى بالتمايل و مشى المتكبر المعجب بنفسه البخترى

اخترى وزنده دائما خرام ورفتار ايله يورر اولان آدمه دينور يقال رجل بختري اى الحسن المشى وجسم
واندامى خوب ودلبر آدمه اطلاق اولنور يقال هو بخترى اى حسن الجسم ومعجب ومختال وخودبين آدمه اطلاق اولنور
وبخترى بن ابى البخترى وبخترى ابن عبيد محدثلردر البختر بانك كسريله بخترى ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر
البخترة ثاى مثلثه ايله صوده ياخود ثو بده اولان بولانقلغه وكدورته دينور كه اسمدر يقال فى الماء او الثوب بخترة
اى كدر وبختره مصدر اولور طاغتمق وتارمار ايتمك معناسنه التبختر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر يقال
بختر الشئ فتبختر اذا بدده وفرقه فتفرق المبادرة مفاعله وزننده والبدار قتال وزننده برنسنه طرفنه
غيرى يى سبق ايچون سرعت وشتاب ايلمك معناسنه در بنفسه والى ايله تعديه ايدر يقال بادره واليه مبادرة وبدارا اذا عاجله
الابتدار افتعال وزننده مبادره معناسنه در يقال ابتدره واليه بمعنى بادره بو ايكى باب اشتراك ايچونده كاور مسابقه
واستباق كبى البدور قعود وزننده والبدر قدر وزننده بونلرده برنسنه يه سبق غير ايچون سرعت وشتاب
ايلمك معناسنه در يقال بدر غيره بدورا و بدرا وبدر اليه اذا عاجله و برآدمه بغتة على الفور برايش حادث وناكه ظهور
اولمق معناسنه در يقال بدره الامر واليه اذا عجل اليه واستبق و بدر نور ايله ممتلى اولمش آيه دينوركه اون درت كيجه لك
آيدر يقال طلع البدر وهو القمر ليلة كماله مؤلف بصائرده راغبدن نقل ايدركه بدر تسميه سى شمسه طلوع جهتيله
مبادرتندن ناشيدر ياخود امتلاء جهتيله بدره يه تشبيه اولنمشدر على التقديرين فى الاصل مصدردر فاعل معناسنه در
نته كه بادر دخى ديرلر لكن بنم وجدانمده اقرب اولان بدر اصل ماده در بعده معانى جهتلرى اعتبار اولنمشدر بعضا
بدر كذا ديرلر طلع طلوع البدر معناسنه كه مراد سبق وسرعتدر و بعضا امتلاء جهتنى اعتبار ايدرلر كيسه معناسنه
اولان بدره دن مأخوذدر كذلك بدر دخى بوندندر انتهى و بدر برقومك سركرده وذيشانه اطلاق اولنور يقال
هو بدر القوم اى سيدهم وخدمتده چالاك وسبكپا اولان تام الاعضاء غلام بالغه اطلاق اولنور وطبقه اطلاق
اولنور جرم بدر كبى مستدير اولديغيچون و بدر برموضع آديدر معرفه اولمغله مؤنثدر تذكيرى دخى جائزدر يعنى بقعه
وموضع تأويليله تأنيث وتذكيرى جائزدر على قول موضع مزبورده برقويينك اسميدركه بدر بن قريش حفر ايتمكله
اسميله موسوم اولدى بوكه كوره مؤنثدر و بو بين الحرمين واقعدر بدر غزوه سى آنده اولمشدر بحمده تعالى مترجم
بى نوا زيارتلريله كامروا اولمشدر و بدر يمن مخلافندن برمخلاف يعنى برناحيه آديدر و باهله قبيله سى يوردنده برطاغك
آديدر وواردة قربنده بشقه برطاغك آديدر و باديه ده برموضع اسميدر ومعاوية بن حفص بلادنده برطاغك آديدر
وايكى نفر صحابى اسميدر و بدرى ياى نسبتله بدر غزاسنه حاضر اولان اصحاب كرامدركه اصحاب بدر تعبير اولنور
اما ابو مسعود عقبة بن عمرو البدرى كه بودخى اصحابدندر غزوهٔ بدره حاضر اولمبوب قبل الوقعه بدر نام صو باشنه
نازل اولمغله اكا نسبتله بدرى ديديلر و بدر بن عمرو فزاره قبيله سندن بر بطندر علامهٔ عصر تاج الدين عبدالرحمن بن
ابراهيم بن سباع البدرى الفزارى آنلره منسوبدر و بدر رمط لقا تام ووافر وكامل اولان شيئه اطلاق اولنور و بدرى
الغيث كذلك ياى نسبتله موسم شتادن مقدم ياغان يغموره اطلاق اولنور مسابقتى ايچون تقول قد اخذنا بدرى الغيث
وهو ما كان قبل الشتاء وبدرى الفصلان سموز وطاولى دوه كوشكنه اطلاق اولور و بدر و بدره هايله تازه قوزى
دريسندن چقان طلومه اطلاق اولنور بو شكوه دن بيوجك اولور جمعى بدور كلور و بدر كلور بانك كسرى ودالك
فتحيله و بدره ايچنده بيك على قول اون بيك درهم وعلى رأى يدى بيك دينار اولان كيسه يه اطلاق اولنور و بدره
برموضع آديدر وعين بدره شول كوزه اطلاق اولنور كه حديد البصر اولمغله منظورى جمله دن اقدم كورر اوله
على قول علت ونقصانى اولميوب بدر كبى تام وكامل كوزه اطلاق اولنور يقال عين بدرة اذا كانت تبدر بالنظر
او تامة كالبدر البدرى جمزى وزننده مبادر وسابق معناسنه اسمدر تقول استبقنا البدرى اى مبادرين البادرة
نادره وزننده بركسه دن غضب حالنده حدتدن ناشى سبق وصدور ايدن خطا وهفوه يه اطلاق اولنور كرك قولى
وكرك فعلى اولسون تقول صدرت منه بادرة واخاف بادرته وهو ما يبدو من حدته فى الغضب ويقال فلان حاد النوادر
حاد البوادر و بادره قلجك اوجنه دينوركه ناملونك سيورى اولان اوجيدر يقال طعنه ببادرة السيف اى شباته
و بديهه معناسنه دركه حاضر جوابلق شيوه سيله بالبداهه بى تكلف سويلنن كلامدن عبارتدر يقال ذو بادرة نادرة
اى بديهة وورق حوايه يه يعنى قنه نباتنك يپراغنه دينوركه ابتدا ظهور ايدنيدر ومطلقا هر نباتك اك اول يار يلوب
كورينن اوجنه اطلاق اولنور يقال ظهرت بادرة هذا النبات اى اول ما يتفطر منه وورس يعنى يمن زعفرانى ديدكلرى
داروك يك تازه واجودينه دينور ووجودده بادره اموزايله بيونك ماينده اولان اتجكزه دينور يقال احمرت بوادر
الخيل وهى اللحمات بين المناكب والعنق و بادرة الانسان ممه نك آتى يانده رغنا ديدكلرى سكيرك اوسنده ومه

باشنك اشاغيسنده اولان اتجكزه دينور ايكى طرفلو اولمغله بادرتان ديرلر و بادره نك جمعى بوادر در البادر
باهر وزننده بدر معناسنه دركه اون درت كيجه لك آيدر البيدر صيقل وزننده كدس معناسنه دركه دوكولمك
غله خرمننه دينور تركيده ملاغمه تعبير اولنور وخرمن يرينه ده بيدر دينور يقال وضع البيدر فى البيدر اى الكدس
فى موضعه الذى يداس فيه البيدرة شيطره وزننده غله يى يغوب خرمن ايلمك معناسنه در يقال بيدر الطعام
اذا كومه الابدار همزه نك كسريله بركيسه اوزره بدر طوغمق على قول ليلة بدرده بوله كتمك معناسنه در تقول
ابدرنا اى طلع لنا البدر اوسرنا فى ليلة البدر وسبق ومبادرت معناسنه در ومنه قولهم ابدر الوصى فى مال اليتيم
اذا بادر كبره يعنى يتيم رشد و بلوغه بالغ اولنجه قدر وصى جنابلرى مالنه مبادرت ايلدى البيدرى خوزلى وزننده
راست ودرست اولان لغته وصف اولور كه خلل ونقصاندن پاكيزه وكامل اولور ومنه يقال لسان بيدرى اى مستوية
و بوك التى تأنيث ايچوندر وتأنيثى لغت اعتباريله در البدرية قدريه وزننده بغدادده برمحله آديدر يحيى بن المظفر
السلامى البدرى اكا منسوبدر البذر بانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله مطلقا زراعت ايچون عزل وافراز اولنان
حبوباته دينوركه تخم تعبير اولنور شارح ديركه بذر فى الاصل مصدردر مبذور معناسنه در ياتسميه بالمصدردر ياخود فعل
بمعنى مفعولدر ضرب الامير ونسج اليمن كبى بعضلر عندنده بذر حبوباته مخصوصدر حنطه وشعير كبى و بزر زاى معجمه ايله
رياحين وبقوله مخصوصدر واستعمالده متعارف اولان بودر لكن امام خليل عندنده بذر و بزر زراعت ايچون تهيئه اولنان
هر حبه يه اطلاق اولنور مؤلف قول اوله ذاهبدر انتهى و بذر هنوز يردن چقوب ظاهر اولان نباته اطلاق اولنور على قول
هنوز لون مخصوصيله متلون اولمغه بشلامش نباته دينور مؤلف اوهوان يتلون بلون عنوانيله رسم ايلمكله بونده
دخى مسامحه ايلمشدر و بذرك جمعى بذور كلور و بذار كلور بانك كسريله و بذره مصدر اولور يردن تخم ياروب
نباتى ظهور ايلمك معناسنه يقال بذرت الارض بذرا من الباب الاول اذا اخرج بذرها وظهر نبتها
ويره اكين اكمك معناسنه در يقال بذر الارض اذا زرعها و بذر نسل وذريته اطلاق اولنور يقال ان هؤلاء لبذر
سوء اى لنسل سوء وصاچوب طاغتمق معناسنه استعمال اولنور يقال بذر الشئ اذا فرقه وبثه التبذير تفعيل وزننده
بودخى يره تخم اكمك معناسنه در يقال بذر الارض اذا زرعها وصاچوب طاغتمق معناسنه در يقال بذر الشئ
اذا فرقه وبثه وتجربه ايلمك معناسنه مستعملدر تجربه اولنه جغك احوالنى ادراك ايچون تقسيم ايلمك مناسبتيله مبنيدر
يقال بذر فلانا اذا جربه قال فى الاساس ولو بذرت فلانا لوجدته رجلا اى لو جربته وقسمت احواله ومالى هرزه
واسراف وجهيله پراكنده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بذر ماله اذا فرقه اسرافا البذارة ثمامه وزننده بودخى
نسل وذريته اطلاق اولنور يقال هو كثير البذارة اى النسل و بركت وزياده وفائده معناسنه مستعملدر يقال طعام
فيه بذارة اى نزل يعنى زيادة وفائدة البذير كثير وزننده واكا اتباعا استعمال اولنور يقال كثير بذير البذر
فتحتيله ذكر اولنان تبذيردن مأخوذدر شذر كلمه سنه مركبا استعمال اولنوركه اولدخى تفرق معناسندن مصوغدر
متفرق معناسنه مستعملدر يقال تفرقوا شذر بذر اى فى كل وجه يعنى متفرقين فى كل جهة وتركيب مزبور حال
موقعنده در وجزئينى مبنى درزيرا جزء ثانى حرف عطف تقديرينى متضمندر و بونلرده شينك و بانك كسريله ده
زبانزددر وتركيب مرقوم ووقعوا حيص بيص ولقيته كفة كفة وصحرة بحرة وتفرقوا شغر بغر تركيبلرى ذكر اولنان
وجه اوزره درلر وكاهجه باى ميمه ابدالله شذر مذر دخى ديرلر المبذور چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال مال
مبذور اى كثير البذور صبور وزننده والبذير امير وزننده قوغجى يه اطلاق اولنور كه نشر مقال ايدر
يقال رجل بذور وبذير اى نمام وكندى رازنى كتم واخفا ايده ميوب سائره افشا ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال
هو بذور و بذير اى لا يستطيع كتم سره البذر كتف وزننده والبيذار بيطاره وزننده والبيذارة هايله والتبذار
تانك كسريله والبيذرانى حيدرانى وزننده چوق سوزلو بركوى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بذر وبيذار وبيذارة
وتبذار وبيذرانى اى كثير الكلام و بذر بركنلو نسنه يه اطلاق اولنور يقال طعام بذر اى فيه بذارة التبذارة تانك
كسريله مالنى بيوجه تلف واسراف ايدن كسيه اطلاق اولنور يقال رجل تبذارة اذا كان يبذر ماله بيذره بانك فتحيله
اسميدر عبدالله بن بيذره كه شارى الفسوايله ملقبدر فسو ماده سنده مذكوردر البذرى ضمتيله والفك
قصريله كفرى وزننده باطل و بيهوده معناسنه در ماده بذردن مأخوذدر زيرا باذر مأل عملندن غافل اولمغله
كويا كه تخمنى بيهوده يه صرف ايدر اولور يقال اتى بالبذرى اى الباطل البذارة بانك فتحى وذالك تخفيفى ودالك
تشديديله وكاهجه راء تخفيف اولور والنبذرة نونك فتحيله تبذير مال معناسنه در بذر بقم وزننده مكه ده برقويى
آديدر التبذر تفعل وزننده صويك لونى بوزيلوب صرارمق معناسنه در پراكنده كى بذر كبى محلنده چوق طورمق

مناسبتیله یقال تبذّر الماء اذا تغیّر واصفرّ المستبذر اسم فاعل بنیه سیله سرعتله کذران ایدن شبنمه دینور
تخم صاچقدن مأخوذ در یقال سحاب مستبذر ای مسرع ماض الابذعرار اقشعرار وزننده بوزغون عسکر کبی
قاچوب تار مار اولمق معناسنه در یقال ابذعرّ القوم اذا تفرّقوا وفرّوا و بر بلوک سواری شیٔ مطلو بلرینه ادراکه ایچون
راوغوردن مسابقتله آت سوروب قوشمق معناسنه در یقال ابذعرّت الخیل اذا رکضت تبادر شیئا تطلبه الابذقرار
قافله ابذعرار وزننده هر طرفه پراکنده اولمق معناسنه در یقال ابذقرّ القوم اذا تبدّدوا وتفرّقوا وابذعرار معناسنه در
یقال ابذقرّت الخیل بمعنی ابذعرّت ومنه یقال ما ابذقرّ الدم فی الماء ای لم یتفرّق اجزاؤه فیمتزج به ولکنه مرّ فیه مجتمعا
متمیزا منه یعنی صوایچره قانک اجزاسی طاغلمدی که صوایله کرکی کبی ممتزج اوله لکن صوده اجزاسی مجتمع وصودن آیروجه
اوله رق آقوب کندی نته که نهر نیل دریایه ملاقی اولدقده خیلی یره دک قارشیوب اویلجه متمیزا آقوب کیدر مؤلف
بونی ابذقرار ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر بردرایا بانک فتحی ورانک سکونی ودال مفتوحه ایله سیبویه ر وایتی اوزره
بر موضع آدیدر شارح دیر که کلمهٔ مزبوره کتاب سیبویهده مرسومدر مصغرنده حذف زوائد ایله بریدر دینور جعیفر وزننده
بردشیر زنجبیل وزننده کرمان ایالتنده بر بلده آدیدر البرّ بانک کسری ورانک تشدیدیله صله وانعام معناسنه در
یقال وصله بالبرّ ای الصلة مؤلفک بصائرده بیاننه کوره اصل برّ بانک فتحیله بحر مقابلنه موضوعدر بعده آندن
توسع معناسی اعتبار اولنوب کسر بایله بر کلمه سی اخذ وتوسع فی فعل الخیر معناسنده استعمال اولندی طرف الهی یه
نسبت اولندیغی کبی بعض عباده دخی نسبت اولنور مثلا برّ العبد ربه دیرلر توسع فی طاعته معناسنه پس جناب باریدن
ثواب وعباددن طاعت مراد اولنور واولدخی ایکی نوعدر بری اعتقاد وبری اعمال جهتیله در و برّ والدین
آنلره خدمت واحسانده توسع ایلمکدن عبارتدر که عقوق مقابلیدر و برّ صدق کلامده دخی استعمال اولنور
خیر متوسعدن اولمق حسبیله وصدق یمین بوندن منشعبدر وقبول حج معناسی ثواب الهی جمله سندندر وحنطه یه
بای مضمومه ایله برّ اطلاقی غداء خصوصنده اوسع ما یحتاج الیه اولمق مناسبتیله در انتهی و برّ جنت اعلایه اطلاق
اولنور تقول جعلنا الله من اهل البرّ ای الجنة وخیر وفضل وحسنه معناسنه استعمال اولنور یقال فلان اهل البرّ
ای الخیر ووسعت اوزره یعنی کثیر وفراوان احسان ایلمک معناسنه در یقال فلان یبرّ برّا من الباب الثانی ای یتسع
فی الاحسان وحج ایلمک معناسنه در یقال برّ فلان اذا حجّ وحج مقبول اولمق معناسنه در یقال برّ حجک بفتح الباء ای علی البناء
للفاعل و برّ حجک بضم الباء فهو مبرور ای مقبول ویقال برّ الله حجه ای قبله پس بو راده برّ کلمه سی لازم ومتعدی
اوله رق مستعملدر مصاحده همزه ایله تعدیه سی دخی مرسومدر فیقال ابرّ الله حجه وقال فی النهایة الحج المبرور هو الذی
لایخالطه شیٔ من المأثم وقیل المقبول المقابل بالبرّ وهو الثواب یقال برّ حجه و برّ حجه و برّ الله وابرّه پس قول اول
عبد طرفندن وقول ثانی حضرت باری طرفندن صدور ومبنی درنته که آنفا ذکر اولندی و برّ کرچکلک صدق معناسنه
مستعملدر تقول بررت فی القول برّا من الباب الرابع اذا صدقت فیه وطاعت وانقیاد معناسنه در یقال فلان یبرّ خالقه
ای یطیعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالی اتأمرون الناس بالبرّ الایة ای الطاعة والعبادة ومنه الحدیث لیس
من البرّ الصیام فی السفر ومعنای مزبورده برّ کلمه سنک اسم علمی برّة لفظیدر بانک فتحی وآخرده ها ایله کرچکلک وطاعت
وعبادت معناسنه در معرفه اوله رق انکچون غیر منصرفدر تعریف وتأنیث علتلرینه مبنی و برّ ومبرّة مضرّة وزننده
والدینه وسائر حقوقلری مترتب اولان اهل واقاربه احسان ایله مهربانلق ایلمک معناسنه در که عقوق مقابلیدر که
تضییع حقوقدن عبارتدر تقول بررت والدی وبررته برّا ومبرّة من الباب الرابع والثانی اذا احسنت الیه ووصلته شارح دیر که
باب رابعدن امر حاضری برّ کلور بانک فتحیله وباب ثانیدن برّ کلور بانک کسریله و برّ قیون وکچی سوریسی سورمک
معناسنه در یقال برّ الغنم اذا ساقها و برّ کو کله اطلاق اولنور تقول اکون مکان البرّ منه ای الفؤاد ویقال هو
مطمئن البرّ ای الفؤاد وتلکی اینکنه دینور ولد ثعلب معناسنه وفاره یه دینور وجرذ دیدکاری بر نوع ایری فاره یه دینور
و برّ یمینده صادق اولمق معناسنه در حنث مقابلیدر کاسیذکر و برّ کلمه سی توسعا القابدندر محمد بن علی بن البرّ
اللغوی ابن القطاع نام امام وادیبک شیخیدر و برّ اسماء رجالدندر وفی الامثال * فلان لایعرف هرّا من برّ * ای ما یهرّه
عما یبرّه اولایعرف القط من الفار اودعاء الغنم من سوقها اودعاءها الی الماء من دعائها الی العلف اوالعقوق من اللطف
اوالکراهیة من الاکرام اوالهرهرة من البربرة التبرّر تفعل وزننده بودخی طاعت وانقیاد ایلمک معناسنه در
یقال فلان یتبرّر خالقه ای یطیعه البرّ بانک فتحیله برّ مذ کوردن وصفدر جملهٔ عباده برّ وعطوفت واحسانی
عمیم اولان ذات جلیل کریمک اسماء حسناسندر وصادق وراستکوی آدمه اطلاق اولنور یقال هو برّ ای صادق
و برّ واحسانی فراوان اولان آدمه دینور نته که بار دخی دینور لکن برّ باردن ابلغدر یقال رجل برّ و بارّ ای کثیر البرّ جمعی

ابرار و برره کلور شارح دیر که برّک جمعی ابرار و بارّک برره در یقال رجل برّ من قوم ابرار وبارّ من بررة و برّ بانک فتحیله مصدر
اولور یمینده صادق اولمق معناسنه که حنث مقابلیدر بانک کسریله ده لغتدر و بومعناده برور دخی مصدردر
قعود وزننده تقول بررت فی یمینک و بررت برّا و برّا و برورا من الباب الرابع والثانی ای صدقت بونده فی ایله متعدی
اولور و یمینه دخی اسناد اولنور یمین صادق اولمق معناسنه که یمین یرنی بولمق تعبیر اولنور یقال برّت الیمین برّا
و برّا و برورا اذا صدقت و برّ بحر مقابلیدر که صحراء معناسنه در قاره تعبیر اولنور یقال هو مسفار رکب البرّ والبحر
وقهر وغلبه ایلمک معناسنه مصدر اولور یقال برّه برّا کمدّه مدّا یعنی من الباب الاول اذا قهره بفعال اومقال
و برّ اسامیدندر برّ بن عبدالله الداری اصحابدندر وابو عمرو بن عبدالبرّ اندلس علماسندندر وادیب ابو محمد عبدالله
بن برّی وعلی بن برّی وعلی بن بحر بن برّی البرّی وحفیدی محمد بن الحسن بن علی و برادر زاده سی حسن بن محمد بن
بحر بن برّی محدثلردر اما حسن بن علی بن عبدالواحد وعثمان بن مقسم البرّیان که بونلرده محدثلردر بانک ضمیله در که
برّه یعنی حنطه یه منسوبلردر البرّ بانک ضمیله بغدایه دینور حنطه معناسنه جمعی ابرار کلور البارّ برّ واحسان
صاحبنه دینور نته که ذکر اولندی و بارّ القابدندر ابراهیم بن الفضل البارّ کرچه حفاظدندر لکن کذاب اولمغله
موثوق به دکلدر الابرار همزه نک کسریله یمین ایدن آدمک یمینی تصدیق ایلمک یعنی یمیننده راستدر دیو حکم
وتحقیق ایلمک معناسنه در یقال ابرّ فلان یمین فلان اذا امضاها علی الصدق کما یقال احنثها وابرار قاره یه سفر
ایلمک معناسنه درنته که ابحار دکزه سفر ایلمک معناسنه در یقال ابرّ فلان اذا رکب البرّ ای سافر فیه و برآدمک اولادی
چوق اولمق معناسنه در یقال ابرّ الرجل اذا کثر ولده وناس مجتمع اولوب کثرت بولمق معناسنه در یقال ابرّ القوم
اذا کثروا وغالب وزبردست اولمق معناسنه در یقال ابرّ فلان علیهم اذا غلبهم وقیونلری صودن صحرایه چویروب
چقرمق معناسنه در یقال ابرّ الشاء اذا اصدرها یعنی الی البرّ البریر امیر وزننده اراک اغاجنک هنوز ظهور ایدن
یمشنه دینور و بریر اسماء رجالدندر و بریره ها ایله بنت صفوان در که صحابیه در البریّة رعیه وزننده صحراء و بیابانه دینور
وریفیه مقابلیدر که صو ونبات اثری اولمیان قیرچوله دینور جمعی براری در البریّت بانک فتحی ورای مشدده نک
کسریله بودخی صحرا و بیابانه دینور بونک وزنی فعلیت در جمعی براریت در یقال نزلوا بالبریّة والبریّت ای الصحراء
وکذا ضدّ الریفیة البربور بانک ضمیله بلغوره دینور تقول اطعمنا طعاما من البربور وهو الجشیش من البرّ البربرة
زلزله وزننده خاصه یکی قسمی چاغرمق معناسنه در یقال بربر المعز اذا صات ومجلسده سوزی چوغالتمق وغریو
وفریاد ایلمک معناسنه در یقال بربر القوم اذا اکثروا الکلام وصاحوا وجلبوا البربار ثرثار وزننده چوق سوزلو پرکوی
آدمه وچاغرغان آدمه دینور یقال رجل بربار ای کثیر الکلام بلا منفعة ورجل بربار ای صیاح ذوجلبة و بربار مطلقا
شدید آوازلو شیٔه دینور ومنه یقال دلو بربار اذا کان لها صوت وارسلانه اطلاق اولنور بربر عرعر وزننده
نامدن برجیل یعنی بر طائفهٔ مخصوصه اسمیدر جمعی برابره در هاء ازالهٔ عجمه ایچوندر طائفهٔ مزبوره مغرب زمیننده
اولورلر وآنلردن بشقه بر طائفه یه دخی بر براطلاق اولنور که حبش ایله زنکبار میاننده ساکن اولورلر تزوج مراد
ایتدکلرنده دسترس اولدقلری رجالک آلاتی قطع ایدوب مخطوبه لرینه بدل نکاح اولمق اوزره عرض وعد ایدرلر بونلرک
جمله سی قیس غیلان نسلندندر علی قول فی الاصل بونلر حمیر قبیله سندن ایکی بطن ایدی که برینه صنهاجه و برینه
کتامه دیرلر ایدی افریقش نام پادشاه مغرب زمینه سفر ایدوب افریقیه نام بلده یی فتح ایلدیکی هنکامده مزبورلر
موکب شاهده بالمعیه بر بر زمینه عزیمت ومشار الیهک عودتندنصکره کندیلر اوراده اقامت ایلدیلر ابو سعید سابق
ومیمون مولی عثمان ومحمد بن موسی وعبدالله بن محمد وحسن بن سعد البربریون محدثلردرو بر بر مطرب ومغنی اسمیدر
المبرّ مصرّ وزننده که ابراردن اسم فاعلدر ضابط معناسنه در قهر وغلبه معناسندن مأخوذدر یقال انه لمبرّ
لذلک ای ضابط له البریراء حمراء وزننده بنو سلیم قبیله سی یوردنده بر جباله اطلاق اولنور البرّة
بانک فتحیله برّ واحسان معناسندن اسمدر نته که ذکر اولندی و بر موضع آدیدر که آنده قابیل هابیلی قتل ایلدی
و برّه زمزم صوینک اسمیدر کثرت منافعی سببیله تسمیه اولنمشدر و برّه بنت عبدالمطلب عمة النبی علیه السلام در
وشیخ معاذ بن معاذ اولان ربیعک پدری ابراهیم بن محمد الصنعانی جدینک اسمیدر و یمامه ده ایکی قریه آدیدر
برینه برّهٔ علیا و برینه برّهٔ سفلی دیرلر و برّه بر رجل آدیدر برّه بانک ضمیله ابن رئاب در که جحش بن رئاب دخی
دیرلر ام المؤمنین زینب رضی الله عنها جنابلرینک پدرلری اسمیدر مبرّة معرّة وزننده مدینهٔ منوّره قربنده
بر ثنیه نک آدیدر البرّی قرّی وزننده که بانک ضمی ورانک شدّه سیله در کلمهٔ طیبه یه دینور یقال اتی بالبرّی
ای الکلمة الطیبة المبربر اسم فاعل بنیه سیله بودخی ارسلانه اطلاق اولنور الابترار افتعال وزننده

برادم همدملرندن بشقه جه دیکیلوب طورمق معناسنه‌در یقال ابرّ الرجل ابرارا اذا انتصب منفردا عن اصحابه
المبرّ مکرّ وزننده شول قیونه دینور که ممه‌سنده آق وقاره الاجه‌لق اوله یقال ضأن مبرّ اذا کان فی ضرعها
لمع الابرّ افعل تفضیل بنیه‌سیله شول بدوی عربه اطلاق اولنور که یوردی شهرستاندن پك بعید اوله
ومنه قولهم اصلح العرب ابرّهم ای ابعدهم فی البرّ یعنی فی البلد وفی التهذیب افصح العرب زیرا اهل حضره
اختلاط ایلمدکلری حسبیله لسانلری مضبوط الفصاحه قالور پس اصلح تعبیری فصاحت جهتنه منوطدر
وابرّ کلمه‌سنده معنای تفضیل بریت جهتنه مربوطدر شهرستانه قریب اولان بدویلردن زیاده برّی اولانلر دیمکدر
البرّانی ربّانی وزننده غیر قیاس اوزره برّ وصحرایه منسوب دیمکدر بعده بارز وعلانیه مقامنده استعمال اولندی
نته که جوّانی بونك مقابلیدر ومنه حدیث سلمان من اصلح جوّانیه اصلح الله برّانیه یعنی درونی اصلاح ایدن
آدمك خدای متعال بیرونی اصلاح ایدر البرّانیة بانك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه‌در فقهادن سهل بن محمود
البرّانی ومحدثیندن نجیب محمد بن محمد البرّانی اورایه منسوبلردر البرابیر شعار وزننده فریك پلاوینه دینور که
سود ایله طبخ اولنور البربر دلدل وزننده کثیر الاصوات اولان شلتاق آدمه دینور جغجغه آسباب کبی یقال
هو بربر ای الکثیر الاصوات بربر بالرك کسریله قیون و کچی قسمی یمکه چاغره‌جق اصواتندر البزر بانك
فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله مطلقا یره اکیلجك نباتك تخمنه دینور که مراد بقول ورياحين تخمی اوله‌جقدر نته که
بذر ماده‌سنده بیان اولندی جمعی بزور کلور وبزر تجره حوایجنه دینور بیبر ونخود وکمون وسائر کبی تابل معناسنه
بونك جمعی ابزار وابازیر کلور ظاهرا جمع الجمع‌در وبو ایکی معناده بانك کسریله‌ده لغتدر پس فتح افصحدر وبزر ولده
اطلاق اولنور یقال ما اکثر بزره ای ولده وبروندن اقان سموکه دینور مخاط معناسنه وبزر مصدر اولور اورمق
معناسنه یقال بزره بزرا من الباب الثانی اذا ضربه وتخم اکمك معناسنه‌در یقال بزر البذور یعنی بذرها وسومکورمك
معناسنه‌در یقال بزر الرجل اذا امتخط وطولدرمق معناسنه‌در یقال بزر الاناء اذا ملأه وتجره‌یه حوایج قومق
معناسنه‌در یقال بزر القدر اذا القی الابزار فیها الابزاریون همزه‌نك فتحیله محدثیندن برجماعتدر بیع ابزاره
منسوبلردر محمد بن یحیی الابزاری آنلردندر البزری جمزی وزننده که عربلرك عزة بزری قوللرنده واقعدر
ضخمة قعساء معناسنه‌در که عظیم ورفیع ومنیع واستوار دیمك اولور یقال عزة بزری ای ضخمة قعساء شارح دیر که
فی الاصل بزری کلمه‌سی بزر مذکوردن مصوغ اولمغله عدد کثیر معناسنده استعمال اولندی بعده عزتنه وصفله عظیم
ورفعت جهتی اراده اولندی نته که اشبو * اتنلی عزة بزری تروح * مصراعنده واقع اولمشدر ابن سیده بوراده مضاف
تقدیر ایدوب ذو عزة بزری سیکنده‌در دیدی انتهی بنو البزری کذلك جمزی وزننده بنو ابی بکر بن کلاب‌در که
والده‌لرینه منسوبلردر ابو البزری تابعیندن یزید بن عطاردك کنیه‌سیدر بونده رانك کسری لحن‌در التبزر
تفعل وزننده ذکر اولنان بنو البزری جماعتنه نسبت ادعاسنده اولمق معناسنه‌در یقال تبزر فلان اذا انتسب
الی بنی البزری البیزر حیدر وزننده والمبزر منبر وزننده چرپچی طوقفنه دینور مدقة القصار معناسنه البیزار
بیطار وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور شارح دیر که فی الاصل بیزر معناسنه‌در وبیزار بازدار وبازیار فارسی
معربیدر بازدار وبازیار طوغانجی دیمکدر که آلیجی قوش بسلین کسه‌در شاهینجی باشی وچقرجی باشی کبی کذلك
بازدار فارسیده اکار یعنی اکینجی به‌ده دینمکله بیزار آندن تعریب اولنه اکینجی دیمك اولور مؤلفك تثنیه بنیه‌سیله معربا
بازدار وبازیار قولی اکا محمولدر البیزارة هاله‌ یولك واریدکنکه دینور صوپه‌ وطویقه کبی یقال ضربه بالبیزارة
ای العصا العظیمة بزار غراب وزننده یاخود اصحاب وزننده نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر البزراء
حمراء وزننده ولدی چوق خاتونه اطلاق اولنور بزر مذکوردن وصفدر یقال امرأة بزراء ای کثیرة الولد المبزور
ولده اطلاق اولنور بزر کبی یقال له مبزور کثیر ای ولد بزره جمزه وزننده برموضع آدیدر وعلی بن فضلان
وعمر بن محمد الحافظ البزریان محدثلردر بزویه بانك فتحی ورای مهمله‌نك ضمیله محدثیندن احمد بن یعقوب
الاصفهانی لقبیدر البزّار جزّار وزننده بغدادده یعنی اهل بغداد لسانده بزر کتان یاغی بیع ایدن آدمه دینور که بزر
یاغجی تعبیر اولنور مؤلف بایع بزر الکتان ای زیته عبارتیله رسم ایلمکله بزر تخمی صنانه بزّار دینلدیکی کبی لغت بغدادیونده
یاغی صتانه بزّار اطلاق اولندیغنه تلمیح ایلمشدر محدثیندن دینار ابو عمرو وخلف بن هشام وحسن بن الصباح وبشر
بن ثابت وابراهیم بن مرزوق ویحیی بن محمد وعید بن عبد الواحد وصاحب المسند احمد بن عمرو واحمد بن عوف
بن جلیر وجعفر بن محمد العبدی البزارون بزار مذکوره منسوبلردر ابزر احمد وزننده فارس ایالتنده بربلده
آدیدر التبزعر تدحرج وزننده برکسه برآدمه بدخویلق ایدوب شرکیر اولمق ودادسزلق ایلمك معناسنه‌در

تقول تبزعر فلان علینا ای ساء خلقه بزعر جعفر وزننده بررجل آدیدر بسبر جعفر وزننده برقریه آدیدر وطن
ایدر مکه همدان قضاسنده‌در امام صائن الدین عبد الملك بن محمد البسبری اورادندر البسر کسر وزننده
برایشده عجله ایلمك معناسنه‌در که تأنی ایلمامکدن عبارتدر یقال بسر الرجل فی الامر بسرا من الباب الاول اذا عجل
فیه راغبك مفرداتده بیاننه کوره مادهٔ مذکوره استعجال معناسنه موضوعدر معانی ومشتقات سائره آندن مأخوذدر
واساسك بیاننه کوره خرماقورغنه موضوع بسر مادهٔ ترکیبدر وبسر وبسور قعود وزننده بوزاکشمك معناسنه‌در
یقال بسر الرجل بسرا و بسورا اذا عبس راغبك قول مزبورینه کوره وجوه یومئذ باسرة آیت کریمه‌سی قبل
دخول النار وقوعنه محمول اولور سائر محللردخی اکا قیاس اولنور وبسر قهر ایلمك معناسنه‌در ذکری آتی
ضراب فحل معناسندن منشعبدر یقال بسره اذا قهره وچبان ویاره مقوله‌سنی صاغالمزدن مقدم صقوب دشمك
معناسنه‌در یقال بسر القرحة بسرا اذا نکأها قبل النضج ودیشی خرمایه موسمندن مقدم ارکك خرمادن
آشی اورمق معناسنه‌در یقال بسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وکوسنوك اولمزدن اقدم ناقه‌یه بوغور آشمق
معناسنه‌در یقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها قبل الضبعة ووقتی دکل ایکن حاجت طلب ایلمك
معناسنه‌در یقال بسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وخرماقورغنی اولمش خرمایه خلط ایله ایکیسندن
قارشق نبیذ ترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال بسر التمر اذا نبذه فخلط البسر بالتمر وطلومك سودی هنوز اویوب یوغرد
یاخود آیران اولمزدن اوّل ایچمك معناسنه‌در یقال بسر السقاء اذا شرب منه قبل ان یروب ما فیه وقبل حلول
الاجل داینی صقشدروب دین اداسنی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال بسر الدین اذا تقاضاه قبل محله
وبسر اسم اولور صوغوق صویه دینور یقال شرب البسر ای الماء البارد وبرشیئه بشلمق معناسنه‌در یقال
بسر به اذا ابتدأ به الابسار همزه‌نك کسریله بودخی یاره وچبان اولمزدن مقدم صقوب دشمك معناسنه‌در
یقال ابسر القرحة بمعنی بسرها وبیوقت وبیمحل حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال ابسر الحاجة اذا طلبها
فی غیر اوانها وخرماقورغنی خرما ایله قارشدروب بردن نبیذ ایلمك معناسنه‌در یقال ابسر التمر بمعنی بسره ومحلی
اولمیان برده قویی قازمق معناسنه‌در یقال ابسر الرجل اذا حفر فی ارض مظلومة وکمی دریاده کتموب طورمق
یا اوتورمق معناسنه‌در که همزه‌سی سلب ایچوندر یقال ابسر المرکب فی البحر اذا وقف وانقولی بونی متعدّی
اولمق اوزره ترجمه ایلمکله غیر مصیبدر الابتسار افتعال وزننده بودخی دیشی خرمایه موسمندن مقدم آشی
اورمق معناسنه‌در یقال ابتسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وبیوقت حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال
ابتسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وبرشیئه بشلمق معناسنه‌در یقال ابتسر به اذا ابتدأ وبرنسنه‌یی تروتازه
ایکن آلمق معناسنه‌در یقال ابتسر الشیء اذا اخذه طریا وآیاق اویوشمق معناسنه‌در یقال ابتسرت رجله
اذا خدرت وبرشیئك رنکی بوزلمق معناسنه‌در یقال ابتسر لونه علی بناء المجهول اذا تغیر التبسر تفعل وزننده
بودخی بیوقت حاجت طلب ایلمك معناسنه‌در یقال تبسر الحاجة بمعنی ابتسرها وآیاق اویوشمق معناسنه‌در
یقال تبسرت رجله اذا خدرت وهوا سرین اولمق وسرینلنمك معناسنه‌در یقال تبسر النهار اذا برد وطوار
قوری اوتلق کوکلرینی کلوب اوتلامق معناسنه‌در یقال تبسر الثور اذا اتی عروق النبات الیابس فاکلها البسر
بانك ضمیله هرشیئك تازه‌سنه دینور وتازه صویه دینور که هنوز یغمورسیله پیدا اولان صودن عبارتدر جمعی بسار
کلور بانك کسریله وبسر شابّ وشابّه‌یه یعنی تازه ونوجوان اوغلانه وقیزه اطلاق اولنور ورطب کرته‌سنه وارمامش
اولان خرماقورغنه دینور مفردی بسره‌در هایله وبونده سینك ضمیله جائزدر جوهری خرمانك مراتبنی تعداد
صددنده اوّل چیچك ایکن طلع بعده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب بعده تمر اطلاق اولنور دیمسی جید
دکلدر زیرا قصر مدارج ایلمشدر بلکه صواب اولان ذکر ایلدیکی اوزره اوّل درجه‌سنه طلع وانعقاده بشلدقده
سیاب دینور ویشلنوب دکرملندکده جدال وسراد وخلال دینور وبرمقدارجه بیودکده بغو وایریلندکده
بسر بعده مخطم بعده موکت بعده تذنوب بعده جمسه بعده ثعده وخالع وخالعه دینور تمام نضج بولدقده رطب
ومعو دینور که تازه خرمادر الصکره تمر دینور وبونك تفصیلنی الروض المسلوف فیماله اسمان الی الالوف نام
تألیفمزده بسط وبیان ایلمشدر زطالبی اولنلر اکا مراجعت ونظر ایلیه‌لر انشاء الله تعالی شارح دیر که جوهری مراتب
کلیه‌یی بیان ایلمشدر انتهی وبسر بغداد قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن ابو القاسم علی بن محمد البسری
وزاهد ابو عبید اورادندر وبسر اسماء رجالدندر بسر بن ارطأة وبسر بن جحاش وبسر بن راعی العیر
وبسر بن سفیان وعبد الله بن بسر اصحابدندر واحمد بن عبد الرحمن وعمزاده‌سی محمد بن عبد الله واحمد بن ابراهیم

ومحمد بن الوليد البسري بونلر محدثلردر و بسر بن محجن واسر بن سعيد و بسر بن جحيد و بسر بن عبيد الله وعبد الله وسليمان ابنا بسر تابعيندر و بسر حوران ناحيه سنده بر قريه آديدر البسرة هايله بسرك مفرديدر كه ذكر اولندي و بسره هنوز طلوع ايدركن كونشه اطلاق اولنور يقال بدت البسرة وهي الشمس في اول طلوعها وقصبب كلبك يعني كلب آلتنك باشنه اطلاق اولنور و بسره بر نوع بوجق آديدر و بسره بنت ابي سلمه ربيبهٔ رسول اكرم صلى الله عليه وسلمدر البسارة بانك كسريله شول يغموره دينور كه موسم صيفده سند وهند اولكه لرينه متصل ياغوب بر ساعت مقداري منفك اولمز شارح ديركه بلادمز قومه خواصندندر بياسره لساننده اول ايامده ايام البسار واول يغموره تحريفله برسأه تعبير ايدرلر واغب مرقومه هنديدر الباسور ناسور وزننده بر علت معروفه نك اسميدر جمعي بواسير كلور شارح ديركه علت مزبوره ريحي ودموي اولور طول عمره دليلدر واصلا مراقدن منفك اولمز وعلل مهلكه دن دكلدر ولفظ مزبور بسر ماده سندن مأخوذدر وعند البعض عربي دكلدر البياسرة قياصره وزننده سند اولكه سنده بر عسكردر كه بغايت جنكاور اولدقلرندن اولطرفك كميجيلري محاربهٔ اعدا ايچون مخصوص علوفه ايله آنلري لوند اتخاذ ايدرلر مفردي بيسري در قيصري وزننده و يزيد بن عبد الله البيسري البصري محدثدر و بيسري آخرك سكونيله درامراء مصريه دن برامير اسميدر كه قاهرهٔ مصرده قصر بيسري اكا منسوبدر حاليا خرابه در المبسار ميمك كسريله شول خرما آغاجنه دينور كه صوي و كرم اولمامغله قورغي بخته ايدوب بتشدرمز اوله يقال نخلة مبسار اذا كانت لا تنضج البسر المبسرات مبشرات وزننده شول يللره اطلاق اولنور كه هبوبلريله يغموره استدلال اولنه يغمور يلي تعبير اولنور مفردي مبسره در يقال تهب المبسرات اي رياح يستدل بهبوبها على المطر البسور صبور وزننده ارسلانه دينور عباسنه مبني البسرة حمزه وزننده بنو عقيل يوردنده بر صويك آديدر المباسرة اسم فاعل بنيه سيله شول ديشي طواره دينور كه هنوز كركي كبي قيزوب كوسنوك اولمقسزين اركك ميل ايدوب سوربنور اوله يقال ناقة وفرس مباسرة اذا اصارت تهم بالفحل قبل تمام وداقها الباسرة خاسره وزننده ذكر اولنان بسر و بسوردن اسم فاعل نسبي در اكشي و بورتق وجه و وجوهه وصف اولور ومنه قوله تعالى وجوه يومئذ باسرة اي متكرهة منقطبة كما ذكر بسكره بانك كسري و فتحيله مغربده بر بلده در كه بسكرة النخيل دنمكله معروفه در حافظ علي بن جباره ابو القاسم الهذلي اورادندر البشتيري بانك ضمي وشين معجمه نك سكونيله شيخ الاسلام عبد القادر بن ابي صالح الجيلي نسبتيدر حفيدلري قاضي ابو صالح الجيلي بو رسمه نسبت ايلمشدر مومي اليه عبد القادر كيلاني قدس سره حضرتلري اوله جقدر شارح ديركه محل نسبتلري نيره اولديغني بيان ايلمامشدر ظاهرا بو نشتيري مصحفيدر نونك فتحيله كه بغداد نواحيسندن شهر ابان قربنده بر قريه در البشر بانك وشينك فتحيله انسانه دينور كه حيوان ناطقدر ذكر واثي ومفرد و جمعي مساويدر و بعضاً تثنيه قلنوب بشرين دينور فرد اراده سيله و جمعلنوب ابشار دينور و بشرانسانك ظاهر جلدنه يعني درينك طشره يوزينه دينور بعضلر تعميم ايلديلر يعني سائر حيوانكده ظاهر جلدينه اطلاق اولنور ديديلر مفردي بشره درهايله وجمع الجمعي ابشاردر مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل بشره طاق ظاهر جلد معناسنه موضوع اولوب بعده ظهور جلدي اعتباريله انسانه اطلاق اولندي زيرا سائر حيوانلرك صرف وشعر ووبرايله جلدلري مستور اولور ومعانئ سائره بر مناسبتله آندن متفرعدر انتهى البشر بانك فتحي وشينك سكونيله درينك وسائر نسنه نك يوزيني قازيوب صيرمق وصويمق معناسنه در يقال بشر الاديم وغيره بشرا من الباب الاول اذا قشر بشرته وبشره ظاهر اولنجه قدر يعني قرقوب بايين ايلك معناسنه در يقال بشر الشارب اذا حفاه حتى تظهر بشرته وچكر كه قسمي بر يوزنده اولان نبات مقوله سني بالجمله اكل ايدوب يري جلاق ايلك معناسنه در يقال بشر الجراد اذا اكل ما على وجه الارض و برايشي بنفسه كندي اليله كورمك معناسنه در يقال بشر الامر اذا باشره كاسيدكر و بر آدمه برنسنه ايله مژده ايلك معناسنه در يقال بشره بمولود بمعنى بشره لكن تفعيل ابلغدر و برنسنه يا بر مژده سببيله شاد اولوب يوز كوز كولمك معناسنه در تقول بشرت به و بشرت به بشرا من الباب الرابع والثاني اذا سررت به و بر آدمه كولر يوزايله بولشمق معناسنه در تقول بشرني فلان بوجه حسن اي لقيني به الابشار همزه نك كسريله بو دخي درينك وسائر نسنه نك يوزني قازيوب صيرمق معناسنه در يقال ابشر الاديم به بمعنى بشره و مژده ايلك معناسنه در يقال ابشره به بمعنى بشره وفرحناك اولمق معناسنه دركه لازمدر يقال ابشر فلان به اذا فرح ومنه قولك ابشر بخير وعليه قوله تعالى وابشروا بالجنة الآية وابشار بر نسنه نك بشره سني يعني بتمه جك سبزه ونباتي ظاهره اخراج ايلك معناسنه در يقال ابشرت الارض اذا اخرجت بشرتها اي ما ظهر من نباتها و حيوان دول طوتوب كبه قالمق معناسنه در يقال ابشرت

الناقة اذا لقحت و برايشي يا برنسنه يي خوب ورونق واطافتلو قلمق معناسنه در يقال ابشر الامر اذا حسنه ونضره التبشير تفعيل وزننده مژده ايلك معناسنه در يقال بشره به تبشيرا فابشر البشور قعود وزننده بو دخي مژده ايلك معناسنه در يقال بشره به بشرا و بشورا فبشر به الاستبشار ثلاثي معناسنه دركه مژده ايلك معناسنه در يقال استبشره به بمعنى بشره و بشارتلنوب فرحناك اولمق معناسنه در يقال بشره فاستبشر البشارة بانك كسريله والبشرى طوبى وزننده اسملردر مژده يه دينور و بشاره مبشره و بريلن عطيه يه دينور كه مژده بها تعبير اولنور بو ايكي معناده بانك ضميله ده جائزدر البشارة بانك فتحيله حسن وجمال معناسنه در ومنه قولهم هو ابشر منه اي احسن واجمل واسمن البشر بانك كسريله كولر يوزلولك طلاقت معناسنه يقال لقيني فاظهر البشر اي الطلاقة والبشاشة و بشر بر موضع آديدر وجزيره ده بر طاغك اسميدر وقبيلهٔ تغلب يوردنده بر صو يا خود بر وادي آديدر كه احرار البقول انبات ايدر واحرار البقول تره كبي پشمكسزين اكل اولنان نباتاته دينور و بشر يكرمي يدي نفر اصحاب كرام آديدر وابو الحسن صاحب سهل بن عبد الله واحمد بن محمد بن احمد وابو عمرو البشر بونلر محدثلردر بشرويه سيبويه وزننده بر جماعتك اسميدر كه محدثلردر بشري جمزي وزننده مكهٔ مكرمه ده نخلهٔ شاميه ترابنده بر قريه آديدر بشرى بانك ضميله اربي وزننده شامده بر قريه آديدر البشار غراب وزننده ايشه يرامايان كمسنه لره اطلاق اولنور سقاط الناس معناسنه كه انسان بوقنه سي مشابه سنده اولنلردر قشار وخشار كبي يقال هو من بشار الناس اي سقاطهم بشره بانك كسريله عون بن عبد الله بن عتبه نك جاريه سي اسميدر ومعاويه بن قبيصك فرسي آديدر البشير امير وزننده فعيل بمعنى فاعلدر مژده جي يه دينور مبشر معناسنه در مؤلف بشير لفظي دخي نذير كبي مبشر معناسنه اولديغندن يا خود ايضاح ايچون مبشر ايله تفسير ايلمشدر و كولر يوزلو خوب وجميل آدمه اطلاق اولنور كه بشاره دن مأخوذدر مؤنثي بشيره در هايله و بشير سلمي جبالندن بر كوچك طاغك آديدر واندلسده بر اقليم آديدر و يكرمي التي نفر اصحاب كرام اسميدر و محدثيندن بر جماعتك اسملريدر واحمد بن محمد وعبد الله بن الحكم ومطلب بن بدر البشير بونلر محدثلردر وقلعهٔ بشير اراندة زوزن ايالتنده بر قلعه در وحصن بشير بغداد ايله حله ميانده بر حصن در المبشورة خلقت واندامي ولون و بشره سي خوب خاتونه دينور يقال امرأة مبشورة اي حسنة الخلق واللون التباشير تعاشيب وزننده بشري معناسنه دركه مژده ديمكدر شارح ديركه بو تباشير كلمه سي بنيهٔ جمع اوزره وارد اولان كلماتدندر تعاشيب وتعاجيب وتقاطير كبي مبالغة مژده معناسنده استعمال اولندي كه مفرددر و بوندن فعل متصرف اولمز اساسك بياننه كوره تباشير كويا كه تبشيرك جمعيدر كه مبشر معناسنه در مثلا تباشير الفجر وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور كه صبحك قدومني تبشير ايدر انتهى وتباشير الصبح وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور يقال طلعت تباشير الصبح اي اوائله وهر شيئك اوائلنه اطلاق اولنور و بر يوزنده حادث اولان يول يول طريقه لره اطلاق اولنور كه يل شدتله طوقنوب صيرمقدن پيدا اولور وطوارك يانلرنده بياض واقع اولان ياغر اثرلرينه اطلاق اولنور وتباشير النخل خرمانك تازه طرفه لرندن عبارتدر يقال رأى الناس في النخل التباشير البواكير وخرما رطب اولمغه هنوز بشلدقده آغاجنده حادث اولان رنكارنك الوانه اطلاق اولنور يقال ظهرت تباشير النخل اي الوانها اول ما ترطب المباشرة مفاعله وزننده برايشه بالذات كشي كندي شروع ايلك معناسنه دركه غيره تفويض ايلمامكدن عبارتدر بشرهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال باشر الامر اذا وليه بنفسه وجماع ايلك معناسنه مستعملدر على قول ايكيسي ثوب واحد ايچره بشره لري برينه سورشمك معناسنه در يقال باشر المرأة اذا جامعها او صارا في ثوب واحد فباشرت بشرته بشرتها التبشر تائك و بانك ضمي وشينك مشدده نك كسريله بر قوش اسميدر كه اكا صفاريه دخي ديرلر تركيده صاري آصمه ديدكلريدر جوهري بانك فتحيله تقييد ايلمشدر مفردي تبشره در هايله مبشر محدث وزننده بشار كتان وزننده بشاره كناسه وزننده بشر عجل وزننده اساميدندر بشير الثقفي زبير وزننده و بشير العدوي و بشير السلمي على قول بشردر بانك كسريله اوچيده صحابيدر و بشير بن كعب و بشير بن يسار و بشير بن عبد الله و بشير بن مسلم وعبد العزيز بن بشير محدثلردر المبشر مكرم وزننده كه عربلرك رجل مؤدم مبشر قولنده واقعدر باب صيده ادم فصلنده مرسومدر حاذق ومجرب آدمدن كنايه در تل باشر شينك فتحيله حلب قربنده بر موضع آديدر اعلامدن محمد بن عبد الرحمن الباشري اورادندر موضع مزبور مسقط رأس اولان عينتاب قضاسنده بر خرابه قلعه يي مشتمل بر قريه در وناحيه باشيدر ابو البشر آدم صفي الله على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك كنيه لريدر وعبد الله بن عبد الآخر نام محدثك كنيه سيدر و رواة احاديث زمره سندن بهلوان البرذي كنيه سيدر كه دجال در يعني كذاب وغير موثوق در ومكي بن ابي الحسن بن بشر محدثدر البصر بانك وصادك فتحيله حواس خمس ظاهره دن باصره نك حس

وادراكندن عبارتدر كه كوزك كورمسى تعبير اولنور حاسهٔ باصره ايله شئ منظورى ادراكى اوله جقدر حس العين
معناسنه اسمدر جمعى ابصار كلور مؤلفك بصائرده بيانته كوره جارحهٔ ناظره يه يعنى كوزه و آنده اولان قوت حسيه يه
اطلاق اولنور ومن الاول قوله تعالى كلمح بالبصر وقوت مدركهٔ قلبيه بصيرت كذلك بصر اطلاق اولنور كه مجازدر آندن
لسانمزده قلب كوزيله تعبير اولنور و بصرك جمعى ابصار و بصيرك بصائردر واولده يعنى كورمك معناسنده مزيد
اوله رق ابصرته ابصارا دينور وثانيده يعنى بصيرتده كه مراد بيلمكدر افعالدن ابصرته وثلاثيدن بصرت به دينور باب
خامس ورابعدن علمت معناسنه انتهى وبصر القلب نظر وخاطردن عبارتدر كه قلب كوزيله كورمك تعبير اولنور مراد علم
وادراكدر نظر وفكر ايله و بصر فتحتينله و بصاره بانك فتحى وكسريله بر آدم كورر اولمق معناسنه در يقال بصر الرجل به
و بصر به بصرا و بصارة من الباب الخامس والرابع اذا صار مبصرا مؤلف بوراده كرچه كورمك معناسنه
ابصار صيغه سنى ذكر ايليوب لكن مبصرا عنوانيله اشارت ايلمشدر و بصائرده وجه مذكور اوزره تخصيصى
بورايه منافيدر واصول سائره ده بصر و بصاره وابصار كورمك و بلمك معنالريله مفسر اولمغله مؤلفينه
تشويش ايلمشدر الابصار همزه نك كسريله كوره بيلور ميم ديو برشيئه نظر ايدوب قوة باصره يى اكا صرف
ايلمك معناسنه در يقال ابصر الشيء اذا نظر اليه هل يبصره وابصار بصره شهرنه كلمك معناسنه در يقال ابصر
الرجل اذا اتى البصرة التبصر تفعل وزننده بودخى برنسنه يى كوررميم ديو صرف نظر ايلمك معناسنه در يقال
تبصره اذا نظر اليه هل يبصره و برنسنه يى كركى كبى تأمل وملاحظه ايله ادراك ايدوب مطلع اولمق معناسنه در يقال
تبصره اذا تأمل فيه وتعرف المباصرة مفاعله وزننده ايكى آدم قنقيمز اقدم كورر ديو برنسنه يه باقشمق
معناسنه در يقال باصر ابصارا مباصرة اذا نظرا ايهما يبصر قبل التباصر تفاعل وزننده بر بريله كورشمك معناسنه در
يقال تباصروا اذا ابصر بعضهم بعضا البصير امير وزننده بصر و بصيرتدن فعيلدر كوريجى مبصر و بينا
معناسنه در يقال رجل بصير اى مبصر جمعى بصراء كلور علماء وزننده و بيليجى عالم ودانا معناسنه در يقال رجل
بصير اى عالم ويقال فلان بصير بالتجارة اى عالم بها البصيرة سفينه وزننده عقيدة القلب معناسنه در ومنه قوله
تعالى ادعوا الى الله على بصيرة اى على معرفة وتحقق قال الشارح ومنه حديث عثمان رضى الله عنه ولتختلفن على
بصيرة اى على معرفة من امركم ويقين و بصيره فطنت وفراست معناسنه در كه قلب كوزى كشاده اولمغله دقت
نظر ايدوب بر امرك ظاهر و باطننى كما ينبغى ادراك ايدر اولمقدن عبارتدر واول نور الهيدر يقال له بصيرة صادقة
اى فطنة ويقال له فراسة ذات بصيرة مبالغة و بصيره بيتك يعنى عرب خيمه سنك ايكى شقه سى اراغنده كى شقه يه و آراغنه
دينور كه ايچرو ياخود طشره آندن كوريلور شهر خانه لرنده ايكى بلوكنك اراغنه مثلا خارجيه وداخليه ميانده
اولان فاصله يه اطلاق اولنور و بصيره حجت ودليل و برهانه اطلاق اولنور تقول هو بصيرتى عليه اى حجتى قال
الشارح قوله تعالى بل الانسان على نفسه بصيرة قال الاخفش جعله هو البصيرة كما تقول للرجل انت حجة على
نفسك و بصيره زخمدار اولان شكاره كدوسيله استدلال اولنان قانه اطلاق اولنور كه برطرفه قرار ايلسه
آنكله ايزلنور وبكر قيزك بعد الازاله بكارتى قانه اطلاق اولنور و قلقانه وزرهه اطلاق اولنور لمعانلريله مبصر
اولدقلريچون ومدار عبرت اولان شيئه اطلاق اولنور كه دقت وامعانله آندن اعتبار اولنور تقول امالك بصيرة
فيه اى عبرة تعتبر بها و شهيد معناسنه در كه شاهد وكواه ديمكدر قال المؤلف فى البصائر ومنه قوله تعالى
بل الانسان على نفسه بصيرة اى عليه من جوارحه بصيرة تبصره وتشهد له وعليه يوم القيمة وتأنيث البصيرة لان
المراد بالانسان هنا جوارحه وقيل الهاء للمبالغة الباصر اسم فاعل نسبى در دقت وامعان صاحبى ديمكدر
وكاه اولور كه مبالغة لمح ونظره وصف اولور يقال لمح باصر اى ذو بصر وتحديق البصرة بانك فتحى و صادك
سكونيله و بانك كسرى وفتحاتله وصادك كسريله ده جائزدر برشهر معروف آديدر كه بندر عراقدر على قول بصره
بس راه فارسى معربيدر كه چوق يوللو ديمكدر شارح ديركه ارجح اولان بصره ديدكلرى كوفه كى طاش
يرنده چوق اولوب و آنلر ايله مبنى اولديغى باعث تسميه در خلافت فاروق اعظم زماننده بنا اولنمشدر و بصره
مغربده دخى بر بلده آديدر تاريخ هجريدن درتيوز سنه مرورنده خراب اولدى و بصره ارض غليظه يه دينور كه يوربر
تعبير اولنور اراقدن پارلدارو برنوع طاشه دينور كه كوشك اولوب و آنده بياضلق اولور يعنى خالص بياض اولميوب
لكن برر بياضلغى اولمغله اراقدن پارلدايوب كورينور تركيده كوفكى تعبير ايندكاريدر البصرة بانك ضميله طبراغى
قزل و پاكيزه ومنبت اولان ارضه دينور وآزجه سو دبقيه سنه دينور كه كورينور اولور بصرى حبلى وزننده
شام ديارنده بر بلده در و بغداد قضاسنده عكبراء قربنده بر قريه در محمد بن محمد بن خلف الشاعر البصروى اورادندر

بوصير بانك ضميله مصر اولكه سنده درت قريه آديدر شارح ديركه قصيدهٔ برده صاحبى شرف الدين محمد بن سعيد
البوصيرى صعيد ناحيه سنده اولان بوصيردندر و بوصير برنوع نبات آديدر يونانيده قلومس وتركيده صغر
قويرغى ديدكلرى نباتدر كه بش صنف اولور البصر نصر وزننده كسمك معناسنه در يقال بصره بصرا
من الباب الاول اذا قطعه وايكى مشين ياسختيان قطعه سنك برى برينه ديكمك ايچون كنارلرنى برابر كتوروب
قاوشدرمق معناسنه در يقال بصر الاديمين اذا ضم حاشيتاهما للخياطة التبصير تفعيل وزننده بودخى كسمك
معناسنه در يقال بصره تبصيرا اذا قطعه وشهر بصره يه كلمك معناسنه در يقال بصر الرجل اذا اتى البصرة وبر امرك
حقيقتنى بر آدمه تعريف وايضاح ايلمك معناسنه در يقال بصره الامر اذا عرفه واوضحه وكوده نك الك واياق برلرنى
وآنلرده اولان اتلرى پاره پاره كسوب تكه تكه ايلمك معناسنه در يقال بصر اللحم اذا قطع كل مفصل وما فيه من اللحم
ويكى طوغمش كوپك ايكى كوزلرنى آچمق معناسنه در يقال بصر الجرو اذا فتح عينيه وباش كسمك معناسنه در
يقال بصر رأسه اذا قطعه البصر بانك ضميله طرف وجانب معناسنه در و هر شيئك
اوجنه دينور و بوغه دينور قطن معناسنه وقبوغه دينور قشر معناسنه و دري يه دينور جلد معناسنه
بونده بانك فتحيله ده جائزدر و سخت وغليظ طاشه دينور بونده بانك حركات ثلاثيله لغتدر بصر
صرد وزننده برموضع آديدر الباصر صادك فتحيله هاود اغاجنك كوچكنه دينور قتب صغير معناسنه
الباصور انه دينور لحم معناسنه و قطع ديدكلرى نهالبدن كوچكجه اولان دوه پالانه دينور المبصر محسن وزننده
ثوبك ومنطق وكلامك ومشى وسيرك وسط ومعتدلنه دينور يقال ثوب ومنطق ومشى مبصر اى وسط وچادرى قپوسنه
بصيره ديدكلرى شقه مزبوره تعليق ايدن خيمه نشينه دينور كه ابصاردن اسم فاعلدر وارسلانه اطلاق اولنور اراقدن
فريسه سنى يعنى شكارنى كوروب قصد وهجوم ايلديكيچون ومبصر كذلك ابصاردن اسم فاعل اولور كوريجى
وكوستوريجى وكورنجى وبيلنجى وبلديريجى وواضح وآشكار معنالرينه ومنه قوله تعالى والنهار مبصرا اى يبصر فيه وقوله
تعالى وجعلنا آية النهار مبصرة اى بينة واضحة وقوله تعالى وآتينا ثمود الناقة مبصرة اى آية واضحة
بينة وقوله تعالى فلما جاءتهم آياتنا مبصرة اى تبصرهم اى تجعلهم بصراء ابو بصره كه طلحه وزننده در
جميل بن بصرة الغفارى در وابو بصير امير وزننده عقبة بن اسيد الثقفى وابو بصيرة الانصارى صحابيلردر الاباصر
برموضع آديدر الاستبصار استبانه معناسنه در كه لازم ومتعدى اولور واضح وعيان اولمق و برنسنه يى واضح
وعيان قلمق معنالرينه يقال استبصر الامر اذا استبان واستبصره الرجل اذا استبانه شارح ديركه سينى طلب ايچونده
كلور طلب بصيرت معناسنه اولور بصار كتاب وزننده نصر بن دهمان نام كسنه نك جدى اسميدر مزبورك
منقبه سى هند ماده سنده ذكر اولندى البضر بانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله بظر لفظنده لغتدر قيز قسمنك
سنت اولنمزدن مقدم لحم زائدينه دينور البضرة نضره وزننده برشيئك هدر و باطل اولمسنه دينور ومنه قولهم ذهب
دمه بضرا مضرا بكسر الباء والميم اى هدرا البطر بانك وطانك فتحيله افراط اوزره شادمان اولمق معناسنه در
يقال بطر الرجل بطرا من الباب الرابع اذا نشط واشر و برآدمك نعمت ومالى پك فراوان اولمغله تحملنه بى هضم
و بى حوصله اولديغندن ناشى مست كبى مدهوش وحيران اولمق معناسنه دركه نودولتان ومست مى اقبال وسامان
اولنلرك شيوه سيدر يقال بطر الرجل اذا حار ودهش من قلة احتمال النعمة ومال ونعمت واقبالك وفرت وتماديسى
سبيله كفران نعمتله طغيان ايلمك معناسنه در بوتدن لسانمزده بوطوراق ايله تعبير اولنور كه عربيه دن مأخوذدر
يقال بطر الرجل اذا طغى بالنعمة راغب مفرداتده دهش يعترى الانسان مع سوء احتمال النعمة وقلة القيام بحقها
وصرفها الى غير وجهها عبارتيله تفسير ايلمشدر و بطر برنسنه كراهت واستقباحه لايق دكل ايكن انى كريه وقبيح
كورمك معناسنه در يقال بطر الشيء اذا كرهه من غير ان يستحق الكراهة و بطر الحق حق اولان نسنه دن تكبر وتجبر
سبيله ابا واعراض ايلمكدن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو الكبر بطر الحق حديثنه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية ومنه
الحديث الكبر بطر الحق هو ان يجعل ما جعله الله حقا من توحيده وعبادته باطلا وقيل هو ان يتجبر عند الحق فلا يراه
حقا وقيل هو ان يتكبر عن الحق فلا يقبله پس مؤلف قول ثالثه ذاهب اولمشدر البطر بانك فتحى وطانك سكونيله
يارمق معناسنه در يقال بطره بطرا من الباب الاول والثانى اذا شقه البطير امير وزننده بمعنى مفعولدر يارلمش
مشقوق معناسنه در و بمعنى فاعل اولور نعلبند معناسنه طوارك طرنغنى كسوب وطوارى فصد ايلديكيچون يقال
فلان بطير اى معالج الدواب البيطر حيدر وزننده والبيطار الفلة والبيطر هزبر وزننده والمبيطر
مسيطر وزننده بونلرده نعلبنده دينور و بيطر هزبر وزننده ترزى يه اطلاق اولنور خياط معناسنه البيطرة دحرجه

وزننده نعلبندلك صنعتنه دينوركه مراد بيطارلق ايلمكدر يقال بيطر الدابة بيطرة بيطره بانك كسرى وبانك
فتحيله مغربده اوج موضع آديدر البطرير بطريق وزننده دائما خلقك يوزينه چاغروب زباندرازلق ايدن كمسيه
دينور يقال رجل بطرير اى صخاب طويل اللسان وغى وضلالتده منهمك ومتمادى اولان كراهه دينور يقال رجل
بطرير اى متماد فى الغى مؤنثنده بطريره دينور هايله الابطار همزه نك كسريله بركمسه يى مدهوش وحيران ايلمك
معناسنه در يقال ابطره اذا ادهشه وبرسببله برآدمى صاحب بطر ايلمك معناسنه در يقال ابطره المال اذا جعله
بطرا اى ذابطر وانسان وحيوانه طاقتندن زياده يوك تحميل ياخود معاشنى قطع ايلمكله بدنى زار وزبون ايلمك معناسنه
مستعملدر معناى مزبوردن مأخوذدر يقال ابطره ذرعه اذا حمله فوق طاقته اوقطع عليه معاشه وابلى بدنه ذرعه
كلمه سى بدل اشتمالدر ذرع بوراده طاقت معناسنه در واساسده لاتبطرن صاحبك ذرعه اى لاتقلق امكانه ولاتستفزه
بان تكلفه غير المطاق عبارتيله مرسومدر البطر بانك كسريله هدر وباطل معناسنه در يقال ذهب دمه بطرا
اى هدرا البطر كتف وزننده اسمادندر نصر بن احمد بن البطر محدثدر البظر بانك فتحى وظاى معجمه نك
سكونيله عورت فرجنك ايكى دودقلرينك اراسنده اولان لحم زائده دينوركه ديلاق وديلچك تعبير اولنور جمعى بظور
كلور البيظر صيقل وزننده والبنظر قنفذ وزننده والبظارة بانك ضمى وفتحيله بونلرده بظر معناسنه در
وبظاره بانك ضميله اوست دوداغك وسطنده اولان صارقجه ات پارهسنه دينور وبظارة الشاة قيونك قسمنك
فرجى اوجنده اولان كوچك ات پارهسنه دينور البظراء حمراء وزننده بظرى اوزون اولان خاتونه دينور يقال امة
بظراء اى طويلة البظر البظر فتحتينله اسمدر خاتونك بظرى اوزون اولمغه دينور وبظر ختنه دينور الابظر
احمر وزننده سنتسز اولان آدمه دينور يقال رجل ابظر اى اقلف البظرة تمره وزننده قولتق التنده اولان
آزجه قيللره دينور وكرسبسز يعنى قاشسز يوزك حلقه سنه دينور البظرة غرفه وزننده بودخى اوست دوداغك
وسطنده اولان صارقجه مرجمك دانه سى كبى اتجكزه دينور البظرير بانك كسريله يوزه چاغرجى زبان دراز
خاتونه دينور صخابه معناسنه مؤلف طاى مهمله ايله بطريرى رجل صخاب ايله تفسير ايدوب مؤنثنى هايله تقييد ايلمشيدى
اكا قياس ايله بوراده صخابه نك هاسى مبالغه يه حمل ايله وصف مذكورده اولان كشى يه اطلاق اولنوب مؤنثنده بظريره
ديمك اولور بونده لسان بظره تشبيه اولنمشدر البظر بانك كسريله هدر وباطل معناسنه در يقال ذهب دمه
بظرا اى هدرا البيظر صيقل وزننده بظر معناسنه در كه ذكر اولندى ومنه قولهم يابيظر شتم للامة يعنى
جواريه مخصوص شتم ودشنام كلماتندندر المبظرة محدثه وزننده سنتجى قارى يه دينور يقال هى مبظرة اى خافضة
التبظير تفعيل وزننده عورتى سنت ايلمك معناسنه در بناسى ازاله ايچوندر يقال بظرت المبظرة المرأة اذا خفضتها
ومن الامثال * هو يمصه ويبظره * اى قال له امصص بظر فلانة البعر بانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله ذات الخف
والظلف يعنى دوه وقيون وكچى وآهو قسمنك ترسنه دينوركه قيغ تعبير اولنور مفردى بعره در هايله جمعى ابعاردر وبعر
قعر وزننده مصدر اولور قيغلمق معناسنه يقال بعر البعير والمعز بعرا من الباب الثالث اذا تغوط شارح ديركه بعر الارنب
قولى دخى عربدن مسموعدر وبعر فقر تام معناسنه مستعملدر يقال اعجزه البعر اى الفقر التام المبعر مقعد وزننده
والمبعر منبر وزننده مطلقا چارپاى قسمنك دبرينه اطلاق اولنور البعير بانك فتحى وقليلا كسريله بازل
على قول جذع اولان اركك دوه يه دينور وقليلا ناقه يه ده اطلاق اولنور بازل آزى ديشنى يارمش وجذع
بش ياشنه كيرمش دوه در وبعير اشكه دينور حمار معناسنه ومطلقا يوك كوترن حيوانه دينور
بو ايكى معنا صحاحدن ابن خالويه روايتيدر وبعيرك جمعى ابعره واباعر واباعير وبعران وبعران كلور بانك ضمى
وكسريله البعر فتحتينله دوه قسمى يبويوب بعير اولمق معناسنه در يقال بعر الجمل بعرا من الباب الرابع اذا صار
بعيرا البعرة بانك فتحى وعينك سكونيله برآدمه فى الله غضب ايلمكه دينور يقال له على فلان بعرة اى غضبة
فى الله البعرة فتحاتله ذكرك باشنه دينور كره معناسنه المبعار ميمك كسريله شول قيونه دينوركه سودنى
صاغاركن قيغلراوله البعار كتاب وزننده آدن اسمدر سودى صاغيلوركن قيغلمغه دينور البعار غراب وزننده
نبق اسميدركه سدر اغاجنك ميوه سيدر عربستان كراسى تعبير اولنور بعار شداد وزننده برموضع آديدر
وبرمعروف رجل لقبيدر البيعرة حيدره وزننده برموضع آديدر بعرين بيرين وزننده شامده بربلده آديدر
ياخود بوعامه در صواب اولان الفله بارين در باعربايا عينك كسرى وباى موحده وياى تحتيه ايله ياخود
باعرباى نصيبين ناحيه سنده بربلده آديدر وموصل قضاسنده برقريه آديدر الابعار همزه نك كسريله والتبعير
تفعيل وزننده بغرسق ايچره اولان فضلاتى چقروب تميز ايلمك معناسنه در يقال ابعر المعى وبعره اذا نثل مافيه

من البعر باعرباى عينك كسريله ابن حبيب نقليدر اوزره قپولرنده كليد اولميان كسه لره دينور شارح ديركه بو اعجمى
اولمق غالبدر واول ايكى احتماله مبنى در برى مضاف وبرى دبوث اولمقدر البعثرة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده
برنسنه يه دقت واهتمامله نظر ايدوب تفتيش ايلمك معناسنه در يقال بعثره اذا نظر اليه وفتشه وبرنسنه يى
طاغيدوب برى برينك اوزرينه چويرمك معناسنه در يقال بعثر الشئ اذا فرقه وبدده وقلب بعضه على بعض
وداخلده اولان نسنه يى كشف واستخراج ايلمك معناسنه در يقال بعثر الشئ اذا استخرجه فكشفه واثار مافيه
وحوضى يقوب آلتنى اوستنه دوندرمك معناسنه در يقال بعثر الحوض اذا هدمه وجعل اسفله اعلاه وبعثره معده
بولانوب دونمك معناسنه اسم اولور يقال اخذته البعثرة اى غثيان النفس وكيرلو اكه لو رنكه دينور لون وسخ
معناسنه ابن بعثر نام شاعر بك وسخناك اولمغله آنكله تكنيه ايلديلر وجمله وصلة ابنا بعثر قبيلة بكر بن عامر
رجالندندر البعذارة بانك كسريله دپرتمك معناسنه در يقال بعذر الشئ بعذارة اذا حركه وبرآدمى عيبلمك
معناسنه در يقال بعذر فلانا اذا انقصه شارح ديركه صواب اولان نقضه اولمقدركه سوكمك معناسنه در
البعكرة دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در يقال بعكره بالسيف اذا قطعه به البغر بانك وغين معجمه نك
فتحيله والبغر غينك سكونيله دوه قسمى دائما صو ايچوب قانه مز اولمغله كثرت شرب سببيله مرض پيدا ايلمك
معناسنه در يقال بغر البعير وبغرا بغرا وبغرا من الباب الرابع والثالث اذا شرب ولم يرو فاخذه داء من الشرب
البغر كتف وزننده والبغير امير وزننده ذكر اولنان علته اوغرامش دوه يه دينور جمعى بغارى كلور بانك
فتحى وضميله البغر بانك فتحى وغينك سكونيله وفتحتينله جارى دربردن باغانك صاغانقلى يغموره دينور ومصدر اولور
يردن صاغانقلى يغمور ياغدرمق معناسنه يقال بغرت السماء بغرا من الباب الثالث اذا امطرت دفعة شديدة
ويقال بغرت الارض على بناء المجهول وبغر يرى صوارمق معناسنه در تقول بغرنا الارض اى سقيناها البغور
ظهور وزننده يغمور ظهورينه دلالت ايدن كوكب مغربه ساقط اولوب يغمور احداث ايلمك معناسنه دركه
بو عربلرك نوء ديدكلريدر نته كه ماده سنده بيان اولندى يقال بغر النجم بغورا من الباب الثالث اذا سقط
وهاج بالمطر شغر بغر شذر مذر كبى فتح اوزره مبنيدر تارمار معناسنه مستعملدر وتركيبى شذر مذر كبيدر
نته كه ذكر اولندى وبو شغر ماده سنده در يقال تفرقوا شغر بغر اى فى كل وجه وبونلرده اولرك كسريله ده زباندر
البغرة ثمره وزننده شول اكينه دينوركه يغمور عقبنده زرع اولمغله بيراقلنوب قلير لتجه يه دك آنده نماسك طبراق
اثرى باقى اوله اكنجيلر بيننده دار بيزلو تعبير اولنور وبغره عطاء دائمى يه اطلاق اولنور صاغانقلى يغمور معناسندن
مأخوذدر يقال له بغرة من العطاء اى لايغيض اى دائم العطاء البغر فتحتينله شول خبيث صويه دينوركه
آندن ايچن طوار بغر علتنه اوغرايه وصويى پك چوق ايچمكه دينور على قول بر علت آديدركه ذكر اولندى تركيده
اكا دولاب وصوصه لق تعبير اولنور وبغر صوسزلغه دينور تقول اخذنى البغر اى العطش البغبور بانك ضميله
شول طاشه دينوركه بت پرست طائفه سى بتلرى ايچون ذبح ايلديجك قربانلرنى آنك اوزرنده ذبح ايدرلر وبغبور
چين پادشاهلرينك لقب مخصوصلريدر فغفور ايله مشهوردر البغثر ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وضعيف
العقل وثقيل وناتراش كمسه يه دينور وكيرلو پاسلو مردار آدمه دينور يقال رجل بغثر اى احمق ضعيف ثقيل وخم
وكذا وسخ وايرى ودبزمان اركك دوه يه دينور وبغثر بن لقيط شعراء جاهليه دندر البغثرة دحرجه وزننده كوكل
بولانمق ومعده دونمك معناسنه در يقال بغثرت نفسه اذا خبثت وغثت وقارش مورش وشوريده اولمق معناسنه در
يقال بغثر القوم اذا هاجوا واختلطوا ويقال وقع القوم فى بغثرة اى هيج واختلاط وطاغيتمق معناسنه در يقال
بغثرهم اذا فرقهم بغثر عصفر وزننده كلب قبيله سندن بر رجل آديدر التبغثر تدحرج وزننده بودخى معده
بولانمق معناسنه در يقال تبغثرت نفسه اذا خبثت وغثت بغشور بانك فتحيله هرا ايله سرخس بيننده بر بلده در
نسبتنده غير قياس اوزره بغوى دينور وبوكوشور فارسى معربيدر طوزلو چقور ديمكدر اعلامدن على بن
عبد العزيز وبرادر زاده سى ابو القاسم كه معمريندن اولوب مسند الدنيا ايله ملقبدر وابراهيم بن هاشم ومحمد بن
على الدباس وصاحب التفسير والمصابيح محيى السنه امام حسين بن مسعود البغوى بلده مرقومه دندر
شارح ديركه تعريب مذكور غريبدر مترجم ديركه فارسيده بغ كلمه سى چقوره ديمكله تكلف تعريبدن اسم اولمق
اغلبدر البقرة بانك وقافك فتحيله صغر قسمنه دينور فارسيده كاو مرادفيدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور
هاسى وحدت ايچوندر جمع جنسى بقردر هاسز وجمع صيغى بقرات در حركات كبى وبقردر ضمتيله وبقاردر
رمان وزننده وابقوردر همزه نك ضميله وبواقردر اما باقر وبقير كه امير وزننده در وبيقور طيفور وزننده

وباقور وباقوره اسم جمعلردر البقار شداد وزننده صغر صاحبنه دینور وبر وادی آدیدر ورمل عالج نام
موضعده برمحل آدیدر آنده جن طائفه سی چوقدر وبقار عرب صبیانه مخصوص برلعب آدیدر لعب مزبور
بقیری دیدکلریدر کاسیدکر وبقار دمورجی به دینور حداد معناسنه قنة البقار قافك ضمی ونون مشدده ایله
بنی اسد یوردنده بردره آدیدر عصابقاریة سخت وشدید صومعاتی به اطلاق اولنور یقال عصابقاریة ای شدیدة
البقر فتحتینله کلب معلم بقروحشی یی کوردکده کال فرحندن سمه کبی حیران اولمق معناسنه در یقال بقرالکلب
بقرا من الباب الرابع اذا رأی البقر فتحیر فرحا وبقر بانك فتحی وقافك سکونیله وبقر فتحتینله کوننشه یاخود
سائرنسنه یه باقمقدن کوز قاشوب کورمز اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل بقرا وبقرا من الباب المزبور اذا حسر
فلا یکاد یبصر ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل اذا اعیا البقر بانك فتحی وقافك
سکونیله یارمق معناسنه در یقال بقره بقرا من الباب الاول اذا شقه کرچه نسخه لرده کمنعه لفظیله باب ثالثه
اشارت اولوب لکن شارح تغلیط ایلمشدر وامهات سائره ده دخی باب اولدن مرسومدر وبقر طارنسنه یی
بولاتمق معناسنه در یقال بقره اذا وسعه وصویرلرینه نظر ودقت ایدرك صو یی کورمك معناسنه در
یقال بقر الهدهد الارض اذا نظر موضع الماء فرأه مؤلفك هدهد ایله تمثیلی اولبابده بینا اولدیغنه مبنی در
وبرماده یی جستجو ایدوب مطلع اولمق معناسنه در یقال بقر فی بنی فلان اذا عرف امرهم وفتشهم قال فی الاساس
بقر عن العلم اذا فتشه البقیر امیر وزننده والمبقور یارلمش مشقوق معناسنه در یقال قمیص بقیر ومبقور ای مشقوق
وبقیر وبقیره هاله شول پرده وجامه یه دینور که عرب نسوانی همان شق ایدوب یکسزجه بوغازلرینه کچروب
کیرلر وبقیر شول آت قولونه دینور که ماسکه یاخود سلا ایچره تولد ایلمش اوله ماسکه مشیمه وسلا صولك وایش
دیدکلری دریدر بعضا برابر چقمغله شق ایدرلر الباقر امام محمد بن علی بن الحسین بن المرتضی رضی الله عنهم
حضرتلرینك لقبیدر وسعت معناسندندر علم وفضیلتده توسع وتبحرینه مبنی در وبو اشتقاق کبیر جهتیله در
وباقر کوزك یکارنده برطمر آدیدر وارسلانه اطلاق اولنور التبقر تفعل وزننده بولالمق معناسنه در یقال
تبقر الشیء اذا توسع ویقال تبقر الرجل فی العلم اذا توسع فیه التبقر تفعل وزننده بودخی بولالمق معناسنه در
یقال تبقر اذا توسع البیقرة بیطره وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا هلك وفاسد وتباه اولمق
معناسنه در یقال بیقر الشیء اذا افسد ومتکبرکسه مك یورویشی کبی یوریمك معناسنه در یقال بیقر الرجل
اذا مشی کالمتکبر وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا اعیا وبرنسنه ده شك وشبهه ایلمك معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا شك فی الشیء واولمك معناسنه در یقال بیقر العدو اذا مات وبرمحله قونمق معناسنه در یقال
بیقر الدار اذا نزلها وبدوی قسمندن بری قومنی بادیه ده ترك ایدوب کندیسی شهر وقریه یه کوچمك معناسنه در
یقال بیقر فلان اذا نزل الی الحضر واقام وترك قومه بالبادیة وبرآدم بی نام ونشان اوله جق سمته چقوب کتمك
معناسنه در یقال بیقر فلان اذا خرج الی حیث لا یدری وباشنی یره کدرك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا اسرع مطاطئا رأسه ومالی برکیسه ویرمیوب جمع وادخارینه حریص اولمق معناسنه در
یقال بیقر الرجل اذا حرص بجمع المال ومنعه وآت قسمی برالنی یوقری قالدروب طرنغنك اوجیله بصمق
معناسنه در نته که صفون اباغنه مخصوصدر یقال بیقر الفرس اذا خام بیده وشام اولکه سندن عراق دیارنه
عزیمت ایلمك معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا خرج من الشام الی العراق ومطلقا برارضدن ارض اخرایه نقل
وهجرت ایلمك معناسنه در یقال بیقر فلان اذا هاجر من ارض الی ارض وبرآدمك مال ومتاعی فراوان اولمق
معناسنه در یقال بیقر الرجل اذا اکثر ماله ومتاعه البقیری بانك ضمی وقاف مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده
عرب صبیانه مخصوص برکونه لعب آدیدر عنقریب ذکر اولنان بقار دخی بودر چوجقلر برقاح کوده طپراق
ییغوب آراکنله برکومه نك ایچنه برنسنه یی وضع وکتم ایدرلر هرکیم تعیین ایدوب بولورسه اوکدله مستحق اولور
طپراغه کومه او بونی تعبیر اولنور التبقیر تفعیل وزننده ذکر اولنان بقیری او یونی اوینامق معناسنه در
یقال بقر الصبی تبقیرا اذا لعب البقیری البیقران خیزران وزننده برنوع نبات آدیدر البقاری بانك ضمی
وقافك تشدیدی ورانك فتحیله یلان سوزه دینور یقال اتی فلان بالبقاری ای الکذب وآفت وداهیه یه دینور
یقال افزعته البقاری ای الداهیة البقر صرد وزننده بودخی داهیه معناسنه در ومنه المثل ❊ جاء فلان بالصقر
والبقر والصقاری والبقاری ❊ ای الکذب او الداهیة البیقر صیقل وزننده جلاهه دینور حایك معناسنه
الابیقر بنیة تصغیر ایله بی خیر و بی منفعت کسه یه دینور که اصلا برایشه یرامز اولور یقال رجل ابیقر ای لا خیر فیه

المقرة میمك وقافك فتحیله بوله اطلاق اولنور عین البقر عکار قصبه سنده برچشمه آدیدر عیون البقر صغر
کوزی تعبیر اولنان برنوع اوزمه دینور که سیاه وایری دانه لو ویوالق وحلاونی آزجه اولور وفلسطین دیارنده
برکونه اریکه اطلاق اولنور البقرة فتحاتله برنوع قوش اسمیدرکه رنکی آق وسیاه الاجه اولوب لکن آقلغی
بوزه مائل اولور جمع جنسی بقردر هاسز وبقر کوفه یه قریب خفان نام محل قربنده برموضع آدیدر قرون بقر
بنی عامر دیارنده برموضع آدیدر دعصابقر دالك کسریله حجازده شق دهناده ایکی دعصه یعنی قومدن
تپه نك اسمیدر ذو بقر ربذه نام قصبه قورواغنده اخیله دیدکلری موضع اراغنده بروادی اسمیدر الباقرة
شق معناسندن اسم فاعلدر آریجی دیمکدر تأنیث موصوف اعتباریله در ومنه یقال فتنة باقرة ای صادعة
للالفة شاقة للعصا بقیره سفینه وزننده اندلسده برحصن آدیدر واندلس شرقیسنده بربلده آدیدر بقیره
جهینه وزننده عمرو بن صخر بن اشنع نام کسه نك فرسی اسمیدر بقیر زبیر وزننده ابن عبد الله بن شهاب
اسمیدرکه محدثدر البقطریة بانك وطانك ضمیله بیاض وواسع اولان ثوبلره دینور یقال ثیاب بقطریة ای بیض
واسعة بقطر عصفر وزننده بررجل آدیدر ثیاب مزبوره اکا منسوبدر بکبره سخبره وزننده هرات اهالیسندن
عبد السلام نام کسه نك لقبیدرکه حدیث روایت ایلمشدر البکرة بانك ضمی وکافك سکونیله غدوه معناسنه درکه
ارکن وچین صباح تعبیر اولنور شارح دیرکه اکرکوننی تعیین ایلیوب همان ارکن کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته
بکرة دیرسن واکر متعین کونك ارکن وقتنده کلدم دیمك مراد اولنورسه اتیته بکرة دیرسن ظروف غیر متمکنه دن اولمغله
تنوین ادخال اولنمز البکر فتحتینله بودخی ارکن بکره معناسنه در الابکار همزه نك کسریله آندن اسمدر اصباح کبی
ارکنلمکه دینور وابکار مصدر اولور بر یره ارکن کلمك معناسنه یقال ابکره ابکارا اذا اتاه بکرة وبرنسنه یه سرعت ایلمك
معناسنه در و بو معنای مزبوردن مأخوذدر وسائر معانی دخی آندن منشعبدر وسرعت نه وقتده اولورسه اولسون
یقال ابکر الیه اذا بادر الیه فی ای وقت کان وبرآدمی ارکن واروب قالدرمق ایچون برکسه یی تعیین ایلمك معناسنه در
یقال ابکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم وسبق وتقدم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ابکر فلان اذا تقدم
وبرآدمك دوه لری ارکن صویه کلمك معناسنه در یقال ابکر القوم اذا وردت ابلهم بکرة البکرة بانك فتحی وکافك
سکونیله ترکیده محریفله مقاره تعبیر اولنان قویی چرخنه دینور که دکرمی خشبه اولوب اورته سنده تکر اکی اولمغله
اکا ایپ کچوروب صو چکرلر علی قول محالهٔ سریعه یه یعنی عظیم وسریع الدوران اولان مقاره یه وحقیر یغه دینور
کافك فتحیله ده جائزدر جمع جنسی بکردر فتحتینله خلقه وحلق کبی اوله کوره وبکرات در فتحات وزننده وبکره کروه
وجماعت معناسنه درو کنج ناقه یه دینور جمعی بکاردر بانك کسریله مذکری بکردر شارح دیرکه ابو عبیده دیدی که
دوه دن بکر انسانده کنج اوغلان وبکره کنج قیز وقلوص جاریه وبعیر انسان وجمل رجل وناقه امرأه منزلنده در
انتهی ومن الامثال صدقنی سن بکره برفع سن ونصبه ای خبرنی بما فی نفسه وما انطوت علیه ضلوعه یعنی سن
لفظنك رفعی ونصبیله مرویدر رفعی صورتی توسع ومجازه مبنی در ونصبی صورتنده صدقنی عرفنی معناسنه حمل
اولنمغله سن کلمه سی مفعول ثانی اولور بکرینك سننی بکا معرف تعریف ایلدی دیمك اولور پس معرف حالی اولور یاخود
مضاف تقدیر اولنور صدقنی خبر سن بکره دیمك اولور یاخود فی تقدیر اولنمغله حذف وایصال قبیلندن اولور
صدقنی فی سن بکره سبکنده اولور نته که صدق فی الحدیث وصدقه الحدیث دیرلر مثل مزبورك منشأی بودرکه برآدم
برکسه دن بر بکر یعنی برارکك کنج دوه اشترا ایده جك اولوب صاحبندن یاشنی سؤال ایلدکده بازل در دیدیکه دوه
قسمنك آزی یی یاروب کماله واردیغی کرته در اول خلالده دوه برنسنه دن اورکوب فرار ایلمکله صاحبی توقیف ایچون
حسب العاده هدع هدع دیو چاغردقده مشتری کلام مرقومی ایراد ایلدی زیرا هدع لفظی کوچك کوشکلری
تسکین وتوقیف ایچون تکلم اولنور البکور قعود وزننده برآدمه یاریره ارکن کلمك معناسنه در یقال بکر علیه والیه
وفیه بکورا من الباب الاول اذا اتاه بکرة التبکیر تفعیل وزننده بودخی بکور معناسنه در یقال بکر علیه اذا اتاه بکرة
وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال بکر علیه اذا تقدم ونمازه اول وقتنده کلمك واول وقتنده ادا ایلمك معناسنه
استعمال شرعیدر یقال بکر المصلی اذا اتی الصلوة لاول وقتها وتبکیر برکسه یی ارکن قالدرمق ایچون برآدمی تعیین
ایلمك معناسنه در یقال بکره علی اصحابه اذا جعله یبکر علیهم الابتکار افتعال وزننده بودخی ارکن کلمك
معناسنه در یقال ابتکر علیه اذا اتاه بکرة وجمعه ده خطبه نك اولنه یتشمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال ابتکر
الرجل اذا ادرك اول الخطبة ومیوه نك طورفنده سنی اکل ایلمك معناسنه در یقال ابتکر الرجل اذا اکل باکورة الفاکهة
وحیوان ابتداء اوغلان طوغورمق معناسنه در یقال ابتکرت المرأة اذا ولدت ذکرا فی الاول المباکرة مفاعله وزننده

بودخی بریه یا برکسیه ارکن کلمك معناسنه در یقال باکره اذا اتاه مباکرة ومنه * المباکرة مبارکة البکر ندس وزننده والبکر
کتف وزننده بکوردن وصفدر سحر خیز اولان آدمه دینور یقال رجل بکرو بکر ای قوی علی البکور التبکر
تفعل وزننده سبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال تبکر الرجل اذا تقدم البکر فتحتیله عجله ایلمك معناسنه در یقال
بکر الی الشیء بکرا من الباب الرابع اذا عجل الباکور اول بهارده یاغان یغموره دینور یقال امطرت السماء
الباکور وهو المطر اول الوسمی ومطلقا سائردن عجله وچابك یتشن نسنه یه دینور طرفنده میوه کبی مؤنثنده باکوره دینور
وباکوره میوه یه دینور ثمره معناسنه و بو مجازدر ومیوه سی سائردن مقدم یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
باکورة اذا صارت تدرك اولا المبکر محسن وزننده والبکور صبور وزننده بونلرده اوائل بهارده یاغان یغموره
اطلاق اولنور و بکور میوه سی سائردن اقدم یتشور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور جمعی بکر کلور ضمتیله
مؤلف بوراده ینه تشویش ایلمشدر زیرا عادتی اوزره جمعه بکر عبارتنده کی ضمیر باکوره عائد اولمق مقتضی در اول ایسه
بکوره راجعدر نته که مصابحده وسائر امهاتده باکورك جمعی بواکیر و بکورك بکردر رسول ورسل کبی دیو منصوص در
البکیرة سفینه وزننده والمبکار مصباح وزننده بونلرده میوه سی مقدم ادراك ایدن خرما اغاجنه دینور یقال نخلة
بکور و بکیرة ومبکار اذا صارت تدرك اولا ومبکار سریعة الانبات اولان صوی وقوتلو ارضه اطلاق اولنور یقال
ارض مبکار ای سریعة الانبات البکر بانك کسریله هنوز دوشیزه اولان قیزه دینور عذرا معناسنه جمعی ابکاردر
مصدری بکاره در که قیز بکر اولمق معناسنه در عذره کبی شارح دیرکه تقدم معناسندن مأخوذدر وباکره تعبیری
غلطدر و بکر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یعنی هنوز تزوج ایلمامش اوغلانه ده دینور انتهی و بکر شول خاتونه کذلك
شول ناقه یه اطلاق اولنور که دوشیزه حکمنده اولور وهر شیئك اولنه بکر دینور ومسبوق بالمثل اولمیان هر عمل وصنعته
اطلاق اولنور وهنوز حامل اولمامش صغر اینکنه علی قول کنجنه دینور که طانه تعبیر اولنور قال الشارح ومنه قوله
تعالی لافارض ولابکر الآیة ای لامسنة ولافتیة ویغموری چوق سحابه دینور یقال سحابة بکر ای غزیرة وابوینك
ال اولکی ولدینه اطلاق اولنور که ایلك چوجغی تعبیر اولنور وال ابتدا اوزم ویرمسی اولان اصمه یه اطلاق اولنور
یقال کرم بکر اذا حمل اول حمله وضربة بکر شول قلج ضربه سنه اطلاق اولنور که برده کسوب قتل ایلمکله ایکنجی یه
حاجت قومیه یقال ضربة بکر ای لاتثنی قال الشارح ومنه الحدیث ان ضربة علی رضی الله عنه کانت بکرا ای قاطعة
قاتلة بواحدة لایحتاج ان یعیدها البکر بانك ضمی وفتحی وکافك سکونیله ناقه نك ولدینه علی قول کنج ناقه یه
وعلی رأی ثنی یه دینور جذع اولنجه قدر یاخود ابن مخاضه دینور ثنی اولنجه قدر یاخود ابن لبونه دینور یاخود هنوز
بازل اولمیانه دینور جمعی ابکر کلور افلس کبی وبکران کلور بانك ضمیله و بکاره کلور بانك فتحی و کسریله معلوم اوله که
مؤلفه کوره ثنی بش یاشنی بتروب آلتی یه واران بعیر وناقه یه دینور وجذع ثنی حددن اول اولانه دینور اجذاع بقره ده
اوچ یاشنه وارمق معناسنه در وابن مخاض بر یاشنی بچوب ایکنجی یه کیرمش اولاندر وابن لبون ایکی یی بچوب
اوچنجی یه وارمش اولاندر وبازل طقوزنجی یه واراندر البکرات حرکاتله قلجك زینتلری جمله سندن اولان
حلقه لره دینور و بکرات بنو ذوئب جماعتی یوردنده اولان صو یانده برنیجه عالی طاغلره اطلاق اولنور واول صویك
اسمی بکره در بانك فتحیله و بکرات جرجان نام موضعده یاخود طریق مکه ده برنیجه سیاه وعظیم صخره لره اطلاق
اولنور البکرتان تمرتان وزننده بنی جعفر یوردنده ایکی کوچك طاغه دینور واوراده برصو واردر که اکا ده بکره دینور
بکار شداد وزننده شیرازه قریب برقریه آدیدر و بررجل اسمیدر بکر عنق وزننده یمنده برحصن آدیدر بکیر
زبیر وزننده اسماء رجالدندر ابو بکرة تمره وزننده اصحابدن نفیع بن الحارث یاخود نفیع بن مسروح کنیه سیدر طائف
ملحمه سنده حصاردن بکره ایله اشاغی یه نزول ایلمکله فخر انام علیه السلام حضرتلری ابو بکره ایله تکنیه ایلدیلر
ابو بکر اول خلفاء راشدین در رضی الله عنهم اسمی عبدالله و پدری ابو قحافه نك اسمی عثمان در رجالده ابتدا شرف باب
اسلام اولان بودر سبب کنیه سی ابتدا انکیز اسلام ایلدیکیدر نسبتنده کذلك بنی بکر بن عبد مناة و بکر بن وائل
نسبتلرنده بکری دینور و بنی ابی بکر بن کلاب جماعتنه نسبتده بکراوی دینور بکر سکر وزننده طیء قبیله سی
یوردنده بر موضعدر البکران سکران وزننده ضریه ناحیه سنده برموضع و برقریه اسملریدر بکرون حمدون
وزننده بر رجل اسمیدر بکهور تکفور وزننده ملوك هنددن بر پادشاهك اسمیدر البلور تنور وزننده
والبلور سنور وزننده والبلور سبطر وزننده جوهر معروف اسمیدر که لسانمزده دخی بلور دینور و بلور سنور
وزننده عظیم الهیکل اولان بهادره دینور وسائر ملوك هنددن عظیم الشان اولان پادشاهه علم مخصوص در
رای رایان دیمکدر بلنجر جمله غضنفر وزننده خزر اولکه سنده باب الابواب اکسه سنده بربلده آدیدر واجع

بن عبید بن ناصح بن بلنجر محدث نحو یدر بلغر غین معجمه ایله قرطق وزننده صقالبه اولکه سنك قاعدة الملکی
اولان شهرك اسمیدر شمال طرفنده دوشر صوغوق بغایت شدید اولور عامه بلغار دیرلر صقالبه فتالیة یونانی
معربیدر روس وله وچه ومجار ولایتلرنی حاویدر البلهور غضنفر وزننده مکان واسعه دینور البنور صبور وزننده
هر حالی صنانمش مجرب ومختبر آدمه دینور یقال هو بنور ای مختبر البنادرة بانك فتحیله معدنلره ملازمت ایدن
تجاره دینور علی قول پهالو صاتمق ایچون امتعه واشیائی صاقلر اولان تجاره دینور که مطره باز تعبیر اولنور فارسیده
کیسه دار دیرلر مفردی بندار در بانك ضمیله یقال هم بنادرة ای تجار یلزمون المعادن اوالذین یخزنون البضایع
للغلاء و بندار محدثیندن محمد بن بشارك لقبیدر امام مالکك تخریج ایلدکلری احادیثی جمع وضبط ایلدیکیچون
ملقب اولمشدر البندر جعفر وزننده کمی یتاغی و کمی لیمانی اولان یره دینور مرسی ومکلأ معناسنه حالا ازمیر
واسکندریه کبی اسکله اولوب بازرکان مقری اولان شهره بندر تعبیری بوملابسه ایلهدر البنصر بانك کسریله
اورته پرمقله صرچه پرمق بیننده اولان پرمغه دینور که آدسز پرمق تعبیر اولنور فارسیده بی نام دیرلر و بنصر لفظی
مؤنثدر جوهرینك بونی بصر ماده سنده ذکری وهمدر یعنی نونی اصلیه در شارح دیرکه مصباحده صادك کسریله
منصوص در البور بانك فتحی وواوك سکونیله زراعت ایچون اصلاح واعمار اولنمزدن مقدم علی حالها اولان
یعنی سوکیلوب نطس اولنمامش وصبان کیرممش ارضه دینور که ارض میته اوله جقدر علی قول شول نطس
اولمش ترلایه دینور که کلجك سنه زراعت اولنمق ایچون ترکلندروب بو سنه نسنه زرع اولنمامش اوله زیرا بهرسنه زرع
اولنسه یورلمغله حاصلاتی ضعیف وقلیل اولور بزم دیارلرده بانك ضمیله بور تعبیر ومعنای اولی اراده ایدرلر و بور
مصدر اولور برنسنه نك کهنه واقف اولمق ایچون یوقلامق وصنه مق معناسنه یقال بار فلانا یبوره بورا اذا اختبره
و بور و بوار تبار وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بار الرجل بورا وبوارا اذا هلك و بازار کساده وارمق
معناسنه در یقال بارت السوق اذا کسدت و بور بائرك جمعی اولور هالك وحائر معنالرینه صحب وصاحب کبی
وبور کذلك مصدر اولور ناقه یی کبه میدر دکلمیدر بیلك ایچون یغوره عرض ایلمك معناسنه زیرا اکر کبه ایسه کندیسنی
یغور استشمام ایلدکده وجهنه تبول ایدر یقال بار الناقة بورا اذا عرضها علی الفحل لینظر الاقح ام لا و برنسنه
هدر و باطل اولمق معناسنه در یقال بار عمله اذا بطل ومنه قوله تعالی ومکر اولئك هو یبور وبورکبه اولدیغنی
بیلك ایچون یغور ناقه یی استشمام ایلمك معناسنه در یقال بار الفحل الناقة اذا تشممها لیعرف لقاحها من حیالها
الابتیار افتعال وزننده بودخی تجربه واختبار ایلمك معناسنه در یقال ابتار فلانا اذا اختبره وجربه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال ابتار المرأة اذا نکحها ای جامعها الابارة همزه نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه در یقال
اباره الله ابارة ای اهلکه البوار بانك فتحیله بودخی هلاك وکساد معنالرینه در نته که ذکر اولندی وبوار الایم
بو معنادندر که طول خاتونك اره وارمیوب اوده چوریوب قالمسندن عبارتدر مؤلف بو نکله نعوذ بالله من بوار الایم
حدیثنه تلمیح ایلمشدر البور بانك ضمیله شول کمسیه دینور که نیت وعقیده سی فاسد اولمغله هالك اولوب آنده دنیا
وآخرته متعلق خیر وفلاح شائبه سی اولمیه و بونده مفرد وتثنیه وجمع ومذکر ومؤنث برابر در زیرا فی الاصل مصدردر
یقال رجل وامرأة بور وقوم بور ای فاسد وهالك لاخیر فیه قال الشارح ومنه قوله تعالی وکنتم قوما بورا
ای هالکین عندالله تعالی لفساد عقیدتکم وسوء نیتکم و بور کذلك ارض میته یه دینور که غرس وزراعت ایچون
سوکیلوب اصلاح واعمار اولنمامش اوله البائر والبائرة هایله بونلرده ارض مذکوره یه دینور یقال ارض بور
وبائر وبائرة ای متروکة فلم تعمر و بائر فاسد العقیده اولمغله هالك اولان کمسیه دینور بوملابسه ایله حائر لفظی تأکید
ایچون اتباع اولنور یقال رجل حائر بائر اذا کان لم یتجه لشیء ولایأتمر رشدا ولایطیع مرشدا بوار قطام
وزننده که کسر اوزره مبنی در هلاك اسمیدر یقال نزلت بوار علی الناس ای الهلاك المبور منبر وزننده شول
یغوره دینور که ناقه نك کبه اولوب اولمدیغنی بغایت حس وادراك ایدر اوله یقال فحل مبور ای عارف
بالناقة انها لاقح ام حائل البوری والبوریة بانك ضمیله والبوریاء بانك فتحی ومد ایله والباری
والباریاء تخفیف یاء ومد ایله والباریة تشدید یا ایله حصیره دینور که سازلقدن اوریلوب فرش اولنور
بوریای فارسی معربیدر حصیرجی یه وحصیر صاتانه بوار دینور امام بخاری وامام مسلمك شیخی
حسن بن الربیع البواری بیعنه منسوبدر و بوری و بوریاء بو له اطلاق اولنور طریق معناسنه بار نیسابور
قضاسنده برقریه در اعلامدن حسین بن نصر الباری النیسابوری اورادندر سوق البار یمنده بربلده در
باری بانك سکونیله بغدادده برقریه در باره شام اولکه سنده برسنجاغك آدیدر واعمال جزیره دن براقلیم

عرفی اسمیدر بو نلرك نسبتلرنده باری دینور بوره بانك ضمیله مصرده بر بلده در سمك بوری دیدكلری بالق
اورایه منسوبدر و علمادن هبة الله بن معد و برادرزاده سی محمد بن عبد العزیز وسائر بعض ذوات
اورایه منسوبلردر بور نور وزننده فارس دیارنده بر بلده در و بور اسامیء رجالدندر بور بن اصرم امام
بخاری شیخیدر و بور بن محمد و بور بن عمار البلجبانی و بور بن هانی وسائر بعض محدثلرك اسمیدر بوری
شوری وزننده عکبراء قربنده بر قریه در محمد بن ابی المعالی بن البورانی نام محدث اورادندر بوری رانك كسریله
زوری وزننده كه زار فعلندن امردر اعلام علمادندر البورانیة بانك ضمیله بر نوع طعام اسمیدر كه مأمون خلیفه نك
حلیله سی اولان بوران بنت حسن بن سهله منسوبدر حالا بزم دیارلرده بورانی تعبیر ایدرلر بر لطیف طعامدر
وقاضی ابو بكر البورانی ابن جمیع الصیداوی شیخنك شیخیدر و عبد الله بن محمد بن بور بن بانك ضمیله و ابو بكر بن بورین
محدثلردر البورة جهینه وزننده بر موضع اسمیدر كه بنو نضیرك آنده خرما قلری وارایدی البوری بانك ضمیله
مكان بوره منسوب دیمكدر بو معنادندر كه بر غلامی كندی باشنه بوشلیوب لاابالیانه روشله ایستدیكنی اشلر اولوب
تأدیب وكوشمالندن اغماض ومسامحه اولنور اولسه ارسله بیوریته دیرلر یعنی ترك وراثه ولم یؤدب بزم دیارلرده بو
مقوله تأدیب وتربیه سزلشوب نما بولان اوغلان حقنده بورینه كوربنه بیومش تعبیر ایدرلر البهرة بانك وتانك ضمیله
والبهر هاسز بودور خاتونه دینور مرأة قصیره معناسنه البهرة دحرجه وزننده بلان سویلمك معناسنه در یقال
بهر الرجل اذا كذب البهدری بانك ودالك ضمی و یانك شدتیله سود جالمش جوجغه دینور كه بیومز اولور
بحدری دخی دیرلر البهر بانك ضمی وهانك سكونیله والبهرة هایله ككبش یره دینور ارض متسعه معناسنه كه
كندیجه متسع اوله ودره نك وسطنه دینور كه خیر واطیب اولان محلیدر یابوان اولور آنده چایر وچمن نابت اولور
مؤلف سر الوادی وخیره عبارتیله تفسیر ایلمكله خیر مقابله سیله اكثر نسخه شین معجمه ایله شرّه صانمشلردر غلطدر
زیرا سر دره نك وسطنه ویابوان یرینه دینور كه سائر محللرندن خوش وخیر واطیب اولور و بهر ارض محدوده
معینه یه دینور كه بلد معناسنه و بی تاب اولمقدن ناشی نفس كسیلوب هارهار صولومق معناسنه در بونده اسم ومصدر
اولور حتی صولغان علتنه ده اطلاق اولنور المبهور والبهیر امیر وزننده معنای مزبوردن وصفلردر هارهار
صولوین وصولغان علتنه اوغرامش كسه یه دینور یقال بهر الرجل علی بناء المفعول اذا عدا حتی غلبه البهر ای
الربو فهو مبهور و بهیر البهرة بانك ضمیله بهر ایله ایكی معنای اولده مراد فدرنته كه ذكر اولندی و بهره مدینه
نواحیسنده بر موضع و یمامه ده بر موضع آدیدر و بهره هر شیئك اورته سنه دینور یقال بهرة اللیل و بهرة الوادی
و بهرة الفرس و بهرة الحلقة ای وسطه الانبهار انفعال وزننده یورلوب نفس كسلمكله هارهار صولومق
معناسنه در یقال انبهر الرجل اذا انقطع نفسه وتتابع من الاعیاء البهر قهر وزننده والبهور قعود وزننده
بغایت آیدین وتابدار اولمق معناسنه در یقال بهرت الشمس بهرا و بهورا من الباب الثالث اذا اضاءت و بهر
غالب اولمق معناسنه در یقال ... اذا غلبه وطولدرمق معناسنه در یقال بهر الاناء اذا ملأه و برلق اولمق معناسنه در
یقال بهر الرجل اذا بعد وخائب اولمق معناسنه در یقال بهر الرجل اذا خاب شارح والحب نسخه لرنی تخطئه
ایدوب صواب اولان والحیبة اولمقدر دیو بالاستشهاد تنصیص ایلمشدر وغصه وتاسه یه اوغرامق معناسنه در
یقال بهره الامر اذا كربه و برآدمه قذف وافترا ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا قذفه بالبهتان ووسع وطاقتدن
زائد تكلیف ایلمك معناسنه در یقال بهر فلانا اذا كلفه فوق طاقته وتعجب ایلمك معناسنه در یقال بهرا له ای عجبا
ویقال بهرا له ای تعسا یعنی هلاكا و بو قهر وغلبه معناسندندر فعل مضمر مهجور ایله منصوبدر مغلوب ومقهور
اولسون دیمكدر قال فی الاساس بهرا له دعاء علیه بان یغلب و بهر آیك ضیاسی كواكب سائره نك ضیاسنه غالب
اولمق معناسنه مستعملدر یقال بهر القمر اذا غلب ضوؤه ضوء الكواكب و برآدم امثال واقرانه فایق اولمق معناسنه در
یقال بهر فلان اذا برع ای فاق اقرانه الابهر احمر وزننده آرقه یه دینور ظهر معناسنه وآرقه ده بر طمر آدیدر كه
سائر طمرلردن عظیم اولانیدر و یون طمر بنه دینور كه شاه طمر دیدكلریدر ورید العنق معناسنه واكحل دیدكلری
طمره دینور كه قولده قان آلنه جق اوج طمرك اورته سنده اولان طمردر اكلیدن طمری تعبیر ایدرلر اطباء عرق الحیوة
اطلاق ایدرلر مترجم دیر كه ابن اثیرك اوزره ابهر دیدكلری طمر باشیدن نشئت ایدوب آیاغه قدر ممتد اولور
وشراین دیدكلری كوچك طمرلر اكا متصل اولور باشده ایكی نامه و بوغازده ورید وكوكسده ابهر وآرقه ده
وتین دیرلر كه بورك طمریدر بورك اكا متصلدر حركت ایدر وجمله شراین آندن منشعب اولور اول طمرك كسلمسی
سبب هلاكدر كه اودی قوبدی دیدكلری بودر واول طمره اویلقده نسا و بالدرده صافن دیرلر انتهی وابهر دوش

قادینك جانب اقصرنده اولان یلكه دینور جمعی اباهردر قوش قنادینك یلكلری بش مرتبه در اولكی یلكلره قوادم دینور
بعده مناكب بعده خوافی بعده اباهر اك صكره كلی دینور وابهر سیة قوسك یعنی یایك ایكی باشنده اولان اكری یرلرك
آرقه سنه دینور علی قول طائف ایله كلیدار الفته دینور طائف یای خانه سیدر وكلیه اوق دكدیكی انجه یردر معلوم
اوله كه تیراندازلر یایك باشلرینه كوشه كمان واورایه صار دقلری دری یه زاغ تعبیر ایدرلر طونجی اكا چكدرلر آنك
بر یسنه كه بوكم یریدر قصن وآندن بری یه صال وال طونه جق یره كه یایك وسطیدر قبضه اطلاق ایدرلر وابهر
شول پاكیزه وصوی ارضه دینور كه اكا سیل صویی چقوب نظامنه خلل وتغییر ایراث ایتمز اوله وابهر ضریع
یابس اسمیدر ضریع مؤلفه كوره شبرق دیدكلری اوتدر وسائر مفردات بیاننه كوره جوف بحرده نابت اولور برد كرمی
بیر اقلو اوتدر كه موجه دریا طرحیله سواحلده بولنور وابهر آب هر فارسی معربیدر كه ماء الرحی یعنی دكرمن صویی
دیمكدر بو مناسبتله قزوین ایله زنجان بیننده واقع بر شهر عظیمه تسمیه اولندی مترجم دیر كه مؤلف كرچه آب هر فارسیده
دكرمن صویی دیمك دیوب لكن مفردات فارسیده ظفریاب اولنمامشدر مؤلف البته اعلمدر ظاهرا پهلوی یاخود
سكزی لسانیدر وابهر اصفهان نواحیسنده بر كوچك شهرك دخی اسمیدر و حجازده بر طاغك آدیدر بهراء زهراء
وزننده بر قبیله آدیدر الفك قصریله ده زبانزددر نسبتنده بهرانی و بهراوی دینور نونله غیر قیاس اوزره در البهار سحاب
وزننده بر خوشبو نبات آدیدر پاپادیه نوعندن صغر كوزی دیدكلری پاپادیه نك كوچك وصاری نوعیدر كه صاری پاپادیه
دیدكلریدر و بهار مطلقا خوب ومنیر ونابدار اولان شیئه دینور چهره محابیب كبی وآتك سینه سنه دینور لبب الفرس
معناسنه كذلك سینه سنده اولان بیاضه دینور كه بند طوردیغی یرده اولان بیاض اوله جقدر و بهار مر وقضاسنده بر قریه
آدیدر كه بهار بن دخی دیرلر محدثیندن رقاد بن ابراهیم البهاری اورادندر البهار بانك ضمیله بته دینور صنم
معناسنه وقرلنغج قوشنه دینور خطاف كبی و بر نوع بیاض بالق آدیدر وحلا جلنمش پموغه دینور واوزاندن اوجیوز
رطل یاخود درتیوز یاخود التیوز علی قول بیك رطل اولان وزن ومقداره دینور شارح دیر كه عمرو بن العاص دیمشدر كه طلحه
بن عبید الله وفات ایلدكده یوز بهار ترك ایلدی كه هر برنده اوچ قنطار التون وكومش وارایدی پس عمرو بهاری وزن
اولنه جق ظرفدن عبارت ایلدی وابو عبید دیدیكه بهار اوچیوز رطله اطلاق اولنور كلام عربده اولن كلمه نی بوره یی قبطیه
ظن ایدرم لكن ازهری عربی ولغت شام اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی و بهار دریا اشعه دینور كه دریادن ظهور ایدن
اشعه در لؤلؤ وصدف وسائرلری كبی وشول بولك دكنه دینور كه آنده درتیوز رطل وزننده نسنه اوله و بهار ابریق طرزنده
بر كونه قابك اسمیدر البهیرة امیره وزننده قومی بیننده سیده وشریفه اولان خاتونه دینور عقیله كبی یقال هی بهیرة ای سیدة
شریفة وخلقتی صغیر وضعیف وزبون خاتونه دینور وشول خاتونه دینور كه صغریسی پك بیوك وثقیل اولمغله یوردكن
چكه میوب ثقلتندن هارهار صولور اوله یقال امرأة بهیرة اذا كانت ثقیلة الارداف فاذا مشت انبهرت الابهار
همزه نك كسریله برآدم بر عجیب نسنه پیدا ایلمك معناسنه در یقال ابهر الرجل اذا اتی بالعجب وفقیر ایكن غنی اولمق
معناسنه در یقال ابهر فلان اذا استغنی بعد فقر ونصف النهار وقتنك حرارتندن یانوب یاقلمق معناسنه در یقال
ابهر الرجل اذا احترق من حر بهرة النهار و برآدم اخلاق جهتیله رنكارنك اولمق معناسنه در كه كاه نیكخو وكاه
بدخو یلق ایلمكدن عبارتدر یقال ابهر فلان اذا تلون فی اخلاقه دمائة مرة وخبثا اخری و برآدم سیده
وشریفه خاتون آلمق معناسنه در یقال ابهر فلان اذا تزوج بهیرة الابتهار افتعال وزننده بركسه ارتكاب ایتمدیكی
فجور مقوله سی فعل شنیعی ایتدم دیو بلاندن ادعا ایلمك معناسنه در مثلا فلان خاتونله همبزم وصال اولدم دیو ادعا
وكندی نفسنه افترا ایلمك كبی یقال ابتهر الرجل اذا ادعی كذبا وقال فجرت ولم یفجر قال الشارح ومنه شعر الكمیت
قبیح بمثلی نعت الفتاة ۞ اما ابتهارا واما ابتیارا ۞ الابتهار ان یقول فعلت لفلانة ولم یفعل والابتیار ان یقول فعلت
وقد فعل وابتهار برآدم كندی مرتكب اولدیغی فعل قبیحی آخر بیكناه كسیه اسناد ایله آلوده قلمق معناسنه در
یقال ابتهر فلانا اذا رماه بما فیه ودعاده تضرع وخلوص وتذلل اوزره ایلمك علی قول قطعا خاموش اولمیه رق
هر ساعت دعا ایلمك معناسنه در یقال ابتهر فی الدعاء اذا ابتهل او یدعو كل ساعة لا یسكت و برآدم خیالنه
آلدیغی نسنه اوزره او یومق معناسنه در یقال ابتهر الرجل اذا نام علی ما خیل و بركسه نك حقنده بذل مقدور ایلمك
معناسنه در كرك آنك نفع وحمایتی وكرك ضرر واهانتی ضمننده اولسون یقال ابتهر لفلان و فی فلان اذا لم یدع
جهدا مماله او علیه و بر روسبی سببیله رسوای اولمق معناسنه در یقال ابتهر بفلانة علی بناء المفعول اذا شهر بها
و بر نسنه یار یسندن قیریلوب ایكی پاره اولمق معناسنه در یقال ابتهر السیف اذا انكسر نصفین التبهر تفعل
وزننده طولمق معناسنه در یقال تبهر الاناء اذا امتلاء وهواده سحاب ایشیلوب پرلدامق معناسنه در یقال

تبهرت السحابة اذا اضاءت المباهرة مفاخره وزننده ومراددر یقال باهر فلانا اذا فاخره الابهیرار احمرار
وزننده کیجه یاری اولمق علی قول قرا کولغی چوکوب بصمق یاخود اکثری کچمك یاخود ثلثی مقدارینه یقین
حصه سی قالمق معناسنه‌در یقال ابهار اللیل اذا انتصف او تراکبت ظلمته او ذهبت عامته او بقی نحو ثلثه الباهرات
سفینه‌لره اطلاق اولنور صویی غلبه سندن ناشی شق ایتدکلری ایچون مفردی باهره‌در الباهر بر طمر آدیدر که
انسانك دماغندن بشلیوب کاسه سندن یافوخه قدر ممتد اولور البهور جرول وزننده ارسلانه دینور البهزر
زای معجمه ایله جعفر وزننده رأی متین صاحبی حصیف ورشید وهوشمند آدمه دینور وشریف وذیشان آدمه دینور
یقال هو بهزر ای حصیف عاقل وکذا شریف البهزرة قنفذه وزننده جثه سی عظیم ناقه یه دینور واوزون خرما
اغاجنه علی قول میوه سی ال ایله دیوشوریلور اولانه دینور بو ایکی معناده بانك فتحیله ده لغتدر جمعی بهازر
کلور بیار کتاب وزننده بیهق ایله بسطام بیننده بر بلده آدیدر ونسا قضاسنده بر قریه آدیدر البیرة بانك کسریله
سمیساط قلعه سی قربنده بر بلده آدیدر بو بلده فرات کنارنده حالا بیره جك دیدکلریدر که بیرة الفرات دخی دیرلر
و بیره قدس ایله نابلس بیننده بر قریه آدیدر وحلب وکفرطاب قضالرنده وجزیرهٔ ابن عمرده بر ر قریه آدلریدر واحمد
بن عبید بن الفضل بن سهل بن بیری که سارکله سندن امر اولان بیری وزننده‌در محدثیندندر ابیار همزه‌نك
فتحیله مصر ایله اسکندریه بیننده بر بلده آدیدر فصـــــل التاء الفوقیة الاتأر همزه‌نك کسریله
اظهار وزننده بر نسنه‌نك اردنجه باقه قالمق معناسنه‌در تقول اتأرته والیه البصر اتأارا اذا اتبعته اباه ودکنکله
اورمق معناسنه‌در تقول اتأرته بالعصا اذا ضربته بها و بر نسنه‌یه کرکی کبی حدت ودقتله باقمق معناسنه‌در
یقال اتأر الیه النظر اذا احدّه الیه شارح دیر که بو ماده معانی مزبوره‌ده مزید اوله رق مسموعدر التأر تانك
فتحی وهمزه‌نك سکونیله بر آدمی آزار ایله قووب سورمك معناسنه‌در یقال تأر فلانا تأرا من الباب الثالث اذا اشهره
مؤلف کرچه اشتهاری ماده سنده بیان ایلیوب لکن شارحك بیانی اوزره اساسده مرسوم ومفسردر التأرة تانك فتحی
وهمزه‌نك سکونیله بر کره دیمکدر مرة معناسنه فی الاصل وجه مذکور اوزره مهموز اولوب کثرت استعمالدن ناشی
همزه سی ترك اولنمشدر جمعی تئر کلور تانك کسری وهمزه‌نك فتحیله مؤلف بونی تور ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر
یقال فعل ذلك تأرة وتأرة بعد تارة ای مرة بعد مرة التؤرور زنبور وزننده شرطی یعنی صوباشی ومحتسب
مقوله سی ضابطلرك تابع وخدمتکارینه دینور که سرهنك وقول اوشاغی تعبیر اولنور و پادشاه ووالئ ولایت اعوانته
دینور که علوفه خوار اوله رق خدمتنده اوله جمعی تأریر ردر التبر تانك کسری و بانك سکونیله مطلقا التونه
وکموشه دینور ذهب وفضه معناسنه علی قول هنوز صیاغت اولنمامش یعنی اریدوب بر شئ یاپلمامش التون
وکموش خرده‌لرینه دینور بعد الصیاغه ذهب وفضه دینور وعند البعض معدندن مستخرج اولانه دینور
صیاغت اولنمزدن مقدم که طپراقله مختلط اولور وصرچه قریقلرینه وخرده‌لرینه دینور مکسر الزجاج معناسنه
وتوج و باقردن مطلقا مستعمل اولوب نسنه یاپلجق فلزاته اطلاق اولنور التبر صبر وزننده قیرمق معناسنه‌در
یقال تبر الشئ تبرا من الباب الثانی اذا کسره وهلاك ایلمك معناسنه‌در یقال تبره اذا اهلکه التتبیر تفعیل
وزننده تبر معناسنه‌در تشدیدی تکثیر ومبالغه ایچوندر یقال تبره اذا کسره ویقال تبره اذا اهلکه التبار سحاب
وزننده هلاك معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه قوله تعالی ولا تزد الظالمین الا تبارا ای هلاکا مصباحك بیانه کوره
تبردن اسمدر که کلم کلاما وودّع وداعا دیرلر التبراء حمراء وزننده خوب رنك اولان ناقه‌یه وصف اولور تبردن
مأخوذدر یقال ناقة تبراء ای الحسنة اللون المتبور هالك معناسنه‌در یقال رجل متبور ای هالك التبریر تانك
فتحیله نسنه دیمکدر استعمالی مقام نفیه مخصوصدر تقول ما اصبت منه تبریرا ای شیئا التبریة تانك ورانك کسری
و بانك تخفیفیله باش قیللرینده دیبلرنده کپك طرزنده نسنه‌یه دینور که قوقاق تعبیر اولنور التبر فتحتینله هلاك
اولمق معناسنه‌در یقال تبر الرجل تبرا من الباب الرابع اذا هلك الانتبار انفعال وزننده نهی اولندیغی نسنه‌دن نهی
قبولله امتناع ایلمك معناسنه‌در یقال انتبر عن الامر اذا انتهی التتر تاتار فتحیله قوم معروف اسمیدر که اولکه‌لری ترك
اولکه سنه سنوردا شدر حالا تاتار تعبیر اولنان طائفه اوله جقدر مترجم دیر که کتب تواریخده بو رسمه مرسومدر که
نوبت سلطنت ترکستان ترك بن یافث خاندانندن النجه خانه انتقال ایدوب بعده بورك مغول وتاتار نام ایکی اوغلی
اولمغله جمله مملکتی بینلرنده تقسیم ایلدی مغول وتاتار اویماقلری آنلردن منشعب ومشتهر اولدی التواثیر
ثای مثلثه ایله تباشیر وزننده جلاوزه معناسنه‌در که صوباشی وشهر ضابطلرینك سرهنکلرینه واعوان واتباعنه
دینور التاجر فاجر وزننده آلم صاتم ایدن آدمه دینور که بازرکان تعبیر اولنور یقال هو تاجر ای یبیع ویشتری

ومیخانه

ومیخانه جی‌یه دینور ومنه التاجر فاجر جمعی تجار کلور رجال وزننده وتجار کلور عمال وزننده وتجر کلور صحب
وزننده وتجر کلور کتب وزننده وتاجر مباشرت ایلدیکی ایشده حاذق واستاد ماهر اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال هو تاجر بالامر ای حاذق وصاتی پازاره کلور اولانر واجلو ناقه‌یه اطلاق اولنور تاجره دخی دینور ها ایله
یقال ناقة تاجر وتاجرة ای نافقة فی التجارة وفی السوق وبغایت صوی و پاکیزه جنس اولان آت قسمنه اطلاق اولنور
ومنه یقال هو علی اکرم تاجرة ای علی اکرم خیل عتاق المتجرة میمك وجیمك فتحیله اسم مکاندر تجارتکاه اولان
یره دینور یقال ارض متجرة ای یتجر فیها والیها التجر زجر وزننده والتجارة کتابه وزننده بازرکانلق ایلمك
معناسنه‌در یقال تجر الرجل تجرا وتجارة من الباب الاول اذا کان یبیع ویشتری التخرور خای معجمه ایله عصفور
وزننده جلد وکثیف اولمیان یعنی نه چابك ونه ثقیل وکند اولان آدمه دینور یقال هو تخرور ای الذی لا یکون جلدا
ولا کثیفا ومحمد بن علی بن الحسین التخاری که بخاری وزننده‌در محدثدر مداینی نام محدثدن وکندیدن دار قطنی
روایت حدیث ایلمشدر التر تانك فتحی ورانك تشدیدیله والترور قعود وزننده بدنده بیك کسیلوب بری برندن
آیرلمق معناسنه‌در یقال تر العظم ترا وترورا من الباب الاول والثانی اذا بان وانقطع ومطلقا بر نسنه کسلمك معناسنه‌در
یقال تر الشئ اذا قطع وایرا قلشمق معناسنه مستعملدر یقال تر عن بلده اذا تباعد وتر وترور وترارة سحابه وزننده
بدن کرکی کبی لحم وشحمله طلوب وصیقالوب کوکلراته و یاغه قانمق معناسنه‌در یقال تر الرجل ترا وترورا
وترارة اذا امتلأ جسمه وترّوی عظمه وتر وصف اولور قوشی ودپرنشی آت کبی چابك اولان بارکیره دینور یقال برذون
تر ای سریع الرکض واعضا واندامی اویغون ومعتدل اولان آته دینور یقال فرس تر ای معتدل الاعضاء ونهایت
طاقت ومجهود معناسنه‌در یقال بذل تره ای مجهوده ودوه قوشی چقروب صاغنمق معناسنه‌در یقال ترت
النعامة ترا اذا القی ما فی بطنه الاترار همزه‌نك کسریله کسمك معناسنه‌در یقال اتر الشئ علی بناء المفعول
اذا قطع وایراق ایلمك معناسنه‌در یقال اتره اذا ابعده المتر نوئله اترازدن اسم فاعلدر بو دخی قوشی ودپرنشی
جست وچابك اولان بارکیره دینور یقال برذون متر ای سریع الرکض التر تانك ضمیله اصل وعنصر معناسنه‌در
یقال هو کریم التر ای الاصل ومعمارلرك چرپی تعبیر ایتدکلری ایپه دینور که آنکله بنا تقدیر ایدرلر الترة کذلك
تانك ضمیله حسناء ورعنا اولان قیزه دینور یقال جاریة ترة ای حسناء ورعناء الترائر شرائر وزننده رعناء
وحسناء اولان قیزلره دینور مفردی ترتور ردر الترترة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه‌در یقال ترتر الشئ اذا حرکه
ومنه حدیث ابن مسعود فی الرجل الذی ظن انه شرب الخمر فقال ترتروه ای حرکوه وزعزعوه واستنکهوه حتی
توجد منه الریح لیعلم ما شرب وترتره سوزی چوغالتمق و پرکویلق ایلمك معناسنه‌در یقال ترتر الرجل اذا اکثر الکلام
وترتره بدنده کذلك کلامده اولان سستلکه وصالقلغه دینور یقال فی بدنه او فی کلامه ترترة ای استرخاء الترتور زنبور
وزننده شهر ضابطنك سرهنکنه دینور جلواز کبی وترتور بر قوش آدیدر الاترور همزه‌نك ضمیله صوباشنك وشهر
ضابطنك غلامنه دینور که قول اوشاغی تعبیر اولنور وکوچك اوغلانه دینور قال الشارح ومنه المثل * فیه ضعف
عصفور وعقل اترور * وهو الغلام الصغیر التترتر تزلزل وزننده ومرادفیدر که صارصلمق وارغلانمق معناسنه‌در
یقال تترتر السریر اذا تزلزل وتقلقل الترائر تانك فتحیله محن وشدائد معناسنه‌در یقال اصابته الترائر ای الشدائد
التری تانك ضمی ورانك تشدیدیله عوّی وزننده کسلمش اله دینور ید مقطوعه معناسنه شارحك بیانه کوره اتر لفظندن
مؤنثدر احسن وحسنی کبی قطع معناسنه‌در یدده غالب اولمشدر ویقال ید تری ای مقطوعة التار حار وزننده
تاره‌دن اسم فاعلدر اته طلو کوده سی صیق طقناز آدمه دینور وتار آجلقدن یاخود سائر عارضه‌دن ناشی صالق
وسست اندام اولان کمسه‌یه دینور یقال رجل تار ای مسترخ من جوع او غیره اترار همزه‌نك ضمیله بر معروف بلده
آدیدر تستر جندب وزننده ایرانده بر بلده آدیدر شینین معجمتین ایله ششتر تعبیری لحن‌در بلدهٔ مزبوره‌نك سوری
بعد الطوفان اك اوّل طرح وبنا اولنان سوردر تشرین تانك کسریله شهور رومیه‌دن بر آیك آدیدر ایکیسی
تشرینان‌در بو کوز آیلریدر که اوّلی تشرین اوّل وثانیسی تشرین ثانیدر رأس سنه‌یی طائفهٔ روم آندن اعتبار ایدرلر
تعار کتاب وزننده قبس بلادنده بر طاغك آدیدر و برنیچه رجال اسملریدر التعر تانك فتحی وعینك سکونیله حیقرمق
معناسنه‌در یقال تعر الرجل تعرا من الباب الثالث اذا صاح التعار شداد وزننده قانی طورمیان یاره‌یه دینور یقال
جرح تعار ای لا یرقأ التعر فتحتینله جنك قیزیشوب آتش حرب مشتعل اولمق معناسنه‌در یقال تعرت الحرب تعرا
من الباب الرابع اذا اشتعلت تعکر تعلم وزننده یمنده بر جبل یاخود بر حصنك آدیدر التغران غین معجمه ایله غلیان وزننده
قاینامق معناسنه‌در یقال تغرت القدر وتغرت تغرانا من الباب الثالث والرابع اذا غلت وعند البعض صواب اولان

نونله نغران در زیرا تای فوقیه ایله عربدن مسموع اولمدی بلکه بو امام خلیلک اوزره تصحیف اولنوب جوهری
وسائرلری اکا تابع اولدیلر شارح دیر که مؤلف قول اخیرده ابن برّی یه پیرو اولوب بر ّانی سویلمشدر ابن اعرابی وسائر
ائمه تغران تا ایله نغران لفظنده که نونله در لغت اولدیغنی تنصیص ایلمشلردر التغور قعود وزننده بلود
یغموری چشمه کبی آقمق معناسنه در یقال تغرت السحابة تغورا اذا انفجرت بالماء ویقال تغر الکلب
اذا انفجر بالبول التیغار تانک کسریله قیفال وزننده اجانه اسمیدر که لکنه شبیه بیوک طاسه وکاسه یه دینور
ترکیده تغار تعبیری بوندن مأخوذدر التغار شدّاد وزننده تعّار معناسنه در که ذکر اولندی یقال جرح تغّار ای تعّار
التغارة سیّاره وزننده شول ناقه یه دینور که سکردرکن آغزی کپوروب وکتدکجه شدّتلنوب واصلا
بر جانبه صبار اولمیه یعنی راست اوق کبی کیدر اوله یقال ناقة تغارة اذا صارت تزبد عند العدو وتشتدّ ولا تنثنی
فی مرّها النغر تانک فتحی وغینک سکونیله طمردن قان فشقروب آقمق معناسنه در یقال تغر العرق
تغرا من الباب الثالث اذا انفجر وقربه نک وطلومک برتق ودلیک یرلرندن صو خروج ایلمک معناسنه در
یقال تغرت القربة اذا خرج الماء من خرق فیها التفرة تانک کسری وضمی وفانک سکونیله والتفرة کلمه وزننده
والتفرة تؤده وزننده اوست دوداغک اورته سنده اولان یوه دینور هندیده اکا ناغه دینور وتفره کلمه وزننده بر نبات
آدیدر وهنوز تمکه بشلین نباته دینور واغاج آلتلرنده بتن نباته علی قول شول اوته دینور که پک کوچک اولمغله
طوار آنی اوتلامغه قدرتیاب اولمیه التافر والتفر کتف وزننده والتفران فتحاتله کیرلو پاسلو سفله
قیافت اولان کشی یه دینور منجم وکیمیاگر کبی یقال رجل تافر وتفر وتفران ای وسخ الاتفار همزه نک کسریله
بر آدمک برونی قیللری اوست دوداغک اورته سنده اولان یوه قدر چقوب صارقمق معناسنه در یقال اتفر الرجل
اذا خرج شعر انفه الی اتفرته ومغیلان اغاجنک ابتداچچکلری ظاهر اولمق معناسنه در یقال اتفر الطلح اذا طلع
فیه نشأته المتفرة محسنه وزننده اوتلری هنوز کوچک ایکن رعی اولنمش ارضه دینور یقال ارض متفرة اذا صارت
قدا کل کلاؤها صغیرا التفتر دفتر وزننده وآنده لغتدر التقره قافله کلمه وزننده کرویا اسمیدر که قرمان کمونی
وطتلوجه اوت دیدکلری نباتدر التقر کلم وزننده تیجره حوایجنه دینور طوز وبیر ونخود کبی توابل معناسنه
التکری والتکرّ تانک ضمی وکاف مشدده لرک فتحیله گرچه سائر اصول نسخه لرنده بو رسمه مضبوطدرلکن
صواب اولان تانک فتحی وکاف مشدده لرک ضمیله جبل وزننده اولمقدر بغدادک اشاغی جانبنده بر قریه اسمیدر
وتکرّی سند اولکه سنده سر عسکره اطلاق اولنور جمعنده تکاکره دینور تکرور تانک ضمیله مغربده بر بلده
آدیدر تکرور عربلری معروفدر التمر تانک فتحی ومیمک سکونیله معروفدر که خرمایه دینور اسم جنس در واحدی
تمره در هایله جمعی تمرات در فتحاتله وتمور وتمران در تانک ضمیله شارح دیر که بو ایکی صیغه ایله انواع مراد اولور
زیرا جنس حقیقی اوزره جمع اولنمز کثیر وقلیله شمولی اولدیغیچون التمّار کتّان وزننده خرماصتان آدمه دینور
التمری یای نسبتله خرمایی پک سون آدمه دینور یقال هو تمّار ای بایع التمر ویقال تمری ای محبه المتمور معمور
وزننده زاد وذخیره سی خرما اولان آدمه دینور التتمیر تفعیل وزننده خرمانک تازه سی کرک کبی اولوب تمر
حدّینه وارمق معناسنه در یقال تمر الرطب تتمیرا اذا صار فی حدّ الرطب واغاج خرما طوتمق علی قول میوه سی
رطب اولمق معناسنه در یقال تمرت النخلة اذا حملت التمر اوصار ما علیها رطبا وبر آدمه خرما یدرمک معناسنه در
یقال تمر القوم اذا اطعمهم التمر وبر نسنه یی قورتمق معناسنه مستعملدر زبار رطبی قورتمینجه تمر اولمز یقال تمر
الشیء اذا یبسه واتی نکه نکه طوغرایوب قورتمق وقدید ایلمک معناسنه مستعملدر یقال تمر اللحم اذا قطعه صغارا
وجففه الاتمار همزه نک کسریله بو دخی رطب خرما حدّینه وارمق معناسنه در یقال اتمر الرطب اذا صار فی
حدّ التمر وبر آدمک خرماسی چوق اولمق معناسنه در یقال اتمر القوم اذا کثر تمرهم التمر امر وزننده مصدر
اولور بر آدمه خرما یدرمک معناسنه یقال تمر فلان القوم تمرا من الباب الاول اذا اطعمهم التمر التامر خرماسی
چوق اولان آدمه دینور یقال رجل تامر وقوم تامرون اذا کثر تمرهم التامور امر ماده سنده ذکر اولندی التماری
غرابی وزننده بر نوع بادیه شجرینک اسمیدر التمرة تانک ضمیله قبره وزننده یاخود ابن تمره سرچه دن کوچک
بر قوشک آدیدر شارح دیر که خرماقلرده اولورنه وقت کورلسه آغزنده البته خرما اولور تمیر حیدر وزننده
شامده بر قریه آدیدر تمیری قصر ایله شامده بر موضع اسمیدر تمرة الکبری حیدره وزننده وتمرة الصغری
اصفهان قضاسنده ایکی قریه آدلریدر تمر فتحتینله یمامده بر موضعدر تمیر زبیر وزننده وتمره فتحاتله
یمامده ایکی قریه اسملریدر عقیق تمره شقیق جمره وزننده تهامده بر موضعدر عین التمر کوفه قربنده بر چشمه

آدیدر تمران سحبان وزننده بر بلده آدیدر تمبار تانک فتحیله بر طاغک اسمیدر التمرة فرحه وزننده تمردن
مأخوذ وصفدر طیبه وپاکیزه معناسنه مستعملدر تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال نفس تمرة ای طیبة
وتقول دعنی ان نفسی غیر تمرة یعنی بنی بو شله شمدی مزاجم ناخوشدر التمرة تانک ضمیله شول دری پاره سنه دینور که
فوقک یعنی ذکرک باشنک یانده اولور مراد ختان برنده اولان دریجکزدر الاتمئرار اطمئنان وزننده بر نسنه
پک وقاتی اولمق معناسنه در قوری خرما کبی یقال اتمأرّ الرمح اذا اصلب وآلت تناسل قازق کبی قوامه کلوب قاتیلنمق
معناسنه در یقال اتمأرّ الذکر اذا اشتدّ نعظه المتمئرّ مطمئن وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وجرذان
دیدکلری فاره نک صلب وشدید اولانه دینور التومری تانک ومیمک ضمیله برکسه دیمکدر احد وفرد معناسنه
وبونفی مقامنه مخصوصدر یقال ما بالدار تومری ای احد مؤلف بونی امر ماده سنده انسان ایله تفسیر ایلمشدر التنور
تانک فتحی ونون مشدده نک ضمیله اتمک پشوره جک اوجاغه وفرونه دینور کانون الخبز معناسنه شارح دیر که
مصباحک بیانی اوزره اشبو تنور کلمه سی اعجمی اولوب عرب دخی موافقت ایلمشدر وابو حاتم عربی صحیح
دکلدر دیدی جمعی تنانیردر وقرطبی دیدیکه تنور اسم اعجمی در عرب تعریب ایلدیلر زیرا اصل بناسی تنر در
کلام عربده ایسه قبل الراء نونی مشتمل کلمه یوقدر ومزهرده فارسیدن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر انتهی وتنور
یر یوزینه دینور وجه الارض معناسنه وبه فسر قوله تعالی وفار التنور الایة وصو قینایوب چقان یره دینور
مفجر الماء معناسنه پیکار کوزی کبی ودره نک صویی واروب مجتمع اوله جق یره دینور محفل ماء الوادی معناسنه
وتنور شهر مصیصه قربنده بر طاغک آدیدر التنار شدّاد وزننده تنور پیسان آدمه دینور اوجاقجی
تعبیر اولنور ذات التنانیر زباله قرشوسنده بر عقبه آدیدر تنینیر مصغر بنیه سیله خابور قضاسنده
ایکی قریه در برینه تنینیر العلیا وبرینه تنینیر السفلی دیرلر تنیره حلیمه وزننده سودان ولایتنده
بر قریه اسمیدر التور جور وزننده آقمق معناسنه در یقال تار الماء یتور تورا اذا جری وتور
ایلچی یه دینور رسول معناسنه وصوایچه جک کوچکجه قابک اسمیدر که طپراقدن وتوجدن دخی یاپیلور
طاس وبرداق ومشربه کبی یقال توضأ بالتور وهو اناء یشرب فیه بونده تور کلمه سی مذکردر التورة
هایله شول قیز جغزه دینور که عشاق میانده کلام کوتروب کتورمک ایچون ارسال اولنور کوچک پزونک
اوله جقدر یقال ارسلت الیه تورة وهی جاریة ترسل بین العشاق شارحک بیانه کوره تاره دن مأخوذدر
لانها تارة عند هذا وتارة عند ذاک التارة وقت وحین وهنگام معناسنه در ومرّه معناسنه در که
برکره دیمکدر جمعی تارات وتیر در تانک کسری ویانک فتحیله مؤلف بونی مهموز دخی ذکر ومهموز الاصل اولدیغنی
تنصیص ایلمشدر راغب مفرداتده بو عربلرک تار الجرح قولندن مأخوذدر که التام معناسنه در دیو بیان مأخذ ایلمشدر
ومنه یقال فعله تارة ای مرّة وفعله تارات ای حالا بعد حال وشیئا بعد شیء مترجم دیر که درّة الغواصده مسطوردر که
اصحاب کرام برکون مؤوده خصوصنده اختلاف ایلمریله باب مدینة علم اولان مرتضی کرم الله وجهه حضرتلرینه مراجعت
ایلدیلر مشار الیه حضرتلری بو رسمه حل عقدهٔ اشکال ایلمشدر که مولوده نک اوستندن تارات سبع کذران ایلمدیکجه
مؤوده اطلاقی متحقق اولمز حضرت فاروق دخی حاضر بالمجلس اولمغله همان زبان استحسانله صدقت اطال الله بقائک
دیدیلر بو عنوانله دعا ابتدا انلردن صادر اولدی وتارات سبعدن مراد اشبو ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین
ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام
لحما ثم انشأناه خلقا آخر الایه کریمه سنده مبین اولان طبقات سبع در پس مولود حیا ولودایدوب استهلالدن صکره
دیری اوله رق دفن اولنورسه مؤوده اطلاق اولنور انتهی الاتارة همزه نک کسریله بر نسنه یی مرّة بعد مرّة اعاده
وتکرار ایلمک معناسنه در یقال اتار الشیء اذا اعاده مرّة بعد مرّة وبر نسنه یه حدّت ودقتله نظر ایلمک معناسنه در نته که
همزه ایله اتأر دخی بو معنایه در تقول اترت النظر الیه بمعنی اتأرته تاراء مدّ ایله ارض شامده تبوک قربنده بر موضع
آدیدر مسجد تاراء آنده مسجد حضرت نبویدر علیه السلام تاران قلزم ایله قصبهٔ ایله میانده بر جزیره در التارات
تاره نک جمعیدر که ذکر اولندی وعربلرک یا تارات فلان قولنده کی تارات وتر مقلوبیدر یعنی اوتار مقلوبیدر که انتقام
مقتول معناسنه در یا اوتار فلان دیمک اولور توران تانک ضمیله جمیع ماوراء النهر یعنی نهر جیحون وراسنده
اولان اولکه نک اسمیدر پادشاهنه تورانشاه دینور معلوم اوله که فریدون شاهک اوج اوغلی وارایدی که تور وسلم
وایرج در ایرجی که کوچک اوغلیدر ولیّ عهد ایدوب بیوک اوغلی توره آب جیحونک وراسنی احاله وسلمه فراتدن اقصای
مغربه دک تفویض ایلدی اکا بناء اولکهٔ مزبوره توره نسبتله توران اطلاق اولندی نته که نهرک بری طرفنه ایرجه

مطلب

نسبتله ایران دیدیلر بعده تورانشاه وایرانشاه ملوکلرینه لقب مخصوص قلندی وتوران حران قضاسنده برقریه
آدیدر سعد بن الحسن العروضی التورانی ومحمد بن احمد القزاز التورانی اورادندر عب توران عین معجمه نك ضمیله
سنداولکه سنده خور الدیبل نام بلده قربنده برموضعدر التایر حایر وزننده شول کشی یه دینورکه برکاروعملدن
فتور وکلال کلدکدنصکره تکرارا کامباشرت ومداومت ایدر اوله یقال رجل تایر ای مداوم علی العمل بعد فتور
التیهور طیفور وزننده دوز واوتوراقلی یره دینور ارض مطمئنه معناسنه ودره نك یوقریسیله اشاغیسی بیننه
دینورکه مرادتپه سیله دیبنك ارالغیدر کذلك طاغك تپه سیله اشاغیسنك ارالغنه دینورکه یوره سی اوله جقدر
وخودبین وخودپسند ومدتمغ کشی یه دینور یقال رجل تیهور ای تائه متکبر ودریانك تپه کبی یوکسك طالغه سنه دینور
وشول قوملغه وقومدن تپه یه دینورکه انده جرف یعنی سیل صویی یاردیغی یار اوله جمعی تیاهیر وتیاهر کلور
انوهری جوهری وزننده اوزون اوربجه دینور سنام طویل معناسنه التاهور بلوده دینور سحاب معناسنه
التیار شداد وزننده دکزك یار یلوب صاچلان طالغه سنه دینورکه قوم تعبیر اولنور تیر معناسندن مأخوذدر
یقال بحر متلاطم التیار وهو موجه الذی ینضح وتیار غایت کبرندن باشنی یوقری قالدیران سربهوا مدتمغ کشی یه دینور
یقال رجل تیار ای تائه متکبر قال فی الاساس رجل تیار ای تیاه یطمح طموح الموج من تیهه ای کبره وتیار قانی چابك
جریان ایدن طمره وصف اولور یقال قطع عرقا تیارا ای سریع الجریة التیر تانك کسریله کبر ونخوت وتیه
معناسنه در یقال اخذه التیر ای التیه وخانه نك ایکی دیواری بیننه آرقوری وضع اولنان آغاجه دینور مؤلفك جوز
ماده سنده بیانه کوره تیر لفظ فارسیدر واول اوق وکریشله تعبیر اولنان قالین دیرك اوله جقدرکه برباشی بری دیواره
وبرباشی دیکر دیواره وضع ایدرلر کار کیر بنالرده اولور نهر تیری ضیزی وزننده اهواز ترابنده برایرمق آدیدر حمید بن
تیر الطویل یاخود ابن تیرویه که شیرویه وزننده در برمحدثدرکه نماز ایچره قیامده ایکن وفات ایلدی عمرو بن تیری
سبری وزننده که سار فعلندن امرحاضردر ابن مبارکك شیخیدر فصـــــل الثاء المثلثة الثأر ثانك فتحی
وهمزه نك سکونیله قاتل ذمتنده مستقر اولان دم ودیته دینورکه اسمدر تقول ثأری عند فلان ای ذحلی ودمی من القتیل
ومقتولك قاتلدن دم ودیت وقصاصنی طلب ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال ثأر به وثأره ثأرا من الباب
الثالث اذا طلب دمه مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وثأر برآدمك حمیم وقریبنی قتل ایدن کسنه یه دینورکه ذمتنده
دم وانتقام ثابت اولور تقول فلان ثأری الذی عنده ذحلی وهو قاتل حمیمه جمعی اثأر کلور همزه نك فتحی وثانك سکونیله
وآثار کلور که مقلوبدر بونلردن اسم ثؤره در ثانك ضمی وهمزه نك سکونیله وثؤوره در ثانك ضمی وهمزه نك ضم
ومدیله مقتول ایچون قاتل ذمتنده ثابت اولوب اخذی مطلوب اولان کینه وانتقامه دینورکه اوج تعبیر اولنور تقول
قتلت به ثأری وادرکت ثؤرتی وثؤورتی ای ذحلی ویقولون یا ثارات زید ای یا قتلة زید پس ثارات ثأر لفظندن جمع
اولورکه وجه مذکور اوزره قاتله دینور شارح دیرکه جمع صددنده مؤلف بوندن سکوت ایلمشدر لکن امهات سائره ده
منصوصدر ونهایه ده اشبو یا ثارات عثمان حدیثنده ایکی وجهله مرسومدر اولا حذف مضافله یا اهل ثاراته
تقدیرنده درکه یا ایها الطالبون بدمه دیمکدر ثانی بو راده ثأر قاتل معناسنه اولمغله قاتللری تقریع وتقطیع وتصدیع وانتقام
خصوصنده شدت کینه لرنی اعلام وتصریح ایچون ندا اولنمشدر وزمخشری وجه اوله ذاهب اولمشدرکه مقتولك
جابدارلرنی اخذ کینه وانتقامه حث واغرا ایچون ندا ایدرلرنه که محب خاندان اولنلر یزیدیلره داد حسین دیو فریاد
ایدرلر کذلك زمخشری دیدیکه اخذ انتقام ایدن آدمه ده ثأر اطلاق اولنور زیرا طالب ومطلوبدن هربری آخرك
ثأریدر بری صید لفظی کیدرکه مأثور معناسه در وبری عدل کیدرکه فاعل معناسنه در وفاعل معناسنه اولان ثأر ثایر
لفظندن محذوف یعنی مختصر اولمق جائزدر شاك وشایك ولاث ولایث کبی پس الفی مهموز اولمز زیرا الف فاعلدر انتهی
وثأر مقتولك قاتلنی قتل ایله انتقامنی آلمق معناسنه در یقال ثأر القتیل وثأره بالقتیل ثأرا اذا قتل قاتله قال فی الاساس ثأرت
فلانا بحمیمی اذا قتلته به وتقول ثأرت حمیمی وبحمیمی اذا قتلت قاتله فعد ولك مثؤور وحمیمك مثؤور ومثؤور به انتهی وتقول
ثأرك بکذا ای ادرکت به ثأرك منك وعربلر لا ثأرت فلانا یداه دیرلر لا نفعتاه معناسنه یعنی ثأری نفع بالید معناسنده استعمال
ایدرلر ثأرت حمیمی معناسندن مأخوذدر الاثآر اظهار وزننده برکسه کینه وانتقامنی آلمق معناسنه در یقال اثأر الرجل
اذا ادرك ثأره الاستثآر انتقام الـمق ایچون آخردن مدد طلب ایلمك معناسنه در یقال استثأر ولی القتیل اذا استغاث لیثأر
بمقتوله الثؤرور تؤرور وزننده ومراد فیدر که تاء ماده سنده ذکر اولندی التائر بائر وزننده منتقم آدمه دینورکه انتقامنی
آلمدجــه برنسته اوزره طورمیه یعنی برایشه مشغول اولمیه یقال رجل تائر اذا کان لا یبقی علی شیء حتی یدرك ثأره
الاثآر همزه نك وثای مشدده نك کسریله انتقام الـمق معناسنه در تقول اثأرت من فلان ای ادرکت منه ثأری واثآر

کلمه سنك اصلی اثتأر ایدی افتعالك تاسی ثایه قلب وادغام اولندی الثأر المنیم میمك ضمیله شول انتقامه اطلاق اولنورکه
آنك طالبی اکا نائل اولدقده آسوده وخوشدل اولوب خواب راحته واره یقال اصاب الثأر المنیم وهو الذی اذا اصابه
الطالب رضی به فنام بعده الاثبجار اطمینان وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله کیرو طوروب آندن فارغ اولمق
معناسنه در یقال اثبجر الرجل عنه اذا ارتدع من فزع وانقولی دتره مك ایله ترجمه ایلمکله ظاهر انسخه سی ارتعد اولمغه
محمولدر واثبجرار مدهوش ومتحیر اولمق معناسنه در یقال اثبجر الرجل اذا تحیر واورکوب قاچمق معناسنه در یقال
اثبجر الحمار اذا انفر وجفل وبرآدم حزم ورشدوتدبیر جهتنده ضعیف وقاصر اولمغله رأی در ستله برماده یی
فصل وقطعه بی قدرت اولمق معناسنه در یقال اثبجر الرجل اذا ضعف عن الامر ولم یصرمه وبرآدم ارقه سی اوزره
دونمك معناسنه در کرك عزیمت وکرك وقوف حالنده اولسون یقال اثبجر الرجل اذا رجع علی ظهره وبرسمته کیدرکن
کتمیوب کیرو دونمك معناسنه در یقال اثبجر القوم فی مسیر اذا ترادوا ای تراجعوا وآقمق معناسنه در یقال اثبجر الماء
اذا سال الثبجارة ثانك کسریله شول چقوره دینورکه اولوغك دوکیلن صویی قازوب چقورلتمش اوله الثبر
صبر وزنـــنده برایش ایله برآدمی آلیقومق معناسنه در یقال ثبر فلانا بالشیء ثبرا من الباب الاول اذا حبسه علیه
وبرخصوصدن منع وصرف ایلمك معناسـنه در یقال ثبر فلانا عن الامر اذا منعه وصرفه وبرآدمی برنسنه دن خائب
ونومید ایلمك معناسنه در یقال ثبر فلانا اذا خیبه ولعن ونفرین ایلمك معناسنه در یقال ثبره اذا لعنه وقوغوب سورمك
معناسنه در یقال ثبره اذا طرده ودریا جزر ایلمك یعنی ساحلدن کیرو چکلمك معناسنه در یقال ثبر البحر اذا جزر
التثبیر تفعیل وزنـنده بودخی برآدمی برایش اوزره آلیقومق معناسنه در یقال ثبر فلانا بالشیء تثبیرا اذا حبسه علیه
الثبور قعود وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال ثبر الرجل ثبورا اذا هلك وویل وعذاب معناسنه در یقال یدعو اهل
النار واثبوراه ای واویلاه وهلاك ایلمك معناسـنه در یقال ثبره الله ای اهلکه المثابرة مفاعله وزننده برنسنه یه
مداومت واشتغال ایلمك معناسنه در یقال ثابره علی الامر مثابرة اذا واظب التثابر تفاعل وزننده صیچراشمق معناسنه در
یقال تثابر القوم اذا تواثبوا الثبرة تمره وزننده طپراغی یومشق دوز یره دینور ارض سهله معناسنه وبرکونه طپراغه
دینورکه نوره یه شبیه اولور وبرده اولان چقوره دینــور وثبره ضبة قبیله سی یوردنده بردره آدیدر الثبرة ثانك ضمیله
صبره وزننده ومراد فیدرکه جمع خرمنه دینور ثبیر الاثبرة ثانك فتحیله وثبیر الخضراء وثبـیر النصع نونك کسریله
وثبیر الزنج وثبیر الاعرج وثبیر الاحدب وثبیر عیناء ظاهر مکه ده بر رطاغك اسملریدر وثبیر مزینه یوردنده برصویك
اسمیدرکه شریس بن ضمرة المزنی یه رسول انام علیه السلام حضرتلری اقطاع بیوردیلر ومن بعد اسمنی شریحه
تبدیل بیوردیلر شراست معناسندن استکراه سببیله المثبر منزل وزننده محبس معناسـنه در ومقطع ومفصل
معنالرینه درکه کسیلجك وآیریلجق یرلردر وشول موضعه دینورکه انده عورت یاخود ناقــه وضع حمل ایلیه ودوه
بوغزلنه جق یره دینور الثبر فتحتینله یاره نك اغزی آچلمق معناسـنه در یقال ثبرت القرحة ثبرا من الباب الرابع
اذا انفتحت الاثبرار احمیروزننده برایشدن کسل وفتور سببیله آغرلشوب اویالنمق معناسـنه درتقول اثبار رت
عن الامر اذا تثاقلت عنه الثبار کتاب وزننده برخصوص حصولپذیر اولمغه یقلشمغه دینــور یقال هو علی اثبار
امر ای علی اشراف من قضائه الثجرة ثانك ضمی وجیمك سکونیله چقور والچق یره دینور ودره نك واسع ومعظم
اولان یرینه دینور وسطی کبی یقال وقف السیل فی ثجرة الوادی ای فی معظمه ومجتمع اعلا الحشا یعنی اجزای جوفیه نك
یوقری طرفلرینك جمع اولدیغی یره دینورکه کوکس ایله کوبکك مابینی اولان یردر علی قول اول یرك وسطنه دینور
وکوکس چقورینك چوره سنه دینور وثجرة البعیر دوه نك کوکسی چقورینه صارقان تویلره دینور سبلة البعیر معناسنه
ونبات وسائر نسنه لردن طاغنق اولان قطعه لرینك هر برینه دینور جمعی ثجردر غرف وغرفه کبی الثجیر امیر
وزننده اوزم وسائر صقیلور اولان نسنه نك جبره سنه وپوصه سنه دینور الثجر ثجر وزنــنده برنسنه یی آخر نسنه نك
پوصه سنده قاتمق معناسنه در یقال ثجر التمر ثجرا من الباب الاول اذا خلطه بثجیر البسر ای ثفله شارح دیرکه مصباحده
الثجیر ثفل کل شیء یعصر وهو معرب وقال الاصمعی الثجیر عصارة التمر والعامة تقول بالثاء وثجر غلیظ وعریض اولان
شیئه دینور یقال ورق ثجر ای غلیظ عریض وثجر ثجران قربنده برصویك آدیدر علی قول وادی القری ایله شام بیننده
واقعدر الاثجر احمر وزننده بودخی غلیظ وعریض اولان شیئه دینور وقصه ودبی قالین اوقه دینور یقال سهم
اثجر ای غلیظ الاصل قصیر الثجر کتف وزننده بودخی غلیظ وعریض شیئه دینور التثجیر تفعیل وزننده
بولاتمق معناسنه در یقال ثجره اذا وسعه واتلولتمك معناسنه در یقال ثجره اذا عرضه وتثجیر وجود ده اولان کوشکلکه
وسلولکه دینورکه اسمدر یقال فی لحمه تثجیر ای رخاوة الثجر صرد وزنـنده جماعات متفرقه یه دینــور

ذکر اولنان شجره نك جمعیدر ودیبلری قالین وعریض اولان اوقلره دینور الانفجار انفجار وزننده ومرادفیدرکه
یردن صوقینایوب آقق معناسنه در یقال انفجر الماء اذا انفجر وصوو فرتندن ناشی پك طاشقین اولمق معناسنه در یقال
انفجر الماء اذا فاض کثیرا المثجر معظم وزننده بوغوملری اولان داله دینور یقال خیزران مثجر ای ذو انابیب مثجور
ابن غیلان درکه جریرك هجوکرده سیدر الثرة رای مشدده ایله ذره وزننده صوبی پك فراوان اولان پیکاره
واپازمه یه دینور یقال عین ثرة ای غزیرة وممه سنك دلکلری واسع اولان ناقه یه یاخود قیونه اطلاق اولنور که
سودی فراوان آقار یقال ناقة اوشاة ثرة ای واسعة الاحلیل وسودی فراوان اولان ناقه یه وقیونه اطلاق اولنور
یقال ناقة اوشاة ثرة ای غزیرة جمعی ثر وركلور وثرار كلور ثانك كسریله وثره زخمنك قانی فراوان اولان طعنه یه ده
وصف اولور یقال طعنة ثرة ای کثیرة الدم وچوق سوزلو اوزان قاری یه اطلاق اولنور یقال امرأة ثرة ای کثیرة الکلام
الثرارة طراره وزننده والثرثارة سلساله وزننده والثرثورة ثانك ضمیله بونلرده صوبی فراوان اولان چشمه یه
دینور یقال عین ثرارة وثرثارة وثرثورة ای غزیرة وثرثاره اوزان وپرکوی قاری یه دینور الثرور صبور وزننده سودی
پك چوق ناقه یه وقیونه دینور یقال ناقة ثرور اذا کانت غزیرة وکذلك الشاة الثارة بودخی چوق سوزلو قاری یه دینور
الثر حر وزننده والثرورة ثانك ضمیله والثرارة حراره وزننده والثرور سرور وزننده معانی مزبوره دن مصدرلردر
یقال ثرت العین والناقة والشاة ثرا وثرورة وثرارة وثرورا من الباب الاول والثانی والرابع اذا غزرت وثر ثانك فتحیله
پراکنده قلمق معناسنه در یقال ثر الشیء ثرا من الباب الثانی اذا بدده وفرقه وثر وصف اولور بول نسنه یه دینور
یقال عین ثر ومکان ثر ای واسع وچوق سوزلو آدمه دینور یقال رجل ثر ای مکثار ویغموری چوق بلوده دینور
یقال سحاب ثر ای کثیر الماء ودپرنشی چالاك اولان آته دینور منثر دخی دینور منجر وزننده یقال فرس ثر ومنثر ای
سریع الرکض الثرثرة زلزله وزننده بودخی تارمار ایتمك معناسنه در یقال ثرثر الشیء اذا بدده وفرقه وسوزی
دونه دونه چوق سویلمك معناسنه در یقال ثرثر الکلام اذا اکثره ورده وچوق طعام یمك معناسنه در یقال ثرثر
فی الطعام اذا اکثر اکله وطعامی بری برینه قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال ثرثر الطعام اذا خلطه الثرثار
سلسال وزننده یاوه کوکسیه دینور یقال رجل ثرثار ای مهذار وچاغرغان آدمه دینور یقال رجل ثرثار ای صیاح
وثرثار سنجار ایله تکریت بیننده بر ایرمق یاخود بر بیوك دره نك اسمیدر الاثارة همزه نك کسریله انبرباریس اسمیدرکه
بو اسمله معروف دوایی نباتدر ترکیده قادین طوزلغی تعبیر اولنور الثرثور ثانك ضمیله ارمینیه دیارنده ایکی نهرك
اسمیدر برینه ثرثور کبیر وبرینه ثرثور صغیر دیرلر التثریر تفعیل وزننده یری نمناك ایلمك معناسنه در یقال ثرر بالمکان
اذا نداه الثعجرة دحرجه وزننده دوکمك معناسنه در یقال ثعجر الشیء اذا صبه الاثعنجار احرنجام وزننده
دوکلمك معناسنه در یقال ثعجر الماء فاثعنجر ای انصب المثعنجرة اسم فاعل بنیه سیله شول چناغه دینورکه ایچنه
قونیلان یاغی طاشوب دوکیلور اوله ظاهرادیی چقور اولیوب وطارلغندن اولور تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال
جفنة مثعنجرة اذا کانت یفیض ودکها المثعنجر بودخی اسم فاعل عنوانیله آقیجی نسنه یه دینور یقال ماء ودمع
مثعنجر ای سائل المثعنجر اسم مفعول بنیه سیله دکزك اورته سنه دینورکه بك انکین یر یدر اوراده اولان صوبك
کثرتنه سائر محللری بکزه مز اولور وقول ابن عباس وذکر علیا علی الی علمه کالقرارة فی المثعنجر ای مقیسا الی علمه
کالقرارة موضوعة فی جنب المثعنجر یعنی ابن عباس دیدیلرکه بنم علمم علم مرتضایه قیاس ونسبت اولنسه متعنجر
جنبنه موضوع اولان قراره یعنی غدیر صغیر کیدر وجوهری وصغانی معثنجر کلمه سنك مصغرنده مثیعج ومثیعیج
دینور دیملری غلطدر صواب اولان ثعیجر اولمقدر نته که محرنجم مصغرنده حریجم دیرسن یعنی میم ونونی زائد در
الثعر ثانك فتحی وعینك سکونیله وثانك ضمیله وفتحتینله لغتدر شول صمغه شبیه سیال نسنه یه دینورکه سمر یعنی مغیلان
اغاجنك کوکندن ظهور ایدر سم قاتلدر الثعر فتحتینله بدنده سکیل چوق اولمق معناسنه در یقال ثعر الرجل ثعرا
من الباب الرابع اذا کثرت ثآلیله الثعرور ثانك ضمیله بودورکشی یه دینور یقال رجل ثعرور ای قصیر وثعرور
طرثوث دیدکلری نباته علی قول طرثوثك اوجنه دینورکه ذکر باشی کبی اولور وطرثوث قولغان تیکنی دیدکلریدر
قال الشارح فی النهایة وفی الحدیث یخرج قوم من النار فینبتون کماینبت الثعارير جمع ثعرور وهی القثاء الصغار
شبهوا لان القثاء ینمی سریعا وقیل هی رؤس الطراثیث تکون بیضاء وثعرور سکیله دینور ثؤلول معناسنه
وآطه صوغانك کوکنه دینور وعجور دیدکلری سبزه نك صغیرینه دینور وذونون دیدکلری نباتك یمشنه دینور بادیه
نباتندندر الثعران والثعروران ثانك ضمی وتثنیه بنیه سیله شول ممه باشلرینه شبیه ایکی طرفلو اوزنجه سکیللره
دینورکه آت قسمنك خایه لرینك ایکی طشره طرفلرنی احاطه ایدر کذلك قیون قسمنك دخی ممه لرینك طشره

طرفلرنی احاطه ایدر الثعارير جمع بنیه سیله قوش قونمز اوته شبیه بر نبات آدیدر و بر ونده حادث اولان چتلاقلره
دینور الثعررة جلبه وزننده برونده چتلاقلر ظهور ایلمك معناسنه در یقال ثعرر الانف اذا بدا فیه التشقق الاثغار
همزه نك کسریله یلاندن مواضعه جهتیله اخبار وحوادث تجسس ایلمك معناسنه در یقال اثغر الرجل اذا تجسس
الاخبار بالکذب الثغر ثانك فتحی وغین معجمه نك سکونی وفتحیله خبار عشبدندر یعنی برکونه اوتلق اسمیدرکه بالجمله
اوتلقلرك کزیده سیدر دوه قسمنك محبوبیدر مفردی ثغره درهابله وثغر مطلقا آچلمش پرتغه ویاریغه یاخود
طاغلرده و بعض یرلرده اولان کدکه ورخنه یه دینور وآغزه دینور فم معناسنه ودیشلره دینور علی قول مقدملرینه
یعنی اوك دیشلره دینور قال الشارح وفی المصباح الثغر المبسم ثم اطلق علی الثنایا وعند البعض ثغر منبتلرنده ثابت
اولان دیشلره دینورکه چقدقدنصکره اطلاق اولنمز ودار الحرب قربنده اولان سرحده دینورکه محل خوف
اولمغله اورایه محافظ ومرزبان تعیین اولنور دشمن آغزی تعبیر اولنان یرلر اوله جقدر ومطلقا فروج بلداندن
یعنی هر بلده وممکلتك سرحدنده وداخلنده اولان کدکلره ودربندلره دینورکه خوفناك محللردر دشمن یاخود جرامی
مقوله سنك ممرو کاهلریدر واکا ثغور دخی دینور ثبور زبور وزننده وثغر شهر کرمان قربنده ساحل بحرهندده بر بلده
آدیدر وثغره صدر اولور کدك آچمق ورخنه ایلمك معناسنه یقال ثغر الرجل ثغرا من الباب الثالث اذا ثلم وکدك
طوتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال ثغر الثلمة اذا سدها وبرآدمك دیشلرنی شکست ایلمك معناسنه در
یقال ثغر فلانا اذا کسر ثغره وبرآدمك برحادثه سببیله دیشلری اوفاتمق معناسنه در یقال ثغر فلان علی بناء المجهول
اذا دق فمه فهو مثغور وچوجغك دیشلری علی قول اوك دیشلری دوشمك معناسنه درکه صکره یرینه ثابتی نابت
اولور یقال ثغر الصبی علی بناء المفعول اذا سقطت اسنانه او رواضعه فهو مثغور الثغرة نقره وزننده ایکی طرفلو
بیون چنبرلرینك بیننده اولان بوغاز چقورینه دینور یقال طعن فی ثغرته ای نقرة نحره التی بین الترقوتین وثغرة البعیر
دوه نك بیونینك نهایتنده اولان چقوره دینورکه اورادن ذبح اولنور وثغرة الفرس آت قسمنك کوکسنك اوسته
اولان چقوردن عبارتدر وثغره ارضك برناحیه سنه دینور ودوز وملایم یوله دینور طریق سهله معناسنه الاثغار
همزه نك کسریله چوجق دیشلرنی دوشورمك معناسنه در یقال اثغر الغلام اذا القی ثغره وچوجغك دیشلری بیتمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اثغر الغلام اذا انبت ثغره وبرآدمك دیشلری اوفاتمق معناسنه در یقال اثغر الرجل
علی بناء المجهول اذا دق فمه الاثغار همزه نك وثای مشدده نك کسریله بودخی چوجغك دیشلری بیتمك معناسنه در
یقال اثغر الغلام اذا انبت ثغره کما یقال ادغر وبونلرك اصلی اثتغر ایدی که افتعالدندر المثغور دیشلری دوشمش
اولان چوجغه دینور کما ذکر الثغور ثانك ضمیله ثغرك جمعی سنك مفردیدر طاغنق متفرق معناسنه مستعملدر ومنه
یقال امسوا ثغورا ای متفرقین ثغور صبور وزننده یمنده حمیر قبیله سنه مخصوص برحصن آدیدر ثغره صبره
وزننده اعراض مدینه دن برناحیه نك اسمیدر اعراض نواحی مدینه یه اطلاق اولنور الثفر ثانك فتحی وضمی
وفانك سکونیله سباع ومخالبك یعنی برنجی وحوش وطیورك خاصه فرجنه دینور حیاء ناقه یه مخصوص اولدیغی کبی
علی قول فرجلرندن مسلك قضیب یعنی آلت کیره جك یرینه دینورکه اخص اولور الثفر فتحتینله وبعضا فاء ساکن
اولور آت ایرینك کیروسنده اولان قایشه دینورکه قوسقون تعبیر اولنور سمرلی وپالانلی دابه لرده قوسقون اولمامغله
پالدم تعبیر اولنور یقال شد ثفره وهو السیر فی مؤخر السرج الاثفار همزه نك کسریله ایره وپالانه قوسقون
وپالدم یاپمق علی قول قوسقون وپالدم طاقمق معناسنه در یقال اثفر السرج اذا عمل له ثفرا اوشده به ودابه یی
اکسه سندن سورمك معناسنه مستعملدر یقال اثفر البغل اذا ساقه من خلفه وبو معناد ندرکه فلانك دبرینه ذکرمی
بناشدروب طیادمدیجك یرده اثفرته بیعه سوء دیرلر الزقتها باسته معناسنه بیعه سلعه دن کنایه درکه مراد سلعه
سوء بدنیدر واثفار کبه کبی ولادت علامتنی بلورتمك معناسنه در یقال اثفرت العنز اذا بینت الولادة المثفار
مصباح وزننده شول آته وسائر طواره دینورکه ایرنی وپالانی دائما کیرویه سلکوب آتار اوله یقال دابة مثفار ای ترمی
بسرجها الی مؤخرها ومأبون وککز کسیه اطلاق اولنورکه مذکر سماعی تعبیر اولنور المثفر منبر وزننده مثفار
معناسنه در یقال هو مثفار ومثفر ای مأبون الاستثفار برآدم آردانکنی عورتلرك طون بزی کبی اویلقلری اراسندن
اوك طرافنه چکوب کتورمك معناسنه در یقال استثفر بازاره اذا ادخله بین فخذیه ملویا وکوپك قسمی قویرغنی
پاچه سی اراسنه قصدروب قارننه یاپشدرمق معناسنه در یقال استثفر الکلب بذنبه اذا ادخله بین فخذیه حتی
یلزقه ببطنه الثفر حفر وزننده طواری اکسه سندن سورمك معناسنه در یقال ثفر الحمار ثفرا من الباب الثانی
اذا ساقه من خلفه التثفر تفعل وزننده صبرسزلقدن ناشی تردد واضطراب ایلمك معناسنه در یقال

ثمر الرجل اذا تردّد وجزع الثمر فتحتيله اغاجك يمشنه دينور فارسيده ميوه دينور يقال ادرك ثمر الشجر اى حمله
وهر نوع ماله اطلاق اولنور يقال كان له ثمر اى انواع المال اسم جنس اولمغله مفردى ثمره در ها ايله وثمره درميك
ضميله سمره وزننده جمعى ثمار در جبل وجبال كبى وجمع الجمعى ثمر در ضمتيله كتب وزننده ومنتهى الجموعى اثمار در
اعناق وزننده وثمر فلز انكدن التونه وكوموشه اطلاق اولنور يقال له ثمر اى ذهب وفضة وثمره شجره يه اطلاق
اولنور كه مجاز مرسلدر وباشك دريسنه دينور جلدة الرأس معناسنه وثمرة اللسان دلك اوجنه اطلاق
اولنور ثمرهٔ سوطدن مأخوذدر قال فى الاساس ضربنى بثمرة لسانه اى بعذبته اذ السنك وثمرة السوط قامجنك
اوجنده اولان عقده يه اطلاق اولنور ميوه يه تشبيها يقال سوط عظيم الثمرة اى العقدة فى طرفه ونسل وذريته
اطلاق اولنور يقال كثر الله ثمرة سلطاننا اى نسله وذريته وولده الثمار سحاب وزننده بودخى ميوه يه وهر نوع
ماله اطلاق اولنور الثمور قعود وزننده اغاج يمش طوتمق معناسنه در يقال ثمر الشجر ثمورا من الباب الاول
اذا صار فيه الثمر وبرآدم مالدار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ثمر الرجل اذا تموّل وطوار اوتلامق ايچون
صاحبى اغاج بركدرمك معناسنه در يقال ثمر للغنم اذا جمع لها الشجر الاثمار همزه نك كسريله بودخى اغاج
ميوه ويرمك معناسنه در يقال اثمر الشجر اذا صار فيه الثمر وطلومده كره ياغى چالقيوب يايلركن ياغ دانه دانه
اولمق معناسنه مستعملدر ثمره تشبيه اولنمشدر يقال اثمر السقاء اذا ظهر عليه تحبب الزبد قال فى الاساس ان ابنك
لحسن الثمر وهو مايرى عليه اذا مخض من امثال الحصف فى الجلد وبرآدمك مالى چوغالمق معناسنه مستعملدر
يقال اثمر الرجل اذا كثر ماله الثامر ثموردن اسم فاعلدر والمثمر اثماردن فاعلدر مأخذلرى اوزره ايكيسيده
ميوه طوتمش اغاجه دينور وعند البعض ثامر ميوه سى هنوز ظهور ايدن اغاجه ومثمر ميوه سى ديوشورلمك
درجه سنه كلمش اغاجه دينور يقال شجر ثامر ومثمر اذا صار فيه الثمر او شجر ثامر اذا خرج ثمره ومثمر اذا بلغ ثمره
ان يجنى الثمراء حمراء وزننده ثمره نك جمعيدر كرچه مؤلف جمع ثمرة عباريله جمعيتنى تنصيص ايدوب لكن
اغرب اولمغله شجراء كبى اسم جمع اولمق غالبدر وثمراء بعينه برنوع اغاجك آديدر وشهر طائفك سراة جانبنده
واقع شقنده بركوچك طاغك اسميدر وثمراء يمشلو اغاجه دينور يقال شجرة ثمراء اذا صار قد خرج ثمرها وثمرى
چوق ارضه دينور يقال ارض ثمراء اى كثيرة الثمر الثميرة سفينه وزننده بودخى كثير الثمر اولان ارضه دينور ويايقده
يايلوب چقركن هنوز طوپلنمامش دانه دانه ظاهر اولان ياغه دينور يقال ظهرت ثميرة الزبد وهى ما ظهر منه قبل
ان يجتمع وكره ياغى ظهور ايتمش على قول هنوز ياغى وقيمغى چقمامش سوده دينور يقال شرب الثميرة اى اللبن الذى
ظهر زبده او الذى لم يخرج زبده الثمير امير وزننده ثميره ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر الثمر كتف وزننده
والمثمور مال كثيره دينور يقال مال ثمر ومثمور اى كثير ومثمور كثير المال آدمه دينور يقال رجل مثمور وقوم
مثمورون اى كثير والمال التثمير تفعيل وزننده طلومده ياغ يايارايكن دانه دانه ظهور ايلمك معناسنه در يقال
ثمر السقاء تثميرا اذا ظهر عليه تحبب الزبد ونبات واشجار قسمى چچكلرنى دوكوب يمش بغلمق معناسنه در
يقال ثمر النبات اذا نفض نوره وعقد ثمره وبرآدم مالنى بركتلنديروب نشو ونما ايله چوغالتمق معناسنه در يقال
ثمر الرجل ماله اذا نماه وكثره وتقول ثمر الله مالك الثامر ميوه لو اغاجه دينورنته كه ذكر اولندى وحبوباتدن
بوكرلجه يه دينور وحماض نباتنك چچكنه دينور كه قرمزى اولور ابن ثمير امير وزننده مهتاب كيجه نك كنيه سيدر
ثمر ثمر وزننده بروادى آديدر ثمر فتحتيله يمنده برقريه آديدر ثمير زبير وزننده محمد بن عبد الرحيم نام محدثك
جدى اسميدر الثمرة فرحه وزننده ثمرك مؤنثيدر وثمر فى الاصل نما بولمش مال مباركه اطلاق اولنوب اول
علاقه ايله ثمره نفس طيبه ده استعمال اولندى ومنه تقول ما نفسى لك بثمرة اى مالك فى نفسى حلاوة مؤلف حاصل
معنا ايله تفسير ايلمشدر التجارة نوله تجاره وزننده ومرادفيدر كه اولوق صو يله پيدا اولان حفره يه دينور
الثور جور وزننده والثؤور قعود وزننده والثوران فتحاتله برنسنه يرندن توزوب قالقمق معناسنه در توزك
وطالغه نك قالقمسى كبى يقال ثار الشئ يثور ثورا وثؤورا وثورانا اذا هاج وصچرادق معناسنه در يقال ثار اليه
اذا وثب وتوز توزوب هوايه آغمق معناسنه در يقال ثار الغبار اذا سطع وخاصة بغرتاق قوشى وچكركه يرلرندن
قالقمق معناسنه در يقال ثار القطا والجراد اذا نهض وبدندن قان قيناوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال
ثار الدم اذا ظهر وثور اقط يعنى كش ديدكلرى يوغرد قوروسندن قطعهٔ عظيمه يه اطلاق اولنور جمعى اثوار وثوره
كلور عنبه وزننده وثور اركك اوكوزه دينور ارضى اثاره ايتديكيچون كويا كه مصدر ايله مسمادر ثائر معناسنه در جمعى
اثوار در وثيار در ثانك كسريله وثوره وثيره در عنبه وزننده وثيره در وثيران در جيره وجيران وزننده يا مجاورت

كسره

كسره يه مبنى در مؤنثى ثوره در وثور برقومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هو ثور القوم اى سيدهم
ويوصونه دينور طحلب معناسنه وطرنغك دبنده اولان بياضه دينور ومطلقا يوصون كبى صويك يوزينه چوكن
شيئه دينور ودليلكه دينور يقال اصابه الثور اى الجنون وافقده شفقك نشر وهيجاناله تابنده اولان قزللغنه
اطلاق اولنور يقال سقط ثور الشفق اى حمرته الثائرة فيه واحمق وبيغز آدمه اطلاق اولنور يقال هو ثور
اى احمق وثور فلكده بربرجك آديدر كه آنده كواكبدن ثور صورتى مرسومدر ايكنجى برج اوله جقدر وثور
عاص بن سعيدك قرسى اسميدر ومضردن برقبيله پدرينك اسميدر امام ومحدث سفيان بن سعيد اول قبيله دندر ومزينه
بلادنده بروادى اسميدر ومكه ده برطاغك آديدر كه تنزيل مبينده مذكور اولان مغاره آنده در مراد ثانى اثنين اذهما
فى الغار آيتنده مذكور اولان غاردر واكا ثور اطحل دخى دينور اطحل طاغك آدى اولوب ثور بن عبد مناة اكا نازل
اولمغله كنديسنه منسوب اولمشدر لكن بوصورتده اطحل ثوردن تمك لازم ايدى وثور مدينه ده دخى برطاغك آديدر
ومنه الحديث الصحيح المدينة حرم ما بين عير الى ثور واما قول ابى عبيد بن سلام وغيره من اكابر الاعلام ان هذا
تصحيف والصواب الى احد لان ثورا انما هو بمكة فغير جيد يعنى مدينهٔ منوره حوزه سى عير نام طاغدن ثور نام طاغه
قدر حرم محترمدر ابو عبيد وسائر اكابر اعلام مدينهٔ منوره ده ثور نام طاغ يوقدر ثور مكه ده اولمغله الى ثور كلمه سى
الى احد كلمه سنك مصحفيدر كه راويلر تصحيف ايلمشلردر ديمشلر ايله بو كلاملرى جيد و بجا دكلدر زيرا امام ومحدث
وزاهد شيخ شجاع البعلى حافظ ابو محمد عبد السلام البصرى نام محدثدن روايت ايليه رك بكا بووجه اوزره خبر
ويرمشدر كه مدينه ده احد طاغنك اكسنه مائل حذاسنده بركوچك طاغ واردر كه اكا ثور ديرلر ومرة بعد اخرى
ارض مزبوره يه آكاه اولان عربلردن سؤال ايلديكمده بالجمله اوراده ثور نامنده بركوچك طاغ اولديغنى اخبار ايلديلر
بوندن بشقه شيخ عفيف الدين المطرى كندى پدرى اولان محمد دن كه حافظ وثقه در روايت ايلمك اوزره بكا
تحرير ايلدى كه احد طاغنك شمالى اولان خلفنده بدوركرمى كوچك طاغ واردر كه ثور تسميه اولنور اهل مدينه نك
بالجمله خلفا عن سلف معلوملريدر التثوّر تفعل وزننده بودخى ثور وثوران معنالرينه در يقال تثوّر الرجل بمعنى ثار
الاثارة همزه نك كسريله توزتمق وتوز قوپرمق معنالرينه متعديدر يقال اثاره واثره وهثره اذا هيجه شارح ديركه
بوراده مؤلفك اثره قولى مقلوبدر لكن اكا كوره مد ايله آثره اولمق لازمدر هثره قولى كه هاء همزه دن بدلدر آندن آيدر
اساسده واثرت الصيد والاسد واستثرته اى هيجته عباريله مرسوم اولمغله كه اثاره دن متكلم درسائر مأخذلرده دخى
بوكونه مرسوم اولديغندن ظاهرا مؤلف متكلمدن غيبته زيغ ايله ثلاثى عنوانده ثبت ايلمشدر التثوير تفعيل وزننده
اثاره معناسنه در يقال ثوّره بمعنى اثاره وبرنسنه نك ايچ يوزندن بحث وتفتيش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثوّر
عن القرأن اذا بحث عن علمه الاستثارة بودخى اثاره معناسنه در يقال استثاره بمعنى اثاره ثور الشباك شينك كسريله
وبرقة الثور بانك فتحيله ايكى موضعلردر ثورى قصرايله وبعضا مد ايدرلر دمشقده اينده برنهرك آديدر ابو الثورين
تثنيه بنيه سيله تابعيندن محمد بن عبد الرحمن كنيه سيدر الثورة دوره وزننده چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال
ثورة من مال ورجال اى كثير الثوارة مبالغه بنيه سيله خوران معناسنه مستعملدر كه حيوانك دبر ومقعدينه دينور
الثائر ثوراندن اسم فاعلدر بو مناسبتله خشم وغضبه اطلاق اولنور يقال ثار ثائره اذا هاج غضبه الثير ثانك كسريله
كوزك پرده سنه دينور يقال على عينه ثير اى غطاء المثيرة اثاره دن اسم فاعلدر ترلايى سوكوب طپراغنى قوپاروب
توزيدن يعنى نطس ايدن جفت اكوزينه دينور يقال بقرة مثيرة اذا كانت تثير الارض المثاورة مفاعله وزننده
والثوار ثانك كسريله صچرامق معناسنه در واحد وفضاعد ايچون اولور يقال ثاوره مثاورة وثوارا اذا واثبه ثوير
زبير وزننده ابن ابى فاخته سعيد بن علاقه در كه تابعيندر وثوير جزيره ده تغلب قبيله سى منازلندن برمنزلك
آديدر وضريه جبالنه قريب برطاشلق وقوملق يرك اسميدر كه جعفر بن كلاب جماعتنه مخصوصدر

فصل الجيم

الجأر جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله والجؤار غراب وزننده فرياد وزارى ايله
دركاه حقه دعا ونياز واستمداد ايلمك معناسنه در معناى آيدن مأخوذدر يقال جأر الى الله جأرا وجؤارا من الباب الثالث
اذا رفع صوته بالدعاء اليه وتضرع واستغاث وصغر واكوز قسمى بوكورمك معناسنه در يقال جأر البقرة والثور اذا صاحا
بقره بيان صغر بنه ده شاملدر ها وحدت ايچوندر وجأر نبات بوى سوروب اوزامق معناسنه مستعملدر رفع صوت
معناسندن مأخوذدر يقال جأر النبات جأرا اذا طال نبتها قال فى الاساس كما يقال صاحت الشجرة اذا طالت وجأر
تازه وفراوان اولان اوتلغه اطلاق اولنور ارتفاع شاندن اولديغيچون يقال فى ارضه نبت جأر اى غض كثير وتنومند
وضخامتلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جأر اى ضخم ويقال هو اجأر منه اى اضخم الجأار كتان وزننده والجأر

كتف وزننده بونلرده ضخامتلو آدمه دینور الجائر اسم فاعل بنیه سیله کوکل بولنوب غثیان کلمك معناسنه در
رفع صوته اولدیغنه مبنی در یقال اخذه الجائر ای جیشان النفس وبوغازه نسنه طیقانمغه دینور غصص معناسنه
وبوغازه عارض اولان حرارت ویانقلق کبی کیفیته دینور که غضب مقوله سی حالات نفسیه دن حادث اولور علی قول
جوصنه شبیه برحالتدر که یك باغلو نسنه یمکدن عارض اولور بوغازی اکشیوب گکردیجه اکشی اکشی کلور تقول اخذنی
الجائر وهو حرّ الحلق اوشبه جوصة فیه من اکل الدسم الجأر جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله والجأر
کان وزننده والجؤر صرد وزننده والجؤر همجف وزننده یك فراوان یغموره دینور یقال غیث جأر وجأر وجؤر
وجؤر ای غزیر کثیر بوراده جوّر واو مشدده ایله اولمغله ظاهرا همزه دن مبدله در صحاحده جور ماده سنده مرسومدر
وجأر مصدر اولور برآدمك ایچرو کوکسنده برنسنه طقانوب قالمق معناسنه یقال جئر الرجل جأرا من الباب الرابع
اذا غص فی صدره الجؤار غراب وزننده انسانه یك مستولی اولان قیء واسهال عارضه سنه اطلاق اولنور شماطه سنه بناء
یقال اخذه الجؤار ای القیء والسلاح الجبر صبر وزننده خلاف کسر معناسنه در یعنی قریغی بتونلمك معناسنه در
قریق کمیکی صاروب بتونلمك وقریق قابی کاد ایلمك کبی یقال جبر العظم جبرا من الباب الاول ضد کسره ای اصلحه
مؤلفك بصائرده بیانه کوره جبر ماده سی قهردن برکونه شیوه ایله برنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه موضوعدر کاهجه
اصلاح مجرده استعمال اولنور ومنه قول علی رضی الله عنه یاجابر کل کسیر ویامسهل کل عسیر وکاهی قهر مجرده ده
استعمال اولنور ومنه الحدیث لاجبر ولاتفویض وسائر معانی بوندن منشعبدر انتهی وجبر پادشاهه اطلاق اولنور
نامی کندی مرادی اوزره قهر یاخود اصلاح ایلدیکیچون وبورجل عدل قیلندر وقوله اطلاق اولنور عبد معناسنه
پس اضداددن اولور لکن جبر بوراده مفعول معناسنه اولمغله ضدیتی غیرمسلمدر وجبر شجیع وبهادر آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل جبر ای شجاع وجبر قدر مقابلنه دینور جبریه قدریه مقابلیدر کما سیذکر وغلامه دخی جبر
اطلاق اولنور وعود یعنی قیریق چقق صاره جق آغاج پاره سنه ده دینور وجبر اسماء رجالدندر مجاهد
بن جبر محدثیندندر وجبر وجبور قعود وزننده وجباره کتابه وزننده مصدر اولور قیریق کمیکی صاروب
اصلاح ایلمك معناسنه در یقال جبر العظم جبرا وجبورا وجبارة فجبر علی المجهول اذا اصلحه وفقیره احسان ایلمك
علی قول فقیر ایکن اعطاء مال ایلمکله زنکین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جبر الفقیر اذا احسن الیه او اغناه
بعد فقر وجبر برآدمی برنسنه اوزره اکراه ایلمك یعنی زورا کی ایشلتمك معناسنه در یقال جبر فلانا علی الامر
اذا اکرهه التجبیر تفعیل وزننده بو دخی صنق کمیکی صاروب او کوکلتمق وفقیری مالدار ایتمك معنالرینه در یقال جبر
العظم والفقیر بمعنی جبر الانجبار انفعال وزننده والتجبر تفعل وزننده جبر وتجبیردن مطاوعلردر یقال جبر
العظم والفقیر وجبره فانجبر وتجبر وتجبر کبرلنمك معناسنه در یقال تجبر الرجل اذا تکبر واغاج ایشروب یپراقلنمق
معناسنه در یقال تجبر الشجر اذا اخضر واورق وچایر بردفعه اوتلاندقدنصکره تکرار یشروب برمقدار رجه اوتلامغه
صالح اولمق معناسنه در یقال تجبر الکلا اذا اکل ثم صلح قلیلا وخسته افاقت بولوب خوشحال اولمق معناسنه در
یقال تجبر المریض اذا صلح حاله وبرکسه ماله نائل اولمق معناسنه در یقال تجبر الرجل مالا اذا اصابه و برآدمك
الندن کیدن نسنه سی بنه النه کیرمك معناسنه در یقال تجبر الرجل اذا عاد الیه ماذهب عنه الاجتبار افتعال
وزننده جبر وتجبر معناسنه در یقال اجتبره فتجبر وفقیر ایکن غنی اولمق معناسنه در که جبر کلمه سنه مطاوع اولور
یقال جبر الفقیر فاجتبر الاستجبار اجبار معناسنه در یقال جبره فاستجبر الاجبار همزه نك کسریله جبر کبی
برآدمی برنسنه یه اکراه ایلمك وزورا کی طوتدرمق معناسنه در یقال اجبره علی الامر اذا اکرهه و برآدمی جبره نسبت
ایلمك معناسنه در یقال اجبر فلانا اذا نسبه الی الجبر الجبریة جیمك وبانك فتحه سیله قدریه مقابلیدر بونده بانك
سکونی لحن وخطادر یاخود بانك سکونی صوابدر فتحی قدریه لفظنه مشاکله وازدواجه مبنی در جبریه طائفه سی
عباددن قدرتی واختیاری نفی ایدرلر انساندن صادر اولان افعال رعشه اضطراری مثابه سنده در من طرف الله
جبر واکراه ایله صادر اولور دیرلر الجبار قهار وزننده علو وعظمت وقهر وعزت صاحبی حق جل وعلانك اسماء
صفاتیه سندن بر اسم شریفدر وجبار مخلوقدن هر عاتی ومتمرده اطلاق اولنور نته کیم جبیر دخی دینور سکیت وزننده
وجوزاء برجنك اسمیدر مترجم دیر که بلکه جوزاء برجنده برصورتك اسمیدر آیاق اوزره والنده برچوماق قالدرمش
برکسیه خشمله ضرب ایدر هیئتده در نهراردن صاغ طرفنه ملاصق جریان ایدر واکی باجه سی ارالغنده برطوشان
صورتی واردر وصورت مرقومه منطقه نك جنوبیسنده واقعدر وجبار شول سنکین کوکله وصف اولور که اصلا
اکا رحم وشفقت اثری داخل اولمیه یقال قلب جبار اذا کان لاتدخله الرحمة وداعما ناحق یره قتل نفوس ایدن خونی یه

اطلاق اولنور یقال هو جبار ای قتال فی غیر حق وعظیم وقوی وبالابلند اولان آدمه اطلاق اولنور وجبار اسامیء
رجالدندر جبار بن الحکم وجبار بن سلمی وجبار بن صخر وجبار بن الحارث اصحابدندر جبار بن حارثی فخر انام علیه السلام
حضرتلری عبد الجبار ایله تسمیه بیوردیلر وجبار الطائی محدثدر وجبار کنج واوزون اولان خرما آغاجنه اطلاق اولنور
بونده ضمله ده لغتدر وشول خودبین ومتکبر کسیه دینور که کمال کبرندن برکسه ایچون کندی اوزرنده حق وحقوق
بیلمز اوله هرکس کندی عندنده لاشیء مثابه سنده اولوب کوجی یتشدکده جبرا وقهرا طوعا وکرها دیلدیکنی آلوب
اجرای مذاق ایدر اوله یقال هو جبار ای متکبر لایری لاحد علیه حقا الجبرية والجبرياء جیملرك کسریله والجبرية
کسرتینله والجبرية فتحتینله والجبروة فتحتین ورانك ضمی وواو مشدده نك فتحیله والجبروتی فتحتینله
والجبروت عظموت وزننده والجبرية صبريه وزننده والجبروة رانك ضمی وواوك تشدیدیله والتجبار تذکار
وزننده والجبورة جیمك فتحی وبانك تشدیدیله والجبورة جیمك وبای مشدده نك ضمیله والجبروت جیمك ضمیله
مجموعی اون اوچ مصدر در مبالغه یی متضمندر بونلردن فعل متصرف دکلدر کبر وعظمت وجلالت معناسنه در
جبرائل جیمك فتحی وبانك سکونیله فرشته معروف اسمیدر که ناموس اعظم در عبد الله دیمکدر جبر عبد وایل اسم
جلاله در والفظ مزبورده اون درت لغت واردر جبرئل همزه ایله ویاسز وجبرئیل یا ایله جبرعیل کبی وجبریل حزقیل
وزننده وجبرئل همزه وتشدید لام ایله وجبریل جیمك فتحیله سمویل کبی وجبرائل جبراعل کبی وجبرائیل جبراعیل کبی
وجبرئل جیمك فتحی وبانك سکونی ولامك تشدیدیله جبرعلّ کبی وجبرال خزعال کبی وجبرال طربال کبی وجبریل
همزه سز یای ساکنه ایله وجبریل یای مفتوحه ایله وجبریل یائیله سلسبیل وزننده وجبرین جیمك فتحی ونونله وجبرین
جیمك کسریله در الجبار سحاب وزننده مقبره اطرافنده اولان عرصه یه دینور فناء الجبان معناسنه الجبار
غراب وزننده هدر وباطل وبیهوده معناسنه در یقال ذهب دمه جبارا ای هدرا وباطلا وجبار الحرب دیت وقصاص
اولمیان قانه اطلاق اولنور وسیل صوینه دینور وهرمفسد ومهلك اولان شیئه جبار اطلاق اولنور وبرنسنه دن
بریء الذمه اولان کسیه دینور یقال انا منه خلاوة وجبار ای بریء وخلاوة فالح ماده سنده ذکر اولندی وجبار ثلثا کوننك
اسم قدیمیدر جیمك کسریله ده لغتدر وبنو خمیس بن عامر یوردنده برصویك آدیدر جابر بن حبه نان عزیزك اسمیدر
کنیه سی ابو جابر در جبر جوع ایدر الجبارة کتابه وزننده والجبیرة سفینه وزننده یارق اسمیدر که یصی بلاز که
دینور نسوان عرب بیلکجه لرینه چوررلر وجبیره بدنده قیریق وچقق اعضایی صاردقلری تخته لره دینور ومنه یقال
مسح علی الجبیرة وهی العیدان التی تجبر بها العظام جباره کتابه یاخود ثمامه وزننده در ابن زراره اسمیدر که اصحابدندر
جوبر جوهر وزننده دمشق ترابنده بر نهر یاخود برقریه آدیدر علی قول جوبره در اعلامدن عبد الوهاب بن عبد الرحیم
واحمد بن عبد الله بن یزید الجوبریان اورادندر واکانسبتده جوبرانی دخی دینور محدثیندن عبد الرحمن بن محمد بن یحیی
الجوبرانی دخی اورادندر وجوبر نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن علی بن محمد الجوبری اورادندر
وبغداد سوادنده برقریه آدیدر جویبار جیمك ضمی ویانك سکونیله وجوبار یاسز ایکیسیده صحیحدر لفظ فارسیدر
جوی کوچك ایرمق وبار مسیل جوی معناسنه اولمغله بعد الترکیب مسیل النهر الصغیر دیمك اولور خراسانده هرات
قضاسنده برقریه یه علم اولمشدر احمد بن عبد الله التیمی الوضاع که وضع احادیث ایلرایدی اورادندر وجویبار سمرقند
قضاسنده برقریه آدیدر ابو علی الحسن بن علی السمرقندی اورادندر ونسف شهرنده برمحله آدیدر محمد بن السری
بن عباد نام محدث که امام بخاری راوییسیدر اورادندر ومرو شهرنده برقریه آدیدر صاحب السمعانی عبد الرحمن بن محمد
بن عبد الرحمن اورادندر واصفهانده برمحله آدیدر محمد بن علی السمسار وعبد الجلیل بن محمد بن کوتاه الحافظ اورادندر
وجویبار جرجان قضاسنده برموضع آدیدر اعلامدن طلحة بن ابی طلحه اورادندر جابر وجباره ثمامه وزننده وجباره
کتابه وزننده وجبر صبر وزننده وجبار شداد وزننده وجبیر زبیر وزننده وجبره طلحه وزننده وجویبر
مصغر بنیه سیله اسماء رجالدندر جابر یکرمی ایکی نفر صحابه کرام اسمیدر جبر صبر وزننده بش نفر وجبیر
زبیر وزننده سکز نفر وجباره کتابه وزننده بر نفر صحابی اسملریدر وعمران بن موسی بن جباره ومحمد بن جعفر بن جباره
محدثلردر جبره طلحه وزننده بنت محمد بن ثابت درکه اتباع تابعیندن بانوی معروفه در که رواة احادیثدندر
وجبره بنت ابی ضیغم البلویه شاعره تابعیه در ابو جبیر زبیر وزننده وابو جبیرة ابن الحصین که سفینه وزننده در
اصحابدندر ابو جبیرة بن الضحاك صحبتنده اختلاف اولندی زید بن جبیره محدثدر واحمد بن علی بن محمد بن جبیره که
جهینه وزننده در ابن عساکرك شیخیدر الجبیرتون زبیرتون وزننده بصره ده محدثیندن برجماعتدر
جبیر بن حیه بن مسعوده منسوبلردر سعید بن عبد الله بن زیاد بن جبیر واوغلو اسمعیل وعبد الله بن یوسف بن عیسی

آنلردندر جبرين غسلين وزننده اعزاز ناحيه سنده برقريه در نسبتنده غير قياس اوزره جبرانى دينور ابن
نقطه جيمك فتحيله ضبط ايلمشدر احمد بن هبة الله النحوى المقرى اورادندر المجبر محدّث وزننده قريق
وچقق صاران آدمه دينور كه چقغجى تعبير اولنور ومحدثيندن احمد بن موسى بن القاسم لقبيدر ومجبر بانك فتحيله
عبدالرحمن بن عمر بن الخطاب لقبيدر شارحك بيانه كوره صبا وتنده بر يوكسك محلدن دوشوب بعض اعضاسى
شكسته اولمغله عمه سى حفصه يه انظرى الى ابن اخيك المكسر ديدكلرنده تفألا بل المجبر ديمكله من بعد آنكله ملقب
اولدى جبر بقم وزننده محدثيندن محمد بن عصام الاصفهانى لقبيدر المتجبر متكبر وزننده ارسلانه اطلاق
اولنور باب جبار شدّاد وزننده بحرين قضاسنده برقريه در جابار اساميدندر محمد بن جابار زاهد معروفدر
شبلى حضرتلريله صحبت ايلمشدر ومكى بن جابار محدثيندندر الجابرى برمحدثدر علم حديثده جزؤ معروف
صاحبيدر ومحمد بن الحسن الجابرى قاضى عياض راويسيدر ويوسف بن جبروية الطبالسى عمرويه وزننده
محدثيندندر جبران عثمان وزننده برشاعردر جبرون جيحون وزننده ابن عبسى البلوى وجبرون بن سعيد
الحضرمى وجبرون بن عبدالجبار وعبدالوارث بن سفيان بن جبرون محدثلردر الجبورة وجاره طيبه نك يعنى
مدينۀ منوره نك اسماسندندر الانجبار همزه نك فتحيله بين الاطباء بواسمله معروف برنفاع نباتدر اندن عصاره
اتخاذ اولنور الجيتر تاى فوقيه ايله حيدر وزننده بودور كشى يه دينور يقال رجل جيتر اى قصير جاثر ثاى
مثلثه ايله ابن ارم بن سام بن نوح عليه السلام دركه ابو ثمود در الجثر كتف وزننده شول مكانه دينوركه طپراغنه
چوراقلق على قول طاشلق مخلوط اوله يقال مكان جثر اى فيه تراب يخالطه سبخ او حجارة جثار جيمله سحاب
وزننده بخارا قضاسنده برقريه آديدر صالح بن محمد بن صالح ابوشعيب الجثارى المحدث العابد كه ارباب كرامتندر
اورادندر الجحر جيمك ضمى وحاى مهمله نك سكونيله حشرات وسباع مقوله سى جانورلرك كنديلرى ياتمق ايچون
حفر واتخاذ ايتدكلرى هرشيئه يعنى هريره دينوركه اين تعبير اولنور جمعى جحره در عنبه وزننده واجحار در الجحران
عثمان وزننده بو دخى اينه دينور يقال دخل الضب جحره وجحرانه قال الشارح ومنه قول عائشة رضى الله عنها
اذا حاضت المرأة حرم الجحران يروى بكسر النون على التثنية يريد الفرج والدبر يعنى اجتمع الاثنان فى الحرمة بعد
ما كانت الحرمة فى احدهما ويروى بضم النون يريد الفرج الجحر جيمك فتحى وحانك سكونيله جانور اينه كيرمك
معناسنه در يقال جحر الضب جحرا من الباب الثالث اذا دخل الجحر وجانورى قاچروب اينه صوقمق معناسنه در
يقال جحر فلان الضب اذا ادخله فى الجحر وكونش وسط سمايه طوغرى يوكسلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جحرينه
قاچوب كيدر يقال جحرت الشمس اذا ارتفعت ويغمور ياغميوب حبس اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الربيع
اى لم يصبنا مطره وخير ومنفعت متخلف اولمق معناسنه مستعملدر يقال جحر الخير اذا تخلف وكوز چقورلنوب
ايچرى باتمق معناسنه مستعملدر يقال جحرت العين اذا غارت وجحر درين مغاره يه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر
تقول دخلنا من المطر فى جحر اى غار بعيد القعر الانجحار انفعال وزننده والتجحر تفعل وزننده مطاوعلردر
يقال جحر فلان الضب فانجحر وتجحر اى ادخله فدخل فيه الاجحار همزه نك كسريله بو دخى جانورى قاچروب
اينه صوقمق معناسنه در يقال اجحر الضب اذا ادخله فى الجحر وبر آدمى برنسنه يه ياخود بركسنه يه مضطر والجا
ايلمك معناسنه مستعملدر تقول اجحرته اى الجأته ويغموره دلالت ايدن كواكب امساك ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اجحرت النجوم اذا لم تمطر وناس قحط وغلايه كيرمك معناسنه مستعملدر يقال اجحر القوم اذا دخلوا فى القحط
الاجتحار افتعال وزننده جانور اين ايدنمك معناسنه در يقال اجتحر الضب له جحرا اذا اتخذه الجحرة طلحه
وزننده بغايت قحط وشديد اولان سنه يه اطلاق اولنور حانك فتحيله ده جائزدر يقال انت عليهم الجحرة وهى السنة
الشديدة القحط الجحراء حمراء وزننده ايچرى باتيق چقور كوزه وصف اولور يقال عين جحراء اى متجحرة
الجحاربة علابطه وزننده صيق ودير نكلى كوده لى طقناز حيوانه اطلاق اولنور يقال بعير جحاربة اى مجتمع
الخلق الجواحر اينلرينه كيروب كزلنور اولان جانورلره دينور يقال هوام جواحر اى الدواخل فى الجحرة
الجاحر رفيق وهمپار ندن دائما تخلف ايدر اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور الجحرمة دحرجه وزننده
بدخويلق سوء الخلق معناسنه در ميمى زائددر يقال به جحرمة اى سوء الخلق المجحر منظر وزننده صغنه جق يره
وبو صولنه جق يره دينور ملجأ ومكمن معنالرينه در جمعى مجاحردر يقال دخلوا فى مجاحرهم اى ملاجئهم
ومكامنهم الجحنبار جيمك وحانك كسريله بر نبات آديدر وايرى ودير مان كشى يه دينوركه ارسلانى كبى على قول
جوفى عظيم وواسع ياخود كوده سنك وسطى يوك جوفى واسع بودور كسيه دينور واكا جحنباره ده دينور هايله

ايكبسنده دخى ضمه ايله ده لغتدر الجحنبره فتحتينله بودور خاتونه دينور الجحدر جيمك ودالك فتحيله بودور كشى يه دينور
وجحدر بررجل اديدر الجحدره دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه در يقال جحدره اذا صرعه ويوارلمق معناسنه در يقال
جحدره اذا دحرجه التجحدر تدحرج وزننده قوش قسمى يرندن دپرنوب اوچمق معناسنه در يقال تجحدر الطائر
اذا تحرك فطار الجحادرى جيمك ضميله عظيم الهيكل انسان وحيوانه دينور الجحاشر شين معجمه ايله علابط وزننده
كوده سى طقناز ودرنكلى ومفصللرى ايرى بنيه سى عظيم فيل هيئت انسان وحيوانه دينور وقبورغه لرى
قصه اولان يوارلق آته دينور مؤنثى جحاشره در هايله الجحشر جعفر وزننده جحاشر معنالرينه در جحشر
قنفذ وزننده بررجل آديدر الجخر جيمك وخاى معجمه نك فتحيله اتك رايحه سى بوزلمق معناسنه در يقال جخر
اللحم جخرا من الباب الرابع اذا تغيرت رايحته وجخر بعض عورت قسمنك فرجندن كلان رايحۀ مكروهه يه دينور
شارح ديركه بو معناده مصدر دخى اولور وجخر قويينك ايچريسى كنكبش اولمق معناسنه در يقال جخر جوف
البئر جخرا من الباب المزبور اذا اتسع وقارن طعامدن بوش اولمق معناسنه در يقال جخر البطن اذا خلا وطوار قسمى
ايچريسى بوش ايكن يعنى آچ قارنه ايكن صو ايچمكله مزاجى متغير اولوب وصوقارنلرنده برى اوته چالقنوب اضطراب
ايلديكندن ناشى شكسته حال اولمغله زبون ومهزول صورتنده كورنمك معناسنه در يقال جخرت الغنم اذا شربت
على خلاء بطن فخضخض الماء فى بطونها فتراها جخرة خاسفة الجخراء حمراء وزننده فرجى بدبوى اولان خاتونه
دينور يقال امرأة جخراء اذا كانت فى قبلها جخر اى رايحة مكروهة وجخراء بنى شجنه قبيله سنه مخصوص بربلده
آديدر وجوفى واسع بدنى بدبوى اولان خاتونه دينور يقال امرأة جخراء اى واسعة تفلة وطبار اولوب دائما چركك
وچپاقلو اولان كوزه وصف اولور يقال عين جخراء اذا كانت ضيقة وفيها غمص ورمص الجخر كتف وزننده
كثير الاكل آدمه دينور وقورقق كسيه دينور يقال رجل جخر اى جبان واو يلقلرينك اتى آزجه چلمسز آدمه
دينور وفاسد العقل تباه مغز آدمه دينور كه هرنسنه دن عاجز وقاصر اوله وچركين وبدچهره وبدقيافت آدمه
دينور يقال رجل جخر اى سمج وتيز آچقان آدمه دينور يقال رجل جخر اى سريع الجوع الجاخر بول
دره يه دينور يقال واد جاخر اى واسع الجخر فخر وزننده قويينك باشنى توسيع ايلمك معناسنه در يقال جخر الرجل
جخرا من الباب الثالث اذا وسع رأس بئره وجخر سمرقند قضاسنده برقريه آديدر الاجخار همزه نك كسريله
والتجخير تفعيل وزننده بونلرده جخر معناسنه در يقال اجخر الرجل وجخر بمعنى جخر واجخار قويى اولميان
يردن اشمه قازوب چوق صو پيدا ايلمك معناسنه در يقال اجخر الرجل اذا انبع ماء كثيرا من غير موضع بئر وبر آدم
كركى كبى يايقنوب استنجا ايلمامكله هنوز موضع استنجاده رايحۀ قذره قالمغين بدبوى اولمق معناسنه در يقال اجخر
الرجل اذا غسل دبره ولم ينق فبقى نتنه وجخراء اولان خاتون آلمق معناسنه در يقال اجخر الرجل اذا تزوج امرأة جخراء
التجخر تفعل وزننده حوضك ايچنده اولان چامورلرى قوريمغله يارليوب صويى چكيلوب كتمك معناسنه در يقال تجخر
الحوض اذا تفلق طينه وذهب ماؤه وحوضك صويى قينايوب آقمق معناسنه در يقال تجخر الحوض اذا انفجر
ماؤه الجحدر جعفر وزننده والجحدرى حيدرى وزننده والجحادر علابط وزننده بغايت ايرى وضخامتلو
آدمه دينور الجدر جيمك فتحى ودالك سكونيله والجدار كتاب وزننده ديواره دينور حايط معناسنه جمعى
جدر كلور جيمك ضمى ودالك سكونيله مخففدر وجدر كلور ضمتينله وجدران كلور جيمك ضميله شارحك بيانه كوره
جدر جدارك جمعيدر كتاب وكتب كبى وجدران جدرك جمعيدر بطن وبطنان كبى مؤلفك بصائرده بيانه كوره
جدار وحايط ديواره دينوب لكن جدار نتوّ وارتفاع وحايط احاطه اعتباريله در وجدار ماده سندن معناى نتوّ
اعتبارينه مبنى جدر الشجر ديرلر نخود كبى خرده ثمرى ظهور ايلدكده كذلك ارضدن ناتى اولان نباته جدر اطلاق
اولنور وجدرى الصبيان دخى اعتبار مذكور ايله ثمر شجره تشبيه اولنمشدر وجيدر قصيره دينور جداردن مشتق در
نهكما برحرف زياده اولنمشدر وجدير منتهاء معناسنه مستعملدر برشيئك جداره انتهاسى كبى كويا كه اولدخى منتهادر
لايق وحقيق معناسى بوكه مبنى در انتهى وجدر بدر وزننده قومساله مخصوص برنبات آديدر جمعى جدوردر وجدر
حطيم كعبه يه اطلاق اولنور وديوارك دبنه دينور وديوارك برجانبنه دينور وجدر مصدر اولور چوچغك بدننده
چيچك چقمق وچوچق چيچك چقرمق معنالرينه در يقال جدر الجدرى فيه وجدر الصبى على بناء المجهول ويشدّد
فهو مجدور ومجدّر وجدر آغاجك يمشى نخود كبى باش ويروب چقمق معناسنه مستعملدر يقال جدر الشجر
جدرا من الباب الاول اذا اخرج ثمره كالحمص ويردن نباتك اوجلرى جدرى طرزنده چقمغه بشلمق معناسنه مستعملدر
يقال جدر النبت اذا اطلعت رؤسه كأنه الجدرى واكثرت عملدن قباريق معناسنه مستعملدر يقال جدرت

البد اذا بجلت وبرآدمی برشیئه لایق وجسبان قلمق معناسنه در یقال جدر الرجل له اذا جعله جدیرا الیه وبر یره دیوار
چویرمك معناسنه در یقال جدر الجدار اذا حوّطه وبرکسه دیواری سپرلنوب ارقه سنده کیزلنمك معناسنه در
یقال جدر الرجل اذا تواری بالجدار الاجدار همزه نك کسریله بر یره جدر دیدکلری نبات مذکور اولمق
معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر یقال اجدر المکان اذا اصار فیه الجدر وآغاجك یمشی نخود کبی ظهور ایلمك
معناسنه در یقال اجدر الشجر اذا اخرج ثمره کالحمص وبردن نباتك اوجلری جدری کبی چقمق معناسنه در یقال
اجدر النبت اذا طلعت رؤسه کانه الجدری الجدری جیمك ضمی وفتحی ودالك ایکی صورتده دخی فتحیله چیچك
تعبیر اولنان قبارجقه دینور که چوجقلرده چقر المجدور والمجدّر معظم وزننده چیچك چقرمش چوجقه دینور
بری ثلاثیدن وبری تفعیلدندر یقال جدر الصبی وجدّر فهو مجدور ومجدّر کما ذکر المجدرة ملعبه وزننده چیچك
علتی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجدرة ای کثیرة الجدری التجدیر تفعیل وزننده چوجق چیچك چقرمق
معناسنه در تکثیری متضمن در یقال جدّر الصبی کما ذکر واجدار ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر یقال جدّر
الشجر وجدّر النبت بمعنی اجدر ودیواری بلند یاپمق معناسنه در یقال جدّر الجدار اذا شیده الجدر جیمك کسریله
بر نبات آدیدر مفردی جدره در الجدر فتحتینله بومر ویه دینور که بدنده خاقی یاخود ضرب بدن یا بر جراحتدن
حادث اولور واحدی جدره در هایله جمعی اجدار در وبوغازده ظهور ایدن ورمه واوره دخی اطلاق اولنور
واشك قسمك بوینده حادث اولان قبارغه واصریق اثرینه دینور وآغاجك چیچکنده ابتدا ظاهر ومنعقد
اولان حبه یه دینور وجدر مصدر اولور انسانك بدننده اور یا بومری چقمق معناسنه یقال جدر الرجل جدرا
من الباب الرابع اذا خرج به جدر وآصمه یبرا قلنمغه یوز طوتمق معناسنه در یقال جدر الکرم اذا هم بالایراق الجدر
صبر وزننده بودخی کوده ده ظهور ایدن بومری یه دینور واحدی جدره در غرفه وغرف کبی الجدور قعود وزننده
اشکك بوینده اور یاخود اصریق اثری اولمق معناسنه در یقال جدر الحمار جدورا من الباب الاول اذا صار فی عنقه جدر
الجدیر امیر وزننده ایکی طرفی دیوارلو اولان یره دینور یقال مکان جدیر اذا صار قدنی حولیه جدار ولایق وخلیق وسزاوار
معناسنه در علاقه سی ذکر اولندی جمعی جدیرون در وجدراء کلور کرماء وزننده یقال هو جدیر بکذا ای خلیق الجدارة
کرامه وزننده لایق وسزاوار اولمق معناسنه در یقال جدر بکذا جدارة من الباب الخامس اذا کان خلیقا به قال الشارح
ویقال ما اجدره بالخیر وهو اجدر به وجداره نباتك اوجلری جدری شکلنده کورنمکه باشلمق معناسنه در یقال جدر النبت
جدارة اذا طلعت رؤسه کانها الجدری المجدرة صیمك ودالك فتحیله والمجدور اهل لیاقت دیمکدر یقال انه لمجدرة ان یفعل
ومجدور ای مخلقة اصل بوصیغه باعث وداعی ماده معناسنه موضوعدر مثلا مجبنه جبنه ومبخله بخله باعث وداعی
دیمکدر پس مجدره ومخلقه آنده بر خصلت واستعداد واردر که کندیسنی عمل مرقومك فعلنه لیاقتی داعی وسزاوارلغنه
باعثدر دیمکدر که مآلی اهل لیاقت دیمکدر ومجدور بوراده فعل متعدیدن مفعولدر الجدیرة خطیره وزننده
ومرادفیدر که آغیله وماندریه اطلاق اولنور وسرشت وطبیعت معناسنه در یقال به جدیرة کریمة ای طبیعة
الجدارة کتابه وزننده حجازده بر دره آدیدر که نیچه قرایه مشتملدر جدر فتحتینله حص ایله سلمیه بیننده بر قریه آدیدر
نسبتنده جدری دینور وغیر قیاس اوزره جیدری دینور جیدری کبی الجدرة فتحاتله ازد قبیله سندن
بر جماعت آدیدر کعبهٔ معظمه نك دیوارنی علی قول حجر وحطیمی انلر بنا ایتملریله جدره ایله تسمیه اولندیلر وجدره
قصی بن کلاك والده سی لقبیدر الاجتدار افتعال وزننده دیوار یاپمق معناسنه در یقال اجتدر البناء اذا بنی
الجدار الجیدر حیدر وزننده والجیدری والجیدران شیقران وزننده بو دور قصیر القامه کشی یه دینور
المجدور برنسنه یه لایق قلنمش ویاقشدرلمش دیمکدر که ذکر اولندی وبدنی قلیل اللحم چلمسز کشی یه اطلاق اولنور
یقال رجل مجدور ای قلیل اللحم ذوجدر بدر وزننده مدینه قربنده بر چراگاه آدیدر الجدار محراب وزننده
اکینلوتارلارده وحوش منع واخافه سیچون نصب اولنان طاشدن یاپمه هیکله دینور که اویوق تعبیر اولنور ومنه
فلان کالجدار لیس له مقدار وهو ما ینصب فی الزرع مزجرة للسباع عامر بن جدره فتحاتله اك اول خط عربی یی
کتب ایدن کسه در عامر الاجدار همزه نك فتحیله بر جماعتك بدیدر کوده سنده بومریلر اولمغله مضاف اولمشدر
جدره جیمك ضمیله ابن سیره در که صحابیدر الجندرة دحرجه وزننده یازلمش عتیق یاخود آزده وفرسوده
مقوله سی خطا وزرینه قلم کزدیروب تجدید واصلاح ایلمك معناسنه در یقال جندر الکتاب اذا امرّ القلم علی ما درس
منه وقاشك فرسوده اولان نقش ونکارنی اعاده ایلمك معناسنه در کرك نقشنی اصلاحله وکرك پرداختله اولسون
بومناسبتله اوتولمکه دخی اطلاق اولنور یقال جندر الثوب اذا اعاد وشیه بعد ذهابه شارح دیرکه جندره کلمه سی

بو معناده فارسیدن معرب ظنّ اولور فی الواقع جندره فارسیده رختمال تعبیر اولنان آلته دینور که آنکله قماش
پرداخت ایدرلر بو مناسبتله مجلد جندره سنده ده اطلاق اولنمشدر عرب تعریب وتصرّف ایلمك غیر غریبدر
وابو قرصافه جندرة بن خیشنه صحابیدر الجذر جیمك فتحی وذال معجمه نك سکونیله کسمك معناسنه در یقال
جذر الشیء جذرا من الباب الاوّل اذا قطعه وجذر برنسنه نك کوکنه وبنیادنه دینور اصل معناسنه علی قول
لسانك وذکرك وحسابك اصل واساسنه دینور که بونلرده خاص اولور اساسده تعمیمله مرسومدر قال نزلت
المحبة فی جذر قلبه ای اصله وغلظ جذر لسانه وما اغلظ جذر قرن هذا الثور وبونلرده جیمك کسریله لغتدر علی
قول اصل معناسنده کسر ایله در قالدیکه مؤلفك اصل حساب دیدیکی مثلا اون عددی کندی نفسنه ضرب
ایلسك یوز اولور اون که اصل مضروبدر جذر در حاصل اولان یوزه مجذور وجذاء دخی دیرلر کذلك اوچ عددی
نفسنه ضرب ایله طقوز اولور اوچ جذر وطقوز مجذور وجذاءدر یقال ما جذر هذا العدد ومجذوره وجذاؤه ای اصله
ومبلغه وجذر برنسنه یی کوکندن کسمك معناسنه در یقال جذره اذا استأصله وجذر بیونك کوکنه دینور مغرز
العنق معناسنه جمعی جذور در الاجذار همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی تمامه کوکندن کسمك معناسنه در
یقال اجذره اذا استأصله الجؤذر همزه ایله قنفذ وزننده وذالك فتحیله لغتدر والجیذر حیدر وزننده والجوذر
واوایله فوفل وزننده والجوذر کوکب وزننده والجوذر جیمك فتحی وذالك کسریله بقرهٔ وحشیه ولدینه یعنی
صغن تعبیر اولنان حیوانك یاوریسنه دینور المجذر محسن وزننده یاوریلی صغنه دینور یقال بقرة مجذر ای ذات
جؤذر الانجذار انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال جذره فانجذر ای قطعه فانقطع الاجذیرار اشمیراز
وزننده بر آدم برکسه ایله سوکوشوب مخاصمه ایلمك ایچون قرشوسنه عمود کبی دیکلمك معناسنه در یقال اجذأرّ الرجل
له اذا انتصب للسباب ونبات بتوب لکن بویلنموب بودور قالمق معناسنه در یقال اجذأرّ النبات اذا نبت ولم یطل
الجیذرة حیدره وزننده بر نوع بالق اسمیدر که ایری زنکی عربلری شکلنده سیاه اولور اوقیانوسك قدرغه بالقلرندندر
المجذّر معظم وزننده عبدالله بن زیاد البلوی لقبیدر وعلقمة بن المجذّر الکنانی ایکیسیده اصحابدندر ومجذّر ایری
طومرق کبی بوغون وهر یانی دیزمان اولان طقناز بودوره دینور وکوده سنك اتلری ککلر ینك ایج طرفنده آزاولوب
اطرافنده وحجملرنده اولاندومه یه دینور الجیذر حیدر وزننده بودخی کوده سی بوغون وهر یانی ایری آدمه دینور علی
قول بو دال مهمله ایله در جوهری وهمله بوراده ثبت ایلمشدر لکن بو رسمه مترددد اولان ماده ده توهیم غیر مستقیم در
الجذمور عصفور وزننده برشیئك اصلنه علی قول اوّلنه دینور وبداق دبنه دینور که کسلدکدنصکره اغاج اوزد کنده
یومریجه کتوك کبی قالور جمعی جذامیردر اول علاقه ایله جمله وجمیع معناسنه استعمال اولنور یقال اخذه بجذموره
وبجذامیره ای بجمیعه الجذمار جیمك کسریله جذمور ایله معنای ثانیده مرادفدر الجذامر علابط وزننده
عهد وحقوقی پك قطع ایدن کسه یه دینور یقال رجل جذامر ای قطاع للعهد الجرّ جیمك فتحی ورانك تشدیدیله
برنسنه یی اوته دن بروبه چکمك معناسنه در یقال جرّ الشیء جرّا من الباب الاوّل اذا جذبه وجرّ حجازده اشجع قبیله سی
دیارنه قریب بر موضع آدیدر وجرجرّه لفظندن جمع جنسی اولور که بیوك دستیلره دینور وجرّ طاغك دبنه دینور
اصل الجبل معناسنه یاخود صواب اولان الجراصل الجبل اولمقدر یعنی کتب لغتده الجراصل الجبل عبارتیله
مرسوم اولمغله امام فرّاء الجراصل کلمه سنی که علابط وزننده جبل معناسنه در التباس رسمی یه بناء الجرّ اصل الجبل
اولمق اوزره فهم ایلمکله مصحفا ثبت وروایت ایلمشدر وجرّ جفور وانکبه یره دینور وصرتلان اینه دینور جحر الضبع
معناسنه وتلکی اینه دینور وزنبیله دینور که ظرف معروفدر ودوه سکیر ینك صویتیسندن مصنوع
همیان طرزنده بر کونه ظرفه دینور که سفر براولان خاتونلر اکا پشمش ات قویوب پالانك کیر وسنه تعلیق ایدرلر
کندیکی یرده بری اوته صالنوب حرکت ایدر وشول ایپه دینور که چفتجیلر آنکله بیوندرق مقوله سی آلات
وادواتی صاروب بندایدرلر وجرّ مصدر اولور طواری آهسته جه سورمك معناسنه یقال جرّ الابل
جرّا اذا ساقها رویدا ودوه اوتلایرق کتمك علی قول راکبی ارخای مهار ایتمکله اوتاره رق کتمك معناسنه در
یقال جرّت الابل اذا رعت وهی تسیر اواذا ترکها ترعی قال فی الاساس فلان یجرّ الابل علی افواهها
اذا سار بها سیرا لینا وهی تأکل ودوه کوشکی اناسنی امسون ایچون لسانتی شقّ ایلمك معناسنه در یقال
جرّ لسان الفصیل اذا شقه لئلا یرتضع وکبه ناقه قارننده ولدنی سنه سی تمام اولدقدنصکره بر یا ایکی آی یاقرق کون دخی
وضع ایلیوب حکوب کوترمك معناسنه در یقال جرّت الناقة اذا لم تنتج ولدها بعد تمام السنة شهرا او شهرین او اربعین
یوما وکبه قصراق اون برآیدن زیاده چکروب وضع ایلمامکله حکوب کوترمك معناسنه در یقال جرّت الفرس اذا لم تنتج

ولدها بعد احد عشر شهرا شارح دیر که آت قسمنك مدت حملی اون برآی مقداریدر آندن کچرسه جرّ دینور وبو صورتده
قولون بغایت قوتلو اولور وجرّ کذلك نسوان قسمی مدت حملدن طقوز آیی کچرمك معناسنه در یقال جرّت
المرأة اذا جازت ولادتها علی تسعة اشهر وجنایت ایلمك معناسنه مستعملدر که جرّ فتنه وکناهدن عبارتدر یقال
جرّ فلان علی نفسه وعلی غیره جریرة یجرّ بالضم ویجرّ بالفتح جرّا من الباب الاول والرابع اذا جنی وجریره اسمدر
کما سیذکر الاجترار افتعال وزننده والاجدرار تانی داله قلبله بونلرده برنسنه یی بروچکمك معناسنه در
یقال اجترّ الشیء واجدرّه بمعنی جرّه واجترار کویش کتورن حیوان کویش کتورمك معناسنه در یقال اجترّ
البعیر اذا اتی بالجرّة الاستجرار بودخی جرّ وجذب معناسنه در یقال استجرّه بمعنی جرّه وچکلمك انجذاب معناسنه
کلمکله برآدمه تسلیم زمام انقیاد ایله فرمانبر اولمق معناسنه استعمال اولنور بوندن چکدیکی یره کتمك ایله تعبیر اولنور
تقول استجررت لفلان ای امکنته من نفسی فانقدت له التجریر تفعیل وزننده بودخی جرّ وجذب معناسنه در
یقال جرّر الشیء بمعنی جرّه عین الجرّ فتحله شامده بر بلده آدیدر الجرّة جیمك فتحیله طپراقدن یاپلمش بیوك
دسته یه دینور که ال ایله چکوب کوترمسی قابل اولور جمع جنسی جرّ در ها سز وجمع صیغی جرار در جیمك کسریله
وجرّه اتمکه دینور خبز کبی علی قول خاصة کولده پشمش اتمکه دینور الانجرار انفعال وزننده چکلمك معناسنه در
یقال انجرّ الشیء اذا انجذب وجرّ کبی دوه اوتلیه رق کتمك علی قول راکبی یولارنی بوشلیوب اوتارق یوریوب کتمك
معناسنه در یقال انجرّت الابل بمعنی جرّت الاجرار همزه نك کسریله بودخی دوه یاوریسنك اناسنی امسون دیو
دلنی شقّ ایلمك معناسنه در یقال اجرّ الفصیل اذا شقّ لسانه لئلا یرتضع وحیوان کویش کتورمك معناسنه در
یقال اجرّ البعیر اذا اتی بالجرّة وبرنسنه یی برآدمه چکدیروب سوردرمك معناسنه در یقال اجرّه الرسن اذا اسحبه
بومناسبتله امثالدندر که اجرّ فلانا رسنه دیرلر ترکه یصنع ماشاء معناسنه یعنی فلان کسنه یی مطلق العنان ایدوب
کندی باشنه ترك ایلدی نه ایشلرسه ایشلسون ایپنی سورویه رك کزوب یوریسون دیمکدر واجرار مدیونه دین ایچون
برمقدار مهلت ویروب وقت آخره سوردرمك معناسنه مستعملدر یقال اجرّه الدین اذا اخّره له وخواننده اصوات
متابعه ایله تغنی وسرود ایلمك معناسنه مستعملدر که کسمیوب پیدرپی اجرار ایلمکدن عبارتدر یقال اجرّ فلان
اغانیه اذا تابعها قال فی الاساس اجرّنی اغانی اذا غناك صوتا ثم اردفه اصواتا متابعة ومزراق اوردیغی آدمك
اوزرندن مزراغی کیر وچکمیوب سانجلمش اوله رق ترکله سوردرمك معناسنه مستعملدر یقال اجرّ فلانا اذا طعنه
وترك الرمح یجرّه کویا که اول آدمه مزراغی کندیسی سوردرر اولدی وانقولی مرحومك اشبو اجرار مادّه سی ترجمه سنه
چشم انصافله نظر اولنه الجرور صبور وزننده شول کبه ناقه یه دینور که تمام سنه دن صکره بر یا ایکی آی یاخود
فرق کون دخی زیاده بکمش اوله ویدکه کلمز اولان سرکش حیوانه دینور که قوود مقابلیدر یقال فرس وجمل
جرور اذا کان یمنع القیاد وپك درین قویی یه دینور کویا که درینلکندن ایپی کندیسنه جرّ وجذب ایدر یقال بئر
جرور ای بعیدة وکوترم خاتونه دینور که سورینه رك کیدر یقال امرأة جرور ای مقعدة الجرّة جیمك کسریله
بناء نوعدر که هیئت وحالته دلالت ایدر یقال ما احسن جرّته ای هیئة جرّه وجرّه کویش دیدکاری شیئه دینور که
اشکنبه سی اولان حیوان اکل ایلدیکی نسنه یی کیر وچقروب ساقز کبی چینیوب ینه بلع ایدر بونده جیمك فتحیله ده
جائزدر یقال کظم البعیر جرّته وهی مایفیض به البعیر فیأکله ثانیة وکذا الغنم اطلرندن کیروجرّ اندکاری ایچون اطلاق
اولنمشدر وجرّه شول چینتی یه ولقمه یه اطلاق اولنور که دوه قسمی علف کلنجه قدر آنی آغزنده بری اوته چینیوب
اوینوروبو کویشدن بشقه در یقال یجترّ البعیر بالجرّة وهی اللقمة التی یتعلل بها الی وقت علفه وجرّه قونوب کوچر اولان
حشم نشین اوبه سنه دینور تقول اتیت علی جرّة ای جماعة یقیمون ویظعنون وناب بن ذی الجرّة شول کسنه در که
حضرت عثمان رضی الله عنه اصحابندن اولمغله عجمده ریشهر نام بلده نك فتحی خصوصنده اهل عجمدن سهرك
نام بطالی که سرعسکر ایدی قتل ایلمشدر وسوم بنت جرّه براعرابیه در الجرّة جیمك ضمیله وفتحیله لغتدر
برذراع مقدارنده برآغاجدر که اوجنده آغ واورته سنده براپ اولور آنکله آهو شکار ایدرلر قال الشارح ومنه المثل
ناوص الجرّة ثم سالمها * یعنی آهو دوزاغده دوشدکده مضطرب اولوب صکره ساکن اولور کویا که دوزاق ایله مسالمه
ایلر برمقدار تعصب ومخالفت ایدوب بعده ناچاری انقیاد ایدن حقنده ضرب اولنور انتهی وجرّه شول اوچلك
طرزنده برکونه قابه دینور که دموردن اولوب ودبنده جابجا سوزکی کبی دلکاری اولمغله اکنجی قسمی آنك ایچنه تخم
طولدیروب بری اوته کتدیکی یرده ترلایه تخم القا ایدر باغچوان سقایه سی کبی برقابدر ویزید بن الاخنس بن حبیب بن
جرّه اصحابدندر الجرّی جیمك وراء مشدده نك کسریله برنوع بالق اسمیدر که اوزون واملس یعنی یلان کبی دوز

وبولسز

وبولسز اولور یهود طائفه سی آنی اکل ایلمزلر مفردات صاحبلری بونی یاین بالغی ایله بیان ایدرلر حتی تحفه مترجمی یونانیده
سلوریس ومصرده سلور ومازندرانده کلبس دیرلر دیو تفصیل ایلمشدر وشارح مارماهی یعنی یلان بالغی ایله بیان ایلمشدر
وقال فی النهایة وفی حدیث ابن عباس انه سئل عن اکل الجرّی فقال انما هو شیء حرّمه الیهود وهو نوع من السمك یشبه
الحیة ویسمی بالفارسیة مارماهی الجرّیّة کسرتین وتشدید یاله والجرّیئة کسرتین وهمزه ایله قورسغه دینور یقال
القاه فی جرّیته وفی جرّیئته ای حوصلته همزه ایله مهموزدر الجارّة جارّه وزننده شول دوه لره دینور که یولارلریله
چکیلور اوله یقال ابل جارّة ای تجرّ بازمّتها شارح دیر که جارّه مجروره معناسنه اولمغله عیشة راضیة وماء دافق قبیلندن
اولور ومنه الحدیث لیس فی الابل الجارّة صدقة وهی العوامل سمیت جارّة لانها تجرّ بازمّتها وجارّه صویه واران
یوله اطلاق اولنور تقول انتهیت الی جارّة ای الطریق الی الماء الجریر حریر وزننده شول ایپه دینور که دوه نك باشنه
یولاردن بشقه جه کچوررلر عذاردانه منزله سنده در ویولاره اطلاق اولنور قال الشارح وفی الحدیث انّ الصحابة
نازعوا جریر بن عبد الله زمامه فقال النبی علیه السلام خلوا بین جریر والجریر ای دعوا له زمامه وجریر ایله بعض
کسنه لرده تسمیه اولنمشدر ابوجریر وجریر الاقط وجریر بن عبد الله بن جابر البجلی وجریر بن عبد الله الحمیری
وجریر بن اوس بن حارثه اصحاب کرامدندر المجرّ مردّ وزننده کاربنار سطحنده جائز دیدکاری اوق تعبیر اولنان ایری
دیرکه دینور که عوارض یعنی کریشله وهاطل تعبیر اولنان دیرکاری آنك اوزرینه آرقوری وضع ایدرلر المجرّة ها ایله
باب السماء یعنی کوك قپوسنه دینور علی قول شرح یعنی فارسیده کهکشان وترکیده صمان اوغریسی دیدکاری بیاضه
دینور که کیجه لر فلکده خرده کواکب سحابیه اجتماعندن یول شکلنده کورینن بیاضدر برطرفه طوغری چکلدیکی ایچون
اطلاق اولندی مجرّ الکبش مناده بر موضع آدیدر الجریرة سفینه وزننده ذنب وجنایت یعنی صوچه دینور که کندی
نفسی یاخود غیر اوزرینه جرّ وجذب ایدر یقال جرّ علی نفسه جریرة وکذا علی غیره ای ذنبا وجنایة فعیله بمعنی
مفعوله در من جرّاك جیمك فتحی وراتك تشدیدی وتخفیفیله ومن جرّائك کذلك رانك تشدید وتخفیفی وهمزه ایله
ومن جریرتك جیمك فتحیله من اجلك معناسنه در که سنك ایچون وسندن اوتوری دیمکدر تقول فعلت ذلك من جرّاك
ومن جرّائك ویخففان ومن جریرتك ای من اجلك جرّ وجذب معناسندن مأخوذدر الجارّ حارّ لفظنه
اتباعا ایراد اولنور که حاء مهمله ایله در یقال هذا الشیء حارّ جارّ الجرجار قرقار وزننده برنوع نبات آدیدر
وچاغرغان دوه یه دینور یقال ابل جرجار ای کثیر الصوت ورعد آوازینه دینور الجرجارة ها ایله ذکر مته دینور
الجرجر جیملرك کسریله بودخی چاغرغان دوه یه دینور وجرجیر معناسنه در کما سیذکر الجراجر جیمك فتحیله ایری
وضخامتلو دوه لره دینور یقال ابل جراجر ای ضخام مفردی جرجوردر وجرجور جماعت وکروه معناسنه در وصوی
وجنسی پاك دوه یه دینور وتام وکامل معناسنه در یقال مائة جرجور ای کاملة الجراجر علابط وزننده پك بوکوریجی
دوه یه دینور یقال بعیر جراجر ای صخاب وصوبی چوق ایچر اولان دوه یه دینور وچاغلغان صویه دینور یقال ماء
جراجر ای مصوّت الجرجر عرعر وزننده شول قفلی یه دینور که دموردن واغزی بیچق کبی دیش دیش تکرلکلی
اولمغله اوکوزه قوشوب آنکله خرمن دوکرلر خرمن عربه سی تعبیر اولنور ونقله دیدکاری سبزه یه دینور جیمك کسریله ده
جائزدر الاجرّان تثنیه بنیه سیله انس وجنه اطلاق اولنور ثقلان کبی الجارور سیل صوینك خرقندن پیدا اولان
چایه دینور الجرّاره مبالغه بنیه سیله شول عسکره وصف اولور که پك فراوان اولمغله سیر وحرکتلری آغر وآهسته
اوله کویا که پك چوق عدّه وعتادی صعوبتله چکوب کوتررلر یقال کتیبة جرّارة ای ثقیلة السیر لکثرتها
قال فی الاساس جیش جرّار یجرّ عتاد الحرب وجرّاره برجنس عقرب آدیدر که قویرغنی سوریه رك یوریوب کیدر
مؤلف تصغیر ایله عقرب عنوانده ایراد ایلمکله تصغیر وتکثیره محتملدر بو عقرب عجمده اهواز ولکه سنده چوق اولور
پك قتالدر وجرّاره بطیحه ده برناحیه آدیدر الجرجر والجرجیر جیملرك کسریله معروف سبزه آدیدر که صوتره سی
وصوکردمه سی تعبیر اولنور المجرّ ملم وزننده عبد الرحمن بن سراقة بن مالك بن جعشم نام کسنه نك قلچی اسمیدر
ذوالمجرّ فتحیله محظ وزننده عتبة بن الحارث بن شهابك قلچی آدیدر الجرجرة غرغره وزننده دوه قسمی آوازنی
بوغازنده تردید ایلمك معناسنه در یقال جرجر البعیر اذا ردّد صوته فی حنجرته مؤلف مسامحه اوزره تفسیر ایلمشدر
وجرجره بوغازه صودوکمك معناسنه در که جرجیر سسلنمکی موجبدر یقال جرجر الماء اذا صبه فی حلقه وصو بوغازه
نزول ایدرکن جیرجیر سسلنمك معناسنه در یقال جرجر الشراب اذا صوّت یعنی فی حلقه وبرآدمه بورسمه صو ایچورمك
معناسنه در یقال جرجره اذا اسقاه علی تلك الصفة التجرجر تزلزل وزننده جرجره ایله ایکی معناده مرادفدر
یقال تجرجر البعیر وتجرجر الماء بمعنی جرجر وبلافاصله قوندقوند سسلندیره رك صو ایچمك معناسنه در یقال تجرجر

الماء اذا جرعه جرعا متداركا المجارة مفاعله وزننده بر آدمك حقنى اوزادوب سورندرمك معناسنه در على قول بر كسيه
جنايت ايلمك معناسنه در يقال جاره مجارة اذا ماطله اوجانا ه الجزر جيمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله دريا ده وايرمقده
صو ساحله كلدكدنصكره كير وچكلمك معناسنه در كه مدّ مقابليدر يقال جزر البحر جزرا من الباب الثانى ضدّ مدّ اى
رجع اذا خلف دريانك جزر ومدّى معلومدر بحر قلزمده مشهود مترجم حقير اولمشدر كتب جغرافياده كونا كون
اسبابه ربط ايلمشلر در لكن اقوى واظهرى مداخلهٔ قرايله اوقيانوسك حركتنه مربوطدر وجزر كسمك معناسنه در كه
معناى موضوعيدر يقال جزر الشئ جزرا من الباب الثانى وقد يأتى من الاوّل اذا قطعه وصو يره سو يشوب باتمق
معناسنه در يقال جزر الماء جزرا من البابين المزبورين ايضا اذا نضب وجزر دريايه اطلاق اولنور فاعل معناسنه
مبالغه در وآرى قواندن بال صاغمق معناسنه مستعملدر يقال جزر العسل اذا شارمن خليته وجزر باديه ده بر موضع
آديدر وحلب قضاسنده بر ناحيه آديدر وجزر جزار معناسنه كلور كتاب وزننده الجزر فتحتينله شول ارضه دينور كه
آندن صو يك مدّى منجزر ومنقطع اولور مراد بحرا بحره اولان ارضدر كه آنده دريانك مدّى كسيلور جزيره دخى دينور كه
آنكله مشهوردر تركيده آطه تعبير اولنور وجزر معروف بستانى و يبانى كوك اسميدر كه تركيده هاويج تعبير اولنور كزر
فارسى معربيدر بولى مدرّ وجماعى مقوّى ودم حيضى محدّر ورقنك ضمادى او يولمش يارهلره نافعدر و بونده جيمك
كسريله ده لغتدر وجزر سموز قيونه اطلاق اولنور بوغزلنمغه جسبان اولمق ملحوظنه مبنى در مجموعنك مفردى
جزره در هايله وجزره حفاظدن صالح بن محمد البغدادى لقبيدر وجزر شول ات پاره لرينه دينور كه وحوش
وطيور يمك ايچون قبره وضع ايدرلر جاهليه ده مضياف وخاندان اولنلر مخصوص دوه بوغزليوب بورسمه وحوش
وطيوره ضيافت ايدرلر ايدى الجزور صبور وزننده دوه يه دينور بعير معناسنه على قول ناقهٔ مجزوره يه مخصوصدر
جمعى جزائر وجزر وجزرات كلور ضمتينله مؤلف الجزور البعير او خاص بالناقة المجزورة عبارتيله رسم ايلمكله
اول كونه ترجمه اولندى قالديكه امهات سائره نك بيانى اوزره جزور بوغزلنه جق دوه يه دينور ذكر وانثى مساويدر
لكن لفظ جزور مؤنثدر رعت الجزور ديرلر بعضلر بوغزلنه جق ناقه يه تخصيص ايلمشدر و بعضلر مايؤول اليه
اعتباريله مطلقا دوه يه جزور اطلاق ايلديلر مؤلفك قولى ايكيسنه ده محتملدر وجزور ذبح اولنه جق قيونلره ده
اطلاق اولنور مفردى جزره در تمره وزننده الاجزار همزه نك كسريله بر آدمه بوغزلنه جق قيون و يرمك
معناسنه در يقال اجزر فلانا اذا اعطاه شاة يذبحها ودوه نك بوغزلنه جق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال اجزر
البعير اذا حان له ان يذبح و پير آدمك وفاتى دملرى حلول ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجزر الشيخ اذا حان له ان يموت
وخرمانك كسيم وقتى چاتمق معناسنه در يقال اجزر النخل اذا حان جزاره اى صرامه الجزار شدّاد وزننده والجزير
سكيت وزننده دوه قصابنه دينور الجزارة كتابه وزننده دوه قصابلغى حرفته دينور المجزر مجلس وزننده
اسم مكاندر دوه بوغزلنه جق يره دينور الجزارة جيمك ضميله بوغزلنن دوه نك كسيلن اللرينه وآياقلرينه وكردننه
اطلاق اولنور وقصابه و يريلن اجرته دينور معناى اوّل بوندن مأخوذدر اجرت مقابلى قصابه و يرلديكيچون الجزيرة
سفينه وزننده آطه يه دينور كه قاره دن منقطع ارضدن عبارتدر وجزيره بصره بصره قضاسنده بر ارضك اسميدر كه
بصره ايله ابله بيننده در جزيره قور خزينة نور وزننده دجله ايله فرات ارالغنده بر موضع كبيردر كه نيجه بيوك بلده لره
مشتملدر آنك مخصوص تاريخ مدوّنى واردر كه ابو عروبة الحرانى تأليف ايلمشدر واكا نسبتده جزرى دينور
الجزيرة الخضراء اندلس اولكه سنده بر بلده در كرچه صو ايله محاط دكلدر لكن لطافت ونضارت جهتيله اطرافندن
امتيازى باعث تسميه در بونك نسبتنده جزرى دينور وجزيرهٔ خضراء زنكبارده بشقه بر جزيره در كه آنده ايكى شاه واردر
يكديكره منقاد دكلدر هر برى مستقلا شاهلردر واندلس خلقى جزيره اطلاق ايلسه لر اندلس شرقيسنده مجاهد بن
عبدالله بلادنى مراد ايدرلر جزيرة الذهب ارض مصرده ايكى موضعدر جزيرهٔ شكر زفر وزننده اندلسده
بر بلده در جزيرة ابن عمر موصل شماليسنده بر بلده در كه قضاسنى نهر دجله هلال هيئتنده احاطه ايلمشدر
جزيرهٔ شريك مغربده بر ايالتدر جزيرهٔ بنى نصر ديار مصرده بر ايالتدر جزيرهٔ قوسنيا مصر ايله اسكندريه
بيننده بر ناحيه در وجزيرهٔ يمامه ده بر موضع آديدر وفسطاط مصرده بر محله آديدر نيل طاشدقده اطرافنى احاطه
ايلمكله اورته سنده آطه طرزنده قالور جزيرة العرب بحر هند ايله بحر شام و بر طرفدن نهر دجله وفرات احاطه ايدن
اولكه در ياخود طولا عدن ابيندن اطراف شامه قدر وعرضا جدّه دن معمورهٔ عراقه قدر محدود اولان ارضدن
عبارتدر مترجم دير كه تحديدين متحددر وكتب جغرافياده شرقا بحر هرمز كه اورته سى بحر هنددر وجنوبا بحر هند
وغربا بحر قلزم ايله محاط اولان ارضدر كه جزيره شكلنده در جمله سكانى عرب اولمغله آنلره مضاف اولمشدر

الجزائر الخالدات واكا جزائر السعادات دخى ديرلر بحر محيطك جانب غربيسنده التى جزيره دن عبارتدر كه اهل تنجيم
مبدأ طول بلادى اورادن اعتبار ايلديلر ترابى بغايت اطيب وهواسى اعدل اولمغله شرقيه وغربيه اولان اجناس
فواكه واثمار وانواع رياحين وازهار وبالجمله حبوبات اوراده بلا زرع وغرس نابت اولور بو آطه لر حالا قنارية
آطه لرى تعبير ايتديكلريدر كه بحر محيطه سفر ايدنلر اوراده صولنوب كيدرلر قناريه ديدكلرى قوش اورادن نشئت
ايلمشدر جزائر بنى مرغناى مغربده بر بلده در الجزار كتاب وزننده خرما كسيمنه دينور كه اسمدر وجزار وجزار جيمك
فتحيله جزر كبى مصدر اولور خرما كسمك معناسنه يقال جزر النخل جزرا وجزارا وجزارا
من الباب الثانى والاوّل اذا صرمه التجازر تفاعل وزننده سو كشمك معناسنه در يقال تجازرا اذا تشاتما
الاجتزار افتعال وزننده والتجزر تفعل وزننده بغايت شدّت اوزره جنك وقتال ايلمك معناسنه در شويله كه
لاشه لرى ميدانده وحوش وطيوره ضيافت ايچون ترك ايده لر يقال اجتزروا فى القتال وتجزروا اذا تركوهم جزرا
للسباع الجزير امير وزننده اهل سواد يعنى عراق لغتنده شول كسيه دينور كه اهل قريه آنى اجرتله طوترلر تا كه
والى وكوى آغالرى طرفلرندن ورود ايدنلرك وسائر مهمانلرك مهمات وخدمانلرنى رؤيت واداره وتمشيت ايليه
حالا اناطولى ولايتلرنده كزير تعبير ايدرلر كوى كزيرى ومحله كزيرى معروفدر وجزير كزير فارسى معربيدر جزرة
غرفه وزننده يمامه ده بر موضع وكوفه ايله فيد بيننده بر دره آديدر الجسر جيمك فتحى وكسريله اوزرندن اوته يقايه
عبور اولنه جق شيئه دينور كه كپرى تعبير اولنور جمعى اجسردر وجسوردر كرچه مؤلف قنطره يى دخى جسر ايله
تعريف ايلمشدر لكن جسر استعمالده مطلقدر كرك طاشدن وتخته دن وكرك دوز وكرك يوكسك اولسون
وقنطره نك مفهومنده احكام وارتفاع معتبر اولمغله طاشدن كرلو يوكسك اولاننه مخصوصدر مثلا نهر طونه
اوزره قوردقلرى كپرى يه جسر دينوب قنطره دينمز وزمخشرى جسرى كوچك وقنطره يى بيوك كپرى ايله

مطلب

تفسير ايلمشدر وعرف فقهاده خشب والواحدن اتخاذ و وضع ورفعله مبنى اولانه جسر وحجر وآجردن موضوعا
اتخاذ اولنانه قنطره اطلاق اولنور نته كه نهايهٔ هدايه ده مشروحدر وجسر عظيم الهيكل اولان دوه يه اطلاق
اولنور مؤنثى جسره در هايله و بالا بلند بهادر آدمه اطلاق اولنور وايشلك ياخود اوزون ايركك دوه يه اطلاق
اولنور ومطلقا ضخامتلو انسان وحيوانه اطلاق اولنور وجسر قضاعه قبيله سندن بر جماعت آديدر
وجسر بن عله وجسر بن شيع الله وجسر بن محارب وجسر بن تميم كه رجال عربدندر جمله سى جيمك
فتحيله در وابو جسر المحاربى وجسر بن وهب وحفيدى جسر بن زهران وجسر بن فرقد وجسر بن حسن
وجسر بن عبدالله المرادى جيملرك كسريله در نته كه بعض محدّثين قوايدر لكن صواب اولان بونلرده جيمك
فتحيله در وجسره بنت دجاجه بر محدّثه قادیندر حضرت عايشه دن روايت حديث ايلمشدر الجسور صبور
وزننده جسر كبى بالا بلند بهادره دينور يقال رجل جسور اى شجاع طويل ودلير ومقدام آدمه دينور كه جسارت
آيه دن مأخوذدر الجسر جيمك ضمى وسينك سكونيله وضمتينله جسور كلمه سنك جمعيدر الجسور قعود
وزننده والجسارة كرامه وزننده يغور ناقه يه اشمغى ترك ايلمك معناسنه در يقال جسر الفحل جسورا وجسارة
من الباب الاوّل اذا ترك الضراب و بر آدم نافذ ودلير اولمق معناسنه در كه يوركلو اولمغله برنسنه دن كوزنى صاقنميوب
اكا صالدرر اولمقدن عبارتدر يقال جسر الرجل اذا مضى ونفذ وقطع مفازه ايلمك يعنى يابانى كپرى كبى چكوب
كچمك معناسنه مستعملدر يقال جسرت الركاب المفازة اذا عبرتها و بر يره كپرى قورمق معناسنه در يقال جسر الرجل
اذا عقد جسرا الاجتسار افتعال وزننده بو دخى يابانى كپرى كبى چكوب كچمك معناسنه در يقال اجتسرت الركاب
المفازة يعنى جسرتها وكمى دريا يوزنده كپرى كبى صالنوب كچمك معناسنه مستعملدر يقال اجتسرت السفينة
البحر اذا ركبته وخاضته قال فى الاساس اذا عبرته الجسرة جيمك فتحى وسينك سكونيله والمتجاسرة ايشلك
ورونده ناقه يه وصف اولور يقال ناقة جسرة ومتجاسرة اى ماضية التجسير تفعيل وزننده بر آدمه قوّت قلب
و بر مكله دليرلندرمك معناسنه در يقال جسر فلانا اذا شجعه جسرين جيمك كسريله دمشق قضاسنده
بر قريه آديدر جبسور طيفور وزننده موسى نبى على نبينا وعليه السلام قتل ايلديكى غلامك اسميدر على قول
حاى مهمله ايله در ياخود جلبتوردر ياخود حنبتوردر شارح دير كه موسى لفظى سبق قلمدر زيرا جميع اصولده
حضرت خضرك قتل ايلديكى غلام اسمى اولمق اوزره مرسومدر نته كه قصه سى قرآن مبينده مشروحدر
انتهى التجاسر تفاعل وزننده سركشلكدن ياخود يلكدن باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال تجاسر الرجل
اذا تطاول ورفع رأسه كبرا ودليرلك اظهاريله برشديد نسنه يه جرأت واقدام ايلمك معناسنه در يقال تجاسر

عليه اذا اجترأ و برآدمه اورمق قصدیله دکنکی بری اوته دپردوب او یناتمق معناسنه در یقال تجاسر لفلان بالعصا
اذا تحرك له بها اتم الجسير زبیر وزننده جمیل عذری نام شخص معروفك معشوقه سی اولان بثینه نام نکارك
قرقرنداشی کنیه سیدر الجسمور عصفور وزننده انسانك ارقه طرفندن جثه سنك محسوس اولان قوامنه وحسن
هیئت واعتدالنه دینور یقال ما احسن جسموره ای قوام ظهره وجثته الجشر نشر وزننده طواری اوتلامق
ایچون اوتلاغه چقرمق معناسنه در یقال جشر الدوابّ جشرا من الباب الاوّل اذا اخرجها للرعی وآت سوروسنی
بدوی طائفه سی اوبه لك اوکنه چقروب همان اورالقده اوتلاتمق معناسنه در یقال جشر الخیل اذا ازاها فرعاها
امام بیته و برنسنه یی ترك ایلمك معناسنه در یقال جشر الشیء اذا ترکه التجشیر تفعیل وزننده جشر ایله معنای
اوّل وثالثده مرادفدر یقال جشر الدوابّ و جشر الشیء بمعنی جشر وقابی بوشالتمق معناسنه در یقال
جشر الاناء اذا فرّغه الجشر فتحتینله شول ماله یعنی دوابّ ومواشی یه دینور که یبانده اوتلانوب کیجه لر اوبه یه
کلمیه یقال مال جشر اذا صار یرعی فی مکانه لا یرجع الی اهله باللیل ودوه لر ایله یبانده اخشاملیوب اوه کلمین
قوم وجماعته دینور یقال اصبحوا جشرا اذا کانوا یبیتون مع الابل یعنی لا یرجعون الی بیتهم وساحل بحرده
اولان پاچقلره دینور که طاش کبی تحجر ایدوب خشونت ووجود پیدا ایلمش اوله لر شارح دیر که مؤلفك
مصدره قصری قاصردر زیرا بو کونه اسم دخی اولور انتهی وجشر معنای مزبورده مصدر اولور یقال
جشر الساحل جشرا من الباب الرابع اذا خشن طینه ویبس کالحجر وجشرارکن آدمه دینور رجل عزب معناسنه
وبهار موسمنده بیتن سبزه لره دینور یقال ما انضر جشر الربیع ای بقولها وجشر مصدر اولور کوکس صوغوق
تأثیری کبی عارضه سببیله خشونتلنوب وسس غلظتلنوب بوغوقلنمق معناسنه یقال جشر الرجل جشرا من الباب
الرابع اذا خشن صدره وغلظ صوته الجشیر امیر وزننده بودخی دوه لر ایله یبانده اخشاملیوب اهلندن آیروجه اولان آدمه
دینور الجشرة عمده وزننده اسمدر کوکسه بعض عارضه سببیله عارض اولان خشونته وسسده اولان بوغونلغه
دینور تقول اصابتنی من البرد جشرة ای خشونة فی صدری وغلظة فی صوتی و بو معناده جشر مذکور کبی مصدر
اولور یقال جشر الرجل علی بناء المجهول فهو مجشور اذا خشن صدره وغلظ صوته المجشور معنای مزبوردن
اسم مفعولدر ویك بوغون او کسرکلی دوه یه دینور یقال بعیر مجشور اذا اصابه سعال جاف الاجشر احمر
وزننده ذکر اولنان جشر لفظندن صفتدر صدرنده خشونت وسسنده غلظت اولان کشی یه دینور مؤنثنده
جشراء دینور حمراء کبی الجشور قعود وزننده شفق سوکوب طك یری آچلمق معناسنه در یقال جشر الصبح
جشورا من الباب الاوّل اذا طلع الجاشریة مطلقا اصباح وقتی ایچمك علی قول خاصة دوه سودنی صباح دمنده
ایچمك معناسنه در کرچه مصدر در لکن آندن فعل متصرّف اولمز وجاشریه بر قبیله آدیدر و بر خاتون اسمیدر
وجاشریه نصف نهار وقتنه وسحر وقتنه اطلاق اولنور و بر کونه طعام آدیدر الجشیر امیر وزننده یبانده اخشاملین
آدمه دینور که ذکر اولندی وجشیر دریدن اولان ترکشه دینور و بیوك چواله دینور الجشار کتان وزننده آت ایلقیسی
اوتلیه جق چایرلق صاحبنه دینور المجشر معظم وزننده اهلندن جدا قلمش آدمه دینور یقال رجل مجشر
ای مغرّب المجشرة معظمه وزننده چایره چقریلان آت سوریسنه دینور یقال خیل مجشرة ای مرعیة المجشر
محدّث وزننده محدّثیندن سوّار العجلی پدرینك اسمیدر ابو الجشر حشر وزننده ایکی کسه نك کنیه سیدر المجشر
منبر وزننده شول حوضه دینور که آنده حیوان صوارلمز اوله وجوهرینك جشر حشر وزننده سود طلومی کیرلو پاسلو
اولمق معناسنه در ومنه یقال وطب جشر کثیف ای وسخ قولی مصحفدر صواب اولان حای مهمله ایله اولمقدر
شارح دیر که مؤلف بو بابده حمزة الاصبهانی یی تقلید ایلمشدر میدانی وسائر ائمه لغت ایسه مرقومی تزییف
وتغلیط وصواب اولان جیمله اولمقدر دیو تنصیص ایلدیلر انتهی المجطئر ظای معجمه وهمزه ایله مقشعر وزننده
برآدمه شر کیر اولمغه آماده اولان کسبه دینور که کویا القای شر ایلمك ایچون دیکیلوب طورر اوله تقول مالك مجطئرا
ای معدّا شرك کانك منتصب الجعر جیمك فتحی وعینك سکونیله دبرده قلان نجس قوریسنه دینور که چقلداق
تعبیر اولنور علی قول نجه ومخلب صاحبی هر برنجی جانورك نجسنه دینور و بو تسمیه بالمصدر در جمعی جعور در
یقال رمی الجمل بعره والذئب بجعره ای نجوه وجعر مصدر اولور که اصلدر برنجی جانور ترسلمك معناسنه یقال جعر
الضبع جعرا من الباب الثالث اذا خری الجاعرة بودخی جعر معناسنه در که علی الاختلاف المذکور نجسه
دینور ودبره علی قول دبر حلقه سنه دینور المجعر مقعد وزننده دبره دینور یقال ضرب مجعره ای مقعده المجعار
مصباح وزننده یبوست طبعی غالب وکثیر اولان آدمه اطلاق اولنور فضلاتی سخت اولمق مناسبتیله یقال رجل

مجعار اذا کثر یبس طبیعته الانجعار انفعال وزننده جعر کبی برنجی جانور ترسلمك معناسنه در یقال انجعر
الذئب بمعنی جعر الجعراء سوداء وزننده کوته دینور است معناسنه وجعراء بلعنبر یعنی تمیم قبیله سندن بنی العنبر
جماعتنك لقبیدر سبب تلقیب بودر که آنلردن دغه بنت منعج نام خاتونك زمان وضع حملی حلول ایدوب اول خلالده
نوعا اسهاله دخی اوغرامغله ولادت بوریسنی اسهال تقاضاسی ظنیله صحرایه سرعت و بر چقوره قعود ایدوب ایکی
بوری بردن حکمنی اجرا ایلمکله همین دفع طبیعی ایلدم قیاسیله قیام وچادره کلوب ضرّه سنه یا هنتاه هل یفغر
الجعر فاه یعنی غائط آغزنی آچارمی دیو استکناه ایلدکده ضرّه سی عاقله اولمغله مادّه یه انتقال ایدوب بلی آغزنی
اچجق دکل بلکه پدرنی بیله چاغرر دیو قالقوب اول چقوردن چوجغی آلوب کتوردی اکامبنی جماعت مزبوره یه
جعراء اطلاق ایلدیلر ومرقومه دغه بلاهتده ضرب مثلدر الجعری زمکی وزننده بودخی کوته دینور است
معناسنه وجعری بین العرب سبّ و دشنام کلماتندر که لؤم وفرومایکی یه نسبت اولنان کسنه یه تفوّه اولنور واطفاله
مخصوص برلعب آدیدر که ایکی چوجق برنی ایکی طرفلو اللری اوزره کوتروب کیدرلر الجاعرتان تثنیه بنیه سیله
اتك قسمنك دبرنده اولان ایکی طرفلو ککلرك موضعنه دینور که آت قسمنده ایکی یانجق تعبیر اولنور وآت قسمنك
ایکی طرفلو او یلقلری باشندن بری اوته قویرغنی اوردیغی یرلره دینور که بنه یانجق اوله جقدر علی قول ایکی طرفلو
بوچ ککلرینك اوجلرینه دینور که توسمك اولوب او یلقلری اوزره مشرف اولورمآل متحد وتعبیر مختلفدر قال
فی الاساس کوی دابته فی جاعرتیه وهما مضربا ذنبه الجعار کتاب وزننده بر کونه داغ وتمغا اسمیدر که آنك ذکر
اولنان جاعره لرینه باصیلور وشول ایپه دینور که قویدن صو چکن آدمك دوشمامك ایچون بلنه بند ایدرلر براوجی
طشره ده مربوط یاخود برآدمك النده اولور التجعر تفعل وزننده قویدن صو چکن آدم بلنه جعار دیدیکی
مزبور ایپی بغلمق معناسنه در یقال تجعر المستقی اذا شدّ وسطه بالجعار لئلا یقع فی البئر الجعرة عمده وزننده
مزبور جعارك کوده ده براقدیغی اثره دینور و بر نوع ارپه یه دینور که دانه سی ایری ویك آق اولور جیعر حیدر وزننده
وجعار قطام وزننده وامّ جعار وامّ جعور جعفر وزننده دیشی صرتلانه اطلاق اولنور جعری کثیر
اولدیغیچون ومن الامثال * تیسی جعار * یاخود عیثی جعار بو مثل بر آدمی تکذیب وکلامنی ابطال ایلمك معرضنده
ضرب اولنور تیسی جعار قولی که امر مخاطبه در کونی کالتبس فی حمقه یا ضبع دیمکدر زیرا که قسمی یك احمق اولور
قابل تصدیق اولمیان کلام متکلمك حماقتنه دالدر وعیثی کلمه سی افساد معناسنه اولان عیثدن امر حاضردر
یقال عاث الذئب الغنم اذا افسدها یعنی یلان سوزنر ایله کوره یم سنی بر فساد القا ایله مآلنده اولور کذلك امثالدندر که
روغی جعار * دیرلر ضمّ راء روغی ایله که بودخی امر مخاطبه در قورقق کسنه تذلل وفراره ابتدار ایلدکده ضرب
اولنور ویقال روغی جعار وانظری این المفر الجعور صبور وزننده بنو نهشل جماعتنه کذلك بنو عبد الله
بن دارم جماعتنه مخصوص بر صو ایر کلجك مصنعه کبی برك اسمیدر که آنلری یغمور صویی طولدردقده قیون
وکچی قسمنك صولری خصوصندن امین وفارغ البال اولورلر الجعرور زنبور وزننده بر کوچك بوجك آدیدر
وکوتی وکمتر خرمایه دینور ابو جعران جیمك کسریله بوق بوجکنك کنیه سیدر ام جعران قرتال قوشنك
کنیه سیدر الجعرانة جیمك کسریله وکاه اولور که عینی مکسور ورایی مشدّد ایدرلر لکن امام شافعی تشدیدی
تخطئه ایلمشدر مکه ایله طائف بیننده بر موضع آدیدر جعرانه ایله ملقبه اولان ریطه بنت سعد لقبیله مسمادر
نستعیذ بالله ولا تکونوا کالتی نقضت غزلها الآیه کریمه سندن مراد مزبوره ریطه در دائما ایلکی اکیروب
بعده نقض ایلمکله حماقتله مثل اولمشیدی وجعرانه ارض عراق اولنده بادیه ناحیه سندن بشقه بر موضع آدیدر
ذو جعران عثمان وزننده اذواء تعبیر اولنان اقیال یمندن بر قیل یعنی بر ملك لقبیدر الجعبر جعفر وزننده
بودور قصیر القامه کشی یه دینور مؤنثی جعبره در وشول قواطه یه دینور که قالین و دیوارلری قصه اولوب واویومی
محکم اولیه وجعبر بنی نمیردن بر رجل آدیدر که فرات وراسنده قلعهٔ جعبره مستولی اولمغله کندیسنه نسبت اولنمشدر
الجعبرة دحرجه وزننده برآدمی یره چالمق معناسنه در یقال ضربه فجعبره اذا صرعه و جعبره کذلك اسم اولور
بدخلقت وبداندام اولان بودور خاتونه دینور الجعبریة بودخی ذکر اولنان خاتونه دینور الجعثرة ثای مثلثه ایله
دحرجه وزننده برکد رمك معناسنه در یقال جعثر المتاع اذا جمعه الجعاجر حضاجر وزننده جعجره نك
جمعیدر که طرطبه وزننده در شول نسنه لره دینور که خمیردن کوناکون صورتلرله دوزوب شیره و یاغ مقوله سنی طبخ
ایدرکن ایچنه براقوب برابر طبخ اولنه قد نصکره اکل ایدرلر الجعدر جعفر وزننده بودور کوتاه قد کشی یه دینور
الجعادرة بنادره وزننده بنو مرة بن مالك بن الاوس جماعتنه اطلاق اولنور الجعذری ذال معجمه ایله جعفری

وزننده اكول واينهان كمسيه دينور الجعظرى ظاى معجمه ايله جعذرى وزننده فظ وغليظ يعنى درشت و بدخوى
وكنده كمسيه على قول اكول وغليظ اولان ناتراشه دينور و شول بودور كشى يه دينور كه عهده سنده اولميان نسنه
ايله تفاخر ايدوب لاف وكذافله كورك كبى هوايى پوفلر اوله يقال رجل جعظرى اى قصير متنفخ بما ليس عنده
الجعظارة جيمك كسريله جعظرى ايله معناى اخيرده مرادفدر و قليل العقل وسبكمغز آدمه دينور الجعنظار
كسرتينله كوپك كبى طعامه حريص اولوب صغر كبى طويمز اولان شخصه دينور يقال رجل جعنظار اى شره
نهم وجثه سى ايرى وديزمان اولان اكول واينهان كمسيه دينور الجعنظر سفرجل وزننده جعنظار معناسنه در
الجعظرة دحرجه وزننده ششمان آدم كبى بطئ الحركه اولان كمسه آغر آغر يلمك معناسنه در يقال جعظر
الرجل اذا سعى بطيئا و يقال سعى الجعظرة اذا تثاقل فى سعيه و جعظره ارقه ويروب قاچمق معناسنه در يقال
جعظر الرجل اذا فر وولى مدبرا الجعظر جعفر وزننده شول آدمه دينور كه قيچى پك بيوك اولمغله يورركن قرامان
قيونى قويرغى يرى اوته صالديغى كبى بو دخى قيناقلرنى تحريك ايدر اوله تقول رأيت جعظرا اى ضخم الاست
اذا مشى حركها الجعظار جيمك كسريله كوده سى يوغون اولان بودوره دينور يقال رجل جعظار اى قصير
غليظ الجعفر فا ايله كوچك ايرمغه دينور نهر صغير معناسنه و بيوك و واسع اولان ايرمغه ده دينمكله اضداددن اولور
و صوايله طوپطلو اولان ايرمغه على قول جدول ديدكلرى كوچك چايدن زياده جه اولانه دينور وپك سودلو ناقه يه
اطلاق اولنور وجعفر اساميدندر جعفر بن كلاب بر قبيله بدرينك اسميدر قال الشارح ومنه قولهم رأيت
جعفرا على جعفر فى جعفر اى على ناقة غزيرة فى النهر الصغير وكذا الكبير الواسع والنهر الملآن اوفوق الجدول
الجعفرى يا ى نسبتله برقصر اسميدركه متوكل خليفه سر من رأى نام قصبه قربنده بنا ايلمشيدى الجعفرية
بغداده برمحله در وجعفرية ديشو دالك فتحى وشين معجمه نك ضميله وجعفرية الباذنجانية مصر ديارنده ايكى قريه در
الجعمرة دحرجه وزننده اركك اشك كندى كنديسنى كرپى كبى درطوپ ديوشوروب ديشى اشك اوزره ياخود
اصروب قاپمسنى قصد ايلديكى سائر اشك اوزره آتيلوب صالمق معناسنه در يقال جعمر الحمار اذا جمع نفسه
وجراميزه ثم حمل على العانة اوغيرها اذا اراد كدمه الجفر حفر وزننده شول قوزى يه دينور كه بيوب اشكنبه لنمكله
ممه دن كسيلوب اوتلمغه اعتياد ايليه على قول درت آيلغه بالغ اولان قوزى يه دينور جمعى اجفار و جفار كلور
جيمك كسريله وجفره كلور فتحاتله شارح ديركه مؤلف من اولاد المعز عبارتيله ايراد ايلمشدر
زيرا اهل لغت اختلاف ايلديلر اكثرى جوهرى قولنه موافقدر انتهى وجفر مصدر اولور قوزى ذكر اولنان كرته يه
وارمق معناسنه يقال جفر ولد الشاء جفرا من الباب الاول اذا عظم واستكرش او بلغ اربعة اشهر وجفر كوده سنك
انلرى قپاروب طعام اكل ايدر اولان صبى يه اطلاق اولنور ايكيسنكده مؤنثلرنده جفره دينور قال فى الاساس
ذبح له جفرة وهى الماعزة الجذعة وجفر ايچريسى طاش ايله اورلمامش على قول برمقدارى اورلمش اولان قويى يه
اطلاق اولنور يقال جفر و اجفر اى بئر لم تطو او طوى بعضها وجفر مدينه نواحيسندن ضريه ناحيه سنده
برموضع آديدر اوراده سعيد بن سليمانك چفتلكى اولمغله اكثرى اوراده خر و جندن جفرى ايله ملقب اولمشدر
وجفر مكه ده بنى تميم بن مره جماعتنه مخصوص برقويى آديدر و بنو نضر يورنده برصويك اسميدر و غطفان
بلادنده برصو ايركلجك محل آديدر جفر الفرس برصو آديدركه اكا برفرس دوشوب برقاچ كون آنده قالمغله
بركمسه واقف اولميوب آندن صو آلوب ايچدكدنصكره فرس مزبور زنده ودرست ظهور ايلمشدر جفر الشحم
بنو عبس جماعتى يورنده برصو آديدر جفر البعر بنو ابى بكر بن كلاب يورنده برصودر جفر الاملاك حيره
نواحيسنده برموضعدر جفر الهباءة برموضعدركه آنده بدر فزارينك فرزندلرى اولان حمل ايله حذيفه قتل اولنديلر
جفرة بنى خويلد بنو عقيل يورنده برصودر مترجم ديركه كتب تواريخده مرسوم اولديغى اوزره جفر وجامع
ايكى كتاب اسميدركه امام على كرم الله وجهه تأليف بيوردقلر جلد جفره كتب ايلدكلرى باعث تسميه در انتهى
الاستجفار والتجفر تفعل وزننده بونلرده جفر معناسنه در يقال استجفر ولد الشاء وتجفر بمعنى جفر
الجفرة حفره وزننده كوكسك ايچريسنه دينور جوف الصدر معناسنه على قول قارن ايله ايكى يانلرى قاوشدبرن
يره دينور و حفور شكلنده واسع اولوب دكرمى اولان ارضه دينور جمعى جفار در قال الشارح ومنه حديث طلحة
فوجدناه فى بعض تلك الجفار وهى جمع جفرة اى الحفرة الواسعة المستديرة وجفرة الفرس آت قسمنك
بلنه اطلاق اولنور يقال فرس عظيم الجفرة اى وسطه جمعى جفر كلور غرف كبى وجفار
كلور جيمك كسريله وجفره بصره ده برموضع آديدركه آنده يمش تاريخنده كه اموته عهديدر برجنك عظيم واقع

اولمشدر

اولمشدر واكبر قرّاء بصره دن جعفر بن حيان العطاردى الجفرى عام الجفرة ده يعنى سنه مزبوره ده تولد ايلمكله
اكا نسبت اولندى المجفر مكرم وزننده اورتالغى چوق وواسع اولان آته وسائر حيوانه دينور يقال فرس مجفر اى
واسع الجفرة الجفير امير وزننده شول اوق ركشنه دينوركه يالكز دريدن اولوب آنده اغاج اولميه على قول
آغاجدن اولوب دريسى اولميانه دينور تقول بملأ الجفير قبل ان يقع النفير وهو جعبة من جلود لا خشب فيها
او من خشب لا جلود فيها وجفير ضريه ناحيه سنده برموضع آديدر جفير زبير وزننده بحرين قضاسنده برقريه در الجفور
قعود وزننده يغور ناقه يه چوق آشمقدن ناشى فتور كلوب سست ومنقطع اولمق معناسنه در يقال جفر الفحل جفورا
من الباب الاول اذا انقطع من الضراب يعنى لكثرته و بولمق معناسنه در يقال جفر الشئ اذا اتسع وبر آدم
برعلت ومرضدن چقمق يعنى قورتلمق وسعت بولمق معناسنه در يقال جفر فلان من المرض اذا خرج يعنى برأ ونجى منه
الاجتفار افتعال وزننده والاجفار افعال وزننده والتجفير تفعيل وزننده بونلرده يغور ديشى يه چوق
آشمقدن سست اولوب منقطع اولمق معناسنه در يقال اجتفر الفحل واجفر و جفر اذا انقطع من الضراب
واجفار غائب وناپديد اولمق معناسنه در يقال اجفر الشئ اذا غاب و جماعدن كسلمك معناسنه در يقال
اجفر عن المرأة اذا انقطع واحبابدن دوستلغى كسوب زيارتنى ترك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجفر صاحبه
اذا قطعه وترك زيارته الجوفر جوهر وزننده مرادفدر الجيفر حيدر وزننده ياوز ارسلانه دينور شرزه شير
معناسنه وجيفر اساميدندر جيفر بن الجلندى مملكت عمان ملكنك اسميدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا
حضرتلرى طرفندن نامه وسفارتله كيدن عمرو بن العاص رضى الله عنه يدنده عمانده اولدقلرى حالده بلارؤية
مرقوم و برادرى عبدالله شرف اسلام اولوب ينه ايالتلرى كنديلره تقرير اولندى وضميرة بنت جيفر صحابيه دندر
المجفر والمجفرة ميمك وفانك فتحيله جماعك قطعنه باعث اوله جق شيئه دينور كثرت شرب قهوه كبى يقال
طعام مجفر ومجفرة اذا كان يقطع عن الجماع ومنه قولهم الصوم مجفرة للنكاح المجفر معظم وزننده رايحه جسدى
متغير اولمغله بدبوى اولان كشى يه دينور يقال رجل مجفر اذا صار قد تغيرت رايحة جسده من جفرك جيمك فتحى
وفانك سكونيله ومن جفرك فتحتيله ومن جفرتك من اجلك معناسنه دركه سنكچون وسندن اوتورى
ديمكدر يقال فعله من جفرك ومن جفرك ومن جفرتك اى من اجلك منهدم الجفر قويسى يقق ديمكدر
بومناسبتله معدوم العقل آدمه اطلاق اولندى يقال رجل منهدم الجفر اى لاعقل له الجفرى كفرى وزننده
والفك مديله جائزدر آغاجك چچكى قابنه دينوركه فيچوق تعبير اولنور الجفار كتاب وزننده قويلره واسمه لره
دينور جفرك جمعيدر وجفار بنى تميم يورنده برصو آديدر وپك سودلو ناقه لره اطلاق اولنور الاجفر احمر
وزننده خزيمه ايله فيد ميانده برصو آديدر الجكيرة جكره لفظنك مصغريدركه فتحاتله لجاجه معناسنه دركه
اوينكولكدن عبارتدر يقال ماهذه الجكيرة اى اللجاجة الجكر فتحتيله برآدم اوينكو اولمق معناسنه در يقال
جكر الرجل جكرا من الباب الرابع اذا لج الجكار كتاب وزننده بر رجل آديدر الاجكار همزه نك كسريله برآدمه
يدنده اولان مالنى بيع ايلمسى ضمننده ابرام والحاح ايلمك معناسنه در يقال اجكره اذا الح فى البيع بوراده جمله اج
نسخه لرى غلطدر الجلبار ضمتين وتشديد بايله قلچك قابنه يعنى قلچى غلافى وسائر ادواتيله وضع ايلدكلرى
قابنه دينور قراب السيف معناسنه على قول قلچك آغزينه دينور جلبار اطنان وزننده اصفهانده برمحله
آديدر جلفار فا ايله بطنان وزننده مرو قضاسنده برقريه آديدر جلفر آندن مقصوردر وكلبر معربيدر كل كوكسلو
ديمكدر جلفار جلنار وزننده عمان نواحيسنده بر بلده آديدركه باغ وپنير مقوله سى اشياء بحر هرمزده اولان
قيس جزيره سنه آندن جلب ونقل اولنور الجلنار جيمك ضمى ولام مشدده نك فتحيله كلنار فارسى معربيدركه
نار چچكنه دينور منقولدركه برآدم هنوز اصغر ايكن اوچ دانه سنى قوپروب يوتسه برسنه يه قدر كوز آغريسى
كورمك خواصندندر لكن كتب طبيه ده صاحب رمد ياخود غيرى كمسه چهارشنبه كونى طلوع آفتابدن مقدم
آچلمامش غنچه سندن برقاچ دانه سنى آغزيله قوپروب يوتسه ختام سنه يه دك كوز آغريسى كورمز و مجربدر ديو
مرسومدر الجمرة جيمك فتحى وميمك سكونيله بردانه آتش قورينه دينوركه كوز دخى تعبير اولنور نار متقده
معناسنه جمع جنسى جمردر شارحك بيانته كوره جمع صيغى جمرات وجمار كلور جيمك كسريله يقال القى اللحم
على الجمر اى النار المتقدة وجمره بيك نفر سوارى يه اطلاق اولنور اعدايى آتش كبى سوزان ايدكلر يچون ياخود
جمعيت معناسندن مأخوذ در يقال جمرة كالجمرة اى الف فارس كالنار المتقدة وجمره شول قبيله يه اطلاق
اولنوركه اصلا برفرده وبرقبيله يه منضم اولميوب على حدة خود سر اوله لر شدت وشهامتلرندن ناشى مظاهرتدن

مستغنی اولور علی قول اوچیوز سواری بی حاوی اولان قبیله یه اطلاق اولنور وجمره خرده چقل طاشنه دینور حصاة کبی که فارسیده سنکریزه دینور وجمره مناسك حجدن اولان جمراتك مفردیدر که اوچ جمره در بری برینك عقبنجه جار یعنی خرده طاشلر آتیلور جمرهٔ اولی وجمرهٔ وسطی وجمرة العقبه تعبیر اولنور وجه تسمیه عن قریب ذکر اولنور مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر زیرا وجه مذکور اوزره جمره نك جمعی جمرات وجمار کلور نهایت جمرات فعل مخصوص مناسکده غالبدر جمرات العرب اوچ کروهدن عبارتدر بری بنو ضبه بن اد وبری بنو الحارث بن کعب وبریسی بنو نمیر بن عامردر علی قول عبس وحارث وضبه قبیله لریدر بونلر لام برادرلردر مقدما والده لری رؤیاسنده مشاهده ایدر که فرجندن اوچ دانه جمره ظهور ایلدی بر مدتدنصکره کعب بن المدان نام کسنه مزبوره یی تزوج ایدوب فراشندن حارث تولد ایلدی که بونلر یمنك اشرافیدر بعده بغیض بن ریث نام آدمه واروب آندن عبس تولد ایلدی که بونلر عربك سلحشور جندیلریدر آندنصکره اد نام کسنه تزوج ایدوب آندن ضبه طلوع ایلدی پس ایکی جمره که عبس ایله ضبه در مضرده وبر جمره یمنده اولور وجمره بنت ابی قحافه صحابیه در وابو جمرة الضبعی که اسمی نصر بن عمران در وعامر بن شقیق بن جمره وابو بکر بن ابی جمرة الاندلسی علماء ومحدثیندندر التجمیر تفعیل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمر الشیء اذا جمعه وناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر اذا تجمعوا وانضموا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوبلمق معناسنه در یقال جمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وخرما اغاجندن خرمایمیشنی کسمك معناسنه در یقال جمر الرجل اذا قطع جمار النخل وباشبوغ عسکری دشمن اولکه سنده کیرو صالیویروب معیننده آلیقومق معناسنه در یقال جمر القائد الجیش اذا حبسهم فی ارض العدو ولم یقفلهم الجمر جیمك فتحی ومیمك سکونیله بودخی ناس برخصوص ضمننده برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر جمرا من الباب الثانی اذا تجمعوا وانضموا وایاغی بوقاغیلی آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال جمر الفرس اذا وثب فی القید وبرآدمه آتش کوزی یاخود خرده چقل طاشی ویرمك معناسنه در یقال جمره اذا اعطاه جمرا وبرآدمی آلارغه وبرطرف ایلمك معناسنه در یقال جمر فلانا اذا نحاه ومنه الجمار بمنی یعنی مناسك حجدن مناده رمی اولنان جمره لر بوندن مأخوذدر زیرا حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم شیطانی آنلر ایله طرد وتبعید ایلدی یاخود اسراع معناسنه اولان اجماردن مأخوذدر زیرا شیطانه طاش آتدقلرنده ملعون حضرت ابراهیم اوکندن سرعتله فرار ایلدی الاجمار همزه نك کسریله بودخی ناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال اجمر القوم بمعنی جمروا وخاتون صاچنی اکسه سنه طوبلمق معناسنه در یقال اجمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال اجمر الرجل اذا اسرع فی السیر وبوقاغیلو آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال اجمر الفرس اذا وثب فی القید وبرنسنه یی بخورلمق معناسنه در یقال اجمر ثوبه اذا بخره وآتشه عود اغاجی قومق معناسنه در یقال اجمر النار مجمرا اذا هیأها ودوه قسمنك طبانیله پردق برنده اولان کسکلری ارالرنده خطوط اولیوب دوپدوز اولمق معناسنه در یقال اجمر البعیر اذا استوی خفه فلا خط بین سلامیه واغاج اوزرنده اولان تازه خرمالرك مقدارنی تخمین وتقدیر ایلدکدنصکره تخمینی جمع وحساب ایلمك معناسنه در یقال اجمر النخل اذا خرصها ثم حسب فجمع خرصها ویکی آی کیجه ابجره کورنمیوب نهان اولمق معناسنه در یقال اجمرت اللیلة اذا استتر فیها الهلال وبر حالت جمله یه عام وشامل اولمق معناسنه در یقال اجمر الامر بنی فلان اذا عمهم وایلغاره وچاپوله کیدنلر آتلری برکدروب پراندرمق معناسنه در یقال اجمر الخیل اذا اضمرها وجمعها الاستجمار بودخی ناس برارایه کلوب برکمك معناسنه در یقال استجمر القوم اذا اجتمعوا وانضموا وعسکر اعدا اولکه سنده سر عسکر معیننده عوق اولنوب قالمق معناسنه در یقال استجمر الجیش اذا حبسوا فی ارض العدو ولم یقفلوا وچقل طاشلر ایله استنجا ایلمك معناسنه در یقال استجمر الرجل اذا استنجی بالجمار التجمر تفعل وزننده بودخی عسکر دیارلرینه رجعت ایتمیوب اولکه اعداده سر عسکر معیننده قالمق معناسنه در یقال تجمر الجیش بمعنی استجمروا المجمر منبر وزننده بخوردانه دینور آلت بخور اولمق اعتباریله وبو مذکردر مؤنث دخی اولور مجمره ومدخنه یاخود نار اعتباریله ومجمر عود اغاجنده اطلاق اولنور که آلت بخوردر المجمرة میملرك فتحیله بودخی بخوردانه دینور اسم مکاندر المجمر مکرم وزننده بودخی بخوردانه وعود اغاجنه دینور الاجتمار افتعال وزننده مجمر ایله بخورلنمق معناسنه در یقال اجتمر بالمجمر اذا تبخر بها الجمار رمان وزننده والجامور خرما کوبکی وخرمایمیشی دیدکلری نسنه یه دینور که خرما اغاجلرینك تپه لرنده اولور آق ولذیذ وطعمی سوده قریبدر شحم النخل دخی دیرلر الجمار سحاب وزننده کروه وجماعت معناسنه در

جماری جمادی وزننده وتنوینله ده استعمال اولنور هپ وجمله معناسنه در یقال جاؤا جماری وجمارا ای باجمعهم الجمیر امیر وزننده ناسك جمعیتکاهلرینه دینور یقال هذا جمیر القوم ای مجتمعهم الجمیرة سفینه وزننده اورلمش صاچه دینور ضفیره معناسنه ابنا جمیر لیل ونهاره اطلاق اولنور موقع اجتماع اولدقلریچون نته که ابنا سمیر دیرلر مسامره ومحاکات واقع اولدیغیچون الجمیر زبیر وزننده اسامیدندر خارجة بن الجمیر اهل بدردندر انصارك حلیفیدر علی قول خای معجمه ایله در یاخود حای مهمله ایله در برقبیله اسمی اولان جمیر کبی یاخود جمیردر حمارك مصغری کبی یاخود اسمی حارثه در یاخود حمزة بن الجمیر در یاخود اسمی جاریه در یاخود ابو خارجه در المجیمر مسیطر وزننده برطاغك آدیدر جمران عثمان وزننده بربلده در المجمر محسن وزننده والمجمر مکرم وزننده صلب ومتین اولان طوار طرنغنه وصف اولور یقال حافر مجمر ومجمر ای صلب نعیم المجمر محسن وزننده فاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلرینك کوله سی اولان نعیم اوله جقدر مسجد نبوی یی چقل طاشلر ایله دوشدیکیچون تلقیب اولندی الجمثوره ثای مثلثه ایله جمهوره وزننده یغلمش طپراق کومه سنه دینور تراب مجموع معناسنه مترجم دیر که بوجرثی کلمه لرندن منحوت اولمق ملحوظدر الجمخور خای معجمه ایله جمهور وزننده ایچی بوش بوجغز شیئه دینور که قووق تعبیر اولنور اجوف معناسنه الجمخر جعفر وزننده قامش کبی ایچی بوش اولان نسنه دینور الجمزرة زای معجمه ایله دحرجه وزننده برنسنه دن خوف ایلمکله اقدام ایده میوب ایزی اوزره دونوب قاچمق معناسنه در یقال جمزر الرجل اذا نکص وهرب الجمعرة دحرجه وزننده جعمره معناسنه در که ذکر اولندی وجعمره غلیظ وسخت وبلند اولان سیاه قیایه دینور علی قول یوکسك طاشلغه دینور وجعمره مصدر اولور کومه لنمش بوغردقور یسنی دکرملمك معناسنه یقال جمعر الجمعورة اذا دورها جمعر جعفر وزننده برقبیله آدیدر وقویی قاز یلورکن چقان صاری بالچغه دینور الجمعور جمهور وزننده جمع عظیم معناسنه در الجمعورة ها ایله آغرشغه دینور که اغاجك تپه سنه چورلمش اوله چادر دیرکنك تپه سنده اولان اغرشق کبی وکش دیدکلری بوغردقور یسنك کومه سنه دینور الجمهور عصفور وزننده شول قوم یغننه دینور که پك یوکسك اولمغله اطرافنه حواله ومشرف اوله وجمهور الناس انساندن کروه عظیمه دینور جل الناس کبی جمعی جماهیردر یقال هذا قول الجمهور وشهد ذلك الجماهیر ای جل الناس وهر شیئك معظم ووفراوانه دینور وجمهور بنی سعد جماعتی یوردنده برقاره طاشلق آدیدر وکریمه وپاك نژاد اولان خاتونه دینور الجمهرة دحرجه وزننده برکدرمك معناسنه در یقال جمهر الشیء اذا جمعه وقبر ومزاری صوا ایلمیوب همان اوزرینه طپراق برکدروب اویلجه طپراقلمق معناسنه در یقال جمهر القبر اذا جمع علیه التراب ولم یطینه قال الشارح ومنه حدیث موسی بن طلحة انه شهد دفن رجل فقال جمهروا قبره ای اجمعوا علیه التراب ولا تطینوه ولا تسووه وجمهره برخبرك برطرفنی سویلیوب سامعه مفید ومقصود اولان طرفنی کتم ایلمك معناسنه در یقال جمهر علیه الخبر اذا اخبره بطرف وکتم المراد الجمهوری یای نسبتله برنوع شراب مسکر آدیدر علی قول اوچ سنه لك اوزوم شرابنه دینور یقال سقاه جمهوریا وهو الشراب المسکر او نبیذ العنب اتت علیه ثلاث سنین مفرداتنده اوزوم شیره سی نصفی قالنجه قینادیلوب ترك اولنانه اطلاق اولنور دیو مرسومدر المجمهرة اسم فاعل بنیه سیله شول ناقه یه دینور که قوم یعنی کبی بنیه وترکیبی صمصق وقوند ودیرنکلی اوله یقال ناقة مجمهرة اذا کانت مداخلة الخلق یعنی کانها جمهور الرمل التجمهر تدحرج وزننده برکسبه شر کبر لکله بالا پرواز لق ایدوب حواله اولمق معناسنه در یقال تجمهر فلان علینا اذا تطاول جناره جیمك کسریله استرآباد ایله جرجان بیننده بربلده در الجنور تنور وزننده بغدای واربه دوکجك یره دینور که خرمن یری تعبیر اولنور الجنبر بای موحده ایله مقعد وزننده اری ودیزمان ارکك دوه یه دینور وبودور قصیر القامه کسیه دینور وطوی قوشنك یاورسنه دینور وجنبر جعدة بن مرداسك فرسی اسمیدر الجنبار بانك شده سیله جنبار وزننده والجنبار سمسار وزننده بونلرده طوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبار وزننده اسامیدندر شبیل بن الجنبار برشاعردر الجنثر ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والجنثر قنفذ وزننده ضخامتلو سموز ارکك دوه یه دینور جمعی جناثر در الجنثورة جنوره وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الجندرة جدر ماده سنده ذکر اولندی جندیسابور جیمك ضمی ودالك فتحیله اهواز ایالتنده تستر نام بلده قربنده بربلده آدیدر یعقوب بن الصفار نام شاهك قبری اوراده در کتب جغرافیاده کندشابور معربی وخوزستان ولایتنك قاعدة الملکی اولمق اوزره مرسومدر شابور بن اردشیر بناسیدر الجناسریة جیمك ضمیله بصره یه مخصوص برکونه خرما اغاجیدر که میوه سی سائر اغاجلردن اك کیج ظهور ایدر الجنافیر فا ایله جماهیر وزننده پك اسکی قبرلره دینور که اسلافدن قالمش اولور قبور عادیه معناسنه مفردی جنفوردر جمهور وزننده الجور دور وزننده عدل نقیضیدر که ظلم وستم معناسنه در بونده علی ایله متعدی

اولور یقال جار علیه یجور جورا اذا ظلم ولم یعدل وجور قصد مقابلیدر که جادهٔ معتدلهٔ مستقیمه‌دن صاپمقدر کرك
حسی وکرك معنوی اولسون یقال جار فلان ضدّ قصد ای مال عن القصد ویقال جار عن الطریق اذا مال وجور
جائر معناسنه کلور که ستمکار واعتدال وجادّه‌دن منحرف کسه‌لره دینور وبو مبالغهٔ وصف بالمصدردر یقال رجل جور ای
جائر وجائرك جمعی جور کلور فتحتینله وجوره کلور جیمك ضمی وواوك فتحیله که غیرقیاس اوزره‌در وجاره کلور که اسم
جمعدر یاخود اصلی جائره‌در جماعت اعتباریله‌در یقال قوم جورة وجورة وجارة ای جائرون الجار قومشویه دینور مجاور
وهمسایه معناسنه تقول هو جاری بیت بیت ای مجاوری وشول آدمه دینور که بر ظالم اکا ظلم ایدرکن بریسی داد وامدادینه
یتشوب تخلیص وتأمین ایلمش اوله یقال هو جاره وهو الذی اجره من ان یظلم وامداده یتشن آدمه دینور مجیر معناسنه
تقول هو جاری ای مجیری واستمداد ایدن آدمه دینور تقول اجر الجار ای المستجیر وبر آدمك تجارت اورتاغنه دینور
تقول هو جاری ای شریکی فی التجارة وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور نته که زوجك خاتوننه جاره دینور یقال هو
جارها وهی جارته ای زوجها وزوجته وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ومسافه‌سی قریب اولان قوناغه اطلاق اولنور
وکوته اطلاق اولنور است معناسنه نته که جاره دخی دینور مترجم دیرکه براعرابینك عورتی حائض اولوب اوحالده
قربان ایلك داعیه‌سنه دوشمکله حالت مزبوره‌یی مشاهده ایلدکده * ویؤخذ الجار بذنب الجار * دیه‌رك تحتانی‌یه
مباشرت ایلدیکی منقولدر وجار ملك وعقارده مقاسم اولان شریکه اطلاق اولنور وحلیفه اطلاق اولنور که یکدیکره
امداد واعانت ایلمك اوزره عهد ویمین ایدن آدملرك هر برندن عبارتدر معانیٔ مذکوره‌ده متضایفدر وناصر ومعین
معناسنه مستعملدر جمعی جیران کلور جیمك کسریله وجیره کلور عنبه وزننده واجوار کلور وجار بحر قلزم اوزره
یعنی ساحلنده بر بلده آدیدر آنکله مدینه میانی بر مرحله مسافه‌در عبدالله بن سوید الصحابی الجاری اورادندر یاخود
بو الحارثی اولمغله تصحیف اولنمشدر وعبدالملك بن حسن وعمر بن سعد وعمر بن راشد ویحیی بن محمد الجاریون
محدثلردر وجار اصفهان قضاسنده بر قریه آدیدر محدّثیندن عبدالجبار بن فضل وذاکر بن محمد الجاریان اورادندر
کذلك بحرین قضاسنده بر قریه آدیدر وموصل شرقیسنده بر طاغك آدیدر جور نوروز نده شیراز اولکه‌سنده
فیروزآباد ایالتنك مدینه‌سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهرك آدیدر اعلا کلی اولمغله وردجوری اکا نسبت اولنور
واکا علمادن ذوات کثیره منسوبدر وجور نیسابورده بر محله آدیدر اعلامدن محمد بن احمد الولید الاصبهانی الجوری
اورادندر جور کلمه‌سی مؤنث اولمغله غیرمنصرفدر بلده ومحله وبجمه اعتباریله وبعضا مذکر ومنصرف اولور
مترجم دیرکه ماه وجور بحتی کافیه‌ده مشروحدر وجور اسماء رجالدندر محمد بن شجاع بن جور ومحمد بن اسمعیل که
ابن جورد یمکله مشهوردر محدّثلردر جور زفر وزننده اصفهان قضاسنده بر قریه‌در الجوّر جیمك کسریله
هجف وزننده‌ك تند آواز اولان شیئه اطلاق اولنور که حدّی متجاوز اولور ومنه یقال غیث جوّر ای شدید الرعد
ویقال بازل جوّر ای شدید الصوت الجوار سحاب وزننده چوق ودبی درین اولان صویه دینور یقال فی ارضه
جوار ای ماء کثیر قعیر وجوار الدار بر خانه‌نك حدّ وسنورنده ممتدّ ودوره وحذاسنده واقع اولان عرصه وخانه مقوله‌سنه
دینور طوار کبی وجوار جواری لفظنده لغتدر که کیلره دینور سفن معناسنه وبو صاعد لغویدن منقول وغریبدر
شعب الجوار مدینه قربنده بر طاغ یولیدر الجوار کتاب وزننده اصل قومشولغه دینور بعده بر آدمه لدی
الاقتضا امداد واعانت وحفظ وحمایت ایلمك اوزره عهد وامان ویرمکده استعمال اولندی شویله که من بعد
اول آدم اول کسه‌نك زیر امان وزنهارنده مأمون اولور شارح دیرکه مؤلف بونده مسامحه ایلدی زیرا جوار وجه مذکور
اوزره اولان امان وزنهاره دینور بونده جیمك ضمیله ده جائزدر تقول العرب هو فی جواری وجواری ای فی عهدی وامانی
انتهی وجوار مصدر اولور امان طلب ایلمك معناسنه یقال جار الرجل جوارا اذا طلب ان یجار الجوّار کتّان وزننده
چفتجی‌یه دینور اکار معناسنه المجاورة مفاعله وزننده والجوار جیمك فتحی وقلیلا کسریله که اسم اولان
جواره عدم التباس ایچوندر بر آدمه قومشو اولمق معناسنه‌در یقال جاوره مجاورة وجوارا اذا صار جاره ومجاوره
مسجدده اعتکاف ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جاور المسجد اذا اعتکف فیه مجاورت حرمین بو معنادندر
التجاور تفاعل وزننده والاجتوار افتعال وزننده که مشارکت ایچوندر قومشولشمق معناسنه‌در یقال
تجاوروا واجتوروا اذا جاور بعضهم بعضا شارح دیرکه اجتور کلمه‌سی اعلال اولنمدی تجاور معناسنه اولدیغیچون
زیرا تجاور کلمه‌سینده اعلال اولنمدی حتی سیبویه تجاوروا اجتوارا واجتوروا تجاورا دیرایدی احدهما آخر معناسنه
اولدیغی مشهور اولمغله احتمال آخر مسلوب اولدیغندن ونادرا اعلال اوزره اجتار دخی وارد اولمشدر الاستجارة
امان ویرلمك وحفظ وحمایت اولنمغی نیاز ایلمك معناسنه‌در یقال استجار فلان اذا طلب ان یجار الاجارة همزه‌نك

لطیفه

کسریله قورتارمق معناسنه‌در یقال اجار فلانا اذا انقذه وپناه کتورنی حمایت ایلمك معناسنه‌در یقال اجاره
اذا اعاذه ومنه یقال من استجار بالله اجاره ومتاعی ظرف ایچره قومق معناسنه مستعملدر که حفظی مستلزمدر یقال
اجار المتاع اذا جعله فی الوعاء واجاره وجاره همزه‌سز غیرقیاس اوزره که اسم مصدردر مصدر مقامنده مستعملدر
یساقچیلق ایلمك معناسنه‌در یقال اجار فلانا اجارة وجارة اذا خفره التجویر تفعیل وزننده یره چالمق
معناسنه‌در یقال جوّره اذا صرعه وبر آدمی جور وستمه نسبت ایلمك یعنی حقنده جائر وستمکر دیمك معناسنه‌در
یقال جوّره اذا نسبه الی الجور وبر نسنه‌نك التنی اوستنه یعنی ترسنه چویرمك معناسنه مستعملدر یقال جوّر
البناء اذا قلبه وترسنه چویریلان شیئه مجوّر دینور معظم وزننده یقال ثوب مجوّر ای مقلوب ومنه المثل * یوم بیوم
الحفض المجوّر * یعنی بو کون حفض مجوّر کوننك بدلیدر حفض فتحتینله قیل چادره واواثوابنه دینور منشأ مثل
بودرکه بر پیر آدمك بر صغیر برادرزاده‌سی وارایدی که بیکاه عموجه‌سنك اوطه‌سنه دخول واون تالغی تنها بولدقده
ایچنده بولنان امتعه واشیایی آلتی اوستنه دوندررایدی بعد مدّة کندیسی دخی عموجه‌سی مرکزینه وارد قده بعینه
اکا برادرزاده‌لری دخی مستولی اولوب عموجه‌سنه ایتدیکنی کندیسنه بولدر دیلر چادره کیروب بو حالی کوردکده کلام
مزبوری ایراد ایلدی سوء فعلیله مجازات اولنان منکوب کسنه‌یه شماتت موقعنده ضرب اولنور التجوّر تفعّل
وزننده دوشمك معناسنه‌در یقال تجوّر الرجل اذا سقط ویان اوزره یاتمق معناسنه‌در یقال تجوّر زید علی
فراشه اذا اضطجع وبنا یقلمق معناسنه‌در یقال تجوّر البناء اذا تهدّم الجهندر جیمك ضمی وهانك ودالك فتحیله
بر نوع خرما آدیدر الجهرة جیمك فتحی وهانك سکونیله اسمدر ظاهر وآشکار اولان شیئه دینور ومنه قوله تعالی
ارنا الله جهرة ای عیانا غیر مستتر یعنی حائلسز آشکاره جهارات قیل مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جهر ماده‌سی
حاسهٔ بصرك یاخود حاسهٔ سمعك افراطی سببیله بر شیئك کمال ظهورینه موضوعدر حاسهٔ بصر ایله اولان مثلا رأیته
جهرة وجهارا کبی که آنی عیانا کوردم دیمکدر جهر بئر واجتهار بوندن متفرعدر وحاسهٔ سمع ایله اولان جهر
بالقول کبیدر وجوهر کلمه‌سی آندن فوعل درشول عینه دینور که کندیسی باطل اولنجه محمولی دخی باطل اولور حاسه‌یه
کمال ظهورندن ناشی تسمیه اولنمشدر انتهی الجهر قهر وزننده والجهار کتاب وزننده بر نسنه عیان وآشکار اولمق
معناسنه‌در یقال جهر الامر جهرا وجهارا من الباب الثالث اذا علن وبر سوزی آشکاره جه سویلمك معناسنه‌در بنفسه وبا
ایله متعدّی اولور یقال جهر الکلام وبالکلام اذا اعلن ورفع صوت ایلمك معناسنه‌در یقال جهر الصوت اذا اعلاه
وعسکری چوغالتمق معناسنه مستعملدر یقال جهر الجیش اذا استکثرهم وبر ارضه سلوك ایلمك معناسنه مستعملدر که
کندیسنی اوراده اظهاری مستلزمدر یقال جهر الارض اذا سلکها وبر آدمی بی حائل آشکاره جه کورمك علی قول
بر آدمه نظر ایلدکده کوزینه بیوك کورنمك معناسنه‌در یقال جهر الرجل اذا رآه بلا حجاب او نظر الیه وعظم فی عینه
وخوب چهره وخوشلقا انسانك وسائر نسنه‌نك هیئت زیبا وجمال دلاراسی خاطره بدیع وعجیب کلمك معناسنه مستعملدر
یقال جهره الشیء اذا راعه جماله وهیئته وباغ چقمق ایچون بایغی چالقمق معناسنه‌در یقال جهر السقاء اذا مخضه
وعلی الغفله بر جماعته شبخون ایلمك معناسنه‌در یقال جهر القوم القوم اذا صبحهم علی غرّة وقویی آریتلیوب
پاك ایلمك علی قول مجموع صوینی چکمك یاخود قویی قازارکن صویه یتشمك معناسنه‌در یقال جهر البئر اذا نقاها
او نزحها او بلغ الماء وبر نسنه‌یی کشف ایدوب ظاهره چقرمق معناسنه‌در یقال جهر الشیء اذا کشفه وکونش
بر آدمك کوزنی خیره لندروب قماشدرمق معناسنه‌در یقال جهرت الشمس المسافر اذا اسدرت عینه وبر کسیه
تعظیم ایلمك معناسنه‌در یقال جهر فلانا اذا عظمه وبر نسنه‌یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال جهر
الشیء اذا حزره وجهر طپراغی غلیظ ودرشت اولان تپه‌یه ویوکسك یره دینور ویله دینورسنه معناسنه یقال مضی
علیه جهر ای سنة ودهر وزماندن بر مقداره دینور تقول بعت منه عبیدا مذ جهر ای قطعة من الدهر الاجهار
اظهار وزننده بو دخی سوزی آشکاره سویلمك معناسنه‌در یقال اجهر الکلام وبالکلام اذا اعلنه فهو مجهر
ویقال اجهر بالقراءة وبر آدمك شاشی او غلی اولمق علی قول موزون قد وخوب صورت وخوشلقا وغلری اولمق
معناسنه‌در یقال اجهر الرجل اذا جاء بابن احول او بنین ذوی جهارة المجهر منبر وزننده والمجهار محراب وزننده
سوزی جهر ایله سویلمك عادتی اولان آدمه دینور یقال رجل مجهر ومجهار اذا کانت عادته ان یجهر الکلام الاجتهار
افتعال وزننده بو دخی عسکری چوغالتمق معناسنه‌در یقال اجتهر الجیش اذا استکثرهم وخوبلقا وخوش صورت
انسان وسائر نسنه‌نك حسن وهیئتی خاطره عجب ویرمك معناسنه‌در یقال اجتهره الشیء اذا راعه جماله وهیئته
وقویی آریتلیوب پاك ایلمك علی قول بالجمله صوینی چکمك معناسنه‌در یقال اجتهر البئر اذا نقاها او نزحها وبر شیئك

کورونشی بیوك اولمق معناسنه در که کوزه بیوك کورنمکدن عبارتدر تقول اجتهرته اذا رأيته عظيم المرأة و برنسنه یی
ارالقده حائل اولمیه رق آشکاره کورمك معناسنه در تقول اجتهرته اذا رأيته بلا حجاب بينك و بينه الجهر فتحتيله
کوز قماشمغله کونشده باقدیغی نسنه یی کورمکدن کلیل اولمق معناسنه در یقال جهرت العين جهرا من الباب
الرابع اذا لم تبصر في الشمس الجهارة کرامه وزننده برکسه فخيم اولمق یعنی کوزه بیوك کورنور اولمق معناسنه در
یقال جهر الرجل جهارة من الباب الخامس اذا فخم یعنی بين عيني الرائي وصوت بلند اولمق معناسنه در یقال جهر
الصوت اذا ارتفع و جهاره اسم اولور برآدمك قامت وقيافت واندامی خوب ودلكش اولمغه دینور یقال رجل
ذو جهارة ای حسن القدّ والخدّ الجهير امير وزننده والمجهر مكرم وزننده والجهوریّ یای نسبتله
کلامه وصف اولور بلند آواز ایله سویلنن سوزه دینور یقال کلام جهير و مجهر وجهوریّ ای عال شارح دیر که جهوری
صاحب آواز بلنده دخی وصف اولور یقال رجل جهوریّ انتهی و جهير خوشلقا وخوب چهره انسانه اطلاق
اولنور یقال رجل جهير ای بين الجهورة والجهارة ذو منظر والطف واحسانه سزاوار اولان آدمه دینور یقال
رجل جهير ای خليق للمعروف جمعی جهراء کلور امراء وزننده وصو قارشمامش خالص سوده دینور یقال لبن
جهير ای غير ممذوق بالماء الجهورة جیمك ضميله جهاره معناسنه در که خوشمنظر لغه دینور یقال رجل ذو جهورة
و جهارة ای حسن المنظر الجهر کتف وزننده جهير معناسنه در که خوشمنظر و صاحب جمال آدمه دینور
المجهورة معمور اولان قويی یه دینور یقال بئر مجهورة ای معمورة وحروف مجهوره عند الصرفيين اون سکز حرفدن
عبارتدر که اشبو * ظلّ قوّ ربض اذ اغزا جند مطيع * کلامی جمع ایدر مقابلنده حروف مهموسه دینور شارحك بیاننه
کوره حروف مذکوره تلفظ حالنده مخرجلرینه اعتمادی اشباع ایدرلر شویله که نفسی کندیلر ایله جریاندن منع
ایدرلر بو جهتدن مجهوره اطلاق اولندی اما مهموسه ده نفس بونلر ایله جریان ایدر زیرا مخرجلرینه اعتمادلری
ضعیفدر الجهر جیمك ضميله برآدمك هیئتنه وحسن منظرینه دینور که اصطلاحمزده کوستورش تعبیر اولنور
یقال ما احسن جهره ای هيئته وحسن منظره الاجهر احمر وزننده خوشمنظر وخوب قيافت اعضاسی متناسب
واندامی تامّ وموزون محبوبه دینور یقال غلام اجهر ای حسن المنظر والجسم التامّ وشاشیلغی بد اولمیوب ملاحتلو
اولان شاشی یه دینور یقال رجل اجهر ای احول مليح الحولة و قماشق کوزلو آدمه دینور که کونش پرتونده
برنسنه یی کوره مز اوله یقال رجل اجهر اذا کان لا يبصر في الشمس وشول آته دینور که آلنده اولان صباح الخيری
بتون یوزینه شامل اولمش اوله یقال فرس اجهر اذا کان قد غشيت غرّته وجهه الجهراء حمراء وزننده ذکر
اولنان اجهرك مؤنثیدر وشول یره دینور که آنده اغاج وتپه ودره وانکبه یرلر اولمامغله ال آیه سی کبی دوبدوز اوله
یقال ارض جهراء اذا کانت مستوية لا شجر فيها ولا آكام وکروه وجماعت معناسنه در و یومورطه سی بیوك اولوب
طشره او غرامش کوزه وصف اولور که صاحبنه لقمه کوز تعبیر اولنور یقال عين جهراء ای جاحظة وجهراء
الحيّ افاضل قبیله یه اطلاق اولنور یقال هذا رأى جهراء الحيّ ای افاضلهم الجوهر جورب وزننده مطلقا شول
حجره دینور که کندیسندن انتفاع اولنه جق نسنه استخراج اولنور اوله مراد جواهر معدنیه اولان احجاردر که فلزّاتدن
عبارتدر وجوهر الشيء اول نسنه نك جبلتی کندیسی اوزره موضوع اولان نسنه یه اطلاق اولنور یعنی اول نسنه نك
اصل مایه و ماده سیدر که اول نسنه آندن صورتپذیر حصول اوله مثلا جوهر انسانی مایهٔ جبلیتدر که نشو ونما و بالجمله
اوضاع واطوارینك موضوع علیهیدر مترجم دیر که احجار معروفه یه جوهر اطلاقی معنای اولدن مأخوذدر ومؤلفه کوره
جوهر عربیدر جهردن مأخوذدر نته که ذکر اولندی لکن متعارف اولان کوهر فارسی معربیدر و اهل حکمت اصطلاحنده
جوهر بنفسه قائم وموضوع مقوّمدن مستغنی موجوددر ومتکلمين عندنده متحيز بالذاتدر مقابلی عرضدر وعرض
قائم بالجوهردر بو مناسبتله سید شریف قدس سره حضرتلرینك اشبو تقسیم منظومه سی فائده ملاحظه سیله ثبت اولندی

مطلب

موجود منقسم بدو قسمست نزد عقل — یا واجب الوجود و یا ممکن الوجود
لکن دو قسم کشت بقين جوهر وعرض — جوهر به پنج قسم شد ای ناظم عقود
جسم ودو اصل او که هیولی وصورتست — پس نفس وعقل این همه را یاد کیر زود
نه کشت باز جنس عرض این دقیقه را — اندر خيال و نظم بمن عقل می نمود
کم است وکيف واين متی ومضاف ووضع — پس يفعل است وينفعل وملك در وجود
اجناس کائنات مقولات عشر شد — نی کشت کم ازین نه بر ین دیکری فزود

وجوهر جريء ومقدام ودلیر آدمه اطلاق اولنور یقال هو جوهر ای جريء مقدم الجهار قتال وزننده والمجاهرة مقاتله

وزننده

وزننده مغالبه معناسنه در یقال جاهرهم بالامر جهارا ومجاهرة اذا غالبهم وجهار کتاب وزننده اسم اولور جهره کبی عیان
وآشکاره معناسنه جیمك فتحیله ده جائزدر یقال لقيه جهارا وجهارا ای عيانا جهور جعفر وزننده برموضع آدیدر ورجل
آدیدر الجيهر حيدر وزننده والجيهور طيفور وزننده اته قونوب تباه وافساد ایدن سینکه دینور الجهور صبور وزننده
جهردن مبالغه در بو مناسبتله جهور الصوت شول آته اطلاق اولنور که بلند آوازلو اولوب وآوازی ککرندن چقمیوب
کشندیکی حینده کتدکجه بلند ومشتدّ اولوب میدانلو ودور ودراز کیدر اوله یقال فرس جهور الصوت ای ليس
باجشّ ولا اغنّ ثم يشتدّ صوته حتى يتباعد جهار کتاب وزننده هوازن قبیله سنده برصنمك اسمیدر جير جیمك فتحی
ویانك سکونی ورانك کسری اوزره بناسیله وکاه اولور که منوّن اولور واين وزننده لغتدر که فتح اوزره مبنی اولور عند العرب
کلمهٔ يمين در حقا معناسنه که اسم اولور یقال جير لا افعل ای حقا ولا جير لا افعل ای لا حقا على قول جير حروف
جوابیه دندر نعم معناسنه در على رأى اجل معناسنه در اجل کرچه نعم کبی کلمهٔ جوابدر لکن تصدیقده اجل نعمدن
احسن واستفهامده على العكس در شارح دیر که ابن هشام قول ثانی یه حصر ایلمشدر واستادم ابن ابی ربیعدن روایت
ایدر که جير کلمه سی اسم فعلدر اعرف معناسنه وابن هشام بوندن غافل اولمشدر انتهی الجير فتحتيله بعض
آدمده اولان بودور لغه و بد اندام لغه و حقير الجثه لكه دینور یقال به جير ای قصر وقماءة الجيار کتان وزننده
آهکه دینور صاروج معناسنه لکن مراد خرزمه در که نوره اوله جقدر وطار غنلقدن یاخود آجلقدن ناشی
صدره یعنی فم معده یه عارض اولان یانقیسی دادسز لغه دینور که بوغازی وفم معده یی یاقه رق براکشیلك حالتیدر واکا
جار دخی دینور تقول اخذني جيار و جائر من الغضب او الجوع ای حرارة وجيار بحرين نواحیسنده برموضع آدیدر
جير بقم وزننده مصرده برقصبانك آدیدر جيره کبسه وزننده حجازده کنانه قبیله سی یوردنده برموضع آدیدر
جيرويه نفطويه وزننده اسامیدندر یوسف بن جيرويه محدثیندندر المجير معظم وزننده شول حوضه دینور که
کوچکلنمش على قول قازیلوب دیکلنمش على رأى آلچی وخراسانیله صوانوب بادانه اورلمش اوله یقال حوض
مجير ای مصغر او مقعر او مجصص جيران جیمك کسریله اصفهان قضاسنده برقریه در محدثیندن محمد بن ابراهیم
واحمد بن محمد بن سهل وهذيل بن عبد الله الجيرانيون اورادندر و سيراف ايله عمان بیننده برقضا آدیدر جيرون
جيحون وزننده دمشق شهری على قول جامع کبیری قربنده اولان قپوسنك آدیدر و بو مطرزی قولیدر یاخود
جيرون نام امیره منسوبدر که زماننده آنك حصنی ایدی وباب الحصن حالا باقیدر مهيب و هائلدر لکن شاملو
بیننده جامعك شرقیسنده اولان قپو باب جيرون دیمکله متعارفدر شارح دیر که جيرون شول عفریتك اسمیدر که
سليمان على نبينا وعليه السلام حضرتلرینك امریله حصن مزبوری بنا ایلدی صکره اول حصن کلیسا و بعده جامع
اولدی تمت الجيم بعون الله المعين الكريم فصل الحاء المهملة الحبر حانك کسری ویانك فتحیله یازی
یازه جق مرکبه دینور نقش معناسنه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حبر اثر مستحسن معناسنه موضوعدر جمال
وبها معناسی وسائر معانی آندن منشعبدر وعالم ودانایه حبر اطلاقی قلوب ناسده اثر علومی باقی قالدیغنه مبنیدر کذلك
افعاللری اسوهٔ آثار حسنه در نته که امام على کرم الله وجهه بیوردیلر که العلماء باقون ما بقي الدهر اعيانهم
مفقودة وآثارهم في القلوب موجودة انتهى وحبر عالم ودانا آدمه على قول صالح و پرهیزکار آدمه اطلاق اولنور
بو معناده حانك فتحیله ده جائزدر کعب الحبر بوندندر کسر ایله ده زیاده در کعب الاحبار لحن اولمغله تفوّهندن مؤلف
نهی ایلمشدر شارح دیر که مرحوم کعب که ابن ماتع الحميریّ در اعلم علماء اهل کتاب ایدی خلیفهٔ اول زماننده اسلامه
کلمکله تابعیندندر علم و حفظی متفق و موثوقیتی محقق اولمغله فتی وافر روایت محکمه سی واردر زمان خلافت
ذی النورینده عازم سوی جنان اولدیلر و بونده حبر کلمه سی ایکی صورتده دخی عالم معناسنه اولمغله کعب لفظی منوّن
وموصوف اولور ومکسور اولوب مرکب معناسی مراد اولورسه بلا تنوین اولور که مضاف اولور وجه اضافت کثرت
کتابت وکثرت کتب ملابسه سیله در ومؤلف کرچه کعب الاحبار اطلاقندن نهی ایلدی لکن احبار حبرك جمعی
اولمغله کعب العلماء اطلاقی مسموعدر ابو عبیده وابن قتيبه اطلاقنه ذاهب اولدیلر انتهی و حبر کلمه سنك جمعی
احبار کلور وحبور کلور شارحك بیاننه کوره احبار مکسوره نك جمعیدر مثل واشمال کبی و حبور مفتوحه نك جمعیدر
فلس وفلوس کبی وحبر کسر ایله اثر و نشانه معناسنه در که معنای موضوعیدر تقول انظر الى حبر عمله ای اثره وخاصة
اثر نعمت ورفاه وسامانه دینور وحسن وجمال معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث يخرج رجل من النار قد ذهب
حبره وسبره ای حسنه وهيئته وحبر الاجه یه دینور وشی معناسنه اسمدر مصدری حانك فتحیله در یقال برد فيه
حبر ای وشي ویقال حبر البرد اذا وشاه وحبر دیشلرك یاصنه عارض ومختلط اولان صاری بلغه دینور یقال شاب

بیاض اسنانه حبرای صفرة بومعنالرده حبرك جمعی حبوردر ومثل ونظیر معناسنه در یقال لیس له حبر ای مثل ونظیر
و حبر بر بلده آدیدر المحبرة میمك و بانك فتحیله حبرمذ کوردن اسم مکاندر مرکب قویجق حقه یه دیو یه دینور میمك
کسری جائز دکلدر جوهری غلط ایدوب میمك کسر یله تقیید ایلدی ومیمك فتحی و بانك ضمیله لغتدر مقبره وزننده
و کاه اولور که ضرورت ایچون رانی مشدد ایدرلر شارح دیر که ابن مالك وابو حیان ایکی وجهی دخی حکایت ایلدیلر
حتی مصباحده بونده اوچ لغت واردر بری میمك وبانك فتحیله درکه اجودی بودر ثانی مقبره و مأدبه وزننده در ثالث
میمك کسر یله در الحباریة حانك کسر یله مرکب صنانه دینور که مرکبجی تعبیر اولنور حبار دیمك جائز دکلدر
جبار وزننده شارح دیر که وزن مزبور مبالغه ایچون کلدیکی کبی نسبت ایچون و حرفت وصنایعه دلالت ایچون
کلور بزاز وخباز ونجار کبی بو جهتله اطلاقنی اکثر صرفیون تصریح ایلدیلر انتهی الحبر حانك فتحیله ذکر
اولندیغی اوزره عالم یاخود صالح معناسنه در مکسوره کبی و دیشلرك بیاضنه عارض اولان صفرته دینور وسونمك
فرح وسرور معناسنه در حبور وحبره کبی کامسیذ کرو نعمت ووسعت عیش ورفاه معناسنه در الحبرة حانك فتحیله
بودخی دیشلره عارض اولان صفرته دینور وفرح ومسرّت معناسنه مصدر اولور کامسیذ کر و نعمت ورفاه
معناسنه درکه مصدر در وجنتده اولان سماع ونغمه وترانه یه دینور ومنه قوله تعالی فهو فی روضة یحبرون ای یسرّون
وقیل ینعمون ویکرمون وفسر الزجاج بالسماع فی الجنة وحبره هر خوب ودلکش نغمه وترانه یه دینور تقول سمعت حبرة ای
نغمة حسنة وبرنسنه یی وصف جمیلده مبالغه ایلمك معناسنه در ومنه یقال تحبرون ای تکرمون اکراما یبالغ فیه الحبرة حانك
ضمیله بودخی دیشلره عارض اولان صفرته دینور وبعض بیوك اغاجلرده شول طومرق کبی بداق دیبلرنده
اولان یومری عقده یه دینور که قطع ایدوب قواطه وکرسن وچناق مقوله سی بعض قابلر دوزرلر
الحبر کسرتینله والحبرة هایله بونلرده دیشلره عارض اولان صفرته دینور الحبر فتحتینله
برآدمك دیشلری صرارمق معناسنه در یقال حبرت اسنانه حبرا من الباب الرابع اذا قلحت ومسرور وشادمان
اولمق معناسنه در یقال حبر الرجل اذا سرّ واثر معناسنه در واثر ونشانه قالمق معناسنه در یقال حبر جلده علی بناء
المجهول اذا ضرب فبقی اثره ومجروح اولان عضوك کمکنده عقده قاله رق اوکرلمق معناسنه در یقال حبرت یده
علی المجهول اذا برئت علی عقدة فی العظم ومنبت یرك نباتی فراوان اولمق معناسنه در یقال حبرت الارض المحبار اذا اکثر
نباتها وباره نکس ایدوب آغزی قپانمق معناسنه در علی قول اوکولوب برنده اثر ونشانه لری قالمق معناسنه در یقال حبر
الجرح اذا نکس وغفر او برأ وبقیت له آثار الحبور سرور وزننده حبر وحبره کبی شادمان اولمق معناسنه در یقال حبر
الرجل حبرا وحبرة وحبورا اذا سرّ الاحبار همزه نك کسر یله شاد ایتمك معناسنه در یقال احبره اذا سرّه
الحبار سحاب وزننده والحبار کتاب وزننده بونلرده اثر ونشانه دینور تقول بجلده حبار الضرب وبیده حبار العمل ای اثره
الحبر کتف وزننده والحبیر امیر وزننده تازه وجدید شیئه دینور یقال شیء حبر وحبیر ای ناعم جدید وحبیر
شول سحابه دینور که قپلان پوستی کبی جابجا آلاجه اوله که یغمور ینك کثرتندن اویله کورینور وآلاجه ومنقش قماشه
دینور یقال برد حبیر ای موشی ویکی ثوبه دینور یقال ثوب حبیر ای جدید حبیر کلمه سنك جمعی حبر کلور حانك ضمیله
وحبیر عربدن بر بطن آدیدر و برشاعر اسمیدر جوهری حبیر دوه نك آغزنده اولان کوکه ده دینور دیو تفسیری
غلطدر صواب اولان آنده خبیر اولمقدر خای معجمه ایله شارح دیر که ابن سیده ایکیسنی دخی تصریح ایلیوب
نهایت اعجامی ترجیح ایلمشدر الحبرة عنبه وزننده اسامیدندر ابو حبره تابعیندندر وحبرة بن نجم محدثدر
وحبره برنوع قماش یمنی اسمیدر بونده حانك فتحیله ده جائزدر جمعی حبر کلور عنب کبی وحبرات کلور فقرات کبی
شارح دیر که قماش مزبور پنبه دن وکتاندن مخطط آلاجه در برد حبرة دیرلر وصف اوله رق ورد حبرة دیرلر اضافتله
بوراده حبر وشی مذکور معناسنه درنته که ثوب قرمز دیرلر اضافتله الحبری عنبی وزننده حبر دیدکلری قماش
مذکوری صتان آدمه دینور حبار دیمك جائز دکلدر حبیر زبیر وزننده اسامیدندر مطرف بن ابی الحبیر ویحیی بن
المظفر بن الحبیر محدثلردر الحباری حانك ضمی والفك قصریله طوی دیدکلری قوشه دینور مذکر ومؤنثه
ومفرد وجمعه اطلاق اولنور وآخرنده اولان الف تأنیث ایچوندر جوهری تأنیث ایچون دکلدر دیمکله غلط ایلمشدر
زیرا تأنیث ایچون اولمزایسه البته منصرف دکلدر مترجم دیر که شهاب جوهرینك مرادنی
بوکونه تحریر ایلمشدر که الفی تأنیثیه دکلدر دیمك تأنیثی حسی دکلدر زیرا مذکره ده اطلاق اولنور شاة وحمامه نك
تأنیثلری کبی اولور وچون مقرره ندر که هر الف که تأنیثیه اوله اکا هاء لاحق اولمز لکن حباری کلمه سنده حباراة
مسموع اولمغله الفی تأنیثیه اولمز انتهی وحباری کلمه سنك جمعی حباریات کلور الحبرور زنبور وزننده والحبربر

مطلب

حانك

حانك کسریله والحبربر غضنفر وزننده والحبربور ضمتینله والیحبور یعفور وزننده والحبور تنور
وزننده طوی قوشنك یاوریسنه دینور حبرور وحبربرك جمعلری حبابیر وحبار یر کلور زنابیر وثعاریر وزنلرنده ویحبور بر قوش
آدیدر علی قول طوی قوشنك ارککنه دینور حبربل قندیل وزننده بحرین ترابنده بر طاغك آدیدر المحبر
معظم وزننده مالك بن نویره نك قاتلی اولان ضرار بن الازور نام کسنه نك فرسی آدیدر ومحبر شول آدمه دینور که کوده سنی
پیره لر اکل ایلمکله جابجا پیره ینکلری قالمش اوله یقال رجل محبر اذا صار قد اکل البراغیث جلده فبقی فیه حبرای اثر
وکوزل وموزون یونلمش اوقه دینور یقال قدح محبر اذا کان قدا جید بریه وشول قیونه دینور که کوزلرنده آق وقاره
الاجه لری اوله یقال شاة محبرة اذا کان فی عینیها تحبیر من سواد و بیاض المحبر محدّث وزننده شاعر وفارس اولان
ربیعة بن سفیانك لقبیدر وشعرای جاهلیه دن طفیل بن عوف غنوینك لقبیدر شعری کوزل نظم ایلدیکیچون
حبری زمکی وزننده بروادی آدیدر ناراحبیر کارا کسیر وزننده نارالحباحب اوله جقدرکه آتش بوجکنك
اوچارکن لمعان ایدن شعله سندن عبارتدر حبران عثمان وزننده برقبیله پدرینك اسمیدر تابعیندن ابوراشد
ومحدثیندن برجماعت آنلردندر یحابر یقاتل وزننده قبیله مراد پدرلری اولان ابن مالك بن ادد اسمیدر
الحنبر قنبر وزننده والحبربر سفرجل وزننده شیء معناسنه مستعملدر مقام نفیه مخصوصدر تقول ما اصبت
منه حنبرا ولا حبربرا ای شیئا وباشنده برتوی یوقدر دیجك برده ماعلی رأسه حبربرة دیرلر ماعلی رأسه شعرة معناسنه
اثر معناسنه اولان حبردن مأخوذلردر وحبربرجثه سی کوچك ارکك دوه یه دینور وحبربره هایله بدچهره وزشت اندام
کوزه خوار قاری یه دینور مرأة قمئة معناسنه حبرّ فلزّ وزننده برموضع آدیدر ابو حبران الحمانی عمران
وزننده حسن وجماله موصوف برکسنه ایدی حمان حانك کسری ومیمك تشدید یله برقبیله در ابو حبره عنبه
وزننده شیحة بن عبدالله کنیه سیدر که تابعیندندر شارح دیر که مؤلف بونی تکرار ایلمشدر قریبا ذکر اولنان ابو
حبره بودر المحبار محراب محراب وزننده طپراغی صوی و پاکیزه اولمغله نباتی تیز انبات ایدن یره دینور یقال ارض محبار
ای طیبة سریعة الانبات الحابور فسقه وسفها مجلسنه دینور که مرادبزم عشرتدر سرور معناسنه اولان حبردن
فاعولدر یقال رأیته فی الحابور ای مجلس الفساق حبرحبر مکرراحانك ضمیله قبون قسمنی صاغمق ایچون چاغرەجق
صوتدن حکایه در التحبیر تفعیل وزننده برنسنه یی خوب ولطیف ونازك ایلمك معناسنه در شعر وکلام وکتابت
وسائری اولسون یقال حبرالشعر والخط وغیره اذا حسنه حبره حانك کسر یله مدینه ده برحصار بچه اسمیدر
وحبره بنت ابی ضیغم شاعره در حبرویه حمدویه وزننده اسامیدندر لیث بن حبرویه محدثیندندر سورة الاحبار
همزه نك فتحیله سور قرآنیه دن سوره مائده یه اطلاق اولنور الربانیون والاحبار آیت کریمه سنه مشتمل اولدیغیچون
حبرون حانك فتحیله اسامیدندر احمد بن حبرون برشاعر آدیدر حبری سکری وزننده وحبرون زیتون وزننده
بیت مقدس قربنده ابراهیم نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مدینه لری اسمیدر الحبتر تای فوقیه ایله
جعفر وزننده تلکی یه دینور ثعلب کبی و بودور آدمه دینور وقیس بن حبتر تابعیندندر الحبیتر عیبطر وزننده
بودور آدمه دینور الحباتر علابط وزننده قطع رحم ایدن کسنه یه دینور یقال هو حباتر ای قاطع رحمه الحبترة
دحرجه وزننده بدنی زبون ولاغر ونحیف اولمغه دینور الحبتری حیدری وزننده عامر بن ابی ضب الکلبی
لقبیدر الحبجر جمیله سبطر وزننده والحباجر علابط وزننده والمحبجر مسبکر وزننده قالین وغلیظ اولان
شیئه دینور الحبجر قنفذ وزننده والحباجر علابط وزننده طوی قوشنك ارککنه دینور التحبجر تدحرج
وزننده قارن ایچره بغرسقلر برعارضه سببیله قیوریلوب بورلمق معناسنه در یقال تحبجرت الامعاء اذا التوت
الاحبجرار اقشعرار وزننده طار غلقدن طلوم کبی شیشوب قبارمق معناسنه در یقال احبجر الرجل اذا انتفخ
غضبا و برنسنه یوغونلشمق معناسنه در یقال احبجر الشیء اذا غلظ الاحبنجار احرنجام وزننده احبجرار ایله
معنای اولده مرادفدر حبقر حانك فتحی وقافك ضمی ورانك تشدیدیله که فعلل وزننده درکرچه صرفیون
بو بنایه جمله سنده ذکر ایدوب لکن معناسنی تفسیر ایلمدیلر کلمه مرقومه فی الاصل حب قر لفظلرندن مرکبدر که
منحوت اولور حب دانه وقر صوغوق معناسنه اولمغله بعد الترکیب طلودانه سنده علم ایلدیلر حالبوکه عینه ابدالله
عبقر دخی دیرلر پك بارد نسنه حقنده ابرد من حبقر وعبقر دیو ضرب ایدرلر بوتوجیهه دلیل ابو عمرو بن العلاء
مثل مزبوری ابرد من عب قر عنوانیله ذکر ایلمسیدر عب لفظی برد اسمیدر که طلو یه دینور الحبوکر غضنفر
وزننده شول قومساله یره دینور که آنده یول واز اثری اولمامغله مسافر وسلاك وجهه مقصودلرندن کمراه
اولور اوله لر وآفت وداهیه یه دینور وایری جثه لو کوده سی دیوشور ملی طفناز آدمه دینور و بدنی ضعیف

وز بون اولوب آدیملرنی صیق صیق آتان آدمه دینور جمعی حباکر کلور الحبوکری الف مقصوره ایله وام
حبوکر وام حبوکری وام حبوکران بونلرده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور وحبوکری جنك برطرف اولدقدنصکره
جنك واقع اولان میدان ومعرکه یه دینور جنك هنکامنده اطلاق اولنمز وجثه سی خرده جلیز جوجغه دینور که
بو یومزاولورالحباکری علابطی وزننده بودخی ضخامتلو واعضاسی دیرنکلی طوپاج آدمه دینور الحبکرة دحرجه
وزننده برکدرمك معناسنه در یقال حبکر الشیء اذا جمعه التحبکر تدحرج وزننده حیران اولمق معناسنه در یقال
تحبکر الرجل اذا تحیر الحتر حانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برنسنه یی محکم ومتین بند ایلمك معناسنه در
یقال حتر الشیء حترا من الباب الاول والثانی اذا شده واحکمه وبرشیئه قیه بقمق معناسنه در یقال حتره اذا احده
النظر واهل وعیالك رزق وانفاقنده خست وتقصیر ایلمك معناسنه در حتور دخی بو معنایه در قصور وزننده
یقال حتر فلان اهله حترا وحتورا اذا اقتر علیهم النفقة وپك پك نسندیمك معناسنه در یقال حتر الرجل اذا اکل شدیدا
ونسنه ویرمك علی قول آز ویرمك معناسنه در یقال حتره اذا اعطاه اواقله قال فی الاساس یقال فلان اذا انفق قتر
واذا اعطی حتر واطعام ایلمك معناسنه در یقال حتره اذا اطعمه وحتر طولانی اولان یوکسك ارضه دینور
حانك کسریله ده جائزدر وآزنسنه یه دینور تقول اعطانی حترا ای شیئا قلیلا وارکك تلکی یه دینور وداتمق ذوق
معناسنه در تقول ماحترت الیوم شیئا ای ماذقت الاحتار همزه نك کسریله بودخی برنسنه یی محکم بند ایلمك
معناسنه در یقال احتره اذا شده واحکمه واطعام ایلمك معناسنه در یقال احتر فلانا اذا اطعمه الحترة غرفه
وزننده بودخی شیء قلیله دینور یقال ما اعطاه حترة ای شیئا قلیلا وچادرك اتکلری قصه اولوب یردن یوقری
اولدقده وصل ایلدکلری شقه یه دینور ویوزده ایکی آوردك قاوشدیغی یره دینور ویکی بنا بنیاد ایدن آدمك
احبابه ترتیب واحضار ایلدیکی طعامه دینور وکبره معناسنه وچهره ده بیغك قرقله جق یرینه دینور الحتر
حانك کسریله حتره ایله معنای ثانیده مرادفدر که چادر اتکنه اوریلان وصاله یه دینور وبخششه دینور یقال
اعطاه حترا ای عطیة وچادر اتکلرینه وصل ایچون شقه ایدنمك معناسنه در که بونده مصدردر یقال حتر الرجل
حترا اذا اخذ للبیت حتارا الحتار سحاب وزننده حتر کبی چادر اتکلرینه وصل ایلدکلری پارچه یه دینور
وبرنسنه یی دائرمادار احاطه ایلین شیئه دینور قولغك چوره سنده اولان زه وچادر شقه لرینك پوازلری وطرنغی
احاطه ایدن ات وقلبور والك قصناقلری کبی وحتار دبر حلقه سنه دینور علی قول دبر ایله قبل ارالغنه علی رأی
خایه لر ارالغنده اولان زه کبی اوزون جزکی یه دینور وکوزك ایچ طرفندن قپاغك دائرمادار زهنه دینور که کوزی
احاطه ایدر ودوه نك اغزینك نهایتنده اولان آزی دیشی هیئتنده اولان ات پاره سنه دینور وشول ایپه دینور که
قیل چادرلرك ارقوری چوره سنه شریت کبی بندایدرلر که اکا طنابلری بغلنور الحتیرة وکبره وزننده
ومرادفیدر که حترة کبی یکی بنا ایچون یارانه ترتیب اولنان بقیاز طعامنه دینور تقول اطعمنا الحتیرة والحترة ای الوکیرة
الحترة ضربه وزننده برکره ایتمك رضعة واحده معناسنه در پس حتر ایتمك معناسنه مصدر اولوب حترة بناء مره
اولور المحتور شول سودامر جوجغه ویاوری یه دینور که خط سبیله اناسنك سودی آز اولدیغندن آزجه
امزیریلور اوله یقال شب محتورا وهو الذی یرضع شیئا قلیلا للجدب وقلة اللبن المحتر محسن وزننده اهل
وعیالنه ترزیق وانفاق خصوصنده خست وتقصیر ایدن ناکسه دینور یقال رجل محتر ای مقتر التحتیر
تفعیل وزننده یکی بنا ایدن آدم احباب ایچون بقیاز طعامی ترتیب وضیافت ایلمك معناسنه در یقال حتر فلان
للاحباب اذا اتخذ لهم وکیرة وچادر اتکلرینه وصاله اکلمك معناسنه در یقال حتر البیت اذا جعل له حترا الحثر
حانك وثای مثلثه نك فتحیله بدنده خرده خرده سبولجه لر چقمق معناسنه در یقال حثر الجلد حثرا من الباب الرابع
اذا بثر وکوزك قپاغنده کذلك قزل قزل سبولجه لر پیدا اولمق علی قول آغریدن ناشی قپاقلر غلظتلنوب خشونت
بولمق معناسنه در یقال حثرت العین اذا خرج فی اجفانها حب حمر اوغلظت اجفانها من رمد وبرنسنه غلظتلنوب
ضخامت پیدا ایلمك معناسنه در یقال حثر الشیء اذا غلظ وضخم وبال وبکمز مقوله سی متغیر اولمغه یوزطوتمغله دانه
دانه اولمق معناسنه در یقال حثر العسل اذا تحبب لیفسد وبولامق معناسنه در یقال حثر الشیء اذا اتسع وحثر
برنسنه نك عکرینه وطورطوسنه دینور یقال ما اکثر حثر الزیت ای عکره ومسواك آغاجنك یمشنه دینور بربرکبی
وحثر العنب هنوزپك واکشی اولان اوزم قورغنه دینور وسالقمك بکیجه ظهور ایدن دانه سنه دینور وبرنوع
قرمزی منتاره دینور که قومسال یرلرده بتر کبردون طپراق کومسی طن اولنوز قازیلوب آچلدقده قوملق آلتنده
کوربنور مفردی حثره درهایله الحثارة حانك ضمیله صمان اوفانتیسنه دینور حثاله معناسنه الحوثرة صومعه

وزننده ذکرك باشنه دینور حشفه معناسنه بنوحوثره عبدالقیس قبیله سندن بربطن در وعبدالمؤمن بن احمد
بن حوثرة الحوثری الجرجانی محدثیندندر الحثیرة وکبره وزننده ومرادفیدر که یکی بنا ایچون احبابه ترتیب وضیافت
اولنان طعامه دینور الاحثار احضار وزننده خرما آغاجنك چچکلرینك قبجوقلری یاریلوب خرده سبولجه لر
طرزنده دانه لری ظهور ایلمك معناسنه در که هنوز قورغه بشلمزدن اولجه اولور یقال احثر النخل اذا انشق طلعه
وکان حبه کالحثرات الصغار قبل ان یصیر حصلا التحثیر تفعیل وزننده ادویه وسفوف مقوله سنی ابوجه تخمیر
ایلامکله دانه دانه ایلمك معناسنه در یقال حثر الدواء تحثیرا اذا حببه الحثفر حانك وفانك ضمیله دهن مقوله سنك
چوکندیسنه وپوصه سنه دینور ومالك ایشه یرامیوب کترا ولاننه دینور تقول اخذهو من المال اجوده وابقی لنا
حثفره ای سقطه ورذاله جمعی حثافر کلور وحثافر حذافر کبی جمله وجمیع معناسنه در تقول اخذت بحثافیر
الامر ای بآخره یعنی بمجموعه الحثفرة قنفذه وزننده یاغ وبال دستیلرینك دیبلرنده قالمش اولان تفله وطورطی یه
دینور یقال قدبقی فی الجرة حثفرة ای حثورة وقذی یبقی فی اسفلها الحجر حانك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله
والحجران حانك ضمی وکسریله منع ایلمك معناسنه در یقال حجره حجرا وحجرانا من الباب الاول اذا منعه
ویقال حجر علی الصغیر القاضی اذا منعه من التصرف فی ماله وحجر حانك فتحی وکسریله انسانك قوجاغنه
دینور حضن وکنار وآغوش معناسنه در یقال نشأ فی حجر فلان ای فی حضنه فقهانك حجر حضانه تعبیرلری
بونندر وحرام معناسنه در که اسمدر شرعا محرم اولان نسنه دن عبارتدر یقال هذا حجر علیك ای حرام
وفی التنزیل حجرا محجورا ای حراما محرما وقرئ بالفتح والکسر وحجر هممان فتحله بیاض وپاکیزه قوملغه دینور
وکوزك خانه سنه دینور محجر العین معناسنه وحجر یمامه ایالتنك قصبه سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهرك آدیدر
وبنوعقیل دیارنده برموضع اسمیدر وعذره قبیله سی بلادیله غطفان بلادی بیننده بروادی آدیدر وبنوسلیمه
مخصوص برقریه آدیدر بونده حانك کسریله ده زبانزددر وغطفان بلادنده برطاغك آدیدر ویمنده برموضع اسمیدر
وبرموضع آدیدر که اوراده دوس قبیله سیله کنانه میاننده بروقعه اولمشدر وحجر حجره لفظندن جمع جنسی اولور که
ناحیه معناسه در یقال تنحی فی حجرة ای ناحیة حجرذی رعین برقبیله پدرینك لقبیدر تابعیندن عباس بن خلید
ومحدثیندن عقیل بن باقل وقیس بن ابی زید وهشام بن حمید وبونك ذریتلری اول قبیله دندر حجر الازد
ازدقبیله سندن بربطندر حافظ عبدالغنی وحافظ وامام ابوجعفر الطحاوی آندندر المحجر مصدر وزننده حجر
کبی حرام معناسنه در وحجر ومحجر مصدر اولورلر یقال حجره علیه حجرا ومحجرا اذا حرمه وشول چای
قیسنه دینور که یوکسکجه اولمغله صوینی طشره یه نشف وسیلاندن منع وامساك ایلیه الحجر حانك کسریله حجر
مذکور ایله معنای اولده مرادفدر نته که ذکر اولندی وحجر عقل وهوش معناسنه در ناسزا اموردن صاحبنی
منع ایلدیکیچون یقال هو من ذوی الحجر ای العقل وحجر الکعبه بیت شریفك جانب شمالیسنده واقع حطیم
ایله مدار اولان موضعدن عبارتدر که بیت شریفدندر کویا که بیت شریفك قوجاغیدر یاخود حجر ایله محاط اولدیغی
ملاحظه سنه مبنیدر وحجر وادی القری قربنده ثمود قومنك دیاری یاخود بلادی اسمیدر وفیه قوله تعالی کذب
اصحاب الحجر المرسلین طائفهٔ مزبوره حضرت صالح قومیدر وحجر قصراق آته اطلاق اولنور ارککی ضرابدن
منع ایلدیکیچون بونده هایله حجره دیمك لحن در جمعی حجور وحجوره درضمله واحجاردر وحجر خصملق
قرابت معناسنه در که بیکانه یی مانعدر تقول بینی وبینه حجر ای قرابة وبرآدمك قوجاغنده یا اوکنده اولان ثوبه
دینور وحجر الرجل وحجر المرأه ار وعورتك نامحرم یرلرینه اطلاق اولنور وحجر بنی سلیم دیارنده برقریه آدیدر
بو ایکی ماده ده فتحله ده جائزدر وحفظ وکنف وحمایت معناسنه مستعملدر یقال نشأ فلان فی حجر فلان وفی حجره
بالفتح ای فی حفظه وستره ووهب بن راشد الحجری علماء مصردندر الحجر فتحتیله طاشه دینور آلت منع
اولدیغیچون جمعی احجار وجمع قلتی احجردر وحجاره کلور حانك کسریله وآخرده هایله وحجار کلور هاسز
مؤلف بوراده حجری صخره ایله تفسیر ایلمشدر که تفسیر بالاخص در زیرا صخره حجر عظیمه دینور که قیاتعبیر اولنور
وبصائرده معروف جوهر صلب ایله بیان ایلمشدر وحجر معدندن چقوب هنوز ذوب وصیاغت اولنمامش کومشه
والتونه اطلاق اولنور حجران التون ایله کومشدر وحجر قومه اطلاق اولنور رمل کبی وحجر اسود کعبهٔ معظمه
جدارنده معروف سنك اسعددر کاتنه مبنی یالکز حجر دخی اطلاق اولنور وحجر اندلسده برشهر عظیم اسمیدر که
برجبل اوزرنده واقعدر محدثیندن محمد بن یحیی الحجری اورادندر وبرشقه موضع آدیدر وحجر الذهب دمشقده
برمحله آدیدر وحجر شغلان شین معجمه نك فتحیله انطاکیه قربنده برحصن آدیدر وحجر آفت وداهیه یه اطلاق اولنور

يقال رمى بحجر الارض اى بداهية واصحابدن اوس حضرتلرينك پدرى اسميدر وشعراء جاهليه دن ديكر
اوس نام كمسه نك پدرى آديدر ومحدثيندن انس جنابنك پدرى اسميدر على قول بو ايكى كتف وزننده در واتوب
بن حجر ومحمد بن يحيى بن ابى حجر حديث روايت ايلمديلر ذوالحجرين ازد قبيله سندن بر كمسه نك لقبيدر
دخترى بر طاش ايله دوه سنه چكردك قيروب و برشقه طاش ايله زوجى ايچون آرپه اوكودوب اون ايلديكيچون
تلقيب اولندى الاحجر همزه نك وجيمك ضمى و رانك تشديديله اردن وزننده بو دخى طاشه دينور حجر كبى
الحجرة فرحه وزننده والحجيرة حظيره وزننده والمتحجر طاشلق يره دينور فارسيده سنكلاخ ديرلر يقال
ارض حجرة وحجيرة ومتحجرة اى كثيرة الحجر الحجر ضمتيله طرنغك چوره سنى زه كبى احاطه ايدن انجكره دينور
الحجر صرد وزننده حجره نك جمعيدر كه چارداغه دينور غرفه معناسنه ودوه آغيلنه دينور كه اطرافى طاشدن
چوربلور حجرة الدار كه اوطه يه دينور بوندن مأخوذدر الحجرات ضمتيله والحجرات حانك ضمى وجيمك
فتحيله والحجرات جيمك سكونيله بونلرده حجر كبى حجره نك جمعلريدر صيغهٔ اخيره زمخشريدن منقولدر الحاجر
شول يوكسك ارضه دينور كه اورته سى الچق وچقورجه اوله يقال ارض حاجراى مرتفعة و وسطها منخفض
وشول دره وچاى كنارنه دينور كه يوكسكجه وچايه طوغرى انكبه اولمغله صوينى طتوب طشره سيلاننه مانع اوله
تقول رأيته يقعد فى حاجر الوادى وهو شفته التى تمسك الماء ورمث ديدكلرى نباتك دائرا مدار معظمى اولان منبتنه
دينور كه اكا مخصوص حوزه در جمعى حجران كلور حانك ضميله حائر وحوران وشاب وشبان كبى وحاجر باديه ده
حجاج قوناقلرندن بر قوناق آديدر الحجرى كردى وزننده حانك كسريله ده لغتدر حق وحرمت وذمت معناسنه در
تقول بيننا وبينه حجرى اى حق وحرمة حجر حانك ضمى وجيمك سكونى وضميله امرء القيس نام شاعر مشهورك پدرى
وجد اعلاسى اسملريدر وحجر بن ربيعه وحجر بن عدى وحجر بن العمان وحجر بن يزيد اصحابدندر وحجر بن عنبس
تابعيندندر وحجر يمنده بر قريه آديدر كه نواحى يدردندر اعلام علمادن يحيى بن المنذر ومحمد بن احمد بن جابر الحجرى
اورادندر الحجور صبور وزننده بنو سعد بلادنده بر موضع آديدر كه عمان وراسنه دوشر وعنده بر موضع آديدر الحاجور
حاجر كبى صويى طشره سيلاندن منع ايدن چاى قيسنه دينور و بو مبالغه در الحجورة تنوره وزننده والحاجوره
صبيانه مخصوص بر لعب آديدر بر دائره چيزوب بر يسى آنك ايچنده طورر ماعداسى مزبور دائره دن طتوب چقرمق
ايچون اطرافنى احاطه ايدرلر تركيده طورطوت اويونى وفارسيده خرسك ديرلر المحجر مجلس وزننده والمحجر منبر
وزننده باغچه يه اطلاق اولنور حديقه معناسنه اطرافنه حاجر وحاجز بالمغله يبكانه ممنوع اولور جمعى محاجردر يقال
قلت مياه المحاجر اى الحدائق ومحجر العين كوزك او بوسنه دينور كه فارسيده خانهٔ چشم دينور نقابك كوزلك تعبير اولنان
دلكندن او بو منجه كورينن دائره سندن عبارتدر على قول نقابك وجه مذكورا وزره كوزلكنه دينور كه عرب نسوانى
نقابلرينك كوزه كلجك يرلرنده كوز دائره سنجه بر دليك ايدوب طشره يه آنلردن نظر ايدرلر يوخسه بو ديارك عورتلرى
كبى تابينه كشاده ايلمزلر قال فى الاساس امرأة بيضاء المحاجر وبدا محجرها من النقاب ومحجر باشده صارلش
اولديغى حالده صارغه اطلاق اولنور و كويك وچفتلكك چوره وحوالبسنه دينور امراء يمنك مخصوص قور ولقلرينه
محجر ومجموعنه محاجر اطلاق بوندندر يقال لهذه القرية محجر فبهارعى كثير وهو ما حولها الاستحجار سكون
ايچون اوطه ايدنمك معناسنه در يقال استحجر الرجل اذا اتخذ حجرة اى لنفسه و برنسنه يه جرأت واقدام ايدوب
صالدرمق معناسنه در كه طاش كبى صلابتلنمك لازميدر يقال استحجر عليه اذا اجترأ التحجر تفعل وزننده بو دخى
حجره ايدنمك معناسنه در يقال تحجر الرجل اذا اتخذ حجرة و برآدمه تقاضا وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
اصل تحجر طاش كبى بكشمك معناسنه در يقال تحجر على فلان اذا ضيقه و يقال تحجر ما وسعه الله تعالى اذا ضيقه
على نفسه الحجرى جهنى وزننده محدثيندن مظفر بن عبدالله بن بكر نسبيدر الاحجار همزه نك فتحيله
نى تميمدن بر تيجه بطنه اطلاق اولنور فى الاصل اسملرى جندل وجرول وصخر ايدى كه هپ حجر اسملرندندر
واحجار حمام بن مرة الشيبانى فرسنك اسميدر واحجار الخيل شول صوى قصر اقلره دينور كه همين دوللرنى
آلمق ايچون اتخاذ ايدرلر عربلر بونك مفردنى استعمال ايلمزلر شارح ازهريدن مفرد استعمالنى حكايت ايلمشدر كه
مفردى حجر در حانك كسريله احجار المراء ميمك كسريله مدينه خارجنده قبا نام محلده بر موضعدر احجار الزيت
داخل مدينه ده بر موضعدر محجر معظم وزننده ومحدث وزنلرنده بر صويك ياخود بر موضعك آديدر الحجرات
مصغر بنيه سيله اوس بن مغراء نام كسبه مخصوص بر منزل آديدر الحنجور زنبور وزننده كوچك سپته دينور يقال
وضعه فى حنجور اى سفط صغير وشول شيشه يه دينور كه ايچنده كوزاوتى مقوله سى صقوفلر ديرلر وحلقوم

معناسنه در مؤلف كرچه حلقومى حلق ايله تفسير ايلمشدر لكن مسامحه ايلمشدر و بوراده حلقوم ايله بيانى
ابهامه مشتملدر بصائرده نونك اصالتنه مبنى زائد بخشنده ايراد ورأس غلصمه ايله بيان ايلمشدر غلصمه بوغازده بوغرتلغك
باشنده كى يومرى يه دينور قالديكه بوغازك فضاسنده ايكى مجرى واردر كه برى هوا كيروب نفس آله جق مجرادر بو كه
حنجور وحلقوم وحنجره وقصبهٔ ريه ديرلر تركيده بوغرتلق وفارسيده ناى كلو دينور بونك محلى رقبه نك اوكنده وضع
اولنمشدر كه حسا ظاهردر وديكرى طعام تناول اولندقده معده يه واصل اوله جق مجرادر كه بو كه مرئ و بلعوم ديرلر
تركيده قزل اويكن وفارسيده كلوى سرخ ديرلر براوجى فم معده يه واصل اولور الحنجرة حانك وجيمك فتحيله
بو دخى حنجور معناسنه در كه حلقوم در حنجره نك جمعى حناجر كلور وحناجر بر بلده آديدر مؤلف كالحنجرة
والحناجر جمعه و بلد عبارتيله رسم ايلمكله تشويش ايلمشدر جمعه ضميرى حنجره لفظنه راجعدر و بلدا كامعطوفدر
حنجورك جمعى حناجير وحنجره نك حناجر كلور قال فى البصائر قوله تعالى وبلغت القلوب الحناجر الايه جمع
حنجرة وهى رأس الغلصمة من خارج التحجير تفعيل وزننده آى ايجه رك و يوفقه رق پرواز كبى آغيلنمق على قول
يوفقه جه بولود ايچره اولمغله چوره سى بلوددن هاله شكلنده اولمق معناسنه در يقال حجر القمر اذا استدار بخط دقيق
من غيران يغلظ اوصار حوله دارة فى الغيم ودوه قسمنك كوزلرينك چوره سى دكرمى داغله داغلنمق معناسنه در
يقال حجر البعير اذا وسم حول عينيه بميسم مستدير الاحتجار افتعال وزننده سرحد وسنور اولان يره سائرى منع ايچون
ميل مقوله سى نشان نصب ايلمك معناسنه در يقال احتجر الارض اذا ضرب عليها منارا اى يمنعها به عن الغير و برنسنه يى
قوجاغه آلمق وقوجاغه قومق معناسنه در يقال احتجر اللوح اذا وضعه فى حجره و بر يره يا بر آدمه پناه كتورمك معناسنه در
يقال احتجر به فلان اذا التجأ اليه واستعاذ ودوه لرك قارنلرى بر عارضه سببيله بكشمك معناسنه در كه اول سببله طولوب
وطوبمامق درجه سنه بالغ اولور يقال احتجرت الابل اذا اشتدت بطونها وادى الحجاره اندلس سرحدنده
بر بلده در محدث وشاعر محمد بن ابراهيم بن حيون الحجارى اورادندر حجور قسور وزننده بر رجل اسميدر حجار
كتان وزننده ابن ابجر در كه حكام عربدندر حجير زبير وزننده اساميدندر حجير بن الربيع وهشام بن حجير محدثلردر
وحجير بن سوأه جابر بن سمرة الصحابى جديدر الحدر غدر وزننده والحدور صدور وزننده يوكسك وانكبه بردن
اينيش آشاغى اندرمك معناسنه در طاغدن وپيه دن اندرمك كبى يقال حدر الشئ حدرا وحدورا من الباب الاول
والثانى اذا حطه من علو الى سفل شارح ديركه مطاوعى انحداردر وحدر وحدور لازم دخى اولور يقال حدر الرجل
اذا هبط انتهى وحدر بر ايشده سرعت ايلمك معناسنه مستعملدر كه اول ايشى تطويلدن حط ايدر يقال حدر القرآة
حدرا اذا اسرع فيها وضربه ياخود صدمه سببيله كوده نك دريسى شيشوب غلظتلنمك معناسنه مستعملدر كه
شيشوب قبارمق سببيله قوام وجود منحط اولور يقال حدر جلده حدرا وحدورا اذا ورم وغلظ من الضرب و بو معناده
متعدى اولور يقال ضربه حتى حدر جلده اى ورمه و بز ومقعد مقوله سنك صچاقلرنى و پوسكللرنى بوكك معناسنه
مستعملدر كه اول سببله طولاندن حط وقصر اولنور يقال حدر الثوب اذا فتل هدبه ومسهل دوا ايچرويى اسهال ايدوب
سورمك معناسنه مستعملدر كه اسفله ازال ايدر يقال حدر الدواء بطنه اذا امشاه و برنسنه يى احاطه ايلمك معناسنه در كه
استطاله دن كويا كه حط ايلمش اولور يقال حدر الشئ اذا احاط به واعضاء واندام قالين ودبرنكلو وصمصفى اولديغى
حالده سمورمك معناسنه مستعملدر يقال حدر الرجل حدرا من الباب الاول اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق وكوز ياشى
صو آقديسى كبى صالبوروب آقتمق معناسنه در يقال حدرت العين الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سالت به
وحدر كوزده اولان شاشلغه اطلاق اولنور بر طرفه منحدر اولديغيچون يقال فى عينه حدر اى حول التحدير تفعيل
وزننده بو دخى بر ايشده سرعت ايلمك معناسنه در يقال حدر القرآة والمشى اذا اسرع وضربه سببيله كوده نك دريسى
غلظتلنوب شيشمك معناسنه در يقال حدر جلده بمعنى حدر الاحدار همزه نك كسريله بو دخى ضربه دن كوده نك
دريسى شيشمك معناسنه در يقال احدر جلده بمعنى حدر و بو معناده متعدى اولور يقال احدر جلد فلان اذا ضربه
حتى ورمه و بز مقوله سنك صچاغنى بوكك معناسنه در يقال احدر الثوب اذا فتل هدبه الحدارة كرامه وزننده
بر آدمك وجودى دبرنكلى واندامى قالين وطقنازاوله رق سموز اولمق معناسنه در يقال حدر الرجل حدارة من الباب
الخامس اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق الحدر فتحتيله والحدور قبول وزننده والاحدور اسلوب وزننده
والحدراء صحراء وزننده والحادور آقديلى اينيش وانكبه يره دينور فارسيده نشيب دينور وحدر كوز ياشى صو كبى
انوب آقق معناسنه مصدر اولور يقال حدر الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سال الحدورة حانك فتحيله
والحدورة حانك ضميله والحادورة معناى مزبوردن اسملردن بر آدمك يوقريدن آشاغى يه طوغرى اينمسنه دينور

كذالك كوز ياشنك آقديلى صوكبى آقسنه دينور الاحدر احمر وزننده شاشى كوزلو كشى يه دينور يقال رجل احدر
اى احول واو يلقلرى انه طلو اولوب بوقر يلرى انجه رك اولان دوه يه دينور يقـال بعير احدر اذا كان ممتلىء الفخذين
دقيق الاعلى الحدراء حمراء وزننده احدرك مؤنثيدر شاشى كوزلو خاتونه دينور وبان اتلرى واو يلقلرى انه طلو اولوب
بوقريسى انجه رك وناز نجه اولان آتلره دينور كه وصف حسن ونعت جميلدر وحدراء برخاتون اسميدر كه فرزدق
اشعـارنده آنكله تشبيب وتغزل ايدرايدى الحدرة بدره وزننده والحدرى كفرى وزننده بيوك كوزه دينور
على قول قباقلرى اتى صلب وغليظ اولانه ياخود حديد النظر اولانه دينور يقال عين حدرة وحدرى اى عظيمة
اوغليظة صلبة اوحادة النظر الحـادر ارسلانه اطلاق اولنور غلظت وضخامتندن ناشى واندامى دير نكلو سموز
على قول خو بلقـا اولوب كوستو رشلى اولان دلبر جوانه وصف اولور يقـال غـلام حادر اى سمين اوحسن جميل
وشديد البطش وزورمند اولان جوانه دينور ومنه قوله تعـالى وانا لجميع حادرون اى مؤدون بالكراع والسلاح
حذاق بالقتال اقوياء نشيطون له اومعنـاه سائرون خارجون طالبون موسى عليه السلام قال الشارح وهذا قرأة ابن
مسعود وقال الازهرى وهو شاذ وقرأ عاصم وغيره حذرون وحاذرون بالذال المعجمة بوراده حادر تفسيراوله كوره سمن
وغلظت معناسندن وثانى يه كوره هبوط معناسندن مأخوذدركه قصر طول مسافه يى مستلزمدر ومؤدون كلمه سى
آدى يؤدى صيغه سندن قوى ومتهىء السفر معناسنه در الحيدر صيقل وزننده والحيدرة هـابله بونلرده ارسلانه
دينور وحيدره هلكه وتهلكه معنـاسنه مستعملدر يقال رماه الله بالحيدرة اى بالهلكة الحـادور انكبه يه دينور كه
ذكر اولندى وكوبه يه اطلاق اولنور قرط معنـاسنه ومسهل دارويه اطلاق اولنور يقـال شرب حادورا اى مسهلا
الحيدار بيطار وزننده بك اولان جقل طاشنه دينور الحدرة حانك فتحى ودالك سكونيله بر كونه ياره دركه كوز قپاغنك
ايچ طرفنده خروج ايدر شارح ديركه ببياض الجفن نسخه لرى غلطدر صواب اولان بباطن الجفن اولمقدر الحدرة
حانك ضميله كثرت واجتمـاع معناسنه در تقول ماهذه الحدرة فيهم اى الكثرة والاجتماع ودوه سورينه دينور الحنادر
علابط وزننده بصرى كسكين اولان آدمه دينوركه قوت باصره سى زياده اولور يقال رجل حنـادر اى حاد البصر
الخندر والخندور والخندورة حانك كسرى ودالك فتحيله هر كوله وزننده والخندورة حارك ضميله والخندورة
حانك كسرى ودالك ضميله والخندير والخندارة حارك كسريله والخندور حانك كسرى ودالك فتحى وواوك
ضميله والخنديرة حانك كسريله كوزك سياهنه دينور حدقه معنـاسنه ومنه تقول العرب هو على خندرعينه
وعلى خندورة عينه اى يستثقله فلا يقدر على النظر اليه بغضا وتقول جعلته على خنديرة عينى وخندورتها اى جعلته
نصب عينى الحدر عتل وزننده بوغون وغليظ نسنه يه دينور الانحدار انفعـال وزننده بر عضوك دريسى
ضربه سببيله شيشوب غلطنلنمق معناسنه در يقال انحدر جلده اذا تورم وغلظ وانيشه انمك معناسنه در يقال انحدر
الرجل اذا انهبط المنحدر ميمك ضمى وحاودالك فتحيله كه انحداردن اسم مكاندر والمنحدر دالك ضميله كه ميمه اتباع
اولنمشدر والمنحدر ميمك وحانك ودالك فتحيله كه ميم داله اتبـاع اولنمشدر موضع انحـداره دينور
التحدر تفعل وزننده تنزل معناسنه در يقال تحدر من الجبل اذا تنزل الحـدبار والحدبير حانك
كسريله آرتق وزبون اولان ناقه يه دينور تقول باع منى حدبارا وحدبيرا اى ناقة ضامرة وحدبار زياده سيله ضعف
وزبونلغندن ياخود كثرت عملدن اوركجى محو اولمق كرتمسنه وارمش ناقه يه دينور وقوراق يله دينورسنه جدبه معناسنه
وتپه يه على قول ارضدن مرتفع وتومسك اولان يره دينور جمعى حدابير كلور الحذر حانك كسرى وذال معجمه نك
سكونيله والحذر فتحتيله والمحذورة مصدوقه وزننده كه مصدردر صقنمق پرهيز واحتراز معنـاسنه در يقال
حذر الشىء حذرا وحذرا ومحذورة من البـاب الرابع اذا احترز منه الاحتـذار افتعـال وزننده بودخى صقنمق
معنـاسنه در يقال احتذر منه بمعنى حذر الحاذورة والحذريان حانك وراءنك كسريله والحذر كتف وزننده
والحذر ندس وزننده هرنسنه دن صاقنوب احتراز ايدر اولان متيقظ واندیشه ناك آدمه دينوركه اصلا چورك تخته يه
بصمز اولور حذر كلمه سنك جمعى حذرون كلور وحذارى كلور حانك فتحى والفك قصريله وجع و وجاعى كبى يقال
رجل حاذورة وحذريان وحذر وحذر اى متيقظ شديد الحذر ابن احذار همزه نك فتحيله حزم وحذر واحتياط
صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال هو ابن احذار اى ابن حزم وحذر المحذورة مصدر دريته كه ذكر اولندى ومحذوره
قورقويه دينور يقـال وقاك الله من كل محذورة اى فزع وحذر اولنه جق داهيه يه اطـلاق اولنور يقال رماه الله
بمحذورة اى داهية تحذر وجنك وجداله اطلاق اولنور يقـال وقعت بينهم محذورة اى حرب حذار حذار مكررا
قطام وزننده وقليلا ايكنجى حذار منون اولور كه من تقدير يله اسم اولور اسم فعل امردر احذر معناسنه تنه كه نزال انزل

ومناع امنع معناسنه در تكرارى تأكيد ايچوندر تقول حذار حذار يا فلان اى احذر حذار غراب وزننده اسامى ندر
ربيعة بن حذار حاتم كبى برجواد معروفدر ذو حذار الهان بن مالك جماعتندر وحبيبه بنت عبد العزى بن حذار
برشاعره خانمدر وربيعة بن حذار الاسدى حكم عربدندركه برمادهٔ مشكله ده اكا تحاكم ايدرلر ايدى على قول بو كاتب
وزننده در الحذير نذير وزننده ومرادفيدركه قورقوديجى آدمه دينور تقول انا حذيرك منه اى احذرك الحذرية
حانك كسرى وياءنك تخفيفيله هبريه وزننده ارضدن برقطعهٔ غليظه يه دينور و بنوسليم قبيله سنه مخصوص برحره
يعنى قاره طاشلق آديدر وغليظ ودرشت اولان تپه يه دينور وخروسك بيونى توينه دينور كه برى بريله دوكشدكده
قبارو قالقر عفريه دخى ديرلر يقال نفش الديك حذريته اى عفريته جمعى حذارى كلور حانك فتحى وراءنك كسريله
وحذاركلور كه مقلوب ومحذوفدر داب وشاك كبى الحذرى حانك ضميله كفرى وزننده باطل و بيهوده معناسنه در
يقـال وقع فى الحذرى اى الباطل حذران عثمان وزننده حذير زبير وزننده ايكى رجلك علميدر الحـذاريات
حانك ضميله ناسى تخويف وتحذير ايدن جماعت وعسكره دينور الاحذيرار اقشعرار وزننده بك خشم وغضبه كلمك
معنـاسنه در يقال احذار الرجل احذيرارا اذا غضب وتغيظ حذرك فتحاتله وحذاريك حانك فتحى وتثنيه
بنيه سيله اسم فعل امردر صقن متيقظ اول معنـاسنه در تقول حذرك زيدا وحذاريك اذا كنت تحذره منه ايكنجيده
تثنيه تكرار وتأكيدى مضمن در حذر ابعد حذرسكنده در واو لكيده خذ حذرك سكيله ده اول اولور ابو حذر
فتحتيله حرباء يعنى قباكلرينك كنيه سيدر بك محترز اولور ابو محذوره مؤذن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اولان
سمرة بن معيرك كنيه سيدر حيذر حيدر وزننده اساميدندر عمر بن محمد بن على بن حيذر محدثدر ابن عساكر
بورسمه ضبط ايلمشدر المحاذرة مفاعله وزننده مشاركت ايچوندر برى برنى قورقتمق وصقندرمق معناسنه در يقال
حاذرا اى حذر كل واحد منهما الاخر الحذفور عصفور وزننده والحذفار حانك كسريله جانب معناسنه در يقال
قعد فى حذفور وحذفار اى فى جانب وحذفور برقومك شريف وذيشانه دينور وحذفور جمع كثيره دينور وحذفور
وحذفار جمله ومجموع معنـاسنه در جمعى حذافير در يقال اخذ الشىء بحذ فوره وبحذ فاره وبحذافيره اى باسره
اوبجوانبه او باعاليه وحذافير جنك وقتاله متهىء وآماده اولان عسكره دينور ومنه قولهم اشدد حذافيرك اى تهيأ
الحذمر زبرج وزننده قصه نسنه يه دينور الحذامير حذافير وزننده ومرادفيدركه هب وجمله معنـاسنه در
مفردى حذموردر يقـال اخذه بحذاميره اى باسره لم يدع منه شيئا الحر حانك فتحى وراءنك تشديديله اسى يه
دينوركه اسمدر برد مقابليدر تقول يومنا به حر شديد جمعى حرور كلور حانك ضميله واحار يركلور غير قياس اوزره
وحر وحـرور قعود وزننده وحراره مصدر اولور اسى اولمق معنـاسنه تقول حررت يا يوم كملت تحر بالفتح حرا
وحرورا وحرارة من البـاب الرابع وحررت كمررت حرا من البـاب الاول وحررت كفررت حرا من الباب الثـانى
ضد بردت وحر دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندركيدركن طوروب يا آغرلشدقده سوق ايچون ايراد اولنور
نته كه قيون قسمنى الحبه صوتيله سوق ايدرلر وحر حره كلمه سندن جمع جنسى اولور نته كه جمع صيغى حرار در
حانك كسريله وحرات دركه جمع مؤنث سالم در وحرون دركه جمع مذكر بنيه سى اوزره در واحرين كلور مفردى
احر اولمق توهمنه مبنى وحره شول قاره طاشلق ارضه دينوركه طاشلرى آتشده يانمش صورتنده چوريوب
پاره لنمغه يوزطوتمش اوله باديه ده قبائل عربدن هر برينك برحره مخصوصه لرى اولوركه قيش فصلنده چادرايله
اوراده تمكن وايوا ايدرلر حرة بنى سليم وحرة بنى عقيل ديدكلرى بو اوله جقدر اوراده رعى وچرا ايدن دوه يه حرى
ديرلر ياء نسبتله وحر متعدى اولور برنسنه يى اصيتمق وكرمنك ايلمك معنـاسنه يقال حر المـاء حرا من الباب الاول
اذا سخنه وحريره ديدكلرى طعام پشورمك معناسنه در يقـال حر الرجل حرا من الباب الثـانى اذا طبخ الحريرة
الحرى ياء مشدده ايله حره ديدكلرى يرده رعى وچرا ايدن دوه يه دينور يقال بعير حرى اذا كان يرعى فى الحرة الحر
حانك ضميله كشى زاده وآزاده يه دينور عبد مقـابليدر يقال العبد حر ان قنع والحر عبد ان طمع وهر شيئك كزيده
وافضلنه اطلاق اولنور تقول اكلنا حر الفاكهة اى خيارها وصوى وپاك جنس آته اطلاق اولنور يقـال فرس حر
اى عتيق وحر الطين قوم وطـاش ومولوز ايله مختلط اولميوب پاكيزه اولان بالچغه اطلاق اولنور كذلك حر الرمل
پاكيزه وطيب النبات اولان قومساله اطلاق اولنور يقـال طين حر اى طيب و يقـال رمل حر اى طيب يعنى طيب
النبات وحر كلمه سنك جمعى احرار كلور وحرار كلور حانك كسريله وحر كوكرجين پلازينه دينور فرخ الحمامة معناسنه
وآهو ياوريسنه دينور و يلان ياوريسنه دينور وكوزل ايش فعـل حسن معنـاسنه در تقول ماهـذا منك بحر
اى فعـل حسن وازاذ ديدكلرى برنوع خرمانك تازه سنه دينور وچاقر طغـانه دينور واسبرى طغـانه دينور

بازی معناسنه که فارسیده بازسپید دیرلر وحرّ الوجه انسانك یوزندن ظاهر ومنظور اولان برینه دینورکه
یوزك یومری یری اوله جقدر فارسیده رخسار دینور یقال ضرب حرّ وجهه وهو مابدا منه وحرّ الرمل
قوملغك اورته سنه دینور یقال نزل فی حرّ الرمل ای وسطها وحرّ اسامیء رجالدندر حرّ بن یوسف الثقفی
اول کمسه درکه موصل دیارنده نهر الحرّ دیدکلری ایرمق اکا منسوبدر مرقوم حفر ایتمشدر وحرّ بن قیس وحرّ بن
مالك اصحابدندر وحرّ نجد اولکه سنده بر وادی آدیدر وجزیره ده بربشقه وادی آدیدر وحرّ الفرس آت قسمنك
ظاهر اذنینده یعنی قولقلرینك طشره طرفنده اولان سیاهه دینورکه اکثری طوری آتلرده اولور جبل حرّ قلیلا
حاء مکسور اولور برقوش آدیدر شارحك بیاننه کوره عراق دیارنده اولور ساق حرّ قمری قوشك ارککنك آدیدر
مترجم دیرکه سائر اصولدن منفهم اولدیغی اوزره بوقوش بیانی کوکرجین نوعندن حکایهٔ صوتی اولان قوسقووق
تعبیر اولنان قوش اوله جقدر عربلر ساق حرّ دیرلر که بودخی حکایهٔ صوتیله مسمادر بهار موسمنده باغچه لرده خصوصا
طاغلرده چوق اولور ظاهرا مؤلف قمری جنسندن عد ایلمشدر الحرّان حانك ضمیله که تثنیه در حرّ نام معروف
کمسه ایله برادری ابی نام کمسه اراده اولنور الحرُ حانك کسریله مخفف اولان حر کلمه سنده لغتدر بودخی حرح
لفظندن مخففدر که عورتك فرجنه دینور الحرّة حانك فتحیله قاره طاشلغه دینورکه ذکر اولندی وبدنده
چقان خرده خرده سیولجه یه دینور ومولم وموجع اشکنجه وعذابه دینور وظلمت کثیره یه دینور وبرموضع اسمیدرکه
حنین وقعه سی آنده واقع اولدی وتبوك ترابنده برموضع آدیدر وتقده ترابنده برموضع آدیدر ومدینه ایله عقیق
بیننده برموضع آدیدر ومدینه نك قبله جانبنده برموضعدر وعبس وفزاره وبنی القین قبیله لری بلادنده ودهناء
نام محلده بر موضع آدلریدر وحجازك یوقری سمتنده برموضعدر وفیدقربنده وطیء قبیله سی جبالنده وارض
بارقده ونجد بلادنده ضریه قربنده برموضعدر وبنو مرّه یوردنده برموضعدر وخیبر قربنده برموضع آدیدرکه حرّة
النار دیدکلریدر وظاهر مدینه ده تحت واقده برموضعدرکه آنده ثانیء امویه اولان یزید پلید علیه مایستحق وقتنده
بروقعه اولمشدر وقعهٔ حرّه معروفدر مسفور طرفندن نهب مدینه واستیصال اصحاب ایچون مسلم بن عقبه
واروب خسارت کلی یه جسارت ایلمشدر وحرّة یمن طریقنده بریك نام محلده برموضع آدیدر وحرّة غلاس کتّان
وزننده وحرّة لبن لامك ضمیله وحرّة لفلف غبغب وزننده وحرّة شوران عثمان وزننده وحرّة الحماره
حانك کسریله وحرّة الجفل نفل وزننده وحرّة میطان میمك کسریله وحرّة معشر وحرّة لیلی وحرّة عباد
کتّان وزننده وحرّة الرجلاء وحرّة قمأه مدینه ده برموضعلردر وحرّة مصدر اولور صوصمق معناسنه یقال
حرّ الرجل حرّة من الباب الرابع اذا عطش ویقال رماه الله بالحرّة تحت القرّة یعنی حق تعالی آنی بك بارد کونده
اوشتدکده نصکره عطش دردینه اوغراتسون زیرا یوم بارده صوسزلق بك اشدّ اولور بوراده حرّه حانك کسریله
تلفظ اولنور قرّه لفظنه مشاکله وازدواج ایچون الحروریّة حانك فتحیله والحرورة حانك ضمیله والحرار
حانك کسریله والحریّة حانك ضمیله مصدرلردر برآدم حرّ اولمق یعنی کشی زاده وآزاده اولمق معناسنه یقال
رجل حرّ ای بین الحروریّة والحرورة والحرار والحریّة الحرّة حانك ضمیله کشی زاده وکریمه اولان خاتونه
دینور یقال امرأة حرّة ای کریمة وآزاده خاتونه دینورکه امه وجاریه مقابلیدر جمعی حرائر کلور غیر قیاس
اوزره یقال هی حرّة ای ضد امة حرّة الذفری قولاق توزنده کوپه نك اوینایجغی یره اطلاق اولنور وحرّة السحاب
کثیرة المطر اولانیدر ابو حرّة الرّقاشی برذات معروفدر که بصری واتباع تابعیندندر اللیلة الحرّة هر آیك
ابتدا کیجه سنه اطلاق اولنور بومناسبتله داماد چلبی حلیله نك ابتدا لیلهٔ زفافده درّه سنی ثقب وحصارنی نقب
یعنی بکرنی ازاله ایلمامش ایسه اول حلیله حقنده باتت بلیلة حرّة دیرلر اضافتله کذلك بلیلة حرّة دیرلر وصفیتله
نته که آخر لیالیء شهره شیباء دینوب ابتدا کیجه بکری ازاله اولنورسه باتت بلیلة شیباء دیرلر نته که شبب ماده سنده
بیان اولندی وقال فی الاساس یقال باتت بلیلة حرّة اذا لم تمکن زوجها من قضتها ویقال باتت بلیلة شیباء
اذا غلبها الزوج بالاقتضاص کانها دهیت بامر شدید تشبب منه الذوائب پس حرّه یعنی کریمه اولدیغیچون کویا که
مغلوبه اولمدی کذلك اول کیجه کریمه اولدیغیچون مزبوره یی مغلوبه قلمدی الحرّان عطشان وزننده حرّه دن
صفتدر صوصز کشی یه دینور یقال هو حرّان ای عطشان مؤنثنده حرّی دینور عطشی کبی وحرّان شعرادن
احمد بن محمد المصیصی لقبیدر وجزیرهٔ ابن عمرده بربلده آدیدر امام حسن بن محمد بن ابی معشر الحرّانی اورادندر
وکاه اولور که نسبتنده حرنانی دیرلر غیر قیاس اوزره شارح دیرکه فعلان وفعال اولمسی مختلف در وحرّان
بحرین قضاسنده ایکی قریه در حرّان کبری وحرّان صغری دیرلر وحلب قضاسنده برقریه وغوطهٔ دمشقده

برقریه در وبادیه ده برقوملق آدیدر حرارة سحابه وزننده محدثیندن احمد بن علی الرجال لقبیدر ومحمد بن
احمد بن حرارة البردعی تحدیث ایلمشدر حرّان رمّان وزننده اصفهانده برصوقاغك آدیدر حرّی برّی وزننده
اسامیدندر نهشل بن حرّی شاعر معروفدر ونصر بن سیار بن رافع بن حرّی اتباع تابعیندندر ومالك بن حرّی
تابعیندندر الحریر امیر وزننده درونی پر حرارت اولان آدمه دینورکه غیظ وغضب وکرك سائر سبب ایله
اولسون تقول رأیته حریرا ای قد تداخله الحرارة غیظا اوغیره وحریر میمون بن موسی المرئی نام کمسه نك فرسی
اسمیدر وحریر ایکدن نسج اولنمش قماشه واطلسه دینور شارح دیرکه حریر اصل ایکه دینوب بعده ایکدن
منسوج اولان قماشده استعمال اولندی نته که مطرزی مغربده الابریسم المطبوخ سمی الثوب المتخذ منه حریرا
عبارتیله تعریف ایلمشدر وکتب فقهیه ده احکام مخصوصه سی واردر حرّ وکریم اولدیغیچون اطلاق اولندی
امّ الحریر طلحة بن مالکك جاریه سیدر المحرور حریر ایله معنای اولده مرادفدر الحریرة بریره وزننده اون
وسود ایله یاخود چرویش یاغیله پشوردکلری بولماج آشنه دینور وحریره حریرك مفردی اولورکه ایکدن منسوج
قماشه دینور الحرور صبور وزننده کیجه وقتی اسن ریح حارّه یه دینور وبعضا کوندزدخی اسر وبو باد سمومك
غیریدر وکونشك اسیسنه دینور یقال لفحه الحرور ای حرّ الشمس ومتصل دائمی اولان اسیلکه دینور وآتشه
اطلاق اولنور حریر زبیر وزننده اسحق بن ابراهیم الموصلی شیخنك اسمیدر مزبور اسحق خلفاء عباسیه زماننده
سرآهنك کروه موسیقی شناسان ایدی وقیس بن عبید بن حریر اصحابدندر الحریّة حانك ضمیله قومساجه اولوب
نرم وملایم اولان یره دینور یقال ارض حریّة ای لینة رملیة وحریّة العرب اشراف وساداتلرینه اطلاق اولنور
الحریرة هریره وزننده نخله قربنده برموضعدر حرّین حانك ضمی ورای مشدّده نك کسریله آمد شهرینه
قریب بربلده آدیدر حروراء جلولاء وزننده وبعضا مقصور اولور کوفه قضاسنده برقریه در الحروریة
حانك فتحیله خوارجدن برطائفه درکه رئیسلری نجده نام کمسه ایدی حروراء نام قریهٔ مزبوره یه منسوبلردر
التحریر تفعیل وزننده کتاب وسائر نسنه یی طوغری وبرلو برنده درست وپاکیزه یازمق معناسنه در یقال حرّر الکتاب
وغیره اذا قوّمه بو فی الاصل برنسنه یی حرّ یعنی خالص ایلمك معناسنه اولوب بعده یازویی کوزل وطوغری یازمق
وسائر ایشی یاقشغیله کورمکده استعمال اولندی بعده کتابتده غالب اولدی قال فی الاساس حرّر الکتاب اذا حسّنه
وخلّصه باقامة حروفه واصلاح سقطه وتحریر قول وجاریه آزاد ایلمك معناسنه در یقال حرّر الرقبة اذا اعتقها
محرّر معظم وزننده ابن عامر درکه اصحابدندر ومحرّر بن قتاده شول کمسه درکه زمان خلافت صدّیق
اکبرده بنو حنیفه ردّته شروع ایلدکده اولادینه ثبات اسلامله توصیه واغرا ایدرایدی ومحرّر بن ابی هریره تابعیندندر
محرّر دارم اضافتله مکرّر ظالم وزننده برکونه ییلان اسمیدر الاستحرار حرب وقتال قیزیشوب شدّتلنمك
معناسنه در یقال استحرّ القتل اذا اشتدّ الاحرّ حرّ لفظندن افعل تفضیلدرکه حانك ضمیله در بومناسبتله حسن
وجمال جهتندن ارقّ والطف ونازکتر اولانه اطلاق اولنور یقال هو احرّ حسنا منه ای ارقّ منه رقة حسن الحارّ
اسّی نسنه یه دینور بو علاقه ایله کوچ ومحنت وزحمتلو عملده استعمال اولنور تقول کلفنی حارّا ای عملا شاقّا شدیدا
وحارّ برون داکلرنده اولان قبیله ره دینور یقال نتف حارّه ای شعر منخریه الاحرار همزه نك کسریله اسّی اولمق
معناسنه در یقال احرّ النهار اذا صار حارّا وبرآدمك دوه لری صوسز اولمق معناسنه در یقال احرّ الرجل اذا صارت
ابله حرارا ای عطاشا حرحار ثرثار وزننده جهینه بلادنده برموضعدر ومحمد بن خالد الحرّوری که عملسی
وزنده در محدثیندندر الحیزبور حانك وزای معجمه نك فتحیله حیزبون وزننده ومرادفیدرکه قوجه قاری یه دینور
پیرزن معناسنه الحزر حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله برنسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك ونظر ایله اندازه یه آلمق
معناسنه در یقال حزر الشیء حزرا من الباب الاول والثانی اذا خرصه وقدّره وحزر نجد اولکه سنده برموضع
آدیدر وحزر چهره اکشیوب بوزلمق معناسنه در یقال حزر وجهه حزرا اذا عبس وبسر فهو حازر المحزرة
میمك وزانك فتحیله که مصدر میمی در حزر معناسنه درکه تقدیر وتخمین ایلمکدر یقال حزره حزرا ومحزرة اذا خرصه
وقدّره الحزرة حمزه وزننده برنوع شجرهٔ حامضه اسمیدر وکزیده واعلا اولان ماله یعنی دوه یه دینور تعدید
وتقدیر اولنور اولدیغیچون یقال هذه حزرة المال ای خیارها جمعی حزرات کلور فتحاتله وحزره نبقهٔ مرّه یه
یعنی سدر آغاجنك آجی اولان میوه سنه علی قول مرارتنه دینورکه اسم اولور وحزره بر وادی آدیدر بئر حزره
بین العرب برمعروف قویی اسمیدر الحازر زانك کسریله اکشی سوده واکشی یوغرده دینور یقال حزر اللبن
حزرا فهو حازر ای حامض واکشی شراب ونبیذه دینور یقال حزر النبیذ فهو حازر ای حامض واکشی وبورتق

چهره‌یه اطلاق اولنور یقال وجه حازر ای عابس باسر ورایحه‌سی ناخوش اردیه اوتنه دینور تقول اطعمنا خبزا
من حازر وهو دقیق الشعیر له ریح لیست بطیبة حزیران حانك فتحیله شهور رومیه‌دن برشهر معروفك اسمیدر
الحزورة قسوره وزننده کثرت استعمالدن کرکی کبی رام وذلول اولان ناقه‌یه دینور تقول اشتریت حزورة
ای ناقة مقتلة مذللة وکوچك تپه‌یه دینور رابیة صغیره معناسنه جمعلری حزاور وحزاوره کلور وحزاویر
کلور الحزوار حانك کسریله بودخی کوچك تپه‌یه دینور الحزوّر عملس وزننده کوجلو قوتلو اوغلانه دینور
یقال غلام حزوّر ای قوی وزورمند کشی‌یه دینور وضعیف وبی‌درمان کشی‌یه دیمکله ضد اولور یقال رجل
حزوّر ای قوی وضعیف ومحمد بن ابراهیم بن یحیی بن الحکم بن الحزوّر الثقفی الحزوّری الاصفهانی محدثیندندر
المحزور مزبور وزننده ترش روی ودائما دارغین صارفق چهره‌لی آدمه دینور یقال رجل محزور ای متغضب
الحزراء حمراء وزننده یك اکشی سوده دینور صربه حامضه معناسنه الحزفرة دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه‌در یقال حزفر الاناء اذا ملأه وبوك دنکی شربت ایله چکوب بغلمق معناسنه‌در یقال حزفر المتاع
اذا شدّه وجنك ایچون ساز وسلاحله حاضرلنمق معناسنه‌در یقال حزفر القوم اذا استعدّوا یعنی تهیأوا للحرب
وحزفره دوز وهموار اولان ارضدن شول یره دینور که صیرنجق وطاشلوجه اوله یقال ارض حزفرة ای ملساء
من الارض المستویة فیها حجارة الحزفرة اردبه وزننده پك وشدید اولان مکانه دینور الحزمر جعفر وزننده
پادشاهه دینور ملك معناسنه الحزمرة دحرجه وزننده متبصرانه حزم واحتیاط ایلمك معناسنه‌در یقال
حزمر فی امره اذا حزم وطولدرمق معناسنه‌در یقال حزمر القربة اذا ملأها وخاصة پراصه‌نك چچکلری
باربلوب اوچ کوسترمك معناسنه‌در یقال حزمر الکراث اذا انفتق نوره الحزمور عصفور وزننده والحزامیر
حذافیر وزننده هپ وجمله معناسنه‌در حزامیر حزمورك جمعیدر یقال اخذه بحزموره وبحزامیره ای بحذافیره
الحسر حانك فتحی وسین مهمله‌نك سکونیله مسدود وپوشیده اولان نسنه‌یی آچوب عیان ایلمك معناسنه‌در
یقال حسر الشیء حسرا من الباب الاول والثانی اذا کشفه ویقال حسر کمه عن ذراعه وحسرت المرأة خمارها
مؤلفك بصائرده بیانه کوره کشف معناسنه موضوعدر معانیء سائره بر مناسبتله آندن منشعبدر از انجمله محسره
مکنسه معناسنه‌در سپورندی‌یی ازاله ایله یری کشف ایلدیکیچون وحسور یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در
قوت وطاقتی منکشف اولدیغیچون حسورعین دخی بویله‌در وحسرت که فوت اولان نسنه‌یه دریغ وتأسف
ایلمك معناسنه‌در فوتی سببیله مقدماً ارتکابنه حامل وباعث اولان نسنه‌یی جهل کندیدن منکشف وزائل
اولدیغیچون یاخود فرط غم سببیله قوتی منکشف اولدیغیچون یاخود فائت اولانی وکندیدن صادر اولان بادره‌یی
تدارکدن عجز واعیاء وضیله عهده‌ء اقتدارنده اولمدیغی منکشف اولدیغیچون انتهی وحسر برشینك قبوغنی
صویوب کیدرمك معناسنه‌در یقال حسر الغصن اذا قشره ودابه‌یی پك سوروب فرومانده قلمق معناسنه‌در
یقال حسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه وسپورمك معناسنه‌در یقال حسر البیت اذا کنسه ویوریلوب بی‌تاب
اولمق معناسنه‌درکه لازم اولور یقال حسر الرجل والبعیر حسرا من الباب الثانی اذا اعیا الحسور ظهور وزننده
مسدود وپوشیده نسنه آچلوب عیان اولمق معناسنه‌در یقال حسر الشیء حسورا من الباب الاول اذا انکشف وکوز
اوزون اوزادی بردوزه‌یه باقمق سببیله یوریلوب فرسز اولمق معناسنه‌درکه طونوقلنمق تعبیر اولنور یقال حسر البصر
حسورا من الباب الثانی اذا کلّ وانقطع من طول مدی الحسیر امیر وزننده والمحسور اوزون اوزادی بردوزه‌یه باقمق
سببیله فری کیدوب طونوقلنمش بصره ونظره وصف اولور یقال بصر حسیر ومحسور ای کلیل منقطع وحسیر
فوت اولمش نسنه‌یه دریغ وتأسف ایدن آدمه دینور تقول ما انا به حسیر ای متلهف ویوریلوب فرومانده اولمش انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر حسیر ای معیی جمعی حسری کلور قتیل وقتلی کبی وحسیر عبدالله بن حیانك فرسی
اسمیدر الاحسار همزه‌نك کسریله بودخی طواری چوق سورمکله یوروب درمانده ایلمك معناسنه‌در یقال احسر
البعیر اذا ساقه حتی اعیاه الحسرة حانك فتحی وسینك سکونیله والحسر فتحتینله فوت اولمش نسنه‌یه کمال آرزودن
دریغ وتأسف ایلمك معناسنه‌در یقال حسر الرجل علیه حسرة وحسرا من الباب الرابع اذا تلهف ویوریلوب
فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال حسر البعیر اذا اعیی الاستحسار بودخی یوریلوب بی‌تاب اولمق معناسنه‌در
یقال استحسر البعیر اذا اعیی المحسر مجلس وزننده ومقعد وزننده لغتدرکه باب اوّلدندر آدمك خلقه خبر
ویروب وصف ایده‌جك صفت وطور وکردارینه اطلاق اولنورکه بالفعل مرئی اولمز منظر مقابلیدر یقال فلان
ملیح المنظر وکریم المحسر ای المخبر وانسانك یوزینه اطلاق اولنور یقال حسن المحسر ای الوجه وخوی وطبیعته

اطلاق اولنور المحسر معظم وزننده ایذا وتحقیر وتذلیل اولنمش کسیه دینورکه حسرت وتلهفه محمولدر یقال
رجل محسر ای مؤذی محقر حسار سحاب وزننده حزره دیدکلری نباته شبیه علی قول خردل نباتنه شبیه براوتلق
آدیدر مواشی مرعاسندندر المحسرة مکنسه وزننده ومرادفیدرکه سپورکه‌یه دینور الحاسر شول آدمه اطلاق
اولنورکه جنکده باشنده طوغلغه واکننده زرهی یاخود جبه وجوشنی اولمیه یقال رجل حاسر ای لامغفرله
ولادرع اولاجبة له وشول آیغره دینورکه دیشی‌یه اسمقدن عدول ایدر اوله که قوتی منکشف وضعفی ظاهر اولور
یقال فحل حاسر اذا کان یعدل عن الضراب التحسیر تفعیل وزننده برآدمی حسرت وتأسفه براقمق معناسنه‌در
یقال حسر فلانا اذا اوقعه فی الحسرة وقوش قسمی توینی دوکمك معناسنه‌در یقال حسر الطائر اذا اسقط ریشها
وبرآدمی رنجیده وتحقیر ایلمك معناسنه‌در یقال حسر فلانا اذا اذاه وحقره بطن محسر محدث وزننده که وادیء
محسر ایله زبانزددر مزدلفه قربنده بر وادی آدیدر منا ایله مزدلفه میاننده‌در مترجم دیرکه اصحاب فیلك فیلی اوراده
چوکوب کعبه‌یه توجهدن ابا ایلدیکی باعث تسمیه‌در اصحابنی تحسیر ایلدیکنه مبنی یاخود شیطان اوراده متحسر
اولدیغنه مبنیدر وقیس بن المحسر اصحابدندر التحسر تفعل وزننده فوت اولمش نسنه‌یه دریغ وتأسف ایلمك
معناسنه‌در یقال تحسر علیه اذا تلهف ودوه قسمنك افراط اوزره فرومانده لغندن توبلری دوکلمك معناسنه‌در یقال
تحسر وبر البعیر اذا اسقط من الاعیاء وبرآدمك کوده‌سنك اتلری یرلو یرنده اویغون اولمق معناسنه‌درکه تناسبی عیان
اولور یقال تحسرت الجاریة اذا صار لحمها فی مواضعه کذلك دوه قسمی چایرکرکی کبی طاولندیروب کوده‌سی
یاغلی واورکچی یوکسلوب اوزاندقدنصکره برمدت رکوب واعمال اولنمغله خاملقدن ناشی کوده‌سنده اولان
صلپوکلك زائل وصالق وطاغنق اولان اتلری یرلو یرینه کلوب صیق ومستحکم اولمق معناسنه مستعملدر یقال
تحسر البعیر اذا سمنه الربیع حتی کثر شحمه وتمك سنامه ثم رکب ایاما فذهب رهل لحمه واشتدّ ما بقی منه فی مواضعه
الحشر نشر وزننده لطیف ونازك اولان قولاغه دینور آنده اولورسه اول آته قلم قولقلی تعبیر اولنور مفردی
وتثنیه وجمعی مساویدر زیرا فی الاصل مصدردر یقال اذن حشر ای لطیف ویقال اذنان حشر وآذان حشر
مؤلفك بصائرده بیانه کوره حشر برجماعتی مقرّ ومأوالرندن نفیر اوزره ازعاج واخراج ایلمکه موضوعدر بعده
جماعت ملابسه‌سیله جمع معناسنده استعمال اولندی ولطیف ونازك اولان قولاغه واوق یلکنه وصف اولدی
حدّت وانتشاری علاقه‌سیله یعنی انجه ودیك اولمغله کویا که اوزونلغنه یرندن منزعج اولمشدر انتهی وحشر
کذلك لطیف ونازك اولان اوق یلکنه دینور یقال قذة حشر ای لطیف وانجه ونازك اولان تمرنه‌ده وصف اولور
یقال سنان حشر ای دقیق شارح دیرکه مطلقا وجه مذکور اوزره لطیف ونازك شیئه حشر اطلاق اولنور
وحشر مصدر اولور تمرنی وسائر نسنه‌یی انجه ونازك قلمق معناسنه یقال حشر السنان حشرا من الباب الثانی
والاول اذا دقّقه ولطفه وجمع ایلمك معناسنه‌در یقال حشر الناس اذا جمعه وبرآدمی وطنندن اجلاء وابعاد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال حشر فلانا اذا اجلاه عن وطنه جلا مادّه‌سی متعدّی ولازم کلور وقوراق وقیتلق سنه
حیوانلری سوری قیروب کچورمك معناسنه مستعملدر یقال حشرت السنة الشدیدة المال اذا اجحفتها واهلکتها
وبرآدمك ذکری یاخود قارنی پك ایری وبیوك اولمغله اوکنده دیکلوب طورمق معناسنه مستعملدر یقال حشر فلان
فی ذکره وفی بطنه علی بناء المجهول اذا کانا ضخمین من بین یدیه کذلك برآدمك باشی پك بیوك وشدید اولمق معناسنه
مستعملدر یقال حشر فی رأسه اذا اعتراه ذلك وکان اضخمه وحشر اسامیدندر سالم بن حرملة بن حشر وعتاب بن
ابی الحشر صحابیدندر الاحتشار افتعال وزننده بودخی برآدمك باشی پك ایری وشدید اولمق معناسنه مستعملدر
یقال احتشر فی رأسه علی بناء المجهول بمعنی حشر المحشر مجلس ومقعد وزنلرنده اسم مکاندر حشر وجمع
اولنه‌جق موضعه دینور یقال یساق الناس الی المحشر ای المجمع الحاشر اسماء نبویه‌دندر علیه الصلوة والسلام
قال الشارح لانه یحشر الناس خلفه وعلی ملته دون ملة غیره الحشار کتان وزننده بر موضع آدیدر الحشرات
فتحاتله هوامه اطلاق اولنورکه متحرك ومخوف اولان کوچك جانورلردر عقرب ویلان وفاره وکلر کبی علی قول
کوچك بوجکلره دینور دوابّ صغار معناسنه قرنجه وچکرکه کبی شارحك بیانی اوزره مفردی حشره‌در قصبه
وقصبات کبی جمعیتلری باعث تسمیه‌در پس مؤلفك کالحشرة قولی مسامحه اولور وحشرات برّانی اولان یمشلره
اطلاق اولنور ثمار برّی معناسنه صمغ وسائر کبی الحشرة فتحاتله بودخی هوامه یاخود دوابّ صغاره اطلاق
اولنور وجه مذکور اوزره بو مفرددر زمخشری مقدّمة الادبده هامه‌یی جنبنده ایله یعنی متحرك اولوب موذی ومخوف
اولان کوچك جانور ایله تفسیر ایلمشدر کلر وسوسمار وعقرب ویلان وفاره وکوستبك کبی وحشره‌یی جنبنده‌ء خرد

یعنی متحرك اولان کوچك بوجکلر ایله بیان ایلمشدر قرنجه وعنکبوت وچکرکه وسلوك وچیان وخنفساء کبی بونلر
اصلا ارضدن مفارقت ایلمیوب دائما ارضده مجتمع اولدقلری باعث تسمیه در انتهی وحشره حبوبات قسمنك
ایچ قبوغنه دینور زیرا حبوبانده ایکی قبوق اولور طشره قبوغنه قصره واوزرینه مقارن اولانه حشره دینور جمع
جنسی حشر درهاسز وحشره شکار اوله جق حیواناك مجموعنه دینور علی قول عظیمنه یاخود مأکول اولانه
دینور طوشان وچیران کبی الحشر فتحتینله کپکه دینور نخاله معناسنه وضمتینله اغت ردیه در الحشورة قسوره
وزننده طاولوقدن ایکی یانلری قاروب قالمش اولان آته دینور وشول قوجه قاری یه دینور که ذاتنده بخل ولأمتی
اوله رق متطرفه اوله وقارنی بیوك قاری یه دینور واعضاسی دیرنکلی وقوند وصمصق اولان دابه یه دینور مفردی
حشور دریعنی جماعت اعتباریله حشوره که مؤنثدر جمع اعتبار اولنور الحشر کتف وزننده شول طلومه
دینورکه نه بیوك ونه کوچك اورته ومعتدل اوله کویا که ایکی طرفیده جمع ایلمش اولور یقال وطب حشر اذا کان
بین الصغیر والکبیر الحصر قصر وزننده برآدمی برطاره جق یره طیقایوب اطرافندن صقشدرمق معناسنه در
یقال حصره حصرا من الباب الثانی والاول اذا ضیق علیه وانقولی مرحوم طار ایتمك واحاطه ایتمکله ترجمه سی غریبدر
جوهری ضیق علیه واحاط به عبارتیله ایراد ایلمکله اطرافنی چویروب صقشدرمق دیمك اولور وحصر برآدمی سفردن
یاخود غیری ایشدن آلیقومق معناسنه در یقال حصر فلانا اذا حبسه عن السفر وغیره ودوه نك اوزرینه ذکری آتی
حصار چکوب بغلمق معناسنه در یقال حصر البعیر اذا شده بالحصار وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر
الرجل علی بناء المجهول اذا اعتقل بطنه کماسیذکر واحاطه واستیعاب ایلمك معناسنه در یقال حصره اذا استوعبه
وعسکر برآدمی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه در که حصار ایتمك تعبیر اولنور یقال حصر القوم بفلان اذا اطافوا به
الاحصار همزه نك کسریله بودخی برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن حبس ایدوب آلیقومق معناسنه در
یقال احصره عن السفر وغیره اذا حبسه عنه وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال احصر الرجل
علی المجهول اذا اعتقل بطنه وناقه حصور اولمق یعنی ممه سنك دلکلری طاره جق اولمق معناسنه در
یقال احصرت الناقة اذا کانت حصورا وبرآدمی برعلت یاخود درار ظهوری صقشدرمغله کندی نفسنی تضییق
ایدر قلمق معناسنه در یقال احصره المرض اوالبول اذا جعله یحصر نفسه الاحتصار افتعال وزننده بودخی
دوه یه ذکری آتی حصار چکوب بغلمق معناسنه در یقال احتصر البعیر اذا شده بالحصار الحصر حانك
ضمیله قبض اولمغه دینورکه اسمدر قبضلق تعبیر اولنور مصدری ذکر اولندی شارح دیرکه حصر غائطه واسر
بوله مخصوص در یقال به حصر ای اعتقال بطن واعوذ بالله من الحصر والاسر المحصور منقبض اولان
آدمه دینور یقال حصر الرجل علی المجهول فهو محصور ای معتقل البطن الحصر فتحتینله برغصه وتاسه
سبیله تنکدل اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل حصرا من الباب الرابع اذا ضاق صدره ویقال حصر صدره
وبخیل وناکس اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل اذا بخل ویقال فی یده حصر ای بخل وتکلمده عاجز اولمق
معناسنه در یقال حصر فلان اذا عیی فی المنطق وعرف شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایلروسی خاطره کلمامکله
طوتیلوب دمبسته اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر الامام فی القرأة اذا عیی ولم یقدر علیه ای علی منطق القرأة
وناقه حصور اولمق معناسنه در یقال حصرت الناقة اذا صارت حصورا ونسوانه تقرب وجماعدن امتناع ایدر
اولمق معناسنه در کرك عجز وعنتدن وکرك ازالهٔ شهوته اجتهاد وعفتدن ناشی اولسون یقال حصر الرجل عن المرأة
اذا امتنع عن اتیانها وکتم راز ایلمك معناسنه در یقال حصر بالسر اذا صانه الحصیر امیر وزننده غصه وتاسه
سبیله تنکدل اولمش آدمه دینور یقال جعله الغم حصیرا ای الضیق الصدر وحصیر باریه یه دینورکه معروف
دوشمه در سازلقدن ایشلنور ترکیده دخی حصیر دیرلر اجزاسی بری برینی تضییق ایلدیکیچون اطلاق اولنور
وشول طمره دینورکه طوارك یانلری اوستندن قارنی طرفنه طوغری آرقوری چکیلوب اوزانمشدر علی قول محل
مزبورده اولان اتچکزه دینور یاخود قبل یتن دربنك آلتنده اولان دری ایله ایکو ککلر بنك آرقوریدن ارالغنده اولور
وحصیر پادشاهه دینور یقال ضرب حصیری الدابة ای جنبیها وپادشاهه اطلاق اولنور ناسدن محصور یعنی محتجب
اولدیغیچون یاخود ناسی هر بار حضورینه وصول ودخولدن حاصر یعنی مانع اولدیغیچون یقال غضب الحصیر
علی فلان ای الملك وزندانه اطلاق اولنور یقال خلده الحصیر فی الحصیر علی الحصیر ای الملك فی السجن علی البارية
ومجلسه اطلاق اولنور ویوله وطریقه اطلاق اولنور وصو یه دینور وانساندن وسائر نسنه دن صره وطابوره دینور
صف معناسنه وریوزینه دینور جمعی احصره وحصر کلور ضمتینله وحصیر قلجك جوهرینه علی قول ایکی جانبنه

دینور وبخیل وناکسه دینور وشول عیاش مشربه دینورکه بخل ودنائتندن ناشی شرب شراب ایلمز اوله یقال رجل
حصیر اذا کان لایشرب الشراب بخلا وحصیر جهینه قبیله سی یوردنده برطاغك اسمیدر علی قول غطفان
یوردنده در وحصیر مطلقا معروف حصیرکبی منسوج اولان شیئه دینور وشول منقش ومزین ودلکش ثوب
وقماشه دینورکه منظره یه حصیرکبی یایلوب آچلدقده سیر وتماشا ایدنلرك قلوبنی حسن ولطافتی جهتیله کندیسنه
اخذ وحصر ایدر اوله یقال ثوب حصیر ای مزخرف موشی اذا نشرت اخذت القلوب مأخذه لحسنه وحصیر
بروادی آدیدر ویمنده برحصن وحصار آدیدر ومدینه قربنده نملی صولرندن برصو آدیدر الحصور صبور
وزننده بودخی غم وغصه دن تنکدل اولمش آدمه دینور یقال رجل حصور ای ضیق الصدر وممه سنك
دلکلری طاره جق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة حصور ای الضیقة الاحلیل وشول آدمه اطلاق اولنورکه قدرتی
وار ایکن نسوانله جماعه رغبت ایلمیه علی قول جماعدن ممنوع اوله مثلا بعض کسه برکونه علته مبتلا اولورکه جماع
اکا مضر یاخود مهلك اولمغله اطباء آنی جماعدن منع ایدرلر وعلی رأی حصور اصلا شهوت وتوقانی اولمامغله
نسوانه قربان ایلمز اولان کسیه دینورکه عنین اوله جقدر یقال رجل حصور اذا کان لایأتی النساء وهو قادر علی
ذلك او الممنوع منهن او من لایشتهیهن ولایقربهن شارح دیرکه یحیی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه
حصور اطلاقی قدرت تامه سی وار ایکن لذائذ سائره دنیویه دن بسقه نفس نفیسلرنی ضبط ایدوب اصلا جماعه
میل وتأهله رغبت ایلمدکلرینه مبنی در انتهی وحصور خدیم وطواشی یه دینور مجبوب معناسنه وبخیل وناکسه دینور
وشول آدمه دینورکه برنسنه دن هیبت ودهشتلمکله اقدام ایده میوب کیرو یه چکلمش اوله یقال هو حصور منه
ای هیوب محجم عنه وبغایت کتم راز ایدن آدمه دینور یقال رجل حصور ای کاتم للسر الحصیرة سفینه وزننده
خرمایی سروب قوریده جق یره دینور جرین التمر معناسنه وشول اتچکزه دینورکه آت قسمنك آرقوری یانلرنده
اولور آریقلدقده ظاهره چیقوب کورینور وحصیره اسمادندر حارث بن حصیره محدثلردندر ذوالحصیرین
عبدالملك بن عبدالاله نام کسه نك لقبیدر واله همزه نك ضمیله علّه وزننده در خرماد الرندن منسوج وزفت ایله اندوده
ایکی حصیری اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی وذاتنده بهادر اولمغله قبیله سنه بردشمن توجه ایلدکده رهکذرلرنده
واقع دربنده واروب اوحصیرلری پیش وپسنه مترس ایدوب تیرایله بنفسه دشمنك کذراتی سد ومنع ایدر ایدی الحصر
کتف وزننده بخیل وناکسه دینور الحصراء حمراء وزننده شول خاتونه دینورکه فرجی بتشك اولمغله ذکرنا فذا ولمیه
یقال امرأة حصراء ای رتقاء اول خاتونه آصلق تعبیر اولنور الحصار شداد وزننده اعلامدن برجماعت افرادینك
اسملریدر الحصار کتاب وزننده والحصار سحاب وزننده شول یصدق طرزنده منذره دینورکه دوه نك اوزرینه
چکوب اکسه سنی هاودك آرد قاشی کبی یوکسك وایلریسنی قتیق ویوك مقوله سیله طولدیروب اولقاشی کبی
یوکسلدوب اورته سنه سمر کبی سوار اولورلر یقال جعل علی البعیر حصارا وحصارا وهو وساد یرفع مؤخرها
ویحشی مقدمها کالرحل یلقی علی البعیر ویرکب ویقال بعیر محصور اذا القی علیه الحصار المحصر منبر وزننده
بودخی حصار معناسنه در علی قول بوکوچك دوه سمرینه دینور المحصر مقعد وزننده اوزرینه کش
دیدکلری یوغرد قوریسی سربله جك شیئه دینور اسراره معناسنه المحتصر اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه
اطلاق اولنور المحاصرة والحصار قتال وزننده دشمنك اطراف وجوانبنی احاطه ایله تضییق ایلمك معناسنه در
یقال حاصروا الاعداء محاصرة وحصارا اذا ضیقوا علیهم واحاطوا بهم شارح دیرکه حصن معناسنه اولان حصار سور
ایله مسور اولدیغیچوندر وقلعه باروسنه حصار اطلاقی حاصر اولدیغنه مبنی در انتهی الحصری کردی وزننده امام
قراء شیخی اولان علی بن عبدالغنی المقری نسبتیدر وبرهان الدین ابو الفتوح نصر بن ابی الفرج وسائر بعض ذوات
وحسن بن حبیب الحصایری محدثلردر الحضور حانك وضاد معجمه نك ضمیله والحضارة نظاره وزننده حاضر
اولمق معناسنه درکه غیبت مقابلیدر یقال حضر الرجل وحضر حضورا وحضارة من الباب الاول والرابع ضد غاب
مؤلف کنصر وعلم عبارتیله تقیید ایلمکله باب اولدن ورابعدن اولمق اوزره بیان اولندی لکن شارحك تحقیقی اوزره
ایکیسکده مستقبلی مضموم العین اولمغله تداخل اللغتین قبیلندن اولور فضل یفضل کبی نته که وحدث ماده سنده
وحد یحد دخی اول قبیلدندر انتهی وحضور وحضاره متعدی اولور حاضر ایلمك معناسنه یقال حضره اذا جعله حاضرا
وخوش نشینلر صویه وارمشکن بشقه سمته منصرف اولمق معناسنه مستعملدر تقول حضرنا عن ماء ای تحولنا عنه
بومعنا عن ایله صله لندقده اولور بعینه رغبت ماده سی کیدر رغبه والیه دیرلر میل معناسنه ورغب عنه دیرلر اعراض
معناسنه الاحتضار افتعال وزننده والتحضر تفعل وزننده بونلرده حاضر ودرپیش اولمق معناسنه در یقال

احتضار الرجل وتحضر يعني حضر واحتضار خسته محتضر اولمق معناسنه در يقال احتضر المريض على بناء
المجهول اذا حضره الموت الاحضار همزه نك كسريله حاضر قلمق معناسنه در يقال احضر الشيء اذا جعله
حاضرا ويقال احضره اياه يعني متعدّيا بالمفعولين واحضار آت قسمي اوزون اورادی سکرتمك معناسنه مستعملدر
كويا كه عهدهٔ اقتدارنده اولان سكرتمكي حاضر قلمش اولور يقال احضر الفرس اذا ارتفع في العدو الحضرة
حانك حركات ثلاثی وضادك سكونيله والحضر فتحتيله والحضرة هاايله والمحضر مقعد وزننده برآدمك
قرب وپيشگاهنه دينور كه محلّ حضور اوله جقدر تقول فعلته بحضرته مثلثة الحاء وبحضره وبحضرته ومحضره
اي بقربه وجنبه وفنائه اصحاب ترسيلك حضرة فلان تعبيرلری بوندندر كه كمال تعظيم ايچون سلام وثنايی آنك مجلسنه
ايصال ايدرلر الحاضر غائب مقابليدر جمعی حضر كلور ركع كبی وحضور كلور شاهد وشهود كبی الحضرة
حانك كسريله بناء نوع در حضور هيئتنه وحالتنه دالّ اولور واستعمالی خير مقامنه مخصوصدر تفأل جهتيله يقال
رجل حسن الحضرة اذا حضر بخير الحضر فتحتيله والحضرة ضادك سكونيله والحاضرة والحضارة
حانك كسری وفتحيله باديه مقابليدر كه بلاد وقری وقصبات ديمك اولور بدوی صحرايی ديمكدر كه خوش نشين
طائفه سيدر حضری شهری وقروی اوله جقدر يقال هو من اهل الحضر والحضرة والحاضرة والحضارة اي خلاف
البادية وحضاره كتابه وزننده مصدر اولور شهرده وكويده اقامت ايلمك معناسنه كه شهری ياخود قروی اولمق
مراددر يقال حضر فلان حضارة اذا اقام في الحضر وبو بداوه مقابليدر الحضر حانك فتحی وضادك سكونيله
كوفه قربنده مسكن نام محل قرشوسنده بر بلده آديدر ساطرون نام شاه عجم بنا ايلمشدر وحضرار وعورتك نامحرم
يرينه اطلاق اولنور وتصغيل معناسنه در كه طفيلی اولمقدر يعنی طالقاوقلق ايلمكه دينور كه هرجا آش
آنجاباش وصبتی طوتمقدن عبارتدر وحضر انسانك فاسغنده وبوقربجه سنده اولان بزكبی بومربجه ابه دينور
الحضر حانك ضميله آت قسمی اوزون اورادی سكرتمكه دينور يقال ما اشدّ حضره اي ارتفاع عدوه المحضير
مكثير وزننده صولقلو بوكرك آته دينور محضار دخی ياخود محضار لغت رديه در يقال فرس محضير اي شديد
العدو جمعی محاضير كلور ومنه قولهم ما السبق في المضامير الا للجرد المحاضير الحضر كتف وزننده والحضر
ندس وزننده طالقاوق آدمه دينور كه خلقك طعامی چيقه جق وقتی كوزه دوب همان اولوقتده قوزغون كبی سفره
باشنه قونر يقال رجل حضر وحضر اذا كان يتحين طعام الناس حتى يحضره وحضر كتف وزننده اصلا سفر
وغربت اراده سنده اولميان آدمه دينور علی قول حضری يعنی شهری وقروی اولان كمسنه دينور كه بدوی مقابليدر
يقال رجل حضر اي لا يريد السفر او حضری وحضر ندس وزننده فصاحت وفقه وبيان صاحبی آدمه دينور كه
اولبابده ملكات قويه سی اولمغله مراد ايلديكی آنده مسائل ومعانیء مطلوبه يی استحضار واحضار ايدر اوله
يقال رجل حضر اي ذو بيان وفقه يعنی يستحضر المسائل والمعاني حين ما اراد المحضر مقعد وزننده اسم
مكاندر صويه رجوع ايده جك يره دينور مرجع مياه معناسنه وبرماده ضمننده تسطير اولنان رقعه نك متضمن اولديغی
خصوصك صحتی اعلام ايچون ذيلنده بطريق الشهاده حاضر بالمجلس وواقف بالمادّه اولنلرك رسم ايلدكلری
خطوطه اطلاق اولنور كه امضالری اوله جقدر وحالا اصطلاحمزده دخی محضر تعبير اولنور اعلام ومحضر معلومدر
كويا كه اصحاب امضا اول رقعه به حاضر اولمشلردر شارح ديركه مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا باالكز خطوط
مرقومه يه يعنی امضاره محضر اطلاقی عربدن مسموع دكلدر بلكه اول امضالری متضمن رقعهٔ معهوده دن عبارتدر
ومحضر اهل باديه نك صولری اوزره نازل اولان قوم وقبيله يه دينور قوم حضور معناسنه وسجل ودفتره اطلاق اولنور يقال
اثبته في المحضر اي في السجل وناسك حاضر اوله جق محلّ وموضعلرينه دينور مشهد معناسنه ومحضر اجأ نام جبل
يانده برقريه آديدر ومحضر معاً ايله كوفه ايله بصره بوللرينك بينده مكه جانبنه دوشر برصو آديدر كه بنی عجل جماعتنه
مخصوصدر حاضوراء باديه ده برصو آديدر الحضيرة سفينه وزننده خرما وضع اولنه جق يره دينور كه مراد خرمايی
سرو بقوريده جق يراوله جقدر وجماعت قوم ياخود درت يابش ياسكز ياطقوز ياأون نفر جماعتنه دينور علی قول
شول نفره اطلاق اولنور كه آنلر ايله غزو وجهاده عزم اولنور يقال حضرت الحضيرة بالمحضر اي جماعة القوم
او الاربعة او الخمسة او الثمانية او التسعة او العشرة او النفر الذين يغزى بهم وعسكرك چرقه جيسنه دينور مقدمة
الجيش معناسنه وولد توليد ايدن خاتونك ولادت فاتی انقطاع عند نصكره القا ايلديكی نسنه يه دينور كه صولك تعبير اولنور
جمع جنسی حضيردر علی قول اول قو بوقانه دينور كه ولد ايله برابر چيقوب ايش تعبير اولنان دريده اولور وياره ده مجتمع
اولان قان واريك مقوله سی ماده يه دينور المحاضرة مفاعله وزننده بری بريله اورشمق معناسنه دركه قوتلرينی

احضار ايلمش اولورلر يقال حاضره اذا جالده واحد واشتراك ايچون اولور وسلاطين وكبار حضورنده زانو بزانو
اوتورمق معناسنه در يقال حاضر السلطان اذا جاثاعنده وبركمسه ايله برابرجه سكرديشوب قوششمق معناسنه در
يقال حاضره اذا عدا معه وبرآدم كندی حقی خصوصنده بركمسه ايله مجادله ومغالبه ايلدكدنصكره اول كمسه غالب
كلمكله اول حقی آلوب كوترمك معناسنه در يقال حاضره على حقه اذا غالبه فغلب عليه فذهب به حضار قطام
وزننده بركوكب آديدر بوكوكب جنوبده سهيل يلدزندن مقدمجه طلوع ايدر حتى ناس بونی سهيل ظنّ ايدرلر
حضرموت حانك وراء وميمك فتحه سيله وكاهجه ميم مضموم اولور كه عنكبوت وزننده اولور يمنده بربلده آديدر
كذلك برقبيله آديدر في الاصل ايكی كلمه اولمغله تركيبله اسم واحد قلنمشدر اسم اوّل فتح اوزره مبنی واسم ثانی
غير منصرف اعرابيله معرب اولوب هذا حضرموت دينور وكاهجه مضاف اعتبار يله رانك ضمی وموت كلمه سنك
خفضيله هذا حضرموت دينور ودينلرسك ثانی يی منوّن ايلمزسن نته كه سام ابرص ورامهرمز دخی بوقبيلدندر مصغرنده
حضيرموت ونسبتنده حضرمی دينور كما يقال نعل حضرمية اي ملسنة يعنی اوز ونجه واطيف ديمكدر زيرا حضرموتده
پاپيلان آياق قابی اول هيئت اوزره اولور وكاه اولور كه اصلی اوزره حضرموتی دينور كما يقال نعلان حضرموتيتان شارح
ديركه مؤلف بوماده يی باب ميمده دخی ذكر ايلدی واعرابنده بروجه دخی واردر كه ايكی جزؤی دخی مبنی اولمقدر خمسة
عشر كلمه سی كبی حرف عطف معناسنی متضمن اولديغيچون ووجه تسميه سی بحر نام تفسيرده مرسوم اولديغی اوزره
حضرت صالح على نبينا وعليه السلام ارض مذكوره يه نزول وحضورلرنده موت وانتقاللری حاضر اولديغی
باعث تسميه در حضور صبور وزننده يمنده برطاغك وبرشهرك آديدر الحاضر دربيش اولان شيئه دينور كه
ذكر اولندی وحاضر بادی مقابليدر كه شهر وقريه ساكننه دينور وعظيم اولان اوبه وقبيله وجماعته دينور
حیّ عظيم معناسنه ودهناء طاغلرندن برطاغك آديدر وقنسرين قضاسنده برقريه آديدر وحلب خارجنده بر محلهٔ
عظيمه آديدر الحاضرة هاايله شهر وقراره دينور باديه معناسنه يقال هو من اهل الحاضرة اي خلاف البادية
وحاضره فيل ديدكلری حيوانك قولغنه دينور ابو حاضر اصحابدندر اسمی معروف دكلدر وابو حاضر
اسيدی حسن فائق وجمال رايقله مشهور بركمسه در وابو حاضر بشر بن ابی حازم كنيه سيدر الحواضر حاضره نك
جمعيدر كه فيل قولغنه دينور ومطلقا بيوك قولقلی نسنه لره ذو حواضر اطلاق ايدرلر يقال عس ذو حواضر
اي ذو آذان المحضور حاضردن اسم مفعولدر عربلر جنّ طائفه سنك حاضر اوله جغی نسنه ده استعمال
ايدرلر ومنه قولهم اللبن محضور اي كثير الآفة تحضره الجنّ وكذلك الكنف محضورة اي تحضرها الجنّ
والشياطين ومنه في التنزيل اعوذ بك ربّ ان يحضرون اي يحضروني الجنّ ويصيبني بسوء حضار سحاب
وزننده يمامه ايله بصره ميانده برطاغك آديدر وهجان اولان يعنی آق توبلو ياخود قزل توبلو دوه لره دينور حانك
كسريله ده لغتدر وبونك مفردی يوقدر علی قول مفرد وجمعی برابر در الحضار كتاب وزننده شول خلوق ديدكلری
طيبه دينوركه قيزلرك چهره سنده سورلمش اوله يقال يتضوع حضارها اي خلوقها الذي في وجهها وشول
ناقه يه دينور كه هم قویّ وتوانا وهم كوزل يورويشلی اوله يقال ناقة حضار اذا صارت قد جمعت قوة وجودة سير
حضاره جبانه وزننده يمنده بربلده آديدر الحضار غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض آديدر
محضوراء مدّ وقصر ايله بنی ابی بكر بن كلاب يوردنده برصو آديدر الحضراء حمراء وزننده شول ناقه يه وسائر
دابه يه دينور كه اكل وشرب خصوصنده دائما سائرلره سبق وتقدّم ايدر اوله يقال ناقة وأتان حضراء اذا كانت
تبادر في الاكل والشرب الحضر عنق وزننده طالقاوق واوبوتی تعبير اولنان شخصه دينور كه ضيافته دعوتسز
واروب حاضر اولور يقال رجل حضر اي واغل حضير زبير وزننده اسامیدندر اسيد بن حضير صحابيدر
بدرينه حضير الكتائب دخی دينور ايدی الاحتضار افتعال وزننده حاضر اولمق معناسنه ومنه قوله تعالى
وكل شرب محتضر اي يحضرون حظوظهم من الماء وتحضر الناقة حظها منه قال البيضاوی قوله تعالى ونبئهم
انّ الماء قسمة بينهم خطاب لنبيهم صالح عليه السلام يعنی انّ الماء مقسوم لها اي للناقة يوم ولهم يوم وبينهم لتغليب
العقلاء كل شرب محتضر يحضره صاحبه في نوبته او يحضر عنه غيره واحتضار خسته موته اقرب اولمق معناسنه
مستعملدر يقال احتضر المريض على بناء المجهول اذا حضره الموت محاضر بن الموزع محدّثيندندر شمس
الدين الحضاری فقيه بغداديدر الحضجر حانك كسری وضادك فتحيله قارنی بيوك وواسع اولان انسان وحيوانه
دينور وسود طلو منه دينور وطب معناسنه على قول واسع اولانه دينور جمعی حضاجردر وحضاجر صرتلانی
وبلای قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر علی قول ولدينه دينور واشبو حضاجر كلمه سی معرفه وغير منصرفدر

زيرا واحدك عليدر بنيهٔ جمع اوزره شارح ديركه عظيم البطن اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر كافيه نك غير منصرف بحثنده مفصلدر وحضاجر شول دوه لره اطلاق اولنور كه شوراوت اوتلدقدنصكره اوزرينه صوایچملریله بوكورلری قباروب قالقمش اوله يقال ابل حضاجر اذا اصارت قداكلت الحمض وشربت فانتفخت خواصرها الحضجرة حانك كسرى وضادك فتحيله شول دوه سور يسنه دينوركه كثرتندن ناشى چوبان بركدرميوب پراكنده رعى ايدر اوله لر الحضجور زنبور وزننده ايرى وديزمان شيئه دينور يقال ضرة حضجور اى ضخمة وضرة ممه به وحيوان سوريسنه دينور الحضجرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال حضجر الاناء اذا ملأه الحطر حانك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال حطر الجارية حطرا من الباب الاول اذا نكحها اى جامعها وياپه چله چكروب قورمق معناسنه در يقال حطر القوس اذا وترها ويره چالمق معناسنه دركه مجهولا مستعملدر يقال حطر به على المجهول اذا جلد به الارض الحاطورة ايشلك كسكين قلجه دينور يقال سيف حاطورة اى حالوقة الحطمرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال حطمر الاناء اذا ملأه وياپه چله چكروب قورمق معناسنه در يقال حطمر القوس اذا وترها المحطمر اسم فاعل بنيه سيله طارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل محطمر اى غضبان الحظر حانك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله برنسنه يى بركسيه ويرميوب منع وحجر ايلمك معناسنه در يقال حظره الشئ وحظر عليه حظرا من الباب الاول اذا منعه وحجره ودوه لر ايچون آغيل اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال حظر للمال اذا اتخذ له حظيرة ودواب ومواشى يى آغيلده آليقومق معناسنه در يقال حظر المال اذا احبسه فى الحظيرة وبرآدم برنسنه يى كنديسنه طوغرى بركدرمك معناسنه مستعملدر يقال حظر الشئ اذا حازه الاحتظار افتعال وزننده بودخى دوه لر ايچون آغيل ايدنمك معناسنه در يقال احتظر الرجل اذا اتخذ حظيرة الحظيرة سفينه وزننده خرماسروب قوريده جق يره دينور يقال نشر التمر فى الحظيرة اى الجرين وبرنسنه يى دائرا مادار محيط اولان شيئه دينور كرك آغاجلقدن وكرك سازلقدن اولسون ايچنه دخولدن منع ايلديكيچون بوجهتله چاليدن وسازلقدن چوريلوب كيجه لر ايچنده مواشى ياتوردقلرى يره كه تركيده آغيل تعبير اولنور حظيره دينور اسم حال ايله محله تسميه اولنمشدرتنه كه حظاردخى دينور تقول ادخل الغنم فى الحظيرة الحظار حانك كسرى وفتحيله برنسنه نك چوره سنه چوريلمش ديواره دينور حايط معناسنه ودوه قسمنى صوغوقدن محافظه ايچون چاليدن وسازلقدن ياپدقلرى چوريتيه دينوركه آغيل تعبير اولنور الحظر كتف وزننده شول اغاجلره وچاليره دينوركه آنلر ايله آغيل چوريلور وياش تيكنلكره اطلاق اولنور اكثرى آنكله آغيل ياپدقلريچون وبومعنادندركه عربلر فلان كوچى بتشميه جك عهده تاب وطاقتندن خارج كيفيته اوغرادى ديه جك يرده وقع فى الحظر الرطب ديرلر فيما لاطاقة له به معناسنه در كذلك نميمه ونقل مقال وسعايتله القاى فتنه وفساد ايلدى ديه جك يرده اوقد فى الحظر الرطب ديرلر وقال فى الاساس يقال جاء بالحظر الرطب للنمام والكذاب لانه يستوقد نمائمه نار العداوة كذلك برآدم مال كثير يا ناس كثير ياخود بركذب شنيع وبشيع كتوردكده جاء بالحظر الرطب ديرلر جاء بكثيرة من المال اوالناس اوبالكذب المستبشع معناسنه حظيرة القدس جنته اطلاق اولنور حظيره مذكوره دن مأخوذدر يقال احله الله فى حظيرة القدس اى الجنة وعربلر بخيل وقليل الخير اولان آدمه نكد الحظيرة اطلاق ايدرلر نكد سودسز حيوانه ديمكله آغيلندن كسبه فيض وفائده اولمديغى حسبيله يقال هونكد الحظيرة اى قليل الخير وحظيره دجيل اعمالندن بربلده آديدر الحظيرى ياى نسبتله حظيره نام بلده يه منسوب ديمكدر محمدبن احمدبن محمد الجبائى وعبدالقادربن يوسف الحظيريان محدثلردر المحظار محراب وزننده برنوع يشل سينكه دينور بوسينكك كوزلرى كوك وجثه سى بيوك وقورغنده نيشترى اولور يوللرده دابه لره مسلط اولوب بغايت آزرده ايلر تركيده بوه لك تعبير اولنور حظره ثمره وزننده اسامندندر ادهم بن حظرة اللخمى اصحابندندر وحظرة بن عباد آنك اولادندندركه خارجى ايدى التحظير تفعيل وزننده حظر كبى منع وحجر ايلمك معناسنه در تكثير ومبالغه ايچوندر ومنه زمن التحظير يعنى كتب احاديث وسيرده مسطور اولان زمان تحظيردن مراد فاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرى زمان خلافتلرنده دفعهٔ ثانيه ده يهود طائفه سنى ارض حجازدن طرد واجلا ايلدكدنصكره وادى القرى حوزه سنى مسلمين ايله بنى عذره بينلرنده تقسيم وهر برمحلنده حد وسنور حاجز تعيين ايلدكلرى هنكامدر الحظار بمامه ده برموضع آديدر المحظور ممنوع معناسنه در بومناسبتله محرم معناسنه مستعملدركه مباح مقابليدر ومنه قوله تعالى وما كان عطاء ربك محظورا اى مقصورا على طائفة دون اخرى الحفر حانك فتحى وفانك سكونيله مطلقا برنسنه نك ايچنى اشوب قازمق وچقورلتمق معناسنه در يقال حفر الشئ حفرا من الباب

الثانى اذا نقاه كما تحفر الارض بالحديدة وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال حفر المرأة اذا جامعها وحيوانى كثرت اعمال ياخود كثرت حلب سببيله آرقلتمق معناسنه مستعملدركه كوده سى چقور چقور اولور يقال حفر العنز اذا هزلها وعربلرده لازيدك امور واحوالنه اطلاع ايچون كركى كبى تجسس وتفتيش ايلدى ديه جك يرده حفر ثرى زيد ديرلر فتش عن امره ووقف عليه معناسنه قال فى الاساس تقول حفرت ثرى فلان اذا فتشت عن امره للوقوف وحفر چوجق ديشلرى دوشمك معناسنه مستعملدركه يرى چقورلنور يقال حفر الصبى اذا سقطت رواضعه وديشلرك ديبلرنده خرده خرده سبولجه لر چقمغله ياخود فاسد اولوب صرارمغله چوريوب تباه اولمق معناسنه دركه من بعد اوقانوب دوكلمكله يرلرى چقور اولور يقال حفر فوه على بناء المجهول وحفر وحفر حفرا من الباب الثانى والرابع اذا فسدت اصول اسنانه بسلاق يصيبها او بصفرة تعلوها ويقال حفرت وحفرت اسنانه اذا تأكلت وحفر برشيئك اوته سنه كسب اطلاع ايلمك معناسنه مستعملدر ومنه قولهم غيث لا يحفره احد اى لا يعلم اقصاه الاحتفار افتعال وزننده بودخى قازمق معناسنه در يقال احتفر الارض بمعنى حفرها الحفرة غرفه وزننده والحفيرة سفينه وزننده چقوره دينور تقول تبصر يامسرع قدامك حفرة وحفيرة اى محتفر وحفيره برموضع آديدر المحفر منبر وزننده والمحفار محراب وزننده والمحفرة مكنسه وزننده دمور بيله اطلاق اولنور وقازمه تعبير اولنان آلته دينور يقال حفر الارض بالمحفر والمحفار والمحفرة اى بالمسحاة او الحديدة التى يحتفر بها الحفر فتحتيله ككبش قويى يه اطلاق اولنور بر موسعه معناسنه وفانك سكونيله لغتدر وقازلمش چقوردن چقان طپراغه دينور يقال كثر الحفر على الشط اى تراب الحفرة جمعى احفار وجمع الجمعى احافير كلور وحفر ديشلرك ديبلرنده حادث اولان سبولجه لر سببيله حدوث ايدن چور وكلكه ياخود صاربلغه دينور فانك سكونيله ده لغتدر يقال فى اسنانه حفر وحفر اى سلاق باصولها او صفرة فعلى آ نفا ذكر اولندى وحفر كوفه ده برموضع آديدركه تابعيندن عمربن عمربن سعد الحفرى نازل اولور ايدى وبونده هايله حفره ديمك صحيح دكلدر وحفر مكه ايله بصره ميانده برموضع آديدر وحفر ابى موسى بصره نك مكه جاده سنده واقع اشمه قويلره دينوركه ابوموسى الاشعرى حفر ايتدرمشدر وحفر ضبه سواجن ناحيه سنده برنيچه اشمه لره اطلاق اولنور وحفر سعدبن زيد مناة دهناء وراسنده برنيچه اشمه لردر الاحفار همزه نك كسريله چوجق ديشلرنى دكشمك معناسنه دركه آلتى اوستلى درت اوك ديشلرى دوشمكدن عبارتدر يقال احفر الصبى اذا سقطت له الثنيتان العليان والسفليان كذلك آت قسمنك طابى ديشلرنى دكشمك معناسنه مستعملدركه ايكى ياشنى تمام ايدوب اوچنجى يه وارنجه ثناياسنى وبشنجى يه وارنجه رباعياتى دوشورمكدن عبارتدر يقال احفر المهر اذا اسقطت ثناياه ورباعياته وقويى حفر ايدنه اعانت ايلمك معناسنه در يقال احفر فلانا بئرا اذا اعانه على حفرها الحفير امير وزننده چقوره دينور وقبرومزاره اطلاق اولنور وحفير برموضع آديدركه مكه ايله بصره بيننده واقعدر وديكر برموضع آديدر الحافر اسم فاعلدر سير وعدونده يرى حفر ايلديكيچون دابه نك طرنغنه اطلاق اولندى بعده ركن اعظمى اولمق علاقه سيله دابه نك كنديسنه اطلاق اولنورتنه كه دوه قسمنه خف وچتال طرنقلويه ظلف اطلاق اولنور ومنه يقال هذا البلد ممر العساكر ومدق الحوافر جمعى حوافردر وحافر وحافره برنسنه نك اولنه اطلاق اولنور دابه قسمنك طرنغى اول سير ومشيى اولمق مناسبتيله ومنه قولهم التقوا فاقتتلوا عند الحافرة اى اول الملتقى يعنى يرى برينه ملاقى اولدقلرنده ابتداى ملاقات آننده جنك وقتال بشلديلر وعربلر كلديكم يولدن ايزم اوزره ينه عودت ايلدم ديه جك يرده رجعت على حافرتى ديرلر اى طريقى الذى اصعدت فيه اى سرت فيه وحافره خلقت اولايه اطلاق اولنوركه مراد ابتداى خلقتدر يقال الآن قد تعسف وقدكان نجيبا فى الحافرة اى فى خلقته الاولى ويقال رجع الى حافرته اى الى خلقته الاولى وحالته وبرنسنه آخرى اوله رد اولنور حيثيله برشيئه عودت ايلمكه دينور قال المصنف فى البصائر ومنه قوله تعالى ائنا لمردودون فى الحافرة اى الى امرنا الاول وهو الحيوة وقال مجاهد اى خلقا جديدا وقال ابن الاعرابى اى الى الدنيا كما كما يقال عاد الى حافرته اى رجع الى حالته الاولى واذا رجع من الطريق الذى جاء منه ايضا ومنه المثل *النقد عند الحافرة والحافر* اى عند اول كلمة اصل مثل بودركه عند العرب آت قسمى اكرم اموال اولمغله اصلا وپره سى بيع ايلمزلر برمشترى ظهور ايدوب عقد معامله ايلدكده بهاسى برآن تأخير اولنموب الجه سنى تسليم ايلمدكجه طرنغى طورديغى يردن برخطوه زائل اولمز ديه جك يرده ايراد اولنور اصطلاحنده دخى طرنغى دبنده تعبيرى بوندن مأخوذدر على قول حافر آتك طرنغنه ديندیكى كبى سكرتدكده طرنغيله قازديغى چقوره ده دينور راضيه ومرضيه كبى بوراده مراد يارش منتهاسنده طرنغى سائردن مقدم بصديغى چقور اوله جقدر بحثله قوشى يه كندكلرنده النقد عند الحافرة ديرلر يعنى هر كيمك آتى سبق ايدرسه وضع اولنان اوكدوله

مستحق اولور مثل مز بورك اصلى بودر بعده مطلقا اولبيده استعمال اولندى وتأنيثله حافره دن مراد ذات فرسدر كه آت
الحالة هده بنم يا نمده ايكن اقچه سى تسليم اولنمق لازمدر ديمك اولور الحِمْراة حانك كسريله بر كونه نبات آديدر
قومسالرده نابت اولور جمع جنسى حفرى كلور كه هاسزدر وحفراة بغداى صاوره جق پرمقلو آغاجه دينور كه يابا تعبير
اولنور الحافيرة فانك تشديديله بر نوع سياه بالق آديدر الحفار كتان وزننده قبرقازيجى يه اطلاق اولنور
واصحابدن سراقة بن مالكك فرسى اسميدر الحفار كتاب وزننده شول آغاجه دينور كه خشم نشين اولنلر آنى
كوب واورته سنى دلوب قبل چادرك اورته ديركنك اوجنى اكا ادخال واستوار ايدرلر الحفار حانك فتحيله
حجاج كوفه نك يسارى اوزره بنى فرر بط جماعتنه مخصوص بر صويك آديدر الحفيرة مصغر بنيه سيله عراقده
بر موضع آديدر الحفرى حانك ضميله حفره يه منسوب ديمكدر اعلامدن يحيى بن سليمان الحفرى نام ذاتك خانه سى
قيروان مغربده بر حفره اوزره واقع اولمغله اكا نسبت اولنمشدر محفور بحر رو كارنده بر بلده آديدر عين مهمله ايله
معفور لحن وخطادر آنده علا وفاخر كليملر وقاليچه لر نسج اولنور الحقيتر تاى فوقيه ايله عميل وزننده بو دور
كوتاه قد آدمه دينور الحافورة قافله سماء ر بعه نك اسميدر الحقر فقر وزننده والحقرية حانك ضميله
والحقارة حانك حركات ثلاثيله والمحقرة ميمك وقافك فتحيله خوار وذليل اولمق معناسنه در يقال حقر الرجل
والشئ وحقر حقرا وحقرية ومحقرة وحقارة من الباب الثانى والخامس اذا ذلّ وحقر متعدى اولور خوارلمق
وخوار كورمك معناسنه يقال حقره فلا ناحقرا من الباب الثانى اذا ذله التحقير تفعيل وزننده والاحتقار
افتعال وزننده والاستحقار بولرده خوارلمق وخوار كورمك معناسنه در يقال حقره تحقيرا واحتقره
واستحقره اذا اذله وتحقير كوچلتمك تصغير معناسنه مستعملدر يقال حقر الكلام اذا صغره ومنه قول النحاة حقر الاسم
اى صغره وباب التحقير اى التصغير الحيقر حانك فتحى وقافك فتحى وضميله پك خوار وحقير على قول ضعيف
وناتوان باخود فرومايه اولان كمسنه يه دينور تقول ما رأيت مثله حيقرا اى ذليلا اوضعيفا او لئيم الاصل
الحروف المحقورة بين الصرفيين جدّ قطب حرفلريدر كه بش حرفدن عبارتدر حروف قلقله دخى ديرلر
المحقرات اسم مفعول بنيه سيله كوچكلر ديمكدر صغار معناسنه التحاقر تفاعل وزننده اظهار ذلّ وحقارت
يا اظهار صغر ايلمك معناسنه در يقال تحاقر الرجل اذا تصاغر الحقر فتحتينله بر سببله صكره دن خوار وحقير
اولمق معناسنه در تقول حقرت ونقرت يارجل اى صرت حقيرا نقيرا الحكر مكر وزننده ظلم وستم ايلمك
معناسنه در يقال حكره الوالى حكرا من الباب الثانى اذ اظلمه وبركسه ايله حسن معاشرت وامتزاج ايلميوب
سوء الفت ايلمك معناسنه در يقال فلان يحكر فلا نا اذا اساءت معاشرته وحكر بال ايله مختلط ياغه دينور كه
كوچك چوجقلره يلادرلر وكوچك قواطه يه وآغاج چناغه دينور يقال وضع الحكر بالحكر اى السمن المخلوط
بالعسل يلعقهما الصبى فى القعب الصغير وحكر آزنسنه يه دينور تقول اعطانى حكرا اى شيئا قليلا بو ايكى معناده
حانك ضميله ده لغتدر الحكر فتحتينله شول ماله دينور كه آغر بهايه چقسون ديو صاحبى صاقلوب حبس
وتوقيف اولنمش اوله وبو محكور معناسنه در عدد ومعدود كبى يقال فى يده حكر اى مال محتبس انتظارا لغلائه
واكا حكر دخى دينور صرد وزننده وحكر فتحتينله لج وعناد ايلمك معناسنه مصدر اولور يقال حكر الرجل حكرا
من الباب الرابع اذا لج وخودرأى اولمق معناسنه در يقال حكر بالامر اذا استبدّ به وحكر بركش صويه دينور
يقال فى النقرة حكر اى ماء مجتمع الحكر كتف وزننده زياده بهايه چقمق ايچون حبس مال ايدن كمسنه يه دينور كه
مطر باز تعبير اولنور يقال انه لحكر لايزال يحبس سلعته التحكر تفعل وزننده والاحتكار افتعال وزننده
بونلرده مال آغر بهايه چقمق ايچون حبس ايلمك معناسنه در يقال تحكر المال واحتكره اذا احتبسه انتظارا
لغلائه وتحكر تحسر معناسنه در يقال انه ليتحكر عليه اى يتحسر الحكرة حانك ضميله احتكاردن اسمدر
مطر بازلغه دينور يقال فلان حرفته الحكرة اى الاحتكار وحكره يمن مخلافلرندن يعنى اياتلرندن بر ايالت آديدر
المحاكرة مفاعله وزننده لج وعناد ايدشمك معناسنه در يقال حاكره اذا لاجه الاحمر همزه نك وميمك
فتحيله قرمزى نسنه يه دينور حمرتدن صفتدر يقال هو احمر وهو ما لونه الحمرة واوزرنده سلاحى اولميان آدمه
اطلاق اولنور كويا كه قزل انى ظاهردر نته كه مسلح آدمه ازرق اطلاق اولنور يقال رجل احمر اى لا سلاح معه
واحمرك جمعى حمر وحمران كلور حانك ضمى وميملرك سكونيله شارح ديركه اكر مصبوغ اولور ايسه جمعى
حمر وحمران كلور واكر ذو الحمره مراد اولور ايسه جمعى احامر كلور مؤلف بوندن سكوت ايلمشدر واحمر
بياض اولان شيئه دينور نيتكه اسود وسياهه اخضر اطلاق كبى قال الشارح ومنه الحديث بعثت الى الاحمر

والاسود اى العجم والعرب لان الغالب على الوان العجم الحمرة والبياض وقيل اراد بالاحمر الابيض مطلقا فان العرب
تقول امرأة حمراء اى بيضاء انتهى قال المؤلف ومنه الحديث قال علىّ لعايشة اياك ان تلونيها يا حميراء اى يا بيضاء
وهو تصغير الحمراء واحمر التونه وزعفرانه اطلاق اولنور واته وباده يه دخى اطلاق اولنور تقول نحن من اهل
الاسودين لا من اهل الاحمرين اى من اهل التمر والماء لا من اهل الخمر واللحم واحمر بر كونه خرمانك اسميدر واحمر اسامى
القابدندر احمر ابو عسيب سرور انام عليه السلام حضرتلرينك كوله لرى اسميدر وام سلمه رضى الله عنهانك كوله سى
اسميدر واحمر بن معاوية بن سليم واحمر بن سواء بن عدىّ واحمر بن قطن الهمدانى واحمر المدنى صحابه لردر
الموت الاحمر يعنى قزل اولوم كه مراد قتلدر سفك خون مناسبتيله على قول موت شديددر كه سكرات وسائر شدايد
ظهور ايدن موتدر نعوذ بالله تعالى يقال رماه الله تعالى بالموت الاحمر اى القتل او الموت الشديد بو مناسبتله مطلقا
سخت وشديد اولان حالتده استعمال اولندى ومنه قولهم الحسن احمر اى يلقى العاشق منه ما يلقى من الحرب يعنى
عاشق بيچاره اول حسن وجمال جهتندن كورديكى شدت ومحنتى جنك وقتال جهتندن كورديكى كبيدر الاحامرة
احمرك جمعيدر كه ذكر اولندى واحامره سلفده عجمدن بر قوم ايدى كه بصره يه نازل اولمشلر ايدى واحامره جمع
بنيه سيله ذكر اولندقده ات وباده وخلوق ديدكلرى طيب مراد اولور شارح ديركه اساسده خلوق يرينه زعفران
مرسومدر كما قال الاعشى * انّ الاحامرة الثلثة اهلكت * مالى وكنت بها قديما مولعا * اللحم والراح العتيق واطلى
بالزعفران فلن ازال مردّعا * الحمراء احمرك مؤنثيدر وحمراء عجم طائفه سنه يعنى عرب مقابلى اولان جنس انسانى يه
اطلاق اولنور فرس وروم وترك وهندى داخلدر وقيلق يله اطلاق اولنور شدّتندن ناشى يقال سنة حمراء
اى شديدة واسيلكى پك شديد اولان نصف نهار وقتنه اطلاق اولنور يقال ظهيرة حمراء اى شديدة الحرّ وحمراء
مغربده لبله ايالتنك شهرى اسميدر وفسطاط مصرده بر موضع آديدر وقدس شريفده بر موضع آديدر و يمنده
بر قريه آديدر وحمراء الاسد مدينه يه اوچ ميل مسافه ده بر موضع آديدر وحمراء مصر ديارنده اوچ قريه آديدر
ومضر الحمراء اضافتله قريش قبيله سندن مضر بن نزار اوله جقدر پدرى وفاتنده ميراثنى تقسيم ايدوب
كنديسى التون وبرادرى ربيعه آتلرى اخذ ايلمكله اكا مضر الحمراء وبرادرينه ربيعة الفرس اطلاق ايلديلر
على قول جنك هنكامنده متعلقاتيله علامتلرى قزل شقه لى بيراقلر اولديغى باعث تسميه در الحمار حانك
كسريله اشكه دينور شدت معناسندن مأخوذدر فارسيده خر ديرلر اهلى ووحشى اولور وحشيسنه حمار وحش
دينور كه يبان اشكى وطاغ اشكى تعبير اولنور جمعى احمره در وحمر در ضمتينله وحمير در حانك فتحيله وحمور در حانك
ضميله وحمرات در ضمتينله كه جمع الجمعى اوله جقدر ومحموراء كلور مشيوخاء كبى وحمار حيوان سمرينك اوك طرفنده اولان
تخته يه دينور كه اوك قاشى آندن پايلور ومهره تخته سنه دينور كه اوزرنده برنسنه يه مهره وصيقل اورپلور وسه پاى
تعبير اولنان نسنه يه دينور كه بره ديكلمش اوچ آغاج اولوب اوزرلرندن ارقورى بر آغاج دخى اوزاتدقدنصكره اوزرنده
كراسته بچرلر وحمار يمن ديارنده بر وادى آديدر وحمار اساميدندر حمار بن مالك على قول حمار بن مويلع
اكفر من حمار مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه مرقوم اهل اسلامدن اولوب قرق سنه مدت ناسه جود وكرم ومروئله
امرار ايام ايلدى وصلبندن اون نفر اولاد ذكور نائل اولمغله بركون مجموعى بردن شكاره كيدوب ناكاه بقضاى
حضرت اله جوّ هواده برق وباران پيدا وبر صاعقه صدمه سيله جمله سى عازم صوب بقا اولملريله مرسوم بو حالتى استماع
ايلدكده اولادمى بو رسمه نابود ايدن معبوده عبادت ايلمم ديو نعوذ بالله تعالى مرتدّ اولمغين حقنده غضب وقهر ربانى
ظهور ودار ودياريله هباء منثور ايلدى ذو الحمار اسود عنسى ديدكلرى خرهرزه كاردر كه اوائل خلافت
صدّيق اكبرده ادّعاى نبوت ايلدى يمن خلقندن وعنس قبيله سندن ايدى بر سياه اشكى اولمغله اشك اوينادنلركبى تعليم
ايلمشيدى ربكه سجده ايله ديدكده در ساعت سجده يه وار وب وديزاوزره اوتور ديسه بر قاعده اوتور رايدى قصه سى
مترجم حقيرك سير نبوى كتابنده مشردر وحدر بعضلر ذو الخمار ايله ضبط ايلمشدر كه اعجاماله در نقاب پوش اولديغى
سبب اطلاق ايلمشدر اذن الحمار بر نوع نبات آديدر بو نبات قنطر يون اوله جقدر كه تركيده دخى اشك قولاغى
تعبير ايدرلر الحمارة هايله قانجق اشكه دينور اتان كبى بس بقر وبقره قبيلندن اولمز وصيادك كوملته سى اطرافنده
چب چوره ديكيلى اولان متريس طاشلرينه اطلاق اولنور وايرى وبيوك قيايه اطلاق اولنور وهودج ومحفه آغاجنه
دينور كه قالين اولور ولحد اوزره وضع اولنان يصّى وانلو بيوك طاشه دينور جمعى حمائر كلور مترجم ديركه فارسيده
دخى هر ايرى وكنده اولان شيئه خر اطلاق اولنور مثلا خربط پك ايرى قازه دينور انتهى وحماره باديه ده بر قره طاشلق
آديدر وحمارة القدم اياغك پرمقلرينك فوقنده اولان يومرى وتومسك يره اطلاق اولنور مؤلف المشرفة فوق اصابعها

عبارتیله وراغب ظهر عظمها القریب من المفصل وصاحب نهایه ما اشرف بین مفصلها واصابعها من فوق عنوانیله
بیان ایلمکله برمقلر ایله مفصلك یعنی طوقله قاوشدیغی برلر اراغندن اوست طرفده اولان تومسك اولور که شیعی
طائفه سی اوراتك یکنه کعب اطلاق قیله غسل خصوصنده اهل سنته مخالفت ایدرلر حتی نهایه ده وفی حدیث علی رضی الله
عنه یقطع السارق من حمارة القدم وفی حدیث آخر انه کان یغسل رجله من حمارة القدم حدیثلرنده وجه مذکور
اوزره بیان ایلمشدر خلاصه سی انجك ایله اایاغك اوك طرفدن قاوشدیغی اوبناق یریله برمغك مابینی اولان اورته سی
تومسك باصتم یراولور حتی قهستانیده ویقطع رجله الیسری من الکعب عبارتی آتی مصرحدر الحماریة
فن فرائضده فریضهٔ مشترکه مسئله سنك لقبیدر مترجم دیر که صورت مسئله بودر که برخاتون فوت اولوب زوجنی
ولام اخوه ولابوین اخوه سنی و والده سنی ترك ایلسه نصف زوج ایچون وسدس والده ایچون وثلث لام اخوه ایچوندر
لابوین اخوین بونلره مشارك اولمز زیرا مسئله آکیدندر اوج زوجك وبر والده نك وایکی لام اخوه نکدر بو مسئله یه
مشترکه وحماریه اطلاقنك وجهی بودر که ابو بکر رضی الله عنه منبر اوزره اولدیغی حالده بو مسئله یی کندیلردن
سؤال واستفتا ایلدکلرنده زوج ایچون نصف وام ایچون سدس ولام اخوه ایچون ثلث واردر لابوین اخوه ایچون
نسنه یوقدر دیو جواب ایلدیلر بعده حضرت عمره سؤال ایلدیلر ابتدای امرده حضرت ابو بکرك قولی اوزره جواب
ویردکده لابوین اخوه دن بریسی یا امیر المؤمنین فرض ایده لم که پدرمز حمار ایدی ایکیمز خود بر والده دن متولدلرز
دیدکده حضرت عمر تفکر ایدوب واقعا بر والده دندر دیو ثلثده تشریك ایلدیلر حمارقبان تشدید بایله فعلان
وزننده بر بوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده یراشکی واولیا دوه سی واشك قوردی دیدکلری بوجکدر که
جکرکه کبی اوزون ایاقلی وقناتلری اولور و بو قبیل ماده سنده دخی ذکر اولندی الحماران تثنیه بنیه سیله شول ایکی
طاشه اطلاق اولنور که بره دیکوب واوزرینه آرقوری بر یصی بیوك طاش وضع ایدوب اوزرینه کش دیدکلری یوغرد
قوریسی سررلر الحمر صرد وزننده تمرهندی یه دینور و برقوشك اسمیدر که حمر دخی دینور میمك تشدیدیله ترکیده
قباقوشی دیدکلریدر که باشی و برونی قزل اولور مفردلری حمره وحمره در هایله الحومر جوهر وزننده بو دخی
تمرهندی یه دینور ابن لسان الحمره سکره وزننده عبد الله بن حسین یاخود ورقاء بن الاسعر نام خطیبك کنیه سیدر که
اهل بلاغت وبیان وعلم انسابده نادرهٔ زمان ایدی الیحمور دعفور وزننده بك قرمزی شبیه دینور و یحمور برداته
و برقوشك اسمیدر و بیان اشکنه دینور الحمارة جبانه وزننده فرس هجین یعنی بارکیره دینور که فارسیده اسب
پالانی دیرلر وحماره اشك صاحبلرینه یعنی اشکجی تعبیر اولنان قافله وجماعته دینور واکا حامره دخی دینور اسم فاعل
نسبیدر احمر معظم وزننده بو دخی بارکیره دینور الحمارة حانك فتحی ومیمك تخفیفی وراتك تشدیدیله وضرورت
شعر ایچون بعضا تخفیف اولنور هواده اولان شدت حرارته دینور یقال احرقت النبات حمارة الصیف ای شدة حره
شارح دیر که کتاب فصیحده مذکور اولدیغی اوزره اشبو حمارة کلمه سی فی الاصل تخفیفله در مبالغه ایچون مشدد
اولدی نته کیم عارة کلمه سی دخی بو رسمه در و بونلر فی الاصل مصدرلردر و بونلردن فعل متصرف دکلدر الحمیر
وحمیرة حانك فتحیله اشکر معناسنه در که آق ترشه یه وصر یمه دینور آنکله آت ایرنی صروب بندایدرلر الحمر
حانك فتحی ومیمك سکونیله قایشك یوزنی صیروب ترشه ایلمك معناسنه در یقال حمر السیر حمرا من الباب الاول
اذا سحا قشره ومذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه در یقال حمر الشاة اذا سلخها و باش تراش ایلمك معناسنه در
یقال حمر الرأس اذا حلقه الحمر فلز وزننده شول یغموره دینور که غایت شدتندن یرك یوزنی صیروب صویه یقال
غیث حمر اذا کان یقشر الارض ویلزمو سمنك پك سخت وشدید اولان اتسبنه دینور وپك شریر اولان کسبه دینور
بنو حمری زنکی وزننده برقبیله در المحمر منبر وزننده دباغلرك دری قازیجق آلتلرینه دینور محلاء معناسنه وشول
کسبه دینور که پك ممسك اولمغله برنسنه یی و یرایسه ده پك کوجلك ایله و یرر اوله یقال هو محمر ای الذی لا یعطی
الا علی الکد ولئیم وفرومایه یه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون یقال رجل وفرس محمر ای لئیم یعنی یشبه الحمار
الحمر فتحتینله آت قسمی اربه یی چوق یمکله اربه لق علی قول آغزینك رائحه سی بوزلمق معناسنه در که تخمه اولمقدن
نشئت ایدر یقال حمر الفرس حمرا من الباب الرابع اذا سنق من اکل الشعیر او تغیرت رائحة فیه و برآدم افراط غضبدن
برآتش اولمق معناسنه در یقال حمر الرجل اذا تحرق غضبا وطوار بستلنوب کرکی کبی طاولنمق سبیله اشك کبی بلید
وکند پای اولمق معناسنه در یقال حمرت الدابة اذا صارت من السمن کالحمار بلادة احامر علابط وزننده برطاغك
اسمیدر ومدینه ده بر مه ضعك آدیدر که بغیغه یه اضافتله احامر بغیغه ایله متعارفدر احامره هایله برصوایر کیلجك
جفیرك اسمیدر الحمرة حانك ضمیله قرمزیلغه دینور که رنك معروفدر اسمدر و برآغاجك آدیدر که اشك قسمی آندن

بك خوشلنورلر وحمره و بلره نوعندن بر ورم آدیدر بین الاطباء بنه حمره ایله متعارفدر وحمره اسامیدندر حمرة بن یشرح
بن عبد کلال تابعیندندر وحمرة بن مالك نسب رجال همداندندر وحمرة بن جعفر بن ثعلبه تمیم قبیله سی نسبنده در
ومالك بن حمره اصحابدندر ومالك بن ابی حمرة الکوفی وضحاك بن حمره وعبد الله بن علی بن نصر بن حمره ضعیف
الروایه لردندر وحمره پك طتلو اولمغه دینور که شدت معناسندن مأخوذدر یقال رطب ذو حمرة ای حلوة حمیر تشدید میمله
کویا که حمارك مصغریدر رمان وزننده اسامیدندر حمیر بن اشجع اصحابدندر وحمیر بن عدی العابد محدثدر
حمیر زبیر وزننده اسامیدندر عبد الله وعبد الرحمن ابنا حمیر بن عمرو جمل وقعه سنده حضرت عایشه طرفنده اوله رق
قتل اولندیلر حمران عثمان وزننده دیار ربیعه ده برصویك آدیدر ورقه ده بر موضعك اسمیدر قصر حمران بادیه ده
بر موضعدر وتکریت قربنده بر قریه آدیدر حامر فرات اوزرنده بر موضع آدیدر وسماوه طرفنده بر وادی اسمیدر
و بیرین وراسنده بر وادی آدیدر و بنو زهیر بن جناب یوردنده بر وادی آدیدر وقبیلهٔ غطفان یوردنده بر موضع
آدیدر الاحمار همزه نك کسریله برآدمك قزل بکرلو ولدی اولمق معناسنه در یقال احمر الرجل اذا ولدله ولد
احمر وطواره آغزینك رائحه سنی تغییر ایدنجه قدریم و یرمك معناسنه در یقال احمر الدابة اذا اعلفها حتی تغیر فوها
التحمیر تفعیل وزننده برکسیه بهی اشك دیمك معناسنه در یقال حمر فلانا اذا قال له یا حمار و برنسنه یی ات
تکه لری کبی کسوب طوغرامق معناسنه در یقال حمر الشیء اذا قطعه کهیئة الهبر وحمیر قبیله سنك لسانی اوزره تکلم
ایلمك معناسنه در یقال حمر الرجل اذا تکلم بالحمیریة منقولدر که برکون امیر قبیلهٔ حمیر که یمنده اعظم ملوك ایدی خواص
وندماسیله شکاره چقوب بر یالچین قیا اوزره واقع طاغ باشنده سایبان ایچره قعود واطرافی سیر وتماشا ایدرکن براعرابی
کلوب ملاقات ایچون بعد الاستیذان پیشگاه امیره مثول ایلدکده امیر اول اعرابی یه ثب دیو امر ایلدی که وثوب دن
امر حاضردر حمیر لغتنده جلوس معناسنه در اعرابی عربیهٔ فصیحه اوزره صیچرامق معناسنی فهم ایلمکله امتثالا
للامر همان اول یوکسك قیادن اشاغی یه پرتاب ایدوب بنیان وجودی خراب و یباب اولدی امیر حضاردن بو کیفیتك سببنی
استفسار ایلدکده آنلر دخی ماده یی تفهیم ایلمکله امیر مشار الیه لیس عندنا عربیت من دخل ظفار حمر ای فلیحمر
دیدیلر وعربیت لفظنی وقفله تکلم ایلمکله تای طویله ایله مرسوم اولور وتحمیر دری یی فنا و ناخوش دباغت ایلمك معناسنه در
یقال حمر الجلد اذا دبغه ردیئا التحمیر تعشیر وزننده حمیرلنمك یعنی تحمیر کبی حمیر قبیله سنك لغتی اوزره تکلم ایلمك
معناسنه در یقال تحمیر الرجل اذا تکلم بالحمیریة شارح دیر که حمیر قبیله سی ازجمله حرف تعریفی میمه تبدیل ایدرلر نته که
لسان مز بوراوزره لیس من امبر امصیام فی امسفر حدیثی صادر اولمشدر و تحمیر بدخوی اولمق معناسنه در یقال تحمیر
الرجل اذا ساء خلقه الاحمرار اصفرار وزننده والاحمیرار اشهیباب وزننده اوزان مبالغه دندر پك قزارمق معناسنه در
ثلاثیسی باب خامسدندر وافعیلال ابلغ اولمغله احمرقانیء اولمق اولور یقال احمر الشیء واحمار اذا صار احمر واحمرار
جنك ومحنت مقوله سی قزیشوب مشتد اولمق معناسنه در یقال احمر البأس اذا اشتد المحمر مضطر وزننده شول
کبه ناقه یه دینور که قارنده یاروسی یوریلوب یجیده اولمغله هلاك اولمیجه خروج ایلمیه یقال ناقة محمر اذا صارت
قد التوی فی بطنها ولدها فلا یخرج حتی یموت المحمرة محدثه وزننده خرمیه طائفه سندن برفرقه در که مبیضه طائفه سنه
مخالفت ایدرلر مفردی محمر درهاء جماعت اعتباریله در مبیضه طائفه سی ثنویه دن برفرقه در که دائما بیاض بیراق
و بیاض اثواب تلبس ایدرلر ایدی ومحمره دائما قرمزی استعمال ایدرلر ایدی وخرمیه مجوسدن برفرقه در حمیر درهم
وزننده یمنده صنعا نام شهرك غربیسنده بر موضع آدیدر و برقبیله پدرینك اسمیدر که حمیر بن سبأ بن یشجب بن یعرب بن
قحطاندر قبیلهٔ مذکوره آنکله مشتهردر وخارجة بن حمیر صحابیدر علی قول بو حمیردر که حمارك مصغریدر یاخود
جمیله در نته که ماده سنده ذکر اولندی حمار حانك کسریله وحمران عثمان وزننده وحمراء وحمیراء مصغر بنیه سیله
اسامیدندر الحمیراء حانك فتحیله مدینه قربنده بر موضع آدیدر حمیره حانك ضمی ومیمك وتای فوقیه نك فتحیله
عیذاب صحراسنده بر موضع آدیدر الحمطرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال حمطر القربة اذا ملأها
و یای قورمق معناسنه در یقال حمطر القوس اذا وترها المحمطرة اسم مفعول بنیه سیله اایاغ اوزره قالقمش
یوکلو دوه یه دینور یقال ابل محمطرة ای قائمة موقرة ای محمولة الحنیرة نونله سفینه وزننده کمر بنانك چاتیسی قاوشن
محدب یرینه دینور و یایه علی قول کریش کچیرلمامش یایه دینور وچاتیسی یصی اولمیوب اورکج کبی مقوس اولان کره یه
دینور قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی ذر رضی الله عنه لو صلیتم حتی تکونوا کالحنایر لم ینفعکم حتی تحبوا
آل رسول الله علیه الصلوة والسلام الحنایر جمع حنیرة وهی القوس بلا وتر او الطاق المعقود وکل شیء منحن فهو حنیرة
وحنیره حلاج یایینه دینور که نسوان آنکله پموق حلاجلرلر الحنورة سنوره وزننده بر بوجك آدیدر الحنز حانك فتحی

ونوك سكونيله حنبره يعنى كربنا ايلمك معناسنه در يقال حنزالحنبرة اذا بناها شارح ديركه كرچه نسخ قاموسده ثاى مثلثه
ايله ثناها عنوانده مرسوم اولوب لكن امّهات سائره ده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر الحنبر قنبر وزننده
بودور آدمه دينور وبر رجل اسميدر الحبره دحرجه وزننده صوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال حنبرالبرد اذا اشتدّ
الحنترَ تاى فوقيه ايله جردحل وزننده شدت وسختى معناسنه در الحنترة تاى فوقيه ايله طارلق ضيق معناسنه در
يقال فيه حنترة اى ضيق الحنتار قنطار وزننده جوجه آدمه دينور كه جثه سى صغير وقصير اولور يقال هو حنتار
اى قصير صغير الحنثرة ثاى مثلثه ايله طارشيئه دينور ضيق معناسنه وبنوعقيل يوردنده برصويك آديدر الحنثر
درهم وزننده والحنثرىّ ياى نسبتله احمق وسبكمغز كشى يه دينور يقال رجل حنثر وحنثرىّ اى احمق الحنجرة
دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه در يقال حنجره اذا ذبحه وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه در يقال حنجرت
العين اذا غارت وحنجره بوغازه دينور كه جحر مادّه سنده ذكر اولندى المحنجر اسم فاعل بنيه سيله بركونه علت
آديدر كه قارنه عارض اولور الحنادر علابط وزننده قوّت بصره سى زياده اولمغله نظرى حدّتلو اولان آدمه دينور
يقال رجل حنادر العين اى حديد النظر الحندورة حانك ضميله حدر مادّه سنده ذكر اولندى حندر قنفذ وزننده
عسقلان قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن سلامة بن جعفر ومحمد بن احمد الحندريّان اورادندر الحنزرة حانك
وزاى معجمه نك فتحيله طاغك برشعبه سنه دينور تقول نزلنا فى الحنزرة اى فى شعبة الجبل الحنزقرة قافله جردحله
وزننده والحنزقر جردحل وزننده كه هاسزدر باقشقسز تصلق بودوره دينور وحنزقره هايله يلانه دينور حيه
معناسنه جمعى حنزقرات كلور الحنصار صاد ايله قنطار وزننده كمكلرى خرده وانجه اولوب قارنى بيوك اولان آدمه
دينور يقال رجل حنصار اى الدقيق العظم عظيم البطن الحنطريرة حانك وطانك فتحيله بولوده دينور يقال ما فى السماء
حنطريرة اى شئ من السحاب التحنطر تدحرج وزننده برآدم برمادّه ضمننده اويكا بويكا دوروتردّد ايلمك
معناسنه در يقال تحنطر الرجل فى الامر اذا تردّد واستدار الحور دور وزننده والمحار والمحارة ميملرك فتحيله
والحؤور قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه در يقال حار الرجل يحور حورا ومحارا ومحارة وحؤورا
اذا رجع واكسلمك نقصان معناسنه در يقال حار الشئ اذا نقص وحور باشده صاريلان صاريغك كورنك يعنى طولامنك
اك آلت طولامنه دينور زيرا صارق چوزلدكده اكا رجوع اولنور وبو تسميه بالمصدردر قال الشارح ومنه الحديث
نعوذ بالله من الحور بعد الكور معناه النقصان بعد الزيادة اومن فساد الامور بعد صلاحها واصله من نقض
العمامة بعد لفها وحور حيران اولمق معناسنه در يقال حار الرجل حورا اذا تحير وصو وقويى مقوله سنك دربنلكنه
ودبنه دينور يقال بئر بعيدة الحور اى القعر والعمق ومنه يقال هو بعيد الحور اى عاقل كما يقال بعيد الغور ويقال
فلان ما يحور وما يبور اى ما يزكو وما ينمو يعنى نشو ونما حالنه رجوع ايلمز وما يبور كلمه سى اتباعدر زيرا اتباع
وازدواج واوايله ده واردر وحور قصارلق ايلمك يعنى بزى چرپوب آغارتمق معناسنه در تقول حرت الثوب
حورا اى غسلته وبيضته الحور حانك ضميله هلاك معناسنه در تقول رأيته فى ورطة الحور اى الهلاك
واكسلمه نقص معناسنه در يقال فلان قد اصابه حور فى محارة اى نقصان فى نقص كما سيذكر وحور احور
وحوراء كلمه لرندن جمع اولور كه سياه چشم محبوب ومحبوبه يه دينور كما سيجئ يقال غلام احور وجارية حوراء
وغلمان وجوار حور وحور اسماميدندر حور بن خار جديطى قبيله سندن بركسه در وحور احاره كلمه سندن كه
ردّ ايلمك معناسنه در اسم اولور ردّ واعاده معناسنه تقول لم يتيسر لى حوره اى ردّه وتقول العرب انه فى حور وبور
اى فى غير صنعة ولا تاوة وفى ضلال يعنى فلان آدم برايش ايله كوجله مقيد دكلدر بيكار وهرزه كرددر ياخود كمراهدر
الحور فتحتينله برآدمك كوزينك سياهى دكرمى وقپقلرى انجه ونازك واطرافى برك سمن كبى آق اولديغى حالده كوزينك
بياضنك بياضلغى وسياهلغنك سياهلغى قوى وشديد اولمق يعنى آقى آق وقاره سى قاره اولمق معناسنه در على قول
بدنى سيم صافى كبى پك بياض اوله رق كوزينك بياض وسوادى پك قوى اولمق معناسنه در وعلى رأى آهو كوزى كبى
بتون سياه چشم اولمق معناسنه در اشو قول ثالث بنى آدم كوزنده اولميوب آهو وجاموس كوزلرينك وصفى اولمغله
بعض اشعارده بروجه استعاره استعمال اولنور يقال حور الغلام والجارية حورا من الباب الرابع اذا اشتدّ بياض بياض
عينه وسواد سوادها واستدارت حدقتها ورقت جفونها وابيض ما حوالها واشتدّ بياضها وسوادها فى شدّة بياض
الجسد او اسودّت العين كلها مثل الظباء ولا يكون فى بنى آدم بل يستعار لها حوراء جنانك وجه تسميه لرى
وصف مذكوره مبنى در وحور شول كل شفتالورك آل سختيانه دينوركه آنكله صندوق وسپت وآت ايرى مقوله سى
نسنه لر قپلانور جمعى حوران كلور حانك ضميله قال الشارح ومنه حديث كتابه عليه السلام لوفد همدان لهم

من

من الصدقة الثلث والناب والفصيل والفارض والكبش الحورىّ اى منسوب الى الحور وهى جلود تتخذ
من جلود الضأن تصير حمرا تغشى بها السلال وحور بياضلغى ايچون بيضاء ديدكلرى خشبه يه دينور وحور
بنات نعش صغرى ديدكلرى كواكب شمالية سبعه دن اوچنجى كوكبه دينور نته كه وقد مادّه سنده تفصيل اولندى
وقرمزى يه بوياتمش سختيانه دينور ايچ آستارى آندن اولان جزمه يه خف محوّر ديرلر كما سيذكر وحور صغره دينور
بقر كبى جمعى احواردر وبرنوع نبات آديدر مفرداتده كهربا آغاجيله بيان اولنمشدر وشول نسنه يه دينوركه
ياتمش قلايدن مصنوع اولوب نسوان طائفه سى آنكله يوزلرينه طلا ايدرلر بو اسفيداج رومى ديدكلريدركه
برنوعى قلايدن وبرنوعى قورشوندن معمول اولور وحور شئ معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا اى شيئا الاحور
احمر وزننده كوزى ذكر اولنان حور صفتيله متصف اولان كشى يه دينور مؤنثنده حوراء وجمعلرنده حور دينور
واحور بر يلدز على قول مشترى يلدزينه دينور واحور عقل وهوش معناسنه مستعملدر صفوت ونقاء وخلوص
علاقه سيله يقال ما يعيش فلان باحور اى بعقل يعنى صاف كالطرف اى العين الاحور الناصع البياض والسواد
واحور يمنده برموضع آديدر وعبدالرحمن بن شماسة بن ذئب بن احور تابعيندندر الاحورىّ ياى نسبتله قار كبى بر
وبغايت آق اولان شيئه دينور مبالغة نفسنه منسوبدر يقال ثوب احورىّ اى ابيض ناعم الاحورار احمرار
وزننده برآدم مبالغه وجهيله احور العين اولمق معناسنه در يقال احورّ الرجل احورارا اذا احور مبالغة
وبرنسنه پك آغارمق معناسنه در يقال احورّ الثوب اذا ابيضّ المحوّر معظّم وزننده آستارى ذكر اولنان
حور يعنى قرمزى سختيان اولان جزمه يه دينور يقال خف محوّر اذا كانت بطانته من الحور الحواريّات
حانك فتحيله شهرخاتونلرينه اطلاق اولنور چهره لرى بياض اولديغيچون زيرا حوار آقلغه دينور وحوارىّ
ناصر ومددكاره على قول خاصة انبياى عظام عليهم السلام حضرتلرينك انفاذ احكام شرعيه لرى بابنده يارى
ونصرت ايدنلره اطلاق اولنور خلوص ونقاء عزم مناسبتيله وحوارىّ چرپيجى يه دينور قصار معناسنه بزلرى
آغارتديغيچون وخالص ودرست دوسته دينور حميم معناسنه مترجم ديركه مؤلف بصائرده قال الحواريون الايه
كريمه سنده حواريون جمع در وحوار بياض معناسنه دركه اسمدر مؤنثى حواريات دركه نسوان حضريه يه
اطلاق اولنور وآيت مرقومه ده حواريون انصار عيسى عليه السلام در خلوص عقيده ونقاى علاقه لرى باعث
تسميه در على قول جماعت مرقومه قصارلر ايدى وعلى رأى صيادلر ايدى اغفال صيد ايچون صيادلر بياض اثواب
تلبس ايدرلر وعند البعض داتما افادۀ علم وتعليم امر دينله نفوس ناسى تطهير وتنقيه ايلدكلرى باعث تسميه دركه
سبب معنوى اولور وقصارلق اسناد ايدنلرك مرادلرى دخى بودر وصيادلق عزو ايدنلرك مرادلرى منجر امر دين
وآخرت اولان نفوس ناسى اصطياد وطريق حقه قود ايتدكلرينه مبنى در وعلى قول آنلر ملوك ايدى داتما بياض
كيرلر ايدى قالديكه حوار وجه مذكور اوزره زمان كبى اسمدر وحوارىّ منصرفدر زيرا حواره منسوبدر بختى
وكرسى جمعلرى اولان بخاتىّ وكراسىّ قبيللرندن دكلدر شارح ديركه بعضلر حوارىّ جمعدن جنسه منقولدر
ديديلر زيرا مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومحقق تفتازانى اصلى حور ايدى فتحتينله ونسبتنده حوارىّ ديديلر
تغير نسب ايچون مبالغة الف زياده اولندى ديو تحقيق ايلمشدر انتهى الحوّارى حانك ضمى وواوك تشديدى
والفك قصريله بغايت بياض وخالص اونه اطلاق اولنوركه خاص اون تعبير اولنور ومطلقا آغارتلمش اونه دينور
حوّارون حانك فتحى وواوك تشديديله بربلده آديدر الحوراء حمراء وزننده احورك مؤنثيدركه ذكر اولندى
ودكرمى اولان داغه وياقى يه دينوركه مدوّره معناسنه وحوراء مدينه قربنده برموضع آديدركه بحر قلزمده
مصر جانبندن ورود ايدن سفينه لرك اسكله سيدر حالا متروكدر وحوراء بنو نبهان يوردنده برصو آديدر ابو الحوراء
قنوت دعاسى حديثنك راويسى اولان محمدك كنيه سيدر وفرددر يعنى اول كنيه ده ثانيسى يوقدر قال الشارح
اسمه ربيعة قال عن الحسن بن على رضى الله عنهما قال علمنى ابى او جدّى رسول الله عليه السلام ان اقول فى قنوت الوتر
اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت وبارك لى فيما اعطيت وقنى شرّ ما قضيت
انك تقضى ولا يقضى عليك انه لا يذلّ من واليت تباركت وتعاليت المحارة ميمك فتحيله اسم
مكاندر رجوع ايليه جك ورجوع اولنه جق مكانه دينور وقولغك ايچنه دينور جوف الاذن معناسنه
وبدنده اموز باشى دونجك يره دينور مرجع الكتف معناسنه وصدفه يه يعنى اعضاده اولان كمكلردن بازونك
نهايت بولوب اموز ايله قاوشديغى يرده اولان يومربجه كمكلره اطلاق اولنور وسائر اولمقوله كمكلره دينوركه اويناق
يرلرنده اولان يورغاج كمكلردن عبارتدر وهودج طرزنده برنوع مركبه اطلاق اولنوركه نسوان ركوب ايدرلر

ونسر ايله سنبك مابيننه يعنى آت قسمنك طرنغى ايچره چكركه هيئتده يابس ات پاره سيله طرنغى اوجنك آره لغنه
دينور ومحاره جزكى يه دينور خط معناسنه وبعض نسخه لرده ظاى معجمه ايله حظ مرسوم اولمغله بهره ونصيب
ديمك اولور مادّه نك بو كه نوعا ملايمتى واردر ومحاره ناحيه معناسنه در ونقصان معناسنه در ومنه المثل * حور فى محارة
اى نقصان فى نقصان آنا فأنا نقص وادبارده اولان ياخود اصلا اصلاح بولميان ياخود بعد الصلاح فاسد اولان
حقنده سويلنور الحوارى سكارى وزننده القابدندر احمد بن ابى الحوارى وابى الحوّارى كه سمانى وزننده در
وابو القاسم الحوارى ايكى زاهد معروفدر الحوار حانك ضمى وبعضا كسريله دوه قسمنك طوغوردیغى
آنده ياور يسنه دينور على قول اناسندن منفصل يعنى ممه دن منقطع اولنجه قدر اطلاق اولنور جمعى احوره وحيران
كلور حانك كسريله وحوران كلور حانك ضميله المحاورة ميمك ضميله والمحورة ميمك وواوك فتحيله والمحورة
مقوله وزننده والحوير امير وزننده والحوار سحاب وزننده والحيرة سيره وزننده والحويرة مصغر
بنيه سيله جواب معناسنه در سائله اداره اولنديغى علاقه سيله محاوره كرچه مفاعله دن مصدردر لكن اسم منزلنه
منزلدر ومحاوره اصل مصدر اوله رق قرشولقلى جواب دوندرمك معناسنه در تقول حاورته محاورة اى راجعته الكلام
التحاور تفاعل وزننده محاوره ايدشمك معناسنه در يقال تحاوروا اذا تراجعوا الكلام بينهم وجوابلشمق معناسنه در
يقال تحاوروا اذا تجاوبوا المحور منبر وزننده اسم آلتدر شول دمور ايكه دينوركه بكره ايله خطاف ديدكلرى
دمورك بيلرنى جمع ايدر يعنى ايكيسيده آنك اوزرنده اولور كذلك شول اغاج اوقه دينوركه چرخ آنك اوزرنده دوران
ايدر مراد بكره نك وچرخك اوقلرى اوله جقدر كه آنك اوزرنده دوران ايدرلر وقوشاق وقولان مقوله سنك اوجلرنده
اولان طوقه لرك دوران ايلدكلرى كوچك دمور ايكجكره دينور وداغلغى يه دينور مكواة معناسنه واتمكجيلرك
خمير آچه جق اغاجلرينه دينوركه اوقلغى ومردانه تعبير اولنور التحوير تفعيل وزننده اتمكجى خميرى اوقلاغى ايله
آچوب حاضرلمق معناسنه در يقال حوّر الخبزة اذا هيأها وادارها ليضعها فى الملة ودوه نك كوزينك چوره سنى
داغلمق معناسنه در يقال حوّر عين البعير اذا ادار حولها ميسما وكيرو دوندرمك معناسنه در يقال حوّر الشئ
اذا رجعه وخائب وخاسر قلمق معناسنه در يقال حوّره الله تعالى اى خيبه مؤلف معناى ثانى يى تكرار ايلمشدر
الحوير امير وزننده عداوت ومضارّه معناسنه دركه طرفيندن دائردر يقال بينهما حوير اى عداوة ومضارّة
الحورور سفرجل وزننده حوركبى نسنه معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا وحورورا اى شيئا حوريت تكريت
وزننده برموضع آديدر الحائر زبون ومهزول اولان حيوانه وانسانه دينور يقال رجل وفرس حائر اى مهزول
وحرويش باغنه دينور وعراقده برموضع آديدركه مشهد امام حسين رضى الله عنه آنده در اعلامدن نصر الله بن
محمد الكوفى وعبد الحميد بن فخار الحائريان اورادندر الحائرة اصلا قوجامق بيلين ديشى قيونه وخاتونه اطلاق اولنور
كويا كه دونه دونه كيجلوب تازه لنورلر يقال شاة ومرأة حائرة اذا كانت لا تشبان ابدا وقطعا خير ومنفعت مأمول
اولميان شيئه دينور يقال ما هو الا حائرة من الحوائر اى لا خير فيه حوره حانك فتحيله رقه ايله بالس بيننده برقريه در
محدثيندن صالح الحورى اورايه منسوبدر وقبليه ده بر وادى اسميدر حورى رانك كسريله دجيل مضافاتندن
برقريه در زهاددن حسن بن مسلم وسليم بن عيسى اورادندر حوران سلمان وزننده دمشق شام كوره لرندن بركوره
آديدر ونجد ترابنده برصو آديدر وباديه سماوه ده برموضع آديدر وحوران فيل دريسنه دينور الاحارة اداره وزننده
مرادفيدر كه كيرو دوندرمك معناسنه در يقال طحنت الطاحونة فما احارت شيئا اى ماردت شيئا من الدقيق
معناى مزبوردن حور ضمله اسمدر نته كه ذكر اولندى واحاره ناقه حوار ديدكلرى ياورى صاحبى اولمق معناسنه در
يقال احارت الناقة اذا صارت ذات حوار وجواب دوندرمك معناسنه در تقول كلمته فما احار الى جوابا اى ماردّ
المحاور ميمك فتحيله محورك جمعيدركه بكره وچرخ اوقلرينه وايكلرينه دينور بو مناسبتله عربلر فلانك ايشى بغايت
سست ومضطرب اولدى ديجك يرده قلقت محاوره ديرلر اضطرب امره معناسنه عقرب الحيران قيش وقتنده
ظهور ايدن عقربه اطلاق اولنور دوه نك حوار ديدكلرى ياوريلرينى لدغ ايتدكلرى ايچون الحوروزة سفرجله وزننده
بك بياض چهره لى خاتونه دينور تقول رأيت حوروزة اى مرأة بيضاء وبو ثلاثى الاصل اولوب خماسى يه ملحق اولمشدر
المحوزة معظمه وزننده دوه نك اوركچى باغيله آغارلمش آغاج چناغه وقواطه يه دينور يقال جفنة محوّزة اى مبيضة
بالسنام الاستحارة مخاطبدن ردّ جواب طلب ايلمك معناسنه در يقال استحاره اذا استنطقه قاع المستحيرة
بربلده آديدر الحيرة والحير حانك فتحى وياءك سكونيله والحير فتحتينله والحيران طيران وزننده برنسنه يه
بردوزه يه بك چوق باقوق سبيله كوزى طونقلنمق معناسنه دركه اول حالت صاوشمدقدنصكره برشيئى كوره مز اولور

اصل معناى موضوعى بودر يقال حار الرجل يحار حيرة وحيرا وحيرا وحيرانا من الباب الرابع اذا نظر الى الشئ فغشى
عليه وبر آدم سركشته ودنك ومانق اولمق معناسنه مستعملدر كه نيره يه كيده جكنى ونه يپاجغنى بيلمز اولور يقال حار
الرجل اذا لم يهتد لسبيله وبريرده صو برطرفه اقيوب برى اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر يقال حار الماء
اذا تردّد يعنى كانه لا يدرى كيف يجرى الحيران سكران وزننده والحائر مادهٔ مرقومه دن وصفدر سركشته
ودنك ومانق آدمه دينور مؤنثده حيراء دينور حمراء وزننده جمعنده حيارى دينور حانك فتحى وضميله وحائر صو مجتمع
اوله جق يره دينور وشول حوضه دينوركه اكا يغمور صويى آقه جق مجرى ومسيل تسبيب وتسبيل اولنمش اوله
ومرتفع يرلر ارالغنده اولان دوز واوتوراقلى مكانه دينور وبستانه دينور الفى طرحله حير دخى دينور جمعى
حوران كلور حانك ضميله وحيران كلور حانك كسريله وات باغنه دينور ودك معناسنه وكربلاء چولنه اطلاق
اولنور وكربلاده برموضع آديدر الحيراء صحراء وزننده بودخى كربلاء چولنه اطلاق اولنور حيرى الدهر
حانك فتحى وكسرى واخرده يانك تشديديله وحيرى دهر ياى اخيره نك تخفيف وسكونيله وحيرى دهر
يانك تخفيف ونصبيله وحارى دهر يانك تشديد ونصبيله وحير دهر عنب وزننده مدّة الدهر معناسنه
مستعملدر حيردن ناشى متوقف كسبه تشبيهه مبنى در تقول لا آتيه حيرى الدهر وحيرى الدهر
وحيرى دهر وحيرى دهر وحارى دهر وحير دهر اى مدّة الدهر ودوامه يعنى زمان طوردقجه
بن اكا وارمم ديمكدر ويقولون حير ما قلته اى رتماربّ بورادة تكثير ايچوندر معناى مزبوردن منشعبدر التحير
تفعل وزننده بودخى حيرت كبى حيران اولمق معناسنه در يقال تحير الرجل بمعنى حار وصو بريرده ايركيلوب برى
اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر يقال تحير الماء اذا دار واجتمع وبرمحل صوايله طوپطلو اولمق معناسنه
مستعملدر كويا كه برطرفه جريانى بيلمز اولور يقال تحير المكان بالماء اذا امتلأ ودلى قانلونك جوانلغى غايت وكماله
رسيده اولمغله اعضاء واندامنده قطعا نقصان شائبه سى قالميوب تام الشباب اولمق معناسنه مستعملدر يقال
تحير الشباب اذا تمّ آخذا من الجسد كل مأخذ يعنى امتلأ وبلغ الغاية وتمّ جسده وهوا بوزنده سحاب برطرفه توجه
ايليوب اولديغى يرده طورمق معناسنه مستعملدر يقال تحير السحاب اذا لم يتجه جهة وقاب برنسنه ايله طوپطلو
اولمق معناسنه مستعملدر يقال تحيرت الجفنة اذا امتلأت دسما وطعاما الاستحارة تحير ايله معناى اول وثانى وثالثده
مرادفدر اساسك قولنه كوره مجموعيله مرادفدر يقال استحار الرجل واستحار المكان بالماء واستحار الشباب
بمعنى تحير الحير كبس وزننده قابلا يى بولوده دينور غيم معناسنه الحير عنب وزننده والحير فتحتينله مال كثيره
واهل ومتعلقات كثيره يه دينور الحيرة حانك كسريله نيسابورده برمحله آديدر قاضى نيسابور محمد بن احمد بن
حفص اورادندر وكوفه قربنده بربلده آديدر نسبتلرنده حيرى دينور قياس اوزره وحارى دخى مسموعدر غير
قياس اوزره كعب بن عدى الحيرى بو حيره دندر وفارس اولكه سنده برقريه وعانه قربنده بربلده آديدر اعلامدن محمد
بن مكارم اورادندر الحيرتان تثنيه بنيه سيله حيره ايله كوفه مراد اولور المستحيرة بربلده آديدر وات باغيله
طوپطلو اولان قواطه يه وچناغه وصف اولور المستحير هاسز يابانك ارقورى طرفنه سالك اولان يوله
اطلاق اولنور كه نيره يه موصل اوله جغى معلوم اولمز وشول ثقيل وكثيف سحابه اطلاق اولنور كه برطرفه سوق
ايدريل اولمامغله متردد اوله رق متوقف اوله الحياران حانك كسريله برموضعدر حيره كبسه وزننده
يمامه ده جبل نطاعده بربلده در الحير غير وزننده مواشى آغيلنه ياخود چاير قورولغنه شبيه اولان يره دينور
وحير سرّ من رأى نام قصبه ده برقصر اسميدر الحيره ميره وزننده چايرلو چمنلو سبزه زار يره دينور يقال
اصبحت الارض حيرة اى مخضرة مبقلة حيار بنى القينقاع كتاب وزننده قنسرين برتبه سنده برناحيه در الحارة
خانه لرى برينه قريب وصيقجه اولان شهر محله سنه دينور يقال داره فى حارة فلان وهى كل محلة دنت منازلهم
الحويرة جهينه وزننده دمشق شهرنده برمحله در محدثيندن ابراهيم بن مسعود الجويرى اورادندر حير بير حانك
ويانك كسرى وراءك فتح اوزره بناسيله وحير بير جرّ وتنوينله حور بور معناسنه در يقال انه فى حير بير وفى حير
بير اى فى حور بور كما تقدم فصل الخاء المعجمة الخبر فتحتينله نبأ وحديث معناسنه دركه نقل وتحديث
اولنان كلامدن عبارتدر فارسيده پيام وپيغام وتركيده صالق تعبير اولنور جمعى اخبار وجمع الجمعى اخابيردر
الخابر والخبير والخبر كتف وزننده والخبر جحر وزننده صفتلردر خبر بيلن كمسيه دينور يقال هو خابر وخبير
وخبر وخبر اى عالم بالخبر الاخبار همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال اخبره بالشئ اذا انبأه به
وسودلو ناقه يى پك سودى چوق بولمق معناسنه در تقول اخبرت اللقحة اى وجدتها غزيرة الخبر والخبرة

خانك كسرى و ضميله والمخبرة ميمك وبانك فتحيله والمخبرة ميمك فتحى ورانك ضميله بر نسنه‌يى كنه وحقيقتى
او زره بيلمك معناسنه‌در يقال خبر الرجل بالشىء وخبره وخبره خبرا وخبرة ومخبرة ومخبرة من الباب الرابع والاول
اذا علمه يعنى بكنهه وحقيقته و بونلر اسم اوله‌رق استعمال اولنور ومنه تقول لى به خبر وخبرة ومخبرة ومخبرة اى علم
وتقول لاخبرن خبرك بضم الخاء اى لاعلمن علمك وخبر خانك ضميله وخبره خانك كسريله بر شيئى كركى كبى
بيلمك ايچون بوقلوب صنه‌مق معناسنه‌در يقال خبره خبرا وخبرة من الباب الاول اذا ابلاه ومنه قول ابى الدرداء
رضى الله عنه وجدت الناس اخبر تقله اى وجدتهم مقولا فيهم هذا اى ما من احد الا وهو مسخوط الفعل عند
الخبرة كرچه مؤلف كلام مزبورك قائلندن سكوت ايدوب لكن كتب احاديثده ابو الدرداء حضرتلرينه معزو
اولمغله اشارت اولندى بونده اخبر كلمه‌سى امر حاضر در صورت امرده خبردر و تقله كلمه‌سى اقلى لفظندن
مستقبلدر مجزوم‌در قلى بغض معناسنه‌در وهاء سكتيه‌در اذا خبرتهم قليتهم سبكنده‌در ناسك بواطن احوالنه
امعان ايله كه زيرا حقايق افعال و دقايق اطوارلرينه مطلع اولديغكده اكثرى ظاهرلرينه كلى مخالف اولمغله البته
آنلره بغض وعداوته مجبور اوله جغكدر كاردر خصوصا فى زماننا سلام ويره جك آدم بوله‌مزسن كندى تقسيمز
دخى اول مقوله‌دندر عصمنا الله تعالى وطهرنا من ادناس السمعة والنفاق والرياء وخبر وخبره طعامى ياغلو ياپمق
معناسنه‌در يقال خبر الطعام خبرا وخبرة اذا دسمه الاختبار افتعال وزننده بودخى بر شيئى كركى كبى بيلمك
معناسنه‌در يقال اختبر الشىء اذا علمه بكنهه و بر نسنه‌يى كركى كبى بيلمك ايچون بوقلوب صنه‌مق معناسنه‌در
يقال اختبره اذا ابلاه شارح ديركه تجربه مرة بعد اخرى صنه‌مق اولمغله اختبار ايله فرقى اولمشدر
التخبر تفعل وزننده بودخى بر نسنه‌يى بالحقيقه بيلمك معناسنه‌در يقال تخبره بمعنى اختبره يعنى علمه و بر آدمدن
خبر صورشدرمق معناسنه‌در بونده تخبر استخبار معناسنه‌در يقال تخبر فلانا اذا سأله الخبر و برقاچ كسه‌لر كندى بينلرنده
قيون اشترا وذبح ايدوب اتى بولشمك معناسنه‌در يقال تخبر القوم اذا اشتروا شاة بينهم فذبحوها واقتسموا لحمها الخبر
خانك فتحى وبانك سكونيله بيوك آزيق جانطه‌سنه دينور توشه‌دان بزرك معناسنه خانك كسريله‌ده جائزدر جمعى خبور
كلور بو معناندركه عربلر فلان يلديكى خبرى اصلا كتم ايليوب مجموعنى فلانه نقل واخبار ايلدى ديه‌جك يرده اخبره
خبوره ديرلر انبأه ما عنده معناسنه وخبر سودى پك چوق ناقه‌يه دينور خانك كسريله‌ده لغتدر بو نكده جمعى خبور كلور وخبر
شيرازده بر قريه‌ادبدر صاحب المسند فضل بن حماد الخبرى اورادندر و يمنده بر قريه‌ادبدر وخبرا كينه دينور زرع معناسنه
وطاغلرده صوار كيلجك يره دينور وسدر آغاجنه دينور كه عربستان كراسى تعبير اولنور الخبراء صحراء وزننده بودخى
بيوك آزيق جانطه‌سنه دينور مزادهٔ عظيمه معناسنه وسدر اغاجنك منبتى اولان اوه‌يه دينور جمعى خبارى كلور خانك
ورانك فتحيله وخبارى كلور رانك كسريله وخبراوات كلور خضراوات كبى وخبار كلور خانك كسريله وخبراء سدر آغاجنك
ديبلرنده اولان كوچك حوض كبى صو ايركيلجك يره دينورا الخبر كتف وزننده بودخى سدر آغاجنه دينورا الخبرة فرحه
وزننده بودخى سدر آغاجنك منبتى اولان اوه‌يه دينورا الخبار سحاب وزننده شول ارضه دينور كه طپراغى يومشق و كوشك
اوله‌شويله كه دابه كيدركن كاه كومياوب وكاه صرصيلوراوله ومنه المثل * من تجنب الخبار امن العثار يعنى خبارديدكلرى
ارض مذكوره‌دن برطرف اولوب آنده كزمين آدم توكزيوب يقلمقدن امين اولور وخبار جراثيم معناسنه‌دركه جرثوم
جمعيدر اشجار ديبلرنده مجتمع اولان طپراغه دينور وترلا صچانلرينك يوه‌سنه دينور الخبر فتحتينله پيام معناسنه‌دركه ذكر
اولندى وخبر مصدر اولور بيرك خبارى يعنى صچان دلكلرى چوق اولمق معناسنه‌در يقال خبرت الارض خبرا من الباب
الرابع اذا كثر خبارها فيفاء الخبار ياخود فيف الخبار فارك فتحيله عقيق مدينه نواحيسنده برموضع آديدر المخابرة
مفاعله وزننده ترلادن حاصل اولان غله‌نك نصفى ياخود ثلث و ربعى كبى حصهٔ معينه او زره عقد مزارعته اكين اكمك
معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام نهى عن المخابرة وهى المزارعة على النصف ونحوه ومخابره
مواكره معناسنه‌دركه زراعت ايچون برآدمه ترلا تخصيص ايلمكدر يقال خابره اذا آكره الخبر خانك كسريله مخابره‌نك
معناى اولندن اسمدر يقال انعقد بينهما خبر اى عقد المزارعة على النصف ونحوه الخبير امير وزننده اكنجى‌يه
دينور اكار معناسنه وخاصة عالم بالله اولان مرد آكاهه دينور يقال رجل خبير اى عالم بالله تعالى ودوه توينه دينور
وبر معناسنه وعشب ونباته دينور ودوه‌نك آغزى كوپكنه دينور وقيلارك وتويلرك دوكنتيسنه دينور نسالة الشعر
معناسنه وخبير محدثيندن احمد بن عمرانك پدرينك جدى اسميدر الخبيرة سفينه وزننده بدندن دوكيلن قيلارك
وتويلرك بر طائفه‌سنه يعنى بر كلچه‌سنه و بر طوتامنه دينور هاء وحدت تخصيص ايچوندر و برنيچه كسه‌لر بينلرنده اشترا
وذبح اولنوب اتى تقسيم اولنه‌جق قيونه دينور وشول قيون بوكنه دينوركه ابتدا قرقده قرقلمش اولمغله پك ايو وكوزل

اوله الخبرة خانك ضميله بودخى اتى بولشمك ايچون برقاچ آدملرك بينلرنده مشتركا اشترا وذبح اولنان قيونه دينور وقاب
ايچره اير بجه بر كومه تريده دينور يقال فى الجفنة خبرة اى ثريدة ضخمة وشول حصه‌يه دينوركه حين قسمتده اخذ اولنور
ات و بالق وسائر نسنه اولسون واهل وعيال ايچون اشترا اولنان شيئه دينور اتمك وطعام وات كبى وتقديم اولنان شيئه
دينور ومسافر قسمنك سفره ايچره بوله كورديكى طعامه دينور وشول چناغه وقواطه يه‌دينوركه ايچنده درت ياخود بش
بينده‌ات واتمك اوله المخبرة منظره وزننده ممشى وكنيفه دينور مخرأه معناسنه ومرأة ومنظره‌نك نقيضنه دينوركه
انسانك خبرو بروب توصيف ايليجك صفتندن عبارتدر يقال فلان مليح المنظرة وكريم المخبرة الخابور كافور وزننده
بر نبات آديدر و رأس عين ايله فرات بينده بر نهرك اسميدركه رقه قضاسنده‌در ودجلهٔ موصل شرقيسنده بر نهر ديكرك
اسميدر و بر وادى آديدر خابوراء مدّ ايله برموضع آديدر خيبر حيدر وزننده مدينه قربنده حصن معروف آديدر
شارح ديركه خيبر ولايتك آديدركه حصنى مشتملدر اعلامدن احمد بن عبد القاهر ومحمد بن عبد العزيز الخيبريان
كويا كه خيبرده تولد ايلمشلردر يعنى خيبرى الاصل اولملرى محقق دكلدر وخيبر اسماندندر على بن محمد بن الخيبر
محدثيندندر الخيبرى ياء نسبتله وبعض نسخه‌ده مقصورا واقعدر مطلقا قاره يلانه دينور خاران بانك فتحيله
ايرانده سرخس ايله ابيورد بينده بر ناحيه آديدر و برموضع اسميدر الاستخبار بر كسه‌دن بر خبر صورمق معناسنه‌در
يقال استخبره اذا سأله الخبر التخبير تفعيل وزننده خبر ويرمك معناسنه‌در يقال خبره تخبيرا بمعنى اخبره خبرين
قزوين وزننده بست قضاسنده بر قريه آديدر المخبور قايقلغى خوش اولان يه‌جكه دينور يقال ادام مخبور اى طيب
شارحك بيانه كوره طيب الادام اولان ادمه‌ده دينور الخبور صبور وزننده ارسلانه دينور خبره نبقه وزننده
بنو تغلب يوردنده بر صو آديدر خبراء العذق ذال معجمه ايله غبراء الرزق وزننده صمان ترابنده برموضع آديدر
الخبائر ذى جبلة بن سواد اولادندن بر كسه‌دركه كلاع قبيله‌سندن بر بطنك پدريدر محدثيندن ابو على الخبائرى
وتابعيندن سليم بن عامر الخبائرى ومحدثيندن عبد الله بن عبد الجبار الخبائرى اول بطندندر ومحمد بن على الخابرى كه
ناصرى وزننده‌در محدثيندندر الخيجر جيمله جعفر وزننده والخباجر علابط وزننده قارنى بيوك وجودى سلوك
آدمه دينور الختر خانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله والختور قعود وزننده بر آدمى الداپوب غدر وحيف ايلمك
على قول اقبح واشنع وجهله غدر ايلمك معناسنه‌در يقال ختره خترا وختورا من الباب الثانى والاول اذا غدره وخدعه
او اقبح الغدر و بر آدمك كوكلى دونوب معده‌سى بولانمق معناسنه‌در يقال خترت نفسه اذا خبثت وفسدت الختار
والختار مكار وزننده والختير امير وزننده والختور صبور وزننده والختير سكيت وزننده معناى اولدن
وصفلردر تفاوتلرى بنيه جهتيله‌در دائما ناسه دوباره وخدعه ايله غدر وحيف ايدر اولان مكار وغداره دينور
الختر فتحتينله شول اويوشقلق حالتنه دينوركه برمؤثر دوا ياخود زهر تناول اولندقده وجوده عارض اولور اعضاء
حس وحركتدن قالور يقال به ختر وهو خدر يحصل عند شرب دواء او سم التختر تفعل وزننده وجود قيرقلق
پيدا ايدوب اويوشق وسست وفاتر اولمق معناسنه‌در يقال تختر الرجل اذا تفتر واسترخى وكسل ومحموم اولمق معناسنه‌در
يقال تختر الرجل اذا حم و بر آدمك درونى سود مقوله‌سى نسنه‌يى چوق ايچمكدن بولانوپ شوريده اولمق معناسنه‌در
يقال تختر فلان اذا اختلط ذهنه من شرب اللبن ونحوه وفاتر ومتكاسل كسه كبى يوريمك معناسنه‌در يقال تختر
الرجل اذا مشى مشية الكسلان التختير تفعيل وزننده برنسنه برآدمك درونى تغيير وافساد ايلمك معناسنه‌در
يقال خترّه الشراب اذا افسد نفسه الختعرة دحرجه وزننده مضمحل اولمق اضمحلال معناسنه‌در الخيتعور
حيزبون وزننده بدخوى وبدمزاج قارى‌يه دينور يقال امرأة خيتعور اى السيئة الخلق وسرابه دينوركه اسى كونلرده
ايراقدن اوه‌ده صو كبى كورينور ومطلقا حالت واحده او زره قرار ايليوب سرعت زوال واضمحلالده اولان شيئه
دينور متلون اشخاصك طبع وطورى كبى وظل واقبال دنيا كبى وشول نسنه‌يه دينوركه بغايت اسى كونلرده خانهٔ عنكبوت
هيئتنده جو هوادن اينلك اينلك نازل اولور كبى تخيل اولنور و بوكثافت هوادن نشئت ايدر واكا خيط باطل ولعاب
الشمس ومخاط الشيطان دخى تعبير اولنور وخيتعور دنيايه اطلاق اولنور وقورده دينور ذئب معناسنه وغول
بيابانى يه وداهيه وآفته وشيطانه وارسلانه اطلاق اولنور واوزون اوزادى فرقته وجد الغه دينور وخيتعور
بر بوجك اديدركه صو يوزنده كزوب اصلا آرام وقرار ايلمز متحرك بالضرورة‌در الختر خانك فتحى وثاى مثلثه‌نك
سكونيله والخثور قعود وزننده والخثارة خساره وزننده والخثورة خانك ضميله والخثران طيران وزننده
سود و بال مقوله‌سى صو يق نسنه قواملنوب وقو يلنوب قايلنمق معناسنه‌در سودك يوغرد اولمسى كبى يقال خثر اللبن
وخثر وخثر خثرا وخثورا وخثارة وخثورة وخثرانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا غلظ ومعده بولانوب

غثیان کلمك معناسنه مستعملدر یقال خثرت نفسه اذا غثت واختلطت الاختار همزه نك کسریله والتخثیر
تفعیل وزننده صویق نسنه یی قویولتمق معناسنه در یقال اخثره وخثره اذا اغلظه وکره یاغنی ارتمیوب غلظتی
اوزره ترك ایلك معناسنه در یقال اخثر الزبد اذا ترکه خاثرا وذلك اذا لم یذبه ومنه المثل ٭ مایدری ایخثر ام یذیب
یعنی یاغی نه حالی اوزره قویواوله رق ترك ایده جکنی ونه اریده جکنی بیلمیور اصلی بودرکه بر خاتون تازه یاغی طبخ
واصلاح ایلدکدنصکره غلیظنی رقیقه فارشدرمغله صفوت بولوب طور لمدیغی حسبیله تصفیه ایچون آلتنه
آتش یاقسه محترق اولمسندن خوف ایدر وآتش یاقسه کندیلکندن طوریلوب مطلوبی اوزره صورت بولمز
بو جهتله متحیر اولمغله حقنده کلام مزبوری ایراد ایلدیلر بعده مطلقا برخصوصده متردد ومتحیر اولان کمسه
حقنده ضرب اولنور الخثارة ثمامه وزننده قویلمش نسنه نك بقیه سنه دینور یقال ذهب صفوه وبقیت خثارته
الخثر فتحتیله اوناعق معناسنه در یقال خثر منه خثرا من الباب الرابع اذا استحیا وبرآدم قومیله ذخیره کتورمکه بیله جه
کتمیوب اوبه ده قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال خثر الرجل اذا اقام فی الحی ولم یخرج مع القوم الی المیرة
الخاثرة فرقۀ انسانی یه اطلاق اولنور تجمع وکثافتی مناسبتیله تقول رأیت خاثرة من الناس ای فرقة وجماعة
ور مقدار جه درد ووجعی اولان خاتونه اطلاق اولنور که وجودنده سستلك وکوشکلك اولور یقال امرأة خاثرة
اذا کانت تجد الشیء القلیل من الوجع خثراء الانفس کرماء وزننده وخثری الانفس سکری وزننده هر جانبدن
قارشق جماعته اطلاق اولنور یقال قوم خثراء الانفس وخثری الانفس ای مختلطون الخجر خانك وجیمك فتحیله
مقعد طرفنك بدومتن اولان رایحه سنه دینور یقال ما اکره نجره وهو نتن السفلة شارح دیرکه بو معناده خجر مصدر
دخی اولور الخجر فلز وزننده شدید الاکل اولوب قورقق اولان کشی یه دینور جمعی خجر ونکلور الخاجر
طاغك یوقریسندن دبنه طوغری جریان ایدن صویك جغلدیسنه دینور الخدر خانك کسریله والاخدور
اسلوب وزننده شول پرده یه دینور که خاتون قسمی کورنمامك ایچون چادرك برطرفنه چکیلور وخدر مطلقا ستر ایدن
شیئه دینور چادر وپرده وسائر ستاره کبی جمعی خدور کلور واخدار کلور جمع الجمعی اخادیر کلور وخدر شول
تخته لردن دوزلمش نسنه یه دینور که دوه نك سمری اوستنه نصب اولنوب ثوب مقوله سی نسنه لر ایله اوزری ستر اولنور
ایچنده اولانی ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی آندن مراد هودج ومحفه وشبری مقوله سیدر وخدر ارسلان یتاغی اولان
بوکه ومیشه یه اطلاق اولنور الخادر خدرنده یعنی دائما یتاغنده اولان ارسلانه دینورکه کزمسی قلیل اولانیدر
یقال اسد خادر ای مقیم فی خدره ای اجمته الخدر غدر وزننده یتشمش قیزه پرده وچار طوتدرمق معناسنه درکه
بو دیارده فراجه لندرمك اولور یقال خدر البنت خدرا من الباب الاول اذا الزمها الخدر وبر محلده دائمی مقیم
اولمق معناسنه مستعملدر یقال خدر بالمکان اذا اقام به وسوریدن بر آهو تخلف ایلمك معناسنه در یقال خدر الظبی
اذا تخلف عن القطیع وسرکشته وحیران اولمق معناسنه در یقال خدر الرجل اذا تحیر الاخدار همزه نك کسریله
بو دخی تازه قیزه پرده وچار طوتدرمق وفراجه لندرمك معناسنه در یقال اخدر البنت بمعنی خدرها وبرپرده مقیم
اولمق معناسنه در یقال اخدر بالمکان اذا اقام به وبر عضوی اویوشدرمق معناسنه در یقال اخدر العضو اذا جعله
خدرا وفورتنه لو کونه کیرمك معناسنه در یقال اخدر القوم اذا دخلوا فی یوم مطر وغیم وریح وارسلان دائما
میشه ده یتاغنده یاتمق معناسنه در یقال اخدر الاسد اذا لزم الاجمة وارسلانی یتاغی ستر وپنهان ایلمك معناسنه در
یقال اخدر العرین الاسد اذا ستره التخدیر تفعیل وزننده بو دخی تازه قیزه پرده وچار طوتدرمق معناسنه در یقال
خدر البنت بمعنی اخدرها المخدورة والمخدرة مکرمه وزننده والمخدرة معظمه وزننده اهل پرده اولان قیزه دینور
الخدر فتحتیله اعضا اویوشمق معناسنددرکه روح حساس ومتحرك برمرتبه غلیظ اولورکه عضو حس وحرکتدن
معطل اولور یقال خدرت رجلی خدرا من الباب الرابع اذا فترت واسترخت فلا تطیق الحرکة وکوز برعارضه سببیله
خیره وفاتر اولمق علی قول کوزه توز وخاره وخاشاك مقوله سی اصابت ایلمکله اوغوشدرمقدن ثقلت پیدا ایلمك معناسنه در
یقال خدرت العین اذا فترت او ثقلت من قذی واوشنکلك کسل وتهاون معناسنه در تقول فی الیوم خدر ای کسل وفتور
وخدر یغموره اطلاق اولنور پرده معناسندن مأخوذدر وکیجه نك ظلمتنه اطلاق اولنور خانك کسریله ده جائزدر ومبالغه ایچون
قرانکو اولان کیجه یه اطلاق اولنور تقول غشینا خدر اللیل ای ظلمته وتقول سرنا فی لیل خدر ای مظلم ومکان مظلمه اطلاق
اولنور واسینك وصوغوقك سخت وشدیدا ولمسنه دینور یقال خدر الحر والبرد اذا اشتد الخدر کتف وزننده
اویوشق عضوه دینور یقال عضو خدر ورجل خدرة ای فاترة ومظلم کیجه یه دینور یقال لیل خدر ای مظلم ولیلة خدرة
الاخدر احمر وزننده والخداری غرابی وزننده بو نلرده پك قرانکو کیجه یه دینور یقال لیل اخدر وخداری

ای مظلم الاخدری یای نسبتله حمار وحشی یه دینور مؤلفك بیاننه کوره اخدر شاهان عجمدن اردشیر بن بابك
آتلرندن بر آیغرك اسمی اولوب برکون طویله سندن توحش ونفرت وبیابانه فرار ایلدی کاظمه صحراسنده حمار
وحشیلر ایله مختلط اولوب بر دیشی حماره آشمغله آندن بر ولد حاصل اولوب کتدکجه تناسل ایلدیلر اکا منسوب
اولانه اخدری دیدیلر قال وهو من الاخدریات وهی الحمر نسبت الی اخدر حصان کان لاردشیر بن بابك توحش
فضرب فیها تقول فی الاحمق هو من بنات اخدر او من بنات اکدر وهو فحل من حمر الوحش الخدر ندس
وزننده بو دخی مظلم کیجه یه دینور الخدارية غرابیه وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور تستر
ایدرك شکاره ترصد وهجوم ایلدیکیچون الخدرة خانك ضمیله ظلمت شدیده یه دینور وخدره بر معروف قانجق اشکك
اسمیدر وانصاردن بر جماعتك اسمیدر وخدرة بن کاهل بلی قبیله سندندر وحبیب بن خدره تابعیندن محدثدر خدره
خانك کسریله عمرو بن ذهل بن شیبان نام کمسه نك لقبیدر خدره تمره وزننده عبیده نام کمسه نك جاریه سی اسمیدر که
محدثه در وعاصم بن خدره روایت حدیث ایلمشدر الخدری فتحتیله محمد بن حسن نام محدثك نسبتیدر
الخدری کردی وزننده سیاه اشکه اطلاق اولنور خدار غراب وزننده کلاب قبیله سندن قتال نام کمسه نك فرسی
اسمیدر خدار کتاب وزننده یمنده شهر صنعاء قضاسنده بر قلعه آدیدر الاخدرية ذکر اولنان اخدر نام آیغرك
دوللرندن اولان آت سوریسنه دینور یقال فرس اخدری وخیل اخدرية الخدرنی فتحتیله وقصر ایله اور مجکه
دینور پرده ساز اولدیغی حسبیله خدوراء حروراء وزننده بلحارث بن کعب بلادنده بر موضع آدیدر
التخدر تفعل وزننده والاختدار افتعال وزننده پرده لنمك وپرده طوتمق معناسنه در یقال تخدر
واختدر اذا استتر المخدر مکرم وزننده والمخدر محسن وزننده میشه ایچره دائما یتاغنده اولان ارسلانه
دینور میشه کندوبی ستر وکدیسی میشه یه ملازمت ایلدیکیچون نته که ذکر اولندی الخدری زفری وزننده پك سیاه
اولان دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر خدری ای شدید السواد الخدرة زنخه وزننده هنوز نضج وکمال
بولمقسزین آغاجندن ساقط اولان خرمایه دینور یقال تمرة خدرة اذا کانت تقع قبل ان تنضج الخدافر
قابله علابط وزننده اسکی اثوابه دینور ثیاب خلقان معناسنه شارحك بیاننه کوره مفردی خدفره اولمق ممکندر
الخذرة خانك ضمی وذال معجمه نك سکونیله خذروف معناسنه درکه ترکیده اطفالك طریل تعبیر ایتدکلری
اویجاغه دینور الخاذر دائما سلطان ووالیدن یاخود بورجلودن بنم کبی مستتر وپنهان اولان آدمه دینور
یقال رجل خاذر ای مستتر من سلطان او غریم الخذفرة خانك وفانك فتحیله بزپاره سنه دینور قطعة الثوب معناسنه
الخذنفرة غضنفره وزننده شول خاتونه دینور که تکلم ایدرکن صوتی کویا که بورننك دلکلرندن چقار اوله ترکیده
فاك فاك تعبیر اولنور یقال امرأة خذنفرة ای خفیفة الصوت کأنه یخرج من منخریها الخریر صریر وزننده
صو آقارکن چاغلمق معناسنه در یقال خر الماء خریرا من الباب الثانی والاول اذا صات کذلك یل اسرکن وطوشنجل
قوشی اوچارکن فشلده مق معناسنه در یقال خرت الریح والعقاب اذا صاتت حین حفت واویقوده خورلدامق
معناسنه در یقال خر النائم اذا غط وخریر ایکی یوکسك تپه لرك بیننده اولان دوز واوتورافلی یره دینور جمعی
اخره در وخریر یمامه ده بر موضع آدیدر الخرخر زمزم وزننده اسمدر صو چاغلدیسنه ویل وقوش فشلدیسنه
دینور الخرخرة زلزله وزننده اویقوده خورلدامق معناسنه در یقال خرخر النائم اذا غط وقبلان وکدی میرلدامق
معناسنه در یقال خرخر النمر والسنور اذا صات بالخرخر الخر جر وزننده والخرور غرور وزننده مطلقا
دوشمك علی قول یوکسکدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال خر الرجل خرا وخرورا من الباب الثانی والاول
اذا سقط او من علو الی سفل وخر یارمق معناسنه در یقال خر الشیء اذا شقه وبر آدم اوزره عقل وذهننه کلمز
یردن آنسزین هجوم ایلمك ووارمق معناسنه مستعملدر یقال خر علینا ناس من بنی فلان ای هجموا علینا
من مکان لا نعرف واولمك معناسنه مستعملدر یقال خر فلان اذا مات الخر والخرنی خانك ضمیله دکرمنك
آغزینه یعنی بوغازدیدکلری دلیکنه اطلاق اولنور که اورادن بغدای وضع اولنور وخر حبوباتدن برنوع حبه
اسمیدر که مدور اولور ترکیده هورله وکله چری دیدکلری غله اوله جقدر وقولاغك دبنه دینور یقال ضربه خره
ای فی اصل اذنه وسیل صوبی یاردیغی یاره وخنده دینور جمعی خرره کلور عنبه وزننده خره خانك ضمیله
اسامیدندر یعقوب بن خرة الدباغ محدثیندن ضعیف الروایه در واحمد بن محمد بن عمر بن خره محدثدر وبهاء الدوله
خره فیروز بن عضد الدولة الدیلمی درکه دیالمه دن بر شاه ایدی الخرارة خانك فتحی وراننك شده سیله اطفال
اصلرندن بر لعب آدیدرکه نصف نعل قدر بر تخته مصنوعه برایپ بغلیوب بر اوجنی پرمغنه چکوردکدنصکره اول ایپی

اکاطولایوب کندی طرفلرینه طوغری چکدیکجه جغش جغش سسلنور ترکیده چقشاغی و بعض یرده پرلاغچ
تعبیرایدرلر وخرّاره برقوش آدیدرکه کوچکن قوشندن بیوك اولور جمعی خرار کلور خانك کسریله وخرّاره
کوفه قربنده برموضع آدیدر الخرّار شدّاد وزننده جحفه یه قریب برموضع آدیدر الخرتان صلیان وزننده
قورقق جبان آدمه دینور الخرخار ثرثار وزننده چاغلیه رق آقان صویه دینورکه چاغلغان تعبیر اولنور الخرخور
سرسور وزننده والخرخیر جرجیر وزننده چوق سودلو ناقه یه دینور وخرخور مطعومات ومشروبات وملبوسات
ومفروشاتی خصوصنده تنعم وزراکت ونزاهت ایدن آدمه دینور الخرخر خانك کسریله خرخور ایله معنای
ثانیده مرادفدر یقال رجل خرخور وخرخر ای ناعم فی طعامه ولباسه وفراشه الخرور صبور وزننده فرجی
بك صولو اولان خاتونه دینور یقال امرأة خرور ای الکثیرة ماء القبل وخرور خوارزم اولکه سنده برقصبه آدیدر
وخرور قبلانك وکدی قسمنك مرلدامسنه دینور شارحك بیانه کوره بومعناده مصدر و وصف اولور یقال
هرة خرور وللهرة خرور الخرخری والخرخرية خانك کسریله ضعیف وزبون بالدره وصف اولور یقال
ساق خرخری وخرخرية ای ضعیفة التخرخر تزلزل وزننده قارنی بیوك اولان کسنه نك قارنی طلوم کبی بری اوته
اوینامق معناسنه در یقال تخرخر بطنه اذا اضطرب مع العظم الانخرار انفعال وزننده صالقی وسلوك اولمق
معناسنه در یقال انخر الرجل وانخر بطنه اذا استرخی الخریری زبیری وزننده اجا نام جبل یاننده برصواد اسمیدر
الاخرار همزه نك کسریله دوشورمك معناسنه در یقال ضربه بالسیف فاخره ای اسقطه الخزر خانك
وزای معجمه نك فتحیله برآدمك کوزلری خلقی اوله رق قیپق اولمق معناسنه که کیرك صره بقار اولمقدر علی قول کوز طار
وکوچك اولمق یاخود برطرفیله بقار شکلنده اولمق یعنی یاقورغی یا پیکار یله بقار کبی اولمق یاخود تیر تیر کوزلرنی
آچوب قپایه رق بقار اولمق یاخود کوزینك بریسی شاشی اولمق معناسنه در یقال خزر الرجل خزرا من الباب الرابع
اذا کان تکسر عینه بصرها خلقة او صارت ضیقة وصغیرة او کان ینظر کانه فی احد الشقین او یفتح عینیه ویغمضهما
او احول احد العینین وخزر جنس انسانیدن برطائفه نك اسمیدر که بحر خزر دیدکلری بحر شروان اول طائفه یه
مضافدر سواحلنده مقیم اولورلر کوزلری طار وکوچك اولمغله مبالغة اطلاق اولندی بونلر فی الاصل کفرهٔ
اتراکدن ایدی وخزر باغلوجور یه دینور ویوسف بن المبارك المقری لقبیدر ومحمد بن عمر الصوفی جدینك
لقبیدر که محدثلردر وقاسم بن عبدالرحمن بن خزر محدثدر الاخزر احمر وزننده خزرمذکوردن وصفدر
علی الاختلاف کوزلری وصف مذکور اوزره اولان کشی یه دینور مؤنثی خزراءدر که کوزه ده وصف اولور جمعی
خزردر حمر کبی الخزیرة سفینه وزننده خزر کبی باغلوجور یه دینور وخزیره اون واوفق قیلمش ات ایله اولان
بولماج آشنه دینور واکرات اولمزسه عصیده دینور علی قول ات صوینه ابریجه اون اصلاغنی قارشدرمغله اولان
چوربه یه دینور مترجم دیرکه الفیهٔ عراقی شرحنده سخاوی مرحومك تصریحی اوزره صدیق اکبر حضرتلرینی
بوطعام ایله تسمیم ایلدیلر اطبای اصحابدن حارث بن کلده ایله اکله مباشرت وبرلقمه تناول عقبنده حارث فریاد
ایدوب یا خلیفه سم سنه علی التحقیق بوطعامده موجود در دیدکده ترك اولنوب فی الواقع سنه تمامنده ایکیسی
دخی شهیدا رحلت ایلدیلر انتهی وطعام مزبوره خزیر دخی دیرلر هاسز الخزر خانك فتحی وزانك سکونیله
کوز اوجیله باقق معناسنه درکه خودبین وعدو باقشیدر یقال خزر الرجل خزرا من الباب الاول اذا نظر بلحظ العین
وبرکسه یا برنسنه داهیه لنمك معناسنه در یقال خزر اذا تداهی وقاچمق معناسنه در یقال خزر الرجل اذا هرب
الخنزیر خانك کسریله حیوان معروفدرکه فارسیده خوك وترکیده طموز تعبیر ایدرلر شارح دیرکه خزردن
مأخوذدر طار کوزلی اولدیغیچون اطلاق ایلدیلر پس وزنی فنعیل اولور وعندالبعض رباعی در نونی اصلیه در
بوکه کوره وزنی فعلیل اولور مؤلف بواختلافه مبنی رباعی ذیلنده دخی اشارت ایلمشدر انتهی وخنزیر یمامه ده
برموضع یا برجبل آدیدر الخنازیر خنزیرك جمعیدر وخنازیر ترکیده سراجه وطموز باشی تعبیر اولنان مرضه
دینور مفردی خنزیردر واول برقتی شیشدر کاهجه چقمه چقمه بریرده برقاچ یومری اولور اکثری بوینده ظهور ایدر
الخزرة فتحاتله والخزرة خانك ضمیله همزه وزننده برکونه وجع اسمیدر که انسانك آرقه سنده حادث اولور
الخیزری والخوزری خانك فتحی والفلك قصریله تفکك ایله یعنی قوللری صاله رق واتکلری طاغیده رق
یورویشه دینورکه صنق صنق یوریمکدن عبارتدر یقال یمشی الخیزری والخوزری ای یمشی مشیة بتفکك
الخیزران خانك فتحی وزانك ضمیله برنوع شجر هندی اسمیدرکه تحریفله هزاران دیدکلر یدر دالرندن
چوکان واسکمله وتخت روان یپارلر وخیزران اشجارك درون ارضده ممتد اولان عروقنه وشعبه لرینه

مطلب شهادت صدیق اکبر

وقارغی یه

وقارغی یه وقامشه ده دینور ومطلقا تر وتازه ونرم اولان نهاله اطلاق اولنور ومزراقلره اطلاق اولنور وکمیجیلرك
کوندر تعبیر ایتدکلری صریغه دینورکه آنکله قایغی کناردن وصیغ یرلردن دفع ایدرلر مری دی دخی دینور وکمینك
دومنه دینور سکان سفینه معناسنه مفردی خیزرانه در دارالخیزران مکهٔ مکرمه ده برخانهٔ معروفدر که
عباسیه دن برخلیفه نك که رشید اوله جقدر جاریه سی خیزران بنا ایلمشیدی مترجم دیرکه مزبوره ادباء وشعرادن
اولمغله خلیفه یه منادمه ایلرایدی مبانلرنده مطایبات کثیره واقع اولمشدر ازجمله برکون حمامدن چقوب آیینه یه
نظر ایلدکده رخساری برك کل کبی ژاله دار عرق اولمغله صفحهٔ دیواره اشبو * انا التفاحة الحمراء علیها الطل
مرشوش * مصراعنی نقش ایدوب کتدی رشید برتقریب مصراع مرقومی کوردکده تحتنه * وفرج عرضها شبر
علیها العهن منفوش * مصراعنی ترقیم ایلمکله خیلیجه ملاطفه یه بادی اولمشدر الخازر بغایت زیرك وداهیه آدمه
دینور یقال رجل خازر ای داهیة وخازر موصل ایله اربل بیننده برنهرك اسمیدر الاخزری احمری وزننده والخزری
جمزی وزننده شول دابنده وصارقلره دینورکه اسکی ایکی بوزوب یکیدن اکیروب بوکدکدنصکره حاصل
اولان ایپکله نسیج اولنمش اوله خزار غراب وزننده نسف قربنده وخش نام قصبه یه قریب برموضع آدیدر
دارة الخنازیر ودارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزیرین که دارة الخنزیرین دخی دیرلر برموضع اسمیدر
الخنزرز سفرجل وزننده بدخوی کسیه دینور یقال هو خنزرز ای السیء الخلق التخزیر تفعیل وزننده
برنسنه یی طار التمق معناسنه در یقال خزره تخزیرا اذا ضیقه التخازر تفاعل وزننده برنسنه یه دقت وحدتله
باقق ایچون کوز قپاقلرنی قیصوب قیمق معناسنه در یقال تخازر الرجل اذا ضیق جفنه لیحدد النظر الخسر
کسر وزننده والخسر فتحتینله والخسر خانك ضمیله والخسر ضمتینله والخسران فرقان وزننده
والخسارة والخسار خانك فتحیله برکسه یولندن آزمق وضالّ وکمراه اولمق معناسنه در یقال خسر الرجل
وخسر خسرا وخسرا وخسرا وخسرا وخسرانا وخسارة وخسارا من الباب الرابع والثانی اذا ضل و بیع وشراده
زیان ایلمك علی قول الداخمق معناسنه در یقال خسر التاجر اذا وضع فی تجارته او غبن وخسر کسر وزننده وخسران
برنسنه یی اکسلتمك معناسنه در یقال خسر الشیء خسرا وخسرانا من الباب الثانی اذ نقصه الخاسر والخسیر
امیر وزننده والخیسری الف مقصوره ایله ضالّ وکمراه اولان آدمه دینور یقال رجل خاسر وخسیر وخیسری
ای ضالّ وخاسر تجارتده ضرر وزیانه اوغرامش کسیه دینور اسم فاعل نسبیدر و یقال تاجر خاسر اذا اصار قد وضع
فی تجارته وکاه اولورکه افعال واحواله وصف واسناد اولنور ومنه قوله تعالی تلك اذا کرة خاسرة ای غیر نافعة
وخاسر شعرادن سلم بن عمروك لقبیدر پدرندن موروث مصحف شریفنی فروخت وقیمه سنه ابونواس دیوانی اشترا
ایلدیکی علی قول پدینه اموال کثیره کیرمشیکن تبذیر واتلاف ایلمسی باعث تلقیبدر الاخسار همزه نك کسریله
بودخی برنسنه یی اکسلتمك معناسنه در یقال اخسر المیزان اذا نقصه الخنسری خانك فتحی ونونك سکونی والفك
قصریله ضلال وهلاك وغدر معنالرینه در ولؤم وفرومایکی معناسنه در الخسار سحاب وزننده والخسارة
سحابه وزننده والخناسیر خنازیر وزننده خنسری معناسنه در یقال وقعوا فی الخنسری والخسار والخسارة
والخناسیر ای الضلال او الهلاك ویقال هو من اهل الخنسری والخسار والخسارة ای اللؤم الخسروانی خانك
ضمیله برنوع شراب آدیدر وبردرلو قماش آدیدر شارحك بیانه کوره نوشروانك اوغلو خسرو پرویزه منسوبدر خم
خسروانی کبی خسراویه خانك ضمیله واسط قضاسنده برقریه آدیدر التخسیر تفعیل وزننده هلاك ایلمك
معناسنه در یقال خسره تخسیرا اذا اهلکه الخناسرة ضعفای ناسه اطلاق اولنور یقال قوم خناسرة
ای ضعاف واهل غدر وخیانت اولان اشخاصه دینور یقال قوم خناسرة ای اهل الخیانة الخنسیر خنزیر وزننده
لئیم وفرومایه یه دینور یقال هو خنسیر ای لئیم الخنسر جعفر وزننده والخنسری یا ایله دائما موضع خسرانده
اولان آدمه دینور الخناسیر خنازیر وزننده ضلال وهلاك معناسنه درکه ذکر اولندی جمعیتی مبالغه یه محمولدر
وخناسیر طاغ کچیلرینك بعض اولنق واشجار اوزره اولان بوللری اثرینه دینور کتب طبیه ده قوریسنی دار ودن
عدّ ایدرلر الخشار والخشارة خانك ضمیله هرشینك کوتوسنه وکترینه دینور سفره سلکندیسی ودوکنجك
وآتیلجق نسنه لر کبی یقال مابقی علی المائدة الاخشار وخشارة ای ما لاخیر فیه ویقال هذه خشارة التمر ای ردیه
وسفله وادانیء ناسه اطلاق اولنور که آدم مولوزی تعبیر اولنور یقال هو من خشارة الناس ای سفلته وخشاره اوزی
اولمیان اربه یه اطلاق اولنور یقال هذه خشارة الشعیر ای ما لالب فیه الخاشر بودخی خرواد مقوله سی سفله ناسه
دینور یقال رجل خاشر ای دنیّ الخشر حشر وزننده بعد الطعام سفره ده وتبسیده توکندی وسلکندی قوموق

لطیفه

معناسنه در یقال خسر الرجل خسرا من الباب الثانی اذا ابقی علی المائدة الخشارة و برنسنه‌نك خشاره سنی ازاله ایله
تمیز و پاکیزه قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال خسر الشیء اذانقی عنه خشارته وطعام مقوله سنه حرص
واظهار فرط اشتها ایلمك معناسنه در یقال خسر الرجل اذاشره الخسر فتحتیله بر کمسه برنسنه دن قورقوب
قاچمق معناسنه در یقال خسر فلان خسرا من الباب الرابع اذاهرب جبنا خشاوره خانك ضمیله نیسابورده
برصو قاق آدیدر ذوخشران سلمان وزننده ملوك یمندن اذواء تعبیر اولنان ملکلردن الهان بن مالك نسلندن
برملکك لقبیدر الخصر خانك فتحی وصادك سکونیله انسانك وسطنه دینور که بل تعبیر اولنور فارسیده میان
دینور یقال دق خصره ای وسطه وانسانك طبانك کرینه اطلاق اولنور که اورته سنده یره دکمیان بر یدر دوز طبانلرده
اولمز اخمص القدم معناسنه وشول یوله اطلاق اولنور که قوملغك یوقریسیله اشاغیسی بیننده اوله که بو کورندن
کیدر اولور واوقده کزلك دیله بلکك ارالغنه اطلاق اولنور وبادیه نشین اولنلرك خانه لری موضعنه دینور که یورد یرلری
اوله جقدر وخصر کلمه‌سنك جمعی خصور کلور الخصر فتحتیله اوشومك وصوغوق اولمق معنالرینه در یقال
خصرت یده خصرا من الباب الرابع اذاقرت وتقول خصر یومنا اذابرد مؤلف بوراده یك ایجاز ایلمشدر الخصر
کتف وزننده یك صوغوق شیئه دینور یقال یوم خصر ای بارد المخصر معظم وزننده انجه بللو آدمه دینور وبله
و بو کوره ده وصف اولور یقال رجل مخصر ای دقیق ضامر خصره و یقال کشح مخصر ای دقیق واورته سی انجه اولان
پاپوشه وصف اولور یقال نعل مخصرة ای مستدقة الوسط ودوز طبان اولمیوب طبانی کرلو اولان آدمه وصف اولور
یقال رجل مخصر القدمین اذا کان یمس الارض من مقدمها وعقبها ویخوی اخمصها مع دقة فیه وشول اله
وصف اولور که بیلکجه‌سنك کفه قاوشدیغی یرده یك انجه‌لك اولمغله کویا که صکره دن مربوط کبی اوله یقال ید
مخصرة اذا کان فی رسغها تخصیر کانه مربوط اوفیه محز مسندیر یعنی یاخود آنده بلازك یری شکلنده کسنتیلك
اوله المخاصرة بوش بو کوره دینور شاکله معناسنه وحرقفه ایله یعنی یانباشنده اولان کمیك ایله
قصیری یعنی قصه ایکوك ما بیننه دینور ظاهرا ایکیسی برشیء اولمغله ثانی عطف تفسیر
اولور المخاصر میمك فتحیله یقین یوللره دینور یقال سلکوا بمخاصر الطریق ای اقاربها
مفردی مخصردر المخصرة مکنسه وزننده اسم آلتدر مطلقا تکا اولنه جق شیئه دینور عصا وعکازه وقولتق
یصدیغی کبی وامیر وحاکملرك اللرنده طوتوب ناسه خطاب ایتدکلرنده بری اوته آنکله اشارت ایلدکلری سردسته
مقوله سنه دینور وکاه اولور که خطیب قوم خطابت ایدرکن اولمقوله چوبی اللرنده طوترلر چاوش دورباشلری کبی
وحالا چاوش باشی مقوله سی ضابطلرك اللرنده قوللندقلری عصالر کبی ذوالمخصرة اصحابدن عبدالله بن انیس
لقبیدر مقبول بدرگاه اولان برخدمتی مقابلنده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری کندیلرینه بونکله جنتده
بکاملاقات ایدرسن تبشیر یله بر مخصره عنایت بیوردقلری باعث تلقیب اولمشدر ذوالخویصرة الیمامی اصحابدندر که
بائل بالمسجددر ذوالخویصرة التمیمی حرقوص بن زهیردر که خوارجك اصل ومنشأی اولان کمسه‌در امام بخاری
صحیحنده برکره فاتاه ذوالخویصرة فقال یارسول الله اعدل عبارتیله و برمحلنده فاتاه عبدالله بن ذی الخویصرة عنوانیله
ثبت اولنمغله تعبیر ثانی وهم اولنمسی اغلبدر والله اعلم الاختصار افتعال وزننده برکسه الینه مخصره طوتمق
معناسنه در یقال اختصر الرجل اذا اخذ المخصرة وکلامی موجز ومختصر قلمق معناسنه در کویا که کلامی
وسطندن بدء ایلمش اولور یقال اختصر الکلام اذا اوجزه وقرآن کریمده سجده آیتنی تلاوت ایدرکن سجده ایلمامك
ایچون سجده آیتنی ترك ایدوب کچمك معناسنه استعمال شرعیدر یقال اختصر السجدة اذا قرأ سورتها وترك
آیتها کی لایسجد علی قول سجده ایلمك ایچون یالکز سجده آیتنی تلاوت ایلمك معناسنه در که ایکیسنده نهی شرعی
صادر اولمشدر یقال اختصر السجدة اذا افرد آیتها فقرأ بها لیسجد فیها واختصار الی بو کور اوزره قومق معناسنه در
یقال اختصر الرجل اذا وضع یده علی خاصرته ونمازده آخر سوره دن همان بر یاخود ایکی آیت اوقومق معناسنه
حقیقت شرعیه در یقال اختصر المصلی اذا قرأ آیة او آیتین من آخر السورة فی الصلوة و برنسنه دن فضولی و بیهوده
اولانی حذف وازاله ایلمك معناسنه در یقال اختصر الرجل فی الشیء اذا حذف الفضول منه و یولك یك یقین اولاننه کتمك
معناسنه در یقال اختصر الطریق اذا سلك اقربه و برنسنه یی استیصال اوزره کسیوب همان برمقدارجه کسمك
معناسنه در یقال اختصر فی الجز ای ما استأصله التخصر تفعل وزننده الی بو کور اوزره قومق معناسنه در یقال
تخصر الرجل اذا وضع یده علی خاصرته ومنه الحدیث المتخصرون یوم القیامة علی وجوههم النور ای المصلون باللیل
فاذا تعبوا وضعوا ایدیهم علی خواصرهم الخصیری مصغر بنیه‌سی والفك قصریله برنسنه دن حذف وازاله اولنان

زائد وفضولی شیئه دینور اسقاط اولنان حرف زائد کبی المخاصرة مفاعله وزننده برآدمك النی النه آلوب
کزمك معناسنه در یقال خاصر فلانا اذا اخذ بیده فی المشی وایکی رفیقك هر بری بر یوله کیدوب یول قاوشدیغی یرده
بولشمق علی قول یانی طرفنه طوغری یورمك معناسنه در یقال خاصر الرجلان اذا اخذ کل فی طریق حتی یلتقیا فی مکان
اومشی الی جنبه التخاصر تفاعل وزننده بودخی برآدمك النی النه آلوب کزمك معناسنه در یقال ذهبت القوم
یتخاصرون اذا کان بعضهم اخذ بید بعض الخصار کتاب وزننده ازاره دینور که بو کوردن طوتولن قوطه
و پشتمال اوله جقدر الخضرة خانك ضمی وضاد معجمه‌نك سکونیله لون معروفه دینور که فارسیده سبز و ترکیده یشل
تعبیر اولنور جمعی خضر کلور صرد وزننده وخضر کلور خانك ضمی وضادك سکونیله وخضره آت قسمنده سیاهله
قارشق بوزلقدر که کوکچل اولور موره قریب برلوندر ترکیده قوکور تعبیر اولنور یقال لون الفرس خضرة ای غبرة
خالط بهادهمة وخضره ترلکه وتازه‌لکه اطلاق اولنور یقال غصن فیه خضرة ای نعومة وخضرا اخضر کلمه‌سندن
جمع اولور که یشل نسنه یه دینور اول مناسبتله خصب و رخاسی اولان نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال هم خضر المناکب
ای فی خصب عظیم الخضر فتحتیله برنسنه یشل اولمق معناسنه در یقال خضر الشیء خضرا من الباب الرابع
اذا صار اخضر و برنسنه تر وتازه اولمق معناسنه مستعملدر یقال خضر الزرع اذا نعم وخضر خرما آغاجنك یشل
و تر وتازه دالنه دینور تسمیه بالمصدردر الاخضرار احمرار وزننده برنسنه پك یشل اولمق معناسنه در یقال اخضر
الشیء اذا اخضر مبالغة وچایر واوتلق مقوله سی هنوز یشل ایکن بچلمك معناسنه در یقال اخضر الکلأ اذا اجتز وانقطع
وهو اخضر و کیجه پك قرا کو اولمق معناسنه مستعملدر یقال اخضر اللیل اذا اسود الاخضیضار اعشیشاب
وزننده بودخی برنسنه پك یشل اولمق معناسنه در یقال اخضوضر الشیء بمعنی اخضر الاخضر احمر وزننده
خضره دن وصفدر والخضور صبور وزننده والخضر کتف وزننده والیخضیر والیخضور یارك فتحیله
والخضیر امیر وزننده بونلرده یشل رنکلو شیئه دینور واخضر سیاه نسنه یه دینور یقال شیء اخضر ای اسود خضرت
بیاضله سیاه بیننده سیاهه اقرب لون اولدیغندن سیاهه ده اطلاق اولنور مؤلف کرچه ضدیتنه قائل اولمشدرلکن وجه
مذکور اوزره ضدیتی نا ملایمدر واخضر طائفه برطاغك آدیدر الخضر کتف وزننده وصفدرتنه که ذکر اولندی
وخضر تر وتازه و یشل نهاله اطلاق اولنور وتازه اکنه وتازه سبزه یه و چایره وچمنه دینور خضره دخی دینور رهایله
وچمزاره وسبزه زاره دینور یقال مکان خضر ای کثیر الخضرة وخضر جنبه دن یعنی کوکی درین اولمغله یازموسمنده
تازه‌لغی نباتدن برکونه یه دینور مفردی خضره درهایله الخضیر امیر وزننده وصفدرتنه که ذکر اولندی وخضیر تازه
و یشل سبزه یه وچایره دینور الیخضور یعفور وزننده اخضر معناسنه در که بیان اولندی ویخضور سبزه زاره
وچمزاره دینور المخضرة میمك وضادك فتحیله بودخی سبزه زاره دینور الاختضار افتعال وزننده چایر وسبزه
تر وتازه ایکن بچلمك معناسنه در یقال اختضر الکلأ علی بناء المجهول اذا اختطر تا غضا و برآدم تازه نوجوان ایکن
وفات ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اختضر الشاب اذا مات فتیا و یوك کوترمك معناسنه مستعملدر سبزوانی یو کلمك
عادتنه ملایمتله در یقال اختضر الحمل اذا احتمله وقیزك بکرینی بوزمق علی قول هنوز نابالغه ایکن بکارتنی بوزمق معناسنه
مستعملدر یقال اختضر الجاریة اذا افترعها اوقبل البلوغ وچایری وسبزوانی هنوز یشل وتازه ایکن بچمك معناسنه در که
معنای اولك عینی اولور نهایت اول مجهول بنیه‌سی واخذ عنوانیله معبردر یقال اختضر الکلأ اذا جزه وهو اخضر
الخضراء حمراء وزننده اخضرك مؤنثیدر یقال بقلة خضراء وفلکه اطلاق اولنور سماء معناسنه کبود رنك اولدیغیچون
اطلاق اولندی زیرا خضرته اقرب رنکدر یقال ماتحت الخضراء اکرم منه ای السماء وعسکرك سواد و معظمنه اطلاق اولنور
ومنه قولهم اباد الله خضراءهم ای سوادهم ومعظمهم وقال فی الاساس ای شجرتهم التی منها تفرعوا وسبزوانه دینور
پراصه وصوغان واسپناق کبی شارح دیر که بونك جمعی خضراوات کلور ومنه لیس فی الخضراوات صدقة قیاس اولان
کرچه جمعی خضر اولمقدر حمراء وحمر کبی لکن بونده اسمیت طرفی غلبه ایلمکله اسم کبی جمعلندی صحراء وصحراوات کبی
انتهی وخضراء عدی بن جبلة بن عرکی وسالم بن عدی وقطبة بن زید القینی نام کسنه‌لرك فرسلری اسمیدر وخضراء ایکی
جزیره اسمیدر که جزرماده سنده بیان اولندی وعظیم وکثیر اولان عسکر آلاینه اطلاق اولنور یقال کتیبة خضراء ای
عظیمة لخضرة الحدید وشول قوغه یه اطلاق اولنور که چوق زمان آنکله صوچکلمکله رنکی بوزیلوب یم یشل اولمش اوله
یقال دلو خضراء اذا کان قداستق بها زمانا حتی اخضرت وخانکی کوکرجنلره اطلاق اولنور یقال حمام خضراء
ای دواجن وخضراء یمنده زبید اعمالندن برقلعه آدیدر ویمامه ده برموضع آدیدر وعطارد قبیله‌سی یوردنده برارضك
اسمیدر الخضارة خانك ضمیله بودخی بستان سبزوانه دینور خضر کبی که غرف وزننده در کویا که

خضره نك جمعيدر غرفه كبى و خضاره دريايه دينور كه علميدر معرفه اولمغله غير منصرفدر يقال هذه خضارة
طامية الخضيرة سفينه وزننده شول خرما اغاجنه دينور كه قورغى يشل ايكن دوكيلور اوله الخضارىّ
غرابىّ وزننده برقوش آديدر شارحك بياننه كوره اخيل ديدكلريدر كه تركيده يشيل بوران قوشى ديدكلريدر بعضلر
آرى قوشى دخى ديرلر الخضارىّ خانك ضمى وضادك تشديديله شقارى وزننده بر نبات آديدر الخضار
سحاب وزننده شول سوده دينور كه صوقارشدرلمغله صويى سوددن چوق اوله والك اول بنى سبزه يه دينور خضار
رمّان وزننده برقوش آديدر خضار غراب وزننده برموضع آديدر كه بغايت اشجارى فراواندر وعمنده شحر
قرنده بربلده آديدر المخاضرة مفاعله وزننده اغاجنده اولان ميوه لرى صلاحى ظاهر اولمقسزين بيع ايلمك
معناسنه در يقال خاضره اذا باعه الثمار قبل بدوّ صلاحها شارح ديركه بوندن نهى شرعى صادر اولمشدر وبو حكمده
بستان سبزواتى دخى داخلدر پس باغ و باغچه يى و بستانى وقتندن مقدم ضمانه و يرمك شرعا جائز اولمز الخضر
والمضر خانك و ميمك كسره لريله والخضر والمضر كتف وزنلرنده هدر و باطل ومفت ومجانه معنالرينه مستعملدر
فى الاصل هنوز صلاحه رسيده اولميان يك تازه سبزواته دينور و مضر يك آكشى يوغرده وسوده دينور كه تناوله
قابل اولميه بعده هدر ومفت معنالرنده استعمال اولندى و منه قولهم ذهب دم فلان خضرا مضرا و خضرا
مضرا اى هدرا و يقال اخذه خضرا مضرا او خضرا مضرا اى بغير ثمن او غضا طريا و يقال هو لك خضرا مضرا
اى هنيئا مريئا جمله سى تر و تازه معناسندن اعتبار اولنمشدر و مضرا كلمه سى لاجل التأكيد اتباعدر اوجه اعتبار
اولنور خضر كبد وزننده كه بانك كسريله در و كبد وزننده كه بانك سكونيله در ابو العباس النبىّ عليه السلام
حضرتلريدر شارح ديركه اسمى احمد ياخود بليا ايدى سير و قعود ايلديكى محللر يشل چمنزار اولور اولمغله
خضر ايله تلقيب اولندى اكثر محققين حالا زنده اولمسنه جازملردر و علامتى مسبحه پرمغى اورته پرمغيله برابردر
خضره فرحه وزننده خيبر قلعه سنك علميدر وبعض احاديثده وارد اولمشدر كه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا
حضرتلرى برارضدن كذران ايلديلر كه اورايه عثرة ثاى مثلثه ايله ياخود عفرة فا ايله ياخود عذره ديرلر ايدى ذات الله كه
وجيده فرحه وزننده در محبّ فال اولدقلرندن تفألا خضره ايله تسميه ايلديلر بو خيبردن بشقه در الخضراء
مصغر بنيه سيله بريشل قوشجغز آديدر الخضر خانك ضميله برقبيله در كه جمله سى تيرانداز ايدى الخضرية
كرديّه وزننده برجنس خرما اغاجيدر كه خرماسى بغايت طيب و خوشمزه واوراقى پك يشل اولور الخضرية
صرديّه وزننده بغدادده برموضعدر الاخاضر همزه نك فتحيله التونه واته وباده يه اطلاق اولنور خضوراء
خانك فتحيله برصو آديدر التخضير تفعيل وزننده برنسنه يى يشللتمك معناسنه در لون مزبور مبارك و معتبر اولمغله
مناسبتيله تبرك واسعاد معناسنده استعمال اولندى ومنه يقال خضر لفلان فى ذلك الشىء اى بورك له فيه الاخيضر
مصغر بنيه سيله برنوع يشل كوچك سينكه دينور و كوز علتلرندن بر علتك آديدر و مدينه ايله شام بيننده بردره نك
اسميدر الخضر خانك فتحى وضادك سكونيله اغاجى واوتى كسمك معناسنه در يقال خضر النخل خضرا من الباب
الاول اذا قطعه الاخضر همزه نك كسريله تبوك ايله مدينه مابيننده برمسجد نبوى آديدر عليه الصلوة والسلام
بنو الخضر خانك ضميله قيس بن غيلان قبيله سندن بربطن اسميدر محدثيندن ابو شيبة الخضرىّ آندندر وابو العباس
عبدالله بن جعفر الخضرىّ كه بودخى محدثيندندر صردوز نسبنده در و مرو شهرنده شيخ الشافعيه اولان ابو
عبدالله محمد بن احمد بن الخضر المروزىّ وابراهيم بن محمد بن خلف و قاضى الحرم عثمان بن عبدويه الخضريون
كه فقهاء و محدثلردر خانك كسريله در الخضيريّة زبيريه وزننده بغدادده بر محله آديدر اعلامدن محمد بن الطيب
الصباغ الخضيرىّ اورادندر و خضير زبير وزننده اسمادندر مبارك بن على بن خضير و خضير بن زريق اعلامدندر
و خضير ابراهيم بن مصعب بن الزبيرك لقبيدر كذلك على بن رباحك شيخى لقبيدر و عبدالرحمن بن خضير
البصرىّ و خضير السلمى محدثلردر ياخود بوحاء مهمله ايله در الخاطر طانك كسريله انسانك درونه لايح
اولوب جولان ايدن شيئه دينور راى وفكر وتدبير و وسوسه كبى هاجس معناسنه در جمعى خواطر كلور كه هواجس
نفس ديمكدر و بو ذكرى آتى حركت معناسندن اسم فاعلدر يقال فى الاساس على بالى وله خواطر وهى ما يتحرك
فى القلب من رأى او معنى پس خلقك محل خطورى اولان قلبه خاطر اطلاقى مجازه محمول اولور و خاطر خرام
ورفتار ايله يورين آدمه دينور يقال رجل خاطر اى متبختر الخطر كتف وزننده خاطر ايله معناى ثانيده
مرادفدر الخطور ظهور وزننده برنسنه اونودلدقدنصكره درونه كلمك معناسنه در يقال خطر الامر بباله
وعلى باله خطورا من الباب الثانى والاول اذا ذكره بعد نسيان شارح ديركه امهات كثيرده اطلاق اوزره دريعنى

كرك اول امردن و كرك بعد النسيان اولسون و بو حركت معناسندن مأخوذدر فيقال خطر الشىء بباله اذا مرّ
الاخطار همزه نك كسريله برنسنه يى خاطره كتورمك معناسنه در يقال اخطره الله تعالى بباله اى اذكره و برآدم
نفسنى كندى همتاسيله ميانه ده اوكدول ايدوب اوغراشمق معناسنه در كه خطر و تهلكه يه القاى نفس ايلمكدن
عبارتدر يقال اخطر الرجل اذا جعل نفسه خطر القرنه فبارزه و باحثه ده ميانه يه اوكدول قومق معناسنه در يقال
اخطر المال اذا جعله خطرا بين المتراهنين و برآدم برآخر آدمك قدر و منزلت جهتنده همتاسى اولمق معناسنه در يقال
اخطر فلان فلانا اذا صار مثله فى القدر و بر بحثده اوكدول تعيين ايدشمك معناسنه در يقال اخطر فلان لى و اخطرت
انا له اى تراهنا پس اخطار بوراده مخاطره معناسنه اولور الخطر خانك فتحى و طانك سكونيله والخطران فتحاتله
والخطير خانك فتحيله بغور دوه قويرغى صاغنه و صولنه اورمق معناسنه در يقال خطر الفحل بذنبه خطرا
و خطرانا و خطيرا من الباب الثانى اذا ضرب به يمينا و شمالا و خطران اهل ميدان اولان دلاور قلجى يا نيزه اغنى
يوقارى اشاغى اوينتمق معناسنه در كه ميدانده مبارز معجب شيوه سيدر يقال خطر الرجل بسيفه و رمحه خطرانا
اذا رفعه مرّة و وضعه اخرى و قوللرنى قالدروب ايندره رك يورمك معناسنه در يقال خطر فى مشيته اذا رفع يديه
و وضعهما و الدّه قارغى مزراق دردترمك معناسنه در كه بومشق قارغى حالتيدر يقال خطر الرمح اذا اهتزّ الخطارة
مكاره وزننده قويرغى صاغه صوله اورور اولان ناقه يه دينور و دوه آغيلنه دينور و قاهرۀ مصر قربنده برموضع آديدر
الخطار شدّاد وزننده قارغيسى پك نرم و نازك اولديغندن دردرده يجى مزراغه دينور يقال رمح خطار
اى مهتزّ و برنوع دهن اسميدر كه زيتون ياغنه بعض داروى طيب مزج ايلمكله تركيب اولنور و خطار حذيفة بن
بدر الفزارى و حنظلة بن عامر النميرى نام كسنه لرك فرسلرى اسميدر و محدثيندن عمرو بن عثمانك لقبيدر و خطار صبانه
دينور مقلاع معناسنه وار سلانه دينور و منجنيق ديدكلرى آلت حربيه يه دينور و شول آدمه دينور كه اوق آتمغه
ادمان و مشق ايچون اوق اتار هيئتنده الينى قالدروب اوجو ملنور اوله و عطاره دينور و مزراق سانجمقده
يدطولاسى اولان نيزه بازه دينور يقال رجل خطار اى طعان بالرمح و خطار القابنددر ابو الخطار الكلبىّ شاعردر
الخطر خانك كسريله بر نبات آديدر كه آنكله خضاب اولنور على قول وسمه در كه چويد اوتى ديدكلريدر مفردى
خطره در هايله و صويى چوق اولان سوده دينور و آغاجك تازه دالنه اطلاق اولنور غصن كبى و چوقلق دوه لره على
قول قرق ياخود ايكيوز ياخود بيك مهار دوه يه دينور خانك فتحيله ده لغتدر جمعى اخطار در الخطر سطر
وزننده برنوع ايرى و بيوك اوپلجك آديدر شارح ديركه اهل شام بيننده متعارفدر و خطر دوه قسمنك بوطلرى اوزره
بول و بعرلرندن پچه كبى ياپشوب منعقد اولان چاقلداغه دينور بونده خانك كسريله ده جائزدر وافق اوزره ار قورى
ظهور ايدوب طورن بولوده دينور و خطر شرف و شان و منزلت معناسنه در بونده فتحيله ده جائزدر يقال هو
من اهل الخطر والخطر اى الشرف الخطر خانك ضميله شرف و شان صاحبى آدملره دينور مفردى خطيردر
يقال رجل خطير و قوم خطر اى شريف و اشراف الخطر فتحتينله هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال هو
على خطر عظيم اى اشراف على هلكة و اوكدللى اولان بحثه و بارشه و قوشويه دينور شارح ديركه بلكه بعينه
اوكدوله دينور يقال وضعوا لهم خطرا و احرزوا خطرا و بو معنا حقيقيدر اشراف على الهلاك معناسى بوندن
مأخوذدر انتهى و خطرك جمعى خطار كلور خانك كسريله و جمع الجمعى خطر كلور خانك ضميله و خطر برآدمك
قدر و مرتبه سنه دينور يقال انه لعظيم الخطر اى القدر و علوّ شان و رفعت جهتيله اولان مثل و نظيره دينور
يقال فلان ليس له خطر اى مثل و عدل فى العلوّ الخطير امير وزننده شرف و شان صاحبى آدمه دينور يقال رجل
خطير اى شريف و خطر كبى رفعت و شان و رتبت جهتيله اولان مثل و همتايه دينور يقال ماله خطير اى مثل
فى العلوّ و رفيع و عالى معناسنه در يقال امر خطير اى رفيع و يولاره دينور زمام معناسنه و قار مرادفيدر كه قره صاقز
ديدكلريدر عراق ديارنده بعض اشى صولردن قينايوب چقر و اپيه دينور حبل معناسنه و لعاب الشمس اسميدر كه
حرارت هوا وقتنده شعشعۀ آفتابدن جو هواده اوريجك آغى كبى تل تل تخيل اولنور عوام ناس شيطان اوريجكى
تعبير ايدرلر و خطير كيجه نك ظلمتنه دينور و وعيد معناسنه در و نشاط و شطارت معناسنه در التخاطر تفاعل وزننده
ايكى طرفدن بربحث اوزره اوكدول وضع و تعيين ايدشمك معناسنه در يقال تخاطروا على الامر اذا تراهنوا الخطورة
ضمتيله رفيع و بلند اولمق معناسنه در يقال خطر الرجل خطورة من الباب الخامس اذا صار رفيعا المخاطرة مفاعله
وزننده برآدم كندى نفسنى برمهلكه يه ياخود برملك و دولته تقريب و القا ايلمك معناسنه در يقال خاطر فلان بنفسه
اذا اشفاها على خطر هلك اونيل ملك الخطرة قطره وزننده برنوع اوتلق اديدر و دوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا

آدیدر که بالدربنه باصیلور وخطره خطوردن وحدتدر دفعهٔ واحده معناسنه مستعملدر بو مناسبتله حینا بعد حین
معناسنه ده استعمال اولنور ومنه تقول مالقیته الا خطرة ای احیانا وتقول ماذکرته الا خطرة بعد خطرة وکاه اولور که
خطره ایله مس جن اراده اولنور یقال اصابته خطرة من الجن ای مس الخطرات فتحاتله خطره نك جمعیدر
قطره وقطرات کبی حرکات ودفعات معناسنه در بو مناسبتله اوتلاقده قوریوب بعده اوزرینه بهار یغموری یاغمقله
ارالق ارالق تازه لنن چایر قطعه لرینه خطرات وسمی اطلاق اولنور یقال الابل ترعی خطرات الوسمی ای اللمع من المراتع
المخطر مکرم وزننده عهد ودور وزمان معناسنه مستعملدر یقال آخر مخطر منه ای آخر عهد خطرنیه بلهنیه
وزننده بابل دیارنده بر قریه آدیدر حطیر زبیر وزننده عبد الملك بن غافل الخولانی نام کسنه نك قلیجی آدیدر
لعب الخطرة قطره وزننده طوره یی الده فرلدادوب اویناتمغه اطلاق اولنور التخطر تفعل وزننده بر مخاطره یه
اوغرایوب اوته صاوشمق معناسنه در که مخاطره آطلامق تعبیر اولنور یقال تخطر شر فلان اذا تخطاه وجازه
بعض نسخه ده تخطری عنوانده مرسومدر الخیعرة سطره وزننده خفت وطیش معناسنه در که خفیف وسبکبار
اولمقدن عبارتدر یقال به خیعرة ای خفة وطیش الخفر خانك وفانك فتحیله والخفارة سفاره وزننده یك اوتانمق
معناسنه در یقال خفرت الجاریة خفرا وخفارة من الباب الرابع اذا استحیت شدة الحیاء التخفر تفعل وزننده بو دخی
اول معنایه در یقال تخفرت الجاریة بمعنی خفرت وبرآدمه یساقچیلق ایلمك معناسنه در یقال تخفر به اذا اجاره
ومنعه وآمنه وبرآدمه استغاثه ایدوب کندیسنه یساقچیلق ایلمسنی نیاز ایلمك معناسنه در یقال تخفر بفلان اذا استجار به
وسأله ان یکون له خفیرا الخفرة فرحه وزننده والخفر کتف وزننده والمخفار محراب وزننده بغایت اوتانجق
اولان خاتونه دینور یقال امرأة خفرة وخفر ومخفار ای شدیدة الحیاء جمعی خفایر کلور الخفر حفر وزننده
برآدمه یساقچیلك ایلمك معناسنه در یقال خفره وخفر به وخفر علیه خفرا من الباب الثانی اذا اجاره ومنعه وآمنه
ویساقچی یساق بهاآلمق معناسنه در یقال خفر فلانا اذا اخذ منه جعلا لیجیره وخفر وخفور منعقد اولان عهده
وفا ایلیوب نقض وغدر ایلمك معناسنه در یقال خفر به خفرا وخفورا اذا نقض عهده وغدره التخفیر تفعیل وزننده
بو دخی برآدمه یساقچیلك ایلمك معناسنه در یقال خفره تخفیرا بمعنی خفره وبر بلده یه یاخود بر محله سور وحصار چورمك
معناسنه مستعملدر یقال خفره اذا سوره وحصنه الخفرة حفره وزننده والخفارة خانك حرکات ثلاثیله
اسمدر یساقچیلغه دینور وخفاره کذلك حرکات ثلاثله یساق بهایه دینور الخفیر امیر وزننده یساقچی ایله حمایت
اولنمش کسنه یه دینور که بمعنی مفعولدر ویساقچی یه دینور که بمعنی فاعلدر یقال هو خفیری ای مجاری ویقال رجل خفیر ای مجیر
الخفرة خانك ضمیله همزه وزننده بو دخی یساقچی یه دینور الخافور کافور وزننده بغدای زوانه شبیه بر نبات آدیدر
بو نبات هرطمان دیدکلریدر که بورچغه شبیه دانه لردر عند البعض خلر انواعندن بسیله دیدکلریدر الاخفار
همزه نك کسریله بو دخی عهدی بوزوب غدر ایلمك معناسنه در یقال اخفره اذا نقض عهده وغدره وبرآدمك یله سنجه
یساقچی بوللامق معناسنه در یقال اخفره اذا بعث معه خفیرا الخفارة کتابه وزننده خرما اغاجنده فاسد وتباه اولمقدن
صاقنمق معناسنه در یقال خفر النخلة خفارة اذا حفظها من الفساد واکین قسمنی کوزدوب حفظ وحمایه
ایلمك معناسنه در یقال خفر الزرع اذا شرجه الخفتار رفتار وزننده جزیره نك علی قول حبشه ملکنك پادشاهی اسمیدر
یاخود صواب اولان حیفاردر حانك کسری وقافله یاخود جیفاردر جیم وفایله الخلر سکر وزننده بر نبات
آدیدر علی قول فول یعنی بقله وعلی رأی جلبان اسمیدر که بورچق تعبیر اولنور یاخود ماش اسمیدر که معروف دانه در
خلار رمان وزننده فارس دیارنده بر موضع آدیدر آنده اعلا والطف بال حاصل اولمغله اعلاسی اورایه نسبت اولنور
الخمر خانك فتحی ومیمك سکونیله آدمی سرخوش ایدن اوزم شیره سنه دینور که فارسیده باده وترکیده سیجی تعبیر اولنور
علی قول عامدر یعنی مطلقا مسکر اولوب سرخوش ایدن شیره یه دینور کرك اوزم وکرك خرما وسائرلرینك اولسون
خمره دخی دینور تا وحدتله که خمردن اخصدر تمر وتمره کبی وخمر کلمه سی مؤنثدر بعضا مذکر اولور یقال خمر صرف
وخمر صافیة وعموم اوزره اطلاقی یعنی مطلقا مسکره اطلاقی اصح واصوبدر زیرا خمر حقنده آیت محرمه نازل اولوب
استعمالندن اهل اسلام ممنوع اولدقلرنده مدینه ده اوزم شیره سی اولمامغله شرابلری همان نبیذ خرمایه منحصر ایدی
پس اوزم شیره سنه مخصوص اولسه وجه مذکور اوزره تناول ایلدکلری نبیذ خرمادن منتهی اولمامق لازم ایدی
واکا خمر تسمیه سی عقلی خمر یعنی ستر ایلدیکیچون یاخود خمیر کبی مایه لنوب شراب درجه سنه بالغ اولنجه قدر ترك
اولندیغیچون یاخود عقلی شوریده ومختلط ایلدیکیچون شارح دیر که یاخود استحیا معناسنه اولان خمردندر شاربی
ناسدن حیا ایلدیکیچون اوله یاخود غلیان معناسنه اولان اختماردن اوله یاخود تغیر رایحه معناسنه اولان اختماردن

اوله

اوله یاخود خفا معناسنه اولان خمردن اوله زیرا باده نوش اولان یارانه احوال واشیاء مختفی اولوب کندی عالمنده اولور یاخود
مایهٔ خمیر اسمی اولان خمردن اوله زیرا شراب ام خبایث ومایهٔ فساددر یاخود ملازمه معناسنه اولان مخامره دن اوله
زیرا عشریته شروع ایدن بر مدت نفسنی آلهمیوب اکا ادمان ومداومت ایدر بلکه بعضلری اصلا فراغت ایده مز اولور
انتهی وخمر اوزمه اطلاق اولنور که مجاز اولی اولور کما فی التنزیل انی ارانی اعصر خمرا ای عنبا وخمر مصدر اولور
ستر ایلمك معناسنه که معنای موضوعیدر یقال خمر الشیء خمرا من الباب الثانی والاول اذا ستره وبرخصوصی طیبوب کتم
ایلمك معناسنه در یقال خمر الشهادة اذا کتمها وبرآدمه باده ایچورمك معناسنه در یقال خمر فلانا اذا اسقاه الخمر واوتانمق
معناسنه در که اوتاندیغی آدمدن کندی نفسنی ستر ایلمکی مستلزمدر یقال خمر منه اذا استحیی منه وخمیری وبالحق
مقوله سنی مایه لندرمك معناسنه در یقال خمر العجین والطین ونحوه اذا ترکه حتی یجود وکاه اولور که خمر ایله شر وشور اراده
اولنور نته که خل ایله خیر ومنفعت قصد اولنور ومنه یقال ماهو بخل ولا خمر ای لا خیر عنده ولا شر الاخمار همزه نك
کسریله بو دخی ستر وکتم ایلمك معنالرینه در یقال اخمره اذا ستره ویقال اخمره اذا کتمه وبرنسنه ایله کزلنوب تستر ایلمك
معناسنه در یقال اخمر فلان به اذا تواری وتقول اخمرته الارض عنی ومنی وعلی ای وارته وبرآدمه درونده حقد وکینه
طوتمق معناسنه مستعملدر یقال اخمر فلان لفلان اذا حقد ودحل له وبرآدمه برنسنه ویرمك یاخود تملیك ایلمك
معناسنه مستعملدر که سق شراب کبی کیف بغشلمش اولور یقال اخمر فلانا الشیء اذا اعطاه اوملکه ایاه واغفال ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اخمر الشیء اذا اغفله بوراده ظاهرا الشیء کلمه سی تحریف ناسخدر صواب اولان الرجل
اولمقدر یاخود شیء انسان وحیواندن اعمدر وبرماده یی قلبده مضمر ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اخمر الامر اذا اضمره
وبریرك کزلنه جك وقوبتولنه جق یرلری چوق اولمق معناسنه در یقال اخمرت الارض اذا کثر خمرها واتمك خمیرینه
مایه قاتمق معناسنه در یقال اخمر العجین بمعنی خمره التخمیر تفعیل وزننده خمیر وبالحق مقوله سنی مایه لندرمك
معناسنه در یقال خمر العجین والطین ونحوه بمعنی خمره وبرنسنه یی بوریوب ستر ایلمك معناسنه در یقال خمر وجهه
اذا غطاه الخمیر امیر وزننده مایه قاتلمش خمیره دینور عجین یوغوریلوب هنوز مایه قاتلمامش اولانه دینور
ومایه یه دخی دینور خمیره دخی دیرلر هایله وخمیر اسامیدندر خمیر بن محمد الذکوانی ومحمد بن خمیر الخوارزمی
وبلدیه صاعد بن منصور بن خمیر محدثلردر الاختمار افتعال وزننده خمیر وبالحق مقوله سی مایه لنوب اوزلنمك
معناسنه در یقال اختمر العجین والطین اذا اصار خمیرا وشراب کوپ ایچره قینایوب درجه منی بولمق معناسنه در
یقال اختمر الخمر اذا غلی وادرك وخاتون باشنه چار وبشمق مقوله سی اورتی اورتنمك معناسنه در یقال اختمرت المرأة
اذا لبست الخمار الخمر خانك کسریله مزدحم اولان عسکره وجماعت وفیره یه اطلاق اولنور ودرونده مضمر
اولان حقد وکینه یه اطلاق اولنور الخمر فتحتینله برآدمی ستر وپنهان ایدن شیئه دینور کرك شجر وکرك سائر نسنه
اولسون تقول تواری الصید عنی فی خمر الوادی ای ستره وخمر قدس ترابنده بر طاغك آدیدر وخمر مصدر اولور
کزلنمك وطولداتمق معناسنه یقال خمر فلان عنی خمرا من الباب الرابع اذا تواری وخمر مزدحم اولان جماعت
انسانی یه اطلاق اولنور بونده خانك ضمیله ده جائزدر وخمر برنسنه اولدیغی حالدن متغیر اولمق معناسنه در یقال خمر
الشیء خمرا من الباب المزبور اذا تغیر عما کان علیه ودغارجغك وآزیق چنطه سنك سختیانك ایکی طرفنی بری برینه
دیکدکدنصکره اوزرینه بر دیکش دخی چکمك معناسنه در یقال خمر المزادة اذا خرز ناحیتیها وعلی بخرز آخر وخمر
ستر وخفیه وغفلت معناسنه مستعملدر کما سیذکر الخمرة غرفه وزننده بو دخی مزدحم اولان عسکره وجماعته
اطلاق اولنور وخمیره قاتیلن مایه یه دینور ونبیذ وباده نك طورطوسنه وچوکندیسنه دینور وخرما چوپلرندن
اورلمش کوچك حصیره اطلاق اولنور که سجاده ایدرلر یری ستر ایلدیکیچون یاخود خرما چوپلری دیکش ایپلرنی
ستر ایلدیکیچون اطلاق اولندی وخمر ورس اسمیدر که یمن زعفرانی دیدکلری داردر وطیب قسمندن بر کونه
ترکیبه دینور که خاتونلر تحسین جمال ایچون یوزلرینه سورنورلر قرنلجه کبی وانسانه مخالط اولان رایحه یه دینور
ومطلقا رایحهٔ طیبه یه دینور وبونده خانك حرکات ثلاثیله جائزدر وباده نك نشئه وکیفیتی کیدکدنصکره عارض
اولان فتور وانکسار وکرانلق حالتنه دینور که خمار ایله معروفدر کما سیذکر علی قول سرخوشلق وشوریده
دماغلق حالتنه دینور یقال اخذته الخمرة ای الم الخمر وصداعها واذاها اوماخالط من سکرها الخمر کتف
وزننده شول ارضه دینور که کزلنه جك وقوبتولنه جق یرلری چوق اوله اغاجلی وقیالی یرلر کبی الخمار کتاب
وزننده بو دخی مزدحم وغلبه اولان جماعت انسانی یه دینور وخاتون قسمنك تستر ایچون باشلرینه اورتدکلری
بشمق مقوله سنه دینور نصیف معناسنه ومطلقا برشیء ستر ایدن نسنه یه دینور جمعی اخمره وخمر کلور خانك

ضميله وخمر كلور ضمتينله ومعناى اوّلدندركه عربلر ماشم تخمارك ديرلر ماغيرك عن حالك وما اصابك معناسنه يعنى
سكانه اوغرادى واسكى حالكدن سنى نه شئ بو يلجه تغيير ايلدى چونكه نسوان عربلر خمارلرنى طيبله آلوده
ايدرلر مخدّراتنك خمارلرنى بعض زندوستلر استشمام ايلدكده البته انفعال ايدرلر الخمرة فتحاتله بودخى انسانه
مخالط اولان رايحه‌يه دينور الخمار غراب وزننده باده نك نشئه وكيفيتى چكدكدنصكره عارض اولان خمازه يه وثقلت
وسركرانلغه دينور ومنه قول الشاعر * اذا قلت اهلا للكووس ومرحبا * فصبرا على خير الخمار وشرّه * وهو صداع
الخمر واذاها المخمر محدّث وزننده خمر اتخاذ ايدن يعنى باده بصوب چقرر اولان آدمه دينور الخمّار كتّان
وزننده خمر صاتيجى يه دينور ميفروش معناسنه لسانمزده ميخانه‌جى تعبير اولنور الخمر طمر وزننده خمار كبى
بودخى نسوانك باش اورتولرينه دينور فارسيده باشامه ديرلر الخمرة خانك كسريله بناى نوعدر نسوانك باش
اورتوسنى اورتمك هيئتنه دينوركه اورتوطوتنشى تعبير اولنور يقال انها لحسنة الخمرة اى هيئة اختمارها نته كه لحافك نوع
وهيئتنده لحفه ديرلر ومنه المثل * العوان لا تعلم الخمرة * عوان مجرّبه وعارفه خاتونه دينمكله دانشلو حاذقه خاتونه
اورتوطوتنمغى تعليمه حاجت بو قدر مجرّب وعارف وكار آگاه اولان آدم تعريف وارشاد ودلالتدن مستغنيدر دينجك
يرده ضرب اولنور وخمر كبى سرّ وخفيه وغفلت معناسنه مستعملدر تقول جئتا على خمرة وخمر اى فى سرّ وغفلة وخفية
التخمر تفعل وزننده خاتون باشنه كسابى طوتنمق معناسنه دريقال تخمرت المرأة بالخمار اذا لبسته المخمرة
معظّمه وزننده باشى بياض اولان قيونه وآته اطلاق اولنور كويا كه بياض يشمق اورتمش كبى اولور يقال شاة وفرس
مخمرة اى البيضاء الرأس اليخمور يعفور وزننده شول ايچى قاوق شيئه دينوركه مضطرب ومتحرك اوله يقال
شئ يخمور اى اجوف مضطرب وقاطر بونجغنه دينور ودع معناسنه مخمّر منبر وزننده بر رجل آديدر خمير
زبير وزننده عمده صعده دن بو قريه ده بر صو آديدر وخميرا ساميدندر خمير بن زياد وخمير الرجى ويزيد بن خمير محدّثلردر
وابو خمير بن مالك تابعيندندر وجارية بن الخمير جيم مادّه سنده كذران ايلدى ذو مخمر منبر وزننده على قول
ذو مخبر در ملك حبشه اولان نجاشينك برادر زاده سيدر كه خدمت نبوى عليه السلام ايله شرفيافته ايدى ذات الخمار
كتّاب وزننده تهامه ده بر موضعدر ذو الخمار كتّاب وزننده عوف بن الربيع بن ذى الرمحين لقبيدر زوجه سنك
خمارينه بورينوب جنك وقتال ايدر ايدى وذاتنده بهادر ونيزه كذار اولمغله اعدادن قتى وافر كسه‌لرى نيزه ايله زخمدار
ايدوب حتى هر كيمه كه سنى بو يلجه نيزه ايله كيم مجروح ايلدى ديو سئوال ايلسه‌لر ذو الخمار اريدر ديرلر ايدى
وذو الخمار مالك بن نويره نك كذلك زبير بن عوامك فرسلرى آديدر زبير وقعهٔ جملده اول آته سوار اولمشيدى المخامرة
مفاعله وزننده بر محلده مدامى اقامت ايلمك معناسنه دريقال خامر بيته اذا اقام به ولزمه ولم يبرحه وحرّى عبد
ديه‌رك صاتمق معناسنه دريقال خامر الرجل اذا باع حرّا على انه عبد وبرنسنه يه يقين اولمق معناسنه دريقال خامره
اذا قاربه وبرنسنه يه قاپلوب قارشمق معناسنه دريقال خامره الداء اذا خالط جوفه وكيزلنمك معناسنه دريقال خامر به
اذا استتر به ومنه * خامرى ام عامر * وبو مثلدر امّ عامر ديشى صرتلانك كنيه سيدر صيادلر جانور مزبورك دليكنه
بو كلامى ديه‌رك دخول ايدوب اياقلرنى بند ايدرلر اولدخى اصلا حركت ايليوب رام اولور صرتلان بغايت احمق
جانوردر كذلك * خامرى حضاجر اتاك ما تحاذر * ديرلر اى صرتلان سن پنهان اول كه حذر ايلديكك نسنه سكا كلدى
دينمكدر مؤلف ديركه مثل ثانى بى كتب امثالده كرچه بو اسلوب اوزره بولدم لكن اوجه وانسب اولان يانك حذفيله
خامر حضاجر ياخود اثبات نونله تحاذرين اولمقدر زيرا حضاجر بنيهٔ جمع اوزره مفرد اولديغى مادّه سنده بيان اولندى
الاستخمار بر آدمى قول ايدنمك معناسنه دريقال استخمر فلانا اذا استعبده المستخمر اسم فاعل بنيه‌سيله شرّيب
معناسنه دركه مدمن خمر اولان بكرى يه وشرب اليهوده مبتلا اولان مسلمانه دينور يقال رجل مستخمر اى شرّيب
تخمر تنصر وزننده نسوان اعلامندندر باخمرى باى موحّده ايله سكرى وزننده كوفه قربنده بر قريه آديدركه
ابراهيم بن حسن المثنى بن حسن بن على بن ابى طالب رضى الله عنهم حضرتلرينك مرقدلرى آنده در خمران
عثمان وزننده خراسان ايالتنده بر ناحيه آديدر الخمجر جحمله جعفر وزننده والخمجر علبط وزننده والخماجر
علابط وزننده والخمجرير زمهرير وزننده دكز صوى كبى شور صويه على قول پك آجيلق درجه سنه وارميوب
دواب قسمى ايچر اولان شورجه صويه دينور وعلى رأى خمجرير آجى صويه دينوركه دواب دخى ايچه مز اوله زياده
مبالغه معنايه دالّ اولديغيچون بعضلر بونى مبالغه ده استعمال ايلدى الخمجريرة زمهريره وزننده فتنه
وشورش وغوغايه دينور يقال بينهم خمجريرة اى تهويش الخمشتر شين معجمه وتاى فوقيه ايله غضنفر وزننده
لئيم وفرومايه كسيه دينور الخمطرير قمطرير وزننده خمجرير معناسنه دركه ذكر اولندى الختار خانك كسريله

والختور خانك ضميله پك آجلغه دينور جوع شديد معناسنه الخنثر خانك ونونك فتحى وثاى مثلثه نك كسريله
والخنثر جعفر وزننده والخنثر زبرج وزننده والخنثر قنفذ وزننده شول ايشه يرامز حقير وخسيس وكمتر اشياء
دوكونديسنه دينوركه بر محله نقل اولندقده يورده واوده قالور الخناثر جمع بنيه‌سيله داهيه‌لره اطلاق اولنور
واواسبابنه دينور قماش البيت معناسنه كه مراد خرت مرت مقوله‌سى اثاث ورثاثدر خنثر جعفر وزننده تميم قبيله سنك
سلاله‌ئ نسلرندن بر كسه‌در كذلك خزيمه وقيس غيلان قبيله‌لرينك نسبلرى رجالندندر وعمرو بن خنثر جاهليه
شجعانندن بر دلاوردر كه امّ المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها جنابلرينك لامّ جدلرى ايدى الخنجر
جعفر وزننده شجاعه دينور سكين معناسنه على قول عظيم اولانه دينوركه حالا اول نوعنه لسانمزده دخى خنجر
تعبير اولنور خانك كسريله درهم وزننده دخى لغتدر وعربلر صيقالى بدهيئت اولان آدمه خنجرى اللحيه اطلاق
ايدرلر كه مراد صقالنك اطرافى آزو اوزون وسوبو اولانيدر خنجر شكلنده اولور يقال رجل خنجرى اللحية اى قبيحها
وخنجر سودى فراوان اولان ناقه‌يه دينور الخنجرة هايله والخنجورة خانك ضميله بونلرده سودى فراوان اولان
ناقه‌يه دينور يقال ناقة خنجرة وخنجورة اى الغزيرة اللبن وخنجوره ايرى وعظيم الهيكل ناقه‌يه دينور يقال ناقة خنجورة
اى ضخمة الخنجرير خمجرير وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الخاز نونله صدق وصفوت واخلاص اوزره
اولان دوسته دينوركه ثانئ كيمادر جمعى خنز كلور ضمتينله يقال رجل خاز اى صديق مصاف شارح ديركه صواب
اولان جمعى ركع وزننده اولمقدر الخنوّر فتحاتله وتشديد واو ايله عذوّر وزننده والخنور تنور وزننده اوقچيلرك
اوق يونوب پرداخت ايليه جك قامشلرينه دينوركه عربلر بچاق كبى كسكين قامش ايله يونوب پرداخت ايدرلر
وهر كوشك ورخاوتلو شجره دينور ونعمت ظاهره‌يه دينور الخنور خانك كسريله علوص وزننده والخنوّر عذوّر
وزننده دنيايه اطلاق اولنور داهيه معناسندندر خنزه سكره وزننده اساميدندر اسمعيل بن ابراهيم بن خنزه محدّثيندندر
صغانى الاصلدر امّ خنور تنور وزننده وامّ خنور بلو روزننده ديشى صرتلانك وديشى صغرك كنيه سيدر وآفت
وداهيه نك كنيه سيدر ونعمتك كنيه سى اولمغله اضداددن اولور ومصر مملكتنك كنيه سيدر ومنه الحديث امّ خنور
يساق اليها القصار الاعمار شارح ديركه دنيا معناسندن ياخود نعمت معناسندن مأخوذدر اوّله كوره امّ الدنيا تعبيرى
ملايمدر وبعضلر داهيه معناسندن مأخوذدر حديث مذكورده يساق اليها عبارتى مقام تعليلده در ديديلر وامّ خنور
بصره شهرينك كنيه سيدر نعمت وتجارتنك وفرتنه مبنى دروكوتك ومقعدك دخى كنيه سيدر داهيه دن مأخوذدر
الخنزرة زاى معجمه ايله بوغونلق معناسنه دريقال فيه خنزرة اى غلظ وطاشجيلرك طاش قيردقلرى بيوك بالته‌يه دينوركه
وارسق تعبير اولنور دارة خنزر جعفر وزننده ودارة الخنزرتين معصرتين وزننده ودارة الخنزيرين باديه ده
معروف موضعلرك اسملريدر الخنزير خنزر مادّه سنده ذكر اولندى كه نونى زائده در الخنسر زبرج وزننده لئيم وناكس
وفرومايه شخصه دينور وآفت وداهيه‌يه دينور الخناسير تباشير وزننده هلاك معناسنه در شارحك بيانه كوره مفردى
يوقدر وضعفاى ناسه دينور وطاغ كچيلرينك بعض اوتلقلر وآغاجلر اوزره تبوّل ايلدكلرى بول اثرلرينه دينور بونلرك
مفردى خنسيردر خنزير كبى الخناسرة قياصره وزننده قورقق كسه‌لره دينور يقال هو من الخناسرة اى من اهل الجبانة
الخنسر جعفر وزننده والخنسرى جعفرى وزننده موقع خسرانده اولان آدمه دينور يقال رجل خنسر
وخنسرى اى فى موضع الخسران جمعى خناسره كلور مؤلف بونى خسر مادّه سنده ذكر ايلمكله نونك زائد
اولديغى اشعار ايلمشيدى بوراده ذكرى مخالف اولور الخنشفير شين معجمه ايله قندفير وزننده آفت وداهيه‌يه
دينور يقال رماه الله بالخنشفير اى الداهيه الخنصر خانك وصادك كسريله وصادك فتحيله ده لغتدر اصبع
صغرايه يعنى كوچك پرمغه دينوركه صرچه پرمق تعبير اولنور فارسيده كالوج دينور على قول اورته پرمغه دينور
وبو مذكر ومؤنث دخى اولور يقال قطع خنصره وهو الاصبع الصغرى او الوسطى خناصره خانك ضميله شام
ديارنده حلب اعمالندن بر بلده آديدر بانيسى اولان خناصرة بن عمرو بن الحارث اسميله مسمادر جران العود نام
شاعر اطراف وحواليسى اعتباريله اشبو * نظرت وصحبتى بخناصرات * مصراعنده جمع اولارق ايراد ايلمشدر
شامات ديدكلرى كبى خنصران كسرتينله بر آدمك علميدر الخنطير طاى مهمله ايله قنديل وزننده شول قوجه
قارى يه دينوركه پيرلكدن كوزلرينك قپاقلرى ويوزينك اتلرى سلپوكلنوب بوشدرى كبى صالق وصارقق اوله
خنافر فايله علابط وزننده بر رجل آديدر الخوار غراب وزننده حيواندن صغير قسمنك آوازينه دينوركه
بوكورمه تعبير اولنور وقيون وكچى وآهو قسمنكده آوازلرينه دينوركه مله‌مه تعبير اولنور وياندن چقركن اوقك
دخى آوازينه اطلاق اولنور شارح ديركه خوار صغر آوازنده حقيقى وسائرنده توسّعا مبنى در وخوار فى الاصل مصدردر

اسم اوله‌رق دخی استعمال اولندی یقال خار البقر یخور خوارا اذ صات ومنه قوله تعالی عجلا جسدا له خوار
ای صوت ویقال له صوت کخوار الثور انتهی الخور خانک فتحیله غور وزننده ایکی یوکسک یرک ارالغنده اولان
الچق دوزجه‌یره دینور ودکز کورفزینه دینور خلیج البحر معناسنه وجریان ایدن صویک دکزه دوکلدیکی یره دینور
مصب الماء معناسنه وخور نجدا ولکه سنده برموضع یاخود برجبل وراسنده بر وادی آدیدر وخور مصدر اولور
دابه‌نک خورانه اورمق معناسنه کاسبذکر یقال طعنه فخار یخور خورا اذا اصاب خورانه الخوران خانک فتحی
وواوک سکونیله دابه قسمنک معبرینه یعنی فشق چقه جق یرینه دینورکه اوکورغه لری اوجلرینک دائره سی اورایه
مجتمع واورایی مشتمل اولور مراد دبری ایله اشکنبه سی ارالغنده فشقیلق دیدکلری یراوله جقدر علی قول مبعره‌نک
باشنه یاخود دبر اولان یرینه یعنی دبری مشتمل اولان یرینه دینور جمعی خورانات کلور وخوارین کلور الخور نور
وزننده ریب وتهمتلری چوق اولان نسوانه دینور فی ذاتها اهل فساد وخباثت اولدقلرینه بناء طوغری یورینسه‌لرده
بنه مظنهٔ تهمت اوله‌لر اشبو خور کلمه‌سی جمعدر مفردی مسموع دکلدر وخور خواره لفظندن جمع اولورکه سودی
بول وفراوان اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة خوارة ای الغزیرة اللبن ویقال نوق خور الخور فتحتینله ضعیف
وزبون وبی تاب اولمق معناسنه‌در یقال خور الرجل خورا من الباب الرابع اذا ضعف الخوؤر ظهور وزننده
بو دخی اول معنایه‌در یقال خار الرجل یخور خوؤرا اذا ضعف التخویر تفعیل وزننده خوؤر معناسنه‌در یقال
خور تخویرا یعنی خار خوؤرا الخوار کتان وزننده والخائر سست وضعیف وزار اولان انسان وحیوانه وسائر
نسنه‌یه دینور اول مبالغه‌در یقال رجل وشیء خوار وخائر ای ضعیف وخوارپک آتشلی چقماغه دینور یقال
زند خوار ای قداح وبنیه واندامی نازک وخوش وتناسب اعضاسی تام اولان ارکک دوه‌یه دینور یقال جمل خوار
ای الرقیق الحسن بوراده رقت نزاکت معناسنه‌در جمعی خوارات در وخوار سلفده علم انسابده ماهر بر آدم
اسمیدر خوار العنان یونی یومشق ودیزکنی الده و یوکرک وصولوقلی اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس
خوار العنان ای سهل المعطف کثیر الجری الخوارة سباره وزننده کوته دینور است معناسنه وچوق یمش
طوتمش خرما اغاجنه دینور یقال نخلة خوارة ای غزیرة الحمل الاستخارة برآدمدن شفقت ومهربانلق نیاز
ایلمک معناسنه‌در یقال استخاره اذا استعطفه شارحک بیاننه کوره بو خوار کلمه‌سندن مأخوذدرکه صوت معناسنه‌در
صیادلر آهو یاوریسی بشاغنده بولدقده قولغنی بورلرتا که فریاد ایلمکله اناسی ایشیدوب کلمکله قوردقلری
دوزاغه کرفتار اوله واستخاره صیاد اوکنه دوزاق نصب اولنان دلیکدن چقماغله دوزاغه دوشمک ایچون
صرتلانک اصل بشاغنک آغزینی اغاجلر ایله قپامق معناسنه‌در یقال استخار الضبع اذا جعل خشبة فی ثقب بیتها
حتی تخرج من مکان آخر وخانه‌یی سیلوب سپوروب پاک و پاکیزه قلمق معناسنه‌در یقال استخار المنزل اذا استنظفه
الاخارة اجاره وزننده برنسنه‌یی برسمته صرف واماله ایلمک معناسنه‌در یقال اخاره اذا صرفه وعطفه خور نور
وزننده بلخ قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن عبد الله بن عبد الحکم اورادندر واستراباد قضاسنده برقریه
آدیدرکه جعفر وزننده سفلق لفظنه اضافتله خورسفلق دیمکله متعارفدر محدثیندن ابو سعید محمد بن احمد الخور
سفلقی اورادندر خور السیف خانک فتحی وواوک سکونیله وخور الدیبل دالک فتحی و بانک ضمیله وخور فوفل
قدفد وزننده وخور فکان رمان وزننده وخور بروص جوهر وزننده یاخود خور بروج بر موضع آدلریدر
خوار غراب وزننده ری شهرینک قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن عبد الجبار بن محمد وزکریا بن مسعود
الخواریان اورادندر وخوار بن الصدف حمیر ملوکندن برملکک اسمیدر الخورة غوره وزننده کزیده ومنتخب
دوه‌یه دینور تقول نحرنا خورة ابلنا ای خیرتها الخیر خانک فتحی و یانک سکونیله معروفدر جمعی خیور کلور شارح
دیرکه شر مقابلیدر بعضلر خیری مطلقا خلقک میل ورغبت ومحبت ایلدیکی نسنه ایله تعریف ایلدیلر عقل
وعلم ومال وعدل واحسان کبی ومؤلفک بصائرده بیاننه کوره خیر وجه مشروح اوزره جمله‌نک رغبت ایلدیکی
نسنه‌دن عبارتدر وایکی نوع اوزره‌در بری خیر مطلقدرکه فی کل حال وعند کل احد مرغوب ومحبوب اولاندر
جنت کبی کذلک شر دخی بو کونه‌در جهنم کبی ثانی خیر مقیددرکه برآدم عندنده خیر اولان عند الآخر شر
اولور مال کثیر کبی وخیر وشر کلمه‌لری ایکی کونه استعمال اولنور بری اسم اولور نته که ذکر اولندی ثانی
وصف اولوب افعل تفضیل ایله مقدر اولورلر یقال هذا خیر منه وشر منه ای یفضله یعنی تقدیره افعل منه
واسم فاعل معناسنه مستعمل اولورکه تفضیل مراد اولمز نحو الصلوة خیر من النوم ای هی ذات خیر وفضل
یعنی جامعة لذلک وبنو عامر لغتنده همزه ایله افعل تفضیل اوله‌رق مستعملدر یقال هذا اخیر من هذا واشر منه

مطلب

انتهی وخیر ماله اطلاق اولنور یقال خیر کثیر ای مال کثیر وآت قسمنه اطلاق اولنور حتی جبهه‌سنده کی
غره‌یه صباح الخیر تعبیر اولنور وکثیر الخیر والنفع اولان آدمه اطلاق اولنور نته که خیر دخی دینور تشدیدایله
کیس وزننده پس خیر بو معناده بوندن مخففدر میت ومیت لفظلری کبی بونک جمعی اخیار وخیار کلور
خانک کسریله عند البعض مخفف اولان جمال ومبسم وحسن قیافت مقوله‌سی صفت ظاهره ایله ومشدد
اولانی دین وصلاح وتقوی مقوله‌سی صفت معنویه ایله متصف اولانده مستعمل در وخیر کلمه‌سنک مؤنثنده
خیره دینور هاایله یقال امرأة خیرة ای فاضلة شارحک بیاننه کوره جمعی خیرات کلور بیضه وبیضات کبی
وتفسیر العیونده ابن عباس حضرتلرندن مرویدرکه خیر ماده‌سنک معناسی علم الهیه محولدر زیرا احاطه‌سی ممکن
دکلدر انتهی وخیر اسامیدندر منصور بن خیر المالقی وابو بکر بن خیر الاشبیلی محدثلردر کذلک سعد الخیر
محدثدر وخیر مصدر اولور برآدم صاحب خیر اولمق معناسنه یقال خار الرجل یخیر خیرا اذا صار ذا خیر وتقول
خار الله لک فی الامر ای جعل لک فیه الخیر وخیر افعل تفضیل اوله‌رق مستعمل اولور تقول هو خیر منک کما تقول
اخیر منک همزه ایله استعمالی بنو عامر لغتیدر نته که ذکر اولندی وخیر افعل تفضیل اولدیغی کبی فعل تعجب دخی
اولور یقال ماخیر اللبن کما یقال ما اخیره ویقال ما شره کما یقال ما اشره کرک تفضیل وکرک تعجبده همزه‌لرک حذف
واثباتلری لغاته مبنیدر نته که ذکر اولندی وتقول العرب اتک ما وخیرا ای مع خیر ای ستصیب خیرا بونک اصلی اتک
ما تلبث تکون وخیرا ایدی که واو مع معناسنه‌در کثرت استعمالدن فعللر حذف اولندی شارح دیرکه بوراده
ما تعظیم ایچوندر وخیرا لفظنک تنوینی دخی تعظیم ایچون دخی اولور کذلک ما لفظی مبالغهٔ فعله حمل
اولنمق دخی ممکندر زیرا عرب بلر برکسه‌نک کثرت فعلندن اخبار مراد ایتدکده اکاما کلمه‌سنی ادخال ایدرلر مثلا ان زیدا
مما یکتب دیرلر من امر کتابه معناسنه کویا مخلوق من الکتابة دیمکدر پس بوراده مبالغه مخاطبک دائما خیر سمتنده
اولمسنه محمول اولور انتهی الخیر کیس وزننده صفتدر خیری چوق آدمه دینور یقال رجل خیر ای کثیر الخیر
وجه مذکور اوزره خیر بوندن مخففدر میت ومیت کبی وخیر القابدندر ابراهیم بن الخیر محدثیندندر الخیر خانک کسریله
کرم وشرف معنالرینه‌در یقال هو من اهل الخیر ای الکرم والشرف واصل وبنیاد معناسنه‌در یقال ما اکرم
خیره ای اصله وهیئت وقیافت معناسنه‌در یقال انه لحسن الخیر ای الهیئة الخیرة خانک کسریله والخیر
عنب وزننده والخیرة عنبه وزننده مصدرلردر برنسنه‌یی سائر اوزره تفضیل وترجیح ایلمک معناسنه‌در یقال
خار الرجل علی غیره یخیره خیرة وخیرا وخیرة اذا فضله وبرنسنه‌یی سجوب اورندولمک معناسنه‌در یقال خار الشیء
اذا انتقاه شارح دیرکه مثلا محمد خیرة الله قولنده خیره کلمه‌سی بمعنی مختاردر انتهی وخیره اختیاردن اسم اولور
فدیه واقتداء کبی وخیره عنبه وزننده کذلک اسم اولور خیار کبی که اختیاردن اسمدر وتخیردن دخی اسم اولور
طیره وتطیر کبی وبعضلر خیره وخیره اورندولنمش کزیده نسنه‌یه دینور دیدیلر پس مختار معناسنه اولور نته که ذکر
اولندی التخییر تفعیل وزننده بودخی برشیئی سائری اوزره تفضیل ایلمک معناسنه‌در یقال خیره علی غیره اذا
فضله وبرآدمی مخیر قلمق یعنی ایکیدن برینک ترجیح واختیارنی کندیسنه احاله ایلمک معناسنه‌در یقال خیر فلانا
فی الامر اذا فوض الیه الخیار التخیر تفعل وزننده برنسنه‌یی سجوب اورندولمک معناسنه‌در یقال تخیر الشیء اذا
انتقاه الاختیار افتعال وزننده بودخی اورندولمک اصطفاء معناسنه‌در تقول اخترته الرجال واخترته منهم
واخترته علیهم ای انتقیته واصطفیته من بینهم بو معنادن اسم خیره‌در خانک کسریله وخیره‌در عنبه وزننده نته که
ذکر اولندی الاخیر افضل وزننده افعل تفضیلدر یک خیرلو آدمه دینور نته که خیر دخی بو معنایه کلور آنفا ذکر
اولنمشدر یقال هو اخیر منک کما یقال خیر منک وقچن خیر ایله تفضیل مراد اولنسه مذکرنده فلان خیرة الناس
دینور هاایله ومؤنثنده فلانة خیر الناس دینور هاسز یاخود فلانة الخیرة من المرأتین دینور حرف تعریفله وخیر کلمه‌سی
افعل تفضیل اولدیغی صورتده تثنیه وجمع قلنمز الخیرة خانک فتحی و یانک سکونیله والخیرة خانک کسریله
والخیری ضیزی وزننده والخوری طوبی وزننده بونلرده افعل تفضیل مؤنثدر یقال امرأة خیرة وخیرة وخیری
وخوری الخیری خانک فتحیله حیری وزننده وخوری خانک فتحی وواوک سکونیله والخوری طوبی وزننده
والخیری ضیزی وزننده بونلر اسملردر مبالغه‌یه دلالت ایدرلر خیری فراوان اولان کشی‌یه دیرلر یقال رجل خیری
وخوری وخوری وخیری ای الکثیر الخیر بوراده واوی اولنلر خور ماده‌سندندر المخایرة مفاعله وزننده باب
مغالبه‌دندر خیرو مزیتده یارشمق معناسنه‌در یقال خایره فی العلم مثلا فخاره ای غلبه فکان خیرا منه الخیار کتاب
وزننده بو اسمله معروف سبزه‌درکه عجوره شبیه اولور وخیار اختیاردن اسم اولور که ایکی امرک خیرلوسنی طلب

ایلکه دینور ومنه یقال انت بالخیار وبالمختار ای اختر ماشئت ترکیده آندن مخیرلك ایله تعبیر اولنور و خیار خیر
لفظندن جمع اولور شر وشرار کبی مالك کزیده ومنتخب اولنلرینه دینور یقال فی یده خیار المال ای نضاره و خیار
اعتمادندر امام نخعی راویسینك اسمیدر وخیار بن سلمه تابعیندندر ام الخیار برمعروفه خاتوندر وعبیدالله بن عدی
بن الخیار فقیه معروفدر بعضلر بونی اصحابدن و بعضلر تابعیندن عد ایلدیلر خیار شنبر جعفر وزننده شجر
معروف اسمیدر ساقی او لمغله شجردن عد ایلمشدر اسکندریه ومصر دیارنده کثیر اولور ترکیده خیارشنبه دیدکلری
دار وآنك یمشیدر خیر بوا یای مفتوحه وواو مشدده ایله قافله یه شبیه برنوع دانه اسمیدر مفردات صاحبلری بونی
قافله نك صغیر نوعیله بیان ایدرلر زیرا قافله نك کبیری وصغیری اولور خیران خیران وزننده قدس قضاسنده برقریه
آدیدر اعلامدن احمد بن عبدالباقی الربعی وابونصر بن طوق او رادندر وعمنده برحصن آدیدر وخیران ولدنوف بن
همداندر خیاره کتابه وزننده طبریه قضاسنده برقریه آدیدر شعیب پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقد
انورلری آنده در خیره عنبه وزننده شهر صنعاء قضاسنده برقریه در کذلك یمنده جند اعمالندن برموضعدر وخیره شاعر
وادیب ابراهیم الاشبیلی بدرینك اسمیدر وعبدالله بن لب شاطبی المقری جدینك اسمیدر الخیرة کبسه وزننده
مدینهٔ منوره نك اسمیدر خیر میل وزننده فارس اولکه سنده برقصبه آدیدر خیره هایله محمد بن عبدالرحمن
الطبری تام محدثك جدی اسمیدر خیرین خانك وراءنك کسریله موصل اعمالندن برقریه آدیدر خیرة الاصفر
وخیرة الممدرة خانك فتحیله مکهٔ مکرمه جبالندن ایکی جبل در الاستخارة خیر طلب ایلمك
معناسنه در یقال استخاره اذا طلب منه الخیر وتقول استخر الله یخر لك یعنی حق تعالی در کاهندن خیرلو اولانی طلب
ایله که خیرلوسنی احسان ایدر بنوالخیار بن مالك برقبیله در وحسین بن ابی بکر الخیاری محدثدر وابو الخیار یسیر یاخود
اسیر بن عمرو وخیر یاخود عبد خیر الحمیری وخیر بن عبد یزید الهمدانی صحابه لردر ابو خیرة الصنابحی خانك کسریله
اصحابندندر شارح دیر که جمیع نسخه لرده صنابحی عنوانده موسومدر لکن صواب اولان صباحی اولمقدر خیره بنت ابی
حدرد خانك فتحیله صحابیه در ابو خیره عبیدالله تحدیث ایلمشدر وابو خیره محمد بن هشام ابن ابی خیره محدثلردر وخیره بنت
خفاف وخیره بنت عبدالرحمن روایت حدیث ایلمشلردر واحمد بن خیرون المصری ومحمد بن خیرون القروانی ومحمد بن
عمر بن خیرون المقری وحافظ احمد بن حسن بن خیرون ومبارك بن خیرون محدثلردر وابو منصور الخیرونی ابن عساکرك
شیخیدر فصــل الدال المهملة الدبر دالك ضمیله والدبر ضمتینله آرده دینور که اوك مقابلیدر فارسیده پیش وپس
وعربیده قبـل ودبر دینور ودبر هرشیئك عقب ومؤخرینه دینور و برنسنه نك آخر وانجامنه دینور ومنه تقول
جئتك دبر الشهر وفی دبره وعلی دبره وادباره علی الجمع وفی ادباره ای فی آخره وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه
وادبار السجود عن ابن عباس الرکعتان بعد المغرب وقوله تعالی ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم الرکعتان
قبل الفجر قال البیضاوی وادبار السجود بفتح الهمزة ای اعقاب الصلوة جمع دبر وقرأ الحجازیان وحمزة وخلف
بالکسر من ادبرت الصلوة اذا انقضت وادبار النجوم ای اذا ادبرت النجوم من آخر اللیل وقرئ بالفتح ای فی اعقابها
اذا غربت او خفیت پس همزه نك کسریله اولدیغی صورتده مصدر اولور که مقدم الحاج وخفوق النجم کبی
ظرف اولور ودبر کونه اطلاق اولنور است معناسنه فارسیده کون دینور وارقه یه اطـلاق اولنور ظهر معناسنه
وخانه نك کوشه سنه اطلاق اولنور یقال جلس فی دبر البیت ای فی زاویته الدبر صبر وزننده بال آریسنك وسائر
آریلرك سورسینه دینور ایکنه لری آردلرنده اولمق ملابسه سیله جماعة النحل والزنابیر معناسنه و بو اسم جمعدر
دالك کسریله ده لغتدر جمعی ادبر کلور افلس وزننده ودبور کلور فلوس کبی ودبر دبره کلمه سندن جمع جنسی اولور که
اکنجیلر بینده ترلادن اولك تعبیر اولنان برقطعه یه دینور مشارة المزرعه معناسنه بستانلرده تخته تعبیر ایتدکلری
مقداردر نته که جریب بردونم ترلایه دینور ودبر چکر که یاورلرینه اطـلاق اولنور دالك کسریله ده جائزدر بونلرك
مفـردی دبره در و برنسنه نك اکسه طرفنه دینور خلف الشیء معناسنه ومنه یقـال جعل کلامك دبر اذنه
ای خلفها یعنی لم یصغ الیه ولم یعرج علیه ودبر مصدر اولور اولمك معناسنه یقال دبر الرجل دبرا من الباب الاول
اذا مات ودبر طاغه دینور ومنه حدیث النجاشی ما احب ان لی دبرا ذهبا وانی آذیت رجلا من المسلمین ودبر
هرساعت او یوقه دینور یقـال هو ملازم الدبر ای رقاد کل ساعة ویاز ویاز تمق معنـاسنه مصدر اولور یقـال
دبر الکاتب دبرا اذا کتبه ودکز ایچره شول غلیظ قطعهٔ ارضیه یه دینور که آطه طرزنده اولوب دریا جزر ومد
ایلدکجه کاه اوزرندن آشوب وکاه چکلمکله آچلور اوله وچوق ماله دینور بو معنـاده دالك کسریله ده جائزدر ودبر
ودبور اوق نشاندن کچوب اوته سنه دوشمك معناسنه در یقـال دبر السهم الهدف اذا جاوزه وسقط وراءه ودبر ودبور

برنسنه یه ارقه ویروب دونمك معناسنه در یقـال دبر الرجل دبرا ودبورا اذا ولی و برنسنه یی ایلتمك وکوترمك معناسنه در
یقال دبر بالشیء اذا ذهب به و پیر اولمق معنـاسنه مستعملدر یقـال دبر الرجل اذا شیخ و برکسه دن وفاتندنصکره
حدیث وخبر نقل وروایت ایلمك معنـاسنه در یقال دبر الحدیث عن فلان اذا حدثه عنه بعد موته واسن یل دبوره
وارمق معناسنه در یقال دبرت الریح اذا تحولت دبورا کما سیذکر ودبور یلنه اوغرامق معنـاسنه در یقال دبر الرجل
علی بنـاء المجهول اذا اصابته الدبور الدبرة دالك فتحی و بانك سکونیله نکبت وادبارلغه دینور که دولت واقبـال
مقـابلیدر یقال هو من اهل الدبرة وهی نقیض الدولة وعاقبت وانجام معنـاسنه در وهزیمت عسکر معنـا سنه
مستعملدر یقـال کانت الدبرة له اذا انهزم قرنه وکانت الدبرة علیه اذا انهزم هو الدبرة دالك کسریله قبله نك
مقـابلیدر کما کسه جهتیدر ومنه قولهم ماله قبلة ودبرة ای لم یهتد لجهة امره یعنی تمشیت امرنده برجانبه یول بولوب
سلوك ایده ممکله مترددد ومتحیر قالدی الدبرة فتحـاتله داته قسمنك ارقه سنده ایرو پالان سورتمکدن حادث اولان
یاغره وجداوه دینور جمع جنسی دبردر وجمع صیغی ادباردر الدبر فتحتینله داته نك صرتی یاغر اولمق معناسنه در
یقـال دبر البعیر دبرا من البـاب الرابع اذا اصـابته الدبرة الدبر کتف وزننده صرتی یاغـر اولان طواره دینور
ومنه المثـل * هان علی الاملس ما لاقی الدبر * یعنی صرتی صاغ اولان داته یه یاغر اولان داته نك حالی آسان کلور
غیرده کی یاره یاره سزه دیوار دلیکی کبیدر مثلیله یکمال در برکسه احباب واصحابنك کرفتار اولدیغی محنته مبالات
واهتمام ایلمدیکی صورتده ضرب اولنور الادبار همزه نك کسریله بودخی داته نك صرتی یاغر اولمق معنـا سنه در
یقال ادبر الحمـار ادبارا بمعنی دبر و بو معنـاده متعدی اولور یقال ادبره القتب اذا جعله دبرا وارقه چویروب دونمك
معناسنه در یقال ادبر منه اذا ولی ودبور یلنه کیرمك معنـاسنه در یقال ادبر الرجل اذا دخل فی الدبور وچارشنبه کونی
یوله کیتمك معنـاسنه در ذکری آتی دباردن مأخوذ در یقال ادبر فلان اذا سافر فی دبار کما سیذکر واولمك معنـا سنه
مستعملدر یقـال ادبر المقبل اذا مات و برآدم احباب واصحابنك ایشندن تغـافل ایلمك معنـا سنه مستعملدر یقال
ادبر فلان اذا تغـافل عن حاجة صدیقه و برآدمك دوه سی یاغر اولمق معنـاسنه در یقـال ادبر الرجل اذا ادبر بعیره
و برآدم مال فراوان صاحبی اولمق معنـا سنه در یقـال ادبر فلان اذا صار له مال کثیـر ودوه بوغازلنورکن قولغنك
اکسه سنده اولان شقك بوکمی قفاسی طرفنه دونمك معناسنه در یقال ادبرت الناقة اذا انقلبت فتلة اذنها الی القفـاء
نته که فتـلهٔ مزبوره یوزی اوزره دونمکه اقبال دینور الدبور صبور وزننده بادصبایه مقـابل اسن یله دینور وصبا
استواء لیـل ونهار هنکامنده مشرق طرفندن اسن یلدر عند العرب اصول ریاح درت اولمغله صبادن مرادلری
مطلق پویراز ودبوردن مرادلری مطلقا لدوس یلیدر لکن اصول ثمانیه اعتبارینه کوره صبا هنکام مزبورده کون
طوغوسی کرته سنده اسن ودبور باطی تعبیر اولنان یل اولور که قره یل ایله لدوس میانندن اسر الدبیر امیروزننده
دبردن فعیل در بومنـا سبتله معصبتده استعمال اولندی نته که قبیل طـاعتده استعمال اولندی ومنه یقـال عرف
فلان قبیله من دبیره ای معصبته من طـاعته بوراده تفسیر الف مشوشدر ودبیر نسوان ایلکی اکیروب بوکرکن
آردینه طوغری چکدیکی تله اطلاق اولنور نته که مقـابلنه قبیل اطلاق اولنور ومنه یقـال فلان لا یعرف قبیله
من دبیره مراد آردنی اوکنی بیلمز نادان و بی ادراکدر دیمکدر المدابرة مفـاعله وزننده بودخی اولمك معنـا سنه
مستعملدر یقـال دابر فلان اذا مات ومدابره مفاعله دن اسم مفعول مؤنث اولور ادباره سی اولان قیونه دینور نته که
اقباله سی اولانه مقـابله دینور کما سیذکر یقـال شاة مدابرة ومقـابلة ای ذات ادبارة واقبالة ومدابره کذلك
مصدر اولور قیونی یاخود ناقه یی ادباره صاحبی قلمق معنـا سنه یقال دابر الشاة مدابرة وقابلها اذا جعلها ذات
ادبارة واقبـالة وخصومت ایدشمك معنـا سنه در یقال دابر فلانا اذا عاداه الدبری حرکاتله و یای مشدده
ایله متعلق اولدیغی مصلحت فوت اولدقدنصکره خاطره سنوح ایدن رأی وتدبیره اطـلاق اولنور یقـال شر
الرأی الدبری وهو ما یسنح اخیرا عنـد فوت الحـاجة وآخر وقتنده ادا اولنان نمازه اطـلاق اولنور و بونده
بانك سکونیله ده جائزدر وضمتینله دبری جائزدکلدر لحن محدثیندندر قال الشارح ومنه حدیث ابی الدرداء
هـم الذین لا یأتون الصلـوة الادبرا وفی الحـدیث الاخر لا یأتی الصلـوة الادبریا وهو من تغییرات
النسب وانتصابه علی الحـال الدابر غابر وزننده تابع و پیرو معنـاسنه مستعملدر یقـال هو دابره ای تابعه
وهرشیئك آخر وانجامنه اطـلاق اولنور یقال قطع الله دابر الاعـداء وغابره ای آخره ومابقی منه و برنسنه نك
کوکنه واصل واساسنه اطلاق اولنور یقـال له دابر قوی ای اصل ونشانـدن ایشلیوب اوته کذران ایدن
اوقه اطلاق اولنور یقال سهم دابر اذا کان یخرج من الهدف وقار اوقلرندن بی نصیب اولان اوقه اطلاق اولنور که

الا كبر و يه قلان اوق اوله جقدر يقال مابقى فى الكنانة الا الدابر وهو قدح غير فائز وهو آخر القداح وقومسالده
اولان اسمه قو يلر اوزره يابدقلرى بنايه دينور وسائك بره يقين اولان اتكلرينه اطلاق اولنور رفرف البناء معناسنه
المدابر مجاور وزننده قمار اوقلرندن دابر مذكورك صاحبنه دينور الدابرة هايله قوملغك آخر ونهايتنه دينور
يقال نزلوا فى دابرة الرمل اى فى آخره وهزيمت فى الحرب معناسنه در يقال جعل الله الدابرة عليهم اى الهزيمة
ومشؤمه اولان عورته دينور يقال امرأة دابرة اى مشؤمة وانسانك اوكجه سى اوسننده اولان سكيره دينور يقال
ضرب دابرته اى عرقوبه وكوكرشجيلرك منصوبه لرندن صارمه تعبير ايتدكلرى منصوبه يه اطلاق اولنور كه اياغنى
خصمك اياغنه اكسه سنه طولايوب زمينه صرع ايدر يقال صرعه بالدابرة اى بالشغربية ودابرة الحافر طوار
قسمنك بيلكجه لرى مؤخرينه محاذى اولان سكيره دينور المدبور ياره لويه دينور مجروح معناسنه وكثير المال
اولان آدمه دينور الدبران فتحاتله منازل قمردن برمنزل آديدر مزبور ثور برجنده بش كوكبى مشتملدر كه
اورنجى يرنده در ظهر معناسنه اولان دبردن مأخوذدر ونظامك قولنه كوره بركوكب تابانه در كه يانده برنيجه نجمى
كوكبلر دخى اولمغله ثورك اوركجى اوزره هودج شكلنده در بعض عرب اكا قلانص ديرلر الادابر علابط وزننده
قاطع رحم اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اى قاطع الرحم وسوز اصلمز اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اذا كان
لايقبل قول احد المدابر اسم مفعول بنيه سيله ادباره سى اولان دوه يه دينور نته كه مقابل اقباله سى اولان دوه يه دينور
بو مناسبتله ايكى طرفدن جنسى پاك اولان حيوانه وانسانه اطلاق اولنور اوكى آردى صوى ديمك اولور كه مراد عموم
واشتمالدر يقال هو مقابل ومدابر اى محض وصرف من ابويه الادبارة همزه نك كسريله بعض دوه نك
قولغنده اولان يار يغك پاره سنه دينور كه اكسه طرفنه بوكلمش اوله نته كه اوكنده اولانه اقباله دينور يقال ناقة
ذات اقبالة وادبارة وهى شق فى الاذن ثم يفتل ذلك فان اقبل به فهو اقبالة وان ادبر فهو ادبارة وبعض قيونك
وناقه نك قولاغندن ممه طرزنده صالنان درى پاره سنه دينور كه بعض قيونك كردنلرنده زنمه ديدكلرى ممه شكلنده
صالنان درى پاره سنه شبيه اولور اول حيوانه مقابله ومدابره دينور جهتلرى اعتباريله دبار غراب وكتاب وزنلرنده
چارشنبه كوننك نام قديميدر يوم الاربعاء معناسنه تشأم ايلرلر بندمبنى اطلاق ايلمشلر ايدى پس چارشنبه ايله تشأم افعال
جاهليه دندر وامام خليل كتاب العينده بونى ليلة الاربعا ايله تفسير ايلمكله تغليبه مبنى اولور ودبار دالك كسريله مدابره
كبى مفاعله دن مصدر در مخاصمه ومعادات معناسنه در يقال دابره مدابرة ودبارا اذا عاداه ودبار اكينلر ارالقلرنده
اولان كوچك صوخرقلرينه دينور وجنكلرده اولان وقايع وهزايمه اطلاق اولنور كه دبره نك جمعى اولمش اولور الدبار
سحاب وزننده هلاك معناسنه در كه قطع دابره ايلر يقال اصابه الدبار اى الهلاك التدبير تفعيل وزننده عاقبت
انديشلكله انجام كاره نظر وصرف بصر ايلمك معناسنه در يقال دبر الامر اذا نظر فى عاقبته وتفكر برخصوصك
تمشيتى ضمننده سعى وترتيب اسباب ايلمك معناسى بوندن مأخوذدر وتدبير برآدم كندينك موتنه كوله سنك وجاريه سنك
عتقنى تعليق ايلمك معناسنه در كه موتندنصكره آنلرى آزاد اولملرنى وصيت ايلمكدن عبارتدر اول كوله يه مدبر
وجاريه يه مدبره دينور يقال دبر العبد اذا اعتقه عن دبر بوكونه عتق مشروع در لكن غير معقولدر زيرا مالكنك
موتنه متوجه اولوب تمنى ايدر سلسله لى طريق كبى وبعضى فرصتنده افنديسنى هلاك ايدر سائر امرده دخى تعليقده
اول امرك حصوليله آزاد اولور نته كه طلاق امر مشروع ايكن بى اقتضا معقول دكلدر وتدبير بركسه دن بركلام
وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه در يقال دبر الحديث اذا رواه ونقله عن غيره التدبر تفعل وزننده بو دخى
برماده نك سر انجامنى ملاحظه وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تدبر الامر اذا نظر وتفكر فى عاقبته وقوله تعالى
افلم يدبروا القول اى افلم يتفهموا ماخوطبوا به فى القرآن التدابر تفاعل وزننده نيجه كسه لر برى برندن قطع محبت
والفت ايلمك معناسنه در يقال تدابروا اذا انقاطعوا الاستدبار برنسنه يه ارقه چويرمك معناسنه در كه آندن يوزنى
چويرمك تعبير اولنور استقبال مقابليدر كه يوزلمك معناسنه در يقال استدبره ضد استقبله وبرخصوصك اولنده
بيلمديكى نسنه يى آخرنده بيلمك معناسنه مستعملدر يقال استدبر الامر اذا رأى فى عاقبته مالم ير فى صدره وقال
فى الاساس استدبر فى الامر مالم يكن استقبل اى عرف فى آخره مالم يعرف فى اوله واختبار واستبار معناسنه در يقال
استدبره اذا استأثره دبير ربير وزننده اسد قبيله سندن برقبيله پدرينك اسميدر وبرحمار آديدر وكعب بن عمرو الاسدى
لقبيدر دبيره جهينه وزننده بحرين قضاسنده برقريه آديدر ذات الدبر صبر وزننده هذيل قبيله سى يوردنده
برصرب عقبه نك آديدر دبر صبر وزننده تيماء ايله طى قبيله سنه مخصوص ايكى طاغك ارالغنده برطاغ اسميدر
دبير امير وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر محدثندن محمد بن عبد الله بن يوسف الدبيرى ومحمد بن سليمان

مطلب

القطان نام محدثك جدى اورادندر دبيرى زليخا وزننده عراقده برقريه آديدر دبر جبل وزننده يمنده برقريه در
محدثيندن اسحق بن ابراهيم بن عباد اورادندر الادبر ابتر وزننده حجر بن عدى نام كسه نك لقبيدر
وجبلة بن قيس الكندى لقبيدر بعضلر بونى اصحابدن عد ايلديلر الاديبر مصغر بنيه سيله بر نوع يلانك اسميدر
الدبور تنور وزننده بابت وشكل وكونه معناسنه در يقال ليس هو من شرج فلان ولا دبوره اى من ضربه وزيه
دبوريه دالك فتحى وباى مشدده نك ضميله طبريه قربنده بر بلده آديدر الدثر دالك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله چوق
ماله دينور مفردى وتثنيه وجمعى برابردر زيرا فى الاصل مصدردر يقال مال دثر ومالان دثر واموال دثر الدثر فتحتينله
كيره دينور يقال فى ثوبه دثر اى وسخ اساسك بيانه كوره بو ماده دثاردن متفرعدر ودثر يمنده برحصن اسميدر
الدثور دروس وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك اثر ونشانى محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال دثر الرسم دثورا
من الباب الاول اذا درس ودثور النفس هرشيئى چابك اونوتمقدن عبارتدر ودثور القلب اذكار الهيه نك صحيفه
درونندن محو ونابود اولمسندن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حديثه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية وفى الحديث
حادثوا هذه القلوب بذكر الله فانها سريعة الدثور يعنى دروس ذكر الله وامحاؤه منها ودثور النفس سرعة نسيانها
ودثور آغاج يبراقلنمق معناسنه مستعملدر كويا كه تلبس دثار ايدر يقال دثر الشجر دثورا اذا اورق وبرنسنه چوقدانكى
اولمق معناسنه در كه محو واضمحلالى مستلزمدر يقال دثر الرسم اذا قدم وجامه كيرلنمك معناسنه مستعملدر يقال دثر
الثوب اذا اتسخ وقلج پاسلنمق معناسنه مستعملدر يقال دثر السيف اذا صدئ الاندثار انفعال وزننده بودخى برنسنه
اسكيمكله اثر ونشانى محو اولمق معناسنه در يقال اندثر الرسم يعنى دثر الدثور صبور وزننده تنبل واوشنكن آدمه دينور
يقال رجل دثور اى بطئ وناسله انس والفت اوزره اولميوب ساقط وآدم مثابه سندن خارج دائما خانه سنده وكارلرده
اويقويه ملازم كسيه اطلاق اولنور وبو ايكى معناده دثاردن مأخوذدر يقال رجل دثور اى خامل نؤوم الداثر
هالك معناسنه در يقال رجل خاسر داثر اى هالك وغافل معناسنه در يقال سيف داثر اى صدئ الادثر ابتر
وزننده بو دخى غافل آدمه دينور يقال رجل داثر وادثر اى غافل ايكنجينك مفهومى مفضل در التدثر تفعل وزننده
جامه يه بورنمك معناسنه در يقال تدثر بالثوب اذا اشتمل به واركك ديشى يه آشمق معناسنه مستعملدر يقال
تدثر الفحل الناقة اذا تسنمها ومركوب اوزره صيچرايوب بنمك معناسنه مستعملدر يقال تدثر الرجل فرسه اذا وثب
عليه فركبه المتدثر متذكر وزننده مأبون وككز شخصه اطلاق اولنور فاعلى در پشت ايلديكيچون يقال فلان
متدثر اى مأبون الدثار كتاب وزننده شعار اوزره تلبس اولنان ثوب وجامه يه دينور شعار بدنه مماس اولان لباسه
دينور كوملك وفوطه وازار كبى پس دثار اوست لباسه دينور زبون وقفتان كبى يقال جاء وعليه دثار وهو مافوق
الشعار من الثياب ودثار اساميدندر دثار القطان الضبى وزيد بن دثار التابعى ومحارب بن دثار واوغلو دثار محدثلردر
التداثر تفاعل وزننده بو دخى برنسنه چوقدانكى اولمق معناسنه در كه محو وتباهى مستلزمدر يقال تداثر الرسم
اذا قدم الدثر دالك كسريله مالى اوزره حسن تقيد وتيمار ورعايتنده دائما اهتمام ايدن آدمه دينور كويا كه مالنه
دثار اولور يقال هو دثر مال اى حسن القيام به الادثار همزه نك ودال مشدده نك كسريله افتعال وزننده مال كثير
قزانمق معناسنه در يقال ادثر الرجل اذا اقتنى دثرا من المال التدثير تفعيل وزننده قوش كندى يواسنى اصلاح
ايلمك معناسنه در يقال دثر الطائر اذا اصلح عشه ومقتول اوزره ستر ايچون طاشلر يغمق معناسنه مستعملدر يقال
دثر القتيل على بناء المجهول اذا نضد عليه الصخر الدجر دالك حركات ثلاثى وجيمك سكونيله والدجر
ضمتينله حبوباتدن بوكرجه يه دينور لوبيا كبى ودجر دالك حركات ثلاثيله چفتجيلرك صبان دمورنى كچروب
بند واستوار ايلدكلرى خشبه يه دينور كه صبان اككى تعبير ايدرلر الدجر دالك ضميله شول اوچلك طرزنده
علبه يه دينور كه ديبى دموردن وسوزكو كبى كوز كوز اولمغله اكينجيلر تخمى اكا قيوب باغچوانلرك باغچه صواردقلرى
كبى بر اوته كتدكجه تخم آندن ترلايه دوكيلوب اكيلور الدجر فتحتينله متحير اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل
دجرا من الباب الرابع اذا حار وهرج ومرج وشوريده اولمق معناسنه در يقال دجر الناس اذا هرجوا وسرخوش
اولمق معناسنه در يقال دجر الرجل اذا سكر الدجر شكس وزننده والدجران سكران وزننده معانئ
مزبوره دن وصفلردر جمعى دجارى ودجرى كلور سكارى وسكرى كبى الديجور طيفور وزننده طپراغه دينور
وقرا كولغه دينور تقول جئته فى ديجور الليل اى فى ظلامه شارحك بيانه كوره بعضا مبالغة وصف اولور يقال
ليل ديجور اى مظلم وديجور رنكى قرامتق بوز نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ ديجور اى اغبر مضارب الى السواد
وقورمش چوقلق اوت يغنتك قرالتيسنه اطلاق اولنور المندجر منفجر وزننده كوشك وسست نسنه يه دينور

يقال حبل مندجر اى رخو الدجران دالك كسريله اوزرينه آصمه چارداغى وكرويد قوريلان اياقلره دينور المداجرة مفاعله وزننده قاجمق معناسنه‌در يقال داجر الرجل اذا فرّ الدحر بحر وزننده والدحور ظهور وزننده طرد وابعاد ايلمك معناسنه‌در يقال دحره دحرا ودحورا من الباب الثالث اذا طرده وابعده ودفع ايلمك معناسنه‌در ومنه الدعاء اللهم ادحر عنا الشيطان اى ادفعه الداحر والدحور صبور وزننده معناى مذكوردن وصفدر طارد ودافع معنالرينه‌در الدحدرة دحرجه وزننده ومرادفيدر كه يوارلمق معناسنه‌در التدحدر تدحرج وزننده يوارلنمق معناسنه‌در يقال دحدر الحجر فتدحدر اى دحرجه فتدحرج الدحمرة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه‌در يقال دحمر القربة اذا ملأها الدحمور عصفور وزننده بر كوچك بوجك آديدر الدخدار دالك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله بر جشيد ثوب وقماش آديدر كه آق ياخود سياه اولور يقال جاء وعليه ثوب دخدار وهو ثوب ابيض او اسود دتخدار فارسى معربيدر شارحك بياننه كوره آقلو قاره‌لو چوبوقلى وقلملى نسج اولنان چارشف ونهالى وجامه اوله جقدر فى الاصل تخت شاهى پوشيده سنه مخصوص ايدى وصاحب اغانى بياننه كوره مصوّر اولان ثوب ونهالى اوله جقدر ودخدار آلتونه اطلاق اولنور ذهب معناسنه الدخدرة دحرجه وزننده برنسنه‌يى مذهب وزرين ايلمك معناسنه‌در يقال دخدر الشئ اذا ذهبه الدخور ظهور وزننده والدخر فتحتينله خوار وذليل اولمق معناسنه‌در يقال دخر الرجل ودخر دخورا ودخرا من الباب الثالث والرابع اذا صغر وذلّ الادخار همزه‌نك كسريله تحقير واذلال ايلمك معناسنه‌در يقال ادخره اذا اذلّه الدخمرة دحمره وزننده ومرادفيدر كه طولدرمق معناسنه‌در يقال دخمر القربة اذا ملأها وبرنسنه‌يى اورتوب بوريوب صقلامق معناسنه‌در يقال دخمر الشئ اذا ستره وغطاه الدرّ دالك فتحى وراءنك تشديديله نفس وذات معناسنه‌در يقال رجل سرى الدرّ اى النفس مؤلفك بصائرده بياننه كوره بو ماده برشيئك شئ آخردن تولد ايلمسنه موضوعدر حركت واضطراب فى الشئ معناسنده دخى بالمناسبه استعمال اولنور بو علاقه لر ايله معانئ سائره آندن منشعبدر انتهى ودرّ سوده اطلاق اولنور يقال غزر درّ الناقة اى لبنها شارح ديركه بو تسميه بالمصدردر ودرّ مصدر اولور سود چوق اولمق معناسنه يقال درّ اللبن درّا من الباب الاول والثانى اذا كثر وسود ذاتنده شرف ومحض اولمق مناسبتيله برآدمدن صادر اولان عمل خوب واثر نيكويه اطلاق اولنور ومنه قولهم فى المدح والدعاء لله درّه اى عمله يعنى جزاء عمله يعنى عمل مزبور مقابلنده مكافات عهدهٔ بشريه‌دن بيرون اولمغله جزاء ومكافاتى ربّ المجازاته حواله اولنمشدر ويقال فى الذم لا درّ درّه اى لازكا عمله يعنى عملى خيرلو اولمسون ديمكدر كه بددعادر ودرّ كذلك مصدر اولور نبات كركى كبى نشو ونما بولوب فراوان اولمغله برى برينه صارمشمق معناسنه كه مجازدر يقال درّ النبات درّا اذا التف وطوار سودنى كركى كبى ويروب آقتمق معناسنه‌در يقال درّت الناقة بلبنها بمعنى ادرّت ودرّ ودرور ظهور وزننده بدندن رطوبت ميوب آقمق معناسنه مستعملدر يقال درّ العرق درّا ودرورا اذا سال كذلك درّت السماء بالمطر ديرلر بلوتدن يغمورهار يلهار يل منصبّ اولدقده وبونده باايله متعدّى اولمشدر وبازارك متاع ومعامله‌سى پك رايج اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّت السوق اذا انفق متاعها وبرنسنه‌نك يومشق اولمق معناسنه مستعملدر سود كبى يقال درّ الشئ اذا لان ودرور اوق طرنق اوزره كركى كبى فريل فريل دونر اولمق معناسنه دركه اوجنى صول باش پرمغك طرنغى اوزره قيوب صاغ باش پرمقله فرفر دوندررلر صلابتنى وحسن استقامتنى مشتريه ارأت ايچون ايدرلر يقال درّ السهم درورا اذا دار دورانا على الظفر وبرنسنه پارل پارل پارلدامق معناسنه‌در صاغيلن سود كبى يقال درّ السراج اذا اضاء ودرّ خراج وغنيمت وطيارات مقوله‌سى نسنه‌لرك وارداتى فراوان اولمق معناسنه مستعملدر يقال درّ الخراج درّا اذا كثر اتاؤه وبرآدم خسته اولوب چهره‌سى متغير اولدقدنصكره برينه كلوب دلبر لنمك معناسنه مستعملدر تقول درّ وجهك يدرّ ويدرّ من البابين المذبورين ويدرّ بالفتح وهو نادر درّ اذا حسن بعد العلة شارح ديركه كرچه مؤلف عينك فتحيله نوادردن عدّ ايلدى لكن باب ثالثدن دكلدركه نادر اوله بلكه مل يمل بنيه‌سى كبى باب رابعدندر الدرّة دالك كسريله بودخى سوده دينور يقال ناقة ذات درّة اى لبن ودرّه اسم اولور سودك چوق اولوب ممه‌دن آقسنه دينور يقال ما اغزر درّتها اى سيلانه وكثرته ودرّه تركيده تحريفله طوره ديدكلرى شيئه دينوركه قامچى كبى آنكله ضرب ايدرلر قرباجه ده اطلاق اولنور الاستدرار بودخى ممه‌ده سود فراوان اولمق معناسنه‌در يقال استدرّ اللبن اذا كثر وكچى تكه‌يه طالب اولمق معناسنه مستعملدر كه كوسنمك تعبير اولنور كويا كه درّ لبنه طالب اولمش اولور يقال استدرّت المعزى اذا ارادت الفحل الدرير دالك فتحيله پك سكرتمك على قول رفق وسهولتله سكرتمك معناسنه‌در يقال درّ الفرس دريرا

اذا عدا شديدا او عدوا سهلا بو معنالرينه درّ لبن معناسندن مأخوذدر المدرار محراب وزننده بنيهٔ مبالغه در مطر كثير صبّ ايدن سحابه وصفدر يقال سحاب مدرار اذا كان يدرّ بالمطر الكثير الدارّ والدرير امير وزننده ضياء معناسندن وصفلردر تابنده وضيادار اولان شيئه دينور يقال درّ السراج فهو دارّ ودرير اى مضئ الدرّة دالك ضميله بيوك انجودانه‌سنه دينور لؤلؤهٔ عظيمه معناسنه جمع جنسى درّ در وجمع صيغى درر كلور غرف كبى ودرّات كلور جمع مؤنث سالم بنيه‌سيله ودرّه ابولهبك وابوسلمه‌نك قيزلرى اسميدركه صحابيه لردر اشبو ضياء معناسنه اولان درّ وجه مذكور اوزره سودك پارلدامسندن مأخوذدر وانجو معناسنه اولان درّه ضياء معناسندن منشعبدر الدرّى دالك ضميله نورانى ودرخشان اولان كوكبه وصف اولور يقال كوكب درّى اى مضئ وبونده دالك حركات ثلاثيله جائزدر شارح ديركه كويا كه رونق وصفا وضياده درّه نسبت اولنمشدر ودرّى كلمه‌سى همزه ايله ده استعمال اولنور نته كه درأ ماده‌سنده بيان اولندى انتهى ودرّى السيف قلجك پارلدامسندن عبارتدر درّه نسبت ياخود معناى مصدريت ياخود تشبيه طريقيله در يقال ما احسن درّى السيف اى تلألؤه واشراقه الدرر فتحتينله يولك جادّه‌سنه اطلاق اولنور كه پايكاه اولان اوزون اوزادى هموار اولان يردر صاغيلن سودك رشته‌سنه تشبيه اولنمشدر يقال سلك من درر الطريق اى قصده ودرر البيت خانه‌نك قرشوسنه اطلاق اولنور تقول بنى بيتا درر بيتى اى قبالته ودرر الريح يلك اسديكى كرته‌سنه دينور يقال توجه الى درر الريح اى مهبها درّ دالك فتحيله اعلام رجالدندر وبنو سليم ديارنده بر صو كولنك اسميدر الدرارة دالك فتحيله بوك اكيردكلرى آلته دينوركه تركمان طائفه‌سى كرمان تعبير ايدرلر كوچك الميه شكلنده برنسنه درالده دوندره‌رك يوك اكيررلر الادرار همزه‌نك كسريله اوقجى پايديغى اوقى مشتريه عرض ايچون باش پرمغنك اوزرنده دوراندرمك معناسنه‌در يقال ادرّ السهم ادرارا اذا اداره على الظفر ويوكى درارهٔ مذكوره ده اكيروب محكم بوكمك معناسنه‌در يقال ادرّت المرأة الدرارة اى المغزل اذا فتلته شديدا حتى كانه واقف من شدّة دورانه وسودلو طوار سودنى كركى كبى روان ايلمك معناسنه‌در يقال ادرّت الناقة اذا درّ لبنها وبرنسنه‌يى تحريك ايلمك معناسنه‌در يقال ادرّ الشئ اذا حرّكه وريح سحابدن سود صاغار كبى يغمور آقتمق معناسنه استعمال اولنور يقال ادرّت الريح السحاب اذا حلبته الدرير امير وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى ودرير بنيه‌سى صيق واندامى قوند وقوى على قول جست وچالاك دابّه‌يه دينور يقال فرس درير اذا كان مكتنز الخلق مقتدرا او سريعا الدرور صبور وزننده والدارّ سودى چوق اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة درور ودارّ اى كثير الدرّ ويقال ابل درور جمعى درر كلور ضمتينله ودرّ كلور ركّع وزننده ودرّار كلور كفّار وزننده الدودرّى داللرك فتحى وراءنك شدّه‌سى وقصريله بهبرى وزننده بيهوده وبى موجب دائما يرى اوته اولطه ايدر اولان كمسنه‌يه دينور يقال هو دودرّى اى الذى يذهب ويجئ فى غير حاجة ودبه طشاق كشى‌يه دينور آدر معناسنه وخايه‌لرى اوزون كشى‌يه دينور الدردرّى واو يرينه را ايله بهبرّى وزننده دودرّى معناسنه‌در التدرّة تحله وزننده وآنك كبى اسم در سودى ممه‌دن پك چوق آقمغه دينور وزنى تفعله در الدردر هدهد وزننده چوجق قسمنك ديشلرى بته جك يرلره دينور على قول بترذدن مقدم كذلك ديشلر دوكولدكدنصكره يرلرينه دينور ومنه المثل * اعييتنى باشر فكيف بدردر * اى لم تقبل النصح شابا فكيف وقد بدت درادرك كبرا اشر ضمتينله كسكين ديشه دينور يعنى سن بنى ديشلرك كسكين اولديغى هنكامده عاجز قلمشيدك شمدى ايسه ديشلرك دوكولمكله پير اولدك مراد كنج ايكن پندمى وارشادمى قطعا اصغا ايلمز ايدك شمدى ايسه پير اولدك زعمكجه نصيحتدن مستغنى اولدك مثل مزبورى بركسنه زوجه‌سنه ايراد ايلمكله فعل مؤنثدر وامثال متغير اولمز الدردور عصفور وزننده دريانك وسطنده صويى جوش وغليان اوزره اولان يره دينوركه فارسى وتركيده كرداب وكوچكنه قنال تعبير اولنور چورتى اولمغله اورايه دوشن كمى خلاص اولمز يقال وقعت السفينة فى الدردور وهو موضع وسط البحر يجيش ماؤه قال فى الاساس فلما تسلم سفينة وقعت فيه ودردور ساحل بحر عمانده بر طار بوغازك آديدر كه خطرناكدر اوبلسى برفم الاسد دخى ديرلر التدردر تزلزل وزننده سموز اكدن كوده‌نك اتى دردردترمك معناسنه‌در يقال تدردرت اللحمة اذا اضطربت الدردرة زلزله وزننده ديشسز آدم برشيئى كوملك معناسنه‌در يقال دردر الشيخ البسرة اذا لاكها الدردار ثرثار وزننده طبل وكوس آوازينه دينور تقول سمعت الدردار اى صوت الطبل وبر شجر آديدر تركيده قاره آغاج ديدكلريدر دريات مصغر بنيه‌سيله بر موضع آديدر دهدرّين دهدر ماده‌سنده مرسومدر الدزر دالك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه‌در يقال دزره دزرا من الباب الاول اذا دفعه دزماره دالك كسريله بر موضع آديدر احمد بن كشاشب الفقيه الشافعى الدزمارى

اورادندر الدسر كسر وزننده دورتمك وصانجمق معناسنه در يقال دسره بالرمح دسرا من الباب الاول اذا طعنه
واوته قاقق معناسنه در يقال دسره اذا دفعه قال الشارح ومنه الحديث لبس في العنبر زكاة انما هو شيء دسره البحر
اي دفعه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دسرها اذا جامعها وكمي يي دسار ايله اصلاح واستوار قلمق معناسنه در
يقال دسر السفينة اذا اصلحها بالدسار و برنسنه يه زور ايله اكسر صوقمق معناسنه در يقال دسر الدسار فيه اذا ادخله به
بقوة المدسر منبر وزننده جماع معناسندن مأخوذدر كثير الجماعه اطلاق اولنور مبالغة آلت بنيه سيله كلمشدر يقال رجل
مدسر اي جماع نياك الدسار كتاب وزننده اكسره دينور مسمار معناسنه وشول ايپه وهلاطه دينور كه ليفدن بوكيلوب
آنكله كمينك تخته لرى برى برينه چاتيلوب ترتيب واستوار اولور عرب دكزينك داو تعبير ايتدكلرى كميلرى اويلجه در جمعى
دسر كلور دالك ضميله ودسر كلور ضمتينله ودسر ضمتينله دسراء كلمه سندن جمع اولور كه كمي يه دينور سفينه معناسنه
يورركن صويي اوته اوته دفع ايلديكيچون الدوسر جوهر وزننده ديزمان وعظيم الهيكل اركك دوه يه دينور
مؤنثي دوسره در ودوسر بر نبات آديدر كه حاصل اولان حبه سنه زن ديرلر زانك كسرى ونونك شدّه سيله
بودانه تركيده چودار ديدكلريدر كه بغداي ارالغنده بتر بعض يرلرده يبان يولافى ديرلر وچودار دوسردن محرّف
اولمق ملحوظدر ودوسر امراء عربدن نعمان بن منذرك خاصة عسكرى والايى اسميدر وسخت وشديد ارسلانه
دينور واسكى زماندن قالمش قديم نسنه يه دينور وزوان اسميدر كه دلوجه ديدكلرى نسنه در بغداي ايچره اولور
مخدّر اندن مفسد ادراكدر و برآتك اسميدر وايرى ومقلق ذكره دينور الدوسرة هايله دوسرك مؤنثيدر كه
ذكر اولندى وممضغه معناسنه دركه آغزده چيكنه جك بريدر الدواسر علابط وزننده والدوسر والدوسرى
جوهرى وزننده والدوسرانى ايرى وتند وشديد دوه يه دينور الداسرة جست ورونده ناقه يه دينور
يقال ناقة داسرة اي سريعة الدستور دالك ضميله شول دفتر ديوانه دينور كه آنده ميرى محللرينك وعلوفه خوار
اولان عسكرى طائفه سنك اساميلرى مرسوم اولمغله اقتضا ايتدكجه اكا مراجعتله ميرى تحصيل ووظيفه وعلوفه
تنظيم اولنور حالا دفتردار ودفتر اميني افنديلرك دفترلرى كبي مؤلفك النسخة المعمولة للجماعات قولنده جماعتدن مرادى
طوائف مرقومه در بالجمله سلاطين وولاة حكام وسائر ارباب جهانك هر برينك مقتضاى مصلحتى اوزره
برر او بلجه نسخه لرى اولور ودستور كلمه سى معرّبدر جمعى دساتيردر يعنى دالك فتحيله دستور فارسيدن معرّبدر كه
دست ايله وردن مركبدر دست اله ديديكى كبي فائده وظفر وصدر ومسند عالى وقاعده واسلوب و يكعدد معنالرينه
اولوب واركلمه سى صاحب ولياقت معنالرينه اولمغله دفتره ووزيره دستور اطلاقى بومناسبتله متحقق اولمشدر
بعده تخفيف ومزجله واوى مدّ ايدوب دستور ديديلر كنجور ديدكلرى كبي وتعريب ايدوب دالك ضميله دستور
ديديلر و دستور اذن واجازت معناسنده فارسيده مستعملدر عادتا اجازت اشارت يد ايله اولديغنه مبنيدر بو رسمه
ترجمه حاشيةٔ مطالعه ده الدستور الدفتر الذى جمع فيه قوانين الملك وضوابطه معرّب فارسىّ والوزير الكبير الذى
يرجع في جميع احوال الناس عبارتنه موافقدر واهل نجوم اصطلاحنده هرسنه نك حساب كواكبنى استخراجله
قيد ايلدكلرى صحيفه ودفتره اطلاق اولنور الدسكرة دالك وكافك فتحيله كويه دينور قريه معناسنه وصومعهٔ
رهبانه دينور وارض مستويه يه دينور واعاجم طائفه سنه مخصوص شول بيوته دينور كه ايچنده شرب شراب وچنك
وچغانه وملاهي اوله كه خرابات تعبير ايتدكلريدر ميكده يه ده اطلاق اولنور وعند البعض شول بناء وعمارته
دينور كه قصر شكلنده وچوره سنده بيوتي مشتمل اوله جمعى دساكر كلور مترجم ديركه حريرينك اون ايكنجى مقامه ده
فاولجت في الدسكرة عبارتنده بالجمله شرّاحك بيانى اوزره دسكره ماخور يعنى بابوللق ديدكلرى خرابانه وميخانيه
دينور كذلك قلعه اطرافنده واروش ديدكلرينه دينور كه محلات وبيوتي مشتملدر پس مؤلفك مرادى ينه واروش
اوله جقدر لكن قصره تشبيهنك چندان معناسى منفهم اولمامشدر انتهى ودسكرة نهر الملك قضاسنده برقريه
آديدر رؤساى ادبادن منصور بن احمد بن الحسين الدسكرى اورادندر كذلك شهرابان قربنده برقريه آديدر
خطيب بغدادي شيخى احمد بن بكرون اورادندر و بغداد ايله واسط بيننده برقريه آديدر محدثيندن ابان بن ابى
حمزه اورادندر وخوزستان قضاسنده برقريه آديدر الدوصر دوسر وزننده ابن القطاع روايتى اوزره بر نبات
آديدر كه اكين ارالغنده بتوب واوزايوب اكيني بصار شارحك بيانته كوره دوسر اوله جقدر الدوطيرة دالك
فتحي وطانك كسريله كمينك قيچنه ياخود دومنه دينور كوثل السفينه معناسنه الدعر دالك وعينك فتحيله
فساد وتباهي معناسنه در يقال فيه دعر اي فساد ودعر مصدر اولور اوطون ياش ياخود يرامز اولمغله علولنميوب
همان توتمك معناسنه در يقال دعر العود دعرا من الباب الرابع اذا دخن ولم يتقد وچقماغك آتشى چقميوب

كور اولمق معناسنه در يقال دعر الزند اذا لم يور ودعر فسق وفجور وخبث معناسنه در الدعر كتف وزننده
والدعر صرد وزننده شول اوطونه دينور كه ياشلغندن ياخود فنا وكمترلكندن علولنميوب همان توتراوله وچورك
واوزسز كوشك وفنا اغاجه دينور كاسيذكر الادعر احمر وزننده آتشى چقميان كور چقماغه دينور الدعارة
كرامه وزننده والدعارة كتابه وزننده والدعرة نعره وزننده بونلرده فسق وفجور وخباثت معناسنه در يقال
هو من اهل الدعر كما مرّ والدعارة والدعارة والدعرة اي الفسق والخبث والشرّ الدعر كتف وزننده يانميوب توترا اولان
اوطونه دينور كه ذكر اولندى وشول اوطون مقوله سنه دينور كه آتشه قونوب هنوز كركى كبي يانمقسزين سو بندرلمكله
كوسكو كبي اوله بعض حريقدن چقمش برزده و نيم سوخته اشياء كبي الدعر دالك ضميله اغاج قوردينه دينور ومالك
بن دعر يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرني قويدن اخراج ايدن تاجرك اسميدر ذال معجمه ايله مصحفدر
الداعرية شول دوه لره دينور كه داعر نام برپا كيزه جنس يغوره منسوبلردر ياخود بنو الحارث بن كعب قبيله سنه
منسوبلردر كه داعر بن الحماس نام كمسه دن منشعبلردر الداعرة آشى طوتمز اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة
داعرة اذا كانت لم تقبل اللقاح وداعره نك جمعى مداعبردر ظاهرا غير قياسدر الدعرور عصفور وزننده لئيم
وفرومايه يه دينور المدعّر معظم وزننده فيل ديدكلرى جانورك لونته دينور كه قوكور اولور ومطلقا قبيح وبدتر
اولان لونه دينور شارح ديركه مقتضاى مادّه وصف اولمقدر مكر مبالغه يه حمل اولنه التدعّر تفعل وزننده بركسه نك
لونى وچهره سى ممسوخ كبي بغايت بدلنوب چركينلنمك معناسنه در يقال تدعّر وجهه اذا تبقع تبقعا سمجا متغيرا
الدعارّة دالك فتحى ورانك تشديديله بدخويلق معناسنه در يقال في خلقه دعارّة اي سوء شارحك بيانته كوره
بوخوى وطبيعته مخصوصدر الداعر اوزسز چورك وسست وكمتر كراسته يه دينور يقال عود داعر ودعر كما مرّ
اي نخر ردىء الدعثر ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور الدعثرة دحرجه وزننده بنايى
يقوب ويران ايلمك معناسنه در يقال دعثر الحوض اذا هدمه وكسره الدعثور عصفور وزننده شول حوضه دينور كه
بناسنده حسن وهندسه ولطافت جهتيله تكلف اولنمامش اوله على قول رخنه لنوب چوكمش اوله ودعثور
نعم كثيره يه دينور يقال له دعثور اي نعم كثيرة وعسكرى نقلى اوزره دعثور بن الحارث اصحابدندر الدعثر
دالك كسريله سجل وزننده شول تند وتوانا اركك دوه يه دينور كه اوغراديغى نسنه لرى دل مترجم كبي هدم وخراب
ايدر اوله يقال جمل دعثر اي شديد دعثر كل شيء الدعسرة دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه در الادعنكار
احرنجام وزننده بركسه اوزره سبّ ودشنام ايدرك شر كير اولمق معناسنه در يقال ادعنكر فلان عليهم بالفحش
اذا اندرأ عليهم بالسوء وسيل صويى قلج كبي سرعتله آتيله رق يوريمك معناسنه در يقال ادعنكر السيل اذا اقبل
واسرع الدعنكر غضنفر وزننده والدعنكران الف ونونله دائما ناس اوزره بد كويلقله كلب عقور كبي شركير
اولان شخصه دينور يقال رجل دعنكر ودعنكران اذا كان يندرء على الناس بالفحش الدغر دالك فتحى وغين
معجمه نك سكونيله اوته قاقيورمك دفع معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الثالث اذا دفعه ودايه قادين بوغازنده
دلحكى دوشمش چوجغك بوغازنى قصوب پرمغيله دلحكنى قالدرمق معناسنه در يقال دغرت حلق الصبيّ اذا غمزته
ورفعت لهاته باصبعها قال الشارح وفي النهاية ومن الحديث لا تعذبن اولادكم بالدغر وهو غمز الحلق بالاصبع وذلك
انّ الصبي تأخذه العذرة وهي وجع يهيج في الحلق من الدم فتدخل المرأة اصبعها فتدفع بها ذلك الموضع وتكبسه
ودغر قارشدرمق معناسنه در يقال دغر الشيء بالشيء اذا خلطه وچوجغى بدغدا ايله تربيه ايلمك معناسنه در يقال دغرت
ولدها اذا اسأت غذائه وچوجغى قاندرمق وجهيله امزرمك معناسنه در يقال دغرت الصبيّ اذا ارضعته فاروته
وبر آدمى هلاك اولنجه قدر بر طاربره قصوب صقشدرمق معناسنه در يقال دغره اذا ضغطه حتى مات وكيرمك
معناسنه در يقال دغر في البيت اذا دخل و برنسنه اوزره طوپ كبي بردن هجوم ايدوب صالدرمق معناسنه در
يقال دغر عليهم اذا اقتحم عليهم من غير تثبت الدغر فتحتينله انقياد ايلمك معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب
الرابع اذا استلمه و بدخوى اولمق معناسنه در يقال دغر الرجل اذا ساء خلقه ودغر ودغرى دعوى وزننده بونلرده
برنسنه اوزره طوپ كبي اركيلوب بردن هجوم ايلمك معناسنه در يقال دغر عليهم دغرا ودغرى اذا اقتحم عليهم
من غير تثبت ويقال دغرى لا صفا ويقال دغرى بالتحريك ودغراء كحمراء اي ادغروا عليهم ولا تصافوهم يعنى
اقتحموا عليهم بغتة ولا تلبثوهم يعني عسكر عدو اوزره بغتة براوغوردن صاعقه كبي هجوم ايدوب آنلرى الاى دوزوب
طابور بغلمغه ميدان ورمية سز المدغرة ميمك وغينك فتحيله شعار وعلامتى دغرى يعنى يكديكره بردن حمله
وهجوم اولان قارشق تند وشديد جنكه دينور يقال وقعت بينهم مدغرة اي حرب عضوض شعارها دغرى الدغرور

عصفور وزننده عرضی حد وقیاسدن الخش اولان عریض نسنه یه دینور الدغرة بغله وزننده برشیئ قاپوپ المغه
دینور قال الشارح ومنه حدیث علی رضی الله عنه لاقطع فی الدغرة ای الخلسة وهی من الدفع لان المختلس یدفع نفسه
علی الشیئ لیختلسه المدغر معظم وزننده بدوزشت رنکه دینور یقال لون مدغر ای قبیح الداغر ذلیل وحقیر
معناسنه در یقال ذهب صاغرا داغرا ای داخرا وصغیر بن داغر قریشدن برکسه در الدغثر ثای مثلثه ایله جعفر
وزننده احمق و بیمغز آدمه دینور الدغفر قایله جعفر وزننده ایری ارسلانه دینور الدغمرة دحرجه وزننده
قارشدرمق معناسنه در یقال دغمر الشیئ اذا خلطه وعیبلمك معناسنه در یقال دغمره اذا عابه وسرکشلك و بدخولق
معناسنه در یقال فیه دغمرة ای شراسة وسوء خلق الدغمور عصفور وزننده بدخو یلقدن ناشی بین الناس ذکر بالسوء
ایله مذکور اولان کسیه دینور یقال رجل دغمور اذا کان سیئ الثناء والخلق الدغامر دالك فتحیله اسافل وادناس
ناسه دینور کویا که دغمرة نك جمعیدر یقال یجمع الدغامر ای الادناس من الناس الدغمری جعفری وزننده والدغمری
دالك ضمیله قارشق شوریده نسنه یه دینور یقال خلق دغمری ودغمری ای مخلوط دغمر جعفر وزننده ساحل
بحر عمانده برقریه آدیدر المدغمر مزعفر وزننده کیرلو نسنه یه دینور یقال شیئ مدغمر ای خنق الدفر جفر وزننده
برآدمك کوکسنه قاقبورمق معناسنه در یقال دفره دفرا من الباب الاول اذا دفع فی صدره الدفر فتحتینله غله یه
قورد دوشمکله قورتلنمق معناسنه در یقال دفر الطعام دفرا من الباب الرابع اذا وقع الدود فیه وخوار وحقیر اولمق
معناسنه در یقال دفر الرجل اذا ذل وتقول العرب وادفراه ای واذلاه و برنسنه بد رایحه بغلمق معناسنه در بونده فالك
سکونیله ده لغتدر یقال دفر الشیئ دفرا ودفرا اذا انتن و یقال فیه دفر ای نتن الدفر کتف وزننده والادفر
احمر وزننده منتن و بدبوی اولان شیئه دینور که مذکر در مؤنثنده دفره ودفراء دینور حمراء کبی یقال هو دفر
وادفر وهی دفرة ودفراء دفار قطام وزننده جاریه یه اطلاق اولنور امه معناسنه فی الاصل خبث رایحه لرندن
ناشی شتم وازار موقعنده جاریه قسمنه یا دفار دیرلر ایدی که خبث مخبر ولوث خبرلرندن کنایه در بعده بتخصیص اطلاق
ایلدیلر کذلك دفار دنیایه اطلاق اولنور ام دفار سحاب وزننده وام دفر جفر وزننده بونلرده دنیانك کنیه لریدر
یقال لعن الله ام دفار وام دفر ای الدنیا المدافر مجاور وزننده برموضع آدیدر مدفار محراب وزننده بنوسلیم
یوردنده برموضعدر ام دفراء صفراء وزننده آفت وداهیه نك کنیه سیدر الدفراء حمراء وزننده منتنه اولان
شیئه دینور که مؤنثدر نته که ذکر اولندی بو مناسبتله سلاحلری پاسلو اولمغله بد رایحه لری ساطع اولان عسکر والایه
وصف اولور یقال کتیبة دفراء اذا اصار بها صدأ الحدید المدفر منبر وزننده تندو بهادر اولوب بری برنی سینه لرندن
ضرب ودفع ایدن مردافکن عسکره دینور یقال جیش مدفر ای مصك الدفتر تای فوقیه ایله جعفر وزننده
بری برینه ضم اولنمش صحیفه لر جماعتنه یعنی بری برینه ضم و پیوند اولنمش نیچه اوراقی مشتمل نسخه یه دینور که
لسانمزده دخی دفتر تعبیر اولنور و بعضا تانی مکسور ایدرلر جمعی دفاتر کلور شارح دیر که دفتر کلمه سی عربی در
لکن اشتقاقی معلوم دکلدر و بعض عرب دالی تایه ابدال الله تفتر دیرلر الدقر قافله فقر وزننده والدقرة هایله
والدقیرة نقیره وزننده والدقری جمزی وزننده بغایت خوب ودلکش ومطراوم مرغزار اولان باغچه یه دینور
الدقران عثمان وزننده آصمه یه کر و یدیابدقلری هرك دینلن آغاجلره دینور مفردی دقر انه در هایله دقران
سلمان وزننده وادی الصفراء قربنده بردره آدیدر الدوقرة دوسره وزننده طاغلر ارالغنده اولوب اصلا نبات
اثری اولمیان قیر وخالی آچق عرصه یه دینور یقال بقعة دوقرة اذا کانت واقعة بین الجبال لانبات فیها الدقر
فتحتینله برآدم طعامی پك اکثار ایلمکله جوفی قفه کبی طولمق معناسنه در یقال دقر الرجل دقرا من الباب الرابع
اذا امتلأ من الطعام و برمکان باغچه لقلی مرغزار اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا اصار ذار یاض و برمحل نمناك
اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا ندی ومعده نك طولغونلغندن ناشی استفراغ ایلمك معناسنه در یقال دقر
الرجل اذا قاء من الملئ وچایر وسائر نبات فراوان ولطیف وخوشمنظر اولمق معناسنه در یقال دقر النبات اذا کثر
وتنعم الدقرارة دالك کسریله قوغجیلغه دینور یقال جاء بالدقرارة ای النمیمة ومخالفت ومنافات معناسنه در یقال
بینهما دقرارة ای مخالفة و بد وناخوش دأب وعادته دینور ومبالغة قوغجی یه دینور یقال لاتقربه مجلسك فانه دقرارة
ای نمام موافت وداهیه یه دینور و ایاغه کیدکاری ایچ طونه دینور تبان معناسنه در که تحریفله طومان تعبیر اولنور وشلوار
وچقشیر مقوله سی اوست طونه دینور سراویل معناسنه ودقراره خصومت معناسنه در یقال بینهما دقرارة ای خصومة
و بودور آدمه دینور یقال رجل دقرارة ای قصیر و بد وناخوش سوزه دینور یقال اتی بدقرارة ای بکلام قبیح ودقراره
لفظنك جمعی دقاریر کلور الدقرورة دالك ضمیله بودخی مخالفت معناسنه در وسراویله دینور دقروردخی

دینور رهاسز الدقرار دالك کسریله دقراره کبی ایچ طونه دینور یقال لبس الدقرارة والدقرورة والدقرور
والدقرار ای التبان دقره دالك کسریله ام عبد الرحمن بن اذینه درکه تابعیه ندر الدکر دالك کسریله ربیعه
لغتنده ذکر معناسنه در که آلتك و یاد ایلمکدر لغو بوندن لیث بن مظفر دیمشدر که ربیعه قبیله سی ذکر لفظنده غلط
ایدوب دکر دیرلر مهمله ایله وآنلری معرف ومشدد اولان الدکر لفظی تغلیط ایلمشدر اول ایسه حرف تعریف تلفظده
داله ادغام اولنمغله دال مشدد اولدی و بو دکره نك جمع جنسیدر که لعبة آتیه اسمیدر پس حرف تعریفدن مجرد
اوله رق همان ذکر دینور معجمه ایله ودکر زنج وحبش طائفه سنه مخصوص برلعبك آدیدر الدمور ظهور وزننده
والدمار والدمارة دالك فتحیله هلاك ایلمك معناسنه در یقال دمرهم دمورا ودمارا ودمارة من الباب الاول
اذا اهلکهم مؤلف کرچه بونلری الاهلاك کالتدمیر عبارتیله تفسیر ایدوب لکن امهات سائره ده ثلاثی لازم وتدمیر متعدی
اولمق اوزره مرسومدر حتی مصباحده دمار هلاك معناسنه اسم اولمق اوزره مصرحدر وفی الاساس حل بهم
الدمار وقد دمر وا یدمرون وهو خاسر دامر ای هالك ودمور برمحله اذن ودستورسز دخول ایلمك معناسنه در ناکهانی
برشر وکریهه نك هجومی کبی مثلا باصقین کبی وثقیل وناتراش طال قاوق مقوله سنك مجلسه دخولی وصوفی
خواجه نك انجمن یاران عشرتکارانه ناکهانی دخولی کبی یقال دمر علیهم دمورا اذا دخل بغیر اذن وهجم هجوم
الشر شارحك بیانه کوره بو معنا مجازدر زیرا اکثری دستورسز بریره داخل اولنلر معرض هلاکده واقع اولورلر
التدمیر تفعیل وزننده بودخی هلاك ایلمك معناسنه در یقال دمرهم الله تدمیرا ای اهلکهم وصیاد شکار
ایلیه جکی جانورکندیسنك رایحه سنی حس واستشمام ایلمامك ایچون کوملتبسنه یوك و یپاغی مقوله سیله توتسی
ویرمك معناسنه در که بو تقریبله صیدی دام اهلاکه القا ایدر یقال دمر الصائد اذا دخن قترته بالوبر لئلا یجد
الوحش ریحه تدمر تنصر وزننده حسان بن اذینه نام امیرك قیزی اسمیدر شام دیارنده بنا ایلدیکی تدمر نام
قصبه کندی اسمیله مرسومدر التدمری یای مشدده ایله بنو ثعلبة بن سعد جماعتنه مخصوص برفرسك اسمیدر
وتدمری لئیم وناکس وفرومایه یه اطلاق اولنور هلاك معناسندندر وکس واحد وفرد معناسنه مستعملدر بونده
تانك ضمیله ده جائزدر یقال ما بالدار تدمری ای احد و بو دستورسز دخول معناسندندر و بو مناسبتله عالم دنیاده آندن
خوب ودلبر محبوبه کورمدم دیجك یرده ما رأیت تدمریا احسن منها دیرسن و یقال اذن تدمریة ای صغیرة زیرا
کوچکجه قولاق خوب ولطیف وموزون اولور الدمراء حمراء وزننده سودی پك آز اولان قیونه اطلاق اولنور
یقال شاة دمراء ای القلیلة اللبن و برمحله دستورسز دخول ایدن خاتونه وجماعته وصف اولور یقال امرأة
دمراء وجماعة دمراء ای الهجوم بغیر اذن دمر سکر وزننده ارض دمشقده برعقبه آدیدر المدامرة مفاعله
وزننده سهر ومحنت وکدر ایله کیجه یی باشه وارمق معناسنه در تقول دامرت اللیل اذا کابدته وسهرته الدیمری
دالك فتحی ومیمك ضمیله تند ومسلط وچاقر تیکنی کبی ایلشدیکی آدمدن دکه حالله آیرلمز اولان کسیه دینور یقال انه
لدیمری ای حدید علق دمیره سفینه وزننده مصر نواحیسندن سمنودیه ده ایکی قریه آدیدر محدثیندن
عبد الوهاب بن خلف وعبد الباقی بن حسن آنلرك برندندر الدماثر ثای مثلثه ایله علابط وزننده طبراغی یومشق
دوزیره دینور وکوده سی اتلو و پك طاولی ارککدوه یه دینور الدمثر علبط وزننده والدمثر سبحل وزننده والدمثر
جعفر وزننده بونلرده اتلی وطاولی ارککدوه یه دینور الدمثرة دحرجه وزننده وثاره معناسنه در که یوفراش
مقوله سی نرم وملایم اولمغه دینور الدمهکر سفرجل وزننده دمه کیر فارسی معربیدر آدمی دمبسته ایدن شیئه
دینور غم وغصه کبی دمه فارسیده دم کبی صولغه دینور وکیر کیرنده دن مرخمدر یقال انه دمهکر ای آخذ
بالنفس الدینار دالك کسریله معروفدر یعنی درهمك یولك برادری اولان سکه لو آلتونه دینور و بو معربدر واصلی
دنار در تشدید نونله نونك بری یایه ابدال اولندی فعال وزننده اولانه صدره ملتبس اولمامق ایچون کذاب کبی و بونك
تفسیری حبب ماده سنده ذکر اولندی شارح دیر که اولا مؤلف حبب ماده سنده دیناره متعلق نسنه ذکر ایلمدی
ثانیا جمیع کتب لغویه ده دنار معربی اولمق اوزره مرسومدر لکن نه لساندن معرب اولدیغی برنده اشعار اولنمامشدر
ومؤلف دخی معروف ایله اکتفا ایلدی مترجم فقیر دیر که علامة زمخشرینك بیانه کوره دینار بحساب شعیره قرق
سکز شعیره وزننده اولان آلتوندر که اکا سکه اوریلوب معامله ده متداول اولور پس تبر وذهبدن بو اخص اولور
بو جهتله سکه لنمش آلتونه ده اطلاق اولنور و بحساب حبه یکرمی درت و بحساب دانق آلتی و بحساب خردل ایکیوز
سکسان سکز و بحساب فلس اوجبیك درتیوز اللی آلتی و بحساب فتیله یکرمی بیك یدیوز آتوز آلتی و بحساب نقیر یوز
یکرمی درت بیك درتیوز اون آلتی نقیره و بحساب قطمیر یوز طقسان بش بیك اوجیوز یکرمی سکز و بحساب ذره بیك کره

بيك طقوز يوز قرق اوچ كره بيك طقوز يوز اوتوز التى مقداريدر و برهان كبى كتب فارسيه ده دينار ياء ايله وجه مذكور
اوزره التون ايله مفسر اولوب و دين اطاعت و حشمت و اسلوب و دولت و سلطنت معنالرينه اولمغله دينار لفظى مركب
اولمق اغلبدر آر لفظى فارسيده كتوريجى و تحصيل و پيدا ايديجى معناسنه اولمغله دين ياخود حشمت و دولت
و سلطنت پيدا ايديجى يعنى آلتك وسيله و مدار يدر ديمك اولور و مصباحك بياننه كوره مشهور بودر كه اصلى مشدّدا
دنّار اولوب تخفيف ايچون نون اوّل يايه منقلب اولدى بو جهتدن جمعنده اصلنه ردّ ايله دنانير دينور و بعضلرك وزنى
فيعال در قوللرى مردوددر زيرا اكر اول رسمه اولیدى جمعنده ياء ثابت اولور ايدى ديماس و دبابس كبى لكن كتب
فارسيه ده دينار فارسى اولوب و عربيه ده دخى مرادف اولمق اوزره مرسومدر بو جهتله يانى نونه ابدال الله تعربى تخيل
اولندقدنصكره تخفيفا يايه قلبله استعمال ايلديلر ياخود برأسه عربيدر اصلى دنار ايدى تخفيفا يايه ابدال اولندى
و قول اخير قبوله جديردر و عند البعض ديباج لفظى كبى موهوما منصرفدر نته كه مادّه سنده بيان اولندى فلينظر
الدينارىّ برفرس اسميدر و دينار الانصارى صحابه در و عمرو بن دينار تابعيدر بدرى صحابى اولمق منقولدر الدينور
دالك كسريله موصل ايله آذربيجان بينده بر بلده در المدنّر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور كه اوزرنده زياده پول
پول بنكلرى اوله يقال فرس مدنّر اذا كان فيه نكت فوق البرش و سكه اورلمش التونه دينوركه تجريدا اولور يقال دينار مدنّر
اى مضروب و التونى چوق آدمه دينور يقال رجل مدنّر اذا كثر دنانيره التدنير تفعيل وزننده پارلدامق معناسنه
مستعملدر يقال دنّر وجهه اذا تلألأ و پرآدمك التونى فراوان اولمق معناسنه در يقال دنّر الرجل على المجهول اذا كثر
دنانيره الدنقرة قافله دحرجه وزننده امور و مصالحك دقايق و خفاياسنى تنقير و تتبع ايلمك معناسنه در يقال فلان يدنقر
الامور اى يتتبع مداقها و دنقره دواب قسمنك ناخوش سكرتمسندن و يورتمسندن بركونه به دينور يقال دابته تعدو و تمشى
بالدنقرة وهى من عدوها و مشيها اذا كان ذميما الدنقرىّ دالك فتحيله و الدنقرىّ دالك كسريله قدى قصير و جثه
و نمايشى حقير اولان كسيه دينور يقال رجل دنقرىّ و دنقرىّ اى قصير دميم دنيسر دالك ضمى و نون و سينك فتحيله
ماردين قربنده بر بلده در الدار بناء و عرصه يى جامع محله دينور يعنى برقاچ خانه يى و حوليى دائرا مادار جامع اولان
دائره دركه لسانمزده قوناق و سراى تعبير اولنور و اول خانه لره بيت دينور دار دائره مخفف و بيت بيتوته دن مأخوذدر
و داره هايله داردن اخص در و دار لفظى مؤنثدر بعضا مذكر استعمال اولنور جمعى ادءر كلور افلس وزننده كه واوى
همزه يه مبدلدر و ادور كلور واو ايله و آدر كلور همزه نك مدّيله كه مقلوبدر و ديار و دياره و ديارات و ديران
كلور داللرك كسريله و دوران كلور دالك ضميله و دورات كلور تا ايله و ادوار كلور ابواب كبى
و ادوره كلور ابوبه كبى مؤلفك بصائرده بياننه كوره حائط ايله مدار اولديغى اعتباريله منزله اطلاق اولنمشدر
باديه نشينلرك كدكلرى مخصوص اولوب سنور و علامتله محاط اولان بقعه يه داره اطلاق ايدرلر هايله كه مخصص در
دارة العرب بو اوله جقدر بلده يه و قبيله محلنده ده مجاز الاطلاق اولنور انتهى و دار شهر و بلده يه دينور و خاصة
مدينهٔ منوره يه اطلاق اولنور و بر موضع آديدر و دار و داره قبيله يه دينور كه مراد قبيله نك بالفعل منزللرى اوله جقدر
قبيله نك آراملرى ملاحظه سيله فارسيده بنكاه و تركيده اوبه تعبير اولنور و بو اهلى موجود اولق اوزره مجلسه
نادى اطلاقى كبيدر روايكى مرتبه ايله اصل قبيله يه ده اطلاق اولنور و دار بر صنم آديدر ابو بطن اولان عبد الدار
آنكله نامداردر و دار اسامبدندر دار بن هانئ بن حبيب بر بطن پدريدر اصحابدن ابو رقيه بن تميم بن اوس
و ابو هند بربر بن رزين الداريان اول بطندندر الداره هايله داردن اخص در نته كه ذكر اولندى و طاغلر اراسنده
واقع ارض واسعه يه اطلاق اولنور و بر نسنه يى چپ چوره احاطه ايدن شيئه دينور دائره كبى و دارة الرمل ذكرى
و مستدير اولان قوملغه اطلاق اولنور دارة نك جمعى دارات و دور كلور دالك ضميله ساحه و سوح كبى و داره
خابور اعمالندن بر بلده آديدر و آى اغيلنه دينور هالة القمر معناسنه دارات العرب ديار عربده داره ايله مصدّر
اولان مواضع اوله جقدر كه يوزاوندن زياده دربندن غيرينك مؤلفنده بو مرتبه ده مجتمع اولماشدر سائر مؤلفين
كتب لغت ايسه كمال اوزره تتبع و تنقير ايلمشلردر ولله الحمد على ذلك اشبو كتاب قاموسده حروف هجا ترتيبى اوزره
بر وفق آتى ذكر و ايراد اولندى دارة الارأم دارة ابرق دارة احد دارة الارحام دارة الاسواط دارة الاكليل
دارة الاكوار دارة اهوى دارة باسل دارة بحثر دارة بدوتين دارة البيضاء دارة التلى دارة تيل دارة الثلماء
دارة الجأب دارة الجثوم دارة جدى دارة جلجل دارة الجلعب دارة الجمد دارة جودات دارة الجولاء دارة جوله
دارة جهد دارة جفون دارة حلحل و بو جمعى اولان جلجل مصحفى دكلدر دارة حوق دارة الخرج دارة الخلاءة
دارة الخنازير دارة خنزر دارة الخنزرتين دارة الخنزيرين دارة خوّ دارة دائر دارة دمخ دارة دمّون دارة الدور

دارة الذئب دارة الذويب دارة ذات عرش دارة رابغ دارة الرجلين دارة الردم دارة ردهه دارة رفرف
راء مهمله لرك فتحه لريله ياخود معجمه لرك ضمه لريله در دارة الرمح دارة الرمرم دارة رهبى دارة الرهى دارة سعر
سينك فتحى و كسريله دارة السلم دارة شبيث دارة شجا جمله قفا وزننده در و بو شجى مصحفى دكلدر دارة صاره
دارة الصفايح دارة صلصل دارة صندل دارة عبس دارة عسعس دارة العلياء دارة عوارض دارة عوام
دارة العوج دارة عويج دارة الغبير دارة الغزيل دارة الغمير دارة فتك دارة الفروع دارة فروع جرول وزننده
دارة الفروعك غيريدر دارة القداح كتاب و كتّان وزنلرنده دارة قرح دارة القطقط دارة القلتين دارة القنعبه
دارة القموص دارة قوّ دارة كامس دارة كبد دارة الكبيسات دارة الكور كافك ضميله دارة لاقط
دارة مأسل دارة متالع دارة المثامن دارة محصن دارة المراض دارة المرومة دارة المرورات دارة معروف
دارة معبط دارة المكامن دارة مكمن دارة ملحوب دارة الملكه دارة منوز دارة مواضيع دارة موضوع
دارة النشاس دارة النصاب دارة واحد دارة واسط دارة وسط دارة وشحى دارة هضب دارة اليعضيد دارة بلغون
ياخود مهمله ايله در بونلرك هر برى مادّه لرنده مشروحدر و داره معرفه اوله رق آفت و داهيه يه اطلاق اولنور يقال
رماه الله بدارة اى الداهية الدائرة بودخى برشيئى چپ چوره احاطه ايدن نسنه يه دينور جمعى دوائر كلور يقال
دارت به الدوائر شارح ديركه فى الاصل اسم فاعلدر آخرنده كى تاء وصفيه دن اسميته نقل ايچون الحاق اولنمشدر
و دائره حلقه يه اطلاق اولنور يقال رأيته قاعدا فى وسط الدائرة اى الحلقة و انسانك باشنده كى پرچمك و صاچنك
بربولكى اوزره اولان دكرمى صاچه اطلاق اولنور اول كونه محبوبلره طبله پرچم تعبير اولنور على قول صاچنك
بتديكى يره اطلاق اولنور كه كوچك طبله طرزنده اولور و دائره هزيمت معناسنه مستعملدر بليهٔ محيطه كبى دائر
اولديغيچون يقال اصابتهم الدائرة اى الهزيمة و انسانك برونى آلتنده يعنى اوست دوداغنك اورته سنده اولان
دكرمى ييوه اطلاق اولنور الديرة كيسه وزننده بودخى مستدير الشكل اولان قوملغه دينور التدورة تفعله
وزننده بودخى ديره معناسنه در الدور جور وزننده و الدوران فتحاتله دونمك و طولانمق معناسنه در
چرخ كبى يقال دار الشئ يدور دورا و دورانا الاستدارة بودخى دونوب طولانمق معناسنه در و دكرميلنمك معناسنه در
آنكيچون دكرمى نسنه يه مستديره دينور يقال استدار القمر و قمر مستدير الادارة همزه نك كسريله برنسنه يى
چرخ كبى چويروب دوندرمك معناسنه در تقول ادرته ادارة و طولاندرمق معناسنه در تقول ادرت العمامة
على رأسى معناى اوّلدندر كه بركسه يى برخصوصدن ترك و فراغته باعث اولسه ادار فلانا عن الامر ديرلر حاوله
ان يترك معناسنه كه لسانمزده فلانى اول ايشدن چويردى تعبير اولنور كذلك برخصوصك فعلنه باعث اولسه اداره
عليه ديرلر حاوله ان يفعله معناسنه و اداره دونمك و طولانمق معناسنه لازم اولور تقول ادرت بمعنى استدرت و دوار
مرضنه مبتلا اولمق معناسنه در يقال اديربه اذا اخذه الدوار كما يقال ديربه التدوير تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى
دولاب كبى دوندوروب چويرمك معناسنه در تقول دوّرته و دوّرت به بمعنى ادرته و برنسنه يى دكرمى قلمق معناسنه در
كرك اوّلا و كرك بعد العمل اولسونكه دكرميلتمك تعبير اولنور يقال دوّره اذا جعله مدوّرا المداورة مفاعله
وزننده و الدوار دالك كسريله بركسه ايله برابرجه مولوى كبى دونمك معناسنه در يقال داوره مداورة و دوارا
اذا دار معه و برمصلحك تمشيتنه دورشمك معناسنه مستعملدر يقال داور على الامر اذا عالج و برنسنه نك قولاى
طرفنى و تولكنى اطرافندن اراشدرمق معناسنه مستعملدر يقال داوره اذا لاوصه الدوّار كتّان وزننده و الدوّارىّ
مبالغه تفسنه نسبتله دونيجى و دائمى دونر اولان شيئه دينور چرخ دكرمن كبى حركت دوريه سى اولان نسنه دن
عبارتدر يقال الدهر بالناس دوّار و دوّارىّ اى دائر يعنى يدور باحواله المختلفة الدوار دالك ضمى و فتحيله
غراب و سحاب وزننده باش چكرنمك علتنه دينوركه دولاب مرضى تعبير اولنور و بو معناده مصدر اولور
يقال ديربه و ديرعليه دوارا اذا اخذه الدوار و هو مدور و يقال اديربه كما ذكر و هو مداربه الدوّارة رمّانه
وزننده دكرمى نسنه يه دينور بو جهتدن باشك دكرمى اوله رق بربلوكنه دوّارة الرأس ديرلر و دوّارة البطن
قيون قسمنك قارننده كى بغرسقلردن قيورم دكرمى بغرسغه اطلاق اولنور بو معنالرده دالك فتحيله ده لغتدر
و دوّاره شول دكرمى قوملغه دينوركه وحشى جانورلر آنك چوره سنى طولانوب اوزرى پك يومشق اولمغله
آنده كشت و كذار ايده مزلر الدوّار كتّان وزننده رمّان وزننده دخى جائزدر كعبهٔ معظمه يه اطلاق اولنور
مطاف اولديغيچون و برصنمك آديدر بونده تخفيفله ده زبانزددر الدوّارة جبانه وزننده پركار تعبير اولنان آلته
دينوركه دائره چزيلور فرجار دخى دينوركه پركار معربيدر و يقال لكل ما لم يتحرك و لم يدر دوّارة و قوّارة بفتحهما

فاذا تحرك او دار فهو دوار ودوارة وقوارة بضمهما يعني دكرمى اولوب لكن حركتى ياخود دورانى اولميان شبئه دوارة وقوارة
دينور فتحيله باش كبى وحركتى ياخود دورانى اولان دكرمى يه دوارة وقوارة دينور ضمله چرخ ودكرمن كبى شارح ديركه
بو اكثريدر لكن مؤلف قوارة ماده سنده بوندن سكوت ايلمشدر اولدخى دكرمى نسنه يه دينور ودوارة اوست
دوداقده برونك آلتنده اولان دكرميجه يوه دينور الدارى ياى نسبتله عطاره اطلاق اولنور فى الاصل بحرين
شهرينك ساحلنده دارين ديدكلرى اسكله يه منسوبدر آنده بر بازار وار دركه تجار هند طرفندن نافهٔ مسكى اورايه
جلب وفروخت ايدرلر كيده رك مطلقا عطرفروشلرده غالب اولدى ودارى نعمت صاحبى آدمه اطلاق اولنور
دارنده مقيم اولوب خلقه انعام ايلديكيچون وكيده يلكن خدمتنده اولان ملاحه دينور كه يلكنجى تعبير اولنور
يلكنى برى اوته آقداروب اداره ايدر ودائما خانه سنده مقيم وملازم اولان آدمه دينور مبالغه دارية دخى دينور وشول
دوه يه دينوركه دائما اقامتكاهنده ملازم اولوب مرعايه كتمزاوله اويه ملازمت ايلديكيچون اطلاق اولندى دوار
رمان وزننده برموضع آديدر دوار كتان وزننده يمامه ده برزندان آديدر ابن دارة فرسان عربدن بركسه در
دارين رانك كسريله شامده برموضعدر وبحرينده براسكله آديدر نته كه ذكر اولندى ذودوران حوران وزننده
قديد ايله جحفه بيننده برموضعدر دارا الف مقصوره ايله نصيبين ايله ماردين بيننده بربلده آديدر كه شاه ايران دارا
بن دارا انشا كرده سيدر اسميله مسمادر وطبرستان ايالتنده برقلعه آديدر وبنو عامر ديارنده بروادى آديدر وبحرينده
برناحيه آديدر دارالبقر مصرده ايكى قريه آديدر دارعماره بغدادده ايكى محله آديدر برى شرقيه وبرى
غربيه در دارالقطن قافك ضميله بغدادده برمحله در امام ابوالحسن على بن عمر الدارقطنى اورادندر وحلبده
برمحله آديدر فنون متنوعه ده تصانيف كثيرهٔ مبسوطه صاحبى عمر بن على بن قشام اورادندر درنى دالك ضميله
برموضع آديدر موضع ذكرى نون بابيدر الدارى والديار كتان وزننده والدورى دالك ضميله والديور
تنور وزننده كس واحد وفرد معناسنه مستعملدر ومقام نفيه مخصوصدر يقال ما بالدار دارى وديار وديور
اى احد ديارك وزنى فيعالدر المدارة ميمك ضميله شول دكرمى كسلمش دريه دينور كه قوغه طرزنده ديكيلوب
آنكله قويدن صو چكرلر والاجه فوطه يه وازاره دينور الدودرى ضوطرى وزننده بو دورقرزه دينور كه ديبك
طرزنده بوص يوه لق اولور الدويرة جهينه وزننده ريف شامده بربلده در وبرموضع آديدر كه آنده حسون بن
الهيثم المقرئ الدويرى ساكن اولدى دوبره صحيفه وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن
عبدالله بن يوسف بن خرشيد اورادندر الدور دالك ضميله سرمن رأى قصبه سيله تكريت بيننده ايكى قريه در
برينه دور عليا وبرينه دور سفلى ديرلر اعلامدن محمد بن الفرخان بن روزبه اورادندر ودجيل قضاسنده برناحيه آديدر
ومشهد ابى حنيفه رضى الله عنه قربنده برمحله آديدر محدثيندن محمد بن مخلد بن حفص اورادندر ونيسابورده برمحله
آديدر محدثيندن ابو عبدالله الدورى اورادندر واهواز قضاسنده بربلده آديدر وباديه ده برموضع آديدر الدورة
دالك ضميله قدس ايله خليل بيننده برقريه در مصرده بنو الدورى جماعتى اورادندر دوران دالك ضميله برموضعدر
دوران دالك وواوك مشدده نك فتحيله صلح قضاسنده برقريه در داريا شامده برقريه آديدر نسبتنده دارانى ديرلر
غير قياس اوزره تدوره تكمله وزننده جبال ارال الغنده واقع دوزجه بقعه يه دينور غير منصرفدر المدورة
مكرمه وزننده شول ناقه لره دينور كه چوبان آنلرى بر بر دور ايده رك سودلرنى صاغار اوله كلمهٔ مزبوره اصلى اوزره
مخرجدر يعنى واوى الفه قلب اولنمامشدر الدهر دالك فتحى وهانك سكونيله كاه اولوركه اسماء حسناده عد
اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره دهر زمان معناسنه در على قول ابد غير منقطع معناسنه در وازهرى قولى
اوزره دهر عند العرب بعض زمان اطوله اطلاق اولنور كذلك بالكليه مدت دنيايه اطلاق اولنور وعند البعض
ابتداى آفرينشدن انجامنه قدر اطلاق اولنور وعلى قول هر قوم واقتك دهرى زمانلرندن عبارتدر قالديكه
لا تسبوا الدهر فان الدهر هو الله وفى رواية فان الله هو الدهر حديثنده واقع دهر عند البعض اسماء حسنادندر
وزمخشرى قولى اوزره مراد زمان طويلدر بعض كسه لر نوازل وحوادثى دهره عزو ومضاف ايلمكله دهردن شكوى
وذم ونفرين ايلملريله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دهره سب ايلمك خالق وفاعلنه سب ايلمك
اولديغنه مبنى نهى ايلمشلردر وقالديكه اولكى روايته كوره فان جالب الحوادث هو الله سبكنده در دهر حوادث
موضعنه وضع اولنمشدر كما يقال ان ابا حنيفة ابو يوسف يعنى فقاهتده درجهٔ نهايته بالغ همين ابو يوسف درپس
ابو حنيفه كمال فقهله مشتهر اولديغندن ابو يوسف موضعنه وضع اولنوب مثلا قال ابو يوسف محلنده قال ابو حنيفة
دينور دهر دخى عندلرنده جلب حوادث ايله مشتهر اولمغله حوادث محلنه وضع اولندى وروايت ثانيه يه كوره فان الله

مطلب

هو الجالب

هو الجالب للحوادث تأويلنده در زيرا عندلرنده جالب حوادث دهردر كما يقال ان ابا يوسف ابو حنيفة يعني ابو يوسف
فقاهتده درجهٔ قصوايه بالغدر متقاصر دكلدر ديمكدر پس قصرلر افرادى اولور وعلى قول دهر ثانى اولك
غيريدر كه مصدر بمعنى فاعلدر ان الله هو المصرف المدبر المفيض لما يحدث سبكنده در مترجم ديركه شيخ اكبر
قدس سره فتوحاتك تمش اوچنجى بابنده بحث مزبورى سرد ايلمشدر ومؤلف عليه الرحمه شافعى متعصبلردن
ايكن وجه مذكور اوزره امام اعظمى وابو يوسفى كمال فقاهتده تمثيلى فيوضات دهريه دن معدوددر انتهى
ودهر زمان طويل وامد ممدوده دينور تقول ما رأيته دهرا اى زمانا طويلا وبيك سنه مدته دينور وحرف حلق
اولمغله هانك فتحيله ده جائزدر جمعى ادهر ودهوردر كلور و دهر مجازا نازله وحادثه يه اطلاق اولنور يقال
اقلقه دهر اى نازلة وهمت معناسنه مستعملدر تقول ما دهرى بكذا اى همتى وارادتى وغايت وانجام معناسنه
مستعملدر جزئيت وكليت مناسبتيله يقال دهره صار الى كذا اى غايته وغلبه معناسنه مستعملدر كه اعتقاد عوامده
فعل زماندر يقال تطاول عليه بالدهر اى بالغلبة ودأب وعادت معناسنه مستعملدر كه مدت حياتده باقى اولور يقال
دهره كذا اى عادته ودهر بالاخذ مصدر اوله رق الاستعمال اولنور بركمسه يه برحادثه وكريهه اصابت ايلمك معناسنه يقال
دهرهم امر دهر امن الباب الثالث اذا نزل بهم مكروه وهم مدهور بهم ومدهورون الدهارير عباديد وزننده اول الدهر
فى الزمن الماضى معناسنه در وبونك مفردى يوقدر عباديد كبى وزمان سالف وهنگام قديم معناسنه مستعملدر ودهور
مختلفه معناسنه مستعملدر يقال دهور دهارير اى مختلفة شارح ديركه جوهرى شديد معناسنه ثبت ايلمشدر كه ليل اليل
وظل ظليل قبيلندن اولور ونهايه ده سطيح كاهنك ※ فان ذا الدهر اطوار دهارير ※ قولنده ازهرى بيانى اوزره دهارير
غير قياس اوزره دهورك جمع الجمعى اولمغله مرادى بؤس ونعمدن ذو حالين ديمكدر وزمخشرى قولى اوزره دهارير تصاريف
دهردن عبارتدر دهر لفظندن مأخوذ درلفظندن واحدى يوقدر پس مؤلف زمخشريه موافقت ايلمشدر وقال
فى الاساس مضت دهور دهارير اى طوال الدهير امير وزننده والداهر مبالغه وصف اولور يقال بمضى عليهم دهر دهير
وداهر اى شديد و تقول لا آتيه دهر الداهرين اى ابدا كما تقول عوض العائضين الدهرى ياى نسبتله دهرك بقاء
وعدم فناسنى زعم واعتقاد ايدن ملحده دينور كه آخرتى منكر اولور حيوان وانسان كياه مزلنده در دهر ابدى البقاء ديرلر
شارح ديركه دهرى دالك فتحيله ملحد مزبوره دينور ودالك ضميله غير قياس اوزره پير وسالخورده كمسيه دينور فرق
ايچون نسبت متغيردر كذلك وجه آتى اوزره دهر نام قبيله يه منسوب ديمكدر ومنه يقال رجل دهرى ودهرى
اى ملحد ومسن ومن قبيلة الدهر انتهى المداهرة مفاعله وزننده والدهار قتال وزننده توقيت وتحديد
ايلمه رك مدت مديده اوزره معامله ايلمك معناسنه در يقال عامله مداهرة ودهارا ويقال استأجره مداهرة
الدهورة جهوره وزننده برنسنه يى بركدروب برچقور ودرين يره آتمق معناسنه در طرق دهردن مأخوذ در يقال
دهور الشىء اذا جمعه وقذفه فى مهواة وچقرمق وجهيله حدثلمك معناسنه در يقال دهور الرجل والطير اذا سلح
وكلامى رفيع الشان اوله رق متصلا فصاحت وبلاغتله تكلم ايلمك معناسنه در حوادث عظيمهٔ متواليه دهر كبى يقال
دهور الكلام اذا قحم بعضه فى اثر بعض وبرنسنه يى اوته قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال دهور الحائط
اذا دفعه فسقط التدهور تدحرج وزننده گيجه نك اكثر وقتى صاوشمق معناسنه در يقال تدهور الليل اذا ادبر
الدهورى جهورى وزننده متين وطيانقان آدمه دينور يقال رجل دهورى اى صلب دهر نهر وزننده
حضرموت يانده بروادى آديدر وبرقبيله پدرينك اسميدر نسبتنده دهرى دينور دالك ضميله غير قياس اوزره
ودهرى پيروسالخورده يه اطلاق اولنور كه بو دخى تغيير نسبتدندر نته كه ذكر اولندى داهر ودهير امير وزننده
اعلام رجالدندر الداهرة نسبت اوزره ذات دهر ديمكدر كه اوزرندن دور ودراز وقت گچمش نسنه ديمكدر
تأنيثى موصوف اعتباريله در بو مناسبتله قامتى افراط اوزره اوزون اولان خاتونه داهرة الطول اطلاق ايدرلر يقال
انها الداهرة الطول اى طويلة جدا داهر هاجر وزننده قصبهٔ ملكت سند اولان ربيل نام شهرك شاهى
اسميدر كه حجاجك عمزاده سى محمد بن القاسم الثقفى قتل ايلمشدر الداهرى ناصرى وزننده داهره منسوب
ديمكدر عبدالله بن حكيم الداهرى ضعيف الروايه در وعبد السلام الداهرى محدثدر دهدرين دالك ضمى
وراى مشدده نك فتحيله بطل فعلنك اسميدر يعنى اسم فعل ماضى دركه بطل معناسنه در سرعان وهيهات كبى كه
سرع وبعد فعللرينك اسملريدر وباطل وبيهوده نك وكذب ودروغك دخى اسملريدر نته كه دهدر دخى بو بابجه در
يعنى اصل دهدر باطل وكذبك اسمى اولوب تثنيه اوله رق دهدرين عنوانده دخى استعمال اولنور ومنه المثل
دهدرين سعد القين ※ اى بطل سعد الحداد بان لا يستعمل لنشاغلهم بالقحط يعنى ناس قحط وغلا بليه سيله

اوغراشمغله دمورجیلك مصلحتلری قالمدیغندن ناشی سعد دیدكلری دمورجی مهمل ومعطل قالدی پس بوراده
اسم فعل ماضی اوله رق استعمال اولندی وعند البعض بر دمورجی اسمی سعد دردیه رك برمدت امرارایام ایلدكدنصكره
بوتقریبله اسمنك سعد اولمدیغی بین الناس متبین اولمغله اولبابده كذبی ظاهر اولدقده ـ كندیسنه كلام مزبوری
ضرب ایلدیلر یعنی ای دمورجی سعد باطلی باطل ایله جمع ایلدك پس دهدرین تثنیه اولوب ومضمر جمعت فعلیله
منصوب وسعد منادای معرفه وحرف ندا محذوف والقین كلمه سی صفت اولور ومقدما صنعتنده حـذاقت ادعا
ایدوب بعده بی بهره ظهور ایلمكله كذبی ایكی دفعه متعین اولدیغندن تثنیه ایله ایراد ایلدیلر وبعضلر منفصلا ده درین
عنوانیله روایت ایلدیلر كویا كه ده لفظی دها كلمه سندن فعل امر اولوب لام فعلی اولان واوعین فعلی موضعنه
نقل اولنوب دوه اولدقدنصكره اجتماع ساكنین ایچون واو حذف اولندی ودرین كلمه سی دربدردن ورا
صیغه سندن اسم مثنا درلیك وحنانیك لفظلری كبی تأكید ایچون ایراد اولنمشدر حاصل معنا كذب ودروغده
ای سعد سن تـابع ایده رك افراط ومبالغه قیل دیمك اولور وبعضلر دیدیلر كه حداد مزبور عجم طائفه سندن
اولوب یمن نواحیلرنده صنعتنی اجرا ایلیه رك كشت وگذار ایلرایدی ناحیه نك برنده كساد ادیكی وقتده لسان فارسی
اوزره ده بدرود دیرایدی ده فارسیده قریه وبدرود وداع معنا سنه اولمغله اشبو قریه یه وداع ایدرم دیمكله فردا
محل آخره عزم ایلیه جكنی اخبار ایدرایدی تا كه خلق بره مدد كتمه دیوب كند یسنی استعمال ایده لر عرب
بو كلامی تعریب ایدوب مطلقا كذب وبیهوده موقعنده ضرب مثل ایلدیلر وجه مذكور اوزره راه وروشی
هركسك معلومی اولمغله بری برینه اذا سمعت بسری القین فانه مصبح دیرلرایدی یعنی معهود دمورجینك بو كیجه
كیدرم دیدیكنی تصدیق ایلمه اول یارنده بونده در مؤلف كرچه بو كونه بسط وبیان ایلدی لكن ایكنجی وجهی
مشوش اولمغله برخوشجه ذائقه سی مماس حواس اولمامشدر امثال میدانیده زیاده جه مبسوطدر ازجمله عرب
طـائفه سی عجمی اهل مكر وخدیعه اولمق اوزره اعتقاد ایدرلرایدی عجم طائفه سی عربه مخالطه ودر ایله
یعنی انجوایله تجارت ایدوب لكن عربیه یی فصاحت اوزره ادا ایده مزلرایدی عربیده عشره دیجك برده لسان
فارسی اوزره ده واثنین دیجك برده دو دیرلرایدی كه بونی طوغری تكلم ایدوب سائرینه كلمات عربیه مزج ایدرلر ایدی
بر كون علی العاده عجمدن بر تاجر وافراق وفاره بو نجقلرو بلانجی انجولر كتوردی سئوال ایدنلره ده درین ایله جواب
وبردی كه مرادی ایكی كونه انجو دیمك ایدی دو دیجك برده ده دیدی بعده عیبه سنی استكشاف ایلدكلرنده كذبی
ظاهر اولمغله ده درین دیه رك هزل وسعد نام حداد بین العرب كذبله مشتهر اولمغله سعد القین لفظنی دخی اضافه
ایدوب ومزدوج اولمغله من بعد ضرب مثل ایلدیلر ودر لفظنه مزاوجة دالنی مضموم قلدیلر بعده دهدر كلمه سنی
وآندن تصرفله دهدار وبعضا رابی نونه ابدالله دهدن كلمه لرنی كذب وباطل وبیهوده ده استعمال ایلدیلر
ومترجم فقیرك عربستانده السنهٔ عربدن مسموعی اولدیغی اوزره برآدمی هزل ایله ممتزج تكذیب موقعنده دهدرین
ودهدرا عنوانیله ایراد ایدرلر حتی نسوان فلا حین تحریفله درا ودیدكلری مسموع اولمشدر دالك كسری ورانك
تشدیدی والف وواوایله انتهی الدهشرة شین معجمه ایله دسكره وزننده ناقهٔ كبیره یه دینور ومصدر اولور
رایشی رفق وسهولتله ایشلیوب عجله ایله كورمك معنا سنه یقال دهشر الامر اذا عمله بغیر رفق وكورشجی خصمی
جست وچالاك طوتمق معناسنه در یقال دهشر الرجل اذا اسرع الاخذ فی الصراع كذلك جماعده چابك دپرنمك
معنا سنه در یقال دهشر فی الجماع اذا اسرع التدهكر تدحرج وزننده ومرادفیدر كه یوارلنمق معنا سنه در
یقال تدهكر الحجر اذا تدحرج وبرنسنه اوزره سرعتله صچرایوب بنمك معنا سنه در یقال تدهكر علیه اذا نزی
وخاتونك صغریسی پك بیوك اولمغله یورركن بری اوته اضطراب ایلمك معنا سنه در یقال تدهكرت المرأة
اذا اضطربت المدهمرة مدحرجه وزننده كوده سی طقناز وصم صق وقوندا اولان خاتونه دینور الدیر دالك فتحی
ویانك سكونیله خان النصاری یعنی نصرانیلرك مناسترلرینه دینور كه بو كلیسادن بشقه در جمعی ادیار در الدیار
شداد وزننده كه وزنی فعال در والدیرانی غیر قیاس اوزره نسبتله صاحب مناستر اولانه دینور رأس الدیر مناستر سكاننه
رئیس اولان پاپاسه دینور دیرالزعفران ایكی موضع آدیدر دیرركی خیرعلی وزننده رها شهرنده بر موضعدر ودمشق
قضاسنده بر قریه در دیرسمعان سحبان وزننده دمشقده بر قریه آدیدر كه عمر بن عبد العزیز اوراده مدفوندر وحالا اول
قریه مجهولدر وانطاكیه ترابنده بر موضع آدیدر ومعره ده بر موضع آدیدر عمر بن عبد العزیزك مرقدی كرچه
بونده دردیرلر لكن صحیح اولان قول اولدر وحلب قضاسنده بر موضع آدیدر دیرالعاقول اوچ موضعدر
دیرعبدون ایكی موضع آدلریدر دیرالعذاری اوچ موضع آدلریدر دیرهند اوچ موضعدر دیرنجران اوچ موضعدر

دیرمرجش منزل وزننده ایكی موضعدر دیرمارت مریم اوچ موضعدر تم الدال بعون الله الملك المتعال
فصـــــل الذال المعجمة الذأر ذالك وهمزه نك فتحیله برنسنه دن قورقوب استنكاف ایلمك معناسنه در
یقال ذئر عنه ذأرا من الباب الرابع اذا فزع منه وانف وبرنسنه یه جرأتلنوب اقدام ایلمك معناسنه در یقال ذئر
علیه اذا اجترأ وطارلمق معناسنه در یقال ذئر الرجل اذا غضب فهو ذئر وذائر وبرنسنه یی كریه وناخوش كوروب
ایكرنمكله آندن منصرف اولمق معناسنه در یقال ذئر الشیء اذا كرهه وانصرف عنه وبرایشه دادانوب عادت
وادمان ایلمك معناسنه در یقال ذئر بالامر اذا ضری به واعتاده وخاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در
یقال ذئرت المرأة علی بعلها اذا نشزت الذئر كتف وزننده والذائر غضب معناسندن اسم فاعلدر طارغین
وغضبان كشی یه دینور وزوجنه نشوز وعصیان اوزره اولان قاری یه دینور یقال رجل ذئر وذائر ای غضبان
وامرأة ذئر وذائر ای ناشز لبعلها الاذآر همزه نك كسریله برآدمی طارلتمق معنا سنه در تقول اذأرت فلانا
اذا اغضبته وبرآدمی برنسنه اوزره جرأتلندروب اغرا وتحریش ایلمك معناسنه در یقال اذأره علیه اذا جرأه
واغراه وبرنسنه یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه در یقال اذأره الیه اذا الجأه واضطره الیه الذئار كتاب وزننده
طبراقله قارشق فشقیه دینور كه ناقه نك ممه سنه صیوارلر تا كه یاوریسنی امزرمیه وبونی یاوری یی سوددن كسدكلری
وقتده ایدرلر الذار ذالك فتحی وهمزه نك سكونیله ناقه یاوریسنی امزرمك ایچون ممه سنه ذكر اولنان فشقی یی
صیوامق معناسنه در یقال ذأر الناقة ذأرا من الباب الثالث اذا طلی اطباءها بالذئار المذاءرة مفاعله وزننده
بودخی خاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال ذاءرت المرأة علی بعلها اذا نشزت المذائر آندن
اسم فاعلدر یقال مرأة مذائر ای ناشزة علی بعلها ویاوریسنی وضع ایلدیكی حینده آندن نفرت ایدوب حنین
ایلمین علی قول همان بورننك اوجیله قوقلیوب دروندن اوزله مز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مذائر اذا كانت
تنفر عن الولد ساعة تضعه اوترأم بانفها ولا یصدق حبها الذئرة فرحه وزننده ذئر لفظندن مؤنثدر كه طارغین
وغضبان معناسنه در نته كه ذكر اولندی ومنه یقال شؤونك ذئرة ای دموعك فیها تنفش كتنفش الغضبان شئون
شأنك جمعیدر كه باش كمیكنك پاتیسنه دینور كوز یاشنك عروقی آنده در تنفش توبلر اوریرمك معناسنه در الذبر
صبر وزننده یازو یازمق معناسنه در یقال ذبر الكتاب ذبرا من الباب الثانی والاول اذا كتبه ویازویی نقطه لیوب
اعجام ایلمك معناسنه در یقال ذبر الكتاب اذا نقطه وخفیجه قرأت علی قول سرعتله قرأت ایلمك معناسنه در
یقال ذبر القرأن اذا قرأه خفیة او سریعة وذبر حمیر قبیله سی لساننده خرما یبراغی اوزره یازیلن یازویه دینور كه
كاغد كبی اكا یازو یازارلر وذبر كذلك مصدر اولور كركی كبی فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء اذا علمه
وفقهه وذبر صحیفه یه دینور یقال ذبر فی الذبر ای فی الصحیفة جمعی ذبار در ذالك كسریله التذبیر تفعیل وزننده
بودخی یازو یازمق معناسنه در یقال ذبره تذبیرا اذا كتبه الذبارة سفاره وزننــده برنسنه یه حسن دقت وامعانله
نظر ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء ذبارة من الباب الثانی اذا نظر واحسن النظر وبر كلام وخبرك معنا ومفهومنی
فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الخبر اذا فهمه وآب روان كبی سلاست وطلاقتله اوقومق معناسنه در ومنه
یقال ما احسن ما یذبر الشعر ای یمره وینشده الذبر فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال ذبر علیه ذبرا من الباب
الثالث اذا غضب المذبر معظم وزننده آلاجه وپرنقش ونكار اولان ثوبه دینور یقال ثوب مذبر ای منمنم
الذبر كتف وزنــنده سهولت وسلاست اوزره قرأت اولنان كتاب ومكتوبه دینور یقال كتاب ذبر ای سهل القرأة
الذابر عالم ودانشده اتقان وامعان صاحبی آدمه دینور كرك خاص وكرك عام اولسون یقال رجل ذابر ای متقن
للعلم الذخر ذالك ضمی وخای معجمه نك سكونیله برنسنه یی اختیار ایلمك علی قول اتخاذ یعنی ایدنمك معناسنه در كه
مراد وقت حاجتده مقتضی اولور دیو ایدینوب صقلامقدر یقال ذخر الشیء ذخرا من الباب الثالث اذا اختاره
او اتخذه ای لوقت حاجته قال فی الاساس ذخره اذا خبأه لوقت حاجته وقال فی المصباح ذخرته ذخرا من باب نفع والاسم
الذخر بالضم اذا اعددته لوقت الحاجة الیه وذخر اسم اولور وقت حاجت ایچون اتخاذ وحفظ اولنان نسنه یه
دینور ذخیره كبی جمعی اذخار كلور قفل واقفال كبی الادخار همزه نك ودال مشدده نك كسریله آندن افتعالدر
ذخیره طوتمق معناسنه یقال ادخره یعنی ذخره اصلی اذتخر ایدی تا ودال داله قلب وادغام اولندی نته كه اذكر كلمه سی
دخی بویلجه در الذخیرة سفینه وزننـــده بودخی وقت اقتضا ایچون اتخاذ وحفظ اولنان شیئه دینور جمعی ذخائر
كلور ومنه یقال جعل ماله ذخرا عند الله وذخیرة وذخیره بر موضع آدیدر كه تمرك اعلاسی اورایه نسبت اولنور
المذاخر فاخر وزنــنده پك سمیز وطاولی انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ذاخر ای سمین

وداخر بر رجل آدیدر المدّخر معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور که بوکرکلکندن ناشی اختبار وانخاذ
اولنمش اوله یقال فرس مدّخرای منق لحضره اذاخر همزه‌نك فتحیله مکه‌یه قریب بر موضع آدیدر
الاذخر زبرج وزننده مطلقا تر وتازه وسبز اولان اوتلغه دینور وبرنوع خوشبو اوتلغك اسمیدر ترکیده
مکه آیریغی ومکه صمانی دیدکلریدر الذخر کتف وزننده بمنده برطاغك آدیدر المداخر مصادر وزننده
انسان وحیوانك جوفلرینه وبطنلرینه وبغرسقلرینه وطمرلرینه واسافل بطونلرینه اطلاق اولنور مجمع ومرجع طعام
وعلف اولدقلریچون ومنه یقال تملأت مذاخر فلان اذاشبع وملأت الدابّة مذاخرها وهی المواضع التی تدخرفیها
العلف والماء من جوفها الذرّ ذالك فتحی ورانك تشدیدیله خرده قرنجه‌لره دینور صغار النمل معناسنه واحدی ذرّه در
آنلرك یوزدانه‌سی برآرپه وزننده اولمغله ذرّه اوزان جمله سندندر قال الشارح ومنه قوله تعالی ان الله لا یظلم مثقال ذرّة
ای ابدا شارح دیرکه بوماده صاچق معناسنه موضوع عدر معانیٔ سائره آندن منشعبدر خرده قرنجه‌یه ذرّه اطلاقی
صاچلمش دانه‌یه تشبیهله درووزن مزبور آندن متفرعدر وشعاع شمس سبیله پنجره و باجه‌لر پنجره هواده
مسلسل توزه ذرّه تعبیری دخی آندن منشعبدر انتهی و ذرّ مصدر اولور تخم ودانه مقوله‌سنی صاچق معناسنه یقال
ذرّ الحبّ والملح ونحوه ذرّا من الباب الاوّل اذافرّقه و نثره وکوزه کوز اوتی اکمك معناسنه‌در یقال ذرّ الذرور
اذا طرحه فی العین و نشر ایلك معناسنه در ومنه ذرّ الله عباده فی الارض اذانشرهم وذرّ وذرور
مرور وزننده کوده‌نك یاخود ساده اتك آرقلوب ورطوبتی چکلمکله سکیل طرزنده دانه دانه صورتنده اولمق
معناسنه مستعملدر یقال ذرّ اللحم ذرّا وذرورا اذاتخدّدوذرّه کبی یردن نبات اوج کوستورمك معناسنه مستعملدر
یقال ذرّ البقل اذا طلع ای ادنی شیٔ منه کالذرّة کذلك کونشك اوجی طلوع ایلك معناسنه مستعملدر یقال ذرّت
الشمس اذا طلعت ویقال ذرّ قرن الشمس اذا طلع وذرّ متعدی اولور نباتی برتورمکه بشلیوب اوجنی کوستورمك
معناسنه یقال ذرّت الارض النبات ذرّا اذا اطلعته وبرآدمك باشك ایلروسی اغارمغه بشلق معناسنه در یقال ذرّ
الرجل یذرّ بالضم ویذرّ بالفتح ذرّا من الباب الاول والرابع اذاشاب مقدّم رأسه ویذرّ فیه بالفتح شاذ یعنی باب رابعدن
شاذدر الذرذرة زلزله وزننده بو دخی طوز و دانه مقوله‌سنی برانسنه‌ا وزره طاغیدوب صاچق معناسنه‌در یقال
ذرذر الملح والفلفل بمعنی ذرّه ابو ذرّ ذالك فتحیله اصحابدن جندب بن جنادة الغفاری کنیه‌سیدر حلیله‌سی
ام ذرّ ایله مکنیه‌در بوراده ذرّ خرده قرنجه اوله جقدر کندولری خصوصا فرزندلرینك جثه‌لری بغایت صغیر
وقصیر ایدیلر وابو ذرّة الحارث بن معاذ کذلك اصحابدندر وابو ذرّ الهذلی الصاهلی شعرادندر علی قول بودال
مهمله مضمومه ایله‌در الذرور صبور وزننده کوز اوته دینور داروی چشم معناسنه توتیا و سرمه وسائری کبی
وذرور برنوع عطر آدیدرکه هنددن کلور جمعی اذرّه کلور اجله کبی الذریرة سفینه وزننده بو دخی ذرور
دیدکلری عطرك آدیدر بواسمله معرو فدر الذرّیّة ذالك ضم وکسری وراء مشدده‌نك کسری ویای مشدده ایله
برآدمك نسل وولدینه دینور جمعی ذرّیّات کلور وذراری کلور ذالك فتحیله وذرّیّه نسوانه اطلاق اولنور محل نسل
اولدیغیچون مفرد وجمعی برابردر یعنی کرك ولد وکرك نسوان معناسنه مفرد وجمعه شاملدر وجمعنده ذرّیّات وذراری
دینور شارح دیرکه وزنی فعلیه‌در صغار نمل معناسنه اولان ذرّ کلمه‌سندن مأخوذدر و بونده اوچ لغت واردر افصحی
ذالك ضمیله‌در لغت ثانیه کسر ایله و ثالثه ذالك فتحی ورانك تخفیفیله کریمه وزننده‌در وعند البعض ذرء ماده‌سندن که
خلق معناسنه‌در مأخوذدر وزنی فعوله‌در نته که همزه بابنده دخی ذکر اولندی ومجازا اصوله‌ده اطلاق اولنور
الذرذار ثرثار وزننده اوزان وبرکوکسه اطلاق اولنور یقال رجل ذرذار ای مکثار وبررجل لقبیدر الذرارة
ثمامه وزننده صاچیلان واکیلن شیئه دینورکه صاچنتی واکنتی تعبیر اولنور یقال هذه ذرارة الطیب وغیره ای ماتناثر
منه اذاذرّ الذرّی ذالك فتحیله بری وزننده طبان وخراسان قلج کبی آبدار وجوهردار قلجه وصف اولور یقال
سیف ذرّیّ ای کثیر الماء وقلجك جوهرینه اطلاق اولنور که ❊ قلجك جوهری یوزی صو یبدر ❊ خرده قرنجه شکلنده
اولمغله کویا که اکا نسبت اولنمشدر یقال ما این ذرّیّ سیفه ای فرنده الذرار کتاب وزننده برکسبه طاریلوب
آندن اعراض ایلك معناسنه‌در یقال ذرّ علیه ذرارا اذاغضب علیه واعرض المذارّة فی الاصل مفاعله وزننده
والذرار قتال وزننده ناقه‌نك بدخوی اولمق معناسنه‌در یقال ذارّت الناقة مذارّة و ذرارا اذاساء خلقها
وهی مذارّ ای سیئة الخلق المذرّة میمك کسری و ذالك فتحیله خرمنده حبوبات طاغیده‌جق آلته دینورکه
یبا اوله‌جقدر الذعر ذالك ضمی وعینك سکونیله اسمدر قورقویه دینور خوف معناسنه المذعور برنسنه‌دن
قورقمش آدمه دینور یقال ذعر الرجل علی بناء المجهول فهو مذعور الذعر ذالك فتحیله قورقمق وقورقویه

دوشورمك معناسنه‌در یقال ذعره ذعرا من الباب الثالث اذاخوّفه الاذعار همزه‌نك کسریله بو دخی قورقمق
معناسنه‌در یقال اذعره بمعنی ذعره الذعر فتحتینله مدهوش اولمق معناسنه‌در یقال ذعر الرجل ذعرا من الباب
الرابع اذادهش الذعر صرد وزننده قورقنج نسنه‌یه دینور یقال ذعره ذعر ای امر مخوف الذعرة تؤده وزننده
برقوش آدیدرکه اغاجلرده اولوب دائما قویرغنی تحریك ایدر قویرق صلان دیدکلری قوش اوله‌جقدرکه پك قورقق
اولور الذعور صبور وزننده والمتذعّر متذکر وزننده بالطبع عیب وتهمتدن خوف واحتراز ایدر اولان
خاتونه دینور یقال امرأة ذعور ومتذعّر اذا کانت تذعر من الریبة والکلام القبیح وذعور شول ناقه‌یه اطلاق اولنورکه
ممه‌سنه ال اورلدیغی کبی کال نفورندن سودنی چکر اوله یقال ناقة ذعور اذا کانت قدمسّ ضرعها غارت
ذوالاذعار همزه‌نك فتحیله تبابعهٔ یمندن اذواء تعبیر اولنان امرادن برینك لقبیدر صور واشکالی غریب و وحشی
برطائفه‌یی سبی واسیر ایدوب مملکتی اولان یمنه کتورد کده خلق انلردن خوف ایلملریله تلقیب اولنمش ایدی علی قول
نسناس دیدکلری طاغ آدملرنی یمن اوزره حواله وتسلیط ایلمکله ناس کندیسندن خوف ایلمکله تلقیب اولندی
الذعاریر شعاریر وزننده ومرادفیدرکه طارطغان وتارمار معناسنه مستعملدر مفردی یوقدر کویا که ذعرور در
خوف وهراسدن ناشی پراکنده اولان عسکره دینوب بعده تارمار معناسنده استعمال اولندی یقال تفرّقوا
ذعاریر ای شعاریر وذعاریر الانف بروندن سیلان ایدن سوده شبیه سموکه اطلاق اولنورکه پك غلظتی اولمز الذعرة
ذالك ضمیله والذعراء حمراء وزننده کوته اطلاق اولنور کویا که دائما اضطرابه‌سی خوفندن ناشیدر وعربلر
بغایت شدید وقحط اولان سنه‌یی ذعریه ایله توصیف ایدرلر هرکس آندن اندیشه ایدر اولدیغیچون یقولون
اصابتهم سنة ذعریة ای شدیدة المذعورة والمذعّرة معظمه وزننده دلورمش ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة
مذعورة ومذعّرة ای مجنونة المتذعّر متذکر وزننده هرنسنه‌دن خوف واحتراز ایدر اولان آدمه دینور یقال
رجل متذعّر ای متخوّف ومالك بن دعر دال مهمله ایله‌در نته که محلنده ذکر اولندی الذعمور غین معجمه ایله
عصفور وزننده شول مبطن وکیندار آدمه دینورکه عقدهٔ حقد وکینی دکه حالله منحلّ وزائل اولمیه دوه کینلو
تعبیر اولنور یقال رجل ذغمور ای حقود لاینحلّ حقده الذفر ذالك وفانك فتحیله والذفرة فتحاتله
مطلقا رایحه‌نك بغایت حدّت وشدّتنه علی قول منتن وبدبوی اولان قوقلتق رایحه‌سنك تیزلکنه مخصوصلردر
یقال فیه ذفر و ذفرة وهی شدّة ذکاء الریح او یختصان برایحة الابط المنتن وذفر فتحتینله مصدر اولور یقال
ذفر الشیٔ ذفرا من الباب الرابع اذا ظهرت رایحته واشتدّت وذفر رایحه بد اولمق نتن معناسنه‌در یقال فیه ذفر
ای نتن وآیغرك نطفه‌سنه اطلاق اولنور بد رایحه اولدیغیچون اطلاق بالمصدردر الذفر کتف
وزننده والاذفر احمر وزننده وصفلردر بغایت تیز رایحه اولان شیئه دینور ومنه یقال مسك اذفر وذفر
ای جید الی الغایة الذفری ذکری وزننده جمیع حیوانك قولقلری دبندن قذالك نصفنه وارنجه عضوه دینور
علی قول قولغك اکسه‌سنده اولان یومری یکیکه دینور علی القولین قولق طوزی تعبیر اولنان یر اوله‌جقدرکه فارسیده
بناکوش دیرلر وقذال سحاب وزننده قواق دبندن قفا چقورینه وارنجه یره دیرلر وذفری لفظنك جمعی ذفریات کلور
وذفاری کلور صحاری وزننده ویقال منه ذفری اسیله غیر منوّنة وقد تنوّن وتجعل الالف للالحاق بدرهم
یعنی آخرنده‌کی الف تأنیث ایچون اولمغله بلاتنوین اولورکه غیر منصرفدر وبعضا الف الحاق اعتباریله
درهم وزننده ملحقا منوّن اولور الذفر طمر وزننده قولغك طوزی عظیم اولان دوه‌یه دینور مؤنثی ذفره‌در
یقال جمل ذفر وناقة ذفرة ای عظیم الذفری وذفرتین وطبانقان تند وشدید دوه‌یه دینور فانك
فتحیله ده لغتدر یقال جمل ذفر ای صلب شدید وبنیه وخلقی عظیم اولان انسان وحیوانه دینور واوزون
بویلو اولوب اندام واعضاسی تام جلد وچالاك دلو قانلویه دینور الذفرة جبله وزننده صوی وجلد وچالاك
ناقه‌یه دینور وشام اشکی کبی غلیظ وقوندا شکه دینور الذفراء حمراء وزننده اذفردن مؤنثدر بالمناسبه شول عسکره
اطلاق اولنورکه سلاحلری پاسلنمش اولمغله بد رایحه بغلمش اوله یقال کتیبة ذفراء ای سهکة من الحدید وذفراء
برنوع اوتلق آدیدرکه قبشه قدر قالور دوه علفندندر المذفورة ذفراء دیدکلری نبات مذکوری چوق اولان یره
دینور یقال ارض مذفورة ای کثیرة الذفراء الذفرة زنخه وزننده بر نبات آدیدر ذفره فتحاتله اسامیدندر
خلید بن ذفره روایت حدیث ایلمشدر ذفران ذالك فتحی وفانك کسریله وادی الصفراء قربنده بر وادی آدیدر
علی قول دقرآن افظندن مصحفدر ذوالذفرین ذالك ورانك کسریله اذواء اطلاق اولنان امراء حمیردن ابو شمر بن
سلامه‌نك لقبیدر الذکر ذالك کسریله والتذکار تانك فتحیله برشیئی اونوتمیوب خاطرده طوتمق معناسنه‌در

مطلب

يقال ذكر الشيء ذكرا وتذكارا من الباب الاول اذا حفظه مؤلفك بصائرده بيانته كوره ذكرماده سيله بعضا
شول هيئت نفسيه مراداولور كه آنكله انسان كسب ايلديكي معرفتي حفظ ايلمك ممكن اولور پس بومعناده حفظ ايله
مرادفدر لكن حفظ قلبده احرازي وذكر استحضاري اعتباريله در و بعضا برشيئك قلبه ياخود قول ولسانه
حاضر اولمسنه اطلاق اولنور بو جهتله ذكر ايكيدر بري ذكر بالقلب و بريسي ذكر باللسان دردير لر وهر بري
ايكي كونه در ذكرعن نسيان وذكرعن لانسيان دركه ادامهٔ حفظ وازبردن عبارتدر وذكر باللسان تركيده آكمق
وياد ايلمك ايله تعبير اولنور ومجازا صيت وشهرت وشرف وشانده استعمال اولنور وذكرى دخي مصدر در واسم
دخي اولور و بوذكردن ابلغدر كه كثرت ذكر معناسنه در انتهى وذكر لسانه جاري اولان شيئه دينور شارحك بياني
اوزره بونده مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا مراد ذكر لسانيدر كه آكمق وياد ايلمك اوله جقدر نته كه آنفا بصائردن
نقل اولندي يقال ذكره بلسانه ذكرا وتقول ذكرت لفلان حديثا كذا وكذا اذا قلته له ومنه المثل * ما اسمك اذكره
بقطع الهمزة من اذكر انكار عليه يعني سن كيمسن بن سني بيلم كه ذكر ايدهيم وذكر شهرت ونامدارلق معناسنه
مستعملدر يقال له ذكر اي صيت وثناء وستايش معناسنه مستعملدر يقال فلان يشتغل الناس بذكره اي بثنائه
وشرف وشان معناسنه مستعملدر يقال هو من اهل الذكر اي الشرف ونمازه اطلاق اولنور محل ذكر الهي
اولديغيچون ودعاء ونياز الهي يه اطلاق اولنور وتفصيل دين وشرع يعني ووضع وتبيين ملك وملتي مشتمل اولان كتابه
اطلاق اولنور كه مراد كتاب سماويدر قال الشارح ومنه قوله تعالى ءانزل عليه الذكر من بيننا اي القرآن وقوله
تعالى فاسئلوا اهل الذكر اي الكتب المتقدمة وذكرابي النفس متمنع دلير و بهادر آدمه اطلاق اولنور نامدار
اولديغيچون وذكر المطر صاغانقلي شديد يغموره اطلاق اولنور تقول اخذنا ذكر المطر اي الوابل الشديد
وذكر القول ضربلو صلب ومتين كلامه اطلاق اولنور يقال فلان له ذكر القول اي الصلب المتين وذكر الحق صك
وحجته اطلاق اولنور يقال على هذا الامر ذكر حق اي صك و جليل الشان وعظيم القدر شيئه اطلاق اولنور
ومنه الحديث القرآن ذكر فذكروه اي جليل نبيه خطير فاجلوه واعرفوا له ذلك وصفوا به وفسر بعضهم اذا اختلفتم
في الياء والتاء فاكتبوه بالياء كما صرح به ابن مسعود رضي الله عنه الذكرة ذالك ضميله بودخي آوازه وشهرت ونام
معناسنه در يقال له ذكر وذكرة اي صيت وذكره بالته مقوله سي آلاتك آغزلرينه يابدقلري پولاد قطعه سنه
دينور كه دمشقي و چليكدن ايدرلر وكسكنلك حالته اطلاق اولنور يقال رجل وسيف ذوذكرة اي حدة ويقال
هواذكرمنه اي احد الاذكار همزهنك وذال معجمهنك كسريله والاذدكار اولده ذال معجمه وثانيده مهمله
ايله كه ايكيسيده افتعالدندر برنسنه يي خاطره كتورمك وخاطرنشان ايلمك معناسنه در يقال اذكره واذدكره بمعنى
تذكره اولده دالي ذاله قلب وادغامله وثانيده همان تايي داله قلبله در الاستذكار والتذكر تفعل وزننده
بونلرده اذكار معناسنه در يقال استذكره وتذكره بمعنى وبرشيئي درس وتكرار ايله ازبر قلمق معناسنه در يقال
استذكره اذا درسه وحفظه الاذكار همزهنك كسريله والتذكير تفعيل وزننده برآدمه برنسنه يي آكدرمق
وخاطرينه كتورمك معناسنه در يقال اذكره اياه وذكره ذكرى بونلردن اسمدر كما سيذكر واذكار اركك ولد
طوغورمق معناسنه در يقال اذكرت المرأة اذا ولدت ذكرا شارح ديركه اركك نطفه سي سبق ايدرسه باذنه تعالى
ولد اركك و برعكس اولورسه ديشي اولور وتذكير تأنيث مقابليدركه اصطلاح نحاتدندر بر كلمه يي مذكر قلمق
يعني علامات تأنيثدن خالي ايلمك معناسنه در يقال ذكر الكلمة ضد انثه ووعظ ونصيحت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال ذكر الناس اذا وعظه قال الشارح ومنه قوله تعالى فذكر انما انت مذكر الاية و بالته مقوله سي
آلتك آغزينه ذكره ديدكلري پولاد قطعه سي ياپمق معناسنه در يقال ذكر الفاس اذا وضع الذكرة في رأسه الذكرى
ذالك كسري وقصر ايله اذكار وتذكيردن اسمدر آكه به دينوركه فارسيده ياد دينور تقول ذكرته ذكرى غير مجراة
اي بلا تنوين وقوله تعالى وذكرى للمؤمنين اسم للتذكير اي اقيم مقامه كما تقول اتقيت تقوى وقوله تعالى وذكرى
لاولي الالباب اي عبرة لهم وقوله تعالى واني له الذكرى اي واني يتوب ومن اين له التوبة وقوله تعالى ذكرى الدار
اي يذكرون على صيغة المجهول من التذكير بالدار الآخرة و يزهدون في الدنيا قال الشارح و يجوز ان يكون المعنى
يكثرون ذكر الآخرة وقوله تعالى فاني لهم اذا جاءتهم ذكراهم اي فكيف لهم اذا جاءتهم الساعة بذكراهم والمراد
بها تذكرهم واتعاظهم اي لا ينفعهم يوم القيمة عند مشاهدة الاهوال الذكر ذالك ضمي وكسريله برنسنه يي
درخاطر ايدوب ياد ايلمكه دينوركه اسمدر يقال مازال مني على ذكر اي تذكر شارح ديركه بعضلر مكسوره يي لسانه
ومضمومه يي قلبه تخصيص ايلديلر مؤلفك بيانته كوره مشترك اولور وقول اول فرّاء قوليدر الذكر شكس

وزننده

وزننده والذكر ندس وزننده والذكير امير وزننده والذكير سكيت وزننده صاحب ذكر يعني صيت ونام
وشرف وشان ياخود قوت حافظه صاحبي آدمه دينور صيغهلرك تفاوتي معلومدر الذكر فتحتيله اركك
دينوركه انثي مقابليدر فارسيده نر دينور جمعي ذكور وذكوره كلور ذالرك ضميله وذكار وذكاره كلور ذالرك
كسريله وذكران كلور ذالك ضميله وذكره كلور عنبه وزننده وذكر آلت تناسله اطلاق اولنور كه قوام ذكورندر
جمعي ذكور كلور ومذاكير كلور غير قياس اوزره وذكر دمورك يك ايبس واجودينه دينوركه اركك دمور و چليك
ودمشق تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعربنده فولاذ ديرلر الذكير امير وزننده بودخي ذكر اولنان دموره دينور
الذكر ذالك فتحي وكافك سكونيله بركسهنك آلت تناسلنه اورمق معناسنه در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول
اذا ضربه على ذكره و برخاتوني كندي نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكورلكنه تصدي ايلمك معناسنه در
يقال ذكر فلانة اذا خطبها اوتعرض لخطبتها و برآدمك حقني ضايع قلميوب حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالى واذكروا نعمة الله عليكم اي احفظوها
ولا تضيعوا شكرها الذكرة فرحه وزننده والمذكرة والمتذكرة اسم فاعل بنيه لريله اركك خاتونه
دينوركه اوضاع واطواري مردانه اولور نته كه عشائر نسوانلري اويله در يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة
اي متشبهة بالذكور المذكر منبر وزننده والمذكار مكثار وزننده دائما اركك طوغوران ديشي يه دينور
يقال امرأة واتان مذكر ومذكار اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج يريه وچول بيابانه اطلاق اولنور كه آنكا آنجق
دلير وزهره دار بهادرلر كيدر اوله يقال فلاة مذكار اي ذات اهوال لا يسلكها الا ذكور الرجال الذكورة ذالك ضميله
ذكرك جمعيدركه ذكر اولندي بومناسبتله عربلر قبض واثري اولميان شيئه ذكر اطلاق ايدرلر مثلا مسك نافه وعود
وعنبر مقوله سي اثري و بلاشغي اولميان طيبه ذكورة الطيب اطلاق ايدرلر نته كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق
ايدرلر خلوق وزعفران وادهان كبي شارح ديركه ماكول اولميان بقوله ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر نته كه ماكول اولاننه
احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اي ما ليس له ردع يذكر ينصر وزننده ربيعه قبيله سندن
بر بطن اسميدر المذكر معظم وزننده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اي ذو الماء
ومذكر الايام محنتلو بغايت دشوار وشديد ايامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر اي صعب شديد المذكر محسن وزننده
بودخي صرپ وصعب كونه اطلاق اولنور وقورقنج يوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اي مخوف وداهيهٔ شديده يه
اطلاق اولنور يقال داهية مذكر اي شديدة المذكرة معظمه وزننده بودخي داهيهٔ شديده يه وصف اولنور
شارح ديركه عرب طائفه سي ناقه نك اركك طوغورمسندن خوشلنميوب كريه عد ايلمرايله اذكار ماده سني مطلقا
مكروه وشديد نسنه لرده مثل ايلديلر انتهى التذكرة تجربه وزننده مقصودي تذكره وسيله اولان شيئه دينور
رمغه بغلدقلري ايپلك كبي دلاله وامارهدن اعمدر و بوفي الاصل تكمله كبي مصدردر بعده اسم اولمشدر احبابه ارسال
اولنان ورقه يه تذكره اطلاقي بوندندر الذكارة رمانه وزننده اركك خرما اغاجلرينه اطلاق اولنور مذكرة الثنيا
ثاي مثلثه نك ضميله باشي اركك دوه باشي كبي بيوك اولان ناقه يه اطلاق اولنور وثنيا يه اضافتي باشي مقامنده بايعي
ايچون مستثنا اولديغنه مبني در ذاكر ومذكر مقعد وزننده اسامي رجالدندر الذمر كبد وزننده والذمر
كبد وزننده كه بانك سكونيله در والذمر ذالك كسريله والذمير امير وزننده والذمرّ فلزّ وزننده شجيع و بهادر
آدمه دينور وداثما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب ودانا آدمه دينور الذمارة كرامه وزننده اسمدر بهادرلغه
دينور يقال صاحب الذمارة اي الشجاعة الذمر ذالك كسريله داهيه اسماسندندر الذمار علابط وزننده
بودخي داهيه يه دينور الذمر امر وزننده بركسه يي لوم وسرزنشله برنسنه يه ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه در يقال
ذمره ذمرا من الباب الاول اذا لامه وحضه قال في الاساس ذمره على الامر اذا حضه مع لوم ليجد فيه وقورقتمق معناسنه در
يقال ذمره اذا تهدده وارسلان جيقرمق معناسنه در يقال الاسد يذمر اي يزأر الذمار كتاب وزننده آدمه حفظ وحمايتي
لازم اولان نسنه يه دينور عرض وناموس وآبرو وحرم كبي كه مسامحه واضاعتي بين الناس لوم وفضاحتي مستلزم
اولور يقال هو حامي الذمار اذا حمى ما لولم يحمه ليم وعنف من حماء وحريم التذمر تفعل وزننده فوت اولمش
نسنه ايچون برآدم كندي نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال تذمر الرجل اذا لام نفسه على فائت وطارغنلق
پيدا ايلمك معناسنه در يقال تذمر فلان اذا تغضب و برآدمك برفعلني انكار وتقطيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه در
بو ايشي نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلمدك عاقبتي سكا وخيمدر ياخود بويله ايلديكك ايچون سني شويله ايدرم
ديمك كبي يقال تذمر عليه اذا انكر له واوعده المذمر معظم وزننده باشك اكسه سنه اطلاق اولنور يقال عريض

المذمّر ای القفا ویقال للامر اذا اشتدّ بلغ المذمر کقولهم بلغ المخنق المذمّر محدّث وزننده رحم حیوانده اولان یاوری
ارککمیدر دیشیمیدر بیلمك ایچون الی ناقه‌نك فرجنه ادخال ایدن کمسه دینور کداولبابده حاذق اولان آدم اوله جقدر
ذمار سحاب وزننده یاخود قطام وزننده صنعاء یمنه ایکی مرحله مسافه‌ده برقریه آدیدر ذمار نام ملك بنا ایلمه آنکله
نامدار اولمشدر ذموران ودلان قریهٔ مزبوره‌قربنده ایکی قریه‌لردر ارض یمنده آنلرك نسواننده دلبر نسوان اولمدیغی
منقولدر ذمرمر سفرجل وزننده صنعاء ایالتنده برحصن آدیدر الذمیر امیر وزننده حسن وجمال صاحبی
دلبر کشی به دینور یقال رجل ذمیر ای حسن التذمیر تفعیل وزننده برایشی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال
دمّر الامر اذا قدّره التذامر تفاعل وزننده ناس جنك وقتاله بری برنی ترغیب واغرا ایله قندرمق معناسنه‌در
تقول رأیت القوم یتذامرون ای یحضّ بعضهم بعضا علی القتال الذمرة زنخه وزننده صوت وآوازه دینور تقول
سمعت ذمرة ای صوتا الذیمریّ ذالك فتحی ومیمك ضمیله شول شهامتلو دلیر ونافذ آدمه دینور که خلقك جرأت واقدام
ایده مدیکی امور مشکله وهائله یه کیریشوب عهده سندن کلور اوله یقال رجل ذیمریّ ای حدید غلق الاذمقرار
قافله اسبطرار وزننده سود کسلمك معناسنه در که پنیرودلمه کبی اولور یقال اذمقرّ اللبن اذا تفلق وتقطع الذور
ذالك ضمیله طبراغه دینور الذورة هایله قوشك قورسغی اوکنده اولان صولوغه دینور که صوا کاوار رجعی ذور
کلور صرد وزننده الذور دور وزننده برآدمی قورقمق وقورقو به دوشورمك معناسنه در تقول ذرته اذوره ذورا
اذا ذعرته الاذارة اداره وزننده ذورمعناسنه‌در تقول اذرته بمعنی ذرته الذور ور سفرجل وزننده شیٔ معناسنه‌در
یقال ما اعطاه ذورورا ای شیئا ذوره تمره وزننده برموضع آدیدر الذهر ذالك وهانك فتحیله برآدمك بعض
عارضه سبیله دیشلری قرارمق معناسنه در یقال ذهر فوه ذهرا من الباب الرابع اذا اسودّت اسنانه الذبار کتاب
وزننده ذبار معناسنه در که مهموزدر مادّه سنده ذکر اولندی که ناقه‌نك ولدنی امزرممك ایچون ممه سنه صیواد قلری
فشقی ایله مخلوط طبراغه دینور علی قول طبراقله خلط ایلمزدن اوّل اول فشقی به خثه دینور خانك ضمی وثانك تخفیفیله
وبعدالخلط ذبره دینور ذالك کسریله وممه یه صیواد قدنصکره ذبار دینور التذبیر تفعیل وزننده ناقه‌نك ممه‌سی
امزکلرینه ذبار صیوامق معناسنه در یقال ذبّر الاطباء اذا لطخها بالذبار وصار دقلری صارقی تخته سی آزرده
ایلمسون دیو ناقه نك ممه‌سنی ابتدا بچاوره مقوله سیله صارمق معناسنه در یقال ذبّر الناقة اذا صرّ اطباءها
لئلا یؤثّر فیها التوادی ودیشلری قرارمق معناسنه در یقال ذبّر فوه علی المجهول اذا اسودّت اسنانه الذور
دور وزننده برنسنه‌یی ناخوش کوروب یکرنمك معناسنه‌در یقال ذاره یذاره ذورا اذا کرهه فصـــــل
الراء ریشهر رانك کسری وشینك فتحیله عجمده خوزستان ایالتنده بربلده آدیدر الرّبر رانك فتحیله
سالباره دینور که چوجقلرك آغزلرندن چقوب سیلان ایدر وکوده‌نك کمکلرنده اولان شول ایچ یاغنه
دینور که شدّت ضعف وهزالدان اریوب رقیق سیاه صو اوله علی قول شدّت هزالدن رقّت بولوب اریمش ایلیکه
دینور وربر مصدر اولور اوجوزلغه بوللغه نائل اولمق معناسنه یقال ربر القوم علی المجهول اذا اخصبوا وانسان وحیوانی
سمن وقوّت بصمق معناسنه در یقال ربر القوم اذاغلبهم السمن الربر رانك کسریله والرار نار وزننده
ضعف وهزالدن اریوب تباه اولمش ایلیکه دینور الترییر تفعیل وزننده بودخی اوجوزلغه وبوللغه ایرمك معناسنه‌در
یقال ربّر القوم علی المجهول تربیرا اذا اخصبوا وخصب ووسعت سبیله انسان وحیوانی تاب وقوّت بصمق معناسنه‌در
یقال ربّر القوم ودوابّهم اذا غلبهم السمن وهر طرفده خصب ورفاه ونعمت فراوان اولمق معناسنه در یقال ربّرت
البلاد اذا اخصبت وقوزی واوغلاق وکوشك مقوله سی دواب ومواشی دوللری سودك وچایرك وفرتی سبیله
حرکتدن قالمق درجه سنده تاب وتوان بیدا ایلمك معناسنه در یقال ربّرت اولاد المال اذا سمنوا حتی عجزوا عن الحرکة
الارارة اراده وزننده برکسه‌نك یاخود برحیوانك ایلیکنی رقیق ایلمك معناسنه‌در که بغایت ضعیف وزبون قلمقدن
کنایه در یقال اراره الله مخه اذا رقّقه الرائرة دائره وزننده شول ایچ یاغی قطعه سنه دینور که قیون وکی قسمك
دیزلرنده اولوب ایلیك کبی خوش ولذیذ اولور تقول اکلت الرائرة وهی الشحمة تکون فی الرکبة طیبة کالمخ راران
اصفهان قضاسنده برقریه‌در محدّثیندن زید بن ثابت واوغلو خلیل وبرادرزاده‌سی محمد بن محمد بن بدر الرارانی اورادندر
فصـــــل الزای المعجمة الزأر زانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله والزئیر زانك فتحیله ارسلانك سینه سندن
ظهور ایدن صوته دینور که ایکرتی وکوموردی تعبیر اولنور یقال لیث له زأر وزئیر ای صوت من صدره وزأر وزئیر
وزأر تذکار وزننده مصدر اولورلر ارسلان کومرنمك وباغرمق معناسنه در یقال زأر الاسد ویزئر زأرا وزئیرا وزأرا

من الباب الثانی والثالث والرابع اذا صات من صدره واسرمش دوه ارسلان کبی ایچریسندن اوزون اوزادی
ایکره‌مك معناسنه مستعملدر یقال زأر الفحل اذا ردّد صوته فی جوفه ثم مدّه الازأر همزه‌نك کسریله بودخی
ارسلان کوموردمك معناسنه‌در یقال ازأر الاسد بمعنی زأر الزائر والزئر کتف وزننده والمزئر محسن وزننده
آنلردن اسم فاعللردر کوموردیجی ارسلانه دینور شیرغرّان معناسنه الزأرة تمره وزننده اجمه معناسنه‌در که
ارسلان یتاغی اولان میشه‌یه دینور ترکیده بوك تعبیر اولنور تقول رأیت الاسد فی زأرته ای اجمته ویقال له
مرزبان الزأرة وزأره صعید مصرده برقضا آدیدر وطرابلس غرب قضا سنده برقریه آدیدر وبحرین قضا سنده
برقریه آدیدر که آنده برمعروف چشمه واردر الزئبر زبرج وزننده وبعضا بانی مضموم ایدرلر یاخود بانك ضمی لحن در
ثوبك درزندن تل تل چقان شبئه دینور که پروز تعبیر اولنور یقال خرج زئبر الثوب وهو ما یظهر من الثوب من درزه
الزوبر جوهر وزننده والزوبر قنفذ وزننده بونلرده زئبر معناسنه‌در الزأبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك
معناسنه‌در یقال زأبر الثوب زأبرة اذا صار له زئبر وجامه‌نك پروزنی چقرمق معناسنه‌در یقال زأبر الثوب اذا اخرج زئبره
المزأبر آندن اسم فاعلدر المزأبر اسم مفعولدر الزأبر جعفر وزننده هب وکوتوری معناسنه مستعملدر
یقال اخذه بزأبره اجمع مترجم دیر که صحاحده زئبریکی قاشك بوزنده اولان خاو ایله مفسر اولوب مؤلفك وسائر
بعض امهاتك تفسیرلرینه کوره پروز اوله جقدر الزبر صبر وزننده والزبر کتف وزننده قوی وشدید آدمه دینور
یقال رجل زبر وزبر ای قوی شدید وزبر صبر وزننده عقل وهوش معناسنه مستعملدر که تماسك انسانی به
باعثدر طی بئر معناسندن مأخوذ فی الاصل مصدردر یقال ماله زبر ای عقل یعنی یتماسك به وزبر طاشلره دینور
واحدی زبره در وطاش آتمق معناسنه مصدر اولور یقال زبره زبرا من الباب الاول اذا رماه بالحجارة وقویی
طاش ایله اورمك معناسنه در یقال زبر البئر اذا طواها بالحجارة وسوزسو یلمك معناسنه در یقال سئلته فما زبرلی بزبر
ای ما تکلم لی بکلام وصبر وشکیب معناسنه در یقال لم یزبر علیه ای لم یصبر وبنایی سرای وجامع بنالری کبی
طاشلرنی قورقوریا یمق معناسنه در یقال زبر المعمار البناء اذا وضع البنیان بعضه علی بعض ویازو یازمق
معناسنه در یقال زبر الکتاب زبرا من الباب الاول والثانی اذا کتبه وسائل وحاجتمند مقوله سنی آزار وخشونتله منع
ومحروم قلمق معناسنه در یقال زبر السائل اذا انتهره قال الشارح ومنه الحدیث اذا رددت السائل ثلثا فلا بأس علیك
ان تزبره ای ان تنتهره وبرآدمی برنسنه‌دن منع ونهی ایلمك معناسنه در یقال زبره عن الامر اذا منعه ونهاه عنه
التزبرة تکمله وزننده بودخی یازو یازمق معناسنه در یقال زبّر الکتاب تزبرة اذا کتبه الزبر زانك کسریله یازلمش
نسنه یه دینور مکتوب معناسنه در جمعی زبور کلور قدر وقدور کبی المزبر منبر وزننده یازو یازه‌جق قلمه دینور
الزبور صبور وزننده بمعنی مفعولدر کتاب ومکتوبه دینور جمعی زبر کلور ضمتینله ومنه قوله تعالی وکل شیٔ فعلوه
فی الزبر وزبور خاصة داود پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتابك اسمیدر که کتب اربعه
جمله سندندر شارح دیر که اینجیده عندالبعض سریانیدر وبعضلر کتاب الله که مراد سما ویدر فرق ایدرلر کتاب
حکمت عقلیه واحکام شرعیه‌یی متضمن اولانه دینور فرقان مبین کبی وزبور حکمت عقلیه یه مقصور اولانه دینور
داود علیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتاب کبی زبور در احکام شرعیه‌دن برحکمی مشتمل دکل ایدی وعندالبعض
مطلقا صعب الوقوف اولان کتاب الهی یه زبور اطلاق اولنور انتهی الزبرة زانك ضمیله آرقه‌ده ایکی کورکك
اراسته دینور که یغرنی تعبیر اولنور یقال رجل واسد ضخم الزبرة ای الکاهل ودمور قطعه سنه دینور جمعی زبر کلور
صرد وزننده وزبر کلور ضمتینله ومنه فی التنزیل آتونی زبر الحدید ای القطع وارسلانك وسائرك یغرینسنده طوپ
اولان قیل وتوی کلیچه سنه اطلاق اولنور یقال اسد ضخم الزبرة وهی الشعر المجتمع بین کتفیه وزبره دمورجی اورسنه
اطلاق اولنور سندان معناسنه وفلکده برکوکب آدیدر که منازل قمردندر حقیقتی اسد برجنده مصوّر اولان
ارسلان صورتنك ایکی طرفلو یغرینسنده ایکی تابان کوکب اوله جقدر قمرا کا نازل اولور اغستوس اوائلنده طلوع
ایدر الازبر احمر وزننده والمزبرانی مرتبانی وزننده یغرنیسی بیوك اولان آدمه دینور یقال رجل ازبر ومزبرانی
ای عظیم الزبرة وازبر یلان کبی موذی انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل ازبر ای موذ زبراء صحراء
وزننده تیماء قربنده بربقعه آدیدر واحنف بن قیسك جاریه سی اسمیدر که بغایت سلیطه ایدی زبران فتحه ایله
جند قضا سنده برقریه آدیدر فقهادن زید بن عبدالله اورادندر زبار بن مبسور زانك فتحیله والزبیر بن العوام
مصغر بنیه سیله وزبیر بن عبدالله وزبیر بن عبده وزبیر بن ابی هاله صحابه لردر مادّهٔ مذکوره‌دن مأخوذلردر
الزبیر امیر وزننده داهیه ومحنته دینور وبرطاغك اسمیدر که حق جلّ وعلا آنك اوزرنده حضرت موسایی

شرفیاب عز تکلیم ایلدی وز بیر سیاه چاموره دینور حمأه معناسنه وز بیر بن عبدالله شعرادندر وجدینك اسمی
دخی زبیردر پدری عبدالله شول کمسه درکه عبدالله بن الزبیر حضرتلرینه مأمول ضمننده ورود ایدوب نائل نواله
مأمول اولمامغله لعن الله ناقة حملتنی الیك دیمکله عبدالله جوابنده ان وراکبها دیدیلرکه ان الله لعن الناقة وراکبها
تقدیرنده در اکتفا قیلندندر وز بیر ثعلبه قربنده برموضع آدیدر وز بیر مز بور معناسنه درکه مکتوب دیمکدر
وعبدالرحمن بن الزبیر بن باطی اصحابدندر الزبیرتان زانك فتحیله طهیه قبیله سنه مخصوص ایکی صوبك آدیدر
زوبر جوهر وزننده مطیر بن الاشیم نام کمسه نك وجمیع ایله ملقب منقذ بن الطماح نام کمسه نك وقرنداشی عرفطه نك
فرسلری اسمیدر وزوبر وزیر فتحتینله وزبوبر صنوبر وزننده هپ وکوتوری معناسنه در یقال اخذه بزوبره
وزبره وزبوبره ای اجمع ویقال رجع بزوبر بالفتح اذالم یصب شیئا بو ایکی معنادخی شعر مجتمع علی الکاهل
معناسندن منشعبدرکه کویا تویلری طوتامیله آلمش کیبدر وایکنجیده کویا که النه ایشه یارمز برطوتام تویدن غیری
نسنه یکمدی دیمك اولور وز بر جوهر وزننده وزوبر قنفذ وزننده زئبر معناسنه درکه مؤلفه کوره اثواب پروزیدر
الازبار همزه نك کسریله برآدم عظیم الهیکل اولمق معناسنه در یغرنیسی تویلو ارسلان کبی یقال ازبر الرجل
اذاعظم جسمه ودلیرو بهادر اولمق معناسنه در ارسلان کبی یقال ازبر الرجل اذاشجع الازبئرار اسطرار وزننده
کوپك سلکنوب تویلرنی قبارتمق معناسنه در یقال ازبئر الکلب اذاتنفش شعرمذکور معناسندن مأخوذدر
وتویلر وقیللر دیکلنوب قبارمق معناسنه در یقال ازبأر الشعر اذاانتفش واوت وکوده ده توی بتمك معناسنه در
یقال ازبأر النبت والوبر اذانبتا وبرکمسیه شر کیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازبأر الرجل اذاتهیأ للشر
الزوبرة دحرجه وزننده جامه پروزلنمك معناسنه در یقال زوبر الثوب اذاصارله زئبر المزوبر اسم فاعل بنیه سیله
والمزبیر واوی یایه ابدالله پروزلنمش جامه یه دینور ابوزبر صبور وزننده توابع تابعیندن عبدالله بن العلاء لقبیدر
وحارثه وحصن ابنا قطن بن زابر صحابیلردر ومحمد بن زیاد بن زبار الزباری شداد وزننده اهل اخباردندر که اشعار
کثیره روایت ایلمشدر الزبنتر تای فوقیه ایله غضنفر وزننده بودور کوتاه قدکشی یه دینور وجوجه تعبیر اولنان پك
قصه جق آدمه دینور وآفت وداهیه یه دینور الزبنتری قبعثری وزننده بودخی داهیه یه دینور الزبنتر تدحرج
وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در تقول مرتزبنتر علینا ای متکبرا زبطره زانك کسریله قطره وزننده ملاطیه ایله
سمیساط بیننده بربلده آدیدر بانیه سی اولان زبطره بنت روم بن الیفن بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر حالا
بواسمله معروفدر الزبعری زانك کسری وبانك فتحی وقصریله بدخوی آدمه دینور یقال رجل زبعری ای السیء
الخلق ووجودی یوغون آدمه دینور یقال رجل زبعری ای غلیظ مؤنثنده زبعراة دینور هایله وز بعری بوزینك
وقاشلرینك وصقالنك قیللری کور وفراوان اولان کمسیه دینور یقال رجل زبعری ای الکثیر شعر وجهه وحاجبیه
ولحیته وحجازه مخصوص برشجرك آدیدر وتمساح دیدکلری صوجانورینك دیشبسنه دینور علی قول برکونه دابه یه دینورکه
بوینوزیله فیلی آلوب کوتررکتب جغرافیاده کرکدن دیدکلری جانورهندی ایله مفسردر وز بعری شعرای عربدن
عبدالله القرشی پدرینك اسمیدر الزبعراة هایله زبعری مؤنثیدر وغلیظ اولوب قیللری وتویلری کور اولان
قولغه وصف اولور یقال اذن زبعراة ای غلیظة کثیرة الشعر زبعر جعفر وزننده وزبعر درهم وزننده
برنوع خوشبونبات آدیدر وزبعر جعفر وزننده وزبعری جعفری وزننده مرودیدکلری نبات معروفدن برنوعك
اسمیدرکه مرو ماحوز دیدکلری اوله جقدر الزبعری هرقلی وزننده برنوع اوقه دینورکه غلیظ نوعی اوله جقدر
الزبغر غین معجمه ایله درهم وزننده زبعر لفظنده لغتدر یاخود صواب اولان اهمالله در الزجر فجر وزننده منع
ونهی ایلمك معناسنه در یقال زجره زجرا من الباب الاول اذامنعه ونهاه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زجر صوت
وآوازایله طرد ایلمکه موضوعدر وکاه اولورکه بالکز جه طرد معناسنده وبعضا آزار وصیحه ده استعمال اولنور انتهی
وزجر کوپك قسمنی آزارایله قوومق معناسنه مستعملدر یقال زجر الکلب وبالکلب اذانهنهه وقوش ایله تفأل ایدوب
فالی بدکلمکله قوشی حیقروب سورمك معناسنه در وبو عنقریب ذکر اولنه جق عیافه دن بشقه درکرچه بوده
اول جمله دندر یقال زجر الطائر اذاتفأل به فتطیره فنهره معلوم اوله که اجلاف عرب توره سندندرکه شرعده
وارد اولمیان بعض اشیا واحوالله تفأل وتطیر ایدرلر عرافت وکهانت دخی آنلره مخصوصدر کذلك زجر وعیافه
وطیره عندلرنده امر معتادر بو اوج وضع واحددر نوعلری مختلفدر عرافت بعض براق نسنه لره وصوایله قدحه
وقرص آفتابه وجرم بلوره نظر ایدرلر وزعملرنجه آنده جنیلری کوروب مغیباتدن خبرآلورلر حالا مسخره شیاطین
اولان نسوانك اباصوفیه حرمنده برقویویه نظر ایلملری دخی اول جمله دندر حقیقتی شعبده قسمی جامعدندر پاره

دوزاغیدر وکهانت برقاچ کونه در ازجمله مثلا ایدی دانه طاش آلوب وهر برینه نشانلر ایدرلر وهر برینه اسامی وضع
ایدرلر بعده آوجی ایچره تحریك ایدرلر وبعض کلمات سویلرلر وآوجنی آچوب اول طاشلرك وضعندن وشکلندن
خیر وشره حکم ایدرلر وبو صنعته طرق دخی دیرلر وزجر وعیافه رفتار وحوش وآواز مرغان ایله بعض حوادثك
وقوعنه استدلال ایلمکدن عبارتدر مثلا سفره ویا شکاره چقسه لر اکر وحشی صاغ طرفدن کلورسه تفأل وصولدن
کلورسه تشأم ایدرلر وآواز کلاغ ایکی شر ایکی شر اولسه شوم واوچر اولسه مسعود عد ایدرلر خیر وشر کلمه لرینك
حروفلری عددینه اعتبار ایدرلر واکر کلاغ درخت سبز اوزره قونسه خیر وعاری اوزره قونسه شر وکریه عد ایدرلر
مؤلفك مثال مز بوردن مرادی مثلا قرغه بریره قونمق صددنده ایکن آنك وجه مذکور اوزره قونجغی محللره
وقوندقدنصکره اوتمسنه بالتفأل منتظر اولورلر اکر زعملرنجه وجه مبارك اوزره اولورسه صفایاب اولوب
واکر غیر مرضی اولورایسه انفعاللرندن آزار ایله یاخود طاش ایله اوچوروب طرد ایلدکلرینه مبنی در وعنقریب
عیافه وتکهن ایله تفسیری بوندن بشقه در انتهی وزجر طواری طورمیوب یوریسون دیو آزار ایله حیقروب سورمك
معناسنه در مثلا بارکیره داه واشکه چوه دیمك کبی یقال زجر البعیر اذاساقه یعنی حثه بلفظ یکون له زجرا وناقه
قارننده اولان دولنی براقمق معناسنه مستعملدر یقال زجرت الناقة بمافی بطنها اذارمت به وزجر عیافه معناسنه درکه
قوشی اوچورمقله یاخود اوتمکله تفأل وتشأم ایلمکدن عبارتدرنته که بیان اولندی یقال فلان یزجر الطیر ای
یعافها قال فی الاساس اصله ان یرمی الطیر بحصاة اویصیح به فان ولاه فی طیرانه میامنه تفأل به وان ولاه میاسره
تطیر منه وزجر کاهنلك ایلمك معناسنه مستعملدرکه زعملرنجه جنیلری دعوت وآنلرك اخبار یله مغیباتدن خبر
ویرمکدر باجیلق تعبیر اولنور زمان سعادتدن اول وار ایدی یقال فلان یزجر ای یتکهن وزجر برنوع بیوك بالغك
آدیدر بونده فتحتینله ده لغتدر جمعی زجور کلور مفرداتك بیاننه کوره بو کوپك بالغی دیدکلریدر الازدجار فی الاصل
افتعال وزننده متعدی ومطاوع اولور منع ونهی ایلمك ومنعی قبول ایلمك معنالرینه یقال زجره وازدجره فازدجر
ای منعه فامتنع وزجر کبی قوش ایله تفأل ایدوب فالی ناخوش کلمکله قوشی طرد ایلمك معناسنه در یقال ازدجر الطیر
بمعنی زجره الانزجار انفعال وزننده بودخی مطاوعدر یقال زجره فانزجر الازجر احمر وزننده شول
دوه یه دینورکه برعلتدن یاخود باغرلقدن اوکورغه کمکلرنده کستیلك وشکسته لك اوله یقال بعیر ازجر اذاکان
فی فقاره انخزال من داء اودبر الزاجر زجردن اسم فاعلدر مانع وطارد وسائق معنالرینه در ومنه قوله
تعالی فالزاجرات زجرا ای الملئکة تزجر السحاب ای تسوقه سوقا الزجور صبور وزننده شول ناقه یه اطلاق
اولنور که طوغوردیغی کوشکنه نظر ایلدکده کوشکی اولدیغنی حس وادراك ایدوب استشمام ایلدکده انکار ایله
امزرمکدن امتناع ایدر اوله که کوشکی امکدن منع ایدر یقال ناقة زجور اذاکانت تعرف ولدها بعینها وتنکر بانفها
وشول ناقه یه اطلاق اولنور که زجر وآزار اولنمدقجه سود ویرمز اوله یقال ناقة زجور اذاکانت لاتدر حتی تزجر
وشول ناقه یه اطلاق اولنور که ولدندن غیری یه یاقلشدقده اکارام اولمیوب یقلشدقده استشمام ایدوب طرد ودفع
ایدر اوله یقال ناقة زجور ای علوق الزحیر زانك فتحی وحای مهمله نك کسریله والزحار زانك ضمیله والزحارة
هایله سسلمك معناسنه در یقال زحر الشیء زحیرا وزحارا وزحارة من الباب الثالث والثانی اذاصات شارحك بیاننه
کوره بونلر بومعناده ومعانی آتیده ده اسم اولورلر انتهی وزحیر وزحار وزحاره ایکلتی وصقندی ایله صولوق آلمق
معناسنه درکه ایقندی تعبیر اولنور طوغوررکن وتریاکی چلبی دفع طبیعی ایدرکن صقندی ایله صولق آلدقلری کبی
یقال زحرت المرأة عندالولادة اذاتنفست بانین واضطراب وزحیر اسهال نوعندن برعلت اسمیدرکه شدت اوزره
بغرسق صیر ندیسی وکوبك بوروندیسی ایله عارض اولوب ایچی چکوب وقارنی بوکیلوب مستراحه وارنجه قان کلور اولور
ترکیده ایچ آغریسی تعبیر اولنور برودت اخلاطك سمیتی باعث اولور یقال رجل مزحور به زحیر وهو استطلاق
البطن بشدة وتقطیع فی البطن یمشی دما وزحیر وزحار بومعناده مصدر اولور یقال زحر الرجل علی المجهول اذااشتکی
من الزحیر وطوغورمق معناسنه مستعملدر نومبت علاقه سیله یقال زحرت به امه اذاولدته وزحار غراب وزننده دوه
قسمنه مخصوص برعلت آدیدر التزحر تفعل وزننده والتزحیر تفعیل وزننده بونلرده زحیر علتنه اوغرامق
معناسنه در یقال تزحر الرجل وزحر تزحیرا اذاصار مزحورا وتزحر طوغورمق معناسنه مستعملدر یقال تزحرت عنه
امه اذاولدته وتزحیر اسم اوله رق مستعملدر بین العرب اکا دینورکه ناقه قسمنك بعدالنتاج برآیه وارنجه ارالقده ولدی
هلاك اولدقده بچاوره دن برقونداق یاپوب اول ناقه نك فرجندن رحمنه طوغری ادخال وناقه نك بورنی مسدود اوله رق
برکیجه اول قونداق فرجی ایچره قالدقدنصکره اخراج واوخلالده برغیری ناقه نك ولدنی حاضر ایلملریله کندیسنه

كوستورد كده هنوز طوغوردم كندى ولد مدرظنيله صورت ميل وحنين كوستورمكين بروتى چوزوب اولوجهله اول
باورى كنديسنه وكندى باورى يه ياقلمغله سودنى چكميوب ادرار ايدر وتزحير بو معناده مصدر اولور كه وجه مذكور
اوزره اكا زحير ايله عمل قلمق معناسنه تقول زحرت الناقة تزحيرا اذا عملت لها التزحير زحر بحر وزننده اساميدندر
زحر بن قيس وزحر بن حصين الحسن محدثلردر الزحر زفر وزننده والزحران سكران وزننده بخيل وناكسه
اطلاق اولنور زحير وضجرتله اعطا ايدر اولديغيچون يقال رجل زحر وزحران اى بخيل المزحور زحير علتنه
مبتلا آدمه دينور يقال زحر الرجل على المجهول فهو مزحور المزاحرة مفاعله وزننده معادات ومخاصمه
معناسنه در ضجرتله منافسه يى مستلزم اولديغيچون يقال زاحر فلانا اذا عاداه الزحر بحر وزننده برآدمك باشنى
يارمق معناسنه در يقال زحره بالرمح زحرا اذا شجه به وبخيل كمسه سؤال مطلوبى استثقال ايلمك معناسنه در كه
زحير مذكوردن متصرفدر يقال زحر البخيل اذا سئل فاستثقل السؤال الزحرة دحرجه وزننده مشكى طولدرمق
معناسنه در يقال زحر القربة اذا ملأها الزخز زانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله والزخور ظهور وزننده
دريانك صويى وفرت بولمغله طاشقين اولمق معناسنه در يقال زخر البحر زخرا وزخورا من الباب الثالث اذا طما وتملأ
ويقال زخر الوادى اذا مد جدا وارتفع وطولدرمق معناسنه در يقال زخر الشئ اذا ملأه وعسكر نفير ياخود
جنك ايچون دريا كبى جوش وخروش ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زخر القوم اذا جاشوا لنفير او حرب وتنجره
قينامق معناسنه مستعملدر يقال زخرت القدر اذا جاشت وكذا يقال زخرت الحرب ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه
مستعملدر يقال زخر النبات اذا طال وبرآدم مدار فخر اوله جق نسنه سيله فخر ومباهات ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال زخر الرجل بما عنده اذا فخر وبرآدمى شوق وجنبشله طربناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال زخر الرجل
اذا اطربه وچايرطوارى طاولندروب حسن وقيافت ويرمك معناسنه مستعملدر يقال زخر العشب المال اذا اسمنه
وزبنه واون وكپك مقوله سنى روزكاره صاورمق معناسنه در يقال زخر الدق اذا اذراه فى الريح التزخر تفعل وزننده
بودخى جاى ودكز طاشقين اولمق معناسنه در يقال تزخر البحر والوادى بمعنى زخر التزخور تدحرج وزننده
بودخى فخر ومباهات ايلمك معناسنه در يقال تزخور الرجل اذا فخر المزاخرة مفاخره وزننده ومراد قيدر
باب مغالبه ده استعمال اولنور يقال زاخره فزخره اذا فاخره ففخره اى فغلبه فى الفخر الزخور جعفر وزننده
والزخورى جعفرى وزننده والزخارى غرابى وزننده تمام نشو ونما وتاب وطراوت بولوب اطرافنه صاريلوب
صارمشمش نباته وصف اولور يقال نبات زخور وزخورى وزخارى اى تام ريان ملتف ويقال اخذ النبات زخاريه
اى زهره ونضارته الزاخر اسم فاعلدر طاشقين دكزه وصف اولور يقال بحر زاخر اى طام ممتلئ ويقال فلان بحر
زاخر وبدر زاهر وشرف عالى وشان متعالى معناسنه مستعملدر يقال فلان له شرف زاخر اى عال وشادان وطربناك
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل زاخر اى جذلان ويقال فلان عرقه زاخر اى كريم نمى الزخرى كردى وزننده
بك اوزون شيئه اطلاق اولنور يقال شئ زخرى اى طويل الزخورى جهورى وزننده نبات تام وملتفه اطلاق
اولنور كه ذكر اولندى ونخوت وتكبرى متضمن اولان كلامه اطلاق اولنور يقال كلام زخورى اذا كان فيه تكبر
زخبر جعفر وزننده بر رجل آديدر الازدار همزه نك كسريله اصدار لفظنده لغتدر يقال ازدره لغة فى اصدره
وقرئ قوله تعالى يومئذ يزدر الناس اشتاتا الازدران تثنيه بنيه سيله ايكى اموزه اطلاق اولنور يقال جاء يحرك ازدريه
اى منكبيه الزر زانك كسرى ورانك تشديديله تكمه يه دينور كه اثوابك يكنده و يقاسنده اولور جمعى ازرار وزرور
كلور وزر بورككك آلتنده اولان خرده كميكه اطلاق اولنور كه يوركك قوامى در يارم جوز مقدارنده در واويوز
باشنده اولان چقور جقره اطلاق اولنور كه باز وتك وابله سى يعنى منتهاسى آنده دائر اولور كه اولدخى نصف جوز قدر
كميكدر قال فى الاساس ضربه فاصاب زره وهو عظيم كانه نصف جوزة تدور فيه الوابلة وهى رأس العضد
واوجه كميكنك نقره ده اولان تكمه جك تعبير ايتدكلرى كميكجكزه اطلاق اولنور ايكى طرفلو اولمغله زران اطلاق ايدرلر
وعرب چادرلرينك اخشابندن برخشبه نك آديدر كه مراد چادرك بوقريسنده آغرشق تعبير اولنان كوچك ومدور تخته
اوله جقدر يقال اضارب الخباء جعل رأس العمود فى الزر وهو الخشبة التى فى اعلاه وزر قلجك آغزينه دينور يقال ضربه
بزر السيف اى بحده وزر اساميدندر زر بن حبيش تابعيندندر وذو الزر سفيان بن ملجم ياخود ابن ملجع القردى لقبيدر
وزردوه قسمنه حسن تفقد وتيمار ايله كركى كبى رعايت واهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور كه اثوابك تكمه سى كبى
على الدوام محافظه وتيمارندن جدا اولمز يقال انه لزر من ازرار الابل اى حسن الرعية لها ودواب ومواشى يه برار اولان
مصالحى كوزل بيلن آدمه اطلاق اولنور يقال هو زر زور مال وزر اى عالم بمصلحته وزر برشيئك قوامى ومدار بوتى

اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال فلان زر الدين اى قوامه قال الشارح وفى الخبر راى على اباذر رضى الله عنهما
فقال ابوذر له هذا زر الدين اى قوامه كالزر وهو العظيم الذى تحت القلب وهو قوامه كما ذكر الزر زانك فتحيله
جامه يى تكمه لمك معناسنه در يقال زر القميص زرا من الباب الاول اذا شده زراره وسورمك طرد معناسنه در يقال
هو يزر الكتائب بالسيف اى يطرده وسانجمق معناسنه در يقال زره بالرمح اذا طعنه به وقيل بولمق معناسنه در يقال
زر الشعر اذا نتفه واصرمق معناسنه در يقال زره اذا عضه وكوزى قيپوب قصمق معناسنه در يقال زر عينه
اذا ضيقهما وبرنسنه يى برآرايه كتوروب درطوب كركى كبى بركدرمك معناسنه در يقال زر الشئ اذا جمعه جمعا
شديدا واثواب وامتعه مقوله سنك توزى كتمك ايچون سلكمك معناسنه در يقال زر المتاع اذا نفضه وزر اساميدندر
اعلامدن عبد الله الخوارزمى جدينك اسميدر ووازم بن زر اصحابدندر وزر بن كرمان الرازى صاحب ذكر ومنقبه در
وزر كذلك مصدر اولور برآدمك تجربه سببيله عقل ودانشى زياده اولمق معناسنه در يقال زر الرجل زرا اذا ازداد عقله
وبرآدم دشمنه تعدى ايلمك معناسنه در يقال زر زر فلان زرا من الباب الرابع اذا تعدى على خصمه وبعد الحماقة
رشد ودرايت صاحبى اولمق معناسنه در يقال زر فلان اذا عقل بعد حمق الزرير امير وزننده ذكى ورشيد
وسبكروح اولان آدمه دينور يقال رجل زرير اى ذكى خفيف وبرنبات آديدر كه آنكله بويه بويانور وبورومده
اسبرك وارجيفن وزركيده آلاجهره ديدكلريدر كه صارى بويه اقسامندندر وزرير مصدر اولور كوزيك نورانى اولمغله
بلور كبى يلدرامق معناسنه در يقال عيناه تزران زريرا اذا توقدتا وتنورتا الزرازر علابط وزننده والزرزار
زلزال وزننده بودخى زرير كبى ذكى ولبيب وسبكروح آدمه دينور الزرزور زنبور وزننده والزرزر هدهد وزننده
صغرجق قوشنه دينور كه چكركه قوشى دخى ديرلر وزرزور آدمى طار اولان مركبه دينور يقال حمار زرزور
اى ضيق ودواب ومواشى يه برار مصالحى اعلا بيلن آدمه دينور زر كبى يقال هو زرزر ومال وزرة اى عالم بمصلحته
الزرزرة زلزله وزننده صغرجق قوشى اوتمك معناسنه در يقال زرزر الزرزور اذا صوت وبرآدم دائما صغرجق
قوشى اكل ايلمك معناسنه در يقال زرزر الرجل اذا دام على اكل الزرزور وبرمحلده ثابت وپايدار اولمق معناسنه در
يقال زرزر بالمكان اذا ثبت التزرزر تزلزل وزننده دپرنمك معناسنه در يقال تزرزر الرجل اذا تحرك الزارة زانك
شديله برنوع سينكه دينور كه كوكجل اولور ذباب شعراء معناسنه الزرة زانك كسريله اصريق يرينه دينور
اثر العضه معناسنه وزرة اصحابدن عباس بن مرداسك فرسى اسميدر زانك فتحيله ده جائزدر بوجهتله عباسه جاهليتده
فارس الزرة اطلاق ايدرلر ايدى وزرة جميع بن منقذك فرسى اسميدر جوهرى دوه قسمى طاولنوب كوزلندكده بها
زرة ديرلر ديمكله قول مزبورى تصحيف قبيح وتحريف شنيع در زبر اصل بو بهازره دركه فعالله وزننده در وموضع
ذكرى باى موحده فصليدر نته كه بهز رماده سنده كذران ايلدى لكن مؤلف اوراده بهز رقنفذ وزننده جمعى بهازر
اولمق اوزره ثبت ايلمشيدى كه جمع هاسز ايدى وهاء ايله جمعيت عجميه يه مخصوص اولديغى غير ستبردر زرير
زبير وزننده اساميدندر عبد الله بن زرير تابعيندندر الزراورة اساقفه وزننده بطارقه يه دينور كه بطريقك
جمعيدر روم طائفه سنك سرعسكرينه دينور بعده باش پاپاسلرينه اطلاق اولنمشدر كه پاتريك تعبير اولنور وبطريق
پاتريك معربيدر وزراوره نك مفردى زروارهدر زانك كسريله زريران زانك فتحيله بغداد قضاسنده برقريه آديدر
زدير امير وزننده عطارد بصرى لقبيدر كه اتباع تابعيندندر الزرارة ثمامه وزننده اول شيئه دينور كه
ديواره آتوب چالديغكده ياپشوب قالور اوله شمديكى انلركبى كويا كه ديواره تكمه اولور وزراره اساميدندر زرارة بن
اوفى وزرارة بن جرى وزرارة بن عمرو وزرارة بن قيس بن الحارث وابو عمرو وزراره كه بر بلده وقبيله يه نسبتى يوقدر
صحابه در وزرارة بن يزيد بن عمرو كه بكائى ايله ملقبدر معر وفدر وزراره كوفه ده برمحله آديدر المزارة تشديد رايله
فى الاصل مفاعله وزننده برآدمى قاورايوب اصرمق معناسنه در مشاركت ايچون دخى اولور يقال زاره اذا عاضه
زرزر هدهد وزننده اساميدندر زرزر بن صهيب محدثيندندر الزعر زانك وعينك فتحيله كوده نك وباشك
قيللرى كذلك قوشك تويلرى آز وآرالق آرالق طاغنق وسيرك اولمق معناسنه در يقال زعر الشعر والريش زعرا
من الباب الرابع اذا قل وتفرق الزعر كتف وزننده والازعر احمر وزننده آندن وصفلردر يقال رجل وطائر
زعر وازعر اى القليل الشعر والريش والمتفرقة ونباتى آزجه وسيرلجه اولان مكانه اطلاق اولنور يقال مكان
زعر وازعر اى قليل النبات والمتفرق الازعرار احمرار وزننده والازعيرار احميرار وزننده كوده نك وباشك
قيللرى وقوشك تويلرى پك آز وسيرك سيرك طاغنق اولمق معناسنه در مبالغه فرقلرى معلومدر يقال ازعر الشعر
والريش وازعار بمعنى زعر على المبالغة الزيعر صيقل وزننده مالى آز يعنى زكور د اولان آدمه اطلاق اولنور

یقال رجل زبعر اذا کان قلیل المال الزعرور زنبور وزننده بدخوی کمسنه دینور قلیل الخیر اولدیغیچون
یقال رجل زعر ورای سیء الخلق وزعرور آلچ تعبیر اولنان طاغ یمشنك آدیدر الزعراء حمراء وزننده شفتالو
نوعندن تویسز شفتالو وات شفتالو دیدکلری نه دینور وبر موضع آدیدر الزعارة زانك فتحی ورانك تشدیدی وتخفیفیله
چتین خویلولق معناسنه در یقال فیه زعارة وزعارة ای شراسة شارح دیرکه بونکده اصلی تخفیفله در حمارة کبی
نته کم بیان اولندی الزعر زانك فتحی وعینك سكونیله جماع ایلمك معناسنه در یقال زعر الجاریة زعرا من الباب الثالث
اذا جامعها وزعر جازده بر موضع آدیدر زعره تؤده وزننده بر قوش آدیدر که دائما مذعور یعنی خوفناك ومحترز
کوریلور شارحك بیانته کوره ذعر اوله جقدر که ذال الده در ماده سنده ذکر اولندی زعور جدول وزننده بر بطن پدرینك
اسمیدر التزعیر تفعیل وزننده قابلیتلو اتشك صو پاسنی دیشی یه چکمك ایچون اغرا ایله چاغرمق معناسنه در یقال
زعر الجحش اذا دعاه للسفاد الزعبری جعفری وزننده بر نوع اوقه دینور الزعفران زانك وفانك فتحیله داروی
معروف اسمیدر که عوام ترکیده صفران تعبیر ایدرلر بولندیغی خانه یه سام ابرص داخل اولمز جمعی زعافر در حذف زوائد
ایله زعفران الحدید دمورك پاسنه اطلاق اولنور که مراد دمور براده سنی بر صفحه نك اوزرنده یایوب واصلدوب
صرارنجه نمناك یرده ترك ایلدکدنصکره دوکوب صرارمش اجزاسنی اخذ و باقیسنی ینه طرز سابق اوزره نمناك یرده ترك
وبعده صرارمشنی اخذ ایدرلر اما افضل اقسامی خصوصا صنعت اکسیرده براده حدیدی ربعی قدر نوشادر ایله
دوکوب نمناك یرلرده دفن ایدرلر اون کونه قدر جمله سی زعفران اولور وزعفران جوفران ایله ملقب حارث بن شریك
وسلیل بن قیس نام کسه لرك فرسلری اسمیدر المزعفرة دحرجه وزننده برنسنه یی زعفران ایله بویامق معناسنه در
یقال زعفر الثوب اذا صبغه بالزعفران الزعفرانیة همدان قضاسنده بر قریه آدیدر امام دارقطنی شیخی قاسم بن
عبدالرحمن الزعفرانی اورادندر وبغداد قضاسنده بر قریه آدیدر امام شافعی اصحابندن حسن بن محمد بن الصباح
اورادندر وبغداد دروازه لرندن درب الزعفرانی اکا مضافدر المزعفر مدحرج وزننده فالود اسمیدر که مراد
زرده تعبیر اولنان طتلو طعامدر بالله وبر نجله معمول اولور فارسیده برنج شملی دیرلر وکلکون ارسلانه اطلاق اولنور
الزغر زانك فتحی وغین معجمه نك سكونیله برنسنه یی بغیر حق زور ایله غصب ایلمك معناسنه در یقال زغر الشیء
زغرا من الباب الثالث اذا اغتصبه وچای ودکز چوغالوب طاشقن اولمق معناسنه در یقال زغرت دجلة یعنی زخرت
ومدت ومطلقا هرنسنه افراط اوزره کثرت ووفرت بولمق معناسنه در یقال زغر الشیء اذا کثر مع افراط زغر
زفر وزننده بر قبیله پدرینك اسمیدر که جمله ترکشلری زرین قرمزی سختیاندن ایدی ولوط پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام
حضرتلرینك دخترلری اسمیدر وشام دیارنده بر قریه اسمیدر که مرقومه اورایه نزیل اولمغله اسمیله مسما اولمشدر
وآنده بر چشمه واردر که عین زغر ایله معبر وقدر صوینك چکیلوب قورمسی دجال ملعونك خروجنه علامتدر نته که
تمیم الداری رضی الله عنه اخبارنده مندرجدر مصابیحده مذکوردر زغری الوادی زانك ضمیله بر نوع خرما
آدیدر الزغبر جعفر وزننده هرشیئك مجموعنه دینور که هب وکوتوری تعبیر اولنور یقال اخذ الشیء بزغبره ای اجمع
ولم یدع منه شیئا وزغبر ودیدکلری نباتك بوفقه یپراقلی اولان نوعنه دینور بوکه فارسیده مروسفید ومرو تلخ
وترکیده مشله دیرلر بوندنزانك کسریله ده زبانزددر الزغبر زبرج وزننده والزغبر قنفذ وزننده زئبر لفظنده
لغتدر که اثواب پروزینه دینور الزغبرة دحرجه وزننده جامه پروزلمك معناسنه در یقال زغبر الثوب اذا صار له
زئبر الزغبور زنبور وزننده بر نوع برنجی جانورك آدیدر الزفر حفر وزننده والزفیر زانك فتحیله صولوغی
اوزون اوزادی ایچری چکدکدنصکره طشره ویرمك معناسنه در که محنت زده ودردناك آدمك حالیدر کوکس
گچورمك تعبیر اولنور یقال زفر الرجل زفرا وزفیرا من الباب الثانی اذا اخرج نفسه بعد مده ایاه شارح دیرکه بوندن
اسم زفره وزفیردر انتهی وزفر برنسنه یی یوکلنوب کتورمك معناسنه در که زفیری یعنی شدتله صولوق آلمغی
مستلزمدر یقال زفر الشیء زفرا اذا حمله وقویدن صو چکمك معناسنه مستعملدر یقال زفر الماء اذا استقی
وآتش علوی کورلدمك معناسنه مستعملدر یقال زفرت النار اذا سمع لتوقدها صوت الازدفار افتعال وزننده
بودخی برنسنه یی یوکلنوب کوترمك معناسنه در یقال ازدفر الشیء اذا احتمله المزدفر مزدجر وزننده والمزفر
مکرم وزننده والزفرة تمره وزننده اسملر در کوکس گچورمکه دینور یقال رأیته بزفر مزدفر الثکالی ومزفرها
وزفرتها ای تنفسها بشدة ومبالغة کوکس گچورن آدمه اطلاق اولنور ومزدفرات قسمنك کوکسی ایچره صولوق
اخراج ایلدیکی موضعه دینور وزفره بر شیئك اورته سنه دینور یقال زفرة الشیء ای وسطه الزفر زانك کسریله
یوکه دینور که کوتوریلور حمل معناسنه یقال علی ظهره زفر ای حمل ابو علی بارع نام کتابنده حمل ایله ضبط

ایلمشدر که فتحتینله در قوزی دیمك اولور شارح دیرکه ایکیسنده صحیحدر وزفر قربه یه اطلاق اولنور آرقه ده
کوترلدیکیچون ومسافر ورهروان طاقمنه اطلاق اولنور که یول سامانیدر وجماعت انسانی یه دینور یقال زفر
من اهل السفر یجهزون الزفر ای جماعة منهم یجهزون جهاز المسافر الزافرة بودخی جماعته دینور ومرتب
عسکره دینور وبنانك معتمد علیهی اولان رکن قویسنه اطلاق اولنور وزافرة الرجل کشینك عشیرت وتبارینه
اطلاق اولنور بونلر حمل معناسندن منشعبلردر وزافره عظیم الهیکل ارکك دوه یه دینور وزافرة السهم اوقك
یلکنك آلتی یا جغزینه علی قول تمرن طرفندن اوله رق ثلثاندن اشاغیسنه دینور وبر قومك سید وسرکرده سنه
اطلاق اولنور بار مصالحلرینه متحمل اولدیغیچون وبابه اطلاق اولنور زفیری اولدیغیچون جمعی زوافردر یقال
بایدیهم الزوافر ای القسی لها زفیر وزوافر المجد عز واجلال ودولتك مدار تقویتی اولان اعمده واسباب وارکاننه
اطلاق اولنور یقال لمجدهم زوافر ای اعمدة واسباب تقویة الزفر فتحتینله آغاجه اوربلان دستکه و پایندیه
اطلاق اولنور حامل اولدیغیچون الزفر صرد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور زفیردن مأخوذدر ودلیر و بهادره
اطلاق اولنور ودریایه وصوبی فراوان چایه اطلاق اولنور تموجله اظهار زفیر ایلدیکیچون وزفر العطیه پك چوق
ویرکیدن عبارتدر وطلو و آغر قربه لر کوترر اولان آدمه اطلاق اولنور وایری جثه لو توانا ارکك دوه یه اطلاق اولنور
ومرتب آلایه وعسکره اطلاق اولنور وزفر اعلام علمادن برجماعتك اسمیدر امام زفر بن هذیل آنلرك بریسیدر علومده
متبحرلردر الزفیر زانك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی وزفیر آفت وداهیه یه اطلاق اولنور واشك قسمنك
آوازینك اولنه دینور که ادخالدر نته که آخرینه شهیق دینور که اخراجدر قال الشارح ومنه قوله تعالی لهم فیها
زفیر وشهیق المزفور شول دابه یه اطلاق اولنور که مفاصل اعضاسنك صوقشدرملری وتلاحم وتواصللری
بغایت پك وقوی وسخت اوله یقال فرس وحمار مزفور اذا کان تلاحم مفاصله شدیدا الازفر احمر وزننده ایکی
یانلری عظیم اولان آته اطلاق اولنور قبورغه لرینك ایری و بیوك اولمسندن اولور جمعی زفر کلور زانك ضمیله یقال
فرس ازفر ای عظیم الجنبین الزقر زانك فتحی وقافك سكونیله صقر لفظنده لغتدر که چاقر طغانه دینور زقر
فتحتینله سقر لفظنده لغتدر که جهنم اسماسندندر الزکر سکر وزننده طولدرمق معناسنه در یقال زکر الاناء
زکرا من الباب الاول اذا ملأه التزکیر تفعیل وزننده زکر معناسنه در یقال زکر الاناء یعنی زکره وچوجق قسمی قارن
قاسق بغلیوب حسن قیافتله اندامله مق معناسنه مستعملدر و بو زکره آتیه دن مأخوذدر یقال زکر بطن الصبی اذا عظم
وحسنت حاله التزکر تفعل وزننده طولمق معناسنه در یقال زکر الاناء فتزکر ای ملأه فتملأ وطلومده صو وسائر
مشروب بریکمك معناسنه در یقال تزکر الشراب اذا اجتمع یعنی فی الزکرة الزکرة زانك ضمیله غرفه وزننده کوچك
شراب وسرکه طلومنه دینور عوام ترکیده سکره تعبیر ایدرلر الزکریة بکریه وزننده والزکریة فکریه وزننده پك قزل
تویلو اولان دیشی کچی یه دینور که نوع مخصوصدر کویا که قزل تویلی زکره یه منسوبدر یقال عنز زکریة وزکریة ای
شدیدة الحمرة زکریاء فتحتینله وتشدید یاء ومد ایله بر پیغمبر ذیشان اسمیدر علی نبینا وعلیه السلام و بونده درت لغت
واردر بری بو دروثانی الف مقصوره وثالث عربی وزننده رابعی یانك تخفیفیله در مد وقصرده واکر ممدوده ومقصوره ایله
اولورسه غیر منصرف اولور واکر مشدداً اولورسه منصرف اولور وممدودك تثنیه سی زکریاوان وجمعی زکریاؤن کلور
ونصب وجر حالتلرنده زکریاوین دینور ونسبتنده زکریاوی دینور وفیجن نفسکه مضاف ایلسك زکریائی دیرسن
واوسز وتثنیه سنده زکریاوای وجمعنده زکریاوی دیرسن واوك کسریله ومقصورك تثنیه سنده زکریان وحالت نصبنده
زکریین وجمعنده زکریون دیرسن ومخفف اولان زکری تثنیه سنده زکریان وجمعنده زکرون دیرسن یائی طرح ایله
مؤلف بصائرده اسم اعجمی اولوب وقلم وزننده لغت خامسه ده اولدیغنی ذکر ایلمشدر زلنبور سقنقور وزننده
ابلیس لعینك بش نفر اولادندن بریسنك اسمیدر که دائما بر آدمك اهل وعیالیله بینلرینی تفریق وعیوب ونقایص
اهل وعیالنی ارأت واظهار ملعنتنه سعی وکوشش ایدر افتتخذونه وذریته اولیاء الایه کریمه سنده ذریتنی ذکر
اولنان اولاد خمسه ایله تفسیر ایدرلر شارح دیرکه اولادینك بری ثبر در جبر وزننده دائما ثبور وشق جیوب ایله
امر ایدر صاحب مصائبدر وبری اعوردر زنا وفجور ایله امر ایدر وبری مسوط در کذب ایله امر ایدر وبری
داسم در سوق وبازاره مستولیدر الزمر امر وزننده والزمیر زانك فتحیله قامش ایله تغنی ایلمك یعنی آغز ایله
نای وقوال ودودك وچغرتمه وسورنا چالمق معناسنه در یقال زمر الرجل زمرا وزمیرا من الباب الاول والثانی
اذا غنی فی القصب وزمر قربه یی طولدرمق معناسنه در یقال زمر القربة زمرا اذا ملأها وبر کلام وخبری فاش
وشایع قلمق معناسنه مستعملدر یقال زمر بالحدیث اذا اذاعه وبرکسه یی برکسه اوزره قشقردوب اغرا ایلمك

معناسنه مستعملدر يقال زمر فلانا بفلان اذا اغرى به   الزمير تفعيل وزننده بودخی نی چالمق معناسنه در يقال زمر الرجل يعنی زمر وقربه‌يی طولدرمق معناسنه دريقال زمر القربة اذا ملأها   الزامرة نی ودودك چلان عورته دينور   الزمّار شدّاد وزننده والزامر نی ودودك چلان كمسه‌يه دينور نيرن تعبير اولنور وزامر لفظی قليل الاستعمالدر   الزمارة كتابه وزننده نيرنلك صنعتنه دينور المزمار محراب وزننده چالدقلری نايه وقواله ودودكه دينور جمعی مزامير كلور ومزامير داود عليه السلام ما كان يتغنى به من الزبور وضروب الدعاء جمع مزمار ومزمور مؤلفك بوندن مرادی اشبو حديثدر وفی حديث ابی موسى الاشعری رضی الله عنه سمعه النبی عليه السلام يقرأ فقال لقد اعطيت مزمارا من مزامير آل داود حضرت داود بغايت خوش آواز وصاحب نغمات خاطرنواز اولمغله زبور قرائت ايدركن وحوش وطيور بيله استماعنه حاضر وبيخود مرتبه سنده واله وحيران اولورلر ايدی ساز انواعندن نای دخی ارواح سليمه وطباع مستقيمه‌يه بغايت مؤثر اولمغله تأثير جهتيله نغمهٔ رنكينله قرائت ايلدكلری زبوری وانواع دعالی مزاميره تشبيه ايدوب ابو موسى دخی خوش آواز اولوب قرآن كريمی تكلفسز نغمهٔ دلكشا ومقام فرحفزا ايله تلاوت ايلديكی مسموع شريفلری اولمغله قرأت داوده تمثيل بيورديلر * بشنو از نی چون حكايت ميكند * انواع ساز واصوات مؤثره‌دن نايك اختيارنده اولان دقيقه اوائل مثنوی شريف شرحنی مطالعه ايدن مولوی سيرت يارانه قوال ولسان مزبوره آشنا اولنلره ناقل قال حال اولور وآيت مرقومه‌ده آل كلمه‌سی مقحمدر تعظيما وارددر انتهی ومزامير مزمورك دخی جمعيدر كه اولدخی مزمار معناسنه در مزمور فيه اولمق اعتباريله   الزمّارة جبّانه وزننده بودخی نايه دينور مزمار كبی كويا كه كنديسی زمر ايدر وزمّار ساجور معناسنه دركه كوپك قسمنك بوينه كچردكلری خالطه تعبير اولنان آغاج حلقه‌در وزناكار عورته اطلاق اولنور زنپاره‌يه اصلق چالديغی مناسبتيله ومحبوسك بوينه كچوردكلری لاله تعبير اولنان دمور بندك ايكی حلقه‌سی بيننده اولان عموده اطلاق اولنور دودك طرزنده اولديغيچون   الزمار كتاب وزننده دوه قوشی اوتمك معناسنه در مزماردن متصرّفدر يقال زمر النعام زمارا من الباب الثانی اذا صوّت   الزمران فتحاتله آهو قسمی اوركوب قاچمق معناسنه در يقال زمر الظبی زمرانا اذا نفر   الزمر كتف وزننده كوده سنده قيللر وتويلری آز اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كويا كه دودك كبی قاولق اولور مؤنثی زمره در يقال صبی زمر ای قليل الشعر وشاة زمرة وغنم زمرات وزمر مروّت وانسانيتی آز اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل زمر ای قليل المروّة وحسن وجمال صاحبی آدمه اطلاق اولنور قامش كبی تابدار اولمق مناسبتيله   الزمر فتحتينله انسان وحيوانك كوده سنده قيل وتوی آزجه اولمق معناسنه در يقال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع اذا كان قليل الشعر ويقال زمرت الشاة اذا كانت قليلة الصوف وبركسه بی مروّت اولمق معناسنه در يقال زمر الرجل اذا كان قليل المروّة   الزمّر طمر وزننده سخت وشديد نسنه‌يه دينور   الزمير امير وزننده بودور كسيه دينور جمعی زمار كلور زانك كسريله وحسن وجمال صاحبی اوغلانه دينور يقال غلام زمير ای جميل   الزومر جوهر وزننده والزمور صبور وزننده بونلرده خوب ودلبر اوغلانه اطلاق اولنور   الزمرة زانك ضميله كروه انسانی‌يه دينوركه بك چوق اولميه بلوك تعبير اولنور برمقدارجه صوت وجغلتيلری اولمق ملحوظنه مبنی تقول جاءت زمرة من الناس ای فوج ومتفرّق جماعت انسانی‌يه اطلاق اولنور جمعی زمر كلور صرد وزننده يقال جاؤا زمرا ای جماعات متفرّقة   المستزمر اسم فاعل بنيه‌سيله منقبض ومتذلّل آدمه دينوركه مقاومت ومواجهه‌يه قدرتی اولمامغله سينوب طور رقلتدن ونای كبی قصر لقدن متفرّعدر يقال رجل مستزمر ای منقبض متصاغر قال فی الاساس استزمر فلان عند الهوان اذا صار قليلا ضئيلا   بنو زمير زبير وزننده ربطن در   زيمر حيدر وزننده بركشينك علميدر وشماخ نام شاعرك ناقه‌سی اسميدر وطیّ قبيله‌سی جبالنده برنقعه‌نك آديدر   زيمران ضيمران وزننده برموضعدر   زمّاراء زانك فتحی وميمك تشديديله برموضع آديدر   زمير سكيت وزننده برنوع بالق آديدر شارح ديركه صرتنده بريومری تيكنی اولور وشكار اولدقده سسلنور   الازمئرار اسبطرار وزننده شدّت غضبدن كوزلر قيزارمق معناسنه در يقال ازمأرّ الرجل اذا غضب واحمرّت عيناه نيرنك نی چالاركن حالنه قياس اولنمشدر   الزمجر جعفر وزننده انجه واوفق اوقه دينور   الزمجرة هايله نايه ودودكه دينور زمّاره معناسنه جمعی زماجر وزماجير كلور شارحك بيانته كوره بوچوبانلرك چالدقلری قوال اوله جقدر وزمجره قوال سسنه دينور تقول سمعت زمجرة ای صوت الزمجرة   وجوجه غربو وفرياد وغوغايه دينور يقال ماهذه الزمجرة ای الصياح والصخب الكثير   ومطلقا سسه دينور تقول سمعت زمجرة ای صوتا ومصدر اولور ارسلان كوملتوسنی ايچرسنده كورلدتمك معناسنه در يقال زمجر الاسد اذا ردّد زئيره   الزمجر

تدحرج

تدحرج وزننده بودخی زمجره معناسنه در يقال تزمجر الاسد يعنی زمجر   الزمجر سبطر وزننده بودخی سسه دينور صوت معناسنه   الازمجرار اسبطرار وزننده پك سسلنمك معناسنه در يقال ازمجرّ الشیء اذا صوّت   زمجار سنجار وزننده بربلده آديدر   الزمخرة خای معجمه ايله دحرجه وزننده سس قاتی اولمق معناسنه در يقال زمخر الصوت اذا اشتدّ وقبلان اويكه لنوب حيقرمق معناسنه در يقال زمخر النمر اذا غضب فصاح وتازه نباتك بالدری بوغوملنمق معناسنه در يقال زمخر العشب اذا برعم   وزمخره اسم اولور زناكار دوسبی عورته دينور سس معناسندن مأخوذدر   الازمخرار اسبطرار وزننده بودخی صوت پك قاتی اولمق معناسنه در يقال ازمخرّ الصوت اذا اشتدّ   التزمخر تدحرج وزننده اسمدر قبلانك اويكه لنوب حيقرمسنه دينور فی الاصل مصدردر بعده اسم اوله رق استعمال اولندی تقول ادهشنی تزمخر النمر ای غضبه وصياحه   الزمخر جعفر وزننده نايه ودودكه دينور مزمار معناسنه ونشان اوقنه دينور نشّاب معناسنه سسلنديكی ملاحظه سيله وبری بنه صاريلوب صارمشمش جوقلق آغاجلره دينوركه چتلق تعبير اولنوريل طوقندقجه آوازه ويرديكيچون وايچی قاوق تازه وترشيده دينور تازه نبات بالدری كبی   زماخير زانك فتحيله مصرده نيل غربيسنده برقريه‌دركه صعيدادنی ناحيه‌سنده در   الزمخری جعفری وزننده اوزون شيئه دينور وايچی قاوق اجوف نسنه‌يه دينور   الزماخری زانك فتحيله بودخی اجوف نسنه‌يه دينور فارسيده پوچ دينور   زمخشر شين معجمه ايله سفرجل وزننده خوارزم اولكه‌سی نواحيسنده برقصبه آديدر براعرابی قصبهٔ مزبوره‌يه اوغرايوب بركسيه قصبه‌نك ووالیسنك اسملرينی سؤال ايلدكده قصبه‌نك اسمی زمخشر ووالينك اسمی ردّاد اولديغنی اخبار ايلمكله اعرابی لاخير فی شرّ وردّ ديه‌رك قصبه‌يه كيرميوب سمت آخره منصرف اولدی وصف وشهرتی شمس نصف نهار آسا جهانكير اولان جارالله ابو القاسم محمود بن عمر الزمخشری اكا منسوبدر مشار اليه مدحنده امير مكه علی بن عيسى بن وهاس الحسنی انشاد ايلديكی قصيده جمله سندن اشبو ايكی بيت دلپذير بو محله تحرير اولندی

جميع قرى الدنيا سوى القرية التی تبوّء ها دارا فداء زمخشرا
واحر بان تزهی زمخشر بامرء اذا عدّ فی اسد الشرى زمخ الشرى

مستثنا اولان قريه‌دن مراد مكهٔ مكرمه‌دركه آنده مجاور اولمشيدی احر كلمه‌سی فعل تعجبدر شرى جبل سلمى طرفنده ارسلانی كثير وشديد برمحلدر زمخ كبر ونخوت معناسنه در شارحك بيانی اوزره اوّلی بودر

وكم للامام الفرد عندی من يد وهاتيك مما قد اطاب واكثرا
اخی العزمة البيضاء والهمة التی انافت به علامة العصر والورا

الزمزرة زلزله وزننده ايچنه نسنه وضع اولنمش قابی طولدردقدنصكره كوشه‌لری طلوب يرلشمك ايچون سلكوب ارغلامق معناسنه در يقال زمزر الوعاء اذا حرّكه بعد الملأ ليأبط   الزمازير جمع بنيه‌سيله كه مفردی بوروشق وبورتشق اته دينور يقال لحمه زمازير ای منقبض   الزمهرير زنجبيل وزننده پك صوغق شدّت برد معناسنه در يقال يوم فيه زمهرير ای شدّة البرد شارح ديركه برد شديد معناسنه‌ده كلور بعضلر بونی محوتدر ديديلر كه زمّ هرير الكلب كلمه‌سندن مركبدر وزمهرير آيه دينور قمر معناسنه   الازمهرار اسبطرار وزننده يلدز پارلدامق معناسنه در معنای ثانيدن مأخوذدر يقال ازمهرّت الكواكب اذا لمعت وشدّت غضبدن كوز قيزارمق معناسنه در يقال ازمهرّت العين اذا احمرّت غضبا وچهره ترش وتعبس ايلمك معناسنه در يقال ازمهرّ الوجه اذا كلح وصوغق شديد اولمق معناسنه در يقال ازمهرّ اليوم اذا اشتدّ برده   الزمهرة دحرجه وزننده بودخی غضبدن كوز قيزارمق معناسنه در يقال زمهرت العين اذا احمرّت غضبا   المزمهرّ مضمحل وزننده دارغين آدمه دينور يقال رجل مزمهرّ ای غضبان وكولج وخندان آدمه دينور يقال رجل مزمهرّ ای ضاحك السنّ معنای اوّل شدّت برددن ترش رو وثانی ديشلری صرتارمش آدملره تشبيهله در   الزنر زانك فتحی ونونك سكونيله طولدرمق معناسنه در يقال زنر الاناء زنرا من الباب الاوّل اذا ملأه وبرنصرانی‌يه زنّار قوشاتمق معناسنه در يقال زنّر الرجل اذا البسه الزنار   الزنّار تفّاح وزننده والزنّارة هايله والزنّير قبيط وزننده نصاری ومجوس طائفه‌سنك شعار كفرلرندن اولان بركونه قوشاغك آديدر وبو كستيجدن بشقه‌در بو ايپكدن اولور وداخله قوشانورلر كستيج خارجدن قوشانورلر   التزنّر تفعل وزننده برنسنه انجه اولمق معناسنه در كويا كه زنار طرزنده اولور يقال تزنّر الشیء اذا دقّ   الزنانير دنانير وزننده خرده چقل طاشلرينه دينور وخرده سينكلره دينور ذباب صغار معناسنه مؤلف مفردنی ذكر ايلمامكله ظاهرا مفردی نامسموعدر ياخود زنّار در وزنانير عنده برمعروف قويی آديدر وجرش نام موضع ايله بنو عقيل يوردينك بيننده برقوملق اديدر   المزنّرة معظمه وزننده اوزون بويلو انلو

جانلو خاتونه دینور یقال امرأة مزنّرة ای طویلة جسیمة زنّیرة سکینه وزننده رومیة الاصل بر جاریه آدیدر که صحابیه‌در
مقدما بر کافرک زیر دست تملکنده اولوب هدایت رب الانام ایله شرفیاب اسلام اولدیغندن ملعون مسفور آگاه
اولدقده ارتدادی ایچون هر بار گونا گون اشکنجه ایله تعذیب و دلفگار ایلدیکی صدّیق اکبر رضی الله عنه
حضرتلرینک معلوملری اولمغله اشترا و آزاد ایلدی زنبر زبیر وزننده ابن عمرودر که خثعم قبیله سندن و شعرادندر
الزنبور زانک ضمیله اشک آروسی و صار و جه آرو دیدکلری آرویه دینور مؤلف ذباب لساع عبارتیله تفسیر
ایدوب شارحک و امّهات سائره نک بیانی اوزره اول گونه آرو ایله ترجمه اولندی حتی زمخشری مقدّمة الادبده
زنبور منج یابانی و نحل منج انگبین عبارتیله رسم و بیان ایلمشدر مؤلف دخی نحل کلمه سنی بال آروسیله تقیید
ایلمشدر خلاصه نحل بال آروسنه و زنبور اشک آروسنه دینور و انقولی بی حلاوت ترجمه ایلمشدر و زنبور جست
و ظریف و سریع الجواب آدمه اطلاق اولنور و بوک کوترمکه لیاقت و قدرت پیدا ایلمش اشک صوپه سنه
اطلاق اولنور و غارت عظیمه یه یعنی شدّت اوزره اولان شبخونه و باصقنه اطلاق اولنور و زنبور چنار آغاجنه
شبیه بر شجر اسمیدر و عربلرک تین حلوانی دیدکلری بر نوع لذیذ انجیر آدیدر الزنبورة ها ایله که مخصصدر
والزنبار زانک کسریله بو نلرده اشک آروسنه دینور و زنبار زنبور کبی مذکور انجیره دینور الزنبر زبرج وزننده بو دخی
اول انجیره دینور الزنبر قنفذ وزننده بو دخی جست و ظریف و حاضر جواب آدمه دینور المزبرة مزبله
وزننده اشک آروسی چوق اولان یره دینور یقال ارض مزبرة ای کثیرة الزنابیر الزنبر جعفر وزننده
ارسلانه دینور و کوچک کرپی یه دینور قنفذ صغیر معناسنه الزنور صنوبر وزننده زوبر معناسنه درکه
هپ و کوتوری دیمکدر یقال اخذه بزنوره ای بزوبره التزنبر تدحرج وزننده کبر و نخوت ایلمک
معناسنه‌در یقال تزنبر علیه اذا تکبر الزنبری جعفری وزننده ثقیل و گرانجان کشی یه دینور و بیوک کمی یه
دینور الزنترة تای فوقیه ایله دحرجه وزننده طاراق و چپر شکلک معناسنه‌در یقال فی عیشه زنترة ای ضیق و عسرة
التزنتر تدحرج وزننده صالنی یوریمک معناسنه‌در یقال تزنتر الرجل اذا تبختر زنتر جعفر وزننده اسامیدندر
رفاعة بن زنتر اصحابدندر و مبشر بن عبد المنذر بن زنتر اصحابدندر وقعهٔ مزبورده شهید اولمشدر و ابو زنتر
سعید بن داود بن ابی زنتر الزنتری جدّی او له جقدر و احمد بن مسعود الزنتری محدّثدر اما محمد بن بشر الزبیری
زانک ضمی و بای موحدهنک فتحیله‌در زیرا بو موالیٔ آل زبیردندر ابن نقطه علیه الرحمه سرد اسناد حدیثده
و هم ایلمکله زنتر عنوانده ضبط ایلمشدر زنجار سنجار وزننده بر بلده آدیدر زنجور عصفور وزننده بر نوع
بالق آدیدر الزنجیر والزنجیرة زانک کسریله کبج و تا زه آدملرک طرنقلری اوزره حادث اولان بیاضه دینور سلسله
معناسنه زنجیر فارسیدر الزنجرة دحرجه وزننده باش برمقله شهادت برمغنک طرنقلرینی برینه ضم ایلدکدنصکره
ارالغنه آخر النک برمغیله فسکه چالمق معناسنه‌در بونی وعده اشارت ایچون ایدرلر یقال زنجر الرجل اذا قرع
بین ظفر ابهامه و ظفر سبابته مؤلف بونی فوف مادّه سنده ما فاف عنی بنجیر و لا زنجیر عنوانیله تمثل او له رق دخی ذکر ایلمشدر
حاصلی صول الک باش برمغی سبابه ایله حلقه ایدوب طرنقلری اوجی قاوشدقده صاغ الک باش برمغنک طرنغی ظهریله
فسکه اورمقدرکه وعدی مشیردر اکثری و صالجو بان اولنلره محایبک اشارت مواعیدیدرکه باش اوزره دیمکدر نته که
مجملده اشبو شعر ایله استشهاد اولنمشدر * فارسلت الی سلمی * بان النفس مشغوفه * فما جادت لنا سلمی * بزنجیر و لا فوفه
بورادهٔ زنجیر و فوفه اسملردر فسکه یه دینور الزنجفر زانک و جیمک ضمیله لسانمزده زنجفره تعبیر اولنان قرمزی
بویه‌درکه معر و فدر معدنیسی و مصنوعیسی اولور الزنخرة خای معجمه ایله دحرجه وزننده بر آدم گکرز یله او فلمک
و بوغلق و صولومق معناسنه‌درکه گکرزندن آواز و یردکبی اولور یقال زنخر بمنخره اذا نفخ فیه الزنفیر قابله زنجیر
وزننده طرنق کسنتیسنه دینور قلامة الظفر معناسنه و طرنق کسنتیسندن بر پارهیه دینور و چکردکک زار کبی انجه
قبوغنه دینور و بو مناسبتله ایله بک آزنسنه معناسنده استعمال اولنور تقول ما رزأته زنفیرا ای شیئا الزنهرة
دحرجه وزننده برکسیه گوزنی بلردوب شدّتله باقمق معناسنه‌در تقول زنهر الیّ بعینه اذا اشتدّ نظره و اخرج
عینه الزور زانک فتحی و واوک سکونیله بدنده گوکسک اورته سنه علی قول گوکسک اوسته دینور کتفلره قدر و علی
رأی گوکس کمکلرینک اوجلری قاوشوب برکدکلری یره دینور یقال فرس عریض الزور و هو وسط الصدر
او ما ارتفع منه الی الکتفین او ملتقی اطراف عظام الصدر و زور زائر معناسنه‌درکه بر آدمی زیارت ایدن کسه‌در
و بو زیارت معناسنه فی الاصل مصدر اولوب بعده وصف او له رق استعمال اولندی یقال رجل زور ای زائر
و زور زائرون معناسنه اولور یعنی زائر لفظندن جمع اولور سفر و مسافر و صحب و صاحب کبی نته که زائرک

جمعی زوّار و زوّر دخی گلور راجز و رجاز و راکع و رکع کبی یقال رجل زور و رجال زور و زوّار و زوّر ای زائرون
و زور خرماشاخنک دبندن یوقری بیراق بتمین برینه دینور که جریدی او له جقدر بو میل معناسندندر یقال قطع
زور النخل ای عسیبه و عقل و هوشه اطلاق اولنور سمت خطادن اماله یه باعث اولدیغیچون یقال ماله زور
ای عقل بو معناده زانک ضمیله ده لغتدر و زور مصدر اولور زیارت کبی یقال زاره یزوره زورا و زیارة کاسیذکر
و بر قومک سید و متشخصی اولان آدمه اطلاق اولنور که مزور معناسنه اولور زیرا ناسک زیارتگاهیدر یقال هو زور
قومه ای سیده و او یقوده مشاهده اولنان خیال و مثاله اطلاق اولنور طیف کبی و زور قوّت عزیمت معناسنه‌در
یقال له فی الامر زور ای قوّة عزیمة و شول عظیم طاشه دینور که قوینک آغزنده واقع اولوب بر وجهله کسرندن
عاجز اولملریله حالی اوزره ترک اولنمش او له بو نلرده تفألا استعمال اولنمشدر و زور سوار قبیله‌ قربنده بر وادی آدیدر
یوم الزور بین العرب بر وقعهٔ معروفه‌درکه بکر قبیله سی تمیم ارزه سوء قصد ایله وار وب آهنگ جدال ایلمزدن اقدمجه
ایکی دوه‌نک دیزلرنی کرکی کبی بند ایلدکدنصکره تمیم قومنه قرشو * هذان زوران فلن نفرّ حتی یفرّا * یعنی بو دوه‌لر بزم
معبودمز اولمغله بو نلر فرار ایلمدکجه بزم فرارمز متصوّر دکلدر دیو اشعار تثبت ایلدیلر بو سببدن یوم الزور ایله
متعارف اولدی بوراده زور صنم معناسنه‌در کذب صرف و مائل عن الحق اولدیغیچون نته که زانک ضمیله ده
لغتدر الزیارة کتابه وزننده والزوار زانک ضمیله والمزار میمک فتحیله برکسه یی گورمکه وارمق معناسنه‌در یقال
زاره یزوره زورا و زیارة و زورا و مزارا اذا اتاه بقصد اللقاء بو معناصدر معناسنه اولان زوردن مأخوذدر گویا که
صدریله تلقی یاخود مزورک صدرینه قصد لقاء ایدرا و له نته که واجهه دخی بو رسمه‌در الزویر زبیر وزننده والزور
زانک کسریله حدبّ وزننده بو نلرده قومک سید و ذیشانه اطلاق اولنور تصغیر تعظیم ایچوندر الزور زانک ضمیله
یلان سوزه دینور تقول مشایخ زماننا فعلهم ریاء و قولهم زور ای کذب وجه استقامتدن مائل اولدیغیچون اطلاق
اولنمشدر و شرک بالله معناسنه استعمال اولنور که اعظم اکاذیبدر و یهود و نصاری طائفه‌لرینک پصقلیه لرینه
اطلاق اولنور و زور کبی بر قومک سید و سرکرده لرینه اطلاق اولنور بو زیارتدندر محلّ میل اولدیغی دخی سبب او له
بیلور و طرب و موسیقی مجلسنه اطلاق اولنور و معبود بالحق جلّ شانه حضرتلرندن غیری معبود اتخاذ اولنان
شیئه اطلاق اولنور که بت و صنم او له جقدر قال الشارح یقال و ما لکم تعبدون الزور و هو کلّ ما عبد من دون الله
تعالی و زور قوّت معناسنه گلور بو نده فارسی ایله متفقدر زیرا فارسی لساننده دخی قوّته زور دیرلر زورمند قوّتلو
دیمکدر و زور برابر مق آدیدر که دجله یه منصب اولور اکری جریان ایلدیکیچون و زور عقل و رأی و رشد
معناسنه مستعملدر یقال ماله زور و لا صبور ای رأی یرجع و یمال الیه و باطل و بیهوده یه اطلاق اولنور و ازور
کلمه سندن که احمر وزننده در جمع اولور کاسیذکر و طعامک خوش و لذیذ اولمسنه دینور تقول اعجبنی زور هذا الطعام
ای لذّته و طیبه زیرا نفس البته اکا میل ایدر و لباسک تمیز و نرم و ملایم اولمسنه دینور یقال ما یلبس الا ثوبا فیه زور
ای لین و نقاء و زور بر پادشاه اسمیدر که حالیا بغداد قربنده شهر زور دیدکلری بلده‌نک بانیسی اولمغله اسمنه مضاف
اولمشدر الزور فتحتینله برطرفه اکریجه و ورب و دورک اولمق معناسنه‌در یقال زور الشیء زورا من الباب الرابع اذا
مال و انسانک و سائر حیوانک گوکسی برطرفه طوغری دورک یاخود گوکسنک ایکی طرفلو اتلرینک بریسی آخر اوزره
چقق و باصق اولمق معناسنه‌در یقال زور الرجل والفرس اذا اعوج زوره ای صدره او اشرف احد جانبی زوره
علی الاخر الازور احمر وزننده معنای مرقومدن وصفدر یقال عنق ازور ای مائل و گوکسنک قبورغه‌سی انجه
و اوزنجه اولان کوپکه اطلاق اولنور یقال کلب ازور اذا کان جوشن صدره مستدقا و گوزلرینک قویرغیله نظر
ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور علی قول شول انسان و حیوانه دینور که یکجه یوریدکده بریانی اوزره ینکج کبی
اکیله رک یوررا و له هر نقدر صدرنده میل و اعوجاج یوق ایسه ده یقال رجل ازور اذا کان ینظر بمؤخر عینیه
او هو الذی یمیل فی شق اذا اشتد فی السیر و ان لم یکن فی صدره میل الزور زانک کسریله هجف وزننده سیر شدید معناسنه‌در
و تند و شدید انسان و حیوانه دینور و سفر ایچون مهیا و آماده اولمش دوه یه دینور الزوار والزیار کتاب وزننده بر نسنه‌نک
صلاح و عصمته مدار و قوام اولان شیئه دینور یقال هو زواره و زیاره ای صلاحه و شول ایپه دینور که
دوه‌نک گوکسی باغیله که گوکسلکی تعبیر اولنور قولانی آراسنه بند ایدرلر تا که قولان سوروب مثانه سنی بند ایلمیه
بو نلر تقویم و تحسین معناسنه اولان تزویر آیدن مأخوذدر جمعی ازوره در و زوار مصدر اولور دوه‌نک گوکسلکنه
ذکر اولنان ایپی بغلمق معناسنه تقول زرت البعیر زوارا اذا شددته بالزیار و علی بن عبد الله بن بهرام
الزیاری محدّثیندندر الزوراء حمراء وزننده احیحة بن الجلاح الانصارینک عهدهٔ تملکنده اولان مال یعنی

دوابّ ومواشینك اسمیدر وزوراء یك درین قویی یه اطلاق اولنور افضه‌دن مائل اولدیغیچون یقال بئر
زوراء ای بعیدة وصو وشربت ایچه‌جك قدحه دینور وكومش ظرفه وانایه دینور وبایه اطلاق اولنور یقال
رمی بالزوراء ای القوس ونهر دجله‌یه اطلاق اولنور اكری بوكری جاری اولدیغیچون وشهر بغداده اطلاق اولنور
زیرا ابواب داخلیه‌سی خارجیه‌دن مزوّر ومائلدر ومدینه‌ده مسجد شریفه قریب برموضع آدیدر وحیره شهرنده
برسرایك اسمیدر وارض بعیده‌یه اطلاق اولنور وصولدن مائل اولدیغیچون یقال ارض وفلاة زوراء
ای بعیدة وزوراء ذو خیم نام موضع یاننده برارضك اسمیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلرینك دار وسرایلری
آدیدر الزارة هایله دوه سوریسنه دینور وقوش قورسغنه دینور وزاره ازد سراة قبیله‌سندن برجماعتك اسمیدر
وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر مرزبان الزاره دیمكله متعارف كسه اورایه مضافدر وصعید قضاسنده برقریه آدیدر
وطرابلس غرب قضاسنده برقریه آدیدر تاجر ومتموّل ابراهیم الزاری آندندر واشتیخن قضاسنده برقریه آدیدر
اعلامدن یحیی بن خزیمة الزاری اورادندر الزاورة حاضره وزننده والزاوورة ناطوره وزننده بو نلرده
قوش قورسغنه دینور حوصله معناسنه الزیر زانك كسریله زرّ معناسنده‌در كه تكمه‌یه دینور شارحك بیانی
اوزره راء اولی یایه مبدلهدر وزیر كتاندن تخصیصله زیره كتاندن برپاره‌یه دینور وزیر بیوك كوپه دینور دن
معناسنه علی قول قولپسز بیوجك دستی‌یه دینور حب معناسنه ودأب وعادت معناسنه مستعملدر دائماتردّدی
اولدیغیچون یقال هكذا زیره ای عادته وزیر شول زندوست چلبی‌یه اطلاق اولنور كه زنان طائفه‌سیله مصاحبتدن
ومعامله سزجه یاخود معامله ایله الف ومجالستدن پك حظ ایدر اوله وار كك صحبتندن وانس والفتندن حظ ایدن
عورته‌ده اطلاق اولنور علی قول ارككه مخصوصدر وبو زیارتدن مأخوذدر جمعی ازوار وزیره كلور عنبه وزننده
وازیار كلور لفظنه مبنی یقال هو زیر نساء اذا كان یحب محادثة النساء ویحب مجالستهن بغیر شرّ اوبه و یقال
هی زیر رجال اوخاص بهم وزیر طنبورك انجه تلنه دینور كه بم مقابلیدر یاخود پك كسكین اولانته دینور ایكیسی
براولمق كركدر الزیرة زانك كسریله زیارتدن بناء نوعدر زیارت هیئته وحالتنه دینور كه زیارت ایدیشی تعبیر
اولنور یقال فلان حسن الزیرة ای هیئة زیارته الزیر سید وزننده بالطبع طارغین آدمه دینور یقال رجل
زیر ای غضبان زوره زانك ضمی وفتحیله كوفه‌یه قریب برموضعدر الزورة زانك فتحیله ایراقلق معناسنه‌در
یقال بینهما زورة ای بعد وباوزلغندن كوزلرینك قویرغیله بقار اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة زورة اذا كانت
تنظر بمؤخر عینها لشدتها یوم الزویر امیر وزننده بین العرب بریوم معرو فدر الازارة همزه‌نك كسریله برآدمی
بركسه‌نك زیارتنه واردرمق وزیارت ایندرمك معناسنه‌در یقال ازاره اذا حمله علی الزیارة التزویر تفعیل وزننده
یلان سوزه وسمه وآرایشله ترویج ایچون حسن وزینت ویرمك معناسنه‌در یقال زوّر فلان اذا زیّن الكذب
ویرنسنه‌یه قوام واعتدال واستقامت ویرمكله تحسین وتهذیب ایلمك معناسنه مستعملدر بونده تفعیل سلب ایچوندر كه
اعوجاجنی ازاله ایلمكله اولور یقال زوّر الشیء اذا حسنه وقوّمه وكندیسنی زیارت ایدن آدمه نوازش واكرام ایلمك
معناسنه‌در یقال زوّر الزائر اذا اكرمه وشاهدك شهادتنی ابطال ایلمك معناسنه‌در یقال زوّر الشهادة اذا ابطلها
وبرآدمك نفسنی كذب ودروغله معلم قلمق یعنی كذبه نسبت ایلمك كه فلان مزوّردر دیمكدن عبارتدر یقال زوّر نفسه
اذا وسمها بالزور وتقول انا ازوّرك علی نفسك ای اتهمك علیها المزوّر معظم وزننده شول دوه‌یه دینور كه البله
دوه قسمنك قارنندن یاوروبی چكوب چقارر اولان كسه یاوروبی چقارر ایكن یاورینك كوكسی اكیلمكله البته صیقوب
طوغرلدوب لكن اثر وعلامتی قالمغله اول اثردن حالت مزبوره‌سی فهم وادراك اولنه یقال فصیل وبعیر مزوّر اذا كان
قدسله المذمّر من اطن امه فاعوج صدره فغمزه لیقیمه فبقی فیه من غمزه اثر یعلم منه انه مزوّر الاستزارة بركسه‌دن
كندینك زیارتنه كلمسنی التماس ونیاز ایلمك معناسنه‌در یقال استزار فلانا اذا سأله ان یزوره التزاور تفاعل
وزننده والازورار احمرار وزننده والازویرار احمیرار وزننده برنسنه‌دن صاپوب عدول وانحراف ایلمك معناسنه‌در
یقال تزاور عنه وازورّ وازوارّ اذا عدل عنه وانحرف وتزاور زیارت ایدشمك معناسنه‌در یقال تزاور القوم اذا زار
بعضهم بعضا زوران سحبان وزننده تابعیندن ومحدثیندن محمد بن عبد الرحمن البغدادی جدینك اسمیدر
زوران عثمان وزننده بودخی اسامیدندر عبد الله بن زوران الكازرونی واسحق بن زوران السیرافی محدثلردر
الزهرة زانك فتحی وهانك سكونیله وحرف حلق اولمغله هانك مفتوح اولور نبات قسمنك چیچكنه دینور علی قول صاری
اولاننه مخصوصدر جمع جنسی زهردر هاسز وجمع صیغی ازهاردر وجمع الجمعی ازاهیردر مؤلف النبات ونوره
عبارتیله ثبت ایلمكله الجبی زید وكرمه قیلندندر ونور ماده‌سنده النور الزهر اوالابیض منه واما الاصفر فزهر

عبارتیله بیان ایلمكله قول راجح اوزره زهر ایله نورك فرقی یوقدر لكن زمخشری نوری آغاجك چیچكنه تخصیص
ایلمشدر وقال فی الاساس ما احسن هذه الزهرة كانها الزهرة ویقال كان زهر النجوم زهر النجوم اولكی نجوم
یلاساق اولان نباتلردر انتهی وزهرة الدنیا عالم دنیانك حسن وبهجت وتاب ورونق واطافتندن عبارتدر قال الشارح
ومنه قوله تعالی زهرة الحیوة الدنیا الایة ای بهجتها ونضارتها وحسنها وزهرة بن جویریة اصحابدندر الزهرة
زانك ضمیله حسن وصفوته مقارن آقلغه دینور تقول الجبی زهرة لونه ای بیاضه وحسنه شارح دیر كه بعضا صافی
آقلغه‌ده دخی استعمال اولنور انتهی وزهره اسامیدندر زهرة بن كلاب قریشدن برجماعت پدرینك اسمیدر ومحدثه اولان
ام الحیاء الانباریه‌نك اسمیدر بنو زهره حلب شهرنده شیعه‌دن برطائفه‌در ام زهره كلاب بن مرّه‌نك زوجیدر
الزهر فتحتینله والزهورة عموره وزننده بركسه‌نك لونی سمن كبی آق وخوب ودلبر اولمق معناسنه‌در یقال زهر
الرجل زهرا وزهورة من الباب الرابع والخامس اذا كان ابیض واحسن الزهرة تؤده وزننده سبعه
سیاره‌دن بركوكب اسمیدر كه فلك ثالثده اولور سائر نجومه نسبت متلالی وصافی اولدیغیچون تسمیه
اولنمشدر فارسیده ناهید دیرلر وزهره مدینه‌ده برموضع آدیدر الزهور ظهور وزننده تابان نسنه
یلدرامق معناسنه‌در یقال زهر السراج والقمر والوجه زهورا من الباب الثالث اذا تلألأ
واتش پارلدامق معناسنه‌در یقال زهرت النار اذا اضاءت بو معنادندر كه عربلرسنك سیبكلد
احوالم قوتلنوب مال ومنال وآمالم نشو ونما وخیر وبركت بولدی دیجك یرده زهرت بك زنادی دیرلر
قوبت انا وكثرت معناسنه وزهور كونش برنسنه‌یه تأثیر ایله چهره‌سنی بوزمق معناسنه‌در یقال
زهرت الشمس الابل اذا غیرتها الازدهار افتعال وزننده كه تاء داله مبدله‌در بودخی برنسنه یلدرامق
معناسنه‌در یقال ازدهر السراج اذا تلألأ وتلف وضایع اولمامق ایچون برنسنه‌یی صقنوب كوزتمك
معناسنه‌در یقال ازدهر بالشیء اذا احتفظه وبرنسنه سببیله فرحناك اولمق معناسنه‌در یقال ازدهر به اذا فرح
وبرآدم برنسنه‌یی كندی مالی قلمق معناسنه‌در كه آنی مال ایدنمك تعبیر اولنور یقال ازدهر به اذا جعله من ماله وهممه
وخادمنه امر ایلدیكی خصوصده سعی واقدام ایلمسنی تنبیه وتأكید ایلمك معناسنه‌در یقال ازدهر بصاحبه اذا امره ان یجدّ
فیما امره بو معنا مجازدر الازهر احمر وزننده بغایت حسن وصفوت اوزره آق وبراق اولان شیئه دینور مؤنثی
زهراءدر وازهر آیه اطلاق اولنور یقال طلع الازهر ای القمر ویوم جمعه‌یه اطلاق اولنور مؤلف بونكله اشبو حدیثه
اشارت ایلمشدر قال فی النهایه وفی الحدیث اكثروا الصلوة علیّ فی اللیلة الغرّاء والیوم الازهر ای لیلة الجمعة ویومها وازهر
یبان اكوزینه اطلاق اولنور ثور وحشی معناسنه‌در توبی آق اولان ارسلانه دینور وبغایت نورانی وتابان اولان
شیئه دینور وچهره‌سی سراج وتهاج كبی برق واشراق ایدن آدمه دینور قال الشارح ومنه فی الحلیة كان النبی علیه السلام
ازهر اللون ای نیرا مشرق الوجه وشول یوكسك ومحاقلری اوزون اركك دوه‌یه دینور كه اوزانوب اشجارك
شاخلری اوجلرنی اوتلراوله وصاغلدیغی آنده تازه سوده اطلاق اولنور یقال سقانی ازهر او هو اللبن ساعة حلب
وازهر اسامیدندر ازهر بن منقر وازهر بن عبد عوف وازهر بن قیس اصحابدندر وازهر بن خمیصه تابعیندندر
الازهران تثنیه بنیه‌سیله آی ایله كونشه اطلاق اولنور ازهر آیه دیمكله قمرین كبی مغلبدر الزاهر یك قرمزی
دیمكدر كه احمر لفظنی تأكید اولور شدت حمرتده لمعان اولمق مناسبتیله‌در یقال احمر زاهر ای شدید الحمرة وزاهر
مكه ایله تنعیم بیننده برصویی چوق قویی اسمیدر كه دائما آندن صو چكیلور وزاهر بن حرام وزاهر بن الاسود اصحابدندر
الازهار همزه‌نك كسریله آتش پارلتمق معناسنه‌در تقول ازهرت النار اذا اضأتها ونبات چیچكلنمك معناسنه‌در
یقال ازهر النبات اذا نوّر الزاهریة یای مصدریله صالنی صالنی یورمكه دینور یقال یمشی الزاهریة وهی التبختر
وزاهریه رأس العین نام محلده برچشمه آدیدر كه بغایت درین اولمغله دبنه اصلا برنسنه یتشمز الزهراء حمراء وزننده
مغرب زمینده بربلده آدیدر وبرموضع اسمیدر وچهره‌سی مهتاب كبی تابان اولان خاتونه دینور كه ازهرك مؤنثیدر
یقال امرأة زهراء ای مشرقة الوجه فاطمه رضی الله عنها جنابلرینه بو جهتله وصف اولنمشدر وزهراء یبان صغرینك
دیشیسنه اطلاق اولنور نته كه ارككنه ازهر اطلاق اولنور وروبه نام شاعرك شعرنده مذكور اولان زهراء لفظندن
مراد شول آق وبراق سحابه‌در كه اخشامدنصكره جه افقلرده نمایان اوله شفقك انعكاس شعاعی سببیله ملمع
اولور شعر مزبوردن مؤلف وشارحلر ساكت اولمشلردر الزهراوان تثنیه بنیه‌سیله قرآن كریم سوره‌لرندن
سورهٔ بقره ایله سورهٔ آل عمرانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث سورة البقرة وآل عمران الزهراوان ای المنیرتان
الزهر زانك كسریله حاجت معناسنه‌در یقال قضی زهره ای وطره زهر زانك ضمیله اسامیدندر زهر بن

عبد الملك بن زهر الاندلسی واقربااری بالجمله فضلاء واطبادر شارح دیر که زهرهٔ مزبوره طبیبلرندن بریله ادباء
عصرندن برینی مباسطه وجهیله اشبو قطعه یی انشاد ایلمشدر ❊ یا ملك الموت وابن زهر ❊ جاور تما الحد والنهایه
ترفقا بالوری قلیلا ❊ فی واحد منکما الکفایه زهره زانك ضمیله همزه وزننده زهران سحبان وزننده زهیر
زبیر وزننده اسامیٔ رجالدندر الزهیریة زبیریه وزننده بغداد قضاسنده بر قریه در المزهر منبر وزننده
عود اسمیدر که سازانواعندندر ترکیده لاغوته ورکیٔ قدیمده قپوز تعبیر اولنور وبدوی طائفه سندن شول خاندان
ومضیافه دینور که کیجه ایچره ابناء سبیل کور مکله خیمه سنه کلوب مسافر اولمق ایچون آتش قالدرر اوله یقال
فلان مزهر اذا کان یزهر النار ویرفعها للضیفان المزاهر منابر وزننده مزهرك جمعیدر ومزاهر برموضع آدیدر
الازهرار احمرار وزننده نباتك چچکلنمك معناسنه در یقال ازهار النبات اذا نوّر یعنی مبالغة الزاهری
زاهره منسوب دیمکدر محمد بن احمد الزاهری الدندانقانی محدثدر واحمد بن محمد بن مفرح النباتی الزهری که
زانك فتحیله در حفاظدندر الزبر زانك کسریله کوبه دینور الزبارة کتابه وزننده زور مادهسنده ذکر اولندی
مؤلفك بونلری بوراده دخی ذکری لفظلرینه مراعات ایچوندر یوخسه بونلر واویلردر فصـــــــــل السین
السؤر سینك ضمی وهمزه نك سکونیله اکل وشربدن باقی قلان آرتغه دینور یقال فی الاناء سؤر ای بقیة وفضلة الاسأر
همزه نك کسریله بر نسنه دن بقیه قومق معناسنه در یقال اکل الرجل فاسأر منه اذا ابقی بقیة السأر سینك فتحی
وهمزه نك سکونیله بو دخی اسأر معناسنه در یقال سأر الشارب فی الاناء سأرا من الباب الثالث بمعنی اسأر السآر
شداد وزننده ذکر اولنان مزیدو ثلاثیدن غیر قیاس اوزره فاعلدر زیرا قیاس مزیدده مسئر اولمقدر شارح دیر که
ثلاثیده دخی سائر اولمقدر زیرا اسأر مبالغه در انتهی وسماعه متوقف اولمامق مطرده سیله قیاس اولمقده
جائزدر السؤرة هابله سؤردن اخص در یقال سأر فی الاناء سؤرا وسؤرة ای بقیة ویقال وفی فلان سؤرة من شباب
ای بقیة ویقال هذه سؤرة من القرأن لغة فی سورة السائر همزه نك کسریله باقی معناسنه در بر نسنه دن کیرو
قلان شیٔ اوله جقدر سؤر مذکوردن مأخوذدر نته که باقی بقیه دن مأخوذ در جمیع معناسنه دکلدر نته که لغویوندن
نیجه جماعات او یلجه توهم ایلدیلر یاخود مجازا جمیع معناسنه ده استعمال اولنور قلت اوزره نته که احوصك
اشبو ❊ فجلتها بالباب لما ❊ وقد النوم سائر الحراس ❊ بیتنده جمیع معناسنه مستعملدر ومن الامثال ❊ بطنی عطری
وسائری ذری ❊ اصلی بودر که براعرابی برعشیرته مهمان اولمغله صاحبخانه مهمان مزبوری اکراما عطر ایله تعطیر
وتطییب ایلمك بابنده برقیزه امر ایلمکله قیز دخی تعطیره مباشرت ایلدکده اعرابی کلام مذکوری ایراد ایلدی مرادی
بنی اطعامله قارنمی اشباع ایله دیمکدر برآدمدن کندی حالنه اهم مهام اولانی استدعا موقعنده ضرب اولنور وکذا
من الامثال ❊ اسائر الیوم وقد زال الظهر ❊ اصلی بودر که برقبیله یه علی السحر برقبیله یه شبخون ایلمکله قربلرنده متمکن
اولان عمزاده لرندن استغاثه واستمداد ایدوب حرکت وامداد خصوصنده تباطی ایلملریله اعدالری مزبورلری نهب وغارت
ومربوط سلسلهٔ اسر ومذلت ایدوب مأوالرینه رجعت ایلدکدنصکره مرقوم عمزاده لری امداد ایچون بعد الظهر ورود
وبورده قلان برکسه دن احوالی سؤال ایلدکلرنده اول کسه کلام مزبوری ایراد ایلمشدر یعنی بو وقتدنصکره می امداد
قیدنده اولیورسز اولیه دن مقدم کلمك کرك ایدی حالیا اولیه وقتی صاوشدی زیرا حاجتی تمام بومده اولان آدم قبل الظهر
مباشرت ایدرظ هرایسه کذران ایلمکله یأس حاصل اولمشدر غروب شمس حالنده یأس حاصل اولدیغی کبی مثل مزبور
برایشك وقتی فوت اولدقدنصکره طلب ونیل داعیه سنده اولان کسه حقنده ضرب اولنور مترجم دیر که مصاحدن
وامهات سائره دن فهم اولندیغی اوزره ازهریدن منقولدر که سائر کلمه سی باقی وبقیه معناسنه در سؤر ماده سندن مأخوذ در
جوهری سیر ماده سندن اخذ ایله جمیع معناسیله تفسیر ایلمشدر کویا که سیر ایله متصف اولان نسنه یه دینوب بعده تعمیم
اولنمشدر وبعضلر سوربلده دن اخذ ایلدیلر وان ولاّ د تحقیق اوزره کرچه سائر بقیه معناسنه اولوب لکن فرقی بودر که سائر
باقیٔ کثیرده وبقیه باقیٔ قلیلده مستعملدر مثلا کتابك برجزؤنی آلوب سائرینی ترك ایلدم دینور بقیه سی دیمز وحریری درّة
الغواصده بو مبحثی تحقیق وشهاب شرحنده تدقیق انیق ایلمشدر فلیراجع السأر فتحتیله برنسنه آرتوب قالمق
معناسنه در یقال سئر الشیٔ سأرا من الباب الرابع اذا بقی سؤر الاسد سینك ضمیله ابو حنیفة الکوفی نام محدثك لقبیدر
بر وقتده برارسلان کندیسنی افتراس ایلمشیکن رها یاب اولمغله آنکله ملقب اولدی التساؤر تفاعل وزننده شراب
قیه سنی ایچمك معناسنه در یقال تساءر الرجل اذا شرب سؤر النبیذ السبر جبر وزننده یاره وقویی وسائر نسنه نك
غور وغایتنی بیلمك ایچون یوقلیوب دنه مك معناسنه در میل ایله یاره یی وصریق ایله قویی یی واسقندیل ایله
دکزی یوقلمق کبی یقال سبر الجرح والبئر وغیره سبرا من الباب الاول اذا امتحن غوره لیتعرف مقداره

مطلب

وسبار سلانه دینور تسمیه بالمصدر در دائما شکار یوقلدیغیچون وبرشیئك اصل وبنیادینه اطلاق اولنور عادتا
یوقلنلور اولدیغیچون یقال هو کریم السبر ای الاصل ولون وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر یقال اعجبنی لطف
سبره ای لونه وتقول عرفته بسبرایه ای بجماله وهیئته اشبو معانیٔ اربعه ده سینك کسریله ده لغتدر المسبور حسن
هیئت صاحبی شیئه دینور یقال شیٔ ورجل مسبور ای حسن الهیئة الاستبار افتعال وزننده سبر معناسنه در
یقال استبر الجرح بمعنی سبره السبر سینك کسریله دشمنلك معناسنه در یقال بینهما سبر ای عداوة وبکزه مك شبه
معناسنه در یقال هو سبر اخیه ای شبهه السبرة تمره وزننده بك صوغوق اولان ارکن وقته دینور تقول زارنی
فی غداة سبرة ای باردة جمعی سبرات کلور فتحاتله وسبره اسامیدندر سبرة بن ابی سبره وسبرة بن عمرو وسبرة بن فاتك وسبرة بن
الفاکه اصحابدندر وابو بکر بن سبرة السبری مدینه مفتیسی ایدی سبرت زبرج وزننده مغربده بر بلده آدیدر
السابری بر نوع بز اسمیدر که بغایت انجه واعلا اولور همایون بزی کبی ومنه المثل ❊ عرض سابری ❊ مثل مزبوری
شول آدم ایراد ایدر که آکا وجه محقق اوزره اولمیه رق بر نسنه ادنی عرض وتکلیفله عرض اولنه در ساعت اول آدم
آنی احرازه دل وجانله خواهشکر اولور زیرا ثوب مزبور بغایت انفس واعلا اولمغله جزئیجه عرضله هرکس اکا میل
ورغبت ایدر شارحك بیاننه کوره سابور آتی یه منسوبدر وسابری بر نوع خوش ونازك خرما اسمیدر و برکونه
زرهه دینور که نسجی بغایت انجه ومحکم ومتین اولور سابور کافور وزننده شاه پور معربیدر که شاهان عجمدن
برشاهك اسمیدر وفارس اولکه سنده برایالت آدیدر نوبند جان آنك شهریدر واحمد بن عبد الله بن سابور وعبد الله بن
محمد بن سابور الشیرازی محدثلردر السبرور زنبور وزننده فقیر وکدایه دینور یقال رجل سبرور ای فقیر وقطعا نبات اثری
اولمیان ارضه دینور یقال ارض سبرور ای لا نبات بها السبار کتاب وزننده والمسبار محراب وزننده جراحلرك
یاره یوقلدقلری میله دینور یقال سبر الجراح الجرح بالسبار والمسبار وهو ما یسبر به الجرح وسبار کتاب وزننده بخاری
قضاسنده برقریه آدیدر عبد الرحمن بن عبد الملك السباری که تاریخ ملکت بخارا یی مؤلفی اولان غنجاردن نقل وروایت
ایلمشدر اورادندر سبر صرد وزننده وقتره وزننده برقوش آدیدر وصرد یاخود قتره وزننده یاخود زبیر وزننده تیم
الرباب عشیرتی بورننده برعادی یعنی قدیم قویی آدیدر سبر بقم وزننده بدر ایله مدینه بیننده برقوم سالنه نك اسمیدر
السبورة سینك فتحی وبانك تشدیدیله مشق وتعلیم یازمغه هوسناك اولان اطفالك تختهٔ تعلیملرینه اطلاق اولنور که
اکا مشق ایدوب بعد الاستغناء سیلوب محو ایدرلر تکرار یازوب محو ایدرلر بیلرنده یاز بوز تختهسی تعبیر ایدرلر
قال الشارح وفی النهایة وفی الحدیث لا بأس ان یصلی الرجل وفی کمه سبورة وهی جریدة من الالواح یکتب علیها
فاذا استغنوا عنها محوها المسبئر مقشعر وزننده کیجه ایچره بوله کیدن آدمه اطلاق اولنور بو قلیه رق کیدر اولدیغیچون
یقال هو مسبئر ای ذاهب تحت اللیل السبادرة عبادله وزننده ایشسز کوچسز هرزه کرد وبیکار آدملره دینور یقال
جاءة سبادرة ای فراغ ولهو ولغو وتبطل اربابنه دینور یقال هم السبادرة ای اصحاب اللهو والتبطل السبطر
هزبر وزننده امور ومصالحده ایشلك ونافذ ومقدام اولان شهامتلو جلادتلو آدمه دینور یقال وجدته سبطرا ای ماضیا
شهما واوزون بویلو سرو سهی کبی هموار وموزون آدمه دینور یقال شاب سبطر ای سبط طویل وصحرا دیغی وقتده
سونوب اوزانور اولان ارسلانه دینور یقال اسد سبطر اذا کان یمتد عند الوثبة السبطرات سبطر لفظنك جمعیدر
وشول ارکك دوه لره دینور که بربیقین کریملو واوزون اوله یقال جمال سبطرات ای طوال علی وجه الارض بونده
اولان تا تأنیث ایچون دکلدر بلکه رجالات کلمه سنده اولان تا کبیدر که جمع مذکردر پس تاء ملفوظه تأنیث ایچون
متمحض اولمیوب بلکه جمع مذکر سالمده اولان یاء وواو منزله سنده اولور السبیطر مصغر بنیه سیله عمیثل وزننده
برنوع قوش اسمیدر که بغایت اوزون بوینلو اولور وپك اوزون شیئه دینور السباطر علابط وزننده بودخی پك اوزون
شیئه دینور السبطری سینك کسری وقصر ایله عرضنی وزننده برکونه یورویشه دینور که آنده خرام ورفتار
اوله یقال یمشی مشیة السبطری وهی مشیة فیها تبختر الاسبطرار اقشعرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه در
یقال اسبطر الرجل اذا اضطجع وامتد ودوه قسمی سرعتله یوریمك معناسنه در که اوازنوب دوشه نرك یوررر اولور
یقال اسبطرت الابل اذا اسرعت ویول وصحرا طوغرلمق معناسنه مستعملدر یقال اسبطرت له البلاد اذا استقامت
السبعرة دحرجه وزننده والسبعار دحراج وزننده ناقه قسمی جنبش ونشاط وشطارتندن باشنی یوقری طوتوب
قویرغنی اویلقلرینه چاله رق یوریمك معناسنه در یقال الناقة تسبعر سبعرة وسبعارا اذا صارت تمشی من النشاط والحدة
ترفع رأسها وتخطر بذنبها السبعطری قبعثری وزننده بغایت اوزون شیئه دینور الاسبکرار اسبطرار وزننده
ومجموع معنالریله مرادفدر وتازه اوغلان وقیز قسمی یال وبال صاحبی اولوب قد وقامتنده اعتدال بولمق معناسنه در

يقال اسبكرت الجارية اذا اعتدلت واستقامت المسبكر مقشعر وزننده تام الخلقه ومعتدل القامة اولان نوجوانه
دينور يقال شاب مسبكر اي تام معتدل وقيورجق وطوب اولميان صاچه دينور الستر سينك كسرى وتاى
فوقيه نك سكونيله پرده يه دينور جمعى ستور واستاركلور وقورقويه اطلاق اولنور كه سترى مستلزمدر يقال احاطه
الستر اى الخوف واوتانمغه اطلاق اولنور يقال اخذه الستر اى الحياء وعقل وهوشه اطلاق اولنور كه انسانه اطوار
ناشايسته دن پرده در يقال هومن اهل الستر اى العقل عبدالرحمن بن يوسف السترى محدثدر بيت شريفك
پرده دارى اولمشيدى وياقوت الخادم السترى عابددر وعلى بن الفضل السامرى وعبدالعزيز بن محمد الستوريان
محدثلردر السترة فتحتيله قلقانه اطلاق اولنور يقال لايقى الظالم من نصل دعوة المظلوم ستر اى ترس الستارة
كتابه وزننده مطلقا كندوسيله پرده لنوب استتار اولنه جق شيئه دينور جمعى ستايركلور وطرنغك اوزرنده اولان
انجددر بچكر اطلاق اولنور كه مرادطرنق ديبلرنده اولوب طرنغك كوكنى ستر ايدن دريچكزدر السترة سينك ضميله
والمستر منبر وزننده والاستارة همزه نك مكسوريله بونلرده ستاره معناسنه دركه پرده لنه جك شيئه دينور الستار
كتاب وزننده پرده يه دينور ستر معناسنه جمعى ستردر ضمتينله وستار عاليه ده برطاغك آديدر كذلك اجأ وجمى نام
محللرده برطاغك اسميدر وانصاب حرمك اوست طرفنده برنيجه ثنايا يعنى بيلاك تعبير اولنان بورغاج يوقشه
اطلاق اولنور حرم ايله حل ارالغى ستر ايلدكلر يچون وديار ربيعه ده ايكى وادى اسميدر وسليم قبيله سى
يوردنده برطاغك آديدر وبحرين قضاسنده برناحيه آديدر الستير امير وزننده والمستور عفيف
وپرهيزكار كشى يه اطلاق اولنور مؤنثى ستيره ومستوره در يقال رجل ستير ومستور وامرأة ستيرة ومستورة اى عفيف
الاستار همزه نك كسريله اعداددن درت عدده دينور يقال هم استار اى اربعة واوزاندن درت بچق مثقاله دينور
تقول عندى منه استار وهومن الزنة اربعة مثاقيل ونصف شارح ديركه استار فى الاصل ربع عشر المن اولان
مقداره دينوب بعده انساعا جنس واحددن اولان اربعه ده استعمال اولندى وبو چهار فارسيدن معرب اولمق
منقولدر التستر تفعل وزننده والاستتار افتعال وزننده برنسنه نك ايچنده يا ارقه سنده كيزلنمك معناسنه در
يقال تستر الرجل واستتر اذا تغطى ساتور كافور وزننده فرعونك موسى پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرى
ايچون معارضه قصديله كورديكى ساحرلردن برينك اسميدر آنلر درت ساحر ايدى كه صكره ايمانه كلديلر برى
ساتور وبرى عاذور وبرى حطحط وبرى مصفى در استراباد همزه نك وتانك فتحيله جرجانه قريب برقصبه نك
اسميدر وسواد عراقده برايالت آديدر السجر فجر وزننده برنسنه يى قزدرمق معناسنه در يقال سجر التنور سجرا
من الباب الاول اذا احماه وطولدرمق معناسنه در يقال سجر النهر اذا ملأه وصويى دوكمك معناسنه در تقول
سجرت الماء فى حلقه اذا صببته وسجر وسجور ظهور وزننده ناقه قسمى ياوريسنه آرزو سيله اوزون اوزادى ناله
وحنين ايلمك معناسنه در يقال سجرت الناقة سجرا وسجورا اذا مدت حنينها وسجر كلب بوغازينه ساجور
يعنى خالطه كچورمك معناسنه در يقال سجر الكلب سجرا اذا شده بالساجور السجور صبور وزننده والمسجر
منبر وزننده فرونى وتنورى علولندروب قزدرديقلرى طوترغه دينور يقال سجره بالسجور والمسجر اى احماه
بما يسجر به التنور المسجور علولندرلمش آتشه وقزدرلمش فرونه دينور وعلوى وقزغانغى ساكن اولمشه دخى كله
ضد اولور وشول دريايه دينور كه صويى كنديدن اكثر اوله يعنى طاشقين اوله وبو طولدرمق معناسندن مأخوذدر
يقال بحر مسجور اذا كان ماؤه اكثر منه وكردنده آويزه كبى صالنمش انجو ديزيسنه دينور يقال لؤلؤ مسجور اى
منظوم مسترسل الساجر شول موضعه دينور كه سيل اوغراغى اولمغله اراقده سيل صويى كلوب لبالب
طولدررواله اساسك يا تنه كوره بالفعل طولدرمش اولان موضعه دينور قال تقول مررنا بكل حاجر وساجر وهو كل
مكان مر به السيل فملأه وساجر يمامه ده برصو آديدر السجير امير وزننده صادق دوسته اطلاق اولنور
يكديكره باقلوب حنين ايدراولديغيچون نته كه حميم دخى بوملاحظه ايله اطلاق اولنور يقال هو سجيره اى خليله
وصفيه جمعى سجراء كلور كرماء كبى الساجور كافور وزننده كلب قسمنك بوينه كچردكلرى اغاجدن طوقه
دينوركه قلاده بحرى فى خالطه تعبير اولنور وساجور منبج ترابنده بر نهرك اسميدر السوجرة جوقله وزننده كلبك
بوينه خالطه كچورمك معناسنه در يقال سوجر الكلب اذا شده بالساجور سجار كتاب وزننده بخارا قربنده
برقريه آديدر السوجير جوهر وزننده برنوع شجر على قول سكود آغاجنه دينور ياخود صواب اولان حاى مهمله
ايله اولمقدر السجورى جهورى وزننده خفيف وچالاك على قول احمق وبى ادراك كشى يه دينور يقال رجل
سجورى اى خفيف او احمق السجراء حمراء وزننده بياضنه حمرت قارشمش كوزه دينور يقال عين سجراء

اذا كانت قد خالطت بياضها حمرة السجرة سينك ضميله والسجر فتحتينله كوزك بياضنك قرمزى ايله قارشقلغنه
دينور يقال ان فى عينك اسجرة وسجرا وهى بينة السجرة والسجر المسجر معظم وزننده والمنسجر منزجر
وزننده والمسوجر مجوهر وزننده شول صاچه وصف اولور كه اورلمش وطوبلنمش اولميوب چوزلمش وصارقش اوله
يقال شعر مسجر ومنسجر ومسوجر اى مسترسل ومرسل الاسجر احمر وزننده باجلخى پاك وصافى اولان صوكولنه
دينور يقال غدير اسجر اذا كان حر الطين وارسلانه دينور التسجير تفجير وزننده ومرادفيدر كه صويى روان
ايلمك معناسنه در يقال سجر الماء اذا فجره المساجرة مفاعله وزننده دوستلشمق معناسنه در يقال ساجره
اذا خاله الانسجار انفعال وزننده پيدرپى قطار اوزره يوريوب كتمك معناسنه در يقال انسجرت الابل اذا
تتابعت فى السير المسجهر مقشعر وزننده پك آق نسنه يه دينور يقال شئ مسجهر اى ابيض الاسجهرار
اقشعرار وزننده برنسنه پك آق اولمق معناسنه در نته كه مؤلف تلميح ايلدى ونبات اوزايوب زمين اوزره يايلمق
معناسنه در يقال اسجهر النبات اذا طال وانبسط واوه ده سراب جريان ايدركبى يلدرامق معناسنه در يقال
اسجهر السراب اذا ترقرق وجنكده بركيسه اعدانك مزراقلرى طوغريلوب كلمك معناسنه در يقال اسجهرت الرماح
اذا اقبلت يعنى اليك المسجهرة مطمئنه وزننده ايچنده يغمور لمعان ايدن سحابه يه وصف اولور يقال سحابة
مسجهرة اذا صارت يترقرق فيها الماء السحر سينك فتحى وحانك سكونى وفتحيله وسينك ضميله لغتدر آق جكره
دينوركه رئه دخى ديرلر تركيده اويكن تعبير اولنور يقال كل ذى سحر يتنفس وهو الرئة جمعى سحور واسحار كلور
ومنه المثل ❊يقال فلان انتفخ سحره وانتفخت مساحره❊ اذا عدا طوره وجاوز قدره مساحر بورا ده غير قياس اوزره
سحرك جمعيدر حسن ومحاسن كبى سائر احشاء اعتباريله تغليبا جمع اولمشدر لسانمزده دخى حد ومقدارنى تجاوز ايله
بالاپروازلق ايدنه شيشكن تعبير اولنور لكن مؤلف بصائرده مثل مزبورى اذا مل وجبن عبارتيله بيان ايلمشدر
خوف سببيله آق جكره انتفاخ عارض اولمغله ايكى تفسير دخى ملايمدر وكذا من الامثال تقول ❊انقطع منه سحرى
اذا يئست منه وصيادلر تفأل طريقيله صيد اولنه جق طوشان قسمنه مقطعة السحور اطلاق ايدرلر يعنى آق جكرلرى
پاره پاره اولمش كه شمدى طوتيلور ديمكى فال ايدرلر وبعضا مقطعه لفظنى اسم فاعل ايدرلر كه پك قاچقدن آق جكرنى
پاره پاره ايديجى ديمك اولور مؤلفك بصائرده بياننه كوره سحر حلقومك اوجنه وآق جكره دينور ومجازا بدنده انكا
محاذى اولان عضوه ده اطلاق اولنور وسحر كه جادولغه دينور فى الاصل برآدمك سحرينه يعنى آق جكرينه
اوروب آنى متغير وسرسم ايلمك معناسنه مصدر اولوب بعده جادولقده استعمال ايلديلر وسحر اوچ كونه در
مطلب
برى محض خداع وتخيلات دركه حقيقتى يوقدر شعبده وكوزباغجيلق تعبير اولنور خفتيد وسرعتدن نشئت ايدر
ايكنجى شياطينه تقرب سببيله بعض مرتبه معاونتلرنى استجلاب ايله اولور اوچنجيسى ارتكاب كفر ايله افسون ايده رك
صور وطبايعى كويا كه تغيير ايدرلر مثلا بعض آدمى حمار ايدرلر كه بو دخى كرچه مؤثردر لكن حقيقتى يوقدر
مسحور اولان آدم كنديسنى حمار اولدم قياسيله اشكجه سنه شيوه ايدر هرحالده سحرك وقوعى واردر نته كه معوذتين
اولبابده نازلدر واشبو سحر ماده سندن بعضا حسن ولطافتى تصور اولنور ومنه ان من البيان لسحرا وبعضا دقت
فعلى تصور اولنور ومنه يقول الاطباء ❊الطبيعة ساحرة❊ وصباح غداسنه سحر اطلاقى تأثيرينك الطف ودقتى
ملاحظه سيله در بعده آندن زمان غدا اولان سحر وقتى تفرع اولندى ياخود اوقاتك الطفى وپك نازكى اولمغله دقت
ولطافت تصورندن اخذ اولندى ياخود آق جكرك حالى اولان تنفس اعتبارندن تصوير اولندى زيرا وقت مزبور
كيجه نك ادبارى وكوندزك اقبالى هنكامى اولمغله صولغك آكوب ويرمسنه تشبيه اولنمشدر انتهى وسحر بحر وزننده
دوه قسمنك صرتنده عارض اولان ياغرك صاغالدقدن صكره يرنده قلان اثر ونشانه نه اطلاق اولنور كه بياض وآق چكر
شكلنده اولور السحور صبور وزننده تجديد ايتمكه دينور كه وقت سحرده اكل اولنان طعامدن عبارتدر السحر فتحتينله
صبحدن يعنى طاك يرى آچلمزدن مقدمجه اولان وقته دينور سحرى وسحريه دخى دينور مبالغه نفسنه نسبتله
وسحريه سحره ناظر دركه هاء ايله وقت مزبوره دينور سحردن اخص در تقول اتانى فى السحر والسحرى والسحرية
اى قبيل الصبح وسحر بياضى غالب اولان سياهه دينوركه آقچل سياه اولور وقت مرقومه تشبيله در يقال
فى لونه سحر وهو سحرى اللون اى فيه بياض قد علا السواد وهر شيئك اوجنه اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى
وسحر لفظنك جمعى اسحار كلور السحرة سينك ضميله اول سحره دينوركه فجر كاذب اوله جقدر سحراعلى
معناسنه وتقول لقيته سحر يا هذا معرفة تريد سحر ليلتك فان اردت نكرة صرفته فقلت اتيته بسحر وبسحرة يعنى
اكر بو كيجه نك سحر معهودنده ملاقى اولديغكى افاده ايدرسك عدل ومعرفه سببلريله غير منصرف اولمغله منصوب

اولورز برامعرّف باللامدن معدولدر نته که بعضلر رجب لفظنك عدم انصرافنی الرجب کلمه سندن معدولیتله
تعلیل ایدرلر واکر لاعلی التعیین اسحاردن برسحرده رؤیت ایلدیککی اشعار ایدرسن نکره ومنصرفه اولمغله
مجرور اولور وسحره صحره معناسنه درکه سیاهه غالب اولان آقلغه دینور الاسحار همزه نك کسریله سحر
وقتنده کزمك و بر یره کتمك معناسنه در یقال اسحر الرجل اذا سار فی السحر وسحر وقتنه کیرمك معناسنه در
یقال اسحر الرجل اذا صار فی السحر السحر سینك کسریله مطلقا مأخذی لطیف ودقیق اولان شیئه دینور
پس معروف جادولغه وکوز باغجیلغه اطلاق اولنور نته که ذکر وتفصیل اولندی و بو اسمدر یقال فلان یتعلم السحر
وقوله علیه السلام انّ من البیان لسحرا معناه والله اعلم انه یمدح الانسان فیصدق علیه حتی یصرف قلوب السامعین
الیه ویذمّه فیصدق فیه حتی یصرف قلوب السامعین ایضا الیه فقره لرده واقع ضمیرلر یمدح و یذم کلمه لرینك
متضمن اولدقلری مدح وذمّ لفظلرینه راجعدر وسحر مصدر اولور جادولق ایلمك معناسنه در یقال سحره سحرا
من الباب الثالث اذا عمل له السحر و برآدمه دوباره ورنك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحره اذا خدعه
وایراقلشمق معناسنه در یقال سحر عنه اذا تباعد واركن قالقمق معناسنه در یقال سحر الرجل سحرا من الباب الرابع
اذا بکر السحر سینك ضمیله جرمی تحوی تقلی اوزره یورکه دینور قلب معناسنه التسحیر تفعیل وزننده
بودخی آلداتمق ورنك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحر فلانا اذا خدعه المسحور سحره اوغرامش کشی یه
دینور یقال رجل مسحور ای مصاب بالسحر وتباه وافساد اولنمش طعامه اطلاق اولنور یقال طعام مسحور ای مفسد
وشول محله اطلاق اولنور که یغمورك کثرت ووفرتندن یاخود چایرك یوقلغندن تباه وخراب اولمش اوله یقال مکان
مسحور ای مفسد من کثرة المطر اوقلة الکلأ السحیر امیر وزننده قارنی آغر اولان آدمه دینور یقال رجل سحیر
اذا اصار قداشتکی بطنه اصل سحیر آق جکری آغریانه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر وقارنی بیوك اولان آته اطلاق
اولنور کویا که آق جکرینك بیوکلکندن ناشیدر یقال فرس سحیر ای عظیم البطن السحارة ثمامه وزننده بوغزلنمش
قیوندن قصابك قوپاروب آتدیغی آق جکره وقزل اوپکنه دینور یقال ذبح القصاب الشاة فرمی سحارتها وهی
منها مایقتلعه من الرئة والحلقوم بصائرده ماینزع من السحر عند الذبح فیرمی به عبارتیله مرسومدر السحارة جبانه
وزننده اطفال اویونجغندن براویونجق آدیدر واول برملعبه درکه آنده برخیط اولمغله برطرفندن چکسه لر بررنکده
واوبرطرفندن چکسه لر برغیری رنکده ظهور ایدر قال فی الاساس لعب الصبیان بالسحارة وهی لعبة فیها خیط
یخرج من جانب علی لون ومن جانب علی لون الاسحارة والاسحارّ همزه نك کسری وفتحی وراء نك شدّه سیله
والسحار مخفف اوله رق کتاب وزننده برکونه چایر اسمیدرکه دوه قسمی تسمین ایدر السوحر جوهر وزننده
سکود اغاجنه دینور سحار کتان وزننده اصحابدن برذاتك اسمیدر وعبدالله السحری که سینك کسریله در محدثدر
المسحر معظم وزننده جوفی ازاله اولنمش قاوق نسنه یه دینور یقال شیء مسحر ای مجوّف بونده تفعیل ازاله
ایچوندر آق جکری ازاله اولنمشه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر الاستحار افتعال وزننده خروس قسمی سحری
اوتمك معناسنه در یقال استحر الدیك اذا صاح فی السحر الاسحنطار افعلال وزننده برکسه کرینوب اوزانمق
معناسنه در یقال اسحنطر الرجل اذا امتدّ ومیل ایلمك معناسنه در یقال اسحنطر الیه اذا مال و برنسنه عریض
وطویل اولمق معناسنه در یقال اسحنطر الشیء اذا عرض وطال و یوز اوزره دوشمك معناسنه در یقال اسحنطر
الرجل اذا وقع علی وجهه الاسحنفار فایله اسحنطار وزننده برآدم سرعت وشتابله کچوب کتمك معناسنه در
یقال اسحنفر الرجل اذا مضی مسرعا و یول طوغرلمق معناسنه در یقال اسحنفر الطریق اذا استقام و یغمورك
چوق اولمق معناسنه در یقال اسحنفر المطر اذا کثر و برکسه پرکوی ومتکلم اولمغله سوزده بوشانمق معناسنه مستعملدر
یقال اسحنفر الخطیب اذا اتسع فی کلامه المسحنفر اسم فاعل بنیه سیله بلد واسع معناسنه در وهرماده ده
استاد وحاذق آدمه دینور یقال رجل مسحنفر ای حاذق وطوغری یوله دینور یقال طریق مسحنفر ای مستقیم
السخر سینك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والسخر فتحتینله والسخرة سینك ضمیله والمسخر میمك وخانك
فتحیله والسخر سینك ضمیله والسخر ضمتینله برآدمی استهزا ایلمك معناسنه در یقال سخر منه وسخر به سخرا وسخرا
وسخرة ومسخرا وسخرا وسخرا من الباب الرابع اذا هزئ وقوله تعالی وان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون
ای تستجهلونا یعنی تحملونا علی الجهل علی سبیل الهزؤ فانا نستجهلکم کما تستجهلوننا اشبو آیت کریمه ده استهزاء
مجاز طریقیله استجهال معناسنه مستعملدر مشاکله وجهیله ده کرچه وارد اولمشدر کقوله تعالی الله یستهزئ بهم الایه
الاستسخار بودخی سخر معناسنه در یقال استسخر منه واستسخر به بمعنی سخر السخریة والسخریّ سینلرك

ضمیله اسملردر مسخره لغه دینور یقال اتخذوه سخریة وسخریا السخریّ سینك کسری وضمیله برآدمه زوراکی
برایش تکلیف ایلمك معناسنه در یقال سخره سخریا وسخریا من الباب الثالث اذا کلفه مالایرید وقهره
شارح دیرکه کرچه یاسز سخر دخی بو معناده مصدردر لکن یای نسبت زیاده ء قوّتی متضمندر خصوص وخصوصیت
کبی انتهی السخرة سینك ضمی وخانك سکونیله والسخریّ یایله والسخری سینك کسریله اجرتسز
زوراکی ایش ایشلین ارغاده کذلك طواره دینور یقال هو سخرة لی وسخریّ وسخریّ وکذا حمار ای یعمل
بالسخریّ وسخره شول کمسنه یه دینور که کندیسنی ناس دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایده لر مسخره دخی
دینور که قشمر تعبیر اولنور یقال هو سخرة ای یسخر منه الناس وسخرة شول کمسنه یه دینور که هرکوجی یتشن
آدم آنی زوراکی ایشلدراوله یقال رجل سخرة اذا کان یتسخر کل من قهره مؤلفك یتسخر قولنده ضمیر منصوب
محذوفدر سیوطی مزهرده بو وجه اوزره تحقیق ایلمشدر که فانك ضمی وعینك فتحیله فعله وزننده اولان نعوت
فاعل ایله مأوّلدر همزه ولمزه کبی وفانك ضمی وعینك سکونیله فعله وزننده اولان مفعول ایله مأوّلدر ضحکه وسخره
کبی انتهی السخرة سینك ضمی وخانك فتحیله دائما ناسی هزل واستهزا ایدر اولان کمسنه یه دینور یقال
رجل سخرة اذا کان یسخر من الناس السخر سینك فتحی وخانك سکونیله یلکنك موافق اوزره اسوب یوپاسنه
کتمك معناسنه در معنای مذکوردن متفرّعدر یقال سخرت السفینة سخرا من الباب الثالث اذا اطابت لها الریح
والسیر سخر سکر وزننده بقول انواعندن برنبات اسمیدرکه خراسانده اولور شارح سیکران ایله بیان ایلمشدر که
بالك تخمنك نباتیدر بنج ماده سنده ذکر اولندی التسخیر تفعیل وزننده رام ومنقاد ایلمك معناسنه در یقال
سخر فلانا اذا ذلّله و بو معنای آیدن مأخوذ در و برآدمه اجرتسز مجانا زوراکی ایش تکلیف ایلمك معناسنه در
یقال سخره اذا کلفه عملا بلا اجرة التسخر تفعل وزننده بودخی زوراکی ایش ایشلتمك معناسنه در یقال تسخر
فلانا بمعنی سخره السخبر بای موحده ایله جعفر وزننده مکه آیریغنه شبیه برشجر آدیدر مفرداتده دخی بو اسمله
متعارفدر و برموضع آدیدر السخیبرة مصغر بنیه سیله بنوالاضبط یوردنده برصویك اسمیدر سخبرة خطبه
وزننده اسامیدندر سخبرة الازدیّ وسخبرة بن عبیده اصحابدندر وسخبرة بنت تمیم صحابیه در السدر سینك
کسری ودالك سکونیله شجر نبق اسمیدرکه عربستان کراسی تعبیر اولنور طرابزون خرماسی اول نوعدندر
مفردی سدره در جمعی سدرات کلور وسدرات کلور کسرتینله وسدرات کلور سینك کسری ودالك فتحیله
وسدر کلور عنب وزننده وسدر کلور ضمتینله شارح دیرکه سدرات سینك کسری ودالك فتحیله سدرك جمع الجمعی در
وسدرات دالك سکونیله سدره نك جمعیدر وشجر مزبور ایکی کونه اولور بری بستانی درکه یمشی خوش اولوب
و یپراغیله غسل اولنور و بریسی برّی درکه یمشی ککره اولور وایکیسنکده کولکه سی بغایت قویو ولطیف
وخفیف اولور انتهی وسدره تابعیندن برذاتك اسمیدر وابو سدره سحیم الهجیمی نام شاعرك کنیه سیدر
وسدرة المنتهی سماء سابعه ده در شارح دیرکه علوم مخلوق اکا منتهی اولوب اوته سنه تجاوز ایلمز علم الالهیه محوّلدر
تفصیلی تفاسیرده مشروحدر ذوسدر فکر وزننده ذوسدیر زبیر وزننده سدرتان بر موضعلردر سدیر
امیر وزننده حیره ناحیه سنده برنهرك اسمیدر و یمنده برارضك آدیدر برود سدیریه اورایه منسوبدر ومصرده عباسیه
قربنده برموضع آدیدر وسدیر بن حکیم سفیان ثورینك شیخی اسمیدر وسدیر تازه چایره دینور یقال یرعی المال
فی مرعی کثیر السدیر ای العشب سدیر زبیر وزننده بصره ایله کوفه ارالغنده بردوز صحرا آدیدر شارح دیرکه
مؤلف اسم قصر اولان سدیردن که امیر وزننده در سکوت ایلدی اصل سدیر اول قصری مشتمل اولان بنیان عظیمك
اسمیدرکه سه دیر فارسی معرّبیدر اوچ قات اولمغله آنکله تسمیه اولنمشدر وقصر مزبورك اسمی خورنق ایدی
معمار سنمارك دستیاری ء عمارتیله ملك حیره نعمان بنا و بعد الاتمام سنمار سوء جزا ایله مکافاتی اجرا ایلدی انتهی
وسدیر زبیر وزننده غطفان دیارنده برموضع آدیدر وحجازده برصو اسمیدر سدیره دخی دیرلر السدر فتحتینله
والسدارة صداره وزننده سرکشته وحیران اولمق معناسنه در یقال سدر الرجل سدرا وسدارة من الباب الرابع اذا تحیر
وشدّت حرارتدن دوه قسمنك کوزلری طمانلنوب کورمز اولمق معناسنه در یقال سدر البعیر اذا تحیر بصره من شدّة
الحرّ السادر والسدر کتف وزننده سرکشته ومتحیر کشی یه دینور یقال رجل سادر وسدر ای متحیر وسادر کار
وکردارنده مبالات واهتمام ایلمز اولان لاابالی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سادر اذا کان لایهتمّ ولایبالی ماصنع
وحرارت هوانك شدّتندن کوزلری طمانلنوب خیره اولمغله ادراکدن قالمش اولان دوه یه دینور یقال بعیر سادر
اذا اصار قد تحیر بصره من شدّة الحرّ وسدر کتف وزننده دریایه اطلاق اولنور کویا که حیرتندن برطرفه روان

اولمز السدار كتاب وزننده او بوشقلغه شبيه برحالته دينوركه وجوده عارض اولوب حس وعملدن مانده اولور
يقال اخذه السدار وهو شبه الخدر السيدارة سينك كسر ومديله نسوانك باش اورتولرينك آلتنده اولان يشمق
وسربند مقوله سى وقايه يه وآكنه بغلندقلرى چنبره ودلداده يه دينور مترجم ديركه اشبو سيداره ستارهٔ فارسى معربى
اولمق ملحوظدركه فارسيده سايبانه وشمسيه يه واوج قات شيئه دينور آندن اخذ ومعناى مزبورده استعمالى بعيد
دكلدر انتهى سدر سينك ضميله قبر وزننده اطفال لعبلرندن برلعب آديدر الاسدران تثنيه بنيه سيله ايكى
كوزده ايكى طمره اطلاق اولنوركه كوز طمرى اوله جقدر هر برى اسدردر وجه مذكور اوزره وهن وضعفلرى سببيله
كوزك خيره لنمسنه سبب اولورلر وايكى اموزه دخى اسدران اطلاق اولنور كوزلردن كلان طمرلر اعتباريله ومنه
يقال جاء يضرب اسدريه اى عطفيه ومنكبيه اى جاء فارغا ولم يقض طلبته يعنى فلان حاجت ومرامندن محروم
وتهى دست كلدى ديمجك يرده كلام مزبورى ايراد ايدرلر شارح ديركه بو محلده صاد ايله وزاى معجمه ايله ده زبانزددر
بو اوج حرف برى برينه معاقب اولورلر انتهى السدر غدر وزننده باشده اولان صاچى وپرچمى صالبورمك
معناسنه در الانسدار آندن انفعالدر يقال سدر الشعر سدرا من الباب الاول فانسدر اى سدله فانسدل وانسدار
طاغ وبار مقوله سى يوكسك يردن اشاغى يه طوغرى بردوزه يه سكرده رك انوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال
انسدر يعدو اذا انحدر واستمر السر سينك كسرى ورانك تشديديله والسريرة سينك فتحيله دروننده كتم
واخفا اولنان رازه دينور سرك جمعى اسرار وسريره نك جمعى سرائر كلور يقال افشى سره وسريرته وهو
مايكتم فى النفس ويقال * صدور الاحرار قبور الاسرار * وسر جماع معناسنه استعمال اولنوركه كيزلو ايشدر
يقال ماطيب سرها اى جماعها وآلت تناسله اطلاق اولنور كما سيذكر ونكاح معناسنه مستعملدر يقال واعدها
سرا اى نكاحا ونكاحى افصاح واظهار ايلمكه دينور وزنا وفجور معناسنه مستعملدر يقال لا يرجى من ولد السر
اى ولد الزنا وعورتك فرجنه اطلاق اولنور يقال التقى السران اى الفرجان وآيك اولنه على قول آخرينه وعلى رأى
وسطنه اطلاق اولنور يقال صام سر الشهر اى مستهله او آخره او وسطه اول وآخرنده قمرك استسرار
واختفاسى ملاحظه سيله در واوسطى كويا كه شهرك جوفى اولمق مناسبتيله دركما سيذكر وسر هرشيئك اصل
وعنصر وبنيادينه اطلاق اولنور نمايان اولمديغيچون يقال هو كريم السر كثير البر اى الاصل وطپراغى صوى
وسبت اولان ارضه اطلاق اولنور محض نسب معناسندن مأخوذدر تقول زرعت فى سر من الارض اى كريمة
وهرشيئك جوفنه ولبنه ومغزينه اطلاق اولنور يقال هو فاسد السر اى الجوف واللب وصويك ونسبك خالص
وافضلنه اطلاق اولنور لب ومغز معناسندن متصوردر يقال هو فى سر النسب اى محضه وافضله وسر اسرار
كفك مفردى اولور يعنى الك اياسنده اولان جزكى يه كذلك جبهه ده اولان جزكى يه اطلاق اولنور جمعى اسرار
وجمع الجمعى اسارير كلور علم كف وعلم پيشانى اول جزكيلردن استنباط اولنور تقول نظرت الى اسرار كفه ويقال
برقت اسارير جبهته اى خطوطه وبودرينك بوكلنده مستور اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وسر الوادى دره نك
بطننه ووسطنه اطلاق اولنوركه اطيب وخوشتر اولان يريدر يقال نزلوا بسر الوادى وهو بطنه واطيبه وطيب
وكريم اولان ارضه اطلاق اولنور مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وهرشيئك محض وخالص اولانه اطلاق اولنور تقول
اعطيت سر ذلك الشئ اى خالصه وسر حجاج بصره يولنده بر وادى آديدركه طولى اوچ مرحله در ويمنده
بر ناحيه اسميدر وبلاد تميمده برموضع آديدر وبطن الحله ده بر وادى آديدر ونجد اولكه سنده قبيلهٔ اسد يوردنده
برموضع آديدر السرار سحاب وزننده والسرارة سحابه وزننده بونلرده نسبك وصويك خالص وكزيده سنه
اطلاق اولنور يقال هو من سر النسب وسراره وسرارته اى محضه وافضله وسراره برنسنه نك خالص اولمسنه دينور
يقال هو سر بين السرارة اى خالص بين الخلوص وبوندن فعل متصرف اولمز وسرار وسراره بطن الحله ده بر وادى
آديدر سر دخى دينوركه ذكر اولندى وسرار الوادى وسرارة الوادى سر الوادى كبى دره نك بطننه اطلاق
اولنوركه خوش واطيب اولان يريدر وسرار خرما قورغنه اطلاق اولنور سباب معناسنه هنوز نضج بولوب ظهوره
چقمديغى ملحوظيله وسرار الشهر آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور كما سيذكر السرر فتحتينله وضمتينله لغتدر
بودخى الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكيلره اطلاق اولنور سركبى وابه قادينك چوجغك كوبكندن كسوب آتديغى
فضله يه اطلاق اولنور سره سينك ضميله كوبكه دينور كما سيجيء وسرر برعلت آديدركه دوه قسمنك دوشنده كركره
يعنى دكرمى مهره سنده باغرلقدن عارض اولور اول دوه يه اسر دينور كما سيجيء وبرنسنه نك ايچى بوش وقاوق اولمغه
دينور يقال قناة سراء اى جوفاء بينة السرر وسرر الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور السرار

كتاب وزننده بودخى الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكى يه دينور وسرار حجازده برموضع آديدر ويمامه قربنده
برصو على قول تميم بلادنده برچشمه آديدر وسرار الشهر سرار كبى آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور يقال هذه
ليلة السرار والسرار والسرر اى آخر ليلة من الشهر السر سينك ضميله رى نام بلده قضاسنده برقريه آديدر
اعلامدن زياد بن على السرى اورادندر وحجازده مزينه بلادنده برموضع آديدر وسر مصدر اولور فرحناك
ايلمك معناسنه كما سيذكر وهنوز طوغمش چوجغك كوبكندن كسيلوب آتيله جق فضله يه اطلاق اولنور سرر كبى
جمعى اسره كلور تقول تعلمت العلم قبل ان يقطع سرى وسررى وهو ما يقطع من السرة وبو ماده لرهپ سر وخفا
معناسندن مأخوذلردر عكن بطنده مستتر اولديغيچون اطلاق اولنمشدر سراء سينك ضمى وفتحى والفك مديله
وادئ سلمى يانده برصو آديدر ووادئ ارل قربنده برطاشلق وقوملق يرك اسميدر وسر من رأى قصبه سنك
اسميدر كما سيذكر السرير امير وزننده بنو دارم على قول بنو كنانه ديارنده برموضع آديدر وبلاد آللان ايله باب الابواب
بيننده بر مملكت اسميدر كه مخصوص پادشاهى وسكاننك بشقه جه دين وملتلرى واردر كتب جغرافياده سريرا آللان
حالا طاغستان ديدكلرى مملكتدركه دار الملكى قوموق نام قصبه در ولان آبازه وچركس وآچق باش وكورجى
طائفه لرينك ولايتلريدركه مجموعى بحر خزر ايله بحر سياه بيننده واقع وشمالسى روس مملكتنه مجاوردر واكاسرير
تسميه سى نوشروان كندى اقرباسندن برينى اورايه والى نصب واستقلال تام ايچون تخت نشين ايلديكه مبنى در
وسرير بر وادى آديدر وسرير تخت تعبير اولنان نشيمنه دينوركه معروفدر فارسيده اورنك دينور تخت ملوكده غالب
اولمشدر جالس اولان اهل جاه ورفعت مسرور اولديغى ملاحظه سيله اطلاق اولنمشدر جمعى اسره وسرر كلور
ضمتينله وسرير بيونك باش طورديغى يره اطلاق اولنوركه باشك كويا كه تختى وكرسيسيدر يقال ضرب سرير رأسه
وهو مستقره من العنق وسرير ملك وسلطنت معناسنه استعمال اولنور لزوم علاقه سيله يقال زال سريره اى ملكه
ونعمت ورفاه ووسعت معاش معناسنه مستعملدر يقال زال فلان عن سريره اذا ذهب عزه ونعمته وخفض عيشه
ونعش ميته اطلاق اولنور هنوز جنازه حمل اولنمسزين بعده جنازه دينور كتابه وزننده ومنشار چقدقده اوزرنده
ياپشق اولان قومه اطلاق اولنور مطلقا وزننده اوزانيلوب ياتيله جق شيئه اطلاق اولنور وحصير اوتنك اوزنه
دينور شحمة البردى معناسنه الاسارير اسرارك جمعيدركه الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكيلره دينور نته كه
ذكر اولندى وبومناسبتله محاسن چهره يه اطلاق اولنور يقال برقت اسارير وجهه اى محاسنه السرور ظهور
وزننده والسر سينك ضميله والسرى بشرى وزننده والتسرة تحله وزننده كه سماعيدر والمسرة ميمك
وسينك فتحيله برآدمى سوندرمك وشادان ايلمك معناسنه در يقال سره سرورا وسرا وسرى وتسرة ومسرة
من الباب الاول اذا افرحه مؤلفك بصائرده بيانه كوره قلبده منكتم اولان فرحه مخصوص اولوب بعده تعميم اولنمشدر
ويقال سر هو سرورا على بناء المجهول اذا فرح فهو مسرور السرور قبول وزننده اسمدر سونج معناسنه
السر سينك فتحيله بدوى عربلرك مرخ وعفار نام شجر تخته لرندن دوزدكلرى چقماغك بوش اولان
دليكنه برى برينه سوروب آتش چقرمق ايچون چوى صوقمق معناسنه در يقال سر الزند سرا اذا جعل فى طرفه
عودا ليقدح به وذلك اذا كان اجوف ويقال سر زندك فانه اسر اى اجوف وسر هنوز طوغمش چوجغك ابه قادين
كوبكنده اولان فضله يى كسمك معناسنه دركه كوبك كسمك تعبير اولنور يقال سر الصبى اذا قطع سره وبرآدمك
كوبكى آغرمق معناسنه در يقال سر الرجل سرا من الباب الرابع اذا اشتكى سرته وبرآدمه خوشبو چچكلر صونوب
عشقباد ايلمك معناسنه در يقال سر فلانا سرا من الباب الاول اذا حياه بالمسرة اى باطراف الرياحين كما سيذكر
وسر صفت مشبهه اولور هركسى دائما مسرور ودلشاد ايدن آدمه دينور يقال هو رجل بر وسر اى يبر الناس
ويسرهم ويقال قوم برون وسرون السرة سينك ضميله بدنده كوبك تعبير اولنان موضعه دينور فارسيده ناف
ديرلر جمعى سرر كلور صرد وزننده وسرات كلور وسرة الوادى سر وسرار كبى دره نك اطيب وخير وخوشتر اولان
يرينه اطلاق اولنوركه تمام وسطى اوله جقدر يقال نزلوا بسرارة الوادى وسرته وسرته وسراره اى بطنه وافضل
مواضعه وسرة الحوض حوضك نهايتنده صويك قرارگاهنه اطلاق اولنور وسره شول خاتونه دينوركه خير
واحسان ايله دائما ناسى مسرور ايدر اوله وبونك اصلى سرره دركه همزه وزننده در يقال امرأة سرة اذا كانت
تسر الناس الاسر همزه نك وسينك فتحيله اجوف وقاوق اولان شيئه دينور يقال زند اسر اى اجوف وشول
دوه يه دينوركه كوكسنده اولان طبق كبى دكرمى مهره سنده باغرلقدن علت حادث اولمش اوله اول علته سرر دينور
نته كه ذكر اولندى يقال بعير اسر اذا صار به السرر وبرآدمك امورينه قاريشوب محرم رازى اولان آدمه دينور

بهاسنك مقوّم عليهى اولان شيئه دينوركه نرخ تعبير اولنور جمعى اسعاردر وبو اسعار نار معناسندن منشعبدر
يقال رخص السعر وهو الذى يقوم عليه الثمن وسعر اساميدندر سعر الدؤلى عند البعض اصحابدندر وابو سعر
منظور بن حبه راجز معروفدر الاسعار همزه‌نك كسريله والتسعير تفعيل وزننده برنسنه‌يى نرخ معين اوزره رايج
آكوب صاتمق معناسنه‌در يقال اسعروه وسعروه اذا اتفقوا على سعر شارح ديركه اصل اسعار وتسعير برشيئه
نرخ وضع ايلمك معناسنه‌در يقال اسعر الامير اذا وضع السعر وآتشى علولندرمك معناسنه‌در يقال اسعر النار
وسعرها اذا اوقدها السعر سينك فتحى وعينك سكونيله بودخى آتشى وحروب علولندرمك معناسنه‌در يقال
سعر النار سعرا من الباب الثالث اذا اوقدها وكذا يقال سعر الحرب اذا اشعلها ومعلول اولان كمسه مقاربت
سببيله جرب وجذام كبى علت ساريه‌سنى غيره سرايت ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال سعر البعير الابل جربه
اذا اعداها وبرنسنه‌نك چوره‌سنى طولانمق معناسنه مستعملدر آتش يقان كمسه آتشك اطرافنى طولنديغى كبى ومنه
تقول لاسعرنّ سعره اى لاطوفنّ طوفه السعر سينك ضميله والسعار غراب وزننده اسيلكه دينور يقال ضربه
السعر والسعار اى الحرّ وسعر دلولكه دينور يقال اخذه السعر اى الجنون وسعر وسعار آجلغه دينور على قول
قرم معناسنه‌دركه خاصة ات قسمنه اولان اشتها وآرزودن عبارتدر تقول بى سعر وسعار اى جوع اوقرم وسعر
برمرضك آخره سرايت ايلمسنه دينور يقال جربت الابل بالسعر اى العدوى السعر ضمتينله بودخى دلولكه دينور
وبو معنا جمله مجازدر السعر كتف وزننده دلويه دينور يقال رجل سعر اى مجنون جمعى سعرى كلور سكرى
وزننده السعير امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر مطلقا آتشه اطلاق اولنور وآتشك علونه دينور لهب معناسنه
وسعور معناسنه‌دركه يانمش ياخود علولنمش آتش اوله‌جقدر الساعورة ناعوره وزننده بودخى آتشه اطلاق
اولنور سعير زبير وزننده برصنمك اسميدر وسعير بن العدّاء اصحابدندر المسعر منبر وزننده والمسعار محراب
وزننده آتشى او حروب علولندره‌جك كوسكى‌يه دينور يقال سعر النار بالمسعر والمسعار وهو ما يسعر به
وبو مناسبتله آتش جنك وقتالى اغرا واستعوا ايده‌رك اشعال ايدن آدمه مسعر حرب اطلاق اولنور يقال هو مسعر
حرب اذا كان يوقدها ومسعر اوزون بيونه على قول سخت وشديد اولان بيونه اطلاق اولنور ايكيسيده كوسكى‌يه
تشبيهله‌در يقال له عنق مسعر اى طويل او شديد وشول آته اطلاق اولنوركه سكردوب صچراديغى وقتده اياقلرنى
دوز ومنتظم وضع ايلميوب طاغنق وناهموار وضع ايدر اوله بنه كوسكى‌يه تشبيه اولنمشدر آتشى طاغتديغيچون
يقال فرس مسعر اذا كان يطيح قوائمه متفرقة ولا ضبر له ومسعر اساميدندر مسعر بن كدام سفيان ثورى ايله
سفيان بن عيينه‌نك شيخى اسميدر وكاه اولوركه مزبورك وهمنامنك ميملرنى تفألا مفتوح ايدرلر كويا كه مضاف
اولدقلرينه فال ايدرلر ياخود مسعر اوزون شيئه دينمكله طول عمرلرينه تفأل ايدرلر الساعور كافور وزننده اوجاغه
وفرونه وتنوره دينور وآتشه دينور ونصارى طائفه‌سنك معرفت علم طبابتده مقدّم وپيشوالرينه دينوركه رئيس
اطبا اوله‌جقدر شارحك بيانه كوره فى الاصل ساعورادركه سريانيدر خسته‌لرى تفقد ايدن كمسه‌يه دينور
السعارة سينك كسريله والسعرورة سينك ضميله صباح وقتنه اطلاق اولنور استناره‌سى ملاحظه‌سيله
تقول اتيته وقت السعارة والسعرورة اى الصبح وكونشك پنجره‌دن وباجه‌دن ايچرويه نفوذ ايدن شعاعنه
دينوركه ناس اكا ذرّه تعبير ايدرلر المسعور شول اكول واينهان كمسه‌يه اطلاق اولنوركه قارنى كرك كبى
طويوب طولسه دخى ينه اكل طعامه حريص اوله معاذ الله جوع البقره مبتلادر كويا كه اكل ايلديكى طعام معده‌سنده
آتش اشتها ايله محو اولور يقال رجل مسعور اى حريص على الاكل وان ملئ بطنه السعرة بعره وزننده اوكسوركه
دينور يقال اخذته السعرة اى السعال وبرايشك وبرنسنه‌نك اوّلنه ونو ظهورلغنه اطلاق اولنوركه آتش علوى كبى حدتى
هنكاميدر يقال فعله فى سعرة شبابه اى اوله وحدّته السعران فتحاتله پك سكرتمك معناسنه‌در سعر ناردن مأخوذدر
يقال سعر الفرس سعرانا اذا عدا شديدا سعران سينك كسريله بر رجل اسميدر الاسعر احمر وزننده شول
آدمه اطلاق اولنوركه بغايت نحيف وزبون وكوده‌سى لحم وشحمدن عارى اولوب جابجا سكيرلرى چوب كبى نمايان اولور
اوله كوسكى كبى قوبقورى آدم اوله‌جقدر يقال رجل اسعر اى القليل اللحم الظاهر العصب الشاحب واسعر
مرثد بن ابى حمران الجعفىّ نام شاعرك لقبيدر وزيد بن صوحان نام كمسه‌نك كوله‌سى لقبيدر على قول بو معجمه ايله‌در
واسعر الجعفى واسعر بن رحيل التابعى واسعر بن عمرو محدثلردر وهلال بن اسعر البصرىّ اكال مشهوردر
وصفيه بنت اسعر شاعره‌در المساعر ميمك فتحيله مسعرك مفرديدركه مقعد وزننده‌در انسانك وحيوانك قصيق
يرلرينه اطلاق اولنوركه قولتق وبوط ايچلرى اوله‌جقدر آجشوب يانديغيچون يقال اخذ الجرب فى مساعره اى ارفاغه

وآباطه الاستعار افتعال وزننده او يوز مرضى دوه‌نك قصيق يرلرندن بشلمق معناسنه‌در يقال استعر
الجرب فى البعير اذا ابتدأ بمساعره وآتش علولنمك معناسنه‌در يقال استعرت النار اذا اتقدت واوغرى طائفه‌سى
علو كبى برى اوته چالوب چارپمق معناسنه مستعملدر طريق جادده مشهود مزاولمشدر يقال استعر اللصوص اذا تحركوا
كأنهم اشتعلوا وشرّ وفتنه وحرب وجدال فعلجم كبى منتشر اولمق معناسنه مستعملدر يقال استعر الشرّ
والحرب اذا انتشرا التسعر تفعل وزننده بودخى آتش يانمق معناسنه‌در يقال تسعرت النار اذا اتقدت
المسعر مقعد وزننده دوه قسمنك قويرغنك انجه‌رك برينه اطلاق اولنور كويا كه اورانك تويلرى يانمش كبى اولور
يستعور يانك فتحيله ياء فصلنده مرسومدر السعبر جعفر وزننده والسعبرة هاء ايله صويى پك چوق اولان
قويى‌يه دينور يقال بئر سعبر وسعبرة اى كثيرة الماء ويقال ماء سعبر اى كثير واجوز شيئه دينور يقال سعر سعبر
اى رخيص السعابر سعبرك جمعيدركه بغدايدن چقان آيلجق مقوله‌سى نسنه‌لره دينور زوان ودلوجه وقراموق
كبى تقول نقّ الطعام عن السعابر اى ما يخرج منه من زوان ونحوه السعتر تاى فوقيه ايله جعفر وزننده ككيك
تعبير اولنان نبات معروفه دينور برنسنه ككيك وبستانيسنه عربى اوله‌رق سعتر تعبير اولنور آر نوديرى دخى اول
نوعدندر وصاد ايله صعتر عنوانده رسم اولنمسى اعلادر شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون زيرا اعجام معتبر
دكلدر خصوصا ترك اعجام اولنمش اوله السعترىّ ياى نسبتله شن وشاطر وشقراق آدمه يقال رجل سعترىّ
اى شاطر مترجم ديركه فارسى مصطلحاتندن سعترى زيبقچى عورته دينور انتهى وسعترى كريم اولوب شجيع
وبهادر اولان آدمه دينور يقال رجل سعترىّ اى كريم شجاع ومحدثيندن يوسف بن يعقوب النجيرمىّ لقبيدر
السغر سينك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله نفى وتبعيد ايلمك معناسنه‌در يقال سغر الشئ سغرا من الباب الثالث
اذا نفاه السفر سينك فتحى وفانك سكونيله سپورمك معناسنه‌در يقال سفر البيت سفرا من الباب الثانى اذا كنسه
مؤلفك بصائرده بيانه كوره سفر ماده‌سى برنسنه‌دن غطاء وستاره‌يى كشف ايلمك معناسنه موضوعدر واعيانه
مخصوص صدر سفر العمامة عن الرأس وسفر الخمار عن الوجه كبى واسفار كه افعال بابندندر لونه مختصّدر ومعانئ
سائره بر مناسبتله آنلردن متفرعدر انتهى وسفر اسامئ رجالدندر فى الاصل سافر معناسنه اولوب بعده علم
استعمال ايلديلر واساميده فانك سكونى وكنيه‌لرده فتحيله اولمق ملتزمدركه كنيه‌لرده علم اولمامش اولور سفر بن
نسير تابعيندندر وسفر ابو الفيض ايله مكنى يوسف نام محدثك پدرى اسميدر وسفر كذلك مصدر اولور برنسنه‌يى
برشيئك يوزندن صيروب ياخود قالدروب آچمق معناسنه‌در يقال سفرت الريح الغيم عن وجه السماء اذا كشطته
وطاغتمق معناسنه مستعملدر يقال سفر الشئ اذا فرّقه وسفر اثر ونشانه اطلاق اولنور سفر وازاله اولنان نسنه‌دن
قالديغيچون جمعى سفور كلور وسفر سافر معناسنه اولوركه تسميه بالمصدردر بوله كيدن آدمه دينور يقال رجل
سفر اى سافر شارح ديركه بو معنادن فعل تصريفى مهجوردر مصدرى اسم اوله‌رق استعمال اولنديغنه كه مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر انتهى وسفر سافر لفظندن جمع اولور سفره كيدن كمسه‌لره دينور وبو صحب وصاحب كبيدر يقال
قوم سفر اى ذو وسفر ويقال قوم سافرة واسفار وسفار ورجل سافر پس اسفار وسفار سافرك جمعلريدر
وسافره جماعت اعتباريله‌در وسفر دوه‌نك برونه برونده‌لق كچورمك معناسنه‌در يقال سفر انف البعير سفرا اذا
جعل له سفارا وصباح يرى آچلوب اغارمق معناسنه‌در يقال سفر الصبح اذا اضاء واشرق وجنك وقتالك شدتى
برطرف اولوب يواشلنمغه يوز طوتمق معناسنه مستعملدر يقال سفرت الحرب اذا ولّت وخاتون چهره‌سنى آچمق
معناسنه‌در يقال سفرت المرأة اذا كشفت عن وجهها يعنى الخمار وبرنسنه‌نك كزيده‌سنى آيرتلوب صاتمق
معناسنه مستعملدر يقال سفر الغنم اذا باع خيارها وسفر سفاره معناسنه‌دركه ناس بيننى اصلاح ايلمكدر كما سيذكر
المسفرة ميمك كسريله اسم آلتدر سپوركه‌يه دينور يقال سفر البيت بالمسفرة اى المكنسة السفارة ثمامه وزننده
سپورندى‌يه دينور كناسه معناسنه السافر سفر اولان آدمه دينور نته كه ذكر اولندى يقال رجل سافر اى ذو
سفر وبوندن فعل تصريف اولنمز مصدرى اسم اوله‌رق استعمال اولندى جمعى اسفار وسفار كلور نصار وزننده
وسافر كوده‌سى اتسزجه چلمسز آته اطلاق اولنور كويا كه اتى كشف وازاله اولنمشدر يقال فرس سافر اى قليل
اللحم قال فى الاساس يقال سفر شحمه اذا ذهب وسافر دائما يوزنى كشف ايدن عورته دينور ذكر اولنان سفر
الوجه معناسندن صفت مختصه‌در يقال امرأة سافر اذا كانت تكشف القناع عن وجهها ويازيجى‌يه دينور كاتب
معناسنه كما سيذكر السافرة سفر اولان جماعته دينوركه ذكر اولندى وروم طائفه‌سندن برفرقه اسميدركه
اقصاى مغربده توطن وتمكن ايلمرله ناسدن پك بعيد اولدقلرى كويا كه باعث تسميه اولمشدر ومنه الحديث

لولا اصوات السافرة لسمعتم وجبة الشمس وهى امة من الروم كانه لبعدهم ولو غلهم فى المغرب اطلق عليهم المسفر
منبر وزننده پك چوق سفر وسياحت ايدر اولان كشى يه دينور كويا كه سفر ايچون مخلوق آلتدر يقال رجل مسفر
اى كثير الاسفار وسير وسفر بابنده طيانقلى توانا كشى يه اطلاق اولنور مؤنثلرى مسفره در يقال رجل مسفر
اى قوى على السفر السفرة سينك ضميله مسافرك استصحاب ايلديكى يول طعامنه دينور سفرة الجلد بوندن
مأخوذدر يعنى طعام صاردقلرى معهود دكرمى درى يه سفره اطلاقى حاليت ومحليت علاقه سيله بوندن مأخوذدر
مسافرلرك طعام صاروب كوتردكلرى وطعامك آلتنه يايدقلرى مبشبندن اولمغله كيدرك آنده استعمال اولنوب بعده على
الاطلاق استعمال اولندى لسانمزده صاد ايله صفره تعبير اولنور السفار كتاب وزننده دمور دن ياخود دريدن دوزوب
دوه قسمنك بورننه چكور دكلرى نسنه يه دينور كه بورنده لق تعبير اولنور يولاردن ماعدا اكا ايپ چكروب ياوز دوه يى آنكله
ضبط ايدرلر سر كشلكنى كشف وازاله ايلديكيچون اطلاق اولنمشدر جمعى اسفره كلور وسفر كلور سينك ضميله وسفاير
كلور واول آت قسمنك كمنده اولان صولوق برنده در وسفار مفاعله بابندن مصدر ثانى اولور كما سيذكر الاسفار همزه نك
كسريله دوه نك بورننه بورنده لق چكورمك معناسنه در يقال اسفر البعير اذا جعل على انفه سفارا و صباح يرى آچلوب
آيدينلق معناسنه در يقال اسفر الصبح اذا اضاء واشرق قال الشارح ومنه الحديث اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر بونده
اسفاردن مراد غلس زائل اولوب آيدينلق ظهورى هنكامنده اداى صلوة صبح ايلمكدر امام اعظم حضرتلرى
بو حديثله عامل اولمشدر واسفار صباح آيدينلغى هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال اسفر الرجل اذا دخل فى سفر الصبح
وآغاجك ييراقلرى دوكلمش اولمق معناسنه در يقال اسفرت الشجرة اذا صار ورقها سفيرا وجنك وجدال قزيشوب
شدت بولمق معناسنه در يقال اسفرت الحرب اذا اشتدت بونك ثلاثيسى جنك يواشيق معناسنه مستعملدر كه ذكر
اولندى پس اسفار كلمه سنك همزه سى سلب ايچون اولور ياخود الهاب نار معناسندن مجاز بمرتبتين دركما سيذكر
التسفير تفعيل وزننده بودخى دوه يه بورنده لق طاقمق معناسنه در يقال سفر البعير بمعنى اسفره و برآدمى سفره يوللامق
معناسنه در يقال سفر فلانا اذا ارسله الى السفر و دواب ومواشى يى اخشاملهِ يا تسو ييننده كه هنوز آيدينلق
اثرى اولور اوتارمق معناسنه در يقال سفر الابل اذا رعاها بين العشائين و فى السفير بوراده سفيردن مراد وقت
مزبورده آتشى علولندرمك معناسنه مستعملدر كويا كه صبح يرى كبى آچوب پارلتمش اولور يقال سفر النهار اذا الهبها
السفر سينك فتحى وفانك سكونيله والسفارة نظاره وزننده والسفارة كتابه وزننده قومك مابيننى اصلاح
ايلمك معناسنه دركه مراد يكديكره منافسه لرى اولان ايكى طائفه ميانه ميانجيلق وايلچيلك ايدوب وحشت
ومنافرتلرنى كشف وازاله ايله خوشدل ايلمكدن عبارتدر يقال سفر فلان بين القوم سفرا وسفارة وسفارة من الباب
الثانى والاول اذا اصلح السفير امير وزننده معناى مذكوردن وصفدر كه ميانجى وايلچى تعبير اولنور يقال
هو سفير بين القوم اى مصلح ورسول بونده سفير بمعنى فاعلدر وآغاجدن يره دوكيلوب دوشمش ييراغه اطلاق اولنور
بونده بمعنى مفعولدر تقول اعلف دابتك السفير وهو ما سقط من ورق الشجر وسفير بر موضع آديدر وكيجه اوائلنده
اولان آيدينلق اثرينه اطلاق اولنور كه بين العشائين هنكامى اوله جقدر السفور تنور وزننده برنوع بالق آديدر كه
پك قليچقلى اولور السفورة تنوره وزننده سبوره معناسنه دركه يازبوز تخته سيدر نته كه محلنده ذكر اولندى
سفار قطام وزننده بصره ايله مدينه بيننده ذى قار نام موضعك قرشوسنده بنو مازن بن مالك يوردنده برقويى آديدر
السفيرة سفينه وزننده نسوان عرب زينتلرندن بر كونه قلاده دركه ايلكلى اولوب آلتوندن وكومشدن دخى اولور
وسفيره طى قبيله سى بلادنده برناحيه آديدر سفير زبير وزننده بر موضع آديدر سفيره جهينه وزننده برياصم
طاغك آديدر المسافر مجالس وزننده مسفرك جمعيدر كه اسم مكاندر كشف اولنه جق يره دينور ومنه يقال
ما احسن مسفر وجهه ومسافر وجهه ووجوههم وهو ما يظهر منه التسفر تفعل وزننده دوه بين العشائين
اوتلامق معناسنه دركه هنوز آيدينلق هنكاميدر يقال سفر الابل فتسفرت اى رعاها بين العشائين فرعت
و برآدم هنوز آيدينلق بقيه سى وار ايكن كلمك معناسنه در يقال تسفر الرجل اذا اتى بسفر اى بقية بياض النهار
وكوده نك درى سى برنسنه دن متأثر اولمق معناسنه در اثر معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر الجلد اذا تأثر
و برآدم حاجتى بالكليه فوت اولمزدن اقدم برمقدارينى الدن قاچرميوب تدارك ايلمك معناسنه در بقيه بياض نهار
معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر شيئا من حاجته اذا تداركه وتزوج ايچون نسوانك روشن چهره لوسنى
طلب ايلمك معناسنه در يقال تسفر النساء اذا استسفرهن و برآدم آخرك ذمتنده لازم كلان ضمان وديت مقوله سى
حق مطلوبندن نصف مقدارينى طلب قلمق معناسنه دركويا كه همان نصفنه رضا ايله اول كسنه نك ثقلت عظيمه سنى

اسفار ايلمش اولور يقال تسفر فلانا اذا اطلب عنده النصف من تبعة كانت له قبله بوراده قبل عنب وزننده در السفر
سينك كسريله كتاب كبيره دينور على قول توراة شريف اجزاسندن برجزؤه دينور مؤلفك عادتى برماده مقيد
اولميه رق رسم اولنورسه البته اولى مفتوح اولور بوراده غالبا بالكسر قيدى قلم ناسخدن ساقطدر و بصائرده بالكز
كتابه حصر ايدوب حقايق واشكالاتى اسفار و بيان ايلديكى باعث تسميه اولمق اوزره رسم ايلمشدر جمعى اسفار
كلور وتورات جزؤنه اطلاق ايدنلر اشبو مثل الذين حملوا التورية ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفارا آيت كريمه سنه
بناء اطلاق ايلديلر السفرة برره وزننده سافرك جمعيدر كه كاتب معناسنه در پس سفره كتبه ديمكدر شارح
ديركه سفر حفر وزننده يازى يازمق معناسنه ده مستعملدر اسفار علوم وتبيين مرام ايلديكيچون يقال سفر الكتاب
اذا كتبه وسفره اعمال عبادى ضبط وكتب واحصا ايلمكه مؤكل اولان ملائكه يه اطلاق اولنور مؤلف بونكله
اشبو بايدى سفرة كرام بررة آيت كريمه سنه اشارت ايلمشدر السفر فتحتينله قطع مسافه معناسنه دركه اسمدر
جمعى اسفاردر شارح ديركه فى الاصل سفر مصدر دربرسمته ارتحال ايچون مكاندن خروج ايلمك معناسنه يقال
سفر الرجل سفرا من الباب الرابع اذا خرج للارتحال بعده قطع مسافه معناسنه اسم اوله رق استعمال اولندى
مكاندن منكشف اولمسى علاقه اعتبار اولنمشدر وسفر كونش غروب ايلدكدنصكره هنوز بقيه قلان بياض نهار
اثرينه دينور تقول خرجنا فى سفر اى بقية بياض النهار بعد مغيب الشمس وسفر بر موضع وحران قضاسنده برقريه
آديدر ابو السفر فتحتينله تابعيندن سعيد بن محمدك كنيه سيدر وعبدالله بن ابى السفر اتباع تابعيندندر ابو الاسفر
اشقر وزننده كرچه ابو حكيمدن اولدخى امام على رضى الله عنه حضرتلرندن روايت حديث ايلمشدر لكن مجهولدر
المسفرة محسنه وزننده كه اسفاردن اسم فاعل مؤنثدر مضيئه معناسنه در يقال وجه ووجوه مسفرة اى مضيئة
و بو مناسبتله قومرال تويلى ناقه دن آ قيجه اولان ناقه يه مسفرة الحمرة اطلاق اولنور يقال ناقة مسفرة الحمرة وهى
التى ارتفعت عن الصهباء شيئا صهباء تويلرينك ديبلرى آق واوجلرى قزل اولان قومرال ناقه يه دينمكله حمرتى آندن
مرتفع اولنجه آزجه اولمغله آ قيجل اولمش اولور وشيئا كلمه سى تميزدر المسفرة معظمه وزننده ايپك بومعنه
اطلاق اولنور كبة الغزل معناسنه المسافرة مفاعله وزننده والسفار قتال وزننده برمكاندن مكان آخره سير
وارتحال ايلمك معناسنه در يقال سافر الى بلد كذا مسافرة وسفارا اذا امضى مؤلفك بصائرده بيانه كوره وجه مذكور
اوزره كرچه ثلاثيدن سفر دخى بو معنايه در لكن تصريفى مهجوردر ومفاعله به تخصيصك وجهى مسافر مكاندن
ومكان آندن منكشف اولمق دقيقه سنه مبنى در ومسافره اولمك معناسنه مستعملدر يقال سافر فلان اذا مات ومسافرة
الرياح روزكارك مزايله سندن عبارتدر ومنه تقول العرب ان الرياح تسافر بعضها بعضا لان الصبا تسفر ما اسدته
الدبور والجنوب تلحمه يعنى صبا و باطى ولدوس يللرى يكديكره نسبتله ارش وارغاج منزله سنده در صبا يلى باطينك
سوروب كتورديكى بخارى كيرو توسكوروب كشف ولدوس ارغاج كبى ارقوريدن كتوروب ضم والحام ايدر الانفسار
انفعال وزننده برنسنه نك يوزنده اولان نسنه زائل اولمغله كشاده اولمق معناسنه در يقال انسفر شعره عن رأسه
اذا انحسر و برطرفه عزيمت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انسفرت الابل اذا ذهبت السفجر جميله جعفر وزننده
كوچك نسنه لره دينور صغار معناسنه و بونك مفردى مسموع دكلدر يقال ذو سفجر اى صغار السفسير سينك
كسريله سمسار معناسنه دركه ميانجى تعبير اولنان كسنه در بايع ايله مشترى بيننده بازار وقوعنه سبب اولور و بو دلالدن
بشقه در بو يوزوك مقامنده در ولغت مزبوره فارسيه در مترجم ديركه برهانده سفسار عنواننده مرسومدر وسمسار
سپسار معربيدر كذلك سفسار سپسار معربى اولمق اوزره مشروحدر انتهى وسفسير خدمتكاره دينور خادم معناسنه
وتابع و پير واولانه دينور و برايشك يا برنسنه نك اوزرنده قائم واصلاحى ورعايت وتيمارى خصوصنه مقدم ومداوم
اولان آدمه دينور كذلك خاصة ناقه قسمنك تيمار ورعايت ونظارتنده دائما متقيد اولان آدمه دينور وظريف ونازك
آدمه دينور وصناعتنده بغايت حاذق وماهر وچيره دست آدمه دينور يقال رجل سفسير اى ظريف ويقال هو سفسير
اى عبقرى حاذق بصناعته ومدبر ومدبر جليد وكاركزار وقهرمان آدمه دينور واصوات وموسيقيده حاذق
ودانا آدمه دينور كه اصوللرنى وشعبه لرنى ادوار وايقاع اوزره عالم اوله كذلك دموره متعلق اسلحه
وسائر اشيايى بغايت كوزل بيلوب فرق وتميز ايدن آدمه دينور و بريره كوندريلن پياده اولاغه دينور كه ساعى
تعبير اولنور فيج معناسنه كه پيك معربيدر و يونجه وچايردن بر دمت اولنغه دينور كه دوه يه علف ايدرلر جمعى سفاسير
وسفاسره كلور السفسار سينك كسريله هر فن وخصوصده ماهر وجمله يه فايق ونقاد وخبير آدمه دينور جهبذ
معناسنه و بو لغت روميه در السقر سينك فتحى وقافك سكونيله صقر كلمه سنده لغتدر كه چاقر طغانه دينور سين

وصادری برینه معاقبلردر کذلك صقر معناسنه‌در که وجودی کونش کرکی کبی چالوب یاقغله آزرده قلمق معناسنه‌در
یقال سقرته الشمس سقرا من الباب الاول اذا لوّحته بحرّها وآذته و بزونکلك ایلمك معناسنه مستعملدر که صاحب
حرمی سقر ایدر یقال فلان یسقر علی الحرم ای یقود قیادة وسقر بکمزه اطلاق اولنور تقول اکلنا السقر ای الدّبس
واسامیدندر سقر بن عبدالرحیم و سقر بن عبدالرحمن و سقر بن حسین و سقر بن عدّاس وابو السقر یحیی بن یزداد
محدّثلردر السقّار شدّاد وزننده کافره اطلاق اولنور نسبت اوزره‌در یاخود کندی نفسنی نار جهنمه
یاقدیغیچون ومحلّ ومستحق اولمیانلره دائما لعن ونفرین ایدن کمسیه دینورته که صقار دخی بو معنایه‌در کویا که
صاقور ایله ضرب وساقور ایله حرق ایلمش اولور یقال رجل سقّار ای لعّان لغیر المستحقین الساقور کافور
وزننده بك اسیلکه اطلاق اولنور تقول الیوم للشمس ساقور شدید ای حرّ وشول دمور داغنی‌یه دینور که
آتشده قزدروب آنکله اشك قسمنك کوده‌سنه داغ بصارلر سقر فتحتینله جهنم اسماسندر اعاذنا الله تعالی منها
واشبو سقر کلمه‌سی معرفه‌در یعنی علمیت ووزن فعل علتلریله غیر منصرفدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره معنای
مذکوردن مأخوذدر بعضلر عجمه لکنه ذاهب اولمشلر وسقر مکه‌ده منصور خلیفه‌نك قصری اولدیغی موضعه
مشرف برجبلدر آیدر سقران سلمان وزننده برموضع آدیدر سقروان نهروان وزننده طوس قضاسنده برقریه‌در
المسقار محراب وزننده بکمزی دائما سیلان اوزره اولان خرما آغاجنه دینور یقال نخلة مسقار اذا کانت
یسیل سقرها الاسقار همزه‌نك کسریله خرما آغاجی بکمزی سیلان ایدر اولمق معناسنه‌در یقال اسقرت
النخلة اذا کانت مسقارا سقر صقر وزننده وسقیر زبیر وزننده اسامیدندر ابو السقیر النمیری تابعیندندر وبکار بن
سقیر تابع تابعیندندر وسقیر وسهیل بن سقیر ویوسف بن عمرو بن سقیر محدّثلردر السقنقور سینك وقافك فتحیله
بر نوع جانوردر که سواحل بحر نیلده نشئت ایدر لحمی تقویت جماعده درجهٔ نهایته بالغدر جانور مزبور بو اسمله
متعارفدر ارککنك قضیبی ودیشیسنك فرجی ایکیشر اولور صوده وقره‌ده تعیش ایدر السقطری زبرجی
وزننده والسقطار کسرتینله هر بابده نقاد وماهر وخبیر وبارع ودانا آدمه دینور جهبذ معناسنه سقطراء
ضمتینله والفك مدّیله وسقطری الفك قصریله واسقطری همزه‌نك ضمیله بر جزیره آدیدر که بحر هندده
واقعدر زنکباردن کلان سفینه‌نك جانب یسارینه دوشر اول جزیره‌دن صبر ودم الاخوین دیدکلری دارو جلب
اولنور بو جزیره باب المندب خارجنده‌در عامه سقوطره دیرلر السقعطری قبعثری وزننده بغایت اوزون آدمه
ودوه‌یه دینورته که یای مشدده ایله سقعطریّ دخی دیرلر وایری واوز وشدید البطش دوه‌یه دینور السکر سینك
ضمیله والسکر ضمتینله والسکر سینك فتحی وکافك سکونیله والسکر فتحتینله والسکران فتحاتله
سرخوش اولمق معناسنه‌در یقال سکر الرجل من الخمر سکرا وسکرا وسکرا وسکرانا من الباب الرابع نقیض
صحا السکر کتف وزننده والسکران عطشان وزننده معنای مزبوردن صفتلردر مست وسرخوش
آدمه دینور مؤنثی سکره‌در فرحه کبی وسکری‌در صرعی کبی وسکرانه‌دیر که بنواسد لغتیدر جمعی سکاری کلور سینك
ضمی وراءك فتحیله وسکاری کلور سینك فتحیله وسکری کلور عطشی وزننده که مؤنث وجمعدر اولور السکیر سکیت
وزننده والسکر کتف وزننده والسکور صبور وزننده مبالغه‌یه دلالت ایدرلر اکثری سرخوش اولان
آدمه دینور یقال رجل سکیر وسکر وسکور ای کثیر السکر السکر فتحتینله مصدردر که ذکر اولندی واسم اولور که
شرابه اطلاق اولنور یقال شرب سکرا ای خمرا وخاصة خرمادن وکشوث یعنی باغ صرمشغی دیدکلری
نباتدن اتخاذ ایلدکلری نبیذه اطلاق اولنور ومطلقا مسکر اولان شیئه اطلاق اولنور ومحرّم اولان ثمره‌یه دینور شارح
دیرکه مراد محرّم اولان حاصل ثمراتدر که رزق حسن مقابلیدر واول حلال اولان حاصل ثمراتدر انتهی وسکر
سرکه‌یه اطلاق اولنور خلّ معناسنه وطعامه اطلاق اولنور ومصدر اولور طولمق معناسنه که مجازدر یقال
سکر الحوض سکرا من الباب الرابع اذا امتلأ وطارلمق وخشم وکین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سکر علیه
اذا غضب وغاظ السکرة فتحاتله شیلم اسمیدر که دلوجه دیدکلریدر بغدای ایچره اولور اختلال دماغی مورثدر
السکر سینك فتحی وکافك سکونیله سرخوش اولمق معناسنه‌در که ذکر اولندی وطولدرمق معناسنه‌در یقال سکر
الاناء سکرا من الباب الاول اذا ملأه وسکرا حرار بقولدن یعنی بشمکسزین اکل اولنور اولان اعشابدن برنوع سبزه
آدیدر وسکر نهرك وجدولك اوکنی بند ایلمك معناسنه‌در یقال سکر النهر سکرا من الباب الاول اذا سدّه
السکر سینك کسریله آندن اسمدر نهرك اوکنی طوتمغه دینور وصو بندینه دینور تقول اسکر النهر بالسکر
ای المسناة جمعی سکور کلور مؤلفك وما سدّ به النهر والمسناة قولنده واقع مسناة قول اولدن اخص‌در

السکور ظهور وزننده والسکران فتحاتله بل ساکن اولمق معناسنه‌در یقال سکرت الریح سکورا
وسکرانا من الباب الاول اذا سکنت الساکرة روزکاری ساکن لیمانلق کیجه‌یه اطلاق اولنور یقال لیلة ساکرة
ای ساکنة الریح السکران سلمان وزننده مشارق شامده بر وادی آدیدر السبکران صیمران وزننده
برنوع نبات آدیدر که هر دم تازه‌در حاصل اولان دانه‌لری مأکولدر بو نبات جمیع مفرداتده بنج ایله
مفسردر که دانه‌سنه بالنك تخمی دیرلر معروفدر ومقتضای مادّه اول اولمق اغلبدر وسبکران برموضع آدیدر سکر
زفر وزننده مصره ایکی مرحله مسافه‌ده برموضع آدیدر السکر سینك ضمی وکاف مشدده‌نك فتحیله معروفدر که شکر
فارسی معرّبیدر لسانمزده دخی شکر تعبیر اولنور مفردی سکره‌در که اخصّ اوله جقدر برپارسنه اطلاق اولنور وسکر
برنوع تازه خرمایه اطلاق اولنور که بغایت خوش ولذیذ اولور وبرکونه اوزم اسمیدر که اکا بعضا مرق دیدکلری عارضه که
مزروعاته ده عارض اولور اصابت ایلمکله دانه‌لری طاغیلور انواعنك نازکیدر واطیبیدر السکرة هایله قادسیه‌ده برصو آدیدر
وسکر وسکره اسماء والقابدندر ابن سکره محمد بن عبدالله الشاعر الهاشمی الزاهد کنیه‌سیدر وعبدالله بن المبارك
الصباغ که ابن سکره ایله معروفدر محدثدر وقاضی ابو علی بن سکره امام معروفدر وسکر محدثیندن احمد بن سلیمان الحربی
لقبیدر وعلی بن حسن بن طاووس بن سکر محدثدر وسکر الواعظ که امام بخاری تاریخنده محدّثین عدادنده ذکر
ایلمشدر کتف وزننده‌در السکّار کتّان وزننده نبّاذ معناسنه‌در که نبیذ وخمر چقاروب صتان کمسه‌در میخانه‌جی
اوله جقدر السکرة سینك فتحی وکافك سکونیله اسمدر سرخوشلغه دینور یقال به سکرة شدیدة نقیض صحوة
ومنه سکرة الموت وسکرة الهمّ ای شدّته وهمّه وغشیته التسکیر تفعیل وزننده بوغمق معناسنه‌در ذکر اولنان
سکر نهر معناسندن مأخوذدر بند نفس ایلدیکیچون یقال سکر فلانا اذا خنقه وکوزی نظردن آلیقومق معناسنه
مستعملدر ومنه قوله تعالی سکرت ابصارنا ای حبست عن النظر وحیرت اوغطیت وغشیت وقرئ سکرت
بالتخفیف ای حبست تفسیر اوّله کوره سکر نهردن وثانی‌یه کوره سکر خمردن مأخوذ اولور المسکر معظم وزننده
مخمور وخمار آلوده دینور یقال شرب فی العشاء خمورا واصبح مسکرا مخمورا الاسکندر همزه‌نك کسری وقلیلا
فتحیله ابن الفیلسوف درکه پادشاه مشهوردر آخر ملوك فرس اولان دارایی قتل وجمیع بلاده مالك اولمشدر
مترجم دیرکه مؤلف بوراده الاسکندر ابن الفیلسوف ونون بابنده ذو القرنین اسکندر الرومی عبارتیله رسم ایلمکله
اهل تحقیقك اسکندر برذات اولدیغی قوللرینه موافقدر بو اسکندر یونانی ورومی ایله زبانزده‌در ایکیسندن مراد
بردر کرچه بیضاوی وسعدی چلبی مرحوم یونانی صاحب خضر ورومی صاحب ارسطو اولمسنی اشعار ایدر
وسعدی چلبی سائر بعض اختلاف دخی بسط ایدر لکن بو بابده احقّ بالقبول اولان قول مقبول بودر که اسکندر
فقط بر پادشاه‌در ورومیدر مقدونیادن یعنی روم ایلیدن نشأت ایلمشدر پدرینك اسمی فیلبوس درکه تعریبیله فیلقوس
دیرلر روم ایلیده فیلپا دیدکلری بلده که حالا فلبه تعبیر ایدرلر موالی دوریه‌نك اقصای قضالریدر مز بوره منسوبدر
حالا آثاری نقل ایدرلر مؤلفك ابن الفیلسوف عنوانده رسمی تحریف نسّاخدر واسکندر الکسندر یاخود الاساندر
معرّبیدر که رومیده ویونانیده ابو آدم دیمکدر شاکرد افلاطون اولان معلم اوّل ارسطو نام فیلسوفك شاکردیدر
تاریخ هجرتدن طقوز یوز اوتوز بش سنه مقدّم عسکر بیکران ایله مملکت ایران اوزره سفر وآخر ملوك فرس اولان
دارابن داراب بن بهمن ایله جنك وبالاخره غالب اولوب دارایی قتل وارسطو ارشادیله ملوك طوایف وضع ایلمشدر
دارایی قتل ایلمسی مبدأ تاریخ اسکندری اعتبار اولنمشدر وشهر زورده وفات ایلدی بعد وفاته ممالك اتباعنه قالوب
اسقلینوس مقدونیا یعنی روم ایلی یی اندلس اولکه‌سنه وارنجه ضبط ایدوب ایتالیه مملکتنك دار الملکی اولان رومه‌ده
اقامت ایلدی وانطقیوس شام وجزیره وبابلی ضبط ایلدی انطاکیه شهری اکا منسوبدر ومطروس ارمینیه
وآذربیجان ودیلم اولکه‌لرینه مالك اولدی وبرهانده مسطوردر که اسکندروس رومی لغتنده صرمساغه دینوب
اسکندرك والده‌سی ملك دارابك زوجی ایدی مبتلا اولدیغی بخر علتنی صرمساغله دفع ایلمکله اول حالده اسکندری
تولید ایلمکین اول اسمله تسمیه ایلدی بانی سدّ یأجوج اولان بودکلدر اول یمنده حمیر قبیله‌سندن اذواء تعبیر اولنان
ملوکدن بر پادشاهدر که اسمی صعب ولقبی ذو القرنین ایدی حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم ایله معانقه
ایلدیلرته که صحیحینده مسطوردر اسکندر یونانی که رومی دخی دیرلر آندن متاخردر میانه‌لرنده بیك طقوز یوز اللی
سکز سنه تفاوت اثبات اولنمشدر واسکندر وجه مذکور اوزره ارسطو شاکردی اولمغله فلاسفه‌دندر وذو القرنین
ایسه نبوّت وولایتنده اختلاف واردر واسکندر لفظی رومی وذو القرنین عربیدر ایکیسی دخی روی زمینی سیر
وسیاحت وهر بری بنیاد شهر وولایت ایلدیلر وبعض کتب انسابده نسبی بو سلسله اوزره مرسومدر اسکندر بن

مطلب مهمّ

فيلبوس بن حريم بن هرمس بن منطروس بن رومی بن ليطی بن ثابت بن سرحون بن رومه بن قرمط بن نوفل بن
عيصو بن اسحق بن ابراهيم عليهما السلامدر پس بعض ناسك اسكندر ذوالقرنين تعبيرلری نظرۀ حمقا ايله
كتب مشوشۀ تواريخدن اخذ ايلمرينه مبنی در معتبر دكلدر زيرا بعضا رومی وبعضا يونانی نسبتيله مرسوم اولمغله
هر بری بشقه فهم ايدرلر مع هذا وجه مذكور اوزره ايكيسی برشخص در كاه تخت ولايتنده اولان يونان اولكه سنه
وكاه نسبی نسبتنه عزو ونسبت ايدرلر جملۀ فحولك تلقی بالقبول ايلدكلری يمن تاريخنده وسائر كتب تواريخ معتبرده مؤكدا
مثبت اولديغی اوزره ذوالقرنين تبابعۀ يمندن حميری القبيله در اسمی صعب بن الرايش ذی مرابد بن حال ذی سد دبن
عادذی منح بن عامر بن ملطاط بن سكسك بن وائل بن حمير بن سبا بن يشجب بن يعرب بن قحطان بن هود بن عابر بن شالخ
بن ارفخشد بن سام بن نوح عليه السلامدر و بو رسمه بيان ابن عباس حضرتلرندن صحيحا مرويدر حتی بيان مذكور عقبنده
اسكندردن دخی سؤال ايلدكلرنده حكيم رومی ايدی ساحل بحرده برمناره بنا ايدوب وعالمی كشت وكذار ايلدی ديو جواب
ايلمشدر كذلك كعب الاحباره دخی سؤال ايتدكلرنده اصح اولەرق ذوالقرنين صعب بن الرايش ذی مرابددر واسكندر
بنو يوناندر عيصو بن اسحق عليه السلام نسلندندر ديدی وامام علی كرم الله وجهه بركون حضار مجلسه حدثوا
عن حميرفاتن فی حديثها عجايب وذوالقرنين ملك تبع عبارتيله خطابی قول سابقی مؤيددر وحضرت خضر عليه السلام
ايله ذوالقرنين ملاقی اولوب برابرجه غرب وشرقه خلقی ايمانه دعوت ايده رك سير وسفر ونيجه آثار عظيمه وضع ايلمشدر
نته كه نسلندن تبع ابوكرب اسعد بن عدی بن صيفی بن سمودعش بن ناشر النعم اشبو ابياتنده اشعار ايلمشدر

ان كان ذوالقرنين جدی مسلما — كل الملوك لملكه كالسجد
طاف المشارق والمغارب عالما — يبغی علوما من كريم مرشد
ويری مسير الشمس عند غروبها — فی عين حامئة لها تتوقد
فلقد اذل الصعب صعب زمانه — واثار غرة عزه بالفرقد
حكم الامور فما حكمت آياته — تجری الی اجل له وبموعد

كذلك حكماء وبلغاء عربدن قس بن ساعدة الايادی قصيدۀ مشهوره سنده بو ابياتله اشعار ايلمشدر

فتك الزمان بملك حمير فتكة — تسعی بكل مساو كل صباح
والصعب ذوالقرنين اصبح ثاويا — بالجو بين ملاعب الارياح

وامام ابن هشام تيجان نام كتابنده ثبت ايلديكی اوزره مرقوم قس بن ساعده سوق عكاظده راكب جمل اولديغی
حالده عامۀ عرب مشهدنده د مسازاولديغی موعظه اثناسنده ايها الناس هل اتاكم مالم يأت آبائكم الاولين
ام اخذتم عهدا من السنين ام عندكم من ذلك اليقين ام اصبحتم من ذلك آمنين والله اصبحتم فی غفلة لاعبين
ان الصعب ذوالقرنين جمع الثقلين وساح الخافقين وعمر الفين لم يكن عنده الا كلحظة عين عبارتيله خطاب
ايلكله مرقوم حكيم وبليغ اولوب انساب عربه وجه كلی واتقانله عالم ايدی بو وجهله ذوالقرنين عرب طائفه سندن
واسمی صعب اولوب وايكی بيك سنه معمر اولمش وبوندن وجه تلقيبی دخی مستنبط اولمشدر والحاصل اسكندر
برشخص در كاه رومی وكاه يونانی ايله نسبت ايدرلر وجه مذكور اوزره ماقدونيا پادشاهی فيلبوسك دخترزاده سيدر
ايران شاهی ملك داراب تزوج ايدوب بخر علتنه مبنی حامل اولەرق پدری طرفنه اطلاق وارسال ايلمكله پدرينه
بعد الوصول وضع حمل ايدوب اسمنی ابو آدم معناسنه الكسندر ياخود علت مرقومی اسكندروس ايله يعنی
صرمساق ايله دفع ايلدكلرينه مبنی اسكندروس تسميه بعده اسكندر ايله مشتهر اولدی و بونك غرب طرفنه سير وسفری
اولمدی بعد زمان وارث تخت يونان اولوب لاب برادری اولان دارابن دارا ايله نصيبين اولكه سنده محاربه ودارا
مقتول اولوب اول اقليملری استاذی ارسطو ارشاديله طوائف ملوكه تقسيم ايلدی ومحاربۀ مذكوره هبوط حضرت
آدمدن بش بيك ايكيوز سكسان سكز سنه مرورنده واقع اولدی و بالجمله روم ويونان وعرب وفرس تواريخ موثوقه لرنده
اسكندر يونان عنوانيله مشتهر اولان روم ايلی ديارندن مقدونيا نام بلده ده تولد وروم نسلندن اولمق اوزره مثبوتدر
وفلاسفه دندر وبانئ سد اولان ذوالقرنين عربدن يمنی وحميری در حضرت ابراهيم عليه السلام ايله هبوط آدمدن
اوچ بيك درتيوز سكسان اوچ سنه مرورنده مكۀ مكرمه ده ملاقات ايلديكی احاديث صحيحه ده مذكوردر بعد الملاقاة
شرق وشمال طرفلرينه سفر ايدوب اول سفرده سد يأجوجی بنا ايلدی پس ذوالقرنين اسمی اسكندر ديدكلرينه
اصلا التفات اولنميه انتهی الاسكندريه ربع مسكونده اون التی موضعدر كه اسكندر مذكوره منسوبلردر
ازانجمله هندستانده بر كبير بلده در وارض بابلده بر بلده در ونهر اعظمك يعنی ايرانده نهر جيحونك ساحلنده بر بلده در

وصغد سمرقند سنجاغنده بر بلده در و بلخ شهرينك اسميدر مترجم ديركه جهان نماده بلخ ايالتندن مروشاهجان
نام بلده ذوالقرنين بناسی اولوب اسكندر رومی دارالملكی اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا بلخك نسبتی
اوملابسه يه مبنی در انتهی واسكندريه بلاد مصريه ده سرحد معروف اولان شهر مشهورك اسميدر وحما ايله
حلب بيننده بر قصبه آديدر حالا اسكندرون ديدكلری اوله جقدر كه ساحل بحرده واقعدر وواسط قربنده دجله
اوزرنده بر قصبه آديدر ادباء سلفدن احمد بن المختار بن مبشر اورادندر ومكه ايله مدينه بيننده بر قريه آديدر وهند
اولكه سنه جاری وپنجاب ديمكله معروف انهار خمسه نك مجرالرنده بر بلده آديدر و بونلردن بشقه بش عدد بلده
اسميدر پس اربو اسكندريه سی بونلرك داخلندندر السمرة سينك ضمی وميمك سكونيله الواندن بياض ايله
سواد بيننده برمنزله در كه مقبولدر فارسيده سيهچرده ديدكلريدر كه تركيده بغدای اكمولك وقره ياغزلق تعبير اولنور
انسانده خصوصا دلبرانده شيرين لون دلنشيندر وسمره مصدر اولور قره ياغز اولمق معناسنه يقال سمر الولد وسمر
سمرة من الباب الخامس والرابع اذا كان اسمر الاسمرار احمرار وزننده بك قره ياغز اولمق معناسنه در يقال
اسمر اسمرار اذا كان اسمر مبالغة الاسمر احمر وزننده صفتدر قره ياغز كشی يه دينور مؤنثی سمراءدر واسمر
جيران قسمنك سودينه اطلاق اولنور بك صافی بياض اولمديغيچون الاسمران تثنيه بنيه سيله صو ايله بغدايه
اطلاق اولنور علی قول صو ايله مزراعه اطلاق اولنور السمراء حمراء وزننده اسمرك مؤنثيدر حنطه يه
اطلاق اولنور وبغدايی تنقيه وغسل اولنيوب وكپكی آلنمامش اوندن ياپدقلری اتمكه اطلاق اولنور خشكار
معناسنه چارشولرده صاتيلن خرجی اتمك كبی وتأنيثی خبزه اعتباريله در وعلبه يه اطلاق اولنور كه سود صاغيلجق
قابدر تختەدن اولور كولك تعبير اولنور وسمراء صفوان بن ابی صهبانك فرسی اسميدر وبرناقه آديدر ونهيك نام كسه نك
قيزی اسميدر كه زمان سعادتنشان حضرت نبوی يه رسيده اولمشدر السمر امر وزننده والسمور ظهور
وزننده كيجه اويومق معناسنه در كه مراد اويوميوب صحبت ولاقردی ايلمكدر يقال سمر فلان سمرا وسمورا من الباب
الاول اذا لم ينم يعنی تحدث ليلا وهم السمار والسامرة والسامر اسم الجمع پس سامر مفرد اولەرق استعمالی
شايع اولوب باقر وجامل وحاج كلمه لری كبی اسم جمع اولەرق استعمال ايلمشلر اصل سامرك جمعی سماردر سينك
ضمی وميمك تشديديله يقال باتوا سمارا وسامرة وسامرا وقد يقال هذا سامر الحی وسامر كيجه لر افسانه ومصاحبت
ايدنلرك مجلسنده اطلاق اولنور تقول امسيت الليلة فی سامر الحی ای فی مجلس سمارهم السمر فتحتينله
كيجه يه دينور ليل معناسنه وكيجه صحبتنه اطلاق اولنور وآی قرانكوسنه دينور ظل القمر معناسنه كه آيك
آيدينی دوشميوب كولكه اولان يردر ودهر وزمانه اطلاق اولنور وقرانكولغه اطلاق اولنور ظلمت معناسنه
وكيجه لر اوتوروب صحبت ايدن كسه لرك مجلسنه دينور السمير امير وزننده بودخی دهر وزمانه اطلاق اولنور وكيجه
يمی يله افسانه ياخود غيری صحبت ايدن آدملرك هربرينه دينور تقول كان فلان البارحة سميری ای مسامری
ابنا سمير ليل ونهاره اطلاق اولنور بوراده سميردن مراد زماندر تقول لا افعله ما سمر السمير وابن سمير وابنا سمير
وما سمر السمير وابن سمير وابنا سمير ای الاجدان يعنی ما اختلف الليل والنهار السمير سكيت وزننده كيجه لر
امثال وداستان خصوصنده سخندان وزبان آور آدمه دينور مداح كبی ذوسامر اقيال حميردن برملكك لقبيدر
اذواء جمله سندندر السمر امر وزننده كيجه صحبت ايلمك معناسنه مصدردر نته كه ذكر اولندی كذلك مصدر
اولور برآدمك كوزينه قزمش دمور ايله ميل چكمك علی قول كوزنی اويوب چقرمق ياخود بطلاتمق معناسنه در
يقال سمر عين فلان سمرا من الباب الاول اذا سملها اوفقأها وسودی سمار قلمق معناسنه در يقال سمر اللبن
اذا جعله سمارا وبايدن اوق صالبورمك معناسنه در يقال سمر السهم اذا ارسله وطوار اوت اوتلامق معناسنه در
يقال سمرت الماشية النبات اذا رعته وشراب ايچمك معناسنه در يقال سمر الخمر اذا شربها ووبره مسمار
قاقوب بكشدرمك معناسنه در يقال سمر الشیء سمرا من الباب الاول والثانی اذا شده بالمسمار السمار سحاب
وزننده صوبی چوق اولان بوفقه سوده دينور تقول شربت لبنا سمارا ای كثير الماء وسمار برموضع آديدر المسمار
مفتاح وزننده كندوسيله برنسنه بند اولنوب وبكشدريلن آلته دينور واكسره دينور كه فارسيده ميخ ديرلر جمعی
مسامير كلور ومسمار ام المؤمنين ميمونه رضی الله عنها جنابلرينك بركلبی اسميدر كه خسته اولدقده وازجنا لمسمار
ديو مبتلا اولديغی زحمتنه تندب ايلمشدر وضبه قبيله سندن عمرو نام كسه نك فرسی آديدر ومسمار الابل دوه
قسمنك رعايت وتيماری خصوصنده حسن اهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو مسمار الابل ای حسن
القوام بها المسمور كوده سی چليمسز اولەرق عروق واعصاب وعظامی قوند وسخت وقوی اولان آدمه

اطلاق اولنور يقال رجل مسمور اذا كان القليل اللحم الشديد اسر العظام والعصب وصافى وهموار اولميوب
مخلوط ومغشوش اولان ديرلكه اطلاق اولنور صوقارشمش سود كبى يقال عيش مسمور اى مخلوط ممذوق
المسمورة هايله شول خاتونه اطلاق اولنوركه كودهسنك اتى سست وسلپوك اولميوب سكيرلى واتلرى ديرنكلى
وقوند وقوى اوله يقال جارية مسمورة اذا كانت معصوبة الجسد غير رخوة اللحم السمر سينك فتحى وميمك
سكونيله باديه اشجارندن برشجر معروف آديدر مفردى سمرهدرهايله جمع مفرد آنده بوشجرى مغيلان نوعندن اولمق
اوزره بيان ايدرلر وآنكله بعض اشخاص تسميه اولنديلر ازانجمله سمرة بن جنادبن جندب وسمرة بن عمرو
بن جندب وسمرة بن جندب بن هلال وسمرة بن حبيب وسمرة بن ربيعه وسمرة بن عمرو العنبرى وسمرة بن معاويه
وسمرة بن معير صحابه لردر وجندب بن مروان السمرى سمرة بن جندب الصحابى نسلندندر محدثيندندر ومحمد بن
موسى السمرى كه فتحتيله درمحدثدر السمرية يای نسبتله دائما شجر سمره رعى ايدن دوه لره دينور يقال
ابل سمرية اذا كانت تأكل السمرة سمير زبير وزننده اساميدندر ابو سليمان سمير وسمير بن الحصين الساعدى
اصحابدندر التسمير تفعيل وزننده بودخى بر يرى مخلق معناسنهدر يقال سمره تسميرا اذا شده بالمسمار وبرنسنهيى
الدن صالبورمق على قول خاصة يايدن اوقى صالبورمق معناسنهدر يقال سمر الشىء اذا شمره وارسله او يقال
سمر السهم اذا ارسله سميراء سينك فتحيله برموضع آديدر وسميراء بنت قيس صحابيهدر السمور صبور وزننده
جست ورونده ناقهيه دينور يقال ناقة سمور اى سريعة سمور تنور وزننده بواسمله معروف جانوردر كه
دريسندن ذى قيمت كوركلر اتخاذ اولنور بو جانور تركستانده وبلاد شماليهده اولور سموره تنوره وزننده وسمره
واوسز جلالقه طائفهسنك شهرلرى اسميدر كه آنده ساكن اولورلر ايدى مؤلف مدينة الجلالقة عنوانيله ذكر ايدوب
لكن كرك بوراده وكرك قاف بابنده بيانندن سكوت ايلمشدر كتب جغرافياده مرسوم اولديغى اوزره جلالقه
طائفهسى نصارى قومندن اولوب وديارلرى اندلس شماليسنده اولمق اوزره مشروحدر تاريخ هجرتك اوچيوز
يكرمى سكز سنهسنده خروج ايدوب اندلس اوزره هجوم واوحواليده مدت مديده اشعال نائرۀ فساد ايلديلر
وجلالقه لفظى دائما رقه معربى اولمغله حالا شمالده دانيمارقه اطلاق ايلدكلرى طائفه اوله جقدر السامرة عامره
وزننده بين الحرمين برقريه آديدر وسامره يهود قومندن برطائفهيه اطلاق اولنور كه بعض احكاملرنده آنلره مخالفت
ايدرلر مثلا حضرت موسادن صكره پيغمبر بعث اولنمديغنه ذاهب اولورلر وبركسه كندلره طوقنجق اولسه
لامساس ديرلر ونابلس شهرنى قبله اتخاذ ايدرلر وآنلر ايكى صنفدر برينه دوشان وبرينه كوشان ديرلر وموسى
عليه السلام مناجاته كتدكدنصكره آلتوندن بوزاغى دوزوب واكا عبادت ايدن يهودى كه سامرى ديرلر ايدى
كرمانى الاصل برعلج وفرومايه شخص ايدى على قول عظماى بنى اسرائيلدن ايدى واول سامره نام موضعه
منسوبدر شارح ديركه فرعون اطفال بنى اسرائيلى قتل عام ايلديكى سنهده مزبور سامرى كه اسمى موسى بن ظفر
ايدى والدهسى طوغوروب قتل خوفندن كوهستانده برغاره وضع ايلمشيدى فتنۀ مقدرهنك انفاذى مصلحتنه
مبنى امر حضرت قادر بيز والله جبريل امين مرقومك تغذيه وتربيهسنه اشتغال ايدوب نشو ونما بولدقدنصكره كلوب
قومنه ملتحق وبالاخره فتنۀ معهودهيه قائد وسائق اولدى استادم عليه الرحمه بو معنايى اشبو قطعهده ايما ايلمشدر

اذا الطفل لم يكتب نجيبا تخلف | اجتهاد مربيه وخاب المؤمل
فموسى الذى رباه جبريل كافر | وموسى الذى رباه فرعون مرسل

ومحدثيندن ابراهيم بن ابى العباس السامرى كه ميمك فتحى ورانك تشديديله درسر من رأى نام قصبهنك اسم
ديكرى اولان سامرايه منسوب دكلدر شارحك بيانى اوزره بغدادده سامريه نام محله منسوب اولديغى منقولدر
سميره جهينه وزننده بنى معاويه بطننده برخاتونك اسميدر آغزنده براوزون ديشى وار ايدى كه سائر ديشلرى
اوزره چقوب حواله اولمشيدى سبب تسميهسى بودر همدان قربنده برطاغى اكا تشبيهله سن سميره اطلاق ايلديلر
وسميره خيبر قربنده بروادى آديدر السمرمرة سفرجله وزننده غول يابانى يه اطلاق اولنور كه قو بجلوز تعبير اولنور
السمجرة جميله دحرجه وزننده سودهسوده چوق صوقاتمق معناسنهدر يقال سمجر اللبن اذا اكثر ماءه السمادير
سينك فتحيله ضعف بصر معناسنهدر على قول سرخوشلقدن ناشى كوزى بخار استيلا ايلمكله ضعف بصر
عارض اولديغندن طمانلو كوزكبى منظرهسنده كور بنق قارهقوره خيالات مقولهسنه دينور كذلك دوار عارضهسندن
واويقو باصمسندن عارض اولان باغنلق حالتنه دينور يقال اخذه السمادير اى ضعف البصر او هو شىء يتراأى
للانسان من ضعف بصره عن السكر وغشى الدوار والنعاس شارحك بياننه كوره سمادير سمدورك جمعيدر

غريبه

وبعض نسخهده وغشى الدوار عبارتى كسره ايله مضبوط اولمغله اكا كوره عن السكر اوزرينه معطوف اولوب
معنا متحد اولور وسمادير برخاتون آديدر الاسمدرار اسبطرار وزننده برآدمك باصرهسنه حالت مذكوره عارض اولمق
معناسنهدر يقال اسمدر بصره اذا اخذه السمادير المسمدر مقشعر وزننده اوزون اولوب طوغرى اولان
يوله دينور يقال طريق مسمدر اى طويل مستقيم وراست ودرست ومتين سوزه وصف اولور يقال كلام مسمدر اى قويم
السمدور زنبور وزننده پادشاهه اطلاق اولنور كويا كه آنك كوكبۀ شوكت وزينتى كوردكده كوزلر خيره ناك
اولديغى مناسبتنه مبنيدر وسمدور كوزك طمانلنوب پرده لنمسى حالتنه دينور يقال اخذه السمدور اى غشاوة العين
السمندر نونله والسميدر يايله سفرجل وزنلرنده بردابه اسميدر مترجم ديركه اكثر لغويون ققنس ايله سمندرى
برجانور اولمق اوزره بيان ايلديلر بعضلر قوش وبعضلر كلر هيئتنده برجانور در ديديلر آتشده متكون وفاره
جثهسنده اولوب آتشدن چقدقده هلاك اولور ديرلر وبرقولده احيانا آتشدن چقوب كزر اول اثناده صيد ايدرلر
ودريسندن منديل وتقيه وكوملك مقولهسى ثياب دوزرلر كيرلندكجه آتشه القا ايدوب صابونله غسل اولنمشدن
زياده پاك وپاكيزه اولور وقوش اولمسنه قائل اولنلرك قوللرى بودركه الوان ونقوش ايله مزين ومنقش وبغايت
خوش آواز برقوشدر منقارنده اوچيوز التمش دلكلرى وار در يوكسك طاغلرده روزكاره قرشو اوتوروب روزكار
اول دلكلره طوقندقجه كوناكون آوازهلر ظهور ايدر استماع ايدن قوشلر بى اختيار باشنه مجتمع اولورلر آنلرك برقاچ
دانهسنى اخذ وغدا ايدر وديرلركه بيك سنه مدت معمر اولور وقتا كه بيك سنه تمام اولدقده قتى وافر اوطون بركدروب
اوزرينه چقار وبرمرتبه لطيف وسوزناك نغمانه دمساز اولوركه كنديسى دخى متأثر اولوب عاشق شوريده كبى سرمست
اولمغله كمال وجدندن قنادلرنى بربرينه چالدقده چقماق كبى ارالرندن آتش ظهور واول اوطون خرمنى احراق
ايدوب كنديسى دخى برابرجه محترق اولور باره تعالى رمادندن بريمورطه حاصل ودر ساعت جوقندن برياورى
پيدا اوقرين نشو ونما اولور وجانور مزبور هندستانه مخصوصدر عجايب قدرت ربانيدن دور دكلدر انتهى السمسار
سينك كسريله بايع ايله مشترى بيننده متوسط اولان آدمه دينور كه ميانجى تعبير اولنور دلالدن بشقهدر بو بزونك مزلنده در
جمعى سماسره درتنه كه سفسير دخى ديرلر كه ذكر اولندى مترجم ديركه معربدر فارسيدن معرب اولمق اوزره مرسومدر
ظاهرا سبب سار معربيدركه سركشتهلك صاحبى ديمكدر ميانجى بايع ايله مشترى بيننده تردد وصرف انفاس ايدهرك
سركشتهلكى باعث تسميه اولمق ملحوظدر وسمسار الشىء برنسنهنك مالكى اولوب حفظ ورعايت ونظارتنده كركى كبى
قائم اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو سمساره اى مالكه وقيمه وايكى دوست ارالغنده اولان ميانجى يه دينور كه
ميانه لرنى ربط واصلاحه مدار اولور وسمسار الارض تلا ومزارع مقولهسى ارضك امور واحوالنى كركى كبى بيلوب
اولبابده حاذق وآگاه اولان آدمه اطلاق اولنور مؤنثى سمساره درهايله السمسرة دحرجه وزننده آنلردن
مصدردر سمسارلق ايلمك معناسنهدر يقال سمسر فلان اذا صار سمسارا المسمقر قافله مسلحبة وزننده بغايت
اسى وكرملك اولان كونه دينور يقال يوم مسمقر اى شديد الحر السمهدر سفرجل وزننده سموز كشى يه دينور
يقال رجل سمهدر اى سمين وآلت تناسله دينور وككبش وواسع ارض وبلده يه دينور وبعيدة الغور ارضه دينور كه
چول بيابان كبى رهبرسز كيدنلرا كثرى كمراه اولورلر اوله السمهرى جعفرى وزننده سخت ومتين مزراغه دينور
فى الاصل سمهر نام مزراقچينك يابديغى مزراغه دينور ايدى كه بغايت متين واعلا اولور ايدى بعده هر محكم وبهتر مزراغى
اكا نسبتله رمح سمهرى ديديلر ومزبورك ردينه نام زوجهسى دخى مزراق يپار ايدى اولدخى اعلا اولمغله رمح ردينى
اكا منسوبدر على قول سمهرى حبشه قرالرندن سمهر نام قريهيه منسوبدر الاسمهرار اسبطرار وزننده لفظ
مزبوردن منتصر فدر مطلقا برنسنه سخت وشديد اولمق معناسنهدر يقال اسمهر الشىء اذا صلب واشتد وبرنسنه
مزراق كبى راست ومعتدل اوله رق ديكيلوب طورور اولمق معناسنهدر يقال اسمهر العود اذا اعتدل وقاد وقرا كولاق
پك چوكوب بصعق معناسنه مستعملدر شدت معناسندن مأخوذدر يقال اسمهر الظلام اذا تنكر وتراكم المسمهر
مقشعر وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور السمهرة دحرجه وزننده اكين سنبلهسى اوزون وقوتلو اوله رق
دولمنوب اوجلرنده دانهلرى كويا كه بر ردانه اولمق معناسنهدر معناى مذكوردن تصرف اولنمشدر يقال سمهر
الزرع اذا لم يتوالد كانه كل حبة برأسها اى برأس سنبلتها السنبر جعفر وزننده برشيئى كما هو حقه بيلوب كنه وحقيقتنه
عارف واحوالنه متقن اولان آدمه دينور وسنبر الابواشى اصحابدندر ومحدثيندن هشام الدستوانى پدرينك اسميدر
السبسنبر سينك كسريله سبرماده سنده ذكر ايلدى سنجار سينك كسريله موصل شهرينه اوچ مرحله مسافهده
برشهر مشهور اسميدر وديار مصريهده برقريه آديدر السندرة دحرجه وزننده سرعتله كتمك معناسنهدر يقال

سندر الرجل اذا اسرع وسندره برنوع اوچلك آدیدر که بغایت واسع اولور و برکونه شجر اسمیدر که آندن یای واوق
دوزرلر بو شجر فارسیده غوش ورکیده قاین آغاجی دیدکلری متین اغاجدر و برخاتون اسمیدر که دائما تام ووافی اوچلك
ایله بغدای بیع ایدر ایدی شارح دیر که امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك اشبو * انا الذی سمتنی امی حیدره * کلیث غابات
غلیظ القصره * اکیلکم بالسیف کیل السندره * ارجوزه سنده سندره لفظی ذکر اولنان ایکی معنایه ده محتملدر
السندری جعفری وزننده یاوز ودلیر و پردل آدمه اطلاق اولنور که دشمنك اوچلکنه وافی مکافات ایدر یاخود شجر
مزبوره منسوبدر شدت وصلابتده یقال رجل سندری ای جریء شدید واوزون آدمه وسائر شیئه اطلاق اولنور وارسلانه
اطلاق اولنور و بغایت آق اولان مزراق واوق تمرنه وقلج ناملوسنه اطلاق اولنور وسندری برشاعر لقبیدر
و برنوع بیوك وایری اوچلك آدیدر و بو سندره دن بشقه درکویا که اکا منسوبدر وکوزلری ایری و بیوك اولان انسان
وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل سندری ای الضخم العینین وایو و بهتر شیئه دینور یقال شیء سندری ای جید وکوتو
وکتر شیئه دینمکله ضد اولور یقال شیء سندری ای ردیء بو معنا ضخامت معناسندن مصوردر که اکثری یاقشقسز
اولور وسندری برجنس قوشك اسمیدرو بغایت صاف و براق اولان تمرنه دینور یقال سنان سندری ای ازرق و برایشده
مستعجل وشتابکار آدمه دینور یقال رجل سندری ای مستعجل وسخت ومستحکم کر یشلنمش متین وز ورمندیایه دینور
یقال قوس سندریة ای موترة محکمة سندنهور سینك کسری ودال ونون ثانیه نك فتحی وهانك ضمیله مصرده شرقیه ده
ایکی قریه اسملریدر السنقطار سینك و نونك کسریله سقنطار معناسنه درکه ذکر اولندی السنز سینك
ونونك فتحیله چنین خویلو اولمق معناسنه در یقال سنز الرجل سنزا من الباب الرابع اذا شرس خلقه السنور سینك
کسری ونون مشدده نك فتحیله معروفدر که کدی یه دینور فارسیده کربه دیرلر معنای مزبوردن مأخوذدر
و برقومك سید ومهترینه اطلاق اولنور محافظه سنه مبنی یقال هو سنور القوم ای سیدهم ودوه وآت مقوله سنك
بوینلرنده اولان قبورغه یه اطلاق اولنور وقویرغك کوکنه دینور جمعی سنانیر کلور السنار رمان وزننده بودخی
کدی یه دینور السنور حزول وزننده جنك اسبابندن زره طرزنده برکسیم جبه اسمیدر که قایشدن دوزوب
جنکلرده تلبس ایدرلر یقال لبس سنوره وهو لبوس من قد کالدرع و بالجمله سلاحه اطلاق اولنور یقال لبسوا السنور
وهو کل سلاح سنبر امیر وزننده حمص ایله بعلبك بیننده برطاغك آدیدر سنقر قافله قنفذ وزننده که سنقر
الاشقر ایله معروفدر سلفده برکسه در که دمشق شامی تغلبا ضبط وآنده تسلطن ایلدی مترجم دیر که اصل سنقر
لفظ ترکیدر فارسیده شنقار دیدکلری آق طوغانه دینور که عامه صونقور تعبیر ایدرلر ترکستانه مخصوصدر
آنکله سلاطین صید ایدرلر بو سبیله بعض کسه لری انکله تسمیه ایدرلر ومؤلفك ذکر ایلدیکی پادشاه کتب توارنجده
آقسنقر عنوانده مرسومدر انتهی وعبدالله بن فتوح بن سنقر محدثیندندر وابو عبدالله محمد بن طیبرس السنقری الصوفی
امیر علی بن سنقرك موالیسندندر که صحیح بخاری راویسی روزبه دن استماع حدیث ایلمشدر وسنقر الزینبی اعلامدندر که
بزلر اصحابندن حدیث روایت ایدرز یعنی اصحابی سلسله مز رجالندندر السنمار سینك ونونك کسری ومیمك
تشدیدیله آیه دینور قمر معناسنه وکیجه لر اصلا اویومز اولان آدمه دینور واوغری یه اطلاق اولنور و براسکاف یعنی
فی الاصل کفشکر اولان برمعمار آدیدر که ملوك عراقدن نعمان بن امرء القیس ایچون ظهر کوفه ده غرائبدن
اوله رق برقصر عجیب الطرح بنا ایلمشدر بعد الاتمام ملك مشار الیه کلوب تماشا ایلدکده شاید سلاطین سائره
طرفنده کیدوب آنلره ده بو رسمه قصر بنا ایدر ملاحظه سیله بیچاره معماری کنکره بامدن اشاغی یه القا ایلدی
علی قول سنمار احیحة بن الحلاج نام کسه نك غلامی اولوب احیحه ایچون خانه سی حوالیسنده قله تعبیر اولنور
برحصن غریب بنا ایدوب بعد الاکمال متانت ولطافتنی بغایت استحسان ونوازش واحسان ایلدکده بن بو بناده
برصنعت غریبه اجرا ایتدی برطاشی مجموع بنایه کلید ایلدم اکر اول طاش یرندن نزع اولنورسه جمله حصار البته منهدم
اولور دیوب بعد الاستفسار اول طاشی ارائت ایلدکده شاید بکا رغیظ وغدر ایدجکی طنوب یاخود برتقریبله آخر
برکسه یه ارائته باعث بربادی خانمانم اولور دیو بالای بامدن القا وحقنده جزای سنماری اجرا ایلدی برآدمه خدمتی
یاخود برجمیله سی مقابلنده غدر واسائت ایدنلر حقنده ضرب اولنور سنهور سینك فتحیله مصرده ایکی قریه آدیدر
بری بحیره ده وبری غربیه ده واقعدر وصعید ابالنده اولان شین معجمه ایله در السورة سینك فتحی و واوك سکونیله
والسوار سینك ضمیله شراب وسرکه مقوله سنك تیزلکنه و یاوزلغنه دینور که باشه صچرایوب یاقوب یاندرمسی
حالتندن عبارتدر تقول اخذتنی سورة الخمر والخل وسوارها ای حدتها مؤلفك بصائرده بیانه کوره سود وسوره
بوکسکه صچرامق معناسنه اولوب بعده حدت وشدت معناسنه استعمال اولندی سورة الخمر وسورة الخل کبی انتهی

وسورة المجد عز ومجد وشرفك اثر وارتفاعندن عبارتدر یقال له سورة فی المجد ای اثر وعلامة وارتفاع فیه وسورة
البرد صووغك شدتندن عبارتدر یقال الیوم للبرد سورة ای شدة وسورة السلطان پادشاهلرك قهر و بطش
واعتدا وسطوتندن عبارتدر یقال اشتدت علیهم سورة السلطان ای سطوته واعتداؤه بو محللرده سوره کلمه سی اسمدر
وسوره برموضع آدیدر واسامیء رجالدندر صاحب السنن ابو عیسی محمد بن عیسی الترمذی البوغی الضریرك جدی
اسمیدر وسورة بن الحکم القاضی اعلام محدثیندندر که عباس الدوری کندیسندن اخذ حدیث ایلمشدر السور
جور وزننده والسوور ظهور وزننده شراب مقوله سی نسنه باشه صچرایوب بخاری باشك ایچنده سرسام کبی
دونمك معناسنه در یقال سار الشراب فی رأسه یسور سورا وسوورا اذا دار وارتفع فیه و برکسه برآدمك یوزینه
کدی کبی صچرایوب آتیلمق معناسنه در یقال سار الرجل الیك اذا وثب وثار وسور دیواره طرمانوب چقمق
معناسنه در تقول سرت الحائط اذا تسلقته السوار شداد وزننده شول آدمه دینور که شراب دماغنه
تیز صچرایوب سرسم ایدر اوله مبالغة اطلاق اولنور زیرا سوارتت خمرك صفتیدر یقال هو سوار اذا کان یسور الخمر
فی رأسه سریعا وانسانك دماغنه تأثیر ایدن تیز وجکرکاه کلامه اطلاق اولنور یقال کلام سوار اذا صار یأخذ
بالرأس شارح دیر که کرچه نسخه لرده والکلام عنوانده مرسوم اولوب لکن صواب اولان والکلب اولمقدر که آدمك
باشندن قاورا یوب قاپار اولان کلب دیمك اولور المساورة مفاعله وزننده برآدمك باشندن قاوره یوب طوتمق
معناسنه در یقال ساور فلانا اذا اخذ برأسه ومساوره وسوار برکسه ایله دوکشمك ایچون اوزرینه صچرایوب آتیلمق
معناسنه در یقال ساور فلانا مساورة وسوارا اذا واثبه السور سینك ضمیله شهرك چوره سنه دائرا مادار چکیلن
بارویه وحصاره دینور جمعی اسوار کلور وسیران کلور سینك کسریله وسور صوی و پاك جنس اولان دوه لره دینور
یقال له سور من الابل ای کرام السورة سینك ضمیله درجه ومنزلته اطلاق اولنور یقال له سورة علیك ای منزلة
وسورة القرآن معلومدر معنای مزبوردن مأخوذدر زیرا هر بری اخردن مقطوعه منزله بعد منزله در وسوره شرف
وشان معناسنه مستعملدر یقال صاحب سورة ای شرف وطرح حسن اوزره بنیاد اولمش بناء رفیعه اطلاق اولنور
مؤلفك ما طال من البناء قولی ما طال الی جانب السماء دیمکدر وسوره نشان وعلامته دینور ودیوار یاپوسنك
عروقندن یعنی هر قورندن وصره سندن برقوره وبرصره یه اطلاق اولنور جمع جنسی سوردر وجمع صیغی
سوردر غرف وزننده السوار کتاب وزننده والسوار غراب وزننده بیلازکه دینور که زنان بیلکیجه لرینه
کچررلر جمعی اسوره وساوره کلور وسور کلور سینك ضم ومدیله وسوور کلور رضمتیله وسوار کتاب وزننده
اسامیدندر ابو طاهر ابن سوار مقریء معروفدر وعبید الله بن هشام بن سوار محدثدر الاسوار همزه نك ضمیله
بودخی بیلازکه دینور سوار کبی واسوار همزه نك ضمی وکسریله آت بدن آدمه دینور که یدکجی تعبیر اولنور وماهر
تیرانداره دینور وآت اوزرنده یکیجری اوتورشی کبی اوتورمیوب صخره صما کبی ثابت واستوار اولان شهسواره
دینور جمعی اساوره واساور کلور وابو عیسی الاسواری محدثیندندر اساورهء آتیه یه منسوبدر شارح دیر که بلازك
معناسنه اولان سوار دستواره معربیدر کذلك اسواره سوار معربیدر اسوار همزه نك فتحیله اصفهان قضاسنده
برقریه آدیدر زهاددن محبسن ومحدثیندن محمد بن احمد الاسواری آن اورادندر المسور معظم وزننده بیلکیجه ده
بیلازك کچوره جك یره دینور ومسور اسامیدندر مسور بن عبد الملك محدثدر ومسور بن یزید المالکی الکاهلی
اصحابندندر المسور منبر وزننده والمسورة هایله میشندن یاپیلان طیانه جق یصدغه دینور ومسور بن مخرمه
وابو عبدالله مسور که برمحل وصنعته منسوب دکلدر صحابه لردر مسور مقعد وزننده یمنده ایکی حصن آدیدر
بریسی بنو المناب ودیکری بنو ابی الفتوح جماعتنه مخصوصدر السور سینك ضمیله شهر حصارینه دینور که
ذکر اولندی وسور ضیافته دینور و بو لفظ فارسیدر ابتدا فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری تکلم بیورملریله
شرفیاب ایلدیلر مؤلف بونکله خندق غزوه سنده صادر اولان اشبو قوموا فقد صنع جابر سورا حدیثنه اشارت
ایلمشدر قال فی النهایة ای طعاما یدعوا الیه الناس واللفظة فارسیة کرچه سور ایله بو راده ضیافت طعامی مراد اولوب
لکن خند که ملایمتی ارباب لطافته روشندر وسور تابعیندن محمد بن خالد الضبی لقبیدر وکعب بن سور بصره قاضیسیدر که
فاروق اعظم طرفندن منصوب ایدی ابو سویره مصغر بنیه سیله شیخ سفیان ثوری اولان جبلة بن سحیم کنیه سیدر
التسور تفعل وزننده دیواره طرمانوب چقمق معناسنه در تقول تسورت الحائط اذا تسلقته سرسر مکرراسور لفظندن
امر حاضردر برآدمه معالیء امور ومراتبه ارتفاع ایلمك بابنده تأکیدی متضمن امر واغرا ایچون تکلم اولنور سوریه
سینك ضمی ویانك تخفیفیله شام اولکه سنك اسم قدیمیدر علی قول حمص ارضندن خناصره قربنده برموضع آدیدر کتب

جغرافیاده شام اولکه سی سوریا ایله مرسومدر لفظ سریانیدر سوری نام پادشاهه یاخود نمرودك اسم اصلیسی سوریوس
اولمغله اکا منسوبدر سورین سینك ضمیله ری نام بلده ترابنده بر نهرك آدیدر یحیی بن زید بن علی بن الحسین
رضی الله عنه حضرتلرینك آلت شهادتی اولان قلیجی اول نهرده غسل ایتملریله ری خلقی نهر مزبوردن تطیر وتشأم ایدرلر
سوری طوبی وزننده عراقده بر موضع آدیدر مقدما سریانیون بلادندن ایدی و بغداد اعمالندن بر موضع آدیدر
وکاه اولور که مد ایله سوراء دخی دیرلر الاساورة سوارك جمعیدر نته که ذکر اولندی واساوره عجم جنسندن بر قومه
اطلاق اولنور که بصره یه نازل ومقیم اولمشلر ایدی نته که احامره طائفه سی کوفه یه نزول واقامت ایتمشلر ایدی بغایت
استاد تیرانداز اولملریله اساوره اطلاق اولنمشیدی ذوالاسوار همزه نك کسریله ملوك یمندن برینك لقبیدر دائما
بیلازك طاقنور ایدی ارباب سلطنتدن اولمیوب بر تقریبله تسلطن داعیه سنه دوشوب باشنده اولان عسکر ایله یمن
خلقنه اغاره وهجوم ایتمکله بینلرنده حرب عظیم واقع اولوب انجام کار منهزم وخواص ومتعلقاتیله بر غاره التجا
ودروندن محاربه یه ابتدار ایتمکله عقبکیری اولان بنو معد اطراف غاری حصار ایدوب بالاخره منبه نام کسنه
ایجرو یه تتون و برمکله جمله سی هلاك اولدیلر بو سببله مزبور منبه دخان ایله تسمیه اولندی السهبرة سینك وبانك
فتحیله اسمه تعبیر اولنان قوبی اسماسندندر السهبرة دحرجه وزننده برنسنه دن قورقوب قچمان کسنه نك
قاچیسی کبی سکردوب کتمك معناسنه در یقال سهبر الرجل اذا عدا عدو فزع السهبدر جعفر وزننده والسمهدر
سفرجل وزننده ایراق معناسنه در یقال بلد سهبذر وسمهدر ای بعید السهر فتحتینله کیجه اویومیوب اویانق
طورمق معناسنه در یقال سهر الرجل البارحة سهرا من الباب الرابع اذا لم ینم لیلا مترجم دیرکه بین الاطباء سهر
علت معروفدر مبتلاسی بهر کیجه اویومز سببی صفرادن یا سودادن ومالیخولیا وسائر بو مقوله حادثه دن عارض
اولور الساهر والسهار کتان وزننده والسهران سکران وزننده والسهرة تؤده وزننده آندن صفتلردر
کیجه لر یاتمیوب دائما اویانق طوران کشی یه دینور وساهر مبالغة لیله ده وصف اولور یقال لیل ساهر ای ذو سهر
کما یقال لیل نائم الساهرة ظاهره وزننده ارضه علی قول وجه ارضه اطلاق اولنور کویا که کثرت وطیء اقدامدن
سهر اوزره اولور یقال قطعوا ساهرة بسیطة ای ارضا او وجه ارض ودائما جریان اوزره اولان چشمه یه وایازمه یه
اطلاق اولنور کویا که اصلا فاتر اولمز یقال عین ساهرة ای جاریة یعنی لا تفتر ومنه خیر المال عین ساهرة لعین نائمة
وهی عین صاحبها الا انه فارغ البال لا یهتم بها وساهره بیابانه اطلاق اولنور تقول قطعنا ساهرة بعیدة ای فلاة
واصلا انسان وحیوان ایاغی باصوب چکنمامش ارضه اطلاق اولنور علی قول شول ارضه اطلاق اولنور که حق جل
وعلا یوم قیامتده حشر مخلوقات ایچون تجدید ایلیه جکدر که ارض بیضاء دخی دینور وساهره قدس شریفده
بر طاغك آدیدر وجهنمه اطلاق اولنور وشام اولکه سنده بر ارضك اسمیدر قال الشارح ومنه قوله تعالی فاذاهم
بالساهرة ای فاذاهم احیاء علی وجه الارض بعد ما کانوا امواتا فی بطنها والساهرة الارض المستویة البیضاء
سمیت بذلك لان السراب یجری فیها اولان سالکها یسهر خوفا وقیل اسم جهنم کذا فی البیضاوی وقال
السجستانی سمیت ساهرة لان فیها سهرهم ونومهم واصلها مسهورة ومسهور فیها فصرف من مفعولة الی فاعلة
کما قیل عیشة راضیة ای مرضیة وساهره قمرك غلافنه دینور ساهور کبی کما سیذکر الاسهران تثنیه بنیه سیله انسانك
برونیله ذکرینه اطلاق اولنور دائما قائم اولدقلری ملاحظه سیله واسهران صرتده ایکی طمره دینور که نطفه
آنلره واروب آنلردن آنه جاری ونازل اولور که منبع نطفه اولان طمرلر اوله جقدر و برونده ایکی طمره دینور رطوبت
آنلردن جریان ایدر کذلك کوزده ایکی طمره دینور کذلك شول ایکی طمرلره دینور که خایه لردن چکیلوب ذکرك ایچ
یوزنده قاوشورلر الساهور کافور وزننده بو دخی کیجه وقتی اویانقلغه دینور مبالغة اطلاق اولنمشدر یقال
فلان یحب الساهور ای السهر وچوقلغه اطلاق اولنور کثرت معناسنه وقمرك غلافنه دینور عربلر زعم ایدرلر که
آیك غلافی اولمغله خسوف هنکامنده اکا دخول ایله ظلمانی اولور یقولون دخل القمر فی الساهور اذا انکسف وخرج
من الساهور اذا انجلی وآیك آغیلنه دینور دارة القمر معناسنه وهر آیك آخر طقوز کیجه لرینه اطلاق اولنور آی
کورنمز اولدیغیچون وبر یوزینك کولکه سنه دینور ظل معناسنه ساهره معناسنه حقیقتده غلاف قمر ایله بو معنا متحددر
زیرا ظل ساهره شمس وقرینه حیلولت ایتمکله قمر شمسدن استفاضه نور ایتمیوب اول ظل ایله ظلمانی اولور وساهور
العین بکارك اصل ومنبعنه اطلاق اولنور السهار غراب وزننده بو دخی کیجه اویانقلغه دینور سهر معناسنه
و بو علت اولدیغیچون فعال وزننده دخی وارد اولمشدر الساهریة بر نوع عطر آدیدر ترکیبی بغایت دشوار
اولمغله عمله کتورن آدم کیجه لر اویقوسز قالدیغیچون اطلاق ایلدیلر مسهر محسن وزننده بر رجل آدیدر السیر

سینك

سینك فتحی ویانك سکونیله والمسیر میمك فتحیله والتسیار تذکار وزننده والمسیرة میمك فتحیله والسیرورة
صیروره وزننده کزمك معناسنه درکه فارسیده کشت وکزار مرادفیدر نته که مؤلف بصائرده المضی فی الارض
عنوانیله تفسیر ایتمشدر یقال سار الرجل یسیر سیرا ومسیرا وتسیارا ومسیرة وسیرورة اذا ذهب فی الارض
ومتعدی اولور کزدرمك معناسنه یقال ساره غیره بمعنی سیره الاسارة همزه نك کسریله کزدرمك معناسنه در
یقال اساره واسار به اذا جعله سایرا السیرة سینك کسریله اسمدر کزمکه وکزیشه دینور روش معناسنه وسیره
سنت وطریقه وهیئت معنالرینه مستعملدر که انسانك معنوی طوتدیغی یولدن وقائم اولدیغی حالتدن عبارتدر
یقال له سیرة حسنة ای سنة وطریقة ویقال له سیرة قبیحة ای حالة وهیئة جمعی سیر کلور عنب وزننده وسیره
دیار آخردن جلب اولنان ذخیره یه اطلاق اولنور میره معناسنه المسور مخوف وزننده اسم مفعولدر سیر اولنان
یوله کذلك سیر ایتدیریلن آدمه دینور یقال طریق مسور ورجل مسور به شارحك بیاننه کوره بو خلاف قیاسدر
زیرا قیاس مسیر اولمقدر ظاهرا مصدره التباس محذورینه مبنیدر السیرة سینك فتحیله سیردن بر ضرب ونوعدر
یعنی بردرلو کزمك معناسنه درکه بناء نوع اولور شارح دیرکه بو کرچه بناء مره بنیه سنده در لکن بناء نوع اوله رق
مستعملدر اسم اولان سیره یه عدم التباس ایچون السیرة سینك ضمیله همزه وزننده کثیر السیر اولان آدمه دینور
یقال رجل سیرة ای کثیر السیر التسییر تفعیل وزننده بو دخی کزدرمك معناسنه در تکثیری متضمندر یقال سیره بمعنی
اساره وآتك صرتندن چولنی صیرمق معناسنه مستعملدر یقال سیر الجل عن الفرس اذا نزعه و برسوزی یا برنسنه یی
بین الناس فاش وزبانزد قلمق معناسنه مستعملدر یقال سیر المثل اذا جعله سایرا واخبار اسلافی نقل وبیان ایتمك معناسنه
مستعملدر یقال سیر فلان سیرة ای جاء باحادیث الاوائل وخاتون حنا مقوله سی خضابی صاچنه یول یول یاقمق معناسنه
مستعملدر یقال سیرت المرأة خضابها اذا خططته یعنی جعلته خطوطا کالسیور السیر غیر وزننده مصدردرکه
ذکر اولندی وسیر دیدن انجه انجه دیلنوب دیلم اولان اوزون وانجه قایشه دینور که صریم تعبیر اولنور قازغنه ترشه
تعبیر اولنور که تراشه محرفیدر جمعی سیوردر محدثیندن حسین بن محمد وعبد الملك بن احمد السیوریان اکا منسوبلردر
شارح دیرکه بو خلاف قیاس اوزره در زیرا نسبتده قیاس اولان مفرده ارجاع اولنمقدر وبعضلر بونلری
سیوز نام بلده یه نسبت ایدرلر واکثر علماء قول ثانی یی تصحیح ایلدیلر انتهی وسیر عنده جند شهرینك شرقیسنده
بر بلده آدیدر فقه شریفده کتاب البیان والزوائد مؤلفی یحیی بن ابی الخیر السیری العمرانی اورادندر هبیرسیار
امیر عیار وزننده نجد اولکه سنده بر قومسال آدیدر آنده قرامطه رئیسی اولان ابو سعید الجنابی نام خارجی فتق وافر
فساد ایتمشدر وسیار اسامیدندر سیار بن بکر صحابه درو تابعین ومحدثیندن سیار ایله مسمی وافر ذوات واردر
السیاریون بر جماعتدر که محدثیندن عمر بن یزید السیاری اول جمله دندر السیارة طیاره وزننده کاربانه
اطلاق اولنور قافله معناسنه یقال جاءت سیارة ای قافلة ابو سیاره عمیرة بن خالد العدوانی کنیه سیدر بر سیاه
اشکی وار ایدی قرق سنه متصلا آنکله حاجی مزدلفه دن منایه طاشیوب کوتردی ایاب وذهابنده منایه مشرف
ثبیر نام طاغه خطابا اشرق ثبیر کیما نغیر یعنی کیما نسرع الی النحر دیر ایدی جاهلیه ده قبل طلوع الشمس افاضه
ایتمدکلرینه مبنی ثبیره اشراقله امر ایدر ایدی که ذبح قربانه مبادرت ایده لر اکا بناء بین العرب اصح من عیر ابی سیار
مثل اولدی السیراء سینك کسریله عنباء وزننده بر نوع الاجه قماش آدیدر که یول یول صاری قللو وچوقلو
اولور چتاره کبی علی قول نسجنه یول یول ایپك مختلط اولور وخالص وبیغش التونه اطلاق اولنور سیر ورواجنه
مبنی وبر کونه نبات آدیدر که خله یه یعنی دوه علفی اولان خوشمزه اوته شبیه اولور وسیراء چکردکه یاپشق اولان انجه
قبوغه دینور وبه رکك پرده سنه دینور حجاب القلب معناسنه وخرما جریدینه دینور السیران سیدان وزننده
بر موضع آدیدر سیروان سینك کسری ورانك فتحیله ماسبذان ایالتنده بر کوره وقضا آدیدر علی قول آنك یاننده
بر کوره آدیدر لکن ماسبذان ولایتی معلوم اولمامشدر وسیروان مصرده بر قریه آدیدر اعلامدن احمد بن ابراهیم بن
معاذ اورادندر وفارس اولکه سنده بر موضع وری شهرینك قربنده بر موضع آدیدر السائر مهموز اولمغله
سأر ماده سنده ذکر اولندی المسیر معظم وزننده بر نوع ثوب اسمیدر که چوقلی اولور وبر آدمك وبر نوع حلوانك
اسملریدر التسیر تفعل وزننده تویلودری قاولق معناسنه در یقال تسیر الجلد اذا تقشر الاستیار امتیار
وزننده ومرادفیدر که بر سمتدن ذخیره جلب ایتمك معناسنه در یقال استار الرجل اذا امتار وبر آدمك سیرتیله
سیرتلمك معناسنه در یقال استار بسیرته اذا استن بسنته سیر جبل وزننده بدر ایله مدینه بیننده بر موضع
اسمیدر که سلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلری غنائم بدری اوراده توزیع وتقسیم ایلدیلر تم حرف السین

والحمد لله تعالى فى كل حين فصــــل الشين المعجمة الشبر شين معجمه نك كسرى و بانك سكونيله باش برمغك
اوجندن سرچه برمغك اوجنه وارنجه مقداره دينــور كه آچوب كرد كده حاصل اولور تركيده قارش وفارسيده بدست
ديرلر وشبر لفظى مذكردر جمعى اشبار در وعربلر اعضاء واندامى اوزون اولميوب ديرنكلو برى برينه يقين صيقجه
اولان آدمه قصير الشبر اطلاق ايدرلر يقال هو قصير الشبر اى متقارب الخلق و بيلانه قبال الشبر اطلاق ايدرلر كتاب
وزنـنده وشبر اساميدندر شبر بن منقذ الاعور شاعر تابعيدر الشبر صبر وزننده قارش ايله اولچمك معناسنه در يقال
شبر الثوب شبرا من الباب الاول اذا كاله بالشبر و ويرمك معناسنه مستعملدر يقال شبره اذا اعطاه نته كه كرم و نعمته
باع و يد اطلاق اولنور وشبر مهر وكابينه اطلاق اولنور عطــاء معناسندن مأخوذدر يقال تزوجها ولم يعط شبرها
اى حق نكاحها واركك دوه بى ديشى يه چكمك ايچون عقد اولنان كرا واجرته اطلاق اولنور ونكاح معناسنه
مستعملدر كه مراد جماعدر وعمر وحيات وزند كانى معنا سنه مستعملدر بونده كسر ايله ده جائزدر وقدّ وقامته
اطلاق اولنور وشبر اسمادندر شبر بن صعفوق اصحابدندر بانك فتحيله ده جائزدر وبشر بن شبر تابعيندندر فاروق اعظم
اصحابندندر وشبر بن علقمه تابعيندندر وشبر الدارمى هناد بن السرى بن يحيانك جدّى اسميدر الاشبار همزه نك
كسريله بودخى ويرمك معنا سنه در يقال اشبره اذا اعطاه الشبر فتحتينله و بركى يه دينــور عطيه معناسنه وخير
وحسنه وصدقه يه اطلاق اولنور ونصارى طائفه سى بينلرنده تعاطى ايلدكلرى شيئه دينــور قربان كبى كه آنى
وسيلهٔ تقرب زعم ايدرلر علـى قول بعينه قربانه دينور وشبر اجسامه وقوايه اطلاق اولنور كه خلقت انسانيده مودوع
اولان قوتلردر حاسه وجاذبه وماسكه كبى وكتب سماويه دن انجيل كتابنه دينور وشبر مصدر اولور نشاط وسرور
جهتيله طاشقن اولمق معناسنه يقال شبر الرجل شبرا من البـاب الرابع اذا بطر المشبورة مستوره وزننده سخيه
وجومرد اولان خاتونه دينور يقـال امرأة مشبورة اى سخية الشبور تنور وزنـنده بوق اسميدر كه نفير ديدكلرى
بيوك بورى اوله جقدر جنكلرده سلاطين مهترلرى چالارلر و بو توجدن اولمغله فارسيده ناى رويين ديرلر و بو كرنايدن
كوچك اولور كرچه مؤلف بوق ايله تفسير ايلدى لكن بوق مطلقا بورى يه دينور و بو عبرانيدن معربدر المشابر
مشاعر وزنـنده ارشونده واندازمه اولان كرتكلره اطلاق اولنور كه هر برى بر مقدارك نشانيدر وشول نهرلره دينور كه
الحق برلرده واقع اولمغله سائر صولر آقوب اكا ملتحق اولور مفردى مشبر ومشبره در الاشبور اسلوب وزنـنده بر نوع
بالق اسميدر شبر بقم وزنـنده وشبير قمير وزنـنده وشبير سكيت وزنـنده ومشبر محدّث وزنـنده هارون
علـى نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اوغللرينك اسملريدر منقولدر كه رسول الله عليه السلام حضرتلرى قرهٔ
عيون اسلاميان اولان حسن وحسين ومحسن جنابلرنى اسماء مزبوره ايله تسميه ايلديلر زيرا اسماء مرقومه عبرى
لسانده حسن وحسين ومحسن معنالرينه در شارح دير كه انت منى بمنزلة هارون من موسى حديث شريفى صدورنده
وحى ايله تسميه ايلديلر پس اسماء مزبوره حسن معناسندن مأخوذ اولمش اولور اصل شبير سكيت وزننده حسن وشبر بقم
وزننده حسين مرادفيدر نته كه اهل محبتدن بريسى ديمشدر * فدا جان وسرم در چارسرور * رسول ومرتضى شبير وشبر
التشبير تفعيل وزننده برنسنه يى اولچوملك تقدير وتخمين معناسنه در يقال شبر الشئ اذا قدّره و برآدمه تعظيم ايلمك
معناسنه در يقال شبر فلانا اذا عظمه التشبر تفعل وزننده اولولنمق تعظم معناسنـه در يقال شبره فتشبر اى عظمه
فتعظم التشابر تفاعل وزننده جنكده برى برلرينه يقلشمق معناسنه در كويا كه بينلرنده بر قارش مقدارى بر قالور يقال
تشابرا اذا تقاربا فى الحرب شابور بر رجل آديدر مترجم دير كه شابور نام پادشاه ايران شاهپور معربيدر كه شهزاده
ديمكدر شابر الميزان اوغرى يه اطلاق اولنور يقال رجل شابر الميزان اى سارق شبرى سكرى وزننده اللى اوچ موضع
اسميدر كه جمله سى ديار مصريه ده در اونى شرقيه ده و بشى مرتاحيه ده والتيسى جزيرهٔ قويسناده واون برى غربيه ده
وبديسى سمنوديه ده واوچى منوفيه ده واوچى جزيرهٔ بنى نصرده ودردى بحيره ده وايكيسى رمسيس نام ناحيه ده وايكيسى
جيزه ده واقعدر شبره بقمه وزننده اعلامدن احمد بن محمد العابد النيسابورى جدّينك اسميدر الشبذر ذال معجمه ايله
جعفر وزنـنده بونجه يه شبيه بر نبات آديدر لكن بونك يپراقلرى بونجه يپراغندن بيوك واير ى اولور الشبذارة
شينك كسريله بك غيرتلو حميتلو آدمه دينور يقال رجل شبذارة اى غيور الشبكرة دحرجه وزنـنده عشا
معناسنه در كه شبكور اولمق يعنى كوندز كوروب كيجه كورمز اولمقدر كه طاوق قرا كوسى اولمق تعبير اولنور
و بو شبكور فارسيدن تعريب وتصرّف فله فعلله بناسنه الحاق اولنمشدر شبكور فارسيده اول علته مبتلا اولانه دينور
يقال شبكر الرجل شبكرة اذا اصابه العشا الشتر شينك فتحى وتانك سكونيله كسمك معناسنه در يقال شتر الشئ شترا
من الباب الثانى اذا قطعه وشتر عبد الرحمن المحدث الكوفى پدرينك اسميدر وشتر كذلك مصدر اولور كوزك

قپاغى ترسنه دونمك معناسنه يقال شتر العين اذا قلب جفنها و برآدمك وجودنى پاره ليوب آزرده ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال شتره اذا غته وجرحه الشتر فتحتينله كسلمك معناسنه در يقال شتر الشئ شترا من الباب الرابع
اذا انقطع وكوزك اوست وآلت قپاقلرى دونوب دورك اولمق على قول يارليق اولمق كه يرتلاز اولمق تعبير اولنور وعلى
رأى آلت قپاغى سلپوك اولمق معناسنه دركه كوشك اولمغله كوزنى ايوجه قپه مز اولور يقال شتر الرجل اذا كان
جفن عينه منقلبا من اعلى واسفل او كان منشقا واسفله مسترخيا و يقال شتر على بناء المجهول و يقال شترت عينه
و شــتر آلت دوداق يريق اولمق معناسنه در يقال شتر الرجل اذا كانت شفته السفلى منشقة و شتر عروضيون
اصطلاحنده بحر هزجك اجزاسنه كه مفاعيلن در خرم ايله قبض علتنك دخوللرندن عبارتدر پس ميم و يابى كتمكله
فاعلن قالور وشتر اران ولايتنده بر دعه ايله كنجه ميانده بر قلعه آديدر وشتر برآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر قطع
معناسندندر يقال شتر به شترا اذا سبه الانشتار انفعال وزنـنده بودخى برآدمك كوزى يرتلاز اولمق معناسنه در
يقال انشترت عينه بمعنى شترت الاشتار همزه نك كسريله والتشتير تفعيل وزننده برآدمك كوزنى يرتلاز ايلمك
معناسنه در يقال اشتر عينه و شترها اذا جعلها شتراء شتير زبير وزنـنده اساميدندر شتير بن شكل و شتير بن
نهار تابعيندندر اشتر همزه نك ضمى وراك شدّه سيله اردنّ وزنـنده برآدمك لقبيدر علويوندن زيد بن جعفرك
لقبى اوله جقدر الشتير فسيق وزنـنده بدخوى وزشت مشرب ومجموعهٔ شرّ وعيوب اولان شخصه دينور يقال
لا تصاحب فلانا فانه شتير اى كثير الشرّ والعيوب سئ الخلق الشترة شينك ضميله ايكى برمقلرك ارالغنده اولان
آچقلغه وفرجه يه دينور قطع معناسندندر الشوترة جوهره وزنـنده صغريسى وقيچى يوك اولان خاتونه دينور كه
بين العرب معتبره در يقال امرأة شوترة اى عجزاء الاشتر احمر وزنـنده ذكر اولنان شتر كلمه سندن وصفدر كوزى
يرتلاز آدمه دينور مؤنثى شتراء در حمراء كبى مرأيه وكوزه وصف اولور واشتر مالك بن الحارث النخعى الشاعرك
لقبيدر اصحاب حيدر كراردن و بغايت بهادر ايدى كندوسيله اوغوللرى ابراهيمه اشتران اطلاق اولنور واحمد بن
الاشترى وعمر بن على الصوفى الاشترى روايت حديث ايلديلر ابن الشتراء حمراء وزنـنده بر مشهور اوغرينك
كنيه سيدر نقب شتار كتاب وزنـنده مدينه ايله بلقاء بيننده بر موضع آديدر الشتعور شينك وتانك فتحى
وعينك اهماليله آرپه يه دينور شعير معناسنه الشتغور غين معجمه ايله بودخى آرپه يه دينور و بو ابن جنى دن منقولدر
الشثر شينك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله طاغك بر طرفدن برون كبى چقان سبورى اوجنه دينور جمعى شثور در
وشثر بر طاغك آديدر الشثير امير وزنـنده ايشه يرامیان آغاج وكراسته قيرقلرينه وپارچه لرينه دينور قماش العيدان
معناسنه ونبات واشجارك ديبلرندن سورن تازه كوچك فليزلرينه وفدانلرينه دينور الشثرة فرحه وزنـنده قميقلو آغاج
وقامش مقوله سنه دينور كه بو تراقلو تيكن كبى اله وطرنق ايچلرينه باتوب آزرده ايدر يقال قناة شثرة اى متشظية
الشثر فتحتينله كوزك قپاقلرى بر عارضه سببيله غلظت كسب ايلمك معناسنه در يقال شثرت عينه شثرا
من الباب الرابع اذا خثرت الشجر شينك وجيمك فتحه لريله والشجر عنب وزنـنده والشجراء صحراء
وزنـنده والشير ياى تحتيه ايله عنب وزنـنده كه اصلى ياخود جيمدن مبدله در نباتات ارضيه دن بنفسه ساق اوزره قائم
اولانه دينور على قول بنفسه يوكسلوب نما بولانه دينور كرك خرده وكرك اولو اولسون وكرك شتايه مقاوم اولسون
وكرك شتايه مقاومتدن عاجز اولسون مفردلرى هايله در بو ايكى تعريفه كوره ده فارسيده درخت وتركيده آغاج تعبير
اولنور ايكى تعريفه كوره ده بادنجان و باميه واوزون قباق ومصر بغدايى وموز مقوله سى شجر اقسامندندر مؤلف
بصائرده ماله ساق من النبات ايله تفسير ايلمكله اكا كوره بغداى وآرپه نباتنه ده اطلاق اولنور واول نجم مقابليدر كه
ساقى اولميان در آنلره غلبه ايله نبات اطلاق اولنور يوخسه شجر دخى نبات قسمندندر پس يقطين كه ساقى اولميان
نباته وخاصه قباغه دينور اروميه كبيره سى اولديغندن ناشى من شجرة من يقطين آيتنده شجره جمله سنه الحاق اولنمشدر
الشجرة فرحه وزنـنده والمشجرة معصره وزنـنده والشجراء حمراء وزنـنده كه صفتدر آغاجى چوق يره
دينور كه آغاجلق تعبير اولنور درختستان معناسنه يقال ارض شجرة ومشجرة وشجراء اى كثير الشجر
المشجر مقعد وزنـنده آغاج بتن يره دينور اسم مكاندر الاشجر احمر وزنـنده كه وصفدر والشجير امير
وزنـنده والمشجر محسن وزنـنده كذلك آغاجلق وقوريلق يره دينور يقال واد اشجر وشجير ومشجر اى كثير
الشجر واشجر افعل تفضيل اولور يقال هذا المكان اشجر منه اى اكثر شجرا الشجرى ياى نسبتله شجر بعينه وشجر
غرسنه منسوب ديمكدر بعض ذوات نسبت اولنمشدر از جمله ابراهيم بن يحيى الشجرى امام بخارى شيخيدر
وابو السعادات هبة الله بن على بن الشجرى العلوى عراق اولكه سنك نحاتندندر الاشجار همزه نك

کسریله آغاج بتورمك معناسنه در یقال اشجرت الارض اذا انبتت الشجر المشاجرة مفاعله وزننده طوار آغاج
اوتلامق معناسنه در یقال شاجر المال اذا رعی الشجر وبرکسه ایله منازعه ایلمك معناسنه در که آغاجله اورمقدن متفرعدر
یقال شاجر فلان فلانا اذا نازعه المشجر معظم وزننده شول تصویر مقوله سنه وسائر نسنه یه دینور که شجر صنعی وشجر
هیئتی اوزره اوله خط مشجر کبی وشول قماشه دینور که نقش وزمانی شجر هیئتنده مصنوع اوله یقال دیباج مشجر اذا کان
منقشا بهیئة الشجر الاشتجار افتعال وزننده نیجه کسه لر برینه مخالفت ومنازعت ایدشمك معناسنه در که بو راده افتعال
مشارکت ایچوندر یقال اشتجر القوم اذا تخالفوا وبرکسه النی چکه سی التنه قویوب دیرسکی اوزره طیانمق معناسنه در متفکر
وملول حالتیدر شجار ایتدن مأخوذدر یقال اشتجر الرجل اذا وضع یده تحت ذقنه واتکأ علی مرفقه وسبق وتقدم ایلمك نجأ
معناسنه مستعملدر که ایلری چکمکله گویا که شجر کبی اوزامش اولور یقال اشتجر علیه اذا سبقه وتقدم علیه شارح بو راده
نجأ کلمه سنی سبق وتقدم ایله تفسیر ایلمشدر واویقو قاچمق معناسنه مستعملدر یقال اشتجر نومه اذا تجافی عنه ویقال بات
النوم مشتجرا اذا تجافی عن صاحبه التشاجر تفاعل وزننده بودخی آغاج کبی بری برینه گیریشوب نزاع ایدشمك معناسنه در
یقال تشاجر القوم اذا تخالفوا یعنی تشبکوا فی النزاع اشتباك الاشجار الشجور ظهور وزننده نیجه کسه بیننده
بر ماده مختلف اولوب محل نزاع اولمق معناسنه در که هر بری برسمته چکر یقال شجر بینهم الامر شجورا من الباب
الاول اذا تنازعوا فیه الشجر زجر وزننده برنسنه یی برنسنه یه ربط ایلمك معناسنه در یقال شجر الشیء الیه
شجرا من الباب الاول اذا ربطه الیه وبرآدمی برنسنه دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال شجر الرجل
عن الامر اذا صرفه والارغه قلمق معناسنه در یقال شجره اذا نحاه ومنع ودفع ایلمك معناسنه در یقال شجر فلانا
اذا منعه ودفعه واغزی آیروب آچمق معناسنه در یقال شجر الفم اذا فتحه ومرکوب اولان دابه یی آلیقومق ایچون
گمی کیرویه چالمق معناسنه در که صولق دیندن چالمغله ضربندن دابه آغزنی آیروب آچار یقال شجر الدابة اذا ضرب
لجامها لیکفها حتی فتحت فاها وچادره واوه دیرك وطیاق دیکمك معناسنه مستعملدر یقال شجر البیت اذا عمده
بعود واغاجك بره صارقان داللرنی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال شجر الشجرة اذا رفع ما تدلی من اغصانها
وبرکسه یه مزراق سانجمق معناسنه مستعملدر یقال شجر فلانا بالرمح اذا طعنه به ومشجر اوزره برنسنه آتمق معناسنه در
یقال شجر الشیء اذا طرحه علی المشجر کما سیذکر وشجر منازع فیه اولان ماده یه دینور یقال بینهم شجر ای امر
مختلف ودوه واشك سمرینك اولك قاشیله آرد قاشنك مابینینه دینور روبدنده آککه دینور ذقن معناسنه وشجر الفم
آغزك آیریلجق یرینه دینور مخرج ومفرج فم معناسنه علی قول مؤخرینه یاخود آغزك برجانبنه دینور که آورد طرفندن
دوداقلرك قاوشدیغی یراوله جقدر صاغ معناسنه که ایکی طرفنه صامغان دینور یاخود آغزك قپاندیغی وقاوشدیغی
یردن آچله جق یرینه دینور که بو معنای اولدن اخص اولور یاخود قولقدن اشاغی چکه نك نهایت بولدیغی یرده
اولان ایکی سیوری کمکلرك قاوشدیغی یره دینور ملتقی اللهزمتین معناسنه یاخود ایکی چکه کمکلرینك مابیننه دینور
بونلرك مجموعنده آیریلوب آچلمق ملحوظدر جمعی اشجار وشجور وشجار گلور شینك کسریله الحروف الشجریة
الصنوف الزجریه وزننده اوچ حرفدن عبارتدر که شجر کلمه سی جمع ایدر یعنی شین وضاد معجمتین وجیم حرفلریدر
شجر مذکوردن خروج ایدرلر المشجر منبر ومقعد وزنلرنده والمشجار کتاب وسحاب وزنلرنده هودج آغاجلرینه
وتختلرینه علی قول هودجدن صغیر برگونه مرکبه دینور که اوستی آچیق اولور ظاهرا شبریه دیدکلریدر که طریق
حجازده جواری مقوله سنی ارکاب ایدرلر ومشجار کتاب وزننده سریرلك وکرویدلك آلتلرینه استوار اتدکلری آغاجه
وتختیه دینور که آنکله سریر مستحکم طورور فارسیده مترس دیرلر وقوبینك اغزینه واستحکام ایچون ایچنه طوغری
چویردکلری آغاجلره وتختلره دینور ودوه قسمنه مخصوص برگونه تمغا اسمیدر که شجر هیئتنده اولور واناسنی امسون
دیو اوغلاق قسمنك کم کبی آغزلرینه اوردقلری آغاج پاره سنه دینور که ترکیده اسنك تعبیر اولنور ومشجار بروضع آدیدر
الشجار کتان وزننده اسمادندر غلاث بن شجار صحابیدر امام ذهبی تخفیفله ضبط ایلمکله وهم ایلمشدر وابو شجار
عبدالحکم بن عبدالله بن شجار محدثیندندر الشجیر امیر وزننده قلیچه اطلاق اولنور یقال ضربه بالشجیر ای السیف
وغریب اولان آدمه ودوه یه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور که کندی آغاجندن اولیان اوقلر ارالغنه
دوشمش اوله وشجیر صاحب معناسنه در بو راده صاحب غالبا صحبتدندر زیرا اساسده صدیق ایله مبیندر وشجیر
کوتو وکزشته یه دینور یقال شیء شجیر ای ردیء الانشجار انفعال وزننده اشتجار کبی اویقو قاچمق معناسنه در
یقال انشجر نومه اذا تجافی عنه وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال انشجر اذا تقدم الشجرة تمره وزننده کوچك
تازه اوغلاقك ذقنه وضع ایلدکلری نقطه جعد دینور که نظر ایچون اناسی وضع ایدر وناقه نك ممه سنك هیئت ومقدارینه

اطلاق اولنور علی قول ممه سنك طمرلرینه وجلد ولحمنه اطلاق اولنور یقال ما احسن شجرة ضرعها ای قدره
وهیئته او عروقه وجلده ولحمه التشجیر تفعیل وزننده خرمانك میوه دار اولان دالی اکیلوب قرلمامق ایچون
جرید اوزره قومق معناسنه در یقال شجر النخل بمعنی شخره کما سیذکر الشحر حای مهمله ایله بحر وزننده
آغز آچمق معناسنه در یقال شحر الرجل شحرا من الباب الثالث اذا فتح فمه وشحر اقصای جزیرة العربده شهر
عمان ایله عدن بیننده واقع ساحلك اسمیدر که ولایت مخصوصه در شینك کسریله ده زبانزددر نیچه بلاد وقصباته
مشتملدر عنبر شحری آکا منسوبدر محدثیندن محمد بن معاذ الرحال وشعرادن محمد بن عمرو الاصغر الشحریان اورادندر
وشحر دره نك وسطنه دینور وصو مجراسنه دینور ودوه نك یاغری صاغالدقدنصکره یرنده قلان اثر ونشانه دینور
شحیر امیر وزننده برنوع شجر آدیدر الشحور قسور وزننده والشحرور عصفور وزننده برقوش آدیدر
قاره طاوق تعبیر اولنان قوشدر الشحرة شینك کسریله طارجه اولان نهر وبحر ووادی قییسنه دینور ذو شحر ابن
وکیعه درکه اذواء تعبیر اولنان ادواء یمندن برینك لقبیدر المشحنزر نون وزای معجمه ایله مستنفر وزننده برآدمه
شتم ودشنام ایلمکه آماده اولان کسه یه دینور علی قول هنوز شبابلغی وجوانلغی آزجه اولانه دینور که کمال اوزره
بالغ وبال پیدا ایدوب یکیت اولمامش اوله یقال رجل مشحنزر ای مستعد لشتم الانسان او هو الذی شب قلیلا الشحسار
شینك فتحیله اوزون شیئه دینور المشحنظر ظای معجمه ایله مستغفر وزننده لقمه کوز آدمه دینور یقال رجل
مشحنظر ای جاحظ العینین الشخیر شینك فتحیله والشخر فخر وزننده بوغازك ایچندن یاخود گکرزدن سسلمك
معناسنه در که بعضلر بوگونه تکلم ایدرلر یقال شخر الرجل شخیرا وشخرا من الباب الثانی اذا صات من الحلق او الانف
وآت کشنمك یاخود آغزندن سسلمك معناسنه در که مراد اوقرامقدر یقال شخر الفرس اذا صهل او صات من فمه
بو معناده شخیر اسم دخی اولور وشخیر بری اوته گزوب چکمکدن ناشی طاغدن وباردن اوفانوب طاغیلن طپراق
وچقل مقوله سنه دینور وشخر شرخ کبی جوانلق هنگامنك اولنه دینور یقال هو فی شخر الشباب ای اوله ظاهرا شرخ
مقلوبیدر وشخر الرحل سمرك اولك قاشیله آرد قاشنك مابینینه دینور ومنه یقال لا یزال فلان بین شخری الرحل وهو مابین
القادمة والاخرة اذا کان مسفارا وشخر الاست گوتك یارغنه دینور شرخ الاست کبی وشخر کذلك مصدر اولور دابه
قسمی ایچنده دله وعلف اولان خراری وجوالی آغزیله یرتوب طاغتمق معناسنه یقال شخر البعیر ما فی الغرارة شخرا
اذا بددها وخرقها الشخیر سکیت وزننده اکثری گکرزدن سسلنوب سویلر اولان آدمه دینور یقال رجل شخیر
ای کثیر النخیر وعبدالله بن الشخیر اصحابدندر الاشخر اشقر وزننده شجر العشر اسمیدر که سکر العشر وترکیده تیغاله
دیدکلری صمغك شجریدر التشخیر تفعیل وزننده دابه نك صرتنده اولان سمری ایلرو چکمك ایچون اوزرنده اولان چولی
وپلاسی قالدرمق معناسنه در یقال شخر الحلس اذا رفعه حتی یستقدم الرحالة وخرمانك میوه دار اولان داللرنی اکیلوب
قرلمامق ایچون جریدی اوزره وضع ایلمك معناسنه در یقال شخر النخل اذا وضع عذوقها علی الجریدة لئلا تنکسر شخذر
ذال معجمه ایله جعفر وزننده بررجل آدیدر الشذر شینك فتحی وذال معجمه نك سکونیله شول آلتون پاره لرینه دینور که
خرده خرده معدندن دوشور یاور که خدایی اولور طاشی طپراغی اذابه ایدوب قال ایلمکسزین ظهور ایدر علی قول
شول بونجقلره دینور که دیزلمش دیزینك فاصله ایچون ارالرینه گچوررلر علی رأی خرده بنجوله دینور مفردی
شذره در نهایه وزمخشری اساسده قول اولی اختیار ایلمشدر قال التقط الشذر من المعدن والشذور وشذره اسامیدندر
ابو شذرة الزبرقان بن بدر صحابیدر وشذرة بن محمد بن احمد بن شذره محدثدر شذر مذر فتحتیله وشین ومیمك کسریله ده
جائزدر وآخرلرینك فتحی اوزره بنالریله طارطغان وتارمار معناسنه در شذر ذکر اولنان شذره دن ومذر بذردن
مأخوذدر که با میمه ابدال اولنمشدر یقال تفرقوا شذر مذر اذا ذهبوا فی کل وجه وبونك ترکیبی شغر بغر وصحر محره
ترکیبلری کبیدرنته که بحر ماده سنده بیان اولندی الشذارة شینك کسریله پك غیرتلونك وناموس صاحبی آدمه
دینور یقال رجل شذارة ای غیور الشبذر حیدر وزننده بربلده اسمیدر علی قول بر فقیر ماء آدیدر یعنی بردوز
وطپراغی بومشق یر اسمیدر که جابجا آنده اشمه لر حفر اولنوب صول چقارالوله الشوذر جوهر وزننده چارشبه دینور
ملحفه معناسنه وبو معربدر یعنی چادر فارسی معربیدر واتب اسمیدر که نسوان عربك یکسز وبقاسز گوملکلرینه
دینور همانا اورته سنی یاروب بیونلرندن گچوررلر وبادیه ده برموضع آدیدر واندلس دیارنده بربلده آدیدر التشذر
تفعل وزننده جنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا تهیأ للقتال وبرآدمه اسانله قورقوتمق
معناسنه در یقال تشذر فلانا اذا توعده وغضب پیدا ایلمك معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا تغضب وجنبش
ونشاطه گلمك معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا انشط وبرایشه سرعت وشتاب ایلمك معناسنه در یقال تشذر

الرجل اذا تسرّع الى الامر مؤلف بوراده تهدّد كلمه سيله ده تفسير ايلمكله تكرار ايلمشدر زيرا توعد وتهدّد
برمعنايه دركه عقوبتله قورقتمقدن عبارتدر ودابّه قسمى ايوجه چاپركورمكله فرح ونشاطندن جنبشه كلوب باشنى
برى اوته صالوب اوينامق معناسنه در يقال تشذّرت الناقة اذا رأت رعيا فحرّكت رأسها فرحا وقامچى برطرفه
اكيلوب برى اوته دونوب اوينامق معنسنه در يقال تشذّر السوط اذا مال وتحرّك وناس طاغلمق معناسنه در يقال
تشذّر الجمع اذا تفرّقوا وجنكده برى برنى قهر وارغام ايلمك معناسنه در يقال تشذّروا فى الحرب اذا تطاولوا وآرد
انكى بوطلرارالغندن آكوب قوشغه صوقمق معناسنه در يقال تشذّر بالثوب اذا استثفر ودابّه يه اكسه سندن
بنمك معناسنه در يقال تشذّر فرسه اذا ركبه من ورائه المتشذّر متعدّ روزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشرّ
شينك فتحى وضمى ورانك شدّه سيله خيرمقابليدركه خير مادّه سنده بسط اولندى جمعى شروردر يقال هو رجل
لا يرجى منه الاّ الشرّ اى السوء والفساد والظلم وخير وشر كلمه لرينك افعل تفضيل اولدقلرى دخى خير مادّه سنده
بيان اولندى وشرّ وشراره شينلرك فتحيله كوتولك وبرامزلق ايلمك معناسنه در يقال شرّ الرجل شرّا وشرارة
من الباب الاوّل والثانى وتقول شررت يافلان مثلثة الراء يعنى من البابين المزبورين والرابع والخامس وشرّ
كلمه سى افعل تفضيل اولور يعنى وصف اولوب افعل تفضيل ايله مقدر اولور تقول هو شرّ منك واشرّ قليلة اورديئة
وبنى عامر لغتنده همزه ايله افعل تفضيل اوله رق استعمال اولنور يقولون هو اشرّ منك واخير منك مؤنثنده شرّه وشرّى
شينك ضمى وقصرايله ومنه قول امرأة اعيذك بالله من نفس حرّى وعين شرّى اى خبيثة وشرّ ابليس ملعونه اطلاق
اولنور وحما عارضه سنه وفقر وفاقه يه اطلاق اولنور وشرّ كذلك مصدر اولور ات وكش واثواب مقوله سنى
قوريمق ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّ اللحم والاقط والثوب ونحوه شرّا من الباب الاول اذا وضعه
على خصفة اوغيرها ليجف يعنى سبت مقوله سى نسنه اوزرينه وضع ايدوب كونشه سردى الشرير امير وزننده
والشرّير سكيت وزننده شرّ وشراره دن وصفلردر يقال رجل شرير وشرّير من قوم اشرار وشرّيرين المشارّة
فى الاصل مفاعله وزننده بركسيه شركيراولوب خصومت وغوغا ايلمك معناسنه در يقال شارّه مشارّة اذا خاصمه
الشرّ شينك ضميله مكروه وناخوش نسنه يه دينور ومنه تقول ماقلت ذاك لشرّك اى لشئ تكرهه وشرّ مصدر
اولور عيبلمك معناسنه يقال شرّه شرّا اذا عابه الشرير امير وزننده وصفدرنته كه ذكر اولندى وشرير دريانك
قيسنه اطلاق اولنور يقال يمشى من شرير البحر اى جانبه وبرشجر آديدركه درياده نابت اولور الشريرة سفينه
وزننده چوالدوزه دينور مسله معناسنه شريره هريره وزننده بنت الحارث دركه صحابيه در وابو شريره تابعيدن
جبلة بن سحيم كنيه سيدر الشرة شينك كسريله شرّ وشراره دن اسمدر شرير كه دينور بو مناسبتله شرّة
الشباب جوانلق هنكامنده اولان جنبش ونشاط وسرمستلك حالتنه اطلاق اولنور يقال اين شرّة الشباب اى نشاطه
الشرار كتاب وزننده والشرر جبل وزننده قغلجمه دينور مفردى شراره وشرره در الاشرار همزه نك
كسريله بو دخى برنسنه يى قوريمق ايچون سرمك معناسنه در يقال اشرّ اللحم والاقط والثوب بمعنى شرّه واظهار
ايلمك معناسنه در يقال اشرّ الشئ اذا اظهره وبركسنه يى شرّه نسبت ايلمك يعنى شرير آدمدر ديمك معناسنه در
يقال اشرّ فلانا اذا نسبه الى الشرّ التشرير تفعيل وزننده والتشرية رابى يايه ابدالله بو دخى برشيئى قوريمق
ايچون كونشه سرمك معناسنه در يقال شرّره وشرّاه بمعنى اشرّه وتشرير برآدمى ناس اراسنده ذكر قبيحله
رسوا وتشهير ايلمك معناسنه در يقال شرّره اذا اشهره فى الناس الاشرارة همزه نك كسريله اصدرمه يه دينور
قديد معناسنه وكونشده قوريمق ايچون اوزرينه كش سردكلرى سبت وطبله مقوله سنه دينور وكثرت اوزره اولان
دوه سوريسنه دينور الاستشرار برآدم كثرتلو دوه سوريسنه مالك اولمق معناسنه در يقال استشر فلان اذا
صار ذا اشرارة من الابل الشرّان كتان وزننده سيكه شبيه برجانور آديدر بونى شارح اذى ايله بيان ايلمشدركه
تاتارجق ديدكلريدر مفردى شرّانه در الشراشر شينك اوليننك فتحى وثانيه نك كسريله نفس وذات معناسنه در
يقال القى عليه شراشره اى نفسه حرصا ومحبة ويقال باشر به شراشره اى بنفسه واحمال واثقال معناسنه در
وسوكيه دينور محبت معناسنه وجسدك مجموعنه دينور كه باشدن اياغه دك قالبدر وآت ودوه مقوله سنك قويرقلرى
اوجنه دينور كه زائد صالنان قيللر وتويلر اوله جقدر مفردى شرشره در وشراشر بر موضع آديدر الشرشرة
زلزله وزننده كسمك معناسنه در يقال شرشره اذا قطعه وبرنسنه يى ديش ايله اصيروب قاپدقدنصكره برى اوته
سلكمك معناسنه در آرغين دوه نك كاريدر يقال شرشر الشئ اذا عضه ونفضه وييلان صوقمق معناسنه در يقال
شرشرت الحية اذا عضت وطوار علف يمك معناسنه در يقال شرشرت الماشية النبات اذا اكلته وبچاق

مقوله سنى طاشه سوروب بيلمك معناسنه در يقال شرشر السكين اذا احدّها على حجر الشرشور عصفور وزننده
برقوش آديدر بونى پيغمبر قوشى ايله بيان ايدرلر كه سرچه دن بيوجكدر الشرشرة كسرتينله برنوع اوتلق
آديدر وهر نسنه دن بربلوكه وبرقطعه يه دينور تقول فرّق شرشرة منه اى قطعة شراشر علابط وزننده
شريشر مسجد وزننده شريشير محريب وزننده شرشره كلكله وزننده اسماء رجالدندر
شرير زبير وزننده بر موضع آديدر شرّى حتّى وزننده همدان قضاسنده برناحيه اسميدر
شرورى فعوعل وزننده بنى سليم يوردنده برطاغك آديدر المشرشر اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور الشرشر
فدفد وزننده برنبات آديدر كه ايپ كبى تل تل براوزره اوزانوب كيدر شينلرك كسريله ده لغتدر واوزرندن ياغى تقاطر
ايدن پريانه وصف اولور يقال شواء شرشر اذا كان يتقاطر دسمه الشزر شينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله
بركسيه روبرو باقيوب بغض وهيبت باقشيله برطرفدن ويرياندن طوغرى باقمق معناسنه در على قول اعراضى متضمن
خصمانه باقمق ياخود كوز قويرغيله طارغين باقشى كبى باقمق ياخود طوغرى باقيوب صاغدن صولدن باقشدرمق
معناسنه دركه بو دخى غضبدن ناشى اولور خلاصه اقوال مذكوره نك مجموعنده محبت ونوازش نظرى اولميوب
بغض وغضب نظرى دركار در زمانه نك ارباب كماله نظرى كبى يقال شزره واليه شزرا من الباب الثانى اذا نظره
منه اى من نفسه فى احد شقيه او هو نظر فيه اعراض او نظر الغضبان بمؤخر العين او النظر عن يمين وشمال وبركسيه
مزراق سانجمق معناسنه در يقال شزر فلانا اذا طعنه وكوز دكورمك معناسنه در يقال شزره اذا اصابه بالعين
وايپ صولنه بوكمك معناسنه دركه شديد الفتل اولور على قول طشره سندن بوكوب ايچنه چويرمك معناسنه در
يقال شزر الحبل اذا فتله عن اليسار او فتل من خارج وردّه الى بطنه وشزر طوغرى بوكليوب ترسنه بوكلمش
ايپه واورغانه دينور وصف بالمصدر در يقال غزل شزر اذا كان مفتولا على غير استواء وال دكرمنى صاغنه
طوغرى چويرمكه دينور نته كه مقابلنه بتّ دينور يقال طحن بالرحى شزرا اذا اداريه عن يمينه وشزر شدّت
وصعوبت معناسنه در تقول كلفنى امرا فيه شزر اى شدّة وصعوبة الاشتشزار بو دخى ايپ وصاج مقوله سنى
قوى اولمق ايچون صولدن صاغه طوغرى بوكمك معناسنه در وبو معناده لازم اولور يقال استشزر الحبل
فاستشزر هو اى فتله عن اليسار فتفتل التشزّر تفعل وزننده طارلمق معناسنه در يقال تشزّر عليه اذا
غضب وجنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در يقال تشزّر للقتال اذا تهيأ شيزر حيدر وزننده حماقربنده بربلده
آديدر التشازر تفاعل وزننده برى برينه خشمانه وخصمانه باقشمق معناسنه در يقال تشازر القوم اذا نظر
بعضهم الى بعض شزرا الاشزر احمر وزننده قرمزى اقان سوده دينور كه حيوانك علتندن نشئت ايدر قان كبى كلور
يقال لبن اشزر اى احمر الشزراء حمراء وزننده قزل كوزه وصف اولور ارسلان ومجنون كوزلرى كبى يقال
عين شزراء اى حمراء الشزر فتحتينله كوز قزل اولمغه دينور يقال فى لحظها شزر اى حمرة الشزرة شينك ضميله
اسمدر كوزده اولان قزللغه دينور يقال بعينه شزرة اى حمرة الشصر عصر وزننده ديكشى سيرك سيرك ديكمك
معناسنه دركه اوبولقه مق ويك سيركنه ايلمك تعبير اولنور يقال شصر الثوب شصرا من الباب الاوّل اذا خاطه
متباعدة وصغر بوينوزيله سوسمك معناسنه در يقال شصر الثور اذا نطح بقرنه ودورتمك وسانجمق معناسنه در
يقال شصره بالرمح اذا طعنه واوته جانبه آطلامق معناسنه در يقال شصر الى جانب الخرق اذا طفر وكوده يه تيكن
باتمق معناسنه در يقال شصرته الشوكة اذا شاكته بو معنادن اسم شصير در شينك فتحيله كه كوده يه تيكن باتمغه
دينور وشصر ترنيد ناقه معناسنه دركه زند مادّه سنده بيان اولندى تقول شصرت الناقة شصرا من الباب الاول والثانى
اذا زندتها ترنيد اوناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار چكورمك معناسنه در يقال شصر الناقة اذا جعل
بين منخريها شصارا الشصار كتاب وزننده شول تخته پارچه سنه دينوركه ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه
ادخال ايدرلر وشصار بررجل وبرجنى اسملريدر وترنيد خلالنه دينوركه بو دخى زند مادّه سنده ذكر اولندى التشصير
تفعيل وزننده بو دخى ناقه نك برونلرى دلكلرينك ارالغنه شصار صوقشدرمق معناسنه در يقال شصر الناقة بمعنى
شصرها الشصر شينك كسريله بو دخى ترنيد خلالنه دينور شصار كبى الشصر فتحتينله شول كيك ياوريسنه
دينوركه سوسمك كرته سنه بالغ اولمش اوله على قول برآيلق اوله ياخود هنوز برخوشجه قوتلنمامش اوله ياخود
كرچه وجودينه قوت كلوب لكن برى اوته هنوز صيچرايوب كزمه يه لياقتى اولميه مؤنثنده شصره دينور جمعى اشصار كلور
وشصر بركوچك قوش اديدر الشاصر والشوصر جوهر وزننده شصر ايله معناى اولده مرادف در الشصور ظهور
وزننده كمال خوف وحيرتدن برآدمك كوزى دونوب اويله بلروب قالمق معناسنه در يقال شصر بصره عند الموت

شصورا من الباب الاول اذا شخص وانقلبت العين على قول بونده صواب اولان شصا اولمقدر كه معتل در الشاصرة
برنجی جانور صيد ايده جك بركونه دوزاق اسميدر الشطر سطر وزننده بر شيئك نصفنه و جزؤ بنه دينور كه مراد
ايكی جزؤ ندن بر جزؤ ی اولەجقدر فی الاصل منفصل اولانه موضوع اولوب بعده غير منفصل اولان نصفده دخی
استعمال اولندی ومنه حديث الاسراء فوضع شطرها ای الصلوة ای بعضها جمعی اشطر وشطور كلور وشطر
جهت وسمت وناحيه معناسنه در بو معناده آندن فعل متصرف اولمز ياخود شطر شطره دينور قصد قصده
معناسنه وشطر ناقه نك وسائر مواشينك ايكی ممه سنی صاغوب ايكی آخر ممه سنی ترك ايلمك معناسنه در زيرا ايلرو
وكيرو درت ممه لری اولمغله هر ايكی ممه يه بر شطر اطلاق اولنوب وآندن فعل تصرف اولندی يقال شطر الناقة
اذا حلب شطرا من خلفها وترك شطرا بو شطرك دخی جمعی اشطر كلور ومنه المثل * حلب فلان الدهر اشطره اذا جربه
خيره وشره * يعنی دهرك خير وشرنی تجربه ايلمش تقلبات كونيه يه اوغرامش كرم وسرد كشيده ونيك وبد چشيده كمسه
ديمكدر ناقه نك بردفعه ايكی اولك ممه لرنی وبردفعه ايكی آرد ممه لرنی صاغمقدن مستعاردر واشطره كلمه سی الدهر لفظندن
بدلدر وقوله صلی الله عليه وسلم من منع صدقة فانا آخذوها وشطر ماله هكذا رواه بهز ووهم وانما الصواب وشطر ماله
كعنی يعنی علی بناء المجهول ای جعل ماله شطرين فيتخير عليه المتصدق فيأخذ الصدقة من خير الشطرين عقوبة لمنعه
الزكوة حديث مذكور مانع الزكاة حقنده وارد اولوب روات دن بهز شطر كلمه سنی شينك فتحی وطانك سكونی
ورانك نصبی وماله كلمه سنك جريله روايت ايلمكله مؤلف آنی توهيم ايلدی زيرا كا كوره بجبراهم زكاتی وهم نصف
مالنی مصادره ايله آلمق اقتضا ايدر وجه صواب اوزره عباره مجهول بنيه سيله اولمغله عامل اول مالی اعلا وادنا
اولەرق ايكی بلوك ايدوب عقوبة لصاحبه زكاتی اعلا بلوكندن اخذ ايلمكده متخير در ديمك اولور
نهايه ده بعض وجوه سائره واشبو حديثك عند البعض منسوخيتی مرسومدر التشطير تفعيل وزننده ناقه نك
ممه سنك ايكی امزكنی صاروب ايكسنی ترك ايلمك معناسنه در يقال شطر الناقة اذا صر خلفيها وترك خلفين وبر نسنه يی
يارسندن ايكی بولمك معناسنه در يقال شطر الشیء اذا نصفه الشطور صبور وزننده شول قيونه دينور كه ممه لرينك بريسی
قوروب صوغشمش اوله علی قول ايكی امزكنك بريسی آخرندن اوزون اوله يقال شاة شطور اذا كانت يبس احد خلفيها
او كان احد طبيها اطول من الآخر وشول ثوب ودوشمه مقوله سنه دينور كه عرضی طرفندن اولان كوشه لرينك بريسی
ديكرندن اوزون اوله فارسيده ا كاكوش دينور يقال ثوب شطور اذا كان احد طرفی عرضه اطول من الآخر
الشطور ضمتيله والشطورة هايله معنای مذكوردن مصدر در يقال شطر الشاة وشطرت شطورا
وشطورة من الباب الاول والخامس اذا صارت شطورا وشطور بر آدم بر كمسه يه بقار ايكن آنك غير يسنه بقاركبی باقق
معناسنه در كويا كه نظرنی ايكی بلوك ايلمش اولور يقال شطر بصره شطورا من الباب الاول اذا صار كانه ينظر اليك
والی آخر يعنی كانه نصف بصره وشطور وشطوره شطاره معناسنه كلور كما سيذكر الشطرة فطره وزننده
اسمدر بر آدمك اولادلرينك نصفی اركك ونصفی ديشی اولمغه دينور مثلا درت اولادينك ايكيسی اوغلان وايكيسی
قيز اولمق كبی يقال ولده شطرة ای نصف ذكور ونصف اناث الشطران سكران وزننده يارسی طولمش قابه دينور
يقال اناء شطران اذا بلغ الكيل شطره ويقال قصعة شطری الشاطر شول شوخ وكستاخ وبيعار مشرب كمسه يه
دينور كه اهل متعلقات واحبابنه موافقت اوزره اولميوب لؤم وخباثت ولاابالیانه وضع وحركتله آنلری عاجز ايدر
اوله يقال هو شاطر وهو من اعيا اهله خبثا الشطارة نظاره وزننده بر كمسه شاطر اولمق معناسنه در يقال
شطر الرجل وشطر شطارة من الباب الاول والخامس اذا كان شاطرا وهو من اعيا اهله خبثا حالا لسانمزده شاطر
وشطارتلو آدم تعبيرمز بوندن مأخوذدر ايكن شطارت عنوانی استعمال مدحيه نامه لايمدر الشطور
والشطورة شينلرك ضميله والشطارة كرامه وزننده بر قوم وجماعته رغم وانفعال سببيله آرالرندن آيريلوب بر طرف
اولمق معناسنه در نصف معناسندن مأخوذدر يقال شطر فلان عنهم شطورا وشطورة وشطارة من الباب
الاول اذا نزح عنهم مراغما لهم الشطير امير وزننده بعيد معناسنه در يقال منزل شطير ای بعيد وغريب آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل شطير ای غريب المشطور كاغد ديدكلری قانق سورلمش اتمكه دينور وكامخ
ماده سنده بيان اولندی يقال خبز مشطور ای مطلی بالكامخ ومشطور اهل عروض اصطلاحنده بحر رجز مسدسدن
اجزاء ثلاثه سی تنقيص اولنمغله مثلث قالمش اولان بيته دينور كه بر مصراع قالمش اولور اكثر ارجوزه لر آندن
منظومه در عند البعض بو اشعاردن معدود دكلدر الشطر ضمتيله بودخی بعيد معناسنه در يقال نوی
شطر ای بعيدة بوراده بعيده نك تأنيثی نيت ياخود فرقت تأويليله در شطاطير قناطير وزننده مصر ده

صعيد

صعيد ادنی ولايتنده بر كوره آديدر المشاطره مفاعله وزننده بر كمسه ايله بر نسنه يی ياری بولشمك معناسنه در تقول
شاطرته مالی اذا ناصفته المشاطر اسم فاعل بنيه سيله اوبه سی ياخود خانه سی متصل اولان قومشويه دينور تقول
هم مشاطرونا ای دورهم تتصل بدورنا الشعر شينك كسری وعينك سكونيله والشعر شينك فتحی والشعرة
شينك حركات ثلاثيله والشعری ذكری وزننده والشعری رجعی وزننده والشعور ظهور وزننده
والشعورة شطوره وزننده والمشعور مبسور وزننده والمشعورة هايله والمشعوراء مشبوخاء وزننده كه
اون ايكی مصدر در بر نسنه يی خوشجه فهم ايدوب ذكا وذهن وفطانتله مزايا ودقيقه سنه واروب ابوجه ادراك
ايلمك معناسنه در كه علمدن اخص اولور بوندن تانيق ايله تعبير اولنور يقال شعر به وشعر شعرا وشعرا وشعرة مثلثة
وشعری وشعری وشعورا وشعورة ومشعورا ومشعورة ومشعوراء من الباب الاول والخامس اذا علم به وفطن له
وعقله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل شعر شينك فتحيله قبيله موضوعدر آندن دقت وجهيله اولان علم معناسی
اخذ وتصرف ونيجه معانی تفرع قلندی انتهی ومنه قولهم ليت شعری فلانا ولفلان وعن فلان ما صنع ای ليتنی
شعرت يعنی نوليدی فلانك نه يابديغنی بيلدم وشعر شينك كسريله كلام منظوم وقول موزونده غالب استعمال
اولمشدر كرچه هر علم شعر اولوب لكن منظومه نك وزن وقافيه سببيله شرف وامتيازی باعث اطلاق اولدی نته كه
علم شرعيده فقه وثريا ده نجم استعمال غالب اولمشدر جمعی اشعار كلور شارح ديركه وجه مذكور اوزره شعرك
مأخذنده اعمال ذهن وفطانت معتبر اولوب اولدخی قصدك اثری اولمغله اتفاقی آيات واحاديث موزونه يه شعر
اطلاق اولنمز وشعر وشعر شينك فتحيله غزل وقصيده كبی موزون ومنظوم ومقفی كلام سويلمك معناسنه در يقال
شعر فلان وشعر شعرا وشعرا من الباب الاول والخامس اذا قال شعرا علی قول باب خامسدن شعری كوزل ورنكين
ومطبوع سويلمك معناسنه در يقال شعر فلان اذا اجاد الشعر مترجم ديركه باب خامس افعال غريزيه وسجاياية
متعلق اولمغله قول اخير مرتضای جماهير در يعنی قالدرم شاعرلری حقنده باب خامسدن تصريف اولنمز بلكه
مادرزاد اولوب بالطبع شاعر حقنده ايراد اولنور بو مناسبتله شو مطايبه نك ثبتی روا كورلدی سلفده دعبل نام
شاعرك بر دوستی وارايدی كه زعمنجه شاعر بی نظير كچنور ايدی هميشه تفوه ايلديكی بيت غلط وخطادن سالم
اولمز ايدی بر كون اشبو * ان ذا الحب شديد لبس ينجيه الفرار * ونجامن كان لا يعشق من ذل المخازی * بيتنی انشا
ودعبله عرض ايلدكده دعبل ديديكه ای عزيز بيت مزبور مقفی اولمامش زيرا مصراع اول راء وثانی زای معجمه اوزره
مبنی در وبو مقبول دكلدر شاعر افندی ديديكه نقطه وضع ايلمه كه اولدخی مهمل اولمغله يكقافيه اوله دعبل بو محذورك
دفعنه بارك الله چاره بولدك لكن مصراع اولك آخری مرفوع وثانينك مجرور اولمغله بو دخی معايبدندر ديدكده
شاعر اوله جق يادكار دعبله خطابا نه عجب احمق آدم ايمش سن بن نقطه وضع ايلمه ديورم سن اعجام واعراب ايده يم
ديرسن ديو تحميق ايلمشدر انتهی وشعر عورت ايله برشعار ايچره ياتمق معناسنه در يقال شعر المرأة اذا نام معها فی
شعار الشاعر شعر كلمه سندن وصفدر شعر سويلين آدمه دينور جمعی شعراء در علماء كبی مصباحك بيانه كوره
فاعل فعلاء اوزره جمعلنمك نادر در عاقل وعقلاء وصالح وصلحاء وعند البعض بارح وبرحاء شذوذا اوزره كلديلر وشاعر
باب خامسدن ايكن قياس وصفی فعيل اوزره كلمكدر شريف وشرفاء كبی لكن حبة معهوده اسمی اولان شعيره
التباس شائبه سنه مبنی فعلاء اوزره ايراد اولندی انتهی وشاعرك عند العرب مراتب عديده سی واردر
مفلق يعنی فصيح وبليغ وماهر اولان شاعره خنذيذ ديرلر كه منتهای مراتبدر آندن دون اولانه شاعر ديرلر
بعده مصغر بنيه سيله شويعر ديرلر شاعرجك ديمكدر بعده شعرور ديرلر تحويل بنيه ايله عصفور وزننده بعده
متشاعر ديرلر بعده باعر ديرلر كه بعردن مأخوذدر بوقجی ديمكدر وشاعر لفظی كاه اولور كه شعر كلمه سنی تأكيد
ومبالغه ايچون وصفا ايراد اولنور يقال شعر شاعر ای جيد كما يقال ليل لايل وظل ظليل الشويعر مصغر
بنيه سيله شعرادن محمد بن حمران الجعفی وربيعة بن عثمان الكنانی وهانئ بن توبة الشيبانی لقبلريدر
الاشعر بلا قبيله سندن بر شاعرك اسميدر وعمرو بن حارثة الاسدی لقبيدر وسبا نسلندن نبت بن اددنام كمسه نك
لقبيدر كوده سی قيللو طوغمغله ملقب اولمشدر واول يمنده بر قبيله نك پدريدر كه قبيلهٔ اشعر كه قبيلهٔ عظيمه در
آندن منشعبدر ابو موسی الاشعری اول قبيله رجالندندر جمع نسبتده اشعريون دينور ياءنك حذفيله اشعرون دخی
ديرلر يقال جاءتك الاشعرون بحذف ياء النسب واشعر كوده سی چوق واوزون قيللو كشی يه دينور يقال رجل اشعر اذا كان
كثير الشعر وطويله واشعر طوار قسمنك طرنغنك نهايت بولديغی چوره سی در يسنه دينور كه قيل وتوی بتديكی
برك مبدأيدر بوقريسنه نسبتك قيللو اولور وفرجك برجانبنه اطلاق اولنور وسكيل طرزنده شول خرده خرده

لطيفه

نسنه‌لره دینور که قبون قسمنك بقنه قلری ارالقلرنده ظهور ایدر واشعر برطاغك آدیدر وطرنغك التنده چقان اته دینور
جمعی شعرکلور ضمتیله الاشعار همزه‌نك کسریله برآدمه برنسنه‌یی بیلدرمك وآکاه ایلمك معناسنه‌در یقال اشعره الامر وبه
اذا اعلمه وجزمه مقوله‌سی نسنه‌نك قونجی ایچره قیل دوشه‌مك معناسنه‌در که بدوی اعرابك آسطارلری برنده‌در یقال
اشعر الخف اذا بطنه بشعر وانسی قارننده اولان یاوری قیللنمق وتویلنمك معناسنه‌در یقال اشعر الجنین اذا نبت علیه الشعر
وحیوان قسمی تویلنمش یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال اشعرت الناقة اذا القت جنبها وعلیه شعر و برکسیه
شعار کیدرمك معناسنه‌در یقال اشعره الشعار اذا البسه غیره ودرونه غم وتاسه یاپشمق معناسنه مستعملدر که کویا
بدننده اولان قیل مثابه‌سنده اولور یقال اشعر الهم قلبی اذا لزق به و برشیئی برشیئه یاپشدرمق معناسنه متعدی اولور
یقال اشعر مبه اذا الزقه به وجنکده هرفرقه شعارلریله ندا ایلمك علی قول هرفرقه بری برنی بیلوب تانیمق ایچون
کندیلرینه شعار وضع وتعیین قلمق معناسنه‌در یقال اشعر القوم اذا نادوا بشعارهم اوجعلوا لانفسهم شعارا وحج
مناسکندن قربان دوه‌سنه اعلام ایچون علامت ونشان ایلمك معناسنه‌در که مراد اورکجنك صاغ طرفنی بچاغله
برمقدار شق ایدوب یاخود برنسنه ایله دورتوب قانادرلرتا که قربانلق اولدیغنه نشان اوله یقال اشعر البدنة اذا اعلمها
وهوان یشق جلدها اویطعنها حتی یظهر الدم وتمرنه وبچاغ دیراز وانه چورمك معناسنه‌در یقال اشعر النصاب
والنصل اذا جعل لها شعیرة الشعر شینك فتحی وعینك سکونی وحلقیه اولمغله فتحیله جسمده نابت اولان شیئه
دینور یوکدن وتویدن ماعدا اسیدر که فارسیده موی وترکیده قیل تعبیر اولنور نته که یو که صوف وتویه و بردیر جمعی
اشعار وشعور کلور وشعار کلور شینك کسریله مفردی شعره‌در هایله وکاه اولور که شعره ایله جمعدن کنایه اولنور
جماعت اعتباریله وشعر نبات واشجاره وزعفرانه اطلاق اولنور الشعر کتف وزننده والشعرانی صنعانی کبی
کوده‌سنده کچی کبی قیللری چوق واوزون اولان کشی‌یه دینور نته که اشعر دخی دینور یقال رجل اشعر وشعر
وشعرانی ای کثیر الشعر وطویله الشعر فتحتینله برآدم کوده‌سی کور قیللو اولمق معناسنه‌در یقال شعر الرجل
شعرا من الباب الرابع اذا کثر شعره وکوله صاحبی اولمق معناسنه‌در که بو شعوردندر کویا که اول امتیاز ایله بین الناس
معلوم اولور یقال شعر الرجل اذا ملك عبیدا الشعرة شینك کسریله قاسیق قیلنه دینور خاصة یقال
نبت شعرته ای شعر عانته وکوبکك آلتنده قیل بتن یره دینور وقاسیغه دینور محلیت علاقه‌لریله و بر بلوك قیللره دینور
الشعراء شینك کسری ومدیله بودخی قاسیق قیلنه دینور التشعیر تفعیل وزننده اشعار کبی یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال شعر الجنین اذا نبت علیه الشعر وجزمه‌نك آسطاری برینه یاخود طبانه قیل
دوشه‌مك معناسنه‌در یقال شعر الخف اذا بطنه بشعر الاستشعار والتشعر تفعل وزننده بونلرده یاوری اناسی
رحمنده تویلنمك معناسنه‌در یقال استشعر الجنین وتشعر اذا نبت علیه الشعر واستشعار شعار کیمك معناسنه‌در
یقال استشعر الرجل اذا لبس الشعار مترجم دیر که اساسده استشعار کلمه‌سنی مجاز اوله رق دروننده اضمار خوف
معناسنده رسم اولنمشدر ازاق هم وتاسه معناسنه مستعمل اولان اشعاردن مأخوذدر انتهی الشعرة فرحه وزننده
شول قبونه وصف اولور که بقنه قلری ارالقلرنده دائما قیللر بتوب طرنقلری قانار اوله علی قول دیزلرنده دائما کچیك
علتی عارض اولان قبونه دینور یقال شاة شعرة اذا کانت ینبت الشعر بین ظلفیها فتدمیان اوهی التی تجدا کالا
فی رکبها الشعراء حمراء وزننده اشعر کلمه‌سندن مؤنثدر کور قیللو عورته دینور ودرشت وخشن اولان شیئه دینور
تأنیثی موصوف اعتباریله‌در شارح خشنة نسخه‌لرنی تغلیط وخبیثة اولمغی تصویب ایلمشدر لکن خشونت دخی
ماده‌یه ملایم اولمغله اطلاقی بعید دکلدر وشعراء عقل قبول ایلمیه‌جك مرتبه‌ده عظیم ومنکر اولان آفته وصف اولور
نته که وبراء دخی بو محلده مستعملدر یقال داهیة شعراء وداهیة وبراء ای منکرة وشعراء کورکه اطلاق اولنور تقول
رأیته وعلیه شعراء ای الفروة وبك جمعیتلو انسان کروهنه اطلاق اولنور یقال جماعة شعراء ای کثیرة و برنوع
سینك اسمیدر که کوکجل یاخود قزل اولور دوه واشك وکوپك قسمنه اوشوتی ایدر بونی بوه‌لك تعبیر ایدکلری بیوك
وینشدار سینك ایله بیان ایدرلر وشعراء دوه قسمنك محظوظ اولدیغی حمض انواعندن برشجرك اسمیدر و برکونه
شفتالو آدیدر تویلو اولان نوعیدر بو ایکینك جمع ومفردی برابردر وشعراء آغاجلو علی قول آغاجی چوق درختستان
ارضه وصف اولور یقال ارض شعراء ای ذات الشجر اوکثیرته وآغاج بورومش یعنی چتلق وقورواق اولمش باغچه‌یه
ومرغزاره دینور یقال روضة شعراء اذا کانت یغمر رأسها الشجر ونصی مقوله‌یی اوتلق بتورن قومساله اطلاق
اولنور وشدید وعظیم داهیه‌یه وصف اولور نته که ذکر اولندی جمعی شعر کلور شینك ضمیله الشعار سحاب
وزننده بری برینه آمیخته اولمش چتلق اغاجلق دینور یقال روضة کثیرة الشعار ای الشجر الملتف وطرافی ملایم

ویازده اولان یرده نابت شول آغاجلره اطلاق اولنور که ممرّ ناسده واقع اولمغله ابنای سبیل اورایه نزول ایدوب
قبش ایسه آلتنده کیروب نوعا برد و باراندن قورونغله وآنلردن اوطون ایدنمکله اصونورلر و یاز ایسه کولکه‌لنورلر المشعر
مقعد وزننده بودخی ذکر اولنان آغاجه دینور ومشعر مناسك حجك ادا اولنه‌جق موضعنه اطلاق اولنور جمعی
مشاعردر نته که شعیره وشعاره دخی دینور کاسیذکر مؤلف بصائرده المشاعر الحواس ومشاعر الحج معالمه الظاهرة
للحواس عبارتیله تفسیر ایلمکله مشعر هر حاسهٔ انسانیه‌یه وهر محل مناسك حجه اطلاق اولنور بو راده معظمها
نسخه‌لری غلطدر صوابی موضعها اولمقدر که ضمیر مناسکه راجعدر ومشعر حرام که بونده میمك کسریله‌ده جائزدر
مزدلفه‌یه اطلاق اولنور که حالیا اوزرنده بناء واردر آنك قربنده بر کوچك طاغه اطلاق اولنور ظن ایدنلر وهم ایلدیلر
شارح دیر که بعض نسخه‌ده المزدلفة و بعضنده بالمزدلفة عنواننده مرسوم اولمغله بو که کوره مزدلفه‌ده بر محل اسمی
دیمك اولور و صحیح اولان بوبلجه اولمقدر ومصباحده المشاعر مواضع المناسك والمشعر الحرام جبل بآخر مزدلفة
واسمه قزح ومیمه مفتوحة علی المشهور و بعضهم یکسرها علی التشبیه باسم الآلة عبارتیله مبین اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌یی تأیید ایدر و بیضاوینك بیاننه کوره امامك واقف اولدیغی جبل اوله جقدر که اکا قزح دخی دیرلر و بوقولی
حدیث شریف نقله تأیید ایلمشدر ومشعر تسمیه‌سی معلم عبادت اولدیغنه وحرام ایله وصفی حرمتنه مبنی در وآیت کریمه‌ده
عند المشعر الحرام ورودی زیرا اکا قریب اولان محلده ذکر افضلدر والا مزدلفه‌نك وادئ محسردن ماعدا مجموعی
موقف در پس بو بیانه کوره المزدلفة نسخه‌سی دخی صحیح اولور لکن وادئ محسر مستثنا اولمق لازم اولمغله نسخهٔ
ثانیه‌نه راجحدر انتهی الشعار کتاب وزننده آت قسمنك چوله اطلاق اولنور اصل شعار انسانك کوملکنه دینور
ومطلقا بدنه مماس اولان لباسه دینور قیللره مماس اولدیغیچون بعده آت چولنده واولمقوله‌ده استعمال اولندی وجنك
وسفر هنکاملرنده بری برنی تانیوب بیلمك ایچون بینلرنده تعیین ایلدکلری علامته دینور که بو شعوردندر مترجم دیر که اصحاب
کرامك اکثری جنکلرده شعارلری امت امت کلمه‌سی ایدیکه اماته دن فعل امردر تفألا بونی شعار ایلمشلر ایدی انتهی
وشعار نسوانك باش اورتولرنی ویشمقلرنی یغموردن حفظ ایده جك بورندکلری اوست اورتولرنه دینور وکرك کورلتوسنه
اطلاق اولنور که علامت مطردر وآغاجه اطلاق اولنور بونده شینك فتحیله ده لغتدر نته که ذکر اولندی جمعی اشعره
کلور وشعر کلور ضمتینله وشعار اولمکه اطلاق اولنور هر کسك معلومی اولدیغنه مبنی موت معناسنه ودثار آلتندن کیلن
لباسه دینور که کوملك کبی ساده اوزره کیلن لباسدر قیللره مماس اولدیغیچون بونده شینك فتحیله‌ده جائزدر المشاعرة
مفاعله وزننده ایکی شاعر بری بریله شعر سویلشمك معناسنه‌در و باب مغالبه‌ده استعمال اولنور یقال شاعره فشعره
ای کان اشعر منه وعورتله برشعار ایچره یاتوب اویومق معناسنه‌در یقال شاعر المرأة اذا نام معها فی شعار
الشعیرة سفینه وزننده حج ایچون اولان علامتلو قربان دوه‌سنه اطلاق اولنور بدنهٔ مهداة معناسنه جمعی شعائر کلور
قال الشارح ومنه قوله تعالی لاتحلوا شعائر الله الآیه ای مایهدی الی بیت الله وسمی بذلك لانها تشعر ای تعلم بان تدمی بشعیرة
ای حدیدة تشعر بها وشعیره شول نسنه‌یه دینورکه کومشدن یاخود دموردن اربه شکلنده دوزوب تمرنه وبچاق
صاپنه ضبط ایچون استوار ایدرلر ترکیده پرازوانه تعبیر اولنور وشعیره مشعر وشعاره کبی مناسك حجك موضعنه یعنی
ادا ایده‌جك محلنه اطلاق اولنور شعائر الحج که مفردی شعیرهٔ مزبوره‌در مناسك وعلامات وآثارندن عبارتدر
طواف وسعی ورمی جمار ووقوف وذبح قرابین کبی علی قول معالم حجه اطلاق اولنور که حق تعالانك عبادتنه
اورالرده قیام واداء مناسکله امر ایلدکلری مواضع معلمه ومعینه‌دن عبارتدر صفا ومروه ومنا وعرفات کبی ومنه
قوله تعالی ومن یعظم شعائر الله الآیه وهی مناسکه وعلاماته اومعالمه التی ندب الله الیها وامر بالقیام بها الشعارة شینك
کسریله مشعره کبی بودخی موضع مناسك حجه اطلاق اولنور الشعیر امیر وزننده حبوبات جنسندن آرپه‌یه دینور
فارسیده جو دینور کویا که بغدایدن علامتله ممتاز اولمشدر مفردی شعیره‌در وشعیر برآدمك عشیر ومصاحب
وهمدمنه اطلاق اولنور و بوامام نوویدن منقولدر و بغدادده بر محله آدیدر صلحادن شیخ عبدالکریم بن الحسن بن
علی اورادندر واندلس اولکه‌سنده براقلیم اسمیدر وهذیل بلادنده بر موضع آدیدر الشعرورة شینك ضمیله قثاء صغیره
دینور که خیارك برادری اولان عجورك خرده نوعیدر جمعی شعاریر کلور وشعاریر پراکنده وتارمار معناسنه مستعملدر
یقال ذهبوا شعاریر بقذان او بقندحرة ای متفرقین مثل الذبان یعنی سینکلر کبی ال اباق ینشمز یرلره تارمار اولوب کندیلر
وشعاریر اطفال عرب بینلرنده براویون آدیدر وکلمهٔ مرقومه‌نك مفردی یوقدر شعایب کبی الشعری ذکری وزننده
حرهٔ بنی سلیم یاننده برطاغك آدیدر وشعری فلکده ایکی کوکب اسمیدر که بریسنه شعری العبور و برینه شعری
الغمیصا دیرلر زعم عرب اوزره سهیل نام کوکبك قیز قرنداشلریدر مترجم دیر که عبور صبور وزننده‌در وغمیصاء

مجهول بنیه‌سی اوزره‌در اوّلکی شعرای یمانی وثانی شعرای شامی دیدکلریدر وسهیل کذلك یمن قطرنده مرئی برکوکبدر
شعرای یمانی‌یه عربدن بنو خزاعه پرستش ایدرلر ایدی وبونلر جوزادن صکره طلوع ایدرلر مابینلری ایکی نیزه مقداریدر
بری جنوبه مائل بیوك وروشن ودیکری شماله مائل کوچك سرخ رنکدر جنوبه مائل اولان شعرای عبور وشعرای
یمانی اوله‌جقدر وشماله مائل اولان غمیصاء وشامی دیدکلریدر که صور جنوبیه‌دن کلب اصغرك آغزنده‌در ویمانی
کلب اکبرك آغزنده‌در فارسیده بونلره دوخواهران اطلاق اولنور بین الکواکب الجنوبیه معروف اولدقلری باعث
اطلاق‌در شویله زعم ایدرلر که برکیجه عبور خفیه سهیل ایله مجرّه‌یی عبور واغتراب ایلملریله شعرای شامی آنلرك فرقتندن
بکا ایلیه‌رك مبتلای غمص العین اولمشدر انتهی شعر شینك فتحی وعینك سکونیله غیر منصرف اوله‌رق بنو سلیم
یاخود بنو کلاب یورنده برطاغك آدیدر شارح دیر که منع صرفنك علتی معلوم دکلدر مکر که اسماء اناثدن منقول اوله
شعر شینك کسریله بنو جشم بلادنده برطاغك آدیدر الشعران سلمان وزننده دوه مرعازندن رمث دیدکلری
شورا ولنق نوعندن بوزه مائل یشل نوعنه دینور وموصل قربنده برطاغك آدیدر اشجار وفواکه وانواع طیور ایله
مالامال اعمر جبالدر شعران عثمان وزننده ابن عبدالله الحضرمی اسمیدر شعاری کسالی وزننده برطاغك
وعامه‌ده برصوبك اسمیدر الشعریات فتحاتله قرتال دیدکلری قوشك یاوریلرینه دینور تویلری قبل طرزنده
اولدیغیچون الشعور صبور وزننده حبطات قبیله‌سنده برفرس اسمیدر الشعیراء حمیراء وزننده برشجر آدیدر
واسماء نسواندندر شعیراء بنت ضبة بن اد برقبیله والده‌سیدر علی قول اول خاتونك فرزندی اولان بکر بن مرّك لقبیدر
ذوالمشعار میمك کسریله مالك بن نمط الهمدانی الخارفی لقبیدر که اصحابدندر وذوالمشعار حمزة بن ایفع الناعطی
الهمدانی که یمنده قومی بیننده شریف وذیشان ایدی زمان خلافت فاروقیده شام دیارینه هجرت ایدوب
دائره‌سنده یالکز درت بیك نفر عبد مملوکی وار ایدی جمله‌سنی آزاد ایلدی بو جهتله بالولاء همدان قبیله‌سنه منتسب
اولدیلر المتشاعر نفسنده شاعر وقوّت نظمیه‌یه مالك ومقتدر دکل ایکن شاعرلك ادّعا ایدن قوّاله دینور یقال
هو متشاعر ما یشاعر ای یری من نفسه انه شاعر الشعصور عصفور وزننده جوز برّی اسمیدر که یبان جوزی دیمکدر
شارحك نسخه‌سنده جوز هندی ایله مرسومدر که نارجیل اوله‌جقدر شعفر جعفر وزننده برخاتون آدیدر
وبنو ثعلبه‌دن بربطن اسمیدر که بنو السعلاة ایله مشعارفدر وسمیر بن الحارث الضبی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر
شعفره ها ایله کلب قبیله‌سندن برشاعردر که مرعش نام شاعر آنکله مهاجات ایلمشدر الشغبر غین معجمه ایله جعفر
وزننده ابن آوی اسمیدر که چقال دیدکلری جانوردر بونی زای معجمه ایله رسم ایدنلر تصحیف ایلدیلر التشغبر تدحرج
وزننده یل بورلیه‌رق اسمك معناسنه‌در یقال تشغبرت الریح اذا التوت فی هبوبها الشغر شینك فتحی وغینك سکونیله
کوپك قسمی برایاغنی قالدرمق معناسنه‌در کرك تبوّل ایلسون کرك ایلمسون علی قول تبوّل ایچون قالدرمغه مخصوصدر
یقال شغر الکلب شغرا من الباب الثالث اذا رفع احدی رجلیه بال اولم یبل اوفبال وبرکسه‌یی برموضعدن اخراج ایلمك
معناسنه‌در یقال شغر فلانا عن الارض اذا اخرجه ومطلقا بعید اولمق معناسنه‌در یقال شغر الرجل اذا ابعد وخاصة
بربلده امیر ووالی وحاکم طرفندن بعید اولمق معناسنه‌در یقال شغر البلد اذا ابعد من القاضی والسلطان وپراکنده
اولمق معناسنه‌در یقال شغر الناس اذا تفرّقوا وبغور باشیله چوکمش ناقه‌نك ممه‌لری طرفندن آلتنه آلتنه اورمق معناسنه‌در
تا که قالدروب اوزرینه آشه یقال شغر الفحل اذا ضرب برأسه تحت النوق من قبل ضروعها فیرفعها فیصرعها
وعربلرك شغرت برجلی فی الغریب قوللری که علوت الناس بحفظه معناسنی اراده ایدرلر معنای اوّلدن مأخوذدر
غریبلرك حفظ وحمایتی سبیله یعنی غربا زمره‌سنی محافظه ایچون ناسه تعلّی ایلدم دیمکدر الشغور قعود وزننده
جماع ایدن آدم جماع ایچون خاتونك ایاقلرینی علم کبی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شغر الرجل المرأة شغورا
من الباب الاول اذا رفع رجلیها للنکاح وخاتون هنکام مزبورده ایاقلرینی کندی قالدرمق معناسنه کلور یقال شغر الرجل
المرأة اذا رفع رجلیها فشغرت هی وبر ارض یاخود بلده ضبط وحمایت ایدن متصرّفدن خالی قالمق معناسنه‌در
یقال شغرت الارض اذا لم یبق بها احد یحمیها ویضبطها الاشغار همزه‌نك کسریله بودخی جماع ایچون خاتونك
ایاقلرینی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال اشغر الرجل المرأة بمعنی شغرها وصوادن بولدن صاپه اولمق معناسنه‌در
یقال اشغر المنهل اذا صار فی ناحیة من المحجة وبوجیلر جادّه‌دن الارغه اولوب تنهاجه کتمك معناسنه‌در یقال اشغرت
الرفقة اذا انفردت عن السابلة وحساب چوغالوب طاغنق اولمغله ضبط ومحاسبه‌دن قالمق معناسنه‌در یقال اشغر
الحساب علیه اذا انتشر وکثر یعنی فلم یهتد له الشغار شینك کسریله والمشاغرة مفاعله وزننده جاهلیه‌ده
اولان نکاحلردن برکونه نکاح ایلمکدر واول برآدم برآخر آدمه سن بکا برخاتون تزویج ایله بن دخی مقابلنده سکا برخاتون

تزوج ایده‌یم دیو شرطله طرفین برر خاتون تزوّج ایلمکدن عبارتدر طرفینه مهر ویرلمیوب هر برینك مهری آخرك
بضعی اولوب کویا که مهر عدّ اولنور علی قول وجه مشروح ومشروط اوزره تزوّج ایلدکلری هر برینك
اقرباسی اولمغه مخصوصدر قیزی وهمشیره‌سی وسائر حریمه‌سی کبی یقال شاغر الرجل فلانا شغارا ومشاغرة
اذا زوّج کلّ واحد صاحبه امرأة علی ان یزوّجه اخری بغیر مهر صداق کلّ واحدة بضع الاخری او یخص بها
القرائب مؤلفك بها قولنده‌کی ضمیر مناکحه‌یه راجعدر مصباحك ونهایه وسائرك بیانه کوره قول ثانی اصحدر
وبو رفع رجل الکلب معناسندن مأخوذدر زیرا میانه‌لرنده مهر مرتفعدر یاخود بعد یاخود اتساع معناسندن
مأخوذدر وبو لاشغار فی الاسلام حدیثیله منهیدر وحالا اعراب وعشائر اکرادوراکه بینلرنده بو رسمه نکاح واقع
اولور بینلرنده دکشك تعبیر ایدرلر انتهی وشغار ایکی کسه برکسه اوزره عدو وهجوم ایلمك معناسنه‌در مؤلف اقتصار
ایلمشدر مراد میدان جنکده دلاورلر بربر چقمغله مقابللرینه طرف دشمندن دخی بر پهلوان چقوب بریسی زبون
اولنجه اول غالب اوزره زبونك طرفدارلرندن بری دخی خروج وایکیسی بردن انا کاصتاشمق اوله‌جقدر اولوقتده لاشغار
لاشغار دیو ندا ایدرلر الشاغرة شول بلده‌یه وصف اولنور که والی وحامیدن خالی اولمغله هرکس آنی یازده‌ء نهب وغارت
ایلمکه مقتدر اوله رفع رجل کلب معناسندن مأخوذدر یقال بلدة شاغرة برجلها اذا کانت لاتمتنع من غارة احد تخلوها
ای عمن یحمیها وشاغره برموضع آدیدر شاغر بر یغوردونك اسمیدر شغور صبور وزننده سماوه‌ده برموضع آدیدر
وشغور شول یوکسك بویلو ناقه‌یه اطلاق اولنور که اوزرینه بنمکه مباشرت اولندقده ایاقلرینی قالدررا وله یعنی رکاب کبی
ایاقلرینه بصوب سهولتله بنمك ایچون ایاقلرینی قالدررا اولان تعلیملو ناقه‌یه دینور یقال ناقة شغور ای طویلة تشغر
بقوائمها اذا اخذت لترکب مؤلفك طویلة قولی طویلة فی السماء دیمکدر که مراد یوکسك دیمکدرنته کم اکثر مواضعده
مرادی بودر الشغرور عصفور وزننده برنوع اوتلق آدیدر الشغر شینك ضمیله انطاکیه قربنده برقلعه‌ء
حصینه آدیدر الشغری سکری وزننده بربلده یاخود موضع آدیدر ومکه قربنده برحجر اسمیدر که ناس بنك طاشی کبی
اکا بصوب دابه‌لرینه بنرلر الشغار سحاب وزننده ایچنده‌کی بوشالمش بوش نسنه‌یه دینور یقال ظرف شغار ای فارغ
وصویی پك چوق اولان قویی‌یه دینور مفرد وجمعی مساویدر یقال بئر شغار وآبار شغار ای کثیرة الماء وارکك دوه‌نك
یان جانبنده برطمر آدیدر که ایکی یانده‌کی طمرلره شغاران دیرلر الشغارة سحاره وزننده چقماغه دینور قدّاحه
معناسنه الشوغر جوهر وزننده شول انسان وحیوانه دینور که اعضاء واندامی قوند ودیرنکلو وصمصق اوله
الشوغرة حوصله وزننده خرما دکنه دینور دوخله معناسنه شغار قطام وزننده بنی فزاره قبیله‌سنك لقبیدر
الشاغور دمشق شامده برمحله آدیدر شغر بغر فتحاتله واوّللرك کسریله‌ده جائزدر طارطغان وتارمار معناسنه
مستعملدر یقال تفرّقوا شغر بغر ای فی کلّ وجه یعنی هر بری برسمته تارمار اولوب کتدیلر بونلر فی الاصل اسملردر
شغر تفرّق وبغر سقوط نجم معناسنه اولوب بعد الترکیب اسم واحد وآخرلری فتح اوزره مبنی قلنمشدرنته که
بغر ماده‌سنده بسط اولندی وصحرة بحرة وشذر مذر ترکیبلری دخی بو قبیلدندر الاشتغار افتعال وزننده ایراق کتمك
معناسنه‌در یقال اشتغر فی الفلاة اذا ابعد وبرآدمه بالاپروازلقله فخر ومباهات ایده‌رك طفره فروشلق ایلمك
معناسنه‌در تقول اشتغر علینا ای تطاول وافتخر وبرکسه‌نك دوه‌لری فراوان ومجتمع اولمغله بری اوته تردّد واختلاف
اوزره اولمق معناسنه‌در یقال اشتغرت الابل اذا کثرت واختلفت وبرنسنه‌نك صاییسی پك فراوان اولمق معناسنه‌در
یقال اشتغر العدد اذا کثر واتسع وبرخصوص قارشق وشوریده اولمق معناسنه‌در یقال اشتغر الامر اذا اختلط
التشغر تفعل وزننده برقبیح ونالسزا ایشده توغل وتمادی ایلمك معناسنه‌در یقال تشغر فی امر قبیح اذا تمادی فیه
وتعمّق ودوه قسمی یورمکده صرف مقدور ایلمك معناسنه‌در یقال تشغر البعیر اذا بذل الجهد فی سیره ویك یلمك
معناسنه‌در یقال تشغر البعیر اذا اشتدّ عدوه الشاغران تثنیه بنیه‌سیله بدنده کوبك طمرلرینك منقطع اولدیغی یرلره
دینور که ایکی طرفلو اولور الشغیر سکیت وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل شغیر ای سیء الخلق الشغفر
جعفر وزننده کوزل ودلبر خاتونه دینور ومعرّف اولمیه‌رق شغفر ابو الطوق الاعرابی نام کسه‌نك زوجه‌سی
اسمیدر الشفر شینك ضمی وفانك سکونیله کوز قپاغنده کرپك بتن یرك کوکنه دینور که کرپك بتن یر اوله‌جقدر
شینك فتحیله‌ده جائزدر ولفظ مذکور مذکردر وهر شیئك ناحیه‌سنه دینور که اصل معنای موضوعیدر وفرجك
کنارینه دینور وشفر احد وفرد معناسنه‌در که کسه دیمکدر کما سیذکر ودره‌نك وچایك یوقری جانبندن کنارینه
وناحیه‌سنه اطلاق اولنور الشفیر امیر وزننده شفر ایله ایکی اوّلکی معنالرده مرادفدر ودوه قسمنك دوداغنك
کنارینه دینور که بچاق آغزی کبی یوفقه اولور وشفر کبی دره‌نك وچایك اوست طرفدن کنار وناحیه‌سنه دینور

يقال قعد على شفر الوادى وشفيره اى ناحيته من اعلاه الشافر بودخى فرجك كنارنه دينور الشفرة فرحه وزننده
والشفيرة سفينه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنور كه همان ذكر فرجك كنارينه سورشدكده شهوته كلوب
فى الحال انزال ايدر اوله على قول آزجه جماعه قانع اوله يعنى عرب مزراغى كبى چوقجه ايشلمكه حاجت اولميوب
عمل يسير ايله استيفاى خطوظ ايدر اوله يقال امرأة شفرة وشفيرة اذا كانت تجد شهوتها فى شفرها فتنزل سريعا
اوهى قانعة من النكاح بايسره الشفر حفر وزننده جماع ايدركن ذكرى خاتونك فرجى كنارلرينه چالشدرمق
معناسنه در يقال شفر المرأة شفرا من الباب الاول اذا ضرب شفرها فى الجماع وشفر احد وفرد معناسنه دركما سيذكر
الشفارة سفاره وزننده خاتونك شهوتى قريب يعنى سريعا انزال ايدر اولمق معناسنه در يقال شفرت المرأة شفارة
من الباب الرابع اذا قربت شهوتها واكسلمك معناسنه در يقال شفر الشئ اذا نقص الشفرة تمره وزننده شفر
وشفر كبى احد وفرد معناسنه دركه كس وكيمسه ديمكدر يقال ما بالدار شفرة وشفر وشفر اى احد قال فى الاساس
هو من شفر العين اى ذاشفر كقولهم ما بها عين تطرف المشفر منبر وزننده ومقعد وزننده جائزدر خاصة دوه
قسمنك دوداغنه دينور جمعى مشافر دركاه اولور كه انسانك دوداغنده دخى استعمال اولنور ومنه المثل ❊ اراك بشر
ما احارك مشفر ❊ اى اغناك الظاهر عن سؤال الباطن لانك اذا رأيت بشره سمينا كان اوهزيلا استدللت به على كيفية
اكله ظاهر حال باطندن مغنى اولمغله كيفيت باطنيه سنى سؤاله حاجت بوقدر ديجك يرده ايراد اولنور بومثل الظاهر
عنوان الباطن مثلنك مفهومنه اقربدر ومشفر منعت وقوت معناسنه مستعملدر يقال هو ذو مشفر اى منعة
وياوزلق شدت وتندى معناسنه مستعملدر يقال رجل ذو مشفر اى شدة وارضدن وقوملقدن برقطعه يه
اطلاق اولنور التشفير تفعيل وزننده برآدمك دوابى ومواشيسى ازالوب فنا بولمق معناسنه در يقال شفر
ماله تشفيرا اذا قل وذهب وكونش غروبه وارمق معناسنه در يقال شفرت الشمس اذا دنت للغروب
وبركيمسه مباشر اولديغى ايشى بتورمك اوزره اولمق معناسنه در يقال شفر الرجل على الامر اذا اشفى وعورتك
فرجى كنارينه چلارق جماع ايلمك معناسنه در يقال شفر المرأة اذا جامعها على شفر فرجها الشفرة تمره
وزننده بيوك بچاغه دينور ياغان كبى بونى فارسيده كوشتكوب ايله بيان ايدرلر كه قصاب صاتورى اوله جقدر
ومطلقا انلو وكسكين ناملويه دينور جمعى شفار كلور شبنك كسريله وتمرنك كارينه وقلجك آغزينه دينور يقال
سيف كليل الشفرة اى حده وپاپوشجى بچقسنه دينور المشفر محدث وزننده طارجه وآزجه اولان ديرلكه دينور
يقال عيش مشفر اى ضيق قليل الشفارية زلابيه وزننده ايرى وبيوك قولغه وصف اولور يقال اذن شفارية
اى عظيمة الشفارى غرابى وزننده شول عرب طوشانى وتركلاصحانى ديدكلرى جانوره دينوركه قولقلرى ايرى اوله
على قول قولقلرى اوزون وپنچه لرى بوكسك وبغايت چابك اولمغله اكثر سندن يتشلمز اوله ياخود اياقلرى اوزون
واتى كوشك وسلپوك ويك باغلو اوله يقال يربوع شفارى اذا كان ضخم الاذنين اوطويلهما العالى البرائن ولا يلحق
سريعا او الطويل القوايم الرخو اللحم الدسم شفار غراب وزننده اول ايله قطر ميانده براطه نك اسميدر
ذوالشفر شبنك ضميله خزاعه قبيله سندن ابن ابى سرح نام كسنه نك لقبيدر وتاجد نام عورتك پدرى اسميدر
امام فن سير اولان ابن هشام نقل ايلمشدركه يمن ديارنده بروقتده برسيل ناگهانى ظهور ايدوب برقبرى حفر ايلمكله
ايچندن برخاتون جنازه سى ظاهر اولدى كردننده انجودن دزلمش يدى دانه كردانلق والّرنده وبازولرنده وطوپوقلرنده
يدى شر زرين ومرصع بلازكلر وبازوبندلر وخلخاللر وهر برمغنده ذى قيمت مجوهر خاتملر اولوب وباشى طرفنده نفايس
وتفاريق اموال كرانبها ايله مملو برتابوت وبرلوح واول لوحده اشبو عباره مسطوردر باسمك اللهم اله حمير انا تاجة
بنت ذى شفر بعثت مايرنا الى يوسف فابطأ علينا فبعثت لاذتى بمدّ من ورق لياتينى بمدّ من طحين فلم تجده فبعثت بمدّ
من ذهب فلم تجده فبعثت بمدّ من بحرى فلم تجده فامرت به فطحن فلم انتفع به فاقتفلت فمن سمع بى فليرحمنى واية امرأة
لبست حليا من حليى فلا ماتت الا ميتتى مزبوره حمير امراسندن ذوالشفر نام اميرك دخترى اولوب معاذالله تعالى
آجلقدن فوت اولديغى اول لوحه يه تسطير ايلمش مفهوم كلام بودركه قراركاههم اولان مملكته برقحط عظيم استيلا
ايلمكله ذخيره جلب ايلمك ايچون ذخيره جيرى عزيزمصر اولان يوسفه كه حضرت يوسف عليه السلام اوله جقدر
ارسال ايلديكم كيمسه كيجكوب اكلمكله بعض خواصمزه برمدّ كومش ويروب برمحلدن برمدّ اون بولوب كتورمك ايچون
تعيين ايلديكمزده بروجهله ظفرياب اوله ميوب تهى دست عودت ايلمكله مجدّدا برمدّ آلتون تسليم واطرافه ارسال
ايلدك يته مأيوسا رجعت ايلمكله بالاخره برمدّ اعلا وانفس بحرى يعنى انجو ويروب تكرارا ارسال ويته نوميد عودت
ايلمكله اول برمدّ انجويى دكرمنده اون كبى اوكوتديروب تناول ايلدم قطعا علت جوعمه دوا اولمامغله انجام كار

بوقدر اموال بيشماره مالك ايكن آج اوله رق ديار آخرته نقل كارو بار حيات ايلدم بنم بوقصه پرغصه مى كوش ايدنلر
حالمه رقتله ترحم ايلرى نيازاولنور آياقنى عورت اشبو پيرايه لرم كبى پيرايه لر طاقنوب بنم صورت هلاكم كبى هلاكه
دوچار اولمشدر نعوذ بالله تعالى من غضبه وابتلائه شفر زفر وزننده مكه مكرمه ده برطاغك آديدر الشفترة
دحرجه وزننده پراكنده اولمق معناسنه در يقال شفتر القوم اذا تفرقوا الاشفترار اسبطرار وزننده بودخى
شفتره معناسنه در يقال اشفترّ الشئ اذا تفرق وآغاجك داللرى وكراسته لرى قيريلوب پاره پاره اولمق معناسنه در
يقال اشفترّ العود اذا تكسر وچراغ پك شعله لنمك معناسنه در يقال اشفترّ السراج اذا اتسعت ناره المشفترّ
مقشعر وزننده ومراد فيدركه صوغوقدن ياقورقودن تويلرى اورپروب قباران كيمسه يه دينور وقباران قبله
وتويه ده دينور ومشمر معناسنه دركه چرك تعبير اولنور ومنتصب معناسنه دركه ديكيلوب طوران شيئه دينور
الشفنز غضنفر وزننده بتون كوده سنك قيللرى دوكلوب كتمش قولاق آدمه دينور الشفنترى غضنفرى وزننده
طاغنق متفرق معناسنه در الاشقر قافله احمر وزننده شقرتدن وصفدر دوابه وانسانه صفت اولوردوابه قسمنده كه
مراد آتدر قسميدر رنكى صافى قرمزى اولوب يلپسى وقوبرغى دخى قرمزى اوله تركيده آل تعبير اولنور يلپسى وقوبرغى
سياه اولانه كميت دينوركه طورى تعبير اولنور وانسانده بشره سنك بياضنه قرمزيلق غالب اوله كه قرال تعبير اولنور
قزل بكزلو آدم اوله جقدر واشقرا وبوشمش قانه اطلاق اولنور واشقر مروان بن محمد وقتيبة بن مسلم ولقيط بن زراره نك
فرسلرى اسميدر الشقر فتحتينله والشقرة شبنك ضميله مصدرلردر آت وآدم اشقر اولمق معناسنه در يقال
شقر الفرس والرجل وشقر شقرا وشقرة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر الاشقرار احمرار وزننده پك اشقر
اولمق معناسنه در يقال اشقرّ الفرس اذا كان اشقر يعنى مبالغة الشقراء حمراء وزننده اشقرك مؤنثيدر وشقراء رقاد بن
منذر الضبى وزهير بن جذيمه ياخود خالد بن جعفرك فرسلرى اسميدر بين العرب زبانزد اولان ❊ شيئا ما يطلب السوط
الى الشقراء ❊ مثلنك منشأيدر صاحبى اولان مزبور فرس مرقومه يه سوار وسمت مقصدينه عازم اولوب خلال
راهده تعجيل ايچون قامچى ايله اوردقجه جرى وعدونى زياده ايدر ايدى برمطلب اوزره اولان آدم مطلبنى تحصيل
وقضا ايله آندن فارغ اولمغه قريب اولدقده ضرب اولنور قال الشارح قوله ما فى شيئا ما صلة وقوله يطلب اى يطلب
العدو منها وقال فى المستقصى يضرب فيمن يعنف لاستخراج المطلوب من يده وشقراء اسيد بن حناءه نك قصراغى
اسميدر وشيطان بن لاطم نام كسنه نك قصراغى اسميدر ومنها المثل ❊ اشأم من الشقراء ❊ برمعركه ده كنديسى وصاحبى
قتل اولنمغله شأمتده مثل اولمشدر على قول برمحله كيدركن سردلك ايدوب بردرلو باشى ضبط اولنمامغله صاحبى
خودسر آلوب قچار ايكن رهگذرلرينه بربعيد الغور دره كلمكله اوته طرفه پرتاو ايدوب لكن يتشدره مامكله ايكيسى بردن
دره يه ساقط اولدقده قصراغك بيونى شكست وهلاك اولوب صاحبى سلامتله نجات بولدى شقراء نيجه اولدى ديو
سؤال ايدنلره ان الشقراء لم يعدشرّها رجليها كلاميله وقعه يى نقل ايلدى على قول شقراء عزية بن جشم نام كسنه نك
اوغلنك قصراغى اسميدر برغلامه تمك ايچون قيج آندقده كندى قولونه راست كلوب هلاك ايلمسى باعث
ضرب مثل اولدى وشقراء مهلهل بن ربيعه نك وحوط الفقعسى نام كسنه نك قصراقلرى اسميدر ومعاويه بن
اسدك زيت نام قصراغنك قصراق قولونى آديدر وعربده بين الجبلين برصو اسميدر وباديه ده بشقه برصويك
آديدركه عمرو بن سلمة بن سكن الكلابى رضى الله عنه حديثنده مذكوردر مومى اليه حضرت سلطان الانبياء
عليه افضل التحايا دركاهنه وفود وسعديه وشقراء نام صولر ميانده اولان اراضى يى استقطاع ايلمكله نائل
مقصود اولمشيدى وشقراء يمامه ناحيه سنده برقريه آديدر الشقر كتف وزننده شقايق النعمان اسميدركه كلنجك
چيچكى ديدكلريدر آل رنك اولور مفردى شقره وجمعى شقرات كلور الشقار رمان وزننده والشقران عثمان وزننده
والشقارى سمانى وزننده قافك تخفيفيله ده جائزدر بونلرده كلنجك چيچكنه دينور على قول شقره بشقه برقرمزى نبات
آديدر وشقار رمان وزننده بركونه بالق آديدر كه صرتنده اوزون اوركجى اولور الشقرة زنخه وزننده سنجرف اسميدركه
زنجفره تعبير اولنان قرمزى بويه در وشقره القابدندر شقرة بن الحارث بن تميم ضبه قبيله سندن بربشقه قبيله نك
پدرى لقبيدر نسبتنده شقرى دينور حركات ايله الشقور شبنك ضميله شقر كلمه سندن كه صقر وزننده در جمعدر
حاجت ومطلبه ودرونه ملاصق وملازم اولان امرمهمه دينور تقول اخبرته بشقرى وبشقورى اى حاجتى وامرى
اللاصق بقلبى المهم له الشقر صرد وزننده خروسه دينور ديك معناسنه ويلانه دينور كذب معناسنه شقرون
عصفور وزننده برآدمك علميدر شقران عثمان وزننده نبى اكرم عليه السلام حضرتلرينك صالح نام مملوكلرينك
لقبيدر وقضاعه دن بركسنه نك لقبيدر الشقرى ذكرى وزننده بركونه اعلا واجود خرما اسميدر وقبيله خزاعه

یوردنده بر موضع آدیدر المشقر معظم وزننده بحرین دیارنده بر حصن قدیم آدیدر وسختیاندن اولان قربه‌یه
دینور وبیوك قدح وكاسه‌یه دینور شقور صبور وزننده اندلس اولكه‌سنده بر بلده آدیدر شقر صقر وزننده
اندلس اولكه سنده بر آطه‌نك اسمیدر شقر شینك ضمیله بر صویك وبر بلده‌نك اسمیدر شقره تمره وزننده
اسامیدندر شقرة بن نبت بن ادد وشقرة بن ربیعة بن كعب رجال عربدندر شقره نقره وزننده ابن نكرة بن لـكیزدر
شقر ضمتینله یمن دریاسنده احور ایله ابین بیننده بر لیمان آدیدر المشاقر میمك فتحیله كه ذوالرمه نام شاعرك
قولنده واقعدر بر موضع آدیدر مؤلفك مرادی اشبو بیت در ❊كان عری المرجان منها تعلقت ❊علی ام خشف
من ظباء المشاقر❊ ومشاقر شول قومساله دینور كه یره طوغری یاتق وهموار ومطمئن اولوب آنده كزوب یوریمك
سهولتلی اوله علی قول جلا دتلو اوله ومشاقر عرفج نام شجر منبتلرینه دینور مفردی مشقردر الشقیر امیر
وزننده بر ارض مخصوصه‌نك آدیدر الشقیر كمیت وزننده بركونه قیا كلرینه یاخود بر نوع چكر كه‌یه دینور
الشقاری حبالی وزننده بلان سوزه دینور الاشاقر همزه‌نك فتحیله یمنده بر كوچك قبیله آدیدر وبین الحرمین
بر نجه جباله اطلاق اولنور الشكر شینك ضمیله احسانی بیلوب ونشر ایلمك یعنی محسن ومنعمك تفضل ایلدیكی
نعمت واحسانی وقدر وقیمتنی بیلوب ناسه نشر واشاعه ومحسن ومنعمی مدح وثنا ایلمكدن عبارتدر كه كفران
مقابلیدر عند البعض شكر جوارحدن همان یده مخصوص صدر وحق تعالی طرفندن استعمال اولندقده اعمال حسنهٔ
عباده مجازات اراده اولنور وشكر ثناء جمیل معناسنه استعمال اولنور مؤلفك بصائرده بیانه كوره شكر منعمك
انعام ایلدیكی نعمتی تصور ایدوب ناسه اظهار ایلمكدن عبارتدر بعضلر عندنده كشر لفظندن مقلوبدر كه
كشف معناسنه در نته كه ضدی اولان كفر ستر معناسنه در وعند البعض عرب بلرك عین شكری قولندن مأخوذدر كه
ممتلئه معناسنه در پس شكر امتلاء من ذكر المنعم علیه معناسنه اولور وشكر اوچ ضرب اوزره در بری قلب ایله اولور كه
منعم طرفندن نائل اولدیغی نعمتی تصور وعرفاندن عبارتدر ثانی لسان ایله اولور كه منعم ومحسنه ثنا وستایش ایلمكدن
عبارتدر ثالث جوارح سائره ایله اولور كه بقدر الاستحقاق منعمه مكافات ایلمكدن عبارتدر وبش قاعده اوزره مبنیدر كه
شاكر مشكوره خضوع وابتهال وتواضع ایلمك ومشكوره محبت ایلمك وانعام ایلدیكی نعمتی كتم ایلمیوب اقرار
واعتراف ایلمك واكا ثنا وستایش ایلمك واول نعمتی منعمك خوشلنمدیغی یره صرف واستعمالدن مجانبت ایلمكدن
عبارتدر وارباب حقایقدن حمدون القصار دیدیكه شكر سكا انعام اولنان نعمته نفسكی طفیلی عد واعتبار ایلمكدن
عبارتدر وجنید دیدیكه شكر كندی نفسكی سكا ارزان اولان نعمته اهل ومستحق عد ایلمیوب محض تفضل اعتبار
ایلمكدن عبارتدر وابو عثمان دیدیكه شكر ادای شكردن عجز وقصوری بیلمكدن عبارتدر وقالدیكه ذكر اولنان
قواعد خمس شكرك اساس وبنیادی اولمغله آنلردن بری منعدم اولدقده بنای شكر منهدم اولور وشكر بابنده هر نقدر
اقوال وار ایسه مجموعنك مدار ومرجعی قواعد مذكوره‌در وشكرك ثمره‌سی نعم موجوده‌یی قید ونعم مفقوده‌یی
صید اولوب وعوامك شكری مطعم وملبس وقوت ابدان اوزره اولوب خواصك شكری توحید وایمان وقوت قلوب
اوزره واقع اولور داود نبی علیه السلام دیدیلر كه یاربّ بن درگاهكه نیجه شكر ایده‌یم كه شكرم دخی موجب شكر اولور
بر نعمت عظیمه‌در جناب باری تعالی جوابنده ❊الان شكرتنی یاداود❊ بیوردیلر وعلماء حمد وشكرك بری برندن
افضلیتی بابنده تكلم ایلدیلر لكن حدیثده الحمد رأس الشكر واقع اولمغله حمد ایلمین البته شكر ایلمامش اولور
واسماء حسنای الهیه‌دن بر اسم سامی شكوردر حق تعالی جانبندن شكر عباده مغفرت ومجازاتدن عبارتدر وحمد ایله
شكرك فرقی بودر كه شكر انواع واسباب جهتندن اعم ومتعلقات جهتندن اخص در وحمد متعلقات جهتندن
اعم واسباب جهتندن اخص در وشكر فی الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله‌رق استعمال اولندی انتهی وشكر
وشكور وشكران مصدر اولورلر یقال شكره وشكرله شكرا وشكورا وشكرانا وشكر الله وشكر لله وشكر بالله وشكر
نعمة الله وبنعمة الله شارح دیر كه لام ایله تعدیه‌سی افصح در وباء ایله تعدیه‌سی مقابله‌یه مبنی در وبنفسه تعدیه‌سی اصمعی
عندنده منكردر اشعاره مخصوص صدر ودعای قنوتده نشكرك ولا نكفرك قولی اولا حضرت عمردن منقول روایتده
ثابت دكلدر ثانیا ازدواجه محمولدر التشكر تفعل وزننده بودخی شكر وسپاس ایلمك معناسنه در یقال
تشكرله بلاءه بمعنی شكر الشكور صبور وزننده مبالغه وصفدر چوق شكر وسپاس ایدن آدمه دینور یقال رجل شكور
ای كثیر الشكر وآز جه علف ایله اكتفا ایده‌رك قوت وسمن بولور اولان دابه‌یه اطلاق اولنور یقال دابة شكور
اذا صارت تسمن علی قلة العلف الشكر شینك فتحی وكافك سكونیله عورتك فرجنه علی قول فرجنك لحمنه دینور
شینك كسریله ده لغتدر وجماع معناسنه در قال الشارح وفی النهایة انه علیه السلام نهی عن شكر البغی الشكر بالفتح

مطلب

الفرج اراد ما یعطی علی وطئها وشكر سراة ارضنده متمكن بر جماعتك پدری اولان والان بن عمروك لقبیدر وبمنده
بر طاغك آدیدر وشكر مصدر اولور خرما آغاجنك دیبلرندن كوچك فدانلر سوروب چقمق معناسنه در یقال شكرت
النخلة شكرا من الباب الاول اذا انبتت شكیره الشكر فتحتینله حیوانك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه‌در
یقال شكرت الناقة شكرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها وطوار سمورمك معناسنه در یقال شكرت الدابة
اذا سمنت وبر آدم جوانمرد لك ایلمك علی قول بعد البخل ویركبسی چوق اولمق معناسنه در یقال شكر
فلان اذا اسخا بماله او غزر عطاؤه بعد بخله وآغاجك دیبندن خرده فدانلر وفلیزلر سوروب چقمق معناسنه در
یقال شكرت الشجرة اذا خرج منها الشكیر الشكرة فرجه وزننده والمشكار مكثار وزننده ممه‌سی سود ایله ممتلی
اولان ناقه‌یه دینور شكرهنك جمعی شكاری كلور سكاری وزننده وشكری كلور سكری وزننده وشكرات كلور فرحات
وزننده المشكرة میمك وكافك فتحیله پك سودلو اولان اونلقلره وصف اولور یقال عشب مشكرة
ای مغزرة اللبن الاشكار همزه‌نك كسریله حیوانك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه در یقال اشكر الضرع اذا امتلأ
لبنا وبر آدمك دوه‌لری طاولنمق معناسنه در یقال اشكر القوم اذا شكرت ابلهم وآغاجك دیبندن تازه فدانلر سوروب چقمق
معناسنه در یقال اشكر النخل اذا خرج شكیره الاشتكار افتعال وزننده بودخی ممه سود ایله طوپطولو اولمق معناسنه در
یقال اشتكر الضرع اذا امتلأ وبولودك یغموری صاغانقلی یاغمق معناسنه در یقال اشتكرت السماء اذا جد مطرها
یعنی اشتد وقعها ویل یغمورلی كتورمك معناسنه در یقال اشتكرت الریاح اذا اتت بالمطر وهوادهٔ اسی یاخود
صوغوق مشتد اولمق معناسنه در یقال اشتكر الحر والبرد اذا اشتد وبلوب سكرتمكده چالیوب صرف
مقدور ایلمك معناسنه در یقال اشتكر الرجل فی عدوه اذا اجتهد الشكیر امیر وزننده آت قسمنك یلبسی دیبلرنده
اولان خرده تویه دینور وانسانك یوزینك وقفاسنك قولغه وبیونه طوغری اولان قیله دینور وخرده دوه‌یه دینور
وقیل وتوی وقوش یلكلرینك واو تلغك دیبلرنده وار القلرنده اولان خرده‌سنه دینور وصولوب قوریدقدنصكره
مجدداً هنوز تازه‌لنن اوتلغه دینور وقورمش نهال الرار الغنده اولان تر وتازه نهاله دینور وبیوك آغاجلرك دیبلرنده
بتن فدانه دینور وخاصة خرما آغاجنك دیبلرنده واوزدكری اشاغیسنده بتن فلیزه وفدانه دینور وخرما آغاجنه
اطلاق اولنور وخرما داللرینك دیبلرنده واری یپراقلرینك دیبلرنده بتن خرده یپراغه دینور وتازه آغاج داله دینور
وآغاجك قبوغنه دینور مجموعنك جمعی شكر كلور ضمتینله وآصمه‌نك یره یاتوب بشقه یردن چقردقلری قولنه دینور كه
طالدرمه تعبیر اولنور بونك جمله‌سی باب افعالدن وباب رابعدن وافتعالدن منتصر قدر الشكریة فتحاتله
ذكر اولنان شكر لفظندن مأخوذدر كه ناقه‌نك ممه‌سی سود ایله طولمق معناسنه‌در یقال هذا زمن الشكریة
اذا حفلت الابل من الربیع یشكر ینصر وزننده اسامیدندر یشكر بن علی بن بكر بن وائل ویشكر بن مبشر
بن صعب ایكی قبیله‌نك پدریدر شكیر زبیر وزننده اندلس اولكه‌سنده بر طاغ اسمیدر كه تپه‌سندن یاز وقیش
قار مفارقت ایلمز شكر زفر وزننده اندلسده بر آطه‌نك آدیدر شكر بقم وزننده حفاظدن محمد بن المنذر لقبیدر
شكر شینك ضمیله شوكر جوهر وزننده اعلام رجالدندر الشاكری كافك فتحیله چاكر فارسی معربیدر
اجیر وارغاده دینور وخدمتكاره دینور الشكائر نواصی معناسنه در كه ناصیه‌نك جمعیدر وشكائر جمع اوله‌رق
مستعملدر كویا كه شكیره‌نك جمعیدر المشكرة مشهره وزننده سخت وشدید ریاحه وصف اولور یقال هبت
الریاح المشكرة ای الشدیدة الشیكران شینك وكافك فتحیله وكافك ضمیله زبازد در بر نوع نبات آدیدر یاخود
صواب اولان مهمله ایله اولمقدر اعجام ایله ضبطنده جوهری وهم ایلمشدر یاخود صواب اولان شوكران اولمقدر
بو نبات جمیع مفرداتده شوكران عنوانده مرسوم وفارسیده دورس وتفت یزدی وتركیده بالدران ایله مفسردر
المشاكرة مفاعله وزننده بر كسه ایله هارل هارل سوزه بوشانوب كیرشمك معناسنه در امتلاء لبن معناسندن مأخوذدر
تقول شاكرته الحدیث اذا فاتحته وبر آدم كندی نفسنی شكر وسپاس ایدركوسترمك معناسنه در تقول شاكرته
ای اریته انی له شاكر الشكری سكری وزننده سموز وباغلو اتكلیجه‌سنه وصف اولور یقال قدرة شكری
من اللحم ای سمینة الشمر شینك فتحی ومیمك سكونیله جد وحدت ایله علی قول خرام ورفتار ایله مرور ایلمك معناسنه در
یقال شمر الرجل شمرا من الباب الاول اذا مر جادا او مختالا وبر نسنه‌یی چكوب بوزمك معناسنه در یقال شمر
الشیء اذا قلصه وآغاجدن كسیم وقتی خرما كسمك معناسنه در یقال شمر النخل اذا اصرم ای صرم ثمرته التشمیر
تفعیل وزننده شمر ایله ایكی معناسی اولده مرادفدر یقال شمر تشمیرا بمعنی شمر وبالدردن وپاچاقدن اثوابی بوقری
صغبوب چیرمك معناسنه در كه پاچاقلری صیغه‌مق تعبیر اولنور سكرتمكه واقدامه تهیؤ شیوه‌سیدر یقال شمر

الثوب اذا رفعه و برایشده جست و چابك دیرنمك معناسنه مستعملدر یقال شمر فی الامر اذا خف و برنسنه‌یی صالیورمك معناسنه در یقال شمر السفینة وغیرها اذا ارسلها الانشمار انفعال وزننده والتشمر تفعل وزننده تشمیر ایله معنای اولده مرادفدر یقال انشمر الرجل وتشمر بمعنی شمر وتشمر برایشه حاضرلنمق معناسنه مستعملدر که معنای لازمیدر یقال تشمر للامر اذا تهیأ الشمر شینك کسریله والشمیر سکیت وزننده والشمری شینك ومیم مشدده‌نك فتحی و یانك شده سیله والشمری کسرتینله والشمری ضمتیله والشمری قنبی وزننده والمشمر محدث وزننده تقلبات دهره وطباع امور ومصالحه تجربه‌سی مسبوق کاردان وکارکذار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمر وشمیر وشمری وشمری وشمری وشمری ومشمر ای ماض فی الامور مجرب الشمر فلز وزننده شدید ودشوار اولان ایشه اطلاق اولنور کویا که آنده بالدرلر صغنور یقال شر شمر ای شدید شمر کتف وزننده ابن افریقیس اسمیدر که ماوراء النهر اولکه‌سنده سغد مملکتنك مدینه‌سی یعنی قاعدة الملکی اولان شهره غزا ایدوب مدینهٔ مزبوره‌یی قلع وتخریب ایلمکله شمرکند اطلاق ایلدیلر علی قول شهر مزبوری مرقوم بنا ایلمکله شمرکند تسمیه ایلدیلر زیرا کنت کلمه‌سی ترکیده قریه‌یه دینور تعریب اولنوب سمرقند دیدیلر میمی اسکان ورایی فتحله تلفظ لحن در مؤلفك ایجازی ایلسدر اولا مزبور شمر افریقیه منسوبی اولان تبابعه‌دن افریقس نام پادشاهك اوغلو اولوب ماوراء النهره که بلاد ترکستاندر سفر وشهر مرقومی دیر و زبر ایلمکله شمرکند دیدیلر کند لفظی قلع معناسنه اولان کندندن ماضی درکه فارسیدر یاخود وصف ترکیبی در وبعضلر عندنده اصل کنت ایدی که تایله‌در و ترکیده قریه معناسنه در تعریبله سمرقند دیدیلر و حالا معربیله مشهور بلدهٔ عظیمه در و برهان قاطعده بو وجهله مرسومدر که سمر سین مهمله ومیمك فتحیله ترکستان شاهلرندن برینك اسمیدر وکند فارسیده قریه‌یه دینور شهر مزبوری ابتدا اشا مسفور قریه اوله‌رق اعمار ایدوب رفته رفته شهر عظیم اولمشدر انکچون وصف ترکیبی اوزره سمرکند ومعربنده سمرقند دیدیلر انتهی وشمر بن حمدویه لغوی معروفدر الشمر شینك کسریله سخی وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وناقد وبصیر وخرده دان وآگاه آدمه اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر الشمرة بودخی شینك کسریله فاسد وتباه کسه‌نك یورویشنه اطلاق اولنور مراد بالدری چبلاق مقوله‌سی سفهانك واهل شر اولان بر امزلك یورویشی اوله جقدر یقال یمشی الشمرة ای مشیة الفاسد الشمار سحاب وزننده مصر لسانده رازیانج اسمیدر که تحریفله رزنه دیدکلری دانه در شمیر امیر وزننده یمنده بر طاغك آدیدر وارمینیه‌ده بر موضع اسمیدر شمیران حزیران وزننده ارمینیه‌ده بر بلده در وشهر مرو قضاسنده بر قریه در وخولان قبیله سندن بر بطن درکه جماعتنه شمیریون دیرلر الشمور تنور وزننده الماس دیدکلری جوهر معروفه دینور شمر بقم وزننده شعرادن جمیل بن عبدالله بن معمرك جدینك فرسی اسمیدر و بر ناقه و بر رجل اسملریدر الشمیر سکیت وزننده امور ومصالحده بغایت جست ومقدام آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمیر ای منشمر مجد وجست وروند ناقه‌یه اطلاق اولنور یقال ناقة شمیر ای سریعة الشمریة بونده درت لغت واردر شینك ومیم مشدده‌نك کسری وشینك کسری ومیم مشدده‌نك فتحیله وایکیسنکده ضمی وایکیسنکده فتحیله بودخی جست وچالاك ناقه‌یه اطلاق اولنور الاشمار همزه‌نك کسریله برکسه‌یی قلج ایله چالوب اولدرمك معناسنه در یقال اشمره بالسیف اذا ادرجه وطواری یك سرعت وتعجیل ایله سوروب ایلتمك معناسنه در یقال اشمر الابل اذا کمشها واعجلها وبغور آشدیغی ناقه‌یی کبه قلمق معناسنه در یقال اشمر الجمل طروقته اذا القحها الشامر والشامرة ممه‌سی چکیلوب قارنه یاپشمش اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة شامر وشامرة اذا کان قد انضم ضرعها الی بطنها وشامره ومنشمره دیشلرك دیبلرینه یك یاپشق اولان دیش اتنه وصف اولور یقال لثة شامرة ومنشمرة اذا کانت لازقة باصول الاسنان الشمجرة زمجره وزننده قورقوب قچان آدم کبی سکردوب قاچمق معناسنه در یقال شمجر الرجل اذا اعدا عدو فزع الشمخرة خای معجمه ایله شمجره وزننده تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال شمخر فلان اذا تکبر وتقول ماهذه الشمخرة ای الکبر الاشمخرار اسطرار وزننده یك اوزامق معناسنه در یقال اشمخر الشیء اذا طال المشمخر مقشعر وزننده یوکسك طاغه وصف اولور یقال جبل مشمخر ای عال الشماخیر جماهیر وزننده حجازده طائف ایله جرش میانده برنیجه جباله اطلاق اولنور الشمخر شینك کسری ومیم مشدده‌نك فتحیله خودبین ومتکبر کسه‌یه دینور الشمخزر سفرجل وزننده شوم اختر فارسی معربیدر که بدبخت ومنحوس الطالع کسه‌یه دینور ولئیم وفرومایه‌یه اطلاق اولنور الشمذر ذال معجمه ایله سفرجل وزننده دوه‌یه دینور وجست وچالاك وسبکپا وسبکروح غلامه دینور ویك سرعتله اولان یورییشه دینور سیرناجی معناسنه الشمذارة شینك کسریله بودخی جست وچالاك اوشاقه دینور الشمذر جعفر وزننده والشمذر درهم وزننده والشمذار دینار وزننده بونلرده

سرعتله اولان یورویشه دینور الشمصرة دحرجه وزننده برکسه‌یه برماده ضمننده تضییق وتقاضا ایلمك معناسنه در یقال شمصر علیه اذا ضیق شمنصیر فتحتیله یاخود شماصیر هذیل دیارنده بر طاغك آدیدر الشنار شینك فتحیله یك بد وقبیح اولان عیب وعار ونقیصه‌یه دینور وشناعت وفضاحتله مشهور اولان ایشه دینور یقال اتی بالشنار وهو اقبح العیب والعار وکذا الامر المشهور بالشنعة التشنیر تفعیل وزننده برکسه‌نك عیبلرینی علی قول برنقیصه ایله تشهیر ورسوای ایلمك معناسنه در یقال شنر علیه اذا عابه اوسمعه وفضحه الشنیر سکیت وزننده والشنیرة هاء ایله بدخوی وبدمزاج آدمه دینور یقال رجل شنیر وشنیرة ای سیء الخلق وشر وعیوبی کثیر اولان کسه‌یه دینور بنوشنیر سکیت وزننده عربدن بر بطن آدیدر الشنرة شینك فتحی ونونك سکونیله صالح ومتدین آدمك یورویشنه دینور یقال یمشی الشنرة وهی مشیة الرجل الصالح شناری حباری وزننده کدی‌یه دینور سنور کبی شنزی جمزی وزننده مصر اولکه‌سنده سمنودیه ناحیه‌سنده بر قریه و بهنسی ناحیه‌سنده بر قریه اسملریدر شنباره شینك فتحی ونونك سکونیله مصرك شرقیه سنده ایکی قریه اسمیدر خیارشنبر خیرماده سنده ذکر اولندی الشنترة شینك وتانك ضمی ونانك فتحیله ضعیفدر برمغه دینور واصبع معناسنه جمعی شناتر کلور وایکی پرمغك آرالقلرینه دینور ذو الشناتر شینك فتحیله ملوك یمندن بر ملك لقبیدر که اسمی لخنیعه ایدی زائد پرمغی اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی مزبور خاندان ملوکدن اولمیوب علی طریق التغلب تشئت ایلمکله خانمان ملوکیته مخصوص اولان حمیر دودمانلرندن ادراك ایدن جوانلری دست قهر ایله احضار ولواطه ایله احتقار ایدر ایدی تا که بینلرنده در کار اولان قانون معتبر مقتضاسنجه مسند ملوکیته سزاوار اولمیه‌لر شارحك بیاننه کوره برکون بنه خاندان حمیردن ذونواس نام برجوان مستثنا پیدا اولدیغنی استماع ایلدکده علی العاده لواطه ایچون طرفنه احضار وخلوتگاهه دخول وکار تبهکارینه مباشرت هنکامنده جوان مزبور تیز دستلکله مسفورك ذکروسرنی قطع وطشره خروج ایلدکده ناس کیفیته واقف اولمغله کریبانمزی پنجهٔ مرسومدن تخلیص ایلدك دیو اظهار شادی وشاباش ایده‌رك تخت سلطنته اجلاس ایلدیلر الشنترة دحرجه وزننده اثوابی برتوب پاره لمق معناسنه در یقال شنتر ثوبه اذا مزقه الشنجار شینك کسریله شنکار فارسی معربیدر که عربیده خس الحمار وکحلاء وحمراء ورجل الحمام دخی دیرلر ترکیده اذنك مارولی وهواجوا دیدکلری نبات اوله جقدر که ادویه دندر نباتی زمینه ملاصق ساقی بیکن تیکن توبلی وکوکی برمق غلظتنده وقان کبی قرمزی اولور الی سورلدکده الی رنکین ایدر طبراغی یك طیب اولان یرلرده بتر الشنذارة والشنذیرة شینلرك کسریله غیور علی قول فاحش آدمه دینور یقال رجل شنذارة وشنذیرة ای غیور او فاحش الشنزرة زای معجمه ایله دحرجه وزننده درشت وغلیظ اولمق معناسنه در یقال شنزر الرجل اذا غلظ وخشن شنزر جعفر وزننده بر رجل آدیدر و بر موضع اسمیدر بونده شیرز مصحفی اولمق کرکدر الشنصرة شنزره وزننده برنسنه‌یوغون اولمق معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا غلظ وقاتی وشدید اولمق معناسنه در یقال شنصر الشیء اذا صار شدیدا الشنصیر بودخی غلظت وشدت معنالرینه در ویقال هم فی شنصرة وشنصیر ای فی شدة وشنصیر حصن ومعقل وملاذ معناسنه در الشنظرة ظای معجمه ایله سوکمك سب ودشنام معناسنه در یقال شنظر بهم اذا شتمهم الشنظیر والشنظیرة شینلرك کسریله بدخوی وبدمزاج وبدزبان کسه‌یه دینور یقال رجل شنظیر وشنظیرة ای سیء الخلق فحاش وشول قیا پاره‌سنه دینورکه طاغك رکنی اولان یالچین قیادن چتلایوب آشاغی‌یه یوارلنوب دوشمش اوله وشنظیره هاء ایله طاغك سیوری اوجنه دینور الشنظورة شینك ضمیله بودخی رکن جبلدن آیریلوب دوشن قیاپارچه‌سنه دینور بنوشنظیر شینك کسریله عربدن بر بطندر الشنغیر غین معجمه ایله شنظیر وزننده بدخوی وبدزبان ولازار کسه‌یه دینور الشنغرة دحرجه وزننده والشنغیرة شینك کسریله آتدن اسملردر الشنفیرة فا ایله شنظیره وزننده والشنفارة شینك کسریله ناقه قسمنك حدت ونشاط وجنبشله یوریمسنه دینور وشنفیره بدخوی کسه‌یه دینور الشنفری فنعلی وزننده ازد قبیله سندن برشاعر لقبیدر بغایت یوکرك اولمغله *اعدی من الشنفری* ضرب مثل اولمشدر شارحك بیاننه کوره اسمی عمرو بن مالکدر قصیدهٔ لامیة العرب صاحبیدر الشنفار قنطار وزننده جست وخفیف آدمه دینور یقال هو شنفار ای خفیف الشنهبر سفرجل وزننده والشنهبرة هاء ایله بك قوجه قاری‌یه دینور الشنبقور حیزبون وزننده کرجه امیة بن ابی الصلت نام شاعرك شعرنده واقع اولوب لکن تفسیرنه کسه تعرض ایلمامشدر الشور دور وزننده والشیار والشیارة کتاب وکتابه وزننده والمشار والمشارة میملرك فتحیله قوغاندن بال صاغمق معناسنه در یقال شار العسل یشوره شورا وشیارا وشیارة ومشارا ومشارة اذا استخرجه من الوقبة وشور صاغلمش باله اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال ما اکثر شوره

اى عسله المشور وشور حسن وجمال وهيئت معنالرينه مستعملدر كا سيذكر وشور وشوار قوام وزننده دابه يى
تعليم ياخود بازارده مشترى يه عرض ومايه سنى ارآت ايچون ديزكين ايدوب سكردرمك ويورتمك ياخود مشترى
كندى بنوب يورتمك وسكرتمكله دنه يوب يوقلامق ياخود ايلرو كيرو چويروب يورتمك معناسنه دركويا كه
فوائدن بال استخراج ايدركبى اول عمل ايله دابه نك مايه سنى استخراج ايدر وصاتيلق جاريه قسمنده دخى
استعمال اولنور يقال شار الدابة شورا وشوارا اذا راضها اوركبها عند العرض على مشتريها او بلاها
ينظر ما عندها اوقلبها وكذا الامة وشور اساميدندر شور بن شور بن شور بن شور كه اسمى ديو آشتى ايدى ابن دريد
نام اديبك مقصوره نام اثرنده ممدوحى اولان عبدالله بن محمد بن ميكال نام كمسه نك جدى اولمق اوزره مبين در بونلرك
مجموعى ملوك فارس ايدى وبونلر يزدجرد بن بهرام نسلندندر وديو اشتى فارسيده مصالح الجن ديمكدر وقعقاع بن
شور تابعيندندر الاشارة همزه نك كسريله ذكر اولنان شور وشوار ايله ايكى معناده دخى مرادفدر يقال اشاره
واشار الدابة بمعنى شار وبرنسنه يى برآدمه تعيين وجهيله كوسترمك معناسنه در يقال اشار اليه اذا اومأ واشارت
ال ايله وكوز ايله وقاش ايله اولور يقال اشار اليه بيده وبعينه وبحاجبه وعلى ايله صله لنسه امر معناسنه اولور
بوراده امردن مراد حكم طريقيله اولان امر اولميوب بلكه مثلا برخصوص ايچون برآدم برآدم ايله مشاوره ايدوب
عجبا آنى ايشليه يم مى يوخسه ايشلميه يم مى ديدكده اول آدم ايشله ياخود ايشلمه ديمكدن عبارتدر كه رأى وارشاد
مفهوميدر يقال اشار عليه بكذا اذا امره وبونلر ذكر اولنان استخراج عسل معناسندن مأخوذدر آمر كويا كه
استخراج فعل مأمور ايدر ياخود مأمور آمرك رأيني استخراج ايدر وآتش قالدرمق معناسنه دركه مراد مضاف
اولان بدويلر كيجه وقتنده كذلك شبخون مقوله سنه دوچار اولنلر اطراف قبائله اشعار ايچون رفع نار ايلرلر بدر يقال
اشار النار وبالنار ويقال اشور بها على الاصل اذا رفعها واشاره بال صغمان آدمه ياردم ايلك معناسنه در تقول
اشرنى عسلا اى اعنى على جنيه الاستشارة استخاره وزننده بودخى بال صاغمق معناسنه در يقال استشار العسل
بمعنى شاره وطوار قسمى سموروب اندام ومنظره سى كوزللمك معناسنه دركه شاره وهيئت خلقيسنى اخراج ايلكدن
عبارتدر يقال استشارت الابل اذا سمنت وحسنت وبغوردوه ناقه كبه ميدر دكلميدر فهم ايچون بوانى استشمام ايلك
معناسنه مستعملدر يقال استشار الفحل الناقة اذا كرفها فنظر الاقح هى ام لا وبرآدم خوب وفاخر جامه كيمك
معناسنه در يقال استشار فلان اذا لبس لباسا حسنا وبرآدمك كار وكردارى ظاهره چقوب عيان اولمق معناسنه
مستعملدر يقال استشار امره اذا تبين وبرآدمدن برخصوص ايچون مشورت طلب ايلك معناسنه در يقال استشار
فلانا اذا طلب منه المشورة الاشتيار افتعال وزننده بودخى بال صاغمق معناسنه در يقال اشتاره العسل بمعنى
شاره المشار ميمك فتحيله آرى قوانه دينور خليه معناسنه المشوار محراب وزننده قوغاندن كوميجى كسوب بالنى
صاغجق آلته دينور كما كبش تعبير اولنور وبرآدمك خبر ويره جك صفتنه اطلاق اولنور مخبر معناسنه يقال فلان
حسن المشوار اى المخبر وچهره ومنظر معناسنه مستعملدر يقال لبس لفلان مشوار اى منظر ويقال اخذت
الدابة مشوارها اذا سمنت وحسنت هيئتها ومشوار نشخوار فارسى معربى اولور كه دوه وقيون وبكى مقوله سنك
معده ده ابقا ايليوب آره لق آره لق چقروب چيكنكرى علف بقيه سنه دينور تركيده كويش تعبير اولنور وبيع ايچون
دواب عرض اولنه جق مكانه دينور كه آت بازارى تعبير اولنور ومنه المثل * اياك والخطب فانها مشوار كثير العثار
مثل مزبور اكثار كلامدن تحذير معرضنده ضرب اولنور ومشوار حلاج يابنك كيرشنه دينور الشورة شينك ضميله
بودخى مخبر ومنظر معنالرينه در وبال كوميجه دينور وسموز وطاولى ناقه يه دينور المشوارة ميمك كسريله بودخى
بال كوميجه دينور ماذى مشار ذال معجمه نك كسرى وميمك ضميله شول باله دينور كه برآدمك اعانتيله صاغلمش اوله
ماذى باله دينور ومشار اشاره دن اسم مفعولدر الشورة تمره وزننده والشارة والشور كما ذكر والشيار كتاب
وزننده والشوار سحاب وزننده حسن وجماله دينور يقال فلان ذو شورة وشارة وشور وشيار وشوار اى حسن
وجمال وهيئت وقيافت معناسنه مستعملدر ولباس وكسوه يه اطلاق اولنور وسموزلكه اطلاق اولنور سمن
معناسنه وبرآدمك تزين ايلديكى زينت وآرايشه اطلاق اولنور وشوره خجل اولمغه دينور خجلت وشرمسارى
معناسنه يقال اخذته الشورة اى الخجلة المشورة مقوله وزننده بودخى بال كوميجه دينور المشارة ميمك فتحيله
بودخى صورت ومنظر معناسنه مستعملدر ومنه يقال اخذت الدابة مشوارها ومشارتها اذا سمنت وحسنت
ومشاره دره معناسنه دركه بردونم ترلايه دينور جمعى مشاور وكسره سببيله مشاير كلور مؤلف دره يى مشاره ايله
ومشاره يى دره ايله تعريف ايلمشدر امهات سائره دن منفهم اولديغى اوزره التمش ذراع طول والتمش ذراع عرضى

مشتمل مزرعه يه جريب دينور كه تركيده دونم تعبير اولنور وقرق آديمدن اون آديمه كلنجه قدر ترلايه وبستان قطعه سنه
دره ومشاره دينور اكينجيلر بينده اولك تعبير اولنور فارسيده اوله كرى وثانى يه خويد ديرلر الشيار شينك كسريله
سموز وخوب هيئت آتلره وصف اولور يقال خيل شيار اى سمان حسان شارحك بيانته كوره مفردى شير در سيد
وزننده التشوير تفعيل وزننده بودخى صاتلق دابه يى آت بازارنده كوسترش ايلك معناسنه در يقال شور
الدابة بمعنى شارها وبرآدمه عار وحيا ايده جك وخجل وشرمسار اوله جق برايش ايشلمك معناسنه در عورت
يرنى كشف ايلك كبى يقال شور به اذا فعل به فعلا يستحيى منه واشارت معناسنه در يقال شور اليه بيده
اذا اومأ اليه المستشير شول آدمه اطلاق اولنور كه حيوانك كبه اولوب اولمديغنى ادراك ايدر اوله وبو اركك حيوانده
دخى مستعملدر ذكر اولنان استشاره دن اسم فاعلدر يقال رجل وفحل مستشير اذا صار يعرف الحائل من غيرها
الشوار شينك حركات ثلاثيله اواسباب وتجملاتنه اطلاق اولنور تقول مزلى خال عن الشوار اى متاع البيت
وانسانك ذكرينه وخايه ودبرينه اطلاق اولنور كه عورت يريدر وشوار سحاب وزننده نرم ولطيف سرين ايله
وصف اولور يقال ريح شوار اى رخاء التشور تفعل وزننده تخجيل معناسنه اولان تشوير مذكوردن مطاوعدر كه
شرمنده اولمق معناسنه در يقال شور به فتشور الشورى طوبى وزننده والمشورة ميمك فتحى وواوك ضميله
امر معناسنه اولان اشارت مذكوره دن اسملردر ومشوره نك وزنى مفعله در مفعوله دكلدر يعنى اصلى مشووره دكلدر
مصباحك بيانته كوره مشوره كلمه سنده ايكى لغت واردر برى ميمك وواوك فتحيله در وبريسى ميمك فتحى وشينك ضميله
معونه وزننده در وكرمانينك نقلنه كوره ميمك وواوك فتحى وواوك ضمى ومعونه وزننده دركه بوكه كوره اوچ اولور
پس مؤلفك قولى بونلره مخالفدر الشوران حوران وزننده عصفر اسميدر كه تحريفله آصپور ديدكلرى نباتدر
وشوران عقيق مدينه قربنده برطاغك آديدر آنده قنى وافر يغمور صولرى ايركيلور وحرة شوران حجاز قاره
طاشلقلرندن برينك اسميدر المشور معظم وزننده شوران ايله يعنى آصپور ايله بوياتمش نسنه يه دينور يقال
ثوب مشور اى مصبوغ بالشوران الشورى سكرى وزننده بر نبات بحرى اسميدر الشير سيد وزننده برآدمك
دائما مشورتكزينى اولان كمسه يه دينور احدهما آخرك همشورتيدر يقال فلان شيرك اى مشاورك
ووزيره اطلاق اولنور پادشاهك مشورتكارى اولديغيچون جمعى شوراء كلور شعراء وزننده الشيرة سيده
وزننده ذكر اولنان شوره وشاره دن صفتدر حسن وجمال صاحبى شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در
يقال قصيدة شيرة اى حسناء المشيرة ميمك ضميله سبابه يه يعنى شهادت پرمغنه اطلاق اولنور
آنكله اشارت اولنديغيچون شيروان شينك كسريله بخارا قضاسنده برقريه آديدر بنوشاور واوك كسريله همدان
قبيله سندن بربطن در المشور مقول وزننده ذكر اولنان شوره وشاره دن اسم مفعولدر زينتلو وآراسته نسنه يه دينور
يقال شئ مشور اى مزين الشير شينك اماله سيله فارسيده ارسلانه دينور شريف نسابه عمرى شيجا عنه مبنى
آنكله ملقب اولمشدر الشهرة شينك ضمى وهانك سكونيله برنسنه قبح وشناعت جهتيله بين الناس واضح وظاهر
اولمغه دينور كه رسوايلق اوله جقدر شارحك بيانته كوره خير وحسن جهتنده استعمالى مجازا اولور ومنه قولهم
الشهرة آفة الشهر قهر وزننده برشيئى شهرتلندرمك معناسنه در يقال شهره شهرا من الباب الثالث اذا اظهره فى شنعة
لكن مؤلف بصائرده تعميم ايلمشدر وشهر اهل علم ودانشمنده اطلاق اولنور بمعنى مفعولدر يقال رجل شهر اى عالم
وطرنق كسنتيسى شكلنده اولان شيئه اطلاق اولنور معناى آيدن تعميم اولنمشدر ويكى آيه اطلاق اولنور شهرتنه مبنى
يقال طلع الشهر اى الهلال وآيه اطلاق اولنور عموم علاقه سيله قمر معناسنه على قول تمام واضح وعيان اولوب
بدر كامل اولمغه متقرب اولدقده اطلاق اولنور وآيامدن عدد معروفه اطلاق اولنور قمر ايله مشهور اولديغيچون
مراد اونايكى جزؤ اعتبار اولنان برنسنه نك برجزؤى اوله جقدر كه قمر يكرمى سكز منازلى قطع ايلديكى ايامدن
عبارتدر كاه اوتوز وكاه يكرمى طقوز كون اولور تركيده دخى برآى تعبير اولنور جمعى اشهر وشهور كلور وشهر كذلك
مصدر اولور ناس اوزره قلج صيروب سل سيف ايلك معناسنه يقال شهر سيفه شهرا من الباب الثالث اذا انتضاه فرفعه
على الناس وشهر اساميدندر شهر بن حوشب محدث ومتروك الروايه در التشهير تفعيل وزننده بودخى شهرتلندرمك
معناسنه در يقال شهره بكذا تشهيرا يعنى شهره وناس اوزره قلج صيرمق معناسنه در يقال شهر سيفه بمعنى
شهره الاشتهار افتعال وزننده برنسنه يى شهرتلندرمك واول نسنه شهرتلمك معناسنه متعدى ولازم اولور يقال
اشتهره فاشتهر الشهير امير وزننده والمشهور بين الناس قدر ومنزلتى معروف وذكر باخير ايله السنه ده مذكور
وموصوف اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شهير ومشهور اى المعروف المكان المذكور وشرف وشان صاحبى

نامدار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شهیر ومشهور ای نبیه المشاهرة مفاعله وزننده والشهار فعال وزننده اجیر
وخدمتکار مقوله سنی آیلقله طوتمق معناسنه درنته که میاومه کونلکله ومسانهه ییللقله طوتمقدر یقال شاهره مشاهرة
وشهارا اذا استأجره للشهر الاشهار همزه نك کسریله برآی کچمك معناسنه در یقال اشهر القوم اذا اتوا علیهم شهر
وخاتون طوغوره جغی آیه کیرمك معناسنه در یقال اشهرت المرأة اذا دخلت فی شهر ولادها الاشاهر همزه نك فتحیله
نرجسك یعنی زرین دیدکاری شکوفه نك بیاضنه دینور که مراد آق یپراقلری اوله جقدر فی الاصل اشهرك جمعیدر
الشهیرة سفینه وزننده کوده سی انلو وقوروسی واسع خاتونه وسائر دیشی حیوانه وصف اولور یقال اتان وامرأة شهیرة
ای عریضة واسعة الشهرتة شینك کسریله برکونه بارکیره دینور اساسك بیاننه کوره جنسی پاك کحیل ایله بارکیر
بیننده اولان قصراق بارکیر اوله جقدر شهران سلمان وزننده ابن عفرس اسمیدر که خثعمدن برقبیله پدرینك اسمیدر
مشهور ثعلبة بن شهاب الجدلی نام کسنه نك فرسی اسمیدر الشهورة هابله بنوکنانه نك اعظم ایامندن بر یوم معروف
اسمیدر که آنده بر وقعهٔ عظیمه اولمشدر المشهرة معظمه وزننده مهلهل بن ربیعه نك قسراغنك اسمیدر
ذوالمشهرة اصحاب کرامدن ابودجانه سماك بن اوس حضرتلرینك لقبیدر برمشهره سی وارایدی آنکله میدان
حربه خروج ایلدکده بین الصفین صالنی صالنی یورو یوب وذاتنده بهادر اولمغله اوکنه کلن اعدایی عالم حیاتده ترك
وابقا ایلمزایدی ظاهرا مشهره دن مراد سیفدرهاء اسمیه در زیرا کتب سیرده مسطوردر که احد غزوه سنده سلطان
انبیاء علیه افضل التحایا حضرتلری ابودجانه یه برسیف اعطا وحقنی ادا ایله توصیه بیورروب اولدخی سیف مزبوری
آخذ ورفتار ایدرك میدانه خروج ایلدکده رسول اکرم حضرتلری رفتار وخرامنی کوردکده انها لمشیة یبغضها الله تعالی
الا فی هذه المواطن بیوردیلر وسیف مرقومك صفحه سنده ❊فی الجبن عار وفی الاقبال مکرمة❊ والمرء بالجبن لاینجو
من القدر ❊بیتی مرسوم ایدی الشهبرة بای موحده ایله دحرجه وزننده دوه نك ارقه سنده یاغری آغارمق معناسنه درکه
مراد صاغالدقدنصکره یری آغارمقدر یقال شهبر البعیر اذا اشهاب وبکا ایلکه حاضر لنمق معناسنه در یقال شهبر
الرجل لکذا اذا اجهش للبکاء الشهبر جعفر وزننده والشهبرة هابله والشهبور حیزبون وزننده والشهبرة سفرجله
وزننده پیر وساخورده اولوب لکن هنوز وجودنده بقیهٔ قوت قالمش آدمه دینور کرك ار وکرك عورت اولسون یقال رجل
شهبر وامرأة شهبرة وشهبور وشهبرة ای مسنة وفیها بقیة قوة علی قول بو ماده نسوانه مخصوصدر رجال صفتلنمز وشهبر
ابری باشلو کشی یه دینور یقال رجل شهبر ای ضخم الرأس وشهبر اسامیدندر عصام بن شهبر حیره ملکی اولان
نعمان بن منذرك دربانی اسمیدر المشهبر مدحرج وزننده ذکر اولنان شهبردن متصرف اسم مفعولدر باشی ابری
اوله رق بیصی اولان کسه یه دینور یقال رجل مشهبر الرأس ای کبیره مفطوحه الشهاجر شینك فتحی وجیمك
سکونیله قرتال قوشلرینه دینور مفردی یوقدر الشهدار دحراج وزننده اوج یاشنده اولان چوجق التی یاشنه قدر
مشی وحرکت ایلمك معناسنه درکه وقت مرقومه مخصوصدر یقال شهدر الجاریة والغلام شهدارا اذا تحرکا مابین
ثلاث سنین الی ست الشهدر جعفر وزننده اوج یاشندن آلتی یاشنه قدر یوربوب کزن اوغلانه دینور مؤنثی شهدره در
هابله وثروت وسامان ونعمت ورفاه صاحبی عالیشان آدمه دینور یقال فلان شهدر ای عظیم مترف الشهدارة
شینك کسریله فاحش وبدزبان وبین الناس نقل مقال ونمیمه ونفاقله میانه ناسی شوریده وافساد ایدن شخصه دینور
یقال رجل شهدارة ای فاحش ونمام مفسد بین الناس وبودر قصیر القامه آدمه دینور ودرشت وغلیظ کسه یه دینور
الشهذارة شهداره وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی وعنف وشدتله یورر اولان کسه یه دینور شهرزور شینك
ورانك فتحیله زور بن الضحاك نام کسه نك مدینه سیدر بغداددن اوته اربیل ایله همدان بیننده بر بلده درکه زور نام
امیرك بنا کردهسی اولمغله اسمنه مضاف اولمشدر شبار کتاب وزننده سبت کوننك اسم قدیمیدر جمعی اشبر کلور افلس
وزننده وشبر کلور ضمتیله وشبر کلور شینك کسریله فصــل الصاد المهملة صوءر همزه ایله جعفر وزننده بر موضع
آدیدر صوار غراب وزننده مدینه ده بر موضع اسمیدر الصبر جبر وزننده برکسه یی برنسنه دن آلیقومق معناسنه در یقال
صبر فلانا عنه صبرا من الباب الثانی اذا حبسه عنه مؤلفك بصائرده بیانه کوره صبر امساك فی الضیق معناسنه موضوعدر
تقول صبرت الدابة اذا حبستها بلا علف پس صبر فعلی لفظ عام درا ختلاف وقایع حسبیله اطلاقی مختلف اولور
اکر بر مصیبت وقوعنده جزع واضطرابدن حبس نفس ایدرسه اکا همان صبر اطلاق اولنور مقابلنده جزع دینور
واکر محاربه ده اولور ایسه اکا شجاعت ومقابلنده جبن دینور واکر برحادثهٔ مضجره وقوعنده اولور ایسه اکا
رحب الصدر ومقابلنده ضجرت دینور واکر امساك کلام بابنده اولور ایسه اکا کتمان ومقابلنده مذل دینور قرآن
کریمده بو نارك جمله سنده صبر اطلاق اولنمشدر انتهی وصبر الانسان علی القتل برآدمی بعض کسه لر طوتوب

طاش واوق مقوله سی مهلك نسنه لر آتوب اور مقله هلاك ایلمکدن عبارتدر که جاهلیه توره لرندندر یقال قدقتله
صبرا ویقال صبره علیه قال الشارح ومنها الحدیث فی رجل امسك رجلا وقتله آخر فقال علیه السلام اقتلوا
القاتل واصبروا الصابر یعنی احبسوا الذی جلسه للموت حتی یموت کفعله به وکذلك لو حبس الرجل نفسه علی
شیء یریده قال صبرت نفسی ویمین الصبر شول یمینه اطلاق اولنور که یمین ترتب ایدن آدمی یمین ایلدکجه حاکم
صالیورمیوب حبس وامساك ایلیه علی قول حکم جهتیله صاحبنه لازم کلمکله یمین ایلمك ضمننده حاکم جبر
وزور ایلیه یمین قصاص کبی پس بر آدم خود بخود یمین ایلسه اکا یمین الصبر اطلاق اولنمز وصبر بر آدمه یمین صبر
لازم کلمك معناسنه در یقال صبرت الرجل یمین الصبر اذا الزمته وصبر جزع مقابلیدر که بر آدمه بر مصیبت
وبلیه حدوثنده تلاش وفریاد واضطراب ایلمیوب زوالنه مترقب اولهرق سکون وتحمل ایله قاتلنمقدن عبارتدر یقال
اصبر الرجل نقیض جزع فهو صابر وصبیر وصبر وصباره سفاره وزننده کفیل اولمق معناسنه در یقال صبر به صبرا
وصبارة من الباب الاول اذا کفل به وکفیل ویرمك معناسنه در تقول اصبرنی علی صیغة الامر ای اعطنی کفیلا
الصبورة صادك فتحیله ذکر اولنان صبر جهتیله مقتول آدمه دینور یقال رجل صبورة ای مصبور للقتل قال
الشارح ومنه الحدیث نهی عن المصبورة وهی النفس المحبوسة علی الموت المصبورة شول یمینه اطلاق اولنور که
یمین ترتب ایدن آدم آنك اوزرینه حبس اولنمش اوله که اول یمینی ادا ایدنجه قدر محبوس اولور مراد ذکر اولندیغی
اوزره صبر طریقیله اولان یمین در شارح دیر که کرچه اول یمینك صاحبی مصبور در لکن یمین مزبوره ضمننده
حبس اولنمغله مجازا صبر ایله موصوف اولمشدر قال وفی النهایة وفی الحدیث من حلف علی یمین مصبورة کاذبا
الحدیث وفی آخر من حلف علی یمین صبر ای الزم بها وحبس علیها وکانت لازمة لصاحبها من جهة الحکم وقیل لها
مصبورة وان کان صاحبها فی الحقیقة هو المصبور لانه انما صبر من اجلها ای حبس فوصفت بالصبر واضیفت
الیه مجازا الصابر والصبیر والصبور مصیبت وحادثه یه جزع وفریاد ایلمیوب ساکن ومتحمل اولان آدمه دینور
وصابر اسامی رجالدندر وصبیر کفیل معناسنه در یقال صار صبیر اله ای کفیلا وبرقوم وجماعتك مرجع امور
ومصالحی اولان رئیس وپیشوالرینه اطلاق اولنور یقال هو صبیرهم ای مقدمهم فی امورهم وصبیر طاغه
اطلاق اولنور جمعی صبراء کلور کرماء وزننده وصبیر بیاض سحاب پاره سنه دینور علی قول بوفقه سحاب اوزره
اولان صیق وکثیف سحابه یاخود بری بری اوزره قاتلنمش صیق سحابه یاخود یوریمیوب سکونت اوزره اولان سحاب
پاره سنه یاخود مطلقا بیاض اولان سحابه دینور جمعی صبر کلور ضمتیله وصبیر شول بوفقه اتمکه دینورکه اکل
اولنه جق طعامك آلتنه بسط ایدرلر کباب آلتنه بسط ایتدکلری بوفقه کبی علی قول شول بوفقه یه دینورکه اوزرینه
دوکونلرده آشچی طعام قوناروب هرکسك اوکنه یاخود النه ویررلر عربلرك صحن وطبق اولمامغله طعامی
خصوصات مقوله سنی ایمك اوزره وضع ایدرلر وصبور عصاة عبادی حقلرنده انتقامی تعجیل ایلمیوب بلکه فضلندن
عفو ایله معامله یاخود تأخیر وتوقیف ایدن ذات اجل واعلانك اسم شریفیدر ومنه الحدیث ان الله تعالی قال
انی انا الصبور ای الحلیم الذی لایعاجل العصاة بالنقمة بل یعفو ای یؤخر وصبور نافع بن جبله نك فرسی اسمیدر
التصبر تفعل وزننده والاصطبار فی الاصل افتعال وزننده والاصبار همزه نك وصاد مشدده نك کسریله
بونلرده صبر ایلمك معناسنه در لکن تکلفی متضمندر یقال تصبر علیه واصطبر واصبر بمعنی صبر اصطبرك اصلی
اصتبر واصبرك اصلی اصطبر ایدی طای صاده قلب وادغام اولندی واصطبار قصاص آلمق معناسنه مستعملدر
یقال اصطبر منه اذا اقتص منه الاصبار همزه نك کسریله بر آدمه صبر ایله امر ایلمك معناسنه در یقال اصبر
فلانا اذا امره بالصبر وبر آدمه تسلیتله یاخود انجلای عاقبتی تذکیر ایله صبر وتحمل ایتدرمك معناسنه در یقال اصبر
فلانا اذا جعل له صبرا وذکری آتی صبره اکل ایلمك معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا اکل الصبرة وبر آفت وداهیه یه
دوچار اولمق معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا وقع فی ام صبور وصبیر اوزره یعنی طاغك تپه سنده چقوب اوتورمق
معناسنه در یقال اصبر الرجل اذا قعد علی الصبیر کما سیذکر وشیشه نك آغزینی صاروب بغلمق معناسنه در یقال
اصبر الرجل اذا شد رأس الحوجلة ای القارورة بالصبار وسودك طعمی آجیلغه قریب پك اکشیمك معناسنه در یقال
اصبر اللبن اذا اشتدت حموضته الی المرارة وبرنسنه اوزره جرأت ودلیرلك ایتدرمك معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی
فما اصبرهم علی النار ای ما اجرأهم علی اعمال اهل النار او ما اعملهم بعمل اهلها شارح دیر که بو معنا مجازدر
التصبیر تفعیل وزننده بودخی بر آدمه صبر وتحمل ایله امر ایلمك معناسنه در یقال صبره اذا امره بالصبر وبرنسنه یی
اولحوسز وطار تیسز خرمن ایلمك معناسنه در یقال صبر الطعام اذا جعله صبرة وبر آدمدن صبر وتحمل ایلمسنی

طلب قلمق معناسنه در یقال صبر منه اذا طلب منه ان یصبر الصبارة صادك فتحیله كفاله معناسنه مصدر در
نته كه ذكر اولندی وصباره طاشلره دینور حجاره معناسنه صادك حركات ثلاثیله لغتدر شارح دیر كه صباره صبارك
جمعیدر هاء تأنیث جمع ایچوندر مؤلف دیر كه جوهری صبار كلمه سی سحاب وزننده صبره نك جمعیدر تمره وزننده قتی
وشدید طاشلره دینور دیوب واعشی نام شاعرك اشبو * قبیل الصبح اصوات الصبار * مصراعیله استشهادی
غلطدر لغتده وبیت مذكورده صواب اولان صیار اولمقدر یای تحتیه ایله كتاب وزننده كه
زیل تعبیر اولنان سازك آوازینه دینور وبیت مزبور اعشی نك دكلدر ومصراع مرقومك صدری
كان ترنم الهاجات فیها * مصراعیدر شارح دیر كه مؤلف بو تغلیطده صغانی یه تقلید ایلمشدر لكن صاحب محكم
جوهری كبی ثبت وبیتی اعشی یه نسبت ایلمشدر وصباره دمور دن وطاشدن برپاره یه دینور الصبیرة سفینه وزننده
صیر كبی شول یوفقه یه دینور كه اوزرینه ولیمه طعامی قوتاریلور اوله الاصبرة همزه نك فتحی وبانك كسریله شول
قیون وكچی ودوه لره دینور كه اوتلامق ایچون صباح وقتی اوبه دن چقوب اخشام ینه كلهلر لكن كتدكلرنده اوبه دن
بعید وغائب اولمیهلر وبونك مفردی مسموع دكلدر الصبر صادك كسری وضمیله برشیئك اوجنه وناحیه سنه
دینور جمعی اصبار در ومنه یقال ملاء الكأس الی اصبارها ای رأسها ویقال اخذه باصباره ای بجمیعه وصبر كذلك
صادك كسری وضمیله آق سحاب پارچه سنه دینور بونكده جمعی اصبار كلور الصبر صادك ضمیله غسان قبیله سندن
بر بطن اسمیدر وصبر وصبر ضمتینله چقل طاشلو اولان ارضه دینور الصبر فتحتینله بوزه دینور جمد معناسنه الصبرة
صادك ضمیله اولچوسز وطارتیسز غلال یغنه دینور لسانمزده آندن كوتری ایله تعبیر اولنور یقال اخذ صبرة
من الطعام وهی ماجمع منه بلا كیل ووزن وتمیز لنمش وقلبور لنمش غله خرمننه دینور كه جچ تعبیر اولنور واری اری طاش
یغنه دینور جمعی صبار كلور الصبارة صادك فتحی وراءنك تشدیدیله وبعضا تخفیفیله پك شدید صووغه دینور
الصبرة تمره وزننده بودخی برد شدیده دینور وحوضلرك دیبلرنده بری برینه یاپشوب درطوب قلان دواب قشقبسنه
وبول وزبل مقوله سنه دینور وصبرة الشتاء قیش اتامك وسطنه دینور كه شدت برد هنكامیدر وصبره مغربده بربلده آدیدر
ام صبار كتان وزننده وام صبور تنور وزننده حرّه دیدكلری قاره طاشلغه اطلاق اولنور یقال سلكوا ام صبار
وام صبور وهی الحرة وآفت وداهیه یه اطلاق اولنور یقال وقعوا فی ام صبار وام صبور ای الداهیة وحرب
شدیده یه اطلاق اولنور الصبر كتف وزننده وبانك سكونیله ضرورت شعره مخصوصدر برنوع آجی شجرك
عصاره سنك اسمیدر كه ادویه دندر بین الناس بو اسمله متعارفدر تركیء قدیمده آزوای تعبیر اولنور وصبر یمنده
تعز نام شهر اوزره مشرف برطاغك اسمیدر صبره فرحه وزننده اسمادندر لقیط بن عامر بن صبره اصحابدندر
الصبار كتاب وزننده شیشه طقاجنه دینور سداد معناسنه وصبار مفاعله دن مصدر اولور مصابره معناسنه تقول
صابرته علی كذا مصابرة وصبارا شارح دیر كه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اشبو اصبروا وصابروا ورابطوا الایه
كریمه سنده مصابره ومرابطه كرچه برمعنایه در لكن حسب الحقیقه ادنادن اعلایه ترقی جهتیله در كه سزلر نفوسكز
ایله صبر وقلوبكز ایله بلاء وامتحانانه تحمل واسراركز ایله شوق لقای الهی یه مرتبط اوله سز دیمكدر انتهی وصبار
برنوع طعمی اكشی شجرك یمشنه دینور الصبار غراب وزننده والصبار رمان وزننده تمرهندی دیدكلری
میوه یه دینور او صبره جهینه وزننده برنوع قوشك كنیه سیدر كه قارننك آلتی قرمزی وآرقه سی وباشی وقویرغی
سیاه اولور الاستصبار برنسنه كثافت پیدا ایلمك معناسنه در یقال استصبر الشیء اذا استكثف قال الشارح
ومنه الحدیث فی قوله تعالی وكان عرشه علی الماء قال كان یصعد الی السماء بخار من الماء فاستصبر فعاد صبرا ای
استكثف وتراكم فصار سحابا فذلك قوله تعالی ثم استوی الی السماء وهی دخان الایه شهر الصبر شهر رمضانه
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث صم شهر الصبر وهو شهر الصوم الصبارة جبانه وزننده شول ارضه
اطلاق اولنور كه بایر كبی یوكسك وطپراغی یور وغلیظ اولوب آنده اصلا اوت بتمك متصور اولمیه یقال ارض صبارة
ای غلیظة مشرفة شاسة صابر هاجر وزننده مرو شهرنده برصوقاق آدیدر الصنبور زنبور وزننده نونی اصلیه
اولمغله نون فصلنده كلور انشاء الله تعالی الصحراء صادك فتحی وحاء مهمله نك سكونیله كوفده یدی محل اسمیدر
وشول دوز وهموار ارضه دینور كه اصلا بایر وانكبه وتومسك یری اولمیوب وطپراغی ملایمت وغلظت ایله منطوع اوله
علی قول شول فضای واسعه دینور كه ال آیه سی كبی دوز واصلا آنده نبات اثری اولمیه فارسیده دشت وتركیده اوه
تعبیر اولنور واشبو صحراء كلمه سی غیر منصرفدر لزوم حرف تأنیث ایچون پس صحراء واسعة دینور صحراة واسعة
دیمك صحیح دكلدر زیرا تأنیثین توارد ایلمش اولور جمعی صحاری در صادك وراءنك فتحیله وصحاری در راءنك

كسریله

كسریله وصحراوات در واشبو * وقد اغدوا علی اشقر یختاب الصحاریات * مصراعنده تشدید ایله كلمشدر ضرورت
وزن ایچون الاصحار همزه نك كسریله صحرایه چقمق معناسنه در یقال اصحر القوم اذا برزوا فی الصحراء
وبر مكان صحرا كبی وسعت پیدا ایلمك معناسنه در یقال اصحر المكان اذا اتسع یعنی صار كالصحراء وبركسنه یه بكچشم
اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصحر الرجل اذا اعور الصحرة صادك ضمیله قره طاشلق ارالغنده اولان آچق
فرجه یه دینور جمعی صحر كلور زفر وزننده وصحره اصحر كلمه سندن اسم اولور كاسیذكر صحرة بحرة صادك
وبانك فتحهلریله پرده سز ومانع وحائلی یوق آشكاره وآچق دیمكدر تقول لقیته صحرة بحرة بالفتح وصحرة بحرة
بالتنوین وصحرة بحرة بضم الصاد والباء وفتح الآخر وصحرة بحرة بالتنوین ای بلا حجاب تركیب مزبور عجر بجر
وشذر مذر تركیبلری كبیدر نته كه ماده زنده بیان اولندی الاصحر احمر وزننده اصهبه قریب یعنی آله مشرب
آقچل اولان نسنه یه دینور كه قزل بوز تعبیر اولنور یقال حمار اصحر ای قریب من الاصهب قال فی الاساس حمار اصحر
وفیه صحرة وهی غبرة فی حمرة الصحار كتاب وزننده بودخی آچق وآشكاره معناسنه در یقال ابرزله الامر صحارا
ای جاهره یه جهارا الصحر فتحتینله والصحرة غرفه وزننده اصحر مرقومدن اسملردر كه آل چلار الجلاق
لونه دینور كه قزیلسی بوزلق اوله جقدر علی قول شول بوزلغه دینور كه خفیجه یعنی نوعا بیاض چلار قرمز یاغی
اوله ظاهرا ایكیسی بركیدر وصحر معنای مرقومدن مصدر اولور الاصحیرار احمیرار وزننده نبات قرارمق علی قول
اوائلی اغارمق معناسنه در یقال اصحار النبت اذا احمار او ابیضت اوائله الصحور صبور وزننده شول دیشی
مركبه دینور كه لونده قارشق بیاض وحمرت یعنی قزیلسی بوز اوله علی قول اباغیله تمه او رراوله یقال اتان صحور
ای فیها بیاض وحمرة او نفوح برجلها الصحیرة سفینه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعامدر كه قیناتمش
تازه سوده صافی یاغ قاتوب تناول ایدرلر تقول اطعمنا صحیرة ای اللبن الحلیب یغلی ثم یصب علیه السمن الصحیر
صبر وزننده اشك قسمنك صوتندن بركونه صوته دینور كه مراد شدید اولان صوتیدر یقال لهذا الحمار صحیر ای صوت
شدید الصحیراء حمیراء وزننده بركونه سود اسمیدر مراد پك قیناتمش اولانیدر صحیر زبیر وزننده فید قربنده
برموضع آدیدر وقطن نام محلك شمالیسنده برطاغك آدیدر الصحار غراب وزننده آت قسمنك تربنه علی قول
حماسنه یعنی حرارت شدیده سنه دینور وصحار عبد القیس قبیله سندن بر رجل آدیدر وابنا صحار عربدن ایكی
بطندر الصحر بحر وزننده سودی پك قینادوب طبخ ایلمك معناسنه در یقال صحر اللبن صحرا من الباب الثالث
اذا طبخه وبرآدمه كونش پك تأثیر ایلمكله دماغنی آزرده ایلمك معناسنه در یقال صحرته الشمس اذا آلمت دماغه
صحر صادك ضمیله لقمان بن عادك قزینك اسمیدر وصحر كلمه سی غیر منصرفدر انصرافی دخی جائزدر مزبور لقمانك
اوغلو لقیم ایله نهانی بعض اعدا طرفنه نهب وغارت قصدیله چقوب هربری برجانبه عزیمت ایلدی لقیم برسوری
دوه یه تصادف ایلمكله سوروب اوبه لرینه كتوردی صحر مزبوره دوه نك برنی بوغازلیوب طعام طبخ ایدوب لقمانه
مترقب اولدیلر بروقتدنصكره لقمان تهی دست عودت وكیفیته واقف اولدقده رشك وانفعالندن بی اختیار بلا سبب
صحری ضرب ایلمكله مالی ذنب الا ذنب صحر بین العرب مثل اولدی احسان مقابلنده عقاب اولدیغی موقعده
كبلك بی جرم مظهر اسائت اولان حقنده ضرب اولنور بوراده اخت لقمان نسخه لری غلطدر الاصحر
احمر وزننده والمصحر محسن وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الصخرة صادك فتحی وخاء معجمه نك سكونیله
پك وعظیم اولان طاشه دینور كه قیا تعبیر اولنور حرف حلق اولدیغیچون فتحیله ده جائزدر جمعی صخر در تمر وزننده
وصخر كلور فتحتینله وصخور كلور وصخرات كلور فتحاتله الصخر كتف وزننده والمصخر محسن وزننده قیالق
یره دینور یقال مكان صخر ومصخر اذا كان كثیر الصخر الصاخر اسم فاعل وزننده دمور قسمنك بری برینه
طوقنوب یا بوشالدقده ظهور ایدن چاتردیسنه دینور وبو اسم اوله رق مستعملدر تقول ازعجنی صاخر الحدید
وهو صوت بعضه علی بعض الصاخرة هاله ساقسیدن یاپیلور بركونه قابك اسمیدر كه مشربه انواعندن تركیده
تحریفله صاغراق وبعض دیارده قوپه تعبیر ایدرلر صخیره جهینه وزننده حجازده برقریه آدیدر صخیر امیر
وزننده برنوع نبات آدیدر الصخرات فتحاتله عرفاتده برموضع آدیدر صخیرات الیمام صادك فتحیله برمنزل
اسمیدر كه شهسوار میدان رسالت علیه الصلوة والسلام حضرتلری بدر غزاسنه عزیمت ایلدكلرنده اورایه
تشریف نزول ایلدیلر صخر فخر وزننده ابن عمرو در كه خنساء نام شاعره نك برادری اسمیدر صخره تمره وزننده
اسامیدندر التصخیر تسخیر وزننده ومرادفیدر صادسینه متعاقبدر صراط وسراط كبی یقال صخره یعنی سخره
الصدر صادك فتحی ودالك سكونیله هرشیئك مقدمنك اعلاسنه واوله دینور كه باش طرفك واوست جانبنك

فاتحه‌سی وابتداسی مبدأندن عبارتدر ومنه یقال صدر النهار وصدر الصیف ویقال اخذ الامر بصدره ای باوله
ومطلقا برآدمك مواجهه‌سنه كلن شیئه اطلاق اولنور كه اولدخی باش طرفی اولور وصدر السهم اوقك وسطندن
اوته انجلدیكی یرینه طوغری اطلاق اولنور زیرا آتلدقده اوراسی متقدم اولور وصدر اهل عروض عندنده
عروضده واقع فاعلن جزؤنك الفنی حذف ایلمكدن عبارتدر وصدر الانسان جارحهٔ معهوده‌در كه كوكس تعبیر
اولنور وبومذكردر وبرنسنه‌دن بربلوكه وبرطائفه‌یه‌ده صدر اطلاق اولنور تقول اخذت صدرا منه ای طائفة
وصدر مصدر اولور رجوع ایلمك معناسنه مصدر دخی بومعنایه‌در كه مصدر میمی‌در یقال صدر عنه صدرا
ومصدرا من الباب الاول والثانی اذا رجع بوندن اسم صدردر فتحتیله ومنه طواف الصدر وصدر متعدّی اولور
ارجاع معناسنه یقال صدر الرجل غیره اذا ارجعه وبركسه‌نك كوكسنه طوقنمق یااورمق معناسنه‌در یقال
صدر فلانا اذا اصاب صدره وبرآدمك كوكسی آغریمق معناسنه‌در یقال صدر الرجل علی بناء المجهول اذا شكی
صدره ومنه المصدور المصدر مقعد وزننده مصدر میمی‌درنته كه ذكر اولندی واسم مكان اولور كه علم تصریفده
اولان مصدر بومعنایه‌در الصدر فتحتیله رجوع معناسنه اولان صدردن اسمدر دونش ودونمك حالتنه دینور
طواف الصدر بومعنادندر وصدر ایام نحردن یوم رابعه اطلاق اولنور كه حجاج سمت اماكنلرینه رجعت ایدرلر
وصدر صادر كلمه‌سندن اسم جمع اولور راجعین معناسنه الاصدار همزه‌نك كسریله ارجاع ایلمك معناسنه‌در
یقال اصدر فلانا اذا ارجعه پس لسانمزده فرمان اصدار اولندی تعبیری لحن اولور مكركه سلفده تكرار اعادهٔ امر
مقامنده ایراد اولنوب كیده‌رك عموم موقعنده استعمال اولنه‌نته كه جواب دخی دفعهٔ ثانیه‌ده قطع كلام مخاطب ایچون
ایراد اولنان كلامدن عبارت اولوب كیده‌رك عموما كلامده استعمال اولندی التصدیر تفعیل وزننده بودخی ارجاع
معناسنه‌در یقال صدّره اذا ارجعه وآت قسمی كوكس فاقه‌رق سائر آتلردن ایلری چقوب كتمك معناسنه‌در
یقال صدّر الفرس اذا تقدم الخیل بصدره وكاتب ومؤلف مقوله‌سی مكتوبنه سرنامه وكتابنه دیباجه وضع ایلمك
معناسنه‌در یقال صدّر كتابه اذا جعل له صدرا ودوه‌یه كوكسلك بغلمق معناسنه‌در كه اول كوكسلكه ده
تصدیر دینور تمتین كبی اسم اولمشدر واول قولان آرقه‌یه قایمق ایچون قولاندن چكروب كوكسندن طولایی بغلدقلری
ایپدن عبارتدر كه حقب مقابلیدر یقال صدر بعیره اذا شدّ حبلا من خزامه الی ماوراء الكركرة وتصدیر قوشی
آتی یاخود آلای آتی سائر آتلر ارالغندن سیحلوب چقوب جمله‌سنی سبق ایلمك معناسنه‌در یقال صدّر الفرس
اذا برز برأسه وسبق الصدرة صادك ضمیله بودخی كوكسه دینور صدر معناسنه علی قول كوكس تخته‌سنك
یوقریسنه دینور كه بلندجه اولور یقال ضرب صدرته ای صدره او ما اشرف من اعلاه وصدره ثوب معروف
آدیدر كه مراد عجم كوملكی ونیمتن وكوكسلك دیدكلری ایچلك قصه جامه‌در الاصدر اسم وزننده كوكسی بیوك
اولان آدمه دینور یقال رجل اصدر ای العظیم الصدر المصدّر معظم وزننده قوی الصدر آدمه دینور
یقال رجل مصدّر ای القوی الصدر وكوكسنه قدر چقمش آدمه دینور یقال رجل مصدّر اذا بلغ العرق
صدره وشول قیون وكچی وآت قسمنه اطلاق اولنور كه كوكسلرینك بوغازه طوغری اوستلری بیاض اوله علی قول
صغر اینكی ودیشی قیوندن كوكسلری سیاه اولوب سائر عضولری بیاض اولانه اطلاق اولنور ودائما سائر آتلری
سبق ایدر اولان رونده ودونده آته اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور كه نصفندن آشاغی تمرن طرفنه طوغری
قالینجه اوله یقال سهم مصدّر ای غلیظ الصدر مؤلف آنفا صدر سهمی وسطندن انجلدیكی یره طوغری ایله
تفسیر ایلدی كما كوره تمرنه طوغری اولان یری اولور وجهنی دخی بیان ایلدی لكن اساسده مافوق النصف
الی مراشه عبارتیله تفسیر ایلمكله اكا منافی اولور ومصدّر نصیبسز اولان قمار اوقلرندن اولكی اوقه دینور
وارسلانه وقورده مصدّر اطلاق اولنور قوی الصدر اولدقلری ایچون التصدّر تفعل وزننده برآدم اوتوردكن
كوكسنی دیك طوتمق معناسنه‌در یقال تصدّر الرجل اذا انصب صدره فی الجلوس وصدر مجلسه اوتورمق
معناسنه‌در یقال تصدّر الرجل اذا جلس فی صدر المجلس وآت كوكسیله فاقه‌رق سائرلری سبق وتقدم ایلمك
معناسنه‌در یقال تصدّر الفرس اذا تقدّم الخیل بصدره الصدور صادك ضمیله صدرك جمعیدر ومنه صدور
الوادی ای اعالیه ومقادمه الصدائر صداره وصدیره‌نك جمعیدر كه بودخی درعك یوقاریلرینه دینور الصادر
رجوع معناسنه اولان صدردن اسم فاعلدر راجع معناسنه بعده صودن رجعت ایدنده غالب استعمال اولمشدر
نته كه صویه وارانه وارد اطلاقی غالب اولمشدر ومنه المثل * ماله صادر ولا وارد * ای لاشیء له یعنی فلانك صولانمق
ایچون صویه كیدوب كلجك دواب ومواشیسی یوقدر كه اصلا مال وملكی یوقدر دیمكدن كنایه‌در زیرا اعرابك

مالی دواب ومواشیدن عبارتدر وصادر صودن كیروكتورن یوله اطلاق اولنور یقال طریق صادر ای یصدر باهله
عن الماء الاصدران تثنیه بنیه‌سیله صدغینك یعنی جبهه ایله قولاق بیننده طولون تعبیر اولنان عضوك آلتنده
واقع ایكی طمره اطلاق اولنور ومنه المثل * جاء یضرب اصدریه * ای فارغا یعنی برخصوصدن تهی دست عودت
ایلدكده ضرب اولنور زیرا مأیوس اولان كسه عادتا محل مزبورلرینی ضرب ایلیه‌رك كلور لكن امثال میدانیده جاء یضرب
اصدریه ای منكبیه عبارتیله مرسومدر صادر قادر وزننده برموضع آدیدر صادره نادره وزننده برمعروف سدر
آغاجنك اسمیدر مصدر محسن وزننده سلفده جمادی الاولی آینك اسمیدر الصدار كتاب وزننده بركونه ثوب
اسمیدر كه نسوان عرب باشلرینه اورتنورلر اوبجی مقنعه طرزنده اولوب اشاغیسی بتون كوكسلرنی احاطه ایدر
صداره كتابه وزننده یمامه‌ده برقریه آدیدر المصادرة مفاعله وزننده برمال یاخود برنسنه ایچون برآدمی صقشدروب
مطالبه ایلمك معناسنه‌در یقال صادره علی كذا اذا طالبه به وبوبنه رجوع وارجاع معناسندندر حتی شهاب صادره
علی مال فارقه علی ان یؤدیه عبارتیله رسم ایلمشدر صدر جبل وزننده یاخود زفر وزننده بیت المقدس
قضاسنده برقریه آدیدر صدار غراب وزننده مدینه قربنده برموضع ادیدر الصرّة صادك كسری وراءنك تشدیدیله
صوغوقك شدتنه علی قول صوغوقه دینور هاسز صرّ دخی بومعنایه‌در كه اسملردر یقال مضت الصرّة والصرّ ای شدة
البرد او البرد ویك شدتله حیقرمغه وفریاده دینور یقال اقبل فی صرّة ای اشدّ صیاح الصرّ صادك كسریله صرّه ایله
معنای اولده مرادفدر ومنه الحدیث انه نهی عما قتله الصرّ من الجراد ای البرد وصریك كورلتولی علی قول
یك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صرّ ای شدیدة الصوت او البرد الصرّة صادك فتحیله شدید اولان تاسه‌یه
وغم وغصه‌یه دینور یقال اخذته صرّة الكرب ای شدّته كذلك جنك وقتالك وحرارت هوانك شدتنه دینور
یقال افضی جدالهم الی الصرّة ای شدّة الحرب ویقال مضت صرّة القیظ ای شدّة الحرّ وصرّه عطفه
معناسنه‌در كه جادو مشرب اولان نسوانك تسخیر ایچون افسونلدقلری بونجغه دینور مؤلف بومعنایی تكرار ایلمشدر
اصل مادهٔ مذكوره‌یك بغلمق معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن متفرّعدر وصرّه جماعته اطلاق اولنور انعقاد
وانضمامی سببیله ونعجه‌یه یوز كوز بورشدروب بورشدرمغه اطلاق اولنور تقول قابلنی بصرّة الوجه ای بتقطیبه
وممه‌سی صاربلوب بغلنمقله سودی یغلوب طولمش قیونه دینور یقال شاة صرّة ای مصرّاة الصرّة صادك
ضمیله كیسه‌یه اطلاق اولنور كه ایچنه اقچه والتون وضع اولنور یقال صرّ الدراهم فی الصرّة وهی شرج الدراهم
ونحوها الصرصر عرعر وزننده یك كورلتولی علی قول یك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صرصر كما ذكر
وصرصر ای شدیدة الصوت او البرد وصرصر اغستوس بوجكنه دینور وخروسه دینور وبغداد قضاسنده
ایكی قریه آدیدر برینه صرصر علیا وبرینه سفلی دینور وبوعلیادن بیوكدر الصرّ صادك فتحیله نبات وشجر
مقوله‌سنی باد صرصر چالمق معناسنه‌در یقال صرّ النبات علی المجهول صرّا اذا اصابه الصرّ وصرّ وصریر
سسلنمك معناسنه‌در یقال صرّ الشیء صرّا وصریرا من الباب الثانی اذا صوّت وصریر بومعناده اسم اولور كه
سسه دینور بوسسدن تركیده بجردی تعبیر اولنور وصرّ وصریرك حیقرمق معناسنه‌در یقال صرّ الرجل
صرّا وصریرا اذا صاح شدیدا وصریر صوسزلغك شدتندن قولاق چكرمك معناسنه‌در یقال صرّ صماخه
صریرا اذا صاح من العطش قال فی الاساس صرّت الاذن اذا سمع لها طنین وصرّ سودلو ماشیه‌نك ممه‌سنی صاروب
بغلمق معناسنه‌در یقال صرّ الناقة وبالناقة صرّا من الباب الاول اذا شدّ ضرعها وآت واشك مقوله‌سی برسس
دیكلمك ایچون قولقلرنی طوغرلدوب دیكمك معناسنه‌در یقال صرّ الفرس والحمار باذنه واذنه صرّا اذا سوّاها
ونصبها للاستماع وصرّ شول قوغه‌یه اطلاق اولنور كه قویی‌یه صالندقده برطرفه صالقی نزول ایلمكله تعدیل ایچون
اكا مسمع بند اولنمش اوله ومسمع منبر وزننده بیوك قوغه‌نك اورته‌سنده اولان قولپه دینور كه قوغه طوغری یلوب
معتدل اولمق ایچون اكا ایپ بغلنور اوله بوراده صرّ تسمیه بالمصدردر مفعول معناسنه‌در الاصرار همزه‌نك
كسریله بودخی آت واشك مقوله‌سی سس دیكلمك ایچون قولقلرنی قباردوب دیكمك معناسنه‌در یقال اصرّ
الفرس والحمار باذنه اذا سوّاها ونصبها للاستماع وسنبله صررلمق معناسنه‌در یقال اصرّ السنبل اذا صار
صررا كما سیذكر وسرعتله یلمك معناسنه‌در یقال اصرّ الرجل یعدو اذا اسرع وبرایشه فارغ اولمامق اوزره التزام
تاملّه عزم وعقد قلب ایلمك معناسنه‌در یقال اصرّ علی الامر اذا عزم علیه الصرار كتاب وزننده باغه وصارغیه
دینور جمعی اصرّه كلور وصرار مدینه قربنده برموضع آدیدر المصرّات اسم مفعول بنیه‌سیله شول سودلو
قیون وناقه مقوله‌لرینه دینور كه ممه‌لری صاریلوب بغلنمغله سودلری یغلمش اوله محفله معناسنه وبوصرار مذكوردن

مأخوذدر علی قول صرّی یصرّی تصریه صیغه سندن مأخوذ اولمغله محل ذکری معتل بابیدر ونصریه قیونك
سودنی برقاج کون صاغیوب برکدرمك معناسنه‌در المصرّة اسم فاعل بنیه‌سیله سود ویرمز اولان ماشیه‌یه
اطلاق اولنور یقال ناقة مصرّة اذا کانت لاتدرّ الصرر فتحتینله صاری قامشلنوب یکشمش اولان علی قول
هنوز دانه بغلامامش اولان سنبله وخوشه‌یه دینور مفردی صرره‌در الصرّی کسرتینله والاصرّی همزهٔ
مفتوحه‌ایله والصرّی صادك کسری ورانك فتحیله والاصرّی همزه زیاده‌سیله والصرّی صادك ضمی
ورانك کسریله والصرّی صادك ضمی ورانك فتحیله عزیمت وجد وحقیقت معناسنه‌در تقول هو منی صرّی
واصرّی وصرّی واصرّی وصرّی ای عزیمة وجدّ الصرّاء ضرّاء وزننده یالجین پك قیایه دینور یقال
صخرة صرّاء ای صمّاء الصرور صبور وزننده والصرورة هالهٔ والصرارة سحابه وزننده والصارورة
قاروره وزننده والصارور قانون وزننده والصروری یای مشدده‌ایله والصاروراء عاشوراء وزننده
حج ایلمز اولان کمسه‌یه اطلاق اولنور جمعی صراره وصرار کلور علی قول تزوّج ایلمز اولان آدمه دینور مفرد
وجمعی مساویدر شارحك بیاننه کوره صرور وصرورة‌نك جمعی اوله‌جقدر لکن خلاف قیاسدر وقال فی النهایة
وفی الحدیث لاصرورة فی الاسلام قال ابو عبید هو التبتل وترك النکاح لانه فعل الرهبان والصرورة ایضا الذی لم یحج
قط واصله من الصرّ وهو الحبس والمنع وقیل وجه التشبیه صرّ الصرّة عن اخراج النفقة یقال رجل صرور
وصرورة وصرارة وصارورة وصارور وصروری وصاروراء ای لم یحجّ اولم یتزوّج المصرور والمصطرّ
شول طوار طرنغنه وصف اولور که بوزلمش هیئتنده علی قول طار اوله یقال حافر مصرور ومصطرّ ای منقبض
اوضیق الصارّة حارّه وزننده حاجته دینور تقول لی فیك صارّة ای حاجة وصوسزلغه دینور تقول اصابنی
صارّة ای عطش جمعی صرائر کلور حرائر وزننده وصوارّ کلور المصارّ میمك فتحیله بغرسقلره دینور امعاء
معناسنه مؤلف وسائر لغویون مصر ماده‌سنده بغرسغی مصیر ایله رسم ایلمکله بوراده مصارك وجه تسمیه‌سی
ومفردی معلوم اولمامشدر کرچه بند وعقد مناسبتیله وجه بولمق ممکندر الصرارة سحابه وزننده برنهرك اسمیدر
الصراری ذراری وزننده کمیجی طایفه‌سنه دینور ملاح معناسنه جمعی صراریون کلور التصریر تفعیل وزننده
ناقه تقدم ایلمك معناسنه‌در یقال صرّرت الناقة اذا تقدمت صرّین کسرتینله شامده بربلده آدیدر الصرّ صادك
کسریله سرچه‌یه شبیه لونی صاری برقوش آدیدر الصرصور زنبور وزننده والصرصر هدهد وزننده
والصرصر فدفد وزننده آغستوس بوجکنه دینور وصرصور عظیم الجثه اولان دوه‌یه دینور وبختی نوعنه دینور که
عجمی وخراسانی دیدکلری دوه‌در الصرصرانیات صادلرك فتحیله شول دوه‌لره دینور که بختی ایله عربی دوه‌دن تولدنده یعنی
آنلردن حاصل اولمش اوله علی قول ایکی اورکجلو اولنلرینه دینور الصرصرانی والصرصران هاسیز کونه بولمز
املس بالغك اسمیدر الصرّی صادك فتحی وکسریله صابلورکن جاقردیسی ظهور ایدن اقچه‌یه دینور یقال درهم صرّی
اذا کان له صریر اذا انتقد صرار اللیل جرار الکیل وزننده اوجاق چکرکه‌سنه دینور که کیجه‌لر دور دراز
آوازیدر الصراصرة شام دیارنده متمکن اولان نبطی دیدکلری طائفه‌یه دینور صرر فتحتینله یمنده برحصن آدیدر
الاصرار همزه‌نك فتحیله یمنده برقبیله آدیدر صرار سحاب وزننده یاخود کتّاب وزننده حجازده بر وادی آدیدر
الصریرة سفینه وزننده کیسه‌لنمش اقچه‌لره دینور یقال دراهم صریرة ای مصرورة الصویرّة مصغر بنیه‌سی
وتشدیدیله دوتبه وزننده خلق ورأی طارلکی وصله وتنکمشرب آدمه اطلاق اولنور یقال رجل صویرّة ای ضیق
الخلق والرأی المصارّة مفاعله وزننده جبر واکراه ایلمك معناسنه‌در تقول صاررته علی کذا مصارّة اذا اکرهته علیه
الصرّان صادك ضمیله صاقز کبی صمغ حاصل اولان آغاجلرك پك ودرشت یرلرده نابت اولاننه دینور الصارّ سائر
آغاجلره صارمشق اولمغله پك قویو کولکه‌لی اولان آغاجلره دینور مفردی صارّة‌در الصطر صادك فتحی وطانك
سکونیله وفتحتینله سطر معناسنه‌در که بازی یازمقدر صاد وسین متعاقبدر یقال صطره صطرا بمعنی سطره
التصیطر تسیطر وزننده ومرادفیدر که مسلط اولمق معناسنه‌در یقال تصیطر بمعنی تسیطر المصطار میمك
ضمیله باده‌یه دینور خمر معناسنه شارح کسائیدن بونك لغت رومیه اولدیغنی نقل ایدر زیرا ابنیهٔ عربیه منافی کبیدر لکن
لفظ مزبور رومیدن مأخوذ اولمق کرکدر زیرا رومیه‌ده شیره‌یه موسطور دیرلر ومسطار لساننا سده طتلو شیره‌ده
متعارفدر الصطر فتحتینله بریلاق قیونه وکچی‌یه دینور که توقلو وچبش تعبیر اولنور تقول اشتریت صطرا
ای عتودا من الغنم الصعر صادك وعینك فتحیله انسانك یوزی برطرفه طوغری مایل یعنی دورك اولمق علی قول
بریوزی دورك اولمق وعلی رأی دوه قسمنه مخصوص برعلتدر که بوینی برجانبه طوغری اکریلوب دورك اولور

پس صعر لفظی اسمدر ومصدر اولور یقال فی وجهه اوفی خده صعر ویقال فی عنق البعیر صعر ای میل ویقال
صعر وجهه صعرا من الباب الرابع اذا امال الی احد الشقین وبو میلان خلق وکبر ونخوتدن ناشی جعلی اولور وصعر
آدمك باشی کوچك اولمق معناسنه‌در یقال صعر رأسه اذا صغر وصعار یر اکل ایلمك معناسنه‌در یقال صعر الرجل
اذا اکل الصعاریر کماسیذکر التصعر تفعل وزننده بودخی انسانك یوزی یاخود دوه‌نك بوینی برطرفه طوغری
دورك اولمق معناسنه‌در یقال تصعر وجهه اذا صار مائلا الاصعر صعرمند کوردن وصفدر دورك یوزلو
آدمه دینور قال الشارح ومنه الحدیث یأتی علی الناس زمان لیس فیهم الا اصعر اوابتر الاصعر المعرض بوجهه
کبرا واصعر اسامیدندر التصعیر تفعیل وزننده والمصاعرة مفاعله وزننده والاصعار همزه‌نك کسریله
کبر وخود بینلکدن ناشی قرشوسنده‌کی آدمه بقمیوب یوزی برطرفه طوغری دوروب اکمك معناسنه‌در یقال صعر
خده وصاعره واصعره اذا اماله عن النظر الی الناس تهاونا من کبر وربما یکون خلقة المصعر مکرم وزننده
تند وشدید اولان دوه‌یه اطلاق اولنور که سر دلکندن بوینی چویرمك دشوار اولور یقال قرب مصعر ای شدید
الصیعریة صیقلیه وزننده ارقوری ارقوری یوریمکه اطلاق اولنور که برطرفه میلان اوزره یوریمکدر ینکج کبی یقال
یمشی صیعریة وهو اعتراض فی السیر وصیعریة ناقه قسمنك کردننه مخصوص برکونه داغ وتمغا اسمیدر مطلقا دوه‌یه
مخصوص دکلدر جوهری تعمیم ایلمشدر وجوهری بنی مسیب بن علس نام شاعرك اشبو * وقد اتناسی الهم عند
احتضاره * بناج علیه الصیعریة مکدم * بیتی وهمة القا ایلمشدر طرفه نام شاعر ایسه بیت مزبوری کوش ایتدکده
مزبور مسیب حقنده علی وجه الهزل قد استنوق الجمل مثلنی ایراد ایلدی مثل مزبورك تمامی نوق ماده‌سنده مرسومدر
الصیعری صیقلی وزننده پك قرمزی دیمکدر که احمر لفظنی تأکید ایچون ایراد ایدرلر یقال احمر صیعری
ای قانی وجثه‌سی بیوك نسنه‌یه وصف اولور یقال سنام صیعری ای عظیم الصعیراء حمیراء وزننده صعنبی
نام محل قرشوسنده برموضع آدیدر صعران عجلان وزننده برارضك آدیدر وصعران بررجل اسمیدر صعاری
قصاری وزننده برموضع آدیدر الصعرور زنبور وزننده والصعرّر صادك وعینك ورای مشدده‌نك ضمیله
آغاجلردن سیلان ایدن یوصلرك منجمد اولاننه دینور کثیرا وکونلك کبی واوزون اوزادی ویوفقه جه بوریله‌رق سیلان
ایلمشنه دینور وبرکونه صاری وغلیظ ویابس نسنه‌یه دینور که خمیر کبی کوشك اولور وممه‌نك امزکلری دلیکلرندن
چقان شول رطوبته دینور که صمغ کبی لزوجتلی اولور سود آغزی تعبیر ایدرلر علی قول یکی طوغورمش حیوانك
آغوزندن اك اول صاغیلاننه دینور وآردیج وفلفل آغاجلری کبی صلانتلو آغاجلرك یمشنه وحاصلنه دینور علی
قول مطلقا صمغه دینور که آغاج یوصی تعبیر اولنور جمعی صعاریر کلور الاصعرار افعلال وزننده والاصعرّار
افعلال وزننده برکمسه ضربه یاخود سانجو کبی بروجع سببیله اولدیغی یرده بوریشوب بوزوله‌رك دکرمن کبی
دونمك معناسنه‌در یقال ضربه فاصعررّ واصعرّر ای استدار من الوجع مکانه وتقبض ضعیر زبیر وزننده
ابوذر الغفاری رضی الله عنه حضرتلرینك جدّی اسمیدر واصحابدن ثعلبه‌نك پدری اسمیدر ومحدثیندن عقبه‌نك
پدری آدیدر الصعرورة صادك ضمیله بوق بوجکنك یوالدیغی یوالغه دینور الصعررة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی کره کبی مدور قلمق معناسنه‌در التصعرر تدحرج وزننده آندن مطاوعدر تقول صعررت الشیء
فتصعرر ای استدار الصعبور بای موحده ایله عصفور وزننده باشی کوچك اولان آدمه دینور الصعبر جعفر
وزننده والصنعبر سمندر وزننده وکاه اولور که عینی تقدیمله صعنبر دخی دیرلر سدر آغاجنه شبیه برنوع شجر آدیدر
الصعتر سعتر وزننده ومرادفیدر که بانی نوعنه ککیك تعبیر اولنور برمحله فرش اولنسه اورادن هوام وحشرات
مقوله‌سی فرار ایدرلر شارح دیر که شعیر لفظنه ملتبس اولمامق ایچون صاد ایله رسم ایدرلر الصعترة دحرجه
وزننده آری قسمی ککیك اوتی اوتلامق معناسنه‌در یقال صعترت النحل اذا رعت الصعتر ونسنه‌یی تزیین ایلمك معناسنه‌در
یقال صعتر الشیء اذا زینه الصعتار صادك فتحیله شدید ودشوار اولان نسنه‌لره دینور یقال امور صعاتر
ای صعاب شداد صعتر وابو صعترة ایکی رجل آدیدر الصعتری سعتری وزننده ومرادفیدر که ماده‌سنده
ذکر اولندی المصعنفر اسم فاعل بنیه‌سیله ایشلك ماضی ونافذ انسان وحیوانه دینور یقال رجل مصعنفر ای ماض
الاصعنفار اسحنفار وزننده انسان یاحیوان کروهی سرعتله فرار ایلیه‌رك تارمار اولمق معناسنه‌در یقال
اصعنفرت الحمر اذا تفرقت واسرعت فرارا وابذعرت وبوین بورلمق معناسنه‌در یقال اصعنفرت العنق اذا التوت
الصعفرة دحرجه وزننده والتصعفر تدحرج وزننده بونلرده بوین برطرفه بورلمق معناسنه‌در یقال صعفرت العنق
وتصعفرت اذا التوت وصعفره تارمار ایلمك معناسنه‌در یقال صعفر الخوف الحمر اذا فرقها الصعفق قافله برقع وزننده

هاو باره وبالق بمورطه سنه دینور فارسیده اشپل دیرلر یقال اکل الصعقر ای بیض السمك الصعمور زنبور وزنده
قوبی چرخنه دینور دولاب معناسنه علی قول قوغه سنه دینور نته که عصمور دخی بو معنایه در الصغر عنب وزنده
والصغارة کرامه وزنده اسملردر عظم مقابلیدر یعنی کوچکلکه دینور که فارسیده خردی ومقابلنه بزرکی دینور
علی قول صغر کلمه سی جرم وجثه جهتیله اولان وصغاره قدر وشان جهتیله اولان کوچکلکه مخصوصدر که
مراد حقارت قدردر وصغاره وصغر وصغر فتحتیله و صغران صادك ضمیله مصدرلردر کوچك اولمق
معناسنه در یقال صغر الشیء وصغر صغارة وصغرا وصغرا وصغرانا من الباب الخامس والرابع ضدّ عظم
الصغیر امیر وزنده والصغار غراب وزنده والصغران سلطان وزنده وصفلردر کوچك شیئه دینور صغیرك
جمعی صغار کلور وصغراء کلور کرماء وزنده ومصغوراء کلور مشیوخاء وزنده الاصاغر والاصاغرة تأنیث
جمعیله اصغرك جمعیدر که افعل تفضیلدر التصغیر تفعیل وزنده والاصغار همزه نك کسریله برنسنه یی
کوچلتمك معناسنه در وبو ابتداء وتدریجا اولور یقال صغر الشیء واصغره اذا جعله صغیرا واصغار ارضك
نباتی صغیر اولمق معناسنه در یقال اصغرت الارض اذا صار نباتها صغیرا وبرکسه یی خوار وحقیر ایلمك معناسنه درکه
خوارلمق تعبیر اولنور یقال اصغره اذا جعله صاغرا ای ذلیلا وکوچك قربه دیکمك معناسنه در یقال اصغر القربة اذا
خرزها صغیرة وکوچك اولاد پیدا ایلمك معناسنه در یقال ارتبعوا لیصغروا ای یولدوا الاصاغر الصغیر صادك ضمی
ویای مشدده نك کسریله والصغیر زیادهٔ یا ایله صغیر لفظندن مصغرلردر المصغرة محسنه وزنده خرده خرده
نباتلو یره وصف اولور یقال ارض مصغرة اذا صار نبتها صغیرا الصغرة صادك کسریله اخوانك یاخود قومك
الك کوچکنه دینور یقال هو صغرتهم ای اصغرهم ویقال فلان صغرة ابویه وصغرة ولد ابویه ای اصغرهم وتقول
انا من الصغرة ای الصغار وتقول ماصغرنی الابسنة صغرا من الباب الاول ای ماصغر عنی یعنی فلان بندن همان بریاش
کوچکدر الصاغر ذلّ وحقارته راضی ومتحمل آدمه دینور جمعی صغره کلور کتبه وزنده قال الشارح یقال
صغر الرجل صغرا من الباب الرابع اذا ذلّ وهان فهو صاغر الصغر عنب وزنده والصغار سحاب وزنده
والصغارة سحابه وزنده والصغر والصغران صادلك ضمیله برآدم ذلّ وحقارته راضی ومتحمل اولمق
معناسنه در کوچی یتشمدیکندن ناشی یقال صغر الرجل صغرا وصغارا وصغارة وصغرا وصغرانا من الباب الخامس
اذا رضی بالذلّ وکونشك غروبه میل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال صغرت الشمس اذا مالت للغروب
التصاغر تفاعل وزنده کوچکلنمك وکوچك کورنمك معناسنه در یقال تصاغرت الیه نفسه ای صغرت
وکندی نفسنی حقیر کوسترمك معناسنه در یقال تصاغر الرجل اذا تحاقر الاصغران تثنیه بنیه سیله
قلب ایله لسانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه المثل ❊ المرء باصغریه ❊ صغران سحبان وزنده بر موضعدر
صغران عثمان وزنده بر رجل آدیدر الاستصغار برنسنه یی کوچکسمك معناسنه در یقال استصغر الشیء
اذاعدّه صغیرا صغیر وصغیره جبل وزنده اسامیدندر الصفرة صادك ضمی وفانك سکونیله معروف قدر
یعنی الواندن صارلق لونه دینور وسیاهه دخی کلمکله اضداددن اولور وصفره یمامه ده بر موضع آدیدر وصفره معرفه
اوله رق کچی قسمنك علمیدر که علم جنس اولور اسامه کبی الاصفرار احمرار وزنده والاصفیرار احمیرار وزنده
برنسنه صارارمق معناسنه در یقال اصفرّ الشیء واصفارّ اذا صار ذا صفرة الاصفر صفره دن وصفدر
صاری شیئه دینور الصفرة ثمره وزنده آجلغه دینور قال الشارح ومنه الحدیث صفرة فی سبیل الله خیر
من حمر النعم وهی الجوعة وخلوّ البطن مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معنا وسائر خلوّ معنالری صفیردن
مأخوذدر المصفور والمصفر معظم وزنده آچ وجایع معناسنه در الاصفران تثنیه بنیه سیله زعفران ایله
التونه علی قول زعفران ایله ورس یعنی یمن زعفرانی والآجهره دیدکلری صاری بویه یاخود زعفران ایله قوزی
اوزمه اطلاق اولنور الصفراء التونه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث انه صالح اهل خیبر
علی الصفراء والبیضاء والحلقة ای علی الذهب والفضة والدروع واخلاط اربعه دن خلط معروفه دینور که
مرّه در لسانمزده دخی صفرا تعبیر اولنور فارسیده زرداب دینور وبمور طلمش چکرکه یه دینور ودوه علفلرندن
بر اوتلق آدیدر که سهل وقوم مسالی برلرده نابت اولور بپراغی مار ول بپراغنه شبیه اولور وحارث بن اضبجم نام کسه نك
ومجاشع السلمی نام کسه نك فرسی اسمیدر وحرمین بینده بر وادی آدیدر حالا وادی الصفراء ایله معروفدر وقاین
آغاجندن یاپیلان یایه اطلاق اولنور التصفیر تفعیل وزنده برنسنه یی صارو یه بویامق معناسنه در یقال صفر
الثوب تصفیرا اذا صبغه بصفرة وبیری خالی قلمق معناسنه در یقال صفر البیت اذا اخلاه وصقلق چالمق معناسنه در

یقال صفر للدابة اذا صات بشفتیه المصفرة محدثه وزنده علامت ونشانلری صاری اولان کسه لره دینور یقال
قوم مصفرة ای علامتهم الصفرة الصفریة صادك ضمیله یمن دیارینه مخصوص برکونه خرما اسمیدر هنوز بسر
ایکن قوروب دوب سویق ایچره شکر یرینه وضع ایدرلر وصفریه صادك ضمی وکسریله حروریه طائفه سندن برفرقه یه
اطلاق اولنور عبد الله بن صفار یاخود زیاد بن الاصفر نام رئیسلرینه منسوبلردر یاخود بکزلری صاری اولمغله صاری یه
نسبت اولندیلر یاخود دین وشریعتدن خالی اولدقلری چون اطلاق اولندی بو خلوّ معناسندن مأخوذدر ومهالبه
جماعتی که کرم وسماحتله مشتهرلردر آنلره ده صفریه اطلاق اولنور جدلری اولان ابو صفره یه منسوبلردر الصفار
غراب وزنده بهمی یعنی پسی پسی دیدکلری کدی اوتنك قوریسنه دینور وقارنده تکوّن ایدن قورتجغزلره دینور
وقارنده مجتمع اولان صاری صویه دینور استسقا ماده سی کبی وکنه تعبیر اولنان بوجکه دینور قراد کبی ودابه نك
دیشلری دیبلرنده قلان علف بقیه سنه دینور بو معناده صادك کسریله ده جائزدر وبر کوچك بوجك آدیدر که آت
وقاطر ودوه مقوله سنك طرنقلرنده حادث اولور الصفارة صادك ضمیله صولمش پژمرده نباته اطلاق اولنور الصفر
حفر وزنده برآدمك علتدن ناشی قارنده صفار یعنی صاری صو مجتمع اولمق معناسنه در یقال صفر الرجل علی بناء
المجهول فهو مصفور اذا اجتمع فی بطنه الصفار الصفر فتحتینله بر علت آدیدر که انسانك قارننه عارض اولوب بکزنی
کهربا کبی صارارد و وصفر محرم آینی صفر آینه تأخیر ایلمکه دینور جاهلیتده اشهر حرمدن اولان محرم آینده
مبادر اولدقلری حرب وغارتی اجرا ایچون تحریمنی صفر آینه تأخیر یعنی صفری محرمه بدل ایدرلر ایدی ومنه الحدیث
لاصفر علی قول حدیث مذکورده منفی اولان صفردن مراد علت مرقومه درکه غیره ساری زعم ایدرلر ایدی والمراد
من الحدیث قوله علیه السلام لاعدوی ولاهامة ولاصفر وصفر عقل وهوش وعقد وجزم وکوکل وقلب ولبّ القلب
معنالرینه در وعربلر زعمنده بر یلان آدیدر که انسانك قارننده متکوّن واضلاعه ملتصق اولوب آجقدقده انسانك
ایچریسنی قاوراپوب اصرر علی قول بشقه بر جانوردر که کذلك انسانك جوفنده اولوب آجقدقده ایکوکلرینك ایچ
طرفلرنی اصرر انسان آجقدقده ایچریسنك صزلدیغی کویا که بوندندر وعلی رأی برنوع قورتجغزدر که انسانك قارننده
عارض اولور صفار دخی دیرلر شارحك بیاننه کوره مراد صوغلجانلر اولمجقدر که سفلادن مندفع اولورلر وصفر آجلغه
دینور جوع معناسنه وشهر صفر معروفدر که محرم عقبنده اولان آیدر وبو منصرفدر وبعضا ممنوع اولور علمیت وتغلیب
لیالی اعتباریله تأنیث علتلرینه مبنی جمعی اصفاردر شارح دیرکه شهر مزبوره صفر تسمیه سی خلوّ معناسندندر زیرا شهر
مذکورده اهل مکه اطرافه جلب ذخایر ایچون منتشر اولوب مکه خالی قالور ایدی وصفر ملل طاغلرندن بر طاغك آدیدر
وصفر وصفور خالی اولمق معناسنه در یقال صفر الاناء صفرا وصفورا من الباب الرابع اذا خلی ویقال صفرت وطاب فلان
اذا مات الصفران تثنیه بنیه سیله سنه دن ایکی شهره اطلاق اولنور که عهد اسلامده آنلرك بریسی محرم ایله تسمیه
اولندی مراد محرم ایله صفردر جاهلیتده ایکیسنه صفران اطلاق ایدرلر ایدی الصفر صادك ضمیله نحاس
اقسامندندر یعنی فلزات تسعه دن توجه دینور که معروفدر فارسیده روی دیرلر والتونه ده اطلاق اولنور وبوش نسنه یه
دینور بو معناده صادك حرکات ثلاثیله ده جائزدر الصفار عطار وزنده توج بیان آدمه دینور الصفر کتف
وزنده والصفر زبر وزنده بونلرده بوش نسنه یه دینور جمعلری اصفار کلور یقال اناء اصفار کما یقال برمة اعشار
ای خال ویقال آنیة صفر بضم الصاد الاصفار همزه نك کسریله فقیر ومحتاج اولمق معناسنه در یقال اصفر
الرجل اذا افتقر وخالی قلمق معناسنه در یقال اصفر البیت اذا اخلاه الصفر کتف وزنده خلو معناسنه
اولان صفردن وصفدر خالی معناسنه یقال اناء صفر ای خال الصفریة فتحاتله کوز موسمك اوائلنده بتن نباتلره
دینور علی قول حرارت هوانك چکیلوب برودتك بالتدریج کلمکه بشلدیغی هنکامده نابت اولانلره دینور یاخود
اول ازمنه یه یعنی هر موسمك اوائلنه دینور که ابتدا آینك مدّتیدر مثلا یازك وکوزك ابتدا آیلری کبی وصفریه قیون
وکچی قسمنك سهیل یلدزی طلوعی وقتنده طوغوردقلری دوللره اطلاق اولنور که اوّل موسم شتا اولور الصفری
بودخی صفریه معناسنه در الصافر اوغری یه اطلاق اولنور صفیردن مأخوذدر یقال هو صافر ای لص
وبرنوع قوش اسمیدرکه بغایت جبان وبی زهره اولور ومطلقا صیصلیق چلارکبی اوتن قوشه اطلاق اولنور
وشکاری اولمیان هر قوشه اطلاق اولنور وصافر احد وفرد معناسنه مستعملدر که کس وکسه دیمکدر یقال
ما بالدار من صافر ای احد الصفارة سحاره وزنده کوته اطلاق اولنور صفیری ضرطه در وصفاره باقردن
ایچی بوش دودك طرزنده برنسنه درکه اطفال آنکله کوکرجین قوشلرینه صفیر ایدرلر یاخود اشك قسمی صو ایچسون
دیو آنکله صفیر ایدرلر الصفیرة سفینه وزنده ایکی ارض بینده اولان صفیره یه یعنی ایکی طرفه ملاصق قوم یعنه

دینور الصفیر صریر وزننده صیصلغه دینور که دوداق ایله چلارلر دودك سسی كبی مس چقارلر فارسیده
هسیلك دیرلر و بو خلو معناسندن مأخوذدر وصفیر مصدر اولور صیصلق چالمق معناسنه یقال صفر الرجل صفیرا
من الباب الثانی اذاصات بفیه واشك قسمنی صوایچمکه چاغرمق معناسنه درسبیت مناسبتیله یقال صفر بالحمار
اذادعاه للماء التصفیر تفعیل وزننده بودخی صیصلق چالمق معناسنه در یقال صفر الرجل بمعنی صفر
بنوالاصفر ملوك رومدر که آنلر صفر بن روم بن عیصو بن اسحق علیه السلام اولادیدر علی قول سلفده حبش
قومندن برطائفه آنلر ایله محاربه ایدوب غالب اولملریله مملکتلرینه مالك اولوب واولاد وعیاللرینی سبی ایلملریله آنلردن
حاصل اولان اولاد صاری بکزلو اولدقلری باعث تسمیه اولمشدر زیرا سواد ایله بیاض بیننده متولد اولدیلر مترجم
دیر که سلفده نصاری جملهسی روم ایدی افرنج وسائر طوایف نصاری صکرهدن منشعب اولدیلر حتی زمان
سعادتهقدر بلادشام ومصر روم یدنده ایدی وزمان سعادتده قیصر روم که جمیع نصاری پادشاهی ایدی
تختگاهی شام ایدی اسمی هرقل ایدی حضرتدن عظیم الروم عنوانیله اکانامه ارسال اولندی ویرموك غزاسنده
بوعز بمعز بنی الاصفر اوزرهدر تدارك کثیره لازمدر دیو بیوردیلر پس علی التقدیرین بنی الاصفر مطلقا روم طائفهسی
اولور که مسقو وانکلیز وفرانسه وسائری داخلدر طائفهٔ واحدهیه مخصص یوقدر انتهی مرج الصفر سکر
وزننده شامده برموضعدر الصفاریت عفاریت وزننده فقراء وگدایانه اطلاق اولنور شارحك بیانه کوره
مفردی صفریت در وتاء زائده در وخلو معناسندندر المصفر محدث وزننده تصفیردن اسم فاعلدر صیصلق
چالیجی دیمکدر ومنه یقال هومصفر استه ای ضراط صفوریه یانك تخفیفیله عموریه وزننده اردن سنجاغنده
بربلده آدیدر الصفوریة صادك ضمی ویانك تشدیدیله برجنس نبات آدیدر صفوراء صادك فتحیله علی قول
صفوره یاخود صفوریاء شعیب علیه السلام حضرتلرینك کریمهلری اسمیدر که حلیلهٔ موسی علیه السلام در
الاصافر برنیجه جباله اطلاق اولنور الصفراوات بین الحرمین مرالظهران نام محل قربنده برموضع آدیدر
شارحك بیانه کوره برموضع وبرنیجه قریهدن عبارتدر که وادی الصفراء وجدیده آنلرك داخلندندر الصقر
صادك فتحی وقافك سکونیله هرصید وشکار ایدن قوشه دینور شاهین وطغان جنسندن جمعی اصقر وصقور
وصقوره کلور وصقار کلور صادك کسریله وصقاره کلور هایله وصقر کلور صادك ضمیله شارحك بیانی اوزره صقر
ضرب معناسندن مأخوذدر وجهمذکور اوزره کرك طغان انواعندن مطلقا شکاری قوشه دینور
لکن استعمالده چرغ فارسی مقابلنده غالب اولدی که ترکیده چاقر تعبیر ایتدکلریدر یقال یتصید بالصقور وهی
کل طیر یصید من البزاة والشواهین ویقال صقر صاقر ای حدید البصر وصقر یمامهده بر بیوك سیاه قیا اسمیدر
واکشی سوده دینور یقال جاء بصقر یزوّ الوجه ای باللبن الحامض ودواب قسمنك تکلتو کلان برلرینك اکسهلرنده
تو یدن بردائرهیه دینور که صاغلو صوللو ایکی دائره اولور خیال بیننده نشان عد اولنور ایکیسنه صقران دیرلر وصقر
پکمزه دینور تقول اکلت صقرا ای دبسا وتازه خرمانك وقوری اوزمك شیرهلرینه دینور تقول نزلت علیه فجأنی
بالصقر ای عسل الرطب اوالزبیب بومعناده فتحتینله ده جائزدر وصقر مصدر اولور صقره کبی کونشك اسیسی
شدتله وجودی چالمق معناسنه یقال صقرته الشمس صقرا وصقرة من الباب الاول اذا آذته بحرها وصقر
چوق طورمقدن ناشی متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء صقر ای آجن ودیوثلغه دینور که اسمدر یقال فی طبعه
صقر ای قیادة علی الحرم ومستحق اولمیان کسبه لعن ونفرین ایلمکه دینور که اسمدر جمعلری صقور کلور
وصقار کلور صغار وزننده قال الشارح ومنه الحدیث لایقبل الله من الصقور یوم القیمة صرفا ولاعدلا وهم
الدیوث القواد علی حرمه وکذا فی الحدیث کل صقار ملعون وهو اللعان لمن لایستحق وروی بالسین بوکه
کوره صقر مصدر اولمش اولور وصقر اوردق معناسنه در یقال صقره بالعصا صقرا اذاضربه وصاقور ایله
طاش قیرمق معناسنه در یقال صقر الحجر اذا کسره بالصاقور وسودك اکشیمك معناسنه در یقال صقر اللبن
اذا اشتدت حموضته وآتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها و برآدمی یارنسنهیی برهچالمق معناسنه در
یقال صقر به الارض اذا ضرب به وصقر اسماء رجالدندر التصقر تفعل وزننده چاقر جنسیله آو ایلمك
معناسنه در یقال تصقر الرجل اذا اصاد بالصقر وآتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال تصقرت النار اذا تقدت
وبرده او یالنوب اکلمك معناسنه در یقال تصقر بموضع کذا ای تلبث فیه الصقر فتحتینله بیوك مبشه آغاجلرینك
برهدو کیلان یپراقلرینه دینور وصقر سقر لغتنده لغتدر که جهنم اسماسندندر الصاقورة باشك کاسهسندن
دماغ اوزره مشرف اولان یرینك ارع طرفنه دینور وصاقوره اوجنجی فلکك اسمیدر الصاقور طاشجیلرك طاش

قیردقلری بیوك کلنکه دینور که واربوز تعبیر اولنور واکاصوقردخی دینور جوهر وزننده وصاقور لسانه اطلاق
اولنور ضرب معناسندن مأخوذلردر الصقار کتان وزننده هرکسه لعن ونفرین ایدر اولان بدزبان کمسیه
دینور یقال رجل صقار ای لعان وفیه الحدیث کما ذکر وقوغجی یه اطلاق اولنور نمام معناسنه وکافره اطلاق
اولنور طعن اسلام ایلدیکیچون وپکمزجی یه دینور دباس معناسنه الصقور تنور وزننده دیوث وقورمساغه
دینور الاصقر افعل تفضیلدر شیره معناسنه اولان صقردندر یقال هذا التمر اصقر من هذا ای اکثر صقرا شارح دیر که
فعلی اولمیهرق وارد اولمشدر الصقر کتف وزننده شیرهلو خرمایه وصف اولور یقال رطب صقر مقر ای ذو صقر
مقر کلمهسی اتباعدندر الصاقرة داهیهٔ نازلهیه اطلاق اولنور یقال ازعجته صاقرة ای داهیة نازلة الاصقرار افعلال
وزننده والاصمقرار اضمحلال وزننده سود زیادهسیله اکشیمك معناسنه در یقال اصقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته
التصقیر تفعیل وزننده بودخی آتش یاقمق معناسنه در یقال صقر النار اذا اوقدها الاصتقار والاصطقار افتعال
وزننده بونلرده آتش یانمق معناسنه در یقال اصتقرت النار واصطقرت اذا اتقدت الاصقار همزهنك کسریله
کونشك حرارتی آتش کبی پك اسی اولمق معناسنه در یقال اصقرت الشمس اذا اتقدت الصقر والبقر زفر
وزنلرنده والصقاری والبقاری سمانی وزنلرنده بین الناس معروف اولمیان کذب فاحشك واراجیف واباطیلك
اسملریدر ضرب معناسندن مأخوذدر نته که بقر مادهسنده ذکر اولندی ومنه یقال جاء بالصقر والبقر وبالصقاری
والبقاری ای بالکذب الصریح صقاری سمانی وزننده برموضع آدیدر الصوقریر زمهریر وزننده زمزمه
ونغماتله اوتن قوشك آوازهسنی حکایهدر الصوقرة دحرجه وزننده قوش قسمی ترجیع وزمزمه ایله اوتمك معناسنه در
یقال صوقر الطائر اذا رجع صوته الصقرة فتحاتله شول صویه دینور که پك چوق طورمش اولوب وایچنه کلب وتلکی
مقولهسی جانورلر بول ایلمکله متغیر ومتعفن اولمش اوله الصقرة فرحه وزننده بغایت تیز فهم وچالاك نظر
وشدیدة البصر اولان خاتونه وصف اولور یقال امرأة صقرة ای ذکیة شدیدة البصر صقیر زبیر وزننده اسامیدندر
الصقعر قنفذ وزننده ماء بارده دینور وآجی وغلیظ صویه دینور وبرمحلده پك چوق طورمقله متغیر اولمش صویه دینور
الصقعرة دحرجه وزننده برآدمك قولغنه حیقرمق معناسنه در یقال صقعر فی اذنه اذاصاح فیه الاصقعرار
اقشعرار وزننده چکرکه قسمنه کونش تأثیر ایلمکله اولدقلری یردن برطرفه کیتمك معناسنه در یقال اصقعر الجراد
اذا اصابته الشمس فذهب الصنقعر جردحل وزننده کش دیدکلری یوغرت قوریسنه دینور وصمغ کاچهسنه
دینور الصلور سنور وزننده یلان بالغنه دینور جری کبی فارسیده مارماهی دیرلر الصمر صادك فتحی ومیمك
سکونیله والصمور قعود وزننده برآدم نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال صمر فلان صمرا
وصمورا من الباب الاول اذا بخل ومنع ویوکسك آقندیدن صودوز یره اندکدنصکره آهستهجه جریان ایدهرك سکونت
اوزره اولمق معناسنه در یقال صمر الماء اذا جری من حدور فی مستوی فسکن وهو جار وصمر لاشه رایحهسی
کبی متن رایحهیه دینور وتازه مسك رایحهسنه دینور وسودك اکشیمك معناسنه در یقال صمر اللبن صمرا من الباب الثانی
اذا صار صامورة کماسیذکر الاصمار همزهنك کسریله بودخی نسنه ویرمیوب بخل ودریغ ایلمك معناسنه در یقال
اصمر الرجل اذا بخل ومنع وسودك اکشیمك معناسنه در یقال اصمر اللبن اذا صار صامورة وناس وقت غروبه داخل
اولمق معناسنه در یقال اصمر القوم اذا دخلوا فی الصمیر التصمیر تفعیل وزننده اصمار ایله معنای اول وثالثده
مرادفدر یقال صمر الرجل وصمر القوم بمعنی اصمر الصمر صادك کسریله یوکسك آقندیدن نازل وجاری اولان
صوبك قرارگاهی اولان دوزیره دینور الصمر صادك ضمیله صبر وزننده ومرادفیدر برشیئك اوجنه وجانبنه دینور
جمعی اصمار کلور ومنه تقول ادهقت الکأس الی اصمارها واصبارها کمامرّ الصمیر امیر وزننده اتی کیکنه
یاپشمش زبون ونحیف وهندی کبی وجودی قوبقوری آدمه دینور که وجودندن دائما تر قوقوسی کلور یقال رجل صمیر
ای یابس اللحم علی العظام یفوح منه رایحة العرق الصماری حباری وزننده والصماری حبالی وزننده
والصماری عشاری وزننده دبره دینور است معناسنه صیمر حیدر وزننده وبعضا میمی مضموم اولور
خوزستان ایله بلاد جبل میاننده بربلده آدیدر وبصره دهبر نهر اسمیدر که اوزرنده نیچه قریهلر وار در آنلرك برینه
فقهاء شافعیهدن عبدالواحد بن حسین بن محمد منسوبدر الصمیرة هیمه وزننده ایرانده دینور قربنده بربلده آدیدر
اعلامدن ابراهیم بن احمد بن الحسین اورادندر وبصره قضاسنده برناحیه آدیدر که نهر معقل آغزنده واقعدر قاضی
ابوعبدالله حسن بن علی بن محمد الحنفی وعلمادن برجماعت اورایه منسوبلردر بونلرك زماندنصکره اوراده عاصم
نام برکسنه ظهور ایلمکله ادعای الوهیت ایدوب نیچه بیمغزان دخی عبودیتنده پویان اولدیلر مرد اولدقدنصکره والدینه

دخی پرستش ایلدیلر قصه‌لری تواریخده مسطوردر الصومر جوهر وزننده شجر بادروج اسمیدر که تره خراسانی
دیدکلری نباتدر الصمرة تمره وزننده اصلا حلاوتی اولمیان دادسز سوده دینور تقول سقانا صمرة ای لبنا لا حلاوة له
الصامورة بغایت اکشی سوده دینور تقول شربنا صامورة ای لبنا حامضا جدا الصمر فتحتینله سودک اکشی اولمق
معناسنه‌در یقال صمر اللبن صمرا من الباب الرابع اذا صار صامورة المتصمر متشمر وزننده دائما کونشده قرشو طوروب
اوتورر اولان آدمه دینور متشمس معناسنه و حبس نفس ایدر اولان کشی‌یه دینور متحبس معناسنه الصمیر زبیر وزننده
کونش غروب ایده‌جک وقته دینور الصمعری جعفری وزننده تند و شدید اولان شیئه دینور بو ماده‌یی جوهری
صعر ذیلنده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر شارح دیر که بعض ائمه جوهری کبی میمک زیاده‌سنه ذاهب اولدیلر و صمعری
فرومایه و ناکسه دینور یقال رجل صمعری ای لئیم و شول کسه‌یه دینور که اکا بر وجهله سحر و افسون کار ایلمز اوله یقال
رجل صمعری اذا کان لا یعمل فیه سحر و رقیة و قرمزیسی خالص اولان قرمزی شیئه دینور یقال شیء صمعری
ای خالص الحمرة و خبیث و موذی یلانه دینور الصمعر جعفر وزننده شدید شیئه دینور و بر رجل آدیدر و جراح بن
اوفی و زید بن حذاق نام کسه‌لرک فرسلری اسمیدر و بر ناقه آدیدر و طپراغی قالین یره دینور و بر موضع اسمیدر الصمعور
زنبور وزننده قصیر القامه اوله‌رق بهادر آدمه دینور یقال رجل صمعور ای قصیر شجاع الصمعرة صادک فتحی و میمک
سکونیله حیوان قسمنک تو یلو اوله‌رق باشنک دریسنه دینور فروة الرأس معناسنه و غلیظ اولان نسنه‌یه دینور تأنیثی
موصوف اعتباریله‌در الصمقرة دحرجه وزننده و الاصمقرار اسطرار وزننده سود بغایت اکشیمک معناسنه‌در
یقال صمقر اللبن و اصمقر اذا اشتدت حموضته و اصمقرار کونش آتش کبی پک اتسی اولمق معناسنه‌در یقال اصمقرت
الشمس اذا اتقدت المصمقر مقشعر وزننده پک اتسی کونه وصف اولور یقال یوم مصمقر ای حار الصنار کتاب وزننده
دلب اسمیدر که چنار آغاجنه دینور و بو چنار فارسیدن معربدر بونده نونک تخفیفی اکثردر و صنار ایپلک اکیره‌جک ایکک
اوجنه دینور الصنارة کتابه وزننده قولاغه دینور اذن معناسنه و بد خوی آدمه دینور بونده سحاب وزننده جائزدر
و دریدن اولان قلغانک ال طوتجق قولپنه دینور جمعی صنانیر کلور و بد ادب گستاخ آدمه دینور هر نقدر نبیه یعنی قدر
و شان صاحبی ایسه‌ده یقال هو صنارة ای سیئ الادب و ان کان نبیها الصنور عجول وزننده بخیل اولوب بد خوی
اولان کسه‌یه دینور یقال هو صنور ای بخیل سیئ الخلق الصنبور زنبور وزننده شول خرما آغاجنه دینور که
اشاغیسی انجلوب و بداق دیبلری برک و شاخدن منجرد و میوه‌سی قلیل اوله بو راده قلت عدمدن کنایه‌در و یالکزجه
و بشقه‌جه اولان خرما آغاجنه دینور و بیوک خرما اغاجنک دیبندن سوروب چقان فلیزه و فدانلره دینور و خرما
اغاجنک کوکنه دینور و شول کسه‌یه دینور که قوم و قبیله‌سی و اهل و اولادی اولمیوب یالکزجه ضعیف الحال و ذلیل
و حقیر اوله قال الشارح و منه الحدیث ان کفار قریش کانوا یقولون فی النبی علیه الصلوة و السلام محمد صنبور
فاذا مات انقطع ذکره فانزل الله تعالی ان شانئک هو الابتر و صنبور فرومایه و لئیمه و ناکسه اطلاق اولنور و مجرای ماء
اولان کنک و اولوق مقوله‌سنک آغزینه دینور که صو آندن ایچرویه داخل اولور فم القناة معناسنه و ردق و ابریق
و مطهره مقوله‌سی اوانیده اولان امزکه دینور که آندن صو ایچیلور دموردن و تنکه‌دن و سائردن اولور کذلک
چشمه‌لرده اولان مولوقه اطلاق اولنور یقال شرب من الصنبور و هو قصبة فی الاداوة یشرب منها حدیدا او رصاصا
او غیره و حوضک اولوغنه علی قول حوض یاقنده طشره آقه‌جق دلیکنه اطلاق اولنور و کوچک چوجغه
دینور و آفت و داهیه‌یه اطلاق اولنور و ریح بارده‌یه و ریح حاره‌یه دیمکله اضداددن اولور الصنبرة دحرجه وزننده
خرما اغاجی صنبور اولمق معناسنه‌در یقال صنبرت النخلة اذا صارت صنبورا و صنبره اسم اولور شول کوبره و فشق
مقوله‌سی زبیله و قاذوراته دینور که یرده غلطلنوب قالمش اوله الصنوبر سفرجل وزننده شجر ارز علی قول ثمرینک
اسمیدر که چام اغاجی اوله جقدر انواع عدیده‌سی واردر ارزاندن بر نوعدر ثمرینه فستق و کوکنار ایچی تعبیر ایدرلر
الصنبر صادک کسری و نون مشدده‌نک کسری و فتحیله بارد کونه و وقته و هوایه کذلک حار اولانه دیمکله ضد
اولور صنبور مزبوردن مأخوذدر یقال غداة صنبر ای باردة و حارة و صنبر حسوم تعبیر اولنان ایام عجوزک
ایکنجی کوننه دینور صنابر جمعیدر و منه صنابر الشتاء ای شدة برده و شاعرک اشبو ❊ نطعم الشحم و السدیف
و نسقی ❊ المحض فی الصنبر و الصراد ❊ بیتنده نونک و راک تشدیدی و بانک کسره‌سی ضرورت وزن ایچوندر الصنبر
جعفر وزننده انجه و ضعیف اولان شیئه دینور صنبر زبرج وزننده بر طاغک آدیدر و بو ضبیر لفظندن مصحف دکلدر
الصنخر خای معجمه ایله جردحل وزننده و الصنخر خنصر وزننده و الصناخر علابط وزننده و الصنخر
علبط وزننده بغایت ایری جندلوارک دوه‌یه دینور و کی ارسلانی کبی عظیم الوجود طویل القامه آدمه دینور

و صنخر خنصر وزننده قوریمش خرما قورغنه دینور و صنخر جردحل وزننده احمق و بون آدمه دینور الصنعر
جردحل وزننده بد خوی آدمه دینور یقال هو صنعر ای السیئ الخلق الصنافر فاله علابط وزننده هر شیئک
بیغش صرف و خالصنه دینور الصنافرة هاء ایله پدری نامعلوم اولان ولده دینور یقال ولد صنافرة ای لا یعرف له اب
بو معنادندر که عربلر الحقه الله بصنافرة دیرلر الحقه بمنقطع الارض بالخافق معناسنه یعنی حق تعالی آنی اقصای
مغربده منتهای ارضه الحاق ایلسون که معدوم و گمنام ایلسون دیمکدن کنایه‌در الصورة صادک ضمیله شکل
معناسنه‌در که فارسیده پیکر دینور ترکیده قیلق تعبیر اولنور جمعی صور درصرد وزننده و صور در عنب وزننده
و صور در صادک ضمیله که بو جمع جنسی در یقال شیء حسن الصورة ای الشکل مؤلفک بصائرده بیاننه کوره
صورت اعیان اشیانک مابه الانتقاش اولوب و سائردن مابه الامتیازی اولان نسنه‌دن عبارتدر و بو ایکی کونه‌در بری
محسوس درکه خاصه و عامه بلکه مطلقا انسان و اکثر حیوان آنی ادراک ایدر انسانک و حمار و فرسک بالمعاینه
صورتلری کبی و بریسی معقولدر که آنی خاصه ادراک ایدوب عامه ادراک ایلمز انسانک مختص اولدیغی عقل و ریت
و هر شیئک مخصوص اولدیغی معانی کبی و اشبو ایکی نوعه اشبو خلقناکم ثم صورناکم الایة کریمه‌سنده اشارت ربانی
واقعدر و اشبو ان الله خلق آدم علی صورته حدیثنده صورتدن مراد انسانک مختص اولدیغی هیئت و قیافتدر که
بصر و بصیرتله مدرکدر و حق تعالی آنکله انسانی مخلوقات کثیره اوزره تفضیل ایلمشدر و بوراده حق تعالی‌یه
اضافتی علی سبیل الملک اولوب حاشا علی وجه البعضیة و التشبیه دکلدر نته که بیت الله و ناقة الله دخی علی سبیل
التشریف درانتهی و صوره نوع و صفت معنالرینه استعمال اولنور قال الشارح و منه الحدیث المذکور
ان الله خلق آدم علی صورته ای صفته و منه یقال صورة الفعل کذا ای هیئته و صورة الامر کذا ای صفته الصیر
کیس وزننده صورتی پک خوب اولان شیئه دینور یقال شیء صیر ای احسن الصورة التصویر تفعیل وزننده
بر نسنه‌یه صورت و یرمک و صورتلو قلمق و بر شیئک صورتنی رسم و نقش ایلمک معناسنه‌در التصور تفعل وزننده آندن
مطاوعدر صورتلنمک معناسنه‌در یقال صوره صورة حسنة فتصور ای تشکل تصدیق مقابلی اولان تصور مرتبه
ثانیه‌ده بوندن مأخوذدر و یره دوشمک معناسنه‌درکه هد و اماله معنالرندن مأخوذدر یقال ضربه فتصور ای سقط
الصورة صادک فتحی و واوک سکونیله کیجیک علتنه شبیه بر عارضه‌درکه انسانک باشنه عارض اولمغله دائما باشی
بتلمک کبی قاشنوب قارشدرلمغه اشتها ایدر تقول اجد فی رأسی صورة و هی شبه حکة فیه حتی یشتهی ان یفلی بعض
اتمهاتده تأثیر بخاردن باشده عارض اولان قوقاق ایله‌ده مفسردر الصور دور وزننده سسلمک معناسنه‌در
یقال صار الرجل یصور صورا اذا صوت و بر نسنه‌یی بر طرفه طوغری اکمک علی قول اکوب دوشورمک معناسنه‌در
یقال صار الشیء اذا اماله او هده قال فی الاساس صار عنقه الی و تقول صرت الغصن لاجتنی الثمر و بر شیئه اماله وجه
ایلمک معناسنه‌درکه یو نلمک تعبیر اولنور یقال صار وجهه الیه یصوره و یصیره اذا اقبل به و بر نسنه‌یی فصل و قطع
ایلمک معناسنه‌در یقال صار الشیء اذا قطعه و فصله و یقال صار الحاکم الحکم اذا قطعه و فصله و صور اسم اولور
خرده و صغیر خرما آغاجلرینه علی قول برده درطوب مجتمع اولنلرینه دینور جمعی صیران کلور نیران وزننده
و بونک مفردی یوقدر و نهرک قیسنه دینور یقال قعد فی صور النهر ای شطه و خرما آغاجنک کوکنه دینور و صور
ماردین قربنده بر قلعه آدیدر و بیوک صفحه‌سنه اطلاق اولنور میل معناسندن یعنی مفعولدر یقال ضرب صوره
ای لیته یعنی صفحة عنقه بنو صور عوبدن بر بطن در الصوار کتان وزننده سس معناسندن مبالغه‌در پک چوق
اوتن قوشه وصف اولور یقال عصفور صوار ای صوات لکن شارح بونی چاغرانه واران ایکدی قوش ایله
بیان ایلمشدر حتی اساسده دخی عصفور صوار ای یجیب اذا دعی عبارتیله مرسومدر الاصارة همزه‌نک کسریله
بو دخی بر نسنه‌یی بر طرفه اکمک علی قول اکوب دوشورمک معناسنه‌در الانصیار انفعال وزننده آندن مطاوعدر
یقال اصار الشیء فانصار ای اماله او هده فمال او انهد الصور فتحتینله بر طرفه اکیلمک معناسنه‌در یقال
صور الشیء صورا من الباب الرابع اذا مال الاصور صوردن وصفدر بر طرفه مائل اولان شیئه دینور یقال شیء
اصور ای مائل الصور صادک ضمیله دودک کبی چالدقلری بوینوزه دینورکه قلندر طائفه‌سی قوللنورلر
صوت معناسندن مأخوذدر یقال نفخ فی الصور و هو قرن ینفخ فیه و صور ساحل بحر شامده بر بلده آدیدر
و عبدالله بن صوریا که بوریا وزننده دریهود احبارندن بر کسه‌درکه بعد الاسلام مرتد اولدی الصوار کتاب وزننده
و الصوار غراب وزننده صغر سوریسنه دینور قطیع البقر معناسنه و راحئطیه‌یه دینور و بر مقدار جه مسک تعبیر اولنان
عطره دینور جمعی اصورة کلور البسه وزننده الصیار بو دخی کتاب وزننده و الصوار رمان وزننده بونلرده صغر

صور يسنه دينور وصوار بن عبد شمس بر رجل در الصارة طاغك يوقر يسنه دينور يقال صعد وقعد صارة الجبل
اى اعلاه وصارة المسك فارة المسك اوله جقدر كه مسكى آندن صيررلر وصاره بر موضع آديدر المصوّر معظم وزننده
بجير بن اوس نام كسنه نك قلجى اسميدر الصواران تثنيه بنيه سيله آغزك ايكى جانبنده اولان چكه كمكلرينه دينوركه
قولق دينه قدروارمشدر صوره صادك ضميله يلم صدرندن بر موضع آديدر صارى قصر ايله برشعب جبل آديدر
و بوغير منصر فدر صرفى دخى جائزدر صورى سكرى وزننده بلاد مزينه ده برصو آديدر ومدينه قربنده برصو
اسميدر صوران سحبان وزننده يمنده برقريه آديدر وعقيق مدينه قربنده بر موضع آديدر صوّران صادك
وواو مشدده نك فتحيله حمص قضاسنده برسنجاق آديدر صوّر سكر وزننده خابور كنارنده برقريه آديدر ذوصوير
زبير وزننده عقيق مدينه ده بر موضع آديدر الصهر صادك كسريله خصملغه دينور قرابت معناسنه در يقال
بينهما صهر اى قرابة وختونت جهتيله اولان حرمته دينوركه زوجه نك اناسى وقزقرنداشى و يكنى كبى اقرب اولان
اقرباسيله زوج بينده اولان حرمت قرابتدن عبارتدر يقال بينهما صهر اى حرمة ختونة وختن معناسنه دركه
قاين انا وقاين اتاو بالدز اوله جقدر جمعى اصهار وصهراء كلور كرماء وزننده ومنه الاصهار اختان شارحك بيانته كوره
صهر ماده سنده مقالات عديده واردر امام ليث قولى اوزره ختن صهردركه برقوم ايچره متزوج اولان كمسنه دن
عبارتدر پس ابوان اول آدمك ختن وصهر يدر و بعضلره كوره اختان اهل بيت الرجل واصهار اهل بيت المرأه دن
عبارتدر وعند بعض العرب مجموعى اصهاردر واصمعى يه كوره احماء من قبل الزوج واختان من قبل المرأه واصهار
بونلرى جامعدر واما قرابه كوره نسب نكاحى حلال اولميان وصهر نكاحى حلال اولان اقربادر بنات عم وخال كبى
وقال الزجاج حرّم الله تعالى من النسب سبعا فى قوله تعالى حرّمت عليكم امّهاتكم الى و بنات الاخت
ومن الصهر سبعا فى قوله العزيز وامّهاتكم اللاتى ارضعنكم الى وان تجمعوا بين الاختين ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم
وازهرى بو قولى تصحيح وتصويب ايلدى ومصباحك بيانته كوره امام خليلدن منقولدركه صهر اهل بيت المرأه دن
عبارتدر و بعض عرب احماء واختانك مجموعنى صهر عد ايدرلر وازهرى ديديكه صهر قرابات نسايه مشتملدر كرك ذوى
الارحام وكرك ذوات المحارم اولسون ابوين واخوه واولاد اخوه واعمام واخوال وخالات كبى بونلر اصهار الزوجدر كذلك
قرابات زوجه مشتملدر ذوى قرابة المحارم اولنلردن و بونلر اصهار المرأه در وابن السكيت ديديكه زوج طرفندن اب واخ
وعم كبى قريبلر احماءدر ومرأه طرفندن اولنلر اختاندر و صنفينى اصهار جمع ايدر مؤلف دخى بو وجه اوزره عمومه ذاهب
اولمشدر انتهى وصهر قبر ومزاره دينور و برآدمك قزينك زوجنه دينوركه داماد اوله جقدر يقال هو صهره اى زوج بنته وقز
قرنداشنك زوجنه دينوركه انشته افندى اوله جقدر يقال هو صهره اى زوج اخته قال الشارح قال على كرّم الله وجهه

سبقتكم على الاسلام طرّا غلاما ما بلغت اوان حلم
محمد النبىّ اخى وصهرى وحمزة سيد الشهداء عمى
وجعفر الذى يصبح ويمسى يطير مع الملائكة ابن امى
وبنت محمد سكنى وعرسى مشوب لحمها بدمى ولحمى
وسبطا احمد ولداى منها فمن ذا يدعى سهما كسهمى

بوراده صهر قاين آتا ديمكدر المصاهرة مفاعله وزننده والاصهار همزه نك كسريله برقوم وقبيله دن قز آلمقله
داماد اولمق معناسنه در يقال صاهر القوم وصاهر فيهم واصهر بهم واصهر اليهم اذا صار فيهم صهرا واصهار
برعسكر آخر عسكره يقلشوب جاتمق معناسنه مستعملدر يقال اصهر الجيش للجيش اذا دنا بعضهم من بعض الصهر
قهر وزننده برآدمه كونشك تأثير ايدوب ياقق معناسنه در يقال صهرته الشمس صهرا من الباب الثالث اذا صحرته
و برآدم باشنى صهاره ايله يغلمق معناسنه در يقال صهر فلان رأسه اذا دهنه بالصهارة و برنسنه يى آتشده ارتمك
معناسنه در يقال صهر الشىء اذا اذابه وصهر آتى نسنه يه اطلاق اولنور يقال شىء صهر اى حارّ وچرويش وقويرق
ياغنى اريدوب قاقرداق ايلمك معناسنه در يقال صهر الشحم اذا اذابه الانصهار انفعال وزننده اريمك معناسنه
مطاوعدر يقال صهر الشىء فانصهر اى اذابه فذاب الصهير امير وزننده اريدلوب صيزدرلمش ياغه وسائر
نسنه يه دينور الاصطهار افتعال وزننده بودخى ايچ ياغنى اريدوب صيزدرمق معناسنه در يقال اصطهر الشحم
اذا اذابه وايلك يمك معناسنه در يقال اصطهر الرجل اذا اكل الصهارة وقيا كلرينك صيرتى كونش شعاعندن
ايشلدامق معناسنه در يقال اصطهر الحرباء اذا تلألأ ظهره من حرّ الشمس الصهر صادك ضميله صهور كلمه سنك
جمعيدر كه صبور وزننده در اتى قاووروب ياغنى اريدوب صيزدران آدمه دينوركه قاورمجى و ياغجى اوله جقدر يقال

رجل صهور اى شاوى اللحم ومذيب الشحم الصهارة صادك ضميله كناسه وزننده ذوب اولنمش نسنه يه دينور وذوب
اولنمش چرويش وقويرق پاره لرينه دينوركه قاقرداق تعبير اولنور وايليكه دينوركه كميك ايچره اولور الاصهيرار
احميرار وزننده بودخى قيا كلرينك آرقه سى شمسك شعشعه سندن پرلدامق معناسنه در يقال اصهارّ الحرباء اذا تلألأ
ظهره من حرّ الشمس الصهرىّ صادك كسريله صهريج اسميدركه صوابركه جك مصنعه در صهريج تعبير اولنور
الصيهور طيفور وزننده منبر شكلنده برنسنه دركه عربلر چامورلردن ياپوب اوزرينه باقر مقوله سى اواسبابى وضع
ايدرلر الصاهور ساهور وزننده ومراد فيدركه غلاف قمره دينورته كه ماده سنده ذكر اولندى الصير صادك
فتحى و يانك سكونيله والمصير ميمك فتحيله والصيرورة شيخوخه وزننده رجوع وتحوّلى متضمن اوله رق اولمق يعنى
برنسنه صكره دن بردر لودخى اولمق معناسنه در يقال صار الامر الى كذا صيرا ومصيرا وصيرورة اذا رجع اليه شارح
ديركه اشبو صار ماده سى ايكى كونه مستعملدر برى بلوغ فى الحال در صار زيد رجلا كبى كه بونده كان بابى كبيدر
و برىسى بلوغ فى المضاف در صار زيد الى عمرو كبى كه بونده رجوع وتحوّلى متضمندر يعنى صكره دن اولمقدر
مصباحك بيانته كوره برحالتدن برحالته انتقالى متضمندر مثلا صار زيد غنيا كبى كه ابتداء فقير ايكن غنى اولدى ديمكدر
وصار الامر الى كذا كبى كه عاقبت ايش اكا واروب اوبلجه اولدى ديمكدر انتهى وصير وصيروره ناسك موردلرى اولان
صويه وارمق معناسنه در يقال صار الناس الصير اذا حضروه وصير كسمك معناسنه در يقال صار الشىء صيرا اذا قطعه
واوبجيلر وچايرجيلر يرلرينه دونوب كلمك معناسنه در يقال صار المنتجعون اذا رجعوا الى محاضرهم التصيير تفعيل
وزننده والاصارة اجاره وزننده برنسنه يى برصورته واردروب اولحالده اولدرمق معناسنه در جاهلى تعليمله عالم
وفقيرى اغنا ايله غنى قيلمق كبى يقال صيّره اليه واصاره اليه المصير ميمك فتحيله مصدر ميمى دركه ذكر اولندى واسم
مكان اولور عرفده صولرك آقوب وارديغى موضعه دينور الصير صادك كسريله شول صويه دينوركه دائما ناس
اكا واروب حاضر اولورلر و برايشك عاقبت وسرانجامنه دينور بونده صادك فتحيله ده لغتدر و برشيئك براوجنه
و برناحيه سنه اطلاق اولنور تقول انا على صير من امر كذا اى على ناحية منه وقپو يارغنه دينور يقال اطّرد من صير
الباب اى من شقه و بالق صلاموره سنه دينور تقول اكلت صيرا اى صحناة وعند البعض صلاموره يه شبيه برنسنه
اسميدر وصلاموره يايله جق طوزلنمش خرده بالقلره دينور و يهود طائفه سنك خاخاملرينه دينور اسقف اليهود معناسنه
وصير طى بلادنده جبل اجأ عندنده برطاغك آديدر كه سيراف ايله عمّان بيننده در ونجد اولكه سنده بر موضع آديدر
الصبور والصبورة صادك فتحى و يانك تشديديله بودخى برايشك عاقبت وسرانجامنه دينور و بو فيعول وزننده در
يقال رجع صيوره وصيورته الى كذا اى مأله وعاقبته وصيور عقل وهوشه اطلاق اولنوركه رأى ورشد ايله برامرك
عاقبتنى ادراك واول امرى سرانجام ابلاغ ايدر يقال ماله صيور اى عقل و يقال ماله بذم ولا صيور وهو ما يصير
اليه من رأى وشول قوريمش چايره اطلاق اولنوركه يغمور ياغوب تازه لنديكدن صكره ينه دواب ومواشى بر زمان
دخى رعى ايدرلر الصائرة بودخى ذكر اولنان چايره اطلاق اولنور يقال المواشى ترعى الصيور والصائرة وهو الكلاء
اليابس يؤكل بعد خضرته زمانا الصير صادك كسريله قيون وكچى وصغير آغيلنه اطلاق اولنور جمعى صير
كلوركه جنسى در وصير كلور عنب وزننده وصيره يمنده عدن ابين ترابنده برطاغك آديدر وجوف نام محلده بنوفهم
جماعتندن برخانمان آديدر يوم صيره ايام عربدن بريوم معروفدر الصيارة كتابه وزننده بودخى صغر وقيون وكچى
آغيلنه دينور ام صيور سفود وزننده شول مشتبه وملتبس وپيچيده خصوص وماده يه اطلاق اولنوركه
رأى وتدبيره منفذ ومدخلى ولمبه صيره تمره وزننده يمنده بر موضع آديدر الصير كبس وزننده
جماعته اطلاق اولنور وقبر ومزاره اطلاق اولنور الصيار ديار وزننده زيل آوازينه
دينور تقول سمعت الصيار اى صوت الصنج التصير تفعل وزننده بركمسه
خلق ياخيق جهتيله پدرينه بكزه مك معناسنه دركه پدرينه
چكمك تعبير اولنور يقال تصير اباه اذا نزع
اليه فى الشبه تجز بحمد الله
تعالى

م

قد تم طبع الجلد الاول من الاوقيانوس فى ترجمة القاموس بالعون الربانى ويتلوه الجلد الثانى بالتسهيل الصمدانى
ان شاء الله تعالى والحمد لله والصلوة على نبيه اوّلا وآخرا فى اواسط ذى الحجة الشريفة لسنة ثلثين ومائتين والف